II
138170
E·S

Domus Proba: Societa: Jesu Catal: Jesu
Anno 1606. 4 Aug: Fol: 198

T 259
Dupl 53

Opus insigne de laudibus beate marie virginis, alias Mariale appellatũ.

BIBLIO: CÆSAREÆ OLOMUCII

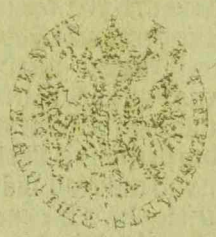

Olmütz Inc. Dubl. 1877
[illegible]

II
138170
Incunabel

In nomine domini

Martinus Simus

Librarius argētinēsis. vna cū sue officine ꝟnaculis lectori seq̄ntiū salutē.

Testimoniū multiplex patꝫ tibi ex seq̄ntibus ꝙ iste liber de laudibꝫ btissime marie ꝟginis ꝑ nos diligēter sit correctus/ fideliterq̄ emendatus.

Prīo nāq̄ a ꝑncipio libri vsq̄ ad eius finē ꝑ nos ī nr̄a officina examīata sūt singula ꝟba. ⁊ pēsate sunt oēs clausule. Et multe mēde sparsim hinc inde īuēte/ dei adiutorio ꝑm hūane possibilitatꝫ īdustriam sūt emēdate. nō tñ adinuētōne ꝓpria (nā ꝫ nobis fuisset incautū) sꝫ ex collatione pluriū exēplariū/ q̄ non ꝑiguit diligēter adinuicē ꝯferre. Et q̄dē emēdatiora ⁊ meliora exēplaria secuti sumus.

Scdo hāc impssionē huiꝰ libri ꝑ nūeruꝫ capituloꝝ ⁊ tituloꝝ distinximus.

Tercio ante initia capituloꝝ ⁊ titulorum supscriptōes posuimus.

Quarto in postillatōe auctoritatū biblie (q̄ꝝ multe ī ꝫ libro ꝑoptime exponunt) ꝟba textꝰ certꝫ signis angularibꝫ a glos segregauimꝰ. ne legētes iudicēt textum esse glosam. vl' glosā eē textū. Que segregatio ī exēplaribꝫ scriptꝫ designata ē per lineas rubeas īfra ꝟba textualia subductas. Et si libuerit/ etiā ī ꝫ libro impsso/ īfra ꝟba textꝰ cū pēna ꝓtrahant lineole rubee de vno signo angulari ad aliud.

Quīto remissiōes (q̄ mlte sūt valde) q̄bus de vno libro partiali ad aliū libꝝ partialē. sine de vno titulo ad aliū titulū auctor remittit legētē/ ꝯfuse sine q̄tatōe numerali positas. ī suis locꝫ fere oēs diligēter q̄siuimus. et numeꝝ tā libri q̄ꝫ tituli eis apposuimus.

Sexto auctes biblie/ q̄bꝫ hic liber ē repletus/ q̄si oēs ī biblia q̄siuimꝰ. ⁊ q̄tatōem numeralē capituloꝝ ex q̄bꝫ sūt recepte/ rectificauimꝰ.

Et nō offēdat aliquē si hmōi auctoritates sub aliis ꝟbis īterdū in sua biblia ponātur. q̄a sepe aut ex alia trāslatōne. aut ex correctiori biblia sūt sumpte. Ipa enim biblia sepiꝰ ē trāslata de greco ī latinū. Unde Augꝰ ꝺ doctrīa christiana li. ij. sic dic̄. Qui enī scp̄turas ex hebrea līgua ī grecā ꝟterūt linguā nūerari possunt. latini aūt īterp̄tes nullo mō. Ut enī cuiq̄ ꝑmis fidei tpibꝫ ī manꝰ venit codex grecus. et aliq̄ntulū facultatꝫ sibimet vtriusq̄ līgue habere videbat. ausus ē interp̄tari. Hec augꝰ. Ipa etiā biblia ꝑ multa curricula annoꝝ sepiꝰ ē trāscripta. et vicio scriptorū variata. De cuiꝰ variatiōe vide wilhelmū de mara ordīs minoꝝ ī libro correctōnū biblie. Uide etiā de ꝫ correctoriū biblie parisiēse.

Septīo noīa maximoꝝ theologoꝝ ⁊ abbatū q̄ꝝ dicta ī pñti libro allegāt̄ ī marginibꝫ lateralibꝫ collocauimꝰ. q̄ꝝ noīm licꝫ aliq̄ intꝰ ī scripture colūna neq̄q̄ ponāt. ipa tamē in emēdatiori q̄dā exēplari sic scripta inuenimus.

Octauo plures etiā breuissimas notulas in eodē exēplari reptas lectorē dirigētes in lateralibꝫ marginibꝫ assignauimus.

Nono in supioribꝫ marginibꝫ materiā et numeꝝ cuiuslibet partial' libri magnis lr̄is insinuauimus. vt lector reuoluēdo libri folia statim inueniat qd̄ querit.

Decimo in lateralibꝫ marginibꝫ lr̄as alphabeti ad q̄s tabula a nob edita remittit/ impssimus.

Undecimo ī marginibꝫ inferioribꝫ numerū folioꝝ figurauimus.

Attēde q̄ꝫ ꝙ vbi ī marginibꝫ ponit̄ aliqd̄ diuisum/ ab eo cū pēna rubeas lineolas trahe ad singl'a mēbra diuidētia/ a capitibꝫ lineaꝝ colūne incipiētia. aūt q̄ꝝ initia hmōi lineole sūt īcepte. nō tñ vsq̄ ad ipm diuisum ꝓtracte. Qñq̄ etiā a capitibꝫ lineaꝝ colūne/ lineole q̄dā sūt īcepte et nōdū ꝯplete. vbi tñ nullū diuisuꝫ ī margine ponit̄. Has lineolas īceptas cū pēna intincta minio vl' rubrica vlterius ꝓtrahe sursū vl' deorsū: ꝑm qd̄ īcuruant̄ sursum vl' deorsū. ⁊ eas ī vno puncto in margine cōiunge. Si aūt hmōi lineole incepte oēs incuruant̄ sursū/ tunc eas oēs trahe sursū. Si omnes incuruātur deorsum. tūc eas omnes trahe deorsum. et eas in aliq̄ vno pūcto in margine cōiunge. Sic enī habēt exēplaria scp̄ta.

№167200

Tabula

Tabula omniũ titu

lorũ rubricarũ siue supscriptionũ ĩ vnum collectarũ. in qua legẽti de facili patet q̃d in p̃senti libro continet̃.

Prefatio actoris in librũ de laudib⁹ beate marie virginis.
Prolog⁹ p̃m⁹ scriptoris in eundẽ librum.
Prolog⁹ scd̃s. In cui⁹ fine auctor hui⁹ libri sic dic̃. Nomẽ ꝟo meũ malui subticere. ne tractat⁹ forte vilesceret cognito tractatore.

Incipit liber p̃mus

de laudib⁹ beate marie ꝟginis. in quo tractatur de salutatõe angelica.

De eo ꝙ dicit̃ in salutatõne angelica. Aue maria. Capitulũ primũ.
De eodem. Capitulũ. ij.
De eodem. Capi. iij.
De eo ꝙ dicit̃ in salutatõne angelica. Gratia plena. Ca. iiij.
De eo ꝙ dicit̃ in salutatõne angelica. Dominus tecũ. Ca. v.
De eo ꝙ dicit̃ in salutatõe angelica. Bñdicta tu in mulierib⁹. Ca. vi.
De eo ꝙ dicitur. Et benedictus fructus ventris tui. Ca. vij.
De maria freqũnter salutãda. Ca. viij.

Incipit liber secun

dus de laudib⁹ beate marie virginis habens septẽ particulas.

Incipit p̃ma parti

cula de q̃draginta specialib⁹ causis quare marie sit seruiendũ.

Prima causa est. Quia fili⁹ dei (cui⁹ om̃is actio christiani est lectio) honorat et magnificat matrẽ suã.
Scd̃a. Quia spũssctũs mariã p̃cipit honorari.
Tercia. Quia q̃cq̃d reuerentie et honoris matri exhibet̃. totũ redundat in filium. et ecõuerso.
Quarta. Quia per ip̃am et in ip̃a augetur gloria patris et filij et spũssancti.
Quinta. Quia p ip̃am et in ip̃a et cũ ip̃a et ab ip̃a habet mundus et habuit. et habitur⁹ est omne bonũ. id est. christum.
Sexta. Quia inuẽta maria ĩuẽit̃ oẽ bonũ.
Septima. Quia diligit diligentes se. ĩmo etiam seruit seruientib⁹ suis.
Octaua. Quia summ⁹ honor. sũma gl̃ia: et sũma vtilitas est seruire marie. ⁊ de ei⁹ esse familia.
Nona. Quia de fonte vite q̃ ẽ apd̃ deum. ĩmo q̃ ip̃e est hauriens situla hũilis et deuote orõis. larga refundit stillicidia seruis suis. maxie si habeãt vasa ꝯueniẽtia.
Decima. Quia filio irato potẽtissime recõciliat seruos et amatores suos.
Undecima. Quia tanta est eius benignitas: ꝙ nulli formidandũ ẽ accedere ad eã
Duodecima. Quia tanta est ei⁹ misericordia ꝙ ab ea nullus repellitur.
Tredecĩa. Quia donis ⁊ carismatib⁹ edificat ꝟuos suos. vt filij sui ⁊ spũssctĩ digna fiant habitatio.
Quartadecima. Quia mltiplici ꝟtute q̃si multiplici veste adornat seruos suos.
Quintadecima. Quia p̃ces et sacrificia seruorũ suorũ. et maxime q̃ ei exhibẽt̃ offert in conspectu diuine maiestatis.
Sextadecĩa. Quia sic̃ fili⁹ ẽ mediator dei ⁊ hoĩm. sic ⁊ ip̃a nr̃a ad filiũ ẽ mediatrix.
Decimaseptima. Quia aduocata nr̃a ẽ ad filiũ. sicut fili⁹ ad pr̃em. ĩmo apud pr̃em et filiũ ꝓcurat negocia ⁊ petitões nr̃as.
Decimaoctaua. Quia ꝓ pacificãdis se suppliciter inuocãtib⁹. irato filio dulcia verba rep̃sentat. quorũ respectu filius delectatus facile mansuescit.
Decimanona. Quia ꝓ salute famulantiũ sibi. nõ solũ potest filio supplicare sic̃ alij sctĩ. sꝫ etiã p̃t auc̃te mr̃na eidem impare.
Uicesima. Quia ip̃a ẽ lignũ vite his q̃ ap p̃hẽderint eã spẽali amore et seruitio.
Uicesimap̃ma. Quia sepe quos filij iusticia damnat. matris misericordia liberat.
Uicesimasecũda. Quia cum sit thesaurus domini. ⁊ thesauraria gr̃aꝝ eius. donis spiritalib⁹ ditat copiosissime ꝟuiẽtes sibi.
Uicesimatercia. Quia ꝯfessio virginei partus ore fit ad salutẽ. ⁊ ex ea sequit̃ benedictio dei patris.
Uicesimaq̃rta. Quia potẽtissime protegit seruos suos a triplici aduersario. s. mundo carne et diabolo.
Uicesimaq̃nta. Quia in maria inueniunt refugiũ. q̃ timentes dei iusticiã ad ipsuꝫ accedere reformidant.
Uicesimasexta. Quia pastũ sũministrat famelicis. et potũ sitientib⁹.

Tabula

Vicesima septima. Quia cũ sit mater sapie que est filiꝰ dei. in lege filij misericorditer instruit seruos suos.
Vicesima octaua. Quia si recesserit a te ꝓpiciatio eius ꝓpter peccata tua. q̃ cito pe nitueris reuertetur ad te.
Vicesima nona. Quia salꝰ nostra in manu illius est.
Tricesima. Quia seruiendo ei acquirunt dies gratie et glorie.
Tricesima prima. Quia post filiũ. domina est vniuerse creature.
Tricesima secũda. Quia qui diligit et ho norat matrẽ dñi. secure potest a patre ⁊ fi lio eius petere misericordiã.
Tricesima tercia. Quia ꝑ incarnatõem ꝟbi que in ea facta est. redit peccatrix aĩa ad ecclesie vnitatem.
Tricesima quarta. Quia ꝑ mariã et chri stum quẽ ꝑ mariã habuimꝰ q̃cquid ꝑdi deramus ꝑ adam ⁊ euã. nobis ẽ restitutũ.
Tricesima q̃nta. Quia ex partu ⁊ ꝯceptu eius accreuit humane nature ꝓrogatiua ⁊ dignitas mirabilis. ex eo scꝫ ꝙ filiꝰ dei mundũ redẽpturus nõ assumpsit angeli cam naturã sꝫ hũanã in ea et ex ea.
Tricesima sexta. Quia volẽs nos obtine re victoriã vt ꝑueniamꝰ ad coronã. sciẽs qꝛ nõ coronabit nisi q̃ legitime certauerit. ꝓcurat forte bella et tentatões amatori bus suis. et ipos qñq̃ ꝑmittit tribulari. Sed facit cum tentatione ꝓuentum.
Tricesima septima. Quia qui seruiũt ei in ꝑsenti. gloriosissimã illiꝰ faciẽ visuri sunt in futuro.
Tricesima octaua. Quia glorioso fructu ventris sui remunerabit seruiẽtes suos.
Tricesima nona. Quia seruorũ suoꝝ aĩas de corporibꝫ exeuntes ꝓtegit ab incursu aeriarum potestatũ.
Quadragesima. Quia glꝛificabit ĩ futuro seruiẽtes sibi. ⁊ honorificãtes se in ꝑsenti

Incipit scd'a par

ticula secũdi libri in q̃ agit quõ maria de singulis mẽbris suis et sensibꝫ nobis ser uiuit in filio dei et suo. ⁊ adhuc nõ cessat nobis benefacere ex eisdem.

Prefatio in eandem particulam.
De corde seruiuit nobis maria. Cap̃. i.
De corpore seruiuit nobis maria. Ca. ij.
De auditu seruiuit nobis maria. Cap̃. iij.
De oculis seruit nobis maria. Cap̃. iiij.
De naso seruit nobis maria. Ca. v.
De labijs seruiuit nobis maria. Ca. vi.
De ore seruit nobis maria. Cap̃. vij.
De dentibꝫ seruiuit nobis maria. Ca. viij.
De lingua seruiuit nobis maria. Cap̃. ix.
De gutture seruit nobis maria. Ca. x.
De collo seruit nobis maria. Ca. xi.
De brachijs seruiuit nobis maria. Ca. xij.
De manibꝫ seruiuit nobis maria. Ca. xiij.
De vberibus seruiuit nob̃ maria. Ca. xiiij.
De ventre seruiuit nobis maria. Ca. xv.
De vmbilico seruiuit nob̃ maria. Ca. xvi.
De lumbis seruiuit nobis maria. Ca. xvij
De iunctura feminum seruit nobis maria. Capitulum. xviij.
De pedibus seruit nobis maria. Ca. xix.
De gressibꝫ seruit nobis maria. Ca. xx.
De statura seruiuit nobis maria. Ca. xxi.
De petitõne qua maria ꝓ hmõi seruitijs ab ipa nobis impẽsis petit cum filio suo mercedem suam a nobis. Cap̃. xxij.

Incipit tercia par

ticula secundi libri. in qua agitur quomo do debeamꝰ seruire marie de corde.

Q, ante omnia debemus fidem ꝟgini glo riose. Capitulũ primũ.
Confidentiã debemus marie. Ca. ij.
Spem debemus marie. Ca. iij
Caritatẽ et dilectõez dẽmꝰ marie. Ca. iiij.
Obedientiam debemus marie. Ca. v.
Reuerentiã debemus marie. Ca. vi.
Timorem debemus marie. Ca. vij.
Humiliatõem debemus marie. Ca. viij.
Meditationẽ debemus marie. Ca. ix.
Jugẽ memoriã debemus marie. Ca. x.
Jugem mentis intuitum debemꝰ marie. Capitulũ. xi.
Congratulatõez debemus marie. Ca. xij.
Compassionem debemꝰ marie. Ca. xiij.
Nunq̃ mariã obliuisci dẽmꝰ. Ca. xiiij.
Gemitũ fletum et suspiriũ debemus ma rie. Ca. xv.
Desiderium debemus marie. Ca. xvi.
Juge seruitiũ debemus marie. Ca. xvij.
Juge et quotidianũ seruitiũ debemꝰ ma rie. Ca. xviij.
Intentionẽ cordis debemus seruitio ma rie. Capitulũ. xix.

Incipit q̃rta parti

cula secundi libri in q̃ agit̃ de particulari bus seruitijs q̃ gloriose virgini debem⁹ de singulis mẽbris ⁊ sensib⁹ nostris.
De vultu et capite debemus seruire marie. Capitulum p̃mũ.
De oculis debem⁹ seruire marie. Ca.ij.
De auditu debem⁹ seruire marie. Ca.iij.
De olfatu debemus seruire marie. Ca.iiij
De gustu debem⁹ seruire marie. Ca.v.
De humeris debem⁹ seruire marie. Ca.vi.
De manibus siue de tactu debem⁹ seruire marie. Ca.vij.
De brachijs debem⁹ seruire marie. Ca.viij.
De vberib⁹ siue mamillis debem⁹ seruire marie. Ca.ix.
De lũbis debem⁹ seruire marie. Ca.x.
De genib⁹ debem⁹ seruire marie. Ca.xi.
De pedibus debem⁹ seruire marie. Ca.xij

Incipit quita parti

cula secũdi libri. in q̃ ostendit̃ quõ marie sit seruiendũ de ore et labijs.

Laudationẽ debem⁹ marie. Ca.i.
Superexaltatõem debem⁹ marie. Ca.ij.
Orationem debem⁹ marie. Ca.iij.
Confessionem debemus marie. Ca.iiij.
Benedictõem debemus marie. Ca.v.
Inuestigatõem debemus marie. Ca.vi.
Elucidatõem debemus marie. Ca.vij.
Predicatõnem debemus marie. Ca.viij.
Magnificatõem debemus marie. Ca.ix.
Cantatõem debemus marie. Ca.x.
Gratiarũ actõem debemus marie. Ca.xi.
Sollennizatiõem debem⁹ marie. Ca.xij.

Incipit sexta parti

cula secundi libri. in qua assignat̃ q̃ ꝓprietates sint necessarie his qui volũt seruire matri dei ⁊ ei⁹ filio ad bñplacitũ vtriusq̃ Prefatio in eandem particulã.

Versus primus
Seruus marie debz esse
mũdus
aromatic⁹
rectus
deuot⁹
hebre⁹
Versus secundus
Seruus marie debet esse
cõpatiẽs ⁊ ꝯgratulãs
verax.
taciturn⁹
Versus tercius
Seruus marie debet esse
Feruens
discretus.
humilis.
pius
modestus
siue benignus.
Versus quartus
Seruus marie debet esse
iustus
pacificus
simplex
patiens
honestus
Versus quintus
Seruus marie debz esse
verecũd⁹
hilaris
zelans
studiosus

Incipit septĩa par

ticula secũdi libri ĩ q̃ agitur de festo eternitatis ad quod redijt homo ꝑ mariã et partum eius.

Festum illud dicitur conuiuiũ.
Octo sunt q̃ laudabile faciũt istd̃ ꝯuiuiũ.
Cõuiuiũ illud erit cena illa magna quam fecit hõ q̃dam. i. deus pater.
Vinum huius cene sanguis vue meracissimus.
Fructus huius cene est benedict⁹ fructus ventris marie.
In hac cena duo fercula apponent̃. s. mel et lac.
In hac iterũ cena erũt. xij. fercula notata ĩ benedictõne iacob.
Itẽ hec sunt fercula q̃ ꝓmittunt̃ Job.

Incipit liber terci

de laudib⁹ beate marie habẽs duas ꝑtes

Prima pars huius

libri continet vigintisex dignitates et p̃uilegia virginee carnis.

Caro marie caruit pctõ originali ĩ sanctificatione.
Caro marie caruit fomite et prauis motitibus in carismatũ infusione.
Caro marie caruit omni defectu q̃ essz ad culpam in gr̃e adimpletõe.
Caro marie caruit aduersus spiritũ suum

Tabula

omni rebellione
Caro marie caruit oīmoda vacuitate ex dei cōiunctione.
Caro marie caruit sterilitatis opprobrio ī spiritussancti supuentione.
Caro marie caruit virili attactu. q̄ nō seq̄batur ex desponsatōe.
Caro marie caruit pruritu ⁊ inq̄namento in impgnatione.
Caro marie caruit fractura virginalis signaculi. ꝓcipiens absq̄ defloratōe.
Caro marie caruit omni grauamīe in portatione.
Caro marie caruit omni molestia et dolore in parturitōne.
Caro marie caruit omni peccato toti⁹ vite p̄sentis continuatōe.
Caro marie caruit mortis nexib⁹ in resolutione.
Caro marie fuit multiplici gr̄a ditata. qñ mane diluculo a dño iuuabat.
Caro marie fuit excellēter decorata. qñ virtutibus ornabatur.
Caro marie fuit p ignem spūssctī multipliciter colata. quando sanctitas illi⁹ semp ampliabat.
Caro marie fuit mirifice sublimata. qñ virginitati ppetue dedicabat.
Caro marie fuit ad fructū habilitata. quādo fonte gratiar̄ rigabat.
Caro marie fuit austro flante fecūdata. nā cōceptum eius gratia opabat.
Caro marie fuit soli deo ꝓseruata. qñ nec virū sciebat. nec a viro sciebat.
Caro marie fuit dignissime nobilitata. qñ naturali vnione christo copulabat.
Caro marie fuit ꝓciosissimis thesaur̄ ditata. quando christo implebat.
Caro marie fuit q̄dāmodo deificata. qñ a dei filio inhabitabat.
Caro marie fuit mēsa christo preparata. q̄ ex ea et in ea pascebat.
Caro marie fuit filī dei fuitio et toto mācipata. qñ q̄libet ei⁹ membr̄ christo famulabatur.
Caro marie fuit redemptōnem mūdi opata. quādo portio ip̄i⁹ a dei filio assumpta in cruce īmolabat.

Secunda pars libri

tercij cōtinet duodeci ꝓgatiuas marie

Prefatio.
Prima marie ꝓgatiua est. q ip̄a fuit virginitatis primiceria.
Secunda. Q, facta est sine corruptōne secunda.
Tercia. Q, fuit sine ḡuamine grauida.
Quarta. Q, fuit sine dolore puerpa.
Quinta. Q, virgo et mater. q̄ nulla alia
Sexta. Q, virgo et mater dei. quod nulla alia.
Septima marie ꝓgatiua. Q, peccare ñ potuit ex quo filiū dei concepit.
Octaua. Q, vniuersas et singulas virtutes et dona gratiarū habuit in suplatiuo gradu cū alīj sancti singuli singulas.
Nona Q, cum omnes alīj sancti et angeli possint christo supplicare ⁊ a deo exaudiri. vnde et dicit eis. petite et accipiet⁹. ip̄a sola materna auctoritate potest ei vt filio imperare.
Decima. Q, ip̄a fuit martyr in aīa. et gladius doloris qui ptransiuit aīam eius ī vnigeniti passiōe. ꝓ amarissimo ei martyrio computat.
Undecima. Q, in assumptōne exaltata ē super omnes ordines angelorū et sanctarum animarū.
Duodecima marie ꝓgatiua attendit in corona glorie ineffabilis: q̄ coronata est ī celis in sua assumptōne.

Incipit liber q̄tus

de virtutibus marie. cuius capitula nō enumerauimus. quia multo plura poterūt adīci vel forte detrahi. vl' aliter ordiari

Hic nota q auctor hūius libri cōsentit aliqua p alios addi vel deponi vel alter ordinari in p̄senti libro. Qua de causa non enumerauit capitula per versus scilicz ante īitiū hui⁹ quarti libri positos. quēadmodū fecit ante initia quorūdam aliorū librorꝫ sequentiū.

De humilitate marie. Titulus p̄mus.
De simplicitate marie. Ti. ij.
De sancta timoratōe marie. Ti. iij.
De excellentia marie. Ti. iiij.
De p̄ciositate marie. Ti. v.
De gloria marie. Ti. vi.
De bonorificentia marie. Ti. vij.
De magnitudine vl' altitudine siue celsitu

Tabula

dine marie. Ti. viij.
De virginitate marie. Ti. ix.
De puritate marie. Ti. x.
De verecundia marie. Ti. xi.
De virginali fecūditate marie. Ti. xij.
De conceptu virgineo. Ti. xiij.
De partu virgineo. Ti. xiiij.

Incipit tractatus d

tribus theologicis virtutibꝫ marie.
De fide marie. Ti. xv.
De spe marie. Ti. xvi.
De charitate marie. Ti. xvij.

De quattuor cardi

nalibus virtutibꝫ marie.
De iusticia marie. Ti. xviij.
De prudentia marie. Ti. xix.
De fortitudine marie.
De temperātia marie.
De paupertate marie. Ti. xx.
De diuitijs marie. Ti. xxi.
De largitate et misericordia marie. Ti. xxij
De pietate marie. Ti. xxiij.
De benignitate marie. Ti. xxiiij.
De suauitate marie. Ti. xxv.
De dulcedine marie. Ti. xxvi.
De sanctitate marie. Ti. xxvij.
De sanctificatōe marie. Ti. xxviij.
De obedientia marie. Ti. xxix.
De omnipotentia marie. Ti. xxx.
De sapientia marie. Ti. xxxi.
De taciturnitate marie. Ti. xxxij.
De subtilitate marie. Ti. xxxiij.
De actione marie. Ti. xxxiiij.
De contemplatōe marie. Ti. xxxv.

Incipit liber quin

tus de pulcritudine marie.
Primo de pulcritudine spirituali.
Secūdo de pulcritudine corpali.
De capite marie. Ti. i.
De comis marie. Ti. ij.
De capillis marie. Ti. iij.
De fronte marie. Ti. iiij.
De oculis marie. Ti. v.
De genis marie. Ti. vi.
De facie marie coloratōe. Ti. vij.
De auribus marie. Ti. vi ij
De naso marie. Ti. ix.
De labijs marie. Ti. x.
De ore marie. Ti. xi.
De dentibus marie. Ti. xij.
De gutture marie. Ti. xiij.
De collo marie. Ti. xiiij.
De humeris marie vel fidel'aie. Ti. xv.
De brachijs marie. Ti. xvi.
De manibꝫ marie. Ti. xvij.
De vberibus marie. Ti. xviij.
De dorso morali. Ti. xix.
De ventre marie. Ti. xx.
De vmbilico marie. Ti. xxi.
De seminibꝫ marie. Ti. xxij.
De pedibꝫ marie. Ti. xxiij.
De statura marie. Ti. xxiiij.

Incipit liber sextus

de appellatōibꝫ beate marie.
Maria mater. Ti. i.
Maria amica. Ti. ij.
Maria soror. Ti. iij.
Maria charissima. Ti. iiij.
Maria filia. Ti. v.
Maria sponsa Ti. vi.
Maria vxor. Ti. vij.
Maria vidua. Ti. viij.
Maria mulier bona. Ti. ix.
Maria virgo. Ti. x.
Maria virago. Ti. xi.
Maria princeps. Ti. xij.
Maria regina. Ti. xiij.

Incipit liber septi

mus quomodo maria designat et figura tur per superiora.
Maria celum. Ti. i.
Maria firmamentū. Ti. ij.
Maria sol. Ti. iij.
Maria luna. Ti. iiij.
Maria sidus. Ti. v.
Maria orizon. Ti. vi.
Maria lucifer. Ti. vij.
Maria aurora. Ti. viij.
Maria diluculū. Ti. ix.
Maria mane. Ti. x.
Maria lux. Ti. xi.
Maria dies. Ti. xij.
Maria nubes. Ti. xiij.

Incipit liber octa

Tabula

uus de terra. et de bis que ptinēt ad terrā
z possunt figurare mariam.
Maria terra. Titulus primus.
Maria area. Ti.ij.
Maria campus. Ti.iij.
Maria ager. Ti.iiij.
Maria mons. Ti.v.
Maria collis. Ti.vi.
Maria cōcaua vallis. id ē. vallis et cōual
lis. Ti.vij.
Maria desertum. Ti.viij.
Maria solitudo. Ti.ix.
Maria petra. Ti.x.

Incipit liber nonus
de receptaculis aq̄x q̄ figurant mariam.
Maria fons. Ti.i
Maria puteus. Ti.ij
Maria flumen. Ti.iij.
Maria fluuius. Ti.iiij.
Maria torrens. Ti.v.
Maria aqua. Ti.vi.
Maria stagnum. Ti.vij.
Maria alueus. Ti.viij.
Maria situla. Ti.ix.
Maria lacus. Ti.x.
Maria hydria. Ti.xi.
Maria concha. Ti.xij
Maria canalis. Ti.xiij.
Maria trames. Ti.xiiij.
Maria aqueductus. xv.
Maria labium. Ti.xvi.
Maria piscina. Ti.xvij.
Maria natatoria. Ti.xviij.
Maria amnis. Ti.xix.
Maria vena. Ti.xx.
Maria later. Ti.xxi.
Maria cisterna. Ti.xxij.

Incipit liber deci
mus de edificijs quibus maria figurat
in biblia.
Maria archa. Titulus p̄mus.
Maria thronus veri salomōis. Ti.ij.
Maria soliū veri salomonis. Ti.iij.
Maria ferculum salomonis. Ti.iiij.
Maria sella. Ti.v.
Maria tribunal. Ti.vi.
Maria sedes dei. Ti.vij.
Maria cathedra christi. Ti.viij.
Maria scabellū. Ti.ix.
Maria lectulus salomonis. Ti.x.
Maria requies domini. Ti.xi.
Maria habitatio. Ti.xij.
Maria cellula. Ti.xiij.
Maria nidus. Ti.xiiij.
Maria cella. Ti.xv.
Maria apotheca. Ti. xvi.
Maria gazophilaciū. Ti.xvij.
Maria bibliotheca. Ti.xviij.
Maria erarium. Ti.xix.
Maria genezeum. Ti.xx.
Maria locus. Ti.xxi.
Maria horreum. Ti.xxij.
Maria pistrinum. Ti.xxiij.
Maria furnus. Ti.xxiiij.
Maria clibanus. Ti.xxv.
Maria fornax. Ti.xxvi.
Maria caminus. Ti.xxvij.

Incipit tractatus d
edificijs ad manendū.
Maria palaciū summi impatoris et aula.
Ti.xxviij.
Maria tabernaculū Ti.xxix.
Maria thalamus sponsi celestis. Ti.xxx.
Maria domus sapiētie. Eccl'ia dom⁹ sa/
piētie. Religio dom⁹ sapie. Fidelis ania
domus sapientie.
Atria
Tectum Ti.xxxi.
Edes
Triclinium.
Maria templum. Ti.xxxij.
Maria basilica. Ti.xxxiij.
Maria sancta sanctorū. Ti.xxxiiij
Maria sacrariū. Ti.xxxv.
Maria ppiciatoriū. Ti. xxxvi.
Maria porticus. Ti.xxxvij.
Maria porta. Ti.xxxviij.
Maria fenestra. Ti.xxxix.
Maria scala iacob. Ti.xl.
Maria coclea. Ti.xli.
Maria vas speciale dei. Ti.xlij.
Maria crater.
Maria cratera.
Maria lechitus.
Maria pixis.
Maria lenticula.
Maria Cyathus.
Maria syfon.
Maria alabastrum.
Maria enofotum.
Maria situla.

Maria discus.
Maria scutella.
Maria salinum.
Maria vrna.
Maria calix.
Maria phiala.
Maria mulcrum.
Maria sciphus.
Maria vrceus.
Maria vter.
Maria peluis.
Maria ampulla.

Incipit liber vnde

cim⁹ de laudibus beate marie .in q̄ agit̄ de munitionib⁹ ⁊ nauigijs que possunt signare mariā.

Maria vrbs siue ciuitas. Ti.i.

Hec ciuitas cōmendatur

A fundamentis.
A portis.
A fama.
Ab vtilitate.
A ciuium multitudine.
A miraculorum nouitate.
A scripturarū auctoritate.
Ab inhabitantiū continua exultatōne.
A fundatore.
Ab artifice et conditore.
A rectore et rege iusticie.
A situ loci.
A materia.
A magnitudine.
A muroꝝ suorum lata extensione.
A patrie defensione.
A quadratura vel dispositione.
A turrium altitudine.
A muroꝝ indissolubili firmitate et robusto munimine.
A custodib⁹ murorū.
A nominis dignitate.
A nominis nouitate.
A platearū latitudine.
A securitate et pace.
A trāsitu eorū q̄ volūt ad filiū ꝑuenire.
Ab eo ꝙ quicunq̄ saluari desiderat necesse habet ip̄am querere adiutricem.
Ab eo ꝙ ꝑ eam reedificatū est q̄d per euā fuerat dissipatum.
Ab immunitate peccati.
Ab eo ꝙ in ipsa et per ip̄am magnificat̄ dominus et laudatur
Ab eo ꝙ fundata est exultatōne vniuerse terre.
Ab eo ꝙ rectores animaruꝫ attribuunt ei et eius gratie tam cōuersionē animarū q̄ꝫ gloriā ꝓprie ꝯscientie.
A xenodochijs ⁊ missoconijs. q̄ nos hospitalia et infirmarias nominamus.
A templis ecclesijs et oratorijs.
A cenobijs et monasterijs.

Postea in eodem titulo sequunt̄ quinq̄gītatria que excellenter repiunt̄ in hac ciuitate. et a quib⁹ ip̄a cōmendatur. scꝫ.

Rex.
Presul.
Populus.
Defensio.
Templa.
Domus.
Lex.
Fons.
Aqueductus.
Puteus.
Cisterna.
Canalis.
Flumina.
Piscine.
Fontes.
Uiuaria.
Stagna.
Pisces multimodi.
Fluxus maris atq̄ refluxus.
Portus
Nauigia.
Fenum.
Prata.
Uirentes herbe.
Pascua pinguis.
Arboris omne genus fructū facientis.
Oliue.
Uites.
Palme.
Ficus.
Punica mala.
Terra ferax.
Orti irrigui.
Ualles nemorose.
Arborei montes.
Silue venatibus apte.
Saltus condensi.
Uolucrum genus omne.
Lacune gurgitib⁹ plene.
Animalia pinguia queq̄.
Terra metallorum.

Queuis p̄ciosa moneta.
Electi lapides.
Lapicidine p̄ciose.
Agricole. vinitores. pecoꝝq; magistri
Architecti.
Mercatores.
Medici.
Omnimode species.
Aromata.
Medicine.
Omne genus vestis.
Omnis subtilia texens.
Maria castrū vl' castellum. Ti. ij.
Maria villa. Ti. iij.
Maria turris. Ti. iiij.
Maria munitio. Ti. v.
Maria murus. Ti. vi.
Maria nauis. Ti. vij.
Maria archa noe. Ti. viij.

Incipit liber duodecimus de orto ꝯcluso. cui spōsus compat mariā ī cāticꝫ. habēs septē particl'as.

Incipit particula p̄ma de q̄nq̄gīta ꝓp̄etatib; orti ꝯclusi cōuenientib; marie.

Capitulū. i.

Primus versus. ꝯtinet q̄ttuor ꝓprietates.
Ortus.
Conclusus.
Firmatus claue.
Seratus.

Ca. ij.

Secūdus versus cōtinet tres ꝓprietates.
Et custoditus.
Signatus.
Discoopertus.

Ca. iij.

Tercius v̄sus ꝯtinet. iiij. proprietates.
Consitus.
Excultus.
Plantatus.
Et agricolatus.

Ca. iiij.

Quartus v̄sus cōtinet. iiij. proprietates.
Et pastinatus.
Fossus.
Satus
Areolatus.

Ca. v.

Quintus versus cōtinet. v. proprietates
Planus.
Et extensus.
Secretus.
Amenus.
Et altus.

Cap. vi.

Sextus versus cōtinet quinq; ꝓp̄etates.
Sanus.
Aromaticus.
Recreans.
Bibulus.
Sitibundus.

Ca. vij.

Septimus versus ꝯtinet. iiij. ꝓp̄etates.
Humidus.
Irriguus
Complutus.
Rorificatus.

Ca. viij.

Octauus versus ꝯtinet. iiij. ꝓprietates.
Distillans.
Rorans.
Nebulosus.
Siue vaporans.

Ca. ix.

Nonus versus continet. iiij. ꝓprietates.
Densus.
Et vmbrosus.
Abscondens.
Et latebrosus.

Ca. x.

Decimus versus cōtinet. iiij. proprietates.
Mundus.
Et emundans.
Mirabilis.
Inuiolatus.

Ca. xi.

Undecim⁹ versus cōtinet. iiij. ꝓprietates.
Securus.
Stabilis.
Fecundus.
Deliciosus.

Ca. xij.

Duodecimus v̄sus continet. v. ꝓp̄etates.
Largus.
Inexhaustus.
Satians.
Potansq;.
Jocosus.

Incipit scd'a particula orti cōclusi. in q̄ agit̄ de delectabilibus huius orti. et de areolis eius.

Primũ ⁊ vnuz de maximis delectabilib⁹ fuit vmbra refrigerans.
Scd̃m delectabile ē lux tēpate illuminās
Terciũ delectabile. d̃cursus aq̃ꝝ ⁊ irrigatio fontium.
Quartũ delectabile sunt boni odores.
Quītũ delectabile spiritalib⁹ ocul'. viror ꝯfortās. tpata lux visũ ñ disgregās. floꝝ pulcritudo respectũ iocũdās. fructuum diuersitas appetitũ excitās. et hmōi.
Sextũ d̃lc̃abile. ꝯcēt⁹ ⁊ armonia volucꝝ
Septimũ delectabile. suaue olētia aromatũ ⁊ herbaꝝ. floꝝ ⁊ fructuũ. arboꝝ ⁊ ra/
Octauũ delectabile. gust⁹ ⁊ sa/ Ldicũ.
por fructuũ. et dulcꝫ potus fontium.
Nonũ d̃lc̃abile. tact⁹ floꝝ moll' ⁊ aroma/
Decimũ delc̃abile. ad rorē nudis Ltic⁹.
pedib⁹ deambulatio ꝑ hunc ortũ
Undecimũ delectabile. req̃escere sup herbam virentem.

Incipit tercia particula orti ꝯclusi. in q̃ agit̃ de aromatib⁹ hui⁹ orti. et pauca sunt hic capitula.

Ca. i. siue Sermo. i.

Que ē ista q̃ ascēdit ꝑ desertũ sic̃ v̄gula fumi ex aromatib⁹ mirrhe ⁊ thuris ⁊ vniuersi pulueris pigmentarij?

Ca. ij. siue Sermo. ij.

Que ē ista q̃ ascēdit de deserto delicijs affluens. innixa sup dilectũ suum?

Incipit q̃rta particula orti ꝯclusi in qua agit̃ de floribꝫ et herbis huius orti.

Christ⁹ flos. Et habꝫ septē v̄sus Ca. i.
Prim⁹ v̄sus ꝯtinet q̃nq̃ ꝓp̄etates floris.
Mundus.
Aromaticus.
Tenuis.
Tener.
Et speciosus.
Scd̃s v̄sus ꝯtinet q̃nq̃ ꝓp̄etates floris
Cōcauus
Omnicolor.
Uernalis.
Lenis.
Aquosus.
Terci⁹ v̄sus ꝯtinet q̃nq̃ ꝓp̄etates florꝫ.
Fructifer.
Incliuis.
Leuis.
Expositus.
Medicinans.
Quart⁹ v̄sus ꝯtinet duas ꝓp̄etates florꝫ
Et delicatus.
Et habens matrē sine patre.
Quītus v̄sus ꝯtinet duas ꝓp̄etates florꝫ
Pascit apes.
Et eis cerā cum melle ministrat.
Sext⁹ v̄sus ꝯtinet duas ꝓp̄etates florꝫ.
Pneuma sacrũ recipit.
Non visus spargit odorem.
Septim⁹ v̄sus ꝯtīet tres ꝓp̄etates florꝫ.
Matrē nō violat.
Caput ornat.
Templa venustat.
Christus flos cāpi ⁊ liliũ ꝯualliũ. Ca. ij.
Maria flos Ca. iij.
Maria flos fere s̄m om̄es ꝓp̄etates flori suo q̃ est christus supi⁹ ī septē v̄sib⁹ assignatas. variatꝫ tñ ip̄is v̄sib⁹ ī ordīe q̃rũ dā dictōnũ. ⁊ mutatꝫ q̃ttuor vel quinq̃ dictionibus.
Primus v̄sus ꝯtinet q̃nq̃ ꝓprietates.
Mundus.
Aromaticus.
Tenuis.
Tener.
Et speciosus.
Scd̃s v̄sus ꝯtinet quinq̃ proprietates
Concauus.
Omnicolor.
Lenis.
Leuis.
Et medicinans.
Tercius versus continet q̃nq̃ ꝓp̄etates
Fructifer.
Incliuis.
Recreans.
Subtilis.
Aquosus.
Quartus versus cōtinet tres ꝓp̄etates
Et delicatus.
Communis.
Rorificatus.
Quintus v̄sus ꝯtinet duas prop̄etates.
Pascit apes.
Et eis ceram cum melle ministrat.
Sextus versus cōtinet duas ꝓp̄etates.
Matrem glorificat.
Non visus spargit odorem.
Septim⁹ versus cōtinet tres ꝓp̄etates.
Pneuma sacrũ recipit.
Caput ornat.
Templa venustat.

Itē Maria coloris candidi
Rubei
Purpurei.
Iacinctini.
Aerei.
Liuidi.
Crocei.
Lazurini.
Uiridis
—Maria liliuz. Ca.iiij.
—Maria rosa. Ca.v.
—Maria viola. Ca.vi.
—Maria crocus. Ca.vij.
—Maria solsequiū. Ca.viij.
—Maria iacintus. Ca.ix.
Habuit hic ortus flores lilij.
Rose.
Uiole
Frumenti.
Uue.
Maligranati.
—Maria myrtus. Ca.x.
—Maria mandragora. Ca.xi.

Incipit quīta par

ticula orti ꝯclusi. i q̄ agit̄ de his q̄ i incarnatōe filij dei a supiori descēderūt i ortū ꝯclusum. qr ab iferiori nihil potuit subintrare.

Christus sol. Ca.i.
Christus verbū patris Ca.ij.
Christus lux. Ca.iij.
Christus splendor. Ca.iiij.
Christus vent⁹. Spūssctūs vēt⁹. Ca.v.
Christus aer Ca.vi.
Christus nix. Ca.vij.
Christus imber. Ca.viij.
Christus pluuia. Ca.ix.
Christus vapor. Ca.x.
Christus ignis. Ca.xi.
Christ⁹ manna. Maria manna. Ca.xij.
Christus mel. Ca.xiij.
Christus ros. Ca.xiiij.
Christus angelus. Ca.xv.
Christus ales. id est. auis. Ca.xvi.
Christus apis. Ca.xvij.

Incipit sexta par

ticula orti ꝯclusi. in q̄ agit̄ de arboribꝫ q̄ solēt in ortꝭ nobilibꝫ repiri. ⁊ de arboribꝫ etiā q̄ ortꝭ nō ꝯpetūt. sꝫ pñt sig̃re mariā.

Sapiētia vitis. Maria vitis. Christus vitis. Eccl'ia vitꝭ. Religio vitis. Fidel' anima vitis. Ca.i.
Maria oliua. Christus oleū. Christus fruct⁹ olee. Sapīa oliua. Eccl'ia olea. Iustus oliua. Ca.ij.
Maria rubus. Ca.iij.
Maria cedrus. Sapiētia cedrus. Christus cedrus. Doctores cedri. Ca.iiij.
Maria palma. Sapīa palma. Christus palma. Iustus palma. Ca.v.
Maria cyp̄ssus. Ca.vi.
Maria liban⁹. Christus liban⁹. Ca.vij.
Sapīa platan⁹. Maria platan⁹ Ca.viij.
Maria cinnamomū. Ca.ix.
Sapīa mirrha. Maria mirrha. Ca.x.
Maria storax. Ca.xi.
Maria galbanus. Ca.xij.
Maria vngula. Ca.xiij.
Maria gutta. Ca.xiiij.
Maria balsamū Christ⁹ balsamū. Ca.xv
Sapīa therebint⁹. Christ⁹ therebintus. Maria therebīt⁹. Iust⁹ therebīt⁹. Ca. Lxvi.
Maria arbor. Ca.xvij.
Maria lignū. Christ⁹ lignū. Ca.xviij.
Maria virgultū. Ca.xix.
Maria virgula. Ca.xx.
Maria virga. Christ⁹ virga. Ca.xxi.
Maria malusg̃nata vl' punica. Ca.xxij.
Maria ficus. Ca.xxiij.
Maria amigdal⁹ Christ⁹ amigdal⁹ Ca. Lxxiiij.
Maria mor⁹. Ca.xxv.
Maria sycomor⁹. Ca.xxvi.
Maria abies. Ca.xxvij.
Maria salix. Ca.xxviij.
Maria oleaster. Ca.xxix.
Maria pinus. Ca.xxx.
Maria castanea. Ca.xxxi.
Maria laurus. Ca.xxxij.
Maria buxus. Ca.xxxiij.
Maria vlmus. Ca.xxxiiij.

Incipit septīa par

ticula orti ꝯclusi. i q̄ agit̄ de auibꝫ hui⁹ orti. q̄ pñt christū ⁊ mariā designare.

Christ⁹ nicticorax. Ca.i.
Christ⁹ aq̄la. Maria aq̄la. Johēs aq̄la. Iustus aq̄la. Ca.ij.
Prim⁹ sermo i natītate btē marie. Ca.iij
Scd̄s ſmo i natītate btē marie. Ca.iiij.
Prim⁹ ſmo i assūptōe btē marie. Ca.v.
Scd̄s ſmo i assūptōe btē marie. Ca.vi.

Finit tabula oīm titulorꝫ rubricarꝫ siue supscriptionū huius libri.

Tabula Alphabetica

Tabula materiarũ huius libri ſm ordinem alphabeti.

Abies. libro .xi. a ti.vij.M.RR .li.xij.pticula.vi. capitulo.xxvij.
Abigail.maria.li.ij.pti.i.causa.xxi.
Ablutio.li.ix.ti.iiij. B. li.ij. p.v.c.xij. F.
Abscondit maria.li.xij.pti.i.c.ix. D.
Actio.li.iiij.ti.iiij.G.vsq; L. Et ti.xxxiiij
Actiua vita.li.xij.pti.i.c.xij. F.
Adam pmus.li.i.c.vi. O.li.iiij.ti.ix.Q.
Adam secũdus.lib.i.c.vi.O.Li.iiij. ti.ix. .Q.Lib.xij.pti.i.c.i.E. Li.ij.pti.i.causa xxxiiij.in fi.Li.iiij.ti.xiiij.A.
Adam nouus.lib.iij.parte.ij. p̃rogatiua.x. J. Li.iiij.ti.xiij.U.
Admirant angeli.li.xij.p.iij.ca.i. A. Et.c. ij.B.
Adolescentule.li.i.c.ij. F.Li.ij.pti. iij.ca. iiij.G.
Aduocatus li.ij.p.i.causa.xvij.
Aduocata.li.ij.parti.i.causa.xvij.
Aer.li.xij.pti.v.ca.vi.
Affectus.li.v.ti.xxiij.A.
Ager.li.viij.ti.iiij.
Agnitio.li.vi.ti.i.A D J Q T.
Agricole.li.xi.ti.i.alphabeto q̃rto.d d.
Ala.li.i.c.vij.J.Li.xij.p.vij.c.ij.A.
Alabastr.li.x.ti.xlij.H H
Ales.li.xij.pti.v.ti.xvi.
Alta.li.iiij.ti.viij.
Altitudo.li.iiij.ti.viij.Li.xi.ti.iiij.B:
Alueus.li.ix.ti.viij.
Amarũ mare.li.i.c.iij.C C.G G.
Amica.li.vi.ti.ij.
Amicicia.li.vi.ti.ij.E.
Amicta.li.xij.parti.vij.c.v.C.
Amictus triplex.li.xij.p.vij.c.v.C
Amigdalus.li.xij.p.vi.c.xxiiij.et.c.xxi.R.
Amnis.li.ix.ti. xix.
Amplexus.li.iiij.ti.xxvi.D.
Amplexari.li.ij.pti.iiij.c.viij.
Ampulla.li.x.ti.xlij.A A.
Anchora.li.xi.ti.vij.O. SS.
Ancilla.li.iiij.ti.i.D.vsq;.M.
Angelum esse.li.i.c.viij.E.
Angelus.li.xij.parti.v.ti.xv.
Anhelitus.li.v.ti.xi.D.
Anna mater marie. li.xij.pti.vi.c.xviij. D in fine.
Animã p̃parare.li.i.c.viij.D.
Anima vitis.li.xij.p.vi.c.i. M M.
Aĩa petit trahi.li.xij.pti.ij.K.
Anima impugnat.li.xij.pti.iiij.c.iiij.L.
Aĩa secularis.li.iij.p.ij. p̃rogatiua.xij. P.
Aĩa colorata.li.v.ti.vij.D.
Anima placens deo.li.v.ti.vij.B.
Animal ĩmolandũ.li.ij.p.v.c.xij.L.
Aĩalia pinguia.li.xi.ti.i.alphabeto.iiij.a a
Antemna.li.xi.ti.vij.O.
Apis.li.xij.pti.v.c.xvij.
Apotheca.li.x.ti.xvi.
Aqua.li.ix.ti.xi.
Aqua ablutõis.li.i.c.iiij.R.
Aqueductus .li.ix.ti.xv .Li.xi.ti.i. alphabeto.iij.q.
Aquila .li.xij.pti.vij.c.ij.
Arbor.li. xij.pti.vi.c.xvij.
Arborei mõtes.li.xi.ti.i.alphabeto.iiij.a a
Arborum ptectio.li.xij.pti.i.c.ix.C.
Archa.li.x.ti.i.
Architecti.li.xi.ti.i.alphabeto.iiij.dd.
Ardui.li.xij. p.vij.c.ij.C.
Area.li.viij.ti.ij.
Areola.li.v.ti.vi. G.
Argilla.li.viij.ti.i.B B.
Argumenta ɔtra mariã.lib.xij.par.vij.ca. iiij.B.
Arida.li.viij.ti.i. F F.
Arma expugnatõis.li.i.c.iiij.y.
Aromata.li.xi.ti.i.alphabeto.iiij.e e.
Aromatic⁹.li.ij.pti.vi. F.Li.xij.p.iiij. C
Ascendit maria.li.xij.par.iij.c.i.B.
Ascendere.li.iij.p.ij.p̃rogatiua.xi.C.
Ascendere in palmã.li.v.ti.xviij.B.
Ascensio.li.xij.p.vij.c.ij.C.
Ascensiõis gradus.li.xij.p.vij.c.ij.J.
Assumptio.li.iij.p.ij.p̃rogatiua.xi. Li.x. ti.xxix.J.
Acroceronnia.lib.xi.ti.vij. alphabeto tercio B.
Attractio.li.i.c.v.K.
Attactus virilis.li.iij.p.i.E.
Auditus.li.ij.p.ij.c.iij.Et p.iiij.c.iij.
Aue maria.li.i.c.i.ij.et.iij.
Augmentat maria.li .xij.p.vi.c.xxx. in fi.
Auis li.xij.p.v.c.xvi.
Aues contẽplatiui.li.xij.p.vij.c.ij.B.
Aula.li.x.ti.xxviij.
Aures marie.li.v.ti.viij.
Aurora.li.v ij.ti.viij.

Tabula alphabetica

Aurum.li.x.ti.ij. S. & alphabeto.iij. f.
Auster.li.xij.par.i.c.vi. Jbi Aromatic⁹.

Balsamū. Li.xi.

b parti.vi.ti.xv.
Balneari.li.ij.p.v.c.xij. F.
Barba radic. li.ij.p.v.c.xij. H.
Basilius.li.xij.pti.i.c.xij. X. in fi.
Bdelliū.li.xij.p.v.c.xij. D. Li.viij.ti.i. B
Beatus.li.ij.p.i.causa.xx.in fi.
Beatus venter.li.ij.par.v.c.v. L
Beatam me dicent.li.iiij.ti.i.
Bellator.li.iiij.ti.xiij. G
Benedicta tu in mulieribꝫ li.i.c.vi.
Benedictus fructus.li.i.c.vij.
Bene dictio.li.i.c.vij. O. Li.ij.p.v.c.v.
Benignitas marie.li.iiij.ti.xxiij.
Benignitas christi.li.xij.p.v.c.xiij. A.
Bestie.li.xij.p.i.c.x. B.
Bethleem.li.xi.ti.i.alphabeto.iij.b
Bethulia.li.xi.ti.i.alphabeto.iij.c
Bethsayda.li.ix.ti.xvij. L
Bibliotheca.li.x.ti.xvij.
Botrus.li.xij.p.vi.c.i. Q. E E
Bona facit maria timētibꝫ se.li.ij.pti.iij.c.vij. B
Bonū triplex habuit maria.li.i.c.i. Q.
Bona collata p mariā.li.xij.p.vij.c.iij. D
Brachia.li.ij.p.ij.c.xij. Et pti.iij.ca.viij. Et.li.v.ti.xvi.
Butyrū.li.iij.ti.xiij. y
Buxus.li.xij.pti.vi.c.xxxiij. et p.i.c.ix. B.

Cadaverosus ef

c ficitur mortaliter peccās.lib.xij. particula.vij.c.ij. E.
Cadaverosus peccator.li.v.ti.ij.
Calamus.li.iiij.ti.xxxi. S.
Calix.li.x.ti.xlij. K K. Lib.xij.pti.i.c.xij. U. X.
Caluitium.li.v.ti.iij. L
Caminus.li.x.ti.xxvij.
Campane pulsus.li.ij.p.v.c.xij. S.
Campus.li.viij.ti.iij. Li.xij.p.iij.c.ij. L
Canalis.li.ix.ti.xiij. Li.xi.ti.i. alphabeto tercio r.
Candelabrū.li.i.c.vij. O
Candor.li.v.ti.vij. E. Li.xij.p.v.c.x. B
Candor manuū.li.v.ti.xvij. F
Cantatio.li.ij.pti.v.c.x.
Capparis.li.xij.pti.vi.c.xxiij. in fine.
Caphārnaū.li.xi.ti.i. alphabeto tercio.c.
Capilli.li.v.ti.iij. Li.ij.p.v.c.xij. J
Capree.li.v.ti.iij. E
Capur.li.ij.p.iij.c.i. Li.v.ti.i. A A
Caribdis li.xi.ti.vij.b. in fi.
Carina.li.xi.ti.vij. F. O O. P P
Carissima li.vi.ti.iij.
Caritas.li.ij.pti.iij.c.iij. Lib.iij.ti.xvij. Li.v. Q
Caritatis conditōes.li.xij.p.iij.c.ij. L
Carmelus.li.v.ti.i. A A
Caro christi.li.xij.pti.i.c.x. D E
Caro christi dicit pallium.lib.xi.ti.ij. post principiū
Caro christi dicitur nubes.li.xij.pti.i.ca.viij. K L
Caro marie caruit xc.li.iij.p.i. A
Caro marie fuit xc.li.iij.pti.i. K
Castanea.li.xij.pti.vi.ti.xxxi.
Castellum.lib.xi.ti.ij.
Castitas diffinit li.iij.ti.ix. A
Castitas.li.v.ti.xxi. B.
Castitatis sex folia li.xij.pti.iij.c.iij. H.
Castrum.li.xi.ti.q. Li.xij.p.v.c.xij. A.
Cathedra.li.x.ti.viij.
Cause seruiendi marie.li.ij.pti.i.
Cedar.li.v.ti.vij. J
Cedria.li.xij.p.vi.c.iij. G
Cedrus li.xij.pti.vi.c.iij.
Cella.li.x.ti.xv.
Cellula.li.x.ti.xiij
Celebrans digne.li.xij.p.i.c.xij. L
Celsitudo.li.iij.ti.viij.
Celum.li.vij.ti.i.
Celum triplex.li.xij.pti.vij.c.v. B.
Cena.li.ij.parti.vij. D.
Cenobium vide in monasteriū.
Cernella.li.xi.ti.iij. F.
Cherubin.li.x.ti.vij. J. Li.xij.pti.i c.ix. L in fine.
Cyathus.li.x.ti.xlij. H H
Cibaria.li.ij.p.i.causa.xxvi. B. D.
Cibus.li.xij.pti.i.c.xij. E
Cinnamomū.li.xij.pti.vi.c.ix.
Cingulum.li.ij.pti.i.causa.xiij. H.
Cipressus.li.xij.parti.vi.c.vi.
Circuitio.li.xi.ti.iij. E
Circūdare.li.iij.ti.xij. G
Cisterna li.ix.ti.xxij. Li.xi.ti.i. alphabeto tercio.q.
Ciuitas.li.xi.ti.i.
Ciuitas refugij.li.ij.pti.i.causa.xxv. A

Materiarū huius libri

Clamor.li.ñ.parti.iij.c.xix.A
Claretum.li.xij.pti.i.c.xij.S
Claua.li.xij.p.iiij.c.iiij.D.
Clauis.li.xij.p.i.c.i.X.Y
Clemens.li.iiij.ti.xxij.F
Clerici.li.iij.pte.ñ.progatiua.xij.I
Clibanus.li.x.ti.xxv.
Clipei.li.xi.ti.iiij.F
Coclea.li.x.ti.xlj.L i.xi.ti.iiij.E
Cogitatões.li.ñ.p.iij.c.vi.et.c.ix.A
Cogitatões.li.v.ti.iij.A.Et.ti.x.B.
Cogitatus.li.ñ.p.iij.c.ix.D
Cohabitatio pctõrũ.li.xj.p.iiij.c.iiij.H
Collis.li.viij.ti.vi.
Colles angeli.li.i.c.v.F
Colliriũ.li.i.c.iij.E
Collum.li.ñ.p.ij.c.xi.Et li.v.ti.xiij.
Colozatio.li.v.ti.vij.p totum
Coloz christi libzo.xij.p.iiij.c.i.B
Columba.li.v.ti.v.L.I
Columne.li.x.ti.xxxi.F SS
Come.li.v.ti.ij.
Comes.li.ñ.pti.i.causa.viij.
Compassio.li.ñ.parti.ij.c.xiij.
Compatiens.li.ñ.pti.vi.L
Concana vallis.li.viij.ti.vij
Conceptio virginalis.li.i.c.vi.O
Conceptio marie ostendit.li.xi.ti.viij.
Concepit maria.ll.xij.p.ij.B
Concipitur christꝰ.li.xij.pti.iiij.c.i.W.L
Concipit christꝰ in vere.li.xij.p.iiij.W
Conceptus virgineus.lib.iiij.ti.xiij.
Concha.li.ix.ti.xij.
Cõcozdia hoīs et angeli.li.i.c.i.L
Concozdia iudei ⁊ gentil'.li.i.c.i.D
Concozdia dei et hoīs.li.i.c.i.E
Concupiscentia carnalis.li.v.ti.xxi.A
Confessio.li.ñ.pti.v.c.iiij.Et li.xij.pti.vij.
ca.ij.E
Confidentia.li.ij.p.iij.c.ij.
Congratulatio.li.ñ.p.iij.c.xij.
Coniugati.li.v.ti.xx.L.
Cõseruabat maria.li.iiij.ti.xxxi.D
Conscientie trãquillitas.li.iiij.ti.vi.L
Consiliũ.li.ñ.pti.iij.c.v.L Et ca.ix.A
Contemplatio.li.iiij.ti.xxxv. Et li.v.P
Contemplatiua vita.li.xi.ti.ij.
Contemplatõis materia.li.vi.ti.i.B
Contritõnis modus.lib.ñ.pti.v.c.xij.L
Contritũ cor offerre.li.ij.pti.v.ca.xij.L
Conuallis.lib.viij.ti.vij.L i.xij.pti.iiij.ca.
ij.D.
Cõuersatio sancta.li.xij.pti.i.c.xij.W
Conuiuiũ.lib.ij.parti.vij.
Cor.lib.ij.pti.ij.c.i. Et p.iij.c.xix.
Corona li.iij.pte.ij.progatiua.xij. Et lib.
xij.pti.vi.c.xxxij.
Coronatio.li.iij.pte.ij.progatiua.xij.
Corpus.li.ij.pti.ij.c.ij.
Corzeptio.lib.ij.pti.vij.O.L i.xij.pti.iiij.
c.iiij.D
Corzuptõe hic viuit.li.iiij.ti.xiij.K
Corzuptõis radix.li.iiij.ti.xiij.K
Corzuptõis destructio. li.iij.ti.xiij.L
Crater.li.x.ti.xlij.E E
Cratera.li.x.ti.xlij.F F
Creatio.li.iij.ti.iij.B
Cremare.li.ij.pti.v.c.xij.O
Crines.li.v.ti.v.B
Crux.lib.xij.pti.vij.c.ij.D Et parti.vi.c.
xxvi.Et.c.xvij.O
Crux buxatur.li.xij.pti.i.c.ix.A in fine

Actilus.lib.xii.

Ad parti.vi.c.v.E
Decolozare.li.v.ti.vij.I
Decor.li.xij.pti.iij.c.i.I
Decorticare.li.xij.pti.vi.c.xvij. in pncipio
Et ca.xxi.I
Defectus.li.iij.parti.i.L
Defectus nostri septem.li.vi.ti.ix.B
Deflozare.li.iij.p.i.F
Delectabilia ozti ꝯclusi.li.xij.pti.ij.
Delicie marie.li.xij.p.i.c.xi.in fine
Demissio.libzo.ij.pti.iij.c.i.
Dentes signant filiũ.li.xij.p.v.c.ij.E
Dentes.lib.ij.parti.ij.c.viij.Et li.v.ti.xij.
Desertũ.li.viij.ti.viij.L i.xij.pti.iij.E
Deses.li.ij.parti.vi.O
Descẽsus christi ad inferos.li.xij.pti.v.ca.
x.B.
Desideriũ.li.ij.pti.ij.c.xvi.
Desideriũ dicit clamor.li.ij.pti.iij.c.xix.A
De spũsancto cõceptꝰ exponit.li.xij.pti.ij.
A et B
Desponsare.lib.iij.parte.ij.proga.xij.W.
L.lib.vi.ti.vi.K
Detractor.lib.v.ti.viij.B
Deus vbiq; li.i.c.v.B
Deus diligitur tripliciter. li.xij.pti.iij.ca.
iij.I
Deuotio.li.ij.pti.vi.L
Deuotus.li.ij.pti.vi.L

Tabula alphabetica

Diadema.li.iij.pte.ij.progatiua. xij.K.
Dies.li.vij.ti.xij.
Digiti. lib.v.ti.xvij.A
Dignitas nominis marie.li.i.c.ij.A.
Dignitas marie ostendit li.xi.ti.viij. Li.i. c.v.A.Li.iiij.ti.iij.O.
Dilexit maria.li.iiij.ti.xvij.
Dilectio.li.ij.pti.iij..c.iiij
Dilectio pulcra.li.vi.ci.i.A
Dilectio turpis.lib.vi.ti.i.B
Diligēda est maria.li.ij.pti.iij.c.iiij.J
Diligūt adolescētule.li.i.c.ij.F.Li.ij.par. iij.ca.iiij.S.
Dilūculum.li.vij.ti.ix.
Discernere.li.v.ti.xiij.B
Discordia dei et hominis.li.i.c.i.B.
Discordie q̄duplices.li.i.c.i.S
Discretio.li.v.ti.ix.A
Discretus.li.ij.pti.vi.P.
Discus.li.x.ti.xlij.JJ
Diuitie.li.iij.ti.xxi.
Doctrinam infundere.li.ij.p.iij.c.ix.
Dolor.li.iij.pte.ij.progatiua.x.L
Dominiū marie.li.i.c.v.A
Dominus tecum.lib.i.c.v.
Domus saltus libani.li.i.c.iij.y.Li.x.ti. xxxi.HH
Domus triplex.li.ix.ti.xvij.L
Domus sapientie.li.x.ti.xxxi.
Domus in ciuitate.li.xi.ti.i.p.
Donor spūssancti differētia.lib.xij.pti.vi. ca.xxi.in fine
Dorcas maria.li.ij.parti.i.causa.xiiij.A
Dorsum.li.v.ti.xix.
Draco Jn dieby rogatōnū.lib.xij.pti.v.c. xiiij.J
Dulcedo.li.iiij.ti.xxvi.
Dulcedo nominis marie.lib.i.c.ij.O
Dulcis christ⁹ in sacramento.li.i.c.vij.D
Dulcis.li.iiij.ti.xxvi.
Dupliciby vestiti.li.ij.pti.i.causa.xiiij.B.
Dura maria.li.xij.pti.vi.c.xxxiij.

Brietas. li. viii.

titulo.i.D
Ebur.li.x.ti.ij.L.Et ibidē b.c.d
Ecclesia paradisus.li.xij.p.i.c.ti.
Ecclesia campus.li.xij.pti.iiij.c.ij.L
Ecclesie manus.li.v.ti.xvij.B
Edes.libro.x.ti.xxxi.UU
Egressus.li.iij.pte.ij.progatiua.xij.D.
Egredere.li.iij.pte.ij.proga.xij.P
Elephas.li.x.ti.ij.E
Eloquentia.li.v.ti.xi.L
Elucidatio.li.ij.pti.v.c.vij.
Emissiones.li.xij.p.i.c.i.D.K.
Enosorum.li.x.ti.xlij.JJ
Erarium.li.x.ti.xix.
Erinatij.li.viij.ti.x.A
Erubescentia.li.v.ti.iiij.
Etas marie.li.xi.ti.ij.Jbi Eliter.
Eua virgo. li.i.c.vi.O
Eufrates.li.ix.ti.iij.J
Euilath.lib.viij.ti.i.B. Li. xij.pti.vi.ca. xxi.P.
Eucharistia p manna signat.lib.xij.pti.v. c.xij.B.
Eucharistiā sumēs debet esse dispositus. libro.xij.par.v.c.xij.E
Eucharistie susceptio dulcis.li.i.c.vij.K
Excellens .li.i.c.iij.F
Excellentia.li.iiij.ti.iiij.
Excellētia nois marie.li.i.c.ij.D E
Exemplū de deuoto seruitio marie.li.ij.p. iij.ca.xviij.D
Exemplare.li.iiij.ti.iiij.S
Extirpare.li.ij.p.iij.c.vij.
Exquirere.li.ij.p.iij.c.iiij.L

Facies. libro. v.

f ti.vij.Libro.xij.p.iij.c.i.F
Fama.libro.xi.ti.i.L
Farum.i.turris.li.xi.ti.iiij.D
Fasciculus mirrhe.li.iiij.ti.xvij.T
Fau⁹ lib.iiij.ti.xiij.FF.Et ti.xxvi.F.Li bro.xij.p.i.c.xij.F
Fecunditas ventris.li.v.ti.i.S
Fecūda sine corruptōe.li.iij.p.ij.p̄roga.ij.
Fecundus.li.xij.p.i.c.xi.
Fecunditas vginalis.li.iiij.ti.xij.Li.iij pte.ij.p̄progatiua.i.L
Femen .li.v.ti.xxij.
Fenestra li.x.ti.xxxix.Li.ij.p.i.cā.xxv.B
Fenū.li.xi.ti.i.alphabeto tercio v
Fercula.li.ij.p.vij.L. Li.xij.p.i.c.xij. D
Ferculum.li.x.ti.iiij.
Feruens.li.ij.pti.vi.O
Festiuitas.li.ij.p.v.c.xij.L
Festinantia.li.i.c.v.B
Festum.li.ij.pti.v.c.xij.R
Festum eternitatis.li.ij.pticula.vij.
Ficus.li.xi.ti.i.alphabeto tercio y.Li.xij p.vi.c.xxiij.Li.ij.pti.vij.K
Fides.lib.ij.pti.iij.c.i.Et lib.iiij.ti.xv.Et

Materiarũ huius libri

libro.v.ti.i.M
Filia.li.vi.ti.v.
Filiꝰ ĩcarnatꝰ solꝰ.li.xij.pti.v.c.ij. A ꝛ B
Firmamentũ.li.vij.ti.ij.
Flãma.li.v.ti.v. F
Fletus.li.ij.pti.iij. c.xv. Li. xij.p.i.c. vij.
Flos.li.xij.p.iiij.c.i.ij.iij.
Flumen.lib.ix.ti.iij. Li.xi.ti.i.alphabeto tercio r.
Flumina.li.xi.ti.i.alphabeto.iij.r.
Fluuius.li.ix.ti.iiij.
Fluxus maris.li.xi.ti.i.t.
Fomes.li.iij.pte.i.B
Fons.lib.i.c.iiij.G Li. ix.ti.i. Li.xi.ti. i. p. Li.xij.pti.i.c.vij. Ibi. Irriguus
Fons misericordie.li.iiij.ti.xxij.C.K
Fontes.li.xi.ti.i.s
Fornax.li.x.ti.xxvi.
Fortitudo .li.xij.pti.vi.c.xi.A. Lib.v. ti. xxij.B.
Fragmen.libro.v.ti.vi.B
Frigidus.li.ij.p.vi.O.
Frons.li.v.ti.iiij.
Fructus.li.i.c.vij. Li.ij.p.vij.I
Fumus.li.ij.pti.vi.c.xij.P
Furnus.li.x.ti.xxiiij.
Fundamentũ.li.xi.ti.i.C. Et ti.iiij.A

Galbanus.lib.xii.

g pti.vi.c.xij.
Gazophilatiũ .libro.x.ti.xvij.
Gemitus.li.ij.p.iij.c.xv
Gene libro.v.ti.vi.
Generatio christi eterna.li.xij.parti.vi.ca. xxi.AA.
Generatões.li.iiij.ti. i. H
Generator.li.iiij.ti.xiiij.H
Generositas ṽgis.li.xij.p.vi.c.xxi.EE
Genezeum.lib.x.ti.xx.
Genua.li.ij.pti.iiij.c.xi.
Geon .li.ix.ti.iij.M
Germen.lib.i.c.vij.C
Gladius.li.iij.pte.ij.p̃rogatiua.x.A
Gloria.li.iiij.ti.vi. Li.iij.p.ij.p̃roga.xi.E
Gloria mũdana.lib.xij.pti.vij.ca.v.D
Glorificatio corpis.li.iiij.ti.vi.F
Gratia triplex.li.i. ca.iiij.A
Gratiositas.li.iiij.ti.vi.B
Gratie plenitudo.li.i.c.iiij.F
Gratie sitis.li.xij.pti.i.ca.vi. in fine
Gratia plena.libro.i.c.iiij
Gratiarũactio.li.ij.p.v.c.xi.
Gradus.li.x.ti.ij.CC.ZZ.i
Grãdis.li.x.ti.ij.P. Li.xij.p.vij.c.iiij.A
Grauamen.li.iij.pte.ij.p̃rogatiua.iij.
Grauida.li.iij.pte.ij.p̃rogatiua.iij.
Gressus.li.ij.pti.ij.c.xx.
Gubernator.li.xi.ti.vij.Q
Guerra.li.i.ca.i.B H
Gustus.li.ij.pti.iiij.c.v.
Gutta.lib.xij.pti.vi.ti.xiiij.
Guttur.li.ij.pti.ij.c.x. Et li.v.ti.xiij.

Habitatio.Libro

x.ti.xij. Li.xi. ti.iiij.E
Hamus.libro.xij.pti.vi.c.xxi. Y.
Hebreus.li.ij.pti.vi.L
Herbe virẽtes.li.xi.ti.i.alphabeto .iij.v
Hereditas.li.i.c.vij.E. Li.iiij.ti.xxvi.M
Hermon.li.xij.p.v.c.xiiij.A. Li.iij.pte.ij p̃rogatiua.xij.D
Heretici.lib.iij.pte.ij.p̃rogatiua.xij.E.
Hereses de natiuitate marie.li.xij.pti.vi. ca.xxi.CC
Hiericho.li.xi.ti.i.c
Hierusalem.lib.xi.ti.i.UU
Hilaris.li.ij.pti.vi.X
Hinnuli.li.v.ti.xviij.H
Holocaustum.li.ij.pti.v.I
Honestas cõuersatõis.li.v.ti.i.R
Honestus.li.ij.pti.vi.X
Honorificata.li.iiij.ti.vij.A
Honorificentia.li.iiij.ti.vij.
Hũanitas christi.li.iij.pte.ij.p̃roga.xij.L
Humanitas exaltata.li.iiij.ti.vi.G
Humeri.li.ij.pti.iiij.ca.vi. Et li.v.ti.xv.
Humiliatio.li.ij.p.iij.c.viij. Li.iiij.ti.i.I
Hũilitas.li.iiij.ti.i.X.
Humilitas duplex.li.v.ti.xviij.G
Humilis.li.ij.pti.vi.Q
Humus.li.viij.i.ti.EE

Ignis Libro.xi.

i ti.vi.B. Et li.xij.pti.v.c.xi.
Illibata.li.iiij.ti.ix.I
Illuminans.lib.i.c.iij.E
Illuminata.lib.i.c.iij.C
Illuminatrix.li.i.c.iij.D
Imber.li.xij.p.v.c.viij.
Imago christi.li.xij.pti.ij.A
Imago marie.li.xij.pti.vi.c.xviij.E

Tabula alphabetica

Imagines marie.li.ij.pti.iij.c.viij.par.iiij. ca.i.et.vi.
Immolatio.li.ij.pti.v.ca.xij.L
Impetrare.li.ij.parti.v.c.iij.F
Impetrandi potentia.li.i.ca.vi.T
Imperare.li.ij.parti.i.causa.xix.
Incarnatio.li.xij.pti.v.c.xiij.B.Et pti. i.c.viij.H.
Inclinatio.li.ij pti.iij.c.i.
Incõmoda virginitatis.li.iij.ti.ix.F
Incorporare.li.xij.parti.vij.c.ij.D
Inebriari christũ.li.xij.pti.i.c.xij.B
Infantia libro.iij.ti.xiij.Y
Infirmitas nature duplex.li.xij.pti.ij.B
Innixa sup dilectũ.libro.xij.pti.iij.c.ij.A.
Institor.li.xi.ti.vij.T
Intentio cordis.li.ij.pti.iij.c.xix.
Intentõis rectitudo.li.v.ti.xiiij.A
Intrat christus.li.xi.ti.ij.ad finẽ pmi folij.
Intuitus mentis.li.ij.pti.ij.c.xi.
Inuestigatio.li.ij.pti.v.c.vi.
Inuiolatus.libro.xij.pti.i.c.x.B.
Jordanis.li.ix.ti.ij.K.et ti.iij.B
Josaphat.Li.ij.parti.iij.c.i.
Joseph.li.xij.pti.vij.c.v.L.Li.v.ti.i.X.
Irriguum duplex.li.xij.pti.i.c.vij.
Israbel interpretatur.li.xij.pti.vij.ti.ij.B
Irritare.li.xi.ti.ij.folio.cxcij.
Juder.li.x.ti.ij.R R.Li.xij.pti.vi.c.xxx.
Juge seruitiũ.li.ij.p.ij.c.xvij.
Julianus apostata.li.xij.pti.i.c.xij.X.i fi.
Juncrura feminũ.lib.ij.par.ij.c.xviij.
Justicia.li.iij.ti.xviij.
Justicia nostra.li.xij.pti.vij.c.ij.J
Justus.li.ij.pti.vi.S.Li.xij.p.vi.c.xxx.

Abia Li.ii.parti

cula.ij.c.vi.Li.v.ti.x.
abium.li.ix.ti.xvi.
Lac.li.ij.par.vij.L.Li.xij.parti.i.ca.xij B.Li.iij.ti.xiij.BB
Lachis.li.xi.ti.i.e
Lacus.libro.ix.ti.x.
Lacune.li.xi.ti.i.aa
Lambere.li.xij.pti.vij.c.ij.D
Lapis angularis.li.i.c.i.D
Lapides electi.li.xi.ti.i.cc
Lapicidine pciose.li.xi.ti.i.cc
Lapis.li.x.ti.vij.D
Lapis pciosus.li.x.ti.vij.E.7 ti.xlij.AA
Largitas.li.iij.c.xxij.Li.xij.pti.i.c.xij. B.Et pti.vij.c.iiij.E.
Latebrosus.li.xij.parti.i.c.ix.D.
Later.li.x.ti.ij.f.g.
Later.libro.ix.ti.xxi.
Laurus.libro.xij.pti.vi.ca.xxxij.
Laudatio.li.ij.pti.v.c.i.
Laus.libro.ij.pti.v.ca.i.
Lechitus.li.x.ti.xlij.BB
Lectulus.li.x.ti.x.
Lenticula.li.x.ti.xlij.DD
Leones.li.iij.pte.ij.progatiua.xij.E
Leo.li.x.ti.ij.DD
Lepus penitens.li.viij.ti.x.B
Letania.lib.ij.pti.v.c.iij.E
Leunculi.li.x.ti.ij.OO
Lex ignea.li.xij.parti.vij.c.iiij.E
Lex.libro.xi.ti.i.P
Libanus.li.xij.pti.vi.c.vij.
Liber generatõis iesu christi.li.xij.pti.vij. caꝑ.iiij.per totum.
Liber vite.li.xij.pti.vij.c.iiij.D
Liber a culpa.li.ij.p.ij.progatiua.iiij.D.
Libido.li.iij.pte.ij.progatiua.iiij.B
Lignum.li.xij.ptꝫ.vi.c.xviij.
Lignum scientie.li.xij.parti.vi.c.xviij.F.
Lignum vite.li.xij.pti.vi.c.xviij.K.Lib. ij.parti.i.causa.xx.
Lilium.li.xij.pti.iij.c.ij.D.Et.c.iiij.Et parti.v.c.xiij.A
Limus.libro.viij.ti.i.BB
Lingua.li.ij.pti.ij.ca.ix.Et li.iij.ti.xx xi. S.Et li.v.ti.xi.E
Locus.li.x.ti.xxi.
Lucifer.li.i.ca.iij.M.Et li.vij.ti.vij.
Lumbi.li.ij.pti.ij.c.xvij.Et pti.iij.c.x.
Luna.li.vij.ti.iij.Et li.xij.pti.vij.c.v.D.
Lux.li.vij.ti.xi.
Luxuriosi.li.iij.pte.ij.progatiua.xij.F.

Aceratio carnis

libro.ij.pti.v.c.xij.P
Magnificatio.li.ij.pti.v.c.ix.
Magnificentia.li.iij.ti.vi.B
Magnitudo.lib.iij.ti.vij.
Magnum.libro.iij.ti.i.R
Malus granata.li.xij.pti.vi.c.xxij.Li.ij parti.vij.R
Mala punica.li.v.ti.vi.B
Malus.li.xi.ti.vij.M.R R
Mãmille.libro.ij.par.iij.c.ix.
Mandragora.li.xij.pti.iij.c.xi.

Materiarũ huius libri

Dane.li.vij.ti.x.
Danne ꝓprietates.li.xij.p.v.c.xij.p totũ.
Danna q̃nto tpe iudei ꝯmederunt.li. xij. pti.v.c.xij.G
Dan⁹.li.ij.pti.ij.ca.xiij. Et pti.iiij.ti.vij. Et li.v.ti.xvij.G. Et li.x.ti.ij.JJ
Dare.li.i.c.iij.DD
Dare amarum.li.i.c.iij.CC.GG.HH
Dare rubrum.li.i.c.iij.HH
Dare fusile.li.i.c.iij.JJ
Daria ante ꝯceptum filij peccare potuit Li.xij.pti.vi.c.xxi.A
Darie dignitas.li.xij.pti.v.c.xiiij.A
Daris stella.li.i.c.iij.X
Dartyr.li.iij.pte.ij.p̃rogatiua.x.
Dasticare.lib.v.ti.vi.A
Dater.li.vi.ti.i.
Dater sapientie.li.ij.pti.i.causa.xxvij.A.
Dater dei.lib.iij.pte.ij.p̃rogatiua.vi.
Dater misericordie.li.iiij.ti.xxij.B
Daternitas.li.iiij.ti.vi.D
Dateria contemplatõis.li.vi.ti.i.G
Datrimoniũ.li.vi.ti.vi.C
Datrimonij bona.li.vi.ti.vi.M
Datutina stella.li.i.c.iij.A
Dediatrix maria.li.ij.pti.i.causa.xvi.
Dedicamentũ curatõis.li.i.c.iiij.X
Dedici.li.xi.ti.i.ee
Dedicine.li.xi.ti.i.ee. Li.xij.p.i.c.viij.B
Dedicus.li.xij.pti.i.c.viij.B
Deditatio.li.ij.p.iij.c.ix.
Dedium triplex.li.xij.pti.vi.c.xviij.E
Del.li.iiij.ti.xiij.y
Demoria.lib.ij.pti.iij.c.x.
Dercatores.li.xi.ti.i.dd
Detallorũ terra.li.xi.ti.i.bb
Dirabil' christ⁹.li.i.c.vij.U. Lib.xij.p.i.ca.x.B
Dirabilia ĩ ĩcarnatõe facta.li.iiij.ti.xiiij F
Dirrha.li.xij.p.vi.c.x. Et p.iij.c.i.C
Dirtus.li.xij.par.iiij.c.x.
Diseria humana.li.x.ti.xxxi.AA
Disericordia.li.iiij.ti.xxij.
Disericordie eternitas.li.iiij.ti.vi.K
Disse tres in natali dñi.lib.xij.pti.vi.ca.xxi.BB
Dissocomiũ.li.xi.ti.i.alphabeto tercio m.
Dodestus.lib.ij.pti.vi.R
Dolliuit maria.li.vi.ti.ix.A
Donasteriũ.li.xi.ti.i.alphabeto.iij.m
Doneta p̃ciosa.li.xi.ti.i.bb
Donet maria.li.xij.pti.vij.c.iiij.D
Donile.li.v.ti.xiiij.E
Dontes arborei.li.xi.ti.i.alpha.iij.aa
Dontes angeli.li.i.c.v.F
Dontes p̃riarche et ꝓphete.li.i.c.v.G
Dons.li.viij.ti.v.
Dors.li.iij.pte.i.J
Dorus.li.xij.pti.vi.c.xxv.
Dulier.li.i.c.vi.D
Dulier bona.li.vi.ti.ix.
Dulier fortis.li.vi.ti.ix.J
Dulieres signãtes mariã.li.iiij.ti.xix.E
Dundus.li.ij.pti.vi.B
Dulcrũ.li.x.ti.xlij.LL
Dunitio.li.xi.ti.v.
Durus.li.xi.ti.vi.
Dustum.lib.xij.pti.i.c.xij.P

Nasci de virgie.

Nasci christuz de vtroq; sexu.lib.iiij.ti.xiiij.M
Nasus.li.ij.p.ij.c.v. Et li.v.ti.ix.
Natatoria.li.ix.ti.xviij.
Natiuitas marie.li.xi.ti.viij.
Natiuitas duplex.li.xij.pti.vi.c.xxi.AA.CC
Natiuitatꝫ xp̃i dignitas.li.iiij.ti.xiij.HH
Nauclerus.li.xi.ti.vij.Q
Nauigia.lib.xi.ti.i.v
Nauis.li.xi.ti.vij.
Nauis institoris.li.i.c.iiij.T. Et lib.xi.ti.vij.AT
Nauta.li.xi.ti.vij.Q
Nazarei.li.xij.pti.vi.c.xxi.FF
Nazareth.li.xi.ti.i.a
Nebula.li.xij.pti.i.c.viij.D
Negociatio.li.iiij.ti.i.H
Nemus.li.xi.ti.i.alphabeto.iij.z
Nid⁹.li.x.ti.xiiij. Et li.xij.p.vij.c.ij.CD
Nix.li.xij.pti.v.c.vij.
Nomen.li.iiij.ti.i.T
Nouitas.li.iiij.ti.xiij.M
Nouum.li.iiij.ti.xiij.H
Nubecula.li.xij.p.i.c.viij.G.
Nubes.li.vij.ti.xiij. Et li.xij.p.i.c.viij.K

Obedientia Lib.

Obedientia.li.ij.parti.iij.c.v. Et li.iij.pte.ij.p̃rogatiua.i.E
Obediẽtie rectitudo.li.v.ti.viij.A

Obliuiscenda non est maria. libro. ij. par/ticula. iij. ca. xiiij.
Obumbrare. libro. xij. parti. i. ca. ix. C. Et pti. ij. A
Oculi christi acuti. li. xij. pti. vij ti. ij. B
Oculi dñi. li. ij. pti. iij. c. vij. A
Oculos figentes in solem. libro. xij. pti. vij. c. ij. E.
Oculus. li. ij. pti. ij. ca. iiij. Et par. iiij. ca. ij. Et lib. v. ti. v.
Odor. li. iiij. ti. xxvi. L
Odor oratio. li. v. ti. xi. D
Odores marie. li. xij. pti. ij. K
Offerre cor ꝯtritũ. li. ij. pti. v. c. xij. L
Oleaster. li. xij. parti. vi. ti. xxix.
Oleum. li. i. c. ij. Et lib. iiij. ti. xxij. H. Lib. xij. pti. vi. c. ij. H
Olfatus. li. ij. pti. iiij. c. iiij.
Oliua. li. iiij. ti. xxij. H. Et lib. xi. ti. i. x Et li. xij. pti. vi. ca. ij.
Omnipotentia. li. iiij. ti. xxx.
Opera misericordie. libro. iiij. ti. iiij. G. Et ti. xxxiiij.
Opa nostra. li. xij. parti. vij. c. ij. J
Opari. lib. ij. pti. iiij. c. vij.
Optima pars eligit̃. li. iiij. ti. xij. C
Opus seruile. libro. ij. pti. v. c. xij. J
Oratio. lib. ij. pti. v. ca. iij.
Oratio anselmi ad virginẽ. li. ij. p. v. c. iij. E
Orationis iteratio ꝓhibetur. li. i. c. viij. D
Orationis intentio vl' vox. libro. ij. par. iij. cap̃. xix. A.
Oratõis impetratio. li. iiij. ti. vi. J.
Orans mariam. li. i. c. viij. C
Orare. vide in salutare
Orantem mariã ꝛc̃. li. i. c. viij. D
Orizon. li. vij. ti. vi.
Orti irrigui. li. xi. ti. i. z
Orti ꝯclusi ꝓpetates. lib. xij. pti. i.
Os. lib. ij. p. ij. c. vij. Et li. v. ti. xi.
Osculum marie. li. iiij. ti. xxvi. G
Osculum reconciliatõis. li. v. ti. xi. A

Patientia duplex

Libro. v. ti. vi. E
Patientie bona. li. ij. p. vij. P.
Pacificus. li. ij. pti. vi. T
Palacium. libro. x. ti. xxviij.
Palatum. lib. xij. pti. v. c. ij. C
Pallium. lib. xi. ti. ij. post principiũ. Et li. xij. parti. vij. c. v. C
Palma. lib. xij. pti. vi. ca. v.
Panis refectõis. li. i. ca. iiij. T
Paries. li. x. ti. xxxi. P
Parietine. libro. xij. parti. vij. c. i.
Parturire. lib. iiij. ti. xiiij. C.
Partus virgineus. lib. iiij. ti. xiiij.
Partus. lib. iij. parte. ij. p̃rogatiua. iiij. C. Li. xij. pti. i. c. xij. H
Paruuli p̃mi mot⁹. li. viij. ti. x. C
Pascua. li. viij. ti. iij. B. Li. xi. ti. i. x
Pascere. li. xij. p. vij. c. ij. D. Et c. v. A
Pastinare. Impinguare. lib. xij. ti. i. ca. iiij. in principio.
Passio. li. iij. pte. ij. p̃rogatiua. x. H
Patiens. li. ij. pti. vi. U
Pauptas. libro. iiij. ti. xx. Et lib. xij. p. iij. cap̃. ij B
Peccare non potuit maria. lib. iij. pte. ij. p̃rogatiua. vij.
Peccatum. li. iij. parte. i. H
Peccatum inducit septẽ penas. Li. xi. ti. vij. Z. in fine
Peccator inueterat⁹. li. xij. pti. vij. c. ij. ĩ fi.
Peccator anthonomasice dicit̃. Li. xij. ti. i. c. xij. X. in fine
Pctõrũ cohabitatio. li. xij. p. iiij. c. iiij. H.
Pedes. lib. ij. pti. ij. c. xix. Et parti. iiij. ca. xij. Et li. v. ti. xxiij.
Pelles salomonis. li. v. ti. vij. K
Peluis. li. x. ti. xlij. M M
Penitens. li. viij. ti. x. B
Penitentie meror. li. v. ti. v. E
Penitere. li. v. ti. vij. M
Penitentis cor. lib. ij. pti. v. c. xij. O
Penitere nolentes. li. ij. pti. i. cã. xiiij. A
Penitentia. li. xij. pti. vi. c. xvi. in fine.
Penitentia torcular. li. xij. p. vi. c. i. L L
Penitentia nauis. li. xi. ti. vij. P P
Petra. li. viij. ti. x.
Petre. li. xij. pti. vij. c. ij. C
Phiala. lib. x. ti. xlij. K K.
Phison. li. ix. ti. iij. B
Picturare animas. li. v. ti. vij. O
Pietas. li. iiij. ti. xxiij.
Pigmentarij puluere. li. xij. p. iij. c. i. D
Pigmentari⁹. li. xij. pti. iij. c. i. F
Pigmentarij. lib. v. ti. vi. F.
Pincerna. li. xij. pti. i. c. xij. O
Pinus. li. xij. pti. vi. c. xxx.
Pisces. lib. xi. ti. i. t
Piscina. li. ix. ti. xvij. Et li. xi. ti. i. r.
Pistrinum. li. x. ti. xxiiij.

Materiarū huius libri

Pius.libro.ij.pfi.vi.R
Pixis.libro.x.ti.xlij.DD
Platanus.lib.xij.pti.vi.ca.viij.
Platee.li.xi.ti.i.g
Plenitudo.li.i.c.iiij.F.Et.c.vij.Q.
Pluuia.li.xij.pti.v.ca.ix.
Pomum pinei.lib.xij.pti.vi.c.xxx.
Populi.li.xi.ti.i.o
Porphiretes.li.xi.ti.i.cc.
Porta.li.x.ti.xxxviij.
Portare.li.v.ti.xv.A
Porticus.li.x.ti.xxxvij.
Portus.libro.xi.ti.i.t.Et ti.iiij.D
Potens.lib.iij.ti.i.S
Potentia.li.iij.ti.i.S
Potestas plenaria.li.iij.ti.vi.D
Pratum.libro.xi.ti.i.v
Preciosiras.li.iij.ti.v.Et li.vi.ti.ix.O
Precium.lib.vi.ti.ix.O.Et.li.iij.ti.v.A
Preciū redemptōis.li.i.c.iij.Q.
Preda.lib.ij.p.i.causa.xxvi.B.
Predicatio.li.ij.pti.v.c.viij.
Predicatores.li.v.ti.xxi.D.
Premiū remuneratōis.li.i.c.iij.Z
Prerogatiue marie.li.iij.parte.ij.
Presidium.libro.xi.ti.iij.L
Prelul.li.xi.ti.i.n.
Primiceria.li.iij.pte.ij.progatiua.i.
Princeps.li.vi.ti.xij.
Priuilegiata marie virgitas.li.iij.ti.ix.K
Probatica piscina.li.ix.ti.xvij.A
Propiciatoriū.li.x.ti.xxxvi.
Propinare.li.xij.pti.i.ca.xij.P.
Propugnacula.li.xi.ti.iij.F
Proza.li.xi.ti.vij.E.OO
Protectio arborū.li.xij.pti.i.c.ix.L
Protegere.lib.ij.p.i.causa.xxiij.
Prudentia.libro.iij.ti.xix.Et lib.xij.pti.vi.c.xiij.
Prudentissima virginū.li.iij.ti.xxij.D.
Prudens.li.iij.ti.xix.F
Pruina.li.xij.parti.v.c.xij.L
Pruritus.li.ij.parte.i.E
Puerpera.Libro.iij.parte.ij.prerogatiua quarta.
Pulcra.li.v.ti.i.A.Et libro.xij.particla vij.c.vi.
Pulcritudo.libro.v.per totū.
Pulcritudo christi.lib.vi.ti.i.A.Lib.xij.parti.iij.c.i.F
Pulcritudo spiritualis marie.Li.v.A
Pulcritudo christi duplex.Libro.xij.g.iij.c.i.F.S.D.J
Pulcritudo corporalis marie.Libro.v.ti.i.X.
Pulcritudo membrorū marie.libro.v.ti.v.vsq; ad.xxiij.
Pugnare.li.ij.par.iij.c.viij.
Palli coruorum.libro.xij.parti.v.c.xiiij.J.in fine.
Pulli aquile.Libro.xij.par.vij.c.ij.L
Punica mala.libro.xi.ti.i.alphabeto tercio.y.
Pupilla.li.ij.parti.i.causa.ix.
Puppis.li.xi.ti.vij.S.OO
Puritas.li.iij.ti.x.
Puteus.libro.ix.ti.ij.Et li.xi.ti.i.q

Quadratura Libro.xi.ti.i.LL.Et ti.iij.L

Quotidianū seruitiū.Li.ij.parti.ij.ca.xviij.
Querere saluatorem.li.i.c.v.P
Quis.libro.vi.ti.ix.K

Rapere.Lib.xii.

particula.vij.cap.ij.D
Rapina.Li.xij.pti.vij.c.ij.D.
Ratis.li.xi.ti.vij.F
Rebellio.li.iij.parte.i.L
Recedere.li.ij.pti.iij.c.xviij.B
Reconciliari.li.ij.pti.iij.c.viij.
Recreans.libro.xij.pti.i.c.vi.
Rectus.li.ij.parti.vi.D
Rectitudo.li.xi.ti.iij.B.Libro.xij.pti.vi.ca.xxx.
Reflurus maris.li.xi.ti.i.t
Regina.li.vi.ti.xiij.
Regina misericordie.li.iij.ti.xxij.B.
Regina saba.li.vi.ti.xiij.D
Religiosi.Libro.iij.parte.ij.prerogatiua xij.J.
Religio castellum.li.xi.ti.ij.folio scdo.
Religio solitudo.li.xij.pti.i.c.ix.B
Religio vitis.Libro.xij.parti.vi.cap.i.BB.
Remus.libro.xi.ti.vij.P
Requies domini.libro.x.ti.xi.
Respexit xpc.libro.xij.pti.vij.c.ij.B
Respexit hūilitatem.li.iij.ti.iD

Reuerentia.lib.ij.pti.iij.ca.vi.
Rex.li.xi.ti.i.n
Rinoceros.li.vi.ti.x.B
Ros.li.xij.pti.v.c.xiij.
Rosa.libro.xij.parti.iij.ca.v.
Rosa in hiericho.li.ij.pte.ij.proga.x.D
Rubor.li.v.ti.vij.L B
Rubus.libro.xij.pti.vi.c.iij.

Saccus Lib. xii.

Sparticla.vij.c.v.L
Sacrariū.li.x.ti.xxxv.
Sacramentū altaris p manna significat libro.xij.pti.v.c.xij.B
Sacramenti dulcedo.li.i.c.vij.L
Sacramenti multiplex ꝯmendatio.lib.i. cap.vij.F
Sacre scripture modꝰ loqndi.li.xij.p.vi. ca.xxi.J
Sacrificiū triplex.li.ij.p.v.c.xij.Q
Sacculus pecunie.li.i.c.iiij.Q
Sagacitas.li.v.ti.ix.L
Salem.libro.xi.ti.i.TT.
Salinum.li.x.ti.xlij.JJ
Salix.li.xij.pti.vi.c.xxviij.
Saltus condensi.lib.xi.ti.i.aa
Salutanda est maria.li.i.c.viij.
Salutatio virginis gram impetrat. libro .i.ca.viij.B
Salutatio.vide multa lib.i.c.viij.
Saluatorem qrere.lib.i.c.v.P
Sancta sanctor.li.x.ti.xxxiij.
Sanctificatio.li.iij.ti.xxviij.Li.ij.p.i.A
Sctorum vigilie.li.ij.pti.v.c.xij.F
Sanctum.li.iij.ti.i.T
Sanctitas.li.iij.ti.xxvij.B. Et ti.vi.B.
Sancti.libro.iij.ti.v.B
Sapientia.li.iij.ti.xxxi.
Sapientes philosophi.lib.iij.parte.ij. p/ rogatiua.xij.L
Sapientie plenitudo.li.i.c.vij.Q
Sata simile.li.i.c.iij.U
Scabellum.libro.x.ti.ix.
Scala iacob.li.x.ti.xl.
Sceptrū ioseph.li.xij.pti.vi.ca.xxi.J
Scientie plenitudo.li.i.c.vij.Q
Scilla.li.xi.ti.vij.a
Sciphus.lib.x.ti.xlij.LL
Scribere in libro.li.xij.p.vij.c.iij.A D
Scripta in maria.li.xij.pti.vij.E.
Scutella.li.x.ti.xlij.JJ.
Secretum.li.iij.ti.xij.R
Securus.li.xij.pti.i.c.xi.
Sedes.libro.x.ti.vij.
Sedere.li.i.c.vij.J
Sella.li.x.ti.v.
Seminare.li.ij.pti.iij.c.vij.ad finem
Sentina.li.xi.ti.vij.P P
Septem verba marie.li.iij.ti.xxxi.A
Sequenda a nobis.li.i.c.vi.L
Serpens triplex mūdi.li.xij.pti .vi.c.i.X
Sertum.lib.xij.pti.iij.c.i.T
Seruiendum marie.li.ij.pticla.i.p totū.
Seruitiū ḡtidianū.li.ij.p.iij.c.xviij.
Serui marie ꝓpetates.li.ij.p.vi.p totum
Seruile opus.lib.ij.p.v.c.xij.J
Sethim.li.x.ti.i.E
Sicomorus.li.xij.p.vi.c.xxvi.
Sidus.li.vij.ti.v.
Sifon.li.x.ti.xlij.D D
Sigillum.li.xij.pti.vij.c.iij.B
Signum.li.vij.ti.i.J. Et li.x.ti.xxxij. B. Li.iij.ti.xij.S
Silex christus.li.xij.pti.vi.c.xxi.D
Silue.li.xi.ti.i.aa.
Simplex.li.ij.p.vi.T
Simplicitas.li.iij.ti.ij.
Sindon.li.ij.pti.i.causa.xiij.D
Sion.li.xi.ti.i.ZZ
Sirene.li.xi.ti.vij.a
Sirtes.li.xi.ti.vij.a
Sitis gr̃arum.li.xij.p.i.c.vi.in fine
Situla.li.ix.ti.ix.Li.x.ti.xlij.JJ
Societas triplex.li.i.c.v.L
Sodales christi.li.v.ti.xviij.F
Sol.li.vij.ti.iij .Et li.x.ti.xxix.D. Et li. xij.p.v.c.i. Et pti.vij.c.v.D
Solēnizatio.li.ij.p.v.c.xij.
Solitudo.li.i.c.vi.L.Et li.viij.ti.ix. Li bro.x.ti.xv.
Sollicitudo.li.v.ti.viij.E
Solium.li.x.ti.iij.
Solsequium.li.xij.p.iij.c.viij.
Solum.lib.viij.ti.i.EE
Sonat quis.li.vi.ti.ix.R
Sozor.li.vi.ti.iij.Li.v.ci.xviij.F
Species.li.v.ti.i.R
Species christi.li.xij.parti.iij.c.i.F
Spēs oīmode.li.xi.ti.i.ee. Li.xij.p.iij.c. Speciosus.li.vi.ti.i.A Li.J.
Speciositas.li.v.ti.i.R
Speculatio.libro.xi.ti.iij.D
Speculum.li.xij.parti.v.c.x.L.

Materiarū huius libri

Speculum triplex.li.xij.pti.v.c.x.
Sperandum in christo.li.vi.ti.i.S. Li. xij.parti.iiij.c.i.P
Sperare.li.ij.pti.iij.c.vij.A
Spes.li.ij.pti.iij.c.iij.Li.iiij.ti.xvi.Li. vi.ti.i.E.R.
Spūssanctus supueniet in te multiplicit exponit.libro.xij.pti.ij.A
Spūssanctus.li.xij.p.vi.c.xxi.HH
Spine triplices.li.xij.p.iiij.c.iiij.L
Splendor.li.xij.p.v.c.iiij.
Spongia sub vellere ꝓhendit.li.xij.p.v. ca.ix.F
Sponsa.li.vi.ti.vi.
Strabat iuxta crucem maria.libro.iiij .ti. xvij.OO
Stabilis.li.xij.p.i.c.xi.
Stagnum.li.ix.ti.vij.
Statura.li.ij.p.ij.c.xxi.
Status triplex mulierū.li.i.c.vi.H
Status hominis.li.xij.p.i.c.x.L.
Stella.li.i.c.iij.F.Li.xij.p.vij.c.v.F
Stella marj.li.i.c.iij.F.Li.iiij.ti.xxij.H
Stella triplex.lib.i.c.ij.O.
Stella matutina.lib.i.ca.iij.A.
Stellitas.li.iij.pti.i.D
Stimulus.li.xij.pti.vi.c.xxi.y.
Storax.li.xij.pti.vi.ti.xi.
Studiosus.li.ij.pti.vi.X.
Studiositas benigna.li.iij.ti.vi.L.
Suauitas.li.iij.ti.xxv.
Subtilitas.li.iij.ti.xxxiij.
Subsannatio.li.v.ti.ix.D.in fine.
Superaltatio.li.ij.p.v.c.ij.
Suspirium.li.ij.pti.ij.ca.xv.
Sustentat maria.li.xij.pti.vi.ti.xxxiij.

Abernaculuz.li

t bro.x.titulo.xxix.
Taciturnitas.li.iij.ti.xxxij.
Taciturnus.li.ij.pti.vi.A.
Tactus.li.ij.p.iij.c.vij.
Tectum.li.x.ti.xxxi.O
Tecum dominus.libro.i.c.v.
Tellus.li.vij.ti.i.EE
Templum.lib.x.ti.xxxij.Li.xi.ti.i.o
Tpantia.li.xij.pti.vi.c.xij.Li.v.ti.xxij.B
Tener christus.li.xij.pti.iij.c.i.E
Tenuis christus.lib.xij.pti.iij.c.i.D
Terebintus.li.xij.pti.vi.ti.xvi.
Terra virgo.libro.i.c.vi.O
Terra.libro.vij.c.i.
Terra metallorū.li.xi.ti.i.bb
Terra quadruplex.li.xij.p.vi.c.xxi.S.
Terra ferax.li.xi.ti.i.e.y
Terribile nomen maria.li.i.c.ij.O
Thalamus.libro.x.ti.xxx.
Thanis.lib.xi.ti.i.d.
Thesaurus.li.iiij.ti.xxi.
Thesauraria maria.li.ij.pti.i.cā.xxij.
Thronus.li.x.ti.ij.
Tigris.libro.ix.ti.iij.B
Timor.li.ij.parti.iij.c.vij.
Timor pulcer.li.vi.ti.i.L
Timoratio.libro.iiij.ti.iij.
Timētes deū vel mariā.li.ij.p.iij.c.vij.B
Torcular penitētia.lib.xij.p.vi.c.i.LL
Tornatilis.li.v.ti.xvij.B
Tornatura.li.v.ti.xvij.B
Torrens.libro.ix.ti.v.
Trames.li.ix.ti.xiij.
Tranquillitas cōscientie.li.iiij.ti.vi.L.
Transite ad me oēs.Li.xij.p.vij.c.iij.A.
Transitus q̄druplex.li.xij.p.vij.c.iij.B.
Tribunal.li.x.ti.vi.
Triclinium.li.x.ti.xxxi.
Trinitas.li.i.c.iij.U
Trinitatis figura.li.xij.pti.v.c.i.L.
Tunice duplices christi.libro.xij.pti.v.c. ix.Ibi.Maria vellus.
Turbatōis cause.lib.iij.ti.xi.
Turris.li.xi.ti.iij.Li.v.ti.ix.L

Acuitas.Li.iii.

v parte.i.D
Vallis.libro.vij.ti.vij.
Valles nemorose.li.xi.ti.i.z.
Vapor.li.xij.pti.v.ti.x.
Vas libro.x.ti.xlij.
Vas misericordie.li.iiij.ti.xxij.B
Vas speciale dei.libro.x.ti.xlij.
Ubera.lib.ij.pti.ij.c.xiij. Et parti.iiij.ca. ix.Lib.v.ti.xvij.Li.xij.pti.i.c.xij.H.
Ue tripler.li.i.c.i.O.Q
Uelum.libro.xi.ti.vij.O
Uellus.li.xij.pti.v.ti.ix.
Uena.lib.ix.ti.xx.
Ueni.li.xij.pti.vij.c.vi.
Uenite.lib.i.ca.iij.T.
Uenter.li.ij.parti.ij.c.xv. Et parti.v.ca.v. L.Et lib.v.ti.xx.
Uentus.li.xij.parti.v.ca.v.

Tabula alphabetica

Uerar.li.ij.parti.vi.D
Uerba marie septem.li.iiij.ti.xxxi. A
Uerba marie dulcia.lib.xij.p.vij.c.iiij. L
Uerba marie.li.v.ti.xiij. A
Uerbū dei audire.li.xij.p.vij.c.v. A
Uerbum caro factum.li.xij.pti.v.c.ij. D
Uerbum patris.li.xij.pti.v.ti.ij. A
Uerecūdia.li.iiij.ti.xi.
Uerecundus.li.ij.pti.vi. X
Ueritas.li.v. A. Li.ij.pti.vi. D
Uestimēta.li.ij.pti.iiij.c.vij
Uestꝰ.li.ij.pti.i.cā.xiiij. Li.xi.ti.ij. pº pn.
Uestes induunt.lib.ij.pti.v.c.xij. S
Uestes variant p solēnitate .li.ij.pti. i. cā xiiij. E.
Uestiti duplicib⁹.lib.ij.pti.i.cā.xiiij. B
Uia ad salutē.li.vi.ti.i. y
Uictoria triplex.li.iij.pte.ij. p̄roga.xij. L.
Uidere p intelligere Jn plogo lib.i. A
Uidua.li.vi.ti.viij.
Uigilie festorū.li.ij.pti.v.c.xij. F
Uilla li.xi.ti.iij.et ti.i. y
Uillicus.li.xi.ti.iij.
Uinea.li.xij.pti.vi.ti.i. Li.xi.ti.i.x
Uinitores.li.xi.ti.i dd
Uinum.li.ij.pti.vij. D M. Lib.xij.pti.i. c.xij. D. P. Li.i.ca.v. O
Uiola.li.xij.pti.iiij.c.vi.
Uir. li.iiij.ti.xiij. A
Uirago.li.vi.ti.xi.
Uirentes herbe.li.xi.ti.i.v
Uirga.li.xij.pti.vi.c.xxi.
Uirga moysi ⁊ aaron.li.xij.pti.vi.c.xxi. K
Uirginal' fecunditas.li.iiij.ti.xij.
Uirgines triplices. li.xij.pti.iiij.c.iiij. K
Uirginitatis incōmoda.li.iiij.ti.ix. F
Uirginitas p̄uilegiata.li.iiij.ti.ix. K
Uirgo virginū.li.iiij.ti.ix. D
Uirginitas quasi viroꝝ genitus
Uirgineus cōceptus.li.iiij.ti.xiij.
Uirgineus partus.li.iiij.ti.xiiij.
Uirginitas.li.iiij.ti.ix.li.v. O. Li.ij.par te.ij.p̄rogatiua.i. A
Uirgo et mater.li.iij.pte.ij. p̄rogatiua. v.
Uirgula.li.xij.p.iij.c.i. L. Et pti.vi.c.xx
Uirgultū.li.xij.pti. vi.ti.xix.
Uirtutes.li.ij.pte.ij.p̄roga.viij. Lib.iiij. p totum
Uirtutes.li.xij.p.ij.c.i. E
Uirtutes principales marie.li.i.c.vi. B
Uirtus dei triplex.li.xij.p.vi.c.xxi. T
Uirturum densitas.li.xij.pti.i.c.ix. A
Uirtutum p̄fectio.li.i.c.vij. P
Uiscus.li.xij.p.vi.c.xxi. y
Uita angelica.li.i.c.viij. E
Uita triplex.li.vi.ti.i. X
Uitta.li.v.ti.x. A
Uitis.li.xi.ti.i.x. Li.xij.p.i.c.xij. O. ⁊ p. vi.ca.i.
Uinarium.li.xi.ti.i.t
Uligo.li.xij.pti.vi.c.xxxiij
Ulmus.li.xij.p.vi.ti.xxxiij.
Umbilicus.li.ij.pti.ij.c.xvi. Et li.v.xi. xxi
Umbra.li.xij.p.i.ꝑsu.ix. L. Et.p.ij. K
Umbrā fecit passio christi.li.i.c. vij. D
Unguenta.li.xij.p.i. K. L
Ungues.li.ij.p.v.c.xij. J
Ungula.li.xij.p.vi.c.xiij
Unio.li.i.c.v. L
Uniones quattuor.li.i.c.v. L
Unio diuersaꝝ naturarū.li.i.c.vij. S
Unio diuinitatꝭ ⁊ hūanitatꝭ.li.xij.p.i.c.x. E
Uolare.li.xij.p.vij.c.ij. L
Uolucrū genus omne.li.xi.ti.i.aa
Uoluntas christi.li.i.ca.vij. y
Uotum.li.iij.pte.ij.p̄rogatiua.i A D F
Uor orōis.li.ij.pti.iij.c.xix. A
Urbs.li.xi.ti.i. E n.
Urceus.li.x.ti.xlij. L
Uter.li.x.ti.xlij. L
Uterꝰ.li.ij.p.v.c.v. J. Li.xij.pt i.i.c.x. B. Li.iiij.ti.xij. B
Utero habere.li.iiij.ti.xiiij. D
Utilitas.li.xi.ti.i. L
Ultus.li.ij.pti.iiij.c.i. Li.v.ti.vij. L
Uua.li.ij.par.vij. K.
Uxor.li.vi.ti.vij.

Xpus refectus ⁊ potatus.li.xij.pti.i.c.xn. B

F Xenodochiū.li.xi.ti.i. aphabeto tercio.m

Zacheus Li.xii.

3 particla.vi.c.xxvi.
Zelans.li.ij.pti.vi.ꝑsu.v.
Zelus.lib.xi.ti.ij. post principiū capituli. Li.v.ti.xxi. E

Finit Tabula alphabetica materiarū huius libri.

Materiarū huius libri

Sermones specia

liter applicabiles.

Tēpore paſcali de ſanctis. Ego ſum vitis vera. quere de vite. li. xij. pti. vi. c. i.
De ſancta cruce. libro. xij. par. vi. c. xvij.
De quocūq; ſancto generalis ſermo. lib. xij. pti. vij. c. ij. H.
De aſcenſione domini. li. xij. p. vij. c. ij. B.
De corpore chriſti. lib. xij. parti. v. ca. xij. p totum.
De ſumptōne euchariſtie. li. xij. p. v. ca. xij
De ſumptōe euchariſtie. li. i. c. vij. H.
Dominica ſcā poſt octa. penthecoſtes. li. ij. parti. vij. D.
De viſitatōe marie. li. viij. ti. v.
De viſitatōe marie. li. i. c. vi
Dñica octaua. de villico. li. xi. ti. iij.
De aſſumptōe marie. li. ij. pti. i. cauſa. xvij. Libro. xi. ti. ij. Lib. vi. ti. xiij. H Li. x. ti. i. Li. xij. pti. vi. c. v. Li. xij. pti. vij. ca. v. et. vi.
De natiuitate marie. li. xij. pti. vi. c. xxi. Et pti. vij. c. iij.
Dñica decimaſexta. Si licz ſabbato cura re. vbi poteſt dici de ſolēnizatōne ſabbati z feſtorū. li. ij. pti. v. c. xij. L. et R.
Dominica decimaſeptima vbi agit de dilectōe primi. li. iij. ti. xvij. R R
De conceptōne. lib. iij. pte. i. Poteſt etiā dicere de cōceptu virgineo actiuo. lib. iij. ti. xiij.
De natiuitate chriſti. de partu virgineo. libro. iij. ti. xiij.
De eadem. quō recuperatū eſt p partū virginis ḋcquid pditū fuit p peccatū eue. lib. iij. ti. xiij. J.
De natiuitate chriſti q̄ oportebat chriſtum naſci de virgine. li. i. c. vi. A.
De natiuitate chriſti. li. xij. p. vi. c. xxi. A A
De natiuitate dñi. q̄ verbū caro factum ē. li. xij. pti. v. ca. ij. A
De ſancto Johāne euāgeliſta. li. xij. pti. vij. ca. ij. B
Dñica infra octauam natiuitatis dñi. O, maria cōſeruabat oīa verba z̄c. lib. iij. ti. xxi.
De epiphania. de muneribꝫ regū oblatis. lib. iij. ti. xx. B. Lib. i. c. v. P.
Dñica infra octauā epiphanie. Fili q̄d feciſti nobis ſic z̄c. li. iij. ti. xxi. D D
Dominica p̄ma poſt octauā epiphanie. de mutatōe aq̄ in vinū. Li. iij. ti. xxi. B B Lib. i. ca. v. D.
Dominica ſeptuageſime. lib. xij. pti. vi. c. i. per totū W W.
De dedicatōe eccleſie. li. xij. pti. vi. ca. xxvi. Li. ti. ti. i. T. thema. Vidi ciuitatē ſanctā hieruſalē z̄c. lib. xi. ti. i. U U. y y.

Finit Tabula ſermonū ſpecialiter applicabiliū.

Prefatio actoris in librũ de laudibus beate Marie virginis.

Nota prudẽs lector et acquiesce obsecro his que tibi dictur⁹ sum ad honorẽ dei ⁊ beatissime mr̃is ei⁹. Librũ istũ septẽ p̃ ceteris: etiã rudib⁹ et parũ sciolis: reddũt ĩtelligibilẽ. et capaces eos efficiũt q̃rundã obscuroꝝ. Primũ est ip̃ius scripture materiaľ ꝯpositio. videlicꝫ ꝙ scriptus est ad vnaꝫ colũnã ob g̃tiã multaꝝ distinctõnũ: que specialiť quasi q̃ndã diligunt libertateꝫ.

Scd̃m: ꝙ singule sentẽtie ⁊ auctoritates distincte sunt ab inuicẽ ꝑ grossas litteras capitales: q̃ scꝫ maneries iã fere ex toto a modernis scriptorib⁹ ignoratur.

Terciũ: ꝙ a capitib⁹ lineaꝝ more poeticoꝝ ꝟsuũ incipiũt vniuerse distinctõnũ particule. qꝛ iuxta philosophũ. animo meli⁹ distincta seruanť. Quartũ ꝙ quãlibet materiã fere totã repire ẽ sub capitulo suo. ne lectorẽ oꝑteat q̃si currere in incertũ. Quĩtum: ꝙ ꝓpetates diuersaꝝ reꝝ nõ ꝑ totũ librũ: sed ĩ multis locis p̃mo enumerãť: qñq̃ ꝓsayce: qñq̃ ꝑ ꝟsus: ⁊ postea digerũť cũ ꝯcordãtijs suis ſm ordinẽ p̃libatũ. Sicut videre ẽ manifestissime. vi. ꝑticula libri scd̃i. Sextũ ẽ ꝙ plures ethimologie vocabuloꝝ fortiũ ibi apposite sũt. Nã cognita p̃us grammatica: solet facili⁹ dulcedo theologica subĩtrare. Septimũ: ꝙ vbicũq̃ apposuim⁹ ꝯcordãtias fortes: aut eas exposuim⁹. aut edocuim⁹ q̃b⁹ locis seu capituľ debeãt repiri. Si q̃s igiť hũc libꝝ trãsscribere voluerit vtiliť ⁊ honeste. seq̃tur modis oĩb⁹ modũ scripture ei⁹. Alioq̃n si vľ ad duas colũnas. vľ absq̃ lineolis ⁊ tractulis distinctiũculaꝝ p̃sumpserit oꝑari: ita miserrime statim corrũpeť tot⁹ liber. ⁊ ip̃i⁹ intelligibilitas deꝑibit. ꝙ ꝑ hoĩe viuente ad p̃stinã honestatẽ vľ facilitateꝫ nũq̃ de cetero reuerteť. ⁊ ita nõ tm̃ sibi: sꝫ et toti mũdo ĩiuriabiť q̃ p̃mus extiterit actor huiusmodi corruptele. Unde nec exẽplaria mea cõmittere alicui volui: nisi prius mihi p̃cauissꝫ de sinceritate libri modis omnib⁹ ꝯseruãda.

Liber iste qui intitulať de laudib⁹ beate marie distinct⁹ ẽ et partit⁹ ĩ duodecim libros partiales.

In primo exponiť angelica salutatio delata ad mariã. ⁊ habꝫ. viij. capitula.

In secundo distinguiť quõ maria seruiuit nobis in filio de singuľ mẽbris et sensibus suis. ⁊ habꝫ septẽ particulas.

Prima assignat. xl. causas q̃re seruiendũ est marie in p̃senti.

Secũda quõ maria seruiuit nobis de singuľ mẽbris suis in filio suo. nec vnq̃ cessat nobis benefacere ex eisdem.

Particľa

Tercia quomodo debeat ei seruire cor humanũ.

Quarta quomodo debeãt ei seruire singula mẽbra nr̃a: ⁊ singuli sensus nostri

Quinta quõ debeamus ei seruire de ore voce et labijs nostris.

Sexta cuiusmodi ꝓpetates necessarie sint his q̃ volunt ei ſuire ad bñplacitũ suũ

Septĩa agit d̃ festo eťnitatꝫ ad qd̃ hõ ꝑ ip̃am redijt et ad qd̃ ĩtroducimur ꝑ eãdẽ.

In tercio libro assignanť primo dignitates ⁊ p̃rogatiue carnis virginee. ⁊ duodecim specialia priuilegia eius.

In quarto agitur de virtutib⁹ ⁊ p̃eminentijs eius.

In quinto de vtraq̃ pulcritudine eius.

In sexto de vocabulis vľ appellatõib⁹ eius. Mater. amica. soror. carissima. filia. spõsa. Uxor. seu vidua. mľier bona. virgo. virago. Princeps. regina. primas. ancilla. ministra.

In septimo quõ designať ꝑ quedã celestia et supiora. Celum. firmamen. sol. lunaq̃ sydus. orison. Lucifer. aurora. dilu. mane. lux. dies.

In octauo de terra et his que ad terrã ꝑtinent q̃b⁹ ip̃a figurať. Terra. solũ. tellus.

humus.arida.lim⁹.⁊ argil. Area.campus.ager.mons.collis.ꝯcaua vallis. Deser tũ.solitudo.petra.pascua.pratum.

In nono de receptacul' aq̃rum q̃bꝫ potest figurari. Fons.puteus.flumen.fluuius. torrẽs.aq̃.stagnũ. Alueus.et situla.lac⁹.hydria.concha.canalis. Trames.aq̃du ctus.labiũ.piscina.natato.i.natatoria. Amnis.vena.latex.cisterna.

In decimo de edificijs quibꝫ ip̃a figurat̃ in biblia. Archa.thron⁹.soliũ.ferculũ q̃z. sella.tribunal. Sedes.⁊ cathedra.curr⁹.lectica.scabellũ. Lectul⁹.⁊ req̃es.habita tio.cellula.nid⁹. Cella.⁊ apotheca.gazophil.bibliotheca. Erari.geneze.loc⁹.hor rea. Pistrinũ.furn⁹.cliban⁹.fornaxq̃z.camin⁹. Aula.tabnaculũ.thalam⁹.dom⁹.

In vndecimo de munitõibꝫ et nauigijs. Urbs.ciuitas.castellũ.villa.turris.muni tio.murus.nauis.ꝑicula maris.archa noe.

In duodecimo q̃re appellat̃ ortus ꝯclusus.⁊ habz iste ort⁹ septẽ particulas.

Particl'a

Prima agit de ꝓpetatibꝫ orti ꝯclusi: q̃ q̃nquaginta sunt.⁊ tenẽt.xij.ꝟsus.⁊ q̃libet ꝟsus habet̃ ꝑ vno capitulo.

Secũda de delectabilibꝫ orti conclusi.⁊ areolis ei⁹.

Tercia de aromatibꝫ.

Quarta de floribꝫ ⁊ herbis orti conclusi.

Quinta de his q̃ in incarnatõ: filij a supiori descẽderũt in ortũ conclusũ.

Sexta de diuersitate arboꝝ orti conclusi.

Septima de auibus orti conclusi.

In noie patris ⁊ filii ⁊ spũssci Amẽ.

Prologus p̃mus scriptoris in librũ de laudibꝫ beate marie.

Scp̃tor lectori

Uniuersis christi fidelibus in A spectur̃ oculo simplici p̃sens opusculũ: scriptor ei⁹ illi⁹ eter ne gustũ dulcedinis: quã sacra viscera marie ꝟginis mundo famelico ꝓfuderũt. Si cimbalis bene sonãtibꝫ p̃sumpse ris addere sonitũ tintinabili fracti: statim collidet̃ suauitas armonie q̃ ꝑ se dulciter antea resonabat. A sil'i: si attẽtauero marie laudibꝫ impolitũ q̃cq̃z adijcere: quã laudãt parit̃ astra matutina.⁊ cui iubilãt om̃es filij dei. ꝑtimesco ne forte laus mea plus derogatio q̃z laudis cumul⁹ videat̃. Scio enĩ q̃ ineffabil' est laus eius. nec ad eã poterit hõ viuẽs etiã si loq̃ detur angeloꝝ linguis ⁊ hominũ. vl' si plene celeste nouerit idio ma. q̃m maior est om̃i laude. Hãc enĩ gloriã sibi retinuit supnus artifex cui⁹ ꝟgo mater opus est spẽale. nec alteri datur⁹ ẽ eã. Quare de maria ꝑ ꝓphetã dic̃. Secre tũ meũ mihi. Propter hoc etiã de ei⁹ specie totiẽs replicat spõsus in cãtic̃. absq̃z eo q̃ latet intrinsec⁹. soli ꝑuiũ creatori: sed nulli cognitũ creature. Nã q̃nta sit ma rie species q̃ dedit speciẽ sol⁹ nouit. Licet aũt nõ ignorauerim btãm virginẽ ex B altari accedẽte homĩe ad cor altũ. cõplacuit tñ de ei⁹ laudibꝫ saltẽ modicũ q̃d elu cidare ad p̃sens. vrgẽte me caritate ei⁹ ⁊ magnitudine ꝓmissorũ. Qui elucidãt me inquit vitã eternã habebũt. Si vero querat̃. vnde mihi tãta p̃sumptio. q̃ appo suerim quodãmõ ponere os in celũ. cũ ip̃a sit in cui⁹ laudibꝫ om̃is lingua balbu tit. viuit dñs ecce causa. Molestabar nimis ⁊ egreferebã q̃ null⁹ doctoꝝ vita ⁊ lit teris ad hoc idone⁹ marie testimonia velut spicas triticeas ꝑ agros scp̃ture colle gisset: ⁊ q̃si ꝑ fascicl'os.i.capitula colligassz. q̃si nõ audissent illud ꝓpheticũ: Beati q̃ scrutant̃ testimonia ei⁹. Cui⁹ eius vẽter aceruo tritici compat̃. ⁊ q̃ ꝑ montẽ ga laad figurat̃. Cũ vero nõ essem tã ꝓfundi sensus vt scirẽ scripturas sacras expone re. ne spado viderer deflorãs virginẽ.i.scripturã sacrã nõ fecũdãs apum prudẽtiã placuit imitari. quaꝝ studiosa sedulitas ad fauos ꝯficiẽdos vndicũq̃z potest colli git mel et cerã. Suggesserũt autẽ mihi materiã moderni doctores ⁊ antiq̃ theolo gi biblia mediãte. de quoꝝ puteis extraxi laticẽ nouellas plãtulas educantẽ. de q̃

rū simila panē ꝓposui corda famelica ꝯfirmantē. de quoꝝ sacemis exp̄ssi calicē cō
templatōis mira dulcedīe debriātē. Duplex aūt p̄ncipal' fruct⁹ ex inspectōe p̄/ C
sentꝫ opis deuoto lectori ꝑ dei gr̄aꝫ poterit ꝓuenire. ꝑspicacior scꝫ illumīatio ītel/
lectus. ⁊ vehementior inflāmatio affect⁹: in ꝯgnitionē ⁊ dilectōnē ꝟgīs gl'iose. vt
ad intellectū cognitio. ad affectū dilectio referat'. Poterūt etiā min⁹ capaciū sen/
sus erudiri si rumīauerint findētes vngulā. poter̄t studia magꝫ subtiliū si supciliū
dimiserint saltē ꝑ occasionē ꝓuehi ad maiora. Hoc lucꝝ q̄druplex de labore meo
p̄ncipalit' inq̄rebā: totū reciprocās ad honorē sancte theotocos. q̄ cum filio dicit.
Quicūqꝫ honorificauerit me gl'ificabo eū. q̄ aūt ꝯtenūt me erūt ignobiles. Si D
ꝟo q̄spiā iudicauerit me indiscretū ꝯcordātias apponēdo. scire debꝫ qꝛ fere q̄cq̄d
antiq̄ dixerūt de sapiētia diuina. moderni exponūt de matre sapiētie. cui cū sapiē
tia tā ml'tiplex ē vnio. ꝙ cū vniuoca sit generatio: q̄si emphatice sapiētia noīatur.
Q, si rep̄hēdar de multiloq̄o. respōdebo ꝙ ꝓlixe loq̄ de dulci maria valde dul E
cis erat materia. Et qꝛ mihi vacabat: et bonū erat hic esse. diuti⁹ ꝯplacebat tam
dulcia rumīare. Enīuero si capacitati simpliciū q̄rū causa scribere ceperā fecisset
obicē breuiloquiū meū. dign⁹ extitissem fraudari p̄mio qd̄ dei genitrix nō obscu
rātib⁹ sꝫ elucidātibus se r̄promittit. His g̊ de causis vsurpaui mihi cotis officiū.
q̄ ferrū p̄ualet acutū reddere cū sit inutilis ad secandū.

Prologus secundus

Dictū est iohāni sancto theologo A
p̄mo apocalipsis. Qd̄ vides scribe ī libro. ⁊ mitte septē ecclesijs. In
b h̄ loco et ml'tꝫ alijs videre ponit' ꝓ ītelligere. Quia sicut carnali ocu
lo corꝑalia ꝑpendunt'. sic sp̄uali q̄ est intellect⁹ sp̄ualia discernūtur.
Dicit' g̊ [Qd̄ vides] .i. intellig⁹ [Scribe] Qd̄ enī dicit' cito trāsit. qd̄ ꝟo scribitur
diuti⁹ ꝑseuerat. [Scribe] qm̄ ml'to longi⁹ p̄t attingere scriptura q̄ꝫ ꝟbū. [Scri
be] ne deleri possit ꝑ obliuionē: qd̄ ad futuroꝝ eruditōeꝫ necesse ē ꝑmanere. [In
libro] cordis tui ne tradas obliuiōi qd̄ tibi reuelatū est ad vtilitatē alioꝝ. [In li/
bro] etiā cordis tui vt exēplo btē ꝟginis inq̄ntū poterꝫ fias armariū scripturaꝝ.
Lu. ij. Maria ꝯseruabat oīa ꝟba hec: ꝯferēs ī corde suo. [In libro] .i. in cordib⁹
auditorū. vt q̄ audierint recolāt. ⁊ ad meliora recolēda ꝓficiāt. [In libro] .i. in ꝑ/
gameno. vt qd̄ intelligis reseruet' ad instructōeꝫ futuroꝝ. Propt' h̄ dictū est Isa.
xxx. In libro diligēter exara illud: et erit ī die nouissimo ī testimoniū vsqꝫ ineter
nū. Eccī. xxxix. Cōsiliat⁹ sum ⁊ cogitaui: ⁊ scripta dimisi. Seq̄t'. [Et mitte septē
ecclesijs] .i. ecclesie vniuersali replete gr̄a septiformi. Attēdēs igit' ego sensu pau B
ꝑ et modic⁹ nō solū iohi p̄cepisse vocē dn̄icā vt ea scriberet que videbat. sed ⁊ vni
uersis eruditis ī sacra pagina. feci qd̄ potui. ⁊ plures notulas ꝑtinētes ad laudeꝫ
virginis. q̄s ml'to tꝑe studiose coaceruauerā diligēter ordīaui. ꝯsiderās ꝙ modicū
ꝓfuissent: si sine ordīe remāsissent. Malui siq̄dem cū mihi deessent coccus ⁊ iacin
tus. bissus ⁊ purpura. d̄ pilis capraꝝ deuotus offerre. q̄ꝫ ꝯ̄ p̄ceptū legꝫ in ꝯspectu
dei vl' ip̄i⁹ beate ꝟginis vacu⁹ apparere. Timēdū est enī ꝓut dicit ambrosius. ne
sicut de omni ꝟbo ocioso reddituri sunt homīes ratōeꝫ. sic de ocioso silētio distri
cto iudici satisfacere teneant'. qd̄ p̄ncipaliter d̄ sapiētib⁹ credo intelligendū. Et ali
us q̄dā. Ue dn̄e tacentib⁹ de te. Cū ꝟo sciēter in h̄ opusculo nihil scrupulosuꝫ re
liq̄rim. sed intellectui min⁹ subtiliū ꝓut meli⁹ potui ꝯplanauerim vniuersa. ne vl'
isti possint ī aliq̄ deuiare. vl' illi q̄ lucē appellāt tenebras audeāt obtrectare. Hoc
solū vereor: ne ꝯfectus om̄imoda cū diligētia libell⁹: scriptorū vicio deprauetur.
Et quia rogatus ab amicis meis tā monachis q̄ꝫ monialib⁹ de ordine cisterci C
ensiū. q̄ speciali affectu famulari solēt virgini gloriose. non ꝓut debui sed ꝓut po/
tui ꝓsecut⁹ sum laudes eius. ab ip̄o ordine supplex expostulo. et ab om̄ib⁹ quib⁹
placuerit labor meus. vt a matre misericordie mihi miserrimo pctōri suis orōib⁹
veniā postulēt delictoꝝ. Nomē ꝟo meū malui subticere: ne tractat⁹ forte vilesce/
ret cognito tractatore.

Ad honorẽ ⁊ gloriã dei omnipotẽtis

incipit liber primus de laudibus beate marie.
De eo q̃ dicit in salutatõe angelica. Aue maria. Capitulũ primũ.

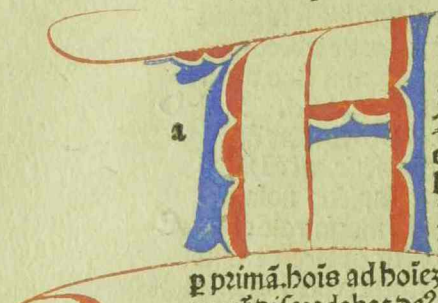

Ave maria gratia plẽa dñs tecũ: benedicta tu in mulieribꝫ. et bñdict⁹ fruct⁹ vẽtris tui. Tres salutatões celebriores ceteris in euãgelio reperim⁹. Pria est gabriel ar changeli ad mariã. Lu.i. Scda marie ad eliza beth. Lu.i. Tercia xpi ad apl'os p⁹ resurrectiões. de q̃ agit Joh.xx.q̃ sepi⁹ ab ipo dño legit repetita. Hac aũt triplici salutatõe triplex ꝯcordia designat. videlicz angeli ad hoies p primã. hois ad hoies p scdam. dei ad hoies p tercia. Siq̃dẽ añq̃ filiꝰ dei incarnaret discordabat de⁹ ab hoie ppter pctm̃ pme ꝓuaricatõis. qm̃ scz hõ a seruitio dñi sui recedẽs aliene se subiecerat prãti. Discordabat angel⁹ ab hoie q̃si duplici de causa. Prima: qz hõ q̃ pme apostasie ruinã q̃ in angel' facta est repare debuerat. ipe quoq; corruẽs i terrã tract⁹ ẽ cũ tercia parte stellaꝝ celi. Apoca.xij. Scda: qz cũ ꝯseruí in obsequio dñi esse debuissent. hõ se q̃si sponte subdiderat dominio diaboli. Discordabat hõ ab hoie. iude⁹ scz a gẽtili ppt diuersaꝝ legũ emulatõnez. qz iude⁹ vnũ deũ. gẽtilis idola adorabat. Erat etiã et q̃rta discordia int carnẽ ⁊ spm̃ ppt mutuã altercatõez. qz caro carnalia: spũs naturaliter appetebat celestia. Prio eni spũs carnẽ corrupat. ⁊ nunc caro spiritũ corrũpit. Per salutatõez igit angeli ad mariã notat ꝯcordia angeli ⁊ hois. qz p partũ marie fact⁹ ẽ hõ ꝯciuis angelorũ ⁊ domestic⁹ dei. Facti sunt hõ ⁊ angel⁹ serui vni⁹ dñi. s. xpi. Et p ipm̃ xpm̃ de homib⁹ repata ẽ angelica ruina. qđ ipi angeli flagitabãt a dño p psalmistã. Benigne fac dñe in bona volũtate tua syon vt edificẽt muri hierusalem. De hac etiaz ꝯcordia et pace dr Isa.lxij. Veniat par. recedat ĩ cubili suo. q̃ ambulauit in directõe sua. Vos aũt accedite huc. i. in celũ. filij auguratricis. i. hoies. Itẽ ibidez. Creaui. dicit pater. fructũ labioꝝ pacẽ. pacẽ ei q̃ ppe est. i. angelo. ⁊ ei q̃ longe est. i. hoi. Fruct⁹ labioꝝ xps ẽ. Oñ ei i labijs btẽ ẏgis diffusa ẽ gra respondẽdi. ecce ancilla dñi fiat mihi fm̃ ẏbũ tuũ. tũc ꝯcepit hũc fructũ. p quẽ facta ẽ pax p̃dicta. Ideo etiã xps salomõ. i. pacific⁹ appellat. et i ortu ei⁹ hoib⁹ bone volũtatis ab ipis angel' par cũ gaudio nũciat: ⁊ gl'ia in excelsis deo. q̃ ab angel' p nra redẽptõe et p sua repatõe glificat. Hãc etiã pacẽ inuebat angel⁹ Apoc. i fi. respõdens iohi volẽti se adorare post filij incarnatõez. Vide ne feceris. ꝯserꝰ eni tu⁹ sum ⁊ fratrũ tuoꝝ. Deũ adora tẽ. Cũ antea bñ pmitterẽt angeli se ab hoib⁹ adorari. Sup illõ Lu.ij. Exijt edictũ a cesare augusto tẽ. dicit Bre. Quia peccãdo extranei eram⁹ a deo. extraneos nos a suo ꝯsortio deputabãt angeli ciues dei. Per salutatõez marie ad elizabeth õsignat ꝯcordia iudei et gẽtil'. qz xps lapis angularis oẽs ĩ vnã eccl'iam ⁊ fidẽ vnicã ꝯuocauit. Joh.x. Elias oues habeo q̃ nõ sunt ex ẞ ouili. ⁊ illas optet me adducere. ⁊ vocẽ meã audiẽt. ⁊ fiet vnũ ouile ⁊ vnus pastor. Ephe.ij. Ipe ẽ par nra q̃ fecit vtraq; vnũ tẽ. Jõ dr lapis angularis. Job.xxviij. Quis õmittit lapidẽ angularẽ. Isa.xxviij. Et pma Pe.ij. Ecce ego mittã ĩ fundamẽtis syõ. i. eccl'iam. lapidẽ angularẽ. Per salutatõez christi ad apl'os designat ꝯcordia dei ad hoies. qz filiꝰ dei fact⁹ obediẽs vsq; ad mortẽ. Phil.ij. Do pri. p hoie satisfeci. Isa. xxvij. Faciet pacẽ mihi. pacem faciet mihi. Et fm̃ ẞ dr mediator dei et hoim̃. i. ad Thimo.ij. Discordiã etiã q̃ erat int carnẽ et spm̃ pacificauit xps. i se vtrũq; cõciliter assumẽs ⁊ pacifice gerẽs. Vñ. Simul ĩ vnũ dines et paup. i. spũs ⁊ caro in xpo ꝯcordes. Jõ dr. In pace fact⁹ ẽ locꝰ ei⁹. Eph.ij. Mediũ parietẽ macerie soluẽs inimicicias in carne sua: legẽ mãdatoꝝ decretis euacuãs vt ꝯdat duos. i. spm̃ et carnẽ ĩ semetipo ĩ vno hoie nouo faciẽs pacẽ. Jõ etiã dr emanuel. Isaie vij. i. nobiscũ de⁹. Igit̃ q̃druplices iste discordie p mariã pacificate sunt. q̃ xpm̃

A B C D E F G

nobis genuit.in q̄ de⁹ erat mūdū recōciliās sibi.p quē oēs creature rōnales p ca/
ritatē vnite facte sūt vni⁹ spūs pticipes ⁊ regni vni⁹ coheredes.Dicat g̃ marie ip
se de⁹.dicat āgel⁹.dicat hō.¶Aue gr̃a plena.dn̄s tecū¶Hec etiā pcordia designa
tur in ꝟ q nomē eue mutatū ē in ꝟbū salutatōis. Hoc enī nomē eua duas hz vo
cales.scz e ⁊ a.geminā miseriā hūane nature ptēdētes q̄ est culpa ⁊ pena:cū q̄bus
nascit miser hō. Cōuerso igit ꝟ noīe eua.marie dictū ē aue.q⁹ p eā ⁊ culpa ī veniā
⁊ pena ē in gl'iam ꝓmutata. Per hmōi etiā noīs eua ꝓuersionē ī aue:designāt q ī be
nedictōem marie eue maledictio ꝟtebat. Post maledictōez enī statī vrozi sue im/
posuit adā nomē eua.qō ōz ab a qō est sine.⁊ eu qō est bonū.q̄si sine bono .q⁹ bo/
nū datū a dn̄o sibi ⁊ viro abstulit. Et nos etiā p eā sine eu.i. sine bono facti sum⁹.
⁊ incidim⁹ ī ve culpe ⁊ pene. Per mariā aūt tā nos q̄z ꝓmi pentes facti sum⁹ sine
ve. Jō curialit dic̄ q̄dā marie. Porta salut̄z aue :p quā patz exitus a ve. Uenit ab
eua ve.ve q⁹ tollis aue. Jō etiā canit eccl'ia. Paradisi porta p euā cūct̄z clausa est
tc̄. Jdcirco enī sepe ꝓmemorāda ē marie angelica salutatio.q⁹ p eā libati sum⁹ a
ml'tiplici maledicto. Jtē de ꝓma mr̄e dic̄ q̄dā. Impleta ē maria gr̃a .⁊ eua vacu
ata ē culpa. Hiero. Quicq̄d maledictōis ifusum est p euā :totū abstulit benedictō
marie. Insup ⁊ gr̃am refudit tpi ozt⁹.quā pus nō habuit oīs mūd⁹. Btūs Ber̄.
Celesti roze de⁹ terrā rigatur⁹.cū ō viro pdurissz feiaz in pncie:de femia viz p/
ducere voluit ī salutē.vt q̄ pncipiū fuerat hūane dānatōis: pncipiū essz hūane re/
patōis. Hiere.xxxi. Creauit dn̄s tc̄. Notādū etiā q⁹ eua triplicē guerrā fecerat. B
Sup se ad deū p supbiā.q⁹ voluit esse vt de⁹ sciēs bonū et malū. Juxta se ad p/
timū p auariciā. Jnfra se ad carnē suā p gulā. Sz maria eue filia pacē fecit ad de
um p hūilitatē.ad primū p caritatē.ad carnē p ꝟginitatē. Et sic eisdē lr̄is:sz trans/
uersis:de eua factū ē aue. Aue enī eua est retrograda. Jtē btūs Ber̄. sup illud J
Lu.i. Missus ē gabriel angel⁹ a deo ad ꝟginē. Letare pr̄ adā.sz magis o tu eua
mr̄ exulta.q̄ sicut oīm pentes:ita oīm fuist̄z pemptores.⁊ qō ifelici⁹ ē p⁹ pempto
res q̄z pentes . Ambo inquā ꝓsolamī sup filia.⁊ tali filia.sz illa āpli⁹ de q̄ malū oz
tū est ꝟpus.cui⁹ opprobriū trās̄ut ī oēs ml'ieres. Instat nāq̄z tps q⁹ iā tollat oppro
briū.nec habeat vir q̄d causet aduersus feminā.q̄ vtiq̄z dū se imprudēter excusa
re conaret:crudelit illā accusare nō cūctat⁹ ē dicēs. Ml'ier quā dedisti mihi dedit
mihi de ligno:⁊ ꝓmedi. Propter̄ curre eua ad mariā.curre mr̄ ad filiā. Filia p ma
tre rīdeat.ipa matr̄z opprobriū auferat.ipa pr̄i p mr̄e satisfaciat.q⁹ ecce si vir ceci
dit p feminā:iā nō erigit nisi p feminā .Quid dicebas o adā: Ml'ier quā dedisti
mihi dedit mihi de ligno:⁊ ꝓmedi. Uerba malicie sunt hec.q̄b⁹ magis augeas q̄z
deleas culpā. Uerūtn sapia vicit maliciā.cū occasionē venie quā a te de⁹ interro/
gādo elicere tēptauit sz nō potuit:ī thesauro indeficiēt̄z sue pietat̄z inuēit. Reddit
nēpe femia p feia.prudēs p fatua. hūilis p supba.q̄ p ligno mort̄z:gustū tibi poz
rigat vite.⁊ p venenoso cibo illo amaritudīs:dulcedinē pariat fruct⁹ eni. Duta
g̃ ꝟbū excusatōis inq̄ in vocē gr̃az actōis:⁊ dic. Dn̄e.ml'ier quam ōdisti mihi de
dit mihi de ligno vite:⁊ ꝓmedi.⁊ dulce fuit ozi meo sup mel.quia in ipo viuificasti
me. Hec Ber̄.

NOta q⁹ angelica salutatio delata ad ꝟginē decē dictōib⁹ ꝓsūmat. Ut aue sit p K
ma dictio. Maria q̄ō apponit eccl'ia sit scōa. Ml'ieribꝫ decima. Jn q̄ inuit q⁹
p eā erat angelor̄ ordo decim⁹ repand⁹.⁊ drachma decima recuperanda. Jtē in
hac salutatōe totali āgel⁹ ꝓmo apposuit¶Aue¶Eccl'ia iterserit¶Maria.¶Eliza/
beth subūtulit¶Bn̄dicta tu int̄ ml'ieres¶⁊ cetera q̄ sequūt. Quia ī salutatiōe marie
ꝓuenūt eccl'ia triūphās q̄ p angelū. Eccl'ia militās q̄ apposuit maria. Synagoga
q̄ p elizabeth ōsignt. Jtē hāc salutatōez p maiozi pte ꝓposuit angel⁹,p mīoz eliza
beth.q⁹ acceptōr ē mr̄i ⁊ filio laus castor̄:q̄ p angelū.q̄z ꝓiugator̄ q̄ p elizabeth
designt. Un̄ Epoc. xiiij. Hemo poterat dicere cāticū illō nisi illa centū q̄d:agitāt/
tuor milia q̄ empti sunt ō terra. Hi sūt q̄ cū ml'ieribꝫ nō sunt coīnq̄nati tc̄. Jtē L
in hac salutatiōe bn̄dicit maria ab āgelo.q⁹ triūphātē eccl'iaz repauit. Bn̄dicitur
ab elizabeth:q⁹ eccl'iam militātē iā fere mortuā suscitauit.vterq̄z enī tā angel⁹ q̄z

Elizabeth dixerũt ei.[Benedicta tu ⁊c.]

Ebbas absalon

Ave maria.[Notãdũ q Aue]qñq̃ ẽ vox optãt. qñq̃ oãtis. qñq̃ ꝯgtulant D
applaudẽt. Optãt qñ alicui dico aue qz ei salutẽ opto. Oãt cũ dico. Aue crux preciosa. Nõ enĩ ligno insensibili salutẽ opto quã hr̃e nõ pt. sz oro vt virt⁹ cru
ꝯ mihi salutẽ opet. Cõgratulãt cũ dico[Aue maria]vl'. Salue sctã parẽs. ꝗsi di

Picho. ō tornai

cerẽ. O btã ỽgo ꝯgaudeo et ꝯgtulor saluti et gl'ie tue. Sic aũt hoc ỽbũ vale ōra valeo vales. vñ vale ōr et valete. Sic et forsitã pmo potuit dici ꝑ ỽbũ aue denuari ab aueo aues. Vñ ⁊ post resurrectõez dixit dñs ml'eribꝫ. Auete. Matth. i fine. Inuriũ aũt salut⁹ i desiderio ẽ. sz ꝯsummatio in gaudio erit. Licz aũt ꝑ ỽbũ aue ꝯgtulatõis sit ⁊ applausus sic̃ euge. tñ qñq̃ ad insultrãdũ a malinol' vsurpat. Unde
ũdas dixit xp̃o. Aue rabbi. Et iudei. Aue rex iudeoꝝ.

Item ꝑ ỽbũ aue tãtũ valet ãntũ sine ve. Ẽ ñ hãc enĩ salutatõnez erat ve oĩbꝫ habitãtibꝫ A
i terra. nec nisi ꝑus sublato ve habere potat sal⁹ locũ. nec bñdictio nisi ꝑus maledictõe sublata. Unde antiq̃ salutatões ab ill' q̃b⁹ fiebãt legũt elise. Judic. vi. Gedeon ad angelũ salutãt. Si dñs nobiscũ ẽ q̃re appẽdert nos tot mala. Et Thob. v. ad angelũ. Quale mihi gaudiũ ee̊ pt q̃ i tenebrꝫ sedeo: ⁊ lumẽ celi nõ video? Verito enĩ ineniebãt eos tot mala. qz nõdũ venerat q̃ gr̃az ineniss. Nõdũ interresserat mediatrix. Nõdũ ex nob ꝓdierat cui dictũ esꝫ aue. Nondũ venerat q̃ gr̃a ipleret. Nõdũ nata erat cui dñs subderet. Ipe etiã fili⁹ ōi emanuel. i. nobiscũ de⁹ necdũ
Bern. potat dici. Btus Ber. Jõ tãto tpe fluẽta gr̃e ōfuert. q nõdũ intercesserat aũducet?

Triplicẽ enĩ maledictõnez ꝗsi tripler ve excepit eua i penã iobediẽtie. Pria. Multiplicabo erũnas tuas et ꝯcept⁹ tuos. Scda. i dolore paries filios. Tercia. sub viri ptate er⁹. ⁊ ipe dñabit tui. Sine ꝑ triplici ve mariã ineniens. qz nec sensit erũnã i ꝯceptu. nec dolorẽ i partu. nec viro fuit subdita ꝓpetue ỽgitat⁹ obtẽtu. Jõ dixit ei angel⁹[Aue gr̃a plẽa]⁊ quõ nõ sine ve q̃ gr̃a plẽa? Uel ꝑmũ ve corruptio i ꝯceptu. Scõm: guitas p⁹ ꝯceptũ. Tercũ: dolor i ptu. Ecõtrario maria triplicẽ i hac salutatõe recepit bñdictões. qz facta ẽ sine corruptõe fecũda. Sine guamie guida. Sine dolore puerpa. Hoc ẽ aue. i. sine ve triplici. corruptõis. guitat⁹. dolor⁹. qđ i currit eua p peccatũ. ⁊ qđ ab ea oẽs ml'ieres ꝑter mariã q̃si iure hereditario ꝓfert. Idcirco de xp̃o et maria pt exponi illõ Osee. ix. Bl'ia eoꝝ a ptu ⁊ ab vtero ⁊ a cõceptu. ordie ꝓpostero. Xp̃s enĩ ꝯcept⁹ est ⁊ ipm ꝯcepit ỽgo sine corruptõe ỽgitatis. portat⁹ est ⁊ ipm portauit virgo sine grauamie vẽtris. nat⁹ est ⁊ ipm pepit virgo sine dolore partꝰ.

Est ⁊ aliud tripler ve. Apoc. viij. Ue ve ve habitãtibꝫ in tra. Ue ꝯcupiscẽtie. ve cul Q
pe. ve pene etne. Primũ i carne. Scõm i spũ. Tercũ i vtroq̃. De ꝓmo Ecc⁹. x. [Ue tibi terra].i. caro[cui⁹ rex. i. anim⁹[puer ẽ]Gen. iij.[Maledicta terra].i. caro[i ope tuo].i. ꝑ ope. s. ꝑ pctõ. [Spinas ⁊ tribulos].i. carnales mot⁹[germiabit tibi]De scõo Osee. vij. Ue eis qz recesserũt a me. De tercio Osee. ix. Ue eis cũ recessero ab eis. qđ erit cũ detrudet i infernũ. Hã i pñti nũq̃ recedit dñs ex toto a ãntũcũq̃ pessimo pctõre. imo gr̃az offert ei. Apoc. iij. Ego sto ad ostium et pulso. Sine ꝑ triplici ve fuit maria. qz habuit tripler bonũ huic triplici ve ꝯrũ. Bonũ ꝯtinẽtie. Bonũ gr̃e. Bonũ ꝓseuerãtie. Primũ excludit ꝯcupiscẽtiam. Scõm cul
pã. Tercũ penã etnã. Quia q̃ ꝓseuerauerit vsq̃ i finẽ ꝑ salu⁹ erit. Mat. x. ⁊ xxiiij.

Ellter. Primũ ve ẽ obscuratio sol' ⁊ aer⁹ ō fumo putei. ꝑ ẽ obtenebratio nr̃i sensus R
⁊ rõis. q̃ velut sol ẽ in aĩab nr̃is. Ser ỽo affect⁹ nr̃e volũtat⁹ ẽ. Hec est ꝑma pena quã padã incurrim⁹. ignorãtia scz q̃ nõ videm⁹ vbi sum⁹: aut q̃ eam⁹. aut q̃ nobis cũdũ sit: aut vnde fugiẽdũ. Quis enĩ curreret in infernũ si ipm videret? Quis seipsũ ipingeret in laqos mort⁹ si ipos ꝯgsceret? Quis toto conamie non curreret ad dñm si pulcritudinẽ ei⁹ attẽderet. vl' tenuit degustaret? Scõm ve est i igne ⁊ sulphure. scz i ardore libidis et feroze q̃ feret ⁊ estuat tot⁹ mũd⁹. Terciũ ve. regnũ et dñatio bestie. Tria hec ve p mariã a nob ablata sunt. Obscuritas ignorãtie: qz S
solẽ intelligẽtie ⁊ lumẽ iustitie mũdo edidit. ⁊ verã lucẽ attulit q̃ illumiat oẽz hominẽ veniẽtẽ i hũc mũdũ. Uñ ⁊ stella matutina. scz lucifer ⁊ aurora noiat. Cui⁹

stelle radi⁹ effect⁹ est ipe sol iusticie. Et iō illumiatrix interp̄tat. qz mūdo sic obte
nebrato edidit lucē verā. Jō etiā illumiatrix. qz cūct⁊ se implozātib⁹ hūilit ⁊ deuo
te ipetrat lucē ꝑ cognitōis. Unde dic Ecc⁹. xxiiij. Illumiabo oēs sperātes i dño.
Unde q̄tiēs sentim⁹ nos eē i tenebr⁊ debem⁹ nos ei nomē suū ꝓmēozare: ozātes vt
illō interp̄tet i nobis: ne falso ei impositū videat. Quō aūt scōm ve qđ ē luxuria
ōstruat: ipos iterroga q̄ p eā de sentina luxurie se extractos. et p eam gaudēt ꝑtu
tem castimonie se adeptos. Nec dubitare fas est ipam inimicissimā eē luxurie: et
feruētissimā dilectricē castitat⁊. cui sine ꝙgitat⁊ p̄rogatiua neq̄q̄ fuiss⁊ datuz filij
dei fieri genitricē. Tercū ve regnū ⁊ dñatio bestie. i. supbia. q̄ si ipugnar⁊ neces
se est tibi statim ꝓfugere ad mariā hūillimā. q̄ hūilitati sue attribuit i cātico suo re
spectū dñi. Et licz oīmi ꝑtute ⁊ oīmi gr̄a donata fuiss⁊. de hac tñ singl'arit⁊ gloriat.
Implora g̃ ꝺ supbiā ꝓfideter auxiliū ei⁹. quā ieroz abilit⁊ pseq̄t: odit: ⁊ abhoz ret.
⁊ donū hulitatis ab ea exposcula. qz vl' cū supbia vl' sine hūilitate mīi ⁊ filio nō
poteris ꝓplacere. Propter tria ista dona sic rogam⁹ eā i hymno. Nos culpis so/
lutos mites fac et castos.

Itē ē ⁊ aliō triplex ve. Ue mundi. ve carnis. ve diaboli. Apoca. xviij. Ue ve ve ciui T
tas illa magna babylō. Sine ꝑ triplici ve fuit maria. Fuit ei paup ꝺ p̄mū. Virgo ꝺ
scōm. Hūilis cōtra tercīū. Ideo digna ē salutari: nō solū ab angelo s⁊ ab homie
magis. qui p se pditus: p eaz redūt ad salutē.

Ue maria]Per ꝑ q̄ marie dictū ē Laue]. i. sine oīmi ve: notat⁊ imunitas ab oī U
pctō. Unde ⁊ ei ꝺ Cāt. iiij. [Tota pulcra es amica mea]ab originali pctō sctifi/
cata i vtero. [tota pulcra es]ab actuali mortali. fomite pēit⁹ subiugato. [⁊ macu/
la]etiā venial' pctī [nō ē i te]i ꝓceptōe filij ꝺi fomite penit⁹ extincto. Et iō [tota
pulcra es]i ope. [tota pulcra]i corpe. [⁊ macl'a nō ē i te]i corde. [Tota pulcra]i
ope p simplicitatē. Mat. vi. Si ocul⁹ tu⁹ fuerit simplex: totū corp⁹ tuū lucidum
erit. [Tota pulcra]i corpe p castitatē. Sap̄. iiij. O q̄ pulcra ē casta generatio cū
caritate. Immortal' ē ei mēoria illi⁹ ⁊c. [Tota pulcra]i corde p hūilitatē. qđ ē eē
sine macl'a. Unde dictū est hester. ij. eiusdē. [Erat hester formosa valde. ⁊ īcredibili
pulcritudie. oīmq̄ ocul' g̃tiosa ⁊ amabil' videbat.]Tal' maria. [Formosa valde]
p caritatē: q̄ ē forma ꝑtutū. [Jncredibili pulcritudie]p īsolitā castitatē. [Oīmq̄
ocul' g̃tiosa ⁊ amabil']p hūilitatē quā respexit de⁹. qz vbi amor ibi ocul⁹. Itē X
de trib⁹ his ꝺr Judith. xi. Nō ē tal' mlier sup terrā. i aspectu. i pulcritudie. ⁊ i sen
su ꝑbor. [In aspectu]uersatōis. [In pulcritudie]corpis. [In sensu ꝑbor]. i.
i interioribꝫ ꝑbis. i. puritate cogitatōis. Et sic fuit absq̄ oī ve auaricie i ope. luxu
rie in corpe. supbie i corde. Hoc ē triplex ve Apoc. viij. Ue ve ve habitātib⁹ i ter
ra. Et sic fuit imunis ab oīmi pctō. Sz nūq̄d in sūmo: Utiq̄ i sūmo create. Unde
Aug⁹ Anselm⁹ Aug. Quotiēscūq̄ loq̄mur de peccat⁊: nullā de btā ꝙgine facim⁹ mētiōez. Ansel/
mus etiā dicit. q̄ ea puritate nitebat: q̄ sub deo maior neq̄t intelligi.

De eodem Capitulū. ij.

AVe maria ⁊c. Si rerū p̄recia de A
raritate pēsanda sunt. iuxta qđ scp̄tū ē. Dē raz p̄ciosū. Dui⁹ salutatō/
nis forma q̄ ꝺ celo delata ē ad mariā q̄nto rarior ē: tāto ꝺr p̄ciosior esti
mari. Nus q̄q̄ ei i scp̄tur⁊ antea iuenit. nec ab alio q̄q̄ ab angelo deferri debuit. nec
alij q̄q̄ marie h̄moi salutatio ꝺbebat. Unde nō īmerito mirabat maria: ⁊ cogitabat
q̄lis ess⁊ ista salutatio. p eo q̄ eā alias nō legerat i scp̄tur⁊. In oīmi ei salutatiōe fie
bat p̄us aut vite impcatio. vt Dañ. ij. Rex iternū viue. Aut salut⁊. vt. ij. Reg. xvi.
Salue rex. Aut bñdictōis. vt messores sui rñderūt Booz dicēti ad eos. dñs vo/
biscū. Bñdicat tibi dñs. Ruth. ij. Duas ꝺo salutatōes vir⁊ ꝺlatas legim⁹ ab an/
gel' Judic. vi. dixit angel⁹ Gedeōi. Dñs tecū vir oz fortissime. Et Thob. v. dixit
angel⁹ thobie. Gaudiū tibi sit sp̄. Salutatio aūt btē ꝙgī delata ab āgelo et oīb⁹
ē ꝓflata. ⁊ iō dignior oīb⁹ sanctior vniuers̄. Q⁊ ei p̄mittit Laue]. i. sine ve. ꝑ est sine
dolore. ecce salutatio facta thobie. Gaudiū tibi sit sp̄. Q⁊ seq̄t Lgr̄a plēa]ecce salu

tatio apl'oꝝ q̄ ī suis epl'is sp̄ p̄mittūt. Gr̄a vob̄ et pax. Oꝝ subdit. Dn̄s tecū ¶ecce salutatio facta Bedecōi. Dn̄s tecū viroꝝ fortissime. ⁊ salutatio booz ad messores suos. Dn̄s vobiscū. Oꝝ seq̄t. ¶b̄ndicta tu ¶ecce salutatio booz ad ruth. Ruth. iij.

Cōgrue etiā p̄mittit ¶aue ¶ß ē sine ve. Ipa enī p̄pe fuit sine maledictiōe. Nā ⁊ maledicta erat sterilis ī lege. nec expers erat maledictōis pariēs ī dolore. Sola eī maria vtrūq̄ maledictū euasit. Unā ⁊ adhuc ei dicim⁹. aue: tāq̄ ei⁹ gaudio ꝓgaudētes. Et nota q̄ ō maledictōe sterilis exp̄sse nō legit ī biblia. sz Exo. xxiij. ⁊ Deut. vij. p benedictōe ōz obedienti. Nō erit apō te sterilis vtrūsq̄ sexus. Unā a p̄ris: sterilitas p maledictōe reputabat in lege. B

¶Ue maria. ¶Notāō q̄ angel⁹ salutās ꝟginē. p̄mo tacuit pp̄riū nomē ei⁹. s. maria. vt hoc ipo oñderet se ei nomē ī ponere nouū. i. gr̄a plena. Unā p̄dixerat ysaias q̄si loq̄ns ad mariā ysa. lxij. ¶Uocabit tibi nomē nouū: qō os dn̄i ¶. i. angel⁹ vl' filius dei q̄ ē os p̄ris p angelū ¶noīauit. ¶Postea ꝟo nomē marie exp̄sit dicens. Ne timeas maria: inuēs p ß q̄ sic iacob cū b̄ndictōez accipet: nomē nouū sic accepit vt vet⁹ nō amitteret. Unā ⁊ freq̄nt postea noīat eū scr̄ptura iacob. sic maria. Ul' iō p⁹ noīauit eā ¶gr̄a plena ¶cū mariā. vt ¶plena gr̄a ¶deiceps vocaret. Et p⁹ familiare sibi nomē noīat. ⁊ tāde nomē marie nob necessariū ñ omittit. vt sic nomē nouū videat ei ponere q̄ vet⁹ īuat nō tollēdū. Quō enī cū ab ea remouiss̄z oñe vdicēs ei aue. statim eā noīaret mariā: qō mare ē amaꝝ. Nomē siq̄dē marie nō tam angel' ꝓgruit q̄ hoīby. qō interp̄tat illuminatrix ⁊ stella mar̄. Ill' enī solis q̄ nauigāt mare mūdi necessaria ē inuocatio stelle mar̄. necessaria ē illuminatrix ill' q̄ illuminatōe op⁹ habent. Angel' aūt q̄ nullo hoꝝ indigēt meli⁹ ōz ¶gr̄a plena ¶Iō ille. ¶Aue gr̄a plena ¶Nos dicim⁹ ¶Aue maria ¶Idcirco etiā p⁹ dicta ē ¶gr̄a plena ¶et deinceps ab angelo noīat ¶maria. ¶qz ß hz ex gr̄a vt marie nomē interp̄tet ī nob. Nō enī qz illuminatrix iō gr̄ia plena. sz qz ¶gr̄a plēa ¶iō illuminatrix. Et sic ō singul' interp̄tatōib⁹ illi⁹ nois poter̄ assignare. In ß etiā q̄ cū tāta reuerētia ⁊ hūilitate mariā āgel⁹ salutauit. vt videret paulomin⁹ adoratur⁹ feminā q̄ solebat ab hoibus adorari: dicēs ei Laue. ¶Illa tā festiua aggr̄atulatio ītelligit āgeli salutāt̄s: q̄ntā decuit angelos regie ab āgelo exhiberi. Btūs Ber̄. loq̄ns ad angelos. Honorate sancti angeli nr̄i reg̃ matrē. q̄ nr̄e adorat̄ ꝟgis plē. ipm vtrūq̄ nost̄ pariter ⁊ vestrū regē. nostri gener̄ reparatorē: vestre ciuitat̄ instauratorē. Bern.

¶Ue maria. ¶Btūs Ber̄. De gr̄ia nois h⁹ nec dignū aliq̄d sterile ꝓcipe cogitatio. nec ierudita p̄t locutio parturire. Unā nec mirū si pauca dicim⁹ q̄ cogitatōe deficim⁹. nimirū q̄b⁹ gustare de tāta dulcedie nō ē datū. Nō enī dat sanctū canib⁹. Mat. vij. Nō aūt intelligit q̄ nō gustat. sic ōz. gustate ⁊ videte. Gustat affectus. videt ītellect⁹. Et optz q̄ gust⁹ p̄cedat ad ß vt illuminare valeat ītellectū. Unā ⁊ ocli ionathe. i. iusti nō illuminā̄t nisi p̄us melle gustato. i. Reg. xiiij. Unā ⁊ Isaie xxvi. dicit dn̄o. ¶Ros lucis ros tu⁹. ¶Ros lucis ¶. i. lucē afferēs ⁊ illuminās ītellectū. Qui ḡ nō gustat nō videt. ac p ß minus p̄t q̄ nō viderit. i. ītellexerit alijs enarrare. Ast siq̄ forte sūt q̄b⁹ ⁊ gustare datū sit ⁊ videre. magis p̄cepta sibi abscōdere volūt. ⁊ tāq̄ esurientes ap̄liora ꝓq̄rere. q̄ alijs cōicare p̄cepta. sic dic btā ꝟgo. Qui edūt me adhuc esurient. qz q̄ ei⁹ dulcedinē sel' gustauerīt. adhuc pl⁹ ō ea desiderāt expiri Jn ē q̄ pauca ō ea dicta sūt a sctis. ⁊ fortasse ī ß ei more gerētib⁹. vt si ml'ta eis revelata eēnt ō ea. pauca tn̄ dicerēt: ⁊ abscōderēt eā q̄ sp̄ ōsiderauit latere ⁊ abscōdi. D

¶Udiam⁹ igit q̄d ō h⁹ excellētia nois more pphico dixerit salomō Cāt. p̄mo. q̄si loq̄ns ad mariā. ¶Oleū ing̃t ¶effusū nomē tuū. iō adolescētule dilexer̄t te nimis. ¶Recte ß nomē maria oleo ꝓpat. qz sup oīa sctōꝝ noīa p⁹ nomē filij. refic̄ lassos. sanat lāguidos. illumiat cecos. penetrat duros. recreat fessos. vngit agonistas. putrefacit iugū diaboli. supenatat oī noi sic̄ oleū oī liq̄i. dcūit enī ei tota trinitas nomē qō ē sup oīe nomē p⁹ nomē filij sui. vt ī noīe ei⁹ oē genu flectat: sic̄ manifeste ptz celestiū terrestriū ⁊ īfernoꝝ. ⁊ ois lingua ꝓfiteat h⁹ sctissimi nois gr̄iā: gl'iaz et ꝟtutē. Nō est enī ī aliq̄ alio noīe p⁹ nomē filij tā potēs adiutoriū. nec est aliqō nomē sub celo datū hoīby post dulce nomen ihesu. ex q̄ tāta sal⁹ refundat hoīby. Dicit ḡ marie. ¶Nomē tuū ¶. i. fama nois tui: qō p̄us clausū fuit q̄ diu mo/ E Prope tates olei. F

rata es ī mūdo sic oleū ī vase .p⁹ assumptōez tuā ad celū effusum ēp oīa mūdi cli
mata. Hā ī pdicatiōe apl'oz ī oēz terrā exiuit son⁹ ei⁹.ꝛ manifestatū ē toti mūdo.
Uel iuxta ꝓsuetudinē scpturaz nomē ponit h̄ p noīato: sic ībi. Protegat te no/
mē dei iacob .i. ille q̄ noīat⁹ ē de⁹ iacob. Et ē sensus. Oleū .i. tu q̄ noīarʒ oleuz
iuxta ml'tas ꝓpetates olei.ꝛ maxime ꝓpt̄ mīficordiā. Effusum extra vas fusuz.
Cui⁹ vas ipe xps. de cui⁹ plēitudie accepisti.ꝛ nob de tua plēitudie gr̄am p gr̄a
refudisti. Et q: oleū effusuz ē nomē tuū. iō adolescētule .i. fideles aie q̄ exuto ve
teri hoie cū suis actib⁹ nouū induerūt.ꝛ iō nouelle p gr̄az. nō vetule p culpā. Hō
senio steriles. sz donis spūalib⁹ fecūde. Fortes ī fide ꝛ dilectōe. nō debiles vt vetu
le. Hō icuruate p amorē terrēoz. sz p celeste desideriū recte ꝛ ad celos erecte. Di
lexerūt te nimis .i. vehemēter. Et nota q̄ iō genere femino dic adolescētule
q: feruēti⁹ amāt q̄z adolescētuli.ꝛ q: ꝓmēdāt ab hūilitate ꝛ fecūditate. Iste etiaz
dicunt filie hierusalē supne. q: fide spe et desiderio rēdūt ad pacis eterne visionē.

Possunt aūt noī marie ꝓpietates olei q̄ notant subscriptʒ ꝑsib⁹ ꝓgrue adapta
ri. Et de oleo oliuarū p̄cipue intelligendū est.

Propri etates o lei

Est oleū viride. calidū. prepingue. suaue.
Et penetratiuū. nitidū. recreans.ꝛ amaz.
Ascit.ꝛ impinguat. illuminat.ꝛ medicinat.
Dorat. emollit. extinguit ꝛ ampliat ignē.
Dnfert picturis. seruat rubigine ferrū.

versus ꝑmus

Est oleū viride. Quia mēoria huius noīs ē in generatōne secl'oz. sic ipa dic
Ecci. xxiiij. In viroze enī pseuerātia ꝛ diuturnitas desigt̄. Deuota etiā iuo
catio ꝛ recordatio noīs hui⁹ ducit ad viroze gr̄e in pūti.ꝛ ad viroze celestiū in fu
turo. Eccl. iiij. Non est aliud nomen rē.

Ekebt⁹ abbas

Calidū .ab effectu. q: deuota noīatio ei⁹ mirabilit accēdit ad amorē. put nozūt q̄
expti sūt. Ūñ dic ekebert⁹ abbas ad mariā. O mag̃. o pia. o ml'tū amabil' maria.
tu nec noīari q̄ dē potes q̄n accēdas. nec cogitari q̄n recrees affect⁹ diligentiū te.
Ty nunq̄z sine dulcedine diuinit⁹ tibi insita pie memorie portas ingredersʒ. Et
hec est olei ꝓpetas q̄ igni infusum ipm feruentioze reddit.

Prepingue. q: subministrat deuotōis et gratie pinguedinē amatori suo: vt ei dice
re possit. Impinguasti in oleo gr̄e et deuotōis caput meū .i. mentē.

Bern̄. Suaue .p benignitatē. Btūs Bern̄. Sic nomē ieſu mel ī oze. ī aure melos. ī coz/
de iubil⁹. sic ꝛ nomē maria.ꝛ etiā ampli⁹ si dicere audeam⁹. Jesus enī q̄si supbū
nomē ē ꝛ nimiū potēs. nr̄os hūili⁹ nomē affect⁹ decet. Ūñ si in ieſu. aut deitatis
aut serus viril' austeritatē aliq̄s vereat. recurrat ad mariā: in q̄ nihil hoz supectū
Bern̄. est. Maria enī nomē ml'iebre ē. māsuetudinē ꝑferēs ꝛ ꝓmēdās. Itē btūs Bern̄.
Percurre totā euāgelīj serie.ꝛ si q̄d increpatoriū. si q̄d duz. si q̄d vl' modicū ba/
bēs idignatōis īuenersʒ ī maria. decetero suspectā habeas ꝛ accedere vereariʒ. Oz si
oīa māsuetudis plēa sūt sic sūt. gr̄as ei age q̄ tibi talē ōdit mediatrē. ī q̄ nihil tibi
possit rē suspectū. Oz si serū ꝑsearʒ p eo q̄ ꝛ sibi ꝛ alīs sepe fuit ī ruinā. ꝑgo est.

versus scōus

Et penetratiuū. Mirabil' ei ꝑt⁹ h⁹ noīs maria. emollit ꝛ penetrat duriciaz
cordis hūani. Prouer xx. Lucerna dñi spiraculū hoīs. q̄ īuestigat oīa secre/
ta vētrʒ. Dicam⁹ ꝛ nos. Lucerna dñe .i. marie. q̄ illumiat ꝛ dña iterp̄tat spi/
raculū hoīs. q: pctōr p eā r̄spirat ī spe vēie ꝛ gr̄e. exēplo theophili. q̄ īuestigat .i.
De the ophilo īuestigare sac oīa secreta vētrʒ .i. abscōdita cordis. Sz nota q̄ oleū nō penetrat
humida. sez p carnalē ꝓcupiscētiā. sz desiccata p abstinentiā et penitentiā. Si vis
ergo hoc oleo penetrari. necesse tibi est ꝑmitus desiccari.

Nitidū .q̄n sine fece. sic ptz ī lāpade. Prouer. v. Nitidi⁹ oleo guttur ei⁹ .i. ꝑba ō
gutture ꝓcedētia. que mirabilit illumināt itellectū nostr.

Recreans .Recreat ei fessos ꝛ laborātes. Unde dic cū filio Matth. xi. Uenite ad
me oēs q̄ laborat⁹ et onerati estis ꝛ ego reficiā vos.

Et amaz .don⁹ fuerit igne ōcoctū. Maria ei iterp̄tat mare amaz. q: mōanas ōlici
as amaricat amatoribꝫ suis.ꝛ amaritudies p̄ntes dulcorat: caritat⁹ ignee gr̄az eis
ꝑsus .iij. Ascit ꝛ ꝑpiguat .Mirabil' sic̄dē pascit affectū ꝛ ꝑpiguat p [submīstrādo. K

deuotõez nomẽ istõ.et quotiẽs ei⁹ recoꝛdamur:totiẽs roboꝛamur.

—Illumiat] intellectũ nostꝝ.qꝛ maria illumiatrix ꝛ stella maris interptaꝯ.Isti⁹ enī nois excellẽtiã ipõ etiã platõis mõ notauit btũs lucas :cũ illud tã reuerẽter exps/sit.Nõ enī ait.Missus ẽ gabriel ad ꝟginẽ cui nomẽ maria.sic diꝛerat de alīs.sed tãꝯ diuti⁹ expectatũ tãdẽ,ptulit cũ põdere dicẽs.Et nomẽ ꝟgis maria.Ioſten/dens ꝫ nomẽ mꝫtũ hꝫe eruditõis ꝛ gꝫe.ꝛ alti⁹ mẽoꝛie ꝓmẽdandũ.ꝛ diligẽti⁹ iue/stigãdũ.Sic etiã dic̃ Hieronym⁹.Oñ naute ob causam aliquã mari se imergunt Hiero.
oleũ deferũt ī oꝛe ꝛ illõ emittũt.ꝛ fit plucidioꝛ fund⁹ aq̃.Sic etenī deuota inuo/catio nois marie.ꝛ doctrina ei⁹ et gꝫa.rex labẽtiũ intima faciũt manifesta.Btũs
Berñ. Ber.Tristaꝯ aliq̃s.ꝓtinuo ad nomen marie cedit nubilũ.serenũ redit.Ecce quõ illuminat oleũ istud.

\Et medicinat] Ecc̃s.vij.Meli⁹ ẽ nomẽ bonũ ꝯ pciosa vnguẽta.Istõ inuenies ī/fra.Si enī vuln⁹ oleo pungaꝯ.oleũ nõ pmittit cicatricẽ obduci donec sanies sit educta.Nec marie benignitas sinit ī amatoꝛib⁹ suis ꝓsciaz pacificari donec p cõ/fessionẽ putredo vicij sit eiecta.Vñ puer.xx.Lucerna dñi ꝛc̃.vt supꝛ.Maria siq̃/dẽ est illõ oleũ mifico:die qõ ꝛer⁹ samaritan⁹.i.xps infudit vulneriby sauciati.i. generꝫ hũani p puaricatõez ꝑme mꝫis de hierl'm ī hiericho descẽdẽtꝫ.Luc.x
ihesus
iij. Nobꝛat.] Oleũ enī ossa ꝛ neruos indurat:ꝛ medullas ꝓfirmat.Vñ ꝛ antiq̃ L
luctatoꝛes suos toto coꝛpe oleo pungebãt.Et dñi pugiles vncti ꝫ oleo p dile/ctõez ꝛ crebꝛã hui⁹ nois recoꝛdatõez.vl' capi neq̃unt.vl' diu teneri nõ pñt a dia bolo aduersario.

—Emollit.] Nomẽ enī marie duriciã apostematꝫ qõ desigt supbiã emollit.ꝛ sedat tu moꝛẽ coꝛdis istar olei.qñ p oꝛões ei⁹ auferꝯ a nob coꝛ lapideũ: ꝛ dabꝯ coꝛ carneũ. ꝛ qñ exẽplo et gꝫa ei⁹ in hũilitatẽ ꝙuertiꝯ supbia coꝛdis nostri.

\Extinguit ꝛ ampliat ignẽ] Oleũ enī extinguit ignẽ in lapide.ꝛ accẽdit ī ligno.Si enī aliq̃ lapide⁹ ꝛ duꝛ⁹ fuisti peccãdo:ꝛ ex toto coꝛde ꝙuersus fuerꝫ ad mariam. incendiũ peccati extinguet in te.qꝛ ꝓpetas olei est extiguere ignẽ grecũ ꝛ lapidez ignitũ.ꝛ ꝙsuetudo marie ī suis amatoꝛib⁹ extiguere feruoꝛẽ pcti.Si lignũ fuerꝫ. .i.tractabil' ꝛ patiẽs:succẽdꝫ ī te dilectõez di si nois ei⁹ miaz iuocauerꝫ toto coꝛde.
ihesus.v. Onfert picturꝫ] Valet enī oleũ ad faciẽdas picturas.qꝛ ꝙglutinat colores.ꝛ D
facit adherere clipeis.sellis:ꝛ imaginib⁹.ꝛ gꝫa marie coloꝛib⁹ virtutũ hominẽ interioꝛẽ insignit.

\Seruat rubigine] .id ẽ a rubigie] ferꝝ] ferramẽta eī nõ rubiginãꝯ si oleo inungãꝯ.

Hue maria.] Dignitatẽ et efficaciã isti⁹ nois innuere videꝯ Salomõ dicẽs p/ A
uer.xxij.Meli⁹ ẽ nomẽ bonũ ꝯ diuitie mꝫte.Itẽ Ecc̃s.vij.Meli⁹ ẽ nomẽ bonũ ꝯ pciosa vnguẽta.Marie siq̃dẽ nomẽ lõge meli⁹ ꝯ diuitie coꝛpales.quia meli⁹ angustiã fleuat pauptatꝫ:et doloꝛi peccatoꝛũ medeꝯ meli⁹ ꝯ vnguẽta.Pau/per es.cõfuge ad nomẽ marie q̃ tibi pauprima exhibeꝯ.ꝛ si deuote attẽdas q̃ de hac pauptate exaltata ẽ etiã sup angelos.iã nõ erit tibi oneroꝛa pauptas.Pecca/toꝛ es.ad marie nomẽ ꝙfugias.ipm solũ sufficit ad medendũ.Nulla eī pestꝫ tam efficax.nulla sic heret:q̃ ad nomẽ marie nõ cedat ꝓtinuo.sic ptz exẽplo theophili. Justificat⁹ es:fz fortẽ tẽptarꝫ supꝝ vires.ꝛ eo ampli⁹ tẽptatoꝛis times insidias.q̃n to te ab eo expugnatũ aliq̃n recoꝛdarꝫ.Recoꝛdare q̃ turris fortissima nomẽ dñe nꝫe.ad ipm ꝙfugiet pctoꝛ ī tẽptatõe :ꝛ etiã q̃ peccauit.ꝛ saluabiꝯ.Dic̃ enī salomõ q̃ paꝝ nouerat de maria.puer.xviij.Turꝫ fortissima nomẽ dñi .ad ipaz currit iu/st⁹:ꝛ exaltabiꝯ.Nob autẽ dicẽdũ ẽ.Turꝫ fortissima nomẽ dñe :ad ipam ꝙfugiet D
pctoꝛ et saluabiꝯ. Itẽ dulcedinẽ nois dñi ꝑuiderat ysaias dicẽs.xxvi.Dñe no/mẽ tuũ et mẽoꝛiale tuũ ī desiderio anie.Terribile tamẽ ostendit illud dicẽs .xxx. Ecce nomẽ domini venit de longinquo.ardens furoꝛ eius :ꝛ grauis ad portã/dum.Et psalmista.Sanctum quidẽ inquit et terribile nomẽ eius.Horribilis quidez dulcedo :tanto furoꝛe respersa.Gratias autem ei qui aliud ꝓuidit refu/giũ peccatoꝛibus.delectatõis et securitatis plurimũ habens.terroꝛis nihil.Ma/ria siq̃dem interꝑtaꝯ syro sermõe dña.nec solũ potẽs ẽ ad muniẽdũ ꝙfugiẽtes ad

Bern. eā tanꝯ turrꝭ.sz et hostes insequntes potēs ē expugnare. Unꝫ sup illo Cāt.vi. Terribil' vt castroꝝ acies ordīata dicit btūs Ber. Nō ita metuūt hostes visibiles qm libet castroꝝ multitudinē copiosam sicaeree prātes marie vocabulū :patrociniū :et exemplū. Cedūt ꝛ peunt sic cera a facie ignis:vbicunqꝫ iuenerīt hui⁹ nois crebrā recordatōez.deuotā iuocatōez.sollicitā imitatōez. Rogāda est igit assidue maria. vt nomē suū qđ est dña interpret in nobis.tēptatores nostros expugnādo.ꝛ se turrim fortitudīs nobis exhibēdo a facie inimici. Et vt ꝫ nobis pstare dignet.nomē ei⁹ et memoriale in desiderio aīe ꝛ iugi memoria teneat.

P TAue maria.] Ter ad mun⁹ ī cātic in pson angeloꝝ q̄rit. Que ē ista.nō tm qz p sone miret excellētiā.q nec pmā sil'em visa ē nec habere seqntē. sz fortitā qz dulce nomē sibi desiderāt respōderi. Sic enī antiqs pribꝰ ysaie ꝛ ceterꝭ nomē dñi ī desiderio erat.vt scz int hoies noiaret xps q nor⁹ erat in celo. ꝛ nomē qđ claudebat in celo effūderet ī terra.sic angeli nomē marie desiderabāt noiare ꝛ ī noticiā effūdi.vt nō intra terre termios clauderet:sz etiā celebre haberet ī cel. Itē Luc.i. Q

L Et nomē ꝑginis maria.] Bñ aūt imediate iūgit marie ꝑgitas.eo qz nō solū nomē pferat sz ꝛ alijs pbeat grāz castitatꝭ. Ita etiā nomini marie ꝑgitas ꝛ sctitas īsepabilit sunt adiūcta.q cū agit btūs Lucas ca.vij.de penitētia magdalene. ppt hui⁹ nois reuerētiā nō ausus fuit mariā sz mlierē noiare.sz paulo post.scz ca.viij. cū dic ea iustificatā dño de suis facultatibꝰ mīstrare:vocat eā mariā.ꝛ ei susannā ꝛ iohānā adiūxit. Que si btē sunt qz dño de suis facultatibꝰ mīstrarūt.ista lōge beatior. Unꝫ dr ei puer.in fi. Mlte filie congregauerūt diuitias.tu supgressa es vniuersas. Ipa enī sola et pdictaꝝ triū in se vocabula interpta ē:ꝛ officiū executa. Ibi R maria .h maria. Susanna ꝙ interpt liliū.qđ nulli meli⁹ conuenit qꝫ illi q pulle giū meruit castitatis. Johanna interpt gra dei . Nulla autē ꝫ noīe:qꝫ ea q plena gra:meruit. Ille dño ꝺ terrenis facultatib⁹ mīstrarūt.ista ppe mīstrauit ei ꝺ suis. q de carne ppa admīstrauit conceptū.ꝛ ꝺ lacte ppo nutrimētū . Unꝫ Lu.vi. btificat ab ea q dicebat ad dñm. Btūs vēter q te portauit .ꝛ vbera q suxisti. Q, si btificat eā mlier q adhuc carni ꝛ sanguini ei⁹ communicare nō meruit.lōge magꝭ a nobis btificanda ē:q de ei⁹ carne et sanguie reficimur ī altari. Caro enī q ibi sumit caro ꝙgis ē.ꝺ cui⁹ carne sūpta est portiuncula.ꝺ q artificio spūssctī formatū ē corp⁹ xpi.

De eodem Capitulū.iij.

A TMaria.Nota qđ sicut nomē fi

n lij effundit in septē noīa. Isa.ix.vbi dr. Et vocabit nomē ei⁹ admirabil'. consiliari⁹ ꝛc. sic ꝛ nomē marie p suas interptatōes pt conuenīter effūdi. Unꝺ ei dr. Oleū effusū nomē tuū ꝛc.vt sup. Interpt ei maria illumīata vl' illumīatrix. vl' illuminās. vl' stella marꝭ. vl' smirina marꝭ. vl' fm q̄sdā marꝭ hyas. vl' mare amarū. vl' syro fmōe dña. Quattuor aūt ista interptatōnū magꝭ habet ī vsu.s.illumīatrix.dña.mare amaꝝ.stella marꝭ. Illumiatrix ꝛ stella marꝭ ꝑpe fuit ī filij natiuitate.qñ emisit radiū totū mūdū illuminātē.ꝛ mūdo edidit lucē verā. qñ.s.verus sol iustic exort⁹ ē et ea.Dña ppe ī filij oblatiōe qñ ipm pītauit ī tēplo .vbi tot⁹ queiebat mūd⁹.qsi totū mūdū volēs de ipo mittere ī saisinā. qđ etiā adhuc ꝺsigt Da ei⁹ imago filiū tenēs qsi ad dādū illū. Itē dña:sic dicit Damascen⁹. Anna genuit ma mariā.i.gra dñaz. Maria enī oim creata facta ē dña.creatorꝭ oim mr existens. sce Almaꝝ mare ī filij passiōe.qñ scz aiaz ipi⁹ filij ptrāsiuit gladi⁹. Btūs ber. Lōge ei pl⁹qꝫ martirē eā ñ imerito cēseam⁹.ī q passiōis sensū excessit ꝙ passiōis affect⁹. Itē illuminatrix ē. Iqz tenebras nras.i.nos tenebrosos illumīat mlt⁹ modis sic in B seri⁹ oñdet.Dña:qz nos protegit tāqꝫ turrꝭ fortissima:vt sup.ꝛ aduersarios nros repmit ꝛ expugnat.qlꝺ ē terribil' vt castroꝝ acies ordinata. Stella marꝭ.qz dirigit vias nostras p mare hui⁹ mundi. Mare amaꝝ.qz nob amaricat norias mundi delicias. Roganda ē ergo assidue.vt nomen suum interpretetur in nobis.vt scz illuminet tenebras nostras .norias nobis amaricet delicias .vias nostras tanꝯ stella maris regat ꝛ dirigat. tanꝯ domina comprimat tempestates :et aduersarios

De iterptatōibus hui⁹ nomis maria

Hoc exponitur infra lib. iij. titulo.xvij. A-A

nostros puniat ⁊ ꝓpelcat. Hūc ꝺ singul' iterꝓtatoīb aliq̄ntulū diffusi⁹ videam⁹.

Maria

¶Illumīata la patre luminū a q̄ descēdit oīe datū optimū. ⁊ cui⁹ dono tot habuit in se lumīaria q̄t ꝟtutes. Et ita ꝑ nomē maria ei singulariter ⁊ excellēter ꝙuenit. q: ꝑ oīb⁹ post filiū suū pl'a dona habuit gr̄az. Illumīata etiā ꝑ gr̄am spūsctī q̄n in vtero sctificata: et q̄n spūsctūs supuenit in eā. Itē illumīata a filio dei vero sole iusticie i illi⁹ ꝙceptōe quē totū ī corde. totū suscepit ⁊ portauit in vētre. nec potuit esse nō illumīata: q̄ fontē lumīs suscepat in se totū. Jō mlier amicta sole Apocal'. xij. appellat. ⁊ lune q̄ totū lumē suū a sole recipit Cāti. vi. ꝙpat. Jpa etiā tāq̄ ex sole et respectu diuitat⁹ beatificat a generatōib⁹ vniuers. Un̄ dic̄. ¶Quia respexit hūilitatē ancille sue. ¶Ecce ex hac sole illumīata. ¶Ecce enī ex ꝑ btāz me dicēt oēs generatōes ¶Ecce lune pulcritudo ⁊ lumē.

—Illumīatrix ¶Ideo postq̄ dicta ē pulcra vt luna: dicit electa vt sol. q: sic sol radijs D
sue daritat⁹ illumīat mūdū. sic ipa suis ꝟtutib⁹ ⁊ exēplis ppl'm irradiat xpianū. Un̄ dicit Eccl'. xxiij. ¶Illumīabo oēs sperātes in dño. ¶Ellios neq̄q̄. Jpa enim illumīat eccl'iaz militātē signatā ꝑ archā noe quā illumīabat fenestra crīstallina. q̄ figurabat mariā. Illumīat ⁊ triūphātē. Un̄ dic̄ eccl'. xxiij. Ego feci vt ī cel'o oriret lumē indeficiēs. i. ego genui xp̄m q̄ ē ī cel'o lumē indeficiēs. Propt̄ ꝺ de ea canit: q̄ vita ei⁹ inclita cūctas illustrat eccl'ias. i. militātez ⁊ triūphātē. Jpa etiā post filiū ē illa ꝟa lux q̄ illumīat oēm hoīem veniētē ī hūc mūdū. supple q̄ illumīat. Un̄ dic̄ ei pater Jsa. xlij. Dedi te ī lucē gētiū ⁊c. Ad ꝺ etiā sīgnd̄ media nocte pepit lucē verā vt mediāte partu suo illumīaret populū in tenebris ambulātē. Jpa ē etiā via illa ꝑ quā spargit lux. Job. xxxviij. Et diuidit estus sup terrā. Cōtra hāc illumīatricē rebellāt heretici. iudei. pagani: ⁊ blasphemi. Un̄ Job. xxiiij. Jpi fuerūt rebelles lumī ⁊c. Sed inimicos ei⁹ psequent tenebre: sic ꝺ: Hau. i. Dicūt aūt q̄dā E
q̄ interꝓtat illumīatrix mea. Jpa enī illumīatrix nr̄a est filio mediāte: q̄ Joh. ix. fecit lutū ex sputo q̄ illumīauit cecū natū. in q̄ latet maximū sacramentū. Saliua descendēs de capite ihu: dei sapiētia. que dic̄ Eccl'. xxiij. Ego ex ore altissimi p/

De multiplici collyrio

diui ⁊c. Ex hac saliua ⁊ terre nr̄e natura ꝙfectū ē collyriū quo illuminatū ē genus hūanū. designatū ꝑ cecū illū. ꝑ fidem. s. ꝟbi incarnati. Un̄ q̄dā. Est caro nr̄a lutū: ꝟbi sapiētia sputū. Est gen⁹ hūanū tali medicamīe sanū. Est aūt triplex oculus. Ocul⁹ cōtemplatōis. q̄ videt de⁹ ⁊ que in deo sunt. q̄ ꝑ culpā ade oīmuno ē extinct⁹. Est ocul⁹ ratōis q̄ videt animū ⁊ que in eo sunt. q̄ p illud peccatū lipp⁹ est effectus. Est ocul⁹ carnis: q̄ videt mūdū et q̄ in eo sunt. q̄ ad carnis ꝙcupiscentiā est aptus. Unde ꝺ: de ꝑmis pentib⁹ Gene. iij. q̄ gustato fructu vetito statim aperti sunt ocl'i amboz. i. rnii ꝙcupiscētiaz. Duo ꝑmi ꝑ fidē incarnatiōis sanāt. ſz terci⁹ ꝑ ꝺ collyriū excecat. Aliter. Duplex collyriū. incarnatio ⁊ passio saluator⁹. In primo saliua ⁊ puluis. Puluis de terre puluere facta caro. De saliua vt dictū ē. Hoc collyriū dicit xp̄i. q̄ illuminauit ocl'os cecī nati. Joh. ix. i. gener⁹ hūani. Secūdū collyriū dicit Raphael: q̄ interꝓtat medicina dei. qd̄ ꝙfecit de felle ⁊ iecore piscis assi. q̄ illumīat⁹ ē thobias. Piscis assus xp̄s passus: q̄ in veru crucis assat⁹ past⁹ ē felle et potatus aceto: sicut dicit ꝑ ps. cui⁹ amaritudies si cū amaritudine recolā/

Quib⁹ modis maria nos illumiat

tur illuminat oculos spiritales.

¶Illuminans. ¶Quidā dicūt. illuminās eos. i. chr̄istianos vl' familiares suos. q: videlicet documētis suis q̄ habenk ī euāgelio docuit nos viuere chr̄istiane. In mlt̄is etiā docuit ipos apl'os doctores eccl'ie. Edidit etiā nobis lucē verā que illuminat omnē hominē veniētē in hunc mūdū. Impetrat etiā iugiter gratiā peccatoribus tenebrosis qui nisi per gratiā nō illuminank. Sic ergo possumus effūdere nomen marie in nomīa supradicta. ita tamē q̄ intelligank anthonomatice et cum articulo artante cōmunem appellatōnem ad ꝓpriam ⁊ singularē marie personam per appropriatōnem. Cum ergo dicimus. Aue maria. debemus humiliari coram ea tanq̄ seruī corā domina. Debem⁹ etiam de peccatis conteri: reducentes ad memoriam suam et filij passionem. cui ex peccatis nostris dedimus causam.

Aue maria

Debem⁹ etiã memorare inte q̃ ꝓsamur pricula .z tenebras ignorãtie nre. vt sic i cor de ꝓtrito et hũiliato: qđ nec ipa nec filiꝰ eiꝰ despicit. impetremus ab ea lumẽ gra tie.z ducatũ inter pricula.

Stella maris ⁊ Videam⁹ ꝑmo q̃re stella. deiceps q̃re stella maris.

Maria stella

Propter excellentiã sui statꝰ. Uñ dicẽ Eccl. xxiiij. Ego i altissimis ihabitaui. Excellẽs eni fuit in ortu. qz ante scrificata q̃ nata. nata est eni filia gre cũ oẽs alij nascãt filij ire. Eph. ij. Qđ signatũ ẽ in ꝟ q fuit filia anne. q̃ gra interꝑtat. Lãt. vi. Una est matri sue. electa genitrici sue. Excellẽs i vita: iuxta hũanã ꝓsuetudinẽ. qz ꝟgita tẽ vouit. licz sterilꝫ maledicerẽt i lege. Et qz hũillima. cũ mlti supbiãt de ꝟginitate. Et qz fidelꝫ z credula. licz qđ ei ꝑmittebat videret ipossibile. scz q ꝟgo ꝓciꝑet et pareret manẽs ꝟgo. Per vorũ eni ꝟgitatꝭ et excellẽtiã hũilitatꝭ deo placuit. sz p fidẽ ꝓcepit. Uñ z paurẽ dicit ꝓcepisse. i. p fidẽ dictoꝝ. qz fides ex auditu. Jõ dr ei. Beata q̃ credidisti qm̃ ꝑficient ea que dicta sunt tibi a dño. Excellens etiã fuit i partu. qz sine dolore natura mirãte suũ pepit genitorẽ. Excellẽs etiã i sua assumꝑtõe: supꝰ oẽs angeloꝝ ordines exaltata. Jn oibus eni istis et multis alijs cõsistit excellentia stelle nostre.

De excellẽtia marie

Quia fixa in firmamẽto celi. i. scripture p iugẽ meditatõem legis diuĩe. vl i bonis celestib⁹ p desideriũ z amorẽ eternoꝝ tanq̃ vera filia abrahe. cui ꝓmissum ẽ Ben. xxij. Multiplicabo semen tuũ sicut stellas celi.

Quia clara et lucida sanctitatis exẽplo. illuminãs mundũ multiplici ꝟtutũ radio. sicut infra assignabit. Clara etiã p vite puritatẽ nõ habẽs i se maculã sicẽ luna in ꝑsenti. Uñ et ei dicit Cant. iiij. Tota pulcra es amica mea :z macla nõ est in te.

Quia tota ignea p caritatẽ. marie exq̃ illũ cõcepit qui ignis ꝓsumẽs ẽ. ad Heb. xij. in fine. Uel etiã ignea p virtutũ vnũersitatẽ. Uirtutes eni ignee nature sunt .z iõ sursum trahũt. qz locꝰ ignis sursum est.

Quia parua apparuit p hũilitatẽ: se offerẽs dño i ancillã cũ postularet i mrem. Sz postea magna se esse testat dicẽs. Btãz me dicẽt oẽs generatões. Quia fecit mihi magna q̃ potẽs ẽ. Jõ ipa dicit lumiare qđ minuit in ꝓsumatõe. Eccl. xliij.

Algabitius

Quia attractiue nature. Algabitiꝰ phs. Ea ẽ natura stellaꝝ respectu vaporꝝ: q̃ ada mãt respectu ferri. Cũ sit ḡ stella trahit ad filiũ fluidos p vicia. sicẽ ptz de theophilo. Dicat igit ei oĩs fidelꝫ aĩa. Trahe me post te zc. Jpa ẽ ei cortina totiꝰ mũdicie. ꝑcibꝰ meritꝭ z exẽplis ꝓcedẽs z trahẽs post se oẽs cortinas tabna culi. i. ecclie dei. Exo. xxvi. z xxvi. i fi. Spõsus z spõsa dicũt vẽi. z q̃ audit dicat veni. Apoc. i fi.

Quia tpe gelicidij lucet z scintillat clarissime. qđ apparuit in dñica passiõe q̃n cetero ꝝ caritas refriguit: z ipa sola q̃si de nocte totã eccl̃iam illustrauit.

Quia stella dicit a stãdo. Stare eni obedientꝭ ẽ. Et de ipa dr. Astitit regina zc.

Quia choruscãs et rutilãs .p excellẽtissimã ꝓuersatõez.

Quia aspectũ z effectũ habz ad terrã. i. ad terrenos: q̃ꝝ ꝑcurat negocia. z marie ad seruuz z amatorẽ suũ. cui dicẽ. Jn via hac q̃ ḡdierꝭ firmabo sup te oculos meos.

Propter motũ cõtinuũ. qz cõtinue mouebat de virtute i ꝟtutẽ. de vno bono ad aliud. de actiua ad ꝓtẽplatiuã. Btũs Ber. Jn via dei nõ ꝑgredi regredi est.

Propter citã obedientiã. Baruch. iij. de stell. ⁊ Uocate sũt. z dixerũt. assum⁹ ⁊

Quia illuminat q̃s custodit: et a q̃bus eius dilectio custodit. Baruch. iij ⁊ Stelle dederũt lumẽ in custodijs suis: z letate sunt. ⁊

Maria stella

Quia ꝺ diabolũ pugt p seruis suis. Judic. v. Stelle manẽtes i ordie z cursu suo aduersus sysarã pugnauerũt.

Quia filio assigt q̃cq̃d boni ꝛcepit ab eo. Baruch. iij. ꝺ stell. ⁊ Luxerꝭ ei cũ iocũditate

Quia fuit sp z ẽ i dextera dei. Ps. i. Hẽbat i dextera sua stellas septẽ. Qr p etnis sp fruitur ñ. p tpalibꝰ. Parab. iij. Lõgitudo dieꝝ i dextra eiꝰ zc. Credit etiã ad filij dexterã residere.

Quia suo mõ vigilat de nocte ad ipam noctẽ illuminãdã.

Quia hilarit dat lumẽ suũ. Baruch. iij. ⁊ Luxerꝭ ei ñ sibi. nõ mõo ⁊ cũ iocũditate ⁊

Quia valde pulcra creatura ꝑ vite honestatē. Siq̄dē stella pulcra ē ex oī sui parte. Et marie d̄r Cant.iiij. Tota pulcra es amica mea ⁊c̄. Nōne tota pulcra. q̄ nō habuit maculā neq; rugā? Nōne tota pulcra q̄ a plāta pedis vsq; ad v̄ticem pulcra? Et h̄ oñdet̄ īfra libro.v.ꝑ totū.de pulcritudine ei⁹.

Quia nauigātes ꝑ mare mūdi ītroducit ī portū salut'. Ideo signat̄ ꝑ stellā q̄ magos adduxit ad xp̄m q̄ ē port⁹ salut'. Uñ matth.ij. Ecce stella quā viderāt ⁊c̄. Et statim seq̄t̄. Et intrātes domū inuenerūt puer.qui est ille port⁹. K

Quia qñq; q̄si ridere videt̄.q; pepit risū ⁊ gaudiū nostrū. ⁊ in ip̄a ⁊ ꝑ ip̄az nob arrisit pater. Uñ in figura ei⁹ dixit Sara Gen̄.xxi. ⌊Risum fecit mihi dñs⌋ Et ꝓpt̄ h̄ ꝯridēdū ⁊ congaudendū est ei. Unde seq̄tur in verbis sare. ⌊Et q̄cunq; audierit cōridebit mihi⌋.i.cōgaudebit.dicit glosa.

Quia firmamētū adornat.i.eccl'iam.tāq̄ pulcerrima ml'ierū. Cāti.v. Pulcra ī vterina sanctificatōe.pulcrior ī christi ꝯceptōe.pulcerrima in sua assumptiōe. Eccl'i. xxvi. Sic̄ sol oriēs ī mdo ī altissimis d̄i.sic ml'ier' bone spēs ī ornam̄tū dom⁹ ei⁹

Quia noctē illumīat. Illumīauit enī noctē illā solitariā nec laude dignā q̄ ab eua defluxerat vsq; ad ip̄am. Nā in ortu ei⁹ meliorari oīa inceperūt.

Quia radijs suis terrā illustrat.i.terrenos. Repleta enī gr̄a septiformi.nos replet d̄ sua semꝑ plenitudine.nobis refundēs gratiā. nisi steterit ꝑ nos.

Quia futuros euētus p̄notat. Cometes enī qñ orit̄ signū est mort' principū.⁊ ipsa mortis xp̄i q̄ est princeps pac'. Isa.ix.⁊ diaboli q̄ dicit̄ p̄nceps mūdi. Joh.xiiij. Jō dicit̄ Hiere.xlviij. ⌊Fortis impegit in fortē⌋.i.diabolus ī xp̄m. ⌊⁊ ambo pariter corruerūt⌋ s; dissimiliter. Istd̄ impletū est in dñica passione. L

Quia astrologos verificat. īmo supastrologos .i.ꝓphetas. q̄ ī his que de partu ei⁹ p̄dixerāt.ꝑ eā fideles inuenti sunt.sicut petierat ecclesiastic⁹.xxxvi.

Quia pigros ad laborādū excitat.cū ip̄a sit lucifer ⁊ stella matutina. Ante ortū eniz ei⁹ inutilis erat labor homīs ad vitā eternā ꝓmerendā.

Quia nauigātes ꝑ mare hui⁹ mūdi rectificat ⁊ dirigit ad portū. Uñ designat̄ ꝑ stellam q̄ magos adduxit ad xp̄m.qui est portus salut'. Quere infra.

Maria lucifer

Lucifer. ⌊Uñ canit eccl'ia. ⌊Orit̄ vt lucifer⌋.i.nō tenebrosa ī ortu sic̄ nos q̄ nascimur oēs filij ire. Eph.ij. S; ip̄a añ sctificata q̄ nata. Orta ē vt lucifer.i. tota clara ⁊ ī spe maioris claritat'.s.sol' iusticie q̄ nat⁹ ē ex ea. Et bñ dicit̄ maria lucifer.q; in vtero suo sacro nouē mēsib; portauit lucē verā. Dicit̄ enī lucifer grece fosoros:a fos qd̄ ē lux.et oros qd̄ ē visio. De h̄ lucifero Job. xxxviij .dic̄ dñs ad iob. Nūquid ꝓduces lucifer ī tp̄e suo.i.ī tp̄e g̃tie. Quasi diceret.nō tu s; ego. Itē lucifer clarior ceteris stellis.⁊ maria in singul' virtutib⁹ sanctorū ordinib; p̄eminet vniuersis. Adapta huic lucifero ꝓprietates aurore. M

Maria stella matutina

Stella matutīa ⌊lucēs anteq̄ diescat.q; ortus marie p̄cessit ortū diei.i. christi. q̄ lux est et dies. Hec est stella que vincenti ꝓmittit̄ in p̄miū. Unde apocal'. ij. ⌊Uincenti dabo stellā matutinā.⌋ Et nota q̄ in ortu hui⁹ stelle.sc; qñ g̃tia et dilectio marie orit̄ ī corde iusti.fugiūt fures.i. demones. q̄bus ip̄a terribilis est vt castroꝝ acies ordīata.vigiles fiūt alacriores.i.p̄lati.vl' q̄cunq; d̄ sua salute solliciti. egri animequiores.opar'ij vigilantiores. Et bñ maria ⌊stella matutina⌋ q; sp̄ fuit in mane oriendi.et nūq̄ tendebat ad occasum peccati. Uel ⌊stella matutina⌋ gl'ia eterna.que nunq̄ habebit finē.⁊ que semꝑ videbit̄ inchoare.vt dicere videat̄ q̄libet de beatis. Et dixi nūc cepi.sc; gustare.qm̄ suauis ē dñs. Uel stella matutina. q̄libet de beat'. Unde dicit̄ Job.xi. Orieris vt lucifer. Christus etiā stella matutina. Unde Apoca.in fine. ⌊Ego sum radix⌋.id ē subtestamentū ꝑ diuinitatē. ⌊et genus dauid⌋ s̄m humanitatē. Matth.i.ih̄u christi filij dauid ⌊stella splendida⌋ Hic tangit p̄cipuū opus suū s̄m humanitatē sc; resurrectionē. ⌊stella splendida⌋ qua illumīauit noctē inferni. Isaie.ix. Populus q̄ ambulabat ī tenebris vidit lucē magnā.habitantib; in regione vmbre mortis.lux orta est eis. Bene ⌊stella⌋ que apparet parua:et signat eius hūilitatē:qua rex descendit soluere seruos incarceratos. ⌊et matutina⌋ quia mane surrexit. A

Et nota q̄ triplex p̄t distingui stella. scz vesptina. noctu. na. matutina. i. vita eue. vita patrū antiquoꝝ. z vita marie. Prima vesper⁹. i. ve spirans. hec est eua que toti mūdo spirauit ve culpe z ve pene. q̄ scz stella appellat absinthium. Apoc. viij. ꝓpter amaritudinē illate mūdo miserie. Secūda vita iustoꝝ. q̄ fuerūt et anteaduētū dñi et post. Quib⁹ dicit apl's ad Phil'. ij. In medio natiōis p̄ue et puerse lucetis sicut lumīaria in mūdo: verbū vite ꝓtinentes. Tercia lucifer. i. vita marie. cuius vita inclita cūctas illustrat ecclesias. O

Item hec ē stella q̄ apparuit magis: q̄ nō in firmamēto sed subter firmamētū: q̄si inclinata stellaꝝ natura in inferiori spacio aer⁹ ꝺcurrebat. Ac si diceret cū psalmista. Inclinauit celos dñs z descēdit. Noua erat stella illa. illā scz nūciās nouitatē de q̄ Iere. xxxi. Creauit dñs nouū sup terrā. femia circūdabit virū. Hoc nouū fuit z inauditū sup terrā: q̄ femia habuerit i vtero paruulū q̄dē tpe. sz tñ viru oīm pfectōe ꝓtutū. Stella hec cū sole lucebat ꝓtra naturā stellaꝝ omniū. Luna enī et stelle supueniēte solis lumie nō apparēt: sed absorbēt a splēdore sol'. Hec aūt stella lucebat cū sole. nec ad lumē solis ꝑpam claritatē amittebat. vt illi⁹ stelle q̄ pepit solē puilegiū demōstraret. Beata enī virgo q̄ verū pepit solē: lucet cū filio. z q̄nto maiori dignitate rutilat fili⁹: tāto maiori dignitate splēdet et mater. Que licz longe sit minor filio: sic ē stella minor sole. Ꝟ tñ gaudet puilegio: q̄ ois aīa deo ꝓgata suā reꝑmit claritatē Sz q̄ honor filij honor ē mris. i excellētia filij lucz excellētia mris q̄ tātū filiū meruit generare. Q̄d desigt̄ i Ꝟ q̄ stella illa lucebat ꝺ die. P

Alan⁹ ꝺ insula

Hec est stella de q̄ legit Nūeri. xxiij. Orietur stella ex iacob zc. In natura enim stellaꝝ solet ser p̄cipalit̄ ꝓsiderari q̄ laudi stelle isti⁹ possunt ꝓgrue adaptari. Q
Dec sunt materia. forma. quantitas. situs. motus. z virt⁹.

Materia. ⌋ In q̄ cōsiderat incorruptio: q̄ cūctis corpib⁹ citra lunā subiacentib⁹ corruptōi: sola natura stellaꝝ mūdo manēte nō ꝑt corrūpi. Merito ḡin materia nre stelle: ḡinis marie ꝓsiderat incorruptio. de qua materialiter nat⁹ est fm carnez. cui⁹ aīmā de⁹ nō derelinqt i inferno. nec dedit sanctū suū videre corruptōez. Que etiā fm carnē pēit⁹ expers corruptōis fideliter est credēda. q̄ ī corrupta ḡnitate de se genuit eū q̄ oīm incorruptōis est causa. vt sicut stelle q̄libet incorruptibiles ꝺ natura: sic ipa sit incorruptibil' de ḡtia. Sine corruptōe etiā putredis z incinera tōis. in corpore credit de mūdo assumpta.

Forma. ⌋ In q̄ ꝓsiderat plenitudo rotūditaz z pfectio. Quia sic rōe ꝓbat geometrica: cūctis corpib⁹ plenior z pfectior est spera. Dis aūt stella est sperica. Laudi plenitudinē i hac stella ⌊ Aue gra plena ⌋ Laudi pfectionē. Beata es q̄ credidisti: quoniā pficient in te que dicta sunt tibi a dño.

Quātitas ⌋ In q̄ ꝓsiderat paruitas vl' magnitudo. Sz ita q̄ q̄ pue sūt estimatiōis magne sunt in rei vitate. Laudi stellā hāc estimatōe puā. Ecce ancilla dñi. Laudi i rei vitate magnā. Btāz inqt me dicēt oēs generatōes. Quia fecit mihi magna qui potens est zc. R

Situs ⌋ In q̄ ꝓsiderat eminētia vl' depssio. Quia q̄dā stelle tāq̄z ꝺfixe sūt celo. cetere ꝺpēdēt in inferiori loco. Uerūtamē stella maris sp in celo apparet sublimis. Et illā sub pedib⁹ stit atra videt manesq̄ pfūdi. Uere stelle nre vgis gl'iose sp in celo sublimis est eminētia. q̄ exaltata est sup choros angeloꝝ ad celestia regna.

Mot⁹ ⌋ In q̄ ꝓsiderat general' oīm circūuolutio. Quia stella q̄libz mutās locū ide circulariter mouet circa circuli cētz. Sola vo stella maris de loco nescia moueri. circuit īmobile pūctū qd ē p̄ncipiū celi. Q̄d pūctū stella maris habet i se nescit ab ipo separi. Que stelle nre vgini bñ z queniēter potuerūt adaptari. Laudi stellā hāc circūuolubilē. Nouū faciet dñs sup terrā. mlier circūdabit virū. Laudi etiā virū illū pū S

Dyo⁹ Boeti⁹

ctū. i. simplicē cē. Btūs dyo⁹ cū ꝺ gtib⁹ hūane nature i xpo loqt: dic. Et q̄b⁹ simpler iesus ieffabil' ē ꝓposit⁹. Uis audire īmobilē Boeci⁹ dic. Stabilisq̄z manēs dat cūcta moueri. Uis audire illū p̄ncipiū. Ipemet dicit. Ego p̄ncipiū q̄ et loqr vob. Uis audire quō stella nra illū habz itra se. Q̄d enī i ea natū ē de spū scto est. Uis audire q̄ ñ possit ab illo discedere. Laudi ipaz i Cāt. Tenui eū nec dimittā.

Uirtus] In qua maxime ꝯsiderat̃ generatõis vl̃ corruptõis opatio. Quia q̃run/ T
dã stellarũ virt⁹ terrã fecũdat ad generatõis opatõnez. q̃rũdã ꝟo ꝟtus inficit ad
corruptõez. Uis audire stelle nostre ꝟtutẽ. Uirt⁹ altissimi obumbrabit tibi. Uis
audire ex hac ꝟtute terre nr̃e fecunditatẽ. Dñs dabit benignitatẽ. ⁊ terra nr̃a da
bit fructũ suũ. Uis audire generatõis opatõez. Generatio ⁊ generatio laudabit
opa tua. Uis audire corruptõis purgatõez ꝑ eandẽ virtutẽ. audi paulũ dicẽtẽ ad
Hebre. i. Qui portat oĩa ꝟbo ꝟtut⁊ sue purgatõez pctõꝝ faciens ⁊c̃.
O vere stella mirabilis. vere laudabilis. igitur venite.

Igitur venite

Corruptõni subiacẽtes ad incorruptibilẽ. Ut ꝑ eam vobis corruptibile hoc indu U
at incorruptõem. ⁊ mortale hoc ĩmortalitatẽ.
Gratia vacui ad plenã. Ut cũ sitis vacui g̃tia. de plenitudine eius sicut adipe ⁊ pĩ
guedine repleat̃ anima vestra.
Imperfecti ad ꝑfectã. Ut cũ venerit qđ ꝑfectũ ẽ ꝑ eã euacuet̃ qđ ĩ vob̃ ex ꝑte ẽ ⁊c̃.
Igit̃ ve — Paruuli ad magnã. Ut ꝑ eã ĩ eo crescat⁊ cui⁹ magnitudĩs nõ est finis.
nite Humiles ad sublimẽ. Ut ꝑ eam vos exaltet q̃ ꝑ eã deposuit potẽtes de sede.
Claudicãtes a semitis vr̃is ad circũuolubilẽ. Ut mlier q̃ circũdedit virũ gremio
vteri sui. sit in circũitu ppl̃i sui ex h̃ nũc et vsq̃ in seculũ.
Debiles ad eius ꝟtutẽ. Ut cũ aliq̃s ceciderit nõ collidat̃: sed mater diuĩe pietatis
supponat manũ suam.

Stella maris] Sup illđ Luc̃. i. Et nomẽ virginis maria. dicit btũs Berñ. X
Loq̃mur pauca sup h̃ noĩe. qđ interp̃tatũ stella maris dicit̃. ⁊ matri ꝟgini
valde ꝯueniẽter aptat̃. Ip̃a nãq̃ aptissime sideri cõpat̃. qꝛ sicut sid⁹ sine sui cor/
ruptõe suũ emittit radiũ. sic absq̃ sui lesiõe ꝟgo pepit filiũ. Nec sideri radi⁹ suã
minuit claritatẽ. nec ꝟgini fili⁹ suã ĩtegritatẽ. Ip̃a g̃ est nobil̃ illa stella ex iacob
orta. cui⁹ radi⁹ vniuersũ orbẽ illumĩat. cui⁹ splẽdor ⁊ p̃fulget in supnis. ⁊ ĩferos
penetrat. Terras etiã plustrãs ⁊ calefaciẽs mag⁊ mẽtes q̃ꝫ corpa. fouet ꝟtutes. ex
coquit vicia. Ip̃a nãq̃ est p̃clara illa ⁊ eximia stella: sup h̃ mare magnũ ⁊ spacio/
sum necessario subleuata. micãs merit⁊. illustrãs exẽplis. O q̃sq̃s te intellig⁊ ĩ hu
ius secl̃i ꝓfluuio mag⁊ inter ꝓcellas et tẽpestates fluctuare. q̃ꝫ ꝑ terrã ambulare.
ne auertas ocl̃os a fulgore hui⁹ sider⁊: si nõ vis obrui ꝓcell̃. Si insurgãt venti
tẽptatõnũ. si incurras scopulos tribulatõnũ. respice stellã. voca mariã. Si iacta/
ris supbie vndis. si ambitõis. si detractõis. si emulatõis. respice stellã. voca mariã.
Si iracũdia. aut auaricia. aut carnis illecebra nauiculã ꝯcusserit mẽt⁊. respice ma
riã. Si criminũ ĩmanitate turbat⁹: cõsciẽtie feditate ꝯfusus. iudicij horrore ꝑter
rit⁹ baratro ĩcipias absorberi tristicie: desꝑatõis abisso: cogita mariã. In ꝑiculis.
in angustijs. ĩ reb̃ dubijs. mariã cogita. mariã inuoca. Nõ recedat ab ore: nõ r̃ce
dat a corde. Et vt ĩpetres oratõis ei⁹ suffragiũ: nõ deseras ꝯuersatõis ei⁹ exẽplũ
Ip̃az seq̃ns nõ deuias. ip̃az rogãs nõ desperas. ip̃am cogitãs nõ erras. Ip̃a tenẽ
te nõ corruis. ip̃a ꝓtegẽte nõ metuis. ip̃a duce nõ fatigar⁊: ip̃a ꝓpicia ad portũ ꝑ/
uenis. ⁊ sic in temetip̃o expir⁊ q̃ꝫ merito dictũ sit. ⁊ nomẽ ꝟgĩs maria. Hec Ber̃.
Itẽ tꝑe hui⁹ salutatõis valde ꝯgrue appellata est maria stella mar⁊. qñ scz nulli erãt y
in celo beati. de homĩb̃ intellige. In mũdo nulli aut paucissimi iusti. sz om̃es aut
fere omnes erãt in mari. i. in amaritudĩe peccatoꝝ. ignorãtie tenebris ĩuoluti. Et
ideo iuste stella maris] i. miseroꝝ nũcupata est. q̃ ad h̃ ordinata ẽ ab eterno: vt
ꝑ eam dñs quantũ in se est oĩm misereret̃. Iõ dicit ip̃a ꝓuer. viij. Ab eterno ordi
nata sum. Modo aũt in tꝑe gr̃e cũ nõ solũ miser⁊: sed ⁊ iust⁊ illumĩet et beat⁊. ma
gis vocãda videt̃ stella mũdi. stella celi. stella maris. Stella mũdi. i. iustoꝝ: q̃ pro
pter cordis mundiciã mũdi appellant̃. qꝛ dũ affectu deuotõis ad illã respiciũt: cõ
tra p̃ssuras mũdi cõsolatõis ab ea beneficia ꝯsequũt̃. Stella celi: qꝛ sua claritate
om̃es illumĩat ordĩes btõꝝ. Stella mar⁊: qꝛ oẽs miseri fluctuãtes ĩ amaritudĩe
criminũ in ip̃a refugiũ inueniũt: que lucẽ genuit fluctuãtib̃ in h̃ mari. Uel etiaz
stella maris: qꝛ p̃cipue illumĩat amaros ꝓ peccatis. ⁊ ip̃a ẽ lumen peccatoꝝ etiaz

ꝓfundissime peccātiū. sicut patet in theophilo.

Itē ⌊stella maris.⌋ qꝛ sic stella ī mari nauigātibꝫ recte vie indiciū est. sic maria ī hoc mūdo tortuose viuētibꝫ. alijs rectā viā hūilitatis. alijs castitat'. alijs bone opatōnis. alijs cōtemplatōis seu cuiuslibet ꝟtutis ostendit. Z

Itē ⌊stella mar'⌋ qꝛ nauigātes mare mūdi spaciosū. vbi sunt reptilia absqꝫ numero: ⁊ aīalia pusilla cū magnis. ipam inter oēs stellas. i. sctōs ꝑcipue cognoscūt. ad eam freq̄nti⁹ spūalibꝫ ocul' respiciūt. ꝑditā solliciti⁹ redeūt. ꝑm eā iter suū dirigūt. Ipa enī recte viuere cupiētes exēplis suis dirigit. errātes ad viā reducit. ꝑiclitātes ad portū salutis deducit.

Itē hec stella mar' stellis ceter' ꝑeminet tribꝫ modis. Altitudine. īmobilitate. luminis cōmunione.

Altitudine ⌊qꝛ in ꝟtice mūdi posita sicut caput mēbris: sic supertollit' ceter' stellis. Uñ poeta. Hic ꝟtex nobis semꝑ sublimis. At illū hoc est ei⁹ oppositū sub pedibꝫ stix atra vidēt manesqꝫ ꝓfundi. Sil'r ⁊ maria vniuersis celi ⁊ terre creatur' altior. Quia ceteri sancti migrātes a corꝑe recipiunt' inter choros angeloꝝ ⁊ suꝑ ordīes beatoꝝ. Uñ ⌊Uidi speciosam sic colūbā⌋ vsqꝫ ⌊suꝑ riuos aq̄rum.⌋ A A

Immobilitate ⌊qm̄ q̄si in cētro firmamēti ꝯstituta: ceter' vario motu mō ad ortū: mō ad occasum tēdentibꝫ. ipa īmobil' ꝑsistit. Uerte visuꝫ ad ceteros filios hoīm q̄ sua mobilitate corruerūt: ⁊ corruūt tota die. ⁊ sic videre poter' quō illa īmobil' et īmutata ꝑmāsit. Nec solū īmobilis ꝑ peccatū: sed vt breuiter dicā: ad nullum ꝓmissum angeli a voto virginitatis seu ꝓposito titubauit. Uñ et castellū appellat' fundatū supra firmā petrā q̄ est christus. ⁊ similiter turris.

Abbas absalō

Luminis cōmūione ⌊qꝛ ceter' sanct' vicissim lumen suū ꝑbentibꝫ. hec sine vicissitudine semꝑ eq̄li radio q̄ntū in se est cūctis viuentibꝫ claritatē effundit. Ceteri eniꝫ sancti iure q̄dā patronat⁹ sibi cōmissis pl⁹ possunt ꝓdesse. et sic mortalib⁹ sua impendūt suffragia. sꝫ mō differēti. Ut petr⁹ romanis. dyonisi⁹ francigenis. martinus turonic'. et hmōi. Pro suo etenī grege pl⁹ ꝑt q̄libet sanctus in curia altissimi q̄ꝫ ꝓ alieno. Maria ꝟo sicut est oīm regina. sic et oīm patrona. ⁊ eq̄liter q̄ntū in se est: est ei cura de oībꝫ. Sap. vi. sine acceptōne ꝑsonaꝝ. q̄ suꝑ oēs accepit plenitudinē dignitatis. Lōge enī positos illumīat radijs misericordie sue. Sibi ꝓpinq̄s ꝑ spēalem deuotōeꝫ ꝯsolatōnis suauitate. Existētes secū in patria excellētia glorie. Et sic nō est q̄ se abscōdat a calore ei⁹. Sicut eī tā iusti q̄ꝫ pctōres assidue exorāt mariā. sic tā angeli q̄ꝫ beati iugiter respiciūt in mariā. BB

Alia interꝑtatio

Amaꝝ mare ⌊Mare est general' aq̄ꝝ collectio. ⁊ ꝓpe sic appellat'. qꝛ aq̄ ei⁹ amare sunt. vt dic̄ Isidor⁹. Maria eī amarū mare interꝑtat'. Et quasi q̄dā ꝑsagio sic nūcupata ē. ⁊ si nō ꝓpter amaꝝ penitētie gemitū quē nō habuit q̄ nō peccauit. ꝓpter vehemētiā tñ doloris quē habuit in filij passiōe sortita ē nomē amaritudīs. Dicit' enī cōpetēter mare amaꝝ rōne sui status in filij passiōe. i. valde amara. vt hec duo. mare ⁊ amarū referant' ad duplicē amaritudinē. Quasi enī mare. i. tota amara fuit ꝓ dolore filij. ⁊ amara valde ꝓ excecatōe populi sui. Uñ apl's Ro. ix. Cōtinuus mihi dolor ⁊c. De h̄ mari ꝓphetice dictū est Eccl'iastes. i. ⌊Oīa flumina intrāt in mare: ⁊ mare nō redūdat.⌋ Eccl'i. xl. Oēs aq̄ in mare ꝯuertunt' ⁊c. Dicit' ergo. ⌊Oīa flumīa⌋. i. oēs aq̄ dulces. scꝫ om̄e genus grāꝝ: ⁊ oīa carismata ⌊intrant ī mare⌋. i. in mariā. ⌊⁊ mare⌋. i. maria ⌊nō redūdat⌋. i. nō ītumescit ꝑ suꝑbiā. nec se reuoluit ꝑ iactātiā. nec littus suū aut limitē hūilitat' excedit. Audito siq̄dē ab angelo ⌊Aue grā plena dn̄s tecū. Spūssctūs suꝑueniet in te.⌋ Ecce q ⌊oīa flumīa ītrant ī mare.⌋ Respōdit. ⌊Ecce ancilla dn̄i⌋ Ecce q ⌊mare nō redūdat⌋. Unde et ei ꝯpetit ille ꝟsus pr̄is sui dauid. ⌊Ego dixi in abūdātia mea⌋. i. in plenitudīe virtutū meaꝝ ⌊nō mouebor ineternū⌋. i. nō tumescam suꝑbiēdo. Et hec est verissima hūilitas: que nascit' de plenitudine virtutū. C C Isidor⁹

Maria mare

Propter aq̄ꝝ. i. grāꝝ plenitudinē. ⌊Uñ dicta ē grā plena. In mari enī nec fundus nec mēsura ē. Nec maria accepit grāꝫ ad mensurā alioꝝ. Eccī. i. Profundū abyssi DD

q̃s mensus est? Nec ētiã plenitudo ex eo ꝑpendit q̃ sicut pluuia ī vell⁹: descēdit in eã filius dei.

Propter nauigñ aptitudinẽ. Vñ ōr xp̃o. In mari via tua rẽ. et vestigia tua non cognoscent. Per eã enī tanq̃ p mare venit xp̃s in mũdũ. et p eã tanq̃ p mare trãseũt veri israhelite ad portũ felicitatis eterne: submersis egiptijs. q̃ ipa vniuersas hereses interemit. Uel submersis egiptijs. i. demõibꝫ et vicijs in fluctibꝫ lacrimaꝝ. q̃ ꝓcedunt de mari. i. de amaritudine animi. rubro p memoriã peccatoꝝ.

Propter amaritudinũ multitudinẽ. q̃s sustinuit in filij passiõe. Vñ dicit filio sicut filius patri. Dia excelsa tua et fluct⁹ tui sup me trãsierũt: p ꝓ passionẽ et interiorẽ amaritudinẽ. Quia sicut dic̃ bn̄s Ber. Nõ potuit videre filiũ crucifigi sine affectu materni doloris. et si speraret resurrecturũ et mortẽ supaturũ. Maria mare Ber.

Quia nõ ꝑt exhauriri. Oẽs enī aq̃s recipit et oẽs aq̃s emittit: et sp plenũ remanet. et ideo recipit vt emittat. Sic maria a deo recipit oẽs aq̃s grã̄ꝝ: oẽm plenitudinẽ vniuersoꝝ bonoꝝ. vt ea nobis distribuat sine diminutõe plenitudis sue. Et ideo ad locũ vnde exeũt flumia beneficioꝝ reuertũt. i. reuerti debẽt p gratiaꝝ actõeꝫ: vt iterꝫ fluãt ad nos. Ecclesiastes. i. Jtẽ sicut nec maris ꝑfunditas: sic nec marie liberalitas ꝑt exhauriri. Jndefesse enī et sufficiẽter dat grã̄m vniuersis. nisi p eos sterrit. quã facillime inuenit apõ deũ. Et ipa est sicut vell⁹ vel spongia. Vñ. Descendet sicut pluuia ī vell⁹: Que multũ de facili trahũt aquã et in magna q̃ntitate. et eã facillima ꝓpressiõe refundũt. Sic et maria gtiã quã inuenit apõ deũ. E E

Quia gutte ei⁹ nõ possunt dinumerari. Jt gtie vl misericordie marie innũerabiles sunt. Ecc̃. i. Arenã mar̃ et guttas pluuie q̃s dinumerauit? Et ꝑ maxime: erq̃ filij⁹ dei sicut pluuia in vell⁹ descendit in eam.

Quia aq̃ ei⁹ salse sunt. et potate mag̃ sitim accendũt. Aq̃ iste gtie sunt q̃s distribuit maria. q̃ gustate mag̃ accẽdunt desideriũ. Vñ ipa dic̃ Eccli. xxiiij. Qui bibunt me adhuc sitiẽt. Nec mirũ si sitim tãq̃ sal accẽdit. cũ ipa sit illõ vas de q̃ dicit helize⁹. iiij. Reg. ij. Afferte mihi vas nouũ: et mittite in illud sal. Sal ī nouo vase: sapiẽtia dei ī vtero ꝟginali. Nõ g̃ mix̃ si q̃ tale sal accepit: tota salsa est tãq̃ mare. Et ideo semel exptꝰ ei⁹ dulcedinẽ: q̃nto ampli⁹ bibũt: tãto ampli⁹ ꝓcupiscũt. F F

Maria mare amaꝝ Dicitur etiã maria mare amaꝝ. sicut dicit Beda. eo q̃ mare. i. mũdũ p gr̃az suam nob amaricat: et p exẽplũ. et vniuersas mũdi delicias ꝓuertit ī amaritudinẽ de se fi delit cogitãti. et mũdanas amaritudies suis imitatoribꝫ dulces fac̃ ꝑputari. Deutero. xxxij. Jnundatões mar̃ q̃si lac sugẽt. sc̃z imitatores marie. Propri⁹ ei⁹ alue⁹ h⁹ mar̃. marie sc̃tas ẽ. Et si tm̃ ad sc̃tos respicerꝫ. q̃si ī suo alueo daudere. Sz supuenit in eã spũs sc̃tus vt eã faceret iundare. Jnundat aũt q̃si ꝑpriũ excedẽs alueũ. cũ ipa licet sine pcõ nihilomin⁹ tm̃ pctoribꝫ ꝓdescẽdit. Qua inundatõe tanq̃ lacte suos pascit. Et he inundatões ille sunt emissiões paradisi: ꝺ q̃bꝫ agit Cãt. iij. B B Beda

Dicit nihilomin⁹ mare amaꝝ q̃ mund⁹ fuit ei amar⁹. Vñ et p ꝟgã nuceã itelligit. Viere. i. Jn nuce enī nucle⁹ dulcedinẽ. testa soliditatẽ. cortex hꝫ amaritudinem. Nucle⁹ hui⁹ nuc̃ : spũs marie sup mel dulc̃. Testa solida: cor⁹ itegꝫ null' vnq̃ delicijs ꝓsentatũ. Cortex exterior: mũd⁹ cui⁹ diuitias spinas reputabat: exẽplo filij magis eligens pauptatẽ. C C

Maria mare rubrũ Richo. ꝺ tornai Jtẽ ipa est mare rubꝝ. q̃ p ꝓpassionẽ rubricata est ī filij passiõe. Vñ dicit sunamitis. i. coccinea. Cant. vi. Jn ipa enī et p ipam spiritual' pharao. i. diabol⁹. q̃ ī manu femie tradidit dñs sisarã. Judic. v. cũ toto exercitu vicioꝝ. et ei⁹ meritꝫ: oꝛõibꝫ: et exẽplis. trãseũt veri israhelite ab egipto hui⁹ mũdi. ꝑmo in desertũ penitẽtie. ipsa eis infundẽte gr̃am penitẽdi. et inde ī terrã ꝑmissiõis p iordanẽ q̃ interptat hũilis descẽsus. i. p ipam mariã in quã descẽdit fili⁹ dei merito hũilitatis ei⁹.

Maria mare fusile. Jtẽ maria designat p mare fusile. de q̃ legit. iij. Re. vij. et. ij. Par. iiij. Cõ ī edificatõe tẽpli positũ ẽ in latere dextro ꝺ orientẽ ad meridiẽ: vt lauarent ī eo intrãtes templũ. nec ꝑsumerẽt tẽplũ intrare polluti. Per ꝺ mare signat maria. q̃ fusil' est p pietatẽ. liq̃facta p dilectõem. enea. i. imputribil' p peccati imunitatẽ. sonora p diuinam laudem. et oratiõnũ assiduitatẽ. Que speciali affectu mifico: die volentibꝫ intrare I I

ecclesiā:ꝑma oīm sanctoꝝ occurrit. Ipis gratiā interioris amaritudinis ⁊ ꝓtritō nis.et sonū ꝛe cōfessionis infundit. Ad verū orientē.i.xpm filiū suū eos ꝑ gram suā deducit. Caritaſ feruore q̄ ꝑ meridiē designat accēdit. Et tandē ad dexteraꝝ eterne beatitudinis introducit.

De eo q̄ dicit in salutatōe angelica. Gratia plena. Capitulū.iiij.

A

Gratia plena. Quasi diceret ei angel⁹. Jure debes dici Lgratia plena]qr iā habebis in vtero plenū gr̄e ⁊ ꝟitatis. Jtē bene Lgr̄a plena]qr q̄mlibꝫ gr̄aꝫ totā habēs. ⁊ nihil ꝺ suo ꝺrio. Triplex enī ꝓt distingui gr̄a q̄ ꝑ oīb creaturis impleta est maria.

Abbas absalon

Triplex est gr̄a

Naturaliū bonoꝝ.qm̄ spūsctō in eā supueniēte:integritatē naturaliū ſm dignitatē ꝑme ꝺditois sola inter filias eue accepit. Jdeo Cant.vi.dicit. Una ē mr̄is sue:electa genitricis sue.

Spūaliū carismatū.qm̄ xp̄o ī ea incarnato ampli⁹ peccare nō potuit.

Celestiū donoꝝ.qr ꝟture ꝓtēplādi q̄dammō patrie donata est. Quātū enī distat inter odorē ⁊ gustū aromatice speciei. tāta inter ꝓtēplatōem marie ⁊ alioꝝ sanctoruꝫ distātia est. Sicut enī singularē actiuā a christo accepit. videlicꝫ ei⁹ hūanā naturā portare. lactare. pānis inuoluere. fouere: nutrire. ceteraq̄ hūanitaſ officia ei exhibere. sic vt dicā q̄ ꝺ ministrat cordis mei deuotio etiā dulcedinē sue diuinitaſ matri singulariter expendā indulsit. Uñ plenitudini gr̄ie subiūgit. Ldñs tecū.]

B

Jtē Lgratia plena]dicta ē maria merito trium ꝑncipaliū ꝟtutū. s. virginitaſ. caritaſ. hūilitaſ. q̄ ad ꝟ vt gr̄a repleret ipam idoneā reddiderūt. Gratia ei dei sic dic̄ beat⁹ Ber̄. purissimū balsamū ē. ⁊ ꝺ purū solidū ⁊ pfūdū vas req̄rit. Et q̄d puri⁹ marie ꝟginitate. q̄ virgo extitit añ partū ⁊ in partu ⁊ post partū. Quid solidi⁹ ei⁹ caritate. q̄ dilexit cōtinue. pfecte. ater. toto corde. tota aīa. ⁊ tota ꝟtute. Quid pfundius ei⁹ hūilitate. q̄ fuit vorago ꝟtutū. Propt̄ hec tria ei dicit Cāti.iiij. LTota pulcra es amica mea]interi⁹ ꝑ hūilitatē: exteri⁹ ꝑ virginitatē. Lꝛ macula nō ē in te]ꝑpter pfectam caritatē.

Ber̄.

C

Gratia plena]Quō enī cū tota gr̄e plenitudo descēdisset in eā vacuū aliq̄d relinq̄sset in ea? Sic etenī vsq̄q̄ ipleta ē gr̄ia vt nihil in ea culpe obtineret. nihil oīno culpe relictū esset. nec etiā cogitatio. Et nota q̄ dicit Lgr̄a plena.]nō gr̄iarū: aut gratiꝝ. sicut hester. xv. dixisse legit assuero. facies tua plena est gratiaꝝ. Nō ei mirabile videret si multis gr̄ijs plena diceret. neq̄ tā vna q̄ plena ostēderet oīmibus fortasse simul sumptis. Sed ita gr̄iaꝝ plena est vt vnaq̄q̄ gr̄aꝝ plena sit. Uerbi gr̄a. Adeo plena hūilitate. vt null⁹ in ea loc⁹ relinq̄ret superbie. Non habent enī viri sancti illā plenitudinē quin vl̄ cogitatōe coꝛ eoꝝ q̄nq̄ occupet superbia: saltem venialis. Sed sp̄iale ꝓuilegiū fuit btē virginis. vt nec etiā cogitatōem ei⁹ vicium aliq̄ occuparꝫ. Sil̄ꝛ sic plena castitate. vt nec cogitationē ei⁹ vnq̄ occuparet luxuria. q̄ in sanctis q̄nq̄ sublimioꝛa loca sibi vēdicare ꝓtēdit. Hec sola cogitatōne ꝓtēta est. sꝫ etiā ꝑ ꝑmos mot⁹ in affectōes irrūpe molit. Sic ⁊ plēa caritate. vt nec nouissimū vl̄ modicū locū inuidia. ira. vl̄ odiū in ipa occupauerint. Et sic de singul̄ virtutib. Merito ergo dicit gr̄a plena. quā sic totā impleuit gr̄ia. vt nec venialis culpa ī ipi⁹ carne vl̄ aīa q̄ntulūcūq̄ locū sibi potuerit vsurpare.

L

Et bene Lgr̄a plena]q̄ ī corde ⁊ ī corꝛe recepit totū gr̄e fontē. Cui ipe fons gratie xp̄s dñs tantū de sua immēsa plenitudie ꝓtulit q̄ ea vsquequaq̄ repleuit q̄ ei⁹ plenitudis ipe fact⁹ est riuus. Qui etiā ꝑ mentē ei⁹ repleuit q̄ ventrē. ⁊ cū nascerētur de corꝛe. ab aīa nō recessit. Jō dicit ipe Hiere.xx. LCelū ⁊ terrā ego impleo] Celū ꝑ.i. aīam marie. terrā postea. i. carnē ei⁹ et ventrē. Uel Lcelū ⁊ terrā].i. beatā ꝟginē. terrā ꝑ naturā. sed celū ꝑ gr̄am. Jdeo etiā de ea ꝺr Ecc̄i.xxvi. LBr̄a super gr̄am m⁹ier sctā et pudorata. Gratia sup gr̄am.] Intrate ei erant in ea gratie: dū q̄libet gr̄a eā totā implebat ⁊ occupabat. ⁊ q̄si sibi ꝓp̄riā vendicabat LBr̄a]vētris Lsup gr̄aꝫ] cordis. Gratia] fecūditaſ Lsup gr̄aꝫ] ꝟginitaſ. Br̄a enī implens alīs mulieribꝫ data ē. ei⁹ autē ⁊ coꝛ ⁊ vētrē gr̄a impleuit. Uel Lgr̄a sup gr̄aꝫ].i.

D

E

sup omnē gratiā. Q3enī mater dei effecta est: sup omnē gratiā est. Gratia etiā qua corpus ei⁹ et vēter implet⁹ est: oīb⁹ gratijs angelorū ⁊ hominū sublimior est. Jtē Lgra sup gram ⌋quasi dupliciter gtiosa. q̄ sibi ⁊ nobis gratiā acq̄siuit. Uel Lgra sup gratiā ⌋.i. sup omnes gratiosas est mlier sancta ⁊ pudorata. scz btā virgo. cui data est gra virginitat3. ⁊ sup hanc gram gra fecūditat3. qō fuit ei singularissimū. Uñ dicit ei. LMulte filie ⌋.i. virtutes angelice ⁊ aie sancte Lcōgregauerūt diuitias ⌋gtiaz virtutū ⁊ meritorū. Ltu supgressa es vniuersas. ⌋

Gratia plena. ⌋Et est hec ꝑma plenitudo quā fm ordinē hystorie ī nouo legimus testamēto. Ubi enī venit plenitudo tpis. ad Gal. iiij. venit parit ⁊ tpus plenitudis ⁊ triplicē plenitudinē adduxit. Quaz ꝑma est ꝑpa btissime ɣginis. ō q̄ hic dicit. LGra plena. ⌋Scōa ꝑpe est xpi homis. de q̄ Joh. i. Plenū gre et veritatis. Tercia ꝯmunis est omnib⁹ sanct3. de qua legit Act. vi. Stephan⁹ plen⁹ gtia et fortitudine. ⁊ Act. ix. Thabita plena opib⁹ bonis ⁊ eleosinis. Pria istaruz plenitudinū est gre. Secūda gre et veritat3. Tercia fidei ⁊ bone operatōis. Pria replet mentē et ventrē. Scōa affectū ⁊ intellectū. Tercia replet interi⁹ mētē: ⁊ efflu it exteri⁹ p opatōem. Btissima igit ɣgo plena fuit gtia mente ⁊ vētre. q: plenitudinē gratiaz habuit in mente. ⁊ ipm dñm gratiaz et virtutū habuit ī vētre. Xps aūt plen⁹ fuit gra et ɣitate. in quo erāt oēs thesauri sapiētie et sciētie absconditi. ad Col. ij. Quia ipe est ɣtus ⁊ sapiētia pris. i. Chor̄i. Plenitudo ɣo sanctoz ē fidei et opez. sicut exponit glosa sup illō Act. vi. Stephan⁹ plen⁹ gra ⁊ fortitudine. glo. fide ⁊ opib⁹. Q3 autē dicit de thabita plēa opib⁹ bonis ⁊ eleosinis. li opibus bonis supponit p opib⁹ bonis interioribus p caritatē. ⁊ elemosinis supponit p opibus bonis exterioribus p fidē opantem p dilectionē.

Est aūt ꝑma istaz plenitudinū q̄si plenitudo fontis. Scōa q̄si fluminis. Tercia q̄si riui a flumine descēdent3. De ꝑma Hester. x. Fons paru⁹ q̄ creuit ī fluuiū ⁊ in lucē solēq3 quersus est. ⁊ in aq̄s plimas redūdauit ⁊c. Beata ɣgo dicit Lfons ⌋ppter graz abundantiā. Lparu⁹ ⌋ppter hūilitatis excellētiā. et p ß creuit in fluuiū martirū q̄n genuit christū. q̄ dicit Ecc̄i. xxiiij. Ego q̄si fluui⁹ doctr. et q̄si aq̄duct⁹ exui a paradiso. Et ab isto flumine descēdit plenitudo sctōz q̄si q̄dam riu⁹. q: de plētitudine ei⁹ omnes accepim⁹. Joh. i. Et Eccl'iastes. i. Ad locū vnde exeūt flumina reuertunt. Loc⁹ iste christ⁹ dñs ē. Prima istaz plenitudinū ꝑuat vacuitatē. Secūda negat particularitatē. Tercia importat redundatōez. Plenitudo sctōz q̄ cōmunis est habet redūdatōem. q: aīam replet interi⁹. ⁊ efluit exteri⁹ p opatōnem. Uñ Act. ij. LRepleti sunt oēs spūsancto. ⌋ecce plēitudo interior. Lt ceperūt loq̄. ⌋ ecce redundatio exterior. Plenitudo xpi negat particularitatē. Nō enī ad mensurā dedit ei dñs spiritūsanctū. Joh. iij. Sup ß glo. Nō pticulariter neq3 p subdiuisiōes. sz vniuersaliter ⁊ generaliter. Uñ ⁊ dicit ad Colo. i. In ipo ꝯplacuit oēm diuitatis plenitudinē habitare corpalit. Plenitudo aūt btē ɣginis ꝑuat vacuitatem. Quādiu enī vas aliq̄d pl⁹ aliq̄d pt capere: tādiu habz aliq̄d vacuitat3. Uñ oīs alia creatura aliq̄d vacuitat3 habuit. q: maiorē gram recipe potuit. Jpa aūt sic vsquequaq3 gratia plēa fuit. q: maiorē gram habere nō potuit. nisi ipa diuitati vnirēt. hoc est nisi ipa ess3 de⁹. Hec est plenitudo de q̄ hic special' dicit angel⁹. LAue gra plena ⌋Hec ita ꝑpa est btissime virgis. q: etiā angel⁹ ꝑpriū nomē ei⁹ tacuit. et hoc q̄si p noīe eius ꝑpo posuit. vt plena gra deinceps vocarēt. sic dictū est sup.

Gratia plena. ⌋Quadruplex est plenitudo. Pria sufficiētie. Hec ī aplis. Act. ij. Repleti sunt oēs spūsctō. Scōa magne excellētie. Hec in stephano pleno gratia ⁊ fortitudie. Tercia multo maior3 excellentie. Hec in maria. Lgra plena. ⌋ Quarta sūme excellētie. Hec in christo Luc̄. iij. Jesus plenus spiritusctō regressus est a iordane.

Est plenitudo

Sufficiēs. que sz replet fm rei cōgruentiā. vt cū dicit. Eccl'ia est plena ppl'o. non q: ibi null⁹ locus vacuus relinq̄tur. sz q: fm ꝯgruentiā ibi existētes loco sufficiūt. Talis gre plenitudo fuit in stephano ⁊ sctis. Nō q: peccare nō potuerint. quia ⁊

apli decutere puluerē de pedib⁹ ꝓcipiūt. Et Joh. i. canonica. i. Si dixerim⁹ quia peccatū nō habem⁹ ipi nos seducim⁹. ⁊ ꝟitas in nob nō est. Et Jaco. iij. In mlt̄is offendim⁹ oēs. Sed q̄ gr̄e plenitudinē sufficientē ad salutē ꝓceperūt.

Est plenitudo — Usquequaq; replēs. qđ est cū in re ipleta nihil vacuū relinquit. vt in mēsura vini vel olei. Hec fuit ante filij dei conceptōez in btā virgine. vt supꝰ ostensum est. q̄ in vsq; quaq; pleno nō recipit plus.

Supfluens. qñ scz res q̄ implet. vasis quod implet capacitatē excedit. Hec plēitudo fuit in ẋpo. vt supꝰ dictū ē. Et de illa plēitudie oēs accepim⁹ gr̄am ꝓ gr̄a. Joh. i. Et hec ipa plenitudo gr̄e descēdit in ꝟginē qñ verbū dei cōcepit. Uñ plenitudo vsqcq; replēs designata est cū ei dictū est. Aue gr̄a plena. Plenitudo supfluens cū statim subiūgit. Spūssctūs supueniet in te. Dñs tecū. q̄si fons minister plenitudinē vndiq; effluentē. Et paulo postq; dicta est gr̄a plena. subiungit. Spūssctūs supueniet in te. Jō sic videt posse distingui. q̄ fuit gr̄a plēa q̄si adrasū ꝓ se. q̄si ad cumulū ꝓpt nos. q̄ ō illa plenitudie sp accipim⁹ nisi steterit ꝓ nos. K

Itē Gr̄ia plena. Hec plenitudo maxime ꝟsistit in duob⁹. scz in plenitudie dignitatis ⁊ sanctitatis. Plenitudo dignitat̄ in ꝟ attendit q̄ ipa virgo ⁊ mater. Ideo se ꝓparat cedro: que altitudie trāscēdit oēs arbores. Sic et ipa oēs hoies. Plenitudo sanctitatis in ꝟ q̄ nō solū sancta est in se. sed ⁊ alios sanctificare potest. ⁊ a peccato sanare. Uñ se ꝓparat cypresso q̄ arbor medicinalis est.

Gratia plena. Ad deū ꝓ hūilitatē. Ad angelos ꝓ virginitatē. Ad hoies ꝓ fecūditatē. Prouer. xi. Mlier gr̄iosa. i. maria plēa gr̄a. Liueniet gloriā. illā scz ō qua Prouer. x. Glia patris filius sapiēs. Btūs Bern̄. Hec est virgis nr̄e gloria singularis. ⁊ excellēs ꝓgatiua marie. q̄ filiū vnū eundēq; cū deo pr̄e meruit habere ꝓmunē. In hoc aūt q̄ dicit Lgr̄a plena. Interior nō exterior gr̄ia ō signat. Exterior enī gr̄ia fallax ⁊ vana est. vt ē pulcritudo corpis. nobilitas generis. ⁊ huiusmodi. Prouer. i. fi. Fallax gr̄a ⁊ vana ē pulcritudo ⁊c. Hec plēitudo gr̄e fuit ī beata ꝟgine. fomitis extinctio. ꝟitatis agnitio. virtutū dilectio. Pria est fuga vitiorū. ⁊ parat animū. Scda pficit intellectū. Tercia ꝓsummat affectū. Jō Lgr̄a plena. Imag⁹ q̄s stephan⁹. min⁹ q̄s christ⁹. Stat igit in medio ꝟgo maria. Uñ dicit. In me oīs gr̄a vite ⁊ ꝟitatis. Hec cū christo cōmūicat. In me oīs spes vite ⁊ ꝟtutis. Hec cū stephano. Stephan⁹ plenus plenitudie apta. Christ⁹ plenitudine cumulata. Maria plenitudie equa. Pria sufficit. Scda effluit. Tercia pfecta est. L

Itē hec plenitudo gr̄e refert ad q̄ttuor cardinales ꝟtutes. q̄b⁹ melī⁹ nihil ē in vita. Sap. viij. Quas singulas inuenim⁹ eminuisse ī ea. Habuit eī et tpantia. carnis pudicicia. Sermonis modestia. Cordis mūdicia. Et prudētia. Siluit turbata. Intellexit audita. Respōdit sapiēter ad ꝓposita. Et iustitia. reddidit oīb⁹ q̄ debebat. Duris corde gessit more. In sua desponsatōe. In filij circūcisiōe. In legali purificatōe. Afflictis exhibuit ꝓpassionē. Joh. ij. Fili vinū nō habēt. Sanctis reddidit ꝓmunionē. Quia erat cū mlieribꝫ ⁊ discipulis in oratōe pseuerās. Actu. i. Et fortitudine. Proposituꝫ ꝟgitat̄ assumpsit. Assumptū tenuit. Rei tā immense fidē adhibuit. Fiat iuxt mihi fm ꝟbū tuū. De sunt. xij. stelle in corona mlier̄. de q̄ dicit Apoca. xij. Signū magnū apparuit in celo. mlier amicta sole. ⁊ luna sub pedib⁹ ei⁹. ⁊ in capite ei⁹ corona stellar̄ duodecim. Bern̄. Vas tñ duodecim stellas dicit btūs Bern̄. xij. progatiuas ꝟginis. ꝓpter q̄s etiā dicit Lgr̄a plena. Quattuor sunt celi. Quattuor carnis. Quattuor cordis. Fulserūt enī q̄si stelle de celo. Marie generatio. Angelica salutatio. Spūssancti supuentio. Filij dei inenarrabilis ꝓceptō. Fulserūt ī carne q̄ttuor. O, fuit ꝟginitat̄ ꝓmiceria. Sine corruptōe fecūda. Sine guamine guida. Sine dolore puerpera. Fulserūt in corde q̄ttuor. Deuotio humilitatis. Reuerētia pudoris. Magnitudo credulitat̄. Martirij cordis. Propt primas dicit. Dñs tecū. Propter secūdas. Benedicta tu inter mlieres. Propter tercias. Gratia plena. Propter oēs dicit Prouer. vltī. Multe filie ꝓgregauerunt diuitias. tu supgressa es vniuersas.

Hugo ō s. victore — Ratia plena. Magister hugo de sctō victore ad mariā. Recte dicta es gratia A

plena.ō q̄ ortus est fons gr̄e. Ideo totū nobis qd̄āmodo a te/qd̄ p illū nobis est q̄ natus est ex te. Bene enī dicta es Lgr̄a plena J7 intātū plena vt ex tuo redūdāte tot⁹ hauriat mūdus. Si enī prudētes virgines acceperūt oleū ī vasis suis cū lāpadibus .tu prudentissima ꝑgo virginū non vnū tm̄ vas habuisti oleo gr̄e repletū. quo lāpadē tuā inertiguibiliter ardentē nutrires .sz aliud gestabas vas redundās 7 indeficiēs. ex q̄ effuso oleo mificozdie oīm lāpades illumīares. 7 vasa oīm vsq; ad summū repleres. 7 ī illo nihil minueres. Prudēs g̃ fuisti vt tibi puideres. nec timida vt alijs subuenires. Hec dixisti. ne forte nō sufficiat mihi 7 vobis. sed scies q; sufficeret 7 tibi 7 nobis. 7 sufficiēter retinuisti. 7 sufficiēter tribuisti. Lumen in lāpade. fuit ī carne ꝑginitas. Oleū in vase. ī cozde hūilitas. Et erat aliud vas humanitas ꝑbi in vtero tuo o gr̄a plena. ex cui⁹ plenitudine tu q̄z accepisti 7 lumē virginitat̄ in carne. 7 oleū hūilitatis in cozde. Postea partu intemerato nobis ꝓpinās ipm̄ indeficiēs tribuisti. vt ex illi⁹ plenitudine effunderet. q̄ 7 lampades nr̄e extincte illuminarēt. 7 vasa vacua replerent. Sic gratia plena fuisti. cū ō terra carnis tue fons gr̄e erupit. 7 manaret sup omnē terrā. 7 irrigaret arīdā. 7 sterilē fecūdaret. Jtē plenā g̃tia illā esse expediuit. p quā q̄si p canale quoddā fons diuine g̃tie ad vniuersitatē hūani gener⁹ redūdauit. Si igit̄ o fidel⁹ aīa gr̄a tibi defuerit. ad ipam plenitudinē gr̄e cōfugere 7 currere necesse est tibi. He ꝑo diter⁹ si de illa plenitudine aliq̄d defluerit minuet̄ plenitudo. Absit. Hec enī plenitudo tal⁹ nature est. q; q̄nto ampli⁹ de ea effluerit. tāto ampli⁹ abūdabit. sicut de amore palā est. Quāto enī ampli⁹ aliquē amabis. tāto de amore tuo ampli⁹ effluet ī illū quē diliges. Et q̄nto ampli⁹ amabis. tāto ampliore dilectōe abūdabis. Vides igit̄ q; ipe fons amoris ō ipo suo fluxu crescat ita vt effluēdo augeat. ipa vero sui retentōe arescat 7 detrimētū patiat. Retine amorē tuū ne fluat ī aliū .iā nihil amoris habes. iā ī te aruit fons amoris. Jō cti⁹ vocat ipa fons ortoz. 7 puteꝰ aq̄z viuētiū. q̄ fluūt ipetu de libano. Si g̃aridū ē cor tuū. si rigari indiget. curre ad fontē ortoz̄. q̄ oēs ortos irrigat. curre ad puteū aq̄z viuentiū. Et ne timeas laborē extrahēdi. q; fluunt cū impetu ꝓpter vinacitatē 7 feracitatē. Ecā. xl. Sup oēz aquā viriditas 7c. Hō enī potest cor nō virere qd̄ huic fōti 7 huic puteo ꝓximū fuerit. nō ꝑt arescere. nō pōt concupiscētiaz exuri incēdio. Oīm igit̄ gr̄a g̃tis dat. alioq̄n iā gr̄a nō esset. Ro.xi. curre ad plenā gr̄a que dat oīb⁹ affluenter. cui dare gaudiū est. alioq̄n iā larga nō esset.

Eps parisiēsis

Berñ.

Gratia plena. J Brūs Bern̄. Plena sibi. nobis supplena 7 supfluēs. de cuius plenitudie oēs accepim⁹ gr̄am ꝑ g̃tia. Gratiā filij ꝑ gr̄a matris. gratiā exemplū ꝑ gr̄a documēti. gratiā remissiōis ꝑ gratia intercessiōis. O diues in oēs 7 sup omnes maria. de cui⁹ substātia pars assumpta toti⁹ mūdi suffecit soluere debita. Brādis in vsus ꝓpos remānsit diuitiaz copia. q̄z assumptio redimere 7 restaurare potuit vniuersa. Et ō plēitudine ei⁹ oēs accepim⁹. dicūt oēs rōnales creature.

Gratia plena J q̄si ad rasum ꝓpter se. q̄si ad cumulū ꝓpter nos q̄ de illa plenitudine oēs accepim⁹. Et ista siq̄dē plenitudine venit nobis. p̄cīū redēptōis. aq̄ ablutōnis. panis refectiōis. medicina curatōnis. armatura expugnatōnis. p̄miuz remuneratiōis.

Preciū redēptōis. J q; ipa fuit saccul⁹ pecunie. ī q̄ fuerūt oēs thesauri sapiētie 7 scientie abscōditi. ad Col'.ij. quē secū tulit dñs in assumptōe matris. parab. vij. reuersur⁹ ī die plene lune. i. ī cōsummatōe eccl'ie. De h̄ p̄cio pab. vlt̄. L Procul 7 de vltimis finib⁹ p̄cīū ei⁹ J. i. inuētozis. dicit glo. L De vltimis finib⁹ J. i. de vltima humilitate btē virginis. Uel L de vltimis finib⁹ J. i. de cōiunctiōe dei et hoīs. q̄ sunt duo vltimi fines. Sap̄. viij. Attingit a fine ad finē 7c. Hoc p̄cīū in incarnatōe missum est nobis et eodē die psolutū. q; christ⁹ eodem die cōceptus est et passus. triginta trib⁹ annis reuolut⁹. Sed iudei p̄cīū istud cogitauer̄t repellere. Quānis enim hoc p̄cīū esset aurū optimū terre eiulath. i. beate virginis. q̄e libro. viij. titulo. i. q; maria dicit terra. ipi tn̄ nō cognouerūt hoc auz. q; nō crediderūt ipm̄ deū. sed reputauerūt cupreū. 7 celeste mel suspicati sunt fel. Unde oīmō quo ꝓbatur

pecunia aliq̃ pbauerunt eũ. Examinauerũt eni eũ in igne. sz nihil inuenerũt ꝺ scꝺ ria. Unde fili⁹ patri. ⁊ Igne me examinasti ⁊ mĩsterio crucifixoꝛ. ⁊ nõ est inuenta in me iniq̃tas. ⁊ Itẽ numerauerũt ipm. Uñ dicit. Dinumerauerũt oĩa ossa mea. Nec hoc suffecit. Sed etiã libꝛauerũt eũ in statera crucis. Unde de ea canit. Statera facta est coꝛpis ꝛc. Itẽ. Sola digna tu fuisti ferre pcũ seculi.

R Aqua ablutõis. ⁊ qꝛ ipa est fons. Zacharie. xiij. In die illa erit fons patẽs. Cãt. iiij. Fons oꝛtoꝛ. pute⁹ aq̃ viuentiũ. Ipa eni fons q̃ntũ ad cõmunia bñficia q̃ exhibet oĩnib⁹. Pute⁹ q̃ntũ ad pfundas ⁊ speciales deuotões q̃s suis specialib⁹ subministrat. Ipa est etiã cisterna. inq̃ntũ ab ipa pfluit refectio pctoꝛib⁹. Hec ẽ cisterna bethleẽ. ij. Regũ. xxiij. iuxta poꝛtã. qꝛ oẽs trãseuntes vult q̃ntũ in se est satiare. Unde clamat. Trãsite ad me oẽs q̃ cõcupiscit me. et a generatõnib⁹ meis imple mi. Hui⁹ cisterne aqua chꝛist⁹ dñs ẽ. qui est fons vite saliẽtis in vitã eternã. Jo bã. iiij. Hanc aquã ꝺcupiuit dauid. i. popul⁹ iudaic⁹. clamãs. Anima nra sic terra sine aqua. Et. ij. Regũ. xxiij. O si q̃s mihi daret potũ aq̃ ꝺ cisterna ꝛc. Isa. xli. Egeni ⁊ paupes q̃rũt aq̃s. Sed dñs moysi ⁊ aaron dedit cõsiliũ q̃d facerẽt. Numeri. xx. ⁊ Loq̃mi inq̃t ad petrã ⁊. i. ad btãm virginẽ. durã ꝑ tribulatõem. gñem cõtra instabilitatẽ. ⁊ dabit vobis aquas. ⁊ Tũc aperuit eis dñs thesauꝛ suũ fontem aq̃ viue de cisterna bethleem. Hãc aquã attulerũt duo foꝛtes. scz fides ⁊ caritas. Fides foꝛtis q̃ trãsfert mõtes. et p quam sancti vicerũt regna. Caritas foꝛtis vt moꝛs. Canti. viij. Et q̃d fecit dauid. i. iude⁹ de aq̃ ista. Non bibit. qꝛ nõ credidit. sed libauit eã dño in cruce. Sed certe illa libatio nra fuit ablutio. Ipe eni lauit nos a peccatis nostris in sanguie suo. cũ q̃ exiuit aq̃. Apoca. i.

S Iste etiã fons vite significat⁹ est Beñ. ij. vbi legit qꝛ fluui⁹ egrediebat de loco voluptatis ad irrigandũ paradisũ. q̃ inde diuidebat ī q̃ttuoꝛ capita. Hec q̃ttuoꝛ capita q̃ttuoꝛ bñficia a q̃bus diruant cetera oĩa. s. beneficiũ creatõis. recreatõis. iustificatõnis. et glificatõis. Et bñ dicunt beneficia hec flumia. qꝛ ꝓtulerũt nobis q̃ttuoꝛ q̃ solent magꝝ flumia cõferre ciuitatib⁹ ⁊ villis q̃s ꝑfluũt. Flumẽ eni necessaria appoꝛtat. Supflua exꝓoꝛtat. Soꝛdes abluit. Sitim extinguit. Beneficiũ ergo creatõis velut oĩa necessaria nobis appoꝛtauit. sicut ptz Beñ. i. Bñficiũ recreatõis oĩa supflua exꝓoꝛtauit. scz originalia ⁊ actualia peccata. Tũc eni ipe fuit hirc⁹ emissari⁹. q̃ peccata populi detulit in desertũ. Leuiti. xvi. Beneficiũ iustificatõis oĩa immũda nra abstulit. Uñ ps. Ampli⁹ laua me ab iniq̃tate mea. ⁊ a peccato meo mũda me. Sed bñficiũ glificatõis omnẽ sitim extinguet. Usq̃ tũc eni sitiet anima nostra ad deũ fontẽ viuũ. nec extinguet sitis hec in ꝑsenti. qꝛ nõ satiabit oculꝰ visu. Sed satiabit cũ apparuerit gloria ei⁹. qñ de toꝛrẽte voluptatis sue potabit nos.

T Panis refectõis. ⁊ Ipa eni est nauis institoꝛis delõge poꝛtãs panẽ suũ. ⁊ Delõge. ⁊ qꝛ ipe panis viu⁹ q̃ de celo descẽdit. ad quẽ nos inuitat virgo Prouer. ix. Comedite inq̃t panẽ meũ. ⁊ bibite vinũ qꝺ miscui vobis. De⁹ eni trinitas aquã hũanitatis cũ vino diuinitatis miscuit. qñ humanã naturã diuine vniuit. Et btã virgo miscuit qñ vnionẽ credidit. ⁊ ei cõsensit. Panẽ istũ similiter ipa nobis ꝓfecit. Ipa est eni sara. que miscuit tria sata farine. Beñ. xviij. diuinitatẽ. animã ⁊ carnẽ. Fermentũ in hac ꝓfectõe fuit fides virginis. Qui scz panis pist⁹ fuit in incarnatõne. decoct⁹ in clibano vteri virginal igne spũssancti. vl caritatis marie. sed fractus ī passiõe. qñ mitꝛ Cristallũ suã ⁊. i. dariss̃imã aiam suã ad limbũ ⁊ sicut buccellas ⁊. i. sicut frustũ panis diuisum a pane. i. a coꝛpe qꝺ iacuit in sepulcro. Hic est panis quẽ petebãt paruuli. Treñ. iiij. ⁊ Isa. lviij. ⁊ Frãge esurienti panẽ tuũ ⁊. i. permitte aiam tuã ⁊ coꝛp⁹ ab inuicẽ separi in cruce. ꝑ refectõe famelicoꝛ.

U Aliter Beñ. xviij. Festinauit abꝛahã in tabnaculũ ad sarã. dixitq̃ ei. ⁊ Accelera. tria sata simile ꝺmisce. ⁊ fac subcinericios panes ꝛc. ⁊ Sara btã virgo. Abꝛahã filius dei. qui festinauit ad eã in annũciatõe. Uñ Canti. ij. Ecce iste venit saliẽs in mõtibus trãsiliens colles ꝛc. Ipe eni appellat angel⁹ magni consilij. ⁊ mot⁹ angelorũ est festinus et subit⁹. Per tabernaculũ vter⁹ virginalis. ⁊ Dixitq̃ ei. Accelera ⁊

Bern. dando responsū cōsensus tui. Unde btūs Bern. ad mariā. Quantū ꝯcupiuit rex decorem tuū. tantū desiderat responsiōis assensum ꝛc. ⌊Tria sata simile ꝯmisce.⌋ Per tria sata illa tria q̄ concurrūt in ꝑsona christi. scz verbū. anima .et caro. Sic enī in illa summa trinitate trinitas est ꝑsonaꝝ et vnitas essentie. ita in ista scda trinitas est substantiaꝝ et vnitas ꝑsone. Et sicut trinitas ꝑsonaꝝ vnitatē nō scindit essentie. nec vnitas essentie pluralitatē minuit ꝑsonarū. ita ꝛ hic nec pluralitas substantiaꝝ ꝑsone diuidit vnitatē. nec vnitas ꝑsone substantiaꝝ resecat pluralitatez. Dicunt autē hec tria sata simile. ꝓpter puritatē singuloꝝ. Candor enī simile. puritatē significat. De puritate ꝟbi dicit Sap. vij. Candor est lucꝭ eterne. ꝛ speculū sine macula. De puritate aīe dicit .i. Pe. v. Qui peccatū nō fecit ꝛc. De puritate carnis attestat ꝛ patrꝭ diuītas ꝛ matrꝭ ꝟginitas. Seqt. ⌊Et fac subcinericios panes.⌋ Per panē significat caro christi. q̄ vere est cibꝫ. Joh. vi. Sed dicit panes pluraliter. qꝛ ibi multiplex est refectio. Cinis signat mortalitatē nostrā. sub q̄ cinere decoctus fuit hic panis in clibano vteri virginalis. quasi igne ꝟginee caritatꝭ. ꝛ tandē q̄si recoctꝰ in feruore passiōis. vt esset q̄si panis bis coctꝰ. q̄ cōpetit tendētibꝫ ad suꝑnam hierl'm. Fermētū huiꝰ panis fides ꝟginis. Unde btūs Ber. Felix mater que iuxta euāgelij vocē acceptis tribꝫ satꝭ farine apposuit fermētū fidei. donec fermentaret totū. i. q̄cq̄d ꝑdicat de deo ꝑdicaret de hoīe.

Bern.

Medicamentū curatōis. Ecci. xxxviij. ⌊Altissimꝰ de terra⌋ carnis ꝟginee ⌊creauit medelā⌋. i. corpus christi. Ecci. xliij. Medicina oīm in festinatōne nebule. Quere libro. xij. de orto ꝯcluso. ꝑticula ꝑma. ꝟsu. viij. vbi ortꝰ dicit nebulosus. Hec medicina ꝓfluxit nobis de plenitudine marie. Uñ christꝰ dicit Ecci. xxiiij. ⌊Ego q̄si fluuiꝰ dorix⌋ qd̄ interꝑtat medicamētū generatōis. qꝛ ipe sanat oēs īfirmitates nostras. ⌊et q̄si aq̄ductꝰ exiui a ꝑadiso.⌋ i. ꝟginis vtero. X

Arma expugnatōis. ⌊Sed q̄ conueniētia armis ad medicinā? Maria siq̄dem designat ꝑ domū saltꝰ libani. iij. Reg. vij. Que diuisa erat in duas ꝑtes. sic dicit magister ī hystorijs. Una pars vocabat pigmētaria. que cōtinebat pigmēta ꝛ aromata ad vsum tēpli ꝛ domꝰ regie. Alta pars armaria. ꝯtinens arma ad tuitōem regꝭ ꝛ decorē domus. Hec domꝰ signabat mariā. Libanꝰ candor vl' cādidatio. Hec est virgo tota cādida intus ꝛ exteriꝰ. Quā fecit salomon. qꝛ sapiētia. i. christꝰ edificauit sibi domū. Prouer. ix. Et hec domꝰ ꝯtinuit medicinā ꝯtra morbos ꝑctōꝝ. id ē christū. ꝛ arma ꝯtra mūdū et diabolū. scz virtutes. pauꝑtatē. hūilitatē. ꝛ huiusmodi. In hac etiā domo erāt scuta aurea q̄ fecit salomon. designātia scutū illd̄ qd̄ petit dauid dicens. Apꝑhēde arma et scutū. Qd̄ et fecit dñs dicens. Introibo in locū tabernaculi admirabilis. i. in beatā virginē incarnabor. Ubi accepit scutum bone volūtatis. id ē carnē. in q̄ nobis ostēdit bonā suā erga nos volūtatē. Uñ notabiliter dicit. ⌊Coronasti nos⌋ Hec est enī summa dignitas hoīs ad alias creaturas. ꝙ videt deū ferre scutū suū. Hoc scutū ꝑforatum fuit ī pugna passionis in quinqꝫ locis. Y

Maria domus saltus libani

Premiū remuneratōis tandē accepturi sumꝰ de hac plenitudīe. qꝛ filij merces fructus vētris. Istud inuenies infra. titulo. Bñdictꝰ fructꝰ ventrꝭ tui. Z

De eo ꝙ dicit in salutatōe angelica. Dñs tecū Capitulū. v.

Dominus tecū. Postq̄z dicta ē gratia plena. subdit. dñs tecū. in quo ei assignat gr̄a singularis. Dñs enī cuz sanctis angel' est ꝑ gratiā. cū sanctis hominibꝫ nō solū ꝑ gratiā. sed etiaz ꝑ naturā. vt possit hō dicere. Emanuel. i. nobiscū deus. scz ꝑ naturā sociꝰ. qd̄ dicere nō potest angelꝰ. Quia sicut dicit ad Heb. ij. ⌊Nusq̄z angelos apꝑhēdit.⌋ qꝛ angelicā naturā nō sibi vniuit. ⌊Sed semē abrahe apꝑhēdit.⌋ qñ in virgine orta de semine abrahe naturā humanā assumpsit. Cum btā autē ꝟgine nō solū ꝑ gr̄az fuit ꝛ naturā. sed etiā ꝑ assumpte carnis ipiꝰ portōnem. sine viril' admixtiōe seminis. Ut dicat ei. ⌊Dñs tecū⌋ excluso carnalis patris cōsortio. Unde ꝛ dr̄ Ezech. xxxiiij. Terra dabit germē suū. Quere libro. viij. titulo. i. de terra. A

Itē ⸗dñs tecū ⸗Lōge excellētiꝰ q̄s cū ceteris sanctis. cū q̄b est spūaliter tm̄ z in corde. Sed tecū est et spūaliter in corde. z corpaliter in ventre. Itē q̄ dicit. dñs tecū. refertur ad caritatem marie. Quia deus caritas est. z qui manet in caritate deus manet in eo.

Bernū. OMinꝰ tecū. ⸗Btūs Ber. Nō dixit. dñs in te. sed ⸗dñs tecū. ⸗Deꝰ enī q̄ vbi B q̄s eēliter totꝰ est p suam simplicē substantiā. aliter tm̄ est in rōnalibꝫ creaturis. q̄s in ceteris. z aliter in bonis. aliter in malis. Ira sane est ī irrōnalibꝫ creaturis. vt tm̄ nō capiat ab eis. A rōnalibꝫ aūt omnibꝫ q̄dem capi pōt p cognitōez. sed a bonis tm̄ capit etiā p amorē. In solis ergo bonis ita est vt etiā sit cū ipis. ppter cōcordiā volūtatis. Nā dū suas volūtates iusticie eiꝰ subdūt. p ℔ q̄ab eiꝰ volūtate nō dissentiūt. deū sibi specialiter iūgunt. Sed cū ita sit cū omnibꝫ sctis. specialiter tamē cū maria. Cū q̄ vtiq̄ tāta ei cōsensio fuit. vt illius non solū volūtatē. sed etiā carnē sibi cōiūgeret. ac de sua z virginis substātia vnū christū efficeret. vt̄ potius vnus christꝰ fieret. Qui et si nec totꝰ de deo. nec totus de ⸗gine. totus tamē dei. z totus ⸗ginis esset. nec duo filij. sed vnꝰ filius vtriusq̄. Alit itaq̄. ⸗Aue gr̄ia plena dñs tecū. ⸗Unde in ps. ⸗Tecum principiū ⸗i. filiꝰ dei. qui dicit Joh. viij. Ego principiū qui et loquor vobis. Sequit. ⸗In die virtutis tue. ⸗sc̄z in illa die qua ⸗tute diuina cōcepisti. Hec tm̄ ⸗dñs ⸗filius ⸗tecū ⸗quem carne tua induis. sc̄z et ⸗dñs ⸗spiritusſctūs de quo cōcipis. z ipe ⸗domin⁹ ⸗pater qui genuit quē concipis. ⸗Pater inq̄m ⸗tecū ⸗qui filiū suū facit et tuū. Filiꝰ ⸗tecū ⸗qui ad condendū ī te mirabile sacramentū miro modo z sibi reserat genitale secretū. z tibi seruat integrū virginale signaculū. Spūssanctus ⸗tecū ⸗qui cū patre et filio tuū sanctificat vterū. Hucusq̄ btūs bernū.

Damascen⁹ OMinus tecū. ⸗In verbis ist̄is notat diuina societas ad mariā. quā habuit L similiter maria in summo creature. Est enī triplex societas. Una carnal' sponse ad spōsum. Alia natural' matris ad filiū. Tercia spiritualis creature ad deum. Prima magna. q̄ ibi sunt duo in carne vna. Secunda maior. q̄ sunt duo et carne vna. Caro enī matris z caro filij vna caro. Tercia maxima. q̄ qui adheret deo vnus spūs est cū eo. i. ad Chor. vi. Merito ergo societas btē virginis ad deū sūma est. que oēs ist̄as cōplectit.

Aliter distingui pt ist̄ vt dicat. q̄ q̄ttuor sunt vniones q̄ maxime vnū faciūt. z oēs iste fuerūt inter mariā. z diuinā sapientiā. Prima est dei ad aiam. z est spūalis. De qua. i. ad Chor. vi. Qui adheret deo ⁊c. vt supꝰ. z ℔ p gratiā. Et maria dicta est gr̄ia plena. Et q̄ inuenit gratiā apud deū. Et spūssanctus supueniet in te. Et ꝓpt̄ hanc vehementē vnionē sui ad diuinā sapientiā p gratiā. dicit ipa Cant. ij. Dilectus meꝰ mihi ⁊c. vt supꝰ. Secūda est psonalis. z est verbi seu diuine sapientie ad corpus. Quāuis enī marie non coniūgeretur in vnitate psone diuina sapientia. tamen portionē carnis eius in vnitatē psone sibi sociauit diuina sapientia. quādo illud impletū est. Simul in vnū diues et pauper. Tercia vnio est naturalis. sc̄z arboris ad fructū. matris ad filiū. Ipa enim fuit arbor. christus fructus. Ipa mater. ipe filius. Quarta est sacramentalis. z est per coniugiū inter diuinā naturā et humanam. et hoc in vtero virginis. Matrimoniū enim consistit in duobus. In mutuo consensu. qui ibi fuit quando virgo respondit. Fiat mihi ſm verbum tuum. Et in coniunctōne naturarū. que ibi fuit quando verbum caro factū est. Et tunc fuerunt beata virgo et diuina sapientia vnus spiritus. et vna caro. Si enim eua dicta est esse vna caro cū adam. quia de costa eius formata. ab eo tantū educta. et in nullo ab eo nutrita. multo melius dicetur caro christi esse vna cū carne beate virginis. quia non de costa sed de intimis visceribus. imo de purissimis sanguinibus virginis educta. sicut dicit damascen⁹. et non extra. sed intra eius gloriosa viscera nouē mensibus educata. Ideo dicit. i. ad Chorinth. vi. et Gene. ij. ⸗Erunt duo ⸗id ē christꝰ et maria ⸗i carne vna ⸗virginali. Propter hāc quenientiam z multiplicem vnionem inter mariam et diuinaz sapientiam. fere omnia que dicuntur de diuina sapiētia exponi possunt de maria. et eis eadem attribuūt.

Et forte ꝓpter hoc dictū est ei. ¶Dominus tecū.¶

Dominꝰ tecū.¶Tripliciter enī fuit dñs cū illa. videlicz sic dñs cū ancilla. Sic D
sponsus cū sponsa. Sicut filiꝰ cū matre dilectissima. Sicut sponsus cū spō
sa. Si enī ⁊gines spōse sunt agni. quō nō virgo virginū spōsa sponsaꝝ. Ipa enī
merito dicit virgo ⁊ginū. q̄ primo ꝫsecrauit et vouit virginitatē absq; oī ꝓcepto
ꝫsilio ⁊ exēplo. In laude aliaꝝ virginū dicit q̄ sequunt agnū q̄cunq; ierit. Apoc.
xiiij. De ista aūt potest secure dici q̄ agnus sequebat eā quocūq; iuit. Uñ Lu.ij.
Descēdit cū illis nazareth. et erat subditꝰ illis. Itē Cant.ij. Dilectꝰ meus mihi
et ego illi. qui pascit inter lilia. Eodē.vi. Ego dilecto meo. ⁊ dilectꝰ meꝰ mihi. qui
pascit inter lilia. Fuit etiā dñs cū ea sicut filius cū matre dilectissima. Uñ spe
cialiter hic dicit. ¶Dñs tecū.¶Ex hoc ei vocatū est nomē eius emanuel. i. nobiscū
deus. q; ex hac vniōe dei ⁊ dñe nostre factus ē christꝰ filiꝰ hūane nature. factꝰ est
caro ⁊ frater noster. factꝰ est sponsus eccl'ie. De q̄bꝰ nuptijs Joh.ij. Nuptie facte
sunt in chana galilee. ⁊ erat mater ihesu ibi. Chana zeloripia. Galilea trāsmigratō.
In chana ḡ galilee. i. in q̄si ꝛmoderata caritate fecit naturā diuinā trāsmigrare ad
humanā. Itē iste nuptie ꝓfigurate fuerūt in nuptijs hester ⁊ assueri. de q̄bꝰ dicit
Hester.ij. q̄ ¶fecit assueꝰ¶q̄ interptat beatitudo. ⁊ signat christū ¶quiuiū ꝓmagni
ficū¶. i. spūale gaudiū inestimabile ¶ꝓ cōiunctōe ⁊ nuptijs hester¶. i. nature hūane
ꝑ⁹ abscondite a deo ꝓ peccatū. nūc autē eleuate sup omnē creaturā in ipo dño ī
vnitate ꝑsone. Unde in ꝑs. ¶Btūs quē elegisti ⁊ assumpsisti. inhabitabit ī atrijs
tuis¶. i. cōmūicabit tecū in ꝓpetatib⁹. Hester ei interptat abscōdita vl' eleuata in
popul'. Fuit etiā dñs cū ea sicut dñs cū ancilla. Si enī beatꝰ populꝰ cuiꝰ dñs E
deꝰ eius. quō nō est btissima cuius dñs filiꝰ eius? Pluribꝰ etiā alijs modis ⁊ ī
pluribꝰ locis ⁊ factis fuit dñs cū ea. Fuit enī cū ea in exilio. Matth.ij. Tolle pue
rū et matrē eiꝰ. et fuge in egiptū. Et ideo certe mō est ipa cū eo ī solio ⁊ regno. Uñ
Astitit regia a dextris tuis ⁊c. Quia si cōpatimur ⁊ cōregnabimꝰ. ij. Thim. ij. Ad
vltimū fuit dñs cū ea ⁊ ipa cū dño in eodē labore ⁊ in eodē ope nre redemptōnis.
Mater misericordie patrē misericordiaꝝ adiuuit ī ope nre salutis. Uñ ꝑdictū erat
Beñ. i. de ꝑma mlier. Nō est bonū hominē esse solū. faciam⁹ ei adiutoriū ⁊c. Il
la enī litteralis eua viro suo nō fuit in adiutoriū. sed in destructoriū magis. Hec
aūt in adiutoriū. q; in manu femine tradidit dñs sisarā. i. diabolū. Judic. iiij. Et
vna mulier hebrea fecit cōfusionē in domo nabuchodonosor. Judith. xiij. Que
re libro. vi. titulo q̄ maria mlier. Quid ergo ē q̄d dñs dic Isa. lxiij. Torcular cal
cauī solꝰ. ⁊ de gentib⁹ nō est vir mecū? Uerū est dñe q̄ nō est vir tecū. sed mulier
vna tecū est que oīa vulnera que tu suscepisti in corpe. suscepit in corde. Et sic lā
cea militis ꝓforauit latꝰ tuū. ita gladiꝰ doloris eius animā ptrāsiuit. Et sicut tu
nō q̄d voluisti sed q̄d pater tuus voluit sustinuisti. sicut ꝑdixeras Joh. vi. Descē
di de celo nō vt faciā volūtatē meā. sed voluntatē eiꝰ q̄ misit me ⁊c. Ita ipa nō q̄d
ipa voluit. sz q̄d tu voluisti tecū sustinuit. Quia sicut tu salutē hūani generis ī cru
ce sitiuisti. sic ⁊ ipa sitiuit. Strabat ei iuxta crucē sic dic Ambro. nō vt dolorē filij
Ambro. cōsideraret. sed vt salutē humani generis expectaret. Sic ergo patet q̄ in oīb⁹
fuit dñs cū ea. ⁊ ipa cū dño.

Dominus tecū.¶Can.ij.¶Ecce iste venit saliens in montib⁹. trāsiliēs colles.¶ F
Montes vl' colles angeli sunt. Saluꝫ ergo christꝰ in mōtibus. hoc est in an
gelis. et sicut vnꝰ ex illis missus est ad salutē nostrā. Oīes enī spūsꝰ administra
torij sunt. ad Hebre. i.¶Trāsiluꝫ colles¶. i. minores angelos supauit alacritate et
humilitate ministrādi. qui non solū venit ministrare. sed etiam dare animā suam
redemptionē ꝓ multis. q̄d nullus fecit angelorū. Denicq; trāsiluꝫ gabrielē. et pre
uenit ad virginē. ipo etiam angelo arrestāte. qui ait. ¶Dominus tecū.¶Hec dixit.
dominꝰ meus venit. ꝑpara ei hospitiū. sicut dicere solent alij ꝑcursores. sz hospi
tium ꝓparatū inueniens. ⁊ dominū ꝑueniss̄e eū dixit. Dominus tecū. quia quē
Berñ. mō ī celo reliq̄rat. reppit apd eā. Beatꝰ berñ. Uictꝰ es o archāgele. trāsiluꝫ te q̄ ꝓ
misit te. Alit. ¶Ecce iste vēit saliēs ī mōtib⁹ ⁊ trāsiliēs colles. Mōtes ꝑriarche B

ꝛ ꝓphe. Salt⁹ ei⁹ sunt. q̄ abrahā genuit ysaac. ecce vn⁹ salt⁹. ysaac iacob. ecce saltus scōs. Jacob genuit iudā. ecce salt⁹ tercī⁹. ꝛ sic ō alīs. Ad vltimū fecit magnū saltū cū ōre. Jacob genuit ioseph virū marie. de q̄ nat⁹ ē ihesus q̄ vocat christ⁹. Et sic venit saliēs in mōtib⁹ .i. i patriarchis ꝛ ꝓphet⁹. Sed trāsilīt colles .i. angelos. q̄s nusq̄ ꝓphēdit. ad Heb. ij. Et nota q̄ ī q̄libet saltu relinq̄bat aliq̄d vestigiū. sicut mos ē saliētiū. In abrahā fidē. in ysaac spem. i iacob caritatē. i dauid humilitatē. ꝛ sic de alīs. Causam aūt hui⁹ tāte festinātie assignat maria cant. i. dicēs. Dū esset rex in accubitu suo. nard⁹ mea dedit odorē suū. Verba sunt beate marie de sua hūilitate. q̄ effudit deuotionē suā vsq̄ ad celos ascēdētē. ꝛ dei filiū vsq̄ ad terrā inclinātē. q̄ i alt⁹ habitat. ꝛ hūilia respicit. Hec dic̄ cedr⁹ vl̄ cāpsus vl̄ queuis arbor alta. q̄ ceteras designāt ꝓtures. sz nard⁹. i. hūilitas. Dicit g. Dū esset rex .i. xp̄s q̄ regit oīa. i accubitu suo .i. cū adhuc esset filī⁹ in sinu p̄ris. nōdū fact⁹ visibil̄. vel i accubitu suo .i. i excelso celor̄ habitaculo. Et nota q̄ nominat regē. nō sp̄sum. q̄ nōdū celebrate erāt nuptie i chana galilee. i. i vtero marie. Nard⁹ mea .i. deuotio hūilitat⁹ mee dedit odorē suū .i. placuit altissimo. Cui⁹ suauitat⁹ odor nō solū mūdū circūquaq̄ ꝑfudit. sz etiā totā supnā ciuitatē aspsit. vsq̄ ad nares dñi pueniēs. ꝛ vsq̄ ad illū q̄ in sinu patr⁹ diu expectauerat ꝛ desiderauerat hūc odorē. q̄ in aliq̄ angelor̄ talē nō poterat inuenire. Laudabili⁹ eni est in carne fragili vitā angelicā ducere. q̄s esse angelū. sic dicit Hiero. Vel de dit odorē suū .i. p̄cipuū vsq̄ in accubitū paterni solī. Odor autē hui⁹ nardi fuit ei⁹ hūilis virginitas. et virgo humilitas. quo odore suauissimo dei filiū ꝛ illexit ꝛ totū rapuit. Qui illect⁹ ꝛ tot⁹ rapt⁹. de sinu p̄ris salīt in vter̄ mr̄is. Et a summo celo egressio ei⁹. Quia sic ōr Sap. xviij. Oīpotēs sermo tu⁹ dñe exiliēs ō celo a regalib⁹ sedib⁹ venit. Hec solū in vētre ei⁹ odorē ꝓginitat⁹. sz ꝛ in mēte odorem humilitat⁹ reperiens. et his odorib⁹ odorem sue diuīratis admiscēs. de ancilla fecit sponsam. ꝛ de creatura genitricē. Sic nimirū humilitas marie regē celi attraxit ad terrā. ꝛ velut aquilā odore prede ꝙcupite illectā carni immaculatissime copulauit. Ascēdente enī fumo aromatū. i. virtutū ei⁹ in cōspectu gl̄ie magni dei. inuenit gratiā coram oculis dñi. clamātib⁹ q̄ circūstabāt. Que est ista q̄ ascēdit p desertū sicut virgula fumi ex aromatib⁹ tc̄. Statimq̄ rex egrediēs de loco sancto suo. et de excelso celor̄ habitaculo ꝑsiliēs. exultauit vt gigas ad currēdā viā. Et nimio ꝙolans desiderio ꝓuenit nūciū suū ad virginē. quā elegerat. quā amauerat. cui⁹ decorē cōcupierat. Et q̄si vnicornis māsuetissim⁹ in sinū virginis se recepit. depositā iracūdie feritate. quā ꝓpter peccatū ꝓmor̄ parētū ad gen⁹ hūanū vsq̄ tūc habuerat. Quē ꝑspiciēs a longe venientē gratulās ꝛ exultās ait ecclesia. Ecce iste venit saliēs in montib⁹ tc̄. vt sup̄. Ideo dicat. Dñs tecū.

Itē de hac attractōe ōr Job. xxviij. Trahit sapiētia de occultis. Tracta enī est sapientia q̄ est filī⁹ dei de sinu patris. i. de illis occultis ad q̄ nulli creature patebat accessus. quasi ābusdā funib⁹ vel vncinis. desideriis. lacrimis. suspiriis sctōr̄ antiq̄rū. Unde dicebat moyses Exo. xxij. Obsecro dñe mitte quē missur⁹ es. Et dauid. Emitte manū tuā de alto tc̄. Et ysa. lxiij. Utinā dirūperes celos et descēderes. Sed maria q̄ magis dilexit. ꝑfundi⁹ suspirauit. vehemēti⁹ desiderauit. ipa fortius tractit. dicēs. Osculet̄ me osculo oris sui. Ideo dictū ē ei. Ne timeas maria. inuenisti. qđ q̄rebas. Nō dico tñ q̄ auderet petere q̄ filī⁹ dei incarnaret̄ in ea.

Itē dñs tecū. Sīc̄ dictū ē sic vulgariter solet dici maior ꝑsona ꝓmedere cū mīori. ad cui⁹ declinat hospitiū. vt cū eo sumat cibū. Sic dei filī⁹ in sua incarnatōe dēclinauit in hospitiū vteri ꝓginal̄. Uñ carnē assumēs ꝓgineis vberib⁹ lactabat. ꝛ ꝓgineis manib⁹ cibis corpalib⁹ pascebat. Isa. xij. Butirū ꝛ mel ꝓmedet. Itē Cāt. ij. Dilect⁹ me⁹ cādid⁹ ꝛ rubicūd⁹. q̄ pascit inter lilia. Ibi dic̄ btūs Ber. Dan⁹ marie quedā lilia cādidissima sūt. nec causabit̄ liliorum amator inter lilia non inuenīre q̄d inter man⁹ marie inuenerit.

Dominus tecū. In his duob⁹ ꝓbis notat̄ marie dignitas ꝛ dominiū. etiā super filiū suū. Cū enī de oīb⁹ ceteris sanctis dicat̄. et magnū sit eis esse cum dño.

Bern.

Un̄ z enoch dicit ambulasse cū deo. qđ faciūt q̄ ei⁹ p oīa obediūt volūtati. Maria mai⁹ aliq̄d ceteꝛ oīb sanctꝭ sortita ē. vt nō solū ipa subīceret volūtati dñi. sed etiā dñs volūtati ipi⁹. vt p ß merito diceret dñs esse cū ea. Beat⁹ ber. An nō deū z dñm angeloꝛ maria suū audacter appellat filium dicēs. Fili q̄d fecisti nob sic? Quis ß audeat angeloꝛ? Sufficit eis z p magno habēt q̄ cū sint spūs ex ꝺdītōe. ex gra facti et vocati sūt angeli. Un̄ dauid. Qui facꝭ angelos tuos spūs ꝛc. Maria ꝯo matrē se agnoscēs. maiestatē illā cui illi cū reuerētia seruiūt. cū fiducia suuꝫ appellat filiū. Nec dedignat vocari fili⁹. q̄ subdit⁹ esse dignat⁹ ē. Hā paulo post subdit euāgelista. Et erat inḡt subdit⁹ illis. Quis q̄b. De⁹ hoīb. De⁹ inquā cui angeli subditi sunt. cui p̄ncipatus z potestates obediūt. subdit⁹ erat marie. Nec solū marie. sed etiā ioseph ꝓpter mariā. Et ideo ad ītерpellatōez matrꝭ distulit vsq; ad. xxx. annos negociū qđ iā incepat duodēnis. Jō Lanf. viij. ōr. Innixa sup dilectū suū. q̄si supioꝛ dilecto. Itē Lañ. ij. dicit ipa. Dilect⁹ me⁹ mihi subditus scz et obtēperās sicut fili⁹ matri Let ego illi obtēperās et obediēs sicut filia patri. sicut ancilla dño. sicut creatura creatoꝛi.

Itē ꝺtra ß qđ dictū est eue merito trāsgressionis sue. sub viri ptāte eris z ipe dñabit tui. Ber. iij. dictū est marie. Dñs tecū merito gre quā inuenit. Eld ß etiā facit q̄ solū salomōis dicit habuisse scabellū. Quere libꝛo. x. titulo. iij. de solio. O

Hugo ō s. victoꝛe

Itē magister Hugo de sctō victoꝛe. sup illō Joh. ij. Deficiēte vino. dicit mater ie/su ad eū. Uinū nō habēt. Nec dixit peto vt defectū poculi vinū creādo aut ꝺmutādo suppleas. sz ß materne reuerētie ꝓuilegiū deberi existimauit. vt q̄cq̄d vl' inuendo significaret. patri a filio repulsam nō debuisz. Et ß q̄dem iustū fuerat. si tale aliq̄d ab eo petiuisset qđ ille facere posset fm naturā quā ab ea accepat. Nūc aūt qđāmodo iuste rephēdit. qꝛ ab ea natura quā nō dederat obediētiā in miracl'o exigebat. z dicit ei. Quid mihi z tibi ē ml'ier? Miraculū enī facere dei est virt⁹. nō homis. z ideo cū a matre chriſt⁹ hō facere miraculū exigit. idē nō q̄si hō sed quasi deus mulierē nō matrē de p̄sumptōe causat. Maria enī a chriſto nō q̄si mr̄ exige re a filio. sz q̄si ml'ier si necesse fuisset miraculū hūilit postulare debebat a deo. ꝑ

O mīn⁹ tecū. Qui igit q̄is saluatoꝛē. q̄re ipm cū ea. Unde de magis dicitur Matth. ij. Inuenert puerū cū maria matre ei⁹ ꝛc. vt cū ipa sp q̄rend⁹ nobis ostenderet. Dicit etiā dñs freq̄nter i scꝑtura cū illis esse q̄s iuuare patus est. z vo ta eoꝛ z desideria adiplere. Un̄ Ezech. iij. Dan⁹ dñi erat mecū ꝺfortās me. Et Luc. i. de iohāne baptista. Eteni man⁹ dñi erat cū illo. Matth. i fine. Ecce ego vobiscū sū oīb diebꝫ vsq; ad ꝺsummatōez secli. Imploꝛa igit beatā ꝙginē i oīb oꝛōib tuis. nec desperes aut diffidas de importētia auxiliādi. qꝛ dñs est cū ea. et iō quotiēscūq; ipa voluerit iuuare te. de⁹ cū ea est vt et possit.

O mīn⁹ tecū. Quo solo comite q̄ caruerit. q̄ntācūq; turbā hoīm secū habue/rit ve illi. Eccl'iastes. iiij. Ue soli. qꝛ si ceciderit nō habet subleuātē. Sol⁹ enī est comes iste q̄ possit subleuare cadentē. Q

De eo q̄ dicit in salutatōe angelica. Bñdicta tu in ml'ieribꝫ. Capitulū. vi.

Benedicta tu in mulieribus. vel in A

ter ml'ieres. Bñdicta. i. oꝛe oīm fideliū collaudata. Cū dicat eccl'. xxv. Nō ē malicia sup maliciā ml'ierꝭ. eo gl'iosi⁹ ē q̄ rari⁹ inē ml'ieres inueniri aliquā bñdictā. Dicit g. Bñdicta tu ꝛc. Et nota q̄ illō Luc. discretiuū ē z exclu siuū. qꝛ i sola maria bñdicta simpl'r nihil ꝺ maledictōe mīis aut ꝙgīs repit. Un̄ z ꝺgruē dictū ē ei Laue. i. sine ve duplicꝫ maledicti. Hā maledicta ē sterilꝭ q̄ nō pa rit. s. ꝙgo. z maledicta q̄ parit. s. mater. q̄m parit i doloꝛe. Maria gūt ꝙ ē benedi cta habens benedictionē fecunditatis in cōceptu. z benedictionem leticie in par tu. excluso ab ea tā doloris q̄z sterilitatis maledicto. Itē posti⁹ dictū est ei Laue subiungitur. Gratia plena. dñs tecum. benedicta tu in mulieribus. Et hec tria B

rēspōdent tribꝫ pricipalibꝫ ꝙtibꝫ marie. Gratia plena: merito humilitatꝭ. q̄ erat quasi vas vacuū. z ideo meruit impleri: maxime cum esset mundū. quia ꝙginitas

socia fuit hūilitat⁹. Hūilitas enī sensus est ꝓpe vacuitat⁹. sicut dicit Aug⁹. Vasa ꝓo vacua replet oleo gr̄e ver⁹ helize⁹. iij. Regū. iij. Et iō maria q̄ vas vacuū ex hibuit: illō plenū meruit reportare. Jaco. iij. Dñs superbis resistit: hūilib⁹ dat gratiā. ⌊Dñs tecū ⌋merito solitudis quā summe diligebat. Un ab angelo sola inuēta est in ꝯclauj qñ ingressus est ad eā. ⌊Benedicta tu ⌋merito virgitat⁹: cui⁹ votū prima emisit. ⁊ cui⁹ amore maledictū legis ꝓtēpsit. Dñs enī vacuos replet. Solitarios comitat⁹. Maledicta hoīm ꝓ amore ei⁹ cōtemnētib⁹ dat bñdictōez ꝓ maledictōe. Un. ⌊Maledicēt ⌋sez amatores mūdi⌊illi ⌋.i. iusto⌊ ⁊ tu dñe bñdices. ⌋Ecōtrario plenos euacuabit. Job. xx. Diuitias q̄s deuorauit euomet. ⁊ ō vētre ei⁹ extrahet eas deus. Comitatos a turbis solitarios faciet. Un dicit lucifero superbo Isa. xiij. Quasi cadauer putridū nō habebit ꝓsortiū. neq; cū alijs erit in sepultura. Querentes ab hoīb⁹ bñdici maledicet. Lu. vi. Ue cū bñdixerint vob hoīes ⁊c. Cōtra hec tria elegit sibi dauid Solitudinē. Vacuitatē. Maledictōz. Un allegat ⌊Respice in me ⁊ miserere mei: q⁹ vnic⁹ ⌋.i. solitari⁹ ⌊ ⁊ paup ⌋.i. vacu⁹ ⌊sum ego ⌋ ⌊Paup dicit q̄si pax habēs in pera. Et maledici elegit. ij. Regū. xvi. dicēs de semei. Dimitte eū vt maledicat mihi: si forte respiciat dñs afflictōez meā ⁊ reddat mihi bonū ꝓ maledictōne hac hodierna. Quasi diceret dño. Solitariū comitare. Vacuū reple. Bñdic maledictā. Et in trib⁹ his maria vera dauid filia ꝓbat.

Jn his etiā trib⁹ tria nobis emulāda ꝓ modulo nr̄o ꝓponunt. vt hec tria a dño ꝓseq̄ mereamur. Hūilitas: vt gr̄a impleamur. Quia de⁹ hūilib⁹ dat gr̄tiā Jac. iij. Amor solitudis ⁊ bone singularitat⁹: vt dñm comitē habeam⁹. Sol⁹ erat moyses qñ dñs apparuit ei. Exo. iij. Sol⁹ helias. iij. Reg. xvij. Sola agar Gen. xxi. qñ eis apparuerūt angeli. Castitas cui⁹ amore ꝓtēnenda sunt hominū maledicta vt bñdicamur a dño. ℔ est vt gr̄tiā a dño cōseq̄mur. Ut ab eo dirigamur. Ut hoīb⁹ vtiles efficiamur. ⌊Dñs tecū ⌋ponit in medio. q̄ gr̄am cōseruat inter⁹. ⁊ bñdictionē spūalis fecūditat⁹ opat exteri⁹. Recte ḡ postq̄z dicta est ⌊gr̄tia plena ⌋subiūgitur ⌊dñs tecū. ⌋q⁹ sic sine deo nihil facere possum⁹ aut habere. sic nec sine eo habita custodire. Jdeo post gr̄e donatōem necesse ē vt dñs sit nobiscū: ⁊ nobiscū custodiat q̄ nobis sol⁹ dedit.

Amendatio solitudis

Benedicta tu in m⌊ieribꝫ. vel inter mulieres ⌋vt iter dicat mediū participatōe. Dq⁹ ꝙgo cū fecūditate. et mater cū virginitate. Jpa enī erat mulier sex⁹ cōditōne. et futura mulier part⁹ fecūditate. nec tamē ꝓpt hoc incursura maledictōnem. sed magis ꝓsecutura benedictōez. Audito tñ ℔ ꝙbo ⌊ bñdicta tu in m⌊ieribꝫ ⌋turbata est. q⁹ in virginib⁹ bñdici sp optabat. Et ideo cogitabat q̄lis essz ista salutatio. q̄ ab initio videbat esse suspecta. Et vbi in ꝓmissiōe filij manifestū patuit virgi tatis priculū. vltra nō potuit dissimulare q̄n diceret. ⌊Quomodo fiet istō ⁊c. ⌋ Vl etiā ideo turbata est p̄ admiratōe. q⁹ sciebat oēs m⌊ieres maledictas esse in matre sua eua. ⁊ ideo audiēs se in m⌊ieribꝫ bñdici⌊ turbata cogitabat q̄lis esset ista salutatio. ⌋que ⁊ m⌊ierē dicebat ⁊ benedictā. Vel inter m⌊ieres ⌋.i. sup m⌊ieres. quia opa meliora fuerūt in ea q̄ꝫ i ceterꝫ. Virgo enī pepit. Patrē suū genuit. Portātē se portauit. Nutrietē se lactauit. Vacua ⁊ plena. Hūilis ⁊ sublimis. Paup ⁊ diues in vnū fuit. Qđ ante eā in nulla m⌊iere iueniri potuit. Nec solū bñdicta inter mulieres tm̄. q⁹ hoc pax videret: ꝫ iter m⌊ieres bñdictas singulari bñdictōe ī signis ⁊ bñdicta. Un ō ea ōr Ecc̄i. xxiij. In m⌊itudie electoꝝ habebit laudē: ⁊ inē bñdictos bñdicet. Jn ipa ei sola inuēta ē fecūditas cū ꝙgitare. q̄ duo nūq̄z antea pcē habuerāt. Un q̄dā. Partus ⁊ integritas discordes tēpore lōgo. Virgīs in gremio fedra pacis habent.

Dē

Jtē iō dicta ē ⌊bñdicta ī m⌊ieribꝫ ⌋nō tm̄ q⁹ sola sine ꝯcupīa ꝯcepit ⁊ sine dolore pepit: ꝫ q⁹ p oīb⁹ ī ple m⌊tiplicata ē. Et si enī carnal⁹ vnicū genuit filiū. ī eo tñ spūal⁹ mr̄ effecta ē magne m⌊itudis filioꝝ. q̄ꝫ tps ꝓmogenit⁹ ē. Un signant dictum ē Luce. ij. q⁹ peperit filium suum primogenitum. ⁊ ad Roma. viij. Ut sit ipe primogenitus in multis fratribus. Jtem per hoc q⁹ dicta est ⌊benedicta in mulieribus ⌋ designatur preciū marie que est mulier fortis. de qua dicitur ꝓuerbioꝝ

in fine. Procul ꝛ de vltimis finib⁹ p̄ciũ ei⁹. Quia enī p amore ꝟginitat⁹ ꝓtempsit maledictũ q̄ maledicebat sterilē in lege: ideo meruit benedici.

Benedicta tu in mlieribꝫ .l.i.p̄ oīb⁹ mlieribꝫ. dicit gloſa. Et hec gloſa text⁹ eſt ī Judith.xiij. vbi dic̄ ei Ozias ꝓncepſ ppli iſrl. Bñdicta tu filia a dño deꝰ excelſo p̄ oīb⁹ mlieribꝫ ſup terrā. Judic̄.v. Bñdicta inter mlieres iahel. Heſter.ij. dicit q̄ heſter habuit gtiā ꝛ mificordiā ſup omnes mlieres. ꝛ q̄ dilexit eā aſſuer⁹ pl⁹ q̄ oēs mlieres. Maria g̃ dicit bñdicta in mlieribꝫ. Judith p̄ mlieribꝫ. Jahel inter mlieres. Heſter inuenit gr̃am ꝛ mificordiā ſup oēs mlieres. amata ab aſſuero pl⁹ q̄ oēs mulieres. Jn q̄b⁹ ꝟbis ſignat ſūma bñdictio. Et he tres mlieres mariā exp̄ſſe figurarūt. Accipiam⁹ g̃ totū ꝛ dicam⁹ q̄ ipa fuit bñdicta in mlieribꝫ ꝛ p̄ mulieribꝫ. ꝛ inter mlieres. ꝛ ſup oēs mulieres. Bñdicta in mulieribꝫ ieo q̄ ipa ſola habuit q̄cquid boni fuit in mlieribꝫ. Sed bñdicta p̄ oīb⁹ mlieribꝫ: quia illa oīa habuit excellēti⁹. Benedicta fuit inter mulieres. q̄ ipa ſola illi⁹ maledictois expers fuit quā oēs mulieres ī matre ſua eua acceperūt. Bñdicta autē fuit ſup oēs mulieres. q̄ ipa habuit q̄ nulla alia vnq̄ accepit. ſcilicꝫ quicq̄d boni fuit in mulieribus.

Triplex aūt bon⁹ ſtat⁹ fuit in mulieribꝫ quē maria ꝓſecranit. Coniugal. Vidualis. Virginalis. Virginalē ſtatū habuit ante deſpōſatōem. Cōiugalē poſt deſpōſatōnem. Vidualē poſt filij paſſionē. q̄ niſi defuncto ioſeph nō videt q̄ ꝓmēdaret di ſcipulo. Si enī ipi credita eſt iuuēcula. nō videt q̄ iā fere q̄nq̄genaria ab eo tollere. Et ideo q̄ꝫ p mlias tñ p q̄ttuor mlieres exp̄ſſi⁹ figurata eſt. ſ. iudith viduam. p heſter ꝓiugatā. p rachel ꝛ rebeccā virgines. Sed q̄re p vnā viduā. ꝛ vnā cōiugatā. ꝛ duas virgines. Forte q̄ virgo ante partū ꝛ virgo pmānſit poſt partum. Propter hūc triplicē ſtatū dicit ei Eccl̄. xxiij. Jn iacob inhabita .l.i. ꝓiugatis. q̄ ſunt in iuncta. q̄ tribulatōem carnis habēt huiuſmodi.i. Chor̄. vij. Jn iſrl̄ hereditare .l.i.ī viduis. Que ei vidua eſt cogitat q̄ dei ſunt. i. Chor̄. vij. Sz in electis .l.i. virginibꝫ mitte radices. Sic ergo ipa ſola habuit q̄cq̄d boni fuit ī mulieribꝫ. Et notādū q̄ q̄ nobilis illa virgo iſrahel futura erat mater d̄i. thalam⁹ ſponſi. dilecta dilecti. vnica vnici. ideo dei fili⁹ ſingularit̄. imo mirabilit̄ ī ipa voluit opari. Ut que p̄ciū vniuerſitat⁹ ōbebat parere. cū ſtatu quolibz vniuerſitat⁹ haberet aliq̄d ꝓmūe. Et cū cōiugat⁹ q̄dē ꝓmune habuit partū .plis: cū cōtinentibus votū caſtitat⁹: cū virginibꝫ pſeuerātiā virginitat⁹. Ut dū cōtinentes: ꝓiugatas et ꝟgines partu ſuo redimeret. ſimul ei fruct⁹ triceſim⁹: ſexageſim⁹ ꝛ centeſim⁹ pueiret. Sed o tu fidelis vir q̄ de btā virgine ſentis ī bonitate. nō minorē in ea fructū triceſimū q̄ꝫ ſexageſimū vl̄ centeſimū intellige. Secure aſſeras q̄ nō min⁹ meruit pariēdo q̄ꝫ virginitatē ꝓfuādo. Pro varia g̃ in ipa opatiōe dei: fructus ei debit⁹ variā ſortit̄ q̄ntū ad ipaz appellationē. in alijs tñ nō ſic. q̄ neq̄ ꝓtinent ſine difficultate. neq̄ pariūt ſine corruptōe. Fuit etiā bñdicta p̄ oīb⁹ mlieribꝫ q̄ oīa illa habuit excellēti⁹. Oēs enī ꝓiugate habuerūt fecūditatē cū corruptōe. Vidue fecūditatē cū corruptōe p̄cedēte. Virgines caſtitatē cū ſterilitate. Ipa ꝟo ſola ſepauit p̄cioſum a vili. q̄ habuit ſtatū coniugalē ꝛ vidualē cū virginitate. et virginalē cū fecūditate. ꝛ ideo bñdicta p̄ oīb⁹ mlieribꝫ. Uñ et debet dici bñdicta ꝛ ſupbñdicta. Benedicta ab angelo. ſupbñdicta ab elizabeth.

Fuit etiā bñdicta inter mlieres. q̄ ſola expers illi⁹ maledictois quā oēs mlieres in eua ꝙrerūt. Beñ.ij. Multiplicabo erūnas tuas ꝛ ꝓcept⁹ tuos. Jn dolore paries filios tc̄. Al̄ q̄ maledictōe ipa fuit īmunis. Uñ Jſa.xlvi. Anteq̄ parturiret peperit. anteq̄ veniret partus ei⁹ pepit maſculū. q̄s audiuit vnq̄ tale: ꝛ q̄s vidit huic ſimile? Et ideo ſola inter mlieres bñdicta.

Fuit etiā bñdicta ſup oēs mlieres. q̄ nulla alia vnq̄ accepit q̄d ipā habuit. ſ. q̄ ꝟgo pepit. Q̄d nō tm̄ ſup oēs mlieres: ſz ſup oēm naturā ꝛ oēz itellectū fuit. ſcz q̄ deū genuit. Sic g̃ ſola habuit oē bonū q̄d ī mlieribꝫ fuit. Sola nō habuit maledictōnē: quā oīs alia mlier habuit. Sola habuit q̄d nūq̄ alia mlier hr̄e potuit. Propter ꝟ notabilit̄ d̄z Lu.p. q̄ maria iſta optimā ptē elegit. Loptimā q̄ntitate: quia

Bñdicta tu in mulieribus

totū habuit Loptimā]qlitate: qz puriozē z excellētiozē habuit. Loptimā] dignita/
te: qz dignioz pars intelligi nō potuit. Hec enī p se ꝺa est de btā virgine. LMa/
ria optimā ptē elegit]qz inter oēs q̄ vnq̄ partē acceperūt: hec sola optimā ptē ele/
git z habuit. Deꝰ aūt nullā elegit: qz sp totū habuit. inq̄ntū etiā fuit filiꝰ btissime
ꝺginis. Ecce illa q̄truoz et q̄bꝰ integraꝝ brītudo scrīss̄me ꝺgis .q̄ sunt īmunitas
ab oñi pctō. Uñ Laue maria] Bñe plenitudo. Unō Lgtia plena.] Diuīa societas
Uñ LDñs tecū] Prerogatiue singlarītas. Uñ LBñdicta tu ī mlieribꝰ.] Quoruz
duo ꝑma btificant īpaz ī se. Alia duo in ꝺpatōe ad omnia ad q̄ ꝓtīgit īpaz ꝺpare.
z hec nō ē nisi ad supi9. qz LDñs tecū.] z ad inferi9. qz Lbñdicta tu in mulierib9.] qz
mediāte illa bñdictōe quā habuit ī mulieribꝰ bñdicta fuit ad oīa ad q̄ ꝓtīgit īpaz
ꝺpare. eo ei q̄ deū genuit angelozꝝ restauratozē. hoīm redēptozē. demonū victorē:
beatā eam dicūt oēs generatōes. Et ß est qꝺ ōr Judith. xv. in ꝑsona marie. LTu
gl'ia hierusalē]q̄ designāt angeli: q̄ sp sunt in visiōe dei z pace. LTu leticia ísrl.]
p ísrl'aīe btōz: q̄ q̄nq̄ fuerūt iacob. i. luctatozes. nūc aūt ísrl'. i. videntes deū facie
ad faciē. LTu honorificētia ppl'i nostri.]p populū .s. iudeozꝝ. i. ꝺfitētiū pctā sua et
laudes dei. z gl'ificantiū deū: aīas iustozꝝ intelligo. LQue fecisti viriliter] vīcendo
diabolū: sicut ꝓphetatū erat Beñ. ij. Inimicicias ponā tē. Ipa ꝓteret caput tuū. L

Alit. Primū. s. LTu gl'ia hierl'm]. vor ē āgelozꝝ: q̄z ruina p eā repata ē. Scōm
.s. LTu leticia ísrl']vor ē hoīm. q̄z tristicia p eā letificata ē. Terciū sez. Ltu honori
ficētia populi nr̄i]vor est mulierꝝ: q̄z infamia p eam deleta est. Quartū sez. Lq̄ feci
sti viriliter]vor est mortuozꝝ existentiū ī limbo. q̄z captiuitas p eā redempta est z M
reducta. Aliter. LTu gl'ia hierl'm]. i. innocētū. LTu leticia ísrl']. i. penitentiuz.
LTu honorificētia populi nostri]. i. pctōꝝ. Hec ē ḡ btā plenitudo: z plena brī/
tudo dñe nr̄e. q̄ fons est z origo totī9 nr̄e brītudinis. Quicq̄d enī brītudis ab il/
lo magno mari. i. ab illa infinita bonitate dei trinitatis ad gen9 hūanū puenit: to/
tū p hāc venā defluxit. Et ideo q̄cq̄d nob mittit de supnis. p grāz actōes ad eā re
ferendū ē. p quā mediatricē habem9. pculdubio q̄cq̄d gratie obtinem9.

Dñs sa bñcē. Benedicta tu ī mlieribꝰ]. i. ī matribꝰ emollitꝫ. et in ꝺginibꝰ īfecūdis. Uel exp̄s H
it. Inter mlieres]. i. inter matres z ꝺgines. Sicut enī lapis angularis in du
obus ꝓsistit parietibꝰ. z int' duos parietes ī vtroq̄ stat pariete. sed nec tot9 in vno
nec tot9 in altero. sic maria in numero matrꝝ ē q̄ ad fecunditatē. z ī numero ꝺginū
q̄ ad incozruptōem. Sed nec oīno ī pariete matrū: qz est incozrupta. nec ex toto ī
pariete virginū qz est fecūda. Talem q̄ꝺpe decebat esse matrē saluatozis: vt medi/
atrix mediatozē. lapis angularꝫ lapidē pareret angularē. Job. xxxviij. Quis demi
sit lapidem angularē: Quasi diceret. Quis de lapide angulari lapidē demisit an/
gularē: Chr̄istus mediatoz dei z hoīm lapis est angularꝫ: in quē due cōcurrūt na
ture. diuina z hūana. stans in vtroq̄ piete. qz deus et hō: mediatoz dei z hoīm. i.
Thimo. ij. Justus cū deo. mortalis cū hominibꝰ. Quē de matre virgine nasci de/
cuit. vt in matre mortali concipetur mortalis. et in virgine cōcipetur iust9. Neces
se enim erat vt quicūq̄ p matris corruptōem concipeꝝ. et peccato originali conci
peꝝ iniust9. Et hec est ꝑma causa. Secūda: vt sicut ꝑmus adā de terra virgīe sa O
ctus fuerat. ita secūdus adam de virgine hō fieret. Tercia: vt sicut p euam virginē
facta fuit hūani generis ꝓditio. ita per mariā virginē fieret eiusdē repatio. Unde
canit eccl'ia. Paradīsi porta p euam cunctis clausa est tē. Quarta: vt qui in cel' ha
bebat patrē sine matre: haberet in terris matrē sine patre. vt sic quasi duob9 testi/
bus ꝓbaret xp̄i diuītas. in matrꝫ virginitate z pr̄is diuītate. Quīta: vt ꝓphetie ve
Bern. ritas respōderet. Isa. vij. Ecce virgo cōcipiet et pariet filiū tē. Beatus Bern. su P
per missus est gabriel. omelia scḋa. Deus siquidē est quē virgo pepit. qui matrez
suam singulari ꝺn celestibꝰ donatur9 gloria. singulari in terris p̄uenire curauit et
gratia. qua videlicz ineffabiliter z intacta concipet et pareret incozrupta. Porro
deum decebat huiusmodi natiuitas: qua nō nisi de virgine nasceret. Talis con/
gruebat et virgini partus: vt nō pareret nisi deū. Prouide factoz hoīm vt hō fierz
nasciturꝰ de homīe. talem sibi et oñibꝰ debuit delegere īmo ꝺdere matrē. q̄lē et se

decere sciebat ⁊ sibi nouerat placitura. Voluit itaq; eē ꝑginē de q̄ ĩmaculata ũma/culat⁹ ꝓcederet oĩm macl'as purgatur⁹. Voluit ⁊ humilē de q̄ mīris ⁊ humil' coꝛ de ꝓdiret. harū in se virtutū necessariū hoĩb⁹ saluberrimūq; exemplū ostēsur⁹. Dedit ḡ virgini partū: q̄ ei iā ante et virginitatis ĩspirauerat votū. ⁊ hūilitat⁹ ꝓgauerat meritū. Ꝯlioq̄n quō eā angel⁹ ĩ seq̄ntib⁹ gratia plenā ꝓnūciat. si q̄ppiā vl' parū boni qđ et ḡtia nō accepisset habebat. Ut igit̄ q̄ sanctū sanctoꝝ ꝓceptura erat pariter et paritura: sancta esset coꝛpe: accepit donū ꝑginitat⁹. vt esset ⁊ mēte: accepit hūilitatis. Dis nimirū ꝑgo regia gēmis oꝛnata ꝑtutū. geminoq; mēt⁹ pariter ⁊ coꝛpis decoꝛe ꝑfulgida. specie sua et pulcritudie sua in celestib⁹ cognita. celi ciuiū in se ꝓuocauit aspect⁹. ita vt et regis animū ad sui ꝓcupiscētiā inclinaret. ⁊ celestē nunciū ad se educeret de supnis.

Quare oporteꝛbat xp̄z nasci ō virgine

ET q̄ ꝑginal' ꝓceptio redēptoꝛē deceret: dictū est abrahā Gen. xv. cū reuersio Q
temis sui ꝓdiceret ei ꝙ ꝛbo. Quarta generatō reuertent̄ huc. Prima generatio fuit in adā: sine viro et femina. Scda in eua: de viro sine femīa. Tercia in nobis: de viro ⁊ femīa. Quarta scz xp̄i: sine viro de feīa. Et hec singular⁹. nec alia poterat inueniri q̄ posset succurrere trib⁹ ꝓmis q̄ pierāt. sz ista tres alias ad patriā de captiuitate reduxit. Igit̄ maria recte dicit̄. Bñdicta ĩt ml'ieres. q̄ ipa iter matres et ꝑgines prudēs mediatrix ⁊ mirabilit̄ media. ab vtroq; extremoꝝ illud sumpsit qđ optimū erat. ⁊ ꝓciosum sepauit a vili. Diere. xv. Et relicta sterilitate virginis ⁊ coꝛruptōe matr⁹: assumpsit sibi integritatē de ꝑgine. ⁊ fecūditatē ō matre. vt esset integra ⁊ fecunda. ⁊ nec sterilis nec coꝛrupta.

ENedicta tu inter ml'ieres Quasi media inter ml'ieres veter⁹ testamēti: et mu R
lieres noui. Ml'ieres veteris testamēti ad istā tendebāt sicut patz. cū oĩi affectu ad liberoꝝ ꝓcreatiōez intēderēt. vt ad istā puenirēt q̄ earū auferret oppꝛobriū. Unā ⁊ rachel legit̄ dixisse iacob Gen. xxx. Da mihi liberos: alioq̄n moꝛiar. Muli eres noui testamēti ad eā respiciūt: q̄ eis in exēplū ꝓponit. ⁊ q̄b⁹ ipa reddidit libertatē. Ipa ei triplicē statū bonaꝝ mulieꝝ sctificauit. bonū. s. meliozē. ⁊ optimū. i. cōiugiū. viduitatē. ⁊ virginitatē.

ENedicta tu in ml'ieribus. Potest ꝑ dici eo mō quo dictū ē Gen. xxvij. In pin S
guedine terre ⁊ in roꝛe celi desup: erit bñdictio tua. Ros celi ꝑginitas. pigue do terre fecūditas. Per mariā enī effusa est bñdictio sup ml'ieres. O q̄t ei⁹ auxilio ⁊ ꝓcib⁹ de maledictōe erepte sunt: ⁊ q̄tidie eripiunt̄. Ul' iō Lbñdicta ĩ ml'ieribus q̄ de alia nō legit̄. vt ꝑ ꝑ notet̄: q; nō solū inter ml'ieres gl'iam habitura sit. sz etiā q̄dam ꝓuilegio speciali sibi mulieꝝ dilectōem vēdicauerit ⁊ affectū. vtpote ꝑ quā euasit oppꝛobriū ser⁹ ille. Priusq; eteni maria ꝓcipet saluatoꝛē oppꝛobriū erat ⁊ ignominia esse ml'ierē ꝓpt̄ ꝓditōem ꝓme mīs. sil' ⁊ eē hoĩez ꝓpt̄ latrociniū ⁊ ꝓditōem ade. Filij enī eram⁹ ꝓditoꝛis ⁊ latroniss̄e. Un ō Isa. i. Principes tui. scz adā et eua Linfideles: socij furū. i. demonū. Et ꝓpt̄ ꝑ clamabat gen⁹ hūanū ad dominū saluatoꝛē sub tipo septē ml'ieꝝ Isa. iij. Jnuocet̄ nomē tuū sup nos. s. vt a xp̄o dicamur xp̄iani. Lauser oppꝛobriū nostꝝ. Oppꝛobriū igit̄ ꝓmoꝝ parentū ꝑ eā a nobis ablatū ē. ⁊ insup adeo generosi facti sum⁹. q; reg⁹ ⁊ regine celoꝝ effecti sum⁹ fratres. Merito ḡ bñdicit̄ Lin ml'ieribus ⁊ inter ml'ieres q̄ ꝑ quā tm̄ prime ml'ieris oppꝛobriū ablatū est a ml'ieribus. ⁊ tāt⁹ honoꝛ collatus est ml'ieribus. vt mulier celoꝝ regina ⁊ dei genitrix sit effecta. Itē in ꝑ q; dꝛ: Bñdicta tu in mulieribus ostēdit̄ ꝓcipua ei⁹ potētia ad impetrādū. Nā alie ml'ieres vꝛoꝝ rigoꝛē emolliūt. hec aūt dei seueritatē emollit. desigra ꝑ virgā q̄ pdurit aquā de petra. Nūeri xx. Nec pleni⁹ inuenies libꝛo. vi. ti. ir. ⁊ libꝛo. xij. pticula. vi. ti. xxi. q; maria ml'ier et ꝑga appellat̄. Itē iō Lbñdicta ĩ ml'ieribus. Iqsi sola de ml'ieribus ab vniuersis generatōib⁹ ꝓdicanda: et ꝓ omnib⁹ gl'iam habitura.

De eo q; dicit̄. Et benedict⁹ fruct⁹ ventris tui Capitulū. vij.

ET benedictus fructus vētris tui. A

Supius dixerat angel⁹ Lbñdicta tu in mulieribus. ⁊ elizabeth. Lbñdicta

Et benedictus fructus vētris tui.

tu inter mlieres]q̄si idē sentiētes de ꝑgine. Sed hic substituit angelus. nec dixit. [Bñdict⁹ fructus vētris tui.]q̄r fruct⁹ hic adhuc flos erat in orto virgis. Unō Isa. xi. Flos de radice ei⁹ ascēdet. Sed fruct⁹ fuit in mūdo. Medicina in cruce. Panis in sacramēto. Uita in aīa. Bītudo ī celo. Qō attēdens elizabeth supplet
Bern. uit qō angel⁹ nō dixerat. scz. [Bñdict⁹ fruct⁹ vētr⁹ tui.]Et ꝑ bñdict⁹. q̄r pulcer ad vidēdū. Suauis ad odorādū. Dulc⁹ ad gustādū. sicut ifra ūenies. Bīus ber. ad mariā. Nō q̄r tu bñdicta ideo bñdictus fruct⁹ vētr⁹ tui. Sed q̄r ille te puenit in bñdictōib⁹ dulcedinis. iō bñdicta tu. Uere etenī [bñdict⁹ fruct⁹ vētr⁹ tui]in q̄ bñdicte sunt oēs gentes. de cui⁹ plenitudie tu q̄z cū ceteris. q̄ꝫ q̄ꝫ differētī⁹ a ceteris accepisti. Ac ꝑ ß [bñdicta tu]q̄dē in mlieribꝫ. ille ꝑ bñdict⁹. nō in hoibꝫ. nō iter angelos. sz ipe est sup oīa de⁹ bñdictus ī secla. ad Ro. ix. Dicit bñdict⁹ vir. bñdicta mlier. bñdictus panis. bñdicta terra. ⁊ hmōi. sed singularit. [bñdict⁹ fructus vētr⁹ tui]cū sit sup oīa bñdictus ī secla. [Benedict⁹]i odore. [bñdict⁹]i sapore] [bñdictus]i specie. De odore Beñ. xxvij. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui benedixit dominus. An non vere benedictus cui benedixit dominus. De sapore dicitur. Gustate et videte quoniā suauis ē domin⁹. Item. Quā magna mltitudo dulcedis tue dñe. Itē Petr⁹. i. canonica. ij. Si tn̄ gustastis q̄m suauis ē dñs. Et ipe de se inuitās nos ad se Ecci. xxiiij. Qui edūt me adhuc esuriēt. ⁊ q̄ bibūt me adhuc sitiēt. Utiq; ꝓpter saporis dulcedinē ß dicebat. q̄ semel gustatus magis excitat appetitū. Bon⁹ fruct⁹ q̄ aiaꝫ esurientiū et sitientiū iusticiā esca et potus est. Itē de specie in ps. Et syon spēs decoris ei⁹. Itē. i. Pe. i. In quē desiderāt angeli ꝑspicere. Et btā agnes. Cui⁹ pulcritudinē sol et luna mirāt. Nec solū speciosus q̄ntū alij fruct⁹. sed sicut dr speciosus forma p filijs hoim. sic dicēd⁹ est speciosus p fructibꝫ vniuersis. Si enī ille fruct⁹ mortis nō solū suauis fuit ad
Christ⁹ germen vescendū. sed etiā teste scptura delectabilis aspectu. q̄nto magis hui⁹ vitalī fruct⁹ debem⁹ credere vinificū decorē. Ducatq; btus bern̄.

L Benedict⁹ fructus vētr⁹ tui.]Cōgrue christ⁹ fruct⁹ dr vētris ꝑginal⁹ singula liter ⁊ discretiue. q̄ ipm ꝓcepit in vtero ꝑgo mater. [In vtero]. i. et causa intrinseca. nō sicut alie mlieres. q̄ recipiūt ab extrīseco vnde ꝓcipiūt. Jō etiā christ⁹ dr germen. Un̄ Isa. xiij. In die illa erit germē dñi in magnificētia ⁊ gl'ia. ⁊ fruct⁹ terre sublimis. Quia sicut granū madefactū et ꝑpa substantia germē emittit. a q̄ est totus fruct⁹ sine ꝓtactu alteri⁹ gn̄i. sic maria madefacta gr̄a spūssancti sine cōtactu virili. et se sola germinauit christū. q̄ fruct⁹ ē bñdictus. q̄ ⁊ germen dicit propter hūilitatez. Jdeo dicit ipa Ecci. xxiiij. [Birū celi]. i. illū q̄ oīa claudit ⁊ cōtinet [circuiui]gremio uteri mei [sola]. i. sine adiutorio virili. De ß germine dicit p̄ Ezech. xxxvij. Suscitabo eis germē iustū noīatū. Nemo aūt ali⁹ dici ꝑt ꝑpe [fruct⁹ ventr⁹]imo ventris et renū. q̄ et a matre ꝓcipit. et generat a p̄re. Cōgrue autē appellat christ⁹ fructus.

Quia sicut fruct⁹ et herba nascitur. vl' et arbore. aut a terra ipaz nō violans. sic et christus de virgine.

Christ⁹ fructus Quia sicut fruct⁹ bonus arbore vl' terrā de q̄ nascit ꝺmēdabilē reddit. sic ⁊ christ⁹ virginē gloriosam. de q̄ tota bñdicta tot⁹ est nat⁹ bñdictus. Un̄ ⁊ ei hic dicitur. [Benedicta tu in mlieribꝫ. ⁊ bñdict⁹ fructus ventris tui.]

Quia fruct⁹ facit cognosci q̄lis sit terra aut arbor vnde orit. Sic christ⁹ ꝑginem. Un̄ Matth. vij. A fructibus eoꝝ cognoscetis eos. Jbidē. Nō potest arbor bona fructus malos facere.

Quia sūpt⁹ sub foliis accidētiū fruct⁹ iste ī sacramēto delectabilior est aīe digne sumentī. q̄r ibi aīa plus lucrat. q̄ntū ad p̄sens dico. Fructū aūt istū nō gustabit ī futuro arbor. i. hō. q̄ fructū bonū nō fecerit in p̄senti.

Itē fruct⁹ dicit a fruor frueris. Et est frui amore iherere alicui rei tm̄ ꝓpter seipam. Christ⁹ aūt q̄ in sacramēto nr̄a refectio est in via. fruitio erit in patria. Cui⁹ fruitio facit beatū. Et hanc fruitionē merebit. q̄ christū ponit finē gaudij sui. Jō dicit ī ps. Cum dederit dilect⁹ suis somnū. ecce hereditas dñi filij merces fruct⁹ vētr⁹.

Fructus enī cōsuete in cena sumīt.q̄ est refectio ꝓtra somnū. Et christ⁹ fructus ē quē in illa cena vltima expectamus. de quo fructuabim⁹. sicut vulgariť solet dici. Post fructū nō solet apponi ferculū aliud. neq; ꝓmestio. sed post cenā. Cū g̃ christus dederit dilectis suis somnū. ecce hereditas dñi. que etiā merces filij est. quā dabit dñs suis fidelibꝫ. ꝛ dat q̄tidie. nō aliā. s. ꝙ seipm. q̄ fructus ventris est benedicti. O hereditas nec decessiōe patris obtenta. nec successiōe trāsmutēda ad posteros. nec inter fratres diuidēda. nec angustior multitudie coheredū. Hec est hereditas p̄clara. de qua p̄s. Funes ceciderūt mihi in p̄claris. eteni hereditas mea p̄clara est mihi. Vere p̄clarā habz hereditatē. cui⁹ deus est hereditas. Qui deum possidet. et a deo possidet. Qui terrā accipit in hereditatē. obscurā habz hereditatem. ꝛ illi ceciderūt funes in obscurꝭ. Maledicta hereditas. qz illi maledixit dñs Deū. ij. Maledicta terra in ope tuo. Et qz ad hāc festinať in principio. ideo hec i nouissimo bñdictōe carebit. Prouer. xx. Et nota q̄ dicit in ꝓncipio. i. q̄ terrenā hereditatē ꝓponit celesti. Itē hec est hereditas. de qua dñs dicit Ecci. xxiij. Hereditas mea sup mel et fauū.

Multiplex cōmēdatō b⁹ fructus

Fruct⁹ aūt iste miri est odoris. Optimi coloris. Et vinifici vigoris. Odore allicies. Sapore reficies. Colore iocūdās. Et vigore corroborās. Tactu lenis. Aspectu delectabilis. Gustu suauis. Durabilitate pennis. Huc appetit esuries sine tormēto. Hāducat sine fastidio. Ipo satiať sine supfluo. Per eum sanať sine recidiuo. Fruct⁹ optim⁹ ꝛ sapidissim⁹. Saniss̄im⁹ ꝛ iocūdissim⁹. oīe delectamētū i se habens. ꝛ ois saporis suauitatē. Dis tamē q̄ gustauerūt. quoniā suauis ē dñs. Sapit q̄dem p diuersitate gustantiū. Allijs māna ꝓpter dulcedinē. Allijs fauū ꝓpť cōtemplatōem. Allijs butirū ꝓpter deuotōis pinguedinē. Allijs panē ꝓpter fortitudinē. Allijs vinū ꝓpter cōpunctōez. Allijs oleū ꝓpter cōsolatōez. Allijs lac ꝓpť humanitatē. Allijs mel ꝓpter diuinitatē. Allijs lignū ꝓpter eternitatē. ꝛ hmōi. F

Hic est fruct⁹ ligni vite. i. beate virginis. q̄ creuit in paradiso. i. in ꝛginali vtero. de q̄ q̄ digne comederit. morte nō gustabit in eternū. Unde dicit Job. vi. Caro mea ꝛe est cibus ꝛē. Hic latuit sub flore virginitatꝭ i conceptōe. Apparuit i natiuitate. Maturuit in p̄dicatiōe. Collect⁹ est in arbore crucis in passiōe. Isaie. liij. Qui abscisus est de terra viuentiū. Hic fruct⁹ apparuit cādid⁹ in natiuitate. ꝓ ꝛginitatē ꝛ innocentiā. Viridis in eternoꝫ ꝓmissiōe. Splēdid⁹ in trāsfiguratōe. Rubicund⁹ in passiōe. Pallid⁹ et discolor in sepulcro. G

Benedict⁹ fruct⁹ vētris tui. Quomodo aūt fruct⁹ hui⁹ sentiať dulcedo. docetur Lañ. ij. vbi dic̄ fidel aīa. Sub vmbra illi⁹ quē desideraueraī sedi. ꝛ fructus ei⁹ dulcis gutturi meo. Umbra christi ꝓpe est coꝫ imitatio q̄ fecit in passione. qñ scapulis suis cruci affixis obumbrauit eccl'ie. vt feruoꝛē paterne iracūdie eidem tparet. In hac vmbra vita est anime. extra hanc vmbrā sola mors. Treno. i fine dicit christo. In vmbra tua viuem⁹ in gentib⁹. Et bñ dicit in vmbra. q̄ respectu corpis sola q̄dam apparētia est. Silr q̄cq̄d boni facere possz optimus bō ꝓ deo respectu eoꝫ q̄ de⁹ fecit ꝓhoīe. nihil est nisi vmbra q̄daz ꝓtenuissima. Quā tū etiā distat res ab vmbra. tātū a passionib⁹ nr̄is q̄s ꝓ deo sustinem⁹ distat passio christi. si ei⁹ circūstantie diligenter notent. Bene aūt passio dñi fecit vmbram. in q̄ cōcurrerūt obscuritas pene. et claritas pietatis. Sedere aūt sub hac vmbra. est recḡescere in imitatōe dñice passiōis. vbi tria inueniunt. Odor. ꝓtectio. ꝛ refrigeriū. Odor letabundū. ꝓtectio securū. refrigeriū facit q̄tū. De odore dicit sponso Cant. iij. Odor vnguētoꝫ tuoꝫ sup oīa aromata. Ibidē. Odor vestimētoꝝ tuoꝫ sicut odor thuris. Quere infra. libro. xij. pricula. ij. de delectabilib⁹ orti. i q̄rto delectabili. Itē btūs iohes euāgelista visitat⁹ a christo. dicit ei. Odor tu⁹ cum cupiscētias in me excitauit eternas. Itē Ecci. xxiij. Quasi balsamū nō mixtum odor me⁹. De ꝓtectōe in ps. Sub vmbra alaꝫ tuaꝫ ꝓtege me ꝛē. Itē. In vmbra alaꝫ tuaꝫ spabo donec trāseat iiq̄tas. Ale cpi fructꝰ q̄b⁹ volauit ad celū. Ut ale eius. brachia extēsa in cruce. De q̄bus dicit Malach. iij. Sanitas in pennis ei⁹. De refrigerio Iere. vi. Interrogate de semitis antiq̄s que sit via bona ꝛē. et D

Iohes euāgelista

inueniet refrigeriū aīabus vestris. Hec via christi dominꝰ. Dic ḡ fidelis anima. ℔Sub vmbra illi quē desideraui sedi. ⁊Ecce duo necessaria volētib sentire fru- R
ctꝰ hui dulcedinē et cōmunicare ei ad salutē. scz passiōis imitatio. Unde ℔Sub vmbra illi sedi ⁊letabūda. secura ⁊ q̄eta. Et desideriū intēsū. Uñ dicit. ℔Desidera ui. ⁊Itē in sessiōe norat reges. vt q̄escas puerse agere. Isa. i. Quia pri necesse est cessare a peccato. In sedēdo iferior ps corpis ihūs terrā q̄escit. pars supior ihūs celū laborat et mouet. Sedere ḡ est q̄escere ab appetitu tpaliū. et laborare p eter- nis. vt sic sentiat dulcedo fructꝰ hui. Uñ sequit. ℔Et fructꝰ ei ⁊. i. corpis ⁊ san- guinis ei ꝓceptio qua reficimur et sustētamur in via pegrinatiōis nre. Uel ℔Fru- ctus ⁊. i. efficacia sacramēti ℔dulcis gutturi meo. ⁊. i. intime affectōni mee. aīe mee. Et bene dr ℔gutturi ⁊p qđ vor trāsit. vt q̄ hanc dulcedinē sentire desiderat. pus cz L
ad hoc sacramētū accedat. ꝓfessus fuerit pcā sua. vt in voce exultatōis ⁊ ꝓfessio- nis sit sonꝰ epulantis. Itē O see in fine ℔Sedētes in vmbra ei ⁊vt sup. ℔viuēt tri- tico. ⁊ germiabūt q̄si vinea. Uiuēt tritico ⁊. i. corpe ⁊ sāguie xpi ℔Uiuēt ⁊ p gr̄az. ⁊ p gl'iam in futuro. Septuaginta dicūt. Inebriabunt tritico ℔Et germiabunt q̄si vinea. ⁊christū scz q̄ est vitis vera in suis opib humiliter imitātes. Humilitas enī in germine designat. Alioq̄n nisi pus sub vmbra ista sederint p imitatōem eoruz q̄ gessit christi in carne. et seq̄la vestigiorū que calcauit in cruce. ℔ fructu ⁊ ℔ triti co morient. Quia celestis panis nō est sanꝰ nisi sanis. Uñ q̄dam. In dñi mēsa q̄d tractas sedulo pēsa. Uiuere siue mori ꝓfert qđ porrigis. ori. Uiuere p causā. mo- ri p occasionē. Necessariū est etiā desideriū. scz venie gr̄e et gl'ie. Uñ dicit ℔desi de- raui. ⁊Job. iij. Antecz ꝓmedā suspiro. desiderādo scz hec tria ⁊c. Hoc aūt deside- riū digna ꝓmestio fructꝰ huius suscitat ⁊ inflāmat. Uñ ipemet dicit Ecā. xxiiij. Qui edūt me adhuc esuriēt ⁊c. Hec ptinet ad guttur ecclie q̄ hūc fructū ñ esurit.
Itē ℔fructꝰ ei dulcis gutturi meo ⁊Dulcis ei ē hic fructꝰ in ore pdicantib. Dulcior in palato meditantibus. Dulcissimꝰ in gutture gustantibꝰ.

Christus est dulcis M

Jn verbo. Uñ. Quā dulcia faucib meis eloq̄a tua. sup mel ori meo. Itē Joh. vi. dicit petrꝰ hāc ōgustās dulcedinē. Dñe ad quē ibimꝰ ꝝba vite eterne habes.
Jn exemplo. Mat. vi. Discite a me qz mitis sum et humilis corde.
Jn pmisso. Apocal'. ij. Uincenti dabo mānā absconditū.
Christꝰ est dulcis — Jn iugū iponēdo. Mat. xi. Tollite iugū meū sup vos ⁊c. Jugū ei meū suaue ē ⁊c.
Jn opatōe. Quia p eū ceci vident. claudi ambulant ⁊c. Matth. xi.
Jn peccatorū dimissiōe. Ezech. Quacūcz die peccator cōuersus fuerit ⁊c. omniuz iniquitatū ei nō recordabor.
Jn filiorz flagellatōe. Uñ. virga tua ⁊ baculꝰ tuus ipa me ꝓsolata sunt. Itē. Quo modo miserēt pater filiorū ⁊c.
Tandē sentiet dulcissimꝰ in pmū retributōe. qñ cibabit nos seipo qui est mānā ab- sconditū. Apocal'. ij. ⁊ torrente voluptatis sue potabit nos.

Item dulcis H

Gustui. i. Petri. ij. Si tamē gustastis quoniā suauis est dominꝰ.
Tactui. ij. Regū. xxiij. Ipe ē q̄si tenerrimꝰ ligni ꝝmiculꝰ. q̄ nihil mollidū tāgit.
Auditui. Quia ipe verbū dulce. qđ mltiplicat amicos. patri. s. Ecci. vi. Uerbū. s. et suaue.
Itē dulcis — Olfactui. Ecci. xlix. Memoria iosie in ꝓpositōe odoris ⁊c. Josias christus.
Uisui. i. Pe. i. In quem desiderant angeli pspicere.
Intellectui. quē illuminat cum sit veritas.
Affectui. quē pascit cum sit caritas.

De multiplici benedictōne bñdicti fructꝰ marie. O

Item de benedictōe huiꝰ fructꝰ benedicti dicit ꝓpheta deo patri. Dñe pueni sti eū in benedictōib dulcedinis. posuisti in capite ei coronā d lapide pcioso. Bene dicit pueniſti. qz has benedictōes ei ante ortū dedit
Prima bñdictio. sicut dicit ibi glo. ⁊ munitas peccati ⁊ impotētia peccādi. Caru- it enī originali. qđ ꝓbat mris ꝝginitas. ⁊ actuali. qđ patris diuitas. Jō vocat eū

petrus agnũ ĩmaculatũ.qz caruit macla originalis.z incõtamiatũ. qz caruit oĩi cõtagio actualis. Jdo dicit cãdelabrũ Exo.xxxvij. Exo.xxv. Facies cãdelabrũ
Christ⁹ candelabrũ ductile de auro mũdissimo.z pones ĩ eo lucernas septẽ. Christ⁹ recte dicit candelabrũ.qz illumiat omnẽ hominẽ venientẽ in hũc mũdũ. Ductile nõ fusile. qz nõ semine hois trãsfusum.sed ope sancti spirit⁹ deductũ. Et auro mũdissimo .id ẽ et purissimo virginis sanguĩe.q fuit aurũ mundũ in sanctificatõe.mundi⁹ in spiritussancti supuentõe.mũdissimũ in filij dei conceptõe.q ignis cõsumens ẽ. Jn filij enĩ dei cõceptõe ita pfectissime purgata est mater.vt nec etiã venialit postea posset peccare. Jdeo caro ei⁹ et sanguis dicũt aux mũdissimũ. Et pones ĩ eo septẽ lucernas. .id ẽ septẽ dona spũssancti .que reçeuerũt in christo. Et nota q̃ iohes baptista licz sanctificat⁹ fuerit in vtero.verũtamẽ potuit postea peccare saltẽ veniliter. Uñ dicit christo Mat.iij. Ego a te debeo baptizari .i.a potẽtia peccandi q̃ est a fomite.purgari zc.

℘ Secũda.ꝑsummata virtutũ pfectio. Licet enĩ in baptismo infundant ℣tutes pueros.nõ tñ cõsummate sunt.qz nõ potest adhuc eas pseq opando.sed christ⁹ habuit ꝑsũmatas. Uñ ysa.xij. Applhendẽt septẽ mlieres .i. vniuerse ℣tutes q̃ p septenariũ virũ vnũ .i.christũ.qui in instanti sue ꝯceptõis fuit vir pfectus q̃ntũ ad sapientiã z virtutẽ.et q̃ntũ ad organizatõez mẽbrorũ. Jdeo dicit. Nouũ faciet dñs sup terrã.femia circũdabit virũ. Quia alij hoies nouẽ mẽsibꝫ formant. De sapiẽtia Eccĩ.i. Ois sapiẽtia a dño deo est.z cũ illo fuit semp.z est ante euũ. De ℣tute .i.ad Ebꝛ.i. Jpe est dei virt⁹ et dei sapiẽtia.que vtraq nec minui potest ĩ se.nec
Boeci⁹ augeri. Uñ Boeci⁹. Stabilisq manẽs dat cũcta moueri zc.

℘ Tercia.omnis sapiẽtie z sciẽtie plenitudo .Virt⁹ enĩ pficit affectũ.sapiẽtia intellectũ. Et ipe pfect⁹ fuit in vtroq. Col.ij. Jn quo sunt oes thesauri sapiẽtie z scientie abscõditi. Ei⁹ enĩ sapiẽtia vniformit cognoscit pterita psentia z futura. Unde Eccĩ.xxiij. Oculi dñi ml'to pl⁹ lucidiores sup solẽ zc. Et ponũt hic q̃ttuor p q̃ ostendit nihil latere ipi⁹ sapientiã.z in infinitũ excedere lucẽ solis. Sol enĩ solus videt supficiẽ rei sibi exposite.sed nõ interiora ipi⁹ rei. Sed sapiẽtia dei attingit a
Bene dictio fine usq ad finẽ zc. Job.xxvi. Nud⁹ est infern⁹ coã illo .nec est opimẽtũ pditõi. Et ideo dicit.multo. pl⁹ ibi ponit.qz oculi solis.i.radij solũ videt corpalia. oculi dñi spũalia. Lucidiores.qz radij solis nõ vident nisi psentia.oculi dñi pterita.psentia z futura. Sup.qz sol solũmõ mittit radios ad ea q̃ sub ipo sunt. oculi dñi vident ea q̃ supra solẽ sunt sicut ea q̃ infra .De hac bñdictõne dr Deutero .xxxiij. Bñdictio eius q apparuit in rubo veniat sup caput ioseph zc. Joseph christ⁹ ac crescẽs. Unde. Jesus pficiebat sapiẽtia zc. Solutio. Ei⁹ sapiẽtia pficiebat extẽ siõe nõ intẽsione .Sic doctor extẽdens doctrinã ĩ discipulos pficit.z sicut candela que ex se candelã accẽdit pficit lumis extensiõe.nõ intẽsione.

℘ Quarta. plenitudo fruitõis.qz ab instanti cõceptõis sue ita plene fruebat.sicmõ.z qđ est mirabili⁹.fm eandẽ anime partẽ simul patiebat et fruebat. Jdeo dicit ĩ p
Aug⁹ sona christi hois. Prouidebã dñm in ꝑspectu meo semp.

℘ Quinta.diuersarũ naturaz vnio.que fm Augustinũ ral' fuit vt deũ faceret hoiem. z hominẽ deũ. Hec est bñdictio dulcedis.qz nec aĩa postq̃ a ℣bo assumpta ẽ ab eo sepata fuit.et ita nõ peccare aĩa christi potuit.nec caro similiter postq̃ a diuinitate assumpta est ab ea relicta est.vnde nec ꝓpter hoc corrũpi potuit in sepulcro. De istis quinq benedictõib⁹ dicit Deutero.xxxiij. Nepthalim abundãtia pfruet. Nepthalim interptat dilatatus. Hic est christ⁹ cui⁹ fides p totũ mundũ dilatata est. He sunt benedictões dulcedis. Terrene vero bñdictões.de quib⁹ dicẽs. Beatũ dixerunt populũ cui hec sunt.sunt amaritudis.qz in amaritudinẽ cõuertũt. Sed de hac dulcedine dicit Bene.xxvij. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui benedixit domin⁹.

℘ Equitur. Posuisti in capite ei⁹ .i.in principio pdicatõis ei⁹ corona de lapide pciosa .i.lapidib⁹ pciosis.scz duodecim aplis.qui eũ pdicantẽ quasi corona caput ambiebãt. Matth.v. Uidens ihesus turbas zc. et cũ sedisset accesserunt

ad eũ discipuli ei⁹. et aperiẽs os suũ docebat eos ⁊c̃. Hi sunt duodecim lapides quos summ⁹ pontifex portabat in rõnali. Exod. xxviij. Job. xxix. Cũ sederẽ q̃si rex circũstante exercitu ⁊c̃.

Aliter. ⌊Coronã⌋ eterne glorie. que finẽ nõ habet. que dicit̃ ⌊de lapide p̃cioso⌋ qui ẽ topazion. id ẽ omnicolor. q̃ ꝑm Gregoriũ om̃i colore resplẽdet. Est ergo sensus. ⌊Posuisti in capite ei⁹ coronã de lapide p̃cioso⌋. i. coronã gl̃ie omnẽ decorẽ habẽtẽ. Pro hac corona habẽda inq̃ntũ homo pugnauit ip̃e. et docuit om̃es pugnare. q̃ nõ coronabit̃ nisi q̃ legitime certauerit. ij. ad Thimo. ij. Assigna de lapide sub septenario vel duodenario.

Gregorius.

Moraliter. ⌊Posuisti in capite ei⁹⌋. i. in mente iusti. que ẽ caput. Eccl̃iastes. ix. Oleum de capite tuo ñ deficiat. ⌊Coronã de lapide p̃cioso⌋. i. ornatũ virtutũ. In hac corona q̃ttuor lapides p̃ciosi. Prudẽtia ab ante. vt caueat a futurꝫ. Justicia a posteriori. vt satisfaciat de p̃teritꝫ. Tẽperãtia a dextris. ne dissoluat̃ ꝑ ꝓspera. Fortitudo a sinistris. ne frangat̃ ꝑ aduersa. Et hec corona est dyadema.

Item fruct⁹ iste mirabilis. Uñ p̃s. ⌊Scitote quoniã mirificauit dñs⌋. i. pater ⌊sanctũ suũ⌋ scꝫ christũ. qui ẽ sanct⁹ sctõrũ. i. mirabilẽ fecit. ⁊ ꝫ m̃ltipliciter. U

Primo In cõceptiõe. q̃ñ femĩa circũdedit virũ. Hiere. xxxi. Interl̃. Gremio vteri sui. Isa. iiij. ⌊In die illa⌋ scꝫ dñice cõceptõis ⌊apprehendẽt septẽ mulieres⌋. i. vniuerse virtutes ⌊virũ vnũ⌋. i. christũ.

Secũdo In natiuitate. q̃ñ exiuit de vtero virgĩs clausa porta. Ezech̃. xliiij. Porta hec erit clausa principi. intrãti scꝫ ⁊ exeunti. sicut radi⁹ solis intrat ⁊ exit ꝑ vitrum sine sui ⁊ vitri corruptõe.

Tercio In p̃dicatõe. Joh̃. vij. Nunq̃ꝫ sic locut⁹ est homo. sicut hic loquit̃. Et petrus Joh̃. vi. Uerba vite eterne habes.

Quarto In passione. vbi posuit faciẽ suã vt petrã durissimã. Isa. l. Et sol obscuratus est. et petre scisse. Matth̃. xxvij.

Quinto In resurrectõe. quãdo nõ dedit sanctũ suũ videre corruptionẽ. sed cito resuscitauit. ⁊ clauso sepulcro exiuit.

Sexto In ascẽsione. q̃ñ virtute deitatis ascẽdit cũ triũpho. Isa. lxiij. Quis est iste q̃ venit de edom ⁊c̃. gradiens in multitudine virtutꝫ sue. Propter hec oĩa vocatũ est nomẽ ei⁹ admirabil̃. Isa. ix. Itẽ. Cãtate dño cãticũ nouũ. q̃ mirabilia fecit.

Aliter christus mirabilis X

In hoc q̃ cũ esset diues voluit ꝑ nobis fieri paup̃. ij. Chori. viij. Scitis gr̃aꝫ dñi nr̃i iesu christi. q̃m ꝓpter vos egen⁹ fact⁹ est cũ esset diues. vt illi⁹ inopia vos diuites essetis.

Quia cũ semꝑ esset in gaudio. ꝑ nobis voluit pati ⁊ mori in tormẽto vilissimo. ad Heb̃. xij. Christ⁹ ꝓposito sibi gaudio sustinuit crucẽ ⁊c̃.

Quia cũ essꝫ sũme ĩ nocẽs voluit iniqu⁹ reputari. Isa. liij. Et cũ iniq̃s deputat⁹ ẽ.

Quia pati voluit ꝑ inimicꝫ. q̃d multo pl⁹ est q̃ꝫ si ꝑ amicꝫ. Uñ Joh̃. x. Maiorem caritatẽ nemo habꝫ q̃ꝫ vt animã suã ponat q̃s ꝑ amicis suis. Habuit tñ maiorẽ. quia mortuus est ꝑ inimicis.

Quia cũ vno solo verbo posset saluare mundũ. q̃ dixit ⁊ facta sunt. tñ tot et tanta ꝑ mũdo voluit sustinere. Unde Luc̃. ix. moyses ⁊ helyas loquebant̃ cũ eo de excessu quẽ cõpletur⁹ erat in hierusalẽ. Et hoc totũ fecit vt nos ad amorẽ suũ allice ret. et viciũ ingratitudĩs in nobis extirparet. Ingratus enĩ fuerat hõ beneficio creatõis. q̃d sine pena ei dñs impẽderat. Sed beneficiũ recreatõis nõ sic. Beat⁹ Berñ. Demẽto hõ te et si de nihilo factũ. nõ tñ de nihilo redemptũ.

Berñ.

Et nota q̃ q̃druplex fuit volũtas in christo. q̃s pater mirificauit. sicut christ⁹ dic̃ de patre. ⌊Sanctꝫ q̃ sunt ĩ terra ei⁹ mirificauit oẽs volũtates meas in eis.⌋ Y

Deitatis. hec mirificata est omnia que sunt faciẽdo.

Ratõis. q̃ pati voluit. mori. et resurgere. que homĩes etiã sibi obediẽtes facit mori pctõ. et resurgere ꝑ gr̃aꝫ. Mirificata ẽ. pr̃i vsq̃ ad mortẽ obediẽdo. Phil̃. ij.

Volũtas

Sẽsualitatis. qua voluit nõ mori. Matth̃. xxvi. Pater si possibile est trãseat a me

calix iste. Hec mirificata est./se verũ hominẽ esse ostendẽdo. et infirmitatẽ nostraz se veraciter assumpsisse.

Cõpassionis. qua cõpassus est peccatorib⁹. Luc̃.xix. Uidens ciuitatẽ fleuit sup̄ illam ꝛc̃. Osee.vi. Misericordiã volo et nõ sacrificiũ. Quã mirificauit./etiã indignis cõpatiendo. Has inquã volũtates [mirificauit sanctis] nõ iudeis./aut paganis. qꝛ his scandalũ vel stulticia. i. ad Chori. i. ꝛc̃. [sanctꝫ] scꝫ [qui sunt ĩ terra ei⁹] id ẽ qui spem suã quasi anchorã in illa terra que est ei⁹. scꝫ terra viuentiũ fixerũt. ne seculi fluctibus submergant̃.

Multa alia de hoc fructu mirabili inuenies libro.xij. particula p̄ma.x. versu orti cõclusi. vbi ille ort⁹ dicit̃ mirabil̃. que debuissent hic scribi.

De maria frequenter salutanda Capitulũ.viij.

Igitur quia tam dulcis. tã festiua. A
i tam celebris. tã deuota. tã efficax. tã suauis./est salutatio quã christ⁹ mandauit beate virgini marie. quãdo mũdũ hac mediatrice saluare decreuit. dignũ et iustũ est vt a christicolis creberrime ꝛ deuotissime recitet̃ in terris. cũ a celicolis vt vere credit̃ freq̃ntet̃ in celis ad honorẽ et gloriã virginis gloriose. Uñ canit eccl̃ia. Te laudant angeli ꝛc̃. Si enĩ tã affectuose et sedule salutam⁹. caput nudam⁹. inclinamus. assurgim⁹. genua flectim⁹. salutatõnẽ totiẽs replicam⁹. familiares et cognatos ac socios magnatũ. quorũ cõsilijs ꝛ auxilijs in curijs indigemus. ꝛ ip̄oꝝ beniuolentiã captam⁹ exenijs et munerib⁹./ et quibuscũq̃ p̄ualemus modis. quid faciẽdũ est tã potẽtissime matri in curia vnigeniti sui. cui nõ solũ efficaciter supplicare. sꝫ etiã materna autoritate p̄ualet imperare.

Itẽ si ioculator esuriens ad plenã mẽsam diuitis cãtauerit./nũquid ei cib⁹ negabit̃? B
Similiter si q̄s tẽporalia cõtemnens./et gratiã esuriens veniat ad mẽsam matrꝫ dñi toto corde et affectu dicẽs. [Aue maria gratia ꝛc̃.] nũquid ip̄a largitas ei g̃tiã poterit denegare? Saltẽ ex quo gratia plena est./vl̃ aliqua fragmẽta gratie largietur. Ip̄a enĩ fauus melle⁹ est./cui dicitur Cãti.iiij. Fauus distillãs labia tua. q̄si bene cõpressus fuerit tactu labiorũ deuote orãtis./dulcedinẽ melleã facile distillabit. Ip̄a vell⁹ gedeonis madefactũ rore gratiarũ. quod cõpressiõe leuissima deuote salutatõis ꝛ oratõnis./larga distillabit stillicidia super terrã cordis humani. Ip̄a virga gracillima est p̄ summã humilitatẽ. que flatu aure tenuis. id ẽ humilis salutatõis vel oratõis facile poterit inclinari. Inclinata vero secũ afferet florez ꝛ fructũ suum.

Item si quis assidue magnatẽ aliquẽ aut potentẽ salutaret. licꝫ indignabundũ ꝛ superbũ. nõ esset tam illiberalis quin salutatorẽ suũ resalutaret aliq̃ndo. saltẽ vict⁹ importunitate. iuxta illud Eccl̃iastici.xliij. Erubesce a salutãtib⁹ de silẽtio. Nunquid magis indignãtis nature erit mater misericordie mulierũ humillima? Absit. Resalutat autẽ beneficia tribuẽdo. Satis enĩ p̄babile et credibile est q̄ qui sepe beate virgini salutationẽ angelicã replicaret. scꝫ [Aue maria] vsq̃ [fruct⁹ vẽtrꝫ tui]. ip̄m benedictũ fructũ a bñdicta matre q̃nq̃ in p̄miũ reportaret. C

Sed notãdum q̄ qui beatã virginẽ digne salutare vult aut orare. oportꝫ eũ pri⁹ animã p̄parare. Unde eccl̃iastici.xviij. Ante oratõem p̄para animã tuã. ꝛ noli esse q̃si homo qui tẽptat deum. Alioquin oportebit eũ iterare oratõem suã. qd̄ p̄hibetur Eccl̃iastici.vij. [Nõ iteres verbũ tuũ in oratõe.] id ẽ sic deuote ore. q̄ nõ oporteat iterare. Gregori⁹. Hic scilicꝫ vir sapiẽs nequaq̃ nos p̄hibet sepi⁹ veniã petere./sꝫ culpas iterare. Ac si apte dicat. Cum male gesta fleueris./nequaq̃ rursus facias quod p̄cibus iterũ plãgas. Minus enim efficax et vtilis est marie salutatio vel directa ad eã oratio./cũ p̄sumitur ab indigno. Unde anteq̃ dñs orare doceat discipulos Matth̃.vi. p̄mittit de virtutib⁹ instructionẽ. Sicut enĩ peccatores deus nõ audit. Joh̃.ix. sic nõ est speciosa laus vel salutatio in ore peccatorꝫ. Ecclesiastici.xv. In oratõe que desunt nobis suggerim⁹. et rogam⁹ et querim⁹ nostre cõpassionẽ miserie. Sed hãc nõ meret̃./qui aliene glorie cõgratulari nescierit. D

Grego.

Sic enim celesti hierusalẽ cõmunicamus in ratõne dati et accepti. cũ ei cõgratulationẽ impendim⁹.et ipa vicissim cõpassionẽ nobis. Q⁹ si sanctorũ omniũ gaudio cõgaudendũ est vt eos habeam⁹ ppicios.magis et frequẽtius oportet beate virgini cõgaudere.cui risum fecit dñs.vt omnes audiẽtes pariter corriderẽt.Sicut dixit sara Genes.xxi.Que figurabat mariã.Hinc est q⁹ a fidelib⁹ consueuit hec salutatio frequẽtari.nec ad insipientiã salutãtib⁹ si se dignos exhibeant./et se ꝓparent ad salutandũ.

Q⁹ autẽ hec salutatio acceptabil' sit marie./ostendit in eo q⁹ prius ab angelo legitur E
salutata.nec ipo foris stante./ꝫ ingresso ad eã. Ergo et angelũ te esse oportz./t ad eam intrare.si digne voluerꝫ salutare mariã. Angelũ facit.puritas.caritas.humilitas.que tria inueniunt in angelis pẽminere. Puritas./quia sicut a carne sic a car
Hiero. nis illecebris penit⁹ sunt imunes.Et sicut dicit Hieronym⁹.In carne pter carnem viuere nõ humana vita est./sed celestis. Caritas i vite cõmunioe probat. qz celestis hierusalẽ participatio ei⁹ in idipsum est. quia null⁹ ibi suũ aliquid esse dicit.sed sunt illis omnia cõmunia. Humilitas angelorũ in obediẽtia et ministerio cõprobatur.in quo sine murmure.sine cõtradictõne. sine deceptõe dño cõtemperant.Qui enĩ per tres istas virtutes angelũ se nõ exhibet.nõ est idoneus vt ad salutandã virginẽ admittat in cõclaue celesti.in quo maria assumpta est ad ethereũ thalamũ.in quo rex regum stellato sedet solio. Hec tria agnouit angel⁹ in maria. et hec tria querit gloriosa virgo in suis salutatorib⁹ inuenire. Unde et q Lgratia plena Ldicit.ad humilitatẽ refertur.que sola gratia meret implẽri .quia sicut dicit Jaco.iiij.Deus superbis resistit./humilib⁹ dat gratiã.LDomin⁹ tecũ Jad caritatẽ. quia deus caritas est.et qui manet in caritate in deo manet et deus in eo. LBene dicta tu i mlieribꝫ Jad puritatẽ. Q⁹ si hec habeas./et p hec angel⁹ sis .necessariũ est vt sis gabriel.id ẽ fortitudo dei.vt ñ tue ascribas fortitudini q̃quid boni habueris.sed diuine.Et sic tibi patebit ad mariã ingressus.

Item q⁹ digne tantã reginã salutare nõ sit q̃libet dignus. ostendit dñs eum ad eam F
salutandã nõ nisi angelũ misit. Per hoc euidẽter ostẽdens./q⁹ qui salutatõem suã ab ea desiderat acceptari./angelicã vt supra dictũ est viram debet imitari. Ut sit videlicz pacific⁹.quia inter angelos maior nõ opprimit minorẽ.sed omnes in sũma pace et quiete cõsistunt. Sit etiã humilis .Angelus enim hominẽ qui terra et cinis est./nõ dedignat custodire. nec inde erubescit. Sit obediẽs.id ẽ precepta domini adimplẽs sine inuidia. Stella enim differt a stella in claritate.nec tñ vna alij suam inuidet claritatẽ.Similiter angelus bono cuiuslibet socij nõ inuidet./ꝫ
Beda gaudet. Has ꝓpetates attribuit Beda angel' sup illõ Exod.xxv.Facies mihi sanctuariũ iuxta omnẽ siltitudinẽ quã ostendã tibi.

Nota etiã q⁹ ad salutationẽ marie tria principaliter nos inuitat.scz gabrielis exemG
plũ.qui eã primus legit salutasse./etiam anteqꝫ esset mater dñi. Resalutatõnis lucrũ.vt supra.Et iohãnis tripudiũ.Si enim nos se salutãtes resalutauerit .exultabit in gaudio infans. id ẽ gaudiũ ineffabile in vtero mẽtis nostre.vt possimus dicere.Ecce vt facta est vox salutatõis tue in auribꝫ meis exultauit in gaudio infans in vtero meo.Hinc dicit apl'us ad Roma.xvi .Salutate mariã q̃ multũ laborauit in vobis./pro vobis orãdo.in egiptũ fugiẽdo.pauptatẽ sustinẽdo. Sz H
qualiter salutabis.frequẽter.fideliter.sapiẽter. Frequẽter./quia tota pulcra ẽ .Lãticorũ.iiij.Jsaie.xxiij. Bene cane.frequenta canticũ./ vt memoria tui sit .Fideliter./vt corde ore et opere salutet. Ne merito possit btã virgo illud respõdere Jsa. xxix. Popul⁹ hic labꝫs me honorat./cor autẽ ipsor longe est a me. Sapiẽter./vt recta intentõne salutet.Quidã enim salutãt nobiles puellas.vt de illarũ familiaritate iactare se possint. Sic multi salutant frequẽter mariã./vt eã diligere videantur. Sed tales nõ resalutat.quia ipa nouit abscõdita cordis.sicut dicit ipa Ecclesiastici.xxiij. Penetrabo omnes inferiores terre. et inspiciã omnes dormientes. Nota nõ sunt digni salutari a nobis excõmũicatus. hõ alter⁹ legꝫ. hostis. J

Diabolus excõmunicatus est. quia falsificauit bullã summi pontificis. i. formã suam qui erat signaculũ similitudis dei .Ezechiel.xxviij. Item incendiarius fuit sanctorũ locorũ. id ẽ illorũ duorũ templorũ que fecerat deus. scz adam et eue. Omnes enĩ iusti templa sunt dei. vt dicit. i. ad Chorin .iij.et.vi. Templũ dei sanctum est qđ estis vos. Itẽ manus violentas iniecit in clericũ. imo in ipm papaz. id est christũ. Et quia nõ habet superiorẽ a quo petat absolutionẽ .et ab illo ñ vult. ideo nõ potest absolui. Propter hoc dicit. i. Regũ.ij. Si peccauerit vir ĩ virũ placari ei potest de⁹. si autẽ ĩ deum peccauerit vir. quis orabit ꝓ eo? Ille excõmũicatus salutat nos. dũ peccata spiritualia suggerit vt iterficiat. sicut ioab amasam salutando occidit. ij. Regũ.xx. Hunc resalutat. qui eius suggestioni cõsensum prestat. et fit excõmunicatus. ad Roma. i. Non solũ qui ea faciũt. sed qui eis cõsentiunt digni sunt morte. Nõ ergo salutand⁹ vl' resalutãdus est excõmũicatus. Johan.ca.ij. Si quis venit ad vos et hãc doctrinã nõ affert. nolite recipere eũ ĩ domũ. nec aue ei dixeritis. Qui enim dicit illi aue. cõmunicat opibus ei⁹ malignis.

Homo alteri⁹ legis est caro. cui⁹ lex contraria est legi spirit⁹. ad Rom.vij. Video alterã legẽ in mẽbris meis. repugnantẽ legi mentis mee. Horũ autẽ qui sunt alterius legis quidã sunt gentiles idola colentes. scz motus luxurie. qui in corde suo faciũt masculinas imagines ⁊ femininas. sic dicit Ezech.xvi. Fecisti tibi imagines masculinas. et fornicata es in eis. Alij sunt iudei qui legẽ ⁊ sacrificia carnaliter seruãt. id ẽ motus gule. Alij heretici latenter corrũpentes. id ẽ motus sub ꝓtutis vel necessitatis specie ad peccatũ inclinantes. Primi. i. pagani sunt occidẽdi gladio abstinẽtie. Psal. Accingere gladio tuo sup femur tuũ potẽtissime. Judei nõ sunt occidendi. sed fame ⁊ miseria cruciãdi. Heretici vero sunt cõburendi igne. quia spiritui sancto cõmittendũ est vt reuelet in talibus vtrũ spiritus sint ex deo. Vic homo alteri⁹ legis salutat. dũ caro voluptatẽ suggerit. hunc resalutat qui cõsentit ⁊ excõmunicat⁹ efficitur. Eccliastici.ix. Cũ saltatrice ne sis assidu⁹. nec audias illã. Hostis est mũdus. Unde Jaco.iij. Quicũqz voluerit esse amicus huius mũdi. inimic⁹ dei cõstituitur. Vic salutat. dũ diuitias suggerit vl' honores. dicẽs cũ iuda. Aue rabi. et osculatur eũ. et prodit simul. sed nõ est resalutãdus ꝓ consensum. Unde ps. Diuitie si affluãt nolite cor apponere. Horũ triũ saluratõnes nõ recipit maria. quia humilis ⁊ pauper et virgo fuit. vt dictũ est. Et ideo merito dixit ei angelus. Aue. id est sine omni ve.

Finit primus liber de
angelica saluratõe.

Incipit liber secundus de laudibus

beate marie habens septem particulas
In prima agit de .xl. specialib⁹ causis quare marie seruiendũ.
In secunda agit quomodo ipa nobis seruiuit in filio.
In tercia quomodo ipi seruiendũ de corde.
In quarta quõ ipi seruiendũ de singulis membris et sensib⁹.
In quinta quomodo ei seruiendũ de ore ⁊ labijs.
In sexta distinguit que ꝓprietates necesse sint volẽtibus ei seruire ad beneplacitũ suum.
In septima agit de festo eternitatis ad qđ bõ redijt ꝑ mariã et partũ ipius.

Cause quare marie seruiendū

Incipit particula prima de .xl. specialibus causis quare marie sit seruiendū.

Causa multipici seruire dei genitrici Debes dū viuis. post mortē viuere si vis.

Prima. Quia filius dei cui⁹ om̄is actio christiani est lectio. honorat et magnificat matrē suam. iuxta qd̄ p̄cipit̄ Exod. xx. Honora patrē tuū et matrē tuā ⁊c. Mater enī christi p naturā. mater est populi christiani p gratiā. Ideo de matre sua dicit ip̄e christ⁹ Isa. lx. [Domū maiestatis mee] scz mariā [glorificabo] Et paulo post. [Locū pedū meoꝝ gl̄ificabo.] Caput christi diuinitas. i. Chori. v. Caput christi de⁹. Pedes quib⁹ venit ad nos hūanitas. cui⁹ loc⁹ vterus v̄ginalis. Quē scz locū ꝓut possum⁹ debem⁹ honorare. qꝛ oīa bona venie gratie ⁊ glorie nobis inde affluxerūt ⁊ affluūt incessanter. Eccēs. i. [Ad locū vnde exeūt flumīa reuertunt̄ vt iteꝝ fluant] .i. reuerti debēt. p iugē recordatioonē. p debitā veneratōez. p gratiarū actionē. et h̄ vt iterū fluant.

Secūda. Quia spūssctūs mariā p̄cipit honorari. ibi. Adorate scabellū pedū ei⁹ qm̄ sanctū est. Quere libro. x. titulo. ix. ꝙ maria dicit̄ scabellū. Hoc scabellū ad litterā adorauerūt tres magi adorātes mr̄em cū filio. Mat. ij. Honorare siq̄dē mariā thesaurizare est sibi vitā eternā. Eccī. iij. Sicut q̄ thesaurizat. ita et q̄ honorificat matrē suā. i. mariā. Eph. vi. Honora pr̄em et mr̄ez tuā. qd̄ est mādatū primū in ꝓmissiōe. vt bñ sit tibi. et longeu⁹ sis sup terrā. Pater nr̄ christ⁹ q̄ genuit nos s̄m ꝙ de⁹. Uñ Jaco. i. Uolūtarie genuit nos v̄bo v̄itatis ⁊c. Et s̄m ꝙ hō mirabiliter pepit nos in doloꝛib⁹ passionis. Uñ Joh. xvi. Mlier. i. humana christi natura. cū parit tristiciā habz ⁊c. Uñ dixit Mat. xxvi. Trist̄ est anīa mea vsqꝫ ad mortē. Mater nr̄a maria: q̄ licz nō nisi vnicū filiū carnaliter genuerit. ī eo tamē spūalis mater effecta est magne multitudinis filioꝝ. q̄ꝝ p̄mogenit⁹ christ⁹. ad Ro. viij. Libro. vi. titulo p̄mo. ꝙ maria mater. mlta inuenies de huiusmodi.

Tercia. Quia q̄cq̄d reuerētie et honoris matri exhibet̄ totū redūdat in filiū. et ecōuerso. Uñ Eccī. iiij. [Qui seruiūt ei obseq̄ntes erūt sancto] .i. christo. q̄ est sanctus sctōꝝ. Dañ. ix. Et eos q̄ diligūt eā diligit de⁹. Sicut enī q̄ nō honorificat filiū nō honorificat patrē q̄ misit illū. Sic ecōtra nō honorificat filiū q̄ nō honorificat matrē que genuit illū. Hieronym⁹. Nimirū honor maternus ei⁹ ē qui natus est ex ea. Idē. Null⁹ honor matris ali⁹ est nisi cū ille iure honorat̄ q̄ nasci dignat⁹ est ex ea. Idē. Nulli dubiū quin totū ad gloriā christi ꝑtineat. q̄cquid digne genitrici ei⁹ impēsū fuerit ac solēniter exhibitū. Btūs ber̄. Nō ē dubiū q̄cq̄d in laudib⁹ matris ꝓferim⁹ ad filiū ꝑtinere. ⁊ rursus cū filiū honoram⁹ a mr̄is gloria nō recedim⁹. Ad h̄ desig̃ndū btā illa mulier q̄ extollēs vocē de turba Luc. xi. volebat filiū collaudare. dixit illi. Btūs vēter q̄ te portauit. ⁊ vbera q̄ suxisti. intelligēs p spiritūsanctū ī matris laudib⁹ filiū collaudari. Itē Idē significatū est Canti. ij. Ubi postq̄ꝫ se laudauerat fili⁹ dicēs. [Ego flos campi ⁊c.] statim trāsit ad ꝯmēdatōem matr̄ dicēs. [Sicut liliū inter spinas. sic amica mea inter filias] q̄ oñdit ꝙ laus sua laus mr̄is ē. ⁊ ecōuerso. Et vocat eā amicā. ad oñdēdū ꝙ sicut oīa ꝯmūia sunt v̄e amātib⁹. sic laus vtriusqꝫ ꝯmūis est vtriqꝫ. ⁊ ꝙ post laudē filij succedit laus matr̄ p̄mo loco. Itē btūs hildefonsus. Ut fiā seru⁹ deuot⁹ filij generati fidel̄ appeto fieri s̄u⁹ genitric̄. ⁊ vt ꝯpber s̄uire dño ī testioniū q̄ro sup me dominiū mr̄is ei⁹. Sic eī refert̄ ad dñm qd̄ s̄uit̄ ancille. ⁊ redūdat ī filiū qd̄ ī pēdit̄ mr̄i. sic alt̄nat ī nutrito qd̄ adhibet̄ nutrici. Sic trāsit honor ī regē q̄ defertur ī famlatu regine.

Quarta. Quia p ip̄az ⁊ ī ip̄a ⁊ ex ip̄a auget̄ gl̄ia patris et filij et spūssancti. Uñ ī Psal. [Magnus domin⁹ et laudabilis nimis in ciuitate dei nostri in monte sancto eius.] Licz enim in omni creatura sit deus

Hiero.

Bern̄.

Hildefonsus

magn⁹ et laudabilis nimis .tamē nominatim dicit̄ magnus et laudabil̄ nimis in ciuitate dei nostri. que est maria. De qua dicit̄. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. Alcuin⁹. In hac ciuitate et in hoc mōte magnus domin⁹ ⁊ laudabil̄ nimis ⌋imo audacter dico. maior et laudabilior q̄ꝫ in omnib⁹ creaturꝫ. Qui enī celo terraq̄ꝫ nō capitur .et qui mūdū pugillo cōtinet hui⁹ vtero clausus est. et inde assumpsit vnde patri obediēs vsq̄ꝫ ad mortē extitit. propter quod et deus exaltauit illū. et dedit illi nomē quod est sup̄ omne nomē. Dicat qui melius sentit. In nullo quippe mihi videt̄ maior deus q̄ꝫ q̄ se hūiliauit homo fact⁹. nec vnq̄ꝫ laudabilior q̄ꝫ q̄ factus est clemētior. qui omnipotētiā suā maxime parcēdo et miserēdo manifestat. Propter h̄ dicit̄ de maria .i. Cho. xi. Mulier gl̄ia est viri. Et prouerb. xij. Mulier diligēs corona est viro suo.

Alcuin⁹

Quinta. Quia p̄ ip̄am et in ip̄a ⁊ cū ip̄a ⁊ ab ip̄a habet mūdus et habuit ⁊ habiturus est omne bonū. id ē christū. qui est omne bonū. et summū bonū. et sine quo nihil bonū. qui est solus bon⁹. Unde ip̄e dicit Luce .xviij. Nemo bonus nisi sol⁹ deus. Et sine quo nemo bonus. qui omnib⁹ om̄ia factus est. vt oēs saluos faceret. ⁊ q̄ in futuro erit omnia in omnib⁹. i. ad Chorin. xv. id ē sufficientia omniū. Uel omne bonū potest dici illud triplex bonū. sine quo nō habet̄ summū bonū qd̄ ē christ⁹. Bonū. s. venie g̅tie et gl̄ie. Ideo de maria dicit hūana natura sap̄. vij. Uenerūt mihi oīa bona pariter cū illa ⁊c̄.

Sexta. Quia inuēta maria inuenit̄ omne bonū. Un̄ ip̄a dicit ꝓuer. viij. Qui me inuenerit inueniet vitā. et hauriet salutē a dño. Ecce vita gratie in p̄senti. et salus eterna in futuro. Et in his duob⁹ cōsistit q̄cquid necessariū est. Ideo ꝓuerb. xviij. dicit̄ de maria. ⌊Qui inuenit mulierē bonā⌋ id ē mariā ⌊inuenit bonū. ⁊ hauriet iocūditatē a dño. Iocūditatē⌋ duplicē. cōsciētie hic. leticie ī futuro.

Septima. Quia diligit diligētes se. imo etiā seruit seruientib⁹ suis. sicut infra ostendet̄. Unde dicit ꝓuerb. viij. ⌊Ego diligētes me diligo.⌋ Sed quicūq̄ꝫ diligitur a matre diligit̄ et a filio. et ecōuerso. et per cōseq̄ns a tota curia celesti. Un̄ sapie. viij. Hanc amaui ⁊c̄. Quere infra particula .iij. titulo q̄ debem⁹ marie dilectōem. Ideo dicit ip̄a cum filio Joh. xiiij. Qui diligit me. diliget̄ a patre meo et a filio meo. et ego diligā eum ⁊c̄. Sequit̄ in autoritate p̄ma. ⌊Et qui mane vigilauerint ad me inueniēt me.⌋ Uigilandū est ad mariā. mane gratie. fugata nocte peccati. Item mane. innouata cōscientia per penitētiā. Itē mane. vt volens ei seruire prius exierit a nocte peccati. Item mane tēporis surgendū est ad celebrandum seruitiū eius. ⌊Uigilauerint ad me⌋ id ē propter me habēdam ⁊ inueniēdā. Item ad me. id ē ad seruitiū meū quod decantandū est vigilanter et attēte. Unde multa miracula legunt̄ accidisse. Sequitur. Inuenient me. Felix inuētio inuenire gratie inuentricē. qua inuenta inuenit̄ omne bonū. Eccl̄iastici. xxxij. Qui vigilauerint ad illam. excipient ei⁹ benedictionē. Ideo iustus quilibet tradere debet cor suū ad vigilandū diluculo ad dominā. per quam redemptus est et reconciliatus. Eccl̄iastici. xxxix. Item sapiētie. vi. ⌊Qui de luce vigilauerit ad illā nō laborabit⌋ diu vl̄ in vacuū. ⌊assidentē enī illam forib⁹ suis inueniet⌋ semp̄ paratam auxiliari et pulsantē vt intret. Unde dicit in apocal̄. iij. ⌊Ego sto ad ostiū⌋ liberi arbitrij. Fores anime p̄ quas ad animā ītrat gratia marie. sunt timor ⁊ amor matris et filij. Istis foribus assidet pietas marie vt radius solis ad fenestrā clausam. que si aperiat̄ statim intrat radius. Assidet etiā tanq̄ꝫ ianitor ⁊ custos. ne diabolus vel peccatū subintrēt portas nostras ad iugulandū et dep̄danduꝫ. Porte iste sunt nostri sensus exteriores. Unde dictū est abrahe Gene. xxij. ⌊Possidebit⌋ .i. custodiet ⌊semen tuū⌋ id ē viri iusti. qui sūt filij abrahe ⌊portas⌋ .i. quinq̄ꝫ sensus ⌊inimicorū suorū⌋ .i. demonū et viciorū. quibus intrant ad animā iugulandam. Hieremie. ix. ⌊Mors intrat per fenestras⌋ sensuū scilicꝫ. Si de sapientia intelligatur. fores eius duo testamenta. Itē sapiētie. vi. ⌊Qui vigilauerit ꝓpter illam⌋ id ē mariā vel sapientiam adipiscendā ⌊cito erit securus. quoniaꝫ dignos se ipsa⌋

id ē mūdos et humiles [circuit querēs] circuit id ē vndiq; munit ne aliq̄ parte pateat ingressus hosti [⁊ in vijs suis] quādo videlicz imitātur illā [ostēdit se illis hilariter.] Uie illi⁹ sunt. humilitas. pietas. caritas. veritas. et hmōi. De quib⁹ ipsa cū sapiētia dicit Prouerb. viij. Beati qui custo diūt vias meas. Et de quib⁹ dicit Prouerb. iij. Uie eius vie pulcre. et om̄es semite illi⁹ pacifice. Itē de his dic̄ ip̄a Eccl'iastici. xxiiij. [In me gratia om̄is vie] scz que ducit ad vitā. id ē ad filiū meum. qui est vita. Custodiētib⁹ ⁊ ambulātib⁹ ꝑ has vias ostēdit maria seip̄az hilariter exeuntib⁹ ex h̄ mūdo. [⁊ in om̄i ꝓuidētia] quā ip̄a dat ad ꝯseruādā aīam [occurret illis q̄si adiutrix fidelissima.]

Boeti⁹ Octaua. Quia summ⁹ honor. summa gloria. ⁊ sūma vtilitas est seruire marie. et d̄ ei⁹ esse familia. Ei eī seruire regnare est. sicut dicit Boeci⁹ de dño. ⁊ eius agi frenis summa libertas est. Uñ et dicit̄ ei a filio. ĩmo a tota trinitate Isaie. lx. Gens et regnū quod nō seruierit tibi peribit. ⁊ gētes solitudine vastabunt̄. Bene dicit [solitudine.] quia destituti tāte matris auxilio. et ꝑ cōsequens destituunt̄ auxilio filij. et totius curie celestis. Sed ve soli. quia cū ceciderit nō habet subleuātem. Eccl'iastes. iiij. Seru⁹ autē marie si ceciderit ñ collidetur. q2 dña misericorditer supponet manū suā. Ip̄a enī sola post filiū comes est. q̄ possit subleuare cadentē. Uñ dicit cum filio Osee. ix. Ue eis. cū recessero ab eis vastabunt̄.

Ph̄us Iocunda est ad cōfabulādū. Uñ Sapiētie. viij. Erit allocutio cogitatiōis et tedij mei. Ph̄s. Facūdus comes in via ꝓ vehiculo est.

Humilis ad ministrādū. Quod apparuit Luc̄. i. q̄ñ mīstrauit elizabeth minori se.

Diues ad exhibendū. Sapiētie. viij. Sciens quoniā mecum cōmunicabit d̄ bonis suis.

Comes ista Potens ad protegēdū. Unde ip̄i potest secure dicere seru⁹ ei⁹ illud Job. xvij. Pone me iuxta te. et cui⁹ vis manus pugnet cōtra me.

Sapiens ad instruēdum. Quia doctrix est sapiētie dei. Sapīe. viij. Prouer. xiij. Qui cū sapiētib⁹ gradit̄ sapiens erit. amic⁹ stultoꝝ simil' efficiet̄.

Misericors ad supportādū. Unde de seruo ei⁹ dicit̄ in p̄s. Cū ceciderit nō collidet̄. quia domina supponet manū suā.

De illis autē qui nolūt seruire marie. vel qui peccant in eam. dicit̄ Isaie. xlv. Confundant̄ om̄es qui repugnant ei. vt iudei. pagani. heretici. et blasphemi. Itē Ecclesiastici. iij. Maledictus est a deo qui exasperat matrē suā. id ē mariam. Ipsa etiā dicit Prouerb. viij. Qui in me peccauerit ledet animā suā. om̄es qui me oderunt diligūt mortē. Quia qui diligit iniquitatē odit animā suam. Sil'e Thobie xij. Qui faciūt peccatū et iniquitatē. hostes sunt anīe sue. Talib⁹ dicit̄ Baruch iiij. Obliti estis eum qui nutriuit vos. et matrē vestrā cōtristastis. id ē ecclesiam vel mariam.

Nona. Quia de fonte vite qui est apud deum. ĩmo qui ip̄e est hauriens situla humilis et deuote oratōnis. larga refundit stillicidia seruis suis. maxime si habeant vasa cōuenientia. Quere libro. iiij. titulo. xxij. de misericordia ei⁹. Unde dicit cū filio Joh. vij. Qui sitit veniat ad me. et bibat. Quere libro. xij. particula prima. scilicz de orto. versu. vi. vbi ortus dicit̄ sitibūdus. Et hec impetratio gratie figurata est Johā. ij. Ubi vino deficiēte in nuptijs vinum impetrauit a filio. Nec solū gratiā impetrat. sed et impetratā conseruat. Et hoc necesse est. q̄ sicut dicit gregori⁹. Cito bonū perdit̄ quod a largiente nō custoditur. Propter hoc illi cōuenit illud Eccl'iastici. xvij. Gratiā hominis quasi pupillā cōseruabit. Gratia cōparat̄ pupille. quia sicut pupilla cito ledit̄. sic gratia dei de facili amittit̄. Item quia sicut pupilla diligētissime conseruat̄. sic et gratia dei omni studio et omni diligentia debet cōseruari. Item quia sicut subtracta pupilla nihil valet oculus. sic nihil valet homo sine gratia dei. Item pupilla est parua et nigra. sic gratia dei ab effectu. quia hominē facit paruū et contemptibilē in oculis suis. Item quia sicut pupilla oculum. sic gratia illuminat opus nostrum. Item quia sicut duplex pupilla duplici oculo est necessaria. sic et nobis duplex gratia preueniens

Grego.

Gr̄a est pupilla

Greg⁹. ⁊ subsequēs. Uñ gregori⁹. Tua nos dñe gratia p̄ueniat et sequat̄ ⁊c̄. Itē q̄ sicut in pupilla ꝯsistit vis visus corpalis. sic in gr̄a dei vis visus spiritualis.

Decima. Quia filio irato potētissime recōciliat seruos et amatores suos. Loquit̄ enim pacē in plebē suam. et sup seruos suos ⁊c̄. īmo et sup om̄es se suppliciter inuocātes. sicut patet in Theophilo.

Undecima. Quia tanta est ei⁹ benignitas q̄ nulli formidandū est accedere ad eam. Quere libro. iiij. titulo. xxiiij. de benignitate ei⁹.

Fulbt⁹ carnotē. Duodecima. Quia tanta est ei⁹ misericordia q̄ ab ea null⁹ repellit̄. Quere libro. iiij. titulo. xxij. de misericordia eius. Fulbertus carnoteñ. Que priuilegio virtutū in terris insignis enituit. nunq̄ terrigenis patrocinari desistit.

Tredecima. Quia donis et carismatib⁹ edificat seruos suos. vt filij sui ⁊ spūs sancti digna fiāt habitatio. Prouerb. xiiij. Sapiēs mulier edificat domū suam. i. familiā. Si ergo edificari desideras in habitaculū dei in spūsctō. ad Eph. ij. in fine. da operā ascribi familie eius.

Quō maria vestit seruos suos Quartadecima. Quia multiplici virtute q̄si multiplici veste adornat seruos suos. designata per dorcadem. que paupes vestiebat. Actuū. ix. Propter hoc de ipa scriptū est Prouerb. xxxi. [Nō timebit domui sue a frigorib⁹ niuis.] Frigora niuis gelicidiū peccati. Unde Ecc̄i. xliij. Frigidus vētus aquilo flauit ⁊c̄. Ul̄ [frigora niuis] pena gehēnalis. Unde Job. vi. Qui timēt pruinā irruet sup eos nix. Hoc dicit̄ de nolētibus agere penitentiā in p̄senti. Pruina gelascit in infimis. et cito deficit. et signat penā tēporalē leuem et transitoriā. Nix ruit de supernis. et signat diuinā vindictā. que subito ruet super capita impiorū. Uñ parab. i. Cum irruerit sup vos repētina calamitas ⁊c̄. Que scilicz vindicta duratiua est ineternū. sicut in libano sunt niues cōtinue. sicut dicit̄ Hiere. xviij. Nunquid de petra agri deficiet nix libani ⁊c̄. De huiusmodi niuibus dicit̄ iterū Job xxiiij. Trāsibunt ab aquis niuiū ad ardorē igniū vel nimiū. Uel hec frigora sunt p̄secutiones malorū. qui cōgelati sunt a flatu aquilonis. Eccl̄iastici. xliij. Imperio suo accelerauit niuē. Seq̄tur. [Omnes enī domestici ei⁹ vestiti sunt duplicibus.] Domestici marie specialiter sunt illi fideles. tam viri q̄ m̄lieres. quī tanq̄ serui et ancille ip̄ius obsequijs se et sua impendūt. Et cauētes ea que credunt tante domine displicere. p̄ posse suo mouent̄ ad omnia que beneplacita credūt ei. Isti [domestici] per oratōes et exēpla marie [vestiunt̄] a dño in p̄senti [duplicibus]. i. multiplicib⁹. id ē diuersis virtutū generib⁹. scilicz bysso castitatis. cocco gemine caritatis. iacinto desiderij celestis. ⁊ purpura regalis dignitatis. Que scz vestimenta sunt ad decorē et nitorē. Unde domin⁹ dicit anime dilectrici ⁊ ancille matris sue Ezechiel. xvi. Uestiui te discolorib⁹. Itē p̄s. xliij. Circūamicta varietatib⁹. Si de futuro ītelligat̄. [vestiti sunt] id ē vestient̄ [duplicib⁹]. id ē vtraq̄ stola. Unde Isaie. lxi. In terra sua duplicia possidebūt. Uel hec duplicia p̄pe tua corpis īmortalitas ⁊ aīe impassibilitas. Immortalitas ad dotes corpis. impassibilitas ad dotes aīe referat̄. E cōtrario negligentes seruire marie vestient̄ sicut diploide confusione sua.

Hec duplicia sunt

Fides et operatio. Fides vestis interior. que ornat animā corā deo. Operatio exterior que corā p̄ximo.

Sapiētia ad elidēdos errores ⁊ repellēdas hereses. ⁊ patiētia ad sustinendas tribulationes.

Caritas dei ⁊ p̄ximi. Quia caritas opit m̄ltitudinē pctōꝝ. Prouer. x. ⁊. i. Pe. iiij.

Opa misericordie corpalia ⁊ spūalia. q̄ sicut vestis duplex muniūt ꝯ frig⁹ inferni.

Mānsuetudo cordis ⁊ castitatis corpis. Unde oram⁹. Nos culpis solutos mites fac et castos.

Promissio vite que nunc est ⁊ future

Cōfessio peccati ⁊ laudis. Q, ꝯfessio sit vestis. dic̄ p̄s. Cōfessionē ⁊ decorē īduisti.

Imbui sacramētis christi ⁊ exemplis informari.

Hic diuino iuuari auxilio. ibi frui visione.

Aliter. Duplicia sunt. ornari iusticia que est declinare a malo. et facere bonũ. Simi D
liter castitas duplex. mẽtis et corpis. Uñ de fideli anima dicit̃ Apoca. xix. Datũ
est ei vt cooꝑiat se byssino splẽdente ⁊ cãdido. In hoc ꝙ dicit̃ byssino et cãdido
notat̃ duplex castitas. In hoc ꝙ dicit̃ splẽdẽte diffusio boni exẽpli. In hoc ꝙ di
cit̃ datũ ẽ ꝙ nemo potest esse ꝑ se cast⁹ vl̃ continẽs. sed tm̃ ex dono dei. Uñ Sa
pientie. viij. Aliter ꝯtinẽs esse nõ possum nisi hoc de⁹ det ⁊c̃.

Item duplex vestis bona oꝑatio. quasi forraturã habens recte intentõnis. De illis
enĩ q̃ faciũt oꝑa de genere bonorũ ꝓ inani gl̃ia vl̃ remũeratõe tꝑali dicit̃ Isa. lix.
Telas aranee texuerũt ⁊c̃. tele eorũ nõ erũt eis in vestimentũ. nec operient̃ operi
bus suis. oꝑa eĩ eoꝝ oꝑa inutilia ⁊c̃. Hypocrite siq̃dẽ penulas habẽt. i. vestes sin
gulares et defectiuas. qꝛ non bona intentõe bñ oꝑantur.

Itẽ duplex vestis. hiemalis et estiualis. Capa hiemalis patiẽtia et humilitas. con E
tra pluuiã grandinẽ ventũ et niuẽ tẽptationũ et tribulationũ. Estiualis sunt vir
tutes quib⁹ tẽpore pacis bonis oꝑibus vacat̃. scꝫ misericordia pietas cõpassio et
hmõi. Uel hec duplicia mutatoria sunt. sicut cõsueuerũt diuites et nobiles in cõ
uiuijs magnis et solẽnitatib⁹ assumere vestes nouas et p̃ciosas. Quia non est fas
indutũ sacco intrare palaciũ vl̃ ad regẽ. iiij. Hester. Pro cõgruentia enĩ solẽnitat̃
in natiuitate dñi induẽda sunt hũilitas deuotio et g̃tiaꝝ actio. In passione luct⁹
disciplina et cõpassio. Patiẽtia in festis martirũ. Sãctimonia in festis ꝯfessorũ ⁊
virginũ. vt ꝑ varietate festi ip̃e habit⁹ variet̃. Sicut videre ẽ in magnis ecclesijs
in habitu ministrãtiũ. In rubijs ꝑ martirib⁹. In viridib⁹ vl̃ croceis aut iacinti
nis ꝑ ꝯfessorib⁹. In byssinis ꝑ ꝟginib⁹. Propter hec dicit dñs eccl̃ie vl̃ fideli ani
me Ezech̃. xvi. Indui te mutatorijs.

Itẽ de triplici materia cõficit etiã nobis vestes. De pilis animaliũ. hoc est. de lana. F
nobis tribuẽs virtutẽ simplicitatis. De corticib⁹ herbaꝝ. hoc ẽ. de lino dãs patiẽ
tiã tribulatõis. i. ad tribulatões sustinẽdas. De visceribꝫ vermiũ mĩstrans nobis
viscera pietatis. quãdo scꝫ de eo qd̃ visceribꝫ nr̃is subtrahim⁹ de cibo ⁊ potu no
stro pauperũ viscera recream⁹. Et hec est p̃ciosior ceteris. sicut vestis serica p̃cio
sior vestibus alijs.

Largit̃ etiã nobis vestẽ polimitã. id ẽ diuersis virtutib⁹ velut filis distinctã. Est eĩ G
Isidor⁹ polimit⁹ ſm Isid̃. idem ꝙ multicolor.

Uestis enĩ cuiusqꝫ vita illi⁹ est. De purpura discipline. De bysso castimonie. De ia
cinto celestis cõuersatõis. De cocco gemine dilectõis. Uel ꝑ purpurã intellige pi
etatẽ que tingit̃ in sanguĩe alieno. Sed patiẽtia in sanguine ꝓprio. Caritas autẽ
in sanguine dñico. Et hmõi filis cõtexit̃ vest̃ polimita. Qui enĩ oꝑibus vni⁹ tm̃
virtut̃ studet. id ẽ vel soli castitati. vl̃ soli pietati. vl̃ soli abstinẽtie. vestẽ habꝫ vni
us coloris. Sed hoc nõ sufficit ꝟgini gl̃iose nisi sint amici sui et domestici exem
plo illi⁹ circũamicti varietate.

Itẽ ꝑ oratões et exẽpla marie acq̃runt̃ illa vestimẽta q̃ enumerat apl̃us ad Col̃. iij. H
dicẽs. Induite vos sicut electi dei et dilecti sancti viscera miſicordie. i. vestimẽ
ta calida. benignitatẽ scilicꝫ larga. humilitatẽ scꝫ leuia. modestiã scꝫ bñ cõpo
sita. patientiã scꝫ fortia. q̃si de panno bñ cõserto et firmiter texto. supportãtes
ĩuicẽ scꝫ q̃ñqꝫ ꝯmũicãda. Und̃ sequit̃. Et donantes vobismetip̃is ⁊c̃. Sup oĩa
autẽ hec caritatẽ habete qd̃ est vinculũ ꝑfectõis scilicꝫ vt sint bene colorata. quia
caritas est forma virtutũ. que deaurat et colorat virtutes. et sint bene cõsuta ꝑ di
lectionẽ. que est vinculũ ꝑfectõnis. Sequitur Et pax christi exultet in cordib⁹
vestris scilicꝫ vt sint suauia ad tangendũ. Ecce nouem paria vestimẽtorũ. quib⁹
qui modo adornant̃ merent̃ adiũgi nouẽ ordinib⁹ angelorũ. Et his omnib⁹ ad
ornat beata virgo domesticos suos. q̃bus ip̃amet est adornata. Unde dicit̃. Cir
cũamicta varietatib⁹. Uestit etiã seruos suos bysso innocẽtie et simplicitat̃. sindo
ne castitatis. et purpura caritatis. Propter hoc de ea dicit̃ Prouer. in fine. Bys
sus ⁊ purpura indumẽtũ ei⁹ q̃b⁹. s. induta ẽ. ⁊ q̃b⁹ induit ſuos suos. Itẽ ibidem.

[Sindonē fecit ⁊ vendidit.] Sindon est tela subtilis et mollis ex bisso facta. et signat nouitatē sancte cōuersatiōis. Hanc facit nobis maria tribuens gratiā castitatis. a qua incipit cōuersatio sancta. Hanc etiā vestē tūc nobis qđāmodo vendit. qñ nobis eā largit̄. ⁊ inde a nobis digne glorificat̄. Hanc etiā [sindonē] sibi tunc [fecit] qñ castitatē vouit. Tunc [vēdidit] quādo ꝑ votū virginitatꝭ filio dei cōplacuit vt incarnaret̄ in ea. Uñ dicit ei ꝓpheta. [Cōcupiscet rex decorē tuum] id ē virginitatē tuā. Itē vt huiusmodi vestimēta meliꝰ sedeant et aptētur seruis suis. ꝯfert vnicuiq; zonā vel cingulū tēperātie refrenātꝭ p̄uos motꝰ. Uñ seq̄tur. [Et cingulū tradidit chananeo.] Qđ interp̄tat̄ emulator vl̄ zelotes siue p̄paratꝰ aut negociator. Ul̄ chananeꝰ ꝯmutatꝰ. s. a vicijs ad v̄tutes.

De cingulo

Largitur maria vestem

Talarē. ꝑ ꝑseuerantiā. Gene. xxxvij. Fecit iacob ioseph filio suo vestē polimitā et talarem.

Candidā sine admixtiōe macule mortal̄. Quia [vestimentū mixtū sanguīe]. i. corpꝰ mortali peccato fedatū [erit in cōbustionē]. Isa. ix. Idō dicit̄ Ecclesiastes. ix. Omni tēpore vestimēta tua sint cādida. Uel vestimentū mixtū sanguine cōuersatio polluta ꝑ luxuriā. Apocal̄. iij. [Ambulabūt mecū in albis.] scz si fuerint in albis. Et loquit̄ de illis [qui nō inquinauerūt vestimēta sua.] id ē corpa ꝑ maculam peccati mortalis.

Inconsutilē. ꝑ integritatē ⁊ vnitatē ꝯuersatōis exterioris ⁊ interioris intentōis. ne sit dissuta ꝑ duplicitatem. vl̄ simulatiōez. vl̄ hypocrisim. exēplo tunice dñi. Joh. xix. Itē Leui. xix. Nō īcidetꝭ carnes vr̄as neq; figuras. aut stigmata facietꝭ vob.

Largit̄ maria vestē

Fulgidā ꝑ exemplū. Unde Matth. v. Luceat lux vr̄a corā hoībus vt videāt opa vestra bona ⁊c. Propt̄ h̄ angeli apparuerūt ī dñica resurrectōe ī veste fulgēti Lu. xxiiij. Ut postq̄z surrexerꝭ a pctō. fulgeat ꝯuersatio tua alijs ꝑ exemplū.

Odoriferā. ꝑ fragrantiā opiniōis. Canti. iiij. Odor vestimētoꝝ tuorū sic̄ odor thuris. Geñ. xxvij. Statimq; vt sensit vestimēti eiꝰ fragrantiā bñdicens ait ⁊c. Talē habeto. si vis bñdici a vero ysaac. Quere de hac fragrātia paulo infra.

Subtilem. ꝑ discretōez ⁊ suijpiꝰ discussionē. Eze. xvi. Indui te subtilibꝫ.

Calidā. ꝑ caritatē. Job. xxxvij. Nōne vestimēta tua calida ⁊c. Parab. vi. Nūq̄d p̄t hō abscōdere ignē [caritatꝭ] [in sinu] cordis. [vt vestimēta eiꝰ]. i. ꝯuersatio ⁊ mores [nō ardeāt] vt calefaciāt tangētes. Hec est vestis quā hester. id ē maria mittit mardocheo. i. penitēti. induto sacco. q̄ significat̄ timor seruilis. cū q̄ nō intrat̄ ī palaciū assueri. hoc est in celū. sicut legitur Hester. iiij.

Geminā. ꝑ dilectionē dei et ꝓximi. Uel propter cordis et corpis honestatē. Pro q̄ dabitur stola gemina. Unde sup̄. Domestici eiꝰ ⁊c. Sed priꝰ exuenda est vetus cōuersatio. Zacharie. iij. Auferte vestimēta sordida ab eo. Itē. i. Jude. Odientes eam que carnalis est maculatā tunicā. Aliter enī nō pōt noua ꝯuersatio q̄si noua vestis indui. Si v̄o vestis hec nō pōt omnino exui. saltē sepe ꝑ penitētiā debz lauari. Isa. i. Lauamini mūdi estote ⁊c.

Largit̄ etiā quibusdā vestem saccinā vel cilicinā. quibꝰ scz inspirat gr̄am faciēdi penitentiā. Unde potest dicere cū filio illud Isaie. l. [Induā celos]. i. celestes viros [tenebris]. i. lugubri habitu penitētie. [et ponā saccū operimētū eoꝝ.] Filiū etiā dei et suū induit ipa sacco nostre mortalitatꝭ. quo indutus fecit ꝓ nobis penitentiā in cruce. ⁊ tantū vestitus fuit sacco illo q̄ totus diruptus fuit in cruce. Unde filius patri. [Concidisti] id ē concidi ꝑmisisti [saccū meū] id ē carnē. clauis scilicz et lancea. De hoc sacco dicit Job. xvi. in persona christi. Saccū consui super cutem meam.

Largit̄ etiā quibusdā specialibꝫ suis vestē quasi de eodē panno quꝯ induta est. De qua dicit̄ Prouerb. xxxi. [Stragulatā vestē fecit sibi ⁊c.] Et hoc ꝓcedit ex maximo affectu misericordie. Qđ notat̄ ꝑ hoc q̄ hec auctoritas cōtinet̄ sub lr̄a Mem. quod interp̄tatur viscera. quia ꝑ hoc maxima misericordie viscera nobis ostēdit. Stragula dicit̄ a stragos. qđ interp̄tat̄ talus vel variuz. Uestis ergo stragulata

Cause quare marie seruiendū

est ꝙuersatio talaris ꝑ ꝑseuerantiā. varia vl' polimita vt tunica ioseph ꝑꝓ ḡtiarū donoꝝ vel bonoꝝ opeꝝ varietatē. vt talis aia dici possit circūamicta varietatib⁹. Uel ⌊stragulata⌋ q̄si varietate picture vl' texture firmiter ꝙposita. ꝛ ꝫ vult glosa. q̄ lis solet dici brosdata. Uel texta firmiter ꝑpter caritatis q̄ nunq̄ excidit indisso/lubilitatē. q; ⌊Laque mꝫte⌋ tribulatōnū ⌊nō poterūt extinguere caritatē⌋ Uel ⌊stragulata⌋ .i. varia et diuersoꝝ colorū. quib⁹ significat diuersitas ꝓtutū. scz castitas. hūilitas. patiētia. ꝛ hmōi. Hec est vestis polimita ioseph. Et dicitur ⌊stragulata⌋ a stragulo qđ est pann⁹ q̄ supponit lecto ꝛ sedili. ꝛ dicit tapetū in gallico. Uñ. iiij. Regū. viij. Tulit azahel stragulū. ꝛ infudit aquā ꝛ expandit sup faciē ei⁹ ꝛē. ⌊Fecit sibi⌋ q; a se debz incipe. ⌊Byssus ꝛ purpura indumētū ei⁹. ⌋ Byssus candidaz significat innocētiā. purpura coloris sanguinei patiētiā. Uñ enī q̄s exemplo dñi patit innocēter. tūc coꝛā dño ornat eius aia elegāter. Uel iō stragulū. q; et in stratu ꝛ in amictu idoneū sit. sicut dicit Jsiō. Uel ⌊stragulata vestis⌋ ḡtia religiose cōuersatōis. q̄ principalit cōsistit in trib⁹. In ꝙtinentia mēbroꝝ. In obediētia mandatoꝝ. In tolerātia ꝑsecutoꝝ. Stragulata enī sicut q̄dam volūt. dicit q̄si triangulata. Tres anguli sunt. animi deuotio. primi ꝙpassio. ꝛ carnis mortificatio. Primū ad deū. Scōm ad ꝓximū. Terciū ad seipm. Uel tres anguli. Laus dei. Utilitas sui. Exemplū ꝓximi. Uestitus est ḡ veste stragulata. q̄ tria hec intēdit i verbis et opib⁹ suis. Oīb⁹ istis modis ⌊veste stragulatā fecit sibi⌋ maria. Habuit enī varietatē donoꝝ et gratiaꝝ. ministrationū ꝛ opatōnū. manifestatōez spūs. sermones sapientie ꝛ sciētie. fidē ꝛ gr̄am sanitatū. opatōes virtutū. ꝓphetias. discretōes spirituū. genera linguaꝝ. interꝓtatōes sermonū. ꝛ cetera hmōi q̄ enumerāt .i. ad Chor̄i. xij. Jtē habuit differētias virtutū. scz iusticiā. ꝓdentiā. fortitudinez. temperātiā. ꝛ ceteras vniuersas ꝛ singulas. Jtē habuit differētias graduū. q; fuit angelica cū angelis. ꝓpheta cū ꝓphetis. apl'a cū apl'is. martir cū martiribꝫ. contemplatric cū cōfessoribꝫ. virgo cū virginibꝫ. Et hec oīa supercellenter. Unde. Multe filie cōgregeuerūt diuitias. tu supgressa es vniuersas. Jtē habuit differētias statuū. q; fuit ꝟgo. cōiugata. ꝛ vidua mortuo ioseph. Jtē habuit differentias vitaꝝ. q; fuit activa ꝛ ꝙtēplativa. Lya et rachel Maria ꝛ martha. Jtē habuit differētias meritoꝝ et ꝓmioꝝ. ꝓus hūil' ancilla. tādē sublimis regina. Dicit ergo ⌊Stragulatā vestē fecit sibi⌋ scz q̄ ornaret. nō ad inanē gloriā. sed vt placeat sponso suo. Hypocrite enī faciūt vestes. nō ad se ornandū. sed ad vendendū ꝑcio laudis humane. Nota q; aliq̄ libri habēt ⌊Stragulā vestē fecit sibi⌋ ꝛ ē idē q; vestis polimita seu examita. i. pluribꝫ filis texta. Deꝫ legit. iiij. Regū. viij. Tulit azahel stragulū vl' stragulā. et infudit aquā. Sequtur de vestitu marie ꝛ fidelis anime. ⌊Byssus et purpura indumētū ei⁹. ⌋ Per byssum retoꝛtā candoꝛ cōscientie et innocētia vite. Per purpurā patientiā intellige. Uel byssus castitas. purpura caritas. Uel byssus virginitas. purpura martirū. Moraliter. Byssus q̄ multis tunsiōibꝫ ꝓuenit ad cādoꝛē. carnis castigatio. purpura solis regib⁹ cōueniens. celestiū contēplatio.

Jsidoꝛ⁹

D

H

Quintadecima. Quia ꝑces et sacrificia seruoꝝ suoꝝ. et maxime que ei exhibētur. offert in cōspectu diuine maiestat⁹. Unde sup illud Canti. ij. qui pascit inter lilia. dicit bꝛūs bernard⁹. Dan⁹ marie quedā lilia candidissima sunt. nec cauſabit liliorū amatoꝛ inter lilia nō inuentū. quicquid inter man⁹ marie inuenerit. Non possunt igit summe trinitati displicere exenia. q̄ cū ꝙ manib⁹ tam digne gerule cōmittunt.

Bern.

Extadecima. Quia sicut filius ē mediatoꝛ dei ꝛ hoīm. i. ad Thimo. ij. sic ꝛ ipa nostra ad filiū est mediatrix. qua scilicz mediante venit ad nos filius dei. et q̄ mediatrice ad filiū ꝓuenitur. Ad quod innuendū chꝛist⁹ moriēs ipam habuit ab aq̄lōe. q̄ significat ꝓcōres. q̄si hoc ipo diceret. q; ipa mediāte dextrā sue ꝓpiciatōnis extenderet ꝓcōrib⁹ ꝓgelatis. qđ et ipse facit adhuc nob⁹ ꝓcōrib⁹. put sigt imago crucifixi. Et nota q; ñ solū ex ea ꝓte dextrā extendit. sz ꝛ caput spinis coronatū

inclinauit. Quasi diceret. O vos peccatores p̄cibus matr̄ mee vobis dexterā porrigo. et caput meū ꝯfixuz spinis ostēdo. Nō sit ḡ molesta amaritudo ꝯpassionis. his q̄s delectat dextera ꝓpiciatōis. Sinistra dei q̄ nihil habet in se sinistri est ira ei⁹. Uñ. Statuet hedos a sinistris. Mat. xxv. Sed oues a dextr̄. in q̄ ei⁹ ꝓpiciatio. Et maria orādo nob ī petrat ꝓpiciatōez dei. Aliter. Aq̄lo aduersitas. Hieremie. i. Ab aq̄lone pandet̄ om̄e malū. Sustinētib⁹ patiēter aduersa mūdi ꝑ amore dei. est ip̄a ad filiū mediatrix.

Decimaseptima. Quia aduocata nr̄a est ad filiū. sic̄ filius ad pr̄ez. Immo apd̄ patrē ⁊ filiū ꝓcurat negocia ⁊ petitiōes nr̄as. Uñ ⁊ dicim⁹ ei. Eya aduocata nr̄a ⁊c̄. Sed nos miseri ꝑ mala opa ⁊ ꝑuersa desideria ꝯdicim⁹ ei. ⁊ nō sine ꝑmaxima matr̄ ⁊ filij iniuria. mr̄is p̄cib⁹ tollim⁹ effectū suū. Tā prudēs etiā ⁊ discreta est aduocata maria. q̄ nō p̄t fili⁹ vindicare in eos ꝑ q̄b⁹ ip̄a allegat. Qd̄ signat̄ ī facto abygail. i. Regū. xxv. Que auertit irā dauid a nabal stulto subtilitate ꝟborū suorū. q̄ nabal significat pctōrē. Tñ postea interfect⁹ est nabal. qr̄ noluit emendari. Designat̄ etiā ꝑ illā mlierē sapientē q̄ ciuitatē abelā liberauit sapiētia sua. ij. Regū. xvi. Quere libro. iiij. titulo. xxxi. de sapiētia marie

Multiplex aduocat⁹

Notandū igit̄ q̄ multiplicē habemus aduocatū in curia dei.

Prim⁹ ē spūssanct⁹. qui postulat ꝑ nobis gemitib⁹ inenarrabilib⁹. Ro. viij. id ē facit nos postulare. q̄ est amor patris ⁊ filij. ⁊ placat nobis irā patris.

Secūdus est fili⁹ dei sp̄ viuens ad interpellādū ꝑ nobis. ad Heb. vij. Qui tāq̄ bonus pugil ostendit pr̄i stigmata passiōis. Impetrat etiā nob fili⁹ a patre gratiam spūssancti. Uñ dicit Joh. xiiij. Ego rogabo patrē. et aliū paclitū. i. ꝯsolatorē dabit vobis. Et de hoc aduocato dicit̄. i. canonica Joh. ij. Si q̄s peccauerit aduocatū habem⁹ apd̄ patrē iesum christū iustū. Itē ad Ro. viij. Jesus christ⁹ q̄ mortu⁹ est. ⁊ q̄ resurrexit. ⁊ est ad dexterā pr̄is. etiā interpellat ꝑ nobis. Est ḡ fili⁹ aduocatus noster apd̄ pr̄em. ⁊ impetrat nobis remissionē pctōꝝ. ⁊ gr̄am spūsscti. vt dictū est. Spūssctūs impetrat ḡtiā gemit⁹ ⁊ penitētie.

Terci⁹ aduocatus btā virgo. p̄cipue corā filio suo. ⁊ nobis generalit̄ impetrat om̄e bonū. Siq̄dē deerat nobis aduocat⁹ apd̄ filiū anteq̄ maria nasceret̄. Dixit autē pater Gene. ij. ⌊Nō est bonū hominē esse solū⌋. i. nō sufficit vnic⁹ aduocat⁹ vl̄ mediator aut intercessor hūano generi ī celo. cū tot ⁊ tā ꝑiculosas habeat causas corā me. ⌊Faciam⁹ ei adiutoriū⌋. i. btām virginē. que alleget ꝑ genere hūano coram filio. sicut fili⁹ corā me. Propter h̄ dicit̄ ip̄a in p̄s. ⌊testis in celo fidel̄.⌋ Quere lib. x. ti. ij. de throno salomōis. y y. De his duob⁹ aduocatis. scz matre et filio. dic̄ beatus Ber̄. Securū accessum habz hō ad deū. vbi mediatorē cause sue filiū habet ante pr̄em. ⁊ ante filiū matrē. Christ⁹ nudato latere patri oñdit latus et vulnera. maria christo pectus ⁊ vbera. Nec p̄t esse vllo mō repulsa. vbi ꝯcurrūt et ꝑorant om̄i lingua diserti⁹ hec clemētie monimēta. ⁊ caritat̄ insignia. Huic aūt tāte aduocate debem⁹ maximū solariū. gr̄aꝝ actōis. ⁊ salutatōis. ⁊ hmōi.

Berñ.

De ista aduocata narrauit q̄dā sanct⁹ hō. q̄ cū q̄dam religiosi cātarēt illā antiphonā. Salue regina misericordie. ⁊ dicerēt ꝟbū illud. Eya ḡ aduocata nr̄a ⁊c̄. pluries in spiritu ip̄am matrē dñi viderūt ante filij p̄sentiā ꝓsterni. et ꝑ totius illi⁹ ordinis cōseruatōe p̄cari.

Quart⁹ aduocat⁹ noster est angel⁹. Uñ dañ. xij. dr̄ michael stare ꝑ filijs ppl̄i sui.

Quintus aduocatus est elemosina. Ecc̄i. xxix. Cōclude elēosinā in sinu pauꝑis. et hec ꝑ te exorabit ab omni malo.

Sext⁹ oratio. Uñ sup̄ illd̄ p̄s. ⌊Intret in ꝯspectu tuo oratio mea⌋ dic̄ glosa. Magna virtus pure orōis hic ostendit̄. q̄ quasi q̄dā ꝑsona ad deū intrat. ⁊ illuc mandatū ꝑagit quo caro ꝑuenire neq̄t. Dicit ḡ ⌊intret⌋. id ē nō arceat̄ ab eccl̄ia celi vt excōmūicata. qual̄ est oratio diuitū. q̄ nolūt audire pauꝑes. vl̄ legē misericordiam p̄cipientē. Prouer. xxviij. Qui declinat aurē suā ne audiat legē. ei⁹ oratio erit execrabil̄. i. nō intrabit eccl̄iam celi in ꝯspectu dei. qr̄ angeli sancti nō introferūt prophanas voces. nec ianitor celi leprosas orōes admittit. Orōes thobie. q̄ interp̄

tatur bon⁹ dñi./deserebant a raphade ante deũ. Thob.xij. In ꝟ qđ dicit Lintret in cõspectu tuo Inotat q oratio tanꝯ psona videt a dño.ꝛ audit vt vot. Seqt. L Inclina aurẽ tuã ad pcem meam. Singulariter./qz illud vnũ qđ est necessarium Luce.x. petendũ est.

Decimaoctaua. Quia p pacificãdis se supplicãtib⁹ irato filio dulcia ꝟba repsentat.vt supꝫ dictũ ẽ. quoꝝ respectu fili⁹ delectatus facile mãsuescit. Isa.xi. L Delectabit Ieffabiliter Infans i.christ⁹ Lab vbere mris ei repsentato. Sequit. L Sup foramĩa aspidis.ꝛ ĩ cauerna reguli q ablactat⁹ fuerit manũ suã mittet Christ⁹ ei vt dictũ est delectat⁹ ab vbere matr̃ tẽdit manũ gre ad malos. q ꝑius fuerãt foramina aspidis et cauerna reguli. De vberib⁹ marie inuenies lib. v. de pulcritudine mẽbroꝝ eius. titulo. xvij.

Decimanona. Quia p salute famulãtũ sibi./nõ solũ põt filio supplicare sic alij sancti.sed etiã potest autoritate materna eidẽ impare. Unde sic oramus eam. Monstra te esse matrẽ. Quasi ipersone ꝛ materna autoritate supplica p nobis filio. Istud plene inuenies libro. iij. nona ꝓrogatiua eius.

Uicesima. Quia ipa est lignũ vite his q apphẽderint eã speciali amore ꝛ seruitio. L Lignum vite i.arbor cui⁹ fructus est vita gre hic. glie ĩ futuro .s.christus dñs. Sz nõ est hic fructus oĩb⁹.sz Lhis tm̃ Lq apphẽderit eã qsi duplici manu.s.amore ꝛ seruitio. Et nota q dicit Lapphẽderit qđ ꝟbũ significat q̃ndã exps sionẽ ꝛ festinantiã. Est enĩ apphẽdere cito ꝛ qsi violẽter aliq̃d cape.ꝛ qđ sic captũ est firmiter tenere./nec facile dimittere. Ut videamur ei dicere illđ Gen.xxxij. qđ angelo dixit iacob. Nõ dimittã te nisi bñdixer̃ mihi. Detinẽda est aũt nobiscũ q/si duob⁹ brachijs.sz lacrimis ꝛ oratoĩb⁹. Unũ de lucta iacob dicit Osee.xij. Flevit ꝛ rogauit eũ ꝛc. Oratiõe ei lacrimosa obtinet bñdictio marie. Seqt. L Et qui tenuerit eã Lpseueranter./nõ declinãs post meretricias voluptates.vt dicere possit de ea sicut ipa de filio Can.iij. Tenui eã nec dimittã.ipi videlicz inseparabiliter ad herẽz. L Beat⁹ Hic in spe.in futuro ĩ re. L Beat⁹ Iad bonũ suũ nat⁹ L Beat⁹ i.id ẽ bene ĩ ꝟtutib⁹ apt⁹. L Beat⁹ qz oĩa optata succedẽt ei ĩ futuro. Jõ dicit sap.vij. In amicicia illi⁹ delectatio bona. Et ideo bona qz eterna. Qđ ei tpale tm̃ est. nõ potest simpliciter dici bonũ. Beatitudo ꝟo ẽ cumul⁹ omniũ bonoꝝ.q nullo pacto subtrahi potest.sicut dicit glosa sup Boetiũ.

Uicesimaꝑma. Quia sepe q̃s filij iusticia damnat./matris misericordia liberat. Que scz iusticia filij ꝛ misericordia matr̃ vident sic altercari Deut.xxxij. Quasi dicat iusticia filij. L Ego occidã et pcutiã Misericordia mris rñdeat. L Et ego viuere faciã et sanabo Dicit etiã misericordia matris illđ qđ seqtur. L Et nõ est q de manu mea possit eruere. Fugias igit sub ꝓtectiõe manus ei⁹ sicut fecit theophil⁹.ꝛ nihil timẽdũ est. Ipa enĩ dicit Eccl.xxiij. L Sicut nebula teri oẽz carnẽ ab ira.s.dei q̃si ab ardore solis. Ideo etiã ipa dicit de filio Can. iij. L Tenui eũ ne scz peteret pcõres. Lnec dimittã. Sed cõtinua pcũ instãtia furorẽ ipius retinebo. Ipa est abigail./cui⁹ prudẽtia retinuit furorẽ dauid ne vindicaret se de nabal stulto. i. Regũ.xxv. Et hoc est vñ dñs ꝯqritur Isa .lxiij. Nõ est q ꝯsurgat ꝛ tenet me. Itẽ Eze.xxij. L Quesiui virũ qui iterponeret sepẽ ꝛ staret oppositꝰ ꝫ me p terra i.p terreno pctõre Lne dissiparẽ eã./ꝛ nõ iueni. Oꝛ aũt sctoꝝ pcib⁹ domin⁹ teneat./ostẽdit ipe loq̃ns moysi Exod.xxxij. Cerno q ppl's iste dure cervicis sit.dimitte me vt irascat furor me⁹ contra eos.ꝛ deleã eos ꝛc.

Uicesimasecũda. Quia cũ sit thesaur⁹ dñi ꝛ thesauraria gratiaꝝ ei⁹./donis spiritualib⁹ ditat copiosissime seruientes sibi. Unde dicit cũ sapientia puer .viij. In vijs iusticie ambulo./in medio semitaꝝ iudicij.vt ditem diligẽtes me.ꝛ thesauros eorũ repleã. Oꝛ autẽ ipa sit thesaur⁹ dñi dicit Sap.vij. Infinit⁹ ẽ thesaur⁹ hominib⁹.q q vsi sunt ptcipes facti sunt amicicie dei. Hoc totũ sufficiẽter expositũ ĩ uenies infra.li.iij.ti.xxi.de diuitijs marie post tractatũ de pauptate ei⁹.

Uicesimatercia. Quia cõfessio virginei part⁹ oze fit ad salutẽ.ꝛ ex ea sequit bñdictio dei pris. Unde in ps.lxvi. L Cõfiteãt tibi ppl'i de⁹. ꝯfiteãt tibi ppl'i oẽs.

Quid autē sit tā sedulo ꝓfitendū .subdit scz qꝫ terra ⁊ .i.maria ⁊ edidit fructū suū ⁊ ex quo ⁊ ꝑ quē nob ꝓmittit ⁊ sperat eterna bñdictio. Uñ seq̄tur. ⁊ Bñdicat nos de⁹ ⁊ .i.pater ⁊ bñdicat nos de⁹ noster ⁊ .i.christ⁹ ver⁹ emanuel ⁊ bñdicat nos de⁹ ⁊ id ē spūssctūs. Sup locū istū dicē glosa. Iste ḡ fruct⁹ ē virgo de virgine. dñs ō ancilla. de⁹ ex hoīe. filius ex matre. fructus de terra. Quere libro. viij. titulo ꝓmo de terra versum illum.

De ꝓtectōe marie

A Ic cesima q̄rta. Quia potētissime ꝓtegit seruos suos a triplici aduersario. s. mūdo carne ⁊ diabolo. quib ē terribil' vt castroꝝ acies ordinata. Multa de hmōi habuisti sup .libro. i. ca. ij. de noīe ei⁹. Igit̄ q̄tiēscunq; tēptar⁹ sup vires tuas. clamandū est ad cā. Esto mihi dña turris fortitudis a facie inimici. Sicut enī puerul⁹ timēs canē fugit ⁊ clamat ad matrē. sic q̄cūq; vehemēter tēptat. ⁊ timet morsum diaboli vel cuiuscūq; tēptatōis .ꝑ orōem refugere debz ad matrē pietat⁹. Titulo de noīe eius q̄re oīa ista. ⁊ quō ipa turris. Et nota qꝫ btā virgo ꝓtegit nos multiplicit. Uñ dicit seruiēti suo Isa. xlij. ⁊ Seru⁹ me⁹ es tu. cū trāsier⁹ ꝑ aq̄s id ē tribulatōes ⁊ tecū ero. et flumia ⁊ tēptatōnū et ꝓsecutōnū ⁊ nō opient te ⁊ Jō secure ꝑt ei dicere qui deuote seruit ei illō Job. xvij. Pone me iuxta te. ⁊ cui⁹ vis manus pugnet ō me. Itē discrete ꝑsumēdo de aditorio ei⁹ si seruierim⁹ ei. possum⁹ illi dicere illō ps. ⁊ In te ⁊ .i.i ꝓtute nobis a te data. ⁊ a filio ipetrata ⁊ inimicos nostros ⁊ scz carnē mūdū et diabolū ⁊ vētilabim⁹ ⁊ .i. q̄si paleā deiciem⁹. Sz nota qꝫ vētilatio fit cū manib. et fit duplex mot⁹. i. sursum ⁊ deorsum. ꝑ qō figurat bona opatio facta ad honorē christi ⁊ marie. ⁊ vtilitatē ꝓximi. ⁊ In te ⁊ tibi de ꝓpe adherēdo ⁊ cornu ⁊ .i. fortitudine christi in te incarnati ꝑm bedā. qz cornu durius carne. mollius osse. Sic nec christ⁹ penit⁹ videbat in sua maiestate. nec penit⁹ ī sua hūanitate. ⁊ Et in noīe tuo ⁊ .i.i ꝓtute noīs tui. qō est maria. Uel in ꝓtute tua noīabili ⁊ Spernem⁹ insurgētes ī nobis ⁊ scz motus pcōz int⁹ ī corde surgētes. Quos illi spernūt. q̄ eos cū indignatōe repellūt. sz nō spernūt q̄ eos recipiūt. ⁊ q̄si cū eis colloq̄ntes in ipis delectant. Prouer. xvi. ⁊ Indignatio regis ⁊ .i. iusti. ⁊ nūcij mortis ⁊ .i. suggestiōes diaboli et mot⁹ peccati. Peccatū enī ⁊ diabol⁹ mors est q̄ ḡnimā interficit. Quos nūcios indignat⁹ ret. i. qui bñ se regit. Prouer. xx. Rex q̄ sedz in solio iudicij. dissipat omne malū intuitu suo. ⁊ Spernem⁹ ⁊ inq̄m. nō psumētes de nob. sed de aditorio tuo. Alia lra dicit ecclesiast⁹. In noīe tuo ꝓculcabim⁹ aduersarios. Propter ß etiā videt ꝓpheta dicere seruo ⁊ amatori marie. ⁊ Astitit regina ⁊ .i. btā virgo astitit tibi. scz ad te iuuādū ⁊ a dextr⁹ tuis ⁊ vt scz tibi ꝑpa ⁊ salubria impetret. ī vestitu deaurato ⁊ .i. in stola aīe et corpis vt credit ⁊ circūdata varietate ⁊ ḡtiaꝝ. q̄s sibi fuentib impetrat et largit. Ipa enī astat ad dextrā paupis spiritu. vt saluā faciat a psequntib aiam ei⁹. Itē in mlt'tudie ⁊ vehemētia tēptatōnū. dicēdū est illi sic dicit dño rex ioſaphat. ij. par. xx. In nobis q̄dem nō ē tāta fortitudo vt possim⁹ huic mlt'tudini resistere q̄ irruit sup nos. Sz cū ignorem⁹ q̄d agere debeam⁹. ß solū habem⁹ residui vt oc'los nr̄os dirigamus ad te.

Maria ꝓtegit

E

Ut arbor sub vmbra ramoꝝ et foliorū suoꝝ. Quere libro. xij. partic'la ꝓma. versu ix. vbi ortus dicit vmbrosus.

Sub pallio hūilitatis ⁊ virginitat⁹ sue. Hūilitas enī et ꝓginitas ale ei⁹ sūt. Et late sunt ale iste ꝓ vtriusq; ꝓtut⁹ plenitudinē. De q̄b alis dicimus ei. Sub vmbra alaꝝ tuarū ꝓtege me a facie impioꝝ q̄ me afflixerūt. Itē alibi. In vmbra alaꝝ tuarū sperabo. donec trāseat iniq̄tas. In vmbra ꝓginitat⁹ ō incendiū luxurie. In vmbra hūilitat⁹ ō ventū inanis gl'ie. vl' tēpestatē supbie. In vmbra māsuetudis ō gndinē iracūdie. O, ira ō signet ꝓ gndinē. habes sap. x. ⁊ petrosa ira plene mitent gndines. In vmbra sue maternitat⁹ ab ira filij sui. In vmbra ꝓtat⁹ cui⁹ ipa est mater. ō nūnē hypocrit. In vmbra orōis cōtra pluuiā diabolicaꝝ tēptatōnū. Et sic de alijs. De his sufficiēter inuenies libro. xij. partic'la ꝓma .ix. ꝓsu. vbi ortus dicit latebrosus.

Protegit ma/ria

Sub scuto patiētie sue ꝑ exemplū. ⁊ Scuto circūdabit te veritas eius ⁊ ideo ⁊ nō

timebis a timore nocturno.]

Angelos nobis in auxiliũ mittẽdo. Sic fecit basilio. Unde Angel' suis mãdauit de te. Angeli enĩ mĩstri et satellites sui sunt. de ꝓcepto creatoris.

Contra inimicos nostros ꝑ nobis pugnãdo. Unde cõuenit ei illd Eccĩ. xxix. Super scutũ et sup lanceã aduersus inimicũ tuũ pugnabit. ꝑ te ꝛc.

Estum ꝓspitatis frigore aduersitatis temperãdo.

Almaritudinẽ tribulatõis dulcedine cõsolatõis leniẽdo. q̃ velut sapiẽs mulier ponit in olla cordis nostri ꝑ impatiẽtiã bulliẽtis aquã ꝺ solatõis.

F Protegit etiã nos respectu misericordie sue q̃ ad nos. sz iusticie q̃ ad demões vicia ꝛ peccata. Uñ ipi ꝟissime ꝺuenit qd̃ dr de filio puer. xx. [Rex q̃ sedet ĩ solio iudi cij. dissipat oẽ malũ ituitu suo] Sil'r regina. i. maria sedes cũ filio ĩ solio padisi ocl'o misericordie respiciẽs pctõrẽ ituitu suo dissipat oẽ malũ [i. triplex malum. Malũ scz culpe. cui? ipetrat veniã. Malũ pene. quã nõ sinit statim infligi. Malũ diaboli. ne tẽptãdo tãtũ nocere ꝑualeat. q̃ntũ desiderat. Dissipat enĩ ꝑ misericor diã suã ꝛ sapiẽtiã. cogitatões malignoꝝ. ne possint ĩplere man? eoꝝ qd̃ ceperant. Job. v. Idcirco q̃tiẽs tẽptamur sup̃ vires. clamãdũ ẽ ei corde toto. Eya aduoca ta nr̃a illos tuos misericordes oc'los ad nos ꝺuerte. Et illd. Esto nob dña turris fortitudis a facie ĩmici. Itẽ illd. [Respice ĩ me] o dña [et miserere mei]. Et sint oc'li tui scilicz fides et deuotio [ad dominã nostrã donec misereat tui. vt euellat a] laqo temptatõis pedes tuos [i. affectus.

B Protegit etiã ab accusatõib demonũ q̃ accusant iustos ĩ ꝺspectu dei. die ac nocte. id ẽ assidue. Ul' die ac nocte. s. de dissolutiõe ꝑ pspa. ꝛ murmure ꝑ aduersa. Apoc. xij. Eccĩ. xi. dr diabolo. Bona in mala ꝺuertẽs insidiat. ꝛ ĩ electis ĩponit maculaz scz inanis gl'ie. Quis enĩ apud filiũ accusare illũ audeat cui matrẽ viderit patro cinantẽ. Et si maria ꝑ nobis q̃s ꝺtra nos. et si ipa est q̃ iustificat. q̃s est q̃ cõdem net? ad Rom. viij. De hmõi m'ta inueniunt in libris miraculoꝝ ei?.

D Protegit etiã ab accusatõib dtractoꝝ. ꝛ a ꝺuẽtu maligntiũ. ꝛ a m'ritudie opantiũ iniq̃tatẽ. sic ptz ĩ mirac'o de abbatissa pgnãte. quã ꝟgo ꝟginũ reuirgĩauit. postq̃ ad ꝓceptũ ei? eduerat angeli pueꝝ de vtero ei?. nec ĩ partu idiguit alia obstetrice. Quẽ vicz pueꝝ trãsmisit ꝑ ipos angelos nutriẽdũ cuidã hereite. Qui puer postea fact? ẽ epc̃s. Jõ dr ipa dr sap. x. In fraude circũueniẽtiũ illi affuit. Quere paulo ifra

Protegit etiã a corpalib incẽdijs. Sic patz de q̃dã puero iudeo. quẽ pr̃ su? piecit ĩ clibanũ ardẽtẽ. qr adorauerat imaginẽ btẽ virgis cũ pueris christianis. Et btã ꝟgo apparuit ei ĩ medio fornacis ĩ specie imagis quã puer adorauerat. ꝛ ptexit eaz sub pallio suo ab incẽdio. ꝛ fecit mediũ fornacis q̃si vẽtũ rozis flãtẽ. Quo mirac'o viso. m'ri iudei ꝺuersi sũt ad fidẽ. ꝛ pr̃ pueri ĩ ipaz fornacẽ piect? ẽ ꝛ ꝺbust?.

Protegit etiã christ? seruos sue genitricis. vt veraciter dici possit. Qui habitat ĩ ad iutoriũ altissime dñe in ptectõe dei celi cõmorabit.

J Protegit etiã nos maria a corpalib inimicis. put sepe legit ĩ miraculis ei?. ꝛ a sedu ctoribus aiaꝝ. ꝛ ei ꝺuenit illd sap. x. qd̃ dr de sapiẽtia. ꝛ recte ꝑt intelligi de maria. [Custodiuit illũ] i. suũ ꝛ amatorẽ suũ [ab inimicis] exterioribus ꝛ manifestis. i. dtractoribus q̃ famã. hereticis q̃ fidẽ. tirannis q̃ vitã conant auferre. [ꝛ a seductoribus tutauit illũ] i. ab occ'te insidiãtib. s. mũdo. carne. demõib. Quoꝝ ꝑm? pietatẽ q̃ auariciã. scõs castitatẽ ꝑ luxuriã. terci? hũilitatẽ ꝑ superbiã conat auferre. Ecce ser atro cissimi inimici. ꝛ septim? ꝑ quẽ oẽs alij pugnãt. et sine q̃ nõ ꝑualẽt. s. ꝑpa volũtas. De sunt septẽ gẽres q̃ sp filios isr'l impugnabãt. Judic. iij. Itẽ paulo añ dr sap. x. [In fraude circũuenientiũ illi affuit. Illi] i. amatori suo [circũuenientiũ] i. de monũ q̃ ex inuidia sp nitũt circũuenire eos q̃ ei fuiũt. [Illi affuit illuminãs. s. ocu los ei? ad ꝑuidẽdũ ꝛ cauẽdũ eoꝝ insidias. qr est illumiatrix. ꝛ honestũ fecit illũ] i. purgatũ velut auꝝ ĩ fornace ꝑ tẽptatões ꝛ pugnas ꝺ inimicos supdictos.

Protegit etiã sic castellũ. qr ipa ẽ castellũ [Ps. x. qd̃ ẽ refugiũ debilium. ꝛ ipa vbiq̃ terraꝝ refugiũ est peccatoꝝ. Quere libro. xi. titulo. ij. q ipa est castellũ.

Protegit etiã sic tẽplũ. cũ ipa sit templũ dei viui. basilica veri assueri. sacrariũ spũs/

sancti.ecclesia.i.congregatio ⁊ adunatio populi christiani .et dom⁹ oratiõis.Reos eni sanguinis defendit ecclesia si ad ipam refugerint.

Maria ptegit

¶In igne.vt supra de iudeolo.Unde dicit seruo suo Isa.xliij.Deus es tu/cũ ambulaueris in igne nõ cõbureris.

¶In aqua.Isa.xliij.Cũ trãsieris aquas tecũ ero.vt supra in pncipio hui⁹ capli.Ipa ẽ eni nauis q̃ suscipit amicos suos naufragãtes i fluctib⁹ hui⁹ mar. Un dicit eccl. xxiij.¶In fluctib⁹ mar ambulauiscũ familiaribus meis .vicz tãq̃ nauis/vt ipos eripem a naufragio pctõr.⁊ ereptos ducere ẽ portũ volũtat eor.Quere li.xi.ti. vij.q ipa ẽ nauis.Ambulat etiã i fluctib⁹ mar mestos psolãdo.⁊ tristes letificãdo.

¶In aere.ab incursu aeriar potestatũ.Sicut sepe legit in miracul ei⁹.

¶In terra.qõ signũ ẽ Apoc.xij.vbi dr i figura e⁹.¶Et adiuuit terra mlierẽ.i.maria deuotã sibi aiaz.quã serpẽs.i. diabol⁹ infestabat.Jõ ipa dic ecc. xxiij.¶In oi tra sterí.i.fideli me inuocãtib⁹ sp affui.Ul ipaz i terra stare/ẽ iustos i ꝟtute pfirmare.

Maria refugiũ

Jcesima q̃nta.Quia in maria inueniũt refugiũ/q timẽtes dei iusticiã ad ipm accedere reformidãt.Btus Ber. Sic nomẽ iesu mel i ore cõ.titulo de nomie maric.Jdẽ.Quid ad mariã accedere trepidat.Libro.iij.titulo ꝺ benignitate maric.Deb refugio dic ps.¶Petra.i.maria refugiũ erinacꝰ.Libro.vij.titlo.x. vbi maria petra.Propt b refugiũ dicit ipa ciuitas frugij/figurata p sex ciuitates refugij.Huc.xxxv.Et bñ sex.qr sex modis inficiũt se generalr pctores.Per vicia cordis/⁊ q̃nq̃ sensuũ corruptõem.Citra iordanẽ tres.⁊ vltra iordanẽ tres.Jordanis baptism⁹.Citra iordanẽ tres.qr ad ipaz habẽt refugere q tẽptãt a trib⁹ cupiscẽcijs.vt ipos tueat ⁊ faciat i bono pficere.Ultra iordanẽ tres.qr p ipaz sepe redeũt ad veniã/⁊ adipiscũt gras ⁊ glias.q trãsierũt iordanẽ.i.q triplici ꝯcupiscẽcia seducti amiserũt innocẽtiã baptismalẽ.Sed nota q ille ciuitates separe erãt illt i refugiũ/q nolẽtes ppetrassent homicidiũ.Sz nũc dilatata ẽ misericordia dei.⁊ in maria puidit refugiũ etiã volũtarijs homicidis.Ipa eni est dom⁹ refugij/ve salvos nos faciat.vt habeat in ps.

Itẽ alio mõ.Christ⁹ eni dr ostiũ padisi.q ad pastũ vite intrãt oues.Joh.x.Beata aũt ꝟgo fenestra celi ẽ.sic canit ecclesia.Un.Intrẽt vt astra flebiles/celi fenestra facta es.Solet aũt ꝯtigere i q̃busdã ꝯuiuijs q pauperes timẽtes iracũdiã ianitor/clamat ad fenestrã vt eis aliqd iaciat.Mõ aũt discũbũt scti et angeli i ꝯuiuio celesti.de q habet Isa.xxv.Faciet dns ꝯuiuiũ cõ.Ubi christ⁹ ostiũ.Janitor iustitia ei⁹.Quã si reformidas/dama ad fenestrã q ẽ maria/orãdo et pauperẽ tuã allegãdo.vt saltẽ de micis illi⁹ ꝯuiuij vbi sunt plena fercla iaciat tibi aliqntulã psolationẽ.aliqua fragmenta gratiarũ.

Jcesima sexta.Quia pastũ submistrat famelicis/⁊ potũ sitiẽtib⁹.Un de ea dicit sic de filio.Jacta cogitatũ tuũ i dña/et ipa te enutriet.Ipa eni esuriẽtes implet bonis.⁊ dat escã esuriẽtib⁹.dicẽs cũ filio Dicere.xxxi.Jnebaui aiaz lassam.⁊ oẽm aiaz esuriẽtẽ saturaui.Jpi etiã dicere possum⁹ sic dicim⁹ filio.Oia a te exspectãt vt des illis cibũ i tpe.Itẽ dante te illis colligẽt.apiente te manũ tuã oia imple bũt bõitate.Auertẽte aũt te facie.i.respectũ misericordie.turbabũt cõ.Itẽ alibi i ps. Oculi oim i te sperãt o maria/⁊ tu das escã illoz i tpe opportuno.Aprис tu manũ tuam ⁊ iples oẽ aial bñdictõe.¶Ipa ei dat iumẽtis suis.i.illt q suoz deferunt onera mãdatoz.escã ipoz/fenũ scz carnis filij sui.qñ scz p gram mris digni existũt sacra ꝺmũiõe.Od pfiguratũ ẽ in b q filiũ natũ posuit i psepio.Quasi di.boui et asino. Id ẽ his q ꝺsignt p bouem ⁊ asinũ.q sunt animalia laboriosa ⁊ onerifera.diceret inquã.Mãducate ecce refectio vestra.Ipa etiã dat pullis corvoz.s. imitatoribus penitẽtiã/q designant p corvos.fideliter inuocantib⁹ eam.

De ipa etiã q ẽ fort mulier dicit puerb.i fine.¶De nocte surrexit.tranq̃ pmpta ⁊ sedulaDedit q̃ pdam domestic suis.⁊ cibaria ancillis suis.¶De nocte surgere/ẽ in psentis vite caligine auxiliũ impẽdere.Domestici marie sunt.q illi⁹ obsequijs se totos ipendũt.quib⁹ dat triplicẽ pdam.Predã in seipis.qñ scz rapiẽs a diabolo

Cause quare marie seruiẽdũ

De theophilo

quos ipe diabol⁹ ꝑus rapuerat eos restituit sibiꝫ ꝑis. sicut ptz ī theophilo. Pecca Aug.
tor enī sic dicit aug⁹ se nō possidet. ergo nihil. Jtē qñ ꝑ gratiā ei⁹ subiciũt carnez
spiritui ī seipis. Dat etiā ꝑdam iurta se. dās grām ꝙuertēdi alios ab illecebꝝ mũ
danis. ⁊ reducēdi ad viā vitatis. Terciā ꝑdam dat eis sup se. impetrās eis a filio
grām rapiendi regnũ celoꝝ. quod vim patit. Matth. xi. Aliter de nocte sur/
rexit ⁊c. Quo fructu. s. triplici. Prim⁹. q̄ ꝗsdā rapit ab hoste. i. diabolo. sic ibi glo.
Unde. Predā. Scōs. q̄ raptos ab hoste incorpat eccl'ie. Uñ Dedit domestic⁹
id ē angelis et fidelib⁹. q̄b eos vnit q̄s diabolo tollit. Terci⁹. q̄ eosdē īmo ⁊ oēs
fideles reficit multipliciter. Uñ. Et cibaria ancillis suis.

Preda multiplex. L

Prima ꝑda fuit ꝑmi hoīs actiue. q̄ rapere voluit diuinitatē. sicut dicit glo. ibi. Que
nō rapui tunc eroluebā.

Secūda preda serpēris. id ē diaboli. qui rapuit hominē raptorē. Unde et ei dicit
Jsa. xxxiij. Ue q̄ ꝑdaris. nōne et ipe ꝑdaberis.

Tercia hominis terrena rapiētis. Job. xij. Abūdant tabernacla ꝑdonū

Quarta christi hoīs. q̄ descēdens ad inferos rapuit a diabolo ꝑmū hoiem. quē dia
bolus rapuerat. Ephe. iiij. Captiuā duxit captiuitatē.

Quita hoīs hoiez rapiētiū. sic faciũt ꝑdicatorez. Jsa. ix. Exultāt victorez capta ꝑdā ⁊c.

Sexta spūs dei. q̄ rapit spm̄ hoīs. Uñ actuū. viij. Spūs dñi rapuit philippū.

Sequit. Et cibaria pluraliter Lancillis suis. Hec autē sunt cibaria q̄b ipa refi/ D
cit seruos et ancillas suas. suis ꝑcibus meritis ⁊ exemplis.

Gratia. qua nutrit animā et saginat. Unde Sap. xvi. dicit de iustis. Omniũ nu/
trici gratie tue deseruiebant.

Fides. et qua iustus viuit. Habacuc. ij.

Spes. qua pascit et pascit familiā suā odoribꝫ paradisi. Unde ⁊ maria dicit. Flo
res mei fructꝰ odoris et honestatis et honoris.

Hec cibaria

Caritas. q̄ ōr panis oē ōlectamētū ī se habēs ⁊c. Sap. xvi. Que oīb⁹ oīa facta ē ⁊c.

Bona opatio. Unde Joh. vi. Opamini nō cibũ qui perit.

Caro virginalis. quā sumim⁹ in sacramēto filij. qz caro christi ⁊ caro marie vna ca
ro. Uñ. i. Chori. vi. Erūt duo. i. christ⁹ et maria in carne vna virginali. Ideo
dicit ipa Qui edūt me adhuc esuriēt. qz q̄ eius dulcedinē gustauerit. adhuc pl⁹
de ea desiderat exiri. Uel aliter. Ipa est enī cibus et pot⁹ imitātib⁹ se. i. ꝓba sua
et opa. Uerba. Unde dicit. Qui audit me nō ꝓfūdet. Opa. Uñ. Qui opant in
me nō peccabūt. Imitatio opez duplex ē. Uel exēplo ei⁹ bene opari. ⁊ ꝫ est edere.
Uel exēplo ei⁹ in se extīguere ꝑuas ꝙcupiscētias. ⁊ hoc est bibere. Jōo dic. Qui
edūt me. i. meā ꝙuersatōem sibi incorpant. Adhuc esuriēt. qz nō parit fastidiū sz
desideriū. Cōuersatio enī sancta cuīscūq; q̄ trahit in exēplū cibus est reficiēs et
nutriēs spūaliter. Uñ Joh. in fine dictū est petro Pasce exēplo scz. Et iō m'tro
for⁹ cōuersatio btē vgis pascit. cū ipsa sit panis ī se hūs oē ōlectamētū. sap. xvi.

Magni pctōres. Uñ hester. xi. Hūiles exaltati sunt. ⁊ deuorauerūt inclitos. id est
incorpauerunt sibi ⁊ ecclesie.

Uerbū dei. Mat. iiij. Hō ī solo pane viuit hō. sz ī oi vbo q̄ ꝓcedit de ore dei.

Et nota q̄ past⁹ iste q̄ nos pascit maria. omnino ꝓtrari⁹ est illi quo filios suos pauc E
runt primi parētes. De quo dicit in ps. Saturati sunt sez adā et eua filiꝫ. i.
ad nocumentū filioꝝ. qz sentit adhuc ples q̄ cōmisere parētes. Patres enī nostri
ꝙmederūt vuā acerbā. Hiere. xxxi. et Ezech. xviij. et adhuc dentes filioꝝ obstupe
scūt ⁊c. Sup illud Job. iij. Hūc enī dormiēs silerē. dicit glosa. Si adā nlla pec
cati putredo corrupisset. nullos ex se gehēne filios ꝓcreasset. Et dimiserūt reliq/
as suas paruulis suis. Iste reliqe sunt fames. sitis. mors et hmōi. Sap. iij. Et
iniqs omnes filij q̄ nascunt testes sunt neqcie aduersus parētes in interrogatiōe
sua. Moraliter intelligit illud de malis operib⁹ peccatorū. q̄ sez opa filij eoꝝ sūt.
et in iudicio testificabunt q̄ patres eoꝝ iuste debeant ꝙdemnari.

Supdicta ergo cibaria vel fercula dat beata virgo ancillis suis. id ē hūlib⁹ eidem F

seruiētibus. Quere ꝓpetates ancille Titulo de appellatōib⁹ marie. Ancillet ergo ꝛ seruiat beate virgini q̄ talib⁹ cibarijs desiderat enutriri. Et nota q̄ bis ancillis dant cibaria q̄ ad incipiētes. vt possint crescere. Eisdē alligat hostis. Job. xl. quo ad ꝓficiētes. q̄bus diabol⁹ alligat et vincit. Ipe etiā mittunt ad p̄dicandū. puer. ix. quo ad pfectos. Ecōtrario ꝯo nolētib⁹ ei seruire videt ipa dicere Isa. lxv. Ecce serui mei ꝫmedēt. et vos esurietis. Ecce serui mei bibēt. et vos sitietis. Ecce serui mei letabunt. et vos ꝫfundemi. Ecce serui mei laudabūt p exultatōe cordis. ꝛ vos clamabitis p dolore cordis. et p ꝫtritōe spirit⁹ vlulabitis. et interficiet vos chris/tus filius meus.

A Iceſima ſeptima. Quia cū ſit mater ſapientie q̄ eſt fili⁹ dei. in lege filij miſeri corditer inſtruit ſeruos ſuos. Uñ de ea dicit Sap̄. vij. Amicos dei ꝛ ꝓphe/tas .i. ſapiētes Cōſtituit Ipa etiā dicit eccl. xxiij. Adhuc doctrinā q̄ſi ꝓphetiā effundā. et relinquā illā querētib⁹ ſapientiā. Adhuc doctrinā ſcz pauptatis būili tatis et caſtitatis quaſi ꝓphetiā .i. in ſignū futuri. Doctrinā iſtā effudit ipa abū dātius. q̄n ordines ſunt inſtituti ad honorē eius. Ubi lucet doctrina ꝟginitatis ꝑ votū caſtitatis cōtra luxuriā. pauptatis ꝑ abrenūciatōem ꝓpetatis ꝫtra auaritiā. būilitatis ꝑ votū obedientie cōtra ſupbiā. Et hoc eſt triduū in deſerto religionis. Ecce. iij. Ite triduū dñice ſepulture. in q̄ hō cōſepelit chriſto. ꝑ q̄ repat trinitas mentis. ꝛ venit ad triduū remuneratōis. Effudit autē doctrinā q̄ſi ꝓphetiā q̄ꝛ ꝑ B p̄dicitur caſus mūdi. et glia regni. Jobel. ij. Prophetabūt filij veſtri ꝛ filie vre. intrādo religionē. ꝫtēnendo mundū. anbelādo ad regnū. Ite Zacha. iij. Audi ieſu ſacerdos magne. tu ꝛ amici tui q̄ habitāt cora te. q̄ꝛ viri portēdētes ſunt. Jeſus il le ſacerdos magn⁹ chriſtū ſignat. q̄ ſe obtulit ꝑ nobis in cruce. amici ei⁹ omnes ſancti. q̄ ſunt viri portēdentes. portētū enī eſt ſignū. Seq̄tur. Et relinquā illā q̄ B rentibus ſapientiā. Querētibus .i. dicit nō inuenientib⁹. i. illis q̄ ſunt in ſtudio q̄ren di. nō in p̄ſumptōe habēdi. Jaco. iij. Dei ſupbis reſiſtit. Sapiētiā nō mūdi. ſz dei. quā deſcribit Jaco. iij. Sapiētia q̄ deſurſum eſt ꝛc. Aliter. Adhuc doctri C nā .i. noticiā figura ꝛ. q̄s reuelat ꝑ gram ſuā cui vult. q̄n vult. ꝛ q̄ntū vult. q̄ſi ꝓ phetiā .i. ſine falſitate ꝛ cū omni veritate. Siq̄dem q̄ prima bibit de fonte eter/ne ſapiētie. reuelare p̄t cui vult archana ſecreto ꝛ. dei. Ipa eſt enī rebecca. q̄ de hy/dria ſua potauit helyezer ꝛ camelos. Gene. xxiij. Seruias ergo deuote ma/tri ſapiētie. ꝛ cibabit te pane vite ꝛ intellect⁹. et aq̄ ſapie ſalutaris potabit te. Quā ſcz ſapiētiā nō appbēdent boies ſtulti. ꝛ cui obniabūt boies ſenſati. Eccl. xv.

Iceſimaoctaua. Quia ſi receſſerit a te ꝓpiciatio ei⁹ ꝓpter pctā tua. q̄ cito pe/nitueris reuertet ad te. Uñ dicit cū filio Zach. i. Cōuertimi ad me ꝛ ego con uertar ad vos. Uñ etiā deſiderās cōuerſionē nr̄am ad ſe et filiū ſuū. dicit cū filio aie peccatrici Cāti. vi. Reuertere reuertere ſunamitis ꝛc. vt intueamur te respe/ctu miſericordie. Exēplū q̄ narrat petr⁹ damian⁹ quō ꝓpiciatio ei⁹ reuerſa ē ad Petrus damian⁹ q̄ſdā fratres q̄ ſeruitiū eius intermiſerāt. Quere infra. iij. partic'a. ca. xviij. de nō intermittēdo ſeruitio eius.

Iceſimanona. Quia ſal⁹ noſtra in manu illi⁹ eſt. vt ei dicere multo veri⁹ vale amus nos chriſtiani q̄s dicerint egiptij ioſeph Gen. xlvij. Sal⁹ nr̄a in manu tua eſt. reſpiciat nos tantū dña nr̄a. et leti ſeruiem⁹ regi filio ei⁹. Ipa enī ꝟe p̄t fi/gurari ꝑ ioſeph. q̄ interp̄tatur augmentū vl accreſcēs. quia ei accreuit gratia fecū ditatis ſuper gratiam ꝟginitatis. Ideo Eccleſiaſtici. xxvi. dicitur de ea. Gratia ſuper gram ꝛc. Ipa eſt enī cauſa ſalutſ generſ hūani. ꝛ q̄dam rō et ꝓplemētū poſt filiū ſuū oim que facta ſunt et q̄ futura ſunt.

Riceſima. Quia ſeruiēdo ei acq̄runt dies gre ꝛ glie. Unde dicit ſeruo ſuo ꝓ/uerb. ix. Per me mltiplicabunt dies tui. ꝛ addent tibi anni vite. Uñ etiā de ſeruis ſuis et filijs dicit. Dies pleni inuenient in eis. Prouer. iij. Cōgitudo die rū in dextera ei⁹ quib⁹ remunerat ſeruiētes ei et caritate. ꝛ in ſiniſtra illi⁹ diui tie et glia. Diuitijs enī et glia mūdana forte remunerant aliq̄ ſeruiētes ei. cū ſint indigni retributōe eterna. Unde dictū eſt nabuchodonoſor q̄ vindictā dñi exerca

erat in tirũ Ezech'.xxix.sub alijs ẏbis.Quia seruisti mihi i tiro dabo tibi egiptũ. Nullũ enĩ bonum irremuneratũ.

Riceſima ꝑma. Quia post filiũ dña est vniuerse creature. Uñ ꝛ dña interp̃tat. ꝛ ideo ipi tanq̃ dñe seruiendũ. Jdeo videt ei dixisse tota brã trinitas illo ysa. xlv. ⸢Labor egipti. ꝛ negociatio ethiopie. ꝛ sabaim. Uiri sublimes ad te trãsibũt. et tui erũt. ⸣Per oĩes istos signat marie potestas sup iustos q̃s ꝓtegit. ꝛ sup pec catores q̃s cõuertit. ⸢Labor egipti ⸣pctores laborãtes in vicijs mũdi. Hierem.ix. Ut iniq̃ ageret laborauerũt. Egiptus tenebre vl̃ meror. Tenebre. q; amor mũdi excecat. Uñ thobias excecat9 ẽ stercoribꝫ hirundinũ. Hirũdines sancti sunt. q; tẽ poralia reputãt stercora. cũ apl̃o ad Phil'.iij. vt christũ lucrifaciãt. Quibꝫ scz ster coribꝫ excecant amatores mũdi. Meror. Prouer.xiij. Extrema gaudij luct9 oc cupat. ⸢Negociatio ethiopie ⸣Hoc cõuẽit auaris. q; aĩas suas habẽt venales. Ec cleſiastici.x. ⸢Ethiopie ⸣ꝓpter nigredinẽ. quia est9 auaricie denigrat eos et exurit. ⸢Sabaim ⸣vel sabba captiua. hi sũt superbi. q̃s ret superbie captiuat. Job.xli. ⸢Uiri sublimes ⸣antecꝫ querterẽt et marie darent. scz ꝑ superbiã. postea sublimes facti ꝑ vitã ⸢ad te trãsibũt et tui erũt ⸣serui scz et tributarij. singul' diebꝫ facientes seruitiũ tuũ. et soluentes q̃si tributariã pensionẽ. Sequit' i autoritate ysaie. xlv. ⸢Post te ⸣ quasi adolescẽtule post reginã. ancille post dñam ⸢Ambulabũt ⸣de virtute in ẏtu tẽ. donec videant deũ deoꝫ in syon. ⸢Uincti manicis pgent ⸣ Necesse est eĩ seruis marie vinctas habere man9 manicis p̃ceptorũ dei. ne ertẽdant eas ad illicita. ⸢Et te adorabũt. teq̃ depcabunt. ⸣ petẽtes respectũ mifficordie tue et dicẽtes. ⸢Tm̃ in te est de9 verus ꝛc̃. ⸣

Riceſima secũda. Quia q̃ diligit et honorat matrẽ domini. secure ꝑt a p̃re ꝛ fi lio ei9 petere misericordiã. Uñ ps. dicit patri vl̃ filio. ⸢Dñe dilexi decorẽ do mus tue. ⸣q̃ cõstitit in virtutibꝫ et donis gratiarꝫ. et p̃uilegijs meritorꝫ. Domus ista beata virgo. Uñ. Sapiẽtia edificauit sibi domũ. Prouer.ix. ⸢Et locũ habita tõis gl'ie tue ⸣.i. filij tui. q; gl'ia patris filius sapiẽs. Prouer.x. Loc9 iste vter9 vir ginalis. Et bene dicit ⸢locũ habitatõis gl'ie tue ⸣.i. vterꝫ virginalẽ vbi glorioſe ha Cassio dorus bitasti. et quẽ inhabitãdo glorioſum effecisti. Cassiodor9 de dño. Glorioſum effi cit. q̃quid inhabitare dignat. Et subiũgit ps. Ergo ⸢Ne pdas cũ impijs de9 ani mam meam ꝛc̃. ⸣

Riceſima tercia. Quia p incarnatõem verbi q̃ in ea facta est redit peccatrix aĩa ad eccl'ie vnitatẽ. Unde Hiere.xxxi. Reuertere ẏgo isrl'. reuertere ad ciuitates tuas istas. Usq̃q̃ dilectꝫ dissolueris filia vaga? Quia creauit dñs nouũ sup terrã. Mulier circũdabit virũ.

Riceſima quarta. Quia p mariã et christũ quẽ p mariã habuim9 q̃quid pdi Bern. deramus p adam ꝛ euã. nobis est restitutũ. Beat9 bern. Uehemẽter nob̃ vir vn9 et vna ml'ier nocuerũt. sed p vnam ml'ierẽ et vnũ virũ omnia nobis restaurãt nõ sine magno fenore gratiarũ. Non enĩ sicut delictũ ita et donũ. excedit enĩ dãni estimatõem bñficij magnitudo. Sufficere q̃dem poterat christ9. q; sufficiẽtia no stra ex deo est. sed nõ erat bonũ hominẽ esse solũ. Congruũ magis erat vt repatiõi eorũ neuter seruus deesset. q̃ corruptõni neuter defuerat. Jdeo dicit' eccl'i. xxxiij. Magi ster Ri chard9 de scõ victore Duo cõtra duo. vnũ cõtra vnuz. Magister richard9 de scõ victore. Per marie puerperiũ recepit gen9 humanũ qđ in ꝑmo pente amiserat. et deiect9 est ille q̃ ꝑ mũ parentẽ deciderat. ꝛ erectus ille q̃ ꝑius deiectus fuerat. ꝛ recuperauit honorem quẽ amiserat. ꝛ ablatũ est p filiũ ei9 opprobriũ nostrũ. ꝛ deletũ imꝓperiũ nostꝫ. Quale imꝓperiũ? ⸢Illo de q̃ legit. ⸣Nõ cũ in honore esset nõ intellexit. cõparat9 est iumentis insipiẽtib9 et similis fact9 est illis. Factus est enĩ homo ad imaginẽ ꝛ similitudinẽ dei. grandis honor. Sed nõ intellexit. Jdeoꝫ desperit. Despecta vero atq̃ reiecta filitudine dei. trãsfiguauit se ad similitudinẽ iumẽti. Ecce qua le dedec9. Jurta magnitudinẽ honoris. magnitudo dedecoris. Uñ opprobriũ et imꝓperiũ. Et iõ iuste opprobria exprobrãtiũ ceciderũt sup eũ. Jdeo i ꝑsona ge nerꝫ bũani clamat ꝓpha ad dñm. Aufer a me opprobriũ ꝛ ꝛptẽptũ. Et exaudit9 est.

q̃ndo de⁹ ꝺformauit se ad illã q̃ hõ trãsformauerat se ſi|litudinẽ hũanã q̃ a se reie|cerat diuinã. Et deus fact⁹ eſt quaſi vn⁹ ex nobis ꝓpter ſuã hũanitatẽ. Et qõ di|ctũ erat ꝑ ironiã de adã. ecce adã fact⁹ eſt q̃ſi vnus ex nobis ſciẽs bonũ et malum. poſſunt ex ſententia tã dicere pater et ſpũſſanct⁹ de adã ſecũdo ſcz chriſto hoïe. Ec|ce adã ſecũdus fact⁹ ẽ q̃ſi vn⁹ ex nobis. ſciẽs bonũ et malũ ꝓpter ſuã diuinitatem.

A

Riceſima quinta. Quia ex partu et conceptu ei⁹ accreuit hũane nature ꝓ|gatiua ⁊ dignitas mirabiliter. ex eo ſcz q⁹ filius dei mundũ redẽptur⁹ nõ aſſũpſit angelicã naturã ſed hũanam in ea ⁊ ex ea. Heb. ij. Nuſq̃ angelos apphẽdit. ſz ſe|men abrae apphẽdit. Et ß fuerat ꝑfiguratũ Geñ. xxviij. vbi ſic legit. Vocauit iſa|ac iacob. et bñdixit. ꝑcepitq̃ ei dicẽs. Noli accipe ꝓiugẽ de genere chanaan. ſz pſi|ciſcere in meſopotamiã ſyrie ad domũ bathuel patris matris tue. ⁊ accipe tibi vxo|rẽ de filiabus laban auunculi tui. Et ſunt ẏba dei ꝑris ad filiũ carnẽ ſũpturũ. Cha|naan ſicut dicũt interptat poſſidẽs domũ. ⁊ ſigt angelos q̃ in celeſti domo ſp aſſi|ſtũt dño. De quoꝝ genere noluit de⁹ pater vt filius ſibi copularet vxorẽ. i. aſſume|ret naturã. Meſopotamia interptat eleuata. Syria ſublimis. Hec eſt hũana na|tura eleuata ⁊ facta ſublimis. ex q̃ eam aſſumpſit ſibi filius dei. Sz nõ ad quãcũq̃. ſed ad domũ bathuel mittit. i. ad btam ẏginẽ. Bathuel enĩ virgo dei. vel caſt⁹ ꝺo interptat. Quia ß ꝓuilegiũ btẽ virgini ſeruabat. Et ibi accepit vxorẽ de filiab⁹ la|ban. q̃ interptat candidatio. i. de puriſſimis et mũdiſſimis ſãguib⁹ btẽ ẏginis car|nẽ. ſicut dicit damaſcen⁹. Et de ẏgine voluit naſci. ad denotãdũ q⁹ eccliam virgi|nẽ ſibi virgini copularet. ij. Ehoz. xi. Deſpõdi vos vni viro ẏginẽ caſtã exhibere chriſto. Et ex ß matrima dignitas accreuit hũane nature. q̃ antea vilis erat. ⁊ cla|mabat ad dñm Treñ. i. Vide dñe ⁊ ꝓſidera. quoniã facta ſum vilis. Sz poſt in|carnatõem dicit chriſto. Cũ gl'ia aſſumpſiſti me. ⁊ facta ſum gl'ioſa. ſicut innobil' m'lier ſublimat cũ a viro nobili in mr̃imoniũ aſſumit. Et hoc eſt q⁹ omne pctm̃ p⁹ incarnatõem ſaluatoris gũus eſt ꝙ ante. Sicut ignominioſi⁹ ẽ viro nobili vilit agere ꝙ innobili. Sic̃dez hũana natura ꝑ euam fuerat ſathane pedib⁹ ſubſtrata. ſed modo ꝑ mariã ſup angelos eſt exaltata. Et quã ꝑ euã diabolus traxerat ĩ|teritũ. mõ ꝑ mariã angelorũ ꝓcedit meritũ. Et q̃ ꝑ euã facta eſt ignominioſa. ꝑ ma|riã ꝓ angelis facta eſt gl'ioſa. Intrauerat enĩ ꝑ euã mors in mũdũ. Sap. ij. Sz ꝑ empta ẽ mors ꝑ marie puerperiũ. Vñ filius dicẽ Oſee i ſi. O mors ero mors tua ꝛc.

Damaſce|nus

B

Itẽ hoc mr̃imoniũ ſupdictũ ſigtũ ẽ ꝑ mr̃imoniũ beſter ⁊ aſſueri. Aſſuer⁹ q̃ interꝓta|tur btus. chriſt⁹ ẽ. Veſter abſcõdita vel exaltata. Hec eſt natura hũana ꝓpria a ꝺo abſcõdita ꝑ peccatũ ade ⁊ eue. Sed ineffabiliter exaltata qñ a chriſto aſſũpta. Vñ petr⁹ cayphas. Maritari noluit ẏbũ patris alti⁹, nubere nõ potuit caro glorioſi⁹. Hõ etiã ꝑ ß matrimoniũ vehemẽter magnificat⁹ ẽ. Qõ admiras iob. vij. dicẽ dño Quid eſt hõ q⁹ magnificas eũ ꝛc. Et ps. Quid eſt hõ q⁹ memor es ei⁹. Jſcz ꝑ eo fi|liũ incarnãdo. Nã antea videbat pater oblit⁹ hoïs. Vnde in ꝓſona antiq̃ dice|bat dauid. Uſq̃q̃ dñe obliuiſcer⁹ me ĩ finẽ. vſq̃q̃ auertis faciẽ tuã a me. i. filiũ tuũ. Ideo orabat. Memẽto nr̃i dñe in bñplacito populi tui. i. in filio. Viſita nos ĩ ſalutari tuo. Hoc eſt in eodẽ filio.

Petrus cayphas

C

Riceſima ſexta. Quia volẽs nos obtinere victoriã vt pueniam⁹ ad coronã. ſciẽs q⁹ nõ coronabit⁹ niſi q̃ legitime certauerit. ij. Thim. ij. ꝓcurat fortẽ bel|la ⁊ tẽptatões amatorib⁹ ſuis. ⁊ ipos q̃q̃ ꝓmittit tribulari. Sed facit cũ tẽptati|one puentũ vt valeãt ſuſtinere. i. Ehoz. x. et eis ẏtutẽ ſubmiſtrat. vt ſic pueniãt ad coronã. Hã ipa eſt q̃ ꝓcib⁹ ſuis meritis et exẽplis dat laſſo ẏtutẽ. ⁊ his q̃ nõ ſũt ſm ſuã reputatõem. i. hũilib⁹ fortitudinẽ ⁊ robur m'lticat. Iſa. xl. Idcirco de ipa ꝓt intelligi illõ Sap. x. Certamẽ fortẽ dedit illi. i. amatori ſuo vt vinceret ⁊ coronã acq̃reret q̃ ſolis victoribus tẽptationũ ꝓmiſſa eſt. Et ſciret ꝙ experientiã q̃|niã omniũ potẽtior ẽ ſapiẽtia. i. maria. q̃ emphatice dicit ſapiẽtia.

C

Riceſima ſeptima. Quia q̃ ſeruiũt ei in ꝑſenti. gl'ioſiſſimã illi⁹ faciẽ viſuri ſũt in futuro. Vñ iob. xxxiij. dicit de maria. Placabit ei erit. ſcz ſeruo ſuo ⁊ vi|debit. ſcz ipe ſeru⁹ faciẽ eius in iubilo. Apocal. xxij. Seruiẽt ei ⁊ videbũt faciẽ

eius. Sap̃. vi. ¶ In vĩs suis ostẽdet se illis hilariter ¶ Et hec ostẽsio in p̃senti p gr̃am est ⁊ fidẽ. Ambula g̃ vias eius q̃ sunt hũilitas. puritas. pietas. paupras. obedientia. et hmõi. et obuiabit tibi in futuro q̃si mater honorificata. Eccl̃. xv. De huiusmodi vĩs dicit puer. iij. ¶ Vie ei⁹ vie pulcre ¶ i. mũde ab omni pctõ. Let oẽs semite illi⁹ pacifice. ¶ Quia summũ ei⁹ studiũ est filio suo pacificare pctõres. Quere de vĩs ei⁹. Rogãda est igit assidue vt doceat nos vias suas. et faciat ãbulare i semitis suis. Isa. ij. Quas q̃ in p̃senti tenuerit. reginã in suo decore videbũt oculi eius. Isa. xxxiij. Et qui imitãtur eã erũt ex pte illi⁹. Sap̃. ij. Videt ei ipa dicere filio. Sicut fili⁹ patri. Joh̃. xvij. Volo fili vt vbi ego sum illic sit ⁊ miſter me⁹. Rogãda t aũt maria vt velit. q⁹ si vult necesse ẽ fieri. sicut dicit aug⁹ de domino.

Aug⁹

Ricesima octaua. Quia glorioso fructu vẽtris sui remunerabit fuietes suos. Unde depingit in imaginibꝫ suis filiũ tenẽs q̃si ad dandũ illi seruitoribꝫ suis. cũ ipa sit pagatrix opariorũ. Uñ. Filij merces fruct⁹ ventris. Quẽ fructũ ipa ꝓmendãs vt p ipo habẽdo seruiat ei audi⁹. dicit puer. viij. Melior est fruct⁹ me⁹ auro et lapide p̃cioso. ⁊ genimina mea argẽto electo. Propter qđ q̃si assidue dicẽ dũ ẽ ei. ¶ Bñdict⁹ fruct⁹ vẽtris tui. ¶ De re enĩ valde ꝓmẽdata et laudata ñ p adulatõez sz p veritatẽ. libẽter dare solẽt illi q̃rũ res ẽ ꝓmẽdatoribꝫ suis. sic ꝺ bono vino et hmõi. Sz pchdolor pl̃es seruos habet ven⁹ sordidissima. q̃s maria purissima.

t Ricesimanona. Quia seruoꝝ suoꝝ aias de corpibꝫ exeũtes ꝓtegit ab incursu aeriaꝝ potestatũ. qbus est terribil vt castroꝝ acies ordinata. sicut sepe legit in miraculis ei⁹. Fugũt enĩ q̃ oderũt nos a facie ei⁹. ⁊ ipa exurgẽte in adiutoriuꝫ nostꝝ dissipant inimici sui ⁊ nostri. Custodit enĩ exẽplo filij aias seruoꝝ suoꝝ. ⁊ ꝺ manu peccatoris libabit eos. Uñ sap̃. v. Eos q̃ se amãt a doloribꝫ ꝓtuabit. Ibidem. Custodiuit illũ ab inimicis ⁊c̃. Prouer. iij. Ne dimittas eã ⁊ custodiet te. dilige eã ⁊ tuabit te. vt sup̃. xxiij.

Quadragesima. Quia gl̃ificabit in futuro seruiẽtes sibi. ⁊ honorificãtes se in p̃sẽti. Uñ dicit cũ filio. i. Regũ. ij. Quicũq; honorificauerit me gl̃ificabo eũ. q̃ aũt ẽ ꝓtemnũt me erũt innobiles. Ipa enĩ est mlier gr̃iosa. q̃ inuenit gr̃iã ⁊ gloriã. nõ solũ sibi. sed et nobis. q⁹ gr̃az et gl̃iam exemplo filij dabit dña nr̃a. De his aũt q̃ cõtemnũt seruitũ ei⁹ nolẽtes ipam orare vl̃ collaudare. videt ei fili⁹ dicere illud biere. vij. Noli orare p pp̃lo isto. nec assumas p eis laudẽ ⁊ oratõez. ⁊ non obsistas mihi. q⁹ nõ exaudiã te. Qđ sigñũ est in hoc q̃ salomõ nõ exaudiuit matrẽ suam orantẽ p adonia. iij. Regũ. ij.

Incipit secũda particula secũdi libri

in qua agit quõ maria de singulis mẽbris suis et sensibꝫ nobis seruiuit in filio ꝺi et suo. ⁊ adhuc nõ cessat nobis benefacere ex eisdẽ.

Prefatio in particulã secũdã

a ASsignata causa multiplici quare mr̃i creator⁹ fuire ꝺbeat rõnal̃ creaţa. hõ videlicz ⁊ angel⁹. restat assignare vñ ⁊ quõ ⁊ a qbꝫ ⁊ qlibꝫ eidẽ fuiẽdũ. Maria siq̃dẽ vt dictũ ẽ ligñũ vite ẽ his q̃ velut manu duplici amore ⁊ fuitio apphẽderit eã. Et sic arbor secũda nesciẽs steril̃ pmanere. vniuers ⁊ singul̃ ramis suis ⁊ frõdibꝫ possidẽtibꝫ se r̃ddit fructũ. sic maria toti mõdo ⁊ marie fuis ⁊ spẽalibꝫ suis. vniuers ⁊ singul̃ mẽbr̃ suis tulit ⁊ reddidit fructũ vite. sic q̃si plibãdo iferi⁹ ostẽdem⁹. Et p gr̃az fluẽta q̃ iugiter haurit ꝺ fõtibꝫ saluator⁹ ⁊ amicꝫ suis refũdere nũq̃ cessat. referũt ⁊ ipi fructũ vite. cui⁹ gustu ꝺsideriũ ipoꝝ sanabit inetnũ. Et ppt̃ ꝫ vidz ipa q̃si ꝓmiari cũ filio ysa. penl̃. his q̃ sibi fuire negligũt i p̃sẽti. Ecce serui mei comedẽt ⁊ vos esurietis. ⁊ cet̃a mlta. Debem⁹ igit ⁊ nos singul̃ marie mẽbr̃ fuitiũ ali q̃ ꝺ speciale. vt ad locũ vnde exeũt flumia reuertãt vt itez fluãt. Eccles. i. Ad ꝫ aũt

primo necesse ē vt singula mēbra nr̄a a peccati cōtagio ꝓseruem⁹. ⁊ ipi⁹ obseqūs eadē mācipem⁹ ipam exorātes iugit⁹ ⁊ deuote. vt et mēbra nr̄a p gr̄az suā a peccato coerceat ī psenti. ⁊ gr̄am submistrās bn̄ opandi. ea gl'ificet ī futuro. Sed tā vi deamus ptenui saltē pgustatōe quō mēbra marie seruierūt nobis ī paruulo. q̄ natus ē nobis fm hūanitatē. ⁊ ī filio dei q̄ dat⁹ ē nob fm diuitatē. Jndagem⁹ ptrea quō iugiter nobis seruit indignissimis ⁊ ingtis. licz id cape mēs hūana. licet id lingua hois q̄ntūcūq̄ sit eloq̄ns nō sufficiat enarrare. Tale enī scrutiniū valde necessariū est ad hūiliādos nos. cū etiā hō iustissim⁹ respōdere ei nō valeat saltem vnum ꝑ mille. Job. ix.

Hic incipit scriptor ostēdere sub breuiloq̄o quō ō corde mēbris ⁊ sensib⁹ btē marie. sal⁹ humani gener⁹ et redēptio ꝓcesserūt. ⁊ adhuc ꝓdcūt incessanter.

De corde seruiuit nobis maria Capitulū primū.

Jq̄dē ex corde btē ✠ginis ꝓcesserūt fides ⁊ ꝓsensus. ꝑ q̄ duo initiata ē salus mūdi. ⁊ ipm cor ei⁹ ꝑ oīb⁹ creatur⁹ dignū inuētū est exeūtē de corde paterno. ꝑmo suscipe vnigenitū dei. q̄n̄. s. cor prīs eructauit ✠bū bonuz. qō de sinu patris egrediēs. in sinū mr̄is ✠gis se recepit. Jtē ī corde ipi⁹ ⁊ vtero miſicordia et vitas sibi obuiaueŕt. cū diuia iusticia paci porrigeret oscula salutare. Jtē cor illius dulce ⁊ amātissimū pl⁹q̄ dici possit amaricatū ē filio crucifixo. ⁊ aīe ei⁹ totaľ alue⁹ ꝑ ꝓpassionē replet⁹ ē torrēte passiōis. Que videlicz aīa tūc vulnerabaŕ ob inq̄tates nr̄as. ⁊ atterebaŕ suo mō ꝓpt scelera nr̄a. Dolores siq̄dē nr̄os ⁊ filij. ⁊ languores nr̄os ⁊ vnigeniti. tūc ipa portauit ī intime pietat⁹ viscerib⁹. Nā tunc fuit oīs plaga tristicia cordis ei⁹. Ecc̄i. xxv. Caritate aūt eximia qua vulnerabaŕ vnigenitū suū dedit ꝑ sceleribꝫ nr̄is. ⁊ fructū vteri sui ꝑ pctis animaꝝ nr̄aꝝ. Michee vi. Tūc adimpletū est illud qō de ꝑma muliere ꝑdixerat deus in figura marie q̄si loq̄ns de scō adam. Ben̄. ij. Non est bonū hoīem esse solū. faciam⁹ ei adiutoriū simile sibi. Nolebat siquidē deus pater si liceat ita loqui. solius filij morte saluari gen⁹ humanū ⁊ diabolū ꝓdemnari. s̄z dispoſuerat in manu femie tradere sysaram Jud. v. Et q̄ vna mⁱr hebreaꝫ fusionē faceret ī domo nabuchodonosor. Judith xiij. De hac maria habuisti sup cā. xxxiij. Qō aūt ꝑdixerat ysa. xlij. ī pſōa christi. Torcular calcaui solus. et de gentib⁹ non est vir mecū. sic intelligendū est ⁊ secure potest sic exponi. Uer est dn̄e q̄ nō est vir tecū. s̄z vna mⁱr astat tibi crucifixo. que quascūq̄ plagas. quecūq̄ vulnera. quoscūq̄ dolores sent⁹ ⁊ suscipis in tuo corpe cōpatiendo suscipit in visceribꝫ cordis sui. Et sic̄ dira lancea ꝑforat latus tuū. sic eius aīaz ptrāseūt doloꝝ tuoꝝ gladij vniuersi. Sic igit̄ p̄z q̄ntū hec mulier coopata sit ad salutē mundi. Nā filio ponente aiam̄ ꝓ salute mūdi. mater ⁊ si nō posuit ꝓ mundo animam. exposuit tamē. et qō potuit fecit. Hec ipa defuit martirio corporali. s̄z ei defuit martiriū corpale. Cum sit aūt valde cōpatiens et eodem corde nob compatiť dolentib⁹ et afflictis. ⁊ maxime si nos inuenerit ꝓdolentes ei et cōpatientes sup dolorib⁹ qui ptransierūt ipi⁹ aiam̄ filio patiente. sic̄ dictū est sup.

De corpore seruiuit nobis maria Capitulū ij.

De terra corpis eius creauit altissim⁹ medicinā carnis ⁊ anime nr̄e scz christū hoīem. Eccl̄i. xxxviij. Qui languores nr̄os tulit in suo corpe sup lignū. et dolores nr̄os ipse portauit id ē asportauit. peccata scz que sunt causē doloꝝ. Christ⁹ enī sic̄ quedā glo. dic̄. sup. vij. ad heb. non traxit ex matre feruorē vulner⁹. s̄z materiā medicamis Jtē de corpis ei⁹ suba ✠ginali sūmus assumpsit pontifex hostiā sue carnis. quā in ara crucis ꝓ mundi salute eleuatis in cruce manib⁹ sacrificiū obtulit vespertinū. cui⁹ suauissim⁹ odor deliniuit iracundiā prīs Jtē corpus ei⁹ terra est euilath. de qua exortū est aurū poptimū scz caro christi. ex cui⁹ ꝑcio impciabili oīes iusti locupleŕati sunt et redēpti. Ben̄. ij. q̄re libro. vij. titulo de terra

Pascimur etiā et potamur carne ei⁹ et sanguie ī filij sacro. qz caro christi ⁊ caro marie sicut caro mr̄is et filij vna caro ē. Ben̄. ij. Erūt duo in carne vna. Jchrist⁹

scz z maria. Propter hec ãttuor z mlta alia pdixerat btus thobias ciuitati sanc te hierusalẽ sub figura marie.ãsi loãns de fidelib⁹ vniuersis. [Terrã tuã].i.corpus virgineũ.in sanctificatõe habebũt.z nomẽ magnũ inuocabũt in te. Maledicti erũt q̃ ꝓtẽpserint te.z cõdemnabũt q̃ blasphemauerint te. z beati omnes qui dilexerint te.]

De auditu seruiuit nobis maria Capitulũ iij.

AUditu simplici ad nr̃am salutẽ suscepit nũciũ gabriel'. scz Aue maria gratia plena. Et ab auditu ipi⁹ initiũ sumpsit repatio nr̃a .vt intraret remediũ vnde mozb⁹ irrepserat.z eisdẽ vestigijs seq̃ret vita morte .lux tenebras. pitatis antidotũ serpentis antiq̃ mendaciũ venenatũ .z vite ianua fieret audit⁹ p quem intrauerat moꝛs in mũdũ. Per auditũ etiã marie nr̃o auditui gaudiũ z leticia ꝓmittit. Itez p mariã eraudit dñs paupes spiritu. Un̄ dicimus christo .[Preparatõez cozdis eoꝝ].i.humiliũ Laudiuit auris tua].i.beata virgo.quia ea mediãte paupes eraudis. sicut hõ audit mediãte aure sua. De hac materia inuenies paulo infra.gricla .iij. ca.v.q̃ marie debem⁹ obedientiã.

De oculis seruit nobis maria Capitulũ iiij.

OCuli marie colũbini z mificozdes p abũdantia lacrumaꝝ fuerũt velut piscine in esebon filio patiẽte.vt sic ãsi quadruplici irriguo qõ manauit de christi coꝛpe.videlicz sudoꝛis z flet⁹.aq̃ et sanguinis.adiunctis lacrimis btẽ virginis ãsi q̃n to loco.tolleretur squalliditas animaꝝ. Isti etiã oculi respiciũt paupes spiritu.et fũt illis velut flãma ignis. Apoc.i.illuminãs z calefaciẽs.exterrẽs z exurẽs .Hec enī ãttuoꝛ facit flãma. Illuminat enī gl'iosa ẏgo suos amatoꝛes ad cognitõez veri z eos inflãmat ad dilectõem boni.aduersarios eoꝝ exterret ab eis dura ꝓmina tõe.et icoꝛreptos exurit gehẽnali ꝓflagratõe. Lege miracl'a eius . Itẽ oculi dñi sũt per iustos.ocl'i dñe sup pctõres z iustos.sicut ocl'i bone matꝛ⁹ sup puerꝝ ne cadat. vel si ceciderit vt eũ releuet. Un̄ dicit seruienti suo. In via hac q̃ gradieris firmabo sup te oculos meos. Sis ergo bũilis vt te respiciãt ocl'i marie. Hã de vehemoth legit⁹.q̃ omne sublime ipe videt. Job.xli.

De naso seruit nobis maria Capitulũ v.

NAsus a⁹.id ẽ discretio nobis est turris libani.q̃ respicit cõtra damascũ. q̃ inꝛerptat⁹ sanguinẽ bibens.et figurat diabolũ./q̃ sitit iugiter nr̃aꝝ sanguinẽ aiarũ in quo vita caꝝ. Discretio autẽ btẽ virginis ꝓsentiẽs diaboli maliciã velut feto rẽ quendã./p nobis iugiter respicit ꝓtra ipm .z p nobis viriliter se ei opponit velut q̃dã turris.z ẏuoso castitat⁹ cãdoꝛe q̃ signat⁹ in libano ꝓterit carnalẽ ꝓcupiscentiã velut caput serpẽtis. Nasus etiã iste nobis ẽ via spũs.i.gr̃e dei.q̃ merit⁹ ei⁹ et pcibus nobis dat⁹.z mĩstrat spei respiratione peccatoꝛib⁹ desperat⁹. Ministerio etiã hui⁹ nasi purgant⁹ vicia mẽtis nr̃e.sicut p nasum humores capit⁹. et suis amicis tribuit gr̃am discernẽdi inter aromata et fetoꝛes. q̃b⁹ designant⁹ ẏtutes et vicia. Multa alia inuenies libꝛo.v.titulo.viij.de naso.

De labijs seruiuit nobis maria. Capitulũ vi.

LAbia ipius ꝓpabilia fauo distillãti ꝓpter dulcedinẽ melliflua.in q̃b⁹ spũsctus singuloꝝ carismatũ diffudit abũdantiã.filio dei z suo diuini federis z hũani dulcia osculapinarũt. Habito enī respectu ad illũ rñsum .Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm ẏbũ tuũ.dictũ ẽ ei i ps.[Diffusa ẽ gr̃a i labijs tuis ꝛc.] Qđ sic exponit: [Hr̃a collective.i.vniuersitas gr̃aꝝ diffusa ẽ].i.ñ solũ fusa p te. sz diffusa.i. toti mũdo abũdãter distributa p te[In labijs tuis] ẞ ẽ in rñsiõe tua q̃ deo trinitati cõciliat⁹ ẽ mũd⁹.quersi p⁹ boies ad deũ quersi.z q̃ p⁹ sordescebãt a pctis mundati. Seq̃t.[Propterea bñdixit te de⁹] nõ sinistra q̃ tpalia.sz dextra q̃ dãt eterna. Un̄ seq̃t[Iternũ].i.bñdictõe ducẽte ad etnitatẽ. Para.iij. [Ogitudo diꝛ i dextra ei⁹

De oꝛe seruit nobis maria. Capitulũ vij.

ORe ẏgineo cui⁹ odoꝛ ꝓpabilis ẽ odoꝛi maloꝝ.(nã pcibus suis aromata spiratiby attrahit homines ad cultũ filij.sicuti maloꝝ odoꝛ gustũ allicit ad edẽdum).pro nobis allegat et bonum loquit⁹ in cõspectu dei. qm̃ nostra ẽ aduocata.

In nobis etiã cũ sit q̃si os dñi. Viere. xv. p̃cios̃um sepat a vili. aiaz. s. a petõ ⁊ dilectõe mũdi. LOs Jetiã Lsuũ Jipa Laquit sapiẽtie Jq̃ ẽ fili⁹ dei attrahẽde. Hẽ ad se trahẽde. qñ virginitatẽ vouit. Hã p votũ istõ adamauit eã vnigenit⁹ dei. Jtẽ Laperuit os Jsui intellect⁹ Lsapie Jhauriẽde p studiũ Los Jaffect⁹ Lsapie Jattrahẽde p deitatẽ. De p̃mo dr. Epi os tuũ ⁊ iplebo illõ. De scõo. LOs meũ apui ⁊ attrasi spiritũ J. i. intelligẽtiã spiritalẽ. Sic aũt impleta sapiẽtia duplici i medio p̃mittue ecclesie aquit os suũ. Hã apl'ox mgra facta est. q̃ nostri postea mgri facti sũt. ⁊ ascẽdente dño ipos nouũ docuit testamẽtũ. qõ ad docẽdos nos ẏdẽ apli ꝓscpserũt.

De dentiby seruiuit nobis maria Capitulũ viij.

Dentes ei⁹ eburnei masticarũt vt pie credit̃ puulo filio q̃ dat⁹ est nob cibũ suũ. ꝓut est mos nutricũ. Sẽsus aũt ei⁹ ⁊ studiosiras. q̃ duo signt̃ i dẽtib⁹. sibẏpi masticarũt attruerũt ruminauerũt. ⁊ aie sue incorporauerũt. veluti virẽtes herbas diuinax sentẽtias scpturax. Nobis etiã oñdit ml'ra ambigua diuie sapiẽtie studẽtibus in ẏbis ipi⁹ et gestis. Uñ et ipa pmittit Eccl. xxiij. Eldhuc doctrinã q̃si prophetiã effundã. Quere supra partic'a p̃ma. causa. xxvij.

De lingua seruiuit nobis maria Capitulũ ix.

Jngua ei⁹ cucharis q̃ calam⁹ erat scribe velociter scribẽtis. scz spũssctĩ. Ipso scriba mouẽte calamũ. eructauit illõ ẏbũ bonũ mellifluũ ⁊ suaue. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm ẏbũ tuũ. Jn ß aũt ẏbo nectareo intantuz erhilarauit de salute nostra sollicitũ regẽ celi. q̃ q̃si fact⁹ imemor iniurie p̃mox pentũ. a sede regali statũ descẽderet. velut deposito diademate gl'ie. ⁊ celos dirũpẽs exiliret eodẽ momẽto ꝺ sinu patno i vtex ẏginalẽ. vocaferãs illõ pabo. viij. Delicie mee esse cũ filiis hominũ. Jn isto etiã ẏbo fuit nobis lingua ei⁹ lingua curatõis. lingua mitigatõnis. lingua mificordie. Eccl. xxxvi. Hã respõdẽs hũilit et obediẽter curauit egritudinẽ rñsiõis eue. Lingua eñi eue diabolo sub dubio rñdent. et gustũ ligni vetiti viro suo suadent. ⁊ peccatũ suũ serpẽti attribuẽt. totã pgeniẽ ex se nascturã letaliter vulnerauit. padisi portã cũct̃ obserauit. ⁊ dei iracũdiã ad vindictã ꝓuocauit. Sed lingua marie infirma curauit. clausa patefecit. ⁊ irã dñi delinuit.

De gutture seruit nobis maria Capitulũ x.

Gutur ei⁹ qõ vino optimo ꝓpabile est. i. ẏba q̃ pcedũt de gutture. more vini dolores releuãt afflictox. ⁊ mẽtes eox alienãt a sensu carnali. suauiter pũgunt ⁊ stimulãt bñfacere pigritates ad currẽdũ viã. viã mãdatox dei. amãdũ ⁊ orãdũ. Sapida ẏo sunt christo p deuotõem in p̃cib⁹. ⁊ pũgũt cor ei⁹ vt inde misert̃ elicãt mificordiã. ⁊ sic ipm incbriãt. vt eñz faciãt obliuisci delictox nrox.

De collo seruit nobis maria Capitulũ xi.

Ollũ eius. ipa videlicz que dicit̃ collũ eccl'ie. christo capiti aureo corp⁹ suũ iungit. qõ est eccl'ia. ⁊ ß dupliciter. Hã christũ genuit deũ et hominẽ q̃ est nostr caput vt noster fieret emanuel. et q̃ntũ in se est nos peccãdo disiũctos ab eo. suis oratõibꝫ eidẽ itex recõiungit. Jtẽ. Sicuti p collũ interior aer emittit̃. exterior ẏo intus attrahit̃. sic p ipam deuotio nra deo p̃sentat. ⁊ ab ipo nobis misericordia redonat̃. Jtẽ. Sicuti saliua ab ipo capite mediãte collo in corp⁹ trahit̃. sic p ipam hũano generi a deo trinitate gratia impetrat̃. Jtem. Sicut collo mediãte descendit in corpus q̃quid ei est necessariũ. cibi. potus. poratões. medicine. ⁊ hmõi. sic p ipam descendit ad nos fili⁹ dei q̃ vera est medicina. cui⁹ caro et sanguis ẏe cibo et potus. qz p mariã panẽ angelox mãducauit hõ in sacramento altaris. Jtem collo ẏba pferũt. Et maria bonũ p nob loq̃t̃ i ospectu dñi. qm̃ nra ẽ aduocata. nec fraudare eã vult aut p̃t vnigenit⁹ suus volũtate labiox suox.

De brachiis seruiuit nobis maria. Capitulũ xij.

A brachiis ei⁹ et humer⁹ trãslatus ẽ fili⁹ in egiptũ. ⁊ reuect⁹ in terrã isrl'. In q̃ signarũ est q̃ p ipam habituri essent deũ q̃ pus idolis seruiebãt. ⁊ ex dono ei⁹ tandẽ in regno isrl' cõspecturi essent regẽ in suo decore oculi beatox. i. Petri. i. Jn quem desiderãt angeli ꝓspicere.

De manibus seruiuit nobis maria Capitulũ xiij.

DAn⁹ ei⁹ tornatiles.auree.plene iacinctʒ.nob mẽbra nutrierũt vnigeniti dei. q̃ bus velut herbis medicinalib⁹ i mortariolo passiõis hũillime ꝓtritʒ multipliciter tribulatõnũ pistill'.ꝛ distẽperatʒ liq̃re sanguis.nr̃is lãguoribꝫ ꝛ peccatʒ cõfecta est ꝓpetẽs medicina. Qui videlicʒ languores ꝓpetẽter sanari neq̃bãt nisi sola passiõe vnigeniti dei. Tornatiles aũt describũt man⁹ iste. nã sicut ars tornature ꝑmptior est alijs artib⁹ celerit opando.sic maria velocior ceterʒ sanctʒ oibus miseris subueniẽdo.vt dicere de ipis miseris videat cũ filio illõ Jsaie.lxv. Ãñcꝫ clamẽt ad me.exaudiã eos. Dicũt etiã he man⁹ auree ꝓpter sapiẽtiã.q̃ signat in auro.nã tã subtiliter misericordiã miserʒ impẽdit q̃ diuie iusticie sigillũ nũcꝫ frãgit. Jn auro etiã caritas notat.nã ex mera caritate oĩno indignis miserẽri ꝛ bñfacere ꝓbat.Dicunt et plene iacinctʒ. Plene.nã q̃ntũ in se est dat oĩb⁹ affluenter.cuz sit sũme diues.summe etiã liberal'.Quere libro.iij.titulo.xxij.ð misericordia ꝛ largitate ipi⁹. Jacincti sunt lapides coloris etherei.qz q̃ q̃d boni facit celesti refulget intẽtõe.ꝛ de fonte ꝓcedit eterne sapie. Habz etiã iacinct⁹ gtiã impetrãdi.naz q̃ q̃d ꝓplacet ei dare facillime orãdo impetrat ab vnigenito suo.q̃ nõ soluz dat ei fm q̃ petit.sz etiã ipaz incitat ad petẽdũ. Ad qõ figurãdũ dixisse legit salomõ matri sue.iij.Reg.ij. Pete mr̃ mi.neqꝫ enĩ fas ẽ vt auertã faciẽ tuã. Hoc idẽ legit sub figura ista dixisse assuer⁹.q̃ christũ ðsigt.hester q̃ figurat mariã. Hester.vij. Que est petitio tua hester.ꝛ q̃d vis fieri.etiã si dimidiã regni mei partẽ petierʒ.ipetrab. Ad quẽ illa rñdit. Si inueni gr̃am in oculꝫ tuis.da mihi pplm meũ p q̃ obsecro. Ecce quõ postulat maria p seruiẽtib⁹ suis. Jacinct⁹ etiã in sereno clar⁹.in obscuro ꝛ nubilo appar⁹ obscur⁹. Hã illumiati p gr̃az de ipa digne sentiũt.ꝛ ei fuiũt ex amore.tenebrosi ifidelitate ꝛ vicijs.honorẽ ꝛ fuitiũ ipi⁹ puipẽdũt. Cũ sit g̃liberalissima et abũdãs ex dono filij oĩ carismate spiritali.manũ suã sp apit iopi.ꝛ extẽdit palmas ad paupes. Hã ipa ẽ cisterna bethleẽ iuxta portã.volẽs oẽs q̃ trã seũt sanare. Uñ damare ñ cessat. Trãsite ad me oẽs.ꝛ a generatõib⁹ meis iplemĩ.

De vberibus seruiuit nobis maria Capitulũ xiij. Lrẽ.

Alcris vberibus mistrauit lac dei filio.quo pastus est ipe sol⁹.nec puer alius inde bibit. Uñ ipe glorit dicẽs Cant.v.L Bibi vinũ meũ cũ lacte meo virginali Jqõ totũ fuit meũ. Et ppter ß ipe designat p moysen Exo.ij.q̃ nulli⁹ alteri⁹ mlieris pterq̃ matris ppe mãmas voluit sugere.sicut dicũt. Et ß aũt gloriosi lacte nutrit⁹ est ꝛ coagulat⁹ ille sanguis.ex cui⁹ effusiõe nostre redẽptõis est pciũ pfolutũ.ꝛ in hoc sanguine ꝓtinet vita fidelũ animaz. Leuiti.xvij. Propterea sanguis iste dñic⁹ bibit in altari. Jtẽ ad eius vbera dictauit dei fili⁹ fed⁹ nr̃e salutis.ꝛ ipoz repsentatio christo exhibita ipm exhilarat nostrʒ iniq̃tatib⁹ cõtristatũ. Jsa.xl. Delectabit infans ab vbere. Nutrit etiã nos vbere duplici mr̃ misericordie.q̃ sunt castitas carnis.ꝛ benignitas cordis.ꝛ ista vbera tãcꝫ pueruli petimus ad sugendũ.qñ dicim⁹ ei. Virgo singularʒ inter oñes mitis nos culpis solutos mites fac ꝛ castos. Nota singula ẏba. Ad honorẽ istoz vberũ sua ꝓmẽdatõe fili⁹ nos inuitat Cãt.viij. vbi dicit. LQuã pulcre sunt mãme tue sozor mea spõsa. Li. quanta reuerẽtia et honore extollẽde.ꝛ quanta dilectõe sunt amplectẽde.vt corde et ore de ipis christo dicat. Beata vbera q̃ suxisti. Luc.xi. Libro.v.titulo.xvij.ð vberib⁹ marie inuenies alia infinita.

De ventre seruiuit nobis maria Capitulũ xv.

Enter ei⁹ eburne⁹ distinct⁹ saphiris.quẽ creato⁹ su⁹ sibi ꝓstruerat pausatoriũ speciale. Unde. Qui creauit me req̃euit in tabernacl'o meo.quẽ ver⁹ salomon sibi thronũ pauerat. et soluz eburneũ grande.quẽ spũssctũs sibi sacrauerat sanctuariũ singlare.hospitiũ palatinũ fact⁹ ẽ sũmo regi.q̃ a regalib⁹ sedib⁹ veniẽs ibi ꝑmã sibi mãsionẽ int filios hoĩm ꝑelegit. Jbi ꝑterea decorẽ iduit.ꝛ stola cãdida se coopuit.i.mũdissima hũanitate.cui⁹ ðcor imunitas a pcõ. Hãc etiã h⁹ hospitẽ hospitãt mõ fideles aie ĩ palacio celesti.cũ oẽs ãtea lectulos sternerẽt ĩ obscuris inferni. Job.xvij. In tenebrʒ straui lectulũ meũ. Quere lib.v.ti.xx.de ventre marie multo plura.

De vmbilico seruiuit nobis maria Capitulū xvi.

Vmbilic⁹ ei⁹ crater tornatilis./q̄ nunq̄ꝫ pocul' dicit' indigere. Ip̄a videlicꝫ q̄ d̄r vmbilicus ecclesie. Quia sic̄ vmbilic⁹ ī medio toti⁹ corpis. sic ip̄a ī medio eccl̄ie./q̄ corp⁹ ē filij sui./oīb⁹ q̄ntū in se est ꝑata bñfacere.lacte ꝟgineo./qd̄ habebat in se ꝓpetates vini./potauit filiū ⁊ inebriauit.q̄re d̄r crater.vt nostroꝝ peccaminū ip̄m faceret obliuisci. Sicut aūt crater tornatil' si liq̄re plen⁹ sit aliq̄ tactu leuissimo fūdit ip̄m liq̄rē.sic plēa gr̄a refūdit gr̄aꝫ q̄tiēs tāgit' pia p̄ce. Nūq̄ꝫ aūt pocul' indiget vmbilic⁹ iste.cū sit gr̄a plēa.⁊ sp̄ hauriat aq̄s ī gaudio de fōtib⁹ saluatorꝭ.

De lumbis seruiuit nobis maria Capitulū xvij.

Lumbi eius q̄s accinxit ꝟtute fortitudīs vouens ꝟginitatē.⁊ fortiter ī se strīgens fluxū carnaliū voluptatū.ip̄aꝫ ꝯcupiscibilē reddiderūt ī oculis dei.sic̄ illi ꝑdictū fuerat.cōcupiscet rex decorē tuū.i.virginitatē. Per hāc aūt ꝯcupiscētiā cōiūctus est ei rex eternus./carnē virgineā assumēs ex ea.in q̄ ⁊ passus est. Et ꝑ fidē īcarnatōis./⁊ ꝟtutē passiōis renascimur ī baptismo./regni celestꝭ filij ⁊ heredes.

De iūctura feminū seruit nobis maria Capitulū xviij.

Iunctura feminū eius q̄ videlicꝫ femīa ꝓpter p̄ciosissimā corā deo pulcritudinē castitatis ꝯpant' monilib⁹. Cañ.vij. Nam sicut monile ꝯnectit vtrāq̄ꝫ ꝑtē capitij.sic femina ei⁹ ꝑ ꝟginitatē iugiter īuicē adheserūt. Hec inq̄m femīa nobis exempla refundūt sanctitatis ⁊ castimonie. Uñ et dicunt' sicut monilia./quasi monētia liliū castitatꝭ. Et hec monilia siue hāc iūcturā fabricauit celestꝭ artifex. id ē spūssanctus./qñ totū carnal' cōcupiscētie fomitē ꝑ supuenientē rorē celestꝭ g̃tie extinxit in ea.et virginea femina sic cōiunxit.

De pedibus seruit nobis maria Capitulū xix.

De pedib⁹ ei⁹ dici p̄t qd̄ de pedib⁹ filij dicit' Apoca.i. [Pedes ei⁹ sil'es auricalco.sicut ī camino ardēti.] Pedes btē virginis dici possunt caritatiui affect⁹. q̄b⁹ suos visitat amatores.q̄ ꝯmēdant' hic a trib⁹.a sapiētia./q̄ ī auro.a ꝑseuerātia que in ere.a vehemēti feruore eximie caritatis.que signat' in camino ardēti. Quere libro.v.titulo.xxiij.de pedibus.

De gressibus seruit nobis maria Capitulū xx.

Gressus ei⁹ pulcri in calciamētis] id ē in exēplis sanctoꝝ p̄cedentiū.domesticos suos inuisere.et cōcomitari.⁊ eoꝝ necessitatib⁹ sp̄ esse p̄sto nunq̄ꝫ cessant. Unde dicit seruiēti suo Isa.xliij.[Seru⁹ me⁹ es tu./cū trāsierꝭ ꝑ aq̄s tecū ero] ⁊ appellat aq̄s tribulatōes.[et flumina] tēptatōnū et tribulatōnum[nō operiēt te.] Hoc est etiā qd̄ dicit Ecc̄i.xxiiij.[In fluctib⁹ maris ambulaui] cū familiarib⁹ meis videlicꝫ tanq̄ꝫ nauis vt ip̄os eripem a naufragio pctōrū.et ereptos deducerē ī portū volūtatis eorū. Ambulat etiā in fluctib⁹ maris.mestos ꝯsolādo.et tristes letificādo. Seq̄tur. Et in om̄i terra steti.i.inuocātib⁹ me sp̄ p̄sto fui. Nā in om̄i loco vbiq̄ꝫ terraꝝ mater misericordie refugiū est miserorū.

De statura seruiuit nobis maria Capitulū xxi.

Statura ip̄i⁹ assimilata ē palme. Cāti.vij. Statura marie manifestata ē ī tēpore dñice passiōis. Nā cū oēs apl'i vacillarēt a fide.ip̄a īmobiliter ꝑseuerauit in fide. Et hec ip̄i⁹ statura ꝯpat' palme.i.dñice crucꝭ arbori triūphali.q̄r ꝓ rectitudine ꝑseuerātie sue collata est ei hec gr̄a.vt noīs eius deuota inuocatio sicut signū crucis dñice malignos spūs terreat ⁊ expellat. Btūs bern̄.sup̄ illd̄ Canti.vi. terribil' vt castrorū acies ordīata. Nō sic timēt hostes visibiles quālibet castrorū aciē ordinatā./sicut aerie ptātes marie vocabulū patrociniū et exēplū.fluūt ⁊ ꝑeunt sicut cera a facie ignis vbicūq̄ꝫ inuenerint hui⁹ noīs crebrā recordatōem. deuotā inuocationē.sollicitā imitationē.

Bern̄.

De petitōe qua maria ꝓ hmōi seruitijs ab ip̄a nobis impēsis petit cū filio suo mercedem suam a nobis. Capitulū xxij.

Propter hmōi seruitia que nobis impendit de singulis mēbris suis gl'iosa ꝟgo./videtur ꝓpterea petere cū filio suo mercedē suā a nobis Zacha.xi.dicēs. Si bonum videt' in oculis vestrꝭ afferte mercedē meam.si non.q̄escite.vt saltem

malũ ꝑ bono. vl' odiũ ꝑ dilectõe mea mihi nõ repẽdat. Cuiusmodi autẽ seruitia debem⁹ ei ex corde ⁊ ore ⁊ sensibꝫ vniuersis. vl' ẽles esse debeãt q̃ digne seruire volũt regine celesti assignabim⁹ infra. put ipa que est pincerna gr̃e ꝓpinabit.

Incipit tercia particula secũdi libri

in qua agit quõ debeam⁹ seruire marie de corde.

Quante oĩa debemus fidẽ virgini gloriose. Capitulũ primũ.

DEbemus igitur beate virgini fidẽ signiferã ꝟtutũ omniũ. quã ipa ꝓmit⁹ req̃rit a nobis. vt sanctificatam in matr̃ vtero credamus firmiter. ⁊ ß cito vt pie credit postq̃ carni eius aĩa est infusa. iuxta illõ psalmi. Aduigilabit eã de⁹ mane diluculo. Per mane significat principiũ vite ei⁹ in vtero matr̃. et ꝑ diluculũ ablatio siue discussio originaliũ tenebraꝝ. Uel ꝑ mane amotio dictaꝝ tenebraꝝ. ⁊ ꝑ diluculũ ꝟtutũ claritas. que tũc infuse sunt ei. Hoc aũt aduitoriũ sola beata trinitas q̃ creauit eã eidẽ potuit exhibere. nã ipa speciale ẽ opus dei. Credam⁹ etiã q̃ nata est tota sancta. Uñ natiuitas eius ortui sideris ꝙpar. Ñueri. xxiij. Orieꝝ stella ex iacob ⁊c. Credam⁹ insup q̃ imaculatã ⁊ sine peccato vitã duxit in mũdo. ꝓfuata a sapia dei. q̃ nõ intrat in aĩaz maliuolã. nec habitat ĩ corpe subdito viciis ⁊ peccatis. Ipam enĩ velut pupillã oculi semp ab omni nociuo deus trinitas custodiuit. Uñ dicit de ea. Nocte ac die seruo eã. indignatio nõ est mihi. Isa. xxvij. Credam⁹ etiã q̃ ꝟginitatẽ extitit ꝓmiceria. q̃ sine corruptiõe facta est fecũda. sine gũamĩe gũida. sine dolore puerpa. q̃ sola ꝟgo ⁊ mater. q̃ virgo ⁊ mater dei. qõ nulla alia. qz illi soli ß ꝓuilegiũ debebat. Itẽ q̃ peccare nõ potuit extq̃ deũ ꝯcepit. Quere libro. iij. ꝺ ꝓuilegijs ei⁹. ꝓrogatiua septima. Et sic credenda sunt cetera oĩa q̃ de ipa credit ⁊ ꝓdicat eccl'ia catholica. q̃bꝫ tot⁹ respersus est liber iste. Sentiẽdũ est etiã de tãta dña in bonitate cordis. sic de dño ꝺr Sap. i. q̃ est illa oĩa q̃ de ipa nõ intelligunt venerari ⁊ pie credere. Hã infinita sunt circa btãm virginẽ q̃ excedũt intellectũ hũanũ. Uñ ⁊ tot orte sunt hereses circa puerperiũ ei⁹. in eoz scz cordibꝫ q̃ hũana siue naturali rõe et sensu ꝓpo. supcilliose voluerũt discutere. ⁊ inuestigare qõ supꝫ hoiem est. ꝺicẽte Isa. liij. ⁊ dicẽte. Generatiõem ei⁹ q̃s enarrabit. ei⁹. i. marie. quõ scz ipa eũ genuit q̃ se fecit. iuxta illõ. Uõ natus est ĩ ea ꝙ incarnatiõez. Et ipe fundauit eã ꝙ creatiõem.

Confidentiã debemus marie. Capitulũ ij.

DEbemus etiã sapiẽter ꝯfidere de bonitate ei⁹ si dilexerim⁹ ipam ⁊ seruierim⁹ ei. iuxta illõ ps. Ponite corda vr̃a in ꝟtute ei⁹ ⁊c ꝙ nõ in ꝟtute ꝓpa. qz maledictus hõ q̃ ꝯfidit in hoie. se scz vl' alio. Piere. xvij. Hã ipa est q̃ ꝓcibꝫ suis meritꝫ ⁊ erẽplis ꝺat lasso virtutẽ ꝙ Isa. xl. Let his q̃ nõ sunt ꝙ fm ꝓpam reputatiõnez. i. ꝟe hũilibꝫ ꝙ fortitudinẽ et robur mlt'iplicat ꝙ Et ipa suggerẽs hãc ꝯfidentiã de seipsa dicit In me oĩs spes vite et ꝟtutꝫ. Sicut etiã dicit Aug. de dño sup illõ ps. Mihi adherere deo bonũ ẽ ⁊c. Neminẽ pmittit de⁹ cadere q̃ ei adhereat vero amore. Itẽ illõ. Proijce te ĩ deũ. ⁊ ß sapiẽter. qz nõ est adeo crudel' vt se subtrahat ⁊ te cadere pmittat. sic dici ⁊ credi ꝑt de btã maria testimonio eoz q̃ sepe exti sunt.

Aug⁹

Spem debemus marie. Capitulũ iij.

DEbem⁹ etiã sperare in ea. q̃m mater est sancte spei. Quere hãc autoritatẽ lib. vi. titulo. i. q̃ maria dicit mater. Itẽ sic ꝟe de filio ꝺr puer. xxix. ꝙ Qui sperat ĩ dño subleuabit ꝙ Sic dici ꝑt de matre. ꝙ Qui sperat in dña subleuabit ꝙ i. surs̃ leuabitur. in pseuti supra carnẽ mundũ et diabolũ ꝑ gratiã. et surs̃um leuabit ꝑ gloriam in futuro.

Caritatem ⁊ dilectionẽ debemus marie Capitulũ iiij.

DEbemus etiã beate marie caritatẽ ⁊ dilectionẽ. vt vir catholic⁹ dicere valeat de maria illud qõ dicit de sapiẽtia Sap. vij. ꝙ Sup salutẽ et spẽz dilexi eam.

et ꝓposui ꝓ luce habere illā. qm̄ inextinguibile est lumē illi⁹. venerūt mihi oīa bo/
na pariter cū illa. ⁊ innumerabil' honestas ꝑ man⁹ illi⁹. ⁊ Sic exponel Sup salu
tē ⁊ corpis Let spēm ⁊ cuiuslibet rei tpalis. Quia sicut dicit̄ puer. vij. Preciosior est
cūctis opib⁹. ⁊ omnia q̄ desiderāt nō valent ei cōparari. Itē Sap̄. vij. Nō cōpa/
rauī illi lapidē p̄ciosum. qm̄ oē aurū in ꝓspatōe illi⁹ arena ē exigua. Itē puerb. iij.
Melior ē acq̄sitio ei⁹ negociatōe argēti ⁊ auri rē. ⁊ Dilecti eā ⁊ nā oīs ustor tpaliuz
acquisitio deficit homini ī necessitate extrēa. Sz btā virgo nec ī vita nec in mor
te deest amatorib⁹ suis. imo ꝓut freq̄nter legit̄ in miracul' suis. ipor aīas de cor/
pibus exeūtes benigne suscipit ⁊ pregit ab incursu malignoꝝ spirituū. Vñ de sa
piētia. et ꝓgrue p̄t intelligi de maria. dicit̄ Sap̄. x. Eos q̄ se amāt a doloribz ꝓser
uabit. Itē de ꝟ textu sumit̄ illō respōsoriū qō canit̄ de beata ꝟgine. ⁊ Sup salutē
⁊ omnē pulcritudinē dilecta es a dño rē. Uel electa es a dño. Sup salutē ⁊ enim
⁊ electa est a dño. ⁊ Nam dei fili⁹ potuisset carnem assumpsisse q̄ nec ifirmitati nec
morti foret obnoxia. Sed ⁊ sup illā ⁊ salutē ⁊ hāc elegit ifirmitatē. vt de btā ꝟgine
electa ⁊ dilecta sumeret carnē infirmā. Quā etiā sup oēz pulcritudinē elegit. Quia
licet multe filie ꝓgregauerint diuitias. ipa supgressa est vniuersas. Quā sic pulcrā
fecit spūsctūs. vt sup filias oēs speciosa esset plenitudine grāz. Sequit̄. Et p/
posui ꝓ luce habere illā. ⁊ Quere libro. vij. ti. xi. q ipa dicit̄ lux. Seq̄t̄. Qm̄ inex
tīguibile est lumē illi⁹ ⁊ quo sz lumīe ipa suos illumīat amatores ⁊ imitatores. di
cens cū filio Job. viij. ⁊ Qui sequit̄ me nō ambulat ī tenebris. sz habebit lumē vi
te ⁊ qō est inextīguibile. Seq̄tur. ⁊ Uenerūt mihi oīa bona pariter cū illa. ⁊ ℔ p/
cipue intelligēdū est de bonis gr̄uitis. q ꝟa bona sunt. ⁊ Uenerūt ⁊ sz a deo bono
rū omniū largitore. q̄ quicq̄d boni dat creatur̄ suis. ꝑ manus mr̄is ꝟginis vult
trāsire. Vñ sequit̄. ⁊ Et innumerabil' honestas ꝑ man⁹ illi⁹. ⁊ Nā ipa aperiēte ma
nū suā implent̄ oīa bñdictōe. i. bona datōe. Propter hoc studēdū esset cognitioni
marie. Nā qui eā cognosceret eā diligeret. ⁊ amator ei⁹ ipa meditāte omne bonuz
necessariū ī psenti ꝓcipet a filio. ⁊ vitā eternā ī futuro. cui⁹ arra sūt gr̄e ⁊ ꝟtutes. B
Itē diligēda est maria. qr diligit diligētes se. Vñ dicit cū filio pab. viij. Ego diligē/ C
tes me diligo. vt amator ei⁹ de ea dicere valeat illō Sap̄. vij. ⁊ Hāc amaui et exq̄
siui a iuuētute mea. ⁊ q̄siui spōsam eā mihi assumere. ⁊ amator fact⁹ sum formē il/
lius. Hāc amaui ⁊ cordē ⁊ exq̄siui ⁊ i. et toto me q̄siui studēdo ī scpturz q̄ de ea lo
quunt̄. inuestigādo diligēter magnalia ei⁹. de ea meditādo. ipam iugiter exorādo.
ad ei⁹ honorē opando. vt honeste ei deseruiā. a meretricīs voluptatibus meipm
sollicite obseruādo. ⁊ Et q̄siui spōsam mihi eā assumere ⁊ i. illā amore casto fructu/
oso ⁊ indiuiduo mihi copulari. ⁊ talis dilectio spiritual' est. nō carnalis. ⁊ Et ama
tor factus sum formē illi⁹ ⁊ i. illius formosissime. cui dicit spōsus Cant. iij. To/
ta pulcra es amica mea. et macula nō est in te.
Itē de dilectiōe ei⁹ ꝓgrue p̄t exponi illud qō de sapiētia dicit̄ Sap̄. vij. ⁊ Preposui D
illā ⁊ id ē mane dilectōez regnis ⁊ sedib⁹ ⁊ i. potētijs ⁊ dignitatib⁹. ℔ est. ꝓpter eam
ꝓtēpsi quicq̄d in mūdo est gl'ie honoris ⁊ diuitiaꝝ. sicut m'ri ad lr̄am fecisse legū
tur ꝑ ei⁹ amore nihil oīa reputātes vt ipam lucrifacerēt. ad Phil'. iij. Oia detrimē
tū feci rē. Nec solū oīa delectabilia cōtemnere sufficit aut relinq̄re ꝑ amore ei⁹.
sed et ꝓtumelias. molestias. iniurias ⁊ hmōi. ꝓ ipa patiēter sustinere. Quia sic di/
cit̄ puer. xij. ⁊ Qui negligit damnū ꝓpter amicū ⁊ i. chr̄istū. et ꝓpter talem amicā q̄
lis est maria ⁊ iustus est. ⁊ Sequit̄ ⁊ Nec ꝓparaui illi lapidē p̄ciosum ⁊ i. quēlibz sā
ctū. ⁊ qm̄ omne aurū in ꝓspatōe ei⁹ arena est exigua ⁊ i. oīs sanctus respectu marie
arena est respectu auri. ⁊ Et tanq̄ lutū estimabit̄ argētū in ꝓspectu ei⁹ ⁊ i. mūdi sa
piētes et eloq̄ntes respectu sapiētie ⁊ eloq̄ntie ei⁹. Ipa est enī illa p̄ciosa marga/
rita Matth. xiij. ꝑ q̄ omnia q̄ habēt vēdenda sunt vt emat̄. i. oīa emolimēta vite p̄
sentis cōtemnēda vt ei seruiat̄.
Itē Filia causa. Si q̄s obligat⁹ esz m'ris debitis. ⁊ haberet vnā peciā terre q̄ sine E
cultura sine semīatōe in vno anno tātā fructus afferret copiā. q̄ posset de fructu il
lo soluere totū debitū. ⁊ sp viuere de residuo. multū diligeret peciā illā terre. Talē

Quid sit exq̄rere

fructū ptulit nobis maria. q̄ ē terra nr̄a. i. nobis data. quo scz fructu redēpti sum⁹ ab obligatōe gehēne. z de q̄ viuere abūdāter possum⁹ ieternū. Propt̄ h̄ dr Deute. vij. Bñdicas dño deo tuo p terra optima quā dedit tibi. Multū g̃ debem⁹ dilige marīā q̄ tal' terra est. z fructū ei⁹. nec eā cambire p alia voluptate.

Itē dilectio christi z ipius marie vnica est. nō tm̄ puata. sola. nō solitaria. pticipata. nec diuisa. cōmūis. z singularʒ. cūctoz singula. et singuloz tota. Nec pticipatōne decrescēs. nec vsu deficiēs. nec tpe veterascēs. antiq̄ et noua. affectu desiderabil'. ex pietia dulcʒ. fructu etna. iocūditate plēa. fficiēs z satiās. nec vnq̄ fastidiū generās. F

Itē in principio cāticoz distinguūt tres cause q̄re adolescētule z diligāt z diligere debeant btām ꝟginē. vbi sic legit. Quia meliora sunt vbera tua vino fragrātia vnguētʒ optimis. Oleū effusum nomē tuū. ideo adolescētule dilexerūt te nimis. In hac ꝟboz serie sub hac distinctōe quia. tres colligunt clausule q̄b tres cause reddunt. ppter q̄s ab adolescētulis btā virgo plurimū diligat. z he due dictōes quia z ideo. sese respiciūt. Possunt aūt esse ꝟba filij ad matrē. possunt esse ꝟba angeloꝝ ad ꝟginē. q̄ videtes adolescētulas assistētes ꝟgini dicūt ad eā. Ideo iste adolescētule dilexerūt te nimis. i. plurimū. Q̄r meliora sunt vbera tua vino. q̄r vbera tua fragrātia sunt vnguētʒ optimis. q̄r oleū effusuz ē nomē tuū. Adolescētule vero dicunt fideles aie. Nouelle p grām. nō vetule p culpā. Nō senio steriles. sed donis fecūde spūalibus. Fortes. nō vt an⁹ debiles. Nō curue statuētes oc'los suos declinare in terrā. Sed p celeste desideriū recte z ad celos erecte. Aie iste pie deuotōis obsequio btē virgini sp assistūt diligētes eā. et diligētes i ea has dilectōis causas potissimas. videlicz Q̄r meliora sunt vbera ei⁹ vino. Meliozis enī potētioris z vtilioris efficacie sunt vbera btē ꝟginis q̄s vinū. Nā vinū inebriare pt hoiez vt pteritarū sit imemor offensaꝝ. z sit facil' ad p̄donādū. et larg⁹ ad donādū. Ubera vero btē virginis deū q̄si iebriare potuerūt. Nā post q̄s de mr̄is vberib⁹ lac bibit. ac si cū lactis dulcedie dulcedinē potasset mīficordie. piecit ab ocul' suis pctā nr̄a post tergū. z fact⁹ est larg⁹ ad dandā veniā peccatoz̄. larg⁹ ad dādā grām z opeꝝ iustitiā. Ideo q̄z btām virginē diligūt iuuēcule Q̄r eius vbera fragrātia sūt vnguētis optimis. Nā in vberib⁹ ei⁹ fragrat odoz sugētʒ vbera. q̄ delibut⁹ vnguētis optimis cū plenitudie carismatū et medicinaliū grāꝝ. venit ad sponsam leprosaz. eccl'iam scz vl' aiaz peccatricē vt eā ab oī lepra sanaret. quā sacro sibi cōiugio copularet. Ideo quoq̄ ab adolescētul' btā virgo merito diligit Q̄r oleū effusum est nomē ei⁹. Nā sicut oleū omnē liq̄rē superatat. sic nomē ei⁹ z inuocatio nois eius. omniū sanctoz̄ noīa z inuocatōes noīm superexcellit z supat. in efficacia subuētōis z obtentu diuine gratie. z demonū fuga.

Itē de dilectōe marie paulo post subdit cant. i. Memores vberū tuoz̄ sup vinū recti diligūt te. Quia enī supi⁹ dixerāt angeli ad btaz ꝟginē. Ideo adolescētule dilexerūt te nimis. q̄r meliora sunt vbera tua vino. ne in sctis aniab⁹ q̄s adolescētulas vocabāt nomē femīini generʒ aliq̄d infirmitatʒ innueret. eandē sentētiā replicāt. et easdē aīas q̄s vocauerāt adolescētulas. rectos vocāt. q̄si viriles. nō effeminatos. Rectos. nō senectute viciosa curuatos. Et dicūt. Recti diligūt te. memores vberū tuoz̄ sup vinū. Ac si dicāt. Ideo diligūt te. q̄r ī memoria sua fixū gerūt. q̄ meliora sunt vbera tua sup vinū. sicut in p̄missis est expositū. D

Itē diligēda est maria. z spēalit honorāda. q̄r ipa mediāte forma diuīa spōte vēit ad hominē spōte deformatū. grā gr̄is ad gr̄e ingratū. medicina nō rogata. vltro vēit ad egrotū. virt⁹ ad infirmū. sapiētia ad fatuū. sanctificatio ad imūdū. vitas ad mē dacē. pietas ad īmīficordē. pat ad rebellē. misericordia ad impiū. caritas ad inimicū. iusticia ad injustū. nō vt eū fm̄ iusticiā suā iudicaret z dānaret. sz vt eū nō sua ī iusticia iustificaret. et fm̄ se formaret. z formatū fm̄ se. tādē glificaret in se. Ad id enī forma dei venit in carnē. vt sibi p⁹ in spiritu. post etiā ī carne illos ꝺformaret q̄s pscīuit z pdestinauit de⁹ pater ꝺformes fieri imagīs filij sui. ad Ro. viij. Dec g forma tā formosa ex pietate sola se vniuit materie tā informi. nec mō informi sz̄ deformate. nec deformate quidē ex vlla necessitate. sed ex sola ppria volūtatis vo- J

luntaria puersitate.

Jtē diligēda est maria. qz p ipam facti sum⁹ de nihilo aliqd. noui de vetustis. z ō dā R
natis z mortuis beati z eterni. Et ppt̄ ꝟ ꝓpat̄ ipa auroze. q̄ ꝓsurgēs oīb⁹ reb⁹ red/
dit colores ppzios. qz oīa de nocte q̄si vnius coloris sunt. sic z ī ortu marie me/
liozari inceperunt omnia.

Jtē diligēda est. qz p partū ipi⁹ ⌊liberauit⌋ de⁹ pater ⌊pauperem a potēte⌋ i. hoiem a di L
aboli prāte. Uñ de chzisto dicit ps. ⌊Liberauit⌋ vl' bit dñs ⌊pauperē a potēte⌋ i.
a diabolo. Qui cū in sui natura potēs sit. vñ Job vltimo. nō est prās sup terrā q̄ ei
valeat ꝓpari. pcō facit eū potētiozē. qz facit vt potētia ei⁹ habeat effectū. Nisi ei
hō incuruet se nō potest diabol⁹ ascēdere. Joh. viij. Si filius vos liberauerit vere
liberi eritis. ⌊Paupem⌋ dico et talē ⌊paupem cui nō erat adiutoz⌋ alius. qz nec hō
nec angel⁹ nec lex nec libez arbitriū potat eū liberare. nisi leo ō tribu iuda. Ꝟ poc.
v. Ecci. in fine. Respiciēs erā ad adiutoziū hoim. z nō erat. Et nota q̄ paup ē pec
catoz. qz spoliat⁹ gtuitis et vulnerat⁹ in naturalib⁹. Potēs est aūt peccatū. qz ret.
Uñ ad Ro. vi. Nō regnet pctm̄ in vro mortali coze. Ꝟ ib ꝟ potēte hic paup libe/
rat a dño. qm̄ ei infundit volūtas penitēdi. Jō clamare ei debes iugiter. Libera
me de sanguib⁹ de⁹ deus salutis mee zc. Uere tal' paup. qz carēs suffragijs eccl'ie.

Obedientiā debem⁹ marie Capitulū v.

Jtem marie debem⁹ obediētiā. Uñ ipa pmittit ecci. xxiij. ⌊Qui audit me ñ A
ꝓfundet⌋ ⌊glosa Laudit⌋ i. obedit. ⌊Qui audit me⌋ i. q̄ studet ꝑpe informatōi
pauditū verboz̄ meoz̄. z eoz̄ inuestigatōem ⌊nō ꝓfundet⌋ ꝑ auditū verbi asperi.
Matth. xxv. Jte maledicti in ignē eternū. zc. Vl' ⌊Qui audit me⌋ hic oñdit fructus
imitatiū ꝟba marie ⌊Nō ꝓfundet⌋ ⌊Cōfusio stultoz̄ est. Uerba sapie nō habēt ꝓfu
sionē. Sapiēs enī nō penitebit. Uerba aūt sapiētie sunt ꝟba marie. q̄ os suū ape
ruit sapiētie. Prouer. i fine. Quere libzo. iiij. titulo. xxxi. de ꝟbis ei⁹. Uel ⌊Qui au
dit me⌋ in paupe vociferāte vl' pdicatoze docēte ⌊nō ꝓfundet⌋ i. nō patiet repulsaz
(qō est magna ꝓfusio sapiēti) q̄n aliqd petierit ī noīe filij mei. scz qō ptineat ad sa
lutē. Uel ⌊nō ꝓfundet⌋ mala ꝓfusiōe. q̄ soli impij ꝓfundet in iudicio filij mei. quia
astabo p eo. Obediētib⁹ enī matri dicturꝰ est fili⁹. Uenite bñdicti pris mei. posſi
dete paratū vob⁹ regnū zc. Matth. xxv. Uel ⌊qui audit me⌋ i. deuote auscultat ser
uitiū meū. Uel ⌊q̄ audit me⌋ i. adq̄escit ꝓsilio meo. de q̄ dicit Eccli. xxi. ⌊Consiliū
ei⁹ q̄si fons vite ꝑmanet. i. q̄si fons viu⁹ semp scaturiēs. Et nota q̄ p̄ncipaliter in
duob⁹ locis inuenim⁹ q̄ maria obediētiā cōsilijs suis petit exhiberi. scz ecci. xxiij.
vbi dicit. Trāsite ad me oēs zc. Et Joh. ij. vbi dicit mīstr⁹. Qcīa q̄cūq̄ dixerit vo
bis facite. Et subiūgit paulo post q̄ vtilitate dicēs. ⌊Qui audit me non ꝓfundet⌋
Et nota q̄ in hac autoritate ⌊Qui audit me zc.⌋ ⌊pmittit ipa tribꝰ generib⁹ hoīm B
retributōem. Deuote audiētib⁹ ꝟba sua. Uñ ⌊Qui audit me nō ꝓfundet.⌋ Et imi
tātib⁹ eius gl'iosa exēpla. Uñ. ⌊Et qui opant̄ in me⌋ i. ꝑpter me. Uel ⌊in me⌋ i.
ad exemplū mei ⌊nō peccabūt.⌋ Uel ⌊q̄ opant̄ in me⌋ tranq̄s sup fundamētū opera
mea accipiētes in exēplū. Jtē pdicātib⁹ ei⁹ excelsa pmia. Uñ ⌊Et q̄ elucidāt me vi
tā eternā habebūt.⌋ ⌊Primis pmittit̄ pmiū liberās a pena. Uñ. ⌊nō ꝓfūdet.⌋ ⌊Se
cūdis pmiū iustificās a culpa. Uñ ⌊nō peccabūt.⌋ ⌊Tercijs pmiū eternitat⁹ ī gl'ia.
Uñ ⌊vitā eternā habebūt.⌋ Propt̄ ꝟ etiā dic̄ puer. viij. Btūs hō q̄ audit me zc.

De con siliijs ma ric

Nota q̄ m'ta sunt ꝓsilia marie q̄b⁹ ꝓsulit nobis aīaz salutē. Uñ dicit parab. C
viij. Meū est ꝓsiliū et equitas zc. Ipa est enī rebecca q̄ dixit filio suo iacob
Ben. xxvij. Fili mi adq̄esce ꝓsilijs meis zc. Et nota q̄ rebecca iacob q̄ iterptat lu
crator vl' supplāator appellauit filiū suū. nō esau. qz soli lucratozes z supplanta/
tozes viciozū filij marie sunt digni hereditate ipi⁹. et soli tales possunt vocare ma
riam matrē suam.

Multiplex marie consiliū. D

Primū vt faciam⁹ penitētiā. q̄ notat̄ in ꝑparatōe hedoz. q̄s sibi iussit afferri a filio
suo. Qui sic adq̄siuit bñdictōez ysaac pris sui. obediēdo scz ꝓsilijs matris sue.

Secundū vt fugiamus diabolū volentē occidere nos. qui signat̄ ꝑ esau. sicut esau

ille volebat occidere iacob.

Tercũ vt cito reuertamur ad dñm si recesserimus ab eo p peccatũ. Ũñ neemie .ij. Rex et regina dixerũt neemie. Quãdo reuertẽs. et vsq; ad qd̃ tẽpus erit iter tuũ. Tanq; si dicerẽt ei. Festina reuerti.

Quartũ vt obediam⁹ sacerdoti ꝛ diuino nũcio. sicut ipa gabrieli dicẽs. Ecce ancilla domini fiat mihi ſm verbũ tuum.

Quintũ vt fugiam⁹ strepitũ mũdi et diligam⁹ vitã solitariã. sicut ipa ĩ cella orabat qñ angelus ingressus est ad eã. sicut dicit btus bernardus. Bernũ.

Sextũ vt qñ laudamur terreamur magis q; exultem⁹. ꝛ cogitem⁹ vtrũ digne vel indigne. sicut ipa cogitabat qualis esset illa salutatio. Multiplex ꝯsiliũ marie

Septimũ vt ꝯstanter psistam⁹ q̃libet in statu sue pfessiõis. sicut ipa post votũ ꝟginitatis ꝯstãter respõdit. Quõ fiet istud qm̃ virũ nõ cognosco.

Octauũ vt quilibet suã voluntatẽ diuine volũtati ꝯformet. sicut ipa fecit respõdẽs. Ecce ancilla dñi. cuius est velle qd̃ vult dominus ei⁹.

Nonũ vt q̃libz sperẽs terrenis appetat celestia. Unde ꝯcepto dño ascẽdit in mõtana cũ festinatõne.

Decimũ vt nobiliores et maiores etiã minoribꝫ se seruiãt et ministrẽt. sicut ipa ministrauit elizabeth.

Undecimũ vt mlieres pulcre et nobiles nõ cõtemnãt viros suos. sicut vasthi assuerũ. sicut ipa fabro nõ cõtempsit despõsari. q̃uis esset de ꝯgenie regali.

DEbem⁹ ergo obedire ꝯsilijs suis. ꝛ accedere ad vocãtẽ nos. Ad heb.xij. Videte ne recusetis loq̃ntẽ. Et ꝫ duplici de causa. Propter reuerẽtiã ei⁹ qz regina ẽ. Et ꝓpter piculũ nostr̃ q̃ inter demões et malos hoies habitam⁹ ꝛ viuim⁹ ĩ peccatis. Qui enĩ iust⁹ est ad illã dz ꝯfugere. vt dicere possit illd̃ Dañ.ij. Sub vmbra illi⁹ quã desideraueră sedi ꝛc. Ut impleat illd̃ Michee.vij. Sedebit vir subter vineã suã .i. secur⁹ erit p auxiliũ ꝟginis. Si pctõr. debz ad eã ꝯfugere. qz ipa est ciuitas refugij. Quere retro ꝓticla ꝑma. cã. xxv. Volentibꝫ enĩ ei obedire dicitur est. aliq̃n illud parab. i. Despexistis omne ꝯsiliũ meũ ꝛc. ego q̃q; in interitu vestro ridebo. Ome ꝯsiliũ meũ .i. consiliũ meũ quod est ome bonũ.

Reuerentiã debem⁹ marie Capitulũ vi.

ITem debem⁹ ei reuerẽtiã. ne videlicz corã oculis ei⁹ aliq̃d indecẽs. cogitare. desiderare. ꝯsentire. aut facere audeam⁹. ne illos mificordes oculos qui ñ possunt respicere ad iniq̃tatẽ auertat a nobis. Ideo abacuc. i. dz filio ꝛ mr̃i. Mũdi sunt oculi tui ne videas malũ. et respicere ad iniq̃tatẽ nõ poteris. Eccl.xlij. Nõ ꝑterit illã oĩs cogitat⁹. ꝛ nõ abscõdit se ab ea vll⁹ sermo. Ad heb.iiij. Oĩa nuda ꝛ aperta sunt oculi ei⁹ ꝛc. Itẽ. Ideo de ipa q̃ ꝟe est fortis mlier dz. puer. in fi. Cõsiderauit semitas .i. secretas cogitatões ꝯsciẽtiaꝝ dom⁹ sue .i. familie sue. Cauẽdum igit̃ ne corã ea etiã cogitem⁹. necdũ faciam⁹ turpia. noxia. vl iniq̃. Peruerse enim cogitatões sepant ab ea ꝛ a filio ei⁹. Sap̃. i. Et nota q; dicit Apuerse .i. penit⁹ auerse a deo. q̃les sunt cogitatões infidelitũ. hesitãtiũ. simulãtiũ. ꝯtẽtiosoꝝ. superboꝝ. inuidoꝝ. auaroꝝ. q̃ impediũt aduẽtũ gr̃e. et fugant a corde gr̃iã iã receptã. Jõ etiam dic̃ ipa puerb. viij. Erudits intersũ cogitatõibꝫ. Eruditis .i. discret⁹. disponens ꝛ dirigens eas. Sed aufert se a cogitatõibꝫ q̃ sunt sine intellectu. Sap̃. i. q̃ int⁹ ñ legũt mala q̃ int⁹ latẽt. ſz tm̃ superficialiter ea q̃ cogitãt considerãt.

Timorẽ debem⁹ marie Capitulũ vij.

ITem debem⁹ ei timorẽ. Nõ enĩ de mitissima ei⁹ hũilitate ita ꝑsumendũ est. q̃n ꝛ sũme dignitati ei⁹ timor ꝛ reuerẽtia debeant. Et si enĩ ipa est q̃ de se dicerit. ecce ancilla dñi ꝛc. nõne eadẽ ẽ q̃ regẽ gl̃ie et dñm maiestatis sic legit̃ allocuta Luc̃.ij. Fili q̃d fecisti nobis sic. Jpa etenĩ ẽ speciale sanctuariũ dñi. de quo ipe dicit Leui.xxvi. Custodite sabbata mea. ꝛ pauete ad sanctuariũ meũ ꝛc. Eodem ꝛit. Unusq̃sq; mr̃es suã et pr̃em suũ timeat. Sic enĩ de filio dr. Ecce oculi dñi sup metuẽtes eũ. Sic dici ꝑt et de matre. Ecce Quasi diceret. Inapto est q; Locli dñe .i. respect⁹ mificordie. Et dicit pluraliter Locli ꝓpter mltiplicẽ effectũ misericordie.

ricordie ei⁹. Sup metuentes eã .i. sup humiles q̃ timent et cauẽt offendere eã. Sed qr timor solus sine spe nõ est bonus. ideo sequit̃. Et in eis q̃ sperãt sup misericordia ei⁹ Sed ad quid timendũ et sperãdũ sit d̃ ea. subdit. Ut eruat a morte culpe p̃sentis et pene eterne aĩas eorũ non solũ corpa a pena p̃senti. ⁊ vt alat eos in fame verbi dei. Amos. viij. Uel in fame .i. in tẽpore famis eterne. sicut ꝓmittit ⁊ cõminat̃ ysa. lxv. Ecce serui mei ꝯmedent. et vos esurietis ⁊c̃. Item ecci. xxxiiij. Oculi dñi ad timẽtes eũ. ꝓtector potẽtie ⁊c̃. Dicam⁹ et nos Oculi dñe ad timẽtes eã. ꝓtectrix potẽtie. firmamentũ v̄tutis. tegimẽ ardoris. et vmbraculũ meridiani. depcatio offensiõis. et adiutoriũ casus. exaltãs animã. ⁊ illuminãs oculos. dans sanitatẽ. et vitã. et bñdictionẽ. Oĩa bñficia ista et alia mlto pl'a impẽdit ipa timẽtib⁹ eã. Sic expone. Et nota vndecĩ bõa q̃ exẽplo filij fac̃ ipa timẽtib⁹ se. B

Protegit enĩ eos potẽter ab omĩ aduersitate. vt sup̃ particula .i. causa. xxiiij. Uel ꝓtegit potẽtiã quã dedit eis ad bene agendũ. et ad declinãdũ a malo. Quia sicut dicit gregori⁹. Cito bonũ ꝑditur qd̃ a largiẽte nõ custodit̃. Uel ꝓtegit eos cõtra potentiã malignorũ spirituũ.

Grego.

Firmamentũ virtut⁹. quia dat firmamẽtũ virtutib⁹ quas suis oratõib⁹ impetrat eis a filio. ⁊ cõfirmat eis ipas virtutes.

Tegimen ardoris. quia misericorditer in nobis refrigerat cõcupiscẽtias quas diabolica suggestio inflãmat.

Umbraculũ meridiani .i. refugiũ cõtra estũ ꝑsecutõis vrentis et feruẽtis. sicut sol in meridie feruet ⁊ vrit. Uel contra incentiua libidinis.

Depcatio offẽsiõis qr depcabil' ẽ sup offẽsiõe pctõꝝ. Ul' qr ꝓ offẽsiõe hoĩm filiũ d̃ ꝑcat̃.

Et adiutoriũ casus. qr timẽtib⁹ se ꝑcauet a casu. i. ne cadãt ĩ pctm̃ vl' infernum. Et etiã erigit eos si forte ceciderint. Unde orat eã eccl'ia. Succurre cadenti surgere qui curat populo.

Exaltans animã timẽtis se a terrenis que facit cõtemnere. ad celestia que facit appetere. quia de stercore eleuat pauperẽ spiritu. i. humilẽ. vt sedeat cũ principib⁹. i. angelis ⁊ sanctis. ⁊ soliũ glorie teneat.

Et illuminãs ocl'os mẽt⁹. ĩtellectũ. s. ⁊ affectũ. ad ꝯgscẽdũ ⁊ diligẽdũ deũ. se. ⁊ ꝓxĩm

Dans sanitatem conscientie.

Et vitam gratie.

Et benedictionẽ glorie. Et nota q̃ hec omnia fuerat filius matri quãdo cõcepit ipm̃. Quere ibi. Spiritussanct⁹ supueniet in te.

Humiliatõnẽ debemus marie. Capitulũ viij.

Item debemus ei humiliationem. vt humiliemur sub potenti manu eius. vt nos exaltet in tẽpore visitatõis. qd̃ innuim⁹ cũ flexis genib⁹ et expansis manib⁹ adoram⁹ corã memoria eius. Flexio genuũ signũ humilitat⁹. expãsio manuũ opa largitat⁹. Ad lr̃am enim quotiẽs salutam⁹ eam vel trãsim⁹ ante ei⁹ tẽpla vel imagines siue altaria. debemus genu flectere. caput nudare. ⁊ hũiliari corã ea sicut serui corã domina. sicut adolescẽtule corã regina. Ideo dicit ekebert⁹ abbas. Creatoris matrẽ oĩs creatura magnificet. ⁊ eius regie maiestati se inclinẽt celũ ⁊ terra et omnes q̃ habitãt in eis. Neemie. viij. dicit̃ de iudeis. Incuruati sunt. et adorauerũt dñm ꝓni in terrã. Sic enĩ factũ ẽ ibi dño. sic deb⁹ fieri dñe. i. marie.

Ekebt⁹ abbas.

Meditationẽ debemus marie. Capitulũ ix.

Item de maria debem⁹ assidue cogitare ⁊ meditari. qr cor ei⁹ assidue meditat̃ et cogitat de nostra pace ⁊ salute. Uñ dicit cũ filio Hiere. xxix. Ego cogito cogitatões pacis ⁊c̃. Ipa est enĩ ꝑnceps illa de qua dicit̃ Isa. xxxij. Princeps ea q̃ sunt digna ꝑncipe cogitabit. scz cogitatões pacis et nõ afflictõnis. De cogitatõe enĩ ei⁹ qua cogitat nobis bonũ dicit̃ Eccĩ. xxiiij. A mari abũdat cogitatio eius. ⁊ ꝯsiliũ eius in abisso magna. A mari enĩ .i. sup̃ mare abũdat cogitatio eius qua cogitat nobis bona. qr nõ potest a sensu hũano ꝯphẽdi. sicut nec mare potest exhauriri. Et ꝯsiliũ eius quo saluti hũane ꝓuidit in abisso magna qr inuestigari nõ potest. Quis enĩ inuestiget efficaciã verbi ipius quo ꝓuidit ĩfirmis A

Beruiēdū est marie de corde

salubriter.qñ omniū medicinā ✠bo ꝺcepit mirabiliter.Aliter.¶A mari abūdat cogitatio ei⁹ ¶.i.que est de ea vl' quā habem⁹ meritis ei⁹ ¶abūdar¶ in nobis mare penitentie.¶et consiliū ei⁹ i abisso magna.¶.i.pfundū est.⁊ de pfundo caritat⁊ pueniens cōsiliū eius.Uel¶ꝺsiliū ei⁹ in abisso magna ¶.i.in magnitudie et mlitudine peccatorū nō restat nisi refugere ad ipam .Duplex aūt ꝺsiliū dat ipa peccatorib⁹.Unū ecc̄i.xxiij.Trāsite ad me oēs rē.Aliud Joh.ij.Oīa quecūq; dixerit vobis filius meus facite.Ideo dicit pcōrib⁹ Piere.xxiij.In nouissimo intelliger⁊ cōsiliū ei⁹./quod mō despicitis.Parab.i.¶Desperistis oīne ꝺsiliū meū¶.i.ꝺsiliū meus qꝺ est omne bonū.i.plenū omni bono.Dicit ḡ.¶A mari¶.i.pl⁹q̄; mare¶abūdat cogitatio eius.¶Quia sicut impossibile est hūano sensui cogitare vl' diūerare guttas maris vl' bibere totū mare.sic impossibile ē⁊ lōge amplius hūano cape intellectu.caritatē.pietatē.hūilitatē.⁊ cetera q̄ ptinent ad mariā.Uel.¶A mari abūdat cogitatio ei⁹¶.i.de ei⁹ bonitate.i.pl⁹q̄; mare.Facili⁹ enī posset mare exhauriri.q̄; marie bonitas pfecte cogitari.¶Cogitatio enī ei⁹¶.i.que ē de ea .maior.melior.et excelsior est oīm cogitatōe.Quis enī sufficiat cogitare pfunditatē hūilitatis eius./q̄ cū dei mater annūciat rndet.Ecce ancilla dñi.Quis ꝓphēdere valeat excellentiā caritatis ei⁹.cū a filio increpat dicēte.Quid mihi ⁊ tibi ē mlier? Et tamē defectū vini miserās ⁊ verecūdie mistroꝝ ꝓpatiens ꝺsulit eis .Qcūq; dixerit vobis facite.Quis estimare possit īmensitatē pietatis ei⁹ cū filiū crucifigi videt.nec reclamat.sciens passionē filij humani gener⁊ salutē opari. Debem⁹ igit⁊ nos q̄ntuz pmittit humana fragilitas.freq̄nter ⁊ assidue de illa cogitare.⁊ in cogitatu nr̄o pertractare de his q̄ ad ei⁹ ptinent gl'iam et honorē.Sap.vi.Cogitare de illa sensus est ꝺsummatus.et q̄ vigilauerit ꝓpter illam cito erit securus.Ecc̄i.xxxi.¶Cogitat⁹ illi⁹ auferet somnū¶peccati scz.Ite ecc̄i.xliij.¶In sermōe ei⁹¶.i.ipa p nob⁹ orā tel¶siluit vent⁹¶.i.cessauit diabolica tēptatio.⁊ cogitatōe sua¶q̄ scz fideliter ⁊ de uore cogitam⁹ de ea.¶placauit abissum¶.i.cor pcōris pfundū et temptatōib⁹ obtenebratū.Parab.iij.In oīb⁹ vijs tuis cogita illū.s.deū.⁊ ipe diriget gressus tuos.i.reget opa.Hoc idē potest dici de mr̄e.Thob.iij.¶Oīb⁹ dieb⁹ vite tue deū in mente habe¶supple.⁊ matrē ei⁹.Let caue ne aliq̄ndo peccato cōsentias¶Quasi di.Per talē recogitatōem facile poteris cauere a peccato.

Jugem memoriā debem⁹ marie. Capitulū v.

Frater werric⁹

Debemus etiā marie iugē memoriā.Un̄ ipa dicit Ecc̄i.xxiij.¶Mēoria mea in generatōe seculoꝝ.¶De hac memoria dicit Ecc̄i.xlix.In omni ore quasi mel indulcorabit ei⁹ mēoria.In ps.Memoriā abūdātie suauitat⁊ tue eructabūt.Dic ergo.Memoria mea i generatōe seculoꝝ¶.i.in hoīb⁹ q̄ p generatōnē sibi succedūt.⁊ tñ sunt¶seculoꝝ.¶q; pmanebunt ineternū q̄ debito mō mei memoriā habēt.Ideo dicit ei ysa.xxvi.Nomē tuū.⁊ mēoriale tuū in desiderio anie.Osee vlti.Memoriale ei⁹ sicut vinū libani.i.mirabiliter delectās.suauiter inebriās.⁊ virgines germinās.Zacha.ix.Quia liban⁹ interptatur cādor.et designat virginitatez.Uel sic.¶In generatōe sec'oꝝ¶.i.boim quoꝝ vna est generatio tamē duplex secūm fm stat⁹ merēdi ⁊ accipiēdi.Quasi di.In memoria habebor a sanct⁊ q̄ pmanebunt in vtroq; sec'o.Si enī mēoria iusti cū laudib⁹.puer.v.q̄nto magis memoria virginis p quā nob⁹ christ⁹ factus ē iusticia.i.Chor.i.Uel¶seculoꝝ¶dicit./ppē duplicē statū.exilij scz ⁊ libertat⁊.Justū enī est vt iugiter habeam⁹ mēoriā ei⁹.Unde dicit.iiij.sap¶Immortal' est memoria ei⁹¶.i.caste generatōnis.vl' marie.q̄ exēplo sue virginitat⁊ in alijs generat castitatē.⁊ q̄ salua castitate genuit saluatorē.¶quia apud deū nota est¶qꝺ nō ess⁊ nisi esset pulcra valde.Amic⁹ enī nō libēter memoratur amice sue nisi sit pulcra valde in ocul' suis.¶Quoniā apꝺ deū¶q̄ est immortal' ⁊ nihil oblīui scit¶nota est¶noticia approbatōis.Let apud hoīes¶pulcra generatio ꝓprie est generatio sanctoꝝ vl' marie ⁊ ceteraꝝ virginū.

Jugem mentis intuitū debemus marie Capitulū vi.

Debemus etiā nostre mentis intuitū iugiter ad eā dirigere.⁊ ad ipam intuēdā spūales oculos attollere.Unde ecc̄i.iiij.¶Qui intuet illā¶.i.sapiētiaz.vel

christū in cruce. vel ipam mariā Lintuere Jinquā oculo fidei ⁊ vere dilectōnis .vt ad eā iugiter stillet oculꝰ fui sui. Job. xvi. L Permanebit cōfidēs Jin die iudicij. vt etiam dicere possim⁹ illud. i. Bach. Dña nostra ad te sunt oculi nostri ne peamus. Itē illud. ij. Paral'. xx. Cū ignorem⁹ q̄d agere debeam⁹. ℞ solum residui habem⁹ vt oculos nostros dirigam⁹ ad te. Item vt de ea dicam⁹. Prouidebā dñam ī conspectu meo semp ⁊c. Nota q̄ intellectus ⁊ affectus noster duo sunt oculi q̄b filiū ⁊ matrē debem⁹ pariter intueri. sicut acies oculoꝝ corpaliū ad idē pariter dirigit. Sed multi oculū sinistrū. i. intellectū vertūt ad celum p studiū. et dextrū. i. affectū vertūt ad terrā. Vi sunt qui fedus ineūt cū naas. i. diabolo. i. Regū. xi. qui eis eruit oculos dextros a capite. i. christo.

Congratulationē debemus marie Capitulū xij.

Gaudia cor ei⁹ exultat de nostra emendatōe. et cor nostrū congratulari ei debet de gratia quā inuenit apud deū. ⁊ de ceteris bonis q̄ data sunt ei. ideo desiderat p sarā. que dicit Ben. xxi. Risum fecit mihi dñs. ⁊ q̄cunq̄ audierit corridebit mihi. Risum enī fecit dñs marie in ꝺceptōe saluatoris. cū et ei ⁊ in ea nobis arrisit. Vel cū ram ei q̄s nobis dedit ridēdi et gaudēdi materiā. Vñ ⁊ in partu eius dixit angel⁹ ad pastores. Annūcio vobis gaudiū magnū Lu. ij. Eccī. li. L Letatū est cor meū ī illa .⁊ ambulauit pes me⁹ J. i. affect⁹ Liter rectū Jscz mādatorū dei. Ec
Anselm⁹ ce fruct⁹ b⁹ gaudij. Jō etiā dicit btūs Anselm⁹. q̄ assidue rogāda ē maria. vt ⁊ p̄g tulatio btitudinis eius semp sit apō nos. ⁊ ꝓpassio miserie nr̄e semp sit apud eā.

Compassionē debemus marie Capitulū xiij.

Debemus etiā ei de corde ꝓpassionē. ⁊ tam matri q̄s filio ꝓdolere ⁊ compati. Quia et christi passio et marie cōpassio cui⁹ animā filij gladius ptrāsiuit. a nobis exigunt ꝓpassionis affectū. Quia si ꝓpatimur. ⁊ conregnabim⁹. ij. Thi. ij. Et si fuerim⁹ socij passionū. erim⁹ ⁊ p̄solationū .ij. ad Cor. i. Sic etiā honorat a nobis filius si cōpassi fuerim⁹ matri. Unde eccī. vij. L Honora p̄rem tuū Jscz deum. L ⁊ gemit⁹ matris tue Jscz marie Lne obliuiscaris.J

Nunq̄s obliuisci debem⁹ mariā. Capitulū xiiij.

Debemus etiā nūq̄s ipam obliuiōi tradere. quia ipa nunq̄s obliuiscit sui memores. Unde dicit ysa. xlix. Nunq̄d obliuisci pt mlier ⁊c. libro. iij. ti. xvij. T. q̄ maria dilexit memorē. Unde psal. L Si nō meminero tui Jscz cū amore. Let si ñ ꝓposuero tui hierl'm J. i. o tu maria Lin ꝓncipio leticie mee J. i. si nō est mihi p̄caput de te et in te leticia post filiū tuū Loblitiōi deꝝ dextera mea. J vel Loblitiscaꝝ me J alia lr̄a. L dextera mea J. i. vita eterna. de q̄ dicit Cañ. ij. et. viij. Dextera illi⁹ amplexabitur me. Et interponit cōditōem quā necesse est impleri. vt oblit⁹ hierusalē. id ē vite eterne vl' beate marie deꝝ oblitioni apud deū. Let lingua mea adhereat fauci/bus meis J. i. mutus fiā a laude dei. si intermisero laudes tuas. ⁊ si nō fuerit apud te ⁊ de te laus mea in eccl'ia magna.

Gemitū fletū ⁊ suspiriū debemus marie. Capitulū xv.

Hō ipam cū fletu ⁊ gemitu debem⁹ suspirare. Unde dicit fideles aīe. Fleuim⁹ dum recordaremur syon. i. marie. Jō canit ei eccl'ia. Ad te suspiram⁹ gemētes ⁊ flentes ⁊c. Gemit⁹ enī ⁊ fletus efficaci⁹ christo supplicāt ⁊ marie. q̄s ꝥba cō
Grego. posita. Unde Baruch. iij. Elia in angustijs et spūs anxi⁹ clamat ad te. Grego. sup illō Job. xl. de vehemoth. Nūq̄d mltiplicabit ad te p̄ces aut loq̄tur tibi mollia?
Grego. Grego. Ueraciꝝ orare est amaros ī ꝓpūctōe gemit⁹. ⁊ nō ꝓposita ꝥba resonare.

Desideriū debem⁹ marie Capitulū xvi.

Desideriū cordis etiā debem⁹ marie. quia nobis desiderat oñe bonū dicens cū apl'o. Testis est enī mihi deus ⁊c. Phil'. i. Ut ei dicere valeat seru⁹ eius. Dña ante te omne desideriū meū ⁊c. Itē illud Isa. xxvi. L Elia mea desiderauit te in nocte Jpsentj vite. L Cōcupiscētia ei illi⁹ Jsicut dicit ō sapia. sap. vi. L deducit ad regnū ꝑpetuū. J Preoccupat etiā eos q̄ se ꝓcupiscūt. vt illis se ꝓpē ostendat. sic ibi dem dicit. Jdeo etiā inuitat ad se ꝓcupiscētes se. eccī. xxiiij. dicēs. Transite ad me omnes qui ꝓcupiscitis me. ⁊ a generatōnib⁹ meis implemī. Jstud inuenies expo/

Seruiẽdũ est marie de corde

situ in primo sermone de natiuitate ei⁹. libro. xij. particula. vij.

Juge seruitiũ debemus marie Capitulũ xvij.

EX toto corde debem⁹ nos seruitio illi⁹ astrigere. Eccl. vi. Audi fili mi Jaure cordis Lt accipe cõsiliũ intellect⁹ J. i. qđ confert purũ intellectũ sine erroꝛe. Linꝛce Jqsi volũtari⁹ Lpedẽ tuũ J. i. affectũ Lin opedes illi⁹. Jparticularia ei seruitia marie. de qbꝫ agit in ꝑ loco. qsi q̃dã cõpedes sunt. tenẽtes seruos illi⁹ in statu iusticie ne currãt ad illicita. Lt ne acidiers J. i. ne ꝗuiter et rediose feras. sed cũ hilaritate impleas ꝓcepta sapiẽtie et marie Lin vinculeius J Itẽ ibidẽ de sapia et maria. L In omni aio tuo accede ad illã J. i. omnes cogitatões et desideria in illã cõuerte. Let in omni virtute tua ꝓserua J. i. corde et ope serua. Lvias ei⁹ J. i. ꝓcepta t exẽpla p q̃ venim⁹ ad ipam. et ipa ad nos. Itẽ ibidẽ. L Jnuestiga illã Jorãdo. studendo. pitiones interrogãdo. ad ei⁹ laudẽ opando. Let manifestabit tibi. Jt cetera mlta. Et tandes subiungit. Decoꝛ enim vite est in illa. in ꝑsenti p gtiã. in futuro p gliam. Lt vincula illi⁹ J. i. exempla t seruitia qbꝫ ligamur ne discurram⁹ p cãpos licẽtie Lalligatura salutaris Jqꝛ extrahũt a pctõ. et trahũt ad salutẽ eternã.

Juge t q̃tidianũ seruitiũ debem⁹ marie. Capitulũ xviij.

SEruitiũ eius t laudes nũq̃ debem⁹ itermittere. Uñ pab. iij. LArripe illã J A
i. sapiẽtiã vel mariã ad seruiẽdũ ei. Lt exaltabit te. Ja terrenis ad celestia. Let gl̃ificaberꝭ ab ea cũ eã fuerꝭ amplexat⁹. Dabit capiti tuo augmẽta gr̃aꝝ. t coꝛona inclita ꝓteget te. LArripe illã J. i. ad te cape. Uel Larripe Jcito t q̃si violẽter. sicut res diu desiderata q̃si cũ violẽtia et q̃dã ipetu solet apphẽdi. Uel Larripe Jsic̃ auis nobilis pdã nobilissimã t escã suauissimã. Jõ eni fili⁹ matrẽ sublenauit ad celum. vt nos ad se traheret. Seq̃t. L Et exaltabit te Jab imo viciꝭ ad alta ꝟtutũ. a tra ad celũ. Lt gl̃ificaberꝭ ab ea cũ eã fuerꝭ amplexat⁹ Jq̃si rẽ amatã. Lamplexat⁹ Jquasi scꝫ duobꝫ brachijs amoꝛe et seruitio. Seq̃t. L Dabit capiti tuo J. i. menti. q̃ ẽ caput aie Laugmẽta gr̃aꝝ Jspũ aliũ coꝛpaliũ tẽpoꝛaliũ. Lt coꝛona inclita Jet rosis caritatis t pacietie. et lilijs castitatꝭ gemie. et violis hũilitatꝭ et tpantie Lpteget te. Jqꝛ p hãc triplicẽ ꝟtutẽ ꝓtegit hõ ab insultib⁹ viciorũ t demonũ. Jbidẽ. L Ne dimittas eã. t custodiet te. dilige eã t seruabit te. Ne dimittas eã Jq̃si addoꝛsando eã ꝓpter meretricias voluptates. Uel L Ne dimittas eã J. i. ne effuges eam peccãdo moꝛtaliter. qꝛ nõ recedit a seruo suo. nisi ꝓpt mortale peccatũ. Jpa est eni apis Eccl. vi. B
quã fugat fece peccat. L Et custodiet te Ja violẽtia diaboli. L Dilige eã t fuabit te J a peccato t hostiũ oppssione. Itẽ pab. xxvij. L Qui seruat ficũ J. i. mariã. q̃ dicit fie⁹ ꝓpter dulcedinẽ fructus sui. Lomedet fructus ei⁹. t qui custos est dñi sui gl̃ificabitur. Jdicamus Ldñe sue. J Item eccl. vij. L Noli recedere a mliere sensata quã soꝛtitus es in timoꝛe dñi. J Mulier sensata btã virgo. habens sensum dñi in regẽda familia eccl̃ie. A qua discedit. q̃ seruitiũ illi⁹ p negligentiã intermittit. Uel q̃cunq̃ dimissa castimonia. sequit meretricias voluptates. Ul generalit. quicũq̃ moꝛtaliter peccat L Quã soꝛtit⁹ es Jet dono gr̃e dei specialit ipam diligẽs et ei seruiẽs Lin timoꝛe dñi J. i. cũ reuerẽtia hũilitate t deuotiõe.

Itẽ Eccl'es. iij. L Ne festines recedere a facie eius. neq̃ pmaneas in ope malo. Ne festines recedere a facie ei⁹ J. i. a bñplacito. Hunq̃ eni deus vl ipa maria deseꝛit hoE
minẽ nisi ꝓius ab ipo hoie deseꝛat. Semp eni mater t fili⁹ primi sunt in accessu. sed vltimi in recessu. sicut dicit btus Dyonisi⁹. Itẽ L a facie ei⁹ J Ante faciẽ christi t marie sunt qui eis seruiũt t ministrãt. sicut dicit raphael thob. xij. A facie eoꝛ recedere festinant. qui ab eoꝛ seruitio t bñplacito resiliũt. sicut recidiuãtes. Q, si foꝛte peccãdo recesseris. statim reuertere p penitẽtiã. Quia sicut dic̃ btus ciprianus. Uicinat innocẽtie festinata coꝛrectio. Propter hoc enim mater et fili⁹ damãt aie peccatrici Lanti. vi. Reuertere reuertere sunamitis ꝛc̃. vt intueamur te. Et ꝑ est quod sequit. L Neq̃ pmaneas in opere malo. Jsicut quidã qui nolũt conuerti doLipan⁹
nec senuerint. quibus dicitur Ecclesiastici. v. Ne tardes cõuerti ad dominũ. t ne differas de die in diem. subito enim veniet ira eius. et i tempoꝛe vindicte disperdet te.

Petr⁹ damianus

Itē ad continuādū et deuotissime celebrādū seruitiū btē virginis./valet illd exēplū qd narrat petr⁹ damianus de qbusdā religiosis.q ad suggestionē cuiusdā puersi fratris dicacis et accurate eloqntie dimiserāt seruitiū btē vginis. Et stati dimisso seruitio eius./omimoda infortunia ceperūt insurgere ɔtra fratres illos. incendia.depdatōes.strages hoim.mortalitas aialiū. et hmōi.ita q de vita desperarēt fratres illi.ꝛ tederet eos viuere. Quācito aūt ad cōsiliū dicti petri reinceperūt fratres illi seruitiū marie. cessauit ab eis dicta quassatio.ꝛ mlta deiceps pace et pspitate gauisi sunt fratres illi.toto corde de cetero marie seruiētes. D

Intentionē cordis debem⁹ seruitio marie Capitulū xix.

Aug⁹.

Item debem⁹ seruitio ei⁹ ex toto corde intēdere. Uñ ps. Psallite sapiēter. Glo.ibi. Insipiēter psallit./q nō itelligit qd psallit. Itē ibi. Intēde voci oratōnis mee. Glo. Intendentē deus intendit. Aug⁹. Illud versek in corde qd pferk in orōe. Unde dicit.ij.palip.xxxiij. Obsecrauit manasses intēte./et exaudit⁹ ē. Obsecra ꝛ tu intēte matrē ꝛ filiū./vt merearꝫ exaudiri. Et nota q dicit.intēde voci oratōis mee. Uox orōis est desideriū cordis./qd clamat in aure matrꝫ et filij. Sicut enī nō intelligit qs p strepitu labiorū sine voce formata.sic nec oratio sine voce dsiderij. Uñ Gregori⁹. Quid pdest strepit⁹ labiorꝫ./ vbi mutū est cor. Non loquit autē deo aīa nisi p desideria. Et qnto pfundi⁹ et spiritali⁹ est desideriū./tanto vox altior est.et alti⁹ clamat ante deū. Nō est ei q tam alte clamet voce exteriori q vox ei⁹ audiat vsqꝫ ad miliariū. Uox desiderij tā alte clamat./q audit vsqꝫ i celū. Uñ exod.xiiij.dicit moysi. Quid clamas ad me. Bene aūt clamat./q ve potest dicere. De pfundis clamaui ad te dñe ꝛc. Et hoc est qñ de pfundo cordis exit desideriū. Hoc desideriū se audire ostendūt mater ꝛ fili⁹./cū qlibet dicit ysa.lxv.⌊Anteqꝫ clamēt ad me⌋sono vocali⌊exaudiā eos.⌋vt dici possit vtriqꝫ de deuote clamātibus ⌊Preparatōem cordis eorꝫ⌋.i.deuote clamātiū⌊audiuit auris tua.⌋De illis autē q indeuote orāt vl celebrāt seruitiū mris et filij. licꝫ mlta de ore pferāt./ et maximas modulatōes faciāt.dic mater cū filio Isa.xxix. Popul⁹ hic labijs me honorat.cor autē eorū lōge est a me. Nec tales vocāt mater et filius./clericos vl canonicos./aut moniales aut monachos.sed populares et villanos. A

Grego.

Facile cōcedat qd p ea petit

Itē. Quia cor marie leui oratiūcla dūmō deuota sit flectit ad pietatē./cū ipa sit valde ɔpatiēs.et sup afflictos pia gestās viscera.nec exēplo ioseph geñ.xlv.diu se valeat cōtinere deuote et fideliter exorata.ꝛ cor nostꝫ cū p ea vel noie eius postulat honestum aliqd./facillime debet concedere qd rogatur. B

Incipit quarta particula secūdi libri

in q agitur de particularib⁹ seruitijs q gloriose virgini debem⁹ de singulis mēbrꝫ ꝛ sensibus nostris.

Viso de seruitiis que marie debemus ex corde.videndū est de illis q debem⁹ ei ex mēbris ꝛ sensibus.

De vultu ꝛ capite debemus seruire marie Capitulū primū.

Debem⁹ enī ei de capite ꝛ vultu adorationē.demissionē. ꝛ inclinatōez.⌋Uñ ysa.in fine videt ipa dicere cū filio. Ueniet omnis caro vt adoret coram facie mea. Uidetur etiā de illa dicere filio seruus eius. Adorabo ad templū sanctum tuū. Item ysaie.xlix.videtur ei fili⁹ pmittere. Uultu in terram demisso adorabūt te. Siquidē exquo ad eam inclinati sunt celi. et rex celestis ad eā descendit humiliatus.quod innuebat angel⁹ dicens. domin⁹ tecū.bene debemus nos miseri visa ei⁹ imagine vel audito noie inclinari ad eā. Ipam enim adorātes filiū eius adoram⁹ in ipa et cū ipa. Uñ ps. Adorate dominū in aula sancta eius. Aula domini īmo regale palaciū beata virgo. Istud ad lram fecerunt tres magi./ in diuersorio matrē cū filio adorātes. qd factū est palaciū regale cū in eo rex summus

natus est. Itẽ psal. Adorate scabellũ pedũ eius. quoniã sanctũ est.

Debemus etiam inclinare imaginibꝫ suis transeũtes ante eas. intendentes adorare eam sedẽtẽ in throno ad dexterã filiꝫ. qꝛ sic dꝛ in libꝛo barlaam ꝛ ioſaphat. Reuerẽtia imagis ad exẽplar trãsit ipi⁹ imagis. Ipa ẽ enĩ illa porta Eze. xlvi. ad qui⁹ ostiũ ppl's terre adorat ĩ sabbatꝫ. Hã sabbatũ ſpecial' dies ẽ btẽ ꝟgis. Sꝫ nota qꝛ cũ porta sit hũilis. ostiũ porte qđ christ⁹ ẽ. hũile est. quia nõ nisi ꝑ humilitatẽ ad matrẽ vel filiũ peruenitur.

Barla/ am ꝛ Jo ſapbat

De oculis debemus seruire marie. Capitulũ iij.

De oculis interioꝛibꝫ. i. mentis intuitu. vt supꝛa particula. iiij. capꝫ. xi.

De oculis exterioꝛibus

Ad exemplũ eius a vanitate eos auertere. ipam exoꝛãtes. Auerte o domina oculos meos ne videant vanitatem.

Et parte illi⁹ ad se reclamãtes miſeꝛicoꝛditer reſpicere. iuxta illud ecci. iiij. Oc'los tuos ne trãſuertas a paupe. ꝛ eleoſinã paupis ne defraudes. Thob. iiij. Ne auertas faciẽ tuã ab vllo paupe. ita enĩ fiet vt nec a te auertat facies dñi. vl' ipi⁹ marie.

Ad ipi⁹ ſuitũ reuerẽter vigilare. Intẽſt enĩ btã maria vigilijs ſuis. et ml'totiẽs vi sa est in oꝛdie cisterciẽ dediſſe celeſtẽ pitãtiã his q̃ vigilãter ꝛ deuote celebꝛauerant ſeruitũ eius. Sapie. vi. Qui vigilauerit ꝓpter illã ꝛc̃. Qui de luce vigilauerit ꝛc̃. Quere ſupꝛa particula ꝑma. cauſa. vij. ſtes et flẽtes ꝛc̃.

Ipaꝫ cũ fletu ꝛ gemitu eroꝛare. Unĩ canũt ei fideles eccl'ie. Ad te ſuſpiram⁹ gemẽ/

Imagines ei⁹ reuerẽter ĩſpicere. ad mẽoꝛiã ipi⁹ coꝛdibꝫ nꝛis arti⁹ imꝑmendam.

Supdictꝫ enĩ modis oculos nꝛos ſeruitꝫs ei⁹ mãcipãdo. ſecure poterim⁹ ei dicere. Illos tuos miſeꝛicoꝛdes oc'los ad nos cõuerte. Et talibꝫ dic ipa cũ filio illõ Jo hã. xvi. Uidebo vos ꝛ gaudebit coꝛ veſtꝝ. et gaudiũ veſtꝝ nemo tollet a vobis.

De auditu debem⁹ ſeruire marie Capitulũ iij.

Brego. Ad honoꝛẽ eius et gl'iaꝫ auditũ noſtrũ ad queꝫ obnoxia obturare. Brego. Sancti grauiter tolerãt quicq̃d nõ ſonat id quod amãt. Ecci. xxviij. Sepi aures tuas ſpinis. et noli audire linguã nequã.

Quicq̃d honeſti ꝺ ea dicit̃ gr̃ãter audire. q̃cq̃d inhoneſti nullo mõ auſcultare. ĩmo cum omni aſpitate dicẽtes ea ꝛedarguere. Juxta illõ ꝑs. Detrahẽtem ſecreto ꝓxi mo ſuo hunc ꝑſequebar.

Jõ dic ipa ecci. xxiij. Qui audit me ñ ꝯfũdet. Quere ſuꝑ ptic'a. iij. capꝫ. v. qꝛ marie ꝺ bem⁹ obediẽtiã. Maria ſiq̃dẽ aurꝫ ꝺi ẽ. Unĩ ꝺꝛ chriſtõ. L'Prepatõꝫ coꝛdis eoꝝ J. i. pauperꝝ Lauduit aurꝫ tua J. i. maria. q̃ mediãte pauꝑes exaudis. ſic hõ audit medi/

De olfatu debem⁹ fuire marie Capꝫ. iiij. Lante aure ſua.

Pro honoꝛe mꝛis et filiꝫ odoꝛes meretricios abhoꝛrere ꝛ fugere. de q̃bꝫ dic ſalomo nica m'lier puer. vij. Aſperſi cubile meũ mirra aloe ꝛ cinamomo. Ita dic meretrix vt odoꝛe puocet ſtultũ ad luxuriã. Sed hũc odoꝛẽ ſeq̃t fetoꝛ. Unĩ ꝟſa. iij. Erit ꝓ ſuauj odoꝛe fetoꝛ. Nota qꝛ tres ſpecies aromaticas noiat. duas amaras. et vnam dulcẽ. ad deſignandũ qꝛ in luxuria plus est amaritudis q̃ delectatõis. Una amaritudo ꝓtinet ad ꝑſens. ſecunda ad futurũ.

Odoꝛe boni exempli et efficacis doctrine ad ipam adamãdã quos poterim⁹ attrahere ad currendũ in odoꝛe vnguẽtoꝝ ipius. vt coꝛtina coꝛtinã trahat. Exo. xxvi. et. xxxvi. Et q̃ audit dicat veni. Apocal'. in fine.

De gustu debemus seruire marie. Capitulũ v.

Gustũ noſtrũ vt ei dignius ſeruiam⁹ a cibi et potus intẽperãtia refrenare. Quia ñ est ſpecioſa laus in oꝛe guloſi ſiue ebꝛioſi.

Neceſſaria victui modeſte ſumere. Quia L ſapiẽtia J dei vel gratia marie Lnõ inueni tur in terra J. i. in aĩa vel coꝛpoꝛe L ſuauiter viuentiũ J Job. xxviij.

Debis que apponunt in menſa aliq̃d qđ ꝑ ipa paupi tribuat ventri ſubtrahere.

Jn parca dieta vigilias eius et ſabbata ieunare.

Jn ſolẽnꝫs eius pauperibus ꝓ ea largi⁹ erogare. Et talibꝫ ꝺuenit fruct⁹ glorioſiſſimi vẽtris ei⁹. qui ĩ ſacramẽto noſtra est refectio. ꝛ in futuro noſtra erit fruitio.

De humeris debemus seruire marie. Captulū vi.

Pro ei⁹ honore et dilectōe fraterne infirmitatʒ onera miſericorditer ſupportare. et pōdera tribulatōnū p̄ſentiū patiēter ſuſtinere. Unde gene. xlix. dr de yſachar. q̄ inter p̄tas merces. Vidit requiē .i. mariā. i q̄ chriſt⁹ nouē mēſib⁹ requieuit. ſic ipa dicit. q̄ creauit me requeuit in tabernacl'o meo rē. Lac eſſet bona. z terrā .i. ipam eadē mariā q̄ ē terra fluēs lacte z melle. Lac optima. z ſuppoſuit humer̄ ad portādū onera ſupradicta.

Jtē eccī. vi. dicit de ſapiētia. et poteſt intelligi de maria. Subīce humer̄ tuum. z porta illā. Jd eſt. actus tuos ſuppone magiſterio ei⁹. Subīce p hūilitatē. porta p fortitudinē. Subīce p obedientiā. porta p patientiā. Et ne acidier̄ in vincul' ei⁹ .i. ne grauiter et tedioſe feras. ſed cū hilaritate imple p̄cepta ſapiētie et marie. Dicit autē acidia ab aceo aces. Unde homo acid⁹ .i. ſine igne caritatʒ. que leuiter fert oīa. Et de talib⁹ dr. Jn ſiti mea potauerunt me aceto.

De manib⁹ ſiue de tactu debem⁹ ſeruire marie Cap. vij.

Ad ei⁹ honorē manus ab oīni p tactu polluto et ope illicito ſedulo ꝓſeruare. vt ſm puritatē manuū noſtrarū retribuat nobis.

Eas ad paupes p poſſe extēdere. Unde eccī. xiij. Scōm vires tuas expurgēs da paupi. vt exēplo ei⁹ manū tuā aperias inopi. z palmas extēdas ad paupes.

Ad ipam oādā puras man⁹ leuare. i. Thimo. ij. Treno. iij. Leuem⁹ cordа nr̄a .i. affectōes nr̄as cū manib⁹ .i. bonis opib⁹. Dō nō pt fieri niſi manus noſtre ligate ſint p̄ceptis dīnis. q̄ ſunt q̄ſi manice ferree. ne extēdant ad illicita. Unde ps. Ad ligādos reges eor̄ .i. iuſtos ſe regētes in ꝓpedib⁹. et nobiles eor̄ in manicʒ ferreis. Jō dr eccī. vi. Ne acidier̄ in vincul' ei⁹. ſ. ſapiētie vel marie. vt ſup.

Oratoria eius altaria et imagines ornare z inſtruere.

Jn feſtis ei⁹ et ſabbatis honeſta lumināria p̄parare. vt nomē ſuū q̄d eſt illumīatrix interp̄tetur in nobis.

Veſtimēta mūda z honeſta ad miniſtrādū ei oīni diligētia p̄parare. Unde z in miraculis ei⁹ legit̄ q⁹ beato bono claromonteñ. epo. et btō hildefonſo veſtimēta p̄ulcerrima attulerit de padiſo filij. in q̄b⁹ miſtrarēt i ſpecialib⁹ feſtis eius. z q̄bus indui nulli alij liceret.

Quicq̄d ad ipi⁹ laudē vl' gl'iaz ptinere nouerim⁹ dū tpus hēm⁹ oīni inſtātia operari. Jpa enī dic̄ ſe eſſe vitē. Unde Ego q̄ſi virʒ q̄ ſeruū requirit. nō dīm. Unde dicit d⁹ operarijs ſuis eccī. xxxij. Qui opanī i me nō peccabūt. Sūt aūt i iſta vite tot ꝓpagines q̄t vtutes. Qui imitāt hūilitatē opanī i ꝓpagine hūilitatʒ. q̄ pietatē i ꝓpagine miſericordie. z ſic de alijs. Et iō forte cū ipa ſit pagatrix opariox. dicturꝰ ē ei filiꝰ i iudicio illō matt. xx. Voca oparios z redde illis q̄ſi ñ alijs mercedē. Jō etiā dr eccī. vi. volenti hr̄e mercedē. Quaſi is q̄ arat z q̄ ſemiat accede ad illā adq̄rēdā. i. cū ſtudio z labore z cū ſpe p̄cipiēdi vñ reficiar̄ z viuas. Unde. i. Tho. ix. Debz i ſpe q̄ arat arare. Et nota q⁹ q̄ arat z ſemiat. ꝑmo extirpat ab agro ſpinas z nociua. et euerſa tra ſemiat ſemē ſuū. ſic q̄ doctrinā ſapie vl' grāz marie cupit excipe. ꝑmo dz trā cordis ſui diligēti inq̄ſitōe euertere. z genimīa viciox extirpare. z tūc deīde poterit ſemē diuīe doctrīe. vl' grāz marie recipe. z tādem fructū vtutū z glie metere. Jō dr biere. iij. Nouate vob⁹ nouale. Sz q⁹ q̄dā ſtatī volūt māducare fructū ſeminis ſui. d⁹ q̄b⁹ Jſa. xxvij. tēpaneū añ maturitatē autūni cū aſpexerit videſ. ſtatim vt manu tenuerit deuorabit illō. ſubiūgit. Et ſuſtine .i. patiēter expecta bonos fructꝰ illiꝰ .i. etna bona q̄ illa ꝑmittit. z p illā inueniūt. Jac. v. Patiētes eſtote fratres vſq⁹ ad aduētū dīni. Ecce agricola expectat ꝑciosū fructū tre. patiēter ferens don' accipiat tpaneū z ſerotinū rē. Sz ne quē tedeat lōga expectatio ſubdit. Jn ope ei illiꝰ exiguū laborab. z cito edes d⁹ generatōib⁹ illi⁹. Quaſi dicerz. Quodicꝰ labor reſpectu fructꝰ. De brachijs debemꝰ ſeruire marie. Ca. viij.

De brachijs Debemus enī amore et ſeruitio quaſi q̄buſdā duobus brachijs beatā virginem ampletari. vt p̄miū bonū reportemus ab ea. Illud ſcilicz p̄miū de q̄ dicit puer. iij. Glorificaberʒ ab ea cū ea fuerʒ āpletatꝰ. Debemꝰ etiā p bonore ei⁹

recōciliari inimicꝫ nostrꝫ. Que videlicꝫ recōciliatio designat in amplexu mutuo et pstione brachioꝝ sicut dñs extēdit brachia ī cruce volēs oēs q̄ntū in se erat colligere in amplexū misericordie sue. Uel etiā exēplo eiꝰ pugnare cōtra triplicē inimicū. Uñ eccī. vij. Propugnato cū brachijs. Alia lra dicit. Propurga te cū brachijs. elemosinā dādo ppijs brachijs acquisitā. Quasi dicat. Propt purgatōem tuā da elemosinā de ppo labore acq̄sitā. Uñ eccī. vij. Datū brachioꝝ tuoꝝ. ꝛ sacrificiū sanctificatōis offeres dño initia sanctoꝝ. et paupi porrige manū tuā. vt pficiat ppiciatio ꝛ bñdictio tua. gra dat in ꝓspectu oīs viuēt. Sic cōstrue. Da tū brachij tui. i. acq̄sitū labore ppo. Let sacrificiū sāctificatōis in q̄ sanctificeris. offeres dño. i. mīstrꝫ dñi. ppter ipm. Initia sanctoꝝ. i. initiatōes sanctificatōis. q̄ sunt decime. p̄mitie. datū. sacrificia. Et dicit Initia. Iqz hmōi munera nō faciūt sanctificatōem. sz initiāt. Let paupi porrige manū tuā. elemosinā dādo. cōsolādo. corripiēdo. Ut pficiat ppiciatio. i. peccatorū remissio. ꝛ bñdictio tua. passiue. i. gratiaꝝ collatio. vl̄ actiue eleōsine datio. Lgra. i. ppter grām Ldatꝰ. i. datōis tue. Lin cōspectu oīs viuētis. quod fiet in futuro quādo gratia fiet gl̄ia. et sic pficietur bñdictio et ppiciatio.

De vberib⁹ siue māmillis debem⁹ seruire marie. Cap. ix.

—De māmillis. Simplicib⁹ doctrine simplicis lac infundere. Uñ. Qui elucidāt me vitā eternā habebūt. Qō vtillime fit. qñ ostendit simplicib⁹ vita eiꝰ. Item. Quia māmille fidel aīe sunt ꝓpassio et ꝓgtulatio. ad honorē eiꝰ debemꝰ implere illō ad Rom. xij. Gaudere cū gaudētib⁹. flere cū flētib⁹. Uel etiā ꝓgaudere ei et ꝓpati. vbi supra. pricla. iij. ca. xij. et. xiij. Uel p amore eiꝰ afflictꝫ ꝓsiliū ꝛ auxiliū impēdere. q̄ sunt duo vbera viri iusti q̄b⁹ dz lactare minores. Ul̄ meliꝰ. vbera fidel aīe sunt ḡtitudo ꝛ hūilitas. q̄bus maxime marie ḡtia detinet nobiscū. iuxta illō canti. i. Inter vbera mea ꝓmorabit. Eo enī ipo q̄ multiplicab⁹ marie bñficijs nos indignos p hūilitatē cognoscimꝰ. ꝛ p gratitudinē gras agere nō cessamꝰ. ipam nobiscū únse pabiliter et delectabiliter detinemꝰ. qz delicie eiꝰ esse cū filijs hoīm. Parab. viij. Ecōtrario nihil magis fugat eā ꝛ filiū suū q̄s supbia et ingtitudo.

De lumbis debemus seruire marie Capitulū x.

—Ut eidem digne mīstret exemplo illiꝰ puer. in fine. lumbos p continētiā accingere. ꝛ p operationē bonā brachiū roborare.

De genibus debemꝰ seruire marie. Capitulū xi.

—Ante eiꝰ altaria siue eiꝰ imagines ꝛ cū recitat nomē eiꝰ genua flectere. Quia ipa dic cū filio Isa. xlv. Mihi curuabit omne genu. Baruch. ij. Anima que tristꝫ est sup magnitudine mali. et incedit curua in infimis. ꝛ oculi deficientes. ꝛ aīa esuriēs dabūt gl̄iam deo scilicꝫ ꝛ matri eiꝰ.

De pedib⁹ debemus seruire marie Capitulū xij.

Ante oīa p eius honore pedes nostros ab omni via mala phibere.

Memorias eius cū deuotōe frequētare. vt dicere valeamꝰ. Strātes erāt pedes nostri ī atrijs tuis hierl̄m. i. o tu maria. Uñ int cetera legit dixisse theophilo. se ml̄tū diligere genꝰ christiānoꝝ. marie eos q̄ recta fide ꝛ pura ꝓscia currūt ad tēpluꝫ suū. Et nota currūt. Jn q̄ notat feruor deuotōis. Nō ei cū ōsidia q̄rēda ē. sz cū feruore.

—Seruos eiꝰ ad honorē eiꝰ ꝛ gl̄iam mīsericorditer visitare.

Seruitiū eiꝰ stādo solēnizare. Uñ legunt aliq̄bus accidisse p̄clara miracla. Histice autē potest intelligi. vt si digne voluerꝫ matrē et filiū honorare. terrā habeas sub pedib⁹. tpalia bona ꝛ terrena desideria suppeditādo. ꝛ carnales affectꝰ vilipendēdo et ꝓculcādo. vt sis mulier illa q̄ describit lunā habēs sub pedib⁹. i. oīa mutabilia. Apocal. xij. Aliter enī nō poterꝫ vestiri sole in p̄senti. nec habere coronā stellarū. xij. i futuro. Sursū ḡ erigarꝫ celestia appetēdo. ꝛ hec ē statio spiritual.

Ut eidē digne seruiat oēs carnales spurcicias ꝛ cenulētos affectꝰ abdicare. Quia sicut dz sap. vij. Nihil inq̄natū īcurrit in illā. Nō ei habitat gra illiꝰ ī corpe subdito peccatꝫ. Sap. i. Hec inuenit ī terra suauiter viuētiū. Job. xxviij. Et abyssus dicit. nō est in me. ꝛ mare loq̄t. nō est mecū. Jbidem.

Incipit quinta particula secũdi libri in q̃ ostendit̃ quõ marie sit seruiendũ de ore et labijs.

Item de ore nostro debemus vir
gini gloriose multiplex seruitiũ. Laudatõez. Superexaltatõez. Oratõez. Cõfessionẽ Benedictõem. Inuestigatõem. Elucidatõez. Predicatõez. Magnificationẽ. Cantatõez. Gratiaꝝ actionẽ. Salutationẽ. Solẽnizationẽ.

Laudatõem debem⁹ marie Capitulũ primũ.

Laudationẽ. Ut sicut de filio dicit̃. Laudatõez dñi loquet̃ os meũ. sic ⁊ de matre dicat̃. Laudatõem dñe loq̃tur os meũ. ⁊ bñdicat oĩs caro noĩ sctõ ei⁹. Ipa enĩ dicit cũ filio ĩ ps. Sacrificiũ laudis honorificabit me. et illic. i. ĩ laude mea est. iter. ad eternã laudẽ sine fine mãsurã. De qua dicit̃. In secula secl'oꝝ laudabũt te. illi. s. q̃ habitãt in domo tua dñe. quo. scz itinere ꝯpleto. ostẽdam illi. i. laudatori meo. salutare dei. i. filiũ dei ⁊ meũ. vel. salutare dei. i. meipam. Ipa enĩ est ex q̃ et ꝑ quã sanct⁹ iacob iã morti ꝓxim⁹ vitã sperabat eternã dicẽs Gen. xlix. Salutare tuũ expectabo dñe. Per eã enĩ ipe deus rex noster ante secl'a disposuit
Bern. opari salutẽ in medio terre. Sic exponit btũs bern. locũ istũ. Itẽ btũs ber. Nõ ẽ dubiũ ⁊c. Quere sup̃ ꝑticl'a ꝑma. causa. ij. Itẽ de collaudãda maria maxime ĩ solẽnitatib⁹ suis et sabbatis. curialiter dicit q̃dam ꝓsayce. In festiuo ꝟginis die colletemur. ex q̃ lumẽ lumĩs ortũ ꝯfitemur. Et vt oĩs crimĩs carie mũdemur. oda nr̃i carmĩs ipam veneremur. Hec est digna laudib⁹. q̃ nr̃is crimib⁹ cõtulit remedia. Collaudem⁹ igit̃. dũ nobis cõcedit̃. ipam cũ leticia. Quia ꝟo q̃cq̃d scriptũ est in
Beda h̃ libro ꝑtinet ad laudẽ ⁊ gl'iam ei⁹. ideo breuiter ꝑtrãsim⁹. Dicit etiã beda Q. exorãda est iugiter clemẽtia saluatoris. vt beate mr̃is ei⁹ memoriã cõgruis officijs nos dignos faciat venerari.

Superexaltatõem debem⁹ marie Capitulũ ij.

Superexaltatõnem. Ut sup omẽs sanctos post filiũ ꝑ modulo nr̃o exaltem⁹ eã. s̃m q̃ nobis p̃cipit̃ de filio daniel'. iij. Laudate et superexaltate eũ in secl'a. Ecc̃i. xliij. Bñdicẽtes dñm. dicam⁹ dñam. exaltate illã q̃ntũ potestis. exaltate. i. extra oĩa et sup oĩa altã p̃dicate. Maior est eĩ om̃i laude. i. maiori laude digna q̃ sit oĩs laus angelica vl' hũana. Ibidẽ de filio. Dicam⁹ de matre. Glorificate dominã q̃ntũcũq̃ potuerit̃. qd̃ maxime fit q̃tiẽs de ipa scp̃ture sacre exponunt̃ vt gl'iosior ostendat̃. supualebit adhuc ⁊ admirabil' magnificẽtia ei⁹. Itẽ in ps. Laudate eũ. dicam⁹ eã. s̃m mltitudinẽ magnitudĩs ei⁹. Ecc̃i. xviij. Quis inuestigabit magnalia ei⁹. i. potẽtiã. ꝟtutẽ autẽ magnitudĩs eius q̃s enũciabit. aut q̃s adijciet enarrare mis̃icordiã ei⁹? Sicut enĩ incõpabiliter pl⁹ honoris et g̃tie exhibitũ est ei ab ipo creatore q̃ oĩb⁹ alijs creatur̃. sic ab vniuersa creatura pl⁹ honorificẽtie et deuotõis exhibẽdũ est ei q̃ cuilibet alij pure creature.

Orationẽ debemus marie Capitulũ iij.

Orationẽ. Debem⁹ enĩ marie sacrificiũ deuote oratõis. vt dicat̃ de matre sicut de filio dicit̃ Isa. lxij. Qui remĩscimini dñe. ne taceat̃. ⁊ ne detis silentiũ ei. Itẽ. i. ad Thessa. ĩ fine. Sine intermissiõe orate. Qd̃ intelligendũ est sicut di
Beda cit beda. aut de q̃tidianis horis iuxta ritũ eccl'ie. Vñ. Benedicã dñm in om̃i tpe. Aut q̃ q̃cq̃d iust⁹ facit s̃m honorẽ dei et marie ad orõez refert̃. Ideo etiã canit ecclesia. Oĩs hõ omni hora ipam ora. ⁊ ĩplora ei⁹ patrocinia. Assidue siq̃dẽ exoranda est maria a nobis. q̃ assidue exorat ꝑ nobis. Hec est enĩ fratrũ amatrix ⁊ populi israel. i. christianoꝝ videntiũ deũ ꝑ fidẽ. Hec est que mltũ orat ꝑ populo ⁊ ꝑ vniuersa ciuitate sancta hierusalem. i. eccl'ia militãte. sicut legit̃ de hieremia. ij. Macha. xv. Ipa eĩ est bersabee. i. pute⁹ satietat̃. q̃ pepit christũ. i. sufficiẽtiã oĩm. q̃ p̃cib⁹ suis impetrat a ꝟo dauid. i. deo patre. filijs suis. i. imitatorib⁹ regnũ isrl'. id ẽ visiõis eterne. sicut legit̃. iij. Regũ. i. q̃ illa bersabee ĩpetrauit salomõi filio suo

Marie seruiamus ore ⁊ labiis

Bern. regnū. Et hoc est qđ docet btūs bern. Cupiētes inuenire grāz./q̄am⁹ inuentrices gre mariā. que q̄ sp̄ inuenit frustrare ñ poterit. exaudiet ei p̄ sua reuerētia. Deb.v.

Itē. Maria os nostr. q̄ assidue p̄ nobis filiū interpellat. Ūñ Apoc.xij. ⌊Terra⌋.i. maria ⌊aquit os suū⌋ ad filiū ex̄orādū. p m'iere.i. fideli aīa. quā serpēs.i. diabolus infestabat. Et ipa est q̄ p̄mo legit in nouo testam̄to p̄ hoīe ex̄orasse dicēs ⌊Fili./ vi nū nō habēt. Joh.ij. Itē rogāda est assidue mater mīficordie. vt mīficordie opera nobis miser⁹ misericorditer exhibeat. vt videlicz frāgat esurīēti panē suū. Qđ fit./ q̄ñ p̄icularīter distribuit gr̄am cor̄ hoīs p̄ fortātē. Ut egenos vagosq; inducat in domū suā. s. padisū. Ut nudos opiat vestimentis virtutū./q̄ carne vestiuit filiū dei. Ut dimittat eos q̄ p̄fracti sunt liberos. ⁊ onera pctōr̄ disrūpat. et certa in hūc mo dum. Isaie. lviij.

Itē in letania sanctor̄ trib⁹ noīb⁹ interpellam⁹ mariā vt ex̄et p̄ nobis. Que sūt. Sā C cta maria ex̄a p̄ nob. Sācta dei genitrix ex̄a p̄ nobis. Sācta ꝑgo virginū ex̄a p̄ nobis. Et ꝑ ꝯ tria vicia q̄ p̄icipaliter nos infestāt. i. supbiā. auariciā. luxuriā. Ma ria interp̄at stella maris. q̄ videlicz stella modica est ⁊ lucida. Et maria modica ē p̄ humilitatē. lucida p̄ exēplū. Ecce medicina ꝯ supbiā./q̄ ꝺ se magna estimat. ⁊ in teri⁹ obscurat ⁊ excecat. Rogāda est assidue maria vt nomē suū interp̄et in nobis qđ est illumīatrix. Genitrix solet esse filij⁹ pia ⁊ mīficor⁹. Ecce medicina ꝯ aua/ riciā. que spoliat aut fraudulēter aut manifeste. que ipam dei imaginē. i. filiū p̄ pe/ cunia crucifixit. In ꝑ noīe ꝑgo ꝑginū notat̄ duplex mūdicia. carnis scilicz ac spi ritus. cōtra affectū ⁊ actū luxurie. Et ita in his trib⁹ appellatōib⁹ insinuat̄ q̄ ñtū cūq; q̄libet morbo peccati maculat⁹ fuerit q̄s. in btā ꝑgine p̄t lauacrū inuenire.

Dicat ḡ beate virgini supb⁹. Sicut ꝑe es stella maris modica et lucida. tolle a me ī/ D flationē et nubē supbie. Inex̄orabilit enī odit supbiam./que inestimabilit humili tatē dilexit. Sil⁹ auariciā cū sit mater pietatis. et luxuriā cū p̄ima emiserit virgi/ nitatis votum.

—Dicat ei auar⁹. Sicut ꝑe es mater pietatis. tolle a me duriciā auaricie. et da teneri tatem misericordie.

Dicat ei luxuriosus. Sicut ꝑe es virgo virginū./extīgue ī me ꝺcupiscētias carnis. ⁊ fac mūdū ⁊ pudicū. Et ꝑ ē q̄ ex̄am⁹ eā. Nos culpis solutos mites fac ⁊ castos. Et vitam p̄sta purā ⁊c.

Itē maria designata est p̄ templū salomonis. de q̄ dicit dñs. ij. paliꝑ. vij. Oculi mei E Anselm⁹ erunt apti./et aures mee erūt erecte ad ex̄ōem ei⁹ q̄ in loco isto ex̄auerit. elegi enī ⁊ sanctificaui locū istū. Itē ex̄are debem⁹ assidue mariā exēplo btī anselmi dicēt⁹ ad eā. Obsecro te o maria p̄ gr̄am qua dñs voluit esse tecū. et te voluit esse secū. vt p̄ pter eandē ipam gr̄am misericordiā tuā et gr̄am facias esse mecū. Fac vt amor tui semp̄ sit mecū. et respectus pietatis tue q̄s diu ego subsisto sp̄ sit mecū. Fac vt ꝯ/ tulatio btitudis tue semp̄ sit mecū. et ꝺpassio miserie mee q̄ntū mihi expedit semp̄ sit tecū. Sicut enī o btissima ois a te auersus ⁊ a te despectus necesse est vt itereat. ita ad te ois cōuersus ⁊ a te respectus ipossibile est vt p̄eat. De maria enī p̄t intel/ ligi illud p̄s. ⌊Auertēte te faciē tuā⌋.i. respectū mīficordie ⌊turbabūt⌋ ⁊c. Itē ipa ē sol./a cui⁹ respectu soluit glacies. i. gelicidiū cordis pctōris. Itē p̄s. ⌊Auertisti faci em tuā a me.⌋ ⁊ fact⁹ sum ꝺturbat⁹. Job. xiij. Cur faciē tuā abscōdis ⁊c. Isa. lxiij. ⌊Abscōdisti faciē tuā a nobis.⌋ ⁊ allisisti nos ī manu iniq̄tatis nr̄e.

Itē. Quia maria facile impetrat q̄cq̄d petita filio. Ideo ī figura ei⁹ dictū ē Judith viij. Ora p̄ nobis. q̄ mulier sancta es ⁊ timēs deū. Sil⁹ in figura ei⁹ dictū ē he/ F ster. xv. Jnuoca dñm./et loq̄te p̄ nobis regi. ⁊ libera nos de morte. Ipa ei detinet irā dei ne statim vindicet in nos. Ūñ dicit ⌊añ. iij. Tenui eū nec dimittā ⁊c. Bra tiositas autē ei⁹ ad ip̄etrādū figurata est hester. vij. vbi dicit assuer⁹ hester. Que ē petitio tua hester vt det̄ tibi. ⁊ q̄d vis fieri? Etiā si dimidiā regni mei p̄tē petieris impetrabis. Quere exp̄ositōem libr⁹. vi. titulo. xiij. q⁹ maria regina. Cōquerebat enim dñs anteq; maria nasceret dicēs Isa. Non est q̄ ꝺsurgat et teneat me. Sed ipa facta est aduocata nostra. et allegat p̄ nobis fidelit cor̄ filio suo./ vēt̄r ⁊ vbera

eidē repsētās.ꝛ ipe veluti pñssim⁹ infās ōlectaꝫ ab vbere mris ei repñtato. Isa.xi.

Impetrat nobis maria B

Bratiā seu vinū cōpunctōis.qō signatū est in nuptijs. Joh.ij.

Bratiā recōciliatōis.sicut mlier thecuites absalon fratricide.ij. Regū.xiiij.

Bratiā ablutōis peccatoꝝ.signata.i. Regū.xxv.p abigail.que phibuit dauid ne interficeret nabal.

Deletōem cirogphi diaboli.sigta p hester.q̄ lras aman fec̄ irritari. Hest.xvi.ꝛ viij.

Confessionē debem⁹ marie Capitulū iiij.

C Onfessionē Ipa enī videt dicere cū filio. Mat.x. Lu.xij. Qui me pfessus fuerit coꝝ hoib⁹./cōfiteboꝛ ꝛ ego eū coꝝ pre et filio meo. A

Debem⁹ enī corde credere. qz corde credit ad iusticiā .et ore pfiteri. qz hmōi pfessio fit ad salutē.ipam virginitatꝭ pmiceriā.sine corruptōe fecundā.sine ḡuamie grauidā.sine dolore puerpam.ꝛ cetera oia q̄ de ipa credit ꝛ asserit eccia catholica.

Debem⁹ etiā pfiteri partū ei⁹ virgineū.vt sup̄ cā.xxiij.et q̄ nec pmā silez visa est nec habere seq̄ntē.et cetera hmōi. Ad hec debem⁹ ab ea iugiter oz̄ādo vitā gr̄e postulare cū ipa sit mater vite.qz Lviuēs Ivita nature.Lviuēs Ivita gr̄e.Lipse Inō ali⁹ Lofitebit tibi Ido dña ad salutē aie sue et bñplacitū tuū.L Al mortuo enī Ip petm̄ mortaleLq̄si nihil perit pfessio. Ecc̄i.xvij. B

Debem⁹ igit̄ pfiteri eā pfessiōe laudis./vt cōfiteaꝫ nos pfessiōe recognitōis ꝛ ptectōnis. Christ⁹ de reprobis dicit Matth.vij. Tūc pfiteboꝝ illis qz nunq̄ noui vos. Et hec est pfessio reprobatōis. Et ß est qō legit̄ in penitētia theophili.qz p⁹ q̄ p/mitteret ei se rogaturā p eo.fecit eū pfiteri filiū suū verū deū ꝛ vez hoīem ex se natū p salute mūdi.dicēs ei. Cōfitere filiū meū.misericors enī est. et suscipiet lacrimas penitentie tue. C

De theophilo.

Confitenda etiā est sicut docemur pfiteri filio. Ecc̄i.xxxix. Cōfitemī illi in voce labioꝝ vestroꝝ./in cāticꝭ labioꝝ ꝛ cytharis. Sic exponeLCōfitemī Ipctā ꝛ laudesLilliL.i.ad gl̄iam ꝛ laudē illi⁹.qz sicut dicit glo.sup.vij. Josue.pfessio pctōis./ad laudem ptinet ignoscētꝭLin voce labioꝝ vroꝝL.i.in pfessiōe.laude.ꝛ pdicatōe Lliꝫ cantics labioꝝL.i.in laudib⁹ q̄ ex mētis hilaritate pcedāt.Lꝛ cytharisL.i.mortificatōe carnis p ieiunia ꝛ alia penitentialia exercitia. Un̄ dicit .Lcytharꝭ Ipluraliter. Et ß totū est.ac si diceret sapiēs.verbis ꝛ factis laudate eam. D

Confessionē etiā peccatoꝝ nostroꝝ debem⁹ marie. Un̄ dicūt q̄ volūt absolui. Confiteoꝛ deo et bt̄ē marie et oīb⁹ sctis ꝛc̄. Quasi diceret pfitēs. Volo q̄ ipa sciat confessionē meā.ad testificandū p me coꝝ deo. q̄ ante mortē pfessus fui peccata mea. Ipa enī est testis in celo fidel coꝝ filio suo.sicut de luna dicit in p̄s . Sz vide q̄ ve pfitearꝭ.ꝛ habeas cāz bonā.qz fidel testis est ꝛ p te nō mētiet.sic ōr. puer. xiij. E

Benedictionē debem⁹ marie Capitulū v.

B Enedictōem. Ut scz incessanter corde ꝛ voce simul bñdicam⁹ mariā.p cui⁹ virginalē partū in bñdictiōem q̄uersa est maledictio eue./q̄n dictū est marie. Aue gratia plena ꝛc̄. Ite vt ei bñdicendo /bñdici mereamur a dño. Si enī abraā he dictū est a dño gen.xij. Benedicā bñdicentib⁹ tibi .ꝛ maledicā maledicētib⁹ te. Et si dictū est iacob Gene.xxvij. Qui maledixerit tibi sit ille maledict⁹ .ꝛ q̄ bñdixerit tibi bñdictōib⁹ repleaꝫ.mlto fort⁹ dictū est marie istō q̄ filia est abrahe. Que etiā bñ designaꝫ p iacob q̄ interptaꝫ supplātatoꝝ.qz simul ꝛ semel vicia oia supplā tauit.L Benedicētes enī ei hereditabūt terrā Iviuentiū Lmaledicētes aūt ei dispibunt I.i.in diuersas ptes pibūt.s.in corpe ꝛ aīa. Quales sunt iudei pagani hereti/ci ꝛ blasphemi. Volūtas enī filij est vt mrem ill⁹ et dñam nr̄am Lbñdicamus in omni tpe Isc̄z nocte ꝛ die.ī pspis et aduersis .ꝛ vt laus ei⁹ sp̄ versēt in corde et ore nostro. de ipa meditādo. ipam laudādo. oz̄ādo. bñdicēdo. illi gr̄as agēdo .ei⁹ magnalia pdicādo.ꝛ vt laus ei⁹ sit q̄si frenū in marillis nostrꝭ./nos refrenās a vicijs lingue. Unde et ipa pmittit cū filio laudatoꝛi suo ysa .xlviij. Laude mea infrenabo te ne itereas. Ite vt impleas illō p̄s. Oīa q̄ intra me sūt bñdicāt sctm̄ nomē e⁹ Et bñdicenda sunt q̄tidie singula mēbra eius. vt in singulis mēbris nostris bene/ E

Marie seruiamus ore ⁊ labiis

dictionē reportemus ab ea.

Jtē bñdicendi sunt pedes q̄b dñm portauit. Uēter in q̄ portauit. Cor vñ in eū fir/ B
miter credidit ⁊ feruēter eū dilexit. Ubera q̄b lactauit. Man⁹ q̄b nutriuit. Os
⁊ lingua q̄b ei dedit felicia oscula nr̄e redēptiōis. Nares q̄b sensit suaue olēt̄ fra
grātiā hūanitat⁊ ei⁹. Aures q̄b dulcia ei⁹ eloq̄a ddectabilit auscultauit. Oc'li q̄b
ipm deuote respexit. Corp⁹ ⁊ aīa q̄ christ⁹ in ea oī bñdictōe ꝓsecrauit. Et salutā/
da sunt ⁊ bñdicēda cū oī deuotōe hec sctissima ei⁹ mēbra .ita vt singul' dicant sin/
gule salutatōes. s. aue maria. Due ad pedes. Una ad vtez. Una ad cor. Due ad
vbera. Due ad man⁹. Due ad os ⁊ liguā. Due ad labia. Due ad nares. Due ad au
res. Due ad oc'los. Due ad aīaz ⁊ corp⁹. Et sic ī vniuerso sunt. xx. salutatōes. q̄ ī
modū q̄tidiane pēsiōis cū singul' ⁊ totidē genuflexiōib⁹ si fieri pt. cora imagie sua
vl' altari psoluēde sunt ꝑ ꝯgini gl'iose. iuxta illd ps. Per singl'os dies bñdicā tibi. et
laudabo nomē tuū ī seculū ⁊ in seculū secli. Et sicut dicūt q̄ exti sūt ⁊ testant. q̄ a
viris sctis audierūt. vt posset adiueniri mod⁹ ali⁹ seruitij. q̄ tātū ꝑ ꝯgini ꝓplacez.
vel ex quo tāta deuotio redūdaret diligētib⁹ eā. Jtē. Per singula ei⁹ mēbra p⁹ ge
nuflexionē adoratōem ⁊ salutationē sic dicendū. Dulcz dña adoro et bñdico bea
tissimos illos pedes. q̄b dñm sup terrā portastz. Bñdico ⁊ adoro btissimū vtez il
lū in q̄ ipm baiulastz. ⁊ sic ceterz mēbris ⁊ sensib⁹ ꝓmemorādo act⁹ suos q̄b dño ꝑ
uierūt. qđ meli⁹ dictabit deuotio q̄z sermo. melius gr̄a q̄z scriptura.

Hoc etiā faciēdū ē exēplo illi⁹ btē ml'ierz. q̄ sicut inuenit ī legēda btē marthe hospite L
dñi appellabat marcilla. q̄ extollēs vocē ō turba dixit iesu. Btūs vēter q̄ te porta
uit. et vbera q̄ suxisti. L Extollēs].i. et corde tollēs L vocē].i christi ꝓmēdatōez ⁊ in
deoz blasphemātiū ꝓfusionē L q̄dā ml'ier de turba].i. nō diues aut nobil'. sz de cō
muni plebe. Propter ꝟ euāgeliū illd legit de ꝯgie in diebꝫ pfestz. L dixit illi].i. chri
sto q̄ blasphemabat a iudeis. L Btūs vēter q̄ te portauit].i. q̄ ad nos te btm̄ porta
uit. Uel L qui].i. qz te portauit. Nō enī a vētre fili⁹? sz vēter a filio btificatōis ho/
norē accepit. sic vas nouū ⁊ puz a bono vino vl' a bona specie vl' electuario sapo/
rē accipit ⁊ odorē. nō ecōuerso. Dicit aūt vēter ꝯgis btūs ꝓncipalit ꝓpt tria mi/
rabilia que in eo facta sunt.

Prīo. Quia de⁹ ibi fact⁹ ē hō. Uerbū infans. Immortal' mortal'. Immēsus puu/
lus. Creator creatura. Qui fecit ꝟ qđ factū ē. Joh. i. Uerbū caro factū ē ⁊ habita
uit in nobis. Propt ꝟ etiā eccl'i. i. ōz de pce et de sapia que est fili⁹ dei. L Creauit il/
lā].i. icarnari ꝓstituit. Uñ diē pater ysa. xlv. L Ego dñs creaui eū] hoiem L spūsctō]
.i. coopatōe spūssctī. qz tota trinitas opata est incarnatōez filij. L Et vidit] scz deus
pr̄. i. approbauit. L ⁊ dinūerauit].i. plene ꝓphēdit L ⁊ mēsus est] qz nūerositatē caris
matū q̄b replet⁹ fuit christ⁹ hō pr̄ plenissime ꝓphēdit. Uel sic L Et vidit].i. visibi/
lē fecit L ⁊ dinūerauit].i. nūerabilē cū alijs hoib⁹ fecit. Uñ ysa. lij. Et cū sceleratz re
putat⁹ ē.] Et mēsus ē].i. mēsurabilē fecit. Et sic ostēdūt tria mirabilia circa incar/
natōem. Nā inuisibil' fact⁹ ē visibil'. et innūerabil' fact⁹ est nūerabil'. ⁊ immēsus sa/
ctus ē mēsurat⁹? coartat⁹ scz infra vtez virginalē. Jō die hiere. xxxi. Creauit dñs
nouū sup terrā. femina circūdabit virū.

Scdo. Quia q̄ fecit vētrē fact⁹ est in eodē vētre. Hoc ē magnū mirabile. sic si q̄s ꝑ
us faceret domū. ⁊ postea nascerek ī eadē domo. Jō gl'iosa dicūt de ciuitate dei. i.
maria. s. q̄ hō natus est in ea. ⁊ ipe fūdauit eā altissim⁹. ysa. lxvi. Quis audiuit vn
q̄z tale. ⁊ quis vidit huic simile?

Tercio. Quia venter ille mai⁹ se continuit. i. deū quē totus nō capit orbis. q̄ seipm
clausit ī vtero ꝯgiali. ⁊ ī viscerib⁹ ꝯgis gl'iose. De hac materia m'lta inuenies libro
r. titulo. xlij. q̄ maria ōz vas admirabile. op⁹ excelsi. Eccī. xliij.

Jtē nota q̄ nō dixit illa ml'ier. btā mater q̄ te portauit. sz port⁹ btūs vēter. ad innuē/ D
dū ꝓpassionē. ⁊ q̄ntū in se ē sua oīb⁹ ꝓmūicat ꝑ caritatē. Uñ vēter ei⁹ ōz aceru⁹ tri
tici. Cāti. vij. Et de hac portatōe ī vtero suo spūali q̄ desigt pietatē ei⁹. dicit ipsa
cū filio ysa. xlvi. Ego portabo ⁊ saluabo. ⁊ cetera ml'ta.

Jtē L vēter] btē ꝯgis ōr L btūs] ml'ris de causis. et q̄ntū ad se ⁊ q̄ntū ad nos. Quantū E

Boeci⁹ ad se in trib⁹. Dicit enī boeci⁹ q̄ btūtudo est stat⁹ oīm bonoꝝ ꝯgregatōe pfectus. O mē bonū respectu vētris. ē integritas ꝟginal'. fecūditas ꝟiugal'. ꝯtinētia vidualis. Et btā maria fuit sp̄ virgo. fuit fecūda. sed sine viro. fuit vidua mortuo spōso. Fuit etiā vēter iste btūs q̄ ad nos. q̄ releuauit miseriā nr̄am. q̄ triplex erat. Seruitutis. Infirmitat⁹. Et necessitat⁹. Primā. q̄ tulit thesauꝝ nr̄e redēptōis. Parab. xx. Thesaur⁹ desiderabil' ⁊ oleū tē. Secūdā. q̄ fuit apotheca medicine nr̄e curationis. Eccī. xxxviij. ¶Altissim⁹ creauit ō terra carnis ꝟginee medicinā Terciā releuauit. q̄ fuit ager plen⁹ afferēs panē. ⁊ ort⁹ ꝯclusus afferēs fructū nr̄e refectiōis.

Itē Btūs vēter Quia ꝯcepit cū integritate. gestauit cū leuitate. pepit cū suauitate. F Cū ecōtrario oīs mulier ꝯcipiat cū corruptōe. portet cū ḡuamie. pariat cū dolore. Et his trib⁹ miserijs addict⁹ est ser⁹ m'liebris p̄ peccatū ꝑme pent⁹. Dicāt ḡbeate virgini viri ⁊ femine. Benedicta tu in m'lieribus. Dicant christo. Btūs venter qui te portauit.

Itē Btūs vēter Quia a spūsancto ꝯsecrat⁹. Unū. Sctificauit tabernaculū suū altissimus. Itē. q̄ filio dei replet⁹. Lu. i. Ecce ꝯcipies in vtero tē. Itē. q̄ lac virgineū dei filio marie vbera ꝑpinauerūt. Unū seq̄t'. Et btā vbera q̄ suxisti Luc. xi. B

Beda Et bene vēter et vbera in bñdictōe ꝯiūgunt'. q̄ sicut dicit beda fm̄ phīsicos. ex eodem fonte. p̄cedit semen ad gignēdos pueros. ⁊ lac ad nutriēdos.

Itē. Btūs venter ⁊ btā vbera q̄ ex eoꝝ repsentatōe christo in p̄cib⁹ īpetrat nob⁹ beata hec mater absolutōem a culpa. et bñdictiōem in gr̄a. et gl'ificatōnem in patria.

Bern̄. Unde btūs bern̄. Mater oñdit filio ventrē et vbera tē.

Item beatificand⁹ est vter⁹ virginal'. q̄ omne datū optimū. ⁊ oē donū pfectū nobis D inde pfluxit. Inde enī exiuit fons vite. q̄ christus ē. tendēs ad redēptōem mortuorū. ad repationē pditoꝝ. ad saluatōez viuoꝝ. ad erectōem lapsoꝝ. ad ereptōez icarceratoꝝ. ad destructōem inimicoꝝ. ad restauratōem angeloꝝ. et hm̄oi.

Panis nostre refectōis. Unde Cantic. vij. Venter tu⁹ sicut acerus tritici tē. Ipe est enim archa cōtinens verū manna.

Calix nr̄e inebriatōis. Unū. Inebriabunt' ab vbertate dom⁹ tue q̄ est ille vter⁹. in quo habitasti nouē mēsib⁹. Venter tu⁹ sicut crater tē. Cantic. vij.

Aq̄ nostre ablutōis. De qua dñs ezech. xxxvi. Effundā sup̄ vos aquā mūdam tē. Quia vterus ei⁹ est fons patens domui dauid Zacha. xiij.

Ex vtero ꝟginali Medicamentū nostre curatōis. Unde eccl'i. xxxviij. ¶Altissim⁹ creauit ō terra vir ginalis vteri medicinā. i. christum.

Victualia siue viaticū nr̄e pegrinatōis. Ham vterus eius fuit nauis cōtinens panem viuū q̄ de celo descēdit. ⁊ esca vniuersoꝝ in eo. Daniel'. iij.

Preciū nostre redēptōis. Quia ipe fuit saccul⁹ illi⁹ pecunie qua sum⁹ redēpti. de q̄ dicitur parabo. vij.

Premiū nr̄e remūeratōis. Quere ō oīb⁹ ist̄ sup̄. lib. p̄mo. ca. iiij. gr̄a plēa. i fi. capl'i.

Itē. Uter⁹ virginal' paradisus est voluptat⁹. a q̄ manāt nob⁹ q̄tuor flumia. Timor. J Egnitio. Pulcra dilectio. Et sancta spes. Unū dicit virgo. Ego m̄ pulcre dilectōnis. et timoris. et agnitōis. et sctē spei tē. Propter hec oīa appellat hieronim⁹ vterum virginis agrū plenū. Hiero.

Sequit'. Et beata vbera q̄ suxisti. Et hoc relinq̄t' q̄ tm̄ vbera virgis ⁊ nō alicui⁹ alteri⁹ m'lieris suxit christ⁹. Qđ figuratū est in moyse. q̄ nulli⁹ alteri⁹ m'lieris q̄s matris p̄pe voluit sugere vbera. Exod. ij. sicut dicūt. Eld ß etiā valet illd Cañ. v. vbi christ⁹ dicit. Bibi vinū meū cū lacte meo ꝟginali. qđ totū fuit meū. ⁊ de q̄ null⁹ ali⁹ bibit. Itē cū dicat' beate virgini canti. i. oleum effusum nomē tuū. non tamen dicit' q̄ eius vbera sint effusa.

Inuestigationē debem⁹ marie Capitulū vi.

Debem⁹ etiā brē ꝟgini piā q̄ndā ꝟboꝝ suoꝝ exēploꝝ et opeꝝ iuestigatōez. Eld qđ inuitat nos ꝟbo ⁊ exēplo btūssim⁹ lucas euāgelista. q̄ tā diligēter p̄secut' ihs ⁊ locū dñice ꝯceptōis. nūciū ex noie manifestās. ⁊ mittētē. ⁊ gen⁹ ⁊ nomē illi⁹ ad quā missus ē nūci⁹ describēs. ⁊ nihil pēit⁹ ptermittēs. In q̄ inuitat nos ad

diligẽtẽ inq̃sitõem mysterioꝝ incarnatõis ⁊ passiõis dñice. Uñ ero. xij. dr ō agno
paschali ¶ Caput cũ pedib⁹ ei⁹ ⁊ ite stinis vorabit ⁊ .i. icarnatiõis ⁊ passiõis mysteriũ
diligẽter inq̃retis. Sz optz q̃ discretissime fiat hmõi scrutiniũ. Hã circa mariã q̃
mistra fuit incarnatõis dñice decreuit mlti scrutãtes indiscreto scrutinio. Qui cũ
tenebrosi essent p̃ sumptõez et infidelitatẽ. i matrẽ lumis cũ suis tenebris impege
rũt. Et iõ p̃ mariã obstructũ est os loq̃ntiũ iniq̃. Hunc⁹ eterni pscrutatoꝝ maiestat⁹
ei⁹ opprimek a gl'ia. Parab. xxv. Jõ dr eccl'i. xlij. Et altãtes illã replemi ꝑtate. ne
laborẽtis. nõ ei ꝓphẽdet⁹. Jõ etiã dr puer. xxv. Mel inuenisti. comede qđ sufficit.
Qui nimis emũgit elicit sanguinẽ. Parab. xxx. Jõ etiã de hac inuestigatõe dr eccl'i.
xiij. ¶ Unde post illã q̃si inuestigatoꝝ. ⁊ i vijs illi⁹ ꝓsistẽs .i. totaliter sistẽs. Taliter enim in
uestigatio q̃si q̃dã past⁹ est aie. Uñ ipa dic̃. Qui edũt me adhuc esuriẽt. Quasi in
ore cordis habz hec. q̃ firmit̃ ea credit. Quasi masticat. q̃ pie inuestigat. Quasi trai
cit in corpis nutrimẽtũ. q̃ bñ opando imitat. et q̃ recte afficit erga ipaz. Jõ etiam
dicãt aug⁹ de corpe christi. Ut q̃d paras dẽtẽ ⁊ vẽtrẽ. crede ⁊ mãducasti. Et hec ẽ
fides q̃ p̃ dilectõez opat. Jõ ipe aug⁹ nõ satiabat dulcedie mirabili ꝓsiderare altitudinẽ ꝓsilij diuini sup redẽptõe generis hũani. Jtẽ de hac inuestigatõe pt illõ in
telligi. Bti q̃ scrutãt testimonia ei⁹. Quia sup faciẽ scribe iponet honorẽ suũ. Ec
clïastici. x. Jtẽ. Mirabilia testimonia tua o dña. iõ scrutata ẽ ea aia mea. Jtẽ. Decla
ratio sermonũ tuoꝝ illumiat. ⁊ intellectũ dat paul'. i. hũilib⁹. ¶ Sermonũ inq̃m q̃s
tu dixisti. vl' q̃ dicti sunt ō te. Jtẽ eccl'i. vi. Jnuestiga illã. ⁊ manifestabit tibi. Que
re parum retro.

Elucidationẽ debemus marie Capitulũ vij.

Elucidatõez. Uñ pmittit eccl'i. xxiij. ¶ Qui elucidat me .i. vitã meã ꝑbo. ex A
emplo. ꝓdicatõe ⁊ hmõi. Uel ¶ Qui elucidat me .i. q̃ imitãt vt alios doceãt
imitari. qz efficaci⁹ docet vita q̃m lra. ¶ Uitã eternã habebũt .i. fulgor. Maria ei sup
faciẽ sui scribe iponet honorẽ suũ. sic ō eccl'i. x. Elucidates isti ꝑpe illi sũt. q̃z con
uersatio iã in cel' ẽ. ad Phil'. iij. Et iõ nõ indigẽt sustẽtatõe ꝓsenti. Et iõ pmittit eis
pmiũ vite vt magis accẽdãt. De hac triplici pmissiõe marie quã facit trib⁹ generib⁹
hoim. sanctoꝝ. operis. ⁊ elucidatoꝝ suis habuisti sup̃ titulo. q̃ marie debe
m⁹ obediẽtiã. Alit ¶ Uitã eterna .i. vitã ꝓtẽplatiuã q̃ ꝑpetua ẽ. Ul' ¶ Uitã eternam .i.
durã. Lapides eni eterni. qz dur. Et q̃ btãz ꝑginẽ digne vult elucidare. vitã durã
debz ad ei⁹ exẽplũ ducere. nõ delicatã aut dissolutã. Jtẽ sapie. vi. ¶ Ponã in lu B
cẽ .i. i euidẽti. sciam ei⁹ .i. christi. sapie. vl' marie. i. p posse meo faciã ipos cogsci
⁊ diligi. ⁊ nõ ꝑteribo ꝑitatẽ limo manifeste. discrete. ⁊ integre dilucidabo eã. ¶ Necz
cũ inuidia tabescẽte .i. tabescere faciẽte. Liter habebo. Quasi diceret. Sine inuidia
ꝓmũicabo bonũ qđ scinero de his trib⁹. nec alijs inuidebo sapiaz nec ꝓphetiã. sicut
nec fecit moyses. Nũeri. xi. ¶ Oñ tal' hõ .i. inuid⁹. ¶ Nõ erit ꝑticeps sapie .i. illi⁹ gre
q̃ dat a sapiã. ⁊ acq̃rit p̃ eã. ⁊ sil'r p mariã. Jtẽ sap. viij. ¶ Generositatẽ illi⁹ .i. f. sapie
⁊ marie. ¶ Gl'ificat .i. q̃ntũ ꝑt magnificat et exaltat vir iust⁹. ¶ Otubniũ habẽs dei. i.
aiaz bonã. i q̃ de⁹ habitat vt i tẽplo suo. ¶ Gl'ificat inq̃m ꝓdicatõe. laude ⁊ bõa opa
tõe. ¶ Sz ⁊ oim dñs .i. pr̃. dilexit eã .i. sapiam. mariã. ⁊ talem animã.

Predicationẽ debem⁹ marie Capitulũ viij.

Predicatõez. Qđ fere idẽ ẽ. Prio enim ⁊ ꝓncipali⁹ ꝓdicandũ ẽ ō deo. postea ō A
maria. Uñ ysa. xxiij. dr de ꝓdicatoꝝ. q̃ sunt equi dñici portãtes ipm p mũ
dũ. ¶ Cũ gl'ificat⁹ fuerit dñs .i. p doctrinã eoꝝ. hinniẽt ō mari .i. alacriter ꝓdica
bũt de maria. Propt̃ ꝫ etiã de forti mliere. q̃ ẽ maria dr puerb. i fi. ¶ Surrexerũt
filij ei⁹ ⁊ btissimã ꝓdicauerũt te. ¶ Filij marie. oẽs fideles eccl'ie catholice. Nota
ordinẽ ꝑboꝝ. Qui ei digne vult ꝓdicare mariã. aut ei fruire. ꝓpus dz surgere a pec
caro p penitẽtiã. qz nõ ẽ speciosa laus i ore pctoris. Eccl'i. xv. Jõ p⁹ dr. ¶ Surrexerũt
nec dignus est q̃ in mortali pctõ ẽ vocari filius tãte mris. Jtẽ. ¶ Filij ei⁹ .i. imitatores. marie in trib⁹. castitate. largitate. hũilitate. Filius enim eius es. cuius opa facis.
Petr⁹ ra uẽnates Petr⁹ rauẽnates. Qui genitoris nõ facit opa. negat gen⁹. Sm q̃ dñs dicit iudeis. B
Joh. viij. Si filij abrahe estis. opa abrahe facite. Filij ḡ marie. imitatores eius. in

benignitate.mãsuetudine. miserico:dia.et hmõi .qõ est currere ĩ odore vnguẽto:ũ eius. Veres aũt h⁹ erit ĩ futuro./q̃ filius ei⁹ sic fuerit in p̃senti. Quia si filij ⁊ here des.ad Ro.vij. De hmõi aũt pgenie pmittit fili⁹ matri sue ysa.xlviij. Effundã spi ritũ meũ sup semẽ tuũ.⁊ bñdictõem meã sup stirpẽ tuã ⁊c. Jdeo etiã tã de mr̃e q̃s de filio p̃t istud intelligi. Annũciate inter gẽtes gl'iam ei⁹./in oĩb⁹ pp'lis mirabilia ei⁹.i.progatiuas ⁊ fructes. Jtẽ de ipa dici p̃t sicut de filio ysa.xij. Cãtate ei q: ma gnifice fecit.ãnũciate ꝟ in vniuersa terra. Jtẽ. ¶Si nõ ꝓposuero tui hierl'm ¶.i.o tu maria¶adhereat lingua mea fauc⁹ meis¶.i.mut⁹ fiã a laude dei. Sap.vij. ¶Si ne fictõe didici¶q̃ ad ei⁹ ptinẽt gl'ias ⁊ honorẽ¶⁊ sine inuidia¶q̃ ꝑ ria ẽ largitati ei⁹ ¶comũico.⁊ honestatẽ illi⁹ nõ abscõdo¶q̃ describit Jaco.iij. Q⁹ p̃mũ pudica ẽ.dein de pacifica ⁊c. Hec ẽ honestas sapie q̃ attribuit marie. Sine fictõe discere./ẽ nõ ob aliõ q̃s ꝓpter amore sapiẽtie vl' marie q̃ ad eas ptinent q̃rere ⁊ inuestigare. Sine ĩ uidia cõmũicare./est christi sapie ⁊ marie gl'iam ⁊ ꝓmi vtilitatẽ in hmõi q̃rere. et in doctrina sua nudã veritatẽ pura intẽtõe ⁊ ꝓgruo ſmõe ꝓferre. Jtẽ de hac p/ dicatõe dicit ¶anti.vi.¶Uiderũt eã filie syon¶.i.virtutes angelice ⁊ aĩe sctẽ.¶vide/ rũt eam¶.i.ei⁹ dignitatẽ singularẽ intellexerũt.¶⁊ p̃dicauerũt¶.i.p̃dicãdo exaltaue rũt in mũdo¶eam btissimã¶iam in corpe ⁊ aĩa ſm q̃sdã.¶⁊ regine¶.i.virtutes celoꝝ ¶laudauerũt eã¶dicẽtes admiratiue¶Que ẽ ista ⁊c¶Recte maria dr̃ btissima. Bea ta ꝓpter carentiã oĩs mali. Beatior ꝓpter abũdãtiã oĩs boni. Sed btissima ./q: cũ omni securitate possidet omne bonũ.

Magnificatõem debemus marie Capitulũ ix.

¶Magnificatõem.¶Qõ fit q̃n corde ore opꝫ posse nr̃o ipaꝫ extollim⁹.⁊ ad ei⁹ seruitiũ./laudes./⁊ dilectõem q̃scũq̃ possum⁹ inuitam⁹. Quasi dicat eis verbo ⁊ exẽplo amator marie. Magnificate dñam meã.⁊ exaltem⁹ nomẽ ei⁹ ĩ idipm.i. Aug⁹ ꝓcorditer. Aug⁹. Quasi magnitudinẽ marie meã p̃dicate.et nos ei⁹ ꝓconia ma/ gna voce attollite. Ad ꝟ enĩ suo exẽplo inuitat nos btã elizabeth ¶u.i.q̃ salutata a btã maria exclamauit voce magna. Bñdicta tu iter mlieres ⁊c. ¶Uoce magna¶ Beda nõ tam clamosa q̃s deuota.sicut dicit beda. Jtẽ exẽplo isti⁹ sancte mlier⁹ q̃ ¶extol/ lẽs¶.i.ex corde tollẽs¶uocẽ de turba¶luc.xi.¶dixit iesu. Btus vẽter q̃ te portauit ⁊c.¶Supẽ titulo .v. de bñdicẽda maria . Uocẽ enĩ nr̃am extollere./est magna deuo tõe./magno desiderio./⁊ magno annisu mariã magnificare. Sicut enĩ a filio suo./ cui⁹ omnis actio nr̃a est lectio./magnificata ẽ vehemẽter.sic ab oĩni christiãno ma/ gnificãda est vehemẽter. Et sicut de filio dicim⁹. Magnificabo eũ ĩ laude.sic ⁊ di Ekebt⁹ camus de mr̃e. Ekebertus abbas ad mariã. Magnificet te oĩs aĩa o mr̃ dulce/ abbas dinis.et btitudinẽ cordis tui./vnde sal⁹ nostra p̃furit./collaudet oĩs lingua pior ĩ secula seculoꝝ. Jdcirco aũt a nobis magnificãda est gl'iosa ꝟgo. q: ꝑ eam de tene bris ad lucẽ. De inuio ad viã. De morte ad vitã. De corrptõe ad integritatẽ. De luctu ad risum. De merore ad gaudiũ. De terra ad celũ. De carcere ad regnũ .De seruitute ad libertatem .De pena ad gl'iam. De ore seuissimi draconis./ad sinum reducimur pissimi patris.

Canrationẽ debemus marie Capitulũ x.

¶Cantatõem.¶Iurta illõ ps.¶Cãtate ei ⁊ psallite ei./narrate oĩa mirabilia ei⁹.¶ A Scz q: de ancilla facta ẽ regina.mater de filia.recreatrix de creatura.de ꝟgine genitrix manẽs virgo. Jtẽ vt ei dicere possim⁹ illõ ps. In te cãtatio mea semp ⁊c. Jtẽ. Bene psallite ei in vociferatõne. Jtẽ. Psalle psalle nisu toto cor .or.vo .voto. aue plena gr̃a. Jtẽ ysa.xij.¶Cãtate ei q: magnifice fecit¶scz cũ ꝑma virginitatem vouit.cũ et hũilitate ⁊ credulitate cordis respõdit angelo. Ecce ancilla dñi fiat mi hi ſm verbũ tuũ. Jtẽ nota q: q̃ digne cãtare ⁊ psallere vult õ christo ⁊ maria.p⁹ B debet parare cor suũ ⁊ aĩam suam. Jurta illud. Paratũ cor meũ deus.paratũ cor meũ. Bis dicit¶paratũ¶scz ꝑ subtractõem et addditõem videlicz.sicut pomũ para tur subtrahẽdo corticẽ hypocrisis vel prauj exẽpli.⁊ putredinẽ interiore luxurie. ⁊ vacuitatẽ superbie.et hmõi. Item¶paratũ¶.i.virtutibꝫ ornatũ. Sicut tẽplum or/

natur palleis.& cortinis rubeis.viridibꝫ.iacintinis.& hmõi.Et corde meo sic paro
¶Cantabo & psalmũ dicã.¶Et nota q̃ vbi est tñ paratura exterior sine interiori/
vt in hypocritis /q̃ mũdant qđ deforis est calicis & papsidis./ibi nihil est nisi ve.
Matth.xxiij. Et nota q̃p hoc qđ iust⁹ dicit christo vl' marie.¶In te cãtatio L
mea semp¶Videt q̃ iusti debẽt esse ioculatores christi marie & sanctoꝝ.Solent
enĩ curiales ioculatores cõponere cãtilenas.& ea ꝓpositas appropriare illis a qbꝫ
magna donaria iam acceperũt vl' sperãt se accepturos.Nos autẽ iã multa bñficia
a christo accepim⁹ et maria.& speramus m'to maiora ꝓpe ab eis.Et iõ cũ omni
deuotõe cantare debem⁹ & ipis./& de ipis. vt vtriq̃ vere dicere valeam⁹.¶In te¶
& de te.& ad te. & iuxta te.hoc est.in eccl'ia tua¶cãtatio mea semp¶Eccl'ia enĩ loc⁹
debitus est ad cantandũ laudes matris & filij.Vñ ps.Laus ei⁹ i eccl'ia sanctoꝝ.
Esa.xxxviij.petit ezechias¶Dñe saluũ me fac¶Et subdit quomodo potest q̃s sal
uus fieri.¶Psalmos nr̃os cantabim⁹ cũctis diebꝫ vite nostre in domo dñi.¶Et ꝫ D
est manifeste ꝺ eos qui raro aut nũq̃ dicũt in ecclesia horas suas.Qđ admirabat
q̃ dicebat.¶Quomodo cãtabim⁹ cãticũ dñi¶vl' dñe.i.marie¶in terra aliena¶.i.ex/
tra ecclesiã. Et nota q̃ dicit¶in te cãtatio¶nõ solũ narratio.ꝓtra eos q̃ nũq̃ dicũt
suũ officiũ ad notã¶Dea¶nõ aliena.ñ vicaria.Unde¶Voce mea ad dñm clama
ui.et exaudiuit me.Dea¶.i.ꝓpria.Item¶In te¶nõ in mũdo.vel vicijs.Hoc ẽ ꝺ
cantãtes quecũq̃ vana vel turpia.Itẽ¶In te¶nõ in me.qz in me nõ inuenio vnõ
Grego. cantãdũ.sed pot⁹ vnde lugẽdũ. Gregor⁹.Justũ est vt in se dolorẽ inueniat.q̃ re
licto vero gaudio gaudiũ in se q̃rebat.¶Semp¶.i.horis debitis.¶Semp.¶qz hic
incipit cãtatio iusti./q̃ nunq̃ terminabit.Unde.Misericordias dñi in eternũ cãtabo.
Itẽ.Beati q̃ habitãt in domo tua dñe./in secla seculoꝝ laudabũt te. Vel¶semp¶
id ẽ in ꝓspis & aduersis.Vñ.Semp laus ei⁹ in ore meo.Esa.lxij.Tota die et no/
cte non tacebũt./lau. nomẽ domini vl' dñe.i.marie.Itẽ¶In te cãtatio mea semp¶ E
contra quosdã clericos et albos monachos et canonicos./qui parcũt vocibꝫ suis.
Contra quos Job.vij. Non parcã ori meo &c. Et mentiunt̃ per medios dentes
suos quãdo orant. Repleat̃ os meum laude .vt cantẽ gloriã tuam. Quia non di/
latant ora sua vt impleant̃.cũ domin⁹ dicat. Dilata os tuũ./et implebo illud.Et
ora taliũ claudit diabolus. Contra quod orat hester.xiij. ¶Ne claudas ora¶.i.ne
ꝑmittas claudi ꝓ negligentiã aut vanam gloriã¶canentiũ te domine.¶Quid autẽ
maxime debeamus cantare./notat vbi dicit.¶Ut cantẽ gloriã tuam et magnitu/
dinẽ tuam.¶Gloriã dei cantam⁹ dicentes. Gloria patri et filio &c. Magnitudi/
nem dicẽtes cũ maria. Magnificat anima mea dominũ. Vel magnitudo dei./est
potentia qua mundũ creauit et disposuit. Unde dicit̃ ei. Tu es deus qui facis m.
Gloria eius ꝓprie est recreatio mũdi. De qua gloria dicit ysa.xlij. Gloriã meam
alteri non dabo. Item Nota q̃ qui cantat quãdoq̃ vocem deprimit./et quãdoq̃
eleuat. Cantare igit̃ de maria./est quãdoq̃ vocem desideriũ quod solũ clamat ad
deum ad ipam eleuare .et quãdoq̃ seipm per sue fragilitatis cognitõnem humili/
ando deprimere.
Item cum beata virgo signetur per mariã illam prophetissam sororem moysi. que F
sumpto timpano iubilauit ꝓ submersione pharaonis et egiptiorũ.Exodi.xv.
et cum ipsa psallat mẽte et spiritu.et deo iubilet ꝑ submersione spiritualis phara/
onis et liberatõne populi fidelis.iubilũ illius sequunt̃ angeli et sancti./ipm audi/
re desiderãtes. Unde dicit ei sponsus Cantico.viij.¶Que habitas i ortis./ami
ci¶.id est angeli¶auscultant te.¶ecce desideriũ angeloꝝ.¶fac me audire vocẽ tuã.¶
ecce q̃ ipe sponsus audire desiderat cantici⁹ isti⁹. Unde et dicit ei cantic. ij. So/
net vox tua in auribus meis.vox ei tua dulcis. Vel sic¶Amici¶.i.oẽs fideles¶Lau/
scultant te¶ad imitatõem. ipe sponsus ad remuneratõem. Sed nos miseri quo/
modo cantabimus canticum domine in terra aliena¶.id est si adhuc pegrinamur
in regiõe dissimilitudis. Nõ est enĩ speciosa laus in ore peccatoris.Eccĩ.xv. Et

nota q̄ matri ⁊ filio cātādū est et p sallēdū. et orādi sunt spū ⁊ mēte. sic dic apl's de seipo. i. ad Thor. xiiij. Orabo spū. orabo ⁊ mēte. psallā spiritu. psallā ⁊ mēte. Sic enī vtriq; debem⁹ horas vocales. sic et horas reales et spūales. Hore vocales sunt septē. vñ. Septies ī die laudē dixi tibi. Hore reales q̄ decātāt opib⁹. nō ꝓbis. facta ad ei⁹ honorē septē opa mificordie. Hore spūales septē. vt ei exhibeas de te ipo fidē spem ⁊ caritatē. que sunt tres ꝓtutes theologice. ⁊ q̄tuor cardinales. que sūt. iustitia. prudētia. fortitudo. ⁊ tpantia. Vel hore spūales. caritas. gaudiū. pax. patientia. ⁊ cetera q̄ enumerāt ad Gal. v. vt p posse tuo mariā in his oib⁹ imiteris. qđ est currere ī odore vnguētoꝝ ipius. ⁊ horas hmōi eidem decātare.

Gratiaꝝ actōem debem⁹ marie Capitulū xi.

GRatiaꝝ actōem. Vt videlicz in omi orōe ⁊ obsecratōe cū gtiaꝝ actōe de beneficijs iā pceptis petitōes nre innotescāt apd eā. Ad phil. iij. Omimodas eternī gratias debem⁹ reddere btē virgini. q̄ in ea ⁊ p eā factus ē deus hō. vñ homī accreuit progatiua maxima honoris ⁊ dignitatis. amoris ⁊ bñtudinis. Propter q̄ fili⁹ dei minorat⁹ paulomin⁹ ab angel' quo ad cōditōem nature. q̄ nō sunt carnei nec possunt mori. sz verbū caro factū ē. ⁊ īmortal' mortal'. Ideo dicit iob. vij. Quid est hō q̄ magnificas eū ⁊c. Visuri enī sum⁹ nō solū ocl'o intellectuali diuinitatē. sz ⁊ corpali (qđ nō angel⁹) glificā humanitatē. cū modo videam⁹ p speculū ī enigmate. i. Thor. xiij. Aug⁹. Propter ß deus factus est hō. vt totū hoiez redimeret ⁊ glificaret. Propter ß igit nunq̄ debem⁹ a grāꝝ actōe cessare. q̄ christ⁹ ⁊ maria nunq̄ cessant nob bñfacere. vt ad locū vnd⁹ exeūt flumia reuertant vt iterꝝ fluāt Eccles. i. Debem⁹ etiā deo trinitati incessant grās agere de tā dignissima largitate qua nob⁹ puidit mariā. q̄ vt breuiter dicā oib⁹ omnia facta ē. vt q̄ntū in se est lucrifaciat vniuersos. cū nō sit q̄ se obscōdat a caloze caritatis ei⁹. dicentes iugiter corde oze ⁊ ope illō. ij. Thor. ix. Grās deo sup inenarrabili dono ei⁹. Ite. ij. Da chabeoꝝ. x. In hymnis ⁊ cōfessiōib⁹ bñdicebāt deū. q̄ magna fecit ī isrl'. i. ī maria. sicut ipa testat dicēs. fecit mihi magna q̄ potēs ē. Vel q̄ p mariā magna fecī isrl'. i. in ppl'o christiano. Ite ps. Bñdictus de⁹. qui mirificauit mificordiā suā mihi in ciuitate munita. i. in maria. quā spūssctūs munuit omi grā ⁊ ꝓtute. ipa enī videt dicere oib⁹ christianis cū apl'o illō ad phil. i. Test⁹ mihi est de⁹ quō vos oēs cupiā in visceribus christi filij mei. et ß oro vt caritas vra magꝝ ac magꝝ abūdet ⁊c.

Aug⁹ Et nota q̄ tot ⁊ tā immēsa bñficia iā suscepim⁹ ⁊ iugiter suscipim⁹ p mariā q̄ bñus aug⁹ oēs sanctos in digna grāꝝ actōne apd ipam deficere ꝓbat dicens. O btā maria q̄s tibi digne valeat iura grāꝝ laudū pconia impēdere ⁊c. Ite. Quas tibi laudes ⁊c. Ideo de sanct⁹ aīalib⁹ dicit Apoc. xiij. Requiem nō habebāt. i. nō cessabāt die ac nocte. i. omni tpe vite sue. vel in aduersis ⁊ pspis. Ite ꝓpter hāc insufficiētiā nostrā dicendū est ei sicut dicim⁹ filio. Quid faciā tibi o custos hominū. i. o tu btā ꝓgo q̄ custodis fideles ⁊ rōne vtētes. Quid faciā tibi. hoc ē. qđ retribuā tibi p omnib⁹ bñficijs tuis. Bonoꝝ meoꝝ nō eges. Vel Quid faciā tibi. q̄si diceret. Nihil boni ex me possum facere. Vel Quid faciā. q̄si di. si qđ facio qđ videat bonū. nihil ē cozā te. vel nihil est respectu bonoꝝ q̄ iugiter facis mihi. Et ex tali ꝓsideratiōe generat humilitas ⁊ dilectio eius in nobis. Et hec duo maxime requirit ipa a nobis.

Sollēnizationē debem⁹ marie. Capitulū xij.

SOllēnizatōem. Sollēnizanda est enī in omi tpe ab omi fideli. ⁊ maxime ī sabbatis ⁊ vigilijs. ⁊ specialib⁹ festis suis. qm̄ p ipam redijt hō ad sollēne festū gaudij eterni. Ipa est enī luna de q̄ dicit eccl. xliij. A luna signū diei festi. Dies festus. dies eternitatis. In ipa enī fuit initiū diei festi. q̄ oia tpalia ꝓtēpsit. supnis inhiās. De ipa etiā ort⁹ ē christ⁹. q̄ festū nostꝝ ē. ī psenti tribuēs pacē pectoris. gaudiū ꝓscie. serenitatē cogitatōnū. grām sabbatizādi ab ope fuli. i. a pcō. ⁊ q̄ suis fidelib⁹ erit in futuro sollēnitas sempitna. Quere libro. vij. ti. iiij. q̄ ipsa ē luna. Id circo marie ꝓstituere debem⁹ diē sollēnē ī ꝓdensis. sicut docet ps. Constituite. i. corde oze ⁊ ope statuite. Vel. p ß q̄ dicit cōstituite. notatur firmitas et stabilitas

Marie seruiamus ore ⁊ labiis

animi in bono ad fruiēdū ei dicētes. Hec est dies quā fecit dñs. ⁊ voluit custodiri ad honorē mris sue Ldiē Jscz sanctificatōis sue. Ldiē Jnatiuitat⁹ Ldiē Jceptōis Ldiē J partus sui Ldiē Jpurificatōis Ldiē Jassumptōnis. ⁊ quālibet Ldiē Jsabbati Jsolēnē Jso lēnizando. recitādo. pdicādo ꝓtutes ⁊ mirabilia ei⁹. vt scz reliq̄e cogitatōnū nr̄az diē festū agāt ei in serenitate ꝓscie. et ß Lin cōdensis Joim articl'oz fidei de his que ptinēt ad gl'iam part⁹ sui. ad ꝓtutes ⁊ opa sua. Vos dico. q̄ accedere cupit⁹ Lvsq; ad cornu altar⁹ Jad lr̄am. ad sumēdū sacramētū filij sui. vl' ad celebrādū de ea. Vel aliter. Maria dicit altare placatōis dñi. q̄ placat erga pctōres. cū sup ß altare offe rūt dona et sacrificia sua. De quo altari ipe dicit ysa. lx. Offerent sup placabili al/ tari meo rē.

Hañ. i. L Celebra iuda festiuitates tuas. ⁊ redde vota tua. J Judas interptat ꝓfitens vel gl'ificans. hic est popul⁹ fidel'. q̄ iubet celebrare festiuitates christi marie ⁊ san ctorū. que sue sunt. Unde dicit Ltuas J. i. institute ad ꝓmodū suū si aduertat. Que scz festiuitates celebrāde sunt multiplici de causa. L

Prima. vt reddam⁹ eis vicem p vice Sancti enī ⁊ angeli. imo ipe christ⁹ et btā ꝑ go faciūt festū de nob. Lu. xv. Gaudiū est angel' dei sup vno pctōre penitētiā agē/ te rē. Et hec sūt fercula padisi. Christ⁹ etiā sic ibidē dr. q̄ desigt p mlierē dracmā q̄rentē pditā. q̄ inuēta ꝓuocat amicas ⁊ vicinas. i. ꝓtutes angelicas vt ei ꝓgtulēt de dracma pdita ⁊ inuēta. Sil'r et de oue. Per hāc etiā mlierē pt desigrī maria.

Scda. Quia accincti sum⁹ ad pugnā. vt habeam⁹ eos aduocatos ⁊ intercessores. q; nō debz gl'iari accinct⁹ eq̄ vt discinct⁹. iij. Regū. xx. Jō dr in ps. L Leuaui ocu los meos ad mōtes J. i. ad sctōs Lvñ veniet auxiliū mihi. Jq; ꝺ celo ē fortitudo. i. Machab. iij. Jtē vt dicam⁹ vtriq; . i. matri ⁊ filio illō. ij. paliꝑ. xx. Cū ignoremus q̄d agere debeam⁹. ß solū habem⁹ residui vt oc'os nr̄os dirigamus ad te.

Tercia. vt animemur ad faciēdū sic ⁊ ipi fecer̄t. quoz nec fortitudo lapidea. iob. vi. nec cr̄o fuit enea. sz in carne ⁊ in sensu fragili collata est eis gl'ia martirij. Nec ab breuiata est man⁹ dñi vt saluare neq̄at. nec aggrauata auris ei⁹ vt nō exaudiat. ysa. lix. Sed iniq̄tates nr̄e diuiserūt inter nos ⁊ deū nostr̄. ⁊ peccata nostra abscon/ derūt faciem eius a nobis. id ē ꝓpiationē eius.

Quarta. vt recitat⁹ ⁊ ꝓsideratis coz ꝓtutib⁹ q̄ recitanť in festis suis. sordes nr̄as ⁊ impfectū nostrū erubescam⁹. quoz omnes iusticie in cōspectu dñi sicut pān⁹ men struate. ysa. lxiij. Jdeo ꝓcipit ezech. xliij. Fili hois ostēde domui isr'l tēplū. ⁊ con fundanť ab iniq̄tatib⁹ suis.

Quinta. Quia cū sp pati sint orare p nob. sic de hieremia dr. ij. machab. xv. maxime aūt in fest⁹ suis p ipoz obseruatorib⁹ ipos enitri⁹ credimus intercedere.

Notādū aūt q̄ vigilie pcipuaz solēnitatū christi. marie. ⁊ sanctorū ieiunāde sunt in parca et tenui dieta. vel etiā in pane ⁊ aqua. maxime virginis gl'iose. Unde beat⁹ berñ. Sanctoz festa sanctit patrū autoritas votiuis pueniēda ieiunijs. vtilit' pla/ ne si fuerit q̄ aduertat. Mlta enī q̄tidie peccata ꝓtrahim⁹. ⁊ in mult⁹ offendimus omnes. Hec tutū est celebrādas suscipe festiuitates sacras. maximeq; eas q̄ mai me sunt. nisi pri⁹ abstinentia purificati ꝑmissa. quo ⁊ digniores ⁊ capaciores inue niamur spiritualiū gaudiorū. D

Berñ.

Jtē. Ordiate solēnizare ē. vt pcedat vigilia in aridis. ⁊ sequat festū in pinguib⁹. Mo do enim viri iusti faciūt vigiliā solēnitatis eterne. que erit in padiso. q̄ si forte q̄/ uenitur aliq̄ries plitate vl' aridate vigilie. recolāt eternitatē ⁊ delicias festi. Be atus bern̄. Nō causeberis vigiliā lōgiorē. si diuturnitatē festiuitat⁹ attēdas. Ma li vero faciūt ecōuerso. mō habētes festū transitoriū in pinguib⁹. sed in aridissimis facturi vigiliā ineternū. Di sunt agareni qō interptatur solēnitas vigilie vl' vigili arū. qui scz de vigilia faciūt solēnitatē contra dominicū institutū. ⁊ ideo tpe solēni tatis eterne facturi sunt vigiliā ineternū. De q̄bus in ps. L Porabūt oīes bestie agri. Alger mūd⁹. bestie brutales ⁊ alales hoies nihil q̄rētes nisi ea q̄ ꝺ vētre ⁊ sub vētre L Porabūt Jad calicē babilōis ieb̄antē. hiere. li. Nō clax ⁊ ōlectabile. sz feces i sēpit'nū. Un ysa. xxiij. Amara erit potio bibētib⁹ illā. Hiere. lx. Libabo ppl'm E

Berñ.

ſtū abſinthio.⁊ potū dabo eis aquā fellis. Sed Lonagri ⌊.i. viri iuſti Lexpectabūt
ī ſiti ſua ⌊.i. ſua dalida ſitiente. Dalida interp̄tat ſitula. Dec ē miſera caro q̄ ſp ſitit
voluptates. ⌊Expectabūt ⌊inq̄m./ donec habeāt aquā clarā.i. donec plenarie potēt
aq̄ ſapie ſalutarſ. Properas enī onagri eſt. licz vehemēter ſitiat./ nolle potare aquā
turbidā vl̄ lutulētā. ſz expectare donec habeat clarā.⁊ maxime pluuiā ꝺ celo. Et ē
Iſidor⁹ aīal qꝺ ml̄tū ſuſtinet ſitī ſuā. Dic̄ yſiꝺ. q⁹ on idē ē qꝺ aſin⁹. agria idē qꝺ ferus.
Itē viri ſancti modo faciētes vigiliā illius eterne ſolēnitatis. implēt ea ſpūaliter q̄ fie F
ri ſolent literaliter in vigilijs.

In vigilijs feſtorū

Balneat. et in balneo deſignat ⁊ tritio./ q̄ eſt p̄mū lauacrū anīe. vbi chriſt⁹ adamat
animā. Qꝺ deſignū eſt in ꝑ q⁹ dauid q̄ chriſtū ſignat ⌊vidit ⌊ſcz oculo miſericoꝛdie
⌊berſabee ⌊.i. aīam penitētē ⌊ſe lauātē ī balneo ⌊ꝺ tritōis. ⌊⁊ adamauit eā ⌊.ij. Re.xi.
Caput abluit. i. mens p ꝓfeſſiōez q̄ eſt ſcōm lauacrū aīe. De hac duplici ablutōe. ſcz
p ꝓtritōem ⁊ ꝓfeſſionē ꝺꝛ Iſa. i. ⌊Lauami ⌊lauacro ꝓtritōis ⁊ ꝓfeſſiōis. ī q̄ oīa la/
Beatus uant. ſicut dic̄ btūs laurēti⁹. Et nota q⁹ mac̄a ꝺꝛ lauari. i. tolli. pān⁹ lauari. i. deal
laurēti⁹ bari ⁊ mūdari. ⌊Mūdi eſtote ⌊.i. in mūdicia pſeuerate p⁹ lotōem. qꝛ aliter nō ꝓdeſt
lotio. Et hic p̄munit ꝝ recidiuū. Cōfeſſio enim vera mūdat animā ſicut ſcopa do/
mū. Sicut lixiuiū telā. Sicut balneū carnē. Sicut lima ferꝝ. Sicut ablutio pe
dem vel manū.
Veſtis mūdatur. i. caro./ q̄ eſt veſtis aīe. Vñ. Pelle et carnib⁹ veſtiſti me. Similit B
p contritōem. ꝓfeſſionē. Diſciplinaꝝ ſuſceptōem. Abſtinentiā. Elemoſynaꝝ largi
tionē. Et maxime p lacrimarū effuſionē.
Domus ꝓſcīētie purgat a ceno luxurie. puluere auaricie. aranearꝝ telis. i. vanitate
ſuꝑbie. qꝺ totū fit./ tā ſpūalia q̄ carnalia vicia ꝛaciter ꝓfitēdo. Dom⁹ etiā noſtra
ſpūaliter mūdat. q̄ p̄cauem⁹ ne rapina paupis in ea inueniat. vl̄ ne ceno luxurie
polluat. q̄ ſcz facim⁹ nobis amicos de māmona iniq̄tatis. q̄ etiā ſatagim⁹ vt
caſtra noſtra ſancta ſint.⁊ vt nihil feditat̄ in ip̄is appareat. ne derelinq̄t nos⁹ dn̄s
deus noſter. Deutero. xxiij.
Brego. Barba radit⁹ ⁊ corona. Brego. ſup iob. Barbā ſibi radūt./ q̄ ſibi de pp̄rijs viribꝫ fi/ D
ducia ſubtrahūt. Raſio enī barbe q̄ ſignat virilitatē./ eſt amputare a ſe de pp̄rijſ vi
ribꝫ p̄ſumptōem. Sic̄ ergo barba tollit⁹ ante feſtū. ſi ſi vis venire ad feſtū eternū.
neceſſe habes tollere p̄ſumptōez de virilitate tua. vt ſis vir videns pauptatē tuaz.
Treno. iij. Et hūiliatio tua in medio tui. Michee. vi. Quere titulo de ꝓfeſſione.
vbi ꝓfeſſio dicit⁹ nouac̄la. Ihō p̄cepit dn̄s Eze. v. Fili hoīs ſume tibi gladiū acu/
tū radentē pilos ⁊c̄. Radere coronā vl̄ pilos capitis. eſt p ꝓfeſſionē ej̄cere a ſe ſup
fluas et noxias cogitatōes mētis. Ideo nūeri. viij. iubent leuite aſpſi aq̄ luſtratō
In vigi/ nis radere oēs pilos carnis ſue. Qꝺ eſt nouac̄la ꝓfeſſiōis ſeu diſcipline carnales
lijs feſto/ cogitatōes reſecare a mēte.⁊ mot⁹ ſupfluos a carne. Itē ī raſiōe corone caput de/
rum ſup radit⁹ ad ſignandū q⁹ anim⁹ nr̄ꝝ debz eſſe mundus ad deū.⁊ tpalia q̄ q̄ſi capilli
ꝑpter neceſſitates ꝓtinuas capiti. i. mēti adherere cogunt. nō occupēt partē anime
principalē. ſed depēdeant tanq̄ a latere. nec eraltent in ea. ſed defluāt ab ea ſicut
capilli ſe habent in capite. Et inferi⁹ ſit eoꝝ forma circular̄. vt vſus tpaliū ad ce
leſtia referat. Breues etiā ſint capilli. vt ī mētib⁹ nr̄ꝝ tpalia decurt̄ ꝓ ꝓcēptū. ñ ꝑ
trahāt ꝑ ōſideriū.⁊ amoꝛē. Vñ vbi tpalia pſecti⁹ ꝓtēnūt./ ibi breuioꝛ ē tonſura.
Capilli circūcidunt vt dictū eſt. Capilli cogitationū ſupfluitas. Viere. vij. Tonde J
capillū et ꝑjce. Item Michee. i. Decaluare ⁊ tōdere ſup filios delicias tuarum.
Titulo q⁹ penitentia forceps.
Ungues reſcindunt. per quos ſignat rapacitas. que tāto dānabilioꝛ./ quāto ſolēni
tas ſublimioꝛ.
Domus ornat. i. cōſcientia diuerſis virtutib⁹ tanq̄ coꝛtinis. Vel ramis et frondi/
bus foliatis. que deſignant viroꝛē eternoꝝ. qui tūc maxime debet inquiri ꝓoꝛati
onē et deſideriū. Job de onagro. xxxix. Virentia queq⁹ ꝙquirit.
Ā ſeruili ope ceſſat. i. a peccato. qꝺ facit hominem ſuū diaboli. Joh. viij. Qui facit

peccatū seruꝰ est peccati.ij. Pe.ij. A q̄ q̄s superatus est/eiꝰ et seruꝰ ē. Jdeo dr Leui. xvij. Oīne opus seruile nō faciet in eo ꝛc. Hec solū in solēnitatibꝫ magnis a seruili ope.i.a peccato cessandū ē.sed etiā ab opibꝫ necessariꝫs & licitis diebꝫ aliꝫs. Uñ in eodem capl'o dicit. Omne opꝰ nō faciet in eo. Alia q̄ opis q̄ppiā fecerit. delebo eā de ppl'o suo. Nihil ergo opis facietis in eo.

Holocaustū multiplex dño offert. Leui.xvij. Omne opꝰ seruile nō faciet in eo.& holocaustū offeretis dño. Maxime aūt sacrificiū ꝓtritōis & recogitatōis peccatorū suoꝝ in amaritudīe anime/debz a fidelibꝫ festiuis diebꝫ dño īmolari. Uñ Leui.xvij. Sabbatū reqetōis ē affligens aīas vras. Dis aīa q̄ afflicta nō fuerit die ß.pibit de popul' suis. Sed qz nō ꝑdest holocaustū nisi igne diuini amoris & penitudine cordis incēsum.dicit in eodē capitulo. Offeretis sacrificiū ī igne dño. R

Nota q̄ sicut in veteri lege lr̄aliter offerebat dño sacrificiū de aliq̄ aīali. sic in noua spūaliter offerendū est dño sacrificiū cordis ꝓtriti & spūs būliati. Unde ps. Sacrificiū deo spūs ꝓtribulat?.cor cōtritū & humiliatū deus nō despicies. L

Animal immolādū

Primo ab aliꝫs aīalibus segregabat. Sic & cor prius segregandū est ab omni aīalitate. Quia aīalis homo nō pcipit ea que sunt spūs dei.i.ad Thor.ij.

Secōo ligabat. Sic & cor ligandū est duplici funiculo timoris & amoris.ne amplius euadat post ꝓcupiscētias suas. Uel duplex funicul? amor dei et pudor mūdi. Uel triplex funicul? q̄ difficile rūpit.timor mortis.iudicij & gehēne. Uel etiā triplex funicul?.phibitōes.pcepta.& cōsilia sapiētie & theologice scripture. De q̄ dicit eccl̄i.vi. Uincla eius alligatura salutaris. Et ß est qđ dicit de abraham. Gen.xxij. Cumqꝫ colligasset ysaac filiū suum ꝛc.

Tercio ad ostiū tabernacli offerebat. Ostiū est dei misericordia. Uñ.iij. Regū .vi. Ostia erāt de lignis oliuaꝫ pluraliter. q̄b multiplex dei mīsericordia figuratur. Qui etiā peccādo forꝫ erat ab ecclia,pponēdo pēitere & satisfacere ad ecclīaz accedit D

Quarto aīal ligatū ī manu sacerdotū tradebat. Qđ fit q̄n penitēs ꝑmittit satisfacere ad arbitriū ꝑsbiteri. Mat.viij. Jte oñdite vos sacerdotibꝫ. Jdeo christꝰ īmolandus,p nobis.victꝰ oblatꝰ ē summis sacerdotibꝫ. Joh.xviij.

Quinto mactabat.s.p dolorē ꝓtritōis & laborem satisfactōis. Bal'.v. Qui christi sūt carnē suā crucifixerūt pugnantes supplecū vicijs opeꝫ & ꝓcupiscētijs ꝺsideriꝫ

Sexto excoriabat. Postq̄z enī in corde & volūtate mortuꝰ est hō pctō. nō restat nisi excoriata et nuda confessio.vt integraliter interiora reuelent. Uñ dñs Matth.x. Estote prudētes sicut serpentes .s.vt totā pellē veterē deponat & det ꝑ adipiscenda nouā pelle. Job.ij. Pellē peccati p pelle virtutis. Uel pellē mortalē p pelle īmortali. Col'.iij. Exuite veterē hoīem cū actibꝫ suis.& induētes nouū ꝛc. Propter ß dicit de iudith.x.q̄ interpret cōfitens vl cōfessio. Exuit se iudith vestimētis viduitat ꝛc. Hec vestimēta/vet ꝓuersatio & ipa peccata. Sed nota q̄ q̄nto pellis subtilioꝝ.tanto ad excoriādū difficilioꝝ.sic & pctā spūalia q̄ subtiliora sunt. Et sicut caput aīalis difficilꝰ excoriat q̄z cetera mēbra.sic clerici r̄rati et p̄lati. Et velut anguilla q̄ lubrica habz pellē vix teneri p̄t ad excoriādū.sic clerici magis lubrici sunt q̄n excoriāt etiā q̄z laici. Et sicut q̄n excoriat aīal viuū magnꝰ ibi est dolor.sic q̄ nō dolet interi? in sua ꝓfessiōe/putari p̄t aīal mortuū scz in peccato. H

Aīal īmolandum

Septimo mēbra frustatim cōcidebant. Unde Leuitī.i. Detracta pelle hostie artus in frusta cōcident scz p ꝓfessionē īdiuidualē.et p contritionē de singulis peccatis.q̄ cōtritio debet p̄cedere ꝓcomitari & subseq̄ ipam ꝓfessionē. Uñ. Scindite corda vestra ꝛc. Joel'.ij.

Octauo mēbra lauabant. Uñ Leui.i. Intestina & pedes lauabūt aq̄. Qđ fit marime p lacrimaꝫ effusionē/& elemosynaꝫ largitōez. De ꝑmo dicit.iij. Regum.xvij. Haurite aq̄s.et fundite sup holocaustū. Sunt enī aq̄ lacrimaꝫ hauriēde de pfūdo cordis cū situla būlitatis.et de ꝑfunda misericordia dei cū situla oꝝōis. De secundo. Lu.xi. Date elemosynā.et ecce oīa munda sunt vobis. O

Hono sup struē lignoꝫ mēbra collocabāt.sicut dicit Leuit.i. Ligna que nutriunt

ignē. bona opa q̄ nutriūt caritatē. ⁊ sine q̄bꝫ deficit. sic̄ ignis extīguit̄ sine lignis.

Decimo ī altari mēbra cremabant̄. Uñ leui. xxiij. Offeretꝫ sacrificiū ī igne dño. Jō p̄cipit̄ Leui. i. Oblata oīa adolebit sacerdos sup altare in holocaustū et odorē suauissimū dño. Cor enī penitentꝫ debꝫ accēdi igne caritatis et zeli. Uñ. iij. Regum xviij. Descēdit ignis et vorauit holocaustū helye. Igit̄ altare fides. sine q̄ impossibile est placere deo. Heb. xi. Craticula assans ⁊ sublevās. spes. Ignis cremās ipsa caritas. Fossa altaris recipiēs cineres. hūilitas sp ad dolēdū suas recolēs iniq̄tates. Cinis enī q̄ est residuū ignis signat memoriā bñficioꝝ dei. vel memoriam ꝯsumptōis nostre p peccata.

Undecimo odor fumi ascēdentꝫ ex sacrificio diffundebat̄. In h̄ fumo ꝯpunctio vl̄ deuota oratio. q̄bus dñs delectat̄. ⁊ exēpli boni diffusio q̄ ꝓrim⁹ ad sil̄e inuitat̄. Propter p̄mū dicit̄ de sacrificio noe. Gene. viij. Odoratus est dñs odorē suauitatis. Propter scd̄m dic̄ apl̄s de se et alijs penitētibꝫ. Christi bon⁹ odor sum⁹ deo. P

Duodecimo cineres reseruabant̄.

Itē de hmōi sacrificio d̄r. Sacrificate sacrificiū iusticie. i. maceratōem carnis offerte. Uñ Ro. xij. Obsecro vos p mis̄icordiā dei vt exhibeatꝫ corpa vr̄a hostiā viuentez ⁊c̄. Uel sacrificiū iusticie. i. bona opa. Uñ. Eleuatio manuū meaꝝ sacrificiū vesp̄tinū. Uel sacrificiū iusticie. i. cor. de quo totū id qd̄ sup̄dictū est faciendū ē. ⁊ sic sperate in dño. i. mis̄icordiā dei vos posse inuenire. Sed q̄dā īmolāt d̄monijs ⁊ nō deo. q̄s ip̄i demones īmolabūt ineternū. Uñ magis p̄nt timere ignē inferni q̄ꝫ sperare mis̄icordiā dei.

Uel triplex sacrificiū de quo p̄cipit̄ Leuit̄. ij. cōspersum oleo offerēdū est. Primū d̄ clibano. s. amor dei. cōspsum oleo deuotōnis. De q̄ oleo dicit̄. Impinguasti ī oleo caput meū. Scd̄m de sartagine. s. fratris correptio. sup̄fusuꝫ oleo cōsolatōis. Qd̄ samaritan⁹ infudit vulneribꝫ sauciati. Lu. x. Terciū de craticl̄a. s. carnis mortificatio. sup̄fusum hilaritatis oleo. Quia hilarē datorē diligit de⁹. ij. Choꝝ. ix. Q

In festis R

Propiciatio dñi q̄rit̄. Leuit̄. xxiij. Om̄e opus nō facietꝫ in tp̄e diei hui⁹. qꝛ dies ꝓpiciatōis est. vt ꝓpiciet̄ vobis dñs de⁹ vester. Quō autē q̄rēda sit diuīa ꝓpiciatio. ostendit̄ Isa. lv. vbi legit̄. Querite dñm dū inueniri p̄t ⁊c̄. Derelinq̄t impi⁹ viam suā ⁊c̄. vsqꝫ. et reuertat̄ ad dñm ⁊ miserebit̄ eius ⁊c̄. Itē p elēosynā inuenit̄ dei ꝓpiciatio. Uñ ecc̄i. vij. Paupi porrige manū tuā. vt p̄ficiat̄ ꝓpiciatō ⁊ bñdictio tua ⁊c̄.

Sp̄uali gaudio exultat̄. ⁊ mūdana tristicia postponit̄. Uñ p̄cipit̄ neemie. viij. Sāctus dies dñi est. nolite ꝯtristari. gaudiū etenī dñi est fortitudo vr̄a. Ibidē etiam dictū est ppl̄o q̄ plorabat cū audisset v̄ba legis mosayce. Tacete qꝛ dies est sctūs. ⁊ dolere nolite.

Lauta cibaria abundanti⁹ p̄parant̄. nō vt gulosi⁹ ꝯmedat̄. sed vt paupibꝫ largi⁹ eroget̄. Unde ibidē p̄cipit̄. Ite ⁊ edite pinguia. et bibite mulsū. ⁊ mittite p̄tes ei q̄ nō p̄parauit sibi. qꝛ sanctus dies dñi est ⁊c̄.

Uerbū dei fidelibꝫ ꝓponit̄. ⁊ ad audiēdū ppl̄s ꝯuocat̄. Neemie. viij. Congregat⁹ ē ppl̄s q̄si vir vnus ad plateā ⁊c̄. Et dixerūt esdre scribe vt afferret libꝝ legꝫ dei ⁊c̄. Et attulit esdras librū corā om̄i ml̄titudine viroꝝ ⁊ ml̄ieꝝ ⁊c̄. et legit in eo ap̄te d̄ mane vsqꝫ ad mediā diē ⁊c̄. Et aures oīs populi erāt erecte ad librū. S

Item in festis

Collecta ad opus paupeꝝ efficit̄. Uñ ibidē dicit̄ ꝙ collectā fecerūt iuxta ritū. i. ad chori. xvi. dic̄ apl̄s. De collectꝫ q̄ fiūt in sctōs. sicut ordīaui ecclesijs galacie. ita et vos facite p vnā diē sabbati ⁊c̄. Ad heb. x. Nō deserētes collectōem nr̄am ⁊c̄.

Noua vestis induit̄. sed vet⁹ ⁊ sordida p̄us exuit̄. Uet⁹ vestis et squalida. vet⁹ et sordida ꝯuersatio ī peccatꝫ. Que debꝫ disrūpi p ꝯtritōeꝫ. ⁊ eijci p ꝯfessiōeꝫ. ⁊ squaliditas ablui p satisfactōem. Noua vestis noua ꝯuersatio q̄ ꝯsistit in v̄tutibꝫ. vt. s. ꝓ luxuria castitas. ꝓ gula sobrietas. ꝓ tenacitate largitas. ꝓ acidia strenuitas. ꝓ inuidia caritas. ꝓ iracūdia benignitas. et ꝓ sup̄bia hūilitas assumat̄. Ul̄ noua vestꝫ ꝯuersatio quā christ⁹ nou⁹ adā gessit ī carne. Uñ ad Ro. xiij. Induimī dñm iesū christū. Non sic̄ hō vestē. sꝫ sicut ferrū ignē. sicut dicit ibi autoritas.

Campane festiue pulsant. In cui⁹ rei signũ dñs p̃cepit moysi vt faceret sibi duas tubas argẽteas ductiles. q̃b⁹ ꝯuocare posset multitudinẽ populi. Nũeri. x. qñ mouẽda essent castra. Et erat vsus tubaꝝ illaꝝ maxime ad tria. Ad ꝯuocãdũ populũ ad bella. ad sollẽnitates. ⁊ ad luctũ ꝑ mortuis. Ad hec tria maxime debꝫ esse vsus p̃dicatõis ⌊ꝑ duas tubas⌋ ꝓpter ꝓmissionẽ et cõminatõem. ⌊argẽteas⌋ ꝓpter sonoritatẽ. Predicandũ est enĩ p̃ncipaliter ad tria. scꝫ ad ꝯuocãdũ populũ ad sollẽnitates eternas. ⁊ ad bellũ. s. ꝯ carnẽ mũdũ ⁊ diabolũ. et ad luctũ penitẽtie ꝑ mortuis in pctõ. Quilibet enĩ habet mortuũ suũ. Unde hiere. vi. Luctũ vnigeniti fac tibi. Nota tibi.

Ad vigilias ⁊ seruitiũ itur. et laudes deo canunt. Quaꝝ videlicꝫ laudũ si deuote celebrent. virtus oñdit ꝯ spũales inimicos. ij. ꝑalip. xx. Cũ cepissent filij isrl. i. deuoti christiani. laudes canere. ꝟtit dñs insidias hostiũ in semetip̃os. ⁊ mutuis se ꝯcidebãt vulnerib⁹. Qd̃ de demonib⁹ intelligẽdũ ẽ. Itẽ. i. ꝑalip. xxiij. Leuite stabant mane ad ꝯfitẽdũ ⁊ canẽdũ dño. silr̃ ⁊ ad vespam tã in oblatõe holocaustoꝝ dñi q̃ꝫ in sabbatis ⁊ kalendis et sollẽnitatib⁹ reliquis ⁊c̃.

Incipit sexta particula libri secundi

in qua assignat q̃ ꝓprietates sint necessarie his q̃ volũt seruire matri dei. et ei⁹ filio ad beneplacitũ vtriusqꝫ.

Prefatio in sextã particulã.

Viso de causis quare debeamus seruire virgini gl̃iose. viso etiã cuiusmodi seruitia debeam⁹ eidez. viso nihilomin⁹ quõ de singul̃ mẽbris ⁊ sensib⁹ ip̃i seruiendũ sit in p̃senti. restat assig̃re de ꝓp̃etatib⁹ seruoꝝ suorũ. q̃s nisi habuerim⁹ digne nõ possum⁹ eidem mĩstrare. Debẽt eĩ q̃ digne cupiũt mĩstrare christo vl̃ matri ei⁹ et ceterꝫ sanctis. ip̃os q̃ntũ possunt ĩ ꝟtutib⁹ imitari. ⁊ saltẽ a lõge currere in odorib⁹ vnguẽtoꝝ suoꝝ. Cant. i. Quia sicut dic̃ autoritas. venerari sctõs et nõ imitari. nihil aliđ est q̃ꝫ mẽdaciter adulari. Grego. sup illđ Joh. viij. Quis ex vobis arguet me de peccato? Qui deũ nesciũt. dei famulos falso honorãt. Vera enĩ sctõꝝ veneratio. est vera ip̃oꝝ imitatio. christo siq̃dẽ ⁊ sctis mlto magꝫ placet imitator deuotus q̃ꝫ laudator ociosus. Et ꝟa laudatio cordis ⁊ oris. imitatio est opis. Et tũc veri laudatores sctõꝝ existim⁹. si ea sectemur q̃ ⁊ ip̃i sectati sunt. Hieronim⁹ ad ꝟgines ibi. Cogitis me o paula ⁊c̃. Igit̃ dilectissime amate quã colitis. ⁊ colite quaꝫ amatis. qꝛ tũc eã ꝟe colitꝫ ⁊ amatꝫ si imitari velitꝫ ex toto corde quã laudatꝫ.

Grego.

Hiero.

Seruus marie debet esse

Mundus. aromaticus. rectus. deuotus. hebreus.
Compatiens et congratulãs. verax. taciturnus.
Feruens. discretus. humilis. pius. atqꝫ benignus.
Iustus. pacificus. simplex. patiens. ⁊ honestus.
Atqꝫ verecundus. hilaris. zelans. studiosus.

Seruus marie debet esse

versus ꝑmus

Mundus. ⌊Debent esse mũdi ⁊ ĩmaculati serui ⁊ laudatores marie. Ip̃a est eĩ ortus ꝯclusus. ⁊ fons signat⁹. Canti. iiij. Nec intrãdũ est ĩ ortũ floridũ ⁊ deliciosum pedib⁹ lutulẽtꝫ. nec aq̃ purissimi fontꝫ sordidis est manib⁹ hauriẽda. Ad agendũ eĩ de btã virgine nõ est nisi mũdo corde ⁊ purificatꝫ cogitatõib⁹ accedẽdũ. vt cũ ea dicere valeat seru⁹ ei⁹ ⌊In habitatõe sancta corã ip̃o⌋. i. filio. vl̃ corã ip̃a. scꝫ matre ⌊mĩstraui⌋ Sancta enĩ habitatio idẽ est q̃ mũda. a terra eleuata. ⁊ firma ꝯuersatio. Habitatio nomẽ est ꝟbale. et descendit a ꝟbo freq̃ntatiuo. ⁊ significat freq̃ntiã ⁊ ꝑseuerãtiã. Ibi enĩ habito vbi frequẽter me habeo. ⁊ ibi ẽ mea habitatõ vbi freq̃ns est mei habitio. Qui enĩ immũdi sunt nõ mĩstrãt ĩ sctã habitatõne. silr̃

nec appetētes pl⁹ iusto terrena. nec ꝙuersantes in terra. ⁊ Cor̄ā ipo vl' ipa mīstra/
ui. ⁊ Dic nota q̄ttuor. Celeste desideriū. vt ante deū ⁊ mīem ei⁹ sit oīe desideriuz
nostꝝ. ⁊ nr̄a ꝙuersatio in celis. Jtē cor̄ā ipo ⁊ .i. simplicit. i. simplici oculo. nō faci
ens iusticiā tuā cor̄ā hoīb⁹ vt laudet⁹ ab eis. Sed nihil aliō q̄ras nisi ipm. Jtem
⁊ Cor̄ā ipo ⁊ .i. strenue. Oīa ei apta sūt oculi ei⁹. Propriū ei ē ois serui etiā pigri. q̄
diu pūs ē dn̄s su⁹ strenue opari. Boeti⁹. Dag nob ꝛc. Vl' ⁊ Cor̄ā ipo ⁊ .i. i bn̄pla
cito e⁹ ꝛc. Jtē ⁊ Cor̄ā ipo ⁊ .i. fuerēt cor̄ā tāto dn̄o tāta dn̄a. cū etiā cor̄ā dn̄is tēis
fuerēt sui fuit mīstrēt. ⁊ Mīstraui ⁊ hūiliť ⁊ libēt. Mīster q̄si mior̄ statu. mīstrare q̄si
minorē stare. Autoritas. Si inuit⁹ pares seru⁹ es. si libēter mīster. Mīstrare ē in
ꝙtinua mentis ⁊ corꝑis mūdicia. est in sctā habitatōe mīstrare. ⁊ Cor̄ā ipo ⁊ .i. ī ce/
lo vt dictū est. Vel ⁊ cor̄ā ipo ⁊ .i. in cōspectu eius. vt sc̄z ipm iugiť aspiciat ꝓ rectaz
intentōem. lucrū vel aliud tpale ꝙmodū nō intendēs. ⁊ ita in ꝙspectu ei⁹ actiue vl'
passiue. vt iugiter cogitet se cōspici a deo ⁊ angelis. Unde. Btūs q̄ in sensu cogi/
tabit circūspectōem dei. Eccī. xuij. Vel ⁊ cor̄ā ipo ⁊ .i. ad honorē ei⁹ vel ad bn̄placi
tū ei⁹ Et nota q̄ in trib⁹ his ꝟbis tanguť fere oīa q̄ mīstris christi vl' marie sūt ⁊
necessaria. vt sc̄z mīstrent Jn mūdicia vl' abiectōe voluptatū ⁊ ꝓpriū tpaliū. Jn
patiētia aduersoꝝ. Jn desiderio eternoꝝ. Strenue. feruēter. simplicit. reuerēter.
humiliter. libēter. ꝑseuerāter. Ecce decalog⁹ ministroꝝ christi ⁊ marie. Jtē ser/ ⁊
uiamus matri sīc docemur seruire filio luc̄. i. ⁊ Seruiam⁹ illi in sanctitate. ⁊ .i. ī mū
dicia. Un̄ mater dicit cū filio ⁊ Ambulās ī via īmaculata. hic ⁊ discretiue. nō alius
mihi mīstrabat ⁊ ad bn̄placitū meū. ⁊ Et iusticia ⁊ vt ñ credas te ei dare gratuitū. sz
reddere debitū dicēs. Seru⁹ inutil' sum. ⁊ Cor̄ā ipo ⁊ nō vt ab hoīb⁹ velim⁹ lau
dari. Un̄ ad col'. iij. Nō ad oculū seruientes. Mat. vi. Attendite ne iusticiā vr̄az fa
ciatis cor̄ā hoīb⁹ vt videamī ab eis. Jn hoc etiā q̄ dicit cor̄ā ipo. notať q̄ boni stāt
in cōspectu dei. sicut helyas dicit de seipo. iij. Regū. xuij. Uiuit dn̄s exercituū añ
cui⁹ vultū sto ꝛc. Mali aūt retro. Un̄. Quoniā pones eos dorsum. ⁊ ℔. q⁹ a dn̄o
ignorať. ⁊ Omnib⁹ diebꝫ nostris ⁊ .i. ꝑseuerāter. q⁹ dn̄s nō vult seruū alteri obliga/
tū. sciēs q̄ nemo ꝑt duobus dn̄is seruire. Mat. vi. Non est fuiendū mūdo. q⁹ ser
uiente suū nō solū nō remunerat. sed etiā ī discessu totaliter spoliat. Job. i. Nud⁹
egressus sum de vtero matr̄ mee. ⁊ nud⁹ reuertar illuc. Nō diabolo. qui q̄nto af/
fectuosi⁹ ei seruiť. tāto ꝓra talē q̄nus erecať. sicut dicit gregori⁹. Nō carni. q̄ de
seruitio qđ ei fit nō reddit nisi monetā stercoꝝ. Jtē triplex mūdicia seruis ma ⁊
rie necessaria est. videlicz

Carnis. Quod ē abstinere ab oīi immūdicia exteriori. ⁊ ab oīi actu illicito. qui
posset fieri sciēter ⁊ vigilādo. Est aūt immūdicia fluxꝰ semis q̄cūq⁹ attactu vl' ra/
ctu viri ꝓter vsum femie. vl' femie ꝓter vsuz viri. ⁊ ℔ strictο vocabulo. Large aūt
sumpto vocabulo. immūdicia ꝙplectit̄ fornicatōes. adulteriū. mechiā. incestū. sodo
micū. peccatū brutale. et hmōi. De q̄buslibet aūt immūdis his modis vl' alijs
dicit apl's. ad eph̄. v. Immūdi regnū dei nō possidebunt.

Uolūtatis. Quod est abstinere ab omni illicito cōsensu. Unde eccī. xuij. ⁊ Post cō/
cupiscentias tuas nō eas ⁊ sc̄z eis ꝙsentiēdo.

Cordis. Quod ē abstinere ab illicitis cogitatōib⁹ ⁊ puersis q̄ sepant a deo. Sap̄. i.
Jmaginatōib⁹. Delectatōib⁹. Desideriis. Recordatōib⁹. Titillatiōib⁹. Cōsensib⁹.
⁊ hmōi. q⁹ sīc dicit dn̄s matth̄. v. Qui viderit mlierē ad concupiscēdū ea iā mechat⁹
est ea in corde suo. Jtē dn̄s mat. xv. De corde exeūt q̄ coinq̄nāt hoīem.

Aromatic⁹ ⁊ ꝑ fragrātiā bone opiniōis. p exēplū castitat⁹. pietat⁹. et hūilitat⁹. Quā/ F
to enī ipa est purior. magis fetet ei luxuriosus. Jpa enim cū sit apis. fugať fetore.
Eccī. vi. Brevis in volatilib⁹ apis. Cū sit mr̄ pietat⁹. magis fetet ei impi⁹ et auar⁹.
Cū sit exēplar hūilitat⁹. pl⁹ displicet ei superb⁹. ⁊ sic de ceteris abominatōib⁹ vicioꝝ.
Propter hui⁹ fragrātiā dicit̄ seruis suis. eccī. xxxix. ⁊ Quasi liban⁹ .i. exēplo ma/
rie. que designať ꝑ libanū. Un̄ dic eccī. xxiij. Quasi liban⁹ nō incensus ꝛc. ⁊ Odo/
rē suauitat⁹ habete. et q̄si rose plātate sup riuos aq̄z fructificate. florete flores sīc li
liū. date odorē. et frondete ī gr̄az. date nomi eius magnificentiā ꝛc. ⁊ Ecce q̄ ꝓmo

Boeti⁹

Grego.

inūngit suaue olentiā virtutū. ⁊ postea laudes ei⁹. Hanc autē fragrantiā de/ H
bes habere in corde. in ore. in opere.

⁊In corde./cōtra fetorē prauorū desideriorū. sordidarū cogitatōnū. recordatōnū. ti/
llationū. imaginationū. et hmōi.

—In ore./duplicit. laudes ei⁹ que sunt aromatica ⁊ species. assidue ruminādo. et ad
omnes impudicos ⁊ detractorios sermones sollicite obturādo.

\In ope et sensibus. vt p illi⁹ honore ⁊ tua vtilitate abstineas ab oīi ope polluto. ⁊
sensus tuos ⁊ mēbra sollicite custodias ab oīi actu illicito. scz oculos ne defigas
eos in femina. Aures./ne p posse tuo audias linguā nequā. Nares./ne delecter ſ in
meretricijs odoribꝫ. Os./ne gustet quod gustatū inferat mortē. Tactū similiter ⁊ ī
cessum./a voluptatibꝫ illicitis et hmōi.

—Rectus. Per ipaz ei⁹ p fregit dñs cathenas ceruicū nraz./vt incederem⁹ erecti. Leui. D
ptvi. Cāti .i. Recti diligūt te. Incuruati alia. Istō dicit matri et filio. Debēt enī
esse recti serui ⁊ laudatores marie. qz rectos decet collaudatio. Rect⁹ est./cui⁹ intē
tio ad deū ꝓpter deū dirigit. Sūt enī q laudāt deū vel mariā cū bñfecerit eis. vel
vt bñfaciat eis. Quoz laus ⁊ si tendat ad deū vl mariā. tñ reciprocat ad ipos. Un
ysa. lix. Semite eoz incuruate sunt eis. i. reflete ad eos. i. ad suū ꝓmodū recur/
uate. Dois q calcat ī eis ignorat pacē. Itē moraliter. Elia bona nō porrigit se an
te./vt psentia bona ꝓcupiscat. Nō retro./vt ad ante acta mala p delectatōem respici
at. Nō dextrorsum./vt in psperis p incōtinentiā se effundat. Nō sinistrorsū./ vt ī ad
uersis p impatientiā excedat. Sed sursum ꝓfert incremētū suū. sursum hz cor vbi
christ⁹ est ī dextera dei sedēs. Et talis aīa digne collaudat filiū ⁊ matrē ei⁹. Itē. I
Rectus est q nō curuat ad amorē terrenoz. qō signat in rectitudīe corpis hūani./
qō rectū est. vt doceat spiritū suū rectitudinē. Unū. Os homi sublime d. ⁊c. Eccs.
vij. Hoc inueni q de⁹ fecerit hoīem rectū ⁊c. Ideo petit iust⁹. Spīm rectū inoua
Bern. in visceribꝫ meis. Bruis ber. Ipa corpis rectitudo fuāde sue spūalis rectitudinis
signū est. et decor limi de formitatē arguit animi. Et paulo post. Peruersa res est
oc'qꝫ habere sursum. ⁊ internos affect⁹ vel sensus in terrā trahere deorsū. Et in/
fra. Indigne humanū corp⁹ inhabitat brutus ⁊ bestialis spūs. Querere ⁊ sape q
sup terrā sunt./curuitas est aīe. Meditari ꝙ que sursum sunt./rectitudo illi⁹. Ad
col. iij. Que sursum sunt sapite./ nō q sup terrā ⁊c. Quia enī rect⁹ est dñs./ debz re/
ctus esse famul⁹. sicut dic ps. Quia rect⁹ redēptor./debet redēpt⁹ esse rect⁹. Item
Quā bon⁹ isrl de⁹ his q recto sunt corde. Recto corde sūt./q eterna desiderant.
⁊ his bon⁹ est de⁹ isrl. Curuo corde sunt./q tm terrena desiderāt. et his nō videbi
tur de⁹ bonus. licz sit. De pmis dicit Treno. iij. Bon⁹ est dñs sperātibꝫ in eū. aīe
qrenti illū. De scdis dicit. Nolite sperare in iniqtate. Itē alibi in ps. Uidebūt re
cti. i. illi q p desideriū ad celestia erigunt. ⁊ ad terrena p amorē nō incuruāt. Et ta
les vident clare. qz nō excecant puluere mūdanoz. nec stercorib⁹ hirundinū. ⁊ leta
bunt. Quidā enī sunt vt talpa. q nō pt viuere nisi in terra. Sed iusti sunt vt aq̄la
que videt solē in rota. p fidem nūc solē iusticie in rota eternitatis. sed tādē videbūt
facie ad faciē. Sed nō sic impij./nō sic. Et. i. quia omnis iniqtas oppilabit os
suū. i. os oīs iniqui oppilabit. Quia ipij ī tenebris ꝓticescēt. Non dicit claudet./
sed oppilabit. in q maior dolor. Prouer. xx. Suauis est hoī panis mēdacij. ho/
mini. ab humo. Lpanis mēdacij. i. peccatū. Quod p delectatōez blādit. iō suauis
videt. Et refectōem ꝓmittit. ideo panis. Sz mēdit. iōo dicit. mēdacij. Et postea
implebit os ei⁹ calculo. Calcul⁹ est lapis ignit⁹. quo si os impletū fuerit vret il
lud. in quo notat pene acerbitas qz igneus. p hoc ꝙ dicit implebit./ pene infini/
tas. p hoc ꝙ lapis./pene durabilitas. quia lapis eter⁹ est. Igit qz lapis./mastica/
ri nō potest. qz os impletū./ trāsglutiri nō potest nec expiri. quia ignit⁹./nō poterit
sustineri. Et nota ꝙ etiā pura laudatio nō sufficit. nisi sit et collaudatio. vt scz K
vnanimiter laudent christ⁹ ⁊ maria. Unde Exod. xv. dicunt filij isrl. Lantemus
dño gl'ioſe ⁊c. Qui enī bon⁹ est solus laudare nō vult. sed alios quos pōt sibi ī
adiutorijs aduocat laudatores dicēs. Magnificate dñm. vel mariā. Lmecū. ⁊ ex/

altemus nomẽ eius in idipm ⁊.i.concorditer. Nec inuidet glie christi vel marie.sic nec moyses numeri.xi.dicẽs. Quis mihi det vt omnes pphetent. Bene ergo dicit sctus q̃libet ⁊Cantem⁹ dño ⁊vel marie. Dicit aliq̃s cantate.ali⁹ dicit cãtabo. Hec trũ istoꝝ sanctorũ ppriũ est. Primus imponit ī humeros hoim onera q̃ nõ tãgit. Secũdus gloriã de singularitate q̃rit. In primo pigricia .in secũdo supbia reprehensibil' est.sicut ostẽdit Matth.xxiij. Humilis ergo q̃ se insufficiẽtẽ credit ad laudes matris ⁊ filij nisi ab alijs inuit'.recte dicit ⁊Cantem⁹ ⁊in quo ostẽdit de⁹ velle laudari concorditer. Vñ Actuũ.i.dr.q omnes vnanimit' erãt pseuerãtes in oratione. Et.i.ad Thim.ij. Volo viros orare tẽ.sine ira ⁊ disceptatõe. Jtẽ iob.xxxviij.dicit christ⁹. Cũ me laudarẽt simul astra matutina.⁊ iubilarẽt oẽs filij dei.

Quid sit deuotio — Deuotus ⁊Est aũt deuotio pi⁹ et humilis affectus ad deũ vl' beatã virginẽ.et ptritõ ne generatus. Aliter. Deuotio est teneritudo cordis vel mẽtis.qua q̃s de facili resoluit' in lacrimas. Hec est medulla holocaustoꝝ.sine q̃ omne holocaustũ aridus est. Unde. Holocausta medullata offerã tibi. Aliter. Deuotio est seruoꝝ bone voluntatis.quẽ mens cohibere nõ valẽs certis manifestat indicijs. Hec diuidit' ī tria. In zelũ. Cõpassionẽ. Et beniuolentiã. Zelus est.dũ p amore iustitie defensorẽ vltro se offert anim⁹.calumniã virat' pati nõ sustinẽs. Cõpassio est.qñ miserijs aliorũ cõdolem⁹. Beniuolẽtia.quãdo spõtanea volũtate bñficia rogãti annuim⁹. L

— Hebreus ⁊.i.trãsiens. Vñ gl'iosa virgo ad seruitiũ suum vocat specialiter trãseuntes Ecci.xxiij.dicẽs. Trãsite ad me oẽs q̃ concupiscit' me tẽ. Expositõem multiplicẽ hui⁹ autoritat' inuenies lib.xij.pricla.xij.pmo sermone de natiuitate marie.

versus secũd⁹ — C Ompatiẽs ⁊ cõgtulãs ⁊Hoc habuisti supẽ expositũ.particula.iij.ca.xij.⁊.xiij. q̃ marie debem⁹ congratulationẽ et compassionẽ. Ald roma.xij. Gaudere cũ gaudentibꝫ.flere cũ flentibus. D

— Uerax.⁊cũ ipa sit mater virat'.que nec falli pt.sed nec fallere intẽdit. Eccl.xv. Viri mẽdaces nõ erũt illi⁹ memores.⁊ viri faces inuenient' in illa tẽ. Et nota q̃ seruis matris et filij triplex veritas est necessaria.

Ueritas cordis sine duplicitate. Quia sicut dicit' Jaco.i. Vir duplex animo' inco/stans est in oĩbꝫ vijs suis. Vie nostre.actões nostre.

— Ueritas oris sine falsitate. Quia os q̃ mentit' occidit animã. Sap.i. Tollẽs vitã gratie in psenti.vitã glorie in futuro.

Ueritas opis sine vanitate. Quã nõ habent illi q̃ in laudibꝫ hominũ delectant' h. ⁊aliã retributõem nõ expectãt a deo. De q̃bus dicit veritas. Amẽ amẽ dico vobꝫ receperũt mercedẽ suam. Matth.vi. Ibi chrisostom⁹. Qui ppter hũanũ fauorẽ bonũ facit.tacente populo mercedẽ amittit. Ebrisos.

— Taciturnus. ⁊ Quia in multiloquio peccatũ nõ deerit. exẽplo gloriose virginis.q̃ nõ nisi septẽ ẏba locuta legit' in euãgelio. Lege ⁊ imitare. Jdeo a seruo suo rogãda est assidue maria. Pone dña mea custodiã oris meo.⁊ ostiũ circũstãtie labijs meis ⁊Nõ declines cor meũ ⁊.i.nõ pmittas inclinari a rectitudĩe ẏrutũ ⁊in ẏba malicie.ad excusandas tẽ. ⁊Jdeo cõuenit seruis ei⁹ illud Hiere.xlij. ⁊Cõuenite ⁊ ingrediamur ciuitatẽ munitã ⁊q̃ est maria.munita omni genere virtutũ. De q̃ dicit' ī ps. Benedict⁹ dñs.quoniã mirificauit mificordiã suam mihi ī ciuitate munita. Seq̃tur ⁊Et sileam⁹ ibi ⁊.i.exemplo illi⁹ ab omni prauo sermone tẽ. H

versus teraus — F Eruens ⁊cõtra pigriciã.desidiã.repiditatẽ.⁊ negligentiã. Dicit' enĩ de sapia et maria Eccl.vi. ⁊Quasi is q̃ arat et q̃ semiat accede ad eã ⁊.i.ad seruitiũ ei⁹ ⁊ sustine bonos fructꝰ illi⁹. In ope enĩ ipius exiguũ laborabis. ⁊ cito edes ō generatõibus illi⁹. Sed piger ppter frig⁹ ⁊.i.torporẽ animi ⁊arare noluit ⁊.i.laborare. ⁊medicabit q̃ ⁊cũ fatuis virginibꝫ ⁊in estate ⁊futuri iudicij. ⁊⁊ non dabit' ei ⁊vita eterna. Prouer.xx. Cõtra desides dicit' ad Heb.vi. Nõ segnes efficiami.⁊ imitatores eorũ q̃ et fide et patiẽtia hereditabũt promissionẽ. Cõtra tepidos ōr Apoc. Eccl. iij. ⁊Utinã frigid⁹ esses aut calid⁹. Btus Ber. Calidi sunt spũalib⁹ feruẽtes desideryjs.frigidi horrore pctorũ suorũ et eterne damnatõis ostricti. Has duas affectiones scimus ⁊ credim⁹ optabiles et acceptabiles dño. ⁊Sed quia tepid⁹ es ⁊ Q

Tepidi sunt v triusq; hui⁹ affectõis exptes. q̃les mõ fere omnes inueniunt. ⁊ Incipiã te euomere ex ore meo ⁊ i. a societate fideliũ qui sunt os dñi separe turpit. si
Bern. aut qõ euomit turpiter ejicit. qõ est excõmũicatio spũalis. Aliter. Brũs bern. ⁊ Calidus ⁊ feruore dilectõis ⁊ Frigid⁹ ⁊ tuũpi⁹ ꝯsideratõe. Aliter ⁊ Frigid⁹ ẽ ⁊ q̃ p timore gehẽne nõ peccat ⁊ Calidus ⁊ quẽ amor dei peccare nõ sinit. ⁊ Tepid⁹ ⁊ quem nec timor terret. nec amor inflãmat. Mirabil' dei patiẽtia. q̃ multotiẽs euomitũ resumit p misericordiã. cũ de cibo euomito null⁹ hoc facere dignaret. Ideo dicit ⁊ Incipiã te euomere. ⁊ Modo incipit euomere. sed nõ peuomit donec in morte. Itẽ in hoc q̃ dicit ⁊ incipiã ⁊ q̃dãmodo ꝓmunt tepidũ vt ꝓcaueat sibi. qõ est misericordia magna. De negligentib⁹ dicit Hiere. xlviij. Maledictus q̃ facit op⁹ dei negligẽter. Alia litera dicit fraudulenter.

—Discretus ⁊ Quia sepe p vehemẽtiã seruoris amittit virtus discretõis. Vñ ⁊ ipa dic P
cũ filio Isa. lij. Intelliget seru⁹ meus. ⁊ exaltabit. Sicut enĩ honor regis iudiciũ
Bern. diligit. i. discretionẽ. sic ⁊ honor regine. sicut dicit brũs bern. Ut in oĩ sacrificio qõ ei volueris ad bñplacitũ suũ offerre. sal discretõis studeas apponere. Leui. ij. scz ne q̃d nimis vel pauz. Ad rom. xij. Rationabile obsequiũ vestz.

—Hũilis ⁊ Ut cũ omnia bona feceris ad honorẽ illi⁹. dicas ei. Seruus inutil' sum. Q
Lu. xvij. Minister enĩ dicit. q̃si minor statu. Ministrare. q̃si minorẽ stare. In q̃ notat humilitas. Quere supra ꝑma ꝓprietate. scz mũdus. Vl' mister q̃si minister. scz p timorẽ. qui frater hũilitatis. Cũ enim sim⁹ paupes ⁊ egeni. viles ⁊ humiles de natura nra. necesse est vt pauptatẽ nram et hũilitatẽ p christo voluntarie assumam⁹. maxime cũ delectabiliter sit amplectẽdũ qõ nature ẽ ꝯsonũ. Et hec nature nostre valde sunt ꝯsona. qz paupes ⁊ viles nascimur ⁊ morimur. Exẽplo etiã dñi nostri q̃ cũ dives essz fact⁹ est paup. cũ dñs omniũ seruire voluit vniuersis.

—Pius. ⁊ Qui enĩ ad bñplacitũ suũ fuire desiderat matri pietatis et misericordie. ne- R
cesse est vt et ipe sit pius ⁊ misericors. cum ipa sit refugiũ misericordiũ. ⁊ auertat illos misericordes oculos ab eo quẽ viderit immisericordẽ. cum talis vir aut mlier sit omnino ei dissimilis. Si enĩ manus tua vacua fuerit ab opib⁹ misericordie factis ad honorẽ ei⁹. qua irreuerẽtia ab ea misericordiã flagitare ꝑsumes?

—Atq; modest⁹ ⁊ Ut seruus ei⁹ nõ ambulet in magnis nec in mirabilib⁹ sup se. sz modestia ei⁹ nota sit oĩb⁹ hoĩbus. ad Phil. iij. et suã dñam in hac ꝑture imitet. Si
Hiero. enĩ ꝯpositus miles ꝯpositã debet habere familiã. sicut dicit hiero. mlto fortiꝰ regina padisi. Est autẽ modestia modũ tenere in oĩb⁹. scz In verbis. qz tpus tacẽdi ⁊ tpus loq̃ndi. Eccliastes. iij. Prouerb. xvij. Qui moderat ꝓmones suos doct⁹ ⁊ prudens ẽ. In vestib⁹ et cibis. vt habẽtes alimẽta nõ delectamẽta. ⁊ q̃b⁹ tegamur. nõ ornamẽta. his ꝯtẽti sim⁹. i. ad Thi. vi. Et sic de alĩs.

versus q̃tus —i Justus. ⁊ Vñ dicit ei a filio Isa. lx. Popul⁹ tu⁹ oẽs iusti. imꝑpetuũ heredi- S
tabũt terrã. Eccl. xv. ⁊ Qui cõtinens est iusticie ⁊ i. simul cũ alĩs ꝑtutib⁹ tenens iusticiã corde ore et ope. Lapꝑhendet ⁊ i. firmiter tenebit affectu ⁊ itellectu. Illam ⁊ i. sapientiã vl' iusticiã. i. fructũ iusticie q̃ est vita eterna. Vel Lapꝑhẽdet ⁊ toto conamine mẽtis ⁊ corpis dicẽs. Inueni quã diligit aĩa mea. Cant. iij. tenui eã nec dimittã. ⁊ Illã ⁊ i. mariã vt ei fuiat. eã collaudet. ⁊ opetur ad honorẽ ipi⁹. Nõ enĩ videtur iust⁹ vel de numero ꝑdestinatoꝝ sz magis de nũero reproboꝝ. q̃ marie specialiter nõ seruit. ⁊ Et obuiabit ⁊ scz ipa iusticia vel sapiẽtia vl' maria. Illi ⁊ i. sequenti. diligẽti. imitãti. ⁊ Obuiabit ⁊ inqm p gliam cõscientie. que seq̃t opa iusticie. doctrinã sapiẽtie. familiaritatẽ marie. Illi ⁊ remunerãdo. ⁊ hoc i morte. ⁊ Quasi mater honorificata ⁊ Quod ẽ dicere. Sicut mater honorificata a filiis suis blãde suscipit illos. sic iusticia. sapia. et maria merito iusticie blãde suscipiũt iustos i morte. Est enim iusticia sapia ⁊ maria mater iustoꝝ. qz nutrit eos ⁊ adoptat vt filios. Quasi mater honorificata. mlitudie bonoꝝ opeꝝ. ⁊ elucidata doctrina ꝓbi ⁊ exẽpli. ⁊ Et q̃si mlier. ⁊ Maria mulier. qz molliuit deũ. ⁊ qz emollit corda dura. Et ipa est virgo. qz p cõtinẽtiã quasi reuirginat corpa dissoluta. ⁊ Mulier ⁊ dico ⁊ virginitate ⁊ nõ recedẽs. Dicit etiã iusticia mulier ꝓpter fortitudinẽ ⁊ fecunditatẽ opeꝝ.

⁊ virgo ꝓpter integritatē intētōis. ⁊ mūdiciā mētis quā p̄stat diligentibꝫ se.

— Pacificus ⌋ Ut q̄ ad bñplacitū suū marie desiderat famulari. ꝑus satagat ꝑ penitē- T
tiā cum filio pacificari. Quādiu enī q̄s genitū peccādo impugnat. genitrici nō mi
nistrat. nec ecōuerso.

— Simplex ⌋ .i. sine plica duplicitatꝫ ⁊ simulatōis. qꝛ simulator ore q̄ntū in se est deci-
pit amicū suū. Parab. xi. De cuiusmodi plāgit se mater cū filio Isa. xxix. Popu-
lus iste ore suo ⁊ labijs suis gl'ificat me. cor autē eiꝰ longe est a me ⁊c. Qđ de mul
tis clericis ⁊ religiosis manifestū est. q̄ nō clerici vl' religiosi. sed magꝫ corā deo si-
mie sunt. qui cantādo ⁊ psallēdo christū vl' mariā nō placant. sꝫ magis ꝓuocant ⁊
irritāt. De cuiusmodi đr Job. xxxvi. Simulatores ⁊ callidi ꝓuocāt irā dei. E con
trario simplicitas iustorū diriget eos. Parab. xi.

— Patiēs ⌋ ad ꝯtumelias ꝟboꝝ. Ut ꝑ honore ip̄iꝰ patiēter toleret subsannatōes im- U
piorū. ⁊ bibat exemplo iob. xxxiiij. subsannatōem sicut aquā. Nec respōdeat cōtu
meliosis. qꝛ seruū dei vel ip̄ius marie nō oꝑtet litigare. sed mansuetū esse ad om̄s.
ij. ad Thimo. ij. Itē. Ad damna reꝝ tꝑaliū. vt dicat cū iob. i. Dñs dedit. dñs ab-
stulit. sicut dño placuit ita factū est. sit nomē dñi benedictū ⁊c. Itē ad lesionē mē-
brorū. Et hec patiētia ꝑfectior ē duabꝰ primis. Hanc exhibuit christꝰ dicēs Isa.
l. Corpus meū dedi ꝑcutiētibꝫ et genas meas vellētibꝫ. faciē mea nō auerti ab īcre
pantibꝫ et cōspuentibꝫ ī me ⁊c. Itē ad angarias opeꝝ. Mat. v. Quicūq̄ te anga-
riauerit ⁊c. Itē ad tribulatōes q̄ nobis infert caro nostra. Jaco. i. Btūs vir q̄ suf
fert tēptatōem. Itē ad ꝯtemptū mūdi. vt possit dicere filio ⁊ mr̄i p̄s. lxviij. Propt
te sustinui opprobriū. Itē ad egritudīes corꝑales. vt dicat cū iob. vi. Quis det vt
veniat petitio mea. ⁊ qđ expecto tribuat mihi deꝰ. ⁊ q̄ cepit ip̄e me ꝯterat? Sol-
uat manū suā ⁊ succidat me. ⁊ hec sit ꝯsolatio mea vt affligens me dolore nō par-
cat. nec ꝯtradicam sermonibꝫ sancti.

— Et honestus ⌋ id ē bene ꝯpositus. et gratiā huiꝰ honestatis petat ab ea cuiꝰ fructꝰ X
sunt honoris et honestatis.

versus q̄ntus — Atq̄ verecūdꝰ. ⌋ Ut si seruitiū suū voluerit placere matri ⁊ filio. erubescat
facere. dicere. vel etiā cogitare. turpia. noxia. vel iniqua.

— Hilaris. ⌋ Ut ex hilaritate seruiat tā matri q̄ filio. nō ex tristicia aut ex necessitate.
Quia sicut dicit apl's. ij. ad Choꝝ. ix. Hilarē datorē diligit deꝰ. Item ecc̄i. xxxv.
In omni dato hilarē fac vultū tuū ⁊c.

— Zelans. ⌋ Ut nō ex timore seruiat. sed potiꝰ ex amore.

— Studiosus ⌋ .i. sollicitus in inq̄rēdo quomodo ei placeat cui se ꝓbauit.

Incipit septima particula secūdi libri

in qua agitur de festo eternitatis. ad qđ hō redijt ꝑ mariā et partū eius.

Igitur quoniam de festo eterni A
tatis ad qđ hō redijt ꝑ mariā fecimꝰ mētōnē sup̄ ꝑticl'a q̄nta ca. xij.
q̄ marie de ore nr̄o dēmꝰ sollēnizatōem. Ubi ī p̄ncipio dictū ē. A lu
na signū diei festi. Cuiꝰ autoritatis plenariā expositōez inuenies li
bro. vij. titulo. iiij. q̄ maria luna. Idcirco de festo illo saltē pauca balbutiēdo dice
mus. Dicit aūt festū illđ ꝯuiuiū. Isa. xxv. ⌊ Faciet dñs exercituū oībꝫ ppl'is ī mō
te hoc ꝯuiuiū pīguiū. ꝯuiuiū vindemie. pinguiū medullatorū. vindemie đfecate ⌋
Sic expone.

Faciet dñs exercituū oībꝫ ppl'is ⌋ .i. electꝫ ex om̄i ppl'o. sic đr. Ad te oīs caro vēiet.
.i. aliq̄ ex om̄i carne. Et h̄ ꝯuiuiū signatū ē geñ. xlv. vbi ioseph q̄ christū signabat
omnibꝫ fratribꝫ suis ad eū ꝯgregatꝫ fecit conuiuiū.

In monte hoc ⌋ .i. in ecclesia triūphāte. đ quo mōte ꝓpter paucitatē ascēdētiū dicit.
Quis ascendet in montē dñi ⁊c.

Cōuiuiū pinguiū ⌋ .i. oīmode satietatꝫ. Uñ p̄s. Satiabor cū apparuerit gl'ia tua.

\Cōuiuiū vindemie ⌊i. oīmode iocūditatis . Ecc. xxxi. Vinū in iocūditate creatus ē ⁊c. Tūc ei iusti inebabūt ab vbtate dom⁹ ei. ⁊ torrēte voluptat⁹ sue potabit eos.
\Pinguiū medullatorū ⌊i. iterior⁹ gaudior⁹ et exterior⁹. Sicut duplex ē piguedo. De q̄ ps. Sicut adipe. i. stola aīe. ⁊ piguedine. i. stola corpis repleat aīa mea. ⁊c.
\Vindemie defecate ⌊. i. iocūditat⁹ purissime sine fece tristicie. sic vinū merū ꝛ vinū sine aq̄ vl̄ mixtura. Alit. In pinguedie itellige plēitudinē. Ūñ dictū ē iob. xxxvi. Reges mēse tue erit plēa piguedie. Jō orabat dauid . Sic adipe ⁊ piguedie repleat aīa mea. In medulla q̄ intra ossa abscōdit. securitatē. Ūñ deut. xxxiij. Habitabit isrl̄ confideter. In vindemia defecata. puritatē oīmode delectatōis ⁊ iocūditatis absq; admixtione alicui⁹ ptrarij. B
Jtē Luc. xxij. tāgunt octo q̄ laudabile faciūt quiuiū. Ubi dñs dicit discipul⁹ suis. ⌊Ego dispono vobis sic disposuit mihi p̄ me⁹ regnū vt edatis ⁊ bibatis sup mensam meā in regno meo.⌋ L
\Primū. Nobilitas inuitatoris. Ubi dicit ⌊Ego⌋
\Secūdū. Ordinata positio ferculor⁹. Unde ⌊Dispono⌋
\Tercīū. Honestas cōuiuar⁹. Unde dicit ⌊Vobis⌋ Apostol⁹ enim loquebat.
\Quartū. Hilaritas vultus. Unde ⌊Sicut disposuit mihi p̄ me⁹ regnū.⌋ Exēplū quomodo pater recepit filiū pdigū. Luce. xv.
\Quintū. Autoritas inuitantis. Unde ⌊Pater meus⌋
\Sextū. Fecunditas mēse. Unde ⌊Ut edatis et bibatis sup mēsam meā.⌋ Hoc nō merent⁹ qui pauplib⁹ inhoneste ministrāt.
\Septimū. Loci amenitas. Unde ⌊In regno⌋ Exemplū de cōuiuio assueri . qđ factū est in orto nemorib⁹ consito. Hester. i.
\Octauū. Securitas. Unde dicit ⌊meo⌋

Gaudiū illō cena magna

Ang⁹

C Hoc cōuiuiū ist̄ erit cena illa magna quā ⌊fecit hō q̄dā⌋ Luc. xiiij. i. de⁹ p̄r. qñ celestē iocūditatē vl̄ sue diuitat⁹ fruitōez electis suis ab eterno ppauit. De⁹ p̄r ꝛ hō ibi. Sicut ē regnū celor⁹ hoi regi q̄ fecit nuptias filio suo. ⌊Hoi regi⌋ deo p̄ri. dicit glo⁹: Hō tm ē hō. fili⁹ ꝛ hō ⁊ hō. Dicit aūt p̄ hō duplicī rōe. Pria ē silitudo creatōis. qz cū tota trinitas creauerit hoiem. dedit ei esse diuinū. ⁊ creauit ad silitudinē suā. vt hō iterior haberet vnitatē ī essentia. ⁊ trinitatē ī potētijs. sic ī deo ē essentie vnitas. ⁊ trinitas psonar⁹. Ūñ ps. Ego dixi dij estis . Sic cū diabol⁹ supat hoiez. dicit hō. Mat. xiij. Inimic⁹ hō ß fecit . glo. diabol⁹. Scda rō ē vnio dilectōis. Ūñ ppt dilectōez quā hz de⁹ ad hoiez. ꝛ p̄ hō . Aug⁹. Amor est vnio amātis cū amato. Qui adheret deo vn⁹ spūs est. Lu. ij. Tuā ipi⁹ aīaz ptrāsibit gladi⁹. Hoc dictū est ppter istā vnionē. Vel ꝛ p̄ hō. qz benign⁹ . hūan⁹ ⁊ mificor⁹. q̄ ppa sunt homis. Vel ⌊hō q̄dā⌋ verbū caro factū. q̄ valde ampliata ē hec cena. vt videlicz nō tm habeam⁹ deū creatorē vt angeli. sz etiā frem q̄ ad naturā hūanā. Quā videlicz naturā glificatā videre. vnū erit ō pcipuis delectabilib⁹ padisi. Tūc ei claresceret geniti q̄ genitura fuit. Et bn̄ christ⁹ ꝛ hō q̄dā. i. singularis. Hō. qz ꝑ ꝛ ō ꝑgie carnē assumpsit. Singularis. qz sol⁹ de⁹ ⁊ hō. Quia sol⁹ sine pcō. Quia solus sine lesione materne ꝑginitatis ocept⁹. Sol⁹ sine ḡuamie materni vētris porta. Sol⁹ nat⁹ ex vtero mris absq; dolore pariētis. Quia sol⁹ morte sua gen⁹ hūanū rdimere. Sol⁹ morte sua morte potuit occidere. Sol⁹ ab inferis electos suos abstrahere. Sol⁹ ī sepulcro corruptōnem nō vidēre. Quia sol⁹ inter mortuos liber. Solus semetipm a mortuis suscitare. Solus virtute ppria corpaliter in celum ascēdere. Soli datū est a patre. ad patris dextrā residere. D
Dicit aūt festū illō cena. Et est cena ppe refectio vespertina circa finē diei. Et bitudo eterna plenarie dabit electis p⁹ iudiciū. qđ erit in fine mūdi. Jā enī gustāt bti cenā illā q̄ ad gl̄iam aīe. sed receptis corpib⁹ in generali resurrectōe. tūc plenarie in terra sua duplicia possidebūt. Jsa. lxi. ⌊Duplicia⌋ i. vtrāq; stolā. F
Dicit etiā cena obsoniū. i. cibus cōtra somnū. Cibus videlicz delicat⁹ ⁊ delicios⁹. q̄ a delicatis sumit contra somnū. vt est panis vinū et fruct⁹. Somn⁹ est q̄es eterna. de qua dicit ps. in psona beator⁹. In pace in idipm dormiam et requiescam. G

Hūc somnū siue hāc pacē accepturi sunt/ q̄ pane q̄ de celo descēdit refecti fuerint in p̄senti.q̄ mō sumīt in sacramēto. ⁊ in illa cena sumet ineffabili mō. De q̄ pāe dr Lu.xiij. Bt̄is q̄ māducabit panē in regno dei. Ut videliez satur ō plēo eructuet
Uinū hui⁹ cene./illō./de q̄ dr Deut.xxxij. Sāguinē vue bibēt meracissimū. Isa.xxv. D
Uidemia defecata.vt sup̄. Una christus. q̄ nata ē ex illa btissima vite.i.gl'iosa v/gine.q̄ dicit Eccī.xxiij. Ego q̄si vitis fructificaui ⁊c. Que scz vua p̄ssa ata est in torculari crucis.⁊ inde eliḡtū mustū nostre redēptōis.de quo dr christo. Calix tu⁹ inebrias q̄s p̄clar⁹ est. Qō scz mustū vl' sanguinē vue meracissimū mō sumim⁹ i sacramēto.⁊ tūc sumet ineffabili mō qñ dicet p̄uius illō Lañ.v. Bibite et inebriamini carissimi.
Fructus hui⁹ cene./fructus ille bñdict⁹ de quo dixit elizabeth Luē. i. v̄gini gl'iose. J
Bñdict⁹ fructus vētris tui. Quere titulo suo. sup̄ li.i.ca.vij. Dic fruct⁹ mō em ē dus ē p̄cio bonoꝝ opeꝝ.vt ibi cari⁹ ⁊ delicaci⁹ comedat. Unde de aīa bona nego ciatrice tūc dicet. Date ei de fructu manuū suaꝝ. Prouer.in fine. Hec sol⁹ fruct⁹ vētris v̄ginal'.sed ⁊ fruct⁹ arboris triūphalis.i.crucis. in q̄ christ⁹ triūphauit. De quo dicit Canti.vij. Ascēdā in palmā ſsynodochice.i.in crucē.⁊ apphēdam fructus ei⁹. Istud realiter debz dicere q̄libet iust⁹. Non enī gustabit hūc fructū i futuro./q̄ in palmā ascendēs.i.in crucē.ipm nō collegerit in p̄senti. Et nota q̄ quāto q̄s alti⁹ ascēdit i arborē palmā./cui⁹ fructus dactil⁹ est.tāto dulciores ⁊ maturiores inuenit dactilos.q̄a i sūmo cacumīe palme fruct⁹ dulcior ⁊ maturior inuenit. Ille vo altius i palmā ascēdit.qui maiorē ⁊ diuturniorē penitētiā facit.⁊ maiori tribulatōi p dño se exponit.⁊ sic glorioſiorē coronā receptur⁹ est in futuro. Jō dr de ꝟ fructu Isaie.iij. Erit fructus terre sublimis. Hec pōt haberi nisi ascenderis.
De ꝟ obsonio⁹ ꝟ fructu dic̄ p̄s. Cū ō derit dilect⁹ suis sōnū. Ecce hereditas dñi K
filij merces fruct⁹ vētris. Quere titulo bñdict⁹ fruct⁹ vētris tui.
Uel fruct⁹ hui⁹ cene erit tripler ille fruct⁹ terre p̄missiōis.de q̄ legit Nūeri.xiij.ſ.ficus vua ⁊ malogranatū. Per ficū designat dulcedo mentis in ꝓtēplatōe diuinitatis. q̄ scz ꝓtemplatio cibus ⁊ pot⁹ est aīe. Un̄ ad hoc designādū dicit de isr'litis. Exo. xxiij. Uiderūt deū ac ꝓmederūt et biberūt. Per vuā designat gaudiū mentis. quā inebriat caritas.in cognitōe illi⁹ caritat⁹ ecimie q̄ fecit filiū dei incarnari. Per malogranatū./qō ml'ta gna ꝓtinet sub vno cortice./designat lerārū vnitas animorū. vbi vnusq̄sq; de bono alteri⁹ vt de suo gaudebit sine inuidia.⁊ qō in se nō recepit p̄miū.gaudebit in alio recepisse. Jdeo de supna hierusalē dicit q̄ edificabat vt ciuitas ꝑpter ciuīū vnitatē.cui⁹ participatio est in idip̄m.i.cōmunis. Et hoc designatum est in illa eccl'ia primitiua tpe ap'lor. Un̄ actuū.iij.dr. Q; multitudīs credēt iū erat cor vnū et anima vna.et q̄ illis oīa erāt ꝓmunia.
Dnot est etiam dici q̄ in hac cena duo fercula apponent.scz.mel et lac. Mel si- L
gnat dulcedinē de cognitōe diuinitat⁹. quia mel descēdit et aere siue rore celesti. Lac gaudiū de cognitōe dñice incarnatōis in virgine.quia lac de carne procedit. Et tunc clarescet geniti que genitura fuit.et quomō noster emanuel butirum et mel comedit. Isa.vij. Istud inuenies infra. Ecce duplex dulcedo.scz lactis et mellis. Unde dictū est virgini Cantic.iiij.post̄q̄ cōcepat filiū dei. Mel et lac sub lingua tua .id ē deus et homo intra viscera tua. Et ideo p̄missa est filius isr'l' terra fluens lacte et melle.id ē veris christianis videntib⁹ deū duplici oculo fidei et dilectionis./beatissima virgo.
In hac iterū cena.xij.fercula./que notant Beñ.xxvij.in benedictōne iacob. vbi dicit M.
ei ab ysaac. Det tibi de⁹ de rore celi. et de pinguedine terre abundantiā frumēti vini ⁊ olei.et seruiāt tibi pp'li.et adorent te tribus. Esto dñs fratrū tuorū.⁊ incuruentur ante te filij matris tue. Qui maledixerit tibi sit ille maledict⁹ .⁊ q̄ bñdixerit tibi benedictōnib⁹ repleatur.
Ros refrigerij et p̄tectio cōtra estū tribulationū. Unde p̄s.lxv. Trāsiuim⁹ p ignē et aquā.⁊ eduxisti nos in refrigerij.
Pinguedo terre stabilitas ⁊ firmitas in bono.q̄ inter elementa firmior est terra.q̄

Defesto eternitatis

ineternū stat. Eccl'iastes.i. Itē. Qui fundasti terrā.i. ecclesiam.
Frumētū ꝯois ōfect⁹ suppletio ꝛ amotio. Epoc.vij. Nō esuriēt neq; sitiēt āpli⁹ ꝛc.
Uinū ꝯobliuio oīm miseriaꝝ. Prouer.xxxi. Date sicerā ꝛc. Ꝟsq; Lbibāt ꝛ obliuiscant egestat⁹ sue. ꝛ doloris sui nō recordent amplius ꝯIsa.lxv. Obliuioni tradite sunt angustie priores.
Oleū ꝯgaudiū ineffabile. Uñ ps.ciij. Et vt exhilaret faciem in oleo.
Obsequiū impēsū ab oīni creatura q̄ seruiet eoꝝ volūtati. Uñ L Seruiāt tibi ppli ꝯ Unde matth.xxv. L Euge serue bone ꝛ fidelis ꝯꝟsq; L sup̄ ml'ta te constituā.ꝯ
Honor. ꝯUnde. L Adorēt te tribꝰ ꝯSap.v. Ecce quomodo ꝓputati sunt inter filios dei. et inter sctōs sors illoꝝ. Item ps.viij. Gloria ꝛ honore coronasti eū.
Participatio oīm bonoꝝ. ꝯUnde. L Esto dñs fratꝝ tuoꝝ ꝯ Hā sicut lucēte sole oēs participant lucē sine diminutōe ꝛ p̄iudicio alicui⁹. ita q̄libꝫ sctūs ptcipabit gaudiū alteri⁹. Quod orat ps. Participē me fac de⁹ omniū timentiū te.
Omniū rex dominiū. ꝯUñ L Et incuruent ante te filij matris tue. ꝯps.viij. Omnia subiecisti sub pedibus eius.
Uindicta inimicoꝝ. ꝯUnde L Qui maledixerit tibi sit ille maledict⁹ ꝯps.lvij. Letabitur iust⁹ cum viderit vindictā.
Remuneratio amicoꝝ ꝛ bñficiorū. Uñ L Et q̄ bñdixerit tibi bñdictōibꝰ repleatur ꝯ Matth.x. Qui potum dederit vni ex mīmis istis. ꝟsq; nō p̄det mercedem suam.
Cōiunctio christi ꝛ eccl'ie. q̄ notat L in osculo ysaac ꝯQuia sicut nl'a est diuisio inter osculātes. sic nulla erit diuisio inter christū ꝛ eccl'iam. De ß osculo dic̄ spōsa. Osculet me osculo oris sui. De sunt. xij. stelle in corona sponse. Apoca. xij. et. lij. benedictōes filiorū israel. i. fideliū christianoꝝ. Deñ. penultimo. ꝛ deutero. penk.
Itē hec sunt ferc'la q̄ p̄mittunk iob.v. vbi dicit ei. L Btūs hō q̄ corripit a dño. In creatorem g̃ dñi ne reprobes. qz ipe vulnerat et medet. percutit ꝛ manꝰ ei⁹ sanabūt. In sex tribulatōibꝰ liberabit te. ꝛ ī septima nō tanget te malū. In fame eruet te ō morte, et in bello de manu gladij. E flagello lingue abscōderis. ꝛ nō timebis calamitatē cū venerit ꝯHec iob. v. Dicit igit p̄ro ipi iob. Btūs hō q̄ corripit a dño. Hre. Dei misericordia agit. vt pena culpam seq̄tur. ꝛ vis doloris sit causa salutis. Et qz btūs. ergo tu q̄ corripe⁹ si vis esse btūs. increpatōnem dñi ne reprobes. Et nota q̄ septem bona facit hec correptio. E dapta. A Brego. O
Quia ipe vulnerat ꝯcarnē ꝛ medet ꝯaie. Eccl'i. xxxi. Infirmitas grauis sobriā facit animā. Et medet visitatōe. vel gaudioꝝ infusione.
Percutit et manꝰ ei⁹ sanabūt ꝯQuia p̄cussiones ei⁹ sunt sanatōes. Uñ dicit exod. xxij. Ego occidā ꝛ ego viuere faciā. p̄cutiā ꝛ ego sanabo.
In sex tribulatōibꝰ ꝯ.s.h⁹ mō L libabit te. ꝛ ī septia ꝯq̄ erit ī iudicio L ñ tāget te malū ꝯ
In fame ꝯ.i. in corpali inedia L eruet te de morte ꝯpcī ꝛ gehēne. Morte induxit comestio illicita. ꝛ a morte eruit dñs in penuria cibi ꝛ potus.
Et ī bello ꝯotra tres hostes L de manu gladij ꝯ.i. ō potestate peccati. Eccl'i. xxi. Quasi romphea bis acuta omnis iniquitas.
A flagello līgue ꝯmaloꝝ L absc̄oderis ꝯ. glosa. liberaberis. Uel L līgue ꝯ.i. sentētie dñice.
Et non timebis calamitatē cū venerit. ꝯ
Seq̄t ibidē iob v. In vastitate ꝛ fame ridebis. ꝛ bestias terre nō formidabis. Sz cū lapidibꝰ regionis pactū tuū. ꝛ bestie terre pacifice erūt tibi. Et scies q̄ pacē habebit tabernaculū tuū. ꝛ visitās spēm tuā nō peccabis. Et scies q̄q; q̄m ml'tiplet erit semē tuū. ꝛ p̄genies tua q̄si herba terre. Ingredier⁹ in abūdātia sepulcrū. sic infert⁹ aceru⁹ tritici ī tpe suo. Hec iob. v. Hic enūerat bona q̄ sequūt vera patientiā. P
Primū L In vastitate ꝯgehenne. que impios vastabit extra. L ꝛ fame ꝯ.i. omnis boni defectu intra. glo. Sicut intus ꝛ extra deliq̄unt. sic intus et extra punient. Isa. ī fine. Ignis eoꝝ nō extinguet. et vermis eoꝝ non morie⁹. Ignis exterius. vermis interi⁹. L Ridebis ꝯde impioꝝ p̄ditōne. Quia letabit⁹ iustus cum viderit vindictā. Prouerb. xi. In p̄ditione impioꝝ erit laudatio. Uel L Ridebis ꝯgaudēs de ppria salute in die nouissimo.

Secundū ⌊Et bestiā⌋ glosa.i.diabolū ⌊terre⌋ glosa.q̄ terrenos comedit.nō formidabis.Ecce securitas.Zacha.vltimo.Sedebit hierusalē secura.

Terciū ⌊Sed cū lapidibꝫ regionū⌋ glo.electis.qui de omni regione tūc ꝯgregabūtur ⌊erit pactū tuū⌋ firmū.stabile.⁊ eternū. quia mutuo te sicut se diligent.

Quartū ⌊Et bestie terre⌋.i.demōes ⁊ mali hoīes.i. Chor̄.xv.Ad bestias pugnaui ephes.⌊Pacifice erūt tibi⌋ glo. Spūs nequā nō īpugnabūt te. Uel ⌊bestie terre⌋ id ē motꝰ carnis.qꝛ tūc caro nō ꝯcupiscet aduersus spm̄.nec ecōuerso.sicut modo.

Quintū pax pectoris.Uñ sequit̄ ⌊Et scies⌋ exp̄imēto ⌊q̄ pacē habeat tabnaculum tuū⌋ pectoris hic.ibi eternitat̄.⌊Tabernaculū tuū⌋.i.corpus.

Sextū ⌊Et visitās speciē tuā⌋.i.teip̄m p ꝯsideratōez.⌊nō peccabis⌋ ī ꝓximū.te.vl̄ deū.Ul̄ ⌊speciē tuā⌋.i.ꝓximū.glo.Specis nr̄a ꝓximꝰ ē.ī q̄ videmꝰ q̄d sumus.

Septimū.⌊Et scies quoq̄ q̄ ml̄tiplex erit semē tuū⌋ acq̄situ exēplo vl̄ p̄dicatiōe.

Octauū ⌊Et ꝓgenies tua⌋.i.filij spūales q̄s ꝯuertisti.vl̄ bona opa q̄ fecisti ⌊vt herba terre⌋ qꝛ ml̄ti nūero.⁊ virētes v̄tute. Hoc totū p̄t ītelligi de p̄nti.Und̄ seq̄t̄. Et tūc ⌊ī abūdātia⌋ v̄tutū ⌊ingredier̄ sepulcrū⌋ ꝯtēplatōis ⌊sic īfert̄ aceruꝰ tritici⌋ vbi est ꝯgregatio bonoꝝ operū ⌊in tp̄e suo⌋ pꝰ lōgū exercitiū.qꝛ lya p̄cedit rachel.

Finit liber secundus

Incipit liber tercius de laudibus beate marie.habēs duas partes.Prima pars ꝯtinet.xxvij.dignitates ⁊ p̄uilegia carnis virginee.Scd̄a pars cōtinet.xij.p̄rogatiuas marie.

Incipit pars prima

A Nteq̄z accedamus ad tractādas.xij.p̄rogatiuas speciales btē v̄ginis. videndū ē de dignitatibꝫ ⁊ p̄uilegijs v̄ginee carnis eiꝰ.Et p̄mo notādū q̄ caro fm̄ quosdā dicit̄ a carēdo.qꝛ multiplex gloriosa carētia seu gloriosus defectus fuit in carne ip̄ius. A

Caro marie caruit

Peccato originali in sctīficatōe.Uñ p̄s. Sctīficauit tabernaculū suū altissimꝰ.qñ eā purgauit ab originali vt tota mūda nasceret̄.Tūc enī videt̄ p̄r q̄si p̄cepisse spūi sctō illd̄ ꝓuer.xxv.⌊Aufer rubiginē de argēto.⁊ egredie t̄ vas purissimū⌋ Tūc enī celest̄ aurifaber.i.spūssctūs.q̄ ē oīm artifex.Sap̄.vij.totā rubiginē culpe origīal̄ abstulit de argēto v̄ginee carnis.⁊ tūc fuit ip̄a caro ⌊argētū igne⌋ spūssctī ⌊examiatū.ꝓbatū terre⌋.i.a terrenis ꝯtagijs ⌊⁊ purgatū septuplū⌋.i. p̄fecte p gr̄az septiformē.⁊ h̄ totū vt egrederet̄ vas corp̄is v̄ginei purissimū.ad recipiēdas gr̄as ⁊ v̄tutes.⁊ ꝯdigna materia fieret.de q̄ deꝰ p̄r gl̄iosū corpꝰ aptaret vnigenito suo.Uñ filiꝰ p̄ri ad heb.x.c.⌊Hostiā et oblatōez noluisti.corpꝰ aūt aptasti mihi⌋.i.aptum ⁊ idoneū dedisti mihi ꝓpt̄ q̄ttuor.Prīo.qꝛ sine pctō.Exo.xij.Erit agnꝰ absq̄z macula.Scd̄o.qꝛ mortale vt possz īmolari.Tercio.qꝛ p̄unctū gratia.Uñ Plenū ḡtie ⁊ v̄itat̄.Sic̄ sacrificiū offerebat̄ cū suis libamībꝫ.Quarto.qꝛ vnitū deitati. et ideo fuit hostia sufficiēs ꝓ genere hūano.De q̄ hostia dicit btūs Ber̄.Hec hostia sicut sola prodesse potuit.sic sola suffecit.

Bern̄.

Fomite ⁊ p̄uis motibꝫ ī carismatū īfusiōe.Uñ p̄s.⌊Adiuuabit eā deꝰ mane⌋.i.ī p̄ncipio vite sue adhuc existētē ī vtero mr̄is ⌊diluc̄lo⌋.i.gr̄aꝝ ortu tenebras original̄ expellēte.Ul̄ ⌊diluc̄lo⌋.i.claritate gr̄aꝝ aduenīēte.q̄ tūc īfuse sūt ei.Tūc etiā p̄r sicut d̄r osee.xiij.⌊adduxit vētū vrētē⌋.i.spm̄sctm̄.q̄ in eo q̄ ventꝰ ab estu ꝯcupiscētie virgineā carnē refrigerauit ⁊ fomitē extinxit.sicut flatꝰ vēti cādelā.in eo aūt q̄ vrēs humorē ebibit noxialē ⁊ terrā corp̄is exiccauit.Quere lib̄.xij.p̄ticl̄a.v.ti.v.q̄ christꝰ vētꝰ.Q, si forte post sctīficatōez remāsit ī ea fomes vl̄ potētia ad peccādū. B

sanctitate ei⁹ crescēte iugiter./fomes ille seu potētia iugiter decrescebat.donec sup
ueniēte spūsancto in eā.⁊ ꝟtute altissimi ei obumbrāte./extinct⁹ est vsq; q̄q;. Ad qd̄
innuēdū q̄si de illa loq̄ns dicit dn̄s ad iob.xxxviij. Nunq̄d tenuisti ꝯcutiēs extre
ma terre.⁊ excussisti impios ex ea.i.motus p̄uos? Quasi diceret. Nō tu h̄ fecisti./sz
ego. Extrema hui⁹ terre pn̄t dici ꝯceptio carnalis.et mors corpalis. A primo ex/
tremo excussit vt dictū est fomitē ⁊ motus p̄uos in sctīficatōe.ab vltimo extremo
excussit putrefactōez ꝟmē ⁊ puluerē in resuscitatōe. Autoritates q̄re paulo infra.

Omni defectu q̄ essz ad culpā in gr̄e adimpletiōe. Ideo dictū ē ei. Aue gr̄a plēa do L
min⁹ tecū. Quia in se recepat totū gr̄e fontē. Quomodo enī cū tota gr̄e plenitudo
descēdisset in eā./vacuū aliq̄d reliq̄sset in ea.quo culpa posset admitti. Quere sup̄
libro.i.titulo gr̄a plena. Magister richard⁹ de sctō vic. Supueniēte spūsctō ī ma
riā.et obumbrāte ei ꝟtute altissimi.illd̄ solū remāsit in ea qd̄ erat ad penā.illd̄ to/
tū recessit qd̄ erat ad culpā. Uiciositas oīno recessit. penalitas remāsit. Carnali/
tas oīno tollebat̄.calamitas nō amouebat̄. Hec ⁊ alia mlta quere libro.iiij. titu/
lo.xxvij.de sanctitate marie.

Mgr̄ ri/ chard⁹ d̄ sctō vict.

Aduersus spiritū suū om̄i rebelliōe. Quia nec caro ei⁹ ꝯcupiuit aduersus spm̄.nec
spūs aduersus carnē. Ip̄a enī fuit archa noe in qua oīa aīalia pacifica. Dixerat eī
dn̄s in sanctificatōe vel in suo ingressu. Pax huic domui. Matth.x.

Omnimoda vacuitate.ex dei cōiūctione. Un̄ cum dixisset ei angel⁹.aue gr̄a plena. D
quasi exponēs vnde h̄.statim subiūxit. dn̄s tecū.qui tam carni q̄ anīe matris sue
fuit oīa in om̄ib⁹.i.sufficiētia omniū. Nā sufficiētia tā marie q̄ nostra ex d̄o est. ij.
ad Chor̄.iij. Tunc enī verissime potuit dicere de sapiētia./que est fili⁹ dei. Uene/
runt mihi omnia bona pariter cū illa ⁊c. Sapīe.vij.

Sterilitatis opprobrio in spūsctī supuentōe. Qui ad h̄ venit in eā.vt de ip̄a carne
q̄ndam portiūculā separet.separatā ampli⁹ reliqua emūdaret.pfectissime mūdatā
in corpus formaret.qd̄ dei fili⁹ assumeret. Ideo de spūsctō d̄r maria cōcepisse.et
p̄t dicere filius spūsctō illud iob.x. Pelle ⁊ carnib⁹ vestisti me ⁊c. Nihilomin⁹ tn̄
tota btā trinitas opata ē filij īcarnatōez. Nā īsepabilia sūt opa trinitatis ad extra.

Caro ma rie caruit

Uirili attactu.qui nō sequebat̄ ex despōsatōe. Unde de maria specialiter intelligit̄ E
illud sap̄.iij. Felix sterilis ⁊ incoinq̄nata q̄ nesciuit thoꝝ in delicto ⁊c. Origenes.
Felix ymbilic⁹ castitatis./quē amplexus nō tetigit maritalis. In nuptijs enī io/
seph et marie defuit vinū carnalis delectatōnis. De quo vino dicit̄ prouerb̄.xx.
Luxuriosa res vinū ⁊c. Caro enim eius fuit terra illa p quā nō ambulauit vir.i.
maritus suus ioseph. Hiere.ij.

Origeñ.

Pruritu et inquinamēto in imp̄gnatōe.q̄ virtus altissimi obumbrauit ei. Alie enī
mlieres cōcipiūt in calore et sordib⁹.sed hec in refrigerio ⁊ om̄imoda puritate. Fu
it enim ei fili⁹ dei in sua cōceptōe [firmamētū virtutis] quia cōcepit cum integri/
tate [tegimen ardoris] nā obumbrāte ei virtute altissimi extīct⁹ ē oīno in ea ignis
ꝯcupiscētie.īmo ⁊ ip̄i cineres.i.fomes peccati./cōsopiti sunt. vt null⁹ in ea de cete/
ro posset excitari pruritus.

Fractura virginal' signaculi./ꝯcipiens absq; defloratōe. Unde ezechiel'.xliiij. Por F
ta hec clausa erit et nō aperiet̄.et vir non trāsibit per eā.q̄ dn̄s deus israel ingres
sus est per eā.eritq; clausa p̄ncipi. id ē ad honorē principis.scz christi. Et hoc est
quod dicit btūs anselmus sup̄ illud luce.x. Intrauit iesus in quoddā castellū ⁊c.
Iesus nāq; saluat./non violat.cōfracta solidat./nō cōfringit solida.s̄m nomē ei⁹
ita et opus eius. Non enī concepit more ceterarū mulierū. sed p fidez eorū que ei
dicebant̄ ab angelo. Unde dixit ei elizabeth Luc̄.i. Beata que credidisti./quoniā
pficient̄ ea que dicta sunt tibi a dn̄o. Et ita cōcepit p aurē.q̄ fides ex auditu. Ad
rom̄.x. Et h̄ est qd̄ ip̄a dic̄ Canti.v. [Dilect⁹ me⁹].i.deus pater [misit] ī me [ma/
nū suā].i.filiū suū [p foramē] scz auris mee ⁊c.

Anselm⁹

Omni g̃uamine in portatōe. Unde dictū erat ei [Uirtus altissimi obūbrabit tibi.] G
Qd̄ sic exponit̄. Umbrā tibi faciet in te fomitē penit⁹ extīguēdo. Nā tunc fuit ei
fili⁹ vmbraculū meridiani. Ecc̄i.xxxiiij. Alij sic [Obumbrabit tibi].i.vmbrā in te

accipiet.hoc est carnē leuē ⁊ a pctō īmunē.Peccatū enī pond⁹ est. Umbra eī figu rā habz corpis.sz nō corruptōez vl' pōderositatē.Caro ei saluatoris fuit illa nubes leuis sup quā dñs ascendit in sua incarnatōe. Isa.xix.que solē luc⁹ eterne tegebat instar nubis.et lippiētib⁹ oculis mortaliū tēperabat.

Omni molestia ⁊ dolore in parturitōe. Uñ canit eccl'ia in natali.Nescies mr̄ ꝑgo virū pepit sine dolore ⁊c. Isa.lxvi.Antēq̄ parturiret pepit.q̄s audiuit vnq̄ talē ⁊c.Bñs beꝛ.Quid mirū si dolorē nō intulit matri.q̄ tollere veniebat dolores to/ tius hui⁹ mūdi:Quere infra q̄rto ꝓuilegio eius. Berñ.

Omni pctō toti⁹ vite p̄sentis cōtinuatōe.Bñs berñ.Decuit nimirū reginā ꝑginuz singularis ꝓuilegio scitatis absq; omni pctō ducere vitā.que dū pctī ⁊ mortis pa/ reret pemptorē.mun⁹ iusticie ⁊ scitatis oīb⁹ obtineret.Erat enī electa vt sol.Cāt. vi.quē nec ignis ꝓburit.nec aq̄ emollit.nec gladius scindit.nec fetor corrūpit.nec vitrū obsistit.⁊ ita est incorruptibil'.Erat etiā sic̄ vitrū.qđ illumiatū a sole nō reci/ pit nubilū. Quere m'ta alia septimo ꝓuilegio ei⁹. Propter ꝟ etiā ter dicit porta clausa.Ezech.xliij.q; clausa fuit sp./pctō cogitatōis.pctō locutōis.pctō opatōis. Et hoc est qđ sub appellatōe ciuitatis hier'm dicit de ea apoc.xxi.Nō intrabit ī eā aliq̄d coīq̄natū ꝓ ꝓsensū in cogitatōe.⁊ facies abominatōez ī opatōe. ⁊ mē daciū ī locutōe.Et sic ptz q; nec peccauit cogitādo.nec loq̄ndo.nec opando.Nec corruptōe sui qđ est coīq̄natio.nec ꝓtēptu dei qđ est abomiatio.nec deceptōe.p/ rimi.s.mēdacio.Propter ꝟ etiā dr̄ de porta q; erit clausa ꝓncipi ī.i.pctō./qđ re/ gnat et principat in multis. Cōtra qđ dicit ad Ro.vi. Nō regnet peccatū i vestro mortali corpe.vt obediatis ꝯcupiscētijs eius.

Mortis nexibus in resolutōe.ꝟ est putredie.ꝟme.⁊ pulueriz atōne.oīno īmunis ab illa maledictōe./q̄ dictū fuerat ade geñ.iij.Puluis es./⁊ in puluerē fuertis. Et ꝓpter ꝟ compat cedro.que nec putrescit.nec ꝟmescit.nec ardescit.p ignem enī fiūt cineres qui sunt puluis.

Aug⁹ De putrefactōe.Aug⁹.Credimus q; nunq̄ caro cōputruerit in terr̄./cui⁹ pars glo/ rificata est in celis.

Magi/ ster adā De verme.Magister adam.Si cū christo pars est.quedā pars cū verme.iā nō cre dam q; sit plena gratia.

Aug⁹ De incineratōe vl' pulueriz atōe.Aug⁹.Integritatē virginei corpis merito secuta ē incorruptibilitas.nō vlla resolutio putrefactōis.

Caro marie fuit ꝟ

Ab originali pfecte mūdata.q̄ñ in vtero sanctificabatur.vt supra.

Multiplici gratia ditata./q̄ñ mane diluculo a dño iuuabat.vt supra.

Excellēter decorata./q̄ñ virtutib⁹ ornabat.Fuit enī vas auri solidū.ornatū oīm̄ la/ pide p̄cioso.Eccl'i.l. Fuit vas aureū regi regū ꝯuenies.q; aurū regib⁹ ꝯuenit.lapi des p̄cios ꝓuilegia sup⁹ assignata.⁊ inferi⁹ assignāda .Propt ꝟ dic̄ de ea Reemi as.vi.in psona p̄ris vel spūssancti. Grande op⁹ ego facio. Exod.viij.Digit⁹ dei est hic.ī.i.opus spūssancti.iij.Regū.x. Non est factū tale opus ī vniuersis regnis. Libro.x.titulo.xlij.de vase.q̄re de lapidib⁹ p̄ciosis.

Per ignē spūssancti mltipliciter colata./q̄ñ scitas illi⁹ sp ampliabat.De hac ampli atōe dicit mgr̄ rich⁹.de sctō vic. Mgr̄ ri/ chard⁹ ō sctō vict. Nō nouit spūssctūs virginē corrūpe./sed sanctifica re.nescit spūssanct⁹ mundiciā virginis minuere sz augere.nescit fedare sed fecūda re.nescit vilificare sed glorificare. Ecce ampliatio sanctitatis.

Mirifice sublimata./q̄ñ virgitati ꝑpetue dedicabat.Isaie.xxxv.Gloria libani data est ei./q̄ñ.s.inspiratū est cordi ei⁹ desideriū ꝑpetue virginitatis.et ꝑma vouit virgi/ nitatē.q̄ figurat in libano./q̄ interptatur cādor vel candidatio.

Ad fructū habilitata./q̄ñ fonte gr̄a ꝑ rigabat Uñ geñ.ij. Dō nō erat q̄ oparet terrā. id ē carnē virgineā.Sed fons ascēdebat de terra irrigās ⁊c. Quere li.iij. titulo xiij. ō cōceptu virginis.in fine capituli. Itē q̄ñ filius dei descēdebat in eā sic̄ stillici dia stillātia sup terrā.Et q̄ñ pluebat sup terrā absq; hoie ī deserto. Job.xxxviij.

Aug⁹ Illustro flante fecūdata.Hā ꝯceptū ei⁹ gr̄a opabat. Uñ Aug⁹.Filiū dei nō mater

ꝯcupiscētia sed mater gr̄ia de v̄gine generauit. Videt enī filiꝰ dixisse spūisctō i sua ꝯceptōe. Veni auster. pfla ortū meū rē. Canti. iiij.

Jtē ca ro ma/ rie fuit

—Soli deo ꝯfuata. qñ nec vir sciebat. nec a viro sciebat. De ꝑmo dicit Lu. i. Virū nō cognosco. De scōo Mat. i. Accepit ioseph mariā ꝯiugē suā. et nō ꝯgscebat eā rē. Quere expositōem lib. vi. titulo. vi. q. maria spōsa. Propt̄ ꝙ de porta clausa dr Eze. xliij. Vir ñ trāsibit p eā. qñ dñs deꝰ isr̄l igressus est p eā. eritq; clausa pncipi

Dignissime nobilitata. qñ naturali vniōe christo copulabat. Est enī vnio natural' arboris ad fructū. matris ad filiū. Jpa enī fuit arbor. christꝰ fructꝰ. ipa mater et ipe filiꝰ. De q̄druplici vniōe inter mariā ꝛ diuinā sapientiā. q̄re libro. i. ca. v. titulo dñs tecū. Et ꝙ est qđ dicit ezech. xvij. Aqla gndis. i. filius dei magnaꝝ ala/ rū. i. magne sapiētie ꝛ potētie venit ad libanū. i. ad candorē mūdicie virginal'.

Damasce nus

ꝛ tulit medullā cedri. i. q̄ndam portōꝝ purissimoꝝ sanguinū. fm damascenum. vl' purissime carnis eius.

Precio sissimis thesauris ditata. qñ christo implebat. Jn ipo enī sunt oēs thesauri sapiētie ꝛ sciētie absc̄diti. Col'. ij. Et ipe dicit hiere. xxiij. Celū ꝛ terrā ego ipleo. Celū. i. aiam et terrā. i. corpus marie. Propter ꝙ appellat ipa terra eulath in q̄ nascit aurū optimū Ben̄. ij. Jpa enī fuit ager ille de q̄ dixerūt ad hismael illi decē viri Hiere. xli. Noli occidere nos. qz habem⁹ thesauros i agro. frumēti. ꝛ ordei. ꝛ olei. ꝛ mellis. Vi thesauri christū significāt. q̄ fuit frumētū in natiuitate. Ordeū i vite aspitate. Oleū in passiōe. qñ petra q̄ christꝰ est fundebat riuos olei. eccl'ie sue. sicut ipa dicit de eo p iob. xxix. Fuit etiā mel in resurrectōe.

Quodāmodo deificata. qñ a dei filio inhabitabat. Hā sicuti christꝰ portōem illius assumēs in ea infirmat⁹ est vsq; quaq; sic ꝛ caro v̄ginea diuinū q̄d nob ineffabile ꝛ humanū excedēs intellectū. ex diuia oipotētia mutauit.

Ambro.

Mēsa christo p̄pata. q̄ ex ea ꝛ in ea pascebat. Ex ea. Ūñ ambrosius. Paruoq; la/ cte past⁹ ē. Jn ea. Ūñ Cāti. ij. Qui pascit inter lilia. i. int̄ man⁹ marie sic expo/ nit ber̄. De hac mēsa videt pater dixisse filio eccl'i. xxix. Trāsi hospes ꝛ orna men sam rē. Trāsi de sinu meo in vtq; marie ꝛ orna mēsam istā. Mēsa v̄gitas q̄ si/ gnatur in liljs. i q̄b christꝰ past⁹ ē. quā ornauit fecūditas ꝛ mirabilit̄ decorauit.

Ber̄ñ.

Circa materiā istā bonū studere cū diligē tia mag

Filij dei seruitio ex toto mācipata. qñ q̄libet ei⁹ mēbꝝ christo famulabat. Pedes supportādo. Crura ꝛ tibie sustinēdo. Vēter baiulādo. Dāmille lactādo. Manꝰ nutriēdo. Ulne amplexādo. Labra arridēdo. Os osculādo. Lingua colloq̄ndo. Nares odorādo. Aures auscultādo. Oculi cernendo. Caput adorādo. Ūñ canit in purificatōe. Virgo post partū quē genuit adorauit. ꝛ hmōi. Jdē dic ambrosi⁹.

Am/ bro. ꝓ

Redemptōnem mūdi opata. qñ portio ipi⁹ a dei filio assumpta i cruce īmolabat. et ista portio ꝓ peccat⁹ toti⁹ mūdi fuit hostia sufficiēs. nō tñ efficiēs. Btūs ber̄ñ. loq̄ns de christo crucifixo. Dec hostia sicut sola ꝓdesse potuit. sic sola suffecit. Verū tamē de q̄busdā dicit ps. q̄ cōfidūt in v̄tute sua. et in mlt̄itudine diuitiaꝝ suarum gl'iant̄. Frater. i. christꝰ nō redimit rē. Ratōe huiꝰ redēptōis dic̄ btūs ber̄. de carne marie v̄ginea. O dives i oēs et sup oēs maria. de cuiꝰ substātia pars assumpta toti⁹ mūdi suffecit soluere debita. Brādis in vsus ꝑpos remānsit diuitiaꝝ copia. quaꝝ assumptio redimere ꝛ restaurare potuit vniuersa. Hec solū tūc opata est illa caro salutē mūdi vl' redēptiōz. sz ꝛ q̄tidie opat̄. qz carne eius ꝛ sanguīe pasci mur ꝛ potamur in filij sacramēto. qz caro matris ꝛ filij vna caro. Ūñ gen̄. ij. Erūt duo in carne vna. Et iō cū filio p̄t ipa dicere illō Job. vi. Caro mea ve est cib⁹ et sanguis me⁹ vere est pot⁹ rē. Et forte ꝓpter ꝙ dicit. Qui edūt me adhuc esurient. ꝛ q̄ bibent me adhuc sitient.

Caro marie beata

Corpaliter. Quia ꝯcepit sine corruptōe. Ben̄. ij. Homo nō erat q̄ opar̄et terram.

Spiritualiter. Quia cū filio dei suscepit oīa carismata spūssancti.

—Tēporaliter. Quia a p̄ncipio mūdi fuit figurata in limo. de q̄ fact⁹ est p̄m⁹ hō. et i illa luce p̄maria de q̄ factū esse corpus solis a quibusdā asser̄it.

Eternaliter. Quia sup oēs celos i throno gl'ie ad dexterā filij credit̄ exaltata.

Secūda pars libri tercii continens xij. speciales p̄rogatiuas marie.

Prefatio

Berñ. a Apoca .xii. Signū magnū apparuit in celo. mulier amicta sole. ⁊ luna sub pedib⁹ ei⁹. et in capite ei⁹ corona stellarū. xij. Btūs Berñ. stellas istas in corona marie q̄ ꝑ istā mulierē designat. interp̄tatur. xij. p̄rogatiuas in virgine. ꝓpter q̄s etiā dicit gr̄a plena. scz q̄ttuor p̄rogatiuas celi. q̄ttuor carnis. q̄ttuor cordis. Fulserūt enim in ea tanq̄ stelle de celo p̄clara generatio. s. de semīe abrahe. de tribu iuda. de stirpe dauid. Itē angelica salutatio. Spūssancti supuētio. Filij dei inenarrabil' conceptio. Prerogatiue carnis sunt. Q, fuit v̄ginitatis p̄miceria. Q, facta est sine corruptōe fecūda. Sine g̃uamine g̃uida. Sine dolore puerpa. Prerogatiue mēt⁹ fuerūt. Mãsuetudo pudoris. Deuotio hūilitat⁹. Magnanimitas credulitat⁹. Martiriū cordis. Itē p̄rogatiue marie possunt referri ad q̄ttuor cardīales. q̄s singulas īuenim⁹ eminuisse tripliciter in ea. Habuit enī ex tp̄antia Pudiciciā carnis. Modestiā s̄mōis. Hūilitatē cordis. Habuit ex prudentia Q, siluit turbata. Q, intellexit audita. Q, respondit ad ꝓposita. Habuit ex iusticia Q, morē gessit duris cordē in sua despōsatōe. In filij circūcisiōe. In legali purificatōe. Itē q̄ ꝯpassionē erubescētib⁹ mīstris exhibuit. vino ī nuptijs deficiēte. Itē q̄ ꝯmunionē sanctis exhibuit. cū mulierib⁹ ⁊ discipul' ꝑseuerās in orōe. Habuit ex fortitudine per magnanimitatē Q, v̄ginitatis ꝓpositū assumpsit. Q, assumptū tenuit. Q, rei tā īmēse fidē adhibuit. Nos v̄o q̄ttuor p̄rogatiuas q̄s btūs ber̄. carnis appellat. oīb⁹ marie p̄rogatiuis p̄ponētes. de octo reliquis mediāte gr̄a virginis alio ordine disseremus.

Berñ. Bartholomeus apl's p Prima igit̄ marie p̄rogatiua s̄m btm̄ ber̄. ē ⌊q̄ ip̄a fuit virginitat⁹ p̄miceria.⌋ A Bartholome⁹ enī apl's dicit manifeste. q̄ p̄ma vouit v̄ginitatē. Et iō p̄ma. q̄r ante eā nulla. Nec timuit maledictū illd̄ q̄d erat scp̄tū exod̄. xxiij. et deuter̄. vij. vbi ꝑ bñdictōe dicit̄ obediēti. Nō erit apud te sterilis vtriusq̄ sex⁹. Unde a ꝯrijs sterilitas ꝑ maledictōe reputabat̄ in lege. Erat enī tp̄e legis opprobriosa v̄gītas ꝓpter adiūctū. i. sterilitatē. Uñ filia iepte fleuit virginitatē suā. Judicū. xi. Et erat maledictio ista opprobrij. Nā opprobriū et vilitas erat mlieri sterilitas sua. Uñ dicit elizabeth cōcepto iohāne Lu. i. Sic fecit mihi dñs in dieb⁹ q̄b⁹ respexit auferre opprobriū meū inter homīes. Sil'e dixit rachel nato ioseph Gen̄. xxx. Sed hāc maledictōem. hāc sterilitatē. hoc opprobriū. hūc cōtemptū. cōtēpsit maria. vt deo offerret gratissimū sacrificiū virginitat⁹ absq̄ om̄i hūano p̄cepto. ꝯsilio. ⁊ exē

Berñ. plo. sola inspiratōe spūssancti. sicut dicit btūs berñ. Ratōe aūt hui⁹ voti appellat̄ ip̄a virgo virginū. q̄si virginitat⁹ signifera ⁊ exēplar. Sed q̄r dñs dixerat. i. Regū ij. Quicūq̄ honorificauerit me gl'ificabo eū. Nec poterat esse mēdax. fecit q̄d ꝓmiserat. et gl'ificauit honorificātē se. Et ne ex oblatōe virginitat⁹ remaneret in opprobrio sterilitatis. sicut ip̄a nouū fecerat in terra vouēdo v̄ginitatē. et sic in ip̄a nouū fecit sup̄ terrā. q̄d nouū tota terra. q̄d nouū tot⁹ nō capit orbis. Hiere. xxxi. Creauit dñs nouū sup̄ terrā. femīa circūdabit virū. Hoc totū habes expositū lib̄. iiij. titulo. xiij. de gl'ioso ꝯceptu virgīs. Et q̄r ꝑ amore virginitatis maledictū sterilitatis ꝯtēpsit. sūma bñdictōe remunerata est in ꝯceptu saluatoris. dicētib⁹ illi angelo et elizabeth Lu. i. Bñdicta tu in mlieribꝫ. vl' inter mlieres. Et ꝑ illa maledictōne de qua nō curauit. tā ineffabiliter meruit bñdici. Illis enī q̄ maledicta hominum nō reputāt ꝓpter deū. retribuit ip̄e bñdictōnē ꝑ maledictōne. Matth. v. Beati est⁹ cum maledixerint vobis homines. In p̄s. de amatorib⁹ mūdi. ⌊Maledicēt illi⌋

Origeñ. id ē iusto ⌊et tu⌋ dñe ⌊benedices.⌋ Origenes. Qui bñ agit ⁊ iniuste maledicit̄. premiū illi ꝑ maledicto reddet̄.

Magr hu go ō scō victore.

Magister Hugo de scō victore. Notandū q̄ ꝑmo qñ factus ē mūdus ꝑ creatorē benedicta est fecūditas generis. i. vt mltiplicarent hoies. Postea qñ ab vno ppło tñ agnitus est deꝰ ꝑ legē maledicta ē sterilitas vt mltiplicarent fideles. Postremo qñ instabat tpus in q̄ nūc ab oīb gentib deꝰ colit. bñdicta est virginitas. vt ad vitā celibem a carnis opa cūcti puocent. Nec fecūditatē carnis meritū. nec sterilitatez dicimꝰ esse culpā. nec ꝑ multitudinē filiorū. sed ꝑ merita virtutū antiq̄ vl moderni dño placuerūt. Nec ideo sterilitatē carnis maledictā i lege. vt cā dānabilē lex ostenderet apud deū. q̄ nꝑ oꝰ vt eo tpe qñ successio generis in mltitudine filiorū q̄reba tur. cā apud hoies infructuosam ⁊ ob ħ q̄dāmodo inhonoratā demōstraret. Nō g culpāda est virgo maria nec accusanda de ꝓtēptu legis in q̄ sterilitas maledicitur. imo sola singularit laudanda q̄ ꝑma legis ꝓba nō carnaliter sapiēda ꝓsiderās elegit abiectio plebis in terra fieri ⁊ opprobriū hoim. vt ꝑ mūdicā integritatis i celo fieret socia ągelorꝫ. Et pulcre ꝑma inter femīas ꝑ amore castitatis maledictū legis i carne sua sustinuit. q̄ illū et carne sua paritura erat. q̄ ipe in carne sua ad Gal. iij. maledictū legis ꝑ nob suscipiēs nos a maledicto legis liberauit. Uñ merito ei soli datū est. vt filiū dei pareret ⁊ ꝓgo ꝑmaneret. vt q̄ ꝑma fecūditati carnis virginitatē ꝑtulit. nūc ⁊ fecūda sit in carne. et integra in virgitate. Si aūt q̄rat. quare post votū ꝓginitatis maria virū habere ꝓsēsit. cū ꝓpositū virginitatis nūq̄ mutauerit. nec in carnalē ꝓsensit copulā. potest sic responderi. Quia ꝓpter ħ virū habere ꝓsensit. vt celaret ꝓpositū eius. approbāte hoc ipm ioseph ⁊ idē ꝓponēte. Aut si forte hui ꝰ ꝓpositi nō erat ꝓsciꝰ ioseph. q̄ fieri potuit gentib suis nuptias ei imperātibꝰ inobediēs esse timuit. ⁊ ob ħ viro nubere ꝓsensit. speciali ꝑ spiritū sanctū q̄ eā a ꝓncipio castitatis amore accēderat fiducia ꝓfirmata. ⁊ spe quā in deū habebat nō dubia. q̄ eam diuia misericordia ita custodiret. vt posset et voluntati parētū in matrimonio cōtrahēdo obediētiā exhibere. ⁊ tñ nihil in mrīmonio eodē impedimēti inuētura esset ꝑ q̄ votū virgitatis frāgere cogeret. Suscepit g cōiugiū. sz non mutauit virginitatis ꝓpositū. Et q̄ castitatē dilexit. ⁊ obediētiā tenuit. inuēta est in ea ⁊ sine detrimēto virgitatis coiugal sanctitas. et sine opprobrio sterilitatis fecūda ꝓginitas. Sic ⁊ bt̄us abrahā fidei ⁊ obediētie forma ⁊ exēplū. filiū quē acceperat et sara in repromissiōe q̄ in eo bñdiceret semē eius. immolare dño sine mora voluit. sciēs q̄ ⁊ si ꝑ hūmanā rōem ꝓmissiōi ꝓtraria dei iussio videret. tñ q̄ deo nihil est impossibile. cū obediētia iussiōis posset impleri ꝓmissio. Sicq̄ factū ē. vt ⁊ deuotio obediētie q̄ deo iubenti parere nō distulit inueniret meritū. ⁊ fides qua de ꝓmittēti credidit ꝓmissiōis fidelis ꝓsequeret effectū. Ita etiā hic fieri potuit. vt bt̄a maria deo ꝓmēdans omne desideriū suū. tantā in ipo fiduciā habuerit. vt indubitāter crederet ⁊ parētib se debitā obediētiā posse exhibere. ⁊ votū castitatis cuiꝰ solus ipe ꝓsciꝰ erat quēadmodū vellet eo patrocināte inuiolatū ꝓfuare. Sz sine ita sine ita factū sit. nos q̄dem nullatenꝰ ambigere debemꝰ bt̄am mariā certa ac rōnabili causa post votū ꝓfuāde virginitatis ꝓpositū q̄z ꝓtinētie. ꝓiugū sacramētū suscepisse. et tñ virginitatis ꝓpositū nō mutasse. ꝓpacite nomē sumpsisse cōiugis. ⁊ pseuerāter votū tenuisse integritatis. Itē votū ꝑpetue ꝓginitatis se fecisse innuebat maria respōdēs ągelo filiū nūcianti. ¶Quō fiet istud quoniā virū nō cognosco. ¶Istō quomodo nō est dubitatōis. sed āmiratōis. vt sit sensus. ¶Quomodo fiet istō q̄niā virū nō cognosco. ¶i. admirabili mō fiet. et vere admirabili. ¶Beda. Quomodo inq̄t fieri p̄t vt ꝓcipiā pariq̄z filiū. que i castimonia virgitatis vitā ꝓsūmare disposui. Quasi diceret. Propositū habeo virū nō cognoscere. ꝓpositumz habeo virginitatis decus vsq̄z i finē inuiolatū custodire. Quomodo si diceret q̄s. vinum nō bibo. non possum calicem hunc gustare. hoc est. cuia votum habeo virum non bibere. non possum calicem hunc gustare. Tale est illud. ¶Nazarei comam non incidūt. id ē votū habēt nō incidere. Nec dicit. virū non cognoui. hoc enim nihil impediret virginē sponsatā. et virū cogniturā. filiūq̄z paritura. sed virginē nō ꝑmansurā. Et angelus ¶Spūssanctꝰ supueniet in te. et virtꝰ altissimi ob umbrabit tibi. ¶Noli inquit ꝓpter ꝓpositumz ꝓginitatis de ꝓmissiōe plis diffidere.

[Spūssanctus supueniet in te] Cōcipies filiū nō a viro/sed a spūsctō. Promissio quidē mea implebit̄.sed tamē ꝓpositū tuū nō violabitur. Tu vouisti virū non te cognitura.ꝛ ego p̄dico filiū te pariturā. Et idcirco miraris/ne forte vel ꝓmissio cassa sit ꝑmanente ꝓposito.vel ꝓpositū violet̄ si impleat̄ ꝓmissio. Nō enī possibilitas nature hoc sufficit. aut ratio humana hoc cōprehēdit.vt pariat virgo. intacta generet.et sine ope carnis caro ꝓcedat ex carne. Idcirco miraris.quō fiet istud.quia virū nō cognoscis. Nā interim quātū in te est nihil inuenire potes cur de tua ꝑseuerantia debeas dubitare.ꝛ ob hoc queris quō de mea possis ꝓmissiōe confidere. [Quō fiet istud.quoniā virū nō cog̊sco. Spūssctūs supueniet in te/et virt⁹ altissimi obumbrabit tibi] Noli ꝓpter ꝓpositū de ꝓmissione diffidere [qꝛ spūssanct⁹ supueniet in te] Noli ꝓpter ꝓmissionē de ꝓposito formidare. [qꝛ virt⁹ altissimi obūbrabit tibi. Spūssctūs supueniet in te] ne ꝑ coitū corrūpat̄ integritas tua. [Virtus altis.obumbra.tibi] ne ꝑ libidinē polluat̄ castitas tua. [Spūssctūs supue.ī te.ꝛ virtus altis.obum.tibi.] Ministrabis substātiā/et nō senties cōcupiscētiā. Non suscipies semē ex viro.et fecūda fructū ventris germinabis in filio. Noli g̊ dicere. [Quō fiet istd̄ qm̄ virū nō cog̊sco.] quia ꝑ virū h̄ nō fiet/sed ꝑ spiritūsanctū [Spiritus enī sctūs supueniet ī te.ꝛ virt⁹ altissimi obum. tibi.] Ecce habem⁹ mariam despōsatam ꝟginē.et tamē adhuc in ꝓposito ꝟginitatis ꝑmanentē.veraciter d̄spōsatā virginē.nec min⁹ veraciter ī virgitat̄ ꝓposito ꝑmanētē. Hucusq̄ mgr̄ hugo.

Nouerat siq̄dem gl̄iosa ꝟgo diuinit⁹ inspirata filiū dei desiderare ꝟginitatē in q̄ pasceret̄. Unde de ip̄o dicit̄ Cāti.ij. Qui pascit̄ inter lilia. Et ideo vouit ꝟginitatez. quasi hocip̄o diceret. Lilia desiderabat.lilia ei exhibeo.i.duplicē virginitatē.s.mētis ꝛ corpis. Qd̄ notat̄ ꝑ h̄ q̄ dicit̄ [inter lilia] Et h̄ est qd̄ apl's dicit .ij.ad Chor̄. xi. [Despōdi vos vni viro virginē castā exhibere christo.] Cū ei dixisset [ꝟginē] noluit subsistere.sz subiūxit [castā] vt sic innueret ip̄m req̄rere duplicē castitatē.nec vnā sine altera eidē cōplacere. H

Itē ratōe hui⁹ voti quod ip̄a p̄ma emisit dicūt ei Judith.xv.ioachim ꝛ oēs sacerdotes.i.filius dei et oēs sancti. [Tu gl̄ia hierusalē].i.sanctorū. [tu leticia isr̄l].i.angelorū. [tu honorificētia ppl̄i tui].i.totius generis hūani. [q̄ fecisti viriliter] votū virginitat̄ emittēdo p̄ma. [ꝛ ꝯfortatū est cor tuū.eo q̄ castitatē amauer̄ ꝛc̄.] Hāc autoritatē ꝑoptime expositā habuisti lib̄.i.titulo.bñdicta tu in ml̄ieribꝫ.circa medium capituli sexti. I

Bern̄. Secunda marie p̄rogatiua s̄m beatū bern̄. est [Q, facta est sine corruptōe fecunda.] Quicq̄d ꝑtinet ad hoc priuilegiū habes li.iiij.titulo.xij.de ꝟgīali fecunditate marie.ꝛ titulo.xiiij.de cōceptu virginis.ꝛ libro.xij.particl̄a.ij. vbi agit̄ de p̄mo delectabili orti ꝯclusi.vbi multipliciter exponit̄ illd̄. Spūssctūs supueniet in te.ꝛ ꝟt⁹ altissimi obumbrabit tibi.

Bern̄. Tercia marie p̄rogatiua s̄m btm̄ bern̄. [Q, fuit sine g̃uamīe grauida] Hec autē p̄rogatiua demōstrat̄ in hoc.sicut dicit btūs bern̄.q̄ ī ip̄o sue ꝯceptōnis initio qñ cetere ml̄ieres miserabili⁹ affligunt̄.maria tota alacritate cōscēdit ī montana cū festinatōe/vt elyzabeth mīstraret.quā ab angelo audierat ꝯcepisse. Et notabiliter dicit̄.cū festinatōe.i.nō lento gradu/sicut mos ē aliq̄ onere g̃uatoruz. Ostendit̄ etiā ꝑ h̄ q̄ ascendit ī bethleem imminēte iā partu.portās in vtero p̄ciosissimū illud depositū.portans illud on⁹ leue.portās a quo portabat̄ infantē.portās sez inq̄ntū erat homo/a quo portabat̄ inq̄ntū erat deus.sub quo curuant̄ qui portant orbē. Job.ix. Qui portat oīa ꝟbo virtutis sue. Ad heb.i. Et ita patet q̄ corpus quod christ⁹ assumpsit de ꝟgine.aut fuit sine pōdere.aut corp⁹ virginis a q̄ portabat̄.et postea similiter vndas maris quo pond⁹ corpis sustinere possent sua potentia solidi⁹ confirmauit.

Bern̄. Quarta marie p̄rogatiua s̄m btm̄ ber̄. [Q, fuit sine dolore puerpa.] Et hec q ꝑpendit̄ ex eo q̄ natū filiū statim pannis inuoluit.ꝛ in p̄sepio reclinauit.cū alie matres ꝑsepe ꝑeant in puerperio.aut vix remaneāt semiuiue. Et h̄ est quod sedulius ꝛhetor romane ecclesie in suo pascali ope ait inter cetera. Infans A

Seduli⁹

rhetor romane eccl̃ie i suo pascali oꝛpere

nãq; paruus ac maximus. emẽbris sc̃z ꝛ etiguus coꝛpe. sed p̃celsus deitate. p̃ hoꝛspitalis tẽpli sincerã defluens castitatẽ. nõ lesit coꝛpꝰ absc̃edens. quod nõ leserat cũ veniss̃et. Ideo canit eccl̃ia in natali. ℒ Nesciens peperit sine dolore ⁊ .i. sine naturalĩ lesione ⁊ saluatoꝛẽ seculoꝝ. ⁊ Ad hoc etiã innuendũ dictũ est marie ab angelo luce. i. ℒ Ecce ꝯcipies in vtero ꝛ paries filiũ ⁊ sine parturitõe media. In alijs enĩ mulieribꝫ parturitio media est int̃er ꝯceptũ ꝛ partũ. in virgine aũt sec̃ḳ partus ĩmediate. Et hoc ẽ qꝺ dicit Isa. lxvi. Anq; parturiret pepit ꝛc̃. Quis audiuit vnq; taleꝫ

Rich. de sc̃õ vict. Magister richardꝰ de sc̃õ victoꝛe. Ideo eua nõ peperit sine doloꝛe. qꝛ nõ cõcepit sine libidine. Libido sane causa est doloꝛis. ꝛ doloꝛ effectꝰ libidinis. Et effectu igitur causa innuit. in eo q; ei dicit. In doloꝛe paries filios. Ecõuerso autẽ siue ecõtrario in cõceptu v̄ginis et sublatõne causę ꝑpendit ipius effectus sublatio. Que enim cõcepit cũ virginitate. cõcepit sine libidine. et que cõcepit sine libidine. ꝛ poꝛtauit sine grauamĩe. cõsequenter pepit sine doloꝛe. Et qꝛ cõceptus sine ꝯcupiscentia. et parturitio sine p̃ssura. Nam si ceteraꝝ moꝛe mulieꝝ cũ cõcupiscẽtia et defloratõe cõcepisset. maledictõi eue vtiq; subiacuisset. ꝛ moꝛe ceteraꝝ mulieꝝ in doloꝛe et tristicia peperisset. B

Ambro. Propter ß etiã dicit Ambro. in hymno. Ueni redẽptoꝛ gentiũ. ostẽde partũ virgis. miret omne seculũ. talis decet partꝰ deũ. Non dicit. ostẽde ꝯceptũ virginis. sꝫ partũ. qui tantus et talꝭ est vt et deũ deceat. et in quo oĩe seculũ ꝺbeat admirari. Jõ etiam dicit ℒ ostende partũ virginis ⁊ qꝛ in partu pl̃ꝰ aliq̃d declarat̃ q̄ ĩ ꝯceptu. In cõceptu nãq; virgo sine coitu ḡuidatur. in partu v̄ꝺ tota v̄ginis incoꝛruptio ostẽdit̃. sc̃z q; virgo ante partũ. et in partu. ꝛ post partũ. Uñ ter dicit̃ porta clausa Eze. xliij. Et optat ergo ambroſi. vt partꝰ hic ostendat̃ ignoꝛãtibꝫ eũ. Quia si btã virgo pepisset in soꝛdibꝫ ꝛ doloꝛe. nec deũ deceret talis partꝰ. nec esset ĩ eo qꝺ mũꝺ ꝺeberet admirari. sꝫ in quo ꝛ cũ q̄ lugeret. quod absit.

Aug⁹. Itẽ aug⁹ in epl̃a ad eph̃. explanãs illꝺ v̄bũ p̃s. Deus vltionũ libere egit. Quia christus sol⁹ inter omnes liber fuit a culpa. ideo libere egit in nasc̃ẽdo libere et maria. Quod etiã ostendit p̃s. dicẽs. Et ipe tanq; sponsus ꝓcedẽs de thalamo suo. id ẽ et vtero v̄ginali. ℒ Christꝰ enim tanq; spõsus alacer exultãs. et totus festiu⁹ ad ducendã vxoꝛẽ. i. cõiungendã sibi eccl̃iam in sua natiuitate ꝓcessit de thalamo suo. i. vtero v̄ginali. qui puius factus est sibi soli. Hec audiẽdi sũt illi. ĩmo velut sceleratissimi heretici puniẽdi. q̄ dicere audẽt q; tũc doloꝛibꝫ afflixerit matrẽ suã. coꝛruperit viscera. violauerit pudicitiã. gemitus auerit. mlt̃iplicauerit tristicias vl̃erum nas. Hec aliter de thalamo suo ꝓbabiliter diceret̃ ꝓcedere tanq; sponsus. q̄ iocundus ꝛ alacer. hilaris et festiu⁹. ꝛ iocũda circũseptus familia. ꝑpulsato ab hoſpitio suo nubilo toti⁹ tristicie. inueniri desiderat ꝛ videri. Et ad ß signãdũ hoza q̄ sponsus hic ꝓcessit de hoc thalamo in sua natiuitate. pastoꝛibꝫ annũciatũ est ab angelis gaudiũ magnũ. ꝛ cantatũ. Glia in excelsis deo ꝛc̃. Luce. ij. C

Quinta marie p̃rogatiua ℒ O, virgo ꝛ mater. quod nulla alia. ⁊ Unde ĩ figura eius dicit̃ de iudith. xi. eiusdẽ. Non est talis mulier sup terrã ꝛc̃. Et ꝺ ipa dicit Seduli⁹. q; gaudia matris habẽs cũ virginitatis honoꝛe. nec p̃mam similẽ vsa est. nec habere sequentẽ. Ipa est enim terra fluẽs lacte fecũditatis. ꝛ mel le virginitat̃. que nõ est terrene vite. sed celestis. sicut dicit hieronym⁹. Unde dominꝰ ĩpropeꝛat iudeis illꝺ ineffabile beneficiũ qꝺ recipe noluerũt. nec adhuc recipiũt Ezech. xx. Dedi eis terrã fluentẽ lacte et melle p̃cipuã omniũ terraꝝ. Terra hec beata virgo. Quere lib. viij. titulo. i. de terra.

Seduli⁹

Hiero.

Extra. ℒ O, virgo ꝛ mater dei. quod nulla alia. ⁊ In hui⁹ enim p̃rogatiua dignitatis nõ cõmunicat ei homo. nõ angelus. nõ aliq̃ creatura. sed sola cũ ꝺo patre dicere potest filio dei. Fili⁹ meus es tu. Ipa etiã sola dicere potest de chr̃isto homine illud gene. ij. Hoc nũc os ex ossibꝫ meis. et caro de carne mea. Uñ et dicit ei fili⁹ Job. x. Pelle ꝛ carnibꝫ vestisti me. ossibꝫ ꝛ neruis cõpegisti me. Qꝺ fuit ꝑprie. quãdo ipa cõsensit q; filius dei caro fieret in ea ꝛ ex ea. qñ videlicꝫ respõdit angelo. Fiat mihi ſm verbũ tuũ. Ideo dicit̃ Gene. ij. et. i. ad Ebꝛ. vi. ℒ Erũt A

duo .i. christus ⁊ maria in carne vna .virginali. qz mater ⁊ filiꝰ vna caro. Ideo
Bern. etiã dicit btus ber. Nec est virginis nre gl'ia singularꝭ ⁊ excellens ꝓgatiua ma/
Anselmꝰ rie./ q filiũ vnũ eundẽq; cũ deo patre meruit habere ꝯmunẽ. Anselmꝰ cant. Deus
filiũ suum quẽ solũ de corde suo equalẽ sibi genitũ tãq; se diligebat./ ipm dedit ma
rie. ⁊ ex maria fecit sibi filiũ. nõ aliũ./ sed eundẽ ipm. vt naturaliter esset vnꝰ idẽq; fi
lius cõmunis dei ⁊ marie. Idẽ sup illud Intrauit iesus in quoddã castellũ Lu. x.
Quoddã .i. singulare castellũ virgo maria fuit. qz singulariter et virgo ⁊ mater
dei extitit quod nulla alia. Et si enĩ aliq̃ alia virgo possit esse ⁊ mater./ qđ est im/
possibile. etiã sic virgo maria erit singularꝭ. qz vnicũ dei filium genuit. Qui sicut
est vnicus vnico patri. ita est vnicꝰ vnice matri. Et ideo nulla etiã si virgo pareat./
vel eundẽ vel talẽ generabit. Et nota q magnũ ⁊ laudabile fuit marie fuisse vir B
ginem. Sed maius ꝑ omnem modum ⁊ mirabilius in virginitate fuisse fecũdaz.
⁊ post euacuatõem vteri habuisse vterũ sigillatũ. Et hec fuit gratia sup gratiã. Ec
clesiastici. xxvi. Et nota super Maximũ autẽ ⁊ ineffabile fuisse matrẽ dei. A secu
lo enĩ nõ est auditũ./ q aliqua mlier excepta maria dicere đo poterit. filiꝰ meꝰ es tu.
Et ecce hoc sub sole recẽs ẽ./ quicq̃d dixerit salomõ eccliastes. i. In memoria triũ
supdictorũ instituit sapientia grecorũ vt ĩ ẏconijs qs ad imaginẽ btẽ virginis de/
pingunt supscptionẽ triũ nominũ imponãt ĩ hũc modũ. Virgo dei mater. Tamẽ
apud eos est vna dictio theotocos. apud nos ẏo due.

Eprima Oꝫ peccare non potuit erquo filiũ dei ꝯcepit. Vñ ⁊ dicit Ecci. A
xxiij. Et sic in syon firmata sum. Prius aũt dicit Coram ipo ministraui. Et
sic ministrãdo scz quãdo nominaui me ancillã. in ipo momento ꝯsensus mei
quẽ exposui dicens. fiat mihi fm verbũ tuũ. cõcepto saluatore firmata sum. i. i bo
no ꝯfirmata. ⁊ hoc in syon. i. militãte eccl'ia adhuc posita. Quod fuit mihi ꝓpile/
giũ speciale. Alĩ enĩ sancti nõ in hac vita sic firmanꝭ vt de cetero peccare non pos/
sint. sed tm in supna hierusalẽ. Et ẏ multipliciter psuaderi ꝑt et ꝓbari.

Primo. Quia spũssanctꝰ supueniẽs ĩ eam. ⁊ ei obumbrãs virtus altissimi. extinxit B
in ea carnalẽ cõcupiscentiã. et abstulit cordis ignorãtiã. que sunt due radices pcti.
Filius etiã dei qui ignis ꝯsumẽs est. ad heb. xij. ĩ fine. in eã descendẽs./ cõsumpsit
in ea ignorantiã. sicut lumen ignis ꝯsumit tenebras. ⁊ virtus altissimi. s. idem filiꝰ
dei obumbrauit ei. ⁊ cõtra omne incentiuũ peccati ꝑstitit refrigerium. Vel aliter.
Rich. de Sicut dicit mgr richardus de sctõ victore. Si lucida fuit nubes q̃ obumbrauit
sctõ vic. discipulos Mat. xvij. Luce. ix. ⁊ Marc. ix. cũq; lucida fuit nubes gratie q̃ obũbra/
uit matrẽ christi. Sed si illud vmbraculũ qđ fecit ei filiꝰ vl' spũssctus lucidũ erat.
ergo ⁊ lucẽ ⁊ vmbrã exhibebat. lucẽ ad depellendã ignorãtiã. vmbrã ad extinguen
dam ꝯcupiscentiã. Mira illa obumbratio spũssancti. que sub vno momẽto deter
sit ⁊ extermiauit a ẏgine tã ignorantiã boni./ cũq; cõcupiscentiã mali. Quã itegre in
ea ꝯcupiscentia extincta fuerit./ ꝓbat pfecto q cũ virginitatꝭ integritate postmodũ
cõcepit ⁊ pepit. Quã pfunde illuminata fuerit./ ꝓbat q illud tãte pfunditatis sacra
mentũ tã veraciter tã velociter credidit./ qđ huius mũdi sapientib⁹ vir tãdẽ aliq̃
ꝓtot ⁊ tanta miracula psuaderi potuit.

Secõ. Quia plena erat gra spũssancti. ⁊ ita nullus locus vacuus q̃ peccatũ posset E
admitti. qz in pleno nõ potest plus recipi.

Tercõ. Quia nũq; ea reliq̃t spũsctus. ⁊ ita nũq; accessũ ad illã habuit spũs malignꝰ

Quarto. Quia christꝰ lux ẽ. sicut dicit ipe. Ego sum lux mũdi. Joh. viij. Itẽ prima
Joh. i. Deus lux ẽ./ et tenebre nõ sunt in eo vlle. Peccata ẏo tenebre sũt. Vñ Joh.
iij. Dilexerũt homes tenebras plꝰ q̃ lucẽ. Nõ est aũt ꝯuentio christi ad belial vl' lu/
cis ad tenebras. ij. Exod. vi. Idcirco marie đr Sophoñ. iij. Filia hierusalẽ./ auer
tit inimicos tuos rex israel. dñs in medio tui. nõ timebis malũ vltra. Malũ. s. cul/
pe venialis vl' mortalis. Ipa enĩ erat sicut vitrũ qđ illumiatũ a sole nõ recipit nu/
billũ. Ideo ei ꝯpetit qđ de sapiẽtia đr Sap. vij. Sincera est./ ⁊ ideo nihil inq̃natũ
incurrit in illã. Quia impossibile erat eã posse peccare decetero.

Quinto. Quia ipa erat triclinũ trinitatis. Pater potẽs cui cõpetit vis irascibil'. re. D

borabat eam ꝓtra extollentiã ſupbie. Filius ſapiẽs. cui rõnalis./cõtra inſipiditatẽ totius voluptatꝭ ꝑue. Spũſſctũs cui ꝓcupiſcibil'./cõtra venenum totius malicie. Omne ꝙ ꝓcm̃ ab hac triplici mala radice habꝫ originẽ. ſicut ꝺr. i. Joh. ij.

Sexto. Quia habebat gabrielẽ ad ſui cuſtodiã deputatũ. qui iterꝑtat̃ fortitudo ꝺi. Quo patrocinãte nihil in ea ꝑficere poterat inimic⁹. nec ei nocere iniq̃tatꝭ fili⁹ ap ponebat. Nec ſolũ vnicũ angelũ. ſꝫ credit̃ q̃ infinitos. Vñ ei dicit̃. Angel' ſuis de⁹ mandauit de te. vt cuſtodiãt te in oĩbus vĩs tuis. ſcꝫ cogitatõibus. locutõib⁹. actiõnibus. et huiuſmodi.

Septimo. Quia ipa dicit̃ electa vt ſol Canti. vi. Quẽ nec ignis ꝓburit. nec aq̃ emollit. nec gladi⁹ ſcindit. nec fetor corrũpit. nec vitrũ obſiſtit. ⁊ ita eſt incorruptibilis. Similiter maria exquo electa ẽ in matrẽ ſolis iuſticie. ⁊ nouus quidẽ ſol facta eſt ab eo qui fabricat⁹ eſt aurorã ⁊ ſolẽ. Si vero aliq̃s dicat q̃ vel poſt partũ peccare potuit. Reſpõdendũ eſt. Quia ⁊ ſi fili⁹ dei nat⁹ eſt ex ea./de⁹ trinitas nunq̃ receſſit ab ea. De iſta ꝓfirmatõe dicit ipa. Et ſic in ſyon firmata ſum ⁊c. Libro. iiij. titulo. xxvij. de ſctitate marie. Jtẽ illud. Tenuiſti manũ dexterã meã. Quere ibidẽ.

Octauo. Quia maria tota erat celũ./ qđ diſſimilia nõ recipit. ſcꝫ vicia cũ virtutib⁹. De quo celo dicit̃ in ps. ⌊Domin⁹ in celo⌋. i. in brã ꝙginẽ⌊parauit ſedem ſuã⌋ miſterio ſpũſſancti. Jtem ꝺ ipa dicit̃ ſub appellatõe ſupne hieruſalẽ Apoc. xxi. ⌊Nõ introibit in eã aliq̃d coinq̃natũ. ⁊ faciens abominatõem ⁊ mẽdaciũ ⁊c. aliq̃d⌋ ſcꝫ ⌊co inquinatũ⌋ per ꝓſenſum in cogitatõe. vl' ⌊faciẽs abominatõez⌋ in actõe. ⌊et mendaciũ⌋ in locutione.

Nono. Quia ipa erat ortus cõcluſus. cantic. iiij. ꝓ quẽ trãſire nõ adꝟciebat incircũciſus ⁊ immũdus. Jſa. lxv.

Etaua⌊O⌋ vniuerſas ⁊ ſingulas ꝙtutes ⁊ dona gr̃aꝝ habuit in ſuplatiuo gradu. cũ alij ſancti ſinguli ſingulas⌋ Vñ noe dicit̃ iuſt⁹. Abrahã fideꝫ. Joſeph caſtus. Moyſes manſuet⁹. Job patiẽs. Dauid hũilis. Salomõ ſapiens. Helyas zelator. legꝭ. et hmõi. Vñ ꝺ q̃libet ſancto ꝓfeſſore canit̃ illꝺ eccl. xlvij. Horreſt inuẽtus ſil'is illi ⁊c. Quia q̃libet illoꝝ ꝑcellebat alios ſanctos ſui tꝑis in aliq̃ ſpeciali ꝙtute. Nota q̃ iſtud dicit̃ de ſanctꝭ tꝑaliter ⁊ particl'ariter. In tpe enĩ ſuo nõ habuit abrahã parẽ ĩ fide. nec yſaac in obediẽtia. nec ioſeph in caſtitate. nec moyſes in mãſuetudiẽ. nec iob in patiẽtia. nec dauid in hũilitate. nec helyas ĩ zelo. Apoſtoli ꝙ dñi exceſſerũt oĩes in virtutib⁹ iſtis ⁊ aliꝭs. Sed beata ꝙgo ſupergreſſa ẽ oẽs ſanctos veteris ⁊ noui teſtamẽti. nõ in q̃buſdã./ſed in ſingulis virtutib⁹. Vñ dicit cãti. vij.⌊Oĩa poma noua ⁊ vetera dilecte mi ſuaui tibi⌋ Virtutes ⁊ opa virtutũ appellant̃ poma. ꝓpter refectõez./q⁹ ſunt cib⁹ anim̃aꝝ. ꝓpter ſanitatẽ. cib⁹ enĩ ſunt infirmitatũ. ꝓpter odorem./q⁹ delectãt. cõfortãt. ⁊ refouẽt audiẽtes currẽtes ĩ odorib⁹ hmõi vnguẽtorũ. Vñ iob. ix. Dies mei traſierũt ſicut naues poma portãtes ⁊c. Dicit g⌊Oĩa poma noua ⁊ vetera⌋. i. oĩa ꝓuilegia ſctoꝝ noui ⁊ veterꝭ teſtamẽti ĩ me ꝺirecta ⁊ ꝺmaſſata⌊ſuaui tibi⌋ cuſtodiui. ſ. ĩ me. tibi attribuẽſ q̃cq̃d boni habeo ⁊ nõ meritis meis. Quia gr̃a dei ſum id qđ ſũ ⁊c. Et ꝓpt̃ ꝺr. p/uer. xxxi. Multe filie congregauerũt diuitias./tu ſupgreſſa es vniuerſas. Libro. x. titulo. xlij. vbi maria ꝙpat̃ lapidib⁹ pciof. Voluit ſiq̃dẽ chriſt⁹ vt oĩm pulcritudĩ ptĩciparet mater ſua. ⁊ eſſꝫ ml'ier ex oĩb⁹. ſicꝫ ꝺr ecc⁹. vij. Quere lib. iiij. ti. iiij. poſt mediũ. et libro. vi. ti. ix. q⁹ maria ml'ier. Propter ꝓ elegãter dicꝫ q̃dã de ea. Sol luna lucidior et luna ſideribꝫ. ſic maria ꝺ. cre. oĩb⁹. Jtẽ aliꝭ ꝑt iſtꝺ exꝑõi⌊O ĩa poma ⁊c.⌋ Jn q̃ ꝙbo bonoꝝ opeꝝ ꝓſeuerãtia demõſtrat̃ ĩ ꝙgie. Dicꝫ g⌊O dilecte mi./oĩa poma⌋. i. oĩa boni odoris opa q̃ feci./tãl⌊vetera⌋. i. q̃ ex mãdatꝭ legꝭ veterꝭ ꝓceſſer̃t. q̃s⌊noua⌋ q̃ ꝑcepta ꝓduxerũt euãgelica. ſine infectõis macl'a. ſine corruptõis putredĩ⌊ſerua ui tibi⌋ tãq̃s gr̃a exenia ꝑſentãda. Jn ꝓ etiã qđãmodo videt̃ inuere ifantiã ꝙbi qđ caro factũ ẽ in ea. q⁹ pueri diligũt poma. Jtẽ ad ꝓ ꝓuilegiũ ꝑtinet q̃cq̃d ꝺr lib. iij. ti. iij. de ſingl'ari excellẽtia marie. ⁊ titulo. xxi. de diuitiꝭ eius.

Ona⌊O⌋ cum oẽs alij ſancti ⁊ angeli poſſint chriſto ſupplicare ⁊ a deo exaudiri. vñ ⁊ dicit eis. petite ⁊ accipietꝭ. ipa ſola materna autoritate ꝑt ei vt

filio imperare]. Quod signatū ē.iij. Regū.ij. vbi legit salomō qui signat christū re
spondisse bersabee matri sue que mariā figurabat. Pete mater mi. neq; enim fas ē
vt auertā facie tuaz. Ad hoc etiā figurādū.iij. Regū.x. dicit. q; rex salomō dedit re
gine saba oīa que voluit z petijt ab eo. exceptis his q; vltro obtulerat ei munere
regio. Que videlicz regina significabat mariā. Ideo sic oram⁹ eam. Monstra te
esse matrē. Quasi diceret ei. Imperiose z materna autoritate supplica p nobis fi
lio tuo. Itē illō. Ora patrē. iube natū. Dicit autē quidā hoc nō bene fuisse dictū B
Sed mentita est inimicas sibi. Hōne legit. Luc.ij. de iesu q; erat subdit⁹ illis. s. ma
rie. et ioseph ppter mariā. Et ibidē. O, ipa materna fungēs autoritate. corripue
rit filiū dicens. Fili. quid fecisti nobis sic. Et paulo post subiūgit. O, audita cor
rectōe materna patienter z absq; murmure descēdit cū illis nazareth. z erat subdi
tus illis. Non enī euacuabit in patria preceptū illud dominicū. Honora patrē et
matrē Exod.xx. Sed pfectissime adimplebit. Nihilomin⁹ hec oīa intellige de
reuerētia quā dei filius exhibet matri sue. z in subiectōe qua christ⁹ subditus fuit
parentib⁹. formā hūilitatis nobis z obediētie cōmendauit. Nec fuit illa subiectio
necessitatis. sed pietatis. sicut dicit ibidē glosa. z q̄d parentib⁹ debeamus ostendit.
Quere multo plura de hac progatiua lib.i.ca.v.ti.dīs recū. ppe finē capituli.

Item potētia marie ad impetrādū notat hester.v. vbi dixit assuer⁹. Quid vis hester
regina. et que est petitio tua. etiā si dimidiā partē regni mei petieris impetrabis.
In hoc etiā q; dicit Qd vis hester z que est petitio tua. innuit q; nō expectat filius
vt roget mater. imo etiā puenit petitōes eius. fm q; ipe dicit. et fm q; dicit ei ō ve
ris pauperib⁹ Isa.lxv. Anteqū clamēt ad me exaudiā eos. Et illud ps. Preparati
onē cordis eorū audiuit auris tua. De dimidiatōe regni quere libro.vi.titulo.xiij.
q; maria regina.

DEcimal. Ora ipa fuit martyr in aīa. Et gladius doloris q; ptrāsiuit animaz A
eius in vnigeniti passiōe. p amarissimo ei martyrio pputatur. Voluit siqui
dem filius vt omni sanctoz speciositati participaret mater sua. imo vniuersā
sanctorū pulcritudinē excederet. z sicut appellat virgo virginū. ita z martyr martyrū deberet appellari. Quia q̄cquid opabatur i virgine nouū erat. sicut predixerat
hieremi.xxxi. Creauit dīs nouū sup terrā. et Apoca.xxi. Ecce noua facio oīa.
placuit filio vt gloriosior mater existeret. et mirabilior appareret. vt nouo z inaudito martyrij genere decoraret. Et vere nouū z inauditū martyriū. qd mater pas
Hiero. sa est in vnigeniti passiōe in ea pte que est impassibilis. sicut dicit hieronym⁹. Ho- B
uum inquā genus martyrij multis de causis.

Primo. Quia cū alij martyres patiant in corpore. ipa passa est i aīa vel in corde. iu
xta pphetiā symeonis Luce.ij. Et tuam ipius animā ptrāsibit gladi⁹. Sic ex
pone. Tuam ipius. i. tui ipius. vel gladi⁹ ipius tuam animā ptrāsibit. Nō di
cit mouebit lucē rōnis obnubilādo. sed ptrāsibit velut rem immobiliter stantē. nec
resistentē. aut in aliquo vacillantē. Gladius siquidē passionis qui trāsiuit corpus
z mēbra filij. ptransiuit. i. pfecte trāsiuit per cōpassionē animā genitricis. z tūc oīs
plaga fuit tristicia cordis ei⁹. Ecclīastici.xxv. Alij enim martyres z si tormēta sen
tiebant in corpe. interiori tamē consolatōe refrigerabant in mente. Et si eoz corpa
ptrāsibant gladij tormētorū p christo. tñ anime eorū delectabant in christo. Fili⁹
etiā simul patiebat z fruebat. qz fuit in via pphensor. Unde dicit. Prouidebā do
minū in pspectu meo semp. Sed aīa matris torquebat in christo. z totā ei⁹ animaz
Bern. doloris vehemētia possidebat. Bñs bern. Longe enī pl⁹ q̄s martyrē eam nō ime
rito censeam⁹. in qua passiōis sensum excessit ppassionis affectus. cū ei⁹ aīaz ptrā
siuit gladius passiōis. Aīa q̄ppe filij iā nō erat ibi. sed aīa matris nequibat auelli. Fu
it etiā pl⁹ q̄s martyr. qz duplex ptulit martyriū. dū z morte filij vidit. z ei⁹ exēplo
mēbra sup terrā mortificauit. Qd genus martyrij illo nimirū q; membra cedūtur
ferro horroze q̄dem mitius. sed diuturnitate est molestius.

Itē. Sicut nō fuit dolor sicut dolor ille qui trāsiuit corpus et mēbra filij. sicut ipse C
dicit Treñ.i. O vos oēs q; trāsitis p viā attēdite z videte si ē dolor sic⁹ dolor me⁹.

sic nõ fuit dolor sicut dolor ille qui matris viscera per cõpassionẽ ꝑtransiuit. Unde et in psal. notabiliter dicit. ⌊Circũdata varietate.⌋ videlicꝫ tot dolorum quot filium suum videbat patientẽ. Hinc enim videbat caput spinis coronari. Hinc genas auelli. Hinc vultum conspui. Hinc manus ⁊ pedes configi. Hinc os felle potari. Hinc caput expirãtis sup humeꝝ ĩclinari. Hinc latꝰ mortui lãcea apiri. Uere ergo ⌊circũdata varietate⌋ dolorũ. vt vere possꝫ dicere cũ susanna Dañ. xiij. Angustie mihi sunt vndiqꝫ. Et cũ dauid. i. palip̃. xxi. Undiqꝫ me angustie p̃mũt. Et tũc sicut canit eccl'ia ⌊circũdabãt eam flores rosaꝝ⌋. i. infinita martyrioꝝ genera. que figurant̃ ĩ rosis. quaꝝ rubor attestat̃ martyrio. Propter ꝟ etiã appellat̃ ipa rosa plãtata ĩ hiericho. xxiiij. Eccĩ. Hiericho ĩterp̃tat̃ luna. que scd̃am claritatẽ habet post solẽ. et designat beatã virginẽ. que post christũ trãscẽdit omnẽ creaturaꝫ. Rosa vero ruborẽ habet vehemẽtis intensiõis. in quo duo figurant̃. Sũma videlicꝫ amoris ꝑfectio. et martyriũ intẽsissimi doloris. Quãto enĩ diligebat ardẽtius. tãto vulnerata est ꝓfundiꝰ. Unde dicit in cãti. ſm aliã lr̃am quã ponit grego. Uulnerata charitate ego sum. Rosa igit̃ rubicũda. luna vero cãdida est. Et quia gratꝰ est color roseꝰ in cãdore. voluit filius q̃ candidꝰ est et rubicũdꝰ matrẽ sibi ꝑ omnia similari. sicut ipe ꝑ omnia p̃terq̃ in sexu inquãtũ homo similabat̃ ei. ⁊ ideo noluit ipam sine martyrio remanere. Rosa igit̃ in luna. martyriũ mentꝫ in carne virginea. i. in ꝟgine cãdida. que pulcra dicit̃ vt luna Cant̃. vi. Sole enĩ iusticie ꝯuerso in tenebras ꝑ mortẽ corꝑis. cõuersa est hec luna in sanguinẽ ꝑ martyriũ aĩe. Johelis. ij. Itẽ apocal'. vi. Sol factꝰ ẽ niger sicut saccus cilicinꝰ. et luna tota facta ẽ sic̃ sanguis. Uel luna ecclesia. que christo moriẽte cõuersa est in sanguinẽ. qꝛ aspsa sãguine ml'torũ martyrũ. Huius autẽ nouitas martyrij ostensa est Isa. lxvi. Uñ ad mirãs exclamat. Anteq̃ parturiret pepit ⁊c. q̃s audiuit vnq̃ tale? ⁊c. Parturire ꝓprie est ante partũ ⁊ in partu laborare. Parere. fetũ ꝓferre. Maria ꝟo anteq̃ parturiret pepit. quia sicut canit eccl'ia. sine dolore pepit saluatorẽ secl'orũ. Sed lõge post parturijt. qꝛ in filij passione sensit dolores puerpe. Quere titulo de gl'ioso partu virginis sine tristicia ⁊ dolore. ⁊ ibi ꝟ bñ expositũ inuenies.

Itẽ ꝙ nõ fuerit tã amarũ martyriũ aliorũ sanctorũ mãifestissime ptꝫ. Nõ fuit talis filius. Non fuit tal' mater. Nõ fuit tanta caritas. sicut inter matrẽ ⁊ filiũ. Nõ fuit tam indigna mors. Nõ fuit dolor tãtus. Sciebat siquidẽ mater qualis erat filiꝰ. vnde cõceptus. et q̃modo. ⁊ cetera hmõi. Et ideo quãto dilexit teneriꝰ. tãto vulnerata est ꝓfundiꝰ. nihil om̃ino habẽs cõsolatõis. sicut ceteri martyres. vt sup̃dictuꝫ est. sed totũ habẽs tribulatõis. Nam absorpta erant ip̃ius viscera maternis doloribus vltra q̃ hõ vel angelꝰ ꝑpendere possit. nõ tamẽ vsqꝫ ad desperatõneꝫ. Fuit enim dñs patiens matri sue ⌊vmbraculũ meridiani⌋ sicut dicit̃ eccl'iastici. xxxiiij. In meridie sol feruet et claret. Et sol ꝑsecutõis in christi passiõe feruit quasi ĩ meridie. quia nulla euidẽtior vl' grauior potuit esse ꝑsecutio matris. q̃ videre mortẽ vnigeniti filij sui. qui erat scilicꝫ vnicꝰ matri sue. Fuit ergo tũc beate virgini sol ꝑsecutõnis ĩ meridiano. Unde eccl'iastici. xliij. ⌊In meridiano sol exurit terrã. In meridiano⌋ enim passiõis ⌊sol⌋. i. christi ꝑsecutio ⌊exussit terrã⌋. i. terrenos. scꝫ apostolos. q̃ terreni erãt. qꝛ ꝑcusso pastore dispse sunt oues gregis. Zacha. xiij. In sola autẽ beata virgine stetit eccl'ia. nec eã exussit feruor meridiani. Et ita tunc fuit ei filius ⌊vmbraculũ meridiani.⌋ Et iõ vere potuit dicere filio suscitato. Scd̃m multitudinẽ dolorũ meorũ in corde meo fili mi. cõsolatões tue letificauerũt aĩam meã Et videtur ei dixisse filius. Resurrexi et adhuc sum tecum. Uidetur tamẽ ex verbis ip̃ius virginis ꝙ gaudiũ filij resurgentis. dolori matris cõpatientis filio plenarie nõ respondebat. Dicit eĩ mater quasi de his loquẽs Cãticorũ. iiij. ⌊Uadã ad montẽ mirre. et ad collẽ thuris.⌋ Mirrã vocat amaritudinẽ sue ꝯpassionis ĩ filij passione. et montẽ mirre dicit propter acerbitatẽ et cumulũ seu vehementiã doloris illiꝰ. Sꝫ pꝰ dolorẽ subiũgit de ꝯsolatõe ꝓpt̃ gaudiũ resurgẽtꝫ. ⌊Uadã ad collẽ thurꝫ⌋ Thurꝫ fragrãtia. dñice resurrectõis g̃tũ odorẽ d̃mõstrat. cuiꝰ odorꝫ ꝯsolatõeꝫ collẽ thurꝫ vocat. ad quẽ ꝓ dolorꝫ lenimẽto se iturã ꝓnũciat. Per ꝟ aũt ꝙ dic̃

Lmontē mu re ⁊ collē thuris]cū collis sit minor mōte. insinuare videt q̄ tūc dolo/
ri ꝓsolatio nō respōdit. Morientē enī filiū ⁊ morietis dolorē plene vidit. nō autē
plene vidit gloriā resurgentis.

Notādū etiā q̄ in passiōe ⁊ mater filio. /et matri filiꝰ q̄si relatiue ꝓpatiebant. Vñ dic̄ D
Aug⁹. Aug⁹ loq̄ns ad christū. Foderis dñe clauis aspe extra. asperi⁹ intra et ꝓpassione
ꝑginis matris tecū hec oīa participāris. Patiēte siq̄dē filio potuit de matre ꝑtissi
me dici illud Isa. liij. Vere dolores ei⁹ ipa tulit. ⁊ lāgores eius ipa portauit. s. p cō
passionē. Ad ꝓ etiā innuēdū. /stetit mater iuxta filij crucē. Istud inuenies exposītū
lib. iiij. titulo. xvij. de caritate marie ad vnigenitū suū. Et nota q̄ langor ꝺr q̄si lō
gus angor. Nunq̄ enī erq̄ filiū ꝺcepit fuit nisi in langore. Languit enī timore a
natiuitate filij ⁊ sq̄ ad passiōem. /cū semp vitā filij appeti insidijs cogīceret. Lan/
guit dolore toto tpe passiōis. /donec reduuuū recip̄et. Lāguit amore post ascēsio/
nem. /q̄dāmodo pio desiderio felici⁹ sed mirabili⁹ cruciata. q̄ sedentē in celo nō te
neret. Propter hunc tercīū langorē dic̄ ipa Canti. v. Filie hierusalē]i. o vos ꝑtu
tes angelice supnā inhabitātes hierusalē nūciate dilecto]i. filio meo]q̄ amore lā
guco.]Sic enī filiꝰ licet sit sūmi fructꝰ gaudij. tā longi factꝰ est illi causa martirij
vt carissimā ipi⁹ aiam tot ⁊ tā acuti sine cessatōe ptrāsirent gladij.

Attendendū ē igit et iugiter recolēdū q̄ tā deuota coadiutrix extitit ad mūdi redēpti I
onē. vt sicut nō fuit dolor sicut dolor ille quē sustinuit filiꝰ ꝓ mūdi redēptōe. sic ñ
esset dolor sicut dolor ille quē ipa ptulit in corde ꝓ eadē causa. Ꝺō ꝙ attulit mun/
do filiꝰ passiōe. ꝑ et mater mūdo ꝓtulit ꝓuersatōe. reos ⁊ petōres recōciliās ꝓpassi
one. acq̄sita ꝓ partū ipi⁹ toti⁹ mūdi redēptōe. Filio etiā ponēte aiaꝫ ꝓ mūdi salute.
mater ⁊ si nō posuit aiaꝫ ꝓ mūdo. /exposuit tñ. ⁊ qꝺ potuit fecit. Et ꝑ figuratū fu/
erat Een. ij. vbi dictū est de christo nouo adā q̄ ad statū redēptōis mūdi. Nō ē bo
nū hominē esse solū. faciam⁹ ei adiutoriū simile sibi. Hāc sentētiā habes melⁱ⁹ no
tatā. libro. iiij. titulo. xvij. de dilectōne ei⁹ ad vnigenitū. vbi mater stetisse legit iu/
xta filij crucem. Ꝺ Ꝺ

Ad hoc etiā martyriū designādū q̄si quodā ꝓsagio nūcupata est maria. qꝺ interꝑtat K
mare amaꝝ. Quere supā lib. i. ca. iij. de noīe eius. L L ⁊ Ꝺ Ꝺ.

Habes igit causam ꝓmā. /quomodo sc̄z gladi⁹ filij q̄ matris animā ptrāsiuit. /ei
ꝓ martyrio ꝓputatur.

/Secūdo. Quia cū alij martyres passi sint ꝓpter fidem. maria passa est ꝓpter carita
tem. Vñ dicit in cāticis. fm aliā lram quā ponit gregoriꝰ. Vulnerata caritate ego
sum. Et sicut caritas maior est q̄ fides. i. ad Ebor. xiij. maior horꝝ est caritas. sic
marie martyriū q̄ntalibet excellit martyria sanctorꝝ.

—Tercio. Quia alij i corpe. maria i corde. qꝺ plꝰ ē. Ecc̄i. xxv. Oīs plaga ꝺfficia cordis

\Quarto. Quia alij diuersis gladijs martyrizati sunt. maria eodē gladio q̄ filius.
Unde. Tuam ipius animā ptrāsibit gladi⁹.

\Quinto. Quia alij diuersis ictibꝫ. mater eodē ictu q̄ christ⁹ Vñ dictū ē ei Joh. xix.
Mulier. /ecce filiꝰ tu⁹. In his oībꝫ ꝓminet marie martyriū. /martyrꝫ oīm sctorꝝ.

Adecima. Ꝙ in assumptōe exaltata est sup oēs ordines angelorꝝ ⁊ sanctarū A
aiarū]Unde canit in sua assumptōe. Uidi speciosam sic colūbā ascēdētez
Bern. desup riuos aq̄rꝝ]Aq̄ iste sicut dicit brūs ber. fūt ꝑtutes angelice ⁊ celestes
ppli. Aq̄ iste inuitant ad laudes creatoris in ps. Vñ. Aque q̄ sup celos sunt lau/
dent nomen dñi. Duo riui. /angeli ⁊ aie sancte. Uel riui aquarꝝ ordines angelorū.
sc̄z angeli. archāgeli. ꝓncipatus. ꝑtutes. ptātes. dñatōes. throni. cherubin. et sera/
phin. Ita debent enumerari ⁊ ordiari virtutes celorū. ⁊ ordines sanctorꝝ. s. patriar
che. ꝓphete. apli. martyres. ꝯfessores. virgīes. et oēs hmōi iusti. Propter ꝑuilegiū B
enī sue ascēsiōis sup ordines sanctorꝝ vniuersos gloriat ipa canti. i. vbi dic̄. Intro
duxit me rex in cellaria sua. pluraliter. Contētus est enim suo cellario q̄libet ordo
sanctorum et angelorum. id est sua mansione. Sed maria speciali ꝑuilegio in
omnia est introducta. que sicut merita /ita et premia omnium creditur assecura.
vrpote. cui nec continentia virginum. Nec sobrietas confessorum. Nec patientia

martyrū. Nec zelus aplorū. Nec sciētia pphetarū. Nec fides pr̄iarchaꝝ. Nec puritas angelorꝝ credit defuisse. Jmmo etiā sicut meritis sic ꝛ pm̄is supgressa est sanctorū ordines vniuersos. Hieronym⁹. Quātū in terr̄ adepta ē maria gr̄e p̄ ceteris. tātū in celis obtinet gl'ie singular̄. Qđ si nec ocul⁹ vidit. nec aur̄ audiuit. nec in cor hoīs ascēdit q̄ p̄pauit de⁹ diligentib⁹ se. i. ad Thor. ij. q̄d p̄pauit gignēti se ꝛ qđ certū est diligēti p̄ omnib⁹. q̄s loquet̄. Jtē Hiero. Si in domo p̄ris mansiones ml'te sunt. credim⁹ splēdidiorē i sua assumptōe m̄ri filiū ꝯcessisse. Beatus bern̄. Sicut nō fuit i mūdo loc⁹ honestior virginal' vteri thalamo q̄ maria dei filiū in incarnatōe suscepit. sic nec loc⁹ in celo illo glorioſior q̄ matrē fili⁹ in assumptōe sublimauit. Et ꝓpter ß de assūptōe matris ꝯgrue p̄t exponi. qđ ō ascēsiōe filij dicit p̄s. Ascendit sup cherubin. et volauit. vo. sup pēnas vētoꝝ. Ascēdit sup cherubin Jqđ interp̄tat plenitudo scie. q⁹ nulla hūana sciētia attingere p̄t q̄ntū ascēderit. vel ad q̄ntā gl'iam. Hec dicit sup seraphin. licz verū sit q⁹ sup illū ordinē exaltata sit ad dexterā filij. Un̄. Astitit regina a dextris tuis ⁊c. Quia sup seraphin nō ē alio nisi gyrothesia. i. sacer ordo trinitatis. cui ꝯgo subdita ē. Seq̄tur. Et volauit ß est velociter ascendit. Vel Volauit J. i. auolauit ab hūano intellectu. Volauit sup pennas vētoꝝ Jt ß duplicit̄. In p̄senti sup v̄tutes ꝛ merita sctāꝝ aiarū. In assumptōe sup p̄mia angelorū et sanctorū. Anime dicūt venti. Un̄ iob. xxviij. Qui fecit vētis pōd⁹ J. i. aīab⁹ corp⁹. Et forte ꝓpter ß ponit bis Volauit J Dicit g. Vidi speciosam sicut colūbā ascendentē desup riuos aq̄rū J Hec tm̄ sup eos. Iz in altiorē q̄ndā recessum desup eos innuit ascēdisse. Hec determiat q̄ ascēdit. sed vnde. Usq; eo enim eā p̄seqū potuit q̄ ß dixit. extūc q̄si euanuit ex ocul' ei⁹. vt quo ascēderet. vel cape nō potuerit. vl' dicere ei ñ licuerit. Nam sup angelos exaltatā se testat ipa. cū ait Cant. iij. Paululū cū ptrāsissem eos J. s. angelos Inueni quez diligit aīa mea. Tenui eū nec dimittā J Ibi enī dilectū inuenit. vbi posit⁹ ē thronus matri reg̃ iuxta regē. vbi iam ab eo audit cū gaudio. Maria. ecce fili⁹ tuus. Quasi diceret. Ecce quē genuisti. quē in tanta vides maiestate fulgentē. Hā aliquādo ab eodē audiuit i statu lōge alio dici sibi. Mulier. ecce filius tuus. Quis enī ibi esset gaudij loc⁹. vbi nō tantū dissimulabat mater cū ei supponebat alien⁹. ꝛ ꝓpri⁹ filij tollebat. imo dissimulabat ꝛ noticia. cū nō maria sed ml'ier vocabat. Sed hec ꝓma iam abierūt. Jdeo in sua assumptōe cū multo fenore restituta ē ei. ꝛ p̄sentia filij. ꝛ noticia. et affectus. Et dicit ei. Maria. ecce fili⁹ tuus.

Si aūt q̄rat vtrū maiorē gl'iam habuerit maria in sua assumptōe. q̄n caro eius tota sole amicta est. sicut dicit Apocal'. xij. an in ꝯceptōe filij ꝛ impgnatōe sua q̄n ipa carne sua totū solē iusticie amplectebat. Unde Hiere. xxxi. Mlier circūdabit virum. Fateor me ignorare. Mihi tamē videt. salua maiꝝ sentētia. glorios⁹ esse suscipe regē hospitē. q̄ hospitari apud regē. Illa tm̄ gl'ia occultior fuit q̄n regem suscepit. ꝛ om̄is gl'ia filie regis fuit abint⁹. ista manifestior q̄n a rege cū regia magnificentia suscepta est. Illa secretior. ista sollēnior.

Hic debent scribi ratōes et auctoritates que vident asserere q⁹ assumpta fuerit cū corpe. Jstud reliqui cardinali sancte sabine.

Duodecima marie p̄rogatiua attendit in corona glorie ineffabilis. qua coronata est in celis in sua assumptōe. Quādo ver⁹ assuerus q̄ interp̄tat beat⁹ situe beatitudo. et signat christū. dixit hester regine. q̄ interp̄tatur eleuata in popul'. ꝛ signat mariā. que exaltata est etiā sup choros angelorū et omniū beatorꝝ ad celestia regna. dixit inq̄m ei. sicut legit hester. xv. Ascende huc. et tāge sceptrū. Accede huc ꝛ tene sceptrū. Accipe regiā dignitatē. Esto dña celi ꝛ terre. Esto regina ꝛ imperatrix angelorū et hominū. Sede a dextris meis in gl'ia. que semp astitisti a dextris meis seruiēs p̄ eternis Jn vestitu deaurato. id ē in corpe immacl'ato. Justissimū enim erat cū christ⁹ verbū patris fact⁹ esset caro de carne ei⁹. et os de ossib⁹ eius. vt vbi erat fili⁹ ibi esset mater eius.

Jtē ō coronatōe marie dic ei f. li⁹ cañ. iij. Tota pl'cra es amica mea ⁊c J Hoc totū hest exposit̄ lib. v. i p̄n. ō pl'critudie marie. Ergo Vēi coronaber̄ Jm̄l'tiplicā victoria.

videlicz qz triūphastil De capite amana. de ꝓtice sanyr ⁊ hermon ⁊. i. de malicia diaboli .q̄ signat ꝑ caput amana. De mūdana sapiētia. q̄ ꝑ ꝓtice sanyr. De pfidia hereica. q̄ ꝑ vertice hermon. Amana siq̄dem dicit de⁹ vigiliarū. ⁊ designat omnium demonū collegiū .q̄ dente tēptatōis hoiem rodūt. ⁊ sp ad ei⁹ subuersionē vigilāt. sicut dicit iob. xxx. Nocte os meū pforat doloribꝫ Ec si dicat Nocte dū videlicet mihi nō puideo Los meū ⁊. i. robur ꝓtutis mee pforat doloribꝫ ⁊. i. tēptatōibꝫ. q̄ sunt cause dolorū. Et subdit Qui me ꝯmedūt ⁊. s. tēptatores nō dormiūt. sz in mlt̄itudine eoꝝ ꝯsumit vestimentū meū bone. s. cōuersatōis ornamētū. Huic cō cordat petr⁹ dicēs. Sobrij estote ⁊ vigilate. qz aduersari⁹ vester diabol⁹ tāq̄ leo rugiēs circuit q̄rens quē deuoret. Hui⁹ aūt collegij qđ ꝑ amana designat caput ē ille ꝓnceps demonū. cui⁹ caput btā virgo ꝯtriuit. Sanyr interꝑtat auis nocturna que de nocte volat ⁊ videt. et cecat ad solē. Hi sunt pḧi ⁊ sapiētes hui⁹ mundi. q̄ ad lucē diuine sapiētie ceci sunt. ad sapiētiā ꝙ huius mūdi ⁊ ad malicia subtilit vident. de q̄bꝫ dicit Hiere. iiij. Filij insipiētes ⁊ vecordes sunt. sapiētes sunt vt faciāt mala. bñ aūt facere nescierūt. De his triūphat btā ꝓtice ⁊ ꝑ hac victoria coronat. qz peperit sapientiā. ꝑ quā sapiētia hui⁹ mūdi stultitia ꝯprobat. Ipa q̄z coronat De ꝓtice hermon ⁊. i. de capitaneis hereticoꝝ. qz ipa vniuersas hereses interemit in vniuerso mūdo. Hermon interꝑtat anathema vl̄ separus. Hi sūt hereici. de q̄bus sub noīe effraim dicit osee. iiij. ca. ad iudā. i. ad viros fideles ⁊ catholicos. Particeps idoloꝝ effraim dimitte eū. sepatū est cōuiuiū coꝝ. Ec si dicat. Hereticā pfidia pticipat cū idolatria. Tu g̃ vir catholice dimitte eū ne ꝯmūices cū hereticis. Separatū est enī ꝙuiuiū coꝝ nā anathematizata ē hereticoꝝ doctrina pfidia ⁊ falsa religio. Coronat quoq̄z De cubilibꝫ leonū. de mōtibꝫ pardoꝝ qz illos diabolo aufert. q̄ ꝑ eos designant. Significāt aūt cubilia torporē ⁊ mollicies luxurie. Per leōes intelligunt superbi. iracūdi. potētes hui⁹ seculi. q̄s tm velut leones sic emollit luxuria. vt in cubilibꝫ libidinū suaꝝ torpeant ⁊ marcescāt. Un̄ ꝺ mlt̄iere meretrice ꝺr in pab. Multos vulneratos deiecit. ⁊ fortissimi q̄q̄z interfecti sunt ab ea. Pard⁹ ē diuersicolor. et q̄busdā notis distinct⁹ sine macul̄. illos ꝺ signat q̄ bonis opib⁹ mala ꝯmiscēt. q̄s ꝑ colore diuerso dns arguit ꝑ hiere. xij. dicens. Hūq̄d auis discolor hereditas mea mihi? Tales cū deberēt hūiliari et ope malo ꝑ qđ bonū opus inficit. et ipo tm ope bono i superbiā extollunt. q̄ superbia per mōtes exꝑmit. cū dicit. De mōtibꝫ pardoꝝ. Et quoniā tā his ꝑ btāz ꝓginē subuenit. q̄z illis q̄ ꝑ leones signt. ideo ipa De cubilibꝫ leonū ⁊ de mōtibꝫ pardoꝝ dicit coronari. Et nota q̄ apoca. xij. ꝺr maria coronari de stellis. hic ꝑmittit ei filiꝰ q̄ coronabit de feris vl̄ mōtibꝫ. Et q̄d est hoc nisi q̄ fere ꝑ gr̃am ⁊ orōes marie fiunt stelle. vt ꝯueniāt capiti tāte regine. vt de stellis corona ei videat exhibita. q̄ de feris fuerat ꝑmissa. Et hec ē mutatio dextere excelsi. De capite amana ⁊. i. non solū de his q̄ inueniunt in pctō cū ceteris. sed q̄ ꝑ ceteris pcōres exīstūt. Sepe enim vbi supabūdauit pctm̄. ꝑ eā supabūdat gr̃a. et ira de nobis pcōribꝰ nouam coronā sibi ꝑpat i cel̄. Sanyr q̄ ꝺ sonat auis nocturna vl̄ feror. sigt luxuriosos. qz oculꝰ adulteri obfuat caligine. Job. xxiij. Et de nocte volat luxuriosus ad cadauer meretricis. amās tenebras ⁊ odiēs lucē. Et tales ferent deo ⁊ hoib⁹. Unde Isa. xxxij. De cadaueribꝫ eoꝝ ascēdet fetor. Amana interꝑtat inq̄etū vel turbulentū. Hi sunt ꝑpatientes ⁊ inq̄eti. Hermon anathematizatio. Hi sunt sacrilegi ⁊ excōmūicati. tñ si penituerit possūt ꝑ eā reconciliari. Vox capul̄ ⁊ ꝓtex. q̄ i hmōi sceleribꝫ alios excellūt. Cubilia leonū. hi quibus placet crudelitas et superbia. q̄ cedib⁹ inhiāt ⁊ rapinis. Mōtes pardorū. magni hereticoꝝ ⁊ hypocritaꝝ doctores. Ubi nos habem⁹ sanyr. habēt q̄dam libri seyr. qđ interꝑtat pilosus. ⁊ sigt carnis appetitū. Sicut g̃ et lapidibꝫ suscitant filij abrahe. sic et bestijs creant stelle. Qđ g̃ ꝑmittit ei et impijs. soluit et iustificat. Sic ⁊ dauid coronat de corona regis rabath. ij. Regū. xij. ⁊. i. pal̄. xx. Et machabe⁹ pugnat i gladio apollonij. i. macha. iij.

Ite rone victorie et pugne q̄ dimicat incessanter ꝓtra aduersarios nr̄os dicitur ipsa Terribilis ⁊. s. ipis malignis spiritibꝫ Ut castroꝝ acies ordinata Ipam enī tanq̄

reginā sequunt̄ om̄es sanctorū acies ordīate ꝑm status suos. ꝑm ꝓpas dignitates ⁊ merita. vt sub ipa ⁊ cū ipa ꝓ nobis ꝯ diabolū militēt p̄cibꝫ ⁊ patrocinijs. Uñ cā ticoꝝ. vij. Quid videbis ī sunamite nisi choros castroꝝ. Quere q̄re maria sunami/ tis. titulo de appellatiōibꝫ suis. In ipa enī videm⁹ choros castroꝝ ei adherētes. i. beatas sanctoꝝ acies. Uñ de ipa ecc̄i. xliij. Uas castroꝝ in excelsis ⁊c̄.

Itē iustissimū erat vt qꝛ mater filiū coronauerat ī exilio. ab eodē coronaret̄ ī regno. De q̄ scꝫ coronatōe dicit̄ Cāti. iij. ⌊Egredimī filie syon. ⁊ videte regē salomonē in diademate. quo coronauit illū mater sua in die desponsatōis illius. ⁊ in die leticie cordis eius.⌋ H

Triplex est egressus malus

De veris ad erronea. Hoc egredimur a deo ꝑ suꝑbiā. Hic est hereticoꝝ. Uñ cāti coꝝ. i. Si ignoras te ⁊c̄.

De ꝑmanentibꝫ ad caduca. Hoc a proximo ꝑ auariciā. Hic auaroꝝ. Hoc iudas. Johānis. xiij.

De honestꝫ ad turpia. Hoc hō a seip̄o ꝑ luxuriā. Hic ē voluptuosoꝝ. Hoc dina.

Triplex est egressus bonus.

De carne ad spiritū ꝑ contritionē. Hic est dolor ⁊ labor. Hoc deducimur de virtu te in virtutē. Hec est triplex dieta. Exodi. v.

De natura ad ea que suꝑ naturā ꝑ diuine legꝫ meditationē. Hic decor ⁊ sapor. Hoc de mansione in mansionē.

De mundo ad celū ꝑ corꝑis ⁊ anime dissolutōem. vl̄ per contemplatōeꝫ. Hic gloria ⁊ honor. Hoc de labore ad requiē.

Filie syon.⌋ Hic sermo dirigit̄ ad om̄es clericos. p̄ncipaliter ad theologos. maxime ad religiosos. q̄ dicūt̄ ⌊filie⌋ ꝓpter amoris p̄uilegiū ⁊ ꝯtemplatōis fastigiū ⌊Filie⌋ nō ꝓpter sexū. sed ꝓpter ꝓlis fecunditatē. Non filij. qd̄ nomē sonat ī v̄tutē. ⌊Egre dimī⌋ de tenebris ignorātie. de carnaliū ocl̄oꝝ cōsuetudīe ⌊filie syon. ⁊ videte regē salomonē⌋. i. xp̄m verū pacificū ⌊in diademate q̄ coronauit eū mater sua⌋ btā v̄go. Alie siq̄dem matres vincl̄o originalis seruitutꝫ filios suos alligāt. ista aūt magno decore originalꝫ puritatꝫ ⁊ innocētie istū filiū coronauit. i. coronatū ꝯcepit ⁊ pepit̄ I

Uel Mater ei⁹ gratia. Illū enī vt ait aug⁹ nō mater ꝯcupiscētia sꝫ g̃tia genera uit. Diadema q̄ eū mater ista coronauit. ex auro nobilissime sapiētie. ⁊ gēmis v̄tu/ tū p̄ciosissimis. q̄bus nulle alie ꝯpande. caput ei⁹. i. mētē decore admirabili. instar corone seu diadematꝫ circūcinxit. Uel auꝝ diuītas. argentū cādida ⁊ pura hūani/ tas ⌊argentū⌋ scꝫ ⌊igne spūssancti multipliciter examīatū.⌋ Lapides p̄ciosi. v̄tutū vniuersitas. Ul̄ diadema ex auro purissimo. caro christi ꝑ spm̄sanctū fabricata ex auro substātie v̄ginalis. Lapides p̄ciosi v̄tutes create. Uel ꝑ aurū mixtū argen to diuīa sapiētia. q̄ se immiscuit argento. i. sibi aptauit corp⁹ de substātia v̄ginis. q̄ fuit argentū igne spūsscti ml̄tipliciter examīatū. ⁊ sic facta est corona de electro ꝓ/ pter aurū diuītatis. s. et argentū cādide hūanitatis. Ezech̄. i. Nam fulgor diuītatꝫ candore hūanitatꝫ qd̄āmodo expalluit. nō vtiqꝫ diminutōe aut alia lesiōe. sed nr̄e cognitōis ꝯtēperatōe. Et nota q̄ hūanitas saluatoris ꝯgrue dicit̄ diadema. q̄si duo demēs. scꝫ p̄ncipiū ⁊ finē. i. originale qd̄ p̄ncipiū est oīs mali. ⁊ penā eternā q̄ est finis ad quē tēdit om̄e mortale pctm̄. Uñ apl̄s ad Ro. vi. ⌊Finis illoꝝ⌋. i. pec/ catorū ⌊mors est⌋ eterna scꝫ. Ad roma. v. Sicut ꝑ inobediētiā ⁊c̄. Ratōe hui⁹ coro natōis dicit salomō de maria Prouer. xij. Ml̄ier diligens corona est viro suo. Et ip̄e christ⁹ Isa. lxi. ꝑm aliā lr̄am. vbi nos habem⁹. q̄si sponsum decoratū corona. Alligauit mihi mitrā ⁊c̄. Caput mitratū. verbū incarnatū. Uel mater hec syna goga. de qua ꝑm aliā trāslatōem p̄s. lxxxvi. Mater syon dicet hō. Que ip̄m diade mate spineo coronauit. Joh̄. xix. Uel mater hec tota ecclesia sanctorū. de qua Apocal̄. xij. Mulier in vtero habēs. Quē nūc q̄si coronat de iustꝫ vtcūqꝫ. sed ī iu dicio coronabit gloria ⁊ honore. Qd̄ autē sequit̄. ⌊In die desponsatōis sue⌋ q̄t tuor his lectōibus cōueniēter aptat̄. Dies enī desponsatōis ei⁹. dies ꝯceptōis si/ ue natiuitatis eius ꝑm carnē. in vtero enī virginali nupsit ei humana natura. sic̄ K

L

Aug⁹ dicit aug⁹. Unde dictū est in p̄s. Et ip̄e tanq̄ sponsus ꝓcedens de thalamo suo. Potest etiā intelligi dies despōsatōis btē virginis. Et hoc vult glosula quedā ibi. Cum esset despōsata ꝛc̄. Angelo nūciante cōcepit. Uel quia illā sibi tūc spūali- M
ter despōsauit. cum illi tāta se gratia sociauit. vt de carne ei⁹ sacratissimā sibi car-
nē assumeret. Illa etiā ⌊dies leticie cordis eius fuit⌋. i. tā ip̄ius sponsi q̄ ip̄ius btē
virginis. Quis enī dubitet de tā dilecte hūane nature tā desiderata salute. ip̄i spō
so ſm hominē. ex ip̄a eius vnionis copula in q̄ erat certissima salutis eiusdē securi
tas. ex isto suauissimo osculo inenarrabilē leticiā euenisse. Quis autē digne verbis
exprimere sufficiat ip̄ius sacratissime v̄ginis gaudiū. que matrē dei se factam ipso
die et nouit ꝛ sensit. que nostre redēptōnis thesaurū. angelorū gl̄iam. ꝛ totius hu
mani generis singulare gaudiū. et vt vno verbo oīa cōcludam⁹. deum ꝛ dei filiū ī
vtero se habere cognouit. Uel ⌊dies desponsatōis⌋ dies passiōis. quādo ꝛ eccle A
sie ꝛ synagoge spōsus sanguinū fact⁹ est. Exodi. iiij. Factus est enī eccl̄ie sponsus
sanguinū. dū aspsus ē sanguis ei⁹ sup̄ filios eccl̄ie. ꝛ super ꝓpria vestimēta carnis
sue. scz ꝓ redemptōe filiorū ei⁹. Unde ꝛ dicit̄ pellicanus. Ip̄i etiā synagoge factus
est sponsus sanguinū. i. sanguinis ꝛ sanguīs. scz ꝓpter stragē de eis factam ꝑ titū ꝛ
vespasianū quo ad stragē corpoꝝ. ꝛ quo ad stragē aīaꝝ ꝑ culpam ꝛ penā eternam
que est duplex mors. Et est passio despōsatio. quia pacti ꝯiugal̄ firmatio. Tūc eī
testamentū ei⁹ ꝯfirmatū est in morte ei⁹. Ad hebreos. ix. Fuit etiā hec ⌊dies leticie
cordis⌋ synagoge. qꝛ de morte ei⁹ insanissime letata est. Fuit ip̄i sponso ⌊dies leti-
cie⌋ de hoste triūphato. de nobilissima p̄da generis humani erepta de manu hostili.
de dilectissima sponsa. scz eccl̄ia sibi ꝯfirmata. Unde dicit luc̄. xij. ⌊Baptismo ha-
beo baptisari ꝛ quomodo coartor⌋ desiderio scz. Iō debebat ꝑfici ī gaudio. Gau
diū enī nihil aliud est q̄ desiderati obtētio. Et inuitant̄ filie iste eū videre in crucis
ludibrio. ꝛ diademate spineo. vt admirent̄ eius humilitatē. patientiā. caritatē. ꝛ ab
horreāt peccata. ꝓ q̄bus occidēdis occisus est. ꝛ erubescāt tāte gratie se ingratas.
ꝛ q̄ nō calefiūt tāto amoris incēdio. nec assecurant̄ ꝑ tantū pign⁹ de obtinēdo qd̄
ꝓmissum est. Itē ⌊dies despōsatōis⌋ dies iudicij. quādo filia vel mater ecclesia O
ip̄m coronabit oībus electis. Et tunc erit ip̄a ecclesia diadema regni in manu dei
sui. Isaie. lxij. Et tunc erit ⌊dies leticie⌋ et sponso ꝛ sponse. et glorificatōis carissi-
Bern̄. morū suorū. Btūs bern̄. sic exponit. ⌊Egredimī filie syon⌋ anime seculares. de P
biles. et delicate. nihil fortitudīs aut virilitatis habētes. et ideo filie. nō filij. ⌊egre
dimini⌋ de sensu carnis ad intellectū mentis. ⌊et videte regē salomonē.⌋ non dicit
regē ecclesiasten. vel regē ididā. Hec tria noīa habet ille rex qui significat christū.
qui fuit salomon. id ē pacific⁹ in exilio. sed ecclesiastes. i. cōcionator erit ī iudicio.
idida. i. dilect⁹ dn̄i erit in regno. Ubiq̄ rex. In exilio rector morū. In iudicio di-
scretor meritorū. In regno distributor p̄miorū. In exilio māsuet⁹. In iudicio iu
stus. In regno gloriosus. In exilio amabilis. In iudicio terribilis. In regno ad
mirabilis. ⌊Egredimini⌋ igit̄ vt videatis ⌊regē salomonē⌋ in exilio. vt secure vide
dere possitis ecclesiasten in iudicio. ꝛ tandē ididam in regno. ⌊Uidete⌋ autē eū ⌊in
diademate⌋. i. in corona misericordie ⌊quo coronauit eū mater sua⌋ maria. qꝛ cum
corona misericordie nat⁹ est ex ea. Unde dicit Job. xxxi. Ab infantia creuit mecū
miseratō ꝛc. Et ꝓpter hāc coronā ē ip̄e amabil̄. In iudicio coronabit̄ corona iusti
cie. ꝛ tunc terribil̄. Tandē in regno corona glorie. et tunc admirabil̄. Uidete ergo
eum in coroua misericordie imitādo. vt postea videatis eū in corona iusticie nō ti
mendo. tādē in corona gl̄ie cū eo ꝑenniter gloriando.

Finit liber tercius.

Incipit liber quartus de virtutibus

marie. cui⁹ capitula nō enumerauim⁹. qꝛ multo plura poterūt adijci vel forte de-
trahi. vel aliter ordinari.

De humilitate marie Titulus primus

Escripturi cum diligentia in

A

cõparabiles ẏrtutes ẏginis glorioſe. ꝑmo cõfugim⁹ ad ei⁹ gꝛ/
tiã. exorãtes ſupplicit̃. vt pie nobis refundat de ſua plenitu/
dine copioſa. Jn manu enĩ illi⁹ ꝛ nos ꝛ ẏmones noſtri. Sap.
vij. Uñ quotiens de ea loq̃ deſideram⁹. clamandũ eſt ad eam.
Dña dña api nobis. ꝛ para paupi in tua dulcedine copioſa.

B

Primo igit̃ videndũ eſt de hũilitate ei⁹. que inter vniuer/
ſas ꝛ ſingulas ẏrtutes ipi⁹ obtinere meruit ꝓncipatũ. qꝛ cuſtos erat ꝛ ꝯſi magiſtra
ceterarũ virtutũ. Hieronym⁹ ĩ illa omelia. Cogitis me o paula. circa finẽ omelie.
Quid nobili⁹ matre dñi. Quid ſplẽdidius ea quã ſplẽdor elegit gl'ie ſempiterne.
Quid caſtius ea q̃ corp⁹ chriſti ſine ꝯtagiõe generauit. Et tamẽ ipa ſolã in ſe hũi
litatẽ reſpeciſſe dñm ꝓfitet. que videlicꝫ hũilitas cuſtos eſt ceteraꝝ ẏrtutũ. Collo/
cauerat enĩ in turo ſtatõis portu ſublimia meritoꝝ ſuoꝝ exercitia. ꝛ ideo diuit⁹ il/
luſtrat. Uñ Jſa. lxvi. Ad quẽ reſpiciã niſi ad hũilẽ ꝛ q̃etũ ꝛ tremẽtẽ ſmões meos.
Fecit enĩ qõ ꝓmiſerat. ꝛ reſpexit hũilitatẽ ancille ſue. Unde. ꝛ beatã eam dicunt
oĩes generatões.

C

Siq̃dem de hũilitate rexit ĩ terris ipe magiſter ꝛ dñs angelo
rũ dicẽs Matth. xi. Diſcite a me qꝛ mitis ꝛ hũilis ſum corde ꝛẽ. Et hanc ei⁹ lecti
onẽ retinuit ꝑ ceteꝛ⁹ btiſſima ẏgo. licet ꝛ cetera oĩa ẏba filij. angeloꝝ. et ipi⁹ ſy/
meonis ꝓfuaret in corde ſuo. Lu. ij. Non g beata maria ſicut dicit ibidẽ hieron⁹
m⁹. a filio ſuo didicit celos fabꝛicare. nõ angelos creare. nõ miracla deitatꝭ iſignia
opari. ſed tm hũiliari. ceteraq; documẽta virtutũ ĩtra cuſtodiã hũilitatis aggrega
re. Sed iam videam⁹ intelligẽtiã hoꝝ duoꝝ ẏſuũ. q̃s cõcepto ſaluatoꝛe de erube

D

rãte gr̃e plenitudie inter ceteros ſui cãtici ẏſus cũ ineffabili gaudio eructauit. Re
ſpexit dñs hũilitatẽ ancille ſue. ecce enĩ et ꝗ btãm me dicẽt oẽs generatões. Quia
fecit mihi magna q̃ potẽs eſt. et ſanctũ nomẽ ei⁹. Reſpexit. inq̃t. Quia ẏo ꝺ reſpe
ctu gratie hic agit. ꝓſiderãdũ eſt diligẽter. q̃liter ꝑ gr̃am reſpiciat hoĩem de⁹. Haꝛ
ipm vocabulũ reſpectus. q̃ndam exꝑſſionẽ notat. vt plus aliq̃d eſſe videat reſpice
re q̃ videre. Quaſi enĩ reſpicere ẽ. ꝑpus abiectos ꝛ derelictos viſitare. Hã q̃ſi auer/
ti ab hoĩe tũc de⁹ dicit. cũ ꝑ diſtrictõem iudicij gratie ſue dona ſubtrahit. Cũ ve
ro placat⁹ ꝑ miſericordiã ſubtracta reſtituit. rurſuꝫ ꝑ reſpectũ gr̃e ad eũ ſe ꝓuertit.
Bene g maria dñm ſolã in ſe hũilitatẽ reſpeciſſe teſtat. qꝛ diuitatis ꝓpiciatõeꝫ quã

E

hũana natura in ꝑmis pentib⁹ ꝑ ſupbiam pdidit. in maria ꝑ hũilitatẽ recupauit.
Nam quia in ea verbũ patris carnis ſubſtantiã quã ſibi vniret aſſumpſit. q̃ſi ad
eam quã ꝑpus abiecerat naturã ſublimãdã ꝑ miſericordiã reſpexit. Reſpexit. de⁹
hũilitatẽ marie. cui ꝑ hũilitatis meritũ dedit vt filiũ ſuũ in carne ꝓciꝑet. ꝛ de ſua
carne verũ deũ et hominẽ oĩm hoĩm q̃ntũ in ipo eſt ſaluatoꝛẽ generaret. Cui⁹ hũi
litatis ẏrtutẽ mox determinãs ſubiũgit. Ancille ſue. Nã quia ſe hũiliter qõ erat an
cillã cognouit. ideo qõ nõ erat ſublimit̃ eſſe mater ꝓmeruit. Extraniuit enĩ ſe exẽ/
plo filij ſui. formã ancille accipiẽs. Propter qõ ꝛ de⁹ exaltauit eã. ꝛ donauit illi no
men quod eſt ſup omne nomẽ poſt nomẽ filij ſui. vt in noĩe ipi⁹ oĩe genu flectatur
celeſtiũ terreſtriũ ꝛ inferoꝝ. excepto genu filij ſui. qui tñ ſubdit⁹ fuit illi ꝛ ioſeph ꝑ

F

pter eã. Lu. ij. ꝛ corã ea vt credit̃ mltoties genuflexit. ſicut fili⁹ corã matre. Reſpe
xit igit̃ de⁹ humilitatẽ ancille ſue. Nõ dicit qꝛ reſpexerit ẏginitatẽ ſuam. ſed hũi
litatẽ. Et ea enim parte pl⁹ eã diligebat. ꝛ vbi amoꝛ ibi ocul⁹. Uel reſpexit. i. ap
probauit. ſicut gloſat aug⁹. Jdeo ipa potuit dicere deo multo veri⁹ q̃ dauid illõ
pſalmi. Quoniã reſpeciſti hũilitatẽ meam. ſaluaſti de neceſſitatib⁹ animam meam.
Auerterat eĩ dñs faciẽ ſuã ab oĩi mlĩere ꝓpter peccatũ eue. ſed ꝓcepto odoꝛe nar
di humilitatꝭ beate virgis. ꝛ fumo ẏgule. de q̃bus infra dicemus. reſpexit. i. re/
tro ſe aſpexit quaſi poſt tergũ. humilitatẽ ancille ſue. Jt ſic ꝓuertit ſe ad viã porte
ſanctuarij exteꝛioꝛis. Ezech. xliij. Porta maria. via porte hũilitas marie. Et ad/
huc hũilitas via eſt. q̃ ad matꝛ ꝛ filiũ gr̃am ꝓuenitur.

Item. Humilitas dicit̃ q̃si humi latẽs. Latebat enĩ hũilitas in corde virginis. sed ĩ G
terim ip̃a etiã ignorãte ascẽdebat humilitat̃ eius meritũ sicut v̄gula fumi vsq; ad
sedentẽ in throno dñm maiestat̃. Et ip̃a eius humilitas que sola est capax gratie.
⁊ sola meret̃ impleri. fuit quasi quoddã vas capacissimũ. in quo et sibi ⁊ nobis re/
cepit gr̃am abundãter. vt de plenitudine gr̃e eius oẽs recipemus gr̃am ꝑ gratia.
Joh. i. Ideo etiã in ꝑsona ei⁹ dicit hester assuero. xv. ⌊Facies tua⌋. i. respect⁹ tu⁹
q̃ respexisti hũilitatẽ ancille tue ⌊plena est gr̃aꝝ.⌋ Cõsiderauit enĩ dñs respiciens
hũilitatẽ ancille sue. vasis illi⁹ capacitatẽ. ⁊ ꝑm ip̃am capacitatẽ infudit ei gratiaꝫ.
Hec ẽ ꝯsuetudo dñi. Unde dicit̃ Matth. xxv. Unicuiq; tradidit dñs talẽta sua
ꝑm ꝓp̃am virtutẽ. Hec ꝓpria virtus ꝓprie est hũilitas. Et quia tãtũ se humiliauit
illa q̃ tanta erat. et fili⁹ dei amore ip̃ius tantũ hũiliauit se. ⁊ eo momẽto q̃ dixit ⌊Ec
ce ancilla dñi fiat mihi ꝑm v̄bũ tuũ. inclinauit celos ⁊ dirupit. Isa. lxiiij. et descẽ/
dit in eam. Quia etiã tantũ ascẽdit marie hũilitas ad deũ. tantũ se hũiliauit diui
na sublimitas ad mariã.

Itẽ ꝓuer. xxxi. dicit̃ d̃ forti mlr̃iere. q̃ ꝓprie est maria. Gustauit ⁊ vidit. qꝛ bona est ne H
Aug⁹. gociatio ei⁹. In negociatiõe dat̃ vnũ ⁊ accipit̃ aliud. sicut dicit aug⁹. Btã fiq̃dem
virgo exposuit deo hũilitatẽ suã dicẽs. ⌊Ecce ancilla.⌋ cui⁹ p̃ciositatẽ attẽdẽs dñs
ꝯcupiuit eã. ⁊ dedit ei se ꝑ hũilitate. Et sicut gallice dicit̃ qd̃ mercatũ est inuẽtio.
ita factũ est hic. Uñ. Inuenisti gr̃am apd̃ deum. Luc. i. Precipu⁹ enĩ decor beate
virginis ei⁹ fuit hũilitas: de qua ꝓprie dictũ est. Cõcupiscet rex decorẽ tuum

H. de sã cto victo. ⌊Respexit hũilitatẽ ancille sue.⌋ Per h̃ dictũ ancille sue. ꝯmendat̃ humilitas marie. I
Duo aũt sunt hũilitas ⁊ hũiliatio. et vtrũq; excellẽter repire est in maria. Humi
litas est int⁹ in v̄tute mẽtis. hũiliatio est foris in abiectõne hũane opiniõis. Ha/
bet̃ autẽ q̃nq; hũilitas sine hũiliatõe. q̃n videlicꝫ aliq̃s iustus licet corã hoĩb⁹ de/
spicabil̃ nõ appareat. int⁹ tñ hũilitatis meritũ corã deo inuiolatũ cõseruat. Quan
do mũdus ei crucifixus nõ est. ip̃e tñ mũdo crucifix⁹ est. Quia gl̃iam hũanã quã
foris nõ q̃sitam accipit. int⁹ ꝑ virtutẽ humilitatis oblatã ꝯtemnit. Hũilitatẽ vero
cũ hũiliatõe habet. q̃ ⁊ corã deo hũilis est. ⁊ corã hoĩb⁹ despicabilis. Isti mũdus
crucifixus est. ⁊ iste mũdo. Quia ꝑ hũilitatẽ mũdũ ꝯtemnit. ⁊ ꝑ humiliatõeꝫ a mũ
do ꝯtemnit̃. Nõ potest aũt haberi hũiliatio sine hũilitate. Maria g̃ q̃ apud deum
hũilis erat. ⁊ apud hoĩes ꝓpter deũ abiecta. in vtroq; se a deo respectã testat̃. Quia
⁊ eius hũilitas apud deũ acceptabil̃ facta est. ⁊ eius hũiliatio apud hoĩes in glo/
riã cõmutata. Uñ subdit. ⌊Ecce enĩ ex hoc beatã me dicẽt oẽs generatões⌋ Usq;
ad illud nãq; tp̃us apud hoĩes opprobriũ sterilitat̃ portauerat. qꝛ integritatẽ vir
ginitatis thoro maritali p̃ponebat. Sed vnde in p̃ori generatõe carnali q̃si male/
dictõis sentẽtiã sustinuit. inde nũc ab om̃i generatõe merita bñdictõe collaudatur.
Cui soli hoc inter femĩas omnes cõcessum est. vt ⁊ fructũ fecunditat̃ haberet. ⁊ in
tegritatẽ v̄ginitatis nõ amitteret. ⌊Respexit⌋ g̃ de⁹ ⌊hũilitatẽ⌋ ei⁹. et abstulit hũili
atõem. ⁊ ideo inq̃t. ex h̃ btãm me dicẽt oẽs generatões.

Itẽ ⌊respexit hu. an. sue.⌋ Nomẽ ancille nomẽ seruile est. ⁊ est q̃druplex seruitus. K
Prima ꝯditionis: qua oĩa debent seruire suo creatori. sicut opus factori suo. ⁊ eius
dispositõnibus obtẽperare ⁊ seq̃ instituta. vt sicut ab ip̃o facta sunt. ita nõ nisi sub
ip̃o ⁊ ꝑm ip̃m incedant.
Secũda necessitatis. qꝛ deo seruire dicunt̃ praue volũtates. que cum eius iussiõib⁹
ꝯtraire nitũt̃. ꝑ ineffabilẽ tamẽ ei⁹ dispositõem artant̃. vt nihil sine ip̃ius nutu ad
effectũ ꝑducere q̃ant. Unde dicit autoritas. Ei militat om̃e qd̃ obstat. Seruiũt
ergo nolẽtes eius dispositõi. q̃ volentes subiecti nõ sunt ei⁹ p̃ceptiõi.
Tercia timoris. q̃n diuĩa p̃cepta nõ ex dilectõe implem⁹. sed ex formidine.
Quarta dilectõis. quãdo voluntarie iussiõib⁹ illi⁹ obtẽperam⁹. quia ip̃m qui iubet
diligim⁹. Nec aliud in nostra ꝑuitute extra ip̃m ꝯmodũ q̃rimus. q̃ vt ꝑm ip̃m am
bulantes ad ip̃m ꝑuenire valeam⁹. Hoc enĩ est ꝓpter ip̃m facere qd̃ ip̃e iubet. ꝓpt̃
ip̃m adipiscendũ facere qd̃ iubet. Ex his q̃ttuor seruitutib⁹ videt̃ illa ꝯmendari L
in hoc loco. q̃ est ꝑm debitũ conditõis. Hanc enĩ primi parẽtes in ꝑadiso exhibere

ꝓditori noluerũt.quoniã ĩ ſupbiã elati deſpexerũt eſſe ſub illo a quo cõditi fuerãt. ⁊ voluerũt queſe cũ illo eſſe ĩ maieſtate ꝓſimiles.q̃ nõ erãt in natura cõles.Cõue/nienter g̃ gr̃ia culpe reſpondet.Eua p ſupbiã creaturã ſe eſſe ⁊ opus dei nõ cõſide/rãs.deo parificari voluit.Maria autẽ ſuo factori humilit̃ ſe ſubdẽs ancillã ſe no/minauit.Et idcirco illa abiecta.⁊ iſta electa eſt. Supbam deſpexit.⁊ hũilẽ reſpe/xit.Et qđ ſupba pdidit.hũilis recepit.Jõo ait.LReſpexit hũilitatẽ ancille ſue.Re ſpexit hũilitatẽLreſpexit Jhũiliatõem.LHumilitatẽ reſpexit Jhumilẽ remunerans. humiliatõem Lreſpexit Jhũiliatã exaltãs.Hoc habuiſti ſup̃ diſtinctũ.

Sequit̃.LEcce enĩ ex ß btãm me dicẽt oẽs generatões. Jq̃ amiſſam beatitudinẽ per fructũ vteri mei recupabũt.q̃ p fructũ ligni vetiti priuate ſunt.LOmnes btãm me dicent Jvt parũ iam ſit ĩ ꝓterita generatõe ſuſtinuiſſe ſterilitatis opꝓbriũ. que ab oĩi generatõe futura p fructu fecũditatẽ mee vocabor beata.LEx ß Jinq̃t. ac ſi di/ceret ipi elizabeth cũ qua ⁊ corã q̃ loquebat̃.Et quo p os tuum ſua magnalia q̃ ĩ me opat̃ eſt dñs apuit.Ex ß Jeadẽ in oẽs generatões manifeſtãdo magnificabit.

LOmnes generatões JOẽs inq̃t.que ſunt generatões celi.⁊ generatões terre.Unde apl's ad Eph̃.iij.Et quo oĩs paternitas ĩ celo ⁊ in terra nominat̃.Et merito be/atã eam dicũt oẽs generatões.q̃ oĩbus generatõib⁹ vitã et gl'iam genuit.in q̃ angeli gloriã.iuſti gr̃am.pctõres veniã inuenerũt ineternũ.Merito in eã reſpicũt ocli to/ti⁹ creature.qz ĩ ea ⁊ p eã ⁊ de ea benigna man⁹ oĩpotẽt̃ q̃cq̃d creauerat recreauit.

Itẽ LOẽs generatões JGeneratões enĩ celi.i.angeli beatã eam dicũt.quia p eam ſũt reintegrati.Generatões terre q̃ eam p̃ceſſerũt.ſ.patriarche ⁊ ꝓphete beatã eã dicũt/ quia p eam ab inferno ſunt extracti.Generatões terre.ſ.apli ⁊ ſancti qui cũ ea coꝛ paliter cõuerſati ſunt btãm eã dicunt.qz p partũ eius ſunt redempti.Generatões q̃ ſequunt̃ vt nos ſum⁹ beatã eam dicũt.qz p eam redẽpti ſum⁹ ⁊ gr̃a illuſtrati.

Aliter.Beatã eã dicũt LOmnes generatões J.i.tres generatões q̃ pierant.Prima ſine patre ⁊ matre.vt in adã.Secunda de patre ſine matre.vt in eua.Tercia de patre ⁊ matre.vt in noe/abrahã.⁊ ceteris omnib⁹.Quarta autẽ generatio ꝺ matre ſine pa tre.q̃ ſuit in chriſto.liberauit tres ꝓdictas.Jn cui⁹ rei figura dictũ eſt abrahe de ſe mine ſuo Beñ.xv.Quarta generatõe reuertent̃ huc.ſ.ad terrã ꝓmiſſionis de egi/ptia ſeruitute.

Aliter.LOmes generatões Jappellat tres generatões.ſ.cordis.oris.opis.que debent mariã inceſſanter btãm dicere ⁊ ꝓdicare.vt ei dicat̃.LGeneratio ⁊ generatio lauda bit opa tua J.i.omnis generatio.Lt potẽtiã tuã ꝓnũciabũt JMagnificentiã gloꝛie ſanctitat̃ tue loquent̃ ⁊c.Jtẽ generatões cordis ſunt.fides.ſpes. caritas.humili/tas.obedientia.timoꝛ.reuerẽtia.cogitatio.deſideriũ.exultatio.pietaſ.miſericordia. ꝓmeꝛatio.intẽtio.ſuſpiriũ.dilectio.⁊ hmõi.Quibus omnib⁹ debem⁹ beatifica/re mariã.vt ſupꝛa oſtẽſum eſt libꝛ.ij.pticula.iij.Generatões oris ſunt.laudatõ.ho noꝛificatio ſiue honoꝛificẽtia.ꝓdicatio.cõfeſſio.magnificatio.benedictio.cantatio. oꝛatio.gratiaꝝ actio.ſalutatio.⁊ hmõi. Quib⁹ omnib⁹ debem⁹ beatificare mariã. vt ſupꝛa aſſignatũ eſt libꝛo.ij.particula.v. Generatões opis ſũt. mũdicia manuũ. erogatio.pura eleuatio.bona opatio.⁊ cetera exercitia ꝺ quib⁹ ſupꝛa aſſignatũ ẽ li bro.ij.particl'a.iiij. Generatões ergo cordis.reſpiciũt ad marie dilectõem. Genera tiones oris.ad ei⁹ veneratõem.Generatões opis.ad eius imitatõem ⁊ bonã ope ratõnem.ad gloriã nominis eius.Jdeo dicit̃ in ps.Omnia que intra me ſunt be nedicant nomẽ ſanctũ eius. Beata igit̃ maria ⁊ beata eius hũilitas.que deũ hoĩb⁹ peperit.vitã moꝛtalib⁹ edidit.celos innouauit.mundũ purificauit.paradiſũ ape/ruit.et hominũ aias ab inferis liberauit.O vere inq̃ gloꝛioſa marie humilitas.q̃ porta paꝺiſi efficitur.ſcala celi ꝓſtruit̃. Facta eſt certe hũilitas marie ſcala celeſtis. per quã deus deſcẽdit ad terras.ſicut dicit auguſtin⁹.

Sequit̃ explanatio ſcõi ihesus.LQuia fecit mihi magna qui potẽs eſt.JMagnũ enĩz fuit marie vt dei patris verbũ carne ſua indutũ vtero geſtaret.Magnũ fuit.vt duz ſe ancillam cõfeſſa eſt ſui plaſmatoꝛis mater fieret. Sed hec omnia ſi magna ſunt. impoſſibilia tamẽ nõ ſunt ei a quo facta ſunt.Lquia potens eſt.JHec ſcz magna.

vt creatura ederet creatorē. famula generaret dominū. p eam deus redimeret mun/
Beatus hildefonsus dum. et ad vitā mortuos reuocaret. Btūs hildefonsus. Nec magna sūt. vt p hāc
virginē fieret de⁹ homo. fieret verbū caro. filius dei factor omniū. fieret fili⁹ illius
matris quā ipe formauerat. esseq; dñator nascendo subdit⁹ ancille quā ipe condi
derat. Sicq; haberet in subdito ancilla dñm. ancillā dñs ī plato. Multa ō hmōi
inuenies libro. iij. in. ix. priuilegio marie.

B. de sā cto victo re. Fecit inquit mihi magna qui potens est. ⌋ Et singulariter magna. /qz singulariť po/ S
tens. Et non dixit ꝑ vel ꝑ potest. sed potēs est inq̄t. vt omnipotentē illū intelligas
qui absolute potens dicit. qz oīa potest. Potentē g̃ maria ꝓfessa est dñm. nec am
plius dixit. qz credi potest ei⁹ potentia qz est. sed quāta sit ⁊ q̄lis ꝓhendi oīno
nō potest. Idcirco solū confessa est potētiā. discutere nō p̄sumpsit. qz scīri nō po
test quāta est. de qua verissime scit qz immēsa est. Sūme enim potens est. q̄ potest
oīe quod possibile est. nec ideo min⁹ potest. /qz impossibilia nō potest. qz impossi
bilia posse. /nō est posse. sz nō posse. Siq̄dem de potentia potest oīa deus. sed de
iusticia solūmodo potest ea q̄ iusta sunt. Ūñ sup illud Matth. xxvi. pater si fieri
Origen. ꝑt trāseat a me calix iste. dicit origenes. Quantū ad iusticiā ei⁹ qui nō solū potens
est. /sed etiā iustus. nō sunt possibilia nisi ea que iusta sunt. Idco de christo dicit q̄/
dam elegāter. Omnia licz possit oīa. /nō potest posse vicia. hoc solū soli deficit. Sed
talis impotētia si dici debēt talia. /potētiorē efficit. Propter ꝑ inq̄t maria ⌊Quia
fecit mihi magna q̄ potens est. ⌋ Non ait p me aut in me ⌊fecit magna. ⌋ sed ⌊mihi ⌋
inquit ⌊fecit magna. ⌋ Oz enī in ea ad omniū salutē factū est. hoc p̄uilegio electōis
ad eius gloriā singulariter ordinatū est. Et idco dixit magna. nec addidit q̄lia. qz
cum oīa dei opa humani sensus capacitatē excuperēt. p̄cipue sacramētū redemptō
nis ⁊ incarnatōis ꝑ quod mysteriū sup omnia ineffabile esse constat. Nihil enim vnq̄
magis mirū factū est. q̄ vt de⁹ hō fieret. et natura incōprehēsibilis corpis substan
tiā ita sibi vniret. /vt nec min⁹ in ea esset. /q̄ in se erat immēsa. nec minor in se existe
ret. /quia in illa fuerat tota. Nec g̃ sunt magna ⁊ ineffabiliter magna. q̄ in maria fa
cta sunt ad oīm salutē. ⁊ marie facta sunt ad gl'iam singularē. Idcirco aū ⌊Quia fe
cit mihi magna qui potēs est. ⌋

Seq̄tur. ⌊Et sanctū nomē ei⁹. ⌋ Sanctū est in se. et ī nobis sanctificať nomen eius. / T
dū nos sanctificamur in noīe eius. Quid est nomē eius. /fama ei⁹. Nomen eius co
gnitio eius. fides eius nomē ei⁹. Hoc nomen cū sanct⁹ sanctū est. qz glorificať a sā
ctis ⁊ benedicit. a quersis blasphemať. sicut dicit ap'l's ad Roma. ix. Ergo quia ma
gna fecit ei. /sanctificatū est nomē eius. quia dñs verbū ī carne mirabiliter nascitur.
gl'ia dei p verbū ī homiby declarať. Unde dicit Joh. xvij. Ego te clarificaui sup
terrā ⁊c. Et ideo ⌊fecit mihi magna q̄ potens ē. ⁊ sanctū nomē eius. ⌋ Fecit etiam
dñs marie magna in terr⁹. /exaltās eam sup oēs hoīes. Magna in celis. /exaltās eā
sup omnes angelos. Magna in inferis. /subiūgēs ei vniuersas ptātes tenebrarū.
Beda Itē beda. Cū dicit maria. fecit dñs mihi magna. nihil meritis suis tribuit. /q̄ tam
magnitudinē ad illi⁹ donū refert q̄ essentialiter potēs est. magn⁹ existēs fideles su/
os de paruis atq; infirmis fortes facere ꝓsueuit ⁊ magnos.

Sequiť. ⌊Et misericordia ei⁹ a pgenie ī pgenies timētib⁹ eū. Mihi ⌋inq̄t ⌊fecit ⌋ Non V
tamē soli singulariter. sz vni excellenter. Uerūtamē ⌊misericordia ei⁹ a pge. in pge. ⌋
Nemo a gratia excludiť. sz in oīu gēte q̄ timet deū ⁊ opať iusticiā acceptus est illi.
Actuū. x. ⌊In pgenie ⁊ pge. ⌋ Hoc est ī oēs pgenies. In hac g̃ gtiā nihil discernit
hominē nisi timor dei. Sit grec⁹ aut barbar⁹. masculus aut femia. seru⁹ aut liber.
timeat deū ⁊ salu⁹ erit. Postea misericordiā istā que ꝑstať timētib⁹. et būane redēpti
onis ordinē latius explicat dicēs. Fecit potentiā ⁊c.

Itē humilitas marie significať p nardū. de qua sic loquiť ipa Canti. i. ⌊Dū esset rex ⌋ X
id est christ⁹ ⌊in accubitu suo ⌋. i. in sinu patris nōdum factus visibil' ⌊nard⁹ mea ⌋
Subtil' notula ō būilitate id est būilitas ⌊dedit odorē suū ⌋. i. solitū. Nardus herba est būilis et calida. ⁊ val
de ꝓprie marie significat humilitatē. Ūñ signāter dicit. ⌊Nardus mea. ⌋ qz ei⁹ hu
militas magis ex caloze caritat⁹ /q̄ ex veritatis ꝓgnitōne pcessit. Est enī būilitas

quam veritas parit. que cõsistit in cognitõe. ⁊ hec est in intellectu. Si enī te ad lu/
mē veritatis sine dissimulatõe inspicias./eris ꝓfecto vilis in oculꝰ tuis. q̄uis id nõ
dū esse patiaris in oculꝰ aliorū. Hūiliaberis ergo ex veritate./⁊ nõ ex caritate. Est
⁊ alia hūilitas quā caritas format ⁊ informat. ⁊ hec est in affectu. Quā si habuerꝫ:
voles quantū in te est eā de te oēs tenere sentētiā quā apud te habere ꝟitatē cogno
scis. Quantū in te est dico. quia multa sunt in nobis q̄ ab aliȷs sciri nõ expedit. eo
Berñ. ꝙ nocere posset scientibꝫ. Ideo dicit btūs berñ. Uerus hūilis nõ vult hūilis ꝑdica
ri./sed vilis reputari. Alioq̄n si priuato amore tui./vl̄ timore vilitatis aliȷs nolis ī/
notescere q̄lis es. minus ꝓberis diligere veritatē. ⁊ timendū ne incurras illd̄ pro/
uer. xx. Pondus ⁊ põdus ⁊c̄. abominatio ē apud deū. Tu enī te deꝑciaris ī occul
to trutina veritatis põderatus. ⁊ foris alteriꝰ ꝑcij metiens maiori põdere te vēdis
q̄ ab ipa accepisti. Ideo dicit̄ ꝓuer. xxvij. Quomodo ꝓbat̄ ī cõflatorio aurū ⁊c̄. sic
ꝓbat̄ homo ore laudantiū. Et hec tēptatio tāto g̃uior est./quāto maior est qui lau/
dat. Processit igit̄ marie hūilitas ex amore./que peccatū nõ habuit cuiꝰ causa hūi
liaret̄. Et ideo bene significata est ꝑ nardū.

Itē humilitas marie ꝑciosissima. Unde ꝓuerb. xxxi. Procul et de vltimis finibꝫ ꝑ/ y
cium eius. Quia christus ꝓ hūilitate dedit ei se. vt supra ostensū est. Et ideo signi
ficat̄ ꝑ aurū throni salomõis. quod erat fuluū nimis. gallice. or fin. Humilitas enī
aliorū sanctorū aurū pallidū est. Uñ. Posteriora dorsi eius in pallore auri. Sed
aurū marie fuluū nimis. i. ꝑciosissimū. Quere li. x. titulo. ij. de throno. Uñ ꝓuerb.
xxvij. Quõ ꝓbat̄ in cõflatorio argentū ⁊ in fornace aurū ⁊c̄. Sicut enī ꝑciositas au
ri oīa metalla trāscēdit. sic marie humilitas omnē gradū humilitatꝫ excessit. Quā/
to enī maria fuit ꝟtutibꝫ ꝑminētior. tāto in ipa hūilitas mirabilior.

Fuit maria humilis z

In corde et sensu./nihil de se sentiens vel estimās aut cogitās magnū. filia ⁊ imita/
ttix patris sui dauid./q̄ dicit ps. cxxx. Si nõ hūiliter sentiebam ⁊c̄. De dño vero
magna sentiebat dicēs. [Magnificat aīa mea dñm.] Nõ meipam. A solis enī hūi
libus honorat̄ dominꝰ. Ecc̄i. iij.

In cogitatu. Uñ dicit ei sponsus ab humilitate cogitatõnū ipam ꝯmendās Cāti.
vi. Capilli tui sicut greges caprarū q̄ ascēderūt de monte galaad. Capilli isti sunt
cogitatões hūiles. que de corde velut de capite oriunt̄. ⁊ ascendūt [de mõte gala/
ad]. i. de sublimitate ꝑfectõnis sue. quā cõmendant ⁊ de qua loquunt̄ oīa testimo
nia scripturarū. De hoc enī monte greges hūiliū cogitatõnū eiꝰ ascendebāt. cū cõ/
siderata sua celsitudine quam diuina munificentia intantuꝫ honorabat. se et sua
per humilitatē extenuabat. sicut capilli tenues sunt macilenti et exiles. nominās se
ancillam. Bene aūt dicit̄ ascēderūt. licꝫ descenderēt. qꝛ huiꝰ descēsus in oculꝰ suis
ante oculos dñi erat qnidam magnus ascensus.

In oculis et visu. Unde videtur dixisse cum dauid. psal. cxxx. Neqꝫ elati sūt ocu/ AA
li mei. Item. ij. Regū. vi. Humilis ero in oculis meis ⁊c̄. Oculi enim deficien/
tes et anima esuriēs dant gloriā deo. sicut dicit̄ Baruch. ij. Non enim fuit simil̄
generatõni cuius excelsi sunt oculi. et palpebre in alta surrecte. Parab. xxx. Nec si/
milis illi mulieri cuiꝰ fornicatio in extollētia oculorū./et in palpebris illius agno/
scit̄. Ecclesiastici. xxvi. Nec de illis filiabus syon./que nutibus oculorum ibant.
Isa. iij. Quinpotiꝰ orasse credit̄ illud Eccl̄iastici. xxiij. Extollentiā oculorū meo
rū ne dederis mihi domine.

In auditu. Iuxta consiliū spūssancti qui eam docuerat dicēs. [Inclina aurē tuā
⁊c̄.] id ē hūiliter audi nunciū gabrielis. sic et ipa fecit. Et hec auris inclinatio quo
ad se. fuit q̄si quedam erectio auris quo ad deū. Unde et ipa dicit cum filio Isaie
l. Erigit mane. mane erigit mihi aurē. vt audiam quasi magistrū. Dominus deus
aperuit mihi aurē. ego autē nõ contradico ⁊c̄. Quere infra titulo. xxix. de obedi/
entia eius.

In olfatu. Nõ enim fuit de illis q̄ꝝ spiritus in naribꝫ eoꝝ est. Isaie. ij. Quiescite ab

bomine.cui⁹ ſpūs in naribꝫ ei⁹ eſt ꝛc. Nec fuit ꝯſi rinoceros q̄ vnicū cornu quo ſignat ſuperbia que diligit ſingularitatē geſtat in nare. Nec oportuit q̄ indignatio ſa gittaꝫ dñi ebiberet ſpiritū ei⁹.i.ſpiritu oſitatē ſuperbie. Job.vi.q̄ nulla fuit in ea.

BB In ſermōe ꝛ voce. Uñ audita magnitudie et multitudie p̄miſſoꝝ q̄s ei angel⁹ faci ebat.reſpondit tanc̄ hūillima mulieꝫ. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm verbū tuū. vt iſtud ſecūdū ſit nomiatiui caſus. Primū enim ꝟbuꝫ angeli fuit. aue gr̄ia plena. Secundū fuit.dñs tecū. Et iſtud ſecundū verbū optabat ſibi fieri.vt ſcz dñs eſſz cū ea ſibi carnē aſſumēdo de ſubſtantia carnis ſue. Ratōe etiā vocis vel ſmōis potuit ꝟe dicere illud q̄ dixit moyſes dño Exod.iiij.ſm aliā trāſlatōez. Graci⁹ vocis ego ſum. ꝛc. Graciſtas vocis.hūilitas ſermōis. Non enī fuit de illis q̄ dicūt p̄s.xi. Labia noſtra a nob ſunt ꝛc. Nec de illis quibꝫ dicit.i. Regū.ij. Nolite multiplicare loq̄ ſublimia gl̄iantes.ſed recedāt vetera de ore veſtro ꝛc. Nec in ore ei⁹ fuit virga ſuperbie.pab.xiiij. Propter hāc enī humilitatē voc̄ vel ſermōis.dicit ei filius ipam p̄mēdatis a voce Can.ij. Sonet vox tua i auribꝫ meis. vox enī tua dulcis ꝛc. Item cāti.iiij.cōmendat eā ab hūilitate tā mentis q̄ vocis dicēs ei. Ulne raſti cor meū in vno crine colli tui. Quere infra libro.v.d̄ pulcritudie ei⁹.titulo. v. ꝛ bene expoſitū inuenies. Fuit etiā alio mō hūilis in voce.q̄nia nunq̄ gl̄iata eſt i melodia tinnule voc̄.q̄notius habuiſſe credit gemitū p̄ cantu. Uñ turturi ꝛ colūbe ſepi⁹ cōparatur.q̄ vel alaude vl̄ philomene. Cāti.ij. Vox turturis audita ē ꝛc. q̄n ſcz reſpōdit gabrieli. Ecce ancilla dñi ꝛc.

LL In ope.q̄n videlicz elizabeth cognate ſue minori ſe miſtrauit. Et etiā gradū iſtū exceſſit.cū laudata ab angelo tā multipliciter.ꝛ ab ipa elizabeth dicēte. vnde ꝫ mihi vt veniat mr̄ dñi mei ad me.nō ſuperbiuit. In hoc etiā q̄ purgari ſm legē nō erubuit.licet purgatōe nō egeret.cū de viro nō p̄cepiſſet. Fuit maria hūilis. Nouerat enī q̄ q̄ facit ſuperbiaꝫ nō habitabit in medio domus dei.

In colli et capitis demiſſiōe.quoꝫ elevatio ſignū eſt elatōis.demiſſio ſignū hūilitatis. Non enī fuit de illis filiabꝫ ſyon que eleuate ambulabāt extēto collo. Iſa.iij. Quere infra libro.v.de pulcritudine ei⁹.ti.xiij.vbi agit̄ de collo. Sed magis exēplo dauid opto capite.ij. Regū.xv.ꝛ exēplo achab hūiliati coꝛā dño.iij. Regū.xxi. demiſſo capite credit ambulaſſe.q̄ ſcz achab inde legit̄ a dño p̄mendatus.

DD In guſtu. Cum nunq̄ aliq̄d guſtauerit quod guſtatū afferret mortem anime. Job vi. Sicut prima mater eua pomū appetijt toxicatū q̄d p̄inobediētiā deuorauit.et letali guſtu viꝫ ſuū ꝛ totā poſteritatē ſuā addixit miſere ſeruituti.

In tactu. Nam cōtrectaſſe credit mēbra filij ſui cum omni hūilitate reuerētia ꝛ tremore.quē certiſſime nouerat vnigenitū dei.

In inceſſu. Quia nō ambulauit in magnis nec in mirabilibꝫ ſup ſe. Nec fuit de illis filiabus ſyon./que cōpoſito gradu incedebant pedibꝫ ſuis. Iſa.iij. Nec ſimilis illi cui dicit Ezech.xxv. Pro eo q̄ plauſiſti manu et p̄cuſſiſti pede.et gauiſa es toto affectu ꝛc.

In habitu et omni motu ꝛ geſtu. Quere de habitu ei⁹ exteriori lib.xij.p̄ncl̄a .vi.ti. p̄mo.de vite.vbi agit̄ de cortice vitis.ꝛ titulo.xxi.ppe p̄ncipiū.de virga .vbi agit̄ de cortice virge. Nouerat enim q̄ Lex viſu cognoſcit̄ vir.i.ex ornatu q̄ exteri⁹ apparet.et q̄ amictus corp̄is ꝛ riſus dentiū ꝛ ingreſſus hoīs annūciāt ō illo. Ecclē xix.ꝛ q̄ nō tā ꝺuenit ornari veſte q̄s moꝛibꝫ.ſicut dicit hieronym⁹. Nouerat etiam p̄hibitōem illā Eccl.xi. In veſtitu ne gl̄ieris vnq̄s. Hiero.

EE Itē Notādū q̄ btā virgo intantū hūilitate plena fuit.q̄ q̄nto magꝭ a deo ab angelis ꝛ ab homibꝫ extollebat̄.tanto magꝭ a ſeipa deiciebat̄. Nam cū in humani generis tota vniuerſitate ſingulariter ad hoc eligeret̄.vt fieret angelorꝫ dña.celoꝝ regina. hominū aduocata.mūdi imperatrix.ſeculi domiatrix.creatoris mater ꝛ nutrix. tñ intātū ſe depoſuit ꝛ deiecit.vt ſe nihil aliud diceret q̄s dei ancillā. licz genitrice eiuſdem dñi ſe fieri p̄uideret. Volebat ſiq̄dem tranſire libere per foramen acus.quod longū eſt ꝛ anguſtū. Nihil enī magnū vl̄ groſſum tranſire poteſt p illud. Nec ſufficit in illō intrare.ſed neceſſe eſt p illud tranſire. Qui enī intrat ꝛ non tranſit./nihil

ꝓficit. Intrat ⁊ trãsit./qui qđ bene incepit meli⁹ ꝯsummat. Quisq̃s enĩ trãsire habet ꝑ ostiũ paruissimũ./q̃nto magis se ꝯstrĩgit et humiliat./tãto facili⁹ intrat. Quãcito aũt se erigit. tãcito offendit. ⁊ ab ostio se excludit. Propter hoc dicit dñs mat. xviij. Quicũq; humiliauerit se sicut paruul⁹ iste./hic est maior in regno celoꝝ. Beatus maxim⁹. Uis magnus esse in celo. ⁊ magnus valde ⁊ valde nimis. esto paru⁹ in terra. et paruus valde. et valde nimis. Sic enĩ habebis in celo ingressum felicem./et locũ sublimem.

Beatus maxim⁹

De simplicitate marie Titulus secũdus.

Ratõe simplicitatis comꝑatur maria colũbe. que est auis simplicissima. Uñ dicit ei filius Canti. ij. Ueni colũba mea ĩ foramĩbꝫ petre. Est autẽ simplicitas q̃si collactanea hũilitatis. Simplex est q̃ vni soli rei intẽdit. Uñ ps. Unã petij a dño ⁊c̃. Item Luc̃. x. Unũ est necessariũ. Et dicit̃ simplex q̃si sine plica. i. sine duplicitate. Est aũt triplex simplicitas. vera. ficta. indiscreta. A

Uera iustorũ. que comitẽ habet discretõem. Hãc ꝑcipit dñs matth̃. x. dicẽs. Estote prudẽtes sic̃ serpẽtes. ⁊ simplices sic̃ colũbe. Talẽ habuit btã ꝟgo sup oẽs creat̃as.

Ficta hypocritaꝝ. q̃ ꝯponunt̃ ꝑm exteriorẽ hoĩem. in vultu. gestu. habitu. et hmõi. vt credant̃ religiosi. ⁊ hec sũt vestimẽta ouiũ. sꝫ deint⁹ ꝑuersa sũt oĩa ⁊ lupina.

Indiscreta stultorũ. q̃ sunt vt colũba seducta nõ habẽs cor. Osee. vij. Solẽt aũt tria incõmoda seq̃ simplicitatẽ a q̃bus ꝑoptime sibi cauit maria. Primũ est temeritas. quia de facili simplices decipiũtur. Unde ꝯparant̃ colũbe seducte. vt dictũ est. Sꝫ maria loco temeritatꝫ habuit prudentiã spirit⁹./q̃ bene discernebat esse angelũ dei cui ꝯsentire deberet. Secũdũ est debilitas. Simplices eĩ de facili cadũt. qꝛ resistere nesciũt. Sed ipa fuit prudẽs mulier ⁊ fortis. que cõtriuit caput serpentis antiqui. Terciũ est timiditas./qua nõ audent ardua aggredi. Sed ipa habuit cõfidentiã fidem ⁊ spem certã. qua deũ credidit de se incarnari. ⁊ respõdit audacter ⁊ deuote. Ecce ancilla dñi fiat mihi ꝑm verbũ tuũ. Fortitudo aũt eius et cõfidentia in hoc apparuit ꝙ ezechiel ⁊ daniel et etiã btũs iohãnes vidẽtes angelos leguñt̃ corruisse. Sed ipa videns angelũ turbata est./sꝫ nõ ꝑturbata. ⁊ aspectũ angelicũ sine casu potuit sustinere. B

De sancta timoratõe marie Titulus iij.

Mulier timorata fuit btã virgo. Et est similit̃ timor filialis vel cast⁹ collactaneus hũilitatis. Ideo Luc̃. i. dixit ei gabriel. Ne timeas maria. Timor autẽ ꝑparauit in ea locũ aduenieti spũisancto. iuxta illud Isa. lxvi. Ad quem respiciã nisi ad pauperculũ ⁊ ꝯtritũ spiritu./⁊ trementẽ sermões meos? Pauꝑcul⁹ ꝓprie est pauꝑ ⁊ humilis. qualis erat maria. Causas autẽ timoris eius ad ingressum angeli inuenies ĩfra titulo. xi. de ꝟecundia eius.

De excellentia marie Titul⁹ iiij.

De venerabili ⁊ om̃i ꝑconio extollenda excellẽtia marie in oculis summe trinitatis. que. s. excellẽtia respõdet excellẽtissime hũilitati ipius ĩ ocul̃ suis. loquitur ipa ecc̃i. xxiiij. dicẽs [Ego ex ore altissimi ꝓdiui./ꝑmogenita añ oẽm creaturã. Ego ex ore al. ꝓ.] quia ipe dixit ⁊ facta sũt. [Ex ore] qꝛ ꝟbo altissimi creata sum. Si q̃ratur quõ virgo tã hũilis introducat̃ seipam ꝯmẽdans. Ecce respõsio. Laus nõ est ꝑiculosa nisi ꝓpter vanitatẽ. Sed cũ ipa sit ꝟitatis mater quã de se genuit. lõge est ab ea om̃imoda vanitas. ⁊ est in ea om̃imoda ꝟitas. ⁊ ideo põt se laudare. Itẽ cũ dicat salomõ ꝓuerb̃. xxvij. laudet te alienus ⁊ nõ os tuũ ⁊c̃. potest dici ꝙ ipa nõ erat que loquebat̃. sꝫ spũs ꝓphetie. Dicit ergo. [Ego ex ore altissimi ꝓdiui.] qꝛ ipe dixit ⁊ facta sunt. Sed iterũ si q̃rat̃ ad q̃d ꝓ laude ꝟginis ponitur quod ꝯmune est oĩbꝫ. Respõdem⁹. Quia ipa est ꝑncipiũ christi ꝑm humanitatẽ q̃ est os patris. ⁊ quia de ea dixit tota trinitas specialiter q̃si loq̃ns de christo Gen̄. ij. Non est bonũ hoĩem esse solũ. faciam⁹ ei adiutoriũ sil̃e sibi. Seq̃t̃. [Primogenita ante omnẽ creaturã] i. dignior omni pura creatura. A

Item de excellẽtia sue creatõis loquit̃ ipa ibidem paulo post. [Ab initio ⁊ ante secula creata sũ. Ab ĩitio] i. a deo trinitate. Uñ ꝓuer. viij. vbi nos hẽm⁹. Dñs possedit B

me in initio viarum suarũ. Dicit alia translatio. Dominus creauit me in initio viarum suarũ. Uel ab initio id ẽ ab eterno creata sum in prescientia dei. Uel creata id est p̃uisa creari quodã priuilegiato modo. Uel ab initio creatõis mũdi creata sum i. p̃figurata creari ꝑ creationẽ lucis. de qua factũ est corpus solis vt q̃dam dicunt. Sicut enĩ in illa luce data est lux mũdo tamẽ subobscura. ⁊ d̃ illa luce facta sunt luminaria q̃ maiorẽ lucem dederunt vt sol. ita beata ꝟgo dedit lucem mũdo respectu p̃oris tp̃is. nõ tñ tantã vt sol. i. christus qui de ea natꝰ ẽ. Beñ. p̃mo. Dixit deus. Fiat lux. Hester. viij. Judeis noua lux oriri visa est. Uel ab initio tp̃is gr̃e creata sum ad lr̃am q̃ ad animã. Uel creata i. genita a patre ⁊ matre. Tẽpus enĩ ante gr̃am desitio erat tp̃is seu vite. quia totũ erat ĩ morte. Unde initiũ appellat̃ tẽpus g̃tie. Et erat desitio q̃ntũ ad tẽpꝰ ⁊ vitã nature ⁊ gratie. oẽs enim moriebant̃ natura. nec erat vita repabilis ante christi resurrectõem. Et etiã q̃ntũ ad vitã gratie. qꝛ omnia sub peccato. ad Gal'. iij. Ab initio g̃. i. tp̃e gr̃e vbi oĩa initiata sunt ⁊ renouata creata sum ad lr̃am. Et ideo dicor aurora. que ẽ terminus noctis ⁊ initiũ diei. Ip̃a enĩ fuit terminꝰ legis. ⁊ initiũ gr̃e. Libro. vij. titulo. viij. ꝙ maria aurora. Et ante secl'a. i. ab eterno ⁊ anteq̃ ista secularia tp̃a voluerẽt. Uel añ secula i. dignior oĩbus seculis. i. oĩbꝫ hoĩbus ⁊ mlierib⁹ oĩm secl'oꝝ.

Itẽ ꝓpter excellẽtiã sui statꝰ dicit ip̃a ĩ eodẽ capl'o Ego ĩ altissimis ĩhabitaui ⁊c. C

Fuit maria excellens

In sua sanctificatõe. Excellẽtissime enĩ fuit sctĩficata. ⁊ in sctĩficatõe sua vehemẽter exaltata. qꝛ depurata ab omni fetulẽtia terrene corruptõis. ⁊ colorata ⁊ tincta q̃si de nigro colore in cãdidũ. ⁊ tũc data est illi gl'ia libani. q̃ ĩterp̃tat̃ cãdor. Isa. xxxv. Quere infra titulo. xxviij. de sanctificatõe eius.

In sua natiuitate. qꝛ ante sanctificata q̃ nata. Nata est enĩ filia gr̃e. cũ omnes alij nascant̃ filij ire. Ad ephe. ij. Quod signatũ est ĩ h̃ ꝙ fuit filia anne. q̃ interp̃tat̃ gr̃a. Unde Canti. vi. Una est matri sue. Propter h̃ etiã de eiꝰ natiuitate dicit̃ Hester viij. Judeis noua lux oriri visa est. gaudiũ honor ⁊ tripudiũ. In ortu enĩ eius noua lux orta est om̃i iusto. ꝓpter veritatis cognitõez q̃ antea ignorabat̃. gaudiũ ꝓpter carceris euasionẽ. honor ꝓpter hostis deiectõem. tripudiũ ꝓpter salutis recupationẽ. Ip̃ius enĩ sanctificatio arra fuit nostre sanctificatõis. eius natiuitas arra nr̃e sp̃ual' natiuitatꝭ. Nr̃e etiã redẽptõis. qꝛ ad h̃ nata ẽ vt paterne p̃uaricatõis delictũ ablueret. Innocẽtiã reparet. Districti iudicis iracundiã placaret. Portã celi apiret. Et captiuis libtatẽ cõferret. Jõ ip̃a dicit. In me oĩs gr̃a vie ⁊ ꝟitatꝭ ⁊c.

In vita. iuxta humanã consuetudinẽ. quia virginitatẽ vouit. licꝫ sterilis maledicere tur in lege. humillima fuit. licet multi sup̃biant de sua virginitate. fidelis fuit et credula. licet quod ei ꝓmittebat̃ videret̃ impossibile. scꝫ ꝙ virgo cõcip̃et et pareret manens virgo. D

In filij dei admirabili cõceptõe. Concepit enĩ virginitatis gloria ꝑmanente. quod nulla alia. Concepit in vtero. i. ex causa intrinseca. non sicut alie mulieres que recipiunt ab extrinseco vnde cõcipiũt. scꝫ semen viri. Origenes. Felix vmbilicꝰ castitatis. quem amplexus nõ tetigit marital'. Concepit enĩ per aurẽ. id ẽ ꝑ fidem dictorum. quia fides ex auditu. Ad roma. x. Unde ip̃a dicit Cantic̃. v. Dilectꝰ meus i. deꝰ pater misit manũ suã i. filiũ suũ ꝑ foramẽ aurꝭ mee ⁊c. Et ita ꝯceptꝰ eius singularis. ⁊ om̃es alios sup̃excellẽs.

Origeñ.

In filij portatõe. Fuit eĩ sine corruptõe fecũda. sine g̃uamĩe g̃uida. sine dolore puerpa sic̃ dic̃ btũs berñ. Et h̃ patet ex hoc ꝙ in ip̃o sue cõceptiõis initio quãdo mulieres miserabiliꝰ affligunt̃. sicut dicit idẽ btũs berñ. tota alacritate ascẽdit in mõtana cũ festinatõe. nõ lẽto g̃du. sicut mos est aliq̃ onere g̃uatorũ. Et ita manifessime patet ꝙ filio dei g̃uidata fuit nõ grauata. E

Berñ.

In pariendi singularitate. qꝛ sine dolore. natura mirãte suũ pep̃it genitorẽ. Unde Isa. lxvi. Anteq̃ parturiret pep̃it. anteq̃ veniret partus eiꝰ pep̃it masculũ. Quis audiuit vnq̃ tale. aut q̃s vidit huic sil'e? Hoc inuenies paulo infra. ti. xiiij. d̃ ptu eiꝰ. Uel aliter. Quia ml'te alie pep̃erũt reges ⁊ p̃ncipes. sꝫ ip̃a sola filiũ dei. Item

aliter. Multe alie pepererūt filios. qui postea coronabāt ī reges. sz nō nascebāt̄ reges. Ipa ꝺo sola illum quē coronauerat in utero suo diademate glioſe carnis. (unde Cañ. iij. Egredimī filie ſyon ⁊ videte regē salomonē ī diademate q̄ coronauit eū mater sua.) pepit regē coronatū. Uñ ōz matth. j. Ubi est q̄ nat⁹ est rex ⁊c. Ratōe aūt hui⁹ excellētissime dignitat̄ ꝓpat ipa se cedro. que rex arboꝝ appellat̄. Uñ dicit ecci. xxiij. Quasi cedr⁹ exaltata sum in libano.

F In filij lactatōe. Quia sola ꝺgo lac habuit. Et vocat̄ lac istꝺ celeste. nō terrenū vel carneū. ꝓpt̄ suā excellētissimā dignitatē. Uñ canit eccl'ia. Sola ꝺgo lactabat ubere de celo ple. Hec de eius lacte gustauit ali⁹ q̄z filꝰ dei. Uñ et ipe singulariť gloriat̄ Cañ. v. dicēs. ⌊Bibi vinū meū cū lacte meo⌋ qꝺ totū fuit meuz. Et licet dicat̄ nomē ꝺgis effusum Cāti. i. oleū effusū nomē tuū. nō tñ ōz q⁹ ei⁹ vbera sint effusa.

Aug⁹. In singulari dominatu sup filiū dei ⁊ suū. q̄ est rex regū ⁊ dñs dñantiū. i. ad Thi. vi. ⁊ Ālpoc. xix. Unde Luc. ij. ōz. Descēdit cū illis nazareth. et erat subdit⁹ illis. s. marie ⁊ ioseph. Ibi aug⁹. Hoc singulariter illa femīa habuit vt videret sibi nascēdi sollēnitate subditū. quē nō solū hūana. verū etiā angelica natura venerat̄ ⁊ adorat altissimū. De ß multa inuenies supza. libzo. iij. progatiua nona.

Fuit ma ria excel/ ei. ꝺ

G In singulari mīstratōe corā filio dei. Multi enī alij ⁊ multe alie suscepерūt xpm ī suis domibus vno die vl' duob⁹ aut trib⁹. ipa ꝺo in ꝓpria domo uteri virginal' ñ tñ vno die vl' duob⁹. sz mēsib⁹ nouē. Itē alij pauerūt eū cibis ꝰmūib⁹. ⁊ forte derūt ei aliqꝺ indumentū. ipa ꝺo de carne ꝓpa ipi nudo. i. puro deo carnis ꝰtulit vestimētū. ⁊ ꝺ lacte ꝓpo mīstrauit alimētū. Et de ceteꝛ opib⁹ mīficordie sic poteꝛ assīgre. Et ꝓpter ß dicit ipa antonomastice. Lozā ipo mīstraui. i. ad bñplacitū eius.

\ In singulari ꝓtēplatōe. Hoc habuīsti sup. lib. i. ca. iij. titulo. gra plēa. i ꝓnci. capli.

\ In singulari actōe vel bona opatōe. qz filio dei q̄ fuit in vnū ꝺiues et paup fer opa mīficordie exhibuit excellēter. Uñ in iudicio poterit ei dicere filꝰ excellēter illud Matth. xxv.

Infra ti. xxiij. H ⌊Hospes erā ⁊ collegīsti me⌋ sz in tabernacl'o ꝺginal' uteri tui. Uñ iob. xxxi. quasi ꝑ ꝓsona marie. ⌊Foris nō māsit pegrin⁹⌋ sz filius dei. Assigna de pegrinatōe christi. ⌊Ostiū meū viatoꝛi patuit.⌋ De quo sz viatoꝛe dicit Hiere. xiij. quasi loquēt̄ ad filiū dei. Quare q̄si colon⁹ futur⁹ es in terra. ⁊ q̄si viatoꝛ declinās ad manēdū. Qui videlicz viatoꝛ cū nō haberet ubi caput suū reclinaret. matth. viij. suscepť est ⁊ hospitatus in utero ⁊ in domo ꝺginali.

I Itē ⌊Aud⁹ fui ⁊ coopuīsti me⌋ vestimēto videlicz tue carnis ꝺginee. Uñ dictū fuerat marie. Qꝺ nascet̄ ex te sanctū ⁊c. Itē luce. ij. ⌊Et pānis eū inuoluit⌋ ecce vestimentū. et reclinauit in ꝑsepio. ecce materiale hospitiū. Propter hoc christ⁹ se dicit granū frumēti. Job. xij. qꝺ nudū semīat̄. i. ad choꝛ. xv. sed surgit vestitū palea sua. Propter ß etiā ꝓpat̄ ipa velleri gedeōis. qz lana sua. i. carne virginea vestiuit agnū dei. Unde ⁊ filꝰ dicit ei Job. x. Pelle ⁊ carnib⁹ vestīsti me ⁊c.

J Itē ⌊Esuriui et dedīsti mihi māducare⌋ Uñ hiero. dic. q⁹ cū acu ⁊ colo accꝛebat vñ se ⁊ filiū pascebat. Uñ cantic. ij. dicit. q⁹ christ⁹ pascit̄ inter lilia. Et hec lilia interꝑtatur bt̄us bern̄. man⁹ beate marie dicēs. Dan⁹ marie q̄dā lilia cādidissima sūt. nec causabit̄ liliozū amatoꝛ inter lilia nō inuētū. q̄ cq̄d inter marie man⁹ inuenerit.

hiero. ern̄. K Itē ⌊Sitiui ⁊ dedīsti mihi potū⌋ sz lactis virginei. qꝺ ego solus bibi. Potest etiaz intelligi istud de ꝓpu fidei q̄ maria ꝑ oib⁹ ipm potauit. figurata ꝑ samaritanā mulierē cui christ⁹ dicit Joh. iij. Da mihi bibere.

L Item. ⌊Infirmus eram ⁊ visitasti me.⌋ Quod impletū est quādo christus crucifigebatur. et ipa stabat iuxta crucē. quādo scilicz deus pater filiū percutiebat ꝓ salute populi sui. Isa. liij. et q̄ vulneratus est ꝓpter iniq̄tates nr̄as. ⁊ attrit⁹ ꝓpter scelera nr̄a. ⁊ liuore eius sanati sumus. sicut ibidē dicit.

M Item ⌊In carcere eram ⁊ venīsti ad me.⌋ Quasi incarcerabat̄ christ⁹ in carcere nostre mortalitatis. quando nascebatur de virgine verus homo. et ad ipsum tunc veniebat maria sicut mater ad filium iacentē in cunabulo. Sed tunc q̄z maxime fuit incarceratus. quādo positus in sepulcro. Unde in persona ei⁹ dicit hiere. threnoꝝ

ſñ. Jn tenebroſis collocauit me .q̄ſi mortuos ſempiternos. Jtē ibidē. Lapſa ē in lacū vita mea. et poſuerūt lapidē ſup me. Tūc autē licet nō legat hoc in euāgelio. nō dubitatur ad ſepulcrū veniſſe filij mater pijſſima. Vñ hieronym⁹. Quā miſerū erit z impiū ſentire de matre. vt q̄n cetere ſancte mlieres tantā curā habuerūt ꝺ domi nica ſepultura. ipa ſe abſentauerit. Abſit. Dicro.

Jn ſingulari paſſiōe vl' martyrio. De hoc ſufficiēter inuenies ſup. lib. ij. p̄rogatiua eius decima. D

Jn ſingulari trāſitu vl' aſcenſu de mūdo ad deū. ꝺ terra ad celū. de exilio ad patriā. de miſeria ad gl'iam. Unde et trāſitus eius dicit aſſumptio. q̄n videlicz aſcēdit de deſerto delicijs affluēs. innixa ſup dilectū ſuū. Canti. viij. Hoc inuenies plene ex poſitū libro. xij. particula. ij. de aromatib⁹ orti cōcluſi.

Jn ſingulari ſepultura. vbi ſcz nec tib⁹ mortis nō potuit dep̄mi. nec corpus ei⁹ reſo lutū eſt in cineres. qz ſicut pater nō dedit ſanctū ſuū videre corruptōez. ſ. chriſtū. ſic nec ſanctam ſuā ſpecialē. i. mariam.

Jn ſingulari ſublimatōe. qz nō ſolū cū angelis ſublimata. ſed ſup oēs choros ange⁹ lorū exaltata. Quere libro. ij. ri. p̄rogatiua marie. A

Jn ſingulari ꝓſeſſu ad dexterā filij. ſic credit in throno gl'ie. qz ipa deſignata ē p̄ bet ſabee matrē ſalomōis. qui chriſtū ſignat. Cui videlicz berſabee de p̄cepto filij poſi tus eſt thron⁹ iuxta thronū regis. z ſedit ad dexterā eius. ij. Regū. ij.

Jn ſingulari ptāte. Cū enī poſſit ꝑfiſſime dicere cū filio. Data eſt mihi oīs ptās ī ce lo z in terra. Matth. i fine. excellēter tñ dicit Lin hieruſalē Jſupna Lptās mea Jimpe rādi ſcz q̄cq̄d volo tam ꝑtib⁹ angelicis q̄ aiab⁹ ſanctis. z q̄s volo introducēdi. Eccī. xlij. Jn oīm neceſſitate oīa obaudiūt ei. De his multa inuenies .titulo. xxx. infra de potentia eius.

Jtē ratōe excellētie ſue appellat maria mlier ex oīb⁹. Mulier ſcz ex oīb⁹ bonis mu lieri⁹ collecta. omniū bonaꝝ mlierū vniuerſas bonitates z ſingulas in ſe habēs. Eccl'es. vij. Lvirū de mille vnū repperi. Jqđ q̄dā exponūt de ſamſone q̄ mille ſtra uit. alij de dauid. q̄ decē milia. Lmulierē ex oīb⁹ nō inueni. Jdeo etiā ꝓ q̄ dicebatur ſalomon ꝓuerb. in fine dicēs. Mulierē fortē q̄s inueniet. Quere lib. vi. titulo. ix. a lra. J. vſq̄ ad O. q̄ maria mulier. O

Jtē rōne ſue excellētie dicit ei Cañ. iij. O dor vnguētorū tuoꝝ ſup oīa aromata. q̄ſi dicat. Omnē gratiam vincit tua ſublimitas. omnē excellentiā ſupat tua dignitas. Ad hoc etiā facit q̄ ipa dicit Lterribil' vt caſtroꝝ acies ordinata. Jcañ. vi. Jpa ei tantū demonib⁹ ē terribil'. q̄ntū angelis z ſanctis exiſtit venerabil'. i. ſicut tota aci es apoſtoloꝝ. ꝓpheraꝝ. martyrū. angelorū. ꝓfeſſoꝝ. et virginū. z omniū q̄ ordiate cōtra diabolū pugnauerūt. Hā quia oīm ſanctoꝝ ꝓuilegia habet in ſe ꝓgeſta. Unde dicit Cañ. vij. Oīa poma nouaꝝ vetera dilecte mi ſuaui tibi. Jta terribil' eſt ꝺmo nib⁹ ſicut vniuerſa collectio oīm ſctoꝝ alioꝝ. Jtē ꝓpter ꝟ inter lapides ꝓpat ro paſio. qui ꝺr q̄ſi topandien. i. omnicolor. a pan qđ eſt totū z zion vl' dyan qđ eſt co lor. et ſignat omnē ꝟtutē. Tñ ſup apoca. ꝺr a topanden q̄ eſt inſula egipti vbi iue nit. Topazi⁹ enī eſt receptiu⁹ oīs colorīs. Jpa enī p̄dita fuit optimis naturalib⁹. et receptiua oīs gr̄e z virtutis. Apparuit tñ q̄ſi de ethiopia. q̄n legem datā de mu lieri⁹ q̄ cōceperāt de viris impleuit in purificatōe. P

Et nota q̄ nō ſolū intātū excellit dignitatē oīm ſctoꝝ. ſed etiā dignitates oīm celeſtiū virtutū. Supior eſt enī angel' gloria. quia pl⁹ meruit. ſ. q̄ dei filius aſſumeret ex ea naturā humanā. q̄ nolunt aſſumere angelicā. Ad heb. ij. Uſq̄ angelos ap̄pēdit. ſz ſemen abrahe ap̄pēdit. Supior partu. q̄m dñm angeloꝝ genuit. Supior honore. qz fili⁹ eā ſup choros angeloꝝ collocauit. Et ideo admirabil' etiā eſt ipis angel'. Unde dicūt Canti. viij. LQue eſt iſta q̄ aſcēdit rē. innixa ſup dilectū. Jeū ipſi ſint ſub dilecto. Supior ꝟginitate. qz in carne fragili. qđ nō angeli. ꝑter vicia car nis vixit. Supior reuelatōe. qz ſicut dicit btūs ber. Dñs ſecretū ſue incarnatōnis Q

Bern.

ꝓius ipſi q̄ alicui angeloꝝ reuelauit. excepto dūtaxat gabriele. qui vtiq⁹ tāte inter ſuos inueniri potuit excellētie vt tali nomine dignus baberet z nūcio. Superior

ꝓtēplatōe dei.qz cū iam sit resuscitata vt ꝑe credit. regē gl'ie ī decōre suo vidēt occ
li eius. Isa.xxxiij.nō solū ītellectuales sed etiā cōpales.quales angeli nō habēt.q̄
intellectualib⁹ oculis solūmō vidēt. Uñ t dicunt intelligētie. Itē supioꝛ est angel'
qz fili⁹ dei nusq̄ angelos apꝑhēdit.ad heb.j. id ē naturā angelicā.sed semē abrahe
apꝑhēdit in ea t ex ea ī mīsterio spūssancti. Itē.Quia nulli angelo⁹ dixit aliq̄ndo
pater.fili⁹ me⁹ es tu.heb.i.sz hoc dixit filio marie ī baptismo.Mat.iij.t ī trāsfigu
ratōe Mat.xvij. Itē.Quia nulli angelo⁹ subiecit pater oꝛbē terre.sz filio marie. si
cut dicit ī ps.t hebꝛe.ij. Et qz oīa subiecit sub pedib⁹ ei⁹.nihil dimisit nō subiectū
ei.Tota ꝑo excellētia matꝛs.ab excellētia filij deriuat.

Cācella ri⁹ philip pus

Itē rōne sue excellētie q̄ excellit oēm angelicā dignitatē.canit eccl'ia ī assumptōe ei⁹. R
LUidi speciosam sicut colūbā ascēdentē desup riuos aq̄⁹.Qz ñ solū cū angel' subli
mata.sed sup oēs choꝛos angelo⁹ exaltata.De q̄b⁹ aḡs dicit.Bñdicite aq̄ omes
q̄ sup celos sunt dño. Et apoc.vlti.Ostendit mihi fluuiū aq̄ vite splēdidū tāq̄ cri
stallū ꝓcedentē de sede dei t agni in medio platee ei⁹. Ipi enī sunt ꝓmi q̄ de fonte
diuine bonitatꝛ ꝓcedunt.Quia ꝑo maria cū angel' ascēdit t sup angelos.ꝺr Cāti.
viij.LQue ē ista q̄ ascendit p desertū.delicijs affluens innixa sup dilectū suū.LDe
sertū dicit celū.iuxta pabolā de oue pdita.Lu.xv.LDelicijs affluens.delicijs.l.fi
lij. In ꝑbo affluendi notat abūdātia delicia⁹. Unde eccl'es.i. Omnia flumia ītrāt
in mare. Cum enī sint filio delicie esse cū filijs hoīm.puer.viij.singl'ares sūt ei de
licie esse cū matre de q̄ carnē assumpsit.Quia cū in omni creatura sit p essentiā. ī iu
stis sit p gr̄am.excellēti⁹ in ea p gr̄am q̄ fuit gr̄a plena.excelētissime t simpliciter p
vnionē.Unde eā fecit locū voluptatis. Itē affluēs etiā delicijs angelo⁹.q̄ñ sin S
gulos ordines in se ꝑtulit exēplauit.Cū enim officiū angelo⁹ sit mīstrare.sic ꝺr.
ad heb.i.qdāmodo in se angelorū formā exꝑssit cū elizabeth mīstrauit. Ideo dic.
LCorā ipo mīstraui.Eccī.xxiiij. Itē nūciauit minora cū angel' q̄ minora nūciāt
qñ dixit ministrꝛ nupiarū.Quecūq̄ dixerit vobis facite.Maiora ꝑo cū archāge
lis.cū apl'os instruxit.Uirtutes exꝑssit.cū ipis apl'is deficiētibus ī passiōe.impterri
ta lic⁹ gladio passiōis filij trāsfossa iuxta filij crucē stetit. Jō dictū est.LMulierē
fortē q̄s inueniet.Cōfidit in ea cor viri sui.Et ī ipi⁹ ostātia ꝓfidentiā potuit hr̄e
christ⁹.q̄ tūc ad detētos in limbo descēdens.nō sine spolijs redijt educēs eos de
lacu.Principat⁹ī se exēplauit.cū p hūilitatē diaboli supbiā deiecit. Uñ Beñ.iij.ꝺr
ꝑtī.LIpa ꝓteret caput tuū.Iqꝺ ē supbia.Ptātes.cū p pauptatē spūs cupiditatē
totius mūdane ptātis cōtempsit.cantans illud.Deposuit potētes rē.LAssigna de
pauptate ei⁹.Dñatōes.cū p ꝟginitatis pudicicīā immūdicicīā voluptatꝛ calcauit.
qz ī ea tātum spūs dñabat carni.q̄ in ea fomes extinct⁹ est. Uñ LSyndonē fecit.I
qñ christū carne induit. Chanane⁹ ꝓmutat⁹.cū in se refrigerio spūssancti oēs car
nales mot⁹ extinxit. Thꝛonos in se descꝛpsit.cū sedes summi regꝛ facta est. Qui di
xit rex .Veni electa mea.et ponā ī te thꝛonū meū. Cherubin plenitudo sciētie.quē
in se trāsformauit.cū illū in se recepit in q̄ sunt oēs thesauri sapiētie t sciētie absco
diti. Col'.ij. Seraphin qꝺ est ardēs.cū desiderio ardenti filiū,psecuta est ascēden
tē clamans.Trahe me post te.t cū visa ē dixisse angel' oꝛādo. nūciate dilecto quia
amoꝛe langueo.o vos filie hierusalē.

Itē rōne sue excellētie ꝺr ipa LPulcra vt luna Icanti.vi.id ē vniuersal' eccl'ia .qz q̄cq̄d T
pulcritudīs habent alij sancti in parte.habet maria in toto.Nemo enī sctō⁹ inuē
tus est sil'is illi in gl'ia.sicut de abrahā dicit Eccī.xliij. Simil' inḡm in hūilitate.
in sanctitate.ī caritate.t sic de ceterꝛ ꝟtutib⁹ q̄s omnes habuit in suplatiuo. Et q̄t
ꝟtutes.tot habuit in se pulcritudies.t ideo pulcerrima mulier. Cañ. v. Et iō di
cta est t vocata ab angelo gr̄a plena.et hoc est ꝓꝓriū nomē eius.sicut maria. Unꝺ
lxij. Isa.LUocabit tibi nomē nouū.qꝺ os dñi.Iid ē angelus.vl filius q̄ est os pa
tris ꝓmus p angelū Lnomiauit.Ideo etiā dicit ipa eccī. xxiiij. In me omnis gr̄a
vite et veritatis rē. Et bene omnis gratia.quia nulla ei defuit virt⁹. Hec puritas
angelorū. Hec fides patriarchaꝝ. Hec sciētia ꝓphetarū. Hec zel⁹ apl'orū. Hec pa
tientia martyrū. Hec sobrietas ꝓfessorū. Hec innocentia aut hūilitas virginum.

Berñ. Bñs bē. Quatūcūq; donū alicui sctō sit datū. tāte virgi nō credim⁹ esse negatū.
Si ꝓ o q̄rat vnde ei tāta excellētia. Potest rñderi. Utiq; ex ꝑ q̄ dñs fecit ei magna U
q̄ potens ē. Magna in terr̄. /exaltās eam sup oēs boies. Magna in celis. /exaltās
eā sup oēs angelos. Magna in infernis. /subḡciens ei vniuersas tenebr̄as ptātes.
Ideo de ipa pōt dici sicut de filio illud Isa. xlviij. L Faciet voluntatē suā in babi/
lonē]hoc est. in infernū. L et brachiū suū in chaldeis]. i. in domib⁹. Chaldei enī in/
terp̄tatur feroces vl q̄si māmilla.
Itē Et eo q̄ copiosa est spūalib⁹ diuitijs. cōspicua bonitate. diserta sapiētia. tremen/ X
da cūctis viuentib⁹ ptāte. Genere illustris. forma desiderabil⁹. immēsitate incōpre/
hēsibilis. eternitate indeficiēs. Cui⁹ imperiū attingit a mari vsq; ad mare. q̄ etiaz
ex dono filij sui attingit a fine vsq; ad finē fortiter. et cum eo disponit oīa suauiter.
Sap̄. viij. Attingit etiā vbiq; ꝓpter suā mūdiciā. Sap̄. vij.
Itē. Et eo q̄ virgo exist̄s in matrē dñi electa est. vt imaculat⁹ de mūda nasceret. Et V
vt sicut in celo patrē habebat imortalē etern⁹. sic in terra matrē haberet ꝟginē incor/
ruptus. Et quia in celo q̄lis pater tal⁹ filius. ideo in terra q̄lis mater talis fili⁹. In
celo cū patre etern⁹ et imēsus. in terra cū matre imaculat⁹ et māsuetus. In celo cū
patre incorrupt⁹ et sublimis. in terra cū matre virgo et humilis. In celo imago pa
tris. in terra imitator matris. Et ideo marie excellētia ex eo q̄ filius dei fm hūani
tatem dignatus est ei fieri ꝓsimilis. Ideo etiā talē fecit matrē suā fm q̄ deus. /qual⁹
fieri voluit ex matre fm q̄ hō. Propter ꝙ de matre et filio dicit Osee. xj. L Uiz fron
dosa israel]. i. maria L fruct⁹]. i. chrīst⁹ L adequatus est ei.]

Post hoc debet scribi de honorificentia marie. et postea de gloria marie. et
post hoc de magnitudine marie.

De p̄ciositate marie Titulus v.

DE p̄ciositate marie dicit puer. in fine. Procul et de vltimis finib⁹ p̄ciū eius. A
Quere expositōem libro. vi. titulo. ix. q̄ maria dicit mlier fort̄. et mlier bo/
na. Itē pabo. viij. Preciosior est cūctis opib⁹ tē. Hoc inuenies paulo īfra.
Item Sap̄. vij. dicit de sapia. et congrue potest exponi de maria. L Hō ꝓparauj il
li lapidem p̄ciosum.]. i. aliquē sanctū. L quoniā oīe aurū in compatōe ei⁹ arena ē
exigua.]oīs enī sanct⁹ respectu marie. /arena est respectu auri. L et tanq̄ lutū estima
bit argentū in cōspectu ei⁹]. i. mūdi sapientes et eloq̄ntes respectu sapiētie et eloquē
tie eius. Itē Job. xxviij. dicit de sapiētia. et cōgrue potest exponi de excellētia ma/
rie. L Nescit homo p̄ciū eius.]quia nō est p̄ciū qđ possit ei ꝓparari. L Quia p̄ciosi/
or est cūctis opib⁹.]coꝛpalib⁹ et spūalibus. L Et oīa q̄ desiderant nō valent ei ꝓpa/
ri]puer. viij. L Nec inuenit in terra suauit]. i. voluptuose et delicate L viuentiū. In
terra]. i. in aīa. sed pot⁹ in terra laboriose viuentiū. L Abissus dicit. nō ē i me]Abis
sus coꝛ homis p vicia fluidū. p insipientiā obscurū. p auariciā pfundū. p infideli/
tatē tenebrosum. p supbiā feruidū. p dolositatē inscrutabile. et hmōi. Tale autē coꝛ
nō inhabitat maria p gr̄am. L Et mare]. i. mēs amara p inuidiā et irā. adapta septē
criminalib⁹ septē ꝓperates mar̄ L loq̄t non est mecū. Sapiētia enī vel maria tāto
Grego. a terrenis fugit. quanto in eis q̄rem nō inuenit. vt dicit grego⁹. L Hō dabit aur̄
obrizum p ea]q̄si diceret. p̄ciosior auro obrizo. Prouer. iij. Melior est acq̄sitio ei⁹
negociatōe auri et argenti tē. Aurū obrizū est aurū purū sine oīm macula. Alij ho
mines possunt esse aurū. sed nō obrizū. qz nō sine culpa. /adminus veniali. sicut ipa
sola. L Nec appēdet argentū in ꝓpatōe eius.]Ad l̄ram. q̄ cq̄d est citra deū. incōpa/
bile ē marie. Uel sic. Per aurū sancti angeli claritate iusticie fulgidi. et nullo conta B
gio culpe infecti. q̄ nō sūt cōparabiles marie. qz naturā angelicā nō assumpsit chri
stus vt nos redimeret. sz humanā de substātia marie. Per argentū boies sancti pu
ri et eloq̄ntes. q̄s omnes sctitate trāscēdit. qz nō est inuēt⁹ silis illi. Eccl. xliij. L Hō
conferet tinctis indie coloꝛib⁹]. i. mūdi sapiētib⁹. q̄ cū ꝟtutib⁹ careāt aliud se esse
q̄z sint ꝟborū ꝓpositōib⁹ q̄si supductis coloꝛib⁹ mentiūt. L Non lapidi sardonico
p̄ciosissimo.]p quem potest signari adā i statu innocētie. q̄ interp̄tat terra rubea. q̄
etiā q̄n tot⁹ fuit innocēs nō posset ꝓpari marie ꝓpatōe adeq̄tōis. Uel p sardonicū

martyres suo sanguie rubricati. quoꝝ corpa de terra. quorũ tñ martyria ñ sũt cõ-
Hiero. parabilia martyrio marie. q̃ passa est in aĩa. q̃ est impassibil. ſm hieronymũ. Unde
ipa est pl⁹ q̃ martyr. Uel Sardonico .i. patrib⁹ veteris testamẽti terrena q̃dã sectã
tib⁹. Sardonicus ei terre rubre silis ẽ. Ipa ꝺo nihil terrenũ. nihil carnale q̃siuit.
L Nõ sapphyro .q̃ est aerij coloris. i. alicui sctõ noui testamẽti celestia sola querẽti.
Uel p sardonicũ signi⁹ hoies q̃ facti sunt de terra rubra in adã. p sapphyrũ ange-
li in celo creati. quos vtroq̃ lõge p̃cedũt sapiẽtia ⁊ maria. L Nõ adeq̃bit ei aurum
vel vitrũ .i. sancti iam beati. qui claritate iã fulgẽt. que p aurũ. quoꝝ ꝺsciẽtie sibi
adinuicẽ patẽt. qõ p vitrũ. in q̃ tal' apparet liq; exteri⁹ q̃lis ꝺtinet interi⁹. Ibi enĩ
Grego. vt dicit gregori⁹. vnusquisq; mẽtẽ ab alteri⁹ oculis mẽbroꝝ copulẽtia nõ absco-
dit. Uel p aurũ sancti eccl'ie militãtis fulgẽtes ꝟtutib⁹. p vitrũ sancti eccl'ie trium- L
phantis puritate trãslucẽtes. Apoca. xxi. Ipa ciuitas aurũ mũdũ. sil'e vitro mũdo
Quia eccl'ia militãs silis triũphanti. Et paulo post. L Nõ adeq̃bit ei topazi⁹ ꝺ ethi
opia .i. aliq̃s ꝑus niger peccatis. sed mõ ꝺuersus ad fidẽ. ⁊ donis spũssancti locu
pletatus. ⁊ q̃si mult; coloꝝ multis ꝟtutũ specieꝝ decorat⁹. Dicit aũt topazi⁹ q̃si
topandien. i. omnicolor. Est g̃ sensus. Nõ adeq̃bit ei q̃ntuscũq; pfect⁹ omni ꝟtu-
tũ genere resplẽdẽs. L Hec tincture mũdissime ꝺferẽt .i. oẽs baptizati licz omni ꝟ-
tutũ genere splẽdẽtes nõ ꝺpabũt ei. quoniã oẽs excellit gl'iosissima ꝟgo. Idcirco
etiã illi ꝺuenit illꝺ qꝺ de filio dicit Isa. xl. Ecce gentes q̃si stilla situle. ⁊ q̃si momẽ
tũ statere r̃putate sunt ei. Ibidẽ. Oẽs gentes q̃si nõ sint sic sunt coraꝫ ea. ⁊ q̃si nihi
lũ ⁊ inane reputate sunt ei. i. ad ꝺpatõem illi⁹.

De gloria marie Titulus vi.

Gloria marie in ꝑ multũ cõsistit. q⁹ de ipa ab initio secl'i multa nõ solũ dicta A
sunt. sed etiã figurata sunt gl'iosa. Ipa enĩ illa ciuitas est de q̃ dicit p̃s. Glo-
riosa dicta sunt de te ciuitas dei. Hec solũ dicta sunt. sz ⁊ dicũt q̃tidie ⁊ di-
cent vsq; in eternũ. Sed q̃ gl'iosa? Oꝝ brãm eã dicũt omnes generatões. Quere su-
pra ti. i. de humilitate ei⁹. Christus enĩ marie fili⁹. ipe heri. ipe hodie. ipe ⁊ in secl'a.
Heb. in fine. Et ipe q̃ antiq̃s inspirauit. vt de matre sua sub enigmatib⁹ gl'iosa p̃
dicer̃et. ipe ⁊ q̃sdã modernos illustrat vt de eã gloriosa ñ taceãt. ⁊ etiã vsq; ad finẽ
mũdi sp aliq̃s illustrabit vt matr; ꝑconio noua sp aliq̃ supaddant.

Gloria marie B

Sacerdotalis ⁊ regia generositas. Unde L Omis gl'ia filie regis .i. marie filie dauid
Labitus . Quere exp̃sitõez lib. vi. titulo. v. q⁹ maria filia. Propter ꝑ etiã appellata
est virga iesse. a q̃ immediate ortũ habuit tribus regia.

In sanctificatõe collata ei sanctitas. Unde Ezech. ij. L Bñdicta gl'ia dñi .i. maria L ꝺ
loco suo .i. de matr; vtero. Unde potuit dicere illud Job. xxxi. Ab infantia creuit
mecũ sctitas. ⁊ ꝺ vtero mris mee egressa est mecũ. Nota L creuit . Iqr marie sctitas sp
augmentabat. sed ineffabiliter i ꝺceptu saluatoris.

Omnimoda gratiositas. Unde puer. xi. Mulier gtiosa inueniet gloriã. omnimode
bonitatis ⁊ virtuositatis.

Cõsciẽtie plena trãq̃llitas. quã peccatũ nõ remordebat. de q̃ apl's .ij. Choꝝ. i. Gl'ia C
nr̃a hec est testimoniũ ꝺsciẽtie nr̃e. Et iob. xxix. Gl'ia mea sp innouabit ⁊c.

Spiritual' et vera paupras. De q̃ dñs dicit Isa. xlij. Gloriam meã alteri nõ dabo.
Gloria dñi p̃elegisse paupratẽ. Et hãc gl'iam excellẽtissime dedit fili⁹ et inspirauit
matri sue. ⁊ sic ꝫponendũ alteri scz q̃ marie.

Singularissima hũilitas. quam de⁹ respexit ⁊ adamauit. ⁊ merito cui⁹ ipam omni
ꝟtute et gratia adimpleuit. Ecci. xlij. L Species celi gl'ia stellarũ . Celũ maria. cu
ius species hũilitas. quã specie dñs cõcupiuit. iuxta verbũ psalmiste. L Gl'ia stella
rũ . Iornatus ceteraꝝ virtutũ. q̃ hũilitas theca erat ⁊ repositoriũ.

Primitiua ⁊ fecunda virgitas. Ipa enĩ familiari spũssancti ꝺsilio ꝑma vouit virgi D
nitatẽ. et merito voti hui⁹ dedit ei dñs singularẽ fecunditatem. Unde Isa. xxxv.
L Gloria libani data est ei. Libanus cãdor. quo signat virginitas.

Saluo flore singular; fecũditas. Uñ dictũ est ei Luce. i. Qꝺ nascet ex te sanctũ vo

rabit̃ fili⁹ dei. De gl'ia ista dicit̃ Osee.ix. vbi loq̃tur de xp̃o ⁊ maria. Gl'ia eorum a partu ⁊ ab vtero ⁊ a ꝯceptu. Expone ordĩe p̃postero. et q̃re expositionẽ.

Bern̄. Excellẽtissima maternitas. q̃r facta est mater dei. Btũs ber̄. Hec est virgĩs nr̃e gl'ia singularis. ⁊ excellẽs p̃rogatiua marie. ꝙ filiũ vnũ eundẽq̃ cũ deo pr̃e meruit hr̃e ꝯmunẽ. Item Isa. xlij. dicit de⁹ pater. [Gl'iam meã] .i. filiũ meũ. q̃r gl'ia patris filius sapiẽs. Prouer. x. s̃m aliã lr̃am [alteri nõ dabo] q̃ marie. q̃r soli marie hoc priuilegiũ debebat̃.

Gloria marie. Per partũ ip̃ius humani generis redẽpta captiuitas. et repata libertas. Et h̃ ẽ vnũ ⁊ p̃cipuũ de illis gloriosis q̃ dicunt̃ de ciuitate dei. i. btã maria. Per ip̃am enĩ misit dñs redẽptõem ppl'o suo. Et Joh. viij. dicit fili⁹ eius q̃ dei ⁊ eius ꝯmũis est fili⁹. Si fili⁹ vos liberauerit. vere liberi eritis. E

Sũme honorificẽtie singularitas. cũ in morte tp̃ali mort̃ nexib̃ nõ est dep̃ssa. qui sunt putrefactio. vermis. ⁊ incineratio. sed in aĩa et corpe vt ꝟe credit̃. licz nõ p̃dicet̃. a filio assumpta est in celũ. Vñ ⁊ ip̃a dicit filio. Tenuisti manũ dexterã meã. et in volũtate tua deduxisti me. et cũ gl'ia suscepisti me. Quere expositõem lib. iiij. ti. xxvij. de sanctitate ei⁹. Ideo d̃r Canti. viij. Q, ascẽdebat de deserto delicijs affluens. innixa sup̃ dilectũ suũ. Quere expositõem li. xij. p̃ticula. iij. de aromatib̃ orti conclusi in fine.

Milet⁹ sardẽsis episcop⁹. Glorificati corpis cũ suis dotibus ante diẽ iudicij ei collata felicitas. In cui⁹ figura dictũ est de hester. Tercia die circũdata ẽ hester gl'ia sua ⁊c̃. Dicit enĩ milet⁹ sardẽsis ep̃us scribẽs ad laodicẽses. audisse se btm̃ iohãnẽ apl'm simpliciter p̃dicãtẽ. q̃ ad p̃ces petri et ceteroꝝ apl'orũ die tercia trãsit⁹ sui vt credit̃. suscitauerit fili⁹ dei suam benedictissimã genitricẽ. F

Supra naturã angelicã exaltata in ea sicut in filio nr̃a hũanitas. Vñ Ezech. x. Eleuata est gl'ia dñi desup̃ cherubin. Judith in fine dicit̃ de ip̃a iudith in figura marie. Erat iudith dieb̃ festis p̃cedens cũ gl'ia magna. Dies festi dies mẽsis augusti. in quo mẽse multa ⁊ magna festa. Vel dies festi dies eterne claritatis. De q̃b⁹ dicit̃ p̃uer. iij. Lõgitudo dierũ in dextera eius. Et in psalmo. Melior est dies vna in atrijs tuis ⁊c̃. Dies vna claritas ꝯtinua. Sed dicit̃ dies pluraliter. q̃r in p̃adiso alia est claritas solis. i. christi. alia claritas lune. i. marie. alia claritas stellaꝝ. id ẽ ceteroꝝ sanctoꝝ. i. ad Eboꝝ. xv.

Maria magnificẽtia dei. Itẽ d̃ ista eleuatõe dicit christo p̃s. [Eleuata est magnificẽtia tua sup̃ celos] Maria dicit̃ magnificẽtia dei. q̃r ⁊ magnificata est a deo ⁊ magnificauit deũ. passiue scz et actiue. Passiue. quia de⁹ magnificauit eã filiũ suũ ei dãdo. Unde ip̃a dixit Luc. i. Fecit mihi magna q̃ potẽs est. Tria eĩ magna fecit ei deus. Primũ magnũ. ip̃az ĩ vtero sanctificãdo. Scd̃m maius. ip̃am gr̃a adimplẽdo. Terciũ maximum. ex ea carnẽ assumẽdo. Actiue. q̃r ip̃m magnificauit se tantũ sub eo hũiliãdo. sicut qd̃ in se nõ mouet̃. alteri⁹ hũiliatõe exaltat̃. Jõ dixit ip̃a. Magnificat aĩa mea dñm. G

Supra totã celestẽ curiã collata ei plenaria potestas. Unde dicit. [In hierusalẽ] scz sup̃celesti [ptãs mea] imperãdi videlicz ꝟtutib̃ angelic̃ ⁊ aĩab̃ sanct̃ ad beneplacitũ meũ. et introducẽdi in illud regnũ q̃scũq̃ voluero. Istud m'lto meli⁹ inuenies infra. titulo. xxx. de omnipotẽtia marie. Nec solum in regno celoꝝ data est ei singularis omnipotẽtia. sed in trib̃ regnis. scz celestiũ terrestriũ ⁊ infernorũ. vt in nomine ei⁹ omne genu flectat̃ celestiũ terrestriũ ⁊ inferorũ. ad philip̃. ij. Propter h̃ ip̃i soli conuenit dicere post filiũ illud matth̃. in fine. Data est mihi oĩs potestas ĩ celo ⁊ in terra. Propter h̃ in figura marie dictũ est iudith. xv. Tu gl'ia hierusalem ⁊c̃. Quere expositõem lib. i. ca. vi. b̃ndicta tu in m'lieribꝫ. post mediũ capituli. H

Bern̄. Orationũ ip̃i⁹ ĩpetratiua ꝟtuositas. Ostẽdit eĩ filio ventrẽ ⁊ vbera. nec potest esse repulsa. vbi cõcurrunt et p̃orant omni lingua diserti⁹ hec clementie monimẽta. sic̃ dicit btũs bern̄. Impetrat enĩ a filio his p̃ q̃bus orat gratiam cõpunctõis. qd̃ signatũ fuit quãdo impetrauit nuptiantib̃ vinũ. Joh. ij. Impetrat eisdẽ gratiã reconciliatõis. signata p̃ mulierẽ thecuiten que recõciliauit patri suo dauid. absalõ fratricidã. ij. Regũ. xiiij. Impetrat eis ablutionẽ peccatorũ. signata p̃ abygail. que I

se obtulit in ancillā ad lauādos pedes seruoꝝ dauid.i. Regū.xxv. Impetrat dele-
tionē cyrogꝑphi diaboli.sigta ꝑ hester que lr̄as aman fecit irritari Hester.viij. De q̄
cyrographo dicit ad Col.ij. Delēs qd̄ aduersum nos erat cyrographū decreti qd̄
erat contrariū nobis. Quod fecit maria filio mediante.

Misericordie ei⁹ indeficiēs eternitas. Unde Osee in fine. Erit q̄si oliua gl'ia ei⁹. K
Oliua signat misericordiā.quia sicut liquor fruct⁹ eius.i.oleū supnatat omni liq̄
ri.sic misericordia om̄i virtuti. Et quia oliua semp viret ⁊ est īmarcescibilis.signat
misericordie ei⁹ īmarcidā eternitatē. Propter hoc dicit ipa Ecc̄i.xxiiij. Usq; ad
futurū seculū nō desinā scz miseris misereri.

Nunq̄ alicui q̄ntūlibet pctōri denegata eius benignitas.scz si toto corde cōuertat
ad eam. Et hoc ptz in theophilo.q̄ ipam cū filio abnegauerat. Propter hoc de ipa
canit eccl'ia. Uirgo singularis inter om̄es mitis.i.sup omnes.

Quomodo misereat ingratis etiā ⁊ indignis benigna studiositas. De q̄ potest intel L
ligi illud ps. Annūciate inter gētes studia eius q̄ scz studia studiose sūt p̄dicāda.

Ad exemplū ei⁹ a psonis innumeris emulata virginitas. Uñ. Adducent regi virgi
nes post eam ⁊c̄.qꝛ adolescētulaꝝ iam nō est numer⁹. Canticoꝝ.vi.

Memorie eius apud christianos indeficiēs eternitas. Uñ ecc̄i.xxxix. Non recedet
memoria eius.⁊ nomē ei⁹ req̄retur a generatōe in generatōem.

De honorificentia marie Titulus vij. A

DE honorificētia marie potest exponi illud qd̄ de sapientia dicitur Ecc̄i.xv.
Qui ꝯtinens est iusticie.i.simul cū alijs virtutib; tenens iusticiam.corde
ore et ope. Qd̄ est dicere. Qui ornat⁹ est iusticia ⁊ alijs v̄tutib;.qꝛ soli tales
digni sunt seruire marie. Appꝑhendet illā scz mariā quasi duplici manu.itellectu
scz et affectu.vl' amore ⁊ seruitio. Appꝑhendet Uerbū appꝑhēdendi notat q̄ndam
festinantiā ⁊ firmā detentōem. Appꝑhendet sicut rē diu desideratā Appꝑhendet
sicut auis nobilis p̄dam suā Illam scz mariā vt ei seruiat.eam laudet. ad eius ho
norem operet. Et obuiabit illi ipa scz maria. Illi se diligēti.sibi seruiēti.se imi-
tanti. Obuiabit inq̄m ꝑ gaudiū ⁊ gl'iam cōscientie.que sequunt ex dilectōe serui
tio et imitatōe marie. Illi sic remunerādo ī p̄senti. Uel obuiabit in morte illi
liberādo a doloribꝫ eternis.et diaboli ptāte.quia sicut dicit sap̄.x. Eos q̄ se amāt.a
doloribꝫ ꝯseruabit. Sed quō obuiabit? Sicut mater honorificata a seruis suis
vel a filijs.blāde suscipit illos.⁊ nutrit.⁊ adoptat vt filios. Iō dicit. Mater. Se-
quit. Et q̄si mulier a virginitate suscipiet illū. Maria dicit mulier.quia domi-
nū emolliuit.et dura corda emollit.⁊ ꝓpter fecunditatē bonorū opeꝝ.q̄ non cessat
impendere filij creaturis. Mulier dico a virginitate nō recedēs. Dicit etiaꝫ virgo.
quia p̄stat mentis cōstantiā ⁊ mundiciā.et quasi reuirginat corpa dissoluta confe-
rens gratiā castitatis.

Maria honorificata B

Quia ab eterno p̄destinata ⁊ electa. Uñ dicit ꝓuerb.viij. Ab eterno ordinata sum.⁊
ex antiq̄s. Ideo de ipa canit. Elegit eā deus et p̄elegit eam.

Quia a patriarchis et regib; generata. Unde canit. Natiuitas gl'iose virginis ma-
rie ex semine abrahe.orta de tribu iuda.clara e stirpe dauid.

Quia a ꝑditionis massa separata.⁊ in vtero sanctificata. Unde canti. ij. dicit de ea.
Sicut liliū inter spinas ⁊c̄. Ite p̄s. Sanctificauit tabernaculū suū altissim⁹

Quia filia gratie orta. Unde Numeri.xxiiij. Orieť stella ⁊c̄. Propter hoc fuit filia
anne.que interp̄tatur gratia.

Quia omni carismate cumulata. Unde dicta est gr̄a plena.

Quia ad vouendā p̄ma virginitatē a spiritusancto inspirata.

Quia ab vno de sūmis archāgelis officiosissime salutata. Unde. Aue gratia plena.

Quia in matrē dei electa. Und̄ dicit ei Isa.lxij. Terra tua inhabitabit.i.caro tua
fecundabit quia cōplacuit domino in te.

Quia ope spūssancti dei filio imp̄gnata. Unde Luce.i. Spūssanctus supueniet in
te ⁊c̄. Ideoq; quod nascet ex te sanctū vocabit filius dei.

Quia salua virginitate mater effecta.
Quia virtute fidei omne bonũ assecuta. Unde dictũ est ei Luce.i. Beata q̃ credidisti. quoniã pficient ea que dicta sunt tibi a dño. Beatus mattheus in legenda sua. In conceptu filij dei. fides marie vxor extitit spiritussancti.
Beatus matthe⁹
Quia nullo portandi filiũ pondere p̃grauata. Beatus bern̄. Quia iugũ dñi leue. ꝯ uidari potuit maria. non grauari. Ber.
Quia filiũ pariẽdo nullo dolore cruciata. Unde canit ecclesia. Nesciens mater v̄go virũ. peperit sine dolore saluatorẽ. Beatus bern̄. Quid mirũ si dolorẽ nõ intulit matri. qui tollere veniebat dolores totius mũdi. Ber.
Maria honorificata
Quia filio dei ⁊ suo in p̃latam cõstituta. Unde Luce.ij. Et erat subditus illis. scz marie ⁊ ioseph ꝓpter mariã.
Quia ad nutũ ipi⁹ ⁊ insinuationẽ aqua in nuptijs in vinũ a filio ꝯmutata. Joh.ij.
Quia filio ad patrẽ de hoc mũdo trãseunte virgini discipulo cõmendata.
Quia loco sũmi magistri ad docẽdos apostolos substituta.
Quia in morte tp̃ali mortis nexibus nõ depressa. qui sunt. putrefactio. vermes. ⁊ incineratio. Propter hoc comp̃atur cedro que est imputribilis. et cuius succus vermes cõsumit. et q̃ est incõbustibilis. quia p̃ ignem fiunt cineres.
Quia ante generalẽ resurrectõem gl'ia corpis ⁊ stola duplici decorata.
Quia ascendit in celũ dilecto suo innixa. sicut dicit Canti.viij.
Quia sup̃ vniuersos ordines angelorũ ad dexterã filij in throno glorie collocata.
Quia sup̃ omnem creaturã potestate plenaria ab omnipotẽte filio in sua coronatõe dotata et insignita.

De magnitudine vl' altitudine siue celsitudine marie Titulus viij.

Ratione sue magnitudinis. vl' altitudinis. seu celsitudinis. vel sublimitatis. aut eminentie ꝯp̃atur maria cedro. que est arbor ꝓcera ⁊ eminentissima super omnes arbores. vnde et a q̃busdam appellat rex arborũ. Que videlicet maria in h̄ q̃ facta est mater dei. nec p̃mã similẽ visa est nec habere sequentẽ. Unde btũs Bern̄. Hec est virginis nostre gl'ia singularis ⁊c. vt supra. Propter hoc dic̃ de se Ecclesiastici.xxiiij. Quasi cedrus exaltata sum in libano. Quere libro .xij. p̃ticula.vi. titulo.iiij. de cedro. Aliter. Alta fuit maria. q̃ instar saulis.i. Regũ.x. ab humero et sursum sanctis supeminẽs vniuersis. Ab humero ĩ quo bona op̃atio. quia de ꝓpria substantia omnia op̃a actiue exhibuit filio dei. A collo p̃ quod vox trãsit. in quo intelligit efficacia orõis. vel sapientia in verbis. A capite in quo sensuũ p̃fectio et sapiẽtie maturitas ad similitudinẽ capitis materialis in quo sensuũ exteriorũ p̃fectio inuenit. Aliter. Per humerũ cõcorditer facta bona op̃atõ signatur. p̃ sursum contẽplatio. In his duobus nec p̃mã similẽ ⁊c. Uel altitudo marie humilitas eius. q̃ qui se humiliat exaltabitur. Uel altitudo eius fuit a terra spirituali elõgatio. et celo approximatio. Terra spiritual'. terrena voluptas. terrena opulentia. terrena gloria. A p̃ima se elõgauit p̃ virginitatem. A secũda p̃ paup̃tatem. A tercia p̃ humilitatẽ. Et p̃ hec tria sup̃ omnes creaturas ꝓpinquauit per meritũ ad celestia et eterna.
Bern̄.
A
B

De virginitate marie Titulus ix.

Quoniã de gloriosa castitate seu virginitate marie totus respersus est liber iste. idcirco de hac virtute ĩ hoc capitulo dicturi sumus pauciora. Castitas autẽ sic diffinit. Castitas est v̄tus motus om̃es restrĩgens illicitos. que tãto meretur ampli⁹ q̃nto validius carnalis fomitꝫ reprimit incentiuũ. Chrisostomus. Castitas carnal' est nescire mlierẽ. castitas spiritualis fidelẽ esse deo. Et hec est ꝓprie byssus retorta. et byssinũ cãdidũ. Apocal'.xix. Itẽ vera castitas est cuiuslibet voluptatꝫ carnal' repudiũ. Huius virtutis tres sunt species. Integritas v̄ginalis. Pudicicia cõiugalis. Continẽtia vidualis.
Chriso.
A
Virginitas est porte genital' integritas. que nullũ habet meritũ nisi mens fuerit incorrupta. Et dicit virginitas q̃si viror genitus. Meritoriã virginitatẽ describẽs hieronymus ait. Illa virginitas hostia christi est. cuius nec mentẽ cogitatio. nec
Hiero.
B

carnem libido cõmaculat. Talis vero fuit virginitas marie. Est aũt quasi duplex virginitas. quaꝝ altera claudit. ⁊ altera aperit paradisũ. Quod videre est in eua et maria. Eua enī virgo sed supba. deo volẽs parificari in sciẽtia. et cupida. quia cõcessis sibi nõ contẽta. inobediẽs p̃cepto dei. ⁊ incredula eiꝰ cõminatõni. diabolice acq̃escens tẽptatõi. ⁊ male credula verbis serpẽtinis. vna de numero virginũ fatua rũ. imo omniũ fatuissima. audiens. respiciens. olfaciens. cõcupiscens. rãgens. ꝓmedens et ꝓpinans viro suo fructũ sibi interdictũ. ⁊ postea excusans ⁊ alĩ attribuens peccatũ suũ. clausit nobis paradisuꝫ. Ecõuerso maria virgo humillima in oĩbus se subdens deo. nunciꝫ nutãs a ꝓposito. pauptatis amatrix. diuine obediẽs p oĩa voluntati. bene credula angelice ꝓmissiõi. vna de numero ꝓudentiũ virginũ imo omniũ ꝓudẽtissima. oẽs sensus suos discrete custodiens. nihil boni suis meritis tribuens. sed diuĩe bonitati totũ attribuẽs. nobis apuit paradisuꝫ. Redde singla singulis ꝑ ꝓtrapositõnem. Idcirco de duab⁹ istis virginib⁹ tpe pascali canit ecclesia. Paradisi porta p eam cunctꝭ clausa est. et p mariã virginẽ itꝝ patefacta est.

Virginitas ergo eue supba. virginitas marie humillima. Illa cupida. hec paupcula. Illa vacillãs. hec stabilita. Illa depaupata. hec ditata. Uñ dicta est gr̃a plẽa. Illa hũiliata. Uñ. Sub viri pr̃ate eris. ⁊ ille dñabit tui. Hec exaltata. Uñ dictũ ē ei. Dñs tecũ. Et cantic. ỹ. Dilectꝰ meus mihi. et cetera hmõi. Et sic poteris mltipli citer negociari circa hmõi materiã. L

Item. Nota qꝫ eua dicta est ab a quod est sine ⁊ eu qđ est bonum. quasi sine bono. qꝫ bonum sibi datũ a dño. sibi abstulit ⁊ viro. imo et toti posteritati sue. qꝫ padisi porta ꝑ eam cũctis clausa est. Marie vero dictũ est aue. Ab a quod est sine. et ve. q̃si sine maledicto. quia nõ solũ sine maledicto fuit quo ad se. sed etiã nos a multiplici maledicto quantũ in se fuit liberauit. D

Item. Virginitas eue mũdicia est sine bono opere. ⁊ talis virginitas potius claudit q̃ aperiat paradisũ. Et de tali virginitate nõ restat nisi luctus et lamentũ. aut hic aut in futuro. Unde Judicũ. vi. Fleuit filia iepte duob⁹ mensib⁹ virginitatẽ suaꝫ. Dñe ꝙ mene. quod est defect⁹. qꝫ in duobus mẽsib⁹ bis deficit luna. Prim⁹ defect⁹. nõ facere bonũ. Unde fatuis virginib⁹ nõ habẽtib⁹ oleũ misericordie in vasis suis. In vase. s. cordis ꝑ pietatem et misericordiã in affectu. In vase manuũ ꝑ misericordiam in ope et effectu. In vase oris vt tam verbo q̃ exẽplo alĩ ad simile inuitẽtur. Clausa est ianua diuine misericordie. Matth. xxv. De hmõi materia inuenies q̃ntum volueris in tractatu nostro. Beati mũdo corde. Secund⁹ defectus ē qꝫ bonũ quãdoqꝫ fit. sed nõ bono fine aut debita intentõe. De cuiusmodi opar̃ dicit Matth. vi. Amen dico vobis receperunt mercedẽ suã. Et ꝑ vtroqꝫ defectu lugendum est. E

Item tria incõmoda solẽt sequi virginitatẽ q̃ nõ fuerũt in maria. Primũ est supbia. que de facili sequit virginitatẽ. quia virgines de facili in supbiam elauant. et forte ꝓpter hoc lampades fatuarũ virginũ extinguunt. Matth. xxv. quia vẽto supbie plene erant. Aug⁹. Uirginitas est ꝑdicãda nõ solũ vt ametur. sꝫ monẽda ne inflet. Idem. Bonũ virginitatis q̃ntuꝫ magis bonũ video. tãtũ furere supbiã ptimesco. Secũdũ amoris tepiditas. quia cui min⁹ dimittit minus diligit. Luc. vỹ. Quia enim virgines imunes sunt a delicto carnis. nõ accẽdunt quãdoqꝫ ad tantã vim dilectõis. Multũ enī accendebat magdalenã ad amorẽ. qꝫ sentiebat tãte culpe remissionẽ. Unde. Dimissa sunt ei peccata mlta. quoniã dilexit multũ. Lu. vỹ. Tercũ ē sterilitas. Argumentũ enī tale est. Virgo est. ḡ sterilis est. Ideo dicit de maria Lañ. viỹ. Que est ista. i. q̃nta laude et admiratõe digna. q̃ cum virgitate habuit hũilitatẽ. cũ integritate feruidã caritatẽ. cũ incorruptõe fecunditatẽ. F

Itẽ ꝓpter excellentiã sue virginitatis dr Lu. i. Missus est angelus gabriel ad virginẽ. q̃si p excellentiã. Bñs beꝫ. Uirginẽ carne. Uirginẽ mẽte. Uirginẽ pfessiõe. Aug⁹. Berñ. Chrisо. G

Item de castitate marie dicit Chrisostom⁹. O inestimabil laus marie. magis credebat ioseph castitati eiꝰ q̃ vtero eius. et plus gratie q̃ nature. Possibiliꝰ enī credebat mlierẽ sine viro posse cõcipe. q̃ mariã posse peccare

Item maria dicit virgo p antonomasiã. quod notauit lucas dicẽs. ⁊ Missus est gabriel ad ꝟginẽ ⁊ anthonomasice. quasi dicat. ad virginẽ virginũ. Maria enĩ dicit virgo virginũ ꝓpter tria. D

⁊ Primo. qz sicut dicunt sancti. prima inter ceteras virginitatẽ vouit. ⁊ ideo virginitatis signifera est ⁊ exemplar.

— Secũdo. quia pl⁹ ceteris virgo fuit. Cañ. ij. Sicut liliũ inter spinas ⁊c.

⁊ Tercio. quia virgo manẽs facta est mater. qđ nulla alia. Est igit virgo p ceteꝛs. pl⁹ ceteris. et sine ceteris.

Maria ꝟgo illibata

Itẽ. Maria virgo illibata. Unde de porta p quã designat dicit Ezech. xliij. ⁊ Uir J
nõ trãsibit p eam ⁊ J. i. maritus suus ioseph. Et in ꝟ notat carnis eius integritas
Sedet ⁊ Erit⁹ clausa ꝓncipi ⁊ J. i. diabolo. qui dicit princeps mũdi. Joh. xiij. Quia
nulli patuit tẽptatõni diaboli. Jn hoc ergo qđ dicit ⁊ Erit⁹ clausa ꝓncipi ⁊ ꝓfecta
mentis ei⁹ mũdicia ꝯmendat. Et ab hac duplici integritate ꝓprie ⁊ singulariter
dicit virgo illibata. Libro. v. titulo. xxxviij. de porta inuenies istud plenius.

Virginitas marie

Virginitas marie multipliciter ꝓuilegiata

⁊ El patriarchis q̃busdã opibus pfigurata. Prefigurata enĩ fuit in fenestra cristallina
quã noe fecit in archa. sm qđ traditur hebrei. que excludebat aquã inq̃ntũ fenestra.
⁊ illuminabat archã inq̃ntũ cristallina suscepta aliũde luce. Archa maria. Fenestra
cristallina ei⁹ virginitas. q̃ exclusit ab ea aquã carnaliũ voluptatũ. ⁊ qua digna
fuit in se suscipe christũ lucẽ verã. Unde elegãter dicit quidã. Si cristall⁹ sit humecta. atq̃ soli sit subiecta. scintillat igniculũ. Hec cristall⁹ nec ĩ partu soluitur pudoris signaculũ.

⁊ El ꝓphetis pnunciata. Uñ Jsa. vij. Ecce ꝟgo ꝯcipiet ⁊c. Quere expositõnem infra titulo. xij. de ꝯceptu virgineo post mediũ. Ezech. xliij. Porta hec clausa erit ⁊c. Quere exposit̃oem li. v. ti. xxxviij. q̃ maria porta.

⁊ Pro magno munere dei ecclesie repromissa. cui dictũ est Jsa. lx. ⁊ Gloria libani ⁊ J. i. candoris virginei ad te veniet ⁊ o eccl'ia militans et triũphans.

⁊ Jn quibusdã sanctis mulieribꝫ testamenti veteris pfigurata. Figurata enĩ ⁊ virL
ginitate rebecce. de qua legit Ben. xxiij. q̃ erat puella decora nimis. virgoq̃ pulcerrima. ⁊ incognita viro. Et marie dicit dauid ps. xliij. ⁊ Cõcupiscet rex decorẽ tuum ⁊ J. i. virginitatẽ tuam.

⁊ El deo patre benedicta. Unde in figura marie dixit axa patri suo caleb Josue. xv. ⁊ Judicũ. i. Da mihi benedictõem pater. quia terrã arentẽ dediſti mihi. Jũge obsecro ⁊ irriguã aquis ⁊c. Quere exposit̃oem li. xij. particl'a. i. vij. ꝟsu ortũ ꝯclusi. vbi ort⁹ ꝺr irrigu⁹. Propter ꝟ etiã dictũ ẽ marie. Aue maria gr'a plẽa domin⁹ tecum. benedicta tu in mulieribꝫ.

⁊ El dei filio desiderata. q̃ dixerat Michee. vij. Precoq̃s fic⁹ desiderauit aĩa mea ⁊c. Precoque fic⁹. ꝓmitiua virgitas. Fic⁹ ei pfert fruct⁹ dulcissimos ⁊ sapidissimos. ⁊ folia ei⁹ cãdidũ lac emittũt. Jn cãdore lact's cãdor ꝟgitat's. Fruct⁹ etiã fic⁹ ñ ẽ diuisibilis. sic sunt glãdes nuces ⁊ castanee. Et ĩ ꝟ indiuisibilitas ꝟgitat's ei⁹. de q̃ ꝺr ei Cañ. vij. Jũcture feminũ tuoꝝ sic monilia. Jn ꝟ q̃ fic⁹ ꝺr a fecũditate. gr'a maternitat's. Jn eo q̃ fruct⁹ iste matur⁹ nigrescit. signũ hũilitat's. Jn dulcore ⁊ sapiditate fruct⁹. qđ dño dulce ⁊ sapidũ fuit in maria votũ virginitat's. Cetera quere libro. xij. particl'a. vi. de arboribꝫ. ti. xxij. vbi maria dicitur ficus.

Bern.

⁊ El spiritusctõ cordi virgineo inspirata. Jpa enĩ prima absq̃ omni hũano pcepto cõsilio ⁊ exemplo diuinit⁹ inspirata votũ emisit virginitat's. sicut dicit btus bern.

⁊ Ad ꝟ vt dei fili⁹ ĩ ea pasceret a tota trinitate ꝓpata Uñ cañ. ij. dic maria ꝺ filio. Di D
lect⁹ me⁹ mihi ⁊ ego illi. q̃ pascit inter lilia. Hoerat siq̃dẽ ꝟgo diuit⁹ inspirata filiũ dei desiderare lilia ꝟgitat's. ĩ qbꝫ pasceret. ⁊ vouit virginitatẽ. quasi diceret. lilia desiderabat. lilia ei exhibeo. i. duplicẽ virgitatẽ. carnis ac spũs. Qđ notat ꝓ ꝟ qđ dicit lilia in plurali. non vnicũ tantũ liliũ.

⁊ El deo trinitate in virgine cõfirmata. Uñ ipa dicit ⁊ In syon firmata sũ ⁊ J. Syon iter ptat speculũ. qz ꝟgitas sic vitrũ. Sic enĩ vitrũ absq̃ sui dissipatõe solarẽ radium

suscipit ⁊ emittit. sic marie ꝟginitas illibata filiū dei ꝓcepit ⁊ pepit. Et hāc cōfir/
matiōnē innuebat maria respōdens angelo. Quō fiet istud. qm̄ virū nō cognosco.

/Uniuersaꝝ ꝟtutū margarit̄ adornata. Ipa enī erat vas auri solidū ornatū oīm̄ la
pide p̄cioso. Ecc̄i. l. sc̄z iaspide fidei. iacinto spei. carbūculo caritat̄. sapphyro ꝓtem
platōis. sardonico martyrū. topazio vniuersę ꝟtutis ⁊ oīm̄ode pulcritudis. Et
sic de ceteris lapidib⁹ q̄bus ꝟtutes cetere designant.

Berñ. /Virtute hūilitatis p̄ ceteris virtutib⁹ a dño adamata. Unde ber. Ut placeret deo vir A
ginitas marie. hūilitas ꝓcauldubio fec̄. Idē. Audeo dicere. sine hūilitate nec marie
virginitas dño placuisset. Ratōe ist̄ duaꝝ virtutū. virginitat̄. s. ⁊ hūilitat̄. sig̃t
maria p candelabꝝ Exo. xxv. et. xxxvij. in quo erāt lilia q̄ signabāt ꝟginitatem. et
sperule figurātes hūilitatē. Iste enī due virtutes sunt due ancille cū q̄b⁹ hester. id
est maria vl̄ fidelis aīa ingredit̄ p meritū ad verū assuerū q̄ est christ⁹. Hester. xv.
Maria enī ꝟe dicī p̄t candelabrū aureū. qz aurū in igne purgat̄. in fornace ꝓbat̄.
malleis extēdit̄. ⁊ i formā candelabri ꝓducit̄. ⁊ sic instrumētū ignis ⁊ lumis efficit̄.
Sic btā virgo p ignem spūssancti purgabat̄ in sc̄tificatōe. ꝓbabat̄ in filij passiōe.
Unde dicit patri vl̄ filio. Igne me examinasti ⁊c̄. Sed nihil de scoria inuentū ē
in ea. qz nec passionē filij impedīuit. nec crucifixorib⁹ maledixit. sed exēplo filij vt
ꝟe credit̄ p eis interc̄ssit. Jrē. Quasi q̄busdā malleis extēdebat̄. ml̄tiplici tribu/
latōe. ⁊ in cādelabꝝ sic figurabat̄. Hā ardebat igne caritat̄. ⁊ lucebat op⁹ exīmie
caritatis. Unde pab. in fine. Nō extinguet̄ in nocte lucerna ei⁹. Lqz q̄ ml̄re. tribula
tionū. nō potuerūt extīguere caritatē illi⁹. Can. viij. Bñ etiā ꝟgitas ei⁹ cādelabꝝ.
qz adhuc in lumine ei⁹ ambulat inumerositas virorꝝ ac ml̄ierū imitādo vestigia re
gine ꝟginū. Cui dicit ysaias. lx. Et ambulabūt gētes in lumīe tuo ⁊c̄.

/Ab ipa virgine ꝓmissus excogitata. Btūs ber. O ꝟgo prudens. o ꝟgo deuota. q̄s O
te docuit deo placere ꝟginitatē? Que lex. q̄ institutio. q̄ pagina veter̄ testamēti. vl̄
p̄cepit. vl̄ cōsulit. vl̄ hortat̄ in carne nō carnaliter viuere. ⁊ in terris angelicā duce/
re vitam? Quere hec ⁊ alia ml̄ta tercia omelia btī berñ. sup missus ē gabriel. circa
mediū capituli.

\Aquis spūssancti ad fecūditatē irrigata. Ben. ij. Nō enī pluerat dñs deus sup ter/
rā. et hō nō erat q̄ operet̄ terrā. sed fons ascēdebat de terra. irrigās vniuersam sup/
ficiē terre. Quere exp̄sitōem titulo. xij. de ꝓcepto ꝟgineo in fine capituli.

\Sola diuina gr̄a nō hūano ope fecūdata. Unde can. vij. dicit filij⁹ spūssctō. Veni
auster pfla ortū meū. ⁊ fluent aromata illi⁹. i. spirabūt ꝟtutes virginis. sc̄z humili
tas. virginitas. ⁊ cetere vniuerse. Propter ꝟ dicit̄ marie Can. vij. Uēter tu⁹ sicut
acerꝰus tritici q̄ ad fecūditatē. Uallat⁹ lilijs q̄ ad ꝟginitatē. Lilijs pluraliter. qz
fuit virgo ante partū. ⁊ i partu. ⁊ post partū. Uel lilijs pluraliter. qz illibatā virgi/
nitatē custodiuit in suis sensib⁹ vniuersis.

\Partu diuino ꝓsecrata. Btūs berñ. Quāta puta⁹ veneratōe digna est. in q̄ hūilitatē P
exaltat fecunditas. partus ꝓsecrat virginitatē.

\Et se sola sup̄ naturā ad fructū habilitata. Unde dictū est ei. Ecce ꝓcipies i vtero
. i. ex vtero. Jtē illud. Qō nascet ex te sanctū vocabit̄ filij⁹ dei. Et te. i. ex tua car
ne. Et te. sola et nō ex te ⁊ viro. Propter ꝟ dicit filius ō patre Jsa. xlix. Formans
me ex vtero seruū sibi. vt reducā iacob ad eū. Quere exp̄sitōez libro. i. capl̄o. vij. ti
tulo. benedict⁹ fructus ventr̄ tui. post ꝓncipiū capituli.

\Fructu glorioss̄imo honorata. Uñ Ben. ij. Produxit dñs de⁹ de humo. s. car/
nis virgine. Omne lignū pulcrū visu. ⁊ ad vescendū suaue. lignū etiā vite i medio
paradisi. i. ventris virginei. Quere exp̄sitōem libro. xij. pticula. vi. de arboribus orti
conclusi. ti. xviij.

ersñ. \Et dei maternitate sūme nobilitata. qui dignat⁹ ē fieri filij⁹ ꝟgitat̄. Unde btūs ber.
Nec ē virgis nr̄e gl̄ia singular̄. et excellēs p̄rogatiua marie. q̄ filium vnū eūdēq;
cū deo patre meruit hr̄e ꝓmunē. Propter hoc etiā dicit ipa se q̄si cedrū q̄ est rex ar
borū exaltatā in libano. i. in ꝟginitat̄ cādore. Propter ꝟ enī facta ē regina paradisi.
q̄ prius facta fuerat mater dei. qđ ipossibile erat nisi fuisset virgo.

Ad h̄ vt de ea christ⁹ carnē assumeret. necessario preparata. Oportebat enim vt redemptor noster iust⁹ esset cū deo. mortal' cū hominib⁹. ꝓpter h̄ decebat ip̄m matrē habere virginē. vt in matre mortali ꝯcipet̄ mortal'. ⁊ in v̄gine ꝯcipet̄ iust⁹. Necesse etiā erat vt q̄cūq; ꝑ matrꝫ corruptōem ꝯcipet̄. ex originali pctō ꝯcipet̄. Nullus aūt pctōr saluare poterat aliū pctōrē. cū in eadē damnatōe essꝫ cū reo. Uñ dicebat hūanū genus Ecc̄i. li. Respiciēs erā ad adiutoriū hoīm. et nō erat. Decebat etiam deū vt nō nasceret̄ nisi de v̄gine. decebat v̄ginē vt nō pareret nisi deū. Ad h̄ ḡ totū necessario p̄ꝑabat̄ v̄gītas marie. qꝛ nulli alij virgini q̄ꝫ marie h̄ p̄uilegiū debebat̄. Q

Plasmationē p̄mi hoīs q̄si exēplariter imitata. videlicꝫ vt sicut p̄mus adā de terra virgine plasmat⁹ fuerat. sic scd̄us adā de matre v̄gine ſm hominē formaret̄. Und̄ Gen̄. ij. Formauit dn̄s de⁹ hominē de limo terre. ad Gal'. iiij. Misit de⁹ filiū suuꝫ factū ex mlīere ⁊c̄.

Trāsgressio p̄me mlīeris. s. eue virginis ꝑ eam sufficiēter expiata. Btūs ber̄. Uehemēter nobis vir vnus ⁊ vna mlīer nocuerūt ⁊c̄. Quere li. ij. particl'a. i. cā. xxxiiij.

Ruina angelica ꝑ eam reꝑata. Uñ maria de se dicit. Girū celi circuiui sola. Ecc̄i. xxiiij. Girū vl' girus est ꝑfecta rotūditas. ⁊ in h̄ notat̄ ruine angelice plena et perfecta restauratio

De puritate marie. Titulus x.

Bern̄. Grego. Hiero. Anselm⁹ Fulbt⁹ Tulli⁹

DE puritate marie dicit btūs bern̄. Gratia dei purissimū balsamū est. ⁊ solidissimū vas req̄rit. Hui⁹ vasis. i. marie q̄ est receptaculū omniū gr̄arū. puritas ei⁹ v̄ginitas. soliditas ei⁹ hūilitas. adimpletio ei⁹ fecūditas. Gregori⁹. Rub⁹ ardens q̄ nō ꝯburebat̄. puritas virginea q̄ ꝓle fecūdabat̄. Hiero. Tāta fuit marie puritas. q̄ portare meruit regē angeloꝝ. et dom⁹ esse meruit oīm purgatorꝫ Btūs anselm⁹ dicit q̄ tāta puritate nitebat maria. q̄nta sub d̄o maior neq̄t ītelligi Alioq̄n nō intrasset in eā illa sapiētia. sicut dicit fulbert⁹. q̄ nō intrat in aīam maliuolā. nec habitat in corꝑe subdito peccatꝫ. Sap̄. i. Propter purissimā enī puritatē ei⁹ ꝯꝑat̄ ip̄a soli. cui⁹ radiū nec aq̄ emollit. nec fetor corrūpit. nec ignis ꝯburit. nec gladi⁹ scindit. nec vitrū obsistit. Ratōe etiā claritatꝫ. qꝛ sol clarior luminarib⁹ vniuersis. Unde sol a tullio d̄r q̄si solus lucēs. i. ꝑ ceteris luminarib⁹ celi. Solis ḡ claritas marie puritas. Tanto enī res ē clarior. q̄nto purior. tāto purior. q̄nto purgatior ⁊ a sordib⁹ mūdior. Mūdant corp⁹ ꝯtinētia ⁊ abstinētia. q̄ duo p̄us sunt necessaria. quia veluti sol vitrū nō penetrat nisi p̄us decoctuꝫ. sic nec claritas dei cor hoīs nisi p̄us ip̄ius corꝑe penetrato. Exemplū de q̄dā sanctissimo angloꝝ pōtifice. cui⁹ corpus tāte claritatꝫ erat ꝑ v̄tutē continētie ⁊ abstinētie. q̄ ip̄o stante ante altare extēsis manib⁹. solaris radi⁹ intrās ꝑ vitreā. trāslucebat ꝑ man⁹ illi⁹ ac si vitree essent. Animā v̄o p̄ncipaliter mūdant pura ꝯfessio. intēta lectio. deuota meditatio. feruēs oratio. diuīa ꝯtēplatio. Uel solis radi⁹ signat in v̄gine purissimū visiōis radiū. qui mentē ei⁹ ī suis cōtemplatōib⁹ ineffabiliter illustrabat. Scd̄m hoc sol dicit̄ ocul⁹ celi. Celū eccl'ia. sanctis vt celū stellis illustrata. Hui⁹ celi ocul⁹ est maria rōe puritatis sue. qꝛ sicut ocul⁹ totū corpus. sic maria totā illustrat ecclesiā que ē corp⁹ filij sui. sanctorū radijs exēploꝝ. Uñ canit̄ de ea. Cui⁹ vita inclita cūctas illustrat ecclesias. A B

De verecūdia marie Titulus xi.

Manducator

DE v̄ecūdia marie q̄ castitatis ei⁹ custos extitit ⁊ ꝑanymph⁹. dicit̄ Luce. i. Que cū audisset turbata est in sermōe ei⁹ ⁊c̄. Nota q̄ dicit̄ turbata. non ꝑturbata. Turbata. i. tāte rei nouitate suspēsa. ⁊ ingenti admiratōe ꝑmota. Audiēs enī nouā formā salutatōis. ignorabat q̄d significare vellet angel⁹. Et ideo cogitabat q̄lis esset ista salutatio. Māducator dicit q̄ nouitate salutatōnis turbata cogitabat q̄lis esset ista salutatio. ꝑpēdens in hoc v̄bo aue huius nominis eua conuersionem. ⁊ ip̄ius mutatōnis perscrutans sacramentum. videlicꝫ q̄ sicut eua fuit causa maledictōnis. sic ip̄a foret causa benedictionis. Quia enim virgo erat. ad inopinatum euentum vt verecunda pauere debuit. sed quia virgo prudentissima. subito pauore superari non potuit. sed consilio regente circumspecta A

cogitabat qualis.i.q̃ꝫ noua.q̃ꝫ ĩaudita.q̃ꝫ ꝑutilis.q̃ꝫ admirabil'.q̃ꝫ dulcis.⁊ q̃ꝫ sua
uis esset ista salutatio. Tũc enĩ impletũ est illd̃ p̃s. [Terra mota ē] .i.maria turba
ta ē [⁊ celi distillauer̃t a facie dei synai] Et ĩpleta ē illa orõ eccl'ie Isa.xlv. Rorate ce
li desup.⁊ nubes pluãt iustũ ⁊c̃. Tũc enĩ pluuiã volũtariã segregauit de⁹ pater he
reditati sue.q̃ tũc volũtarie descẽdit filius sicut pluuia in vellus.

Itẽ turbata est.ꝑ insolita ⁊ vsq̃ꝫ tũc inaudita salutatõe. Audierat eĩ angelos locutos B
ml'ieribꝫ ⁊ viris.audierat bñdictões leg̃ Deutero.xxviij.s̃ talẽ salutatõem.talem
bñdictõem nusq̃ꝫ legerat vl' audierat. Ideo turbata ē.sed nõ est locuta.vtpote filia
⁊ imitatrix dauid dicẽt̃. Turbat⁹ sum ⁊ nõ sum locut⁹. Et ꝙ turbat̃.ꝟginei ē pu
doris. Et possunt assignari cause ml'tiplices turbatõis sue.

Prima. Quia cũ esset virgo ꝟecũda expauit aduẽtũ angeli ĩ viri specie apparẽtis.
videns se inclusam ĩ thalamo solã cũ solo.⁊ hoc sonat. Ingressus angel⁹ ad eam.
Beda. Trepidare ꝟginũ ē.⁊ ad oẽs viri ingressus pauere.om̃es viri affat⁹ vereri.
Que aũt expauit angeli visum vl' auditũ.haud dubiũ q̃n tactũ hoĩs nimiũ formi
daret. Itẽ. Ad aspectũ angeli turbata est.que visiõibꝫ hoĩm seu visitatõibꝫ incon
sueta erat. Itẽ. Quia p̃sentiã angelicã fragilitas hũana nõ sustinet. Unde zacharias
turbatus est videns. Luce.i.

Secũda. Quia audiuit se laudari.qd̃ magne fuit ꝟtutis. Qui enim ꝟe hũilis ē.de
suis laudibꝫ erubescit. Et cũ omnes fere soleãt inde letari. ip̃a turbata ē. nõ exhila
rata vl' elata.exẽplo filij.quem cũ q̃rerent videre gẽtiles Joh.xij. respõdit. Uenit
hora vt clarificet̃ fili⁹ hoĩs. Et paulo post. Nunc aĩa mea turbata ē valde. Bonũ
enĩ fuisset ezechie.si turbat⁹ fuisset.nõ exhilarat⁹ ad aduentũ nũciorũ reg̃ babilo
nis. Isa.xxxix.

Tercia. Quia cũ plena esset spũ ꝓphetico.⁊ sciret plenitudinẽ nõ esse manẽte lege.
q̃ lex neminẽ duxit ad ꝑfectũ.ad heb.vij.mirabat̃ quõ gr̃a plena ab ãgelo diceret̃.

Quarta. Quia bñdicta dicebat̃ inter ml'ieres.q̃ inter ꝟgines bñdici semꝑ optabat.
ideo cogitabat q̃lis esset illa salutatio.q̃ ab initio videbat̃ esse suspecta. At vbi in
ꝓmissiõe filij manifestũ patuit virgĩtatis ꝑiculũ.nõ potuit dissimulare q̃n diceret.
Quomodo fiet istud ⁊c̃.

Quinta. Quia mirabat̃ quõ benedicta diceret̃ inter ml'ieres.cum sciret oẽs ml'ieres C
maledictas esse in matre sua eua.⁊ ideo cogitabat q̃lis esset ista salutatio.q̃ ⁊ muli
erem dicebat ⁊ benedictã.

Sexta. Quia salutata ab angelo silentiũ suũ qd̃ valde amabat respõdẽdo infringe
re vel orões suas interrũpe cogebat̃. Qd̃ ptꝫ ex eo ꝙ bis ip̃am iam fuerat allocut⁹
anteq̃ꝫ respõderet. Unde dicit̃ ecc̃i.xli. Erubesce a salutãtibꝫ de silẽtio. Itẽ ecc̃i. vij.
Non iteres verbũ tuũ in oratõe.

Septima. Quia timebat thesauro suo.i.virginitati. Solẽt enĩ ꝟgines timorate eti
am in tuto ꝑtimescere.recolẽtes illd̃ apl'i ij. Chor.iiij. Habem⁹ thesaurũ istũ ĩ va
sis fictilibꝫ.q̃ scꝫ frangunt̃ de facili.nec possunt repari. Uas fictile.s.lãpas corpus
humanũ. Thesaur⁹ castitas vl' virgĩtas.de qua ꝓuer.iij. Preciosior est cũctꝫ opi
bus.et oĩa q̃ desiderant̃ nõ valent ei ꝯpari. Ecc̃i.xxvi. [Oĩs põderatio] cuiuslibꝫ
rei tꝑalis.i.omnes res tꝑales q̃nticũq̃ꝫ sint põderis ⁊ valoris [nõ est digna ꝯtinẽtꝫ
aĩe].i.ad cõparatõem aĩe ꝯtinẽtis. Nõ dicit corꝑis ꝯtinẽtis.s̃ aĩe.q̃ ꝯtinẽtia car
nis sine ꝯtinentia ꝯsensus ⁊ volũtatis nihil est ante deũ.

Octaua.ꝑ dictoꝝ incertitudine. Glosa.q̃ nesciebat si p̃teritũ aut futurũ esset ꝙ an
gelus dixit.dominus tecũ.

Et nota ꝙ hec turbatio nõ fuit ire vl' doloris.s̃ pudoris pauoris ⁊ admiratõis. Et D
erat pudor duplex.q̃ sola q̃si cũ viro videbat̃.⁊ q̃ tãto p̃conio ꝯmẽdabat̃. Et ti
mor duplex.ex p̃ñtia angelica quã horret fragil' nat̃a.⁊ ex cause ig̃rãtia. Admiratõ
ꝟo erat.ꝑ magnitudĩe eoꝝ q̃ ei nũciabãt̃. Unde amb. Ex ꝟecũdia pauet.ex prudẽtia
nouã salutatõis formã mirat̃. Et ex h̃ ĩ ea notat̃ h̃ triplex ꝟt⁹. Uerecũdia ꝟgĩal'.ĩ
eo ꝙ turbat̃. Fortitudo mẽt̃.ĩ h̃ ꝙ ñ ꝑturbat̃ q̃n d̃liberet. Prudẽtia.ĩ ip̃a d̃libatõ
ne. Btũs ber̃. Q̃ t̃bat̃ ꝟecũdie ē ꝟgĩal'.ꝙ ñ ꝑturbat̃ fortitudĩs.ꝙ cogitat prudẽtie

Et notandū q verecūdia ꝓprie nō est virt⁹. sed est stat⁹ et pfectio ꝟtutū. ⁊ maxime E
in mulieribꝫ ꝯmendat. Un̄ ecc̄i. vij. postq̄ dixit. ⌊noli discedere a m⌊iere sensata⌋
subdit q̄si exponēs q̄d sit m⌊ier sensata⌋⌊Gratia enī ꝟecundie eius⌋.i. gr̄iosa ꝟecū-
dia eius. sup aurū. i. melior omni auro. Itē. Uerecūdia ꝓpe donū gr̄ie est. Un̄ ecc̄i
xxvij. Ante ꝟecūdiā pibit gratia rē. Itē ecc̄i. xxvi. Bn̄a sup gr̄am mulier sancta et
pudorata. i. ꝟecūda. Quere supra li. i. ca. iij. titulo gr̄a plena circa ꝓncipiū scde pa-
gine. Itē maximū ꝟecūdie signū fuit q cū quadā die vellet loq̄ cū filio. domū i q̄
loq̄bat intrare. vl' �something monē ei⁹ interrupe nō ꝓsumpsit. sed sozis stās reuerēter expe-
ctauit. Dara. iij. in fine.

Ambro. Itē Ambro. ad ꝟgines loq̄ns de btā virgine. ⌊Cū ea sp singulaꝛ virtutū pudicicia F
comes irremota mānsit. q; omnino pudoꝛ indiuidu⁹ virgitati esse debet. sine q̄ re-
cte castitas ꝙa seruari nō pōt. Idē. Pudoꝛ indiuidu⁹ dꝫ esse ꝟginitati. sine q̄ nō
potest esse ꝟginitas. Itē. ⌊omes ꝟgitatis et q̄si collactanea ei⁹ ē hūilitas. cuius
signū est ꝟecūdia ꝟginal'. equa ꝯiūctōe ⁊ nomīe ꝟecūdie. Uirgitas enī sepe pudoꝛ
dicit. Idcirco enī dꝫ aie ꝟecūdiā nō habēti Piere. iij. Frons m⌊ieris meretricis fa-
cta est tibi. noluisti erubescere. Difficile enī seruat castitas. vbi ꝟecūdia nō habet.
Idē. Nunq̄ igit btā maria sine pudoris sui custode ꝓcessit. Propterea q̄cūq̄ vir
go sibi ab ea optat ꝓmiū ⁊ implozat auxiliū. debz imitari exemplum. Idcirco hāc
imitami moꝛibꝫ. seq̄mī caritate. ⁊ ita secure poteritis ei⁹ auxiliū iplozare. Ad ꝟ enī
xp̄s⁹ matrē virginē elegit. vt ipa oībꝫ esset exēplū castitatis. q̄ q̄si in speculo re-
fulget forma virtutis.

De virginali fecunditate marie. Titulus xij.

Ode virginali fecūditate ⁊ fecūda ꝟginitate marie dicit ei Can̄. vij. ⌊Uenter A
tuus sic̄ aceruus tritici. vallat⁹ lilijs. ⌋Jn ꝟ autē ꝟsu ostendit q̄ oīmoda ca-
stitas fuit in btā ꝟgine. virginal'. ꝯiugalis. vidualis. vt haberet in se omnē
gradū. et obtineret omnē fructū. s. centesimū. sexagesimū. ⁊ tricesimū. ⁊ vt eā vene-
rarent. virgines. vidue. ⁊ ꝯiugate. Dicit ḡ⌊Uenter tu⁹⌋carnal'. s. est ⌊sicut aceru⁹⌋
in q̄ notat omnimoda castitas ⌊tritici⌋in q̄ fecunditas⌊vallat⁹ lilijs⌋in q̄ triplex
castitas supradicta. Per ꝟ autē q̄ dicit. ⌊aceruus tritici⌋innuit q̄ plenitudo dei.
q̄ se appellat granū frumēti. Joh. xij. Granū enī illud tritici potētialiter erat⌊acer
uus tritici⌋de q̄ scz gno tāta spūalis seges fructificāte deo m⌊ltiplicata est. ex q̄ ceci
dit gnū istud in terra. ꝟ est in valle gessemani. Nisi enī gnū istud in vtez virginalē
velut in terrā fertilē ⁊ bene excultā exercitio spūsancti ꝑus cecidisset ꝑ incarnatō-
nem. ⁊ post ꝟ in cruce moꝛtuū fuisset. ipm solū mānsisset. ꝙ ꝑ ista duo gnū vnicū fa-
ctus est aceruus magn⁹. ⌊ōgrue enī vterus ꝟginis figurat ꝑ gessemani. qđ ite-
ꝑtatur vallis pinguis. vl' vallis pinguedinū. Uallis. ꝓpter hūilitatē. pinguedinū.
ꝓpter carismatū fecundatōnē. q̄bꝫ impinguata ꝓtulit gnū suū. De ꝓmo casu Jsa.
ix. ⌊Uerbū⌋⌊i. filiū⌋⌊misit dñs⌋. i. pater⌊in iacob⌋. i. in populū iudeoꝛ. Un̄ filius
dicit Mat. xv. Missus sum ad oues q̄ pierūt dom⁹ israel. ⌊Et cecidit in israel⌋
. i. in btām virginē. q̄ cū filio ꝓncipat in celo ⁊ in terra. q; israel interꝑtat ꝓncep-
cū deo. De scdo casu dicit ps. ⌊Sol⌋. i. xp̄s⁹ ⌊cognouit⌋. i. approbauit occasū
suum⌋. i. moꝛtē suā. Seq̄tur. ⌊Uallat⁹ lilijs⌋in q̄ signat q̄ virginitas marie oīm
virtutū suaꝝ vallū erat. et q̄si antemurale.

Spiritual' quoq̄ vter⁹. i. mens vl' memoria virginis spūali tritico qđ est ꝟbuz dei B
replebat. cū filio dei q̄ est verbū patris. in q̄ sunt oēs thesauri sapie et scie absco-
diti. ⌊ol'. ij. guidabat. Uel etiā q̄n iam nato filio oīa ꝟba q̄ de ipō dicebant ꝯserua-
bat ꝯferēs in coꝛde suo. Et tūc sancti euāgelij coaceruauit triticū. qđ apl'is postea
exhibuit ruminādū. Banc autoꝛitatē moꝛaliter expositā inuenies infra. lib. v. de
pulcritudine mēbroꝝ marie. ti. xx. vbi agitur de ventre.

Itē rōne fecūde ꝟginitatis ⁊ ꝟgince fecūditatis dicit ⌊u. r. q̄ maria ista optimam C
partē elegit q̄ nō auferet ab ea. Doc habuisti supꝫ expositū lib. i. ca. vi. titulo. benedi
cta tu in m⌊ieribꝫ. circa mediū capituli. Uel aliter q̄ ibi habeat ⌊Elegit maria bo-
nā partē. vouēdo ꝓma ꝟginitatē. Deliozē. ꝟbis angelicis adhibendo fidem. q̄ndo

mediãte fide ꝯcepit saluatorẽ. Optimã/qñ sublimata est ĩ assumptõe sup oẽs ordines spirituum supnoz. Et ita sicut ipa optima/optimã ptẽ elegit q̃ nõ auferet ab ea. Moraliter. Bonã ptẽ elegit q̃ amare ꝯterit ꝛ recipit veniã. Meliorẽ/q̃ vere ꝯfitet ꝛ recipit grãm. Optimã/qui in bono pseuerat/ꝛ ĩ morte recipit glĩaz. Et ita magdalena de q̃ litteraliter dictũ est ß/elegit bonã partẽ. meliorẽ. optimã. ꝛ illa ꝓpe est q̃ nõ ꝓt auferri. Si enĩ accepisti veniã ꝑ ꝯritõez. vl̃ grãm ꝑ ꝯfessiõem. hec duplex ꝓt tibi auferri si patiar ꝯ recidiuũ. Sed optima. i. christꝰ vl̃ glĩa eterna neq̃z. Hec potest habere hãc ptẽ optimã nisi maria. i. aĩa amara ꝑ peccatis.

De conceptu virgineo Titulus xiij.

Lorioſum cõceptũ virginis absq; lesiõe virgĩtatis sue describit hiere. xxxi. dicẽs. Creauit dñs nouũ sup terrã/femia circũdabit virũ. Bene dr Lcreauit Jq; creare est nouũ aliq̃d facere qđ antea nõ fuit. Bñ etiã dicit Lcreauit J quia in sua incarnatõe creator oĩm factus est creatura. Uñ pater de filio Jsa. xlv. LEgo dñs creaui eũ Jhoiem scilicz. LDomin⁹ Jnõ dicit pater/aut filiꝰ/aut spũssãctus. sed Ldñs Jsingulariter. qz vnꝰ dñs. vna fides. vnũ baptisma. Quia vnꝰ ẽ altissimus creator oĩm oĩpotens. Ecci. i. Et supponit hec dictio dñs ꝑ trinitate ꝑsonaz. qz potẽtia patrꝭ. sapiẽtia filĩ. benignitas spũssancti ꝯceptũ ꝟginis opabãt ꝛ partũ. qz opa trinitatꝭ ad extra sunt ĩsepabilia. LNouũ Joc inuenies ifra eođ ti. exposĩtũ. LSup terrã Jqz ꝯcepꝰ ꝛ partꝰ ꝟginis oẽm trãscẽdit ĩtellectũ hũanũ. Uñ dicit btus Johannes. i. LQuiꝰ nõ sum dignꝰ soluere corrigiã calciamẽti J. i. explicare vnionẽ ꝟbi. Jtẽ Jsa. liij. Generatõem eiꝰ q̃s enarrabit. LEius J. i. christi. vl̃ Leiꝰ J. i. ꝟgĩs. quomodo scz ipa eũ genuit q̃ se fecit. Utrũq; enĩ ineffabile est. Ul̃ forte ideo dicit Lsup terrã Jqz ꝑ salute hominũ dei filiꝰ factꝰ ẽ hõ. ꝛ nihilominꝰ ꝑ passionẽ eiꝰ repata est ruina angelica. LFemia J. i. ꝟgo maria Lcircũdabit Jgremio vteri sui. istõ ẽ glosa Lvirũ J. i. christũ. q̃ ĩ ipo momẽto sue ꝯceptõis fuit vir pfectus q̃ ad sapientiã ꝛ ꝟtutẽ. ꝛ etiã q̃ ad lineamẽta ꝛ organizatõem mẽbroz. sic dicit magister in hystoriis. Tantã enĩ sapiẽtiã/tantã ꝟtutẽ habuit cõceptꝰ/qntam adultus. Qđ fuit ualde mirabile. nec aliq̃ alio ꝯtigit vnq̃z istud. qñ ipe est singularꝭ. De sapientia eius Ecci. i. Dis sapientia a dño deo ẽ. ꝛ cũ illo fuit sp. ꝛ est ante euũ. De ꝟtute .i. ad Lho. i. Jpe est dei ꝟtus ꝛ dei sapiẽtia. Et ita fuit dupliciter pfectꝰ. s. in corpe q̃ ad lineamẽta mẽbrorũ. et in aĩa q̃ ad scientiã ꝛ virtutes.

LCircũdabit inquã/nõ aliũde sz de se. quia đ sola eiꝰ substãtia sine semĩe viri sola operatõe spũssancti edificatũ est corpꝰ christi. Unde ipa dicit Ecci. xxiiij. LBirũ celi J .i. illũ q̃ claudit oĩa Lcircuiui J. i. vestiui carne ꝟginea. Uñ dicit filiꝰ matri Job. x. Pelle ꝛ carnibꝰ vestisti me. LSola J. i. sine adiutorio viri. qz ipa fuit via viris iuia. Jdeo etiã dixit ei angelꝰ Lu. i. LEcce ꝯcipies ĩ vtero J. i. ex causa intrĩseca. qz causa ꝯceptus eiꝰ fuit intra. nõ extra. Et ideo ꝑfectissime totus filiꝰ virgĩs fuit christꝰ fm hũanitatẽ. sicut ꝑfectissime totus filius dei fm diuinitatẽ. Hoc ẽ etiã qđ filius dicit đ patre Jsa. xlix. Formãs me ex vtero ꝛc. Quere lib. i. ca. vij. titulo. benedictꝰ fructus ventris tui.

LCircũdabit virũ. Jnõ ab altero viro suscipiet. nõ hũana lege ꝯcipiet hominẽ. sz intra viscera intacta ꝛ integra virũ claudet. LUirũ Jiñm incõprehẽsibilẽ. qz quẽ totus nõ capit orbis in eiꝰ se clausit viscera factus hõ. De omni enĩ alia mlĩere ꝯcipiẽte dicit Ecci. xxxvi. LOmnẽ masculũ excipiet mlier J. i. excepto viro ꝯcipiet.

LCircũdabit Jinquã ita sane. vt intrãte ꝛ exeũte dño porta oriental' clausa iugiter pseueret. Ezech. xliij. Bene maria đ porta orietalis. qz ꝑ eam ingressus est ĩ mundum verus oriẽs. q̃ nos visitauit ex alto. ꝛ qz ꝑ eam orit ĩ nob grã. ꝛ patz accessus ad verũ orientẽ. i. christũ. q̃ ortus est ex ea. ꝛ ipa est principiũ ort⁹ nostri ad viram. Porta aũt occidental' fuit eua. q̃ fuit ꝓncipiũ ingressus nostri ad occasum ꝛ mortẽ. Sed ꝑ mariã ingressus est dñs deꝰ isrl̃ in incarnatõe. ꝛ egressus in natiuitate. ꝛ semp pseuerauit clausa ꝓncipi. i. ad honorẽ principis. scilicz christi. Dicit autez christus vir multiplici ratione.

Christus dicitur vir ꝓpter

E

Christ⁹ dicit vir

F

G

Christ⁹ dicit vir

H

I

Uiroꝛē diuinitatis.vel quia semp viruit p intemeratā sanctitatē ⁊ oīmodā ⁊tutem. in q̄ notat immunitas peccati ⁊ impotētia peccādi. Caruit enī originali.qđ ꝓbat matrʒ integritas.et actuali qđ patrʒ diuītas. Jō vocat eū petr⁹ Lagnū imaculatū J qz nō fuit reſpſus macla original'. Lz incōtamiatū Jqz caruit omni cōtagio actual'. ꝓma Petri.i. Jdeo etiā dicit cādelabrū. Exo.xxxvij. Quere ſupra li.i.ca. vij. titulo.benedictus fructus ventris tui.poſt mediū capituli.

—Uirtutē. Quia ipe eſt dei virtus.i.ad Chor̄.i. Uñ ps. Dñs fortis et potēs in plio. Jtem Luce.xi. Cum fortis armatus ⁊c̄. Si aūt fortior illo ⁊c̄. Hiere.xlvi. Fortʒ impegit in fortē. ⁊ ambo pariter corruerūt.

Eludaciā. Que manifeſte apparuit in paſſiōe. Unde Job.xvij. Scīēs ieſus oīa q̄ vēnura erant ſup eū pceſſit.⁊ dixit eis. Quē q̄ritis? Illi aūt dixerūt. Jeſum nazarenū. Jeſus autē dixit. Ego ſum ⁊c̄.

Christus dicit vir

Quia maſculus. Unde deſignat pagnū paſcalē. de quo dicit Exo.xij. Erit agnus abſq̄ macula.maſcul⁹ annicul⁹. Itē Apocal'.xij. Draco ſtetit ante mlierē q̄ erat paritura maſculū ⁊c̄. Jſa.lxvi. de btā virgine. Antecq̄ part⁹ ei⁹ veniret pepit maſculū.i.chriſtū. qui ex omni parte fuit virilis.⁊ nihil habuit infirmitatis oppoſite alicui virtutū ſuarū.

Quia generatiu⁹.i. potēs generare filios nō carnales ſed ſpūales. Uñ Joh.i. Quot q̄t autē receperūt eū.p fidē ſcz. dedit eis ptātem filios dei fieri bis q̄ credūt i nomie eius. qui nō ex ſanguiib⁹ ⁊c̄. ſed ex deo nati ſunt. Jaco.i. Uolūtarie genuit nos verbo veritatis ⁊c̄. Uñ etiā dicit Jſa.lxvi. Si ego q̄ generatiōez cūct̄ tribuo ſterilis ero.ait dominus deus.

Quia nihil in ipo femineū. peccatū enī nō fecit. nec inuent⁹ eſt dol⁹ in ore ei⁹. i. Petri.ij. Immo in paſſiōe mulieb⁹ delicias expugnauit. ꝑ delicias paſſus. cōtra moleſtias ſuſtinens patienter.

—Quia pfecte etatis ſpūalis. Uñ Exo.xij. dicit nō ſolū maſcul⁹. ſed ⁊ annicul⁹. in q̄ notat pfectio etatis. Hā ad plenitudinē etatis puenit. ſ. ad annū triceſimū. Q̄ ſi mēſis ꝑ die accipiat. tot fere in triginta annis mēſes lunares inueniēs ēt dies in anno. ſcz. cccl.v. Recte aūt circa triceſimū q̄rtū annū elegit pat. qđ mediū eſt etatis humane. Nam vſq̄ eo pficit etas ⁊ robur hoīs. Tūc in ſtatu eſt. poſtmodū incipit minui. Unde abac.iij. In medio annoꝝ notū facies. In medio enī etatis būane notū fecit dñs ſalutare ſuū. ⁊ miſericordie ſue recordat⁹ eſt. cū chriſtū dedit ꝓ nob. Unde nec ante illā etatē ꝑmiſſus eſt occidi. qz nōdū venerat hora eius. Joh.ij. et vij. Et in tali etate fuit vir pugnator ꝓ nobis. ⁊ pati voluit. vt ſenes et parvulos traheret ad ſalutem.

Quia pfecte magnitudinis ſpiritual'a quo multi orti ſunt. Zachar̄.vi. Ecce vir oriens nomē ei⁹. et ſubter eū oriet. Qui enim ſub eo eſt iuſtus eſt.

Quia nūq̄ emollit⁹ ꝑſpirate. Unde Joba.vi. Cum q̄dam vellent cū facere ſibi regem fugit in montem.

Quia nunq̄ fractus aduerſitate. Unde in paſſiōe quaſi ꝓ ſalute generis būani pl⁹ adhuc deſiderās pati. dixit Sitio. Joh.xix.

Itē Creauit dñs nouū ſup terrā. femia circūdabit virū. J qđ nouū tota terra. quod nouū nō capit tot⁹ orbis. Si querat̄ q̄d ſit illud nouū. videlicz q̄ integritati ⁊gnitatis accederet fecūditas ꝑis. vt manens virgo integra fieret mater fecūda. Ut gaudia matris habēs cū virginitatis honore. ſicut nec ꝓmaz ſimilē habuerat tale vorū emittendo. ſic nec ſeq̄ntē haberet virgīaliter pariēdo. Uñ cōuenit ei illō ſap. ij. Felix ſterilis ⁊ incoinq̄nata. que neſciuit thorū in delicto. habebit fructū in reſpectōe animaz ſanctaz. Felix ſterilis. i. virgo. ⁊ bñ felix maria. qz benedicta i mulieribꝫ. In reſpectōe Beati enī mūdo corde. qm̄ ipi deū videbūt Matth̄.v. Eliaz ſctāz. qm̄. ſ. aie ſancte facie ad faciē regē videbūt in decore ſuo. Jſa.xxxiij. Bal'.iij. Lætare ſterilis ⁊c̄. Jſa.liij. Lauda ſterilis ⁊c̄.

Nouū inq̄t. Bñ nouuz. q̄ virgo facta ē mater. de⁹ hō. pater fili⁹. ⁊ filia genitrix eſt

effecta. Bñ nouũ./q̄ puula puellula vtero suo circũdedit hominẽ pfectũ. celo terra q̄z maiorẽ. q̄ manẽs ẏgo ꝯcepit. q̄ filiũ pepit manẽs virgo. Isa. vij. Ecce ẏgo ꝯcipiet ⁊ pariet. Et ponit in ħ loco ħ nomẽ virgo diasirtice. Uere enī fuit ħ nouũ ⁊ ī auditũ a sec'o. alioq̄n nouũ nõ esset nisi supra naturã ⁊ ꝑ solitũ cursum nature virgo deũ ⁊ hominẽ sine ꝯplexu virili genuisset. Itẽ bene dicit nouũ. Tres enī mirabiles nouitates. mirabiliter singulares. et singulariter mirabiles. q̄les nec facte sũt nec amplius faciẽde sunt sup terrã. fecit oportẽs illa maiestas in assumptõe nr̃e carnis. q̄ ꝯiuncta sunt adinuicẽ deo ⁊ hõ. mater ⁊ ẏgo. fides ⁊ cor hũanũ.

Itẽ hanc nouitatẽ petebat a dño Ecc̄i. xxxvi. in psona eccl'ie. Innoua signa ⁊ īmuta mirabilia. Hõ voluit fieri deus. ⁊ deus factus est hõ. De viro facta est mulier. ⁊ ẽ mulier factus ẽ vir. Hunq̄d nõ hec sunt mirabilia īmutata. i. in melius mutata. Sz ⁊ signa sunt innouata. Olim ẏga sicca floruit. mõ virgo pepit. Olim serpẽs eneus in palo fixus aspicientes sanabat. nũc christus cruci affixus credẽtes sanat.

Uere nouũ ⁊ omni supeminẽs nouitati./ q̄ in partu ẏginali breuis agnoscit lõgitudo. latitudo angusta. altitudo subdita. pfunditas inundãs. agnoscit ibi lux nõ lucẽs. verbũ nõ loq̄ns. aq̄ sitiens. panis esuriẽs. Tristat gaudiũ. pauet securitas. patit sal⁹. mozit vita. infirmat fortitudo. Ibi potẽtia regit. sapiẽtia instruit. ẏt⁹ sustẽtatur. Qui reficit angelos vberib⁹ ẏgineis lactat. Et vagit in cunis q̄ misero ꝯsolat. Ecõtra cernit ibi. tristicia letificans. pauor ꝯfortãs. passio saluãs. mors viuificans. infirmitas roborãs. Noua sunt hec. mira sunt hec. vt mirifice vet⁹ hõ renouet ꝑ nouũ. Sz nõ min⁹ nouũ. nec min⁹ mirãdũ. q̄ iunẽcula fragilis baiulat quẽ mund⁹ ferre nõ sustinet. Q, pectus ẏgineũ omni celoz̄ amplitudie capaci⁹./ totũ interi⁹ illũ claudit./ q̄ celũ palmo metit. ⁊ vniuersam terrã pugillo ꝯcludit. Maxima igit magnitudo marie. q̄ immẽse diuitatis in se psentiã./ et digna suscipe et sufficiens capere inuenit.

Itẽ de huiusmodi nouitate elegãtissime dixit quidam psayce.

/Salutare lucescit dñi. patriarche. pmissa semini ꝯplet benedictio.
Nouus partus donat virgini. lapso stat⁹ etern⁹ homi. mira rebus cõuersio.
/Longitudo breuis efficit. latitudo ꝯstricta cernit. ꝯplanat. pfunditas.
Altitudo demissa subdit. virtus iacet. potestas regit. infirma nutat firmitas.
/Languet salus. pauet fiducia. sordet nitor. plorat letitia. tristat consolatio.
Disciplinã subit prudẽtia. vilitati se subdit gl'ia. eget pastu refectio.
—Inuenitur panis esuriẽs. aret siti fons indeficiens. libertas iugo pmitur.
Ecce subit nunc̄z incipiẽs. loco manet locari nesciẽs. ⁊ vita morte patitur.
\Quis hoc vidit. quis istud didicit. q̄s hoc satis mirari sufficit. ⁊ q̄d est miraculi.
Quid hoc ipe. pfectus deficit. īmo suo defectu reficit deus defectũ seculi.
\Nam mors vite restaurat pmiũ. statũ casus. finis initiũ. pauor firmat constantiã.
Fuga tutũ facit refugiũ. pbet dolor salutis gaudiũ. pudor adducit gloriã.
\Manens ergo quod semp fuerat. ⁊ assumẽs quod nõ erat iterat. seruit eterno⁹ tẽpori.
Sic inuictũ amor exuperat. sic se paruis magn⁹ ꝯtẽperat humano deo corpori.

Horandũ etiã q̄ beata ẏgo sine corruptõe facta est fecũda. ꝯcepit enī sine feditate et pruritu. q̄ de spũsancto. Magister Richard⁹ de sctõ victore. Hõ nouit spũsctũs ẏginẽ corrũpe. sz sanctificare. nescit spũssanctus mundiciã virgis minuere./ sed augere. nescit fedare./ sed glorificare.

dgr R. s. vic.

nselm⁹

Itẽ sup illũ locũ Lu. x. intrauit iesus in qȯdã castellũ. dicit btũs anselm⁹. Porta p quã intrauit est fides. q̄ cũ credidit pfecta sunt ei a dño q̄ dicta sunt ei ab angelo. Hec q̄ iesus intrauit violatũ est hoc castellũ. Jesus nãq̄z saluat./ nõ violat. ꝓfracta solidat./ nõ ꝓfringit solida. fm nomen eius ita ⁊ opus ei⁹.

Quomodo maria ꝯcepit de spũsctõ. quõ spũsctũs supuenit in eã. quõ virt⁹ altissimi obumbrauit ei. habes infra exposituũ libro. xij. particula. ij. titulo de pmo delectabili ortu ꝯclusi. fm oẽs q̄s ȯ hmõi materia vnq̄z alicubi potuim⁹ repire exposituones.

thana is

Itẽ Athanasi⁹ ī dyalogo suo. Incarnat⁹ est vnigenit⁹ dei secreto suo mysterio qȯ ipe nouit. nosq̄z est credere./ ⁊ illius est nosse. Et hoc est qȯ canit. Signum audisti

nouitatis. crede solum et est satis ꝛc̄.

Itē de hoc secreto dicit christꝰ Isa. xxiiij. ⸢Secretū meū mihi⸣ ⸢ō ꝓceptu virginis ꝛ ingressu meo in ꝟginē⸣ ⸢secretū meū mihi⸣ ⸢de egressu meo ꝛ puerpio eius. Sicut ℊ nemo nouit in christi incarnatōe virginis ꝓceptōez. sic nemo ꝓsumat in christi nauitate virgis matris discutere virginitatē. ne tangēs montē bestia lapidet. Exo. xix. ꝛ ad Hebre. xij. Ideo dicit Isa. liij. Generatōem ei⁹ ꝙs enarrabit? ei⁹. i. christi. vel ei⁹. i. marie. quō. s. ipa eū genuit ꝙ se fecit. Ideo iohes baptista Joh. i. ⸢Nō sum dign⁹ soluere corrigiā calciamēti⸣ i. explicare vnionem verbi. Quasi diceret. Nec sensu plene itelligere generatōz ei⁹. nec etiā qō sentio ꝟbis sufficio enarrare. R

Item de ꝓceptu ꝛ partu virginis dicit Isa. vij. Ecce ꝟgo ꝓcipiet ꝛ pariet filiū ꝛc̄. Supius diuerat ꝓpheta. ⸢Ipe dñs dabit vobis signū⸣ Multa ei signa dederat ꝑus dñs ꝑ patriarchas et ꝓphetas. sed ß mirabile ꝛ ineffabile signū dare voluit ꝑ seipm ꝓpter signi excellētiā. Qō sic completū est vt natura nascētis cōprobet ex virgine. et mirabile ꝓdicet ex deitatis opatōe. Et hoc signū nec diuitas opata est sine homīe. nec hūanitas sine diuitate ꝟbi. Et hoc est signū cui sp ꝓtradictū est Luc. ij. et adhuc ꝓtradicit a q̄busdam. Dicit ℊ ꝓpheta. ⸢Ipe dñs dabit⸣ S

ipe nō alius ⸢vobis⸣ Jo dom⁹ dauid ⸢signū⸣ ⸢salutis ꝛ liberatōis. Dic tria notant ꝙ ß ꝓnomē ipe. Dñi libalitas. opis sublimitas. opis ꝑsentialitas. Uñ sensus ē ⸢Dominus ipe⸣ ⸢sine alicui⁹ merito⸣ ⸢ipe⸣ ⸢nō ali⁹⸣ ⸢Ipe⸣ ⸢ꝑs⸣ ⸢dabit vobis signū⸣ ⸢nō q̄lecūq̄⸣. sed inauditū. sed nouū. sed mirabile. ꝛ excellens. qō null⁹ posset dare nisi solus de⁹. Et qō signū. ⸢Ecce ꝟgo ꝓcipiet⸣ ⸢ꝟgo⸣ ⸢et pariet⸣ ⸢ꝟgo⸣. Hoc nomē enī virgo i ß loco tenet diasirtice. In ß signat ꝙ vtrāq̄ futura erat mūda. ꝛ caro generās. et caro generata. Ideo sol⁹ potuit hui⁹ puerpē filius cātare canticū illō. Sine iniq̄tatib⁹ cōceptus sum. ꝛ sine peccat⁹ ꝓcepit me mater mea. ⸢Filiū⸣ dei ꝛ suū. s. deuz et vez hoiem ⸢filiū⸣ ⸢singulariter⸣ nō filios. sicut dixit heluidi⁹ hereticꝰ. ꝙ quē scribit hieronym⁹ epl'az de ꝟgitate brē marie ꝑpetuo ꝑseuata. ⸢Et vocabit nomē eius emanuel⸣ qō interꝑtat nobiscū deus. Et sic in ß noīe emanuel designat duplet natura in christo. Nam de⁹ est nomē diuīe nature. qō dicit nobiscū. hūane nature cōmunionē designat. Et nota ꝙ nō dicit de deo ꝙ nos sum⁹ secū. sed ecōuerso de nobis dicit ꝙ ipe sit nobiscum. vt intelligam⁹ nō q̄si hominē reuersuz ad deū. ſz deum q̄si euestigio hominē secutū vsq̄ in exiliū. Uñ dicit Luc. i. Uisitauit nos oriens ex alto. Quod ℊ hō ꝑdidit in ꝓmo hoīe. s. cū deo esse. ß videt in nouo adā homine recuperasse. Ellia litera habet ⸢Uocabis⸣ Jo tu iuda. i. inuocabis i piculis. ⸢Nomen eius⸣ vt teliberet ⸢nomen ei⁹⸣ ⸢dico Lemanuel⸣ ⸢Et sm hanc lram ꝓiūctim legitur⸣ ⸢nomen eius emanuel⸣. i. hoc nomē vocabis in auxiliū. i. rē hui⁹ nois. i. christum verū deū ꝛ verū hominē. Ellic̄ libri habent. vocabit. ſz male. Et ꝙ ponit vocabit. magis sequit sensum q̄z ꝟba. Mat. i. in fine. Et nota ꝙ vbi nos habem⁹ ꝟgo. habet hebreus alma. qō dupliciter sumit in hebraico. ꝑ adolescētula. ꝛ sic accipiūt iudei increduli. ꝛ ꝑ apocrifa. i. abscōdita q̄ est perifrasis. i. circūlocutio ꝟginū. Unde angel⁹ ipam repperit in ꝓclaui. Itē hoc nomē alma lingua punica virginē sonat. et lingua latina sanctā. Et q̄ iudei pene oīb⁹ linguis vtunt. ideo hic ꝓpheta posuit ß nomē alma ꝑt est punicū vel latinū vl' adminus ꝑt est hebraicū i se cūda significatōe. i. ꝑ apocrifa. ꝛ sic sumit hic hieronym⁹. T

⸢Ecce virgo ꝓcipiet⸣ Prophetali certitudie demonstrat futurū q̄si ꝑsens. ꝛ ideo dicit ⸢Ecce⸣ qō est aduerbiū demōstratiuū ad oculū. q̄ verbū inuisibile ꝑus. visibile ꝑ carnis assumptōem ꝓdicit. Et ß est illud nouū hiere. xxxi. ⸢Ecce⸣ ⸢admiratiue⸣ ⸢Uirgo ꝓcipiet⸣ de spūsctō ⸢ꝛ⸣ ⸢ꝟgo⸣ ⸢pariet filiū⸣ dei et suum ⸢et vocabit⸣ ⸢ipa iurta qō dictum est ab angelo Luce. i. Uocabis nomē eius iesum. Uel ⸢vocabis⸣ o tu iuda ⸢nomen ei⁹ emanuel⸣. i. verū deū et verū hominē credēs ipm in picul' inuocabis. U

Sequit ⸢Butyrū ꝛ mel ꝓmedet⸣. i. omnē cibū infantilē homini idoneū ⸢ꝓmedet⸣ vt ver⁹ bō. ꝛ ponit partē ꝑ toto. Dic inqm ⸢ꝓmedet⸣ vnde alit infantia. ⸢Ut⸣. i. q̄nis ⸢sciat⸣ qz etiā tūc vir erit ꝑfect⁹ sciētia ꝛ virtute. Uel sic. ⸢Butyrū et mel ꝓmedet⸣ ita tñ ⸢vt⸣ in ipa infantia ⸢sciat reꝓbare malū⸣. i. oēs ꝑōes ⸢ꝛ eligere bonū⸣. i. X

omnes bonos. quod fiet in die iudicij manifeste. quãdo sepabit agnos ab hedis.
Hiero. Matth. xxv. Et quotidie facit vt de⁹. Hieronym⁹. His verbis ꝓcipim⁹ saluatoris infantiã diuinã in eo nõ minuisse sapientiã. q̃uis dicat Lu. ij. Puer ꝓficiebat sapiẽtia ꝛc. apud deũ ꝛ homies. nõ simpliciter sed ostẽsiue. Et dicit hoc vt veritas hũani corꝑis ꝓbaret. Infantia enĩ nõ ꝓiudicat diuine sapiẽtie. nec pl⁹ sciuit adult⁹ q̃ paruul⁹. sed minus ostendit sapiẽtie paruul⁹ q̃ adultus. Quere libro. i. ca. vij. de bñdictõibus fruct⁹. post mediũ capituli. et ibi inuenies. Aliter Butyrũ et Z
mel comedet. i. omnẽ cibũ infantilẽ ꝛ virilẽ. Per butyrũ qđ de lacte fit cib⁹ infantilis. ꝙ mel cibus virilis intelligit. Quasi diceret. Sic erit infans. q̃ erit etiã vir ꝙ fectus sciẽtia ꝛ ꝓmte. Et nõ solũ tunc erit infans ꝛ vir. ĩmo etiã deus. Ut sciat reꝓbare malũ ꝛ eligere bonũ. i. habeat tũc discretõez boni ꝛ mali. qđ nõ põt esse in puro hoie dũ infans est. Et ponit vt ꝙ q̃uis.
Mistice Butyrũ ꝛ mel ꝓmedet. Butyrũ est pinguedo boni opis. mel dulcedo con AA
templatõis. ꝛ hec duo sunt cib⁹ iusti. Uel Butyrũ. mysteriũ incarnatõis. Uñ iob xxix. Lauabã pedes meos butyro ꝛc. Beñ. xviij. Tulit abraham butyrũ ꝛ lac ꝛc. Uel dulcedo deitatis. Uñ puer. xxv. Sicut q̃ mel multũ ꝓmedit nõ est ei bonũ. sic q̃ ꝓscrutator est maiestatis oppꝛimet a gl'ia. Eodẽ capl'o. Uel inuenisti. ꝓmede qđ sufficit ꝛc. Hec comedit chꝛist⁹. qꝛ in fomentũ mẽbrorũ hec cõuertit. ꝛ in deleratione ipsorũ. Ut sciat reꝓbare malũ ꝛ eligere bonũ. i. mẽbris suis. Ad ꝑ enĩ est tota doctrina ꝛ exhortatio chꝛisti. vt malũ fugiam⁹. ꝛ bonũ eligam⁹. Uñ. decli
na a malo. ꝛ fac bonũ ꝛc. Sed nota q̃ si volueris ꝑ cibo vesci tã q̃ mẽbꝛ chꝛisti
oportz vt q̃ aliq̃ ducauk in babyloñ. i. in ꝓfusionẽ peccati. remaneas ĩ medio terre. i. in hierusalẽ. Uñ Isa. vij. Butyrũ ꝛ mel ꝓmedet ois homo qui relictus fuerit in medio terre.
Item Ut spiritualiter intelligank hec ꝓba. notandũ q̃ butyrũ exꝓmit ab vberib⁹. BB
Unde gab. xxx. Qui fortiter ꝓmit vbera ad eliciendũ lac. exprimit butyrũ. In butyro igit chꝛisti hũanitas. Et habet butyrũ q̃tuor ꝓpꝛietates ꝓncipales.

Butyrum

Pinguedo. Et hec pinguedo refert ad mysteriũ ꝛceptiõis. q̃si pinguedinẽ enĩ butyri accepit chꝛist⁹ i ꝛceptõe. qñ vnctõe carismatũ vnctus est ꝑ participib⁹ suis. et qñ vitulus saginat⁹ ꝓparat⁹ est in vtero ꝙginis. vt ꝓdigo redeunti pingue ꝙuiuiũ instauraret. q̃ omnes electos ad illud ꝙuiuiũ inuitatos sua pinguedine saginaret. Isa. xxv. Faciet dñs exercituũ oib⁹ populis ꝙuiuiũ pinguiũ ꝛc.
Suaue est. Et hec suauitas refert ad hũilitatẽ natiuitatis. Si enĩ pie recolas nabutyrũ tiuitatis ei⁹ humilitatẽ. vilitatẽ pãnoꝛ. ꝛ hmõi. qđ inuenies nisi suauitatẽ.
Liquefactiuũ est. Et hec liq̃factio refert ad feruorẽ passiõis. vbi stillicidijs gr̃arũ alios fecit charitate pingues. alios hũilitate suaues. quosdã vero passionis ꝓstantia fortes. et hmõi.
Nutritiuũ est. Quod nutrimentũ refert ad sacramẽta nostre redẽptõis. Et exꝑssum est hoc butyrũ quasi ex duob⁹ vberib⁹. s. iudea ꝛ gentilitate. Uñ descẽdit christus humanat⁹ nõ solũ de stirpe dauid. sz de petra deserti ꝑ ruth. i. de duricia ꝛ infidelitate gentilitatis. Isa. xvi. Emitte agnũ dñe. dñatorẽ terre de petra deserti ꝛc.
Uel elicit de florib⁹. in quo notat eius diuinitas. Et habet mel tres ꝓncipales ꝓꝑ LL
etates. licet ꝛ alias multas.
Del Purgatiuũ est. qꝛ solus de⁹ impios iustificat a peccatis. ꝛ sol⁹ pctã dimittit.
Conseruatiuũ est. qꝛ augendo gr̃am dirigit iustum.
Dulce est et nutritiuũ. quia post gr̃am tribuit gl'iam. post meritũ reddit ꝓmium.
Iste ergo emanuel reꝓbauit malũ. qꝛ morte moriendo destruxit. et elegit bonũ. qꝛ DD
vitam resurgendo reparauit.
Uel aliter. Butyrũ ꝛ mel comedet. In lacte duo. Caseus qui signat peccati egritudinẽ. quia sanus nõ est. Butyrũ qđ sanũ est. Inter hec diuisit noster emanuel. qꝛ humanã naturã sine peccato assumpsit. ꝛ ita caseum nõ ꝓmedit. Item apis habet mel et aculeũ. Uel misericordia. aculeus iustitia. Inter hec noster emanuel diui/

sit.qz veniens saluare nos misericordiá assumpsit.et iusticiam ꝗsi dimísit. Sz nolite errare.qz veniẽs ad iudiciũ resumet aculeũ.⁊Quere libro.xij.pticula.v.ti. xvij. vbi christus dicit apis.

Dgr Richardꝰ ō ctō vict. Aliter⁊Et butyrũ ⁊ mel ꝯmedet.⁊Quare nō dixit panẽ ⁊ carnẽ.cũ vez dixisset:Pro pter mysteriũ. Mel enī ⁊ butyrũ delicie sunt muscaꝝ immũdarũ ⁊ venenosarum. Apis venenosa ꝑ melle laborat ⁊ pugnat.vt sepe pro eo animá ponat. Butyr est pinguedo lactis.cui ꝑ ingluuie se immergũt musce sordide sepe vsqꝫ ad mortem. In ß igit qꝫ noster emanuel hec duo ꝯmedit.signat qꝫ ꝑ amore nostro vsqꝫ ad participatiõem nō solũ hominũ.non solũ iumentorũ.sed etiá muscaꝝ immũdaꝝ ⁊ venenosaꝝ descendit. Usqꝫ ad participatiõnẽ dico.nō culpe sed pene ⁊ mortis. Quis ergo desperet de cetero hominẽ posse fieri participẽ celestiũ deliciaꝝ. cũ dñs maiestatis ꝓpter hoies descẽderit vsqꝫ ad delicias muscaꝝ.Ecce ꝗntũ ꝑ amore nr̃o semetipm exinaniuit.ꝙ se tali indigentie spõte subiecit. E E

Itẽ.Christꝰ mel.qz de celo descẽdit mediãte roze gre que matrẽ impleuit.Et est mel vt ira dicã ꝗsi ꝗdaꝝ dulcissua crassitudo rozis.Quia si christi coꝛ attẽdimus. nihil illo benignius.⁊ eius dulcedo dulcedinẽ omnẽ incõparabiliter excedit.Descendit aũt mel istud de summis ad ima.⁊ a sũmo celo egressio eiꝰ.quia de apotheca supcelesti.ß est.de corde summi patris i ꝓginalẽ apothecã.i.coꝛ ⁊ vteꝝ matris. Jõ orabat Jsa.xlv.quasi loquẽs ad patrẽ ⁊ spiritũsanctũ. Rorate celi desup. Rorauit eũ pater mel istud gignẽdo.rorauit spũssctũs ipm cere mũdicie ꝓginalis ineffabiliter vniendo.Et ideo christꝰ ꝯparat fauo.Rorauit pater mittẽdo quẽ genuit.rorauit spũssanctus inspirãdo cui vniuit.qz christꝰ a patre est genitꝰ.⁊ de spũsctõ ꝯceptꝰ. F F

Item christꝰ lac./qõ ꝓcipui est cãdoris.ecce intima mũdicia.⁊ eximũ dulcoris.ecce summa pietas ⁊ plena beniuolẽtia.Quia pectus dominicũ lacteũ cãdorẽ habuit i integritate sũme et ĩtime puritatis.lacteũ dulcorẽ i plenitudie sũme ⁊ intime pietatis. G G

Itẽ de dignitate ꝯceptꝰ et partus virginei dicit Bene.ij.⁊Nõ nō erat ꝙ oparet terrã⁊.i.brãm ꝓginẽ.⁊sed fons ascendebat de terra⁊.s.xps fons gratie.ꝙ natꝰ de virgine ascẽdit de terra.nõ descẽdit vt peccator.Itẽ filiꝰ patri⁊Tu es ꝙ extraxisti me de vẽtre.⁊Dic notat dignitas natiuitatis xpi.ꝙ patrẽ habuit ꝗsi loco [illegible]cis. quem cõceptũ sine carnali cõcupiscẽtia extraxit pater de vẽtre matris ꝓginis manẽte integritate ⁊ pudicicia.Uñ Ezech.xliij.⁊Dñs deꝰ isrl ingressus est ꝑ eã⁊in ĩ carnatõe sua in eius vterũ.et ĩ sua natiuitate in mundũ.⁊ semp pmãsit⁊clausa ꝑncipi⁊.i.ad honorẽ ꝓncipis.Sequit⁊Spes mea⁊supple tu es⁊Lab vberibꝰ matris mee⁊.i.fm hũanitatem ꝙ suxi vbera.quia fm deitatẽ nõ est pater spes filij. Sequitur de immunitate a peccato.⁊In te piectus sũ⁊ vel iactatus.vl ꝯfirmatꝰ⁊ex vtero⁊Nos enī ꝓcimur in irã in vtero ⁊ ex vtero.qz omnes nascimur filij ire.Christus ꝯfirmatꝰ ẽ in deũ ex vtero.qz sine peccato conceptus portatus et natus.vt supra dictum est.Bene.ij. H H

De partu virgineo Titulꝰ xliij.

A Do mat.⁊Antecꝫ parturiret pepit.antecꝫ veniret partꝰ eius pepit masculũ. ꝙs audiuit vncꝫ tale.aut ꝙs vidit huic simile:⁊Et sunt hic ꝗttuor notabilia. videlicz. Que pepit. Quõ pepit. Quem peperit. Qualem pepit. Que pepit innuit cum dicit.⁊pepit⁊Innuit enim qꝫ aliꝗ pepit. Admirabile ꝙ nomen eiꝰ ꝗsi ineffabile racuit.qõ est virgo mater. Modũ notauit cũ ait.⁊Antecꝫ parturiret⁊Quem pepit innuit vbi dicit⁊pepit⁊cuiꝰ nomẽ ꝗsi ineffabile racet.qõ est deꝰ homo. ꝓbus infans.Qualem pepit vbi ait⁊masculũ.⁊Propter hec ꝗttuor dicit ꝙ nunꝫ auditũ fuerit tale.vt virgo mater.deꝰ hõ.verbũ infans.Sed tale decuit esse nr̃e redemptõnis initiũ. Intrauit enī nostra pditio ꝑ mulierẽ de solo viro pductã. Propter hoc decuit vt esset nostra redẽptio et reparatio ꝑ virũ de sola muliere pductũ.vt essz simile in ꝯtrario.Talẽ modũ reparatõis petebat eccl'iasticꝰ.xxxvi.dicẽs dño.Jnnoua signa ⁊ immuta mirabilia.Mirabile fuit ꝙ dñs de solo adã ꝓmo hoiẽ mulierẽ pduxit.mutatũ fuit mirabile cũ de sola muliere secũdus adã pductꝰ est. Nec ẽ ꝗ- I I

ta generatio de qua dictū est abrahe Gen. xv. q̄ semē ei⁹ q̄rta generatōe de seruitute egiptiorū liberatū exiret. Primū generatōis genus fuit plasmatio. quādo adaz de terra plasmat⁹ ē. Scōm de costa formatio. Terciū ꝓpagatio. sic enī filij hominū de parētib⁹ fm ꝓpagationē nascunt. Quartū vero genus est de sola mliere ꝓpagatio. Sz hec q̄rta generatio data humano generi. semini abrahe causa extitit exeundi de egiptiaca seruitute q̄si a diaboli tirannide.

Hoc nomē virgo mater nō solū figuraliter. sz ꝛ lr̄aliter exp̄ssit Isa. vij. cū dixit. ⸗Ecce virgo ꝯcipiet ⸗Hic exp̄mit virgo. ⸗Et ⸗virgo ⸗pariet filiū ⸗Hic exp̄mit mater. Sed dicit Iouinian⁹ hereticus. In maria nomē matris suscipio. sed nomē virginis nō admitto. Et cū ei p̄dicta dicunt. dicit se vetus testamentū nō suscipe. Sz nō solū hoc nomē a veteri testamēto elicit. imo etiā tanq̄ p euangelistā innouatū ab euāgelio fulcitur. Matth. i. in fine. Ecce virgo in vtero habebit et pariet filiū ꝛc. Item Luce. i. Missus est angel⁹ gabriel ad virginē ꝛc. Itē Matth. i. Cū essz desp̄sata mr̄ iesu maria ioseph. antq̄ cōuenirēt inuēta ē in vtero habēs de spūsctō Arrgue g̃ sic Ad ꝙginē missus ē angel⁹ Lu. i. Antq̄ ꝯuēirēt inuēta ē in vtero habēs ꝺ spūsancto. ergo nō de adulterio. ergo nō fuit violata ei⁹ virginitas. neq̄ p sponsū neq̄ p adulterū. Ergo cū iam ꝯcepisset sic erat virgo. sic ad virginē missus est gabriel. Sic ergo et veteri ꝛ nouo testamēt colligit ꝑ nomē virgo mater. Qꝺ admirans Isa. dicit. Quis audiuit vnq̄ tale? B

Secundū mirabile. q̃liter pepit. Unde dicit ⸗Anteqū parturiret pepit ⸗Parturire ē ante partū ꝛ in partu laborare. Quid est g̃ ⸗Anteqū parturiret pepit ⸗nisi q̄ nō p̄cedente vel cōcomitāte dolore partū edidit. Sed quis audiuit vnq̄ tale? Lex enim data est mulieribꝫ Gen. iij. In dolore paries filios. Et Job. xvi. Mlier cū parit tristiciā habet. Lex igit nature est q̄ mlier p̄mo parturiat anteqū pariat. Sz maria nō fuit subdita huic legi. q̄ sine dolore. i. sine naturaliū lesiōe pepit saluatorez. Sed in eius passiōe quē diu añ pepererat. parturijt. Tūc enī in ipa fuerūt dolores vt parturiētis. Unde p̄s. xlvij. ⸗Ibi ⸗i. in filij passiōe. ⸗dolores vt parturiēt ⸗Tunc enim in ea impletū ē qꝺ ei p̄dixerat symeon Lu. ij. Et tuā ipi⁹ animā ptrāsibit gladi⁹? Nō enī min⁹ si fas est dicere cor matr̄ q̄s corpus filij ptrāsiuit gladius passiōis. trāsiuit enī mēbra filij. sed ptrāsiuit. i. pfecte trāsiuit mr̄is viscera. q̄ tūc fuit oīs plaga tristicia cordis ei⁹. Eccl. xxv. Qꝺ postea ostensū ē brō iohi Apoc. xij. vbi ait. ⸗Signū magnū apparuit in celo ꝛc. ⸗vsq̄ ⸗Et clamat parturiēs. ꝛ cruciatur vt pariat. Signū magnū ⸗virgo mater. necante nec post sil'e visū est. nec ī celo nec in terra. Totū hoc inuenies exp̄situ. li. xij. ptic'a. vij. in illo sermōe de assumptōe. Signū magnū apparuit in celo ꝛc. ⸗Et clamat parturiēs ꝛ cruciat vt pariat. Istud ad lr̄am de maria nō p̄t intelligi. tūc sic exponūt q̄dā de ea. q̄ que iā diu sine dolore pepererat. dū fili⁹ eius in cruce penderet parturiēs clamabat. ꝛ si nō voce tñ de siderio vel deuotōe. Aug⁹. In auribꝫ dei voces faciunt nō ꝙba sz desideria. Et tūc cruciabat vt pareret. i. tanq̄ si pareret. Tant⁹ enī vel maior credit tūc fuisse cruciatus mentis eius. quātus mulieris parturientis cruciat⁹ corpore⁹. Ecce quomodo peperit et parturijt. C

Nota q̄ beata virgo ⸗in vtero habuit ⸗p fidem. quia simul vt credidit ꝛ cōsensit ꝯcepit ⸗et clamabat ⸗desiderio deuotōis ⸗parturiēs ⸗et affectu cogitatōis. q̄ ñ pl⁹ dolor̄ intulit ei partus suus. q̄s alij cogitatio pariēdi. Vl' ⸗habens in vtero ⸗filiū quē sine dolore peperit in natiuitate ⸗clamauit ⸗interius in corde martyrizata in filij passione. ⸗parturiēs ⸗quādo ipm vidit pendentē in cruce ⸗et cruciat ⸗abstinētijs. vigilijs. oratōibus. ieiunijs. ⸗vt pariat ⸗i. tāto partu se dignam faciat. Et tamē sicut paulo infra dicit. ante eam stetit diabolus volēs filiū deuorare. quia etiā p herodē voluit christum interficere. D

Terciū mirabile. quez peperit. sz deū hominē. Et hoc necessitati hūani generis ꝯgruebat. Pacem enim inter deū et hominē purus hō reformare nō potuit. q̄ in eadez damnatōne cū reo erat. Ideo ꝯquerebat Job capitulo. ix. in p̄sona generis hūani dicēs. Nō ē q̄ vtrūq̄ possit arguere. ꝛ ponere manū suā in amboꝫ. Brego. Sol⁹ E

christus de⁹ hō factus. et hoīem arguere potuit. ⁊ deo obsistere ne feriret. Uides ergo q̄ꝫ ꝯgruū vocabulū redēptoris deus homo. Et h̄ longe ante ꝓphetatū erat Dixerat enī Isa. liiij. Redēptor tuus fortꝭ israel. de⁹ oīs terre vocabit̄. Item Isa. xxxiij. Dn̄s rex noster. dn̄s iudex nr̄. dn̄s legifer nr̄. ip̄e veniet ⁊ saluabit nos. Hō. Un̄. Hō natus est in ea ⁊c̄. Itē. Hō ē et quis cogno. eū? Hiere. xvij. ſm aliā lr̄az.

Tria in incarnatōe facta sunt mirabilia. De⁹ hō. Uerbū infans. Et cor credēs. Uerbum. q̄d in p̄ncipio erat apud deū. Joh. i. Uerbū. quo dixit pater. ⁊ facta sunt oīa Uerbū. q̄ intonāte in iudicio audiēt pulueres ⁊ in corpa reuertent̄. Uerbū. q̄ i passione lapides scissi sunt. ⁊ monumēta apta. Sed dicet q̄s. Quomodo si ꝟbū est infans ē? Si enī infans. nō fat̄. Si nō fatur. ꝟbū nō est. Quō g̊ ⁊ ꝟbū est ⁊ ꝟbū nō ē? Ideo cū Isaia dicam⁹. Quis audiuit vnq̄ꝫ tale? Audisti ꝟbū. audi infantē Lu. ij. dictū est pastoribꝫ. Inuenietis infantē ⁊c̄. Isa. viij. Anteqūꝫ puer sciat vocare patrē ⁊ matrē auferet̄ fortitudo damachi. Intrāte enī h̄ infante egiptū. corruerūt simulacra egipti. sicut p̄dixerat Isa. xix. Ubi ablata ē fortitudo damachi. i. diaboli lingētis sanguinē. i. q̄ delectat̄ in peccatis. Cuius virtus ita debilitata est. vt nō potuit facere q̄ starent idola sua. F

Quartū mirabile. s. q̄lē peperit. qꝛ masculū. i. bellatorē ⁊ generatorē. Bellatorē d̄cuit. quia tūc fortis armat⁹ custodiebat atriū suū. i. mundū. et erat in pace possessio ei⁹. id ē genus hūanū Lu. xi. Sed pugnāte ⁊ ꝯgrediēte dn̄o ꝯ diabolū in passiōe. p̄nceps mūdi hui⁹ eiectus ē foras. Joh. xij. Et tūc impletū ē illud Isa. xix. Clamabūt ad dn̄m a facie tribulātis. ⁊ mittet eis saluatorē ⁊ ꝓpugnatorē q̄ liberet eos. G

Generatorē etiā ip̄m esse optuit. qꝛ p̄mi ꝑentes nr̄i nos oēs filios ire genuerāt. Eph. ij. Omnes nascimur filij ire. Ut ergo possemus heredes dei et coheredes christi fieri. ad Rom̄. viij. regenerari nos oportebat. Alioq̄n nō eram⁹ ītraturi in hereditatem sempiternā. nisi ꝑ lauacrū regeneratōis ⁊ renouatōis spūssancti. Ad Thi. iij. Joh. iij. Nisi quis renatus fuerit ex aqua ⁊ spūsancto. nō p̄t intrare in regnū dei. Isa. lxvi. Si ego q̄ cunctis generationē tribuo sterilis ero dicit dn̄s deus? Ecce apparet qualē virgo genuit. H

Quomodo r̄cuperatuꝫ ē ꝑ partū marie. q̄cq̄d ꝑditū fuerat ꝑ peccatū matrꝭ p̄me

PErdidit prim⁹ hō ex culpa sue p̄uaricatōis. gloriam incorruptōis. prerogatiuam dignitatis. abundantiā plenitudinis. Gloriā incorruptōis. qua immortalis factus est. Prerogatiuā dignitatis. qua ad dei similitudinē factus est. Abundantiā plenitudinis. qua in loco voluptatꝭ positus est. Denudatōem immortalitatis audis. vbi de ligno vetito legis. Quacūq̄ꝫ die comederis ex eo. morte morieris. Honoris degradatio dignitatisq̄ꝫ detractio fuit. vbi d̄ illa sublimitate silitudinis dei recidit in similitudinē iumēti. Homo inquit cū in honore esset nō intellexit. cōparatus est iumētis insipiētibꝫ. ⁊ similis factus est illis. Euacuat⁹ est autē abundātia plenitudinis. quādo eiectus de loco voluptatis. incurrit in illā sentētiā maledictōis. Maledicta terra in ope tuo. In laboribꝫ comedes ex ea cūctis diebꝫ vite tue. Spinas ⁊ tribulos germinabit tibi. ⁊ comedes herbas terre. In sudore vultus tui vesceris pane tuo. Ecce triplex damnū in expoliatōne incorruptibilitatis. dignitatis. beatitudinis. Sed misericors et miserator dominus ſm diuitias bonitatis sue noluit tenere in ira sua misericordias suas. sed tā pius inuentus est ad subueniendū. q̄ꝫ ꝓnus inuētus est diabol⁹ ad perdendū. Quia apud dn̄m misericordia. et copiosa apud eū redemptio. Copiosa autē redemptio nō esset. nisi redemptor noster deiectum hominē ad plenū restauraret. Scd̄m itaq̄ꝫ triplex damnum ex miseratoris sui munere accipit triplex promissum. Promissum recuperāde immortalitatis. Promissum recuperāde dignitatis. Promissum recuperande beatitudinis. Uiuēt mortui tui. interfectiq̄ꝫ mei resurgent. Ecce repromissio sperande immortalitatis. Dabo eis in domo mea et in muris meis locum. ⁊ nomen melius a filijs et filiabꝫ. Ecce recuperāde dignitatis. Ocul⁹ non vidit absq̄ꝫ te deus que preparasti diligentib⁹ te. Isaie. lxiiij. Ecce repromissio restaurande felicitatis. Ecce vt dictum est triplex promissum. ſm triplex damnum. Ecce nunc iterum secundum promissum triplex. accipe et animaduerte in his triplex signum. I

¶Ecce virgo ꝯcipiet et pariet filiũ.¶Ecce primũ.¶Et vocabit nomẽ ei⁹ emanuel.¶ Ecce scõm¶Butyrũ ⁊ mel ꝯmedet vt sciat reprobare malũ ⁊ digere bonũ.¶ Ecce terciũ. Habes igit vnũ signũ in matre.duo in ple.Signũ incorruptõis in matre. signũ recapande dignitatis ⁊ plenitudinis in prole.

Aliud de matre.Ecce ꝟgo ꝯcipiet ⁊ pariet filiũ.Quãtũ hoc esse putas?Quã magnũ? Quã mirũ?Quã insolitũ?Quã stupendũ?Quale vl̃ q̃ magne rei signũ? A seculo nõ est auditũ virginẽ cõcepisse.virginẽ parere.et post partũ inuiolatã ꝓmanere. Ac cipit ergo natura hũana in btã ꝟgine maria quasdã arras vel primitias fu ture in corruptibilitatis sue.integritatẽ icorruptõis ꝟginee.Quare q̃so in hac vita sine cor ruptõe nõ viuit.nisi qz natura hũana sine corruptõe nõ seminat. Radix enĩ nostre corruptibilitatis germinare incipit ab ipa hora conceptõis.Sed ecce in btã ma ria ibi pcidit vnde germinasse videbat.Et scim⁹ q̃dem q̃niã cũ radix pcidit. tota ex ea fructificatio postmodũ exiccat.¶Ecce¶inq̃t¶virgo ꝯcipiet ⁊ pariet filiũ.¶In eo sane qõ dicit virgo ꝯceptura ⁊ ꝟgo paritura.apte mõstrat ꝙ vtraq; futura erat mũda.et caro generãs ⁊ caro generata. Potuit g̃ solus hui⁹ puerpe fili⁹ ꝓ hac pte cantare canticũ nouũ dño. Sine iniq̃tatib⁹ ꝯceptus sũ. ⁊ sine pctõ ꝯcepit me ma ter mea. Manifestũ ẽ itaq; quia ad destructõez peccati venit.q̃ in ipo mũdi ĩgres su maculã peccati de materna carne nõ ꝯtrahit sed deleuit. Si g̃ tantũ sola ei⁹ cõ ceptio valuit.vt cõcupiscentie fomitẽ totiusq; corruptõis radicẽ deleret.q̃d que so in expiatõe.corpis sui valere potuit natiuitas. circũcisio.baptism⁹. quer satio. humilitas. ieiuniũ.patiẽtia.obediẽtia. passio .crucifixio? Si tantũ valuit qõ ge stũ est vna hora.vel vni⁹ pori⁹ horepotiũcla.q̃d valere potuerũt tot annoz tpa ĩ ministeriũ nr̃e redemptõis impẽsa? Qui potuit sub ꝯceptõis sue tpe et insusiõe g̃ tie sue materna viscera purgare.cur nõ credaĩ cos q̃ eiusdem gr̃e ptícipes esse volu erũt qñ et quõ voluerit posse mũdare? Cur nõ credaĩ in quolibet nostrũ naturam illã mũdare posse.quã in beata virgine potuit nõ solũ purgare sed honorare ⁊ gl̃i ficare. In eo enim eam gl̃ificauit.ꝙ ei aliq̃d supra naturam dedit.Fecit siq̃dem in ea aliq̃d quod fuit ꝓtra naturã.aliq̃d qõ fuit ẽm naturã.aliq̃d qõ fuit supĩ natu rã. Contra naturã infirmitatis nr̃e fuit.ꝙ virgo ꝯcepit. Scõm naturã fuit.ꝙ in vulua ꝯceptus et formatus. ⁊ tandẽ ẽm legitima nascendi tpa natus fuit. Supĩ naturã nõ solũ hui⁹ infirmitat; nr̃e.sed eriã supĩ naturã conditõis ꝑme fuit.ꝙ sine virili semĩe ꝟgo ꝯcepit. Purirat; fuit.ꝙ sine ꝯcupiscẽtia semĩare potuit. Honor;.ꝙ plẽ ab omni peccati ꝯtagio mũdã effudit. Vl̃ie.ꝙ nõ de viro sed de spũsctõ con cepit. Certe si emanuel noster de vtroq; sexu nasci voluiss;.⁊ hoc ratio exigeret. vtrũq; ad mũdam plem seminandã mũdare potuisset.Sed si de vtroq; carnẽ assu meret.vtiq; ⁊ a ꝑpetatis sue similitudine longi⁹ recederet.⁊ ad nostrã min⁹ appro pinquaret. Proprietati enĩ sue esset dissimile.si patrẽ ⁊ matrẽ haberet in hũanita te.q̃ solũmodo patrẽ habebat in diuinitate. In ꝟ item ⁊ nobis dissimilioz ess;.si duos qõ nos nõ possum⁹ patres haberet.Sed ⁊ ratio sane exigebat.vt sic ẽ vnum ꝓncipiũ erat in generis nostri,ꝑpagatõe.sic esset et vnũ ꝓncipiũ in gener; nr̃i repa ratione. Oportuit ergo reparatorẽ gener; nostri.aut de solo viro.aut ꝺ sola femina na sci.Sed si de viro sexũ femineũ assumeret.ordinẽ nature cõfunderet.q̃ femineum sexum supĩ virilẽ extolleret.⁊ idem ipe diceret fili⁹ ex diuinitate.⁊ filia ex hũanita te.Sed si virilis esset sexus quẽ assumeret.haberet sane vir geminũ ꝓ hac pte ho noris solaciũ.femina nullũ.Et certe si de viro formari voluisset.materiã q̃dem de carnis nostre substãtia traheret.sed in eius incarnatõe nature opatio nihil habe ret.⁊ in ꝟ a nature nostre ꝑpetate longi⁹ discederet.O quantũ honoris vl̃ digni taris mulierib⁹ vel ex mulieribus natis in eo contulit. ꝙ creator omniũ.ꝙ salua tor homniũ.nascentiũ more ex muliere nasci voluit? Ex mliere itaq; debuit nasci? quem oportuit inquantũ ratio sustinuit per omnia fratrib⁹ assimilari. Sed ꝙ mu lichrem de muliebri sexu assumere nõ debuit.ratio superi⁹ mõstrata ostendit. Hã ⁊ ordinẽ vt dictũ est nature ꝓfunderet.⁊ geminato ĩ ꝟ mulierũ solatio.virilis sex⁹ singularis priuilegij nihil simile haberet.

Incipit tractat⁹ de trib⁹ theologicis virtutib⁹ marie. Et primo de fide marie.

Titulus xv.

Origen. Beatus matthe⁹

Hugo ō s.victore

Fides marie notat Luc.i.vbi dicit ei elizabeth. Beata q̄ credidisti./qm̄ pfi/cient ꝛc̄. Cum enī paulo post dixisset maria. Ecce enī ex hac tām me dicent oēs generatōes. ostēdit 7 angeli implēdā, pmissionē. 7 suā se nō trāsgressuraz pfessionē. Que enī virgitatē vouerat. 7 paritura se docēte angelo nouerat. mirabi li fide 7 votū suū implēdū credidit. 7 diuīe ordiatōi se nō subdux̄it. Maxima autē magnanimitas fidei fuit./q̄ in se posse fieri et credidit 7 sperauit q̄ nūq̄ auditū su erat nec ī celo nec in terra. Itē Origenes. Per fidē marie erigit iacentiū genus./ q̄ō p mlieris temerariā credulitatē fuerat añ deiectū. Itez btūs matthe⁹ ī legēda sua. In ꝯceptōe filij dei./fides marie vtor extitit spūssancti. Itē Maria credu/la ꝟbis angeli fide ꝯcepit saluatorē. 7 ideo p aurē dicit ꝯcepisse. Ūñ 7 dicit ei eli/zabeth Lu.i. Beata q̄ credidisti./qm̄ pficient ꝛc̄. In ꝯceptōe enī filij mīsit Ldilect⁹ ei⁹].i.deus pr Lmanū suā].i.filiū in ea Lp formā]auris sue. Cāti.v. Dgr hugo ō sancto victore. Virgo credula ꝟbū ꝯcepit p ꝟbū. vt immaculatā ꝯceptōez genera tio incorrupta seq̄ret. Itē fides marie ꝯpat grano sinapis. q̄ō est gnū hūile. fer/uens. 7 humorē capitis tollēs. Et fides marie adiūcta hūilitati. vñ. ecce ancilla do. mi. ꝛc̄. feruēs p dilectōem spūssctī de q̄ ꝯcipiebat. 7 filij dei quē ꝯcipiebat. humo rē capitis tulit. sicut enī caput initiū est rei. sic ꝯceptio animati. 7 ꝟ qñ credidit an/gelo dicēti. Spūssctūs supueniet ī te ꝛc̄. Itē si abrahā intantū ꝯmēdat ab apo stolo ad Roma. iiij. de eo q Lotra spem]nature Lin spem]gtic Lcredidit].s. q̄ senex posset de sara sene 7 sterili filiū generare. q̄nto magis ꝯmēdāda est maria. q̄ primo ꝟbo angeli credidit q̄ filiū posset generare sine semīe viri. et parere manēs ꝟgo nō solū hominē sed filiū dei. Fides etiā marie q̄ est radix ei⁹ manifestata ē p totū mū dū. Ūñ ipa ꝟe pr dicere illud Job. xxix. L Radix mea].i. fides qua angelo credidi Lapta est sec⁹ aqs].i.vbiq̄ manifestata. Atque populi. Apoca. xvij. Aq̄ trāseuntes sancti sunt./q̄ nō habēt hic manētē ciuitatē. ad heb. xiij. sz futurā inq̄rūt.

Titulus xvi.

De spe marie

Spes marie notat in respōsiōe sua ad angelū. vbi dixit. Ecce ancilla dñi fiat mihi. Nisi enī faciter credidisz. firmiter speraſz. feruēter desiderasset pos/se fieri 7 futurum esse q̄ō angel⁹ pmittebat. nequaq̄ respōdisset. fiat mihi. Ideo visa est dixisse dño. In ꝟbo tuo speraui. sz q̄ō p angelū mādaueras mihi.

Titulus xvij.

De charitate marie

Dilexit maria dñm sicut oēs scpture canonice ipm pdicāt diligendū. 7 chari tas eius charitaz oīm sctōrū forma ē 7 exēplar. Et ideo tam de charitate eius./q̄z de charitate sanctorū quasi cōiūctim annotauim⁹. vt ex forma cha/ritatis eius resplendeat quomodo fideles anime ipam in charitate saltē a longe de beant imitari. Et nota q̄ dilectio dicit quasi duos ligans. diligētē videlicz rei quam diligit. id ē amantē amato. Est enim amor amantis et amati quasi quedam vnio potissimū in bonis. 7 naturaliter illud quod amat in sui naturā suū cōuertit amatorē. Et hoc patet in saluatore. quē dilectio quā habuit ad gen⁹ hūanum fecit colligare 7 vnire sibi naturā hūanā. q̄ñ verbū caro factū est.

Maria dilexit dominū

Dilexit maria dominū

Et toto corde]Quia cor illi⁹ ad vllius rei dilectōem nō fuit inclinatū amplius q̄z dei. nec delectata est in aliqua specie mūdi ampli⁹ q̄z in deo. omne bonū sibi existi/mans esse in deo. vt p̄ his omnib⁹ diligeret solū deum.

Et tota aīa]Quia certissimū habuit animū in veritate. 7 firma fuit in fide. Ūñ et dictū est ei Luce. i. Beata que credidisti ꝛc̄. Et istud etiā apparuit tpe dñice passi onis. Et nota q̄ aliud ē amor cordis. aliud amor aīe. Amor cordis q̄ō modo car nalis est. vt etiā carnaliter deū amemus. sed ꝟ nō potest fieri nisi p̄ri⁹ recesserimus ab amore oīs mūdialis rei. Amor ḡ cordis nō intelligit. sed sentitur in corde. quia quodāmodo carnalis est. Amor aūt aīe non sentit in corde./sed intelligit. q̄ amor anime iudiciū est.

Et tota mente Quia oēs sensus illi⁹ deo vacabāt. Eius intellect⁹ deo mīstrabat Eius sapiētia circa deū ꝑsabat. Ei⁹ cogitatō q̄ dei sunt ꝑtractabat. Ei⁹ memoria ea sola q̄ bona sunt recordabat. vt diceret cū ap'o. i. ad Thor. xiiij. Psallā spiritu. psallam z mente. Sic exponit chrisostom⁹.

Aliter. Sapiētia sedem habet ī corde. Uñ pabo. ij. Si ītrauerit sapīa cor tuum zc. D
Anima p̄ volūtate ponit. Uñ Joh. xij. Qui odit aīam suā zc. i. ꝑpriam volūtatem. Dilexit ḡ deū trinitatē Et toto corde. i. ex toto eo qđ est scire q̄ ad filiū. Et tota aīa. i. ex toto eo qđ est velle q̄ ad spiritūsanctū. Et tota ꝑtute. i. ex toto eo qđ ē posse q̄ ad patrē. vt hec tria q̄ necessaria sunt in oīi bono ope explēdo. s. scire. velle. et posse. q̄si resp̄onderēt trinitati.

Aliter. Dilexit maria Dñm deū suū. Dilexit Dñm Jesu debeb̄ timor z seruitiū. ipm ca E
ste z filialiter timēs. z ei ex puro amore seruiēs. Dilexit Deum. Fide p̄ dilectōes ope rāte ī eū credēs. Dilexit Suū. Jesum ex amore sollicite custodiēs. qz familiare ē cuilibet quod suū est sollicite custodire.

Itē Dilexit Ex toto corde. Oēs cogitatōnes cordis ī deū dirigēs. vl' ad deū referēs. F
Et tota aīa. Oēs affectōes aīe ad deū retorq̄ns Et tota mēte. Oēm rōez hūanaz q̄ intelligebat z discernebat in reb⁹ diuīs occupās. Et tota virtute. In his iugiter pseuerās. Et ita nihil remānsit ī ea qđ n̄ subīceret dilectōi diuīe Sic exp̄ōit isidor⁹

Itē dilexit Ex corde. Qz de⁹ iterp̄tat videns. cui oē cor patet. Uñ. i. Regū. xvi. Dō vi G
det ea q̄ parēt. de⁹ aut̄ intuet cor. Dilexit Ex toto corde. Qz dñs. Quicqd enī habet seruus. dñi sui est. Et ß q̄ ad q̄ttuor affectiōes q̄ sunt. Amor. Nihil enī dilexit p̄ter eū. Timor. Nihil enī timuit p̄ter eū. aut nisi ꝑpter eū. Dolor. Nihil enī doluit nisi ei⁹ amissiōem. aut eoz q̄ ex ipo. Uñ dixit ei Lu. ij. Fili q̄d fecisti nobis sic. ego z pater tuus dolētes q̄rebam⁹ te. Gaudiū. Non enim gauisa est nisi de ipo et ipius recupatōe. aut de his que ad ipm nouerat ptinere.

Itē dilexit Ex toto corde. i. ex toto intellectu. nullū in p̄fessiōe diuītatis errorī locū H
relinq̄ns. Et tota aīa. i. volūtate. nihil ei cōtrariū volēs. Et tota mēte. i. memoria. nihil q̄ de eo min⁹ sentiret remiscēs. Et iste tripler mod⁹ diligēdi rñdebat trib⁹ p̄ceptis ꝑmetabule que ptinēt ad dilectōem dei. Primū. Audi isrl'. dñs de⁹ tuus de⁹ vn⁹ ē. Mar. xij. Huic rñdet mod⁹ diligēdi ex tota memoria sine obliuione. vt cogites vnū deū esse patrē z filiū z spm̄sanctū. Scōm. Nō assumes nomē dei tui in vanū. Huic rñdet mod⁹ diligēdi ex toto intellectu sine errore. vt nomen christianū nō accipiat in vanū. vt puteb̄ esse fact⁹ p̄ quē oīa facta sūt. Terciū. Memento vt diē sabbati sanctifices. Huic resp̄ōdet mod⁹ diligēdi ex tota volūtate sine ꝯtradictōe. vt sabbatizes ab ope seruili. qz de⁹ p̄cepit.

Et notandū q̄ moyses Deutero. vi. et Matth. xxij. nō ponūt nisi tria ī modo dilecti I
onis dei. Sed forte Lucas. x. attēdit q̄ttuor rōes ꝑpter q̄s diligēd⁹ ē deus. et p̄o pter q̄mlibet sup̄ oīa. et ꝑpter ß posuit q̄ttuor. Pria. qz ē creator ad esse. Scōa. qz ꝓseruator ī esse. Tercia. qz creator ī bñ esse. Quarta. qz gl'ificator ī optio esse. Vl' K
q̄ttuor ad tria reducunt. vt illud mēbrū Ex totis viribus referat ad qōlibz aliorum triū q̄si modus. vt sit sensus. Diliges dñm deū tuū Ex totis viribus totius cordis. Et ex totis viribus toti⁹ anie. Et ex totis viribus toti⁹ mentis. Et toto corde. quia domin⁹. Ex tota anima. qz deus. Ex tota mente. qz tuus.

Aliter Ex toto corde. i. intellectu. vt oīs intellectus tu⁹ subditus sit intellectui de L
deo. Et tota anima. i. tota volūtate. vt oīs voluntas tua subdita sit volūtati diuine. Et tota mente. i. tota memoria. Quod aut̄ sequit Ex totis viribus. intelligē vt supra. Aug⁹. Ex toto corde. i. toto intellectu sine errore. Et tota aīa. i. tota volūtate sine ꝯtrarietate. Ibi enī volūtas se totā colligit. vbi ei nihil est cōtrariū. Et tota mente. i. memoria sine difficultate z sine obliuiōe. Hec nō p̄nt ī pleri in via. Gregor⁹ sic. Ex toto corde. ex tota aīa. ex tota mēte. i. sup oīa. z est inculcatio vborū q̄ signat excellētiā amor'. Magister hugo ō scō victore sic. Ex toto corde. i. deuotōe. quo ad ꝓgines Et tota aīa. i. discretōe. q̄ ad cōfessores. Et tota mēte. i. pseuerātia. quo ad martyres.

Bern. Itē btūs bern. Dilige Lex toto corde .i. sapiēter. Lex tota aīa .i. dulciter Lex tota vtute .i. fortiter Lex tota mēte .i. memoriter. Sic etenī dilexit maria sapiēter ꝯ ꝯcupiscentiā oculoꝝ. Qui enī diligit tpalia eiꝰ intellectꝰ auertit ab eternis. Dulciter. cōtra ꝯcupiscētiā carnis. Qui enī dulciter deū amat. omnē carnalē dulcedinem venenū sicut vere est reputat. ⁊ q̄cq̄d sepat a deo. felle amariꝰ iudicat. dicēs de amatoribꝫ voluptatū. Fel draconū vinū eoꝝ. Dicit etiā q̄ dulciter amat. Quā mag̃ multitudo dulcedīs tue dñe ⁊c̄. Fortiter. ꝯ timorē mundanū ⁊ humanū. Nihil timēs eos q̄ tpalia tollunt vl' corpus occidūt. Memoriter. ꝯ supbiā vite. q̄ enim diligit memoriter. dei iusticiā recolit incessanter. q̄ ꝑ vna cogitatōne supbie p̄mū detrusit angelū in ignē gehēne. Vñ. ij. Petri. ij. Si deus angel' peccantibꝫ ⁊c̄. Sic diligebat iob dicens. xxxi. Semp q̄si tumētes sup me fluctꝰ timui deū. ⁊ pondus eiꝰ ferre non potui. M

Maria dilexit A

Fortiter patrē. cui attribuit potentia. ⁊ h̄ ex vi irascibili. implens illd Ecc̄i. vij. In omni virtute tua dilige eum q̄ te fecit ⁊c̄.

Sapienter filiū. cui sapientia. ex vi rationali.

Maria dilexit Dulciter spiritūsanctū. q̄ dulcedo est patris ⁊ filij. ex vi cōcupiscibili. Unde ⁊ de spiritusctō dicit ꝯcepisse. Sicut autē vna est substātia in tribꝫ ꝑsonis. sic singularꝫ et vnica fuit marie dilectio in tribꝫ ꝓprietatibꝫ supradictis.

Memoriter humanitatē filij. cui dicit Isa. xlix. Nunq̄d obliuisci p̄t mlier infantē suū vt nō misereat filio vteri sui. ⁊ si illa oblita fuerit. ego tñ nō obliuiscar tui.

Hec autē memoria q̄ ad nos referenda est ad christū nascentē. patientē. iudicantē. et elidit triplicem cōcupiscentiā. Q

Memoria nascētꝫ ꝯcupiscētiā oculoꝝ. qñ panniculis inuolutꝰ iacuit in p̄sepio.

Memoria patientis cōcupiscentiā carnis que appetit delectabilia. qñ flagellatꝰ et confixus pependit in patibulo.

Memoria iudicantis supbiam vite. quādo deus franget omne supbū.

Item dilexit maria sapiēter. qꝛ vnctio q̄ plena erat docebat eā de omnibꝫ. i. canonica Joh. ij. Plena enī erat duplici vnctōe. i. christo q̄ interp̄tatur vnctus. ⁊ gr̄a spūssācti. Et nota ꝙ dicit ꝙ hec vnctio docet de omnibꝫ. que sunt simpliciter. vt spūalia et celestia. non q̄ sunt ꝑm quid. vt tpalia ⁊ voluptates. P

Dilexit sapienter

Id est. discrete. quia rationabile fuit obsequiū eiꝰ. Sciebat enī v̄go prudēs ꝙ honor regꝫ iudiciū diligit. i. discretōꝫ. ⁊ ꝙ q̄cq̄d offert sacrificij. sale ē ꝯdiēdū. Leui. ij. Q

Item Discrete vt sup̄. Ip̄a siq̄dem fuit vas nouū. in q̄ missum est sal in incarnatōe vnigeniti dei. ⁊ in sale sapiētia vl' discretio designat. iiij. Regū. ij.

Dilexit sapiēter Itē. Discrete. bona familiaria q̄ ei dñs faciebat fatue nō ostendēs. sed sapiēter abscondens. Erat enī mlier sensata ⁊ tacita. Ecc̄i. xxvi. cōseruās et conferēs ī corde suo q̄cq̄d de filio dicebatur. Sciebat enī ꝙ q̄ denudat archana amici. i. christi. ꝑdit fidem. Eccl'i. xxvij.

Bern. Grego. Item Discrete. bona specialia q̄ ꝑ dño faciebat ī abscōdito faciēs. Vñ clausa ī thalamo inuēta est ab angelo clauso sup se ostio patrē suū exorās. sicut dicit btūs ber. Gregoriꝰ. Sufficit iustis ab illo videri. a q̄ expectāt remunerari. Ip̄a etiā docet nos h̄ modo diligere. Vñ filiū natū statim occultauit sub velamīe pānoꝝ. docēs nos occultare partū boni opis nr̄i. Ideo etiā moyses tribꝫ mēsibꝫ occultabatur. Exo. ij. Mensis dr̄ a mene qd est defectus. In nobis enī triplex est defectꝰ. cordis. oris. opis. Ideo q̄nto minꝰ boni lucramur. tāto magis necesse habemꝰ illd occultare et sollicite ꝯseruare. exemplo paupis mercatoris. q̄ quo minꝰ habet catalli sollicitius negociat.

Aug⁹. Item Discrete. ꝑ omni obseq̄o quod dño faciebat ip̄m solū in p̄miū petēs. nō laudem hūanā aut aliq̄d hmōi. q̄si diceret illud ad Phil'. iij. Omnia reputaui vt stercora vt christū lucrifaciā. Aug⁹. Hoc fine ⁊ h̄ studio colendꝰ ē deꝰ. vt sui cultꝰ ip̄e sit merces. Nā q̄ colit deū vt alid mereat. iā deū nō colit sꝫ illd qd asseq̄ ꝯcupiscit.

Id est sollicite. ne deum offenderet verbo vel facto. nutu aut signo. cogitatu aut desiderio. vel hmōi recolens illud michee. vi. Sollicit⁹ ambula cum deo tuo.

Dilexit dulciter R

Quia dulcedo generabat in ea ex triplici recordatōe. misericordie. gr̄e et gl̄ie. Misericordie. q̄ deus in sanctificatōe ei⁹ remiserat originale peccatū. Gr̄e. q̄ ip̄am impleuerat ad oēz v̄tutē et omne op⁹ bonū. Gl̄ie. q̄ sperabat se remunerādā sup̄ meritū.

Dilexit dulciter

Quia amaritudines p̄sentꝫ seculi dulces reputabat. ⁊ inundatōes maris q̄si lac sugebat ꝓ amore vnigeniti sui.

Quia quodāmodo dulcis visa est ei angustia passiōis vnigeniti sui. licet ei mēte cōpassa sit. ob desideriū v̄tutis ⁊ salutis generis hūani. Un̄. Dulce lignū dulces clauos. nō solū christo patiēti. sed ⁊ matri ꝯpatiēti. q̄ ꝑ amaritudinē tormēti sciebāt genus hūanū rediturū ad dulcedinē padisi. Unde Lu. xv. Epulari ⁊ gaudere oportebat ꝓ reuersione filij ꝓdigi ad misericordiā pijssimi patris. Ibidē. Cōgratulamini mihi. q̄ inueni drachmā quā ꝑdiderā. Joh. xvi. Mulier cū parit ⁊c. Qd̄ d̄ matre et filio p̄t intelligi. In passione eī filij pepit q̄dāmodo mater. q̄ tūc p̄mo sensit dolores puerpe. Un̄ de ea p̄dictū fuerat Isa. lxvi. Anteq̄ parturiret pepit ⁊c. Quis audiuit vnq̄ tale? Sed hūano genere ꝑ passionē redēpto. inferno spoliato. ⁊ filio suscitato. iā nō meminit p̄ssure ꝓpter gaudiū. Infra inuenies istud.

Dilexit fortiter S

In omni v̄tute sua eum qui se fecit diligens. Eccl̄i. vij. et p̄ter eū nihil timēs Matthei. x. Nolite timere eos q̄ occidūt corpus ⁊c. Perfect⁹ enī timor dn̄i facit diligere fortiter. Un̄ puer. xiiij. In timore dn̄i fiducia fortitudinis ⁊c.

Pro eo q̄ntaslibet aduersitates patiēter sustinens. iuxta illd̄ puerb. xij. [Qui negligit damnū ꝓpter amicū] .i. christū [fidelis est.]

Pro aliq̄ aduersitate ab ei⁹ amore nō recedens. q̄ sicut dicit̄ puer. xvij. [Om̄i tpe] .i. tam in aduersis q̄ in ꝓspis [diligit q̄ amic⁹ est.] Qui enī christū nō diligit in aduersis sicut in ꝓsperis. amic⁹ nō est.

Dilexit fortiter

Pro nulla aduersitate nec etiā timore mortis ip̄m negās aut deserens. sicut fecit petrus p̄sumptuosus. Et hoc manifeste in passiōe apparuit. q̄n̄ fugiētibꝫ discipulis stetit imꝑterrita iuxta crucē. Joh. xix. Timor enī nō erat ī charitate ei⁹. q̄m̄ ꝑfecte diligebat. i. Joh. iiij. Perfecta charitas foras mittit timorē.

Quia dilectio ei⁹ fortꝫ fuit vt mors. Cāti. viij. Quia sic̄ mors n̄ morit̄. sic charitas ei⁹ nūq̄ excidit. Un̄ dic̄ filio Hiere. xxxi. In charitate ꝑpetua dilexi te. Impletū ē enī in ea illud Eccl̄i. xiij. Omni vita tua dilige deum.

Quia si fieri posset s̄m beneplacitū diuine volūtatis mori ꝓ eo ⁊ cū eo desiderauit. nec vite sue pepcit ꝓ dilectōe. sicut nec fili⁹. Pro eo. vt dixisse visa sit cum dauid. ij. Regū. xviij. Quis mihi det vt ꝓ te moriar fili mi iesu. Cū eo. q̄ et si animā suā nō posuit ꝓ redemptōe generis hūani. exposuit tn̄. ⁊ quod potuit fecit.

Dilexit memoriter

Itē beata virgo dilexit memoriter. iuxta illd̄ Eccl̄i. xxxvij. Nō obliuiscarꝫ amici tui ī animo tuo. Isa. xlix. Nunq̄d p̄t obliuisci mlier. vt sup̄. Ideo etiā dicit ip̄a Canticoꝝ. i. [Fasciculꝰ mirre dilect⁹ me⁹ mihi. īter vbera mea cōmorabit̄] Quasi diceret. [Dilect⁹ me⁹ mihi] singulariter ⁊ specialiter. ip̄e est [fasciculꝰ mirre] .i. mltaruꝫ amaritudinū ꝯgregatio colligata vinclo tenacis memorie. ⁊ iste fasciculꝰ cōmorabit̄ inter vbera mea] .i. in corde meo. qd̄ est inter vbera cōclusum. quia nō possū ei n̄ ꝯpati. nō possū ei nō ꝯmori. quē genui. quē lactaui. q̄ ꝓ me tot amaritudīes tolerauit. Et h̄ q̄si ꝑsuasisse videt̄ ei fili⁹ Treno. iij. dicēs. Recordare pauꝑtatꝫ ⁊ transgressiōis mee. absinthij et fellis. T

Aliter vt expositio ꝯueniat tā marie q̄ fideli aīe [Dilectus me⁹] q̄ diligit me ⁊ diligitur a me [mihi] ip̄um amāti ⁊ passionē ei⁹ imitāti est [fasciculꝰ mirre] ⁊ iste fasciculus inter vbera mea ꝯmorabit̄. Sūma ē. Tota ꝯgeries tribulationū et passionū dilecti mei q̄s ꝓ salute mea sustinuit nūq̄ a memoria mea excidet. Dilect⁹ aūt marie ꝓprie fuit ei [fasciculꝰ mirre] in passiōe. q̄n̄ mirra potat⁹ ē. sicut dicit̄ Mar. xv. U

ꝛ dederũt ei mirratũ vinũ ꝛc̃.ꝛ qñ de cruce ablat⁹ mirra ꝛ aloe inunct⁹ ē. Joh.xix. Sibi autē q̄si discretiue dicit ip̄m fuisse fasciculũ. imo maximā fasc̄.pl⁹ enī oīb⁹ ei ꝓdoluit.et oīs plaga tristicia cordis ē.Ecc̄.xxv.qz pl⁹ oīb⁹ dilexit.Mirra enī medicinal' est infirmis.ꝺ dñs in passiōe quā sustinuit ꝓ salute magni egroti .i. tot⁹ mūdi vinū mirratū a militib⁹ accepit.Et nota q̄ fidel' aīa ip̄m appellat fasciculũ. nō fasc̄.qz leue ducit p amore ei⁹ q̄cq̄d laboris imineꝛ ꝛ doloris. ꝛ qz nō sunt ꝓdigne passiōes hui⁹ tp̄is ad futurā gl'iam q̄ reuelabit nobis .ad Ro.viij. Jd enī momentaneū et leue tribulatōis nr̄e ꝛc̄.ij.Chor.iiij. An nō fasciculꝰ cui⁹ on⁹ leue et iugū suaue.Mat.xi. Nō dico q̄ leuis fuerit in se mort̄ aspitas ꝛ amaritudo .ſz dura et grauis.Sed ei⁹ imitatio leuis ē diligēti. Jdeo nō dixit simpliciter Lfasciculus mirre dilect⁹ me⁹ ſz addidit Linihi Lqz vere amāti nihil ē difficile. Jdeo ꝛ dile
Bern. ctū vocat.mōstrās vim amoris omnē amaritudis molestiā supare. Un̄ btus bern. ad monachos suos.Erit q̄nq̄ nobis ingens cumul⁹ gl'ie.q̄ mō ē fasciculꝰ mirre. Sequit Linter vbera mea ꝓmorabit]Hoc ad ſram.qñ mater gestabat eū in bra/ y
chijs suis Linter vbera].i.in p̄cipali cordis mei Lꝓmorabit]vsq̄ in finē Lmorabit]nunq̄ inde recedēs. Uel Lmorabit]q̄ ad oēs circūstātias passiōis. qđ ostē dit ꝑ colligatōem fasciculi. Ubera spōse vl' marie aut fidel' aīe. ꝓpassio et ꝓgtulatio. Uel meli⁹ iuxta sensum lr̄e.gratitudo ꝛ hūilitas.q̄ maxime spōsum detinent ꝛ delectāt Eo enim ipo q̄ nos tāt⁹ bñficijs indignos p hūilitatē ꝓgnoscim⁹.et p gtitudinē gr̄as agere nō cessam⁹.christū nobiscū inseparabiliter ꝛ delectabiliter retinem⁹.q̄ dicit puer.viij. Delicie mee esse cū filijs hoīm. Ecōtrario nihil magꝭ fugat ꝛ elōgat sponsum.q̄q̄ superbia ꝛ ingtitudo. Sponsa g̃ qz inter pspa ꝛ aduersa versat.
hūc fasciculū inter vbera sua collocat.vt nec leta extollāt.nec tristia deiciāt. Btus
Bern. bern. Tu quoq̄ si sapis imitaberꝭ sponse p̄udētiā.et hūc mirre tā car̄ fasciculū ō p̄cipali tui pectoris nec ad horā patieris auferri.vt possis dicere ꝛ tu Lfasciculꝰ mirre dilectus meus mihi ꝛc̄.]

Aliter Lfasciculꝰ mirre fuit christ⁹ in veteri lege.sed Linter vbera]marie factꝰ est Ldi/ Z
lectus]et suauis ꝛ dulcis. Sicut enī sanguis in se horribil'.in vberib⁹ efficit lac qđ dulce est ꝛ delectabile ad videndū.sic filiꝰ q̄ i lege erat terribil'.inter marie vbera factꝰ est mitis.Un̄ et ip̄a dicit mater misericordie.L Cōmorabit]dicit. Et ꝓ ꝓpositōem vocabuli designat q̄ maria nō solū filij est habitatio .immo toti⁹ trinitat̄ et habitatio gaudiosa.Un̄ ꝓpter ß videt sic posse intelligi ille ꝟsus.L Sicut letantiū omniū]sc̄z trinū ꝑsonaꝝ Lhabitatio est in re.]

Charitas marie fuit AA

Jnsepabilis.tanq̄ spōse ad spōsū.dilecte ad dilectū. matris ad vnigenitū. De hac isepabilitate dicit ip̄a cant.viij.Tenui eū.nec dimittā. Jtē Lañ.viij.Dura vt infer⁹ emulatio].i.dilectio ei⁹ .qz sic infern⁹ quē semel ꝛcipit nūq̄ dimittit.sic ei⁹ charitas nūq̄ excidit.nūq̄ dilectū dimisit.Un̄ et potuit ꝟe dicere filio illō biere.xxvi. Jn charitate ꝑpetua dilexi te.Jtē illō.ij.Regū.i.Sicut mater vnicū amat filiuz/ ita te diligebā.Jtē illō ad Ro.viij.Quis me sepabit a charitate dei ꝛc̄.Tribulatō an anguſtia ꝛc̄.Jbidē.Scio qz neq̄ mors neq̄ vita ꝛc̄.ꝛ ponit.xi. adiectiua .Si g̃ intantū dilexit regē suū miles regis.qnantū putaſ dilexisse filiū regē genitricē regis.vtiq̄ multo ampli⁹.

Jnsupabilis.Quod ꝑtinet ad diligere fortiter.Un̄ cant.viij. Fortis est vt mors BB
dilectio.dura vt infern⁹ emulatio.Qđ de charitate christi ꝑmo ꝛ ꝑncipaliter intelligit.Qui bñ fuit fortis vt mors.qz ꝑ charitatē mori dignat⁹ ē. Joh.xv.Maiorē charitatē nemo habz ꝛc̄.Et ne moreremur eternaliter.sepata est aīa ei⁹ a corpe.qđ est mori ꝛpaliter. Charitas etiā marie Lfortis] fuit Lvt mors] imo fortior morte.qz filiū intantū dilexit.et būani generis redēptionē intātū optauit.q̄ mori ꝓ filio vl' ꝓ mūdi salute cū filio desideraꝝit.sicut dictū est supꝰ.Jn illis etiā est charitas fort̄ vt mors q̄ mūdo moriūt vt dilectio viuat in eis.Mors ei tollit ꝛpalia.ꝛ aufert vsū sensuū.L Dura]etiā Lvt infernus]fuit Lemulatio].i.dilectio ei⁹.qz cōstantiā ei⁹ nulla fregit violētia ꝑsecutionū sicut qui in inferno sunt nulla frāgi possunt. violētia

tormentorũ. Itẽ de charitate dicit paulo post. ¶ Aque multe nõ poterũt extinguere charitatẽ. nec flumina obruẽt eã. Aq̃ multe ¶ i. oĩmode penalitates q̃s sustinuit i filio ¶ nõ po. extin. cha. ¶ marie scz. qz ipi⁹ charitatis absorbebãt ardore. sicut ardo re solis vel ferri igniti absorbet aq̃. Unde de charitate ei⁹ dicit Sap̃. xvi. ¶ In aq̃ ¶ tribulatõis ¶ que ignẽ extinguit ¶ impfecte charitatis ¶ ignis ¶ i. marie charitas ¶ plus valebat ¶ et aq̃ obliuiscebãt extinguẽtis nature. Sequit ¶ Flumia ¶ i. impetus tribulationũ q̃ntuscũq; ¶ obruẽt eam ¶ Immo q̃nto forti⁹ impulsa ẽ. tãto firmius stetit. qz fundata erat sup̃ firmã petrã. que ẽ christ⁹ Mat. vii. Itẽ Insupabil'. qz dilectio filij absorbebat i ea omnẽ altã dilectõem. sicut magn⁹ ignis absorbet ignẽ cãdele. Dilectio enĩ ignis est quẽ dñs venit mittere i terrã Luc. xii. q̃ videlicz igne vehemẽtius inflãmauit aiam mis sue. Unde z ipa dicit Cant. v. Alia mea liq̃facta est ẽ. sicut metallũ duriss̃imũ p vehementiã ignis liq̃fieri potest.

¶ Insatiabilis. Quia charitas ei⁹ erat ille ignis de q̃ dicit puer. xxx. Ignis ꝯo nũq̃ dicit sufficit. Sustinerat enĩ quia suauis est dñs. q̃ dicit. Qui edũt me adhuc esu riẽt ẽ. Eccli. xxiii. Ideo ipa dicebat. Sitiuit aia mea ad deũ fontẽ viuũ. Sic ei fons vinus sp̃ scaturit aquas nouas. sic fili⁹ eius q̃ est fons vite ei sũmistrabat iu giter de sepo delectatões nouas. ĩmo etiã tota trinitas. cui⁹ erat triclinĩũ. Uñ q̃ dã dicunt q̃ viatrix p̃phẽdebat. Sap̃. xviij. Usq; ĩ celũ attingebat stans i terra. LL

¶ Singularis. Quia extra deũ nihil q̃siuit dicẽs. Unã petij a dño hãc requirã ẽ. Cha ritas ei ei⁹ erat vehemẽs z bñ ordiata volũtas. sic diffinit btũs ber'. Aug⁹ ó do mino. Quicq̃d mihi pter illũ est dulce nõ est. q̃cq̃d vult mihi dare dñs me⁹ totuz auferat. et se mihi det. Qui enĩ diligit christũ ppter rpalia que largit'. nõ est amor eius singularis. sz adulterin⁹. Sicut meretrix diligit leccatorẽ et ei applaudit q̃z diu habet q̃d det. nudũ ꝯo expellit. sic amator rpaliũ diligit christũ. Uñ. Confite bit tibi cũ benefeceris ei. De tali dilectõe dicit pabo. xxvi. ¶ Cũ defecerint ligna ¶ bñ ficiorũ rpaliũ ¶ extinguet ignis ¶ i. dilectio cessabit. Itẽ singularis fuit ei⁹ dilectio. qz nec simile habuit nec habitura est.

¶ Mobilis. nõ tarda. non pigra. nõ torpida. sed velox. mouẽs. et pmouẽs. Uñ con cepto saluatore ascẽdit in mõtana cũ festinatõe vt ꝯgauderet elizabeth. Fugit cuz filio in egiptũ ad p̃ceptũ angeli. Mat. ij. Retulit filiũ in terrã israel Mat. iij. defũ cto herode. Uñ et designat p ferculũ salomõis. qz omni agilitate z feruore animi ad q̃libet bona exercitia fm beneplacitũ diuĩe volũtatis se circũferebat. De hac mo bilitate btũs ber'. Qui amat ardẽti⁹ / currit veloci⁹. et puenit citi⁹. Et qz ipa ama uit ardenti⁹. vñ q̃si effrenate dicit. osculet me osculo oris sui. z tota die dicit i cant. amore lãgueo. ideo cucurrit veloci⁹ oĩbus. et citi⁹ puenit ad brauiũ vite eterne. sto la immortalitatis vt credit corpaliter ĩa induta. DD

¶ Incessabilis. i. pseuerãs. qz charitas ei⁹ nunq̃ excidit. qđ de pfecta charitate intelli git. Uñ z dicit filio hiere. xxxi. In charitate ppetua dilexi te. Sitiabat ei ei⁹ cha ritas charitati filij. de q̃ Joh. xiij. Cũ dilexisset suos q̃ erat in mũdo / i finẽ dilexit eos. Ad qđ etiã ipe inuitat oẽs fideles Joh. xv. dicẽs. Manete in dilectõne mea. Itẽ Mat. x. Qui pseuerauerit vsq; in finẽ / saluus erit. Inchoantib⁹ enĩ p̃miũ p̃ mittit'. sed pseuerãtibus dat'. sicut dicit autoritas.

¶ Feruens et calida. Ei⁹ enĩ dilectio calor z feruor est. Calor. Unde. Nõ est q̃ se ab scõdat a caloze ei⁹ Feruor. Feruẽter ei diligit. sic dicit btũs ber'. q̃ ita ꝺbriat amo re q̃ñ cogitat maiestatẽ. Sic diligebat maria cũ dicebat. Osculet me osculo oris sui. Et in ħ ꝯbo bñ appareat q̃ erat debriata. Si q̃rarur q̃ vino. ipa rñdet Cant. i. Botrus cipri dilect⁹ meus mihi. Brãdis botrus z forte vinũ. z ex multo potu fortis vini sequit ebrietas. Quãto magis enĩ deo q̃ ignis est. primauit. tãto magz inflãmata est charitate. qz ipe deus charitas est. Ideo dicit btũs ber'. Maria qz plus omnib⁹ dilexit / singulare mira culũ de⁹ pater in ea ppetrauit. Ideo etiã dicit ipa Cant. v. ¶ Anima mea liq̃facta ẽ ¶ p incẽdiũ charitatis. sicut metalla liq̃fiunt p vehementiã ignis. Itẽ Cañ. fm aliã trãslatiõem quã ponit grego. Ulnerata cha ritate ego sum. Et nota q̃ ignis charitatis suauiter ardet / sed nõ ledit. accẽdit EE

sed nõ ꝯsumit. Uel nõ ꝯsumit ad lesionẽ/et si ad purgatõem. Culpã enĩ ꝯsumit si inuenit/nõ naturã.sed eã purgat ⁊ fouet ⁊ nutrit. Sicut ecõtrario ignis ꝯcupiscẽtie nutrit ⁊ fouet culpã.⁊ magna ex ꝑte ledit ⁊ ꝯsumit naturã.

Penetratiua ⁊ acuta. Charitas enĩ intrat ⁊ penetrat. nec cessat donec veniat ad id qđ amat. Nõ enĩ sufficit ei ꝙ amet absentẽ/nisi possideat ꝑsentẽ.nec satis est ei vt sit cũ deo/nisi sit ĩ deo. Nec magnũ arbitrat̃ vt ducat̃ ad oẽm ꝟitatẽ/nisi introducat̃ in oẽm veritatẽ vt illi inhereat ⁊ q̃ntũ possibile est vnũ cũ illa fiat. Uox enĩ charitatis ẽ ista. Mihi adherere deo bonũ est ⁊c. Talis vere fuit marie dilectio.

Inflexibilis ⁊ recta. Inflexibilis/qꝛ ad aliud extra deũ nõ diuertit. Recta. qđ idez est.qꝛ deũ dilexit sine reflexiõe ad tꝑalia. Canti.i. Recti diligũt te. Incuruati alia. Rectus ẽ cuius intẽtio ad deũ ꝓpter deũ dirigit̃. Sũt eĩ q̃ deũ diligũt cũ bñfecerit eis.vel vt bñfaciat eis.q̃rũ dilectio et si tẽdat ad deũ.tñ reciprocat̃ ad ipos. Et est talis dilectio sicut faucille gallice. De q̃bꝫ đꝛ Isa. lix. ⌊Semite eoꝝ incuruate sunt eis⌋.i.reflexe ad eos.ad suũ ꝯmodũ recuruate. Sequit̃ in autoritate. ⌊Oĩs q̃ calcat in eis ignorat pacem.⌋ F F

Moraliter. Aĩa bona nõ porrigit se ante/vt ꝑsentia bona ꝯcupiscat. Nõ retro/vt ad ante acta mala ꝑ delectatõez respiciat. Nõ dextrorsũ/vt in ꝓspis ꝑ incõtinentiã se effundat. Nõ sinistrorsũ/vt in aduersis ꝑ impatiẽtiã excedat. Sed sursum ꝓfert ĩ cremẽtũ suũ.sursum habꝫ cor.vbi christꝰ est in dextra dei sedẽs. Et tal' aĩa recte diligit deũ.⁊ recte collaudat.quia rectos decet collaudatio. G G

Intẽta ⁊ intima. Intẽta/qꝛ ꝑ amoris desideriũ sꝑ in deũ perrexit. Intima/nõ sup̃ficialis.qꝛ ad exteriora nõ effluxit. Talis enĩ charitas cõꝑatur pinguedini inossate. Uñ Cãti.i.⌊Indica mihi quẽ diligit aĩa mea⌋.i.ĩtima volũtas ⁊ affectio mea

Larga ⁊ ampla. Quia oĩa que dei sunt ⁊ dilexit ⁊ diligit. Saracenos. iudeos .christianos. Aliter tñ et aliter. Uñ ⁊ videt̃ dicere oĩbꝫ generibꝫ hoĩm illđ ad Phil'.i. ⌊Testis enĩ mihi est deꝰ quomodo vos oẽs cupiã ĩ visceribꝫ iesu christi⌋filij mei.

Affectuosa et tenera. Tenerrime enĩ ⁊ affectuose afficit̃ erga ea que dei sunt. Unde legit̃ inter cet̃a dixisse theophilo.se ml'tũ diligere genꝰ christianorũ.maximeq̃ eos q̃ recta fide et pura ꝯscientia currũt ad templũ suum. D D

De charitate marie ad vnigẽitũ suũ

Uiso quomodo maria dilexit ꝑfecte deũ trinitatẽ.restat videre quomodo dilexit filiũ deum et hominẽ. I I

Maria dilexit vnigenitũ suum

Naturaliter/et plusq̃ alia mater posset diligere natũ suũ. Solet enĩ dici ꝙ puer naturaliter plꝰ diligit̃ ab illo ꝑente cuiꝰ semẽ sup̃abũdauit ĩ cõceptu eius/q̃ ab alio. Ideo naturaliter plꝰ dilexit maria filiũ suũ q̃ aliq̃ alia mulier. qꝛ totã carnis sue materiã a carne materna traxit christꝰ. Uñ marie dictũ est Lu.i. Ecce concipies in vtero.i.ex causa intrĩseca.nõ sicut alie ml'ieres q̃ recipiũt ab extrinseco vñ concipiũt.s.semen viri. Hoc idẽ figuratũ est ꝑ hoc ꝓnomẽ te. qđ est discretiuũ.vbi seq̃tur.qđ nascet̃ ex te sanctũ. Ex te sola.nõ ex te ⁊ ioseph.nõ ex te ⁊ viro. Ad h̃ innuẽdum dixit ei filiꝰ Joh.xix.⌊Mulier ecce filiꝰ tuus⌋totꝰ tuus.qꝛ tuꝰ ꝓnomen est discretiuũ. De hac materia plura habuisti supra.libro.i.ca. vij. titulo. benedictus fructus ventris tui. Et nota exẽplum de duabꝰ meretricibꝫ q̃bus salomõ fecit iudiciũ de puero quẽ dedit vere matri.iij. Regũ.iij. Due iste ml'ieres/synagoga ⁊ gẽtilitas. Synagoga christũ q̃si diuidit/dicẽs ipm natũ de ioseph et maria. Uñ canit̃. Erubescat iudeꝰ infelix.q̃ dicit christũ ex ioseph semine esse natuꝫ. Gentilitas vult ipm integrũ ꝯseruari.credens ipm natũ ex sola virgine.⁊ ideo illa ipm amisit. et ista cõquisiuit.

Carnaliter in bono sensu/qđ est diligere ex toto corde.vt supra. Quia carnẽ christi tanta deuotõe.tãto studio fouit et nutriuit.vt ad amorẽ carnis eius ab amore ꝓprie carnis ĩmo omnis carnis suspensa/necessitatibꝫ vagiẽtis. esuriẽtis .lactentis. crescẽtis.et hmõi.omnes cordis sui affectões substerneret. Immo ⁊ de sua substãtia ipum honorauit. Prouer.iij.que egressum de sinu patris ventris hospitio suscepit. Nudum.i.purũ deũ/carne virginea et pannis induit. Ei ꝑ ꝯsensuꝫ đ carne K K

ꝓpria admiſtrauit ꝓceptū. ⁊ de lacte ꝓꝓio nutrimentū. Scōm naturā aſſūpte hū manitatis. eſurietē pauit. lacte ꝟgineo ſitientē potauit. infirmū ꝑ infantiā ⁊ iacentē nō ſolū viſitauit. ſz etiā balneādo. fouēdo. leniēdo. geſtādo. freq̄ntauit. ceteraq; oīa ei humanitaſ obſeq̄a exhibuit. Comphēſo tandē et crucifixo q̄ſi in carcere poſito affuit. et cetera hmōi. Uñ ſub figura ei⁹ aut in ꝑſona ei⁹ dictū ē Luc. x. Martha autē ſatagebat circa freq̄ns miniſteriū. Lege omeliā beati anſelmi. Intrauit ieſus ī qdā caſtellū. Idcirco ꝓuenīter potuit ipi dicere Defecit caro mea ⁊ cor meū et ideo tu Deus cordis mei pars mea deinceps eris Lineternū. Et ideo inter ce/teras aues ꝓparari ꝑt ſpecialiter philomene. q̄ dicit a philos qđ eſt amor. ⁊ mene qđ eſt defect⁹. q̄ſi deficiēs ꝑ amore. Uñ maria potuit dicere patri. Defecit in ſalu/tare tuū anima mea ⁊c. Salutare patris ⁊ noſter ſalutaris. filiꝰ dei eſt. Itē Lan. ij. Fulcite me floribꝫ. ſtipate me malis. q⁹ amore lāgueo. Bene aūt lāguere ſe dicit maria. vl̄ fidelis aīa. q⁹ ānto ſe ad amorē ſpōſi accēdit. tāto ab amore tpaliū lāgue/ſcit. ſicut ſolet mos eſſe lāguentiū. vt illa faſtidiāt quibꝫ agit vita ꝓmūis. Hec iſir/mari ſed lāguere ſe dicit. vt noteť deſideriū ꝑſeueras. quia lāgor dicit q̄ſi lōgus an gor. Hec debet ſanari talis lāgor donec introducať amica ī thalamū ſpōſi. qđ ꝟe ꝓſtat de virgine gl̄oſa. Ideo ſup illud Lamore lāgueo dicit gregoriꝰ. Male ſana/ta eſt anima q̄ vulnere charitatis nō languet.

Spiritualiter. qđ eſt ex tota aīa. Quia ſpūs eſt deꝰ. Joh. iij. Itē. i. ad Chorin. vi. Qui adheret deo vnꝰ ſpūs eſt cum eo. vnitate. ſ. amoris et gratie. Uñ Lu. ij. di/xit ei ſymeon. Et tuā ipi⁹ aīam ꝑtrāſibit gladi⁹. Dicens. Ltuā ipi⁹ vnā matris et filij aīam inſinuauit. Hec enī vnio q̄ fit ꝑ amorē ſpūalis eſt. q⁹ amor ignis eſt qui materiā ſibi coherētē ignit. ⁊ in ſui naturā ꝓuertit. Et q⁹ maria intimi⁹ omni crea tura deo ꝑ amorē adheſit dicēs illi. adheſit aīa mea poſt te. ideo ſpiritualior omni creatura effecta ē. Unde et appellať aīa ⁊ nō caro. Prouer. xxv. Lāq̄ frigida aīe ſi/tiēti. i. marie Lnūci⁹ bon⁹ i. gabriel miſſus ad eā De terra lōginqua i. de celo. LL

Uiriliter. qđ eſt ex tota ꝟtute. Unde ⁊ deſignata ē ꝑ euā q̄ appellata eſt virago. Be neſis. ij. q⁹ de viro ſuo ſumpta ē. Maria autē virago. q⁹ de ipa ſumpt⁹ ē vir ſuus. q̄ñ. ſ. et magnitudie fidei ꝓſentiēs vt de ſua ſubſtātia fieret chriſt⁹ hō. rñdit. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm ꝟbū tuū. Uirago etiā. i. viriliter agēs. vouēdo ꝓma ꝟgi nitatē. abſq; omni ꝓcepto ꝓſilio ⁊ exēplo. Unde in figura ei⁹ dictū eſt iudith. xv. Tu gl̄ia hieruſalē. tu letitia iſrael ⁊c. que feciſti viriliter. ⁊ ꝓfortatū eſt cor tuū eo q castitatē amaueris ⁊c. Quere libro. i. ca. vi. titulo. bñdicta tu in mulieribꝫ. poſt me/diū capituli. Multis etiā alijs modis egit viriliter. qđ longū eſſet enarrare. Sed maxime viriliter egit ⁊ viriliter dilexit in filij paſſiōe. ita vt ad titulū laudis ei⁹ et gl̄ie ſufficiat q⁹ mentē ei⁹ tanta vis amoris accēderat. vt fugientibꝫ diſcipul̄ oblita ſexus fragil̄. ipa cū lacrimis ⁊ aſtās cruci ⁊ ꝓdolēs morienti. animā ſuā ꝑ filio ſuo ⁊ ſi nō poſuit. exposuit tamē. Quis enī ſani capitis dicat ipam talē matrē a tali fi lio tā dilectā. min⁹ dilexiſſe filiū ſuū vnigenitū ⁊ talē filiū. q̄ꝫ dauid abſalō patri/cidā. q̄ dicebat. ij. Regū. xviij. Quis mihi det vt ꝑ te moriar fili mi abſalō. Hiero. Cui⁹ acerbitate doloris afflicta. ⁊ pene crucis corde affixa. vtpote que pl⁹ oibus doluit quia pl⁹ oībus dilexit. ꝑma ad monumētū currere nō potuit. licz poſtea vt vere credit freq̄ns et q̄ñ potuit nō defuit. Hec ſunt pōdera dilectōis marie. q̄ ꝑpō derant omniū ſanctaꝝ aīaꝝ meritis ⁊ glorie.

Cōmunicatiue ⁊ largiter. Charitas enī ei⁹ ad nos apparuit ī annūciatōe filij q̄ñ re/ſpondit. Ecce ancilla dñi. cupiēs filiū ꝑcreare q̄ noſter ſeruus fieret. Et ideo ſe no mīauit ancillā. q⁹ partus ventrē ſequit. Quod etiā innuit filiꝰ dicēs patri. Seruꝰ tuus ſum ego. ⁊ filiꝰ ancille tue. Seruiuit enī nobis filius virginis de bñplacito matris vſq; ad ablutōem pedū. imo vſq; ad tolerantiā paſſiōis. q⁹ filiꝰ hois non venit miſtrari ſed miſtrare. et dare aīam ſuā redēptionē ꝑ multis. Mat. xx. Ideo ⁊ nos matri ⁊ filio debem⁹ retributionē ſeruitij vt ad locū vnde exeūt flumīa re/uertanť. Eccles. i. Unde ⁊ ipe dicit nobis Zacha. xi. Si bonū eſt in oculꝰ veſtris afferte mercedē meā ⁊c. Sic etiā ⁊ merito ꝑt dicere ipa mater.

Anſelmꝰ

Gregoꝛ

Hiero.

Maria dilexit v/igenitū ſuū

Item Cõmunicatiue. Qõ apparuit in natiuitate filij. qñ. s. eum a q̃ tãtas habebat AA
delicias. quẽ tenebat clausũ in vtero. cũ gaudio pepit. vt suas tanq̃s vltra liberal
nobis sine inuidia pmũicaret delicias. quas sola possideret. si ex vtero ei⁹ filij na
tus nõ fuisset. Ideo dicit Isa. ix. Filius nat⁹ est nobis nõ sibi. q̃ meli⁹ nõ pote
rat sibi nasci q̃s natus erat. Sed licz beata ẏgo ipsum pmitteret exire de ventre
excellẽter tamẽ retinebat in mẽte.

Item. Cõmunicatiue. qñ ipm natũ noluit sibi q̃si ppriũ retinere. sed quẽ sciebat
natũ p salute mũdi pmũiter. pannis inuolutũ velut panẽ in mappa reclinauit i p
sepio. Quasi diceret boui ⁊ asino. Ecce pabulũ vestr̃. fenũ. s. carnis filij mei. Vñ ⁊
designat pillã mlierẽ que dedit filiũ suũ ad comedendũ. iij. Regũ. vi.

Li. i. ca. ij. Ambr. baberk ppsle. Item Cõmunicatiue. q̃ndo ipm q̃dragesimo die pẽsentauit in tẽplo vbi totus cõueni
ebat mũdus. q̃si totũ mundũ volẽs de ipo mittere in possessionẽ ⁊ saisinã. ⁊ ad op⁹
toti⁹ mũdi suscepit cũ symeõ in vlnas suas. Sciebat siq̃dẽ q̃ sicut tulli⁹ dicit. nul Tul
lius boni possessio iocũda est sine socio. lius

Item Cõmunicatiue. q̃ tanta fuit marie charitas ad nos. vt q̃si gaudẽter q̃dãmo QQ
do sustinuerit mortẽ filij. ⁊ cũ ipo desiderauerit si necesse esset mori ob redẽptõez ge
neris hũani. Tũc enĩ ppter nimiã charitatẽ q̃ dilexit nos. ad Ephe. ij. dedit vnige
nitũ suũ p scelere nostro. ⁊ fructũ ventr̃ sui p pctis animar̃ nostrar̃. Michee. vi.
Quare maria stabat iuxta crucẽ ihesu Vñ etiã stabat iuxta crucẽ filij. sicut dicit ambro. nõ vt dolorẽ filij ꝑsideraret. sz vt Am
salutẽ mũdi expectaret. Vel ad hoc forte venit ad crucẽ. vt filiũ videret mortẽ trã bro.
sitorie gustaturũ. qui de torrẽte in via bibit. sed ineternũ victurũ. quia resurgẽs ex
mortuis iã nõ moritr̃. ad Ro. vi. Vel ad hoc etiã venit vt videret ihesum. i. saluatorẽ
salutẽ hoĩm ꝓcurãtẽ. moriẽtẽ mũdo. sed victurũ deo. Ephec videt cã pstantior.

Itẽ alia de causa stabat iuxta crucẽ ihesu mater ei⁹. Licz enĩ certissime sciret filiũ suũ PP
positũ in statera crucis pciũ esse sufficiẽs p peccatis toti⁹ mũdi. tamẽ si q̃s calũniare
tur pciũ hoc min⁹ esse sufficiẽs. ꝑsto erat seipam impẽdere. dũ tñ sic posset diuine
volũtati se ꝓformare. Sic vẽditor pipis intantũ lucri auid⁹ est. q̃ pipi posito i sta
tera licz sufficiẽt. pat⁹ẽ adhuc adiicere. si illõ sine additamẽto emptorẽ viderit re
fugare. Et ꝟ pie intelligendũ. ⁊ ad intellectũ nostr̃ referendũ est. Ad ꝟ autẽ se inter
posuit cruci ⁊ aq̃loni. ne diabolus signat⁹ p aq̃lonem posset eos impedire q̃ ve
nire vellent p fidẽ ad brachia saluatoris extẽsa. sicut fecit latro dexter. ⁊ sicut fecit
se videt̃ centurio ille ⁊ hi q̃ cũ eo erãt. q̃ videntes ea q̃ fiebant dixerũt. Vere filij⁹ dei
erat iste. Matth. xxvij.

De charitate marie ad nos Tanta etiã fuit charitas ei⁹ ad nos. q̃ exq̃ filiũ ꝓcepit ipm p mũdi salute pati deside QQ
rauit. sicut videt̃ velle ambro. Vñ secure dici pt et credi q̃ sicut dicit de patre Jo Ãm
han. iij. Sic de⁹ dilexit mũdũ vt filiũ suũ vnigenitũ daret p mũdo ꝛc. sic ⁊ dici pt. bro.
sic maria dilexit mũdũ. i. pctores. vt filiũ suũ vni. daret ꝛc. p salute mũdi. Ideo eti
am dicit Isa. ix. Filius datus est nobis Iscz a pre. a mre. a seipo. a spũsctõ. Si enim
abrahã intantũ fuit obediẽs. ⁊ voluntatẽ suã intantũ ꝓformauit diuine volũtati. vt
filiũ suũ vnigenitũ quẽ diligebat ẏsaac voluerit imolari. Gen. xxij. nec tñ p mũdi
salute. q̃d credendũ existimas de maria filia abrahe. Propter ꝟ etiã de mre pdixe
rat filius Lu. i. Maria optimã ptẽ elegit. s. ꝓformare se p oia diuine volũtati.

Ysso de charitate marie ad vnigenitũ. videndũ restat de dilectõe ei⁹ ad primũ. RR
Matth. xxij. Diliges primũ tuũ sicut teipz. i. ad fruẽdũ deo. ad videndũ de
um. ad vitã eternã possidendã. Vel sic. Sicut teipm. i. grat̃ nõ symoniace. Se
ipm enĩ diligit hõ gratis. nõ ppter aliq̃m vtilitatẽ quã inde cõsequi existimet. Si
militer et gratis debet diligere primũ sine spe alicui⁹ emolumẽti tpalis. Sic enim
diligit nos maria. que bonor̃ nostror̃ nõ eget. et si ei diligit fuiẽtes sibi. nõ tamẽ
intorq̃t dilectõem illã in ppriũ ꝓmodũ. sed in ꝓmodũ ipozũ. Et idcirco desiderat
Aug⁹. ipa vt ei seruiat̃. vt in nobis inueniat meritũ q̃d retribuere teneat̃. Vel sic dic aug⁹
Seipm diligit hõ id q̃d est. nõ q̃ sibi sit pater aut frater aut sozor. similiter primũ
debem⁹ diligere id q̃d est. nõ quia nobis sit pater aut frater aut aliq̃d. Vel Sicut
teipm. i. sicut te velles diligi. q̃d duobz modis necesse ẽ ipleri. ꝓseruãdo videlicz

vtrãq; partẽ iusticie. Matthei. vij. Omnia q̃cunq; vultis vt faciãt vobis hoĩes/ et vos facite ill'. Hec est prima pars iusticie. Scd̃a Thobie. iiij. Qd̃ ab alio odis tibi fieri/ vide ne tu aliqñ alteri facias.

Item tribus modis diligend⁹ est proxim⁹. Voto. verbo. ⁊ beneficio. scz corde. ore. ⁊ ope. In voto notat̃ bonũ desideriũ. vt scz ei desideres q̃cquid boni tibi desideras In verbo notat̃ ĩstructio. correctio. oratio. et hmõi. In beneficio/ consilij. auxilij. ⁊ operũ misericordie exhibitio. De primo ad phil'. i. Testis mihi est de⁹ quõ cupiam omnes vos esse in visceribꝫ iesu christi. De secũdo. i. ad Thes. v. Corripite inquietos. cõsolamĩ pusillanimes ⁊c̃. De tercio ad Gal'. vi. Alter alteri⁹ onera portate. et sic adimplebit̃ legẽ christi. Alter alteri⁹ onera portãtes/ sunt ꝯsiliũ ⁊ auxiliũ sibi ĩuicẽ ĩpẽdentes. Tribꝫ istis modis diligit nos maria. oẽ bonũ nobis desiderãdo. Pro nobis iugiter exorãdo/ tã ꝑ iustis ne cadãt/ q̃ꝫ ꝑ peccatoribꝫ vt resurgant. Misericordia aũt et beneficijs ei⁹ pleni sunt celi ⁊ terra. nec ẽ q̃ se abscõdat a calore eius. SS

Aliter. Diliges ꝓximũ tuũ sic̃ teip̃m. Leui. xix. Diliges amicũ tuũ sic̃ teip̃m. Septuaginta dicũt ꝓximũ. Ibi interlinearis [Sicut teip̃m] .i. ex quo teip̃m. s. ex charitatis affectu et effectu. Vel in q̃ teip̃m. s. in deo. Vel ꝓpter qd̃ teip̃m. s. ꝓpter deuz. Vel ad qd̃ teip̃m. i. ad gratiã in p̃senti et ad gl'iam in futuro. Vel quomodo teipsum. s. sup̃ res ⁊ corpus ꝓpriũ/ ⁊ citra deũ. Qui sic diligit ꝓximũ/ legẽ adimpleuit. Ro. xiij. In his duobꝫ mãdatis tota lex pẽdet et ꝓphete. Matth̃. xxij. Aug⁹ dicit q̃ noĩe ꝓximi intelligit̃ oĩs hõ. Itẽ sup̃ illud Mat. xviij. et Lu. xvij. Si peccauerit in te frater tu⁹ ⁊c̃. dicit Aug⁹. Quãdo audiẽte me fratri meo q̃sq̃ꝫ facit iniuriã/ absit vt illã iniuriã a me putẽ alienã. Exemplũ de moyse/ q̃ interfecit egiptiũ iniuriantẽ fratri suo. Exod̃. ij. TT

De q̃ttuor cardinalibꝫ virtutibꝫ marie. Et primo de iusticia marie. Ti. xviij.

Viso de tribꝫ theologicis ṽtutibꝫ marie. videndũ est quõ ĩ se habuit q̃ttuor cardinales ṽtutes. s. iusticiã. prudentiã. fortitudinẽ. ⁊ tp̃antiã. Habuit enĩ iusticiã qua filij sui exẽplo induta est vt lorica. Isa. lix. Nam sicut lorica impenetrabilis est spiculis et lanceis. sic illius iusticia et peccati ĩmunitas nullis tẽptatõibus q̃ iacula sunt inimici vnq̃ꝫ potuit penetrari. Necesse aũt fuerat vt fortis mulier indueret̃ hmõi lorica. cũ ad hoc a deo p̃parata esset. vt adiutorio eius fortem illũ qui suũ atriũ sedule custodiebat fortior supueniens. scz dei filius debellaret. Luce. xi. Nam tũc in manu femine tradidit de⁹ sysarã. Judicũ. iiij. et. v. illius scz vnice ⁊ hebree ml'ieris. q̃ fecit ꝯfusiõez ĩ domo reg̃ nabuchodo. Judith. xiiij. A

Sunt autẽ tres gradus iusticie principales. ꝑ quos omnes in culmẽ virtutũ ascẽdit beata virgo nostra. Primus subijci maiori. Scd̃us nõ p̃ferri equali. Terci⁹ subijci minori. Primus inchoat. Secũdus ꝓmouet. Terci⁹ cõsũmat Igit̃ maria nõ solũ iusticiã/ sed et omnẽ iusticiã obtinuit. q̃ cũ facta esset mater regis eterni et hoc sciret. nõ dedignata est mĩstrare elyzabeth. mater reg̃/ matri militis. Mater summi dei/ matri hoĩs puri. Mater dñi omniũ/ matri serui empticij. Und̃ dicit ei elizabeth. Unde hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad me? Mater saluatoris/ matri p̃conis. mater verbi sũmi/ matri vocis. Sed qd̃ postmodũ dictur⁹ erat dñs iohi/ potuit maria dicere elizabeth. Sine modo. sic eĩ decet nos implere omnẽ iusticiã. id ẽ ꝑfectam humilitatẽ. Matth̃. iij. Item quia in omnibꝫ cõsummatã iusticiã obseruauit. ideo figurata est ꝑ annã. cui⁹ vultus nõ sunt in diuersa mutati. i. Regũ. i. ⁊ hoc iuste. Nam anna gr̃a/ et ip̃a dicta est gr̃a plena. Itẽ iusticia reddit vnicuiq; qd̃ suũ est. et ip̃a angelo salutanti discretã reddidit responsionẽ. scz. Quõ fiet istud. Deo laudẽ et gr̃arum actõnem. dicens. Magnificat aĩa mea dominũ ⁊c̃. Hoĩb⁹ sufficientẽ instructõem dicẽs Joh̃. ij. Qd̃cũq; dixerit vobis facite. Itẽ ip̃a reddidit que sunt cesaris cesari. ⁊ q̃ sunt dei deo. Reddidit enĩ deũ mũdo quẽ ꝑ euã mũdus amiserat. et mundũ. i. amatores mũdi quantũ in se est reddere deo nũq̃ꝫ cessat/ p̃cibus meritis ⁊ exemplis. Per ip̃am enĩ specialiter factus est ⁊ deus mundi. ⁊ mundus dei. B

De prudentia marie Titulus xix.

A Prudētia est discretio boni et mali cū vni⁹ appetitu ⁊ alteri⁹ detestatōe. Alit p Prudētia est mūdū et oīa q̄ in eo sunt diuinoꝝ ꝓ tēplatōe despicere. ⁊ omnē cogitatōez animi ī sola diuina dirigere. Ita describit macrobi⁹ prudentiā in somnio scipiōis. In euāgelio matth. xxv. de q̄nq; prudētibꝫ virgibꝫ legit. p quas signant q̄nq; prudētie. q̄s omnes repire est in maria. q̄ fuit ꝑfecta prudētissima. Cō sistit autē prudētia in mal' cauēdis. q; facit astutū. Un dñs hanc cōmēdat Dat thei. x. Estote prudentes sicut serpentes.

Macrobius

B Prima autē eius prudētia. q̄ sibi cauit a mūdi vanitate. Un inuenta ē ab angelo do mi sedens vl' forte orās. sicut dicit btūs ber'. Nec in foribꝫ dom⁹. sicut illa salomonica mlier. puerbio. ix. sed magis vt credit in ꝓclaui. scīes q̄ in cūctis q̄ fozis fūt dicet ve ve Amos. v. ⁊ recolēs q̄d dine acciderit ex euagatōe. q̄ ideo corrupta ē. q; vaga. Ber'. xxviij. Ideo aūt signata ē p sarā vxozē abrahe latitantē in tabernacl'o Ber'. xviij. ⁊ p sarā filiā raguelis. Thob. iij. orantē in supiori cubicl'o domus sue. et p iudith. viij. q̄ clausa manebat in cubicl'o. i. ī secreto oratorio cū puellis suis. i. cogitatōibꝫ hūilib⁹ ⁊ mūdis. ⁊ affectōibꝫ sanctis. Et p ß q̄n gabriel angel⁹ ingres sus est ad eā. tūc angel⁹ magni ꝓsilij ingressus ē ad cor eius. quare dixit de eo gabriel. Dominus tecū.

Ber'.

C Scda. q̄ cauit sibi ab euagatōe. cōtra ß qđ ꝓq̄rit ps. Cor meū dereliqt me. Propt hoc pcipue de ea pt illđ intelligi qđ dixerat dñs Osee ij. Ducā eam ī solitudinē animi scz. Et loquar ad cor ei⁹. Jn solitudinē ducta erat a dño. q̄n sola claudebatur in thalamo. Ad cor ei⁹ loquebat dñs p angelum dicentē sibi. Aue gratia plena. ⁊ cetera que sequunt.

D Tercia. q̄ turbata est ī sua exaltatōe. exēplo dauid patris sui. qui dicit. exaltat⁹. humiliatus sū ⁊ ꝓturbat⁹. cōtra ß q̄ lucifer de sua exaltatōe supbiunt. et contra eos q̄ suos adulatores secū tenēt in quoꝝ laudibꝫ gloriant.

E Quarta. q̄ cogitabat ō saluatōe. Hoc inuenies paulo infra. Sic q̄dē qz prudēs erat ꝑgo. n solū q̄d loq̄ret. sz cui loq̄ret. zq̄d ōceret eā loq̄. ꝓsiderauit prudēt ⁊ discrete

Quita apparuit ī iterrogatōe ⁊ breui rnsiōe. Parab. xvij. Qui moderat fmōes suos doct⁹ ⁊ prudēs ē tc. Jnfra ti. xxxi. de ꝓbis ei⁹ inuenies hec oīa ad plenū ī medio ti.

Et nota q̄ tres mlieres q̄ figurāt mariā ꝓmēdant a prudentia. Pria abygail. q̄ erat prudētissima ⁊ speciosa. i. Regū. xxv. ⁊ hec p prudētiā malū iminēs viro suo ⁊ domui sue pcauit. ⁊ dauid iratū ꝓ nabal stultū ꝓboꝝ suoꝝ subtilitate placauit. Et nota q̄ abygail interpt̄at pris mei exultatio. qz de ea exultāt pater ⁊ filij⁹ ⁊ spūssācus. et ipa orādo impetrat a ꝑo dauid ne stati interficiat nabal stultū ⁊ pessimū. i. gen⁹ hūanū. Scda mlier thecuites. cui dixit ioab. ij. Regū. xiiij. Lugere te simula tc. et hec malū qđ iā euenerat q̄si aboleuit dauid patri suo recōciliās absalō fratricidā. Sic maria ꝑbis prudētibꝫ christo recōciliat homicidas fratrs. i. spūs sui. Tercia mlier in abela. ij. Regū. xx. q̄ dixit ioab. Nunq̄d subuertere vis matrē ciuitatū in isrl'. Et hec caput sibe q̄ seditōez mouerat ꝓ dauid piecit ad ioab. ⁊ ciuitas saluata ē. Sic maria sub pedibꝫ ꝓtriuit barrabā. i. diabolū. q̄ ꝓpter seditōez quaz mouerat ī celo qđ est regnū veri dauid. ⁊ homicidiū qđ ꝓpetrauerat in seditōe q̄n se ⁊ suos ꝓplices interfecit. vn et dicit homicida a ꝓncipio. Joh. viij. missus est ī carcerem inferni. Lu. xviij.

F Itē Gloriosa virgo prudētissima virginū habēs lāpadē itegerrime virgīrat. ⁊ oleū mificordie ī oīb⁹ vasis suis. In vase cordis p affectū mificordie. In vase manuū p effectū. In vase oris p benignitatē oratōis.

Maria fuit prudens

Prudēt cogitās q̄lis esz āgelica salutatio. Cū ei sub lege nll'a esz mlier sine maledictōe vl' sterilitatz vt ꝓgines. vl' corruptōis vt mres. merito cogitabat quō dicere/ Quia cū scīret sub lege nō esse plenitudinē grē. qz lex neminē duxit ad pfectū. a d Heb. vij. mirabat quō plena gratia diceret. Ltur ei. Aue.

Maria fuit prudens

Quia cū audisz. ꝓcipiet ⁊ pies. ꝓferebat ꝑba ysa. vij. dicētz. ecce ꝑgo ꝓcipiet ⁊ pariet

filiū. cum verbis angeli dicētis. ecce ꝯcipies in vtero ⁊ paries filiū ⁊c. Certa ꝺ̄ sa
cto. sed dubia de modo.

Ore vel ℈mone. Quia certificata de mō cū dictū esset ei. spūsctūs supueniet ī te ⁊c.
fidē quā in corde habebat ore exp̄ssit dicēs. Ecce ancilla dn̄i ⁊c. Itē p̄udēs ℈mōe.
q⁹ cū summa deuotōe postulauit qꝺ ei ꝓmittebaꝯ impleri. subiungens. Fiat mihi
℈m verbum tuū.

Ope. Quia cōcepto filio dei spontanee et deuotissime se hūiliauit ad fuiendū eliza/
sabeth. iuuēcl'a scz virgo ml'ieri veterane. Et ad ꝑ morata est cum ea trib⁹ mēsibus
Ambro. sicut dicit Ambrosius in libro de ꝙginitate.

De fortitudie marie quere libro sexto.

titulo nono. q⁹ maria mulier.

De tēperātia vel modestia marie que

re titulo de ꝓprietatibus virginis.

De pauptate marie. Titulus xx.

A Dluptate que est ꝓtritio spūs. i. hūilitas. non dubiū pauprimā fuisse mariā.
Diero p pauptate etiā. i. abdicatōe tpaliū. Un̄ ⁊ ml'ierē q̄stuariā appellat eā hieronymus. que cū acu ⁊ fuso vnde viueret ⁊ nutriret filiū lucrabaꝯ. vt de ea ad li/
terā videaꝯ posse intelligi illꝺ puer. ī fi. Manū suā misit ad fortia. ⁊ digiti ei⁹ app/
hēderūt fusū. Et nota q⁹ licz paupcula. nō tn̄ legiꝯ aliq̄d mēdicasse. vel p tpalib⁹ ha
bendis filiū exorasse. Et q⁹ pauprima fuit ptz ex ꝑ q⁹ in ꝓpa ciuitate. i. bethleē. q̄
et patre suo dauid sibi q̄si iure hereditario debebaꝯ. dei filiū paritura hospitiū nō
inuenit. q⁹ vnde illud ꝓduceret fortasse nō habuit. et iō in diuersoriuz secessit. ⁊ ibi
pepit saluatorē. In ꝑ etiā q⁹ filio nato nō habuit pelles q̄b⁹ eū ī media hyeme opi
ret. sz inuoluit pannis. Itē in ꝑ q⁹ ip̄m nō potuit ponere in lecto vel ꝓclaui. Un̄
reclinauit in p̄sepio. In ꝑ etiā q⁹ fabro erat despōsata. sicut dicūt iudei Joh. vi. et
B tales fere vbiq⁹ paupes sunt. In hac aūt tanta pauptate fuisse largissima ꝓbaꝯ.
q̄ licet fusum app̄hēderit vt victū q̄reret. tn̄ manū suā apuit inopi. ⁊ palmas suas
extēdit ad paupem. nō sollicita de crastino. Credendū est ei q⁹ illi bti reges q̄ filiū
ei⁹ celi regē ⁊ dn̄m cognouerūt. nō modicū sed magnū q̄d ei obtulerūt large. Un̄
ꝺ̄ Mat. ij. Et apt̄s ñ bursis. sz thesaur̄ suis obtulerūt ei munera. nō mun⁹ vni/
cū. Et immēsis etiā muneribus munerauerūt ioseph et mariā. put legiꝯ in apocrifo
de infantia saluatoris. Dicūt tn̄ q̄dā q⁹ ideo dicit de magis. Inuenerūt puer cū ma
ria matre ei⁹. nō cū ioseph. q⁹ diuia dispositōe actū ē vt q̄n illi venerūt absens esset
Hilari⁹ ioseph. ne de illo crederēt christū esse natū. Un̄ sup locū illū dicit hilari⁹. q⁹ ioseph
nō legiꝯ post natiuitatē christi vir marie dict⁹. in q̄ innuiꝯ q⁹ añ natiuitatē vir eius
dicebaꝯ q̄si nutrici⁹ ad officiū. sz post natū puerū nō est dict⁹ vir. vt p ꝑ insinuareꝯ
C q⁹ ipo nato marie pueri solaciū sufficere poterat. Quid aūt de tāt⁹ muneribus fece
rit maria q̄ circa seipam sumptuosa fuisse nō crediꝯ. Utriq⁹ manū suā apuit inopi.
et oia in vsus exp̄disse crediꝯ egenoꝝ. nec de vicesimooctauo purificatōis die q̄ se
q̄baꝯ. nec etiā de crastino curā gerēs. Permatimū enī pauptat̄ ei⁹ extitit augmen
tū. q⁹ filiū suū ad tēplū deferēs. vñ vnū solū agniculū emeret nō hēbat. cū tn̄ ī terra
sancta multi agniculi inueniaꝯ. ⁊ p modico p̄cio habeaꝯ. Quis eī dubitat si ag
nū habere potuisset. q̄n iuxta p̄ceptū legis Leui. xij. ip̄m cū filio deuotissime ob/
tulisset. timo certe si lex p̄ciper et eos habere possz. cētū vl' mille agnos. Legiꝯ eī ibi
sic. Cū expleti fuerint dies purgatōis ei⁹. p filio vl' p filia. deferet agnū anniculū ī
holocaustū. Cōpatiēs aūt de⁹ pauptati mr̄is sue ⁊ eā puidēs. subtulit paulo post
Ambro. Qꝺ si nō inuenerit manus eius. nec potuerit offerre agnū. sumet duos turtures.
vel duos pullos columbe ⁊c. Ambrosius videꝯ velle q⁹ vtrāq⁹ oblatōnem obtule/
rit. scilicz turturis et columbe. Item forte ꝓpter pauptatem suā voluit deus q⁹
desponsaretur fabro. qui de artificio suo sustentaret eam. Item cum christus di/
cat. Ego egenus sum et paup. et ap̄l's. ij. ad Chorinth. viij. Scitis gr̄az dn̄i nostri

ihesu christi.qm̃ ppter vos egen⁹ fact⁹ est cū esset diues.vt illi⁹ inopia diuites esse/
tis.patet q̄ mater nō fuit diues sz paup.vt filio assimilaret.Sil'r cū ipe dicat mat.
vij.fili⁹ hoīs nō habet vbi reclinet caput suū.idem patet.

Itē Cū alie sctē mulieres seq̄ntes dn̄m mīstrarēt ei de facultatib⁹ suis.vt ꝺr Lu.viij. D
patet q̄ mater nō habebat vnde mīstraret ei.Que z ei libenti⁹ impēderet.z ille am
plius eius ministeriū acceptaret.

Itē rōe pauptatis opaī ipa ẏge que modicū terre occupat. q̄ si habuisset vbi caput £
pp̄iū reclinaret/ibi multo libenti⁹ q̄ caput pp̄iū natū filiū reclinasz. Cōstat au
tē q̄ paup fuit spū.i.volūtate nō necessitate.cū fili⁹ eius cui⁹ est terra z plenitudo
eius/nihil posset aut vellet ei negare.sicut apparuit q̄n ad nutū ei⁹ aquaz mutauit
in vinū.Joh.ij.Merito autē pauptatis lucrata est regnū celoz.q̄ sicut ꝺr Luce
vi.Btī paupes.q̄ vestr̄ ē regnū dei.Et nota q̄ vnū martyriū gen⁹ ē volūtaria pau
Barñ. ptas.Un̄ btūs barñ.Mirabile martyriū genus ē volūtaria pauptas.Quid ei mi
rabili⁹/et qꝺ martyriū guius.q̄s int epulas esurire.z inter pocla sitire.inter vestes
algere.pauptate p̄mi inter diuitias.q̄s ostēdit mūdus.offert malign⁹.desiderat nr̄
appetit⁹.Mirabile ē ignē tāgere et nō vri.spinas colligere et nō pūgi.lapides trā
sire z nō ledi.sunt enī diuitie/ignis spine et lapides.

Itē.Quia fuit amatrix pauptatis etiā in lege vbi tpalia p̄mittebant/dicit de ea apo/ F
cal'.xij.q̄ habebat lunam sub pedib⁹ ei⁹.i.omnē gl'iam mūdi z oia mutabilia sub
affectib⁹.Ideo dicit mater pulcre dilectōis.Ecc̄i.xxiiij.q̄ in nulla pte fuit in ea a/
mor terreniratis.q̄ sordidat animā et obscurat.sed deū amauit ante oīa z nihil cū
ipo.Et est hec pulcra dilectio/quam ipa emisit in lucē/sic̄ mater filiū quē gestabat
in vtero emittit in lucē in partu.Et ideo ꝺr mater pulcre dilectōis.Ideo dictū est
de ea Isa.xi.Egredi⁹ virga de radice iesse.Jesse q̄ pater dauid.z ideo caput re/
gni/p̄t significare populū iudeoz.Radix illi⁹ populi erāt tpalia/q̄ p terrenis fui/
ebant.z in eis radicati erāt z fundati.Isa.i.Si volueri⁹ et audieri⁹ me.bona ter
re p̄medetis.Ab hac radice egressa ē btā virgo p p̄cēptū tpaliū.Ipa etiā erat virga
p̄surgēs ex israel.Nūer.xxiiij.q̄ duces moab.i.res tpales.q̄b regunt f.l'i huius
sec'li sicut sancti spū dei/pcussit.dū oīa arbitrata ē vt stercora.Qui⁹ ẏge ascēsum.
z delicias affluentiā.et innitionē sup dilectū Cañ.viij.mirabat synagoga cū di/
cebat.Que est ista q̄ ascēdit de desto.delicijs affluēs.innixa sup dilectū suū:Quia
ipa synagoga descēdebat et delicijs indigebat.nā sub mūdo p̄mebat.z ei innitebat.
nec̄ celo p̄uersabat.sed sub sole/vbi nō est nisi afflictio spūs.Eccl's.i.z.ij.

De diuitijs marie Titulus xxi.

Ipso de pauptate marie/videndū ē de diuitijs ei⁹.Et p̀mo notādū est q̄ ipa A
dicit thesaur⁹ dn̄i.Unde Sap.vij.Infinit⁹ ē thesaur⁹ hoīb⁹.quo q̄ vsi sūt
p̄ticipes facti sunt amicicie dei.ppter disciplie dona p̄mēdati.Thesaur⁹ est
vbi diuersaz opū diuitie q̄si minutatim recludunt.vt q̄si simul ī vnū ibi cumuluz
repiant.Est autē thesaur⁹ nomē ex greco latino q̄ p̄positū.nā thes vl' thesis r̄po
sitū vl' repositio greci dicūt.latini aurū.qꝺ iunctū sonat/repositū aurū/vl' repositio
Maria rū auri.Maria ḡ thesaurus.q̄ in ea vt in gazophilatio reposuit dn̄s oīa dona ḡ
thesaur⁹ tiarū.meritoz̄.virtutū et p̄rogatiuaz.donoz et carismatū.Et de ꝑ thesauro lar/
gitur ipe larga stipēdia suis militib⁹ et opar⁹.Et iste sūt diuitie q̄ addūt amicos
plurimos.pabo.xix.sc̄z deū angelos z homines sanctos.

Dicitur etiā Lthesaur⁹ Jhic Linfinitus J.i.inexhaust⁹ Lhoīb⁹ J.i.ratōne vtentib⁹ Lq̄ q̄ B
vsi sunt Jopantes fm̄ p̄silia z exēpla ei⁹ z ad eius gl'iam z honorē.Lparticipes facti
sunt amicicie dei J.i.facti sunt amici dei.Ipa enī dicit cū filio Joh.xviij.Qui dili/
git me diliget a patre et filio meo.Itē illud Joh.xv.Vos amici mei estis si feceri
tis rē. Nota q̄ ꝺā habēt mariā vel chr̄istū in corde p dilectōem.Alij in lingua C
p laudem.Alij in codice p scripturā.Alij in manu p operatōem.sine qua tria p̄medi
cta non sufficiūt.q̄ pbatio dilectōis exhibitio est opis.z isti soli remunerabūtur.
Unde dicet in iudicio Matth.xx.Voca opari⁹ z redde illis mercedē suā.z ill'
solis L'propt̄ disciplinę dona p̄mēdati J.i.p̄mēdabiles facti deo z hoīb⁹ ppt̄ dona

disciplíne·que est ordinata morũ correctio.quã docẽt exẽpla marie. Uel ꝓpter flagella diuine correctõis que in se custodiũt ⁊ sustinent patiẽter.

Maria thesaurus.quia thesaurus D

Occultaꝫ et claudiꝫ.Et mariã inuenit angel⁹ clausam in thalamo.nõ ludẽtẽ ĩ platea

Sollicite custodiꝫ.Et de maria dicit ꝑs.Angelis suis de⁹ mãdauit de te.vt custodiant te.Quere libro.xij.partic'a.i.versu secundo de orto.

De ipo confidiꝫ.Uñ Baruch.iij.Qui argentũ thesaurizant ⁊ aurũ in q̃ ꝓfidũt homines ⁊c.Et de maria dicit puer.vlti.Confidit in ea cor viri sui.

Possidet cor possessoris sui. Unde matth.vj.Ubi est thesaur⁹ tuus.ibi est ⁊ cor tuum.Similiter cor dñi ad mariã.q̃ est possessio eius actiue et passiue.Passiue. Uñ ipa dicit puer.viij. Dñs possedit me in initio viaꝝ suarũ ⁊c.Actiue. Uñ nato filio potuit dicere cũ eua Gen.iiij.Possedi hominẽ ꝑ deũ.

De ipo remunerant milites ⁊ serui.Quia filij merces fruct⁹ ventris ꝙginalis.

Et ꝑciosis et multis et durabilibꝫ ꝙponitur.

Continue augmentaꝫ ꝑ possibilitate thesaurizantis.

Tempore necessitatis vtilitatis ⁊ honoris expendiꝫ.

Inde,pferunt a patrefamilias noua ⁊ vetera.Matth.xiij. In ipa sic̃dẽ fuerũt thesauri sapẽtie et sciẽtie abscõditi.ad Col'.ij.que in nouo vl' veteri testamẽto inueniꝫ Per patrẽfamilias intelligiꝫ ordo ꝓdicatorũ.

Et Nota q̃ tria ꝓncipaliter solẽt thesaurizari. Aurum.s.et argẽtũ.et lapides ꝑciosi. E In auro principaliter designantur charitas et sapientia .virginitas et obedientia.In argento sonora ⁊ tinnula oratio vl' eloquentia.In lapidibus preciosis virtutum vniuersitas figuraꝫ.

Potest etiã maria dici thesaur⁹ vel gazophilaciũ.i.vas vel loc⁹ vbi reponunt diuitie.christ⁹ ꝙ thesaur⁹ absc̃dit⁹ in ß gazophilatio.Unde dicit ei Isa.xlv. LUere tu es de⁹ absc̃ditus Isr̃ ĩ vtero ꝙginali.Nunc thesaurũ virgo portauit abiẽs visitare elisabeth.Fecũdia virginal' occultauit.iohes clausus in vtero ꝑsentiẽ cũ exultauit. ꝓlizabeth publice manifestãs exclamauit. Ipa est enĩ vrna aurea ꝙtinens hũc thesaurũ.ad Heb.ix.in q̃.s.vrna reposita fuerũt aurũ deitatis.Uñ dic̃ Cant. v.Caput dilecti mei aurũ optimũ.Argentũ mũdissime ⁊ cãdide humanitaꝫ.igne spũssancti multipliciter examinatũ.

Itẽ de mlitudine diuitiaꝝ suaꝝ.q̃ ñ tpales.carnales.corruptibiles.secl'ares .sz eterne.spũales.incorruptibiles ⁊ celestes fuerũt ⁊ sunt et erũt.dicit marie spũssctũs ꝑ uer.in fine.Multe filie ꝙgregauerũt diuitias .tu supgressa es vniuersas. Uersus iste ꝙtineꝫ sub lra Res.qõ interꝑtaꝫ sapia.ꝑ quã solã spũales diuitie ꝙgregaꝫ. Et laudi marie specialiter cõuenit.cui specialiter daꝫ ⁊ attribuiꝫ laus eccl'ie. cũ ipsa sit honesti⁹ mẽbrũ ⁊ pulcri⁹ sub capite ĩ toto corpe eccl'ie.⁊ ꝑter glosaꝝ seriẽ sic exponi ꝑt de virgine gl'iosa.LMulte filie Jꝑ fidẽ sine q̃ nemo saluaꝫ.LMulte filie J.i. ꝙtutes angelice. q̃bꝫ ipa dicit cãti.v.Adiuro vos filie hierusalẽ ⁊c.Uel LMulte filie.i.virgines sacrate.Uñ in psal.Mirra ⁊ gutta ⁊ casia ⁊c.ex q̃bꝫ delectauerũt te filie regũ ĩ ⁊c.Uel LMulte filie J.i.penitẽtes aie.ꝺ q̃bꝫ dicit.Et filie tyri ĩ muneribꝫ ⁊c.Uel.LMulte filie J.i.anie ꝙfitẽtes pcã sua ⁊ laudes dei q̃ sunt filie iude. Uel LMulte filie J.i.aie ꝙemplatiue.q̃ sunt filie syon.i.specl'atõis. De ꝑmis .i. virtutibus angelicis dicit btus bern. Uirgitas q̃dem in ea fuit q̃lis angeloꝝ.sz ĩ corpe fragili.qõ nõ angelorũ.Uñ ⁊ oim diuitias supgressa euidenti⁹ euehit celestis insigne originis.dũ videm⁹ ab ea ⁊ angelicã sil'itudinẽ in regiõe dissil'itudis retineri. ⁊ gl'iam celebis vite ĩ terra ⁊ ab ecule vsurpari. Hiero. Profecto ĩ carne ꝑter carnem viuere.i.ꝑter vicia carnis.nõ terrena vita ẽ.sz celestis. Uñ ⁊ ĩ carne angelicaꝝ gl'iam acq̃rere.maioris meriti ẽ q̃s habere.Esse enĩ angelũ felicitaꝫ ẽ.Esse ꝙ ꝙginẽ ꝙtuꝫ.dũ ß obtinere viribꝫ nitiꝫ cũ gr̃a.qõ habz angel⁹ ex natura. Utrũq; tñ ⁊ eẽ ꝙginẽ vl' angelũ.nõ terrena vita ẽ.sz celestis. Uirgitati aũt aliaꝝ annexa ẽ sterilitas ⁊ ĩsidiaꝫ supbia.sz hui⁹ ꝙgitatẽ fuauit hũilitas.et decorauit fecũditas.

De secũdis.i.ꝺ ꝙginibꝫ sacratis potest dici.q̃ si ille ꝙgines.hec ꝙgo ꝙginũ. que prima J

vouit virginitatē absq; omni hūano p̄cepto ꝓsilio et exēplo. Un̄ r hoc ne mēp̄ro/
meruit vt ꝯgo virginū siue regina virginū deinceps vocarē. r ab ea oēs alie exem
plū accipiūt. hec aut̄ a nulla. Et cū oēs alie sint steriles a fructu carnali. hec ꝯgo
simul et mater. Et si alie sint hūiles. hec est humillima. et q̄nto oib; hūilioꝛ. tanto
oib; sublimioꝛ. qꝛ nec p̄mā similē visa est nec habere sequentē.

Item. Si alie misericoꝛdes. hec ē mater mificoꝛdie. habēs q̄si duo vbera. q̄ debe/
mus petere iugiter ad sugēdū. sicut filij vbera matꝛis sue. Hec sūt puritas carnis
ꝓtra luxuriā. r hūilitas mētis ꝓtra supbiā. Unde petim⁹. Nos culpis solutos mi
tes fac et castos. r sic vitam p̄sta purā.

Itē. Si alie plene bonis opib; q̄ alijs impēdant paupib;. tñ hec faciūt de aliena sub K
stātia. Sed maria nō solū alicui paupi. imo ip̄i filio dei de quo illō specialit expo
nit. btūs q̄ intelligit sup egenū et paupem. oia impēdebat opa misericoꝛdie de sub
stātia ꝑpa. implēs illō puer. iij. Honoꝛa dñm de tua substātia. Et iō sup oēs bñ/
dicta. Un̄ dictū est ei Lu. i. Bñdicta tu inter mlieres. i. sup oēs mlieres.

Itē Si alie ꝓmēdant de fide. hec mlro magis. que ad p̄mū ꝯbū angeli credidit q̄i L
se posset ipleri. qō nūq̄ auditū fuerat. nec i celo nec in terra. s. q̄ posset ꝯcipeꝛ parere
manēs virgo. Un̄ et p magnanimitatē fidei respōdit. Fiat mihi sm ꝯbū tuū.

Itē Si alie ꝓmēdant de eo q̄ angustiant̄ p peccatis ꝓp̄ijs. s. filie tyri qō interp̄rat M
angustia. hec mlro pl⁹ ꝓmēdanda ē q̄ intātū ꝓpassa est mūdo petōi q̄ libētissime
cū filio ꝓpassa fuisset p salute mūdi. Hā si p mūdo nō posuit animā. exposuit tamē.
r qō potuit fecit. r ad ß stetisse credit iuxta filij crucē.

Itē Si alie. s. filie iude ꝓmēdant de ꝓfessione peccati r laudis. hec mlro digni⁹ can/
tat canticū diuine laudis. seq̄ns agnū q̄cūq; ierit. Hā pctā ñ habuit q̄ possit ꝓfiteri.

Itē. Si alie ꝓmēdant de gratia ꝓtēplatiōis. ipius ꝓtēplatio vere singularis. Quere
titulo. xxxv. de ꝓtemplatōe eius.

Itē. Si alie pulcre r prudētes. hec pulcerrima mlierū. Cant. v. r prudētissima. desi
gnata p abygail. q̄ erat prudētissima r speciosa. i. Regū. xxv. Et sic poterit assigna/
re de carismatib; omniū virtutū

Dicit ergo. ⌊Multe filie⌋. i. virtutes angelice r aie sctē ⌊congregauerunt diuitias⌋ di/ A
uersaꝝ ꝯtutū r opeꝝ. meritoꝝ. p̄miorū. ⌊Tu⌋ discretiue o btā virgo ⌊supgressa es
vniuersas⌋ excellētia hūilitatis. ꝯginitate fecūditatis. r fecūditate virginitatis. Hā
virginitas nō exclusit i te fecūditatē. nec fecūditas virginitatē violauit. qō est tibi
gl'ia singularis. ⌊Tu supgressa es vniuersas.⌋ qꝛ sicut liliū inter spinas. sic amica
mea inter filias. dicit chr̄ist⁹ de maria. Can. ij. Sicḋem spina licz flores ꝑferat. li/
lio tñ incōpabilis ē. Oīs aut̄ hō spina. cui terra coꝛpis sui r ꝓscientie spinas germi
nat r tribulos. excepta ꝯgine gl'iosa. Uel ideo dicit maria vniuersas filias supgres
Hiero. sa. quia sicut dicit hieronym⁹. ceteris p ptes data est gr̄a. marie ꝯo se totā infudit
gratie plenitudo. Uel sic. ⌊Tu supgressa es vniuersas⌋ r ß tripliciter. p sctificatōez
qua depurata es ab oīni fetulētia terrene coꝛruptōnis. p cognitōis plenitudinē q̄
ab omni nubilo errorꝭ. p summā ꝓtēplatōez q̄ ab oīni tumultu mūdane actōis.

Elit. ⌊Multe filie rc.⌋ Preuidēs salomō dignitatē et excellētiā btē virgis. ꝯtutes ēs O
alijs virginib; singillatim attribuit. illi vniuersaliter ineesse asserit dicēs. ⌊Multe fi/
lie⌋. i. virgines. nō dicit oēs. qꝛ sunt fatue ꝯgines q̄ otinēt p laude hūana. Pruden
tes vero soli⁹ interioris arbitri oculꝰ placere appetūt. Assigna quare dicūtur filie.
⌊Cōgregauerūt⌋ Ex ipa cōpositōne vocabuli vsū notat liberi arbitrij cū gr̄a. qꝛ
coadiutoꝛes dei sum⁹. q̄ mificoꝛditer opat̄ in nobis velle et pficere. qꝛ nō est volē/
tis neq; currētis sz dei miserētis. ⌊Diuitias⌋ nō coꝛpales sz spūales. ⌊Tu⌋ singula
riter r discretiue. ⌊supgressa es vniuersas⌋ merito et p̄mio. Quia sicut dic̄ hierony
Hiero. mus. Ceteris p partes dat̄ gratia. marie se totā infudit gr̄e plenitudo. Unde dicta
est gratia plena.

Aliter. Per hoc q̄ salomō ponit tpus p̄teritū dicēs ⌊cōgregauerūt⌋ videt ß debere in/ P
telligi de sctis mulieribus veteris testamēti q̄b; ipa figurat. q̄ diuers ꝯtutib; claruer

Commendatur

Sara a fidelitate. ad Hebre. xi. Fide ⁊ ipa sara sterilis virtutē in conceptōe semis accepit. Sed maria fidelioz sara q̄ de promisso dubitauit. ipa Jo nō. Lu. i. Beata que credidisti. quia nunq̄ de promisso angeli hesitauit.

Rebecca a speciositate. Bene. xxiiij. Que fuit virgo pulcerrima. Sed maria speciosioz. Sapientie. vij. Est enim speciosior sole.

Rachel ab amabilitate. Bene. xxix. Quā diligens iacob ⁊c. Sed maria amabilioz. in qua cōsummatus est ille amor p quem reuocata sunt antiq̄ odia. Propter hoc i canti. tam sepe vocat dilecta.

Lya a fecūditate. Bene. xxix. et. xxx. Sed maria fecūdioz. quia ⁊ si non genuit nisi vnū. tñ in illo vno genuit salutē omniū. Mat. i. Ipe enī saluū faciet ppl'm suū ⁊c.

Delbora a sapiētia. Unde ⁊ pphetes erat ⁊ populū iudicabat. Judicū. iiij. Sz maria sapiētioz. que edificata est in domū sapiētie. Prouerb. ix.

Hester ab hūilitate ⁊ detestatōe gl'ie mundane. que dicebat dño. xiiij. Tu scis q̄ ab omine signū superbie ⁊c. Sed maria multo hūlioz. cuius humilitatē respexit de⁹. ⁊ p eam veterē deiecit supbiam diaboli.

Judith a fortitudie. quia occidit holofernē. Judith. xiij. Sed maria fortioz. q̄ contriuit caput serpētis antiq̄. Bene. iij. Ipa conteret caput tuū ⁊c. Propter hec oīa ⁊ m'lta alia dicit Būdicta iter m'lieres. i. sup oīes m'lieres. sicut glosat hieronym⁹.

Item de m'litudie diuitiaz suaz gl'iatur ipa. ⁊ dicit cū sapiētia puer. viij. Mecum sunt diuitie et gl'ia. opes supbe et iusticia. Quasi dicat ꝺrēnentib⁹ sibi seruire ⁊ se diligere. Si amor meus nō mouet vos ad q̄rendū ⁊ diligendū me. saltez cupiditas moueat vos. quia mecū sunt diuitie ⁊ gl'ia. i. diuitie gl'iose. q̄. s. faciūt possessores suos gl'iosos. Tēporales aūt diuitie dicunt stercora. ad Phil'. iij. vt eā ipa vilitate vocabuli vilescāt. Sed spūales diuitie. s. ⁊tutes. merita. ⁊ bona opera sunt opes supbe. i. supeminētes. nō ima petētes. Uñ eccl'ie pmittit Isa. lx. Ponā te in supbiā seculoz. Itē supbe. q̄ dant illis q̄ vadūt supius. i. sup pp̄riū sensuz ⁊ pp̄am voluntatē. Propter ħ dicit maria suo suo. Amice ascēde supi⁹. Lu. xiij. Iste etiā diuitie exaltāt coz a terrenis ad celestia. Eccī. xl. Facl'rates ⁊ ⁊tutes exaltāt coz ⁊c. Et iste diuitie acq̄rūt bona opatōe. Uñ pab. x. Dan⁹ fortiū diuitias parat. Itē tales diuitie fortes faciūt possessores suos. Parab. x. Substātia diuitis vbs fortitudis eius ⁊c. Uel opes ⁊tutū dicunt supbe ab effectu. q̄ faciūt hominē supbū sancta supbia q̄ est indignatio ꝺ vicia ⁊ pctā. Eccles. i. In m'lta sapientia m'ta indignatio. Isa. lxij. Indignatio mea ipa auxiliata ē mihi. Hieron⁹. Fili disce sctāz supbiā. Philosoph⁹. Si scirē boies ignoraturos ⁊ deos ignoraturos. adhuc peccare dedignarer. Et he sunt diuitie q̄ addūt amicos p'timos. s. deū angelos et sctōs. Parab. xix. Hec aūt sancta supbia pcedit et adipe grāz. de q̄ ips. Sicut adipe ⁊ pinguedine repleat aīa mea. Uñ Deute. xxxij. Incrassat⁹ ē dilect⁹ ⁊ recalcitrauit ꝺ vicia et peccata. Et iusticia est mecū sine qua cetera nō valent. His diuitijs ditāt. sapiētia christ⁹ ⁊ maria seruiētes et amatoz̄es suos. Unō subdit paulo post In vijs iusticie ambulo vt ⁊ tu ambules in vijs iusticie si vis occurrere christo. sapiētie. vl' marie. i. medio semitaz iudicij. i. discretōis. Ad hūaz. Maria vias pceptoz̄ ambulauit. filiū circūcidēdo. ⁊ ipm cū hostijs legalib⁹ ad tēplū dñi deferēdo. et hmōi. Ambulauit etiā in medio semitaz iudicij. i. p semitas ꝺsiliozū cū discretiōe votū virgitatis emittēdo. ⁊ easdē vias docuit nos exemplo. Sequit in autoritate. Ut ditem diligētes me diuitijs supdictis q̄ replēt. Hā diuitie tales ina niūt. Et thesauros eoz repleā. i. loca vbi diuitie reponunt. que sunt tres vires aīe. Precib⁹ enī matris replet dñs ratōnabilē pfecta cognitōe summe ⁊itatis. cōcupiscibilē pfecta dilectōne sūme bonitatis. irascibilē pfecta gloria exultationis.

Nota q̄ q̄druplices sunt diuitie. tales. spirituales. celestes. supcelestes.

Prime sunt tales. q̄s dat cōmuniter bonis et malis ille q̄ facit solē suū oriri super bonos ⁊ malos ⁊c. Matth. v. Sz filijs dant ad sustētatōez. mal' ad remūeratōez.

Vñ Dat.vi.Receperũt mercedẽ suã.Propter hoc meli⁹ ẽ modicũ iusto sup diuitias peccatorũ multas.Ideo orat salomõ puerb.xxx.Mẽdicitatẽ et diuitias ne dederis mihi ⁊c.Stude sup hac materia.

Grego. Secũde spirituales .i.dona ⁊ frutes q̃ possessores suos fe faciũt diuites.Gregorius.Si vere fratres diuites esse cupiꝫ.veras diuitias amate.De istꝫ dictũ ẽ supTercie sunt celestes.i.gaudia padisi.Unde de iusto.Lbi[a] et diuitie i domo eius] .i.in padiso vbi mẽte habitat.Et talib⁹ diuitijs pascit hõ interior p spem.Vñ ps.Inhabita terrã]viuẽtiũ scz⁊ pasceris in diuitijs ei⁹]Ocul⁹ pascit pulcritudine.auris melodia olfatus suauitate.gust⁹ dulcedie.Ideo dicit Isa.lxiij.Lo, ocul⁹ nõ vidit]quo ad ꝑmũLnec auris audiuit]q̃ ad scõmLnec in cor hois ascẽdit]q̃ ad singula.Ideo dicit.Quã magna mlitudo dulcedinis tue dñe ⁊c.

Quarte sunt supceleſtes.s.virtutes exẽplares in deo.vt bonitas dei.mificordia dei.⁊ sic de alijs.Ad ro.vi.O altitudo diuitiarꝫ ⁊c.Vas videre.est ipas habere.Vas dabit nobis dñs.qñ videbim⁹ regẽ in decore suo ⁊ sicuti est.

De largitate et misericordia marie Titulus xxij.

A Delargitate ⁊ mificordia marie ꝓgruẽ ꝑt dici.q̃ cũ ipa sit sũme diues.sũme ditiã liberalis.constat q̃ sũme larga ⁊ mificors est.implens illõ Thob.iiij.Quomodo potuerꝫ ita esto mificors.si multũ tibi fuerit abũdanter tribue ⁊c.Itẽ Sapie.vi.dr ei.Miseris oim qñ oia potes ⁊c.Item puer.in fi.Multe filie ꝓgregauerũt diuitias.tu supgressa es vniuersas.Itẽ Eccli.xxiij.Scõm vires tuas exporrigẽs.da paupi ⁊c.i.pcõri.Item Eccl.xxxv.Da altissimo fm donatũ eius ⁊c.Altissimo enī daf.q̃ ꝓ honore ei⁹ suis paupib⁹ tribuit.Et nota q̃ dicit.fm donatũ ei⁹.Hester.v.dicit.q̃ hester habuit grãm et misericordiã sup oẽs mulieres ⁊c.p quã significat maria.Ergo ipa debet dare fm grãm et misericordiã quã accepit.iuxta illõ Eccli.xxxi.Intellige q̃ sunt ꝓximi tui et teipo.Christ⁹ enī ascẽdens in altũ dedit dona homib⁹.Silr et maria vera ⁊ vnica filij imitatrix exq̃ ascẽdit in cẽlũ.dabit et ipa dona homib⁹.Siquidẽ nec facultas ei deesse poterit.nec volũtas.Regina celorũ est.misericors est.Nisi forte aut nõ credit fili⁹ dei honorare matrẽ.aut dubitare quisq̃s potest oĩno in affectũ charitatis trãsisse marie viscera.in quib⁹ ipa que de⁹ est charitas nouẽ mẽsib⁹ corpaliter reꝙuit.Vñ ⁊ dicimus ei.Salue regina mificordie.ꝺmemorãtes q̃ possit tanq̃ regina.⁊ velit tanq̃ misericors nos iuuare.Secure q̃dem intrãdũ est in illã curiã vbi porta apta ẽ.⁊ intrãtes null⁹ arcet ostiarius.null⁹ cubiculari⁹ excludit.vbi omnes ciues ciuitatis illi⁹ vota nostra suscipiũt.Clamandũ est igit iugiter ad reginã misericordie.q̃ sicut dicit btus bernardus.Merito nõ eraudit.q̃ clamare dissimulat.Regina siq̃dẽ solet esse munifica.larga.et liberalis.Nec solũ regina mificordie quo ad potẽtiaꝫ miserẽdi.sed et mater mificordie appellat quo ad affectũ miserẽdi.libenti⁹ creaturis filij sui mificordiã exhibẽs.q̃ aliq̃ mater filijs vteri sui.Unde dicit Isa.xlix.Nunq̃d ꝑt oblinisci mlier infantẽ ⁊c.vt sup titulo.xxij.ꝺ charitate.ibi.Maria dilexit memoriter.Ipa est etiã vas mificordie.ꝑparatũ a dño in tpe miserẽdi quod modo est.Vñ et designat p hester.que ꝑpata in tpe interptat.Dicit etiã mater misericordie.id ẽ christi.q̃ anthonomastice dicit mificordia.Unde ps.Mificordia mea et refugiũ meũ ⁊c.Ideo dicit q̃dam de hac matre.Ad quẽ refugiẽt filij misericordie.si eos repellat mater mificordie?Mater enī ista oĩa bona nobis vult sicut mater filijs.Unde et dicere videt christianis illud ad Phil.i.Testis enī mihi ẽ de⁹ quomodo oẽs vos cupiã in viscerib⁹ christi] filij mei.Ipa etiã est fons misericordie.qr sicut fons p subterraneos meat⁹ semp recipit aquã et semp refundit.sic beata virgo fons et puteus ẽ aq̃rum viuentiũ.que a christo ad ipam.⁊ ab ipa ad nos fluunt impetu de libano.i.de cãdore benignitatis vtriusq̃.Non enī mater hec dedignat peccatores.sicut nec bona mater filiũ scabiosum.qr ꝓpter peccatores facta⁊ se recolit mificordie genitricẽ.Ubi enī nõ est miseria.misericordia nõ habz locu⁊ Hec potest esse tãta miseria quãta est miseria peccati.ergo nec tãta mificordia q̃nta peccatorib⁹ misereri.Gregorius.Quia semp sumus in miseria.semp indigemus

Maria regia misericordie

Berñ.

Dr mificordie

Vas mificordie

Fõs mificordie

Grego.

misericordia. Ideo etiã oppatur lune. que inter oẽs planetas terre ppinquior est. D
Sic maria inter oẽs sanctos magis pctõribus cõdescẽdit qui designant ꝑ terrã.
Nam sicut terra vilissimũ est elementũ. sic peccatoꝝ vilissima creaturaꝝ. Ideo etiã
possunt ei dicere pctõres. q ꝓpter ipos facta est ipa mater misericordie. Nisi enī hõ
peccasset. nõ incarnaret filiꝰ dei. nec ipa fieret mater dei. Restat ergo ꝛc. Propter
ꝟ curialiter dicit ei q dam versificator. Festina miseris misereri virgo btã. Nam te
si recolis miseri fe cere beatã. Ergo bea miseros quoꝝ te causa beauit. Et q dã aliꝰ.
Nec abhorre pctõres. sine quib nunq̃ fores tãto digna filio. Si nõ essent redi/
mẽdi. nulla tibi pariẽdi. redemptorẽ ratio.

Item ꝓpter vtilitatẽ misericordie eius compatur ipa soli qui vtilior est oĩb creatu/ E
ris sub celo. sic ꝛ illa misericordia quã viscera eius effuderunt in terrã. s. filiꝰ eiꝰ. Ab
ipa etiã in celis regnãte cunctis fidelib misericordia ministrat. Que etiã ꝓma ī euã
gelio ꝓ homine legit filiũ exorasse. Joh. ij. vbi dicit. Fili. vinũ nõ habẽt. Quasi di
ceret. Fili misericordia tue pietatis ꝛ dilectõis indigẽt homes iciuni ꝛ aridi. vt illos
amodo diuine gr̃e vinũ letificet. quos acten legalis obseruãtie sapor insipidꝰ cõ
tristauit. Adhuc etiã christꝰ aĝs peccatoꝝ quertit in vinũ gratiaꝝ. ꝓcib et meritꝭ
matris sue. et etiã aĝs miseriaꝝ in vinũ cõsolationũ. Postulat enī ꝓ nobis hec ma
ter gemitib inenarrabilib. quãdo ꝓ infusionẽ gratie sue facit nos gemere. et im/
petrare oratõ veniam delictorũ.

Item Maria naturaliter demẽs et misericors est. et eiꝰ pietas semp suscipit incre/ F
mentũ. Unde ꝛ ei specialissime ꝓuenit illud Job. xxxi. Ab infantia mea creuit me
cum miseratio. et de vtero matris mee egressa est mecũ. Et nota. creuit. Ipa etiã
quantũ in se est miserẽt omniũ. q oĩa potest. ꝛ dissimulat pctã hominũ ꝓpter peni
tentiã. Sap. xi. Itẽ Eccĩ. xxxvi. Speciosa est misericordia eiꝰ in tpe tribulatõis. si
cut nubes pluuie in tpe siccitatꝭ. Et ꝓparat misericordia eiꝰ nubi. q velut nubes
misericorditer abscõdit pctõres ab ardore solis. i. ab ira filij. et q obumbrat eis. et
ipos refrigerat ab estu cõcupiscẽtiaꝝ. ꝛ velut pluuia quadã gratie fecũdat eos ad
bene operandũ.

Item Rõne misericordie appellat ipa stella maris. q lucem ꝓsolatõis et gr̃e summi/ G
strat in amaritudine ꝓstitutꝭ. Ubi enī est miseria. ibi solũmodo misericordia habet
locũ. Nec mirũ si de pctõrib sollicita ẽ. cũ ꝓ eoꝝ salute illũ ꝓcepit q nõ vẽit vo/
care iustos sed pctõres ad penitẽtiã. Mat. ix. Ad hoc etiã designandũ in hora q ī
bethleem pepit saluatorẽ. rome fons olei dicit erupisse. et vsq in tyberim defluxis
se. Roma siq̃dem ꝓ fuerat q̃si q̃dam sentina peccati. ꝛ ipa pctõrib pepit illũ q ad
hoc natus est vt pctã tolleret mũdi. Ad hoc enī venit ipe. vt stabula cordiũ nostro
rũ emendaret. ꝛ ideo nasci voluit in stabulo. Un etiã designat ꝓ ioseph. cuiꝰ manꝰ
in cophino seruierũt. ps. lxxx. Cophinꝰ vas est ad sordes exportãdas.

Itẽ ipa nõ solum vna est de numero ꝓudentiũ ꝙginũ sed oĩm ꝓudentissima. habẽs V
lampadẽ integerrime ꝙginitatis. et oleũ misericordie in oĩmib vasis suis. In vase
cordis ꝓ affectũ. in vase manuũ ꝓ effectũ. in vase oris ꝓ benignitatẽ orõis. Si au/
tem querat vnde ei tãta misericordia. siq̃dẽ ex hoc q filiũ dei in incarnatõe suscepit
quasi oleũ. q de pura misericordia absq̃ merito vlliꝰ in ea dignatꝰ est ĩcarnari. Sz
sicut vas in q̃ repositũ fuit oleũ. extracto oleo imbutũ remanet et oleatũ. sic btã ꝟ/
go vas misericordie a misericorde filio tota est oleata. Ipa etiã dicit Oliua specio
sa ī campis. et oliue liq̃r oleũ est. Istud inuenies libro. rij. particla. vi. titulo. ij. de
arboribus. vbi maria dicit oliua. et li. i. ca. ij. de noie marie. vbi dicit. oleum effusum
nomen tuũ. Et bñ Oliua speciosa. i. omnimoda specie spũali repleta. ꝓ misericor/
diam q̃ est virtutũ suaꝝ gl'ia. Un de ea dicit Osee in fine. Erit q̃si oliua gl'ia eius
ꝛc. In cãpis. ꝓpter cõmunitatẽ. nã misericordia eiꝰ et gratia ꝓmunis est oĩb in/
uocantib eã in ꝟitate. Quasi dicat cũ filio illud Joh. vi. Eũ q venit ad me nõ eij
ciã foras. Et ideo adolescẽtule. i. fideles aie diligũt eã nimis. q oleũ effusũ nomen
eiꝰ. Ad ꝟ autẽ q oleũ suũ tibi infundat hec oliua. oportꝫ vas vacuũ te habere. Ipa
est enī illa mulier. ꝺ q legitur. iij. Regũ. iij. q vasa vacua impleuit oleo ad ꝓceptũ

uibus
sis bec

oliua ĩfũdit oleuz suum

helisei.i.christi.sed plena nequaq̃.qꝛ sicut dicit phus.fundit poti⁹ q̃ mittit ĩ plenũ Phs
Vasa vacua sunt corda vacuata ab amore terrenorũ.et ab immũdici a mortal' pec
cati.lota et resincerata ꝑ verã ꝯfessionẽ et lacrimaꝝ effusionẽ.clausa inferi⁹ ꝑ con
temptũ tꝑaliũ.aperta supius ꝑ appetitũ celestiũ.hiantia ꝑ gratie desideriũ.et capa
cia ꝑ ꝓfunditatẽ hũilitatis et latitudinẽ charitatis.

Igitur vt paucis cõcludã.tanta est marie misericordia./q̃ ab ea null⁹ repellit̃.null⁹ I
excludit̃.null⁹ q̃ ei seruiat obliuiõi tradit̃.Omnes q̃ntũ in se ẽ colligit.oẽs ad se fu
gientes receptat ⁊ recipit.nulli deest nisi q̃ ei forte defuerit. Et ideo dicit ei btũs
Bern. bern̄. Sileat misericordiã tuã v̄go benedicta.si q̃s est qui inuocatã eam in suis ne
cessitatib⁹ sibi meminerit defuisse.Nos q̃dem seruuli tui ceteris in virtutib⁹ ꝯgau
dem⁹ tibi.sed in hac poti⁹ nobisipis.Laudam⁹ virginitatẽ.hũilitatẽ miramur.sꝫ
misericordia miseris dulci⁹ sapit.Hanc amplectimur carius.recordamur sepius.
crebrius inuocam⁹.Idẽ loquens de misericordia marie. Hec est que totius mũdi
repationẽ obtinuit.salutẽ omniũ impetrauit.Constat enĩ ꝑ vniuerso genere hũa
no fuisse sollicitã./cui dictũ est.Ne timeas maria.inuenisti gr̃am quam querebas.
Quis ergo misericordie tue o bñdicta longitudinẽ.latitudinẽ.sublimitatẽ.et ꝓfun
dũ queat inuestigare?Misericordie enĩ tue lõgitudo./vsq̃ in diẽ nouissimũ inuo
cãtib⁹ eã subueniet vniuersis.Latitudo replet orbem terraꝝ.vt verissime dici pos
sit.Misericordia tua o dña plena est terra.Sublimitas./ciuitatis supne inuenit
restaurationẽ.Profundũ./sedentib⁹ in tenebris ⁊ vmbra mortis obtinuit redempti
onẽ.Per marie nãq̃ misericordiã celũ impletũ est.infernus euacuatus.ĩstaurate rui
ne celestis hierusalẽ.expectãtib⁹ miseris vita ꝑdita data. Ideo de charitate ⁊ mise
ricordia eius potest intelligi illud Job.xi.Excelsior celo ẽ.et inferno ꝓfundior.lõ
gior terra mensura ei⁹.et latior mari.

Item Ratõe misericordie appellat̃ ipa fons misericordie.cui⁹ fontis ille se fecit ri K
uũ de quo dicit ps.Deus meus misericordia mea. Et iteꝝ.Misericordia mea et
refugiũ meum ⁊c̃.Et cui⁹ vniuerse vie misericordia et veritas.Nõ enĩ vt dic̃ Au
Aug⁹. gustin⁹ q̃dam misericordia et q̃dã veritas.sed vniuerse misericordia et v̄itas.Cuꝫ
ḡ maria misericordiã genuerit.q̃d aliud est ei⁹ vterus q̃ ipe misericordiaꝝ thesau
rus?⁊ ideo dicit̃ mater misericordie.O pulcerrima christi generatio.ꝑus enĩ patreꝫ
habuit misericordiaꝝ.deinde matrẽ misericordie.Quid ergo aliud ex his nasci po
tuisset q̃ misericordia?

Item largitas marie imitat̃ et assimilat largitatẽ filij sui q̃ dat ampli⁹ q̃ petat̃. Vñ L
Luce.xxiij.Cũ peteret latro dexter vt haberet sui memoriã.respõdit ei iesus. Amẽ
dico tibi.hodie mecũ eris in ꝑadiso.Similiter ⁊ rebecca.q̃ interp̃tat̃ multũ acce
pit./in figura marie helyeser petẽti aquã ad bibendũ sibi./respõdit Gen̄.xxiiij.Bi
be dñe mi./q̃n etiã et camelis tuis potũ tribuã ⁊c̃.

Itẽ Ratõe misericordie ei⁹ dicit̃ ei Can̄.i.Oleũ effusum nomẽ tuũ.Qd̄ nomẽ effu M
sum si q̃s voluerit recolligere./palato suo saporẽ.vulneribꝫ suis medicinã.lucẽ te
nebris suis poterit inuenire.Nũq̃d mater misericordie que plena est gr̃a.nomẽ suũ
cordis p̃cordijs inuocantẽ poterit despicere?Nunq̃d eam vero corde salutãtẽ po
terit aut volet repellere?Cũ sit enĩ mater regis regũ.celorũ regina.et dña angeloꝝ.
si aliquẽ voluerit saluare nõ erit ei q̃cq̃ graue.Reginaꝝ libertas est./vt ꝑ scelerib⁹
⁊ maleficijs quẽpiã iam diffinitiua sentẽtia ꝯdemnatũ.etiã iã fune collo circũliga
tũ.vel iã patibulo appẽsum.vel iã caput sup truncũ gladio expositũ.⁊ iã capitali
sentẽtia puniendũ.vel quẽuis huiuscemodi morte plectẽdũ.si inq̃m regina supue
nerit.et adhuc vel spirantẽ.vel iã vltimũ spiritũ trahẽtẽ inuenerit./possit liberare.
Nõ estimo reginã celoꝝ in regno filij sui minorẽ iurisdictõem habere.vel mino
ribus ꝑuilegijs debere gaudere.Si nõ facit deus grãde vel paruũ qd̄ nõ reuelet
seruis suis ꝓphetis.Amos.iij.q̃nto minus faciet g̃nde vel paruũ qd̄ nõ reuelet
matri sue.Gene.xviij.Non celare potero abrahã ⁊c̃.Ipa enĩ nouit aĩe languẽti ci
bum in dulcedine p̃parare.Nouit vulnera circũligare.Nouit leui manu suaui at
tactu tumorẽ p̃mere.venenũ eijcere.spem ⁊ certitudinẽ vite et longitudinis dierũ

dare. Unde dicit. In me oīs gr̄a vie et veritatis. in me oīs spes vite ⁊ virtutis.
Item a largitate marie recipiūt peccatores multiplex beneficiū. A
Berñ. Primū q̄ vsq̄ ad diē iudicij nō desinit succurrere. Uñ dicit. Usq̄ ad futurū secu
lū nō desinā. Ideo dicit btūs berñ. In angustijs. in piculis. in rebꝫ dubijs. mariā
cogita. mariā inuoca.
Berñ. Secundū q̄ nō cessat gr̄am ꝑditā reddere. Btūs ber̄. Cupiētes inuenire gr̄aꝫ ⁊c̄.
Terciū q̄ vsq̄ tūc naues. i. fideliū mentes vel aīas nō cessat ad portū salutis. q̄ est
paradisus dirigere. quoniā ipa est stella maris.
Hiero. Quartū q̄ seruis suis in morte dignat̄ occurrere. Uñ hieronym⁹ scribit ad q̄ndaꝫ
v̄ginē. Qualis erit illa dies. cū maria mater dñi choris occurret tibi comitata v̄/
gineis ⁊c̄. Ideo de virginibꝫ dicit̄ q̄ exierūt obuiā spōso ⁊ spōse. i. christo ⁊ marie.

De pietate marie Titulus xxiij.

Berñ. De pietate seu ꝯpassione marie dicit btūs berñ. sup locū illū Joh. ij. Defici/ A
ente vino dicit mater iesu ad eū. Uinū nō habent. Btūs ber̄. Cōpassa ē eī
verecūdie mīstroꝝ. sicut misericors et benignissima. Quid de fonte pietatis
ꝓcedet nisi pietas? Nōne q̄ pomū tenuit in manu. reliqua parte diei pomi serua/
bit odorē. Quantū ergo viscera illa v̄tus pietatis affecit. in q̄bus ipa pietas que
christ⁹ est nouē mēsibꝫ req̄euit? Nam et ante mentē repleuit q̄ꝫ ventrē. ⁊ cū ꝓcessit
ex vtero ab anima nō recessit.
Item Exemplū de electuario ī pixide. quo extracto remanet odor. Itē q̄ semel ē im B
buta recēs seruabit odorē testa diu. Ipa v̄o tāto magis imbuta. q̄ntomagis recēs
et ampli⁹ sitiens. Ipa est enī valde ꝯpatiens. et sup afflictos pia gestās viscera.
Itē. Si regina ꝑ aliq̄ miserrima ꝑsona deferret bachinū. nullus negaret ei elemosi/ C
nā suā. Quid ergo si deuote rogares mariā vt colligeret tibi orōes in ꝑadiso ꝑ or/
dines sctōrū? Dicit enī q̄dam vir sctūs marie. Scimus et credimus o dña qm̄ te
orāte ꝑ nobis ad filiū tuū omnes ceteri sancti orabūt. omnes iuuabūt. te v̄o tacē
te. nullus orabit. nullus iuuabit.
Item de misericordia ⁊ pietate marie dicit ei fili⁹ ipaꝫ ꝯmendās Cañ. iiij. Duo vbe/ D
ra tua sicut duo hinnuli capree gemelli. q̄ pascunt̄ in lilijs donec aspiret dies ⁊ in
clinent̄ vmbre. Duo vbera btē virginis de q̄bꝫ velut lac pie subuētōis dulcedo su
git̄. sunt affect⁹ pietatis ⁊ misericordie. q̄ velut capree acuto lumine considerāt q̄s
et q̄nta indigeat ope. ⁊ ꝑ talē ꝯsideratōnem accurrūt velociter vt hinnuli. et ꝓpter
varios subuentionū modos ꝑ hinnulos signāt̄. q̄ pulcra sunt varietate distincti.
Dicunt̄ quoq̄ gemelli. s. sociales ⁊ ꝯsimiles. q̄ valde sunt sibi ꝯsimilia et q̄si ex
vno fonte ꝓdeuntia misericordie ⁊ pietatis opa. Dicit̄ autē q̄ isti hinnuli pascunt̄ ī
lilijs. q̄ misericordie ⁊ charitatis bñficia que ingratis moriunt̄ et deficiūt. in illis
nutriunt̄ ⁊ ꝓficiūt q̄ ꝓpter candorē castitatis et odorē bonoꝝ opeꝝ lilijs similāt̄.
Hec autē vbera beate v̄ginis lac suū ꝓpinare nō cessant tota ista p̄senti vita [do
nec] videlicꝫ [aspiret dies]. i. donec veniat dies illa q̄ ad corpa de puluere reforma
ta spirabit spm̄ vite ⁊ vitā gl̄ie. [⁊ donec inclinēt̄]. i. deficiāt [vmbre] pñtꝫ miserie.

Johes d̄ ꝯbatis/ illa

De benignitate marie Titulus xxiiij.

Berñ. Tanta ē eī marie benignitas. vt accedere ad eā null⁹ debeat formidare. Uñ A
btūs berñ. in illo sermōe de assumptōe. Signū magnū apparuit ⁊c̄. Quid
ad mariā accedere trepidat hūana fragilitas. nihil austeꝝ in ea. nihil terribi
le. tota suauis est. omnibꝫ offerēs lac et lanā. Reuolue diligenti⁹ euāgelice histo/
rie seriē vniuersam. ⁊ si q̄d forte increpatoriū. si q̄d durū. si qd̄ deniq̄ signū vel te/
nuis indignatōis occurrerit ī maria. de cetero suspectā habeas ⁊ accedere verea/
ris. Q, si vt vere sunt plena magis oīa pietatis et gr̄e. plena māsuetudis et mise/
ricordie que ad eā ꝑtinent inuenerꝫ. age gr̄ias ei q̄ talē tibi mediatricē benignissi/
ma miseratōe ꝓuidit. in q̄ nihil posset esse suspectū. Deniq̄ omnibꝫ oīa facta est.
sapiētibꝫ et insipiētibꝫ copiosissima charitate debitricē se fecit. oībꝫ sinū misericordie
apuit. vt de plenitudine eius accipiant vniuersi. captiuus redēptionē. eger curati/
onē. peccator veniā. iustus gr̄am. angelus leticiā. deniq̄ tota trinitas gloriā. filij

psona carnis humane substãtiã.vt nõ sit q̃ se abscõdat a calore eius. Totis ergo medullis cordiũ.totis p̃cordioꝝ affectib⁹ mariã hãc veneremur.qꝛ sic est volũtas eius q̃ totũ nos habere voluit ꝑ mariã. Ip̃a etiã in sua mansuetudine suscepit insitũ verbũ potens saluare aĩas. Unde dixit angelus de filio eius ioseph viro suo Mat.i. Ip̃e enĩ saluũ faciet populũ suũ ⁊c̃. Hoc verbũ nature eius fuit insitũ vl̃ insertũ.docẽs ꝙ verbũ dei qd̃ nos impinguet suscipiam⁹ in mansuetudinẽ.i.ad Thes.ij. Accepistis verbũ ⁊c̃. Itẽ mansuetudo eius apparuit in filij passiõe.quãdo nec irritauit.nec potuit irritari. Licꝫ enim multa sustinuerit.nũq̃ tamẽ ad irã vel dirũ verbũ ꝓuocata est.

De suauitate marie Titulus xxv.

Bern̄. De suauitate marie btũs bern̄. Quid ad mariã accedere trepidet hũana fragilitas.tota suauis est ⁊c̃.vt supra. Item Canti.vi.dicit ei fili⁹. Pulcra es amica mea suauis et decora ⁊c̃. Quã suauitatẽ recolere et collaudare debemus iugiter.iuxta illud psal. Memoriã abundantie suauitatis tue eructabũt ⁊c̃. Propter hãc suauitatẽ dicit̃ ei ab eccl'ia. [Speciosa facta es] ad intuendũ [⁊ suauis] ad tangendũ [in delicijs tuis sancta dei genitrix.] Est ḡ maria suauis.i.mitis ⁊ mãsueta.cui⁹ charitas nõ irritatur malis nostris. Itẽ suauis.quia ip̃am nõ inueniũt peccatores scrupulosã.vt supra. Quid ad mariã accedere trepidet ⁊c̃. Itẽ suauis.i.boni odoris. Ip̃a est enĩ rosa in hiericho delicatissima ad olfaciendũ. Sicut etiã de filio eius dicit̃ in psal.ꝙ suauis est dn̄s vniuersis.sic et dicẽdũ est ꝙ domina suauis vniuersis.

De dulcedine marie Titulus xxvi.

De dulcedine marie hic notandũ ꝙ generalis est et vniuersalis. Un̄ de ea dicitur Sap̃.viij. Nõ habet amaritudinẽ ꝯuersatio illi⁹. nec tediũ conuictus ip̃ius.sꝫ leticiã et gaudium. A

Maria dulcis

Fructu.i.filio a quo potissima dulcedo ip̃ius. quia a filio traxit omnẽ dulcorẽ. De quo videlicꝫ fructu dicit fidel' anima Cañ.ij. [Fructus eius] scꝫ marie [dulcis gutturi meo. Quere expositõem lib.i.ca.vij.titulo.bñdictus fruct⁹ ventris tui.circa mediũ capituli. Ecc̃i.xi. [Breuis in volatilib⁹ apis] quia maria hũilior angelis ⁊ omnib⁹ cõtẽplatiuis.q̃ sunt volatilia vtriusq̃ ꝑadisi [et initiũ dulcoris habet fructus illi⁹.] ꝯtra h̃ ꝙ p̃m⁹ fruct⁹ eue habuit initiũ amaritudinis.

Spiritu. Un̄ dicit Ecc̃i.xxiiij. [Spiritus me⁹] creatus [sup mel dulcis] Siq̃dẽ mel ꝯficit̃ ab apib⁹ ex dulci et amaro.qꝛ legit̃ ꝙ rex apum mittit apes ad mare.vt inde afferãt aquas maris salsas.⁊ ponãt cũ dulcedine florũ.et sic ꝯficiãt mel ex dulci et amaro. Spirit⁹ vero marie nihil habꝫ amaritudinis. sꝫ totũ dulcoris. Sic enim pixis cõtenti electuarij odorẽ retinet ⁊ saporẽ.sic spũs beate virginis christi dulcedinẽ q̃ in eius ventre nouẽ mensib⁹ req̃euit. Et licet ex ei⁹ vtero nasceretur.nunq̃ tamẽ a spũ eius vl̃ mente recessit. Uel ideo spũs eius dulcis. qꝛ special' apotheca ip̃ius spũssancti.q̃ dulcedo patris et filij ꝓprie nominat̃. Uel [dulcis super mel.] Nã trãscẽdit omnẽ dulcedinẽ mũdanarũ seu carnaliũ voluptatũ. De q̃ melle ꝓuer.v. Fauus distillãs labia meretricis. Sed q̃ expti sunt.illi soli nouerũt. Uel [Spiritus me⁹].i.mea spũalis dilectio qua diligor et diligo [sup mel dulcis] naꝫ omnẽ excedit dulcedinẽ tẽporalẽ.

Cogitatu. Unde dicit cũ filio hiere.xxix. Ego cogito cogitatões pacis ⁊ nõ afflictionis. Et ip̃a est illa p̃nceps de q̃ dicit̃ Isa.xxxij. Princeps ea que digna sũt principe cogitabit. Ecc̃i.xxiiij. A mari abũdat cogitatio ei⁹. Quere expositionẽ.iij.particula libri secũdi.capitulo.ix. B

Respectu. Un̄ oramus. Illos tuos misericordes oculos ad nos cõuerte. Facies enĩ eius plena est gratiaꝝ. Hester.xv. Propter hoc Canti.v.compant̃ ocl'i ei⁹ columbis que lacte sunt lote.qꝛ respect⁹ ei⁹ pietatis et misericordie dulcedine ꝓfusus ẽ. Propter h̃ etiã cõpatur flori rose lilij ⁊ viole. Flos enĩ redolet et libenter aspicit̃. Sic et ip̃am libẽter respicit spõsus. Un̄ dicit ei Cañ.ij. Ostẽde mihi faciẽ tuã.

Auditu. quia libētissime audit p̄ces peccatorū ab ip̄is fideliter īuocata. Unde dicit̄ ei in p̄s. Preparatōem cordis eoꝝ audiuit auris tua. Nota p̄paratōem. Uñ ip sa dicit cū filio Isa. lxv. Anteq̄ clamēt ad me exaudiā eos. Itē ꝓpter hoc dic̄ ei spō/sus Canti. ij. Sonet vox tua in aurib⁹ meis. vox enī tua dulcis.

Olfatu. s. virginitatis sue. signata ꝑ illā virginē que rinocerōti ꝓponit̄. quā ip̄e rino ceros olfatu sentiēs et discernēs sponte mitescit. ⁊ se reclinat in ei⁹ gremio ⁊ obdor mit. Quere libro. vi. titulo. x. ꝙ maria virgo. C

Anhelitu. Unde dicit ei sponsus Canti. vij. Odor oris tui sicut odor maloꝝ. Que re libro. v. ti. xi. de anhelitu et ore marie. Unde dicit de olfatu et anhelitu suo. Si cut cīnamomū et balsamū aromatizans. odorem dedi ⁊c̄.

Gustu. Unde dicit [Qui edūt me adhuc esuriēt] tanq̄ cibū saporis ꝑoptimi. Ip̄a enī est manna habens gustū q̄si simile cū melle. Exo. xvi. Manna etiā abscōdituz qd̄ vincenti ꝓmittit̄. Apocal. ij. Ip̄a panis de celo p̄stit⁹ christianis. sicut exponit aug⁹. omne delectamentū in se habens. ⁊ omnis saporis suauitatē. Quere lib. xij. particula. v. ti. xiij. ꝙ christus manna. in fine capituli.

Tactu. qꝛ tenet filiū ne statim feriat pctōres. Unde dicit Canti. iij. Tenui eū nec di mittā ⁊c̄. Quere libro. ij. particl'a. i. causa. xxi. Et h̄ figurabat̄ qñ ligabat filio ma/nus in cunabulis. Dulcis etiā tactu. qꝛ mater est mis̄icordie. et matrꝭ est suauiter ⁊ dulciter tāgere pueꝝ. Pueri sunt pctōres. q̄bus ip̄a nouit leui manu. suaui atta ctu tumorē p̄mere. putredinē eijcere. vulnera circūligare. spem et securitatē mis̄icor die p̄stare. Et ideo dicit. In me omnis gratia vie et veritatis. in me oīs spes vite ⁊ virtutis ⁊c̄.

Amplexu. Unde ad salutatōem. et amplexū ei⁹ q̄ colligit̄ ex picturis. facta est eliza/beth ꝓphetissa. et exultauit iohes. Luce. i. Itē. Dulcis amplexu. i. ad amplexāduz ꝑ dilectionē. Uñ ꝓuer. iiij. [Glorificaberꝭ ab ea cū eam fueris amplexat⁹] scz amo re et seruitio quasi duob⁹ brachijs. D

Incessu. Unde dicit Ecc̄i. xxiiij. [In fluctib⁹ maris ambulaui] scz cū familiaribus meis. vt ip̄os eripem a naufragio peccatorū. Fluct⁹ maris. tēptatōes sibi iugiter inuicē succedētes. quas patimur q̄diu ꝟsamur in mari hui⁹ seculi.

Statura vel statu. Unde dicit Ecc̄i. xxiiij. In omni terra steti. i. inuocantib⁹ me fi deliter p̄sto semꝑ affui.

Pastu. pascit enī affectū nostrū. cū sit panis oīs delectamēti et māna oīs saporis.

Potu. potat vero intellectū nostꝝ aqua sapientie salutaris.

Lingua. Unde dicit̄ ei Canti. iiij. [Mel et lac sub lingua tua]. i. in ꝟbis tuis dul cedo omnimoda. lingua enī loq̄mur. Uel sic. Spiritualis dulcedo ꝟborū tuorū trāscendit mellis et lactis omnē dulcedinē corꝑalē. Uel sic. Per mel dulcedo inti/me sapientie. que ꝑ eam dat̄ maiorib⁹. ꝑ lac gratia doctrine simplicis que competit minorib⁹. Uel [Mel et lac sub lingua tua]. i. in meditatōe cordis dulcedo singula ris. qd̄ ei datū est a melle diuinitatꝭ filij. et a lacte humanitatis eius. Bene sub lin gua. quia nō cuilib⁹ patet. sed illis solūmodo quib⁹ datū ē experiri. Uel sic [Mel et lac sub lingua tua]. i. in vtero tuo de⁹ et homo. qꝛ in momēto quo ꝓtulit ex ore. ecce ancilla domini fiat mihi s̄m verbū tuū. cōcepit deū q̄ ꝑ mel. et hominē qui ꝑ lac figuratur. E

Labijs. Uñ d̄r ei cāti. iiij. Fau⁹ distillās labia tua. Fau⁹ s̄m isid̄. d̄r a fage grece qd̄ ē ꝯmedere. Et maria dicit [Qui edūt me adhuc esuriēt] illecti dulcedīe saporꝭ mei. Recte labia marie ꝯpant̄ fauo distillāti. Nā sicut fauus melle⁹ attactu leuissimo di stillat ip̄m mel. sic d̄ plēissima redūdātia dulcedīs ei⁹ accipiūt vniuersi sitiētes ip̄az tāgere. fide plena. dilectōe sincera. orōe deuota. Et nota ꝙ fauus etiā sine tactu vl̄ motu aliquo tūc distillat. qñ plus habz mellis q̄ capiat theca ei⁹. Maria siq̄dem ad mensurā bonā. et cōfertā. et coagitatā. et supeffluentē accepit ī sinu sue charita tis ⁊ hūilitatꝭ de melle celesti. qd̄ ē gr̄a dei. Qd̄ designabat̄ ꝑ h̄ ꝙ postq̄ dictū ē ei. aue gr̄a plēa. subiūgit̄. Spūssctūs supuēiet ī te. Ad q̄d g̊ ī plenam gr̄a supuenisset spūssctūs. nisi vt eā faceret redūdare. [Distillās] inq̄m. q̄si in diuersas ꝑtes stillās. F

Supra ad angelos./q̄ ꝑpartū eius sunt reintegrati. Infra ad captiuos./q̄ p ipaz ab inferis sunt extracti. Dextrorsū ad iustos./q̄ donis gr̄e p eam sunt illustrati. Sinistrorsum ad iniustos./q̄ p eam sūt iustificati. L Labia tua] hoc dicit habito respectu ad illud respōsum quo saluat⁹ est mūdus. scz. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm ꝟbum tuū. Quere supra libro. ij. ptic'a. ij. vbi distinguit quō nobis seruiuit de singulis mēbris suis. ca. vi. vbi agit de labijs. Hāc etiā dulcedinē traxerūt labia ei⁹ a labijs vnigeniti sui./qñ videlicz deosculabat eū vt mater paruulū. et ipe fili⁹ satisfaciebat illi materne petitōi. Osculet ḡ me osculo oris sui. Quere libro. v. de pulcritudine eius. titulo. x. ꝛ. xi. vbi agitur de labijs.

\ Uerbis. Parab. xvi. L Fauus mellis ꝟba ꝓposita. dulcedo aīe ꝛ sanitas ossiū] Uerba scz marie. de q̄bus dicit Ecc̄i. xliij. In sermone ei⁹ composita sunt oia. Septē enī illa verba beate virginis de q̄bus legit in euāgelio. ꝓposuit celestis artifex. i. spiritus sc̄tus q̄ eā replenerat. Et ideo sicut sūt septē dona spūssancti. sic habent i euāgelio septē verba marie. q̄ dicunt fau⁹ mellis. qz sicut in fauo est cera lumis instrumentū. et dulcedo mellis reficiēs gustū. sic in ꝟbis ei⁹ et sacre scripture sciētia est veritas illuminās intellectū. ꝛ oīmoda bonitas reficiēs affectuz. Medicinalia etiā sunt verba ei⁹. iuxta quod dicit Sap̄. xvi. Neq; herba neq; malagma ꝛc̄. Si q̄dem verboꝝ ei⁹ p̄sentiēs dulcedinē iohes baptista clausus adhuc in vtero mr̄is ad introitū suū exultauit et lusit. ꝛ in occursum dñi sui de matris vtero erūpe gestiebat. audiēs vocē ei⁹. Melliflua siq̄dem vox marie. incōpabiliter est eloquijs angelorū. sicut dicit iohes euāgelista de eloq̄o saluatoris. B

Johēs euāgelista de eloq̄o saluatoris

\ Osculo. quod exprti sunt filii⁹ et elizabeth. q̄ ad osculū ei⁹ qđ p̄sumit ex scripturis sacta ē ꝓphetissa. ꝛ iohes exultauit ꝛ lusit. ꝛ spūsctō r̄plet⁹ ē adhuc ex vtero mr̄is sue

\ Cantico. Uñ signata est Exodi. xv. p mariā ꝓphetissam. q̄ sumpto tympano cecinit carmē istud. Cantem⁹ dño. gl'iose enī ꝛc̄. Ipa est enī dux chori ꝟginei. de q̄ dicit Epoca. xiij. Heo poterat dicere canticū ꝛc̄. Solent enī ad lr̄am cantare dulcius ꝟgines q̄z corrupti. D

\ Jubilo. Jubilat siq̄dē exēplo illi⁹ marie comitata chorꝫ virgineo p submersiōe spiritualis pharaōis ꝛ liberatōe populi fidelis. et ei⁹ iubilū gaudenter auscultāt angeli et beati. imo et ipe christ⁹. qui dicit ei Cant. viij. Amici auscultāt te. fac me audire vocē tuā. Amici isti angeli et beati.

\ Eloquio. Unde dicit ei Canti. iij. L Eloq̄um tuū dulce] maxime q̄ñ p pcōribꝫ filium interpellat. Jrez p̄s. Quā dulcia faucibꝫ meis eloq̄a tua sup mel ori meo. Qđ maxime fit q̄ñ masticant et deuotiōe septē illa verba sua que habent in euāgelio. et decantant laudes eius.

\ Uoce. Unde dicit ei fili⁹ Canti. ij. L Sonet vox tua in auribꝫ meis. Uox enim tua dulcis] i. fauorabiliter ad impetrādū q̄ñ interpellas p necessitatibꝫ peccatorꝫ. J

\ Responsione. q̄ñ scz respōdit angelo. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm ꝟbū tuū. De q̄ responsiōe btūs bern̄ .ad mariā. Festinā ter o dña responde ꝟbū. qđ terra .qđ infer̄i. qđ expectant et supi. Ipe etiā rex omniū et dñs q̄ntū ꝓcupiuit decorē tuū. tātū desiderat respōsiōis assensum in q̄ disposuit saluare mundū. Bern̄.

\ Salutatōe. Quod exprta est elizabeth Lu. i. dicēs. Exquo facta est vox salutatōis tue in auribꝫ meis exultauit in gaudio infans in vtero meo.

Aug⁹. \ Dilectōe. Aug⁹. Dulci⁹ dilectōe nihil est. Sed dilectōi marie nulla dilectio creature compabilis est. ergo nihil ipa dulcius est.

\ Nomīe. Unde ꝓpter dulcedinē hui⁹ nois maria dicit ei Jsaias. xxvi. Nomē tuum ꝛ memoriale tuū in desiderio anime.

Ekebt⁹ abbas \ Nomīatōe. Uñ dicit ei ekebertus abbas. O magna. o pia. o mlt̄ū amabiliter maria. tu nec nominari q̄dē potes q̄n accēdas. nec recogitari q̄n recrees affect⁹ diligētiū te. tu nunq̄z sine dulcedie diuitus tibi insita./pie memorie portas ingrederis. K

\ Predicatōe. Uñ ꝓpat se cinamomo aromatizāti. qđ vinū pigmētat. sic ꝛ nomē ei⁹

Aug⁹. \ Sapore. Uñ ꝛ ipaz vocat aug⁹ mānā absc̄ditū. qz i se ꝑti/ L vinū ꝑdicatōis. net oē delectamētū. et oīs saporis suauitatē. Sapie. xvi. Unde et ipi optime que/

nit ille versus. Quã magna multitudo dulcedinis tue o dña. quã abscõdisti diligẽ tibus te. Bustus enĩ manne erat q̃si simile cũ melle. Exo. xvi. Omnis enĩ dulce/do alia ei compata/amaritudo est. Unde psayce dicit ei q̃daz. Dis dulcor amare/scit. reprobat z sordescit. tuñ pgustantibꝫ. Jpa enim est illud mel. quo gustato illu minant oculi ionathe. i. iusti. i. Regũ. xiiij. Quere expositõem. li. xij. particla. vi. ti. xvi. ante vel circa mediũ capituli. de septẽ virgis. Jdeo salutat eã sic catholica ec/clesia. Salue regina misericordie vita dulcedo ꝛc.

Maria dulcis odore L

Oris. Unde dicit ei Canti. vij. Odor oris tui sicut odor malorũ. Libro. v. titulo xi. de ore eius. post mediũ.

Ventris. qui compatur acervo tritici vallato liliꝭ. que matrimi sunt odoris Cãti. vij. et eburnee pixidi plene varijs vnguẽtis. i. diuitate et hũanitate filij.

Filij in vtero habitãtis. qui vterꝰ dicit ager plenus. Gene. xxvij. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni. cui benedixit dñs.

Humilitatis. que signat p nardũ. Uñ Canti. i. Cum esset rex in accubitu suo/nar dus mea dedit odorẽ suum.

Uberũ. Canti. i. Meliora sunt vbera tua vino/fragrãtia vnguẽtis optimis

Genaꝝ. Cãti. iiij. Sicut fragmen mali punici/ita gene tue. Lib. v. ti. vi. ꝺ genis eiꝰ

Aromatũ. Uñ filius dicit spũisctõ Canti. iiij. Ueni auster. i. o tu spũsctẽ pfla or/tum meũ. i. ispira marie gram tuã z fluẽt aromata illiꝰ. i. odores sctẽ opiniõis.

Unguentoꝝ Cañ. iiij. Odor vnguentoꝝ tuoꝝ sup omnia aromata.

Uestimentorũ. Canti. iiij. Odor vestimentorũ tuorũ. i. virtutũ/quibus ornauit te spũssanctus sicut odor thuris.

Orationũ. Erat enĩ phiala aurea plena odoramẽtis. i. orõibꝫ sanctissimis. Apoc. v.

Maria dulcis D

Exemplorũ diffusiõe. Nam vita eius inclita cũctas illustrat ecclesias.

Promissorũ magnitudie. Unde dicit. Qui audit me nõ cõfundet. et cetera multa Libro xj. particula. iij. ca. v. de obedientia quam ei debem⁹.

Omni bona opatõe. Prouer. in fine. Manum suã misit ad fortia ꝛc.

Omni larga datõe vel retributõe. Uñ Sapiẽtie. vij. dicit hũana natura. Uenerũt mihi omnia bona pariter cũ illa. z innũerabil bonestas p manꝰ illiꝰ. Quere tercia partic'a libri secũdi capitulo. iiij. q̃ marie debemꝰ dilectõem.

Peccatorũ quantũ in se est recõciliatõe. Unde. Usq; ad futurũ seculũ nõ desinaz sez filio meo pacificare peccatores.

Hereditate. Unde dicit Hereditas mea sup mel et fauũ. Hereditas. i. caritas in eternũ duratura q̃ diligo z diligor. Uñ Hereditas mea. i. dulcedo mea hereditaria et ideficiẽs sup mel et fauũ. i. trãscẽdit omnẽ dulcedinẽ manifestã z abscõsaz. Jn melle ei dulcedo patet. in fauo latet. Uel aliter Et hereditas mea. i. regnũ eternũ. quod cedit mihi in hereditatẽ rõne filij mei. Quãdiu enĩ mater habz filiũ cui debeꝫ regnũ. et filiꝰ nõ recedit ab obediẽtia matrꝭ. ipa est dña. Bta aũt virgo habet filiũ. cui tanq̃ heredi debeꝫ regnũ celorũ. z nullo mõ recedit ab obedientia sua. ergo ipa est dña. Dicit ergo hec dña. Hereditas mea ꝑ est. regnũ celoꝝ sup mel et fauũ. Nota q̃ q̃cq̃d dulce est/aut naturaliter dulce est. sicut mel extractuz de cera. aut artificialiter. sicut fauꝰ. Est ergo dicere. Hereditas mea sup mel z fauũ. i. sup omnẽ dulcedinẽ naturalẽ z artificialẽ.

Memorie eternitate. Uñ dicit. Memoria mea in generatõe sec'orũ. Quere expositõem tercia partic'a libri scõi. ca. x. q̃ debemꝰ ei iugem memoriã.

De mẽoria marie dici potest z exponi qꝺ de memoria ioſie dicitur Ecc̃i. xlix. Memoria ioſie in ꝯpositõe odoris facta ẽ opꝰ pigmẽtarij. i. suauis et odorifera est q̃/si odor aromaticus ꝯpositꝰ ope pigmẽtarij. Qualis g̃ fuit psentia/cuiꝰ tal'ẽ mẽo/ria: Jn omni ore generaliter magnoꝝ z paruoꝝ. q̃si mel indulcabit eius memo ria. q̃si diceret. Sicut mel delectat gustũ ꝯmedẽtis. z q̃nto ampliꝰ masticaꝫ dulciꝰ fueniꝫ. sic marie mẽoria delectat de ipa loq̃ntẽ. z q̃nto q̃s plꝰ ꝺ ipa loq̃t. tãto magꝭ

in ipius memoria delectat. ⁊ Et vt musica in conuiuio vini ⁊ qsi diceret. Sicut ar mo
nia instrumentoꝝ musicoꝝ dulcis ⁊ suauis est in conuiuio vini qō delectat. sic me
moria eius dulcis ē et suauis nō solū loquenti. sed etiā audienti. Osee in fi. Me/
moriale ei⁹ sicut vinū libani. vt supra. Eccli. xxxix. Bemula carbūcli in ornamēto
auri. ⁊ pparatio musicoꝝ in cōuiuio vini. Trib igit compat memoriā eius. Odo
ri opis pigmentarij. qō delectat olfatū. Mellis dulcedini. q gustū. Armonie mu/
sicoꝝ. que auditū. Quia memoria eius suauis in corde. in ore. in aure. ⁊ hoc ppter
Raban⁹ tria fm Rabanū. Nam fama virtutis ei⁹ supat omnē odorē. Suauitas modestie
omnē dulcedinē. Studiū pstandi cultū dei. omimodā cantilenā. Josias siqdem
populū docuit penitere sup trāsgressione legis. Vñ sequit. ⁊ Jpe est direct⁹ diuitus
in penitentiā gētis Judaice. i. in doctrinā penitētie. qz ipe docuit eos penitere ⁊ Et
tulit ⁊ i. abstulit ⁊ abominatōes impietatis ⁊ i. phana ⁊ idola. qbꝫ impietas idolatrie ce/
lebrat. ⁊ Et gubernauit ad dñm corr ipius ⁊ populi doctrīa. s. et exēplo. velut dupli
ci remo. ⁊ Et in diebꝫ peccatoꝝ ⁊ i. in tpe quo regnabat peccatū idolatrie ⁊ trāsgres
sio legis et violatio cult⁹ dei ⁊ corroborauit pietatē ⁊ i. cultū dei firmiter ob fuādū
instituit. Similiter et beata virgo sola cūctas hereses interemit. gubernat popu/
lū christianū doctrina ⁊ exēplo. ⁊ ad cultū dei multimode nos inuitat.

De sanctitate marie Titulus xxvij.

Ber̄. A Et sanctitate marie dicit btūs ber̄. Hec est hierl'm ciuitas sctā. que pꝛoga/
tiua meritoꝝ omnē trāscēdit creaturā ad euacuandā omnē potestatē inimi
ci. que sola i vniuersa hūane generatōis linea dicere potest post filiū. Prin/
ceps mūdi hui⁹ in me nō habet qcqꝫ. Joh. xiiij. Itē iohelis in fine. Erit hierusa/
lem sancta. et alieni nō trāsibūt p eam. Itē sicut dicit anna in cātico suo. i. Regū. ij.
Nō ē sanct⁹ vt est dñs noster. sic dici pt verissime. Non est aīa sancta vt est dña no
stra. Et nota q singulas expositōes hui⁹ nois sanct⁹. sancta. sanctū. repire ē i ma B
ria. Sanctus vl' sancta idē valet qō mūdus vel mūda. Vñ dñs Leui. xix. ⁊ xx.
Et. i. Pe. i. Sancti estote. qz ego sanct⁹ sum. Jpa vero mūdissima creaturaꝝ dei.
sicut patꝫ. Itē sanct⁹ dicit a sancio sancis. vnde dicit sanct⁹ qsi sancit⁹. ⁊ ipa fuit
sancta. i. firma ⁊ in bono pfirmata. Vñ dicit. In syon firmata sum. Itē sanct⁹ di/
cit qsi agios. i. sine terra. s. sine terrenitate. ⁊ ei⁹ puersatio tota fuit celestis. Itē san
ctus. i. dño dicatus. datus. s. et appropriat⁹. Vñ Lu. ij. Omne masculinū adape/
riens vuluā. sanctū dño vocabit. Jpa ꝺo tota fuit dei. ⁊ nulli⁹ nisi dei. Vñ dicit
Cantic. ij. Dilectus meus mihi ⁊ ego illi. Et fere vbiqꝫ in canticis vocat eam fi/
Jsidoꝛ⁹ lius suā. Item sanct⁹ qsi sanguine tactus vl' sanguine tinct⁹ fm isidoꝝ. Vñ bea/
ta agnes. Sāguis ei⁹ ornauit genas meas. Et ipa sanguine filij tacta vl' tincta
p ꝺpassionē. Unde dicit qsi rosa in hiericho. Tacta. cū ei⁹ aniam gladi⁹ pertrāsiret.
Tincta. qz dolor ille ꝺputat ei p martyrio. Itē fuit homo exterior marie sanct⁹ ꝺ C
immūdicia opis. volūtas ei⁹ sancta ꝺtra immūdicia praui desideri. cor eius sctm
Ber̄. ꝺtra immundiciā praue cogitatōis. ⁊ ita sanctissima. Btūs ber̄. libro. iiij. de ꝺsi/
deratōe in fine. Sanctū facit affectio sancta et ipa gemina. timor dñi sanctus et sā
ctus amor. His pfecte pfecta anima veluti qbusdam duobꝫ brachijs amplectitur
stringit et tenet spōsum dicens. Tenui eū nec dimittā. Timēda sunt autē in eo po/
testas. cui nihil pt resistere. et sapiēcia cui nihil pt abscondi. Perfecte enī oportet
vt timeas eū. cui nec oculus deest omnia vidēs. nec manus oia potens. Almandus
Maxim⁹ est etiā ille q est amor ⁊c. In omni autē hmōi vl' alia sanctitate nō est aīa sancta vt
episcop⁹ est dña nostra. Et ꝺpter hꝫ dicit ipa filio sicut exponit beatus maximus episcop⁹.
⁊ Tenuisti manū dexterā meā ⁊c. Tenuisti ⁊ ne vnqꝫ caderem. intelligens nō a se sz
a deo esse q nunqꝫ cecidit. ⁊ Et in voluntate tua ⁊ i. i adimpletōe volūtatis ⁊ dedu
xisti me ⁊ de virtute in virtutē deduxisti inqm me ne erraremꝫ et cum gl'ia suscepisti
me ⁊ ne deficerē ⁊ Tenuisti ⁊ in puritate ⁊ deduxisti ⁊ in ꝟitate ⁊ suscepisti ⁊ in claritate.
Hec ꝟba tres stat⁹ vite christiani designāt. scz statū innocētie. iustitie ⁊ gl'ie.

Dominus quorundā tenet D
Sinistrā non dexterā. qs ꝓmittit pspari in diebꝫ istis. et reseruat infernalibꝫ penis.

Virtutes marie

De qbꝫ dicit Job.xxi. Ducũt in bonis dies suos. ⁊ ī pũcto ad infernũ descẽdũt.

Siniſtrã et dexterã. q̃ sic trãseũt p bona tpalia q̃ nõ amittũt eterna. vt abrahã. ysaac. dauid. qbꝫ dicit. Diuitie si affluãt nolite cor apponere.

ñns q;ũ — Hec siniſtrã nec dexterã. qui et tpalibus bonis pꝛiuant et eternis fruſtrãt. qbꝫ dicit
tene iacobus. iiij. Cõcupiſcitis et nõ habetis ⁊c.

Dexteram nõ siniſtrã. quoꝝ mẽtes in eternitatꝭ amore cuſtodit. exteriorẽ tñ habitudinẽ egestati q̃ſi nihil curet exponit. Unde. Et dextꝛ ẽ mihi dñs ne ꝑmouear. Sic dexterã btẽ marie tenuit. Unde ⁊ dic ei Jsa. xlij. Ap̃phendi manũ tuã ⁊ seruaui te ⁊c. Dñs enī manũ marie ap̃phẽdit et eã fouauit. q; in vtero eã ſctificauit. ⁊ extũc ī virtutũ puritate ꝑmanere fecit. nõ tm̃ vt nõ peccaret. ſed vt peccare nõ poſſz. Dicit Jeremias et iohes baptiſta et alij ſanctificati in vtero. et si nõ peccabãt. tamẽ peccare poterãt. ſed nõ beata virgo. Unde dicit Ecci. xxiij. Et sic in syon firmata sũ ⁊c. Quia in ipo momẽto cõſenſus sui ꝓcepto ſaluatoꝛe firmata eſt. i. ī bono ꝓfirmata. vt de cetero peccare nõ poſſet. ⁊ ꝑ ī syon. i. in eccl̃ia militãte adhuc poſita. qđ fuit ei ſpeciale ꝓuilegiũ. Alij enī ſancti nõ ī hac vita sic firmant vt de cetero peccare nõ poſſint. ſed tantũ in ſupna hieruſalẽ. Et ideo ipa ſola vere potuit gl̃iari ⁊ dicere [Tenuiſti manũ dexterã meã] ecce ſtat⁹ innocẽtie. Cui⁹ siniſtrã nõ tenuit dñs. q; dolores multos et tribulatões eã ſuſtinere pmiſit. Unde. Et tuã ipi⁹ animã ptrãſibit gladius. i. dolor dñice paſſiõis. Sequit̃ [Et in volũtate tua deduxiſti me] Unde ⁊ alibi dicit. Dñe in volũtate tua pſtitiſti decori meo virtutẽ. [In volũtate tua] nõ in meritis meis. ecce ſtat⁹ iuſticie. [Et cũ gl̃ia ſuſcepiſti me] ecce status gl̃ie.

gr̃ ri/ rd⁹ ꝺ vict. Jtẽ de ſanctitate vl̃ ſanctificatõne marie notãdũ. q; niſi ad plenũ purgata fuiſſz. fructum talẽ facere nõ poſſet. Et niſi ab oĩ vicio ꝓtagio ĩmunis extitiſſet. filium dei generare nõ potuiſſet. Ut enī virgo ꝓciper ⁊ pareret virgo. ſũma ſctita te ⁊ puritate op⁹ habebat. Oĩm aũt malorũ q̃ſi due radices ſunt ꝓcupiſcẽtia ⁊ ignorãtia. a quibꝫ duabꝫ radicibꝫ pfecte purgata eſt q̃ſ ſpũſſctũs ſupuenit in eã. ⁊ ꝯtus altiſſimi obũbꝛauit ei. Jſtud inuenies lib. xij. pticula. ij. de delectabilibꝫ oꝛti. in primo delectabili. E

Jtem In ſanctificatõe marie p ſupuentẽ ez ſpũſſancti ⁊ obumbꝛatõez virtutꝭ altiſſimi illud ſolũ remanſit in ꝟgine qđ erat ad penam. illud totũ receſſit quod erat ad culpã. viciositas omnino receſſit. penalitas remãſit. carnalitas tollebaꝫ. calamitas nõ amouebaꝫ. Et hoc fuit illud mirabile de quo ꝓpheta ꝑs. xlv. dicit. Uenite ⁊ videte opa dñi q̃ poſuit ꝓdigia ſup terram auferẽs bella vſq; ad finẽ terre ⁊c. De terra enī carnis eius tollebaꝫ omnis pugna. ⁊ ibi facta eſt pax plena. In arcu ⁊ ſagitta ꝓuſſio artificioſa. in gladio et haſta virtuoſa. Erc⁹ ergo rẽptatio fraudulenta. arma rẽptatio violenta. Neutra ꝟo iſtaꝝ poſt ſanctificatõem in ipa locũ habuit. nec acceſſum iã habere potuit. Scutũ excuſatio. que nõ habet locũ vbi nõ ꝑt haberi accuſatio. Jgnis amor diuinus quo ꝓbuſta ſunt hec ſcuta. qui nihil reliquit in ea. vnde vel quo ad ipoſſibilitatẽ oporteret excuſari. Diuin⁹ siq̃dem amor adeo eam ī oĩ bono ſolidauit. vt de cetero q̃liſcũq; defectus in eã incidere oĩno nõ poſſet. nec aliq̃d qđ qualicũq; excuſatõi ſubiaceret. Uidet̃ itaq; iuxta hoc ab hora ſuF guenientis in eam ſpũſſcti. ab hora obumbꝛãtis ſe virtutis altiſſimi. nõ ſolum in omni gratia ꝓfumata. verũetiam in omni bono et dono qđ acceperat cõfirmata. In ceteris enī ſanctis magnificũ habeꝫ qđ a vicijs nõ poſſunt expugnari. in iſta mirificũ habeꝫ qđ a nullo vicio potuit vel in modico impugnari. Et ꝑ in ea ſupra modũ fuit mirabile. et ꝑ ceteris oĩbꝫ ſanctis ſingulare. q; in ea ꝓuenire potuit tãta corruptibilitas cũ tãta incorruptibilitate. ⁊ ecõuerſo. Corruptibilitas in his q̃ pertinent ad penã. Incorruptibilitas in his q̃ ptinent ad culpã. Sed ſibi ad future gl̃ie cumulũ. nobis ad patientie documẽtũ. pfuit. q; paſſibilitatis noſtre iugũ cũ tanta puritate portauit. Qđ enī de exterminio peccati in ea factũ credit. futurũ in oĩbꝫ ſanctis ſperaꝫ. futurũ inquã. ſed nõ in corpe eorũ adhuc mortali. ſed in corpe eorũ iam facto imortali. pri⁹ ei oportebit corruptibile hoc induere incorruptõez. ⁊ mortale hoc immortalitatẽ.

De sanctificatõe marie Titulus xxviij.

DE sanctificatõe beate virginis dicit ps. Sãctificauit tabernaculũ suũ altis A
simus. Sed quoniã ad ꝑ sanctificata est vt digna fieret ꝯcipe saluatorẽ. ꝑ
mittit de ꝯceptu ei⁹ dicẽs. L Flumis impet⁹ letificat ciuitatẽ dei. Flumis
impetus] .i. suppuentio spũssancti Letificat ciuitatẽ dei] .s. brãm virginẽ. in q̃ habita/
uit plenitudo diuinitatis corpaliter. ad Col. ij. Et ex hoc fuit in ea ciuiũ vnitas. id
ẽ sensualitatis ꝛ rõis plena cõcordia. Et bene dicit Limpet⁹] qz q̃ cito respondit ãge
lo. fiat mihi sm verbũ tuũ. statim filiũ dei ꝯcepit. ꝛ ex hoc letificata est vehemẽter.
Un̄ dixit ad elizabeth. Exultauit spũs meus ꝛc. Seq̃tur. L Sctificauit taberna/
culũ suũ altissim⁹. Tabernaculũ] idem qđ ciuitas illa. i. beata ꝟgo. in q̃ altissim⁹
armauit se armis nr̃e mortalitatis. q̃bꝰ ꝑ diabolũ dimicauit. sicut postulauerat ps.
Eppbẽde arma ꝛ scutũ ꝛc. Hoc tabernaculũ sctificauit altissimus. q̃n eam ī vtero
matris purgauit ab originali vt tota mũda nasceret. Sequit de fide ꝯceptõis L De
us in medio] .i. in vtero Leius] sctis ꝟginis L nõ ꝯmouebit] a deitate in hũanitatem.
vt hãc assumẽs illã relinq̃t. sed idẽ erit de⁹ et hõ. ꝛ ꝑ est L nõ ꝯmouebit] .i. totalit nõ
mouebit. Quodã enī mõ motus fuit motu pietatis. sed nõ motu alteratõnis. q̃n ad
ei⁹ vterũ intrãdũ se hũiliauit. Sed nõ ex toto mot⁹. qz diuitatẽ nõ deposuit. Se B
quit L Adiuuabit eã de⁹ mane] .i. in ꝓncipio vite sue. ꝛ cũ adhuc esset in vtero L di/
luculo] tenebras original' peccati tollẽte. Et appellat diluculũ gratie ortũ ī illa. Ellia
lra habet. Adiuuabit eã de⁹ vultu suo. Uel meli⁹ L Adiuuabit eã deus mane] sicut
expositũ est L diluc'o] .i. claritate virtutũ q̃ tunc infuse sunt ei. Sic exponit glo. di
luculũ Job. vij. Uisitas eũ diluc'o. In sanctificatõe enī eius omnẽ rubiginẽ cul
pe original' abstulit celestis aurifaber de argẽto virginee carnis et anie vt egrederet
vas vtcunq̃ purissimũ ad recipiẽda dona gr̃a ꝓmo. ꝛ filiũ dei carnẽ assumptuꝝ
secũdo. Jdeo ꝑdictũ erat ꝓuer. xxv. Elufer rubiginẽ de argẽto. ꝛ egredietur vas puris
simũ. Et sunt verba pr̃is ad spm̃sanctũ. Hec solũ tũc ablata est rubigo culpe origi
nalis. sed ornatũ est vas istud oĩ lapide ꝑcioso. i. omni carismate spũali. Meli⁹ ī/
uenies libro. iij. ꝓe. i. titulo de priuilegio carnis virginee.

De obedientia marie Titulus xxix.

DE obedietia marie dicit ipa Cant. v. L Anima mea liq̃facta ẽ] p incẽdiũ cha A
ritatis. parata videlicz instar metalli liq̃facti decurrere in oẽs modulos di/
uine volũtatis L vt dilect⁹ locut⁹ ẽ] ad me p gabrielẽ. postulãs me in mr̃em. cui me
obtuli in ancillã. sciens q̃m q̃ se hũiliat exaltabit. Et nota q̃ ꝓpriũ ē metalli liq̃fa/
cti descẽdere. Sic fecit maria obedietdo. cũ postulata in matrẽ dei qđ fuit ei sũma
dignitas. se nomiauit ancillã. quod fuit sũma hũilitas. Et ideo aie sue attribuit li
quefactõem. que est ꝓpria metalli.

Item Ratõe obedietie ꝓparatur auro maria. vbi dicit. archa. thron⁹. soliũ. ꝓpt fere oĩ B
bus vasis tẽpli ꝛ tabernacli que fuerũt aurea. Elux enī tractabili⁹ est oĩbꝰ metallis.
ꝛ q̃nto tractabili⁹. tãto subtilibꝰ opibꝰ facilẽdis ꝓpetenti⁹. De q̃ videlicz auro fabri
catũ est artificio spũssancti vas illud admirabile opus excelsi. in q̃ filius dei comedit fa
uũ suum cũ melle suo. bibit vinũ suũ cũ lacte suo. Itẽ In obedietia marie impletũ
est qđ olim ꝑdixerat dñs Osee. vi. obedietiã se malle q̃ sacrificiũ. ꝛ sciaz dei ꝛc.

Itẽ Ratõe obedietie ꝑt ipa dicere cũ filio suo illud Isa. l. L Erigit mane. mane erigit C
mihi aurẽ. vt audiã q̃si magistrũ. Dñs deus aperuit mihi aurẽ ꝛc.] Elegãter verba
dispositũ. cũ ꝓpus sibi erectã aurẽ ꝓhibuit q̃ aptam. Erectaz habet aurẽ. q̃ nõ ad
rumusculos singulares vel ad eloquiũ de terra mussitãs. sed ad ea q̃ desursũ sunt
paratũ habet auditũ. q̃bus bonũ est aurẽ apiri. Depssa est enī auris. q̃ verbis se/
cularibꝰ diligenter attẽdit. Mane dicit maria erectã sibi aurẽ. que ab initio etatis
ad ꝟba celestia paratũ habuit auditũ. ꝛ docuit nos habere. Erexerat aũt ꝛ aperu/
erat dñs auditũ marie. Unde q̃si iuuẽcula erectã aurẽ habens. facile ꝛ libẽter ꝟba
suscepit angelica. ī q̃bus turbata est. que etiã nullũ verbũ audisse legit in euãgelio
ante illud. Et ab auditu ipius. initiũ sumpsit reparatio nostra. vt intraret remediuꝝ
vnde irrepsit morbꝰ. et p eadẽ vestigia sequeret vita mortẽ. lux tenebras. veritas

antidotū.serpentꝭ venenū.ꝛ vite ianua fieret audit⁹ ꝙ quē ītrauerat mors ī mūdū.

De omnipotētia marie Titulus xxx.

DE omnipotētia marie dicit Fulbtus carnoteñ .in illa omel'.approbate cō/ A
uetudinis ꝛē.Sicḋem mater dñi vbiq; imperiosa ē.vbiq; magnifica.fm
charitatē erga supos.et sup inferos ꝙ districtōez .q̄ misit angelū in auxiliuꝫ
magni patris blasij.ꝛ suscitauit militē q̄ hostē ei⁹ iulianū apostatā interfecit. Hec
est q̄ cirogphū theophili diabolo potēter ereptū captiuo reddidit in signū libtatꝭ.
ꝛ ipm se suppliciter inuocātē ab ipis diaboli faucib⁹ potēter eripuit. Ipi certe ꝓ/
mū est angelos sctos in ministeriū mittere.ꝛ ad bñplacitū suū inferoꝝ pacta q̄ssare.
vt de ea ꝯgrue dici possit illd Eccl's.vij. Omne qd̄ voluerit faciet .et sermo illi⁹
potestate plen⁹ ē.nec dicere ei q̄ fac̄ꝫ potest.q̄re ita facis? Itē sap.xij .Quis dicet ti/
bi.q̄d feciſti?aut q̄s stabit ꝰ iudiciū tuū? Ibidē. Ei enī subest cum voluerit posse.
Item Sap.xvi.Tu es q̄ vite et mortis habes potestatē.ꝛ deducꝭ ad portas mor
tis et reducis. Ipa est q̄ mortificat.sicut in iuliano. et viuificat. sic patz ī theophi
lo.Deducit ad inferos ꝛ reducit. Eccī.xlij.In omni necessitate omnia obaudiūt ei.
Un̄ dicit cū filio Isa.xlvi.Cōsiliū meū stabit.et oīs voluntas mea fiet.Job.xxiij.
Anima ei⁹ q̄ cūq; voluit fecit ꝛē.Ideo dicūt etiā man⁹ ei⁹ tornatiles.Lauti.v.
q̄ ꝛ ꝓmptu habz facere q̄cq̄d ei placet.sicut ars tornādi ꝓmpta est ꝛ expedita.Lau
ree.q̄ ex charitate dei et ꝓximi ꝓcedit q̄cq̄d facit.Lplene iacintis.i. virtute celesti.
Itē Sap.vij.Cū sit vna.i.singularꝭ pietate.caritate .et p̄sidio Loia potest.et do/
no filij sui a q̄ oīpotēte oīpotens est effecta .Lꝛ pmanēs in se.i.pfecte manēs im/
mutabil'bonitate potētia ꝛ misicordia.Loia innouat.i.hoiez ꝓpter quē facta sūt
oīa.et q̄ habet cū omni creatura ptcipiū.Innouat inḡm hoiem p gr̄am in p̄sen
ti.ꝛ p gl̄iam ī futuro.Et p natōes.i.in omni gēte sine p̄sonaꝝ acceptōe.in anias
sanctas se trāsfert.gr̄am infundēdo.quas sanctas nō inuenit.sed gr̄a sua sanctas
facit.Et amicos dei.i.amātes deū et amatos a deo.ꝛ ꝓphetas cōstituit.ß est.ac
cendit ad amorē dei.et illumiat ad cognitōez ei⁹. Un̄ et dicit illumiatrix.
Ipa enī regina est illi⁹ ciuitatꝭ cui⁹ filꝰ suus rex .et eisdem ꝓuilegijs fm leges gau/ B
dent rex ꝛ regina. Cū aūt eadē sit ptās et ꝛ ꝓmunis matrꝭ et filij. q̄ ab oīpotēte fi/
lio oīpotens est effecta.q̄ nō est ptās nisi a deo.ad Ro.xiij. Un̄ dicit cū filio mat.
in fine.Data est mihi oīs ptās in celo ꝛ in terra.tñ excellēter potēs est in eccl'ia tri
umphāte. Un̄ dicit eccī.xxiij .Ihierusalē .supna.potestas mea.imperādi scz
q̄d volo virtutib⁹ angelicꝭ et aiab⁹ sanctis.ꝛ faciēdi ad bñplacitū meū. ꝛ q̄s volo
introducēdi. Itē Sicut marie filꝰ rex regū est ꝛ dñs dñantiū. Apoca. xxi.sic ma
ria mater christi regina est bñ se regentiū.ꝛ dña eoꝝ q̄ sibi dñant. Dominare q̄ sen/
sualitati tue.et castiga corpus tuū.et redige in seruitutē. si tāte regine familie asci
bi cōcupiscis. Itē rōe potentie appellat maria ⁊ga ⁊rutis dñi. Quere lib'.xij.pti/
cula.vi.ti.xxi.de virga.vbi maria dicit virga virtutꝭ.post tractatū de septē virgis.
post mediū tituli.
Item In ß manifestissime apparet oīpotentia marie.q̄ sicut legit in miracul' ei⁹ ml'/ C
tos de sua dānatōe iā certos.ml'tos in aḋs p̄focatos.multos ex improuiso mortu
os q̄ diu viuerēt ipi⁹ patrocinio se ꝓmendauerāt.ml'tos q̄ sine penitētia decesserāt
in mortali.ab ipis diaboli faucib⁹ potēter eripuit .ꝛ vt possent agere penitētiā ad N.
vitā reduxit. Ita nāq; ingeniosa est et subtilis ad saluatōez peccatoꝝ. sicut diabo
lus ingeniosus ē et subtil' ad dānatōez eoꝝ. Qua aūt iusticia vl' q̄ iure ipa saluet
dānabiles.et sine penitētia defunctos ī mortali.q̄s sufficiat enarrare. Cōstat autē
q̄ et ita facit.et q̄ salua iusticia facit.Et ad hui⁹ rei euidētiā dicit ipa fons signa
tus Canti.iij. Hā sic eruberās ē iste fons misicordie.q̄ sp fluūt misatiōes eius.
integro tamē ꝛ illibato sigillo iusticie.q̄ sic ingeniose scit facere misicordiā q̄ nō
frangit iusticiā.
Item De ipa sicut de filio pōt dici ipi filio illud p̄s. Oia subiecisti sub pedib⁹ ei⁹. D
oues.i.simplices.et boues .in q̄b q̄tuor.libro.v.ti.xxiij.de pedib⁹ Lvniuersas .ī
femminino ꝓpter fecunditatē.insup ß dicit ad notādū diuersitatē bonoꝝ ꝛ maloꝝ.

Lpecora campi Luxuriosos vagãtes p cãpos licẽtie. vbi abel occidit. Lvolucres cẽli supbos Lpisces maris Lcupidos Lq̃ pambulãt semitas maris Jn his trib̃ elemẽtis habitãt demones. sed nõ in igne elemento. q̃ nõ in lucido.

Jtẽ Ratõe potẽtie dicit q̃ Luna J. i. antonomasticus ille stultus diabol⁹ scz. q̃ vt luna mutatus ẽ. Ecclesiastici. xxvij. a claritate in obscuritatẽ Lsub pedib⁹ ei⁹ J. i. ei plenarie subiectus. Lpoc. vij. et hoc p virtutẽ hũilitatis. Vñ in ps LDescẽdit J. i. ineffabiliter se hũiliauit Let caligo J. i. diabol⁹ q̃ dicit caligo formaliter. q̃ caret luce. ⁊ effectiue. q̃ efficit caliginẽ peccati Lsub pedib⁹ eius J q̃ sunt hũilitas et virginitas. q̃b ꝓtriuit caput serpentis antiq̃. s. supbiam cõcupiscentiã. E

De sapientia marie Titulus xxxi.

DE sapiẽtia marie facillime veritas cõprobatur. si quomodo locuta ẽ cũ angelo attendat. Quis enim in iuuene puellula nõ miret tantã fmõis ꝓstantiã. interrogatõis prudentiã. fidei facilitatẽ. Nimirũ q̃ datũ est cordi ei⁹ lumẽ intelligẽtie. Dedit enim ei q̃ se vniuit ei. et sentire fideliter. et pferre vtiliter. ⁊ efficaciter adimplere. Et hic est funicul⁹ triplex qui difficile rumpit. q̃ videlicz aias nras ad exemplũ marie de lacu fecis et miserie extrahat. et post eã ad regna celestia trahat. i. si recte sentiam⁹. si digne ploq̃mur. si viuẽdo ꝓfirmemus. A

Ad sapiẽtiã aũt illi⁹ ptinet q̃d de ea dicit Luce. ij. Maria aũt ꝓseruabat oĩa verba hec pferẽs in corde suo. Jn hac aũt autoritate ꝓmendat maria a trib̃. Et pfecta mẽoria ꝓtra oblionẽ. Vñ dicit. LCõseruabat oĩa verba hec J Et ppter hãc ꝓseruatõnẽ cõparat Lventer ei⁹ J. i. memoria Laceruo tritici J Canti. vij. Triticũ q̃ pascuntur aues et boies. verbũ dei est. Aceru⁹ tritici. magna ꝓgeries ꝟborũ dei. Jdeo dicit. LCõseruabat oĩa verba hec ẽ. J Idcirco sepe rogãda est a nobis. vt nob mistico⁹ diter scripturaꝝ mysteria reuelare dignet. Et nota q̃ dicit Lverba hec J. i. ꝟba euangelica. nõ mũdana. Jtẽ Per ꝟ q̃ apponit pnomẽ demõstratiuũ dicens L ꝟba hec J ostendit q̃ ꝟba dei debem⁹ sollicite ꝓseruare i secreto cordis nostri. iuxta illũ. In corde meo ab scõdi eloq̃a tua vt nõ peccem tibi. Cõmendat etiã a collatõe sollicita ꝓtra negligentiã. Vñ dicit Loferẽs J Cõmendat ⁊ a ꝓsignatõe ꝰ iactantiã. Vñ Lin corde suo J Per ꝟ etiã q̃ dicit L ꝟba J intelligũt etiã facta. sicut ꝺr Jsa. xxxix. L Non fuit ꝟbũ J. i. res digna verbo Lq̃ nõ ostẽderet ezechias nũcijs regis babilõis J In hoc etiã q̃ dicit Lꝓseruabat oĩa verba hec J ostendit q̃ ipa erat liber generatõis iesu christi. In hac etiã autoritate magna notat marie discretio. Vñ ibi dic̃ glo. ambꝺosij. Maria nõ min⁹ ore q̃m corpe pudica. secreta q̃ nouerat nulli diuulgat. sz tacito corde scrutãs cõgruũ tpus quo de⁹ hec velit diuulgari reuerẽter expectat. in ꝓta illud Eccl'es. iij. Tpus tacẽdi. et tpus loq̃ndi. Eccl. xx. Hõ sapiens tacebit vsq̃ ad tpus. lasciuus aũt et imprudẽs nõ seruabit tpus. Jacobi. i. Sit oĩs hõ velox ad audiendũ. tardus autẽ ad loquendũ. Ambro. B

LConferẽs in corde suo J nõ solũ ꝟba. sed et facta illa q̃ circa se viderat impleta. cũ his que in pphetis legerat implẽda. Dixerat enim ei angel⁹. Ecce ꝯcipies i vtero. Predixerat Jsa. vij. Ecce ꝟgo ꝯcipiet. Nouerat se de stirpe dauid ortam. Predixerat Jsa. xi. L Egredietur virga de radice iesse J patris dauid. Et in ps. De fructu vẽtris tui ponã sup sedẽ tuã. Nouerat se ꝯcepisse in nazareth de spũsctõ. Legerat Jsa. ei. de filio incarnãdo. fm aliã lram. Nazareus vocabit. Nouerat se pepisse in bethleẽ Legerat Michee. v. Et tu bethleem ẽ. et te exiet dux. Compat g̃ ꝟba pphetarũ factis. et in oĩb⁹ habz argumẽtũ fidei. Si g̃ maria humiliter discit a pastoribus. debem⁹ et nos hũiliter discere a sacerdotib⁹ Eccl. vi. Jn mltitudie pbyteroꝝ prudẽtiũ sta. et sapientie eoꝝ et corde ꝓfugere. vt omnẽ narratõem dei possis audire. Et si ipa tacet ante ꝯceptũ apli. debem⁹ nos post ꝯceptũ ei⁹ malle doceri q̃m docere. C

Jtẽ Luc. ij. in fine itez dicit L Et mater ei⁹ J. i. christi L ꝓseruabat J q̃si sub signaculo. dicit glo. LOĩa ꝟba hec ẽ. J Oĩa q̃ de dño vel a dño dicta vel facta cognouit. siue q̃ intellexit. siue q̃ nõdũ intelligere potuit. oĩa memorie ꝓmẽdauit. vt cũ tẽp⁹ ꝑdicãde vel scribẽde incarnatõis ei⁹ adueniret. sufficiẽter oĩa put essent gesta posset explicare q̃rentib⁹. et ita q̃tuor euãgelistas m'ta dictasse credit eoꝝ q̃ scribebãt. Sic nos D

crebra factorū dñi et dictorū meditatōe importunos cogitat⁹ repellam⁹. et alios instruere laborem⁹. Jtē Mater ei⁹ ꝓseruabat oīa ꝟba hec i corde suo .i. in archa mēorie reponebat. Quia sic dr puer. xxv. Gl'ia dñi ē celare ꝟbū. Et thob. xij. Sacramētū regis abscōdere bonū ē. Oīa non solū ꝟba sed etiā facta. Uerbū enī interdū ponit ꝑ re. Uide ḡ ne restrīgas demōstratōes tantū ad ꝟba q̄ hic dic. sz ad oīa facta et dicta q̄cūq; in euāgelica hist'ia ꝓtinent. sciēs q; aliq̄s scriberēt. et scptores ad eā recurrerēt. Jdo dicit ipa Cañ. v. Tulerūt mihi pallū meū .i. a me rapuerūt reseratōes secretoꝝ filij mei. q̄ ꝑus tegebā q̄si sub nubilo et velamīe silētij. et erāt occultata apd me. Custodes muroꝝ .i. apli. Duri muniētes hier'm .i. ecclesiā sunt plati. custodes boꝝ muroꝝ maiores plati q̄ minores custodiūt. quales fuerunt apostoli.

Jtē Ratōe sapie ꝓpt maria auro. Li. r. ti. ij. de throno. Hō enī decebat vt vas celestis sapiētie expers esset a sapia. Un et ipa ostēdit scripturaꝝ noticiā et eoꝝ q̄ ad sctōs patres dixerat dñs se habere in cātico suo dicēs. Sicut locut⁹ est ad pres nr̄os abrahā et semini ei⁹ ꝛc. Sapiētiā enī oīm antiq̄ꝝ erq̄siuit .i. et corde q̄siuit. Et in pphetis vacauit. Narratōes viroꝝ noīatoꝝ ꝓseruauit. et in ꝟsutias pabolaꝝ sil' introiuit. Occl'ta puerboꝝ erq̄siuit. et in abscōditis pabolaꝝ uersata est. Ecā. xxxix. Sic exponē. Dicit ḡ Sapientiā antiq̄ꝝ oīm .i. doctrinā pr̄iarcharū et pphetaꝝ. Uel Sapiam oīm an .i. sapōrē et cognitōes celestiū quā antiqui habuerūt. Et erq̄siuit .i. extra alia q̄siuit. et in pphetis. i. ī pphetic⁹ intelligētijs vacauit. alijs curis ꝓptis. Narratōem .i. doctrinā. viroꝝ noīatoꝝ .i. apl'oꝝ et euāgelistarū. q̄ꝝ nomia sūt i libro vite Luc. x. Ꝓseruauit. Un luc. ij. Maria ꝓseruabat ꝛc. vt sup. Narratōes .scz quā narraturi erāt apli. Uel viri noīati pr̄iarche et pphete. Uel illi br̄i pastores q̄b⁹ ab angel' nūciat⁹ ē part⁹ ei⁹. Et ille felix symeō q̄ suscipiēs filiū ei⁹ oblatū i tēplo narrauit ei pphetica certitudie pl'ima de futur⁹. Lu. ij. Et i ꝟsutias pabolaꝝ .i. i obscuras et occl'tas subtilitates simul introiuit .diligēter pscrutādo pfozata supficie lr̄ali vl' figurali. Occulta puerboꝝ .i. sensum mystic⁹ et moralē. Et erq̄siuit .i. et toto corde q̄siuit. Et in abscōdit⁹ .i. ī occultis allegoꝝ figuratiuaꝝ locutōnū intelligendis cōuersata ē .studēdo et meditādo. Si enī hec oīa ꝟe dicunt de q̄libet vero sapiēte. ml'to veri⁹ dici possunt et debēt de mr̄e sapiētie icarnate. Propter h̄ igit de noticia scripturaꝝ ꝓmēdat matrē fili⁹. Cañ. iij. dicēs. Dētes tui sic greges tōsaꝝ. q̄ ascēderūt d lauacro. Gre/ges tonsaꝝ .sūt illi q̄ possessionū onera tanq̄ vellera deponentes oīa reliq̄unt p christo. Qui q̄nto pl⁹ se abstraxerūt de mūdo. tāto liberiori aīo sacras scripturas intelligere potuerūt. Quib⁹ q̄q; nō fecerūt obicē pctōrū tenebre. Hā lacrimis penitētie et deuotōis freq̄nter abluti ascēderūt de virtute in ꝟtutē. vt viderēt deū deoꝝ in syon. qd interpr̄at speculū. s. vt mūdi cordis ocl'o deū ꝓspicerēt i specl'o scripturarū. His igit oīb⁹ q̄ q̄si gret dñi in pascuis sacre scripture rumiarūt assimilant dentes ꝟginis. i. sensus et studiositas. q̄b⁹ ipa decerpsit attriuit masticauit ruminauit et incorpauit aīe sue velut herbas virētes sacre scripture sentētias.

Jtē Ipa fuit et est ml'ier sensata et tacita. Ecci. xxvi. Sēsata enī fuit q̄rēdo quō fieret qd ei pmittebat. vbi dixit. Quō fiet illd ꝛc. Sensatioꝝ ꝓsentiēdo vt fieret. q̄n dixit. Ecce ancilla dñi fiat mihi fm verbū tuū. Sēsatissima. deū laudādo et magnificādo de suscepto bñficio dicēs. Magnificat ꝛc. Un ꝟe potuit dicere illd salomōis Eccles. i. Precessi sapia oēs q̄ fuer⁹ añ me. et aīa mea ꝓtēplata ē ml'ta sapiēter .Qd fuit. q̄n cogitabat q̄lis essz angelica salutatio. Et didici .Qd fuit. q̄n ꝓferebat oīa q̄ dicebant ī corde suo. et hec est ꝓsuetudo sapiētis.

Jtē Rōe sapie designāta ē maria p illā ml'ierē sapiētē. q̄ ciuitatē abelā libauit sapia sua Designāt etiā pabygail. i. Regū. xxv. q̄ erat ml'ier prudētissima et speciosa. cui⁹ sapientia et subtilitate ꝟboꝝ. nabal stult⁹ ad tpus a morte libat⁹ ē. Et marie sapia et subtilitate orōnū mūd⁹ infatuat⁹. Jtē Ecci. xxxix. Collaudabūt ml'ti sapiaz ei⁹. et vsq; in seculū nō delebit. Jbidē. Sapiam ei⁹ enarrabūt gētes. et laudē ei⁹ nūciabit eccl'ia. Et notādū q; nō solū sapiēs ē. imo etiā sapie dei magistra. quā docet

verbis oꝛõibꝫ ꝛ exemplis. Vñ de ea dicit Sap̃.vij. Doctrix est discipline dei ꝛc. Ideo dicit ipa Ecc̃i.xxiiij. Adhuc doctrinã q̃si ꝓphetiã effundã ꝛc. Quere expo sitõnẽ li.ij.particla.i.causa.xxvij.

Itẽ de ea specialiter dꝛ puer.i fi. ⌊Os suũ aperuit sapie.ꝛ lex clemẽtie ī ligua ei⁹. Os suũ aperuit ⌋os sancti⁹ intellect⁹ ⌊sapie⌋ hauriẽde ꝑ studiũ. Vñ. Aperi os tuũ ꝛ implebo illꝺ. Uel ⌊os ⌋affect⁹ ⌊sapie⌋ attrahẽde ꝑ desideriũ. Vñ ps. ⌊Os meũ aperui ꝛ attraxi spm̃⌋ i.spũale intelligẽtiã. Uel ⌊os ⌋corpis ⌊sapie⌋ q̃ ꝓgnoscũt diuina declarãde. Vñ de ea ꝑt intelligi illud Eccl.xv. ⌊In medio ecclie⌋ ꝑmittit ⌊aperuit os eius⌋ q̃ scꝛ facta ẽ apl'oꝝ magistra. Sapie inq̃m docende. nõ stulticie vl' vanitati aut scurrilitati. Uel etiã sapiẽtie q̃ est fili⁹ dei attrahẽde. qñ ꝥginitatẽ vouit ꝛ se tã tũ hũiliauit. qꝛ due iste virtutes in ea ꝓncipaliter placuerũt altissimo. Eua ei aperuit os suũ insipiẽtie. cũ dubitãdo respõdit serpẽti. ne forte moriamur. Benedicũ. Maria sapie. cũ credẽdo dixit Lu.i. Fiat mihi ꝛc. ⌊Et lex clemẽtie⌋ i.euãgeliũ q̃ docet clemẽtiã. vbi christ⁹ dicit Mat.ix. Nõ veni vocare iustos sꝫ pctõres. Lex enī antiq̃ seueritatẽ erat. que docebat reddi oculũ ꝓ oculo. dentẽ ꝓ dente. Sed lex euãgelij clemẽtie ẽ. Quia pctã remittit. Quia reos absoluit vt adulterã. Joh.viij. Quia dãnatos in padisũ reducit. ⌊In lingua ei⁹⌋ q̃: hec oĩa nob ꝓcurat oꝛãdo.

Itẽ Ratõe sapie dꝛ in fine.xxiiij.ecc̃i. de illo rege nato de dauid ⌊Qui adiplet quasi phison sapiaꝫ. Qui⌋ .s.rex ⌊adimplet⌋ i.ꝓfecte ipler ⌊sapiaꝫ⌋ i.brãꝫ ꝥginẽ .q̃ sapia dꝛ emphatice. qꝛ sapiẽs sup oẽs. vl' qꝛ mr̃ sapie. i. christi. ꝛ vniuoca dꝛ eẽ generatõ Et paulo post. ⌊Qui adiplet q̃si eufrates sensũ ei⁹⌋ ⌊Impleuit ei eã q̃ntũ ad cognitõez scꝛpturaꝝ. Qui enī aquit apl'is sensũ vt itelligerẽt scꝛpturas Luc. vlti. multo fortiꝰ matrẽ ipleuit spũ sapie et intellect⁹. supueniẽte in eã spũscto Lu.i. imo decẽdente in eã sapiẽtia. i. filio dei. q̃ sciaꝝ dñs ẽ. et q̃ pus q̃s alijs ciuitatibꝫ. nouem mẽsibꝫ euãgelizauit cordi ei⁹. et icerta et occulta sapie sue manifestauit ei. Hec solũ nouẽ mẽsibꝫ. imo et toto tpe q̃ iuuenis habitauit cũ virgine. Isa.lxij. i. fili⁹ cũ matre. Btus anselm⁹. Quid de deo nõ sapiebat in q̃ sapia dei latebat. ꝛ de cuius vtero corp⁹ sibi aptabat. Impleuit ꝛ rex ille sensũ virginis ⌊q̃si eufrates⌋ i.i. abũdãter. sicut magna fit abũdãtia vbi abũdat eufrates. Libro.i.ca.iiij.titulo gr̃a plena multa inuenies de huiusmodi.

Anselm⁹

Itẽ Ratõe sapiẽtie appellat ipa agnitio vitatis. Ecc̃i.xxiiij. Agnitio vitatis empha tice. s. ꝓpue cognoscẽs. et effectiue. s. cognoscere faciẽs veritatẽ. vt ꝓgnita q̃ratur. q̃sita inueniat. inuẽta accipiat. qꝛ q̃ querit inuenit. Mat.vij. Ipa enī ⌊fecit vt ī celis⌋ i.ecclesijs ⌊oriret⌋ lumẽ ⌋vitatis ⌊indeficiẽs⌋ sic dꝛ sup eodẽ capl'o. et sic ambularẽt gentes ī lumine ei⁹. Isa.lx. et ꝓpter hoc ipa ab oĩbꝫ honorat. Vñ et dicit ei Judith.xv. Tu gl'ia hierusalẽ ꝛc.

Item Ratõe sapie dicit ipa de se Ecc̃i.xxiiij. ⌊Profundũ abyssi penetraui⌋ i.ꝓfunditatẽ scripture. de q̃ Gene.i. ⌊Tenebre erãt sup faciẽ abyssi⌋ i.in cortice lr̃e ⌊quia tenebrosa aq̃ in nubibus aeris⌋ ⌋non in fundo mysterioꝝ vbi lux est pmaxima. vbi ipa sup omnes ꝓfundius vidit.

Item Ratõe sapiẽtie cõparat ipa fauo. qui est pabulũ lumis. vas dulcedinis. in varijs cellulis littere seu intelligẽtie celestis sapiẽtie ꝓtinens dulcedinẽ.

Itẽ ⌊In lege dñi fuit volũtas ei⁹⌋ q̃: voluit et impleuit q̃cq̃d ꝓcipiebat in lege dñi. volebat aũt sꝫ respuebat q̃cq̃d phibebat in ea. ⌊Et in lege dñi meditabat⌋ sic aial ruminãs ⌊Leui.xi. Vñ lu.ij. Cõferẽs i corde suo⌋ ⌋die ac nocte⌋ i.i. mãifestat ꝛ oblicoꝛũ. Et tũc ꝛmpleta ẽ ꝓphetia illa Michee.vij. ⌊De syon exibit lex⌋ ⌋nouꝫ. s. ⌊Let ⌋vbũ dñi in hierusalẽ⌋ i.i. de beata virgine p syon et hierusalẽ designata.

Item Quia fili⁹ ei reuelauerat incerta et occulta sapiẽtie sue. ideo dicit ipa Cantic. .i. ⌊Introduxit me rex⌋ i.i. christ⁹ ⌊in cellaria sua⌋ i.i. manifestauit mihi secreta scripturaꝝ sctãꝝ. q̃ dicũt cellaria. qꝛ ibi ẽ panis fortiũ. lac pueroꝝ. vinũ duoroꝝ. ꝛ oĩa necessaria aĩe. sicut ī cellario necessaria corpi. Bñ aũt dicit q̃ introduxit eã rex. i. intus duxit. s. vsq; ad medullã sensus spũal'. Vñ ipa dic. Profundũ abyssi penetraui

vt supꝫ. Dicunt cellaria ꝙsi celatis lare ad reponẽdas diuitias. vl ꝙsi cellaꝫ lares. eo ꝙ mltas cellas ꝓtineãt ad diuersa victualia ꝓfuãda. Uel etiã pfundũ abyssi tũc ipa penetrauit ī filio ad lfaz. qñ filiũ suũ misit ad limbũ liberare ibi detẽtos. Tũc etiã penetrat pfundũ abyssi. qñ gre sue illustratõe visitat cor pctoris pfundũ ⁊ in scrutabile. Diere. xvij. Itẽ Job. xxviij. L Profunda ꝺq̃ fluuiorũ ⌋ i. sacroꝫ libro rũ. s. ꝙttuor euãgeliorũ. q̃ sunt ꝙttuor flumia padisi ⌊ scrutat ⌋ btã ẏgo. i. facit scrutari. De ꝺbus dicit Eccl. xxiiij. Ego sapiẽtia effudi flumia ⌊ Et abscõdita ⌋ sub vela mine lrel pduxit in lucẽ ⌋ spũalis intelligẽtie.

A Item Ex ẏbis marie facile ppẽdi pt ei⁹ scritas. ei⁹ charitas. ei⁹ sapiẽtia. Non ei nisi septẽ ẏba tm̃ locuta legit in euãgelio. Et hec septẽ ẏba ad septẽ dona spiritus sci q̃ eã repleuerat referẽda fuit. Locuta ẽ aũt bis cũ angelo. bis cũ elizabeth. bis cũ filio. semel cũ mistris. nec etiaz cũ viro suo semel locuta legit. Innuit aũt in ꝟ q religiosa psona ⁊ maxime mlier. moniał. et puella. rarissime debet loq. Et tũc cũ deo in oroõe et lectõe. aut cũ angelo. i. sacerdote angelice quersatõis ⁊ honeste. in cõfessiõe. aut cũ elizabeth vetula. i. cũ matura ⁊ sctã mlere ī mutua ſz rara ꝙsolatõe. aut cũ mistr ⁊ ꝟ corã oĩbꝫ. nõ in angulo ī necessarioꝫ postulatõe. Et no/ O ta q ꝺq̃d locuta ẽ. aut ad sui hũiliatõem. vel ad dei laudẽ. vel ad ꝓmoꝫ edificatõem referebat. Jdeo de ipa ꝙgrue dici pt illꝺ Eccl. xliij. In fmõe ei⁹ ꝙposita fuit oĩa. i. pe. iij. Si q̃s loq. q̃si sermões dei. Col. iij. Sermo vester sp in gra sit sale ꝙditus. Eph. iij. Dis sermo mal⁹ et ore vro nõ ꝓcedat. ſz si q̃s bon⁹ ẽ ad edificatõem vt det gram audiẽtibꝫ. Eccl. xxi. Uerba iustoꝫ statera põderabũt. Jdeo ẏe potuit ipa dicere pabol. viij. Justi sunt oẽs fmões mei. nõ est ī eis pũ quid neq̃ puersum. Jdeo etiã inuitat nos ad custodiã ligue nre et imitatõez ẏboꝝ suoꝫ Sap. vi. dicẽs cũ sapia ⌊ Cõcupiscite fmões meos. et diligite illos. et habebitꝫ disciplinã ⌋ Sic expone hãc autoritatẽ. Cõcupiscite ⌋ i. cũ omni ꝙcupia audite ⁊ inuestigate ⌊ fmões meos ⌋ q̃ monẽt seriẽ et ordiatõez vite christiane. qz fmo ꝺr q̃si seriẽ monẽs. Lz diligite illos ⌋ i. exhibitõe opeꝫ diligere vos ostẽdite. qz pba/
rego. tio dilectõis exhibitio opis. sicut dicẽ gregoriꝰ. Lz habebitꝫ disciplinã ⌋ i. ordiataz moꝫ correptõez. Quasi dicat. Si dilexeritꝫ fmões meos q̃ sunt sermões sapiẽtie. habebitꝫ disciplinã ⁊ fuabitꝫ eã. Jdeo possum⁹ dicere marie sic hier emias. xv. dicit dño. Inuẽti sunt fmões tui ⁊ ꝙmedi eos. et factũ ẽ ẏbũ tuũ mihi ī gaudiũ ⁊ leticiã cordis mei. Duo dicit. gaudiũ et leticiã. qz et obſuatõe et dilectõe ẏboꝝ eius sequunt liberatio pene et collatio glie.

P Itẽ De ẏbis ipi⁹ ꝺr pabo. xvi. Fauus mellis ẏba ꝙposita. Septẽ enĩ ẏba ei⁹ que habent in euãgelio ꝙposuit celestꝫ artifex. i. spũsctũs q̃ eã repleuerat. et iõ sic sunt septẽ dona spũsci. sic et septẽ ẏba ei⁹ in euãgelio ꝓtinẽt. Que dicunt fau⁹ mel. qz sicut in fauo est cera lumĩs instrumẽtũ. et dulcedo mellis reficiẽs gustũ. sic ī ẏbis ei⁹ et sacre scripture sciẽtia ẽ veritatꝫ illuminãs intellectũ. ⁊ oĩmoda bonitas reficiẽs affectũ. Medicinalia etiã sunt ⁊ ꝙfuatiua more mellis. qz sanãt langores aie. et pseruãt a pctõ. De ꝓmo dicit Sap. xvi. Neq̃ herba neq̃ malagma ⁊c. De scõdo. In corde meo abscõdi eloquiũ tuũ vt nõ peccem tibi.

Q Sed iã videam⁹ de ẏbis ipi⁹. et ꝓmũ de ꝓmo verbo. Elit itaq̃ euãgelista ⌊ Dixit autẽ maria ad angelũ. Quõ fiet istud ⌋ Nota q btã virgo ante ꝟ verbũ nullũ aliꝺ locuta legit in euãgelio. nec etiã statim ad ꝓmũ angeli verbũ rndit. donec bis angelus ipam fuisset allocut⁹. et ipa bene ꝓmeditata. iuxta illꝺ Eccl. xxxij. Audi tacẽs si mul et q̃rẽs. Audire fidei ẽ. qz fides ex auditu. Ro. x. Tacere spei. Quia Isa. xxx. ꝺr. In silẽtio ⁊ ī spe erit fortitudo vra. Querere charitatꝫ. Quia garrula res amor est. Ipa vero audiuit tacuit et q̃siuit. Hic ẽ ordo. Timor etiã filial et cast⁹ facit ipsam inq̃rere bũplacitũ dei Eccl. ij. Qui timẽt dñm inq̃rẽt q̃ bũplacita fũt ei. ⁊ qui diligũt illũ replebũt lege ipi⁹. Ipa aut̃ fuit mlier timẽs deũ. et ei⁹ dilectio fortis
cella/ vt mors Can. viij. Qm̃ inuite ꝓueniret virũ vt iret ad eũ loq. q̃ angelo vẽẽti ad se ⁊
s phi/ salutãti. ⁊ bona ꝓmittẽti. ⁊ iõ bis allocuto eã. vir acq̃uit loq vnũ verbũ. Et in ꝟ
13 q̃es ⁊ taciturnitas bonis mlieribꝫ ꝓponit emulãda. Erubescat salomonica mlier

garrula et vaga, q̃etis impatiẽs. et ei ꝯsil'es. Prouer. vij. Igit̃ q2 prudẽs erat vir/
go nõ solũ q̃d loq̃ret̃. sz etiã cui. et q̃d deceret eã loq̃ ꝯsiderauit. Iõ bñ d̃r. ⌊Dixit
aũt maria ad angelũ⌋ nõ illa vel illi. Quasi diceret. Ut maria ⁊ vt ad angelũ locu
ta ẽ. Decebat enĩ virginẽ et talẽ virginẽ breuiter et tacite loq̃. et ꝓpositã ꝯtinẽtiaz
ꝓtestari. maxime vbi ei⁹ piculũ imminere videbat̃. ⁊ vt ad angelũ. quẽ interroga/
ri breuiter q̃si sapiẽtẽ oꝑtebat. Ecc̃i. vi. ⌊Si vider̃ sensatũ euigila ad illũ⌋ audiẽ
dũ in scolis et imitãdũ in fact̃. Quõ fiet istd̃ ⁊c̃. Ecc̃i. xix. d̃r. Qui credit cito le R
uis ẽ corde. ⁊ minorabit̃. Eua leuis fuit corde. q2 cito credidit. ⁊ nec ꝟbũ nec lo/
q̃ntẽ discutiẽs facile ꝯsensit. Duplici q̃ppe funicl'o trahebat̃. q2 ꝓmittebat̃ subli/
mitas. suadebat̃ voluptas. ad q̃ duo hoĩes facile inclinãt̃. Sz maria neutꝝ volu
it. q2 hũil' ⁊ ꝟgo fuit. Sz vtilitatẽ nõ solũ ꝓp̃am sz ꝯmunẽ desiderãs. prudẽter q̃si
uit ⌊Quõ fiet istud⌋ qd̃ tu dic̃ vt ꝟgo ꝯcipiã ⁊ pariã filiũ ⌊q̃m virũ nõ ꝯg̃sco?⌋ In
terlinear̃. Ecce tãgit se vouisse castitatẽ. ⌊Nõ cog̃sco⌋. i. me nõ cognituram ꝓposui.
⁊ ĩ ꝓposito ꝑseuero. Uel ⌊non cognosco⌋. i. votũ habeo nõ cognoscere. Felix nãq̃
ꝓpositũ istd̃. in q̃ firmitas ꝯuẽit puritati. Nã q̃ntũlibz pura fuerit deliberatio. min⁹
habz si defuerit fortitudo et ꝯsilij firmitas. Ubi aũt nõ ẽ puritas. nõ ꝟt⁹ obtinet
gr̃am. sz obstinatõis incurrit offensã. Quia ꝟo ip̃a vtrũq̃ habuit. i. ꝓpositi puri/
tatẽ. ⁊ ꝯsilij firmitatẽ. d̃r de ea ꝓuer. ĩ fine. ⌊Fortitudo ⁊ decor indumẽtũ ei⁹. De/
cor⌋ in ꝓposito ꝯtinẽtie ⌊fortitudo⌋ in ꝯsilij firmitate.

Cõmendant̃ aũt septẽ ꝟba illa a spũsscti dictamĩe. Uñ ip̃a videt̃ dicere cũ p̃s. ⌊Lin/ S
gua mea calam⁹ scribe velociter scribẽt̃⌋ ⌊Scriba iste spirit⁹ ẽ. Quasi diceret ꝟgo
Qd̃ loq̃r a mei p̃a nõ loq̃r. sed a spũsctõ. Nam sicut manus scribe mouet calamũ.
sic spũssctũs linguã meã. ij. Regũ. xxiij. Spũs dñi locutus ẽ ꝑ me. et sermo ei⁹ per
linguã meã. Mat. x. Nõ enĩ vos estis q̃ loq̃mĩ. sz spũs patr̃ vr̃i ⁊c̃. Multo g̃ for
ti⁹ loq̃bat̃ spũssctũs ꝑ eã quã repleuerat vsq̃q̃. Sicut enĩ calam⁹ nõ scribit qd̃
vult. sz qd̃ scribẽs vult. sic et ip̃a ea ꝟba ꝓferebat. q̃ spũssctũs ĩ corde ei⁹ scribebat
⁊ ei dictabat. Seq̃t̃. ⌊Uelociter scribẽtis⌋ q2 spũssctũs cui⁹ gr̃a nescit tarda reruz
molimĩa. cito ⁊ subito docebat eã respõdere et loqui. Et bene dicit̃ lingua marie T
calamus scribe. id ẽ spũssancti.

Primo. Quia calamus hic creuerat in aquis gratie ⁊ doctrine. Unde vox ei⁹ ẽ ꝟm
Hiero. hieronymũ. Sup aquã refectõis educauit me.

Secũdo. Quia calam⁹ hic vacuus interi⁹ ꝑ hũilitatem.

Tercio. Quia plan⁹ exteri⁹ ⁊ sine scrupulis ꝑ honestissimã ꝯuersationẽ.

Quarto. Quia ꝯgruo tp̃e collect⁹ ad officiũ suũ. tp̃e. s. miserẽdi qd̃ ĩcepit ab ortu il/
Quinto. Quia acutus ꝑ subtilitatẽ. llius.

Sexto. Quia scissus ꝑ amotionẽ omnis sup̃flui. q2 nihil locuta est in euãgelio qd̃
nõ faceret ad rem.

Septimo. Quia fissus ꝑ discretõem verborũ.

Octauo. Quia plenus encausto gratie q̃ diffusa erat in labijs ip̃ius.

Nono. Quia in manu dextera tenebat̃. nã verbis vita et op̃a ꝯcordabant. Uñ ⁊ di
ctum est ei. Uox enim tua dulcis.

Decimo. Quia a sinistro ad dexterã ducebat lineã. q̃cquid enĩ loquebat̃ ad hũiliati
onẽ sui. ad honorẽ dei. ad edificatõem ꝓximi. et sic ad eternitatẽ q̃ signat̃ ꝑ dexte/
rã referebat omnia verba sua.

Seq̃tur ⌊velociter scribẽtis⌋ q2 q̃cito rñdit. ecce ancilla dñi fiat mihi. scripsit hic
calam⁹ ductu spũssctĩ in hũana carne velut in scedula verbũ carnẽ factũ. q̃ videli/
cet scedula sumpta est a scriba de ꝟginea carne ei⁹. Uelociꝰ aũt scripsit ceter̃ mu/
lierib̃ vniuersis. quoꝝ fetus nõ formant̃ nisi lõgo tp̃is interuallo.

De scp̃tura ista dicit̃ Apoc. xix. vbi agit̃ de filio dei et marie. ⌊Habẽs nomẽ scriptuz U
qd̃ nemo nouit nisi ip̃e⌋ supple. et sui q̃b̃ ip̃e r̃uelat. Uel ⌊nouit⌋ ad plenũ. Nomẽ
qd̃ ip̃a scp̃sit est emanuel. i. nobiscũ de⁹. Uñ seq̃t̃ ⌊Uocabat̃ nomẽ ei⁹ ꝟbũ dei. ha
bens ĩ vestimẽto⌋. i. ĩ hũanitate ⌊⁊ ĩ femore⌋ ĩ q̃ vis generatiua. h̃ dicit̃ q2 spũalez
ꝓlẽ genuit patri ⌊scriptũ⌋ indelibiliter. s. q̃ ꝟm hũanitatẽ et ip̃e ⌊rex regũ ⁊ dñs do/

minantiũ .i. dñs oĩm dñoꝝ. Vñ ꝺr. Deꝰ deoꝝ dñs. Quia enĩ tãtũ hũiliauit se factꝰ obediẽs vsq; ad mortẽ. datũ est ei nomẽ qꝺ est sup omne nomẽ. Scꝺz hũanitatẽ enĩ mortuus ẽ ⁊ exaltatus. nõ fm deitatẽ.

10 Rimũ igit ꝟbũ marie fuit istꝺ. Quõ fiet istꝺ quoniã virũ ñ cogſcoꝝ .i. nũq; ꝛ cogſcere ꝓposui ⁊c. vt sup. Et ß verbũ dictauit ei spũs sapie. q eã rpleuerat Fuit etiã ß ꝟbũ fortitudis et castitatis. Vñ quoniã virũ nõ cogſco. Et in ß ꝟbo docz ipa loq; ꝓncipaliter et ꝓmo de inq̃rẽda dei volũtate. sic ipa audiro ꝟginitatꝭ picꝺo .i. q mater deberet fieri. diu ꝑmeditata nec modũ repiens quõ ß possz fieri saluo ꝟgitatꝭ ꝓposito. nõ de re dubitãs sz de mõ. rupto ꝟcũdie freno q̃siuit. Quõ fiet istꝺ quoniã virẽ nõ cogſcoꝝ. Glosa. Liquet g̃ q faciẽdũ credit. q quomodo fiet q̃rit. Nõ enĩ dubitat ꝟginem paritura. qz legit Isa. vij. Ecce ꝟgo ꝛcipiet. Sciebat etiã q ꝛpleri optebat qꝺ ab angelo audierat. sz quõ fieret nõ legerat. nec ab angelo audierat quo ordie istꝺ deberet impleri. ⁊ iõ q̃siuit. Quia mysteriũ a secul' absc̃di tũ. Eol'. i. A ꝓphetis nõ ꝑdictũ. angelo ẽ refuatũ. Jõ dixit ad ãgelũ. Quõ fiet istꝺ ⁊c. In ß etiã ꝟbo denotat ostãtia mẽtis ei. qz ostãter rñdit. virũ nõ cogſco. Etiã in ß eue ꝛtraria q̃ dubitãdo rñdit serpẽti. Ne forte moriamur. Benek. iij. ⁊ ad ꝓmũ verbũ diaboli titubauit.

Ecũdũ verbũ qñ intellecto q possz ꝛcipe ⁊ parere manẽs ꝟgo cũ rñdit. Ecce ancilla dñi fiat mihi fm ꝟbũ tuũ. Ecce verbũ timoris q collactane⁹ ẽ hũilitatis. ⁊ in ß ꝟbo notat ꝓmpta obediẽtia. ꝓmpta deuotio. ꝓmpta fides. ꝓmpt⁹ ꝛsensus. Vñ dic. Ecce. Notat etiã hũilitas. Vñ Lancilla. Religiosa discretio. Vñ Ldñi. nõ carnis. nõ mũdi. nõ diaboli. Fides spes charitas. Vñ Lfiat mihi fm ꝟbũ tuũ. q dixisti dñs tecũ. nõ fm p̃cẽ meã. q nõ auderẽ petere vt fierẽ mater dei. Nisi enim credidisset ⁊ sperasset posse fieri ⁊ futurũ esse qꝺ ei ꝓmittebat. nõ rñdisz. Lfiat mihi fm verbũ tuũ. Dixerat aũt ei angel⁹. Dñs tecũ. In q notat charitas. qz q manet i charitate de⁹ manet i eo. i. Joh. iiij. De fide dicit ei elizabeth. Btã q credidisti. De spe dicit ipa. In verbo tuo supsperaui. Diffusa est enĩ gr̃a i labijs ei⁹ talit respõdendi. et ꝓpterea bñdixit eã dñs in eternũ. In ß etiam verbo notat deuotio ordinis. qz dicẽs. Lfiat mihi ⁊c. Jcũ magna deuotiõe ꝑmissum angeli optat impleri. In ß verbo istruimur hũliãdo nos cor̃a deo ei⁹ gr̃az postulare. Vñ Judith. viij. Indulgẽtiã illi⁹ fusis lacrimis postulem⁹. ⁊ hũiliem⁹ illi aias nr̃as. Itẽ de ß verbo qꝺ rñdit. Lecce an. dñi fiat mihi. dic ipa. Erucauit cor meũ verbũ bonũ. Erucauit. Jãsi ꝺ pleno. qz ex abũdãtia cordis os loq̃t. Mat. xij. L Cor meũ. In ß cõmẽdat verbũ suũ ab interiori sapore q ẽ vera cordis dilectio. L Verbũ bonuz. Jp qꝺ deo recõciliat⁹ ẽ mũd⁹. Sic q dẽ i isto verbo Lfiat mihi. firmũ factũ ẽ pactũ recõciliatõis hũane. ⁊ mr̃imoniũ diuĩe ⁊ hũane nature. In ß etiã verbo ꝛcepit filiũ dei. Precessit autẽ verbũ hũilitatꝭ gl'iam ꝛceptõis. qz sicut dicit puer. xv. Bl'iam p̃cedit hũilitas. Btus bc̃. Nec est virgis nr̃e gl'ia singularꝭ. et excellens ꝓgatiua marie. q filiũ vnũ eũdẽq; cũ deo p̃e meruit habere omunẽ.

Ercũ verbũ Lqñ salutauit elizabeth. Jãsi ogtulãs ei ꝺ dono qꝺ eã recepisse dicerat. In q notat beniuolẽtia. qz salutare idẽ ẽ q alĩ salutẽ optare. Ecce verbũ itellect⁹. Ad cui⁹ platõez itellexit elizabeth mariã dñm suũ ꝛcepisse. Vñ dixit Et vñ ß mihi vt veniat mr̃ dñi mei ad me. Ad ei⁹ ei salutatõez itellexit iohes clausus i vtero dñm suũ clausũ. ⁊ p modulo suo gauisus ẽ i occursũ ei⁹. In ß aũt ꝟbo istruimur q pris dẽm⁹ optare salutẽ. ⁊ cũ ipis loq; ꝺ sua salute. qꝺ ẽ salutare. ⁊ de bñficijs sibi a ꝺo ipsis eisdẽ ogtulari. Et ß faciũt q christũ spũaliter ꝛceperũt.

Vartũ verbũ qñ cor̃a elizabeth dixit L Magnisicat ⁊c. J Oñ. s. magnificãte se btã elizabeth. ipa magꝭ dñm magnificare curauit. Qui enĩ vere hũil' ẽ. nõ se ab hoĩb⁹ sed deũ laudari desiderat. sicut dicit aug⁹. Et ꝓpt hoc ꝺr Eccl. iij. q deus ab hũilib⁹ honorat. Et ß verbũ fuit sapie. hũilitatis et gratiaꝝ actõnis. Et in hoc verbo docemur deo gr̃as agere de ꝛceptis eius beneficijs. et attribuere ei totum. qꝺ est hũilitatis. et magnificare potẽtiã ei⁹. Vñ dixit. Quia fecit mihi magꝭ q po. ẽ. et san. no. ei⁹. Et nota q i cãtico suo ꝓsequns laudes domini aliq̃ntulum

plixe locuta ē. cū vbiq; alibi breuiter locuta sit. nec in aliq̄ ꝟbo efluxit nisi ī laudibus saluatoris. p ꝟ inuēs nob ī dei laudib; plixe loq̄ndū. imo nūq̄ tacēdū. iuxta illd Isa. lxij. Qui reminiscimi dñi ne taceatis. et ne detis silētiū ei. Et ꝟ eos q̄ ī choro alijs cātātib; et psallētib; tacēt vt statue alias nll'o mō liguā cohibere valētes.

BB

Quintū ꝟbū Joh. ij. Fili vinū nō habēt Ecce ꝟbū pietatis. charitatis. et ꝓpassiōis. Iste etiā sermo certissim⁹ index ingenite sibi māsuetudīs. et ꝟgīal' vere cūdie fuit. Alioq; q̄ppe ꝟecūdiā suā reputās. sustiere nō potuit. nec dissimulare vini defectū. Ubi sane increpata ē a filio. nec illi rndit tāq̄ mitis et hūilis corde. nec tñ desperauit. mīstros admonēs facere q̄cq̄d diceret ill'. Sup̄ ti. xxiij. ō pietate et ꝓpassiōe ei⁹ q̄re exposītōem illi⁹ ꝟbi. vinū nō habēt. Et li. i. ca. v. titulo. dñs tecū. circa finē capituli. Dicere ꝟo vinū ñ habēt ē defectū gre. quē ml'ti patiūt deo per orōes nūciare. et eis vinū ꝓūctōis deuotōis et gre postulare. Et ꝟ inuenit btā ꝟgo ꝓma ꝓ hoie euāgelio erorasse. Jn ꝟ etiā docemur ab eo petere id q̄ idigem⁹. q̄ ē sufficiētia oīs boni. Jaco. i. Qui indiget postulet a deo. Q, autē chr̄ist⁹ rndit. Quid mihi et tibi ē ml'ier. nō negabat matrē suā. sed discernebat potētiā suā. quia nō ex natura quā a ꝟgine accepat. sz a potētia sue diuitatis habebat facere miracu-

Beatus maxim⁹

lū. sicut dicit aug⁹. Et forte sicut dicit btūs maxim⁹. qr mr de defectu carnal' po-

Aug.

culi suggerebat filio. q̄ venerat toti⁹ orbis gētib; nouū salutis eterne calicē ꝓpinare. Qd enī petebat mr erat gre tpal'. sz qd chr̄ist⁹ pabat gaudij sempiterni. Hec tñ piguit benignissimū dñm dū magna venīt parua pstare. Et iō mater ei⁹ sciēs obiurgationē illā dñi filijq; sui nō irascēt offensam ptēdere sz mirāt portare mystrīū. et futura ꝓnoscēs in spū tāq̄ mr dei. et dñicā puidēt volūtatē. sollicite mīstros admonuit dicēs. Qia q̄cūq; dixerit vob facite. Et dñs increpate mīs pudorē releuās. et iam suā apiens maiestatē. exp̄ctātib; ait mīstris. Implete hydrias aq̄. Jn ꝟ etiā q̄ ita dure respōdit matri docuit nos et maxime religiosos nō ita esse sollicitos sup̄ ꝓpinquos carnis sue.

Beatus maxim⁹

Itē de ꝟ miracło dicit btūs maxim⁹ ꝓ q̄stā incredulos. Jlle aq̄s mutauit in vinū q̄ eas ab initio ꝓcreauit ī nīues. indurauit ī glacīē. egiptijs ꝟtit in sanguinē. et hebreis sitiētib; manare p̄cepit ō rupe arida. q̄ ml'titudinē innumerā populoꝝ stillicidio noui fontis vice maternoꝝ vbeꝝ nutriebāt.

Horaliter. Sicut p mariā ipetratū ē vinū in nuptijs. sic p duplicē amaritudinē penitētie q̄ signat in noīe maria q̄ ōr mare amaꝝ. vinū gre et deuotōis et interiorīs cōsolatōis. Et adapta q̄ttuor vl' q̄nq; iterp̄tatōes alias. s. q̄ illumiatrix. illuminata. illuminās. dña. stella maris. ꝟgo fecūda. nupta ioseph. vidua. et huiusmodi.

LL

Extū ꝟbū qñ dixit mīstris Joh. ij. Quōcūq; dixerit vob facite Ecce ꝟbus ꝓsilij. in q̄ docemur ad diuīe volūtatis impletōes alios q̄ntū possum⁹ imitare. Hoc est enī ꝓ filiū scrōꝝ. sic dicit glo. ibi. De⁹ q̄ glificat in ꝓsilio scrōꝝ rc.

DD

Eptimū ꝟbū qñ dixit filio Lu. ij. Fili q̄d fecisti nob sic vt. s. remanerēs nobis ig̃rātib; Ecce ego et pater tu⁹ putatiu⁹ dolētes de absentia tua q̄rebam⁹ te Sz beu ml'ti hodie pl⁹ dolēt ō amissiōe denarij q̄s ō amissiōe ihesu. Qō patet ex eo. q̄ ipm amissū p pcīm p dolorē penitētie nō req̄rūt. Ecce ꝟbū scīe. q̄ magis attribuit reb⁹ hūanis q̄s diuīs. Jn ꝟ aūt ꝟbo istruimur delinq̄ntes filios corripe. cū ipa corripuerit etiā nō delinq̄ntē. nec ꝓmēdare corā eis si q̄d fecerīt boni. sic ipa nō legit filiū ꝓmēdasse ō eo qō erat i his q̄ prīs sui erāt. Itē i ꝟ q̄ ꝓmisit fili notat correptio ī māsuetudie. Notādū etiā q̄ ipm inq̄ntū deū ñ auderet corripe. sz inq̄ntū filiū suū. Et iō dixit fili Premisit etiā fili q̄d fecisti nob sic Jecce dolētes q̄rebā

qđ est ꝺ manicheũ. ¶Et ipi nõ intellexerũt ꝟbũ qđ locut⁹ ē ad illos ¶Nõ ei adhuc capiebãt mysteria. Et nota q maria mõ mirat mysteriũ. ſz postea ꝓficiẽs ab eodẽ petit miraculũ. Joh. ij. Vinũ ñ habẽt. Seq ¶Et descẽdit cũ eis. ⁊ vẽit nazareth ¶ Ut fili⁹ dei exercet q̃ sũt pris. vt fili⁹ hois seruat obedientiã mris. Uñ seq̃tur. ¶Et erat subditus illis ¶Aug⁹. Hoc singulariter illa femia habuit. vt videret sibi nascẽdi solẽnitate subditũ. quẽ nõ solũ hũana. verũ etiã angelica natura venerat ⁊ adorat altissimũ.

Propter hmõi ꝟba q̃ christ⁹ libẽter auscultat. dicit ipe matri ⁊ cuilibz aie fideli imitatrici mris sue. cañ. ij. Sonet vox tua ī auribꝫ meis. vox ei tua dulcis ⁊c. Itẽ cañ. vij. ¶Guttur tuũ ¶i. ꝟba de gutture ꝓcedẽtia ¶sic vinũ optimũ ¶q ꝟba ei⁹ pũgitiua sunt. et sapida et delectabilia oĩ aie iuste. Jõ etiã ꝺr eccl. ī fi. Btũs q̃ ī ist ꝟsat bonis. q̃ ponit ea in corde suo sapiẽs erit sp. Verba enī matris ſitat. ꝟba sunt filij q̃ est ſitas. Unde dicit ei fili⁹ Isa. li. Posui ꝟba mea in ore tuo ⁊c. E

De taciturnitate marie Titulus xxxij.

A

Et taciturnitate q̃ signũ est sapie ꝓmẽdat fili⁹ matrẽ cañ. iiij. ¶Quã pulcra es amica mea ⁊c. Oculi tui colũbe extra taciturnitatẽ tuã ¶i. ꝓter. Ita dicit alia trãslatio quã ponit ambrosi⁹. Tota enī spũalis ⁊ simplex vt colũba. ī cui⁹ specie spũs sctũs visus ē descẽdere sup christũ Lu. iij. et Joh. i. Nõ ē enī medi ocris ꝟt⁹ tacere. sicut dicit ambrosi⁹. ⁊ iõ de taciturnitate ꝓmẽdat maria. q̃ oĩa ꝟba ꝓferẽs in corde suo tacite ꝓfuabat. Notoriũ enī ē ⁊ vulgatũ muliebrẽ sexũ de mitiloquio et minori circũspectõe redargui. Nec mirũ. cũ ad ꝑmas suggestiões noxias loq̃la penit⁹ sit adempta ſpẽti. et aliq̃ten⁹ inhibita mlieri. Hic poteris assignare ꝺ ꝓpropera rnsiõe eue sine discussiõe ꝟbor̃ serpẽtis vñ ortũ ē oĩe malũ. et cogitatõe marie q̃lis essz angelica salutatio vñ ortũ ē oĩe bonũ. Btũs q̃z bernard⁹ p⁹ maiorũ carismata gr̃aꝝ ī omniũ maxima mlieꝝ dei genitrice maria. ꝺuitatẽ silẽtij dignis laudibꝫ ꝑdicabat. Jpa etiã dic ꝺ taciturnitate sua q̃si seipaz ꝓmẽdas. Eccles vij. ¶Ego os regis obseruo ¶i. os meũ qđ ē regiũ. vt. ſ. nihil aliꝺ loq̃r q̃ qđ regẽ deceat ex reginã. ſ. ꝟba lenitatis et clemẽtie. ꝟba pietatis ⁊ iustitie. Jpa etenī ē mlier sẽsata et tacita. Ecci. xxvi. q̃ sedebat solitaria ⁊ tacebat. ⁊ leuabat se sup se ꝓ tẽplationẽ dei. Treñ. iij. Siq̃dẽ qz fuit sensata. i. plena sẽsu. ⁊ tacita nõ seminiflua sed logꝫs ī tpe ꝺgruo. fuit ei tps tacẽdi. et tps loq̃ndi. sic ꝺr Eccles. iij. Tpus tacẽdi ei fuit añ mortẽ christi. loq̃ndi post. Debuit tacere ī pſẽtia ꝟbi. nec radiare debuit luna pſente sole. sic nec luna radiat ī pſentia sol. Sed ꝟbo obmutescẽte p mortẽ debuit reuelare mysteria q̃ ꝓfuabat ī corde suo ꝺ scãdalum crucis. qz sup oẽs nouit. Uñ poterat dicere illꝺ Isa. xxiij. ¶Secretũ meũ mihi ¶q̃ntũ ad statũ ꝓcipietis portãtis ⁊ pariẽtis. ¶Secretũ meũ mihi ¶q̃ntũ ad ꝺgnitõez ipi⁹ ꝓcepti. q̃a sup oĩs habuit noticiã diuinitatis. Luna etiã nõ debuit radiare pſente sole. ſz sole tẽdẽte per mortẽ ad occasũ. ꝺ tenebras nocis debuit emittere radios lucis ⁊ doctrine. Uñ et ꝺr pulcra vt luna Cãti. vi. Turbata etiã fuit ī salutatõe angelica. qz silẽtiũ suũ qđ valde amabat. rñdendo infrigere cogebat. Cogitabat etiã q̃lis essz ista salutatio. Et vtinã moniales et recluse et religiose nostre tacẽdo cogitarẽt quõ in iudicio reꝑderent. vbi de omni ꝟbo ocioso reddituri sunt hoies ratiõem. Sensata etiam fuit ⁊ tacita in interioꝛib⁹ verbis que sũt cogitatões et affectões seu desideria cordis que loquunt deo. Unde et de ea dicit Isa. xxxij. ¶Princeps ¶i. maria designata ꝑ sarã que interꝑtat princeps ¶ea que digna sunt principe cogitabit ¶cogitatões scz pacis et nõ afflictionis.

De subtilitate marie Titulus xxxiij.

B

Ubtilitas beate marie in ℔ apparuit. q tã subtiliter ꝓtemplata est celestia. q ductu ꝑprie rõis illuminante gr̃a visa est filiũ dei desiderare virginitatem. quã ideo forte vouit vt ei⁹ bñplacito satisfaceret. Ac si diceret voto suo. Lilia desiderabat. lilia ei exhibeo. In ℔ etiã apparet ei⁹ subtilitas. q taz subtiliter scit miseris misericordiã exhibere. q sigillũ nõ dissipat diuine iustitie. ⁊ maxime circa hoc cõsistit studiositas ei⁹. de qua dicit ps. Annũciate inter gẽtes studia eius.

De actione marie Titulus xxxiiij.

Dō Ec actōe marie ꝓ notādū q̄ ꝑcipuo paupi.i. filio ðī.ð q̄ ꝑcipue exponit illð A
ꝑs.btūs q̄ intelligit sup egenū et paupem .ꝑcipua mīsicordie opa dilectōe
ꝑcipua et ꝑcipuo mō.vñ dicit.corā ipo mīstraui.i.ad bñplacitū ei⁹.exhibu
it de ꝓpa ⁊ ꝑcipua substātia sua. quia de purissimis sanguib⁹ ꝼm damascenū. vel
Dama/ scen⁹ de carne ꝟginea.q̄ erat argētū igne spūssicti m'tipliciter examīatū.exhibuit ei ve/
stimentū.et de lacte ꝓpo exhibuit alimētū.Ratōe vestimēti ꝑt ei dicere filiꝰ illud
Job.x.Pelle et carnib⁹ vestisti me.Ratōe alimēti illð Matth.xxv.Esuriui ⁊ de
disti mihi māducare.Sitiui ⁊ dedisti mihi bibere.Lac enī puero cibus ⁊ pot⁹ē.
Sup ti. iiij. ℔ H IKL Propter hoc in iudicio poterit ei ꝓmēorare filiꝰ excellenni⁹ ⁊ ꝓncipali⁹ q̄ð oī alī cre B
ature illð Mat.xxv.Hospes erā et collegisti me.Scz in tabernaculo vteri virgi
nal'.q̄ ideo dicēd⁹ ē regale palaciū.qz rex celestis i eo nouē mēsib⁹ pacifice habita
uit.Ipa ei signat ꝑ martham.de q̄ legit Lu.x.Intrauit ihesus i qōdā castellū .⁊ mu
lier q̄dā martha noīe excepit illū i domū suā.Et ℔ ē qð dicit Job.xxxi.q̄si loq̄ns
i ꝓsona marie.Foris nō māsit pegrin⁹.i.filiꝰ dei.q̄ dic ꝑ ps.Aduena ego sum ⁊
pegrin⁹ sic oēs p̄res mei.s.abraham ysaac iacob ⁊ ceti.ð q̄b⁹ ðr Heb.xi.Cōfitētes qz
pegrini ⁊ hospites sunt sup terrā.Seq̄t i ꝓsona marie.Ostiū meū viatori patu/
it.Et ℔ ē qð ipa dixit Cañ.v.Pessulū ostij mei aperui dilecto meo ⁊c. De q̄.s.vi
atore ðr Hiere.xiij.q̄si loq̄nt⁹ ad filiū dei.Quare q̄si colon⁹ futur⁹ es i terra .⁊ q̄
si viator declinās ad manēdū. Quare futur⁹ es sic vir vag⁹ ⁊c. Qui videlicz via/
tor cū nō haberet vbi caput reclinaret.hospitat⁹ ē a maria i domo vl' vtero virgi/
nali. Vñ ipa dicit Qui creauit me req̄euit i tabnacl'o meo. In tabnacl'o scz anie
inq̄ntū de⁹. In tabernacl'o corpis inq̄ntū de⁹ et hō. Et ℔ ē qð ipe dicebat ecc̄i.
xxiij. In oib⁹ req̄m q̄siui.et i hereditate dñi morabor.i.i btā mariā. In corpe
nouē mēsib⁹.ab aīa nūq̄ recessur⁹. Propter ℔ in ps.dicit ipe de maria. Hec requi
es mea in seculū seculi.hic habitabo qm̄ elegi eam.

Et nota quoniā maria nō solū hospita vl' hospitiū facta ē filij dei. imo et toti⁹ trini/ C
tatis.cui⁹ est nobile triclinīū. Vñ i ꝓsona marie dic iob.xxix. Qñ secreto de⁹ erat
i tabernacl'o meo.i.filiꝰ i vtero meo Qñ erat oipotēs mecū.i.de⁹ pater ꝑ gr̄az
inhabitātē ⁊ petra fūdebat mihi riuos olei.i.spūssctūs infūdebat mihi dona ⁊ ca
rismata oīm gr̄az .sic ꝑcepat ei pr̄ ecc̄i.xxxvi. Reple sy̆o.i. maria lienarrabilib⁹
virtutibus tuis

Aud⁹ fui.⁊ cooptisti me true videlicz carnis ꝟginee tunica icōsutili. Luc.ij. Et D
pānis eū inuoluit ecce opimētū ⁊ reclinauit i ꝓsepio ecce matiale hospitiū. De du/
plici tunica icōsutili q̄ maria vestiuit filiū q̄re li .xij.ptic'a.v.ti.ix. q̄ maria vel⁹.
scz i illo cap'o. Descēdet sic pluuia i vell⁹ p⁹ mediū tituli. De nuditate filij q̄ de/
Beatus hildefonsus scēdebat i ꝟginē dic btūs hildefonsus. Qualiter ingressus ē christ⁹ i virginē nēo
nouit.q̄liter egressus egressio sola ogscit. Ebsq̄ veste de⁹ vt ita dicā igredit. q̄ vt
certe dicā carne vestit⁹ egredit. Ad domū sui opis vēit.carnis tm̄mō vestē tulit.
Idē q̄ venerat redūt.scz aliter q̄ icesserat ipe ꝓcessit. Hāc domū igredies nō pudo
r⁹ spolia tulit.scz egredies itegritatē dimisit ⁊c. Itē rōe h⁹ vest⁹ opat se christ⁹ gno
frumēti. Job .xij.qð nudū semiat.sic dic apl's.i. Chor.xv.scz surgit vestitū palea
sua velut tūica q̄dā. Ite ꝓpt ℔ figurata ē maria i vellere gedeonis Judic.vi.qz ð q̄
dā portōe lane sue.i.carnis ꝟginee vestiuit agnū ðī. Quere eodē libro.titulo q̄ ip
sa vellus.post mediū tituli.

Hiero.' Esuriui ⁊ dedisti mihi māducare. Vñ hiero.dic q̄ btā ꝟgo cū acu et colo ac̄rebat E
vñ se pascebat ⁊ vnigēitū ðī. Propter ℔ cañ.ij.ðr q̄ spōsus pascit iter lilia. Et hec
Bern̄. lilia appellat btūs ber⁹.man⁹ btē marie.inter q̄s dei filiꝰ pascebat. Btūs ber⁹. Ma
nus marie quedā lilia cādidissima sunt.nec causabit liliorū amatoꝛ inter lilia nō
inuentū.q̄ c̄q̄d inter marie manus inuenerit.

Sitiui et dedisti mihi potū scz lact⁹ virginei qð ego sol⁹ bibi.et de q̄ puer ali⁹ nū F
q̄ bibit. nec ipe sugit vbera alteri⁹ m'ieris q̄ ꝓprie matris. Unde figuratus est
ꝑ moysen Exo.ij.qui nulli⁹ alteri⁹ m'ieris ꝓter q̄ matr⁹ ꝓpe sugere voluit vbera

sicut dicũt. Propter ꝙ etiã dictũ est illi Lu.xi. Beata vbera q̃ suxisti. Et ꝙ aũt re/
linq̃tur/ q̃ tantũ suxit vbera virgis matris sue. Vñ t dicit Cañ .v. Bibi vinũ
meũ cũ lacte meo. Virginali. qđ totũ fuit meũ. Propter hoc licz dicaꝫ beate ꝟgini.
oleũ effusum nomẽ tuũ. nõ tñ dicit q̃ eius vbera sint effusa.

Aliter etiã de potu fidei potest intelligi qđ dicit Sitiui tc. Iq̃ maria specialius oĩ crea B
tura ipm potauit qñ rñdit angelo. Ecce ancilla dñi fiat mihi. Unde signata ẽ ꝙ
samaritanã mlierẽ cui christꝰ dixit Joh.iiij. Da mihi bibere. Jõ etiã figurata fu/
it Gene.xxiiij. p rebeccam virginẽ pulcerrimã t incognitã viro. que de hydria sua
q̃ signabat fidẽ marie potauit helyeser et camelos. i. christũ et sanctos. nã ex hũili/
tate deo placuit. sz ex fide ꝙcepit sanctũ sctõz. i. christũ q̃ sctificat oẽs sanctos.

Infirmꝰ fui et visitasti me. Infirmabaꝫ christꝰ susceptis in se penalitatib; hũane D
nature. que sunt fames sitis calor frigꝰ lassicies egritudo t morꝰ. Ideo dicꝫ christꝰ.
Infirmata est in paupertate ⁊tus mea tc. Et sic infirmatũ p infãtiã et iacentẽ in cu/
nabulꝫ pia mater nõ solũ visitauit. sz etiã balneãdo. foueãdo. leniẽdo. gestãdo freq̃n/
tauit. eiq; hũanitatis obsequia vniuersa q̃b; indigebat assumpta natura duotissime
mistrauit. Propter qđ in figura marie dr Lu.x. Martha aũt satagebat circa fre/
q̃ns ministeriũ. Aliter. Infirmabaꝫ christꝰ q̃n crucifigebaꝫ. t a pfe pcutiebaꝫ ꝙ
salute ppli sui. t vulnerabaꝫ ꝓpter iniq̃tates nr̃as. t atterebaꝫ ꝓpter scelera nr̃a. et
ei⁹ liuore. i. carne liuida doloꝛib; passiõis sanabamur. Isa.liij. Et tũc visitabat eã
mater stans iuxta crucẽ eius. Joh.xix.

In carcere erã. t venisti ad me. Incarcerabaꝫ christꝰ in carcere nr̃e mortalitaꝫ. de q̃ J
carcere dicit ps. educ de carcere aĩam meã tc. q̃n nascebaꝫ de vera ꝟgine verꝰ hõ.
t ad ipm puerulũ veniebat maria sic mater ad filiũ iacentẽ in cunabulo. Sz tunc
ꝑcipue missus fuit ãgl in carcerẽ/ q̃n ponebaꝫ i sepulcro. Vñ in ꝑsona ei⁹ ꝑdixerat
hieremias Treno.iij. In tenebrosis collocauit me/ sicꝫ mortuos sẽpiternos. Idẽ
ibidẽ. Lapsa est in lacũ vita mea. t posuerũt lapidẽ sup me. Tũc autẽ licz hoc non
legaꝫ/ nõ est dubitandũ venisse mariã ad filij sepulturã. Vñ hieronym⁹. Quã mi/
serũ erit et impiũ sentire de matre. vt q̃n cetere sctẽ mlieres tantã curã habuerunt
de dominica sepultura ipa se absentauerit. Absit.

De contemplatõe marie Titulus xxxv.

Actõe actõis t ꝙtẽplatõis dictũ ẽ marie ab angelo. Ave gra plena. Igra. s. ce/ A
lestiũ donoꝛũ. q; virtute ꝙtẽplãdi qđãmodo patrie donata est. Vñ de ea di
ctũ est Sap.xviij. Celos attigebat stans i terra. Et ipa dicit cũ filio. Pro/
uidebã dñm in cõspectu meo sp. Quantũ enĩ distat inter odoꝛẽ et gustũ aromatice
speciei. tãta inter cõtẽplationẽ marie et aliorũ sanctorũ distãtia est. Sicut enĩ sin
gularẽ actiuã a christo accepit. videlicz eius hũanã naturã portare. lactare. pannis
inuoluere. balneare. fouere. nutrire. pascere. potare. lenire. amplecti. et osculari. cete
raq; humilitatis obsequia exhibere. sic (vt dicã quod mistrat coꝛdis mei deuotio) etiã
dulcedinẽ sue diuinitatis matri singulariter expiendã indulsit. Vñ plenitudini gratie
subiũxit angel⁹ Dñs tecũ. Ideo de mre senserũt viri magni et adhuc sentiũt. q̃ vi
atrix fruebaꝫ. qđ nec asserimus. nec negam⁹.

Itẽ Ratõe vtriusq; vite. actiue. s. et ꝙtẽplatiue figura ẽ ꝑ lyã t rachelẽ. p martham t ma B
riã. Sed pfecta fuit in vtraq; vita. qđ neutra soroꝛ istaꝝ. Nã martha q̃ erga plu/
rima turbabaꝫ. t circa freq̃ns misteriũ sollicitabaꝫ diuine ꝙtẽplatõi ñ vacabat. Ma
ria q̃ ad pedes dñi sedebat. t ꝟba dñi audiebat/ nec fatigatã sororẽ iuuabat. nec cir
ca misteriũ satagebat. actõi nõ intẽdebat. Neutra igiꝫ vtriusq; vite officia adimple
bat. Sz btã ꝟgo sic oĩũ ẽ sic oĩa actiue opa filio exhibebat. q; interim a diuina cõ/
tẽplatõe nullaten⁹ recedebat. Et ꝙ fuit i maria ãgelica pfectio. nã angeli cũ ad nos
mittũꝫ sic mistrãt exteri⁹. q; tñ a dei ꝙtẽplatõe nõ recedũt interi⁹. sic dicũt beda t
beatus gregoꝛius.

Itẽ Ratõe vtriusq; vite dicit maria tota pulcra Cañ.iij. q; vniuerse ⁊tutes tã acti/ E
ue q̃ cõtẽplatiue in ea ꝙnerũt. et p cunctꝰ creaturꝰ admirabile reddidert. Per ⁊/
tutes actiuas habuit volũtatẽ mundissimã. p speculatiuas mentẽ purgatissimam.

Fuit igit⁹ ⌊tota pulcra⌋ et in carne puritate virginitatis. et in volũtate ꝑfectõe acti onis. et in mẽte ꝯsũmatõe speculatõis. et nec in carne habuit maculã ꝯtagiõis. nec in mente rugã duplicitatis.

Itẽ Ratõe sue ꝯtẽplatõis dicit ip̃a Canti. ij. ⌊Introduxit me rex in cellã vinariã⌋. i. in cogitatõeꝫ gaudioꝝ celestiũ. ⌊Rex⌋ nõ seruus. i. timor pene. q̃ q̃nq̃ facit celestia cogitare. Nõ amic⁹. i. desideriũ p̃mij. sed ip̃e rex. i. amor sponsi. q̃ facit me celestia meditari. Innuẽs igit⁹ q̃ nõ timore supplicij vt serua. nec amore tãtũ p̃mij vt mercẽnaria. sed sola dilectõe et charitate patris vt filia. ĩ cellã vinariã est introducta. q̃ est meditatio sp̃ualiũ. nõ in aq̃riã q̃ est cognitio tp̃aliũ. ⁊ sic ei collata est gr̃a sp̃ualis. Dicit g̃ ⌊Introduxit me rex in cellã vinariã⌋. i. omniũ bonoꝝ sp̃ualiũ mihi cõtulit affluentiã. Vel hec cella vinaria ꝯtẽplatõis gratia. q̃ multiplicia ꝯtinet pocula. Primũ puritas mẽtis. Secũdũ req̃es mẽtis. Terciũ securitas mẽtꝭ. Quartuꝫ gaudiũ in sp̃usancto. Est ergo sensus ⌊Introduxit me rex ĩ cel. vi.⌋. i. ꝯtulit mihi gr̃am contẽplatõis. cui⁹ poculis me multipliciter debriauit. D

Itẽ Ratõe ꝯtẽplatõis dictũ est de iudith in figura marie Judith. xi. ⌊Nõ est tal⁹ mulier sup̃ terrã ĩ aspectu ⁊c̃⌋. scꝫ cõtemplatõis. qꝛ limpidi⁹ ceteris omnib⁹ sanctꝭ cõtemplabat⁹ deũ celestia ⁊ eterna. E

Item Ratõne sue ꝯtẽplatõis dicit ip̃a sponso Canti. vij. ⌊Mãdragore dederũt odorem suũ in portꝭ nostris⌋ Per mãdragoras signant⁹ studia ꝯtẽplatõis. q̃ ita faciũt dormire hominẽ in delicijs suis vt abscisionẽ ab ĩimicꝭ suis carnalib⁹ nec sentiat nec attẽdat. Dicit g̃ ⌊Mãdragore de. o. suũ ĩ por. nostrꝭ⌋ scꝫ in portis q̃nq̃ sensuũ. q̃ tunc fiũt nostre. si odor mãdragoraꝝ ad eos p̃uẽiat. ⁊ ab eis excludat odorẽ mũdanũ. Nam si bñ dormiat interi⁹ anima. sensus suos claudit ad exteriora. Et ꝟe talis erat contẽplatio marie. F

Finit liber quartus de virtutibus marie.

Incipit liber quintus de pulcritudine marie.

De spirituali pulcritudine marie

De spiritali pulcritudĩe marie q̃ cõsistit in ꝟtutib⁹ aĩe. dicit spõsus beate virgini mr̃i sue Cãticorũ. iiij. ⌊Tota pulcra es amica mea⌋ ab originali pctõ sanctificata in vtero. Itẽ ⌊tota pulcra⌋ ab actuali mortali. fomite penit⁹ subiugato ⌊Et macula⌋ etiã venial⁹ peccati ⌊nõ est ĩ te⌋ in ꝯceptõe filij dei fomite penit⁹ extĩcto. Et ideo ⌊tota pulcra es⌋ in op̃e ⌊tota pulcra⌋ in corp̃e ⌊et macula nõ est in te⌋ in corde. ⌊Tota pulcra⌋ in op̃e ꝑ simplicitatẽ. Mat. vi. Si ocul⁹ tuus fuerit simplex. totũ corp⁹ tuũ lucidũ erit. ⌊Tota pulcra⌋ in corp̃e ꝑ virginalẽ castitatẽ. Sap̃. iiij. O q̃ꝫ pulcra ẽ casta generatio cũ charitate ĩmortalis ⁊c̃. ⌊Tota pulcra⌋ in corde ꝑ hũilitatẽ. qd̃ ẽ esse sine macula. Ideo in figura marie dictũ est de hester. ij. eiusdẽ ⌊Erat hester formosa valde. et incredibili pulcritudĩe. oĩmq̃ oculis g̃tiosa ⁊ amabil⁹ videbat⁹. Formosa valde⌋ ꝑ charitatẽ. q̃ est forma virtutũ ⌊Incredibili pulcritudĩe⌋ ꝑ insolitam castitatẽ. Inauditũ enĩ erat a seculo aliquã p̃sonã ante btãm virginẽ emisisse votũ ꝑpetue ꝟginitatis. Qd̃ votũ ip̃a p̃ma emisit absq̃ omni hũano p̃cepto ꝯsilio ⁊ exemplo. sola inspiratõe sp̃ũsscti. sicut dicit btũs berñ. et ideo dicit⁹ ei⁹ pulcritudo incredibil⁹. Vel incredibil⁹ pulcritudo. in sup̃latiuo g̃du virtutũ oĩm plenitudo. Vñ Isa. lxvi. Quis audiuit vnq̃ tale: ⌊Omniũq̃ ocul⁹ gratiosa et amabil⁹ videbatur⌋ ꝑ humilitatẽ suã quã respexit de⁹. qꝛ vbi amor ibi ocul⁹. Et nota q̃ dicit ⌊oculis omniũ⌋ Primo oculis ip̃i⁹ dei trinitatꝭ. q̃ eius humilitatẽ respexit. ⁊ spẽm ei⁹ desiderat intueri. Vñ dicũt ei pater et fili⁹ et sp̃ũsscti⁹ Cãti. vi. ⌊Reuertere r̃uertere

Berñ.

A

B

sunamitis vt intueamur te. Sunamit' interp̃tat mortificãs vl' mortificata. Hec est maria q̃ mortificauit in se carnẽ et omnẽ estũ libidis. et mortificata qdãmodo fuit a mũdo in filij passiõe. Interp̃tat etiã coccinea. z in coccino feruẽtissima eius charitas figurat. Fuit etiã coccinea. qz in sanguine filij p̃ passiõez rubcata. In ꝟ etiã q̃ dicit Lvt intueamur te J z ponit verbũ plurale. notat trinitas psonaꝝ. Jõ etiã dicit ei spõsus Lañ. ij. LVox tua dulcis J ad audiẽdũ Lz facies tua decora ad intuẽdũ. Secõo ocul' angelorũ z oĩm btõꝝ. q̃ in eã sicut in filium desiderãt intueri. i. ꝑe. i. Nõ dico sicutissime. Tercio. ocul' hoĩm. Credit enim q̃ fere null⁹ possit eaz intueri q̃diu fuit in mũdo. q̃ eã statim nõ amaret. Nunq̃ tñ male fuit adamata. Hoc inueies li. vij. ꝓtic'a. vi. ti. iiij. de ꝑperatibꝫ cedri. circa mediũ ti. Et nota q̃ he ster q̃ tã pulcra describit interp̃tat abscõdita. i q̃ moraliter edocet fidelis aĩa vtrãq̃ suã pulcritudinẽ occultare. Sicut fecit sara occultãs se ĩ tabernacl'o. Gene. xviij. Rebecca vultũ suũ operiẽs teristro. Geñ. xxiiij. Judith cũ puellis. i. cogitatõibus mũdis z humilibꝫ qđ sonat nomẽ puelle. z cũ sanctis affectõibꝫ. clausa manens ĩ cubicl'o. Judith. viij. Et appellat hic cubiculũ secretũ oratoriũ. de q̃ Matth. vi. Cũ oraueris intra in cubiculũ tuũ. Maria clausa in thalamo. Lu. i.

Jtẽ de tribꝫ his ꝺr itez de iudith. xi. in ꝑsona mariel Lnõ ẽ tal' mlier sup terrã ĩ aspe / D ctu. in pulcritudie. in sensu ꝟboꝝ. Jn aspectu J cõuersatõis L Jn pulcritudie J corꝑis. L Jn sensu verboꝝ J. i. ĩ interioribꝫ verbis. i. puritate cogitatõis.

Aliter LTota pulcra es J in corꝑe. s. et aĩa. Jn corꝑe. ꝑ incorruptõis itegritatẽ. z oĩm E sensuũ illibatã puritatẽ. Jn aĩa nõ solũ tota pulcra ꝑ hũilitatẽ. sz ꝑpulcra siue pulcerrima ꝑ virturũ oĩm pfectã plenitudinẽ. Unde et ꝺr pulcerrima mlier. Cãti. v. Et hoc bis dicit ibi. Dicit etiã pulcra vt luna. i. vniuersal' eccl'ia. qz q̃quid alij sãcti pulcritudis habẽt in parte. habz ista in toto. Nemo enĩ sctõrũ inuent⁹ ẽ sil'is il li in hũilitate. Nemo in charitate. z sic de singul' virturibꝫ. Vere enĩ pulcerrima. q̃ tot habuit in se pulcritudies q̃t virtutes. z singulas in suplatiuo g̃du. Et ideo ꝟe dicit singularis. Siq̃dem virgĩtas ab omni immũdicia carnis et sensuũ ipaz ꝓseruauit immunẽ. s. ocl'os ei⁹ ne vid̃ẽt vanitatẽ. aures ne audirẽt linguã neq̃m. os ne gustaret qđ gustatũ afferret mortẽ. z sic de alijs sensibꝫ. Interioz aũt humi litas pfecte excluſit ab ea supbiã. toti⁹ spũalis vicij genitricẽ.

Aliter LTota pulcra es J Tota enĩ pulcra ẽ aĩa cui nihil inest spũalis turpitudis. i. F vicij et peccati. et cui nihil deest spũalis pulcritudis. i. g̃ꝛe et virtutis. Tal' ꝟe fuit gl'iosa virgo. q̃ nec ꝑmã simile habuit. nec habitura ẽ in vtroq̃. Propter ꝑmũ ꝺr de ea Sap. vij. Sincera ẽ. et ideo nihil inq̃natũ incurrit in illã. Rõez inuenies li bro. iij. vij. ꝑuilegio ei⁹. De scõo dicit ipa. xviij. eccĩ. In me oĩs g̃ꝛa vite et ꝟitat. ẽ. Et bñ dicit Lois g̃ꝛa J nulla enĩ defuit ei virt⁹. Nec puritas angelorꝝ. nec fides ꝑriarchaꝝ. nec scia ꝓphetarũ. nec patiẽtia martyrũ. nec sobrietas ꝓfessorũ. nec ino centia aut hũilitas virginũ. Jtẽ de his duobꝫ dicit fulbert⁹ carnoteñ. in illa ome lia. Approbate ꝓsuetudis. Cõfidẽter asserim⁹ q̃ nullo genere ꝟtutũ vacabat. cui plenitudinẽ inesse g̃ꝛe dei nũci⁹ asserebat. Cõstãter etiã asserim⁹ q̃ aĩa ipi⁹ et caro quã elegit et habitaculũ sibi fecit sapientia dei ꝑis ab oĩ immũdicia z malicia puriſſima fuit. attestãte scꝑtura. quoniã ĩ maliuolã aĩam nõ intrabit sapia. nec ha bitabit in corꝑe subdito peccatis. Sapiẽtie. i.

Aliter. LTota pulcra J dicit maria. q̃ oẽs virtutes actiue. omnes virtutes ꝓtẽplati / B ue in ea ꝓuenerũt. et ꝑ omnibꝫ creaturis admirabilẽ effecerũt. Et hec etiã fuit eius incredibil' pulcritudo. Per virtutes actiuas habuit volũtatẽ mũdissimã. p speculatiuas mentẽ purgatissimã. LTota J igit fuit L pulcra J in carne puritate ꝟginitatis. et in voluntate pfectõe actõis. et in mente cõsummatõe speculatõis. Et nec in car ne habuit maculã ꝓtagiõis. nec in mente rugã duplicitatis. Et talẽ sibi christus matrẽ et spõsam exhibuit. nõ habẽtẽ maculã neq̃ rugã. Eph. v.

Aliter. LTota pulcra es. J

Est enim quedã creatura tota deformis. s. diabolus. et q̃cunq̃ sciẽter in aliq̃ crimi / B nalij seu mortalij demorat. De q̃b⁹ dicit Trenoꝝ. iij. Denigrata ẽ sup carbões

facies eorũ ꝛc. Isa.xiij. Facies cõbuste vultus eorũ. Johel.ij. Omnes vult⁹ redi
gentur in ollam.
Est alia creatura partim pulcra. partim deformis. iustus. s. nullũ habẽs mortale li
cet mlta venialia. Jacob.iij. In multꝫ offendim⁹ omnes. qꝛ delicta q̃s intelligit.
.i. Joh.i. Si dixerim⁹ qꝛ peccatũ nõ habem⁹. nosipos seducim⁹ et veritas in no
bis nõ est. Tales vadũt in purgatoriũ.
Est etiã tercia creatura tota pulcra. scꝫ puer decedẽs in albis. vl' aĩa exiens a purga
torio. cuiusmodi statim euolãt ad thalamũ sponsi.
Aliter [Tota pulcra] dicit maria ꝑncipaliter ex diuini ꝟbi generatõe. q̃ est splẽdor I
paterne glie. Ad heb.i. Qui est cãdor lucis eterne et speculũ sine mac la. Sapie
vij. In quẽ desiderãt angeli ꝓspicere. i. Pe.i. Cui⁹ pulcritudinẽ sol et luna mirãt
sicut dicit btã agnes. [Tota pulcra] Sicut enĩ ferrũ ab igne extractũ nõ solum
ignitũ. imo totũ est ignis. et sicut aer illustrat⁹ a sole. q̃ dũ inflãmat aerẽ suũ ei im
ꝑmit calorẽ. induitqꝫ colorẽ. totus sol efficit. et velut aque gutta dolio vini opti
mi infusa tota trãsit in saporẽ. in odorẽ. et in colorẽ vini. et sicut vitrũ candidũ et
purũ illustratũ a sole trãsit in splẽdorẽ et colorẽ solis. et sicut lana cãdida et pura
tincta in sanguĩe muricis vl' conchilij tota colorat ꝑm q̃litatẽ tincture. Sic aĩa
marie spũsctõ repleta. et maxime luce illa celesti. i. filio dei in eã descendente. nõ so
lũ iã affecta. sed tota est deificata. Sic enĩ affici. deifici est. Et sicut dei filius car
nẽ assumẽs ex ea. in ea infirmat⁹ est vsqꝫ q̃qꝫ. sic qñ de ei⁹ substãtia fili⁹ carnẽ indu
it ipa beata virgo quoddã diuinũ nobis ieffabile ex dei oĩpotẽtia mutuauit. Vñ
et dicit Canti.ij. Dilect⁹ me⁹ mihi. et ego illi. Quid autẽ sit illi dilect⁹. q̃d illa di
lecto nõ dicit. qꝛ q̃d tantũ est qd̃ ad ipm explicandũ verba deficiũt. et istud inscru
Ambro. tabile est viatori. qꝛ credere ꝑcipimur. discutere ꝓhibemur. sicut dicit ambrosius.
Quidã tñ sic exponũt. [Dilect⁹ me⁹ mihi ꝛ ego illi] .i. ille ex me sola. ꝛ ego illũ so
lũ genui. Alij vero sic [Dilect⁹ me⁹ mihi] subdit⁹ scꝫ et obtẽpans. sicut fili⁹ matri.
[et ego illi] obediens ꝛ obtẽperãs. sicut filia patri. sicut ancilla dño. sicut creatura
creatori. Si enĩ [qui adheret deo] qd̃ fit ꝑ dilectionẽ [vnus spũs est cũ illo] .i. ad
chorin. vi. vnitate. s. amoris et gratie. quomodo nõ magꝫ anima marie a q̃ nũq̃ꝫ re
cessit. et corpus in quo nouẽ mẽsibꝫ habitauit incarnata sapiẽtia. deificata sunt. ꝛ
a filio q̃ ignis est tota facta sunt ignita. Sicut enĩ aqua in nuptijs cõuersa est in
vinũ. Joh.ij. vbi nec accessit vinũ nec recessit aq̃. sed alterꝫ factũ est aliud. nõ succes
sionis vice. sed ĩmutatõis origine. nec ratõis expositõe. sed admiratiõis obtẽtu.
sic et maria ꝑus quasi aq̃ purissima. in spũsctĩ suꝑuentõe et filij dei conceptõe. q̃
si cõuersa est in vinũ suꝑ oĩa post christũ letificãs cor hoĩs. Et forte qꝛ ipa h̃ modo
et aqua fuit que pot⁹ est pauperꝫ. et vinũ qd̃ potus est diuitũ. ideo dicit Eccl'iasti
ci.xxiiij. Qui bibunt me adhuc sitient.
Item Notandũ q̃ maria nõ solũ dicit pulcra. vel tota pulcra. sed etiã speciosa. i. omĩ K
corꝑali et spirituali specie repleta. Quia ꝑm grãmaticos noĩa desinẽtia in osus si
gnãt plenitudinẽ. Speciositas enĩ mlierꝫ maxime ꝯsistit in duobus. In colore
nitido. qd̃ ꝑtinet ad fidei viuacitatẽ. et mẽbrorũ cõpositione. qd̃ ꝑtinet ad moruꝫ
honestatẽ. Et ideo species ei⁹ designat ꝑ septẽplicẽ speciẽ q̃ reꝑitur in scriptura.
Quare canit ei eccl'ia. Speciosa facta es et suauis ꝛc.
Prima est species oliue. Eccĩ.xxiiij. Quasi oliua speciosa in campis ꝛc.
Secũda Species colũbe. Unde canit. Vidi speciosam sicut columbam ꝛc.
Tercia Species libani. Canti.v. Species eius vt libani ꝛc.
Quarta Species celi. Eccĩ.xliij. Species celi in visione glie.
Quinta Species ignis. Nũeri.ix. In nocte oꝑiebat tabernaculũ q̃si species ignis
Quia charitas marie ꝓtegit ecclesiam in tribulatõe.
Sexta Species iridis siue arcus. Eccĩ.xliij. Vide arcũ et benedic eũ q̃ fecit illũ.
valde enim speciosus est ꝛc.
Septima Species solis. Sapiẽtie.vij. Est enim speciosior sole ꝛc.
Est igitur gloriosa virgo oliua ꝑ effectũ pietatis. Colũba ꝑ lenitatẽ mansuetudĩs. L

Libanus qđ interp̄tatur cādidatio ꝑ candorē virgītatis. Ignis rōe ꝓtectiōis vt dictū est. Celū.i.casa helyos.hoc est.domus solis.ꝑ fecunditatē ventris sui.repletionē vteri.vel gestatōem in vtero. Arcus quātū ad incarnatōez verbi. Arcꝰ enim est ex radijs solis ⁊ humida nube.sicut dicit glosa.sup Gene.viij. Qđ factū est in incarnatōe.qñ sol iusticie q̄ est splēdor patris.ingressurꝰ egiptū. i.venturꝰ in mundū.ascēdit sup nubem leuē Isa.xix.id ē sibi vniuit mūdissimā carnē sine pondere peccati.qđ factū est ī vtero virginali.⁊ sic factus est quasi q̄dam arcus q̄ fit in die pluuie. Sol q̄ntū ad generatōem filij.qꝛ sicut sol sine sui corruptōe gignit radiū. sic et virgo filiū.

Fides marie

Item species oliue ꝯsistit in viroris ꝯtinuitate.et signat in ꝟgine fidei sinceritatē.q̄ delectat oculū mentis.sicut viror oculū carnis. Eccī.xl. Gr̄am et spēm desiderabit oculꝰ. Hanc speciē p̄figurauit species p̄me filie iob.que vocabat̄ dies. in quo notatur claritas fidei. D

Veritas doctrine

Species colūbe ꝯsistit in colorū mutatōe et varietate circa collū. et signat in virgīe doctrine veritatē q̄ in collo intelligit̄.qꝛ doctrix fuit doctorū et magistra apl'oruz. Unde q̄dam glo.dicit sup illo verbo. Tota pulcra es. Quia spōsa est pulcra p̄dicatōe. Hanc speciē p̄figurauit species scđe filie iob.q̄ vocabat̄ cassia. Cassia enim habet folia purpurea. In folijs aūt verba.ꝛ in purpura christi passio notat̄. Quid igit̄ ꝑ folia purpurea nisi passiōis doctrina.ꝛ q̄ maxime credit̄ affectu et effectu ī ꝟgine abūdasse. Unde et lucas cui inter ceteros euāgelistas appropatur descp̄tio dñice passiōis.ꝛ euāgelij seriē a virgine gl'iosa dicit̄ didicisse. A

Virginitas

Species libani ꝯsistit in ꝯtinuitate cādoris.qꝛ ibi sunt niues cōtinue. Hiere.xviij. Nunq̄d de petra agri deficiet nix libani.i.de firma mente refrigeriū ꝟginis. Et signat candorē virgītatis. De q̄ specie dicit̄. Pulcritudinē candoris eiꝰ admirabit̄ oculꝰ. Eccī.xliij. Hanc speciē figurauit abysach sunamitis. q̄ fuit virgo speciosa valde.iij. Regū.i.que fouebat pedes dauid frigescētes. Sic maria calefacit affectꝰ filij ad amorē nostrū oratōibꝰ suis.qñ sentit eos frigescere q̄ ad nos ꝓpt̄ pctā nr̄a. O

Cōtemplatio

Species celi ꝯsistit in visiōe gl'ie.sicut đr Eccī.xliij.et signat in ꝟgīe ꝯtēplatōis sublimitatē. Eccī.xxxvi. [Species ml'ieris exhilarat faciē viri].i.altitudo ꝯtēplatōis delectat faciē intellectꝰ speculatiui. Hāc speciē p̄figurauit species tercie filie iob. q̄ vocabat̄ cornustibij. Quid est eī cornustibij nisi ꝯstantia ⁊ firmitas ī laude dei. qđ ꝯtemplatiuorū est ꝓpriū. laudare videlicet deū sine intermissiōe in psalmis et hymnis ⁊ cāticis spūalibus. De hac triplici specie filiarū iob dicit̄ in fine iob.q̄ ñ sunt inuēte puelle speciose sicut filie iob in vniuersa terra. P

Charitas

Species ignis ꝯsistit in flāmeitate et feruore splendente. Augustinꝰ de ciuitate dei. Quid igne flāmante vigēte lucēte pulcriꝰ? Quid calefaciēte curāte coq̄nte vtiliꝰ? Et hec species signat in virgine charitatis ardorē. Hanc speciez figurauit hester regina.q̄ erat incredibili pulcritudine omniū oculꝰ gratiosa. Quia charitas regina virtutū. Magister Richardꝰ de sctō victore. Merito charitas regina virtutū dicit̄.quia ꝟtutꝫ nomē amittit que charitati nō famulat̄. Q Aug

...de sctō victore

Species arcꝰ ꝯsistit in duobꝫ coloribꝫ qui p̄ncipales in eo sunt.ceruleo ⁊ igneo. ⁊ signat ī ꝟgīe honestatē ꝯuersatōis. Oꝑtz eī ad h̄ q̄ honeste viuat̄ cū alijs et flere cū flentibꝫ ꝑ ꝯpassionē in aduersis.ecce color ceruleus.⁊ gaudere cū gaudentibꝫ per ꝯg̃tulationē in ꝓsperis.ecce color igneꝰ. Hec eiꝰ species p̄figurata est ꝑ abygail. que erat prudētissima et speciosa.i.Regū.xxv.q̄ ꝯpassa est viro suo in aduersitate. ⁊ ꝯgratulata regi dauid in sua ꝓspitate. R

Honestas cōuersatōis

Species solis cōsistit in splēdentis radij emissiōe.et significat in virgine fecūditatez ventris. Et hanc speciē figurauit species susanne. Daniel'.xiij. De qua dictum est p̄sbytero. Species decepit te. S

Fecundi ventris

Item de speciositate marie canit eccl'ia in eius assumptōe. Uidi speciosam sicut columbā ascendentē ⁊c. Maria speciosa dicit̄ anthonomatice.sicut luna dicit̄ la bele. Unde. Pulcra vt luna. Canti.vi. Et licet possit intelligi vt dicat̄ speciosa sicut colūba.tamē meliꝰ est vt intelligat̄ simpliciter speciosa.et qđ dicit̄ [sicut colūbā]

Cācellarius pbi lippus

referatur ad id qđ dicit. ascendentē. Uere maria speciosa. que omni speciositati cō paratur. Speciositati arborū. Vñ. Quasi cedrus ⁊c. Speciositati ortorū ⁊ fontium. Unde. Hortus cōclusus soror mea sponsa. Speciositati gēmarū. Unde. Uenter tu⁹ eburneꝰ distinctus saphiris. i. celestib⁹ coloribꝫ. Itē. Manus eius tornatiles auree plene iacintꝫ. Ecce triplex speciositas. operū. metallorū. lapidum. Speciositati luminū. Unde. Que ē ista que pgredit q̄si aurora ꝓsurgēs ⁊c. Speciositati herbarū. Unde. Hardꝰ mea dedit odorē suū. Speciositati floꝝ. Vñ. Sicut plātatio rose in hiericho. Et Cāti. ij. Sicut liliū inter spinas. sic amica mea inter filias. Speciositati fructuū. Vñ. Sicut fragmen malipunici ⁊c. Speciositati edificiorū. Vñ dicit. Arca. tronus. soliū. nauis. et hmōi. Speciositati vasorū. Unde dicit Eccī. xliij. Vas admirabile ⁊c. Speciositati mēbrorū. Unde ꝓmendat a singulis mēbris in cantic⁹ sicut infra ostendemus.

Item Canti. i. Ecce tu pulcra es amica mea. ecce tu pulcra. oculi tui colūbarū. Ecce admiratōis vox est. reliquū ꝓmendatōis. Iteratio vero pulcritudīs. ꝓfirmatō est amoris. vel signū duplicis pulcritudīs. Interioris in virtute. ⁊ exterioris in ꝓuersatōe. Uel gemina pulcritudo gemine charitatis affectus. Uel pulcritudo intellectus q̄ est cognitio veritatis. et pulcritudo affectus que est amor bonitatis. Uel fides et opatio. Uel humilitas et innocentia. Uel decor actiue ⁊ ꝓtemplatiue. Uel hec geminatio ptinet ad duo ralenta. q̄ sunt sciētia et opatio. Uel ad duas partes iusticie. que sunt declinare a malo. et facere bonū. Uel ad ꝓuersationē claustraliū ⁊ secularium. Uel ad regimen plator et obedientiā subditorū. Uel geminat pulcritudo sponse. ꝓpter decorē penitētiū. et mūdiciā innocētiū. Et dr ei. Ecce tu pulcra es amica mea q̄ amas et amaris. Demōstratio aduerbij tria facit. admiratōem in pulcritudie sponse. et emulatiōem in alijs. notat etiā q̄ in ꝓmptu est spōse pulcritudo. Pronomē vero geminatū discretōem notat et significantiā. Et vere pulcra q̄r Oculi tui colūbarū. i. affectus et intētio simplex sine plica. s. erroris et prave dilectōis. Nec simplicitas oculor totū corpus ecclie vel bonor opeꝝ pulcrū reddit. Matth. vi. Luc. xi. Uel Columbarū. i. deū simpliciter intueris. q̄r nihil aliud q̄s ipm queris.

Item Quattuor sunt marie vl fidel anime pulcritudines. Pria in corpis castitate. Secūda in ꝓscientie puritate. Tercia in exteriori ꝓuersatōe. Quarta in diuinor cōtemplatōe. De his q̄ttuor Treno. iiij. Candidiores nazarei eiꝰ nive. nitidiores lacte. rubicūdiores ebore antiquo. saphyro pulciores ⁊c. Cādor niuis mūdicia carnis. frigus refrigerij cordis. Nec duo sunt in pma pulcritudine. Cādor lactis quod est cibus parulorū. innocētia mentꝫ et ꝓscientie simplicitas. Nec duo i secunda. Cādor eboris q̄ pcessu tpis vertit in rubore. innocentia opis et feruor caritatis. Nec duo in tercia. Saphyrꝰ colorē habet celestē et signat ꝓtemplatōem. Ecce quarta. Et he q̄ttuor pulcritudies q̄si deriuant a q̄ttuor pulcritudinib⁹ spōsi. a quo sponsa tota suam recipit pulcritudinē. quia sponsus pulcer est p naturā. sponsa pulcra p gr̄am.

Prima spōsi pulcritudo fuit i corpe mortali. Vñ. Speciosus forma p filijs hoim.

Secunda apparuit in trāsfiguratōe. quādo resplenduit facies eius sicut sol. vestimenta autē eius fuerunt alba sicut nix.

Tercia in resurrectōne carne glorificata. Unde Isaie. lxiij. Quis est iste q̄ venit de edom ⁊c. Iste formosus in stola sua. i. in carne glificata.

Quarta in diuinitate. Unde Isa. xxxiij. Regem in decore suo videbūt oculi eius. In prima dñs nr̄am honorauit infirmitatē. In secūda ostendit future beatitudinis qualitatē. In tercia exhibuit future incorruptōis veritatē. In quarta pditas in adam reformauit imaginem.

Item in supradicta autoritate Tota pulcra es ⁊c. Et iterū in canti. i. Ecce tu pulcra es amica mea. ecce tu pulcra. videl ei attribuere sponsus duplicē pulcritudinē corpalem videlicz et spiritualē. De spirituali dictū est. min⁹ tñ sufficienter. adhuc aūt dicturi sum⁹ de ea.

Pulcritudo marie

De corpa li pulcri/ tudīe ma rie

Si quis autē q̄rat de pulcritudine corpali beate v̄ginis./ ꝯgruētissime mihi videtur posse dici et credi eā p̄ filiabꝫ hoīm speciosam. q̄ speciosū forma nō solū p̄ filijs hominū. sed etiā p̄ milibꝫ angelorū./ sue carnis substātia vestiuit vnigenitū dei. Nō enī ꝯueniēter tota pulcra et sine macl'a appellaret. nisi s̄m dispositionē et figuram corpis et colorē faciei pulcerrima ⁊ sine macl'a appareret. Sed forte sicut ī apocrifo de infantia saluatoris scriptū repitur./ nemo plene poterat ip̄i⁹ faciē intueri. Uñ et dicit Mat. i. q̄ ioseph accepit mariā. et nō cognoscebat eā donec pepit filium suū p̄mogenitū ⁊c. Et dicit chrisostom⁹ vt q̄dā asserūt q̄ in euāgelio nazareorū legit q̄ ioseph mariā videre nō poterat facie ad faciē. q̄m spūssctūs eam a cōceptōe filij dei penit⁹ impleuerat. ita q̄ nō cognoscebat eā ꝓpter splēdorē vultus ei⁹. De isto decore elegāter dicit ei q̄dam ꝓsaice. Tu decorē induisti. tu pl⁹ sole refulsisti. cū btā mēbra christi. tue carnis ꝓtexisti polimita tunica. Alij dicūt q̄ ex q̄ ioseph ꝯgnouit ⁊ credidit mariā de spūsctō ꝯcepisse. in tanta eā habebat reuerētia q̄ nunq̄ꝫ ausus est cōtēplari faciē ei⁹. Uñ nō ꝯgnoscebat cuiusmodi essꝫ vult⁹ ei⁹. Sil'e legit de moyse Exo. xxxiiij. et. ij. Chor. iij. q̄ nō poterāt filij isrl' intēdere in faciē moysi ꝓpt' gl'iam vult⁹ ei⁹. q̄ꝛ cornuta appebat facies ei⁹ ex ꝯsortio s̄monis dñi. Si g̃ tā pulcra apparuit facies ꝓphete ex cōsortio sermonis dñi./ q̄d estimas de facie matris ip̄ius verbi?

Chriso.

Itē ratiōe pulcritudīs corpalis et virgītatis figurat ip̄a p rebeccā. de q̄ legit Genes xxiiij. Ecce rebecca egrediebat ⁊c. habens hydriā in scapula. puella decora nimis. virgoq̄ꝫ pulcerrima et incognita viro. Propter h̄ etiā figurat ip̄a fere p vniuersas mlieres q̄ de corpali pulcritudine ꝯmendant in biblia. vt fuerūt. sara. rebecca. rachel. tres filie iob. noemi. abysach. abygail. bersabee. susanna. iudith. hester. et cetere multe.

y

De pulcritudīe v̄o et excellētissima mēbroꝝ ei⁹ honestate loq̄tur q̄dā sic. Ad membroꝝ beate virginis excellētiā singl'arē laudes hūanas addere necesse nō est. cum et vita illi⁹ sanctissima toti⁹ virtutꝫ forma resplēdeat. Ei⁹ q̄ppe in terrꝫ ꝯuersatō et omnibꝫ sctīs imitāda ꝓponit. ⁊ etiā angelis admirāda efficit. Que siq̄dem non solū delectabat./ sed et diuīos ꝓuocabat aspect⁹. Quid enī alid mēbra illi⁹ erāt./ nisi q̄dam spūales lingue q̄s spūssctūs sui plectro tēporās modulamīs./ sue digitis p̄sentie mouebat in armoniā angelice similitudinis. Idem nāq̄ꝫ spūs q̄ ei⁹ animā sui feruore caloris accēderat./ mēbroꝝ q̄q̄ꝫ officia in eandē habitudinē suspēdebat Unde nihil alid in suis motibꝫ resonabat./ nisi nectar diuīe hūaneq̄ꝫ sapiētie expssum de illa ineffabili suauitate. quā in trinitate p̄ris et filij et spūssctī maiestatis diuine essentia patri ꝯmūicat vl' ꝯcordia. Ad hui⁹ puritatis excellentiā nullā sancti alicui⁹ ꝑtingere scimus sanctimoniā nisi soli⁹ marie. q̄ tāto sctē diuinitati erat vicinior. q̄nto spūssctī muneribꝫ ornatior. Qui mēbra ei⁹ velut in q̄dam virginitate. i. omnino ī sanctitatꝫ integritate custodiebat. vt nulli oīno subiacerēt corruptōi. dū mūdane vanitatis vl' carnalis illecebre nulla colluuio sibi aliq̄d ex coruꝫ vsurparet officio.

z

Item de pulcritudīe marie interiori tñ magis q̄ꝫ exteriori./ dicit ei spūssctūs in ps. [Cōcupiscet rex]. i. christ⁹ [decorē tuū.] Et nota q̄ p decorē exteriorē qui ꝯsistit in mēbris. designat decor interior. q̄ in virtutibꝫ anīe. et in his consistit [species iacob]. i. marie. que simul et semel vicia oīa supplātauit. [quā] scꝫ speciez [christus dilexit.]

AA

Hic incipit scriptor ꝯmēdare mariā a pulcritudine singuloꝝ membroꝝ et sensuū. et quedā specialia interserit de pulcritudine christi. eccl'ie. ⁊ fidelis anime mystice et moraliter s̄m testimonia scripturaꝝ. ⁊ expositōnes maximorū theologoꝝ. Et incipit a capite marie.

De capite marie Titulus .i.

i

A capitis debita dispositōe. Canti. vij. [Caput tuū vt carmel⁹. et come capitis tui sicut purpura regis iuncta canalibꝫ.] Camelus interp̄tat scīa circumcisionis. Purpura regia in q̄busdam canalibꝫ tingitur. et p h̄ q̄ eis

iuncta dicit/tincture recētia designat. Est g̃ sensus. Caput tuū.i.mēs tua prudenter est circūcisa.et come tue.i.cogitatōes tue tincte sunt in memoria sanguis dñice passiōis.et sic affecte sunt cogitatōes tue.q̃si recentē viderent sanguinē de filij vulneribꝫ distillantē. Fasciculꝰ enī mirre morabat inter vbera eiꝰ/donec assumpta fuit ad illō gaudiū qđ omnē dolorē absorpsit. Itē caput marie.i.mens ornat carmelo ꝓpter eminentiā cōtemplatōis et diuine scientie.et ꝓpter pinguedinē gratiarū.et quibꝰ fructus multiplet bonorū operū.quia carmelus mons est altꝰ et pinguis.et ratōe interptatōis.quia prudēter circūcidit a se omne illicitū tā a carne sua q̃ꝫ a spiritu suo.7 a capite.i.mente sua impinguata carismatibꝫ oīm grauꝫ/singulorꝫ mēbrorꝫ suorꝫ regimē ꝓcedebat.sicut ꝑ caput regit totū corpus.

Item notandū q̃ carmelus interptatur scientia circūcisiōis quā habet fidē anima/sciens quid a se debeat amputare 7 quid non. Item in carmelo helyas sacerdotes baal interfecit.iij. Regū.xviij.postq̃ꝫ ī igne de celo sacrificiū obtulit. Et postea caput ponēdo inter genua orādo pluuiā impetrauit. Ecce ꝓgruus ordo. Ut primo circūcidas a te omnē superfluitatē in mēbris et sensibꝫ. sicut docuit christꝰ sua circūcisione. Postea te vincas sicut ille sacerdotes baal/in sacrificio cordis cōtribulati succenso charitatis igne.7 deo īmoles sacrificiū laudis in gratiarꝫ actōe. De inde humiliādo mentē tuā qua homo a deo cognoscit.sicut ille ꝓnus in terrā posuit faciē suam inter genua q̃ flexibilia sunt. Quia post hec omnia debz homo de se hūilia sentire. Et sic poteris gr̃e pluuiā impetrare. Et singulas hmōi gr̃as habem⁹ ꝑ orōes et exēpla virginis.cuiꝰ caput ornatur carmelo.

De comis marie Titulus ij.

QE comis matris potest exponi/qđ dicit de comis filij Cañ.v. LCome eiꝰ sicut elate palmarꝫ.nigre q̃si corvus. LomeJ.i.sancte cogitatōes eius capiti suo.i.christo ꝑ amorē adherētes sicut elate.i.sicut folia palmarꝫ. q̃ ideo dicunt elate.quia erecte 7 in sublime tēdentes meditādo iugiter de celestibꝫ .parꝫ aut nunq̃ꝫ de terrenis.sicut 7 folia palme directe tendūt in sursū ꝓtra morē aliarꝫ arborū. Late etiā erāt cogitatōes eius ꝑ charitatē et pietatē cogitādo de salute generis hūani. Et acute ꝓpter cogitādi subtilitatē et libertatē.q̃ nō molestabant eā cogitatōes fantastice. Cogitabat enī qđ volebat.et nihil nisi qđ volebat. LNigre quasi corvus.Jpter hūilitatē.hūilitas enī dicit ab humo.cuiꝰ color ꝓpriꝰ nigredo ē Vel LnigreJq̃ et doloribꝫ quos passus est filiꝰ denigrate. Fuerūt igit cogitatōes virginis ample libertate. Dilate pietate. Acute subtilitate. Sublimes rectitudic. Nigre humilitate. LQuasi corvus Jq̃ est auis diligēter sibi incorporās cadavera. Sic beata virgo que ꝓpter cadaverosos peccatores factā se recolit matrē dei. de ipis a diabolo rapiēdis et ecclesie incorporādis.cuiꝰ ipa est collū.quo mediāte descendūt in ventrē cibaria.iugiter credit cogitare. Mystice. Come ecclie q̃ christo capiti īmediate adherēt et subtiles sunt et tenues 7 incise nō dolent.viri spiritvales sunt nō inflati supbia.nō graues diuitijs.et q̃ patientes ꝑ christo nō dolēt sz gaudent. Et sunt sicut elate palmarꝫ. i.sicut sūmitates palmarū que sunt alte.recte.et coronāt victorē.et signant altitudinē et excellentiā boni opis.et rectitudinē sancte intentōis.et triūphū pseuerantie que coronā meret. Nigri sūt etiā. i.ꝑ penitentiā denigrati.qualis erat iob dicens.xxx. Cutis mea denigrata est 7c. Quasi corvus.id ē vera et natiua nigredine nō fuscata.et hoc contra hypocritas q̃ facies suas exterminant vt appareāt hoīb⁹ ieiunātes .Matth.vi. Vel quasi corvꝰ cuius vox est cras cras. Qui.s.ꝑ spei lōganimitatē dicūt cum iacob. Cras respōdebit mihi iusticia mea. Beñ.xxx.

De capillis marie Titulus iij.

CAPillorum flavore vel croceitate seu quasi quadam deauratōne ꝑ sanctarū de deo meditationū seu cogitationū rutilantiā. Cantico.v.dicitur de christo. Caput eius aurum optimū. Bñ autē cogitationes ꝙginis comis cōparabiles sunt et capillis ꝓpter multas ꝓprietates capillorū.

Capilli id est cogitatões marie

Graciles humilitate. De spirituali gracilitate quere libro.xij.ꝑticl'a. iij.de aromatibus.vbi maria dicit virgula fumi.post mediũ particule.

Molles benignitate. Unde dicit cũ filio Hiere.xxix. Ego cogito cogitatões pacꝭ ⁊ nõ afflictõis. Isa.xxxij. Princeps ea que digna sunt principe cogitabit. scꝫ qđ sit ad honorẽ dei et vtilitatẽ ꝓximi.

Flexibiles./obedientia et compassione.

Exangues./sine carnali affectõne.

Insensibiles./patientie lenitate.

Subtiles./ineffabili deitatis ꝯtemplatõe. Sap̃.v. Cogitatio eoꝝ apud altissimũ. Sap̃.vi. Cogitare de illa sensus est cõsummatus.

Tenues./voluntaria pauꝑtate.

Macilenti./abstinentia et sobrietate.

Longi./ꝑseueranti finalitate.

Insonori./nõ remurmurãtes in tribulatõe.

Rotundi./eternitatis desiderio et amore.

Iugiter crescentes ꝯtinua melioratõe.

Quandoqꝫ se erigentes./eternoꝝ inquisitõe.celestiũ contẽplatõe.intentõis rectitudine. Ideo compant̃ come eius elatis palmaꝝ.vt supra de comis.

Quandoqꝫ se demittentes suiꝑius discussione.

Quandoqꝫ crispantes.

Quandoqꝫ quasi suꝑ humeros defluentes.i.deorsuꝫ fluẽtes pia ꝯpassiõe. Humeri ecclesie sunt.q̃ pie supportant onera infirmitatis fraterne.et suꝑ tales quando affliguntur pia virgo pia gestat viscera.

Quandoqꝫ simul constricti./studio discipline.

Sepius abluti./lacrimosa et deuota filij et celestiũ recordatõe.

Pexi et discriminati./ordinatissima discretõe. Unde Luce.i. Cogitabat q̃lis esset ista salutatio. Ecce discretio.

In capite.id ẽ christo capite aureo radicati./fide spe et charitate.

Ip̃i capiti immediate adherẽtes./sincera dilectõe que amantẽ vnit amato.

Ab ip̃o capite inferi⁹ dependentes./vera humiliatõe. Unde dicebat. Fecit mihi magna qui potens est. Item. Gratia dei sum id quod sum.

Ipsum caput a quo oriunt̃.id est christũ p̃cipue adornantes./gloriosa magnificatione. Unde Magnificat ⁊c̃.i.ad Chorin.xi. Mulier gloria est viri.

Ip̃m caput a quo oriunt̃ calefaciẽtes./pia oratõe. Maria eĩ est abysach que pedes id ẽ affectus veri dauid frigescentes calefacit ad amorẽ nostrũ.iij. Regũ.i.

Quandoqꝫ in trichã collecti./trinitatis et vnitatis fide.

Quandoqꝫ mitra vel peplo seu capitegio coerciti./secretoꝝ cordis absconsiõe.

Fului crocei siue aurei./per charitatem.

Candidi vel quasi argentei./per castitatem.

Nigri et q̃si coruini ꝑ penitẽtiã vel dolorẽ. Cãti.v. Come ei⁹ nigre sic̃ coru⁹.vt sup̃

Quasi canescẽtes./ꝑ sapientiã./maxime qñ post filij ascensionẽ cõtulit cũ apostol' de veritate et tota serie euãgelij.

Quasi rutilãtes ꝑ filij patiẽtꝫ amarissimã ꝯpassionẽ.⁊ ip̃i⁹ passionis iugẽ recordationẽ. Quasi enĩ tincte erãt cogitatões virginis in sꝑ recenti mẽoria dñice passiõis.

Huiusmodi capillis.i.meditatõibꝫ ⁊ cogitatõibꝫ sanctis./ornabat̃ corã deo mẽs ip̃i⁹ beate v̄ginis. et erãt magna pars illi⁹ interne pulcritudĩs quã rex regũ christus dñs ꝯcupiuit et dilexit. Itẽ his capillis caput ip̃ius.i.mẽs ab om̃i frigore infidelitatis./et ab om̃i estu cuiuslibet ꝯcupiscẽtie ꝓtegebat̃.et hoꝝ gr̃a ip̃i deo trinitati et sanctis angelis amabil' et appetibil' habebat̃. Unde ⁊ dicebãt ei Cantic̃.vi. Reuertere sunamitis vt intueamur te.

Moraliter. Sancte cogitationes mẽtẽ ex q̃ oriunt̃ calefaciũt ꝓtegũt et exornãt. sic̃ dictũ est supra.et maxime cum ad mentẽ reducit̃ angustia dñice passionis./que est

armatura sufficiēs cōtra infestationē oīmode temptatōis .sicut dicit.i. Petri. iiij. Christo in carne passo./et vos eadē cogitatōe armamini.

Spūale ꝙ caluiciū qđ est carere hmōi cogitatōib⁹ et meditatōib⁹ sctīs.caput aīe.i. mentē pessime deturpat.7 maxime deh̄onestat.7 exponit illū gelicidio infidelitat⁹ 7 caumati cuiuslibet tēptatōis .Et ideo ꝓminat⁹ dñs filiab⁹ syō.i.aīab⁹ peccatricibus et supbis Isa.iij.Erit ꝓ crispanti crine caluiciū 7c. E

Itē Rōe capillo⁹ ꝺ⁹ de maria Cañ.iiij.Lypri cū nardo.nard⁹ et croc⁹ 7c.Croc⁹ ei crines habet aureos.ꝙles ad ſram virginē credim⁹ habuisse.Et tales vidim⁹ in reliquijs apud rothomagū .Vere eni cogitatōes eius fuerūt auree.q⁹ dependētes 7 ortū habentes a capite aureo deitatis vt supra dictū est.Et charitatiue. patiētes. sapiētes.et obediētes.que omnia notant⁹ in auro. D

Item Canti.iiij.dicit⁹ virgini.Capilli tui sicut greges capraꝝ./q⁹ ascenderūt de monte galaad.Greges capraꝝ.i.capreaꝝ sunt greges omniū ꝓtēplatiuo⁹.q⁹ acie ꝓtēplatōis acute videt vt capree.7 ad visionē celestū ascendūt de illo 7 ꝑ illū q⁹ est mons montiū.q⁹ est mons galaad in se coaceruās oīa testimonia scripturaꝝ. Ha galaad int̄prtat⁹ aceru⁹ testimonij. Dis aūt gregib⁹ vniuersis compant⁹ capilli virgīs.i. spūales ei⁹ cogitatōes.subtiles.et capiti suo christo suauiter adherētes. Ha ipsa subtili⁹ q̄s vniuersi greges ꝓtemplatiuo⁹./oc'o ꝓtemplatōis sūme diuinitatis penetrauit arcana. E

De fronte marie Titulus iiij.

In frontis planicie 7 candore.q̄.s.frons q̄q⁹ supfundit⁹ q̄si q̄dā roseo rubore designat⁹ ꝙcūdia virgīs.Planicies se hab⁹ ad simplicitatē.cādor ad mūdiciā.rubor ad charitatē. Frons aūt fidel⁹ aīe in rubescētia noīs christiani 7 verecūdia.ne audeat.s.cogitare.loq̄.audire.vl' facere aliq̄d inh̄onestū.aut nutu aut signo aut gestu seu risu. Frons ꝙ aīe peccatric⁹./inerubescētia vl' obstinatio. De ꝓmo hiere.iij.Frons mlieris meretric⁹ facta ē nbi.noluisti erubescere.De secūdo Isa.xlviij.Aeru⁹ ferre⁹ cernit tua.et frons tua crea.Frons etiā diaboli illi sunt q̄ petā sua p̄dicāt q̄si sodoma.Isaie.iij.De cuiusmodi ꝺ⁹ Eze.iij.Dis q̄ppe domus isrl' attrita fronte est et duro corde.Sancta ꝙ verecūdia lapis ē q̄ pcussē dus est golias in fronte.vt deiciat⁹ ab alto p̄sumptōis sue.i.Regū.xvij.Quia confundi de peccatis suis adducit⁹ gram et gliam.Eccī.iiij.

De oculis marie Titulus v

In oculo⁹ pulcritudine vl' claritate.Oculi marie intellect⁹ et affectus .Vl' identitas cogitationū et op⁹.Vel simplicitas./7 vult⁹ vniformitas.Ipa est enim anna.i.gra.cui⁹ vultus nō sunt in diuersa mutati.i.Regū.i. Hec maria grā fecūdata ꝓtēplatōe celestū inquā potuit auelli vel retardari .Jō dic⁹ ei sponsus de pulcritudīe oculorū ipam ꝓmendās Cañ.i. Ecce tu pulcra es amica mea.ecce tu pulcra.oc'li tui colūbarū.Bis dicit⁹ Ecce vnā demōstratōe⁹ faciēs ad oculū.aliā ad intellectū.Bis dicit⁹ pulcra ad innuēdū q⁹ ī ea est qđ miret⁹ oculus carnis affor̄is.7 qđ diligat abint⁹ ocul⁹ ment⁹./Vel ī ß etiā ꝓmēdat eā a duplici dilectōe.s.dei et ꝓximi.Charitas ei pulcritudo ēanime.Sap.iij.O q̄s pulcra est casta generatio cū charitate .Vel in ß ꝓmēdat eā a pulcritudīe intellect⁹. q⁹ est veritas.et affect⁹ q̄ est bonitas. Vel ꝓmēdat eā ab innocētia q̄ ad se .et beneficia quo ad ꝓximū. Vel a dilectōe tot⁹ boni.et odio totius mali.Seq̄tur Oculi tui colūbaꝝ hoc inuenies infra. A

Item Eb oculis ꝓmēdat eā sponsus Cañ.iiij.Vulneraſti cor meū./sor⁹ mea spōsa.vulneraſti cor meū in vno oculo⁹ tuo⁹.et in vno crine colli tui. Alia ſra dicit. Percussisti nos corde totā videlicz trinitatē Vulneraſti cor meū vulnere charitatis nō doloris.i.me ad amorē tuū delectabiliter attraxisti.vt te ꝑfunde dilige re de corde meo in vno.i.in vnitate oc'lo⁹ tuo⁹.scz affectus 7 intellectus.qui in te ita sunt vnū./ q⁹ nō aliud desiderat affectus./nisi qđ desiderādū indicat intellect⁹.Vulneraſti cor meū in vno crine ceruicis tui qđ haberalia ſra. i.ī vnitate cogitationū tuaꝝ.q̄ sic adherēt christo capiti suo.q⁹ nihil aliō dicūt nisi illud ꝑs. B

Una petij a dño ꝛc. Dicit ergo se charitate vulneratū ⁊ corde pcussuz. in vno ocu
lozū et in vno crine matris sue. qz de corde ipius triūphat hec vnitas. et ei⁹ recoz
datōem nulla delet oblīuio. sicut nequit fieri ne vulnus cordis ꝓinne sentiatur.
Uel p vnū crinem designaꝯ ei⁹ hūilitas singularis ⁊ vnica. ⁊ que ad modū crinis
gracilis erat et tenuis. carēs onere mūdanozū. ⁊ crassitudine tpalium. vt meli⁹ pos
set ascēdere et intrare p foramen acus. i. fidem passionis. Erat etiā ei⁹ hūilitas ro
tūda sicut crinis rotūdus est. qz ꝓpter amozē eternitatis in tātū se hūiliauit. non
causa inanis gl'ie sicut hypocrite. qui neqter se hūiliant. et interiora. i. intētio ⁊ af
fectio. plena sunt dolo ⁊ fallacia. Eccī. xix. Sequiꝯ Lcolli tui] In hoc notaꝯ qꝫ be
ata virgo nō solū fuit humilis in mente sed etiā in voce. Per collū quod continet
guttur in quo formaꝯ vox. Unde de q̄busdā dicit. Nō clamabūt in gutture suo.
significaꝯ hūilitas verboꝝ eius. qz p humilitatē sonuit verbū obedientie dicēs. Ec
ce ancilla dñi. Ergo p vnū crinē singularis hūilitas mentis ei⁹. Et quia additur
Lcolli tui] singularis et vnica hūilitas vocis eius. Et hac duplici hūilitate tā pfū
de vulneranit coz ipi⁹ christi vulnere amoris. qꝫ facta est ei soroz et spōsa q̄ ad hu
manā naturā quā assumpsit ex ea. in q̄ vulneratus est ad mortē in patibulo crucis.
Ideo dicit. Uulneraſti coz meū soroz mea sponsa.

Item Lañ. v. dicit de ocul' sponsi. et potest exponi de ocul' marie LOculi ei⁹ sic colū ℒ
be sup riuos aquaꝝ que lacte sunt lote. et residēt iurta fluenta plenissima. In co
lūba notaꝯ simplicitas et innocētia. Que videlicz colūbe sup riuos aquaꝝ seden
tes et aq̄s conspiciunt que impsentiaꝝ fluunt. et illas que iā fluxerūt ⁊ illas que
affluūt. Sic et ocli virginis p simplicitatē ⁊ innocētiam colūbini. pspicaciter cō
spiciūt in speculo trinitatis ptērita psentia ⁊ futura. vmbrā ⁊ accipitris. i. diaboli.
Oculi etiā eius compantur colūbis q̄ lacte sunt lote. quia respectus ei⁹ pietatis et
misericordie dulcedine pfusus est. Et isti oculi subtiliter vident vt colūbe. qz resi
dent iurta fluenta plenissima. i. iurta aquas sapiētie salutaris.

Aliter LOculi eius sicut colūbe]. i. casti et simplices [sup riuos aquaꝝ]. i. iurta flu ᗪ
enta scripturaꝝ. in q̄bus virgo studebat Lque lacte sunt lote.] In lacte duo. Lan
doz q̄ ad castitatē. dulcedo que debet referri ad pietatē. Uñ petimus. Illos tuos
misericordes oc'los ꝛc. Sed si vis vt te respiciant oculi isti. oportet te fieri paupem
spiritu. id ē humilem. quia oculi christi ⁊ marie in pauperem respiciunt. Diabo
lus respicit omne sublime. i. omne supbum. sicut dicit Job. xli. Item oculi dñe
sup iustos. sicut oculi matris sup puerꝝ ne cadat. et si ceciderit vt eū releuet. Un
de dicit seruo suo. In via hac q̄ gradieris firmabo sup te oculos meos. LEt resi
dent iurta fluēta plenissima]scripturarū. Et nota residēt. nō trāsuolāt aut deam
bulant. ꝓtra illos q̄ nō possunt residere ad libros suos. ⁊ ꝓtra q̄sdam monachos
equitatores q̄ nō possunt residere in claustro.

Item Lantic'. vij. dicit marie. LOculi tui sicut piscine in esebon. q̄ sunt in porta fi ℒ
lie multitudis.] LEsebon interpꝛtaꝯ cingulū meroris. i. meroꝝ cingens. vt intelliga
tur intrāsitiue. qz meroꝝ penitētie cingit hoīez. et restrīgit pctōꝝ sanie et fluxum
peccati. sic vitta cingit vulneratū et restringit sanguis fluxū. Et ß cingulū ꝓpter
penitentiby. q̄ in meroꝝ animi recogitāt peccata sua ⁊ penas iferni. ⁊ inde hūiliāꝯ.
Quia sicut dicit puer. xij. Meroꝝ in corde viri hūiliabit eū ꝛc. Talib⁹ enī sūt ocli
btē virginis q̄si piscine. i. respect⁹ mificordie. ei⁹ multiplex lauatoriū. Ocli enī do
mini sup iustos. ocli dñe sup pctōres. Et dicunt isti ocli esse Li porta filie m'titu
dinis]. i. eccl'ie. cui⁹ ipa ē porta. Ul' ocli ei⁹. i. intellect⁹ et affectus [sic piscine] qz
ꝓtinet aq̄s doctrie ⁊ mificordie. q̄b⁹ nutrit pisces. i. miozes. q̄ sūt Li esebon] q̄ fuit
q̄dā ciuitas. q̄ cui⁹ portā erat fōs circūfluēs ciuitatē. nec ingrediebaꝯ q̄s i eā nisi p
fōtē. Sil' nec eccl'ia ingrediꝯ q̄s nisi p baptismū. Et dicit̄ he Lpiscine ee Li porta]
. i. ipa q̄ ē porta eccl'ie. qz nisi p illā ñ itrāt fideles ad vitā Lfilie m'titudis]. i. m'to

Itē De ocul' mis ꝓgnie pt dici sic dicit de ocul' filij. Apoc. i. LOcu Lrū filioꝝ. ℱ
li ei⁹ velut flāma ignis]q̄ q̄ttuoz hz ꝓpetates. Illuminat ei et calefacit. terret ⁊ ex
purit. Marie ei respect⁹ illustrat electos luce sapie. ⁊ calefacit amoze iustitie. fpbos

autē et demones terret ferocitate cōminatōis. et incorreptos exurit incēdio dāna tōis. sicut patet in iuliano apostata. Aliter. Flāmei sunt ocl'i isti ꝑ charitatē. ⁊ illu mināt corp⁹ christi. qđ est eccl'ia. qꝛ vita ei⁹ inclita cūctas illustrat eccl'ias. Et qꝛ ꝯburūt demones et pctā. Uñ ꝓuer. xx. Rex q̄ sedet ⁊c̄. Quere sup̄ lib. ij. ꝑticula. i. causa. xxiiij.

Moraliter. Duo ocl'i aīe. gemina dilectio dei et ꝓximi. Ul' in bono faciēdo. ⁊ malo cauēdo. Uel intellect⁹ q̄ respicit fidē. et affect⁹ q̄ charitatē. Purgādus est aūt intellect⁹ ab errore. affect⁹ a vicio. Uñ hiere. iiij. Auferte p̄pucia cordiū ve strorū viri iuda et habitatores hierl'm. i. eccl'ie vl' religiōis. Prepuciū intellect⁹. er ror. p̄puciū affect⁹. malicia. Unde hiere. iiij. d'r aīe. Laua a malicia cor tuū. vsq̄ q̄ morabunt̄ in te cogitatōes noxie. i. erronee. Debēt etiā isti ocl'i esse sicut colūbe. vt p̄uideāt accipitrē. Sicut enī ocl'i corpales exacuunt̄ ꝑ aq̄ꝝ inspectōez. sic spūales ꝑ sacre scripture cōsideratōem. vbi p̄uidet̄ astutia diaboli. B

Item Ocl'os fidel' aīe fides purificat. Uñ Actuū. xv. Fide purificās corda eorū. Spes eleuat ad dñm. Uñ p̄s. Ad te leuaui ocl'os meos ⁊c̄. Charitas et mūdicia deo cōiūgunt. Mat. v. Beati mūdo corde. qm̄ ipi deū videbūt. Itē Isa. xxxiij. [Regem in decore suo videbūt ocl'i eius]. i. mūdi cordis et charitatiui. H

Item. Ocl'i fidel' aīe debēt esse sicut colūbe. nō sicut corui vl' vulturis. q̄ sp̄ habent ocl'os ad cadauera. nō sicut accipitres vl' herodij. q̄ꝝ ocul⁹ ad sanguinē et rapinā. Sed sicut colūbe q̄ residēt sup̄ riuos aq̄ꝝ. i. scripturaꝝ. vt p̄uideant astutiā diabo li. et fugiāt ꝑseq̄ntē. Et debent he colūbe lacte esse lote. i. opibus charitatis ⁊ pieta tis (q̄bꝫ nihil ē dulcius) mūdate a peccatis. ⁊ residere iuxta fluēta plenissima. Nā q̄ clare vidēt qđ videndū est in scripturꝭ. residentes sunt ⁊ māsionarij in fluētꝭ lacri maꝝ. Que fluenta tūc sunt plenissima. qñ nō solū ꝓp̄a sꝫ aliena deplorāt peccata. Nec solū habēt lacrimas penitētie. sed ⁊ deuotōis. i. vtrūq̄ꝫ irriguū. Et tales bene dicunt̄ oculi. qꝛ et sibi ꝓuident ꝯtra astutias diaboli in riuis scripture. ⁊ ꝑ opa mi sericordie sibi p̄uident ꝯ accusatōem ꝓximi ne possit dicere ꝯtra eos. occidisti me qꝛ nō pauisti. et ꝯ districtōem iudicꝭ mittēdo ad eū legatōem lacrimaꝝ. I

De genis marie Titulus vi.

In genarū cōpetenti ꝯplanatōe. Canti. i. [Pulcre sunt gene tue sicut turtu ris.] In genis mulieris notāt̄ quinq̄ꝫ. Cādor. rubor. decor. ꝟecūdia. ⁊ ma sticatio ciborū. De q̄ttuor p̄mis in h̄ capitulo ml'ta inuenies. Masticauit aūt cibū euāgelij apl'is et euāgelistis. īmo et omnibꝫ seq̄cibꝫ eorū. cui⁹ ꝟitatē ꝟba et ordinē ꝯseruauerat ī corde suo. Lu. ij. Dicit̄ g̃ illi. [Pulcre sunt gene tue sic̄ tur turis]. i. pulcritudo tua interior ꝯpabil' est ꝓprietatibꝫ genaꝝ. ⁊ ꝓprietatibꝫ turtu ris. Hic incipit sponsus ꝯmendare spōsam. et maxime matrē suā. Pulcritudo eī ml'ieris in genis maxime apparet. Gene auribꝫ ꝯtinue sunt. ꝑ q̄s tot⁹ decor ꝟtu tū sponse infundit̄. qꝛ fides ex auditu. Ro. x. Sic ⁊ alie ꝟtutes. Ideo p̄s. dic̄. Au di filia ⁊c̄. vsq̄ꝫ. decorē tuū. Et h̄ potest notari ī h̄ q̄ patiēter audiuit angelū dei fi liū nunciātē. Gene turturꝭ pilos nō habent. sꝫ plumas. que nullū aq̄ꝝ vestigiū re tinēt. et iuuāt ad volatū. Et in h̄ notat̄ q̄ ꝑfecte renūciauit omnibꝫ sup̄fluitatibus mūdi. q̄ ꝑ pilos. Mūdicia etiā cordis et decor virtutū possunt in h̄ notari. Et ꝑ hec tria volauit sup̄ pennas ventorū. scꝫ in assumptōe sup̄ oēs ordines angeloꝝ. A

De genis etiā sponse dicit ei sponsus Canti. iiij. Sicut fragmen malipunici. ita ge ne tue. absq̄ꝫ eo qđ intrinsecus latet. Malapunica ad lr̄am eadem sunt que et ma logranata. Et dicunt̄ punica a punica regione in qua crescūt et abūdant. Grana ta vero dicunt̄ ꝓpter multitudinē granorū. et fracta maiorē emittūt odoris fragrā tiam q̄ꝫ integra. Fragmen etiā malipunici ruborē ostendit ⁊ candorē. In genis vt dictum est decor et species mulieris consistit. Dicitur etiam beata virgo specio sa propter ruborem pulcritudinis naturalis. verecundie virginalis. eximie chari tatis. et patientie singularis. et propter candorem innocentie. virginitatis et im mortalitatis. et etiam propter immunitatem peccati. [absq̄ꝫ eo] id est preter illud [quod intrinsecus latet] soli deo cognitū nemini manifestū. Nam q̄nta sit marie B

ſpecies. illīe ſol⁹ nouit q̄ dedit. Uel Labſcꝫ eo qđ intrīſecus latet] .i. abſcꝫ interna virtutū pulcritudīe .q̄ oēs hoīes latuit etiā ſeipam. Uel iſtud dicit̄ moraliter fideli aīe. LAbſcꝫ eo qđ intrīſecus latet] .i. p̄ter illā viſionē q̄ ſpōſū tuū videbis reuelata facie. Nunc enī vides p ſpeculū in enigmate. tūc aūt facie ad faciē. .i. Chor. xiij. Uel Labſcꝫ eo qđ intrīſec⁹ latet] .i. abſcꝫ eterne retributiōis claritate. q̄ mō nō videt. Unde Iſa. lxiiij. Oculꝰ nō vidit. Col. iij. Uita vr̄a abſcōdita eſt .i. Johan. iij. Nūc filij dei ſum⁹ et nōdū apparuit q̄d erimus cē.

Itē Moraliter. Grana malipunici nō apparēt donec malū. .i. pomū aperiat. ſic virtutes aīe modo latēt. ſed q̄n dñs aperuerit occulta cordiū. et manifeſtauerit abſcondita tenebrarū. tūc patebūt. E

Aliter LAbſcꝫ eo qđ intrīſecus latet] .i. abſcꝫ dilectōis interioris pulcritudīe. p quam alia pulcra ꝛ ōmēdabilia ſunt. Que bñ latere dēt. q̄ ſoli deo nota eſt. Homo enim videt ea q̄ parēt. deus intuet cor. .i. Regū. xvi. D

Aliter LSicut fragmē malipunici. ita gene tue] Bene fidel aīe ſpōſe chriſti. duplex ei⁹ patiētia. Prima in laboze actionū. ſcōa in doloze paſſionū. Et dicunt hec duo gene. q̄ in his maxime pubertas et virilitas aīe fidelis apparet. Et ſunt ſicut fragmē malipunici ꝺtinētis grana. .i. virtutū germīa. et ſctē actōis ꝓpoſita. Purita/te intentōis cādida. ꝛ feruoze charitat̄ rubea. Per fracturā tribulatōis patientia. Quid enī ſancti germīs vel boni ꝓpoſiti coꝛtex patiētie intra ſe habeat. fractura tribulatōnis manifeſtat. Quid enī btūs iob int⁹ haberet pacis tpe latuit. ſz quid vl̄ q̄ntū ſ̄ eſſet tribulatio māifeſtauit. Itē Fractura malipunici diſtillat vinū ſuaue et ſalubze guſtui. in q̄ vino ſignant. ꝺpūctio. deuotio. ꝺpaſſio. et hilaritas. q̄ debent ꝺcomitari patiētiā aīe ſancte. Eſt g̃ ſēſus LSic fragmē malipunici. ita genetue] .i. patiētia tua cādida ꝛ rubicūda. cū q̄ttuoꝛ dictis ꝓpetatib⁹ vini. Seq̄t LAbſcꝫ eo qđ intrīſec⁹ latet] Hoc generaliter dicit̄ ꝺ oēs illos q̄ ſua exteꝛioza miro ſtudio eꝛoꝛnāt et excolūt. et ſua interioza oīno inculta dimittūt. magꝫ eligētes placere hoīb⁹ q̄ iudicāt ea q̄ parēt. qꝫ deo q̄ intuet cor. Et oēs tales maledicti hypocrite ſunt. q̄b⁹ dicit dñs Mat. xxiij. Ue vobis ſcribe ꝛ phariſei hypocrite. q̄ mūdatis qđ deforis ē calicis et papſidis. int⁹ autē pleni eſtis rapina ꝛ immūdicia. Phariſee cece mūda ꝓus qđ int⁹ ē calic̄ ꝛ papſidis. vt fiat et id qđ deforis eſt mūdū. F

Itē. De genis ſpōſi Can. v. LBene illius ſicut areole aromatuꝫ ꝺſite a pigmētarijs] Qđ de matre ꝛ filio ꝓt exponi ſic. Pigmētarij q̄ pigmēta ſuauitat̄ et deliciaꝫ ſpiritualiū in aīa ꝓficiūt. septē ſunt ſpūs q̄ ſunt ante thꝛonū. Apoc. .i. ſpūs. .ſ. ſapie et intellect⁹ et ceteri. Iſti pigmētarij ī naturalib⁹ potētijs aīe chriſti vl̄ ipius beate virginis. q̄ſi in areol̄ oꝛdinabiliter plātauerūt aromata gr̃aꝫ et virtutū. in q̄b⁹ ipſi⁹ aīe ꝺſiſtit ſpecies. ſicut in genis ꝺſideꝛat decoꝛ faciei. Aliter. In genis pulcritudo. pudoꝛ et verecūdia. Huic mēbꝛo ſunt ꝓpabiles q̄ gr̃am habēt ſecundie. quos ſcz pudet cogitare. loq̄. facere. vl̄ audire turpia. quoꝛ honeſtas et virtutum ſpecies decoꝛat eccl̄iam. et ſ̄ maxime ſi fuerint ꝓpabiles areolis aromatū. vt videlicet ſicut in areol̄ herbe plantāt̄ aromatice. ſic in coꝛ mētib⁹ plātata ſint virtutuꝫ germīa La pigmētarijs] .i. a ſanctis doctoꝛib⁹. q̄ de ap̄lis et ꝓpbet̄ aſſumpſerūt et meſſuerūt aromata ſermonū et ſanctoꝛ operū. q̄ alijs tradiderūt. Aliter. LBene ei⁹ ſicut areole aro. ꝺſi. a pig.] Tria poſſunt notari ī genis. Timoꝛ ī palloze vl̄ abſtinētia. Amoꝛ in ruboze ſeu verecūdia. In barba robur virile et animi ꝺſtantia. LSicut areole] .Areola p̄i⁹ aratur vomere ꝺtritōis. Secūdo ſeꝛit̄ donis naturalib⁹ et gratuitis. Tercio rigat̄ gratijs ꝛ lacrimis. De primo Oſee. x. LArabit iudas] ſcz coꝛdis areā. poſt ꝺtritōem ſingillatim peccata ꝓfitēdo. De ſcōo Matthei. xiij. Hōne bonū ſemē ſemiaſti in agro tuo. De tercio. Rigās mōtes de ſupioꝛib⁹ ſuis LAromatū] Trina aromata. Bona naturalia. ſcz q̄ncꝫ ſenſus et coꝛdis ingenium. que ſunt inſtrumēta merendi. Dona gratuita et ſpiritualia. que ſunt cauſa merendi. Unde. ij. ad Chorinth. vi. Hortamur vos ne in vacuum gratiam dei recipiatis. Bone operatōnes et pia exercitia. ne fides ſine operibus moꝛiatur. LConſite a pigmentarijs] qui ſunt pater et filiꝰ ꝛ ſpiritusſanctus. Pater B

creans dat dona nature. Fili⁹ ꝑdicans exẽpla virtutũ in bona opatõe. Spũssan
ctus dona gr̃uita carismatũ infusiõe. Rigant he areole aq̃s de fõtib⁹ q̃ sunt oc̃li⁹
in lacrimar̃ effusiõe. Aquis de puteis. i. ꝑfundis gemitib⁹ cordis in cõtritõe. De
piscinis. i. mares gallice. De pluuijs. De rore. Piscina penitẽtia. Pluuia oratio.
Ros deuotio mentis.

De facie marie coloratõe Titulus vij.

Bern. IN faciei cõpetẽti coloratõe. Facies aĩe sicut dicit btũs bern. mẽtis intẽtõ. A
i ex q̃ rectitudo opis. sicut ex facie pulcritudo corpis. Dui⁹ faciei cãdor mũ
dicia. Rubor ꝓecũdia. Que duo venustãt aiam et augẽt gratiã. Due gene i
hac facie. res et causa. s. q̃d intẽdas et ꝓpter q̃d. Vel due gene i facie vbi consistit
species mlieris in cãdore et rubore. sunt in aĩa castitas ⁊ caritas. Quib⁹ duabus
ꝓtib⁹ dñs cognoscit aĩaz ꝑ approbatõem. si vtraq̃ sit duplex. sicut duplex ẽ ge
na. Cãdor puritas ĩtẽtõis et actõis. Rubor charitas ad deũ et ꝓximũ. Decora au
Aug⁹. tẽ facies sicut dicẽ aug⁹. est q̃n facies est affecta hilariter. dimẽsa pariliter. luculente
colorata. Affecta est hilariter illa aĩa. q̃ q̃cq̃d boni facit hilariter opar̃. ij. Chor̃. ix.
Hilarẽ datorẽ diligit de⁹. Dimẽsa est pariliter. q̃n oĩa facit debito tpe. debito or
dine. debita intẽtõe. i. ad gl̃iam dei. ad salutẽ sui. ad exemplũ ꝓximi. vt singl̃a q̃q̃
locũ teneãt sortita decẽter. Luculẽte colorata. q̃n cãdor castitatis et innocẽtie sub
sternit̃ rubori castitatis patiẽtie et martyrij. Luculẽt⁹ ẽi color. cãdor mixt⁹ rubori
Aliter. Ad hoc q̃ aĩa placeat sponso suo. ꝓmo necesse est vt substernat̃ albedo castita B
tis. que ẽ color oĩm colorũ susceptiu⁹. sicut ꝓz in imaginib⁹ sellis ⁊ clipeis depigẽ
dis. Et debet hic color esse bissus retorta. vt innocẽtia castitati copulet̃. Vl̃ vt ex
teri⁹ in corpe. ⁊ in mẽte seu volũtate interi⁹ vtraq̃ hec ꝓtus conseruet̃. Cãdor
autẽ innocẽtie refert̃ ad ꝓximũ. rubor charitatis ad deũ. Duplex aũt rubor desi⁹
gnat̃ ꝑ coccũ bis tinctũ. vt deũ diligas. et q⁹ de⁹ tuus ẽ q̃ creauit te. q⁹ prior te di
lexit. ⁊ q⁹ factus ẽ hõ ꝓpter amorẽ tuũ. Debes etiã ꝓximũ tuũ diligere q̃ ad animã.
q⁹ creat⁹ sic̃ tu ad imaginẽ dei. ⁊ quo ad corp⁹ vt ei bñfacias. Vñ eccl̃. xvij. Dã
dauit illis .i. s. hoib⁹ Lvnicuiq̃ de ꝓximo. Debent enĩ iusti assimilari arbor̃ib⁹ padi⁹
si. que singule faciebãt fructũ iuxta genus suũ. Bene. i. Itẽ eccl̃. xvij. Miseratio
hoĩs circa ꝓximũ suũ ⁊c. Eccl̃. xxxi. Intellige q̃ sunt ꝓximi tui .i. q̃d debeas ꝓ
ximo tuo Lex teipo Illũ ei debes in sua necessitate illi. q⁹ crederes tibi deberi po
situ in statu ei⁹. Vel sic Intellige q̃ sunt ꝓximi tui ex teipo .i. ex tua fragilitate
cogita fragilitatẽ alior̃. Duplex etiã rubor necessari⁹ ẽ. Verecũdie. s. q̃si i sinistra
gena de his q̃ ꝓtinent ad sinistrã. i. vicijs et peccat̃. Qui enĩ ꝓecũdat̃ subito solet
rubore ꝑfundi. Charitat̃ in dextera. vt deũ diligas ꝑ adipiscẽdis gr̃az donis q̃
ꝓtinent ad dexterã. De ꝓecũdia ꝑ pctis dicit ps. Tota die ꝓecũdia mea ꝫ me est
⁊c. De nõ babẽtib⁹ hãc ꝓecundiã. dr aĩe peccatrici hiere. iij. Frons mlier̃ meretri
cis facta est tibi. noluisti erubescere. Huic aũt rubori. i. ꝓecũdie ꝑ pctis. ꝓmo de
bet substerni cãdor castitatis. vt peccatrix aĩa firmũ habeat ꝓpositũ abstinẽdo de
cetero a peccato.

Itẽ Notãdũ q⁹ tria ꝓncipaliter solẽt rubere in vultu vel facie luculẽte colorata. id ẽ C
frõs et duplex gena. Per frontẽ charitas. ꝑ genã dexterã patiẽtia. ꝑ sinistrã erube
scẽtia de pctis. Frons g̃aĩe erubescit. q̃n ex amore christi marie et sanctor̃. et ne ꝓ
ximũ scandalizet. verecũdat̃ q̃s turpia et inhoneста dicere. facere. vel etiã cogitare.
Et nota q⁹ sicut q̃dã panni ꝓpus tingi solẽt in quẽdã rubore ꝫsi subobscur̃ vt tan
dem recipiãt ruborẽ luculẽtũ. sic aĩa penitens ꝓpe debz suffundi ꝫsi subobscuro q̃
dã rubore. i. ꝓecũdia ꝑ peccatis. alioq̃n nõ ꝑt recipe luculentũ ruborẽ vere patiẽ
tie vel meritorie charitat̃. qui duplex rubor necessari⁹ est. vt. s. ex charitate patiẽ
ter sustineat tribulatões. q̃ recolit mortaliter aliq̃ndo se peccasse. Itẽ albedo inno
centie q̃uenit frõti aĩe. vbi ẽ sedes verecũdie q̃ est ꝓtus. Sic colorata fuit gl̃iosa
virgo. de q̃ dicit Eccl̃. xxvi. Sra sup gr̃am. mlier sancta ⁊ pudorata .i. ꝓecũda.
Quere supra li. iij. ti. xi. de verecũdia marie. ante finẽ. Albedo etiã virgitatis sub
sternebat̃ in ea rubori patiẽtie ⁊ charitatis. et ß ꝫsi in duplici gena. q⁹ ꝓgo mente

et corpe. Unde de ea dicit pabo. xxxi. Byssus et purpura indumētū ei⁹. Byssus retorta duplex ꝟginitas. vel virginitas et innocētia. [Byssus et purpura] lilium cū rosa. Candor etiā innocētie substernebat in ea rubori patiētie ⁊ charitatis. qz nemo vere diligere pōt nisi vicerit innocēter. Propter ꝟ ei dicit Canti. i. [Pulcre sunt gene tue sicut turturis] ecce rubor charitatis. Propter ꝟ etiā ꝑma nominat hec auis in cāticis. qz tres iste virtutes. s. castitas. innocētia. charitas. omne bonū inchoāt et consūmāt. Item ideo dicit Cāti. iiij. Sicut fragnē malipunici. ita gene tue. In malopunico corter pallet. ecce charitas. ḡna rubent. ecce verecūdia vl' patiētia. vel natiu⁹ color ꝟginis. Notandū etiā q illa aīa dici pt luculētissime D
colorata. ⁊ exp̄sse simillima spōso suo. que candorē innocētie q̄si substratū habēs. multis afflictionib⁹ tribulatōib⁹. nec tñ deserit innocētiā suā. sed oīa sustinet patienter. Sic enim passus est de⁹ q̄ fuit liliū inter spinas q̄ exiuit portās spineā coronā. Joh. xix. Sic et btā virgo que passa est in filio. Unū. i. Pe. iij. Deli⁹ est bñfaciē tes si velit dei voluntas pati. q̄ malefaciētes. Nunq̄ enī visa est ꝑpetētior iūctura q̄ liliū id ē innocētie. ⁊ rose. i. sanguinee passiōis. Ideo dicit de aīa. Byssus et purpura indumētū eius. Prouer. in fine. Item ꝓpter ꝟ de sanct⁹ dicit Apoca. xij. q vicerūt diabolū ꝓpter sanguinē agni. et ꝓpter verbū testimonij sui. et qz nō dilexerūt animas suas vsq̄ ad mortē. Agnus innocētia. sanguis passio. Quia ei ex emplo agni. i. christi. passi sunt innocēter. ideo vicerūt diabolū. Uerbū testimonij. auditus sacre scripture. [Non dilexerūt aīas] .i. vitam animalē [vsq̄ ad mortē] exclusiue. i. nō dilexerūt tantū q illa dilectio excluderet mortē. Hoc ꝑpe cōuenit martyrib⁹. Unde apl's actuū. xx. Nō facio aīam meā ꝑciosiorē me. Uel sic [Propter sanguinē agni] .i. ꝓpter fidē passionis agni. de cui⁹ sanguīe liniēdi sunt postes. Exo. xij. id est intellect⁹ ⁊ affectus. ꝺ angelū exterminatorē. Cāti. viij. Pone me vt signaculū ⁊c. Uel [ꝓpter ꝟbū testimonij] .i. ꝓpter aptā ꝓfessionē fidei. Uł [verbū testimonij] manifesta ꝑdicatio q̄ ad ꝑlatos.

diādo/ nurie

O Te candore marie dicit Sap. vij. Candor est luc⁹ eterne. Quia p eā videbitur E
lux eterna. i. pater et filius. vt ei quēiat illud ps. In lumīe tuo videbim⁹ lumē. [In lumīe tuo] .i. in filio q̄ te illuminauit. vł' quē tu pepisti lucē verā ⁊c. Item eccl. xliij. Pulcritudinē cādoris ei⁹ admirabit ocul⁹. Et loquit de niue ad lr̄az. p quā maria designat. ꝓpter refrigeriū spūssancti. et natiuū candorē virginitat⁹ q̄ est virtor genitus. Item ꝓpter cādorē compar ipa lilio Cantic. ij. Sicut liliū inter spinas ⁊c. Item Isa. xxxv. Gl'ia libani data est ei. Libanus cādor. cui⁹ candoris gloria data est ei in sanctificatōe. cū prius esset denigrata p originale.

Moraliter. Fideli anime necessari⁹ ē candor innocētie. Hic est candor ouis Gene. F
xxxi. Alba quecq̄ accipies ꝑ mercede. Hic debet esse in incipiētib⁹. Eli⁹ ē candor vestis. Hic est opinōis i ꝑficiētib⁹. Unde eccl'es. ix. Omni tpe vestimēta tua sint cādida. Eli⁹ candor niuis. s. puritas ꝺsciētie in perfect⁹. Treno. iij. Cādidiores nazarei ei⁹ niue. Eli⁹ cādor lactis. i. puritas simplicis doctrine. Hic in ꝑdicatoribus. Oēs istos cādores habuit maria ꝑ omnib⁹.

Item ratōe roborīs cōparat ipa rubo q̄ ardere videbat. Exo. iij. Item stelle ru G
tilāti. Nūeri. xxiij. Plantatōi rose. Eccl. xxiij. Item ferculo salomōis. cui⁹ ascēsus purpure⁹. Cantic. iij. Item ꝓpter hūc roborē compant gene ei⁹ fragmini malipunici. Cāti. iiij. vt supra de genis. ti. ꝑcedenti. Item. Labia ei⁹ vitte coccinee. vt ī fra de labijs. ti. r. Propter ꝟ etiā appellat ipa sunamit⁹. Cāti. vi. id ē coccinea. Tota etiā fuit flāmea p charitatē instar ferri ignīti. qz christ⁹ q̄ ignis ꝺsumēs ē. deute. iij. habitās in ea sic colorabat eā. q̄ est fili⁹ charitatis ipi⁹ patris.

Item in coloratōe cōsistit vt dictū est magna pars hui⁹ pulcritudis. Et nota q christus matrē suā quasi bis colorauit. q̄si bis decolorauit. quasi bis recolorauit. sicut inferius ostendet. De coloratōe. Aue gr̄a plena. De decoloratōe. Mulier ecce filius tuus. De recoloratōe. Uidi speciosam sicut colūbā.

Christus matrē suam

Colorauit in sanctificatōe tingēs eā quasi de nigro colore in candidū. Et tūc data

est ei gloria libani.q̄ interp̄tatur candor. Isa.xxxv.

Colorauit etiā in sua ꝯceptōe ꝑ infusionē gr̄e amplioris q̄ꝫ antea habuisset. Unde tūc dicta est gr̄a plena. Contulit enī ei gratiā fecūditatis.et illibatū ꝯseruauit cādorē virginitatis.et tūc ampliat⁹ est in ea decor exterior rubore ꝟecūdie. et decor interior feruētiori charitate. Uerecūdata est enī ad ingressum angeli.q̄ in hoīs specie apparebat. Et ideo turbata ē in sermōe illius. Nam cū p̄us esset vt ꝟe credit̄ n̄ solū cādida sed cādidissima velut flos lilij.intuēs angelū ingressum ad eā ī forma hoīs rubore roseo credit̄ sup̄fusa. Propter charitatē ꝟo ei⁹ dictū ē ei. dn̄s tecum. Quia q̄ manet in charitate deus manet in eo.

Decolorauit in hoīm opiniōe.q̄ vidētes eā habere filiū ip̄am corruptā reputabāt. I
Unde ip̄a dicit Cañ.i.⌊Nigra sū⌋iudicio hoīm q̄ reputāt me corruptā⌊sed formosa⌋qꝛ virgo purissima. Aliter exponūt q̄dā locū istū q̄si ad lr̄am. Dicit enī btā virgo q̄si loq̄ns alijs virginib⁹ vl' fidelib⁹ aniabus eā imitari volētib⁹.de eo q̄ ioseph inueniēs ipsā p̄gnantem suspicās adulteriū voluit occulte dimittere eā.sicut dr̄ Mat.i. Dicit g̊.⌊O filie hierusalē⌋.i.que suspirat⁹ ad pacē celestis hierusalem q̄si filie ad matrē.⌊nigra sum⌋.i.notata crimīe adulterij mihi falso obiecti.ꝛ ita sū ⌊sicut tabernacl'a cedar⌋.i.eijciēda a viro meo ioseph de domo sua .sicut hysmael pater cedar cū matre sua agar eiectus ē de domo abrahe. Gene.xxi. Cedar īter p̄tat̄ tenebre.vel meror.vl' merēs.aut tenebrosus.vel ꝼm q̄sdā nigredo.qꝛ in tab̄naculꝰ habitabat eiect⁹ ab hoīb⁹ .cui⁹ manus ꝯtra oēs.et manus oīm ꝯtra eum. Sic maria et sancti abiecti et viles ab heretic⁹ reputant̄.sed nō habētes hic manentē ciuitatē sed futurā inq̄rentes.in tabernacl'o corp̄is pugnāt ꝯ carnē. mūdū. et diabolū. Et talis pugna nō debꝫ exerceri sine duplici merore.interiori ꝑ dolorē.et exteriori ꝑ lacrimarū effusionē.que ꝯburūt diabolū. Sed licet nigra videar K
exteri⁹ .tamē formosa sum interi⁹.qꝛ carēs omni macula et omni virtute adornata.et ꝟ⌊sic pelles salomōis⌋q̄ pulcer fuit exteri⁹.et cultu regio adornat⁹. sic ego interi⁹ ornata sum om̄i decore ꝟtutū. Et est sil'itudo extrinseca tracta a salomōe ad intrīseca.cui⁹ pelles nigras q̄dā fuisse affirmāt. Et sic iungēda est lr̄a ⌊Nigra sum sicut tabernacl'a cedar.sed formosa sicut pelles salomōis⌋que molles erāt et fortes.et more pelliū excarnate et extenuate.iacintine et rubricate. Et tal' erat maria. Fortis patiētia. Mollis obediētia .quasi distincta varietate virtutū .Ab omni carnalitate ꝛ carnali voluptate sep̄ata ꝑ virginitatē.extenuata ꝑ paup̄tatem et humilitatē. Iacintina ꝑ cōtemplatōez et desideriū sup̄norum .Rubricata in filij passiōe ꝑ anime martyriū. Et in his oīb⁹ debet fidelis aīa ꝓ posse suo mariā imitari .Sequit̄.⌊Nolite me ꝯsiderare q̄ fusca sim. qꝛ decolorauit me sol⌋ iusticie. Quasi diceret. Nō habeatis ad talē suspitōem respectū.quia sol iusticie sic me exteri⁹ ꝑ talē suspitionē q̄si decolorauit qn̄ ip̄m ꝯcepi. sed intus plurimū colorauit. Sicut sol materialis q̄sdā fruct⁹ decolorat pallore.quosdā venustat rubedīe. Sequit̄⌊Filij matris mee⌋synagoge.i.iudei infideles.nō credentes q̄ virgo ꝯceperim⌊pugnauerūt ꝯtra me⌋detractōib⁹ et maledictis.et ꝯtēptui habuerūt me .dicētes admin⁹ me ꝯcepisse de viro meo ioseph. Et qꝛ me ꝯtemnūt.occasionalit̄ ⌊posuerūt me custodē in vineis⌋.i.in ecclesijs fideliū gentiliū et iudeorū ꝯuersoꝝ ad fidē.ꝓ q̄bus oro filiū meū.et q̄ mihi dicunt .Ora ꝓ populo interueni pro clero ꝛc̄. Sed⌊vineā meā⌋.i.synagogā infidelē⌊nō custodiui⌋ qꝛ nō credūt me matrē dei.nec req̄rūt auxiliū a me.īmo maledicūt mihi et odio me habēt. Et iō ꝓ talib⁹ nō possum orare.admin⁹tā deuote sicuti ꝓ fidelib⁹.

Decolorauit etiā in passiōe q̄dam doloris nigredine.cum ei⁹ animā gladi⁹.i.passio filij ꝑtransiret. Unde et ip̄a dicit Canti.i.⌊Fusca sum.qꝛ decolorauit me sol⌋ .i.filius me⁹ eclipsim patiēs et occasū. Propter hāc etiā doloris nigredinē dic̄ ipsa Canti.i.⌊Nigra sum sed formosa ꝛc̄. Nigra⌋exteri⁹ p̄ssuris tribulatōnū ⌊formosa⌋interi⁹ decore virtutū. Uel⌊nigra⌋tribulatōe⌊formosa⌋charitate. Uel⌊nigra⌋in terris⌊formosa⌋in celis. Uel⌊nigra⌋ocul' insipientiū ⌊formosa⌋intellectu sapientiū. Uel meli⁹⌊Nigra⌋qꝛ ignis passiōis vnigeniti sui.de quo ip̄e dicit p̄ri.

Christus matrem suam

De pellibus salomonis

Christus mr̄ez suā

igne me examinasti ⁊c. denigrauit eā. Ignis enim ea q̄ cōburit tingit in nigrū. Vel Nigra sum .i. animi meroꝛe ꝓfecta. despecta. obscurata. obfuscata. decoloꝛata. Quia decoloꝛauit me sol .moꝛiēs. discoloꝛē me fecit sol obscuratꝰ et obfuscatus. cui in passiōe nō fuit species neq; decoꝛ. sicut dicit Isa. liij.

Uel moꝛaliter ꝓueniūt hec verba fideli aie faciēti penitētiā ex amoꝛe. vt dicere possit Nigra sū .p. soꝛdes penitētie Sed fozmosa .spūali decoꝛe. Qꝛ decoloꝛauit me sol .iustīcie. Caloꝛ enim hꝰ solis. i. amoꝛ christi. ꝺ q̄ caloꝛe dicit. nec est q̄ se abscōdat a caloꝛe eiꝰ. facit nigrescere et pallere. Uñ poeta. Palleat oīs amās. Palloꝛ moꝛtuꝰ coloꝛ ē. qꝛ nō potest deū vere diligere q̄ mūdo moꝛtuꝰ nō est. Treñ. i fi. Pellis nr̄a q̄si clibanus exusta est a facie famis ⁊c. Job. xxx. Cutis mea denigrata est super me. et ossa mea aruerūt ꝓ caumate. i. tribulatiōe. Sic etiā ꝑt istō exponi. Nigra sum .coꝛpalibꝰ miseriis. Sed fozmosa .celestibꝰ desideriis.

Potest etiā dici q̄ decoloꝛata fuit gl'iosa virgo q̄n tota facta est sanguinea p martyriū anime. filio suo expirāte. Unde dicit Joel. ij. Sol .i. christꝰ Conuertet i tenebꝛas .p. moꝛtē coꝛpis. Et luna .i. maria .in sanguinē .p. martyriū aīe. Itē apoc. vi. Sol factꝰ est niger tanq̄ saccꝰ cilicinꝰ. ⁊ luna tota facta est sicut sanguis.

Recoloꝛauit in resurrectōe. q̄n itez oꝛtus est sol. q̄ oriens oībꝰ rebus reddit ꝑpos coloꝛes. quādo scz gaudiū q̄ habuit ꝺ filij resurrectōe. abstersit ab eiꝰ anima nubilū totiꝰ tristicie.

Recoloꝛauit etiā in apl'oꝛū ꝓdicatōe. q̄n ipis ꝓdicantibꝰ toti mūdo innotuit christū natū fuisse de maria virgine. Uñ ps. de apl'is. In omnē terrā exiuit sonꝰ eoꝝ .dicentiū de christo. In sole posuit tabernaculū suū .i. carnē suā quā assumpsit et ea. que. s. virgo clara erat ⁊ lucida vt sol p omnimodā puritatē. Uel ista recoloꝛatio facta est in sua assumptōe. q̄n coꝛonata est gl'ia et honoꝛe. et coloꝛata gloria imoꝛtalitatis. Uñ tūc canit. Que ē ista q̄ ꝓgredit q̄si aurora ꝓsurgens ⁊c.

Item pulcritudo faciei partim cōsistit in cutis extēsiōe. que fit p penitentiā. Uñ aīe penitēti dicit Uiere. xxxi. Adhuc oꝛnaberis timpanis tuis ⁊c. .i. moꝛtificatōe cārnis. que est decētissimꝰ oꝛnatꝰ aīe. Alioquin ruge tue dicēt testimoniuz cōtra te. Job. xvi. s. q̄ nō facis penitētiā. Itē ideo aīe peccatrici dicit Isa. liij. Dilata locū tentoꝛij tui. et pelles tabernacl'oꝛū tuoꝝ extende. Ne parcas. Lōgos fac funiculos tuos. et clauos tuos cōsolida. Quere expositōem ⁊c.

Itē Notandū q̄ ad aīas coloꝛādas et q̄si picturādas dedit christꝰ ꝺ ꝑcioso vase coꝛporis sui sanguinē ⁊ aquā. sanguinē ad rubꝛicādū. aquā ad dealbandū. qꝛ ꝓpꝛius est aque dealbare q̄ abluit. vt ei similarent qui cādidꝰ est ⁊ rubicūdꝰ. Cuius vide licz sanguinis gutta mūma. plꝰ valuit oīmb creaturis. Sine hac aūt coloratōne pallida est ⁊ discoloꝛ oīs aīa. et indigna christo dño spirituali mr̄imonio copulari. Itē vt coloꝛanie fidelis recens diuti ꝑseueret. freq̄ntius irroꝛari debet facies aīe recogitādo passionē dñicā q̄si aq̄ roseacea. qꝛ de latere ipi patiētis aq̄ simul cū sanguine distillauit. Joh. xix. ⁊c.

De auribꝰ marie Titulus viij.

Ad auriū erectōe et cōpetenti dispositōe. Auriū erectio. obediētie rectitudo. .i. Regū. iij. Loq̄re dñe qꝛ audit seruus tuꝰ. De erectōe auriū marie dicit ipa cū filio Isa. l. Erigit mane. mane erigit mihi aurē ⁊c. Quere supꝛa. iiij. ti. xxix. de obedientia marie.

Aures debent esse

Debent esse due. scz intellectꝰ et affectꝰ. vt audiat q̄s exēplo marie hūiliter .p. se sic ipa audiuit angelū. patic̄ter cōtra se sic ipa filij irrisoꝛes. Ideo dicit Apoc. ij. Qui habet aures audiēdi audiat q̄d spūs dicat ecclesijs. Ille reuera habz aures. q̄ sensum retinēdi ac intelligēdi habz. ⁊ affectū diligendi et ꝓmerēdi ea q̄ ꝓmittunt. sicut habuit maria. Ille aūt qdāmodo auribꝰ caret. qui de celestibꝰ bonis q̄ sibi ꝓmittunt curā nō habet. Quid spūs dicat ecclesijs .Spiritꝰ in ß loco nequaq̄ p sonā spūssancti tm̄. sed ipam sanctā et indiuiduā trinitatē designat. q̄ vna deitas credit et vnus deꝰ adoꝛat. Spiritus enī est deus. Joh. iiij. Alit g. Quid spiritꝰ

dicat ꝯ.i.q̄d deus ꝓmittat Lecclesijs ꝯpluraliter. Nō huic ecclesie vel illi. Quia q̄ō
isti vel illi ꝑm distinctōem apocalypsis ꝓmittit. singulis si festinēt ad ꝓceptoꝝ im/
pletōem fideliter ꝑsoluet. Et nota q̄ spūs iste dicit. i. docet vel p̄cipit ecclesijs q̄t/ B
tuor ꝑncipaliter. s. p̄cepta. ꝓhibitōes. cōsilia et ꝓmissiones. quib⁹ oīb⁹ obtpanduꝫ
est. vt faciam⁹ ꝓcepta. Vltem⁹ ꝓhibita. Amplectamur cōsilia. Desiderem⁹ ꝓmis/
sa ꝯparatū ꝯhabētes ꝯcor ꝯiet iterū ꝯparatū ꝯad hec et illa.

Non debēt moueri nisi moto capite. i. nisi ad ea que de⁹ vult. q̄ aures sunt de ipo
capite. Joh. viij. Qui ex deo est verba dei audit. Sic ꝑ oīa. et tantū sic. mouebat
maria. Aures ei beluine sunt q̄ excutiūt. sic patz i asinis z canib⁹ et ceruis z hmōi.

Ante apte. i. ad spūalia. Retro clause ad tpalia. Ideo dicit Isa. l. Dns de⁹ aperuit
mihi aurē. i. Regū. ix. Reuelauerat dns auriculā samuelis ꝛc.

Circulares vt a nullo recipe veritatē dedigneñ. Ecci. iij. Auris bona audiet cum
omni ꝓcupiscētia sapientiā. Nō curare eni a quo discas. vna est de septē claub⁹
q̄ reserāt scientiā. Vel circulares et integre. vt ꝑfecte et integre obediāt. Vñ filius
patri. Aures aūt ꝑfeciſti mihi.

Aures debent esse — Leues et nō piloſe. q̄ō est māsuete audire ꝛc. Ecci. v. Esto māsuetus ad audiendū
verbū dei ꝛc. Jaco. i. In māsuetudine suscipite verbū dei ꝛc.

Chrisо. Mūde et purgate a fecib⁹ ꝓbozū scurrilū. Vñ Chrisostom⁹. Nō dimittas sterco/
ra in auribus tuis. Peccata stercora sūt. Detractozes g̃ q̄ nūciant tibi pctā alioꝝ. /
sterc⁹ib⁹ implēt aures tuas. Quidā eni habent aures caninas plenas muscis. i.
adulatōib⁹ et rumoꝛculis. vel q̄ō peius est serpentib⁹ et aurellarijs. i. detractōnib⁹
z mēdacijs. que occidūt ipam aiaz. Canib⁹ eni intrāt aurellarie ꝑ aures i cerebrū.
z inde moꝛs. Viere. ix. Mors intrat ꝑ fenestras ꝯauriū. s. et alioꝝ sensuū. Unde
de beato siluestro legit. Q̄ detractōnib⁹ z mēdacijs q̄si a serpētib⁹ aures auertebat.
Aug⁹. scies venenū inuidie ꝑ aures ingressum occidere aiam sapiētis. Aug⁹. Sicut si
deest inspector deest lusor. sic si desit auditor deerit et detractor. Quoties g̃ intra
uerit hmōi nocumēta aures tuas. necesse est te habere surgatoꝝ ꝓfessiōis būilis.
quia minimo digito solent aures purgari.

Reuelare maxime in viris. vt diligēter intelligāt q̄d eis dicat a dño. i. Regū. ix. Re
uelauerat domin⁹ auriculā samuelis.

Concaue ꝑ humilitatē. Unde dictū est marie z cuilibet fideli aie. Inclina aurē tu
am ꝛc. Et purgank paruo digito. q̄ figurat būilitatem.

Ornank auro de quo fabricank inaures. q̄ ꝑmiū obediētie. fulgor claritatis eterne.
Prouer. xxv. Inauris aurea ꝛc. Ben. xxiiij. dedit helyezer rebecce inaures et ar/
Nota mlt̄ tiplex impedimētū millas. Itē notandū q̄ q̄dam habēt aures p̄cisas. q̄ō est signū latrocinij. q̄ sc̄z L
particulariter obediūt et nō ex toto. Exemplū de malcho cui petr⁹ amputauit au
riculā dexterā. Joh. xviij. Quere titulo de obediētia. Illi habēt ꝓpositatas. id ē
Persius bestorneos gallice. q̄rū aptura est a retro. i. ad ea q̄ debuissēt addozsare. Illi asini
nas. Unde Persi⁹. Auricl'as asini q̄s nō habet: Isti sunt q̄ libēter audiūt cythe
rā p̄dicatiōis. nec tū aliq̄d mittūt ad cor suū nec in opatōem. q̄ō est lyrā ꝓculcare.
Illi habent aures aspidis surde z obturātis aures suas. nolētes exaudire vocez
incantantiū. i. p̄dicantiū. aut medici medicātis sapiēter. sicut dicit alia littera. Illi
tantū luxurianк q̄ inde obsurdescūt ad lr̄am.

De naso marie Titulus ix.

Maria nasus ec/clesie

Nasi debita q̄ntitate et nariū apertōe. Cant. vij. Nasus tuus sicut tur/ A
ris libani que respicit cōtra damascū. Damascus interp̄tatur sanguinē bi/
bēs. hic est diabol⁹. q̄ sp sitit bibere sanguinē pctoꝝ. Contra ei⁹ insidias
opponit nasus. i. discretio btē virginis. q̄ ipi⁹ ꝑsentit maliciā z a lōge ꝓuidet qua/
si de specula. Vñ et turri ꝓpak. a qua delōge inimicoꝝ videnk incursus. Ipa g̃ et a
lōge respicit ꝯtra hostē. et sicut turris fortiter ꝓ nobis se ei opponit. Et dicit Ltur
ris libani ꝯquasi in libano mōte sita. qui candoꝛ interp̄tat. vt ꝑ hoc ostendat q̄ cā
doꝛe virginitat⁹ tanq̄ pede cōterere valeat caput serpent⁹. i. ꝓcupiscētiā. Vel etiā
quo ad se fuit Lturris libani ꝯfundata supra petrā. i. chriſtū. cui soli innitebat. Vñ

Pulcritudo marie

Canti. viij. Innixa sup dilectū. Que. s. Lturris libani] est stabil' altitudo candoris eius. innocentie. s. et virginitatis. iugiter respiciēs ꝓtra damascū. i. peccatū.

Maria nasus. Quia

Ministerio nasi purgant humores capitis. z adiutorio marie vicia z praui mores nostre mentis que caput est anime.

Nasus via spiritus est. qz ipa via est qua spūsctūs venit ad nos. ad nostrā. s. iustificationē et cōsolatōem. et qñq; q̄si recedit a nobis ad nostrā hūliatōem. Uñ cāti. iiij. L Ueni auster et pfla ortū] .i. osciaz fideī aīe. Itē cāti. i fi. Fuge dilecte mi zc.

Daria — Nasus mīstrat aīe. i. vite carnis respiratōem. et maria vite nr̄e spūali spei respiratōnem. Uñ dicit. In me ois spes vite zc. Et ꝑ patet in theophilo et multis alijs. qui nisi in mīficordia ei⁹ sperassent. de dei mīficordia desperassent.

Nasus discernit inter fetorē et odorē. et ipa vouēs virginitatē ad ipaz velut ad aromata se ꝓuertit. et carnis corruptōez velut fetorē longe a se piecit.

Penes nasum attendit⁹ indignatōis. et ipa p sctāz superbiā q̄cq̄d vile erat z sordidū detestabat. et omnē mūdi gl'iam p humilitatē abominabat.

Non fuit hic nasus paru⁹. qz nō defuit ei discretio. Non grādis. qz nō affuit ei pūs ptio. Non tortus. quia nulla occasione declinauit a recto. De his trib⁹ impedimētis agit Leuit. xxi. Et idcirco fuit idonea mīstrare dño. Uñ dicit. In habitatōe sctā coram ipo mīstrauī. Quere li. ij. ptic'a. vi. de fuis marie p⁹ pncipiū.

Aliter. Nasus aīe discretio est. q̄ mala velut fetorē. et bona velut odorē. prudēda sagacitate debet discernere. vt fetida reiciat. et odorifera retineat. veluti cicuta et amarusca reiciat. et odor rose attrahit. Dicit ḡ fideli aīe. L Nasus tu⁹ sicut turris libani q̄ respicit contra damascū] videlicz sicut turris in libano mōte. id ē in christo fundata. q̄ est firma petra. Mat. vij. mons in vtice mōtiū. Isa. ij. Mons libanus. i. cādor q̄ p grām dealbat nigros pctōres. Sit ḡ L nasus] .i. discretio aīe L sicut turris] vt nec ad dexterā p pspa. nec ad sinistrā p aduersa. sed in rectū vsus celū regulariter ptēdat. sicut turris cū ppendiculo erigit z imobiliter cōsistit. Et debet hec discretio iugiter respicere L otra damascū] .i. diabolū vt sup̄ dictū est ō beata virgine. vt venēti tēptatori viriliter se opponat. Jaco. iiij. Resistite diabolo z fugiet a vobis. Uel damasc⁹ metropolis syrie ciuitas mlt̄ infesta filijs isrl'. ē collectio demonū et hominū impioz filijs dei sp inimica. quib⁹ viri discreti virilit̄ se opponere debēt.

Aliter. In naribꝫ sagacitas et discretio. vt sagaciter discernat fidelis aīa q̄d sit odor vite in vitā. q̄d odor mortis in mortē. q̄ sit fragrātia virtutū. quis fetor viciorum. Et talis est L turris libani] ppter fortitudinē constātie. et altitudinē virtutis. z cādorē continētie. qz libanus dicit cādor. Et debet talis sp pspicere p se z alijs L cōtra damascū] qui interptatur pot⁹ sanguinis. vl' bibēs sanguinē. et signat diabolū. qui nr̄az iugiter sitit sanguinē animaz. ꝓtra quē sp pspiciendū ē ad ei⁹ insidias pcauendas. Uel L turris libani] .i. custodia cādoris q̄ est mūdicia et innocētia anime. qz duo hec maxime cādidū faciūt coram dño. Et bene L nasus] .i. discretio fidelis aīe compat L turri] quia q̄ vere habet vtutē discretōis. flecti nō pt ad peccatū. et stabilis est in bono. sicut turris stabil' est z inflectibil'. L Que respicit cōtra damascū.] qz talis aīa se obseruat ab insidijs diaboli. q̄ vitā nostrā spūalē semp auferre nititur q̄ est in sanguine xp̄i.

Nasus

In facie eminētissimū tenet locū. qz puidi spiritualiū discretores debent in sublimi ordine collocari. Sed nisi discretio fuerit circūspecta. facile subtrahit viciū virtute palliatū. Ideo phibet Leui. xxi. offerre deo suo panes hō qui fuerit paruo aut grandi aut torto naso.

Paruus. defectus discretōis. Contra q̄d dicit eccl'iastes. vij. Noli esse stultus. ne moriaris in tēpore nō tuo.

Grandis. psumptio de sua discretōe vl' scientia. Cōtra quod dicit Ro. xi. Noli altū sape. sed time. Eodem. xij. L Nō plus sape] .i. inuestigare L q̄s oportet. sed sapere

ad sobrietatē.] Vel grandis nasus p̄sumere de eminentia sue sanctitatis. vel se solū credere sanctū. sicut videre est ī helya. iij. Regū. xix. dicēte. Derelictus sum ego solus ꝛc. Et dn̄s volens hanc p̄sumptōez resecare ab animo ei⁹. dixit ei. Dereliq̄ mihi septē milia virorū in israel. quoꝝ genua nō sunt incuruata ante baal. Gala. vi. Qui se existimat aliq̄d esse cum nihil sit. ipe se seducit. Vel grādis nasus. nimia discussio ꝓprie vel aliene actōis. Cōtra qd̄ dicit̄ Eccl'es. vij. Noli esse nimis iust⁹. qꝛ est iustus q̄ peccat in iusticia sua. ad Roma. xij. [Non pl⁹ sape]. i. inuestigare ꝛc. vt supra.

Tortus. quādo aliq̄s qui sibi videt̄ sciolus aliq̄ occasione declinat a recto. sicut illi qui victimas declinant in ꝓfundū. Osee. v.

Duas habet nares. q̄ sunt. timor sinistra ad p̄sentiendū fetorē inferni. Unde psal. Descendāt in infernū viuētes. Michee. iiij. [Veniēs in babylonē] q̄ interp̄tat̄ ꝯfusio. et designat ꝯfusiōem penaꝝ infernaliū vbi null⁹ ordo [ibi liberabers] Vl' etiā ad p̄sentiendū astutiā diaboli. Vn̄ de forti eq̄ dicit̄ Job. xxxix. Procul odorat̄ bellū ꝛc. Spes dextera q̄ iā ī p̄senti p̄libat et pascit̄ et suā pascit familiā odoribus ꝑadisi. ꝛ currere eā facit in odore vnguentoꝝ dn̄i et marie.

Nasus

Sup os et labia ordinat̄. Sup os. vt exemplo simie discernas q̄d ꝯmedendum. q̄d bibendū. q̄d reijciendū. Job. vi. [An poterit aliq̄s gustare quod gustatū afferat mortē?] q̄si nō poterit. Sepe eī mors aīe in olla carniū. in olla potuū. iiij. Regū. iiij. Hoc naso. id ē. hac discretiōe caruerūt p̄mi parentes nr̄i. vnde redūdauit mors in totā posteritatē suam. Ordinat̄ etiā nasus sup labia q̄bus loq̄mur ꝛ osculamur. vt discrete tibi caueas in vtroq̄z.

Via spiritus est. quo. s. spūs attrahit̄ et emittit̄. Isa. ij. Quiescite ab homīe cui⁹ spiritus in narib⁹ est ei⁹ ꝛc. Attrahas ergo desiderādo. orādo. q̄ntū poters spiritum vite quo spiritualiter viuas. Vn̄. [Os meū aperui] scz os cordis. i. desideriuz. os corpis ꝯfitendo orādo. [ꝛ attraxi spiritū.] Et eundē spiritū in alios emittas exemplo dn̄i. qui in faciē homīs inspirauit spiraculū vite. Gene. ij. ꝛ fact⁹ est hō ī aīaz viuentē. Sic et nos docēdo monendo ꝯsulendo ꝓ ip̄is. debemus pctōribus inspirare spiraculū vite orādo quo reuiuiscāt a morte peccati. exēplo helyzei qui incubās sup puerū posuit os suū sup os pueri ꝛc. ꝛ oscitauit puer ꝛc. iiij. Regū. iiij.

Item In naso attendit̄ motus indignatōis. vt omne peccatū p sctām supbiā detesteris. omnē spurciciā abomineris. omnē mūdanā altitudinē extollentē se aduersus deum nil apprecieris.

Item. Per nasum et nares intelligit̄ discretio tā redolentiū q̄z fetidorū. vt q̄cquid sordet in ꝯspectu dei tibi displiceat. q̄cq̄d redolet bonis tibi redoleat. et ad famā totius boni velut ad aromata te conuertas.

Item subsannatio fit contractōe nasi. qꝛ dicunt q̄dam q̄ sanna est q̄dam vena nasi. qua cōtracta corrugat̄ nasus et facies deturpat̄. vt terribilē te ostēdas maxime detractoribꝫ. qꝛ facies tristis linguā dissipat detrahentē. Itē in p̄s. Detrahentez secreto ꝓximo suo hūc ꝑsequebar. Et ꝯparat̄ iste nasus turri libani. qui interp̄tat̄ candor. vt ab oībus te elonges et ea abominers que possunt aīam vl' famā denigre. Et nota q̄ triplex est gen⁹ irrisiōis q̄ notat̄ ī p̄s. Opprobriū est ꝯuiciū qd̄ īfertur absenti nō audiēti neq̄z vidēti. Subsannatio fit p̄senti nō vidēti sz audiēti. et fit ꝓprie cū ruga nasi. Illusio infert̄ p̄senti audiēti et videnti. sicut illusum est dn̄o in passione.

De labijs marie Titulus x.

In labiorū vel oris pulcritudīe. Canti. iiij. dicit̄ sponse. Sicut vitta coccinea labia tua. et eloquiū tuū dulce. Labia eccl'ie sunt labia btē virginis. q̄ dicunt̄ sicut vitta. qꝛ crines. i. iustos ne effluāt capiti et inuicē suis orōibꝫ ꝛ exēplis cōstringit ꝛ adunat. ne ꝑ errores ꝛ vicia dispgant̄. et eos vinculo pacis et mutue charitatꝭ colligat. Dicit̄ autē vitta a vinciēdo. qꝛ ex ea capilli vl' ip̄m pect⁹ vinciunt̄ instar vitis ligate. Coccinea dicit̄ hec vitta. quia minio sanguinis filij sui per cōpassionē rubricata. cui⁹ passiōis memoriā cordibꝫ nostrꝭ inspirat. Hec

A

labia sunt intellect⁹ et affectus beate virginis. ex q̄bus format̄ et ꝓcedit oīs loq̄/
la interior. i. cogitatio et desideriū. Item hec labia vitta dicunt̄. qꝛ capillos anime
. i. cogitatōes et desideria nostra vage fluere vel dispgi aut a christo elongari non
sinunt. Ergo ex officio restringēdi hmōi capillos vitta dicunt̄. ex officio formādi
voces interiores dicunt̄ labia. Propter benignitatē autē ⁊ mansuetudinē cōparā
tur vitte que mollis est ꝓpter charitatē et iugē memoriā dñice passionis. coccinea
ex q̄ est summa capillorū aīe restrictō. Uel ad lr̄am labia marie quibus formabat
dulcia verba sua dicunt̄ coccinea. qꝛ ad amorē dei et ꝓximi inflāmāt. Coccinū enī
flāmeū habet colorē. Quib⁹ etiā labijs dulcifluas orōes suas ꝓ nobis format in
ꝯspectu vnigeniti sui. Itē labia marie coccinea. qꝛ coccinū dñice passiōis et ordi/
nem credit̄ docuisse euāgelistas. ⁊ maxime sicut dicit̄ beatū lucā. Quo etiā cocci/
no ꝑ iugē recordatōem ⁊ ꝯpassionē colorati erāt intellect⁹ ei⁹ et affect⁹. īmo ipsa
tota erat coccinea ꝑ dñice passiōis imitatōem. et carnis ꝓp̄e mortificationē. vt ve
re posset dicere illud Gal'. vlti. Stigmata filij mei iesu iugiter ī corpe meo porto.
Hanc autē vittā coccineā debet habere in capite oīs aīa. hoc est. ī mente. ꝑ recor/
datōem. et maxime in orōe. Unde. i. Choꝝ. xi. Oīs mlier orās aut ꝓphetās ñ ve
lato capite. dturpat caput suū. Ut sic ipi⁹ aīe sit eloquiū deo dulce ad auscultādū
Alia lr̄a dicit. Sic̄ funis coccine⁹ labia tua. et eloquiū tuū dulce. Expone de fune si B
cut de vitta. Funis coccine⁹ est ille triplex funicul⁹ q̄ cū p̄dicatōe trinitatis ꝟbū
admiscet d̄ coccino passiōis. Et sicut ista p̄dicatio cogitatōes nr̄as ꝯstringit ī chri
sto et ꝯseruat in eo. ita facit beate virginis dep̄catio ꝓ eo q̄ eloquiū ei⁹ deo dulce ē.
Et funicul⁹ iste coccine⁹. i. charitatiua oratio ꝓcedens de labijs suis extrahit ani
mas de ꝓfundo peccati. sicut funis aquā de puteo. Aq̄ enī populi sūt. Apoc̄. xvij.
Puteus est vorago peccati. Und̄ orat ꝓpheta. Neqꝫ vrgeat sup̄ me pute⁹ os suū
Lege glosam augustini.

De ore marie Titulus xi.

Pulcritudo oris cōsistit in debita labiorū coloratōe. et moderata grossicie. A
et modesta ipi⁹ oris fissiōe vel aptōe. Debita vero labiorū coloratio ē. vt ex
teri⁹ habeant colorē lilij. interi⁹ rose. Uñ cañ. iiij. Sicut vitta coccinea la/
bia tua. vt sup̄. Item Cañ. v. Labia ei⁹ lilia ⁊c̄. Qd̄ vere sentiendū est de labijs ꝟ
ginis. que pudica erāt quo ad liliū. charitatiua ī p̄cib⁹ q̄ ad rosam. A supflua gros
sicie p̄seruabant̄ ꝑ hūilitatē qñ dicebat. ecce ancilla dñi. et a nimia tenuitate. cuꝫ
diceret. Btāꝫ me dicēt oēs generatōes. Quia fecit mihi magna q̄ potēs ē ⁊c̄. Ta/
libus aūt labijs oportebat labijs filij q̄ candid⁹ est et rubicundus ꝓpinari felicia
oscula recōciliatōis humane. in quib⁹. s. labijs esset puritas charitas hūilitas ⁊ ma
terna autoritas. Ex quo etiā assecuta est felix illud osculū qd̄ petebat cañ. i. dicēs.
Osculetur me osculo oris sui. Fecit ipa osculū nouū inter omnes creaturas. s. in/
ter celū et terrā. Inter diuinā naturā et humanā. Inter virginitatē et fecūditatē.
Inter cor humanū et fidē. Inter deū et hoīem. Inter angelū et hoīeꝫ. Inter ho
minē et hoīeꝫ. s. iudeū et gentilē. Que oīa maxime discordabāt. Et facto illo oscu
lo. om̄ia īuicē sunt osculata. Ideo etiā appellatur ipa colūba. que inter oēs aues
sola osculū nouit. Jō de labijs marie dic̄ pr̄ Isa. lvij. Creaui fructū labioꝝ pacē.
Quere p̄ma pagina hui⁹ libri in p̄ncipio. et post principiū p̄mi libri. Itē a dul/ B
cedine labiorū ꝯmēdat filius matrē Cañ. iiij. dicens. Fauus distillans labia tua
mel et lac sub lingua tua ⁊c̄. Credibile est enī q̄ virgo mater sepissime deoscularet̄
filiū tā dilectū. et ecōuerso filius matrē suā. q̄si satisfaciens illi materne petitōni.
osculet̄ me osculo oris sui. et maxime cum paruulus esset et sederet in gremio ei⁹.
Uñ Aug⁹ in q̄dam sermōe de assumptōe btē marie. O felicia oscula labris lactē/
tis imp̄ssa. cū inter crebra indicia reptantis infantie verus ex te filius hoīs tibi
matri alluderet cū verus ex patre de⁹ dei genitus imperaret. Et ideo ꝯmendat eā
a dulcedine labiorū ad literam. et mystice a dulcedine eloquij distillantis. quia
cōmuniter (quod notatur in distillatione huius faui) deum exorabat pro gene/
re humano. Propter quod etiā dixerat ei paulo superi⁹. Eloquiū tuum dulce. vt

sup̄ expositū est. Seq̄t. ⁊Mel et lac sub lingua tua. Mel et lac ⁊ .i. oīmimoda dulcedo. Uel p mel dulcedo sapiētie q̄ dat p eam ⁊ ipius pces maioribꝫ. p lac simplex doctrina q̄ cōpetit minoribꝫ. ⁊Sub lingua ⁊ .i. in meditatōe cordis. Et hec tibi ē a melle mee diuitatis .⁊ a lacte mee hūanitatis. Uel sic. Tāta est dulcedo spūalis in verbis tuis. quanta corpalis in melle ⁊ in lacte. Et hoc sub lingua .q̄ nō cuilibet patet. sz his tm̄ quibus datū est exp̄iri. Non enī sunt margarite spargēde ante porcos. Matth̄. vij. Sequit ⁊Et odor vestimentoꝝ tuorū ⁊ .i. fama bonorum operū tuoꝝ mihi homini a te impēsa.

Item i psalmo ꝓmendat filiꝰ dei ab eloq̄ntia vbi dicit sponso. Diffusa est gr̄a i labiis tuis. ꝓpterea bn̄dixit te deꝰ ineternū. Qđ est dicere. ꝑba tua gratiosa sunt. Un̄ Joh̄. vij. Nunq̄ sic locutꝰ est hō. Eccl'es. xlix. Sermo eiꝰ ptāte plenus est. Mat. vij. Erat loquēs sicut potestatē habēs. Sed q̄ de maria et ꝑginibꝫ canit ecclesia ꝑsiculū istū. de beata virgine illū exponamꝰ et de labijs eiꝰ. Dicit ergo illi habito respectu ad illā respōsionē. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi ꝛc. ⁊Gr̄a ⁊ .i. gratiaꝝ abūdātia. vt nomen istud. s. gratia teneat collectiue ⁊diffusa est ⁊ .i. nō tantū fusa. ꝓpter te. ⁊sed diffusa ⁊ .i. distributa et abūdanter data toti sec'o ⁊in labijs ⁊ .i. in responsiōe tua. p quam mūdus deo reconciliatus ē. et hoīes ꝓuersi ad deū. et mūdati a pctis. iuxta illud Joh̄. xv. Jam vos mūdi estꝭ ꝛc. Uel istud dicit spōso. Diffusa est gr̄a in labijs tuis ⁊ .i. in osculo q̄ osculatꝰ es humanā naturā tibi eā vniēdo. De quo osculo ⁊Āti. i. Osculet me osculo oris sui. Jn ℔ enī osculo diffusa est gr̄a homini Un̄ Osee. vij. Ueniet nobis q̄si ymber tēporane⁹ et serotin⁹. i. veniēs in carnem dabit nob gratiā p̄uenientē et subsequentē. Jdeo dicit hūana natura Sap̄. vij. Uenerūt mihi omnia bona pariter cū illa. i. cū sapiētia que est filiꝰ dei. Ecce q̄nta diffusio gratie. s. omnia bona. Uel de ap'lis potest ℔ dici q̄ fuerūt labia christi. p quos ipe loquebat. in q̄b labijs diffusa est gr̄a spūssancti. Gregorius. Qēs qui christū p̄dicamꝰ organa veritatis sumꝰ. Jtē de labijs matris potest ℔ idē intelligi. in quibꝫ ⁊diffusa est gr̄a ⁊singularis quādo dedit filio oscula dulcia nīe reconciliatōis. sicut dictū est sup̄. Et ꝓpterea bn̄dixit eā deus. nō benedictōe sinistre q̄ dat tpalia. sed dextere q̄ dant eterna. Jdeo sequit. ⁊Ineternū. ⁊de q̄ ꝓuer. xij. ⁊Longitudo dierū meoꝝ in dextera eiꝰ ꝛc. Uel sic. Bn̄dixit te deus ineternū. i. benedictōe ducente in eternitatē ꝓpter moderatā oris fissionē vl' aptōnez compat ipa fluuio physon. q̄ vt dicunt q̄dā interp̄tat os papille. Os enī papille videt esse sp clausū. ⁊ tamē lac emittit. Et os beate virginis sp quasi clausuz fuit p discreti cēsurā silentij. et tamē q̄cunq̄ loquebat dulce ꝑbū emittebat. Unde ei dr̄ Āti. xlij. Mel et lac sub lingua tua. Et de ꝑbis eius nutrit spūalis eius infantia. sicut pueri de lacte.

Gregorius.

De aptōe oris virginei.

Item ad honestatē oris multū facit dulcedo anhelitꝰ. Unde filiꝰ matri Āti. vij. Odor oris tui sicut odor malorū. ꝓper odorē oris marie significant orationes eiꝰ et pces que tote sunt aromatice. Unde dicit de scipa Ecc̄i. xxiij. Sicut cinnamomū ⁊ balsamū aromatizans odorē dedi. Et q̄ orationes sint aromata. habet Apoc̄. v. vbi dicunt. xxiij. seniores habere phialas aureas plenas odoramentoꝝ. que sūt orationes sanctorū. Dicit ergo filiꝰ matri. ⁊Odor oris tui ⁊ .i. orōes tue aromatice. mihi placidus ē et delectabilis ⁊sicut odor malorū. ⁊ Uel sicut os dn̄i sunt q̄ separant preciosum a vili. Hiere. xv. sic possunt dici q̄dāmodo os marie qui ipaz de uote cōfitent. laudant. p̄dicant. et elucidant. Et talū odor. i. fama et opinio debet esse sicut odor maloꝝ que fructus sunt. et signāt bona opa. nō solū foliorū. i. verborū. vt nō solū de ea bene loquant. sed ad imitationē et honorē eius qđ bonū est operent. Uel ideo ꝓmendat filiꝰ matrē ab odore oris sui. quia opinio doctrine et sapientie que p̄cedit ex verbis illiꝰ positis in euāgelio. ex ꝓfidentia de oratōibꝫ illius. attrahūt hoīes ad cultū filij. sicut odor maloꝝ gustū allicit ad edēdū. Odor igit oris. est fama bone locutōis. Et nota q̄ore emittunt odores interiores. ⁊ iō bene compatur odor oris eius odori malorū. cū esset apotheca omniū aromatū. i. omniū virtutū et oīm caristmatū.

De anhelitu marie

ī lingua
rie

Ad oris etiã cõmẽdatõez mlt̃ũ facit lingua eucharis. i. bene gtiosa. ab eu qđ ẽ bonũ et charis qđ est gratia. De q̃ dicit Ecci. vi. Lingua eucharis in bono hoie abũdabit. Ecõtrario de lingua nõ gtiosa dicit Ecci. xx. Hõ achar̃ fabula vana. De lingua vero marie dr Ecci. xxxvi. Si est lingua curatõis. est et mitigatõis et mi sericordie. Lingua sic̃dem eue nõ curatõis fuit sed infirmitat̃. q2 pcepto dei inobediẽs psuasit sponso suo comestionẽ illicitã. ꝛ peccatũ suũ supbe excusauit. Fuit g̃ lingua eius lingua supbie et inobediẽtie. et ideo nec mitigatõis nec mirsicordie. ſz irritatõis ꝛ vindicte. q2 dei indignatõem irritauit ad vindictã. Lingua ꝟo marie fuit ligua curatõis. in cui9 lingua sonuit hũilitas. cũ dixit. ecce ancilla dñi. obdiẽtia cũ subiũxit. fiat mihi ꝛc. Et ideo ei9 lingua est mitigatiõis ꝛ mirsicordie. q2 dei iracũdiã mitigauit. ꝛ ei9 mirsicordiã nobis impetrat incessanter. Fuit etiã lingua ei9 eucharis. q2 doctrina ꝟbor̃ ei9 vtilis et fructuosa. Jtẽ eccl. xl. Tibie et psalteriũ suauẽ faciũt melodiã. et sup vtraq3 lingua suauis. Moraliter. Si habes linguã curatõis in ꝓfessiõe. christ9 habebit linguã mitigatiõis et mirsicordie ī peccati remissiõe. Vñ. ij. Regũ. xij. Dixit dauid ad nathan. Peccaui dño. Dixit q3 nathan ad dauid. Dñs quoq3 trãstulit peccatũ tuũ. Nõ morieris.

De dentibus marie. Titulus xij.

Item ad oris pulcritudinẽ multũ faciũt dẽtes mũdi. cãdidi. et abscõditi. moderate q̃ntitatis. et q̃si p girũ ordiate dispositi. Cant. iiij. ꝓmẽdat maria a dẽtiũ speciositate. vbi dicit ei christ9. Dẽtes tui sicut greg vl̃ sicut greges tonsaz. q̃ ascẽderũt de lauacro. Oẽs gemellis fetib9. et steril̃ non est inter eas. Jstõ habuisti vno mõ expositũ sup̃ li. iiij. titulo. xxxi. de sapiẽtia marie. Quere ibi post ꝓncipiũ. scõo folio.

De gutture marie Titulus xiij.

A gutturis nitore et suauitate. Vñ matri dicit filí9 Cãt. vij. ⌊Guttur tuum sicut vinũ optimũ. Guttur tuũ ⌋. i. pces ex gutture pcedẽtes ⌊sic vinuz optimũ ⌋qđ ꝓsolat̃ et releuat dolores afflictoz. Vel sic. ⌊Guttur tuũ ⌋. i. ꝟba de gutture pcedẽtia ⌊sicut vinũ optimũ ⌋christo sc̃z p deuotõez sapida. ꝑgritã tib9 bñfacere. ſuauiter pũgitiua. Stimulãt enī pigros ad currẽdũ amãdũ ꝛ orandũ. Si enī ꝟba sapiẽtiũ stimuli. eccl̃iastes in fine. q̃d putas de verbis matr̃ sapientie? Pungũt etiã oratões ei9 coz filij. Vñ et ipe dicit ei Cañ. iiij. Vulneraſti coz meũ soror mea spõsa. Et inde mirsicordiã elicĩũt pctõrib9 ꝛc. Sunt etiã ꝟba eius omni vino dulciora p̃ internã ꝓsolatõez q̃ coz hoīs letificãt. vt ei sicut filio possit dici. Quã dulcia faucib9 meis eloq̃a tua ꝛc. Sunt et inebriãtia. q2 discrete discussa mentẽ alienãt a sensu carnali. Filiũ etiã inebriãt. et ipm faciũt obliuisci pctorũ nostrorũ. Et sic facillime poter̃ adaptare verbis et orõib9 marie ceteras ꝑpetates vini poptimi. Vel ⌊Guttur tuũ ⌋. i. doctrina q̃ cõtinetur ī verbis tuis ⌊est sicut vinũ optimũ ⌋quia deuotos delectat. ꝛ a sollicitudinib9 mũdanis elõgat. et sic inebriat vt sobrios reddat nõ vt amẽtes faciat. Audiens autẽ virgo sic se ꝓmẽdari a dilecto rapit verbũ ab ore ei9. et subdit. ⌊Dignũ dilecto meo ⌋. i. placẽs ei ⌊ad potãdũ ⌋ſ est. vt inde potet alios. Placens etiã ⌊labijs eius ⌋. i. ꝑdicatorib9. ⌊Et dentibus ⌋. i. expositorib9 ⌊ad ruminandũ ⌋sicut patet in luca et ceter̃ euãgelistis et ī expositorib9 sacris.

Aliter. Guttur escas dñi dicat. sicut dr Job. xxxiij. Bonas retinet et euomit malas. Hec est virtus discernẽdi spũales pces. que sicut vinũ suo calore feces expellit. vt remaneat vinũ optimũ eliq̃tũ ꝛ defecatũ. Cõmendat̃ igit̃ his ꝟbis discretõ virginis in pcib9. que ſ solũ petit qđ discrete petit̃. qđ bonũ. qđ pũ. ꝛ ab oñi macula defecatũ. Jpa aũt his verbis audit̃ a filio assumit ꝟbũ ex ore ei9. ꝛ subijcit. ⌊Dignũ dilecto meo ad potãdũ. labijsq3 ꝛ dẽtib9 illi9 ad ruminãdũ ⌋Ac si dicat. Hoc vinũ. i. ſ ꝟbũ meũ dep̃catorũ ꝛ vino optimo ꝓpatũ. ⌊est dignũ dilecto meo ad potãdum. ⌋vt videlicz ei placeat. ꝛ ipe delectetur ī eo. et hoc ipm vinum l̃ dignum' labijs eius. ⌋ꝛ est dignum ⌊dentib9 illius ad ruminãdum. ⌋Labia potuz percipiũt et eius sapore sentiũt. Hoc itaq3 ꝟbũ dignum dicit̃ labijs christi. quia

dignũ est vt fauor benign⁹ illud recipiat ⁊ ꝙ bñ sapiat et ꝯplaceat diuĩe bonitati. Et sicut vinũ optimũ sine difficultate ⁊ cũ delectatõe sorbet̃. sic petitões suas cuꝫ omni facilitate et delectatõe digne dicit a filio admittẽdas. Ueꝝ q̃a ei⁹ qđ bibit̃ gust⁹ cito p̃terit. ei⁹ ꝟo qđ ruminat̃ sapor diu remanet. subdit de vino illo ꝙ ⌊dignũ sit dentib⁹ illi⁹ ad ruminãdũ⌋ vt sic ostẽdat ꝙ nõ ꝑfunctorie. sꝫ tanq̃ affect⁹ placita dulcedine in matrꝫ petitõib⁹ filius delectet̃.

De collo marie Titulus xiiij.

Maria collũ ecclesie

A

In colli rectitudĩe. cãdore. et ꝯpetenti dimẽsiõe. Uñ đr ecc̃lie Cañ. i. Collum tuũ sicut monilia. Propter rectitudinẽ cõparat̃ hoc collũ turri. ꝓpter cãdorẽ ebori. Unde dicit̃ Cãti. vij. Collũ tuũ sicut turris eburnea. Ip̃a ei est collũ ecc̃lie ꝓpter ꝯiũctiõem diuinitatꝫ. q̃ ꝑ caput. et hũanitatis que figurat̃ ꝑ corpus. qꝛ in vtero ei⁹ facta ẽ ꝯiũctio diuine ⁊ hũane nature. et vnitũ gen⁹ hũanũ christo capiti suo. vt in hũana natura sim⁹ vnũ cũ eo.

Maria collum ecclesie. Quia collum

Dicitur q̃si colũna. quia rigidũ est ⁊ rotũdũ ⁊ caput supportat sicut colũna capitellũ. Sic maria nũq̃ inclinata fuit ꝑ peccatũ sꝫ semꝑ erecta. qꝛ celos attigebat stãs in terra. et h̃ ꝑ contẽplatõem celestiũ. et q̃si rotũda ꝑ desideriũ eternoꝝ. ⁊ nouẽ mẽsib⁹ tulit in vtero christũ caput nostꝝ. cui videt̃ dicere illud p̃s. Innocẽtes et recti adheserũt mihi. qꝛ sustinui te. i. sursũ tenui te sup̃ oĩa diligendo te.

Maria collũ ecclesie. q̃a collum

Coniũgit caput corpi. et ip̃a christũ ecc̃lie. cui⁹ ip̃e est caput. et ip̃a corpus. et h̃ dupliciter. s. corꝑaliter christũ gignẽdo. et sp̃ũaliter ip̃m peccatorib⁹ recõciliãdo.

Uniuersis mẽbris post caput sup̃eminet in corꝑe. et ip̃a post christũ q̃ caput nostꝝ est excellẽtissimũ mẽbrũ ecclesie.

Duplici humero supportat̃. sic et ip̃a portãda est a fidelib⁹ ecc̃lie. Uñ de sapientia vl̃ maria dicit̃ Ecc̃i. vi. ⌊Subijce humeꝝ tuũ et porta illã⌋ hoc ẽ actus tuos suppone magisterio ei⁹ ⌊Subijce⌋ ꝑ humilitatẽ et obediẽtiã ⌊porta⌋ ꝑ fortitudinẽ et patientiã.

Maria collum ecclesie. Quia

B

Sicut corpus nisi collo adhereat nõ potest capiti adherere. sic q̃ huic collo nõ adheret vera dilectõe. nõ potest vniri christo q̃ caput est sancte ecclesie.

Maria collũ ecclesie. q̃a

Sicut mediante collo formant̃ verba hũana. sic ip̃a corã filio nr̃a ẽ aduocata. Beat⁹ berñ. Domina nr̃a. mediatrix nostra. aduocata nr̃a. tuo filio nos recõcilia. tuo filio nos ꝯmẽda. tuo filio nos rep̃senta ⁊c̃. Ber̃.

Sicut mediãte collo descẽdit in corp⁹ q̃cq̃d ei est necessariũ. cibi. pot⁹. potões. medicine. et hmõi. sic et ip̃a mediãte venit ad nos christ⁹ q̃ medicina ẽ aĩaꝝ nostrarũ. ⁊ cui⁹ caro et sãguis vere cibus est ⁊ potus. Joh̃. vi.

Sicut collo interior aer emittit̃. et exterior attrahit̃. sic ꝑ ip̃am nr̃a deuotio deo p̃sentat̃. et dei misericordia et gratia nobis redonat̃.

Maria collum ecc̃lie. Quia collo

C

Saliua a capite in corpus traijcit̃. et ꝑ ip̃am gratia a deo humano generi impetratur. qua hõ interior vngit̃ et delinit̃. Job. vij. ⌊Usq̃quo nõ parcꝫ mihi ⁊c̃. vt glutiã saliuã meã⌋. i. vt sapore tue dulcedinis in ꝯtẽplatõe delecter.

Maria collũ ecclesie. qꝛ collo

Uerbũ emittit̃. Nam ex ea verbũ patris incarnatũ nobis apparuit. et nobis ꝑ eaꝫ a patre trãsmissa est vera sal⁹. Joh̃. i. Uerbũ caro factũ ẽ et habi. in nobis. et vidimus gl̃iam eius. Hic assigna de verbo.

Spiritual̃ alimonia membris christi. i. fidelib⁹ ministrat̃. qꝛ ip̃a mediãte panẽ angelorũ manducauit hõ in sacra ꝯmunione. Uel triplex spiritualis alimonia. Uenia peccatorũ. Gratia meritorũ. Gloria p̃miorũ.

Uerba ꝓferunt̃. Quia in cõspectu dei cũ sit aduocata nostra bonũ ꝑ nobis loquit̃. ⁊ p̃cibus suis bñ sonantib⁹ disiũctos nos a filio ꝑ peccatũ quotiẽs penitem⁹ recõiũgit eidẽ. Isa. lix. Iniq̃tates vr̃e diuiserũt inter vos et deũ vestꝝ ⁊c̃.

D

Item Collũ q̃ñq̃ flectit̃. sic maria flexibil̃ quo ad deũ ꝑ obediẽtiã et hũilitatẽ. q̃ ad nos ꝑ pietatẽ. Q̃ñq̃ erigit̃. et h̃ q̃ ad se ꝑ ꝯtẽplatõeꝫ. Itẽ istud collũ planum ẽ ꝑ

iusticie eq̃tatē. Lene est ꝑ mãsuetudinē. Pulcruꝫ est ꝑ vite honestatē. Candidum ꝑ oĩmodã puritatē. Uelari solet a bonis mlieribꝫ ꝑ corꝑalis pulcritudĩs abscõsionē. qđ de collo virginis est credendũ.

Sequit. ⌊Sicut monilia⌋ q̃ dicunt a muniẽdo vl' a monẽdo. Per collũ ꝟbũ emittit. E
⁊ maria sic munita erat ꝟtute discretõis vt qđ cũqꝫ ꝟbũ emittebat. vl' ad gloriam dei vel ad hũilitatē sui. vel ad vtilitatē ꝓximi ꝑtineret. iuxta illđ Eccĩ. xliij. In ſmone eius ꝯposita sũt oĩa. Ul' monile dicit a monẽdo. quia maria que ꝑma vouit ꝟginitatem. verbo et exemplo monet omnes ad castitatis ꝟtutē. Ul' monile a monade. hoc ē. ab vnitate. qꝛ morsu quodã vnit vtrãqꝫ partē capicij. et sic munit sinum mlieris ne adulter mittat manũ. Habet enĩ monile tria officia. Exteriora ornat Interiora celat. Corruptores ꝓpulsat. Uel meliꝰ. Monile qđ sinũ claudit vt dictũ est sigillũ pudicicie est. ne turpis motus castitatez inficiat. Et hoc sigillũ tria facit. Interiora celat. ne si q̃ turpis cogitatio surgit cõtra ꝓpositũ castitatis foras erũpat. Exteriora ornat. vt ꝟecunda et modesta grauitas appareat. Manũ ĩpudicã ab illicito tactu refrenat. ne. s. diabolus adulter ꝑuas cogitatões ĩmittat. vl' prauas delectatões. q̃ sunt ĩmissiones ꝑ angelos malos. Similiter et maria dexterã partē et sinistrã tunice dñi incõsutilis q̃ designat eccl'iam vnit. i. actiuos et ꝯtẽplatiuos. vel iudeos et gentiles ad fidē ꝯuersos. Ornatu virtutũ suos venustat. eorũ peccata ne corã deo appareãt ad vindictã pallio charitatis velat. Corruptores animarũ. id ē demões ab eis exterret et elõgat. Et nota ꝙ monilia fabricari solẽt ex auro argento et gẽmis. Sil'r ex auro celestꝭ sapiẽtie. ex argẽto tinnule et ꝑfecte eloq̃ntie. et ex gẽmis totius opatõis bone quasi fabricatũ est ħ monile. manu artificis celestis. i. opatõe spũsscti vel sapientie dei. Uñ dicit ei a filio Cañ. vij. Iũcture feminũ tuoꝝ sicut monilia q̃ fabricata sunt manu artificꝭ.

Aliter. Per collũ virginis designat eiꝰ hũilitas. qꝛ demissio colli signũ est hũilitatꝭ. F
sicut erectio eiusdē signũ ē suꝑbie. Unde Isa. iij. Eleuate sunt filie syon. ⁊ ambulauerũt extẽto collo ⁊c. Itē Job. xv. dicit de suꝑbo. Cucurrit aduersus deũ erecto collo ⁊c. Dicit ergo de hũilitate marie Cañ. iiij. ⌊Sicut turris dauid colluꝫ tuũ. Collũ tuũ⌋. i. hũilitas tua est ⌊sicut turris dauid⌋. i. sicut hũilitas dauid. q̃ ipm reddidit ĩ omni aduersitate inexpugnabilē. Uel sic ⌊Collũ tuũ⌋ id ē humilitas tua ē ⌊sicut turris dauid.⌋ id ē ꝟe turris dauid. i. christi. Et hec dictio sicut nõ est nota sil'itudinis sꝫ exp̃ssio veritatis. Tale est illđ Joh. i. ⌊Uidimꝰ gl'iam eiꝰ. gl'iam q̃si vnigeniti⌋. i. vere vnigeniti ⁊c. Sed quare compat hũilitas ꝟginis humilitati dauid. cũ virgo incõꝑabiliter fuerit hũilior q̃ꝫ ipe dauid. Certe qꝛ in puro hoĩe nõ potuit maior hũilitas inueniri. et ita nec ꝯueniẽtiꝰ exẽplũ sumi.

Itē de hoc collo dicit ꝟgini Canti. vij. ⌊Collũ tuũ⌋. i. hũilitas tua est ⌊sic turrꝭ eburnea. Sicut turris⌋. i. erecta ad celestia quoꝝ amore te hũilias. Uel ⌊sicut turris⌋ id ē defensio innocẽtiũ et cõtinentiũ q̃ sunt eburnei ⌊Eburnea⌋ etiã q̃ ad te. ꝑ cãdorē innocẽtie et frigiditatē ꝯtinentie. G

Mystice. Collũ eccl'ie sunt illi qui cibũ verbi dei ad alios nutriẽdos traijciũt. qꝛ oĩ verbo quod ꝓcedit de ore dei. matth. iiij. mẽbra corꝑis sui mystici quod est eccl'ia nutriunt. Hoc collũ sunt ꝑdicatores et doctores. ꝑ quos emittit christus vocē et traijcit cibũ ad corpus. vt dictũ est. De q̃bus dicit eccl'ie ⌊Collũ tuũ sicut turrꝭ⌋ ꝓpter cõstantiã et fortitudinē. vt scꝫ nõ circũferãt omĩ vẽto doctrine. ⌊eburnea ꝓpter refrigeriũ abstinẽtie et candorē castitatis et innocẽtie. Ebur enĩ frigidũ est ⁊ candidũ. Huiꝰ turrꝭ ꝓpugnacl'a autoritates scripture. q̃ nos includũt et ꝓtegũt. H
Gregoriꝰ sup ezech. loq̃ns de ħ collo. de hac turre. et ꝓpugnacul' eius. In collo guttur. in gutture vox. ergo collũ eccl'ie sacra eiꝰ eloq̃a. In clipeoꝝ millenario q̃ est ꝑfectus numerus et signat vniuersitatē. vniuersa nostra munitio que est in sacro eloquio designat. Et ita ꝑ clipeos ⁊ ꝓpugnacl'a idē figurat. i. sentẽtie vel autoritates scripture sacre. que est turris. id ē ecclesie catholice munimẽtũ. Uel etiaꝫ collũ ecclesie scti ĩtercessores. qui corpus cõiungunt capiti. id ē eccl'iam christo suis oratõibus et exemplis,

Moraliter. Collū fidelis aīe charitas est que corp⁹ electorū ꝓncipaliter christo capiti cōiūgit. Que turris dicit ꝓpter altitudinē eius qua ceteras ꝑtutibꝫ ꝑminet. ⁊ Mille clipei ⁊ sacra eloqa omnes credētes ꝓfecte ꝓtegentia. ꝓuerb. xxx. Omis sermo dei clipeus ignitus est ꝓbantibꝫ in se. ⁊ Pendēt ex ea ⁊ i. ex turre charitatis. q⁹ tota lex sola charitate ꝓficit. Matth. xxij. In his mādatis tota lex pēdet ⁊ ꝓphete. Ro. xiij. Plenitudo legis ē dilectio. Vel mille clipei vniuersitas virtutū. q⁹ q̄libꝫ virtus clipeus ē i certamīe suo aduersus oīa tela illi⁹ vicij qō sibi ex directo aduersat. Et ꝓstat q⁹ oēs ꝑtutes ex charitate dependēt q̄si filie ex matre informāte motus eay. i. Exo. xiij. Si linguis hoīm loq̄r ⁊c. Et hec eadē vniuersitas ꝑtutū est Lois armatura fortiū ⁊ i. q̄ omnes armāt electi ꝫ hostes debellādos. que armatura describit Eph. vi. Induite vos armatura dei ⁊c. De his m'ra inuenies lib. xi. titulo. iiij. q⁹ maria turris.

De humeris marie vel fidelis anime Titulus xv.

A Humeros decēti ꝓpositōe. Humeri fidel' anime. Dexter pietas. siniſter cō passio. q̄ duo supportare debēt onera infirmitatis fraterne. in q̄ ꝓsistit adimpletio legis diuine. Vñ ad Gal. vi. Alter alteri⁹ onera portate. ⁊ sic adimplebitis legē christi. Alter alteri⁹ onera portātes. sunt ꝓsiliū et auxiliū sibīnuicē impendētes. Et ꝑ facīedū est exēplo christi q̄ peccata nr̄a portauit in humeris suis cruci affixus. q̄ nō poteram⁹ portare. i. Pet. ij. Qui pcā nr̄a ꝑtulit in corpe suo sup lignū ⁊c. Peccata. i. penā peccatorū. Et de hac portatōne dicit phs. Nihil adeo probat amicū. vt amici oneris portatio. Ite Ro. xv. Debem⁹ nos firmiores ibecillitatē infirmoꝝ supportare. et nō nobis placere. Isa. xli. Unusq̄sq; ꝓximo suo auxiliabit. et fratri suo dicet. ꝓfortare. Bene. penul. de ysachar. ⁊ ysachar asinus fortis. habitās in terminis. vidit requiem q⁹ esset bona. et terrā q⁹ optima. ⁊ supposuit humerū suū ad portādū. factusq; ē tributis seruiēs ⁊ ysachar interp̄tat vir mercedis. vl' est merces mea. seu memor aut dñm memorās. Dic ē iust⁹ q̄ mercedem eternā in tātū diligit. q⁹ q̄si matrimonialiter se ei cōiūgit cogitatōe. ⁊ auiditate ei ī separabiliter adheret. Ite q̄ dicit de christo. est merces mea. ⁊ ip̄m solū ꝓstituit mercedē suā. Ite q̄ semp memorat bñficij dei. ⁊ ip̄m dñm nunq̄s tradit oblitiōi ⁊ Asinus fortis reputās se stolidū mūdo. vt sit sapiēs deo. Adapta ceteras ꝓpetates asini. et assigna bonis bonas. et malis malas ⁊ Fortis ⁊ ad tolerādas p christo ⁊ p spe mercedis eterne illatas sibi molestias. a carne ꝓpa. vl' a mūdo. vl' a diabolo. Fortis etiā ad onera fraterne infirmitatis supportāda. ⁊ Habitās in termīs ⁊ i. mediterraneā. ꝑ est. inter maritima ⁊ mōtes. i. inter amaritudinē cōtritōis et penitentie. ⁊ eminētiā vite. Vel ⁊ termini isti ⁊ sunt ingressus noster in mūdū. ⁊ egressus a mūdo. In his habitat q̄si pseuerāter. q̄ de his sp cogitat. Vel ⁊ in termīs ⁊ i. neq; modo in corpe. Vñ. Uiuo ego iā nō ego. Neq; adhuc extra corpus. Job. vij. Suspendiū elegit aīa mea. Isti etiā termini pñt dici vita ꝑsens. ⁊ vita eterna. inter q̄s q̄si suspendit aīa viri iusti. Vel ⁊ in terminis ⁊ i. in exitu hui⁹ terre q̄ ē morientiū. Nō fit. q̄ñ ad solā tenuē sustētatōez exēplo asini q̄ pascit palea ⁊ carduis. vilib⁹ et paucis ꝓtēt⁹ est. Et ꝑ maxime fit. p iugē mortis memoriā. Vñ hieronymus. Facile ꝓtēnit oīa. q̄ sp cogitat se esse moriturū. Et q̄si in initio posit⁹ terre vinentiū p spem ⁊ desideriū. bona terre illi⁹ q̄dāmodo iā ꝑlibat. Nota q⁹ q̄dā sūt q̄ habitāt inter terminos istos. sz nō in terminis. q⁹ de his nō cogitāt. Quib⁹ dicit Judic. v. in cātico delbore. Quare habitas inter terminos vt audiat sibilos gregū. Greges q̄ bruto⁹ aialiū sunt signāt brutā sensualitatē. cui⁹ suggestiones venenāt aīam. Vñ dicunt sibili q̄ sunt serpētū. q⁹ sibilos audit. q̄ eis ꝓsētit. Jō nō inter termīos habitādū. sed in ip̄is termīs supdictis. vt iugiter ad memoriā reducat vilis natiuitas ⁊ mors incerta. Juxta illō eccl. vij. In oīb⁹ op̄ib⁹ tuis memorare nouissima tua. et ineternū nō peccabis.

Sequitur. ⁊ Uidit requiem q⁹ esset bona. Uidit. oc'o. intellect⁹ ꝓtēplādo. oc'o affect⁹ ꝓlibādo. Vñ. ⁊ Memor fui dei et delectat⁹ sum. Memor fui dei. q̄ ad intellectū. Et delectat⁹ sum. q̄ ad affectū. ⁊ Uidit. Per ꝑ innuit q⁹ ibi iā esset mēte. alioquin

nō videret. Uñ iter mūdanas varietates ibi nostra fixa sint corda vbi ꝑfecta sūt gaudia. ⁊ Requiē ⁊ eterne beatitudīs. que dat iusto post labores vite p̄sentis. Apocal. xiiij. Amodo iam dicit spūs vt requescant a laboribꝫ suis. ⁊ O, essꝫ bona ⁊ hic nō ē requies bona. Unde de q̄busdā dicit p̄s. xxvj. In laboze hoīm nō sunt ⁊c. ⁊ Et terrā ⁊ eterne stabilitatis ⁊ q̄ optima. ⁊ Dic q̄re. Et assigna de fructibꝫ. Ista enī terra maledicta est cū fructibꝫ suis. Et notanꝺ hic duo. s. requies. quo defectus oīs mali īpadiso. et abūdantia oīs boni p ℔ q̄ dicit optima. vbi nulli⁹ rei penuria. Deute. viij. Itē ⁊ O, esset bona ⁊ q̄ ibi nō laboraꝺ. sed nō nisi p labores ad eā pueniꝺ. Et visis his duobꝫ ⁊ suppositū hūer ad portādū. Humer ⁊ charitatis q̄ oīa leuia facit. ⁊ Humerū ⁊ s. duplicē. i. patiētiā q̄ est humer⁹ sinister ad sustinēdū mala sibi irrogata. et benignitatē q̄ est humerus dexter ad supportādū p cōpassionē mala illata ꝓximis. Charitas enī q̄ est q̄si duplex humer⁹. patiēs est. benigna ē. i. Exor. xiij. Hec portat patiēdo. illa ꝓpatiēdo. Uel ⁊ p humerū ⁊ signaꝺ fortitudo ī bono. quā supponit bonus asin⁹ dñi ad portandū iugū ei⁹ leue. nō iuga boum quiq̄. q̄ sibi emūt miserabili q̄nq̄ sensuū seruituti satisfacere cupiētes. Hi sunt asini diaboli supponētes se iugo ei⁹ grauissimo.

Sequitur. Factusq̄ est tributis seruiens.

De brachijs marie Titulus xvi.

A brachioꝝ lōgitudine fortitudīe et flexibilitate seu vegetabilitate. Libro ij. particula. iiij. titulo. viij. quomodo marie seruiēdū est de singul' mēbris. inuenies de brachijs. Uerba marie vl' fideliꝝ aīe ⁊ Can. iij. ⁊ Paululū cū ptrāsissem eos ⁊ et loq̄t de vigilib⁹. i. angelis ⁊ Pertrāsissem eos ⁊ s. sublimi⁹ ꝓtēplādo. Inueni quē diligit aīa mea ⁊ Nihil enī credim⁹ sup angelos. nisi spōsū ⁊ mariā. Dīs g̃ creatura ptrāseūda ē q̄si via q̄ veniꝺ ad spōsum. Etiā ipe spōsus inq̄ntū hō ptrāseundus est q̄si via. nō amplectēdus vt finis. sicut dicit Aug⁹. Propter qđ ip se inq̄ntū est hō vocat se viā. Joh. xiiij. Uocat se vitatē ⁊ vitā sz inq̄ntū deꝰ ē ⁊ Tenui eum ⁊ q̄si duobꝫ brachijs gemine charitat⁹. q̄ sunt longa p pseuerātiaz. et flexibilia p obediētiā. et duplici manu bone operatōnis ad honorē dei et exēplū ꝓximi. ⁊ nec dimittā ⁊ i. nō desinā amare vl' bene operari ⁊ donec introducā illū in domū matris mee. et in cubiculū genitricꝭ mee ⁊ i. donec notū et dilectū fecero toti eccl'ie q̄ me genuit ⁊ nutriuit. Ī q̄ ostendit q̄ singuli inuentū spōsum teneāt. nec dimittāt donec notū et dilectū fecerint toti eccl'ie p posse. Uel toti eccl'ie ⁊ genti sue. vt cortina cortinā trahat. et q̄ audit dicat veni. Apoc. vltimo.

De manibus marie Titulus xvij.

A manuū cādore. planicie. extēsiōe. ⁊ moderata q̄ntitate. De mānibꝫ suis dic maria Can. v. ⁊ Manꝰ mee distillauerūt mirrā. ⁊ digiti mei plēi sūt mirra ꝑ batissima. Per manus opa. p digitos opeꝝ discretō. Mirra ꝓbatissima. ꝑ fectissima carnis ⁊ carnaliū voluptatū mortificatio. Ī his aūt ꝓbis oñdit maria impletū ī ipa qđ angel⁹ ei pmiserat dicēs Lu. i. Spūsctūs supue. ī te ⁊c. Spiritus enī sctūs supuenit ī eā. ⁊ sic eā vestiuit desup. q̄ totū qđ ī ipa erat carnale. absorptū est a spū. ⁊ carnalitate mortificata sol⁹ in ea dñabaꝺ spūal' affect⁹. Dicit g̃. ⁊ Manꝰ mee distillauerūt mirrā ⁊ Nā in spūali gra sic absorpta sum. q̄ nihil ī me vivit de carnali ꝓcupiscētia vl' mūdana. q̄nꝓti⁹ ⁊ manꝰ mee ⁊ digiti mei ⁊ i. opera mea et opeꝝ meorū discreta distinctio. ꝑfecte mortificatiōis testimoniū ꝑferebant. Et nota q̄ supius dicit fili⁹ de matre. Messui mirrā meā cū aromatibꝫ meis. Ī ꝓbo metēdi notaꝺ abūdātia. Itē Eccī. xxiiij. dic maria. Quasi mirra electa dedi suauitatē odoris. Illa mirra electa est q̄ sine vulnere et incisiōe cortic⁹ manat ab arboze. et illā amarā carnis mortificatōez designat quā ꝑfert aīa nullo peccati vulnere sauciata. Talē mirrā messuit dñs ī virgine. que licz vulnus peccati nō haberet. seipaz tñ mꝫtipliciter mortificare curauit. Et ideo bñ dicit q̄ digiti sui pleni sūt mirra ꝓbatissima ⁊ et talis mirra ꝓpe dñi est. Uñ dic. ⁊ Messui mirrā meā ⁊c. ⁊ Itē. De manibꝫ sponsi dicit sponsa. et cōgrue p̄t intelligi de manibꝫ marie Can. v. ⁊ Manus ei⁹ tornatiles aureę plene iacintis ⁊ Tornatura ceteꝝ artibꝫ ꝓmptior ē

arcꝫ velocioꝛ.regulã iuſticie tenet.et opus ſuũ pulcerrime circũcidit. Jn eũdem modũ omnia opa chriſti vel marie circũciſa fuerũt.vt licet cum q̃dam opandi.pm ptitudie et celeritate fierẽt.nunc̃ tñ a iuſticie regula deuiarũt. Uel Lornatiles dicũt Lmanus marie.qꝛ ſicut ars tornãdi.pmptioꝛ ẽ alijs artib. ſic maria ad benefaciendũ.pmptioꝛ oĩb ſanctis.LAuree ppter ſapientiã opandi.qꝛ ſapiẽtia ſignatur in auro.et ipa ſic ingenioſe ſcit miſeris mifiçoꝛdiã impẽdere q̃ nõ frãgit ſigillũ diuine iuſtitie. Uel Lauree p charitatẽ q̃ ſimiliter ſignat in auro. qꝛ ex mera charitate nobis impẽdit dona mifiçoꝛdie gr̃e et gl̃ie implens illud apli. i. ad Ebꝛeoſ.xvi. Omina vr̃a in charitate fiant. LPlene iacinti Jacintꝰ enĩ ẽ lapis coloris etherei.qꝛ q̃cq̃d chriſtus geſſit in coꝛpe. q̃cq̃d mater vel filiꝰ agit vel egit ĩ ope.totũ de fonte ſapiẽtie pceſſit et ſemp pcedit.totũ celeſti intentõe refulget et refulſit. Uel Lplene iacintis qꝛ nihil aliud q̃ celeſtia pmia in ſuis opib intendebat. LPlene Jetiã dicunt Lmanus Jrginis.ſ.opib bonis .qꝛ abũdantiꝰ oĩb creaturꝭ bñfacit ipa vel filiꝰ p ipam oĩbꝰ creaturis. Unde ipa dicit natura Sap.vij. Uenerũt mihi oĩa bona piter cũ illa.et inũerabil honeſtas p manꝰ illiꝰ.i.dona gr̃aꝝ.

Domiñꝰ pariſiẽſis epũs

Aliter. Ut quod de chriſto ꝺr mr̃i eiꝰ poſſit attribui. LManꝰ eiꝰ tornatiles .i.voE lubiles.pmpte.ſ.in omnẽ partẽ opari. ſic qꝺ tꝛno fabꝛefactũ ẽ in oĩ pte volubile eſt. Uel Lornatiles .i.p circuitũ circũciſe.et q̃ſdã circ'os ſpectãtib pferẽtes.ſicut oẽ qꝺ tꝛno circũciſũ ẽ circũpolitũ ẽ. Quia in ſuis opib circulos exꝑmebat omnimode pfectõis.et ſpũalis ꝓuerſatõis. Lircul enĩ eſt ab eodẽ in idẽ reuerſio. Hã ſicut et pr̃e oĩa opabaꝭ.ſic et ad ipm et ĩ ipm oĩa p gr̃aꝝ actionẽ referebat .Unde dicit Joh.xiij. Pater in me manẽs ipe facit opa.

LAuree p ſapiẽtiã et charitatẽ.q̃ duo deaurãt oĩa opa .et ea faciũt diſcreta et amabiD lia. Uel iõ Lauree qꝛ nullo igne tribulatõis ledi vl vri potuerũt LPlene iacintis ß eſt.ſolis p̃cioſis et celeſtis coloris opib.ß eſt.q̃ celũ poti ꝰ oſtenderãt ipmq̃ ꝺ celo celeſtẽq̃ vẽire,pbarẽt. Unde dic̃ ioh.v. Opa que dedit mihi pr̃ vt pficiã ea.teſtimoniũ phibent de me. Et opa eiꝰ inſtar iacinti ĩ claꝛſ coꝛdib clara. in tenebroſis obſcura.qꝛ iacintꝰ in ſereno claꝛ.in obſcuro et nubilo apparet obſcurꝰ. Nam illꝰ qui illumĩati erãt ſapĩa et gr̃a.ſancta celeſtia et diuina eiꝰ opa apparebãt.ſed tene bꝛoſis p infidelitatẽ et inſipiẽtiã magica et ſeducꝛoꝛia.ſicut iude et phariſeis.

Jtẽ.Decoꝛ manuũ ꝓſiſtit in aptõe et extẽſiõe.Et maria manũ ſuã aperuit et apit ſpiE opi.et palmas ſuas extẽdit ad paupem. Pꝛouer.in fi. Et manus habz extẽſas nõ ꝓtractas exemplo filij.q̃ manꝰ extẽdit nõ ꝓtraxit in cruce.Et in ß cue cõtraria .q̃ manũ contraxit fructũ rapiens interdictũ.

Jtem De candoꝛe manuũ ₹ginis dicit btũs berñ.ſup illud can.ij.Dilectꝰ meꝰ miF

Berñ.

hi et ego illi.q̃ paſcit inter lilia. Btũs berñ .Manꝰ marie q̃dã lilia candidiſſima ſunt.nec cauſabit liliorũ amatoꝛ inter lilia nõ inuentũ. q̃cq̃d inter marie manus inuenerit. Uel candoꝛ manuum eius in ß ꝓſiſtit.qꝛ peccatũ non fecit.i.Pe.ij.Et ideo ſm puritatẽ manuũ eiꝰ retributũ eſt ei a dño.Manuũ etiã pulcritudo multũ ꝓſiſtit in digitoꝛũ decenti ꝺiſpoſitõe ſeu iũctura.qꝛ digitus dicit q̃ſi decẽter iunct ꝰ.Et ſunt digiti iſti q̃ deſignãt diſcreta opa.Recti p intentiõem.Flexibiles per obediẽtiã.Graciles p mortificatiõez.Cãdidi p innocẽtiã. Lõgi p pſeuerãtiã. Unguib muniri p patiẽtiã aduerſoꝝ finalẽ.qꝛ vnguis finis eſt manꝰ.

Pꝛopetates digitoꝛũ.

JStice.Manus eccl'ie ſunt opar̃ boni.q̃ iuxta ꝓſiliũ apli.ad Gal'.vi.ꝺũ tẽG pus habent opanꝺ bonũ ad oẽs.De q̃b dicit Canti.v.LManus eiꝰ .i. chriſti Lornatiles Opus qꝺ fit ĩ tꝛno celeriter fit et ſine erroꝛe. Sic faciendũ eſt oẽ opus bonũ.Sine erroꝛe vtputa ſit intentio opanꝭ .Qꝺ fit.q̃ñ ad honoꝛẽ dei .p ſalute aĩe.et ad exemplũ primi opaꝭ. Ad honoꝛẽ dei.vt nõ tibi ſz dño attribuas q̃cq̃d boni feceris.dicẽs cũ Jſa.xxvi.Oĩa opa nr̃a opatꝰ es nobis dñe. Et facto q̃cq̃d boni potuerꝭ.dicas te hũiliãdo.Seruꝰ inutil'ſũ.Lu.xvij. Eccl'i.x. Noli te extollere ĩ faciẽdo ope tuo tẽ.Pꝛo ſalute aĩe.vt eã.ſ.intẽdas.Eccl'i.xxx .Salꝰ aĩe in ſanctitate iuſticie. Brego.Qui vult miſereri primo.a ſe trahat neceſſe ẽ oꝛiginez miſerẽdi. Ad exemplũ primi.Mat.v .Luceat lux vr̃a coꝛã hoĩb tẽ. Celeriꝰ etiã

Bꝛegoꝛ

opandū est sicut fit opus in torno. Unde gabo. iij. ℔ Ne dicas amico tuo ℭ. i. christo mendicāti in paupe℔ vade ⁊ reuertere: et cras dabo tibi. cū statim possis dare ℭ ad Heb. iiij. ℔ Festinem⁹ ingredi in illā requem ℭ. i. opari ea q̄ faciūt ad ingressum
Itē ℔ Tornatiles ℭ. i. expedite. qđ ꝓpetit manib⁹ q̄ ꝓpter deuz opant. vt facto vno bono ope vni⁹ gener⁹. stati se trāsferāt ad aliud faciēdū. exēplo christi mgri ⁊ dñi nr̄i. cui⁹ ois actio nostra est instructio. q̄ de die p̄dicabat et miracl'a faciebat. de nocte vero orabat. vt nullū tpus vacuū ptrāsiret: qđ nō in opus nostre salut⁹ expēderet
℔ Auree ℭ In auro tria. Sapiētia. Obediētia. Charitas. Sapiēter g̃. i. discrete operādū ē. vt dignos et bonos sp alijs p̄ferat. Eccī. xij. Si bñfeceris scito cui bñfeceris. et erit gr̃a in bonis tuis multa. Itē sapiēter. vt ostentatōem fugias et laudes trāsitoriā. qz sicut dicit grego. Valde bona sua parui pēdūt. q̄ ad eoz remunerationē laudes hoīm sufficere credūt. Itē Sapiēter. iuxta ꝺ silliū apli. ij. ad Thessa. viij. Nō vt alijs sit remissio: vobis autē tribulatio ⁊c. Obediēter. i. iuxta p̄ceptuz euāgelij vl' spūalis patris. exēplo dñi dicētis Joh. xiiij. Sicut mādatū dedit mihi pater: sic facio. Charitatiue. Unū. i. Thoz. xvi. Oia vr̄a in charitate fiant.
℔ Plene iacintis. Plene ℭ vt abundanter bñfacias. Thob. iiij. Quomodo potuer⁹ ita esto misericors ⁊c. ℟ rego. Messem nobis bonoz opez satōe mltiplici ꝓparem⁹. et q̄nto vberi⁹ satiari cupim⁹ tāto ei a q̄ totū accepim⁹ largi⁹ conferam⁹.
Aliter. ℔ Plene iacintis ℭ pluraliter. vt p eterna retributōe q̄ erit multiplex plenarie opereris. Quia sicut dicit Isa. in fine. Erit mēsis ex mēse ⁊c. Mēsis dicit a mene qđ est defectus. Erit g̃ mensis ex mēse. qz ex defectu bone opatōis erit defect⁹ gl'iose retributōis. Uel ℔ plene iacītis ℭ vt ad ß abundes opibus bonis. vt tandez in celestib⁹ deꝛ tibi habitatio cū sanctis. Itē iacintus habz gr̃am impetrādi. qz q̄ bñ opati fuerint in p̄senti: in futuro mificordiā impetrabūt. Itē ℔ man⁹ ille plene sunt iacintis ℭ q̄ p eterna retributōe plenarie opantur. Ille q̄si plene luto: q̄ opant p terrenis. i. p gloria vel lucro tpali.
Aliter. Man⁹ eccl'ie sunt illi q̄ manib⁹ suis laborāt qđ bonū est vt habeant vñ tribuant necessitatē patiēti. Ad eph. iiij. Et debent esse ℔ tornatiles ℭ Torn⁹ ei ī sua circūfleriōe sp eandē viā tenet et in nullo deuiat. ⁊ est tornatura ceteris artib⁹ promptior et expeditior. Sil'r boni oparij in eccl'ia dei debent esse pmpti veloces ⁊ expediti. nō pigri in bonis opib⁹. et in nullo deviare. sed sp diuinoz̄ p̄ceptoz̄ viaz tenere. Erūt aūt ℔ man⁹ auree ℭ si tales oparij igne charitatis ardeāt. et p sapiētiā luceant. q̄ duo signant ī auro. qđ splendet et ē colozis ignei. Et debent esse ℔ plene iacintis ℭ Jacint⁹ gēma est colozis etherei. et signat spem et desideriū bonoz̄ celestiū. qz bona opa referēda sunt ad retributōem bonoz̄ celestiū. nō ad gl'iaz laudis hūane. Itē notandū q⁹ duplex est man⁹. ſ. sinistra et dextra. In q̄ docemur q⁹ duplex opatio christiano necessaria ē. Una vt opeꝛ opera penitētie qz aliqñ pecca nit. et ß q̄diu est in sinistra vite p̄sent⁹. Et ß docuerūt Johānes baptista Mat. iij. Christ⁹ Mat. iiij. Petr⁹ Actuū. ij. vt trib⁹ tāt⁹ testib⁹ crederet ois mūd⁹ de penitentia faciēda. Et toti tres habuerūt idē thema. ſ. Penitētiā agite ⁊c. Altera debet esse man⁹. ſ. dextera ad faciēda opa mificordie. p adipiscēda eterna retributōne. q̄ signaꝛ p dexterā. Unū can. ij. Dextera illi⁹ amplexabit me. In hac duplici manu decē digiti. et in singul' digitis tres iūcture. Due man⁹ vt dictū est opa penitētie et mificordie. ad honorē dei ⁊ exemplū primi. Decē digiti decalogi adimpletio. ad quā tenenꝛ tā penitētes q̄z mificordes. Que. ſ. p̄cepta: p̄tinent ad dilectionē dei et primi. In singul' fere digit⁹ tres iūcture. vt q̄ cā d oparis p̄tinēs ad penitētiā vel mificordiā attribuas patri cui potētia. et filio cui sapia. et spūi sctō cui voluntas attribuiꝛ. In oīi enī ope meritorio tria hec exiguntur. ſ. scire. velle. ⁊ posse. Idcirco psalmo decātato: dicim⁹. Gloria patri et filio et spūi sctō. Psalm⁹ dz a psallin qđ est tangere. et designat opatōem. Bona autē opatio nō fit sine adiutorio dei trinitatis. q̄ dicit Joh. xv. Sine me nihil potest⁹ facere. Et ideo ipi totū est attribuendū p gratiarū actōem. vt ad locū a quo exeūt flumina reuertāt. Ecclesiastes. i. Ut dicam⁹ cum Isa. xxvi. Oia opa nr̄a ⁊c. vt supra.

Et nota q̄ pollex q̄ fortior est alijs digitis duas iuncturas habet tantū. q̄ sūt magnanimitas in ꝓspis ne ꝑ ea dissoluat̄. et patiētia in aduersis ne ꝑ aduersa frāgatur. Et ita pollex significat fortitudinē. cui⁹ filie sūt magnanimitas et patientia vt dictum est.

Index qui sequit̄. prudentia vl̄ sapiētia. q̄ nobis indicat q̄d agendū. Tres articl̄i hui⁹ digiti. Memoria p̄teritorū. Intelligētia p̄sentiū. Prouidentia futurorū.

Terci⁹ dicit̄ medi⁹. Hic est iusticia. q̄ docet nos tenere mediū. et ius suū reddere vniuersis. Tres articuli. Reddere supioribꝫ obedientiā et reuerētiā. Paribꝫ pacē ⁊ adiutoriū. Inferioribꝫ disciplinā et tutelam.

Quart⁹ dicit̄ medic⁹. et signat tp̄antiā. Tres articuli. Modestia in lingua. Sobetas in gustu. Continētia in tactu. Ecce habes q̄ttuor cardinales v̄tutes.

Quintus dicit̄ minim⁹ digit⁹. et designat hūilitatē. q̄ est custos ceteraꝝ virtutuꝫ. Hui⁹ tres articuli. subdere se pari. maiori. minori. Dicit̄ etiā digit⁹ hic auricularis ab aure quā purgat. et ꝑ aurē obediētia figurat̄. Hūilis eī obediētia delet peccata ꝯmissa ꝑ auditū. Itē minim⁹ digit⁹ cōsūmat manū. hic est hūilitas q̄ ꝯsummat et ꝑficit oēs virtutes. Quā cōsūmationē p̄cepit dn̄s Lu. xvij. dicēs. Cū oīa bona feceritis. dicite serui inutiles sum⁹. Digit⁹ etiā minim⁹ fortis ē valde. ⁊ sine eo deperit tota man⁹. q̄r nulla opatio bona est corā deo vel meritoria sine hūilitate. et ip̄a ē q̄ forti⁹ īpugnat diabolū et triūphat de eo Vñ de Josue d̄r Ecc̄i. xlvi. In descēsu ꝑdidit ꝯrios. Quia q̄ descēdit ꝑ hūilitatē. destruit demonū ptātem.

De vberibus marie Titulus xviij.

A

In vberū ꝯgrua dispositiōe. duricia. et paruitate q̄ ad v̄gines. De vberib⁹ btē virginis dicit̄ Cañ. i. Meliora sunt vbera tua vino ⁊c̄. Ibidē. Mēores vberū tuoꝝ sup̄ vinū. recti diligūt te. Quere retro libro. ij. particl̄a. iij. ca. iiij. de diligēda maria. post mediū capituli. Ip̄i etiā dicit̄ Cañ. iiij. Duo vbera tua sicut duo hinnuli ⁊c̄. Hoc inuenies expositū sup̄. libro. iiij. ti. xxiij. de pietate et ꝯpassiōe marie. Vbera virginis possunt dici dilectio dei et ꝓximi. q̄bꝫ sensus suos nutriebat. Vel vbera signāt v̄gītatē. māme fecunditatē. Itē de māmis mr̄is dicit ei fili⁹ Cañ. iiij. Quā pulcre sunt māme tue soror mea spōsa. Pulcriora sūt vbera tua vino ⁊c̄. Dicunt q̄dā q̄ vbera ꝓp̄e sunt virginū. et māme siue mamille matronarū. Et beata v̄go vtrūq̄ habere dicit̄. s. vbera et māmas. q̄r et v̄go est et mater ē. q̄d nulla alia. Dicit̄ g̊. ⌋Quā pulcre sunt māme tue ⁊c̄.⌋ Quid eī pulcri⁹ in oculis pctōris afflicti q̄ꝫ pietas et misericordia. que signant̄ ī vberibꝫ et mammis. ⌊Pulcriora⌋ etiā ⌊sunt⌋ hec ⌊vbera⌋ pctōribꝫ q̄ꝫ austeritas seueritatis que signat̄ ī ⌊vino⌋ Vel etiā ⌊vino⌋. i. austeritate legis punient̄ sine misericordia. Vel ⌊vino⌋ id ē. omni iocūditate carnali et tp̄ali. Vel etiā ⌊vino⌋ ad lr̄am. quia vinū letificat carnem. sed vbera ista iocūdant mētē. Aliter. ⌊Quā pulcre sunt māme tue⌋. i. q̄nta reuerētia et honore sunt amplectēde et extollēde. sic̄ d̄r Lu. xi. Beatus venter q̄ te portauit. et vbera que suxisti.

B

Itē. De vberibꝫ matris dicit ei fili⁹ canti. vij. habito respectu ad tp̄us passiōis. Dixi. ascendā in palmā. et app̄hendā fructus eius. et erunt vbera tua sicut botri vinee ⁊c̄. Quasi diceret. ⌊Dixi q̄ ascēdā in palmā⌋. i. discipulis meis reuelaui passionē meā et etiā ip̄is iudeis. De p̄mo dicit̄ Mat. xx. Assumpsit iesus duodecī discipulos secreto. et ait illis. Ecce ascēdim⁹ hierosolimā ⁊c̄. Dixit etiam iudeis Joh. xij. Ego si exaltat⁹ fuero a terra. oīa trahā ad meip̄m. Satis etiā credibile est q̄ matri colloq̄ns in secreto ei p̄dixerat passionē et resurrectōem suā. Est g̊ sensus. ⌊Dixi⌋ matri mee q̄ ⌊ascendam in palmā⌋. i. exaltabor in cruce. ⌊et app̄hendā fructus ei⁹⌋. i. vtilitates ꝓuenientes ex ip̄a mea crucifixiōe. q̄ sunt. Resurrectō. Ascensio. Spūssctī missio. Hoc q̄ ad me. Pctōꝝ remissio. Hoc q̄ ad homines. Demonū subiugatio. Scripturaꝝ manifestatio. et cetera hmōi. Fruct⁹ etiā isti sunt oēs saluādi. quoꝝ pars vltima iudei. quoꝝ reliq̄e salue fient.

C

Aliter. ⌊Ego dixi⌋. i. ab eterno disposui. q̄ ⌊ascendā in palmā⌋. i. ī arborē crucꝫ triūphalē ⌊et app̄hēdā fruct⁹ ei⁹.⌋ fructus. s. victorie mee. Resurrectōeꝫ. s. ⁊ ascēsiōem.

et fidem aplox. Uel Lfructꝰ eiꝰ] .i. hoīes redēptos. qs appbēdit ꝑmo in latrōe penitente. et detētis ī limbo. Et tūc inter mortis angustias ī hora indignatiōis mee ꝫ crucifixores. cū meditabor in spū meo duro p diē estꝰ. Isa. xxvij. cū videlicz spiritꝰ meꝰ in estu passiōis exacerbatꝰ. ō maloꝝ supplicijs et vindicta cogitabit. tūc inqm Lerūt duo vbera tua sicē botri vinee.] Recordabor enī q de te carnē assūpserim. q lac de tuis vberib⁹ suxerim. Recordabor incarnatōis mee mysteriū. Et ista recordatio tāqz vini potꝰ. ꝑsentis irritatōis et indignatōis obliuiscī me faciet. ne festinem ad vindictā. Qō puiderat ps. dicēs illi. Cū iratꝰ fueris misericordie recordaberis. Uel generaliter ꝯpanꝫ vbera virginis botris vinee. Et vberib⁹ enī exꝑmit lac. et ex botris vinū qō hoiem letificat et inebriat ꝛ facit obliuioſū et facilē ad cō donandū irrogatas sibi iniurias. et largū ad dāda gndia. Qīno siqdē ī hūc modū lac qō sancta labia dñi exꝑsserūt ꝛ traxerūt a maternis vberib⁹ ipm delectauit. et qdam inenarrabili dulcedie inebauit. ne recordarēt de cetero. sz nobis facile ꝯdonaret irrogatas sibi iniurias. et largiter nob⁹ daret gras et virtutes ī ꝑsenti. et in futuro gl'iam sempiternā.

Itē de vberib⁹ matris dicit ei filiꝰ Cañ. vij. Statura tua assimilata ē palme. ꝛ vbera tua botris. L Statura tua] Istō iuenies paulo infra. ti. xxiij. de statura marie. D

Ellia etiā ratōe vbera marie botris assimilāt. in q mirabil' ꝓgatiua merēdi demonstrat in ꝟgine. q nō min⁹ meruit fundēdo lac et vberib⁹ suis ad nutrimētū filij. qs meruerūt martyres q p botros figurant fundēdo sanguinē suū p martyriū. Qīm enī opez merces ꝼm radicē charitatis pensat.

Item de suis vberib⁹ dicit maria dilecto Cañ. vij. L Ueni dilecte mi. egrediamur in agrū. ꝯmoremur in villis. mane surgamꝰ ad vineas. videamꝰ si floruit vinea. si flores fructꝰ parturiūt. si floruerūt malapunica. ibi dabo tibi vbera mea.] In hac autoritate ostendit sollicitudo quā gl'iosa ꝟgo gerit p eccl'ia dei. Uñ dic̄ dilecto. L Ueni dilecte mi egrediamur in agz.] .i. visitem⁹ illos q sunt in agro et vomere pdicatōis humanoz cordiū terrā scindūt. L Ueni dilecte mi ꝯmoremur ī villis.] faciētes mansiones apō illos q habitātes ī vnū p dilectōem. vno iure viuūt. L Surgam⁹ mane ad vineas] plātādas in fide. L Uideamꝰ si floruit vinea] p boni operis exordiū. L Si flores fructꝰ parturiāt] p boni exordij ꝯplemētū. L Uideamꝰ si floruerūt malapunica] quoz flos rubeꝰ desideriū imitādi passiōem dñicā demōstrat in virs fidelib⁹ q p illas arbores designāt. Et subdit dña. L Ibi dabo tibi vbera mea] vt gustes interpellatōes meas p ecclia q ꝓcedūt de vberib⁹ meis. p q sup dixim⁹ ipius pietatē et misericordiā designari. Et in ꝑ ostendit q p hmōi orat ipa libenter. E

Itē. De vberib⁹ virginis dicūt sodales christi Cāti. viij. L Soror nra puula ē. ꝛ vbera nō habet] Et sunt ꝟba sodaliū christi sctoz videlicz ꝓphetaz. q qsi repsentant dño btām virginē tanqz ad ꝑ aptā vt carnē assumat et ea. et dicūt. L Soror nra] virgo maria L puula ē] p hūilitatē mētis. mūda qz et pura tāqz tenella iuuēcla que nōdū L habet vbera.] Christꝰ autē tāqz acceptans oblatā sibi virginem. subinfert. L Quid faciemꝰ sorori nre. in die qñ alloqnda ē.] In illa videlicet die qñ ea alloqtur archāgelꝰ gabriel. Et tacētib⁹ sodalib⁹. rñdet tota trinitas dicēs. L Si murꝰ est. edificem⁹ sup eū ꝓpugnacla argētea. Si hostiū ē. opingam⁹ illō tabulis cedrinis] Quib⁹ ꝟbis virgo respōdēs introducit. ac si dicat. Fiat mihi sic dixistis. ꝛ edificate sup me ꝓpugnacla aurea vl' argētea. Quia L ego] sū L murꝰ] addit qqz. L ꝛ vbera mea sicut turris. et q facta sū coraz eo qsi pacē repliens] Btā siqdē ꝟgo L murꝰ ē] ꝓpter firmitatē ꝓpositi ꝓfunde virgitatis L vbera eiꝰ] sunt L sicut turris] ꝓpter supeminentē fecūditatē diuīe plis. L Murꝰ] etiā est nre defensiōis. et super eā edificauit tota trinitas L ꝓpugnacla argentea] Hoc enī ad defensionē eccl'ie tota trinitas edificauit in ea. vt pcib⁹ suis bñ sonantib⁹ inimicū repellat. Et signatur ꝑ in argēto. qō ceteris metallis dulcis sonat. Cum q dixisset Lego] sum L murꝰ] subiungit L et vbera mea sicut turris] Ac si dicat. Misericordia mea et pietas mea q̄bus qsi vberib⁹ suffragiorū dulcedine lacto filios eccl'ie sūt L turris.] munimētū scz refugiū et securitas peccatoꝝ. Et ꝑ ita ē L exquo] sic accepta. sic gta. sic placida

Lfacta sum coꝝ eo] .i. ex dei bñplacito vt essem Lqsi pacē repiens] .i. fe pacē repiēs et faciēs inter deū et hoiez. vt essem pacifica tāqꝫ mater veri pacifici. mediatrix mediatorꝫ mater. Oō aūt dicit. Lsi hostiū ē ꝓpigam⁹ illō tabul' cedrinis] sic intelligite. Siqdē chriſt⁹ se vocat hostiū. Joh. x. Et mater ꝫ vocat hostiū. Sed aliter ꝛ aliter. Nā chriſt⁹ dr hostiū. i. aptura siue via p quā intrat ad vitā. qō ipi soli conuenit. Unde de seipo discretiue dicit Joh. x. Ego sū hostiū. Ego. nō ali⁹. Hostiū quoqꝫ dicit ꝓpactio tabulaꝝ p quā maliuol' claudit ingressus in domū. Uñ et hic dicit. L Si hostiū est. ꝓpingam⁹ illō tabul' cedrinis] Btā virgo hostiū ē in eccl'ia. q̄ malignis obsistit spiritib⁹ ne ad deuotos suos intrēt et accedāt sic volūt. Et ß hostiū tot tabul' ē ꝓpactū a sctā trinitate. qt in ipa sunt ſtutes ꝛ priuilegia dignitatū. Et he tabule cedrine dicunt. qz imputribiles sunt et odorifere. et p bñ litatem in pfundū radicate. creuerūt in immēsum.

Item de vberib⁹ marie vl' fidelis aie seu pſone religiose dicit ei spōsus fm aliā expo sitōem Lañ. iiij. L Duo vbera tua sic duo hinnuli capree gemelli ꝛc.] Binari⁹ bis posit⁹. s. L duo] signat duplicē dilectiōem quā dr habere aia ad deū et primū. Uel scientiā duoꝝ testamētoꝝ q̄ debet se regere. Uel fidem et opatōem. L Tua] dic ad differentiā vbeꝝ carnis et mūdi. Titulo de gula. L Sic duo hinnuli capree gemelli.] Duo diminutiua. s. hinnuli et gemelli. duplex hūilitas. s. interior ꝛ exterior. Quinqꝫ autē notant in hinnulo.

Primū. pinguedo duplex. charitatis et deuotōis. vel gre et charitatis. Unde psal. Sic adipe et pinguedie repleat aia mea. Istud ꝓuenit ꝓdicatorib⁹ ꝛ oratorib⁹. i. ꝓtēplatiuis. q̄ sunt intercessores nr̄i. qui sine dono gratie et sine charitate nō impetrāt. Ideo sequit ī versu. Et labiꝫ exultatōis laudabit os meū.

Scdm. acumē visus vt sit sicut argus ad sibi cauendū. Uñ. Videte quō caute ambuletis. Eph. v. Et etiā in octo ptes ꝓtēplet. s. sup et infra. ante et retro. interi⁹ et exteri⁹. dextrorsum et sinistrorsum.

Berñ. Terciū. velocitas. que est p obediētiam. Quia sicut dicit btūs Berñ. Velociter curit sermo dei. et velocē desiderat habere obseqntē. Et p opationē. Uñ eccles. ix. Quodcūqꝫ potest facere man⁹ tua instanter opare ꝛc.

Quartū. pulcra pilorꝫ distinctio seu varietas. In q̄ signa varietas gratiꝫ. ſtutū. bonoꝝ operꝫ. ꝛ honestorū studiorū. Tales enī vestiunt discoloribus. Ezech. xvi.

Quintū. arduoꝝ scansio. s. p cōtēplationē. vt licet corp⁹ ponderosū ꝓuerset hic ī regione corporū. q: sicut dicit gregor⁹. carnis ꝓpius loc⁹ terra ē. tñ ꝓuersatio anie

Grego. vel spūs sit in celis. in regiōe spirituū. i. angelorū ꝓut debet. et in generali resurrectōe trahet ad se corpus suū. Quia mō seminat corp⁹ aniale. sz resurget spūale. i. Lhor. xv. Si ꝛo spūs mō ꝓuerset in regiōe corporꝫ vt in lupanari ꝛ taberna vl' hui⁹modi. tādē a corpe suo trahet ad regionē corporū. i. ad terrā miserie et tenebrarū ꝛc. Uñ ps. L Extibit spūs ei⁹] .s. falsi clerici. falsi monachi. falsi religiosi. falsi chriſtiani L ꝛ reuertet in terrā suā] .i. sibi debitā. q: noluit terrā viuētiū. Uel Lsuā] quaz ꝓauit pcio maloꝝ operū. L In illa die pibūt oēs cogitatōes coꝝ .l. i. puerse cogitatōes eorū q̄ sepant a deo. Sap. i. erūt causa q̄re pereant ineternū.

Item Ubera fidel' anie sunt q̄ ad deū. Intellect⁹ sinistꝫ ad ipm ꝓgnoscendū. et affectus dextrū ad ipm diligēdū. Uel gtitudo et hūilitas. Quere libro. iiij. ti. xvij. ō charitate marie quō dilexit deū memoriter. aī mediū tituli. Quo ad se. Justicia sinistrū ad se puniēdū p penitentiā ꝛ disciplinā. q: peccauit. ꝛ ß ꝑ pſūptōez. miseri cordia dextrū ꝑ despatōem. Eccl. xxx. Miserere aie tue placēs deo. Quo ad pri mū. ꝓpassio. ꝓgtulatio. Uñ ad Ro. xij. Gaudere cū gaudētib⁹. flere cū flētib⁹. Lō passio sinistꝫ alienis malis. Hoc habebat q̄ dicebat. ij. Lho. xi. Quis infirmat et ego nō infirmor ꝛc. Lōgtulatio dextrū alienis bonis. Hoc nō carebat idē apl's dicēs ad phil'. iij. Gaudeo et ꝓgtulor oib⁹ vob. idipm aūt gaudete et ꝓgratulamini mihi. Sine hmōi vberib⁹ puula ē oīs aia. et vbera nō habz. Lan. viij. nec ē nubil'. id ē idonea chriſto ꝓiūgi. nec ꝑt hre lac efficacis doctrine. Debent etiā hec vbera ad ß vt sint signū spūal' ſgitatꝫ esse q̄si pua ꝛ dura ī reputatōe habētis. vt q̄ntūcū

ꝑ ꝓpassus fuerꝫ sp videaris tibi dur⁹. ꝯntacꝯq ꝓgtulat⁹ fuerꝫ paꝛ iudices.

De dorso morali Titul⁹ xix.

In dorsi rectitudie. vt sit videlicꝫ sine oī strumositate ꝛ gibbositate. Dorsuꝫ christi marie ꝛ sctoꝝ. patiētia eoꝝ. Sup qō dorsum iugit fabcāt pctōres. ſ. iudei. pagani. heretici. et blasphemi. et psecutores sctoꝝ. et sup qō plōgant iniq̄tates suas. Illi aūt rectū habēt dorsū q̄ patiūt ꝑ eternis. Illi ꝯo strumosuꝫ q̄ ꝑ tpalib⁹ vel ꝓpꝛijs delictis vt mercatores ꝛ malefici. Dicit aūt dorsū ex eo q̄ su pficies ei⁹ dura ꝛ q̄si sarea ad portāda onera et tolerādas pcussiones.

De ventre marie Titulus xx.

In vētꝛ debita dispositōe. Uñ cañ. vij. dr ei. Uēter tu⁹ sic aceru⁹ tritici. val lat⁹ lilijs. Quere li. iij. ti. xij. de ꝙginali fecunditate marie. A

Itē de vētre filij dicit mr̄ Cāti. v. Uēter illi⁹ eburne⁹ distinctus saphirꝫ. Et pt ꝓgrue exponi de vtero ꝙgis. Uēter ei⁹ nō ē vt alij vētres i q̄b⁹ repit diabol⁹ pectore. et vētre. Beñ. iij. Sz ē eburne⁹ ꝑ ꝙgitatē. Nā sic cū eboꝛe nascit cādor ei⁹. sic cū carne christi et ipi⁹ marie natus ē cādor ꝙgitatiſ. q̄ ē viroꝝ genit⁹. Et qꝛ saphir⁹ celeſtꝫ colorꝫ ē dr vēter mr̄is vl filij. [distinctus]. i. pulcre notat⁹ [saphirꝫ]. i. q̄busdā cō formitatib⁹ cū angelica natura q̄ notat i saphiro. Nā ꝙgitas sororꝝ ē angeloꝝ. sic dicit btūs thomas apl's. In angel' enī ē ꝙgitas. et eiusdē ꝙgitatiſ icoꝛruptibili/ tas. In angel' q̄q oīs mot⁹ diuīe volūtati subiect⁹ ē. Doc itaq̄ decoꝛe multi/ plici signati sūt vēter matrꝫ ꝛ filij. ꝛ a vētrib⁹ ceterꝫ distincti. Nā i carne vtriusq̄ fu it ꝙginitas icoꝛruptibil'. et tā i carne filij q̄ꝫ mr̄is nullus motus q̄ a dei bñplaci/ to discoꝛdaret. Alia trāslatio mūdiciā carnis christi vl ipi⁹ ꝙgis nō tm̄ assimilat angelice mūdicie. sz etiā ꝓponit dicēs. [Uēter ei⁹]. i. filij vl mr̄is [sic pixis eburnea sup lapidē saphirū.] In hac aūt pixide trāsmisit nob⁹ pater illō medicinale vn guētū. ſ. coꝛp⁹ christi. q̄ medicatū ē gen⁹ hūanū. et de cui⁹ odoꝛe tota respsa ē eccle sia fideliū. Quere li. x. ti. xlij. de vasis. vbi maria dicit pixis.

Istice dicūt eccl'ie ꝙba ista. [Uēter tu⁹ sicut aceru⁹ tritici vallatus lilijs] Uē ter eccl'ie. qꝛ vēter tenerrima ē pars coꝛpis. sigt mlieres. q̄ vocant vēter ꝓpter tenerit̄dinē pietatꝫ et ꝓpassiōis. Et qꝛ vēter sedes ē fecūditatꝫ coꝛpal'. ꝛ figura spi ritual' fecūditatꝫ. Et qꝛ cibaria spūalia p meditatōes decoquunt ꝛ digerūt i ven/ tre memorie. sic cibi coꝛpales i vētre carnali. [Sic aceru⁹ tritici] q̄ lat⁹ ab imo. tēdit in conū. Nā spūales ꝑsone late se effundūt i ieiunijs. vigilijs. disciplinis. et ceterꝫ coꝛpalib⁹ exercitijs. Et terminātur i conū. qꝛ q̄nto pfectiores i charitate et latiores in opib⁹ mificoꝛdie et penitētie. tāto se mioꝛes ꝛ min⁹ pfectas arbitrāt ꝛ credūt. in q̄ ostēdūt se ptinere ad archā q̄ ꝓsūmata ē in cubito vno. Et bñ dr. [sic aceruus tritici] q̄a coaceruare debēt oī studio triticū ꝙbi dei. q̄ pasci et nutriri d bet colūba. i. fidel' aīa. vt. ſ. exēplo matris dñi oīa ꝙba dñica ꝓseruēt ꝛ oferāt i coꝛ dib⁹ suis. [Uallat⁹ lilijs] q̄ſi et oī pte. ſ. tā in coꝛde q̄ꝫ in sensib⁹. mēbris et moti/ bus. liliꝝ habēs cādoꝛē. Et iō ponit lilijs pluraliter. qꝛ nō sufficit castitas coꝛ pis sine castitate mētis. Nec etiā duplex hec castitas sufficeret sine castitate sēsuū. mēbroꝝ. ꝛ motuū. et tā coꝛpaliū q̄ꝫ spūaliū actionū. B

Aliter. Uēter eccl'ie ꝓiugati q̄ fragiliores et teneriores sunt i eccl'ia. Et qꝛ oīno ne q̄nt ꝓtinere pmittit eis vti ꝓiugio. Et dz hic vēter esse eburne⁹. vt q̄ vtūt con/ iugio sint i ꝓiugali castitate firmissimi. vt nullo frangāt adulterio. qꝛ ebur ē os ele phātis aīalis castissimi. et ē ebur os firmissimū. frigidū. cādidū. et duꝝ. Dicit etiā hic venter distinct⁹ saphirꝫ. q̄i nec tot⁹ caro. nec tot⁹ saphir⁹. sz carne et saphiro di stinct⁹. Nā cōiugat⁹ inq̄ntū cogitat q̄ dei sunt. saphir⁹ ē q̄ celestis coloris est. In q̄ntū cogitat quō placeat vroꝛi. caro est. Et talis diuisus est fm distinctiōes apli .i. [hoꝝ. vij. qꝛ cogitat et q̄ sunt dei et q̄ sunt mūdi. Nisi enī cogitaret q̄ dei sūt. nō esset diuisus. et si cogitaret tātūmodo q̄ mūdi sunt et quomodo placeret vroꝛi. nō esset distinctus saphiris. C

Uel ꝑ ventrē possunt intelligi q̄libz infirme persone i eccl'ia dei. Que fortes pñt fieri coꝛā deo si vēter hic fuerit eburne⁹ ꝑ frigiditatē ꝫ estū luxurie. et candid⁹ ꝫ omni D

modā aliā immūdiciā.et solidꝰ ꝫ vanitatē et incōstātiā. et saltem distinctꝰ saphi/
rꝰ(et si nō ꝑt esse totus saphirinus)vt sic tractet tpalia q̄ nō obliuiscaī eterna.

De vmbilico marie Titulus xxi.

A Ti vmbilici ꝓpetenti positōe. Vñ Cañ.vij.dicit ei spōsus Lumbilicꝰ tu⁹ crater tornatil'.nūq̄ indigens pocul'.Per vmbilicū ifirmitas carnal' ꝓcu/
piscētie designaī. Vñ ꝑ iob ꝟtus vehemoth ī vmbilico ventris esse dicit.
Sed in ista virgine sic aruit et iduruit vmbilicꝰ.vt esset q̄si lignū aridū nullum
habēs humorē carnal' ꝓcupie.et q̄si ope tornatili velut crater circūcisus ē eiꝰ vm/
bilicus interius ⁊ exteriꝰ ab oī tēptatōe exteriori ⁊ interiori. Hec indiget pocul' iste
crater q̄bꝫ ille potet q̄ clamat ī cruce sitio.ſz de ℔ cratere potabit vinū ⁊ lac. Hā cū
lacte cādoris ꝟginal'.mortificatōem carnis ꝑpe q̄ austeꝝ saporē habz vt vinū cō/
mixtū inuenit.vt delectaret pariter in vtroq̄.

Aliter Lumbilicus tuus.i.castitas tua q̄ occupauit in te locū et sedē vbi ī alīs mu/ B
lieribꝫ regnat luxuria. Vñ dñs imꝓpat aie sordide ꝑ luxuriā Eze. xvi. In die
ortꝰ tui nō ē ꝑcisus vmbilicꝰ tuus. Castitas inquā tua ē sic Lcrater tornatil'.id ē.
rotūda./q̄ ꝓtines ꝓpter amorē celestiū.et ē ꝑfecta./q̄ casta es ī corde.in mēbrꝭ.in
motibꝫ.et in sensibꝰ.sicut opꝰ tornatile rotūdū ē et ꝑfectū. Crater dico Lnūq̄ in/
digens pocul'.q̄ nunq̄ patit sitim carnal' ꝓcupiscētie. Qui enī sitit pocul' indi/
get. Uel sic Lnunq̄ indigēs pocul'.i.irrigatōe gr̄e.q̄ tota es gr̄a plena. Scōm
quosdam. Crater est schyphus q̄ttuor habens ansulas.

Aliter. Ut istō dicaī eccl'ie Lumbilicꝰ tu⁹ crater tornatilis Lumbilicꝰ ī medio cor/ C
pis.maria ī medio eccl'ie q̄ ē corpus filij sui sine acceptiōe ꝑsonaꝝ.facta cum tor/
no doctrine spūsscī.plana p hūilē māsuetudinē.sine scrupulo oīs peccati potēs
dicere ml'to veriꝰ q̄ dauid. Sine iniq̄tate cucurri.viā mādatoꝝ dei. Let direxi
alios ꝑ exemplū. Crater iste ꝓcauꝰ p hūilitatē. Spericus ꝑ supne mercedis īten
tōem. Capar vini et oīs liq̄ris.i.oīs gr̄e. De materia ꝓciosa./q̄ ī vtero sctificata.
et sanguīe filij redempta. Clausus inferiꝰ./et aptus supiꝰ./ꝓptu tpaliū et appeti
tu celestiū. Tenet manu spūsscti vl' filij q̄ ē manꝰ pris. Porat nos sic mater filios
vino ml'tiplici. Lib.xij.pticl'a.i.duodecimo ysu de orto.vbi ipa dr vitꝭ.istō inue
nies ab O vsq̄ ad y. Quere li.r.ti.de cratere aureo et argēteo.titulo.xlij.de va/
sis E E. Lnunq̄ indigēs pocul'.q̄ filius eius.q̄ est vitis ꝟa eidē sūmīstrat. ſ.do
na gr̄aꝝ.et sufficiētia eius q̄ ē ex deo et in illos redūdat et illos ifluit q̄ bone opa/
tōis manu craterē hūc apphēdūt.et q̄si ori apponūt eiꝰ magnalia deuote ꝑdican
do et laudes eiꝰ dulciter decantādo.

Mystice. Per vmbilicū in q̄ ē vis generatiua et feruor desideriū q̄ ad ml'ieres desīgri D
possunt sctī ꝑdicatores.q̄ desiderū seu feruor ad spūalē plem in dei eccl'ia gene/
rādā. Et ℔ Lvmbilicꝰ .ē veluti Lcrater.q̄ vinū doctrine germinās ꝟgines Zach.ix.
ꝓpinaī. Et ē Ltornatilis.i.circularꝭ.planatꝰ.politꝰ.et p circuitū circūcisus. vt ni
hil habeat rugatū.nihil angulare.ſz totū simpler et vere vita ꝑdicatoꝝ et doctria.
totū ꝑfectū.et imaginē etnitatꝭ ꝑferēs et amorē. Perfectio enī ⁊ etnitas./notāt in
figura circulari. Lnūq̄ indigēs pocul'.q̄ affluētia sapie salutarꝭ nūq̄ indigēt ī
se./et in alios semp redūdāt.q̄ illā sincere et pie alīs admīstrant.

Moraliter Lumbilicꝰ .fidel' aie zelꝰ vel pietas.vl' mr̄ amboꝝ charitas./ꝓpt causas E
supdictas Lnūq̄ indigēs pocul'.sapie salutarꝭ./q̄ nūq̄ desūt charitati. q̄ vnctō
Aug⁹. docet de oīb⁹.i. Joh.ij. Ubi enī charitas ē sicut dic̄ Aug⁹.q̄d est q̄ posset deesse.
Hecꝫ enī deesse pt charitati q̄ charitas ē.nec q̄ cq̄ suoꝝ ei deesse ꝑmittit./q̄ totum
se et sua in manibꝫ posuit charitatis.

De feminibꝫ marie Titulus xxij.

A Cruriū ⁊ tibiaꝝ eq̄ soliditate. Vñ dr ei cañ.vij. Junctura feminū tuoꝝ sic A
monilia./q̄ fabricata sunt manu artificꝭ. Femora in virꝭ femina in mulieri/
bus. Et sunt hec Lfemina .decora sicut monilia.id est.connectūtur inuicem
per castitatem sicut monilia duas partes tunice connectūt. Nota q̄ iunctura fe/
minum ꝟginis non tm̄ dicitur casta vel pudica .sed etiam castitatis monitoria.

Propter qđ monilib⁹ ꝓpat. Et dicũt monilia. q̃si castitatẽ monẽtia. Hã ad ꝺtinẽ
tie mundiciã. ipa p exẽplũ nos ꝓmonet et inuitat. Hec aũt Lmonilia fabricata] di
cunt Lmanu artific] Hã artifex spũsctus in femib⁹ ei⁹ hãc iũcturã. hãc mũdiciã.
hãc castitatis ꝓrogatiuã fabricauit. q̃ totũ carnalis cõcupiscẽtie fomitẽ p supueni
entẽ roꝛẽ celestis gratie extinxit in ea.

Item de cruribꝫ vl tibꝫs sponsi dicit Lanti. v. et cõgrue ꝑt exponi de cruribꝫ vel ti/ B
bꝫs marie. L Crura ei⁹ sicut colũne marmoꝛee. q̃ fundate sunt sup bases aureas.]
Alia trãslatio dicit. L Tibie ei⁹ colũne marmoꝛee] Crura ista sunt tpantia ĩ pspe/
ris. et patiẽtia ĩ aduersis. q̃ duo totũ edificiũ ⁊ totũ sustinẽt et supportãt. Vl mo
raliter. Tibie q̃ fortes sũt velut colũne marmoꝛee ⁊ totã coꝛpis ꝓpactõez portãt.
sunt fortitudo et pseuerãtia. q̃ oim ⁊tutũ et sanctoꝛũ opeꝝ ꝓpaginẽ portãt et su/
stentãt. Et ille colũne vt portare valeãt istõ edificiũ fundate sunt sup bases aure/
as. s. charitatẽ et sapientiã. q̃ signanꝺ ĩ auro. Fortitudo enĩ debꝫ fundari in sapiẽ/
tia ne se ꝺapiteꝛ. pseuerãtia in charitate. alioq̃n deficiet et nõ stabit.

De pedibꝫ marie Titulus xxiij.

Hdebita pedũ diuisiõe et rectitudine. De pedib⁹ marie et sanctoꝝ dicitur A
Eze. i. de sctis aãlib⁹. L Pedes eoꝝ] i. affectus L pedes recti] p debitam in
tentõem. Let planta pedis eoꝛũ vt plãta pedis vituli] q̃ fissa ẽ p discretiõz.
vngulã habens p patiẽtiã finalẽ. firmiter figit p stabilitatẽ in bono. terrã concul/
cat inferiora ꝓtẽnẽdo. circularẽ figurã imꝑmit ea q̃ sursum sunt q̃rẽdo et amãdo.
Nota q ꝑ pedes signanꝺ affectus. qꝛ affectib⁹ accedit mẽs ad se et ad deũ. et rece/
dit a se et a deo. Duo aũt pedes fideꝝ aĩe. duplex affectus. Dexter. ꝺsideriũ placẽ/
di deo vel sollicitudo quomõ ei placeat cui se ꝓbauit. ꝙ. ad Thi. ꝙ. Sinister. stu/
diũ quõ ꝓsit fratrib⁹. Et hi duo pedes portãt aĩam in celũ. Duo pedes aĩe pecca
tricis. ꝑꝑus sensus. et ꝑꝑa volũtas. et hi portãt ĩ infernũ. Duo pedes aĩe iuste ist⁊
ꝓtraꝛ. Obedientia ꝺ ꝓꝑiã volũtatẽ. et hũilitas ꝺ ꝓꝑiũ sensũ. L Chrisostom⁹. Pe
des sunt motus aĩe q̃b⁹ incedit. nõ de loco ad locũ. sed de malo ad bonũ. ⁊ econ/
uerso. Brego. Uelle. mẽte ire est. Aug⁹. Ambulat aĩa. nõ pedibus sed moꝛibus. Aug.
Itẽ pedes nr̃i q̃b⁹ stãdo. sedendo. incedẽdo. ꝺculcam⁹ terrã. sed nõ iacẽdo. docẽt
nos q affect⁹ nr̃i ꝺbẽt assidue ꝺculcare trena. exceꝑta coꝛpis mediocri necessitate.
Itẽ de pedib⁹. i. affectib⁹ matꝛ ꝑõt dici illud Epoca. i. L Pedes ei⁹ sil'es auricalco.] B
Lalcos grece es latine. Chriſt⁹ fuit aure⁹ p patiẽtiã. q̃ nõ murmurat in flagellis.
sicut nec auꝝ in pcussiõib⁹ malleoꝛũ. Fuit ene⁹ p claꝝ sonũ ꝑdicatõis manifeste.
L Sicut ĩ camino ardẽti] qꝛ totũ fecit q̃d fecit ex vehemẽti feruoꝛe charitatis.
Oꝛ dicit L pedes ei⁹] signat inferioꝛẽ partẽ. s. hũanitatẽ. Pedes aũt nr̃i. i. affect⁹ cal
ciãdi sunt pellib⁹ moꝛtuis. s. sctoꝛũ ꝓcedentiũ exẽplis et ꝺuersatõib⁹ muniẽdi. alio
q̃n si nud⁹ fuerit affect⁹ noster. multũ timere poterit in deserto vite hui⁹ venena
tũ moꝛsum serpẽtis antiq̃. Et etiã illoꝛũ; triũ serpentũ de q̃b⁹ agit Deutero. vij.
Quere lib. xij. ꝓticula. vi. titulo. i. q̃ maria vitis. circa mediũ tituli.
Itẽ pedes affectus. qꝛ sicut pedes coꝛpales portãt exteꝛioꝛẽ hoiez. sic affect⁹ inteꝛioꝛẽ.

Isti pedes

Quãdoq̃ eturũt. s. ira. odio. vel inuidia. Parab. vi. Hunq̃d ꝑt hõ ambulare sup
pruinas vt nõ ꝺburãt plante ei⁹? Alb his tollendũ est calciamentũ. i. moꝛtua opera
causa refrigerij. Exo. iij. et Iosue. v. L Tolle calciamẽtũ de pedib⁹ tuis. terra eniꝫ
in qua stas sancta est]. i. eccl'ia vel domus religiõis.
Quãdoq̃ frigoꝛe dissoluunt. i. toꝛpoꝛe negligẽtie. Iõ dicit Mat. xxiiij. Uidete ne
fuga vr̃a fiat ĩ hieme. Quia toꝛpoꝛ negligẽtie pedes astringit. Hi sũt calciamẽtis
muniẽdi. i. sctoꝝ defunctoꝛũ exẽplis q̃si pellib⁹ moꝛtuis. Hiere. ij. Prohibe pedẽ
tuũ a nuditate ⁊c. Exo. xij. A calciat⁊ ꝓmedit agnus paschalis.
Q̃nq̃ lapide collidũt. i. fidei hesitatõe. Uñ caue ne offẽdas ad lapidẽ pedẽ tuũ. Pe
tra. chriſt⁹. i. choꝛ. x. Hi sũt lauãdi butyro diuie miscõie. ⁊ fouẽdi oleo gr̃e qõ ifir
mũ ẽ vulneribꝫ sauciati Lu. x. Et hec duo largit xp̃s petra. Job. xxix. L Lauabã pe
des meos butyro] sperãdo ĩ mia ꝺi. Vl mũdabã affect⁹ meos ꝓtẽplatõe hũanitat⁊

christi que ꝑ butyrũ/ et diuĩtatis que ꝑ mel. Unde seq̃tur. ⌊Et petra fundebat mi
hi riuos olei⌋.i. christus dabat serenitatẽ ꝯscientie.
Quandoq; inq̃nant̃ carnis voluptate. que lutũ est et cenũ. Treno.i. ⌊Sordes ei⁹
ĩ pedib⁹ ei⁹⌋ q̃re ⌊q̃a nõ ẽ recordata finis sui.⌋ Hi sũt aq̃ abluẽdi. Uñ ioh. xiij. La
uit dñs pedes discipulor. Cui petr⁹ ⌊Dñe nõ tm̃ pedes⌋.i. affect⁹ ⌊sz ⁊ man⁹⌋.i.
opa ⌊et caput⌋.i. sẽsuũ euagationẽ. Uel ⌊caput⌋.i. intẽtõez q̃ ordinãda ẽ ꝟsus celũ.
Quãdoq; sordidant̃ puluere vane gl'ie. Unde ꝑcipit̃ apl'is Mat. x. et Lu. ix. Ex
cutite puluerẽ de pedibus vestris.
Moraliter. Pedes.i. affectus debẽt calciari .i. muniri iacinto. h̃ est. celesti desiderio. D
vt possimus occurrere obuiã xp̃o in aera veniẽti ad iudiciũ.
Itẽ. Pedes eccl'ie sustẽtãtes eã in gr̃a et virtute/ et christũ caput eccl'ie portãtes per
mũdũ. ꝑdicatores sũt. de q̃b⁹ dicit̃ Isa. lij. Quã pulcri sup mõtes pedes ãnũciãt⁹
⁊ ꝑdicãt⁹ pacẽ ⁊c. Hi debẽt tĩgi ĩ oleo spũal' gr̃e vl' misicordie. et ꝑfũdi abũdãtia
spũaliũ carismatũ. Uñ dicit̃ de aser deutero. penul. Bñdict⁹ ĩ filijs aser. Sit pla
cẽs fratrib⁹ suis. ⁊ tingat ĩ oleo pedẽ suũ. Ferrũ ⁊ es calciamẽtũ ei⁹ Sicut dies iu
uẽtut⁹ tue/ ita et senect⁹ tua. Uel pedes eccl'ie sunt inferiorũ opeꝝ mĩstri. q̃ dũ ad
vsus necessarios ĩferiora exercẽt officia ꝑ extrema mĩsteria velut pedes terre ĩhe
Grego. rẽt. Sed tales lauãdi sũt butyro. sicut dic̃ Job. xxix. Lauabã pedes meos buty
ro. Quia sicut dicit grego. voce crebre admonitõis q̃si infusiõe pinguedĩs debẽt
ꝑfundi. vt sanet̃ si q̃d aspitate viaꝝ fuerit laceratũ. Itẽ de his pedib⁹ d̃r Apoc̃. i.
Pedes ei⁹ sil'es auricalco. Quia sicut auricalcũ assimilat̃ auro. sic et ip̃i licz a lõge
maiores imitent̃. eis tñ q̃ntũ possunt assil'ari nitunt̃ q̃ ꝑ aurũ signant̃.

De statura marie Titulus xxiiij.

In stature vel gressuũ ꝯmẽdabili honestate. De statura matr⁹ dicit ei fili⁹ A
i Canti. vij. ⌊Statura tua assimilata est palme ⁊c. Statura⌋.i. rectitudo bo
ne intentõnis. ⁊ sctẽ opatõis discretõ ⌊assimilata ẽ palme⌋ vt sicut palma.i.
arbor triũphalis cruc⁹ dñice terribilis est malignis spiritib⁹. sic btã ꝟgo merito
sue rectitudĩs malignos spũs terreat ⁊ expellat. De hac statura vl' statõe d̃r Joh.
xix. Stabat iuxta crucẽ iesu mater ei⁹. Et bñ d̃r ⌊stabat⌋ q̃r cũ omnes apl'i vacil
larẽt in fide tp̃e dñice passiõis. ip̃a in fide stetit ĩmobil'. cũ esset terra illa de q̃ dicit̃
Eccl'es. i. Terra ineternũ stat. Quere libro. viij. titulo. i. de terra. p⁹ mediũ tituli.
Uel ideo dicit. ⌊Statura tua assimilata ẽ palme.⌋ q̃a sicut signũ cruc⁹ q̃ ꝑ palmã
designat̃ armatura ẽ special' ꝯtra diabolũ. sic inuocatio noĩs beate virginis. qd̃ ẽ
Berñ. maria. Uñ beatus berñ. Nõ sic timẽt ⁊c. Quere lib. i. capl'o. ij. de noĩe marie añ fi
nẽ capituli. Uel sic. ⌊Statura tua⌋ id ẽ. recta intentio tua. ⁊ ad celũ directa bona
opatio ⌊assimilata ẽ palme⌋ q̃r ad terrena despicit incuruari. ⁊ ĩ celestib⁹ appetit re
munerari. ⁊ illd̃ brauiũ q̃rit tantũmõ. qd̃ q̃ñq; datur⁹ est dñs aĩe vicioꝝ victrici.
De q̃ Apoca. ij. Uincenti dabo mãna abscõditũ ⁊c.
De gressib⁹ matr⁹ dicit ei fili⁹ Cañ. vij. Quã pulcri sunt gressus tui ĩ calciamẽt⁹ filia B
ꝑncipis? Hec calciamẽta sunt testimonia sctõꝝ patrũ et eoꝝ exẽpla. Eze. xvi. dic̃
fili⁹ matri. Calciaui te iacĩto. cinxi te bisso ⁊c. Et q̃r erat calciata iacinto. iõ dicũt̃
gressus ei⁹ pulcri ĩ calciamẽtis. Nã pedes ei⁹. i. cogitatões et opa. decore spiritu
alis deuotõis ⁊ intẽtõis. velut pedes in calciamẽtis iacintinis resplẽdebãt. Et q̃r
cincta erat bisso castitat⁹ et ꝟginitatis astricta baltheo q̃ est bissus retorta. ideo se
quitur. Juncture feminũ ⁊c. vt supra.

Finit liber quintus de
pulcritudine marie.

Incipit liber sextus de appellatõni
bus beate marie.

Mater.amica.soror.charissima.filia.sponsa.
Uxor.seu vidua.mulier bona.virgo.virago.
Princeps.regina.primas.ancilla.ministra.

Maria mater Titulus

Mater. Unde dicit ecclesiasti A
ci.xxiiij. ⌊Ego mater pulcre dilectōis ⁊ timoris.et agnitōis.
et sancte spei⌋ Aliq̄ libri habent ⌊magnitudinis⌋.i.fortitudīs
Pulcra dilectio est./qñ est natural'.singularis.et integral'. Na
turalis qñ ei exhibet̄ cui debet̄.i.deo. Singularis./ qñ fidelis
aīa nullū admittit amatorē p̄ter ip̄m .sicut dicebat btā agnes.
Integralis ./qñ ꝑm augustinū diligit ex toto corde.i.ex toto
intellectu sine errore.ex tota aīa.id ē ex tota volūtate sine ꝯtrarietate. ex tota men
te.i.ex tota memoria sine obliuiōe. Sed licꝫ ħ nō possit impleri in via./scim⁹ tamē
ad q̄d teneamur. Uel integralis./vt ꝑm btm̄ bern̄.diligat dulciter ./ne aliq̄bꝫ blādi
cijs alliciat̄. Fortiter./ne aliq̄bꝫ aduersis frāgat̄. Sapiēter./ne aliq̄ errore seducat̄.
Memoriter./ne dilectū obliuiscat̄. Et ē p̄ma dilectio pulcra. Scd̄a pulcrior. Ter
cia pulcerrima . Et dicit̄ pulcra dilectio./ad differētiā triplicis turpis dilectōnis. B
Mūdialis q̄ turpis est. Carnal' q̄ turpior. Maliciose q̄ turpissima . Prima est ī
anis gl'ie et terrene substātie. Scd̄a gule et luxurie. Tercia iniq̄tatis et neq̄cie. s.
in odio et ira. De p̄ma dicit̄ Hiere.ij. Ambulauerūt post vanitatē ⁊ vani facti sūt
Hoc de inani gl'ia . Itē Treno.iiij . Qui nutriebant̄ ī croceis amplexati sūt ster/
cora.i.tp̄alia. Hoc de terrena substātia. De scd̄a Ecc̄i.xiij. ⌊Qui tetigerit picē⌋.i.
gulam inuiscātē ⁊ luxuriā coinq̄nantē ⌊inq̄nabit̄ ab ea.⌋ De tercia dic̄ autoritas.
Nō deserit maliciā q̄ diligit.sup̄ illd̄ p̄s. Dilexisti mal'.ciā sup̄ benignitatē ⁊c̄. Jō
talis dilectio turpissima et pessima est.

Et timoris.⌋et adde pulcri timoris. Pulcer q̄dē timor ē ille timor dei q̄ nihil negli C
git. Eccl'es.vij. Hūc timorē habz ./q̄ nihil agit de omittēdis.nihil omittit d̄ agen
dis. Itē. Qui nihil loq̄t̄ de tacēdis.nihil tacet de loq̄ndis. Itē. Qui nihil cogi/
tat de ñ cogitādis.vl' ecōuerso. Timor aūt mūdan⁹ et hūan⁹./turpes timores sūt
Timor aūt seruil' pulcer est.q̄ si nō expellat peccatū q̄d inuenit./tñ p̄hibet ne ad/
ueniat peccatū. Pulcrior timor initial'. de q̄ dictū ē. Qui deū timet nihil negligit
Pulcerrim⁹ timor filial'. de q̄. Timor dñi sctūs p̄manet in seculū seculi.

Et agnitōis⌋supple pulcre. Pulcra ē agnitio que est ex fide et sacre scp̄ture sciētia. D
Pulcrior./q̄ est p̄ reuelatōez et intelligentiā p̄pheticā. Pulcerrima./q̄ cū ip̄a fide et
reuelatōe ip̄i⁹ rei credite p̄sentiā habz ⁊ exp̄ientiā . Et hec erit ī patria.d̄ q̄ dñs lu.
x. Multi reges et p̄phete voluerūt videre q̄ vos videtis.⁊ nō viderūt.⁊ audire q̄
auditis.et nō audierunt.

Et sctē spei⌋Sctā ⁊ pulcra spes ē./q̄ ē ex fide ⁊ merit⁹ p̄ueniēs. Sāctior et pulcrior./ E
q̄ ē ex reuelatōe ⁊ testīonio ꝯscie. De q̄ apl's.ij. Chor.i. Gl'ia nr̄a hec est testimoni
um ꝯscie nr̄e. Sctīssima et pulcerrīa./q̄ ē p̄ securitatē inamissibilē. De q̄ apl's Ro
ma.viij. Scio qꝛ neq̄ mors neq̄ vita ⁊c̄.poterūt me sep̄are a charitate dei ⁊c̄.

He sūt p̄ciose generatōes q̄bꝫ gl'iosa v̄go p̄mittit se adimplere trāseūtes ad se. Und̄
dic̄. Trāsite ad me oēs q̄ ꝯcupiscit⁹ me ⁊ a generatōibꝫ meis implemī. Et hec oīa
multis alijs modis exponunt̄.

Et nota q̄ dilectio est ad p̄mioꝝ acq̄sitionē. Timor ad acq̄sitorū ꝯseruatōnez. qꝛ sic̄ F
d̄r Ecc̄i.i. Timor dñi scientie religiositas. Religiositas custodiet ⁊ iustificabit cor
⁊c̄. Isa.xxxiij . Timor dñi ip̄e thesaur⁹ ei⁹. Agnitio ad desiderij inflāmatiōem. vt
q̄d agnoscim⁹ ampli⁹ appetam⁹. Spes q̄ nō ꝯfundit. Ro.v.ad ꝯfirmatōem.

Iste autē generatōes sunt ille emissiones de quibus legitur Canti.iiij .que ab ea q̄/
si riui a fonte incessanter et abundanter p̄cedunt. Quere in principio orti cōclusi.
libro.xij.particula.i.versu primo.

Aliter. In ꝟ q beata ꝟgo inuitat nos ad generatões suas. monet nos ad mor9 con G
templationis fm q̄druplicē materiā ei9. s. q̄d appetendū. q̄d fugiendū. q̄d credēdū. q̄d sperandū. Appetend9 est de9. fugiēdū peccatū. timēda gehēna. sperāda celestis patria. Dilectio mouet ad petendū. timor ad fugiendū. agnitio ad credendū. spes ad sperādū. Dor q̄rtuor dicit se matrē. s. Lpulcre dilectōis ⌋quam a deo dāte accepit et in lucē emisit. Pulcra dilectio est. nihil sub deo diligere. quia q̄cūq; mō tanq; sterc9a inficiūt. Ideo oīa reputauit vt sterc9a vt chr̄istū lucrifaceret. Phil. iij. Sic̄dem abr̄ahā ysaac et ceteri sancti. Sara et rebecca et cetere sctē m'ieres veteris testamēti habuerūt sanctā dilectōem. nō tamen pulcrā oīmoda pulcritudine. q̄a amor eor̄ diuisus fuit. et ita nō vsq; quaq; pulcer. q̄. Lqui tāgit picē ⌋. i. tē/ poralia p amorē Linq̄nabil' ab ea ⌋ aliq̄ inq̄natōe. Sed amor marie fuit pur9 q̄r indiuisus. q̄r tpalia plene ꝺtēpsit. et in nullo ab eis fuit coinq̄nata. et similiter virginitatē ꝑma vouit. et ideo dicit Lmater pulcre dilectōis ⌋quā adinuenit et in lucez emisit. sicut mater puez quē ꝺcepat. Sicut enī filiū postea ꝺcepit de spūsctō. sic et ꝓpositū virginitatis et pauptatis ꝑus concepat de spūsctō. Jtē Nō tetigit picez. id ē carnē ne inq̄nare' ab ea. Ecc̄i. xiij. sed in carne vixit p̄ter carnē. et in mūdo supra mundū. Assumpsit enī pēnas vt aq̄le. Isa. xl. id ē virginitatē et volūtariā pauptatē. et volauit sup pennas vēt̄or. ps. xvij. id ē. patriarchas et pphetas. Ipa ē eī m'ier cui date sunt due ale. s. virginitas ⁊ pauptas. Apoc̄. xij. vt fugiat a facie serpentis q̄ ꝑmā m'ierē maledictōi subiecit. Ben. iij. In dolore paries. Ideo dictū est ei Lu. i. Benedicta tu ī m'ieribꝫ. Est etiā Lmater timoris ⌋ docēs fugere q̄d fu D
giēdū ē. et est Lmater ⌋ q̄r hec emisit in lucē. q̄r ipa ꝑma nō solū peccatū sz etiā occasiones peccator̄ declinauit. Q̄d ptz p ꝟ q magnificata p ꝺceptū filij dei. se hūiliauit in obsequm elizabeth Lu. i. implēs illō Ecc̄i. iij. Quāto magn9 es. hūilia te in omnibꝫ. Ideo d̄r porta clausa. s. occasiōibꝫ pctōrū. Eze. xliij. Ideo sicut dicit Flaum. i. Nō adiecit vt ptrāsiret p eā belial. sed vniuersus interīt. Quia ipa contriuit caput serpētis. Ben. iij. id ē. etiā initiū tēptatōis. signata p iabel. q̄ iudic̄. v. malleo timoris pcussit caput sysare. et p iudith q̄ caput holofernis āputauit. Iudith. xiij. LEt agnitōis ⌋. i. reuelate fidei. q̄. s. fidei reuelatio ab ipsa et ī ipa facta ē. I
q̄r ipa dedit exemplū credendi q̄d credēdū est. q̄re dictū est ei Lu. i. Btā q̄ credidisti. Ipa est eī luna exēplo fidei mūdū tenebr9sū illuminās Vñ Cāti. vi. Pulcra vt luna. Et stella. exemplo fidei magos ad chr̄istū adducēs. Mat. ij. Ipa etiā aur9a terminās noctē infidelitatis. et diem. i. lucē fidei adducēs. Ipa etiā mater solis iusticie. Malach. iiij. Et lucerna gr̄e et fidei posita sup cādelabr̄. Matth. v. Et ideo mater agnitōis. LEt sancte spei ⌋ Quia exēplo sue spei docuit q̄d sperandū. Nouit enī q̄ vnū est necessariū. Lu. x. Et q̄ ꝑmo q̄rendū est regnū dei. Mat. vi. Et ꝓpter hoc vnā petijt a dño. Hec est enī luna a qua incepit dies fest9. Eccl̄i. xliij. Dies festus. dies eternitatis. In ipa enī fuit initiū diei festi. q̄r oīa terrena ꝺtēpsit supnis inhiās. Propter ꝟ exemplo sue spei fuit nobis Lcolumna nubis in die ⌋. i. in pspitate. Let ignis in nocte ⌋ aduersitatis. Fuit etiā exemplū nō soluz spei sed et Lsctē spei ⌋. i. īmobilis. Ladentibꝫ eī stellis de celo. i. discipul'a fide. ⁊ dicētibꝫ. nos aūt sperabam9 rc̄. Lu. vlti. ipa sola remāsit fixa ī firmamēto. i. chr̄isto. q̄ est firmamentū diuidēs aq̄s ab aquis Bene. i. Nō enī extincta est in nocte dñice passiōis lucerna ei9. i. fides. Uel dicit Lmater sancte ⌋. i. firme Lspei ⌋ q̄r dat gr̄az pseuerādi in bono. Uel mater Lsancte spei ⌋ q̄r ꝺtraria eue q̄ male sperauit q̄ fieret vt deus. et ideo mortua. Sed hec Lmater est sancte spei ⌋ q̄r vitā gignēdo mort̄i sētentiā reuocauit. significata p hester. v. q̄ mortis sententiā reuocauit. Jtē ꝓpter ꝟ etiā dicit ipa eodē capitulo. LJn me omnis spes vite ⁊ ꝟtutis. Dis spes ⌋ q̄r spes omnis boni. Bonū dupler. q̄d est finis. s. vita. et q̄d est ad finem. s. virt9. Et ipa ē Lspes vite ⌋ q̄r p ipam speram9 habere vitā. Let ꝟtut̄i ⌋. i. ꝺstārie. q̄si dicat. LJn me est omnis spes vite ⌋ habēde et ꝺtinuāde. In ipa enī est spes nr̄a Lspes. s. vite ⁊ ꝟtutis ⌋ p fiduciā impetrādi. quia ipa est arc9 in nubibꝫ in signū iustificatōis. Bene. ix. q̄r iustificati p eam ascendūt.

Appellationes marie

Aliter. L Jn me oīs spes] Jn ea eī est Loīs spes] tantiq; z nr̄a. Vel Lomnis spes] q; L
in alio nō ē ponēda spes q̄; in christo et maria. Maledictus enī hō q̄ confidit ī ho/
mine. Diere. xvij. L Uite] eterne habēde. Let ſtutſ] vie q̄ pugnaſ ꝯ vicia. Vel Loīs
spes vite. Ante natiuitatē enī btē marie regnabat mors in mūdo q̄ a p̄mis penti/
bus ītroducta ē. q̄ manib; z ſbis accerſierūt illā. Sap. i. Per mariā ſo q̄ christū
genuit ſuffocata est mors. Uñ christ⁹ dicit Osee. xiij. Ero mors tua o mors.
Aliter. Dec ſba ſe potuit dicere maria poſtq̄; ꝓcepat saluatorē. Quaſi diceret L Jn D
me] ē ille p carnis assumptōez. a q̄ est Loīs spes vite] triplicis L vite] nature L vite]
gtie L vite] gl'ie Let ſtutis] Quia ipe est q̄ dat lasſo ſtutē. Jſa. xl. z his q̄ nō sūt fortī
tudinē z robur mltiplicat. Vel L Jn me ē spes oīs virtutis] q; habuit in se omnes
virtutē theologicā et cardinalē. Quas ſcriā ſtutes sperātib; ī se sūmiſtrat suis ora
tōib; et ereplis. Debem⁹ igit beate ſgini spem. q; sicut dr̄ gabo. xxix. L Qui spat
in dña] i. maria. q̄ ſyriace interpratr dña L ſubleuabit] i. ſurſum leuabit. et hoc ī p/
senti et in futuro. Surſum leuabit. i. sup carnē mundū et diabolū p gram in psen
ti. ſurſum leuabit p gl'iam in futuro.
Aliter. L Ego mater pulcre dilectōnis ꝛc.] Nota q; ꝑttuor dicit q̄ possunt et debent A
referri ad filiū q̄ pulcerrim⁹ ē et summe diligend⁹. sol⁹ timēd⁹. omni studio agno
scēdus. z in q̄ singulariter ē sperādū. Dicit g̃. L Ego mater pulcre dilectōis] i. chri
sti q̄ est pulcer. Uñ ad heb. i. Qui cū sit splēdor gl'ie ꝛc. et ß ꝑpe fm diuinitatem.
Et in ps. L Speciosus forma] nō solū ꝑ filiꝫ hoīm] sed etiā p milib; angelor. Di
cunt enī q̄dā q; tāta erat ei⁹ species fm hūanitatē q̄nta apparuit in trāſſiguratō/
ne. ſz despicabil' hoīb; apparebat. qđ nō dicim⁹ asserēdo ſz recitādo. Jtē Sapie
vij. L Candor est luc⁹ eterne et ſpeculū sine macula] fm deitatē. i. pe. i. Jn quē de
siderāt angeli pspicere. Et cui⁹ pulcritudinē sol et luna mirāt. et ß q̄ ad diuinitatē.
Jtem L Jpe est ſpecioſus forma p filiꝫ hoīm. ps. xliij. et candid⁹ et rubicūd⁹] L ā
nico. v. Doc quo ad humanitatē.
Dilectōnis] Christ⁹ emphatice dicit dilectio. q̄ſi duos ligās. quo ad duas naturas. O
ſcz deū et hoīem. et hoīem assumptū deo ī vnitate pſone q̄ verbū caro factum ē.
Per dilectōez enī quā habuit ad genus hūanū colligauit sibi naturā hūanā. q; di
lectio ē diligent⁹ et rei dilecte q̄ſi q̄dam vnio potiſſimū in bonis. et naturaliter il
lud qđ amat in ſui naturā ſuū ꝙuertit amatorē. Per dilectiōem etiā quā habz ad
nos colligat nos sibiꝫ. q; q̄ adheret deo vn⁹ spūs est cū eo. i. Thor. vi. vnitate
ſcz amoris z gr̄e. Unde ps. Mihi adherere deo bonū ē ꝛc. Per dilectōnem etiā q̄
diligit hoīem colligat ipm hominē sibiꝫ. et q̄ſi cōglutīat ne diſſluat p vicia z pec
cata. L Cor enī fatui] i. pctōis L q̄ſi vas cōfractū. Ecci. xxi. Ul' etiaz L pulcre dilecti
onis] i. christi. vt supdictū est. q; solus pulcre diligit. et a q̄ habet pulcra dilectio.
Jpe enī charitas ē. i. Joh. iij. g̃ pulcra dilectio. q; charitas forma est et deauratu
ra siue pulcritudo virtutū. Vel ideo maria dr̄ L mater pulcre dilectōnis] q; dilecto
res et amicos suos christo filio suo q̄ est pulcerrim⁹ ſil'es facit. ſil'itudinē filij ī eis
p gr̄am refigurās. quā peccādo amiserāt. Qđ apparuit in theophilo. q̄ poſtq̄; re/
cōciliatus ē filio matre mediāte sūpta sacroſcta cōmūiōe facie reſplenduit vt sol.
Et timoris] i. christi. q; sol⁹ timēdus est. Uñ ipemet dicit Matt. x. L Nolite timere P
eos q̄ occidunt corp⁹] Multo minus g̃ timēdi sunt q̄ tollūt famā vel tpalē ſub/
stantiā aut aliq̄d hmōi. L Sed eū timete q̄ corp⁹ et animaz ꝑt mittere in gehēnā]
Sūme etiā ſp timendū ē ne christ⁹ peccādo amittat. De⁹ enī interptatur timor.
Quare dicit poeta. Prim⁹ in orbe deos fecit timor. De ß timore. i. de deo dic ia
cob ad laban Beñ. xxxi. L Nisi de⁹ abrahā et timor ysaac] i. de⁹ ysaac affuiſſz mi
hi ꝛc.] Ecci. xxij. L Alien⁹ et supbus nō ptimescit timorē] i. deū. dic glo. q̄ timor
est et amor fideliū. Vel L nō ptimescit timorē] i. deū eterna supplicia cōminantē.
Et agnitōis] Christ⁹ ei dicit agnitio emphatice. q; sol⁹ nouit oīa. et q; sol⁹ dat g̃/ Q
tiam vere agnitōis. Deus enī interptatur videns. Et eius oculis nuda z apta sūt
omnia. Ad hebr. iij. Oculi enī eius multo pl⁹ lucidiores sup solē. circūſpiciētes
omnes vias hominū. Ecci. xxiij. Hanc autoritatē habuisti optime exposita li. i.

ca.vij.benedict⁹ fructus vẽtris tui.post mediũ capituli. Dicitur aũt christ⁹ agni/
tio ab agnoscẽdo actiue.qꝛ cũ christ⁹ ĩmolaret̃ in cruce./agnouit patrẽ obediẽtia.
matrẽ custodia.familiã misericordia. Patrẽ agnouit obediẽtia dicẽs. Pater ñ mea
volũtas sed tua fiat. Lu.xxij. Matrẽ custodia./assignans eã iohi vbi dixit. Mu
lier./ecce fili⁹ tuus. Joh.xix. Familiã misicordia./cui⁹ peccata. i.penã peccatoruꝫ
misericorditer ꝑtulit in corpe suo sup lignũ.i. Pe.ij. Et ideo dicit̃ agnus ab agno
scẽdo.vel ab agnon qđ est piũ. Sicut enĩ agnus solo balatu matrẽ agnoscit.ꝛ sta
tim accurrit ad eã.sic christus vidẽs matrẽ suã iuxta crucẽ accurrit ad eam pie cõ
passionis affectu.et eã discipulo ꝯmendauit. Agnitio etiã passiue.qꝛ mater agno/
uit filiũ crucifixum cũ omnes apl̃i fugerent.et ꝑseuerauit cum eo.

Et sancte spei.] Christus enĩ est spes nr̃a. Unde p̃s. Dñs spes mea a iuuẽtute mea. R
Et est sancta spes .i.immobilis et firma.qꝛ firmiter et ĩmobiliter sperãdũ est ĩ eo.
Unde p̃s. Sperate in eo oĩs cõgregatio populi. Item. In te dñe speraui nõ ꝯfũ
dar ineternũ. Gene.xlix. Ip̃e erit expectatio gentiũ. Abac.ij. [Si morã fecerit ex
pecta eũ] ꝑ longanimitatẽ spei [qꝛ veniẽs veniet. Ueniẽs] in p̃mo aduentu ad cõ
ferendã virtutẽ.q̃ est ad finẽ. [Ueniet] in secũdo ad conferẽdã vitam eternã q̃ ẽ fi
nis. Ideo dicit ip̃e. [In me oĩs spes vite et virtutis. Ul̃ [oĩs spes] .i.spes om̃is
boni p̃sentis ꝑ collationẽ gratie.et futuri ꝑ remuneratõeꝫ glorie.quia gr̃am ꝛ glo/
riã dabit dñs. Uel [oĩs spes] antiq̃ꝝ et modernoꝝ. Et bñ dicit [in me.] qꝛ male/
dict⁹ hõ q̃ cõfidit in hoĩe.se scꝫ vel alio. Hiere.xvij. [Uite] eterne [et virtutꝫ] vie q̃
pugnat̃ ꝯ vicia. Ideo christ⁹ compat̃ flori.sine quo nõ habet̃ spes fruct⁹.nec sine
gratia eius boni aliq̃d sperandũ est. S

Sperandum est in christo

Quia largissim⁹ est dans omnib⁹ affluẽter et nõ improperãs. Jaco.i. Uñ hester.ij.
Dedit assuer⁹ munera ꝑm magnificentiã principalẽ.

Quia dat tpalia ad sustentatõeꝫ electoꝝ.et eterna in remuneratõem. Sed reprobis
dat tpalia hic in remuneratõnẽ. Unde de ip̃is dicit Matth.vi. Amẽ dico vobis./
receperũt mercedẽ suã. Ideo dicit̃ đ ip̃o ꝓuer.iij. Lõgitudo dieꝝ in dextera ei⁹.et
et in sinistra illi⁹ diuitie et gloria.

Sperandum est ĩ christo

Quia hortat̃ nos ad petendũ. Uñ Matth.vij. Petite et dabit̃ vobis. Johis.xvi.
Usq̃ modo nõ petistis q̃cq̃ꝫ ꝛc̃.

Quia plus dat q̃ꝫ petat̃. Uñ dixit latroni petẽti memoriã sui cũ veniret in regnuꝫ
suũ. Amen dico tibi./hodie mecũ eris in ꝑadiso. Lu.xxiij.

Aliter. [Ego mater pulcre dilectõis ꝛc̃.] Possunt esse v̄ba virginis postq̃ꝫ ꝯceperat T
saluatorẽ enumerãtis bñficia maternitatꝫ sue.vel enumerãtis virtutes suas q̃bus
idonea facta est ad generãdũ saluatorẽ. Dicit g̃. [Ego mater pul.dile.] Pulcra di
lectio charitas virginis qua deũ dilexit.quã nõ maculauit cõtagiũ peccati. [Et ti
moris] quia in ea p̃parauit locũ creatori et spũisancto.generãs in ea hũilitatẽ. qñ
expauit excellentiã angelice salutatõis. Unde dixit ei angel⁹. Ne timeas maria ꝛc̃.
Et tũc impletũ est in ea illud Isa.lxvi. Ad quẽ respiciã nisi ad pauꝑculũ et ꝯtritũ
spiritu et trementẽ ꝑmones meos. [Et agnitõis] in qua notat̃ fides. Nam ꝑ fidẽ
q̃ notat̃ ibi.fiat mihi ꝛc̃.concepit filiũ dei .et agnouit ꝑ expientiam ea que p̃us cre
diderat. Unde dictũ est ei Lu.i. Beata que credidisti qm̃ ꝑficient̃ ea q̃ dicta sunt
tibi a dño. [Et sancte spei] quam constat eã habuisse cũ rñdit. Ecce ancilla dñi fi/
at mihi ꝑm verbũ tuũ. Nisi enĩ credidisset. et sperasset posse fieri et futurũ esse qđ
ei dicebatur.nõ ita respondisset.

Itẽ Beata virgo dicit̃ mater gratie. Mater./q̃si principiũ ꝯceptõis habens ab alio. U
qꝛ dñs ĩ ea creauit toti⁹ spũalis boni plenitudinẽ.quã ip̃a tanq̃ꝫ mater emisit ĩ lu/
cẽ. Ideo dicit. Fecit mihi dñs magna q̃ potẽs ẽ. Ideo etiã dicit ip̃a. [In me oĩs
gr̃a] .s.opans.coopans.et ꝯsũmans. Et nota ꝙ sic ordinãda est lr̃a. In me om̃is
gr̃a vite vel vie ꝛ veritatis. Et est istđ omnis dyasirticũ.vt possit dici.oĩs gr̃a vel
gratia omnis vite vel vie. Uel [oĩs gr̃a] .i.omne id qđ facit gratiosũ. Uel [omnis
gratia] quia christo descendente in virginẽ descendit in eam omnis plenitudo ca

rismatū. Et de illa plenitudīe omnes recep'm⁹ gr̄am p gratia. Joh̄.i. Cū eni sup̄ christū reqescceret spūs dñi. spūs sapiētie et intellectus. spirit⁹ ꝯsilij et fortitudis. spiritus scie et pietatis. et repleret eū spūs timoris dñi. Isa.xi. et christ⁹ reqescceret i ea. sicut dicit de ipa. hec reqes mea. hic habitabo rē. ꝯstat q̄ septem dona spūssanc ti reqeuerūt in ea. et ipam vsq; q̄q; repleuerūt. Isa.lxvi. Sup̄ quē reqescet spūs meus nisi sup̄ humilē rē. ¶Vite ⁊ veritatis¶ i. christi q̄ est vita et veritas. Joban. x
xiij. Vel intrāsitiue¶Omnis gratia¶q̄ est vita et ꝟitas. Vel¶Eis gr̄a¶effectiua vi te et veritatis. Vel¶omnis gr̄a vite¶q̄ nunc ē ⁊ future. et in hoc breuiter oia colli/ git. et in se nihil boni deesse ostendit. ad hanc vitā vel futurā ptinens aut necessa/ riū. Vel¶vie et ꝟitatis¶Alia lr̄a vere. s.¶vie¶que ducit ad vitā¶et veritat⁹¶q̄ docet viam illam. Vel moraliter.¶Omnis gr̄a vite¶actiue et cōtēplatiue. Unde signat̄ p martham et mariā Lu.x. Lege anselmū quomodo vtrāq; vitā implenit in se. in illa omelia. Intrauit iesus in quoddā castellū rē. Vel¶vite¶innocētie et peniten tie. quib⁹ duob⁹ aīa spūaliter viuit. Vel¶vite¶triplicis. Est eni triplex vita. Uege tabilis. sensibilis. et ratōnalis. Uita vegetabilis est incipiētiū viuere p fidē et cha/ ritatē. q: ipi q̄si plante viuūt vita gratie et crescūt. sed spūalia nōdū sentiūt. q: ani malis hō nō pcipit ea que sunt spūs dei. i. Ebox.ij. Simile. i. Regū.iij. Samu/ el necdū sciebat dñm. Uita sensibilis pficientiū. qui gustāt dona dei. sed nō discer nēdo que sint illa bona. Bene. xlix. ysachar asinus fortis. vidit reqem q̄ esset bo na. Uita ratōnalis pfectorū. qui p ꝯsuetudine exercitatos habēt sensus. Heb.v. Qualis erat iacob. Benes.xxxij. dicēs. Uidi dñm facie ad faciē rē. Omnes gr̄as istas habuit maria supercellenter¶Et veritat⁹¶Triplex est veritas. Cordis. oris. et opis. contra triplex ve. q̄ est vanitas. falsitas. simulatio. In ipa aūt fuit¶gratia omnis veritat⁹¶q: habuit veritatē cordis sine vanitate. Veritatē oris sine falsita te. Veritatē opis sine simulatiōe. Vel fm illā lr̄am. ¶In me omnis gr̄a vie¶Et ē y
istud omnis dyasirticū. q̄si dicat.¶In me est oīs gratia oīs vie.¶Est ei triplex via ad salutē. Uirginalis. Cōiugalis. Uidual'. In p̄ma virginitas cū sterilitate. In secūda fecūditas cū corruptiōe. In tercia pietas cū sollicitudine terrenor̄. Sed in ista ꝟgine fuit¶gr̄a omnis vie¶q̄ ducit ad salutē. quia fuit virgo sine sterilitate. Fe cunda sine corruptiōe. Pia sine sollicitudine terrenorū. Uel ideo dicit.¶In me oīs gratia vite et ꝟitatis¶vt ostēdat se immunē a gratia mortis et falsitatis. de q̄ dicit puer. in fi.¶Fallax imago et vana est pulcritudo.¶Sic exponе¶Fallax imago¶i. glia laudis hūane. quia nullus ꝯsequit̄ qđ illa p̄mittit. Let vana est pulcritudo¶ca stitatis sine hūilitate. Uel exterior sine interiori. Uel opis exteriorīs sine recta in/ tentiōe et dei timore. q̄ est initiū sapiētie et custos virtutū. Aliq̄ libri habēt.¶Fal/ lax gratia¶qua mūdo gratiosi sum⁹. Nō enim est nisi q̄dam p̄dicio. sicut osculuz iude q̄ tradidit filiū hominis. Lu.xxij. Et nota q̄ q̄dā calūniati sunt ꝟbum istud. z
Maria mater gratie. cū sola trinitas sit mater gr̄e. Quib⁹ dici potest. q̄ hūanitas christi cui⁹ ipa est mater appellat̄ gratia. ad Heb.ij.¶Gratia dei¶i. filius humana tus¶p oīb⁹ gustauit mortē.¶Et ꝺr̄ christ⁹ gr̄a. vel q: gr̄ dat. vl' q: gr̄ dat⁹ ē nob̄ a patre.¶Pro omnib⁹¶dicit. quia fuit p̄cium sufficiens. licet nō efficiēs. Sequitur i
rus autoritate.¶In me oīs spes vite ⁊ ꝟtutis.¶Petrus māducator. Nā sicut p illā
uca/ accepimus gr̄am vite q̄ nūc est. ita p illā habem⁹ spem vite que futura est. et habi turi sumus fructū glorie q̄ semp duratura est.

Item Maria mater vite. s. christi. qua viuūt vniuersi. quā dū ex se genuit nimi A A
rum omnes q̄ ex ea victuri sunt quodāmodo regenerauit. Et si eni carnalit̄ ge nuit vnicū filiū. in eo tamē spiritualiter mater effecta ē magne multitudis filio rum. quor̄ primogenit⁹ christ⁹. Ad roma. viij. Un̄ significāter dictū est Luce. ij. Peperit filiū suū primogenitū. Ipa est eni anna q̄ prius¶sterilis¶quo ad ꝓpositū virginitatis¶pepit¶hoc modo¶plurimos¶i. Regū.ij. Ideo dicit Ecc̄i. xxxvi.¶Isrl̄ rabel¶i. fidelis populus deū cōtemplās¶quē coequasti¶i. p fidem vnisti vel co/ heredē fecisti¶primogenito tuo¶i. christo. qui est¶p̄mogenit⁹ mortuorū¶i. resur/ rectio¶Let princeps regū terre¶Apoca. i. Sicut enim eua dicta est mater omnium

viuentiũ vita nature. Gene. iij. sic maria mater omniũ viuentiũ vita gratie. Eua eĩ interp̃tatur vita aut mater viuentiũ. Ip̃a etiã ꝓpter hoc figurata est ꝑ saram. q̃ licet nõ nisi vnicũ filiũ carnaliter pepit abrahe. cui dixerat dñs Gene. xxi. in ysaac vocabit̃ tibi semen. tamẽ mater dicta est toti⁹ populi israelitici. Unde Isa. li. dicit̃ iudeis. Attẽdite ad abraham patrẽ vestrũ. et ad sarã que pepit vos. Sic et maria nõ peperit carnaliter nisi vnũ verũ ysaac. id ẽ. christuz q̃ est risus noster ⁊ gaudiuz nostrũ ⁊c. vt supra. Ip̃a etiã mater vite. Sed eua fuit mater mortis. quia ꝑ eã vita quam habuim⁹ nobis ablata. sed ꝑ mariã restituta est. Nã maria portauit vitã. et aperuit nobis portã vite. Unde. Paradisi porta ⁊c. Et ad vitã viã nouã ostendit. vouens virginitatẽ. et ꝫ ꝑ exemplũ. Unde ip̃i conuenit qđ de filio dicit Micheas. ij. Ascendet pãdens iter ante eos. Uita enĩ eius semꝑ fuit in ascensu. ⁊ vbi ip̃a regnat cum filio suis orõibus introducit peccatores.

Item. Alio modo vita recta maria ꝑ exemplũ. vita beata fili⁹ eius. Quia sicut đ maria natus est christ⁹. sic de vita recta ꝑ gratiã. nascitur vita btã ꝑ gl̃iam. Precedũt enim rectitudo. iusticia. meritũ. sequunt̃ btitudo. gl̃ia. p̃miũ. Singula singul̃. BB

Item Maria mater nostra quã vident̃ filij sui cognoscere dictãte ip̃is q̃dam naturali pietate fidei. vt ad inuocatõnem noĩs eius primo vl̃ maxime refugiant ĩ oĩbꝫ necessitatib⁹ et ꝑiculis. tanq̃ paruuli ad sinũ matris. Et habet hec mater q̃si duo vbera. q̃ petimus ad sugendũ. cũ dicim⁹. Nos culpis solutos ⁊c. Hec sunt mansuetudo cordis ꝯtra supbiã. et puritas carnis ꝯ luxuriã. Uel vbera ei⁹ misericordia ⁊ oratio. q̃bꝫ nutrit nos. Ut dici possit. Jacta cogitatũ tuũ ĩ dña nostra. ⁊ ip̃a te enutriet. Itẽ ip̃a est mater surgentiũ a peccato alioq̃n nisi p̃us a pctõ surrexerꝫ. nunq̃ de hac matre poterꝫ gl̃iari. Prouer. in fi. Surrexerunt filij eius ⁊c. CC

Maria amica Titulus ij.

Amica. Unde totiẽs in cañ. appellat̃ amica et dilecta. Et hoc multiplici ratõe. Et dicit̃ amic⁹ vel amica q̃si amoris consors. vel q̃si animi custos. Uel ꝫm isidoꝝ ab hamo. i. a cathena charitatis. Unde et hami dicunt̃ q̃ teneãt se inuicẽ. Itẽ amicus ab a qđ est sine et mene qđ est defect⁹. Sol⁹ enim ille ꝟe est amicus. q̃ in necessitate nõ deest amico suo. A

Isidor⁹

Maria amica christi B

Quia magno zelo ab eo dilecta. Unde de ea dicit christ⁹ Zacha. i. Zelatus sũ hierusalẽ et sion zelo magno. Mariã. s. designatã ꝑ hierusalẽ et sion multiplici rõne. Ip̃a eniz hac de causa đsignat̃ ꝑ hester. quã rex assuerus amauit sup omnes mulieres. Ideo etiã de ip̃a dicit̃ Sap̃. viij. Omniũ dñs dilexit eã. Precipue aũt ratõne humilitatꝫ dilecta est a dño. Unde ĩ figura ei⁹ dixit lya Gen̄. xxix. Uidit dñs humilitatẽ meã. nũc amabit me vir meus.

Quia nõ seruiẽs in timore sed in vinculo charitatꝫ. nullũ aliud emolumẽtũ q̃rens ex sua dilectõne q̃ ip̃m dilectũ. Uñ dicit Cañ. ij. [Dilectus me⁹ mihi.] q. d. Ip̃e solus sufficit mihi. nihil alid̃ q̃ro. Ideo etiã dicit Cañ. iij. [Inuẽi quẽ diligit aĩa mea] i. intima volũtas et affectio mea. [tenui eũ nec dimittã] Propter hoc etiam debet ip̃a appellari amica cordial̃. Qđ bene apparuit in passiõe vnigeniti sui. cuꝫ matris aĩam gladi⁹ filij ꝑtrãsiret. [Omni] enĩ [tpe] i. tam in ꝓspis q̃ aduersis [diligit q̃ amicus est.] ꝓuer. xvij.

Quia cõscia secretorũ ip̃ius. Quod manifeste patuit in incarnatõe. quãdo ꝯsiliũ suum de redẽptõe generꝫ humani p̃us ei reuelauit q̃ alicui spirituũ beatorũ excepto gabriele. sicut dicit btũs bern̄. Qui scꝫ gabriel tante inter suos fuit excellẽtie vt tali nomĩe dign⁹ haberet̃ et nũcio. Uñ cũ magister H. de sctõ victore q̃sisset a sctõ bernardo vnde ꝫ diceret. rñdit. Q, vnusq̃sq̃ in suo sensu securus abũdat. vbi vel certe ratõi vel manifeste autoritati qđ sentit̃ nõ obuiat. Non enĩ marie caro ⁊ sãguis reuelauit mysteriũ eternis tẽporib⁹ tacitũ. sed pater qui est in celis filiũ suuꝫ ei patefecit per angelũ. Hoc etiã apparuit qñ beate virgini annunciauit angelus cõceptũ elizabeth. Luce. i. Decebat enĩ vt verbũ mox diuulgandũ vbiq̃. pri⁹ sciret ꝟgo ꝑ angelũ q̃ audiret ab homĩe. ne mater dñi a cõsilijs filij videret̃ amota. si C

Bern̄.

eorũ que tam ppe gerebant interim remãsisset ignara. Gen. xviij. Nũ celare potero abrahã que facturus sum? Amos. iij. Nõ faciet dominꝰ deꝰ ꝙbũ. nisi pul reuelauerit ad seruos suos pphetas. Multo fortiꝰ sue matri q̃ magna est pphetissa. sic patet in cantico suo. Jõ etiã mirat helyas. iiij. Regũ. iiij. q̃ dñs celasset ab eo morte filij hospite sue. Jdeo etiã dicit dñs apl'is Joh. xv. Jam nõ dicã vos seruos. qz seruus nescit q̃d faciat dñs ei⁹. Vos autẽ dixi amicos. qz omnia q̃cũq; audiui a patre meo nota feci vobis. Moraliter. Si vis fieri amicꝰ dei. reuela ei consilia tua. i. peccata. Unde psal. Reuela dño viã tuã et spera in eo et ipe faciet. i. pctã tua dimittet. Itẽ Para. xvi. Reuela dño opa tua. & dirigẽt cogitatões tue.

Quia voluntatẽ suã diuine volũtati p omnia ꝙformauit. In hac enĩ ꝙformatione seu ꝙformitate vera amicicia certissime ꝙbat. Uñ tulli⁹. Jdem velle et idẽ nolle ea demũ amicicia ẽ. Hoc aũt ex toto corde fecit beata virgo. qñ itelligẽs p angelũ q̃ filiꝰ dei de ipa volebat carnẽ assumere. statim rñdit. Ecce an. do. fi. mihi ꝛc. D

Quia amici sui christi p oĩa ꝓcepta adimpleuit. qđ ꝓpriũ est amantiũ. Uñ Joh. xv. Uos amici mei estis si feceritis q̃ ego ꝓcipio vobis. Similiter ipe christꝰ ꝓcepta et voluntatẽ adimpleuit matris. qñ descẽdit cũ illꝰ nazareth et erat subditus illis. Luce. ij.

Quia filio suo ad mũdi redẽptõem coadiutrix fidelissima extitit. qñ filio dei de carne sua virginali tunicã texuit. quã p salute omniũ deo patri in cruce sacrificiũ obtulit in odorẽ suauitatis. Jdeo ꝓdictũ fuerat Gene. ij. Nõ est bonũ hoĩem esse solũ. faciam⁹ ei adiutoriũ. Illa enĩ literalis eua viro suo nõ fuit in adiutoriũ. sed potiꝰ i destructoriũ. Jstud melius inuenies li. iij. in decimo ꝓuilegio marie. circa finem capituli.

Quia nec in pspis aut aduersis filiũ deseruit nec ab eo deserta est. Qđ signũ est ꝛe amicicie. Uñ puer. xviij. Omñi tpe. i. in aduersis et pspis [diligit q̃ amicus est] re et noie. Uera enĩ amicicia est ũctura animoꝝ amantiũ. nõ ꝓtinuatio vel contiguatio sed mixtura. q̃ nõ patit aliquod ꝓmixtoriũ tangi q̃n totũ tangat. Uñ tulli⁹ Jdẽ velle ꝛc. Uera etiã amicicia nõ verbis sed factis ꝓtrahit. Uñ. i. Joh. iij. [Filioli nõ diligam⁹ verbo neq; lingua. sed ope et ꝟitate]. i. vero ope. Itẽ vera amicicia nõ beneficijs exterioꝛib⁹ pascit sed amore. Uñ tulli⁹. Hanc dicim⁹ veram amicicia. cui⁹ fructꝰ totꝰ in amore est. Jdeo dicit Ecĉi. vi. [Si possides amicũ. i tẽptatõe]. i. in aduersitate ei⁹ [posside eũ]. Quasi diceret. Si habes aliquẽ amicũ. nõ dimittas eũ in tẽpore aduersitatis sue. Sic enĩ fecit maria christo. et sic possedit eum quãdo in vltima necessitate fuit. & nec amicus nec amica cũ eo remãsit qui aliquãtulũ nõ elõgaret se a fide ipius. excepta sola virgine. Unde dicit filius patri. Elõgasti a me amicũ et primũ. Itẽ. Lõge fecisti notos meos a me ꝛc. Sed sola maria ꝛe credidit. et cum ipo ad pedes crucis remãsit. Jdeo dixit ipe in ps. Singulariter sũ ego donec trãseam. Dicit etiã Isa. lxiij. Torcular calcaui solꝰ. et ꝺ gẽtibus nõ est vir mecũ. Certe verũ est dñe q̃ nõ est vir tecũ. sed mulier vna tecũ est. que oĩa vulnera que tu suscepisti in corpe tuo. suscepit in corde suo. Quere istud libro. i. ca. v. titulo. dñs tecũ. circa mediũ capituli. Nõ fuit deserta a filio. quia tũc assignauit eam custodiendã discipulo. implẽs illud qđ ei ꝓmiserat. Non te deseram neq; derelinquam. ad Heb. xiij. E

Quia ꝓbata est in necessitate. Unde puer. xviij. Frater in angustijs ꝙbat. Similiter dici potest de sorore et amica. Tul lius

Quia amicũ suũ christũ in oĩb⁹ honorauit. ei totũ attribuẽs q̃cq̃d boni ab eo recepit. Uñ dixit. Fecit mihi magna q̃ potens est ꝛc. Quasi diceret. Ex dei sum id qđ sum. Et hoc fuit p hũilitatẽ. qz deꝰ a solis hũilibus honorat. Eccĩ. iij. Honorata est etiã ab eo. qñ exaltata sup omnes choros angelorũ ad dexterã eius gloriosa resedit.

Maria soror Titulus iij.

Soror. Unde dicit ei christꝰ Can. iiij. Vulnerasti cor meũ soror mea sponsa. Quere libro. v. titulo. v. ꝺ pulcritudine oculoꝝ marie. Itẽ Can. viij. dic A

maria cū magno desiderio postulās incarnatōem filij. ⁊Quis mihi det te fratrem meū ⁊in humana natura ⁊fratrē ⁊etiā in legali doctrina. qō exponit subdens ⁊Sugentē vbera matris mee ⁊scz synagoge vel legis. cui⁹ tūc suxit christ⁹ vbera. cū i se impleuit legis sacramēta. vel cū doctores interrogauit q̄ erant vbera synagoge. Luce.ij. ⁊Quis ⁊inq̄m ⁊mihi det vt inueniā te solū foris et deosculer te. ⁊Jnuenire desiderat eū ⁊solū ⁊in diuina. s. natura. in q̄ solus est. et humanū nō habz cōsortiū. Jnuenire desiderateū ⁊foris ⁊vt nō solū eum cognoscat in carnis ergastulo. sz vt i immēsitate deitat⁊ inueniat que nullo cōcludit termino ⁊ omnia cōtinet ⁊ concludit. Et ipm sic inuenire desiderat vt osculet eū. vt videlicet videndo p̄sentē tanq̄ facie ad faciem in eius amore delectet.

Maria sozor B

⁊Christi. q̄ fili⁹ est dei patris p̄ naturā. et ipa specialis. imo specialissima filia eiusdez patris p̄ gratiā. et tāto specialior christi sozor quāto ipi duo vnus sanguis et vna caro. De quib⁹. i. ad Ebr. vi. ⁊Erūt duo ⁊christus. s. et maria ⁊in carne vna ⁊ꝑginali. Jtē ipa sozor christi p̄ castissimā sinceram ⁊ feruentissimā dilectōez. que solet esse inter fratrē et sororē. Unde ipe dicit Zacha. i. Zelat⁹ sum hierusalem ⁊c. vt supra de amica. Jtē sozor. quia coheres ei⁹ et cōmunicās cum eo regnū patris. heres dei et coheres christi. Ro. viij. Ergo sozor ei⁹ p̄ nature idētitatē ꝯformis et ꝯnaturalis ei. et hereditat⁊ eterne ꝯparticeps. Sūme etiā dilecta ab eo. q̄ nemo carnē suā odio habuit. simile suo simili nosciť. et ab eo diligiť. q̄ volatilia ad sibi sil'ia ꝯgreganť. Eccl. xxvij. Eodem. viij. Oē aīal diligit simile sibi. Et q̄nto maria nature mūdioris ⁊ moꝛib⁹ et virtutib⁹ christo similioꝛ. pl⁹ ab ipo diligiť q̄si specialis sozor.

Maria sozor

⁊Populi christiani p̄ naturā. q̄ sūma gloria est ipi populo christiano si esset q̄ adverteret. habere. s. sozorē reginā angelorū et hoim. imo q̄ plus est habere sozorem spōsam patris. matrē filij. et amicā spūssancti. reginā etiā celestis regni vbi plenariam habet potestatē q̄scunq̄ voluerit introducēdi. q̄cq̄d voluerit imperādi. q̄cq̄d a filio petierit obtinēdi. Jō potest ꝑe dicere cū filio Mat. in fine. Data est mihi omnis potestas i celo ⁊ in terra. Jdeo etiā dicit ecclī. xxiij. ⁊Jn hierusalē ⁊supna ⁊potestas mea. ⁊

⁊Sodaliū christi. i. angelorū. vel patriarchaꝝ et ꝓphetarū. q̄ dicunt de ea Cañ. viij. Sozor nostra parvula ē et vbera nō habet. Jstud inuenies libro. v. ti. xviij. de pulcritudine marie. vbi agiť de vberib⁹ ꝑginis. in medio tituli.

⁊Sanctorū angelorū p̄ virginitatē. charitatē. et hūilitatē. et maxime ꝓpter celibat⁹ integritatē. Jdeo dicūt Cantic. viij. Quid faciem⁹ sozori nr̄e in die q̄n alloq̄nda est ⁊c. Quere titulo de vberib⁹ marie. li. v. titulo. xviij. in medio tituli.

Maria charissima Titulus iiij.

Charissima ⁊Ui dicit ei sponsus Cañ. vij. ⁊Quā pulcra es ⁊ q̄ decora charissima in delicijs. ⁊Jn h̄ q̄ bis q̄ritur ⁊q̄ pulcra ⁊sit et ⁊q̄ decora ⁊ gemināť nomē pulcritudinis. designať q̄ ipa mirabiliter inestimabiliter et immensurabiliter pulcra est et decora. Jtē ⁊pulcra ⁊dicit fide ⁊decora ⁊bona opatōne. Uel ⁊pulcra ⁊in virtutib⁹ q̄ spiritū illuminat et exornant ⁊decora ⁊ virtutib⁹ q̄ carnem venustat et purificat. ⁊Charissima ⁊spōso suo ⁊ delicijs ⁊ spūalib⁹ charismatū. Uel potest fieri ꝯpatio. vt dicať q̄ ⁊chara ⁊facta est toti trinitati q̄n in vtero sanctificata ⁊charior ⁊q̄n vnigenito dei impgnata ⁊charissima ⁊q̄n in assumptōe i sponsi thalamū introducta. et gl'ia imortalitat⁊ coronata. Uel ⁊charissima ⁊q̄ vnigeniti sui sanguine redēpta et charissime ab eo dilecta. Uel ideo dicit ⁊charissima i delicijs ⁊ q̄ tanq̄ delicata mulier cibos grossos fastidiēs et ꝯmunes. nō potest gustare nisi q̄dam specialia. sic et ipa q̄cquid amaꝝ vel nociuum aīe respuēs delicijs supcelestibus tātūmodo vacabat. q̄ sic ꝯmeduně vt semp esurianť. et sic satiāt vt sp fastidiū tollant. Et hic est cib⁹ cibo melioꝛ. Eccl. xxxvi. sc̄z filius dei. q̄ dicit. Qui edūt me adhuc esurient ⁊c. ⁊Propter hoc dicit ipa de filio q̄ est manna oīs saporis. Sap. xvi. ⁊Dilectus me⁹ mihi ⁊quasi diceret. Alias nō curo delicias. Jtē. ⁊Charissima in delicijs ⁊est illa aīa que q̄si fastidit quedā bona vt trāseat ad meliora. sicut dicit

autoritas sup illŏ. Jbūt sancti de virtute in virtutē. Nō semp vni virtuti studēdū est. sed de virtute in virtutē eundū donec videaŧ deus deoꝝ in sion.

Maria filia Titulus v.

A

Filia ⁊ Quā instruit spūssanct⁹ in ps. ⁊ Audi filia et vide. Audi ⁊ vt scolaris q̄ versaris in scola spūssancti. cui⁹ scola est fidei ⁊ morū et bonoꝝ operum. ⁊ Audi ⁊ vt possis credere his q̄ tibi dicēda sunt ab angelo. qz fides ex auditu. Ro. x. ⁊ Audi. ⁊ p facilē obedientiā obaudi. Ecc̄i. xxxix. Obaudite me diuini fructus. Jtē ⁊ Audi ⁊ i. fac ꝟbo dei sponso tuo audientiā in corde tuo p silentiū. Ecc̄i. xxxij. Audi tacēs. et p reuerētia accedet tibi bona gr̄a ⁊ Filia ⁊ ppter paternā circa te sollicitudinē. Ecc̄i. xxxij. Filia patris abscōdita est. Nec est maria quā inuenit angel⁹ clausaz ī thalamo. ⁊ Filia ⁊ ppter paterne nobilitat⁹ custodiā. ne ab illa degeneres. Canti. vij. ⁊ Quā pulcri sunt gressus tui in calciamētis filia p̄ncipis Jd ē. christi fm deitatē. q̄ est p̄nceps regū terre. Apoca. i. ⁊ Filia ⁊ p imitatōnem patris. Ruth. iij. Būdicta es filia xp̄ē. ⁊ Et vide ⁊ fragilitatē tuā fm būanā naturā. vt te humilies in ocul' tuis et deū exaltes. Cañ. i. Si ignoras te o pulcerrima xp̄ē. ⁊ Et inclina aurē tuā ⁊ vt būiliter obedias diuine volūtati. et de te nō p̄sumas. ⁊ Et obliuiscere po. t. et do. pa. t. Et ꝯcupiscet rex J. i. christ⁹ ⁊ decorē tuū ⁊ maxime decorē spiritualē q̄ in virtutib⁹ ꝯsistit. Maria autē spūsctō edocta audiuit celestē nuncū et credidit. qz fides ex auditu. et vidit et intellexit. Jnclinauit aurē suam ad obediētiam. et cor suū ad disciplinā. Oblita est populū suū et domū patris sui. qz nec populū suū augere, plis multiplicatōe. nec domui patris sui relinq̄re curauit heredē. Sed q̄cq̄d honoris in populo. q̄cq̄d de paterna domo rerū terrenarū habere potuisset. ꝟa arbitrata est vt stercora vt christū lucrifaceret. Nec fefellit eam intētio, qz et christū sibi filiū vēdicauit, nec ꝓpositū pudicicie violauit. Et ideo gr̄a plena. quia et gratiā virginitat⁹ nō pdidit. et insuper fecunditat⁹ gloriā acq̄siuit. Et ī his maxime cōsistit decor. de quo sequit. ⁊ Et cōcupiscet rex decorē tuū. ⁊ et decorē oī pulcritudine virtutū. quia tota pulcra es et macula nō est in te. Cantic. iij. Maria enī significata est p ruth. que reliq̄t populū suū et domū patris sui ꝓpter noemi. que interꝑtaŧ pulcra. i. ꝓpter amorē spiritualē pulcritudinis. et ideo booz. id ē. christ⁹ concupiuit eā.

B

Aliter ⁊ Audi ⁊ gabriel' salutatōem o ⁊ filia ⁊ dei. i. o tu beata virgo. ⁊ et vide ⁊ scꝑturas p phetarū. et cōfer. quoniā in te ꝓplent. ⁊ Et inclina aurē tuā ⁊ vt mediāte obediētia cōcipias filiū dei p fidem dictoꝝ. Fides ex auditu. Roma. x. ⁊ Et obliuiscere populū tuū ⁊ i. nō cures blasphemias iudeoꝝ ⁊ et domū patris tui ⁊ Qđ et ipa fecit. ad quod signandū nō noŧ pater ei⁹ in genealogia. Mat. i. Vel ⁊ populū ⁊ carnalium ōsideroꝝ ⁊ r domū p̄ris tui ⁊ moysi sc̄z. i. cerimonias leg⁹ ⁊ Et ꝯcupiscet rex J. i. christ⁹ ⁊ decorē tuū ⁊ vt sup̄. Et nota q̄ postq̄ dixit ⁊ ob. po. t. ⁊ subdit. ⁊r ꝯcupiscet rex decorē tuū J. s. si videris more pegrini diligent⁹ a dño. qz dñs amat pegrinum. Deute. x. Et qz ß fecit. ideo dicit Cañ. i. Fusca sum. qz decoloraūit me sol. Quasi diceret. Obfuscauit me sol. quia pegrina sum. Hūeri. xij. Duxit moyses ethiopissam. Et iō debes oblīuisci populū tuū p christo. ⁊ Quia ipe ē dñs de⁹ tu⁹. Dñs ⁊ gubnatōe ⁊ de⁹ ⁊ creatōe ⁊ tu⁹ ⁊ filiatōe. Nec magnū si dimittas populū tuū. r te sūmittas ei. cū ipe, p amore tuo dimiserit celū suū. et se totū dederit tibi. Dicere. xij. Dimisi domū meā xp̄ē. Jpe ē ⁊ de⁹ ⁊ q̄ tātū se būiliat ad te. qđ notaŧ p ß quod subditur ⁊ Et adorabūt eū ⁊ scz oēs fideles. cū in noie eius omne genu flectaŧ celestiū terrestriū et infernoꝝ xp̄ē.

C

Item in ps. ⁊ Ois gl'ia eius ⁊ s. ⁊ filie regis abintus. ī fimbr'ijs aureis xp̄ē. ⁊ Maria filia ⁊ reg' ⁊ dauid fm carnē. qz regali ex pgenie maria. Filia sūmi ⁊ regis ⁊ i. dei patris p creatōem et gr̄iam. Vñ appellaŧ filia p̄ncipis Canti. vij. Cui⁹ ⁊ gl'ia ⁊ q̄ hospita et triclinium toti⁹ trinitatis. Cui⁹ ⁊ gl'ia ⁊ testimoniū ꝯscie bone. Cui⁹ ⁊ ois gloria abint⁹ ⁊ q̄ñ christū gestabat in vtero. qui dicit de ea Zacha. ij. In gl'ia ero ī medio ei⁹. Cui⁹ ⁊ gl'ia ⁊ q̄ doctorē āgeloꝝ se docētē hēbat iteri⁹. Cui⁹ ⁊ gl'ia ⁊ q̄ ois ꝟba pastoꝝ magoꝝ ⁊ symeōis ꝯfuabat ī corde suo Cui⁹ ⁊ gl'ia abit⁹ J. i. ī ꝯscia pura

Unde tã sepe de ea dicit ⁊Absq; eo quod ⁊pulcerrimũ est et ⁊intrinsec⁹ latet⁊ ⁊Ibi glo. Si gloriã foris q̃reret/intus gl'iam quã ret cõcupisceret nõ haberet ⁊Ebin/tus⁊quia tanq; virgo prudẽs oleũ .i.nitorẽ bone ꝓsciẽtie vel pietatis ⁊ misericor die habuit in vase triplici. s.cordis.oris.et opis.cũ lampade integerrime virgini/tatis. Uel ⁊Labintus⁊.i.in cõscientia.nõ extra in vanis.⁊Ebintus⁊exteri⁹ eni re/putabat corrupta. sed gaudiũ de incorruptiõe habebat interi⁹. Uñ dicit ⁊Cãti. i. ⁊Nolite me ꝓsiderare q; fusca sim⁊.i.corrupta reputer⁊quia ꝺcolorauit me sol⁊ iu stitie. ⁊Ibidẽ⁊Nigra sum⁊exteri⁹. quia reputor corrupta. ⁊sed formosa⁊ interi⁹. q; virgo purissima. ⁊Ideo cũ cõmendat in cant. toties replicat. Absq; occultis tuis ⁊ absq; eo qꝺ intrinsec⁹ latet. Et hec⁊gloria abint⁹ in fimbriis aureis⁊ ⁊Fimbrie au ree opa humanitatis christi.in q̃bus relucet ipi⁹ mera charitas .que ꝑ aurũ desi/gnatur. Et q; oĩa fecit hũiliter ꝓparat fimbrias/que sunt pars vltima et minima vestimẽti. Et hec opa specialiter augent gl'iam virgis matr̃ eius. Uel fimbria q̃ est vltima et minima pars vestimenti et q̃si ꝑ nihilo cõputat. est hũilitas que locũ vltimũ semꝑ appetit de se nõ ꝑsumens. ⁊In qua humilitate aurea ꝑ charitatẽ et ꝑ ꝑciositatem et ꝑ obedientiã et ꝑ virginitatẽ. q; hec oĩa signant in auro. virgo glo/riabat dicens. Quia respexit hu.an.sue.ecce ei et ꝑ btãz me dicẽt oẽs generatões. Ergo⁊gloria filie regis abint⁹ ⁊ubi deus videt⁊ ⁊In fimbriis aureis⁊ est gl'ia marie in aurea hũilitate. Uel fimbria vltima pars vestimẽti/est pseuerãtia ꝛgis in au/rea charitate. qꝺ apparuit in passiõe q̃ pseuerãter stetit iuxta crucẽ filij charitate vulnerata.

Moraliter⁊O ĩs gloria filie regis⁊.i.aĩe fidelis. que filia dei est ꝑ creationẽ formatio D onẽ et recreatõem. debet esse ⁊Labintus⁊ubi de⁹ videt. hoc est coram dño .nõ affo/ris contra hypocritas q; signant ꝑ herodem. q; interptatur gl'ia pellis. vl' glorioſus ĩ pellibus. id ẽ. in exterioribus mũdi.

Maria filia E

Sane i/telligatur

⁊Babilonis quãdo nata est in vtero. quia oẽs nascimur filij ire. Eph̃.ij. Sed nos vtraq; natiuitate in vtero et ex vtero. Ipa vero solũmõ natiuitate ĩ vtero. q; cõce/pta est cũ originali. sed cito post sctificata orta est tota pura. ⁊Nũeri.xxiiij. Orietur stella xẽ. Et hec est vna ratio quare figurata est per hester .q̃ de babilõe adducta ẽ ad regẽ assuerũ. sicut dicit ioseph⁹ ⁊ magister in hystorijs.

⁊Regis.i.dei patris in sctificatõe et natiuitate ex vtero. Unde tũc canit. Regali ex ꝑ genie maria. quia gr̃e dei filia. quod signatũ est in ꝑ q; fuit filia anne que interptat gratia. Gratia enim dei reges facit et reginas.

⁊Sion in conceptõe saluatoris. Sion speculũ. quod intuẽti suã reddit imaginem. Et ipa est speculũ sine macla in q̃ debent fideles aĩe q̃si duplici oc'o fidei. s. ⁊ amo ris ingiter spec'ari. Et tũc fuit filia sion q̃n mater facta est saluatoris. q; suã in no/bis reformauit imaginẽ ꝑ adã veterẽ deformatã. Ideo dicit ei Zach̃.ij. Lauda ⁊ le Maria filia tare filia siõ. q; ecce venio et habitabo ĩ medio tui dicit dñs. et applicabunt gẽtes multe ad dñm in die illa. et erũt mihi in populũ. et habitabo in medio tui. et scies q; dñs exercituũ misit me ad te. Et sunt verba filij ad virginẽ volẽtis ex ea assu/mere carnem.

⁊Jude. Judas interptat laudãs ꝓfitẽs et gl'ificans. Fuit g̃ filia iude q̃n de ꝓceptis bñficijs deũ laudauit et gl'ificauit dicẽs. Magnificat xẽ. Et ꝓfessa est ab eo esse qꝺ qꝺ boni ꝓceperat dicẽs. Fecit mihi magna q; potens est xẽ.

⁊Tiri. qꝺ interptat angustia in filij passiõe. cũ eius aiam gladi⁹ filij ꝑtransiret. ⁊ ꝛe posset dicere cũ susanna Dañ.xiij. Anguste mihi sunt vndiq; xẽ.

⁊Hierusalem in assumptõe q̃n trãslata est ad visionem pacis eterne.

Berñ. Moraliter dicit istud fideli anime. et maxime vel religiose ꝑsone. ⁊O filia⁊ ꝑ fi/ F dem sicut supꝺ exꝓsitũ est de maria. ⁊Audi⁊ nõ linguã carnis que suggerit de/lectabilia. vl' mundi que vana. vel diaboli. que iniqua. Btus berñ. Felix anima q̃ linguas istas nõ exaudit. s. ꝑ consensum. audiat licet per suggestionẽ. illa ꝛo mul/tum felicior si tamẽ aliqua est/ cui penitus nõ loquunt. Eccl.xxxiij. Sepi aures

tuas spinis ⁊ i. auditũ tuũ aculeis timoris dei muni. Let noli audire linguã neqm ⁊ a necando. i. que aias necat. Ex auditu enĩ illicito qñ eua sibilũ serpentis audiuit ĩ paradiso. toti⁹ mundi pullulauit damnatio.

Dicit ergo fideli anie. ℒ Audi ⁊ verbũ dei. quia beati q̃ audiũt verbũ dei. ℒ Filia ⁊ p ifir/ B
mitatis ꝓprie recogitatõem ⁊c. vt supꝫ. Et vide exẽpla sanctoꝝ. Heb. xij. Quoꝝ ĩ tuentes exitũ cõuersatõis imitami fidẽ. ℒ Et ⁊ sic verbis admonita et exẽplis iſtructa ℒ inclina aurẽ tuã ⁊ vt hũiliter obedias diuine volũtati. Et quia amor mũi ⁊ carnaliũ parentũ multos retrahit a seruitio dei. subdit ℒ Et obli. po. r. et do. pa. t. ⁊ Gregorii⁹. Debem⁹ copulã terrene ꝛgnatõis agſcere. ſz ſi cursũ noſtꝝ ꝓpedit ignorare.

In hoc autẽ versu multa notanꝺ que ꝓpetũt religiosis. Prũnũ obediẽtia. Uñ ℒ Audi ⁊ Secundũ fides p quã adfiliamur. Uñ ℒ Filia. ⁊ Uel spes. quia q̃ sperant ĩ deo seruiũt ꝓ eternis. Uel charitas. qz filiaꝝ et filiorũ est diligere patres suos. D

Item nota q̃ ꝑs. volens hanc filiã laudare a decore. pri⁹ inuitat eã ad fidẽ que in/ I
ducit pulcritudinẽ. et ideo incipit ab auditu a quo fides. Roma. x. ℒ Uide ⁊ p circũ spectõem. ecce prudentia. ℒ Uide ⁊ in octo partes. Adapta. Sursum ꝓmia. Deorsũ tormenta. Interius anime dignitatẽ. Exteri⁹ corpis vilitatem. Poſteri⁹ vitã ꝓteritam. Anterius tẽptationũ instantiã. Dextrorsũ fallaciã mũdane ꝓſpitatis. Sinistrorsum vtilitatẽ ꝑsentis aduersitatis.

Aliter. ℒ Audi ⁊ horas eccl'iasticas. sermones et collatões. ꝓcepta et ꝓhibitões. ꝓsilia K
platorũ. ꝓces pauperũ. sacras lectões. diuinas inspiratões. Unde. Audiã q̃d loq̃tur in me dñs deus. ℒ Uide ⁊ libros vt attendas lectõi ℒ Uide ⁊ crucẽ vt imꝓmatur cordi tuo memoria crucifixi. et nõ obliuiscaris grãm fideiussoris tui. Eccl. xxix. Treno. i. O vos oñes q̃ trãsitis p viã videte si est dolor sicut dolor meus. Propt hoc ardent de nocte lãpades coram crucifixo. ℒ Uide ⁊ exempla sanctoꝝ. Ad hebr. vlti. Quoꝝ intuentes ⁊c. ℒ Uide ⁊ ꝓscientiã tuã. Diere. ij. Uide vias tuas in conualle. scito q̃d feceris. ℒ Uide ⁊ iudiciũ dei. Dañ. vij. Aſpiciebam donec throni positi sunt ℒ Uide ⁊ ꝓmia iustoꝝ et supplicia reproborũ. Isa. in fi. Egredient et videbunt ⁊c. ℒ Et inclina ⁊ ad paupem ℒ aurẽ tuam ⁊ Eccl. iij. Declina paupi sine tristicia aurẽ tuam. Uel ℒ inclina ⁊ vt q̃cquid boni audieris hũiliter audias. ℒ Et obliuiscere po. r. ⁊ cor hois est q̃si ciuitas plena populo cogitationũ. sepe tumultuoso. risoso. cõtentioso. ℒ Et domũ patris tui ⁊ id ẽ cohabitationẽ et cõsortiũ peccatoꝝ. q̃ sunt domus patris tui antiq̃. s. diaboli. Unde Joh. viij. Uos ex pre diabolo estis. Sed talibus dat dñs potestatẽ filios dei fieri. quãdo volunt relinq̃re peccata et consortia pctõrũ. ℒ Et ꝓcu. rex deco. tu ⁊ vt supra de maria. De quo decore Can. ij. Ostende mihi faciẽ tuã. vsq; decora. Et hoc nõ est modicũ. ℒ Qm̃ ipe est dñs. ipe ⁊ nõ prior. s. diabolus ℒ est dñs ⁊ nõ terrenus. sed ℒ deus ⁊ p creatõem ℒ tuus ⁊ p recreationẽ. Nec solũ tuus. imo omniũ. Unde. ℒ Et adorabũt eum ⁊ oia q̃ sunt. Phil. ij. Ut in nomine ei⁹ omne genu flectat celestiũ terrestriũ et inferoꝝ.

Aliter ℒ Audi filia ⁊ hoc dicit in ꝑsona ꝓpheteꝝ et apostoloꝝ. et dicit ei q̃ttuor. ℒ Audi. L
vide. inclina. obliuiscere. ⁊ Et his q̃ttuor ꝓuenit spũalis pulcritudo. Uñ subdit. ℒ Et ꝓcu. rex deco. tuũ ⁊ ℒ Audi ⁊ Jaco. i. Sit omis hõ velox ad audiendũ ⁊c. ℒ Uide ⁊ i. crede et intellige. quia fides et auditu. Ro. x. ℒ Inclina aurẽ ⁊ i. cũ hũilitate obedi. Hec est via veniendi ad deũ. Isa. lv. Inclinate aurẽ vestrã et venite ad me Item in hoc est vita anime. Unde ibidẽ sequit. Audite et viuet anima vestra. Sic excepit sapiẽtia. Eccli. in fi. Inclinaui modice aurẽ meã et excepi sapiẽtiã. ℒ Et obliuiscere populũ tuũ. populũ ⁊ scz babilonie. id ẽ cetũ malorũ. ℒ et domũ patris tui ⁊ i. cõuersationẽ et consortiũ patris tui diaboli. dicit glo. ad lram etiã suos docet relinquere ꝓpter deum. et exire de domo patris. Unde Gene. xij. Egredere de terra tua. et de cognatõe tua. et de domo patr⁹ tui ⁊c. Et si ista q̃ttuor fecer⁹. ℒ rex ⁊ i. christus ℒ cupi. decorem tuum. ⁊ Expone singula bene. ℒ decorẽ ⁊ id est. dec⁹ cordis. quod in q̃ttuor p̃dictis cõsistit. Ideo nõ dicit speciẽ vel pulcritudinẽ. ſz decorem. Assigna qr decor interior magis deo placet q̃ exterior. Et tria dicit de ꝑ regead notãdũ q̃ magnũ sit ꝓcupisci ab eo. Prio q̃ Ipe ẽ dñs ⁊ Magnũ est enim

bone ācille si domin⁹ su⁹ cū sit valde nobil' accipiat eā i vxorē. Ipa etiā qđ pr'e Deus est in essentia. Et etiā qđ adhuc mai⁹. fiet totus tu⁹ ad faciēdū q̄cq̄d tibi placuerit. Quartū. q̄ tātus ē q̄ adorāt cū hoīes et angeli latria. Un̄ seq̄t. Et adorabunt eum.

Maria sponsa Titulus vi.

Sponsa. Unde maria dicit p ps. Disit de sūmo gaudiola carismatū et gr̄az p gabrielē panymphū. qn̄ dixit mihi. Aue gr̄a plena ⁊c. Et accepit me in spōsā. Eccl'ia etiā ōr sponsa christi. q⁹ spōso celesti spūali dilectōe copulata. Dicit etiā vxor. q⁹ p gr̄am ei⁹ ad mlt̄oz spūalū filioz̄ pcreatōez fecūdata. A

Item Marie sponse dicit Cañ. iiij. Veni de libano spōsa mea ⁊c. Et ōr maria sponsa christi q̄dam simlitudie. Hā q̄ vult sponsam assumere. ꝑus eligit q̄ sibi placeat. Ideo de maria canit. Elegit eā deus et pelegit eā. Et dixit illi. Tu mihi sola places. Canit etiā eccl'ia. Sola sine exēplo placuisti dño. i. christo. Scōo sponsa ornat et purgat. qđ factū est in scīficatōe qn̄ purgata est ab originali. ⁊ ornata donis spusscti. et tunc cōcupiuit rex decorē ei⁹. Tercio cōiūcta christo p ꝟba de p̄senti. qn̄ rūdit angelo. Fiat mihi fm ꝟbū tuum. Quarto. s. in assumptōe introducta in thalamū spōsi. Fuit igit electa in p̄destinatōe. Dūdata et ornata in scīficatōe. Copulata christo in ei⁹ pceptōe. Assumpta ad thalamū in assumptōe. B

Aliter. Maria spōsa filij. q⁹ in mr̄imonio solēt fieri donatōes. Uxor enī dat aliq̄d viro ꝓpter nuptias. et vir dotat vxorē. Dedit enī maria christo carnē de sua carne i qua passus est. Un̄ et in passiōe dixit ei. Mulier. ecce fili⁹ tuus. Ipe ꝟo dedit ei quasi duplicē dotē. Gratiā primo. Unde dicta est gr̄a plena. Et tandē gl'iaz in excelsis. q⁹ gr̄am. et gl'iam dabit dñs. Propter hoc in figura marie dixit lya Gene. xxx. Ditauit me de⁹ dote bona. Jō p̄dictū fuerat de ea. puer. xi. Mulier gratiosa inueniet gloriam. C

De isto matrimonio exponūt q̄dam illō ꝟbū ade Gen. ij. postq̄z euigilauit ab extasi vl' somno. vbi p̄uiderat lapsum hūani generis et modū reparatōis. Un̄ euigilās ꝓpherauit dicēs. Propter ß. scz ꝓpter lapsum hūani generis repandū. reūnq̄. de⁹ hō. factus. vl' fili⁹ carnē sumptur⁹. patrē. in mūdū veniēs. quia egressus a p̄re. et matrē. i. sinagogā de q̄ nat⁹ est fm carnē. ⁊ adherebit vxori sue. s. eccl'ie ō gētibus. vel. vxori sue. i. marie. et in ß sacramento fiet illud nouū et mirabile. scz q⁹ duo erūt in carne vna. i. mater et fili⁹. virgo et christ⁹ dñs. cū fm debitū nature cursum tres ꝓsueuerūt esse in carne vna. s. pater et mater et filius. Ad ß facit quod ipa beata virgo dicit Cañ. vi. Ego dilecto meo sum parēs singularis et vnica. ⁊ dilectus me⁹ mihi. est singulariter vnic⁹ filius. D

Aliter. Propter hoc. vt supꝝ exposītū ē. relinquet hō patrē et matrē. Quasi pr̄ez suū reliq̄t fili⁹ dei. cū de sinu ei⁹ ad terrā descendit. et in sinu virginis se recepit. vnde hoīez assumpsit quē p spōsa sua daret. Matrē etiā q̄si reliq̄t. cū affectū mr̄is quasi abiciēs. corpus q⁹ ex ea assumpserat. p eccl'ia dedit in cruce. Quā. s. eccl'iam sibi ita vniuit. vt ipe sit caput ⁊ ipa sit corpus. Qđ figurabat. qn̄ q̄si dissimulans matrē dicebat ei de ioēe. Mulier ecce fili⁹ tu⁹. Joh. xix. E

Et nota q⁹ fili⁹ vocat matrē suā sororē et sponsam. Cañ. iiij. Vulnerasti cor meū soror mea spōsa ⁊c. Quere li. v. ti. v. de pulcritudine oculoz̄ marie. Sororē. ꝓpter humane nature ꝓtuberiū. Spōsam. ꝓpter incōcussam fidei cōstantiā. Cū enim tpe passiōis fides ap'lorū ꝓcussa vacillaret. ipa velut spōsa fidelis sponso suo sine fidei titubatōe cōstanter adhesit. Ipa etiā velut sponsa spōso suo familiarior maiorē in bonis spōsi obtinet portiōem. De ei⁹ fidelitate ꝓfidit valde spōsus. sic ōr prouer. in fi. Cōfidit in ea cor viri sui. ⁊ spoliꝫ nō indigebit. q⁹ q̄scunq̄z suis oratōibus meritis et exēplis rapit a diabolo. apponit et assignat dominio spōsi sui. Itē q⁹ sicut q̄cq̄d habēt sponsus et spōsa vtriq̄z cōmūe est. ita q̄cq̄d habet fili⁹ habz mr̄ et econuerso. Unde videt ei dicere fili⁹ illud Joh. xvij. Mea oīa tua sunt. Et ipsa filio Luce. xv. Fili omnia mea tua sunt. Aliter tñ et aliter. q⁹ nō a matre fili⁹. scz omnia a filio habet mater. F

Appellatões marie

Quantũ aũt ꝯcupierit hãc spõsam sponsus celestis ·/oñdit Eccĩ. xxxvi. vbi dicitur. B
[Species mlieris exhilarat faciẽ viri sui. et sup omnẽ ꝯcupiscẽtiã hoĩs supducet desideriũ] Species enĩ mlierꝫ virũ potentẽ hũiliat. seuerũ et austeꝝ emollit. Et huiꝰ mlieris speciẽ sic ꝯcupiuit dñs et elegit·/ ꝙ ipa eiꝰ desideriũ intãtũ supduxit ꝙ ad nr̃am infirmitatẽ humiliatꝰ est oĩpotens. et q̃ est vita viuentiũ emollitus est ad amorẽ. Item de hac spõsa dicit eccĩ. xxxvi. [Nõ est vir illiꝰ ꝑm filios hominũ] Et paulo post [Adiutoriũ ꝑm illũ est ⁊ colũna et req̃es.]

Et vide quõ hec sponsa opponit ꝑme spõse. Prima. s. eua de costa viri sui formata ẽ. D
⁊ de carne huiꝰ formatꝰ est vir suꝰ. Qd̃ petebat Eccĩ. xxxvi. Innoua signa ⁊ immuta mirabilia. Mirabile fuit de costa viri formare mlierẽ. ĩmutatio mirabiliũ est ꝙ de carne solius mulierꝫ formatꝰ est hõ. Sed cũ de osse viri formaret caro mulieris·/ signũ fuit ꝙ ꝑ mlierẽ infirmaret natura hũana. Facta est aũt signorũ innouatio cũ de carne mlieris factus est vir. quo signatũ est ꝙ ꝑ hanc innouatõez hũana natura ab infirmitate reuerteret ad firmitatẽ.

Inde etiã notãdũ ꝙ ꝑma spõsa facta est in adiutoriũ viri·/ dicẽte dño. Nõ est bonuꝫ I
hominẽ esse solũ. faciamꝰ ei adiutoriũ simile sibi. Infirmũ aũt adiutoriũ viro mulier. Hic aũt dr̃. [Uir eius nõ est ꝑm filios hominũ] qꝛ nõ est filius hominũ. i. patris et matris. sed filiꝰ hoĩs tantũ. i. solã habẽs matrẽ. ⁊ ideo oẽs hoĩes dignitate ꝑcellens. Et dicit [adiutoriũ] spõse [ꝑm illũ] scꝫ ꝑm spõsũ q̃ ẽ adiutoriũ sponse. et colũna et firmamẽtũ ⁊ req̃es. Et tale adiutoriũ est maria. quia neminẽ vult iuuare spõsa q̃ statim nõ iuuet a sponso. et ꝑ hoc est ipa nobis adiutoriũ firmamentũ columna et requies.

Notandũ ꝙ despõsatõis marie multe cause assignant in glosis. ⁊ sunt quedam K
literales. et quedam mistice.

Primã ponit beda ꝙ ideo despõsata est ioseph vt ꝑ eũ origo marie texeret. cũ essent Bed
de eadẽ tribu. Nec erat ꝯsuetudo scripturaꝝ ꝙ in genealogijs texerent noĩa mulierũ. Et supplet ꝫ iohes damascenꝰ. q̃ dicit mariã descendisse de dauid ꝑ mathan. Joh.
Dicit enĩ ꝙ mathan genuit panthera. et hic genuit barpanthera. et hic genuit ioachim patrẽ marie. Et in ꝫ ꝯfundunt illi heritici q̃ dixerũt ipam nõ habuisse pr̃ez damascenꝰ
vel matrẽ. sed carnẽ angelicã. ⁊ ꝫ forte sumpserũt ex eo. ꝙ nõ texit genealogia eiꝰ. sed solius ioseph. Nõ enĩ dixisset angelus Luc̃. i. elizabeth cognatã marie. nisi esset cognata eius ex parte patris vel ex parte matris.

Secunda causa. ne tanq̃ adultera lapidaret si nõ habẽs virũ videret habere pueꝝ. Erat enĩ de genere sacerdotali. et cautũ erat Leu. xxi. vt filia sacerdotis dep̃hensa in adulterio siue in stupro morte puniret

Tercia ne temerate ꝟginis aduerteret infamia. Noluit enĩ dñs ortus sui fidẽ mr̃is iniurijs astruẽdã. Oportet enĩ sctõs habere testimoniũ ⁊ ab his q̃ foris sunt. Nec decuit sinistra virginibꝫ opiniõe viuẽtibꝫ velatio excusatõis relinq̃. ꝙ infamata q̃ q̃ mater dñi videret. Deniq̃ q̃d iudeis q̃d herodi possẽt ascribere. si natũ ex adulterio viderent ꝑsecuti. Et quomodo diceret. Non veni soluere legẽ sꝫ adimplere. si cepisse videret a legis iniuria. cũ partꝰ innupte lege dãnet: Quinetiã maritꝰ pudoris locupletior testis adhibet. qui posset delere iniuriã ⁊ vindicare opprobriũ si nõ cognosceret sacramentũ.

Quarta causa est vt viri haberet solaciũ iens ⁊ rediẽs in egipto. sicut dic̃ origenes.

Quinta. ꝙ fides marie verbis maior asciscit. et mẽdacij causa tollit. Uideret eĩ culpam obumbrare voluisse mẽdacio. innupta ꝑgnans. Causam aũt mẽtiendi despõsata nõ habuit. cũ ꝯiugij ꝑmiũ gr̃a nuptiaꝝ partus sit feminaꝝ.

Sexta causa quã ponit ignatiꝰ est. ꝙ ꝑnceps mũdi videns despõsatã·/ partũ nõ potuit habere suspectũ. Fallẽdi enĩ eum fuit dñi ꝯsiliũ·/ et sic fefellit eundem. Unde apostoli iubent tacere de christo. Sanati de remedio. Et demones de filio dei. Dicit ꝫ virgo despõsata maria·/ vt expers virilis ꝯsortij videret. Nec moueat ꝙ a mattheo eiꝰ ꝯiũx dr̃. Nõ enĩ ꝟginitatis ereptio·/ sed nuptiaꝝ celebratio declarat. Sꝫ nec illd̃ qd̃ dicit mattheus. Nõ cognoscebat eaꝫ ioseph donec peperit filium.

Sicut enim dicit Isa.xlvi. Donec senescatis ego sum. Nunquid post illorum senectutem christus esse desijt. Qui causam dicit satis putat quod cause est dicere. redundantia non requirit. Satis enim ei est vt causam susceptam astruat. incidentem differat. Et ideo quia incarnationis incorruptum sucepat mysterium. non putauit vberius prosequendum virginitatis marie testimonium. ne defensor magis quam assertor mysterij crederet. Et nota quod hec clausula sic intelligenda est. [Non cognoscebat eam donec peperit filium.] non quod postea cognouerit. sed istud donec ponit pro et. quasi diceret. non cognouit et ita peperit. Uel donec ponitur pro eterno. sicut ibi. Donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Uel donec ponit pro nunquam. sic ibi. Coruus non est reuersus ad archam donec siccaret terra. i. nunquam est ei reuersus. Alij sic glosant. [Donec peperit]. i. nec ante nec post. L

Septima causa mystica est. quod virgo desponsata typus est ecclesie. quia nos concipit virgo de spiritu. parit nos virgo sine gemitu. Et ideo forte beata maria alij nupta ab alio repleta est. Quia et singule ecclesie et spiritu replent et gratia iungunt. tamen ad opis spem sacerdoti iungunt. sicut maria ioseph desponsata est. Unde in quibusdam ecclesijs in vigilia natalis sacerdotes totum officium horarum agunt in typum ioseph.

Octaua causa potest esse vt per hoc quod de virgine et desponsata natus esset christus. vterque status approbaret. et vtrique daret spes salutis. contra hereticos qui dicunt quod in matrimonio non est salus.

Chryso. Nona causa est quam ponit chrysostomus. Quia futurum erat vt omnes sancti de ecclesia virgine nascerent. christus de desponsata et virgine natus est. ne indignius nasceret dominus quam serui. Et nota quod tria bona habuit matrimonium istud. s. fidem. prolem. et sacramentum. Fidem preciosam. prolem excellentissimam. sacramentum sacratissimum. Significabat enim matrimonium marie et ioseph. matrimonium illud quod agebat in thalamo virginis. s. humane nature et diuine. Et sicut ioseph non temerauit beatam virginem. sic nec natura humana corrupit diuinam. immo sicut ioseph profecit ex maria. ita humana natura ex diuina. M

Item Maria sponsa filij. Unde Cant.iij. [Egredimini filie syon] vsque ibi [in die desponsationis] Dies desponsationis fuit christo dies conceptionis sue. vel natiuitatis secundum carnem. In vtero enim virginali nupsit ei humana natura. sicut dicit augustinus. Unde dictum est in psalmo. Et ipse tanquam sponsus procedens de thalamo suo. Potest etiam intelligi dies desponsationis ipsius beate virginis. Et hoc vult glosula quedam ibi super Mat.i. [Cum esset desponsata] angelo nunciante concepit. Uel quia illam sibi tunc spiritualiter desponsauit. cum illi tanta se gratia sociauit vt de carne eius sacratissima sibi carnem assumeret. N

Augustinus.

Maria vxor. Titulus vij.

Versus secundus

Vxor.] Figurata Gene.iij. vbi legitur. Uocauit adam nomen vxoris sue euam. eo quod mater esset omnium viuentium. Apoca.xix. [Uenerunt nuptie agni]. i. tempus carnem assumendi. [Et vxor eius preparauit se]. i. se reddidit idoneam vt de ipsa carnem assumeret [Preparauit inquam per libertatem arbitrij. Sed quia hoc non sufficit sine adiutorio gratie. subdit. [Et datum est illi vt cooperiat se bisso]. i. castitate [splendente] ad alios per exemplum. [et candido] quod ad se. et hoc maxime quando vouit virginitatem. Isa.xxxv. [Gloria libani]. i. candor virginitatis [decor carmeli]. i. bona conuersatio exterior. Ideo de maria dicitur Eccli.vi. Decor enim vite est in illa etc. Uxor hec figurata est Iudic. v. vbi legitur in figura marie. [Benedicta inter mulieres iahel. vxor aber cinei etc.] Beata maria dicitur vxor christi. Nam si omnis anima spiritualiter vxor dei est. illa precipue vxor dicitur in quam plus contulit gratiarum. Sed in contractu matrimonij consuetudo est vt vxor det aliquid viro propter nuptias. et vir dotet vxorem. Quid christo dederit beata virgo propter nuptias. signatur in nominatione sponsi. cum dicitur [Aber cineus] Aber interpretatur vulneratus vel liuidus. cineus lugens. Christus enim sumpsit in virgine. et ipsa ei dedit per consensum. naturam in qua vulneratus est. et liuidus factus. et lugens. Luxit enim propter peccata nostra. sicut dicitur ad Hebre.v. vt non solum carnis sed et anime sanguinem. s. lacrimas pro nobis daret. Nam sicut vulnerata carne fluit sanguis. sic ex anima ipsius per compassionem vulnerata fluxerunt lacrime. Et quia duplex est peccati genus. aptum. s. quod dicitur vulnus. et occultum quod dicitur liuor. pro nobis sustinuit vulnera et liuores. Isa.liij. Uulneratus est propter peccata nostra. et liuore eius sanati sumus. Bis autem quasi dotauit A

dñs ꝟginē.primo gr̃a.scdo gl'ia.vt supᵖ dictū est de sponsa.De ista ysabele inuenies libro.xij.particla .i.in fine ꝑmi versus de ortο.vbi ortus dicit seratus.

Item de hac vroze dicit christo i ps.LUxor tua sicut vitis abundās in la.do.t.Uxor tua]scz maria Lsicut vitis]Ipa enī dicit se esse vitē.Uñ Ecci.xxiij.Ego q̃si vitis. LAbundās]in multitudine spūaliū filiorū.qz ipa est mater oīm viuentiū vita gr̃e. LIn lateribꝫ]qz sp dilexit secretū.Uel Lin lateribꝫ dom⁹ tue].i.ecclie.quā ipa circūiit ad ꝓtegendū ꝫ circūitū diaboli.q̃ circūit q̃rēs quē deuozet.i.Petri in fine. B

De dilectõe hui⁹ vroris q̃ ad virū suū dicit apl's Eph̃.v.Qui suā vroꝛē diligit.seip sum diligit.Nemo enim carnē suā odit vnq̃ ꝛc̃.

Maria vidua Titulus viij.

AEu vidua.]Designata ꝑ viduā illā euāgelicā.q̃ tm̃ duo minuta misit in gazophilatiū.Lu.xxi.que pl⁹ cūctis diuitibꝫ posuit iurta dñicā sentētiā. Unū minutū fuit eius hūilitas.que valde minutā faciebat eā in reputatõe sua.et q̃ valde minutū facit homiem seip̃m reputare.Uñ ꝺ angelo philadelphie Apoc̃.iij.Ecce dedi coꝛā te hostiū aptū qꝺ nemo ꝑt claudere.qz modicā habes ꝟtutē.i.humilitatē.Talibꝫ enī aptū ē hostiū paradisi.quia hūilē spiritu suscipiet gloria.puer.xxix.Aliud minutū fides.que ꝓparat ḡno sinapis.Lu.xvij.Dec duo minuta posuit maria quasi i gazophilatio.qꝺ est christ⁹.in q̃ sunt oēs thesauri sapiētie et sciētie abscondīti.Ad col'.ij.qñ dixit.Ecce ancilla dñi.Ecce ꝑmū minutuz. Fiat mihi ꝛc̃.Ecce scꝺm.Et bene dicta est pl⁹ oīb obtulisse.qz omnib hūlior ꝛ omnib fidelior.Et istud pl⁹ sonat in ꝑciū nō in numer.Nam dñs nō considerat q̃ntū datur ei sed ex q̃nto.Plus enī attēdit dātis charitatē.q̃s muneris q̃ntitatē. ꝛ �includ charitatis intensionē retribuit gl'iam vl' coronā.Nulla enī ꝑciosiorē deo obtulit oblationē voro virgītatis.qꝺ ipa ꝑma obtulit.sicut manifeste dicit beatus bartholome⁹.Dicit etiā posuisse totū victū suū.qz in sola hūilitate gl'iabat.ꝛ ei dictū est Lu.i.Beata q̃ credidisti ꝛc̃.Per hūilitatē enim viuit aīa vita gratie. ꝛ iustus ex sua fide viuit.Albac.ij.Uel duo minuta.duplex hūilitas.

Item ꝑ viduā illā sareptenā signat maria.que pauit helyam.i.christū.iij.Regū.xvij. de cui⁹ hydria nō defecit farina.nec oleū de lechito.Designat etiā ꝑ viduā illam q̃ vasa vacua impleuit oleo.iij.Regū.iiij.Hoc habuisti expositū libro.iij.ti.xxij.ꝺ misericordia et largitate marie.post mediū tituli. B

Maria mulier bona Titulus ix.

AMulier bona.]Et nota q̃ hoc nomē m'lier q̃ñq̃ sonat in serū.Joh̃.ij.Quid mihi et tibi est m'lier? Itē Joh̃.xix.Mulier.ecce fili⁹ tu⁹.Et rõe serus tm̃ dicit beata virgo m'lier.Dicit etiā m'lier ꝓpter fecunditatē.de q̃ dictū ē supᵖ titulo ꝓmo.q̃ ipa dicit mater generis hūani circa finē tituli.Itē ꝓpter debitam christo subiectõez.Uñ.Ecce an.do.ꝛc̃.Itē Mulier dicit �looco serū semineū.nō ꝛm corruptõem integritat⁹.Uñ eua statim vt facta est de latere viri nōdū cōtacta a viro mulier appellata ē.Uñ Gene.ij.Edificauit de⁹ costam i m'lierē.Uel qz mulier dicit q̃si molliēs herū vel heroem.i.christū.dicit ipa m'lier ꝑ antho nomasiā.Qui scz christ⁹ ante suā incarnatõem q̃si dur⁹ erat in sua diuītate.qz nō poterat esurire vl' sitire.calefieri vl' algere.fatigari vel infirmari aut mori.Hi sunt septē defectus quos patimur in vita ꝑsenti.q̃s oēs suscepit in se christus in ꝟgine fact⁹ hō.q̃ ipsum induit carne mortali.Uñ filius dicit matri Job.x.Pelle et carnib vestisti me Omnes enī nostros defect⁹ sustinuit ꝓter q̃ttuor. A

Di quattuor B

Ignorātia.Quia ipe est sapiētia patris.et ois sapientia ab ipo ē.et cū eo fuit semp. Ecci.i.et est ante eum.Brūs berñ.li.iij.de ꝛsideratõe.De⁹ sciētiaꝝ dñs est.et ipe solus nescit ignorātiā.qz totus est lux sine tenebris.tot⁹ ocul⁹ q̃ minime vnq̃ fallit.qz minime vnq̃ claudit.Oculi enī ei⁹ multo pl⁹ lucidiores sup solem.Ecci. xxiij.Hanc autoritatē inuenies optime expositā libro.i.ca.vij.siue titulo.bñdict⁹ fructus ventris tui.post mediū capituli.

Oblīuio.Quia nihil est ei ꝓteritum.nihil futurū.sed oīa ꝑsentia.Ideo dicit moysi

Hi q̃ttu/ Exodi.iij. Qui est misit me ad vos.
or Pigricia. [Quia exultauit vt gigas ad currẽdã viã] mandatoꝝ patris. Vñ dicit in psal. [Cucurri in siti].i. in desiderio qđ habui de salute generis humani.
Titillatio peccati. Quia corpus eius figuratũ est in archa noe in q̃ oĩa anĩalia fuerũt pacata.i. omnes motus sensualitatis sue.
Ante incarnatõem enĩ erat filiꝰ dei q̃si aurũ solidũ. Unde dicit spõsa Canti .v. [Caput dilecti mei].i. eius diuinitas [aurũ optimũ.] Solidum autẽ erat.i. massiz sine aliqua humanitatis forma. In incarnatõe v̄o a tota trinitate missum est h̄ auruz in fornacẽ. que fuit vterꝰ virginalis. Eccl'i. xliij. Fornacẽ custodiẽs in opib̄ ardoris ꝛc̃. Et ibi ineffabiliter fusum est ope spũssancti vt posset q̃si decurrere in modulos nostros. qui sunt fames. sitis. mortalitas. passibilitas. vt supra. Et formas accepit siue characteres nature hũane. Job. xxviij. [Auro locus est in q̃ ꝯflat̃] scz vterus virginis. cõflator spũssanctus. C
Alio etiã modo emolliuit beata virgo filiũ dei q̃ quasi durus erat anteq̃ incarnaret̃. qꝛ offensus humano generi ꝓpter peccatũ ade. Vñ q̃si iratus totũ genus hũanum trudebat in infernũ. Vñ dicit ei iob. xxx. in ꝑsona generis hũani. Mutatus es mihi in crudelẽ. ꝛ in duricia manus tue aduersaris mihi. Btã autẽ virgo ip̄m factũ hominẽ emolliuit et placauit. et genus humanũ ei recõciliauit. Unde et in partu eiꝰ cantatũ est ab angel'. Pax hominibꝰ bone volũtatis. Propter h̄ etiã ip̄e christus in euãgelio multo crebriꝰ se appellat filiũ hominis.i. beate virginis. q̃ filiũ dei. quia emollitꝰ est ꝑ eam. Et in hoc etiã ꝯmẽdat nobis q̃d misericorditer dignatus sit esse ꝓ nobis. Adapta exemplũ de rinocerõte infra ti.x. q̃ maria virgo. In hoc etiã cõfundit supbiã nostrã. q̃ semꝑ numeramꝰ genus nostrũ a digniori q̃ ad seculũ. sicut fecit mulꝰ in cõuentu animaliũ. dicens se esse nepotẽ equi. nec volẽs recognoscere q̃ esset filiꝰ asini. Sil'r et nos gloriamur de parẽtela nobili. et nõ loq̃mur de rusticana.
Itẽ aliter. Maria intantũ molliuit dñm et adhuc emollit meritꝭ et p̃cib̄ suis. vt nũc maiora peccata patiẽter toleret. q̃ quondã minora durissime vindicabat. Constat enim q̃ multo g̃uiꝰ peccant moderni sodomite vl' luxuriosi. q̃ peccauerũt antiq̃ q̃ attrociter sunt puniti. Necdũ enim nata erat beata virgo. necdũ verbũ caro factũ. Unde tũc longe inferior et indignior fuit natura hũana. q̃ modo sit. Nam christus eã assumẽs et sibi vniẽs maximã ei cõtulit dignitatẽ. Vñ Sapĩe. vij. dicit natura humana de sapiẽtia incarnata. Uenerũt mihi omnia bona pariter cũ illa. ꝛ ĩnumerabil' honestas ꝑ manus illiꝰ. i. dona gratiaꝝ. Unde matri et filio maxime ĩiuriant̃. feditate carnaliũ viciorum seip̄os polluentes. Sed q̃nto nũc eis diutius et misericordiꝰ pepcerit. tãto districtiꝰ et immisericordiꝰ in ip̄os tandẽ vindicabit. Vñ. ij. Pe. ij. Nouit deꝰ pios de tẽptatõe eripe. iniquos vero ĩ die iudicij reseruare cruciãdos. magis autẽ eos qui post carnẽ in ꝯcupiscentiã immũdicie ambulãt ꝛc̃. Canonica iude. i. [Sodoma et gomorra et finitime ciuitates ex fornicate].i. extra naturã fornicate. [et abeuntes post carnẽ alterã].i. cõcubitui nõ debitã [facte sunt exemplũ ignis eterni penã sustinentes. Similiter et hi q̃ carnẽ maculãt ꝛc̃.] D
Item notandũ q̃ eua q̃ fuit mulier infirma intantũ deũ exaspauit et q̃si duꝝ fecit. q̃ q̃si oblitus est misericordie sue erga naturã humanã. Maria vero que fuit mulier fortis intãtũ deũ hominẽ factũ emolliuit. q̃ fere oblitus est punitõis et vindicte erga hominẽ. quẽ vt ad eũ a quo ꝑ peccatũ recesserat filius reduceret. ip̄m filium formauit vel creauit pater ex vtero virginis seruũ sibi. Isa. xlix. Unde dic̃ Isa. xlv. [Ego dñs creaui eũ] hominẽ scz. Uere enim eua fuit mulier infirma. q̃ statim infirmata est ad primũ verbũ diaboli Gene. iij. dicens. Ne forte moriamur. Uirũ etiã suũ emolliuit. porrigẽs illi mortiferũ gustũ pomi. Et hec mollitio designata est ꝑ hoc q̃ de osse viri formata ẽ ml'ier. sicut habuisti sup̄ ti. vi. q̃ maria spõsa. Maria vero mulier fortis corroborata est ad verbũ angeli. Qđ apparuit. q̃ñ dixit. Uirũ nõ cognosco. Et q̃ñ ex ml'iere. s. ex virgine formatus est vir. i. christꝰ. ꝯsolidata est natura hũana etiã in vtroq̃ sexu. Oportebat enĩ vt de ml'iere salꝰ ꝓcederet. vt E

peccato responderet remediũ ad honorẽ dei et gl'iam .et vt vbi abundauit delictũ
supabundaret et gratia. Ad roma.v.

Itẽ Maria dicit' mulier alia ratõe. Mater enĩ solet esse magis misericors filijs q̃ pa- F
ter. Dabat autẽ deus pater filiũ suũ in patrẽ et regẽ iusticie.et ad eius iusticiã mo
derãdã dedit nobis matrẽ pietatis ⁊ reginã misericordie. Sepe enĩ qd̃ iuste dãna
ret huius patris iusticia.clemẽter liberat hui⁹ matris misericordia. Unde filij iu-
sticia et matris misericordia dicunt q̃si adinuicẽ. Ego occidã. Et ego viuere faciaꝫ
⁊c̃. Quere supra li.ij.particl'a.i.causa.xxi. Ad hoc etiã astare describit' tanq̃ aduo
cata a dextris filij.id ẽ. in potioribꝫ bonis eius .q̃ ꝑoptime cõgruit cũ rege iusti-
cie regina misericordie.

Hec est mulier de qua dictũ ẽ serpẽti Gene.iij. ⌊Ponã inimicicias inter te et mulie- G
rem.⌋Quasi diceret. Uideo amiciciã factã inter te et mulierẽ.s.euã. Sed inimici
cias ponã inter te et q̃ndam aliã.s.mariã que cõteret caput tuũ. Sequit' ⌊Et semẽ
tuũ et semen illi⁹.⌋Quod impletũ est qñ herodes semen serpẽtis statim postq̃ na-
tus est ꝑsecut⁹ est christũ.semen marie. Unde dicit' Apoca.xij. Draco stetit añ mu
lierẽ q̃ erat paritura masculũ.vt cũ pepisset filiũ ei⁹ deuoraret. Bene dicit' stetit.q̃a
nõ dormitabit neq̃ dormiet q̃ impugnat israel. sicut nec q̃ custodit israel. ⌊Ipsa
cõteret caput tuũ⌋ quod supbe erigebas exultãs de hoĩe deiecto. Uel ⌊caput tuũ⌋
.i.viciũ capitale qd̃ est supbia initiũ oĩs peccati.sicut dicit' ecc̃i.x.pede humilitatꝭ.
vel concupiscẽtiã carnalẽ pede ꝟginitatis. Et hi duo pedes portãt animã fidelez
in ꝑadisum.⌊Et tu insidiaberꝭ calcaneo eius⌋.i.pedi.s.christo qui est pes oĩa sup
portãs.cui insidiat⁹ est diabol⁹ principaliter in deserto.in orto.ĩ cruce. De aĩa H
fideli sic.⌊Inimicicias ponã inter te et mulierẽ⌋.i.peccatricẽ animã que peccaue
rat ꝑ molliciẽ. Quasi diceret. Ip̃a penitebit.vñ tu dolebis.⌊Et semẽ tuũ⌋.i.alios d̃
mões.⌊⁊ semẽ illi⁹⌋.i.opa penitẽtie et misericordie.q̃ tuã ꝟtutẽ eneruabũt.⌊Ip̃a cõ-
teret caput tuũ⌋.i.initiũ suggestiõis.⌊et tu insidiaberꝭ calcaneo eius⌋.i.semꝑ seq̃-
ris eam ad decipiendũ.

Hec est mulier fortis q̃ a salomõe querebat' dicente ꝓuerb.in fine.⌊Mulierẽ fortem I
q̃s inueniet?⌋Sed donec ventũ est ad mariã nõ inueniebat'. Uñ seq̃t'.⌊Procul et
de vltimis finib⁹ p̃ciũ ei⁹.⌋Procul dicit ꝓ statu tꝑis.s.a tempe salomõis vsq̃ ad
partum virginis.

Maria mulier fortis

Cõtra carnẽ ꝑ ꝟginitatẽ.cui⁹ votũ prima emisit. Uñ tũc accinxit fortitudĩe lũbos
suos.et roborauit brachiũ suũ.et sic ꝯtempsit legẽ q̃ tales maledicebat.

Contra mundũ ꝑ pauptatẽ. Ad qd̃ signandũ ab angelo inuenta est clausa in thala
lamo. Mũdi enĩ amatores foris sunt.i.in occupatiõe q̃rẽdi exteriora .sed talibus
dicet' Ue ve.Amos.v. Uñ esau venator amisit benedictiõem quã acq̃siuit iacob
vir simplex et habitãs in tabernacul'. Gene.xxv. Et marie dictũ est. Aue. Et h̃ eti
am fecit supra legẽ que tꝑalia ꝓmittebat.

Cõtra diabolũ ꝑ humilitatẽ.cuius caput contriuit.vt dictũ est.

Cõtra om̃e genus peccati ꝑ patientiã. quia aduersa oĩa eq̃nimiter sustinẽs .et ꝓspa
omnia viriliter ꝯtẽnens ꝓ amore spõsi sui. Et oꝑtebat q̃ fortis esset mlier q̃ pari
tura erat masculũ.et talẽ masculũ q̃ principẽ mũdi hui⁹ foras eijceret.eripiẽsq̃ ĩ-
opem de manu fortiorũ ei⁹.ꝓpria virtute gl'iosos terre hũiliaret. Et nota q̃ h̃
nomẽ mulier hic ponit' tm̃ ꝓ sexu.vt dictũ est.nõ ꝓ corruptõe vel ꝓ fractõe vl' fra-
gilitate vl' mollicie. Proprie enĩ dicit' mulier q̃si mollier.que scꝫ molliciẽ carnal' co
itus sit ꝑpessa. Potest etiã maria dici mulier ꝓpter fecunditatẽ spũalis sobolis .si
cut assignatũ est supra eodẽ libro.titulo p̃mo.q̃ ip̃a dicit' mater.ꝓpe finẽ tituli.

Sequitur⌊Quis inueniet.⌋

Sonat quis

Interrogationẽ. Joh.ix. Quis est domine vt credam in eum? K
In admirationẽ. Isa.lx. Qui sunt isti qui vt nubes volãt? In eodem.lxiij. Quis ẽ
iste qui venit de edom ⁊c̃.

Sonat quis —In ꝯmendationē exp̄ssam. vt hic Quis inuenietꝫ Gloſa. Qualis et q̄nt⁹. Item. Quis ſicut dominus deus noſter ⁊c̄.

In vituperatōem et ꝓtēptū. Ecc̄i. xiij. Paup locut⁹ ē. et dicūt. Quis eſt hic.

In difficultatē et raritatē. Prou. xx. Quis p̄t dicere. mundū eſt cor meū ⁊c̄. Mat thei. xxiij. Quis putas eſt fidelis ſeruus et p̄udēs. In p̄s. Quis aſcendet i mon tem dñi. i. q̄s rarus.

Quis inuenietꝫ q̄ſi null⁹ niſi ſolus chriſt⁹. q̄ gratia fortitudis eius q̄ virginitatē pri/ L
ma vouit. et hūilitatis quā in ea reſpexit ſe dedit ei in p̄ciū et remunerationē mari
me huius duplicis virtutis.

Et nota q̄ mentio fit hic de inuētōe. Silz Lu. i. dictū eſt marie. Inueniſti gratiaz D
apud dñm. Sicut enī marie fuit inuētio habere talē filiū. ſic chriſto fuit inuentio
habere talē matrē. Vñ ſicut maria dicere p̄t de ſapiētia dei et ea carnē aſſumente.
Uenerūt mihi omnia bona pariter cū illa. Sap̄. vij. Sic et chriſt⁹ de maria. Ue/
nerūt mihi oīa bona pariter cū illa. Quia nat⁹ ſum mūd⁹ de mūda. imaculat⁹ de
immaculata. et de virgine virgo. Uel hec oīa bona/ mēbra virginea q̄ de carne ei⁹
ſibi aptauit. q̄ imolata in cruce mundū redimere ſuffecerūt.

Uel Quis inueniet Dic notat maxima difficultas. quia nec alia ſufficiēter fortꝫ po A
tuit inueniri. nec alius q̄ chriſt⁹ ipam potuit inuenire. Vñ ipa dicit Can̄. ij. Dile
ctus meus mihi et ego illi.

Sequit. Procul et de vltimis finib⁹ p̄ciū ei⁹. Et nota q̄ hec exp̄ſitio q̄ſi ꝯmūis ē O
marie eccl'ie et fideli aīe. Dicit g. Procul ⁊ de vl. fi. p̄. ei⁹. i. inuentoriſ. dicit gloſa.
Uel Eius. i. fortis m'ieris. ſ. marie eccl'ie vel fidel' aīe. chriſt⁹. ſ. q̄ ſeipm p̄cium de
dit p̄ eccl'ia redimēda. i. Ebor. vi. Empti eſtis p̄cio magno. Eph̄. v. Chriſt⁹ ſemet
ipm tradidit p̄ nobis oblationē et hoſtiā deo ⁊c̄. Procul enī fuit p̄ciū marie. ſ. chri
ſtus q̄ de celo deſcēdit in vterū eius. q̄ a ſummo celo egreſſio ei⁹. ⁊ ex ea aſſumpſit
carnē et ſanguinē. Que p̄ ipa ſicut et p̄ nobis obtulit i cruce. Unde dicit chriſto.
Redemiſti virgā hereditatis tue. Iſa. xxx. Ecce nomē dñi venit de longinq̄. Uel
La ſummo celo. i. ab ipo paterne maieſtatiſ vtero abditiſſimo. quē nec angel⁹ nec
aliq̄ creatura penetrauit. nec ipm potuit indagare. De q̄ vtero pater dicit filio Ex
vtero ante lucifer genui te. Et vere chriſtus p̄ciū eius. q̄ ipam reddidit p̄cioſam.
Quia et hoc beatā eam dicūt oīes generatōes. et p̄ h̄ exaltat in celo et glorificat
in terra. Ipa enī eſt p̄cioſa illa margarita. q̄ q̄ſi ſingularis in euāgelio introducit.
Mat. xiij. Integra carneet ſpiritu. intantū ꝓcupiſcibil' vt diuinos animos in ſe
ꝓuerteret. et vt tota dei fieret. in cui⁹ negociatōe abſq̄ oīi exceptōe negociato⁹ ce
leſtis oīa ſua diſtrahit et cōmutat. Vñ canit. O admirabile ꝓmerciū. Margarita
etiā iſta totā ſe deo dedit. et omnia diuīa ſibi vendicās mutauit. Hā ⁊ de⁹ illam
elegit. et in ei⁹ ꝓpatōe oīa ſua contulit. et q̄ſi p̄ ipa habēda erp̄dit Oīa ſua ppa.
id ē. diuina. de q̄b⁹ dicit Joh̄. xvi. Oīa q̄cunq̄ habet pater mea ſunt. Habz pater
imortalitatē eternitatē et lucē. Hec etiā habent filij⁹ et ſp̄ūſcūs. Hec habz virgo
maria. Sed aliter ⁊ aliter. Et ſic maria p̄cioſa margarita. quia ſicut dr Ecc̄i. xxvi.
Oīs p̄deratio nō eſt digna ponētis aīe. Quere exp̄ſitōem libro. iij. ti. xi. de vere
cūdia marie. circa mediū rituli. Nec fuit de terra p̄ciū eius ſed de celo. q⁹ neſcit hō
p̄ciū eius. nec inuenit in terra ſuauiter viuentiuz. Job. xxviij. Procul i. p̄ alijs
oībus. Let de vltimis finib⁹ i. ſ. celo et terra. In celis ſcorruptio. in terra fecūditas.
q̄ duo p̄ alijs ſunt Lp̄ciū eius Uel vltimi fines. hō et angelus. Integritas p̄cium
angeli. fecūditas p̄ciū hoīs. Uel Lpaul quia vergēte mūdi veſpe ſolutū eſt Lp̄ciuz
eius ſcz ſanguis chriſti q̄ redēpta eſt et ꝓpata. i. p̄. i. nō coꝛruptibilib⁹ ⁊c̄. ſed p̄ci
oſo ſanguine q̄ſi agni imaculati chriſti ⁊c̄. Ul' ad lram Lp̄ciū i. excellēriſſima ⁊ glo
rioſiſſima celſitudo marie. fuit Lpaul et de vltimis finib⁹ q̄ venerabiles magi ꝺ
longinq̄s regiōib⁹ ad ſanctiſſimū ei⁹ partū venientes obtulerūt filio ſuo munera p̄/
cioſa. et dei hominis verā natiuitatē oſtenderūt. Uel vltimi fines. vltima ipi⁹ hūili
tas. q̄ nulla pfundior. nulla maior. merito cui⁹ in oculis dñi facta eſt p̄cioſa. Uel
Lde vltimis finib⁹ i. de cōiunctōe dei et hoīs q̄ ſunt vltimi fines. Vñ Sap̄. viij.

dicit de sapiētia. ¶Attingit a fine vsq; ad finē fortiter ꝛc. ¶Que .s. coniūctio opere spūssancti facta ē in vtero ei⁹. Et possunt ꝯtuor fines beate virgi ꝯgrue adaptari. Finis inferior eius hūilitas quasi humi latēs. Finis supior eius virginitas q̄ nō est terrene vite sed celestis. Dexter ꝛ sinister. charitas q̄si in latū extensa ad amicos et inimicos. Uel dexter tpantia ꝯtra pspitatē. Sinister patiētia ꝯtra aduersitatem. Et rōe hoꝝ finiū. i. haꝝ virtutū. intantū facta est pciosa.

Aliter. ¶Procul et de vltimis finibꝫ pcūi eius ¶ scz christus q̄ procul est a nr̄o defectu p incompabilē bonitatē. Unde Ro. ix. Qui est sup oīa de⁹ bñdict⁹. Ul'¶procul ¶a nostra culpa p suā pfectā inocētiā. i. Petri. ij. Qui peccatū nō fecit. ꝛc. Ul'¶procul ¶a nostra cōprehēsiōe. p substantie infinitatē seu p virtutē infinitā. Parab. xxx. Qō nomen est ei⁹. et qō nomen filij eius si nosti?

Precium eius id est

Pciosus sanguis pea in cruce effusus. i. Petri. i. Nō corruptibilibꝫ ꝛc. Item. i. ad Thozin. vi. Precio empti estis ꝛc.

Pciosa margarita fidei. Matth. xiij. Inuenta vna pciosa margarita.

Pciosus spiritus. i. volūtas. Prouer. xvij. Pciosi spirit⁹ vir eruditus.

Pciosa mors. i. carnis mortificatio vel martyriū.

Pciosum vnguētū deuotiōis. Joh. xij. Mulier habēs alabastꝝ vnguēti ꝛc. Lu. vij. Matth. xxvi.

Pciosus fructus bonoꝝ operū et q̄ celestis retributio. Jaco. v. Ecce agricola expectat pciosum fructū ꝛc. Preciū enim q̄ redimit aīa. sunt virtutes et bona opa. Prouer. xiij. Redēptio aīe viri diuitie sue. Hoc pcium ¶procul et de vltimis finibꝫ ¶ venit. quia omne datū optimū desursum est. Jaco. i.

Hec est ¶vna mulier hebrea que fecit ꝓfusionē in domo nabuchodonosoꝛ. Una ¶ .i. discreta ab oīb⁹ alijs mlieribꝫ hebreis. ¶Ecce enī holofernes iacet ī terra. ꝛ caput ei⁹ nō est in illo. ¶Istud ad lr̄am legit de iudith eiusdē. xiij. in figura marie. Que est ¶mulier vna ¶ .i. singularis dignitate. potestate. charitate et pfidio. Sap. vij. Cū sit vna ꝓoia potest. ¶Mulier ¶ vt supra ¶hebrea ¶ .i. trāsiens. q̄ ad maternitatē de virginitate trāsijt manēs ꝯgo. De ancilla trāsijt ad reginā. De filia dei in mr̄em dei. Hecaliq̄ ita pfecte trāsijt mūdū trāseuntē et ꝯcupiscētias ei⁹. Aliter. In ꝟ q̄ dicit ¶vna ¶ notat singularitas in ꝓuilegio ꝯuersatōis. et excellētia sanctitatis. ¶Una ¶ scz ¶mulier ¶ sola et ꝓuilegiata speciali ꝯtutū et opeꝝ eminētia supgressa vniuersas eccl'ie filias. ¶Hebrea ¶ .i. trāsiēs. quia cū alij trāseant de malo ad bonū. ꝺ bono ad meli⁹. et hmōi. hec pcipue viā hui⁹ mūdi impolluto calle trāsijt. Trāsijt etiā ¶per aquam ¶ .i. p consolatōem tal' part⁹ ꝓmo. sed in filij passiōe ¶p ignē ¶ multiplicis tribulatōis ad refrigeriū vite eterne. Jpa etiā est ¶mulier hebrea ¶ aduocata p gratiā ad nutriendū moysen infantulū. i. christū. Exodi. ij.

Sequit. ¶Fecit ꝓfusionē in domo nabuchodonosoꝛ. ¶hoc est in īferno. cui⁹ limbum euacuauit p filium. et captiuis illis celū aperuit. Ideo de ipa canit in tpe paschali. Quā deuozarat ipzobus ꝑdam refudit tartar⁹. p eā scz. Et paradisi porta clausa p euam. p eā itez apta est. Hec malignos spiritus q̄ seruos suos impugnāt. ꝓfūde/re vnq̄ cessat. Per eā enī ¶holofernes iacet in terra ¶ q̄a ei⁹ adiutorio et exēplo vili pendit mund⁹. cui⁹ ꝓtēptū christ⁹ docuit ꝟbo et exēplo. ¶Et caput ei⁹ nō ē ī illo ¶ quia ꝓnceps mūdi p eam eiect⁹ est foras. s. a cordibꝫ electoꝝ. Joh. xij. Abscisio enī diabolici capitis. est diminutio sue potestatis.

Hec est mulier de q̄ loquit zozobabel. ij. Esdre. iij. fortior vino ꝛ rege. Qō enī nō potuit vinū libaminū nec aliq̄s rex hebreoꝝ. fecit ipa p filiū. Liberauit enī gen⁹ humanū. ad qō nō sufficiebāt legis sacrificia. nec platoꝝ q̄ntacūq; iusticia. Confregit ei cornua cerastis. dū ꝓtriuit pede virginitatis luxuriā. et pede hūilitatis superbiā.

Hec est mulier chananea egressa de finibꝫ tyri et sydonis. i. ꝺ pfūdo secularis conuersatōis. que clamat ad deū p filia. i. peccatrice aīa. Cui⁹ etiā psonā misericordit in se trāsformat dicens. Miserere mei fili dauid. Et cui misericorditer rñdet filius. O mulier magna ē fides tua. fiat tibi sic vis. Matth. xv.

Uec ē mlier de q̄ ōr Bal'.iij. Ubi vēit plēitudo tp̄s misit de⁹ filiū suū factū ex mlíere U
factū sub lege .vt eos q̄ sub lege erāt redimeret ⁊c. Ille ei q̄ legē dederat seruos le
ge opp̄ssos redemit.et sanguinē quē de virgine traxerat p eis in cruce libauit. ⁊ sic
prius seruos libertati restituit.

Uec est mulier fidelis p cui⁹ fidē saluat⁹ ē adā vir infidel'. quē fefellerat infidelitas X
p̄me mlieris. Hec ip̄m solū./sed et totā posteritatē suā. Un apl's dic̄.i. Lhor̄.vij.
Sanctificatus est vir infidel' p mulierē fidelem.

Uec est mulier gr̄iosa q̄ inuenit gl'iam. Prouer.xi. Que p̄mo dicta ē gr̄a plena.ecce g̃ Y
rīosa.¶Et inuenit gl'iam¶triplicē singularē. Prima fuit./quādo filiū dei cōcepit. q̄
est gl'ia patris.q̄a gl'ia p̄ris fili⁹ sapiēs. Prouer.x. Scōa./q̄a post ei⁹ p̄ceptū nll'o
mō peccare potuit. Tercia./qñ ī assumptōe ī̄ipa dilecto in celū ascēdit. ⁊ ad ei⁹ de
xterā.i.in potioribꝫ bonis ei⁹ gl'iosa resedit.

Uec est mulier amicta sole. Apoca.xij. Quere libro.xij.partic'a.vij.titulo de assūpti Z
one. Ip̄a mlier sapiēs edificans domū suā. Prouer.xiiij. Et cui⁹ species ē ī orna/
mentū dom⁹ sue. Eccī.xxvi. Uec est mlier sedula sicut ibidē ōr. Ip̄a mlier sensa/
ta et tacita.sctā et pudorata.stabil'.et ī corde gerēs mādata dei. Totū ī eodē capl'o
Ip̄a mlier virtut⁹ designata p ruth. Eiusdē.iij. Mulier incōparabil'. Judith.x.et.xi
Mlier circūdās vix. Viere.xxxi. Mlier et oīb⁹. Eccl'es.vij. Mlier q̄ filiū suum
dedit ad ꝯmedendū p̄ma .iij. Regū. vi.¶Mulier diligēs corona viro suo¶scz ios/
eph. Parab.xij.et addens ei ānos vite. Parab.ix.¶Ip̄a mulier fortis oblectans
virū suū¶q̄a letificauit ioseph.Let annos vite ei⁹ in pace impleuit¶.i.ad finē cū pa
cis plenitudīe adduxit. Eccī.xxvi.Mlier habens drachmas decē.Lu.xv.

Ip̄a pars bona. quia mlier bona,puerb.xviij.s.pia et casta.benigna ⁊ modesta. Jn AA
bis q̄ttuor p̄cipue ꝯsistit bonitas mlier⁹.si sit corde benigna.i.bñ ignita.s.igne cha
ritat⁹.Ope mificos.Jn sermōe modesta.qđ difficile repit.Mēte et corpe pudica
Mulier bona cui⁹ btūs vir.Eccī.xxvi.Mlier q̄ vbicūq̄ nō est./nō est nisi gemi/
t⁹ ⁊ egestas.Eccī.xxxvi. Ubi nō ē mlier ingemiscit egēs.Ubicūq̄ enī nō ē maria
p gr̄am./nō potest esse nisi miseria gemit⁹ ⁊ egestas.

Post ß debuit scribi quomodo maria mlier ex oīb⁹.s.bonis mlieribꝫ colle/
cta oīm bonax mlierꝫ ꝓpetates ī se rep̄sentās.qđ sic assignādū est.vt incipi/
at ab eua. et descendat p oēs bonas mlieres de q̄bꝫ legit in biblia. et osten/
dat q̄modo oēs aliax bonas ꝓpetates habuit ⁊ in se rep̄sentauerit.descen/
dendo vsq̄ ad mlierē amictā sole. Apoca.xij.

Maria virgo Titulus x.

Jrgo.¶Nota q̄ virgo dicit a viridiori etate.sic̄ ꝟga et ꝟgula.et ab incor/ A
ruptōe.q̄si virago.eo q̄ ignoret femineā passionē.sed tñ nō recte dicit vira/
go.si nō facit opa virilia sic̄ amazones. Uirgo añ ōr p sincopā q̄si virago.i.
virliter agēs. Jn ß ei q̄ sincopa tollit de medio designat hūilitas q̄ de medio ei⁹
.i.de corde tulit omnimodā p̄sumptōez et tumorē supbie q̄ ifusa repellit. Viere.ij.
¶Nūq̄d obliuiscet virgo ornamēti sui¶q̄ ō ē sūma ei⁹ pulcritudo¶Aut spōsa fascie
pectoralis¶.i.sume sapie¶sue¶Uiriliter enī egit ꝟgo maria īmo virili⁹ oīb⁹ creatu/
ris./qñ accinxit fortitudine lūbos suos.⁊ p̄ma emisit votū ꝟginitatis absq̄ omni
hūano p̄cepto ꝺsilio ⁊ exēplo.sola inspiratōe ⁊ familiari ꝺsilio spūssancti.sic̄ dicit
Bern̄. btūs bern̄. Robor auit etiā brachiū suū .et manū misit ad fortia. qñ mater effecta
creatoris sui ip̄m cū omni diligentia et deuotōne nutriebat.

Uec ē virgo q̄ seuū rinocerontē māsuescere fecit in suo gremio virginali. Dicunt qui B
scripserūt naturas aialiū./ q̄ rinoceros vl' vnicornis aial ē seuissimū. et tāte forti/
tudinis q̄ nulla venator arte capi p̄t. Et vnico cornu suo qđ gestat ī frōte sic̄ dicit
Jsidor⁹ isidor⁹.vl'ī nare.sicut dic̄ gregor⁹ sup.xxxix.iob.⁊ fm isidor⁹ interp̄tat ī nare cor Gre.
nu.isto inq̄m cornu q̄cq̄ dirūpit obstātia.sz p virginē intātū mitescit q̄a venatori/
bus capi p̄t. Est enī naturale vnicorni vl' rinocerōti q̄ visa ꝟgine in sinū illi⁹ se re
Christ⁹ri clinat.⁊ sue ferocitat⁹ oblit⁹ māsuetissime reqescit. Rinoceros iste christ⁹ ē.cui⁹ po L
noceros testati q̄ designat p cornu nemo resistit. Quare de ipo dicit Jsa.ij.in fi. Quiescite

ab hoīe cui⁹ spūs in naribꝫ ei⁹ ē.qz excelsus reputat⁹ est ipe. Et de q̄ dicit p̄s.q̄ ip se est dilect⁹ quēadmodū fili⁹ vnicorniū. Et ō q̄ legit Hūeri.xxiij.q̄ fortitudo ei⁹ vt fortitudo rinocerōt̄. Unicornes iudei singulariter gl'iantes i lege.a q̄bꝫ descē/dit maria.cui⁹ fili⁹ vnigenit⁹ dei. De q̄ dicit pater Mat.iij. Hic ē fili⁹ meus dile ctus ⁊c. Seuus et indomit⁹ videbat iste rinoceros/qñ p sola cogitatōe supbie lu ciferū cū suis ō celo.p morsu pomi adā et euā expulit a padiso. Originalē mūdus deleuit diluuio. Sodomitas igne ꝯplutos et sulphure demersit i inferno.⁊ hmōi Sic in celo sic ī terra iste vnicornis seuiebat/donec gl'iosa virgo nr̄a ip̄m in hui⁹ mūdi castellū intrātē suscepit in domū suā.ꝫ est in gremiū vteri virginal' velut vni cornē in sinu.⁊ ip̄m vestiuit carne ꝟginea .in q̄ incōprehensibil' fm deitatē capi di gnat⁹ est a venatoribꝫ gentilibꝫ.s.et iudeis.⁊ adduct⁹ spōtanee occisiōi se passus ē crucifigi. Dicit etiā glosa sup illud iob.xxxix. Lnunq̄d volet rinoceros ſuire tibi] q̄ rinoceros captū se intuēs ex indignatōe morit̄. Sic ⁊ christ⁹ mortu⁹ ē ex indi gnatōe quā habuit ꝺ pctā. Unde in psona ei⁹ videt dixisse Ezech.iij. Labꝫ ama rus in indignatōe spūs mei. Abꝫ]q̄si spōtane⁹ Lamar⁹]scz ad amaritudīes passi/ onis Lin indignatōe spūs mei.] quā habui ꝓtra peccata.

Maria virago Titulus xi.

Virago.]i.virū agēs vel viriliter agēs. Uiriliter enī egit vouēs p̄ma vir/ginitatē absq̄ oīi hūano p̄cepto ꝓsilio et exēplo.sola inspiratōe spūsscti.si cut dicit btūs beī. Ideo de ipa ꝺr puer.ī fi. Lexcinxit fortitudīe lūbos su/os]q̄ apparuit q̄n dixit. Virū nō cogsco. Quere li.iiij.titulo.xxxi.de ꝟbis eius. vbi agit de ei⁹ sapiētia. Et nota q̄ sicut materia corpis eue sūpta est de viro.sic no men ei⁹ de nomine viri. Fecit etiā hec virago viriliter vincēdo diabolū.sic p̄dictū erat Beñ.iij. Inimicicias ponā inter te ⁊ mlierē ⁊c. Ipa ꝓteret caput tuū ⁊c. Ido in ei⁹ figura dictū est Judith.xv. LTu gl'ia hier'lm ⁊c.]vsq̄ Lvicisti viriliter ⁊c.] Fuit etiā maria virago.qz egit virū suū.i.christū.q̄ toties vocat eā spōsam ī canti. q̄n et magnitudine fidei ꝓsensit vt de ei⁹ substātia fieret christ⁹ hō. Uñ gal'. iij .di cit ap'ls ex̄m factū ex mliere ⁊c. Uñ etiā potest dicere de christo illō Beñ.ij. Hoc nūc os ex ossibꝫ meis ⁊c. Eua enim dicta est virago.quia ꝺ viro suo sūpta ē Beñ. ij. Maria virago.qz de ipa sūpt⁹ ē vir su⁹.qđ tūc factū ē q̄n cōsensū suū exp̄ssit di cēs. Ecce an.dñi fiat mihi ⁊c. Lu.i. Uel ideo forte q̄si ꝓphetice dicta est eua vira/go.qz viro suo dominatura erat.qđ fuit q̄n vir ꝓsensit ei in malo .Q̄n enī mulier fit virago.tūc vir efficit mlieb⁹is. Tamē in ꝫ figurauit eua mariā.q̄ inq̄ntū mater dominatura erat christo. et facta est virago .q̄n filius erat subdit⁹ nō solū illi sed et ioseph ꝓpter eam.sicut dicit Lu.ij.

Moraliter. Uirago dicit q̄libet psona siue sit vir siue sit mulier viriliter agēs. Uñ ō matre machabeoꝝ dicit.ij.machab.vij. Femineę cogitatōi virilē animū inserens. Uel qz talis mlier virū agit.i.virilia opa.et masculini vigoris est. Antiq̄ ei fortes feminas ita vocabant.s.viragines.

Maria princeps Titulus xij.

Princeps]Designata multiplicīter in gen̄.p sarā.q̄ interp̄tat̄ ꝓnceps vl' car bo .Et recte ꝓnceps. quia et filia ꝓncipis .i.dei patris.canti.vij .et mater ꝓncipis.i.christi.q̄ dicit ꝓnceps regū terre. Apo .i. Hec aūt ꝓneeps a tota trini/tate data est eccl'ie.vt p eā Lꝓnceps mūdi]. i.diabolus q̄ dicit ꝓnceps.i .ꝓncipiuꝫ captiuitatis Leiceret fozas].s.a cozdibꝫ electozū Job.xij. Iste enī princeps ꝓmaꝫ mulierē captiuauit.sed ab ista ꝓncipe captiuat⁹ ē. Unde gen̄.iij. Ipa ꝓteret caput tuū ⁊c. Qđ nō solū semel sz q̄tidie fit.cū a viris iustis ei⁹ adiutozio diabol⁹ expu gnat. Dicit aūt maria ꝓnceps q̄si principiū capiens. i.illū q̄ dicit Job.xlj. Ego principiū q̄ et loq̄r vob. Uel q̄si primū capiēs.i.illū q̄ dicit Apoca.i .et Isa.xlviij. Ego sum ꝓmus et nouissim⁹. Uel dicit ꝓnceps a ꝓncipio.et a ꝓncipatu. A ꝓnci pio .qz christo dedit ꝓncipiū essendi fm humanā naturam quam assumpsit ex ea Unde dicit ei christus. Job.x. Pelle et carnibus vestisti me, A principatu .quia

celorũ facta est regina in sua assumptõe.et sola cũ deo principat̃ in celo et in terra. in mari et in oĩbꝫ abyssis. Unñ et designat̃ ꝑ israel q̃ interp̃tat̃ p̃nceps cũ deo. Unde christꝰ dicit Osee ĩ fine [Ero q̃si ros. Et israel].i.beata ꝟgo [germĩabit q̃si liliũ.] Quere li.xij.particl'a.v.ti.xiiij.d̃ rore Itẽ d̃ hac p̃ncipe dicit̃ Isa.xxxij.[Prĩceps] .i.maria[ea q̃ digna sunt p̃ncipe cogitabit]scz cogitatões pacis et nõ afflictõnis. Hiere.xxix. Ipa etiã cũ filio Apoca .i.p̃t dici ꝯgrue princeps regũ terre.qꝛ ad eiꝰ p̃ncipatũ ꝑtinent illi q̃ vt regnẽt in celo bene regnãt ĩ terra .ꝛ bñ regũt se et subditos suos.

Maria regina Titulus xiij.

Regina.] De qua dicit̃ christo ꝑ p̃s. Astitit regina a dextris tuis ĩ vestitu deaurato circũdata varietate. Cõmendat̃ autẽ hec regina a multis. A

Primo.a ꝓmptitudine seruiẽdi vl' ministrãdi. qꝛ astare mĩstrãtis ẽ. vbi d̃r. [Astitit] Daniel'.vij. Milia miliũ mĩstrabãt ei.et decies cẽtena milia assistebãt ei. iij. Regũ.x.dixit salomõi regina saba. Beati serui tui q̃ stant corã te sp ꝛc̃.

Scd̃o.a ꝓmptitudine auxiliãdi.qꝛ astare auxiliãtis est. Unñ [Stephanꝰ vidit iesuz stantẽ]scz q̃si iuuare paratũ. Act'.vij. Itẽ apoc̃.xiiij.[Uidi supra mõtẽ sion agnũ] .i.christũ.q̃ est agnus ꝑ innocentiã[stantẽ]q̃si iuuare paratũ.

Tercio.a ꝓmptitudine ꝯdicendi aduersarijs nr̃is accusantibꝫ nos in curia vnigeniti sui.quia astare ꝯtradicẽtis ẽ. Et ideo ipa dicit̃ aduocata nostra.qꝛ in ꝯspectu d̃i bonũ ꝑ nobis loquit̃.et ꝯtradicit aduersarijs nostris.q̃ sunt duo officia aduocatoꝝ. Quere libro.ij.particula p̃ma.causa.xvij.

Quarto.a ꝑseuerãtia in sup̃dictis.qꝛ stare ꝑseuerãtis est. Unde ecc̃i.ij. [Fili accedẽs ad seruitutẽ dei.sta in iusticia ꝛ timore].i.ꝑseuera in hac duplici ꝟtute. Ipa enĩ ĩdesinenter ꝛ ꝑseuerãter opitulat̃ seruis suis.nec vnq̃ deserit hoĩem nisi p̃ꝰ ab homine deserat̃. Ideo dicit̃.[Astitit] Et ꝓphetica certitudĩe posuit dauid p̃teritum ꝑ futuro.

Hec regina ꝯmendatur

Quĩto.a regia dignitate. autoritate.ptãte.maiestate.ꝛ hmõi. Unñ [Regina] vt infra.

Sexto.a cõsessu ad dexterã filij. Unñ .[A dextris tuis].i .in potioribꝫ bonis tuis. Qui videlicz cõsessus designat̃.iij. Regũ.ij.vbi dicit̃.q̃ bersabee positꝰ ẽ thronus regiꝰ.ꝛ sedit ad dexterã regis salomonis.

Berñ.

Septimo.a speciositate et p̃ciositate vestimẽti.i.corꝑis gl'ificati. Unñ. [In vestitu deaurato].i.in corꝑe gl'ificato.sicut dicit btũs berñ.

Octauo.a vestimentoꝝ.i.ꝟtutũ vel meritorũ seu dignitatũ vel p̃miorũ multitudine. Unde[Circũdata varietate.]

Nono.a boni exẽpli diffusione. Unñ.[Circũdata] Ut q̃ viderint].i.q̃ ĩtellexerint edificentur.et ad simile inuitent̃.

Aliter. Ut de p̃senti intelligat̃. Ostensa sunt ꝓphete in spiritu marie dignitas ꝛ officium. Unñ admirãs dicit christo.[Astitit regina ꝛc̃.]In h̃ q̃ dicit̃ [regina]notatur dignitas marie. In ꝟbo astandi tria p̃cipue d̃signant̃. Iuge mĩsteriũ.fidele adiutoriũ.breue solaciũ. Mĩstrauit enim corã d̃o trinitate. Unde dicit. In habitatõe sancta corã ipo mĩstraui. Ministrauit autẽ primo elizabeth pariẽti. sicut colligit̃ ex luca.i. Deinde filio dei ex se nato .et ideo se nominauit ancillã cuiꝰ est mĩstrare. Nec solis illis.sed et nobis mĩstrare nõ cessat.exemplo filij.qui nõ ministrari vẽit sed ministrare. Matth̃.xx. Itẽ impugnatis ꝛ maxime seruis suis astat et assistit adiutrix fidelissima.q̃bꝫ mũdꝰ caro d̃monia diuersa mouent p̃lia. Ipa eĩ amatoribus suis murus est inexpugnabilis.et turris fortitudinis[terribilis]malignis spiritibus[vt castrorũ acies ordinata].i.sicut vniuersitas sanctorũ. Stetit etiam in p̃senti terrã habens sub pedibus.quia nũq̃ in terrenis delectata.ĩmo suppeditauit omnia tꝑalia. Unde apoca.xij.describit̃ lunã habens sub pedibꝰ .i.sub affectibus omnia mutabilia. B

Maria regina ꝓpter regiam

Significationẽ. Designat̃ enĩ ꝑ reginam saba.iij. Regũ.x. et.ij. Paralip̃. ix .et per hester reginam. C

Appellatões marie

Parentelã et generis nobilitatẽ. Quia regali et ꝓgenie maria. orta de tribu iuda clara et stirpe dauid. Fuit enim de tribu sacerdotali et regia .quia christũ paritura erat qui est rex et sacerdos.

Unctionẽ. Unde dicit ei. ⌊Unxit te deus ⌋oim ꝑ creatõem ⌊deus ⌋filiꝰ ⌊tuus⌋ ſm humanitatẽ ⌊oleo letitie⌋ quo ſpũſſctũs ꝓprie intelligit. quo repleta est et vtero matris sue. Nõ enim ad mensurã dedit illi deus spiritũ sanctũ. Johãnis. iij. Cuiꝰ gratia nõ solũ impleta ẽ sed etiã cumulata .vt de ea plenitudie accipet oĩs mũdus gratiã ꝑ gr̃a. Joh. i. ⌊Pre participibꝫ tuis⌋ que sunt oĩes et singule bone mlieres. virgines. vidue. ꝛ ꝓiugate. qõ ostendit cũ ei dicit. Bñdicta tu in mulieribꝫ.

Desponsatõem. cui dictũ est Osee. ij. Sponsabo te mihi in fide ꝛc̃. Quere supꝑ eodẽ libꝛo. ti. vi. vbi maria dicit sponsa.

Dotationẽ. cui sponsus suus rex ꝓmo gratiã. secundo gl̃iam. ĩmo et regnũ celeste cum omnibꝫ ꝑtinentꝫ suis cõtulit loco dotis. Uñ in figura eiꝰ dixit lya Genes xxx. Ditauit me deus dote bona.

Dignitatẽ. Participat enĩ vt dictũ est regnũ celeste cũ filio. et que in ꝑsenti se exhibuit humilẽ ancillã. ibi rangꝫ sublimis regina a sanctis omnibꝫ adorat. iuxta illõ Ecci. xi. ⌊Ab hũilitate exaltauit caput eiꝰ.⌋ maxime qñ coꝛonata ẽ gl̃ia ꝛ honoꝛe.

Potestatem q̃ potẽter subuenit pcõrib ab ipis fideliter inuocata. sicut patet in theophilo. vt ipi ꝓgrue possit attribui illõ puer. xx. Rex q̃ sedet in solio iudicij ꝛc̃. Et dicat. Regina q̃ sedet in solio iudicij. Quere supꝑ li. ij. prticla. i. causa. xxiij.

Largitatẽ. Largit enĩ seruis suis dona gr̃aꝝ. vestes virtutũ. thesauros meritoꝝ. ꝛ magnitudinẽ ꝓmioꝝ. Uñ ꝛ ipa dicit puer. viij. ⌊Mecũ sunt diuitie et gl̃ia⌋. i. diuitie gloriose ꝛc̃. Quere libꝛo. iij. ti. xxi. de diuitꝫ ei. post medium et vltra. Ipa enim dat oĩb affluenter et nõ improperat. Jaco. i. De largitate eiꝰ inuenies li. iij. titulo. xxij. de misericordia eiꝰ.

Liberalitatẽ. Liberalis enĩ est. Quia liberalitas est virtꝰ omnibꝫ exposita. ꝓmptis alloqo. dulcis obsequio. omniũ bonoꝝ familiaritatẽ retinens. Et hec descriptio bene conuenit liberalitati marie.

Protectionẽ. De protõe eius inuenies libꝛo. xij. particla. i. ꝺ orto. versu. ix. vbi ortus dicit latebꝛosus. et li. ij. particula. i. causa. xxiij.

Custodiã. Tradita est enĩ custodiẽda egeo eunucho. exẽplo regine hester. ꝑ quem. ſ. eunuchũ signat gabriel. Uel melius iohãnes euãgelista virgo electꝰ a dño. Ul etiã pluribꝫ eunuchis q̃ designãt angelos. iuxta illud ps. Angelis suis mãdauit de te vt custodiant te in omnibꝫ vijs tuis.

Coꝛonatõem. Coꝛonata est enĩ in reginã in sua assumptiõe. sicut ei ꝓmiserat filius Canti. iij. Veni de libano veni coꝛonaberꝭ. Ideo designata ẽ ꝑ hester quã rex assuerus accepit vxoꝛẽ. et voluit esse reginã. et posuit diadema regni in capite eiꝰ. i. coꝛonã virtutũ in gr̃e adimpletõne. ꝛ coꝛonã gl̃ie in assumpõe. Caput marie dicit ꝑt hũilitas ipiꝰ. meriꝛo cuiꝰ coꝛonata ẽ in reginã. vl etiã ꝺgitas cui debet aureola

Amplitudinẽ regni. Regnũ enĩ assueri latũ valde describit. scz ab india vsq ad ethiopiam sup. cxxvij. puinciaꝭ. De christo aũt dicit. Dominabit a mari vsq ad mare. ꝛ a flumine vsq ad terminos oꝛbis terraꝝ. Hoc ad lr̃am. Quod est dicere. Dominabit ꝑ totam terrã. que mari ambit. quia de omni gente aliqui credent in eũ ꝑ ꝓdicationẽ apostoloꝝ. ⌊Et a flumĩe ⌋iordanis vbi incepit dñari dicente pr̃e. Mat. iij. Hic est filius meiꝰ dilectus. ⌊ipm audite⌋ ⌊Usq ad termios oꝛbis terraꝝ⌋ q̃a ide incipiẽtes apli ꝑ totũ oꝛbem fideles ei seruituros acq̃sierũt.

Doꝛaliter. ⌊A mari vsq ad mare.⌋ Unũ mare penitẽtia. aliud mare tribulatio. flumen affluentia tẽpoꝛaliũ. termini oꝛbis terrarũ sunt cõtemptus terrenoꝝ et desideriũ eternoꝝ. In illis qui cõuersant in his terminis domin ꝑ gratiã dominat. Regnũ aũt christi et marie quod idẽ regnũ est extendit et cõtinet quasi tres ꝓuincias. celestiũ. terrestriũ. et infernoꝝ. Et ẽ eternũ regnũ istõ. Unde dicit ei. Regnũ tuũ regnũ omniũ seculoꝝ. Daniel. ij. Regnũ qõ ineternũ nõ dissipabitur ꝛc̃.

Aliter. Regnū dei cōsistit ī duob⁹. s. ī misericordia et iusticia. Et filius dei sibi quasi retinuit iusticiā velut dimidiā partē regni matri p̄cessit misericordiā quasi dimidiam aliā partē. Unde ꝛ dicit regina misericordie. et fili⁹ sol iusticie. Et hec q̄si partici patio figurata ē hester. vij. vbi dixit ei assuer⁹. Quid vis hester. ꝛ q̄ est petitio tua. etiā si dimidiā partē regni mei petierꝭ impetrabis. Decēter enī moderata est matrꝭ petitio ī his ꝯbis. Quāuis enī regnet assuer⁹. i. christus in misericordia et iusticia. tamē ante brāꝫ virginē nō erat dimidiatū regnū. nec erat dimidiata misericordia cū iusticia. q̄n maior sentiebat seueritas iusticie q̄ clementia misericordie. q̄n lugebat Job. ix. dicēs ⌊Multiplicabit vulnera mea etiā sine causa⌋. i. sine meo actuali pec cato. Et dicit vulnera pluraliter. q⁹ multiplex erat vulnus. s. corruptibiliter nasci. miserabiliter mori. originali dānari. iustos etiā in lumbo inferni detineri. Dimidiaret regnū si equali libra iusticiā sentirem⁹ et misericordiā. sed q⁹ pl⁹ exigit infirmitas nr̄a. et diuinā decet largitatē dare plus q̄ petat. sic moderata est petitio vt min⁹ sit in petitōe et plus in donatōe. Jn petitōe donat regnū dimidiū. et ī donatōe largit q̄ est sup̄ dimidiū. vt. s. misericordia superaltet iudiciū. B

Maria regina saba

H Ec regina. i. maria designata ē p̄ reginā saba. de qua sic legit. iij. Regū. x. ꝛ. ij Paralip̄. ix. Regina saba ingressa est in hierusalē cū comitatu multo. ꝛ diui tijs et camelis portantib⁹ aromata. et aurū infinitū nimis. ꝛ gēmas p̄ciosas. ꝛ ve nit ad regē salomonē. et locuta est ei vniuersa que habebat in cōrde suo. et docuit eam salomō vniuersa ꝯba q̄ ꝓposuit. Et paulo post. Ret aūt salomō dedit regine saba oīa que voluit et petijt ab eo. exceptis his que vltro obtulerat ei munere regio Et nota q⁹. ij. palip̄. ix. legit q⁹ ret salomō dedit regine saba multo plura q̄ attule rat ad eū. Hec regina signat mariā que appellat ⌊regina⌋ vt supra ⌊Saba⌋ interp tatur cōuersio vel incēsio. Hec est maria q̄ peccatores cōuertit. et eorū affect⁹ per charitatē incēdit. Dicit ergo ⌊regina saba⌋. i. maria ⌊ingressa est hierusalē⌋ supnam in sua assumptōe. Hierusalē interptat visio pacis. et signat viram eternā. in q̄ facie ad faciē videt ille qui est pax nostra. christus sc̄z qui in effusione sanguis sui ī cru ce pacificauit nos deo patri. quem nūc videmus velatū in altari sub specie panis ꝛ vini. p̄cedit enī fides cognitōem et meritū p̄miū suum q⁹ erit videre eū in futuro sicuti est. Jn tractatu nostro de eucharistia inuenies multa de huiusmodi. Secūt. ⌊Ingressa est in hierusalē cū comitatu multo.⌋ De supna hierusalē dicit ap̄lus ad Hebr. xij. Illa q̄ sursum est hierusalē libera est. que est mater omniū nostr̄. Comi tatus ille de quo fit hic mētio. designat solēnem illā hodiernā p̄cessionē angelor̄ ꝛ sanctorū. quā marie virgini assumpte in celū ad ethereū thalamū in quo rex regū stellato sedet solio. credim⁹ obuiā p̄cessisse. Unde hieronym⁹. Gaudia eterne vite feliciter hodie beata virgo introiuit alternātib⁹ hymnidicis angelorū choris. ifra pascua eterne viriditatꝭ. vbi vna societas ciuiū supnorū. vbi dulcis solēnitas ange lorū. vbi post labores et erūnas felix ꝛ suauis est refectio animar̄. Bon⁹ ser mo in as sumptiōe beate ma rie.

Hiero.

H Uic p̄cessioni interfuisse credimus filiū. qui p̄cesserat eā ad celestia regna. J vt ei pararet sicut discipulis suis p̄miserat in ethereis mansionib⁹ locū imor talitatis. vt regina misericordie cū filio suo rege iusticie regnaret imp̄petuum. Et hoc est quod canit in sequētia et verbis hieronymi. Jesus et ipe festinus tibi ma tri cum angelis occurrēs ꝛc. Alioquin minus videret impleſſe p̄ceptum illō Exo di. xx. Honora patrē et matrē. Utriq⁹ qui hoc p̄cepit hoc fecit. quia cepit iesus fa cere et docere. Actū. i. Et hoc testant angeli imo et oīes sancti. qui considerantes virginem ascendentē de terra ad celum in sua assumptōne dicunt admiratiue Cantic. viij. Que est ista que ascendit de deserto. delicijs affluens. innixa sup dilectū suum? Quomodo ad literā inniteret dilecto. nisi p̄sens esset dilect⁹. Quia vero ius est et cōsuetudo q⁹ p̄ceres regni itereſſe tenent coronatōi regis et regine. credibile est q⁹ vniuersi et singuli angelorū ordines et sanctorū. regine sue coronāde p̄sentialiter obuiarūt. Et ꝑ est q⁹ legit. ij. Regū. vi. ⌊Addurit dauid archam dñi ī ciuitatē dauid cū gaudio. et erant cū eo septem chori et victima vituli⌋. i. vitulorū ad lr̄am. quia secū ducebant vitulos ad imolandū. Dauid. christus. Archa. beata

virgo. Ciuitas dauid./paradisus. Septē chori./sanctoꝝ vniuersitas plena gratia septiformi. Victima vituli./laus victorie christi. q̄ p nobis īmolat⁹ diabolū vicit in cruce. Istud inuenies in illo ſmōe de assumptōe. Intulerūt sacerdotes ⁊c.

Interfuisse etiā credunt angeli dñam suā et sororē suscepturi. q̄ vitā angelicā īmo pl⁹ R
q̄ angelicā duxit in terris in carne viuens p̄ter carnē. p quē videlicz partū reinte
gratus est numer⁹ angelorū et casu luciferi diminutus.

Credunt etiā interfuisse patriarche. de q̄ stirpe descēdit ipa. sicut canit eccl̄ia. Ma/ L
tinitas gl̄iose virginis marie et semīe abrahe orta de tribu iuda. clara ex stirpe da
uid. que caput est et gl̄ia laus ⁊ honor generis sui. Per cui⁹ partū ꝑginalē. extracti
sunt de inferno. et in paradisum introducti. In q̄ sola ꝓsistebat tota spes salutis eo/
rū. Ipa est etenī ex q̄ et p quam sanct⁹ iacob iā morti⁹ primus vitā sperabat eter/
nā dicēs Beñ. xlix. Salutare tuū expectabo dñe. Per eā enī ipe de⁹ rex nr̄ añ secu
la disposuit opari salutē ī medio terre. q̄ dispositio sanctos nō latuit p̄riarchas.

Credunt nihilomin⁹ interfuisse et sc̄i ꝓphete ysaias dauid et ceteri. q̄ qō p̄dixerāt D
de ptu virginis. de hūilitate siue passiōe saluatoris. de redemptiōe hūani generis.
in ea ſz et p eam gr̄ulant⁹ impletū. gr̄as agentes illi interminabiles. q̄ p eam fide/
les inuēri sunt. sicut petierat eccl̄iastic⁹. xxxvi. Da mercedē dñe sustinentib⁹ te vt
ꝓphete tui fideles inueniant⁹. Da mercedē illā. s. quā oculus nō vidit ⁊c. Ul' mer
ces ista btā virgo./qua p̄miati sunt p̄sentia saluatoris. Psal. Filij merces fructus
ventris. Sustinētib⁹ te. i. expectātib⁹ aduentū tuū Lvt ꝓphete tui q̄ ß p̄miser⁹
fideles i. veraces inueniant⁹ impleta coꝝ p̄missiōe.

Interfuerūt ⁊ apostoli adhuc viuentes in carne sacro ei⁹ trāsitui. et ei⁹ ereḉas duo A
tis laudib⁹ et obseq̄osa reuerētia celebrarūt. Ad quoꝝ etiā p̄ces dicit filij⁹ dei ip/
sam a mortuis tercia die suscitasse. Inter q̄s ipa btā virgo post filij ascēsionē in/
trās et exiēs familiari⁹ ꝓtulit de christi īcarnatōe. tāto veri⁹ q̄nto ab initio pleni⁹
p spīm̄sctm̄ cūcta didicerat et p̄spexerat oculis vniuersa. sicut dicit hieronym⁹.

Interfuisse credunt etiā ipi martyres huic ꝓcessiōi. cū q̄bus eidē nō defuit gl̄ia mar O
tyrij. Quē qz in ea pte q̄ impassibil' est sicut dicit hieronym⁹. ß ē. in aīa passa est.
plusq̄ martyr nō īmerito censet. Et sicut virgo ꝑginū. sic ⁊ martyr martyrū appel
lat. Et idcirco canit eccl̄ia in hac solēnitate. Sicut dies verni circūdabāt eā flores
rosarū et lilia cōuallīū. Per flores rosarū martyres suo sanguine purpurati. p lilia
q̄ alliū casti et hūiles designant.

Interfuisse etiā credunt et ꝓfessores. q̄z sobrietas et tpantia seu ꝓēplatio nō defuit P
marie. que filij potentiā et īmpensam sibi multiplicē gr̄am ꝓfessa est dicēs. Fec̄ mi
hi magna q̄ potens est ⁊c. Et hec est ꝓfessio laudis diuine.

Interfuerūt et sc̄tissime virgines et beate adolescētule adherētes ei familiari⁹. cur/ Q
rentes in odorib⁹ vnguentorū ipius. et seq̄ntes eam q̄cunq̄ ierit. Uñ ī ps. Adduc
cent regi virgines post eā. Hic est g̃ comitatus magn⁹ et multus cū q̄ regina ce
lestis in supnam hierl'm hodierna die credit introisse.

Sequit Et diuitijs. Diuitie iste cū quibus ingressa dicit maria hierusalē. sunt ille R
diuitie de quib⁹ eidem dicit in fine puerb. Multe filie ꝓgregauerūt diuitias. tu
supgressa es vniuersas. Iste diuitie sunt virginalis fecunditas. et fecūda ꝑgnitas.
humilis charitas. et charitatiua hūilitas. benigna misericordia et misericors beni
gnitas. pia mānsuetudo et mānsuetissima pietas. et hmōi.

Item Iste diuitie sunt ille duodecim p̄rogatiue. ō quibus assignatū est sup̄ libro. iij. S
Iste diuitie sunt illi thesauri incōparabiles gratiarū et donorū. dignitatis et pote
statis. honoris et honestatis. meritorū et p̄miorū. quib⁹ ditata est maria q̄n domi
nus multiplicauit locupletare eā. Hmōi diuitijs quas secū attulit. supra humanū
intellectū adaucta est gloria angelorū et sanctarū animarū.

Sequitur. Et camelis portātib⁹ aromata Camelus dicit a cami greco qō sonat
humile et breue. quia quādo onerāt vt breuiores et hūiles fiant accubāt. Uel a ca
mur qō grece sonat curuū. qz camel⁹ curuus ē dorso. Camel⁹ q̄ gibbosum ē aīal
et fact⁹ domestic⁹ flexis genib⁹ incuruat vt valeat onerari. peccatorez conuersum

designat .q̄ q̄z diu versabat in peccatis magn⁹ erat in oculis suis p̄ p̄sumptōem su
pbie. Sibbosus p strumas cupiditatis et auaricie. Bestial' p brutalitatē gule ⁊ lu
xurie. et hmōi. Inclinat⁹ autē ad penitētiā cū māsuetudie suscipit onera cuiuslib⁊
satisfactōis sibi imposite. Per aromata q̄ cameli isti deferunt designant ꝓtes ꝑe
penitētie et satisfactōis. s. ieiunia. vigilie. orōes. lacrime. pegrinatōes. et huiusmo/
di. Dec enī more aromatū medicinalia sunt aīe peccatrici. et faciūt eā corā domi
no redolere. Uñ dicit apl's in p̄sona penitentiū. ij. Cho⁊. ij. Christi bon⁹ odor su
mus deo in his q̄ salui fiūt. Ecce tibi o dña q̄ camelos tuos aromatib⁹ oneras. i.
pcōres ꝓpus distortos et gibbosos. q̄s misericorditer cōuertis gratijs redolētib⁹
diras. et eis voluntatē et desideriū satisfaciēdi filio tuo p̄ penitētiā sūmistras.

Sequit. Et aurū infinitū nimis. Portāt aurū isti cameli. qñ p̄ marie misericordiaz T
quersi pcōres illis q̄ttuor virtutib⁹ q̄ principaliter designant in auro. s. mūdicia. sa
piētia. charitas. et obediētia. ornāt et onerant. Dicit aūt hic Laurū inf nitū nimis
q⁊ merces q̄ dabit ꝑ virtutib⁹ hic habitis duratura est ineternū. ⁊ ideo Linfinituz
nimis. Et bene dicit Lnimis q̄ntūcūq̄z enī ꝓfeceris in gra. in ꝟtute. in bona opa
tōe. et in custodia mandator⁊ dei. nūq̄z debet tibi sufficere. sz sp̄ inhiare debes ad
maiora et meliora. exēplo apl'i dicētis ad Phil. iij. Posterior⁊ oblit⁹ ⁊c. Et hec ni
mietas nō sonat in viciū sed in desideriū. Uñ de iusto dicit. In mādatis ei⁹ vo/
let nimis. Et illō. Tu mādasti mandata tua custodiri nimis. Et notat tale nimis
abundātiā. nō supfluitatē. Sequtur. Et gēmas p̄ciosas. Bēme iste ꝟtutes desig
nāt. s. humilitatē. castitatē. pietatē. iustitiā. fortitudinē. prudētiā. tpantiā. ⁊ hmōi. U
q̄bus maria p̄ graz ornat et onerat amatores et imitatores suos. Sequit. Et ve
nit ad salomonē. i. filiū suū designatū p̄ salomonē. Quere li. x. titulo. ij. de throno
morali. Et locuta est ei vniuersa q̄ habebat ī corde suo. Peccatores enī excusat
corā filio suo. et ipa⁊ est aduocata. Et paulo post sequtur. Rex aūt salomō dedit
regine saba oīa q̄ voluit et petijt ab eo. In ꝟbis isti designat sūma p̄rogatiua
marie. cui nihil vult aut p̄t filius denegare. q⁊ aut orat patrē. aut iubet natū. et sem
per exaudit ꝑ sua reuerētia etiā anteq̄z petat. Qđ notat in ħ q̄ dicit. oīa q̄ voluit
data ei a salomōe. Quere li. iij. titulo de nono ꝓuilegio marie. Sequtur. Excepti
bis q̄ vltro obtulerat ei munere regio. Hoc p̄ se. In ꝟbis istis designant dona
et gr̄e q̄ beata virgo recepit a deo in sua sctificatōe. in spūssancti supuentōe. in filij
dei conceptōe. Secūdo Paralip. ix. legit q⁊ rex salomon dedit regine saba multo
plura q̄z attulerat ad eū.

Oraliter. Si vis vt aīa tua ītroeat in supnam hierusalē. et veniat ī morte ad X
rerū salomonē. oportz vt sit regina. nō serua peccati. sicut infra assignabit. re/
gina inq̄m saba. i. cōuersa a peccato. et intēsa. i. dilatata p̄ charitatē. nō coangusta/
ta p̄ auariciā aut cupiditatē. et habeat ml'tū et magnū comitatū gratiaz donoz⁊
meritorū. et diuitias virtutū ⁊ bonoz opez. Sol⁹ enim incedit. q̄ nihil habz ꝟ
tutis. nihil gr̄e. et ita nihil bone opatōis. Sz ve soli. quia si ceciderit nō habz sub/
leuantē. Eccl'es. iiij. Opa enī illoz sequunt illos. Apoc. xiij. Lillos. i. opantes se
Oportet q̄ vt hec regina camelos habeat portātes aromata. qđ est et recordatiōe
tortuose ꝓpus vite. ieiunia. vigilias. lacrimas. et hmōi penitētialia exercitia ꝓmissa
re et cōportare. que sanāt aīam peccatricē et morbidā more aromatū. ⁊ corā dño fa
ciūt redolentē. Oportz etiā vt regina ista habeat aurū q̄drupler. s. aurū castitatis.
charitat⁊. sapiētie. et obediētie. Quere libro. x. titulo. ij. de throno. Oportz etiaz vt
habeat gēmas p̄ciosas. i. ꝟtutes. De isto enī auro ⁊ gēmis istis ꝓponit corona re
gine. i. fidel' aīe. Alioq̄n impossibile est ipam ante veri salomōis faciē puenire.

Aliter. Dec est regina austri. s. fidel' aīa vel q̄libet iustus q̄ debet venire ad christū cū Y
magno comitatu Lu. xi. Aromata. bona fama. cameli. illi q̄ se būiliāt ad hec oīa
ferenda. Aur⁊ infinitū. ml'ta sapientia. Bēme p̄cios⁊. bona opa. Lvidens pincer/
nas. p̄dicatores et oīa mirabilia q̄ facit ver⁹ salomō stupet. Habac. iij. Consideraui
opera tua et expaui. Beati viri tui q̄ stāt. Isa. xxi. Sup speculā meā ⁊c. Dedit
regi cētū viginti talēta auri. et nos debem⁹ christo aur⁊. puritatē ꝓscie. Laromata.

odorē bone fame⌊ ⁊ gēmas p̄ciosas⌋ expectationē glīe. Parab. xxvij. Gēma gtissima expectatio p̄stolantis.

Moraliter⌊ Regina saba⌋ ē fidelis aīa. que⌊ venit ad salomonē⌋. i. christū ī morte. ⌊ Et tūc videns⌋. i. gustans⌊ omnē sapiētiā salomōis⌋ Uidere enī ꝓ ꝯmūi sēsu ponit. Uñ. vide q̄ꝫ dulce. i. gusta. vide q̄ꝫ durū. i. tāge. Tūc ḡ omnē sapiētiā gustabit. cui⁹ modo vix tenuis odor ꝑcipit. ⌊ Omnē sapīam⌋ q̄ ad deitatē⌊ et domuꝫ quā edificauit⌋ q̄ ad humanitatē. ⌊ Et escas mēse ei⁹⌋. i. refectōem q̄ in ip̄o est. ⌊ Nō habebat vltra spiritū⌋. i. vltra q̄ꝫ credi p̄t admirabat̄ et gaudebat. Pre gaudio enī qñqꝫ cadit q̄s in extasim⌊ Et dixit ei. Uer⁹ ē sermo⌋ p̄dicatoꝝ⌊ quē audiui ī terra mea⌋. i. in mūdo⌊ sup oīb⁹ sermōibus⌋. i. ꝓmissiōib⁹⌊ tuis. et sup sapiētia tua. ⁊ non credebā narrātib⁹ mihi⌋. i. p̄dicatorib⁹⌊ donec ip̄a veni et vidi ocul' meis.⌋ q̄ꝛ sicut audiuim⁹ sic vidim⁹ in ciuitate dei nostri. ⌊ Et ꝓbaui ꝙ media pars mihi nūciata nō fuerat.⌋ Quid mirū? quia nūciari nō poterat. q̄ꝛ nec in cor hoīs ascēdit. ⌊ Beati viri tui. et beati serui tui⌋. i. mīstri tui. ⌊ Benedict⁹ de⁹⌋ pater⌊ cui ꝯplacuisti⌋ o christe. i. cū sp̄ūsancto placuisti ⁊c.

Finit liber sextus de appellatōibus marie

Incipit liber septimus quomodo maria designat̄ et figurat̄ ꝑ superiora.

Celum. firmamen. sol. lunaqꝫ. sidus. orizon.
Lucifer. aurora. dilu. mane. lux. dies.

Maria celum Titulus i.

Celū maria maxime quo ad animam⌋ Uñ dicit̄ Hiere. xxiij. ⌊ Celū et terrā⌋. i. aīaꝫ et corp⁹ marie⌊ ego impleo⌋ Nota p̄us dicit celū q̄ꝫ terrā. quia p̄us ꝯcepit eū virgo in mente ꝑ fidē et dilectōeꝫ. q̄ꝫ in ventre ꝑ nature vnionem. Aliter. ⌊ Celū et terrā ego impleo⌋. i. mariā terrā ꝑ naturā. sꝫ celuꝫ ꝑ gratiā. Itē in p̄s. ⌊ Dñs in celo⌋. i. ī virginis vtero⌊ ꝑauit⌋ mīsterio sp̄ūsscti. vl' ꝑ sapientiā q̄ ip̄e ē. q̄ꝛ sapiētia edificauit sibi domū. ꝓuer. ix. ⌊ sedē suā⌋ Eze. xliiij. Prīceps ip̄e sedebit ī ea ⁊c. Celū sic describit̄. Celū est subtilis igneeqꝫ nature. rotūdū et a centro terre equis spacijs vndiqꝫ collectū. Uñ ⁊ ꝯuexū dicit̄ mediūqꝫ vbiqꝫ cernit̄. ⁊ inenarrabili celeritate ꝯtinue circūagitat̄. Dicit̄ aūt celū a celādo. q̄ꝛ nobis celat archana dei. et beata v̄go diuīa mysteria reprobis prudēter celauit. sꝫ ea euāgelistis dilucide manifestauit. Lu. i. Maria ꝯseruabat ⁊c. Ibi Beda. Maria virgīal' pudicicie iura custodiēs secreta christi q̄ nouerat diuulgare nolebat. sꝫ ip̄ꝫ hec qñ vellet et quō vellet diuulgare reuerenter expectabat. De hmōi archanis dicit̄ Col'. i. Mysteriū abscōditū a seculis et generatōib⁹. Isa. xxiiij. Secretū meū mihi ⁊c. dicūt christ⁹ ⁊ virgo. Dicit̄ etiā celū a celādo sub alia verbi significatōe. quasi scꝫ vas celatū. i. stellis insignitū. Dicit̄ celū q̄si cellariū dñi. quia inde descēdūt ad terrā. [illegible] st ad terrenos oīa data optima et oīa dona ꝑfecta. Jaco. i. Dicit̄ etiā celū q̄si ca[illegible]elyos. i. dom⁹ veri solis iusticie. in q̄ nouem mēsib⁹ corꝑaliter habitauit. Casa ꝓprie dicit̄ parua dom⁹. in q̄ notant̄ hūilitas v̄ginis et pauꝑtas.

Maria celum

Quia p̄mariū opus dei. Uñ Gen. i. In p̄ncipio creauit de⁹ celū et terrā. Et ip̄a p̄mariū opus dei dignitate et p̄figuratōe. Unde ip̄a dicit ꝓuer. viij. s̄m aliā literaꝫ. Dñs creauit me in initio viaꝝ suaꝝ. Ecc̄i. xxiiij. Primogenita ante oēm creaturā. Ibidē. Ab initio et ante secula creata sū. Quere hoc totū libro. iiij. titulo. iiij. d̄ excellentia ei⁹. post principiū tituli.

Quia continet archana dei vt supra. Hec archana/virtutes ꝯgnite soli deo. quarũ vniuersitatẽ in se cõtinuit. Vel hec archana/filiꝰ adhuc incognitꝰ mũdo. q̃ ibi absconditus ẽ ꝑ incarnatõem. Col'.i. Mysteriũ absconditũ ꝛc̃. vt supra. De hac duplici abscõsiõe totiẽs in cantic' replicat̃. Absq; eo qd̃ intrinsecꝰ latet. Isa.xlv. dic̃ christo ꝓpheta. [Vere tu es deus absconditus] in vtero virginali.

Quia altissimũ. Unde ꝓpheta christo. Altissimũ posuisti refugiũ tuũ. Tanto enĩ altius fuit istud celũ. q̃nto magis ꝑ mundi contemptũ eleuatũ a terra. Ipa enĩ quicq̃d terrenũ est longe sub se deseruit. ꝛ bonis supcelestibꝫ sublimiter adhesit. Propt̃ qd̃ dicit̃ de h̃ celo ꝑabol'.xxv. Celũ sursum et terra deorsũ. [Celũ sursum] qꝛ anĩa eius carni dominabat̃. [terra deorsum].i. caro q̃ anime famulabat̃. Et in h̃ ꝯfundunt̃ voluptuosi et cõcupidi. q̃ ꝑuertũt et ordinem creature et ordinatõez creatorꝭ Que duo hominũ genera solũmodo curant de corpe et terrenis. Itẽ ꝓpter hmõi altitudinem dicit ipa iob.vij. Suspẽdiũ elegit aĩa mea ꝛc̃. Et Phil'.iij. Mea conuersatio in cel' est. Propter h̃ etiã dicit cũ filio Isa.lxvi. [Celũ sedes mea] qꝛ ibi mente q̃esco [terra aũt scabellũ pedũ meoꝝ] quia omne terrenũ suppedito. Cõuersatio enim eiꝰ erat in regiõe spirituũ. et ideo tota spũalis et altissima ꝯtẽplatõe et/norum. quia celos attingebat stans in terra. Sapientie.xix.

Quia pulcerrimũ. eo ꝙ lumĩosissimũ.i. ornatũ et decoratũ vniuersitate luminariũ. Eccĩ.xliij. [Species celi].i. marie [gloria stellaꝝ].i. splendor et fulgor virtutũ. vel vniuersitas gratiaꝝ. Propter qd̃ dicit̃ circũdata varietate. et circũamicta varietatibus. Propter h̃ etiã compat̃ topazio. In sole notat̃ virginis charitas/que illuminat intellectũ ꝛ inflãmat affectũ. In luna humilitas q̃ habet lumen a sole. Vñ dicit. Fecit mihi magna q̃ potẽs est ꝛc̃. Itẽ illd̃. Gr̃a dei sũ id qd̃ sum. In stell' obedientia. Que [vocate dixerũt. Assumꝰ] Baruch.iij. [Et luxerunt ei] nõ sibijpis. [cũ iocunditate q̃ fecit illas] Ipa enim ordinatissime ꝑegit cursũ suũ. qm̃ nõ erat stella erratica. Sed nota ꝙ hmõi pulcritudo a ꝑte terre est.i. terrenoꝝ q̃s illustrat suoꝝ radijs exẽplorũ. sed de pulcritudine huiꝰ celi a ꝑte supiori.i. ꝟsus deũ ꝛ angelos dici p̃t illud Cañ.iiij. [Absq; eo qd̃ intrĩsecus latet] soli deo ꝑfecte ꝯgnitũ. et forte angelis. sed nõ nisi semiplene. Nam q̃nta sit marie species q̃ dedit speciem solus nouit ad plenum.

Berñ. Quia subtilissimũ. vt supra in descriptõe. Sic et ipa ꝑ intelligentiã diuĩoꝝ fuit etiam subtilis in intelligentia dñice incarnatõis. Btũs berñ. Illi soli datũ est nosse/cui soli datũ est expiri. Item subtilis ꝑ misicordiã. quã sic subtiliter scit miseris impẽdere. ꝙ nõ frãgit sigillũ diuine iusticie. et circa hoc maxime consistit studiositas eius. de qua dicit̃. Annũciate inter gentes studia eius.

Quia calidissimũ. cũ sit ignee nature. vt sup̃ in descriptõe. sic et ipa ꝑ vehementiam charitatis et abundantiã spũssancti. Tota enĩ facta est ignita/ex quo clausit illum in vtero suo q̃ ignis consumẽs est. Deutero.iiij. et ad hebre. penul. Propter h̃ etiã et eius vterus dicit̃ clibanus. Leuiti.xxvi. calefactus igne spũssancti. quia ibi decoctus est panis viuus.

Quia ordinatissimũ. Unde dñs ad iob.xxxviij. [Nũq̃d nosti ordinẽ celi].i. marie. Quasi diceret. Non tu/sed ego solus. Ordinata siq̃dẽ fuit in cogitatu. in aspectu. in auditu. in olfatu. in gustu. in tactu. in incessu. in omni motu. et gestu. et hmõi. iuxta illud apl'i.i. Chorin.xiiij. Oĩa honeste et ꝟm ordinẽ fiant in vobis. Motꝰ enĩ celi vniformis est. quia stabil' in bono. et btã ꝟgo ꝟm bñplacitũ diuĩe volũtatꝭ cõtinue mouebat̃ ꝑ obediẽtiã regularẽ. cuiꝰ regula volũtas diuĩa. Motꝰ etiã celi velox ꝛ impceptibil'. q̃a vita eiꝰ erat abscõdita cũ christo ĩ deo. Colo.iij. Motꝰ etiã celi contra planetas erraticos. q̃a marie cogitatus et opa malignis oĩbꝫ tã. s. ꝑuerꝭ hominibꝫ. hoc est. hereticꝭ. q̃ꝫ potestatibꝫ aereis ꝯtraria. quos appellat iudas sidera errãtia. quibꝫ ꝓcella tenebraꝝ cõseruata est ineternũ. Jude.i. Item licꝫ celũ sp̃ voluatur nunq̃ꝫ tamẽ lassat̃. sic maria currẽs ad brauiũ nunq̃ꝫ tedio est affecta. qꝛ exẽplo filij exultauit vt gigas ad currendã viam mandatorũ dei. Isa.xl. dicit̃ d̃ christo maria et sanctis. Current et nõ laborabunt. ambulabũt et nõ deficiẽt. Itẽ celũ

semp̄ mouet̄ in ante. nec vnq̄ retrocedit. Unde de sanctꝭ aīalibꝫ dicit̄ Eze. i. Nō reuertebant̄ cū incederēt. sed vnūquodq̄ ante faciē suā gradiebat̄. Sed mali ecō trario. qui facti sunt retrorsū et nō ante. Hiere. vij. Sic et ipa semp̄ ꝓgressa est de virtute ī virtutē. nec vnq̄ substitit in via dñi. in q̄ nō ꝓcedere retrocedere est. sicut dicit autoritas.

Quia sole iusticie illustratū. Uñ et appellat̄ mulier amicta sole. E

Quia volubile. Sic et ipa. qñ saluatore concepto statim visitauit elisabeth. Lu. i. Quādo etiā tpe ꝓfessiōis de nazareth venit in bethleem īminente iā partu. Lu. ij. Et quādo nato filio ipm deportauit ad tēplū Lu. ij. Et paulo post ipm transtulit in egiptū a facie herodis fugiēs dispēsatiue. Mat. ij. Et post annos q̄ttuor sicut dicit beda defuncto herode cū ipo redijt in terrā israel. Mat. ij. Filiū etiā postea seq̄batur euāgelizantē p̄ vicos et castella. ⁊ ei astitit crucifixo. Joh. xix.

Quia orbiculare est et rotūdū ⁊ ꝑfectōis circulo cōgiratū. Corpa siq̄dez celestia formam spericā habent. sicut ptz in celo. sole. luna. et stella q̄libet. Et tali figura desig̃tur eternitas p̄ncipio carēs et fine. cui⁹ appetitus et desideriū figura sperica figurat̄. cuiusmodi appetitū et desideriū habuit maria p̄ omnibꝫ creaturꝭ. Unde dictū est ei Lu. i. Ne timeas maria inuenisti qd̄ querebas. Itē. Quoniā orbicularꝭ figura sine angulis est in q̄bus duplicitas figurat̄ simplicitatē designat. quā v̄tutem maria habuit sup̄ omnes. que vnā petijt et accepit. sciens qr vnū est necessarium. Lu. x. De his q̄ sunt duplices animo et ideo incōstantes in oībus vijs suis Jacobi. i. dicit̄ Sopho. i. ⌊Dies dñi sup̄ angulos excelsos⌋. i. sup̄ omnes angulosos et sup̄bos. Per hoc eī remouet̄ ab ea oīs mala singularitas et oīs immūdicia. q̄a sicut dicit btūs bern̄. Ubi singularitas. ibi angul⁹. ibi ꝓculdubio sordes siue rubigo. Ubi etiā angulus ibi nō est planicies. Sed ipa tota fuit equalis p̄ iusticiam. tota plana p̄ mansuetudinē. Ibi enī est planicies. vbi pars nō supeminet p̄ti. Itē Quia figura orbicularis inter oēs figuras maxime est capacitatꝭ. recte figurat mariā. in cui⁹ viscera se conclusit ille factus hō quem nō capiebat totus orbis. Nec solūmodo fuit capax quantū celū. īmo in se cōtinuit ipm celū. Uñ dicit ecc̄i. xxiiij. ⌊Girū celi circuiui sola. Girū celi⌋. i. illum q̄ claudit oīa. christū. s. q̄ est girus ingirabilis ⌊circuiui⌋ gremio vteri mei ⌊sola⌋. i. sine ꝯsortio virili. Et sic p̄sumit̄ et ꝓbari p̄t q̄ ipa ꝯtineat ī se vniuersa q̄ celi ambitu cōtinent̄. Hester. xiij. Et ꝓpt̄ h̄ ꝯparatur iridi. de qua dicit̄ ecc̄i. xliij. Girauit celū in circuitu gl'ie sue ⁊c̄.

Quia extēsum et dilatatū. Isa. xl. Extendit velut nihilū celos. et expādit eos velut tabernaculū ad inhabitādū. Job. ix. ⌊Qui extēdit celos solus⌋. i. mariā et sctōs p̄ charitatē dilatat. In p̄s. Extendens celū sicut pellē. Sicut enī pellis totū aīal tegit. ambit. cōtinet. et inuoluit totū corpus aīalis. sic et celum totū corpus mūdi cōplectit̄ et includit. Sic etiā maria dilectores suos tegit et operit vestimētꝭ v̄tutū. Quere istud libro. ij. particl'a. i. causa. xiiij. Dilatatū est etiā nomen ei⁹ vsq̄ ad terminos oīs terre. quia beatā eā dicunt oēs generatōes. iuxta illud Cañ. i. Oleū effusum nomē tuū. ideo adolescētule dilexerūt te nimis. Dilatatū est etiā p̄ misericordie immēsitatē. cū nō sit q̄ se abscondat a calore ei⁹. et p̄ beneficiorū multitudinē. quia oībꝫ omnia facta est. vt q̄ntū in se est lucrifaciat vniuersos. Ul' hec est dilatatio p̄ charitatē et dilectōez amicoꝝ ⁊ īimicoꝝ. Uñ ipa dic̄. Et ābulabā ī latitudīe. B

Quia solidatū p̄ mentis ꝯstantiā et fidei firmitatē. Job. xxxvij. Forsitan fabricat⁹ es celos q̄ solidissimi q̄si ere fundati sunt. Et appellat celos mariā et apl'os.

Quia micans et splēdidissimū p̄ diffusionē exemplorū. Nam vita eius inclita cunctas illustrat ecclesias.

Quia summe pacificū. Fines enī eius posuit deus pacē. Nam accessum nō habuit ad eā inimicus. Unde dicit̄ christo habitatori suo. Nō accedet ad te malū. ⁊ flagellū nō appropinq̄bit tabernacl'o tuo. i. beate virgini. Nullus enī motus sensualitatis repugnās ratōi turbauit ei pacē suā. et ideo ibi ī pace factus est loc⁹ ei⁹. Ipa enim vere fuit veri archa noe. q̄ interp̄tatur req̄es. qui in tabernacl'o eius nouem mensibus req̄euit. sicut ipa dicit ⌊Qui creauit me requieuit ī tabernacl'o meo⌋ tā

corporis q̃ anime mee.

Quia deo habitatore honoratũ q̃ dicit d̃ ea Isa.lxvi.et Act.vij.Celũ sedes mea ꝛc̃.
Item in psal.Dñs in celo pauit sedẽ suã.vt sup̃ in p̃ncipio tituli hui⁹.

Quia habitatio angelorũ.Et maria spũalis ĩmo et corpalis habitatio singulaꝝ il/ H
larum virtutũ q̃ specialiter solẽt angel' attribui.q̃ sunt charitas.gaudiũ.pax.pati
entia.lõganimitas.bonitas.benignitas.mãsuetudo.fides.modestia.ꝯtinẽtia.ca/
stitas.Gala.v.Hec sunt.xij.luminaria spiritualia vl' interiora hui⁹ celi.vel duo
decim stelle in corona marie.Apoca.xij.

Quia nõ recipit dissimilia.Unde dicit̃ christo.Neq̃ habitabit iuxta te malign⁹.ne
q̃ pmanebũt iniusti añ ocl'os tuos.quia odisti omnes q̃ opant̃ iniq̃tatẽ.⌊Mali/
gnus⌋.i.malo igne ignit⁹.ire.s.vel odij.vl' luxurie aut auaricie accẽsus.Sil'r ꝛma
ria nunq̃ dissil'ia recepit.i.vicia cũ virtutib⁹.qꝛ nihil inq̃natũ ĩcurrebat in illam.
Sap̃.vij.Non est enĩ ꝯuẽtio christi ad belial.vl' lucis ad tenebras.ij.Choꝝ.vi.

Quia ab ip̃o tam ros q̃ pluuia descẽdũt ad terrã.Isa.xlv.Rorate celi desup̃.Iac̃.
in fi.Orauit helias.et celũ d̃dit pluuiã.Sil'r et ab isto celo habem⁹ rorẽ gr̃e ꝛ plu
uiã sane doctrine.Uel rorẽ et pluuiã ml'tiplicis refrigerij.ꝯtra feruorẽ viciorũ.et
multiplicẽ fecundationẽ ad bene operandũ.

Quia habet aquas sup̃ se sicut dicit̃ in p̃s.Quere infra titulo seq̃nti de firmamẽto.
Et his aquis signat̃ abũdantia gr̃aꝝ q̃s habuit desursum.vl' copia lacrimaꝝ ĩ fi/
lij passiõe.Ul' poti⁹ irriguũ supi⁹ post christi ascẽsionẽ ex desiderio veniẽdi ad eũ.
cum plorans ei diceret.Trahe me post te.

Quia celũ mũdi moderamen.Et ip̃a moderamen hominũ mũdanorũ p̃ subuentio
nem orationũ.Eccĩ.xliij.In sermone ei⁹ composita sunt oĩa.

Quia hui⁹ celi color p̃prius saphirin⁹ vl' iacintinus.vel q̃si p̃mixtus ex candido
et saphirino.Adapta ꝯtemplatõibus eius hmõi colores.

Quia in ip̃a sic̃ in celo fuerũt q̃si duodecĩ sig̃ specialia.sex ascẽdẽdo.ꝛ sex descẽdẽdo.

Signa p̃ que sol ascendit sunt sex I

Primũ Capricornus.qd̃ idẽ est qd̃ capra.scꝫ anĩal fetidũ.p̃ quod designat̃ peccati
exprobratio.Nõ dico peccati p̃prij q̃a peccatũ nõ fecit.sed qꝛ exprobrabat et ei fe
tebat omne peccatũ.sicut legit̃ in libro de infantia ei⁹.et etiam quia seruis suis ex
probrãdi peccata p̃p̃a gr̃am sũministrat.ꝛ ab eis exigit exprobratõem pctõꝝ.Ip
sa est enĩ rebecca q̃ dicit iacob.i.filio suo spũali Gen̄.xxvij.Fili acq̃esce consilijs
meis.et p̃gens ad gregẽ affer mihi duos hedos optimos vt faciã ex eis escas pa/
tri tuo quib⁹ libẽter vescit̃.Istd̃ inuenies optime expositũ in tractatu nr̃o de con
tritõe.titulo de exprobratõe peccati.Moraliter.Hoc signũ habet in se q̃ pctã sua
exprobrãdo p̃ sctãm indignatõnem displicet sibijp̃i.Ezech̃.vi.Displicebunt sibi/
met sup̃ malis que fecerant ꝛc̃.

Secundũ Aquarius.q̃a ip̃a habuit in se fletũ ml'tiplicẽ et vtrũq̃ irriguũ.Quere li
bro.xij.particl'a.i.versu.vij.orti cõclusi.vbi ortus dicit̃ irrigu⁹.Ideo de ip̃a dicit̃
Isa.xv.Per ascẽsum luith flens ascẽdet.Luith interp̃tat̃ maxilla.et p̃ v̄tutẽ lacri
marũ p̃ maxillas suas fluentiũ ascẽdebat ip̃a ad deũ.Ideo etiã dicit ei spõsus cã/
ti.vij.ip̃am ꝯmendãs a ml'titudine lacrimarũ.Oculi tui sicut piscine ĩ esebon ꝛc̃.
Hoc inuenies expositũ libro.v.ti.v.de pulcritudĩe ocl'oꝝ eius.circa mediũ tituli.

Terciũ Pisces.Piscis dicit̃ a pascẽdo.Et marie ꝯuersatio pastus ẽ sapidissimus.
Unde ip̃a dicit.Qui edũt me adhuc esuriẽt.Quere lib̃.xij.particl'a.i.v̄su.xij.orti
ꝯclusi expositõez.Piscis gaudet in mari et ibi nutrit̃.et ip̃a in tribulatõib⁹ q̃s pa/
tiebat̃ cũ filio ꝛ p̃ filio exultabat.et sic spũaliter impinguabat̃.Unde de ip̃a ꝛ cete
Signũ ris sanctis dicit̃ Deutero.penul.⌊Inundatões maris⌋.i.tribulatões mũdi⌊quasi
lac⌋qd̃ dulce ẽ et nutritiuũ.⌊sugent⌋.i.dulciter ꝛ cum desiderio attrahẽt sicut pu/
eri lac de mãma.exẽplo iob.vi.dicẽt̃.Quis det vt veniat petitõ mea ꝛc̃.Et abac̃.
iij.Ingrediat̃ putredo in ossib⁹ meis ꝛc̃.Maria siq̃dem designat̃ p̃ rebeccã q̃ ĩter
p̃tatur multa patiẽtia siue q̃ multũ accepit.Nam q̃a multã habuit patientiã exem
plo filij sui.multũ retributõis ab eo credit̃ accepisse.

Maria figuratur per superiora

Quartū Aries. hoc est ventilatio peccatorū. Aries enim se defendit cornibus suis. Et dicit ab ares qđ est virt⁹. Quasi duo cornua marie. ꝟginitas et hūilitas. Protexit enim se ab oīi carnali vicio puritate virginitatis. ⁊ ab oīi spūali neḡcia ꝟtute hūilitatis. Et hec sunt cornua q̄ exaltabunt in futuro. Ipi etiā ꝓuenit illd ꝓuer. xxx. Aries. nec est q̄ resistat ei. Quia ventilauit ab eccl'ia dei omnē heretica pꝟitatē. Moraliter. Justus aries. q̄. s. debet habere duo cornua. i. pdicationē q̄ ad verbū. et bona opa quo ad exēplū. et esse fortis in cōseruatione iusticie.

Quintū Thaurus. q̄ est aīal superbum et īmolaticiū. ⁊ designat quādā sanctā superbiā qua ds dedignat et reprobat vicia ⁊ peccata. Hāc habuit btā maria cū esset sapiētissima. quia ī multa sapiētia multa indignatio. Eccles. i. Uñ ⁊ dicit cū filio Isa. lxiij. Indignatio mea ipa auxiliata est mihi. Uitul⁹ etiā solet dño īmolari. et designat sacrificiū laudis de victoria viciorū. Uñ Osee. Reddem⁹ vitulos labioꝝ nostroꝝ. Et ps. Imponēt sup altare tuū vitulos. Et victoriā viciorꝝ attribuere nō sibi sed deo. est illud sacrificiū qđ placebit deo sup vitulū nouellū. Et debz hic vitulus esse saginatus Lu. xv. p deuotōis pinguedinē.

Sextū Gemini. qđ est aliena negocia curare vt ppa. ⁊ nō sibi sz toti genitū se credere mūdo. Et ꝟ maxime facit virtus charitatis q̄ nō querit que sua sunt. i. Thoꝛ. xiij. sed ꝓmunia negocia ppꝛijs añponit. Uñ dicit ibi hieronym⁹. Et ꝟ fecit beata virgo. que ꝓcepto saluatore noluit residere in pace. sed statim visitauit elizabeth pgnantē vt ministraret ei. Que etiā cū filio mori desiderauit p salute mundi. ⁊ si aīmā nō posuit. exposuit tñ. Et q̄ negocia nra in cōspectu dei ꝓcurare nō cessat. Unde et nra dicit aduocata. Talis aūt fuit moyses et talē se exhibuit pplo hebreoꝝ. Unde et dixit dño Exod. xxxij. Aut dimitte eis nocā hanc. aut dele me de libro tuo quem scripsisti.

Per istos sex gdus ascēdit beata virgo ad tantā dignitatē q̄ thronus facta ē veri salomonis. Et p has virtutes seu opa virtutū ascendit hō ad deū. Uñ ps. Jbūt sancti de virtute in ꝟtutē donec videat deus deoꝝ in syon. ꝟ

Sunt ⁊ alia sex signa p que sol descendit.

Primū cancer. qui retrogdit. qđ est redire ad se p sui discussionē. Hoc signū fuit in ꝟ celo. qñ cū annūciaret ei ꝓceptus filij dei ꝓscia hūane fragilitatis et sex⁹ mulieꝛis. et indignā se reputās ad tantā dignitatē. hūiliter rndit. Ecce ancilla dn̄i. ⁊c. Moraliter Isa. xlvi. Redite puaricatores ad cor. Hanc vlti. dicit pctōri. Intra ī lutū ⁊ calca ⁊c. Michee. vi. Humiliatio tua in medio tui.

Secūdū leo. quo rugiēte aīalia figunt gradū. hoc est repssio pnoꝝ motuū sensualitatis et fomitis. Haud dubiū hoc signū fuisse in hoc celo. si forte añ ꝓceptuz filij vbi omnino fomes extinct⁹ est in ea vnḡ sensit hmōi. Moraliter. Rugiente viro iusto p ꝓfessionē ⁊ oratōem a gemitu cordis sui. pcedere vlteri⁹ neq̄unt mot⁹ pui. Quere ꝟsu tercio ō ꝓfessiōe vbi ꝓfessio ōz gemebūda. ⁊ ibi ꝟnenies ō rugitu leōis.

Terciū ego. ꝟ ē bona sterilitas. de q̄ dicit Sap. iij. Felix sterilis et incoinq̄nata ⁊c. Sub ꝟ signo erexta ē gl'iosa virgo nostra. que ꝑma vouit virginitatē. et repudiauit viril' ꝯit⁹ feditatē. Uñ dicit. Qm̄ virū nō cognosco. Moraliter. Per ꝟ signū intelligit ꝓsideratio ꝑpe infecūditatis qua sumus steriles ⁊ ifructuosi a bona opatione. De q̄bz dicit Mat. vij. Ois arbor q̄ nō facit fructū bonū excidet ⁊ ī ignem mittet. Jdeo nō restat nisi plāctus luctus et gemit⁹ Unde Joel. i. Plāge q̄si virgo accincta sacco ⁊c. Propter ꝟ ōz filia iepte fleuisse ꝟginitatē suā. Judicū. xi.

Quartū libra. ꝟ est. pōderatio penitētie ad q̄ntitatē peccatorū. Uel pōderatio opationis ad gratiā nobis datā. Uel ponderatio gratiarū actiōis ad bñficia creatoris. Uel ponderatio operū misericordie ad q̄ntitatē tēporaliū nobis ꝓmissoꝝ. iuxta illud Thobie. iij. Si multū tibi fuerit abūdāter tribue ⁊c. Item eccl. xlij. Scōm vires tuas exporrigēs da paupi. Eodē. xxxv. Da altissimo sm donatū ei⁹ ⁊c. Et hanc habuit istud celum. iuxta illud eccl. xxi. Uerba sapientū statera ponderabūt. Nam ad singula dei bñficia singulas reddebat gratiaꝝ actōes dicens. Fecit mihi magna qui potens est. et huiusmodi. Propter hoc in libro de infantia eius dicit.

Infantia marie

q; sine intermissiõe benedicebat deũ. Et ne forte vel in salutatõe sua a dei laudib⁹ tolleretur. si quis eã prius salutaret. illa ꝑ salutatõe deo gratias respõdebat. Le/gerat siq̃dem psalmistã dicentẽ. ⁊Cantabo domino⁊ .i. laudabo dñm ⁊q̃⁊ .i. quia ⁊bona tribuit mihi⁊ Itẽ de iusto dicit domino ⁊Cõfitebit tibi cũ benefecer⁊ ei.⁊ Ipi enĩ maxime cõueniebat dicere incessanter illud apli. ij. ⁊hor. ix. Gras deo su per inenarrabili dono ei⁹. Nobis etiã sũme incũbit hoc idem ꝟbũ. quia nobis misericorditer ꝓtulit hanc mariã. Moraliter. Ille in se habet hoc signũ. q̃ ponde/rat penitẽtiã suã ſm qõ peccauit. Unde deute. xxv. Pro mẽsura peccati. erit ⁊ pla garũ mod⁹ ⁊c. vt supra dictũ est.

Quintũ scorpius. qui capite blandit sed cauda pungit. et signat peccatũ blandiẽs in culpa. sed pungẽs in pena. Hoc signũ qõãmado habuit in se celũ nostrũ. quia ad hãc cõsiderationẽ ꝑcauit sibi ab omni pctõ. licz multotiẽs inter scorpiões cum filio habitaret. Ezech. ij. Et maxime in filij passiõe qñ nec aliquẽ irritauit. nec ab aliquo potuit irritari.

Sextũ sagittarius. Quia ꝑ filio multiplicẽ sustinuit naturalẽ defectũ. quasi sagit D
tã multiplicẽ. vt famẽ. sitim. fatigatõem. vigiliã. et hmõi. Passio etiã filij ipi⁹ aiam q̃si multiplici iaculo sagittauit iuxta ꝓphetiã symeõis. Unde potuit ꝟe dicere illud Job. vi. ⁊Sagitte dñi⁊ .i. penalitates filij mei⁊In me sunt⁊ ꝑ ꝓpassionẽ. Uersus. Mors morbus calor et frigus sitis esuriesq̃. Lassitudo q̃q̃ sunt in q̃cũq̃ sagitte. Itẽ illud qõ dicit filius de patre Treno. iij. Posuit me q̃si signũ ad sagittã. Ipius etiã hũilitas est sagitta salutis dñi ꝙ syriã que interꝑtat sublimis ⁊ designat superbi am. Hoc legit. iij. Regũ. xiij. Similiter ⁊ singule ꝟtutes marie ꝟsant ⁊ interficiũt opposita sibi vicia. Designat ꝗ ꝑ hunc sagittariũ. patiẽs ꝓpessio ꝑ amore dei q̃libet tribulationẽ.

Maria firmamentũ Titulus ij.

Firmamen. i. firmamẽtũ⁊ de q̃ dicit Bene. i. Fiat firmamẽtũ in medio aq̃rũ. A
⁊ diuidat aquas ab aq̃s. Ad lram. Firmamentũ est supficies mũdi sensibi lis. qõ dicit ꝓstare de aq̃s ꝓgelatis. et supra firmamentũ aq̃ sunt. Unde dicit ps. Aque q̃ sup celos sunt laudẽt nomen dñi. Et aque ille dicunt a q̃busdã in gla/ciẽ solidate. sed veri⁹ creditꝝ vaporabiles sunt ⁊ inde dicit ros descendere. Et ꝛ firmamentũ q̃si firmũ. q̃a est terminus intrãsgressibilis. Uel q̃a sit cursu siderũ et
Isidor⁹ ratis legib⁹ fixisq̃ firmatũ. sicut dicit isidorus.

Maria firmamẽtũ dicit q̃ ad se ⁊ quo ad nos. Quo ad se. q̃a sic firmata est i oñi ꝟtu B
te ⁊ gra maxime in filij ꝓceptiõe. ꝗ postea nullo mõ peccare potuit nec venialiter nec moraliter. Unde dicit⁊Et sic in sion firmata sũ.⁊ Quo ad nos. q̃a suos firmat in bono. et in ipis firmat in bono gras et virtutes. Et ꝓpter hoc appellat firmamẽ tum celi. i. eccle. Unde Bene. i. Fiat luminaria in firmamento celi. De q̃b⁹ lumi
Grego. naribus inuenies infra ca. iij. et. iiij. Et qñ firmamentũ ſm gregoriũ. naturã aq̃ tenet. que videlicz aqua gelu ꝓstricta in glaciẽ postmodũ solidata est i cristallũ. bñ desi/gnat mariã. que in hac vita fuit q̃si aq̃ fluida. nõ q̃ ad culpã. sed q̃ ad penalitatem. Fuit etiã vt glacies. quia lucida ꝑ vite sanctitatẽ. fuit vt cristallus que gelauit ab aqua Eccl. xliij. qñ ꝓcepit saluatorẽ. Quere libro. x. ca. xliij. de lapidib⁹ ꝑciosis. vbi ipa ꝓparat cristallo post vndecimũ lapidẽ ꝑciosum.

Maria firmamentũ E

Quia de ipa specialiter dictũ est Dan. iij. Bñdict⁹ es dñe i firmamẽto celi ⁊c. Cũ enĩ oia opa dei bñdicãt ei. qm̃ nulla tã despecta creatura est q̃ nõ aliq̃ singulari be neficio laudẽ dei videat ꝓtinere. excellenti⁹ tñ bñdictus ẽ in firmamẽto celi qõ est maria. Nõ solũ q̃a ipa ceteris creatur⁊ singulariter ꝑminet. verũ etiã qm̃ luminariũ suorũ. i. ꝟtutũ ornatu multiplici instar firmamenti mirã dei potentiã in se mirabili ter ostẽdit. Que luminaria i ea posita sunt nõ tm̃ vt in ea luceãt. ſz etiã vt distiguãt inter diẽ et noctẽ. i. inter vicia et virtutes. et illuminent terrã. i. terrenos. sicut ꝏ fir mamento dicit Bene. i.

Quia instar firmamẽti alĩs dei opib⁹ ꝑminet tripliciter. Primo ꝓditõis specie. q̃a

tota pulcra ē ⁊ sine macl'a. Cañ.iiij. Scdo magnitudīe. q̄a virgo et mater. nec cuiuslibet sed dei. Unde sola dicere p̄t cū patre ip̄i filio dei. Fili⁹ meus es tu ⁊c̄. Tercio sublimitate. q̄a benedicta est īter ml'ieres. i. sup̄ omnes ml'ieres. sicut glosat hieronym⁹. et sup̄ angelos oēs et aīas sctās ad dexterā filij in throno gl'ie collocata. De altitudine et specie Ecc̄i.xliij. Altitudinis firmamētū. pulcritudo ei⁹ est species celi in visiōe glorie.

Quia firmamētū dicit̄ p̄ sui firmitate. Et ip̄a firmamentū est et q̄ ad nos et q̄ ad se. actiue. s. et passiue. Passiue. q̄a in ip̄o momēto cōceptōis filij dei sic in ea fomes vsq̄ quaq̄ extinct⁹ est. et sic ꝯfirmata est in bono. vt nequaq̄ mortaliter seu venialit̄ posset peccare de cetero. Uñ dicit [In sion] i. in eccl'ia militāte [firmata sū] h̄ ē ī bono penit⁹ ꝯfirmata. Quere lib. iiij. titulo. xxvij. de sctitate marie. circa medium. Actiue. q̄a familiares suos q̄ntūcunq̄ fragiles misericorditer ꝯfirmat in bono. Nam ip̄a ē q̄ dat lasso virtutē. et his qui nō sunt fortitudinē et robur multiplicat Isa.xl. Jō ecc̄i.iij. in fine dicit̄ d̄ seruo marie. In tp̄e casus sui īueniet firmamētū

Quia firmamētū splēdidissimū. Sic et ip̄a p̄ lumīaria v̄tutum et scientiā scripturarū. Dañ.xij. Qui docti fuerint fulgebūt sicut splendor firmamenti ⁊c̄.

Quia firmamētū in dispositōe mūdi nouissimū est ⁊ sup̄mū. Et q̄ ip̄a nouissima et vltima fuit creaturaꝝ dei in ocul' suis p̄ hūilitatē. ideo sup̄ma facta est et p̄cellens oēs creaturas p̄ exaltatōez. q̄ q̄ se hūiliat exaltabit̄. Lu.xiiij. ⁊ q̄ pl⁹ se hūiliat in oculis suis. in dei ꝯspectu ampli⁹ exaltat̄. Jō d̄r ecc̄i.vij. Hūilia valde spiritū tuū ⁊c̄. Et p̄s. Hūiliatus sum vsq̄ valde ⁊c̄. s̄m aliam lr̄am.

Quia firmamētū a terra remotissimū. et hoc per mūdi cōtemptū. Ip̄a enī est illa regina austri q̄ venit a finib̄ terre audire sapiētiā salomōis. Lu.xi.

Quia firmamētū velocissime ⁊ ꝯtinue mouet̄. vt sup̄ ti. i. dictū ē d̄ celo qd̄ ē volubile

Quia firmamētū ad lr̄az diuidit aq̄s ab aq̄s. Uñ Geñ.i. Fiat firmamētū ī medio aquaꝝ. et diuidat aq̄s ab aq̄s. Per aq̄s intelligunt̄ delicie. ⁊ maria īstar firmamēti aq̄s sup̄iores. i. delicias celestes habebat sup̄ se p̄ desideriū. aq̄s v̄o. i. delicias terrenaꝝ seu carnaliū voluptatū habebat sub pedib̄ p̄ ꝯtēptū. Nam ip̄a ē ml'ier amicta sole lunā habēs sub pedib̄ Apoc̄.xij. Aq̄ sup̄iores dicunt̄ cristalline. q̄ celestes delicie stabiles sunt et solide. Aq̄ v̄o inferiores. i. tp̄ales d̄licie labiles sunt. nec vnq̄ p̄manent in eodē statu. sicut de hoīe d̄r Job.xiiij. Et ad mare fluūt. q̄a sic̄ dicit gregori⁹. oīs humana felicitas multis amaritudib̄ respersa ē. Eccl'es. i. Oīa flumina intrāt in mare. Aliter. Aque populi sunt. Uñ Apoca.xvij. Aq̄ multe populi multi. Et maria q̄ est firmamētū in suis amatorib̄ diuidit aq̄s ab aquis. i. eos q̄ prius erant fluxibiles p̄ peccata et vicia eleuat a fluxu viciorū ad desideriū eternorum. qñ videlicz suscitat de puluere egenū et de stercore eleuat paupem spiritu. i. humilē. vt sedeat cū principib⁹. i. cū angelis in celestibus sp̄ualiter req̄escat. Ip̄a ē enim illud os dñi de q̄ dicit̄ Hiere.xv. [Si sep̄aueris p̄ciosum a vili]. i. aniam a peccato [quasi os meū eris. dicit dñs.] Ip̄a etiā q̄sdam in q̄bus ꝯplacet sibi facit firmamētū. qd̄ constat ex aq̄s fluxis q̄ in glaciē duruerūt. qñ mentes q̄ p̄us erāt fluide solidat et firmat in bono. iuxta illud Job.xxviij. Ferrū de terra tollit̄. et lapis calore solutus in es vertitur.

Quia firmamētū licz velocissime et cōtinue voluat̄. locum tamē nō mutat. Sic maria licz ꝯtinue moueret̄ ad q̄lib̄ bona exercitia. ⁊ d̄ v̄tute p̄cederet in v̄tutē. iuxta illud Sap̄.x. iustū deduxit dñs p̄ vias rectas. deduxit nō stare fecit. locū tñ p̄priū. i. hūilitatē q̄ est p̄p̄us locus iusti nō mutauit. Uel locus iusti charitas est vl' pax vbi de⁹ req̄escit. quia in pace factus est locus eius.

Quia firmamētū voluit̄ ab oriēte in occidentē et ecōuerso. nec tñ mutat locū vt dictū est. Sic vir iustus p̄pter ortū gr̄e seu p̄sp̄itatis nō sup̄bit. s̄z sua nouissima sp̄ memorat̄. iuxta ꝯsiliū sapientis ecc̄i.vij. [In omnib̄ op̄ib̄ tuis memorare nouissima] qd̄ est tendere ad occasum. Ideo sancti dicunt̄ occidētales. Unde Isa.xiij. Non ponet ibi tentoria arabs. qui interp̄tatur occidentalis. et loquit̄ de babylōe que signat mundū.

De hoc firmamēto potest illud exponi. Opera manuū eius annūciat firmamentum. B
Man⁹ q̄bus operatus est dn̄s q̄cunq; fecit in ꝟgine/sapiētia et potentia ei⁹. Hec
opa annūciauit et manifestauit apl'is ⁊ euāgelistis gloriosa ꝟgo q̄si euangeliū.i.
bonū nunciū. quia christo ascēdente magistra est facta eorundē. Vel aliter. Speci
alia opa dei de quib⁹ dicit ꝓpheta. in factis manuū tuaꝝ meditabar. sunt opera
passiōis et nostre redēptōis. que ipa annunciauit. Unde btūs lucas q̄ plenius de/
Ambro. scribit dn̄icam passiōem. sicut dicit ambrosi⁹ euāgeliū suum ab ea dicit̄ didicisse.
Et tunc impleta videt̄ illa ꝓphetia dauid. [Erit firmamentū in terra ī sūmis mō
tium.] Voluit enim dn̄s q̄ ipa esset firmamētū in terra inferius. sicut ipe est firma
mentū supi⁹. Unde. Firmamentū est dn̄s timentib⁹ eū. In terra enī sunt hoīes ī/
firmi/quos ipa firmat in bono/sicut supra dictū est. Sunt etiā hoīes iusti. in q̄b⁹
ipa confirmat virtutes collatas eisdē. et hoc in bono. Unde eccl'i. xxxiiij. dicit̄ fir/
mamentū virtutis. Qd autē sequit̄ [in summis montiū] hoc de apostol' intellige.
qui sunt summi inter montes. i. inter omnes sanctos. et celo ꝓpinq̄ores. in q̄bus
ipa post filij ascensionē cōfirmauit scientiā noue legis. quādo de sion exiuit lex no
ua. et verbū dn̄i de hierusalē. Michee. iiij. Ipa enim designat̄ per sion et hierusa
lem. Sequit̄. [Superextolletur sup libanū fructus eius.] Libanus interp̄tat̄ can
dor. et signat vite mundiciā. Fructus marie/christ⁹ vel opa bona. que exaltantur
per mundiciā vite eius que signat̄ per candorē. Vel per libanū qui dicit̄ candida/
tio signat̄ mundus. sup quem fructus bonoꝝ opeꝝ extollend⁹. vel fructus ei⁹. s.
christus. de quo dicit ipa Parab. viij. [Melior est fruct⁹ eius auro et lapide p̄cio/
so] que duo p̄ciosiora reputant̄ a mūdanis.

Viso quō maria celū est et firmamentū. videre est de luminarib⁹ hui⁹ firmamen
ti/de q̄b⁹ dicit̄ Gen̄. i. Fiāt lumīaria in firmamēto celi ⁊c̄. Et p̄mo de sole.

Maria sol Titulus iij.

Maria sol.] Unde dicit̄ pulcra vt luna. electa vt sol Canti. vi. Itē eccī. xxvi. A
Sic̄ sol oriēs ī mūdo in altissimis dei. sic mulieris bone spēs in ornamētuꝫ
domus ei⁹. Item in p̄s. dicit pater de filio. [Thronus ei⁹]. i. beata ꝟgo [sicut sol
in conspectu meo ⁊c̄.]

Maria sol

Quia sicut sol luminare est par sibi nō habēs/et toti mūdo copiose sufficiēs. sic btā B
virgo nec primā similē visa est ⁊c̄. Item q̄a fulgore miraculorū lucet vbiq; terraꝝ.
⁊ lucebit vsq; ad diē iudicij. Unde dicit. Usq; ad futurū seculū nō desinam. Alij
vero sancti post trāsitū suū aliq̄t annis fulserūt in specialibus locis.

Quia sol dicitur quasi solus lucens. id ē. p̄ ceteris luminarib⁹. sicut enim ceteris si
derib⁹ claritate luminis et maiestate p̄fertur. sic in celesti gl'ia maria sanctis om̄ib⁹
honore et gloria supponit̄. Ideo in figura marie dictū est de iudith. xi. Non est ta
lis mulier super terrā ⁊c̄. Sicut enim sol pulcerrimū lumīariū celi. sic maria dignis
sima creaturaꝝ dei post animā christi. Unde canitur in sequētia. Sol luna lucidi
or. et luna sideri⁹. sic maria dignior creaturis omnib⁹. Ideo etiā dicit̄ ipa primo
genita ante omnē creaturā. i. dignior omni pura creatura Eccī. xxiiij. In mundo
enī est vnus sol. ⁊ maria vna sola est mater et ꝟgo. Unde et compat̄ phenici. que ē
Seduli⁹ vnica auis sine patre. Unde seduli⁹. Nec primā similē visa est nec habere sequen/
tem. Ideo etiā dicit̄ [electa vt sol] qui similē nō habet. nec ipa similē habet nec ha
bitura est in eternū. Vel ideo dicit̄ [electa vt sol] quia sicut sol ad hoc factus ē vt
illuminet totū mundū. sicut dicit̄ genesis. i. sic maria ad hoc facta est a deo trinita
te. vt misericordiā. veniā. gratiā. et gloriā quasi lumen a deo impetret toti mūdo.
Vel [electa vt sol] quia sicut sol. i. christus electus est ex milib⁹ hominū Canti. v.
sic maria electa est ex milibus feminarū. Unde dicitur Canti. vi. Una est matri
sue. electa genitrici sue. Ideo etiam dicit̄ ipa mulier ex omnib⁹. Eccl'iastes. vij. bo
nis. s. mulieribus collecta. omnes ꝓprietates et virtutes bonaꝝ mulieꝝ in se vna
⁊ vnica rep̄sentans. Sicut enim ipa dicit de filio suo Can̄. ij. Sicut malus inter
ligna siluarum. sic dilectus meus inter filios. Sic et filius ibidem dicit de matre.

Maria figuratur per superiora

Sicut lilium inter spinas sic amica mea inter filias. Uel Lelecta vt sol ⁊ .i. ad ß ele cta vt sit ꝗsi sol. Unde eccī. xxvi. Sicut sol oriēs in mūdo in altissimis dei. sic ml'i eris bone species in ornamētū dom⁹ eius. Nam sicut sol sua claritate totū illumi nat et ornat mundū. sic species btē virginis et vita ipi⁹ totā illustrat eccl'iam. sicut canitur in natiuitate eius. Sicut enī sol lunā. sic maria totā illumiat eccl'iaz. Be atus bernī. Tolle mariā. ꝙd restat nisi tenebre. Sicut si rollak sol. miserabil' ē mū dus. Hoc inuenies infra. Uel Lelecta vt sol ⁊ .i. sicut christ⁹ fili⁹ su⁹. ḡ sine macl'a vt sol. Uñ et ei dicit Lañ. iiij. Tota pulcra es amica mea et macl'a nō est in te. Ul' Lelecta vt sol ⁊ .i. veri sol' in se imaginem repsentās i vniuersitate ⁊tutū. Ekebert⁹ abbas ad mariā. Tu electa vt sol. ille inqm sol solis ꝓditor. Ille enī elect⁹ est ex mi libus hominū. tu electa ex milib⁹ femina⁊. Ille elect⁹ ex oīb⁹ q̄ sunt. tu electa ex omnib⁹ q̄ p illū sunt. Uel Lelecta vt sol ⁊ ad illuminādū. s. intellectū p verā ꝯgnitio nē. et inflāmādū affectū p verā dilectōem. Uel Lelecta ⁊ a deo ⁊ vt sol ⁊ q⁊ sola sine ex emplo placuit dño iesu christo dicēti. Tu mihi sola places. Uñ et dicit ei Isa. lxij. ⁊ Terra tua inhabitabit ⁊ .i. caro tua fecundabit. Lq⁊ ꝓplacuit dño in te. ⁊ Ideo ca nit de ea ecclesia ꝗsi aggaudendo. Elegit eā deus et ꝑelegit eam ⁊c.

Item sol dicit ꝗsi sua oīb⁹ largiens. q⁊ q̄cq̄d habet q̄ntū in se est omnib⁹ ꝯmūicat. et bonis et malis. vt ei cōueniat qđ de patre dicit ad Ro. viij. Si ꝑ nobis omnib⁹ tra didit filiū suum. s. volēs eū pati. quō nō etiā cū illo omnia nob⁹ donauit. Mal' enī veniā impetrat et gr̄am. vt patz in theophilo. Uñ canit. Theophilū reformās gre. Justis ꝯo gr̄am ipetrat. multiplicat. et ꝯseruat. Ideo ōz aurora q̄ ad incipiētes. bis q̄ in nocte sunt. i. pfūde peccātib⁹ stella est ⁊ luna. ꝗsi sol vero pficientib⁹ et pfe ctis. Propter hanc ꝯmūitatē dicit de patre et de ß sole Mat. v. Qui solē suū facit oriri sup bonos et malos. Ideo etiā de ipa ōz Sap. vi. ⁊ Eqliter ⁊ .i. ꝯmūicatiue lē ei cura de oīb⁹. ⁊ Sic enī nō est psonaꝝ acceptio apud deuz. ad rom̄. ij. sic nec apō mariā. Siq̄dem ꝓpter hui⁹ sol' absentiā tenebras patimur ignorātie. frig⁹ ⁊ geli cidiū malicie. torporis. et accidie. Splēdorē ꝯo cognitōnis et feruorē dilectōis ex ei⁹ ꝓpinquitate vendicamus.

Dicit etiā sol ꝗsi sursū leuās. quia in feruore suo dicit attrahere guttas mar⁹ salsas. Amos. v. Qui vocat aq̄s maris. et effundit eas sup faciē terre ⁊c. Mare mund⁹. Buttule marine fetētes et salsi. amari pctōres q̄ ferent ⁊ amarescūt et nihili sūt co rā deo. Eccī. xviij. Quasi gutte aque maris deputati sunt. ⁊ sicut calcul⁹ arene ⁊c. Alque populi sunt. Apoca. xvij. Aq̄s istas calore pietatis et charitatis attrahit ma ria ad cultū filij sui oratōib⁹ meritis et exēplis. et sublata ab eis salsedine vicioꝝ q̄ si p gr̄am dulcoratas. ꝓponit peccatoribus qui terra sunt in exemplū. vt prioꝝ ex emplo posteri ꝙuertant. Talis gutta fuit theophil⁹. quē iste sol pie ad deū attra xit. q̄ exemplo suo rigat adhuc pctōꝝ corda arētia. vt ad implorādā mīfic⁹rdiam matris dominice nō torpescant.

Igit Maria sol q̄ dicitur quasi sol⁹ lucens. Est enim sol iste material'. ocul⁹ hui⁹ mundi. lux creaturarū. speculū creatoris. quo nulla mūdana creatura pulcrior. nul la vtilior. nulla clarior. quo lucente cetera omnia luminaria sic sunt quasi nō sint. Sic et dici debet et credi de virgine gloriosa respectu omnīū creaturaꝝ. nō soluz hominū. sed etiā angelorū. Unde iob. xxv. Luna nō splendet. et stelle nō sūt mun de in cōspectu eius. Luna vniuersalis eccl'ia. stelle singule singuli iusti. q̄ in ꝓpara tōe marie nō lucent. sicut lux lune et stellaꝝ absorbet nec apparet supueniēte luce solis. Uel p lunā triumphātē eccl'iam. p stellas intellige aīas bonorū.

Itē maria Lelecta vt sol ⁊ vt supra dictū est. maxime in quinq̄ ꝓuilegijs. In magnitu dine. in potestate. in vtilitate. in claritate. in calore.

Magnitudo eius. hūilitas eius. quia fm hūilitatē omnis aīe q̄ntitas a deo mēsura tur. Mat. xviij. Quicūq̄ hūiliauerit se sicut paruulus iste. hic est maior i regno ce lorū. Quere libro. iij. ti. i. de hūilitate eius.

Potestas eius. fides ei⁹. quia fides potentia est aīe. Quantū habet q̄sq̄ fidei. tātuz hz potētie. Si paꝝ habz fidei. paꝝ hz potētie. Si ml'tū. multū. Si oēz fidē. oēm

potentiã. Marci.ix. dixit dñs cuidã. Si potes credere. oĩa possibilia sunt credenti. Et intellige de fide viua q̃ p dilectionez opat. q: fides mortua nihil pt. sicut nec mortuꝰ hõ. Opa ꝟo bona vita sunt fidei. sicut caro bonce et ligna vita ignis. Vere potens et viua fides marie q̃ vnico ꝟbo opata ẽ quod nunq̃ auditũ fuerat nec in celo nec in terra. incarnatõez videlicz filij dei. quãdo rñdit angelo. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm verbum tuum.

Vnitas huiꝰ sol'. misericordia marie. q̃ post misericordiã dei nihil ẽ vtiliꝰ humane creature. sic oñsũ ẽ supli. iij. ti. xxij. z. xxiij. ꝺ misericordia. pietate. z largitate ipi⁹.

Claritas huiꝰ solis. puritas virgis. Quere lib. iij. ti. x. de puritate ei⁹. s. post titulũ de virginitate.

Calor huiꝰ sol' charitas virginis. qm̃ charitas ẽ aĩe caliditas. Propter qꝺ dñs dic̃ Mat. xxiij. Refrigescet charitas multoz. Sol cui fons caloris ẽ. z q̃ntuscũq; sit sol. nihil ẽ nisi ignis. nã calidior est toto globo terre si totꝰ ignireꝯ. Et de igne charitatꝭ dicit dñs Lu. xij. Ignẽ veni mittere in terrã. et q̃d volo nisi vt ardeat. Epoca. iij. Utinã frigidꝰ esses aut calidꝰ ꝛc. Quere ꝺ charitate li. ij. particla. vi. siue tractatu de ꝓperatib⁹ seruoz̃ marie. ibi q̃ seruus marie debet esse feruens.

Item sol diẽ inchoat p ortũ. termiat p occasũ. distinguit in certas ptes p ꝓcessum. discernit noctẽ a die sue claritatꝭ splẽdore. Sic maria vitã iusti exẽplavite sue. vt ei ꝓuenire videaĩ illꝺ qꝺ de filio dic̃ ps. Ordiatõe tua pseuerat dies. i. vita christiani.

Itẽ Sol suo lumie penetrat tm̃modo materias mũdiores z q̃si limatas. velut vitrũ et cristallũ. sz crassiores nequaq̃. Sic ḡ vitreus p penitẽtiã que corpus excoquit. cũ ipa sit ignis. z p puritatẽ q̃si cristallinꝰ. si sol' huiꝰ radijs desideras illustrari.

Item Sol rex sideꝝ. z maria regina virginũ imo oĩm sctoꝝ q̃ sunt stelle. de q̃b⁹ dicitur Ecci. xliij. ⌊Species celi⌋. i. eccli⌈gli'a stellaꝝ⌋. i. dignitates sanctoꝝ. i. Chorin. xv. Stella differt a stella in claritate ꝛc.

Item Sicut corpꝰ solis nõ ꝓhendit nisi ī radio suo. sic nec marie dignitas nisi ī filio suo. Quãto enim filiꝰ dignior. tãto mater excellẽtior.

Item Sol nec crescit vnq̃ nec decrescit. Similiter maria nunq̃ creuit p elatõez. nũq̃ decrescebat p pusillanimitatẽ vl' p tristiciã q̃ angustat. quia nec timoris habuit angulũ nec clariõis supciliũ.

Item Sol clarꝰ. cuiꝰ claritas virgis hũilitas. qꝺ patz p ei⁹ cõtrariũ. q: p superbiã venit ꝓmo ad tenebras interiores. inde ad exteriores.

Itẽ. Candor solis. mũdicia virginitatis. Rotũditas solis. appetitꝰ z desideriũ eternitatis. vl' eternitas virginitatis.

Itẽ Sol nõ occidit. sic ẽ ꝺr eccl'ie Isa. lx. Nõ occidet vltra sol tuꝰ. Sed ꝺr Eccles. i. Oritur sol et occidit ꝛc. Ibi aug⁹. Sol iste si nõ fecerꝭ casũ. nõ faciet tibi occasuz. Nõ occidit ḡ sol iste q̃ ad se. sz caueto tibi. q: si mortalꝭ peccaueriꝭ occidet q̃ ad te. Aug⁹.

Itẽ Cũ sol oriꝝ in oriẽte. tũc illuminat mũdũ. cũ ꝟo in occidẽte se abscõdit mũdꝰ fit tenebrosus. Sic cũ gra mris vl' filij nob oriꝝ illuminamur. cũ occidit p pctm̃ nostr. tũc obtenebramur. Jõ ꝺr querĩs pctoꝛib⁹ eph. v. Fuistiꝭ aliq̃n tenebre. nũc autẽ lux in domino.

Fugat tenebras z mũdũ illumiat tenebrosũ. z ipa ppulsauit cũctas hereses. sic ei canit eccl'ia. Laude maria ꝟgo ꝛc. Et mediãte ptu suo mũdũ illumiauit. vt ifra tiij. dicꝭ ꝺ aurora. et totã illustrat eccl'iam suoz radijs exemploz.

Ferꝭ supli luna. et ipa supli palia. Est enim mlier amicta sole⌋. i. habẽs ꝓpetates sol'. Epoca. xij. Et luna⌋. i. oĩs mutabilitas et oĩs defectꝰ ⌊sub pedib⁹ eius⌋

Nũq̃ deficit lumẽ sol'. silz nec ipa ī filij passiõe. licz tũc deficeret oĩs sctus. Jõ ꝺ ipa dic̃ salomõ puer. ī fi. ⌊Nõ extinguet i nocte⌋ donice passiõis ⌊lucerna ei⌋. i. fides. Jõ etiã ꝺ ea ꝺr can. vij. ⌊Statura tua⌋ q̃. s. ī fide stetisti. ⌊Assimilata ẽ palme⌋ qz sic palma nunq̃ folioz amittit viroꝛẽ. sic nec ipa fidei sue ꝟtutẽ. Jꝺeo dicit ꝺ iusto eccl'i. xxvij. Homo sanctus in sapiẽtia pmanet sicut sol ꝛc.

Maria sol

Quia sicut sol luna. sic ipa illuminat ecclesiam. Unde btus bern. Tolle mariam. Bern.

q̄d restat nisi tenebre?

Quia sicut dicit astronomus .i. trāscēdens philosophus. solē octies esse maiorē terra. sic maria in octo p̄uilegijs maior est om̄i femīa. ⁊ om̄i sctō. imo omni rōnali creatura. quia nec p̄mā similē visa est nec habere sequentē.

Primū. noua ꝓfessio virginitatis. Unde et recte appellat̄ virgo virginū. q̄ signifera et exemplar virginitatis.

Secundū. excellentia humilitatis.

Terciū. cōceptio filij dei saluo flore virginitatis. Uñ dicit̄ rubus incōbust⁹. Exo. iij.

Quartum. partus sine dolore.

Quintū. partus excellētia. Nam multe alie genuerūt reges et p̄ncipes. ip̄a sola filiū dei. Unde comparat̄ cedro.

Sextum. ministratio specialis. quia ip̄a sola in vtero ꝓprio hospitata ē dñm. Martha et alij in terrenā domū. Quere libro. iiij. ti. iiij. de excellētia marie ante mediū. et ti. xxxiiij. de actōe eius.

Septimū. iam celebrata resurrectio corp̄alis. vt vere credit̄.

Octauum. cōsessus ad dexterā filij sup̄ omnes ordines angelorū.

Item Sol

Maculā nescit sicut luna. Unde dictū est ei Canti. iiij. Tota pulcra es amica mea et macula nō est in te. venialis vel mortalis.

Tante liberalitatis est. q̄ a nulla creatura quātūcūq̄ fetente ⁊ sordida si sit ei exposita radios suos auertit. nec q̄ntumlibet p̄ciosam illustrat si abscondat̄ ab eo. Similiter nec maria a q̄ntūcunq̄ vilissimo peccatore ip̄am fideliter inuocante auertit respectū pietatis sue. Nec q̄ntūlibet magnus fuerit quis p̄ lr̄as diuitias aut honores ip̄m irradiat. si ip̄am negligat inuocare. Multos tñ p̄uenit vt velint. ⁊ volentes ꝓseq̄tur ne frustra voluerint. sicut dicit augustin⁹ de filio eius.

Ex quo mane surrexerit p̄stolatur tota die ad ostiū paratus ītrare domū si apiat̄ ei. Similiter et maria ex q̄ ascēdit in celū videt̄ dicere cū filio. Apoca. iij. Ego sto ad ostiū et pulso. Hoc inuenies expositū lib. xij. ꝑticl'a. v. ti. i. q̄ christ⁹ dicit̄ sol.

Sub hui⁹ solis radijs scintillat humectata cristall⁹ q̄ gelauerat ex aq̄. Ecci. xliij. qñ peccatores duri p̄us et frigidi flatu aq̄lōis cōstricti et cōgelati. ꝑfusi lacrimis amare ꝯpūctōis pietatis et penitētie ꝓducūt op̄a lucida et ignita. ex quoꝝ respectu alij ad simile inuitant̄.

Qui in solē defigit oculos a posteriori ponit vmbrā suā. Similiter q̄ cordis ocl'os. ītellectū videlicz et affectū cōstanter defigeret in hūc solē. marie recolens paup̄tatē. vmbram reꝝ labentiū facillime addorsaret. Sed quia pauci sunt tales.

Itē sol ꝓducit terrenascētia. Et ip̄a ꝓducit. i. ꝓcul ducit de v̄tute in v̄tutē illos q̄ exemplo sue paup̄tatis exeunt de terra. h̄ est. de amore terrenoꝝ. et ita celo nascūt̄. sic quod de terra oritur sursum crescit.

Item Sol habet insimul splēdorē et ardorē. Et in his duob⁹ designat̄ vtraq̄ stola. scz corp̄is et anīe. quā vtrāq̄ pie credit̄ habere btā virgo. vt splēdeat et fulgeat sic sol s̄m stolam corp̄is. et amore ferueat sicut sol s̄m stolā anime. q̄ camin⁹ est ī hierusalē. i. perfecta dilectio. Isaie. xxxi.

Itē Sua claritate q̄si excecat ocl'os īfirmos. iudeoꝝ. paganoꝝ. hereticoꝝ. ⁊ q̄rūlibz īcredulorū. Ecci. xliij. Triplicit̄ sol exurēs mōtes radios igneos exuflās et refulgens radijs excecat oculos.

Itē Athomos imꝑceptibiles sua illustratōe ꝑceptibiles facit. Et iō d̄r sol q̄si semitas oīm lustrās. Iō d̄ ip̄a d̄r sap̄. vij. Oīm ē artifex omnē habēs virtutē oīa ꝓspiciens. i. omnia ꝑceptibilia faciens.

Itē De h̄ sole d̄r. ij. mach̄. i. Ut tp̄us affuit q̄ sol refulsit q̄ p̄us erat ī nubilo. accēsus ē ignis magn⁹ ita vt oēs mirarēt̄. Maria sol vt dictū ē. sed q̄ diu fuit in via. fuit quasi sub quodā nubilo. de quo dicit̄ Job. xxvi. Qui tenet vultū solij sui. et expādit sup̄ illud nebulā suam. Quere libro. x. titulo. iij. de solio. Sed ex quo clarificata est a filio suo in assumptōne. accensus est quo ad eam quasi q̄dam magnus ignis

deuotio fideliū.et ab vniuersis recte credentibꝫ mirabiliꝫ p̄dicatur.

Jt̄ Sol p̄cibus sisti potest. Vñ Josue.x. dixit iosue soli et lune. Sol ꝫ gabaon ne mouearꝫ.et luna ꝓra vallē haylon. Steterūtq; sol et luna donec vlciscerē se gēs de inimicꝫ suis. Sol chr̄istꝰ. Maria luna. q̄bꝫ hoc mō p̄ fidelibus ecclie debent supplicare p̄lati signati p iosue. Gabaon interp̄tat̄ pcliuiū iniq̄tatꝫ.et signat mundū in q̄ facile lubricamus de pctō in peccatū. Vñ Treno.iiij. Lubricauerūt vestigia nr̄a in itinere platearū nostrarū.appropinquauit finis nr̄. Baylon interp̄tat̄ cāpi. in q̄ signat̄ libertas peccādi. Vñ puer. xviij. Pctōr cū venerit in pfundū pctōrū ꝓtēnit. Rogandi sunt ꝙ christꝰ et maria ne moueant̄ ꝫ eos.i.cor vtilitatē .donec pctōres vlciscant̄ se de inimicꝫ suis.id ē.spiritibꝰ imūdis.qđ fit.cū eos extermiat ꝙuertēdo alios pctōres.eradicādo vicia.ꝛ plātādo virtutes. Q

Jt̄ Sol nō crescit nec decrescit. Similiter nec maria vnq̄ creuit p elatiōem. nec vn q̄ decreuit p pusillanimitatē. Jp̄a etiā fuit velut sol.clara p sapientiā .pura p continentiā.fulgida p famā.calida p charitatē.exaltata p christi ꝓceptōem. et hmōi. R

Moraliter. Sol fulgor bone vite. Job. xxvi. ¶Si vidi solē cū fulgeret ¶Glo. Sol ī fulgore bona vita i manifestatōe. ¶Et lunā incedentē clare. ¶Glo. Lunā dic̄ famā. que lucet in nocte. Sed hec luna debꝫ poni sub pedibꝰ. Apoca. xij. ¶Et letatū ē ī abscōdito cor meū ¶rane gl̄iando apd̄ me.i. Chor.iiij. Quid habes qđ nō accepisti: Si aūt accepisti q̄d gloriarꝫ q̄si nō acceperis: ¶Et osculat̄ sum manū meā ore meo. ¶Glo. Manū suā osculat̄ ore suo.q̄ laudat qđ facit. sicut phariseꝰ q̄ dicebat Lu. xviij. Jeiuno bis ꝛē. Jdeo dic̄t. Oīs laus in ore ꝓrio sordet. ¶Que ¶pſumptio vel superbia ¶est iniq̄tas ¶duo tangit. q̄ alia petā supat. Vñ ¶est iniq̄tas matrima ¶ppter tria.qr ipa est initiū omnis peccati. Eccī.x. Quia diuti⁹ infestat. Unde glo. sup p̄s. dicit. q̄ ꝓma est recedentibꝰ a deo. vltima accedēntibꝰ ad cū. Jt̄ q̄a minus hominē decet. Vñ eccī.x. Quid superbis terra et cinis: ¶Et negatio ꝫ deū altiꝰ simū ¶Glo. Furoris sui grām negare puniēt. q̄d sibi tribuit qđ opatur. S

Maria luna Titulus iiij.

Tulli⁹ Virgili⁹ Jsidor⁹

Jso de sole .videndū est de luna. Luna ꝛm Tulliū dic̄t p syncopē. q̄si lucina.i.lucens nocte. Vñ virgili⁹. ¶Casta faue lucina mihi. Vel q̄si lux nocꝫ. Scōm isidorū dic̄t luna q̄si luminū vna. Bene.i. ¶Fecit de⁹ duo lumiaria magna.luminare maius ¶.i. solē.s.christū ¶vt p̄esset diei ¶id ē.iustis ¶lumiare minus ¶.i.lunam.ß ē.mariā ¶vt p̄esset nocti ¶.i.ad illuminādū pctōribꝰ ¶et stellas ¶.i. iustos. Jō dic̄t christꝰ sol iusticie. Malachie. iiij. quia ab eo est oīs iusticia. Maria mater misericordie fecūdata.s.a deo.i.implera misericordia erga pctōres .sic mater erga filios misericors est. Deꝰ enī pctōres nō audit. Joh.ix. Sed mater dei ipsos nō repellit. Jn sole.i.in christo feruor.i.iusticia puniens. et splēdor.s.misericordia parcēs. Jn luna.i.maria splēdor misericordie sine feruore seueritatis. qr nō offendit infirmos oculos se respicientes .sicut feruor solis. Btūs bern. Quid ad mariaꝫ ꝛē. Libro.iiij.titulo.xxiiij.de benignitate eiꝰ. Sicut enī ait macrobiꝰ. luna vice specularis ꝛē. A

Maria luna

Quia luna semp aut crescit aut decrescit. sed post crementū decrescit.et crescit post decrementū. Maria vero q̄ magꝫ crescebat in oīni virtute.plꝰ decrescebat p hūilitatē in sua reputatōe.iuxta illud eccī.iij. Quāto magnꝰ es humilia te in oīb⁹.ꝛ coram deo inuenies grām. Jdeo ipa dic̄t lumiare qđ minuit in ꝓsumatōe. Eccī.xliij. Quere paulo infra post mediū huiꝰ tituli. B

Quia nihil rā simile soli q̄ luna. nō ramē oīno simil̄. Nullū enim lumiare tātū habet luminositatꝫ q̄ntū sol.cuiꝰ luminositatē luna vicinꝰ emulat̄.i. Chor .xv. ¶Alia est claritas solis ¶.i.christi.Alia claritas lune ¶.i.marie Alia claritas stellarum ¶.i.sanctorū.

Quia inter planetas nullus soli tā primus. Unde. Astitit regina a dextris tuis.iij. Regū.ij. Bersabee sedit ad dexterā salomōis.

Quia nihil mediū inter lunā et solē. Unde dicit hec luna. Osculet̄ me osculo oris

Maria figuratur per superiora

sui. Cantic. i. Et ideo nullꝰ tantū nouit de secretis creatoris. Unde dicit Cāti. i. ☙Introduxit me rex in cellam vinariā ☙que dicitur a celādo.

Quia inferior planetarū. i. humillima oīm sctōꝝ. Nullus etiā planeta tātū terre vel mari accedit. ⁊ nullus sanctoꝝ tantū pctōribus q̄ terra sunt. p cōpassionē ꝓdescendit. maxime vero his q̄ amaricant p peccatis.

Quia luna citiꝰ q̄s alīꝫ planete pficit cursum suū. Et ipa faciliꝰ impetrat a christo q̄s alīꝫ sancti. Unde. iij. Regū. ij. dixit salomō matri sue in figura marie. Pete mater mi. Item assuerꝰ Hester. v. Quid vis hester regina ⁊c̄.

Quia p̄ ceteris planetis dñationē habet in mari. Hā ſm ipaz fluctus ⁊ refluxꝰ maris. Unī Lucanꝰ. Thetios vnda vage lunariꝫ estuat horis. Ideo luna ꝓpe diceda est stella maris. Hec est maria stella maris. Mare est amaritudo penitētie q̄ deo recōciliamur. Si assistat nobis maria affluit ⁊ abūdat in nobis ß mare. Ecc̄. xxiij. Al mari abūdat cogitatio eiꝰ. Si elōgēt maria a nob. refluit ⁊ recedit ß mare. ☙ Lucanꝰ

Quia luna videt habere q̄ndq̄ ferrugineū colorē. q̄ p penitētiā mortificabat corporis membra sicut ferrū ꝓtūdit metalla. Uel hec ꝓpetas impleta est in filīꝫ passiōe. q̄n nō fuit ei species neq̄ decor. Isa. liij. Et ipa p ꝓpassionē nigra fuit ⁊ obfuscata

Quia ſm lune crementū vl̄ decremētū abūdant vl̄ decrescūt medulle in ossibꝫ animaliū. Uirtutes ⁊ gr̄e medulle sunt q̄ ossa irrigāt virtutū naturaliū. sine q̄bꝫ deficiūt. De vero medulle. nisi p gr̄am et orōes marie in nobis neq̄unt abūdare. Medulle ꝗo ille sunt hūilitas. pietas. charitas. castitas. patiētia. et hmōi. de q̄bus ꝓuer. iij. Sanitas enī in vmbilico tuo. et irrigatio ossiū tuorū.

Quia luna roriflua est. q̄ luna rorē dicit ministrare. Unde et maria dicit in seq̄ntia purpurea vt viola. roscida vt luna. Ipa enim dic̄. In me oīs gr̄a vite et ☙itatis.

Quia luna lumē ⁊ pulcritudinē suam habet a sole. Et maria q̄cq̄d boni habz attribuit vero soli. Uñ dicit. Fecit mihi magna q̄ potēs est ⁊c̄. Itē dicēs cū apl̄o. i. ad Ebor. iv. Gr̄a dei sum id q̄ō sum ⁊c̄. Cāti. viij. Innixa sup dilectū ⁊c̄.

Quia luna q̄ magis accedit ad solē minus videt habere lumiositatis. Sic maria in se totū ſuscipiēs solem iusticie q̄si vacuā se reputās ⁊ inanē dixit. Ecce an. do. ⁊c̄.

Quia luna post coniūctiōnem cū sole gracilē se exhibet et subtilē oculi intuentiū. Et ß bene apparuit q̄n ꝓcepto filio visitauit elizabeth multo minorē se. et ipi parieti humillime ministrauit.

D Hec luna dicit Cañ. vi. ☙Que est ista q̄ ꝓgredit q̄si aurora ꝓsurgēs. pulcra vt luna. electa vt sol ⁊c̄. Pulcra vt luna ☙cuiꝰ pulcritudo sic ꝓcedere dicit. Ecclīn teq̄s appareat accendit. accēsa manifestat. manifestata ꝓplet. Hō apparebat. ſz erat q̄si in decursu. q̄n cōcepta est cū originali. Accensa fuit in sctificatōe. Manifestata in sua natiuitate. et tunc erat q̄si creissant gallice. q̄a sicut corpaliter sic sp̄aliter crescebat sp̄aliter de bono in melꝰ. de virtute in virtutē. Crescebat etiā et ampliabat sctificatio eiꝰ. ⁊ debilitabat fomes in ea p oblatōes legales. Uñ hic dicit ☙Que ꝓgredit ☙Tunc ꝗo corniculata apparuit hec luna. et eiꝰ cornua fuerūt hūilitas mētis ⁊ virginitas carnis. q̄bus. s. cornibꝫ. i. ☙tutibꝫ tā sp̄ualia q̄s corpalia vicia ventilauit. Erat ꝗo q̄si semiluniū ante ꝓceptū saluatoris. illustrās alios bonoꝝ radiꝫs exemploꝝ. q̄n. s. nutriebat in tēplo. Tunc ꝗo fuit q̄si ☙Luna plena ☙ q̄n vocata ē ab angelo gratia plena. ⁊ maxime q̄n impgnata est filio dei ope sp̄ussancti. et a sole iusticie plenissime illustrata. Et tūc fuit pulcerrima creaturaꝝ dei Unde q̄n luna plena est tūc vulgo dicit la bele. Habuit aūt hec luna triplicē plēitudinē. Prima fuit leticie in angelica annūciatōe. Scōa gratie in gr̄e adumpletōe. q̄n dicta ē gr̄a plena. Tercia gl̄ie q̄n facta est mater filīꝫ dei. Uel etiā i sua assumptōe. Eclipsata ē vero in filīꝫ passiōe. q̄n cōuersa est in sanguinē et ꝓpassiōe filīꝫ patiētis. Joel. iij. Sol conuertet in tenebras et luna in sanguinē ⁊c̄. In sua vero assumptōe fuit ☙Luna p fecta ineternū ☙ q̄ tunc dicit pfecta q̄n lucet tota nocte. Maria vero lucet in principio noctis. i. incipientibꝫ tēptari. ⁊ in medio. i. iacentibꝫ in peccato. et in fine. i. exeuntibꝫ a peccato et euadentibꝫ a tēptatōe. Et nota q̄ nō compat lune btā ꝗgo ſm statū eius p̄sentē. q̄a luna nunc habet maculā. sed pfectioni lune que erit in futuro

quãdo oĩs macula omnino auferet.qñ lux lune erit sicut lux solis. Isaie.xxx. Jõ dicit Luna pfecta ieternũ. Quere ꝺ his titulo ꝺ throno ꝓpe finẽ.aũ throno moralẽ.

Pulcra vt luna qñ illustrata est ex respectu diuitatis.q̃ meruit beatificari a generati F
onib⁹ vniuersis.sicut ipa dicit. Quia respexit hu.an.sue.ecce enĩ ex ꝟ be.m.ꝺ.o.ge.
Cũ dicit respexit hu.an.sue notat respectũ diuitatis. cũ subiũgit. Ecce eĩ ex hoc
beatã me dicent oĩes generatões notat plenitudinẽ claritatis.

Pulcra vt luna q̃ quasi naturaliter obscura.excepto in se solari radio accẽdit lumĩe G
alieno. Uñ dicit luna q̃si lux aliena. Sic maria adhuc in infirmitate corpis pti/
tura suscepto ĩ se spũscto tãcꝫ illi⁹ sume maiestat⁹ radio. ꝟo lumĩe dei filio fecũdat

Item pulcra vt luna q̃a a vero sole iusticie illustrata.noctẽ seculi hui⁹ incedẽs scien/
tie celestis et euangelice ꝙuersatõis luce pfudit.

Item luna crescit vsq̃ ad .xiiij. diẽ.et tunc plena apparet. Et circa .xiiij. annũ. vl. xiij. H
filiũ dei credit maria ꝓcepisse. Et tũc apparet in medio lune q̃ signat vterus ꝟgi/
nalis quasi imagũcula hoĩs pendent⁹. vl quasi rustic⁹ onerat⁹ fasce spinar. Dic
est christ⁹ q̃ suspẽsus in patibulo crucis nostror. portauit onera peccatorũ. sic ꝺr
.i. Pe.ij. Qui peccata nra ipe ptulit in suo corpe sup lignũ .i. penã peccator.que
designãt p spinas. Isa.liij. Uere lãguores nros ipe tulit ꝛc. Circa .xv. vero diem
incipit luna decrescere.qꝺ et marie ꝓdigit qñ audiuit a symeõe. Tuã ipius aniam
ptrãsibit gladius. Cõputa diem p anno.sicut dicit Ezech.iij.

Item Luna crescẽs habet cornua ꝟsus solis ortũ.decrescẽs versus solis occasum. I
Quia christũ quẽ nascitur. ex se gaudens expectauerat. dolens expectauit p no/
bis moriturũ. Per cornua lune cogitatões intellige.

In passiõe filij obscurata est hec luna p cordis tristitiã. que est oĩs plaga. Eccĩ.xxv. K
quia sol iusticie q̃ tũc eclipsabat et cui nõ erat aspectus. Isa.liij. qꝺs in ipam diri/
geret radios nõ habebat. Licet enĩ plena semp fuerit gra et sine macula culpe. non
tamẽ caruit macula humane miserie. sicut nec luna in p̃senti q̃ntũcunq̃ pulcra ca/
ret oĩno macula. Fuit etiã tunc in cõiunctõe solis. qñ lune claritas nõ apparet. qñ
ꝓmoriens filio p compassionẽ steterit iuxta crucẽ eius. Joh. xix.

Item Luna sole recedẽte mũdũ illuminat .q̃a sole iusticie trãscunte de mũdo ad pa L
trẽ p mortẽ corpalẽ Joh.xiij. fide sua totã illustrauit eccl'iam in triduo dñice sepul
ture. Itẽ eodem etiã sole iusticie ascẽdente ad celũ. dimissa est ĩ mũdo ad tps. vt no
uellã illã eccl'iam primitiuã q̃ erat q̃si nou⁹ q̃dã mũdus .apl'os videlicz et ceteros
discipulos cum sanctis mulieribꝫ. suis illustraret exẽplis. et instrueret documẽtis.
cũ illis iugiter in orõibꝫ pseuerans. Ectuũ.i. Undũ etiã.i. amatores mũdicie sp
illuminat loco christi.

Hec est noua luna de q̃ dicit ps. Buccinate in neomenia tuba hinc.s. habe M
mus argumentũ q̃ pdicandũ est in festis ipi⁹. Lin insigni die solẽnitat⁹ vre.
qz pceptũ in israel est ꝛc. Figurata enĩ fuit eius natiuitas ĩ solẽnitate q̃ antiq̃tus
fiebat in kalẽdis. Et eius natiuitas omnẽ inchoauit solẽnitatẽ nram. Uñ Eccl'i.
xliij. Dñs sa/ A luna signũ diei festi. Et paulo supi⁹ ibidẽ dicit. Luna in oĩb⁹ ĩ tpe suo.
binẽsis ostẽsio tpis et signũ eui Hã beata virgo in omnib⁹ natiõib⁹ in tpe sue apparitõnis
Lostensio ẽ illi⁹ Lrẽporis de quo dicit ad Bal'. iij. Cũ venit plenitudo tpis misit
deus filiũ suũ factũ ex muliere ꝛc. Isa. xlix. Jn tpe placito exaudiui te ꝛc. Ipa eti
am est Lsignũ eui insigniẽs omnẽ etatẽ psentẽ pteritã et futurã. Sequit. Lũ luna
signũ diei festi nã ab ipa orta est et egressa oĩs nostra festiuitas. s. christ⁹ dñs qui ẽ
gaudiũ nostrũ. Uñ et ipa dicit ciuitas solẽnitatis nre. Isa. xxxiij. Seqꝺ Lumi A
nare quod minuit in ꝓsumatione de luna materiali nõ potest intelligi. q̃a nõ mi
nuit in ꝓsumatõe. sed post ꝓsumatõem. prius enĩ cõsummat p pfectõem. et postea
minuit decrescendo. Beata vero maria quãdo annũciata est gra plena ꝛ in mr̃e
domini electa est. qꝺ fuit cõsumatio excellentie ei⁹. quasi se mirabiliter imminuẽs
respõdit. Ecce ancilla dñi. Prouide autẽ dictũ est Lminuit .i. hũiliatur. nec dictũ
est decrescit. ne posset intelligi de minutõne decremẽti. Quasi diceret. Cũ audisset
maria tantã sibi ꝓmissam celsitudinẽ q̃ fieret mater dei. et se iminuisset p hũilitatẽ.

nominãs se ancillã. et hoc cõsummata ẽ ⁊ facta luna plena. quia in ß verbo ꝯcepit filiũ dei. Ideo paulo post subdit. Crescens mirabiliter in ꝯsũmatõe. Interponitur autẽ Mensis est ſm nomen eius Nomen eius est maria. et interp̃rat illuminatrix. ꝙ illuminat dies nr̃os et opa nostra. Mensis igit̃ est dierũ et opex nostrorũ pfectio. et hic mensis sic illuminat̃ ab ea q̃ est mẽsis ex mense. Luna materialit̃ facit mẽsem post mẽsem. Sed ista luna facit mensem ex mẽse. ꝙ ex pfectõe bonorũ opex ad quã nos illuminat meritis ⁊ exẽplis. erit mensis. i. pfectio ꝑmioꝝ. Vñ Isa. in fi. Erit mẽsis ex mense. ⁊ sabbatũ ex sabbato. Legim⁹ de sabbato q̃ dominus requeuit ab omni ope qđ patrarat. Gene. ij. Sed ex illo nõ fit nobis sabbatũ. nec ex illa req̃e req̃es. Sed beata virgo dicit. Qui creauit me requeuit in tabernaculo meo. Et ex isto est nobis sabbatũ. Et bene dicit̃ mensis ſm nomẽ ei⁹ quia ſm illuminatõem q̃ nos illustrat erit in nobis pfectio opex si secuti fuerim⁹ exempla illius.

Itẽ Luna cũ ꝑmo illuminat̃ dicit̃ a philosophis dycothomos. a dya qđ ẽ duo. et thomos qđ est diuisio. ꝙ tũc apparet cornicula ta. cui⁹ duo cornua dei et ꝓximi dilectio. vel ꝟginitas et maternitas. q̃ in ea simul ꝙuenerunt. Diuisa fuit a ceteris qñ ab angelo salutata ꝑ ceteris. Uel poti⁹ sicut dicit mãducator. maria designat̃ p mare rubr̃. quod diuisũ est in diuisiões duas oppositas. Una votũ ꝟginitatis. altera cõsensus ꝺiugij qđ cõtraxit. Que duo summe inuicẽ ꝓtraria.

Item Luna noua bicornis apparet ⁊ q̃si habens similitudinẽ nauis. Quia maria nauis est q̃ deducit amicos suos in portũ volũtatis eox. Et ꝙ luna videt quasi nauis. signũ ẽ q̃ portat amicos suos sursum. ß est. in celũ. Unde. i. a q̃ celo eisdẽ quasi nauis apportat ꝙcqđ ẽ necessariũ. Propter hoc de hac luna. i. maria dicit. Facta est quasi nauis ⁊c.

Apparet etiã noua luna q̃si habens formã nouacule. ꝙ dñs q̃ntũ in se est ĩ exẽplis marie q̃si in q̃dam nouacla resecat et tollit a nobis omnẽ superfluitatẽ. vt de ß possit exponi illud Isa. vij. In die illa. i. in infusiõe gr̃e. Radet dñs in misterio hui⁹ nouacule. in nouacula ꝺucta. gallice a filee vt q̃dam volũt. in his q̃ trãs flumen sunt. i. q̃ addorsauerũt fluxũ deliciax carnaliũ et diuitiarũ mũdialiũ. caput. i. superfluas cogitatões. ꝓcedẽtes de mẽte que ẽ caput aie. Et pilos pedũ. i. motus illicitos et prauas affectões. Et barbã vniuersã. i. oẽs p̃sũptões de virilitate ꝓpa.

Item luna

Quãdo crescit dicit̃ amphicircos. ab amphi qđ est circũ. ⁊ circos qđ est circul⁹. ꝙ nõdũ tota illuminata circulo q̃dam claritatis est ambita. sic ipa in spũscti obumbratõe dono speciali ad sui custodiã circũdata.

Quãdo plena. panselenos a pan qđ ẽ totũ. et sele qđ est splẽdor. et nicos qđ ẽ nox. q̃si tota splẽdens nocte. Cum eni filius incarnat⁹ ẽ in ea. tũc in se suscepit pfectum lumen sapiẽtie. q̃ mũdi illumiauit cecitatẽ. ⁊ aliax stellax. i. sanctox obscurauit claritatẽ. ad cui⁹ ꝓparatõem pax lucẽt. Tũc tamẽ habuit hec luna nubeculã. nõ culpe sed pene. Uel p̃ dici q̃ exẽplo filij peccata alioꝝ sua dicebat. q̃ dicit. Lõge a salute mea ꝟba delictorũ meox. Sic et ipa p hũilitatẽ attribuebat sibi maculã doces alios vt diceret. Si dixerim⁹ q⁹ peccatũ nõ habemus ⁊c. Ul' potest dici q̃ fuit q̃si semiplena in sanctificatõne. plena in natiuitate. plenior in filij cõceptõe. plenissima in assumptõe.

Una eccl'ia. Luna est corpus globosum. sicut q̃dã dicũt. cui⁹ medietas obscura ẽ et medietas lumiosa. Et qñ pars lumiosa ad nos ꝟtitur. tũc nobis incipit apparere donec tota videat. Et dũ itex ꝙuertit̃. obscura pars incipit apparere. donec auferat̃ a nobis tota pars luminosa. Hec ẽ eccl'ia. q̃ ex carnali parte obscura ẽ. ex spirituali luminosa. et hec pars quãdoq̃ homiby latet et qñq̃ eis patz. sed soli deo nota est. Alij dicunt q̃ luna nõ habet lumen nisi a sole. sed soli ꝓpiqua nõ illuminat̃ a parte nostra. et ideo nõ apparet. quãdo vero recedit nobis cornicu lata incipit apparere. Et hoc bene cõpetit eccl'ie. que totũ lumen habet a sole iusticie. Et tripliciter obscurat̃. p eclypsim. p ĩterpositionẽ nubiũ. et finit̃ mẽsurnis.

decursibꝫ. Sic ecclesia tpe ꝑsecutorũ cruenta. fraude hereticoꝝ rubiginosa. corruptõe falsorũ fratrũ lutosa.

Maria sidus Titulus v.

Idus ⌋quod dicit̃ a ꝯsiderãdo. q̃a stella maris que signat mariã.

Maria orizon Titulus vi.

ORizon ⌋ qđ sicut q̃dam dicũt interp̃tat̃ finitor visus. Et dicũt ꝙ orizon visus corꝑalis est circularꝫ illa circũferẽtia vbi ex defectu visus hũani celum terre ꝯiũgi videt̃. Orizon aũt visus spũalis est vbi celsitudo diuĩtatis ad suscipiendã hũanã naturã inclinat̃. Sicut enim ibi deficit visus corꝑalis. similiter ⁊ hic mens hũana cape nõ potest quõ diuĩtas et hũanitas in vnã ꝑsonã vnite sũt in vtero virginali. Christus eĩ finis est desiderij nostri. q̃a ip̃o habito nihil vltra q̃rendũ. nec citra finẽ istũ visus nostre mentis ꝯsistere debet. ne mũdanis affectibus. vel q̃buscũqꝫ illicitꝫ desiderijs a creatoris sui ꝯtemplatõe repellat̃.

Maria lucifer Titulus vij.

Versus secũdus

LUcifer ⌋ Maria dicit̃ lucifer. Primo. quia tulit in se verã lucẽ. i. christũ. q̃ ẽ dei sapiẽtia. Inde lucifer. q̃si ferẽs lucẽ. Scđo. q̃a illumĩauit nebulosa legꝫ et ꝓphetaꝝ. pariẽdo christũ quẽ ꝓphete obscure p̃dixerãt. q̃a tenebrosa aq̃ ĩ nubibꝫ aeris. i. obscura scientia in ꝓphetꝫ. Inde dicit̃ lucifer q̃si lucẽ cecis ferens. Tercio. q̃a tulit in se lucẽ. i. gr̃e abundantiã. de cuiꝰ plenitudine oẽs accepimꝰ. Inde dicit̃ lucifer q̃si luce fertilis. q̃a vita eius gl̃iosa lucẽ dedit seculo. De isto lucifero canit eccl̃ia in natiuitate eiꝰ. Orit̃ vt lucifer inter astra etherea ⁊c. Itẽ de h̃ lucifero potest exponi illud Job. xxxviij. vbi dñs loq̃tur ad iob dicẽs. Nunq̃d produces luciferũ in tpe suo. et vesperꝫ sup filios terre ꝯsurgere facies? Bene aũt ortꝰ marie compat̃ ortui luciferi. q̃a orta est nõ tenebrosa ĩ ortu. sicut nos q̃ oẽs nascimur filij ire. ad Ephe. ij. Sed ip̃a ante sctificata q̃ꝫ nata orta est vt lucifer. i. tota clara. et in spe maioris claritatꝫ. s. solis iusticie q̃ natus est ex ea. Et hunc luciferꝫ ꝓduxit dñs ⌊ĩ tpe suo⌋. i. in tpe gratie. Et hoc quod dñs dicit ad iob. Nunq̃d ꝓduces luciferũ ⁊c. est ac si diceret. Nõ tu. sed ego. Itẽ bene maria ꝯpat̃ lucifero. q̃a sicut lucifer p̃minet ceteris stellis ĩ claritate. sic maria sanctorũ ordinibꝫ vniuersis ĩ dignitate. Dicit̃ autẽ lucifer grece fosoros. a fos qđ est lux. et oros qđ est visio. Alia de hoc lucifero habuisti libro. i. ca. iij. titulo ꝙ ip̃a stella.

Maria aurora Titulus viij.

AUrora ⌋ Gallice alba ab albedine. quia tota candida intꝰ et exteriꝰ. ꝑ sanctimoniã carnis ⁊ spũs. Unde et lilio ꝯparat̃ Canti. ij.

Maria aurora

Isidorꝰ

Latine aurora ab auro. hoc est a splẽdore. ꝑm isidorũ. q̃a tota fulgida intus et exterius. Uel ideo dicta ẽ ab auro. q̃a ĩ se habuit tripliciter auꝝ. Auꝝ mũdũ virginee puritatis. Apoca. xxi. Ip̃a ciuitas aurũ mundũ ⁊c. Aurũ ignitũ feruẽtissime charitatis. Apoca. iij. dicit̃ angelo laodicie. Suadeo tibi emere a me aurũ ignitũ. Aurũ optimũ sapiẽtie a sapore. quia gustauit et vidit ⁊c. Gen. ij. Aurum terre euilath optimũ est.

Isidorꝰ

Quasi aurea hora. iuxta isidoꝝ. q̃a adduxit etatẽ aureã. i. tps g̃tie. Uñ ei conuenit qđ dicitur de saturno. Aurea ꝑ cũctas disponens secula terras.

Ab aura. i. gr̃a et flatu spũssancti. qua ꝑflata est in sanctificatõe ⁊ sꝑ deiceps. Unde canti. iiij. ⌊Ueni auster ꝑfla ortũ meũ⌋. i. mariã. dicit̃ spirituisancto.

Maria aurora

Quasi aura rorans. Nã p̃cibus et meritis eiꝰ ꝑcipimꝰ aurã. i. refrigeriũ et rorẽ g̃tie ꝯtra incentiua vicioꝝ. Ip̃a est enĩ aura illa đ qua dicit eliphat Job. iiij. ⌊Uocem quasi aure lenis audiui⌋ Maria siq̃dem dicit̃ ⌊aura⌋ ꝓpter refrigeriũ gratie quã infundit diligentibꝫ se. ⌊lenis⌋ ꝓpter multitudinẽ benignitatis sue.

Quasi hora roris. quia in ꝯceptu suo descendit in eã filiꝰ dei q̃si ros. Uñ dic̃ Osee xiiij. ⌊Ero quasi ros. et israel⌋. i. maria ⌊germinabit q̃si liliũ⌋ Libro. xij. ꝑticl̃a. v. de his que a supiori descẽderũt in ortũ conclusũ. titulo. xiiij. Ip̃a est enĩ concha illa quam gedeon. i. christꝰ impleuit rore exp̃sso de vellere Judic̃. vi. et de illa pleni-

Maria figuratur per superiora

tudine quã contulit matri oēs accepim⁹ gr̃am p gr̃a. Joh̃.i. Adhuc etiã nõ cessat ipa corda cõcaua per humilitatẽ roze gratie adimplere. Christus etiã q̃ dicit ros. venit p virginem in cor humanũ.

Ab aure. qa cõcepit p aurẽ. Unde dicit Cañ.v. Dilectus me⁹ J. i. de⁹ pater Jmisit J in me Jmanũ suã J. i. filiũ Lp foramẽ Jauris mee. Jdeo canit ei eccl'ia. Concepisti per aurẽ dominũ nostr̃. vt benedicta dicaris inter oēs mulieres ꝛc̃. L Per aurẽ J. i. per fidem dictorũ. qa fides ex auditu. Ro.x.

Quasi auiũ hora .que tũc incipiũt modulari voces suas in laudib⁹ matris ꝛ filij. Aues iste viri spũales qui sunt aues mũdi. Aues celi sunt angeli. q̃ concorditer laudant eã. Uñ. Te laudãt angeli ꝛc̃. Uñ et potest dicere cũ filio q̃ dic̃ Job .xxxviij. Cũ me laudarẽt simul astra matutina .et iubilarẽt oēs filij dei. Facit etiã obmutescere aues nocturnas. i. hereticos. q̃ p eã obstructũ est os loq̃ntium iniqua.

Quasi auiũ hora aperiẽs. Aues aie fideles volantes pẽnis virtutũ. quarũ conuersatio in supnis. quax hora aperit ad laudes suas et filij. et ad gratiax actõez iugiter dño psoluendã de bñficijs incarnatõis et passionis sue. Unde.ij. ad Ebor.ix. Gratias deo sup inenarrabili dono eius.

Item aurora

B

Al vigilijs a longe pnunciat. Hã ab eterno pordinata ẽ in officiũ salutis hũane. sic ipa dicit puer. viij. Ab eterno ordinata sum ꝛ ex antiqs anteq̃s terra fieret. Prefigurata est etiã in factis patriarchax. et pnũciata oraculis pphetarũ.

Noctẽ finit ꝛ die inchoat. Fuit enĩ finis legis et inchoatio gratie. Nox enĩ quedã lõga admodũ ab eua fluxit vsq̃ ad mariã. quã finiuit ipa maria ĩ ortu suo. Et hec fuit nox illa solitaria nec laude digna Job.iij. que licet obscura. suis tñ vigilijs q̃ si quibusdã fulgorib⁹ distinguebat. Prima vigilia. illuminatio occulte inspiratõnis. Hec fuit obseruata tp̃ib⁹ noe et abraham. q̃ occulta inspiratõe aliq̃d figurati uum de ea intellexerũt. Secũda. eruditio legalis. hec tẽpore moysi ꝛ illorũ qui p legẽ instructi sunt. Tercia. certitudo pphetice pnunciatõis. hec tẽpore pphetax. Quarta. vehemẽs sanctox desiderij de pmissiõe facta a dño adimplenda. Hanc habuerũt symeon elizabeth et anna. q̃ velut in puncto iã erũpentis auroze cõstituti. nõ solum ipam sed et filiũ suũ videre ardẽtissime gestiebãt. Has itaq̃ vigilias obseruauerũt sancti ab initio. si quãdo hãc auroram aspicerẽt. sicubi appareret. si vl q̃s sui pferret ĩdicia. qa hãc et reb⁹ mystic⁹ p̃figuratã ꝛ pphetijs pmissã itelligebãt.

Aliter. Ipa intermiauit noctẽ triplicẽ. s. noctem legis q̃ erat obscura figuris. Noctẽ ignorãtie. Et noctẽ culpe. Jnchoauit autẽ lucẽ noui testamẽti ꝫ noctẽ legis. Illũ peperit q̃ manifestauit veritatẽ ꝫ noctẽ ignorãtie. ꝛ lucẽ gr̃e ꝫ noctẽ culpe adduxit. Tenebris etiã malicie et miserie finẽ adesse nũciauit.

C

Aliter. Per euã nox pcessit. qa a muliere initiũ factũ est peccati. Eccl̃i. xxv. Per mariam dies appropinq̃uit. Ad roma. xiij. Sed nato sole iusticie de hac aurora. plenarie diuise sunt tenebre a luce. sicut dicit Bene. i. Tenebrosa etiã erat scriptura. iuxta illud ps. Tenebrosa aq̃ in nubibus aeris J qa obscura erat sciẽtia in pphetis. Sed sicut aduenĩẽte sole q̃ q̃si nascitur de aurora recedũt tenebre. Sic nascente christo de v̄gine recesserũt tenebre scripturax. Eccl̃i. xlij. Apti sũt thesauri. et euolauerũt nebule sicut aues. Propterea dicebat Job. xxxi. Quis mihi tribuat adiutorẽ. vt desiderium meũ impleat oīpotens. ꝛ librũ scribat ipe q̃ iudicat.

D

De tenebris videl̃ pcedere. et postmodũ q̃si pariẽdo pducere solẽ. Sic bta v̄go pcessit ex antiqs patrib⁹ q̃ in tenebris pctorũ et in caligine ignorãtie ꝛ sub vmbra legis erãt. ꝛ ipa velut aurora nobis peperit verũ solem.

E

In ortu auroze qdãmodo nox lucida ꝛ dies videl̃ obscura. qa maria nascẽte q̃si q̃dam aurora surrexit. et hũana fragilitas in ea lucida fuit p gratiam. et dies eterni⁹. i. christus obscuratꝰ est ĩ ea p hũanitatẽ assumptã. cui dicit Jsa. xlv. Uere tu es deus absconditus J. s. sub nubilo nostre carnis.

Diuisa a tenebris lucẽ diuidit a tenebris. Quod figuratũ est Gen̄. i. vbi dr. L In pn cipio J. s. restauratõis hũane L creauit deus Jcui⁹ maria opus est speciale. Unde dic̃

F

ei ꝓ. ⁊ Tu fabricatus es auroꝛā ⁊ .i. mariā ⁊ et ⁊ ex ea ⁊ solē ⁊ iusticie ⁊ celū et terram ⁊ id ē. aiam et corpus marie. Sed hec ⁊ terra erat inanis et vacua ⁊ ante gr̄am sctifi catōis ⁊ et erāt tenebre sup faciē abyssi ⁊ quia cōcepta est in originali ⁊ Et dixit de⁹ ⁊ q̄si ꝑdestinādo ⁊ Fiat lux. Et facta est lux ⁊ quādo eam sanctificauit. Et de illa lu ce fm opinionē quoꝛūdam factū est corpus solis. Maxime aūt facta est lux ī cō ceptōe saluatoꝛis. filio dei q̄ est lux eterna. ꝓuerso ad eā. De q̄ cōuersiōe ipa dicit Canti. vij. ⁊ Ego dilecto meo. et ad me conuersio eius. ⁊ Sicut luna illuminat. sole ad eam conuerso.

Diuidit lucem a tenebris. ⁊ ß tripliciter. quia suis oꝛōib⁹ et extēplis ꝑdestinatos se parat a vicijs. q̄bus dꝛ ad eph̄. v. Fuistis aliq̄n tenebre. nūc aūt lux in dño. An tiq̄ etiā pr̄es p eā de limbo fūt extracti. q̄b⁹ se ꝓmūerās dicebat Job. xvij. In tene bris strauit lectulū meū ⁊ Et populus q̄ ambulabat ī tenebris ⁊ ꝓ eā ⁊ vidit lucē ma gnā ⁊ Isa. ix. Scripturā etiā sacrā q̄ est lux. ꝑseruat ab hereticis tenebꝛosis.

Prima claritas diei. Nam ipa fuit initiū diei gr̄tie. que .s. dies incepit a sctificatōne eius. Et ideo dꝛ Lauroza ꝓsurgēs ⁊ in plenā claritatē diei. Propter ß etiā dicit de christo Sap. xvi. Oportet p̄uenire solē ad bñdictōem tuā. ⁊ ad oꝛtū lucis adoꝛare te. Recte maria dicit oꝛiēs lucis. nam ex ea oꝛtus ē christus q̄ ē lux mūdi. Joh̄. viij. Per hanc auroꝛā solē p̄uenit. q̄ matris intercessiōe filiū s. bi ꝓpiciū reddit. Ad oꝛientē lucis adoꝛat. q̄ matri obseq̄ndo irā filij mitigat. S

Partim obscura. partim lucida. Obscura p originale quo ad natiuitatē ī vtero. ⁊ Lu cida p natiuitatē ex vtero cū sanctificatōe. Uel ideo partim. qꝛ tantā nō habuit cla ritatē in natiuitate q̄nta postea in gr̄ie plenitudie. In spūssancti supuentōe. In filij dei conceptōe.

De tenebris nascit. s. synagoge. quia sicut spina roſam genuit iudea mariā. Et oꝛtū solis p̄uenit oꝛtu suo. licet illumineť a sole post eā surrecturo. Precessit enī ei⁹ na tiuitas hūanam christi natiuitatē. sed a diuinitate totū suscepit splendoꝛē. Unū. Regū. xviij. Sicut lux auroꝛe oꝛiēte sole mane absq̄ nubib⁹ rutilat tē. Ideo vide tur dicere illud Joh̄. i. Qui post me venit ante me factus ē tē. Propter ß canit ei ecclesia. Genuisti eū q̄ te fecit et in eternū tē. Beatus maximus. Siq̄dē ipe ē auteꝛ marie qui oꝛtus est ex maria. Ad hoc designādū postq̄ dixit angel⁹ ad iacob. Di mitte me. iam enī ascēdit auroza ⁊ scꝛtur in textu paulo post Loꝛt⁹ est ei sol postq̄ trāsgressus est phanuel ⁊ Gen. xxxij. Mystice. Sicut auroza solē anteuenit. sic ma ria imaginē filij nasciturī ex ea nobis in fructib⁹ q̄si repsentauit.

Beatus maxim⁹

Lucide nubis interiectu lumē incircūscriptū mortaliū oculis ostēdit. Nubes luci da. christi caro purissima. D

Ad ir̄am existentib⁹ iuxta mare citi⁹ apparet q̄s existētib⁹ iter mōtes. Per mare ama ritudo penitētie et tribulationū. Juxta est enī hec dña his q̄ tribulato sunt coꝛde. Dicit etiā de amatoꝛe suo. Cū ipo sum in tribulatōe. Per mōtes superbia ⁊ opulen tia. quoꝛū tumoꝛ et plenitudo infusa repellit. Et intellige de apparitōe q̄ est p in fusionē gr̄atie et miseꝛicoꝛdie.

Item au roza

Media inter noctē et diē. Dies christus. noꝛ peccatoꝛ. Sicut enī fili⁹ ē mediatoꝛ inter deū et hoīem. sic mater ītꝛ filiū et pctoꝛē. Nō apparuit in passiōe. Quere li boꝛ. ij. particula. i. causa. xvij.

Sicut impossibile est de tenebris noctis venire ad lucē nisi mediāte auroza. sic im possibile est de tenebris viciozū venire ad lucē gr̄e et virtutū. nisi mediāte interces sione marie.

Aug⁹.

Consurgens singulis reb⁹ reddit colores ꝓprios. q̄a denocte omnia q̄si vni⁹ color⁹ sunt. Noꝛ enī vt dicit aug⁹. q̄dāmodo aufert oculos mūdo. auroza restituit. Nam in ei⁹ natiuitate meliozata sunt oīa. et ipa ē q̄si forma et modul⁹ toti⁹ bonitatis. Forma enī fuit penitētiū. stās iuxta filij crucē. Forma actiuoꝛ. mīstrās elizabeth pariēti. Forma ꝓtēplatiuoꝛ. colloq̄ns cū gabele. et cū apl̄is et sanct⁹ mlieꝛib⁹ in oꝛōe pseuerās. Act. i. Pepit etiā christū q̄ ad ß venit ī mūdū vt suā reparet imagi nē in aliq̄b⁹ nostris q̄ adam veterē deformatā.

Maria figuratur per superiora

Rorē adducit q̄ terrena scētia nutriūnt. Attulit enī rorē totī⁹ spiritual' fecunditat' I
z vniuerse benedictōis. quo nutrit' et coalescit omne spirituale bonū. Et ideo dicit'
aurora quasi hora roris. vt supra.

In aurora flores p⁹ clausi expandūt folia sua. Unde ouidi⁹. Ecce vigil nitido pa
tefecit ab ortu purpureas aurora fores. z plena rosaz atria. Flores isti sunt san
cti qui q̄si p⁹ clausi in botro. ipa nascēte apti et expāsi sunt. Jpa sic̄dē fuit q̄si p
mū liliū p votū ꝑginitat'. filius su⁹ q̄si p̄ma rosa noui testamēti p passionē cruc'.
Jdeo dicit filio ipa. Jnnocētes et recti adheserūt mihi. q̄a sustinui te. Jdeo etiaz
ꝑginib⁹ ꝺr Eccī. xxix. Frōdete flores q̄si liliū. i. ad marie exemplū.

Jtē aurora illuescēte colligebat māna a filijs israel in deserto Exo. xvi. q̄a ipa iter
cedente i deserto hui⁹ mūdi impetrat' celestis gr̄e refectio. z ipa purificāte nos p
penitentiā q̄ significat' p desertū. digne sumimus corpus christi.

Jtē dicit' Laurora rutilās que est signū pluuie. z p ipam habuit mūd⁹ plenitudinez
gratie. Unde de ea dicit' Osee. vi. Quasi diluculū p̄parat⁹ est egressus ei⁹. z veni
et nobis q̄si imber tpaneus rē. Quere paulo infra. titulo. ix.

Fugat fures illos de quib⁹ dicit' Job. xxiiij. Si subito apparuerit aurora. arbitrāt' R
vmbrā mortis. Fures isti demōes. q̄ furant' thesauros bone opatōis. Uiciū q̄libz
q̄ furat' thesauz oppositi sibi ꝑtut'. Superbia. q̄ furat' thesauros cuiuslibet ꝑtu
tis. sicut dicit gregori⁹. Heretici. q̄ thesauz recte fidei. De q̄libet hmōi fure dicit'
Joh. x. Fur nō venit nisi vt furetur rē.

Relevat infirmitates corpales. et maria lāgores aiaz. Hā añ ortū ipi⁹ p euā tot⁹ i
firmabat' mūd⁹. ita q⁹ plāta pedis vsq⁹ ad ꝑticē capit' nō erat i eo sanitas. Jsa. i.

Mūdas aues excitat ad cantādū z ad laudes creatoris. sic patet in alauda. Un̄ et
dicit' aurora q̄si auiū ora apiens. vt sup̄. Tūc enī exhilarāt' volucres et dulcit' mo
dulant'. i. viri spūales q̄ in ortu et de ortu virgis ꝯcorditer cecinerunt. De q̄b⁹ di
citur Le medio petraz. i. duoz testamentoz Ldabūt voces Tūc enī ceperūt in
telligi oracula ꝓphetaz. Jdeo canit ei ecclesia. Natiuitas tua dei genitrix virgo
gaudium h annūciauit in vniuerso mundo.

Nocturnas aues cōuertit in fugā. Hi sunt heretici. Hā q̄ male agit odit lucē. Jo L
han. iij. Quia maria mediāte filio cūctas hereses interemit. Et p eā obstructū ē os
loq̄ntiū iniq̄. Uel nocturne aues fantastice cogitatōes et p̄ue affectōes.

Terminū ponit sopori. Jnducat p̄ncipiū opi. Jndiciū est sereni. Terminū sopori.
quia tūc surgūt oparij viatores et pegrini. p ipam enī data ē gr̄a meritorie operā
di. patefacta est via padisi. dat' facultas ad supnā hierusalē reuertendi. cū añ eam
omnes descēderēt in babiloniā iferni. vbi null⁹ ordo sed eterna ꝯfusio. Moraliter
Terminus soporis refert' ad penitētiā. Unde. Surge q̄ dormis. Principiū ope
ris ad actiuā. Jndiciū sereni ad ꝯtemplatiuā.

Hec est aurora de qua dictū est iacob ab angelo cū q̄ luctabat' Gen. xxxij. Dimitte D
me. iā enī ascēdit aurora. Angel⁹ hic de⁹ pater. Jacob figurat sctōs p̄res q̄ sub
veteri testameto p̄cib⁹ et lacrimis q̄si duob⁹ brachijs. sic tangit' Osee. xij. vbi agit' ō
lucta iacob. nitebant' extorq̄re a deo incarnatōez vnigeniti sui. quoz cetui rnd'et.
q̄si in ortu marie. Dimitte me. iā enī ascēdit aurora. Jq̄si cessat iā instātia vr̄i lucta
minis Lquia iā ascendit aurora. i. lux illa nascit' q̄ vobis pariet vez solē. Sed re
spōdet iacob. L Nō dimittā te nisi bñdixeris mihi. q̄a nō debēt cessare desideria et
instantia sctōrū donec benedictōez receperint. et donec iacob. i. luctator fiat isra
el. i. videns deū in patria. et donec possit dicere. Uidi dñm facie ad faciē. et sal
na facta est anīa mea Et nota q⁹ post q̄z iacob transgressus ē phanuel. ort⁹ ē ei sol.
Phanuel interp̄tat' ꝯteplās deū. Ille g̃ trāsgredit' phanuel. q̄ illos trāsgredit' q̄. fi
de deū ꝯteplant'. vt ipi sic oriat' sol q⁹ deū videat etiā oculo corpali.

Aliter. vt p angelū signet' christus. qui forsitan data nobis matre videt' dicere se oran H
ti Dimitte me. iā enī ascēdit aurora. Quasi dicat. Jam nō pulses ad me p̄mo lo
co. sed vade ad matrē meā. Sicut alios rex inuenis ad honorē mr̄is sue regine re
mittit ad eā negocia regni. Et ꝺ apparuit i nupt̄ijs Joh. ij. vbi p⁹ ministri veniss̄e

credũt ad matrẽ et ip̃a ad filiũ. Ideo forte dirigit sermo ille Sap̃.xvi.ad patrem. [Oportet p̃uenire solẽ].i.pri⁹ venire ad mariã q̃ ad solẽ iusticie [ad bñdictõnem tuã] obtinẽdã [et ad ortũ lucis adorare te].i.gr̃as agere de ortu marie p quã illuminatus ẽ mũdus. Moraliter [Oportet p̃uenire] bñ opando [solẽ].i.diẽ iudicij. vbi oĩa manifestabũt [ad bñdictiõem tuã] habẽdã.illã de qua Mat.xxv. Uenite bñdicti ꝛc̃. [Et ad ortũ lucꝭ adorare te].i.credere natiuitatẽ christi.in cui⁹ natiuitate manifestata sunt oĩa q̃ dicta sunt p ꝓphetas. Et nota q̃ cũ angel⁹ diceret iacob verbũ istud [dimitte me ꝛc̃.] tetigit neruũ femoris ei⁹.ꝛ statim emarcuit. In femore designat generatio. Nata enĩ beata ꝟgine mutat⁹ ẽ mod⁹ generatõis hũane.q̃ erat de viro et muliere.quia filiũ genuit sine virili opere.

Itẽ de hac aurora d̃r Job.xxxviij. [Nũq̃d post ortũ tuũ p̃cepisti diluculo.et oñdisti aurore locũ suũ.] Et in hac autoritate tangit vtraq̃ generatio.s.christi et virgĩs. [Precepit enĩ dñs diluculo].i.beate virgini ꝛ illuxit [ostendit aurore].i.beate ꝟgini [locũ suũ] videlicet vt termĩaret tenebras ꝛ inchoaret lucẽ. Q, aũt d̃r [post ortũ tuũ] q̃si negatiue ponit. Quod si de ortu iob intelligat planũ est. Si autẽ sic itelligat. [Nunq̃d post ortũ ꝛc̃.] ac si dicat. Non tu h̃ fecisti post ortũ tuũ. sed ego feci post ortũ meũ. Et h̃ intelligit de natiuitate eterna. Et hec dictio post nõ notat finẽ illius natiuitatis sꝫ pfectionẽ. Natiuitas enim filij de patre sp est pfecta. nũq̃ est p̃terita vl' futura.q̃ sp fili⁹ nascit de patre.cũ illa generatio sit eterna. Q

Itẽ de hac aurora d̃r Job.iij. vbi loq̃tur de iudeo q̃ est mẽbꝝ diaboli.q̃ diabol⁹ significat p noctẽ.cũ d̃r [Noctẽ illã tenebrosus turbo possideat] Et subdit d̃ iudeo. [Expectet lucẽ ꝛ nõ videat nec ortũ surgentꝭ aurore.] Expectabat enĩ iude⁹ suuꝫ messyã.ꝛ illã lucem nõ vidit.nec aurorã surgentẽ. P

Item de hac aurora d̃r canti.vi. [Que est ista q̃ ꝓgredit q̃si aurora ꝯsurgẽs ꝛc̃.] Natiuitas enim virgĩs ꝛ ort⁹ aurore ꝯgrua et g̃ta sibi similitudine ꝯpant. sicut assignatũ est sup̃ multiplici rõe. Et est hec vox spũssancti. sicut dicit hieronym⁹. admirãtis.i.admirãtes angelos sanctos faciẽtis. Qui cũ essent insueti de tã admirabili natiuitate.et de tã solẽni assumptõe generis hũani in beata virgine (nã hec autoritas et natiuitati eius cõuenit ꝛ assumptõi) q̃si admirãtes ꝓruperunt in hec verba. [Que est ista ꝛc̃.] Istud [Que est ista] habes multipliciter expositũ li.xij. particl'a iij.de aromatib⁹ orti cõclusi. Et q̃ ibi dicit [ascẽdit] et hic [ꝓgredit] põt fere eodeꝫ mõ exponi. Et bene btã virgo ꝓgredi d̃r [vt aurora.] sed nos omnes q̃ nascimur filij ire.ephe.ij.in hui⁹ miserie incolatũ q̃si tenebre ꝓgredimur. Uñ ephe.v. Fuistꝭ aliq̃n tenebre ꝛc̃. [Que ẽ ista ꝛc̃.] In his verbis notat marie sctã natiuitas. in hoc q̃ dicitur [aurora] Sanctior vita. in hoc q̃ [pulcra vt luna] Sãctissima assũptio. in hoc q̃ [electa vt sol] Potentissimũ adiutoriũ. in hoc q̃ subdit [terribilis vt castrorũ acies ordinata. Et hec interrogatio [Que ẽ ista] ad singula mẽbra referẽda est. Fuit ergo [aurora] in natiuitate.vt sup̃ dictũ est. [luna plena] in conceptõe saluatoris. Unde tũc dicta est gr̃a plena.que tũc solem iusticie eclipsauit [electa vt sol] in assumptõe. eclipsim de cetero nõ passura. Uel ita vt hec autoritas conueniat triplici ei⁹ solẽnitati. [Aurora] in natiuitate.quia p eam dies salutis mũdo illuxit.et ip̃m verũ solem p̃ueniens aliquãto tẽpore.tandẽ ꝓtulit mũdo. et quotidie pie flagitantib⁹ adducit ꝛ reducit. [Luna plena] in filij conceptõe. Ad quod signãdum ei dictũ est Luce.i. Aue gr̃a plena.portans in medio sui.id ẽ.in vtero virum fasce spinarũ onustum.christũ.s.filiũ suum.verũ hominẽ.q̃ fascẽ iniq̃tatũ nostraꝝ portauit in corpore suo sup lignũ crucis vbi spinis coronatus ẽ.i.Petri.ij.ꝛ Isa.liij. Langores nr̃os ꝛc̃. [Electa vt sol] in assumptõe.vbi nihil p̃sentꝭ ignorantie. nullam spinam presentiũ erumnaꝝ habens celesti claritate refulsit. et intenso charitatis feruore exarsit. [Que ꝓgreditur] in mundum de vtero matris. Progressa est enim super natiuitates aliorũ nascendo tota sanctificata. Progressa viuendo sup vitã aliorũ.q̃ sine om̃i mortali ꝛ veniali macula. Progressa moriẽdo sup legẽ morientiũ.q̃ nll'a corpis putredĩe resoluta. Et p his oĩb⁹ dicit de ea.q̃ nec p̃mam similẽ visa est nec habere seq̃ntẽ [Que ꝓgredit] tota enĩ vita ei⁹ fuit quasi quidã Q R S

Hiero.

mirabilis processus et pgressus. quia semper creuit de virtute in ꝓtutem. Quod notat in ordine ꝓborū istoꝝ. vbi ꝑmo auroꝛe. secūdo lune. tercio solis ꝑ parat. ¶Progreditur ⁊ sicut dies a claritate auroꝛe subobscura crescit in splēdoꝛē solis meridiani. Sic enī iustoꝝ semita quasi lux splēdens ꝓcedit et crescit vsq; ad pfectū diē. ¶Prouer. iiij. m'to magis marie semita que pepit solē iusticie. ¶Progredit ⁊ in terra sup oēs mortales in omni gra et virtute. Unde dicit ei ꝓuer. in fi. Multe filie cōgregauerūt diuitias tu supgressa es vniuersas. ¶Progredit ⁊ i. ꝓcul gradit in assumptōe. s. de terra ad celū. nā carnis loc⁹ ꝑꝑus terra est. sicut dicit gregoriꝰ. ¶Progredit ⁊ etiā in ipo celo sup oēs ordines angeloꝝ ⁊ scōꝝ. Un̄ de ea canit. ¶Uidi speciosam ⁊ sq; ¶Desup riuos aq̄rū. Quasi auroꝛa ⁊ sicut expositū est supra. ¶Consurgens ⁊ i. tota simul surgēs. et ꝑ conuenit q̄ assumpta sit cū coꝛpe ꝓ participiū decō posite figure. Uel vt intelligat ꝑ de natiuitate q̄ dicit ¶q̄si auroꝛa ꝓsurgens. ⁊q̄a de cadēte materia surgēs. Ālij enim cadunt nascēdo. quia oēs nascimur filij ire. Eph. ij. sed ipa cōsurrexit. quia mūda ab originali. et tūc dixit deꝰ de tenebrꝭ lumē splēdescere. ꝓ quod. s. lumē illuxit in coꝛdibus nostrꝭ. sicut dicit apl's. ij. ¶Choꝛ. iiij. Uel de sctificatōe eius. Quasi enim cōsurrexit hec auroꝛa in sua sctificatōe q̄n incepit lucere. Sed q̄ sctificatio eius ꝑcellebat sctificatōes hieremie ⁊ iohis baptiste. ideo dicit cōsurgens. quia inter sanctificatos habuit ꝑminentiā. Unde diē beatus bern̄. ad lugd̄. ¶Ego puto q̄ copiosioꝝ gra sanctificatiōis in ipa descēdit. que nō solū eius sanctificaret animā. sed et eā ab oī peccato deinceps ꝓseruaret īmunem. q̄d nulli de alijs mortalib⁹ credim⁹ esse donatū. Uel ꝓsurgens a culpa ꝑsenti ⁊ futura. et quo ad originale ⁊ actuale peccatū.

Maria diluculū Titulus ix.

¶Dilu. i. diluculū ⁊ ꝯ q̄ dicit Osee. vi. ¶Quasi diluculū ꝑparat⁹ ē egressus ei⁹. ¶Diluculū dicit. Ort⁹ marie fuit diluculū diei gratie. ⁊q̄a vsq; ad ipam durauit nox quā ꝑma mater ī mūdū introduxit. Et huiꝰ diluculi ꝓncipiū fuit obscurū ꝓ originale. Sz cito illuminatū. s. ī sctificatōe. sicut supꝝ dictū est de auroꝛa. Ortus ꝓ christi fuit plena dies. Un̄ tunc canit illd̄ Isa. ix. Popul⁹ q̄ ambulabat ī tenebris vidit lucē magnā. Ideo etiā tūc dictū est pastoribꝫ Lu. ij. Nat⁹ est vobis hodie saluatoꝝ ⁊c. Et dictū ē hodie cū esset noc. ⁊q̄a de illa nocte ꝓdixerat ꝑs. ¶Nox sicut dies illuminabit ⁊c. Passio ꝓ dn̄i fuit q̄si meridies. Un̄ Amos. viij. ¶In die occidet sol ī meridie. ¶q̄. s. habeꝫ plenitudo caloꝝis et luminis. In meridie enī est sol altioꝝ. feruētioꝝ. splēdidioꝝ. Tūc enī dn̄s ostendit magnū feruoꝝē dilectōis sicut ꝓdictū erat. i. Regū. xi. ¶Cras erit vobis sal⁹ cū incaluerit sol. Feruoꝝ enī charitatis fecit eū pati. Joh. xv. Maioꝝē charitatē nemo habz ⁊c. Et tūc non fuit q̄ se abscōderet a caloꝛe eius. cū oraret etiā ꝓ inimicis. Tūc etiā fuit plenitudo lumis. i. cognitōis. ⁊q̄a tūc velū tēpli scissum est. i. manifestata velamīa scripturaꝝ. Et miro mō occasus huiꝰ solis fuit ī meridie passiōis. Alio aūt respectu tepuit iste sol in vespe suo vl' occasu. quādo sūmā ostendit mificoꝛdiā. vt feruoꝝ ipe dicat iusticia. tepoꝝ mificoꝛdia. ¶Quasi diluculū ꝑparatus est ⁊c. ¶Diluculū ꝓncipiuz est diei. et maria ꝓncipiū christi ꝑm humanā naturā quā assumpsit de ea. q̄ christ⁹ dies est eternus ꝑm diuinā. Diluculū etiā istud ꝯngit noctē. i. pctoꝝes. diei. i. christo. sic dictū ē ꝺ auroꝛa. ⁊ ī ꝑ diluc'o ꝯcepit mūdo discere. ¶Prepat⁹ ē egressus ei⁹. ¶. i. ab eterno pat⁹ ꝓ ꝓdestinatiōez. Un̄ ipa dic̄ puer. viij. ¶Ab eterno ordiata sū. ⁊ ex antiq̄s añ q̄ terra fieret. Ul' ¶ꝓpat⁹ ¶ꝓ vterinā sctificatōz. vt tota mūda nasceret. ꝓ quā mūd⁹ mūdād⁹ erat. Ul' ¶ꝓpat⁹ ¶ꝓ sapiaz ꝑris. cui ipa dic̄. Tu es q̄ extraxisti me ꝺ vētre ⁊c. Preparoꝝ. spūssctūs. vl' tota trinitas. Seq̄t. ¶Et veniet nob ¶q̄si imber tpane⁹ ⁊ serotin⁹ terre. ¶Datiui casus. Bn̄ dic̄. ¶Quasi imber ¶. s. vt nos ꝓpluat gtia sua. et fecūdet ad fructificādū ꝓ bona opa. ⁊ extinguat ī nob feruoꝝē ꝓcupiscētiarū. Adapta marie ceteras ꝑpetrates pluuie. ꝙs inueniesli. xij. ꝓtic'a. v. ti. ix. ibi. Descēdet sic̄ pluuia ī vell⁹ ¶Imber ¶. i. gra l' doctria christi ⁊ marie. q̄ duo pulueres. i. peccatoꝝes ꝯglutinat vt ide fiat vasa ī honoꝝē. ¶Tpane⁹ ⁊ serotin⁹ ¶Imber tpane⁹ ꝑm hiero. q̄ iactū semē coalescit ī tra. ē gra ꝓueniēs. Serotin⁹ q̄ ipa gna iā ingrossata

maturanꝫ est gratia cōsūmans. Sic ꝓmittit dñs aduentū suū. Et talꝫ fuit mūdo natiuitas marie. Ideo assidue rogāda ē a nobis vt nolētes ꝓueniat vt velint. vo/
Aug⁹. lētes sequaꝫ ne frustra velint. sicut docet aug⁹. vt dñs exoꝛet. tribuēs gr̄am incipiendi ꝓficiēdi et ꝓseuerādi. Itē sicut lux diluculi sp augmentaꝫ ⁊ crescit vsq; ad pfectā diē. Sic maria ꝑ ceteꝛs ante sctificata q̄z nata q̄tidie sanctioꝛ ꝓcedebat. et tādē angelicā supgressa est sanctitatē. vt supꝛa dictū ē de auroꝛa.

Item Sol oꝛiēs q̄si de diluculo ipm nō obnubilat sz illuminat. nec chriſt⁹ de ꝟgine E
nascens matꝛs pudicicia lesit sz poti⁹ insigniuit. qm̄ de pura reddidit puriozē. Et nota q̄ fere q̄cq̄d supꝛa dictū ē de auroꝛa. pōt huic diluculo ꝓpetissime adaptari.

Item In ꝑ diluculo visitauit deus hoīem. Job. xij. Visitas eū diluculo ⁊c. Visi/ D
tas gloſa. sublcuas diluculo gloſa. claritate ꝟtutū. Propter claritatē enī ꝟtutuz appellaꝫ maria diluculū. Ideo paulo postq̄ ꝓcepat saluatoꝛē dicit zacharias Luce. i. Visitauit nos oꝛiens ex alto.

Chriſtus diluculū
Item Chriſt⁹ diluculū. De cui⁹ egressu a pꝛe dicit michee. v. Egressus ei⁹ ab ini/ E
tio. i. a patre a diebꝫ eternitatꝫ Et ꝑ intelligit de eterna genitura. De egressu ei⁹ ab vtero matꝛs exponit hec auroꝛas. Quasi diluculū ⁊c. Sicut enī egresso diluculo fugant tenebꝛe noctis. sic egresso chriſto de thalamo ꝟginali fugate sunt tenebꝛe mūdane iniq̄tatis ⁊ ignoꝛātie. Et veniet q̄si imber tēpoꝛane⁹ ⁊ seroti⁹ teꝛre. vt supꝛa. Vel sic. Quādiu sum⁹ in vita tpali ē nobis chriſt⁹ imber tpane⁹. iustificans nos ꝑ fidē et opa. Post moꝛtē erit q̄si imber seroti⁹. qñ nos de area trāsfert ad hoꝛrea. Et hec duplex pluuia nō ad diuersas hoꝛas vni⁹ dici sicut q̄dā male intelligunt. sed ad diuersa tpa vnius anni referēda ē. Unde ibi dicit q̄ in terra ꝓmissiōis pluuia bis dat i anno. Jō ꝓmittit veris obediētibꝫ Luce. xxvi. Dabo vobis pluuias tpibꝫ suis. Itē Veniet nob q̄si imber tpane⁹ ⁊ seroti⁹. i. dabit nob gr̄iā
Aug⁹. ꝓuenientē vt velim⁹. et subsequentē ne frustra velim⁹. sicut dicit aug⁹.

Maria mane Titulus x.

Mane De q̄ dicit Isa. lviij. Tūc. i. in tpe gr̄e Eruꝑet. i. subito ⁊ ꝛꝓuisse A
naſcet de tenebꝛosa synagoga q̄si mane qđ videt ꝓcedere de tenebꝛosa noꝛte Lumen tuū. o eccl̄ia. i. beata virgo cui⁹ vita inclita cūctas illustrat eccl̄ias Et sanitas tua. i. chriſt⁹. de quo ꝑs. Dñs illuminatio mea et salus mea ⁊c. Eti⁹ oꝛiet. qđa medicina oīm in festinatōe nebule. Eccl̄i. xliij. id ē. in accelerateōe incarnatōis dñice. Istud ei mane genuit nobis diē. i. chriſtū qui est dies etern⁹. Et nota q̄ in mane mlta legunt accidisse ad lr̄am. que spūaliter ꝓplent in nobis bñficio hui⁹ mane. vel hui⁹ diluculi. Per mane etiā infusio gratie designat.

In mane B

Fere et aues nocturne delitescunt. Un̄ ps. civ. Oꝛtus ē sol et cōgregati sunt. ⁊ i cubilibus suis collocabūt. Et loq̄tur ad lr̄az de catulis leonū rugientibꝫ vt rapiant. ꝑ quos demones designant. Simile iob. xxxvij. Ingredit bestia lambulū suū. et i antro suo moꝛabit. Nocturne volucres praue cogitatōes.

Latrones diffugiūt. i. demōes. Exodi. xiij. Jā aduenerat vigilia matutina ⁊c. Et paulo post. Diceꝛūt ḡ egipti. Fugiamus israelē ⁊c.

Aues mūde cantare incipiūt. s. turtur ꝓtritōis. philomena dilectōis. alauda leticie. ⁊ hmōi. Job. xxxviij. Cū me laudarēt simul. i. ꝓcoꝛditer. Astra matutina ⁊c. Tūc enī decantāt viri religiosi laudes mr̄is ⁊ filij. Un̄. Mane oꝛō mea ꝓueniet te. Itē. Mane astabo tibi ⁊c. Istud dicendū est marie Astabo. i. coꝛā te stabo parat⁹ ad seruitiū tuū. Astare tria notat. Quere libꝛo. vi. titulo. xij. Ibi. Astitit regina. aliq̄n tulum post principiū tituli.

Viri iusti ꝓauos motus interficiūt ne ab ipis interficiant. Un̄ dicit q̄daz ex ipis. In matutino interficiebā oēs pctōꝛes terre. i. ꝓauos motus sensualitatis. de q̄ bus dicit. Beatus q̄ tenebit et allidet paruulos suos ad petrā. Vel pctōꝛes terre.
In mane demones sunt. quoꝝ ꝓcuratōne peccata fiunt in terra. Ut disperderem de ciuitate domini. i. anima fideli Omnes operātes iniq̄tatē. i. ꝓauos motus qui pariunt iniquitatē. Ad lr̄am enī in mane magis tēptat diabolus. Unde Josue. xiij.

Festinauit rex hay egredi mane ꝛc̄. Propter h̄ cisterciēses vigilāt in mane. nec vadūt ad lectos post matutinas. sed orāt. vt sic interficiant p̄uos motus.

Mane etiā exeundū ꝯ hostes. Uñ. i. Regū. xi. legit̄. ꝙ viri iabes galaad. audito ꝙ saul veniret eis in auxiliū. sūpta audacia dixerūt hostibus suis. Mane exibim⁹ ad vos. Tūc eī īgressus ē castra ī vigilia matutina saul. ꝛ deuicti sūt hostes ꝛ dispsi. ita vt nō relinq̄rent̄ ex eis duo pariter. Judith. xiiij. Cū exierit sol accipiat vnusq̄sq̄ arma sua. et exite cum impetu.

Submergunt̄ egiptij in mari ꝯtritōis. rubro ꝓpter tristē memoriā sanguinis. i. peccatorū. Factū est in vigilia matutina ꝛc̄.

Expellūt̄ tenebre pctōrū. Job. xvij. [Rursū p⁹ tenebras spero lucē]. i. gr̄e claritatē.

Alleuiāt̄ infirmitates. i. tēptatōes. Job. viij. Si diluculo surrexeris ꝛc̄. In hoc etiā mane incepit mund⁹ languid⁹ melius se habere. in quo a planta pedis vsq̄ ad v̄ticem nō erat sanitas. ꝓpter peccatū primoꝝ parentū.

Maria lux Titulus xi.

Lux] Maria comparatur luci ꝓp̄etate multiplici. Unde Sap̄. vij. Proposui ꝓ luce habere illā ꝛc̄. Gen̄. i. Uidit deus lucē ꝙ esset bona ꝛc̄. Hec est eī lux que post filiū illuminat omnē lucē. A

Maria lux

Propter speciositatē. Quia nulla pura creatura maria pulcrior. Unde de ea dicit̄ Sap̄. vij. Est enī speciosior sole. et sup omnē dispositionē stellaꝝ luci ꝯpata inuenitur p̄or. Nihil enī luce subtili⁹. sicut infra ostendet̄. Nihil luce puri⁹. in q̄ simplicitas ei⁹ ꝛ innocētia. Nihil mūdi⁹. in quo opeꝝ eius mūdicia. Nihil clari⁹. in q̄ lumen exemplorū. Nihil hūane vite iocūdius. in q̄ notant̄ in ea doctrina ꝛ sapiētia verborū. Ergo mūdicia ad v̄ginitatē. Claritas ad opinionē. Gr̄a ad sermonem.

Propter claritatis diffusionez absq̄ sui diminutiōe. Quia pepit christum sine sui corruptiōe. De qua luce Ecc̄i. i. Effudit illā sup oīa opa sua. ꝛ sup omnē carnem. Hoc dicit̄ de sapiētia. et potest exponi de maria.

Propter suā incorruptibilitatē et puritatē. q̄a inq̄nari nō potest. Uñ Sap̄. vij. Nihil inq̄natū incurrit in illā. Sic̄ apparet ī radio solis. quē nec ignis ꝯburit. nec aq̄ emollit. nec fetor corrūpit. nec gladi⁹ scindit. nec vitrꝝ obsistit. ꝛ ita incorruptibil̄.

Quia visibilia facit ea q̄ p̄us nō apparebāt. ante faciē filij sui misericorditer statuēs eos q̄ p̄us lōge distabāt ab eo. vt patet in theophilo. Jp̄a eī sicut d̄r Job. xij. Reuelat ꝓfunda de tenebris. et ꝓducit in lucem vmbrā mortis.

Quia ꝑ angustissimā rimā vl̄ foramen ingredit̄ gratiā infundēdo. Uñ dicit cū filio illud Apoca. iij. Si q̄s mihi aperuerit introibo ad illū. Titulo de sole. Itē canti. ij. Respiciēs ꝑ fenestras. ꝓspiciēs ꝑ cācellos. Quasi modica rima. est aliq̄tiēs eam deuote salutare. Pro amore ei⁹ libenter elēosynā dare. Missam suā deuote auscultare. vl̄ sermonē de ea. Blasphemātes eā vl̄ iurātes asprime redarguere. Eius magnalia firmiter credere. Tutele ip̄i⁹ sese ꝯmēdare. et hmōi. Nulla enī creaturaꝝ dei eque ꝓna ē ad bñfaciēdū. Et ꝑ hmōi rimas diffūdit nob̄ lumē gr̄aꝝ ꝛ miscdie sue.

Quia rimas et angustissima foramīa sua illustratōe manifestat existentib̄ ī domo. i. etiā minima peccata sue gr̄e infusiōe facit ꝑceptibilia his q̄ ꝯuertunt̄ ad cor. Ecc̄i. xlij. Reuelans vestigia occultorū. Rogāda est igit̄ assidue vt cordib̄ nr̄is infūdat gr̄am diuini timoris. q̄a sicut dicit̄ Ecc̄i. xxi. qui timet deū ꝯuertet̄ ad cor suuz. vt ꝑ illustrationē gr̄e sue possimus intelligere nostrorū cordiū foramina et scissuras. ꝛ eadem resarcire.

Quia p̄uenit oculū ad hoc vt videat̄ ab oculo. Et sapiētia vl̄ maria p̄occupat eos q̄ se ꝯcupiscunt vt illis se p̄orem ostendat. Sap̄. vi. B

Quia ocl̄os illuminat. i. intellectū ꝛ affectū. qui sunt oculi anime. Intellectū cognitione sui et dei. affectū dilectōe dei et ꝓximi.

Quia tenebras fugat. et sequelā tenebraꝝ. i. ignorātiā. q̄a mundo pepit eternā veritatem q̄ christ⁹ est. Joh. xiiij. Ego sum via veritas et vita.

Quia splēdorē diffundit. Quia ex ei⁹ vtero egressus est ꝑ carnalē natiuitatem ille

splēdor/de quo dicit Isa.lxij. Donec egrediat̄ vt splēdor iustus ei⁹ ⁊c̄.

Quia singulis reb⁹ species ꝓprias et differētias restituit q̄s abstulerāt tenebre. q̄a tpe tenebraꝝ omnia sunt ī chao ⁊ ꝯfusiōe. Sic factū est mūdo ꝑ peccatū eue. Sꝫ maria luce vera veniēte.ad formas ꝓprias oīa q̄si de tenebris emerserūt.s.stat⁹ ordines et g̃dus eccl'ie catholice.et exemplaria virtutū.

Quia sine acceptōe ꝑsone omnib⁹ se ei debito mō exponentib⁹ se exponit. Sap̄.vi. Eq̄liter est ei cura de omnib⁹. Eq̄liter.i.ꝯmūicatiue. Ideo dicit ei pater Isa.xlix. Dedi te in lucem gentiū.

Quia sanis oculis delectabil'. Unde Eccl'es.xi. Dulce lumē et delectabile ē oculis videre solem. Oculi nostri spūales affectus et intellectus.

Quia lippientib⁹ et nō sanis ocul' odibilis. Iudeis.paganis.hereticis. blasphemis et hmōi. Unde Joh.iij. Qui male agit odit lucē. Aug⁹. Palato nō sano pena est panis.et oculis egris odiosa lux q̄ est sanis amabilis.

Aug⁹.

De hac luce dicit̄ Gene.i.⌊Dixit de⁹.fiat lux.et facta est lux.⌋Dictur⁹ erat p̄s. Tēp⁹ faciēdi dn̄e dissipauerūt legē tuā. Et dn̄s dixit rn̄dendo. Fiat lux ⁊c̄. Quasi iā diceret marie illud Isa.xlix. Dedi te in lucē gentiū. Deus enī hāc lucē fecit.qn̄ beatā virginē de tenebris lucere ⁊ splēdescere dixit.ij. Choꝝ.iiij. Sed q̄a lux essꝫ bona vidit.qn̄ ꝑ eā mūdi tenebras illustrauit. Unde seq̄tur ⌊Et vidit deus lucē ꝙ esset bona⌋Sicut enī nemo bon⁹ nisi sol⁹ deus.sic nulla aīa marie ꝯpara inueniet̄ ꝑfecta. Nā sicut ipe est sup oīa de⁹ bn̄dictus. ad Ro.ix.sic maria inter ml'ieres.i. sup omnes ml'ieres bn̄dicta.⌊Et diuisit lucē⌋.i.mariā ⌊a tenebris⌋ peccati originalis. Uel ⌊a tenebris⌋.i.spinosis iudeis.de q̄b⁹ orta est velut rosa.⌊Appelauitq̄ lucē diē⌋qn̄ nascēte maria īcepit mūdo diescere. Hoc inuenies ī capitulo seq̄nti.

C

Hac luce q̄si q̄dā collirio illuminant̄ ceci nati.vt sanatis ocul' dei gl'iam valeāt intueri.hic ꝑ fidem.in futuro ꝑ spēm. Sed hāc lucē ⌊tenebre⌋.i.tenebrosi pctōres iudei pagani heretici ⌊nō ꝯp̄henderunt⌋quia egris oculis odiosa lux. vt dicit aug⁹. Et hui⁹ lucis radioli/luminositas exemploꝝ.

Aug⁹.

D

Item Ip̄a figurata est ꝑ illā lucē p̄mariā.que creata credit̄ ibi vbi sol orit̄.et de qua ꝑm q̄sdā factū est corpus solis. Quia de substantia v̄ginis formatū ē corpus filij q̄ est lux vera illuminās oēm hoīem veniētē in hūc mūdū. supple.q̄ illuminat̄.

E

Item Ip̄a figurata ē ꝑ lucē illā que subtracta est egiptijs.tenebrosis.s.iudeis. et data filijs israel.i.veris christianis. Exodi.x.

Item hec lux est illa noua lux q̄ iudeis oriri visa est. Hester.viij.et de q̄ d̄r Hester.x. ⌊Fons⌋g̃tie⌊paru⁹⌋ꝑ hūilitatē⌊in lucē solēq̄ ꝯuersus est⌋.i.in lucē vniuersalē et stabilem. Si enī semita iustoꝝ quasi lux splēdens ꝓcedit ⁊ crescit vsq̄ ad ꝑfectam diē.ꝓuer.iiij.q̄nto magis semita illi⁹ q̄ genuit solem iusticie.

Item Si apl'i sunt lux mūdi. Mat.v.q̄nto fortius maria que genuit illū q̄ dic̄ Johānis.viij. Ego sum lux mundi.

Maria dies Titulus xij.

A

Dies⌋a dyan qd̄ est claritas vt q̄dā dicūt. Gen̄.i. ⌊Appellauit de⁹ lucē diē⌋ qn̄.s.placuit ei ꝙ maria nascēte inciꝑet mūdo diescere tenebroso. et ꝑ diē d̄ die.i.filiū de matre illuminaret̄ oīs hō veniēs in hūc mundū. Et nota ꝙ q̄si ꝑ tria moraꝝ spacia.s.mane.meridie.vespe.dies complet̄. Sil'r q̄busdā g̃dibus meritorū quasi q̄busdā spacijs horarū/cōpleta est ꝑfectio sanctitatꝫ marie. Et hec tria sollicite p̄dicanda sunt. Un̄ p̄s. Uespe ⁊ mane ⁊ meridie narrabo ⁊ annūciabo ⁊c̄. Hui⁹ diei mane qn̄ crebrior inter hoīes fieri solet salutatio.designatum est qn̄ ei dictū est aue.⁊ ab ista salutatōe q̄si inchoauit aurora hui⁹ diei coruscare.⁊ īcepit mūdo diescere.qui ꝑ q̄nq̄ milia annoꝝ ambulauerat in tenebris et caligine pctōrū et ignorātie ꝓ delicto p̄morū parētū. Et tūc videt̄ dn̄s respexisse hūilitatez marie.qr̄ q̄si domesticā et familiarē habebat quā cum tāta reuerētia q̄si ex ꝑte sua salutari ab angelo faciebat. Tūc enī dn̄s mādauit salutes iacob.i.marie.que sil' ⁊ semel vicia omnia supplātauit. Quasi meridies fuit hui⁹ diei.qn̄ dicta est gr̄a plena.quia sicut meridies plenitudinē caloris habꝫ et lumīs.sic ⁊ ip̄a tūc ostēdebat̄

Maria figuratur per superiora

omnē recepisse plenitudinē carismatū .q̄ animā illuminat p cognitōem et calefaci unt p amorē. Quasi vespa fuit hui⁹ diei. qñ dictum est ei. dñs tecū. q̄ a p̄mis parē tib⁹ recesserat p peccatū. q̄a sicut ad vesperā sol terris ꝓpinq̄or efficit. sic ī ꝟbo isto ventris hospitio deus illabit.

Nota q̄ in illo verbo. ecce ancilla dñi fiat mihi fm verbū tuū. cōcepit virgo p fidē. sicut manifeste dicūt fulgenti⁹ ⁊ bernard⁹ ⌊Et sic ⌊factū est vespe ⌋.s. virtute altissimi ei obumbrāte ⌊Et mane ⌋.i. spūsancto in eā supueniēte ⌊dies vn⁹ ⌋.i. singularis ⌊Uespe ⌋in refrigerio carnis christi ⌊Mane ⌋in illuminatōe spūssctī. Psal. Deduxit eos in nube diei. et tota nocte in illuminatōe ignis ⌊Uespe ⌋in fine veteris testamenti. ⌊Mane ⌋in initio noui. ⌊Uespe ⌋dū terminat regnū iudeoꝝ ⌊Mane ⌋dum inchoat regnū christianoꝝ. ⌊Dies vnus ⌋.i. singularis et sol⁹. in q̄ creator homis factus est filius hois. assumens nubilū nr̄e carnis. Duo dies in die vna. sic duo ī carne vna. Virgo carnē offerēs. christus carnē induēs. ⁊ sic dies vn⁹ et vnus .i. altera sola. et alter solus. In matre special' et sine exēplo virginitas. in filio singularis et vnica hūilitas. Hui⁹ diei sunt duodecim hore. p q̄nq̄s et septē diuise. Quī q̄s ptinent ad sensus corpis virginal'. in quib⁹ a mūdanis illecebris p̄cellēs oibus ꝓtinētia specialis. Septē ad mentē virginis. ꝓpter septē gratias aie p̄sidēs. q̄ ō fō te spiritus vniformis riuulo pdeunt septiformi.

Maria nubes Titulus xiij.

MAria nubes. De qua dicit Isa. xix. Ascēdet dñs sup nubē leuē. et ingrediet egiptū ⁊c. Scōm isidoꝝ ōr nubes ab obnubēdo. et btā ꝟgo hūana carne velauit vnigenitū dei. Obnubere eni opire ē. Maria nubes leuis quam spūssanctus in sanctificatōne a pctō originali q̄si a q̄dā pondere liberauit. et a pctī fomite in cōceptōe christi mūdauit et toto. Cū autē meli⁹ videret dixisse ꝓpheta descēdet q̄s ascēdet. q̄a tūc inclinauit celos et descēdit. maluit tñ dicere. ascendet. q̄ sessor supior est ꝛe quam ascēdit ⁊ a q̄ portat. Bñ q̄ dicit ⌊Ascēdet ⌋q̄a nubes hec eū portabat. et ipe eā regebat. Un ipa dicit. Dñs regit me ⁊c. Et deutero. xxxij. Dñs sol⁹ dux ei⁹ fuit ⁊c. Alia ratio. Dñs in incarnatōe descēdēs in ꝟginē carnē humanā assumpsit et ea. in q̄ mūdo visibil' apparuit. sicut ōr baruch. iij. Post hec ī terris visus est ⁊c. Cū antea esset inuisibilis in sua diuinitate. Unde dicit ei Isa. xlv. Uere tu es de⁹ absconditus. Et ita ascendit in cognitōem hoīm. q̄ pus de ipo parū aut nihil sciebant.

Maria nubes

Candida p virgitatē et oīmodā puritatē. Un apoca. xiij. ⌊Uidi. et ecce nubē cādidam ⌋p innocentiā. ꝟginitatē. benignitatē. ⁊ immortalitatē corpis. vt ꝟe credit. Et sup nubē sedētē sil'em filio hois. ⌋ Hoc fuit q̄n dñs ascendit sup nubē leuem. Isa. xix. ⌊Habētē in capite suo coronā aureā. ⌋Per caput diuitas. p coronā eternitas. p aurū sapiētia. Coronā q̄ aurea. eterna sapiētia ⌊Et in manu sua falcē acutam ⌋.i. ptātem iudiciariā quā in iudicio exercebit. qñ secabit malos in corpe ⁊ aīa a terra quā dileuerāt. et arefactos ponet in clibanū ignis eterni.

Lucida p gratie illustratōem et sancte cōuersatōis exemplū. designata p illā nubez lucidam de q̄ legit in histoziis de ope q̄te diei. que anteq̄s sol fieret mūdū illumīabat. et de q̄ fm quosdā factū est corpus solis. Ideo dicit Job. xxxvij. ⌊Nubes ⌋.i. maria et sancti ⌊spargūt lumen suū ⌋.s. lumen exemploꝝ.

Rubicunda p pulcritudinē naturalē. Uerecundiā virginalē. Feruētissimā charitatē. Patientiā singularē. Quere istud lib. tij. ptic'a. iij. titulo de rosa. Uel etiam rubicūda p martyrū aīe. qñ luna ꝺuersa est in sanguinē. p ꝺpassionē in vnigeniti passione. Johelis. ij.

Jacintina p celestem ꝺuersatōem vl' p celestiuz cōtemplationē. quia verissime dicere potuit. Mea cōuersatio in celis est. ad Phil'. iij.

Nigra p humilitatē. que dicit quasi humi latēs. Sicut eni iacintinus color ꝓprie color est celestis. sic et color terreus ꝓpe color niger est. et p terrā ꝓprie figuratur hūilitas. Ideo dicit ipa Cant. i. ⌊Nigra sum sed formosa. ⌋q̄a nigredo hūilitatis

excellētissima est formositas aīe fidelis. Istud inuenies multimodis expositum li. v. de pulcritudine marie. titulo. vij. Uel [nigra]. i. obscura et guttis noctiū. i. tribulationib⁹ plena. et denigrata ex compassiōe et dolorib⁹ filij patientis. qñ filio dei et suo nō erat species neq; decor. Isa. liij. et cū obscurato obscurata est mater

Suspensa quasi inter celū et terrā. et hoc p desideriū eternoꝝ. Job. vij. [Suspēdiū elegit aīa mea. et mortē ossa mea] Duo dicit se elegisse iob. q̄ bñ ꝯueniūt btē virgini. Primū est suspēdi a mūdo. i. eleuari. vt conuersatio ei⁹ esset in celo. ad phil. iij. Item ad Col. iij. Que sursū sunt q̄rite. Jō dicit. [Suspēdiū elegit aīa mea] glo. intentio mentis. Scdm mori mūdo. Uñ ad Col. iij. Mortui enī estis. Jō eī sequtur. [Et mortē ossa mea] glosa. fortitudo carnis. s. mortificatōez. Et sequunt alia duo. s. desperare de mūdo. Uñ seq̄tur [Desperaui] Juxta illd. Nolite sperare ī iniq̄tate. Itē nō vltra viuere ꝑm mundū Uñ seq̄t. [Nequaq̄ iā vltra viuā.] Juxta illd Ro. xij. Nolite cōformari huic secl'o ꝛc. Per istud etiā suspendiū figuratur q̄ medatrix ē inter deū et pctōres. Nā p ipam et filiū ei⁹. recōciliata sūt ima sūmis.

Aquosa p gratiaꝝ et oīm carismatū abundātiā. Unde dicta ē gr̄a plena. Jō dicūt nubes. q̄si nimboꝝ naues. Aquis ettā sapiētie salutaris onerata fuit hec nubes. qñ conseruabat oīa ꝟba q̄ de filio dicebant ꝯferens in corde suo. Lu. ij.

Item nubes ista

Uento ducit. i. gr̄a spūssancti. q̄ ipam et impellebat et trahebat et circūducebat. et docebat et custodiebat. vt de ea possit illud exponi Deutero. xxxij. Circūduxit eā et docuit et custodiuit. Spirit⁹ enī sapiētie docuit ipam angelo rñdere. Spirit⁹ pietatis traxit eā ad elizabeth. Spūs intellectus deduxit eā cū filio ad tēplū Spiritus timoris impulit eā et fecit cū filio descēdere in egiptū. et sic de alijs.

Ad fructū terrā habilitat et fecūdat. Uñ dr ecc̄i. xxxv. Speciosa ē misericordia ei⁹ in tpe tribulatōis. sic nubes pluuie ī tpe siccitatis. Jpa eī velut nubes misericordie abscōdit peccatores ab ardore solis. ꝛ ipis refrigerat ardorē ꝯcupiscētiaꝝ. et eos fecundat ad bene operandū.

Itē nubes ista

Fructib⁹. hominib⁹. et aīalib⁹ solis ardorē tēpat. Ardor solis iusticie. ira ei⁹. quam suis p̄cibus modificat et refrenat. ne peccātes ilico feriat. Terrenascētib⁹ ne ledāt ab ipo feruore sol' misericorditer p̄cauet et obumbrat. Unde dr Job. xxxvij. Frumentū desiderat nubes. Refrigerat etiā messores. Uñ et dicit [nubes roris] Isa. xviij. i. rorē emittēs [in die messis.] Nam sicut grata ē nubes messorib⁹ quos refrigerat. et arentē stipulam secabilē facit quam suo rore humectat. sic maria his qui amorē suū sepant a terrenis. Unde et dicit [colūna nubis] Ecc̄i. xxiiij. [Colūna] imbecillia christi mēbra sustētando [nubis] his q̄ exurunt temptatōnū caumate obumbrando.

Mortaliū lippientib⁹ oculis solis eterni tpauit claritatē. et refrigerauit feruorem. Unde dicit Ezech. xxxij [Solē nube tegam] Et hoc quādo de⁹ dixit vt habitaret in nebula. iij. Regū. viij. Et quando nubes carnis facta est latibulum ei⁹. Job xxij. Propter h̄ etiā dicit ipa ecc̄i. xxiiij. [Sicut nebula texi omnē carnē] .s. a feruore solis iusticie. temporans illi claritatem diuinitatis.

Uento vehemētissime p̄secutōis impulsa fuit ī filij passiōe. et tūc resoluta est ī multa lacrimaꝝ stillicidia. Uñ ei dicit Cañ. vij. Oculi tui sicut piscine in esebon.

Itē de hac dr ī ps. [Expādit nubē ī ꝓtectōnem eoꝝ] .i. israelitaꝝ [ꝛ ignē vt luceret eis p noctē] Ecce duo officia ad q̄ data ē nob maria. s. vt nos ꝓtegat a feruore solis iusticie tanq̄ nubes. et iō q̄si suspēsa ē inter terrā et solē. Et nos illumiet suis orōib⁹ ꝛ exēplis tāq̄ ignis. qm̄ ipa ē lux ostēdēs lucē ꝟtutū. Et etiā nos ꝓtegat ꝯ diabolū q̄si igne⁹ mur⁹. et ꝯ vicia ꝛ peccata. Uñ dic cū filio zach. ij. [Ero mur⁹ ignis in circūitu ei⁹] .i. eccl'ie. Et bñ dicit [ī circūitu] ꝯ circūitū diaboli. q̄ tāq̄ leo rugiēs circūit q̄rens quem deuoret. i. Petri. in fine.

Hic scribēdū de iride

Finit liber septimus de rebus superioribus q̄bus figurat maria

Maria figurat̃ his que pertinẽt ad terrã

Incipit liber octauus de terra ⁊ de his que ꝑtinent ad terrã. et possunt figurare mariam.

Terra. solum. tellus. humus. arida. limus. et argil. i. argilla.
Area. campus. ager. mons. collis. cõcaua vallis. i. vallis ⁊ conuallis.
Desertum. solitudo. petra. pascua. pratum.

Maria terra Titulus i.

Terra. Hec ẽ terra de qua formatus est hõ. Gene. ij. scꝫ nouus adã de limo terre. i. argilla. q̃ est tenax tractabil' et firma. sup quã secure fundant̃ opa lapidea. Similiter maria tenax et firma fuit in ꝓposito ꝯfuãde ꝟginitatis. et ꝑ obedientiã tractabil'. Unde dixit. [Ecce ancilla do.] Quasi diceret. Quicq̃d ei placuerit faciat de ancilla sua. Ecce tractabilitas. Que ꝑcibꝫ suis et meritis sustinet ⁊ supportat edificiũ eccl'ie militãtis. Tractabil' etiã ad vota nr̃a implẽda. si digne fuerit exorata. Itẽ hec ẽ terra ꝺ qua dictũ ẽ Gene. ij. ꝙ [hõ nõ erat q̃ oparetur terrã.] Null⁹ enĩ homo opat⁹ ẽ in ea terra virgine. de q̃ formatus est christ⁹. q̃ fact⁹ est ex semine dauid ꝼm carnẽ. i. tanq̃ꝫ de limo terre ꝼm hoĩem. [Sed fons ascẽdebat e terra. irrigãs vniuersã superficiẽ terre. Superficies terre]. i. dignitas terre virgo maria picturata oĩm floꝝ speciositate. i. virtutũ. Quã irrigauit spũssanctus q̃ est fons a que viue. vt q̃si de limo tali fieret hõ ille q̃ constitut⁹ est in ꝑadiso. vt oparet̃ ibi et custodiret illũ. i. in volũtate patris vt eã adimpleret. In ꝑadiso etiã. i. in vtero beate marie virginis positus est christ⁹ in incarnatõe. qñ mulier circũdedit virũ. vt oparet̃ in ea fecũditatẽ. ⁊ custodiret illesam virginitatẽ. Et nota ꝙ beata virgo ante filij cõceptõez erat q̃si terra sicca ab omni humore nociuo. Accessit gr̃a spũssctĩ tanq̃ꝫ fons irrigans. et ex tali ꝯiũctione factus ẽ limus de q̃ format⁹ est christus.

Hec est terra euilath. qꝺ interp̃tat̃ dolens vl' parturiẽs. q̃ duo bene ꝯueniũt btẽ virgini. habito respectu ad filij passionẽ. qñ doluit sup partu suo. In hac terra nascitur aurũ optimũ. i. caro christi. vt fiat compatio. Bona enĩ fuit caro ade q̃ potuit nõ mori. Melior erit nostra post resurrectõem q̃ de cetero nõ poterit mori. Optima caro christi q̃ nõ sensit corruptõem in sepulcro. et ꝑ quã mortua poterit resuscitari et resuscitata gl'ificari. In hac etiã terra inuenit̃ bdelliũ et lapis onichin⁹. Bdelliũ ꝼm pliniũ ẽ arbor aromatica et valde odorifera. et signat animã christi. q̃ totũ mundũ vniuersis virtutũ et exemploꝝ odoribꝫ respersit. Lapis onichin⁹ q̃ ꝑciosus est valde. colore cãdens ⁊ hũani vnguis sil'itudinẽ exprimẽs. signat deitatem christi. que cũ sit candor lucis eterne ⁊ speculũ sine macula. splẽdor gl'ie. et figura patris. nihilomin⁹ tñ ad hũani vnguis similitudinẽ. hũane carni in incarnatõe supsedit. et ei ꝑsonaliter inhesit. Maria ergo terra est eui lath. in q̃ et ex qua ⁊ ꝑ quã deũ et hoĩem habuim⁹. Et nota ꝙ dicit̃ ꝙ [ibi nascit̃ aurũ optimuz]. i. caro christi q̃ de ea nata ẽ ⁊ formata. et ibi inuenit̃ bdelliũ et lapis onichinus. i. aĩa christi et deitas. Nota bene.

Item hec est terra geraris. Gene. xxvi. in q̃ seminauit ysaac. et inuenit illo anno centuplũ. Geraris interp̃tat̃ aduene ꝓpinq̃ntes. q̃a illi q̃ prius aduene erant a deo. ꝑ oratões et exempla marie appropinq̃nt ei. Qui enĩ seminãt in hac terra expendentes ad honorẽ ei⁹ sua tꝑalia. inueniunt etiã ipo anno. i. in p̃senti vita multã retributõem q̃ notat̃ ꝑ centuplũ. Conuertit enim q̃sdã ab errore vie sue. quosdã pacificat filio. q̃busdã dat gratiã cõtinendi. q̃sdam hũiles. quosdã largos. q̃sdam misericordes. q̃sdam facit pacificos. q̃busdam largit̃ vestimẽta ꝟtutũ. q̃sdã ꝓphetas. id ẽ. sapientes cõstituit. sicut dicit̃ sap̃. vij. et hmõi. Ecce centuplicatio eoꝝ que seminaueris in hac terra.

Hec est terra fluens melle virgitatis, et lacte fecũditatis. de q̃ legit̃ Nũeri. xiij. ⁊ .xiiij. D
et de qua dñs dicit loq̃ns de iudeis Ezech. xx. Dedi eis terrã fluẽtẽ lacte et melle p̃
cipuam omniũ terraꝝ.
Hec est terra ꝓmissionis ꝓmissa iudeis. reddita christianis. cui⁹ fructus fic⁹. vua. ⁊
malogranatũ. Per ficũ dulcedo marie. Per vuã dilectio eius letificãs ineffabili/
ter cor sibi deuotũ. Uel virtus oratõnũ eius. que christũ inebriãt et faciũt obliui/
sci pctõrũ nostroꝝ. Malog̃natũ diuersitas gr̃aꝝ q̃bꝫ facit nos socialiter ⁊ charita
tiue cõuersari. Uel h̃ triplici fructu figurat̃ ip̃e christus fruct⁹ vteri virginalis.
Hec est terra bona de q̃ legit̃ deutero. viij. Terra riuoꝝ aquarũq̃ et fontiũ. ĩ cuius E
cãpis et montibꝫ erũpunt fluuioꝝ abyssi. Terra frumẽti ordei ac vineaꝝ. in q̃ fic⁹
et malogranatũ et oliueta nascunt̃. Terra olei ac mellis. vbi absq̃ penuria panis
comedit̃. et reꝝ omniũ abũdantia habet̃. cui⁹ lapides ferrũ sunt. et de mõtibꝫ eius
eris metalla fodiunt̃. Terra optima. vbi ad saturitatẽ comedit̃. Siq̃dẽ maria ter/
ra est riuoꝝ aquaꝝ fontiũ et fluuioꝝ. ꝑ q̃ omnia figurant̃ dona et carismata. g̃tie ⁊
virtutes. que ꝑ eam habuit mundus.
Ip̃a etiã terra frumẽti. q̃a nobis pepit christũ q̃ se dicit g̃nũ frumẽti. Joh. xij. Ter F
ra est etiã frumenti. i. scripture sacre horreũ. q̃ velut frumento pascunt̃ aĩe sancte.
Ip̃a terra ordei qd̃ est frigide nature. ⁊ inde fit potus febricitantibꝫ ad caloris refri/
gerium. quia infirmantibꝫ ꝑ peccatũ attulit medicinã. Ecc̃i. xxxviij. Altissimus d̃
terra creauit medicinam ⁊c̃.
Ip̃a terra vineaꝝ. quia ab ip̃a potamur vino multiplici. sicut dictũ est libro. xij. par/
ticula. i. versu duodecimo orti conclusi.
Item Deute. xi. Terra mõtuosa et campestris de celo expectãs pluuias. quã dñs sꝑ
inuisit. et oculi eius in ea sunt.
Item Deute. xxxiij. Oculus iacob in terra frumẽti ⁊ vini. Jacob luctator ꝯtra vicia
q̃ ad adiutoriũ marie semꝑ debet aspirare.
Hec est terra appensa suꝑ nihilũ ꝑ hũilitatẽ. Job. xxvi. Uera enĩ hũilitas q̃ soli d̃o
innitit̃. infra se nõ videt nisi nihilũ. i. defectus ꝓprios et mũdi vanitatẽ. Vñ dicit̃
Treno. iij. [Ego vir videns pauꝑtatẽ meã]. i. ideo virilis q̃a cognoscẽs meos de
fectus. sicut terra q̃ ideo firma. quia suꝑ nihilũ appensa. Hiere. iiij. Aspexi terraꝫ
et ecce vacua erat et nihili.
Item Job. xxviij. Terra de qua oriebat̃ panis. B

Sermo ĩ sctifica/tõe marie

DE hac terra in p̃s. [Benedixisti dñe terrã tuam ⁊c̃.] In his v̄sibꝫ notant̃
q̃ttuor. Primũ virgĩs sctificatio. Vñ d̃r [Benedixisti]. i. sanctificasti. Et
hec benedictio cõsistit in tribꝫ. quia dñs p̃mo eam bñdixit. in vtero matris sctificã
do. Scd̃o in ea fomitẽ extinguẽdo. Tercio generãdi potentiã eidẽ tribuẽdo. Jõ
dicta est bñdicta in mulieribꝫ. q̃a cõcepit saluo flore. portauit sine labore. pepit si/
ne dolore. qd̃ nulla alia. De p̃mo. s. de sctificatõe. Fluminis impet⁹ letificat ciui/
tatẽ dei. De scd̃o. s. de fomitis extinctõe. Uirt⁹ altis. obum. tibi. De tercio. s. d̃ col
lata potentia generãdi. Hiere. xxxi. Creauit dñs nouũ suꝑ terrã. femĩa circũdabit
viꝝ. Dicit̃ g̃. [Benedixisti dñe terrã tuã]. i. mariã q̃ tota fuit tua. Et hanc terrã so
lus de⁹ inhabitauit. sol⁹ eã excoluit. et ip̃m solũ hec terra fructificauit. Secũ/ D
dũ qd̃ hic notat̃ Captiuitatis nr̃e liberatio et reductio. Vñ seq̃tur [Auertisti ca/
ptiuitatẽ iacob.] Siq̃dẽ anteq̃ maria nasceret̃ captiuabat diabol⁹ ⁊ dep̃dabat̃ to
tũ gen⁹ humanũ. s̃ꝫ ꝑ partũ ei⁹ reducta ẽ captiuitas et excussa est p̃da. sic̃ p̃dixerat
Isa. xlix. Nunq̃d tollet̃ a forti p̃da. aut qd̃ captũ fuerit a robusto saluũ esse pote/
rit? Capit eĩ diabol⁹ et captiuat pctõrẽ. qñ mortali peccato ꝯsentit vl̃ mortaliter
peccare desiderat. Cõtra qd̃ orat p̃s. dicens. Nõ tradas me dñe a desiderio meo
pctõri. Est aũt duplex captiuitas. peccati et inferni. Et de vtraq̃ dicit̃ Isa. xlvi.
Anima eoꝝ ĩ captiuitatẽ ibit. Et ꝯ p̃mã orat p̃s. Cõuerte dñe captiuitatẽ nr̃am
sic̃ torrẽs. q̃ frigore aq̃lõis cõgelatus flante austro cõuertit̃ in fluxũ. De captiuita
te ĩferni d̃r eph. iiij. Ascẽdẽs christ⁹ ĩ altũ captiuã duxit captiuitatẽ. A captiuitate
ĩferni reducti sũt ꝑ partũ marie ⁊ filij passionẽ. q̃ ibi antea d̃tinebãt̃. A captiuitate

peccati mlti quotidie p mariã ad statum gratie reducunt̃. Et ꝓpter h̃ sequit̃ in au
toritate ysaie. Eq̃dem et captiuitas a forti tollet̃.i.a diabolo. vl̃ a forti.i. p fortem
mulierẽ.s.mariã. Non tñ omniũ sed illoꝝ q̃ sunt iacob.i.q̃ ꝯ vicia reluctant̃. nõ pi
gritantiũ.vl̃ illoꝝ de q̃b⁹ d̃r Treno.i. Abierũt absq; fortitudĩe añ faciẽ subseq̃nt̃.
Terciũ ẽ p p̃ces marie nr̃aꝝ iniq̃tatũ remissio. Uñ seq̃tur. ⌊Remisisti⌋. i.retro I
misisti. s.post tergũ tuũ ⌊iniq̃tatẽ⌋.i.pctõrũ ꝯgeriem. Unde Isa.xxxviij. Proiecisti
post tergũ tuũ oĩa pctã mea. Sed nota q̃ dicit ⌊plebis tue⌋.i.hũiliũ. illoꝝ.s. q̃ se
humiliãt sub potenti manu dei. Et in h̃ signat̃ nr̃a absolutio. Quartũ ẽ peccato K
rũ nostroꝝ opertio. Uñ seq̃tur. ⌊Operuisti oĩa pctã eoꝝ⌋ Ne videret ea hõ in p̃sen
ti ad imitandũ. Uel ne ea videret in iudicio ip̃e pctõr ad erubescendũ. Diabol⁹ ad
deridẽdũ et accusandũ. Angeli et scti ad testificãdũ. Job.ca.x. Instauras testes tu
os ꝯtra me. Ip̃e de⁹ ad puniẽdũ. q̃ erit iudex et test̃. Hiere.xxix. ⌊Opuisti⌋ inq̃m
pallio carnis q̃ maria te vestiuit extẽso in cruce. De quo p̃dixeras anĩe peccatrici
Eze.xvi. ⌊Expãdi amictũ meũ sup te⌋ ne. s.apperet turpitudo tua. Uel ⌊opuisti⌋
pallio charitat̃. q̃ te fecit incarnari. De q̃ ꝓuer.x. Uniuersa delicta opit charitas.
Itẽ.i. Pe.iiij. Charitas operit mltitudinẽ pctõrũ ⌊Opuisti⌋ etiã a facie solis.i.ab
ira patris p interpositõem nebule.i.carnis tue. sic p̃dixeras ecc̃i.xxiiij. Sic nebu/
la texi omnẽ carnẽ. Propter hãc opertionẽ dicit̃ in p̃s. Beati q̃ꝝ remisse sunt iniq̃
tates et q̃ꝝ tecta sunt pctã. Que remittũt̃ in ꝯtritõe. opiunt̃ in ꝯfessiõe et satisfacti
one. De ꝯfessiõe vl̃ ꝓposito ꝯfitẽdi d̃r. Dixi ꝯfitebor. et tu remisisti. De satisfactõ
ne. ⌊Uniuersa delicta opit charitas⌋.i.opa penitẽtie ⁊ misicordie facta ĩ charitate
Oraliter. Si vis a dño bñdici. optet vt sis terra dñi ei tanq̃ꝫ dño referẽs di/ L
gnos fructus. Habẽt enĩ demões terrã suã. de qua d̃r Isa.xxvi. ⌊Terrã gi
gantiũ⌋.i.demonũ ⌊detrahes⌋.i.deorsũ trahes.s.ad terrã miserie et tenebrarũ ⁊c̃.
⌊in ruinã⌋ Terra hoꝝ gigantiũ. illi q̃ demonib⁹ fructificãt opa tenebraꝝ. Paulo
infra q̃re bonas ꝓp̃etates terre q̃ ꝯpetunt viris iustis.
Item de hac terra d̃r in p̃s. ⌊Uisitasti terrã et inebriasti eã. multiplicasti locu M
plotare eã.⌋ Sermo de incarnatõe dnica. Dauid eximi⁹ ꝓphetaꝝ cui specia/
liter de christo facta ẽ repromissio. Uñ. De fructu vẽtr̃ tui ponã sup sedẽ tuã. De
ꝯceptu ꝟgis disserẽs et q̃si gr̃as agẽs q̃ exaudita sit illa ei⁹ orõ. Uisita nos dñe ĩ
salutari tuo. Dicit. ⌊Uisitasti⌋ o dñe ⌊terrã⌋.i.mariã ⌊Uisitasti⌋ Nota ꝟbũ freq̃n
tatiuũ. ⌊Freq̃nter enĩ visitauerat eã de⁹ p angelos suos officiales. Sed ĩ ꝓp̃a ꝑso
na visitauit eã qñ dictũ est marie. Dñs tecũ. Et tũc meritis ip̃ius visitauit nos ori
ens ex alto. Luce.i.
Seq̃t̃. ⌊Et inebriasti eã⌋.i.gr̃a replesti. q̃ est vinũ optimũ Uñ tũc dicta ẽ gr̃a plẽa.

Inebriasti eam A

Pigmentis omniũ gratiarum.
Raspato humilitatis
Uino albo virginitatis.
Uino rubeo charitatis.
Uino plano mansuetudinis vel pauptatis.
Ferrato constantie et fortitudinis.
Musto forti et calido diuine dilectõis.
Gariofilato leticie spiritualis.
Sementiato cõtemplatõis. q̃ surgit ex diuersis.
Pigmento interioris ꝯsolatõis. Pigmentũ enĩ dicit̃ q̃si pius gustus mentis.
Rosato aromatico pfecte dilectõis. q̃ cupiebat dissolui et esse cum christo.
Clareto sapidissimo eterne beatitudinis.

Quid hec oĩa significent quere libro.xij. de orto. particula.i. versu.xij.

Hec ebrietas O

Fecit eam obliuisci populũ suum et domum patris sui.
Letificauit gaudio ineffabili. Uñ dixit. Exultauit spũs me⁹ ĩ deo salutari meo.
Audaciã sũmistrauit ex securitate ꝯscie. Uñ dicebat d̃ pr̃e. Osculet̃ me os. oris sui

Hec ebri tas

Fortitudinem pbuit. Unde. Quoniã virũ nõ cognosco.

Quasi cancellare fecit qñ electa in matrẽ dei p hũilitatẽ respondit. Ecce an. dñi.

Appetitũ eius excitauit qñ orauit. Fiat mihi fm verbum tuum.

Insensibilẽ reddidit in bono sensu in passiõe filij. Unde visa ẽ dixisse tũc illud p/ uer. xxiij. p virtutẽ patientie. Vulnerauerũt me in filio Let nõ dolui.

Largissimã et liberalissimã eam fecit. et totius misericordie genitricẽ.

Sequit Multiplicasti locupletare eã .i. multipliciter locupletare eã. Et tunc in ea ꝓ impletũ ẽ illud puer. in fi. Multe filie congregauerũt diuitias ꝛc. Itẽ multi. locu. eam. tribuẽs ei et nob p eam tuã diuinitatẽ. et ex ea assumẽs nr̃am hũanitatẽ. Vl̃ mul. locu. eã. Sicut videlicz dant q̃dam gaudiola et ludicra matrib ĩ ortu pue rorũ. Prima pars huius locupletatõis. q̃ ꝓcepit saluo flore. Portauit absq; one re. Peperit sine dolore. Post partũ ego pmãsit. Sola ego lac habuit. Nutrientẽ se nutriuit. Portãtẽ se in brachijs et manib gestauit. Luc eterne cãdorẽ pãnicul̃ inuoluit. In quẽ desiderãt angeli pspicere ad placitũ suũ deoscularj licuit. Ipm re gem angelorũ sibi plenarie subditũ vidit et cetera hmõi. Scda pars hui⁹ locuple/ tatõis ꝓsistit ĩ duodecim progatiuis de q̃b supd dictũ ẽ. libro. iij. Ad lram. tres illi beati magi venientes ad cunabula filij. dicunt ĩ apocrifo ĩmẽsis muneribz muneraſ se mariã. q̃ aptz thesaurz suis. nõ solũ marsupijs. filio dei pciosa mũera obtulerũt.

Uisitasti terrã ꝛc. Nota q̃ ante incarnatõnez q̃si morabat et toto celestz archiepus ĩ Q sua dyocesi. ß est in celo. et clamabat puincia. i. mũdus ad patrẽ. Uisita nos dñe ĩ salutari tuo. Quo ipetrato dicit zacharias Lu. i. Uisitauit nos oriẽs ex alto. Il/ lumĩare his ꝛc. Jõ filiꝰ ad ß missus a pre dr legatꝰ ĩ abdia. vbi de patre dr. Le/ gatũ ad gẽtes misit. Et ad q̃d? Ad sanãdos lãguidos. nõ ad euacuãdas crume/ nas. aut replẽda marsupia. Propter ß dicit de isto legato puer. xiij. Legatꝰ fidel̃ sanitas sed legatꝰ infidel̃ ifirmitas. In sua igit incarnatõe visitauit christꝰ terrã. .i. mũdũ vel hominẽ. Inebauit in sua pdicatõe. q̃ apparuit in cõuersz fidelib. vt ostensũ ẽ ĩ maria. Uel etiã in passiõe. qñ torculatꝰ est ille botrꝰ ĩ palo btẽ crucz. vt sanguinẽ vue meraciſſimũ biberẽt hoies in sacramẽto. Multiplicauit locupleta/ re in spũsctõ missione. et oĩm collatõe carismatũ. sed ineffabiliter locupletabit ĩ ge nerali resurrectõne.

Itẽ de hac terra in ps. Domin⁹ dabit benignitatẽ vl̃ suauitatẽ. i. affectũ bonum. R quod fuit qñ virgini btẽ votũ vel desiderũ ppetue ꝛginitatis inspirauit. Aliter ei nõ fuisset digna ꝓcipe filiũ dei. Moraliter. Effectus bonꝰ q̃ est qñ delectat homi nẽ bñ agere. habeť a solo deo. Seq̃t. Et terra nr̃a dabit fructũ suum. Et alibi. Terra dedit fructũ suũ Terra nr̃a btã virgo q̃ ex dono dei facta est nr̃a. Unde ezech. xx. Dedi eis terrã fluẽtẽ lacte et melle. ꝓcipuã omniũ terraꝛ. Si g̃ terra hec nr̃a est. ergo fructꝰ ei⁹ nr̃. quẽ ipa videť tenere in manib suis ĩ sua imagie. q̃si oĩb offerens illũ. sz ab illis solis recipiť. q̃ auferũt a se iniq̃tatẽ q̃ erat ĩ manu sua. Job xi. Et notabiliter dicit. dabit vl̃ dedit. Terra enĩ hũano semĩe semĩata. nõ dicit p prie dare sed magis reddere fructũ sibi cõmissum. Sed maria q̃ ꝓcepit nõ ex virili semĩe sz mystico spiramĩe. i. spũsctũ opatõe. pẽ dedit fructũ suũ. ꝛ bñ suũ. q̃a nec alia terra digna extitit portare talẽ fructũ. nec talis fructus alij terre ꝓpetebat. Jõ dr Lfructũ suũ .i. sibi ꝓgruum. q̃a soli virgini ꝓgruebat parere filiũ dei. et soli deo matrẽ habere virginẽ. Uel Lsuũ .i. bñdicta bñdictũ. sic terra maledicta ĩ ope adam fructus dedit maledictos Ben. iij. videlicz spinas et tribulos. Uel Lfructũ . s. totũ. Lsuũ nõ ꝓmunẽ sibi et viro. q̃a formatũ de sola carne virginis ope spũsctõ. Unõ filiꝰ dicit de patre Isa. xlix. Formãs me ex vtero servũ sibi. vt reducã iacob ad eũ. Nõ dicit. formãs me ex lumbis viri. s. Nec dicit ex vmbilico vbi mlierib sedes est luxurie. Sed ex vtero ꝛginali sine ope virili et ꝓcul dubio sine pcupiscẽcia mlierb. Aliter Lde S dit fructũ suũ nõ vendidit. q̃a nõ habebamꝰ pciũ. Jõ de fructu suo dicit mr Isa. lv. Uos q̃ nõ habetis argẽtũ pperate emite et comedite ꝛc. Ldedit in q̃m Lfructũ suũ in tpe suo .i. ĩ tpe gre. Hec solũ semel dedit hec terra fructũ suũ. sed iugiter fru ctificat pctoribz remediũ. Christus dicit fructꝰ a fruore frueris. q̃a in pseti nr̃a ẽ

Maria figurat̃ bis que pertinẽt ad terrã

refectio. sed in celis angelorũ et hominũ fruitio.

Itẽ De hac terra in ps. ⁊Deus rex noster añ secula ⁊opatus est salutẽ in medio terre ⁊i. in vtero virgis. q̃ mirabili ꝓprietate terre mediũ appellat̃. vtpote centrũ mediũ circũferẽtie. Btũs bernũ. Sicut enĩ punctũ ĩ medio figit̃ a q̃ linea inchoata in lõgũ ptẽdit̃. sic maria ĩ tribulo israel minima. ad exẽplũ toti⁹ mũdi q̃si ptẽsa ꝓpõit̃. Ad ipam enĩ sicut ad mediũ. sicut ad archana dei. sicut ad rex causam. sicut ad negociũ seculoꝝ respiciũt. et q̃ in celo habitãt. et q̃ in inferno. et q̃ nos ꝓcesserũt. et nos q̃ sumus. et q̃ seq̃ntur. et nati natoꝝ. et q̃ nascent̃ ab ipis. ⁊Qui sunt in celo ⁊i. angeli vt reſarciant̃. ⁊Qui in inferno ⁊i. patres antiq̃. vt eripiant̃. ⁊Qui ꝓcesserũt ⁊ vt pphete fideles inueniant̃. ⁊Qui seq̃nt̃ ⁊vt cõuertant̃ a peccato. et p eã gl̃ificent̃. T

Item in dicto circulo punctũ modicũ bũilitas marie. circũferẽtia ꝺtinẽtia toti⁹ creature et maxime saluãdoꝝ. Vñ dicit ecc̃. xxiiij. ⁊Birũ celi ⁊i. eccl̃iam ⁊circũiui sola ⁊Vel iõ maria centrũ mũdi. q̃a ex omni parte mũdi oẽs habẽt ad eã recurrere ĩ omnib⁹ suis necessitatib⁹. sic oẽs circũferentie recurrũt ad centrũ. U

Alitel ⁊Deus rex noster ⁊q̃ est ante secl̃a ⁊q̃a in ꝓncipio erat ꝟbũ ⁊opatus est salutẽ ⁊ humani gener̃ incarnãdo. ꝓdicãdo. patiẽdo. Ideo dict⁹ ẽ iesus. i. saluator. ⁊Ĩ medio terre ⁊i. in ꝓmũi. Vel ĩ hier̃m que dicit̃ vmbilic⁹ terre. Eze. xxxviij. In his ꝟbis q̃druplex heresis elidit̃. Q3 dicit ps. ⁊De⁹ ⁊est ꝓtra nestoriũ q̃ dixit ipm puram creaturã. Q3 dicit ⁊rex noster ⁊ꝓtra iudeũ q̃ dixit. Nõ habem⁹ regẽ nisi cesarem. Joh. xx. Q3 dicit ⁊ante secula ⁊cõtra arriũ. Q3 dicit ⁊opatus ẽ ⁊ꝓtra manicheũ. X

Hec est terra de q̃ ĩ ps. ⁊Dñi est terra ⁊illi⁹. s. ꝓpa. vt supꝝ. ⁊r plenitudo ei⁹ ⁊i. ſ. ſtutes et dona gratiaꝝ. Vñ ipa dicit. i. Ecclꝝ. xv. Bña dei sum id q̃ sum.

Hec est terra de q̃ ozta ẽ ſitas. s. hũane carnis quã sibi christ⁹ vniuit. dante deo beni/ gnitatẽ nr̃e redemptõis. Moraliter. Veritas ꝺ terra oriť. qñ terren⁹ peccator pec cata sua veraciter confitetur. Y

Hec ẽ terra desiderabil̃. Unde ꝺ sermis marie. ⁊Pro nihilo ⁊i. ꝓ breui et mĩmo seruitio ⁊habuerũt terrã desiderabilẽ ⁊i. mariã. cui dicit Isa. xxvi. Alia mea desiderauit te ĩ nocte ⁊ꝓsent⁊ miserie. Ibidẽ. Nomẽ tuũ et memoriale tuũ ĩ desiderio aie.

Hec est terra deserta inuia et inaquosa. sicut exponit hieronym⁹. in qua dominus ĩ sancto apparuit. vt videret. i. videri faceret et cognosci virtutẽ et gloriam virginis glorioſe. De quo sancto dicit Luce. i. Quod nascet̃ ex te sanctũ ꝛc. Expone tria adiectiua.

Hec est terra quã debem⁹ inhabitare ꝓ dilectõnem verã et iuge seruitiũ. Unde ma/ rie dicit̃. Sicut letantiũ omniũ habitatio est in te. et hoc vt pascamur in diuitijs eius. Psal. Inhabita terrã et pasceris in diuitijs eius. Z

Hec est terra de qua dicit̃ deo patri. ⁊Qui fundasti terrã ⁊i. mariã ⁊sup stabilitatem suã ⁊fidem. s. vel humilitatẽ. De qua dicit pater Isa. xlvij. Manus mea fundauit terram ꝛc. ⁊Non inclinabitur ⁊i. s. ad peccandũ. Vel ⁊non inclinabit̃. ⁊quia nunq̃ titubauit diffidendo de angelica ꝓmissione. vel desperãdo de filij resurrectõe. sicut fecerunt apostoli dicentes Lu. xxiiij. Nos autẽ sperabamus ꝛc. Item. ⁊Non inclinabit̃. ⁊Nunq̃ enim inclinauit se ad dexterã p ꝓspa. vel ad sinistrã p aduersa. vl̃ deorsum p aliqua diaboli tempramẽta. quia virtus est habitus in medietate cõsistens. Vel hoc ideo dicit̃. q̃a fuit mlier timens deũ. et timor firmamentũ est aie. Unde. Posuisti firmamẽtũ eius formidinem.

Dicit autẽ de hac terra Eccl̃iastes. i. ⁊Generatio ꝓterit. ⁊Hoc impletũ est ĩ pas/ sione qñ petrus christũ negauit. et dispersi sunt oues percusso pastore. Unde filius patri. Elõgasti a me amicũ et primũ ⁊Et generatio aduenit ⁊ Hoc fuit qñ latro credidit et penituit. cui ꝓmissum est. Hodie mecũ eris in paradiso. ⁊Terra aũt ⁊i. maria ⁊in eternũ stat ⁊ In verbo stãdi notat̃ pseuerãtia in fide. Ideo notabiliter dicit Joh̃. xix. q̃ stabat iuxta crucem iesu. Ideo dixerat dñs Isaie. lxiij. ⁊Torcular calcaui solꝰ. et de gentib⁹ nõ est vir mecũ ⁊nõ dicit mulier. Torcular mors. que sicut torcular vinũ ab acinis sic exprimit aias a corpibus hũanis. Sz dominus pressus in hoc torculari ꝑsit ipsum torcular. quia mortẽ deuicit. et de se AA

vua nobis exp̄ssit calicē vini vel sāguis meracissimi quē bibim⁹ i altari. Et tūc ꝑe potuit dicere⌊Nō est vir mecū⌋p firmā credulitatē. Sed sola hec mlier cū eo mā sit p fidē. Ideo dicit⌊calcaui sol⁹⌋ Et illud. Singulariter sū ego donec trāseam. Ideo etiā tūc dixit patri Mat.xxvij. Hely hely lama azabtany. Hel interptat de⁹.y.me⁹.hely hely.de⁹ me⁹.de⁹ me⁹.⌊Lama interptat q̄re.azabtan.dereliq̄sti.y.me

Aliter.⌊Terra ineternū stat⌋et inter cetera elemēta sola ē imobil⁹ z solida. Marie sta bilis soliditas ipi⁹ hūilitas.vl' ꝓpositi firmitas q̄ nunq̄ vacillauit. In parte siq̄/dē p aliq̄ accidens p̄t terra moueri.sicut fit in terremotu.sz vniuersaliter nō. Un̄ nullū edificiū firmū est.nisi a terra habeat firmitatē. Sic nec maria vnq̄ mota ē p cōsensū peccati.imo in ei⁹ cōstantia nos labiles firmitatē accipim⁹.p exēpla ei⁹ z orōes.sine cuius auxilio impossibile est esse firmū. BB

Itē de hac terra Isa.xl.⌊Qui appendit tribus digitis molē terre.⌋Moles imobil⁹ hui⁹ terre pond⁹ hūilitatis vl' firmitas ꝓpositi. Pond⁹ enī ē impet⁹ rei conāt⁹ ad locū suū. Quasi enī duplicē locū habet hūilitas. Suo iudicio iferiorē. Un̄. humi litas q̄si humi latēs. Dei iudicio supiorē. Unde vero hūili dicet in iudicio. Amice ascēde supi⁹. Lu.xiij. Sed superbo tūc dicet q̄d dictū ē lucifero Isa.xiiij.⌊Tu di/cebas⌋o lucifer⌊in corde tuo.ascendā in celū⌋z ego dicā tibi⌊Uerūtamē⌋dico q⁹ ⌊ad infernū detraberis in p̄fundū laci⌋ Imitant ei eū q̄ sunt ex parte ei⁹. Sap. ij. Itē de hac terra Isa.xl.⌊Qui appēdit trib⁹ digit⁹ molē terre.⌋Tres digiti.q⁹ di gitus ē de manu q̄ signat opatōem./signāt opationē trinitatis. Prim⁹ poller.q̄ for tis est valde./potētia patris. Secūd⁹ q̄ dicit index ab indicādo./sapiētia filij. Ter cius q̄ dicitur mgr̄./magisterū spūssci.cui⁹ vnctio docet de oīb⁹.i. Joh.ij. Et no ta q⁹ res appēsa illi soli rei innitit a q̄ appendit.sicut patet i lāpade.sic et maria ini tebat soli adiutorio diuino. Un̄ can.viij.describit innixa sup dilectū. LL

Hec est terra sitiens de q̄ Isa.liij.⌊Ascēdet sicut virgultū coram eo.et sicut radix ō ter ra sitienti.⌋Terra sitiēs dicit terra arida et nō ꝓpluta .que licet exteri⁹ humorē n̄ recipiat vnde ꝓcipiat et aliquā radicē pariat q̄ postmodū in arborē vl' herbā ꝓdeat. tn̄ q̄nq̄ deo opante in seipa et nō aliūde radicē aliquā ꝓcipit q̄ ꝓfilit in herbā vel arborē. Sic beata virgo n̄ accipiēs humorē ab extrīseco vnde int⁹ ꝓcipet. operā/te in se diuīa gr̄a ꝓcepit filiū et seipa. Un̄ dictū ē ei Lu.i.⌊Ecce ꝓcipies i vtero⌋.i. et vtero. Qui ꝓcep⁹ ꝑ mō ꝓdūt et vtero ver⁹ hō. Ideo dict⁹ est ascēdisse de terra sitiēti sicut radix. Et nota q⁹ ad plātādā hāc radicē. facta est fossa in hac terra p hu militatē. terra eiecta p pauptat⁹ amorē. arbor terre applicita p naturā vnionē. q̄ ē illa corrigia quā nō soluit iohes. quia nō explicat vnionē verbi cū carne. radix ter/re cōiuncta p spūssancti operatōem. Jō dr̄ Isa.liij. Generatōez ei⁹ q̄s enarrabit. DD

Hec est terra⌊ p quā nō ambulauit vir⌋.i. maritus su⁹ ioseph. Hiere.ij.⌊necꝫ habita uit hō⌋pur⁹.i. sed de⁹ et hō christ⁹ iesus. Itē⌊terra q̄ nō seminat⌋.sic dr̄ ibidem.

Maria EE

De appellationib⁹ terre

Terra q̄ fm quosdā dicit a terion q̄d est statio. q⁹ terra ineternū stat. Eccēs.i. cū ignis et aer et aq̄ sint mobilia .Uel dr̄ a terendo q̄ntū ad supiorē partem q̄ teritur. vel q⁹ teritur alijs trib⁹ elemētis circūpositis. Tūc ei ꝓprie potuit dici ter ra./q̄n cōculcauerūt eam in filio inimici ei⁹ tota die passionis.

Solum.scz a soliditate. et notat soliditatem et constantiā animi marie in ꝓposito virginitat⁹ conseruāde. et stabilitatē fidei ei⁹ in tpe dn̄ice sepulture.

Tellus q̄ fm q̄sdā dicit a tollēdo se in altū actiue vl' passiue. q̄a tollim⁹ ei fruct⁹ su os. vel q̄a fructus ei⁹ nos tollūt.i. nutriūt. vel q̄a nos tollit.i. portat. Uel a tolerā do. quia tolerat labores hominū.

Maria —Humus sic dicta ꝓprie quando latebat sub aquis. Unde humus ab humore. Et maria humus ꝓpter humectatōnem omniū carismatū et gratiarū. Genesis.ij. Produxit dominus deus de humo omne lignum pulcrum visu. Quere libro.xij. particula.vi. vbi agitur de arboribus orti conclusi.titulo.xviij. de ligno.

Arida sic ꝓprie dicta est aquis in vnum collectis. Genesis.i.⌊Cōgregent aque⌋ FF
Ibidem .⌊Uocauit deus aridam terram. Uocauit⌋id est. voluit vel p̄cuidit

Maria figurat his que pertinet ad terrã

sic vocari. et talẽ fecit q̃ sic deberet vocari. Dicitur aũt arida ab ariditate. q̃a desiccata igne spũssancti z filio suo q̃ ignis ꝺsumens ẽ. ad heb. xij. ab omni humore no ꝓio et carnali. nec in ea aq̃ terrenaꝝ ꝺcupiscentiaꝝ locũ habuerũt. quia celestiũ cõtẽplatio terrena desideria in ea ex toto exiccauit. Vnde enĩ dño emarcuit femur ia cob. Bene. xxxij. Dicit autẽ de⁹. ⌊Cõgregẽt aque q̃ sub celo sunt in locũ vnũ et appareat arida. ⌋Istud enĩ impletũ est in maria. ⌊Omnes enĩ aq̃⌋. i. gr̃e ⌊que sub celo sunt⌋. i. sub deo ⌊cõgregate fuerũt in locũ vnũ⌋. i. in aiam btẽ virginis q̃ dicta est gr̃a plena. et nihilomin⁹ ipa apparuit arida dicẽs angelo. ecce an. i. inter ꝟtutes hũillima sicut inter aq̃s arida. Ei⁹ enĩ hũilitas ꝟe erat vorago virtutũ. Itẽ de hac arida ꝺr in ꝑs. ⌊Aridã⌋. i. mariã ⌊fundauerũt man⁹ ei⁹⌋. i. christi. ⌊Man⁹ eius⌋. i. dona gr̃aꝝ ⌊fundauerũt⌋ in ꝓfundo hũilitatis. Vñ alibi ꝺr christo ⌊Qui fũdasti terrã⌋. i. mariã ⌊sup stabilitatẽ suã⌋ que fuit hũilitas eius ⌊Nõ inclinabit⌋ ad peccandum ⌊in seculũ seculi.⌋

⌊Limus q̃ est terra tractabil'. designata ꝑ limũ de quo format⁹ est ꝓmus hõ. Bene. ij. Erat enĩ beata virgo q̃si arida. i. terra sicca ab humore nociuo vt supꝫ dictũ ẽ añ filij incarnatõem. Accessit gr̃a spũssancti q̃si fons irrigans. designat⁹ ꝑ illũ fontez Bene. ij. q̃ ascẽdebat e terra. irrigans vniuersam supficiẽ terre. z plene riganit maniã. et ex tali cõiunctõe factus est lim⁹ de q̃ formatus ẽ christus. Dicit aũt limus q̃si ligans hum⁹. Beatus berñ. Quid limo vili⁹. q̃d deo sublimius? Tanta tñ dignatio facta ẽ. vt q̃cq̃d deus fecerit limus fecisse dicat. q̃cq̃d limus ꝓtulerit de⁹ ꝓtulisse dicatur. 66

⌊Et argil. i. argilla. q̃ fere idem ẽ qꝺ limus. terra. s. tractabilis et firma. sup quã secure fundant opa lapidea. Similiter beata maria tenax et firma fuit ī ꝓpositoꝺ seruãde virginitatis. nec etiã ad ꝓmissum angelicũ vacillauit. Fuit etiã tractabil' per obedientiã respõdens. Ecce ancilla dñi. Quasi diceret. Quicq̃d ei placuerit faciat de ancilla sua. Tractabilẽ etiã se exhibet ꝑ benignitatẽ ad vota nr̃a si iusta fuerit adimplẽda. que etiã ꝓcibꝫ meritis et exẽplis sustentat in ꝟtute et gr̃a edificiũ ecclesie militãtis. Ipa est etiã terra argillosa in qua fudit hiram oĩa vasa tẽpli salomonis ī campestri regione iordanis inter sochot et sarthan. sicut legit'. iij. Regũ. vij. Ipa siq̃dem modulus ẽ et exemplar oĩm ꝟtutũ et forma totiꝰ bonitatis.

Maria terra

⌊Quia diuersis floribꝫ. i. ꝟtutibꝫ picturata. Unde gen̄. ij. Fons ascẽdebat de terra. irrigãs vniuersam supficiẽ terre. Supficies terre. i. dignitas terre padisi. i. ecclesie beata virgo. picturata et ornata diuersis imo vniuersis ꝟtutibꝰ velut terra floribus. Unde dicit. Circũamicta varietatibꝫ. DD

⌊Quia diuersis herbaꝝ medicinaliũ generibꝫ vestita. Nam ipi⁹ humilitas exemplo medicinat supbiã. paupras et largitas cupiditatẽ et auariciã. virginitas luxuriã. benignitas odiũ et irã. et sic de aliꝭ. Et sic in floribꝫ intelligit ornatus ꝟtutuꝫ q̃ ad ipam. in herbis effectus virtutũ q̃ ad homines.

⌊Quia infimũ elementũ. et ꝫ ꝑ summã et ꝓfundã humilitatẽ. iuxta documentũ sapientis Ecci. iij. Quãto magnus es hũilia te in oĩbꝫ. et coram deo inuenies gr̃iã. Et ꝫ optime ipletũ ẽ ī maria. Itẽ iuxta illud eze. xxxij. Quo pulcrior es descẽde.

⌊Quia calcabile elemẽtũ. et ꝫ obedientiã. Vñ dixit. Ecce an. do. Ancille enĩ ẽ obedire. Quasi diceret. Quicq̃d ei placuerit faciat de ancilla sua. Vel q̃si calcabilem se ꝓbuit ꝑ summã patiẽtiã. Vñ potuit dicere. ⌊Cõculcauerũt me⌋. s. in filio meo ⌊Li⌋mici mei ⌋tota die passionis.

⌊Quia sitibundũ elemẽtũ. et ꝫ ꝑ gr̃e desideriũ. Unde de christo dicit Isa. liij. ⌊Ascẽdet sicut radix de terra sitiẽti⌋. i. maria. Quere ꝺ hac siti lib. xij. partic'a. i. versu. vi. ozti concluſi. vbi ozius dicit sitibundus.

⌊Quia alicubi plana per mansuetudinẽ vel iusticiã. Quere de planicie libro. xij. ꝑticula. i. versu. v. ozti concluſi.

⌊Quia alicubi montuosa ꝑ summã excellentiam.

⌊Quia alicubi cõualloſa per duplicem humilitatẽ.

Maria terra

Quia alicubi campestris. Unde de terra promissionis dicitur Deutero. viij. quod montuosa est et campestris. Quere infra titulo. iij. de proprietatibus campi.

Quia immobilis secundum se totam. Eccles. i. Terra in eternum stat. Hoc habes expositum paulo ante.

Quia tractabilis. maxime vbi est argillosa. Hoc inuenies infra.

Quia ex attritione multiplici redditur solidior. Quo enim magis impulsa est in filij passione. eo firmius stetit. Unde ioh. xix. Stabat iuxta crucem iesu etc. Ideo dicit ei sponsus Can. vij. Statura tua assimilata est palme. Quere lib. v. de pulcritudine eius. ti. xxiiij.

Quia omne edificium in terra fundatur. sic quicquid boni facere volumus in ipsa fundare debemus per fidem incarnationis cuius fuit ministra. et eorum que ad ipsam pertinent. Unde ipsa dicit. In me omnis spes vite et virtutis.

Quia cadentes suscipit. et ipsos adiuuat ad surgendum. Quo ad primum dicitur de suo eius. Cum ceciderit non collidetur. quia supponit manum suam. Quo ad secundum apoca. xij. [Et adiuuit terra] i. maria [mulierem] i. animam fidelem. Ideo sic oranda est iugiter. Succurre cadenti surgere quia curas populo. Alioquin nisi velimus surgere. non potest ipsa succurrere. Manibus autem i. operibus bonis factis ad honorem eius. et pedibus i. deuotis affectibus debemus nos prendere huic terre et humiliari ad eam. sicut quia se prendit terre inclinatur versus terram. vt sic resurgere valeamus post casum peccati.

Quia nobis interponitur et abysso. qua subtracta sicut chore dathan et abyron. Numeri xvi. statim descendimus in infernum viuentes. sic subtracto nobis adiutorio marie. statim labimur in peccatum. et inde in infernum.

Quia fere quicquid viuit. viuit de terra. Sic et quicquid viuit per gratiam per mariam viuit quem genuit vitam. Ideo ipsa dicit. In me gratia omnis vite etc.

Quia de terra tollitur aurum et argentum quod redimuntur captiui. Et ipsa peperit illum qui est redemptio animarum nostrarum. Nam ipsa est terra euilath vbi nascitur aurum. Quere supra in principio tituli.

Quia de terra tractabili formantur quedam vasa ad diuersos vsus necessaria. Et de substantia carnis eius formatum est vas corporis domini. in quo vase nobis a patre transmissum est illud electuarium quo sanatum est genus humanum.

Quia de terra oriuntur flores et herbe aromatice species et radices ex quibus conficiuntur medicine. Eccli. xxxviij. Altissimus creauit de terra medicinam. Et de ipsa nata sunt membra saluatoris quibus contritis in cruce sanatum est genus humanum.

Maria area Titulus ij.

Versus secundus Hiero.

Area] Area dicitur ex eo quod per triturandis frugibus eradatur. vel quod non triturentur in ea nisi arida. vel quia inutilis triturationi nisi fuerit arida et sicca. Ipsa est enim area gedeonis sicca. in qua vellus madefactum est. Hiero. Vellus cum sit de carne nescit cor. pas. Sic et virginitas cum sit in carne. vicia carnis nescit. [Descendet sicut pluuia in vellus.] Fecundata est enim marie virginitas rore gratie celestis. superueniente in eam spiritusancto. et christo in similitudine roris descendente in eam. Unde ipse dicit Osee vlti. Ero quasi ros. et israel germinabit quasi lilium. Et tamen caro eius exemplo aree gedeonis sine noxia concupiscentia sicca permansit. Item per aream attritam multis verberibus. potest intelligi caro marie multis attrita tribulationibus et pressuris. Per vellus autem mens ipsius beate virginis. Ros autem gratie prius vellus. i. mentem virgineam infudit ad fidem. postmodum aream. i. carnem eius ad fecunditatem. Unde primo dictum est ei. Aue gratia plena. Secundo. Spiritussanctus superueniet in te. Item. In area separantur grana a paleis. et exemplo et merito et adiutorio marie vicia a virtutibus. Et tali exercitio insistentes digni sunt angelica visione salutatione et allocutione. sicut gedeon.

Maria campus Titulus iij.

Campus.] Cuius se esse florem dominus gloriatur Canticorum. ij. [Ego flos campi.] qui proprie est viola. Hi enim flores viola et lilium nascuntur de terra inculta. sic et christus de virgine inculta humano exercitio.

Maria campus propter

Florigeram amenitatem virginitatis.

Communitatem pietatis. Unde beatus bernardus. Sileat misericordiam tuam etc. Libro. iiij.

titulo.xxij.de misericordia eius.post mediū tituli.
Spaciositatem charitatꝭ.quia maria diligit diligentes se.
Agricolatōem diuine studiositatis.
Fecunditatē maternitatis.ibi enim creuit frumenti illiꝰ p̄ciosum granū q̄ pascunt̃ aues et aīalia.angeli.s.ꝛ fideles simplices in sacramēto altaris q̄si ī vno p̄sepio.

Maria campus

Quia ibi creuit fenū dominice carnis.qꝛ oīs caro fenū.Isa.xl. Fenum videlicꝫ qđ maria ꝓducit iumentis.q̄ etiā saluat homines et iumenta.id ē.ratōnabiliter viuētes et suoꝝ deferentes onera mandatoꝝ.
Quia campus cōmunis locus pascue.Et in vita eiꝰ ꝛ exēplis reficiunt̃ ꝛ pīguescūt fideles aīe.sicut habes lib.xij.particula.i.ꝟsu.xij.orti ꝯclusi. Maria etiā pascua est.quia pascua sponte ꝓferunt herbā.Unde. Germinet terra herbā virētē.Genes.i.Item pascua hec viret fide ꝛ virtutibꝫ.et eterna ꝑseuerātia sctitatis.Itē ꝯmūis vt dictū est.Item nutrit̃ humore ꝛ imbribꝫ gratiaꝝ.Itē dat fenū.i.gr̃am ꝯgnoscēdi se esse fenum.i.carnem cito moriturā.vt hūilietur.Itē pascua nō excolit̃.similiter nec maria humano exercitio.
Quia campus ab auibꝫ freq̄ntatur.i.ab angelis.Eccī.xxvij.[Uolatilia ad sibi sil'ia ꝯgregant̃]qꝛ virginitas soror est angelorū.sicut dicit thomas apl'us
Quia celo semp exponit̃.Et ip̄a corde patulo semp inhiabat ad dona ꝑfecta q̄ descendunt a patre luminū.Jacobi.i.
Quia ibi aer salubrior q̄ꝫ in villis.quia gr̃a eius salus anime.sed gr̃a mundi fallax ꝛ vana pulcritudo ip̄ius.
Quia obediēs dicit̃ cāpus qñ fructificādo respōdet agricole.et ip̄a bñ rñdit agricole suo.i.spūisancto.qñ cōcepto saluatore statim visitauit elizabeth.Lu.i.
Quia planus ꝑ simplicitatē.ꝛ demissus ꝑ humilitatē.Unde p̄s.ciij.Ascēdunt mōtes et descendunt campi.
Quia locus est ad spaciandū.Unde ip̄a vocat amatorē suū ad meditanduꝫ de ea.Canti.vij.Ueni dilecte mi egrediamur ī agrū.In hoc ꝙ dicit[Egrediamur]ostēdit se esse sociā meditātiū de ea.Ezech.iij.[Surgens egressus sum in campum.]Nota prius enī surgendū est a vicijs.et egrediendū a se carnali.vt fiat spiritualis.[Et ecce gl'ia dñi ibi stabat]Maria enī habitaculū gl'ie.i.filij dei.q̄a gl'ia patris filiꝰ sapiēs.Parabo.x.Cū illis etiā stat gl'ia domini q̄ sunt campi s̄m ꝓp̄etates supradictas.

Maria ager Titulus iiij.

Ager]s̄m ꝓp̄etates campi supiꝰ assignatas.Et dicit̃ ager ab agendo.quia A
btā ꝟgo mlt̃ꝭ fuit ꝟtutū actōibꝫ.et multiplici spūsscti exercitio exculta.multis etiā tribulatōibꝫ ꝓ filio ꝛ cū filio agitata.De hoc agro dicit̃ Gen.xxvij.[Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni]floribus scꝫ.[cui benedixit dominus.Ad lr̃am verba sunt ysaac benedicentis iacob.Mystice verba sunt patris de filio et matre.In hoc autē ꝙ filio similitudo matris assignat̃.specialis prerogatiua marie designatur.Et quia in iacob christū ex eo nasciturū ysaac intellexit.ad christū et mariam referunt̃ verba que dixit.[Ager plenꝰ]maria gratia plena.[Cui benedixit dominus.Unde dictū est ei.Benedicta tu in mulieribus ꝛc̄.Uel ager plenus floribus.virginalis marie vterꝰ.cui bñdixit dominus in suo ingressu.Uñ.
Dominus tecū.Benedicta tu in mulieribus ꝛc̄.Est igitur odor christi sicut odor B
agri pleni.quia talem suauitatis odorē emittit filius.qualis procedit a matre.Filius enim dicit Eccl'iastici.xxiiij.Quasi balsamū non mixtū odor meus.Et đ matre dicit̃ Canticorū.iiij.Odor vnguentorū tuorum super omnia aromata.[Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni.cui benedixit dominꝰ.]Delectatus ergo pater suaueolentia virtutū filij in quibus spirat et redolet odor matris velut redolētium suauitas flosculorū dicit.[Ecce odor ꝛc̄.]Cū autē dicit[ecce]matrē ꝛ filiuꝫ ꝓponit nobis in exemplū.Hoc enī aduerbiū[ecce]excitatiuū est ꝛ demōstratiuū.Et p̄us excitatiuū.sicut si vellem aliq̄d ostendere dormienti p̄us excitarem eum.

demonstratiuũ. qz semp affert aliquẽ rumorẽ tristẽ aut gaudiũ. ¶Odor filij mei sicut odor agri pleni. ¶Quia christ⁹ nat⁹ est de mũdissima totus mũd⁹. De dulcissima totus dulcis. De mifico:dissima tot⁹ misericors. et cetera hmõi. Æger ꝙ plen⁹ maria. cui⁹ redolentiã spũaliter magnus ille ꝓsensit pr̃iarcha multꝫ interedũs natõnibus. Uñ ꝓ gaudio eructauit ¶Ecce odor rẽ. ¶Nos etiã post multas genera tões de illa plenitudie adhuc aliq̃d vel tenuiter degustamus. Huic agro bñdixit dñs. quia ipa est terra illa quam dñs benedixit. et p quã auertit captiuitatẽ iacob. cõtra ℔ quod dictũ est ade Gene. iij. ¶Maledicta terra in ope tuo ¶i. ꝓ ope tuo .s. ꝓ peccato. Quia in ope hominis venter mlieris ꝓcipit in peccato. et parturit i dolore. Sed sublata est hec maledictio. et bñdictio restituta. qñ marie dictũ ẽ aue. z annũciata est in mulieribꝫ benedicta.

Itẽ de ℔ potest intelligi et exponi illud Mat. xiij. Simile est regnũ celoꝝ thesauro abscõdito in agro. quẽ q̃ inuenit hõ abscõdit. et ꝓ gaudio illi⁹ vadit z vẽdit vniuersa q̃ habet et emit agꝝ illũ. Æger maria sicut expositũ est. Thesaur⁹ abscõdit⁹ in ℔ agro christus. cui ꝺr Isa. xlv. ¶Uere tu es de⁹ absc̃ditus ¶q̃ nouẽ mẽsibꝫ latuit in vtero virginali designato p vnã aureã q̃ continuit hunc thesaurũ. Et nota q̃ tria solent ꝓncipaliter thesaurizari. aurũ. s. et argentũ. z lapides ꝓciosi. Æx. aia christi ꝓciosissima creaturaꝝ. sicut aurꝫ metallorũ. Argentũ cãdidũ. caro christi ꝺ ginea. Lapides ꝓciosi. gutte sãguinis christi. Thesauro isto redẽpti sum⁹ pariter et ditati. q̃a christus aiam suã posuit p animab⁹. carnẽ p carne hũana. et sanguinem fudit vt vinificaret filios. exẽplo pellicani. qz anima oĩs viuentꝫ p gratiam ī sanguine ei⁹ est. ¶Leui. xvij. Dic est thesaur⁹ quẽ q̃ habuerit diues ẽ. et si nihil aliud possederit. z q̃ nõ habuerit paup est. et si mundũ possederit vniuersũ. De ℔ thesauro quere libro. iij. titulo de ꝓuilegijs carnis virginee. et libro. iiij. ti. xxi. Seq̃. D ¶Quem ¶s. thesaurũ vl agrũ ¶q̃ inuenit hõ abscondit ¶Bene dicit ¶Inuenit ¶ꝓpe eni inuentio est habere filij vl matris gr̃am. et purũ beneficiũ qđ meruisse nõ poterãt oĩ⁹ obseq̃a creature. Unde et matri dictũ est. Inueniſti gr̃am apud deũ. Et pastoribus. Inuenietꝫ infantẽ ¶Homo ¶i. ratõnalis. Nõ enim leo superbie. vl serpẽs inuidie. et cetera hmõi. matris vl filij gr̃az impetrãt. nec ceteris vicijs subiacẽtes. ¶Abscondit ¶Secrete eni vult diligi maria q̃ semp dilexit secretũ. z vt ei q̃si absc̃dite seruiat. que semp in absc̃dito et q̃si clauso ostio dño seruiebat. Quod notat cum dicit. Ingressus angelus ad eã. ¶Et ꝓ gaudio illi⁹ vadit ¶Qui vadit de loco ad locũ mouet. quia vera dilectio nunq̃ est ociosa. vt q̃squis eam diligit ad studia et exercitia moueat assidue q̃ tante virgini crediderit ꝓplacere. Et ℔ ꝓ gaudio illius. vt gaudenter ei ꝺseruiat et cũ letitia. que gaudiũ pepit tot⁹ mũdo. Nullũ eni maius gaudiũ ꝓscientie q̃ matris et filij esse familiarẽ. ¶Et vendit vniuersa q̃ habet ¶In venditõe fieri solet q̃dam cõmutatio. vt detur vnũ z accipiat aliud. Similiter z hic optet vt detur z ꝓmutet p humilitate superbia. p castitate luxuria. p largitate auaricia. et cetera in hunc modũ. Uendit igit vniuersa q̃ habet q̃ p honore matris et filij. mundi diuitias et delicias carnis. et cetera delectabilia respuit z cõculcat. et expendit in ei⁹ obseq̃o q̃q̃d habet. ¶Et emit agꝝ illũ ¶vt sit illius portio maria in terra viuentiũ. Unde de sorti mliere q̃ signat aiam fidelẽ dicit p/ner. in fine. Consideravit agꝝ istũ et emit eũ. Talem eni familiã vult habere ꝺgo dulcissima. et tales illi seruire digni sunt. Unde canit eccl'ia. Sicut dies verni circũdabant eã flores rosaꝝ et lilia conualliũ. Florigeri. s. velut rosa p charitatẽ. z cãdidi intus et extra p duplicẽ castitatẽ. que notat in lilijs. et q̃si conualles p duplicem humilitatẽ. Hinc est qđ rogam⁹ eam. Nos culpis solutos rẽ. Itẽ de ℔ agro dicit q̃dam ꝑsalice. Dic est ager ille plen⁹. cui⁹ odor tã amenus. seni mouet gaudia. Æger cui⁹ ad honorẽ. sese campi iactat florẽ. q̃ gubernat oĩa.

Maria mons Titulus v.

Isidor⁹ MOns q̃ dicit ab eminẽtia ℈m isidorũ. vl ℈m alios dicit mons q̃si moles opposita nascẽti soli. Moles eni imobilis hũilitatis marie. quã hũiliratem christus adamauit vt de ipa nasci dignaret. se opponit p familiaribꝫ suis A

Maria figurat̃ his que pertinẽt ad terrã

feruori solis iusticie/ne ipos arefaciat. Jaco.i. ⁊Exortus ẽ sol cũ ardore. ⁊ arefecit fenũ ⁊.i. carnales.

Hic ẽ mons coagulat⁹ p integritatẽ virginitatis. Uñ dicit patri vl̃ filio. Sicut caseum me coagulasti. Job.x.

Hic est mons pinguis pinguedie charitatis. Adipe deuotõis. Ubertate fecũditat⁹. Oleo mificordie et pietatis. Butyro mãsuetudinis. Melle ꝺtẽplatõis. Erassitudine gratie singularis. Et nota q̃ ps. lxvij. bis dicit ⁊mons pinguis⁊ qa et p se et p nobis data sunt ei omniũ carismata gr̃arum.

Hic ẽ mons in q̃ debẽt adorare veri iudei. Johis. iiij.

Hic est mons signatus p montes armenie vbi requeuit archa. Gene. viij. qa inundãte diluuio peccatorũ suis pcibus sustentat eccl̃iam et fidelẽ animã. B

Hic est mons visionis. Gen̄. xxij. vbi abraham filiũ voluit imolare.

Hic ẽ mons galaad. Gen̄. xxxi. qõ interpt̃at acerv⁹ testimonij. qa i ea ꝓueniũt testimonia oĩm scpturaꝝ. veteꝛ⁹ et noui. ⁊ tã oracla ꝓphetaꝝ q̃ꝫ operã patriarcharũ testimonium ei reddunt.

Hic mons oreb. qõ interpt̃at mẽsa. qa lacte ei⁹ refect⁹ ẽ ille p quem nec ales esurit.

Hic mons thabor. qõ interpt̃at lumẽ veniens. qa in eam ꝓmo venit. ⁊ pcaꝝ venit lumen eternũ sedentib⁹ in tenebris. et in ea trãsfiguratus ẽ dñs omniũ assumẽs formam serui. Matth̃. xvij. Marci. ix. Luce. ix.

Hic mons oliueti sic dictus. ꝓpter copiam oliuarũ. et ipam dominus cumulauit plenitudine gr̃e et fecit matrẽ misericordie.

Hic ⁊mons in quo beneplacitũ fuit deo habitare in eo⁊ nouẽ mensib⁹ corpaliter. et i quo fm q̃ deus ⁊habitabit in finẽ⁊.i. sine fine. sine termino. sine mensura.

Hic est mons selmon. qõ interpt̃atur vmbra. que relinq̃tur ex lumine et corpe opaco lumini oppolito. Et ipa habuit corpus v̊gineũ et lumen gr̃aꝝ. q̃b⁹ duob⁹ obumbramur p gr̃am ꝺ̃ feruorẽ viciorũ. et in ipo. i. p ipam dealbant̃ pctores niue. i. sup niuem. Isa. i. Si fuerint pcta vr̃a vt coccinũ. q̃si nix dealbabunt̃.

Hic est ille mons. dañ. ij. ⁊De quo sine manib⁹ ⁊.i. ope virili ⁊absciss⁹ est lapis ille⁊.i. chr̃ist⁹ ⁊q̃ cussit in pedib⁹ statuã nabuchodonoso. ⁊Aliter. ꝑ hũc mõtẽ signat altitudo humane nature in q̃ fuit ante peccatũ. de qua altitudine chr̃ist⁹ carnẽ assũpsit q̃ ad immunitatẽ peccati. Non tñ q̃ caro quã chr̃ist⁹ assumpsit anteq̃ eã assumeret forte tal̃ fuerit. sed assumẽdo eã talem fecit. ⁊Sine manib⁹. ⁊qa caro chr̃isti templũ dei ẽ figurata p templũ salomõis. in cui⁹ cõstructõe nõ sũt audita malleus ⁊ securis ⁊ oĩne ferramẽtũ. iij. Regũ. vi. sz ei⁹ artifex fuit ⁊ ꝺditor ipe de⁹. Heb. xi. E

Itẽ ipa est mons vmbrosus et cõdensus. Abacuc. iij. fm aliã lr̃am. a q̃ deus vẽit ad nos. Uñ sic ibi legit̃. ⁊Deus a libano veniet. et sanct⁹ de mõte vmbroso et ꝺdẽso⁊ Beata virgo mons ꝓpter eminentiã sctissime cõuersatõis sue. que dicit̃ liban⁹ q̃ i terpt̃acando. ꝓpter progatiuã virginal̃ puritat⁹. Umbrosus etiã dicit̃ iste mõs. qa virtus altissimi obumbrauit ei in conceptõe filij dei. q̃ est lux inaccessibil̃. et lucem habitat inaccessibilẽ. i. ad Thimo. vi. Cõdensus est etiã mons iste p vniuersarum virtutũ multitudinẽ. q̃ designat in cõdensitate arboꝝ. qa in ea q̃si consite a diuina sapiẽtia circũierũt omnes v̊tutes in suplatiuo. De hac cõdensitate m̃ta inuenies lib. xij. pticla. i. ix. versu de orto. vbi ortus dicit̃ densus. i. ꝺdensus. Dicit̃ g. ⁊Deus a libano⁊.i. a cãdore veri v̊ginal̃ ⁊venier⁊ ad saluãdũ nos. ⁊Et sanct⁹ ⁊sctõrũ. Dañ. ix. ⁊De mõte vmbroso et cõdenso⁊ vt supꝫ. D

Item ipa ẽ ille mons dom⁹ dñi eleuat⁹ sup oẽs colles. i. sanctos. q̃s oẽs dignitate trãscendit. et q̃ omnes ifiores ea sunt. sicut collis mino⁹ est monte. De q̃ monte ⁊r Isa. ij. ⁊Erit in nouissimis diebꝫ ꝑpatus mons dom⁹ domini i v̊tice mõtiũ. et eleuabit̃ sup colles. et fluent ad illũ omnes gẽtes. ⁊Nouissimi dies/tps gr̃e. dom⁹ dñi/eccl̃ia catholica. mons singularis/beata virgo. ꝑparatus p ꝓdestinatõnez ab eterno. Unde ipa dicit puer. viij. ⁊Ab eterno ordinata sum et ex antiq̃s⁊ in salutẽ humani gener⁹ et sustentatõem eccl̃ie. Montes ⁊ colles/sancti vtriusq̃ testamẽti. Uertex horũ montiũ. beata v̊go gratia et meritis trãsgrediens vniuersos. Ul̃ ipa E

est mons in vertice montiũ. q̃a exaltata sup̄ choros angelorũ. In verbo fluendi notant̄ septẽ ꝓprietates seruis marie cõuenientes.

Primũ est impetus feruoris. quia cũ festinatõe et impetu rũpenda sunt oĩa obstacula vt ei digne seruiatur. F

Scd̃m descẽsus hũilitatꝭ. Fluũt enĩ flumĩa ad valles. ⁊ sola hũilitate ꝑuẽit̄ ad eã.

Terciũ abundantia q̃ notat̄ in ꝟbo fluendi vt abundet in omni ope bono qui eidem desiderat famulari.

Quartũ desideriũ. vt desideret q̃dam fluxu liquescere in desiderio eius. Canti. v. Anima mea liquefacta est.

Quintũ ꝑmanentia. sicut fluui⁹ nõ mutat alueum. Qui enĩ ꝑseuerauerit vsq̃ in finem in eius seruitio. saluus erit.

Sextũ ꝓfectus. vt seruus marie semp̄ ꝓficere studeat de bono in melius.

Septimũ assiduitas. vt assidue fluat seruus marie. in desideriis. in lacrimis. ĩ operibus bonis. et orationib⁹ deuotis. B

Maria mons

Quia latus in pede vel radice. Radix marie hũilitas que est fundamentũ eius. latius et ꝓfundius q̃ omniũ sanctorum.

Quia angustus in cacumine. Cacumen marie est maternitas. cui⁹ modus incomꝑhensibil' ⁊ sine exẽplo singularis. quia generatõem ei⁹ quis enarrabit. Isa. liij. Eodem. lxvi. Quis audiuit vnq̃ tale?

Anselm⁹ Quia terra adiacente supior. i. omni pura creatura. celo. i. solo christo deo et hoĩe ĩferior. Ansel. Nihil equale marie. Nihil nisi deus maius maria.

Quia terrã se toto excedens. quia in nulla virtute inuentus est similis illi.

Quia terra sup̄ terrã exaltata. aliter nõ est mons. Nã filio dei impꝑgnata. nõ tm̃ super om̃es hoĩes est exaltata. ĩmo in se cõtinuit ip̃m celũ. Unde dicit Ecc̃i. xxiiij. Gyrũ celi circuiui sola. Celos etiã attingebat stans in terra. Sap̃. xviij. Et ideo dicitur mons in vertice montiũ. Isa. ij.

Quia terre semp̄ adheret. id ẽ peccatoribus q̃ terra sunt. ꝑ affectũ misericordie dicens. Quis infirmatur ⁊c̃.

Maria mons Quia terrã sibi subditaꝫ valide ꝓtegit q̃diu sibi sub eo est. Et ip̃a sibi subditos nisi per peccatũ mortale ab ea recesserint.

Quia alõge videt̄. Nã ꝑ oĩa mũdi climata exiuit son⁹ pietatis ⁊ misericordie ip̃i⁹.

Quia q̃cq̃d venit desursum pri⁹ suscipit. et ĩde descendit ad valles ꝓpinq̃s. Nam in incarnatõe suscepit ꝑor omne datũ optimũ. et de plenitudĩe eius accipiũt humiles propinquantes ei ꝑ veram dilectõem.

Quia omnia flumina vel fere omnia ortũ habent a montib⁹. Et de ea nat⁹ est ille q̃ dicit. [Ego quasi fluuius dorix] a quo ad illã defluunt. et ab ip̃a ad nos fluenta gratiarũ [que fluunt impetu de libano.]

Quia fontes ꝑspicuos et frigidos emittit ĩ pede. i. ĩ affectu charitatiue ad refrigerandum nos.

Quia idone⁹ munitiõib⁹ et specul'. Et ip̃a est munimẽtũ ecclesie et omniũ fideliuꝫ. In exemplis etiã eius q̃d fugiendũ sit. et q̃d amplexandũ possumus speculari.

Quia in montib⁹ fit maior tẽpestas q̃ in vallibus vel in planis. Et in vnigeniti sui passiõe turbata est valde. et fuit omnis plaga tristicia cordis ei⁹. Ecci. xxv.

Quia mons habitatio et receptaculũ feraꝝ. Unde [Mõtes excelsi ceruis] refugiũ scꝫ. et ip̃a refugiũ illorũ q̃ fugiunt a facie arcus. i. diuini iudicij. Aliter. Illoꝝ est etiã habitatio q̃ mundũ fugiũt. q̃a de mũdo nõ sunt. q̃s mũdus sagittat detractionib⁹ et maledictꝭ. Hiere. ix. Sagitta vulnerãs lingua eorũ ⁊c̃. Pascit etiã tales in pascuis vberrimis. Unde iob de onagro. xxxix. [Cõtemnit multitudinẽ ciuitatis] Et post pauca. [Circũspicit montes pascue sue. et virentia q̃q̃ perquirit.] Propter hoc ip̃i dicitur. Sicut letantiũ omniũ habitatio est in te.

Maria collis Titulus vi.

Collis] Dicit̄ maria mons et collis. sed mons respectu angelorũ et sctõruꝫ

Maria figurat̃ his que pertinẽt ad terrã

mo totius creature. Et dicunt̃ montes. Gen. xlix. Donec veniret desideriũ collis eternor̃. Jpam eni desiderabãt colles eterni. i. sancti patriarche et ꝓphete. Unde dicebat iacob Gen. xlix. Salutare tuũ expectabo domine. Et ysaias. xxvi. ꝙsi ꝓuidens eã dicebat ei. ⁊ Nomen tuũ ⁊ dña ⁊ Et memoriale tuũ in desiderio anime ⁊ Collis autẽ dicit respectu solius filij. q̃ maior est ea. sicut mons maior colle. Bñs anselm⁹. Nihil eẽ gle marie. nihil nisi deus maius maria.

Maria concaua vallis. id ẽ. vallis et cõuallis Titulus vj.

Concaua vallis. i. vallis et cõuallis. Hec est vallis abũdans illo frumẽto ꝺ quo dicit Job. xxj. Nisi granũ frumenti ꝛc. Jtẽ Isa. xl. Oĩs vallis implebitur ⁊ Maria potest cõgrue dici oĩs vallis. sicut dicit m⁹ier et oĩby. Eccles. vij. et hoc ꝓpter omnimodã humilitatẽ cordis. vocis. opis. et omniũ sensuũ. et ꝓpter ꝑ impleta est oĩ carismate spiritali. Unde et dicta ẽ gr̃a plena. ⁊ Et oĩs mons et collis humiliabit ⁊ christ⁹. s. in incarnatiõe et passiõe. Hec solũ dicit ipa vallis sed ꝙuallis. Unde de ea dicit christ⁹ ⁊ Cõuallẽ tabernaculor̃ metibor ⁊ Jpa eni ꝙuallis ẽ ꝓ duplicẽ hũilitatẽ ⁊ Tabernaculor̃ ⁊ ꝺa in ipa habitare debẽt mlitãtes ⁊ pegrini. Juxta qꝺ ei dicit. ⁊ Sicut leran. oĩm habi. est in te ⁊ sctã dei genitrix ⁊ Metibor ⁊ ꝺa sol⁹ christ⁹ pensare sufficit ⁊ metiri magnitudinẽ ⁊ ẽntitatẽ mris sue.

Maria desertum Titulus vij.

Desertũ. ⁊ De quo dñs dicit Isa. xlij. ⁊ Dedi in deserto ⁊ i. in maria. que in ꝑs. appellat̃ terra deserta inuia et inaq̃sa. Dedi inq̃m in ꝑ deserto ⁊ viã ⁊ id ẽ. christũ. q̃ est via veritas et vita. Joh. xiij. ⁊ Et in inuio ⁊ i. in ipa maria que est terra ꝓ quã nõ ambulauit vir. s. marit⁹ suus ioseph. Hiere. ij. Uñ canit ec clesia. Uia viris inuia. ⁊ Flumia ⁊ gratiar̃ ⁊ donor̃ ⁊ Et gl̃ificabit me bestia agri ⁊ i. cetus pctorũ mundi. quia semp gr̃as agere debẽt de tali ac tãto dono q̃ reuertunt̃ ad gr̃am et gl̃iam. Jtẽ Isa. xlij. Dedi in deserto ⁊ i. in maria ⁊ aquas ⁊ gr̃ar̃ ⁊ flumina in inuio ⁊ sicut expositũ est ⁊ Ut darem potũ populo meo electo meo. ⁊ Nõ dicit tm̃ populo meo. i. christianis. sed addidit electo meo. i. ꝑdestinatis. Jtẽ Isa. xli. ⁊ Ponam desertũ in stagna aq̃r̃. et terrã iuiã in riuos aq̃r̃. ⁊ Maria eĩ vere fuit desertũ a deserẽdo. ꝺa deseruit diuitias. delicias. pompã et gl̃iam mũdi. omnia hmõi reputãs vt stercora vt lucrifaceret christũ. Desertũ etiã fuit. ꝺa cor eius longe fuit a strepitu et tumultu mũdi. nec cõculcatũ fuit freq̃ntia terrenar̃ cogitationũ aut curar̃. sed viretꝫ pmãsit ac floridũ. et oĩa germina ꝓduxit virtutũ. nec ibi audiebat̃ vox hominis. i. ad boiem ptinentis. sed ibi canebãt turtur. i. spũssctũs. ⁊ alauda laudis diuine.

Maria solitudo Titulus ix.

Solitudo ⁊ fm ꝓprietates deserti. et ꝙe fuit solitudo. ꝺa sepata a turbine mũdi et soli intẽta creatori. Et in hãc solitudinẽ animi ducebat eã spũssanctus sicut ꝓdixerat Osee. ij. ⁊ Ablactabo eã. ⁊ ducã in solitudinẽ. et loq̃r ad cor ei⁹. Nec solitudo ꝓptꝫ mũdi. in quã ducta fuit q̃n spiritus dñi inspirauit ei et mundi cõtemptũ. et amorẽ solitarie vite. De hoc deserto et de hac solitudine ꝓdixerat Isa. xxxv. ⁊ Letabit̃ deserta et inuia ⁊ sicut expositũ est. ⁊ Et exultabit solitudo ⁊ Quod fuit q̃n dixit. Exultauit spũs meus in deo salutari meo ꝛc. ⁊ Et florebit q̃si lilium ꝓ inremeratã virginẽ. Jtẽ de hac solitudine Isa. xli. ⁊ Dabo in solitudine cedrũ et spinã et mirtũ ꝛc. ⁊ Hic enumerant̃ septẽ arbores q̃ quasi creuerũt in hac solitudine. Expositionẽ earꝫ libro. xij. particl̃a. i. nono ꝑsu ortu ꝓclusiquere. Item. Nata beata virgine in solitudine mũdi ꝓ saliunca ascẽdit abies. et ꝓ vrtica creuit mirtus. Isa. lv. Saliunca curua est breuis et aculeata. et vrtica facit pruritũ. Talis fuit prima mater. que statim gustato cibo vetito sensit motus et punctiones carnis. que duo ꝓ eam in omni carne humana pullularunt. Sed beata virgo fuit quasi abies. s. recta. plana. leuis. sine aculeis prauorũ motuum ⁊ malarũ cõcupiscentiar̃. Fuit etiam quasi mirtus que carnem ꝑseruat a putrefactione. Mitigatiua etiã est et cpatiua. et maria nec pruritũ sensit nec lesionẽ castitatis. ꝓra hoc q̃ vrtica pungit et vrit. Pro vrtica ergo creuit mirtus. q̃n loco

eue successit maria. p quã consolationẽ habemus et mitigationẽ.
Hec est solitudo in qua anan qui interp̃tatur donatus vl' gratificatus. siue donum aut gratificatio. inuenit aquas calidas gratie que cor abluit refrigerat et fecũdat ad bonũ inq̃ntũ aqua. et calefacit per amorẽ inq̃ntũ calida. sicut legit̃ Gen. xxxvi. Per istũ anan intellige virũ iustũ. dic quomodo. et h̃ maxime qñ volũtarie pascit asinos et oues sebeon patris sui. sicut de illo anan ibidẽ legit̃. B

Solitudo amica C

Innocẽtie. quã maria iugiter seruauit. Jõ iohes antra deſti tener̃ subijt sub ãnis.
Taciturnitati. Isa. vi. Uir pollutus labijs ego sum. et in medio populi polluta labia habẽtis ego habito. Ecce causa pollutõis labioꝝ. Ideo de amatore solitudinis et taciturnitatis dicit̃ Trenoꝝ. iij. Sedebit solitari⁹ et tacebit ꝛc. Item. Elõgaui fugiens ꝛc.
Contemplatõi. Unde postq̃ dixit. ⌊Sedebit solitarius et tacebit⌋ statim subdit. ⌊Et leuabit se sup se⌋ celestia contẽplando.
Solitudo amica
Uirgĩtati. quã dina amisit euagãdo. Gen. xxxiiij. Maria ſuauit clausa ĩ thalamo
Longanimitati spei. Unde postq̃ dixit p̃s. ⌊Elõgaui fugiẽs et mãsi in solitudĩe⌋ subdit ⌊Expectabã eũ ꝛc.⌋ p longanimitatẽ scz.
Angelice salutatõi. vt patet in maria Lu. i. et visitationi. vt patet in zacharia solo existente in templo. Luce. i.
Diuine inspiratõi. Unde de fideli anima dicit christ⁹ Osee. ij. Ducã eam in solitudinẽ. et loquar ad cor eius.

Maria petra Titulus x.

Petra. Hec ẽ petra sup quã nõ est inuentũ vestigiũ colubri. id ẽ. diaboli. parabolaꝝ. xxx. qđ triplex est. supbia. auaricia. luxuria. Primũ exclusit ab ea humilitas. Scđm charitas. Terciũ virginitas. Hec est petra illa de qua ĩ p̃s. ⌊Petra refugiũ ericijs. et leporibus⌋ ſm aliã lr̃am. Ericij sunt magni peccatores obsiti densis peccatoꝝ aculeis. q̃ cũ corrigunt̃ armant se spinis suis. id ẽ. excusatõibꝫ. Tamẽ si hũiliter ad mariã ꝯuertant̃ possunt apud eã refugiũ inuenire. Uel ericij sunt humiles penitẽtes hirsuti p ieiunia. vigilias. saccũ. et ciliciũ. ꝛ huiusmodi. Et hmõi spinis se debet armare qui vult apud eã refugiũ ĩuenire. ne possit morderi a carne vl' diabolo. sicut ptica armata spinis suis nõ timet morsum lucij deuoratoris. Lepores sunt timidi pctõres fugientes a iusticia filij ad misericordiã matris. sicut fecit theophil⁹. de cuiusmodi dicit̃ puer. xxx. ⌊Lepuscul⁹ plebs inualida. collocat in petra cubile suũ. i. in maria refugiũ suũ. ꝛ in eius miſicordia spem suã. Et nota q̃ dicit̃ ⌊plebs inualida⌋. i. illi q̃ infirmitatẽ suã humiliter attẽdunt. et se nulli⁹ valoris reputãt corã deo. Ip̃a est enim ⌊que dat lasso virtutem⌋ Isa. xl. ⌊ꝛ his q̃ nõ sunt⌋ ſm suã reputatõez ⌊fortitudinẽ ꝛ robur multiplicat.⌋ A

Lepus penitens B

Magnas habet aures. Jacobi. i. ⌊Sit omnis homo velox ad audiendũ⌋ vt exẽplo marie auide audiat de eternis. Isa. l. Erigit mane. mane erigit mihi aurẽ. vt audiam quasi magistrũ.
Sp mouet labia p psalmodiã et orõez. Uñ. i. ad Theſ. v. Snie ĩtermissiõe orate.
Dicit̃ q̃si leuipes. q̃a velociter currit. Grece vero p cursu dicitur lagos.
Lepus penitẽs
Pauidus Ecc̃i. v. De ppiciatu peccatorũ noli esse sine metu.
Uelox. vt q̃cquid boni potest omni instantia operet̃. Ecc̃i. xxxi. In omnibus tuis opib⁹ esto velox ꝛc.
Dormit aptis oculis. ecce cautela. vt possit implere illud Canti. v. Ego dormio ꝛ cor meũ vigilat. Item ephe. v. Uidete quomodo caute ambuletis.
Idem mascul⁹ et femĩa. Uñ Isa. xxvi. A facie tua dñe ꝯcepim⁹. ꝛ q̃si parturiuim⁹
Pellem ad indumentũ. carnẽ dat ad nutrimentũ. Exterior enim ꝯuersatio penitẽtis valet imitantibꝫ cõtra frigus et cauma tẽptationũ. Caro vero macerata p penitentiã quodãmodo pastus est aĩe ip̃ius penitentis vl' ip̃ius imitantis. q̃a ppinat vitam spiritui mortificata caro.

Maria figurat̃ receptaculis aquarũ

Item. Hec est petra ad quã allidendi sunt paruuli babilonis. id ẽ. primi motus. et malicie et neq̃cie cogitatus. de quibus in psal. ⌊Beatus q̃ tenebit⌋. i. retinebit ne siluescant et grãdescant ⌊paruulos suos⌋. i. motus p̃marios. qui designant̃ ꝑ vulpes paruulas que demoliunt̃ vineã domini sabaoth. id ẽ. fidelẽ animã. Vñ Canticoꝝ. ij. Capite nobis vulpes paruulas ⁊c̃. ⌊Et allidet eos ad petrã⌋. i. allidẽdos referet ad christũ. orãs vt motus noxios rep̃mat et tales cõcupiscẽtias interimat. Vel ⌊ad petram⌋ id ẽ. mariã. inuocando fideliter auxiliũ hui⁹ petre. Ip̃i⁹ enĩ ad iutorio conterit̃ caput serpẽtis. id ẽ. initiũ suggestionis. De hoc habem⁹ exẽplum in beato benedicto. q̃ sentiẽs stimulos carnis sue vehementer insurgere ꝯtra animã. ꝓiecit se in vepres et vrticas. ⁊ in eis diutius volutatus ꝑ vulnus cutis sanauit vulnus mentis. sicut dicit gregorius. C

Pascua ⌋ Prop̃etates pascue habuisti supra. ti. iij. ꝙ maria campus. Ratum ⁊c̃.

Finit liber octauus de terra. ⁊ de his q̃ ꝑtinent ad terrã. q̃bus figuratur maria.

Incipit liber nonus de receptaculis

aquarũ. que figurant mariã.
Fons. puteus. flumen. fluuius. torrens. aqua. stagnum.
Alueus. et situla. lacus. hydria. concha. canalis.
Trames. aqueductus. labium. piscina. natato. id ẽ. natatoria.
Amnis. vena. latex. cisterna.

Maria fons Titulus .i.

Fons. De quo dicitur Canticorũ. iiij. ⌊Fons ortorum⌋ scilicꝫ irrigatiuus. Orti isti. ecclesie et conscientie iustorũ. Huius fontis riuus. christ⁹ dñs. q̃ dicit Ecc̃i. xxiiij. Dixi rigabo ortũ plantationũ. Mater enĩ rigat hos ortos. sed riuo suo. i. filio mediante. Dicit̃ autẽ fons a fundendo. quia prompte aquã suam exponit. Sed int̃ hũc fontẽ et alios fontes hoc distat. ꝙ a lij fontes quia aq̃s suas hauriũt ab inferiori redundãt supius. Iste autẽ fons quia aquas suas. id ẽ. dona et carismata. recipit a supiori. redundat ad nos inferius. Propter hoc dicitur ꝙ aque viuentes. i. animas viuere faciẽtes fluunt impetu de libano. id ẽ. christo qui est candor lucis eterne. Item ideo dictũ est marie ⌊dominus tecũ⌋ quasi fons sũministrans tibi plenitudinẽ gratiarũ. Et sub hoc sensu põt christ⁹ dici fons. maria vero canalis. Est autẽ fons caput aque nascẽtis quasi aquas fundens. A

Fons iste signatus est Gene. ij. per illum fontẽ qui ascẽdebat de terra. irrigãs vniuersam supficiẽ terre. Scd̃m quosdam fons iste intelligit̃ abyssus mater oĩm aquarũ. ex quo omnes fontes et flumina oriunt̃. Et ab illa sanctitate cuius tota plenitudo descendit in mariã omnes sanctorũ ordines et omnis sanctificatio ꝓcedit. Et bene fons ille qui signat mariã dicit̃ ascendere de terra. quia tota vita marie fuit quasi quidã ascensus et quedã elongatio a terrenis. Congrue enĩ dicitur iste fons irrigare vniuersam superficiẽ terre. Terra ecclesia. In supficie terre apparet pulcritudo terre. et designat hec supficies viros iustos q̃ de abũdãtia marie hauserũt om̃es et hauriũt incessanter. B

Ic est fons signatus Canticorũ. iiij. sigillo videlicꝫ illo de quo dicebat̃ ei a filio vel a tota trinitate Canticoꝝ. viij. Pone me vt signaculũ super cor tuum ⁊c̃. Hoc autẽ signaculo imp̃ssus est ei decor diuine sil̃itudinis. exp̃ssius q̃ alicui creature. Vel hoc signaculũ fides virginis. in qua semꝑ ĩmobiliter stetit tẽpe dñice C

sepulture.ij.Thimo.ij. Fundamentũ fidei firmũ stat habens signaculũ hoc. Aliter. Per hoc ꝙ ipa dicit ⌊fons⌋ eius fecunditas. Per hoc ꝙ ⌊signatus⌋ eius virginitas. Non enim dicit fons nisi de cuius abundantia riuus emanat. Et de hoc fonte egrediebat fluuius de loco.s.voluptatis ad irrigandũ paradisum. christus scz de vtero virginali ad arentẽ ecclesiã fluentis gratie irrigandã. Item sigillũ vl signaculũ huius fontis virginitas.vt dictũ est. Nam ea que signantur ad hoc signantur vt clausa permaneãt. Ido etiã ipa dicitur porta clausa. Ezech.xliiij. Itẽ Ideo dicitur fons signatus.quia christũ ita signauit.ꝙ et diabolũ et multos angelos latuit eius incarnatio. Unde et q̃dam eorũ ipo ascendẽte dixerũt Isa.lxiij. Quis est iste qui venit de edom? Ideo maria dici potest fons signans et fons signatus. Aliter. Iste est ⌊fons⌋ misericordie ⌊signatus⌋ sigillo iusticie. Sic enĩ exuberat eius misericordia ꝙ semp fluunt ad miseros miseratõnes eius salua tñ iusticia. Quere libro.iiij.ti.xxx.de omnipotentia ei⁹ in fine capituli. Uel ⌊signatus⌋.i. clausus.quia paucis cognita est multitudo miserationũ eius.et abundantia gratiarũ.et diuitiarũ spiritualiũ magnitudo.

Hic est fons de quo dicit Johelis in fine. ⌊Fons egredietur de domo domini.et irrigabit torrentẽ spinarũ.⌋ Fons maria. Domus domini beata anna.in qua beata trinitas per gratiã habitauit. Uel ⌊domus domini⌋ id ẽ. familia domini.patres antiqui scz abraham ysaac dauid .et ceteri de quibus egressa est maria. Uel ⌊d̃ domo domini⌋ duplici.id ẽ.de tribu regia et sacerdotali. Sed ad quid egredietur? ad irrigandũ gratia qua impleta est.vel riuulo suo.i.christo ⌊torrentẽ spinarũ⌋.i.peccatores.qui sunt quasi torrens cito decurrens in mare amaritudinis eterne. Qui bene dicunt spine.quia se erigunt per supbiã. lacerant per auariciã.pungũt p luxuriam. Primos rigat maria ne possint cõburi. exemplis humilitatis. Scdos cõtẽptu tẽporalitatis. Tercios exẽplis castitatis. D

Hic est fons siloe.cui⁹ aque fluũt cum silentio.id ẽ.intermissione. Isa.viij. Quia beneficia marie nõ iugiter fluũt ad quẽlibet.sed quãdo vult.et quantũ vult. Et interptatur siloe missus. Ad lr̃am .siloe fons est iuxta montẽ syon .qui nõ iugiter manat.sed quãdoqz silet.i.nõ ebullit vl fluit. E

Hic est fons de quo dicit Zacha.xiij. ⌊In die illa⌋ notabili que signat temp⁹ gratie ⌊erit fons patens domui dauid et habitantib⁹ hierusalẽ. in ablutionẽ peccatoris⌋ quo ad viros ⌊et menstruate⌋ quo ad mulieres. Nota ꝙ hic fons hic dicit patens .Canticoꝝ.iiij.dicit signat⁹. Patens amicis.signatus inimicis. Patens mũdis.signat⁹ immũdis. Patens penitentib⁹.signat⁹ impenitentib⁹. Patẽs p misericordiã.signat⁹ p iusticiã. F

Hic est ille fons pu⁹ q̃ creuit in fluuiũ.et ĩ lucẽ solẽqz ꝯuersus est.et ĩ aq̃s plimas redũdauit ꝛc. Hester.x. Quere in sermonib⁹ de natiuitate marie.

Maria fons.quia fons. G

De mari nascit cui⁹ aque amare.sed aquas illas ad se per tracones.id ẽ. meat⁹ subterraneos deductas deposita amaritudĩe dulces exponit. Et maria de amarissima gente iudeorũ concepta est cũ amaritudine originalis .sed in vtero matris veluti sub terra p sanctificationẽ dulcorata. nata est tota dulcis. Unde de ea potest dici. Sicut spina rosam ꝛc. Et ipi conuenit illud Job.xxxi. Sanctitas de vtero matris egressa est mecum.

Quantũ descẽdit.tantũ ascẽdere potest. Et quia fons iste inferi⁹ omni creatura descendit per humilitatẽ. est in conceptu dei. et in sua assumptõe sup omnẽ purã creaturam exaltata.

Primo terram irrigat a qua orit.et inde trãsit ad aliã irrigandã. De beata anna canit ecclesia. Celeste beneficiũ intro.in a.ꝛc. Rigauit etiã postea elizabeth cognatã. ꝛ iohãnẽ cognatulũ.nõ solũ gratia et agnitõe.sed etiã spiritu ꝓphetie.ac deĩde de plenitudine ei⁹ omnes accepim⁹ gr̃am ꝓ gratia.

Scaturiens ab imo sursum lapillulos eleuat. sed non lapides grandes. Lapilluli humiles peccatores.quos eleuat de ꝓfundo peccatorũ ad statũ gratie. sed non sic H

Maria figurat̃ receptaculis aquarũ

obstinatos et grandes in ocul' suis. Ideo de ea p̃t dici q̃ [esuriẽtes] grãz ꝯuersio nis [replet bonis. et diuites] q̃ nõ credunt se aliq̃ indigere [dimittit inanes.]

In se modic⁹ lõgo fluento innotescit. Modicitas. hũilitas. longũ fluentũ. magna copia beneficioꝝ. quib⁹ omnis participat creatura.

Caput est fluminis. id ẽ. christi quo ad humanitatẽ. q̃ egrediebat̃ de loco voluptatis. id ẽ. vtero virginali. qñ nascebat̃ in mũdo factus caro.

Aquã prius latentẽ in terra manifestat. Nã ꝑ ip̃am apparuit nobis benignitas et humanitas saluatoris. q̃ in terra viuentiũ prius erat de⁹ abscõditus. Isa. xlv. I

Seip̃m aquis quasi euacuat vt impleat riuũ suũ. sibi nihil attribuens. totum deo. Unde dicit [Magnificat anima mea dominũ] nõ meip̃am. Itẽ dicẽs [Fecit mihi magna qui potens est.]

Semꝑ scaturit aquas nouas quas suscipit de plenitudine dei patris. qui et ipse dicit̃ fons aque viue. Hiere. ij.

Temꝑatam habet aquã quolibet tẽpore. Nam feruorẽ refrigerat vicioꝝ. et hesitãtium torporẽ accendit. spem venie tribuens desperatis.

Uiuidũ habet ortum. quod nõ piscina. Nam gratia eius q̃ tepidos fugit. et p̃sto est feruentib⁹. nescit tarda rerũ molimina.

Facilẽ p̃bet haustũ. qđ nõ puteus. Prona ad miserẽdũ. ⁊ abhorẽs ĩmisericordes

Conti nuũ habet fluxũ. qđ nõ aque siloe. Unde dicit [Usq̃ ad futurũ seculũ non desinam] miseris. s. misereri. Ideo ei dicit̃ Isa. lviij. [Eris quasi fons cui⁹ nõ deficient aque] .i. misericordie.

Cõmunis et expositus. Sic et gratia eius. Unde clamat Isa. lv. Omnes sitiẽtes venite ad aquas. K

Per quosdã aqueductus deducit̃ ad officinas. Nã si haberemus aq̃ductũ. id ẽ. verã cordis humilitatẽ. p̃sto esset omnib⁹ necessitatibus nostris.

Ad loca humilia trãsmittit riuulũ suum. Nam conciliat et largit̃ humilib⁹ natum suum. Unde [Inter mediũ montiũ] vbi est cõcauitas valliũ [pertrãsibũt aque] .i. beneficia marie.

Montes deserit. id ẽ. superbos. quia tumor infusa repellit.

Scaturiens et discurrẽs dulce murmurat. q̃a beneficia eius generãt in cordib⁹ sibi deuotis gratiarũ actionẽ et vocẽ laudis. Isa. li. Gaudiũ et leticia inuenient̃ in ea. gratiaꝝ actio et vox laudis. Ideo q̃ diligunt eã semꝑ dicere habent illud. ij. ad Chorin. ix. Gratias deo suꝑ inenarrabili dono eius.

Sitim releuat. i. desideriũ antiq̃ꝝ. Nam per eã venit in mundũ desideratus cũctis gentibus. Aggei. ij. Sitim etiã ꝯcupiscẽtiaꝝ releuat exẽplis virtutũ suarũ.

Loca vicina viridia reddit virtutib⁹. florida sanctis desiderijs. et fecunda operib⁹ bonis. Ecc̃i. xl. Super omnẽ aquam viriditas.

Uicem speculi supplet. et per suã purissimã limpiditatẽ reddit imaginẽ intuenti. et ip̃a est speculũ sine macula fidelibus animab⁹. in quod debent iugiter speculari. Quere titulo q̃ ip̃a speculũ. Puritate autẽ sua que tanta extitit q̃ maior sub deo nõ potuit intelligi. sicut dicit beatus anselmus. digna fuit illũ concipere. sicut dicit hieronym⁹. q̃ suam in nobis reformauit imaginẽ ꝑ adam veterẽ deformataꝫ. quãdo cera humane nature per illius charitatẽ et obedientiã calefacta et effecta tractabilis. sigillo reimp̃ssa est. id ẽ. filio dei in vtero virginali. Aliter. Facies patris filius est. Unde psal. dicit patri. [Usq̃ quo auertis faciem tuam a me] .i. vsq̃ quo differs mittere filium quem missurus es. Hanc autẽ faciem reddidit nobis fons iste. respiciente patre humilitatẽ ancille sue. Sed nota q̃ solis ꝓpinq̃ntibus ad fontem et ipsum intuentibus. potest fons reddere suam imaginem. Propinquant marie charitatiui. mundi et humiles. fugiunt ab ea immisericordes. sordidi et superbi. Duo autem sunt oculi. intellectus videlicet et affectus. quibus respiciendũ est in hunc fontem. vel fides et dilectio. vt pie de ipsa sentias. et per bonam operationẽ ipsam diligere cõproberis. Et sicut non corrũ- L

pitur aqua fontis vicē speculi supplens./sic nec ipa christū pariēdo. qui ꝓprie dicitur speculū.sine macula.Sapie.vij.

Non cōgelat sicut cetere aque.sed iugiter fluūt miseratōes eius.q̄a nō flat ibi aq̄lo aquas ligans.cui dictū a principio fuit a deo trinitate.[Surge aq̄lo]id est .o tēptator recede. D

Ignem multiplicē extinguit. Ignem.s.materialē.vt in iudeolo. Ignē temptationū. Ignem luxurie.auaricie.iracūdie.exemplis virtutū suarū. Ignem peccatorū. et incendium gehenne.

Riuulus vel fluuiolus fontis tēdit ad mare. Unde ipa dicit Ecci. xxiiij. [Fluuius meus appropinq̄uit ad mare]. i.ad amaros per penitentiā et tribulatōes misericordia et gr̄a mea.Aliter [Fluuius meus].i.populus ad me fluens [appropinq̄uit ad mare]penitentie.

Frigidus in se.et alios refrigerās gustātes se.et ipa frigida ꝑ fomitis extinctōez refrigeriū nobis p̄stat cōtra caumata viciorꝫ tēptātiū.si tñ gustauerimꝰ q̄m suauis ē.

Perspicuusq̄ illimis.Et ipa ꝑspicua.q̄r sine limo ⁊ fecibꝫ motuū iniquorꝫ.

Sapidus et dulcis.maxime q̄ttuor generibꝫ hoīm.operarijs. viatoribꝫ. paupibꝫ. et q̄bus libet estuantibꝫ siti. Operarij sunt./q̄ suorū et filij mandatorꝫ iugū trahūt. Uiatores./q̄ manentē ciuitatē in hoc mūdo nō habentes futurā inq̄runt. Pauperes q̄ defectus ꝓprios attendētes. et diuinā ex hoc iusticiā formidātes.matrꝫ misericordiā mendicāt et expetūt. Estuantes./qui triplici mala ꝯcupiscētia fatigant velint nolint.Dicunt autē marie.Sitiuit in te anima mea ⁊c̄. A

Liberaliter aquas suas largitur. Et maria clamat cum filio Isa.lv. [Omnes sitientes]per desideriū[venite ad aquas]gratiarū meaꝝ .Et Apoca.xxi. Ego sitiēti dabo de fonte aque viue gratis.

A puellis frequentat.id ē.aīabus hūilibus et puris.quod sonat nomen puelle.

A paruulis.paupibꝫ.seruis.et ancillis freq̄ntius haurit. Hi sunt humiles et suos defectus attēdentes.⁊ ꝓ eterna mercede obediēter seruiētes.Ancille enim ꝓpriuꝫ est obedire.

Ad riuos fontiū abluunt pedes.manus.facies.oculi.et vestes ⁊c̄.Et ꝑ exempla marie affectus nostri et opera.interna facies.⁊ ipiꝰ mentis intentio.⁊ ornamēta ꝟtutū.que quādoq̄ squalorē contrahūt ex vicinitate viciorū.

Sic igit fons hic lauat ⁊ recreat pctōres. Justos rigat ad fructificandū .Et perfectos potat in desiderijs suis.

Maria puteus Titulus ij.

Puteus dicit a potatiōe.Et maria dicit.Qui bibunt me adhuc sitient. Et est puteus lacꝰ defossus a q̄ hauritur aq̄. Ipa vero q̄si lacus defossus per profundissimā humilitatē.a quo terra eiecta est ꝑ paupertatꝫ amorē. Cāti. iiij.dicit puteus aq̄rū viuentiū. Nota q̄ maria dicit fons ⁊ puteꝰ in hac autoritate. Sed fons q̄ntū ad cōmunia beneficia que exhibet q̄bus vult gratis.id ē.absq̄ cooꝑatōe liberi arbitrij.sicut in sacramētis .[Puteus]quantū ad illa que labore et cooꝑatōe liberi arbitrij ab ea et ꝑ eam acq̄runt.[Aquarū viuentiū].i. gratiaꝝ vel doctrinaꝝ que vitā p̄stant hic gratie et glorie in futuro. Et dicunt he aque viue.Aque./q̄a sitim sedant ⁊ ceteras aque ꝓprietates explent in aīa. Uiue./quia viuificāt animā./et eam salire faciunt in vitā eternā.Unde maria videt dicere cum filio Joh.iiij.Qui biberit ex aqua quā ego dabo ei./nō sitiet ineternū. sed aq̄ quā ego dabo ei fiet in eo fons aque saliētis in vitā eternā.[Que fluūt impetu]. i.rapide.vt terram.i.terrenitatē subuertāt in amatoribꝫ suis.Job.xij. Si continuerit aquas om̄ia siccabunt.si emiserit eas subuertēt terram.[De libano]id ē.de cādore benignitatis eius. Uel [De libano].i.christo q̄ est candor lucis eterne ⁊c̄.Aliter. Fluūt iste aq̄ fortiter ⁊ cū īpetu.mltiformia p̄stādo bñficia homibꝫ.nec eis p̄ualent obicem facere maligni spiritus aduersarij nostri. Fluunt autem de libano.id est.de candore pietatis virginis gloriose. Uel libanus spiritussanctꝰ est qui candidat per gratiam prius nigros peccatores.a quo fluūt aque viue marie p̄cibus A B

Maria figuratur receptaculis aquarū

ad amicos suos. et hoc cum impetu. quia nec spūssancti largitio. nec marie larga distributio tarda sciunt rex molimina. Aliter. Maria Puteus aqrū viuentium Hā ipa est armariū scripturarū q̄ pfunde sunt et obscure sicut a q̄ putei. ḋa tenebrosa aqua in nubib⁹ aeris. i. obscura scientia in pphetis. cui⁹ noticia plene fuit i maria. Et viue dicunt ab effectu. ḋa pferūt vitā gr̄e et gl̄ie amatorib⁹ suis.

Puteus

Profundus. Job. xi. Pute⁹ alt⁹ ē. i. pfund⁹. Et maria pfunda p sapientiā inattingibilē. i. gr̄az tantā pfunditatē q̄ eam fragilitas hūane conditōis nō attigit. Un̄ eccl'iastes. vij. Alta pfunditas. q̄s inueniet eam?

Obscurus. ḋa nec ocul⁹ vidit. nec auris audiuit. nec in cor hois ascēdit. nec lingua hois effari p otuit. q̄ntū gratie. quantū misericordie. quantū charitatis. q̄ntū pietatis. largitus est deus virgini gloriose.

Firmiter lapidib⁹ edificat⁹ ab imo vsq̄ ad summū. Un̄ dictū est ei Isa. liij. Ecce ego sternā p ordinē lapides tuos. Lapides isti. oracula et q̄dam opa pphetaz. q̄ pnunciabāt et pfigurabāt aduentū vel ortū marie. Uel lapides isti virtutū vniuersitas. bitumine charitatis. et hūilitatis cemento. indissolubiliter colligate. q̄b. l. virtutib⁹ maria firmabat in bono.

In viscera terre descēdit. Nam ḋa beata virgo pfundi⁹ omni creatura p hūilitatem descēdit. ideo copiosior ē a spūsancto plenitudine gr̄az.

Et se aquam nō habet. sed vel a fonte vel a fluuio subterraneo. Ideo dicit de aq̄s illius q̄ fluunt impetu de libano. Libanus christus vl' spūsctūs. q̄ bonis omnib⁹ virginē replenerūt. vt et ipa de sua plenitudine nobis impartiat.

Et que eius cū situla hauriunt. que pter cōcauitatē designat humile cordis desideriū. Prouer. x. Desiderium suum iustis dabit. Situla p ptrariū dicit a sitiēdo. Et poc. xxij. Qui sitit veniat ꝛc. Cathena seu corda hui⁹ situle. fides eoz q̄ facta sunt i virgine. Uel fides pteritoz psentiū et futurorū. Dui⁹ cathene circuli. articuli qui artāt nos ad credendū que ad virginē ptinent. sicut notatū est libro. ij. particula. iij. ca. i. q̄ ei debem⁹ fidē. Uel corda triplicis funiculi. oratio cordis. oris. et operis. que debet esse longa p pseuerantiā. vt nō discedat donec aspiciat altissima domina. Eccl. xxxv. Uel situla cōcaua humilitas capax gr̄e. q̄ sola merek impleri. et semp sitit et inhiat ad maiora q̄z acceperit. Virgill⁹ gallice le truel. q̄ dicit a girādo. ḋa in giro vertit. et quo funis cū situla i puteū dimittit. hauriēde aque causa. potest dici timor ratōe demissiōis. vel spes rōe elevatōis. Timor enī deprimit aīam. spes eā sursū levat. Duplex manubriū. caritas dei ꝛ pri. Manuū appositō. bona operatio.

Aliter. Si vis extrahere aquā de puteo isto. i. haurire gr̄am a maria. oportz de corde tuo facere situlā p desideriū et hūilitatē. vt dicere valeas. Sitiuit anima mea ad mariā. q̄ fons est et puteus aq̄ viue. Oportet etiā reuoluere rotā natiuitatis tue. i. vite sup cisternā. recogitādo omnes annos tuos i amaritudine aīe tue. ꝛ oēs defectus tuos. donec dicas ex vero corde. Loquar ad dñam meā cum sim pulvis et cinis. i. inutilis Let cinis. id ē. cōsumptus a peccatis. Nam si aliter de te sapis desipis. quia maior non es patre nostro abraham. qui hoc de se dixit domino Gen. xviij. Si autem situla tua. id est. cor. pter levitatē suam superenatet vt vesica. quod in iudicio vulgari signum est suspendij. sic sicut sapiens mulier que ad collum situle sue suspendit lapidē. s. timoris. Expedit enim tibi vt suspēdat mola asinaria. id ē. sentētia iudicial'. a collo tuo. et demergaris in pfundū maris. i. humil' amaritudinis. vt sic possis aquā gr̄e haurire de hoc puteo.

Hic est puteus videntis ꝛ viuentis. effective. de quo legitur Genesis. xvi. quia illuminat intellectum. vnde dicitur videntis. et vivificat affectum. vnde dicitur. viuentis.

Hic est puteus ascendens. Numeri. vicesimoprimo. quē foderūt principes et paraverūt duces multitudinis in datore legis et in baculis suis. Puteus inquā super quo locutus est dominus ad Moysen. et de quo cecinit israbel carmen istud.

Ascendat puteꝰ. Hũc enĩ puteũ foderũt multipliciter pr̃es antiq̃. aliq̃ eiꝰ mysteria sub figuris et enigmatibꝫ reuelãdo. inter que oĩa maxime ꝓfundũ ẽ mysteriuꝫ incarnatõis. De q̃ Isa. lxvi. Quis audiuit vnq̃ tale? Itẽ Isa. liij. Generatõez eiꝰ q̃s enarrabit? Uel iste puteꝰ tã scriptura q̃ maria. [quẽ foderũt p̃ncipes]. i. sacri expositores vel apl'i. Hic est puteꝰ altus Joh. iiij. ꝓpter ꝓfunditatẽ intelligentie. cuiꝰ. s. ꝓfunditatẽ hũane ꝯgnitõis fragilitas nõ attingit. sup quẽ req̃cuit ⁊ q̃si hũiliatus resedit iesus fatigatꝰ ex itinere nr̃e redemptõis. Altus eq̃uocũ est ad ꝓfundũ et excelsum. et maria ꝓfunda est ꝑ humilitatẽ. excelsa ꝑ vite sanctitatẽ. Uel puteus altus. i. plenus ꝓfunda misericordia. ad replendã vacuitatẽ cordis pctõris. qd̃ ꝓfundum est ⁊ inscrutabile. Hiere. xvij.

Hic est puteus septẽ. Nam signat̃ ꝑ bersabee q̃ interp̃tat̃ puteus septẽ. Uel puteus satietatis. q̃a pepit nobis christũ q̃ est sufficiẽtia omniũ. q̃ omnia erit in oĩbus. i. Chorin. xv. et iõ satietatis. Itẽ puteꝰ septẽ. q̃a ab ip̃a septiformi gr̃a repleta hauriunt̃ ꝑ oratõem aque saliẽtes in vitã eternã. Uere ip̃a est spiritual' bersabee quã christꝰ de solario paterne maiestat̃ adamauit. et eiꝰ decorẽ cõcupiscẽs sibi ineffabili matrimonio copulauit. Aquas ꝟo istas habuit ip̃a in ꝓfundo sue hũilitatis. que designatur ꝑ ꝓfundũ putei. B

Maria flumen Titulus iij.

Flumen] De quo dicit̃. [Flumen dei repletũ est aq̃s]. i. maria carismatibꝫ gr̃aꝝ. Unde [gr̃a plena] Inter flumen et fluuiũ hoc differt. q̃ flumen est ip̃a aq̃. et fluuiꝰ cursus est aq̃. Prius autẽ flumen q̃ fluuiꝰ. q̃a p̃or aqua q̃ decursus. Itẽ hꝰ fluminis impetus leti. ciui. dei. i. vtrãq̃ eccl'iaꝫ ⁊ fidelẽ aĩaꝫ. A

Maria flumen B

Semp̃ recipit a fonte. et ip̃a a domino q̃ est fons aque viue. Hiere. ij. vel a diuina plenitudine vt nobis de ip̃a refundat.

Locũ adiacentẽ munit. et ip̃a pie excubat in circuitu ppl'i sui. i. christianoꝝ. Uñ d̃ eccl'ia d̃r Naum in fi. [Aq̃]. i. miseratões marie [i circuitu eiꝰ. aq̃ muri eiꝰ]

Loca vicina fecũdat. i. ꝯscientias sibi amore adherẽtes. Et h̃ herbis sanctaꝝ cogitationũ et meditationũ. Floribus honestorũ desideriorũ. Folijs sanctoꝝ ꝟboꝝ. Fructibꝫ bonoꝝ operũ. Uirore vernãtiũ exemploꝝ. Ecc̃i. xl. Sup omnẽ aquam viriditas. Si aũt elonget̃ flumen. qd̃ fit in illis q̃ mortaliter peccant. hec omnia arescunt. Job. xij. Si continuerit aq̃s omnia siccabunt̃.

Terrã ripis suis adiacentẽ ꝯsumit. et maria orõibus suis et exẽplis terrenitatẽ in cordibꝫ amatoꝝ suoꝝ. Job. xij. [Si emiserit aq̃s] gr̃aꝝ [sb̃u errẽt t̃rã]. i. t̃renitatẽ

Leuia secũ trahit. i. nõ oneratos mortalibꝫ peccatis. Jõ clamãdũ est ad eã. Trahe me post te. Augꝰ. Nondũ traheris. ora vt traharis.

Augꝰ. Pisces nutrit. et maxime squamosos et mũdos. iustos. s. habentes squamas ⁊ pẽnulas virtutũ. q̃bus dant saltus super aq̃s. quos. s. pisces dominꝰ esurit. Unde Lu. xxiiij. ꝯmedit piscem assum.

In hoc etiam flumine natus est ille piscis vnicus aut sempiternus. scilicꝫ christus dominus. qui quasi piscis captus est in aquis generis hũani hamo nostre mortalitatis. vt vitam nobis conferret sempiternã. et in cuius ore inuentus est stater nostre redemptiõis. Matth. xvij. Prouerbioꝝ in fine. Nun interp̃tatur piscis. vnicus. aut sempiternus. Et dicit̃ piscis a pascendo. s̃m isidorũ. quia caro christi vere est cibus. C

Isidorꝰ

Eius inspectio acuit visum. intellectũ. s. ad cognitõem. affectũ ad dilectõem.

Sitim extinguit. s. sitim tẽporaliũ exemplo sue pauptat̃. et sic de alijs vicijs. Unde dicit cum filio Joh. iiij. Qui biberit ex aq̃ quã ego dabo ei. non sitiet inet̃nũ. Aliam autẽ sitim accendit. cũ et ip̃a sit mare. hoc est desiderium eternoꝝ. vt dicat amator eius. Sitiuit aĩa mea ad deum fontẽ viuũ. Uel sitim gratie. Unde dicit. Qui bibunt me adhuc sitiẽt.

Maria flumen

Inundatõe sua prata fecundat. et sic generat pascua vberrima. et implet om̃e aĩal benedictione. id ẽ bona datõe. Ecc̃i. xl. Super omnẽ aquã viriditas. D

Maria figuratur receptaculis aquarũ

Ua cua replet si sint ei ꝓpinqua. q̃a hũilibus q̃ suos defectus attendũt dat gratiã cuius est mater.

Ualles et mare petit. ⁊ montes deserit. vt supra ti. i. dictũ est de riuulo fontis.

Natantes et existẽtes in naui vehit. Natant illi q̃ veterẽ exuũt hominẽ cũ actib⁹ suis et desiderijs velut sordidos pannos. ⁊ ad ei⁹ bñplacitũ mouẽt pedes ⁊ man⁹. id ẽ. affectus et opa. Portat etiã existẽtes ꝑ verã fidẽ ĩ naui eccl'ie catholice.

In fundo suo nimis ĩmorãtes sũmergit. Nimi⁹ enĩ ꝑscrutator maiestatis ei⁹ opꝑmetur a gl'ia. Prouer. xxv. Ideo de ipa d̃r ecc̃i. xliij. Ne laboretis. nõ enĩ cõprehendetis. Ideo in ipa defecerũt heretici scrutãtes indiscreto scrutinio. Nã ꝑ eam obstructũ est os loquentiũ iniqua.

Necessaria ciuitati anime apportat. et hoc quãdo verbũ caro factũ est ĩ ea. q̃ om̃ib⁹ omnia fact⁹ est. vt q̃ntũ in se est lucrifaciat vniuersos. i. Choꝝ. ix. Portat etiã nauigiũ cũ mercib⁹ ad hãc ciuitatẽ. Nam ipam cumulat cũctꝫ bonis. vt dici possit d̃ ea illud Sap̃. vij. Uenerũt mihi oĩa bona pariter cum illa ⁊c̃.

Supfluitates ab ea exportat. Christ⁹ enĩ quẽ nobis pepit fuit hirc⁹ emissari⁹ qui peccata populi detulit in desertũ. Leui. xvi. qñ peccata nr̃a tulit in suo corpe sup lignũ. i. Pe. ij. Supflua etiã nr̃a originalia et actualia. a q̃bus nos liberauit beneficiũ recreatõis vl' dominice passiõis. E.

Sordes purificat. Beneficiũ enĩ iustificatõis omnia immũda a nobis abstulit. ꝟm q̃ orabat p̃s. Ampli⁹ laua me ab iniq̃tate mea ⁊c̃.

Sitim sedat. In hoc ĩtelligit̃ beneficiũ gl'ificatõis. Nam vsq̃ tũc sitiet aĩa nr̃a ad deũ fontẽ viuũ. dicẽs. [Quando veniã et apparebo ante faciẽ dei.] Sed tũc satiabit̃ cũ apparuerit gl'ia dñi. et qñ torrẽte voluptatis ei⁹ potabimur. Hec aũt q̃ttuor beneficia ꝑ christũ habem⁹. quẽ habuim⁹ ꝑ mariam.

Et nota q̃ maria signata est ꝑ illa q̃ttuor flumina paradisi terrestris. de q̃b⁹ sic dicit eccl'iastic⁹. xxiiij. loq̃ns de illo rege nato de dauid. q̃. s. rex sig̃t christũ [Qui adimplet q̃si physon sapientiã]. i. virginẽ sapientẽ donis gratiaꝝ signatis ꝑ aq̃s physon. q̃ae ortũ habẽt a ꝑadiso. et in arenis ei⁹ gemme p̃ciose inueniũt̃. Sic et dona gr̃aꝝ a christo oriũt̃. ꝓ quaꝝ operibus p̃mia eterna donant̃. Iste physon est ganges fluui⁹ q̃ interp̃tat̃ ortus ꝯplutus. et ꝑgit ad indie regionẽ. F.

Maria physon qui interp̃tatur G

Oris mutatio. in laudem. s. dei. Eua enĩ aperuit os suũ insipiẽtie. dũ dubitãdo respondit serpẽti. Ne forte moriamur. Sed maria aꝑuit os suũ sapiẽtie. dũ credendo cõcepit dicens. Ecce ancilla dñi fiat mihi ⁊c̃.

Caterua. q̃a fluit cũ caterua decẽ magnoꝝ fluuioꝝ. et maria venit in mũdũ cũ multitudie gr̃aꝝ vt de immẽsa plenitudie eius oẽs recipent abũdanter. Iõ postq̃ dicta ẽ gr̃a plena. dictũ est. [Spũsctũs supueniet in te]. s. vt te faciat inundare. et de tua plenitudine accipiant vniuersi.

Os papille. quod semp videt̃ esse clausum et tamẽ lac emittit. Sic os beate virginis quasi semp clausum videbat̃ ꝑ censurã silentij. et quandocũq̃ loquebat̃ dulce verbũ emittebat. et de verbis ei⁹ velut pueri de lacte nutrit̃ infantia spiritalis si discrete ꝑpendant̃. Rustici barbati nõ hauriũt de papilla sed pueri. et dulcedinẽ cõsolatõis nõ hauriũt a virgine nisi amatores puritatis.

Circuit terrã euilath. quod interp̃tat̃ dolens vl' parturiẽs. et btã virgo circuit dolentes ꝑ contritõem ad cõsolandũ eos. maximeq̃ parturiẽtes peccata sua ꝑ ꝯfessionẽ. et bona opa ꝑ satisfactõem.

Sequitur. [Et sicut tigris in diebus nouorũ] seminũ. s. vel messis ordeacee. quasi diceret. Sicut tigris in diebus nouorũ implet aquis alueum suũ. sic domin⁹ beatam virginem aquis et donis gratiarũ. Unde. Aue gratia plena. Et bene [in diebus nouorũ] quia per eã innouatũ est genus humanũ. quod per euã inueterauerat. quãdo scilicꝫ illud nouũ factũ est in ea de quo loq̃tur hierem̃. xxxi. Per quod nouũ innouata sunt omnia. Unde filius eius dicit Apocal'. xxi. Ecce noua facio omnia. H.

Item tigris interp̄tatur velox vel sagitta. et vadit cōtra assyrios. Et beata virgo q̄si sagitta dñi exemplo sue hūilitatis destruit sup̄biam. Uñ de ea dicit̄. iiij. Regum. xiij. Sagitta salutis dñi contra syriā. Nisi enim sagitta esset. non diceret ei spōsus. Uulnerasti cor meū soror mea spōsa. Canti. iiij.

Item tigris nutrit pisces hoīes deuorātes. sicut legit̄ Thob. vi. Et maria bñficijs suis eccl'iasticis nutrit ad lr̄am deuoratores hoīm. q̄b⁹ christ⁹ dicit Isa. iij. Uos depasti estis vineā meā ⁊c. Et p̄s. [Quia comederūt iacob] .i. minorē populū.

Item tigris cū maximo impetu vt dicit̄ fluit in mare mortuū. Et bñ signat mariā que q̄tidie infundit gr̄am peccatorib⁹ desperat⁹. q̄ pri⁹ erāt mare p̄ amaritudinez viciorū. et mortui in peccat⁹. Signat etiā christū. q̄ ad h̄ subito descendit ī mare mūdi. vt in pctis mortui viuificarent̄ p̄ bñficia incarnatōis eius. Similiter ⁊ maria infundit gr̄am penitendi pctōrib⁹ desperatis.

Item tygris vocat̄ sic p̄pter velocitatē currēdi. instar bestie tigridis. q̄ velocissime currit. Et ip̄a cū festinatōe visitauit elizabeth concepto saluatore.

Sequit̄. [Qui adimplet q̄si eufrates sensum] .s. beate virgis spiritualib⁹ sensat⁹. s. colorib⁹. odorib⁹. saporib⁹ sp̄ualib⁹. Color rubeus charitas. alb⁹ castitas. violaceus hūilitas. viridis sanctitas. ⁊ hmōi. Odor spiritual'. discretio. Sapor spiritualis. sapiētia. Ip̄a enī gustauit ⁊ vidit quia bona ē negociatio ei⁹ ⁊c. His oīb⁹ impleta ē maria sicut eufrates .i. abūdanter. q̄a ex plenitudīe cognitōis redūdauit in ea fertilitas op̄atōis. sicut magna fit abūdantia vbi fluit eufrates. Ul' eufrates interp̄tat̄ frugifer. q̄a añ ortū marie egeni eramus. vacui. et mēdici. Sed sic dicit̄ Sap̄. vij. Uenerūt nobis oīa bona pariter cū illa. Ideo dicim⁹ christo de ea. Replebimur in bonis dom⁹ tue ⁊c. Itē eufrates interp̄tat̄ crescens vel humus aut puluerulentus. I

Sequit̄. [Qui multiplicat sicut iordanis in tp̄e messis] Tp̄e enī messis multiplicat iordanis aq̄s suas. sicut d̄r Josue. iij. Sic christ⁹ tp̄e gr̄e ml'tiplicauit aq̄s gr̄aꝝ in virgine. ⁊ in illis q̄ eā colūt et diligūt multiplicat q̄tidie. De iordane paulo īfra inuenies. titulo. iiij. de fluuio. K

Seq̄tur [Qui emittit disciplinā sicut lucē.] Quia maria peperit lucē verā. de q̄ dicitur ecc̄i. Lux dei vestigiū ei⁹. Que videlicz lux. s. christ⁹ dñs. docuit in sua p̄dicatōe disciplinā. i. ordinatā morū correptōez. Uel disciplinā. i. penitētiā dicēs. Penitentiam agite. Matth. iiij. L

Sequitur [Et assistens q̄si geon in die vindemie] Geon dicit̄ a ge qd̄ est terra. q̄a ī cremēto sue exundatōis terrā egipti rigat. et vocat̄ nilus a limo quē trahit q̄ terra fecundat̄. Nec debet scribi gyon sed geon. Astitit enī maria filio patiēti. Joh. xix. qñ. s. corpus ei⁹ q̄si vua p̄mebat̄ in torculari crucis. et inde exp̄mebat̄ mustū nr̄e redemptōis q̄ potamur in altari. Ad lr̄am qñ sol p̄ virginē signū trāsit tūc geon q̄ nil⁹ dicit̄ omnes exit⁹ suos reuocat. Et cū ingressus fuerit sol librā. tūc nil⁹ totus intra ripas colligit̄. nec p̄fundit terrā. qd̄ est in tp̄e vindemie. et ideo d̄r assistens. i. nō effluens. Sic beata virgo in tp̄e vindemie. i. in die iudicij. assistet filio suo. nec tūc inundabit aut p̄fundet aq̄s gr̄aꝝ suaꝝ corda arida pctōrū. sicut facit modo. Itē geon interp̄tat̄ hiatus terre. hic est misericordia marie. que appellatur terra. que. s. misericordia miseris semp̄ patet. Interp̄tat̄ etiā geon luctatio vl' arena. quia luctata ē cōtra mūdū p̄ paup̄tatē. contra carnē p̄ ꝟginitatē. ꝯ diabolū sup̄bū et rebellē p̄ obediētiā ⁊ humilitatē. Et exēplo suo docet nos luctari ꝯ tres illos inimicos. Item geon. i. maria totā circuit ethiopiā. s. ad debellādos pctōres. M

Item. xxiiij. ecc̄i. dicit maria. [Ego sapiētia effudi flumina] sicut qñq̄ flumē vnū oriri p̄t ex alio. Dicit g̊ [Ego] impleta [sapiētia] ab illo rege nato de dauid. q̄ dici debeo sapiētia. q̄a mater eterne dei sapīe. et vniuoca debet esset generatio [effudi flumina] quia sum p̄adisus voluptatis. de q̄ fluui⁹ exiens diuidit̄ in q̄ttuor capita. Nomen vni physon qd̄ interp̄tatur oris mutatio. Expone vt sup̄. Ip̄a enim docet nos loqui lingua hebrea in cōfessiōe qua trāsitur a vita veteri in nouā. Nō A

Maria figuratur receptaculis aquarũ

maria mulier hebrea est. Judith.xij. Geon luctatio. quã docet nos exẽplo. vt sup̃ dictũ est. Exodi.xxv. Inspice ⁊ fac ꝑm exemplar ⁊c. Itẽ geon arena q̃ sterilis est. ⁊ ipa nos docet. vt cũ oĩa bona fecerim⁹ dicam⁹ illud Lu.xvij. Serui inutiles sumus. Amos.ix. [Cõprehẽdet arator messorẽ] qd̃ fit qñ iam ꝑfecti reputãt se ĩcho are. Uñ. Et dixi nũc cepi. Terci⁹ tigris. in q̃ velocitas bñ opandi. q̃ valde necessaria ꝓficientib⁹. sicut maria cõcepto iesu ascẽdit in montana cũ festinatõe. Eufrates frugifer. q̃ ab ea deriuat̃ ad nos que optimã partẽ elegit. sic et illi q̃ mẽte ꝯuersant̃ ĩ cel'. etiã iã ĩ pñti recipiũt cẽtuplũ. Propt̃ hec q̃ttuor dicit [Effudi flumĩa]

Maria fluuius Titulus iiij.

Fluuius ꝑm omnes ꝓpetates flumĩs supius assignatas. Est autẽ fluuius pennis aquaꝝ decursus a fluendo ꝑpetim dictus. A

Maria fluuius. quia fluuius

Paruus in ortu suo. sed postea multũ qñq̃ augmentat̃. Sic et maria parua pri⁹ ꝑ humilitatẽ. tandẽ supergressa est angelicã dignitatẽ.

Insulas circuit. illos videlicꝫ q̃ tundunt̃ fluctibus tribulationũ.

Utilitati omniũ se exponit. Nam volũtas ei⁹ est nulli obesse omnib⁹ ꝓdesse.

Non lauatur in eo qui ei nõ appropinquat fide amore et seruitio.

Propriũ alueũ qui est misericordia nunq̃ mutans iugiter defluit. quia in gr̃a sanctispiritus ꝑseuerãs cõtinue nos irrigat. nisi ꝑ nosmet steterit.

Hic fluuius iordanis ĩ quo ad p̃ceptũ helysei restituit̃ caro naaman leprosi. sicut caro pueri paruuli. si in eo septies abluatur. B

Ablutio

Prima. Sedulum ei obsequiũ impendere.

Secũda. Nomen eius et laudes magnificare.

Tercia. Totã spem suã post deũ in ea ponere. Unde dicit ecclesia. Uita dulcedo ⁊ spes nostra salue.

Quarta. Amicorñ eius defectus supplere. Uñ.ij. Choꝝ.viij. Uestra abũdantia illoꝝ inopiam suppleat ⁊c.

Quinta. Ei ꝑ orationẽ humiliter se ostẽdere. sicut legitur fecisse theophilus.

Sexta. Sua ei negocia cõmittere.

Septima. Eius virtutes saltem a longe imitari.

Possunt etiã septẽ ꝟtutes marie adaptari contra septem genera lepre. que sig̃t peccatum. quod interiorẽ hominẽ defigurat. sicut lepra exteriorẽ. Assigna quo modo. C

Item Per hunc iordanẽ transeũt veri hebrei et iudei in terrã ꝓmissiõis. ita et nos si fuerimus veri hebrei. i. trãseũtes de malo ad bonũ ꝑ penitentiã. et deuote matrẽ et filiũ collaudãtes. q̃a iudeus dicit̃ laudans vel glorificãs. ꝑ eam introducemur in verã terram ꝓmissionis.

Itẽ iordanis ꝯponit̃ ex duob⁹ fontib⁹ q̃ sunt ior et dan. q̃bus ꝓcul a se distantib⁹ et in vnũ federatis iordanis deinceps appellat̃. Nascit̃ autẽ sub monte libano. ⁊ diuidit iudeã ⁊ arabiã. ⁊ ꝑ multos circuitus iuxta hierico in mare mortuũ influit. Et in maria duplex est fons. s. cõpassiõis et largitatis. Nã compatit̃ miser⁊. ⁊ largiter tribuit omni petẽti se sicut debet. D

Item iordanis interp̃tat̃ descẽsio eoꝝ. quia descẽdere debem⁹ de camelo supbie cum rebecca. Gene.xxiiij. cõsiderata celoꝝ regina tantũ humiliãte se. Uel iordanis humilis descẽsus. q̃a merito sue hũilitatis descendit in eã filius dei. Uel ꝑ h̃ q̃ dicit̃ humilis descẽsus. signatur duplex ei⁹ hũilitas. q̃ digna facta illũ concipe q̃ ꝑ passionẽ suã nobis aperuit ostiũ paradisi. qui signat̃ ꝑ terrã ꝓmissionis. E

Hic est fluui⁹ dorix. Unde ipa dicit Ecci.xxiiij. [Ego quasi fluui⁹ dorix] qui interp̃tatur medicamentũ generatiõis. q̃a ipa sanauit generationẽ humanã. quã p̃ma mater ita mortaliter vulnerauerat. vt a planta pedis vsq̃ ad verticẽ sanitas non esset in ea. Dorix enim fluuius est in armenia mirabilis velocitatis. Et ipa est fluuius gratie rapid⁹ et inundãs. influens in nos ꝑ charitatẽ q̃ fortis est vt mors. ⁊ quã aque multe peccatoꝝ nostrorũ extinguere nõ possunt. Cañ.viij. Refluit aũt F

in suum principiũ ꝑ humilitatẽ ei om̃ia attribuẽdo. Vñ dicit. Fecit mihi magna q̃ potens est. Armenia interp̃tat̃ mons vellicatus. Quere libro.x.ti.i. ibi.ꝙ maria dicit̃ archa sanctificatõis.

Hic est ille fluui⁹ de quo loquit̃ iohãnes Apoca.xxij.dicens. ⌊Ostẽdit mihi angelus fluuiũ aque viue. splẽdidum tãq̃ cristallũ. ꝓcedentẽ de sede dei et agni. ĩ medio platee ei⁹.⌋ Bene maria fluui⁹. q̃a singulas generatões rigãdo post vnã ĩ aliam fluit. Et licet nõ omnes ꝑ eã irrigent̃ qđ est angustatio fluuij. ꝑ aliq̃s tñ fluere nũq̃ cessat. Propter hoc ei cõpetit illud Sap̃.vij. ⌊Per natões in aĩas sctãs se trãsfert.⌋ q̃s sctãs ñ ĩuẽit. sz sctãs facit. Dicit̃ h̃ fluui⁹ ⌊aq̃ viue⌋ Aq̃. q̃a reficit. viue. q̃a nũq̃ đficit. Aq̃. q̃a abluit. viue. q̃a sp̃ fluit. Que. s. aq̃ splẽdida đr tãq̃ cristallus. quia in his quos rigat peccata legibilia facit ꝑ cõfessionẽ. sicut cristallus literas suppositas sibi. ⌊Procedit⌋ hic fluui⁹ ⌊de sede dei et agni⌋. i. de sanct̃ patriarchis. in q̃b⁹ pr̃ et filius residẽdo regnabãt ⌊ĩ medio platee ei⁹⌋. i. ciuitat̃. s. eccl̃ie.

Christus fluuius. quia fluuius

Quãdo oritur ꝑuus ẽ. sed postea crescit et dilatat̃ in ĩmẽsum. sic et christ⁹. Unde Isa.ix. ⌊Paruul⁹ natus ẽ nobis⌋ Et paulo post ⌊Cui⁹ imperiũ sup̃ humeꝝ ei⁹⌋ ecce dilatatio. Per mirabilia enĩ eius. vitã. et doctrinã. dilatatũ est nomẽ ei⁹ ꝑ vniuersum orbẽ. Simile Isa.xvi. ⌊Emitte agnũ domine⌋ et statim subdit ⌊dominatorẽ terre.⌋

Crescit qñ aque multe cadunt in ip̃m. Aque multe. populi multi. Apo.xvij. Quibus quasi creuit. q̃ndo crediderũt et venerũt ad eũ ꝑ fidem. Isa.ij. Fluent ad eum omnes gentes.

Christ⁹ fluuius. qꝛ fluui⁹

Quãdo vna aq̃ cadit in aliã amittit nomen suũ. vt marna in secanã. Sic q̃tq̃t veniunt ad christũ. amittũt nomẽ vetustatis sue. et nõ iã iudei vl̃ gentiles. sz a christo dicunt̃ christiani. Ideo dicit̃ ei. Oleũ effusum nomẽ tuũ. Itẽ. Aque tribulationes sunt q̃ abũdanter fluxerũt in eũ. Unde dicit patri. Oẽs fluctus tuos induxisti sup̃ me. Sed statim nomẽ p̃stinũ amiserunt. Unde paup̃tas iam nõ dicitur paup̃tas sed diuitie. Matth̃.v. Beati paup̃es spiritu. q̃m ip̃oꝝ ẽ regnũ celorum. Ecce diuitie. Luctus iã nõ ẽ luctus. q̃a beati q̃ lugent. et sic de alijs. Qđ attẽdentes illi q̃ habent verã sapientiã. spretis mũdi diuitijs currũt ad diuitias christi.

Fluit inter duas ripas q̃ sunt ingressus in mundũ ꝑ miserã natiuitatẽ. et egressus a mũdo ꝑ amarã mortẽ. Inter has ꝑ laboriosam vitã fluuius iste defluxit.

Excedens ripas suas quãdoq̃ fecundat terrã. Unde Isa.xxiij. dicit̃ de nilo. Messis fluminis messis ei⁹. Quãdoq̃ opatur sterilitatẽ et destruit vineas. Sic christus aduenies opat⁹ ẽ ꝑ occasionẽ sterilitatẽ synagoge. et fecũdauit eccl̃iam. ⁊ apostolos irrigauit sua p̃dicatõe. In die iudicij excedet ripas. et ꝯculcabit mortem ⁊ omnẽ miseriam.

Maria torrens Titulus v.

Torrens ẽ ꝓprie aqua veniens cũ impetu. Et dicit̃ torrens. q̃a pluuia crescit. siccitate torrescit. id ẽ. arescit. Maria vero ẽ torrens ille de quo đr ꝓuer.xviij. Torrens redundãs fons sapiẽtie. Itẽ Gene.xxvi. dicit̃ de seruis ysaac. Foderũt in torrẽte. et reppererũt aquã viuã. Eze.xlvij. ⌊Uiuent oĩa⌋ vita scz gratie. ⌊ad que venerit⌋ ꝑ infusionẽ gratie ⌊torrens⌋. i. maria. que ꝓpter inundationem compat̃ torrẽti. Cũ enĩ dicta fuisset ab angelo gr̃a plena. paulo post dictũ est ei. Spiritussctũs sup̃ueniet in te. Et ad q̃d hoc. nisi vt eam faceret inundare. In eodem capitulo eze. dicit̃. ⌊Mensus ẽ mille cubitos torrentẽ quẽ nõ potui ꝑ trãsire⌋ Et infra ⌊Conuertit me ad ripã torrẽtis. Cunq̃ me ꝯuertissem. ecce ĩ ripa torrẽtis ligna mlta nimis et vtraq̃ parte⌋ Quod totũ de ꝟgine p̃t exponi.

Maria torrens

Quia multitudine beneficioꝝ suoꝝ velut q̃dam inundatõe aquaꝝ excauat lapides et duriciã cordis lapidei. vt hũilie̅t et sui misereat̃. Job.xiiij. Lapides excauãt aq̃.

Quia cõsumit terrã. i. terrenitatẽ in cordibus suoꝝ. Unde seq̃tur ĩ autoritate iob. Et alluuione paulatim terra cõsumit̃.

Maria figuratur receptaculis aquarũ

Quia nõ multũ firma vl' ponderosa secũ trahit. id ẽ. nõ multũ radicatos in dilecti one mũdi. Unde dicit Judicũ. v. [Torrens cadumin. traxit cadauera eoꝝ] Cadumin interp̃tatur mare rubrũ. Hec est maria q̃ dicit mare amarũ. sed ip̃a fuit rubricata ꝑ compassionẽ filij patiẽtis. [Traxit]. i. attraxit ad filiũ [cadauera]. i. cadauerosos peccatores. Interp̃tat etiã cadumin mare antiquoꝝ ꝓpter antiq̃ que facta sunt in eo miracula. Et in maria opatus ẽ dominus illa p̃cellẽtissima miracula que ab antiquo p̃figurata erant.

Quia ꝓuenit ex niuibus calore resolutis et inundãtia pluuiaꝝ. Inundantibꝫ enĩ pluuijs bñdictõis sicut dr Eze. xxxiiij. [Dedit terra]. i. beata anna [germen suũ] qñ nata ẽ virgo candida et frigida vt nix ꝑ fomitis extinctõem. De q̃ dicit Eccĩ. xliij. Pulcritudinẽ cãdoris eiꝰ admirabitur oculꝰ. Que. s. virgo quodãmodo liq̃fit ꝑ dilectiõem eoꝝ quos christꝰ redemit ꝓprio sanguine. Unde dicit Canti. v. Anima mea liquefacta est ⁊c.

Quia impetuose currit. Et gratie aquas maria suis p̃cibus impetrat a christo amatoribꝫ suis. q̃ ad ip̃am a libano. ⁊ ab ip̃a ad eos affluunt sine mora.

Quia inueniẽs obicẽ fortius currit. Ip̃a enim facit cũ temptatõe ꝓuẽtũ tẽptante nos diabolo supra vires. q̃a ꝓnior est ad saluãdũ q̃ꝫ diabolus ad ꝑdendũ. Uñ sepe dicẽdũ ẽ ei. [A resistentibꝫ dextere tue] o maria. id ẽ. demonibꝫ q̃ quantũ possũt resistũt donis tuis [custodi me vt pupillã oculi.] Quod ẽ dicere. Sic me custodi. vt potiꝰ exponã manꝰ et corpꝰ et q̃cq̃d habeo. q̃ꝫ ledar in aĩa. Sicut hõ q̃cquid tenere potest ad manũ exponit ꝓ pupilla tuenda. Job. ij. [Pellẽ] mortalẽ [ꝓ pelle] immortali [⁊ oĩa q̃ habet hõ dabit ꝓ aĩa sua] Mat. xvi. Quid ꝓdest homini si vniuersum ⁊c.

Quia turbulentus. sic et ip̃a nõ in se sed ab effectu. q̃a turbat animã peccatoris infundendo gratiã contritõis.

Quia accidẽtaliter venit. id ẽ. ex mera gratia. nõ ex meritis nostris.

Quia in mare se p̃cipitat. i. in corda amara ꝑ contritõem ⁊ recogitatõnem peccatoꝝ suorũ in amaritudine anime. Nescit enĩ gratia eius tarda reꝝ molimina.

Maria aqua Titulus vi.

Aqua] Designatur enĩ ꝑ michol. i. Regũ. xviij. q̃ interp̃tat aqua oĩs. vl' aq̃ ex omnibꝫ. que placuit dauid. Hec est maria ꝑ quam habet refrigeriũ ꝯ oẽ incentiuũ peccati. Et ip̃a est aq̃ omnis. q̃a habet omnẽ gr̃am. Unde dicta est gr̃a plena. Qui vult istã michol spirituali sibi mr̃imonio copulari. debꝫ eã despondere ducẽtis p̃pucijs. sicut dauid michol. vt auferat a se omnẽ immũdiciam carnis et spiritus. q̃a nõ sufficeret vna sine reliqua.

Maria stagnũ Titulus vij.

Stagnũ gratiaꝝ et donoꝝ. Pater eĩ fons ẽ. Unde dicit Hiere. ij. Me dere liq̃runt fontẽ aq̃ viue. Filius riuus ꝓcedens ab isto fonte. Uñ dicit. Ego quasi fluuiꝰ dorix. Spũsctũs ꝓcedens ab vtroqꝫ dici potest stagnũ superius. q̃a cõtinet plenitudinẽ gr̃aꝝ. Maria q̃si stagnũ inferius. ꝑ humilitatẽ. que omnia carismata et dona gr̃aꝝ q̃ ꝓcedunt a patre et filio suscepit spũsctõ descẽdente in eã. Hoc enim videre ẽ ꝙ quãdoqꝫ de stagno altiori nascit et ꝓcedit aliud stagnũ. Et ip̃a gr̃as q̃s spũssanctꝰ eidem summĩstrat nobis distribuit. vnicuiqꝫ ſm ꝓp̃am virtutẽ. i. hũilitatis capacitatẽ. Nã de eiꝰ plenitudine oẽs accepimꝰ. Jo. i.

Maria alueus Titulus viij.

Alueus contiguꝰ ip̃i fonti vite q̃ christꝰ ẽ. q̃a locus matris ad dexterã filij. Et ab illo fonte ad corda hũilia decurrũt riuuli gratiaꝝ hoc alueo mediante. Hic est alueus torrẽtis de quo legit. iiij. Regũ. iij. circũdatꝰ fossis. i. hũilitate duplici. Torrẽs spũssanctꝰ currẽs cũ impetu. a q̃ marie p̃cibꝰ rapide ad nos affluũt riuuli sup̃dicti. Ip̃a etiã p̃t dici alueus torrentis sapientie.

Maria situla Titulus ix.

Et situla] De qua descẽdũt iugiter stillicidia gr̃aꝝ. ꝯsolationũ. aspiratõnũ. illustrationũ. et hmõi. ad humani cordis duriciã excauandam. Job. xiiij.

Lapides excauant aque. Itē gutta cauat lapidē nō vi sed sepe cadendo. Sz qđ in lapide p̄t mollis gutta. nō possunt in nobis cūcta dei būficia. cū dicat philoso
P bus phus. Qui instar et onerat p̄ora sc̄ntiby. et duro z imemori pectore gratiā exhor quet. Humeri. xxiij. Fluet aq̄ de situla ei⁹ zc̄. Maria situla dñi. que plus oibus sitiuit incarnationē ei⁹ ob redemptōez mūdi. Et post ascēsionē eius magis sitie/ bat ad deū fontē viuū. Quere de hac siti versu. vi. orti cōclusi.

Maria lacus Titulus x.

LAcus. Ipa enim receptaculū fuit p compassionē oim aḡrū. i. penalitatū q̄ sup filiū trāsierūt. In cui⁹ psona dicit Jonas. ij. Circūdederunt me aq̄ vsq̄ ad animā zc̄. Et ad ß facta est cum filio lacus miseriaꝝ. vt eriperemur de lacu miserie z de luto fecis. et saluaremur a descēdentiby in lacū. Isa. li. Attē/ dite ad cauernā laci. i. ad plagam lateris. vel ad miseriā cordis marie p filio patiē te. Et ad sarā que pepit vos. Sara que dicit princeps maria est. que cū filio deo vbiq̄ p̄ncipatur. que pepit nos quodāmodo. qñ nostrū peperit redemptorē. ō cu ius latere nascimur in baptismo. Lac⁹ etiā crux. Mar. xij. Fodit lacū. Unde et christ⁹ dicit. Posuerūt me i lacu. i. in cruce. Inferiori. q̄a vilissima erat pena su/ spendi in cruce.

Maria hydria Titulus xi.

HYdria. que dicit ab hydor qđ est aqua. q̄a ipa porat nos aq̄ sapiētie saluta/ ris. Porat etiā nos lig̃ribus q̄ ō christo p̄fluxerūt. q̄ christ⁹ in passiōe effu sus est sicut aq̄. Ipa enī ē hydria rebecce. i. ecclesie q̄ poratus ē verus hely/ eser. id ē. christus. Gene. xxiiij. et ex q̄ potantur cameli ei⁹. i. vniuersi fideles eccle/ sie. que sc̄z hydria iugiter fundit aquā in canalibus. id ē. infundit gratiā būilibus. Ipa etiā hydria farine indeficiēs. de qua legit. iij. Regum. xvij. q̄ pastus est ver⁹ helyseus. id ē. christus. et qua pascit vidua sareptena. id ē. ecclesia in sacramēto. cū tota domo sua. id est. fidelibus vniuersis.

Maria concha Titulus xij.

COncha designata. ij. Paral'. iiij. p decem conchas q̄s fecit salomon in tē/ plo. vt oia holocausta q̄ offerenda erāt abluerent in eis. Ipa ē etiā concha quā gedeon exp̄sso vellere rore impleuit. Judicū. vi. q̄a christus mariā re/ pleuit gratia quam retraxit a synagoga.

Maria canalis Titulus xiij.

CAnalis. Que sic dicit ab eo q̄ cana sit in modū canne. que quādoq̄ fit li gnea. quādoq̄ lapidea. Maria bene p̄t dici canalis. quia fuit lignea p fe/ cunditatē. lignoꝝ enī est ferre fructū. Lapidea p ppositi firmitatē. Cōcana p humilitatem. Clausa inferi⁹ cōtēptu tēporaliū. Aperta supius ō̄siderio celestiū. Collocata i supioribꝫ dom⁹. i. eccl'ie ad suscipiēdas aquas donoꝝ optimoꝝ. q̄ de/ scendūt a patre luminū. Jaco. i. z resundendū eas in terrā. i. ad būiles.

Maria trames Titulus xiiij.

Versus tercius

TRames. Unde dicit Eccl. xxiiij. Ego q̄si trames aque immēse de fluuio. Ipa enī ē via gr̄e. Unde se vocat tramitē. id ē. viā. Laq̄ immēse. i. abūdan/ tis gratie q̄ p eam deriuat ad hoīes. Ipa est ei via in inuio peccatoꝝ. Ipa directio in būlo deuiātiū. Ipa via ad patriā redeuntiū. p ß q̄ ipa est. Trames aq̄ immēse. que pcedit. De fluuio. i. abundāti gr̄a spūssancti. Aqua immēsa est gr̄ia redemptōis q̄ sufficit ad ablutionē omniū. Joel'. iij. Fons egrediet. et irrigabit torrentē spinarū. Vic fons gr̄a redemptōis rigans torrentē spinarū. i. gen⁹ hūa num. qđ antecēs maria nasceret erat materia eterni incēdij. Zacha. xiij. Erit fons patens. ß est gr̄a redemptōis a qua nullus excludit. In ablutōem pcātōis et mē/ struate. i. originalis et actualis peccati. Cui⁹ aq̄ trames maria. q̄ nostr̄ genuit re/ demptorē. Vel Trames aq̄. dicit ipm filiū aq̄. vbi est tota virtus aque. et ipa tra/ mes q̄a filium et ꝑtus omnis gr̄e.

Maria aqueductus Titulus xv.

AQueduct⁹. Un dic ecc. xxiiij. Quasi aq̄ductus exiui a paradiso. A duplici A

enim paradiso exiuit hic aq̃ductus. A patre scz qui est paradisus celestis exiuit p creatõem ⁊ recreatõnez. a quo nobis attulit aquã viuã. id ẽ. christũ deũ ⁊ hoĩem. A paradiso terrestri. h̃ ẽ. ab eccl'ia militãte exiuit p mortẽ corpis. directa in celum velut q̃dam aq̃ductus. aq̃s miseriaꝝ et tribulatõnũ totius generis hũani illuc ducens. filio eas exponẽs. et p eis intercedens.

Hic aqueductus B

Longissimus excellẽtia meritorũ. Nam vehementia desiderij. feruore deuotõnis. puritate orõis. fontẽ attigit tã sublimẽ. Cuius plenitudinẽ tanq̃ aqueductus de corde patris excipiens. nobis edidit illuz. nõ put est sed put cape poteram⁹. Uere longissim⁹. aquarũ que sup celos sunt fontẽ potuit attingere. vt hauriret sup angelos quã refunderet hominib⁹ aquã viuã. Beatus bern̄. Ideo tãto tpe defuerũt hominib⁹ fluenta gratiaꝝ. q̃a nõdum intercesserat aqueduct⁹. Ad h̃ enĩ data ẽ ipa mundo q̃si aqueduct⁹. vt p ipam a deo ad hoĩes dona celestia iugiter descẽderẽt. Ber.

Integerrimus p inuiolatam fidem.

Mundissimus per virginitatẽ et omnimodã castitatem.

Occultus per solitudinis dilectionem.

Concauus per veram humilitatem.

Fusilis per pietatem.

Fecundans. id est. abundans aquis. per gratiaꝝ plenitudinem.

Rotundus per

Non plumbeus sed magis aureus p regiam nobilitatẽ et eximiã charitatẽ.

Per hunc aqueductũ venit christ⁹ ad nos occultatus in vtero virginali. vt mysteriũ diabolo celaret. Unde dicit ei Isa. xlv. Uere tu es deus abscõditus. Ad hoc enĩ venit vt nos mũdaret. reficeret. et potaret aq̃ sapientie salutaris. sicut p occultuz aq̃ductũ deducit aq̃ ad necessaria ciuitatis. Per hunc etiã aq̃ductũ q̃ d̃ fonte sup̃dicto haurit assidue. influit vinũ cõpũctõis. leticie ⁊ deuotõis. ĩ cellariũ nr̃e mẽtis. E

Et nota q̃ dicit. [Quasi aq̃ductus exiui a paradiso] .i. a sancta trinitate. que ẽ locus totius voluptatis. Exiui [inq̃m p creatõem. Unde. Ab initio et ante secl'a creata sum. Exiuit autẽ [q̃si aqueductus] .i. p meatus subterraneos. p patres. s. veteris testamẽti q̃ dediti erãt terrenis. Isa. xi. Egredietur virga de radice yesse. Propter hoc dicit de ea. [Sicut liliũ inter spinas] q̃a ipa celestis exiuit de terra. Sed ad quid? ad irrigandũ ortũ domini. id ẽ. eccl'iam et fidelem animã. Unde statim subiungit [Dixi rigabo ortũ plantationũ.] Ipa enĩ habet duplex irriguũ. superi⁹ et inferius. Quere libro. xij. particl'a. i. versu septimo de orto. Nõ ortũ olerũ. iij. Regũ. xxi. sed ortũ deliciaꝝ. q̃ est ecclesia et sancta aĩa. ortum. s. conclusũ custodia angelorũ q̃ fecundatur et fructificat austro flante. Et nota q̃ eccl'ia non dicit ortus colligendi fructus. sed [plantationũ] q̃a in ea arbores. i. anime sancte modo plantant p laboriosa opera. sed in morte colligent fructus quãdo euellent opa laboriosa. Eccl'es. iij. Tempus plãtãdi et tẽpus euellẽdi. Dicit etiã [ortus plantatõnũ] pluraliter. q̃a ibi plantant boni et mali. Unde in sagena petri colligunt duo genera pisciũ. Sed cũ dn̄s plãtauerit eã ortũ voluptatis et bonũ semẽ seminauerit ĩ agro suo. vnde habet zizania? Responsio Matth. xiij. Inimicus homo hoc fecit. Ideo scinditur rethe petri. Propter h̃ beata virgo rigat hunc ortũ aqua triplici. D

Doctrine. vt purget ab erroribꝰ. Un̄ dicit [Qui bibũt me adhuc sitiẽt] veritatem.

Gr̃e. vt ornet floribꝰ ⁊ fructibꝰ v̄tutũ. Un̄ dic̃. Trãsite ad me. et a gene. meis ĩplemĩ.

Tribulationũ. vt omnis plãtatio quã nõ plãtauit pater eradicet. Matth. xvi. ⁊ vt omnis palmes fructificãs purget vt plus afferat fructũ. Joh. xiij. Rigat autem aq̃s tribulatõnũ quãdo mittit disciplinã sicut lucem. vt vexatio eius det intellectũ. Isa. xxviij. Cuius discipline ita est ipa exemplar. Et q̃a nihil valet orti rigatio nisi solis temperet ardor. pmittit q̃ ardorẽ solis iusticie tẽperabit subdẽs [Et inebriabo partus mei fructũ.] Quere lib. xij. pticl'a. i. xij. versu orti conclusi.

Hic est aqueductus de quo legitur Judith. vij. quem p̃cepit holofernes incidi. q̃a p illũ influebat fons quidam in ciuitatẽ bethulie a parte australi. Bethulia ĩter E

pretatur domus dolens domino.quod facit ecclesia in penitētib⁹. Vel domus parturiens dominū.quod facit in cōfitentib⁹. Isa.xxvi. A timore tuo cōcepimus et parturiuimus ⁊c. Maria vero aqueductus quo fluunt in ecclesiā et fidelē animā dona gratiarū.quē diabolus incidere conat.cū eius auxiliū nobis auferre nititur. Incidit autē nō quo ad eam sed q̄ ad nos ꝛquando nos retrahit a seruitio eius. Et ad hoc ipe magis laborat.qa ipa est aqueductus piscine superioris. Isaie xi.p quam deriuat ad nos gratia donc ꝓ illuminantiū q̄ descendit a ꝓatre luminū. Ideo autē nobis datus est hic aqueduct⁹.qa ad omnes vtus necessarios decerant nobis aque gratiarū.

Maria labiū Titulus xvi.

Labium quod signat Exodi.xxx.vbi dixit dom⁹ moysi. Facies labiū eneū cū basi sua ad lauādū.ponesq; illud inter tabernaculū testimonij ⁊ altare holocaustorū i.s.sub diuo. Hoc labiū dicit luter.iij.Regū.vij. Et dic ibi glosa.q; hoc labiū factū erat de speculis mulierū que excubabāt ad ingressum tabernaculi.id ē. de sedibus speculorū. Josephus dicit q; vndiq; habebat specl'a ml'ta.vt sacerdotes in eo abluti viderēt ibi si adhuc aliqua macl'a remanūssz. Bene maria labiū ecclesie.qa in labijs eius diffusa est gratia ill⁹ responsiōis q̄ mundatus est mundus. Hoc labiū nobis loquitur verba vite.et p nobis loq̄tur bonū in conspectu dei. Et ipa ē labiū electū nobis ꝓmissum Sopho. iij.vbi dns dicit. Reddam popul'm meis labiū electū.vt inuocēt omnes in noie domini. et seruient ei humero vno. Labiū istud maria.p quo nobis dato a deo debemus inuocare nomē dñi.et vnanimiter atq; ꝯcorditer illi seruire. Hoc labiū fuit eneū .qa es imputribile et sonorū.et ipa sine viciorū putredine et sonora in ꝓbus.cui filius dicit Canti.ij. Sonet vox tua in auribꝫ meis.vox enī tua dulcis cū p peccatoribꝫ interpellas. Hoc autē labiū positum erat inter tabernaculū testimonij q̄ signatur ecclesia. Et altare id ē.christū. qa mediatricē inter christū et christianos suis ꝓbus reconciliat ima sūmis. Aqua huj⁹ labij gratia.qua lauāda sunt man⁹ pedes et vestes.i.affectus opera et virtutes.et postulāda est ab ea iugiter aqua ista.⁊ ħ vt simus de eccl'ia numero et merito.⁊ accessum habeam⁹ ad altare holocausti.i.christū imolatū p nobis. Hoc etiā labio potamur aq̄ sapientie salutaris.⁊ mūdamur ab omni inq̄namento spirit⁹ et carnis.

Maria piscina Titulus xvij.

A Piscina est aqua ꝓ collectio sine piscib⁹. Et dicit piscina q̄si p contrariū. In maria aūt fuit cōgregatio omniū aquarū.i.gratia ꝓ.sine piscib⁹ mūdanarū curiositatum.

Hec est piscina probatica. Johā.v.in quam angelus domini ſm tempus descendebat .et mouebat aqua ⁊ sanabatur vnus .Tempore enī incarnatōis descēdit angelus magni cōsilij in mariā.et mota est aqua.ꝗādo ad nouā salutationē turbata est maria.et sanatus est vnus .i.quotquot crediderūt deum trinū et vnū et isti vni.i.christo adheserunt p fidem sue incarnatōis. Et hoc elegāter quidā dicit marie. Tu piscina puritatis.rore plena pietatis.in qua de⁹ maiestatis voluit descendere. In quam reus et puersus.si cōtrit⁹ ⁊ puersus se deponat exit tersus a peccati vulnere.

Piscina in q̄m probatica ꝙ ꝓbaton grece quod ē ouis latine.qa in ea nathinnei lauabant hostias offerēdas i tēplo. Et erāt isti nathinnei baiuli aq̄ i templo.q̄ ꝓ officiū mō habent subdyaconi ꝓpinātes aquā sacerdoti. Ex tēplis autē ⁊ oratorijs marie mūdari necesse habent.q̄ christo offerre volūt sacrificiū de seipis.

Que cognominabat hebraice bethsaida quod interpretatur domus frugū. Unde dicitur ei Cañ.vij. Venter tuus sicut aceruus tritici. Domus pecudū.id ē.recepta cultū simpliciū et humiliū.quos pascit feno carnis filij sui. Dom⁹ venatoꝝ.i.peccatorū.q̄ ꝓpter venabant delectabilia mūdi.si ad se refugerint.

Quinq; porticus habēs .id est.quinq; principalia genera misericordie. Prima.q; conuertit errātes .cum sit via. Secunda.q; illumiat in tenebris ambulātes .cum

sit stel'a et luna. Tercia/ ꝙ viuificat mortuos. cum sit vite vena. id ē. dilectionis. Quarta/ ꝙ spem infundit desperatis. Unde dicit. In me omnis spes vite et virtutis. vt patet in theophilo. Unde et dicit Eccl'iastici. xxiiij. ⌊Penetrabo inferiores partes terre.⌋ id ē. desperantes recolligã. ⌊et inspiciam⌋ oculis misericordie. ⌊omnes dormiẽtes⌋ i. sui ipoꝝ oblitos. Quin ta/ ꝙ multis quoꝝ iã dictata erat sententia impetrauit a filio spacium penitẽdi. sicut abigail a dauid nabal stulto. i. Regũ. xxv. ⌊In his⌋ q̃nq̃ porticibus ⌊iacebat multitudo magna languentiũ. cecorum⌋ qui illuminari ⌊claudorũ⌋ qui dirigi ⌊aridorũ⌋ qui gratia humectari. ⌊expectantiũ aque motum⌋ i. misericordie eius. vt sanent̃ a langoribꝫ peccatoꝝ.

Item ipa est piscina supior in via agri fullonis. Isa. vij. Et bene. quia plena aquis gratiarũ que veniũt de supernis. Ipa etiã aqueductus quo influunt ad nos g̃tie de supernis. cui⁹ extremũ gloria eterna. Piscina iferior ecclesia. in quã ꝑ aqueductum istũ. scz mariã. in hierusalẽ. i. animã. influunt aque celestes. Itẽ ager fullonis ecclesia. Fullo christus Marci. ix. qui dealbat peccatorẽ. Uia agri fullonis penitẽtia. ꝑ quã vestimẽta anĩe candidant̃. Maria enĩ tanq̃ piscina de celo recipit aq̃s viuas. quas ad eccl'iam defert et aĩas sanctas/ veluti aqueduct⁹. Itẽ ipa est piscina vetus. de qua tangitur Isa. xxij. E

Item Can. vij. dicit̃ marie ⌊Oculi tui sicut piscine in esebon. que sunt in porta filie multitudinis.⌋ Esebon interp̃tatur cingulũ meroris. i. meror cingens. vt intelligatur intrãsitiue. quia meror penitẽtie cingit hominẽ et cohibet peccatorũ saniẽ et fluxum peccati. sicut vitta cingit vulneratũ et restringit sanguinis fluxum. Et hoc cingulũ competit penitẽtibꝫ qui in merore animi recogitãt peccata sua et penas inferni. et inde humiliant̃. Unde ꝓuerbioꝝ. xij. Meror in corde viri humiliabit eũ. Item ꝓuerb. xv. ⌊In merore animi deijciet̃ spiritus⌋ scilicz ab alto supbie. Et talibus sunt ⌊oculi⌋ marie ⌊sicut piscine⌋ id ē. respectus misericordie ei⁹ multiplex lauatoriũ. et sunt oculi eius ⌊in porta filie multitudĩs⌋ id ē. eccl'ie cui⁹ ipa est porta. F

Maria

Oculus per discretõnem vel respectũ misericordie. iustos a dextris/ peccatores respiciens a sinistris. G

Piscina ꝑ compassionẽ redundans aqua pietatis.

In esebon ꝑ charitatis feruorẽ. quia esebon interp̃tatur ignis in eis.

In porta filie multitudinis. q̃a oĩbus cõmunis/ et presto oĩbus miser⁹ subuenire.

Maria natatoria Titulus xviij.

Natato ⌊id ē. natatoria. quod nõ potest poni in versu. designata ꝑ natatoriã siloe. ad quam missus est cecus natus lauare oculos suos. Joh. ix. vt illuminaret̃. Ipa enim dicit̃ illuminatrix. et hoc nomen suũ interp̃tatur in nobis. precibus suis meritis et exemplis illuminãs peccatores. Ad literã siloa fons factus est ad radicem montis syon. qui nõ iugibus aquis sed ĩcertis horis ebullit. cuius aque vt exciperent̃ quasi stagnũ nõ longe a fonte ꝯctũ erat. Quã collectionem modo piscinã modo natatoriã vocat scriptura. Syloe autẽ interp̃tatur missus. Et signat iste fons christũ a patre missum in mundũ vt illuminaret peccatores excecatos. sicut dicit̃ Isa. xlij. Et dicunt̃ Isa. viij. aque hui⁹ fontis fluere cum silentio. humilitat⁹ s. et mãsuetudinis. id ē sine murmure impatiẽtie. et sine strepitu pompe ⁊ supbie. Hui⁹ aũt fontis maria natatoria ē. que p̃cibꝫ suis et exemplis restituit visum interiorẽ. Quarto regũ in historijs. titulo de obitu ysaie plura inuenies de hoc fonte et aquis ei⁹.

Maria amnis Titulus xix.

Amnis ⌊Scd̃m isidorũ amnis fluui⁹ est nemore ac frondibꝫ redimit⁹. et ex ipa amenitate amnis vocat⁹. qd̃ ꝑoptime ꝯuenit virgini gl'iose.

Maria vena Titulus xx. A

Vena ⌊Quia q̃cq̃d btitudĩs ab illo magno mari. i. ab illa ĩfinita bonitate d̃i trinitatis ad genus hũanũ ꝑuenit. totũ ꝑ hãc venã defluxit sic̃ ostensum est

supra de aqueductu. Prouer. x. [Uena vite os iusti ꝛc.] Si vena vite os iusti. ꝗ multo fortius os marie iustissime est vena vite. quotiẽs filiũ ꝑ nobis interpellat. Et ꝓpter hoc dicit ipa. In me omnis spes vite et virtutis. Eccl̃iastici. xxiiij.

Maria vena quia B

Occulta per secretissimam conuersationem. Unde clausa in thalamo inuenta creditur a gabriele.

Gracilis per voluntariam paupertatẽ.

Concaua per veram cordis humilitatem.

Maria vena q̃a

Subtilis ad repellendas ꝑ nobis fallaces astutias inimici.

Maxime viget ad custodiam populi christiani.

Uia sanguinis in quo vita omnis viuentꝭ. Leui. xvij. Et ipa est via vite nr̃e spiritualis a christo q̃ se dicit viam. Joh. xiiij. in cui⁹ sanguine. i. in fide passiõis vita ẽ animarum nostraꝝ.

Longa valde ꝑ finalem ꝑseuerantiam.

Distributa ꝑ corpus filij quod est ecclesia catholica.

Aliter. Maria vena vite. Sicut enim sanguis qui est vita carnis occulte decurrit ꝑ venam. sic christus qui vita est aĩaꝝ nostraꝝ occulte venit ad nos ꝑ mariã. Uñ dicitur ei Isa. xlv. [Uere tu es deus absconditus] in vtero. s. virginali.

Item ipa est vena vite. Sed adam et eua nobis fuerunt vene mortis. de q̃bꝫ dicit Osee vltimo. Sed ipa plãgit se cũ filio de peccatoribꝫ. Hiere. xvij. Uñ dicit. Me dereliq̃runt venam aquarum viuentiũ. C

Maria latex Titulus xxi.

Isidor⁹

Latex. Dicit isidor⁹. ꝙ latex ꝓprie est liquor fontis. et dicit sic. eo ꝙ lateat i venis terre. Et maria semꝑ latuit et secretũ dilexit. Et ipa liq̃r est illi⁹ fontis vite eterne q̃ dicit Hiere. ij. Me dereliq̃runt fontẽ aque viue ꝛc. Quez videlicꝫ liquorẽ misit nobis ille fons eternus ad nos abluendũ. rigandũ. fecundãdum. imaginem reddendũ. et suos effectus in mundo adimplendũ.

Maria cisterna Titulus xxij.

Cisterna sita ad portam bethleem. ij. Regũ. xxiij. et. i. paral. xi. Et bñ ad portam. q̃a omnes trãseuntes vult q̃ntũ in se est satiare. Uñ clamat. Transite ad me omnes ꝛc. Hui⁹ cisterne potũ desiderauit dauid. Quere libro. i. ca. iiij. titulo gratia plena. ꝓpe finem. vbi agitur de aqua ablutõis.

Hec est cisterna vetus in solitudine. in q̃ occultatus est ver⁹ ioseph. Geñ. xxxvij. Licet enĩ maria iuuẽcula esset etate. vetus tamẽ erat in figuris. Et bene in solitudĩe. q̃a sꝑ dilexit solitudinẽ. Unde gabriel ipam clausam in thalamo bñ firmato solã creditur inuenisse. Beatus berñ. Suspicandũ nõ est ꝛc. Quere libro. xij. particula. i. q̃nto versu de orto. vbi ortus dicit secretus.

Finit liber nonus de receptaculis aquaꝝ q̃bus figurat maria

Incipit liber decimus de edificiis

quibus maria figuratur in biblia.

Archa. thronus. soliũ. ferclum q̃qꝫ. sella. tribunal.
Sedes. et cathedra. currus. lectica. scabellum.
Lectulus. et requies. habitatio. cellula. nidus.
Cella. et apotheca. gazophil. bibliotheca.
Erari. geneze. locus. horrea.
Pistrinum. furnus. clibanus. fornaxqꝫ. caminus.
Aula. tabernaculũ. thalamus. domus.

Maria archa Titulus .i.

Maria figuratur edificiis

A

Rcha. Designata per archã quam fecit beseleel. Exo. xxxvij. de lignis sethim. habẽtẽ duos semicubitos in lõgitudine. et cubitũ ac semissem in latitudine. Altitudo q̃si vnius cubiti fuit et dimidij. Uestiuitq; eaz auro purissimo intus et foris. ⁊ fecit illi cozonã auream per girũ ⁊c. Fecit beseleel archã ⁊c. ⌋ Fabrica hꝰ arche. / natiuitatẽ indicat beate marie et quattuoz. Ex auctoze. Uñ ⌊ Fecit beseleel. ⌋ Et fine. Uñ ⌊ archã. ⌋ Arcba enim dicit ex eo q̃ aliq̃d archanũ in ea poni debeat. Uel fm isidoz dicit ab arcẽdo. / eo q̃ arceat visum circũstãtiũ ab his q̃ ꝓtinet in se. Similiter et archanũ dicit a quo arcemur. Uñ christꝰ de maria dicit Isa. xxiij. Secretũ meũ mihi. In ea enĩ fuit ipe deꝰ absc̃ditus. Isa. xlv. Homẽ trahit ex materia. Uñ ⌊ de lignis sethim ⌋ Et forma. tũ ex diuersificatõe. tũ ex ornatu. Uñ dicit ⌊ habẽtẽ duos semicubitos ⁊c. ⌋ Et ornatu. Uñ ꝛc. ⌊ Uestiuit eã auro purissimo ⌋

Uidendũ ꝑmo de fine. qꝛ ꝑmũ est in ratõne. sicut dicit philosphꝰ. Facta est enim illa archa materialis. / vt in ea reponeret quoddã diuine opatõis archanũ. Uirga. / in memoria liberatõis ex egypto. Manna. / refectõis in deserto. Tabule. / datõnis legis. Sic et archa nra spũal'. de q̃ dicit. surge dñe in requem tuã ⁊c. hoc fine ꝓdita est. / vt in ea reponeret nre liberatõis ꝑcium. qꝛ q̃dem intus ẽ. Sic enim placuit deo vt sic erãt tres psone in vna natura. sic essent tres nature in vna psona diuina. Diuina. spũal' creata. et corpalis. Diuina. s. deitas. q̃ increata. Spũal'. s. aĩa. q̃ creata. Uñ sapia dicit. Ab initio ⁊ añ secl'a creata sum. i. ꝑuisa creari q̃dã excellẽti mõ. et ß q̃ ad aĩam. Corpalis q̃ formata est a tota trinitate (cuiꝰ opa ĩsepabilia) ex substantia corpis virginal'. Uñ filiꝰ dicit de pre Isa. xlix. Formãs me ex vtero fuũ sibi ⁊c. Per virgã natura diuĩa designat. Nam fm eã ipe deꝰ filiꝰ est deiꝰ xtꝰ. Uñ ps. Uirgam virtutis tue ⁊c. Per tabulas in q̃bꝫ erat lex diuĩa scripta. natura creata. s. aĩa designat. Et bene ꝑ duas tabulas designant duo q̃ sunt in aĩa. s. intellectus et affectus. Nam in eiꝰ intellectu q̃si in vna tabula scripta erat oĩs veritas. In affectu omnis bonitas. Et dicunt lapidee ꝓpter cõfirmatõem intellectꝰ non potentis declinare in errorẽ. Uel affectus in malũ. Per manna corpea natura q̃ q̃dem habuit tunicã adiacentẽ hoc est fragilitatẽ assumptã et penalitates. Tamẽ hoc manna. i. ipa corporea natura. / purissima fuit ab omni labe peccati original' ꝑ ter penalitates. Fuit etiã esibilis. ideo significat refectõis dulcedinem. Sap. xvi. Paratũ panem ⁊c. Quẽ petimus dicẽtes. Panẽ nostꝝ quotidianũ da nob hodie Ecce finis beate virginis. q̃ ob hoc nascitura erat. vt in ea reponeret nre redẽptiõnis archanum.

B

Uideamus auctorẽ ⌊ Fecit beseleel ⌋ qꝛ interptat vmbra dei. seu misericordia dei. Et bene. Nã sicut vmbra refrigeriũ ẽ ꝑ rigorẽ punitõis. q̃ q̃dem exticcaret nos ⁊ ꝑsumeret nisi misericordia dei nos ꝓtegeret. Uñ iacobꝰ loq̃ns ꝛ iusticia dei ⁊ rigore dicit. Exortꝰ est sol cũ ardore et arefecit fenũ ⌊ Sol ⌋. i. christꝰ ⌊ exortꝰ ⌋. i. extra se ortꝰ q̃ punit. q̃a extra se ẽ punire cuiꝰ ꝓpriũ ẽ misereri ⁊ parcere. Sz ĩ iudicio veniet cũ ardore et arefaciet fenũ. i. carnales ĩ incẽdio gehẽne. Nota vmbra venit ex opposito corpis opaci ad lumẽ. Nõ ei erat nubes q̃ opponeret se iter hoĩez ⁊ ipm solẽ iusticie añ aduẽtũ christi. iõ oẽs vrebant. Uñ ꝛc. Fiant sicut fenũ tectorum ⁊c. Propter ß missus ẽ gabriel angelus ad mariã nubẽ introducẽs. ß ẽ. vmbrã hũanitatis nuncians. / ad faciẽdã vmbrã. ⌊ Uirtꝰ ⌋ ⌊ inq̃t ⌋ ⌊ altissimi obumbrabit tibi ⌋ ß ẽ eiꝰ misericordia. i. eiꝰ ꝓpa xtus. q̃a eiꝰ ꝓpriũ est misereri.

C

Aliter. Per hanc archã designat beata virgo triplici ratione. Rõne materie. Ratõne scematis vel forme. Ratõe officij vel cõtinentie.

D

Duplex autẽ materia fuit huiꝰ arche. s. ligna sethim. et aurũ purissimũ. Duo enĩ fuerũt in ea et pre materie. s. caro et spiritus. large sumẽdo materiã. moraliter enĩ loq̃mur. Per ligna sethim que imputribilia. designat caro eiꝰ q̃ nũq̃ sensit corruptionẽ ꝓcupie vl' putrefactõis. Per aurꝫ. spũs eiꝰ refulgẽs ꝑfecta sapia ⁊ habitaculũ

deitatis que p aurū ſignificaſ. Vñ canti. v. Caput dilecti mei aurū optimū. In hoc aūt q̄ fuit deaurata interi⁹. notaſ puritas cordis ei⁹ vel dilectio dei. In hoc q̄ exteri⁹ ꝓ̄cūdia virginal'. vel dilectio ꝓ̄mi. q̄z gr̄a ſuper auz. Eccī. xij. Vl' intelligibili⁹. Ligna ſethim ſunt parua. pulcra. leuia. fortia. imputribilia. incremabilia. Albe ſpine ſil'ia. Fuerūt etiā dolata et leuigata.

Sethim vt dicaſ nomē eſt mōtis et regionis z arboris q̄ albe ſpine ſil'is ē in folijs. E
Et interp̄tatur ſethim ſpine vl' germina. ſeu poſitōes aut reſurrectōes coz. Et bñ p hec ligna ſignificaſ maria. que ſenſit p filio et cū filio multiplicē tribulatōnis punctōem. Per eā autē. i. p oz̄ōes et merita ei⁹ reſurgim⁹ a pcto. Germinamus bene icipiēdo. Per eā ponimur in eccl'ie merito. p eā tādē ponēdi ī celeſti edificio.

Maria ſethim F

Quia arbor nobiliſſima oriētis ſicut dicaſ. Fuit aūt maria nobil' genere. nobilior oīm cariſmatū plenitudine. ſz nobiliſſima ex eo q̄ chriſt⁹ verus oriēs q̄ nos viſitauit ex alto oriri ex ea dignatus eſt ingr̄ntum homo.

Pulcra pfecta plenitudine toti⁹ honeſtaz. Vñ ecci. vi. Decor enī vite ē in illa zē.

Parua p ſimplicitatē hūilitatis. vl' etiā pauptaz. q̄a fuit ſimul in vnū diues z pauper. Quidā tamē dicūt q̄ hec arbor creſcit vſq̄ ad maximā quantitatē.

Leuis p cōremptū toti⁹ terrenitatis. Dilectio enī terrenoz reddit animā pōderoſam. Vnde. Filij hoim vſq̄q̄ gui corde. vt q̄d diligitz vanitatē z q̄ritz mēdaciū. i. tpalia. Vel etiā leuis virtutū vniuerſitate. q̄ ignee nature ſunt. et iō leues ab effectu. q̄a animā ſurſū trahūt z impellūt. quia locus ignis deorſum nō eſt.

Maria ſethim

Fortis in ꝓſeruādo ꝓpoſitū ꝓpinitatis. q̄a accinxit fortitudine lūbos ſuos. et reſpondit angelo. Quomodo fiet iſtō. q̄niā virū nō cognoſco. i. ꝓpoſui nūq̄z cognoſcere. z in ꝓpoſito pſeuero. Jſa. xl. Forte lignū z imputribile elegit artifex ſapiēs.

Jſidor⁹ Imputribil'. Imputribilitas ſethim ꝓbaſ p archā noe. q̄ adhuc ꝑdurat ī montib⁹ armenie ſm iſidoz. Maria aūt fuit i putribil' p extinctōez fomitz ī filij ꝓceptōne. quā poſtea nō infeſtauerūt ꝑmi mot⁹ ꝓcedētes a fomite. Quilibet enī ali⁹ ab ea dicere p̄t. Jnduta ē caro mea putredie zē. Job. xij. Jpa ꝓo de ſe z de ſponſo ſuo dicit Cañ. i. Tigna domoz nr̄az cedrina. Quia nō fuit corp⁹ ei⁹ reſolutū ī q̄ttuor elemēta. Sicut ei dñs nō dedit ſanctū ſuū. i. chriſtū. videre corruptōez. ſic nec ſcāz ſuā ſpecialē. i. mariā. Fuit etiā ipputribil'. i. abſq̄z fermēto iuidie z corruptōis. Prouer. xiij. Putredo oſſiū iuidia. Jobel'. i. Cōputruerūt iumēta ī ſtercore ſuo. G

Incremabilis. ſ. abſq̄z feruore totius iracundie et iniquitatis.

Albe ſpine ſil'is in folijs. i. in ꝓbis. p manſuetiſſimā correctōem aliene puersitatis.

De theophilo Lege cōuerſionē theophili. Moraliter. Prius dicit alba poſtea ſpina. q̄a q̄ aliū pūgere vult corripiēdo. ipa correptio debet ꝓcedere ex zelo iuſticie. nō ex liuore malicie. Alioq̄n talis correptor compabilis ē ſpine nigre.

Leuigata ꝓplanata et q̄ſi dolata artificio ſpūſſancti. vl' etiā chriſti. q̄ ſumm⁹ eſt architectus. qñ ſanctificata ē in vtero matris et nata ſine pondere originalis. H

Fuerūt etiā ligna hec fortia p patientiā. Imputribilia p perſeuerantiā. Candida p omnimodā puritatē et innocentiā. Unde albe ſpine ſimilia deſcribunt hec ligna. id ē maria. quam hec ligna deſignant.

De auro infra titulo. ij. de throno q̄ntum volueris inuenies.

Et nota q̄ hec archa dicit fuiſſe deaurata. id ē. veſtita auro puriſſimo intus et foris. I
q̄a purgata fuit a fomite et peccato. Sed vtra quam cōtinebat. i. corp⁹ chriſti. q̄ plena erat māna diuinitatis tota fuit aurea. q̄a chriſtus totus fuit mund⁹ a peccato. q̄ mundū ingreſſus eſt ſine macula. nō mundat⁹ a peccato.

Jtē. Quare dicta eſt fuiſſe veſtita auro mūdiſſimo. et q̄d ſit aurū mundiſſimū. inuenies infra titulo. ij. de throno. vbi dz. q̄ veſtiuit eū ſalomō auro mundiſſimo.

Jtē Rōe ſcematiz ſeu forme dz maria archa q̄ q̄drangula erat. Et ipa q̄drata erat p q̄ttuor ꝓtutes. q̄b vtili⁹ nihil ē in vita hoīb⁹. ſic dicit Sap. viij. Que ſunt iuſticia. prudentia. fortitudo. tpantia. Que ſingule tripliciter eminebāt ī ea. ſicut habuiſti ſup libro. i. ca. i ij. titulo gr̄a plena. circa mediū capituli.

Maria figuratur edificiis

Item ratõe officij vl' cõtinẽtie. ꝙa ꝗttuor ꝺtinebat. Hec sunt vrna aurea plena manna. sicut ꝺr ad Heb. ix. Exo. xvi. Dixit moyses ad aaron. Sume vas vnũ. et mitte ibi man. ꝗntũ ꝑt capegomor. et repone coꝝ dño ad seruãdũ in generatões nostras. Itẽ virga aaron ꝙ frondauerat. Ad hebre. ix. ⁊ Nũeri. xvij. Itẽ tabule testamenti Heb. ix. Itẽ deuteronomiu. Vñ Deute. xxxi. Tollite libꝝ istũ. et ponite in latere arche. Dicta est aũt hec archa testamẽti. ad hebre. ix. et Apoca. xi. Vel testimonij. Exo. xxv. L Pones in archa testificatõem quã dabo tibi J. i. tabulas in q̃bꝫ scriptũ erat testamentũ. Tamẽ quecũqꝫ ibi erant possunt dici testimonia. Posita erat ibi vrna aurea habẽs manna. in testificatõem ꝙ dñs dedisset eis panẽ de celo. Itẽ tabule. in testificatiõem ꝙ legẽ naturalẽ scriptã in coꝝdibꝫ hominũ suscitauerat eis in scripto. Itẽ virga aaron. in testificatõem ꝙ omnis potestas a deo. Item deuteronomi⁹. in testificationẽ ꝙ diceret. Omnia ꝗcunqꝫ iusserit dñs faciem⁹. Ob hoc etiã dicebaꝫ tabernaculũ testimonij. ⁊ etiã ꝙa cause ꝑ coꝝibus eius venti labant. Sicut autẽ archa illa figuralis ꝓtinebat ea ꝙ erãt in testimoniũ beneficiorũ iudeis a deo collatoꝝ. sic maria cõtinuit christũ in se. qui erit nobis in testimoniũ damnatõis. si ingrati fuerim⁹ bñficijs ꝙ nobis ꝓtulit incarnãdo. moriẽdo. resurgẽdo. ⁊ hmõi. Unde dicit Iere. xxix. Ego sum iudex ⁊ testis dicit dñs. Item Malach. iij. Accedã ad vos in iudicio. ⁊ ero testis velox maleficis ⁊c.

Hunc autẽ distincte videam⁹ expositões coꝝ ꝙ continebanꝫ i hac archa. Mãducatoꝝ ꝙ ꝗttuor ista manifeste dicit fuisse in archa. videꝫ velle debere intelligi p archaꝫ celũ. et p quattuor illa que ibi cõtinebanꝫ ꝗttuor ꝑsonas in coꝝpe et aĩa iã gl'ificatas. Per vnã aureã. corpus dñicũ. ꝺ quo nullus dubitat catholic⁹. Per tabulas. moysen. Per ẏgã aaron. beatã virginez. Per deuteronomiũ. iohãnẽ euãgelistam. Sed de his tribꝫ nihil asserit eccl'ia. licet de beata virgine multi nõ dubitent.

Item ꝑ hec quattuor signaꝫ christ⁹. que posita fuerũt diuina ẏtute in hãc archã qñ mulier circũdedit virũ. i. maria cõcepit christũ. Urna. corpus christi ꝓtinẽs mãna. i. dulcedinẽ deitatis. et dulcedinẽ fruitõis eterne. Virga. ꝙa ius regni ad eũ ꝑtinebat ꝝꝫ ad heredẽ. Itẽ tabule ⁊ deuteronomi⁹. i. sciẽtia vtriusqꝫ legis. qz ipe ẽ sacerdos. cui⁹ est scire legẽ. Malachie. ij.

Aliter. In ipo sunt tabule testamẽti. ꝙa ipe ẽ nobis instructio et forma viuẽdi. Ois ei⁹ actio nr̃a ẽ lectio ⁊c. Itẽ virga. quo ad pctorũ paternã coꝝreptõem. Item Manna. quo ad filiorũ dulcẽ et bladã ꝓsolationẽ. Sap. vij. Candor est lucis eterne et speculũ Urna hec cõcaua p humilitatẽ incarnatõis. aurea. ꝓpter mũdiciã assumpte humanitatis. ꝙa aurũ metallorũ mũdissimũ. Et ꝓpter charitatẽ. qua factus est hõ ꝑ nobis. Et ꝓpter obediẽtiã quã exhibuit patri assumẽdo formã serui. Et ꝓpter sapientiã. que significaꝫ tam in auro ꝙm in hoc ꝙ cũ vrna erãt deuteronomius et tabule testamẽti. Hec enĩ ꝗttuor ꝑcipue solent in auro designari. Mundicia. Sapientia. Charitas. Et obedientia. Uel sic. Corpus christi archa rõe materie. de ꝙ supra. Ẽa christi vrna aurea. Manna. dulcedo diuinitatis. Christus etiam ẽ hic in sacramẽto nr̃a refectio in via. qui nostra fruitio erit in patria. Eius enĩ manifesta et eterna visio. plena ⁊ indeficiẽs erit fideliũ refectio. Vñ exo. xxiij. ꝺr de israelitis ꝙ signãt viros christianos. Uiderunt deum. ⁊ ꝓmederũt ac biberũt. Christ⁹ etiã mãna ẽ. i. panis celestis habẽs in se omne delectamẽtũ ⁊ ois saporis suauitatẽ. Panis. s. angelorũ quẽ mãducauit hõ. Quẽ panẽ petebãt paruuli Treno. iij. Ante aduẽtũ ⁊ ortũ marie nec erat ꝙ frangeret eis. sed maria ꝓfecit hunc panẽ. ꝙ fract⁹ est i cruce. Hec habuisti supꝝ libꝝ. i. ca. iij. titulo gr̃a plena ꝓpe finem toti⁹ capituli. Adhuc etiã debem⁹ ei clamare assidue. mater nr̃a ꝙ es in cel'. panẽ nostꝝ quotidianũ da nob hodie de archa tua. i. de archa ꝙ tu es. Ipa enim cum sit mater. libẽtissime dat hũc panem filijs. i. imitatoribꝫ suis. Unde et dicit ei. Omnia a te expectant vt des illis escã in tpe. et sequẽtia. Christus etiã virga. quia nos ꝛegit. coꝛrigit. et diꝛigit. Ipe ẽ etiã tabule testamẽti. et deuteronomi⁹. quia christ⁹ liber ẽ vite scriptus int⁹ et foris. Ezech. ij. Liber in quo sunt oẽs thesauri sapiẽtie et sciẽtie ꝺscõditi. ad Col'. ij. Qui vtriusqꝫ condidit testamentum. et

rotam posuit in rota. Veterē enī legem dedit. quā etiā digito ꝓprio ꝯscripsit. et nouam ore ꝓprio p̄dicauit et ope adimpleuit. q̄a cepit facere et docere. Actuū. i.

Item Maria archa rōne ꝯtinētie. Manna vl' manhu. admirabilis dulcedo ꝯsolationis quā īfundit amatoribꝫ et specialibꝫ suis. et his q̄s visitare dignat. quā q̄ gustat potest dicere manhu. i. q̄d est hoc p̄ admiratōe. Ideo dicit ipa. Spūs meus sup̄ mel dulcis ⁊c. Ecc̄i. xxiiij. Vel manna candidū. marie v̄gitas. q̄ in carne fragili angelicā gl'iam acq̄siuit. habens oīs saporis suauitatē. Vel p hoc manna dulcissimū marie charitas. in q̄ fuit radicata et fundata. Moraliter. Manna oīs saporis et delectamēti. charitas ē. q̄ ē forma omniū virtutū. et omnis boni opis ꝯdimentū. sine q̄ omne opus dn̄o insipidū. Quare dicit. i. ad Chorī. in fi. Omnia vestra ī charitate fiāt. Quā q̄sq̄s nō habet. fact⁹ est velut es sonans ⁊c. Vel. Moraliter. Manna dulcedo spūs māsueti. vel dulcedo eloquiorū. Tabule decem p̄ceptorū. sciētie legis diuine. Hiere. xxxi. Dabo legē meā in viscerib⁹ eoꝝ. et in cordibꝫ eorū scribam illā. et ero eis ī deum. et ipi erūt mihi in populū. dicit dn̄s. et cetera multa. Sed q̄dā magni lr̄ati sunt q̄si tabule lapidee inscripte. sꝫ scripturā suā nō sentiētes. q̄a duri ⁊ īmisericordes. Terciū qd̄ cōtinebat in hac archa fuerūt tabule testamēti. quibꝫ designat p̄fecta vtriusq̄ legis cognitio. q̄ plene erat in ea. quia auctor scripturaꝝ habitabat ī ea. Und̄ hieronym⁹ dicit q̄ optime scp̄turas nouerat. sicut patꝫ in illo v̄su. Sicut locutus ē ad patres nr̄os ⁊c. Itē Lu. ij. d̄r. q̄ ꝯseruabat oīa v̄ba cōferēs in corde suo. Vn̄ et postea docuit apl'os. ⁊ magistra fuit noui testamēti. Cū enī rota esset p̄ p̄figuratōem. vere p̄t dici vtriusq̄ legꝭ plenā habuisse cognitōeꝫ. Quod significat p h̄ q̄ in archa cōiuncta erāt deuteronomius et tabule testamēti. Et nota q̄ dicit tabule pluraliter. iuxta illd̄ Isa. xxxiij. [Diuitie salutis sapiētia] quo ad deū [⁊ sciētia] quo ad ꝓximū. Vel due tabule dici possunt capax intelligētia ⁊ tenax memoria ei⁹. que duo ꝯtulit ei spūssctūs sup̄ueniēs in eam. Quartū fuit deuteronomi⁹ significās legē nouā quā christ⁹ dedit. q̄a ipa cōseruabat oīa verba noue legis cōferens in corde suo. Noua etiā lex in ipa erat. Lex enī spirit⁹ vite eam repleuerat. que liberat a lege peccati. ad Rom̄. viij. Lex. s. amoris quā ipa adinuenit. cū prima fuerit timoris. Vel ideo deuteronomi⁹. q̄ꝛ tota ei⁹ vita et oīs actio ei⁹. christianoꝝ lectio et instructio est. sicut dicit Augustin⁹ de christo.

Hiero.

Cācellari⁹ philippus

Aliter. In hac archa erāt tabule veritatis vel sapiētie. Manna māsuetudīs vl' misericordie. Virga potestatis siue iusticie. Vn̄ ꝓpheta ad virginē [Intēde ꝓcede et regna. Intēde] o sapiēs [ꝓpter v̄itatē] que in te est. que signat p tabulas [ꝓcede] o clemens [ꝓpter māsuetudinē] q̄ in te est. q̄ p māna [regna] o potens [ꝓpter iusticiā] que in te est. q̄ p virgā. Sequit. [Propter veritatē et māsuetudinē ⁊ iusticiā] Redde singula singulis.

Aliter et subtili⁹. In maria velut in archa erāt manna. i. dulcedo diuine ꝯtēplatōis. Virga. i. rectitudo p̄fecte opatōis. Virga enī aaron fronduit et fructū fecit. quia actiua se multiplicat. Sed ꝯtēplatiua solitaria est. Fuerūt g̊ in hac archa manna ⁊ virga. q̄a maria fuit ꝯtēplatiua ⁊ actiua. Vn̄ signat p marthā ⁊ mariā sororē ei⁹. Et ideo euāgeliū de ipis legit in assumptōne. In tabulis testamēti intelligit spiritual' sciētia legis. quā ipa habuit plenissime. Nā cū sterilitas esset opprobosa in lege. intellexit s̄m lr̄am occidentē hoc dictū esse de sterilitate corpis. s̄m spiritū viuificantē intelligi debere de sterilitate mētis. Et ideo ꝯtēpta lr̄a occidente. ꝯgaudens spūi viuificāti. p̄ma inter filias synagoge virginitatē elegit. Item in lege ꝓmittebant et ꝯferebant tp̄alia. sed ipa intellexit diuitias tp̄e legis collatas. esse figurā spūalium diuitiarū cōferendaꝝ tp̄e gratie. et ideo inter filias synagoge paup̄tatem elegit et amauit. Unde dicit se matrē pulcre dilectōis.

Maria archa

Testamenti vl' testimonij. vt supra dictū est. Apoca. xi. Quia. s. in ea positū erat testamentum. i. lex.

Federis domini. quia federauit nos toti trinitati. Appropatur enī p̄ri maiestas.

filio sapientia. spūisancto bonitas. Et nos offenderam⁹ patrē p superbiā. filiū p insipiētiā. spiritūsanctū p maliciā. Ista enī tria ꝯcurrerūt in ꝑmo pctō. Supbia. q̄ adam voluit esse sicut de⁹. Insipiētia. q̄ credidit posse fieri sicut de⁹. Malicia. q̄ cōtradixit ei quod precepat deus. vl' ꝓsensit ei quod ꝓhibuerat de⁹. Sed maria p hūilitatē suā recōciliauit nos patri. qñ ipe respexit hūilitatē ancille sue. Ubi enim amoꝛ ibi ocul⁹. Sed filio nos vniuit quē credēdo ꝯcepit. vt impleret qđ dictum erat Isa. vij. Uocabit nomē ei⁹ emanuel q̄ đ nobiscū deus. Itē p eā spū sancto replemur. q̄ eā repleuit. vt de plenitudie ei⁹ accipent vniuersi grām p gtia. Joh. i. Ipa enī fons ē vnde ꝓcedūt riuuli gratiaꝝ. Itē alio mō archa federis. ḳa p eā ad nos dei fedus firmatū ē. Ante enī q̄s fieret hec archa .i. maria eram⁹ inimici. et firmatū erat chaos magnū inter nos et deū. vt q̄ vellēt hinc trāsire ad deū nō possent. Et ideo p virginē venit filiꝰ dei ad nos. et factus ē emanuel. i. nobiscū deus. vt tam filiꝰ q̄s mater reduceret nos ad patrē. Solet etiā fed⁹ matime cōtrahi p nuptias. Et christ⁹ generi nr̄o sese imiscuit naturā nr̄am sibi in ꝟgine copulādo. vt si pater de cetero cogitaret aliq̄d ꝓtra nos. videns nos filiū sui fratres esse manū retraheret a genere suo. Uñ in horis beate marie virgis sic dicim⁹ christo. Demēto salutis actoꝛ tē. Et eidē dicere possum⁹ q̄ est ver⁹ dauid illō. ij. Regū. v. Os tuū ⁊ caro tua sum⁹. Et illud Dañ. ix. Propter temetipm inclina deus meus aurē tuā et audi tē. Itē Ro. viij. Nam q̄s pscivit. et pdestinauit tē. vt sit ipse ꝓmogenit⁹ in mltis fratrib⁹. Ro. viij. Itē illō hiere. xxij. Tu in nob⁹ es dñe. et nomen tuū inuocatū ē sup nos ḳa a christo christiani. In his nuptijs fed⁹ sempiternū conclamatū ē. s. pat hoib⁹ bone volūtatis. ḳa christus ē pax nr̄a q̄ fecit vtra q̄s vnū. Eph. ij. scz que in celis. et q̄ in terris. in se recōcilians ima summis.

Archa ꝓpiciatōis. ḳa mater est et regina misericoꝛdie. Mater illi⁹ et filia q̄ pater est misericoꝛdiaꝝ et deus totius ꝯsolatōis. et q̄ est ꝓpiciatio p peccat⁹ nr̄is .i. Joh. ij. Cuius meritis et itercessiōe ꝓpiciat dñs omnib⁹ iniq̄tatib⁹ nostris. Cū enī p peccatoꝛib⁹ se filio semp opponat. nihil ei potest negare filiꝰ ei⁹. Aut enī iubet natū. aut oꝛat patrē. et semp exaudit p sua reuerentia. Deb. v.

Archa sanctificatōis. In ps. Surge dñe in req̄em tuā. tu et archa sanctificatōis tue. i. quā tu sanctificasti. ḳa sctificata fuit in vtero. et ḳa christ⁹ descēdens in eā ibi sctificauit se hominē in se ꝟbo. sicut dicit augus. et ḳa illa ꝓtinebat q̄ sctificata erant dño. et ḳa p eā sanctificamur in psenti et gl'ificabimur in futuro. Jō dic̄ christo ppheta. Surge dñe in req̄em tuā tu ⁊ archa sanctificatōis tue. Tu pus archa i. maria posteri⁹. Hinc cōijcit ḳa assumpta sit simul cū coꝛpe. Dicit ē Surge dñe in req̄em tuā post laboꝛē passionis tu p ascēsionē et archa sctificatōnis tue p assumptōem. Hec enī archa q̄ñ assumpta est. surrexit in req̄em dñi. et implet̄ est illud Bene. viij. Req̄uit archa sup montes armenie. Armenia interpr̄atur mons vellicatus. et significat celū empyreū. vnde oñe supfluū et nociuū anulsuꝫ est. Ul' montes armenie oꝛdines et eminētie angeloꝝ. sup q̄s ipa req̄escit in throno maiestatis. El ḳb. s. oꝛdinib⁹ anulsum est omne supbū in casu luciferi.

Archa testamēti. Unde Apoca. xi. Aptū est tēplū dñi in celo. et visa ē archa testamēti ei⁹ i templo ei⁹. Et oꝛ archa ab archano. Et maria secretū dei ē. Unde dicit de ea p Isa. xxiij. Secretū meū mihi. secretū meū mihi. Quia hāc archā clausit ille q̄ claudit et nemo aperit. Apoca. iij. Quedā enī ponunt in archa ad custodiendu⁊ ⁊ celandū. Et christ⁹ i hac archa custodit⁹ fuit ⁊ celat⁹ diabolo ⁊ seculi ꝓncipib⁹. Quia si eū cognouissent. nūq̄s dñm gl'ie crucifixissent. i. Ebꝛ. ij. et ita nō essem⁹ redempti. Dō nō vidit in ea nec manū apposuit. ḳa nō et virili semie sz mystico spiramine verbū dei factū est caro. sicut dicit ambroſi⁹. Dines archa in q̄ fuerunt oēs thesauri sapiētie et sciētie abscōditi. Col. ij. Uñ dicit ei ḳdā. Aue dines archa christi. q̄ thesauꝝ effudisti. quo ditant oīa. Ad thesaurū quē hec archa custodit. in omnib⁹ necessitatib⁹ ipa archa mediāte recurrendū est.

Item. In archa vestimēta ꝓplicant. sic christ⁹ quē totus nō capit oꝛbis. q̄si ꝓplicatus et hūliatus. ventris sub archa clausus ē. Et ḳa hec archa parvula erat Lexi-

naniuit se formã serui accipiẽs Jvt ab ea capi posset. Vñ Ro.ix. Verbũ breuiatũ faciet dñs sup terrã. ḳa pater filiũ breuiauit. Unde Jsa. xxviij. Cõsũmatõnẽ ⁊ abbreuiationẽ dñs exercituũ faciet ⁊c. Quod fuit qñ verbũ patris vnigenitũ ⁊ immẽsum. intra virginal' vteri angusta viscera claudebat. Uestes christi. hũanitas eius. Unde dicit matri Job. x. Pelle et carnib⁹ vestisti me. Siḳdem hec archa cu stodiuit vestes esau valde bonas. q̃s apud se rebecca domi notabiliter dz habuisse. Gene. xxvij. Esau peccatoz. ḳa christ⁹ in sil'itudine carnis peccati apparuit. Uestes ei⁹ valde bone. caro ei⁹ assumpta de purissima virginis substãtia. mũdata i sanctificatõe ab originali. nõ peccatrix sed simil' peccatrici. Rebecca autẽ. i. maria has vestes apud se dicit habuisse. ḳa nõ aliũde nõ de semine viri. sed de sua tm̃ substãtia formata et assumpta ẽ caro christi. Vñ notabiliter dicit ap'lus christũ factũ ex mulĩere Ad gal'. iiij. Et Beda multũ repbẽdit eos q̃ legendũ putãt ibi natum ex muliere. Jdeo etiã dicit maria herba faciẽs semen nõ suscipiẽs. Gene. i. De ipa ei factus ẽ. et de ipa cum p̃sensum fecit ille de quo dicit Jsa. i. Nisi dñs exercituũ reliḳsset nobis semen J. i. christũ. dicit vna glosa. Ipa etiã mons ille ẽ de quo p̃ cisus ẽ lapis J. i. christus natus. qui lapis ẽ angularis. q̃ fecit vtraq; vnum sine manib⁹ J. i. sine ope nuptiali. sicut glosat aug⁹. quia sola opatõe sancti spũs. Et iõ has vestes p̃fecit et p̃suit maria q̃stuaria. que de pãno carnis sue fecit ei palliũ. q̃ ipm̃ induit. qñ cõsensit vt fieret dicẽs. Ecce ancilla dñi ⁊c. Et cũ de hoc rogaret ab angelo. et paruula tã immẽso timeret vestes facere de tã breuissimo pãno. Rñdit ei angel⁹. Ne timeas maria. inueniſti gr̃am. ß ẽ dabit tibi plenitudo gr̃e. q̃ parua portio pãni tui. i. substãtie tue sufficiet ei⁹ magnitudini. Ibi ei christ⁹ Laffubla mantel parti Jgallice loq̃ndo Lil su cort J. s. giganti gemie substãtie Lmes bien li sist J ḳa in eo apparuit speciosus forma p̃ filios hominũ. nec solum p̃ filios boim sz etiã p̃ milibus angelorũ.

Nunc videndũ ẽ de forma. p̃ quã insinuat sanctitas q̃si formalis. Primo in dimensionib⁹ arche insinuant tres ẋtures theologice. Fides in lõgitudie. Spes in altitudine. Charitas in latitudine. Dicit g̃ L Habentẽ duos semicubitos in lõgitudine. J Lõgitudo ẽ linearis ptractio. Jn linea accipim⁹ duos termios. a q̃ ⁊ ad quẽ. Sic et in fide termin⁹ a q̃ est cognitio enigmatica. Unde dicit ap'lus. Videmus nunc p̃ speculũ et enigmate. Sed termin⁹ ad quẽ ẽ cognitio p̃ speciẽ. Unde Jsa. fm aliã lram. L Nisi crediderit is nõ intelligetis J. i. nõ proficietis. Dec dicit habere duos semicubitos q̃si impfectos. ḳa videmus nũc p̃ speculũ et et ptecognoscim⁹. Cum aũt venerit qđ pfectũ ẽ. euacuabit quod ex pte ẽ. et erit q̃si plenus cubitus. Latitudo ẽ superficial' extensio. et superficies habet duo latera. Scdm ß accipit charitas. fm quã p̃cipisibile extendit ad amicos et inimicos p̃ affectũ. tã q̃ ad duo latera. Psal. Latũ mandatũ tuũ nimis. Dec dicit distendi p̃ cubitũ et semis. Cubitus pfectus refert ad dilectiõem dei. q̃ absolute ⁊ pfecte diligend⁹ est et sup oĩa. Semicubitus ad dilectiõem primi. q̃ minus deo. Uel ḳa freqnẽter videm⁹ in primo quod diligendũ nõ est vt peccatũ. cũ tamẽ natura semp sit diligẽda. et iõ extẽsio charitatis in primũ semicubit⁹ ẽ. Altitudo vero extensio a deorsũ in sursum. p̃ quam accipit spes. que ipam irascibilẽ erigendo p̃tendit in deũ. Unde dictũ ẽ petro q̃ piscabat. Duc in altũ ⁊c. Sic dicit p̃dicatoribꝫ q̃ p̃ spem erigãt corda peccatorũ. Et hec dicit habere cubitũ et dimidiũ. Cubit⁹ ẽ spes de salute p̃ueniẽs ex meritis et misericordia dei. sicut habent spem illi q̃ gloriant in testimonio p̃sciẽtie. Dimidi⁹. spes p̃ueniẽs ex misericordia dei. nõ ex meritis. siẽbñt illi q̃ sũt i peccatis. Sic ergo in ista archa spũali est longitudo fidei fm rationalẽ. Latitudo charitatis fm p̃cupisibilẽ. Altitudo spei fm irascibilẽ. Sic et in q̃libet anima sancta. sz excellenter in virgine gloriosa. A A

Sequit L Et vestiuit eã auro purissimo intus et foris J. s. vt clara appareret tam deo q̃s boib⁹ L et fecit illi corona aurea p̃ girũ J Duo hic ponunt q̃ gloriose virginis ĩsinuant p̃rogatiuã. Uestitio auri im⁹ et foris. et corona posita p̃ girũ. p̃ q̃ dant ĩtelligi i ẋgine gl'iosa virgitas ⁊ fecũditas. Virginal' castitas p̃ aux rõe incorruptõis B B

et ꝓciositatis. Et differēter accipit. Integritas seu incorruptio dignā facit ꝟginez quo ad se. ꝓciositas / q̄ ad deū. lux siue claritas / quo ad ꝓximū et bonā famā. Fecūditas enī pduxit eā ad coronā aureā. Eo enim q̄ mater facta ē sūmi regis / dignū erat vt in honore regio sublimaret. Nota tñ q̄ corona ista ducebat ꝑ girū. qđ significat immensitatē et eternitatē sue potestatis. Unde ipa dicit [Jn hierusalē] supna [ptās mea] Post ornatū sequunt adiacētes anuli. Per q̄ttuor anulos accipiunt q̄ttuor cardinales. s. iusticia. prudentia. fortitudo. tpantia. Et q̄ttuor anguli significāt q̄ttuor affectōes. dolorē. timorē. gaudiū. et spem. Duo affectus. s. dolor et timor / sunt q̄si duo anguli arche ex latere sinistro. Et ē latus sinistrū irascibil quasi e regiōe ꝓtra malū. dolor. s. de ꝓterito. timor de futuro q̄ facit hoīem cauere sibi. Alij duo. s. gaudiū et spes ex latere dextro. s. cōcupiscētia ex ꝓte boni. Et hoc est qđ dicit aug⁹. De irascibili dolor et met⁹. ex concupiscibili gaudiū et spes oriūt. Juxta ergo q̄ttuor angulos. q̄ttuor anuli. i. q̄ttuor ꝟtutes cardinales supponūt. ꝙ sic dicunt ꝓpter circularē ꝓgressum vt a deo in deū sit motus ꝟtutis. Alteri dicūt ad differētiā virtutū ꝓsuetudinaliū. q̄s ponūt phi ex freq̄nti bene agere acq̄ri. ꝙ ñ ex gr̄a. Juxta ḡ angulū cordis q̄ ē affectus doloris suppositus ē anul⁹ prudētie. ne dolor trahat in accidiā. Juxta angulū met⁹ suppositus ē anul⁹ fortitudis. ne timor deficiat in desperationē. Et hec duo ex pte sinistra cordis. Jtē iuxta angulum gaudij positus ē anulus tpantie. ne cadat hō in dissolutōez. Juxta angulū spei anul⁹ iusticie. ne eleuet in ꝓsumptōem. q̄a nullus ꝑt sperare nisi iust⁹. Et hec duo ex parte dextra cordis. Jn his anulis imittunt duo vectes. q̄ sunt ꝓsideratio pene ꝙ glie. Consideratio pene ē vectis imissus ex pte sinistra duob⁹ anulis prudentie ꝙ fortitudis. vt prudentia penā ꝓsideratā diligēter ꝓcaueat. et fortitudo ꝓsentē libēter sustineat. vt eternā euadat. Cōsideratio ꝓmisse glorie ē vectis immissus ex parte dextera tpantie. s. et iusticie. vt ꝓsiderato ꝓmio de stola aīe tpanter se habeat. ꝙ distribuēdo vnicuiq̄ qđ suū ē ad illō festinet. Jō dicitur. Ponet eos i latere arche.

Maria thronus veri salomonis Titulus ij.

Thronus] Uñ. iij. Regū. x. Fecit sibi rex salomon thronū de ebore gndē. Et vestiuit eū auro fuluo nimis. q̄ habebat sex grad⁹. et sūmitas throni rotūda erat in pte posteriori. et due man⁹ tenētes sedile hinc et inde. ꝙ duo leones stabāt iuxta singulas manus. et duodecim leunculi stātes sup sex gd⁹ hinc atq̄ inde. Non est factū tale opus in vniuersis regnis ꝛc̄.

Maria thronus. q̄a thronus

Firmiter et apte ꝓpact⁹. Et beata ꝟgo insolubili internax ꝟtutū ꝓcathenatōe cōpacta erat. q̄ ꝓxpe mutuo se roborabāt. De sūt virginitas. simplicitas. solitudo. ſz oēs cardiales vl̄ theologice ꝟtutes. Juxta illō iob. x. Ossib⁹ ꝙ neruis ꝓpe. me.

Regē a statōe ad sessiōem q̄si hūliatū recipit. Et beata virgo regē eternū (qui cum in forma dei esset exinaniuit semetipm) in carne hūliatū i incarnatōe suscepit. Jn ea enī christ⁹ formā serui assumpsit. in q̄ iudiciariā potestatē exercebit.

Solum principē in se suscipit q̄stibet et q̄ntostibet habeat assessores. Sic btā virgo solum christū in utero. Juxta illud Eze. xliij. Porta hec clausa erit ꝛc̄. ꝓceps ipe sedebit in ea ꝛc̄. Quasi diceret [ipe] nō alius.

Deorsum clausus. Et beata virgo delicijs. diuitijs. terrenis voluptatib⁹. et superfluitatib⁹. et maxime immūdicijs. sup̄ oēs puros homines clausa fuit. vt sup̄. Porta hec clausa erit ꝛc̄.

Sursum patul⁹. Sic beata virgo iugiter suspirās ad celestia. corde patulo hauriebat dona ꝓfecta a patre luminū descendentia. Jaco. i.

A parte anteriori hūilior. a posteriori sublimior. Sic btā virgo ante hūillima paupertate et cōtemptu seculi. sup̄ homines et angelos posteri⁹ exaltata.

Fecit sibi rex salomō ꝛc̄.] Primo assignandū est q̄re christus ꝑ salomonē designet. Jstō iuenies infra eodē titulo de throno morali. Cū aūt salomō fuerit trinomi⁹. videndū est q̄re pot⁹ hoc nomīe qđ interpretat pacificus designet / cū ei factura throni ascribit. Christus enim vere est pacificus. q̄ dicit Hiere. xxix. Ego cogito co/

gitatões pacis ꝛc̄. Tunc enim dñs efficaciter cogitauit de pace. qñ sibi thronũ p̄parauit vtez virginalẽ. Vñ dicit Zacha. viij. Sicut cogitaui vt affligerẽ ꝛc̄. sic cogitaui in diebꝫ istis vt bñfacerẽ hierusalẽ et domui iuda. L Fecit ⁊ g̃ L pacific⁹ thronũ ⁊ vt pacẽ faceret. q̃a mediãte filio hoīs pacificati sum⁹ deo patri. Mediãte etiã matre veri pacifici. pacẽ apud filiũ q̃tiens volum⁹ possum⁹ inuenire. Ascribit eti am hoc opus salomõi. q̃a eterne sapiẽtie. que ẽ christus. Unde puer. ix. Sapiẽtia edificauit sibi domũ. Et bñ dicit L fecit ⁊ q̃a beata virgo speciale op⁹ ẽ illius artifi/cis. q̃ fabricatus ẽ aurorã et solẽ. q̃ in isto ope hui⁹ throni principaliter suã oñdit sapientiã. Ipa est enī vas admirabile opus excelsi. Eccī. xliij. Unde ī ps. L A dño factũ ẽ ⁊ opus L istud. et est mirabile in oculꝭ nostris ⁊ Bñ etiã dicit L fecit sibi ⁊ Quia sicut sol⁹ ret salomõ sedebat in ꝑ throno. sic solus christ⁹ sedit in ꝓgine gl̃iosa. Vñ Eze. xliij. L Princeps ipe sedebit in ea. Princeps ipe. ⁊ q̃si nõ ali⁹ L Fecit ⁊ ergo L sibi ⁊ nõ alij. nõ carni. nõ mũdo. nõ diabolo. nõ bacho. nõ veneri. nõ mercurio. nõ marti. sed sibi. et sibi soli. Nihilomin⁹ tñ et nob hoīb et etiã ipis angel̃. ſz aliter ꝛ aliter.

Thronũ de eboze ⁊ Siq̃dem vsq; ad btã virginẽ nõ habuerat christ⁹ thronũ ō ebo re. sed q̃si sedẽ plebeiã et ꝯmunẽ. sed in ipa thronũ de eboze habuit q̃ prima virgi nitatẽ vouit. Et ipa q̃ fuit thron⁹ grandis celsioꝛ factus ẽ ꝑ m throni celsitudinẽ. qđ innuit ꝓbũ illud marie. Magnificat aīa mea dñm. q̃ quasi oblit⁹ virginitatis licz eã sup oīa diligeret. bñdicebat fecunditati. Vñ Bene. ix. Bñdixit illis de⁹ di cẽs. Crescite et mlt̃iplicamini ꝛc̄. Maria ꝓ q̃ ꝑma votũ virginitatis emisit. re/gẽ filiũ regis magni sublimiter exaltauit. et in corde et vtero virginali velut ī throno eburneo grãdi collocauit. et sup oẽs reges mirabiliter magnificauit. sic̄ salomõ sup oñes reges terre magnificatus est. ex quo fecit sibi thronũ g̃ndẽ. et in eo cõse/dit. sicut dicit. iij. Regum. x. C

Cancellari⁹ phi lippus

Thronũ de eboze. ⁊ Notandũ q̃ ad ꝑ q̃ materia hui⁹ throni inuenirẽt ebur. s. opoꝛ/tebat q̃ elephas moꝛerẽt. vt de ossibꝫ ei⁹ ebur haberẽt. Propetas autẽ elephant⁊ est q̃ innitit roborib⁹ arboꝛ volens reꝛescere. q̃a nõ habens flexibiles iuncturas ad terrã nõ ꝑt pcũbere. Vñ signat supbiam iudeoꝛ. q̃ fuerũt popul⁹ durecerui⁊. Sed iste elephas moꝛtu⁹ est spũaliter. qñ veniente tpe gratie cerimonialia recess/serũt. Et bñ p̄ ossa elephãtis significat maria. q̃a fortitudo elephãtis ꝛ nobilitas ꝓsistit in ossibꝫ. Similiter nobilitas et pcũ iudee in maria. Alij q̃si caro elephã/tis. ipa os elephãtis. Alij q̃si spina. ipa rosa. Vñ. Sic̄ spina rosam ꝛc̄. D

Maria elephantina quia elephas E

Dicitur a quodã greco q ō est elephio. et interꝑtat mons. eo q elephas ꝑpter ma/gnitudinẽ coꝛpis ꝓferat formam montis. Apud indos vero dicit barro a voce q̃ barritus dicit. Maria ꝓ ꝑpter magnitudinẽ sue excellẽtie cõpat monti libano. In ipa est ille mons in q̃ bñplacitũ fuit deo habitare ī eo. Quere lib. viij. titulo. v. de monte.

Bestia est spectabilis. et maria inter oẽs creaturas summe mirabilis.

Dire magnitudinis. Tales fuerũt patres beate virginis. s. abꝛahã. ysaac. iacob. da uid et ceteri. q̃z de stirpe descẽdit. q̃s oẽs supgressa ẽ in q̃libet gratia et ꝓtute.

Immẽse fortitudinis. Sic et ipa ꝑ charitatẽ q̃ omnia sustinet. q̃ fuit in ea fortis vt moꝛs. Canti. viij. Istud inuenies paulo infra de eboze.

Natnre frigiditissime. ita vt sanguis ei⁹ incendiũ serpentini virus dicat extinguere. Sic et gloꝛiosa virgo serpentinũ vir⁹ qđ serpens antiqu⁹ eua mediãte hũane na/ture infuderat ꝓsumpsit et extinxit. quãdo iuxta iohãnẽ damascenũ de purissimis eius sanguinib⁹ humanitatẽ christ⁹ assumpsit. Qui etiã felle et aceto potat⁹ ī cru/ce dictũ venenũ plene euacuauit. et ad hoc amarissimo poculo dignat⁹ est potari. Unde dicit. In siti mea potauerũt me aceto.

Draconi inimic⁹. et beata virgo serpẽti antiquo. q̃ seduxit euã. Unde in figura ma rie dictũ est eidẽ serpenti Bene. iij. Inimicicias ponã inter te et mulierẽ ꝛc̄. Que/re libro. vi. titulo. ix. q̃ maria mulier. exꝑsitionẽ.

Valde odit ventũ vt dicitur. Sic et maria humillima vẽtũ supbie et fast⁹ mũdani. F

Designata p hester reginā. Hester. xiiij. dicentē domino in orōe sua. Tu dñe q̄ habes omniū scientiā. nosti q̄ oderim gl'iam iniq̄z. et abominer signū superbie ꝛ glorie mee. qđ ē sup caput meū. et detester illđ q̄si pannū mēstruate. ꝛ cetera m'ta.

Odit etiam draconē. i. luxuriā venenantē. Quod bñ tūc apparuit. q̄ prima votū virginitatis emisit.

Valde paruā habet linguā. et sic in ore abscondita vt vix aliq̄tiens videat. Sic ꝛ beata virgo pauciss̄ima verba credit habuisse. Unde nō nisi septē verba ei⁹ in q̄tuor euangelijs describunt.

Animal vt dicit magne sapiētie. sic ꝛ maria. Quere li. iij. ti. xxxi. de sapiētia eius.

Pascit se naribꝫ. ꝛ eis vtit in omnibꝫ veluti instrumēto. ꝛ cū eis etiā arbores eradicat. Hares q̄bus gl'iosa virgo spiritūsanctū attrahebat. ortēptus terrenoꝝ sinistra. vñ describit lunā habens sub pedibꝫ. Apo. xij. et dextera feruēs desiderū eternoꝝ. que duo pascebāt ipi⁹ animā omni edulio spirituali.

Inueniens hominē errātē reducit eū ad viam. sicut dicit. Et btā virgo errantes p deuia errorū. sepissime reducit ad viā fidei. et ad viā que ducit ad vitā. Joh. xiiij. Ego sum via ꝛc. Errantes etiā p deuia viciorꝝ suis orōibus. meritis. ꝛ exemplis. reducit q̄ntū in se est ad ꝓfutes oppositas. p quas venit i celū. Unde dicit. In me gratia omnis vie et veritatis.

Castissimū est animal. Et significat triplicem castitatē. Coniugalē. q̄a tempate vtit sua cōiuge. Vidualē. q̄a ad modū turturis post mortē sui cōparis dicit se nunq̄z alij copulare. Virginalē. q̄ntū ad ossa candida et frigida. que si ꝓburāt et pulueri zent pallorē oculorꝝ exterminat. quoniā epar iuuant. Cādor signat virginitatem. Incensio charitatē. Pulueriz atio humilitatē. Et talis virginitas purgat oc'los interiores. vt regem gl'ie in decore suo valeant intueri. Isa. xxxiij. Mat. v. Beati mūdo corde ꝛc. Et maria tā ꝑiugata q̄z vidua. sp virgo pmānsit.

Turrem ligneā cū milit⁹ portat et armaturis. sicut legit. i. Macha. vi. Et totum catholice eccl'ie edificiū p ꝓces marie. patrocinia. et exēpla. sustentat in gtia ꝛ virtute. Quod maxime apparuit in tpe dñice sepulture. q̄ fidei ipius tota innixa est ecclesia. cum a fide et spe deficeret oīs sanct⁹. vel admin⁹ aliq̄ntulū titubaret. Uñ thomas dicit Joh. xx. Nisi videro in manib⁹ eius fixurā clauoꝝ ꝛc. nō credam. Et alij q̄si desperātes dixerūt Luc. xxiiij. Nos sperabamus ꝛc.

Uiso sanguine vue et mori nō timet mori. sz magis acuit in pliū. sicut legit. i. Macha. vi. Et btā virgo viso sanguine filij effuso in cruce. mori cū ipo nō timuit sed magis optauit. et si animā p ipo nō posuit. exposuit tamē. et qđ potuit fecit.

Naturaliter diligit liberatorē suū. ꝛ ei semp obedit. Dicit enī q̄ captus a venatore. grauissime ꝓberat. Et accedens ali⁹ q̄ vult ipm hre obedientē sibi liberat eū de manibꝫ ꝓberātis. qđ aduertit elephas. et in manibus ei⁹ māsuescit. et eū diligit. et ei semp obedit. et suū liberatorē recognoscit. Hō ꝓo innaturabilioꝝ elephāte. qui christū nec liberatorē suū recolit. nec eū diligit. nec ipi obedit. De cuiusmodi dicit. Ingratus sensu dereliquit liberantē se. Ecc. xxix.

Elephas

Animal aptum bellis et rebus bellicis.

Multa vigens memoria et intellectu.

Motu quo valet salutat.

Gregatim incedunt.

Auersi coeunt.

In aquis pariunt.

In insulis fet⁹ ppter dracōes dimittūt. q̄ inimici eis sūt et ab eis implicati necāt.

Biennio portat femina fetum suum.

Semel tm̄ gignūt. nec plures sed vnū tm̄.

Annis trecentis viuūt.

Sola eos gignit india.

Maria eburnea. quia ebur est os J

Elephantis. qui apd indos appellat barro a voce q̃ dr barrit⁹. ⁊ ide ebur a barro.

Sicut quidam dicũt si verũ est. pus obscurũ. sed q̃busdã instrumẽtis elimatũ artificiose reddit candidũ et lucidũ. Sic maria qñ concepta est obscura fuit p originale. sed subtili scti spũs artificio cãdida et lucida facta est in sctificatiõe. Et tũc data est ei gl'ia libani. q̃ interp̃tatur cãdor vl' candidatio. Esa. xxxv.

Sine carne est. id ẽ. sine viciositate carnis hũane. Nam in carne vixit p̃ter carnem. Uñ nõ caro sed aĩa appellat. Prouer. xxv. ⌊Aq̃ frigida aĩe sitienti⌋. i. marie ⌊nũcius bonus⌋ scz gabriel missus ad eã ⌊de terra longinq̃⌋ h̃ est de celo. Itẽ sine carne. i. sine carnali affectione.

Sine pelle. q̃a nunq̃ gl'iata est in pellib⁹. i. in hui⁹ mundi exterioribꝫ. Nã gloriam mundi spreuit pfecte hũilis. hoc quo ad pellẽ. ⁊ castissima omnẽ carnalẽ abdicauit affectũ. hoc q̃ ad carnẽ. Et sic a carne ⁊ a cute ꝓrsus extitit aliena. Et p h̃ ebori cõgrue cõparatur. K

Sine pilis. i. sine supfluitatib⁹. p q̃s signant fatui respect⁹. Risus ĩdiscreti. Uerba ociosa. Cõtact⁹ illiciti. Discursus erronei. et hmõi. Uel supfluitates temporaliuꝫ cum fuerit pauprima.

Siccũ. q̃a in sctificatiõe et spũssctĩ supuentõne q̃ ignis est. nihil in ea relictũ ẽ humoꝝ noxij. nihil caloris aduersi. nec ꝯcepit ex semĩe viri. Propt h̃ ꝯgrue p̃figurata p virgam aaron. Numeri. xvij. que nec radicata plãtario. nec defossa sarculo. nec animata succo. nec fecũdata semĩe sicut dicit aug⁹. floruit. frõduit. et pepit nuces.

Durũ. q̃a fuit ĩpenetrabil' omnib⁹ iaculis inimici. et faciẽ suã posuit vt petrã durissimã in filij passione. Durã ad damna. Duriorẽ ad verba. Durissimã ad verbera. que patiebatur in filio flagellato.

Frigidũ. quia sine incẽtiuo ꝯcupiscẽtie. Cũ enĩ alie mlieres vniuerse ĩ calore ꝯcipiant. ipa in spũssancti obumbratõe ⁊ refrigerio ꝯcepit. virgĩtatꝫ gl'ia pmanẽte. L

Solidum. Et ipa solida p virgĩtatis ꝓpositũ. a quo nunq̃ nutauit. Hec etiã soliditas optĩe ꝯuenit pariẽti. Nã licet ei⁹ vter⁹ euacuaret filiũ pariẽdo. sigillũ pudicicie nõ amisit. Et ideo ter dicit porta clausa Ezech. xliiij. q̃a ante partũ. et ĩ ptu. et post partũ. Propter h̃ dicit etiã sine dolore pepisse. i. sine naturaliũ lesiõe. Quia dolor est ꝯtinuoꝝ diuisio. Nõ sic pepit thamar. nec sic nat⁹ ẽ phares. Gen. xxxviij. De q̃ dixit mler Quare diuisa ẽ ꝓpt te maceria. Ul' hec soliditas ẽ aĩ ꝯstãtia ĩ bono

Maria eburnea q̃a ebur est os

Candidũ vt cãdor referat ad sanctificatõem. vt sup̃ dictũ ẽ. Uel candidũ interi⁹ per innocentiã et animi puritatẽ. exteri⁹ p pfectissimã castitatẽ. Libro. v. de pulcritudine ei⁹ inuenies meli⁹ de cãdore. titulo. vij. ante mediũ tituli. M

Lucidũ. bonoꝝ exẽploꝝ diffusiõe ꝯfortantiũ intuẽtes. iuxta p̃ceptũ filij Matt. v. dicẽtis. Luceat lux vr̃a corã hoĩb⁹ ⁊c. Uel hec luciditas ad lr̃am p̃t referri ad luciditatẽ vultus v̄ginei. cũ filiũ dei portaret ĩ vẽtre. Quere libro. v. de pulcritudine eius corpali ante titulũ primũ.

Rubicundũ ex vetustate. Unde Treno. iiij. Rubicũdiores ebore antiquo. Per hũc ruborẽ figurari p̃t marie charitas. vel martyriũ cordis ei⁹. qd passa est ꝓpter charitatem. cũ alij martyres passi fuerint ꝓpter fidem. Et h̃ martyriũ q̃ sic facta ẽ rubicũda. passa est cũ iã esset q̃si. xlvij. ãnoꝝ vt credit. et hmõi etas v̄git ĩ antiq̃tatẽ.

Forte et robustũ. Et ipa est mlier fortis q̃sita a salomõe. Sed inuenta a christo et ab ipo gabriele. Quere de fortitudĩe ei⁹ lib. vi. ti. ix. añ mediũ tituli. vbi appellatur mulier fortis. N

Durabile. p pseuerãtiã in omni gr̃a et v̄tute. q̃a nõ defecit fides ei⁹ ĩ passiõe filij. licet tũc deficeret oĩs sanct⁹. Propter h̃ de ipa dictũ fuerat p̃us illud qd dicit pabo. in fine ⌊Non extinguet in nocte⌋ dñice sepulture ⌊lucerna ei⁹⌋. i. fides. Uere tunc facta est nox. quando sol iusticie p mortẽ occubuit.

Idoneũ vasis fabricãdis ad sanctuaria reponẽda. Et ex h̃ ebore fabricauit spũssanctus artifex vas illd admirabile op⁹ excelsi. Ecc̃i. xliij. in q̃ repositũ ẽ illd sanctuariũ dñici corpis. de q̃ dñs dicit Leuiti. xxvi. Pauete ad sanctuariũ meũ. Et Isa.

xxxvij. [De hierusalem] .i. btā virgine [exibunt reliq̄e. et saluatio ī monte syon.] qđ fuit qñ pepit saluatorem. Et ad h̄ signandū adhuc reponit̄ corpus christi ī pixide eburnea. et hostie de q̄bus conficiendū est.

Suaue et leue. qñ bene circūpolitū ē ꝯpetentib̄ instrumētis. Et mariā nō inueniūt scrupulosam deuote ad eā accedētes. quā spūssetūs studiosissime expoliuit.

Pannū sibi suppositū et astrictū seruare dicit̄ incōbustuz. Sic maria sibi astrictos amore et seruicio ab incendio vicioꝝ.

Regi salomoni afferebat̄ de tharsis. qđ interp̄tat̄ exploratio gaudij. sicut legit̄. iij. Regū. x. Quia q̄ sollicit⁹ ē circa inuentionē eterni gaudij. et ad hoc explorat illud. sollicitudinē gerit circa obseruātiā castitatꝭ. q̄ ñ obtinet̄ đ facili. nisi p gr̄e īuētricē.

Cōbustū ⁊ puluerizatū đr tollere pallorē oculoꝝ. vt. s̄. dictū ē đ ꝓpetatib̄ elephātꝭ.

Beata ḡ virgo thron⁹ est salomōis. Nam in ea ver⁹ pacific⁹ corpaliter nouē mensib̄ sedit et q̄euit. Uñ Isa. xi. vbi nos habem⁹. erit sepulchrū ei⁹ gloriosum. dicit alia trāslatio. erit req̄es ei⁹ gloriosa. i. gloriosa dña erit req̄es ei⁹. Cum aūt aīa iusti sit sedes sapīe. beata virgo singulari p̄uilegio thronus dicit̄. i. sedes regia. q̄ regē cōcepit et pepit. Qđ nulli alij regine ꝯcessum ē. Ideo specialiter de christo dictū ē Mat. ij. Ubi est q̄ natus ē rex? Alij enī postq̄ nati sunt de matre possunt coronari in reges. sed nō nascunt̄ reges. Sed christ⁹ in die q̄ ꝯcept⁹ ē a mr̄e coronat⁹ ē in regē. Unde Canti. iij. dicit̄. Egredimini filie syon. ⁊ videte regem salomonē in dyademate quo coronauit eū mater sua ⁊c̄. Hoc inuenies sufficienter expositū. lib̄. iij. xij. p̄rogatiua marie.

Igit̄ [thronū] hūc [fecit sibi rex salomon de ebore] cū in virgīs castitate sibi ꝯplacuit. Uestit⁹ aūt fuit thron⁹ hic [auro fuluo nimis] .i. decorat⁹ sapiētia. ꝟecūdia. obediētia. patiētia. puritate. charitate. p̄ciositate. medicinalitate. ⁊ exemploꝝ fulgore. ⁊ singulis alijs virtutib̄. q̄ꝝ magna multitudo notat̄ in ꝓpetatib̄ auri. Et in hoc throno p̄ncipaliter notant̄ tria. Primū q̄es. quia fact⁹ est a salomōe q̄ interp̄tatur pacific⁹. Secundū mūdicia. q̄a factus de ebore. Terciū magnitudo. q̄a thronus hic fuit grādis. Prius enim in nullo q̄etū inuenerat. q̄a in nullo sedati erāt tumultus. s. ꝯcupiscētie carnal' ꝯ spiritū p̄terq̄ in maria. que sola dicere potuit. Qui creauit me req̄euit in tabernaculo meo. nō solū in tabernaculo aīe. sed ⁊ corporis mei. In nullo inuenit mundū. q̄a de ipa sola dici p̄t. tota pulcra es amica mea. et macula nō est in te ⁊c̄. In nullo alio inuenit ḡndē. sz angustū et artū. et q̄si nō plenā sedē. Sed in ea inuenit ḡndē p hūilitatē. q̄ sola capax dei est. q̄ dicit Isa. lxvi. Super quē req̄escet spūs meus nisi sup hūilē et quietū ⁊c̄. Quanto enim minor erat ī oculis suis. tāto maior erat in oculis domini. Quanto etiā minus app̄ciabat̄ ab amatoribus mūdi. tanto carior erat in oculis dei. Sicut enim quod hominib̄ altū est. abominabile est apud deū. Luce. xvi. ita quod hominib̄ abiectū est ꝓpter deum. altum est apud deū.

Item notandū ꝙ q̄dā licet sint casti. supbi tamē sunt vel austeri. ꝟtutē vnā habētes sine alia. si hoc sit possibile. Et tales nō sunt throni grādes. Sed beata ꝟgo virtutes singulas habens in suplatiuo. sola inuēta ē et facta a deo thronus grādis. Iō dicit̄. [Fecit sibi rex salomon thronū de ebore grandem.]

Maria thronus grandis

Materie p̄ciositate q̄a fabricatus ex auro ⁊ ebore. quod vtrūq̄ p̄ciosum valde.

Artificiositate. quia [nō est factū tale opus in vniuersis regnis] scz celestiū terrestrium. et infernoꝝ. ad Phil'. ij.

Durabilitatis eternitate. Unde. Thronus tuus deus in seculū seculi. Ad hebre. i. Item [Thronus ei⁹ sicut dies celi] qui eterni sunt.

Insidentis maiestate. Quia qui incircūscriptibilis erat s̄m deitatē. ibi voluit circūscribi p assumptā humanitatē. Unde maria dicit Ecc̄i. xxiiij. Girū celi circuiui sola. Quia comp̄hendit incomp̄hensibilē. circūdedit immensū gremio vteri sui. et intra casta viscera continuit omnia continentē. Propter hoc canit̄ ip̄i marie. Quē totus nō capit orbis in tua se clausit viscera factus homo. Propter h̄ etiā figura

tus est christ⁹ ꝑ gedeonē q̄ interp̄tat̄ circuiēs in vtero. Nam in vtero virgīs q̄ ad humanā circūscript⁹ naturā. nihilomin⁹ ꝑ incircūscriptā diuīe potentie naturaꝫ omnia circuibat.

Gigantee q̄ntitatis receptibilitate. Christ⁹ enī dicit̄ gigas gemīe substātie. Et ip̄e nō est regul⁹ sed rex magnus sup̄ omnes deos. i. hoīes ⁊ angelos. Propter h̄ thronus hic soli compat̄ q̄ terre ecētricus ē. ⁊ occies dicit̄ toti⁹ terre excedere q̄ntitatē. R

Speciali p̄sidentis dignitate. Quia [thronū] hūc [fecit sibi rex salomō] sicut supra expositum est.

Maria thronus grandis

Claritatis immēsitate. Quia factus [de auro fuluo nimis] qd̄ est coloris optimi et fulgoris eximij. Item ꝓpter claritatē hanc dicit pater loq̄ns de filio. Thron⁹ ei⁹ sicut sol in ꝯspectu meo. Quāuis enim virgo forte apud homines q̄si subobscura appareret. tn̄ in ꝯspectu dei clara apparebat vt sol. q̄ ē pulcerrima creatura.

Justissimi iudicis auctoritate. Unde dicit̄ illi. Sedes sup̄ thronū q̄ iudicas iusticiam. Itē. Parauit in iudicio thronū suū. et ip̄e iudicabit orbem terre in equitate ⁊c. Et h̄ ideo ꝑtinet ad mariā. q̄a ī hūanitate quā assumpsit ex ea in iudicio apparebit. Itē Q. iudicabit accepit a matre. Uñ ip̄e dicit Joh. v. Pater nō iudicat quēq̄. sed ꝑtātem dedit filio iudiciū facere. quia filius hominis est.

Triū p̄ncipaliū virtutū q̄si infinita q̄ntitate. Nulla enim virginitas sue puritati. nulla modicitas sue hūilitati. nulla dilectio sue charitati potuit compari.

Summe dignitatis ineffabilitate. q̄a in hoc throno insigni. summ⁹ impator leges clementie sue ꝑpetuo roborauit.

Medicinalitate. Unde factus ē ex ebore et auro. qd̄ vtrūq̄ medicinale est. Quere supra eodem titulo de ꝓp̄etatib⁹ eboris. infra eodē ti. de ꝓp̄etatib⁹ auri.

Beneficioꝝ innumerositate. Ideo dicit̄ ad Heb. iiij. Adeamus cū fiducia ad thronum gratie ⁊c. Hoc inuenies infra expositū.

Equit̄. [Et vestiuit eū auro fuluo nimis ⁊c.] Ebur castitas. vt supra dictū est. Aurū hūilitas. Ebur auro vestiebat̄. quia castitas hūilitate decorat̄. Et nota q̄ ebur auro tegebat̄. qd̄ pl⁹ apparebat. sicut pl⁹ apparet vestis q̄ corpus. ī quo notat̄ q̄ pl⁹ respexit de⁹ in beata virgine hūilitatē q̄ virginitatē. Unde ipsa dicit. Respexit hūilitatē ancille sue. Ex ea enim ꝑte pl⁹ eā diligebat. ⁊ vbi amor ibi oculus. Sic debent virgines pl⁹ speculari qd̄ in eis infirmū ē. q̄ qd̄ forte vl̄ cādidū. Bene aūt hūilitas auro compat̄. et auro fuluo nimis. qd̄ ē metallū p̄ciosissimū ⁊ mūdissimū. Uirginali siq̄dem hūilitate nulla virt⁹ mūdior. nulla p̄ciosior. sicut in maria. Mūdicia ꝑtinet ad virginitatē. p̄ciositas ad hūilitatem. S

Et vestiuit eū auro fuluo nimis] Unde alibi de ea dicit̄. In vestitu deaurato ⁊c. Uestitus marie de auro hic. de sole apocal. xij. Et bene d̄r [vestiuit] Aīa enī marie et corpus q̄si de ebore ꝑ virtutē integerrime virgītatis. Uirtutes ei⁹ corpus ei⁹ adornantes. q̄si aurū. Sicut enim auro inter metalla nullū p̄ciosi⁹. sic virtutib⁹ marie nihil creatum gloriosi⁹. Et sicut auruꝫ colorat cetera metalla. sic virtutes marie ceteroꝝ sanctoꝝ colorant et insigniūt virtutes. Uñ hieronym⁹. Nihil speciositatis. nihil gl̄ie et candoris. qd̄ ex ip̄a nō resplēdeat. Nullū p̄ciosi⁹ sic v̄tutib⁹ marie. nihil creatū gloriosius. T

Hiero.

Item aurū pulcerrimū metallorū. Cetera metalla. cetere virgines vl̄ ceteri sancti. de q̄bus format domin⁹ vasa gl̄ie. q̄s oēs colorat et īsignit pulcritudo v̄tutū marie. U

Aliter. ij. pabol. ix. dicit̄ soliū qd̄ idē ē qd̄ thronus vestitū fuisse auro mūdissimo. Et ponit̄ suplatiuus g̃dus q̄ optime ꝯuenit beate v̄gini. Est enī auꝝ mūdum. carere pctō mortali. Est mundi⁹. carere veniali. si tamē h̄ aliq̄diu fieri possit. Licꝫ enī in baptismo remittant̄ oīa peccata. nemo tn̄ viuit sine veniali. q̄a nemo mūdus a sorde. Mūdissimū aurū est carere fomite peccati. quod null⁹ habuit p̄ter beataꝫ virginem. Unde ꝯgrue attribuit̄ ei suplatiuus gradus. Uel per aurū fuluum nimis. significat̄ christus q̄ est summa sapiētia. Maria enim terra ē euilath vbi nascit̄ auꝝ optimū. i. christus. q̄ vestita est ⁊ decorata maria. Unde dicit̄ Amicta sole. i. christo. Apocal. xij.

Maria figuratur edificiis

Maria aurea. quia aurũ X

Dicit̃ ab aura. hoc ẽ a splendore. eo ꝙ repcusso aere plus fulgeat. Naturale est enĩ vt metalloꝝ splendor plus fulgeat luce alia repcussus.

Clarum ꝑ celestẽ sapientiã. que clara est et nunq̃ marcescet. et facile videt̃ ab his q̃ diligunt illam ⁊c̃. Sap̃. vi. Eodem. vij. dicit̃ de sapientia. et cõgrue intelligitur d̃ maria. Emanatio q̃dam est claritatꝫ om̃ipotentꝫ dei sincera. ⁊ ideo nihil inq̃natũ incurrit in illã. Quere de hac claritate libro. iiij. ti. x. de puritate eius.

Fulgidũ ꝑ exemplũ. quo nõ solũ homĩes sꝫ et angelos irradiat. i. Macha. vi. ⌊Refulsit sol⌋ scꝫ diuinitatis ⌊in clipeos aureos⌋ clipei isti christꝰ ⁊ maria. q̃ ꝓtegũt fideles eccĩe ⌊et resplẽduerũt mõtes ab eis. mõtes⌋. i. angeli et iusti. Vel fulgidũ et choruscans ꝑ virtutẽ miraculoꝝ. Tale enĩ aurũ appellat̃ obrizum. sic dictũ. eo ꝙ splẽdore obradiet. Est enĩ coloris optimi. qd̃ hebrei opuꝫ greci cyrron vocãt. Et ex his ꝑm Isidoꝝ componit̃ obrizum. Alij dicũt ꝙ obrizũ grece dicit̃ eurizon. ab eu qd̃ ẽ bonũ. et riza qd̃ est radix. Aurũ enim charitas ẽ. Bonã enĩ radicẽ habet. quicq̃d ex radice charitatis ꝓcedit.

Purũ ꝑ ĩmunitatẽ peccati. Nec sordes colligit ex immũdo loco si ibi ponat̃. Sic nec maria q̃ nata ẽ ex iudeis. q̃a sicut spina rosam genuit iudea mariã. Vñ et ꝑm hoc soli compat̃. quẽ nulla immũdicia potest aliq̃tenus inq̃nare. Aurũ ergo puꝝ. est aurum sine fecibus et mixtura.

Rubicundũ. Et maria rubicũda ꝑ verecundiã virginalẽ. pulcritudinẽ naturalez. patientiã singularẽ. intẽsissimã charitatẽ. Quere lib. xij. particl'a. iiij. titulo d̃ rosa. Item aurũ q̃nto rubicundiꝰ tanto melius. Et q̃a maria in his et alijs vniuersis virtutibꝫ ꝑcellebat omni sancto. ideo ꝑciosior corã deo. Y.

Ponderosissimũ ꝑ timorosam hũilitatẽ et aureã grauitatẽ. Quod apparuit ĩ angelica salutatõe. qñ ad ꝓmissũ angeli nõ se mouit a ꝓposito suo ⁊ statu dicẽs. Quõ fiet istud? Et nominãs se ancillã. Vel q̃a ꝑponderat om̃i sctõ abũdãtia carismatũ. q̃a nõ ad mensurã datꝰ ẽ ei spũssctũs. sed totũ datũ ẽ ei q̃cq̃d dari potuit pure creature. Unde btũs bern̄. Quantũcũqꝫ donũ alicui sancto sit datũ. tãte virgini non credimꝰ esse negatũ.

Solidũ ꝑ mentis cõstantiã in bono. Qd̃ apparuit in filij passiõe. vbi nec irritauit aliquẽ. nec potuit irritari aut ꝓuocari ad irã. Sil'r in filij sepultura qñ nũq̃ d̃sperauit neqꝫ dubitauit de eiꝰ resurrectõe. sicut fecerũt discipuli.

Tractabile et ductile ꝑ obedientiã. q̃ notat̃ ibi. ⌊Ecce ancilla dñi⌋ Quasi diceret. Quicq̃d ei placuerit faciat de ancilla sua. Ecce tractabilitas.

Preciosum. cuiꝰ ꝑciũ christꝰ. Unde ꝓuer. in fine. Procul et de vltimis finibꝫ ꝑciuꝫ eiꝰ. Ultimi fines. celi celoꝝ. Quere libro. vi. titulo. ix. vbi appellat̃ mulier.

Imputribile ꝑ luxuriã q̃ ad carnẽ. ꝑ inuidiã quo ad mentẽ. et q̃a corpus eiꝰ nõ fuit resolutũ in q̃ttuor elementa. Augꝰ. Credimus ꝙ nunq̃ caro ꝯputruerit in terrꝫ. cuius pars glorificata est in celis. Z

Non eruginat ꝑ maliciã. Unde dicit̃ ei. Virgo singularꝫ inter omnes mitis ⁊c̃.

Percussum nõ murmurat sicut es. In hoc signat̃ virginis patiẽtia in filij passiõe q̃ corã tondentibꝫ et ꝑcutiẽtibꝫ se ĩ filio obmutuit. et nõ aꝑuit os suũ. Qualẽ enim se exhibuit agnus. i. filius. talẽ se exhibuit mater agni.

Percussionibꝰ dilatatur. quod apparuit in filio patiẽte. quãdo dixit. Pater ignosce illis ⁊c̃. Quod et matrẽ fecisse piũ est credere. Tunc etiã filius latroni petenti memoriã sui ꝓmisit paradisũ. Id̃o vere potuit dicere patri filiꝰ. et mater filio. In tribulatõe dilatasti mihi.

Regibus cõuenit. i. patri et filio. De quibꝫ dicit̃. ⌊Deus iudiciũ tuũ regi da⌋. i. filio ⌊et iusticiã tuã filio regis⌋. i. christo filio dei patris.

Visum ꝯfortat. Ipa est enim ille sol de quo dicit̃ Eccl'es. xi. Dulce lumẽ ⁊ delectabile est oculis videre solem.

Vitam ꝓlongat. vitam. s. gratie et glorie. et miraculose aliq̃bus vitã nature. Unde dicit. In me omnis spes vite ⁊c̃. et est istud omnis dyasirticũ.

In fornace ꝓbat̄.i.in filij passiõe. In hanc fornacē pura intrauit.exiuit purior .sicut pueri in fornace babilonica. Dañ.iij.

In auro et ex auro theca format̄ vbi gēma collocat̄. Per gēmā christ⁹. ꝑ thecā marie hũilitas.in q̄ collocat⁹ ē christ⁹ gēma p̄ciosissima.et sedit ibi sicut lapis ī auro. Eccī.xxxij. Gēmula carbũculi ī ornamēto auri ꝛc̄. Uel ꝑ gēmas intellige marie v̄tutes.q̄ꝝ repositoriũ fuit eius hũilitas que signatur ꝑ thecam. AA

In sole positũ flāmescit et rutilat .et scintillas videt̄ emittere. Et maria ī sole posita ꝑ vnionē carnis quā de ip̄a sol accepit iusticie.flāmescebat ꝑ ardorē desiderij celestis.scintillabat ꝑ rutilantiam gr̄e multiplicis.refulgebat vt dictũ est ꝑ bona opera et exempla.

Rarũ est et ideo p̄ciosũ. Nam ip̄a ē vnica virgo et mater. Uñ d̄r virgo singular⁹ et sola mater innupta.et ideo ꝓcul et de vltimis finib⁹ p̄ciũ eius .Quere libro.vi. ti. ix. ꝙ ip̄a mulier bona.

Medicinale.quia valet ꝯtra leprā et melancoliā. et maria cōtra triplicē ꝯcupiscētiā que notatur in lepra.et mundanā fatuitatē que in melācolia. Puluerizatũ etiā dicitur valere ꝯtra scabiē.

Calide nature ē ſm plateariũ.in q̄ charitas tā virginis q̄ꝫ iustoꝝ figurat̄.

Ponderosi⁹ in duplo q̄ꝫ argentũ vel es.

Preciosius.tēperatius .tractabilius.ductilius.durabilius.colorati⁹ omni metallo.sic et maria omni iusto.

Uulnus ex auro factũ tumore dicit̄ nõ corrumpi.

Aliter de auro. Auꝝ tres virtutes p̄ncipaliter signat. Sapiētiā. Charitatē. Obediētiam. Fuit enī maria tota aurea ꝑ sapiētiā. Habuit enī sapientiā a sapore .et sapiētiā a sape. A sape./q̄a cōseruabat oīa v̄ba q̄ de filio dicebant̄ in corde suo. Luc̄.ij. Hāc aũt sapiētiā ꝯtulit ei spũssanctus.q̄ supueniēs in eā abstulit ab ea cordis ig̃rantiā. Unde ꝛ ip̄a docuit apl̄os. A sapore. Est aũt sapiētia sapore virtutũ ꝯdita scientia. Hanc habuit ip̄a p̄ omnib⁹. Unde de ip̄a d̄r ꝓuer.xxxi. Gustauit et vidit. q̄r bona ē negociatio ei⁹. Quere lib.iiij.titulo.i.de hũilitate marie expositõem p⁹ p̄ncipiũ tituli. Hũilitas g̃ marie aurũ [ꝛ aurũ fuluũ nimis] scz.or fin.gallice. Si q̄dem hũilitas ei⁹ omnē g̃dum hũilitatis excessit. Que q̄nto fuit v̄tutib⁹ p̄minentior./tāto mirabilior et p̄ciosior. Hũilitas enī alioꝝ sanctoꝝ aurũ pallidũ fuit et nõ purũ aurũ in compatõe eius. Uñ. Posteriora dorsi ei⁹ in pallore auri. Ualde enī minoris p̄cij est auꝝ pallidũ q̄ꝫ rubicundũ. [Aurũ fuluũ nimis] gallice or tres esmere. Fuit etiā maria aurea ꝑ charitatē. que fulgorē p̄stat ceteris virtutib⁹. sicut aurũ ceteris metallis. Quere lib.iiij.ti.xvij.de charitate marie. Fuit etiā aurea ꝑ obedientiā. Quere lib.iiij.ti.xxix.de obediētia marie. BB

Cancellari⁹ philippus

Sequitur. [Qui habebat sex g̃dus.] Qui sunt sex opatões spũssancti. q̄ttuor ex parte corpis. due ex ꝑte anīe. Ex parte corpis./ p̄ma est carnis assumēde purgatio. Scd̄a./decisio. Tercia./formatio. Quarta./vnio. Et licet vnũ istorũ sit p̄us altero naturaliter.simul fuerũt tꝑe. Due opatões ex parte aīe./ cũ aīa cōstet ex intellectu et affectu.plenissima illuminatio intellect⁹ q̄ntũ ad veritatē. et affluētissima fecũditas affectus q̄ntũ ad bonitatē. Unde. Plenũ gratie et veritat⁹. Ueritas ad intellectũ./gratia ꝑtinet ad affectũ. Aliter etiā potest istd̄ intelligi. Sex gradus quos habebat thron⁹ ꝑ q̄s salomon ascēdebat in thronũ sex virtutes btē virginis p̄nt intelligi.ꝑ q̄s christ⁹ ascēdit ī v̄ginē. Et si eī in eā descēdisse dicatur. in eam tamē ascēdit.quia ꝑ eā apparuit homib⁹. He sex virtutes notāt̄ Lu.i.ī tribus binarijs ꝯbinate. Due p̄me in affectu et cogitatõe signant̄ .cũ p̄mittit̄. [Turbata ē.et cogitabat q̄lis esſz ista salutatio] Quattuor alie in ſmõe. Due p̄me ibi ꝙ [turbata ē.et cogitabat q̄lis esſz ista salutatio] Q, turbata ad affectũ. ꝙ cogitabat ad intellectum. CC

Nicola⁹ d̄ tornai

Pr̄ia ē g̃ v̄ecũdia.q̄ notat̄ ī turbatõe. Quere li.iiij.ti.xi.de v̄ecũdia marie ꝛc̄.

Scd̄a prudētia. Uñ. Et cogi.q̄lis esſz ista sa.] Et bñ p⁹ verecũdiā subdit̄ prudentia.q̄a quandoq̄ꝫ pre turbatõe verecũdie q̄dam audita minus discrete discutiunt. DD

Maria figuratur edificiis

Alij et prudētia pſumentes fiūt preproperi ad loquendū.

Tercia modeſtia ſermōis.q̄ notatur cū ait.[Quō fiet iſtud quoniā virū nō ꝯgſco.] vbi et tarde prupit in ꝓbū.et breuiter locuta ē.cū iam angelus eā bis fuiſſ allocutus.Qō bene poſt prudētiā eius notaſ.cōtra id q̄ prudētia mltos ſolet facere ad loq̄ndū ꝓproperos.et in ſermone plixos.

Quarta immobile ꝓpoſitū caſtitatſ.q̄ nec ad pmiſſionē angelicā turbauit. Quod notaſ cū ait.[Quoniā virū nō cognoſco.]De q̄tuor iſtis virtutib dicit eccl. xxvi. Mulier ſenſata ⁊ tacita ⁊c. Itē ibidē. Gratia ſup gram mulier ſcta et pudorata. Fuit enī maria pudorata in turbatōe.tacita in reſponſiōis dilatōe ⁊ breui reſponſiōe.ſenſata in ſalutatōis diſcuſſiōe.ſancta.i.firma in ꝓpoſito virginitatſ ꝯfuāde.

Quinta hūilitas que notaſ ibi.[Ecce ancilla dñi ⁊c.]

Sexta fidei magnanimitas. Quod notaſ ibi.[Fiat mihi ſm verbū tuū.]Poteſt notari cōſenſus ipius. Ad hoc enī q̄ ſaluatorē ꝯcipet nō tm tenebaſ credere futurū eſſe qđ pmittebaſ.ſed etiā ꝯſentire vt fieret. Que duo.ſ.fides et cōſenſus req̄runt a paruulo baptiſando .cū dicit. Credis in deū patrē oīpotentē ⁊c. Et poſt. Vis baptiſari ⁊c. Jō etiā Bene.xxiij. exigit cōſenſus rebecce .priuſq̄ adducaſ ad ꝓfa/ac. Uel ſex ḡdus iſti pfectā indicant hūilitatē marie.cuius merito aſcēdit in eā E E chriſtus.vt ſup dictū ē. Habet enī hūilitas ſex differētias .q̄rū tres ptinēt ad pmū.ſ.ſponte ſubīcere ſe maiori.pari.minori.tres ad ſeipm.loq̄ de ſe humiliter.ſentire de ſe hūiliter.velle ſentiri de ſe humiliter.

Equit.[Et ſūmitas throni rotūda erat in pte poſteriori.]Cū magna fuerit F F
maria genere./ḡa de ſemine abrahe.de tribu iuda .de ſtirpe dauid .Maior./ḡa naturalibus donis inſignita. Maxima./ḡa gra plena.ſūmitas throni q̄ mater dei. Rotūda aūt erat in pte poſteriori. Qō enī rotūdū ē ab eodē ī eodem terminaſ q̄ſi in circulo.et figura circularis ſignat eternitatē. Pars ꝓ throni anterior./ſtatus virḡis ante partū. Poſterior./ſtat? poſt partū. Aliq̄n autē fuit q̄ mater nō fuit.ſed q̄ncūq̄ fuit ſp virgo fuit. Et ita a virginitate p fecunditatē redit ad virgitatē. Unde et dicit porta clauſa. Jgit in ſūmitate throni marie maternitaſ. In rotūditate eterna virginitas. In poſteriozitate glorie eternitas figuraſ .que videlicet gl'ia ſeq̄ſ poſterior. Uñ.i. Pe.i. Prenūcias eas q̄ ī chriſto ſunt poſteriores gl'ias.

Uel ſūmitas throni rotūda.[q̄ntū ad chriſtū .cuiſ caro dicit thronus. Cuiſ throni B B
ſūmitas./paſſio.vbi dixit.cōſūmatū ē. Uere rotūda./quia quo mēſe cōceptus eodē et paſſus.ꝫ illud ꝓceptū Ero.xxiij. Non coques hedū in lacte matrſ ſue. Uel q̄ ad ſacramentū euchariſtie.qō primū fecit melchiſedech in pane et vino. et q̄ſi circulariter factus ē reditus ad illō. Unde dr chriſto.Tu es ſacerdos ineternū ſm ordinē melchiſedech. Uel aliter.[Sūmitas throni rotūda erat in parte poſte/rior.]forma rotūda ſignat eternitatē. Per hāc ſūmitatē throni ſignificaſ intellectꝰ D D
marie.qui ē in anima ſuperior./eternorū capax et eorū que ſurſum ſunt .nihil querens niſi eterna. Et bene pars poſterior.ḡa nōdum apparet q̄d erimus. Rotūdus enī et omni parte equale ē.ſine angulis.ſine principio.ſine fine. Erat enim maria rotunda.diuinitate cuiſ erat domicilū illuſtrata.⁊ in ꝺo vt ita dicā deificata. particeps facta diuine eternitatis.ſine duplicitate et angulis.[Et parte poſteriori.]q̄ ē finis corpis.ḡa nō in hac vita pfecte fuit felicitatis.ſed poſt mortē q̄ ſeq̄tur poſterior. Sic in mente vl' intellectu in nobis diuīe imaginis ſimilitudo reluceret q̄ ad voluntatē.memoriā.ratiōem.

Equitur.[Et due manus tenentes ſedile hinc et inde.] Sedile./trāq̄llitas J J
et pacientis virginee .vbi requieuit illa ſapiētia que in omnib? req̄em querens in tabernaculo eius nouem menſibus requieuit. quia ibi factus eſt in pace locus eius. In hoc ſedili ſuſceptus ē filius dei a ſtatione ad ſeſſionē humiliatus./quando habitatio eius facta ē in ſyon .i.in ſpeculo.hoc ē.maria. Due manꝰ hinc atq̄ inde tenētes hoc ſedile.quia p manus ſignatur opatio .celeſtis ſapie et ſpūſ/ſancti gr̄e ſunt operatōes. His duob? attribuitur tota huiſ edificij fabrica. Sapiētie. Unde Prouer.ix. Sapiētia edificauit ſibi domū. Gratie. Quia quicquid

in ea et de ea factū est gratie attribuit nō meritis. Uñ dicit cum apl'o.i. Chor.xv.
Domin⁹ cant. Gratia dei sum id qd sum. De due man⁹ tenebant mariā in omi ꝟtute. Aliter. KK
In throno isto.i.in maria sūt q̄si due manus. Una.qua iustos cōtinet ne corruāt in ꝓfundum. Alia.qua pctōres erigit ad gr̄am. Uel ꝑm iohānē damascenū. due manus due in ea opatōes spūssancti. Una.q̄ purgauit illā a fomite. Alia.q̄ potentiā deitatis ꝟbi receptiuā repauit simul ⁊ generatiuam.

Cācellari⁹ philippus Aliter. [Due manus tenētes sedile hinc atq; inde] ꝯceptō sine culpa.et part⁹ sine pena. q̄bus sublata ē maria a maledictōe eue. Que duo bene dicūt tenere sedile. q̄a virginitas nō exclusit fecunditatē.nec ecōuerso. Et sic ex nulla parte thronus lapsus ē. Et hoc est ꝙ nouus [adā posit⁹ est in ꝑadiso] beate virginis qñ mulier circūdedit virū [vt oparet] in ea fecunditatē [et custodiret] virginitatē. Non fuert ibi manus dissipantes thronū.s.viril' opatio. Unde dañ.ij.dicit christ⁹ [lapis excisus de monte].i.maria. [sine manibus].i. sine ope nuptiali. sicut exponit aug⁹. Sed ille manus de q̄b⁹ dicit Canti.v. [Manus ei⁹ tornatiles].s.duplex opatio spūssancti in cōceptu ⁊ in ꝑtu. [Tornatiles] ꝓpter subtilē opatōez [auree] ꝓpt sapientiā [plene iacint'] Jacint⁹ fugat p̄uā suspitōem .ideo despōsata fuit vt diabolo celaret mysteriū. Et habz iacintus gr̄am impetrādi. Ip̄a enī maria ē hester cui dixit assuerus.i.christ⁹. Pete a me qd vis ⁊c. LL

Sequitur. [Et duo leōes stabāt iuxta singulas man⁹.] Duo isti leones iohānes baptista ⁊ iohēs euāgelista. Leo habitat in deserto ⁊ rugit. Baptista in deserto iudee ad lr̄am. Euāgelista in deserto spūali qd deseruit angel⁹. Uñ dicit Apoca.i. Fui in spū in dñica die. Baptista emisit duplicē rugitū.q̄ ad duplicez aduentū. Prīo exterrēs fatuos inq̄sitores. Uñ. Cui⁹ñ sum dign⁹ soluere corrigiā calciamentoꝝ.i.explicare vnionē ꝟbi. Altero exterrēs p̄sumptuosos ī ope. Und. Genimīa viperaꝝ ⁊c. Lu.iij. Ali⁹ iohānes similiter rugijt dupliciter. Prīo d generatōe eterna. In p̄ncipio erat ꝟbum. Scdo de tpali. Uerbū caro factū ē. Non dicunt hi tāgere man⁹.sed simpliciter stare. De baptista dr. Amic⁹ sponsi stat et audit eū. Joh.iij. De alio. Stabāt iuxta crucē ⁊c. Joh.xix. Non tāgūt manus. q̄a modū opatōis nō exponūt. Non lōge stant.q̄a ab opatōe manuū nō recedūt. MM

Aliter. Duo leones isti gabriel ⁊ iohēs euāgelista.a dextris et a sinistr⁹. Johānes p̄ncipaliter ad sinistrā.cui ꝯmissa est cura corpis dñice matr⁹.qñ dictū est discipulo. Ecce mater tua. Joh.xix. Ei in tpalib⁹ ꝓuidens .et virginitat⁹ ei⁹ fidelissimus testis. Gabriel custos dextre.i.aīe. Custos.s.interior.feruētissima ⁊ sanctissima eius desideria nūciās altissimo. Qd est officiū angeloꝝ. Qui interp̄tat fortitudo dei. Sathanā fugans ⁊ sternēs ne virginitatē ei⁹ valeret explorare. Marie in omnib⁹ spūalibus obsequijs assistens. NN

Sequit. [Et duodecim leunculi stātes super sex ḡd⁹ hinc atq; inde.] Hi sūt patres antiq̄ vnde orta est maria. Duodecim .ꝓpter .xij.tribus israel. ex q̄b⁹ omnes sancti testamēti veter⁹ ꝓcesserūt. Et bñ describunt ī gradib⁹ throni.q̄a ꝑ eos veni t ad thronū.i.virginē q̄ fuit de stirpe eoꝝ ꝑm carnē.et etiā ꝑm spiritū. dū exp̄ssit et excessit merita singuloꝝ. Uñ dicit. Multe filie ꝯgregauerūt diuitias.tu supgressa es vniuersas. Dicunt autē leunculi ꝯparatōne christi.q̄ fuit magn⁹ leo de tribu iuda.et hi leunculi genuerūt leonē.cū fieri soleat ecōtrario. Stabāt in ḡdibus throni tanq̄ paruuli innixi merit⁹ eius.admirātes sup ascēsiōib⁹ illi⁹ ⁊ clamantes. Que est ista que ascendit. OO

Aliter. Duodecim leunculi.i.duodecim apl'i. Diminutiuū notat hūilitatē. Q⁊ stabant ante thronū.cū stare obseq̄ntis sit et mīstrātis .signat ꝙ ip̄i obseq̄ntes erant beate ꝟgini in omnib⁹. Q⁊ in gradib⁹ stabāt et scabellis.signat ꝙ licet essent sctīssimi.tamē nō attingebant tantā sctītatē. Qui bene dicunt leuncl'i.ꝓpter fortitudinem patiētie.et rugitū p̄dicatōis in deserto mūdi. Filij illi⁹ magni leōis de tribu iuda.q̄ ip̄os genuit in passiōe. Q⁊ stabāt ī ascēsionib⁹ throni.signat ꝙ mūdi erāt et humiles.et ip̄am licet alōge in ꝟtutib⁹ imitātes. PP

Sequitur. [Nō est factū tale opus in vniuersis regnis.] Tale.id est.similis QQ

ꝑfectionis.similis subtilitatis.simil' admiratõis.simil' sanctitatis.similis famosi/
tatis.simil' formositatis.similis gl'ie ⁊ honoris.sicut ē beata maria ⁊c. Tria regna.
celestiũ.terrestriũ.et infernoꝝ. Per ℔ notat' q̄ nõ inuenit sil'em sedē ī vniuersa cre
atura.q̄a nec ꝑmā similē visa ē nec habere seq̄ntē. Uel duo regna./eccl'ia militans
⁊ triũphans.in q̄b regnat filiꝰ dei.q̄ est rex regũ et dñs dñantiũ. Quia maria nõ
habuit sil'em in actõe.nec sil'em in cõtẽplatõe. Uel tria regna ꝓtinent ad triplicem
statũ saluandoꝝ in q̄b regnat deꝰ.ſ. Noe.Daniel et Job.Ezech'.xliij.Job./cõiu
gati. Noe./cõtinentes regẽtes archam corꝑis in diluuio pctõꝝ. Daniel./virgines.
Quia nec in statu ꝓiugatoꝝ talis spõsa.nec tal' vidua.nec talis virgo.Et ideo nõ
fuit factũ tale opus in vniuersis regnis.

ET notandũ q̄ thronꝰ ē sedes iudiciaria. Uñ. Parauit ī iudicio thronũ suũ. RR
Et illud. Sedes sup thronũ q̄ iudicas iustitiã. Cuiusmodi sit hic iudex.de
scribit' in ps. LDeꝰ iudex iustꝰ fortis et patiẽs nũq̄d irascet' ꝑ singulos dies. DeꝰJ
q̄ omnia scit.nõ hõ./q̄ ꝑt decipi. Uñ. Scrutãs corda ⁊ renes deꝰ LJustꝰJ q̄ non
ꝑt corrũpi nec iniuste parcere. Prouer. vi. Zel' et furor ⁊c. Hec duo sepe corrum/
pũt alios iudices. LFortisJq̄ qõ iuste iudicauerit fortiter ꝓsequet'.nec poterit im/
pediri ab executõe. Job. ix. Deꝰ cuiꝰ ire resistere nemo ꝑt LPatiẽsJq̄a nõ statī pu/
nit.sed expectat ad penitentiã vsq; ad diẽ vltõis. Sap. xi. Dissimulãs peccata ho
minũ ad penitẽtiã. Eccl'i. v. Altissimꝰ patiẽs est redditor. Et q̄s diutiꝰ expectat./
districtiꝰ iudicabit.q̄a noluerũt se iudicare. Treno. i. Uocauit aduersũ me ꝑs ⁊c.
Et duriꝰ excruciabit. Ro. ij. An ignoras q̄m benignitas dei ad penitentiã te ad/
ducit ⁊c. LMunq̄d irascet' ꝑ singulos dies Jq̄si diceret.nõ. Alia lr̃a exꝑssius dicit.
LMunq̄d adducet irã ꝑ singulos diesJq̄a nõ in ipo est ira q̄ punit. sed ī angel' ma
lis q̄b punit. Sed nõ q̄tidie. Et nota q̄ in ℔ versu in christo ostendũt esse q̄t/ SS
tuor cardinales. Prudentia. Uñ dicit'. LJudexJq̄a ad prudentiã ꝓtinet discerne/
re et iudicare. LJustꝰJecce iustitiaL Fortis Jecce fortitudo. LPatiẽsJecce ꝛpantia.
que q̄ttuor in q̄libet iudice req̄runt'. Prudẽtia ne decipiat'. Justicia ne flectat'. For
titudo ne terreat'. Patiẽtia vl' ꝛpantia./ne impetu ducat'. vl' ad irã moueat'. Quia er
go filiꝰ dei ꝺ ipa carnẽ assumẽs in illa carne apparebit ī iudicio.⁊ tũc videbũt repro
bi in quẽ ꝓfixerũt.recte thronꝰ dicit'. Magnũ enī solaciũ erit iustis.q̄a videbũt eũ
in carne in q̄ redemit eos.magna desolatio impijs q̄ ex hoc agnoscẽt q̄s tũ amiserũt.
Jn hoc throno sedet christꝰ iudicãs orbem terre in eq̄tate. Oꝝ enī iudicabit acce/
pit a matre. Quia sicut dicit Job. v. Pater nõ iudicat quẽq; ⁊c. sed ptãtẽ dedit fi
lio iudiciũ facere.q̄a filius hoīs est. Patri attribuit potẽtia.filio sapiẽtia. Cedere
aũt debet potẽtia sapiẽtie in iudicio faciẽdo. Judicat christꝰ in eq̄tate q̄ pctã nr̃a
licet infinita ex vna parte.et carnẽ suã quam assumpsit ex matre ex altera videns.
remissio eiꝰ de iure excedit nostra ꝓmissa.

Dicit' ℊ maria thronus.i.sedes regia. Dicit' etiã thronus gr̃e.q̄a ibi sedet. ibi regnat TT
gratia.q̄ plenũ habet in maria dominiũ. Ibi etiã inuenit' gr̃a quã iugiter parit et
emittit in lucẽ. Unde et dicit' Mater gr̃e. Ibi inuenit' misericordia.i.remissio pctõ
rum. Ibi gratia que parit ⁊ educat omne bonũ. Unde Sap. xvi. dicit' dño. Oĩm
nutrici gr̃e tue deseruiebãt. Ibi inuenit' auxiliũ opportunũ ꝺ temptatões. Et his
tribus seq̄tur gl'ia in futuro. Et his q̄ttuor vtiliꝰ nihil ē in vita hoīb. Sap. viij.
Et hoc totũ dicit apl's in vna auctoritate. Heb. iiij. Adeamꝰ cũ fiducia ad thronũ
gratie eiꝰ. vt misericordiam ꝓsequamur.et gr̃am inueniamꝰ in auxilio opportuno J
Sic construe LAdeamꝰ cũ fiducia J.i. fiducialiter licet pctõres simus.q̄a ꝓpatiẽs
et misericors est et ꝑstabil' sup malicia. Joel'. ij. Non dico ad tribunal iudicis .sed
Lad thronũ gratie J.i. mariã plenã gr̃e.que est ille thronus in q̄ q̄euit fons gratie.
vt ꝑ eam ꝓsequmur gr̃am.i. remissionẽ peccatorũ ꝑcedentiũ. et de reliquo inuenia/
mus gratiam in auxilio opportuno.i. inueniamꝰ gr̃am nos vacillãtes et infirmi. ꝑ
quã auxilietur ne tẽptati recidamꝰ in peccatũ.et misericordiã ꝓsequmur nos lapsi.i.
remissionẽ peccatorũ. Accedamus ergo ad hũc thronũ UU
Dilectione.quoniã ipa dicit puer. viij. LEgo diligẽtes me diligo JQui aũt a matre

diligitur. diligiť et a filio. et p̄ conſeq̄ns a tota curia celeſti.

⁊ Vigilia. Unde ſequiť in auctoritate [Et q̄ mane vigilauerint ad me inueniēt me] Quere libro. ij. pticula. i. cauſa. xij. expoſitionē.]

⁊ Affectōe. vt mereamur audire ab ea. Trāſite ad me oēs q̄ ꝯcupiſcitis me ⁊c.

Acceda m⁹ ḡ ad hūc thro num

— Cultu. mancipati ſeruitio ei⁹. [Nam q̄ operanť in ea nō peccabūt] i. qui opa faciunt ad cultum et gloriam eius.

\ Deuotione. quia ſpiritus eius ſup mel dulcis.

\ Laude. q̄a [q̄ eā elucidāt] dignitatem eius et ꝓrogatiuas manifeſtādo [vitam eternam habebunt]

\ Oratione. quia potens eſt inuocantib⁹ ſe in omnib⁹ neceſſitatib⁹ ſubuenire. Unī dicit [In hieruſalem] ſupna [poteſtas mea.]

De hoc throno dicit pater loq̄ns de filio. [Thron⁹ ei⁹ ſicut ſol] q̄a mater miſericordie ſolaciū eſt iuſtoꝝ q̄ ſunt dies. q̄a ſolem fecit de⁹ in poteſtatē diei [in ꝯſpectu meo] q̄ deꝑpe eā cerno. ſed homines q̄ vidēt eā a remotis iudicāt eā ſtellā [Et ſic luna] vt illuſtret noctē. i. pctōres refugiētes ad eam [pfecta] ipa vere eſt luna pfecta. q̄a lucet in p̄ncipio noctis. i. incipiētib⁹ tēptari. et in medio. i. exñtib⁹ ī pcto. ⁊ ī fine. i. ereūtib⁹ a pctō ⁊ euadētib⁹ a pctōꝝ tēptatōe. Tūc ei dr luna pfecta q̄n lucet tota nocte. Prios ei iuuat maria ne ſuccūbāt. Scōos vt reſurgāt. Tercios ne recidiuēt. [In eternū] q̄a miſericordia et pietas ei⁹ durabūt imꝑpetuū. Aliter [Thronus eius] dicit pater de filio [ſicut ſol] qui ſplendet et ardet. in q̄ notať ſtola gemīa quā vtrāq⁹ pie credit habere [in ꝯſpectu dei] vt ſplēdeat et fulgeat ſicut ſol. ſm ſtolā corꝑis. et amore pfecto ferueat ſm ſtolā aīe. [Et ſicut luna pfecta in eternū] nō ſic modo in defectu diſcurrēs. Innocenti⁹ papa. Sicut rōnabiliter aſſerūt q̄ de rez naturis ediſſerūt. luna frigida eſt ⁊ humida. Quia frigida. deſignat ꝟginitatē. qz humida. hūilitatē. Ignis enī de q̄ venit ſiccitas naturaliter petit ſublimia. aq̄ de q̄ ꝓcedit humiditas. q̄ſi ḡuis naturaliter petit humilia. Frigiditas ḡ et hūiditas lune. virginitas et humilitas eſt marie. quia frigida fuit ꝺ eſtū luxurie. humida ꝓtra faſtum ſupbie. Quia ꝟo ſemꝑ pſeuerauit in ꝟginitate et hūilitate. et in gl'ia etiam apparet eius hūilitas et virginitas. iō bene dicit. q̄ eſt in ꝯſpectu dei luna pfecta in eternū. que. ſ. nunq̄ patiť detrimētū. Sequitur [Et teſtis in celo fidelis] Ipa ē orat ibi p̄ pctōrib⁹. ⁊ teſtatur q̄ filiꝰ dei p̄ eis factꝰ ē hō. Oſtēdit enim filio pectus et vbera. ſicut dicit btūs bern̄. Iō dicit christo Hierem. xiij. Soli gl'ie tue recordare ⁊c. Beata ḡ virgo ē thronus. ſol. luna. et teſtis. Quia thron⁹ ē. ꝓtinet iudicem. Quia ſol. ꝓducit terrenaſcētia. Quia luna. noctis tenebras diſcutit. Quia teſtis. cauſas abſoluit. Si pctōr es. et times iudicē. ipa tenet eū. Si penitens cupis de terrenis curis extrahec calorē ſolis ꝓducit. Si nor aduerſitaťs vl' ignorātie re p̄mit. luna ē. Si cauſis veraris a ſpiritib⁹ immūdis. vl' deſideriis impoꝛtunis. vl' in morte impeteť. teſtis tibi erit ſi eā inuocaſti ad videndū opa tua ⁊ vītam. Unī ī generali ꝓfeſſiōe dr. Confiteor deo et beate marie ⁊c. Unī Oſee. xi. Judas aūt teſtis deſcēdit cū deo. et cū ſanctis fidelib⁹. Hec tm̄ teſtis ē. ſed teſtis fidelis. Videas ergo q̄ habeas bonā cauſam. q̄a p̄ te nō mentieť. Prouer. xiij. Teſtis fidelis non mentieť.

Innocēti⁹ papa

Bern̄.

Breuis recapitulatio q̄rūdā ſupdictorum

Ligna. Sedile. Manus. Ebur. Aurū. Brachia. Scamnū. Argentū. Leo. Rex. Purpura. Pigna. Gradus. Nota q̄ hic ſimul agitur de throno ⁊ ferculo. Thronus enim ſoliū et ferculū idem ad ſram.

⁊ Ligna [libani. infra de ferculo. Hec ligna cedri ad ſram. q̄ creſcūt in libano. q̄ fortia ſūt et ꝑputribilia. et ſignt fortitudinē ⁊ pſeuerātiā. Et forte alia ligna q̄ cedria.

⁊ Sedile] Pax et trāquillitas. q̄a in pace factus eſt locus eius. i. christi.

⁊ Manus [tenentes ſedile. charitas. Unī canti. iij. Media charitate ꝑſtruit. Charitas enim opať ea que ꝑtinent ad dilectōem dei ⁊ ꝓximi. ecce due man⁹. Vl' due manus. opa ꝑfecta humilitatis et pietatis.]

⁊ Ebur. Aurū] Hec duo materia throni grandis. quia fuit hic thron⁹ grādis ī ebore. i. ꝓtinentia. q̄a in ea fuit extict⁹ fomes. Grādis ī auro. i. ī ſapīa et charitate.

XX

YY

ZZ

Maria figuratur edificiis

Brachia longa ad defensionē nostrā. et ad dandū longe positis. i. peccatorib⁹. a q̄bus longe est salus. ij. Paral. ix. Brachiola duo altrinsec⁹ quibus christ⁹ puer amplexabat eam.

Scamnū. i. scabellū aureū. ij. paral. ix. p diuitias virtutū z aurū sapiētie. q̄b⁹ duo bus pedes eius. i. affectus vrebant. q̄a diuitias terrenas et sapiētiā de terrenis colcauit pedib⁹ suis. Apo. xij. Mulier amicta sole habens lunā sub pedib⁹.

Argentū quo ad ferculū eloq̄ntia. q̄a nostra est aduocata. Cant. iij. Colūnas ei⁹ fecit argenteas q̄a terrā tangebat. i. peccatores.

Leo Quatuordecim leones erāt in throno. Leo aīal terribile. et ipa est terribilis demonib⁹ vt castrorū acies ordinata. z etiā hoib⁹ male viuentib⁹. vt iuliano apostate. Quatuordecim leones. vij. virtutes ei⁹. i. fides. spes. charitas. iusticia. prudentia. fortitudo. tpantia. et septē dona spūssancti. quor⁹ odore terret serpentē veterē. z cōterit caput ei⁹. Ad lr̄am facti erāt leunculi ad appodiandū.

Rex q̄ solus sedet in throno. et solus christus in v̄gine gl'iosa. Ezech. xliij. Princeps ipe sedebit in ea ipe. q̄si nō alius.

Purpura quo ad ferculū. q̄a fuit martyr in aīa. Quere libro. iij. c. priuilegio.

Pigna. i. reclinatoriū aureū z rotūdū. Nec ē sūma pfectio sine angulis et scrupul'. Uel q̄a purissima fuit q̄ ad aurū. et rotūda. s. aspirās ad gl'iam eternitat⁹. Itē ipa facta ē reclinatoriū diuinitatis tpe dñice incarnatōis. aureū. i. purū sine coitus feditate. et rotundū. q̄a compositū spūssctī opatione.

Gradus sex. q̄bus ad eā ascendit. sex partes veneratōis q̄ ei debent. s. reuerētia et deuotio et corde. Salutatio et gratificatio. i. gr̄az actio et ore. Obsequiū et pstatio vt largiter tribuat p honore eius et ope. Et in q̄libet gdu debet sedere timor q̄ significat p leonem. q̄a timor dei sup omnia se suppo suit. Eccl. xxv. Non ē factum tale opus q̄a vt ōr Piere. xxxi. Nouū fecit dñs sup terrā. quia nec p̄mā similē visa est habere nec sequentē.

Aliter Fecit sibi rex salomō thronū de ebore grandē. Salomon q̄ interpr̄at pacific⁹. sicut dicit. i. paral. xxij. christus q̄ pacificauit nos in cruce. Unde ad eph. ij. Ipe est pax nostra q̄ fecit vtraq; vnum.

Salomon interp̄tatur.

Pacificus sicut dictum est.

Uel retributor. Unde eccl. v. Altissimus patiens est redditor

Siue pacificans merētes. Unde Isa. lvij. Lugentib⁹ eius creaui fructū labiorū pacem. Idcirco christus.

Aut retribuens iniquis. Unde. Retribuet abūdāter facientib⁹ superbiam. Que vide licet ei⁹ retributio significata fuit in tribus q̄s occidit salomō. s. Adonia. q̄ voluit habere abisac. iij. Regū. ij. Ui sunt q̄ volūt satisfacere sue sensualitati. Joab. q̄ interfecit abner. et amasam applaudēdo eis. et fingebat se diligere eos. Abner. ij. Regū iij. Amasam. ij. Regū. xx. Qui. s. ioab interfect⁹ ē a salomōe. iij. Regū. ij. Ui sūt falsi amici adulādo fraudulenter nocētes alīs. sicut detractores. Semei. q̄ dauid fugiente ab salon pseq̄bat maledictis improperās ei pctā sua in domū saulis. ij. Regū. xvi. Quē salomō interfecit. iij. Regū. ij. Ui sunt blasphemi iurātes deū mēbratim. egredientes ō hieru salē ꝫ p̄ceptū. Et sic his nemo potuit subuenire. sic nec talibus i iudicio poterit subueniri. Et nota q̄ q̄ vult cum dño facere pacē. debz i se occidere peccatū voluntatis. q̄d significat i adonia. Et locutōis. q̄d p semei. Et opis. q̄d p ioab homicidā. Peccatū aūt occidit. q̄n finit. Itē salomon trinomi⁹. christus. s. pacific⁹. hoc in cruce. Ecclesiastes siue p̄cionator. ß in iudicio exigēs rōez. Idida vel ididoth. ij. Regū. xij. hoc est dilect⁹ dñi. ß in regno. Sic enim vocauit eum nathan ppheta. In exilio māsuetus et amabil'. In iudicio iustus et terribil'. In regno gloriosus et mirabilis.

Fecit ergo rex salomō. i. christ⁹ dei virtus et dei sapiētia. Mat. xij. z Luc. xi. Ecce plus q̄ salomon hic. Sibi thronū de ebore. Thronus de ebore. aīa vere continēs. Fecit. inq̄m. q̄a nemo ex se potest continētiā habere. sed donū dei ē.

Unde Sap. viij. Ut sciui qm̄ aliter nō possum esse ɔtinēs nisi de⁹ det ꝛc̄. [Si/
bi] nō diabolo aut idolo. vt supra. Sed multi ɔmittūt sacrilegiū. [Fecit sibi.] et
bene sibi. q̄a totus vult totā animā possidere. et totus ab aīa possideri. q̄ tāte ē am
Grego. plitudīs q̄ p̄t cōprehēdere incōprehēsibilē. Et q̄a ita ampla ē/ ab alia re q̄ a deo
Bern̄. nō p̄t impleri. Un̄ dicūt gregori⁹ et btūs bern̄. Aīam dei capacē q̄cq̄d eo minus
est nō implet. Alio autē respectu tā angusta ē/ q̄ in ip̄a deū cum diabolo. vl' diabo/
lum cū deo impossibile ē hospitari. q̄a nō est ɔuentio christi ad belial. ij. Chor̄. vi.
Isa. xxviij. [Coangustatū ē stratū] .i. anima ī qua cubo et habito. [ita vt alter de/
cidat] christus. s. sponsus. vel diabolus adulter. Ideo de spōso suo dicit fidel' spō/
sa Canti. ij. Dilectus me⁹ mihi. et ego illi. Quasi diceret. gallice. Il me vent auoir
Aug⁹. tos seus et ie ne vuel autre de lui. Aug⁹ de christo et aīa fideli. Ideo tanti emit vt
solus possideret [Fecit sibi] q̄a solus vult in aīa hospitari ille cui⁹ delicie sunt esse
cum filijs hominū. Parab. viij. [Fecit sibi] et h̄ ī plasmatōe corpis/ et infusiōe aīe.
[Rex salomō] sine cui⁹ gr̄a nemo p̄t regnū suū regere. i. seip̄m. de q̄ regno dicitur.
Regnū dei intra vos ē. Lu. xvij. [Thronū de ebore] Ebur os elephātis pelle ca/
rens et carnib⁹. durū et solidū ꝛc̄. Hec ē p̄fecta et vera ɔtinētia veri claustralis. c

Justus ebur

Sine pelle. i. tp̄aliū possessione. Unde. Turbabunt̄ pelles terre madian. Sit etiā
sine carne. i. sine carnali affectu.
Firmū/ p̄ p̄positū castitatis et voti obseruandi.
Solidum/ contra temptamēta diaboli.
Sine cute. i. exteriori apparētia. et nitore corporeo. vl' cultu sup̄fluo.
Sine carne p̄pria. domestica. aliena. vt sit bene excarnatus. vt in eo possint inscri/
bi vt in p̄gameno mandata dei.
Sine pelle. s. ne glorieť in pellib⁹. i. in exterioribꝫ mūdi. ne fiat imitator herodis q̄
interp̄tatur gl'ia pellis. vl' in pellibus gloriās. Sit etiā sine pilis. i. sup̄fluitatib⁹. q̄
sunt fatui respectus. ɔtactus illiciti. verba ociosa. et huiusmodi.
Candidū interi⁹ p̄ innocētiā. que nemini turbat pacē suā. Exteri⁹ p̄ sanctimoniā.
Unde ad hebre. xij. Pacē sequimini cū omnib⁹ et sanctimoniā ꝛc̄.
Solidū. per stabilitatē animi in bono. quia qui instabilis/ nō potest esse cast⁹. Exē/
plū de dyna. Genesis. xxxiiij.
Justus ebur — Siccū/ p̄ penitentiā q̄ desiccat ab humoribus gule et luxurie. Gregori⁹. Lignū in Gre.
fabrica cōpetenter nō ponit̄/ nisi prius viciosa ei⁹ viriditas desiccetur.
Durū/ per patientiā et cōstantiā. ne valeat trāsforari sagittis diaboli. Et q̄nto du/
rius/ tāto magis idoneū subtilibus operib⁹ faciendis.
Frigidū p̄ abstinentiā/ vt in eo refriguerint carnales ɔcupiscētie et incentiua vicio
Hiero. rū. Hieronym⁹. Ardētes diaboli sagitte/ ieiunioꝝ ꝛ vigiliaꝝ frigore restrīgēde sūt
Leue. q̄n bene politū ē. ꝛ h̄ p̄ benignitatē. ne dicat̄. Noli me tāgere. Ul' leue/ ne mur d
muret ɔ̄ deū si ip̄m velit polire mittēdo tribulatōes. Quidā enī q̄ magis intēdit
eos polire dn̄s. murmurādo p̄ impatiētiā magis fiūt scrupulosi.
Forte p̄ patientiā aduersorū. Unde apl's ad Phil'. in fine. Oīa possum in eo q̄ me
ɔfortat. Et p̄petrationē viriliū operū. Unde. Uiriliter agite ꝛc̄. Et illud. Estote
fortes in bello ꝛc̄. Matth. v.
Limis et serris sculpit̄. Lime iste/ obseruātie regulares/ q̄ poliūt scrupulos vicio/
rum. Uigilie/ somnolentiā. Labor/ ociū. et hmōi. Uel lime iste/ lingue detractoꝝ.
Uel lime/ tribulatōes diuerse.
Idoneū ad facienda vasa in quibus reponant̄ sanctuaria vl' corpus christi. Uasa
scz gratiarū. vasa sanctificatōnis.
Antiquū rubescit. Unde Treno. iiij. Rubicūdiores ebore antiq̄. Diuturnitas enī
castitatis et penitētie eq̄ pollet martyrio. Candor etiā castitatis in iuuētute. rubor
charitatis in senectute. q̄n senectus ē in misericordia vberi. ɔgrui colores sūt vi/
ro iusto vel religioso. Hanc p̄prietatē habent illi q̄ et si in principio conuersiōis
minus calidi sint, semp̄ tn̄ crescūt et p̄ficiūt in feruorē. Quib⁹ contrarij sunt/ q̄ cū

in p̄ncipio sint feruētes/tepidiores fiunt in fine. Et q̄a tales nō sunt eburnei/ non sedet in eis christus dominus.

Prius obscurū/limis et serris fit lucidū. Sic iust⁹ p̄us obscurus ꝑ peccati rubiginē. si patiēter sustineat tribulatōes et agat penitētiā. lucidus fit ꝑ vite puritatē. et boni exempli diffusionē. Uñ Mat. v. Luceat lux vr̄a. Et illd̄. Fulgebunt iusti ꝛc̄. Sap̄. iij.

Sequit̄ [Grādem] Capacitas iusti/hūil' charitas vel charitatiua hūilitas. e
Unde. Latū mandatū tuū nimis. Charitas enī se extēdit ad inimicū. et facit thronū grādem. Grandē. q̄a christ⁹ nō est regul⁹. sed rex magn⁹ sup̄ oēs deos. id ē. homines et angelos. Nō facit thronū/q̄ se nō iudicat in p̄senti. vt infra habebis titulo de solio. Nō facit grādem/q̄ nō moderat̄ in se interiora. i. memoriā. rōez. intellectū. et tres potētias aīe. ꝛ exteriora. i. q̄nq̄z sensus. Quidā enī dñant̄ renib⁹/ sed nō gule. Quidā ocul'/sz nō aurib⁹. et sic de alijs. Grādem ḡ facit vniuersale regnū. Gen̄. xli. dictū ē ioseph. In tota terra egipti nō mouebit q̄s pedē aut manuz absq̄z tuo impio. Itē. Grandē facit gaudiū spūs qd̄ est dilatatio cordis. sicut tristicia coangustatū.

Sequit̄. [Et vestiuit eū auro fuluo nimis] Singuli throni christi/singuli viri iusti. in q̄bus sedet dñs. q̄a aīa iusti sedes sapiētie. Uestiti auro. i. charitate. q̄ ē vestis nuptial'. q̄ q̄sq̄s in morte nō fuerit vestitus inuēt⁹. ligatis manib⁹ et pedib⁹ p̄ijciet̄ ī tenebras exteriores. Et si nō fuerint operta peccata hac veste q̄ operit multitudinē peccatorū/singula ei⁹ pctā patebunt ad vindictā. f

Aurū. vir iustus. ꝓpter sup̄dictas auri ꝓp̄etates. Hō siq̄dem q̄ntū ad creatiōem fuit q̄si aurū purissimū. s. fuluū nimis. Uñ Gen̄. i. Uidit de⁹ cuncta q̄ fecerat ꝛ erant valde bona. Quia sicut aurū metallorꝫ p̄ciosissimū. sic hō dignissima creaturarū. q̄a creatus ad imaginē et sil'itudinē dei. q̄ ē summa dignitas. Sed peccādo factū est totū fetulentū. et ei admixte sunt ml'tiplices immūdicie. Unde postea nisi purgatū fuisset. impossibile erat vt inde fabricarent̄ vasa gl'ie. Nec potuit fieri vt īde ꝑ se purgaret̄. Aurū enī sic purgat̄ vno mō. Uidelicet cū latere desiccato ꝑ v̄tutez ignis. et puluerizato. et cū sale ꝯbusto et valde sicco. Oportuit ḡ vt ille celestis faber q̄ fabricatus ē aurorā et solē. assumeret laterē et admisceret sali. Ezech̄. iiij. dic̄ pater filio [Fili hoīs sume tibi laterē ꝛc̄.] Later ꝓpter q̄nq̄z significat carnē christi. quā sumpsit de virgine et vniuit sibi. q̄ est sapiētia patris. q̄ ꝑ sal significat̄. Uñ dicitur puero. Accipe sal sapiētie ꝛc̄.

Caro christi later quia later g

Fit de terra tenaci. Et christus s̄m hūanitatem fact⁹ est de virgine īmaculata. q̄ fuit tenax in ꝓposito virginitatis cōseruande.

Quodāmodo forat̄. Et christus fossus est in passione clauis et lācea. Unde dicit. Foderūt manus meas et pedes meos ꝛc̄.

Decoquitur in fornace. vbi recipit quendā ruborē. Sic christ⁹ in fornace passiōis sanguine ꝓprio rubricat⁹ q̄si decoctus est.

Roborat̄ in fornace. Et humanitas christi ī passiōe. Unde dicit post resurrectōez. Aruit tanq̄z testa virtus mea ꝛc̄.

Domū tegit et eos qui sunt in domo. i. eccl'iam et filios ecclesie et h̄ suspensus. ala late gallice. i. virtute suspendij sui in cruce. Uas in q̄ facta fuit hec admixtio. s. de latere desiccato et puluerizato. cōmolito. et cōtrito. i. humana christi natura in feruore passiōis desiccata et cōtrita. et sale sapiētie. in quo diuina christi natura. sig̃t vnam ꝑsonam ex duabus naturis.

Iustus aurū quia aurum b

Preciosissimū metallū. quia p̄cioso sanguine christi redemptū. sicut dicit̄. i. Petri. i. Nō corruptibilib⁹ ꝛc̄. sed p̄cioso sanguīe q̄si agni īmaculati christi ꝛc̄.

Obrizum in igne tribulatōis nō minuit̄. purū intrat ꝛ exigit puri⁹. sicut dicit hieronym⁹ in ꝓlogo abacuc de tribus pueris in fornacē missis. Dañ. iij.

In ꝓpria natura calidū et humidū. ꝑ dilectōem. s. et humorē gratie.

Iust⁹ aurũ qꝛ auꝝ — Scdm sypheũ rex metalloꝝ. sicut sol siderũ. et nobili⁹ omnib⁹ metallis. nec ab aere nec ab aq̃ nec ab humore corrũpi p̃t. nec ab igne. nec a sulphure. qd ꝯburit alia corpa. et signat luxuriã. et in eo q̃ttuor elemẽtares nature ꝯplete sunt. s. calidũ siccum frigidũ et humidũ. et hoc equaliter. et ideo corrũpi nõ potest.

Tractabile ꝑ patientẽ obedientiã q̃ patit̃ malleationẽ. obediẽtia facit tractabil ẽ.

Põderosũ ꝑ timorẽ. q̃ depmit cor ne se erigat ꝯ deũ. vl' euanescat ꝑ illicitũ gaudiũ. Et ẽ timor ꝯgnat⁹ hũilitat̃ q̃ demittit ip̃m cor. qꝛ oẽ põderosũ tẽdit ad centrũ.

Tunsionib⁹ ꝓducit̃ et dilatat̃. Uñ. In tribulatõe dilatastimihi. Tũsio. tribulatõ. ꝓductio. ꝓfectus. Ceteras auri ꝓpetates q̃re retro de beata virgine in isto eodẽ ti. ⁊ adapta viro iusto.

Sequit̃ [Qui habebat sex g̃dus] Nota nõ fit hõ thron⁹ salomõis. i. veri pacifici ꝑ quãlibet virtutẽ. sed ꝑ pacẽ. q̃a in pace fact⁹ ẽ loc⁹ ei⁹. ad quã q̃si sex g̃dib⁹ ascẽdit̃. q̃ numerãt̃ Mat. v. ante illd ꝟbũ. beati pacifici. quoꝝ p̃m⁹ pauꝑtas. Scdus mãsuetudo ⁊c̃. Uel sex g̃d⁹. sex ꝑtes q̃ spectãt ad vitã iusti. s. cogitare bonũ. Uelle et dsiderare bonũ. Loqui bonũ. Facere bonũ. Exercere se ĩ bono. Uñ. Exerce te ad pietatẽ. Perseuerare in bono. Uel sex opa misicordie q̃b⁹ ascẽdit̃ ad thronũ celestẽ. Materia hui⁹ throni ebur. i. ꝯtinẽtia. ⁊ aurũ in q̃ virtutes cetere designant̃. Cõsummatio. pax. Uñ ad heb. xij. dr de his duob⁹. Pacẽ seq̃mi cum omnib⁹ et sanctimoniã ⁊c̃. i

Sequit̃ [Et sũmitas throni rotũda erat in parte posteriori] Pars anterior. ĩ p̃senti cognitio enigmatica. ĩ futuro ꝑfecta. qñ videbim⁹ eũ sicuti ẽ. Ul' pars inferior actiua. supior ꝯtẽplatiua. q̃ continet lectõnez. meditatõez. oratõez. Sũmitas ergo rotũda. oratio ꝓ eternis. k

Sequit̃ [Et due man⁹ tenentes sedile hinc ⁊ inde] He sunt cognitio et dilectio. quib⁹ dñs app̃hẽditur ⁊ tenet̃. Cognitiõe ꝟitas. amore bonitas. Firmior dextera q̃ sinistra. q̃a firmi⁹ herem⁹ deo amore q̃ cognitõe. Uñ charitas dicitur vinculũ ꝑfectõis. Ad Col. iij. Uel due man⁹ duplex opatio bona. corꝑalis. et spũalis. que tenẽt animã in q̃ christus sedet in gratia ⁊ ꝟtute. l

Sequit̃. [Et duo leones ⁊c̃.] Leo christ⁹. leo diabol⁹. vterq̃ timẽd⁹. Ille ne deserat. iste ne rapiat. Uel duplex timor istoꝝ duoꝝ leonũ. Leo a dextr̃ diabol⁹. Zach. iij. q̃ maxime tẽptat ꝑ ꝓspitatem virtutũ interi⁹ de inani gl'ia. ꝑ ꝓspitatem reꝝ exteri⁹ de gula et luxuria. Leo eni a sinistris christ⁹ q̃ cõsolat̃ nos ĩ omni tribulatõe nr̃a. ꝑ sinistrã enim aduersitas figuratur. m

Sequit̃. [Et duodecim leunculi ⁊c̃.] Ut in omnib⁹ sectemur doctrinã duodecim apostolorũ et duodecim pr̃iarchaꝝ filioꝝ magni leonis de tribu iuda. Uel duodecim leunculi. cõtritio. ꝯfessio. lacrime. labores. ieiunia. vigilie. discipline. meditatio. memoria mortis. ciboꝝ vilitas. vestiũ aspitas. pedũ nuditas. Hec omnia more leonũ ꝑsequunt̃ feras vicioꝝ. et suscitãt mortuos ꝑ peccatũ. n

Maria soliũ veri salomonis Titulus iij.

Solium] Soliũ est sedes regia. et dicit̃ soliũ q̃si solidũ. qꝛ de solida fieri solet materia. ad tutelã corꝑis regij. Uel soliũ dicitur q̃si sediũ a sedẽdo. Uñ et sella q̃si seda. et subsellia q̃si subsedia. De h̃ solio legitur sic. ij. ꝑalip. ix. Fecit q̃q̃ rex salomon soliũ eburneũ grãde. et vestiuit illud auro mũdissimo. sex q̃q̃ g̃dus q̃bus ascẽdebatur ad soliũ. et scabellũ aureũ. et brachiola duo altrĩsec⁹. ⁊ duos leones stãtes iuxta brachiola. sz ⁊ alios duodecim leunculos stãtes sup sex g̃d⁹ ex vtraq̃ ꝑte. Nõ fuit tale soliũ ĩ vniuersis regnis. Idẽ soliũ et thron⁹. Notãduz q̃ sicut ꝑ thronũ sic et ꝑ soliũ maria designatur. et eisdẽ rõibus. Uestitũ ẽ solium istud auro mũdissimo. vt fiat compatio moralis. Aurũ mundum. dilectio amici. Mundi⁹ dilectio inimici. Mũdissimũ dilectio dei. q̃a nihil inq̃natũ incurrit in illã dilectõem. Et bñ dr [vestiuit] q̃a dilectio vel charitas vestis ẽ nuptial'. q̃ q̃cũq̃ caruerit in iudicio. eijcietur in tenebras exteriores. Hoc auro excellẽtissime fuit vestita maria. Uñ in vestitu deaurato a dextris dñi dicitur astitisse. A

Dicitur aũt soliũ h̃ habuisse scabellũ. quod nõ legit̃ in throno. In quo videlicz sca- B

bello notatur hũanitas filij que scabellũ est deitatis. ꝙa sicut scabellũ subseruit dño suo. ita christus fm q̃ homo seruiuit dño suo. i. deo patri. et dñe sue matri. et reddidit et reddit et reddet in ꝑpetuũ honorẽ reuerẽtiã et obedientiã. sicut ꝑceptus est Exo. xx. Honora patrẽ et matrẽ. Et hoc scabellũ fuit aureũ. ꝙa sicut aurũ ceteris ꝑualet metallis. ita christi hũanitas cũctis humanitatibꝫ. Et nota q̃ ꝑ scabellũ faciebat q̃si gradũ vnũ. ad celsitudinẽ solij hui⁹ attingendã. Quanto enĩ maior est dignitas filij. tãto maior est dignitas matris. Et licet etiã fm hũanitatẽ ꝑcellat filius matrẽ. tamẽ scabellũ ante soliũ esse dicitur tanq̃ inferi⁹ solio. vt ꝑ hoc significet honor & reuerẽtia quã exhibet matri sue vt supra. De ꝑ aũt scabello dr. ij. paliꝑ. ix. ¶ Fecit et scabellũ aureũ. et brachiola duo altrinsec⁹ ¶ q̃ brachiola significãt brachiola christi pueri ꝙbus matrẽ amplexabat.

Est autẽ soliũ sedes iudiciaria sicut dictũ ẽ de throno. Vñ. pueꝛb. xx. ¶ Rex q̃ sedet in solio iudicij. dissipat oĩe malũ intuitu suo ¶ Christ⁹ enĩ sedẽs in solio padisi. et oculo misericordie respiciens peccatorẽ. dissipat intuitu suo omne malũ. i. triplex malum. culpe. s. quã remittit. peccati a q̃ liberat. et malũ diaboli ne tãtũ noceat q̃ntum desiderat. Similiter regina. i. beata virgo. vt supra libro. ij. partic'a. i. titulo de ꝓtectõe marie. causa. xxv.

De hoc solio dicit Piere. xvij. docens nos q̃liter adũrare oꝛãdo per matrẽ filiũ debeamus. Solij glorie tue recoꝛdare. ne irritũ facias fedus tuũ nobiscũ. Quasi dicꝛet. Quotiẽs dñe bonitatẽ tuã exasperat nostra malicia. memẽto salutis auctoꝛ tẽ. Et ideo de ꝑ solio dicitur Isa. xvi. Et ꝑparabit̃ in misericordia soliũ eius tẽ. Itẽ Job. xxvi. Qui tenet vultũ solij sui. et expandit sup illud nebulã suã. Domin⁹ enĩ solij sui vultũ tenuit. q̃ matris sue mentẽ ꝓgatiua gratie illustrauit. Tenuit eĩ mentẽ. ꝙ tentus fuit a ventre. Nebulã autẽ sup soliũ suũ expandit. cũ eã circumdedit caligine pauꝛtatis & sollicitudis multifoꝛmis.

Itẽ de ꝑ solio ꝺr Isa. vi. ¶ Vidi dñm sedẽtẽ sup soliũ excelsũ et eleuatũ. & plena erat dom⁹ maiestate ei⁹. et ea q̃ sub ipo erãt. replebãt tẽplũ ¶ Nota q̃ ysaias nõ vidit dominũ nisi ꝑ⁹ mortuo Ozia rege superbo et leꝛroso. necnos videre poterim⁹ deus nisi ꝑ⁹ mortu⁹ fuerit ĩ nobis diabol⁹ q̃ ẽ rex sup oẽs filios superbie. Job. xli. q̃ tã q̃ leꝛrosus eiect⁹ est a ꝺsortio angelox. Itẽ Nota q̃ sicut triplex est dñi sessio. sic tria solia ꝑ nũero sessionũ. Prima dñi sessio. creature ꝓfectio. Vñ gen. ij. Requieuit ab omni ope q̃ ꝑpꝛarat. Secꝺa. dei habitatio ĩ mẽte fideli. ꝙa aĩa iusti sedes dei. Tercia sessio. ꝛbi incarnatio. Vñ christ⁹ pr̃i. Tu ꝺ xpisti sessionẽ meã tẽ. Vni⁹ sedes vter⁹ virginal'. Vñ ¶ Dñs in celo ¶. i. btã ꝛgine ¶ parauit sedem suã ¶ Primũ soliũ ẽ excelsum ꝑpter dignitatẽ ꝺditõis. Secõm eleuatũ ꝑpter ꝓgatiuã virtutis. Terciũ debz dici superaltatũ ꝑpter vnionẽ ꝛbi & hũanitatis. De ꝑ tercio solio dicit ꝓpheta. ¶ Vidi dñm sedẽtẽ sup soliũ excelsũ & eleuatũ ¶ Nõ enĩ defuit marie dignitas ꝺditõis. ꝑ q̃ fuit soliũ excelsũ. Nõ ꝓgatiua ꝛtutis. ꝑ q̃ fuit soliũ ꝑ gr̃az eleuatũ. Nõ filij dei ĩ se suscepto. ꝑ q̃ soliũ superaltatũ. Secꝺ ¶ Et plena erat dom⁹ ¶ .i. eccl'ia ¶ maiestate ei⁹ ¶ qz de plenitudie ei⁹ acceperũt vniuersi. Piere. xxiij. Celuz & terrã ego ipleo. Secꝺ ¶ Et ea q̃ sub ipo ¶ sedẽte vl' solio ¶ erãt ¶ ꝑ ẽ angelox agmia et sanctox aĩe ¶ replebãt tẽplũ ¶ ꝑ ẽ ꝓsumabãt. Intellige ꝺ illo tẽplo ruinã passo. qꝺ primo factũ est ex nouẽ ordinibꝫ angelox. Vel ¶ replebant templũ ¶. i. eccl'iaz. quia ex his constat ecclesia.

Moraliter. Solium est anima que solo pede necessitatis tangit terrã. Et dicit̃ solium iudicij. vt supra. In illis enĩ sedet christus et quiescit. qui sunt quasi solium et thronus. eleuati scilicz et suspensi ab amoꝛe mundi. qualis erat iob dicens. vij. eiusdem. Suspendiũ elegit anima mea tẽ. Et quoꝝ conuersatio est in celis. Ad Phil. iij. Et in quibus sepi⁹ celebrat illud iudiciũ de q̃ apl's. i. Chor. vi. Si nos metipos dijudicarem⁹ tẽ. Titulo de ꝺfessiõe. Et q̃ sunt eburnei et grandes vt supra. et aurei ꝑ sapientiã. que maxime necessaria est in tali iudicio. & tractabiles per obedientiã vt obediãt mãdatis ꝺfessoꝝ. et ꝑ ex charitate q̃ ꝑ auꝝ signatur. vt omnia

ex charitate fiāt. ⁊ vt vestiti sint ꝫ auro. In ꝯfessiōe enim vestit̄ anima roba noua. Charitas eni q̄ significat̄ in ꝫ auro. operit multitudinē pctōꝝ. i. Petri. iiij.

Maria ferculū salomonis Titulus iiij.

Ferclum q̄q̄ꝫ ⌊.i. ferculū qd̄ nō potest poni in ꝟsu. Bene ꝑ ferculū signat̄ vterus ꝟginal̄. q̄a ferculū qñq̄ꝫ dicit̄ idem qd̄ vehiculū. a fero fers. qñq̄ꝫ idem qd̄ cathedra. qñq̄ꝫ idem qd̄ cibus. Dicit̄ g̃ ⌊Salomon⌋ q̄ interp̄tat̄ pacificus. s. christ⁹ terrena et celestia pacificās ⌊fecit⌋. i. p̄parauit ⌊sibi⌋. i. ad honorē suū ⌊ferculū⌋. i. btē virginis vteꝝ in q̄ q̄esceret vt spōsus ī thalamo. Sederet vt iudex in solio. Delectaret̄ vt ꝯmedens ī ferculo. Vñ ezech̄. xliiij. Princeps ip̄e sedebit ī ea vt ꝯmedat panem coram dño ⁊c̄.

Maria ferculū. quia ferculū

Regem portat. Et beata virgo regē omniū regū. christū. s. qui dicit̄ rex regū ⁊ dñs dominantiū.

Regijs ministrꝫ fulcit̄. Et btā ꝟgo angel̄. q̄ oēs mīstri sunt saluatoris. Ad hebre. i.

Rege inferi⁹ et ministris supi⁹. Et ip̄a supior angelis. sꝫ inferior christo. Anselm⁹. Nihil eq̄le marie. nihil nisi deus maius maria.

Maria ferculū q̄a ferculum.

Qui portat̄ in eo nō mouet̄ motu ꝓprio. sed mediāte ferculo. Et dei filius ꝑm diuinitatē omnino est īmobilis. sed mediāte motu ferculi sui. i. mutabili carne quā sūpsit de virgine factus. est mutabilis.

Qñ diligēter sternit̄ leniter in eo pausat̄. Sic in btā ꝟgine virtutū suplectile diligētissime ornata. fili⁹ dei sine exturbatōe peccati q̄euit. Quia ī pace fact⁹ ē loc⁹ ei⁹.

Qui portat̄ in eo ei⁹ eleuatōe eleuat̄. depssione depmit̄. Sic q̄dq̄d laudis vl̄ blasphemie in btām virginē dicit̄ vel agit̄. in saluatorē redūdat. Unde Matth̄. xxv. Quod vni ex minimis meis ⁊c̄. Ip̄a eni minima fuit inter omnes. vt oīm maior esset. sicut dicit hieronymus de paula.

Hiero.

Egris et debilibꝫ necessariū. Omne eni gen⁹ mortaliū tā peccatoꝝ q̄ꝫ penaꝝ morbis egrotat. et a plāta pedis vsq̄ꝫ ad verticē nō est in eo sanitas. et omnes indigēt fulciri patrocinijs virginis gloriose.

De hoc ferculo dicit̄ Cañ. iij. ⌊Ferculū fecit sibi rex salomon de lignis libāni. colūnas ei⁹ fecit argēteas. reclinatoriū aureū. ascēsum purpureū. media charitate ꝯstrauit ꝓpter filias hierusalē⌋ Ferculū dicit̄ a fero fers. q̄a fert sedentē in eo. ⁊ est idez qd̄ vehiculū. qd̄ vulgo dicit̄ lectica vl̄ currus siue thronus aut cathedra. in q̄ doctor aut iudex sedet. et q̄escit et iudicat. Et signat eccl̄iam q̄ d̄r ferculū. q̄a christū q̄ est verus salomō fert vbiq̄ꝫ terraꝝ p̄dicādo et docēdo fidem ei⁹.

Vel ad lr̄am. Ferculū ē thron⁹ portatil̄. et bene designat mariā. cui⁹ exēplū vbiq̄ꝫ diffundit̄. Hoc ferculū fecit ver⁹ salomō de lignis libani. i. de mēbris aridis ⁊ desiccatis igne spūssci ab om̄i humore nociuo. qd̄ fuit in ei⁹ sanctificatōe. q̄a sic̄ dicit gregori⁹. lignū in fabrica competēter nō ponit̄. nisi p̄us viciosa eius viriditas desiccet̄. Que etiā erāt vt ligna libani. id ē. infructuosa q̄ ad ꝓpositū ꝟginitatis. et excelsa ꝑ ꝟtutū eminentiā. ⁊ ꝫ in se. In dei aūt p̄destinatōe erāt fortia. Celsa. Speciosa. Odorifera. Imputribilia. Cādidata. Fortia. patiētia. Celsa. sapiētia. Speciosa. tpantia. Odorifera. fama. Imputribilia. pseuerātia. Cādidata. innocentia ⁊ puritate omnimoda. Vel etiā cādidata qñ fuit in vtero sanctificata.

Grego.

Aliter. In hoc ꝟsiculo ⌊Fecit sibi rex salomon ferculū de lignis libani⌋ per ꝯpositōnem ferculi beate virginis priuilegia cōmendant̄. ⌊Fecit⌋ ergo ⌊rex salomon⌋. i. christus ⌊sibi ferculū⌋ siue thronū. per quod deferret̄ ad noticiā hominū. cum incarnationi sue beatā virginem p̄parauit. et eandē sibi matrē fecit. Hoc autē ⌊ferculum fecit de lignis libani⌋ et interp̄tatur libanus candor vel thus. quia sanctitatē virginis compegit dñs ex odore bonorū operū. et candore virtutū. ⌊Columnas⌋ huius ferculi ⌊fecit argenteas⌋ In colūnis consistit fortitudo ferculi. Columne autem iste quattuor erant et argentee. designate per ꝓprietates argenti. Argentum siquidē dulce sonat. fulget. candet. et precio valet. Igitur per quattuor colūnas argenteas designāt̄ in matre dñi dulcꝫ son⁹ orōis ī p̄cibꝫ ad dñm. Splēdor

sanctitatis ad illuminationē hominñ. Candor virginitatꝭ in matre. Preciositas maternitatis ī virgine. ⌊Reclinatoriū q̄qꝫ aureū⌋ sibi fecit in ferculo. Nam mētez virginis ꝑfudit plenitudīe sapiētie. que significat̄ in auro. et sic illustrauit cognitōne diuina. vt merito dici possit ꝙ caput sue diuītatꝭ reclinauit in ea. ⌊Ascēsū quoqꝫ purpureū⌋ fecit dñs. Nam purpura indiciū est regie dignitatis. et christꝰ ꝑ assumptōem carnis ascēdit et intrauit in hāc sedē. et indicauit mūdo se regē. Nam ī passiōe sua de sanguīe carnis assumpte scripsit in femore suo et in vestimēto suo. Rex regum et dñs dñantiū. Dicit̄ aūt ingressus eiꝰ in vterū virginis ascēsus. ad sil'itudinē ꝟbi ysaie dicētis. Ascendet dñs sup nubē leuē. Et appellat nubē leuem carnem sanctā christi. nullo peccati pōdere p̄gnatā. Et bñ ascēdisse dicit̄ dñs descendēs in ꝟginē. Nam qꝛ descēdit inclinādo deitatē. inde ascēdit ī cordibꝫ hoīm ꝑ cognitōez. Uel ascēsus marie purpureꝰ. qꝛ ꝑ martyriū mētis ascēdit in regiā dignitatē. vt sicut dicit̄ regina ꝟginū. sic dici debeat regina martyrū. Qd̄ aūt seq̄tur. ⌊media charitate ꝯstrauit ꝓpter filias hierusalē⌋ vbi alia trāslatio dicit. infra ip̄m lithostratū charitatē a filiabꝫ hierusalē resumere fecit. sic intelligēdū ē. Interp̄tat̄ si q̄dem lithostratos siue gabatha qd̄ legit̄ in passiōe dñi. sublime ꝓcliuū. Designat̄ etiā ꝑ media siue lithostratū ip̄a sedes ī ferculo. que ē q̄si qd̄dā ꝓcliuū respectu sublimitatis colūnaꝝ. Christꝰ g̊ faciēdo sibi sedē in ferculo. q̄ erant media inter sedē ⁊ ligna ip̄iꝰ ferculi. charitate ꝯstrauit. i. ꝯplanauit. vl' ꝯstrauit. i. ad insidendū ꝑauit. sicut equus sternit̄ cū sedes in eo parat̄. Sedē g̊ ferculi ex charitate ꝯstrauit. q̄a nō nisi ī charitate manet. residet. aut q̄escit. Hoc aūt ferculū sic fecit ⁊ sic disposuit dominus ⌊ꝓpter filias hierl'm⌋. i. ꝓpter salutē fideliū animaꝝ.

Aliter. Mariā ⌊fecit sibi ferculū rex salomon⌋. i. christꝰ. que eū in vtero suo nouē mēsibus portauit ⌊de lignis libani⌋. i. de mēbris om̄i puritate cādidissimis q̄ ad corpus. ⁊ altis ꝟtutibꝫ q̄ ad aīam. ⌊Colūnas eiꝰ fecit argēteas.⌋ que septē sūt. s. septē dona spūssctī. sicut d̄r ꝓuer. ix. Sapīa edificauit sibi domū et excidit colūnas septē. Sed p̄ter istas habeo q̄ttuor formatas ab illis. Quaꝝ p̄ma ē. peccati īmunitas. Scd̄a. ꝑfecta hūilitas. Tercia. p̄uilegiata ꝟgitas. Quarta ē. ꝟginal' fecūditas. Prima ē argentū igne examinatū. qꝛ ꝑ ignem spūssancti factū est in ea peccati purgamentū. Scd̄a ē argentū malleis ꝯtusū. qd̄ ad cuiuslibet vasis formā suscipiēdā se applicat. Tercia ē argentū candidū. qd̄ ē integre virginitatis argentum. Quarta ē argentū redemptōis. hūani generꝭ p̄ciū ⌊Reclinatoriū⌋. i. ꝟginis vterū ī quo se reclinauit dei filiꝰ ⌊fecit aureū⌋. i. p̄ciosum. Uel aureū. q̄a in eo aurū sapientie se reclinauit et in eo habitauit ⌊Ascēsum purpureū.⌋ q̄a ip̄a expers martyrij ñ fuit. sicut dixit symeon. Lu. ij. Et tuā ip̄ius aīam ꝑtrāsibit gladius. Uel ⌊ascēsū⌋ eiꝰ ⌊fecit purpureū⌋ qꝛ eam in assumptōe sua regali gl'ia coronauit. q̄ significata ē in purpura. ⌊Media⌋ eiꝰ. i. cor qd̄ ē in medio pectoris. vl' ꝯcupiscibilē q̄ est media triū viriū ⌊ꝯstrauit charitate⌋. i. decorauit. et exornauit. ⁊ impleuit ⌊propter filias hierusalē⌋. i. ꝓpter debiliores q̄ sunt in ecclesia. vt possint imitādo charitatē beate virginis cum ea ascendere et videre regē salomonē in decore suo. Uel sic ⌊Ferculum fecit sibi ꝓpter filias hierusalē⌋. i. ad supportāda onera mentiū infirmaruz.

Aliter et subtilius. ⌊Ferculū fecit sibi rex salomon ⁊c.⌋ Fabrica ferculi signat natiuitatē marie. Quod dicit̄ ⌊Fecit sibi ferculū rex salomon de lignis libani. columnas eius fecit argenteas⌋ ꝑtinet ad eius sanctificatōnem. Quod dicit̄ ⌊reclinatoriū aureū⌋ ad eius conceptionē. Quod dicit̄ ⌊ascensum purpureū⌋ ad magnificentiā exaltatōis quādo assumpta est in celū. Et nota ꝙ duplex est sanctificatō. A culpa. Hec signatur per ligna libani. A pena. Hec per columnas argenteas. De duobus sanctificatis in vteris matꝝ legimus. scꝫ hieremia et iohāne. qui signant om̄es christianos a feditate culpe originalis liberatos. sed non a corruptione penalitatis. id ē. fomitis qua est pronitas ad malum. scꝫ quasi quedā manens infirmitas et debilitas. Sed hec nō remansit in virgine sanctificata. q̄a sicut gr̄a ꝯceptōis fuit plena. sic gr̄a sctīficatōis plena et ꝑfecta. Jō nō vult augꝰ vt cū d̄ peccatꝭ agit̄ fiat mētio d̄ btā ꝟgīe. Dicit̄ g̊ ferculū istd̄ factū d̄ lignis libani q̄ īterp̄tat̄

candor vel candidatio. q̄a sanctificata fuit a culpa originali. et a pena fomitis ex q̄ surgit motus venial' sicut q̄dā infirmitas et lāgor. Et ideo dicunt̄ fieri colūne argētee. vt oñdat̄ gr̄a suppositiua ꝯ penalitates et debilitates original' penalitatis. Et ꝑ colūnas istas signat̄ stabilitas ī bono. vt nullo mō possit peccare. Itē ligna libani sunt cedrina. et habēt ꝓpetatē imputribilitat̄ et respiratōem odoris q̄ interficiunt̄ serpētes. ⁊ tal' fuit gl'ia sctificatiōis marie. vt ꝓpetatē imputribilitat̄ haberet cōtra putredinē original' quo ad se. et suauitatē odoris q̄ ad alios. Et ita fuit eius sanctificatio singular̄. Et ideo dicit se q̄si cedrū in libano exaltatā. Libro. xij. particl'a. vi. ti. iiij. de cedro inuenies d̄ hmōi. Et ꝓpter h̄ de ip̄a dicit̄ Isa. xxxv. Gl'ia libani data est ei.

Beda Item notandū q̄ q̄ttuor sunt originales penalitates. sicut dicit Beda. Ignorantia. Malicia. Infirmitas. Cōcupiscētia. Et he q̄ttuor humanū gen⁹ disponūt ad ruinam. Paul⁹ enī peccauit ꝑ ignorātiā. Petr⁹ ꝑ infirmitatē. Judas ꝓditor ꝑ maliciā. Filij isrl' ꝑ concupiscētiā. Unde. Et ꝯcupierūt ꝯcupiscētiā ī deſto. Quia tales deserto deo delectāt̄ ī alio q̄ꝫ in ip̄o. Aliq̄ istoꝝ modoꝝ peccāt. q̄tq̄t male agūt. Dicendū ḡ q̄ ꝑma colūna h⁹ ferculi prudētia fuit ad supportādā ignorātiā. Secūda iusticia. ad supportādā maliciā siue ꝓnitatē ad malum. Tercia fortitudo. ad supportandā infirmitatē ex q̄ est difficultas ad bonū. Quarta tꝑantia. ad supportandā ꝯcupiscētiā. Et he q̄ttuor columne figurate fuerūt Exo. xxvi. vbi dictū est moysi. Facies velū ex iacinto. purpura. cocco bis tincto. et bysso retorta. q̄d appēdes sup̄ q̄ttuor colūnas de lignis sethim. habētes aurea capita et bases argenteas. Velū istud intelligit̄ excellētia virgīs marie. Nā sicut velū istud includebat sancta sctōꝝ. sic maria gremio vteri sui circūdedit illū q̄ est sctūs sctōrum. Dañ. ix. Huius veli q̄ttuor colores. in ꝟgine q̄ttuor virtutū ꝑfectōes. Jacint⁹ q̄ color celest̄. in ea ꝑfectio ꝯtēplatōis. Purpura coloris sanguinei. ꝑfectio charitat̄. Cocc⁹ bis tinctus. gemin⁹ dilectōis affect⁹ ad deū et ꝓximū. Byssus retorta q̄ ē linū egiptia cū et candidissimū. q̄d ꝑ mltas tūsiōes ꝑuenit ad cādorē. ꝑfectio virginal' castitat̄. Hoc velū appēdebat̄ q̄ttuor colūnis. q̄ sunt q̄ttuor suppositiue ꝟtutes. vt dictū ē Prudētia rñdet colori iacintino diuīe ꝯtēplatōnis. Fortitudo. colori purpureo. Justicia. coccino charitat̄. Tēperantia byssino virginitatis. Et nota q̄ hic dicūtur colūne esse de lignis sethim. cū colūne ferculi dicant̄ argentee. cū argentū possit liq̄fieri ad ignē. ligna vero sethym sint incremabilia nec cedant actōi ignis. Et hoc. ne putarent̄ liq̄biles. cū virtutes marie nulli⁹ igne tēptatōis vl' culpe alicui⁹ potuerint liq̄fieri. Et ideo mutata ē metaphora de materia colūnaꝝ. vt dicant̄ de lignis sethym q̄ dicte fuerāt de argēto. Hoc significāte spñsctō ad laudē marie. q̄ ꝟtutes ei⁹ impossibile erat aliq̄ mō corrūpi. putrescere vl' cremari. Dicūt̄ etiam argētee. q̄a argentū dulcisonū ē. vt significet̄ materia laudis ei⁹. Sic ḡ [rex salomō] christ⁹ noster pacificus [fecit sibi ferculū] vterū virginalē [sibi] dico. vt illi postea insideret. cū de ea carnē assumeret [de lignis libani] vt dictū est. i. cedris. que respirāt suauitatē odoris ad extinguēdos maxime in suis amatoribꝫ serpētinos mot⁹ carnis. Nam ei⁹ adiutorio vincunt̄ titillatōes carnee vilitatis. Istd̄ inuenies plene libro. xij. particl'a. vi. titulo. iiij. q̄ ip̄a cedrus.

Maria sella Titulus v.

Sella] veri helysei vt dictū ē in qua residet humiliat⁹ obediēs patri velut discipul⁹ mgr̄o. assumēdo carnē in virgine. in q̄ patri obediuit vsq̄ꝫ ad mortē crucis. De hac sella legit̄. iiij. Regū. iiij. q̄ eā ꝑpauit vero helyseo magna illa mulier q̄ sig̃t celestē sapiāꝫ. Que habuit q̄si q̄ttuor pedes. i. q̄ttuor cardinales. Sedile ꝟo fuit ment̄ tranq̄llitas vl' pax. q̄a ibi in pace fact⁹ est locus ei⁹.

Maria tribunal Titulus vi.

Isidor⁹ Tribunal] quod ſm isidorum dicit̄ ex eo q̄ inde a sacerdote tribuant̄ precepta viuendi. Et est locus in sublimi constitutus vnde vniuersi exaudire possunt. Et exempla gloriose virginis nobis proponuntur quasi quedam precepta. quibus instrui debemus et informari ad viuendum ſm beneplacitū

diuine voluntatis. Uel tribunal nominat̃ a tribus/eo ꝙ ad illud tribus ꝯuocet̃. Tribunal enī est sedes tribuni. vel sedes iudicꝫ. sicut dicit glosa sup̄ iohem. quia christus in ea carne quā assumpsit de ꝟgine iudicabit. Dedit enī ei pater iudiciuꝫ facere. q̄a filius hoīs ē. Joh. v. De h̄ tribunali dicit̃. iij. Regū. vij. Fecit salomon porticū solij in q̄ tribunal erat. et texit lignis cedrinis a pauimēto vsq̄ ad summitatem. ⁊ domuncula in qua sedebat̃ ad iudicandū/erat in media porticu sil̃i ope.

Maria sedes Titulus vij.

A Sedes] Scdm isidoꝝ sedes singulari numero ꝓpe vel regis vl̃ regni ē que grece thronꝰ dr̃. Maria ꝟo sedes ē regꝫ magni. iō de ipa dr̃ in p̄s. [Dñs ī celo]. i. in btā virgine. Quere li. vij. ti. i. de celo [Parauit] misterio spūssctī. [sedem suā. q̄a in ea q̄si hūiliatus resedit tpe incarnatōis. Unde dicit patri [Tu cognouisti]. i. approbasti [sessionē meā ⁊c̄.] Uñ p̄dixerat Eze. xliiij. Prīceps ipe sedebit ī ea. Quere li. x. ti. xxxviij. de porta. In ea etiā q̄euit sicut hō q̄escit sedēdo. Quere īfra ti. xi. vbi ipa dicit̃ req̄es. Uñ ⁊ dicit. Qui creauit me req̄euit ī tabnaculo meo ⁊c̄. Jō dicit ipe de matre Isa. lxvi. et Actuū. vij. Celū sedes mea ⁊c̄. Itē in psal. Sedes tua deꝰ in seculū secl̃i. De hac sede potest exponi illd̄ qd̄ dicit Joh. B Apo. iiij. [Fui in spū. ⁊ ecce sedes posita erat in celo et sup̄ sedē sedēs. Et q̄ sedebat sil̃is erat aspectui lapidis iaspidis et sardini. ⁊ iris erat ī circuitu sedis sil̃is visiōi smaragdine] Bñ dicit [fui in spū]. i. in mētis excessu. Uel q̄a qui videre vult. h̄ est ītelligere magnalia marie. de carnali necesse habet priꝰ fieri spūal̃. Ideo p̄mittit [fui in spiritu] ⁊ h̄ in dñica die. sicut sup̄ dixerat qñ fit memoria de dñica resurrectōe. p̄ quā vere speramꝰ nos posse resurgere. Uel vt resurgat p̄us a culpa/qui vult instrui de dignitate marie. Et nota ꝙ p̄us dixerat [fui in spū] et hic dicit [fui in spiritu] plꝰ. s. q̄ ante. Et in h̄ notat̃ vtilitas visiōis. q̄a studēdo et vacādo ꝯgnitōi ꝟginis/gr̄a augmētat̃. [Et ecce sedes] allegorice angeli et p̄lati in q̄bꝫ sedet et p̄ncipaliter regnat dñs/et alios regit et iudicat [posita erat ī celo] h̄ ē in eccl̃ia/dei ꝓuidētia ordinati. Uñ Joh. xv. dicit eis dñs. Posui vos vt eatis ⁊c̄. Uel maria in q̄ resedit maiestas deitatꝫ [posita erat in celo] in assumptōe misterio angeloꝝ in corpe et aīa. vt pie credit̃. Sedes ḡ maria. Sedens/filiꝰ dei ex ea carnē assumens. Eius enī sessio/est incarnatio. Uñ et dicit patri. [Tu coḡuisti]. i. approbasti [sessionē meā]. i. incarnatōem meā in virgine. Ubi autē esset hec sedes posita/dr̃ eze. i. [Uidi et ecce sup̄ firmamētū qd̄ erat īminens capiti aīaliū q̄si sil̃itudo throni] .i. beata virgo q̄ ē thronus. i. sedes regia. Seq̄t̃. [Et supra sedem sedēs] christꝰ. s. sua virtute eā continēs ⁊ maiestate p̄cellens. Qd̄ notat̃ p̄ h̄ ꝙ dicit̃ sup̄. Christus enim om̄es sanctos excedit dignitate et gr̄a. Et dicit̃ sedere sup̄ eos/q̄a p̄sidet eis s̄m diuinitatē auctoritate. s̄m humanitatē dignitate. Nam q̄ d̄ celo venit sup̄ oēs est. Joh. iij. Sequit̃ [Et qui sedebat] ecce descriptio sedentꝫ [similis erat aspectui lapidis iaspidis et sardini.]

Christus dicit̃ lapis D

Propter firmitatē/p̄ naturā immutabilitatꝫ. Jaco. i. Apd̄ quē ñ ē trāsmutatio ⁊c̄.

Propter soliditatē īmortalitatis. Uñ de eo dicit̃. i. Thi. vi. Qui solꝰ habꝫ īmortalitatem ⁊c̄. Itē. i. Thi. i. Regi seculoꝝ īmortali.

Propter potētiā et ꝟtutē q̄ firmiter regit oīa.

Quia fundamētū ē iustificatōis. Isa. xxviij. Ecce ego mittā in fundamētꝫ syon lapidē angularē.

Quia ꝯfringit cordis hūani duriciā. Mat. xxi. Qui ceciderit sup̄ lapidē istum confringet̃ ⁊c̄. Ip̄emet malleus ꝯterēs petras. Hiere. xxiij.

Quia veritatē seruat sue cōminatiōis ad malos. et ꝓmissiōis ad bonos. sicut lapis seruat imaginē sibi īsculptā vel scripturā. Uñ dicit. [Que ꝓcedūt de labijs meis] q̄ sunt duo testamēta. Uel [de labijs meis] q̄ sunt veri expositores et p̄dicatores [nō faciā irrita] Ro. iij. Deus verax. omnis aūt hō mendax.

Christus dicit̃ lapis p̄ciosus. E

Quia oīa regit p̄ potentiā ꝓpe ꝟtutꝫ. sicut lapis p̄ciosus sua ꝟtute opat̃. Uñ de iustis dr̃ et maxime de christo Ecc̄i. vi. Quasi lapidis ꝟtus ꝓbatio erit in illis.

Quia virtutē suam ignorātib⁹ nihil apparet. nec ab eis reputat̄. Sic christ⁹ in humanitate virtutē suā occultauit. et maxime in passiōe vbi nec reputat⁹ ē. Isa. liij. Itē. Ego sum vermis et nō hō. Abacuc. iij. Ibi abscōdita ē fortitudo eius ⁊c̄.

Christ⁹ d̄r lapis p̄ciosus

Quia carus et p̄ciosus. Job. xxviij. Nescit hō p̄cium ei⁹. Dicit̄ de sapientia. Item .i. Chor. vi. Empti enī estis p̄cio magno ⁊c̄.

Quia rar⁹ immo sol⁹. Unde de se sepe dicit in euāgelijs. Hō q̄dā .i. singular⁹ ⁊ sol⁹.

Quia modic⁹ p summā hūilitatē. Unde d̄r in p̄s. Mons modic⁹.

Quia virtuosus. Unde dicit Lu. viij. Noui virtutē de me exisse.

Et nota q̄ nō cuicūq̄ lapidi ꝯpatur hic christus. sed specialiter iaspidi et sardini. maxime ꝓpter duos colores eorū. Iaspis enī viret. in q̄ signat̄ imarcescibilitas eterne beatitudis. quam ꝓmittit ip̄is iustis. Sardin⁹ rubet. in q̄ signat̄ ignis ⁊ ardor eterne damnatōis. quā ꝯminat̄ impijs. Uel iaspis ꝑtinet ad speciē diuinitat⁹. q̄a nulli⁹ coloris aspectus sic ꝯfortat intellectū vt diuinitas. Sardi⁹ ꝟo ꝓpter rubo rem. ꝑtinet ad passam filij humanitatē. F

Sequitur. [Et iris erat in circuitu sedis] Hic notat̄ retributio tā bonor̄ q̄ malorū. Ideo dicit [in circuitu sedis] q̄a ex omni parte mūdi apparebūt corā eo homines iudicādi. [Similis visiōi smaragdine] Smaragdus rubet. ecce ignis dānationis malorū. et viret. ecce vita delectabil' bonorū in pascuis virētib⁹. Sophonie iij. Ip̄i pascent̄ et accubabūt. Hi sunt colores q̄ apparēt in arcu nubiū. q̄ fit ex repcussiōe solis in nube aquosa. s. ex compatōe ꝯuersatōis christi ⁊ sanctor̄ q̄ est sol illuminās. ad vitā malorū q̄ est vt nubes aq̄sa. tenebrosa. s. et fluida. ex q̄ damabūt̄ fortius et iusti⁹ mali. Sap̄. v. Ibunt directe emissiōes fulgur̄. et tāq̄ habene curuato arcu nubium exterminabunt̄.

Item De hac sede dicit̄ christo. [Parata sedes tua ex tūc] .i. ab eterno p p̄destinatōez. Uel [ex tunc] .i. ex quo sanctificata ē in vtero matris. Uel [ex tūc] .i. ab initio tp̄is gratie. Parata inquā ope spūssancti. vel sapiētia filij. Uñ [dñs in celo] .i. i btā ꝟgine. [parauit sedē suā] et ei insedit tp̄e sue incarnatōis B

Itē Hec est sedes de q̄ pater ꝓmittit filio p ꝓphetā [Edificabo in generatōe] p̄senti p gratiā [et generatōem] futurā p gl'iam [sedem tuā] o christe. i. btām virginē. Adhuc etiā nō cessat hec sedes quodāmodo edificari. q̄a ad honorē ei⁹ quasi q̄tidie noue abbatie construunt̄. noue ecclesie edificant̄. noua altaria dedicant̄. et q̄ inueterauerāt renouant̄ et pulcrificant̄. et ad ostendendā ip̄ius gl'iam a modernis d̄ ea sacre scripture multipliciter exponunt̄. Et ideo dicit ip̄a. Qui elucidāt me vitam eternā habebunt. H

Item Hec sedes potest appellari cherubin. Unde dicit̄ christo. Qui sedes sup̄ cherubin ⁊c̄. ꝓpter plenitudinē scientie que data est ei. I

Cherubin interp̄tatur

Uermiculata pictura. Quia ip̄a varijs donis ⁊ ꝟtutib⁹ picturata fuit ⁊ distincta. Unde dicit̄ circūamicta varietatib⁹. Eze. xl. [In portis templi] .i. in maria ⁊ sctis p̄latis. p q̄s intrat̄ ī tēplū vite eterne. maria ei porta ē p̄adisi [erāt picture vndiq̄]

Cherubin iter p̄tatur

Scientia ml'tiplicata. De qua aug⁹. Nouerim me. nouerim te. Hanc sciētiā dedit ei spūssctūs. et ml'tiplicauit ei fili⁹. nouē mēsibus euāgelizans cordi ei⁹ cum ip̄m portaret in vtero. et postea annis multis.

Scientie plenitudo. Hec ē charitas q̄ docet de omib⁹. i. Joh. ij. Plenitudo enī legis dilectio. Ro. xiij. Scientia enī sine charitate inflat. i. Chor. viij. sed cū charitate edificat.

Diuerse scientie et intellectus. Ip̄a est enī [sapiēs mulier] q̄ verbis et exemplis [edificat domū suam] .i. ecclesiā dei et familiares suos. ꝓuer. xiiij.

Aliter. Domin⁹ dicit̄ sedere sup̄ cherubin quod interp̄tatur plenitudo sciētie. q̄si nō in cherubin sed super .id ē. vltra. hoc est in seraphin quod interp̄tatur ardor vel incendium. id est. in ardore charitatis. vbi sedet ⁊ quiescit. Uñ magis ess̄ laborādum ad habendā charitatē q̄ scientiā. cū fere omnes faciāt ecōuerso. K

Maria cathedra christi Titulus viij.

Et cathedra] Et de hac cathedra dicit. ij. Regū. xxiij. [Dauid sedet ī cathe A
dra sapiētissim⁹ princeps inter tres. Jpe ē qsi tenerrim⁹ ligni ꝟmicul⁹ qui
octingētos interfecit ipetu vno.] Dauid christ⁹. Dauid iterptat manu fo
tis. ḋa christ⁹ est dei virt⁹ et dei sapia. i. Choz. i. Interptat etiā aspectu desidera
bilis quia in christū desiderāt angeli ꝓspicere. i. Pe. i. Maria cathedra in q̄ sum
mus magister in incarnatōe resedit. qñ pcepta ꝛ ꝓsilia vite eterne veniebat docere ī
mūdo. Unde et dicebat aplis Joh. xiij. Vos vocat̄ me magister et dñe. et bñ di
citis. Sum etenī. Cathedra siḋem doctoz ē. Sedens ī hac cathedra christ⁹ est
sapiētissim⁹. ḋa ipe est sapiētia patris. Jpe inter tres ōz sedere. quia ipe vna est ex
trib⁹ increatis psonis eq̄lis patri et spūisancto. sed ipe solus sedet ī cathedra. quia
solus incarnat̄ in virgine gl'iosa. Uel cathedra ista crux dñica. ī q̄ sedisse ōz sūm⁹
magister. quia sedere doctoris ē. ꝛ ipe in cruce pfectā docuit charitatē. q̄ nō solum
mortē suā indulsit. sed etiā p inimic⁹ orauit. Lu. xxiij. [Pater parce illis] et p eis
allegauit ꝛ ipos excusauit dicēs. Lquia nesciūt ḋd faciūt] Seq̄tur [Jpe ē qua B
si tenerrim⁹ ligni ꝟmicul⁹] quo nihil duri⁹ dū tāgit. ḋa terebrat lignū durissimū.
nihil molli⁹ dū tangit. Dauid enī ille ſralis qñ ledebat nihil illo māsueti⁹. qñ le
dere volebat nihil illo feroci⁹. Similit nihil christo molli⁹ q̄ ad mīsericordiā. Jō
dicit [tenerrim⁹] nihil forti⁹ q̄ ad iusticiā. Uñ Job. ix. Si fortitudo q̄rit. robu
stissim⁹ ē rē. Et nota q̄ nō ōz tener sz tenerrim⁹. ꝓpter oīmodā māsuetudinē. cui⁹
. s. māsuetudis tres sunt ḡdus. Prim⁹. eq̄nimis ꝓtumeliaz ꝓpessio. Hic grad⁹ fa
cit tenez. Scōdus. eq̄nimis iniuriaz ꝓpessio. Hic facit teneriorē. Terci⁹. eq̄nimis
ꝟbez ꝓpessio. Hic facit tenerrimū. Oēs istos ḡdus māsuetudis habuit ī se chri
stus. Jtē ꝟmicul⁹ dicit christ⁹. nō solū ꝟmis. ꝓpter oīmodā hūilitatē quā habuit
in se. Quia subdidit se maiori et pari. i. deo patri. cui eq̄lis est ſm diuinitatē. sz mi
nor est ſm hūanitatē. Subdidit etiā se matri sue et ioseph ob grām mīs. sic ōz
Lu. ij. Et erat subdit⁹ illis. ḋ longe inferiores eo erāt. Subdere se maiori. facit hu
milē. Subdere se pari. facit humiliorē. Subdere se mīori. facit humillimū. Et
nota q̄ dicit ligni ꝟmicul⁹. Lignū significat peccatū. ibi. i. Cho. iij. Lignū fenū
stipulam rē. Uermicul⁹ mollis terebrat lignū durū. et christ⁹ in hūili passiōe sua
q̄ntū in se fuit. tot⁹ mūdi peccata terebrauit ꝛ ꝓsumpsit.
Sequit. [Qui octingētos interfecit impetu vno.] Quere expositionē. C

Hec cathedra fuit

Cōposita q̄si ope tornatili. i. subtili artificio spūsancti. ḋ dicit oīm artifex. Sap. vij.
Rotundata p membra singula. per desideriū celestis pmij.
Plana. leuis. et circūpolita. et sine scrupulo alicui⁹ peccati.
Quasi pforata seu terebrata ex ꝓpassione dolorū filij. iuxta illud Lu. ij. Tuā ipius
animā ptrāsibit gladius.
Colorata et q̄si depicta virtutū oīm coloze multiplici. s. minio charitatis. viridi fi
dei īmarcescibilis. sinopide patiētie singularis. iacinto siue lazurio ꝓtēplatōis. vel
etiā pauptatis. cui⁹ ē regnū celoz. Uel etiā dici pt q̄ q̄si depicta et rubricata ē ī sā
guine dñice passiōis. cuius ꝓpassio eidem p martyrio reputāt.
Quasi q̄ttuor habens pedes. i. q̄ttuor cardinales. ipām ī oi ḡtia ꝛ ꝟtute sustētātes.
Habens etiā sedile et q̄si puluinar. i. trāquillitatē carnis et spūs. ḋa caro ei⁹ nō cō
cupiscebat aduersus spm. nec ecōuerso. Et ideo tā in carne q̄ in spū ipi⁹ pausauit
ḋere sapiētia dei. De materia hui⁹ cathedre assignari pt sicut supra dictū est ō ar
cha et throno. ferculo. et solio.

Maria scabellum Titulus ix.

Scabellum] De quo ōz in ps. [Adorate scabellū pedū ei⁹. qm̄ sanctum est]
Dicit scabellū a scādendo. ꝓprie q̄ apponit ad ascēsum lecti. Alib aliis aūt
dicit suppedaneū. eo q̄ sub pedib⁹ sit. Scabellū christ⁹. q̄ fecit q̄si quēdaz
gradū ad marie dignitatē manifestandā. vt supra dictū est de solio. Uel scabellus
crux. cui pedes dñi ꝓfixi steterūt ſraliter. Hoc q̄si adorat et venerat. et ḋ crucē dñicā
glorificat. et ḋ ad exemplus christi penitētiā suam reuerēter exequit. vt penitentie

christi particeps efficiat. Uel scabellũ istud in quo pedes dñi steterũt. gl'iosa ꝟgo dignissima omni laude reuerẽtia et honore. q̃ tria signant in ꝟbo adorãdi. Sicut enim christi diuĩtas designat ꝑ caput. vñ .i. Chor. xi. caput christi deus. sic et ei⁹ hũanitas in qua venit ad nos sicut pedib⁹ ambulat designat ꝑ pedes. Uñ pater ꝓmittit filio. Ponã inimicos tuos scabellũ pedũ tuoꝝ. Hoc scabellũ ad lr̃az adorauerũt tres magi. Mat. ij. Adorãtes filiũ sedẽtẽ ĩ gremio matr⁹ sue. Itẽ. In scabello q̃escũt pedes. et christ⁹ deus et hõ req̃euit in vtero virginali sine motu ⁊ strepitu ꝯrio. De h̃ scabello p̃t exponi illd̃ Exo. xxiiij. Sub pedib⁹ eius q̃si opus lapidis saphirini. et q̃si celũ cũ serenũ est. De scabello aureo habuisti sup̃ titulo. iij. d̃ solio. quod potest cõgrue hic adaptari.

Maria lectulus salomonis Titulus x.

Uersus tercius

Lectulus ⌋ Uñ Canti. iij. ⌊ En lectulũ salomõis sexagĩta fortes ambiunt ex fortissimis israel. oẽs tenentes gladios. et ad bella doctissimi. Uniuscuiusq̃ ensis sup̃ femur suũ. ꝓpter timores nocturnos. ⌋ Hec possunt esse ꝟba angeloꝝ describẽtiũ q̃nto studio angeli famulabant in terris virgini gloriose. Lectulus salomõis. i. veri pacifici. btã virgo dicit. in q̃ deitatis inclinato capite. dei filius req̃euit. velut ĩ lectulo. Uñ ip̃a dicit. Et q̃ creauit me req̃euit in tabernaculo meo. Cũ aũt sicut dicit apl's. oẽs sp̃ũs celestes admĩstratorij sint et mittãt ĩ ministeriũ ꝓpter eos q̃ hereditatẽ capiũt salutis. et nõ solũ ad ministeriũ hoĩm minores mittant sp̃ũs. sed etiã sup̃iores et de ordine seraphin. q̃ ꝓpter charitat⁹ ardorẽ dicunt flãma ignis. vl' ignis vrẽs. vnde p̃s. q̃ facit angelos suos flãmã ignis. vl' ignem vrentẽ. ostendit in h̃ loco ꝙ ad custodiã et obsequiũ btẽ virginis nõ inferioris sed sup̃ioris dignitat⁹ angeli deputati sunt. cũ dicit ꝙ hũc lectulũ ambiũt sexaginta fortes de fortissimis isrl'. Nam btãm ꝟginẽ ambiebãt diligenti custodia et obseq̃osa reuerentia angelici sp̃ũs fortes inter fortissimos sp̃ũz. q̃ ꝓ eo ꝙ assidua ꝯtẽplatione deum ꝯspiciũt. israelis noĩe designant. Et isti fortes sexagĩta dicũt. nõ ꝓpter numerũ sed ꝓpter numeri mysteriũ. Nã ille numer⁹ ex senario ꝯstat ⁊ denario. Senari⁹ aũt ꝑfectõem significat. denari⁹ q̃q̃ q̃ regis habet imaginẽ ⁊ decẽ nũmorũ in se ꝯtinet p̃ciũ. angelicã designat naturã. q̃ ad imaginẽ dei creata ẽ exp̃ssius. et velut quẽdã denariũ tres habz potẽtias naturales. intellectũ. volũtatẽ. ⁊ mẽoriã. septẽ donis sp̃ũsseti ĩsignitas. Huic sentẽtie ꝯcordat ꝙ ꝑ decẽ drachmas in euãgelio nouẽ ordines angeloꝝ et hũana natura signat. Igit ꝑ sexagĩta fortes illi sig̃nt sp̃ũs. qui in subtilitate naturaliũ. et abũdantia spiritualiũ gr̃aꝝ. ⁊ exp̃ssiori creatoris sil'itudine q̃dam ꝑfectõe ceteris p̃minere noscunt. Hoꝝ aũt fortitudo prudẽtia et obsequij ꝓmptitudo demõstrat cũ dicit ⌊ oẽs tenẽtes gladios ⌋ ⁊ cetera q̃ sequunt. In gladijs sig̃tur potestas debellãdi malignos sp̃ũs. Cũ dicũt ⌊ ad bella doctissimi ⌋ ostendit eoꝝ prudentia ad obuiãdũ ꝯtra oẽs insult⁹ d̃monũ. Cũ dicitur. ⌊ vniuscuiusq̃ ensis sup̃ femur suũ ⌋ ostẽdit q̃ sint expediti q̃ ꝑati ad p̃liũ. Nam hoĩes pugnaturi dũ expectãt aduersariũ. sup̃ femur suũ extractũ solẽt tenere gladiũ. Quare aũt isti fortes hũc lectũ ambiãt. demõstrat cũ subdit ⌊ ꝓpter timores nocturnos ⌋ ad repellendũ videlicz nõ solũ tẽptatões g̃uiores. sed etiã illã breuem et modicã q̃ ꝑ timorẽ nocturnũ designat in p̃s. vbi legit. Nõ timebis a timore nocturno. Nam ꝑ ministeriũ angeloꝝ sic a btã ꝟgine repulsa est oĩs tẽptatio. ꝙ post ꝯceptõem filij nec etiã venialiter peccasse credatur.

Domin⁹ parisien̄.

Item De hoc lectulo. i. virginali vtero exponit illud Canti. i. ⌊ Lectul⁹ noster floridus ⌋ Lectul⁹ hic vterus virginal'. in q̃ sponsus beatissimã copulã celebrauit. qua hũane nature dignat⁹ ẽ copulari. Lectul⁹ autẽ dicitur et nõ lectus ꝓpter hũilitatem. et q̃nto lectulus fuit hũilior. tãto amplexus iocundior et societas insep̃abilior. et ip̃a vnio vnior vt ita dicã fuit. Florid⁹ fuit lectulus iste. omniũ ꝟtutũ velut florũ varietate. Ibi rosa excellẽtissime charitatis. Ibi lilium singularissime castitatis. Ibi viola omnimode hũilitatis. Et q̃d dicam? Ibi ortus est. ⁊ inde ort⁹ est ille q̃ dicit. Ego flos campi ⁊c. Cañ. ij.

Item Lectulus diminutiuũ signat hũilitatẽ marie. ĩ q̃ christus req̃euit sine strepitu

prauoꝝ motuũ et strumis supbie. Scõm beatũ bernũ.p ferculũ salomõis signifi/
cat ꝓprie corpus marie sicut infra notabit.p lectulũ aĩa eiusdẽ in q̃ beata trinitas
req̃uit. Non dicit autẽ vnde fact⁹ sit lectulus.q̃ ineffabil' ẽ dignitas aĩe ipi⁹ vir
ginis. De materia ꝙ ferculi.i.corpis ei⁹.qõ p bonam opatõem se circũferebat et
exercebat./aliq̃d ampli⁹ patet. Solet aũt lectul⁹ in thalamo sterni. ꝛ iustissimum
erat./vt ꝗa beata virgo hic facta ẽ thalam⁹ lect⁹ et triclinii toti⁹ trinitatis. ibi ho
spitaret in hospitio trinitat'. Ideo audacter dicim⁹ q̃ thalamo trinitat' colloca
tus ẽ lectus ille. vt post labores q̃s sustinuit i pseuti cũ filio./ibi q̃escat ineternũ
Et notandũ q̃ in illa celesti hierusalẽ q̃si triplex edificiũ potest assignari.s.atriũ. pala E
tiũ.thalamus. Atriũ conuenit illis angelis./q̃ discurrũt ad nos in ministeriũ. Pala/
tiũ illis./q̃ semp assistũt creatori. Thalam⁹ sũme trinitati. In q̃ thalamo mariam
credimus collocatã ad dexterã filij sui. Ipa etiã lectul⁹ ẽ quo ad nos. quia sicut i
lectulo q̃escimus. ita p eam ad ꝑtutes attingim⁹.in quib⁹ aĩa req̃escit q̃ prius i vi
cijs laborabat.

Maria requies dñi Titulus ci.

ET reges ¶Un Isa.xi.vbi nos habem⁹.erit sepulcrũ ei⁹ gloriosũ. dicalia A
lra.erit reges ei⁹ gloriosa.i.gl'iosa dña erit reges eius. Un ipemet dicit i
ꝑs. Hec reges mea in seculũ secli ꝛc. Ipa etiã reges quã in oib⁹ q̃rebat filj⁹
dei qui est sapia. Eccl.xxiij.quã inuenit in ea.sicut ipa dicit ibidẽ. ¶Qui creauit
me ¶fm q̃ de⁹ filj⁹ me⁹.s.p quẽ oia facta sunt ¶req̃uit ¶fm q̃ hõ Lin tabernaculo
meo ¶.i.in corpe nouẽ mẽsib⁹ et ser dieb⁹. Et bene dicit ¶req̃uit ¶q̃ nihil ibi inue
nit qõ eũ molestaret. Nõ ei vagiebãt ibi paruuli babilõis.i.prauj mot⁹. Nõ erãt
ibi fumus aut stillicidiũ aut mala vxor. q̃ tria expellunt hoiem a domo sua. Fu/
mus ẽ supbie vanitas. Stillicidiũ./diabolicaꝝ tẽptationuꝝ assidua iportunitas/
Mala vxor./sciẽtie acule⁹ ¶Req̃uit ¶q̃a nõ inuenit carnẽ meã ꝙcupiscentẽ aduer
sus spiritũ./vel ecõuerso. Ad gal'.v.eo q̃ igrediẽs dixerit.pax huic domui. Mat.
x. ¶In tabernacl'o meo ¶tã carnis mee q̃s spũs mei. Licet enĩ cor virginis ꝙgrue
dici possit tabernaculũ et triclinium toti⁹ trinitatis.tñ ꝙgruẽti⁹ venter ei⁹ dicit tab
naculũ./qõ ꝓprie est pegrinatiũ et militantiũ. Qui q̃ nũc req̃escit in tabernaculo
meo.i.i me tẽplo suo. Ipe q̃ venit pegrinari in mũdo fact⁹ pegrin⁹ etiã filijs ma
tris sue synagoge. Futur⁹ q̃si colonus et q̃si viator declinãs ad manendũ. Dicit
xiij.vt milicia esset vita hois sup terrã. Job.vij.vt alligaret fortẽ armatũ. et vasa
ei⁹ diriper.et arma auferret in q̃b⁹ ꝑfidebat. Lu.xi. palã triũphans princip⁹ et
potestates in seipo. Ad col'.ij. Oñ inquã sic venit pegrin⁹ viator militaturus./ fo/
ris nõ mãsit pegrin⁹.sed hostiũ meũ ipi viatori patuit. Job.xxxi.et ingressus ¶req̃
uit in tabernacl'o meo ¶vbi i pace fact⁹ ẽ loc⁹ ei⁹. Christ⁹ enĩ aggressur⁹ pugnaꝝ
ꝙtra mundũ et diabolũ in vtero virginis armauit se pauptate ꝙ diuitias. Oñili/
tate ꝙtra supbiã. Carnem virgineã ꝙtra luxuriã indues ꝑ lorica
Itẽ maria ẽ illa reges opulẽta./q̃ pmittit populo fideli. Isa.xxxij. Sedebit popul⁹ B
meus in pulcritudie pacis.et in tabernacul' fiducie. et in req̃e opulenta.

Maria habitatio Titulus xij.

HAbitatio ¶christi.s.q̃ dicit de ea. Hec reges mea in seculũ seculi. hic habita A
bo quoniã elegi eã. Un canit eccl'ia. Elegit eam de⁹ ꝛc. Dicit aũt habita/
tio ab habẽdo.ꝗa sol⁹ christ⁹ habuit vteꝝ virginalẽ ad inhabitãdũ. Un
de dicit marie Zacha.ij. Lauda et letare filia syon.q̃ ecce ego venio et habitabo ĩ
medio tui.ait dñs. Itẽ ¶In pace factus est loc⁹ ei⁹ ¶.i.in maria pacifica. Let habita
tio eius in syon ¶.i.in specl'o.qõ est maria. Itẽ maria habitatio diuitatis.ꝗa chri/
stus habitauit in ea in q̃ sicut ꝛ ad Col'.ij.habitat oĩs plenitudo diuitatis corpa
liter. Item maria habitatio filij quẽ in ventre suscepit hospitio.cui dicit Isa.xxij.
¶Uocaberis voluntas mea in ea.et terra tua inhabitabit ¶.i.caro tua fecũdabit christo
eã inhabitãte. Itẽ Isa.xxij. ¶Habitabit iuuenis cũ virgine ¶.i. filj⁹ cũ matre.
Christus enim ꝓ nobis factus est iuuenis ꝼm humanitatẽ.antiquus dieꝝ ꝼm di
uinitatẽ.vt videlicꝫ ꝓ eũ nostraꝝ renouaret vt aquile iuuentus aĩaꝝ. ¶Habitabit ¶

inq̃ filius cũ matre/ que circũdedit eũ gremio vteri sui. Hiere. xxxi. s. thalamo virginalis vteri. Uñ canit eccl'ia. Mũdum pugillo continẽs ventris sub archa clausus est. Et hoc est qd̃ ip̃a dicit Ecc̃i. xxiiij. Girũ celi circuiui sola ⁊c. Cũ enĩ filius dei p̃us esset circul⁹. cuius centrũ vbiq̃. circũferentia nusq̃. beata virgo dedit ei circũferentiã carnis. in qua habitaret plenitudo diuinitatis corp̃aliter. Christus enim girus ẽ ingirabilis ꝯtinens omnia. Et merito panis q̃ de celo descendit ĩ archa matris sue clausus fuit. vt ip̃a daret nobis panẽ de archa sua. quia filius datus est nobis. Isa. ix. Sed trãslata ẽ archa ista ad celũ. vt deinceps dicam⁹. Mater nr̃a que es in celis. panẽ nostꝝ q̃tidianũ da nobis hodie de archa tua. i. de archa que tu es. Itẽ. Ad lr̃am christ⁹ iuuenis. i. duodecim annoꝝ. et deinceps habitauit cum btã virgine p̃ filialem reuerentiã et subiectõnem obediẽtie. Luce. ij. Et dicit̃ christ⁹ iuuenis q̃si iuuãs nos. quoniã ad h̃ venit clamãte ad eũ hũana natura. Exurge in adiutoriũ mihi. Iuuit etiã mr̃em suã. Unde p̃s. Adiuuabit eã mane diluculo. Quere li. iiij. ti. xxviij. de sanctificatõe eius. Itẽ. ⌊Hec req̃es mea⌋ vt supra. ⌊hic habitabo⌋ scz nouem mensib⁹ in ea. multis annis cũ ea et sub ea. Habitans in ea christ⁹ replebat eam singulari gr̃a carismatũ. habitans cũ ea pascebat eã incompabili suauitate moꝝ et diuinoꝝ desiderabili sapĩa sermonũ. Nũc autez in ea et cũ ea sicut intermĩabili euo. sic incõprehẽsibili modo satiat eã beatificãtiũ gl'ia visionũ. foris q̃dem gl'ificate carnis formã exhibens. intus aũt formã verbi glorificãtis imp̃mens. Itẽ. Maria habitatio oĩm iustoꝝ et beatoꝝ. Uñ dicit ei ꝓpheta. ⌊Sicut letantiũ oĩm habitatio est in te⌋ o maria. Isidor⁹. Ip̃a ẽ enim ⌊habitatio letantiũ⌋. s. p̃seuerantiũ in ea. qd̃ notat nomẽ habitatõis. et bene dicit. ⌊letantiũ⌋ quia q̃cunq̃ dolẽs ad illã pijssimã p̃cordialiter se ingerit. nõ est exsors gaudiose spei. Itẽ de hac habitatõne d̃r Abac̃. iij. ⌊Sol⌋. i. diuinitas ⌊et luna⌋. i. hũanitas ⌊steterũt ĩ habitaculo suo⌋. i. in virginis vtero. et bene dicit ⌊steterũt⌋ q̃a stare obedientis est. B

Maria cellula Titulus xiij.

Cellula ⌋ꝯtinens in se occultatũ mel celeste. christũ. s. q̃ dulcis ẽ refectio angelorũ. Quod videlicz mel ꝓpinauit hec cellula mũdo famelico/ qñ peperit saluatorẽ. Ideo dicit̃ ei Cañ. iij. Mel et lac sub lingua tua. Quere li. iiij. ti. xxvi. de dulcedine marie. Qd̃ ẽ dicere. Fili⁹ dei ĩ duab⁹ naturis sub carne tua. Ul' ⌊sub lingua⌋ q̃a ẽ verbũ patris. Uel ⌊sub lingua⌋ qꝛ absconditũ in vtero matris. Uel ⌊sub lingua⌋ qꝛ q̃cito respondit. fiat mihi. descendit in eã filius dei. Mel qd̃ venit de celi rore/ diuinitas que est sup̃ oĩa. Lac qd̃ de carne exprimit̃/ humanitas que deorsũ assumpta ẽ. Uñ fili⁹ patri Job. x. Nõne sicut lac mulsisti me ⁊c.

Maria nidus Titulus xiiij.

Nidus ⌋quem. s. nidũ christus signatus p̃ aquilã eleuatus in celũ ad p̃ceptũ patris. Job. xxxix. posuit in arduis. cũ matrẽ suã in assumptõe etiã sup̃ angelos collocauit. In p̃s. ⌊Passer⌋. i. christus q̃ dicit. vigilaui et fact⁹ sũ sic passer ⌊inuenit sibi domum⌋. i. virginalem vterũ ⌊et turtur⌋. i. idem christ⁹ de quo dicit̃ Canti. ij. vox turturis. i. p̃dicatio christi. audita est in terra nr̃a ⌊nidũ⌋ sibi. i. eundem vterum. A

Maria nidus. quia nidus B

Construitur ex pluribꝫ ramusculis. Et corpus marie ex pluribꝫ virginalibꝫ mẽbris Uñ dicit patri Job. x. Ossibꝫ et neruis compegisti me ⁊c.

Asper exterius. s. in carne p̃ abstinentiã et eius macerationẽ. mollis et suauis interius p̃ mentis benignitatem.

Concauus per humilitatẽ interiorem.

Spericus p̃ eternoꝝ inquisitõem. Col'. iij. Que sursum sunt querite ⁊c.

Absconditus. quia maria mortua erat mundo. ⁊ tota vita eius abscondita fuit cuz christo in deo. Ad colo. iij.

Suspensus p̃ contemplatõem. Job. vij. Suspendiũ elegit anima mea. Leuabat enim se iugiter supra se. Treno. iij.

Clausus inferius ꝑ amorẽ pauꝑtatis. hoc ad terrena. que oĩa ꝓpter christuꝫ arbitrabat̃ detrimẽta. ⁊ vt eũ lucrifaceret reputabat stercora. Phil'. iij.

Apertus supius ꝑ desideriũ supne beatitudinis. q̃si diceret cũ dauid. Dñe ante te omne desideriũ meũ ⁊c̃.

In eo q̃escit auis. i. christus. Unde ip̃a dicit. Qui creauit me req̃euit ĩ tabernacl'o meo. Sil'r iustus in mũdo p̃ssuras. in maria pacẽ inuenit ⁊ q̃etem.

In nido ponit et fouet auis oua sua et pullos. i. opa et bonos motus. sic et vir iustus in maria.

Itẽ. Maria nidus colũbe. i. receptaculũ spũssancti. q̃ sicut colũba descẽdit ĩ christũ. Lu. iij. et Joh. i. Unde ei dictũ ẽ. Spũssctũs supueniet ĩ te. Uel [colũbe]. i. christi. qui d̃r colũba. Hiere. xxv. [Facta ẽ terra eoꝝ in desolatõem. a facie]. i. ab ĩstãtia [ire colũbe]. i. christi. qui etiã qñ punit trãquill⁹ ẽ in se. et q̃ nõ ꝯtinet in ira sua misericordias suas. Et nota ꝙ nulla auis pauperiorẽ facit nidũ q̃ꝫ colũba. qꝛ pauꝑculã et humilẽ istam elegit christ⁹ et p̃elegit. ĩ cui⁹ vtero nouẽ mẽsib⁹ corꝑaliter. ⁊ in cuius aĩa in eternũ spiritualiter habitaret. C

Maria cella Titulus xv.

Cella [que dicit̃ a celãdo. qꝛ celauit et occultauit nouẽ mensib⁹ filiũ dei. Unde dic̃ ei Isa. xlv. Uere tu es de⁹ abscõditus. Nota ꝙ h̃ nomẽ cella eq̃uocum est. In cellis enĩ solebãt antiq̃ religiosi singl'ariter habitare. sic̃ adhuc patꝫ in carthusiensib⁹. q̃ habitãt singulares in singul' cellis. Et maria singularꝫ cella. q̃a singulariter virgo et mater singularis fuit christi habitatio nouẽ mensib⁹. qui forma ẽ et exẽplar toti⁹ ꝑfecte religiõis. Cella etiã idẽ ẽ qd̃ cellariũ. et maria cella est vinaria. Et gr̃a eius cõgrue compat̃ vino. q̃a quos replet facit audaces. fortes. obliuiosos. et insensibiles. et hmõi. Cella etiã vinaria ꝓpter spũaliũ bonoꝝ copiã. que ideo dicunt̃ vina. quia reficiũt. iocundãt. et inebriãt. sicut patet in ioseph relĩquenti palliũ egiptie. Gen̄. xxxix. Et cõtinet hec cella tot genera vinoꝝ q̃t ꝟtutũ. q̃bus seruos suos reficit copiose dicẽs illis Can̄. v. Comedite amici bibite et inebriamini carissimi. De his inuenies lib. xij. particl'a. i. versu. xij. de ortu. vbi maria dicit̃ ꝑtãs. Ip̃a est etiã cella illa vinaria q̃ celestis hierl'm omnes letificat mansiones. et oĩa celi replet cellaria. et de plenitudĩe ei⁹ accipiũt celicole vniuersi. Et q̃nto bibunt copiosi⁹. tãto sitiũt ampli⁹. Unde et ip̃a videt̃ dicere. Qui bibũt me adhuc sitiẽt. In h̃ etiã qd̃ dicit [q̃ bibunt me] innuit se nõ solũ cellã. sed etiã esse vinũ. Et vide quomodo cũcta replet celi cellaria. In plenitudine inq̃t sanctoꝝ detẽtio mea. h̃ est. omniũ sanctoꝝ plenitudo me detinet q̃si suã. q̃si me sibi volẽs vt ꝓpriam vendicare. nõ tamẽ ꝙ alijs inuideãt qd̃ sibi zelant. Nec solũ maria cella ẽ om̃imoda vina ꝯtinens seu pocula. sed etiã canal' ꝑ quã hec vina influũt in cellariũ mentꝫ nostre. et in eccl'iam catholicã q̃ est cellariũ dñi. Ip̃a est cella omniũ aromatũ. Que sunt. castitas. pietas. et hmõi. Omnes delicie. Loc⁹ oĩs voluptat̃. Mlt̃ũ enim deliciarũ sibi compauit cella ista aromatica. ex eo ꝙ christus toto tpe corꝑaliter et s̃m deitatẽ inhabitauit eã. Si enĩ aromaticũ q̃d ad modicũ detineatur in vase. statim ip̃m vas reddit̃ aromaticũ. Quid ni beata virgo omnẽ patientiam redoleat q̃ omnib⁹ impleta est vnguẽtis. omnib⁹ aromatic⁹ speciebꝫ q̃b⁹ sanata ẽ infirmitas generis hũani. Unde dicit̃ ei [Mirra et gutta ⁊ casia] ⁊c̃ [a domibus eburneis] Dom⁹ eburnee ꝟgines ꝑ mundiciã. sed ip̃a virgo ꝟginũ. Plena etiam fuit vnguentis ꝑ christi q̃ interp̃tat̃ vnct⁹ p̃sentiã. Ip̃a etiã cella pigmẽtaria designata ꝑ domũ saltus. iij. Regũ. vij. Libro. i. ca. iiij. ꝙ maria domus salt⁹ libani. A B

Maria apotheca Titulus xvi.

Et apotheca [christi medici. q̃ ꝑ mariã et lignũ crucis venit sanare mũdum languidũ. qui ꝑ euã et lignum vetitũ egrotabat. Uel poti⁹ ip̃a est apotheca spũssancti. in quam descẽdit apothecari⁹ spũssanctus supueniens in eã in filij conceptõe. q̃ de purissima ei⁹ substantia cõfecit vnguentũ. qñ fili⁹ dei totuꝫ suscepit quod est hominis et assumpte nature plenitudo diuĩtatis corꝑaliter ĩ se infudit. sine q̃ impossibile curari vulnera generis hũani. A

Aliter. Unguentarius spūssctūs. Ecci. xxxviij. cui⁹ apotheca maria. Materia vn- B
guēti flos assumpte nature ⁊ adeps diuinitatis. In h̄ vnguēto tria Odor. dulcor.
et liquor. Odore hui⁹ vnguēti hoīes naturalis legis sola fidei deuotōe recreati
sunt. et adhuc longe positū q̄si quendā odorē de longe venientē expectabāt. Und̄
ꝓphetice dicebat ysaac de christo Gene. xxvij. Ecce odor filij mei ⁊c̄. Dulcore ei⁹
delectati sunt hoīes scripte legis. q̄ q̄si in limine christi nascētis positi. suauitatem
ꝓmissionis in lege et ꝓphetis accepant. Unde dicebat̄ Aggei. ij. Ecce venit desi-
derat⁹ cūctis gentib⁹. et implebit domū istā gl'ia. Et loq̄tur de eccl'ia vl' poti⁹ de
maria. Liquore eius sanati sunt homines gratie. qui sacramentis que de latere
christi profluxerunt salubriter perfusi sunt. Unguentū in alabastro repositū. ver-
bum carni vnitū. Quo fracto in passiōe. domus. i. eccl'ia repleta est ex odore vn-
Isidor⁹ guēti. Joh. xij. Scd̄m isidorū apotheca vl' horrea ꝓprie sunt recōditoria vl' repo
sitoria frugum e boratar̄.

Maria gazophilatiū Titulus xvij.

g Gazophil. ⌋. i. gazophilatiū. quod ē archa. vbi colligunt̄ in tēplo ea q̄ ad indi
gentiā paupeꝝ vl' edificatōem tēpli mittunt̄. Compositū est aūt h̄ nomen
de lingua persa et greca. Lingua enī ꝑsarū dicit̄ gaza thesaur⁹. grece ꝟo phi
lation custodia interp̄tatur. Bene maria gazophilatiū vtriusq̄ eccl'ie. quia q̄cq̄d
boni nobis pauꝑib⁹ dare disposuit munificētia diuina. in ip̄a velut ī q̄dam gazo-
philatio cōgregauit. Unde dicta est gr̄a plena. ad rasum ꝓpter se. ad cumulū ꝓpt̄
nos. Uñ postea subdidit angel⁹. Spūssctūs supueniet in te.

Maria bibliotheca Titulus xviij.

b Bibliotheca ⌋. i. loc⁹ vbi reponunt̄ libri. Biblio enī grece liber. theca reposi-
toriū. In ip̄a siq̄dem q̄si repositi fuerūt omnes libri veter⁹ testamēti ⁊ euan
gelioꝝ. quoꝝ omniū plenā habuit noticiā. sicut ostēdit in illo ꝟsu cātici sui.
Sicut locut⁹ est ad patres nostros ⁊c̄. De euāgelijs. i. de sciētia euāgelica ibi Lu
ce. ij. Maria conseruabat omnia verba hec ⁊c̄.

Maria erarium Titulus xix.

Uersus quintus e Erari ⌋. i. erariū. quod dicit̄ ab ere. q̄a in ea congestū est et cōmassatū ꝯciū re-
demptiōis nr̄e. Nam in vtero ei⁹ fuerūt omnes thesauri sapiētie et scientie
abscōditi. Colo. ij. Propter hoc etiā appellat̄ venter ei⁹ sacculꝰ pecunie. Parabo.
vij. Quere li. i. ca. iiij. titulo gr̄a plena post mediū capituli.

Maria genezeum Titulus xx.

g Geneze ⌋. i. genezeum qd̄ dicit̄ a gene greco qd̄ est mulier. locus scz vbi femi
naꝝ fit cōuentus. ad opus lanificij exercendū. Ml'ieres iste gr̄e sunt q̄ cō-
uenerūt in ea ad texendā tunicā christi incōsutilē de q̄dam portōe gedeonici velle
ris. i. substantie virginalis. Et he sunt ml'ieres de quibus dicit̄ Isa. iiij. ⌊App̄hē
dent septē ml'ieres⌋. i. septē gratie spūssancti vel gr̄a septiformis virū vnū⌋. i. chri-
stum ⌊in die illa⌋. s. in die conceptōis sue. qñ. s. femīa circūdedit virū. Hiere. xxxi.

Maria locus Titulus xxi.

A Locus ⌋ Ip̄a est enim loc⁹ voluptatis. Gene. ij. Quere li. xij. ꝑticula. i. vij. ꝟ-
su orti cōclusi. vbi ortus dicit̄ irrigu⁹. Itē de his q̄ locū faciūt deliciosuz q̄
re ibidē. ix. versu. vbi ortus dicit̄ densus et vmbrosus. Itē talis loc⁹ aptus
ad repiendū latibulū. quere ꝯsequenter ibidē. Itē. Ip̄a loc⁹ electus a dño. de quo
ip̄e dicit. ij. Paralip̄. vij. ⌊Elegi et sanctificaui locū istum ⁊c̄. Elegi⌋ p̄destinādo.
⌊sāctificaui⌋ ab originali purgādo. fomitem extinguēdo. vl' vsq̄ quaq̄ reprimēdo
⌊locum istū⌋. i. mariā ⌊vt sit nomen meū ibi ⁊c̄.⌋ Consimilē expositōem īuenies in
fra. E E. titulo. xxxi. q̄ maria domus sapiētie. Et qd̄ hic dicit̄ de loco. habet̄ ibi
de domo. iij. Regū. ix. Item de hoc loco Hiere. xvij. ⌊Solium glorie altitudīs a
ꝑncipio. locus sanctificatōis nr̄e expectatio israel⌋ Quere primā particulā sup̄ ti.
iij. de solio. Ip̄a enim est ⌊loc⁹ sanctificatōis nostre⌋ quia ip̄a est templū dei ī q̄ di
uina mysteria celebrāt̄. ꝑ q̄ sctificant̄ q̄ de pctōrib⁹ fiunt iusti. Et in ip̄a celebratū
fuit illud sacramentū ex q̄ nostra sanctificatio ꝓcessit. De q̄ sacramēto. i. Thi. iij.

Manifeste magnũ ē pietatis sacramentũ. Et appellat̃ hic [sacramentũ pietatis] incarnatio saluatoris. qđ. s. [sacramentũ pietatis] celebratũ est in tẽplo vteri virginalis. Ideo recte vter⁹ marie [locus] dicit̃ [sctificatõis] totius hũani generis. et ip̃a est [expectatio israel] .i. gloria beatorũ. Uel ideo dicit̃ ip̃a loc⁹ sanctificatõis. quia ip̃am ad h̃ mũdauit et sanctificauit christ⁹ vt posset mũdare et sanctificare nos. Recurre ergo ad eã/quotiẽs amiseris peccãdo sanctificatõem tuam. Itẽ Numeri. ix. dicit̃ de hoc loco. Cũ ablata fuisset nubes q̃ tabernaculũ ꝓtegebat. tũc ꝓficiscebant̃ filij israel. et in loco vbi stetisset nubes castramentabant̃. Loc⁹ hui⁹ nubis. i. marie/cuiuslibꝫ virtutis exercitiũ quo in dei seruitio occupabat̃. s. modestia. humilitas. patientia. et hmõi. Item Ezech. iij. Benedicta gloria dñi de loco suo. Parab. x. Gloria patris filius sapiẽs. Item [In pace] .i. in maria pacifica. q̃ quia pacis amica signatur ꝑ oliuã et colũbam [factus est locus ei⁹] .i. christi vel totius trinitatis cui⁹ ip̃a est nobile tricliniũ. Itẽ in aggeo. ij. dicit̃ de maria. In loco isto dabo pacem. Nam in vtero eius facta ē pax inter deum et hominẽ ꝑ matrimoniũ assumpte hũanitatis. Item Job. xxviij. Auro loc⁹ est in quo conflat̃. Quere ĩfra titulo. xxiiij. ꝙ maria fornax. Itẽ Isa. lx. dicit christus. Locũ pedum meoꝝ glorificabo. Quere libro. ij. particl'a. i. causa prima. Item de hoc loco dicũt oẽs realiter qui honorificant mariam. Adorabimus in loco vbi steterunt pedes eius. i. christi. Item Isa. lx. dicit christ⁹ ecclesie. Gloria libani ad te veniet. abies et buxus ⁊ pinus simul ad ornandũ locum sanctificatõis mee ⁊c̃. Locus sanctificatõis dei fuit beata virgo. non solũ quia locũ illũ sanctificauit dñs. vnde sctificauit tabernaculum suũ altissimus. iterũ q̃a ip̃e dñs ibi voluit sanctificari. Unde dixit Joh. xvij. Ego ꝓ eis sanctifico meip̃m ⁊c̃. Ip̃e enim vt dicit aug⁹ sctificauit se hominẽ in se verbo. qñ factus est sanctus sctitate creata. q̃ ab eterno sanctus fuerat sctitate increata. Unde dixit iudeis Joh. x. Quẽ pater sctificauit et misit in mũdũ ⁊c̃. Tũc enim pater filiũ sanctificauit/cũ eum ꝓ salute mũdi cũ sanctitate ꝯstituit incarnari. Et hoc est quod dicit. [ꝓ eis sanctifico me] Buxus humilis arbor est et parua. abies et pinus arbores excelse. Et tũc veniunt simul he arbores ad ornãdũ locuꝫ istum. qñ ad marie p̃conia extollenda ita se extẽdunt humiles et parui/sicut sublimes et magni. Itẽ ip̃a locus terribilis demonibꝫ. s. ⁊ aereis ptãtibꝫ. Uñ dixit iacob Gene. xxviij. Quã terribilis est locus iste. nõ est hic aliud nisi dom⁹ dei et porta celi. Item. Ip̃a locus oratõis. Libro. ij. particula. v. ca. iij. đ exorãda maria. Ip̃a locus solij domini. Ezech. xliij.

Maria horreum Titulus xxij.

Horrea] .i. horreum quod nõ potest poni in versu. Horreũ repositoriũ est frumenti. Et maria continuit in se frumentũ quo in sacramento altaris reficiunt̃ homines et angeli. Unde et ip̃a designat̃ ꝑ horrea ioseph que fecit ĩ egipto. in quibus seruatũ est frumentũ p̃paratũ septẽ annorũ fami. quod nisi subuenisset. totus mundus fame ꝑijsset. Sicut autẽ ille ioseph frumẽta seruauit non sibi soli sed omni ppl'o. sic et ioseph vir marie panẽ viuum e celo seruandũ accepit tam sibi q̃ꝫ toti mũdo. Ideo marie đr Cañ. vij. Uenter tuus sicut aceru⁹ tritici ⁊c̃. Quere sup̃ li. iiij. ti. xij. de virginali fecũditate marie. Sicut autẽ frumẽtũ illđ clausum fuit in horreo/sic christus granũ frumenti. Joh. xij. in ventre virgineo. Item Ip̃a designata ē ꝑ horrea dom⁹ dñi/in q̃bus reponebant̃ decime et primitie. ij. Paral'. xxxi. Continuit etiã in se frumentũ illđ. i. verbũ dei q̃ pascunt̃ colũbe. i. fideles aĩe. Unde đr Lu. ij. Maria aũt cõseruabat omnia ꝟba hec.

Maria pistrinũ Titulus xxiij.

Pistrinũ] quod ꝑm isidoꝝ đr q̃si pilistrinũ a pilo. q̃r antiq̃t⁹ pilo tundebat̃ ꝯgnũ anteq̃ꝫ molaꝝ vsus esset. Unde antiq̃tus nõ molitores sꝫ pistores dicti sunt. q̃si fissores a findendis granis frumẽti. Uter⁹ autẽ ꝟginis ꝯgrue p̃t dici pistrinũ ꝑm vsum modernoꝝ. q̃a ibi pist⁹ fuit panis vite. Unde signata ē ꝑ saram cui dixit abrahã Gen. xviij. Accelera. tria sata simile ꝯmisce et fac subcinericios panes ⁊c̃. Quere li. i. ca. vij. gr̃a plena. ꝓpe finem capituli.

Maria furnus Titulus xxiiij.

FUrnus]generis masculini qui deriuatur a farre. quoniã panis ex eo fact⁹ ibi coquit. Assigna vt infra de clibano.

Maria clibanus Titulus xxv.

CLibanus]q̃ dicit a cliuo. ab eo. s. q̃ in erectõe sit collectus. Cliuũ enĩ idem est qđ fletuosum. In fletuositate hũilitas signat. Per clibanũ intelligi põt vterus virginal'. Unde sup illđ Leui. ij. Cũ obtuleris sacrificiũ coctũ in clibano. dicit glosa. Uterus btẽ virginis cliban⁹. Item sup illud Leui. vij. Oĩe sacrificiũ simile qđ coquit in clibano ꝛc. dicit glosa. In quo signat partũ virginis. Sicut enim clibanus ꝑmo ignẽ. deinde panes suscipit. sic vterus virginis ꝑmo ignẽ. i. spiritũ sanctũ. scđo panem vite. i. filiũ dei suscepit. Et hic ordo designatus est ibi. ⁊ Spũs sctũs supueniet in te]hoc ꝑmo ⁊ Let virt⁹ altissimi obumbrabit tibi]ß secũ do. Uel etiã dici põt q̃ simul et semel et ignẽ suscepit et panẽ. i. christũ q̃ ignis ꝓsumens est. Deutero. iiij. Et q̃ panis est viuus q̃ de celo descẽdit. Joh. vi. Decoct⁹ autẽ fuit hic panis igne charitatis ipi⁹. et ß nouem mensib⁹. et in natiuitate eductus ẽ de clibano. Unde fili⁹ dicit patri. Tu es q̃ extraxisti me de ventre ꝛc. Item aũt fuit q̃si recoctus in clibano. i. in ardore passiõis. vt esset panis bis coct⁹. q̃ cõpetit tendẽtib⁹ ad supnam hierusalem in naui penitẽtie. ⁊ Comedit aũt quotidie ĩ sacramento. sed nõ competit nisi veris peregrinis.

Maria fornax Titulus xxvi.

FOrnax q̃] Fornax dicit ab igne. q̃a fos grece ignis latine. In vtero siquidem virginali veluti ĩ fornace ineffabiliter ope spũssancti artificis. fusũ et liquefactũ est aurũ deitatis. vt posset q̃si decurrere in figuras et modulos nostre infirmitatis. qui sunt fames. sitis. frigus. cauma. lassicies. egritudo. ꝛmors. et sic christus in se recipe dignat⁹ ẽ caracteres nre hũanitatis. Et ideo ꝺr Phil. ij. q̃ habitu inuentus est vt hõ. De hac fusione dicit Job. xxviij. Habet argentũ venarum suarũ ꝓncipia. et auro locus est in quo conflat. Argentũ igne spũssancti multipliciter examinatũ. materia corporis christi decisa a spũsancto de purissima substantia virginis gloriose. et adhuc amplius purgata et mũdata. Principia huius argenti fuerũt patres antiqui. a q̃bus velut quibusdã venis ſm carnem successiue descendit. et q̃bus exorta est virgo. Unde in natiuitate ei⁹ canit. Natiuitas gloriose virginis marie et semine abrahe ꝛc. Et ex qua christus ſm carnem. A

Sequitur. ⁊ Auro locus est in quo conflat] Aurũ deitas verbi. Unde dicit spõsa Canti. v. Caput dilecti mei aurũ optimũ. Locus huius conflatõis vter⁹ virginalis. in quo spiritus sanctus ineffabiliter diuinã naturã et humanã in vnam cõflauit psonam. Item de hac conflatõe dicit quidam eleganter in illo ꝺuctu veri floris sub figura ꝛc. Aurũ faber suo more. ignis domans in ardore. flexu ducit leuiore. sic ꝺflauit media ignem piũ gtia. quo flecti iustitia. posset a rigore. Et ß igne pietatis. flos emersit claritatis. in incude castitatis. quã faber paclitus. formauit diuinitus. infundens humanit⁹. aurũ deitatis. Sic flos multis argumentis. sensum monet pie mẽtis. sceptrũ regis ꝑpotentis. signat auri pcium. rubor lat⁹ sauium. splendor vero gaudiũ. christi resurgentis. Item vterus virginis ẽ illa fornax de qua ꝺr Ecci. xliij. ⁊ Fornacẽ custodies in operib⁹ ardoris ꝛc.]Uirt⁹ enim altissimi q̃ christ⁹ est. obumbrãs virgini in sua ꝺceptõe. custodiuit illã illesam ⁊ Li operibus ardoris]. i. dei trinitatis. q̃ ẽ ignis ꝓsumens. Deute. iiij. dũ de substãtia carnis eius sapientia sua et potẽtia velut duplici manu oparet hũanitatẽ filij. Istđ meli⁹ inuenies libro. vij. titulo de ꝑmo delectabili orti ꝺclusi. B

Maria caminus Titulus xxvij.

CAminus]q̃ dicit a caumate ſm isidor⁹. Charitas siq̃dẽ ceteror⁹ sanctor⁹ fuit q̃si ignicul⁹ vl' ignis. sed marie charitas vt caminus. Unde Isa. xxxi. ⁊ Uidit dñs cuius ignis est in syon]. i. ĩ aia scrã ⁊ Let camin⁹ ĩ hierusalẽ]. s. ĩ maria Nota q̃ brã caro quã christ⁹ sibi vniuit ĩ vtero virginali. quo dãmõ assata ẽ ꝛmũdata p spm̃ sctm̃ anteq̃ assumeret a verbo. Unde cũ dixisset angel⁹ marie de filio ex

ea nascituro [hic erit magnus ꝛc.] q̄ nō videbant̄ homī ꝯuenire. et ip̄a respōdisset. [quomodo fiet istud.] ac si diceret. quō sic mūda erit caro. cū nemo mūdus a sorde. rn̄dit angelus [spūsscūs] q̄ ignis est abstergens rubiginē [supueniet in te] vt scz caro assumēda de sub̄a tue carnis. ab om̄i ꝯcupiscētia et humore noxio d̄siccet̄.

Incipit tractatus de edificijs ad manendū

Maria palatium summi impatoris et aula Ti. xxviij.

Aula.] Est autē aula s̄m isidoꝝ domus regia. siue spaciosum habitaculuz porticib̄ q̄ttuor clausum. Palatiū v̄o dicit̄ a palāte prīcipe archadie. ī cui⁹ honore archades regiā conditā palatiū vocauerūt. Maria v̄o aula vel palatiū ē summi regis. Unde ī vigilia assumptōis eius dicit̄ in collecta. De⁹ q̄ virginalem aulā beate marie in q̄ habitares eligere dignatus es ꝛc. Et Ambrosius in hymno. Procedens de thalamo suo pudoris aula regia ꝛc. De hac aula siue palatio videt̄ sensisse poeta vbi dixit. Regia solis erat sublimib̄ alta colūnis. Clara micante auro ꝛc. Christus sol iusticie. Malach̄. iiij. Cuius regia vterus virginalis. Colūne huius regie/virtutes marie. q̄ bene dicūt̄ sublimes. q̄a angeloꝝ et hominū vniuersas trāscēdunt gr̄as et v̄tutes. Infra ti. xxxi. de domo sapiētie inuenies de colūnis. Fuit etiā clara. q̄a luce vera q̄ christ⁹ ē interius illustrata. Fuit deaurata auro fuluo nimis/instar arche throni et solij. Et hoc est qd̄ dicit̄. Clara micāte auro. Quere. de pyropo.

Maria tabernaculū Titulus xxix.

Tabernaculū.] De quo dicit̄ christo a p̄s. [Dn̄e q̄s habitabit in tabernaculo tuo] .i. ī beata v̄gine. Quasi diceret. Nullus nisi tu solus. Propter qd̄ d̄r Ezech̄. xliiij. [Prīceps ip̄e sedebit in ea. Prīceps ip̄e] q̄si nō alius. Itē Tabernaculū corp⁹ christi. sz [quis] ibi [habitabit] p̄ dignā passiōis imitatōem. Quasi diceret. Rarus aut null⁹. Tamē ad hāc habitatōem inuitat ip̄e Cañ. ij. spōsam suā. i. fidelē aīam dicens. Ueni colūba mea in foramib̄ petre in cauerna macerie. Item Isa. ij. Ingredere in petrā. abscondere in fossa humo. A

Habet christus multiplex tabernaculū. Un̄ dicit̄ ei. Quā dilecta tabernacl'a tua domine v̄rtutū ꝛc. Primū et digni⁹/corpus qd̄ sumpsit de virgine. Scd̄m/ ipsum corpus v̄ginis. Terciū/eccl'ia militās. Quartū/eccl'ia triūphās. Quintū/ corpus iusti. Sextū/religio quelibet ordinata. Et de singulis p̄sequemur. B

De p̄mo dicit p̄s. [In sole posuit tabernaculū suū ꝛc.] Et h̄ multipliciter exponit̄/ s̄m qd̄ multe sunt p̄prietates solis. Sol enī tēpora distinguit. Figurat bonā operatōem. Job. xxxi. Si vidi solē cū fulgeret. Habet ī se manifestatōem. q̄a ip̄e oculus mūdi. Habet etiā claritatē. Habet mutabilitatē. quia orit̄ sol et occidit. Ecclesiastes. i. Feruorē ꝛ exustionē. Un̄. Per diē sol nō vret. Habet agilitatē. luciditatē ꝛ īcorruptibilitatē. Scd̄z oēs istos modos/posuit christ⁹ ī sole tab̄naculū suū. C

In sole D

Id est in virgine clara vt sol. qn̄ de ea naturā assumpsit humanā. ꝛ v̄tutē verbi dei susceptiuā simul et generatiuā eidē indulsit. sicut dicit damascenus.

Id ē in manifestatiōe. quando habitu inuentus est vt homo. Phil'. ij. Baruch. iij. Post hec in terris visus est ꝛc.

Id est in tp̄e/qn̄ eternus factus est tp̄alis. non relinquēs quod erat. sz assumēs qd̄ prius nō habebat. s. carnem.

Id ē ī mutabilitate. q̄a esurijt Mat. iiij. Fatigat⁹ ē Jo. iiij. Sitijt Jo. ix. Dormiuit

Id ē in exercitatōe. quia exercitauit se multipliciter ī bona op̄atōe p̄dicans et sanās infirmos de die et orans de nocte.

Id est in agilitate. qn̄ sup̄ mare ambulauit.

Id ē in luciditate. qn̄ trāsfigurat⁹ est. et resplēduit facies eius vt sol. Mat. xvij.

Id ē in passionis exustiōe et feruore. qn̄ [sol in meridiano] existēs [exurebat terrā] Eccī. xliij. i. corpus p̄priū ꝛ ip̄os ap'los. Quere li. iij. x. p̄rogatiua marie expositōez.

Id ē in incorruptibilitate. qn̄ resurgens ex mortuis iā nō moritur.

Id ē in eterna claritate. qn̄ in ascensiōe eleuatus est sol in celum.

Et nota q̄ hic in trib⁹ versicul' notant' multa circa christū. Primū. eius incarnatio. Ū. L Jn sole posuit tabernaculū suū. J Secm. natiuitas et vte o. Ū. L Et ipe tā q̄s sponsus pcedēs de thalamo suo. J Terciū. hūilitas passiōis. Ū. L Exultauit vt gigas a d currēdā viā. J Quartū. eterna ei⁹ genitura. Ū. L A summo celo egressio eius J Quintū. ascēsio. Ū. L Et occursus ei⁹. J Sextū. eq̄litas patr⁹ z filij. Ū. L Vsq̄s ad summū ei⁹ J Septimū. missio spūssti. Ū. L Hec est q̄ se abscōdat a calore eius. J E

Secundū tabernaculū vterus ꝟginalis. qui ppriissime tabernaculū dicit'. sicut ipa met dicit. Qui creauit me reqeuit i tabernacl'o meo. Quere expositōem paulo sup̄a. ti. xi. vbi ipa dicit' reqes. Et de ꝟ tabernacl'o dictū est Jsa. xxxiij. L Hoc ē tabernaculū q̄ nunq̄s poterit trāsferri J. s. ad alios vsus q̄s ipi⁹ filij dei. Et nota q̄ tabernaculū ppriē est militantiū z pegrinantiū. Sicut ei miles pugnatur⁹ armat' in tabernacl'o. s. vt armat⁹ exeat ad ꝟflictū. sic christ⁹ cū diabolo pugnatur⁹ p spōsa sua exheredata. s. eccl'ia. in vtero beate ꝟginis velut in tabernacl'o armaturam humane carnis sibi adaptauit. sicut ipm ex parte generis hūani rogauerat psalmista dicēs. Exp̄hēde arma z scutū. z exurge i adiutoriū mihi. Et armat⁹ igrediens. cū diabolo in passiōe dimicauit. et pcussit eū manu crucī affixa. q̄a ibi abscōdita est fortitudo ei⁹. Habac. iij. Ū Job. xxvi. Prudentia ei⁹ pcussit superbū. Et excussit p̄dam quā diabol⁹ deuorauerat. sicut canit' in xpe paschali. Et ꝟ ē q̄ dicit iob in psona christi. xxix. Cōterebā molas iniq̄. z de dentib⁹ illi⁹ auferebā p̄dam. F

Itē Tabnacl'a pegrinātium sunt. Q̄ enī fili⁹ dei. q̄ dicit i ps. aduena ego sū et pegrinus sicut oēs patres mei. pegrinat⁹ ē de celo i terrā i incarnatōe. ipa cum suscepit i tabnacl'o suo. Ū dicere p̄t cū iob. xxxi. Foris nō māsit pegrin⁹. hostiū meū viatori patuit. De ꝟ tabnacl'o dr Jsa. iij. Erit tabernaculū in vmbraculū diei ab estu. et in securitatē. et i abscōsionē a turbine et a pluuia. L Erit J enī gl'iosa ꝟgo seruientib⁹ z amatoribus suis in die iudicij L in vmbraculū ab estu J. i. ꝫ estū illū de quo dr. ij. pe. vlti. Elemēta calore soluēt'. Et de q̄ Sopho. i. Jn igne zeli ei⁹ deuorabit' oīs terra. L Erit i securitatē a turbine J. i. ꝫtra illū turbinem de q̄ Dicre. xxx. Ecce turbo dñi furor egrediēs. pcella ruēs i capite impioꝝ p̄q̄escet. Nō auertet ira z c̄. Sicut enī turbo rapit puluerē et paleā resistere ipotētē. sic impi⁹ rapietur ad tormēta. Ū Job. xxvij. Tollet eū vēt⁹ urēs. et velut turbo rapiet eū ꝺ loco suo L Erit J enī L in abscōsionē a pluuia J. i. ꝫ pluuiā illā de q̄ Job. xx. dicit de christo et de impio. Pluet sup eum bellū suum. B

Itē De ꝟ tabnacl'o dr Lxi. xxvi. L Ponā tabnaculū meū J. i. mariā Lī medio vr̄i. z nō abiciet vos vltra aīa mea J q̄ p eā ꝺfuamur a pctō ppt̄ q̄ solū de⁹ abiicit pectatores. Hoc ē tabnaculū veri moysi. q̄ ornabat'. ꝺstruebat' z tegebat' ꝺ pellib⁹ rubricat'. et iacinctis. z sagis cilicinis. et cortinis pulcrificabatur textis ope plumario. i. acuali. quia gl'iosa virgo fuit ornata et distincta omnimoda pulcritudine virtutū. Unde et dicitur circūamicta varietatib⁹. C

Sermo i assūptōne beate marie

Hoc ē tabnaculū federis de q̄ legitur Hūeri. x. Anno scdo mēse scdo vicesima die mēsis eleuata ē nubes de tabernacl'o federis. pfectiq̄s sunt filij isr̄l' p turmas suas ꝺ deserto synai. et reqeuit nubes i solitudie pharan. Maria nubes. Quere lib⁹. vij. ti. xiij. Que L eleuata ē J i assumptōe L de tabnacl'o J corpis. q̄ hic appellat' tabnaculū federis. q̄a i eo dictatū ē fed⁹ iter deū et hoīem p mīmoniū assumpte carnis vl' nature hūane. Jbi enī in sua incarnatōe federauit christ⁹ hūanā naturā diuīe. Jude os et gētiles federauit i sua passiōe. fact⁹ ei lapis angularis faciēs vtraq̄ vnū. Ad ꝟ aūt ꝺsignādū fudit i cruce sāguinē z aquā ꝺ latere suo. Jo. xix. vt federaret p̄s iudeos z gētiles. Enitiq̄⁹ ei i reformatōe mutue pacis iter gētiles fūdebat' sāguis pocce. q̄si ꝟ ipo diceret'. Sic effūdat' sāguis illi⁹ q̄ violauerit pacē istā. Hinc idē. Judei volētes cū dño pacificari calicē latic⁹ effūdebāt i terrā. Et i hac effusiōe sig̃bat'. q̄ sic aq̄ effusa ad suū vas nō poterat ruerī. sic nec ipi de certo reuerterēt' ad pctm̄ suū. Et ꝺ ista aq̄ effusiōe legit'. i. Regū. vij. L Congregauerūt filij israel in maspha. hauserūt q̄s aquā. et effuderūt i ꝫspectu dñi z c̄. Federauit etiā naturā hūanā diuīe. cui ppt̄ I

peccatū ade offensus erat de⁹. Et nota ꝙ post discordias duaꝝ partiū de ꝯsilio sapientū firmari solēt federa inter partes. Isti sapiētes pater et filius et spūssanctus. Sed ħ negociū iniūctū ē filio q̄ est sapiētia patris. Amplexus ⁊ oscula federis istius dedit mater filio q̄si ex parte nature hūane. et filius suscepit q̄si ex parte diuine. Aug⁹. O felicia oscula labris lactētis impssa ⁊c. Quere libro .ij. ꝑticl'a. ij. ca. vi. et li. iiij. ti. xxvi. de dulcedine labioꝝ marie. Ligauit etiā mater filio man⁹ in cunabulis. ne posset extēdere de cetero eas ad feriēdū. nec man⁹ habere nisi ad beneplacitū nutricꝭ. Sicut ptz in puerꝭ q̄ colligant̄ in cunabulis. Et tāta ptās sup̄ filiuz dei et suū tūc data ē tante matri. De isto federe multa sup̄ habuisti titulo. i. de archa. vbi dicitur archa federis. R

Item. De hoc tabernaculo dicit̄ ī psal. Sāctificauit tabernaculū suū altissim⁹. Quere li. iiij. ti. xxviij. de sctificatōe marie. Istud [tabernaculū] .s. corpus ⁊ aīam mr̄is sue [posuit] christ⁹ primo [ī sole] .i. ī pulcritudie gr̄e. Scdo ī assumptōe [posuit] illud [in sole] .i. ad dexterā suā vt vere credit̄ in eterna claritate. Sol enī pulcerrimus et clarissimus est. L

Terciū tabernaculū eccl'ia militans. que multipliciter figurat̄ ꝑ illud tabernaculum et vasa illius qd̄ ꝯposuit moyses in deserto. M

Quartū eccl'ia triūphās. Uñ Apoca. xxi. [Ecce tabernaculū dei cū homib⁹ et habitabit cum eis] qd̄ p̄t intelligi euidēs et manifestū diuinitatis cōtuberniū cū saluatꝭ. Qd̄ erit. qñ se nobis et nos sibi diuinitas ī celesti patria sociabit. Que societas siue cohabitatio nō erit trāsitoria sz eterna. vnde ponitur v̄bū habitādi. Et ħ ē tabernaculū qd̄ nunq̄ poterit trāsferri. Isa. xxxiij. q̄a ī eterna felicitate nulla vnq̄ mutabilitas. Uñ Jaco. i. Apud quē nō ē trāsmutatio ⁊c. N

Quintū tabernaculū corpus iusti. Uñ. ij. Pe. i. Justū abitror q̄diu sum in ħ tabernaculo] .i. q̄diu viuo in corpe [suscitare vos in commonitōe. certus ꝙ velox ē depositio tabernacl'i mei. In ħ tabernacl'o iustꝭ pugnādū est ꝯ triplicē hostē. Et nota ꝙ tabernaculū .s. pauellon gallice. extensum rotundat̄. q̄a caro extensa ꝑ mortificationē et penitētiā. ad vitā eternā p̄parat̄. Itē tabernaculū plicatū oneri ē. sz qñ extendit̄ tūc in eo manetur et q̄escitur. Sic et caro est extendēda. vt spūs pauset ī ea. Qñ autē deferendū ē tabernaculū. tūc complicat̄. q̄a si caro modo fuerit ꝯplicata cum viciis ⁊ ꝯcupiscētiis nec extēsa spūalibus exercitiis. diabolus sūmarius suus deferet eā in infernum. O

Sextū tabernaculū q̄libet ordinata religio. In tabernacl'o virginis habitauit christus miles fortissim⁹. in claustrꝭ vt in tab̄nacul' habitāt spūales milites fortes et expediti. q̄ a diabolo forti⁹ impugnant̄. Numeri. xxiiij. dicit̄ de religiōib⁹. Quaz pulcra sunt tabernacl'a tua iacob. tētoria tua israel. vt valles nemorose. ⁊ vt orti iuxta fluuios irrigui. vt tab̄nacl'a q̄ fixit dñs q̄si cedri ꝑpe aq̄s. Nota ꝙ p̄mo ī hac auctoritate pōit̄ iacob ꝑ qd̄ notāt̄ īcipiētes q̄b⁹ lucta op⁹ ē. ⁊ postponit̄ isrl'. qd̄ nomē sig̃t ꝯtēplatiuos. Assig̃ bñ istd̄. Et ꝯpat tales q̄ttuor reb⁹. s. Uallib⁹ nemorosis p̄mo. ortꝭ irriguis scdo. tercio tab̄nacul' fixis a dño. q̄rto cedris ꝑpe aq̄s. Et d̄ duob⁹ habitacul' ħ tāgit̄. Prīo d̄ tab̄nacul' ī q̄b⁹ pug̃t̄. Scdo d̄ tētoriis ī q̄b⁹ ī pace q̄escit̄. q̄a nō nisi ꝑ bellū venit̄ ad pacē. Et ħ ē ꝙ dauid bellicosus genuit salomonē q̄ īterp̄tat̄ pacific⁹. Per palaciū eī in thalamū ītrat̄. Et hec duo ī claustrꝭ sūt sūme necessaria. s. pugna ⁊ req̄es. Sz q̄a ordīate pugnādū ē. Prīa pugna ꝯ earnalē volūtatē. Hec fit ꝑ castitatē et carnis maceratōez Scda ꝯ ꝑpriū sensū. ne īnitat̄ q̄s prudētie sue. Prouer. iij. Tercia ꝯ ꝑpriā volūtatē ꝑ obediētiā. Jacob eī donec luctatus est nō habuit nomē israel. De hmōi pugnis potest multipliciter assignari. Dicit̄ ergo [Ut valles nemorose] Uallis humilis est. nemus altū. Hec depssio ī humilitate. et altitudo in ꝯuersatōe. Itē. Nemus crescit sursū se ⁊ ī directū. Sursum se. i. sup̄ ꝑpriū sensuz et ꝑpam volūtatē eundo crescit iustus et celo appropinquat. et hoc est crementū spūale. Itē. Crescit nem⁹ ī directū sursū. nō se reciprocādo añ vl' retro. a dextrꝭ vl' a sinistrꝭ. sz sursū se. Uñ Treñ. iij. Leuabit se sup̄ se. Itē cañ. i. Recti diligūt te. Adapta iusto ꝑpetates. s. ꝙ nem⁹ sterile. ħ ī sua reputatōe. P Q

Uiride. Erectū. Et hmōi. Sequit L Ut orti iuxta fluuios irrigui. J Justi ꝑpant R
ortis ꝓpter clausurā multiplicē. s. penitētie sepē. muros opatōis bone. fossata pu
ritatis et obseruātie regularis. plātatōem mltimode virtutis. Quere orto ꝓcluso.
Sed dicunt hi orti iuxta fluuios irrigui. Nouelle enī plātule sepissime necesse ha
bēt irrigari. Fluuij sunt lacrime. sermōes. deuotōes. orōes. missaꝝ celebratōes. et
huiusmodi. Et duplex irriguum qđ habuit ara. Quere libro. xij. de orto. pticula
i. versu. vij. vbi ortus ꝺr irrigu⁹. Sequit L Ut tabernacla q̄ fixit dñs. J In ficio
ne ꝓstantia animi et pseuerātia in bono. Et hec duo nō habent nisi a deo. et ideo g̃
tie ei⁹ attribuēda sunt. Et hoc est qđ ꝺr Lque fixit dñs. J Sequit L Quasi cedri ꝓ
pe aquas J In cedris q̄ sunt arbores pcere et odorifere. celsitudo irrepḥensibilis vi
te. et odor opinionis bone. Et talia tabernacla pulcra sunt ad intuendū et imitan
dum et inhabitandū. et diligunt a deo. angelis. et hominib⁹. Unde. Quā dilecta
tabernacula tua dñe virtutū ⁊c.

Maria thalamus sponsi celestis Titulus xxx.

Thalamus. J De quo in ps. L Jpe J. i. christ⁹ L tāq̄ sponsus ꝓcedēs de thala A
mo suo J. s. vtero virginali. qđ fuit in natiuitate. Nō enī sicut testat beat⁹
cyrillus alexandrine vrbis epus. caro christi vl corpus thalam⁹ debz intel
ligi. sed vter⁹ ꝟginis. qz nō sic creatura in societatē sui creatoris assumpta ē. vt ille
habitatoris ⁊ illa habitacli teneat locū. sed vt ita nature due alteri altera vnirent.
⁊ in tantā ꝺueniāt vnitatē vt vtriusq̄ diuersitas vnus idēq̄ sit fili⁹. Et huic sen
tētie plene ꝓsonat gregori⁹. Nota q̄ thalam⁹ dict⁹ ē ex eo q̄ cū romani sabinas
rapuissent. vna illaꝝ admirabili pulcritudie iubēte oracl'o data est thalamoni du
ci. Et quoniā he nuptie feliciter cesserāt. ideo institutū ē vt loca nuptiantiū thala
mi dicerēt. Thalamos etiā noiant egiptij. vbi collocant cubilia nuptiantiū. Bene
g̃ maria ꝺr thalamus. quia in vtero ei⁹ dei fili⁹ hūane nature tāq̄ sponsus sponse
absq̄ feditate et immūdicia copulatus est. Joh. iij. dicit Joh̄es baptista. Qui ha
bet spōsam spōsus ē. Et ꝺr christus a spōdendo. ḋa sepissime ꝓmissus fuit in lege
⁊ ꝓphetis. Et est hic magna ⁊ ꝺuenies silitudo sacramēti. i. signi et signati. qz ad
hoc de virgine natus ē. vt significaret q̄ eccl'iam virginē sibi copularet. Un̄ apl's
ij. Lbox. xi. Despōdi vos vni viro virginē castā exhibere christo ⁊c. Itē de chri
sto et de vtero virginali ꝺr Deutero. xxxiij. L Beniamin amātissim⁹ dñi. q̄si in tha
lamo tota die morabit. J Beniamin interꝓtat fili⁹ dext. vl filius virtut⁹. seu fili⁹
amaritudis. Quia christ⁹ filius ē dei patris in die eternitatis. Itē. Fili⁹ ꝟtutis.
ḋa est virtus dei et sapia. Et in die tpis filius est amaritudis. i. marie. q̄ interꝓtat
mare amarū. L Tota die J. i. toto tpe debito ad pariendū. Lu. ij. dicit de maria. Im
pleti sunt dies eius vt pareret. L Morabit J Christus enī libenter ī sacrario hui⁹
thalami hospitabat. quia ibi in pace factus ē locus ei⁹. Ad qđ designandū in pso
na eius dicit philo. Sap. viij. L In vētre mris decē mēsiū tpe coagulatus sū. ꝓpu
rato martio cū decēbri. vt pars in toto vl totū intelligat in parte. Dicitur g̃ maria B
thalamus. J deo notādū q̄ qñ reges et magnates edificāt sibi domos ⁊ māsio
nes. maiori studio et cultiori scemate edificāt ꝓprios thalamos. et ex pte meliorꝭ
et purioris aeris. et a pte viridarioꝝ vbi ꝺcinūt aues. spirāt aromata. fragrāt sua
uiter flores. virēt herbe. fructificāt arbores. pflat auster. apparet prius sol. q̄s cete
ras partes domus. Sic ⁊ christus fecit. Un̄ et de throno q̄ idem ē qđ ille thala
mus. dicit. iij. Regū. x. Nō est factū tale opus ī vniuersis regnis. Hec aliuz adhi
buit architectū sicut ceteri magnates q̄s seipm. Un̄ puer. ix. L Sapiētia edificauit
sibi domū J in q̄ ꝓstructus est hic thalamus ope spūssancti q̄ ē omniū artifex. Sa
piētie. vij. Hec sunt diuersi artifices christus et spūssctūs. ḋa opa trinitatis ad ex
tra inseparabilia sunt. Et ī ß thalamo dispositus fuit lectulus floridus Lañ. i. In
q̄ christus caput diuitatis. de q̄ dicit spōsa Lāti. v. caput dilecti mei aur optimū.
reclinauit. q̄n erinaniit se formā serui accipiēs. Phil. ij. Quia ibi in pace fact⁹ ē
loc⁹ eius. Itē notandū q̄ triplex ē thalam⁹. J nterior. Exterior. Supior. Tha C
lamus interior mens virgis. quā tota trinitas inhabitauit. ḋa ibi lectul⁹ florid⁹

Cyrillus alexādrie vrbis epus

vt dictū est. Unde q̄dam glosa dicit sup̄ p̄s. Celi supra se habēt illū/ quē hūiles in pectore secū habēt. Thalam⁹ exterior de quo exit̄ in domū/ vter⁹ virginal' p̄ quez venit deus in mundū. Thalamus supior vita beata/ ī q̄ maria iā amplexata a spō so dicit illud Cañ. ij. Leua ei⁹ sub capite meo. et dextera illi⁹ amplexabit̄ me. Et ita in assumptōe ascēdit thalam⁹ in thalamū. s. interior ⁊ exterior in supiorē. Nam assumptā simul cū corpe credūt eam fideles vniuersi. licz h̄ nō asserat̄.

Fuit iste thalamus D

Pulcre dispositus] Quia habuit q̄si duos parietes sese e regiōe respiciētes. s. v̄gini tatem ⁊ maternitatē. De q̄b⁹ d̄r Ecc̄i. xiiij. de seruo marie. [In parietib⁹ ei⁹ figēs palū] h̄ est affectū. Habuit p̄fundū hūilitatis. longū fidei. altū spei. et latū charita tis. Habuit hostiū ab oriente. p̄ qd̄ īgressus ē ver⁹ oriens q̄ nos visitauit ex alto. De quo hostio dicit Cañ. v. Pessulū hostij mei aperui dilecto meo Quere exposi tōem. xij. li. q̄nta particl'a orti ꝯclusi. ti. xiiij. vbi christ⁹ d̄r ros. Itē. De h̄ hostio dicit̄ Gene. vi. Hostiū arche pones in latere deorsū. Per h̄ hostiū intrauit fili⁹ dei veniēs visitare nos. et signat virginitatē ei⁹ tam mētis q̄z carnis. q̄re d̄r fuisse in la tere deorsum. Itē. Habuit fenestrā cristallinā quā noe fecit in archa s̄m q̄ tradūt hebrei. Et similiter signat ei⁹ virginitatē q̄ excludebat aquā carnaliū voluptatū in q̄ntum fenestra. et suscipiebat lucē verā inq̄ntū cristallina. Hāc aūt fenestrā habu it q̄si ab austro q̄ signat charitatē. quoniā mera charitas ip̄m fecit assumere carnē nostrā. Abac. iij. De⁹ ab austro veniet ⁊c̄. Quere infra ti. xxxix. q̄ maria fenestra. Fuit etiā clausus ab occidēte. quia nunq̄z p̄ pctm̄ occidit ei sol iusticie. Clausus etiā ab aq̄lone a q̄ pandit̄ omne malū. Hiere. i. q̄a nihil coinquinatū aut nociuū in ipsum potuit subintrare.

Subtiliter excogitatus] Quia a spūsancto qui describit̄ subtilis. et capiēs omnes spiritus intelligibiles. Sap̄. vij. E

Fabre cōpositus]. i. artificiose. q̄a eius artifex et conditor deus. Hebre. xi. Ip̄m eti am opata est sapiētia dei. que est omniū artifex. Sap̄. vij.

Venerabiliter cameratus] gallice. chamberillie. Sunt enī camere s̄m isidoꝝ volu/ mina introrsum respiciētia. appellata a curuo. camur eni grece curuū latine. Talis autē camera testudo dicit̄ p̄pter obliq̄tatē. Sic enī veteres tēploꝝ tecta faciebant vt imaginē celi redderēt qd̄ constat esse ꝯuexum. Et s̄m hūc modū fieri solēt cibo ria eccl'iaꝝ. Solet autē tal' testudo habere quosdā arc⁹ ligneos. tenues. graciles. longos et depictos. et arta ꝯclusione curuatos.

Pulcre depictus] Picture enī hui⁹ thalami figurate fuerūt. iij. Regū. vi. vbi legit̄. q̄ rex salomon oēs parietes tēpli p̄ circuitū sculpsit varijs celaturis et torno. ⁊ fe cit in eis cherubin et palmas et picturas varias q̄si p̄minentes. et q̄si de pariete egrediētes. Pictor aūt hui⁹ thalami spūsctūs. de quo d̄r Ecc̄i. xxxviij. q̄ assidui/ tas ei⁹ variat picturā. Cor suū dabit in sil'itudiuē picture. ⁊ vigilia sua p̄ficit op⁹.

Varijsq̄z coloribꝫ apte distinct⁹] videlicz Cādidulo virginitatis. Viridi p̄petue sā ctitatis. Auro p̄ciosissime charitatꝭ. Lazurino volūtarie paup̄tatis. Saphirino celestis ꝯuersatōis. Jacintino ꝯtemplatōis. Liliaceo innocētissime puritatꝭ. Ro seo v̄ecundie v̄ginalis. Liuido ꝯpassiōis. Minio martyrij spiritalis. Sinopli/ de patiētie singularis. Croceo angelice assimilatōis. Nigredulo hūilitatꝭ. Palli/ dulo mortificatōis. Rutilo sapientie celestꝭ. Purpureo regie dignitatꝭ. Marmo/ reo varietatis omniū virtutū gratiaꝝ et donoꝝ. F

Formis et imaginibꝫ decorat⁹] Habuit enī q̄si imagines angeloꝝ p̄ ꝯcordiā ⁊ oī/ modā puritatē. Patriarchaꝝ. p̄ fidem et spem. Prophetaꝝ. p̄ scientiā de futuris. Apostolorū p̄ zelū. Martyrū p̄ patientiā. Confessoꝝ p̄ tp̄antiā. Virginū p̄ hūili/ tatē et innocentiā. Omniū sctōꝝ p̄ iusticiā et virtutē omnimodā.

Grandis] Ad suscipiēdū illū q̄ replet celū et terrā. Hiere. xxiij. Et q̄ est rex magn⁹ sup̄ omnes deos. Ideo signat⁹ est p̄ thronū grandē quē sibi fecit rex salomon ex ebore et auro. Quere supra titulo. ij. de throno.

Et excelsus.] Quia ab om̄i terrenitate remotissim⁹ et celo p̄pinq̄ssim⁹. Quere lib. G

xñ.pticula.i.versu.v.orti conclusi.vbi or altus.Propter ꝟ figurata fuit maria per illã reginã q̃ venit a finib⁹ terre audire sapientiã salomonis.iñ.Regũ.x.

Multoq; decore venustus] Nõ est enĩ factũ tale opus in vniversis regnis.iñ.Regũ.x.s.celestiũ.terrestriũ.et infernoꝝ.

Clausus] Concluſit enĩ dñs hũc thalamũ tã diligenter vt draconẽ puigilẽ oĩno lateret.et leonẽ rugientẽ longe a se excluderet.ꝛ nec vna q̃dem pateret rimula q̃ posset introspicere subtil astutia inimici. Fuit etiã ꝓclusus hũano intellectui. quia sicut or Eccl.xxiiij.L Infirmior] illo rege.s.nato ỏ dauid Lnõ inuestigabit eũ] Quere lib.xñ.partic'a.i.ꝟsu primo orti cõclusi. Hunc enĩ thalamũ clausit ille q̃ habz clauẽ dauid.q̃ claudit et nemo aperit.Apoca.iij.

Signatus] sigillo vl signaculo ꝟginitatis.qz ipe erat secretũ dñi.de quo ipe pdixerat Isa.xxiiij.L Secretũ meũ mihi.secretũ meũ mihi] Bis autẽ dicit L Secretũ meũ mihi] qz a cogitatõib⁹ et opib⁹ virginis.et interna pulcritudie virtutũ suaꝝ gtiarũ et donorũ.mediãte sigillo ꝟginitatis.exclusus est oĩno diabol⁹. sicut p sigillũ a secretis excludũt q̃ nõ sũt amici. Quere li.xñ.partic'a.i.ꝟsu scõo orti ꝓclusi

Firmatus fortiter] claue.clauo.et pessulo. De claue et clauo q̃re li.xñ.pticʼa.i. versu p̃mo orti ꝓclusi. De pessulo q̃re libro.xñ.partic'a.v.ti.xiiij.orti ꝓclusi.vbi agit de rore. Firmauit enĩ thalamũ tota beata trinitas.quia patris potẽtia muniuit eũ ꝓtra diaboli violentiã.Sapia filij ꝑ diaboli fraudulentiã. Bonitas spũssancti ꝓtra eiusdem diaboli maliciã.Quere libro.xñ.pticʼa.i.ꝟsu p̃mo orti ꝓclusi.vbi or⁹ dicitur conclusus.

Fuit iste thalam⁹

Armis septus et armatꝰ.] In eo siq̃dem ꝓtinebat lectul⁹ floridus veri salomõis .ỏ quo legit Cant.iij.Quere sup̃ ti.x.de lectulo .Ibidẽ etiã inuenies de armaturis angelorũ. Infra titulo.xxxi .de domo saltus libani.cui⁹ pars supior dicebat armaria.de eodem reperies.

Clarissimus] Non enĩ poterat nõ esse clarissim⁹.cũ totũ fontẽ luminis.totũ solẽ in sticie intra se cõtineret. Josue.x.L Stetit sol].i.christus Lin medio celi.i. ꝟginalis vteri.De⁹ ei q̃ ipm seipo vsq; q̃q; repleuerat lux ẽ.ꝛ tenebre i eo ñ sũt vlle.i. Joh.i.

Immaculat⁹] Uñ ỏ marie Cañ.iij.Tota pulcra es amica mea.ꝛ macʼa nõ ẽ in te.Sap.vij.Nihil inq̃natũ incurrit i illã.Apo.xxi. L Nõ intrabit in eã aliq̃d coinq̃natũ] in cogitatõe Let faciens abominatõez] in opatõe Let mẽdaciũ] in locutiõe.

Pacificus] Quia in suo ingressu dixerat dñs .Pax huic domui.Et Aggei. ij. In loco isto dabo pacẽ.Et ideo ibi in pace fact⁹ est loc⁹ eius.s.christi.Nihil enim ibi fuit ꝓtradictõis aut rebelliõis inter carnẽ et spiritũ.ratiõem et sensualitatẽ.Qỏ ꝑ signatũ fuerat in archa noe .vbi oĩa aialia pacifica.Et huic thalamo videt ꝑdictus ps.de christo.Qui posuit fines tuos pacẽ ꝛc.Propter ꝟ dictũ ẽ Deute.xxxiij.ỏ beniamin i figura christi.L Beniamin amatissim⁹ dñi. q̃si i thalamo tota die morabitur.] vt supra.

Redolens] Quia ꝓtinebat oẽs aromaticas species.et vniuersa ꝑma vnguẽta.ꝛ vniuersum puluerẽ pigmẽtarij.veluti spũssancti specialissima apotheca. Aliter. Redolẽtia huius thalami ꝟginal hũilitas q̃ ad mentẽ. Humillima ꝟginitas q̃ ad carnẽ. Et p ista duo ad se attraxit vnigenitũ dei. Qui et in vtero ei⁹ odorẽ virgitatis.et in mente eius odorẽ hũilitatis repiens.et his odoribꝰ odorẽ sue diuinitatis admiscens.hũc thalamũ ineffabiliter pigmentauit.

Fragrans] Singule enĩ ꝟtutes singulas reddebãt fragrãtias. Propter ꝟ de ipa q̃ runt angeli Cañ.iij.Que ẽ ista q̃ ascẽdit p desertũ sicut virgula fumi ex aromatibꝰ mirre et thuris et vniuersi puluerꝭ pigmẽtarij. Quere.xñ.lib.iij.pticʼa orti ꝓclusi.ꝑmo capitulo.et bñ exposituꝫ inuenies. Itẽ. Ratiõe tãte fragrãtie ꝓpat ipa se Ecclesiastici.xxiiij.aromatiꝭ arboribꝰ.cedro .cypresso.cinnamomo.balsamo.mirre electe.storaci.galbano.balsamo.et hmõi.Et cañ.iiij.cipro.nardo.croco.ꝛ hmõi.Itẽ Hac eadem rõe cõparat domui salt⁹ libani. iij.Regũ.vij.cui⁹ pars inferior dicebat pigmẽtaria.qz pigmenta regia ꝓtinebat.

Et delicios⁹] Uñ ỏ delicijs affluẽs Cañ.viij.Quere hãc ꝓpetatẽ.xñ.li.i.pticʼa

ti.versu ortī ꝯclusi. Propter ꝟ etiã decantat eccl'ia beate marie. Speciosa facta es et suauis in delicijs tuis ꝛc̃.

Nobilis] Et eo enī summe nobilitatus est hic thalamus. q̃ ad ꝟ ꝓparatus est. vt filiꝰ summi regis reꝯesceret ibi. q̃ dicit de eo. Nec reꝯes mea ꝛc̃.

Et diues.]Quia ī eo fuerūt oēs thesauri sapiētie ꝛ sciētie abscōditi. Col'.ij. Quereli.iij.ti.xxi. de diuitijs marie. Propter ꝟ venter eius appellat̃ saccul⁹ pecunie Parab.vij. Quē videlicz sacculū dñs secū tulit in celū in assumptōe matris sue.

Mirabilis rōe eoꝝ q̃ facta sunt ī eo. Jbi cī in beatissima illa copula diuīe nature ꝛ humane fact⁹ ē leo agn⁹. De⁹ hō. Eternꝰ tpalis. Antiquꝰ dieꝝ puer. Verbum infans. Immortal' mortal'. Immensus puul⁹. Creator creatura. Qui fecit ꝟ qō factꝰ ē. Joh.i. Verbū caro factū ē. Vl' et eo dici ꝑt sūme mirabil'. q̃a q̃ ꝑus fecerat hūc thalamū. postea fact⁹ ē ī eodē thalamo. Uñ. Dō nat⁹ ē ī ea. et ipe fūdauit eā altissim⁹. Jō exclamat Jsa.lxvi. Quis audiuit vnq̃ tale? Quere expositōez li.xi. ti.i. de ciuitate. vbi ciuitas illa ꝺmendat̃ a miraculi nouitate.

Appropriatus spōso celesti.] Uñ ps. de christo nascēte. Jpe tanq̃ spōsus ꝓcedens de thalamo suo.]i. sibi ꝓprio. quia null⁹ alius eū inhabitauit.

Cūctisq̃ bonis cumulat⁹] Jn thalamo enī solēt custodiēda reponi. Quicq̃d enim dictū ē supꝝ de archa testamēti et his q̃ i ea reposita fuerūt. ꝑt huic thalamo ꝓueni enter attribui.

A quo fundatus ab eodē sanctificatus.]De primo. Jpe fundauiteā altissim⁹. De secūdo Sanctificauit tabernaculū suū altissimus.

Itē Uestiariū hui⁹ thalami. gallice. la garderobe. vter⁹ ꝓpe ꝟginal'. ī q̃ summ⁹ pōtifex iduit vestes mūdissime carnis. Jō maria figurata fuit ꝑ rebeccā Beñ.xxvij. q̃ vestes esau valde bonas apd̄ se notabiliter ꝺr habuisse. q̃by induit iacob. i. christū luctatorē nostꝝ. Hoc habuisti supꝝ expositū. titulo. i. de archa post mediū capituli. vbi dicit. q̃ in archa vestimenta ꝓplicant.

Benedictus sit a tota beata trinitate. q̃ subtilia aliqua adhuc supad/det de huius thalami dignitate.

Maria domus sapiētie Titulus xxxi.

Om⁹ Jsapiētie. De q̃ ꝓuer.ix. Sapiētia edificauit sibi domū. excidit colūnas septē ꝛc̃.]Hodie erectū ē ꝟ edificiū. qd̄ ꝓmēdat̃ Prīo ab artifice. vbi ꝺr Sapiētia. q̃ ē oīm artifex. sic ꝺr Sap.vij. Scōo a causa vl' fine. vbi ꝺr. Ledificauit sibi.]. s. vt ibi habitaret. Tercio a forma vl' specie vl' architectura. vbi ꝺr Domū.]Quarto a studiositate vl' diligētia. vbi ꝺr Excidit.]Quīto a roboze edificij vl' distinctōe. vñ colūnas septē.]Jgit̃ artifex sapia q̃ ꝓmēdat̃ a trib⁹. s. q̃ oīa fecit. Uñ Sap.vij. Oīm ē enī artifex.]Oia portat. Uñ seq̃t Omnē habēs ꝟtutē.]Oia videt. Uñ seq̃t Loia, ꝓspicies.]Inter oīa hui⁹ artificij opa. maria spēale ē op⁹. de q̃ ꝺr Eccl'i.xlij. Gl'ia dñi plenū ē op⁹ ei⁹. Quā ad ꝟ fecit. vt qd̄ de pori artificio fuerat deformatū. ꝑ eā reformaret. Dic enī artifex ꝓmo ꝓdiderat angelicā naturā q̃ in pte ceciderat. et hūanā q̃ corrupta erat. et corporeā iferiorē. q̃ pctō hois fuerat peiorata. Sed ad hec oīa fecit de⁹ mariā. cui⁹ fructu angelica natura repareť. iuxta illd̄ ps. Implebit ruinas. Hūana renouareť. Uñ Apo.xxi. Ecce noua facio oīa. Inferior a fuitute liberaret. Uñ Ro.viij. Jpa creatura liberab̄ a fuitute corruptōis in libtatē gl'ie filioꝝ dei.]Edificauit.]igit̃ sz]sibi.]Hā eā sol⁹ habuit q̃ construxit eā ꝛ edificauit. Uñ dic̄ Can.ij. Dilectus me⁹ mihi. et ego illi. Et cañ.vij. Ego dilecto meo. et ad me ꝓuersio ei⁹. Sz nūq̃d tm̄ sibi? Ad ꝟ notādū q̃ ꝑ⁹ edificauerat angel' celū. ꝛ ꝟ ē dom⁹ gl'ie. Lu.ij. Gl'ia ī altissimis deo. Demōiby ꝛ dānat̃ hoiby ifernū. ꝛ hic dom⁹ iusticie. Hoiby lapsis mūdū. q̃ ē carcer miserie. Bene.iij. Emisit dñs adā ꝺ paradiso voluptat̃ vt operaret terrā de q̃ sūpt⁹ ē. Jdē tm̄ carcer. patria ē bestiaꝝ. Pisces etiā posuerat ī aq̃s. aues ī aere. stellas ī firmamento. Qui aūt pri⁹ hospitat⁹ fuerat cetera. nūc ꝑpo sibi ītēdit hospitio. Jō ꝺr. Sapia edificauit sibi domū. Et nunq̃d tm̄ sibi? Uere domū sibi soli in q̃ sol⁹ habitaret. sz tm̄ angel' data ē i restauratōez. Homiby ꝛ nature nr̃e ī repatōez. Inferiori creature

in liberatõez. Sibi i matrẽ. Demõib⁹ in hostẽ. Detẽtis i limbo i ereptõez. Siqdẽ a ꝓncipio ceciderãt angeli. natura erat corrupta. de⁹ offensus. ꝛ diabolus victor. Sed ꝑ eã innocẽtia repaꝛ. vita angelica adducꝛ. de⁹ hoi pacificaꝛ ꝛ vnic. diabolus vincꝛ et ꝓterꝛ. Beñ. iij. Jpa ꝓteret caput tuũ ꝛc. ⌊Sapiẽtia ligꝛ ⌊Edificauit sibi domũ⌋ Siqdem amisse erat aïe. q̃ ob nihil aliõ facte erãt nisi vt essent habitatio sapie. et ꝑ si manerẽt sctẽ. Vñ ó sapia óz Sap. vij. Per natões i aïas sctãs se trãsfert. Sz qz dirute erãt. et oẽs peccãdo vacillauerãt. vñ Ro. iij. oẽs eĩ peccauerũt ꝛc. ideo domũ istã tã solidã edificauit ꝛ fortẽ. ꝙ nullo mõ potuit vacillare. Jõ seqꝛ. ⌊Excidit colũnas septẽ⌋ s. ad eã sustentãdã. Vñ dicit alibi. Ego ꝓfirmaui columnas eius. ⌊Excidit⌋ i. de lapidina vl̃ massa toti⁹ hũane nature abstraxit ꝛ sepauit Uel ⌊Excidit⌋ i. aptepauit ꝛ q̃si dolauit. Uel ⌊Excidit⌋ ꝑ ꝧginitatẽ pauptatẽ ꝛ hũilitatẽ. A ꝓcupiscẽtia carnis ꝑ ꝓmũ. qõ ẽ ꝧginitas. A ꝓcupiscẽtia oculoꝝ ꝑ scõm. qõ ẽ pauptas. A supbia vite ꝑ terciũ. qõ ẽ hũilitas. Oñe enĩ qõ ẽ in mũdo ꝓcupiscẽtia carnis ẽ. ꝛ ꝓcupiscẽtia oculoꝝ. et supbia vite ꝛc. i. Joh. ij. Uel Excidit⌋ i. ab amore mũdi sepauit. qz ꝧtutes ei⁹ purissime oĩmoda puritate ⌊Colũnas septẽ⌋ ꝑ põt exponi de septẽ generib⁹ colũnaꝝ i bono positaꝝ. de q̃b⁹ legiꝛ i scriptura. Inuenic colũna ferrea. Viere. i. Jtẽ colũne marmoree. Eañ. v. Jtẽ colũne eree quas finxit hiram. iij. Regũ. vij. Jtẽ colũne auree sup bases argẽteas. Ecci. xxvi. Item colũne argẽtee. Eañ. iij. de feretro salomõis. Jtẽ colũna nubis. Exo. xiij. et Ecci xxiij. Jtẽ colũna ignis. Exo. xiij. Quere autoritates integras i dictis capitulis. In his septẽ generib⁹ colũnaꝝ ostendũt septẽ genera ꝧtutũ. quib⁹ fulciuit domũ istã christ⁹ sapiẽtissimus architectus.

Columne

Ferrea. fortitudo. Vñ de maria óz. Accinxit fortitudĩe lũbos suos. Ferrũ domat oĩa metalla. sic óz Dañ. ij. Videbat salomon ꝓmã mlierẽ nimis suisse debilẽ. q̃ ad ꝓmũ flatũ serpẽtis corruerat. et ꝙ̃rebaꝛ dicẽs. Mulierẽ fortẽ q̃s inueniet. Erat tẽdẽs ad mariã dicebat. Accinxit fortitudine lũbos suos. Jtẽ. Fortitudo ꝛ decor indumentũ eius.

Marmoree. castitas. q̃ est alabastꝝ frigidũ ꝛ cãdidũ. Frigidũ a ꝓcupiscẽtia. Cãdidũ a ꝧginitate. Et he colũne dicũt due ꝓpter duplicẽ castitatẽ. Sz ferrea ponitur singulariter vt intelligaꝛ spũalis fortitudo dñi. et excludaꝛ carnaꝛ fortitudo dissimilis ꝓzi. Viere. xxiij. Fact⁹ ẽ cursus eoꝝ malus. et fortitudo dissimiꝛ. Sz maria fuit casta mente et corpe. et fortis in spiritu.

Eree. hũilitas. q̃a es vile metallũ satis. et verus humilis amat vilipendi nõ hũilis ꝓdicari. Et ẽ es durabile metallũ. ꝛ vix vnq̃ corrũpiꝛ. Si ꝓm⁹ angel⁹ hũilitatẽ habuisset. nũq̃ corrupt⁹ fuisz. De fuerũt due ꝓpter duplicẽ hũilitatẽ. ꝛ erãt ante templũ. ita vt ante ipas ingrederẽ in templũ. sic hũilitas introducꝛ i celũ. et supbia deiciꝛ a celo. Vñ óz lucifero Isa. xiij. Corruisti in terrã ꝛc. Vñ cũ Lu. x. gloriarenꝛ discipuli de subiectõe demonioꝝ. respõdit christ⁹. videbã sathanam sic fulgur de celo cadentem.

Colũne

Argẽtee. fides. De plures erãt nõ tm̃ due. ꝓꝑ mlt̃os fidei articl'os. Argentee. q̃a fides sumiꝛ ex sacra scriptura q̃ est argentũ igne examĩatũ. Et marie dicꝛ. Beata que credidisti ꝛc. Lu. i.

Auree. sapiẽtia ꝧgis. q̃ in deo delectabaꝛ. Et he due. Vñ dicunꝛ pedes sũmi. Ecci. xxvi. qz sapia specꝛ ꝛ delectaꝛ. Jõ óz dilcẽs affluẽs cañ. viij. inixa sup dilectũ suũ.

Nubis et ignis. Prima. pauptas a terra eleuata. ꝛ obscura tm̃ roze gre plena. Isa. vlti. Ad quẽ respiciã nisi ad pauperculũ. Jdeo eleuata fuit vt dĩ filio vniret. Et hec ꝓtegebat a sole. q̃a hũilis maria a supbia defendit oõe et crẽplo. De q̃ supbia óz. Si vidi solẽ. Job. xxxi. Sz diuitie ponũt supbiã. Vñ dicũtur supbe ab effectu.

Ignis. charitas. Ignẽ vẽi mittere i terrã ꝛc Lu. xij. Hec ꝓtegebat i nocte. q̃a charitas i aduersitate defendit. q̃m patiẽs ẽ et benigna. Eañ. viij. Aq̃ multe nõ potẽrũt extinguere charitatẽ ꝛc. Et iungũt colũna ignis et nubis. q̃a recte ꝓiũgiꝛ paupꝛtas charitati. et ecõuerso. qz q̃nto amanꝛ eterna. tãto min⁹ terrena. et econuerso

Similiter fides et sapiētia q̄ sunt colūne argentee et auree eandē sequūt̄ regulā.s. scripturā. Uñ dicunt̄ argētee et fundate sup̄ bases aureas. Similiter marmoree ⁊ eree.s.castitas et hūilitas. Pulcerrima ꝯiūctio horū duoꝝ sicut dicit btūs Ber. Fortitudo stat solitaria/tanq̄ꝫ omniū fulcimentū. Isa.lij. Cōsurge ꝯsurge/indue re fortitudīe tua syon.

Aliter totū [Sapiētia edificauit sibi domū ⁊c.] Filiꝰ dei d̄r sapiētia q̄si sapida sciētia.q̄a ip̄e solꝰ scitur cū sapore.nec vnq̄ꝫ vere scit̄ absq̄ꝫ sapore. Nā deum nō nouit/ cui deꝰ nō sapit. Ideo d̄r. Gustate et videte ⁊c. Quasi dicat̄. Accedite ad gustū ⁊ illumīabimini ad visū. In gustu eiꝰ sapor dulcedinis eterne. In visu splēdor sciētie. Et in his duobꝫ ꝯsistit sapiētia.i.sapida sciētia.q̄ nō pōt esse sapida nisi circa ip̄m.nec insipida circa ip̄m. De hac sapiētia d̄r patri. Oīa in sapiētia fecisti.quia omnia p̄ ip̄m facta sunt. Joh.i. L

Seq̄tur [Edificauit sibi domū.] sicut expositū ē. [Domū sibi] vbi solꝰ habitaret.sꝫ nobis ꝓmptuariū siue cellariū plenū bonis opibꝫ .q̄ spectāt ad gr̄am in p̄senti.⁊ eructās ex h̄ vase in illd̄ vas. Uñ dicimꝰ christo. Replebimur ī bonis domꝰ tue. ⁊c. Sicut dicit ph̄s. domꝰ ē defensio a caumatibꝫ et pluuijs. Per caumata tēptatōes diaboli inuisibiles ⁊ sp̄ūales.p̄ pluuias tēptatōes carnis fere ꝯtinue spiritū impugnātes. Ab his defendimur q̄si sub tegmine huiꝰ domus. Uñ de amatore marie d̄r Ecc̄i.xiiij. [Protegeť sub tegmine illiꝰ a feruore] q̄si a caumate [et ī gloria illiꝰ req̄escet] q̄si a pluuia. Gloria marie/ v̄ginitas illiꝰ. Isa.iiij. Erit tabernaculū in vmbraculū ⁊c. vt sup̄.ti.xxix.de tabernaculo. M

Circa hoc edificiū tria p̄ncipaliter attēdēda sunt.s.materia.forma.et ornatꝰ. Materia aurū ⁊ ebur.ligna libani cedrina. et lapides de libano. Auꝝ et ligna cedrina et lapides allati de libano/fuerūt materia templi. Et iij. Regū in fine legit̄ de domo achab eburnea. A

In hac domo

Fundamēta p̄ quadrū .s.q̄ttuor cardinales. Uel adapta de fundamentis huiꝰ domꝰ. vt infra libro.xi.ti.i.de fundamentis ciuitatis. O

Muri silr p̄ quadrū. Unde eze.xl. Uidi.⁊ ecce murꝰ forīsecꝰ ī circuitu domꝰ vndiq̄ꝫ. Quere d̄ murꝫ.li.xi.ti.i.⁊.iiij. q̄ ip̄a ciuitas ⁊ turrꝫ. Uel muri angelica custodia

Parietes virginitas et maternitas. Ecc̄i.xiiij.de seruo marie. [Req̄escet iuxta domū illiꝰ.et in parietibꝫ eiꝰ figens palū] h̄ est affectū. P

Quadratura. Timor ⁊ desideriū. Dolor et gaudiū. De p̄mo Lu.i. Ne timeas maria. De scd̄o. Fiat mihi s̄m verbū tuū. Dolor in filij passiōe. Uñ Lu.ij. Tuā ip̄iꝰ aīam p̄trāsibit gladiꝰ ⁊c. Gaudiū de filij resurrectōe.

Dimēsiones. Profundū humilitas. Longū fides vel p̄seuerans sanctitas. Latum charitas. Altum spei p̄ceritas. vl̄ excessus cōtemplatōis.

Tigna et laquearia. Cañ.i. [Tigna domorū nr̄aꝝ cedrina] Hec tigna sunt mēbra corp̄alia btē virgīs.ex q̄bꝫ ꝯnexa ē domꝰ sapiētie.q̄ velut cedrus fuerūt pctīs incōbustibilia. Seq̄tur [Laq̄aria nr̄a cyp̄ssina] Laq̄aria sunt thalami ornamēta.⁊ designant interiora bona sp̄ūalia.q̄ ad modū cyp̄ssi nulla vetustate pctī comā v̄tutū deposuerūt. Tigna enī sunt ad fortitudinē domꝰ.laq̄aria ad decorē. [Tigna] ergo [domorū] pluraliter.s.corp̄is christi et corp̄is btē v̄ginis [cedrina] q̄r corp̄a eorū vel corpoꝝ mēbra nō v̄mescebāt vl̄ aliquo peccato vl̄ aliquo motu p̄uo. [Laquearia cyp̄ssina] quia et si dilatabant̄ et grossescebāt inferiꝰ ad exēplū alioꝝ .tē debāt tñ in acutū vt cyp̄ssus. h̄ ē ad illud vnū qd̄ ē necessariū. Lu.x. Q

Tectū.patientia contra aeris intemperiem.

Multe mansiuncule ⁊ diuersoria.multiplicia receptacula ad se ꝯfugientiū. Dicit eī cū filio Joh.vi. Et eū q̄ venit ad me nō eijciā foras. Idcirco d̄ ip̄a dicit filiꝰ Johā.xiiij. In domo patrꝫ mei māsiōes mlte sunt. He sunt mansiuncule q̄s de p̄cepto patris fecit verꝰ noe in archa. que figurabat mariā. R

Pauimētū.d̄ q̄ d̄r.ij.pal̄.iij. [Strauit salomon pauimentū tēpli p̄ciosissimo marmore/decore mlto] Per h̄ pauimentū signat̄ hūilitas v̄gīs sp̄ se inclinās deorsū

instar pauimēti. q̄ receptiua fuit toti⁹ ꝟtutis ⁊ oīs spūalis decoris. In h̄ aūt ꝙ pauimentū factū ē de marmore/signat̄ stabilitas hūilitatis mētis ꝟginee. et ꝯiunctio haꝝ duaꝝ virtutū p̄ciosissima et pulcerrima ē corā deo. et ideo dicit̄ ⌊p̄ciosissimo marmore decore multo.⌋

Sculpture hui⁹ pauimēti vl' picture/exēpla patriarchaꝝ et ꝓphetaꝝ. q̄ oīa ī se trāsformauit. que fuerūt. Justicia noe. Fides abrahe. Obediētia ysaac. Lucta iacob. Castitas ioseph. Mānsuetudo moysi. Patiētia iob. Hūilitas dauid. Sapiētia salomōis. Zel⁹ helye. et hmōi. q̄ oēs q̄si pauimētū fuerunt respectu huius excellentissimi edificij. S

Porta. fides q̄ christ⁹ intrauit. que semp̄ clausa fuit prīcipi. i. diabolo. q̄ dicit̄ princeps mūdi. Joh̄. xiiij. De hac porta d̄r Ezech̄. xlvi. ⌊Erit porta clausa sex diebꝫ in quibꝫ opus fit. die aūt sabbati apiet̄.⌋ quia clausa fuit ad hūanam peccati consuetudinē. sed aperta est ad inducendū nos in req̄em.

Sequitur ⌊Excidit colūnas septē. Excidit⌋ vt supra expositū ē ⌊colūnas septē⌋ q̄bꝫ semp̄ firma stetit hec dom⁹. De septē colūne septē dona spūssancti. q̄ req̄euerunt in christo q̄escente in maria. et quā nunq̄ deseruerūt. p̄ q̄ stetit firmiter et p̄seuerāter in om̄i g̃tia et virtute. Uel septē virtutes. tres theologice et q̄ttuor cardīales. Uel septē virtutes q̄ p̄nt elici ex septē ꝟbis eius. de q̄bus legit̄ in euāgelio. Prīa prudentia. ibi. Quō fiet istud. Scd̄a voti firmitas. ibi. Quoniā virū nō ꝯg̃sco. Tercia humilitas. ibi. Ecce ancilla dñi. Quarta oratio vl' obediētia. ibi. Fiat mihi s̄m verbum tuū. Uel septē colūne septē ille ꝟtutes q̄s iacobꝫ attribuit sapiētie q̄ desursū ē. Jaco. iij. que ꝯgruētissime possūt adaptari marie et cuilibet p̄fecte aīe. et fulciūt domū sapiētie contra septē criminalia T U

Pudica ꝯ luxuriā vl' ꝯ prudentiā carnis q̄ immūda est ⁊ sordidās animā.

Pacifica ꝯtra irā Jaco. iij. Fruct⁹ iusticie in pace seminat̄. Uel ꝯtra prudentiā mūdi que tumultuosa.

Modesta ꝯtra gulā q̄ querit sup̄flua nec scit stare in modo. Ul' modesta ꝯ sup̄biā. Modestia marie in h̄ apparuit ꝙ fabro voluit despōsari cum esset de stirpe regia. Itē apparet in respōsiōe sua ad angelū. Ip̄a enī erat ꝟgo prudētissima ⁊ nouerat dixisse sapiētē prouer. xvij. Qui moderat̄ sermōes suos doct⁹ ⁊ prudēs ē ⁊c̄. Itez in h̄ apparet ꝙ volēs loq̄ cū filio die q̄dam domū in qua filius p̄dicabat intrare vl' sermonē ei⁹ interrūpe nō p̄sumpsit. sed foris stās reuerēter expectauit. sicut legit̄ Mar. iij. in fine. Itē in h̄ apparuit ꝙ cū filiū videret crucifigi. audiret blasphemari. cerneret ꝯspui. colaphizari. ꝯfigi et lāceari. nō remurmurauit. nō cōtradixit. nō maledixit. licz ip̄ius animā gladius filij p̄trāsiret. Et ita reliq̄t nobis exēplum toti⁹ modestie. Juxta qd̄ p̄cepturus erat apl'us ad Phil'. iiij. Modestia vr̄a nota sit omnibꝫ hominibꝫ ⁊c̄.

Suadibilis cōtra pigriciā et acidiā q̄ nō acq̄escit consilio apl'i dicētis ad Gal'. vi. Dū tp̄us habemus op̄emur bonū ad om̄es. Suadibilitas est. facile recipe correptōes ⁊ cōsilia. sicut et ip̄a fecit. nō statim respōdēs angelo. sed p̄cogitans qualis esset ista salutatio. X

Bonis cōsentiēs contra inuidiā. que bona ī mala ꝯuertēs insidiat̄. Eccī. xi. Et ipsa audiēs bonā p̄missionē angeli. statim respōdit. Fiat mihi s̄m verbū tuum.

Plena misericordia ⁊ fructibꝫ bonis. Misericordia in affectu ꝯtra cordis duriciam. fructibꝫ bonis in effectu ꝯtra auariciā. Et ip̄a ꝯcepto saluatore statim misericorditer visitauit elisabeth grauidā et p̄gnantem.

Judicans sine simulatōe contra sup̄biā. que se excusat. sicut patet in parētibꝫ p̄mis. Et ip̄a humiliter respondit. Ecce ancilla dñi.

De hac domo q̄ est p̄mptuariū dñi dicit p̄s. christo. ⌊Replebimur in bonis domus tue.⌋ Nota ꝙ dñs triplicē habz domū. Celū. Beatā virginē. Eternā beatitudinē. De p̄ma recipimus bona nature. De secūda bona gratie. De tercia bona gl'ie. Celū enim ē q̄si q̄dam domus vel officina seu cellariū. a q̄ nobis effundūtur bonitates naturales. s. calor vitalis. q̄ diuerse reꝝ species p̄pagant̄. et p̄t dici Y

Cācellarius philippus

domus nature. Sed ꝙntū ad hāc effusionē nō est distinctio. Mat.v. Qui solē suum facit oriri sup bonos et malos. et pluit sup iustos et iniustos. Est enī celū largā illa manꝰ de ꝙ dicit. Aperis tu manū tuam. et imples oīe aīal bñdictōe. Cum autē hec nō sufficeret iopie nostre excogitauit dñs facere aliā. Vñ. ¶ Sapiētia edificauit ⁊ nō solū ſibi ſꝫ ⁊ nobis ¶ domū ⁊ de ꝙ nob spūales effunderet bonitates. ſ. dona grāꝝ. vnguēta virtutū. medicamēta morborū. et hmōi. que nobis eo ꝓpinq̄or esset ⁊ magis ad manū cꝫ ipm celū de quo nobis effluūt bona nature. ꝙ magis indigemꝰ bonis grē cꝫ bonis nature. Domꝰ ista vterꝰ virginal'. ꝙ nobis est horreū frumenti. cellariū vini et olei. apotheca vniuersi medicinal' vnguēti. et oīs aromatice speciei. et hmōi. Jdeo dr christo in pſona oīm fideliū. ¶ Replebimur in bonis domꝰ tue ⁊ ſtud ¶ replebimur ⁊ videnť dicere ianes et famelici. Siq̄dē añ aduentū saluatoris ī carnē erat inopia et fames et caristia ī egipto .i. ī mūdo. donec verus ioseph in btā virgine ꝙſi in granario suo frumēta ꝓgessit ad satiandā famē egipti. Beñ. xli. Et bñ dr ¶ replebimur ⁊ ꝙa tanta est huiꝰ domus abūdātia. ꝙ nr̄az sufficienter replere ꝑt inopiā. Jdeo dr pluraliter ¶ in bonis domꝰ tue ⁊ Nr̄a aūt inopia vl' miseria cōsistit in tribꝰ ꝑncipaliter. Que sunt. Nature corruptio. Virtutū defectus. Et abūdātia viciorꝝ. De ꝫ triplici defectu Piere. iiij. ¶ Aſpexi terrā. ⁊ ecce vacua erat ⁊ ꝙſi nihil ⁊ Nō dixit. Aſpexi hominem dei ſignaculū. de quo Job xxxviij. Restituet ī lutū ſignaculū. Nec dixit. Aſpexi terrā plenā. ſꝫ dixit ¶ Aſpexi terrā ⁊ ecce vacua erat ⁊ Et subdit. ¶ Et ꝙſi nihil ⁊ ꝙa terra plena vepribꝰ ⁊ ſpinis obsita. ꝙſi nihil ē in valore. Sic pctōr vacuus ꝛtutibꝰ. et plenꝰ vicijs et pctīs. Et bene dicit ¶ ꝙſi nihil ⁊ et nō oīno nihil. ꝙa cꝫ diu viuit pctōr restat ſcintilla rōis. ꝙ mediāte ꝑt ꝑ gratiā aliq̄d fieri. Beata autē virgo supplet nr̄os defectus. quia ipe/trat veniā de peccatis ne ſimus ꝙſi nihili. acquirit nobis grām ne ſimꝰ vacui. reparat naturā ne remaneamus ꝙſi lutū. Et nō solū semel hoc facit. sed etiā ꝙtiēs vere penitētes ad ipam ꝓfugimꝰ. Et ideo forte nō dixit pſ. implebimur. ſꝫ significātius dixit. replebimur. Quia nō tm̄ semel replet nos. ſꝫ mltotiēs nos reparat. peccādo exinanitos. Jdeo dixit ¶ Replebimur ⁊ i. iterū et iterꝝ implebimur. Vel ꝓmo ꝑ eaz implebimur aīe gl'ificatōe. Scdo replebimur corpis īmortalitate.

Tē ꝓmꝰ defectꝰ nr̄ est ꝓpria pauptas nr̄a que est carere bo. repleta ē et ditata. ꝙñ ipa mediāte puulꝰ natꝰ ē nobis. et filiꝰ dei datꝰ ē nob. Jſa. ix. vt habeamus ꝑcium nr̄e redemptōis ad quā nulliꝰ opes sufficiebāt. Scda pauptas vl' secūdus defectꝰ repletꝰ ē. ꝙñ repleti sunt oēs spūſctō. Actuū. ij. Et si enī apta esset ianua paradiſi in passiōe. tñ deerat nobis dux ꝙ nos regeret ⁊ duceret ad celū. et datꝰ ē spūſctūs in ducē. Sed ꝙa sepe facimꝰ ꝓtūeliā spūiſctō peccādo. et ita sepe deserit nos. et deserti ab eo labimur a via. ne lapſis deesset adiutoriū quo mediāte resurgerēt. assumpta est maria in celū. vt lapſos erigat. cecos illumiet et soluat ꝓpeditos. Dicimꝰ ergo filio marie ¶ Replebimur ī bonis domꝰ tue. Jn bonis ⁊ pluraliter. Nā tāta ē ibi totiꝰ veri boni abūdātia. ꝙ excedit inopiā totī creature. Jō de christo dr ¶ Glia ⁊ diuitie ⁊ i. gl'iose diuitie ¶ in domo eiꝰ ⁊ ꝙ ē maria. Hāc repletōnem desiderabat ꝙ dicebat filio vl' etiā matri. Sitiuit in te aīa mea o maria ꝙ es cella vinaria. Hanc etiā repletōem desiderat ipa caro nr̄a ꝙ multipliciter sitit. ꝙa esuriēdo. sitiēdo. laſſando nō inuenit remediū in ꝫ mūdo. Sitit ḡ aīa gl'ificatōem. et caro īmortalitatē. qđ vtrūq̄ sperāmꝰ nos habituros ꝑ eā. Jō dicimꝰ ¶ Replebimur ⁊ ē. ⁊

Si autē quer' quādo vl' quomodo vel a quo. vel ꝑ quem diffusa est huic domui tā ta plenitudo totius veri boni. Respondendū ꝙ in filij conceptōne de ꝑcepto dei patris. Et hoc designatū est Beñ. vi. vbi dixisse legitur deus pater vero noe. id ē. filio carnē sumpturo de maria que figurať per archam. Tolles tecū ex omnibus escis que mandi possunt. et cōportabis apud te. et erūt tam tibi cꝫ illis in cibum. Jſtud inuenies plene expositū libro. xij. partic'a. i. xij. ꝙſu de orto. vbi assignatur quō maria pascit et potat suos ꝓximos.

De tercia domo ꝙ est btitudo eterna dicit dñs Joh. xiiij. Jn domo pr̄is mei māsiones mlte sūt. Jtē ī ps. Letatꝰ sum in his q̄ dicta sūt mihi ī domum dñi ibimus.

Jtē Baruch.iij. O israel q̄ magna ē dom⁹ dei et ingēs. ⁊ cetera m'ta. Jtē de domo supcelesti exponit istō. Replebimur ī bonis dom⁹ tue. Jtē Domū tuā dñe decet scīmtudo ⁊c. Jq; nō itrabit ī illā aliq̄d coinq̄natū. Apoc.xxi. Jtē de domo supcelesti dic̄ ps. Bti q̄ habitāt in domo tua dñe in secl'a seculoꝝ laudabunt te.

Thema in natiuitate marie

Bitur. Sapia edificauit sibi domū Et h̄ ē q̄d legit.iij. Regū. vi. Edificauit salomō domū et ꝑfūmauit eā Et nota q̄ salomō nō sollēnizauit de fūdatōe dom⁹. sz de dedicatōe. Fundatio dom⁹. ỽginis ꝯceptio. de q̄ nō ē sollēnizādū. q; ꝯcepta fuit cū originali. Dedicatio dom⁹. sanctificatio ỽgis in vtero mris cito vt credit p⁹ ꝯceptōez. et de hac sollēnizādū. Que scīficatio fuit q̄si q̄dā spiritalis dedicatio. q̄a tūc ⁊ ex tūc tota fuit deo dicata. id ē data et appropata. Dedicare enī domū. ē ipam deo dicare. id ē. dare ⁊ appropriare. Jtē. iij. Regū. ix. ỽba patris ad filiū Scīficaui dicit pater vero salomoni. i. filio Domū istā quā edificaui Jq; Sapiētia edificauit sibi domū Jvt sup. Lvt ponerē nomē meū ibi in sempiternū. et erūt oc'li mei et coꝛ meum ibi cūctis diebꝫ. Nomen p̄ris et ỽbū patris fili⁹ dei est. Hāc aūt domū q̄si ter scīficauit de⁹ pater. Magna scīficatōe. quādo in vtero scīficauit eā. Maiori. in gr̄e repletōe q̄n dicta ē gr̄a plena. Maxima. i spiritussc̄i supuentōe et filij dei ꝯceptōe. q̄a maxime tūc spūssc̄us in ea fomitem ita penit⁹ extinxit. q; nec etiā venial'r postea peccare potuit. sicut dicit aug⁹. Seq̄t. Et erūt oc'li mei Jq; vbi amoꝛ ibi oculꝰ. ⁊ coꝛ meū ibi Jq̄a vbi ē thesaur⁹ hom̄is ibi ē et coꝛ ei⁹. Matth̄. vi. Maria ỽo thesaur⁹ dñi ē. Dicit enī thesauꝛ⁹ et illō q̄d reponitur. s. ỽtutes. et dona gr̄aꝝ. et ipm repositoꝛiū. Propter hāc scīficatōez vl' dedicatōem p̄dixerat dauid ō maria Domū tuā decet scīmtudo dñe Jducēs Lī longitudinē dieꝝ Jet nota q̄ p̄mo edificata ē domus ō lapidibꝫ q̄dratis. Scōo texit eā salomō totā ab interiori lignis cedꝛinis. et sic edificauit q̄si parietes ligneos intra parietes lapideos. et q̄si domū ligneā intra lapideā. Tercio aūt ab ītimo oīa cooput auro mūdissimo. vbiq̄ lignis cedꝛinis laminas aureas affigēs clauis aureis. Et ita fecit parietes aureos intra cedꝛinos. et vel ut domū aureā intra cedꝛinā. Et sic tāq̄ domū vnā ī trib⁹. et tanq̄ ī vna tres. Et tale esse decebat triclinīū trinitat⁹. Exterior dom⁹ fuit lapidea. Interior cedꝛina. Intima ỽo fuit aurea.

Hec est dom⁹ saltus libani. iij. Regū. vij. Que diuisa erat in duas partes. sicut dicit magist̄r in histoꝛijs. Pars inferior appellabat notata. i. pigmētaria. que continebat pigmēta et aromata salomōis. ad vsum tēpli et dom⁹ regie. Quib⁹. s. pigmentis et aromatib⁹ designat virginalis odoꝛ marie. Pars supioꝛ dicebat armaria. que continebat arma ad tuitionē regis et decoꝛē dom⁹. q̄bus armis designant virtutes quib⁹ maria ꝓtegit ecc'iam et bene regētes seipos. Ab exteriori dicebat dom⁹ saltus. q̄a vallata erat viridarijs cōsitis arboꝛib⁹. in q̄bus modulabant aues quasi in saltu. Ecce oꝛatōes beate virginis secrete et mūde. sine obstaculo directe ad dñm. Liban⁹ cādoꝛ vl' candidatio. Hic est virgo tota cādida int⁹ et exteri⁹. Hāc domū fecit sibi rex salomon. i. chr̄ist⁹. Et hec domus ꝓtinuit medicinā. s. chr̄istū contra moꝛbos pctoꝝ. et arma virtutū contra carnē mūdū et diabolū. Hec arma virginitas. pauptas. hūilitas. Singula singulis. De hac domo plura habuisti libꝛo. i. ca. iij. Gratia plena. circa finē capituli.

Jtē lapidū materia sumpta ō libano ē. i. de cādoꝛe. s. virginis purissima carne. Hoc quo ad templū coꝛpis chr̄isti. Vel ideo materia coꝛpis chr̄isti ꝓparat lapidibꝫ libani. quia virgo fuit q̄si lapidea. i. dura et insensibilis et impenetrabil' omnib⁹ iacul'. id ē. insidijs inimici tanq̄ lapis. Jtē de hac domo dicit ps. Dñe dilexi decoꝛez domus tue ⁊c. Decoꝛ hui⁹ domus maxime ī duob⁹ ꝯsistit. In caritia oīs mali. et oꝛnatu oīs boni. Vl' ī oꝛnatu oīs ỽtut⁹ iteriꝛis. ⁊ oīs bone opatōis exteriꝛ⁹. Seq̄t. Et locū habitatōis gl'ie tue Ji. filij. q; gl'ia p̄ris fili⁹ sapiēs. Prouer. x. fm aliā trāslatōem. Moꝛaliter. Decoꝛ dom⁹ dñi ē pulcritudo fidel' aīe. quā de⁹ delectat inhabitare. Vñ dic̄ puer. viij. Delicie mee esse cū filijs hoīm. Et ꝯsistit iste decoꝛ in duob⁹ supdictis. vt dictū ē. Seq̄tur Et locū habitatōis gl'ie tue Jq̄si diceret. Ad h̄ diligo aīam meā. vt inhabitet ibi gl'ia tua.

Maria figuratur edificiis

Hec ē dom⁹ cui dñs volēs in ea mlto tpe pacifice habitare dixit ī suo īgressu. Matthei. x. Pax huic domui. Set oīb⁹ habitātib⁹ in ea pōt suppleri. vt ꝑ intelligaſ de motib⁹ sensualitaſ. KK

Hec dom⁹ oꝛōis actiue et passiue. de q̄ dñs dicit Isa. lvi. Dom⁹ mea .i. maria quā ego nouē mēsib⁹ coꝛpaliter ihabitauī. dom⁹ oꝛōis vocabiť cūctis ꝑplis q̄b⁹ dicit eccl'ia. Dis hō oñi hoꝛa ipam oꝛa rē. Actiue. qz assidue oꝛat ꝓ ꝑplo christiano. z maxime ꝓ amicis suis. exēplo hieremie. de q̄ .ij. machab. xv. dr. Hic ē q̄ ml'tū oꝛat ꝓ ꝑplo z ꝓ ciuitate ista. Ideo Ecc̄i. l. In magna domo ꝑ ē in maria Lauct⁹ ē sonus suauitaſ plenus qz oꝛatōes ei⁹ aromatice sunt filio z toti trinitati. Passiue. qz iugiter a nobis est exoꝛāda.

Hec ē de q̄ Isa. vi. Dom⁹ īpleta ē fumo .i. maria gr̄a ꝓtēplatōis. Hec ē de q̄ dicit dñs Isa. lx. Domū maiestatis mee gl'ificabo. Qui g̃ cū dño mariā ꝓ posse suo ñ gl'ificat. erit inobil'. Uñ ipa dic̄ cū filio. i. Regū. ij. Qui ꝓtēnūt me erūt inobiles. LL

De hac domo dr Aggei. ij. Ueniet desiderat⁹ cūctis gētib⁹. z implebit domū istam gl'ia. Iste desiderat⁹ christ⁹ ē. q̄ seipo ipleuit domū istā. q̄a gl'ia pr̄is fili⁹ sapiens.

Itē ibidē. Magna erit gl'ia domus istius nouissime plus q̄ ꝑme. z ī loco isto dabo pacē. Prima domus eua. Scōa maria. Bl'ia eue. q̄ manu dñi formata ē ī gadiso de substātia ade. Bl'ia marie ī infinitū maioꝛ. qz de purissima ei⁹ substātia formata ē caro christi. cuius ꝑcio redēpt⁹ ē mūd⁹. et q̄ ꝑ partū ipius ꝑ cuā gditus nobis restitutus est paradisus.

Itē ī ps. In ml'titudīe misericoꝛdie tue introibo in domū tuā. Io christe. ꝑ fidem. s. z dilectōem. Maxima siq̄dē misericoꝛdia dei ē. infundere alicui gr̄am diligēdi mr̄ez suā. Itē de hac domo dr Lu. x. Mlier .i. maria mollis misericoꝛdia z benignitate. q̄dam .i. singularis. martha noīe. q̄ syriace interꝑtať dominās. et sic̄t mariā. q̄ interꝑtať dña. Excepit illū .i. ihesū q̄ ē vera sal⁹. Li domū suā .i. ī vtez ꝛginalē rē. D D

Moꝛaliter. Martha coꝛpus cui⁹ ē ministrare. Maria spūs cui⁹ ē sabbatizare. Iesus loquiť et libēter audiť. cuius ē euāgelizare. In tali domo ihesus. i. vera salus. li benter hospitatur. et totā spūaliter sp'ritualē ꝓcurat familiā.

Aliter. Mulier .i. ania mollis z tractabil' ꝑ pietatē z obediētiā. si sit q̄dā. i. singularis diligēs ꝓtēplatōis secretū. z a se remouēs vicioꝛ strepitū. si sit etiā martha. i. dominās. vt dominēť sue sensualitati. excipiet ꝑ hospitalitatē. ihesum. i. verā salutē. in domū suā materialē. vel in domū coꝛdis et coꝛpis sui. HH

Itē ō hac domo iobel' ī fine. Fōs .i. christ⁹ egredieť ꝑ carnalē natiuitatē. Ō domo dñi .i. maria. z irrigabit .i. sua ꝓdicatōe vl' ī sua passiōe vbi fudit ō suo coꝛpe sāguinē z aquā ad ablutōez nr̄az. Uñ apo. i. Dilexit nos z lauit nos a pctis nr̄is ī sanguie suo. Icū q̄ exiuit aq̄. torrētē spinaꝝ .i. oscias pcōꝝ. q̄ velut toꝛres fluūt ī ma/

Ecl'ia domus sapiētie. de q̄ istud exponiť. Sapiētia edifica Lre mortuū. OO
uit sibi domū .i. Dui⁹ dom⁹ septē colūne septē eccl'iastica sacrameta. q̄b⁹ eccl'ia fulciť et sustētatur ī gr̄a et ꝟtute. Porta huius domus baptismus. his q̄ nunc̄ ingressi sunt. Penitētia. his q̄ semel īgressi postea fatue exierūt. Uel septē colūne septē virtutes. tres theologice. et q̄ttuoꝛ cardiales. Fūdamētū. fides catholica. que totū suppoꝛtat edificiū virtutū. z sine q̄ nō ꝓsurgunt. q̄a sine fide impossibile ē aliq̄d placere deo. Deb. ri. Porta baptismus. sine quo in eccl'iam nō intratur. s. sine baptismo fluminis. vl' flāminis. vel sanguinis.

Eligio domus sapiētie. De q̄ domo dr. Deus q̄ inhabitare facit vni⁹ moꝛis PP
in domo. Itē. Domū tuā decet sanctitudo rē. Itē. Elegi abiectus esse ī domo dei rē. Fundamentū huius domus pauptas. Quādiu enī imobiliter stetit ꝑ fundamētū tā diu stetit firmit' religio. Sz sic̄ necesse hz dom⁹ coꝛruere vacillāte fūdamēto. sic coꝛruit religio in ocul' dei q̄cūq̄d appareat exterius pauptate fugata. Iō dixit q̄dā sc̄us q̄ religio suffocauit matrē suā. i. pauptatē. Uel aliter. s. q̄ diuitie suffocauerūt mr̄ez suā. i. religiōez. Sz ad nihil aliō studēt mō multi q̄ religiosi apparēt. nisi vt destruāt ꝑ fundamētū. volētes edificare sine fundamēto. qđ ē ipossibile. Quadratura hui⁹ domus sic̄ dom⁹ religiosa debz esse q̄si q̄drata. q̄ttuoꝛ illa QQ

q̃ resignãda sũt his q̃ subintrãt religiõem. vt sic fiãt q̃drati vl' q̃dri vl' q̃dranguli. Primũ./carnalia desideria. Scdm./mũdi ꝯcupiscibilia. Terciũ./ voluntas ꝓpria. Quartũ./carnaliũ parẽtũ carnal' amicicia. qꝛ spũaliter debẽt eos diligere sꝫ nõ carnaliter. Uel q̃dratura illa quã docet ip̃a sapia Sap̃. viij. [Sobrietatẽ enĩ et prudẽtiã docꝫ ⁊ iusticiã et v̄tutẽ. q̃bꝫ vtili⁹ nihil ẽ ĩ vita hoĩbꝫ] Sobetatẽ appellat tẽpetiã. virtutẽ vero fortitudinẽ. prudẽtiã et iusticiã noĩbꝫ suis. Bona ꝓfecto q̃dratura q̃ vtili⁹ nihil ẽ ĩ vita hoĩbꝫ. qꝛ ip̃a vita ẽ ĩ hoĩbꝫ vita. s. nõ carnis sꝫ spũs. Uita vtil'/ ⁊ mlto vtilior q̃ꝫ vita carnis. Hostiũ q̃ v̄e intrat̃ p̃t dici obediẽtia. ꝑ quã q̃sq̃s ñ introierit q̃cq̃d ei videat̃ sꝑ tamẽ foris ẽ merito et si sit int⁹ numero. Asseres hui⁹ hostij./ꝓprietates obediẽtie. Duo hostiola./ obedire ĩ aduersis et ꝓspis. Suꝑlimĩare et limen quod ẽ inferius./obedire ꝓ honore dei et vtilitate ꝓp̃a. Ferratura./firmũ ꝓpositũ tenẽdi votũ obediẽtie. Incastratura asseꝝ./charitas fraterna. Janitor sollicit⁹ timid⁹ et p̃cauẽs sibi./timor dei. Timor mortis. Timor iudicij et gehenne. Claua ei⁹ assidua recogitatio gehennaliũ. vbi sũt mallei ꝑcutiẽtes ꝑati stultoꝝ corꝑibꝫ. Paries oriẽtalis./spes eterne btitudis. Paries occidẽtal'./timor eterne dãnatõis. Paries meridional'./tꝑantia in ꝓspis. Paries aq̃lonarꝫ./patiẽtia ĩ aduersis. Hec q̃ttuor instar parietũ nociua excludũt. nec sua ꝯtraria ꝑmittũt ĩgredi. q̃ sũt. Desꝑatio. Presumptio. Suꝑfluitas. Impatiẽtia. Fulcit̃ hec domus septẽ colũnis. Prime due./obediẽtia et reuerẽtia suꝑioribꝫ. Tercia et q̃rta./ꝯsiliũ et auxiliũ coeq̃libꝫ. Quinta et sexta./correptio ⁊ disciplina subiectis. Septima./ iudiciũ vere ꝯfessionis ad seip̃m. Hui⁹ dom⁹ hostiũ discretio./q̃ admittẽda q̃ repellẽda. Fenestre./pietas et mis̃icordia q̃ ferũt nos extra ad ꝓximos. Tectũ patiẽtia vl' ꝯtẽplatio q̃ ascẽdit suꝑi⁹. Treno. iij. Leuabit se suꝑ se. Profundũ./timor. Suꝑius./ spes. Latũ./dilectio. i. charitas. Longũ./ꝑseuerãtia in bono. sine q̃ nemo saluat̃.

Fidelis aĩa dom⁹ sapiẽtie

Sapiẽtie q̃rta domus q̃libet fidel' aĩa. quã christ⁹ edificat sibi ĩ plasmatõe corꝑis et infusiõe aĩe. sed nõdũ inhabitat ꝓpter sordes original' donec dedicet̃ in baptismo. Hec ẽ dignitas hoĩs suꝑ alias creaturas./q̃ ip̃e ad h̃ edificat̃ et fit. vt sit tricliniũ toti⁹ trinitatꝫ. Uñ dñs dicit ꝓuer. viij. Delicie mee esse cũ filijs hoĩm. Ue aũt homini illi q̃ tantũ habitatorẽ a se eiecerit. Ue q̃ eiectũ peccãdo iteꝝ ĩ domũ suã nõ reuocauerit penitẽdo. Certe meli⁹ illi erat./si nat⁹ nõ fuisset hõ ille.

Hui⁹ g̃ dom⁹ materia./corp⁹ et aĩa. Uel q̃si q̃dã spũal' materia ligna libani ⁊ sethim aurũ et ebur et lapides. et cetera de q̃bꝫ sup̃. Septẽ colũne septẽ gr̃e spũssctĩ q̃s recipit baptisat⁹. Ul' septẽ v̄tutes theologice ⁊ cardĩales. Uel septẽ ille q̃s iacobus enumerat. de q̃bus dictũ ẽ sup̃. Uel alie septẽ que ꝯueniũt penitẽti. et fundant̃ super bonã tristiciã. de q̃bus legit̃. ij. Choꝝ. vij.

Prima./sollicitudo emendandi delictũ.
Secunda./timor recidiuandi.
Tercia./indignari sibi. quia deum offendit.
Quarta defendere se ab aduersario. Jaco. iiij. Resistite diabolo.
Quinta./desideriũ ꝓficiendi.
Sexta./emulatio melioris vite.
Septima./vindicta. vt. s. hõ vindictã de carne accipiat ꝑ quã deliquit. et dicat cũ iepte Judic̃. xi. filie sue. i. carni. Heu me filia mea. decepisti me et decepta es.

Item sciens dominus domũ nr̃am ex se debilẽ et pronã ad lapsum./mittit nob̃ iterũ septem dona spũssancti que dedit in baptismo. et que peccando amisimus. ad ipsam iterũ fulciendam. Uel alie septẽ columne que fulciunt eã ⁊ q̃si releuant sunt

Contritio./que releuat a parte cordis.
Confessio oratio et ieiuniũ./que a parte oris.
Satisfactio et elemosina./a parte manuum.
Lacrimaꝝ effusio./a parte oculoꝝ.
Auditus verbi dei et clamoris pauperꝝ./a parte auriũ.
Disciplina./a parte renum.
Ire ad ecclesiam et visitare miseros./a parte pedum.

Atria.] UU

Tectū] qd dicit a tegendo. quia filiꝰ dei ibi tectꝰ veste carnis cū priꝰ esset q̄si nudus .i. purus deꝰ. De h̄ tecto dicit p̄s. in figura christi. [Factꝰ sum sicut passer solitarius ī tecto]. i. in vtero virginali quā solꝰ inhabitaui. Quere ti. de auibꝫ q̄re christus comparatur passeri. Leui. xiiij.

Edes] que dicit ab edēdo. Uñ plautꝰ. Si vocassem vos etiā edere ad prandiū. Ibi enī comedit christꝰ fauū suū cū melle suo. Cañ. v. Uñ Ezech. xliiij. Priceps ipse sedebit in ea vt comedat panem coram dño.

Triclini]. i. tricliniū qd nō potest poni ī versu. Isidorꝰ dicit q̄ tricliniū est cenaculū a tribꝰ lectul' discūbētiū. Apud veteres enī vbi ꝯuiuij apparatꝰ exponebat tres lectuli strati erāt in q̄bꝫ discūbentes epulabant. Clinū enī grece lectus vl' accubitus latine. et a tribus et clinū componit tricliniū.

Maria templū Titulus xxxij.

Templū] Maria templū. Unde in p̄s. [Replebimur in bonis domꝰ tue. et sanctū ē templū tuū mirabile in eq̄tate] Domus ꝓpe hoīs est. tēplū dei. Jō beata ꝟgo dr domꝰ et templū. quia fuit habitatio dei ⁊ hoīs. Hoc tēplum dedicatū fuit ⁊ sctificatū ī sctificatōe btē ꝟgīs. Uñ dr. Sctificauit tabnaculū suū altissimus. Dicit aūt tēplū q̄si tectū amplū. ⁊ ipa ē ampla charitate. p̄sidio. pietate. De h̄ tēplo dicit p̄s. ad christū. Sanctū ē tēplū tuū mirabile in eq̄tate. Maria [tēplū] quia p eā p̄ces porrigimꝰ ad christū. [Sanctū] sicut habes li. iiij. ti. xxvij. de sctitate eius. [Mirabile in eq̄tate]. i. ī incarnatōne. Que dr eq̄tas. q̄a iustū fuit vt q̄ fecerat reficeret. Itē vt q̄ occasiōez ruine dederat. dānū solueret. Jō dic Jonas ī p̄sona christi q̄si loq̄ns p̄ri ⁊ spūisctō. Si ꝓpt me orta ē tēpestas. mittite me ī mare. Itē vt sic p vnū hoīez mors. ita p vnū hoīez vita. Itē vt sic filiꝰ erat medius ī p̄sonis. sic esset medius in naturis. Quomodo hoc templū mirabile. q̄re libro. ij. particula. v. ca. v. q̄ marie debemus benedictōem. A

In hoc templo B

Dño offert] ⁊ ī vtero btē ꝟgīs obtulit filiꝰ p̄ri hūilitatē q̄ hoīs supbiā expiauit. Et iō h̄ tēplū dr mirabile in eq̄tate. Mira eq̄tas. q̄a imꝰ supbe aspirauit ad sūmū. idō summus se humiliauit ad infimū.

Dñs adorat] et in matre adorat filius. Uñ. Adorabo ad templū sanctū tuum. Et item. Adorate dñm in aula sancta eius. Hoc ostenderūt tres magi. Mat. ij. adorātes matrē cū filio quē tenebat ī gremio. sicut credit ea hora.

Dominus exorat] qd fit qñ dicimꝰ ei. Memēto salutꝫ auctor ⁊c. Itē cū dicimꝰ ei illd Hiere. xiiij. Solij gl'ie tue recordare ⁊c. Quere sup̄ titulo. ij. et. iij. de throno ⁊ solio morali. Mat. vi. Cū oraueris intra in cubiculū tuū.

Dño sacrificat] qd maxime fuit qñ mater ī filio martyrizabat. Immo ⁊ q̄tiēs p mūdi salute dñm exorabat ī spū hūilitatꝫ ⁊ ī aīo ꝯtrito. Dañ. iij. Moral'r. Sacrificiū deo spūs ꝯtribulatꝰ ⁊c. qd repellit diaboli tēptamenta. Job. ij. [Amici iob]. i. demōes q̄ se fingūt amicos vt dcipiāt. nō audēt tēptare q̄s vidēt dolere ⁊ ꝯtristari p pctīs. Uñ ibi dr. [Nēo loq̄bat ei ꝟbū. videbāt eī dolorē eiꝰ esse vehementē.] C

Intus et exterius crucibꝫ insignit] Interius p memoriā passiōis. Exteriꝰ p eiꝰ imitatōez. Uñ dic ei filius Cañ. viij. Pone me vt signaculū ⁊c. Exo. xij. Ponēt d sanguine agni ī supliminari ⁊ sup vtrūq̄ postē. Supliminare ratio q̄ liniēda ē h̄ sanguine p memoriā passiōis. Per duos postes. irascibil' ⁊ ꝯcupiscibil'. Irascibil'. vt informet ad imitatōem passiōis p penitētiā. Cōcupiscibil'. p dilectōem.

Reliq̄e reponūt]. i. exēpla sctōꝝ ad imitatōez. Uñ [Joseph]. i. christꝰ [p̄cepit frībꝫ suis] Geñ. in fine [vt tollerēt ossa eiꝰ]. i. fortia exēpla ad imitādū. Qd ꝯstat p oībꝫ fecisse btām virginē. Uel p̄ciose reliq̄e q̄ fuerūt reposite ī h̄ tēplo. filiꝰ dei clausus in vtero virginali. Uel etiā charismata oīm grāꝝ. Propter h̄ etiā p̄ceptū est Exo. xxviij. vt summi sacerdotes portarēt noīa duodecim filioꝝ isrl' in rōnali. qd erat supra pectus p memoriā. et in suphumerali p opis imitatōem. D

Aqua benedicta apgit.] Aq̄. gratia. Unde. Gr̄a plena. Uel aqua scriptura sapientie E

salutaris. quã maria habuit sup omnes. Habuit etiã aquã lacrimaꝝ maxime tpe dñice passiõis. et aquã deuotõis omni tpe vite sue. Moraliter. Aq̃ lacrimaꝝ q̃ benedicta ẽ. quia beati q̃ lugent. Mat. v. fugat diabolus. Qd̃ significatũ fuit. iij. Regũ. xviij. vbi helyas mandauit achab. [Junge currũ ne occupet te pluuia]. s. lacrimarũ. Et statim fugit achab. i. diabol⁹. Et nota ꝙ in aq̃ bñdicta ponẽdũ ẽ sal. vt discrete ploret q̃s et ex debita causa. Assigna istud sicut habet ibi. Beati q̃ lugẽt. Et hec salis appositio signata ẽ. iiij. Regũ. ij. i facto helysei q̃ saliuit aq̃s hiericho.

Erat mensa ꝓpositõis. Altare thymiamatis. et Candelabrũ cũ septẽ lucernis. vt in anima sit scripture refectio q̃ ꝑ mensam. Hiere. xxxi. Dabo legem meã in visceribꝫ eoꝝ. et in corde eoꝝ scribam eam. F

Altare thymiamatis fides. qd̃ erat de lignis sethim. Exo. xxx. q̃a articuli fidei incorruptibiles sicut ligna sethim.

Candelabrũ luminis ductile. Cor. s. qd̃ ẽ q̃si sol i microcosmo. ductile ꝑ obedientiam et patientiã.

Septem lucerne septẽ dona illuminãtia templũ istud. Hec omnia supexcellenter fuerũt in templo dñi. i. in virgine gloriosa.

Cantat et psallit [Unde [In templo ei⁹ omnes dicẽt gl̃iam] ad honorẽ filij glorificãdo mariã. Ipa etiã cum sit regina et dux chori ꝟginei. nõ cessat dño canticũ illud nouũ decantare. de q̃ dicit Apoc. xiiij. Nemo poterat dicere canticũ ꝛc.

Sacerdos hui⁹ templi christ⁹ dñs. Unde [Dñs in tẽplo sctõ suo] sicut sacerdos. B

In medio huius tẽpli suscepim⁹ misericordiã dei. i. filiũ de pura misericordia nob̃ datũ a patre. Unde dicim⁹ patri [Suscepim⁹ de⁹ misericordiã tuã i medio tẽpli tui] quod fuit vter⁹ virginal. Uel [misericordiã]. i. remissionẽ peccatoꝝ nostroꝝ. q̃a ad h̃ venit fili⁹ dei in h̃ templũ. vt saluũ faceret ppl'm suũ a pctis eoꝝ. sic̃ d̃r Mat. i.

Templũ dñi dinoscit multiplici signo.

Primũ signũ ex eo ꝙ habet capiciũ. i. lecheuez ad orientẽ. Caput cor. Qui ad deuz habet cor. ad orientẽ respicit duplici oculo. intellectu et affectu. Uel cogitatõne et dilectõe. Qui ad occidentẽ. i. ad mundũ habet cor. et hunc oriẽtẽ addorsauit. s. christum. templum diaboli est.

Scd̃m si habet crucẽ fidei vl' discipline vel ordinate correptõis morũ. Alioq̃n domus potius diaboli q̃z dei.

Terciũ imago crucifixi. Aĩa tua imago dei est. sed debz affigi cruci spũali ꝑ obedientiã. et ipa caro ꝑ mortificatõez cruci penitẽtie. Hec ẽ crux gemĩa sil'is cruci christi.

Post hoc scribendũ de tẽplo salomõis quomodo p̃t signare mariã. Et de tabernacl'o et omnibꝫ vasis suis. De mẽsa. De altari. et hmõi.

Maria basilica Titulus xxxiij.

Isidor⁹ Basilica] Dicit Isidorus ꝙ antiq̃tus regie habitatiões dicebant basilice a basileos qd̃ ẽ rex. Nunc autẽ ideo tẽplũ basilica noĩat. q̃a ibi regi omniũ seculoꝝ cultus et sacrificia offerũt. Maria ꝟo habitatio regis celestis. q̃ d̃ ipa dicit in p̃s. Hec req̃es mea in seculũ seculi. hic habitabo ꝛc. Ipa eni significata est ꝑ basilicã regis assueri. de qua legit Hester. v.

Maria sancta sanctoꝝ Titulus xxxiiij.

Sanctoꝝ sancta] Sancta iuxta veteres exteriora tẽpli sunt. sancta ꝟo sanctoꝝ locus tẽpli secretior. ad quẽ nulli⁹ erat accessus nisi tm̃ sacerdotis. Dicta autẽ sancta sctõrũ. quia exteriori oraculo sanctiora. sic̃ cantica canticoꝝ. quia cantica vniuersa p̃cellunt. Maria ꝟo recte dicit sancta sctõꝝ. q̃a sũmũ sacerdotez christũ q̃ dicit sanctus sctõrũ Dañ. ix. solũ in se suscepit. Uel corpus ꝟginis p̃t signari ꝑ sancta. aĩa eius ꝑ sancta sanctoꝝ. Sup illud Lu. i. qd̃ nascet ex te sanctũ. vocabit fili⁹ dei. dicit aug⁹. Uere sanctũ et sctm̃ sanctorũ. Uñ et illa loca sctã sanctoꝝ dicunt. q̃ illa ꝟuabãt q̃bꝫ ille figurabat q̃ ꝟaciter sol⁹ sctũs sanctoꝝ dicit. Aug⁹.

Maria sacrariũ Titulus xxxv.

Sacrari]. i. sacrariũ. qd̃ nõ potest poni in ꝟsu. Et est ꝓprie sacrariũ loc⁹ templi in q̃ sacra reponunt. sicut donaria dicuntur illa loca tẽpli i q̃ reponunt

q̄ offerunt̄ in tēplo. A serēdis igit̄ et deportādis sacris nūcupat̄ sacrariū. In hoc enim sacrario.i.in btā v̄gine repositi fuerūt sacri libri.p scientiā vtriusq; testamēti. Ibi sacra vestimēta.q̄a vestita fuit et ornata v̄tutib; vniuersis. Vñ d̄r circūamicta varietatib;. Vel q̄a sacratissima et mūdissima hūanitate vestiuit vnigenitum dei. Ibi reliq̄e.s.btissima mēbra christi. Isa.xxxvij. De hierusalē exibūt reliq̄e. et saluatio de monte syon. Ibi sacra vasa ministerij diuini.

Maria ꝓpiciatoriū Titulus xxxvi.

Propiciatori.i.ꝓpiciatoriū. dictū q̄si ꝓpiciatiōis oratoriū. Propiciatio eī placatio ē. Oraculū aūt dicit̄ ab ore.eo q̄ inde respōsa reddant̄ et oracula. Penetralia secreta sunt oraculoꝝ.dicta ab eo qd̄ ē penit⁹.hoc ē pene intus. Exo.xxxvij. Fecit beseleel ꝓpiciatoriū.i.oraculū de auro mūdissimo.duoꝝ cubitorū et dimidij in lōgitudine.ꝛ cubiti ac semis ī latitudīe. Duos etiā cherub ex auro ductili.quos posuit ex vtraq; ꝑte ꝓpiciatorij.cherub vnū in sūmitate vni⁹ partis.et cherub alterū in sūmitate partis alteri⁹. Duos cherub ī singulis sūmitatib; ꝓpiciatorij.extēdētes alas et tegētes ꝓpiciatoriū.sese mutuo et illd̄ respiciētes. Expone diligēter de beata virgine. Sup.viij.ad heb.dicit glosa.q̄ in tabernaculo erat sup archā ꝓpiciatoriū.s.tabula eiusdē longitudīs et latitudinis cui⁹ archa.ꝛ erat d̄ auro purissimo.et dicebat̄ ꝓpiciatoriū vl̄ oraculū.q̄a āgel⁹ dñi ibi moysi apparebat loq̄ns q̄ ꝓpiciatur⁹ erat de⁹ filijs israel. Et sup ꝓpiciatoriū erāt illi cherub.i.imagines gl̄iosissime decorate.ac sese ꝯtuētes versis vultib; ī ꝓpiciatoriū. Per h̄ autē ꝓpiciatoriū signat̄ maria.cui datū ē a tota trinitate vt sit nr̄a ꝓpiciatrix ad filiū offensum ꝑ peccat̄ nostr̄.ip̄m ꝑ nobis orādo.et ei ventrē in q̄ portauit.et vbera q̄ suxit rep̄sentando.

Maria porticus Titulus xxxvij.

Porticus.i.vestibulū. Scd̄m isidoꝝ portic⁹ dicit̄ q̄ trāsitus sit magis q̄ ibi standū.sicut porta. Sed portic⁹ semp apta est.porta qñq; claudit̄. Vestibulū d̄r ex eo q̄ ibi vestiunt̄ fores.aut q̄ aditū tecto vestiat.aut stādo. Maria figurata ē ꝑ porticū templi salomōis.iij.Regū.vi.vbi sic legit̄. Porticus erat ante tēplū viginti cubitoꝝ lōgitudīe.iuxta mēsurā latitudinis tēpli.et habebat decem cubitos latitudīs ante faciē tēpli. Sicut enim ingrediētib; tēplū patebat iugiter hec portic⁹.et ꝑ illā intrabat̄ in tēplū ꝛ p̄mitus occurrebat.sic marie misericordia semp patet existētib; in hac vita.ꝛ ꝑ illā intrat̄ in eccl̄iam militātē merito. et ī triūphantē p̄mio.et p̄ma omniū sctōꝝ occurrit ad adiutoriū nostꝝ.et ad suscipiendū in amplexū pietat̄ ad filiū suū ꝑ penitētiā reuertētes.sic apparet in theophilo.

Maria porta Titulus xxxviij.

Porta. Scd̄m isidoꝝ porta d̄r a deportādo. Antiq̄ eī volētes facere ciuitatē signabāt aratro muros.ꝛ vbi portā volebāt facere aratrū sustollebant ꝛ portabāt et portā vocabāt. Idē vero dicit.q̄ porta ē q̄ potest aliq̄d vl̄ īportari vl̄ exportari. Et ē ꝓprie porta vrbis vl̄ castri. Maria siq̄dem porta ē hierusalem ciuitat̄ supne.de q̄ dicit eze.xliiij. Cōuerti me ad viā porte sanctuarij exterioꝝ q̄ respiciebat ad oriētē.ꝛ erat clausa. Et dixit dñs ad me. Porta hec clausa erit ꝛ nō apiet̄.et vir nō trāsibit ꝑ eā.quoniā dñs deus isrl̄ ingressus ē ꝑ eā.eritq; clausa principi. Princeps ip̄e sedebit in ea.vt comedat panē corā dño. Per viā vestibuli porte ingrediet̄.et ꝑ viā eius egredietur. Ostendit ꝓpheta in p̄ncipio q̄ qui ad viam porte ꝯuersus nō fuerit.portā sibi nō meret̄ ostēdi. Nō enī dictū ē ezechieli. Porta hec. añq̄ ad viā porte se ꝯuertisset. Porta hec btā virgo.q̄ bene porta sanctuarij exterioris.i.eccl̄ie militāt̄ dicit̄. Nam sanctuariū interi⁹ sanctū ē.cui⁹ porta pater.a quo christ⁹ exiuit.et ꝑ portā sanctuarij exterioris.s.mariā ītrauit ī mūdum. Bene etiā porta.ꝑ quā et de⁹ ad nos.et nos accessum habem⁹ ad deū. Naz anteq̄ ip̄a fieret porta. erat q̄si murus ꝯtinuus diuidēs inter nos et deū.ꝛ ideo pauca aut nulla celebrabāt̄ ꝯmercia angeloꝝ et hoīm. Facta ē aūt porta.ꝛ factuz est admirabile ꝯmerciū.ꝛ deinceps terrena celestib; sociata. Via hui⁹ porte hūilitas est.ꝑ quā christ⁹ venit ad eā.qñ rege existēte ī accubitu suo nard⁹ marie dedit

odorem suũ.li.iiij.ti.i.de hũilitate. Per hanc etiã viam solã nobis ipis ad ꝯginem patet accessus. Ei⁹ q̃z ꝓpe hec via dicit. quia p eam singulariter ambulauit illa. q̃ in hũilitate nec p mã sil'em habuit nec sequentẽ habitura est.

Bene autẽ nõ solũ porta sed et via respicere dicit ad orientẽ. q̃a illa sola via. i. hũilitas ꝯmendabil' est ad ꝯginẽ ducit. que ppter deũ ẽ. Oriẽs enim christ⁹ ẽ. Zach. vi. ad quem illa hũilitas respicit que ppter deũ ẽ. ipm et exemplar habẽs. et expectãs in pmiũ. Illa enĩ hũilitas q̃ ppter deũ nõ ẽ poti⁹ inobilitas dici debz. Est enim q̃ nequiter se hũiliat. et interiora ei⁹ plena sunt dolo. Eccl. xix. Hõ respicit ad orientẽ ambitiosa hũilitas. q̃ vt dñetur alijs ꝓpus seruit. Vñ diabol⁹ tẽptans christũ de inani gl'ia Mat. iiij. dicit illi. Hec tibi oia dabo si cadens adoraueris me. Alij q̃ dez se faciũt inferiores et mittũt se deorsũ. vt de ipa sua hũilitate interi⁹ glorient. Seq̃t Et erat clausa. Et nota q̃ hec porta ter clausa dicit. quia maria virgo ante partũ. in partu. et post partũ. Seq̃tur. Et dixit dñs ad me. Porta hec clausa erit et nõ aperietur. Ecce testimoniũ tot⁹ trinitat⁹ de eterna virginitate beate marie. Vn⁹ enim dñs. vna fides. In eo etiã q̃ dr. Vir nõ trãsibit p eã. pfecta ꝯmendat carnis eius integritas. quã nõ attigit vir ei⁹ ioseph. In ꝑ q̃ dr. Et erit porta clausa ꝓncipi. Iosuẽ dicitur q̃ mens ei⁹ nulli paruit tẽptatõi diaboli. q̃ dr ꝓnceps mũdi. Joh. xiiij. sic caro ei⁹ virilẽ nescivit attactũ. In ꝑ q̃ q̃ dr. Vir nõ trãsibit p eã. carnis integritas. in ꝑ q̃ dr. Et erit porta clausa ꝓncipi. pfecta mẽt⁹ mundicia ꝯmendat. a q̃ duplici integritate. prie et singulariter ꝯgo dr illibata. Vel ꝓncipi clausa dicit. i. ad bonorẽ ꝓncipis. i. christi. cui clausa dicit. q̃a ad hoc vt solus sederet i ea sicut ibidem dicit. omnib⁹ alijs clausa fuit. Vel ꝓncipi. i. ipi archangelo gabrieli. Unde non dicit. ingressus in eã. sed ad eã. Lu. i. Licet in q̃sdam alios boni angeli dicant ingressi. Unde eze. ij. Ingressus ẽ in me spũs. Et zacha. ij. Angel⁹ q̃ loq̃bat in me. In hanc vero portã soli dño debebat ingressus. Vel ꝓncipi. i. pcrõ q̃ ꝓncipat in q̃busdam. Contra q̃ apl's Ro. vi. Nõ peccatũ regnet in vestro mortali corpore vt obediatis cõcupiscẽtijs ei⁹. Seq̃tur. Princeps ipe sedebit in ea. Priceps ip se. q̃si nõ ali⁹. Sedebit in ea. p assumpte carnis humilitatẽ. Nota. Qui sedet i parte pstratus est et in parte erectus. sic dei fili⁹ in natura humana pstratus. in diuina fuit erectus. Unde in ps. Si nõ moyses electus ei⁹ stetisset in ꝓfractiõe. Christus enĩ signat⁹ p moysen. in passiõe stetit vt deus. confract⁹ est vt hõ. Ut comedat panem corã dño. q̃a ab instãti sue ꝯceptõis illa beata aĩa dei visiõe fruebat. Unde dicit. Prouidebã dñm in ꝓspectu meo semp. Et hoc est q̃d dicit. Coram domino. Sequit. Per viã vestibuli porte.

Expone

Bene ergo maria porta orientalis. q̃a p eam ingressus est in mundũ ver⁹ oriẽs. i. christus. et p eam orit in nobis gratia. et pax accessus ad verũ orientem q̃ ort⁹ ẽ ex ea. Ipa etiã principiũ ortus nostri ad vitã. Porta ꝙ occidental' fuit nobis eua. que fuit principiũ ortus nr̃i ad occasum et mortẽ. Vñ dr eccl. xxv. A mulier initiũ factum est peccati. et p illam omnes morimur.

Item hec porta illa de q̃ dr eze. xlvi. Porta atrij interioris q̃ respicit ad orientẽ erit clausa sex diebus in q̃bus opus fit. die aũt sabbati aperiet. Q̃z maria clausa fuit ad humanã peccãdi ꝯsuetudinẽ. apta ꝙ ad introducẽdos nos in req̃em. et pacẽ pectoris in ps̃enti. et in futuro in eternã req̃em. et in illã pacẽ q̃ sp est duratura. Et paulo post dr de porta illa. Porta aũt nõ claudet usq̃ ad vesperã. quia usq̃ ad finẽ vite nostre semp possum⁹ inuenire miꝛicordiã apud matrẽ miꝛicordie. et usq̃ ad finẽ mũdi. Unde dicit. Usq̃ ad futurũ seculũ nõ desinã. i. miseris misereri. et pro peccatoribus aduocare. Seq̃t. Et adorabit popul⁹ terre ad hostiũ porte illi⁹ i sabbatis et in kalẽdis corã dño deo. Nam sabbatũ specialis est dies eius.

Expone meli⁹

Item maria porta celi. Unde Gene. xxviij. Terribil' ẽ loc⁹ iste. nõ ẽ ali⁹ nisi dom⁹ dei. et porta celi. Jõ etiã canit dr ea. Felix celi porta. Ipa porta qua celi rex venit

Thema i dicatõe.

in mundū. Unde canit ei. Tu regis alti ianua. Ipa porta lucis. qr p eā verus sol iusticie totā illustrauit et illustrat eccl'iam. ⁊ fidelē animā radijs gratiaꝝ. Uñ dr. Et porta lucis fulgida. Eua siqdem porta fuit tenebraꝝ. qa p eam intrauerūt in mūdū tenebre culpe pene ⁊ toti⁹ miserie. Nobis etiā porta lucis ē. qa p eā egredimur ab illis triplicib⁹ tenebris. et ingredimur ad lucē q̄ christ⁹ est. et ad lucē gr̄e ꝟtutū et meritoꝝ et beatitudīs eterne. Et h̄ ē qd̄ marie dr in ꝓsa. Aue lucis ianua portaꝝ p̄cipua patēs regi gl'ie. Qui seruauit veniēs nec ꝯfregit exiēs seras pudicicie. Uñ. Qm̄ ꝯfortauit seras portaꝝ tuaꝝ ⁊c̄. Itē. Ipa designat p portā tēpli q̄ dicebat speciosa. Actuū. iij. ad quā debem⁹ sedere et mēdicare. exēplo illi⁹ claudi quē sanauit ibi petrus dicēs ei. In nomīe iesu christi nazareni surge et ambula. Hec enī duo sūme nobis sunt necessaria. s. surgere a peccato. et ambulare de ꝟtute in ꝟtutē. passibus fidei et bonoꝝ opeꝝ. q̄ claudicauim⁹ a semitis nr̄is. I

Itē in illa lr̄ali hierusalē erāt antiq̄tus nouē porte. et q̄libet illarū figurabat virginē que est porta celi vt dictū est. ꝓpter aliquam virtutē specialē.

Figurabat porta R

Gregis innocentiā virginis. Uel porta gregis dicit. qa innocētib⁹ p̄cipue patet.

Uallis humilitatē. Uel porta vallis. quia humiles in paradisum introducit.

Fontis fidem vel virginitatē. quia ipa est fons signatus. Uel quia fidelib⁹ ⁊ puris maxime patet.

Sterq̄linij pauptatem. qr virgo reiecit a se quicq̄d in mūdo videbat p̄ciosū. ⁊ oīa reputauit vt stercora vt lucrifaceret christū. Uel q̄a etiā fetentes pctōres admittit. si ipos inueniat penitentes.

Pisciū qui tūdūt fluctib⁹ et ibi impinguant. patiētiā psecutōnū. Et qr recipit tales.

Aquarū pluraliter abūdantiā gratiaꝝ et donorū. Unde Gr̄a plena. Uel mltitudinem lacrimarū filio patiente.

Uetus charitatē. que est vetus mandatū. i. Joh. ij.

Judicij discretionem.

Equoꝝ p̄dicationē et doctrinā quam docuit apl'os q̄ fuerūt equi dñi. Uñ abacuc iij. Uiam fecisti in mari equis tuis. i. in mundo ⁊c̄.

Maria fenestra Titulus xxxix.

Fenestra. que fm isidorū dicit ex eo q̄ feneret lucē. que grece dicit fos. Uel ex eo q̄ homo intus positus foris videt. Uel ex eo q̄ domui lucē mīstret. Uel sicut alij dicūt. fenestra q̄si ferens nos extra. Maria siqdem p̄cib⁹ suis meritis et exēplis educit ab angustia et tenebris pctōrū. in latitudinē et lucē ꝟtutū. seruiētes sibi et suos amatores. Et sicut mediāte aptōe fenestre illustrat solari iubare domus interior. sic aperiēte maria os suū ad orandū p nobis. illustrāt ꝯscientie nostre gratioso lumīe saluatoris. Unde ⁊ dicit illuminatrix. Ipa enī figurata est p fenestrā cristallinā. fm q̄ tradunt hebrei. quā fecit noe in archa. que signabat eccl'iam. que. s. fenestra excludebat aquā inq̄ntū fenestra. et p h̄ q̄ cristallina illuminabat archā. Et bene maria fenestra cristallina. q̄a sicuti cristall⁹ rore celesti humectata et soli subiecta incorrupta parit igniculū. sic rore celesti madefacta maria saluo flore peperit christū lumen eccl'ie. Uñ elegāter dicit q̄dam psaice. Si cristall⁹ sit humecta. atq̄ soli sit subiecta. scintillat igniculū. Nec cristallus rūpit. nec ī partu soluit pudoris signaculū. Per hāc fenestrā transitū habuit colūba. que cessationē diluuij indicanit. et salutē attulit. Itē ipa fenestra vitrea. illuminās totam eccl'iam exemplo tue puritatis. q̄ notat in vitro. Que etiā instar fenestre vitree. sine sue integritatis lesiōe suscepit in ꝯceptu. et emisit in partu solē iusticie. Uñ q̄dam ex ꝟbis augustini. Ut solis radi⁹ intrat innoxi⁹ fenestrā vitreā. sic dei filius īmo subtili⁹ aulā virgineā. Itē ipa figurata ē. iij. Regū. vi. p fenestras tēpli obliquas. i. arcuatas desup. q̄ꝝ exterioritas angustior. ꝓpter tempestatū repulsionem. interioritas diffusior. ꝓpter lumīs ministratōnem. Itē ipa ē fenestra de q̄ canit ei eccl'ia. Intrent vt astra flebiles celi fenestra facta es. Quere lib. ij. particula. i. causa. xxv. L M

Maria scala iacob Titulus xl.

Scala iacob ¶De q̄ legit Gen. xxviij. Vidit iacob in somnis scalā stātē super terrā. et cacumē ei⁹ tāgens celū. angelos q̄s ascēdētes et descēdētes p scalā. ⁊ dñm innixū scale. Nota q̄ dignitas marie q̄ signat p hāc scalā nō oñdit nisi in somnis. q⁹ optz aīaz sopitā esse a curis secl'aribz ⁊ occupatōibz exterioribz. q̄ videre appetit. i. intelligere dignitatē ⁊ altitudinē eius. Un Hūeri. xij. Si fuerit iter vos pphēta. i visiōe apparebo ei. vt. s. sensus exteriores ab illicitis ꝯsopiāt. Hec oñdit ei⁹ excellētia nisi luctātibz ꝯ vicia et pctā. q̄ designant p iacob. Hec oīa habes titulo de scala religiōis. Maria scala. cui⁹ latera sibi oppositā ꝑginitas ⁊ maternitas. q̄ nō facerēt scalā nisi ꝯiūgerent. Scallones. q̄d⁹ tēpli salomōis. Uel illi q̄ notant ibi. missus ē gabriel. Quere etiā supꝫ ti. ij. de ser gdib⁹ throni salomonis. Pes hui⁹ scale pauptas. qua ꝯtēplat oīa carnalia et mūdana. Un describit Apoc. xij. lunā habēs sub pedib⁹. Quere li. xij. pti. vij. in illo ꝑmone. Signū magnū apparuit ⁊c. Cacumen hūilitas. q̄ attigit vsq̄z ad celū. nō solū aeriū vl' siderū. ꝙz empyreū. s. vsq̄z ad sedentē in throno dñm maiestat⁹. Ul' pes hui⁹ scale ꝑginitas carnis. q̄ inferius est. Cacumē hūilitas mentis. Pars etiā hui⁹ scale superior. ꝯtēplatio marie in deū. Pars iferior. ꝑpassio et pietas ei⁹ ad boīez. Ipa enī velut q̄dā aq̄duct⁹ seu cānalis haurit supi⁹ p oꝛōem a quā viuā de fonte vite. q̄ apud deū ē. quā refūdit in feri⁹. sic oñdit ti. q̄ ipa ōr aq̄duct⁹. Quere li. ix. ti. xv. et lib. xi. ti. i.

Item mediāte scala ab alto descēdit ad imū. et ab imo ꝙscendit ad sūmū. et ipa mediante descēdit fili⁹ dei ad nos illectus hūilitate ipi⁹. Unde dicit aug⁹. Facta ē certe hūilitas marie scala celestis. p quā de⁹ descēdit ad terras. p ipam nihilomin⁹ cō scendim⁹ in celū. q̄ p euā cecidim⁹ in miseriā huius mundi. Aug⁹.

Dicit ḡ hec scala stare supꝫ terrā. et cacumē eius tangere celū. quia mediāte maria terrena celestib⁹ vniunt. sicut scala illa q̄dāmō celū terre ꝙiungere videbat.

Sequit. Angelos q̄s ascēdētes et descēdentes p scalā. i. ꝓpter scalā. Angeli sic̄dē descēdebāt ad ipam visitandā. Un. Missus est ad eā gabriel. Et ascēdebāt. sctā ei⁹ desideria. sanctas oꝛōes. et pias lacrimas dño nūciātes. q̄d ē officiū angelor⁹. Et hoc est q̄d ipa eflagitabat ab angelis Can. v. dicens. Filie hierusalē nūciate dilecto quia amore langueo.

Aliter Angelos quoq̄z ascēdentes ⁊ descendētes p scalā ¶Angeli enī viri q̄ angelos imitant in ill' frutib⁹ q̄ angel' attribuunt. Quere li. i. ti. de salutatōe marie. viij. capitulo. Per hāc scalā. i. p ꝑces marie. merita. et exēpla. ascēdūt ꝯtēplādo. descēdūt strēnue opando. Et q̄ imitant eā in ꝑsenti. in morte incurrūt in amplexus dñi. q̄ videbāt innixus scale. q̄si tenēs eis scalā p grām. ne a fuitio vl' dilectōe marie tempatōe aliq̄ vl' impulsu corruerēt. Et ꝑ est q̄d seqūtur. Et dñm innixū scale ¶ vt. s. q̄ finaliter ascēderet p scalā. in morte incurreret in amplexū dñicū.

Aliter Angelos q̄s ascen. ⁊c. ¶si paratos ad manus eos trahere q̄ optarēt ascēdere p hanc scalam. et succurrere imbecillitati eor⁹.

Aliter. Et dñm innixum scale. Hieronym⁹ in vita paule. Ascendentib⁹ porrigēs manum. negligētes vero de sublimi ꝓcipitans. Juuat enī fuiētes matri sue. et ipsius amatores fili⁹ dei. ꝓemptores vero eius et paruipēdētes seruitiū ei⁹ ꝑmittit cadere ꝑpus in peccatū. deinde in infernū. Hieron.

Itē in ꝑ q̄ dñs scale innitebat. ꝑnt notari plura. Primū q̄ sic ipa in annūciatōne innixa fuit supꝫ dilectū suū p fidē. q⁹ credere nō ē nisi firmiter inniti ꝑitati. Un cant. viij. Quis innixa supꝫ dilectū suū. sic ⁊ ipe in incarnatōe init⁹ ē ei. Un pab. xxxi. Lōfidit in ea cor viri sui. Quere li. xij. ptic'a. iij. de aromatib⁹ ortꝰ ꝙclusi. ca. ij. Scdm q̄ dñs ꝓtinet in bono amatores mīs sue. Itē notādū q̄ q̄ vult ascēdere p scalā appēdit se ei manib⁹ pedib⁹ et genib⁹. Pedib⁹. i. affectib⁹ vt ipaz diligat. ita q̄ ex redūdātia illi⁹ dilectōis resonet in oꝛe ei⁹ grāz actio ⁊ vox laudis. Manib⁹ vt op̄z diu viuit ad honoꝛē ipi⁹ ꝑginis oī instātia opet q̄ cād bre ꝑgini crediderit ꝙplacere. Genib⁹ vt añ ipi⁹ imagines sue altaria et cū recitat nomē ei⁹ hūiliter ea flectat. Hec oīa ml'to meli⁹ habuisti in illo capl'o. vbi docuim⁹ quō ō mēbr⁹ singul' sit ei fuiēdū.

Maria figuratur vasis

Maria coclea Titulus xli.

Coclea tẽpli] Figurata ẽ enĩ ꝑ cocleã tẽpli ꝑ quã ascẽdebaꝯ ĩ mediũ cenacu-
lum. ⁊ a medio ĩ terciũ. sic̃ legiꝯ. iij. Regũ. vi. Est aũt coclea fm ysidoꝝ alta ⁊
rotũda turris. dicta coclea ꝙsi ciclea. eo ꝙ eã tãgꝫ ꝑ circulũ ozbẽgꝫ ꝺscẽdaꝯ. ꝙlis est
rome. clxxv. pedũ. Apd nos aũt ꝺr coclea rotũda turrellula. adherẽs alicui angu-
lo magne turris. vl pariet̃ ecclie. seu alicui⁹ magne dom⁹. Et talis coclea arta ⁊ ple-
na gdib⁹. ⁊ innitẽs ꝙsi colũne erecte. Cui etiã colũne innitiꝯ ꝑ ipaz cocleã ascẽden-
tes. Hec coclea btã ꝟgo. ꝙsi rotũda admin⁹ iteri⁹ ꝑ appetitũ celestiũ. habẽs mlt⁹ os
gdus diuersaz ꝟtutũ. qa ꝺe ꝟtute in ꝟtutẽ ꝓtinue ꝓcedebat. habẽs ꝙsi colũnã cui
innitebaꝯ. i. christũ. ⁊ cui inniti debẽt volẽtes ꝓcedere ꝺe bono in meli⁹ ꝑ exempla
marie. habens etiã quasi quoꝺdã ciboriũ arcuatũ.

Maria vas speciale dei. Titulus xlij.

Vas speciale dei ꝺe q ꝺr Ecclĩ. xliij. ¶ Vas admirabile. op⁹ excelsi.] Et ꝺe q ꝺicit verus helyse⁹. iiij. Regũ. ij. Afferte mihi vas nouũ. ⁊ mittite ĩ illo sal. Dicit ꝯ maria vas admirabile ⁊ vas nouũ. qa nunqꝫ tale inuentũ ẽ. Jn q. s. repe-
riuntur multa mirabilia ⁊ multe nouitates.

Maria vas admirabile propter

Continentiã. Continebat enĩ suũ ꝓtinẽs. Nullum enim aliud vas potuit mai⁹ se ꝓtinere. Sed maria illũ ꝓtinuit quẽ tot⁹ nõ capit ozbis. ⁊ a q ipa continebaꝯ.

Continẽdi modũ. Quia cũ ꝺe⁹ sit in omi creatura ꝑ essentiã. ĩ solis iust̃ ꝑ gratiã. His duobꝫ modis ĩ ea fuit. ⁊ nouo et mirabili modo ꝑ vnionem.

Cõtrariozꝫ ꝓcozꝺẽ ꝓtrietatẽ. s. mortalitat̃ ⁊ ĩmortalitat̃. ꝟgitat̃ et fecũditat̃. et qꝺ miꝫ fuit rõis ⁊ fidei. q mlt⁹ sunt ꝓtrie. Uñ maria potuit ꝺicere post partũ ¶ Sum qꝺ erã] . i. virgo ¶ nec erã qꝺ fũ] . i. mater ¶ modo dico⁹ vtrũqꝫ] . i. mater ⁊ ꝟgo.

Cõformitatẽ. Cõtẽtũ enĩ in vase accipit formã vasis nõ ecõuerso. sic̃ videre ẽ in aq̃ vl lacte ꝙgelat̃ ĩ vase. vl ĩ campana q formã accipit moduli. Ecõtrario mõ fuit h. qa ꝓtinẽs mutatũ fuit fm exigẽtiã ꝓtẽti. Assimilata ẽ enĩ hũana natura deitati.

Oppositatẽ q supabat materiã. Fuerꝯ ei ĩ ꝟ vase oẽs varietates ꝟtutũ ⁊ donoꝝ. oẽs sculpture ſcrõꝝ ꝺiuersozꝫ. oẽs picture ſctãꝝ cogitatõnũ. Jdeo ꝺr ¶ Vas admirabi-
lis op⁹ excelsi.

Nimoꝺã sufficiẽtiã. q q pl⁹ et eo haurit. eo pl⁹ ĩ eo iuenit. Unde ꝺr marie Cañ. vij. Umbilic⁹ tuus crater tornatil̃, nunqꝫ indigens poculis.

Recipiẽdi ⁊ emittẽdi modũ ineffabilẽ ⁊ singularẽ. q⁹ ꝓtra morẽ alioꝝ vasoꝝ nec frã
ctũ nec aptũ ẽ ĩ recipiẽdo vl emittẽdo. Recepit enim cũ integritate. vt ocul⁹ et vi-
trũ solem. emisit cũ integritate. vt stella radiũ. et flos odorem.

Preciũ ⁊ vtilitatẽ q ĩenarrabilia sũt. Prouer. ĩ fi. Procul ⁊ ꝺ vltimis finibꝫ ꝓciũ ei⁹.
Dicit ꝯ maria ¶ vas admirabile. op⁹ excelsi. Uas. op⁹ excelsi. Jn q videlicz fabcãdo
studuit excels⁹ dñs. Uas. op⁹ illi⁹ artific̃ q fabcat⁹ ẽ aurozã et solẽ. Uñ Eccĩ. ix. Jn manu artific̃ opa laudabiꝯ. Jtẽ eccĩ. xliij. ꝺr ꝺe ꝟ ope. Ꝟ ia dñi plenũ ẽ opus ei⁹. Opus. excogitatũ añ secla. ꝺsũmatã ĩ fine secl̃oꝝ. ¶ Uas.] pfundissimũ ꝑ hũi litatẽ. Solidissimũ ꝑ patiẽtiã. Jntegerrimũ ꝑ ꝟgitatẽ. Amplissimũ ꝑ charitatem. Mũdissimũ ꝑ omimoꝺã puritatẽ. Capacissimũ ꝑ ꝺesideriũ. ⁊ iõ balsamũ ꝺiuine gr̃e dignũ ⁊ ꝙgruũ ꝓtineret ¶ Uas.] adeo capax gr̃e. et matie ꝑ hũilitatẽ. q̃ sola me-
reꝯ ĩpleri. vt sibi et toti mũdo sufficeret copiose. ¶ Uas.] q ꝺ seipa ĩpleuit corpata dei sapia. ⁊ ob vasis iestimabilẽ pulcritudinẽ ĩ ipo nouẽ mẽsibꝫ corpal̃ habitauit. ¶ Uas admirabile] ꝺe q in ꝑs. ¶ Et ꝺño factũ ẽ] vas ¶ Listꝺ. ⁊ ẽ mirabile ĩ ocul̃ nr̃is]
Jn maria sic̃ ꝺẽ ꝺuenerũt tres admirabiles ꝺiuctões ꝙsi ꝺrioꝝ. q facte sunt non fm naturã sz supr̃ naturã. Que sunt. deus et hõ. mater ⁊ ꝟgo. fides ⁊ coꝝ hũanum. ¶ Uas admirabile] q ꝺ celestis aurifaber q sapia sua ꝺe luto facit auꝝ. formauit ꝺ luto humane nature. nõ tñ lureũ sz ꝟe aureũ. De q etiã vase manẽte integro ineffa biliter formauit postea vas corpis sui. Et in ꝟ ope sapientia dei vicit maliciã dia boli. q in ꝑmis pentibꝫ auꝝ hũane nature redegerat in lutũ. Uñ. xli. iob ꝺr de ve hemoth. Sternet sibi aurũ ꝙsi lutũ. Jtẽ Treno. iij. ꝺr de ꝑmis pentibꝫ. Filij syon inclyti et amicti auro ꝑmo. quõ reputati sunt in vasa testea. op⁹ manuum figuliꝯ

LVas admirabile ⁊in q̃ repire est. xp̃i. ꝓncipalia mirabilia. s. xp̃i. priuilegia de q̃b; dictũ est supꝫ. libro. iij. ꝓte. ij.

Itẽ Vas admirabile ⁊christi? hõ vl' corpus christi. Lopus excelsi ⁊ .i. dei trinitat'. Lmirabile ⁊ Nam ꝓtẽtũ mat? ꝓtinẽte. Quid enĩ mirabili? q̃ lux diuitatis in testa humanitat'. Nã mlier circũdedit virum. Uel Lvas admirabile ⁊christ? hõ. Lvas ⁊dico plenũ gr̃e et veritat'. Lopus excelsi ⁊ Isa. xlv. LEgo dñs creaui eũ ⁊hominẽ.

Itẽ Lvas admirabile ⁊brũs paul?. q̃a imediate a dño deo sine ministerio hoĩs ꝓuectus. et ideo Lopus excelsi ⁊ De q̃ vase Actuũ. ix. Uas electõis mihi est iste.

Itẽ Maria vas nouũ. de q̃. iiij. Regũ. ij. dixit helyze?. Afferte mihi vas nouum et mittite in illo sal. Maria siq̃dem vas nouũ p gram sine alicui? vetustate peccati. In q̃ vase oia noua fecit dñs. Uñ dicit Apoca. xxi. Ecce noua facio oia. Cui vasi immissum ẽ a tota trinitate in incarnatõe. sal. i. christ? q̃ ẽ sapiẽtia patris. et sic sanate sunt aq̃ hiericho. i. populi mũdani. q; aque multe pp'li multi. Apocal'. xvij. vt nõ essꝫ vltra i eis mors neq; sterilitas. Sal g̃i nouo vase. sapia dei i vtero ꝟginali. Mors enĩ et sterilitas antea erãt i his aq̃s. q̃a oẽs moriebant i pctõ ade. ⁊ steriles erãt a bona opatõe. Uel p aq̃s istas intellige seculares sciẽtias. q̃ sine sale vere sapiẽtie mortales sunt ⁊ steriles animab;.

Itẽ ipa est etiã vas vnũ. i. singulare in q̃ repositũ est man Exo. xvi. i. dulcedo diuinitatis q̃ dicit ⁊ est panis angelo;. et hoc in dñica incarnatõe. Fuit aũt ꝟ vas singulare q̃ ad aĩaꝫ p fidẽ. Uñ Lu. i. Bt̃a q̃ credidisti. Et q̃ ad carnẽ cui? portõeꝫ q̃ndã assumpsit sapiẽtia dei. Per mãna enĩ intelligit ꝟbũ patris. qđ de carne marie caro factũ ẽ. Joh. i. Uñ. Qđ nascet ex te sanctũ. vocabit fili? dei. Lu. i. Dicit g̃ moyses aaron. i. pater spũsancto. cui? ope incarnat? est fili?. LSume vas vnũ. i. ꝟginalem vtero. q̃ fuit vas singulariter glorioſũ. Let mitte in illud man ⁊ .i. filiũ. Man iter ꝓtatur q̃d vl' quomodo. Mãna q̃d est ꝟ vl' quõ est istud. i. q̃ ꝓfundũ. q̃ inscrutabile. q̃ mirabile. Et p ꝟ signat̃ mysteriũ dñice incarnatõis in ꝟginẽ de q̃ possunt oẽs admirari. Uñ Isa. lxvi. Quis audiuit vnq̃ tale. aut q̃s vidit huic simile. Uel dulcedo mãne. gaudiũ cordis virginei qđ habuit de suo ꝓceptu. Unde dixit Lu. i. Exultauit spirit? meus in deo saluturi meo.

Itẽ ipa ẽ etiã Lvas auri solidũ. ornatũ oĩmi lapide pcioso ⁊ Ecci. l. Uas aureũ. regi regũ cõueniẽs. q̃a aurũ regib; ꝓuenit. designata p oia vasa dom? dñi. i. eccl'ie q̃ fecit ver? salomõ de auro purissimo. sicut legit̃. ij. paralip. iiij. et. iij. Regũ. vij. Designata etiã p oia vasa de q̃bus ret salomon potabat. et p vniuersaꝫ suppellectilẽ dom? saltus libani. q̃ omnia erant de auro purissimo.

Ipa est enĩ Lvas solidũ ⁊ p ꝓstantiã et oĩmodã patientiã. q; omnib; pmissis angeli a ꝟginitatis ꝓposito incliari nõ potuit aut plicari. Q; nulla tribulatõne. nullo metu mortis potuit ꝓssari. sicut manifeste apparuit q̃n fugientib; discipul' stetit imperrita iuxta filĩ crucem.

Ipa vas Lornatũ oĩmi lapide pcioso ⁊ .i. omnimoda ꝟtute. vt illo Eze. xxviij. ois lapis pcios? opimentũ tuũ. ei multo meli? attribui debeat. q̃ lucifero ante occasũ.

Seq̃tur LOrnatũ oĩmi lapide pcioso. ⁊ Lapides pcios q̃ vas istũ ornauerũt virtutes. s. q̃b; decorata ẽ maria. ibidem describunt sub appellatõib; rex diuersaꝫ.

Lapis

Primus hũilitas. Unde. LQuasi stella matutina ⁊que parua apparet cũ sit magna Lin medio nebule ⁊ .i. in hac vita caliginosa.

Scũs ꝓpassio peccatoꝝ. Uñ. LQuasi luna plena ⁊roze gr̃ie ⁊ mificordie. Luna ei roziflua est et prima terre. i. pctõib; terrenis pietate ⁊ ꝓpassiõe. LIn diebꝫ suis lucet ⁊ad illuminandã noctẽ in q̃ sunt pctõres q̃b; dr̃ ad Eph̃. v. LErat? aliq̃n tenebre ⁊ .i. tenebrosi Lnũc aut̃ lux ⁊ .i. illuminati p gratiam marie.

Terci? verecũdia virginal'. Unde LEt q̃si sol ⁊ q̃ rubens est. Uel in feruore solis caritas marie. In rubore color faciei ꝟginee ad lr̃am LRefulgẽs ⁊ corã dño q̃ decorẽ ei? cõcupiuit. Uel Lrefulgens ⁊hoĩb; exemplis virtutũ suaꝫ.

Quart? obediẽtia. Uñ. LQuasi arc? refulgẽs ⁊Arc? plicabil' ẽ. LIn nebulas gl'ie ⁊

Quintus odor sancte opiniōis ei⁹ et fame. Uñ. [Quasi flos rosaꝝ in dieb⁹ veris.] Flos enī rose aromatic⁹ ē. et capitis ꝯfortatiuus. Quere li. xij. pti. iiij. ti. de rosa.

Sextus duplex virginitas. carnis et spirit⁹. Uñ [Quasi lilia in trāsitu aq̄] .i. carnaliū ⁊ mūdialiū voluptatū. q̄ cito trāseunt velut aqua decurrens.

Septim⁹ oratio aromatica. Uñ. [Quasi thus redolens in dieb⁹ estat⁹] .i. ī feruore charitatis.

Octau⁹ charitas q̄ in se ardebat et ꝓximos illustrabat. Uñ [Quasi ignis effulgēs.] Ipa enī erat rub⁹ ardens charitate. manēs incōbust⁹ ab omni carnea voluptate.

Nonus oratio ꝓ his q̄ cōburūt ī camino purgatorij. Uñ [Et thus ardēs ī igne]

Decimus pietas et misericordia īdeficiēs et sp crescens. Uñ [Quasi oliua pullulās] Unde. Quasi oliua speciosa in campis.

Undecimus Medicinalitas. Recta intentio. Cōtēplatio celestiū. Unde [Et cyp̄ssus in altitudinē se tollens.]

Potest etiā dici q̄ ipa erat vas cristallinū. Uas saphirinū. Uas smaragdinū. Uas eburneū. Uas aureū. Uas argenteū ad reponendū dñici corpis sacramentū. et omniū reliq̄arū. i. virtutū impciabilē thesauꝝ. Uas electrinū. s. de auro sapientie ⁊ argēto eloq̄ntie. Christ⁹ etiā electrū Eze. i. ꝓpter auꝝ diuītat⁹ ⁊ argētū hūanitat⁹. CC

Ipa est enī vas illd̄ ineffabile in quo filius dei comedit fauū suū cum melle suo. bibit vinum suū cum lacte suo. Cañ. v.

Ipa ē vas electōis qd̄ de⁹ elegit ⁊ p̄elegit. īmo ⁊ p̄electōis. sic d̄ paulo legit̄ Actu. ix.

Ipa vas [plenū gr̄e] ⁊ h̄ p̄mo [⁊ v̄itat⁹] .i. christi. q̄ ē via v̄itas ⁊ vita. Jo. xiiij. h̄ scd̄o

Ipa [om̄e vas puulū] p hūilitatē [vas crateraꝝ ⁊ oē vas musicoꝝ.] Isa. xxij.

Ipa vas castroꝝ. Ecc̄i. xliij. Uas castroꝝ ī excelsis in firmamēto celi resplēdēs. Hoc d̄r de luna q̄ est vas vniuersale ab oīb⁹ planetis dispositōem recipiēs. q̄ dicuntur castra. et ideo vas castroꝝ. Similiter maria q̄ pulcra dicit̄ vt luna. vas est vniuersale. habēs pfecte vniuersaliter q̄cq̄d boni alij sancti habent particulariter. Unde ei dicit̄. Multe filie ꝯgregauerūt diuitias ⁊c̄.

Ipa vas electōis et pfecte bonitatis. q̄ p̄ncipaliter cōsistit in trib⁹. vt. s. vas sit de bona materia. de bono odore et de bono sono. In sono pcipit̄ veritas integritatis. vt patet in cāpanis. In odore sapor bonitat⁹. vt patet in dolijs. In materia effectus v̄tutis. Son⁹ nr̄i vasis hūilitas. qñ rñdit. Ecce ancilla. Odor virginitas. Uñ. Quoniā virū nō cognosco. Cañ. i. [Dū esset rex ī accubitu suo nard⁹ mea dedit odorē suū. Triplex odor marie. Carnis p virginitatē. Ment⁹ p hūilitatē ⁊ deuotōem. Aīe p deitatis inhabitatōez. Materia auꝝ. i. charitas. q̄ opat̄ magna sic̄. Uel electrū ꝯpositū ex argento cādide virginitatis ⁊ auro splēdide et p̄ciose maternitatis. que pepit filiū q̄ figura est et splendor gl'ie patris. DD

Item vas istud mundū seruauit virginitas. ꝓfundū hūilitas. solidū charitas. et tale vas. s. mundū. ꝓfundū et solidū. necessariū erat tā subtili electuario ꝯtinēdo.

Maria crater

Crater] Uas. s. potatoriū. Cañ. vij. [Umbilic⁹ tuus crater tornatil' ⁊c̄.] Libro. v. ti. xxi. de vmbilico marie. Sed ibi agitur de cratere ligneo. hic de argenteo vl' aureo. Omnia enī vasa de q̄b⁹ salomō potabat aurea erāt. iij. Regum. x. et. ij. Paral'. ix. et de auro purissimo. EE

Fuit iste crater

Integer] p virginitatē. Est autē virginitas porte genialis integritas.

Et solidus p fortitudinē et cōstantiā animi ī bono. Ecc̄i. l. Quasi vas auri solidū.

Tenuis] p pauptatem.

Cauus] .i. cōcauus p humilitatem.

Atq̄ rotundus] p omnimodā pfectōem. Scyphus enī figurā habet spericā. Quicquid autē in rotundū format̄. a grecis spera dicit̄.

Fabre composit⁹] .i. subtiliter et artificiose. quia opus sapiētie dei vel spūssancti. q̄ est omniū artifex. Sapie. vij.

Multisq; modis p̄ciosus] Quia de p̄ciosa materia. s. auro argēto et lapidib; p̄ciosis. Propter h̄ d̄r vas ornatū om̄i lapide p̄cioso. i. om̄imoda ꝟtute. vt sup̄. Preciosior enī est cūctis opib⁹. Parabo. viij. Quia ꝓcul et de vltimis finib; p̄ciū eius. Itē p̄ciosus in forma. p̄ciosus in valore. Job. xxviij. Nescit hō p̄ciū eius ⁊c̄.

Gēmis ornatus] Ecc̄i. xxxij. Gēmula carbūculi in ornamēto auri.

Aspectu deliciosus] Ecc̄i. xlij. Gl'ia dñi plenū est opus eius.

In summo patulus] ad recipiēdos liquores et refundendos gratiaꝝ et donorum. h̄ est. ad recipiendum et refundendū.

Et honorifice coopertus] ne. s. in eo decidant aliq̄ immūdicie. Numeri. xix. Vas qd̄ nō habuerit opculū aut ligaturā desup̄/immundū erit. Istud opculū fuit ī virgine custodia q̄nq; sensuū. q̄ sunt in capite. qr nunq̄ fatue respexit vl' delectabiliter malū audiuit. vel verbū malū ꝓtulit. vel illicitū comedit. et hmōi.

In medio strictus] i. in corde p̄ pauꝑtatē et humilitatē.

Fuit iste crater — Infra clausus] nihil terrenū appetendo p̄ desiderium.

Pede lat⁹] i. caritatiuo affectu. dicēs cū dauid. [Ambulabā ī latitudīe] caritat̄. s.

Clarus] Vñ et faciē reddit bñ deauratus. Mysteriū q̄re li. ix. ti. i. L. de fonte. vbi dicit̄ q̄ reddit imaginem intuenti.

Odoriferus] ratōe specificati poculi.

Splendēs] maxime si sit aure⁹. vel bene deaurat⁹. et a sole illustratus. Maximus enim splēdor marie/ex eo q̄ amicta sole iusticie. Apoca. xij.

Grauis] aurea g̃uitate nō plumbea. Habuit enī vas istud iustū pond⁹. s. caritatē ⁊ animi cōstantiā. p̄ quā nunq̄ leui motu dissiliebat. s; mature se sp̄ habebat.

Atq; sonorus] p̄ tinnitū laudis diuine et gr̄aꝝ actōis de sibi impēsis beneficijs.

Est anaglifum vas] i. sculptū sup̄ius. Ana grece sursum latine. glife sculptura.

Recipit quēcunq; liquorē] s. vinū deuotōis. lac benignitatis. oleū misericordie. mel diuinitatis in incarnatōe. aquā lacrimaꝝ ī filij passiōe. et hmōi. et ꝓpter h̄ d̄r [Nūq̄ indigens poculis] Et oēs liq̄res q̄s a deo suscepit. large ꝓpinat hominib;.

Sensus delectat] s. visum. olfatū. et gustū. adiuncta musica in ꝯuiuio vini. que delectat auditum. Ecc̄i. xl.

Dextera portatur.

In igne format̄.] Nam ꝓpter nimiā charitatē suam qua dilexit nos deus. fabricatus est deus pater aurorā et solem] i. mariā et christū hominē.

Laus ē et honor et gloria fabri] De laude dicit̄ Ecc̄i. ix. In manu artific̄ opa laudabuntur. De gloria. Ecc̄i. xlij. Gloria dñi plenū opus eius.

Maria

Cratera] Et est cratera calix habēs duas ansas [nomen grecū. sed grece declinat̄ hic crater. latine hec cratera. Compat̄ [aūt maria vasis crateraꝝ ⁊ vasis musicoꝝ suspensis a paxillo. i. christo. Isa. xxij. [Vasis crateraꝝ] q̄a suos inebat amatores celestis pot⁹ abūdantia ⁊ deuotōe. q̄b; dicit Cañ. v. Bibite ⁊ inebamī charissimi. [Et vasis musicoꝝ] quia sctām delectatōez eisdē infundit. Et erat [suspēsa] q̄a ab om̄i terrenitate eleuata [a paxillo] i. christo. cui⁹ dilectio eā sursū tenebat. Vñ dicebat cū iob. vij. Suspendiū elegit anima mea ⁊c̄. ff

Lechitus] vas. s. olei. Ip̄a est enī vas indeficiētis et sp̄ abūdāt̄ misericordie. signata p̄ lechitū olei q̄ nō ē imminut⁹. iij. Regū. xvij. de q̄ past⁹ ē helyas. i. christus sugens ei⁹ vbera. et de q̄ pascit̄ in sacramēto filij et in ꝟbis eius et exemplis. vidua sareptena cū tota domo sua. i. eccl'ia cū fidelib; vniuersis. gg

Pixis] q̄ ē vas vnguētariū factū ex buxo. quā. s. buxū greci pixū vocāt. Sed mō fiūt pixides d̄ ebore auro et argēto et ere. Vñ de spōso d̄r Cañ. v. s̄m aliā lr̄az. Vēter ei⁹ sic̄ pixis eburnea sup̄ lapidē saphirū. Et p̄t exponi de vētre ꝟgīs. cui⁹ virginal' puritas/q̄ sig̃t̄ ī ebore/purior fuit angelica puritate q̄ notat̄ ī saphiro. Et h̄ ē qd̄ dicit. sup̄ lapidē saphirū. In hac autē pixide trāsmittit nobis pater illud vnguentū medicinale quo sanatus est mūdus. qui prius omnimoda infirmitate laborabat. s. filiū suum. hh

Mara figuratur vasis

Lenticula q̄ est vas oleariū factū ex ere vel argēto ſm ysidorū. Et dr a liniēdo .qa inde reges ⁊ sacerdotes liniebant. Uter⁹ aūt ꝟginal' ꝯgruę p tale vas designat. i q̄ filiū factū hoiez vnxit de⁹ pater oleo leticie p̄ participib⁹ suis. ꝟ ē. alijs scīs. Ad hoc designandū dicit ō samuele qui tūc optimus erat vir. i. Regū. x. Tulit samuel lenticulam olei. et effudit sup caput eius ⁊c.

Lyath⁹ vas potatoriū. qđ alio noīe dr cymbia ex sil'itudīe cymbe. q̄ est nauis. ex cui⁹ sil'itudine fiūt q̄dā vascula argētea ad deportādū incēsū. Ipa q̄dē potat nos vino multiplici. sicut habes libro. xij. partic'a. i. ꝟsu. xij. orti ꝯclusi. a ꝟ vsq; ad y Ipa est nauis q̄ seruos suos deducit in portū volūtatis eox. Ipa vasculū qđ ora cōes nostras coram dño repsentat. sicut infra de phiala inuenies.

Syfon vas sic dictū. q⁹ aq̄s sufflādo fūdit. q̄. s. vase vtūt orietales. Hā vbi senserīt domū ardere/currūt cū syfonib⁹ plenis aq̄s. ⁊ extinguūt incēdia. Sed ⁊ cameras exp̄ssis ad supiora aq̄s emūdāt. Simil'ē ⁊ maria aq̄s gr̄a nob⁹ sb̄mīstrādo /extinguit ī nobis viciox incēdia. et p ipam emūdamur ab inq̄namēt⁹ spūs ⁊ carnis nr̄e.

Alabastr⁹ vas vnguētariū ꝯgnomiatū a q̄dā genere marmor⁹. qđ dr alabastr⁹. ⁊ ē lapis cādid⁹ ⁊ itercinct⁹ varijs coloribus. Lauat enī ille lapis ad vasa vnguētaria faciēda. qm̄ vnguēta fuare dr incorrupta. et nascit circa thebas egyptias ⁊ damascū syrie. et ē ceteris marmoribus cādidior. sed pbatissimus nascit in india. De tali marmore fuisse dr vas illius vnguenti. de quo legit Joh. xij.

Ephox vas. s. ferens vinū. Eno enī grece vinū. et ipa nobis attulit gratiā J J que signatur in vino. Unde et nuptiantib⁹ vinū pparauit. Joh. ij.

Situla q̄ dicit a sitiēdo. Quere libro. ix. de receptaeul' aquarū. titulo. ix.

Discus q̄si dans escas. Cuiusmodi aūt escas ipa tribuat ꝯuiuis suis/habes nota tū li. xij. pti. i. ꝟsu. xij. orti ꝯclusi. ab J vsq; ad O. El disco aūt dicit discūbētes.

Scutella q̄a antiq̄tus habebat qđāmodo formā scuti. Unde et scutella a scuto p diminutōez. Ipa enī ⁊ pascit ⁊ defendit nos. Pascit vt scutella. defendit vt scutū.

Salinū q̄ ō est vas aptū sali. i. sapiētie dei recipiēde. Quere sup̄ titulo eodē y. vbi ipa dicitur vas nouū.

Rya K K

Calix vas in quo bibit. quod antiq̄tus fiebat de ligno. ⁊ inde nomē accepit. q⁹ greci omne lignum cala dicebant. sicut dicit Jsidorus.

Phiala sic dicta. q̄a de vitro solet fieri. qđ grece hyalin dr. mō aūt phiale. ⁊ ō vitro et de auro fiūt vl' argēto. Un̄ apoc. v. describit. xxiij. seniores habētes phialas aureas plenas odoramētox. q̄ sūt orōes sctox. Maria ꝟo recte phiale ꝯpar/ꝓpter amplitudinē charitat⁹ q̄ diligit nos. q̄a phiala inferi⁹ ampla supi⁹ stricta/ꝓpter ꝟtutē taciturnitat⁹. Uitrea/ꝓpter puritatē ꝟgitat⁹. Uitr⁹ enī de cinere feni fit. ⁊ ois caro fenū. Isa. xl. Trāsparēs ē/ꝓpter pfessionē diuīe laudis. Uitrū enī colorē nō celat ꝓtēti ī se liq̄ris. Lucida etiā/ꝓpter honestatē ꝯuersatōis. Mat. v. Luceat lux vr̄a ⁊c. Aurea etiā ē/ꝓpter plenitudinē sapīe celest⁹. ⁊ cereras auri ꝓpetates. Odorifera etiā/q̄a plena odoramēt⁹. i. orōib⁹ sctis. q̄b⁹ sctāz delectat trinitatē. et totā curiā celestē. sic odoramēta suā circūq̄q; diffundūt suauitatē. Que odoramēta. i. pces. sē tire desiderat fili⁹ su⁹ dicēs ei Cañ. ij. Sonet vox tua ī auribus meis. Uox enim tua dulcis/ad audiēdū et odorandū.

Hec ē phiala p̄ncipū ipleta butyro. de q̄ legit. v. Judic. ī cātico delbore. Principes/ L L apl'i et euāgeliste q̄b⁹ ꝓpinauit butyr⁹/docēs eos īcarnatōis dñice venerabile sacramētū. Et nota q⁹ ex tūsiōe lact⁹ pcedit pīguedo butyri. qđ medicinat ⁊ vngit. ⁊ ex tūsiōe carnis chr̄isti. q̄ ex lacte ꝟgineo coagulata ē. pcesserūt tā vnctio carisma tū. q̄ nostrox medicina peccaminum.

Mulcx l. s. vas ī q̄ mulget lac. In ea siq̄dē ⁊ p ipaz mulgem⁹ lac ꝯsolatōis ⁊ diuīe dulcedis. Fili⁹ etiā dr ex ea mulsꝰ ē hō Un̄ dic̄ p̄r iob. x. Nōne sic̄ lac mulsisti me ⁊c.

Scyphus vas ex ysidox in q̄ manus abluimus. quia ipa mediatrice mala opera nostra penitendo purgamus.

Urceus. cuius diminutiuū urceolus. vasa. s. in q̄bus deportat⁹ aq̄ benedicta. In ꝟ

enim vase transmisit nobis pater aquam illā gratie. quā nob̄ ꝓmiserat Eze. xxxvi. Effundā sup̄ vos aquam mundā et mūdabimī ⁊c̄. Aliter enī nō poteram⁹ habere benedictionem dei.

Uter] vas sic dictū ab vtero. quia totū est quasi in ventre. Et in vtero marie statuit dn̄s aquas gratiaꝝ q̄si in vtre. sicut dicit p̄s. Et d̄ illa plenitudīe iugiter recipim⁹ gr̄am ꝓ gratia. nisi steterit ꝑ nos.

Peluis] sic vocata. eo ꝙ ibi pedes lauent̄. Joh̄. xiij. dicit̄ de dn̄o [Misit aq̄m in peluim]. i. impleuit mariā gratia [et cepit lauare pedes discipuloꝝ.] Hoc enim officiū exemplo filij implet in nobis hūilis virgo. que se semp̄ ancillā exhibet cui⁹ ē h̄ officiū. Unde signat̄ ꝑ abigail. i. Regū. xxv. q̄ rn̄dit nūcijs dauid volēt̄ eā ducere vxorē. Ecce famula tua sit ī ancillā. vt lauet pedes ſuoꝝ dn̄i mei ⁊c̄. M M

Et ampulla] q̄ d̄r q̄si āpla bulla. Sil'is ē eī rotūditate bull' q̄ ex spumis aq̄rū fiūt ⁊ vento inflant̄. Dicunt̄ aūt apud nos q̄dam vascula argētea vl' stagnea ampulle. in q̄bus reponit̄ crisma. oleum sanctū. et oleū infirmoꝝ. Et in beata v̄gine reposuit christ⁹ pontifex futuroꝝ bonoꝝ oleū infirmoꝝ. i. misericordiā sanatiuam peccatorū. et oleū sanctū. i. miſicordiā que sanctificat pctōres. ⁊ sacrū crisma. id ē. spiritualē vnctōem spiritualiū regū. sacerdotū. et pugilū. sine qua nō sanctificantur nec possunt effici vero nomine christiani. AA

Notula

Post hoc scribendū de omnib̄ vasis tabernaculi et templi salomonici q̄ possent signare mariā. et quomodo ip̄a pera et funda dauid.

Finit liber decimus de edificijs quib̄ maria figuratur in biblia.

Incipit liber vndecimus in quo agitur de munitōib̄ et nauigijs. que possunt signare mariā.

Maria vrbs siue ciuitas dei. Titulus .i.

Vrbs. id est. ciuitas Isidorus. A

Ciuitas ē ꝯcors hominū mltitudo societatis vinculo adunata. Dicta a ciuib̄. i. ab ip̄is incolis vrbis. ꝓ eo ꝙ pl'imoꝝ ꝯsciscat et ꝯtineat vitas. Nam vrbs ip̄a menia sunt. ciuitas aūt nō saxa sed habitatores vocant̄. Urbs aūt vocat̄ ab orbe. q̄r antiq̄ ciuitates fiebāt in orbe. Hec oīa beate v̄gini p̄nt adaptari. q̄ est illa ciuitas de q̄ in p̄s. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. Hec gl'iosa sunt. ꝙ beatā eam dicūt oēs generatōes. Libro. iiij. ti. i. de humilitate marie.

Maria ciuitas q̄ d̄r q̄si ciuiū vnitas. i. sensualitat̄ ⁊ rōis plēa ꝯcordia. Ciues h⁹ ciuitat̄. sctē cogitatōes. deuote affectōes. feruētia d̄sideria. ⁊ hmōi. q̄ oīa tēdebāt ad illud vnū qd̄ ē necessariū Lu. x. Regebāt̄ etiā ciues isti ꝯsilio sp̄ūsscti. q̄r ciues ꝯsilio sūt regēdi. ⁊ aduersarij fugādi ⁊ fugiēdi. Bn̄ etiā ciuiū vnitas. q̄a nec ibi caro ꝯcupiscebat aduersus sp̄m. nec sp̄ūs aduersus carnē. nec aliq̄d rebelliōis. aut ꝯdictionis ī corpe ei⁹ vl' aīa. cū ess̄ etiā archa noe. ī q̄ oīa aīalia. i. mot⁹ sensualitat̄ fuer̄t pacifica. ⁊ iō sūm⁹ habitator ibi pacifice hospitat⁹ ē. ⁊ ibi ī pace fact⁹ est loc⁹ eius.

Ciuitas dei] Hoc d̄r ad differētiā ciuitat̄ babilonice q̄ diaboli ē. ī quā dn̄s n̄ īgreditur. Osee. xi. Bn̄ ciuitas dei. q̄a tota fuit dei. ⁊ nulli⁹ nisi dei. q̄a nihil ī ea habuit ꝑs aduersa. Jō dic̄ ip̄a can̄. ij. Dilect⁹ me⁹ mihi. ⁊ ego illi. Jō etiā dilect⁹ totiens vocat eam suā in cāticis dicēs. Amica mea. colūba mea. soror mea. spōsa mea. ⁊ huiusmodi. Itē ciuitas dei. q̄a sola digna tāto rege. tāto pōtifice. tāto fundatore. tanto inhabitatore. et hmōi. Ideo d̄r in p̄s. Magn⁹ dn̄s et laudabil' uimis in ciuitate dei nr̄i ⁊c̄. Quere li. ij. ꝑticula. i. causa. iiij. Cōmendat̄ autē ciuitas hec a multis. ⁊ ante omnia a fundamentis. B

Maria figuratur munitionibus

Hec ciuitas cõmendatur

A fundamẽtis] Unde L Fundamẽta ei⁹ in montib⁹ sanct⁹] Et nota q⁹ ꝓpheta ꝑui dens in spiritu dignitatẽ et excellentiã hui⁹ ciuitatis .s. ꝟginis gl'iose. ꝙsi vehemẽ ter admiratꝰ gl'iam ipius ex improuiso ꝓsilit in hec ꝟba. Fundamẽta ei⁹ in mon tib⁹ sanct⁹. Et cũ nihil ꝓcesserit ad q⁹ respiciat hoc relatiuũ eius. referr' ad mentẽ ꝓphete. Dicit g L Fundamẽta ei⁹ sunt in montib⁹ sanct⁹] .i. i patriarchis regib⁹ ꝛ ꝓphetis. ex q̃bus origine traxit. sicut patz in genealogia christi. Dat. i. Uel ĩtra situe. L Fundamẽta ei⁹] sunt montes sct̃i. s. abrahã. ysaac. iacob. dauid. ꝛ ceteri. ex q̃bus maria. et ex qua christus.

Uel fundamentũ ipe christ⁹. Unde Isa. xxviij. L Ecce ego mittã] dicit pater funda/ tor. Lin fundament⁹ syon] .i. marie. q̃ paulo post appellat' syon] lapidẽ angulare ꝓbatũ ꝑciosum in fundamẽto fundatũ] .i. christũ. Erat enĩ ciuitas hec fũdata su ꝑ firmã petrã. que ẽ christ⁹. Dat. vij. Itẽ. i. Ezech. iij. Fundamẽtũ aliꝰ nemo ꝑt ponere ꝑter id q⁹ positũ est. q⁹ ẽ christ⁹ ihesus. Dicit aũt christ⁹ fundamentũ multis de causis. q̃ norant ꝟsibus his. Sustentans saxis. sine vẽto. luce. ruina. Odit aq̃s. pond⁹ nõ sentit. forte. latens. stans. Fundamẽtũ enĩ sustẽtat totũ edi/ ficiũ. sic et christus eccl'iam. Dat. xvi. Sup hanc petrã edificabo eccl'iam meã. Sustentauit etiã et gl'iosam virginẽ in omni gr̃a et virtute. Unde cañ. viij. ór. Innixa sup dilectũ suũ L De saxis fit] .i. doctrinis impolitis. i. Ezech. ij. Sermo meus et ꝓdicatio mea nõ in ꝑsuasibilib⁹ hũane sapiẽtie verbis. Ideo ꝓceptum est Deutero. xxvij. Edificabis ibi altare dño deo tuo de lapidib⁹ q̃s ferrũ nõ tetigit ꝛ de saxis informib⁹ ꝛ impolitꝰ ꝛc. L Sine vento] inanis gl'ie. Job. v. Claritatẽ ab hoib⁹ nõ accipio ꝛc. L Sine luce] apte visiõis. i. Thi. vi. Lucẽ habitat' iaccessi/ bilẽ. Job. i. Deũ nemo vidit vnq̃ L Sine ruina] q⁹ nouissim⁹ viroꝝ. Isa. liij. per humilitatẽ q̃ nõ habet vnde cadat L Odit aq̃s] delicias et diuitias. Unde dicẽ L Ego sum paup] ꝛ diuitias L et dolens] ꝛ delicias. et iõo L Sal⁹ tua de⁹ suscepit me] Sic debet dicere iust⁹. L Pond⁹ nõ sentit] q⁹ laborez nõ reputat ꝓpter nos q̃ volum⁹ ꝓuerti ad ipm. Unde vocat nos inuẽtõez ibi. Inueni dauid ꝛc. Dat. xiij. dicẽ se in uẽisse ꝑciosã margaritã. licz ibi dicat q⁹ odit oia sua et ꝓpauit eã L Forte ẽ] Unde iob ix. Si fortitudo q̃rit⁹. robustissim⁹ ẽ L Latẽs] Isa. xlv. Uere tu es de⁹ absc̃odit⁹] in hũanitate. L Stãs] .i. stabile. Boeti⁹. Stabil' q⁹ manens dat cũcta moueri.

Item de fundamẽtis tẽpli quo maria similiter figurat' ita legit'. iij. Regũ. v. Prece/ pit rex salomõ vt tollerẽt lapides grãdes. lapides ꝑciosos in fundamẽtũ tẽpli. ꝛ q̃ drarẽt eos. q̃s dolauerũt cemẽtarij salomõis. et cementarij hiram ꝛc. Et ꝟ necesse fuit. q⁹ nõ boi pabat' habitatio sz deo sic̃ oz. i. pal'. xxix. Lapides gndes. eminẽtissi me virtutes. s. hũilitas. fides. charitas. ꝟgitas. patiẽtia. pauptas. et hmõi. q̃ velut fundamẽtũ tot⁹ boni sustinẽt ꝛ supportãt edificiũ. Et dicũt' hi lapides ꝑciosi ab effectu. q̃a virtutũ vniuersitas mariã reddidit ꝑciosam. Dicunt' etiã q̃drati ꝓpter q̃ttuor cardiales. q̃ gl'iosã ꝟginẽ q̃si q̃drata et stabilẽ reddiderũt ꝛ oẽm aduersita/ tẽ ꝛ impetũ inimici. Et ꝑ has ꝛ vniuersas alias ꝟtutes ꝓsurrexit ꝟ edificiũ. vt ipa fieret ciuitas regis magni. Per cemẽtarios salomõis et hiram pñt designari carĩs mata spũsscti. q̃ mariã spũaliter dolauerũt. et tot⁹ pcĩ scrupulũ sepauerũt ab ea in sctificatõe. Uel cemẽtarij salomõis pres veter⁹ testamẽti. q̃ figur⁹ et enigmati/ b⁹ ipam talem futurã puiderũt et ꝑsignauerũt. Per cemẽtarios hiram. apl'i et cete ri sancti. q̃ q̃lem ꝓphete puiderãt. talẽ fuisse ꝓdicauerũt.

Itẽ huic fundamẽto possunt adaptari illi duodecim lapides de q̃b⁹ Apo. xxi. Fun damentũ ꝓmũ iaspis ꝛc. Itẽ illõ Isa. liij. Fundabo te in saphiris ꝛc.

El portꝰ] Unde seq̃t L Diligit dñs portas syon sup oia tabnacl'a iacob] Dicit' btã vir go syon. q⁹ sicẽ syon erat loc⁹ eminẽtissim⁹ i hierl'm. sic btã ygo i vtraq̃ eccia Por te h⁹ syon fuerit q̃nq̃ sẽsus btẽ ꝟgis. q̃ clausi sp fuerit ꝛ oẽ noxiũ ꝛ ihonestũ. Unde dici ꝑt õ q̃libet sensuũ ei⁹ illõ Eze. xliij. L Porta hec clausa erit ꝓncipi] .i. diabolo. q̃ ñ habuit i ea q̃q̃. Jo. xiij. Ul' ꝓncipi] .i. pctõ q⁹ regnat i q̃busdã. Cõtra q⁹ apl's ro. vi. Nõ rgnet pctm̃ i vr̃o mortli corpe Ul' ꝓncipi] .i. ad honorẽ ꝓncipis. s.

christi. Apte aũt fuerũt portę istę ad omne bonũ. Unde aures ei⁹ que clause erant ꝓtra mũdi strepitũ. qñ ingressus est angel⁹ ad eam. apte sunt salutatiõi eius. Porta cordis q̃ ꝓtra ꝓsensum viri clausa erat. apta est diuie volũtati qñ dixit. Ecce ancilla dñi fiat mihi ꝛc̃. Jdeo dr Eze. xliij. Dñs deus israel ingressus est p eã. Et sic potest de aliis sensib⁹ assignari.

Diligit Jergo dñs portas syon J. i. sensus beate ✠ginis Lsup oĩa tabernacla iacob. J. i. plusq̃ oĩa corpa alia ✠ginũ. Qđ corpus tabernaculũ dr. ĩ. Pe. i. Uelox ẽ depositio tabernacli mei. Jtẽ btã virgo LQui creauit me requeuit i tabernaclo meo J. i. in corpe. Uirgines aũt dicunt iacob. q⁹ lucrate sunt ꝓtra carnẽ suã. et supplãta uerũt fomitẽ. q̃ in beata virgine oĩno fuit extinct⁹.

Aliter etiã potest dici de portis. i. de sensib⁹ ✠ginis. iuxta illd Jsa. lx. Aperient⁹ porte tue iugiter. die et nocte nõ claudent. Apoca. xxi. Porte ei⁹ nõ claudent⁹ p diem. nox enim nõ erit in ea. Hunc̃ eni devote clamãtib⁹ ad btãm virginẽ claudit respectus mifico⁹die ei⁹. Nam sicut oculi dñi sup iustos. sic oĩi marie sup pct̃ores. Similiter nec audit⁹ ei⁹. q⁹ Lpatõem cordis eor̃ J. i. fideliter feruẽter ꝛ devote clamãtiũ ad eã Laudiuit auris tua Jo christe. J. maria. q̃ mediãte tu exaudis pct̃ores. sicut hõ audit mediãte aure sua. Hunc̃ claudit lingua vl loq̃la illius. q̃n velit ora re p miseris vt surgãt. et p tẽptat̃ ne succũbant. Uñ Apoca. xij. LTerra J. i. maria Laquit os suũ Jad orãdũ p muliere. i. aĩa. quam serpẽs. i. diabol⁹ infestabat. Hũc̃ claudit manus ei⁹. quia manũ semp aperit inopi. et palmas ad paupem extendit. Et sic de aliis. Propter hec ꝛ mlra alia Ldiligit dñs portas syon ꝛc̃ J Sed nota q⁹ nõ patent he porte nisi iustis et iustificatis ꝛ volẽtib⁹ iustificari. Jõ Jsa. xxvi. dicit dñs. Apite portas. et ingredi⁹ gens iusta custodiẽs veritatem.

Aliter. Porte p quas i hanc ciuitatẽ ingressus ẽ rex glie q̃ttuor. Eterna virginitas. Incompabilis tãta sublimitate hũilitas. Obediẽtia qua rñdit. ecce ancilla. Fides Jsidor⁹ q̃ cõcepit dicẽs. Fiat mihi ꝛc̃. Jsidorus. Hax portax si q̃libet defuisset. in hãc ciuitatẽ rex glie nõ intrasset. Has Lportas diligit dñs sup oĩa tabernacla iacob. J Tabernacla sunt militantiũ. Jacob supplãtator. q. d. Licet dñs diligat militantes in actiua. et supplãtatores vicior̃. plus tñ omnib⁹ his diligit in matrẽ pdictas ✠tutes q̃b⁹ intrat⁹ ad ꝓtẽplatiuã. De his portis dici pt illud Apoca. xxi. Q⁹ singule porte erãt ex singul' margaritis. Singule eni ei⁹ ✠tutes erãt singule margarite. quia singuli sensus ✠ginis singul' sibi ꝓgruis virtutib⁹ splẽdescebant. Oculi colũbina simplicitate. Aures cita ꝛ pfecta obediẽtia. Olfatus discretõe. Gust⁹ sobrietate. Tactus castitate. Jncessus maturitate. ꝛ sic de aliis.

Afama. J Uñ LGlorioſa dicta sunt de te J Per patriarchas sub obscuritatib⁹ figuraz. Per pphetas sub enigmatib⁹ ✠bor̃. vt ẽ illd Jsa. vij. Ecce virgo concipiet. Jtẽ eodem. xi. Egredi⁹ virga de radice iesse ꝛc̃. Jtẽ Hiere. xxxi. Edificabit⁹ domino ciuitas a turre ananeel ꝛc̃. Humeri. xxiij. Oriet⁹ stella ex iacob ꝛc̃. Jtẽ Lañ. vi. Uiderũt eã filie syon et beatissimã pdicauerũt. regine ꝛ ꝓcubine laudauerũt eã

Ab vtilitate Jque ꝓsistit in ꝓuersiõe peccãtiũ. in remissione peccator̃. in collatõe gtiarũ. Unde sequit⁹ LMemor ero Jad miserẽdũ. nõ ad puniendũ. Heemie. v. Memẽto mei de⁹ in bonũ LRaab et babilõis J. i. peccator̃. Per raab eni meretricẽ intelligit⁹ aĩa more meretricio carnis voluptatib⁹ seruiẽs et vicijs pstituta. q̃ vadit per latã viã q̃ ducit ad mort̃. Mat. vij. Quia raab interpr⁹ latitudo. Cui ꝓsulit ysa. xxiij. LSume cytharã ꝛc̃. Jvsq̃ Lmeretrix oblitioi tradita J ꝛc̃. LEt babilonis J. i. illor̃ q̃ in ꝓfusiõe malor̃ p̃us positi opibus se pbabãt ciues eterne ꝓfusiõis. et de ciuitate diaboli q̃ est babylon. LMemor J inq̃m Lero Jeor̃ si ꝓfundant⁹ bona ꝓfusione que adducit gliam. Ecci. iij. et ad sinũ matris mifico⁹die toto corde ꝓfugiant. que est ciuitas refugij. Humeri. xxxv. vt ipa mediatrice mihi filio suo satisfaget reconciliari. Sz q̃b⁹ Lero memor. sciẽtib⁹ me J vt. s. ab illis q̃ me nor̃t inde glorificer et collauder. q̃a hanc gliam meã alteri nõ dabo. Jsa. xlij. Quidã libri habẽt Lscientiũ me J Sed falsa ẽ lra et corrupta. Augustinus dicit. J sciẽtib⁹ me. J

Aciuiũ multitudine Jqui cũ p̃us fuerint ciues babilonis. p cã fiunt ciues hier'lm.

Maria figurat̃ munitionibus

Unde seq̃tur. ℒ Ecce alienigene ⁊ tyrus ⁊ ppl's ethiopũ hi fuerũt illic ⁊ Q3 dr Ecce ⁊ s. aduerbiũ demõstrãdi ẽ ac si diceret. In ppatulo ẽ quõ marie caritas oẽs recolligit in sinu materne pietat̃ refugiẽtes ad se. ⁊ facit ciues vtriusq; eccl'ie. Quia Lalienigene ⁊ Remigi⁹. i. alieni ꝑus a deo. s3 postea vim sibi faciẽtes hac auxiliatrice recipiũt regnũ celoꝝ. qõ vim patit̃ Mat. xi. ℒ Et tyrus ⁊ q̃ iterꝑtat̃ angustia. i. illi q̃ angustiãt ꝑ dolorẽ ꝑ tritõis ⁊ penitẽtie. q̃ ꝑus erãt i angustia viciorꝝ. ℒ Et ppl's ethiopũ ⁊ i. illi q̃ ꝑus nigrescebãt fuligine pctõrꝝ. ⁊ erãt deformes ꝑ amissam dei similitudinẽ. De q̃b dr Treñ. iiij. Denigta est sup carbones facies eorꝝ rc̃. Sz conuersi mõ denigrant̃ ꝑ exustionẽ tribulatõnũ ⁊ penitẽtie. exemplo Job dicẽt̃. xxx. Cutis mea denigta ẽ sup me. et ossa mea aruerũt ꝑ caumate. i. tribulatõe. ℒ Di fuerũt illic ⁊ q̃. s. ꝑ fidẽ incarnatõis cui⁹ ipa fuit mistra penitẽdo ꝓfugerũt ad eã. Et tales inhabitãt hãc ciuitatẽ ꝑ fidem ⁊ dilectõez. Alia ł'a dicit. Palestina. tyrus. cũ ethiopia. ℒ Palestina ⁊ interꝑtat̃ os malleatoris. et signat detractores q̃ iugit̃ malleant sup bonos. Uñ. Sup̃ dorsum meũ fabricauerũt pctõres rc̃. Quos castigat quãtũ in se ẽ exemplo sue taciturnitat̃. ℒ Tyrus ⁊ angustia. Di sũt cupidi. q̃b oĩs loc⁹ angust⁹. q̃s dilatat exẽplo sue pauptatis et caritatis. vt dicat talis. Et eduxit me maria i latitudinẽ. ℒ Ethiopia ⁊ caligo. ecce supbia q̃ excecat. Isa. xiij. Super mõtẽ caliginosum leuate signũ. Dons enĩ et caligo bñ ꝓcomitant̃. qz ex celsitudine seq̃tur caligo. sicut ex deiectõe illumĩatio. Nũeri. xxiiij. Cadit ⁊ sic apiunt oc'li ei⁹. Et tales illumĩat ipa exẽplo sue hũilitatis. Et ira ꝑ ipam fit dñs memor pctõrum. ⁊ ipi pctõres ciues hui⁹ ciuitatis. Ideo dr tã matri q̃ filio. Sap. xi. Misereris oĩm. quoniã omnia potes.

¶ A miraculi nouitate. Uñ seq̃tur. ℒ Hunc̃d syon dicet hõ. et hõ nat⁹ ẽ in ea. ⁊ ipe fũdauit eã altissim⁹ ⁊ In ꝑ enĩ ꝓsistit nouitas miraculi indicibil'. Et hec sunt gl'iosa q̃ dicunt̃ de hac ciuitate dei. s. q̃ altissim⁹ ⁊ inq̃ntũ de⁹ ℒ fundauit eã ⁊ ꝑus. et p⁹ ei⁹ fũdatõem ℒ nat⁹ est in ea ⁊ inq̃ntũ homo. Ideo cũ loquit̃ ꝑ pheta dr fundatõe. ponit ꝑteritũ. s. fũdauit. cũ subiũgit de natiuitate in vtero ponit ꝑsens tpus. s. est. ad ostẽdendũ q̃ post q̃ eã fundauerat vt de⁹. hõ nat⁹ ẽ et ea. q̃ dr esset ipossibile i puro homine. Nusq; enĩ auditũ ẽ q̃ architector ꝑus domũ fabricauerit. et postea in eadẽ domo nasceret. Sed christ⁹ ꝑ fecit. ad innuẽdũ q̃ ei⁹ natiuitas oẽs alias ꝓcellaret. Uñ Prouerb. ix. Sapiẽtia edificauit sibi domũ. Propter ꝑ dicebat salomon Prouer. xxx. se ignorare viã viri. i. christi. in adolescẽtula sua. i. in btã virgie. ¶ Alliter. Tria virgis ꝑuilegia hic notant̃. que ꝓtulit ei filiꝰ suus. Primũ. q̃ altissimus ꝟginẽ sctificauit. Soli⁹ enĩ dei ẽ iustificare. Uñ christ⁹ videt dicere mri illd Isa. xliij. ℒ Ego sum ego sũ q̃ deleo iniq̃tates tuas ⁊ i. originale ⁊ fomitẽ ℒ ꝓpt̃ me rc̃. ⁊ q. d. ℒ ꝓpter me ⁊ s. vt digna efficiar̃ inhabitatõe mea. Scõm. qz gr̃a ipam ipleuit. ⁊ ꝟtutib⁹ ornauit. Tercũ. q̃ spũs gr̃a obumbrãte ipam fecũdauit. In duob⁹ primis designat̃ fundatio ciuitatis. In tercio q̃ hõ nat⁹ est in ea. Itẽ de ꝓmo dr alibi in ꝑs. ℒ Uisitasti terrã ⁊ i. mariã eã sctificãdo. ⁊ inebriasti eã ⁊ ꝟtutes ei et gr̃as infundẽdo. ℒ multiplicasti locupletare eã ⁊ i. multipliciter locupleasti eã ꝑ tu filiꝰ dei fecũdando. Istud enĩ sup oẽm gr̃am ẽ. Sed ℒ nunq̃d hõ dicet ⁊ i. ꝑsuadere poterit syon. i. synagoge. istud. s. q̃ ℒ altissim⁹ ⁊ qui ꝑus ℒ fundauit eã ⁊ postea ℒ hõ nat⁹ sit in ea ⁊ q̃si di. Hoc recipit incredula synagoga.

¶ A scꝑturarꝝ auctoritate. Uñ seq̃t. ℒ Dñs narrabit i scꝑturis populorꝝ. et ꝓncipũ horũ q̃ fuerũt in ea ⁊ Quasi diceret ꝓphete. Uñ hec oia nosti. Et ipe rñdet. ℒ Dñs ⁊ q̃t ℒ narrabit in scripturis ꝓphetarꝝ rc̃. ⁊ q. d. In multis scꝑturis ꝑdicit et narrat̃ dignitas btẽ marie ⁊ vtriusq; ecclesie ℒ in scripturis ⁊ s. ℒ ꝓphetarꝝ et principũ ⁊ Populos vocat paupes ꝓpheras. q̃lis fuit amos. Principes ditiores et nobiles. q̃les fuerũt david et isaias. Uel ꝓphetas vocat gentiles. Uñ sibillinis ꝟsib⁹ hec ꝑdicta. Job etiã fuit gẽtilis. Principes vocat iudeos. Uel ꝓncipes sunt editores scꝑturarꝝ. s. ꝓphete. apl'i. et euãgeliste. Populi. sacri exꝓsitores. Uel ppl'i. alij sancti ab apl'is. Principes. ipi apl'i. Uñ. Cõstitues eos ꝓncipes. ℒ In scripturis populorꝝ ⁊ i. ad ppl'os missis ℒ et in scripturis ꝓncipũ ⁊ nõ platõis. aristotel'. aut socratis. sed ℒ horꝝ q̃ fuerũt i

ea]ciuitate. ſ. eccl'ie. q; illi extranei fuerũt a fide. ſed pphete q̃ p̃dixerũt. et ap̃li q̃ p̃dicauerũt]fuerũt in ea]p fidẽ. Omnes enĩ pphe et ap̃li ꝯ cordes fuerũt in laude beate ꝟginis.]In ea]nõ ptra eã. vt heretici. nec extra eã. vt philosophi.

Ab inhabitantiũ cõtinua exultatõe]Vñ ſeqũtur.]Sicut letãtiũ oĩm habitatio ẽ in te]o ſupna hieruſalẽ. Quaſi dr. Omnes q̃ habitãt ĩ te]iocũdi ſunt et letãtes. Iſa. li. Uenient ĩ ſyon cũ laude ⁊ leticia ſempiterna ſup capita eor. Aliter. De beata virgine cãtat hic versus]Sicut letãtiũ omniũ habitatio eſt ĩ te]ſcta dei genitrix. In fortiſſima munitõe habitãt homĩes ſecuri et leti. in infirma triſtes et timidi. Itẽ ĩ magna et opulẽta multi. in infirma pauciſſimi. Maria ſiq̃dem refugiũ eſt ⁊ ſpes oĩm fideliũ. q; fortiſſima eſt ⁊ inexpugnabil'. Et terribil' vt caſtror acies ordinata]demõib; inimicis. Opulẽta eſt etiã gratiar ⁊ ſturũ abundantia. q; gratia et gloria plena. Magna eſt etiã ⁊ amplitudĩe caritatis. q̃ omnes amplectit. Unde canit ei eccleſia. Sub tuũ p̃ſidiũ ꝯ ſugimus dei genitrix ⁊c. Ipa eſt enĩ ciuitas munita. ſicut dr alibi in ps. Et ei competit quod dicit de filio Deutero. xxiij. Dilexit pp'los. omnes ſancti ĩ manu illi⁹ ſunt. Ideo bñ dicit.]Sicut letantiũ ⁊c.]q; et his oĩb; m'ta eſt leticia his q̃ ad eã confugiunt. Iſa. xlvi.]Audi mĩ cũ hierl'm ⁊c. Et ipi dicẽdũ ẽ illõ Judith. xv. Tu gl'ia hierl'm. tu leticia iſrl' ⁊c. Miſerrimi oĩm hoĩm ſunt illi. q̃ neſciũt ad hanc vrbem ꝯfugere in oĩni neceſſitate. Unde Eccl'es. x.]Labor ſtultor affliget eos. qui neſciũt in vrbẽ pgere].i. ad mariã refugere. pedibus. ſ. fidei ⁊ amoris. Quia ꝟo ĩ hãc ciuitatẽ dei nolũt aſcẽdere miſeri pctores ad adorãdũ dñm. ideo tantũ defectũ gr̃e patiunt. Unde Zacha. vl. Et erit q̃ nõ aſcẽderint de familiis terre ad hierl'm vt adorent dñm exercituũ. nõ erit ſup eos imber. i. gr̃e ſtillicidiũ. Itẽ pp̃ter hec oĩa dicit dauid q̃ſi magnũ dei bñficiũ deſcribẽs. Deduxit eos in viã rectã. vt irent in ciuitatẽ habitatõis. Itẽ de illis q̃ nõ ſeruiũt marie. vel qui male ſentiũt de ea. dicit in ps.]Errauerũt ĩ ſolitudine]. i. in mũdo Lin aquoſo]q; nõ habẽt aquã gratie. ex quo nõ curãt de plena gr̃a. i. maria.]Viã ciuitatis habitaculi nõ inuenerũt]. ſ. triplicẽ viam. humilitatis. paupertatis. et caritatis. Hec triplex via ducit ad ciuitatẽ habitaculi. i. mariã. cui dr.]Sicut letãtium ⁊c.] Et ibi ſumit via ducẽs ad ciuitatẽ et habitaculũ regni celeſtis. Et ideo pẽgit illud q̃d ſequit. ſ. q; ſunt]eſurientes et ſitientes]q; nec habent ſol'dũ cibũ opatõis bone. nec lac ſimplicis doctrine quo nutriat cor infantia. Itẽ nec digne mãducant panẽ vite. nec digne bibũt ſanguinẽ chriſti. q̃ vere eſt potus. Itẽ nec habẽt cibũ bone opatõis. nec potũ gr̃e ſalutaris. Ideo ſeqũtur q.]Laĩa cor in ipis deficit]q; nec paſti nec potati hoc triplici cibo et potu.

Iſo quõ hec ciuitas in ps. cõmendat a multis. videndũ de alĩs cõmendati onib; eius quas ſcripture ſacre multipliciter manifeſtãt.

Hec ciuitas cõmendatur

A fundatore]q̃ fuit de⁹ trinitas. Unũ in ps. De⁹ fundauit eã in eternũ. Itẽ. Ipe fundauit eã altiſſim⁹. Unũ etiã ipe dicit eccl'ie et huic ciuitati. Ecce ego ſternã p ordinẽ lapides tuos. et fundabo te in ſaphiris. Iſa. liij. Uel fundator ſapia. i. filius dei. Unde puer. ix. Sapia edificauit ſibi domũ. Hec habitura eſt finẽ hec ciuitas. q; deus fundauit eam in eternũ.

Ab artifice et ꝯditore.]Unde de antiq̃s ſanctis ad Heb. xi. dr. q; expectabant fundamenta. habentẽ ciuitatẽ cui⁹ artifex et conditor de⁹. Hec ciuitas brã ꝟgo. p cuius partũ ſperabãt ſe redimẽdos et extrahẽdos ab inferno. Unũ dicebat iacob iaz prim⁹ morti Beñ. xlix. Salutare tuũ expectabo dñe. Et paulo poſt. Donec veniat deſiderĩũ collis eternor. Sequit.]Cui⁹]. ſ. ciuitatis]artifex et cõditor de⁹.] Unũ Iſa. xlv. dic̃ pr dr filio Ipe edificabit ciuitatẽ meã. ⁊ captiuitatẽ meã dimittet

A rectore et rege iuſticie]Uor enĩ hui⁹ ciuitat̃ eſt. Dñs regit me. Sequit. Et nihil mihi deerit ⁊c. Quia gr̃a plena et oĩni bono referta. Propter ß aũt oẽs habitatores hui⁹ ciuitat̃. i. oẽs mot⁹ et affect⁹ virgis fuerũt iuſti. Quia ſicut dr eccl'. x. Qualis rector ciuitat̃. tales habitãtes ĩ ea. Ipa eſt enĩ ſalem. cui⁹ rex fuit melchiſedech. Beñ. xiij. q̃ interpr̃at rex iuſticie. vl' rex iuſt⁹. vel rex pacis. Dic ẽ rex regũ

et dñs dñantiũ.i.ad Thi.vi. Et Apoca.xix. Vice ẽ rex iust⁹. Unde marie ꝺr Isa. .i. Uocaberis ciuitas iusti ꝛc.

A situ loci ¶ qz fundata supza firmã petrã que christ⁹ ẽ. Mat.vij. tãgz sup rupẽ nati uã. quia christus est firma petra et satum durissimũ. Deutero.xxxij. Et.i. Exo.c. Petra autẽ erat christ⁹. Fundata ẽ etiã sup montẽ.i.christum. q̃ est mons in vtice montiũ. Isa.ij. et Michee.iiij. Et sup illũ lapidẽ q̃ factus ẽ mons magn⁹. et implenit vniuersam terrã Dañ.ij. Et ideo vox ei⁹ est Eccĩ.xxiiij. Ego in altissimis habitaui ꝛc. Itẽ. Fundamẽta ei⁹ in montibꝫ sanctis.i.in eminẽtia oĩm virtutũ. Uel sita fuit supza firmã petrã.i.sup firmitatẽ fidei. a qua nec in filij sepultura vacillauit. qñ a fide defecit omnis sanctus.

Aliter ¶ A situ loci ¶ Quia fundata sup humilitatẽ que ẽ stabilitas fidel'aie. quã nõ pt mouere diabol⁹. Et ß est qꝺ dicit in ps. ¶ Qui fundasti terrã ¶.i. mariã ¶ sup stabilitatẽ suam ¶ q̃ fuit hũilitas ¶ nõ inclinabit in seculũ seculi ¶ ad peccandũ.

Itẽ de situ hꝰ ciuitatis pt exponi qꝺ de celesti hierusalẽ ꝺr Apo. xxi. vbi sic legitur. ¶ Sustulit me angel⁹ in spũ in montẽ magnũ et altũ. et ostẽdit mihi ciuitatẽ sctãm hierusalẽ descẽdentẽ de celo. a deo paratã. habentẽ claritatẽ dei ꝛc. ¶ Et sunt verba beati ioh̃is. ¶ Sustulit ¶.i. sursũ tulit ¶ me in spũ ¶.i. ĩ mẽtis excessu ¶ in mõtẽ magnũ et altũ. ¶ Mons iste christ⁹ est. qui est magnus in hũanitate. et alt⁹ in diuitate. qz insupabilis potẽtie. sicut dicit glo. Et ostẽdit mihi ¶ sup montẽ illũ fundatã ¶ ciuitatẽ ¶.i. mariã vl' eccl'iam ¶ sctãm ¶.i. firmã in pposito virginitat ¶ hierl'm ¶ ad visiones etne pacis plene intẽdentẽ ¶ descẽdentẽ de celo ¶.i. recipientẽ in sua sctificatõe infusionẽ gr̃e misse sibi de celo ¶ a deo patam ¶ q̃ ipam omni gr̃a adornauit. Uel ¶ descẽdentẽ de celo ¶.i. q̃ q̃d boni habebat bonitati diuine ascribentẽ. Uñ dicebat. Fecit mihi magna q̃ potẽs est ꝛc. ¶ Habentẽ claritatẽ dei ¶ Quere paulo infra.

Et nota q̃ ciuitas. villa. vl' habitatio. in monte sita tria habz .s. q̃ ẽ clarissima. sanissima. et mũdissima. Clarissima. qz pius et copiosius recipit solis illumiatõez. Sic maria pius et copiosi⁹ claritatẽ excepit filij sui solis iusticie. vt pspicue ognosceret mundũ. se et deũ. In cognitõe mũdi quẽ ꝓtẽpsit. fuit clara. in cognitõe sui clarior. ß ĩ cognitõe dei clarissima. ꝛ ideo coꝛã eo tantũ se hũliauit. Et ß pditerat illi Isa. lx. Erit tibi dñs in lucẽ sempiternã. ꝛ deus tuus in gl'iam tuã. Joã eteni ẽ hierl'm cui ml'to ante pmiserat thob. xiij. Luce splẽdida fulgebis. ꝛ oẽs fines terre adorabunt te.

Item huic ciuitati ꝓpetit illꝺ quod de supna hierusalẽ dicit Apoca. xxi. s. q̃ ¶ Habebat claritatẽ dei. et lumen ei⁹ sil'e erat lapidi pcioso tangz lapidi iaspidi sicut cristallũ, ¶ Claritas dei est vera de deo cognitio. quã beata ẋgo habuit sup oẽs. Uñ ẋe potuit dicere illud Baruch. iij. Beati sumus isrl'. qm̃ q̃ deo placẽt nobis manifesta sunt. Sequit. ¶ Et lumen ei⁹ ¶.i. opa ei⁹ luminosa lucẽtia coꝛã hoĩb ad eremplũ ¶ sil'e lapidi pcioso ¶.i. christo. quem imitabat in opibꝫ suis. qui fuit lapis pcious firmus in pposito. et lucens in ẋtutibꝫ. ¶ tangz lapidi iaspidi ¶ in q̃ signat firmitas et viroꝛ fidei quo ad virginẽ. vel pseuerãtia sctitatis quo ad vtrũq ¶ Sicut crystallũ ¶ que trãsparẽs et lucens ẽ. et signat purã cõfessionẽ diuine laudis quo ad virginẽ. sed peccatoꝛ q̃ ad nos.

Itẽ de claritate huiꝰ ciuitatis subiũgit ibidem paulo post. ¶ Et ciuitas nõ eget sole neq̃ luna vt luceant in ea. qz maria nõ indiguit maioꝛi vl' minoꝛi alioꝛ doctna ¶ nã claritas dei ¶.i. tot⁹ trinitatis ¶ illumiauit eã ¶ dãdo intellectui ei⁹ cognitõem plenissimã. ꝛ ab omni nubilo fantasmatũ semotã ¶ et lucerna ei⁹ erat agn⁹ ¶.i. christ⁹ quẽ portabat in vẽtre ꝛ in mente fm q̃ deus ꝛ hõ. q̃ nouẽ mensibꝫ priusq̃ alij⁹ ciuitatibꝫ euãgelizauit coꝛdi ei⁹. Deinde nat⁹ ex ea euãgelizauit et alijs ciuitatibꝫ regnũ dei. ¶ u.iij. Propter qꝺ et ipe se appellabat lucẽ mũdi. Joh. viij. Sequit. ¶ Et ambulabũt gẽtes in lumie ei⁹. ¶ Ambulabũt de ẋtute in ẋtutẽ gressibꝫ .s. fidei ꝛ bonoꝛ opez. ¶ in lumie ei⁹ ¶.i. ad illumiatõez exẽploꝛ ei⁹. vl' ad lumẽ cognitõis. q̃ ipis ab ea desup infundit. Sicut q̃q̃z accidit q̃ in excelsis turribꝫ ponũt q̃dam lucerne. ad q̃z illuminatõez naute et viatoꝛes dirigũt cursum et viam suã.

De sanitate hui⁹ ciuitatis

Fuit etiã ciuitas hec sanissima sicut villa sita in monte qz maria sana fuit qñ in sua sanctificatõe ablata fuit ab ea fomitis intẽsio Sanior/qa in bona eius ꝓuersatõe adhuc fuit ampli⁹ diminut⁹. Sed sanissima/qz in filij dei cõceptõe oino fuit extincta. Quere de his li. iij. ti. xxviij. de sanctificatõe eius. BB

De mũdicia huius ciuitatis

Fuit etiã hec ciuitas mũdissima. qz maria mũda fuit in cogitatõe. mũdior ĩ affectõe. sed mũdissima in intẽtõe. Et ꝓpt̃ illi ꝓuenit qđ de celesti hierl'm dr Apoc. xxi. Ipa ciuitas aur mũdũ sile vitro mũdo. Aur ppter fulgorẽ caritatis. mundũ p grãm virgitatis. Vel Aur mũdũ ppter soliditatẽ fidei. Aur enĩ solidũ ẽ metallum. fides ꝙ dicit mũda ab effectu. qz mũdificat aiam. Vñ Act. xv. Fide purificans corda eor. Vel dr Aur mũdũ ppter sapientiã q̃ plena erat. Sz qz nõ sufficit fides cordis nisi assit ꝓfessio fidei. iuxta illud Ro. x. Corde creditur ad iustitiã. ore autẽ ꝓfessio fit ad salutẽ. Seqt̃ Sile vitro mũdo. Per vitrũ enĩ signat ꝓfessio. qz vitrũ nõ celat colorẽ ei⁹ qđ cõtinet. maxime si fuerit mũdũ et pur. Vel p vitrũ mundũ pt caro virginea designari. Item de mũdicia ciuitatis seqt̃ paulo post. Nõ intrabit in eã aliqđ coinq̃natũ p ꝓsensũ in cogitatõe. Aet faciẽs abominatõnem in actõe. Aet mẽdaciũ in locutõe. Et p hoc oñdit̃ q ipa nec peccauit cogitando nec loq̃ndo. nec opando. Nec corruptõne sui/qđ est coinq̃natio. nec ꝓcẽptu dei/qđ est abomiatio. nec deceptõne primi. s. mẽdacio. Ecce q hec tria habuit ĩ se ciuitas nr̃a. que solet hr̃e ciuitas in mõte sita. videlicz. claritatẽ. sanitatẽ. z mũdiciã. CC

Isidor⁹

Materia. Vñ Apoc. xxi. Ipa ciuitas aur mũdũ sile vitro mũdo. Quia et auro mũdo ꝓstructa ẽ/vt aurũ referat̃ q̃si ad materiã aie. et vitr̃ q̃si ad materiã carnis. q̃ cũ esset fenũ. qz Isa. xl. Dis caro fenũ. multipliciter fuit decocta. et q̃si colata igne spũssancti. et sic cõuersa ẽ in splẽdorẽ vitri. Dicit autẽ vitr̃ sm Isidor⁹ visus pspicuitate eo q̃ luceat. In alijs enĩ metallis q̃q̃d cõtinet̃ abscõdit̃. in vitro ꝙ liquor vel spẽs q̃lis est interi⁹/tal'ex teri⁹ declarat̃. et quodãmõ clausus patet. Sic z maria clausa omni hoi⁹/patuit soli deo. Unde Ezech. xliij. Ur nõ trãsiet p eã. qz dñs deus isr̃l ingressus est p eam. eritq̃ clausa.

Hec ciuitas ꝓmẽdat

Magnitudine. Iã describit̃ Zacha. xiij. vbi sic legit̃ Edificabit̃ dño ciuitas a turre ananeel vsq̃ ad tor̃cularia regis. Ananeel interptat̃ gra dei. Turris ananeel est supne gr̃e celsitudo. cuius fuit in maria singl'aris plenitudo. Turris ergo Ananeel est altra fortitudo siue fortis altitudo gr̃e dei. a q̃ hec ciuitas incepit edificari. z extẽsa ẽ vsq̃ ad tor̃cularia regis. i. christi. cui⁹ passio tor̃cular fuit. Sz ppheta posuit tor̃cularia pl'r. qz multimode passus ẽ. et in singul' mẽbris passus ẽ. et multe fuerũt circũstantie passiõis. Inchoatio q̃ b⁹ ciuitat̃ fuit altitudo gr̃e infuse. a q̃ incepit in sanctificatõe. ꝙ summatio ꝙ q mẽte ꝓpassa ẽ filio patiẽti. Vñ structũ martyrũ ꝓmeruit et habuit excellenter. DD Dñs fabricans

Item de q̃ntitate hui⁹ vbis dicit Viere. xxxi. ĩ fi. Ecce dies veniunt dicit dñs. et edificabit̃ dño ciuitas a turre ananeel vsq̃ ad portã anguli. et exibit vltra normã mẽsure in ospectu ei⁹ sup collẽ gareb. et circuibit goatha. et omnẽ vallẽ cadaver. et cineres. et vniuersã regionẽ mor̃t̃ vsq̃ ad torrentẽ cedron. et vsq̃ ad angulũ porte eq̃ oriental'. Ecce ĩmẽsa magnitudo ciuitat̃. Sic exponc. Ananeel gra dei. sicut sup̃ exposit̃ ẽ. Porta oblatio fidei. q̃ filiũ dei in se suscepit. De q̃ porta legit̃ Eze. xliij. Angul⁹ secretissima ꝓuersatio ei⁹. Angulũ faciũt duo parietes sil'et diuerso ꝓcurrẽtes. Hi sunt ꝟgitas et mr̃nitas. q̃ tanq̃ pietes vel muri ꝓtuauer̃t in ea possessionẽ ꝟtutũ. Aliter Turr̃ ananeel. i. turr̃ gr̃e dei ẽ ipa btã ꝟgo. q̃ velut q̃drata ꝟtutib⁹/oĩb⁹ edificijs spũsscti ꝓcellit progatiua gr̃az. sic turr̃ supeminet toti castro. et multor bonor̃ opẽ velut lapidũ structur̃ in altũ ꝓsurgẽs./oĩb⁹ fugitiuis pstat refugiũ et munimen. Et ipa a suo exordio velut turr̃ munita dei gr̃a inexpugnabil' fuit oĩb⁹ insultib⁹ inimici. Et ꝓcessit hec ciuitas vsq̃ ad portã anguli. i. eo vsq̃ vt ipa fieret porta anguli. Duo ei parietes e diuerso veniẽtes faciunt angulũ. Valde ei e diuerso veniebãt ꝟgitas et mr̃nitas si q̃s attẽdat naturã. Sz p dei gr̃am q̃ signat in turre ananeel. ĩ ipa ꝓcurrẽtes vnite sunt. et ĩ occursu ꝟgitatis et maternitat̃ ipa facta ẽ porta anguli z ianua padisi. sicut canit ei ecclesia. EE

Maria figuratur munitionibus

Tu regis alti ianua ⁊c. Per quā portā ille ingressus ē in regiōem nr̄am. q̄ ē angul⁹ duoꝝ pp̄l'oꝝ. Et nota q̄ vbi porta i angulo ē. nō toti ocurrūt pietes sed ptes pa/ rietū. Sic i ipa nō tote ocurrūt ỽgitas et mr̄nitas. qz q̄si pars ỽgitatis ē sterilitas. q̄si ps mr̄nitatis corruptio. q̄ ñ ocurrerūt i ỽgine nr̄a. Sed de ỽgitate integritas. ō mr̄nitate fecūditas. qz optimā ptē elegit. Lu.r. Decē ḡ descptio h⁹ ciuitatis. quā sic edificauit spūsctūs. vt ab exordio essz turrs ananeel. et i ptu filij essz porta an/ guli. Sequtur. L Et exibit vltra normā mēsure in ospectu e⁹. J In q̄ signat q̄ nec p mā sil'em visa ē. nec hr̄e seqntē. et q̄ supgressa ē vniuersas creaturas. L In ospectu ei⁹ J. i. dñi. q̄ sol⁹ sufficit mr̄is ophēdere dignitatē. sic ab ipa sola ophēsus ē qñ mu lier circūdedit viz. Diere. xxxi. Et necessaria erat huic ciuitati q̄si infinita magni/ tudo. cū esset ciuitas regs magni. q̄ nō ē regul⁹ sed rex magn⁹ sup oēs deos. De hac etiā magnitudie dr Baruch. iij. LO isrl' q̄s magna ē dom⁹ dei et ingens J idē dom⁹ ⁊ ciuitas L loc⁹ possessiōis ei⁹ magn⁹. ⁊ nō habz osūmatōem excelsus ⁊ imēsus.

El muroꝝ suoꝝ lata extēsiōe J Uñ seq̄t in auctē Diere. L Et exibit vltra normā mē FF
sure J extēdēs. s. patrocinia et bñficia sua ad illos q̄ sūt extra normā mēsure. i. q̄ trās/ gressi sunt regulā euāgelice doctne L ospectu e⁹ J. i. fm dei bñplacitū. q̄ ad ß funda uit hāc ciuitatē. vt esset refugiū pcōꝝ et tutela vicz L sup collē gareb J. qō interp̄t scabies. i. sup collē scabiosū. q̄ signt supbi. Job. xviij. L Deuoret pulcritudinē cuis ei⁹ J. i. supbi L pmogenita mors J. i. supbia. q̄ fuit pmū pcm et interfecit diabolū. ⁊ ip sa sicut mors osumit si q̄d forte ē i hoīe. Et sic scabies deuorat pulcritudinē cuis. sic et ipa q̄cq̄d i ecclīa ouersatōe relucet. L Et circuibit goatha J Goatha interp̄t oculus pcōꝝ. Dec ē illa auarica. q̄ ē illa amphora. de q̄ Zacha. v. Dec ē ocul⁹ eo rū i vniuersa terra. Interp̄t etiā gyr⁹. et signat cupiditatē. q̄ ē ignis flāme deuo/ rātis i gyro. Treñ. ij. Quia i circuitu ipij ambulāt L Et oēm vallē cadaueꝝ J Cada uera fetēt. et ỽmib⁹ q̄s generāt osumūt. sic et luxuriosi. Isa. xxxiij. De cadaueribꝫ eoꝝ ascēdet fetor. s. cozā deo et angel'. Diere. xxi. In sterq̄linio sup faciē tre erunt. et erūt cadauera eorū esce volatilibꝫ celi ⁊c. Ecce q̄ ỽmib⁹ q̄s generāt et ōsiderūt ⁊ dilectatōibꝫ osumūt Et nota q̄ dic L oēs vallē cadaueꝝ J qz alia ē vall' fornicatoꝝ. alia DD
adultereꝝ. alia sodomitaꝝ. et sic de alijs. Sed ad oēs se extēdit latitudo hui⁹ ciui tatis. Hā supbis ponit exēplū sue hūiliratis. auars et cupidis sue paupratis. luxuri osis sue ỽgitatis. Seq̄t. L Et cineres ⁊c. J vt sup in textu. L ineres ipij. aridi. steri/ les. et cibꝫ diaboli. J Isa. lxv. Serpēti puluis panis ei⁹. Sz ipa hos cineres aufert de fauc̄ibꝫ diaboli. ō terēdo molas ei⁹. Job. xxix. antecz ipos oīno deglutiat. sicut patet i Theophilo. et ipis imiscet aq̄s grārū calidas ab effectu. qz calefaciūt coz p deuotōez. Uel etiā aq̄s calidas lacrimaꝝ. Et sic et bis cineribꝫ facit luxuriū quo ipos abluit. et etiā alios exēplo coꝝ. J stis etiā pulueribꝫ q̄ pns erāt panis serpēti ipetrat rozē gr̄e. et fecūdat eos ad bonum. ⁊ nos opingit vt gr̄am valeāt cōtinere. Pertingit etiā L ad vniuersā regionē mozis. J Regio mozis. incolat⁹ vite p̄sentis. in q̄ JJ
tāq̄s stella maris nos oslat ⁊ dirigit. Regio mozis. malicia praue ouersatōis. quā ipa poterter imutat in q̄b vult. Jrē regio mozis. certitudo dānatōis. qz mlt̄os au fert diabolo ō sua dānatōe iā certos. sic sepe legit i miracul' ei⁹. Pertingit etiā L usq̄z ad torrētē cedron J q̄ interp̄t tenebre. q̄ velut torrēs rapiūt hoīem pcōrē. vt ab interioribꝫ tenebris ōfluat ad tenebras exteriores. q̄m occurrit illumiatrix ⁊ eos ad lucē restituit. Pertingit etiā L usq̄z ad angulū porte oriētal' equoꝝ J Eq̄ pcōres por tātes sessorē diabolū. q̄b ōr. Holite fieri sicut equ⁹ et mul⁹ ⁊c. Qui deū et diabo/ lū sessorē nō discernūt. Porta oriētal' pnia. p quā nobis oritur sol iusticie. In hac por ta ē angul⁹ et angust⁹ ingressus. p quā vt intrare valeāt pcōres. assunt eis bñfi/ cia btē virginis. q̄ se in hora passiōis filij sui ad aq̄lonē posuit. ne diabolus possz impedire penitētes venientes ad extēsa brachia crucifixi.

El patrie defensiōe. J Isa. xxvi. Urbs fortitudis. Quere paulo infra alphabeto. iij. KK
n. Et q̄cq̄d sup dictū ē de muroꝝ extēsiōe. totū ouenit huic omēdatōi. Patria in qua sita ē hec ciuitas. terra pmissiōis ē. sicut infra inuenies de terrena hierl'm. q̄ si gnat eccl'ia militans. quā ipa defendit ab incursibꝫ demonū ⁊ vicioꝝ. maxime q̄

ad eos q̄ de ipa ꝓfidūt et ad eā refugiūt. Uñ fidelib⁹ eccl'ie q̄ habitāt spūal'r i con
finio ei⁹ ꝓmittit dñs Isa. in fi. fm aliā lr̄az. De hier'lm ciuitate quā elegi. vēiet vo
bis auxiliū. Ipa enī est vna et p̄cipua ciuitatū refugij. de q̄b⁹ legit Nūeri. xxxv. et
Iosue. xx. Sepate vrbes fugitiuoꝝ. q̄ sunt maria ꝛ sci. Sed ipa ē metropol' ista
rū ciuitatū. Propter qđ dr̄ Iob. v. ex ꝑbis elyphaz Uoca. i. inuoca auxiliū ꝰ in
stantiā demonū et tēptationū. Si est q̄ tibi rñdeat. Subueniēdo p̄cib⁹ suis. Et ad ali
quē sanctoꝝ cōuertere. Sic fideles solent inuocare sanctū iacobū. sanctū egidiū.
scm̄ nicholaū. et alios q̄bus seruierūt in aliquo. Sed in nullo inuenier̄ tā festinū
vl' tā potēs adiutoriū. sicuti ī maria. De ciuitatib⁹ refugij iuenies li. ij. pti. i. cā. xxv.

A q̄dratura vl' dispositōe. Uñ Apoc. xxi. Ciuitas in q̄dro posita ē. Cui⁹ q̄dratu ZZ
ra fuit fides. spes. charitas. et opatio bona. Quia vt dicit glosa. hec ciuitas robu
sta fide. lōganimis spe. ampla caritate. efficax opatōe. Seq̄t. Et lōgitudo ei⁹. i.
fides. Et tanta est q̄nta et latitudo. i. caritas. q̄a q̄ntū credidit tantū amauit. Glosa
Quātū credit q̄s. tātū sperat. q̄ntū sperat. tātū diligit. q̄ntū diligit. tantū operat.
Uel hanc q̄draturā faciūt q̄tuoꝝ cardinales. quaꝝ vna nō dicit aliā excedere. Pru
dētia appetēdi boni ꝛ vitādi mali p̄cedit. Hanc seq̄t tpantia. q̄ retrahit a volupta
tib⁹. Hāc fortitudo. vt qđ intelligit opet. Inde iusticia. vt sic suos actus tēpet. ne
nimis iust⁹ vl' sapiēs sibi videat. Eccl'es. vij. Noli esse nimis iust⁹ ꝛc.

A turriū altitudine. Maria enī ciuitas ē egbathanis. cui⁹ portas posuit arphaxat D
ī altitudie turriū. sicut dr̄ Judith. i. Arphaxat interp̄tat sanās. vl' sonās depopu D
latōem. Hic ē chr̄ist⁹ q̄ hanc edificauit ciuitatē. q̄ sanauit gen⁹ hūanū. ꝛ sonuit. i.
p̄dicauit depulatōem pctoꝝ. Egbathanis interp̄tat solēne mandatum hūilis viri.
Hec est maria q̄ solēniter adimpleuit p̄cepta chr̄isti. Dui⁹ ciuitat' ꝑma turris
celsitudo hūilitatis. q̄ attingit vsq̄ ad sedentē in throno dñm maiestatis. sicut di
Bern. cit btūs Bern. Ista turris defendit simplices. timoratos. et māsuetos. et hmōi.
Alia turris nomē virgīs. Prouer. xvij. Turris fortissima nomē dñi. ad ipaz cur
rit iust⁹ et exaltabit. Hoc nomē inuocat in hac ciuitate. Uñ Thob. xiij. Eldoza
Bern. būt dñm in te. ꝛ nomē magnū inuocabūt in te. Btūs bern. sic dic. Turris fortiss'i
ma nomē dñe. ad ipam fugiet pctōr et liberabit. Hec defendit q̄slibet ꝛ q̄nq̄libet
pctōres. Tercia turris virginitas. a qua defendunt a ꝓcupiscētia carnis. q̄t̄q̄t dili
gunt castitatē. Quarta turris martyriū cordis virginal'. que specialiter receptat et
ꝓtegit tribulatos. Disposite aūt spūaliter sunt he turres q̄si in angulis quadratu
re. et a qualibet illaꝝ turzellule multiplices ceteraꝝ virtutū disponunt ordinabilit
q̄si p latera ciuitatis. Et p̄nt appellari turrellule. filie vl' collaterales p̄dictaꝝ ꝛtu
tū. Jtē in psal. Circūdate sion. i. mariā p iugē oꝛōem. Sicut q̄n aliq̄s ab aliquo
vult aliq̄d impetrare. dicit de eo. Ipe vadit ei circa. gallice. illi va entor. Et cōple
ctimini eā. quasi duob⁹ brachijs fidei et dilectōis. Narrate. quid sit narrādū dr̄
alibi in ps. Narrate oia mirabilia ei⁹. Jtē narrantes laudes dñe ꝛ ꝛtutes ei⁹ ꝛc.
Vos dico exist̄etes. In turrib⁹ eius. i. firmi in q̄tuoꝝ virtutib⁹ q̄s appellauim⁹ tur
res. hūilitate. noīs inuocatōne. castitate. ꝓpassione. vel penitētia. Et hoc qđ dicit.
Narrate in turrib⁹ ei⁹. Ivos dico exist̄etes ī his turrib⁹ supdictis. Et ꝑ est qđ di
cit vel subdit. Ponite corda vr̄a in virtute ei⁹. Inō in virtute ꝓpria. q̄ maledictus
hō q̄ confidit in hoīe. se. s. vel alio. Hiere. xvij. Et nota q̄ p turres ciues muniunt. ho
stes p̄uident. et de turrib⁹ his q̄ extra sunt loq̄mur.

A muroꝝ indissolubili firmitate. et robusto munimīe. Apo. xxi. Habebat ciuitas H H
magnū murū et altū ꝛc. Chr̄istū vicz defensorē mr̄is. magnū. Apud hoīes fm hu
manitatē. Altū. Apud patrē fm diuinitatē. Uel sic. Magn⁹ est chr̄ist⁹ incōprehensibi
litate et eternitate. alt⁹ sapia et ptāte. maiestatis sublimitate. et hūanitat' exaltatōe
De ꝑ muro dicit Isa. xxvi. Urbs fortitudis nr̄e sion. saluator ponet in ea mur⁹
Dñs sa ꝛ antemurale. Sic expone. O sion. Io tu ecclesia. annūcio tibi q̄ Urbs fortitudi
binēsis nis. erit nobis. Et que sit vrbs illa. declarat p illud qđ sequit. Saluator ponet
in ea murus. Et nota q̄si saluator ponit in ea. intra eam concludit. et si murus O O
ponit ꝓcludit eā. Hec ergo descriptio vrbis marie specialiter ꝓuenit. nec p̄t alij cō

uenire. Nam in ea ꝯclusus est saluator ꝑ incarnatōis mysteriū. ⁊ ipe eā cōclusit vt mur⁹ ꝑ defensiōis ministeriū. Ipe est enī gedeon. i. circuiens in vtero. Nā in vtero virginis q̄ ad humanā circūscriptus naturā. nihilomin⁹ ꝑ incircūscriptā diuīe potētie naturā circuibat etiā matrē suā. Huius autē vrbis que nobis est defensio onis fortitudo. antemurale fuit illa iugis et ꝑuigil angeloꝝ custodia. de q̄ dicitur Canti. iij. Lectulū salomōis. lx. fortes ambiūt ⁊c. Quere li. x. ti. x. Et sic intelligendū est istd̄ Saluator ponet̄ in ea mur⁹. Et antemurale supple ponet̄ ī ea Propter h̄ illi dicit̄ Isa. lx. Occupabit salus muros tuos ⁊c.

Aliter. Murus hui⁹ ciuitatis fuit fides virginis. Unde Apoca. xxi. Erat structura muri ei⁹ ex lapide iaspide qui ꝓpter ei⁹ virorē signat fidē. sicut dicit ibi glosa. Siccus enī ē. et soli igni eterno idone⁹ q̄ nō habet fidē. Hui⁹ muri singula ꝓpugnacula. singuli articuli fidei. Ideo de virgine dicit̄ Cañ. viij. Si mur⁹ est. edificemus sup eū ꝓpugnacl'a argentea. Et bene d̄r structura muri quia q̄si a collectōe singuloꝝ articuloꝝ habet fides vt sit mur⁹ eccl'ie et fidel' aīe. Seq̄tur paulo post. Fundamēta muri ciuitatis omni lapide p̄cioso ornata. i. omni genere v̄tutū ⁊ bonoꝝ operū. in quib⁹ fundat⁹ est iste murus. q̄ fides sine opibus bonis et sine virtutib⁹ alijs. quasi murus est sine fundamētis. casurus q̄libet impetu tēptatōis. Quomodo fides virginis habuerit h̄ fundamentū. manifestū est. PP

Item quia mur⁹ dicit̄ a muniēdo. appellat̄ maria ciuitas munita ratōe muroꝝ suoꝝ. Unde potest dici ꝙ habebat quasi murū septemplicē. s. septem dona spūssancti cōtra septē criminalia. scz Murū sobrietatis contra gulā. Murū pudicicie cōtra luxuriam. Murū pauptatis contra auariciā. Murū fortitudinis contra accidiam. Murū benignitatis cōtra irā. Murū caritatis cōtra inuidiā. Muꝝ hūilitatis ꝯ supbiam. Appone singulis ꝓpas autoritates. Et hoc totū morale est.

Hec ciuitas habuit murum QQ

Diuine ꝓtectōis. Nam si dn̄s ī circuitu ppl'i sui. multo forti⁹ in circuitu mr̄is sue. Unde Isa. xxvi. Saluator ponet̄ in ea mur⁹. vt supra.

Angelice custoditōnis. Unde dicit ei p̄s. Angelis suis mandauit de te vt custodiant te ⁊c.

Omnimode virtutis. Uirtutes enī muri sunt. q̄ aīam muniūt. Uñ ꝓuer. xxv. Sicut vrbs patens et absq̄ muroꝝ ambitu muroꝝ. i. virtutū.

Ignee caritatis. Nam christus ignis est. Deutero. iiij. qui ipam igniuit. Unde dicit Zacha. ij. Ero murus ignis in circuitu eius.

Aquaꝝ. i. gratiaꝝ multitudinis. Ipa ē enim alexandria habitās in fluminib⁹ gratiaꝝ. De qua Naum vlti. dicit̄. Aque in circuitu eius. aque muri eius. Alexandria interp̄tatur alleuians tenebras. vel auferens angustias tenebraꝝ. qd̄ optime cōpetit beate marie. Potest autē dici ꝙ virtus humilitatis. benignitatis. mansuetudinis. et hmōi. quasi aque fluuiales. patiētia vero. martyriū cordis. et hmōi. quasi aq̄ marine muniebant mariam.

In hac ciuitate muri RR

Obfirmatio recte consuetudinis. Munimentū iusticie. Et firmitas ꝓpositi sancti. Unde. Quoniā virū non cognosco.

Consuetudo sancte opationis. Nam de ꝓpria substātia filij suppleuit necessitates. qui simul in vnū fuit diues et pauper.

In hac ciuitate

Fossatū vere pauptatis ꝓfundū timore et humilitate. Uacuū contemptu ꝓsperitatis mundane. Dilatatum caritate. Mundissimū virginitate. Aquosum pietate et cōpassione. Petratū patientie soliditate. Supnis hians desiderij intensiōe. quia veri paupis est ad celestia inhiare. Ciuitatē circuiens forti defensiōe. Nam tale fossatum non timet minas diaboli.

Hec ciuitas commendat̄ SS

A custodib⁹ muroꝝ. i. angel'. Unde dicit ei tota t̄nitas Isa. lxij. Sup muros tuos hierl'm ꝯstitui custodes. i. angelos. Uel isti custodes gabriel et iohānes. Libro

p.ti.ij.D.DHH.de throno.de duob leonib. Sz qz custodes mur qz vigiles ciuitatis nō debēt esse taciturni.seqr i autoritate Isa .de istis custodib. ℔Tota die z nocte nō tacebūt laudare nomē dñi et ipi⁹ dñe. Iurta qđ canit eccl'ia .Te laudāt angeli sctā dei genitrix zc. Isa.xxxiij. Leuabūt vocē suā atq laudabūt. Eodē.lij. ℔Uor speculatoꝝ tuoꝝ .i.specl'atores tui vociferātes.℔Leuauerūt vocē. sil'lauda būt zc. Itē Eze.xxxiij. Fili hois speculatorē dedi te domui isrl'. Audies ergo ex ore meo sermōes.et annūciabis eis ex me.

Aliter. Per istos custodes signant ꝑginis ꝓtutes. Prim⁹ custos sobrietas. cui⁹ cōtra riū corrūpit virginitatē. Qua enī q̄ diu in padiso abstinuit. ꝑgo pmāsit.q̄ cito comedit. carnis aculeos sensit. Un̄ Gene.iij. Tulit mlier de fructu ligni et comedit. deditq viro.q̄ comedit.z statim apti sūt ocl'i amboꝝ.i.riui ꝯupiscētiaꝝ. Secūs abstinētia. Terci⁹ sctā occupatio. Quartus cult⁹ aspitas. Quintus custodia sensuū Sextus ꝓcūdia sermonū. Septim⁹ fugere oportunitatē peccādi.i.locū.tps z p/sonā. Hoc totū inuenies ꝯcordatū li.xij.pti.iij.ca.iij. D.de lilio morali.

Ā nois dignitate Appellat ei salem. Hierl'm. Sion. Berhleem. Bethulia. Egba thanis. Nazareth. Hiericho. Capharnaū. Ebela mr̄ ciuitatū in israel.ij.Regū.xx. Quere paulo infra. Damascus. Thanis. Helyopolis. Lais. Alexādria. vt supra. TT

Maria salem

Salem enī dicta ē ciuitas melchisedech.q̄ interptat rex iusticie.vel rex iust⁹.vl' rex pacis.vel rex pacificus.et signat christū. Salem ꝯo interptat par.vl' iusticia. aut mi sit.aut pfecti.aut reddens.aut reddita.aut ꝯsūmata pfecte. aut ꝯsūmatio pfectōis. z designat mariā. De ista salem.et de melchisedech rege illi⁹ legit Geñ.xiiij.ad he bre.v.et.vij.et in ps.Tu es sacerdos zc.

Maria hierl'm

Hierusalē interptat pacifica.visio pacis.timor pfect⁹.vel timebit pfecte. Et ß totum ꝓuenit marie. Fuit enī pacifica.qz genuit pacē nr̄am que christus ē. Ipa enī fecit vtraq vnū. Ephe.ij. Quia deū vnit homī.z hoiem deo i vnitate psone. veniens celū terre.ima sūmis.ꝯtra triplicē guerrā quā fecerat eua. Quere li.i.ca.i.D. UU

Ipa etiā ē pacifica nr̄a filio recōcilians pctōres.designata p colūbā noe. q̄ attulit ei oliue ramū in ore dū esset in archa.deū hūano generi recōciliatū demōstrās. Et bñ in ore.quia ß facit orōnū suaꝝ virtute. Un̄ sic oramus eā. Recordare ꝑgq mater dñi sterez in ꝯspectu dei vt loq̄ris p nobis bonū zc.

Itē visio pacis.qz pacē illā vidit i hūana carne.ꝺ qua symeō Lu.ij. Uiderūt ocl'i mei salutare tuū.z p ipam venit ad visionē pacis etne. Hā sine ea nec vidit hō nec visu/rus est pacem illā.

Itē timor pfect⁹.vl' timēs pfecte.qz timore reuerentie q̄ sanct⁹ ē et pmanet in seculū secl'i sp timuit deū. Un̄ z laudat i vtraq eccl'ia.qz ml'r timēs deū ipa laudabitur. Parabo.in fine.

Maria hierl'm

Sic ḡ bta virgo designat p hierl'm rōe nois.z nihilomin⁹ p eā signat a ꝯditiōe ciuitatis. Quia sicut hierl'm metropol' erat z adhuc forte ē aliaꝝ ciuitatū iudee.sic z ipa dña ē oīm fideliū aiaꝝ.imo celestiū.terrestriū z infernoꝝ.q̄ sūt tres ciuitates. Un̄ ipa dic Eccl.xxiij. ℔In omi terra steti.qz vbiq̄ traxit hz eccl'ias.℔Et i oi gēte z i oi pp'o p matū habui. Ecce q metropol'ē.designata p abelā mr̄ez ciuitatū in isrl'.ij.Reg.xx. Et interptat abela miserabil' ei vl' dimittēs ei.qz maria misce pctōribꝫ.z ipetrat eis a filio dimissionē ꝰbitoꝝ.i.remissionē pctōꝝ suoꝝ. Habet aūt ꝓmatū i oi gēte fm tres status. Quere titulo q ipa ꝺr ꝓmas. Maria abela X X

Itē sic hierl'm erat solū regni ad qđ vnct⁹ ē dauid.sic z ipa solū xpi. Quere li.v.ti.iij ꝺ solio. Propt ß ꝺr.ij.Re.v. Dixit dauid i arce hierl'm.z vocauit eā ciuitatē dauid. Per Larcē hierl'm Intellige marie hūilitatē.i q̄ precipue de⁹ trinitas req̄euit dicēs Jn omnib req̄m q̄siui.z i hereditate dñi morabor.

Itē.qz sic hierl'm sita ē i medio mūdi. Un̄ appellat ombilicus terre. Eze. xxxviij. Itē Eze.v. Hec ē hierl'm.in medio gētiū posui eā.z i circuitu eius terras. Itē in ps ꝺr de christo. Opat⁹ ē salutē i medio terre. Et sic maria vl' xrc⁹ ei⁹ appellat medium terre. Quere libro.viij.ti.i. TUX.de terra. Et nota q̄ sic q̄dam dicūt hierl'm ñ esse i medio vl' i cētro tot⁹ terre. sed i medio z q̄si i cētro nr̄e habitabil'. Isid.dic q Epō pa/rū ic̄lis yy

in medio indee constituta est hierosolima q̃si vmbilic⁹ totius regionis
Itē. Quia sicut hier'm anthonomastice dr ciuitas sancta. sicut legit̃ .ij. Mach. iij. sic et maria. Quere. li. iij. ti. xxvij. Al. de sanctitate marie.
Itē. Quia sicut dñs p̃misit hier'm Isa. lxij. q̃ poneret eā laudē in terra. sic et reddidit marie. quam iugiter in terra viuentiū collaudant angeli et aie iuste. imo ꝛip se deus. et in terra morientiū. iusti et peccatores.
Itē de hac hier'm dicit iohes Apoc. xxi. L Ego iohes vidi ciuitatē sctām hier'm nouam descēdentē de celo. a deo paratam. sicut sponsam ornatā viro suo.] Nota q̃ iohānes q̃ interptat in q̃ est gr̃a dei. huic visioi apponit nomē suū. qđ nō fecit q̃n alia vidit. ad notādū q̃ spēalis est gr̃a videre. ℔ est intelligere marie dignitatē. et gr̃e dei nō ꝓpe industrie istō debz ascribi. Dicit g̃. L Vidi] p intellectū. In ℔ etiā q̃ dic L vidi] gaudet visioi. Null⁹ etiā post christū tantū ꝓgnit de secret̃ virginis q̃ntū iohānes. cui specialiter ꝓmissa ē a filio cura ei⁹. sicut dicit Aug⁹. L Ciuitatē] mariaz. vt dictū ē in p̃ncipio hui⁹. xi. li. L sctām] li. iij. ti. xxvij. Al. de sanctitate ei⁹ L Nouā] q̃ nec p̃mā silez visa ē. nec hr̃e sequētē. sicut res inusitata nouitas appellat̃. Quere ibi. Nouū fecit dñs sup terrā. Libro. iij. ti. xiij. Al. de ꝓceptu virgis. Uel iō L nouam] quia ab ea ablata ē oīs vetustas pcti et culpe in sctificatōe. gr̃e impletōe. spūs sancti supuentōe. filij dei conceptōe. sed nō pene donec assumpta est in celū. L Descēdentē de celo] q̃a ibi erat christ⁹ fundamentū suū. vt sup̃ dictū ē eodē ti. E. F. Uł L descendentē de celo] p gr̃e infusionē. Uel L descendentē de celo] post gl'iam sue mānitatis. et post tot gr̃az receptōem. sub manu dñi tantū se hūiliātē. iuxta illō Apo. iij. Procidebāt viginti q̃tuor seniores ante sedentē i throno. et adorabāt viuētez in sec'la sec'oz. Uel L descendētē] .i. vt de⁹ exaltaret̃ p eam se tātū hūliantē. Uł iste descēsus. timor reuerētie sp duraturꝰ? Uel sic. Cōuersabat̃ mēte in celo. iuxta illō. Nr̃a conuersatio ꝛc. Unde q̃si descēdebat q̃n tantū se hūiliabat. L Al deo patā] omni moda virtute et bōa opatōe q̃ fecit ei magna. Uñ et ipa dicit. Br̃a dei sum id qđ sum. L Sicut sponsam] lib. vi. ti. vi. q̃ ipa dicit̃ sponsa. L Ornatā viro suo] .i. ad honorē viri sui. christi. s. vel ipius p̃ris cui⁹ est sponsa et filij mater. Uel L ornatā viro suo] .i. fm q̃ decet virū suū L ornatā] passiue. quasi nō a se sed a deo. De cui⁹ ornatu Apoca. xij. Mlier amicta sole. ꝛ in capite ei⁹ corona stellaz duodecim.
Itē maria appellat̃ sion. Uñ dicit pater Isa. xlvi. L Dabo in sion] .i. in maria L salutem] .i. iesum. qui interptatur salus. qui datus est ei in incarnatōe quādo factus ē filius eius. et per ipaz datus est nobis. Isa. ix. Let in hierusalē] .i. in ipa maria L gloriam meā] .i. filiū meum. quia gl'ia patris filius sapiēs. Item isti sion dr Isa. lij. L Sion] .i. o tu maria. vt sit vocatiui casus L regnabit deus tuus] filius L tuus] p̃ incarnationem. sed L deus tuus] per creationē et cultū specialē. Item Isa. lx. dicitur huic ciuitati. Uocabunt te ciuitatē domini sion sancti israel. Item. Quia edificauit dñs sion videbitur in gl'ia sua. De hac sion orabat eccl'iasticus. xxxvi. L Replesion inenarrabilibus virtutib⁹ tuis] dicit pater ad spiritū sanctū de maria. ꝛ cōuenit hoc sctificatōi ꝓginis. Interptat enī sion hebraice speculatio. eo q̃ in sublimi ꝓstructa sit. et de longe venientia cōtemplet̃.
Item. ipsa est ciuitas nazareth. in qua concepit filiū et nutriuit. que est ciuitas galylee. quod interptatur trāsmigratio facta. vel reuelatio. vel rota. quia per ipam transmigramus a vicijs ad virtutes. de malo ad bonū. de bono ad melī⁹. de meliori ad optimū. Item ipa que illuminatrix est. reuelat oculos nostros interiores. vt videre. i. cognoscere valeamus mundi vanitatē. nostrā vilitatem. et dei bonitatē. Reuelat etiam nobis mysteria scripturaz. Rectificat etiam quosdā qui rotabāt ambulātes in circuitu post tpalia exemplo sue pauptatis. Nazareth aūt interptatur flos. virgultū. sanctitas. cōsecratio. vnctio. mundicia. custodiens. separatio. quod totum eidem pulcerrime potest adaptari. quod totū videre habes suis ti.
Ipa est etiā ciuitas bethleem. q̃ interptat domus panis. vel domus refectōnis. vbi ipa peperit panem viuū qui de celo descēdit. quo reficimur in altari. ꝛ q̃ nr̃a ffectio erit in eternitate. In hac enī ciuitate inuent⁹ ē panis vite quē nobis attulit de celo

puer.in fine.de lõge portãs panem suũ.quem q̃sierũt et inuenerũt pastores dicen/
tes Lu.ij. Trãseam⁹ vsq̃ bethleem ⌋.i.btãm ꝟginẽ.et loquunt more pegrinoꝝ.q̃
nolẽtes hospitari in paupe villa vl' inopi./dicũt Ltrãseam⁹ vsq̃ ⌋ad bonã villã vbi
inueniem⁹ oĩa necessaria ꝛ ad bonũ mercatũ. ꝛ secure dormiem⁹ ibi.ꝛ ꝑ est qđ ipa
ꝑsulit oĩb⁹. Ecĉi. xxiiij. dicẽs. Trãsite ad me oẽs.et a gene.m.imple.q.d.sicut cete/
re hospite. Nusq̃ alibi inuenietis tã bnoũ hospitiũ aut securũ. Nusq̃ tã bonũ mer
catũ omniũ necessarioꝝ. Sed cetere bene pñt mentiri.hec aũt nõ.qz verax ẽ ꝛ mr
veritatis. Item Isa.lv.dicit ipa cũ filio. LOmnes sitientes ⌋ p desideriũ Lvenite ad
aq̃s ⌋gr̃aꝝ Let q̃ nõ habetis argẽtũ ꝑperate emite ꝛ ꝯmedite.venite emite absq̃ ar
Berñ. gento ⌋tẽ vsq̃ Lvinũ et lac. Btũs bernh. Mirabil' hec emptio.apud amatores secu
li talis esse nõ pt.apud autorẽ seculi alia esse nõ pt.supple.nec apd matrẽ ei⁹. Luri
aliter etiã hospitat illos quos recipit.dolẽs q̃ nõ oẽs ad ipam trãseunt.ꝛ ipos in/
forciat dicens Lañ.v. Lomedite amici ꝛ inebriamĩ carissimi. Quib⁹ fercul' ipa pa
scit suos ꝯuiuas.quib⁹ pigmẽtis et vinis ipa eos iebriat et letificat. habes lib.xij.
pti.i.ca.xi.et.xij. Itẽ in hac bethleem quesierũt ꝛ inuenerũt tres magi q̃ pegrini erãt
verũ panẽ. Mat.ij.et sicut legit in q̃dam apocrifo./adhuc ꝑdurat mẽsa in q̃ ad hꝛ
comedisse dicunt cũ beata maria.qđ nõ asserimus.

Maria bierichõ Itẽ./ipa ciuitas bierichõ.qđ interptat luna vl' odor eius.nã ipa est pulcra vt luna .et c
tota odorifera singulaꝝ aromatib⁹ ꝟtutũ.de q̃.s.bierichõ dixerũt et iugiter dicunt
agẽdo gr̃as Lhelyzeo ⌋.i.chr̃isto Lviri ciuitatis illi⁹ ⌋familiares.s. beate marie.iij. Re
gũ.ij. Ecce habitatio ciuitatis hui⁹ optima ẽ. sicut tu ipe dñe pspicis ĉ. Et bene
optima ⌋vidit enĩ de⁹ cũcta q̃ fecerat./et erãt valde bona.sed matime ea q̃ fecit i vir
gine erãt optima valde.

Capbar naum Item./ipa ciuitas capharnaũ.qđ interptat ager pinguedis.vel villa cõsolatõnis.De
hac capharnaum inuenies infra eodẽ ti.iij.ꝯ maria villa.

Bethu/lia Itẽ./ipa ciuitas bethulie. Judith. vi.qđ interptat virgo dñi.vl' casta dño. vl' domus
gturiẽs dñm. De hac inuẽies li.ix.ti.xv.et infra eodẽ li.et ti.q.ꝯ maria dr aq̃duct⁹.

Maria thanis Ipa ciuitas thanis habẽs cãpũ adiacentẽ vbi de⁹ posuit ꝓdigia. sicut dr in ps Ltha d
nis ⌋ interptat humile mãdatũ. ꝛ ipa his que de⁹ ei mãdauerat p angelũ hũiliter obe
diuit dicens. Ecce ancilla dñi. cui⁹ ẽ obedire. Per campũ hui⁹ thaneos./latitudo
charitatis marie.in quo.s.cãpo.facta sunt ꝓdigia./qñ ibi de⁹ fact⁹ est hõ. verbũ ca
ro.mater virgo.magnus paru⁹.leo agnus.antiqu⁹ dieꝝ puer.et hmõi. LJn cãpo
thaneos ⌋ad hꝛam ĩ planicie illi⁹ ciuitatis. Est aũt thanis metropol' egipti ciuitas
.s.illa in q̃ pharao mãsit.ꝛ moyses fecit signa. Thanis interptat mãdatũ humile vl'
mandatũ hũilitatis.qz ipa suo exẽplo manifeste mãdat oĩb⁹ hũilitatẽ dicẽs cũ filio
Mat.xi. Discite a me qz mitis sum et humilis corde.

Maria lais Itẽ ipa ciuitas lais. de qua legit Judicũ. xviij.in qua erat ppl's habitãs absq̃ vllo ti e
more.securus et q̃etus.nullo ei penitus resistente. magnaꝝ opum.et paul a sydõe
atq̃ a cunctis hominib⁹ sepat⁹. Ciuitas dico sita in terra opulẽta ꝛ vbere.ꝛ in regi
one latissima.in qua nullius rei penuria est.eoꝝ que gignunt in terra. Descriptõi
Berñ. hui⁹ ciuitatis cõsonat qđ dicit btũs Bernh. de celesti hierusalem .et cõgrue pt itel
ligi de maria.O ciuitas celestis mansio secura. patria totũ continẽs qđ delectat.
populus sine murmure.incole q̃eti.homines nullã penuriã habentes.O q̃ glorio
sa dicta sunt de te ciuitas dei.

⌐A nominis nouitate. Unde marie dicit Isa.lx. Uocabunt te in ciuitatẽ dñi syon sã f
cti israel. Isa.lxij. LUocabitur tibi nomen nouum ⌋.s.gratia plena. vel Lnomẽ no
uum ⌋.s.mater misericordie. Quere libro.i.ca.ij.B. Similiter seruis et amatoribꝫ
marie.ciuibus scꝫ huius ciuitatis Lvocabitur ⌋in futuro Lnouũ nomen ⌋Quia sic
cut modo dicunt a christo christiani.sic in futuro dicent a iesu iesuani.i.a saluato/
re saluati.et a redemptore redẽpti. Unde Isa.lxij. Uocabũt eos populũ sanctũ re
demptũ a dño. Item Isa.lxv. Seruos suos vocabit noie alio. Et hoc est nomen
christianũ Lhonorabile cor̃ dño. ⌋licz q̃ꝫ apd aliqs despicabile sit. Uñ almachi
us vocabat vrbanũ crucicolã.ꝛ iulian⁹ vocabat chr̃istũ galileũ pãnosũ. Ul' ꝑ nomẽ

honorabile nomẽ pauper est. de qb⁹ hoc ad lram dicit. quor nomẽ in celo honorabile est coram deo. Vel ꝑ est nomẽ diligẽtiũ pacẽ q filij dei vocabũt. Dat. v.

Et platea latitudie. De qbꝫ pleteis or Apoca. xxi. Platee ciuitatꝭ aur mũdũ tã q vitrũ plucidũ. Platea or a platos qđ est latitudo. ⁊ designat latitudinẽ caritatis marie. qua ꝑsto ẽ oĩes illos hilariter recipe. q prius ambulabãt p latã viam q ducit ad pditõem. Dat. vij. Et q deo erãt incogniti. qr versabanť in pleteis. sic dicť Treno. iij. si ad ipam refugerint. sicut platea omũis est oĩb ingrediẽtib ciuitatẽ. Ponit aũt platee pluraliter. ꝓpter dilectõem dei ⁊ ꝓximi. Dicat g q eiusmodi ẽ desiderio et re illõ Can. iij. Surgã et circuibo ciuitatẽ. i. mariã p vicos ⁊ plateas. quẽ quem diligit aia mea qui in maria et p mariã inuenit. Cõparãt aũt he plate Lauro mũdo qr aurũ signat sapiẽtiã ꝓpter suã ꝑciosit atẽ. Obedientiã ꝓpter suã tractabilitatẽ. Cõstantiã mentꝭ ꝓpter suã põderositatẽ. Mũdiciã. qr non ꝯtrahit rubiginẽ. Caritatẽ. que formã dat virtutib sicut aurũ ceterꝭ metallis. Sed dicit Laurꝰ mũdũ vt vtutes custodiant ab inanis glie sordib. sicut fuerũt in brã ẏgie. Ideo platee ei⁹ ꝯpant Lauro et vitro ꝓpter purissimã ipius puritatẽ. Vel etiã ideo Lauro et vitro qr vtrũq suo mõ reddit imaginẽ intuẽti. vt in ei⁹ vita velut i speculo possint suor criminũ macl'as depbendere pctõres. qr sicut dic Hieron. In maria velut i spec'o tot⁹ vtutꝭ forma resulget. Sil'e sup eo. li. ⁊ ti. L. L.

El securitate et pace Unde dicit ei. Qui posuit fines tuos pacẽ. Nam extincto penitus in ea fomite i ꝓceptu saluatoris. nõ fuit in ea guerra iter carnẽ et spm. ⁊ ita non habuit bellũ intestinũ. nec discordiã inter ciues. i. motus interiores. Fuit ei archa noe vbi oĩa aialia pacifica. Nec timebat hostes exteriores. qr saluator erat ei murus. et angelica custodia erat antemurale. vt sup dictũ ẽ eodẽ li. ⁊ ti. A A. Est etiã nobis pax ⁊ securitas. Un ꝓmittit ei filꝰ Isa. liij. Dabo m'timidinẽ pacꝭ filijs tuis ⁊c. Itẽ Isa. lx. Nõ audiet iniq̃tas i terra tua. vastitas et ꝯtritio in termis tuis. Defendit ei a malo suos habitatores. Un dicit Can. viij. Ego murꝰ ⁊ vbera mea sicut turrꝭ. Itẽ ꝓpter ẏ or Apoca. xxi. Porte ei⁹ nõ claudent p noctẽ. hoc ẽ ẏa lra. q̃si dicat. Tãta erit ibi securitas q nocte qñ solẽt fures incedere ⁊ male bestie Non claudentť porte qr null⁹ hostꝭ ibi timebit. et ẏ ptinet ad psonã marie. Vel melius cõuenit ẏ ciuitati supne in q̃ nihil nociuũ sentiet. Alia libri habẽt Porte ei⁹ nõ claudent p die. qr si p noctẽ deberẽt claudi nõ possent. Un sequit. Nox ei nõ erit ibi. Vel sic Porte sunt intellect⁹ ⁊ affect⁹. qbꝫ intrat ad amorẽ boni et cognitõez veri. que nõ claudent p noctẽ ignorãtie vl' pcti in beatis. Greg⁹. Quid est qđ nõ videnť. qui videntẽ oĩa vidẽt. Hec iste porte clause fuerũt i virgine p noctẽ ignorantie. qr nõ credit q aliq̃d ignorauerit ptinens ad salutẽ post filij cõceptiõem. Os or Dat. xxv. Clausa est ianua. Hoc est q mali nõ habebũt accessum ibi. nec patebit tũc ingressus ad viã penitẽtie. sed ipi claudent in carcere inferni.

El transitu eor qui volũt ad filiũ puenire Non enim patet via veniẽdi ad deum nisi trãseat p hanc vrbẽ. Unde Isa. xlviij. De ciuitate scrã vocati sunt. ⁊ sup deum isrl ostabiliti sunt. Unde ꝓmittit ei dñs Isa. liij. Ecce accola veniet. q nõ erat mecũ. aduena quondã tuus adiunget tibi. Itẽ Isa. lv. Ecce gentẽ quã nesciebas vocabis. ⁊ gentes que te nõ ꝓgnorunt ad te currẽt ꝓpter dñm deus tuũ et sanctũ isrl qui glorificauit te. Quod quasi exponit capl'o seq̃nti. vbi dicit dñs. Omnez custodientẽ sabbatũ ne polluat illud. et tenentẽ fedus meũ. adducã eos in montẽ sanctũ meum. et letificabo eos in domo oratõis mee. Ecce de custodia sabbati ad honorem virginis gloriose.

Eb eo q quicũq saluari desiderat necesse habz ipaz q̃rere adiutricẽ. Un dicit ei filꝰ Isa. lxij. Tu vocaberꝭ ciuitas q̃sita et nõ drelicta. Propterea cũ anxietate ⁊ desiderio videbat q̃rere ꝓphera. Quis deducet me in ciuitatẽ munitã ⁊c.

Eb eo q p eã reedificatũ ẽ. qđ p euã fuerat dissipatũ. Un Isa. lviij. Edificabũť in te deserta seculoz. fundamẽta generatõnis ⁊ generatiõis suscitabo. Et hec est vna de ꝑcipuis ratõibus quare sumope benedicẽdus est deus. quia fundauit hanc ciuitatem p quam reducimur ad patriam de exilio mũdi. Unde dicit ei Thob. xiij.

L Bñdicti erũt q edificauerũt te] .s. pr̃ et filiꝰ et spũssctũs. Alit. Hãc ciuitatẽ qdam mõ edificãt. q doctrina ꝓbi ⁊ exẽpli faciũt adamari mariã ab illis q pꝰ nesciebãt eã

Ab imunitate peccati] Isa. lx. Nõ audiet iniquitas in terra tua. vastitas et contritõ in termis tuis. Psal. Qui posuit fines tuos pacẽ. Itẽ Isa. xlij. Nõ adiciet vt pertrãseat incircũcisus et immũdus.

Ab eo q in ipa et p ipam magnificaꝛ dñs et laudaꝛ. Unde. Magnꝰ dñs et laudabil nimis in ciuitate dei nr̃i i mõte sancto eius. Et ideo tanta ẽ q nõ pt abscondi. Matth. vij. Mons iste christus dñs. Isa. ij. et Michee. iij.

Ab eo q fundata ẽ exultatõne vniuerse terre] .i. vt p eã exultet vniuersa terra .i. triplex terra. s. terra viuentiũ q inde exultet. qꝛ numerꝰ angelorꝛ diminutꝰ p casũ luciferi p ipam ẽ repatus. Terra morientiũ .i. mundꝰ q p eam saluatꝰ ẽ et gratia illustratus. Terra mortuorꝛ. s. infernꝰ quo ad detentos in limbo. q p eam inde extracti sunt. et in padisum introducti. et hoc est qõ dñs dicit Isa. lxv. Ecce ego creo hierusalẽ exultatõem et ppl'm eius gaudiũ.

Ab eo q rectores aiarũ attribuũt ei ⁊ ei gtie. tã ꝙuersionẽ aiarꝛ q̃ gl'iam ꝑpe conscientie.] Un̄ dr̃ Apoca. xxi. Reges terre afferẽt gl'iam suã et honorẽ in illã. Reges terre] boni plati sollicite de salute minorꝛ. vnde merent coronã gl'ie sempiterne. et q regũt et iuste disponũt terrã ꝓpriã. i. motus carnis habitatores ei. et dissipant omne malũ vicij cõtrarij intuitu suo. Prouer. xx. Dissipat inquã Reges afferũt gl'iam suã] .s. eos q̃s cõuertũt et in bono enutriũt. i. ad Thi. ij. Vos estis gl'ia nr̃a ⁊c. totũ attribuẽtes gr̃e mr̃is et filij. Sed qꝛ nõ sufficit pdesse alijs nisi seipm seruet q̃s immaculatũ. id eo subdit Let honorẽ] .i. ꝓprie ꝙscientie puritatẽ.

Et xenodochijs ⁊ missocomijs que nos hospitalia et infirmarias noiam.] Est autꝫ xenodochiũ grece. pegrinorꝛ susceptio latine. Ubi autẽ egrotãtes de plateis colligunt missocomiũ grece dr̃. quia in eo ꝙsumpta languoribꝰ ⁊ inedijs miserorꝛ mẽbra fouent.

Et templis ecclesijs ⁊ oratorijs.] Est autẽ oratoriũ dictũ ab or̃õe cui ꝙsecratũ est. in quo nihil fieri debz nisi ad quod factũ est ⁊ institutũ.

Et cenobijs et monasterijs.] Dicit cenobiũ a cenon qõ est ꝙmũe. et est habitatio plr̃i morꝛ i ꝙmũe viuentiũ. Monos aũt grece solus. sterion statio. inde monasteriũ q̃si solitarij habitatio

Item hec ciuitas ꝙmẽdat ex eo q oĩa repiunt in ea excellẽter que solẽt in nobilissimis vrbibꝰ reperiri. quoꝛ pars notat his versibꝰ.

Ret. ꝑsul. ppl'us. defensio. templa domus. let.
Fons. scola. ludus. opes. cõmercia. pax. cibus. arma.
In hac ciuitate

Versus Ret] iusticie. vt supꝛ de melchisedech. co. li. et ti. U. Ipa enī est Ciuitas regis magni] christi. s. q est rex regũ et dñs dñantiũ. Apoca. xix. et. i. ad Thimo. vi.

Presul] ipe christꝰ pontifex futurorꝛ bonorꝛ. datoꝛ. s. ꝑbendarꝛ celestiũ. ad Heb. xi. quarꝛ. s. ꝑbendarꝛ mr̃as credit multis dedisse ad pces et cõsiliũ matris sue. Credit etiam bta virgo multis ꝓcurasse ꝑbẽdas et dignitates ecclie militãtis q ei aliqñtulũ seruierãt in ꝑsenti. cũ ipos sciret indignos celestibꝰ ꝑbendis. Multi etiã de gtia et bñplacito vt ipis subueniret. et hic ⁊ ī futuro ꝓcurasse credit bñficia et honores. Christꝰ etiã sacerdos ẽ huiꝰ ciuitatis habẽs ī cura oẽs ciues et habitatores ciuitatis istius

Populus] Un̄. Ecce alienigene et tyrus et ppl's ethio. ⁊c. vt supꝛa eo. li. et ti. U. Et qꝛ ppl'us ciuitatis debz ꝙfiteri ꝓprio sacerdoti. dicit ps. Cõfiteant tibi ppl'i deus ⁊c. Populꝰ autẽ huiꝰ ciuitatis sunt oẽs veri fideles. Un̄ dr̃ huic ciuitati Isa. lx. Populꝰ tuꝰ oẽs iusti imppetuũ bereditabũt terrã. Itẽ Thob. xiij. Letaberis in filijs tuis. qm̃ oẽs bñdicent et ꝙgregabunt ad dñm. Uiscerib enī caritatis tanꝫ capacitate murorꝛ cõtinet ipa populũ suũ. Un̄ dr̃ mater misericordie. sic paulus ꝓtinebat ī se ppl'm suũ. dicẽs ad Phil'. i. Sicut ẽ mihi iustũ hoc sentire ꝓ oĩb vobis eo q habeã vos ī corde meo ⁊c. et ad Gal'. iij. Filioli mei quos iterꝛ parturio.

ergo eos habebat in ventre quos se dicebat parturire.

Defensio Vt supra eodem li. et ti. R R.

Templa Christ⁹ Apoca. xxi. dñs deus oipotẽs templũ illi⁹ est z agn⁹. Illũ ei⁹ interi⁹ habebat quẽ mente et spiritu iugiter exorabat. cui mente et spũ iugiter psallebat. cui sacrificiũ oritri et humiliati spũs iugiter imolabat. cui grãz actões et voces laudũ assidue decãtabat. Habz etiã tẽpla vbicz terraz. Quid g̃ est qđ ibidẽ dicẽ Iohes. Templũ nõ vidi in ea zc. Qđ sic potest intelligi de ẽgine. Tẽplũ loc⁹ oratõis est. et oratio maxime fit p duob⁹. p malis amouẽdis z bonis adipiscẽdis. sed qz nõ oportebat ipam orare p istis duob⁹. cũ nullũ malũ inesset ei qđ possz amouere. et nullũ bonũ deesset ei cũ esset gr̃a plena. ideo forte dici pt. Templũ nõ vidi i ea. Sed istđ magis ꝑpe ꝓuenit hier'm celesti. credim⁹ ei btãm virginẽ filiũ z patrẽ sine intermissiõe orasse et orare. et si nõ p se. tñ p fidelib⁹ vniuersis qs m'to pl⁹ diligit qz aliq alia mr̃ filios vteri sui. Vñ dicit Isa. xlix. Nũqd pt obliuisci mr̃ zc.

Dom⁹ Iaula ẽginal'. in q̃ christ⁹ habitauit. imo palaciũ regis gl'ie. puer. ix. Sapiẽ p tia edificauit sibi domũ. Vel Dom⁹ Jhui⁹ vbis iusti sunt. qs ipa inhabitat. Hã Delicie ei⁹ esse Jp gr̃am Cũ filijs hominũ Parabo. viij. Jdeo dr. De⁹ in domib⁹ ei⁹ cognoscet. Ad hãc enĩ ciuitatẽ ptinẽt domus religiosoz. et dom⁹ hospitaliũ. i q̃b⁹ si vera sit ibi religio et caritas deus ꝑe cognoscit. z dicit illud Beñ. xxviij. Vere dñs est in loco isto. Itẽ hec est domus dei et porta celi. Beñ. xxviij.

Let Clemẽtie et benignitat⁹. Prouer. i fi. Let clemẽtie in lingua ei⁹. Itẽ let dei eius in cordeipius. Let hui⁹ ciuitatis. Nõ facias alij qđ tibi nõ vis fieri. Thobie. iiij. Itẽ Oia q̃cunq vultis vt faciãt vobis homes et vos facite illis. Mat. vij.

Fons Misericordie. Zacha. xiij. In die illa erit fons patẽs domui dauid zc. Lañ. iij. Fons oriorz zc. Joel' vlti. Fons egredieť de domo dñi. Itẽ fons iacob. Jo. iij. Ipa ei est fons ille q̃ ascẽdebat de terra Beñ. ij. Quere li. ix. ti. i. ij. et. iij. vbi ipa dicit fons. puteus. flumen. et hmõi.

Et aqueductus Unde dicit Eccl. xxiiij. Quasi aq̃ductus exiui a padiso zc. Hmõi enĩ artificia valde sunt ciuitatib⁹ necessaria. qz p aq̃ductus adducunť ad ciuitates z bonas villas fontes a supioribꝫ locis. Sic et ad istã ciuitatẽ fontes gr̃az de celestib⁹. merito sue hũilitatis q̃ significat p ꝓcauitatẽ aq̃ductus latentes in terra. Humilitas enĩ dicit q̃si humi latẽs. Quere li. ix. ti. xv. q maria dr aqueduct⁹.

Puteus Viuentes et videntes. Genc. xvi. Puteus quẽ ꝓncipes foderũt. Numeri. xxi. Puteus aquaz viuentiũ. Lañ. iij. Pute⁹ altus plenus pfunda misericordia. Joh. iij. Cõtra pfunditatẽ cordis peccatoris. Viere. xvij.

Cisterna Imultiplex. ad recipiẽdas aquas pluuiales. sicut necesse ẽ ciuitati site in alto mõte. Ipa enĩ si fuerimus ciues ei⁹. velut cisterna nobis recipit stillicidia gr̃az que descẽdunt a pr̃e luminũ. z nobis ea distribuit vnicuiq; sm ꝓpam virtutẽ. i. humilitatis capacitatẽ. Ipa ẽ enĩ cisterna vetus in solitudine Beñ. xxxvij. Ipa cisterna sita ad portã bethleem. ij. Regũ. xxiij. Quere li. ix. ti. xxij.

Canalis Et fistula multiplex. Gallice gutarie. ij. Regũ. v. legit de fistul' domatũ i hierusalem. doma domatis supior pars domus.

Flumina I. i. donoz et gratiaz multitudo. q̃ omnia huic ciuitati necessaria submistrabat. sicut videre ẽ in q̃busdã ciuitatib⁹ nobilissimis. sicut ẽ pa: isius roma rorbo magũ. Spũs enĩ sctus loco flumis. ab hac ciuitate oia superflua exportauit i sua sãctificatõe. omnia necessaria sibi z ciuib⁹ suis apportauit in gr̃e adimpletõne. q̃ dictũ est ei. Laue gr̃a plena dñs tecũ Id̃ est plenitudo tot⁹ veri boni. fomitẽ et toto extinxit in ea in ꝓceptõe filij dei. Jdeo dicit in ps Flumis impet⁹ Igallice la rade cretine. i. inundans abũdãtia gr̃e Uetificat ciuitatẽ dei J. i. mariã. Quere li. ix. ti. ij. q maria dr flumen.

Piscine Canti. vij. Oculi tui sicut piscine in esebon zc. Quere li. ix. ti. xvij. q maria piscina. Ibi enim est piscina pbatica q̃ sanat lãguidos Joh. v.

Fontes I. i. scaturigines fluuioz et riuoz. Quia circa pedẽ montis solent fontes frigidi sapidi et pspicui scaturire. quibus refocillanť pauges. animalia. z trãseuntes.

Qui etiã fontes faciũt fluuios. piscinaſ. stagna. et p̃ qualloſa multipliciter ſe extendunt. Et bene dicunt fontes circa pedẽ mõtis. in q̃ ſita ẽ hec ciuitas ſcaturire. q̃a ex affectu miſicordie et pietatis ei⁹ pcedit iugiter in amatores ſuos irrigatio gr̃i arũ. Unde Deutero. vij. appellaſ ipa. terra riuor aquarũ ⁊ fontiũ. in cui⁹ cãpis ⁊ mõtib⁹ erũpunt fluuior abyſſi. Ipa etiã eſt mons liban⁹ ex q̃ oriunt hmõi fontes ad lr̃am. q̃b⁹ irrigaſ terra pmiſſiõis. Unde et dicit Canti. iij. Fons ortor puteus aquaꝝ viuentiũ q̃ fluũt impetu de libano. ⁊ q̃ ſe extendũt ſpũaliter p̃ vniuerſum mũdum. Item de iſtis fontib⁹ dicit chriſto fundatori hui⁹ ciuitatis. Tu dirupiſti. i. apoſtoli. fontes et torrẽtes ⁊c. Et p̃ aquas. i. gr̃as hor fontiũ. ſiccat dñs fluuios etham. i. illos qui ỹfluũt p̃ luxuriaꝝ. vñ et fluuij debẽt dici. Sed tales ſũt fluuij. Etham. q̃d interpretaſ fortis. q̃a p̃ luxuriosos multũ creſcit in terra ⁊rus diaboli. Unde Job. xl. Uirtus ei⁹ in lũbis ei⁹. et fortitudo ei⁹ i vmbilico vẽtris eius.

Uuaria. q̃ dicunt a viuẽdo. q⁹ ibi viuunt et multiplicãt piſces. i. iuſti mltitudine ⁊ gratiaꝝ velut aquaꝝ abundantia nutriti.

Stagna. quere libro. ix. ti. vij.

Uersus Piſces multimodi. i. marini et fluuiales. iuſti videlicz. quor q̃dã tribulatõnib⁹ velut aquis marinis impinguaſ. q̃bus ipa patientia ſubmiſtrat. Alij deuotõne ⁊ gr̃a ſtu gratiaꝝ eius velut omnimoda dulcedine nutriunt.

Fluxus maris atq; refluxus. Sophonie. ij. Erit funicul⁹ maris reqes paſtorum et caule pecorum ⁊c.

Uersus Portus. Ibi enī eſt port⁹ ſalutiſ. vbi ſ. gẽda eſt anchora nr̃e ſpei. vt nauis mentis nr̃e cõtra picula maris. i. mũdi firmiter teneaſ. Dñs enī p̃ eã illos retinuit. qui añq; ipa naſceret in eternas amaritudies deſcẽdebãt velut in fundũ maris. Itẽ nauigãtes mare. viſo portu vehemẽter gaudent. Et de ipa canit. Natiuitas tua dei genitrix virgo gaudiũ annũciauit vniuerſo mũdo. Itẽ ab omni portu iter nauigantiũ ichoat. q⁹ p̃ fidẽ dñice icarnatõis. cui⁹ fuit miſtra. inchoaſ iter chriſtiani verſus celeſtẽ hieruſlm. inde enī eſt motio veniẽdi ad deũ. Itẽ portus a mari corrodit. ⁊ marie detrahũt iudei. pagani. hereticiꝰ et blaſphemi. q̃ pleni ſunt amaritudib⁹ vicior. Itẽ portus dicit a deportãdis cõmerciis. veniẽs enī dei filius ſaluare nos dũ. apportauit ſecũ ad hũc portũ q̃cq̃d erat nobis neceſſariũ. Unde Gen. vi. dicit pater filio carnẽ ſumpturo. Tolles tecũ et omnib⁹ eſcis q̃ mandi poſſunt ⁊c.

Nauigia. Unde Iſa. lx. pmittit ei filij. Me inſule expectabũt et naues maris ī pn cipio. vt adducã filios tuos de lõge. argentũ eor ⁊ aurũ eor. i. eloquentia et ſapientia cũ eis nomi dñi dei tui. Et paulo poſt. Afferet ad te fortitudo gentiũ ⁊ reges eor adducentur.

Uersus Fenũ. Unde de ipa dicit. Producens fenũ iumẽtis ⁊c. Fenũ. i. carnẽ filij ſui. Iſa. xl. Omnis caro fenũ. Hoc fenũ fuit quaſi herba virẽs. q̃n dñs pullulauit et viruit in terra vteri virginal⁹. q⁹ pduxit terra illa in natiuitate. Juxta illũ Genes. i. Protulit terra herbã virentẽ ⁊c. Creuit hec herba in pfectu vite. Eraſa ẽa terra paſſiõis falce. Et ſiccata et cõuerſa in fenũ in ipius paſſiõis feruore. Sed ꝑmedica fidelib⁹ animalib⁹ in ſacramẽti dñici ſuſceptõe. Ideo hoc fenũ poſitũ eſt in pſepio. quo ſignaſ altare. Et bene dicit iumẽtis. i. illis et illis tm̃ qui ſuor et filij ſui deferunt onera mandatoꝝ.

Prata. Parab. xxvij. Apta ſunt p̃ta et apparuerũt herbe virẽtes. et collecta ſunt fena de mõtib⁹. Et dr pratũ q̃ſi primus patũ. q⁹ nõ q̃rit magnũ laborẽ culture.

Uirẽtes herbe. Un̄ de iuſtis q̃ ſunt oues paſcue dñi Ezech. xxxiij. Ibi requeſcent i herbis virẽtib⁹. Uirens herba. ſimplex doctrina. Uel herbe virẽtes. bonor operũ infinita multitudo. Un̄ pmittitur Job. v. Progenies tua. i. ſpirituales filij erũt. Et herba terre. i. multi numero. et virentes virtute.

Paſcua pinguis. Et hoc pmiſerat dñs dicens de ouib⁹ ſuis. Paſcã eas ũ monti ⁊ bus iſrl. et cetera multa Ezech. xxxiij. Item Iſa. xlix. Sup vias paſcent. ⁊ ī oi bus planis paſcue eor. Iſtud enī pmittitur his q̃ ſimpliciter ſeruiũt ẏgini gloriоſe marie. quia in omnib⁹ ſimplicitas figurat. Propter hoc dicit habitator huius

ciuitatis. Jn loco pascue ibi me collocauit.

Arboris omne genus fructũ facientis.

Oliue. Unde Deutero. viij. dr. q ibi est terra in q̃ ficus et malogranata et olineta nascuntur. Quere li. iij. ti. xxij. H. Li. xij. particla. v. ti. ij.

Uites. Jbi enĩ inuenit omne genꝰ bone vitis. Jbi vitis vino suo letificãs deum ꝛ homies. Judicũ. ix. Uinee en gaddi. Can. i. Uinee putate. Can. ij. Uinea florens et odorifera Can. ij. Uinea pacifici Can. viij. Uinea dilecti. Jsaie. v. Uinea electa seu vinea sorech. Hiere. ij. Uinea sub qua secure q̃escit. iij. Regũ. iij. ꝛ Mich. iij. Uinea crescẽs et aq̃s multꝫ. Ezechiel. xix. Uinea plãtata in mõtib samarie. i. ĩ eminentia eccl'ie. Hiere. xxxi. Uinea plantata dextera dei pris. in ps. Uinea pastinata Mar. xij. Uinea habens sepẽ torcular et turrim Mat. xxi. Libro. xij. pti. i. ca. xij. H. et particla. vi. ca. i.

Et palme. He sunt palme. lxx. reperte in helim. Exod. xv. Palme exaltate ĩ cades Eccl. xxiiij. Palma sub qua vere iudicat. Judicũ. v.

Ficus q̃. Non illa maledicta folia habẽs sine fructu. que aruit Mat. xxi. ꝛ Marc. xi. Et q̃ iussa est abscidi. q̃si frustra terrã occupans. Lu. xiij. Sed illa q̃ noluit desere rere dulcedinẽ suã fructus q̃ suauissimos. vt pmoueret inter ligna. Jtẽ illa q̃ genuit ficus bonas valde. Hiere. xxiiij. Item Joel'. ij. Fic⁹ ꝛ vinea dederũt virtutẽ suã.

Et punica mala. i. malipunice. s. arbores pciosissime et fructifere. quaꝝ flores rubicũdi signant desideriũ dominicã passionẽ imitãdi.

Terra serax. Unde hec ciuitas dicit. Pulcritudo agri mecũ ẽ. i. mihi seruit. Pulcritudo agri est gignẽtiũ et generatoꝝ vbertas. Hec ẽ terra de q̃ dicit Deute. viij. et que pmittit amatori marie. Domin⁹ de⁹ tuus introducet te ĩ terrã bonã. terram riuoꝝ aquarũq̃ et fontiũ. in cui⁹ campis et mõtib erũpunt fluuioꝝ abyssi. terraꝫ frumenti ordei ac vineaꝝ. in q̃ ficus et malogranata et olineta nascunt. Terrã olei ac mellis. vbi absq̃ penuria comedes panẽ tuũ. et rex omniũ abũdantia pfrueris. cuius lapides ferrũ sunt. et de mõtib eius eris metalla fodiunt. vt cũ comederis et saturatus fueris bñdicas dño deo tuo p terra optima quã dedit tibi ꝛc.

Orti irrigui. Uer⁹ enĩz salomõ fecit sibi Lortos ꝛ pomeria sibi. i. ad honorẽ suũ. Et ea cõseuit cũcti generis arboribꝫ. et extruxit ibi piscinas aquaꝝ ad irrigandã siluam lignoꝝ germinantiũ. Eccles. ij. De q̃bꝫ. s. ortis dicit balaam Humeri. xxiiij. q̃si pcipue loquẽs illis religiosis q̃ deuote seruiũt marie. Quã pulcra sunt tabernacula tua iacob. tẽtoria tua israel. vt valles nemorose. et vt horti iuxta fluuios irrigui. vt tabernacula q̃ fixit dñs. quasi cedri ppe aquas ꝛc. Quere expositõez li. x. ti. xix. q̃ maria tabernaculũ. Jtẽ de ciuib⁹ hui⁹ ciuitatis dicit Hiere. xxxi. Uenient ꝛ laudabũt in mõte sion. ꝛ pfluẽt ad bona dñi sup frumento. vino et oleo ꝛ fetu pecoꝝ ꝛ armentoꝝ. eritq̃ aia eoꝝ q̃si ortus irrigu⁹. ꝛ vltra nõ esurient.

Valles nemorose. Ben. xxi. i fine. Plãtauit abraham nem⁹ i bersabee. et inuocauit ibi nomẽ dñi dei eterni. Et dicũt nemora a numinibꝫ. q ibi pagani idola sua pfectabãt. Sunt enĩ nemora arbores maiores vmbrose frondibꝫ.

Arbores mõtes. Jn q̃bus crescunt ligna q̃ cõgruũt edificijs. Unde Jsa. xxxv. Gloria libani data est ei. decor carmeli et saron. Jtẽ in q̃bus abundant venatiões ceruoꝝ capreaꝝ bubaloꝝ et hmõi.

Silue venatibꝫ apte. Uñ ipa dicit cũ filio. Dee sunt oẽs fere siluaꝝ.

Saltus pdensi. Ubi apes mellificãt. Uñ. i. Regũ. xiij. Uenit popul⁹ in saltũ. ꝛ apparuit fluens mel ꝛc.

Uolucrũ gen⁹ omne. Uñ hec ciuitas dicit cũ filio. Cognoui oĩa volatilia celi ꝛc.

Lacune gurgitibꝫ plene. Ezech. xlvij. Plurime species erunt piscium eius sicut pisces maris magni multitudinis nimie.

Ellalia pinguia q̃q. Quere. iij. Regũ. iiij. vbi agit de cibo salomõis et populi isrl.

Terra metalloꝝ. De q̃ Deutero. viij. Cui⁹ lapides ferrũ sunt. ꝛ de mõtibꝫ eius eris metalla fodiunt. Jsa. lx. Pro ere afferã stanũ ꝛc. i. Para. i. Prebuit rex salomõ argentũ. et aurũ in bierlm q̃si lapides ꝛc. Per Lauꝝ. sapiẽtia. p Largentũ. Deloq̃ntia. per

Electrū ¶cōiunctio deitatis et humanitat̄ .per Lee ¶pseuerātia ppter erīs durabilita
tē. vel gratiarū actio ppter sonoritatē. p¶ ferrū ¶abstinētia. q̄ sicut ferrus metalla. sic
domat carnis desideria Lauricalcū et stagnū ¶imitatores bonor̄ q̄ sunt aur̄ et argē
tū ¶plūbū ¶q̄ attendūt feditates suas et pōderositatē. vt inde liq̄fiant p lacrimas̄ ef
fusionē. Isa. xli. Confortabit faber erari⁹ percutiētē malleo.

¶Queuis p̄ciosa moneta ¶Moneta hui⁹ ciuitatis similitudo dei. dragma. s. regis ha
bens imaginē et supscriptōem. q̄ christian⁹ a christo. De maria enī p̄ exponi illō
Lu. xv. q̄ mlier habēs dragmas decē ⁊c. Gene. xxiij. ¶Appēdit abraā ephron. cccc.
siclos argēti ꝓbate monete et publice.

Uersus ¶Electi lapides ¶Unde ꝓmittit̄ semo marie. vl̄ incole hui⁹ ciuitat̄ Job. v. Cū lapi cc
dibꝫ regionū erit pactū tuū. Hos lapides appellat glosa electos regionū. i. q̄ de oī
regione sunt electi et ꝯgregati. De q̄bꝫ p̄s. De regiōibꝫ ꝯgregauit eos. Uñ domin⁹
Mat. viij. Mlti ab oriēte et occidēte veniēt ⁊c. Promittit etiā ei Isa. xlix. Ab ori
ente adducā semē tuū ⁊c. Ui sunt tūsionibꝫ p̄ssur̄ expoliti lapides .de q̄bꝫ dicitur
Zach. ix. Lapides sancti eleuabunt̄ sup terrā. i. Pe. ij. Ipi tanq̄ lapides viui ⁊c. Se
q̄tur. Erit pactū tuū firmū et eternū. Cū talibꝫ ē pactū sctōr̄. q̄ mutuo se diligūt
et orant ꝓ inuicē vt saluent̄.

¶Lapidicine p̄ciose. ¶Et q̄bus .s. ad opus oīs spūalis edificij assumunt̄ marmora et
lapides gipsei et porphiretici. Porphiretes ſm plinīū natural̄ hyst. li. xxxvi. ē mar
mor rubeū cādidis ꝛ ceruleis pūctis q̄ in egipto maxime nascit̄. a sil̄itudie por
phire sic dictū est. i. purpure.

Uersus ¶Agricole vinitores. pecorūq̄ magistri ¶. i. pastores. Ideo dñs ꝓmittit incol̄ et ciui/ dd
bus illi⁹ ciuitatis Isa. xli. Strabūt alieni ⁊ pascēt pecora nr̄a. et filij pegrinor̄ agri
cole ⁊ vinitores nr̄i erūt. Piere. vi. ¶Speciose ⁊ delicate assil̄aui filiā sīō ¶. i. mariā
¶ad eā veniēt pastores et greges eor̄ fixerūt in ea tētoria in circuitu ⁊c. ¶

¶Architectiq̄ ¶Isa. lxi. Edificabūt deserta a secl'o. et ruinas antiq̄s erigēt ⁊c. q̄. s. acci/
ciderūt a pctō p̄me mlieris. Isti architecti dona spūsscti vl̄ p̄dicatores sancti.

¶Mercatores ¶Ezech. xxvi. q̄re multa de hmōi Lu. xix. ¶Negociami dū venio ¶. i.
date tpalia ꝓ eternis Isti sunt illi īstitores de q̄bꝫ Ezech. xxvij. Juda ⁊ terra isrl̄. i
stitores tui i frumēto p̄mo. Isti ¶institores ¶ppḥe. q̄r filij apl̄i ¶frumētū p̄mū ¶do
ctrina ppḥetica. q̄si rōe tpis vel dignitat̄ apl̄ice. Uel ¶istitores ¶apl̄i. quor̄ filij se
q̄ntes p̄dicatores. q̄bꝫ dr̄. ¶Negociami dū venio Lu. xix. id ē. date tpalia ꝓ eternis.
Uel ¶istitor ¶b⁹ ciuitat̄ ipe xp̄s. cui⁹ nauis maria. ¶Uñ facta ē q̄si nauis istitor̄ ⁊c.

¶Mediciq̄ ¶Uñ Piere. viij. Nunq̄d resina nō est in galaad. aut medicus nō est ibi? ee
Ibi medici incantātes sapienter.

Uersus ¶Omnimode species. ¶Unde dicit Eccī. xxiiij. Ego quasi storax et galban⁹ et vngu
la et gutta ⁊c.

¶Et aromata ¶Unde dicit. Sicut cinnamomū et balsamū aroma. ⁊c. Itē Cant. vi.
dicit ipa. Dilectus me⁹ descendit in ortū suū ad areolā aromatū.

¶Seu medicine. ¶Unde Eccī. xxxviij. Altissim⁹ de terra creauit medicinā. ⁊ vir sapi
ens ñ abhorrebit illā. ¶Altissim⁹ ¶. i. de⁹ p̄r Lō terra ¶. s. ꝑginali ¶creauit medicinā ¶
. i. christū homiem. vl̄ carnē christi. in q̄ tulit pctā nr̄a. sicut dic̄ Petr⁹. i. canonica. ij.
Qui pctā nr̄a tulit ī corpe suo sup lignū. Et ꝑ necesse erat. q̄ a plāta pedis vsq̄ ad
vertice Isa. i. nō erat sanitas in mūdanis. Ergo q̄ infirm⁹ est currat ad hāc ciuitatē.
Nec in sua ifirmitate despiciat seipm. Eccī. xxxviij. sed oret dñam et curabit̄. Uñ
⁊ ipa dicit. Ego q̄si fluui⁹ doctr̄ q̄s interptat̄ medicamētū generatōis. Ipa autē
medicamētū ē generatōis hūane. Et cū ꝑ medicamētū sit tā efficax mirat̄ Piere.
viij. dicēs. Nunq̄d resina nō ē in galaad. aut medic⁹ nō ē ibi? ¶Galaad ¶aceru⁹ testi
monij Maria. cui testimoniū ꝓhibēt p̄farche ppḥete āgeli. ¶Resina ¶filij⁹ dei quē
q̄si offert oīb⁹ sicut figurat ei⁹ imago. Sed ppter hoc nō sananť m̄ti. q̄ nolūt ac
cedere ad mariā. nec meditari de exēplis ꝟbis et opibꝫ ei⁹. Quibꝫ aūt ipa medeat
oñdit̄ Isa. lxi. vbi dr̄ de mr̄e et filio. Spūs dñi sup me ⁊c. vt mederer ꝓtritos cor
de ⁊c. Simile ī ps. ¶Qui sanat ꝓtritos corde et alligat ꝓtritōes eor̄. ¶Pōt dici.

Que sanat ⁊c. Sicut fecit theophilum penitentẽ ⁊c.

Omne genꝰ vestis .i. omnimode vestes ⁊ oĩa indumẽta necessaria sibi ⁊ familiaribꝫ suis. Unde et ei ỏr Isa. lxj. Induere vestimẽtis gl'ie tue hierl'm ciuitas sancti ⁊c. Pa rabo. in fi. Sindonẽ fecit. Ibidẽ. Byssus et purpura indumẽtũ eiꝰ. Ibidẽ. Stra gulatã vestem ⁊c. Quere li. ij. pti. i. causa. xxiij. Ideo dicit veniẽti ad seruitiũ suum. Zacha. iij. Ecce abstuli a te iniq̃tatẽ tuã. ⁊ indui te mutatoriꝫ.

Omnis subtilia texẽs. .i. oĩs textor subtiliũ. Isa. xix. de habitatoribꝫ huius vbis Operabanꝫ linũ pectẽtes ⁊ texẽtes subtilia ⁊c. Itẽ. i. paliꝫ. iiij. De cognatões do/mus opantiũ byssum ĩ domo iuramẽti. Itẽ Exo. xxxv. Mlieres docte dederunt q̃ neuerant iacintũ et purpurã et ꝕmiculũ ac byssum et pilos capraꝝ ⁊c.

Maria castrũ vel castellũ Titulus ij.

Castrũ vel castellũ. De q̃ Lu. x. Intrauit iesus ĩ q̃dã castellum ⁊c. Maria ỏr Lcastellũ triplici rõe. qr castellũ ꝓncipaliter tria significat. Primũ ẽ hũili tas rõe diminutiui. q̃a sicut a flagro flagellũ. sic ꝑ diminutõem vẽit a castro castellũ. Castrũ q̃dem Lq̃dã .i. singulare et ꝓuilegiatũ fuit. ⁊ est vterꝰ ꝰginal' vl' ipa beata ꝰgo. sed tñ magis appellaf Lcastellũ q̃ castraꝝ. qr virtus humilitatis fuit huiꝰ castri specialissimũ potissimũ et firmissimũ munimẽtũ. Scõm ẽ caritas. qr ĩ ꝓmũi acceptõe castrũ significat fortitudinẽ. ⁊ fortis est vt mors dilectio. Can. viij. Terciũ est castitas. castrũ enĩ ỏr eo q̃ castrati. i. casti in eis. s. ĩ castris soleãt ꝓuersa ri. Mlieres enĩ solebãt a castris seq̃strari. ne ꝑ eaꝝ ꝓtuberniũ mollescerent animus bellatoꝝ. Bñ g̃ maria Lcastellũ qr casta et hũilis. ⁊ ĩ caritate fundata et firmata.

Itẽ maria Lcastellũ ꝓpter vteri virginal' diuersoriũ angustissimũ. cõtra impetꝰ inimi cicie tiranidis munitissimũ. fundatũ supra firmã petrã q̃ ẽ chriſtꝰ. Unde Can. viij. ỏr. Innixa sup dilectũ suũ. et ita est Lcastellũ q̃ ad se. Castraꝝ etiã est quo ad nos. qr omnibꝫ impugnatꝫ a triplici ꝓcupiscẽtia. vl' ab hoste multiplici. fidele est et in/expugnabile refugiũ. si ad ipam refugerint sapiẽter. Lcastellũ etiã fuit ipi tpo. in qõ ipe se recepit ꝓpugnatoꝝ veniẽs ad saluãdũ. Isa. lxiij. et ad debellandũ fortẽ q̃ custodiebat atriũ suũ. Lu. xi. Cõsueuerudo enĩ guerrarioꝝ est. q̃ qñ aliq̃s cupit inua dere regnũ alienũ. vl' sibi ablatũ regnũ acq̃rere. ꝓmo sibi q̃rit vl' ꝓparat rẽfugiũ opoꝛ tunũ. Sic et chriſtꝰ virginẽ gl'iosam. de cuiꝰ securitate dicit salomõ. Cõfidit ĩ ea coꝛ viri sui ⁊c. Et ħ est q̃d ps. dicit christo. Altissimũ posuisti refugiũ tuũ. nõ acce/det ad te malũ ⁊c. Ipa etiã dicit. Ego in altissimis habitaui ⁊c. Ecci. xxiij. Roga uerat enĩ ꝓpheta q̃si et ꝑsona ecc'lie antiquoꝝ ꝓpugnatoꝛẽ ccleſtẽ. Apꝑhẽde arma ⁊ scutũ ⁊ exurge ĩ adiutoriũ mihi. Et exaudita ẽ ab eo in igressu huiꝰ castelli. Apꝑhendit enim tũc Larma ⁊ scutũ .i. animã et carnẽ vt ꝓtra diabolũ nob Lexurge/ret in adiutoriũ. Et hoc ẽ q̃d ỏr Isa. lix. Indutus ẽ iusticia lorica et galea salu/tis in capite eiꝰ. Induit enĩ q̃si Lꝑ lorica sancte cõuersatõis Liusticiã et siẽ caput desup armaf Lgalea sic et mentẽ suã q̃ figuraf ꝑ caput armauit desup salutari mu nimine spiritualiũ carismatũ. q̃a spũs sapiẽtie et ceteri req̃euerũt sup eũ. Isaie. xi. De cuiꝰ etiã armatura statim subiũgit. Indutꝰ est vestimẽtis vltõis et optus est q̃si pallio zeli. Zelꝰ amor. zelꝰ indignatio. et sub vtroq̃ sensu dñs zelo dilectõis ze labat aĩas seductas et sibi ablatas a diabolo. Zelo q̃q̃ indignatõis zelabat ⁊ indi gnabaf ꝓtra diabolũ. q̃ hominẽ dei creaturã fraudulẽter seduxerat. et rẽ alienã ỏ tinebat iniuste. Utroq̃ igit modo zelo succẽsus dñs. carnis accepit palliũ. q̃ rõne ꝓdicta dicit palliũ zeli. Alia etiã ratõe dicit caro eius Lpalliũ zeli quia sicut vir ze lotes sub alieno pallio explorat fidem vel adulteria vxoris. sic sc̃z chriſtꝰ fidem vel adulteria animaꝝ. Et etiã ad hoc velat se ĩ sacramẽto speciebꝫ panis et vini LOp/tus est autẽ hoc Lpallio vt serpentis astutiã per prudentiã superet. quia incarna tionẽ suã prudenter occultauit diabolo. et ꝑ hoc prudentia eiꝰ ꝓcussit supbũ. Job xxvi. Indutus est vestimẽtis vltõis quia carnẽ et aĩam ad hoc sumpsit vt se de diabolo vindicaret. Unde sequit in textu Isaie. Quasi ad vindictã. quasi ad retri but õem indignatõiõ hostibꝫ suis. et vicissitudinẽ inimicis suis. Armauit enim se dñs sicut Lad vindictã faciendã. et vindictã accepit in hunc modũ. Retribuit enĩs

indignatōez ꝑ indignatōe. et vicē reddidit ꝑ vice. Nam sicut diabolus indignat⁹ ꝙ homo locū haberet a quo ceciderat. duxit ipsum in ꝑditionē. sic dn̄s indignat⁹ ꝙ homo locū haberet ad quē ceciderat diabolus. ip̄m a perditiōe reduxit ad salutē. Uicē quoqꝫ ꝑ vice reddidit. quia dep̄datus est diabolū. hominē de potestate ei⁹ eripiēdo. sicut diabolus ip̄m fuerat dep̄datus. Unde Isa. xxxiij. Ue q̄ predarꝭ. nōne ⁊ ip̄e p̄daberis ⁊c̄. Sic igit̄ christus in virgine gl̄iosa velut in castello tabernaculum suū posuit cōtra diabolū pugnatur⁹. cum ex eius substātia carnē gloriosam assumpsit. ī qua diabolū expugnauit. Et bene dicit̄ castrū [quoddā castellū. qd̄dā] .i. singulare. q̄a singulariter mater et virgo est. Unde canit̄ ei. virgo singularꝭ [Castellum] ꝓpter vniuersaꝝ munitionē virtutū. Dicunt autē q̄dam ꝙ castellū dictū est magdalū. a quo magdalena. qd̄ bene cōperit. q̄niā magdalū interp̄tat̄ turris. et significat humilitatē. Beatus anselm⁹ cātuariensis in hui⁹ euāgelij explanatione. [Castellū] dicit̄ quelibet turris et mur⁹ in circuitu eius. q̄ duo sese inuicē defēdūt ita vt hostes per murū ab arce et a muro ꝑ arcem arceant̄. Tale [castellū] beata virgo. quā virginitas corꝑis et mentis quasi mur⁹ ita vallauit vndiqꝫ vt null⁹ vnq̄ꝫ esset libidini accessus. nec sensus ei⁹ aliqua corrumperet̄ illecebra. Et quia virginitatē. cū libido nō possit. solet impugnare suꝑbia. fuit in eadē virgine turris hūilitatis que a muro virginitatis omnē repellebat suꝑbiam. Et quia humilitatē. cū superbia nō possit. solet impugnare libido. murus virginitatis a turre hūilitatꝭ omnem repellebat libidinē. Itaqꝫ hec duo. murus videlicꝫ virginitatis. et turrꝭ hūilitatis ab alterutro muniunt̄. vt nunq̄ꝫ in humili virgine fuerit aut suꝑba virginitas. aut hūilitas inq̄nata. sed semꝑ in ea ꝑmāserit et humilis virginitas. et virginea humilitas.

Anselm⁹.

In hoc ergo [castellū intrauit iesus] .i. saluator in sua incarnatōne. Et bene cū hoc narratur. apponit̄ hoc nomen iesus. quod interp̄tat̄ saluator. vel salus. vel salutaris. i. medicus. aut salutare. i. medicina. Quia ad hoc venit in sanctā virginē in sua incarnatōe. vt populū suū saluaret a peccatis eorū. sicut dicit̄ Matth. i. Et esset salus populi. sicut dicit. Salus populi ego sum ⁊c̄. Et quasi medic⁹ sanaret mundum languidum. in quo a planta pedis vsqꝫ ad verticem non erat sanitas. Isa. i. Et de singulis mēbris suis veluti ex herbis medicinalibꝫ. cū distēperamēto liquoris sanguinis sui. ī mortariolo omnimode tribulatōis patiēter ꝑpesse. singula faceret emplastra singulis nostris morbis. De modo intrādi inuenies libro .x. ti. xxxviij. ꝙ maria dicit̄ porta clausa. Ezech. xliiij. Qui. s. modus ineffabilis est. Unde sic ibi legit̄. Porta hec clausa erit et nō aperiet̄. et vir nō trāsibit ꝑ eā. q̄niā dn̄s de⁹ israel ingressus est ꝑ eam. eritqꝫ clausa p̄ncipi. princeps ip̄e sedebit in ea ⁊c̄. Ecce ineffabilis intrādi modus.

Aliter. [Intrauit iesus ⁊c̄.] sed modū intrādi nemo explicat. quia ip̄m dicit se salomon penit⁹ ignorare. Unde dicit Parabo. xxx. Tria sunt mihi difficilia. et q̄rtuꝫ penitus ignoro ⁊c̄. ⁊ de illo quarto dicit [Uiam viri] .i. christi [in adolescētula sua] .i. in beata virgine que tunc erat vt credit̄ quasi. xiiij. annorum. et tota erat [sua]. Item de hac via dicit p̄s. [In mari via tua] o christe. [et semite tue in aq̄s multꝭ] Sed subdit. [et vestigia tua non cognoscent̄. Mare] maria. q̄ interp̄tat̄ mare amarum. ad quā venit gabriel tanq̄ꝫ p̄cursor dn̄i sui. adducens eū ad melius hospitiū quod posset in mūdo inueniri. ⁊ honesti⁹ tanto p̄ncipi. et dn̄am hospitij prius pacifice salutauit dicens. [Aue gratia plena.] et subiunxit [domin⁹ tecū] .s. hospitabitur. Que de paruitate dom⁹ sue sibi cōscia respectu excellētie tāti hospitis. respōdit. [Quomodo fiet istud ⁊c̄.] Sed tandē audiēs mltiplex beneficiū hui⁹ hospitꝭ. cōfortata respōdit. [Ecce ancilla dn̄i. fiat mihi ⁊c̄.] Quasi diceret. Nolo esse vt domina. sed volo ei ministrare vt ancilla. Quo cōcesso rex glorie velut de ꝓpe subsequens camerariū suū. de altitudine sue maiestatis descendit in domū vteri virginalis. nō relinquēs quod erat. sed assumptur⁹ quod nō habebat. s. carnem. Ideo seq̄tur. [Et mulier quedā martha nomine excepit illum in domū suā.] Itē intra-

uit iesus ꝛc. Sed quō intrauit? sicut radius solaris fenestrā vitreā. vt dicit aug⁹. sicut lux solis oculū sanū quē nō excecat sed magis illuminat. sicut verbū aurem. sicut vox locū cōclusum. sicut facies intrat speculū. Seqtur. [Et mulier quedam martha nomīe excepit illū in domū suam.] Et quodlibet verbū pondus habet ꝓpriū. Maria [mulier] quia deū molliuit. nec cessat adhuc emollire. Et bene. cū euāgelista tractat de incarnatōe dominica appellat mariā mulierē. qꝛ tunc dominus pri⁹ durus emollitus ē ꝑ eam. Quere libro. vi. ti. ix. ꝙ maria mlier. [Quedā] .i. singularis. pare carēs et simili. q̄a nec primā similē visa est nec habere sequentez. [Martha noīe.] Martha ꝯm Isid. interp̄tat irritans vel ꝓuocans. siro autē sermone interp̄tatur dominās. et signat mariā. que siriace interp̄tat domina. q̄ cū filio suo dominat in celo ꝛ in terra. in mari et in omnib⁹ abyssis. Interp̄tat etiā prouocans. quia merito hūilitatis et voto virginitat⁹. ꝓuocauit. id ē. porro. h̄ est. certe vocauit specie sua et pulcritudine diuinos aspect⁹. quādo videlicz altissim⁹ dominus respexit humilitatē ancille sue. Uñ dicit ei Isa. lxij. Cōplacuit dño in te. Uel ideo ꝓuocans. q̄a merito humilitatis sue ꝓuocauit deum ad carnis assumptōnez. quādo visus est ei dixisse. Tu mihi sola places. Prouocauit etiā angelos ad admiratōem. Unde dicebāt videntes eā ascendentē Canti. viij. Que est ista que ascendit de deserto ꝛc. Prouocat etiā homīes ad imitatōem virginitat⁹. humilitat⁹. paupertatis et ceteraꝝ virtutū. Interp̄tatur etiā irritans. Et est irritare idē quod euacuare. suis enī orōibus et meritis euacuat et euertit iram dei a creaturis suis. Est etiā irritare idem qđ ꝓuocare ad irā. sub alia verbi significātia. quia beneficijs que nobis impēdit. demones ꝓuocat ad latratū et rictū. sicut canes. Nam ipa ille fons est qui ꝑ aqueductū fluebat in ciuitatē bethulie. i. ecclesiam et fidelē animā. quē holofernes p̄cepit incidi. Judith. vij. Hoc meli⁹ inuēies sup̄ libro. ix. ti. xv. ꝙ maria aq̄ductus. Merito siq̄dem haꝝ virtutū elegit eam deus et p̄elegit. et in ea posuit tabernaculū suū. [Excepit illū] eo modo quo auris excipit verbū. vitrum vl aer solem. locus cōclusus vocem. et oculus sanus solis radiū et claritatē. [Excepit] inquam [illum] venientē de supnis [in domū suam]. i. in vterū virginalē. qui est illa domus quā sapientia edificauit sibi. Parabo. ix. Et hoc. quādo femīa circūdedit virum. Hiere. xxxi. Et quando maria girū celi sola circuiuit. Eccl̄i. xxiiij. Et nota. ꝙ literaliter dicitur domus fuisse marthe. quia martha magis erat operosa et vicinis vtilior et magis nota. [Et huic erat soror nomine maria. que etiam sedēs secus pedes domini audiebat verbū illius.] et audiendo verbum vite eterne. christum recipiebat in corde. quem martha receperat in domo. [Martha autē satagebat]. i. omnem curā adhibebat. ipa dico [frequens]. i. assidua [circa ministerium] vt. s. ministraret et prepararet necessaria hospitibus suis. christo. s. et socijs suis. Aliter. [Martha autē satagebat circa frequens ministeriū]. id ē. circa assiduum ꝛ consuetū domus officiū. [Que stetit.] Attende ꝙ maria sedere dicitur. martha stare. Qui sedet. a renibus et infra quiescit. et supra erigit et laborat. quia ꝯtemplatiuus a cura seculariū et vicijs ꝑ sanctū quiescit ocium. mente tamen laborat quā erigit ad contemplationē celestium. Qui stat totus ad pugnā erigitur et laborem. Martha ergo stat. quia vita actiua in laboribus desudat et certamine. Et ait [Domine. non est tibi cure ꝙ soror mea reliquit me solam ministrare? Dic ergo illi vt me adiuuet.] De superflua familia nos arguunt sorores iste. que nec seruum nec ancillam habebant. sed sola martha seruiebat. Dominus quoqꝫ nec coquū nec seruientem alium secum adduxerat. In his figurat eos martha. qui non experti dulcedinem contemplatōnis diuine. deo magis placere estimant officia fraterne dilectionis. [Et respondens dixit illi dominus.] Dominus respōdet ꝓ maria. et qui iudex fuerat interpellatus a martha. factus est aduocatus ꝓ maria. [Martha martha] repetitio nominis indiciū est dilectōis. [Sollicita es. et turbaris erga plurima.] Non enī est sine turbatione sollicitudo que versat erga plurima. et qui circa plurima sollicitus est. diuisus ē [Porro vnū]. s. deo iugit ihererel ē necessariū]

Maria optimā partē elegit.] Ecce sentētia iudicis. Nec rep̄hendit̄ pars marthe. sed laudat̄ pars marie. Et quare pars marie optima dicat̄. declarat̄ cū subdit̄. [que nō auferet̄ ab ea.] Hic enī incipit ɔtēplatiua et ꝑficietur in celesti patria. Qui enī nunc contēplatiua speculat̄ ꝑ fidē. tūc videbit ꝑ spēm. opa enī actiue necessaria nō erūt in patria. Actiua ḡ quā elegit martha. ī futuro auferet̄ ab ea qñ actiue cessabūt opa. sed ɔtēplatiua nūq̄ auferet̄ a maria.

Quare h̄ euāgeliū ī assūptōe legit̄

Intrauit iesus in quoddā castellū.] Quoniā btā virgo ꝑfecta fuit in actiua et ɔtēplatiua. q̄ signant̄ ꝑ has duas sorores. ideo hoc euāgeliū legit̄ in sua assumptōe qñ filius dei recepit eā ī castro suo. de quo dicit ei p̄s. Altissimū posuisti refugiū tuum. nō accedet ad te malū ⁊c. q̄ eū in incarnatōe recepat vt dictū est ī castello suo. Alia rō. Qm̄ in hoc euāgelio beata ꝟgo multipliciter et a mltis ɔmēdat̄. et oīs laus in fine canit̄. ideo in fine ei⁹ hoc euāgeliū legit̄. qñ gl̄ia ip̄ius ꝑfecte est ɔsūmata. Alia rō. Quoniā maria ꝟissime optimā ꝑtē elegit. s. de statu virginū puritatē relinq̄ns sterilitatē. de statu sponsaꝝ fecūditatē relinq̄ns corruptōem. gr̄a hui⁹ clausule maria optimā partē elegit que nō auferet̄ ab ea] legit̄ de ea hoc euāgeliū. Expositōez inuenies li. i. ca. vi. bñdicta tu in. ante mediū capituli.

Eccīa vl̄ religio castellū

Item castrū dñi. ecclīa vel religio. q̄ debet esse locus munit⁹ Uñ. Esto mihi in deū ꝓtectorē ⁊ in locū munitū vt saluū me facias. Cui⁹. s. munitio. ꝑncipaliter cōsistit in. xiij. que notant̄ in his versib⁹.

Turris. kernelli. muri. vigiles. tuba. scuta.

Mons. aqua. fossa. cibus. machina. saxa. viri.

Turris] humilitas. Uel duplex turris. doctrina et ꝓuidētia. De doctrina. Cantic. viij. Ubera mea turrs. De discrets ꝓuisorib⁹ Cañ. vij. Nasus tu⁹ sic turrs libani ⁊c.

Kernelli vl̄ dētales. autoritates scp̄ture Cañ. viij. Si mur⁹ ē. edificem⁹ sup eū ꝓpugnacula argētea. i. de sacro eloq̄o. Cañ. iiij. Turrs dauid edificata ē cū ꝓpugnacul̄

Muri] assigna de muris sicut habuisti sup̄ de ciuitate. li. eo. ti. i.

Uigiles] Prelati. Heb. vlti. Obedite p̄positis vr̄is ⁊c. ip̄i enī ꝑuigilant ⁊c.

Tuba] p̄dicatō ɔ̄ hostes spirituales. Numeri. x. Fac tibi duas tubas argēteas. duas ꝓpter ꝓmissionē et ɔminatōem. vide ibidē glo.

Scuta] orōnū. q̄ opponēda sunt tel̄ hostiū. i. tēptatōib⁹ demonū. Sap̄. xviij. Proferens seruitutꝭ sue scutū. orōnē. ⁊ ꝑ incensū dep̄catōem allegās. restitit ire ⁊c.

Munitiones spūalis castri

Mons] christ⁹. sup quē fundata fuit. vel eminētia et arduitas vite.

Aqua] lacrimaꝝ. Quibus plantule ꝟtutū sepe rigent̄. s. duplex irriguū. Uel [aq̄] sapiētie salutaris. sed mō magis q̄rit̄ sapiētia secl̄aris. s. vendēdi et emēdi. ne dicam vsurādi. vt in venditōe lanaꝝ. et hmōi.

Fossa] i. duplex fossatum. s. confessio et paupertas. Confessio detegit et eijcit terrenitatem peccati. pauptas distribuit et eijcit tpalia. iiij. Regū. iij. Facite iuxta alueum torrētis fossas et fossas. [Torrēs] gratia [alueus] hūilitas cordis

Cibus multiplex. Lectio. Meditatio. Deuotio. Cōtēplatio. quib⁹ velut cibis anīa pascit̄. Prouer. xxiij. Multi cibi in nouālib⁹ patrū.

Machina multiplex. Jeiunij cōtra carnē. Obediētie ɔtra ꝓpriā volūtatē et ꝓprium sensum. Orōis ɔtra supbiā et garrulitatē. Unde. i. Macha. vi. Fecerūt machinas contra machinas regis. i. diaboli.

Saxa] auctoritates proijciende contra insultus viciorū. demonū et temptationū. exemplo domini. Matthei. iiij. Jsaie. xxxiij. Munimenta saxorum sublimitas eius. Uel [saxa] multiplex vite duricia. qua caro lapidat̄. lecti duricia. vestis aspitas. cibi ariditas. susceptio disciplinaꝝ. ꝓlixitas vigiliaꝝ. et hmōi.

Uiri] i. viriliter operantes ⁊ strenue. nō femine. i. molles. ij. Thimo. ij. Labora sicut bonus miles christi. Jtē. Uiriliter agite.

De hoc castro vel de hac munitione. potest istud exponi quod dicit Balaam Numeri. xxiiij. loquens ad cineum. [Robustū quidem est habitaculum tuum. sed si in petra] id est. in christo posueris nidum tuum] id est. fidem vel cor tuum. sed qr non ponunt multi [assur] id ē supbia [capiet te] Unde Ecclesiastici. xxi. Domus

q̃ nimis locuples ē annullabit̃ supbia. Cyneus interp̃tat̃ lugens vel possidēs. ⁊ si
gnificat religiosos. qui venerāt ad lugēdū sua et alioꝝ pctā. ꝑ quo date sunt eis ele
mosine terre et nemora. sed facti diuites ī multis possessiōibꝫ cessant lugere. ⁊ cayn
.i. possessio in ip̄is interficit abel. i. luctū. [Sed sanguis abel]. i. illoꝝ q̃ꝝ pctā de-
bebant diluere [clamat ad deū de terra] Btūs bern̄. Uenient. / veniēt ante tribunal
iudicis. audiet̃ pupillorū accusatio grauis. allegatio dura. q̃ꝝ vixere stipēdijs. / nec
diluere peccata. Istud dixit de clericis secl̃aribꝫ. sed modo bene ꝯuenit mlt̃is reli
giosis et etiā q̃busdam p̄dicatoribꝫ. de quibꝫ Grego. Forte ideo ꝯtēptū tp̄aliū p̄di
cant vt ea soli habeāt. Nā pauptatē p̄dicāt vt medicamētū. sꝫ eā fugiūt vt venenū.

Maria villa Titulus iij.

Villa] designata ꝑ capharnaū. / quod interp̃tat̃ villa ꝯsolatōis. Nā sicut deꝰ
et pater dn̄i nostri iesu christi. est pater mis̄icordiaꝝ ⁊ deꝰ totiꝰ ꝯsolatōis. sic
⁊ ip̄a. nō tn̄ sicutissime est mater mis̄icordiaꝝ et totiꝰ ꝯsolatōis q̃ ꝯsolatur
nos in om̄i tribulatōe nr̄a ⁊c. ij. Choꝝ. i. Interp̃tat̃ etiā capharnaū. / villa pulcritu
dinis vl̃ villa pinguedīs. Expone quō hec villa. s. maria. sita ē in mōte v̄tutū. qꝛ
v̄tutes eiꝰ excellūt virtutes oīm sctōꝝ. Un̄ dicit Ecc̄i. xxiiij. [Ego in altissimis]. s.
v̄tutibꝫ [habitaui] Uirtutes enī alioꝝ alte sunt. sꝫ v̄tutes eiꝰ altissime. Et habet
hꝰ villa tria ī se. / q̃ hn̄t ville site ī mōtibꝫ. s. q̃ ē mdissima. clarissima ⁊ sanissima. vt su
p̄ ti. i. dictū ē de ciuitate. Et fere q̃cq̃d dictū est de ciuitate p̄t huic ville ꝯpetēter at
tribui. In hac aūt villa habuit dn̄s q̃si duplicē villicū. s. ioseph et iesum. sed vterqꝫ
iniuste diffamatꝰ est q̃si de dissipatōe bonoꝝ huiꝰ ville. Joseph vnꝰ villicꝰ cui de-
spōsata est vt custodiret eā. qd̄ ⁊ legitime fecit. Nec debꝫ quēq̃ mouere illd̄ Mat.
.i. Accepit ioseph mariā ꝯiugē. et nō cognoscebat eā donec pepit filiū suū primo-
genitū. Et dicit Hiero. q̃ istud [donec] tenet̃ exclusiue. sicut illd̄. i. Regū. i. Nō po
terit hely videre lucernā donec extingueret̃. certe nec postea videbat. Diffamatꝰ est
g̃ hic villicus a iudeo dicēte. / q̃ cognouerat eam. sed erubescat iudeus infelix q̃ di
cit christū ex ioseph semīe esse natū. Alius villicus. / iesus filiꝰ eius. qui optime custo
diuit eam sicut filiꝰ matrē carissimā. Un̄ dicit Isa. xxvij. [Nocte aduersitatis ne
frangat̃] [et die] ꝓspitatis ne vrat̃ [seruo eā] dicens ei [per diē sol] ꝓspitatis [non
vret te. neqꝫ luna]. i. aduersitas [ꝑ noctem.] Solent enī ville de nocte frāgi ab ho
stibꝰ ad dep̄dationē. et de die exuri ad destructōnem. qd̄ peius ē. Hūc diffamauit
heretic̄ dicēs q̃ nascēdo corrupat eā. Cōtra qd̄ dicit Anselmꝰ. Jesus nāqꝫ saluat
nō violat. disiūcta solidat. / nō cōfringit solida. sanctū nomen eiꝰ ita et opꝰ eiꝰ. Que
re sup̄ ti. ij. de castello. Fuerūt ergo bona huiꝰ ville. / ꝯceptus virginis saluo pudo-
re. et partus sine dolore. hoc est sine naturaliū lesiōe.

Maria turris Titulus iiij.

Turris] Turris s̄m Isid̄. dicit̃ q̃si teres. i. rotunda cū ꝓceritate. Nam q̃uis A
quādoqꝫ quadrata sit. ꝓcul tamen videntibꝫ rotunda existimat̃. qꝛ vniuscu
iusqꝫ anguli simulacrū. / ꝑ longū aeris spaciū euanescit atqꝫ consumit̃ et rotū
dū videtur. Canti. iiij. dicit spōsus eccl̃ie. Sicut turris dauid collū tuū. q̃ edifica
ta ē cū ꝓpugnacul̃. mille clipei pendēt ex ea. oīs armatura fortiū. Collū eccl̃ie btā
v̄go mlt̃is rōibꝫ. quere li. ij. pti. ij. c. xi. Li. v. ti. xiiij. de pulcritudīe eiꝰ vbi agitur de
collo. Ubi nos habemꝰ [collū tuū] dicit alia lr̄a [ceruix tua] Ceruix enī. i. eminen
tia sublimitatꝫ marie. [est sicut turrꝫ dauid] quā. s. turrim verꝰ [dauid]. i. christꝰ in
hierusalē. i. ī eccl̃ia sua edificauit et erexit. vt esset pctōribꝫ refugiū et munimen.

Maria turris ꝓpter

Altissimū]. i. ꝓfudissimū [fūdam̄tū] qd̄ turri necessariū ē. Fūdam̄tū hꝰ turrꝫ. / ꝓfūdis
sima hūilitas. q̃si d̄ lapidibꝫ rudibꝫ ⁊ ī politꝫ. qꝛ hūilitas latet ī ꝓfūdo cordis. sic fū
damētū latet ī t̄ra. nec q̃rit apparētiā vl̃ ornatū mūdanū. qd̄ sig̃t̃ ī h̄ q̃ lapides fun
damēti nec dolati sūt nꝰ politi. sꝫ mlt̃o cemēto vl̃ bitumīe ꝯpacti. q̃ caritas v̄gīs fi-
guratur. Uel fides que fundamentū et principiū est totius spiritualis boni. sicut
fundamentū principium edificij. Uel rupes natiua et firma. christus. s. qui est fir
ma petra Matth̄. vij. Quere supra eodem titulo. i. de ciuitate. Uel eminentissime

et ꝑcipue virtutes velut lapides ꝓgrandes. qui idonei sunt fundamento.

B ¶ Altitudinē et eminentiā ⁊ vtriusq; vite. s. actiue et ꝓtēplatiue. Uel ꝓpter ꝓtemplatōnē celestiū. Uel etiā ꝓpter eminentiā sciēcie de eternis. Uel quia in celo mēte ꝓuersabat cū angel' dicens cū ap'lo ad ℞hil. iij. Mea conuersatio in cel' est. Celos enim attingebat stans in terra. Sap. xviij. Uel turris ⁊ ꝓpter excellentiā sue hūilitatis. In his enī omnib⁹ et m'tis alijs supeminebat hec turris tori castro eccl'ie.

¶ Rectitudinē et erectōem seu directōem ⁊ intentōis. Iuxta illō ps. ozātis. Dirige domine de⁹ me⁹ in cōspectu tuo viā meā. Itē. dirige me dñe in ꝛitate tua. ⁊ doce me tē. Rectus est enī cozā deo. cui⁹ intentio ad deū ꝓpter deū dirigit. Uel etiā ꝓpter rectitudinē iusticie. Quia nūq; ad sinistrā ꝓaduersa. Nunq; ad dexterā declinauit ꝓ ꝓspa. Nunq; retro se reflexit ad mūdana. Nunq; ante aliq̄ temptatiōis instātia. Uel recta ⁊ ꝓ pauptatē. quia nud⁹ egredit homo ꝺ vtero mr̄is sue. et nud⁹ reuertit illuc. Ergo si mediū pauptat⁹ sit. rectitudo erit. Perpēdiculū igit ad qō erigi ⁊ dirigi debet turris. pauptas est.

¶ Fortitudinē ⁊ Nam ipa ē mulier fort⁹ cui tota innitit eccl'ia militans. cui⁹ fortitudo maxime apparuit sepulto dño. qñ defecit oīs sanct⁹. vel titubauit in fide. Uñ christ⁹ dicit patri. Elōgasti a me amicū ⁊ primū. Et tūc ipa ꝓ fortitudinē fidei spei et caritatis totā sustētauit eccl'iam. Ipa est etiā que suis ozōib⁹ dat lasso virtutē. et his q̄ fortes sunt fortitudinē et robur multiplicat. Isa. xl. Sicut turris munit et roborat exist̄entes in ea.

C ¶ Quadratura q̄ttuor cardinaliū ⁊ vt sup̄ dictū est eodē li. ti. i. ll. de ciuitate in q̄dro posita Apo. xxi. Uel q̄dratura. fides integra. spes firma. caritas feruens. bona opatio ꝑseuerans. et hec latera eq̄lia. Quia q̄ntū credit q̄s. tantū sperat. q̄ntū sperat. tātus diligit. quantū diligit. tātū opatur. sicut dicit ibi glo.

Maria turris ꝓpter

Uel rotunditatē ⁊ quia q̄dam turres solēt edificari in quadro. quedā aūt in rotundo. Mysteriū rotūditatis q̄re li. viij. ti. i. F. de celo. vbi celū rotūdū describit.

¶ Presidiū et defensiōem ⁊ habitantiū i castro vel in ciuitate eccl'ie. q̄ i cūctis necessitatibus et angustijs suis necesse habēt ꝓ ozōem refugere ad hāc turrim. qz turris fortissima nomē eius. sicut dicit btūs Bern̄. Dicat ergo q̄ a carne. mūdo. diabolo q̄libet eraumq; tēptat. Esto mihi dña turris fortitudinis a facie inimici.

Bern̄.

Isidor⁹ Farū q̄d est

D ¶ Portus ostēsionē ⁊ Dicit enī Isiꝺ. q̄ farū est turris maxima. quā greci ⁊ latini i cōmune et ipi⁹ rei vsu faz appellauerūt. eo q̄ flāmaz indicio longe videat a nauigātib⁹ ad ꝓuidendos portuū introit⁹. et ꝑcauenda picula scopulozū. ne decepti tenebris male applicēt. Et dicit faz a fos quod ē lux vl' ignis. et ozos qꝺ est visio. Tale turrim ptolomeus iuxta alexandriā. dccc. talentis cōstruxisse dicit. Tali turre cōgrue signat maria illumiatrix. qz p eam popul⁹ q̄ ambulabat i tenebris ꝓ mare mūdi. vidit lucē magnā. i. christū. Ipa etiā luminositate exēplor⁹ suozū mōstrat nobis viam rectā et portū salutis eterne. Cōseruat etiā seruos suos a scopul' peccatoz si ꝓuiderint dñam in ꝓspectu suo sp. Uñ Ecc̄i. vi. Qui intuet illā ꝓmanebit ꝓfidēs.

¶ Speculationē. ⁊ Quia p speculatores solent de turribus aduentantiū hostiū insidie ꝓuideri. et visis hostib⁹ solēt clamare speculatores! ad arma. ad arma. Isa. lij. Uox speculatozū tuozū ⁊ i. speculatores tui vociferātes leuauerūt vocem. ⁊ Propter ℔ dicit Cantico. vij. Nasus tuus ⁊ i. beata virgo sicut turris libani que respicit ꝺ damascum ⁊ Damascus sanguinē bibens. significat diabolū. contra cuius insidias opponit nasus. i. discretio beate virginis. que p̄sentit et quasi odozat malicia diaboli. et ipius insidias a longe ꝓuidet quasi de specula. et p nobis misericorditer et potenter se ei opponit. Istud melius inuenies libro. ij. partic'a. ij. ca. v. ¶ Et libro. v. titulo. i. vbi agit de naso.

E ¶ Cocleatā ascēsiōez ⁊ Sunt enī coclee alte ⁊ rotūde turrellule. ab aliq̄ angulo magne turr⁹. dicte coclee q̄si ciclee. eo q̄ in eis tanq̄ p circulū ozbēq; ꝓscēdat. Quere ꝺ coclea tēpli salomōis. post titulū vbi maria ꝺz scala iacob. li. x. ti. xl. et. xli.

¶ Circuitōem fossati ⁊ vacui. cōcaui hiantis. lati ꝓfundi. petrati. vl' i rupe excisi. Circuitus defensiōez. Uacuitas pauptatē. Cōcauitas superius hiās. ꝺsiderij capacitatē.

Latitudo caritatē. Profunditas sanctā timoratōem. Quod petratuz est patiētie firmitate/ que nō timet minitores diaboli. Excisio in rupe. i. ī corde firmo/ desigt ꝓprij sensus et ꝓprie volūtatis depauperationem.

Assumpti ꝓpositi de virginitate seruāda firmitatē ⌋ nunq̄ vacillantē. sicut firma turris vacillare nō potest.

Filij dei q̄ est ver⁹ dauid inhabitatōem ⌋ Unde. ij. Regū. v. Habitauit dauid in arcesion. ⁊ vocauit eam ciuitatem dauid. Ad lr̄am. Arces/ sunt partes vrbis excelse atq̄ munite. quecūq̄ enī loca vrbium tutissima sunt/ dicūt arces ab arcendo. i. a repellendo hostes.

Sequit. ⌊ Que edificata ē cū ꝓpugnacul' ⌋ de q̄bꝫ dicit ei dn̄s Isa. liiij. ⌊ Ponā iaspidem ꝓpugnacl'a tua. Iaspis ⌋ fides ꝓpter virorē. Uel intemerata v̄gitas Uel sctitas vite nunq̄ marcescēs. Iaspis sanat febrē luxurie. sanat hydropisim auaricie. fugat fantasmata gl'ie mūdane/ q̄ nocte vident. i. in caligine p̄sentis vite.

Aliter. ⌊ Que edificata ē cū ꝓpugnacul' ⌋ i. vallata virtutibꝫ alijs. qꝛ v̄tutes sese ꝯcomitant. et vbi vna ibi oēs. Uñ Aug⁹ ad hieronymū. Clarissima tua disputatōe satis nob̄ innotuit/ nō placuisse nr̄is autoribꝫ. īmo nec ipi veritati. i. christo/ q̄ q̄ hz vnū peccatū habeat oīa. q̄uis de v̄tutibꝫ h̄ sit verꝫ. ⌊ Propugnacl'a sunt kernella ꝑ que arcent hostes a muro. et ꝓtegunt pugnātes de muro. ⁊ abscōdunt a iacul' hostiū. ⁊ īter ipa kernella sunt q̄dam intersticia que pandūt viā ad hostes ꝑcutiēdos. Propugnacl'a ista sunt v̄tutes et gr̄e. dignitates et p̄rogatiue. intentōnū puritas/ ⁊ operū sanctitas. virt⁹ orationū/ et merita operꝫ. ꝑ que beata virgo penitētes ꝓtegit. maxime si pugnare voluerint ꝓ regno celoꝝ. ꝑ q̄ debellat hostes vl' inimicos.

Sequit ⌊ Mille clipei pendēt ex ea. ⌋ In millenario clipeoꝝ/ ꝑfectio ꝓtectōis signat. ⌊ pendent ⌋ inq̄m quasi de eminētia vite ei⁹/ exemplo. auxilio. et docum̄to. Quia exempla virginis q̄ nobis insinuant ꝑ scripturā. ⁊ adiutoria q̄ suis exhibet veneratoribꝫ: et ad se ꝯfugientibꝫ. sicut patet in theophilo. et documēta v̄boꝝ ipius/ nos incitant et instruūt ad pugnandū.

Oīs armatura fortiū ⌋ Istud expositiuū ē ei⁹ qd̄ dicit ⌊ Mille clipei. ⌋ Uel dicit ⌊ Oīs armatura for. ⌋ innuens duplicē armaturā. s. ꝓtectōis ⁊ impugnatōis. Lorica. galea. ocree. ⁊ clipe⁹ sunt armatura ꝓtectōis. Clipei sunt v̄tutes q̄ repellūt iacula diaboli. vt est prudētia cōtra insidias diaboli. Tpantia cōtra ignita iacula carnalis ꝯcupiscētie. et hmōi. Itē sermo dei clipeus ignitus ē. Prouer. xxx. Itē fides clipeus. Unde ad Ephe. v. In oībꝫ sumētes scutū fidei ⁊c. Armatura impugnatōnis lancea. gladi⁹. iaculū. claua. et hmōi. s. opa virtuosa iusticie. misericordie. pietatꝭ. orōnis. que fortes defendūt et diabolū ꝯfundūt. Clamandū est igit iugiter ad mariā. Esto mihi o dn̄a turris fortitudinis a facie inimici. Itē. expugna ipugnātes me. Apphēde arma et scutū et exurge ī adiutoriū mihi. Quere infra eodē ti. vij. P.

Hec ē turris gregꝭ nebulosa ⌋ Michee. iiij. Et d̄r ⌊ turrꝭ gregꝭ ⌋ qꝛ defēdit hūiles/ paupes et amatores pacꝭ ⁊ ꝯcordie. et ꝑ amore suo et filij sui/ large dātes lanā suoꝝ tēpaliū. et ceteras ꝓpetates ouiū ⌊ Nebulosa ꝓpter suā altitudinē. s. ꝯtēplatōis q̄ nubes trāscēdit. Uel q̄a ī mūdo afflicta et despecta. Uñ Job. xxvi. Qui tenet vultū solij sui et expādit sup illd̄ nebulā suā. Quere expositōez. li. x. ti. iij. de solio. circa mediū capituli. Huic turri d̄r Michee. iiij. Et tu turrꝭ gregꝭ nebulosa filia sion. Usq̄ ad te veniet ptās p̄ma regnū filie hierl'm. i. christ⁹. q̄ ē rex ecclesie. expone.

Hec ē turrꝭ fortitudis ⌋ qd̄ apparuit in filij passiōe. vbi ī nullo excessit/ licz mēte ꝯpassa filio. ostendēs mentē suā turrim fortitudis. qꝛ sciebat mortē filij oīb⁹ ꝓfuturam. Et hec eius fortitudo ex fide/ q̄ montes trāsfert. et dilectōe/ que est fortꝭ vt mors/ Cantico. viij. indubitāter ꝓcedebat.

Hec ē turris thebes ⌋ Judic. ix. de q̄ ⌊ mulier ⌋ i. eccl'ia ⌊ emisso lapide ⌋ i. christo ⌊ ꝯfregit cerebꝝ abymelech ⌋ i. diaboli ⌊ capiti ei⁹ mole fragmentū illidens ⌋

Hec est turris eburnea ⌋ de qua dicit spōsus Cañ. vij. loq̄ns ad eccl'iam ⌊ Collū tuuz sicut turrꝭ eburnea. Turris ⌋ ꝓpter specialē conuersatōis ei⁹ eminentiā ⌊ Eburnea ⌋ ꝓpter virtutem castitatis. Et quia elephas cuius ossa sunt ebur/ naturales habet

inimicicias ad draconē. Sic et ipa pugnā habet cū hoste nostro diabolo ꝑpetuā/ vt nobis ꝑstet defensionis auxiliū.

Hec est turris libani ⌋ Cañ. vij. quasi in libano monte sita/ q̄ interp̄tat̄ cādor. vt ꝑ h̄ ostendat̄ ꝙ cādore ꝟginitatꝭ tāq̄ꝫ pede/ valeat cōterere caput serpētis qđ ē ꝯcupiscētia. Ideo dicit̄ hec turris respicere ꝯtra damascū. Quere li. ij. ꝑti. ij. c. v. Et li. v. ti. ix. vbi agitur de naso.

Hec etiā turris ⌋ est noīs eius deuota inuocatio. Hoc inuenies plene expositū. lib. i. ca. ij. N. O.

Hec est turris ananeel. qđ interp̄tat̄ gratificatio regia. hoc est gr̄a virginitatꝭ. que regi grata est. Uñ ⌊ concupiscet rex decorē tuū ⌋. i. virginitatem tuā.

Hec est turris quā edificauit dñs in medio vinee sue Isa. v. ad tuitōem ⁊ defensiōeꝫ totiꝰ eccl'ie catholice. ne diripiant̄ racemi eiꝰ. i. fideles vl' fructꝰ bonoꝝ operū. In hac etiā turre habitauit verꝰ dauid. ⁊ iugiter inhabitat ad custodiēdam eccl'iam.

Maria munitio Titulus v.

Munitio ⌋ signata. i. Macha. v. ꝑ munitōem dathemā/ qđ interp̄tat̄ doni sufficiētiā accipiēs. Et significat mariā/ q̄ a diuīa munificētia tantā recepit sufficientiā gr̄e/ ꝙ sibi et toti h̄ mūdo copiosissime suffecit. Ad hanc munitōem refugiēdū in om̄i tribulatōe/ sicut israhelite ad illā munitōem refugerūt in tꝑe iude machabei. Judas ꝯfessio vl' ꝯfitens siue laudās. machabeꝰ interp̄tat̄ ꝓtegens vel ꝓtectō vel ꝑcutiens aut ingeniosus.

Maria murus Titulus vi.

Murus. ⌋ Gloriosa ꝟgo dicit sese muꝝ Cañ. viij. vbi dicit. Ego murus ⁊ vbera mea turris. Et notandū ꝙ murꝰ dicit̄ actiue/ q̄ munit et tuet̄ interiora ciuitatis/ ne ab hostibꝫ diripiant̄ possessiōes ciuiū. Et passiue: q̄ munit̄ multiplicit̄ ꝯtra machinas hostiū. Bñ ḡ maria ⌊ murꝰ ⌋ Quia munit ciuitatē dei. i. eccl'iam catholicā/ ne bona interiora eiꝰ. s. bona opa gr̄e et virtutes diripiant̄ a demōibꝫ et vicijs. Uel ne fideles eccl'ie ducant̄ a diabolo captiui in peccatū vel in infernū. aut ne spolient̄ armis et vestimentis virtutū. A

Ipa etiā est murus munitꝰ ⌋ a deo oī gr̄a ⁊ ꝟtute. Uñ ī ps. appellat̄ ciuitas munita.

Ipa est etiā murꝰ inexpugnabil' ⌋ Quia nō p̄t suffodi. ꝑfodi. aut trāscendi. Nō p̄t suffodi/ q̄ fundatꝰ est sup̄ firmā petrā. i. xp̄m. nō sup̄ harenā. nō in terrā ꝑ amorē terrenoꝝ. Non p̄t ꝑfodi ꝓpter patiētie firmitatē. Nō p̄t trāscēdi ꝓpter hūilitatis altitudinē celos attingentē. ⁊ ideo inexpugnabil'. Et ꝓpt̄ h̄ orare debēt assidue fideles eccl'ie. Muro tuo inexpugnabili circūcinge nos dñe. Dicit ḡ maria ⌊ Ego murꝰ ⁊ vbera mea turrꝭ ⌋ Et vocat se ⌊ muꝝ ⌋ ꝓpter ꝓpositi seruāde ꝟginitatis firmitatem. Et ⌊ vbera sua ⌋ vocat ⌊ turrim ⌋ ꝓpter diuīe ꝓlis supeminentē fecunditatē. De hoc muro multa inuenies li. ij. ꝑti. ij. ca. iiij. Et ꝑti. iiij. c. ix. Et li. v. ti. xviij.

Hic est murꝰ aquenꝰ ⌋ ꝓpter abundantiā gr̄aꝝ. de quo legit̄ Exo. xiiij. ꝙ filijs isrl' trāseuntibꝫ mare rubrū/ aq̄ erant ꝑ muro a dextris ⁊ a sinistris. Per has ⌊ aq̄s ⌋ sig̃nt̄ gr̄e quas habemꝰ ꝑ mariā. q̄ veros israelitas. i. veros christianos/ vidētes filiū et mr̄em/ fide et dilectōe q̄si duplici oculo/ muniūt cōtra egiptios. i. demones ⁊ pctā. ⁊ ipos egiptios interficiunt et submergunt. B

Hic est murꝰ igneꝰ in circuitu hierl'm ⌋. i. eccl'ie. Unde ipa videt̄ dicere cū filio illud Zacha. ij. Ero murꝰ ignis in circuitu eiꝰ. et in gl'ia ero in medio eiꝰ. Et bene maria dicit̄ ignis/ q̄ illumīat cecos. Calefacit frigidos. Decoquit carneos. Purgat fetulentos. Incinerat duros/ q̄ cinis mollis resoluit̄ de dura materia. Denigrat cādidos. Desiccat humidos. Restrigit fluidos. Dissoluit solidos. Pascit̄ pinguedine. i. deuotōe. Conseruat̄ sub cinere. i. sub humilitate. Alta facit defluere. Solida tabescere.

Nota ꝓp̄etates ignis

Incipit tractatus de nauigijs

Maria nauis Titulus vij.

Nauis ⌋ Nauis s̄m quosdam dicit̄ eo ꝙ gnauū rectorē req̄rat. i. ꝑitū sapiētez et strēnuū/ qui cōtinere et gubernare nouerit eā inter casus et marina ꝑicl'a. A

Maria figuratur nauigiis

Ideo dr̄ pabo.i. Intelligens gubernacula possidebit. Maria igit̄ recte appellatur [nauis] cuius gubnator ⁊ rector christ⁹ sapīa pr̄is. Et ei ꝯuenit illd̄ p̄s. Dn̄s regit me ⁊c̄. De hac aūt naui dicit̄ ꝓuer. in fi. [Facta est q̄si nauis institoris delonge portās panē suū] Uersicul⁹ iste ꝯtinet̄ sub lr̄a he. quod interp̄tat̄ esse. vl̄ viuere. vl̄ suscipiēs. aut susceptio. qd̄ totū bene ꝯuenit huic naui. Maria siq̄dez ꝑ [panē] vite quē de celo suscepit et in vtero portauit. habuit q̄ ad se esse veruz in vita p̄senti. ⁊ modo habz viuere sempiternū. ⁊ ab illo suscepta est in eternū in gl̄ia. quem de celestib⁹ veniētē suscepit in hospitio gl̄ioso. Nos etiā ꝑ filiū ei⁹ q̄ dicit Exo. iij. [Ego sum q̄ sum. et q̄ est misit me ad vos] habem⁹ verū esse q̄ꝫdiu sum⁹ in eo vt mēbruz sanū in corpe. Et ab illo sum⁹ habituri viuere sempiternū. qr ip̄e est vita. Jo. xiiij. si ꝑseuerauerim⁹ in seruitio ei⁹. Aug⁹. Qui recedit ab eo q̄ dicit ego sum. nihil est. Item Aug⁹. sup iohem. Peccatū nihil est. et nihil fiūt hoīes cū peccāt. Boetius. Mali homīes nō sunt. Propter h̄ Ezech. xxviij. dr̄ p̄ncipi tiri. Nihili fact⁹es. nō eris imꝑpetuū. Omnes aūt tales socij sunt illi⁹ q̄ nō est. Job. xviij. id ē. diaboli. q̄ dicit̄ nō esse. qr a vero esse recessit ꝑ supbiā. Uox enī pctōris ignorātis peccata sua hec est. Ad nihilū redact⁹ sum et nesciui. Itē aūctas. Qui ab illo q̄ viuere est. recedit. necesse est q̄ nō sit. qr ad nihilū tendit. Hec etiā lr̄a he interp̄tat̄. ip̄a vel ista. esse vl̄ viuere. vl̄ suscipiēs aut susceptio. vt dictū est. Cōiūgam⁹ g̊ et dicamus. Ip̄a vl̄ ista demōstratiue. s. notabil̄ ꝑsona. quā debēt oēs agnoscere ⁊ amare. q̄a p̄ma suscepit de celo panē illū q̄ est esse ⁊ viuere. a q̄ suscipimur. et quē suscipimus ip̄a mediāte. [facta ē q̄si nauis istitor] ⁊c̄. Ip̄a ei suscepit. i. desursū cepit filiū d̄i. q̄ sol⁹ vere ē ⁊ viuit. et a quo omne qd̄ est et viuit. esse et viuere mutuat̄. Ip̄a etiā btā maria nr̄a ē susceptio. nam in mari mūdi submergunt̄ oēs illi quos nō suscipit nauis ista. ⁊ q̄s nō subleuat a naufragio pctōꝝ. Unde Sap̄. xiiij. [Trāseuntes mare] .i. mūdū [ꝑratem] .i. mariā [liberati sunt.] Ideo dn̄s dixisse videt̄ huic naui illud Isa. xliij. Affer filios meos de longinq̄. et filias meas ab extremis terre. ⁊ omnē q̄ inuocat nomē meū. Ideo q̄tiēs videmus īsurgētes sup nos fluctus hui⁹ maris. clamare d̄bemus ad mariā. Eripe me et libera me de aq̄s multis. ⁊ emitte ad me manū tuaz de alto. Itē illd̄. Dn̄a salua nos ꝑimus. Nā littus optatū nō capit sine te fluctuās in hoc mari. Dicit̄ g̊ [Facta ē q̄si nauis] Maria siq̄dem se ꝯpat naui. Ecc̄i. xxiiij. vbi dicit. In fluctib⁹ maris ambulaui. Et viā isti⁹ nauis ī mari hui⁹ mūdi dic̄ se salomon ignorare. Prouer. xxx.

Cōmendat̄ aūt nauis ista p̄ncipaliter a septē

Primo ab artifice] Un̄ dicit̄ [Facta est] supple. a deo trinitate. Eius enī artifex et ꝯditor de⁹. Ad Heb. xi. Ecc̄i. ix. In manu artificis opa laudabunt̄. Ip̄e enī fecit nos ⁊ nō ip̄i nos. Ip̄a est enī vas admirabile opus excelsi. Ecc̄i. xliij. De q̄. s. opere dicit̄ in p̄s. A dn̄o factū est opus vl̄ vas istud. ⁊ est mirabile in ocul̄ nr̄is. Item de hoc ope dr̄ Ecc̄i. xlij. Gl̄ia dn̄i plenū est opus ei⁹. Uel artifex] sapīa dei. s. filius. q̄a sapiētia edificauit sibi domū. Prouer. ix. Idem domus ⁊ nauis. Sapīe. viij. Quis hoꝝ q̄ sunt magis q̄ꝫ illa est artifex. Uel [artifex] spūssanctūs. de q̄ dicitur Sap̄. vij. Oīm est enī artifex. virtutē oēm habens. oīa ꝑspiciēs. et q̄ capiat om̄es spūs intelligibiles. Uel artifices beseleel ⁊ olyab. vt sup̄. li. x. ti. i.

Scd̄o ab oīm virtutū ꝯpage] q̄a cū sit specialissimū opus dei. ꝯpaginata ē virtutū omniū firmitate. Un̄ sequit̄. [Quasi nauis] Ip̄a enī velut archa noe et velut archa testamēti: ad p̄ceptum dei facta est de lignis sethim. que fortia sunt et imputribilia. Quere li. x. ti. i. de archa. Propter hoc dicit̄ Isa. xl. Forte lignū et imputribile elegit sibi artifex sapiēs. s. christus sapīa patris. q̄ mariā edificauit sibi domū et nauem

Tercio a plenitudine omniū gratiarū et omniū bonoꝝ opeꝝ.] Unde sequit̄. [Institoris.] q̄ videlicz institor omni instātia q̄ potest nauē suā mercib⁹ onerat p̄ciosis. sicut assignabim⁹ infra T.

Quarto ab vtilitate.] Un̄ seq̄tur [De lōge portās] .i. de celo apportās [panē suum] qui nō fuit de terra sz de celo. Joh. vi. respirās ad vitā celestē nō terrenā. Hoc ad-

impletũ est ad lr̃am. qñ christus q̃ viu⁹ panis est. in eius vtero q̃si nauigio virginali: de nazareth venit ĩ bethleem domũ panis. q̃si ꝑ tres dietas. ⌊ Facta est igitur quasi nauis ⌋ ꝛc.

Quinto a materia. Potest enĩ dici ꝙ facta est de lignis sethim. sicut archa noe ꝛ archa testamẽti. Uel mẽbra ꝟginis tã aĩe ei⁹ q̃ꝫ corꝑis pñt dici materia hui⁹ nauis. q̃ desiccata fuerũt ab oĩ humore nociuo: calore spũssancti q̃ ad corpus. Dolata etiã prudẽtia sũmi artificꝭ. et q̃si cõplanata. vt essent sine põdere pctĩ mortalis. qꝛ ligna sethim leuia sunt. et sine scrupulo venialis. Propter hoc dictũ ẽ noe Gene. vi. Fac tibi archã de lignis leuigatis. Possunt ꝯ dici ligna ista. Cor humile. Spũs mansuetus. Mens tranq̃lla. Uerecunda frõs. Demissa supcilia. Oculi colũbini. Auditus obediẽs. Discret⁹ olfatus. Os taciturnũ. dẽtes abscõsi. Labia sine risu. Lĩgua veridica. Gustus moderat⁹ et abstinẽs. Uelata facies capitegio. Tact⁹ ꝓmpt⁹ ad bona opa. Modest⁹ incessus. Lũbi accincti fortitudĩe. Pedes ꝓhibiti ab omni via mala. Sensualitas ex toto subiecta ratõi. Nam in archa noe oĩa anĩalia pacifica fuerũt. quibꝫ motus sensualitatꝭ eius ꝯgrue figurãt̃. Membra etiã spũalia beate virginis. i. ꝟtutũ oĩm ꝯgeries. q̃si materia fuerũt hui⁹ nauis. Nã ipa ẽ ferculũ veri salomõis. qđ ꝯpositũ est de lignis libani. Cañ. iij. id ẽ. de ꝟtutibꝫ puris.

Sexto a fine. ⌊ Finis q̃ ſm phm ꝑmus in rõe. ad mentẽ ꝑtinet architecti. vt. s. ꝑ hãc nauẽ angeloꝝ panis deferret̃ ad hoĩes. vt ipm gustãdo fierẽt angeli. qꝛ ꝑ mariam panẽ angelorũ manducauit hõ. et ꝑ ipam celi cibaria misit hoĩbꝫ in abũdãtia de⁹ pater. Cõgrue igit̃ ꝯpat̃ naui. qꝛ suos amatores deducit in portũ volũtatis eoꝝ. E

Septimo a forma ⌋ que ꝯsistit ĩ multis. In naui lr̃ali sunt quasi quattuor ꝑtes ꝑncipales. que notant̃ his versibus.

Uersus

Prora prior nauis pars est. pars vltima puppis.
Dic latus esse ratem. ventrem dic esse carinam.

Et pñt hec q̃ttuor ꝑtes adaptari q̃ttuor cardĩalibꝫ. q̃s ꝑfectissime habuit ĩ se maria.

Prora ⌋ prima pars nauis. Et đr a ꝓruendo. qꝛ semꝑ ꝓruit et in anteriora se extendit. designat prudẽtiã q̃ ꝑcauet a ꝑiculis. qꝛ futura intuet̃. et reꝝ exitus metit̃. Uñ ꝛ ꝓuidentia spẽs est hui⁹ ꝟtutis. In hac ꝑte cauet̃ naui ne in loca aspa incidat per plũbũ qđdam alligatũ filo. qđ bolis vocat̃. De q̃ legit̃ Actuũ. xxvij. Et sicut ĩ prora via ꝑtemptat̃ et circũspicit̃. et sic naui cauet̃. ita circũspectio ꝛ cautio prudẽtie ꝓ partibꝫ ascribunt̃. nõ enĩ sciẽter se ꝯmittit discrimini q̃ habet hãc virtutẽ. Uel ꝑ prorã que ẽ anterior pars nauis signat̃ fides. que ꝑma petit campũ. et signifera est aliaꝝ virtutũ. qua mediante concepit.

Partes nauis

Ratis ⌋ dicit̃ q̃si fortis. qꝛ ratũ idem est qđ firmuꝫ. Hec sunt latera nauis que fortia debent esse. ne ꝓcellaꝝ ictibꝫ dissoluant̃. Ideo ꝑ ratẽ signat̃ fortitudo. q̃ maxĩe tũc apparuit ĩ ea. qñ sola filio astitit patiẽti cũ fugerẽt vniuersi. Prouer. vlti. Accinxit fortitudine lũbos suos. Ibidem. Fortitudo et decor indumentũ ei⁹. F

Carina ⌋ que est venter nauis. signat sobetatẽ et tꝑantiã. Et dicit̃ carina q̃si carima. .i. carẽs rima. vl̃ q̃si currina. illa enĩ pars sꝑ currit in aq̃. Unde necesse ẽ ꝙ maxĩe integra sit et rima careat. ne subintrãtibꝫ aq̃s nauis submergat̃. Per hãc enĩ ꝟtutẽ gloriosa virgo caruit omni rima. qꝛ nunq̃ꝫ in ipaꝫ ĩgredi potuit vel gutta vnica carnalis illecebre seu mũdane voluptatis.

Puppis ⌋ vltima pars est nauis. Et đr a pus qđ est custodia. et ꝑ hãc partẽ iusticia designat̃. qꝛ ab hac parte nauis soliciti⁹ custodit̃. sicut iusticia custodia ẽ reipublice. Ibi etiã fit iusticia de forifactis q̃ fiũt in naui. qꝛ ibi sedet iudex nauis. Et illa est pars eminẽtior ꝛ munitior vbi castꝝ nauis cõstruit̃. et ipa nauis defendit̃ a piratis. Ibi etiã naucler⁹ in alto sedẽs explorat vẽtos et tẽpestates. et ibi ẽ regimẽ totius nauis. Uñ Ambro. vlti. de ꝟgĩtate. Iusticia in alto q̃dã excessu locata. videt exploratq̃ oĩa. q̃ aliis poti⁹ nata q̃ꝫ sibi. nõ tam suas vtilitates q̃ꝫ publicas et emolimenta ꝯmunia rimat̃. G

Ambro.

Igitur beata virgo fuit q̃si nauis ex q̃ttuor virtutibꝫ istis q̃ dicunt̃ cardinales. velut ex q̃ttuor principalibꝫ partibꝫ ꝯposita et ꝯpacta. Quas etiã ꝑtes seu ꝟtutes ĩdicat H

Maria figuratur nauigio

manifestissime suis interpretatoribꝫ nomen eiꝰ. Maria ei illuminata vel illuminatrix. Uel mare amaꝝ. Uel dña. Uel stella maris interpretat. Illuminata ei a deo illuminat aiam prudẽtia. ad pcauendas inimicoꝝ insidias. et ad futura bona et mala.

Mare amarũ ¶ tpantia est. q̃ voluptatũ dulces illecebras male nõ admittit. que q̃ntũ corpori: quod habet gustum porcinum dulcescũt. tãtum misere anime amarescunt. Unde Apoca. xviij. de aĩa reproba. Quantũ gl̃ificauit se ⁊ in delicijs fuit. tãtũ da te illi tormentũ et luctũ. Q̃m igit̃ prudẽs ⁊ cõtinẽs fuit virgo nr̃a. nec de aq̃s ferẽtibꝫ ⁊ marinis hmõi voluptatũ: vel guttulã vnicã nunq̃ gustare voluit. excellẽtem prorã et cõpactissimã carinã habuit q̃ caruit omni rima.

Fuit etiã maria fortis illa mulier q̃sita a salomõe et a sanctis pribꝫ. sed tandẽ inuenta a christo. q̃ oĩa aspa et aduersa p fortitudinẽ subiugauit. Uñ ⁊ bñ dña interpretat. ⁊ ratis dicit̃ ppter cõstantiã animi nunq̃ dissoluti p pspa vel aduersa.

Quarta interpratio. stella maris. Que licz magna sit apparet mĩma. nec vnq̃ occidit. ¶ q̃ signat hũilitas siue iusticia. sm q dñs dixit iohi baptiste se sub manu eiꝰ hũiliãs ad baptismũ. Matth. iij. Sine modo. sic enĩ decet nos iplere omnẽ iusticiã. i. pfectã humilitatẽ. Nec sic̃dem virtꝰ velut iusticia reipublice deseruiẽs. fitaq̃ viã ad regnũ ostẽdit p pauptarem spũs. Uñ reprobi dicũt Sap. v. Errauimꝰ a via ꝟitatis. et lumẽ iusticie. q̃ õ ẽ maria. nõ illuxit nobis. vl̃ lumẽ iusticie. i. hũilitas.

Fuit ista nauis ¶

Alta in capitibꝫ quasi pmũ. Caput huiꝰ nauis scĩ patriarche et reges. s. abraham ysaac iacob dauid et salomõ. de quoꝝ stirpe descẽdit sm carnẽ. Uñ canit̃ in eiꝰ natiuitate. Regali ex pgenie maria ⁊c. Itẽ. Natiuitas gl̃iose virgis marie ex semine abrahe. Itẽ Isa. xi. Egrediet̃ virga de radice yesse ⁊c. Itẽ mater facta ẽ regis celestis. Propt̃ ꝑ dicit̃ de hac naui Osee. x. In cacumine eiꝰ vidi pces ⁊c. Uel pmuꝫ caput pt dici scrificatio eiꝰ in vtero mr̃is. q̃si vltimũ caput eiꝰ assumptio. q̃ etiam sup angelos exaltata ẽ ad dexterã maiestatis. Et ita q̃si altissima fuit i pmo capite sm dignitatẽ seculi. altissima i vltimo iuxta dignitatẽ celi.

Clausa ab inferiori ¶ ad aq̃s mũdialiũ vanitatũ. et carnaliũ voluptatũ. q̃ trãseũt velut aq̃ et ad ppetuã amaritudinẽ suos rapiũt amatores.

Elpta a supiori ¶ ad pluuias gr̃aꝝ et carismata donoꝝ. q̃ sursũ veniũt a patre luminũ. Jacobi. i.

Lata in medio ¶ scz in corde. p capacitatẽ desiderij. vt mercimonijs bonoꝝ oĩm impleret̃. cui datũ ẽ a deo sm capacitatẽ desiderij sui. Uñ dicta ẽ Lgratia plena ¶ Prouer. x. Desiderium suum iustis dabit̃. sz desiderium iusti est oñe bonũ. Prou. xi. Ergo omne bonum' iustis dabit̃.

Immẽse magnitudis ¶ Unde Gene. vi. ccc. cubitoꝝ erit lõgitudo arche ⁊c. Et hoc ¶ oportebat. qz ad ꝑ facta est a deo vt oẽs electos ꝓtineat iuxta illõ. Sicut lectariũ omniũ habitatio ẽ in te. Et omnes qdãmodo ferat ad portũ vite. Uñ õr ei Isa. xl iij. Affer filios meos de longinquo ⁊c. vt supꝝ eodem ti. B. in fine.

Concaua interiꝰ ¶ p hũilitatẽ verã. et ideo capax effecta est veri panis.

Opta supius ¶ quasi quodã velamẽ. patiẽtia fortiꝰ. qua passiões aeris. i. tribulatões quas ꝓcurãt aerie prãtes. ꝓstanti aĩo repellebat. Exo. xxvi. Facies saga cilicina vndecim. ad opiendũ tectũ tabernaculi ⁊c. Idem figurãt et tabernaculũ et nauis. s. beatam mariam.

Linita bitumĩe ¶ castitatis carnis et spũs velut archa noe. cui dictũ ẽ Geñ. vi. Bitumine linies archã intrisecꝰ ⁊ extrisecꝰ ⁊c. Et ideo forte se ꝓpat aspalto. q̃ q̃daꝫ dicunt esse bitumẽ iudaicũ. q̃ solo mẽstruo ꝑt dissolui. Eccl. xxiij. Ubi nos habemꝰ ¶ sic cinnamomũ et balsamũ ¶ dicit alia lra. ¶ Sicut cinnamomũ et aspaltũ ¶ Uel p bitumen ꝟ. ipi ꝰ caritas designat. ¶ Q̃ enĩ mlte ¶ .i. tribulatões ¶ nõ poterũt extinguere caritatẽ eius. nec intrare ¶ p desolatõem ¶ vsq̃ ad aĩam eiꝰ. ¶ Sic̃ fiscella moysi linita õr bitumĩe ac pice: forte ppter duo p̃cepta caritatis. interiꝰ ad deũ. exterius ad ꝓximũ. Exodi. ij.

Distincta mãsionibꝫ diuersis ¶ Uñ dictũ ẽ noe Geñ. vi. Mansiunculas in archa fa-

cies. Joh. xiij. ⁊ In domo patris mei ⁊ q̄ est padisus ⁊ ipa maria ⁊ mās̄iões mlte sūt ⁊ Vas sūptuosissimū ⁊ Quia pcul ⁊ de vltimis finib⁹ pciū ei⁹. Quere li. vi. ti. ix. J. de muliere forti.

Habuit hec nauis

D

Malū excellētissime hūilitat⁹. ⁊ Cui⁹ odor ascēdit vsq; in sūmū celū. et ide attraxit filiū dei. et eū extraxit de sinu dei p̄ris. q̄n ⁊ a sūmo celo ⁊ i. a p̄e ⁊ fuit egressio eius ⁊ Un ipe fili⁹ dicit Joh. xvi. ⁊ Exiui a p̄e et veni in mūdū ⁊ i. in ẏginis vterū. Jō dicit ipa Can. i. Dū esset rex ⁊c. Quere li. i. ca. v. D. Est aūt mal⁹ arbor nauis qua vela sustinent. Et or mal⁹ fm Jsiō. q; instar mallei in sūmitate. Uel q; q̄si q̄busdā malleol⁹ ligneis cingit. q̄z volubilitate vela facili⁹ eleuant. Solet aūt mal⁹ fieri de abiete q̄ ē arbor pcera ⁊ alta. recta leuis et sine humore. et tāte altitudis q; caput suū q̄si collocat iter nubes. Dicit aūt abies ab abeūdo. eo q; p̄ ceteros arboribus abeat lōge et i excelsū pmineat. cui⁹ natura expers ē terreni humoris. ⁊ iō leuis ē ⁊ nō nodosa. Que ꝓpetates bn̄ ꝓueniūt hūilitati ei⁹. Auxilio etiā mali trāsit mare sect⁹. Adapta. Solet etiā o cedro fieri mal⁹. Un Eze. xxvi. Cedrū de libano tulerūt vt facerēt tibi malū. Adapta ꝓpetates. Unde li. xij. pti. vi. c. iij. Uel ⁊ p malū ⁊ p̄t designri altitudo ꝓtēplatiōis ei⁹ vl ꝓuersatiōis ei⁹. q̄ erat i cel. q; celos attigebat stans in terra. Sap. xviij.

Aliter. Mal⁹ est lignū speciosissimū et altissimū toti⁹ nauis. apparet etiā q̄si sit turris ipi⁹ nauis. Et ꝑ lignū spāliter ꝓsiderāt pegrini. naute. et nauigaturi. s. si sit ite grū et sanū. et tota nauis ꝑ eo ꝓmēdabilior reputat. Dns aūt vētur⁹ o celo i terrā ꝑ hāc nauē. hūc malū specialr ꝓsiderauit. respiciēs hūilitatē ancille sue. ⁊ intātū ei ꝓplacuit pciositas: speciositas. et sublimitas mali. q̄ q̄si iberēs huic malo: descēdit ꝑ eū de sublimitate celi i nauē vteri ẏginal. Adapta duaꝝ cādelabrarū exemplum. vnius fumigantis. et alteri⁹ accense.

H

Balliculū sup̄ malū ⁊ i. discretiōnem spiritū. Qō bene apparuit ad introitū gabel. qū nō dubitauit q̄n ver⁹ esset angel⁹ dei. Hanc discretiōem p̄cipit Joh. i. canonica. iij. Nolite omni spūi credere sed pbate spūs an ex deo sint.

Uirgā ex trāsuerso ante malū. In figura crucis. que designat mēoriā dnice passiōis. De qua passiōe or Michee. v. In ẏga pcutiēt maxillā iudic⁹ isr̄l.

Aliter. Qō sup̄ appellauim⁹ ẏgā. a q̄busdā appellat antēna. Et sigt caritatē. Hā sic antēna ꝓponit ex duob⁹ lignis. et se extēdit ad dexterā et ad sinistrā. sic caritas ꝓsistit in dilectiōe dei et p̄xi. amicos i deo et inimicos diligēs ꝑpter deū. Et q̄a pulcra ē casta generatio cū caritate Sap. iij. idcirco velū ẏgnatis depēdebat ab antēna caritatis. ex vehemētia eni ex timie dilectiōis. emisit pma: gl'iosissima ẏgo nr̄a votū perpetue castitatis. Uel Lp velū ꝓgrue designat sctm̄ desideriū ei⁹. qō ispirabat ⁊ iflāmabat spūsctūs. iuxta illō Can. v. Ueni auster pfla ⁊c. Idcirco cū ex vehemētia desideriū rnderet Ecce an. do. fiat mihi Lvenit auster ⁊ i. spūsctūs. et flauit. et velū i tumuit. q; in mometo q̄ ẏbū illō ptulit. s. Lfiat mihi ⁊ dei filiū de spūsctō. i. opatōne spūsctī ꝓcepit. et sic nauis ista ẏsus portū vite ꝑpetue iugit mouebat. Dicit autē velū a volatu. iuxta illō poeticū. Uelox pādim⁹ alas. Bn̄ aūt velum sigt desideria virgis. q̄ extēnia a corde ipi⁹ stati volabāt in celū. Un et ipi ꝓpriissime q̄rit illud ps. Dne an te oē o desideriū meū. Ul Lvelū ⁊ caritas ẏgis. vēto graꝝ pflata ꝓtinue. extēsa i anteriora appetitu ethoꝝ: ad sinistrā ⁊ dexterā. ꝓpatiēdo miser⁹ ⁊ ꝓgratulando deuotis.

Diuersitatē cordaꝝ ⁊ i. ceteraꝝ virtutū a malo hūilitatis dependentiū. cui. s. virtuti sicut malo innitunt corde. sic innitebāt virtutes vniuerse. Nam ipa ei⁹ hūilitas. q̄ si q̄dam supportatio. i. sursum portatio erat ceteraꝝ ẏtutū.

Ancora ⁊ timor⁹ filial⁹ et casti. q̄ firmiter stabiliebat inter oēs pcellas fluctuū nauis ista. Un i ps. xpo or. L Posuisti firmamētū ei⁹ formidinē ⁊ i. timorē. Bre. Ancora cordis pōd⁹ timor⁹. Ecci. xxxiij. Qui timet deū trepidabit. Uel fm apl'm Heb. vi. ancora spes ē. vbi or. Firmissimū habem⁹ solatiū. q̄ ꝓfugim⁹ ad tenēdā ꝓpositā spez quā sicut ancorā hēm⁹ aīe tutā et firmā: incedētē vsq; ad iteriora velamis.

Maria figuratur nauigijs

Corda q̄ colligabat hec ancora naui sue/caritas ipi⁹ ꝺgis.q̄ ē vinculū pfectōnis ad Col'.iij.qō.ſ.vinculū nec secari potuit neq; solui. Et ei⁹ caritas fuit triplex funicul⁹ q̄ difficile rūpit. Eccl'es.iiij. Quia de corde puro ad primū. de ꝺscia bōa ad
uit seipam. de fide nō ficta ad deū. Uel p cordā designat lōganimitas ꝺsideriorꝫ celestiū.
uuiſ— Castꝫ] Pōt ei hec nauis ꝺsignari p nauē alexandrinā. Act. vlti. cui erat insigne castro P
ria rū. Hoc castꝫ signat q̄ttuor cardiales: q̄b ꝺgo pugnauit. ſ. otra carnē p tpantiā. otra diabolū p iusticiā. p prudētiā otra pspitatē. p fortitudinē otra aduersitatē.

Armatura] ꝺtutū. quā describit ap'ls Eph̄. vi. Accipite armaturā dei ⁊c. Hec ē succinctio castitat'. Lorica iusticie. Scutū fidei. Galea salut'. Gladi⁹ spūs. ſ. ꝺbū ꝺi. Calciamēta sctorꝫ exēplorꝫ. Oro. Obsecratio. Uigilie. Ois instātia bōa. et hmōi. Jpa ē enim turris dauid edificata cū ppugnacul'. Cañ. iiij. a q̄ dependent mille clipei. et ois armatura fortiū. Quere supꝫ eodem li. ti. iiij. B.

Remos L. i. bona opa. q̄ remi demittūt a naui. Quia de corde exeunt opa meritoria/ ⁊ ad aq̄s. i. primos se extēdūt. Apoca. xvij. Aq̄ multe populi m'lti.

Gubnaculū].i. prudētiā mr̄es discretōis. Parab. ij. Prudētia habit te. Uel gubernaculum/fides.

Gubnatorē].i. prudētiā dei p'fis. Sap̄. xiij. Tu aūt p'r gubnas prudētia. qm̄ dedisti i marīa. Jō dic ei maria. Propt nomē tuū dne ꝺducel me. Jte. dn̄s rgit me ⁊c Dī ät gubnatorꝫ q̄si cohibnatorꝫ. eo q̄ cohibet prudētia sua hibnia. i. tēpestates marꝫ Q

Nautas ⁊ remiges] sctos angelos assistētes christo nauclero. qr oēs administratorij spūs sunt. Ad heb. i. Naucler⁹ dicit a naui. ⁊ cleros q̄ ē sorꝫ. Inde naucler⁹ dns nauis. eo q̄ in ei⁹ sorte sit nauis. Ceteri aūt i ꝺtributōe sunt. Nauta ꝺo a naui ꝺriuat. Remex ꝺr eo q̄ remum regat.

Hec nauis R

Onerabat mercimonijs]Jhūane salut'ſ i gr̄az plenitudīe. Un gr̄a plena./i spūssctī supuētōe. i filij dei (q̄ ē omne bonū. et a q̄ ē sufficiētia nr̄a. ij. ad Chor'. iij.) admirabili ꝺceptōe. Jpe enī onerauit nauē istā oīb⁹ mercib⁹ pciosis./et carismatib⁹ oīm dono rū. q̄bus copiosissime pauperiē ditauit humanā. q̄n diuitias totius veri boni nobis conferre voluit p mariam.

Partim auris: partim remis mouebat. ß ē. p gr̄am a supiori ⁊ p̄ industriā ab iferiori.

Tāto securi⁹ ferebat q̄nto magꝫ distabat a terra]ß ē. ab amore ⁊ desiderio trenorū.

Cū piratꝫ et latrōib⁹ pliabat].i. cū aerijs ptātib⁹. ⁊ adhuc pugnat assidue p salute famulātiū sibi. Un ⁊ ꝺr Lterribil'] ipis demōib⁹ Lvt castrorꝫ acies ordinata.] Cañ. vi.

Tribulatōib⁹ et p̄ssuris q̄s patiebat ī filio ī sublime ferebat] Un Ben. vij. Factū ē diluuiū: et m'ltiplicate sunt aq̄. et eleuauerūt archā in sublime a terra. Sed q̄ tūc ī mūdo gui⁹ depssa./tāto nūc in celo sublimi⁹ exaltata.

Fluctib⁹ et vndis vehemēter q̄tiebat./ ī vnigeniti passiōe] Un matth̄. xiij. Uespe facto nauicl'a ī medio mari iactabat fluctib⁹] Tūc factū ē Lvespe] q̄n occubuit sol iusticie. mare mūd⁹. mediū marꝫ hier'm. q̄ ē in medio mūdi. sic dicit ps. Opat⁹ ē salutē in medio terre. Et Eze. v. Jsta ē hier'm. in medio gentiū posui eā. ⁊ i circuitu ei⁹ terras. Et tūc ꝺe potuit dicere filio sic fili⁹ pr'i Oia excelsa tua et fluct⁹ tui]fili mi Lsup me trās'ierūt]p passionē. Jte illō Jone. ij. Oēs gurgites tui ⁊c. Sed Lexcelsa]ista./fluctus et gurgites fregit. Jpa ⁊ ꝺpssit ꝺtute patiētie: sicut nauis currēs supaquā fluctus ꝺmit et frāgit. S

Aliter dormiēte dño i nauicl'a crucis. mot⁹ magn⁹ fact⁹ ē in mari./ita vt nauicl'a/ ecclesie opiret fluctib⁹. sic legit Matth̄. viij. Jpa ꝺo sic m'lier fortiſ./tūc sola gubnaculū fidei ꝺstāter tenuit. q̄a tota nauis eccl'ie tūc ei⁹ fidei innixa ē. ſ. i vespe sexte ferie ⁊ i sabbato paschali. ppter q̄ vniuersc fideles eccl'ie in omni sabbato ipam spēal'r venerant. Et ppter hoc in illo sabbato canticū ei⁹ in missa decantat.

Ad littus optatū puenit]i filij resurrectōe./ad portū ꝺe salutis ī sua assumptōe. et q̄ tūc in mūdo p̄ssuras passa ē cū filio. nūc cum ipo pacē possidet et q̄etem. T

Electa ē igit maria L q̄si nauis institoris] Dic institor christ⁹ ē. q̄ de celo p eā venit in mundū: ad negociandū. vendendū. ſ. et emendum.

Christus institor. Institor enim

De patria sua trāsit ad alienā spe lucri et desiderio acq̄rēdi. ⁊Sic et christ⁹ venit in sua incarnatōe de celo ī terrā. ad emēdū et redimēdū anias nras. Ūñ dicit Iere. xlix. Reliq̄ domū meā. dimisi hereditatē meā. dedi dilectā aīam meam ⁊c. Ecce moneta de qua negociatus est.

Uadit festināter de die et nocte ad nūdinas. Sic et xps. Ūñ in ps. Exultauit vt gigas ad currēdū viā. Itē vox huius īstitoris ē ⌊Cucurri ī siti⌋ .i. in desiderio q̄ habui de salute generis hūani. Itē Exo. xi. Media nocte īgrediar egiptū. Item Sap. xviij. Cū enī q̄etū silētiū ꝓtinerēt oia. et nox ī suo cursu mediū iter haberet. oīpotēs sermo tuus dñe exiliēs de celo a r̄galib⁹ sedib⁹ venit ⁊c. Quē pspiciēs a lōge veniētē: ītulans ⁊ exultās ait eccl'ia Cañ. ij. Ecce iste venit saliēs in mōtib⁹: trā siliens colles ⁊c. Hic ē ille mercator ō q̄ dicit poeta. Impiger extremos currit mercator ad indos. Per mare pauperiem fugiēs p saxa p ignes. Illā. s. pauperiem. i. illum defectū q̄ ꝑus erat in celo. vbi deerant pauptas et aīe iuste. Oratio

Deportat secū pecuniā suā. ⁊Sic et christ⁹. Ūñ puer. vij. Non est vir in domo sua. abijt via lōgissima: sacculū pecunie secū tulit. Que fuerit hec pecunia docet beat⁹ bern̄. Saccū plenū misericordia misit pr̄ in terrā. ⌊Et iste sacc⁹ ꝓscissus ē in passione clauis ⁊ lācea. ⌊Et effusū es⌋ .i. aīa et sanguis ⌊vt fieret pagamentū⌋ Ūñ fili⁹ patri. ⌊Cōscidisti saccū meū⌋ .i. corpus in passiōe. ⌊⁊ circūdedisti me leticia⌋ ī resurrectōe. Bern̄

Apportat secū merces patē sue. et secū ꝛuehit merces ō ꝓtib⁹ aliēis. ⁊Sic ⁊ xps Q̄ō et pōit btūs Ber̄. In celis bonoꝝ oīm copia ꝛupperebat. sed pauptas ibi ñ iuenieba tur. porro ī terra abūdabat hec spēs. ꝛ nesciebat hō pciū ei⁹. Hāc aūt venit q̄rere fili⁹ dei. vt sua estimatōe nob⁹ eā redderet pciosam. Ām ꝑ eteni nūc̄ ītrauerat pauptas in celū. ꝛ mō nisi p eam in celū nō intrāt. Mat. v. Brī pauperes spū quoniā ipsoꝝ est regnū celoꝝ. Bern̄

Uendit merces pr̄ie sue. et suadet hoīb⁹ vt emāt. Sic ⁊ christ⁹. Ūñ dicit ep̄o laodicie. Apo. iij. Suadeo tibi emere a me aurū ignitū, pbatū vt locuples fias. et vestimētis albis īduaris. et nō appareat ꝓfusio nuditatis tue. ⁊ collirio inūge oculos tuos vt videas ⁊c. Sic expone. ⌊Suadeo tibi⌋ .i. ad vtilitatē tuā ⌊emere⌋ p ꝓsensū liberi arbitrij. Vel ⌊emere⌋ .i. mlto labore corpis ⁊ aīe acq̄rere ⌊a me⌋ nō a ppl'o ⌊Laurū⌋ .i. sapiam pciosiorē cūctis opib⁹. Vel ⌊Laurū⌋ .i. caritatē ⌊ignitū⌋ q̄ ad primū ⌊pbatū⌋ fornace tribulatōis ⌊vt locuples fias⌋ q̄a sine caritate oīs hō pauper est. et cū ea oīs hō dīues est. ⌊Et vestimētis albis īduaris⌋ .i. opibus mūdis. sine q̄bus oīs hō nud⁹ ē. Eccl'es. ix. Omni tpe vestimēta tua sint cādida. Ul' ⌊vestimēta cādida⌋ caro mūda p castitatē ⌊vt nō appareat⌋ ī iudicio ⌊cōfusio tua⌋ .i. fedita⁊ vite tue. vnde sequitur eterna ꝓfusio. ⌊Et collirio inunge oculos tuos.⌋ Quere titulo vbi caritas ōr colliriū. Ecce tria emēda a christo. Aurū ꝓtra pauptatē. Uestimēta alba ꝓ nuditatē. Collirio cōtra cecitatē. Uel Laurū ignitū .i. ꝟbū dei quod ignit caritas. ⌊pbatū⌋ p veritatis simplicitatē. nō fuscatū p mūdane sapie venustatē ⌊pbatū⌋ nō fantasticū. q̄le est sapia mūdi. ꝛ vex. q̄ emīt p studiū ⁊ iugē meditatōez scripturaꝝ. Uel Lauꝝ .i. vitā eternā vbi sctī splēdēt et ardent caritate. Et dicit emere ꝓtra illos q̄ p nihilo volūt habere omne bonū. cū nō sunt ꝓdigne passiōes ⁊c. Uel emere pcio penitētie. ⌊Uestimēta⌋ pluraliter. diuerse ꝟtutes ⌊vt nō appareat ꝓfusio tua⌋ mō angelis et aliq̄b⁹ hoīb⁹. sed in iudicio toti mūdo. Moraliter ⌊Laurū⌋ fides ꝓpter rutilātiā. i. lucē. q̄a diuinā indicat sapiam. Treno. iij. Quō obscuratū est aurū. Fides enī obscurat. q̄ amori terrenoꝝ pmiscet. Sed ꝑ Lauꝝ debet esse ⌊Lignitū⌋ p caritatē ⌊pbatū⌋ p tribulatōem. Et hoc aurū, emitur a dño desiderio et bonoꝝ operū exercitio.

Emit merces patrie aliene. Sic christ⁹ emit aīas nras pcio sanguis sui, .i. ⌊Bon. vi. Empti estis pcio magno. Redemit etiā q̄sdam merces fatue pigneratas. eodē precio de q̄ supr̄. i. pe. i. Hō corruptibilib⁹ auro vl' argēto redempti est⁊ de vana vra cōuersatōe ⁊c. sed pcioso sanguie q̄si agni īmaculati. Huic mercatori dicit Aug⁹. O bone mercator. gratias tibi agim⁹ q̄ emisti nos. sanguinē tuū bibim⁹. euangelium Aug⁹.

tuũ legim⁹:instrumentũ nostrũ.creature sum⁹ tue.serui tui sumus.fecisti nos.re/
demisti nos.emere p̄t q̄s seruũ.creare nõ p̄t.Dñs aũt seruos suos creauit vt essẽt.
⁊ redemit ne semp̄ captiui essent.

Hic est ver⁹ institor./q̄ creaturã suã instituit vt esset .et ꝓpo sanguĩe suo emit et rede A
mit./vt libera et beata esset.Debet ḡ hõ agnoscere se nõ esse sui iuris sed ei⁹ q̄ se rede
mit.qđ nature lex exigit et iuris positiui.i.ad Choꝝ.vij.Qui in dño vocat⁹ ẽ ser/
uus./libertus ẽ dñi.et q̄ liber vocat⁹ ẽ./seruus est christi.Et ido tãti emit./vt homo
se de cetero cariorẽ haberet.et ꝓ vili p̄cio se nõ exponeret.et si nõ ꝓpter se./saltem ꝓ
pter p̄ciũ magnũ.Debet autẽ dicere diabolo q̄ temptat̃.Jam empt⁹ sum.nõ pos/
sum de cetero exhibere me venalẽ.Augustin⁹.Jdeo tanti emit vt solus possideret.
Btũs matthe⁹.Carũ aĩal est hõ deo./si seip̄m vilem nõ fecerit negligẽdo. Ne vile
scas tibi o hõ:appẽde te ĩ p̄cio.Btũs bern̄.Tãti emit vt amittere nõ velit.Sz mlti Ber.
se subtrahũt a possessiõe dñi.et se faciũt possessionẽ diaboli.Uñ q̄dam dicũt Jsa.
xxvi.Dñe de⁹ noster:dñi possederũt nos absq̄ te ⁊c̄.Et h̄ maxime fit ꝑ malã soci
etatẽ.q̄r cũ sctõ sctũs eris:et cũ ꝑuerso ꝑuerteris.Quib⁹ imp̄cat̃ dauid [Redde vi/
cinis nr̄is] q̄ nos ad peccatũ traxerũt [septuplũ].i.ꝑfectã penã.s.punitõem corꝑis
⁊ aĩe.Eccĩ.vij.Nõ semines mala in sulcis iusticie.et nõ metes ea in septuplũ[Sul
ci iusticie] tres vires anime et sensus corꝑis quod ex quattuor elemẽtis. Ben̄.iiij.
[Qui occiderit cayn septuplũ puniet̃.] Et infra.[Septuplũ vltio dabit̃ de cha/
yn.de lamech vero septuagies septies.] Peccatuz enĩ septẽ inducit penas.Prima
hebetatio intellect⁹ in vi ratõnabili.Secũda corruptio affectus in vi ꝯcupiscibi/
li.Tercia obduratio in vi irascibili.He tres sunt interi⁹ in aĩa.Exteri⁹ autẽ sunt
quattuor.Prĩa pauꝑtas.Secũda molestia.Tercia ignominia.Quarta mors siue
tꝑalis siue eterna.vtraq̄ enim ex peccato.

Plus diligit merces quas emit q̄ꝫ p̄ciũ quod ꝓ eis ĩpendit.Et magis vellet defrau AA
dari in p̄cio qđ impendit:q̄ꝫ in mercib⁹ quas mercat̃.Sic et christ⁹.De p̄mo di/
cit btũs Bern̄.Quid ego infelix.quo me vertã./qui p̄ciosum depositũ./quod chri/ Ber.
stus proprio sanguine p̄ciosius indicauit seruanduz accepi.⁊ cetera multa.De se/
cundo dicit ip̄e christ⁹ in p̄s.de illis qui fraudãt eum animab⁹ q̄s emit tãto p̄cio.
Sup̄ dolorem vulneꝝ meorũ addiderunt.

Mercat̃ q̄ꝫ diu stant nũdine.quib⁹ finitis facit pagamentũ suũ.Sic et christ⁹.In
p̄senti enĩ ꝓponit et offert nobis p̄cium passiõis sue./et exempla vite sue ad imitan
dum.vt suas faciat animas nr̄as et corꝑa.Uñ dicit ei quidã.Tuus sum ego.sal/
uum me fac.quod in iudicio implebit̃.

Butat etiã et dat merces ꝓ mercib⁹.Sic et christ⁹.Accepit enĩ naturã nostrã qñ ꝟ
bum caro factũ est:et nobis largit⁹ est suam deitatẽ.Jtẽ eleuat⁹ est ĩ celum.s.cum
carne nostra./vt nos diuinitatis sue tribueret esse participes.Jdeo canit eccl̃ia.
O admirabile cõmerciũ ⁊c̄.

Habet sub se mercatores suos./q̄b⁹ tradit pecuniã suã ad negociãdũ Sic ⁊ christ⁹ BB
Lu.xix.Dedit illis decẽ mnas dicẽs.Negociamĩ dũ venio.i.date tꝑalia ꝓ eternis.
Institores ei⁹ p̄mi apl̃i et p̄dicatores.Eze.xxviij.Negociatores tui tyre ⁊c̄.

Cõputat cũ seruis suis.Sic et christ⁹.Matth̄.xxv.Uenit dñs seruoꝝ illorũ.⁊ po
suit rationẽ cum eis.

Gaudet si fecerit lucrũ.Sic et christ⁹.Matth̄.xxv.Euge serue bone.Et eos bñ re
mũerat.dicẽs illi q̄ acq̄sierat decẽ mnas Lu.xix.Esto ꝑtãtẽ hñs sup̄ đcẽ ciuitates

Dolet nisi fecerint./et eos g̃uiter punit.Sic et christus.Matth̄.xxvi.Seruũ inu
tilem ꝓijcite in tenebras exteriores ⁊c̄.Para.xiiij.Acceptus est regi minister intelli
gens./iracundiã eius inutilis sustinebit

Dicit̃ ab instãdo vl̃ ab instituẽdo.vt q̄dam volũt.Sic et christ⁹.q̄r oĩa q̄ sunt isti/ CC
tuit.Unde Eccĩ.xviij.Qui viuit in eternũ creauit oĩa simul.Sz qđ ꝓ hoĩs vtilita
te ĩstitutũ ẽ./ꝑ pctm̄ hoĩs đstitutũ ẽ.Ad h̄ aũt ꝑ hãc nauẽ vẽit xp̄s ĩ t̃rã./vt mediãte
maria totũ r̃stitueret̃./qđ pctõ p̄me mlier̃ fuerat đstitutũ.Ul̃ [istitor] ab ĩstãdo.q̄r
ĩ acq̄rẽdis car̃ mercib⁹ sedul⁹ instat.iuxta illđ Eccl̃s.ix.Qđcũq̄ p̄t facere man⁹

tua instăter opare ꝛc. Et bñ institor christ⁹ dñs. q̃ cũ tãta istãtia negociatões suam ab humano genere redimẽdo exequt⁹ ẽ. Que enim maior instãtia q̃ p nob emẽdis vẽdi voluit et occidi. Qđ oñdebat dicẽs Lu. xij. Baptisma habeo baptisari. et quõ coartor ⌊desiderio. s. ⌊donec pficiã illđ. ⌋ Et notat passionẽ ⌊baptismũ ⌋. i. tinctură. qz tũc fuit ꝑpo sanguĩe rubcat⁹. Itẽ Lu. xxij. Desiderio desideraui ꝛc. Itẽ ad ꝑ inuẽdũ dixit iude machinări traditões suã. Joh. xiij. Qđ facis. fac citi⁹. Ibi dicit hilari⁹. Hilari⁹. Nõ ꝑcipit facin⁹: sz ꝑdicit. dãs ĩ se ptãtẽ. Uere aũt fuit ⌊istitor ⌋ quia tota vita sua instabat orãdo: ꝑdicãdo: demões eyciẽdo: lãguores curãdo. ꝑ hmõi ꝑciosis mercibus. i. aiabus acq̃rendis.

Hec solũ mercator ⌊sz admirabil' institor fuit christ⁹. ⌊Institor ⌋ fuit. qz merces suas nob dedit ꝛ nr̃as accepit. Aug⁹. Aug⁹. Dis mercator dat ꝛ accipit. ⌊Mirabil' ⌋ aurẽ fuit qz dedit suã deitatẽ ꝛ accepit nr̃am hũanitatẽ. Uñ. o admirabile ꝯmercũ ꝛc. Itez ⌊mirabil' ⌋ qz dedit illđ qđ maxĩmi erat ꝑcij. imo qđ erat impciabile. ꝛ accepit a nob qđ nulli⁹ erat ꝑcij. cũ ceteri mercatores faciãt ecõuerso. Accepit qđ hic abũdabat. dedit qđ deerat. Accepit nasci laborare ꝛ mori. dedit renasci resurgere et regnare.

Itẽ alio mõ ⌊mirabil' ⌋ q̃a sine ꝑcio vẽdit: ꝛ postl'at vt sine ꝑcõ emaꝛ ab eo. Uñ clamat Isa. lv. Qui ñ bẽt sz argẽtũ ꝓperate emite ꝛ comedite. ⌊Emite ⌋. i. acq̃rite fide et opere. sapiam vl' scđam gr̃az. credẽdo. s. ꝛ bñ opando. ꝛ ita ꝑciũ sapie fidei ꝛ opatio. Prouer. xviij. Quid ꝓdest hr̃e stulto diuitias. cũ sapiaz emere nõ possit. Seq̃t ⌊Uenite emite absq̃ argẽto ⌋ ꝛc. Ibi dic btus Ber'. Bern. Mirabil' hec emptio. apđ amatores secli taꝛ esse nõ ꝑt. apđ auctorẽ ꝯo secli alia esse nõ ꝑt. ⌊Emẽs ei vẽditor de⁹. q̃ bonor nr̃or nõ eget. nulli debz esse suspect⁹. qz nr̃e salutz tm̃ cupid⁹ ẽ. sz nõ ꝑcij tpaꝛ. ⌊Mirabil' ⌋ etiã vt iã tetigim⁹. cãbiẽdo merces suas. qđ gallice dr buter. qz diuitias dedit ꝓ pauptate. ꝛ ꝑ gr̃az suã. ij. ⌊Chor. viij. Scitz gr̃am ꝛc. Hec solũ mirabilis sed et dines mercator. q̃ totũ emit ꝛ redemit mũdũ q̃si vna palmata. nõ quã ferũt sz quã recepit. Matth. xxij. Ellij palmas in faciẽ ei dederũt.

Maria nauis Seq̃tur ⌊Delõge portãs panẽ suũ. delõge ⌋ ꝑ est. de celo. ⌊portans ⌋ . i. apportans toti mundo fame ꝓcũ ⌊panem ⌋ . s. vitũ q̃ đ celo descẽdit. Joh. vi. quẽ. s. panẽ fec ⌊suũ ⌋ ꝛ illũ qđãmodo emit a pr̃e: ꝑcio ꝓgitatis et hũilitatz ꝛ ceteraꝝ ꝓtutũ. qñ. s. sindonẽ fecit ⌋ . i. ꝓgitatẽ voluit. ⌊et vẽdidit ⌋ q̃si ꝑcio filij dei. ꝛ đ celo vẽit ad nos panis iste ꝑ hãc nauẽ. q̃ sedebam⁹ ĩ tenebrz ꝛ vmbra mortz. ꝛ victi eram⁹ ĩ mẽdicitate et ferro. ad innuẽdũ q̃ vẽiebat repare nos q̃ fame moriebamur. ad vitã celestẽ nõ terrenã. Et cũ esset panis angelor. dari voluit hoĩb: vt ipm gustãdo fierent angeli.

Aliter. Si dixisz salomõ ⌊panẽ ⌋ nr̃m. bñ dixisset. sz notabil'r maluit dicere ⌊suũ ⌋ et ꝑ multiplici rõe. Tot⁹ ei fuit su⁹ ꝓpri⁹. s. nõ ꝯmũis sibi et viro. qz ĩ se et de se sola fact⁹ ẽ. s. đ purissima substãtia carnis sue. Uñ Bal'. iij. dic apl's ⌊Misit de⁹ filiũ suũ factũ ex mliere ⌋ ꝛc. Et mlr̃ rep̃bẽdit eos beda. q̃ volũt ibi legere ⌊natũ ex mliere ⌋ de ipa ei fact⁹ ẽ hõ. et ipa ꝑ ꝯsensũ fecit eũ ꝛ panẽ et hoiez. Uñ desigr̃ ꝑ sarã. q̃ de ꝑcepto abrahã. i. dei pr̃is. miscuit tria sata farine. s. diuitatẽ. aiam et carnẽ. Fermẽtũ etiã h⁹ panis fuit fides virginis. Et coct⁹ fuit iste panis ĩ clibano vteri ꝓginal'. calefacto igne spũsscti. Jpo etiã die fuit decoct⁹ in ara crucz. trigintatrib annis vt credit reoluntz. vt sic esset panis bis coct⁹ q̃ ꝯpetit nauigãtib ꝑ mare hui⁹ mũdi. Jn duruit etiã iste panis ꝑ ignẽ passiõis. Uñ dic ꝑ⁹ passionẽ. Et ruit tãꝯ testa virtus mea. Uñ cũ mlra violẽtia mediãtib clauis ꝛ lãcea ꝯfractus ẽ ĩ cruce. Et tũc eraudita ẽ orõ generis hũani Isa. lvij. postulãtis. ⌊Frãge esurienti panẽ tuũ ⌋ ꝛc. i. ꝑmitte animã tuã et corꝑ⁹ abinuicẽ separi ꝑ refectõe famelicoꝝ. De hoc pane bec ꝛ alia habuisti li. i. ca. iij. T.

Aliter. ⌊Panẽ suũ ⌋ quo. s. ipa digni⁹: sapor osi⁹: et ineffabilius fruebaꝛ ĩ pñti oi creatura. Ul' sic ⌊panẽ suũ ⌋ q̃ totus fuit iu⁹. de q̃ ipa dic puer. ix. ⌊Comedite panẽ meũ ꝛc. ꝛ quoniaz ñ possũ⁹ bre nisi ab ea ꝛ ꝑ eã. Uñ ꝛ dicẽdũ ẽ ei tota đuotõe ꝛ desiderio mẽtz sicut dicim⁹ deo pr̃i. Dr̃ nr̃a q̃ es ĩ cel' panẽ nr̃m supsbalẽ vl' q̃tidianuz da nob hodie. Aug⁹ ꝛ Ambr. hũc panẽ appellãt epinsion. i. supsubstãtialẽ. q̃a caro christi omnib creatis substãtijs dignior et maior existit.

Maria figuratur nauigiis

Facta ē q̄si nauis ⁊c̄. ¶De christo p̄t exponi q̄ cēsēt genere femínino. q̄a est sapia p̄ris Et ē hic ꝓphetia. ꝙ christ⁹ subnectur⁹ ⁊ supportatur⁹ esset velut nauis oē gen⁹ humanū ad celestē hierl'm p mare mūdi hui⁹. Jpe ei se ꝓpat naui. Job. ix. Dies mei trāsierūt sic naues poma portātes. Et reuera hec nauis oēs electos ī se portat per mare mūdi. ⁊ in hac fuerūt oēs thesauri sapie ⁊ scie abscōditi velut merces venales. Un̄ dicit Apoc. iij. Suadeo tibi emere aur̄a me. vt sup̄ eodē. x. Et ipe nos emit velut institor merces p̄cio sanguinis sui.

Facta est nauis institoris. ¶ Eccl'ia nauis p̄m ꝓprietates nauis marie supi⁹ assignatas. Et hic ꝑsical⁹ ꝓtinet sub l'ra he. qō interptat esse. vel viuere. vel suscipiēs. aut suscep tio. Quia p panē viuū quē eccl'ia suscepit in incarnatōe filij. habēt fideles eccl'ie vex esse et vex viuere p gr̄am h. p gl'iam in futuro. Jpa etiā bñ dicit suscepti⁹. qz q̄cq̄d nō suscipit p baptismū. p fidē et sacramēta. pmit in hoc mari. ⁊ illos solos q̄s suscipit ad hereditatē eternā pducit. Hec nauis arta fuit tpe martyrij. s. i pncipio suo. arta erit tpe antichristi. Lata fuit tpe cfessor̄. mō incipit coartari. Un̄ patz q̄ finis instat. Jn̄ tpe etiā psecutōis sctōr̄ martyrū: facta inundatōe tribulatōnum. eleuata ē in sublime a terra. et ideo tot martyres tūc trāsmisit ad celū. Un̄ ō archa q̄ signat eccl'iam dei ō. Beñ. vij. Factū ē diluuiū ⁊c̄. vt sup̄ eodē R. Matth. xiij. Uespe facto nauicula in medio mari iactabat fluctibus. JJ

Facta est q̄si nauis institoris ¶ Onerata mercib⁹ p̄ciosis bonor̄ opex: tēptatōnū: pse cutionū: miseriarū. et hmōi. q̄bus gaudet onustari. q̄b⁹ maiora gr̄ax dona merek. ⁊ he sunt merces p̄ciose. Trāsit etiā desiderio fluctus h⁹ secl'i. pperās ad patriā. et panē doctrine: doloris: laboris portat secū. q̄ vescik dū ē in via. De hmōi panibus ō. Eccl'i. xxxi. Splēdidū ī panib⁹ bñdicēt labia mlt̄or̄ ⁊c̄. Maxime ꝙ pane doctrine ⁊ ꝓtutis reficik q̄diu est in itinere pegrinatōis sue. KK

Jtē Delōge ō. portare panē suū ¶ q̄si viatic⁹. Quia in oib⁹ q̄ agit: solā eternā retributōem expectat. et solā veri panis refectōem desiderat. Sic ꝓstrue. ¶ De lōge portās panē suū ¶ i. q̄ est Delōge. ¶ hoc est. de celo. q̄ est panis angelorū. q̄ dat⁹ ē hoib⁹ ad ꝓmedendū. vt fiant angeli vt sup̄. F F. Et nota q̄ merces q̄s portat hec nauis dicunt panis. in q̄b⁹ mercib⁹ notāt q̄ttuor. s. q Delōge ¶ i. nō de visibilib⁹ sz invisibilibus. ij. Choz. iij. nō ꝓtēplātib⁹ q̄ videnk sed q̄ nō videnk ⁊c̄. Jtē habenk cū labore ⁊ portāk cū pōdere. ibi Lportās ¶ i. ad Choz. vi. Portate deū ī corpe vr̄o. Jtem he merces dicūk panis. q̄a idē est aie refectio. Un̄ panē nostr̄ q̄tidianū da nobis hodie. Jtē addik Lsuū ¶ Nota q̄ curiositates et solacia mūdi sunt panis adulterin⁹. in q̄bus adulterāt rō. et intellect⁹. Delōge tollit visibilia Lportās tollit ocia Lpanē ¶ inutilia Lsuū ¶ adulterina solacia. LL

Jtē hec nauis significat p classem salomōis. iij. Regū. x. q̄ afferebat de tharsis Laur̄ ¶ sapie Largentū ¶ eloq̄ntie Ldentes elephātor̄ ¶ i. ꝙba et exēpla sanctorū Lsimias ¶ i. irrisores malor̄. Lpauos ¶ i. illos q̄ a posteriori ponūt gl'iam mūdi Lpanē ¶ scripture vt hic Lpoma ¶ i. fructus bonor̄ operū. Job. ix.

Aliter Classis ¶ eccl'ia. q̄ cōgregat Laur̄ et argētū ¶ i. sapiētes et eloq̄ntes. Ecc. xxviij Argentū tuū et aurū tuū ꝓfla. et ꝙbis tuis facito staterā. Que duo ꝓflare. ē vitam doctrine pmiscere. Dentes elephātor̄ ¶ expositores casti scriptur̄. Simie ¶ p̄ pe sunt illi q̄ bonos imitank q̄ ad q̄sdā act⁹ in exteriori apparētia. sed tñ bestie sūt. Apoca. iij. eccl'ie sardis. Nomē habes q̄ viuas: et mortu⁹ es. Paui ¶ spūales viri Quere ꝓpetates de aq̄la li. xij. pricula. vij. ca. ij. DD

Facta ē q̄si nauis ¶ ⁊c̄. Moraliter. Fidel' aīa nauis. Et nota bñ singula ꝙba. ¶ Facta ē q̄si ¶ nō a se sed a deo. qz ipe fecit nos et nō ipi nos. Jpe enī fecit q̄ō sum⁹ p naturā ⁊ gr̄am. factur⁹ tādē q̄ō futuri sum⁹ p gl'iaz. Jpe ei opak ī nob velle: ⁊ pficere in bona volūtate. ad Phil. ij. Jpe opak in nob oīa nr̄a opa bona. Isa. xxvi. Exodi xxxiij. dicit moyses ad dñm. Null⁹ apō te p se innocēs ē. ¶ Jpe ispirat nobis gratiam reuertēdi ad eū. ⁊ penitēdi p⁹ lapsū. Un̄ sup illud Lu. xv. vbi dicit pdigus. Lsurgā et ibo ad p̄rem meū ¶ ⁊c̄. dicit glo. ꝙ nec volūtatē surgēdi habuisz. nisi eum ꝑus pater inspirasset. Dicat ḡ fidel' aīa. Brā dei sū id q̄ō sum. i. ad Chor. xv. DD

Uita hominis nauis

Uita hominis nauis

Quasi nauis institoris.] Nota q̄ vita hoīs ordinãda est velut ⁊nauis ⁊sicut infra di cet.spūs q̄si ⁊institor⁊ab instãdo ⁊m ꝓpetates ꝓpo supi⁹ assignas.eodē ℓ ℓ. Deꝫ institore.ij. Thimo.iiij. Insta oportune.⁊ importune. Ecclīastes.ix. Quodcūq; pōt facere manus tua instãter opare. Ad Hebre.iiij. ⁊ Festinem⁹ ingredi in illã req̄em⁊ id ē opari ea q̄ faciunt ad ingressum. Spūs penitētie ⁊institor⁊instãter q̄rēdo bonas merces vbicūq; possunt inueniri.⁊ad deportãdum vbi vendunt caro p̄cio. Bone merces sunt ieiunia.vigilie. disciplineet oīa hmōi bona exercicia q̄ hic habent p̄cio satis paruo. Unde.⁊p nihilo⁊.i.p paruo p̄cio ⁊habuerūt terrã desiderabilem⁊ ⁊ in paradiso vendunt carissime. Et q̄n talis institor arripabit ad portū vite.s.i mortetūc eas cambiet et butabit. Et p dolore ꝓtritōis dabit gaudiū ineffabile. Pro rubore cōfessiōis.⁊eterna dei laudatio. Pro labore satisfactōis req̄es sempiterna. Fami succedet satietas. Siti dulcis ebrietas. Egritudini sanitas. Cibo aridoet insipido cōuiuiū pinguiū. Ignominie gl̄ia. Cilicio purpura. Huditati vestit⁹ q̄drupler.q̄ notat in sole. Obediētie oīa succedent ad bñplacitū. Uigilijs dormitio i pace in idipm.et sic de alijs. Et cū merita fuerint trāsitoria.⁊p̄mia durabūt ineternum. De hmōi negociatoribꝫ dr Isa.xxiij⁊Erūt negociatōes ei⁹⁊hmōi.s. instituris⁊Let merces ei⁹ sctificate dño⁊Et loq̄tur de tyro:que interp̄tat̄ angustia. que designat verū penitentē.⁊in angustia duplici mentis et corpis ꝓstitutū. Grego. Uita nr̄a nauiganti sil̄is ē.is enī q̄ nauigat.⁊stet sedeat⁊iaceat.⁊semp vadit.qz impulsu nauis ducitur. Ita et nos. Siue enī nauigātes.siue dormiētes.siue loq̄ntes.siue tacētes.siue nolētes.siue volentes.semp ad finē tendim⁹.

Grego.

In hac naui est

In hac naui ē Beatus andreas

Prora stricta⁊ingressus vite p̄sentis omni vallatus miseria. Nascit enī miser hō ꝺ matre impotēs sui.nud⁹ corpe.coinq̄natus ⁊sordibꝫ.peccatis onust⁹. virtutibꝫ vacuus.alieno egēs auxilio.diaboli possessio.et generaliter oīm miseria cumulat⁹. Job .i. Nudus egressus sum tē.et.i. Thimo.vi. Nihil intulim⁹ in hūc mundū.

Puppis strictissima⁊ egressus a mūdo haud dissil̄is ingressui. Bt̄us Andreas ad egeam loq̄ns de pctōribus. Tādiu deludit eos diabol⁹ donec rei et nudi ꝺe corpibus exeunt.nihil secū p̄ter pctā portantes.

Carina lata⁊ mediū vite nr̄e.in quo nos dilatamus in voluptatibꝫ mūdi.cui subest sentina m⁹tipliciū vicioꝝ.

Penitentia nauis

In naui pnie est

Prora⁊.i.inchoatio ip̄i⁹ pnie. Stricta valde i repssiōe sensualitat̄s. In ꝓfusiōe ⁊ dolore ꝓtritōis. In erubescētia ꝓfessionū. In fuga occasionū q̄ ptrahūt ad pctm̄. In resecatōe oīm supfluoꝝ. In dediscēdo ꝓsueta. In addiscēdo ⁊ assuefaciēdo q̄ carni vident amara. Propt̄ hec oīa ꝺr Mat.vij. Quā angusta porta tē. Ad hāc crūcem dominꝰ nos iuuat Lu.xiij. Cōtendite intrare p angustā portā.

Carina lata⁊ dilatatio pnie in bona opatōe. Progrediēdo iugiter ꝺ ⁊tute i ⁊tutē. de bono sp in melius⁊pficere. Hāc via dei stare q̄si resilire ē.et hāc dilatatōem nō nobis s̄z deo attribuere. Unde.Edurit me in latitudinē.

Sentina⁊ Jugis.s.recordatio vilitatis vite p̄rite. vt sibi fleat q̄ deo vult redolere. Nam sicut dicit P̄bs. Qui sibi displicet se bene vtit. Ezech.xxv. de vers penitētibus. Displicebūt sibimet sup malis que fecerūt.

Puppis h⁹ nauis⁊ꝺsideratio finis nr̄i.s.q̄s subit⁹.q̄s ip̄rouisus.q̄s piculosus .q̄n ꝑpati erūt tortores infernales rugiētes p̄pati ad escā .crudeles usurarij q̄ pl⁹ exigūt in pena q̄s ꝺmissum sit i culpa. Ad h⁹ aūt q̄ penitēs bñ regat ⁊ dirigat nauē suā. i. vitā.⁊ꝺ instar gubnatoris i puppi q̄ finis ē nauis sedere.qꝺ ē.in recogitatiōe finis sui mortā facere.et ad portā lumē dirigere.vt nauem suā recte dirigat ad portu⁊.vt dicat illud Job.xvi. Ad deum stillat oculus me⁹.i.intētio cordis mei. Eccī.vij. In oīb⁹ opib⁹ tuis memorare nouissima tua et in eternū nō peccabis.

Dec nauis

Uas fragile⁊ q̄a temptatōibꝫ quas patitur.⁊a carne.a mundo.a malis hominibus.

Maria figurat nauigiis

et a diabolo./facile dissoluitur. Job.xiij. Egredit./pterit./fugit velut vmbra ꝛc.
Clausa inferi⁹.apta supius.cocaua interi⁹.opta supius. onusta mercib⁹ supra dicis. fertur sup aquas.vt sup eodem R.
Acuta i capitib⁹ ꝟ pauptate vt sup.tota fere in aq̃ mergit.q; mlte tribulatões iustoꝝ
Tãto securioꝝ q̃nto longi⁹ distat a terra.i.ab appetitu terrenoꝝ. Jn lutto re stãs./sp in partẽ alterã inclinatur.
Undis quatit ꝟ Job.xvi. Jn mũdo pssuras./i me pacẽ habebitis. Pugnat cũ piratis. Ephe.vi. Nõ est nobis colluctatio aduersus carnẽ et sanguinẽ ꝟ tm̃ scz Lz ad uersus rectores mundi tenebraꝝ haꝝ cõtra spũalia nequi. i cel. Jdeo dicit Eccl. iiij. Agonizare p anima tua.
Fluctus pmit et frangit ꝟ.i.tribulatões mũdi et carnis. Unde apl's.ij. Chor.xi. Cũ infirmor tũc potens sum ꝛc. Ecce p fractio fluctuũ.
Uento gr̃e et tractu bone oparõis ducit ꝟ qr coopatores dei sum⁹.
Uento etiã aq̃lonis ꝟ.i.aduersitatis impellit versus celestẽ hierusalẽ.sed austro pspitatis sepe repellit a terra pmissiõis. Jsa.xliij. Dicã aq̃lõi da.et austro noli phibere.
Dñq; sabburra onerat vt debitũ pond⁹ habeat ꝟ.i.infirmitat; ꝓpe recogitatione. Unde Ambro.instituẽs virginẽ. Contẽplatõem corpis tui./velut nauis sabburrã suscipe./ne te in tãtis mũdi fluctib⁹./iactãtie alicui⁹ aura circũferat.

Hec nauis .s.penitẽtie debet habere RR

Malũ spei.vt erigat ad desideriũ celestiũ et dicere possit. Dñe ante te omne desiderium meũ ꝛc. Uel ꝟmalũ ꝟ hũilitatis./q; exaltat in oculis dñi. Uel ꝟmal⁹ ꝟq̃ fit de abiete./sũt erẽpla sctoꝝ.q; velut abietes fuerũt sine humore carnal' voluptat; .Recti iustitia. Erecti ad celestia. Non reflexi ad tpalia. Proceri vite sctimonia. Leues sine peccatoꝝ sarcina. Contẽplatõe celestiũ./ꝟsus nubes collocãtes et eleuãtes capita. id ẽ.mẽtes. Et iste ꝟtutes sũme iuuãt./ad portũ salut; arripare volẽtes.
Uirgam ꝟ.i.memoriã crucifixi.a qua depẽdeat velũ desideriũ. Jsa.liij. dicũt scti de christo Desideratum⁹ eũ despectũ et nouissimũ viroꝝ virũ doloꝝ ꝛc. Uel velũ caritas exp̃sa circũquaq; .vt sup eodem A O.
Ballicul̃ ꝟ.i.discretõem spirituũ.i. Joh.iiij. Nolite omni spũi credere. sed pbate spiritus an ex deo sint.
Cordas ꝟ ꝟtutũ:q̃ malo sctẽ spei innitunt.et ab ea depẽdẽt. Ul' malo hũilitatis
Ancorã ꝟ timoris./ que i statu iusticie stabilit nauẽ mẽtis. Gregor⁹. Ancora cordis SS pond⁹ timoris. Uel fm apl'm. ꝟAncora ꝟspes.ad Heb.vi.vt sup eodẽ O. q̃.s.spes velut ancora multis tribulationũ velut ꝟmalleoꝝ ictib⁹ fabricat. Hec enĩ spes a g̃tia infundit.sed tribulatõib⁹ firmat.qr tribulatio patiẽtiã operat.patiẽtia pbatõez. pbatio ꝟo spem.spes aũt.i.ancora sic fabricata nõ confundit. Rom.v. Est autẽ spes certa exspectatio futuroꝝ bonoꝝ ex gr̃a et meritis puenies.sicut dicit Aug⁹. Hr̃a dei facit ancorã.spes firmã.sed merita tutã. Hec solũ vnica ancora naui vite nr̃e necessaria est sed q̃ttuor.q̃ sunt./ spes venie.gr̃e.pseuerantie.et gl'ie. Actuũ .xxvij. ꝟTimentes ne in aspera loca inciderem⁹./de puppe mittẽtes ancoras q̃ttuor:optabant diẽ fieri. ꝟLoca aspa ꝟloca penaꝝ eternaꝝ.ꝟpuppis ꝟfinis vite ꝟq̃ttuor ancore ꝟ vt sup.s.spes q̃ttuor p̃dictoꝝ. Dicit ergo apl's.q; spem habem⁹ q̃si ancorã aĩe tutã ac firmã. ꝟsicut dictũ est ꝟincedentẽ vsq; ad interiora velamis ꝟ.i.ĩcedere nos faciẽ tẽ vsq; ad ĩteriorẽ.et adhuc velatã nob brĩtudinẽ.quã in hac vita nemo vidit sicut est.ꝟUbi ꝟ.i.in que ĩteriora ꝟpcursor iesus p nob ĩtroiuit ꝟintroducẽdis. ꝛ ita patz nos posse seq̃. Ad ℟ enĩ ipe pcurrit vt nos seq̃mur. Et hic alludit apl's ꝺsuetudini nauigantiũ. Qui enĩ nauigãt in magna naui./si ante portũ inuenerint vẽtũ ꝺtrariũ.ita q; velificãdo neq̃ant intrare portũ: pmittũt alios q̃ in naui paruula ancorã ad littus portẽt.et ibi firmit figãt.postea q̃ i nauĩ sũt cordã a naui ptẽsã ad ancorã arripiũt.ꝛ se suis manib⁹./etiã vẽt; ꝺtrarijs ad portũ in q̃ fixa ẽ ancora ĩtroducunt. ꝟCorda ꝟhec lõganimitas ꝺsiderioꝝ celestiũ.cui si accedãt man⁹ bonoꝝ operũ.q̃ntumcũq; aduersant venti tribulationũ:celest; patrie intrãt portum.vbi ancora spei firmiter fixa erat. Figẽda est igit ancora spei in terra eterne stabilitatis. vt

contra furorē fluctuū. h̄ est tēptationū firmā teneat nauē mentis. [Corda] q̄ naui colligāda ē ancora. timor mortis. iudicij. et gehēne. triplex. s. funicul⁹ q̄ difficile rūpitur. Eccl'es. iiij. Timor enī nō est separand⁹ a spe. Parab. xiiij. In timore dñi fiducia fortitudīs. Gregori⁹. In via dñi timor opat̄ fortitudinē. in via secl'i debilitatē. Item Eccī. xxvij. Nisi in timore dñi tenuerꝫ te instanter. cito subuertet̄ dom⁹ tua. nauis. s. tue mentis.

Grego.

De remis. vt supra eodem P. TT

Gubernaculū] verbū dei. qd̄ in mari mūdi. inter ꝓspa ⁊ aduersa dirigit nauem vite nostre. Sed cū pctōr a se ꝟbū dei repulerit. tūc vētis et ꝓcellis vndiq; irruentib⁹: q̄si fracto gubernacl'o ꝑiclitatur tēpestate vicioꝝ.

Castrū] hui⁹ nauis q̄ttuor cardinales. vt supra eodem P.

Armatur] contra piratas vt sup̄ eodem R.

Uictualia] panis eucharistie et sacramētoꝝ. Panis verbi dei et bonoꝝ opeꝝ. Ignis caritatis. vinū cōpūctōis. Aq̄ confessiōis. Sal discretōis. Oleū pietatis ⁊c. vt sup̄. De mercimonijs. vt sup̄. eodem R.

Gubernatores] cōsiliū et prudētia. pab. ij. Cōsiliū custodiet te. et prudētia ꝓuabit te.

Ligna huius nauis et hanc nauem UU

Dolat et erudit tribulatio. Esuries dolat strumā gule. Uigilie strumā somnolētie. Discipline strumā luxurie. Gen̄. vi. Fac tibi arcā de lignis leuigatis.

Grego.

Desiccat carnis maceratio. Gre. Lignū in fabrica cōpetenter nō ponit̄. nisi p̄us viciosa eius viriditas desiccet̄.

Dirigit sctōꝝ viroꝝ imitatio. Nisi ad regulā praua nō corriges.

Ligna nauis penitētie

Cōplanat māsuetudo.

Perforat iuge mentꝫ scrutiniū. Ezech. ix. Fili hominis fode parietē.

Coaptat obedientia. Cōnectit dilectio. duos ligās. Cōfirmat patiētia.

Configūt timor dei et doctrina sanctoꝝ. De primo. Cōfige timore tuo carnes meas. De scd̄o Eccl'es in fi. Uerba sapientū q̄si stimuli. et q̄si claui ī altū defixi. [Claui] q̄a retinent a malo. et stabiliūt ī bono. [stimuli] q̄a incitāt ad bonū.

Cōpaginat caritas. i. ad Chor̄. in fi. Oīa opa nr̄a ī charitate fiant.

Hanc nauim XX

Obstruit rimas. gallice naie. timor dei. qui nihil negligit. Eccl'es. vij. Qui obturat rimulas sensuū. ne furtiue subintrēt ad aīam aque malaꝝ delectationū.

Bituminat velut arcā noe. ꝯtinentia vl' dilectio dei et ꝓximi. vt sup̄ eodē L. Cōtinentia siq̄dem nō patit̄ scissurā in carne. nec vera dilectio scissurā spūalē in mēte.

Exonerat onere peccatorum vera penitētia. Onere diuitiarum elemosina Heb. xij. [Deponētes omne pond⁹ tpaliū] ꝑ elēosinā [et circūstās nos peccatū]. i. oēꝫ peccati circūstantiā ꝑ cōfessionē et penitētiā ⁊c. Nō eī possꝫ onerari mercib⁹ dei. nisi p̄⁹ exonerata mercib⁹ diaboli. Et hec exoneratio maxime faciēda ē imminēte tēpestate mortis. Actuū. xxvij. [Satiati cibo]. s. ꝟbo dei [alleuiabāt nauē iactātes triticū in mare]. i. ad existentes in amaritudine pauptatis.

Hanc nauim penitentie

Exhauriūt hauritorio hūilitatis. cōfessio et oratio. onerat mercib⁹ supra dictis bona operatio.

Gubernāt consiliū et prudentia vt supra. que duo maxime p̄cauēt huic naui a periculis huius mūdi qui est mare.

Dirigit ad portū salutꝫ q̄ christ⁹ ē recta intentio. que opi nomē imponit.

Caro nostra est nauis YY

Aliter. Caro nostra nauis est aīe. in qua trāsmigrat mare secl'i in naui. Que. s. nauis si scissa fuerit ꝑ luxuriā vel gulā. vnde submergat̄ iugiter recipit et emittit. nec ē apta. sed valde ꝑniciosa nauigio spiritali. Sed caro integra ꝑ abstinētiā quasi firma nauis apta est nauigatōi.

Uita humana est nauis ZZ

Aliter. Uita hūana nauis. que debet onerari bonis mercib⁹. tēdēs ad lit⁹ futuri iudicij. cui⁹ gubernaculū vt dictū est ꝟbū dei. Hanc nauem impugnāt q̄si quattuor

Maria figuratur nauigiis

ꝑncipales venti tẽptationũ. Ab oriẽte ſupbia. ab occidẽte ignorãtia. ab auſtro ꝓſpe
ras. ab aq̃lone aduerſitas. Hec patet multotiẽs ſic ꝛpugnato. niſi euaſiõis vnicã
via. vt .ſ. tunica carnis ꝑcinctus exemplo petri Joh̃ .xxi. ſ. ꝑ pauptatẽ et cõtinẽtiã
mittat ſe deorſũ et capiat terrã :q̃ eſt chriſt⁹ hõ. que mõtuoſa ẽ ꝑ eminẽtiã ꝟtutũ et
miraculoꝝ. vt illic aſcẽdens nõ timeat impetũ ꝓcellaꝝ. Unũ dictũ ẽ Loth Beñ. xix.
In monte ſaluũ te fac. Jtẽ valloſa ẽ. vt in ea delitеſcẽs nõ timeas flatũ ventorum.
Valles ſunt hũilia et ifirma hũanitatis chriſti. Jſa. xxx. Erit tabernaculũ .i. hũa
na ꝛpi nata Li vmbraculũ dici ab eſtu. et in ſecuritatẽ et ĩ abſcõſionẽ a turbie ꝛ a plu
uia Jtẽ cauernoſa ẽ vt ibi abſcõdar ꝓpter timorẽ hoſtiũ. Jſa. xxvi. Ingredere in pe
tram .i. chriſtũ Abſcõdere in foſſa humo .i. ĩ cauerna pedũ lateris et manuũ. ſic co
lumba a facie accipitris.

Seq̃tur Delõge portãs panẽ ſuũ Quia poſita adhuc ĩ terra recte credẽdo ꝛ bene
opando acq̃rit ſibi victũ et veſtitũ de celo. a q̃ deſcẽdit omne datũ optimũ. Jac̃. i. il
lam. ſ. refectõem de q̃ Mat. xi. Uenite ad me oẽs q̃ laborat et onerati eſtis et ego
reficiã vos. Uel de vita hac panẽ bonoꝝ opẽ trãſfert in celũ. vbi ipa theſaurizat
Mat. vi. Theſaurizate vob̃ the. ꝛc. Portat .ſ. merita ꝓpria et acq̃rit ide vñ vi
uat ineternũ Panem ſuũ .i. pnie. laboris. ſudoris. et doloris Et nota delõge Qui
dam enĩ de bonis q̃ faciũt nõ q̃rũt niſi retributõem tpalẽ. ſed tales ꝺ ppe. Matth̃.
vi. Receperũt mercedem ſuã. i. quã inq̃rebãt. Jtẽ notabiliter dicit panẽ ſuũ chri
ſt⁹ enĩ vere panis noſter ẽ. Unũ matth̃. vi. Panẽ noſtr̃ ſupſubſtãtialẽ da nobis ho
die. quia iſto pane viuit aia in ꝑſenti ꝑ gr̃az. et illũ ſuſcipit in fide ſacramẽti. et hũc
portat panẽ q̃ opat et gr̃a in ꝑſenti. Unũ Heb. xiii. Cõtẽplates ne q̃s deſit gr̃e dei.
Jtem. ii. ad Chor. v. Hortamur vos ne in vacuũ gr̃am dei recipiatis. Panis aũt
q̃ creſcit de terra panis corꝑis eſt.

¶ Jſo multipliciter de naue multiplici. reſtat videre de picul̃ maris iſti⁹ mũdi. a
Que ſunt q̃nq̃ ꝑncipalia. Ecĉi. xliii. Qui nauigant mare enarrãt picula ei⁹
Syrtes. ſcilla. caribdis. acroceronnia. ſyrene. Uer
ſus

Syrtes cõgregatio ẽ arenaꝝ. Quod piculũ q̃nq̃ eſt in hoſtijs fluuioꝝ. vbi fluuiꝰ ĩ
trãt mare. et in hmõi arenis ſepe rũpit nauis. Hec ẽ auaricia. q̃ ſteriles et onoroſas
ꝛ falſas congregat diuitias. que ſitim nõ ſedant ſed ꝓuocant. Hoc periculũ declinat
prudentia. que nõ bona ꝑſentia ſz futura ꝓcupiſcit.

Scilla. quoddã piculũ eſt inter ſiciliã et barbariã. ſ. q̃dam ſcopulus magn⁹ ĩ illo ma
ri. paꝝ ſup ſe aque habẽs. ſ. q̃ſi cubitos duos vel cubitũ et dimidiũ. q̃ naues rũpũ
tur nõ habentes aquã ꝓfundã. Hoc piculũ greci ſcillam. ſaraceni ꝛ q̃dã naute no
minãt kelp .q̃ꝺ vtrũq̃ ſonat canis latine. Quia ibi lacerank naues q̃buſdã petris
acutis q̃ſi dentib̃ caninis. Et hoc piculũ ſignat luxuriã. q̃ blandã facie ꝑtẽdit deſu
per. et deſubtus lacerat appropinq̃ntes. Prouerbi. v. Fauꝰ diſtillãs ꝛc. vſq̃ no
uiſſima eiꝰ amara q̃ſi abſinthiũ ꝛc. Et ſicut ꝑ piculũ cauek fugiẽdo. ſic et luxuria. i.
ad Chor. vi. Fugite fornicatõem. Unũ ſeq̃tur puer. v. Lõge fac ab ea viã tuaz ꝛc.
Jraſcunk etiã naute ſi ꝑ piculũ noĩek in naui Et ꝑ ẽ q̃ꝺ ꝺr ad eph̃. Fornicatio et
oĩs immũdicia nec noĩek in vob̃. ꝛc. Contra ꝑ piculũ neceſſe ẽ bre carinã q̃ rima ca
reat. Uel ſi ſubintret aliq̃ntulũ aque. i. noxie delectatõis ſp ꝺz ꝓ ꝓfeſſiõez ethauriri.

Acroceronnia. ſunt mõtes cornuti. acros enĩ ſonat mons. ceros cornu. Et ſigt ad b
uerſitatẽ et detractõnẽ. cõtra que nauis debet hre fortitudinẽ. ne aduerſitate vl̃ de
tractõe ad impatiẽtiã moueak. Ul̃ ꝑ mõtes cornutos cornuta ſuperbia figurak.

Syrene. q̃ cantu mortifero nauras attrahũt ꝛ attractos lacerãt. Uoluptas. Proſpi
tas Uel adulatio ẽ. Unde. Mollitiſ ſunt ſmones eiꝰ ſup oleũ ꝛc. Hoc piculũ de
clinat puppis. iuſticia. ſ. q̃ nec blãdis ſeducik ꝑ ꝓſperitatẽ. nec adulatõnib̃ male de
mulcetur: q̃rendo mundanũ fauorẽ.

Caribdis. eſt vorago circũuoluẽs naues et abſorbens. Unde caribdis quaſi cari
nas abdens. Et frequens eſt hoc piculũ iuxta ſiciliã. et maxime in brachio maris
quod farus dicik. et diuidit ſiciliam et calabriã. Et hoc piculũ ſignat gulã q̃ abſor
bet rõem. Unũ Jſa. xxviii. Abſorpti ſunt a vino.

Maria archa noe Titulus viij.

Et archa noe ⌋de qua p̄ceptū est ip̄i noe Gene .vi. Fac tibi archā de lignis leuigatis. Mansiuncl'as in ea facies et bitumine linies intrīsecus. Et sic facies eam. Trecentoꝝ cubitoꝝ erit lōgitudo arche.l.cubitoꝝ latitudo.et. xxx.cubitorum altitudo illius. fenestrā in archa facies.et in cubito cōsūmabis summitatē illi⁹ Ostium aūt arche pones in latere deorsum. Cenacula et tristega facies in ea. Cōmendat̄ autē beata virgo sub tipo hui⁹ arche maxime q̄ntum ad quinq̄.

Primo q̄ntum ad dignitatē sue natiuitatis. Et ostendit̄ dignitas ortus eius q̄ntū ad auctorē. Unde dicit pater filio.⌊ Fac tibi.⌋sibi enim fecit eā christus principaliter.i.ad honorē suū. Nec solū sibi sed et hominib⁹ et angelis et toti trinitati. Iuxta illud beati bern̄. Deniq̄ omnib⁹ oīa facta est ⁊c̄. Quere li.iij.ti.xxiiij. Ostendit̄ etiam dignitas ortus ei⁹:q̄ntū ad sanctificatōem ex p̄te mentis:cū dicit̄ ⌊archā.⌋in q̄ videlicz recōditi fuerūt thesauri sapiētie celestis.thesauri desiderabiles: v̄tutū carismata. Fuit enī anima eius cito:vt credit̄:post infusionē a peccato origīali purgata.et om̄i decore virtutū ornata. Decebat enī :vt dicit Anselm⁹.vt ea puritate niteret q̄ sub deo maior neq̄t intelligi .quā deus pater filio suo eligebat in matrem. Ostendit̄ etiā dignitas ortus ei⁹ .q̄ntū ad ꝓgenitorū sanctitatē: cū dicit̄. ⌊de lignis leuigatis⌋.i.politis :vel bituminatis ꝑm aliā lr̄am.siue quadratꝫ ꝑm aliā. Patres enim de quib⁹ ip̄a orta est.politi fuerūt ꝑ honestatē ꝯuersatōis .qꝛ nihil in eis erat qđ offenderet oculos intuentiū. Cōuersabant̄ enī in medio natōis praue et ꝑuerse sine q̄rela. Nam aspectu et auditu iusti erāt.i. Petri.v. Et erāt q̄si liliū inter spinas. Canti.ij. Bituminati etiā fuerūt ꝑ feruorē caritatis. Quadrati v̄o ꝑ iusticiā a parte posteriori.ad corrigendū errata . Ab anteriori ꝑ prudentiā.ad p̄uidendū futura. A dextris ꝑ tēperantiā ꝯtra ꝓspera. A sinistris ꝑ fortitudinē contra aduersa. De lignis leuigatis aliter inuenies supra eodem ti.vij.D.

Bern̄.

Anselm⁹

Scđo cōmendatur q̄ntum ad statū vite p̄sentis.cū dicit̄ ⌊Mansiuncl'as in ea facies⌋ In eccl'ia sunt tres ordines siue stat⁹.virginū.cōiugatorū. et p̄latoꝝ. Et ip̄a fuit virgo ꝯiugata.et habuit qđāmodo sup̄ filiū suuz officium p̄lati. Luce.ij. et erat subditus illis. De triplici ei⁹ statu multa habuisti supra li.i.ca.vi.B. Ostendit̄ etiā fuisse caritate ordinata.cū dicit̄. ⌊Et bitumine linies eā intrinsecus et extrīsecus⌋ scz quo ad deum et ꝓximū .i.caritate feruētissima et indissolubili. Nam diuersitas ⁊ vniuersitas status triplicis p̄taxati req̄rit vnionē et ordinē caritatis. Uel duplex linitio.caritas in affectu et effectu. Unde dicit̄ mr̄ pulcre dilectōis ꝑ quam dedit vnigenitū suū ꝓ scelere nostro.et fructū ventris sui ꝓ peccatis animaꝝ nostrarum. Michee.vi. Ideo dicit̄ Cāti.vi.et .vij.⌊Pulcra es⌋interi⁹ in mēte ꝑ caritatē ī affectu ⌊decora⌋interi⁹ ꝑ caritatem in effectu.

X.

Archa .s. maria cōmēdat̄

Tercio ꝯmendat̄ q̄ntū ad decorē v̄tutū cū đr̄⌊Trecentorū cubitoꝝ erit lōgitudo.⌋ Fuit eī ī ea fides q̄ longitudo dicit̄. qꝛ ei succedit lōgitudo dieꝝ.i. claritas visiōis diuine. Prouer. Longitudo dieꝝ in dextera ei⁹. Lu.i .Beata q̄ credidisti ⁊c̄. Fuit in ea latitudo caritatis .q̄ extendebat̄ vsq̄ ad inimicos. Et altitudo spei q̄ vsq̄ ad interiora velaminis ꝑtingebat .Sed q̄a fides p̄cipue refert̄ ad mysteriū trinitatis ex p̄te ip̄is crediti.ꝑ centenariū vero ꝑfectio ex p̄te credentꝫ intelligat̄. Quoniaz vero caritas operit multitudinē peccatoꝝ .i. Petri.iiij. Et vniuersa delicta operit caritas Prouer.xiiij. Idcirco dicit̄ ⌊latitudo q̄nquaginta cubitoꝝ⌋ q̄a q̄nquagenarius numer⁹ est remissionis. Quia vero ex fide opante ꝑ dilectionē.habet̄ certitudo spei.qꝛ spes est certa expectatio future beatitudīs ex gr̄a et meritis p̄cedentibus ꝓueniens.ꝓpter ea dicit̄ ⌊altitudo.xxx.cubitoꝝ⌋vt in ternario fidei ꝑfectio.ī denario decalogi intelligat̄ impletio.

Quarto cōmendat̄ a ꝑfectōe vite duplicis.s.cōtemplatiue et actiue. Cōtēplatiua ⌊ꝑ fenestrā⌋ Nam ꝑ actū ꝯtēplatōis dirigimus aciē oculorum nostroꝝ ad solē iusticie.i.christū.et illuminat̄ ab eo domus cōscientie nr̄e. Actiua notat̄ ꝑ⌊cubitū⌋quo exercent̄ opa.

Quinto cōmendat̄ a pudore virginitatis.cū dicit̄ ⌊Ostium arche pones in latere de

orsum.] Per hoc ostiũ intrauit in eã filius dei/ et venit ad nos. et fuit [in latere arche deorsum] q̃a virgo fuit nõ solum mẽte. sed etiã carne. Uel [ostiũ ĩ latere arche] filius in ventre. q̃ dicit Johã. x. Ego sum ostiũ.

Sexto cõmendat̃ a conceptõe saluatoris et merito intercessiõis/ cũ dicit pater filio. [Ingredere archã] carnẽ de virgine assumẽdo [tu et vxor tua] .s. celestis sapiẽtie. Sap̃. viij. Quesiui mihi sponsam illã assumere [et filij tui] dona spũssancti [ꝛ vxores filiorũ tuorũ] .s. septem ille virtutes de quib̃ Jaco. iij. de sapiẽtia que desursũ descendit. ꝙ p̃mũ pudica deinde pacifica. [Noe] christ⁹ q̃ interp̃tatur req̃es. quia sicut tp̃e noe quieuerũt ꝑ diluuiũ omnia retro op̃a. ita ꝑ christũ oẽs q̃ antea laborabant. Item noe cõgregauit in archa cibos omnes homib̃ et iumẽtis seu bestijs necessarios. Unde dictũ est ei. [Tolles tecũ ex omnib̃ escis q̃ mandi possunt et cõportabis apud te.] Et christ⁹ dicit. Uenite ad me oẽs qui laboratis et onerati estꝭ ꝛc̃. Matth̃. xi. Sed innuit q̃bus datur⁹ sit req̃em. .s. his q̃ discunt ab eo hũilitatẽ et mansuetudinẽ. Dicit ergo pater filio. [Tolles tecũ ex omnib̃ escis q̃ mãdi possunt] Filius enĩ dei descẽdens in vterũ virginis: secũ cõgregauit oĩa q̃bus angeli et hoĩes fruerent̃. Uñ potest dicere beata virgo. Uenerũt mihi oĩa bona ꝛc̃. Und̃ ip̃e est thesaurus argẽti et auri ꝛ cella omniũ aromatũ.

Finit liber vndecimus de munitõib̃ et nauigijs
que possunt figurare mariã.

Incipit liber duodecimus de orto

concluso. cui sponsus ꝯparat mariã in canticis.

Che sunt quinq̃ginta proprietates orti conclusi.

Ortus conclusus. firmatus claue. seratus.
Et custoditus. signatus. discooptus.
Consitus. excultus. plantatus. et agricolatus.
Et pastinatus. fossus. satus. areolatus.
Planus. et extensus. secretus. amenus. et altus.
Sanus. aromaticus. recreans. bibulus. sitibundus.
Humidus. irriguus. cõplutus. rorificatus.
Distillans. rorans. nebulosus. siue vaporans.
Densus. et vmbrosus. abscondens. et latebrosus.
Mundus. et emũdans. mirabilis. inuiolatus.
Securus. stabilis. secundus. deliciosus.
Largus. inexhaustus. satians. potansq̃. iocosus.

Nota lector/ ꝙ hic ortus distinctus est in septem particulas.
In p̃ma agit̃ de ꝓprietatib̃ orti. que sunt q̃nq̃ginta. et faciũt. xij. versus. et q̃libet versus habetur ꝑ vno capitulo.
In secunda agit̃/ de delectabilibus/ que multa sunt. et de areolis.
In tercia/ de aromatibus. Et habet duo capitula.
In quarta/ de floribus et herbis. et habet capitula quattuor.
In quinta/ de his que in incarnatõe filij dei a supiori descenderũt in ortũ cõclusum. quia ab inferiori nihil potuit subintrare. Et habet capitula. xvij.
In sexta/ de arborib̃ q̃ solent in ortis nobilib̃ repiri. Et de arborib̃ etiã/ q̃ ortꝭ nõ competunt. sed possunt signare mariã. Et habet capitula. xxxiiij.
In septima de auibus q̃ possunt christũ et mariã designare. Et habet. vi. ca.

Incipit particula prima de quinqua

ginta ꝓprietatibus orti ꝯclusi conuenientib̃ marie. Et distinguit̃ ista particula ꝑ

duodecim versus .et quilibet versus habetur p vno capitulo.

Capitulum .i.

Versus primus

ORtus. Unde Cantico. q̃rto.

A

ORtus cõclusus soror mea spõsa ꝛc̃. Eiusdẽ. v. Surge aq̃lo. et veni auster. pfla ortũ meũ: et fluent aromata illi⁹. Jbidem. Veni in ortũ meũ: soror mea sponsa ꝛc̃. Eiusdẽ. vi. Dilect⁹ meus descẽdit in ortũ suũ ꝛc̃. Jbidem. Descẽdi in ortũ nucũ vt videre poma valliũ ꝛc̃. Jsa. lviij. dicit marie. Eris q̃si ort⁹ irriguꝰ ꝛc̃. Joel'. ij. ⁊Quasi ort⁹ voluptatis terra⁊ .i. maria ⁊coꝛã eo⁊ .i. coꝛã christo. Jtẽ Ezechiel'. xxxvi. Terra inculta facta ẽ vt ortus voluptatis. Hic ort⁹ designat p paradisũ voluptatis Gene. ij. vbi sic legit. Plãtauerat autez dñs paradisum voluptatis a principio. in quo posuit hoiem quẽ formauerat. Hoc inuenies expotũ infra F. Possunt aũt assignari cause multiplices q̃re gloriosa virgo p terrestẽ paradisum designetur.

B

Maria paradisus terrestris dicitur. Quia

Tercio die seculi plantat. ⁊ Et beata virgo post tpus ante legẽ: et tpus sub lege tercio tpe seculi. quod est gr̃e: virtutũ plenitudine ornat. Unde⁊ gr̃a plena⁊

Jbi crescũt lignũ vite et lignũ sciẽtie boni et mali⁊ Et in beate virgis vtero paulatim ſm carnẽ adoleuit christ⁹. lignũ plantatũ sec⁹ decursus aquaꝝ. q̃ est lignũ scientie in q̃ sunt oẽs thesauri sapiẽtie et sciẽtie abscõditi. ad Col'. ij. Et lignum vite. Unde Jo. xiiij. Ego sũ via vitas ꝛvita. Et de ꝟ lig̃ ml'tũ loq̃t Joh'. i apo. ꝟ ihus finẽ.

Aquis diluuij nõ cõtingit⁊ Et beate virgis sublimẽ cõuersatiõem: q̃ vere erat in cel'. nõ attigit illud diluuiũ de q̃ dꝛ Osee. iij. Maledictũ ꝛ mẽdaciũ ꝛc̃. inundauerunt.

Recipit helyam et enoch⁊ Scõm regimẽ interpr̃at dedicãs. vt cũ deo ambulãs. et signat eos q̃ nudũ christũ nudi sequunt. ꝛ tã corpus q̃ aiaꝝ p vitã contẽplatiuam diuinis obsequijs dedicãt. vt solliciti sint q̃ dei sunt. i. Chozꝛ. vij. Et sollicite ambulãt cũ deo suo. Michee. vi. Et sequunt agnũ quocunq; ierit Apoc'. xiiij. Helyas q̃ interpr̃at robust⁹ dñator. signat bonos actiuos. q̃ licet tpalia possideãt: ñ eis seruiũt. sed viriliter subijciũt sibi et eis dñant. Hec duo hoim genera btã virgo ĩ statu ꝟturis ꝛtinet et fouet. et meritis reficit et exemplis. Sed et vtrãq; vitã ĩ seipa: et sup oẽs puros hoies exhibuit. sicut ostẽdit Anselm⁹ ibi. Jntrauit ihesus in quoddã castellũ. libꝛo. xi. ti. ij.

C

Terra est supioꝛ: et celo inferioꝛ. Et beata virgo omni puro hoĩe q̃ de terra est. Jo. ij. supior. Deo q̃ ambitu ptãtis sue oĩa continet inferioꝛ. Unde btus Anselm⁹ Nihil equale marie. nihil nisi deus maior⁹ maria

Anselm⁹

Fluuius de eo egrediẽs q̃tuoꝛ fluuijs totã terrã irrigat.⁊ Et christ⁹ dei sapiẽtia q̃ aque sapiẽtie salutaris se compat Eccli. xv. Et dicit Eccli. xxiiij. Ego q̃si fluuius doꝛit ꝛc̃ Legrediens⁊ p carnalẽ natiuitatẽ de beata virgine⁊ q̃tuoꝛ fluminibꝰ⁊ euãgeliozũ totam terrã ecclesie copiose irrigat et fecundat.

Maria dꝛ padisus

Totũ genus nostꝝ in gaudio enutrisset nisi peccatũ p̃mi hoĩs impedisset⁊ Et btã virgo oẽs hoies sine psonaꝝ discretione gl'ioso fructu ventris sui. in gaudio eterno reficeret. nisi eoꝝ peccata impedirent.

In eo nõ est homo carnaliter genit⁹. sꝫ diuina virtute posit⁹⁊ sicut legit Gen̄. ij. Tulit de⁹ hominẽ. et posuit in padiso voluptatis. Qui est forma futuri ꝛc̃. ad Rom̄. v. Scõus adam de celo celestis. i. Chozꝛ. xv. Nõ generatõe carnali in btãm ꝟginem venit. sed solo ope trinitatis. Jn hoc cni⁊ padiso⁊ .i. btã virgine⁊ posit⁹ ẽ⁊ christus hõ⁊ vt oparet⁊ in ea fecunditatẽ. vt custodiret in ea illibatã virginitatẽ⁊ Opat⁹ ẽ⁊ Unde ipa dic̃. Quia fecit mihi magna ꝛc̃.⁊ Custodiuit⁊ cũ integrã cõseruauit⁊ Opatus ẽ⁊ dum fecũdauit.⁊ custodiuit⁊ icũ flozẽ nõ abstulit.

Custodia angelica munit⁊ Sicut legit Gene. iij. Et beatã virginẽ angeli sollicite custodiebant. Unde Cañ. iij. Lectulũ salomõis. lx. fortes ambiũt. Et ei dicit ps̃. Angelis suis de⁹ mandauit de te vt custodiant te ꝛc̃.

Iugiter viret. Et beata virgo credit̃ nõ emarcuisse putredine. sed assumpta in carne in immarcessibilẽ immortalitatẽ.

Sed notandũ ꝙ vterus virginal' in infinitũ melior ẽ ꝑadisus q̃ ille lr̃alis. Prĩo eĩ ibi de viro facta ẽ mulier in signũ future corruptõis. Vñ Geñ. ij. Tulit domin⁹ vnã de costis ade. quã edificauit in mlierẽ. et repleuit carnem ꝑ ea. Repletio autẽ ossis de carne insufficiẽs ẽ et infirma repletio. In virginali autẽ vtero. de muliere factus est vir. Vñ ad Gal'. iiij. Misit deus filiũ factũ ex muliere. in signũ restauratõis et repande ꝟtutis. Et de purissimo virginis sanguĩe ꝑm Damascenũ. Vl' de carne ei⁹ factũ est os. ad lr̃am: in instãti cõceptõis. et mystice ille q̃ est os et robur ecclesie. Et ita in virgĩe ⁊ ex virgine repleta gratia: suppleta ẽ ⁊ repleta hũana natura. ⁊ facta q̃si ossea et fortis: cũ ꝑus esset carnea ⁊ fluxibilis ad peccãdũ. Et ꝺ illa plenitudine oẽs accepim⁹ Jo. i. Scꝺo ille ꝑadisus apt⁹ fuit serpenti q̃ seduxit euam. Sed iste ꝑadisus. ort⁹ ꝯclusus contra omne nociuũ. Tercio de illo eiect⁹ est inhoneste vet⁹ adam. In isto honorifice posit⁹ secũd⁹ adã. Geñ. ij. qꝛ saluo pudore materno. Quarto ligna illi⁹ ꝑadisi fructificabãt iuxta genus suũ. Sed btã virgo sup̃ gen⁹ suũ: dũ vnigenitũ dei ꝯcepit ⁊ pepit: virginitatis gl'ia ꝑmanente. Quĩto ibi creuit fructus q̃ toxicatũ est gen⁹ hũanũ. In ꝫ ille fruct⁹ vite. de q̃ qui digne mãducauerit mortẽ nõ videbit in eternũ. Joh. vi. De q̃ etiã fructu canit ecclesia. Non erit adam seductus si de hoc gustauerit.

Dicit̃ g̃ ꝙ [domin⁹]. i. deus pr̃. cui⁹ maria opus est speciale. et ip̃e special' ei⁹ ẽ ortulanus [plãtauerat]. i. plãtis herbis et arboribꝫ. ꝑ q̃ desig̃nt̃ virtutes marie: aptauerat. cuius carni et aĩe inseruit omne gen⁹ virtutis. Vñ ip̃a dicit. [In me oĩs g̃tia] q̃si oĩs spũalis iocũditas et voluptas. [Paradisũ voluptatis]. i. aĩam vl' vterũ virginis. Alia translatio dicit [Paradisum in eden ad orientẽ] Eden hebraice latine delicie. ergo idem est ꝑadisus voluptatis qꝺ paradisus in eden. i. delicijs. [A principio] creatõis. s. cũ apparuit arida ⁊ dñs germĩare terrã fecit. Vel [a ꝑncipio]. i. a prima orbis ꝑte. Est ergo [a ꝑncipio] idem qꝺ ad orientẽ. qꝺ habꝫ alia trãslatio. Vel [a ꝑncipio] restauratõis hũane. q̃ incepit a sctĩficatõe marie et gr̃arum infusiõe. Tũc enĩ ꝓp̃e fuit vite principiũ. ante eĩ nõ fuit nisi vite desitio. Jõ aurora dicit̃. que est principiũ diei et finis noctis. Propter hmõi plãtas appellat̃ maria ortus plãtationũ. Eccĩ. xxiiij. Dixi rigabo ortũ plantatõnũ ⁊c.

Item Eccĩ. xxiiij. appellat fili⁹ ꝑadisum. mr̃is sue vterꝫ dicens. Ego q̃si aqueduct⁹ exiui a ꝑadiso]. i. vtero virginali. Bene ꝑadisus. virginis vter⁹. quẽ spũssanctus ĩmo tota trinitas: cuius opa insepabilia: tanta creaturaꝝ vbertate ꝑfudit. ꝙ dei filio fact⁹ est ꝑadisus deliciaꝝ et ortus voluptatis. Ineffabili etiã trinitati cõplacuit habitare in ip̃a. Unde dicit beata trinitas. In oĩbꝫ req̃em q̃siui. et in heredite domini morabor. i. in maria.

Exiuit etiã de hoc paradiso fluui⁹ dorix]. i. filius dei qui se ꝯparat fluuio dicens. Ego q̃si fluuius dorix. Dorix interp̃tatur medicamentũ generatõis. Nam part⁹ virgine⁹ medicamentũ fuit generatõis hũane. in peccato primi hoĩs letalit̃ vulnerate. Cuius. s. fluuij. quasi q̃ttuor capita q̃ttuor illi liquores. q̃ de dñico corpore manauerũt. Lacrime. s. et sudor in vita. Sãguis in circũcisiõe. In sudore sanguineo. et in crucifixiõe. Et post mortẽ sanguis et aqua.

Itẽ ekebert⁹ abbas ad mariã. Vere paradisus dei tu es. quia lignũ vite mũdo ꝓtulisti. de quo q̃ manducauerit viuet in eternũ. Fons vite qui ex ore altissimi ꝓdijt. de medio ventris tui exiliuit. atq̃ in q̃ttuor capita sese disꝑtiens. ad irrigandã faciẽ arentꝫ mũdi emanauit. letificãs ciuitatem dei. Omnis enĩ q̃ biberit ex eo nõ sitiet ineternũ. Et plus q̃ ꝑadisus es. de illi⁹ enim aqua si q̃s biberit sitiet iterum. O q̃ntũ mũdo ꝯtulisti. q̃ aq̃ tam salubris aq̃ductus esse meruisti.

Item de emissiõibꝫ hui⁹ orti ꝺr Cañ. iiij. [Emissiões tue ꝑadisus maloꝝ punicoꝝ cum pomoꝝ fructibꝫ. cypri cũ nardo: nard⁹ ⁊ crocus: fistula et cinnamomũ: cum vniuersis lignis libani: myrra et aloe. cũ vniuersis ꝑmis vnguẽtis. fons ortorũ. puteus aquarũ viuentiũ q̃ fluunt impetu ꝺ libano.] In arboribꝫ. herbis. floribꝫ:

aromatib⁹ fonte et puteo: que hic enumerant. virginis virtutes et carismata. quibus non solū plena est in se. sed et eisdē implet humiles. Unde dicit Eccl. xxiiij. A generatōib⁹ meis implemini. Dicunt etiā Emissiones Aquia ab ipa fluunt velut a fonte et in alios emittuntur.

Et nota q̄ in hac serie hec. xij. que enumerata sunt. quasi per ser cōignatōnes copulant. Unde Cantic. i. Tigna domoꝝ nostraꝝ cedrina ⁊c. Prio autē ꝓtignātur mala punica cū pomis cōmunib⁹. Per Amala Ain quibus sunt multa grana: ordinata sub vno cortice: notat desideriū intus ordinatū et ardens caritate. Caritas enī opertoriū est. Unde. i. Pe. iiij. Caritas operit multitudinē peccatoꝝ. Per Apoma Aque nō habent hmōi corticem. notant bona opa exteriora. Et his duob⁹ plena est maria. misericordia. s. i affectu. et fructib⁹ bonis in effectu. Jaco. iij. Secū do cōiungit cyprū cum nardo. In cypro: que habet semen cādidū. notat castitas. In nardo q̄ est arbor calida. caritas. De quib⁹ duob⁹ Sap. iiij. O q̄ pulcra ē casta generatio cū caritate. Tercio ꝓiungit Anardū cū croco A Et merito. qz in nardo que est arbor parua: notat humilitas. de qua dicit Canti. i. Cū esset rex in accubitu suo nard⁹ mea dedit odorē suum. In croco q̄ habet crines aureos notat sapiētia. De his duob⁹ Prab. xi. Ubi humilitas ibi sapiētia. Quarto fistulam ⁊ cinnamomū A Et merito. In fistula que habet in medulla totā vim. et purgat suauiter interi⁹ notat pietas. In cinnamomo cui⁹ virtus est exteri⁹ in cortice. notat elemosina. De his duob⁹ Isa. lviij. A Cum effuderis esurienti aiam tuā A p pietatē scz et compassionē Aet aiam afflictā repleueris A p beneficij corpalis exhibitōnem. Orietur in tenebris lux tua. A Quinto ꝓiūgit myrrā et aloen A In myrra: q̄ corp⁹ ꝓservat: notat abstinentia cibi et potus. In aloe: q̄ purgat intus: patiētia p quaz anima possidet. Unū. In patiētia vestra possidebitis aias vestras. Unū. ij. Petri. i. Ministrate in abstinētia patiētiā ⁊c. Ultimo copulat Afontē ortoꝝ: et puteū aq̄rum viuentiū. A Et merito. In fonte. sapiētia de diuinis. In puteo notat sciētia de hūanis. De his duob⁹ Isa. xxxiij. Diuitie salutis sapiaꝝ scia ⁊c. Dicit etiā maria Afons ortoꝝ A rigando angelos. Aputeus aquaꝝ viuentiū A rigādo nos sua gratia. Unde et alibi nobis dicit fons signat⁹. Facile enī habet aqua a fonte. magno labore extrahit a puteo. Sic et angeli facile implent gratia virginis. nos nisi cū magno labore.

Aliter exponit auctoritas supradicta. AEmissiones tue ⁊c. A Et in ℟bis istis hmōi orti fecūditas designat. Nam emissiones et productōes virginis dicunt esse paradisus: cum omnib⁹ fructib⁹ et arboribus herbis aromaticis ⁊ vnguētis. Et designat p paradisum eccl'ia. p herbas et arbores fideles in ecclesia et animaꝝ virtutes signāt. que omnia emitti vl' procedere dicunt et hoc orto. Quia omnes ℟trues de ecclesia omnes virtutes fideliū: nō aliter flores aut fructus proferunt. Sacramentoꝝ quo q̄ vnguēta nō proficiūt. nisi radix omniū figat in incarnatōis mysterio. p quā ⁊ deus factus ē filius mulieris. et mulier dei genitrix est effecta. Igit p fructus malorū punicoꝝ. in quib⁹ sub vno cortice grana claudunt: fruct⁹ collegioꝝ vel ꝓgregationū in eccl'ia figurant. Per fructus pomoꝝ signant merita singulaꝝ psonaꝝ. Per cyprū que est arbor candida et odorifera castitas. Per nardū hūilitas. Per crocū. qui in colorē suum: res q̄bus admisceꝫ puertit. sicut fermentū farinā cōspersam in suū trahit saporē: caritas que ē forma omniū virtutū. Fistula que purpurei coloris est. et sanguinē dñice passiōis repsentat. et cōpassionē que hominē similitudini mortis christi cōfigurat. Per cinnamomū coloris cynerei: mortis recogitatio. Per myrrā et aloen. maior et minor carnis mortificatio. Habemus igit in herbis vel ipas virtutes: vel ipis virtutib⁹ insignitos. In herbis etiā minores. In lignis libani ⁊ ceteꝝ arboribus illos q̄ virtutib⁹ et meritis ad altiora cōscēdūt. Per prima vero vnguēta A ℟trues pcipue designāt. s. caritas mificordia benignitas et hmōi. q̄ iter oēs ℟trues ⁊ fructu et merito. i. efficacia merēdi pcellūt.

Ecclesia paradisus

Prima marie vnguenta

Precipua dona et carismata spūssancti.

Precipua misericordie opa: aīe sue p̄cipue medicinalia. que p̄cipuo paupi. s. filio dei p̄cipua dilectōe exhibuit: de ꝓpria et p̄cipua substātia sua. scz de purissimis sanguibus: ꝑm damascenū. vel de carne ꝓpria vestimentū. ⁊ de lacte ꝓprio nutrimentuz De quo scz paupe dicit psal. ⌊Beatus q̄ intelligit sup egenū et pauperē⌋. i. xp̄m. Et dicunt hec vnguenta p̄ma p dignitatē.

Quo ad se⌋ ille consolatōes quas de duro et arido tribulatōnū velut mel de petra et oleum de saxo durissimo exugebat. Uel etiā nobis qñqz exp̄mit de eisdem. D

Quo ad nos⌋ spūalia dona: q̄bus interi⁹ consolat et quasi pungitur. Quasi autē nouissima que in hac serie nō noiant: sunt vel corpalia vel tēporalia: quib⁹ nobis subuenit exterius: q̄ nominabilia nō sunt respectu spiritualiū. Quanto enī p̄stat corpori spūs. tanto magis spūalib⁹ q̄z corpalib⁹ indigem⁹. quod nullo modo crederent amatores mundi.

Maria ortus ꝓpter

Arboris vite cōtinentiā.⌋ Hic etenim ortus. paradisus est voluptatis. cui⁹ principalis arbor lignū vite. s. christus dñs. qui bene dicit lignum vite. qz mortis d̄fectuz fugat immortalitate fruct⁹ sui. s. eucharistie: quo ad digne accedentes. ⁊ q̄ ad beatos eterna sui cōtemplatōe. Unde dicit Joh. vi. Qui manducat me viuet ꝓpter me. Sed nō ꝯpetit hic fructus nisi victorib⁹ viciorū. Uñ Apoc. ij. Uincēti dabo edere de ligno vite qd̄ est in paradiso dei mei. ⌊Paradisus⌋ eccl'ia catholica. Uel paradisus maria vt supra dictū est paulo ante.

Deliciaꝝ abundantiā.⌋ Unde Cañ. viij. dicit delicijs affluens. de q̄bus delicijs satis inuenies infra ca. xi. in fine. A

Aromatū⌋ et herbaꝝ. florum. et fructuum. specieꝝ et arborū redolentiā. Unde dicit virgini Cañ. iiij. Emissiōes tue paradisus. vt sup̄ eodem H dictū est.

Uel vt alludat vocabulo. qz ort⁹ p̄t dici ab exhortādo. sua enī amenitate hortatur nos intrare ad videndā v̄tutē ⁊ gl'iam suā. Uñ dic. ⌊Trāsite ad me oēs⌋ ⁊c. Nec solū ad videndā gl'iam suam. sed et ad gustandū q̄m dulcis est et suauis. Uñ subdit. ⌊Et a generatōibus meis implemini.⌋

Uel q̄a in h̄ orto creuerūt flores lilij p virgitatē. Uiole p hūilitatē. Rose p caritatē Frumēti p mr̄nitatē. Creuit croc⁹ q̄ ē color⁹ aurei. p angelicā assil'atiōez. Et ꝓpt h̄ regina v̄ginū. exēplar hūiliū. martyr martyrū bonoꝝ. et gl'ia martyrū. Prīceps et dña angeloꝝ. q̄ꝝ ordīes vniuersos trāscēdit in omni gr̄a gl'ia ⁊ virtute.

Uel q̄a hic ortus dici p̄t ab orior oriris. q̄a ibi flores: et gramīa: aromatice spēs: et fructifere arbores oriunt. Et h̄ enī orto ort⁹ ē fili⁹ dei. q̄ oē bonū ē et summū bonū. ⁊ q̄ in futuro erit oīa in oīb⁹. i. sufficiētia oīm. Inde etiā cū filio dei ortū ē ⁊ iugiter orit oē bonū. qz ort⁹ iste nūq̄z desinit facere fructū. Hiere. xvij. Et iō Sap. vij. dicit hūana natura. ⌊Uenerūt mihi oīa bona pariter cū illa⌋. s. cū sapiētia īcarnata. vel virgine gloriosa. O

Ul' qz ort⁹ iste habitat ī ort⁹. Iō dicit ei spōsus Cañ. viij. ⌊Qui habitas ī ort⁹ amici⌋. i. angeli ⌊auscultāt te⌋ ⁊c. Ort⁹ eī iste īhabitauit ⁊ īhabitat ortū ml'tiplicem.

Prim⁹ ꝓp̄a ꝯscientia. quam inhabitauit p sui discussionem.

Scd̄s celest⁹ p̄ria. quā īhabitabat p celestiū ꝯtēplatōem. nā cōuersatio ei⁹ ī celis.

Terci⁹ militans eccl'ia. quam inhabitat p custodiam fidelem.

Quartus est paradisus deliciaꝝ. quam inhabitat p gl'iam immarcessibilem.

Quintus fidelis anima. quā inhabitat si mūda sit et ornata p delectatōem. Nā delicie eius esse cum filijs hominū. Parabo. viij.

Sextus ordinata religio. cui submīstrat gratiam specialem. Nam ip̄a est que facit inhabitare hoīes vnius moris in domo.

Ortus ꝯclusus⌋ q̄si duplici clausura. corpalis et spūal' virgītatis. Aug⁹. Uirginitas ē in carne corruptibili. ꝓpetue incorruptōis ꝓpositū. Idcirco bis appellat maria ortus cōclusus ⌊cōclusus⌋ in ꝯcipiēdo ⌊cōclusus⌋ in pariēdo. et post partū retinēs integritatis signaculū. Unde et ter dicit porta clausa Eze. xliiij. Ul' bis dicit ⌊ortus ꝯclusus⌋ q̄a ortus hic btā virgo fructuz fecit actiue ⁊ ꝯtēplatiue. P

Uel ꝓceptoꝝ et ꝓsilioꝝ. Uel ḟa ibi est spūalis habitatio secularīū ⁊ cōtēplatiuo/
rū. Uel ꝓlatoꝝ et subditoꝝ. Ul' iudeoꝝ ⁊ gētilīū ꝓuersoꝝ ad fidē. Uñ ei dicit. Si
cut lerantiū omniū habitatio est in te.

Itē Ortus cōclusus ¶ Plātauerat q̄dem dñs ortū voluptatis a ꝑncipio .sic dicit
Beñ.ij.scz padisum. in q̄ posuerat lignuz vite. cui⁹ vsum amisim⁹: qz ꝓclusus non
fuerat ort⁹ ille. Uñ Job.xij. ór ó sathana. ¶ Nō ꝓclusit ostia vētr⁹ q̄ portauit me.
nec abstulit mala ab ocul' meis. ¶ Quasi diceret. Apuit sathanas ¶ostia ¶padisi. de
q̄. q̄si fetus de ventre. genus hūanū eriuit. q̄ ¶ostia ¶ si nō apuisset ¶ablata essēt ma
la ab ocul' meis ¶ Sed ad remediū hui⁹ mali fecit dñs aliū padisū. s. ꝟgis vtez.
in q̄ plātauit aliud lignū vite. s. chriſtū. ⁊ ita ꝓclusit hūc ortū vt nulli hosti. nul'i ma
ligno ei⁹ pateret ingressus. Nec semel tm: sz itez ór hic ort⁹ cōclusus ¶ Et ipa ite
ratio veritatis cōfirmatio est.

Aliter. Uenter ī q̄ nobis data ē ꝑma vita. fuit padisus terrestr⁹. cui⁹ introitū diabo Q
lus nō clausit nobis .i. ad vtilitatē nr̄am. sed p pctm̄ apuit: et inde nos eiecit. Et ꝟ
est q̄ dicit de diabolo. ¶ Quia nō ꝓclusit ostia vētr⁹ q̄ portauit me ¶ī statu innocē
tie ¶nec abstulit mala ab ocul' meis ¶ sed pot⁹ intulit p deiectōez ī hāc miseriā.

¶Cōclusit autē hūc ¶ortū ¶tota btā trinitas. qz potētia p̄ris muniuit ꝟginē ꝑ diabo/
li violentiā. Sapia filij ꝓtra fraudulentiā diaboli. Bonitas spūssancti ꝑ eiusdem
maliciā. Itē pater potēs cōtra extollentiā superbie. Fili⁹ sapiens ꝓtra insipiditatē
gule ⁊ luxurie. Spūssctūs benign⁹ ꝓtra crudelitatē auaricie. Nec solū ¶ortus cō
clusus ¶sed et ¶fons signat⁹ ¶appellat. Hic ort⁹ q̄ designat p terrestrē padisū. ī quo
posit⁹ ē scōs adā. s. chriſt⁹. velut in orto fecūdo ne esuriret. et in fonte grāz ne siti/
ret. Concluſit aūt dñs hūc ortū tā fortiter. et hūc fontē signauit tā firmit: vt dra/
conē puigilē oīno lateret. et leonē rugientē lōge a se excluderet. ⁊ nec vna q̄dē pate
ret rimula qua posset itrospicere subtil' astutia inimici. ¶ Cōclusus ¶ est etiā ortus
iste hūano intellectu. ḟa sicut ór Ecci.xxiij. ¶ Infirmior illo rege ¶ .s. nato de da/
uid ¶non inuestigabit eam ¶

Quinqz sunt clausure in maria R

Prima ab exteriori ¶ diligētissima suoꝝ q̄nqz sensuū custodia. Sic q̄ dē iuxta sniam
illā Ecci.xxviij. sepiuerat ꝟgo aures suas spinis. ne audiret linguā neḡm. Et fod⁹
pepigerat cū ocul' suis. Job.xxxi. vt nec cogitaret de hoīe. Ori suo fecerat ostia. ne
capek in ꝟbo indisciplinato. et sic de aliis sensib⁹. Uel sepes hec. angelica cu/
stodia. Isa.v. Uinea facta ē dilecto. ⁊ sepiuit eā ¶ Uinea ¶ hec btā ꝟgo. cui ór. An
gel' suis de⁹ mā. ó te tē. Ecōtrario ór de anima ꝝproba paulo post. ¶ Auferā sepez
ei⁹ ¶ glo. i. angeloꝝ custodiā. Ul' ¶ sepes ¶ hec lex diuia. quā ¶ q̄ dissipat. mordebit eū
coluber ¶ .i. diabolus.

Secūda clausura ab interiori ¶ scz fossatū voluntarie pauptatis. S

Uacuatū ¶ a terra p contemptū mūdane pspitatis. et largā erogationē substātie tē
poralis. Unde. Manū suam aperuit inopi.

Profundū ¶ p demissiōem timoroſe hūlitat⁹. qz intātū pfunda ⁊ dilatata ē vt ma/
gni dei capax efficeret. Scrā ei timoratio sensū pp̄riū depaupat. q̄ ó bñ apparuit
ī ea q̄ñ q̄ſiuit ¶ quō fiet istō ¶ nolēs īniti pp̄o sensui. q̄uis bñ sciret ꝟginē paritura.

Fossatū — Dilatatū ¶ p amplitudinē eximie caritat⁹. Exhibuit enī filio dei septē opa miseri/
cordie de pp̄a substātia. iplēs illō puer.ix. Honora dñm de tua substātia.

Petratū ¶ p soliditatē patiētie singularis. Unde dicit ei sapiētia dei Isa.liij. Ecce
ego sternā p ordinem lapides tuos.

Mūdissimū ¶ p amorē ⁊ votū ppetue ꝟgitat⁹. q̄ ab ea oēz fetorē excluſit immundi/
cie carnalis.

Clausure hui⁹ ort⁹ Aquosū ¶ p ierbaustā mlt'itudinē pietat⁹: ⁊ abūdātiā lacrimaꝝ: marie tpe dñice pas
sionis. T
— Tercia clausura murus multiplex

Protectio diuia ¶ Si ei dñs in circuitu ppli sui. mlto fortius in circuitu mris sue
Unde de ea ór Isa.xxvi. Saluator ponek in ea mur⁹ ⁊c.

Uirt⁹ oīmoda ¶ Prouer.xxv. ¶ Sicut vrbs patēs ⁊ absq̄ muroꝝ ¶ .i. ꝟtutū ¶ abitu ¶

Multitudo grarũ] quasi aquaꝝ. Exo.xiiij. Aq̃ erant ꝑ muro ꝛc̃. Aq̃ maris gtie marie. Naũ vlti. Aq̃ in circuitu eius. aque muri ei⁹. [Mur⁹ ali⁹] q̃si duplex. s. innocẽtia mẽtis. et puritas virginalis. Uel [mur⁹] firmitas scti ꝓpositi. vl' obduratio recte cõsuetudis. vel iusticie munimentũ. vel murus fidei. fundat⁹ sup fundamentum caritatis.

Opatio bona: muniẽs animã cõtra omne gen⁹ peccati. Et ipa omnia misericordie opera exhibuit filio suo egeno et mendico.

Quarta clausura. Aqua circũquaq̃ currẽs. ipam vndiq̃ muniẽs] plenitudo totius gratie. Naum vlti. Aque in circuitu eius. U

Quinta. discreti censura silentij.]que velut quedã clausura. possessiões ꝟtutuꝫ suarũ cõseruabat. Isa. xxxij. Custos siue cultus iusticie silentiũ. Et vbi nõ ẽ sepes hec. facile diripit possessio virtutũ et meritorũ. Ecci. xxxvi. Ideo etiã ꝯparat ipa fluuio physon. qd̃ interp̃tat os papille. videli. ix. ti. iij. f. g. ꝛ ẽ optima ꝯcordantia.

Fuit hic ortus conclusus

Ut laterent ipius interiora pulcerrima. Uñ in cantic⁹ totiẽs dicit de virgine. [Absq̃ eo qd̃ intrisecus latet]

Ne trãsire ꝑ eum adijcerẽt incircũcisus ꝛ immũd⁹. Isa. lij. Nulla enĩ astutia serpẽtis antiq̃ irrũpe potuit in hũc ortũ: sicut fecerat in ꝑadisum terrestrẽ.

Ne ad ipm deflorandũ p̃sumeret manũ apponere diabol⁹ vt adulter.

Ne viror ipi⁹ posset a bestijs ꝯculcari vl' depasci. Isa. xxxv. Nõ erit ibi leo. ꝛ mala bestia nõ ascendet ꝑ eum.

Ut ab orto deliciaꝝ arcerent mũdi ꝯcupiscẽtie. Fetores carnalitatũ. Uenenata malicie. quoꝝ nullũ admisit cogitatu: desiderio vl' ꝯsensu. In h̃ etiã notat q̃ beata ꝟgo vere fuit solitaria et nõ vagabunda

Ne secreta quiete vacuaret. Quia ad hoc p̃parabat vt filius sũmi regis req̃esceret ibi. qui dicit de eo. Hec requies mea ꝛc̃.

Firmatus claue] illa. s. claue veri dauid: que claudit ꝛ nẽo apit. et ecõuerso. de q̃ legitur Isa. xxij. et Apoc. iij. Clauis enĩ tria hꝫ officia. qꝛ claudit. apit. et ꝯsuat. [Clauis dauid.] gr̃a sapie spirital'. Uel ptãs claudẽdi et apiendi scripturas. Jõ d̃r [clauis dauid] q̃ fuit vir ꝓpheta et ml'ta scp̃sit. Hac etenĩ claue christ⁹ ineffabiliter ꝛ sibi reseruauit in ꝟgĩe genitale secretũ: ad ꝯdẽdũ in ea mirabile sacr̃m. ꝛ ꝟgini suauit integrũ virgĩale sig̃culũ. sic dicit btũs Ber. Hac etiã claue firmauit cor ei⁹ contra oẽm ꝯcupĩam. qñ ĩspirauit ei votũ et desideriũ ꝑpetue virginitat⁹. Apuit autẽ intellectũ ei⁹ ad credẽdũ. et affectũ ad diligendũ. De p̃mo dictũ ẽ ei Lu. i. Btã q̃ credidisti ꝛc̃. De scd̃o Cañ. viij. Fortis vt mors dilectio ei⁹. Apuit aurẽ ei⁹. qñ ꝟba angelica diligẽter audiuit et prudẽter discussit. cogitãs [q̃lis] .i. q̃ꝫ noua: q̃ꝫ inaudita. q̃ꝫ putil': q̃ꝫ admirabil': q̃ꝫ suauis: et q̃ꝫ dulcis esset illa salutatio. Uñ et ipa cum filio suo dicit Isa. l. Dñs de⁹ apuit mihi aurẽ: ego aũt nõ ꝯtradico ꝛc̃. Apuit cor eius ad credẽdũ et ꝯsentiẽdũ ꝟbis angelic⁹. Uñ dixit ei elizabeth Lu. i. Btã q̃ credidisti ꝛc̃. Apuit os. ad ꝯsensũ suũ exprimẽdũ. et hũiliter exorãdũ vt fieret qd̃ ei ꝓmittebat. Uñ dixit. Ecce ancilla dñi. fiat mihi ꝛc̃. Itẽ apuit os ei⁹. ad gr̃as agẽdũ de ꝑceptis bñficijs. Uñ dixit. Magnificat aĩa mea dñm. Itẽ ad totũ attribuẽdũ creatori. Uñ. Fecit mihi magna q̃ potẽs ẽ ꝛc̃. Reserauit etiã cor ꝛ mẽtẽ ei⁹ ad oĩa memoriter retinẽda q̃ de filio dicebãt. Uñ Lu. ij. bis d̃r d̃ ea q̃. ꝯsuabat oĩa verba hec ꝯferẽs in corde suo. Nec solum hec: sed et sensum eius hac claue aperuit ad intelligentiã omniũ scripturarũ. et omnia mysteria sapiẽtie. Apuit etiã os eius in medio ecclesie primitiue. quando docuit apl'os tanq̃ꝫ magistra noui testamenti. X

Item hac claue domin⁹ aperit corda ad intelligentiã fidei. ora ad predicationẽ verbi: intellectus scripturarũ: naturas rerũ. sensum ad cognitionẽ. affectũ ad deuotõnem. linguas doctorũ ad docendũ. corda populorũ ad credendũ. Item de hac claue Apoc. iij [Hec dicit sctũs et ver⁹ qui habet clauem dauid] ꝛc̃. Itẽ hec clauis. crux. ꝑ quã apta sunt sacramẽta ecclesie. qd̃ signatũ est in scissione veli. Quod dicit [sctũs] refert ad patrẽ: q̃ dicit Leui. xi. Scti estote. qꝛ ego sctũs sũ. [Uerus] ad y

filiū q̄ dicit Joh.viij. Ego sum vitas. q̄ ver⁹ ē in soluēdo pmissa .ij. ad Ebor. i. Quotq̄t enī pmissiones dei sunt tē. Qui habz clauē dauid. q̄ ad spūalem. cui⁹ dignitate aperiunt scripture. et habet vsus clauiū.

—Serat⁹ .i. munit⁹ sera ꝟgitat⁹. q̄ nunq̄ fuit reserata a deo vt hoīe. Hec trāsiuit per ea pollut⁹ siue pollutio. Isa.xxxv. Ideo dr marie ī pl. Cōfortauit dñs seras portaz tuaz. Un etiā psaice q̄ dā. Aue luc⁹ ianua. portaz pcipua. patēs regi glie. Qui fuauit veniēs. nec pfregit exiēs. seras pudicicie. Figurata fuit hec sera Judicū. v. vbi dr q⁹ Liabel. q̄ dsignabat mariā. clauo tabernacli sui. et malleo sysarā interfecit. Et appellat. clau⁹ tabnaculi. cauilla. qua firmabat tabernaculū. q̄ sigt vter⁹ ꝟgialis: cui⁹ sera fuit ꝟgitas. Malleol⁹. vero habēs figurā thau. figurabat crucē. et bis duob⁹ interfect⁹ ē sysara. q̄ interpat exclusio gaudij. et desigt diabolū. clauo. i. fecūde virgitat⁹. Let malleo. cruc⁹. Ad ꝟ enī tota inuigilat intētio diaboli vt nos a gaudio eterno excludat. ⁊ gaudiū eternū a nobis.

Capitulū ij.

Uersus secūdus

Et custodit⁹ .i. protectiōe diuīa. Uñ dicit ei pr̄. Ego dñs de⁹ tu⁹: apphēdens manū tuā: dicens q̄ tibi. Ne timeas. qz ego adiuui te. Immo etiā dicūt ei pr̄ ⁊ fili⁹ et spūs sctūs. q̄si singulariter q̄libet psona Isa.xli. Apphēdi manū tuā ⁊ fuaui te. Istud q̄re supza ca.i. T. de cōclusiōib⁹ hui⁹ orti.

Itē sub appellatōe vinee Isa.xxvij. Nocte ac die seruo eā. In ꝟ enim orto. Posit⁹ ē. Christus. Custos. Ipe incarnatōis. Ut operet. i. bi fecunditatē. Let custodiret. i. illesaz virgitatē. Ben.ij. Ipe enī inq̄ntū de⁹ circūduxit eā et docuit. et custodiuit q̄si pupillā ocli sui. Deute.xxxij. Itē custodit⁹ fuit ort⁹ iste ab angelis. Uñ dr ei in ps. Angel⁹ suis mādauit ō te tē. Itē sub appellatōe hierl'm dr marie et fideli aie. Isa.

Bern. lxij. Sup muros tuos pstitui custodes. i. angelos. Btūs ber⁹. Bon⁹ es dñe. q̄ non es pt̄et⁹ nr̄oz ōbilitate murorz. sz insup apponis custodiā angeloz. Itē Cañ. iij. Lectulū salomōis. i. mariā. Ix. fortes ambiūt. Quere li. x. ti. x. q⁹ maria lectulus Uel pncipales post christū hui⁹ orti custodes. gabriel. i. fortitudo dei. et iohes. i. gra dei. Quere li. x. ti. ij. ō throno de duob⁹ leonib⁹. Dic enī ort⁹ padisus ē delicia rū. christus nou⁹ adā. hic. posit⁹ ē diuīa virtute q̄n mlier circūdedit virū. s. q̄n ꝟbū caro factū ē. Ad q̄d positus. s. Lvt operet. in q̄ notat pfect⁹ mr̄is in bono p gtiā filij. Let custodiret illū. in q̄ notat pseuerātia mr̄is in bono.

—Signatus sigillo virginitat⁹. qz ipa secretū dñi ē. Bis dicit. Secretū meū. qz a cogitatōnib⁹ et opib⁹ eius mediāte sigillo ꝟgitatis oīno exclusus ē diabolus. Sic p sigillū a secretis excludūt q̄ nō sūt amici. Res enī signata vel sigillata amic⁹ exhibet. inimic⁹ occultat. Ideo etiā dicit maria fons signatus Cant.iiij. Quere li. ix. ti. i. de fonte. Itē in matre sua positus est christus. In signū cui ꝓtradicit. Ja iudeis paganis et hereticis. Uel. i. signū. i. in sigillū. et ī eo impressū ē cor matris p meditatiōnē. et brachiū p opis imitatōem. Ideo etiā dicit ei fili⁹ q̄ est signaculū pr̄is Aggei in fi. dicit inq̄ ei Cant.viij. Pone me vt signaculū sup cor tuū. i. cogitatōnes Ad hoc enim vt laterēt ipi⁹ interiora pulcerrima. ante partū et in partu et p⁹ partū. retinuit illibatū integritat⁹ signaculū. Uñ dic ei spōsus Cañ.viij. Quā pulcra es amica mea. tē. Labsq̄ eo. i. pter illō. Lq̄ intrīsecus latet. soli deo cognitū. nemī manifestū. Ul' Labsq̄ eo q⁹ intrīsecus latet. i. absq̄ interna virtutū pulcritudie. q̄ oēs hoīes latuit etiā seipaz. Per iternā ei pulcritudinē alia pl'cra ⁊ ꝑmēdabilia sūt

—Discooptus. Ja supiozi: vt rozē. solē: pluuiā: ⁊ aerē: et hmōi suscipet. q̄ veniūt de supnis. q̄a omne datū optimū desursū ē Jaco. i. Quib⁹ secūdatus ē ortus iste: ꝟ innumeres infra. ca.vij. in fine. Itē discooptus fuit ortus iste. qz nulli⁹ peccati nubē opposita habuit inter se et solē iusticie. i. christū.

Capitulū iij.

Uersus tercius

—Onsitus. Ipe dñice incarnatōis. q̄n nobil' ille surculus. s. ꝟbū caro factū. iser tus ē trūco nr̄e hūilitatis: ī orto vteri virginal'. De insitōe dr Jaco. i. Cū māsuetudine suscipite insitū ꝟbum q⁹ pt saluare aīas vr̄as. Illud. s. verbū q⁹ erat in pncipio apud patrē. et p q⁹ oīa facta sunt. Joh. i. Sicut enim ī surculo cōsistit

tota spes et florís ꝛ fructꝰ: et nō in trūco. sic in ꝟbo assumēte nō i hoīe assūppto. nisi rōe assumētis. Unde dicit Eccī. xxiiij. In me oīs grā vie ꝛ ꝟitatis. i me oīs spes vite ꝛ ꝟtutis. Et ꝟ ē qđ dicit Jacobꝰ de ꝟbo insitoL qđ ꝑt sal. aīas vr̄as] Et nota q̄n/ sitio ór cū trūco surculꝰ fecūde arborꝭ sterili inserit. Bñ autē dixit Linsitū ꝟbū] qz ramꝰ insitus. ꝛ suā seruat naturā: ꝛ ad se trahit sapozē trūci. Quod patet si pirus oleeinserat. nō tñ mutat naturā fructꝰ. sz olee sapozē ad se trahit. Sic et christꝰ di uinā naturā seruauit assumēs hūanā. sed ab ifirmitate nature mortalis sapozē tra xit. s. famem. sitim. fatigatōem. et hmōi. L Consitꝰ] etiā fuit ortus iste oīmi arbo re fructifera. i. virtute oīmoda. Unde spēaliter dicit de eo verꝰ salomon Eccles. ij. L Feci ortos et pomeria] .i. mariā et sctōs. Let ꝯseui oīs generis arboribꝰ.] Jtē Cā ti. vi. L Bene illius sicut areole aromatū. ꝯsite a pigmētarijs] .s. pr̄e et filio ꝛ spūsā/ cto. Jpa enī designat Hester. i. p ortū illū et nemꝰ: q̄ de regio cultu et manu ꝯsi/ tus erat. in cuiꝰ vestibulo verus assuerꝰ cōuiuiū pmagnificū ppauit.

—Excultus] Cuiꝰ cultores pater et filiꝰ et spūssctūs. i. tota trinitas. cuiꝰ opa īsepabi lia. Uel spēales huiꝰ ortī cultores. Jnspiratio diuīa. Filij sapiētia. Spūssctī disci plina. Proꝑa diligentia. Patris et matris doctrina. Monitio angelica. et hmōi. Sic aūt ꝑt dici ortꝰ iste excultus: spūaliter ope diuīo. et incultꝰ ope hūano. Unde Eze. xxxvi. ór. Terra inculta facta est vt ortus voluptatis. Excultus etiā p ꝟtutē silētij quod est cultus iusticie. Jsa. xxxij.

—Plātatꝰ] plātauit in eo pr̄ lignū vite. i. christū in incarnatiōe L secꝰ decursus aq̄ꝝ] mortalitatis nr̄e. Ortus enī iste. ille ē padisus de q̄ Gen. ij. legit. Plātauerat autem dñs padisum voluptatis a ꝓncipio. L Plātauerat] .i. plātis aptauerat. herbis ꝛ ar boribꝰ L padisū voluptatis] .i. btām virginē. Alia trāslatio dicit L padisū in eden] .i. delicijs. Dñs. cuiꝰ maria ē opꝰ speciale. cuiꝰ carni et aīe inseruit oē genus ꝟtutꝭ. L A ꝓncipio] creatōis. s. cū apparuit arida: ꝛ germīare terrā fecit. Uel L a ꝓncipio] .i. a ꝓma orbis pte. Est ꝑ L a ꝓncipio] idē qđ ad orientē. qđ habz alia trāslatio. Ul' L a ꝓncipio] restauratōis hūane q̄ incepit a sctificatōe marie. Quere supꝝ eo. ti. i. F. de padiso. Propter hmōi plātas appellat filius matrē ortū plātationū ꝛc. Jpa eti am est plātatio dñi ad gl'ificandū Jsa. lxi. Ad gl'iam ei suā plātauit dñs ortū istū. ꝙa ab omni fideli incessanter inde gl'ificatur.

—Et agricolatus] Cū enī oēs iusti agricultura dei sint. Unī. i. Chor. iij. dei agricultꝛa estis. Et Job. xv. Pr̄ meꝰ agricola ē. Maria spēali ꝓrogatiua. ipi' agricultura ē. Unī dicit. Fecit mihi dñs magna q̄ potēs ē. Et speciali' oī creatura ꝑt dicere illō .i. Chor. xv. Gr̄a dei sum id qđ sum. Christꝰ etiā cui dicit Piere. xiij. L Quare co lonus futurus es in terra] spēalis agricola extitit isti' orti. q̄ tentꝰ in orto: et sepul tus in orto: nō īmerito a magdalena reputatus ē ortulanꝰ. Job. xxij. Exercuit ei inq̄ntū deus ortulani officiū. in virgine pessimā radicē originalis extirpādo in san ctificatōe. Spinas et vrticas auellēdo in fomitis extinctōe. Plantas virtutū inse rendo in gratia ꝙ collatōe. Abūdantiozi gr̄a rigādo in spūssancti supuētōe. Jncre mentū submistrādo in ꝟtutis altissimi obumbratōe. Unde. Virtꝰ altissimi obū/ brabit tibi. Jdeoq; et qđ nascet ex te sanctū: vocabit filiꝰ dei.

Capitulū iiij.

Et pastinatus.] Pastinare ór a pastu. ꝛ ē idē qđ īpinguare. Unī mar. xij. Ui neā pastiauit hō ꝛc. Quia xp̄s mr̄ez suā īpinguauit pīguedine gr̄az. caritatꝭ ꝛ duotōis. ꝛ oī generalitate carismatū. Unī ꝛ ipa dic filio. q̄d q̄d boni habz ei attri buēs. L Jmpinguasti i oleo] mificozdic L caput meū] .i. mentē. vl' hūilitatē meam. q̄ est caput virtutū meaꝝ. ꝛ cuiꝰ merito cumulata sum omni bono.

—Fossus] p timorē castū vl' filialē. Ul' fossus. p filij patiētꝭ. ꝯpassiōz. qñ ipa ꝯēplāte: fodert manꝰ ꝛ pedes ipi' ligōibꝰ clauoꝝ. ꝛ qñ mucrōe dire lāceę ipa p̄nte ictū ē i viscę ra ei'. Pōt dici. q̄ q̄si ter spēal'r fossus ē ort' iste. Prio qñ eū rētū cesū ꝛ illusū ido/ luit. Scdo qñ suspēsū īgemuit. Tercio qñ ipm emisisse spm̄ deplorauit. Sicut ei dicit btūs Bern̄. Non potuit videre filiū crucifigi sine affectu materni doloris. etī am si speraret resurrectu rū et mortē supaturū.

Ambro. —Satus] Non ex virili semine sed mystico spiramine. sicut dicit ambrosi⁹. Sat⁹ aũt fuit illo semine bñdicto de q̃ dicit Isa.i. et ad Ro.ix. [Nisi dñs exercituũ reliq̃s/set nobis semẽ] xp̃c. i. christũ. quia [semen est ꝟbũ dei] .i. fili⁹ dei. Semen deniq; ñ carnale. sed spũale. Non culpe sed gr̃e. Nõ viri sed ꝟbi. Nõ corruptõis sed credulitatis. Semen quo [dñs] dedit benignitatẽ. et terra nr̃a] .i. maria [dedit fructũ suũ] Semen qđ in incarnatõe [cecidit in terrã bonã] virginẽ dico mariã. [et attulit] q̃dẽ i alijs [fructũ triceſimũ] in alijs [ſexageſimũ] et i alijs [cẽteſimũ] In ipa ꝟo singulari ꝓuilegio ſimul triceſimũ ſexageſimũ et cẽteſimũ. Triceſimũ ſiq̃dẽ fructũ ſemen hoc attulit. qñ christ⁹ p̃ſentia ſua: et mutatõe aque in vinũ nuptias ꝓſecrauit Sexageſimũ./qñ cõtinentiã ꝑdicauit: et cõtinendi gr̃am mlt̃ indulſit. Cẽteſimũ qñ virginẽ matrẽ virgini diſcipulo ꝓmẽdauit. Quõ aũt btã virgo hũc triplicẽ fructũ obtinuit habuiſti lib. i. ca. vi. Q. Itẽ de hoc ſemine dr̃ Iſa. vi. Semẽ ſanctum erit./qđ ſteterit i ea xc̃. Uel [ſatus] ſemib⁹ omniũ virtutũ. que ſemia ſunt in p̃ſenti ⁊ fructificãt vitã eternã cultoribꝫ ſuis. oĩa enĩ opa nr̃a tã bona q̃ mala dicũt semẽ. q: ſicut ex vno grano multa grana. ſic ex vno pcõ vel ex vno bono ope mlte retributões. Et eſt ſemen iſtud tpale./ſed retributio eterna.

—Areolatus] .i. diſtinctus p areolas./vt ſingula q̃q; locũ teneãt ſortita deceter. De q̃bus areolis dicit eccl'ia Cañ. vi. [Dilectus me⁹] .i. chriſt⁹ [deſcẽdit] in incarnatõe [in ortũ ſuũ] .i. in btãm virginẽ [ad areolã aromatũ] Areola oĩm aromatũ .i. ꝟtutũ gr̃aꝝ et donoꝝ. Uñ dicit pluraliter [aromatũ] mens: aĩa: volũtas et caro marie Et p hec odorifera eſt christo: angel': omnib⁹ ſctis: et cuilibet aĩe fideli. Ad ꝟ etiaꝫ deſcẽdit ibi [vt paſcat] in ort⁹] q̃a delicie ei⁹ eſſe cũ filijs hoĩm. Parab. viij. Let lilia colligat] q̃a flores mũdarum cogitatõnuꝫ: q̃ deſignant ꝑ lilia: ei ſũme placẽt. ⁊ eos reſeruat ad remuneratõnẽ. et in ipis [req̃eſcit: delectat et paſcit. Et iõ dr̃ colligere lilia. flores enĩ ſunt bone cogitatões que floridã faciũt mentẽ et iocundã. et habent ſpem fruct⁹ et bonoꝝ opeꝝ in p̃ſenti: ⁊ remuneratõis eterne i futuro. Propter hoc enim circa altaria./q̃ deſignãt mentes fideliũ./ponũt lilia et roſe. Sordide ꝟo cogitatões ei fetẽt. cũ ipe ſit apis quã fugat fetor. Unde Ecc̃i. xi. Breuis i volatilibus apis. Iõ dr̃ Ecc̃i. xxxix. [Florete flores q̃ſi liliũ] .i. mũdas cogitatões. De iſtꝫ are olis ifra inuenies poſt tractatũ de delectabilib⁹ h⁹ ort⁹. pti. ij. in fine.

Capitulũ v.

Uerſus quint⁹ —[P] lanus] .i. eq̃lis./vt facili⁹ infundi poſſet et irrigari [Planus] q: ſine ſcrupul' ꝛobicib⁹ pctõrũ. Uel [plan⁹] ꝓ manſuetã bũilitatẽ: et ſimplicẽ benignitatẽ. q̃q; virtutũ merito fluentis oĩm gr̃aꝝ rigata ẽ et infuſa. Eze. xlvij. Aque q̃ deſcẽdũt ad plana deſerti intrabũt mare. i. mariã. Uel [plan⁹] ꝓ eq̃tatẽ iuſticie./quã i oĩb⁹ ꝓſeruauit. Uñ ſig̃tur. i. Regũ. i. p annã./cui⁹ vult⁹ ñ ſũt in diuerſa mutati [Anna] gr̃a./⁊ ſignat mariã plenã gr̃a. Uel etiã [plan⁹] q: benigniſſimã mariã nõ inueniũt pectores ſcrupuloſã. Et nota q̃ tũc dr̃ planicies ẽ eſſe alicui rei./qñ ps ñ ſupeminet p̃ti. Quod eſt i via dei qñ abũdantia diuitũ ſupplet inopiã pauꝝ. Ideo dicimus planũ fuiſſe hũc ortũ. q̃a abũdantia marie ſuppleuit inopiã generiſ hũani. Flã dr̃ plenitudine ei⁹ oẽs accepim⁹. et iugiter accipim⁹ q̃ntũ in ipa eſt.

—Et extenſus] p pietatẽ et caritatẽ. cui⁹ amplitudo oẽs q̃ntũ in ſe eſt recipit./ſine pſonarũ acceptõe. Sap. vi. [Eq̃liter eſt illi cura de oĩb⁹] .i. cõicatiue. q̃ſi dicat cũ apl'o ad Phil'. iij. Teſtis mihi eſt de⁹ xc̃. De hac extẽſione dr̃ Hiere. xxxi. vbi maria appellat ciuitas. Et extibit vltra normã mẽſure ſup collẽ gareb. ⁊ circuibit goatha et omnẽ vallẽ cadauer. et cineres. et vniuerſam regionẽ mor⁹ vſq; ad torrentem cedron. Quere expoſitionẽ li. xi. ti. i. ca. i.

—Secretus] Unde deſignat ꝑ gadiſum terreſtrẽ. q̃ ẽ loc⁹ ameniſſim⁹. Nõ go maris et terre tractu: a nr̃a habitabili ſecret⁹. adeo altus vt vſq; ad lunarẽ globũ attingat. Uñ et aque diluuij illuc nõ puenerũt. Ita dicit mgr̃ in hyſtorijs xc̃. [Secret⁹] ei fuit ortus iſte et ſolitari⁹ ab hũana freq̃ntia. vñ et angel⁹ inuenit eã clauſaꝫ i thalamo. qđ innuit ex illo ꝟbo Lu. i. Et ingreſſus angel⁹ ad eã xc̃. Bñs Bernard⁹ Quo ingreſſus ad eã: puto i ſecretariũ pudici cubiculi. vbi illa fortaſſis clauſo ſup

Berñ.

se ostio orabat in abscōdito patrē suū. Solēt enim angeli astare orātib⁹ ⁊ delectari in his q̄s vidēt leuare puras man⁹ in orōe: holocaustū sctē deuotōis. gaudent se offerre diuīo ꝯspectui i odorē suauitat⁹. Marie aūt orōes q̄ntū placuerīt in cōspectu altissimi. angel⁹ indicauit. q̄ ingressus ad eā: cū tāta eā reuerētia salutauit. Hec fuit difficile angelo p̄ clausum ostiū itroire ad abdita marie ꝑgis. q̄ vtiq⁹ et sublimitate substātie sue hoc hz et natura. vt nec seris ferreis ei⁹ arceat ingressus
ait Et paulo post. Suspicandū nō ē q⁹ aptū inuenerit angel⁹ hostiolū virgis. cui nimirū in ꝓposito erat hoīm fugere freq̄ntias: vitare colloq̄a. ne vl orātis pturbaretur silentiū. vl cōtinētis castitas tēptaret. Clauserat itaq⁹ illa etiā hora super se habitaculū suū prudētissima virgo: sed hoīb⁹ nō angelis. Proinde et si potuit ad illā intrare angel⁹. sed nulli viroꝝ facilis patebat accessus.

—Amenus J. i. delectabil. vt supra de padiso. ca. i. De delectabilib⁹ hui⁹ orti m'ta inuenies infra particula. ij.

—Et altus J vt supra de padiso. Ipa enī omnib⁹ creaturis veri⁹ potuit dicere. Mea cōuersatio in cel' est. ad Phil. iij. Unde et sublimē ei⁹ cōuersatōem nō attigit illū diluuiū. de quo dr Osee. iiij. Maledictū et mendaciū ⁊ homicidiū ⁊ furtū et adulteriū inundauerūt ⁊c. Sicut et aque materialis diluuiū. illū terrestrē padisum: q̄ designat maria: nō attigerūt. Ideo cū dixisset ei dñs Isa. lvij. Eris q̄si ort⁹ irriguus ⁊c. paulo post subiūxit. Sustollā te sup altitudinē terre ⁊c. Erat eī padisus ille tota terra altior. sed celo inferior. Sic maria oīb⁹ terrigenis dignior. solo aūt
n⁹ christo filio suo inferior. Ūñ btūs Anſ. Nihil eq̄le marie. nihil nisi de⁹ mai⁹ maria.

Capitulū vi.

s —Anus J. i. sanatiuus et medicinal. rōe herbaꝝ. aromatū. speciez: et arboꝝ medicinaliū q̄ ibi crescūt. que singula singulas habēt ꝑtutes. Viola hūilitatis medicinat malū supbie. Liliū ꝑgitatis adustionē luxurie. ⁊ sic de alīs.

Itē Aliter. Quia inde natus ē christ⁹ q̄ medic⁹ et medicina est oīs morbi. Ecci. xxx viij. Altissimus creauit de terra medicinā. i. de virgine christum.

Item Aliter. In orto voluptat⁹ letaliter infectū et vulneratū est gen⁹ hūanū. In h̄ orto inuentū ē salut⁹ remediū. Eue enī et marie ꝯuenit ille dyalog⁹ Deute. xxxij. LEgo occidā Jdicit eua Let ego viuere faciā Jdicit maria ⁊c. Unde aūt ꝓueniat hec virt⁹ sanatiua oñdit Eze. xlvij. LAque ei⁹ Jquib⁹. s. irrigat hic ortus. i. dona gr̄ia rū Legredient de sanctuario J. i. de celo. vl ab ipo p̄re. vel etiā ab ipo filio LEt erūt fructus ei⁹ in cibū Jsez in sacrameto filij. q̄ est fructus hui⁹ orti. Let folia J. i. verba ⁊ exempla in medicinā languentiū aiaꝝ: et obumbratōem peccatoꝝ.

—Aromaticus J Jugiter enī ibi pflante eū austro. iugiter fluūt ad nos aromata illi⁹. Unde Canti. v. dicit filia⁹ spūsctō LUeni auster pfla ortū meū J ⁊c. Quasi diceret. O Lauster J. i. inspiratio spūsctī Lpfla ortū meū J. i. matri mee pseuerāter insuffla g̃tiaꝝ abundantiā. vt abūdanter ⁊ idefic̄ter defluāt bñficioꝝ remedia ad infirmos Spūsctus designat pLaustꝝ J q̄ dicit q̄si austeritatē sternens. s. aq̄lonis oppositi. ne. s. hic aq̄lo ortū conclusū pturbaret. Dicit etiā q̄si auras tēperans. vt si forte ꝑgo temptaret. se eidem aduro ē exhiberet. Dicit etiā q̄si aūgēs semīa terre. vt q̄c q̄d gr̄e et virtutis i h̄ orto deus trinitas semīauerat ad pfectū incremētū pduceret.

—Recreans J. Quia ibi aer purior q̄s in villis. Aura serenior. Uent⁹ trāq̄llior. Lux tpantior. Odor fragrātior. Uiror vernātior. Umbra iocundior. Quies suauior. Somn⁹ q̄etior. Esus sapidior. Pot⁹ frigidior. Sermo secretior. Cant⁹ placidior. Fons pspicuior. Arbor frōdosior. Ubertas largior. Flos gr̄tiosior. Fructus maturior. et cetera hmōi. q̄s in ceteris sanctis. qui oēs vt ita loquar fuerūt q̄si de villa. i. de mūdo. Sed marie ꝯuersatio. tota fuit i ciuitate padisi et tota padisiata. quia ipa est padisus et ortus tot⁹ voluptatis. De ipa enī verissime potest dici sic de filio suo Isa. xl. Omnes gentes q̄si nō sint sic sunt coram ea. et quasi nihilū et inane reputate sunt ei. i. ad compatōnem eius. Item ibidē. Omnes gentes q̄si stilla situle. et quasi momentū statere reputate sūt ⁊c. Job. xxv. Luna nō splēdet. ⁊ stelle non sunt munde in cōspectu eius.

—Bibulus ⁊ Uñ compat velleri et spongie/q̄ in magna q̄ntitate bibūt aquā.et bibi tā facillima cōpressiōe refundūt. Jpa est enī terra ⁊ illa de qua loq̄t apl's Hebre. vi. ⁊ que sepe veniente sup se bibēs imbrē:et generās herbā opportunā illis a q̄bus colit ⁊ s. patri et filio et spūisctō ⁊ accipit benedictiōem a dño ⁊ Uñ dictū est ei. Bñ/dicta tu in mlieribꝫ. Ad ꝓ enī vt multū fructū afferret. fuit multū bibul⁹ ort⁹ iste.

—Sitibund⁹ ⁊ iugi desiderio gratiaꝝ. Unde dicit. ⁊ Sitiuit aīa mea ad deū fontem viuū ⁊ rē. Jpa est enī area sitiēs imbrē. Jobel' in fine. Et q̄a sitibund⁹ pmittit ei pater Isa.xliij. Effundam aq̄s sup sitientē:et fluenta sup aridā. Uerbū Effūdē di ⁊ signat largitatē.et p ꝓ q̄d dicit pluraliter ⁊ aq̄s et fluenta ⁊ notat abūdātia gtiarū. Jtē soli sitientes inuitant ad aq̄s gratiaꝝ. Isa.lv. Oēs sitiētes venite ad aq̄s. Job.vij. Si q̄s sitit./veniat ad me et bibat. Maria ꝙo./q̄a plus oībus sitijt ⁊ desiderauit gr̄am et gl'iam./filij incarnatōem:et mūdi redemptōez./ampliorē gl'iam in futuro. Quia sicut dr pabo.r. Desideriū suū iustis dabit. Btūs bernī. Qui esurit./esuriat ampli⁹.et q̄ desiderat:adhuc amplius desideret. q̄ntūcūq̄ desidera/re potuerit:tātū est accepturus. Data sunt igit marie gratia et gl'ia fm intensiōez sitis et desiderij sui. Unde pabo.xi. Mulier gtiosa inueniet gl'iam rē. Hec enī ꝙ/ba primo et singulariter exponunt de plena gr̄aꝝ. q̄ in sua assumptōe inuenit gloriā eternitatis. q̄a gr̄am et gl'iam dabit dñs. Constat enī./q̄ nulla gratiosior illa q̄ gr̄am inuenit. Luce.i. Jnuenisti gr̄am apud dñm. Et de inuenta assumpsit q̄ntū potuit.et potuit q̄ntū voluit. Fuit enī sūme hūilis post christū. ⁊ ideo maxime capar gratie. q̄ hūilitas vas est gratiaꝝ. Unde q̄nto pfundius vas./tāto capacius. Idcirco fons vite./q̄ in ea inuenit maiorē pfunditatē q̄ꝫ in aliq̄ alia creatura. ibi magis infudit de aquis gratiaꝝ suarū. Sicut enim auar⁹ nō implet pecunia Ec clesiastes.v. sic nec humil'/gr̄a. Semp enī clamat. affer affer. Prouer.xxx. Est ergo humilitas vorago gtie :nunq̄ satiabil'.humilitas enī defectus suos attendit. et impetrata a deo suppletōe vnius defect⁹./se statim trāsfert ad aliā impetrādaz. iuxta illud poetici. Dumq̄ sitim sedare cupit sitis altera crescit. Et ille ꝑe hūilis est. qui q̄nto plus habet in ꝓtutibꝫ./magis inhiat ad virtutes. Item de hac siti moraliter dr Apoca.i fi. Qui sitit veniat./et q̄ vult accipiat aquā vite gtis. ⁊ Qui sitit ⁊ s. q̄ conuersiōis habet voluntatē. Jstud enī sitire./est bona spūalia totis pcor dīs ꝙcupiscere. ⁊ Veniat ⁊ p cōuersionē. subaudi. secur⁹ de venia accipiat sacramēta.et gratis remittent ei peccata. ⁊ Et qui vult accipiat aquā vite ⁊ s. gr̄am viuificantē ⁊ gratis ⁊ s. absq̄ meritis hūanis. In gr̄a enī que prima dat./meritū accipiē tis nō opitulat. sed in gratia que iam bene opanti:vt meli⁹ opetur cōfert. meritū opantis et accipiētis nō excludit. Humana enī actio sicut absq̄ gr̄a inutilis est. sic cū gr̄a semp pdest. Prima igit gr̄a gratis nobis dat./que deinceps merito nostro vtcūq̄ coopante nobis multiplicat. Nam si q̄s p gr̄am ad ꝙuersionē inspiretur./si ipam gr̄am pfecto corde concepit./q̄uis morte pueni⁹: sacramētis./vt baptismo vl' sacra ꝙmūione pticipare nō possit: saluus est. quia cū gratia pire nō pt. In fide enī iam accepta virtus sacramētoꝝ iaz continet.et in bona volūtate q̄ intrinsec⁹ fidem verā insepabiliter semp comitat.meritū bonoꝝ opeꝝ cōplet ⁊ Gratis ⁊ ergo ⁊ aq̄ vite ⁊ tribuit:q̄ etiā absq̄ omni merito opis./p sola bona voluntate sal⁹ credēti cōfert. ⁊ Qui ergo vult accipiat aquā vite gtis. ⁊ O q̄ꝫ pciosa sunt ista supne dignatōis oracla./omnipcio pferenda.omī acceptōe digna.omni deuotōe accipiēda.omī memoria retinēda.omni ꝓtute pmerēda. Unusq̄sq̄ g videat./q̄nto q̄liq̄ auditu illa pcipiat.pcepta custodiat ac pficiat.

Berñ.

Prīa gr̄a est absq̄ merito opantis

Capitulū vij.

Uersus septim⁹

—Humidus ⁊ s. humectat⁹ et madefact⁹ omniū liquoribꝫ gr̄aꝝ. Jpa enī fuit q̄si lignū trāsplantatū sup aquas./q̄d ad humorē mittit radices suas. et nō timebit cū venerit est⁹. Hiere.xvij. Et sicut granū madefactū ex se germē emittit./a q̄ est tot⁹ fructus:sine ꝓtactu alteri⁹ grani. Sic maria madefacta gr̄a spūsancti./sine ꝓtactu virili germinauit christū. q̄ est fructus bñdictus. qui et dicit germē ꝑpter humilitatē. Isa.xlv. Aperiat terra et germinet saluatorē

Proprietates ortí ꝯclusí

—Irriguus ⁊ Uñ ór ei Isa.lviij. Eris q̃si ortus irrigꝰ ⁊c. Eccl.xxiiij. dicit filiꝰ de matre. Rigabo ortũ plãtationũ.et inebriabo partꝰ mei fructũ. Eccl'iastes. ij. dic verꝰ salomõ. Extruxi mihi piscinas aq̃s ad irrigandã siluã lignoꝝ germinãtium. Christus fons ẽ et fluuius. Maria paradisus. Bene.ij. Fons ascẽdebat e terra irrigãs vniuersam supficiẽ terre. L Fons ⁊ iste ad lram abyssus.i. matrix oĩm aquaꝝ. Uel L fons ⁊ ponit ꝑ fontes ꝑ silensim. L Irrigare ⁊ aũt ponit ꝑ mistrare humorez. Dicit autẽ terra circũiacens humectari a fluminibꝫ ꝑ tracones.i. vias subterraneas vel meatus. xiiij. stadijs aut. xvi.

Mystice L fons ⁊ iste christũ designat. qui bñ dicit L ascẽdere de terra ⁊ q̃a nascens de ṽgine/ascẽdit nõ descẽdit quẽadmodũ pctõres descẽdũt. Et bene ór christꝰ L fõs ⁊ q̃a corda fideliũ suorũ septẽ donis spũsancti nõ cessat irrigare. sed supercelleter cõsciam mñis sue. Unde ibidẽ seq̃t L Fluuiꝰ ⁊ i. christꝰ L egrediebat ⁊ i sua incarnatione. Uñ dicit Joh. xvi. Exiui a pre et veni in mundũ L de loco voluptatis ⁊ i. de vtero ṽginali L ad irrigandũ paradisum ⁊ i. eccl'iam quã irrigauit. ꝓdicãdo fluentis q̃ttuor euangelioꝝ: que designant ꝑ quattuor flumina in q̃ diuidebat fluuiꝰ ille. Uel etiã irrigauit sanguine et aq̃/que fluxerũt de corpe eius.

Item nota q ortꝰ hic.i. maria habuit in se vtrũq̃ irriguũ. inferi? scz et supius. Irriguũ inferi? complectit triplicẽ fletũ. s. ꝑ pctis ꝓpꝛijs. sed hunc nõ habuit. q̃a nũq̃ peccauit. Itẽ ꝑ miserijs alienis. que sunt ꝓcipue culpa et pena. Hunc habuit ꝯmunicãs ꝑ cõpassionẽ trãsgressiõibꝫ generis hũani. quasi diceret L Exiꝰ aq̃s de duxerũt oculi mei. q̃a nõ custodierũt legẽ tuã ⁊ o fili mi. Cõmunicãs etiã passiõibus vnigeniti sui/ꝑ q̃ abũdanter credit lacrimata. Uñ et ei dicit Cañ. vij. Oculi tui sicut piscine in esebon ⁊c. Itẽ ꝑ huiꝰ miserie incolatu/dicens illõ ps. Heu mihi q̃a incolatus meꝰ ꝓlongatꝰ est. Irriguũ supi? habuit post ascẽsionẽ filij/lugẽs ꝑ desiderio patrie: et absentia sponsi. Unde dicit Cañ. v. L Filie hierusalẽ ⁊ i. o vos ṽtutes angelice L nũciate dilecto q̃a amore lãgueo ⁊ Propter hoc etiã videt ipa dixisse filio ascẽdenti illõ Cañ. i. L Trahe me post te ⁊ q̃si toto desiderio ipm ꝓsequẽs ascendẽtẽ. Si ei speciali doloris affectu/comitata credit patiẽtẽ/et cũ ignominia discedentẽ de mũdo. cũ q̃nto putas desiderio ꝓsecuta ẽ ascendentẽ de mũdo cum gl'ia. Quantitatẽ enĩ desiderij eius ꝓbat gaudiũ qđ ꝑ ceteris in celis credit assecuta. ꝑ mẽsura enĩ dilectõis et desiderij/mẽsura gaudij cumulat. Prouer. x. Desiderijũ suũ iustis dabit. Cũ ergo toto desiderio seq̃ desideraret ascẽdentẽ in celuz/dilatũ est ad cõsolatõem apl'oꝝ et sanctaꝝ mulierũ: cũ q̃bus in orõe ꝓseuerãs: ad huc in odore filij currebat. Uñ et dilatõis patiẽs/magis q̃s repulse: stati subdit. L Curremus in odore vnguẽtoꝝ tuoꝝ ⁊ i. in memoria bñficioꝝ dei. Sed qz breuis est cursus huiꝰ vite/et q̃si dicto citius terminat: et succedit brauiũ sempiternũ. statim postq̃s ait L curremꝰ ⁊ nulla de cursu ipo facto alia mentõe: subdit. L Introduxit me rex in cellaria sua. ⁊

Itẽ rõe huiꝰ duplicis irrigui designata ẽ maria Josue. xv. et Judic. i. ꝑ aram sedentẽ sup asinũ. quia ꝓptime rexit corpus suũ. et omnẽ ꝯculcauit prauã hũani corpis voluptatẽ. Quod dixisse videt deo patri designato ꝑ caleph: q̃ interꝑtat oĩme cor. qz deo patri omne cor pater. L Pater dedisti mihi terrã arentẽ ⁊ i. virgitatẽ sterilẽ ꝑ naturã. iunge obsecro et irriguã aquis ⁊ i. fecunditatem. L Et dedit ei pr irriguũ supius ⁊ i. dinitatẽ filij. q̃ irrigant angeli et bti in patria. L Et irriguũ inferius ⁊ i. filij hũanitatẽ/quãdo ṽbũ caro factũ est in ea. cuiꝰ ꝓdicatõe: exẽplis: et miracul'/fecũdata ẽ militãs eccl'ia: q̃si q̃dã irriguo. vt possz afferre fructũ vite. Et bene L ꝑ aram ⁊ q̃ interꝑtat furibũda./figurat maria. q̃ forte q̃si furibũda reputata est a domestic' suis et põtificibꝫ tẽpli: cognito q ꝓtra ꝯsuetudinẽ oĩm ꝓcedẽtiũ m'liez ꝓma emisisz vorũ ꝑpetue ṽgitatꝭ. Et ꝑ tãgit ĩ apocrifo de infãtia saluatorꝭ. Hec solũ irrigꝰ ĩ se. sz et irrigãs nos: fuit hic ortꝰ q̃si duplici irriguo. Superiori: qđ ẽ caritas. q̃ materiã habz desup. qđ fit q̃n exẽplo caritatis eiꝰ ad amorẽ iflãmamur. Inferiori/qđ ẽ hũilitas/q̃ materiã habz de inferꝰ. q̃n exẽplo eiꝰ hũiliamur.

—Cõplutus ⁊ q̃a christꝰ descẽdit ĩ eã sicut pluuia ĩ vellꝰ. Hoc iuenies ifra pti. v. ca. ix.

Ipa enī fuit terra ꝓmissiōis de celo expectās pluuias Deut.xi. Quere li.viij. ti.i. de terra. Itē de hac terra ꝺr Eze.xxxiij. Deducā imbrē i tpe suo.et pluuie bñdictōis erūt. Nota ꝙ in pluuia magna ē aq̄ abūdātia ꝛ guttaꝝ inumerositas .et m'ro maior ī pluuijs p'ibꝰ Et iō ꝺr ꝙ pluuie bñdictōis erūt vt oñdat ꝙ inūera bil' et īmēsa descēdit in ꝟginē plēitudo grāꝝ ī sctificatōe in spūssctī obumbratōe. ī filij dei ꝺceptōe. q̄ descēdit tāq̄ imber et nit ꝺ celo. Isa.lv. Et leuauit imētem ꝛ ifudit terrā carnis ꝟginee. Seq̄t Et dabit lignū agri fructū suū.ꝛ tra dabit germē suū. p lignū et terrā maria. p lagꝝ imūdū. p fructū ꝛ germē intellige tpm

— Rorificatꝰ. i. rorat⁹ passiue. qz filiū dei suscepit ī incarnatōe q̄si rorē. Vñ ipe dic Osee in fine. Ero q̄si ros. et isr'. i. maria germiabit q̄si liliū Quere ti. de his q̄ a supiori descēderūt i hūc ortū. vbi chriſtꝰ ꝺr ros. Infra pticla.v.ca.xiij.

Capitulum viij.

Uersus octauus — Ꝺ Istillās liferꝰ leniſſimo attactu frōdiū et herbaꝝ suaꝝ. guttas rotis ꝛ pluuie suscepras a supiori. Vñ ꝺr ei Ean.iij. Fauꝰ distillās labia tua. Itē i ps. Instillicidijs eiꝰ letabit germinās. Chriſto ei sic pluuia descēdēte in vellꝰ descēderūt a vellere ipo larga grāꝝ stillicidia sup terrā cordis hūani. ꝙa de plenitudine eius oēs accepimꝰ grām ꝓ grā. Jo.i. Jō ꝙpak ipa fauo: velleri et spongie. De pri mo vide li.iij.ti.xxvi. F. De scḋo infra pti.v.c.ix.f. B

— Rorās lactine. i. roriflu⁹. Ab ipo enī fonte grāꝝ affluit iugiter ad ipam .et ab ipa ad nos ros grē. quē submīstrat hic ortꝰ pedibꝰ. i. affectibꝰ deambulantiū in eo.

— Nebulosus. Et hoc maxime tpe incarnatōis. q̄ sol iusticie descēdens in illū: ide assumpsit nebulā carnis hūane. Vñ.iij. Regū.viij. Dixit dñs vt habitaret in ne bula. Et q̄si seipm exponēs. subiūgit paulo post. Ergo putādum ē ꝙ deꝰ habi ret sup terrā De hac nebula ꝺr Ecc̄.xliij. Medicina oim ī festinatōe nebule ob uiās ros ab ardore veniēti hūilē efficiet eū ꝛ loq̄t ꝺ diabolo. Medicina oim Isa nabiliū. s. Nota ꝙ angeli celestes nō egrotabāt ī aduētu chriſti. Diabolꝰ q̄ supbie rat totꝰ erat mortuꝰ. et iō insanabil'. Vñ ꝺr ei Diere.xxx. Insanabil' ē fractꝰ tua pessima plaga tua. Nō q̄si pricipās his et ill' sanabil' erat. ꝙa demōes ipm reliq̄rāt semiuiū. Lu.x. Viuebat enī q̄ ad corꝰ ꝓ naturā. sz mortuꝰ erat q̄ ad aiaꝝ ꝓ gr̄ie subtractōem. Ideo ꝺr Sap. i. Sanabiles enī fecit natōes orbis terraꝝ Itē iō ꝺr. Aspicies a lōge ecce video nebulā totā terrā tegentē Nō dixit celū. ꝙa ñ pue nit bñficiū incarnatōis ad angelicā creaturā. Fuit g̃ incarnatio medicina omniū hoim. vl' oim ifirmitatū. Quia būilitas incarnatōis curauit supbiā. Caritas iui diā. Benignitas irā. Acceleratio pigriciā. et sic de alijs. Vel oim i. culpe ꝛ pene. Pria enī infirmitas ī quā ccidit hō fuit culpa. et hac ī aliā q̄ ē pena. Sz plīmūq̄ accidit ꝙ ꝓ vnā ꝺualescit de alia. Medicꝰ autē nr̄ chriſtꝰ nō poterat. qz nō decce bat assumere culpā nr̄az: et assūpsit penalitatē. ꝓ quā nos liberauit a c'pa. ꝛ si nō dū a pena. et obligauit se ꝙ q̄ñq̄ et a pena. Et de ꝟ reliq̄t nob pignꝰ ꝺ morē alio rū medicoꝝ. s. corꝓ suū et spm̄ sctm̄. Medicina g̃ oim i. salꝰ hūani generis in fe stinatōe nebule i. i. icarnatōis dñice. Jō aūt dicit Ī festinatōe nebule q: nebula i. caro quā sūpsit de ꝟgie. ī momēto q̄ ꝟgo rndit Ecce an. dñi. fiat mihi rē. opari one spūssctī. q̄ nescit tarda rex molimīa: fuit ī corꝓ formata. Residuū huiꝰ auto ritatis q̄re infra pti.v.ca.xiij. vbi chriſtus dicit ros.

Optimū thema in icarnatōe vl' aduen tu

Cācella rius phi lippus

Incarna tio medi cina oim

Itē ꝓ nebulā istā ꝺgrue pōt designari maria. Que bñ ꝺr nebula. qz a terrenis eleuata. q̄ festinauit q̄n et abūdātia cordis fideꝰ eructauit illō ꝟbū bonū Lu.i. fiat mihi rē. ꝛ ꝓ ꝟbū medicinalē curatiōem ꝓtulit nob. i. chriſtū. q̄ lāguores nr̄os portauit. Isa.liij. Sz ereplo ꝓtulit medicinā ꝙfuatiuā. ꝙa imitatio eiꝰ grāz ꝙfuat ꝛ accumulat. Vñ dic Qui edūt me. i. sibi īcorꝓant imitādo adhuc esurient accumula C

Caro chriſti nebula Lrōnē gr̄e.

— Quia nebula tegit solē Jō xps dic Ecc̄i.xxiij. Sic nebula i. carne assūpta Lte rri oēz carnē i. ab oi hoie carnali lumē diuinitatis abscōdi. Carnales ei lumē diui tatis sō nebl'a carnis ñ videret. i. ñ intelleret. qz sic posuit dñs tenebras latibulū suū D

— Quia descensus nebule signū est serenitatis. Et incarnatio chriſti causa fuit nr̄e

recõciliatõis cũ patre.et nostre illuminatõis.et eterne claritatis.

Quia sicut nebula claritatẽ solis tempat.q̃ nisi nube ĩterposito videri nõ pt. Sic christꝰ nebulã hũane carnis ĩduit vt ĩaccessibilẽ sue claritatis lucẽ nobis faceret accessibilẽ. Job.xxij. Nubes latibulũ eius.

Quia sicut nebula solis ardorẽ tempat et refrigeriũ pstat terrenascentibꝫ.vt flores herbas et arbores pseruet ab ardore ipiꝰ solis. Sic christi hũanitas.pris seueritatẽ tpauit:et in feruore passiõis ꝯbusta ẽ hec nebula.vt pstaret nobis refrigerium cõtra incentiua viciorꝫ.et pseruaret ab ardoribꝫ inferni. E

Quia sicut nebula terre immũdicias tegit et abscondit ab oculꝰ solis huius. Sic christꝰ nebulã carnis sue inter nos et deũ patrẽ interposuit ĩ cruce.ꝛ pctã nr̃a misericorditer operuit pallio carnis sue. Unde dicit Eccĩ.xxiiij. Sicut nebula texi omnẽ carnẽ.q̃a exaltatus in cruce scapulis suis obumbrauit eccl'ie.

Quia nebula terrã rigat.et suo humore q̃si quodam rore impinguat et ĩpregnat ad fructꝰ generãdos. Sic christus in carne apparẽs:rore gratie mentes infructuosas impingnauit pinguedine caritatis:vt facerẽt fructũ vite.

o xpi ur ne — Quia nebula dissoluit gelicidiũ aq̃lonis. Et christꝰ q̃ vapor ꝟtutis dei Sap̃.vij.illud gelu de q̃ dicit Eccĩ.xiij. Frigidꝰ vẽtus aq̃lo flauit.ꝛ gelauit cristallꝰ ab aq̃. Quere infra particula.v.c.x. F

Quia vrit flores.sicut patet in floribꝫ vitis et oliue. Et christꝰ ꝟbo et exẽplo delectabilia mũdi. Job.xv. Ledet q̃si vinea in p̃mo flore botrus eiꝰ.et q̃si oliua ꝓiciens florem suũ. Et loq̃tur de mũdo vl' mũdi amatore.

Quia ꝓpe terrã. Sic christꝰ p ꝯpassionẽ peccãtiũ.et ꝓnitatẽ exaudiẽdi.ad clamãtes ad se ipe dicit Matth.ix. Nõ veni vocare iustos sed pctõres. Et de eo dicit.ꝓpe est dñs omnibꝫ inuocantibꝫ eũ in veritate.

Quia late extendit.vt obumbret et ꝓtegat. Sic et caro christi extensa in cruce. Unde dicit Ezech.xvi. Expãdit amictũ suũ.nebulã carnis sue. Et h̃ est qd dicit p̃s. Expandit nubem in ꝓtectionẽ eorꝫ ꝛc̃.

Quia diẽ turbat vt solẽ ostẽdat. Qñ enĩ tpus nebulosũ ẽ.tũc solẽ bñ sustinemꝰ visu. Sic christꝰ incarnatꝰ cõtpauit se lippiẽtibꝫ oculꝰ mortaliũ. Et ĩ aduẽtu suo humanam.id est.mũdanã ꝓspitatem ipam ꝯtẽnẽdo.nolẽs fieri rex. Joh.vi. Et mũdi ꝯtẽptũ docẽdo turbauit.vt postea clarior ꝛ benignior amicꝫ suis appareat.sic postq̃ nebula diẽ turbauit sol ipa discussa feruentiꝰ et clariꝰ micat.

Quia diuisa nebula sol apparet.et diuisa carne christi ab aĩa sol diuĩtatꝫ in resurrectõe apparuit p cognitionẽ.

xpi s — Et nota q̃ nõ solũ nebula dicit caro christi:sed etiã nubecl'a siue nubes. Unde.iij. Regũ.xviij. [Ecce nubecl'a pua q̃si vestigiũ hoĩs ascẽdebat de mari.] Et loq̃tur ibi.q̃a nõ pluerat p tres annos. Isti anni spũal'r.tps sub lege.tpus ꝓphaꝝ. in q̃bus nõ distillauit sup terrã pluuia gr̃e.sed in tpe gr̃e apparuit nubecl'a gr̃e.i.christꝰ [Quasi vestigiũ hoĩs] et nõ dic̃ [vestigiũ] simpl'r sꝫ [quasi vestigiũ] q̃a nõ ope viri:sed opere spũssctĩ ꝯceptus ẽ ꝛ natꝰ [Ascẽdit de mari].i.de vtero marie [ascẽdit] q̃a in excellẽtissimo statu vite humane fuit. G

Itẽ helyas d̃r pr̃.puer missus ad mare.gabriel missus ad mariã. Primũ genꝰ.salutatio. Unde [Aue maria] Scd̃m.triplex ꝯmẽdatio.ad se [gr̃a plena] ad deũ [dñs tecũ] ad nos [bñdicta tu ĩ mlieribꝫ] Terciũ.ꝯfortatio. Unde [Ne timeas maria] ꝛc̃. Quartũ.filij dei annũciatio. Unde [Ecce ꝯcipies] ꝛc̃. Que ꝯceptio ꝯmẽdat a q̃nq̃ H

A nominis sublimitate. Unde. Uocabis nomẽ eius iesum.

otõ — A potestate. Unde. Hic erit magnus.

cõ — A nobilitate. Unde. Altissimi filius vocabit.

A dignitate. Unde. Dabit ei dñs sedem dauid ꝛc̃.

A dignitatis eternitate. Unde. Regni eius nõ erit finis.

Quĩtũ.modi exp̃ssio. Unde [Spũssctũs supue.ĩ te] ꝛc̃. Sextũ.exẽpli additio. Unde [Et ecce elizabeth] ꝛc̃. Septim.oĩs hesitatõis amotio. Unde [Nõ erit ĩpossibile ꝛc̃.

In h̃ aũt q̃ caro xp̃i d̃r [nubecl'a pua] notat duplex humilitas.exterior ꝛ interior. I

Itē hec nubes media inter celū et terrā. et christ⁹ hō mediator dei et hoīm. i. Thi. ij. Hec etiā nubes aq̄sa. descēdens sic pluuia ī vell⁹. recōciliatōis serenitatē fecit. ascēdens ī cel̄ū pluuiā scti spūs misit. Uñ dic̄ Eze. xxxvi. Effundā sup vos aq̄m mūdā. Tē[illegible]tē factura ē veniēs ad iudiciū. qñ ī circūitu ei⁹ erit tēpestas valida. Pulcre aūt corpus dñicū dr Lnubes J qō de purissimis sanguib⁹ btē ꝟgīs forma/ tū. q̄s. s. sanguies tanq̄ nutritiuos: celestis sue caliditat̄. i. caritatis. humores ad nutrimentū sui: de occano hui⁹ secli traxit ad se radi⁹ solis iusticie. i. benignitat̄ pietatis supne. Hec fuit nubes habēs in se Lvestigiū hoīs J et afferēs secū pluuiā copiose salutis. i. hūane redēptōis. Fere aūt easdē ꝓpetates hz nubes cū nebula.

℟

Fuit hec nubes

Fuit hec nubes

Jn natiuitate cādida p peccati immunitatē et oīmodā puritatē. Unde Apoc. xiij. LUidi et ecce nubē candidā. et sup nubē sedentē ꝛc. Nubes cādida J mūda christi hūanitas. Quere li. vij. ti. xiij. q̄ maria nubes. Tūc enī Lnubecula ascēdit de ma/ ri J. i. christus puer paruulus de maria.

Jn cōuersatōne lucida: p boni exēpli diffusionē. Uñ ī trāsfiguratōe Lnubes lucida obumbrauit eos J. i. apl̄os. Eze. i. Uidi et ecce nubes magna: et ignis inuoluens. et splēdor in circuitu ꝛc.

Jn passiōe rubea. p sanguis ꝓprij rubricatōem. Uñ dicit ei Isa. lxiij. Quis ē iste q̄ venit de edom tinctis vestib⁹ de bosra. Jn passiōe enī fuit nubes vbi toti generi hūano refrigeriū dedit. vbi sub vmbra alaꝝ suaꝝ ꝓtexit gen⁹ hūanū. Sed in r̄sur rectōe fuit leuis: qñ omni mortalitate deposita et passibilitate surrexit.

Jn sepultura nigra et obscura. cū nō fuit ei species neq̄ decor.

Jn ascēsiōe forte iacintina. p celestis coloris induitōem. Unde tūc nubes lucida ꝛ forte iacintina: suscepit eum ab oculis intuentiū.

Jn iudicio ardens erit et ignea. qñ ignis ante ip̄m p̄cedet ꝛc.

Argumē tū ꝓtra

Solutio

Itē de hac nube dicit Isa. xix. LEcce dñs ascēdet sup nubem leuē ꝛc. J Exponе istō Lecce J sicut inuenies li. iij. ti. xiij. de cōceptu virginis. Nubes ista caro christi que bene dicit Lleuis J q̄a sine pōdere peccati. Que ideo dicit Lnubes J q̄ nos rigauit pluuijs doctrinaꝝ: exterruit tonitruis ominatōnū. plustrauit q̄si q̄busdā fulgori bus: choruscatōib⁹ miraculoꝝ: et sua nos obumbratōne ꝓtexit. Uñ christ⁹ hō dic̄ Ecc̄. xxiij. Sicut nebula tecti oēm carnē. Sz videt q̄ dixisse debuerat ꝓphe ta Ldescēdet dñs ad nubē leuē J sicut dicit ibi infra Isa. lxiij. LUtinā dirūpes ce/ los et descēderes J et nō Lascendet sup nubem leuē J q̄ nō se exaltauit sed ml̄tū hūi liauit assumēdo carnē. sicut dicit apl̄us ad Phil. ij. Sed q̄ descēdens in carnē q̄ antea ignot⁹ erat mūdo: sic ascēdit in notitiā et honorificētiā hoīm: iō dr sup nu bē ascēdisse. Uel aliter Incarnatio dñi dicit ascēsus. Quia tūc visibil̄ mundo apparuit. sicut nubes nob̄ meli⁹ apparet ascēdendo q̄ descēdēdo. Uel ideo ascen surus dicit sup nubē. quia caro in ipo oīno subdita fuit spūi. nec aliq̄d aduersus spiritū ꝓcupiuit. Uel ideo: q̄a sic in notitiā venit vt dictū est. cū ꝓus esz de⁹ ab/ scōdit⁹. Isa. xlv. Ul̄ ab effectu. q̄ naturā hūanā quā assūpsit ascēdere fecit. Uñ LQui ponit nubem ascensum suum J ꝛc. Hec est enī nubecl̄a. q̄ christo nascēte ascēdit de mari. i. de maria. Et fuit hec nubes q̄si ser coloꝝ. vt dictū est supra ℟. Et nota q̄ ꝓpheta loq̄ns de ī carnatōe: vocat eū dñm. vt noret dei filiū q̄ est rex re gum et dñs dñantiū. i. ad Thimo. vi. et Apoc. xix. Uel q̄a tūc veniebat dissipa/ nari hoīem seruū suū ꝓtra diabolū. qō factū est in cruce.

Sequit. LEt ingredie[illegible] egiptū J. i. mūdū nascens de virgine. Uel Legiptū J ad lr̄am Mat. ij. Angelus dñi apparuit in somnis ioseph dicēs LSurge et accipe puez ꝛc. J Uel Legiptū J. i. cor hūanū illud illustrādo lumīe gr̄e. q̄a ꝓus erat tenebrosus Quere li. vij. ti. viij. de aurora. Et hoc est qō dicit zacharias Lu. i. Uisitauit nos oriens ex alto. Illuminare his q̄ in tenebris ꝛ in vmbra mortis sedēt ꝛc. Sequit. LEt mouebunt simulacra egipti J Quia ipo intrāte egiptū corruer̄t simulacra ei⁹. Uel demōes obmutuerūt in eis. Uel Lmouebunt simulacra egipti J. i. destruetur idolatria. vt etiā magi a demonib⁹ docti: vel iuxta ꝓphetiā balaam intelligētes na

tum filiũ dei q̃ magicã artẽ destrueret. venerũt ipm in bethleem adorare. ⁊ A facie eius ⁊ i. a pſentia ei⁹ Let cor egypti tabescet in medio ei⁹ ⁊ i. ſapiẽtes mũdi obſtupescent. q̃a ſapiẽtia ei⁹ destruet. Iſa. xxix. Peribit ſapia ⁊c. Abdias. Perdã ſapientes ⁊c. Pſal. Omnis ſapiẽtia eor̃ deuorata eſt.

Moraliter. Ingrediẽte dño p gr̃am egiptũ cordis hũani: ſtatim corruerũt ſimulacra vicior̃ũ. Si vero adhuc ſtãt in corde tuo hmõi ſimulacra. argumẽtũ q̃ dominꝰ nõdũ ingreſſus eſt in cor tuũ. Quere titulo de idolis. Et nota q̃ hec autoritas habet Iſa. xix. ⁊ In onere egipti ⁊ i. mũdi: tenebris pctor̃ũ et caligine ignorantie obuoluti: multimode miſerie merore pfecti. Recte enĩ dicit chriſti incarnatio onꝰ egipti. q̃ egiptus interp̃tatur tenebre vl̃ meror. A

Incarnatio dominica fuit

Tenebrarũ euacuatio. contra erroneos. Quia ipa eſt lux mũdi. Iſaie. ix. Habitantib⁹ in regiõe vmbre mortis ⁊c.

Merorꝭ pſolatio. cõtra accidioſos. Quia ipa gaudiũ mundi. Luce. ij. Annũcio vobis gaudiũ magnũ ⁊c.

Anguſtiar̃ exterminatio. ꝓtra inuidos et auaros. q̃a chriſtꝰ caritas ẽ. i. Joh. iiij. Itẽ ps. Ambulabã in latitudie. Glo. ambro. In caritate patulũ cor oportet eſſe. ad ſuſcipiendũ illũ qui replet celũ et terram. Diere. xxiij.

Siue vaporans ⁊ Unde btã virgo dicit Eccĩ. xxiiij. Quaſi libanus nõ inciſus vapore habitationẽ meã ⁊c. Quere infra pti. vi. ca. vij. vbi agitur de libano. et optime expoſitũ inuenies.

Capitulũ ix.

Denſus ⁊ i. ꝺenſus ꝓpter multitudinẽ virtutũ. q̃ deſignãt p inumerabilẽ multitudinẽ herbarũ et arbor̃: radicũ: et aromatũ. ð q̃b⁹ ifra pti. vi. p totũ inuenies de herb⁹ et aromatib⁹ Cañ. iiij. Cypri cũ nardo ⁊c. Ipa ẽ enĩ arbor̃ seu lignũ deſarũ frõdiũ: habẽs ramos. q̃ rami iubẽt ſumi Leui. xxiij. Deſe ei frõdes magꝭ tenẽt virorẽ: et difficili⁹ corrũpũt. Hec ẽ ꝺenſatio bonor̃ operꝫ ⁊ meritor̃ i ẽgie: cũ viroꝛe fidei et pſeuerãtia. q̃ ſumi debẽt p exẽplũ. et cũ q̃b⁹ xp̃o occurrẽdũ ẽ. In ipa eĩ q̃ſi ꝺſite creuerũt oẽs ẽtutes i ſuplatiuo gr̃du. Et in his ꝺenſis debem⁹ ꝓſtituere diẽ ſolẽnẽ. ſolẽnizãdo ei⁹ virtutes. Itẽ hec ꝺenſitas notat Eze. xlvij. ⁊ Cõuerti me ad ripã rorẽt ⁊c. Let paulo poſt. Let oĩ ptẽ oẽ lignũ pomiferũ ⁊ ⁊c. Apo. xxij. Et vtraq̃ ptẽ fluminis lignũ vite ⁊c. Itẽ Eccĩ. xxiiij. Quaſi cedr⁹ exaltata ſũ ⁊c. Item De hac cõdenſitate dicit Iſa. xli. vbi maria appellat ſolitudo et deſertũ. vbi ſic legitur. Dabo in ſolitudine cedrũ: et ſpinã: et mirtũ: et lignũ oliue. ponam i deſerto abietem: et vlmũ: et buxum ſimul.

Per cedrum ⁊ que eſt arbor alta et ꝓcera. altitudo celeſtiũ deſideriorꝫ et ꝓtemplatõis eius. q̃bus duob⁹ celos attingebat ſtans in terra. Sap̃. xvij.

Per ſpinam ⁊ multiplicꝭ tribulatõis: punctõis: quibus in filio. cũ filio. et p filio per ꝓpaſſionẽ pungebatur. Et etiam amaritudo vite pſentis.

Per mirtũ ⁊ omnimoda incorruptio carnis et ſpiritus. tã ab omni peccato q̃ꝫ a ꝺginitatis leſione. et corpis putrefactione.

Per lignũ oliue ⁊ opa caritatis et miſericordie. que vtraq̃ tanta fuit i ea q̃ filiũ ſuũ vnigenitũ in mortẽ tradidit p ſalute hũani generis. ſicut dicit Michee. vi.

Per abietẽ ⁊ que eſt plana lenis et ſine ſcrupulis. manſuetudo et lenitas cordis.

Per vlmũ ⁊ que vites ſuſtentat: orationũ ſuar̃ deuota ſinceritas. qua fructificãtes in eccleſia dei ſuſtinet et ſupportat.

Per buxum ⁊ ſemp virentẽ. fides ipi⁹ virgis. que nec etiã in filij paſſiõe defecit. Et ideo forte crux buxea i tpe dñice paſſiõis. q̃ p fidẽ btẽ virgis ipa crux honorat. B

Item Moraliter. ſeptẽ arbores hic nominant que deſignant ſeptẽ virtutes principales que opponunt ſeptẽ criminalibus.

Cedrus ⁊ imputribilis. caſtitas contra luxuriã.

Spina ⁊ pungitiua et excitatiua. vigilantia contra accidiam.

Oliua ⁊ lenitiua. miſericordia contra auariciã.

Septem ꝓtutes ꝫ septem vicia

—Virtus]mitigatiua./tẽperantia contra iram.

\Albies]Altitudine ceteras arbores trãscẽdẽs.et cuius auxilio mare transit.et in terram ꝓmissiõis puenit.caritas ꝓtra inuidiam.

\Ulmus]que vitem fructuosam sustentat.patientia ꝓtra impatientiã.

\Buxus]humilis et semp virens.humilitas ꝓtra supbiam.

Alit. Perabietẽ]altitudo celestiũ desideriorꝝ. Ulm⁹]ponit ꝟ loco vitꝭ.qz idẽ erit ꝓmiũ paupis et paupez sustẽtãtꝭ. Uñ mat.v. Qui rcipit ꝓphetã i noĩe ꝓphe./ merce dẽ ꝓphete accipiet.

Religio solitudo

Aliter ꝛ moraliz. Per solitudinẽ sigt religio. Prio ponit cedr⁹ ꝑputribil' et boni odoris. ꝟ est castitas vl icorruptio. Hoc ipo enĩ qꝺ tinet ꝗs a putredĩe luxurie./ odorifer⁹ efficit deo ꝛ hoĩb⁹.et putredĩe eĩ fetor.et icorruptõe bon⁹ odor. Hec ẽ ꝑma ꝗtus necessaria oĩ iusto. Seqt]spina.i.opũctio de pctĩs ꝓpꝛis.qz aliqñ ꝓfixa fuit spina pctĩ:dz ꝓuerti ꝗs in erũna. Uel]spina coꝛreptio:q̃ debz esse alba. vt coꝛreptio ꝓcedat de dulcedĩe mẽtꝭ et mãsuetudĩe. Nõ nigra.qꝺ ẽ qñ et malicia accusat ꝗs frẽm suũ.i.ad Thes.v.]Coꝛripite inq̃etos]ecce spina.]solami pusillanimes]ecce alba. Et hec ꝓsolatõ ostigt ꝑ mirtũ./q̃ ponit ꝓseqnt.qz mirt⁹ ꝓfortat mẽbra debilia. Uñ Isa.xxxv. Cõfortate man⁹ dissolutas.ꝛ genua debilia roborate Eccl.vij. Nõ desis plorantibꝫ ꝛc. Sed ꝗa parũ est ꝓsolari verbo si desit op⁹.seqtur. Let lignũ oliue].i. misericoꝛdia actual'.

—Et vmbroſus]In maria eĩ velut ĩ oꝛto ꝺẽso ꝛ vmbroso iuẽit vmbra ꝓpiciatõis. L Ad ꝟ eĩ obũbrauit ei ꝟt⁹ altissimi i filij ꝺceptõe.sic ꝺr ifra imediate.vt et ipa ꝑcibꝫ suis meritꝭ ꝛ exẽpl'./obũbrarꝫ pctõrib⁹ ꝫ feruorẽ diuie iracũdie.ꝛ estũ cuiuslibꝫ ꝓue ꝺcupiscẽtie. Ipa ẽ enĩ arbor ramosa ꝛ frõdosa :cui⁹ pulcritudo delectabil' ad ituendũ.vmbra desiderabil' ad ꝗescẽdũ.fruct⁹ appetibil' ad edẽdũ. Tria enĩ sũt q̃ ꝑcipue viatores ad arborꝫ ꝓtectoꝛ ꝺpellũt fugere. Est⁹. turbo.et pluuia. Et hec tria desigñt tria:q̃ tẽdẽtes ad patriã ꝑ viã hui⁹ exilij ꝓncipaliter infestãt. Cõcupiscẽtia./q̃ ꝑ estũ. Supbia./q̃ ꝑ turbinẽ. Importunitas assidua tẽptationũ./q̃ ꝑ pluuiã

Obũbrat maria

desigt. Obumbrat aũt nob maria ꝫ estũ ꝓcupiscẽtie exẽplo castitatis. Cõtra turbinẽ supbie exẽplo hũilitatꝭ. Cõtra ĩportũitatẽ tẽptatõis diabolice./ ꝟtute assidue oꝛõis. Hec patt sũma ei⁹ benignitas supid qꝺ possum⁹ nos tẽptari. ꝭ cũ ipis tẽptatõib⁹ dat puẽtũ. Jõ ꝺ ipa ꝺr Isa.iij. Erit tabernaculũ i vmbraculũ diei ab estu ꝛc. Quere li.r.ti.xix.qꝺ maria tabnaculũ. Obũbrat aũt./ꝑcipue sup capita bel latorũ./q̃ ad imitatõem ipi⁹ pugnãt ꝫ tria vicia supdicta.s.ꝫ supbiã ꝑ hũilitatem. ꝓtra auariciã ꝑ largitatẽ.ꝓtra luxuriã ꝑ tpantiã et castitatẽ.et sic de alĩs.vt dicere valeat q̃ sic pugnat. O obũbrasti]maria]supcaput meũ in die belli.]Itẽ obũbrat maria pctõrib⁹.q̃a ipa desigt ꝑ ꝓpiciatoꝛiũ Exo.xxxvij.qꝺ obũbrabãt duo cherubin sese respicientes mutuo./ꝟsis vultib⁹ i ꝓpiciatoꝛiũ. Hec duo cherubin./sũt i ipa ꝟgitas et mñitas.q̃ ãsi solebãt hre vult⁹ auersos.nũc aũt sese respiciũt. qz ꝟgo est fecũda. De ꝟ elegãtissime dicit q̃dã. Part⁹ et itegritas discordes tpe lõgo. Uirginis in gremio federa pacꝭ habẽt. Et bñ hec duo vocãt cherubin.qꝺ interp̃tant plenitudo scie.qz soli⁹ dei sapia sciuit ꝛ potuit virginitati fecũditatẽ ꝓiũgere i maria. Uñ ad Ro.xi.exclamat apls. O altitudo diuitiarꝫ sapie et scie dei ꝛc.

ꝟsus

—Abscõdens]In eo siq̃dem absconditus latuit chꝛistus nouẽ mensib⁹. Unde dicit D ei Isa.xlv. Uere tu es deus abscõditus. Et inde assumpsit nubilũ nostre carnis. in qua celaret diabolo et seculi pncipibus.qui si eum cognouissent nunq̃ dñm glorie crucifixissent.i.ad Thoꝛ.ij. et ita nõ essem⁹ redempti. Ipa etiam abscondit peccatores quasi sub frondib⁹ et ramis pietatis et misericoꝛdie sue.a facie sedentis in thꝛono iudicij. Unde designat ꝑ oꝛtũ voluptatis./in quo abscõditi sunt adam et eua post peccatũ. Gene.iij.

Maria abscõdit

—Et latebroſus]In bono sensu.i.oportun⁹ ad inueniendũ latibulũ. Dẽsitas enim arborꝫ./latitudo et multitudo foliorũ:vmbrã faciũt. Et hec tria.s.m̃l're arbores:lata et multa folia:ꝛ vmbrositas puenies et his duob⁹ ꝑbent latibulũ. Et ĩdo maria signat ꝑ hester reginã:q̃ interptat abscõdens. In boc enĩ oꝛto posuit chꝛistus

tenebras latibulū suū. De tenebre sic dicit glo. signt incarnatōis mysteriū qō no bis pfundū ē et obscurū ⁊ Latibulū suū ⁊ dic. i. secretū maiestat; sue q̄ nube carnis regebat. Et ꝑ nob erat necessariū: q̄ren⁹ fides sic haberet meritū. Un̄ Aug⁹. Dñe abscōde te vt credam⁹. Et forte ꝓpter ꝑ dixit de⁹ ⁊ vt habitaret in nebula. iij. Re. viij. Hoc aūt latibulū tūc apiet. qñ videbim⁹ eū sicuti ē. Propt hmōi latebrositatē dicit filj⁹ mri Isa. xvi. ⁊ Pone q̄si nocte umbrā tuā i meridie ⁊. i. manifesta diabo li psecutiōe et tēptatōnū feruore. ⁊ Abscōde fugientes. ⁊ vagos ne ꝓdas. habitabūt apd te pfugi mei. Moab esto latibulū eor a facie vastatoris. ⁊ Umbrā suā ponit q̄si nocte i meridie maria. q⁹ ab estu tēptatōis secure defēdit afflictos. et refrigerat patientes. Ipa ei abscōdit ⁊ fugientes ⁊ mūdū. carnē. et diabolū. q⁹ pusillanimes et timētes dei iudiciū recipit et receptat. ⁊ Uagos nō ꝓdit ⁊ q⁹ tēptatos pctō nō expo nit. nec vagātes p⁹ varios errores. q̄ntū i se est deserit i cōsultos. sed eos ad salutē abscōdit. orōibus et exēplis reuocās ab errore peccātes ⁊ Profugos dñi recipit. ⁊ q̄a fugientes a terrore iudicij mīficorditer ꝓsolat. spem venie tribuēs despat;. Jō de ipa dicit ps. ⁊ Petra ⁊. i. maria ⁊ refugiū ⁊ ericius et lepor⁹. Quere li. viij. ti. x. q̄ maria petra. Et appellat hic maria ⁊ moab ⁊ q̄a descēdit ꝑm hystoriā ꝺ genere mo abitaꝝ ꝑ ruth. Un̄ et ꝺ⁹ petra ꝺserti. Isa. xxi. Rōe etiā hui⁹ abscōsiōis desigta ē ꝑ raab ierichontinā. Hā sicut illa raab: iudeos exploratores recepit et abscōdit Jo sue. ij. Sic maria iudeos. i. ꝺe ꝓfitētes se et filiū suū. et exploratores ꝺe terre, pmis siōis ad possidēdū eā. Sic enī pia mr̄ abscōdit filiū suū sub pallio quē pr̄ vult ꝺ/ berare. Sic maria fugientes ad se: christi iusticiā formidātes. Sz nota q̄ res gros sa et gndis nō ita de facili ꝓt abscōdi. necesse ē tibi est: ad ꝑ vt possis abscōdi sub pallio. i. sub latitudine mīficordie ei⁹. vt sis purus in oculꝰ tuis ꝑ humilitatē. ñ tur gid⁹ ꝑ elatōem. Ut sis mūdus ꝑ castitatē. q̄a cū fetore luxurie nō posses ad eā ꝓpī quare. Ut sis misericors. alioq̄n apud mīficordie mr̄em refugiū no haberes.

Capitulum x.

A ⁊ Undus ⁊ in se. q̄a nihil inq̄natū incurrit in illū. Sap. vij. Apo. xxi. Nō intra bit in eū aliq̄d coinq̄natū et faciens abominatōem.

⁊ Et emūdās ⁊ Emūdat ei suo rore ⁊ stillicidijs: pedes. i. affect⁹ deābulātiū i eo p me ditatōes. Et man⁹. i. opa p opū ei⁹ imitatōs. Ad rorē ei solem⁹ abluere sordes pe/

B ⁊ Mirabil ⁊ Ꝑcipue i trib⁹. In scipo. i floze. i fructu. In scipo. q⁹ or Ldū ⁊ manuū tus iste. i. maria sup̄ naturā: sup̄ rōem: sup̄ ꝺsuetudinē: sup̄ būane ꝺditōis meritū: suū pepit ortulanū. Sup̄ naturā. q̄a ꝺgo pepit deū. ad ꝑ enī itelligēdū rō būana nō sufficit. Un̄ exclamat Isa. lxvi. Quis audiuit vnq̄ tale. aut q̄s vidit huic sil'e? Sup̄ ꝺsuetudinē. q̄a de spūsctō caro christi cōcepta ē. q⁹ enī caro de carne aut spi rit⁹ de spū oriat bn̄ ꝺsuetū ē. Job. iij. Qꝺ natū ē ex carne caro ē. et qꝺ natū est ex spū spūs est. Sed q⁹ caro de spū: oīno nouū et inauditū et mirabile ē. Sup̄ būa ne ꝺditōis meritū. q̄a q⁹ virgo sine dolore pareret meritū būanū nō exigebat. sed port⁹ oppositū. Unde dictū erat ꝑme matri post peccatū. In dolore paries filios ⁊c. Ideo exclamat ꝓpha. Uenite et videte opa dñi q̄ posuit ꝓdigia sup̄ terrā.

Item alio modo mirabilis in se. q⁹ in vtero virginali qui ꝓprie ꝑ hunc ortū designa tur. tria mirabilia facta sunt.

⁊ Primū mirabile. q̄a ibi de⁹ fact⁹ ē hō. Antiqu⁹ dier⁹ puer. Uerbū infans. Et n⁹ tpa lis. Immortal' mortal'. Immēsus puul⁹. Leo agn⁹. Creator creatꝰ. Qui fecit ꝑ qꝺ factū ē. Jo. i. ⁊ Uerbū caro factū ē ⁊ Hiere. xxxi. ⁊ Creauit dñs nouū sup̄ trā. mlier circūdabit vir. ⁊ pfectū scia et virtute.

⁊ Scōm mirabile. q⁹ q̄ fecit vētrē: fact⁹ ē i eodē vētre. ꝑ ē magnū mirabile. sic si q̄s fa ceret domū ⁊ postea nasceret i eadē domo. Jō ꝺ⁹ i ps. Gl'iosa dcā sūt ꝺ te ci. ꝺi. hō nat⁹ ē i ea. ⁊ ipe fec ea altissim⁹. Isa. lxvi. Quis au. vnq̄ tale. aut q̄s vidit huic sil'e?

⁊ Terciū mirabile. quia venter ille mains se continuit. i. deū. quem totus non capit orbis. Isa. xlv. ⁊ Uere tu es deus absconditus ⁊ in vtero virginali. De magnitu dine enī illius dicit Job. xi. ⁊ Excelsior celo est ⁊ diuinitate. q⁹ de⁹ ver⁹. ⁊ Inferno pfundior ⁊ būilitate. q̄a verus hō. ⁊ Lōgior terra mēsura ei⁹ ⁊ p lōganimitatē ⁊ a

Aug⁹. tiõr mari Jp caritatẽ. Aug⁹. Sup oĩa nõ elatus. subter oĩa nõ depssus. ĩtra oĩa nõ inclusus. extra omnia nõ exclusus.

Mirabiľ in flore Jqa in singuľ herbis et arboribꝫ suis. florẽ retinẽs et fructũ pferẽs. nec ppter fructus flores amittẽs. Vere mirabiľ ortus: in q̃ fruct⁹ sic veniũt: vt tñ flores nõ recedãt. sic fruct⁹ matureſcũt: vt tñ flores nõ marceſcãt. Jdeo de floribꝫ suis et fructibꝫ dicit maria Ecc̃i. xxiiij. Flores mei fruct⁹ honoris et honestatis. L

Mirabiľ in fructu. Jcui⁹ fruct⁹ christus ieſus. vel pcipue caro christi. que in sola. et sola mľiere cõcepta est: sine pruritu et fetore coitus. qõ nulla alia Uñ designat Lp lapidem excisũ de monte J.i. de maria L sine manibꝫ J.i. sine ope nuptiali: sicut glo/
Aug⁹. sat Aug⁹. Dañ. ij. Uel L de mõte J.i. de altitudie hũane nature. in q̃ fuit añ pctm. Talẽ ei quo ad pctũ imunitatẽ assumpsit xps hũanã naturã. q̃lis fuit añ peccatũ. Quattuor enĩ sunt stat⁹ hoĩs. Primus ante peccatũ. scõus post peccatũ añ gr̃iã. tercius sub gr̃a. q̃rtus in gľia. De singulis statibꝫ istis aliq̃d accepit christ⁹. De p̃mo peccati imunitatẽ. de scõo penalitatẽ. de tercio gr̃e plenitudinẽ. de q̃rto peccãdi impossibilitatẽ. et oĩmodã veritatis ꝺtẽplationẽ.

Caro christi mirabilis D

Quia in ipa ꝺceptõe formata in corp⁹. ita tñ sicut dicit archiep̃us cãtuarien. q̃ tũc visibꝫ hũanis nõ possent liniamẽta distingui. Ecc̃i. xliij.

Medicina oĩm in festinatõe nebule. Nota in festinatiõe. vt sup̃ eodem ca. viij. B.
Caro x̃pi mirabiľ vbi ortus dicitur nebulosus.

Quia caro illa nõ infecit aĩam infusam. Unde de christo dr. Qui ingredit sine macula. Jdeo dicit Viere. xxiij. L Suscitabo dauid germen iustũ J.i. christũ iustum ĩ germine. i. in conceptõe. qa cõceptus fuit sine originali. Uñ dictũ est marie Lu. .i. L Qõ nascet ex te sanctũ L nascet Jin natiuitate in vtero et ex vtero.

Propter hec mirabilia et has dignitates dicit caro christi vnica. ibi La leõibꝫ vnicã meã. J dicit etiã gľia. ibi L Exurge gľia mea ẽ. Jquia in ea diabolũ vicit. et nos ab eius tyrãnide liberauit.

Caro christi vnica E

Singularẽ conceptiõem Jin qua statim habuit aĩam.

Singularem natiuitatẽ Jquia de virgine natus est. porta clausa.

Propter — Peccati imunitatẽ Jquia ipa est nubes leuis. i. sine pondere peccati.

Unionẽ cum verbo. Jquia verbũ caro factum est.

Beatitudinẽ singularẽ. J Unde dicit ei pater L Sede a dextris meis. i. ĩ potioribus bonis meis.

Mirabiľ vnio diuinitatis et humanitatis

Alio etiã mõ. mirabiľ ẽ fruct⁹ iste vľ ort⁹ iste ĩ fructu. Quia xps stati ĩ sua ꝺceptõe oĩ moda fruebat diuinitatis ꝺtẽplatõe sm mẽtẽ: q̃ deitati psonaľ erat vnita et imediate ꝺiũcta. et qdãmõ a gľia dei absorpta. cui ineffabiliť adherẽs: vn⁹ spũs: vna psona: vn⁹ de⁹ ẽ effecta. oĩmodã habẽs eãdẽ potẽtiã: sapiaz: bõitatẽ p gr̃az. quã et x̃bũ hz vľ habuit ab eterno p naturã. Totũ enĩ et sm plẽitudinẽ se pbuit illi diuinitas ad participãdũ. nihilq̃ refuauit qõ hoĩ assũpto ñ dederit. Uñ pphaL Dõs ĩ q̃ bñplacitũ ẽ deo hitare. ĩ eo eteni dñs hitabit ĩ finẽ J.i. sine fine: sine tmio: sine mesura. Hec ß dicq̃si ĩ eo finis vľ termin⁹ vľ mẽsura sit. sz vt oñdat plenitudinẽ diuitatis ĩ ipo hitare. Uñ apľs mãifeste pclamat L Jn q̃ habitat oĩs plẽitudo diuitatis corpaliť J dicẽs Loĩs Jarguit eos q̃ dicũt hoiez assũptũ. oẽz sciaz sz nõ oĩpotẽtiã hr̃e L Plenitudo J dic̃ eos q̃ dicũt. nec tãtã potẽtiã nec sapiaz vľ bonitatẽ hr̃e q̃ntã hz ipm x̃bũ. Et ne q̃s ß totũ de x̃bo et ñ de hoĩe assumpto exponat. subiũgit L corpaliter J .i. ĩ hoĩe assumpto q̃ ẽ corp⁹. Sic igiť hõ oibꝫ q̃ sũt dei ptícipat sm plẽitudinẽ. ita de⁹ oibꝫ q̃ sunt hoĩs pter pctm. Taľ enĩ fuit vnio hoĩs et dei. q̃ deũ hoiez faceret et hoiez deũ. Uñ. L btũs quẽ elegisti et assũpsisti. ihabitabit i atriis tuis J .i. cõicabit tecũ ĩ pceptibꝫ. Sic enĩ de⁹ oĩa sua boi dedit. ita oĩa hoĩs ĩ se suscepit. Et veluti filiꝰ dic̃ pri Loĩa tua mea sũt. et oĩa mea tua sũt J ita hõ assũpt⁹ dicere pt x̃bo assumẽti Loĩa tua Jp naturã L mea sũt Jp gr̃az. L et oĩa mea Jp naturã L tua sũt Jp dignitatẽz Propt hãc igiť ineffabilẽ vnionẽ deitatis et hũanitatis. de⁹ dr x̃e et ẽ hõ. et hõ dicit F

vere et est deus. Unde Aug. dicit. Si distinctõem naturaꝝ attẽdas: aliꝰ est deꝰ. aliud homo. Uel duo sunt deus et hõ. Si aũt psonalẽ vnionẽ: nõ duo: sed vnũ. nõ in natura sz in psona. Pater enĩ et filiꝰ vnũ sunt. nõ in psona sz in natura. hõ assumptus et ꝟbũ assumens vnũ sunt: nõ in natura sed in psona. Et qlibet sctõꝝ deo adherẽs p fidẽ et dilectõez: vnũ est cũ deo. nõ in natura vl̃ in psona. sed in iustícia vl̃ gl̃ia. Propter hãc itaqꝫ inestimabilẽ adhesiõem: mẽs christi imobil̃ et in cõcussa: etiã in ipa morte pmãsit. nec tũc mĩnꝰ habuit gl̃ie vel beatitudinis: qntũ ad pncipale mẽtis ptinet. In spũ vero et in aĩa et in carne fuit variatio ꝛ mutatõ: ante ipam passionẽ in diebꝫ carnis sue. i. mortalitatꝫ. De spũs mutabilitate dicit Et infremuit ihesus spũ. De aĩe mutabilitate scriptũ est. Aĩa mea tristis est vsqꝫ ad mortẽ. Scõm carnẽ esuriuit. sitiuit. fatigatus est. et hmõi.

— Inuiolatus] Quia nõ trãsiuit p eũ incircũcisus et ũmnũdꝰ. Isa. lĳ. De ipo enĩ pdixerat Isa. xxxv. L Nõ erit ibi leo. et mala bestia nõ ascẽdet p eum. Leo] Superbia que locũ nõ habuit in virgine hũillima. L Mala bestia] auaricia vel luxuria q̃ nõ violauerũt virginẽ misericordie genitricẽ. Tria enĩ principalia mala faciũt bestie ĩ orto Pedibꝫ enĩ oculcãt. virorẽ eius deuorãt. stercoribꝫ omaculãt. Hec tria silr̃ faciũt demones in aĩa peccatrice. Sterꝰ luxuria. Cõculcatio auaricia. Superbia sic dicit Bre. totuꝫ corpus depascit virtutũ. Ekebertus abbas ad mariã. Ortꝰ conclusus tu es dei genitrix. ad quẽ deflorandũ manꝰ adulteri nunqꝫ introiuit. B. Bre.

Capitulũ xi.

— Securus] Qa nõ patet malignantibꝫ. i. demonibꝫ et vicijs. vt inde violẽter possint abstrahere eos q̃ ad ipm confugerint. Non est ei q̃ de manu tua possit eruere. Job. x. Idcirco de maria dr Isa. xvj. Erit in vmbraculũ diei ab estu et ĩ securitatẽ ꝛc. Can. vi. sup illud L terribilis vt castroꝝ acies ordiata] dicit btus Ber. Nõ sic timent hostes visibiles. Quere supr̃ li. i. ca. ij. O.

— Strabilis] in plenitudine ꝟtutũ suaꝝ et deliciaꝝ. que nõ marcescũt: nõ corrũpunt. nõ deficiũt: nõ veterascũt. Eze. xlvij. Nõ defluet foliũ ex eo. et nõ deficiet fructus eius. qr aque eius de sanctuario egrediẽt ꝛc. Ibidem. Per singlos mẽses affert primitiua ꝛc. Apoc. xxij. Per singulos mẽses reddẽs fructus suos. Et in Isa. lxij. dicit marie. Eris q̃si ortus irriguus et q̃si fons aq̃rum cuius non deficiunt aque.

— Fecundus] Qa flante austro. i. spũsancto aspirãte fecũdatus: p quẽ fructũ reddit mltiplicẽ. Fecundꝰ inq̃m: in viroze herbaꝝ. in pulcritudine foliorꝝ. ĩ diuersitate fructuum. in redolentia aromatũ. in vmbrositate frondiũ. ĩ melodia auiũ. in decursu fontiũ. et hmõi. Et de hac fecũditate habet Can. iij. L Emissiões tue paradisus malorũ punicorꝝ cũ pomoꝝ fructibꝫ.] In ꝟbis istis huiꝰ orti fecũditas demõstrat. Nam emissiões et pductões virginis dicũt esse paradisus: cũ oĩbꝫ fructibꝫ et arboribꝫ herbis et aromaticis. et vnguentis. Et p paradisum signat ecclia. marie aũt p mala punica vniuersa sanctorꝝ collectio: totusq̃ paradisus designat. Nam sicut ĩ malogranato singulis granis singule cellule deputant. et nihilomĩnꝰ in vna cella ordinant grana plurima. et tandẽ sub vno cortice omnia cõtinent. Sic ĩ eterna felicitate cũ dispar sit claritas sanctorꝝ. et dispar pmiũ quorũdam. tamẽ vna est dignitas. et omniũ vnũ ẽ gaudiũ. Bñ g̃ dicit mariel Emissiões tue] ꝛc. Quia ex ipa totus paradisus pcessisse dicit. sicut fructus de floze. qr ipa initiũ pstitit salutis ꝛ gr̃ie. Item tria beneficia: q̃si triplicez fructũ nobis exhibuit fecũditas huius orti. Primũ q̃ iugum antique captiuitatis amouit. Secundũ q̃ diuine indignatõis irã pacificauit. Terciũ q̃ notã hũane iniq̃tatꝫ deleuit. Captiuus enĩ tenebaris obõ. p mariã liberatus es. Offensam dei incurreras. p mariã recõciliatus. Iniquꝰ ꝛ peccatoz extiteras. et per illam iustificatus es. Quid enĩ dulci⁹ libertate post captiuitatem. iustificatõe post impietatẽ. reconciliatõe post offensam. Ad mariam ergo tota iustorũ vita: deuota desideria: sancte meditatões: iuste opationes: crebre gr̃arũ actiões: et certa hmõi r̃spicere dẽbet. vt ex his oĩbꝫ pcipue honoret q̃ p ceterꝫ sctis oĩbꝫ cãz etne salutꝫ opata ẽ nobꝫ. Age g̃ tu q̃ ĩ tãtꝫ marie r̃spiras bñficijs. ꝛ ad ipam vota tua et desideria duerte. et dulce tibi sit hãc fecũditatẽ sp inq̃rere

et in ortí huius vmbra ḧescere.q̄ bonoꝝ spūaliū longa tabefactꝰ inedia:/et longo tedio praui itineris hacten⁹ laborasti.Accedat ad eā q̄ adhuc longe ē:/q̄ iā appē dit eā amore.et seruitio speciali teneat nec dimittat.

Bern. —Delicioſus] Affluens.ſ.et abūdās omnib⁹ spūalib⁹:īmo et corpalib⁹ delicijs. Ūñ Cant.viij.dicit Delicijs affluēs] Beatus bern. Qui niſi delicias dixerim:/ꝟgitatis dec⁹ cū fecūditatꝭ munere:hūilitatis insigne:diſtillantē caritatis fauū.miſeri/cordie viſcera:plenitudinē gr̄e:p̄rogatiuā glie ſingularis. Propter hmōi deliciaſ cantat ei eccl'ia.LSpecioſa facta es ⁊ ſuauis in delicijs tuis] .i.tibi ſoli ꝓueniēti b⁹.LQuia multe filie ꝓgre.di.tu ſupgreſſa es vniuerſas] Jtē Ldelicie] marie:/virtutes et ꝓuilegia.que ipi ſoli ꝓueniūt. quoꝝ merito a delicijs olim ſctōrū trāſlata eſt:ad delicias regꝭ et dñi angeloꝝ. Et bene ꝟtutes ei⁹ delicie ſunt.qz nō ſolū homines et angelos.ſed etiā diuios ꝓuocabāt aſpect⁹. Unde et ōr de ea Hiere.vi. LSpecioſe et delicate aſſimilaui filiā ſyon] .i.mariā. Aliter. Ldelicie] ſunt cibi ⁊ potus delicati. Et ipa delicatiſſimo fauo caritatis ſue.delicatiſſimo lacte vbeꝝ ſuo rū:/nutriuit filiū dei et ſuū. Ūñ et filiꝰ ſuus Cañ.v.gl'iaḳ dicēs .Comedi fauū cū melle meo.bibi vinū cū lacte meo. Quere paulo infra ca.xij.B.

Capitulum xij.

Verſus duodecimus

A Largus] qō patet et eo q̄ liberaſſime iuitat oēs ad delicias ſuas.dicēs cum filio ſuo Mat.xi. Uenite ad me oēs q̄ laborat ⁊ onerati eſtꝭ:/et ego refi.vos] gl'ioſo fructu meo q̄ eſt chriſt⁹. Uel fructib⁹ meis.i.generatōib⁹ meis.de q̄b⁹ ipa dicit Ecc̄i.xxiiij. Trāſite ad me oēs q̄ ꝓcupiſcitꝭ me.et a generatōib⁹ meis iplemī

Mgr̄ hugo ō ſctō victore —Jnebriaust⁹] Jdeo ſup illud Laue gr̄a plena] dicit mgr̄ hugo ō ſctō victore ad mariā. Recte dicta es gr̄a plena.de q̄ ortus ē fons gratie. Quere li.i.ca.iiij.A. Jō dicit ipa Ecc̄i.xxiiij.LUſq̄ ad futurū ſeculū nō deſinā] .ſ.miſerꝭ miſericordiā exhibere. Propter ß dicit illi Jſa.lviij. Eris q̄ſi ortus irrigu⁹.et q̄ſi fons aq̄ꝝ.cui⁹ nō deficient aque.ſ.miſericordia.ꝓaſſio.pietas:et hmōi.

—Satians] Unde dicit. A generatōib⁹ meis implemī. Ecc̄i.xxiiij. Largitas ei⁹ marie q̄ ē hic ortus:ad ſuam fecunditatē et plenitudinem./chriſtū inuitat et amicos Cañ.v.vbi dicit. Ueniat dilect⁹ me⁹ in ortū ſuū vt ꝓmedat fructū pomoꝝ ſuoꝝ Audierat ei mr̄./ortū ſe vocari in ſupiori auctē Cañ.iiij.vbi dixerat chriſt⁹ LSurge aq̄lo] .i.o tu ſathana:ne incūbas eccl'ie:vt eam depmas.ſz recede./ ⁊ da locū ſpiritui ſctō Let veni auſter] .i.inſpiratio ſpūſctī.Lpfla ortū meū] .i.matri mee pſeuerāter inſufla gr̄aꝝ abundātiā.vt ab ipa abūdanter et indefic̄iēter defluāt bñficiorū remedia ad ifirmos. Hec aūt ꝟba videnť dicta fuiſſe ſpūi maligno:/ et ſpūiſancto in ſctificatōe marie ab originali pctō. Auditis autē hmōi ꝟbis brā ꝟgo:/ ⁊ meroze illi⁹ ficulnee que maledicta ē (qz chriſtū fructū q̄rētē in ea nō pauit) ſtati inuitat dilectū ad delicias ſuas dicēs. LUeniat dilectus me⁹ in ortū ſuū] .i.ī me deſcēdat p incarnatōis myſteriū Let comedat fructū] .i.delectet in fructu Lpomoꝝ ſuoꝝ] .i.in opib⁹ virtutū q̄s in me plantauit.

Et nota q̄ beata ꝟgo ad fructū inuitat filiū ſuū tanq̄ puerꝝ:qz paruul⁹ natꝰ ē nob⁹. C Jſa.ix. Et mittit ad eū q̄ſi q̄ttuor nūcios:/vt veniat cito ad prādiū nobiſcum. Hi q̄ttuor nuncij ſunt. Meditatio:que dñm q̄rit. Contēplatio:que q̄ſitū inuenit. Oratio:/q̄ inuentū inuitat. Hūilitas:/que inuitatū adducit. Ūñ dicit Cantic̄.i. LDū eſſet rex in accubitu ſuo nard⁹ mea dedit odorem ſuum] .i.hūilitas effudit oꝛōem ſuam.vt vocaret et adduceret ſponſum:ad ꝓuiuandū nobiſcum in terris. q̄ cum patre et angelis ꝓuiuabať in celis.

Et nota q̄ fercula libētiſſime ꝓmedit ſpōſus iſte:que ſunt.vite mūdicia. et vera peni D tētia. De primo Cañ.ij. Qui paſcitť inter lilia. Et ß ferculū ꝓuenire debꝫ omnia alia fercula:ſine q̄ cetera nō ſaperēt. De ſecūdo./dixit rebecca filio ſuo iacob Gene. xxvij. LAffer mihi duos hedos optimos. Jvſq̄ Lq̄bus libēter veſcitť] Q, autē hec duo fercula chriſto ꝑparuit in p̄ſenti./duob⁹ alijs ab ipo cibabitť.ſ.gr̄a in p̄ſenti. ⁊ gl'ia in futuro. Dilectus aūt marie:gaudēs ſe inuitari./tanq̄ famelic⁹ ſtati adeſt. ⁊ de bona refectōe ſe ꝓmēdat dicēs. LUeni ī ortū meū ſoror mea ſponſa] Et pauc

interpositis describit suã refectõnem dicẽs. ⁊Comedi fauum cum melle meo ⁊c. Quasi diceret. ad sil'itudinẽ veniẽt in ortũ suũ. vt ibi iocundet post labores. Sic ego ab illis q̃ labores mihi ꝑbẽt in iniq̃tatib suis: vt iocũdarer ĩ merit et ꝑtut/ bus btẽ ỽgis ⁊veni in ortũ meũ .i. in ipam ꝓ mysteriũ incarnatõis mee.

Cibus christi E

Adimpletio paterne volũtatis ⁊Unde dicit Joh. iiij. Meus cib est vt faciã volũta tem eius qui misit me ⁊c.

Quo ad aiam ꝓtẽplatio diuitatis. a quo cibo nunq̃ ieiunauit. Un dicit. Prouide bam dñm in cõspectu meo sp. Mens ei hois assumpti. statim a suo ortigie plene ⁊ pfecte dei visiõe fruebat. ipam veritatẽ videndo imediate in semetipo.

Sacra scriptura ⁊ab hoc etiã nunq̃ ieiunauit. Matth. iiij. Non in solo pane viuit homo. sed in omni verbo qđ ꝓcedit de ore dei.

Cõuersio peccatoꝝ. ab hoc ieiunauit ĩ cruce. q̃ ibi nõ incorpauit nisi vnicũ latronẽ. Unde dicit. ⁊Et operui in ieiunio aiam meã .i. nõ exercui potẽtiam meã. vindi cando me de crucifixoribꝫ meis.

Corpalis ⁊a q̃ ieiunauit q̃draginta diebꝫ et q̃draginta noctibꝫ. sic Mat. iiij. dicit.

Delectatio ⁊quã habuit in ỽtutibꝫ mẽis. s. in actiua et ꝓtẽplatiua. de q̃bꝫ hic dicit. F ⁊Comedi fauũ cũ melle meo ⁊c. Ubi in vtraq̃ vita mẽrem sibi ꝓplacuisse demõ/ strat. Nam mel eliq̃tũ. pure ꝓtẽplatõis designat dulcedinẽ. Fauus. q̃ rude ceram demõstrat. exteri⁹ et ĩ suis cellulis mel occultat: vitã figurat actiuã. q̃ licet in opib rudis appareat: p singulas tñ opeꝝ cellulas dulcedinẽ continet ꝑmiorũ.

Aliter ⁊Comedi fauũ cũ melle meo ⁊Mel qđ descẽdit ab aere signat ꝓtẽplatiue dul cedinẽ. Fauus ỽo ẽ qđam elaboratũ ab apib. habẽs dulcedinẽ ĩ melle. ⁊ lumen in cera. et signat actiuã q̃ est in labore. et habet dulcedinẽ mellis in ꝓscia q̃ntuꝝ ad deũ. et lumẽ in exteriori cõuersatõe q̃ntũ ad ꝓximũ. Un Matth. v. Luceat lux ve stra ⁊c. Mistrauit ℊ maria filio dei fauũ cũ melle. quia ꝑmatũ habuit ĩ vtraq̃ vita

Sequit. ⁊Bibi vinũ meũ cũ lacte meo ⁊et ꝓiũgit vinũ. in q̃ ebrietas. lacti. in q̃ ẽ dul/ B cedo. quia eberatẽ bibit in lacte materno. Qui enĩ anteq̃ bibisset lac mris: distri/ cte iudicãs cũ seueritate puniebat. postq̃ carnẽ sumpsit de ỽgine. et bibit de eius lacte. seueritatẽ sic in mificordiã ꝓmutauit: q̃ velut lacte materno debriat⁹. pecca/ toꝝ nostrorum videat oblitus.

Potãsq̃ ⁊Quid aũt biberit christ⁹ in hac refectõe: ꝓseqũter oñdit dicẽs ⁊Bibi vinũ cum lacte meo ⁊Qđ ẽ dicere. past⁹ sum in merito meo. Uel sic. pastus sũ sine me rito meo. et virgineis lactat⁹ vberibꝫ. de quoꝝ neutro alicui vnq̃ ꝓtigit gl'iari. Jõ licet de maria dicat Loleũ effusum nomen tuũ ⁊nõ tñ dicit q̃ vbera sint effusa. eo q̃ sol⁹ fili⁹ dei et eis lactat⁹ est. gr̃a aũt nois ad oẽs effundit. Et cetera vt supra exposita sunt. Qui enĩ ꝑpter iniq̃tates ⁊ peccata mũdi sic tact⁹ erat dolore cordis intrinsec⁹. vt eterni supplicij mũdo diluuiuꝫ ꝑparet. Postq̃ lac bibit de ỽgine. q̃si de vino potat⁹ et letificat⁹ corde tanq̃ oblit⁹ tristicie quã iduxerãt mũdi malicie. a supplicijs ad mificordie bñficia se conuertit. Hec meli⁹ notata inuenies li. ij. ꝑti. ij. ti. xiij. ⁊Et li. v. ti. xvij.

Item de hac inebriatõe dicit ipa Eccl. xxiiij. Dixi rigabo ortũ plãtationũ. Hoc ha D bes exposit̃ li. ix. ti. xv. D. Seq̃tur. ⁊Et inebriabo part⁹ mei fructũ ⁊Fruct⁹ pt⁹ est fili⁹. q̃ dicit fructus q̃ reficit. et q̃a toto se cibat aiam. q̃ totus est desiderabil. Can. v. Est enĩ mãna de celo veniẽs. Exo. xvi. Panis oĩs delectamẽti. Sap. xvi. ⁊fructũ ⁊dicit ⁊ꝑtus ⁊ vt notet singularis part⁹ ỽginis. q̃ part⁹ virgis fructũ ha/ buit. nõ damnum: delectatõem. nõ dolorẽ. Sua enĩ pepit cũ dolore et dãno ꝓprie substãtie. dolor enĩ est sensus diuisiõis ꝓtinuoꝝ. et talis nõ potest esse sine depditi one substãtie. Ipa aũt btã virgo pepit sine dolore. et in h̃ singularitas part⁹ ostẽ/ ditur. Dictũ ẽ ei eue. In dolore paries. sed ꝑtus btẽ virgis fuit fruct⁹. q̃ sine do/ lore .i. sine naturaliũ lesiõe. ꝓpter qđ dictũ est ei. Eue. i. sine ve. Hũc fructũ inebat ipa. q̃si vino triplici. vt obliuiscat iniurias sibi illatas a pctõrib. Et defacili ꝑt ie briari. q̃ paruulus ẽ Isa. ix. Inebriat aũt ꝓmo vino ꝓpassiõis pctõrib ꝓpatien

do. Scdo vino deuote orõis. ꝑ eis orãdo. Tercio vino leticie et exultatõis. ꝑfici cientib⁹ ꝯgaudẽdo. Primũ vinũ ẽ de vineis engaddi. Cañ. i. qđ iterꝑtaꝝ oculꝰ tẽ ꝑtatõis. Hã et eo ꝙ oculũ hz ad vitã hũanã. q nõ nisi tẽptatio ẽ. Vñ Job. vij. dic alia lra. Tẽptatio ẽ vita hoĩs sup terrã. et ß necesse hz cõpati. Scdm vinũ ẽ vinũ libani. O ſee vlti. L Mẽoriale eiꝰ ſicut vinũ libani] qz deuota orõ nascit ex cãdore ⁊ mũdicia mẽtis. ⁊ ex eo ꝙ mũdissimã habz mẽtẽ: ꝑt deuote orare mouẽte ꝯpassio ne. Tercũ vinũ ẽ qđ letificat deũ et hoies. Judic. ix. Prõ vino oñdit se iebriari Cañ. ij. L Oñde mihi faciẽ tuã.] ⁊ post. L Sonet vox] deuote orõis Li auribꝫ meis] ⁊ ß qz Ldulcis ẽ]. i. iebriãs me. Vñ ꝙsi inebriatꝰ dicit. ij. Regũ. ij. Pete mihi mi ⁊c. Tercio vino dicit se iebriatũ. ꝯgratulatõi btẽ ꝟgis. magꝫ ꝯgaudẽdo ⁊ grãm multiplicãdo. Jtẽ Cañ. viij. oñdit mr cuiuslmodi poclo dilectũ suũ potauerit. vbi dic filio. L Dabo tibi poculũ ex vino ꝯdito et mustũ malogꝝnatoꝝ meoꝝ. Vinũ ꝯditũ] dicit caritatẽ ꝯditã melle deuotõis. ⁊ aromatibꝫ bonoꝝ opeꝝ. L Malogꝝnata] vocat ꝯtubnia bonoꝝ opeꝝ. otẽta sub cellul' singulaꝝ ꝟtutũ. Et ex eis ꝓcedens suauitas dicit L mustũ malogꝝnatoꝝ] Et signãter addit L meozũ] qa malogranatꝫ ipius nulla alia ꝯparant.

Ipso quõ deꝰ refectus et potatꝰ est in ß orto. videndũ ẽ quõ ipe satiatꝰ alios satiari vult ex eodẽ. Dicit g familiaribꝫ suis et amicis mris sue. L Comedite amici et bibite: et inebamĩ carissimi.] Cañ. v. Videri siqđẽ poterat ꝙ chriſtꝰ sibi appꝛopasset oĩa: q delectare poterãt ĩ ß orto: cũ ꝓnomẽ appꝛopatõez significans singul' adiecisset dicẽs. L fauũ meũ. vinũ meũ] et hmõi. Sed licet ipe q̃sdã habeat delicias spẽales ĩ ꝟgie. vtpote q ei ꝰ ꝓgatiuas nouit. q̃s mẽs hũana nõ capit. ni hilominꝰ tñ qlibet fidel' fm mẽsurã acceptã iuenit in btã ꝟgie qđ ꝯmedat ⁊ qđ bibat. Jnuenit vñ pascat et ꝯfirmet in bonũ. inuenit vt letificet cor suũ. inuenit vñ inebriari valeat. vt q ꝓpus in mũdo dilectet. de cetero ad mẽoriã nõ reducat. Dicit g. L Comedite amici]. i. delectamĩ ĩ fructibꝫ huiꝰ orti. L bibite ⁊ inebamĩ carissimi] de vino qđ vobis ꝓpinat vitis illa q dicit Ecci. xxiij. Ego q̃si vitis fructificaui suauitatẽ odoriꝫ] Que etiã dicit. L Al generatõibꝫ meis iplemĩ] Jmmo q et ꝑsiꝰ dicit. L Qui edũt me adhuc esuriẽt. et q bibũt me adhuc sitiẽt] Quasi diceret Qui dulcedinẽ meã gustauerit in ꝑsenti: adhuc plꝰ de ea desiderabit expiri.

Pascit maria suos conuiuas.

Primo et dignioꝛi mõ] gl'ioso fructu suo. q est chriſtꝰ quẽ sumimꝰ ĩ sacramento. q fructus fructuũ. dulcis sup mel et fauũ. in q plena ẽ ⁊ vera refectio q̃ntũ ad militãtes. vera ⁊ eterna fruitio: q̃ntũ ad triũphãtes. Et ꝓpter vtrosq dicit chriſtꝰ Joh. vi. Caro mea vere est cibus ⁊c.

Scdo. carne sua virginali.] Unde dicit L Qui edũt me adhuc esuriẽt ⁊c.] Sil'r ĩ sacramẽto. vbi sumit caro chriſti. q caro chriſti et caro marie: sicut caro mris ⁊ filij vna caro. Vñ apl's loqns de matre et filio. i. Choꝛ. vi. L Erunt inqt duo] id ẽ. chriſtꝰ et virgo Lin carne vna] Sil'e dixit adam Gen. ij. Delicatissimũ ferculũ carnem virgineam mãducare.

Tercio. ꝟbis suis positis in euãgelio] q verba dei sunt: et q docuit eã spũs ꝟitatꝫ. qa nõ in solo pane viuit hõ ⁊c. Mat. iiij. Propter ß de ea dr Ecci. xv. L Cibauit illũ]. i. amatoꝛẽ suũ L pane vite et intellectꝰ]. i. doctrina ꝟbi dei: que dat intellectũ credentibꝫ. et ß in ꝑsenti. et ĩ futuro pane angeloꝝ. i. dei fruitõe. De q pane dr Lu. xiij. Btus q mãducabit panẽ ĩ regno dei Uel L pane vite]. i. filij sacramẽto. q ẽ panis viuꝰ q de celo descẽdit. Jo. vi. cõferens hic vitã gr̃e. in futuro vitã gl'ie. Jpa eĩ pauerat amatoribꝫ suis gr̃am digne celebrãdi et ꝯmunicãdi. Et statim subdit de effectu illiꝰ panis. L Et firmabit]. i. digne ꝯmunicans Li illo] pane. qa hic ẽ panis cõfirmãs cor hoĩs ĩ gr̃a ⁊ ꝟtute. L Et nõ flectet]. i. nõ cedet rẽptatõi vl' tribulatõi vl' heretice ꝑuitati. L Et continebit illũ]. i. ĩ vnitate eccl'ie cũ alijs fidelibꝫ tenebit. Let nõ ꝯfundet]. i. nõ frustrabit a desiderio suo. Uel L nõ ꝯfundet] ĩ die iudicij cũ impijs. L Et exaltabit illũ apõ ꝓtimos suos]. i. angelos et hoies beatos.

Quarto q̃si qbusdã delicatissimis ferculꝫ exẽplis sue sctissime et ꝟtuosissime ꝓuer

satōis. Unde dicit. [Qui edūt me] .i. q̄ meā conuersatōem sibi incorpant [adhuc esu riēt] qz nō parit fastidiū sz desiderū. Cōuersatio ei sctā cuiuscūq; q̄ trahit ī exem/plū./cibo ē spūal' reficies et saginans. Ūñ dictū ē Petro Joh̄ .in fi. [Pasce oues meas./exemplo.s.honeste conuersatōis. Ūl'to forti⁹ g̃ pascit et reficit conuersatio ꝟgi nis.cū ipa sit panis oē delectamētū in se habēs: z ois saporis suauitatē. Sap̄.xvi. Jō dicit ipa Cañ.v. Comedite./et erit⁊ amici.bibite z iebriami.et erit⁊ carissimi. Imitatio aūt opez illi⁹ duplex ē. Uel exēplo ei⁹ bñ opari.z ꝟ ē edere.qz masticā/do laborat. Uel exēplo eius in se extinguere p̄uas concupiscētias.et hoc est bibere./ī quo sitis extinguitur.

Quīto modo pascit seipa q̄si totaliter. Jpaz enī comedere./est amore z deuotōe ipaz spūal'z reficere. Jpaz enī comedit./q̄si fauū mellis:q̄ ī ei⁹ eloquīs delectat./dicēs il li.Quā dulcia faucib⁹ meis eloq̄a tua rē. Jtē./q̄ ꝟtutes ei⁹ et bñficia./sepissime ad mētē reuocās:prūpit in vocē confessiōis et laudis.vt ī voce exultatōis et confessiōis sit son⁹ taliter epulātz. Propter ꝟ ei cōpetit illō qō dicit de supna hierl'm. Isa.li. [Gaudiū et letitia inueniet ī ea Jab illis.s.q̄ eā comedūt [Gratz actio z vox laudis] Propter hoc etiā oz Eccl̄i.xlix. In omni ore q̄si mel indulcabit ei⁹ memoria .et q̄ si musica in conuiuio vini.

Certo pascit omni edulio delicato et sapido.qz esca vniuersoz in ea. Dañ.iiij. Hā ipa ē archa de q̄ dicit de⁹ p̄ vero noe.i.filio carnē sumpturo Ben̄.vi. Tolles tecū et oīb⁹ escis q̄ mādi p̄nt./et coportab apō te. Jpa siq̄dem pane vite nos reficit vt di ctū ē sup̄. R. Carnib⁹ agni īmaculati. Exo.xij. Frumēto cōmo si fuerim⁹ colūbini. Eze.xxvi. Pisce fidei. Quo spei. Pane caritatis. Pomis odoriferis sctē opinio/nis. Uua passa.i.mēoria passiōis. Malo g̃natis./in q̄bus sub vno cortice mlta g̃ na ordiabiliter disponūt:facies nos cōfuare et diligere vnitatē frnitat⁊. Hā ipa ē q̄ p̄cib⁹ suis./facit inhabitare vni⁹ moris in domo eccl'ie vel religiōis. Pisce asso submistrās nob⁹ g̃am fraterne compassiōis. Piscis enī assat⁹ q̄n pi⁹ affectus aliena miseria vrit. Sic assat⁹ erat apl's cū dicebat. ij. Cho.xi. Quis infirmat et ego nō infirmor. Quis scādalizat et ego nō vror. Propter ꝟ dñs piscē assum comedit. Lu. xxiiij. q̄a miserātiū pius affectus dulciter sapit ei. Pascit etiā nos melle deuotōis. z exhilarat facies nr̄as oleo leticie spiritalis.

Jtē./cū ipa sit dispēsatrix et pincerna g̃az.imo vitis et cella vinaria. Ūñ dic̄ Cañ. ij. Introduxit me rex in cellā vinariā.vel Lin cellaria sua. Jvbi nō solū potat a di/lecto suo.q̄n et amicis suis hauriēs refundit.q̄ de ei⁹ plēitudine oēs recipiūt g̃am p̄ gratia./dilectores suos et quibus potat vino et potu m'ltiplici.et largit̄ differen tias potuū fm differētias potatoz. Et q̄ ipa sit pincerna sctōrū./ondit puer. ix. di cēs. Bibite vinū q̄ miscui vob. Et cañ.v. dicit cōuiuis suis. Bibite et inebamini carissimi. Q, etiam sit pincerna dñi dicit Cañ.viij. vbi loq̄tur dilecto. Dabo tibi poculū ex vino condito rē. vt sup̄ eodem ℣ in fine.

Propinat hec pincerna

Mustū forte z calidū./spūalem g̃az p̄mo gustātibus.q̄ calefacti et a se alienati./in amorē m̄is et filij dulciter iardescūt. Potādo siq̄dem paup cornua sumit. que sūt christi dilectio et marie.vl' dilectio dei et primi. Jsidor⁹ dicit q̄ mustū vinū est statim e lacu sublatū. Dictū aūt credit mustū.q̄a limū et terrā q̄ oz mus: vñ bum⁹ habeat in se admixta. Uinū aūt dicit./eo q̄ por⁹ ei⁹ venas sanguine cito repleat. Ueteres enī vinū venenū appellauer't. sed postq̄ inuētū ē vir⁹ letiferi succi. hoc vinū vocatū ē./illud venenū. Ūñ hiero .in li.de virginitate. Uirgo christi vinū fu giat vt venenū.ne p etat⁊ calore feruenti vinū bibat et peat.

Uinū cōpūctōis./penitēdo lugētib⁹.q̄ dicere ei p̄nt. [Potasti nos Jo maria] vino cō Uinū leticie spūal'./de ī̄ remissa venia p ei⁹ adūtoriū spem cōcipiē/ [pūctōis tibus.de quo dicit. Uinū letificet cor hominis.

Uinū mixtū deuotōis./ipam et corde inuocantib⁹.hoc nō debz bibi sine aq̄ lacrima/rū.ne reddat hominē p̄sumptuosū. Et de hoc dicit ipa filio. [Uinum nō habēt] Et hoc bibit ī nuptijs christi et aie penitent⁊ ad ipm redeūtis. Et talib⁹ dic̄ ipsa

Daria ppinat cō uiuis

Prouer.ix. Bibite vinū quod miscui vobis.

Vinū defecatū./aduersus vicia reluctātib⁹. Siq̄dē mustū sp in motu ē: donec pu Q
rū ab ipuro sepet.et donec ipuꝝ infra.ita q̄ subsint feces. Sic debz ratio suppo/
nere se sensualitati et carni:et q̄buslibet vicijs et pctis. Jō dixit dñs ad cayn Be
nesis.iij.L Sub te erit appetit⁹ ei⁹ J.i.sensualitatis vl' pctī Lz tu dñaber' illius J

Vinū doctrine spūalis./sapientiā filij:q̄ vera est:libenter addiscētib⁹. Hoc est vinū
germinās virgines.hoc ē.reuirginās coꝛruptas ꝑ⁹ mētes.Zacha.ix. Hoc vinū
ppinat ipa./reuelās q̄bus vult occulta mysteria scripturaꝝ.

Vinū dure increpatōis./q̄busdā horribiliter delinq̄ntib⁹. Hoc vinū ppinauit ipsa
theophilo.quē de ipietate sua austere coarguit.sz addidit oleū ꝯ solatōis: ne de fi/
lij mifiocordia desparet.et sic vulneribꝰ eius spūalibus infudit oleū ꝛ vinū. Lu.x.

Vinū amineū .i.albū.ab a q̄ ē sine et minio./castitati studentib⁹. Et ꝟ est vinū ger R
minās virgines. Zacha.ix.id ē ꝑgineas cogitatōes et affectōes. Semen ꝓncipiū
est rei crescēt'.ꝛ hūilitas sp dicit. Hūc cepi. Jdeo ī germie notat hūilitas.

Vineū roseū.q̄d.s.rubet vt rosa./caritate feruētib⁹. Et ꝟ est vinū vel sanguis ille
in q̄ iudas lauit stolā suam et palliū. Gen.xlix.

Vinū hūane redemptōis./sitim iustitie patiētib⁹. Ad hoc vinuz inuitat ipa cū filio
Jsa.lv.dicēs. Oēs sitiētes ꝛc. Uenite emite absq̄ argēto vinū et lac. vt possit di
cere redemptus illud Cañ.v. Bibi vinū meū cū lacte meo.

Vinū meracissimū./sacramētū filij sui digne recipiētib⁹. De q̄ Deute.xxxij. Et san
guinē vue biberent meracissimū. Hoc vinū ꝑpe dicit vinū passum .q⁹ de vua pas
sa exprimit.i.de coꝛpe iesu christi.

Floratū nouicijs:sibi et filio seruire incipientib⁹.

Raspatū humilitatis./feces peccatoꝝ cōculcantibus. Uel feces suas.i.pctā ꝑ ocu
lis coꝛdis habentib⁹.qui dicit cū ꝑs. Peccatū meū corā me est semp.

Ferratū./ad honoꝛē suū et filij sui./viram suā artantib⁹.

Bariophilatū./aromatizans sapoꝛose et dulciter se et filiū laudantib⁹.

Pigmentū conditū speciebꝰ celestib⁹:dulciter et suauiter de se cogitantib⁹.Et dicit o
pigmentū quasi purus gustus mentis.

Claretū sapidissimū:filij passionē et suā ꝑ passionē deuote recolentib⁹.et tā filio q̄ S
matri ex toto affectu cōpatientibus. Cōficit aūt claretū./ex ꝑciosissimis specie
bus et vino optimo q⁹ studiose colat ꝑ eas. Duo ad ꝟ colatoria dedit nob deus
pr̄. Unū fuit coꝛpus christi iesu.aliꝰ coꝛ marie. Uinū hui⁹ clareti.vel sanguis xp̄i
q̄ est vua.de q̄ ōr. Sanguinē vue biberēt meracissimū. Vl' doctrina de dñica pas
siōe. De q̄ vino puer.xxxi. Date vinū his q̄ amaro sunt aīo.s.ex ꝑ passiōe xp̄i pa/
tiētis. Species aromatice hui⁹ clareti./singule et vniuerse circūstātie passiōis. sc̄z
tristicia.mestitia.pauoꝛ.tediū.sudoꝛ sanguine⁹. iude.pditio.manuū ligatio. faciei
velatio.colaphi et palmate.sputa.flagella.mine.pbra.clauī.lancea.spine.lacrime.
fel.et acetū.et vinū mirratū.et cetera hmōi. Quicq̄d aūt pene et doloꝛis transiuit
ꝑ coꝛpus filij:ꝑ matr' aīam ptrāsiuit.iuxta sentētiā symeōis Lu. ij. Et tuā ipius
aīam ptrāsibit gladi⁹ ꝛc. Propter ꝟ coꝛpus filij et aīa mr̄is: recte p̄nt duo colato
ria noīari. Hec solū colatoria.imo et apothece oīm speciꝝ aromaticaꝝ. i.oīm ꝟ
tutū gratiaꝝ et donoꝝ. Attrite enī fuerūt hę spēs./et minutatim ꝓtuse in moꝛtari
olo hūillime passiōis:tribulatōib⁹ diuersis.velut q̄busdā pistillis.q̄n christ⁹ attri
tus ē et ꝓmolit⁹ ꝑpter scelera nostra. Jsa.liij. Et hic fuit vniuersus puluis pigmē
tarij.i.christi.de quo mentio fit Cañ.iij.et Exo.xxx. Quere infra pti.i ij. F.

Vinū vetus et suaue olens:in amoꝛe ip⁹ pseuerātib⁹. De hoc vino dicit. Uinum T
nouū amic⁹ nouus veteraſcet.et cū gaudio bibes illud.

Rosatū aromaticū./pfectis dissolui et esse cū ipa desiderātib⁹. Siq̄dem ex feruētis
sima caritate:q̄ figurat in rosa.q̄ intēsissimi rubꝛis ē: pcedit tale desideriū.

Vinū honoꝛatiū./in nuptijs assueri et hester.i.christi et eccl'ie discūbentib⁹. Hoc
vinū ꝑcipuū et abūdās de q̄ legit Hester.i. Et dicit honoꝛatiū./q̄a et principib⁹.
et poꝛcntib⁹ honoꝛ gr̄a ꝑsentat. Et ꝟ vinū Jsa.xxv.appellat vindemia defecata

qꝛ sine ꝯmixtione alicui⁹ ꝯtrarij bibit. In his nuptijs mistrat btā ẏgo. cui cōue nit illud Lu. xij. Precīget se ⁊ faciet illos discūbere. et trāsiēs mīstrabit illis. ⁊ ipsos incitat ad comedēdū et bibendū. dicēs illis illud Canti. v. Comedite amici ⁊ bibite et inebriamini carissimi.

Qꝛ beata ẏgo sit pincerna ipi⁹ filij: oñdit ipa Cañ. viij. vbi ꝓmittit dilecto suo dicēs Dabo tibi poculū ex vino ꝯdito. et mustū malogranatoꝝ meoꝝ. Sicut supꝛ D. i fi. exposuim⁹. Itē qꝛ sit pincerna iustoꝝ. oñdit puer. ix. dicēs. Bibite vinū qđ miscui vob. Ideo desigt per rebeccā Ben. xxiij. q̄ de hydria sua potauit helyezer ⁊ camelos. i. christū et iustos. Itē qꝛ sit pincerna brōꝝ oñdit Cañ. v. vbi dicit q̄si loq̄ns ipis beatis. Bibite et iebami carissimi. Potest etiā dici pincerna illoꝝ. qui sunt ī purgatorio. et illoꝝ q̄ puniunt ī inferno. Potest etiā dici de mre illud quod ꝺr de filio ī ps. Calix ī manu dñi: vini meri plen⁹ mixto. Et inclinauit ex hoc in hoc zē. L Calix Jꝺr a calon greco qđ ē lignū latine. qa antiqtus fiebāt calices de ligno. nō de metallo. Pōt dici Lcalix Jiste q̄cq̄d a mre et filio vnicuiq; iuste retribuit Uel Lcalix Jiste cōiter q̄cq̄d ab ipis ꝓpinat. Dicit Lcalix ī manu dñi Jvl dñe. i. in ptāte Lvini meri Jeterne iocūditat⁹. q̄ ad btōs. vbi nihil tristicie admiscet. Prouer. xiij. L Coꝝ qđ nouit amaritudinē aīe sue. in gaudio ei⁹ nō miscebit alien⁹. J. i. alicui⁹ trīsticie met⁹ vl mot⁹. Hoc vino mero iebriat ipa ꝓmedētes in mēsa dñi. qui iebriant ab vbtate dom⁹ dei. que ē ipa. et torrēte voluptat⁹ potāt ab ea. Ibi enim apponit ꝙuis vinū ꝓcipuū et abūdās. ī nuptijs hester et assueri. q̄ iterptat beatus. s. christi et eccl̄ie. sicut hester. i. dicit de ꝙuinio quod fecit assuer⁹. L Calix ẏ iste vini meri Jest q̄ ad sctōs qui sunt ī patria. L plen⁹ Jaūt Lmixto Jꝺr calix iste q̄ ad sctos q̄ adhuc sūt in via. et q̄ ad eos q̄ adhuc puniūt ī purgatorio. qb⁹ ipa miscuit vinū. qꝛ licet sperēt. tñ affligunt et peccādo. Hāl spes q̄ differt affligit aīam J Prouer. xiij. Let risus J spei L doloꝝ J verarōis L miscet J puer. xiij. Ideo calix ℔ dicit L plenus mixto J Uel ideo L plen⁹ mixto J qa tribulatio pñs ꝑt querti ad ꝓmiū ⁊ ad torm̄etū. Sꝛ quō miscet subiūgit ps. cū dic. L Et inclinauit et ℔ ī hoc J. s. ex vno vase ī aliꝺ vas. Sꝛ qñq; vas ptinēs vnū vinū vl vnū liq̄rē. inclinat ī vas ptinēs aliud vinū. Sic eni filij⁹ et mater fuiētib⁹ suis: ī calicē tribulatiōis inclināt calicē eterne iocūditatis. vbi sūt m⁹te bone spēs tribulatis. cōsolatōes infundēdo: de ꝯsideratō ne retributōis. Et ℔ sepe erpti sunt. q̄ marie deuote seruiūt. Illos etiā q̄ studiose seruierāt ī hac vita. credit ipa miserico:diter ī purgatorio visitare. Et aut ẏbū solacij. aut iocūditatē sue visiōis. aut aliqꝺ spiramētū iocūdi odoꝝ: aut aliq̄d hmōi. quo refocillēt et leui⁹ ferāt. ipis pie credit ipartiri. Illi ẏo miserimi potatores q̄ nō pñt modo separi a calice aureo babilōis. de q̄ legit Hiere. li. Et q̄ nolūt mō ꝺ mixto bibere. pniam faciēdo. toto ebibito qđ delectabile ē: tandē ī inferno bibituri sunt in eternū solas feces. Jō seq̄t. L Uerūtn fet ei⁹ nō ē extinanita. J Fet hui⁹ calicis: pena ē inferni. q̄ nō ꝑt extinaniri. qa ꝓpetua est. Et ℔ ē qđ seq̄t. L Bibēt Jex eo calice Loēs pctōres terre J Hoc nomē peccatoꝝ sepe sonat in q̄ndā anthonomasiā. ⁊ ideo illi q̄ directe peccāt ī mariā. vt hereti. iudei. blasphemi. et q̄libꝫ male sentientes ꝺ ea: dici debēt anthonomastici pctōres. cū facili nō possit qs peccare q̄ in mrem saluatoris. Sꝛ tales potabit ipa ꝑdict⁹ fecib⁹. qđ de iuliano apostata manifeste apparuit. quē filio ei⁹ blasphemātē: et btō basilio seruo suo ꝓminātē. mercuri⁹ miles ad ꝓceptū ei⁹ suscitat⁹ lancea iterfecit. Sic igit ex isto calice. illi q̄ sunt supra. s. btī. bibunt qđ ē sup̄. i. purū et merū. illi q̄ ī medio. i. iusti. et hi q̄ purgant. id qđ ē in medio. i. mixtū. et ira dānatis. q̄ inferi⁹ sunt: nō restant nisi feces: q̄ descendūt inferi⁹ in calice sepedicto.

Jocosus Jvt huic ozto videat cōuenire in bono illud qđ dicit. i. Cho. x. Sedit populꝰ māducare et bibere et surrexerūt ludere. Jpa eni designat ꝑ archā testamēti. de q̄ legit. ij. Regū. vi. q⁹ dauid inducēs eā ī hierl'm saltabat totis viribꝫ añ dñm. accinct⁹ ephot lineo vl stola byssina. sic ꝺr. i. Paral. xv. Similiter saltādū ē ⁊ tripudiādū cora btā virgie sine fictōe. qđ notat ꝑ ℔ qđ ꝺr. q⁹ Dauid saltabat totis viribꝫ J Qđ etiā notat in exultatōe iobis ī vtero mris Lu. i. Et ℔ Lab accict⁹ ephot:

et lineo et stola byssina. q̄bꝫ signat̄ mūdicia carnis et spūs. sine q̄ mr̄ et filiꝰ neq̄unt honorari. [Et ꝑcutiendū ē ī organis armigatꝫ]. i. ab armo depēdētibꝫ. q̄bꝫ figuratur opatio bona. [et sacrificet̄ bos et aries]. i. lasciuia et pigricia. Ludit igit̄ ī hoc orto. vel ante hāc archā: q̄ attēdēs magnalia q̄ facta sūt ī maria: ꝑ gaudio ꝯgtulatōis ꝓrūpit ī vocē exultatōis. Isa. li. Gaudiū et leticia īuenient̄ ī ea: grāꝝ actio et vox laudis. Bñ aūt laudat q̄ ꝑt dicere cū dauid [Ludā et vilior fiā]. i. hūiliabor in ocul' meis. et q̄ se discoopit ꝑ ꝯfessionē cū scurrꝫ et cū illis q̄s mūdꝰ irridet. Itē in h̄ orto vl' ante hanc archam. tot saltus facimꝰ: q̄t salutes ei flexis genibꝫ dicimꝰ. vl' q̄t venias añ altaria seu imagines eiꝰ accipimus.

Incipit secunda particula orti conclusi. in qua agit̄ de delectabilibꝫ huiꝰ orti. et de areolis eius.

Ortus ꝯclusus soror mea sponsa ꝛc. Qm̄ in oro ꝯcluso et fecūdo mlta solēt delectabilia repiri. q̄bus singul' mēbris et sensibꝫ ꝑt fidel' aīa recreari. ideo sub breuiloq̄o collegimꝰ. nō in toto sꝫ ī ꝑte. delectabilia huiꝰ orti. q̄ subscriptis ꝟsibꝫ melius poterunt memorie cōmendari.

Hec sūt delectabilia orti cōclusi

Fons. odor. herba. viror. foliū. flos. ramus. et arbor.
Umbra. refrigeriū. modulatio. delicie. ros.
Fructus. tempies. vbertas. potus. et esca.
Secretū. requies. somnus. clausura. serenum.
Mūdicies. latebre. tutū. medicina. iocosum.

Hec omnia fuit filio dei gl'iosa ꝟgo. ꝛ hec oīa est ipa nobis. q̄a oībꝫ oīa facta est. vt lucrifaciat vniuersos. Horū aūt delectabiliū partē ꝑstrinximus in ꝟsibꝫ supradictis. et ꝑtem aliā in hoc capitulo ꝑstringemus.

Primuꝫ dlectabile

Primū igit̄ et vnū de maximis delectabilibꝫ fuit [vmbra refrigerās] q̄ꝛ ꝟtꝰ altissimi obūbrauit marie. et ꝑ carnē assumptā ex ea. ipam ī vmbraculū eccl'ie ꝑpauit. vt et obūbrata obumbrās merito dici possit. cui ab angelo filiū nūciāt̄ dictū ē Lu. i. [Spūsctūs supue. ī te. et virtꝰ al. obūbrabit tibi. [Spūsctūs supue. ī te] q̄a de spūsctō ꝯcipies. Tu q̄ audis q̄ maria de spūsctō ꝯcepit. fideliter sic ītellige. Sicut ꝟbū dei imago pr̄is ē. sic aīa christi imago est spūsctī. Nec loq̄ꝛ mō de illa imagine: ꝑ q̄ hō ad imaginē dei factꝰ esse dr̄. In rebꝫ corpalibꝫ. imago alicuius esse dicit̄. qd̄ exp̄sse formā illiꝰ cuiꝰ ē imago habꝫ. Sic aūt corpalia formas suas habēt. ita et spūalia. Forma aūt spūsctī: grā septiformis ē. nō forma q̄ sit ī spū. sed q̄ de spūsctō. sicut claritas q̄ ē in pariete dicit̄ claritas solis. nō q̄ sit ī sole sed q̄ est de sole. Hō g̃ christꝰ de spūsctō ꝯceptꝰ ē. q̄a formā spūsctī excellēter accepit. h̄ ē. grām septiformē. Ut g̃ [de] nō sit materiale sꝫ formale: christꝰ de spūsctō ꝯceptꝰ est. nō cui spūsctūs materiā semīs attulit. sꝫ cui formā sctītatꝫ īter oēs creaturas elegantius imp̄ssit. A

Itē [spūsctūs supueniet ī te.] Venit spūsctūs ad ꝟginē ꝑ electōem. festinauit ꝑ sanctificatōeꝫ. appropiauit ꝑ allocutōeꝫ. supueniēs tādē. h̄ ē. sup ve iens: ꝑ illā ineffabilē īcarnatōis opatōeꝫ. Triplex eī ve īflictū fuerat cūctis filiabꝫ eue: ob demeritū trāsgressiōis eiꝰ. Primū corruptio carnis. scd̄m ꝑuatio animi. terciū pena dānatōis. donec [spūsctūs]. s. ī maria supueniēs. h̄ ē. sup ve iens: ab ipa totū illud ve abstulit. vt nec carnis corruptio īpurā. nec ꝑuaricatio mētis reā. nec dānatio miserā ꝯstitueret. Et nota q̄ ī natura hūana erat antea duplex īfirmitas. Una ꝓcedēs ex supabūdātia humoꝝ. i. carnaliū desideriorū. Altera ex frigiditate: q̄ erat despatio celestiū ꝓmissoꝝ. Has duas īfirmitates sanauit spūsctūs medicꝰ suis ꝯrijs. scꝫ calido frigidū: ꝛ humidū sicco. Calidū ī btā ꝟgīe fuit ardor ꝛ d̄sideriū celestiū: q̄ curatū ē frigidū despatōis. Siccū fuit ꝓpositū ꝯtinētie ꝛ ꝟgītatꝫ: q̄ curatū ē humidū totiꝰ ꝯcupīe carnal'. Jō seq̄t̄. [Et ꝟtꝰ altis. ob. tibi.] qd̄ ē ab estu carnaliuꝫ B

Duplex īfirmitas nature

desiderioꝝ.quē extīguet in te ꝑstabit refrigerīū. Sed cū L ꝟt⁹ altissimi] .i. filiꝰ patris. sit lux ī accessibil'.i. ad Thi. vi. et sol iusticie: et lucifer siue stella matutina. videtur potiꝰ debuisse dicere illucebit q̄ obumbrabit. cū ea q̄ lucida sūt magꝭ claritatē q̄ vmbrā soleāt mīstrare. Qō forte vex essꝫ. nisi iuxta formā rex naturaliū: etiā dei miracl'a pēsare possem⁹. Dē siq̄dē vmbrosū corpꝰ ī natura rex. suā vmbrā iacit ī illō qō oppositū ē ei⁹ q̄ claritas ꝓcedit. Et sil'i attēde hic de hac obūbratōne. Res a q̄ claritas ꝓcessit: fuit diuitas ꝟbi. oppositū huic splēdori fragilitas nostre mortalitatꝭ. Christi ꝟo hūanitas ī ꝯceptōe. vnico ꝟbo suscepit ī se splēdorē diuinitatis. sicq̄ diuinitati ꝛ nr̄e fragilitati iterposita. nō solū marie sꝫ et toti mūdo obūbrauit. vt obumbratōem ītelligas assumpte carnis mediatōez. Et sic radi⁹ solarꝭ iubarꝭ vmbrā. oppositoꝝ sibi corpoꝝ ad diuersa loca trāsmittit. sic christ⁹ sol iusticie sue hūanitatꝭ obumbratōem ertēdit ad diuersas ptes eccl'ie diuerſ tpib⁹. Ad oriētē vmbrā iecit. cū ī sua ꝯceptōe de celo descēdēs et formā serui assumēs: dedit hūilitatis exēplū. Ad occasū. cū ī passiōe ꝓtulit pcti remediū. Ad aq̄lonē. cū descēdēs ad īfernū ipm momordit. Ad meridiē. cū ascēdēs testes gl'ie sue trāsuexit ī celum.

Itē L spūsctūs supue. ī te] Prīo veniet p sctificatōnez ꝟgis. supueniet p sctificatōez ꝯceptus ꝟgineꝰ L Et ꝟtus altissimi obūbra. tibi. Intellige de illa ꝟtute de q̄ ī ps. Hotā feciſti ī ppl'is ꝟtutē tuā ꝛc. Et de q̄ dicit apl's. i. Chor. i. Christ⁹ ē dei ꝟt⁹ ꝛ dei sapia. Hec ꝟt⁹ obūbrauit marie. Un dicēi pr̄ Isa. li. In vmbra manꝰ mee ꝓtexi te L Manꝰ] pr̄is p quā ē filiꝰ opat⁹. Et hec vmbra fuit īfirmitas carnis assumpte. q̄ splēdor diuitatꝭ ita tpat⁹: pariter et obūbrat⁹ ē. vt ī hac obscuritate capet cū vter⁹ ꝟgis: quē ī sua claritate oīm rex cape nō potuit āplitudo. De hac vmbra ꝛ Can. ij. et ꝑsona marie. Sub vmbra illi⁹ quē desiderabā sedi. Umbra autē q̄ obūbrauit nobis fuit ignominia passiōis. qn̄ sublimitas ī hūilitatē. specios itas ī deformitatē. potētia mutata apparuit ī infirmitatē. qn̄ speciosus forma ꝑ formis factꝰ ē ꝛ vmbrosus. et q̄si abscōdit⁹ vult⁹ ei⁹. Isa. liij. vt essꝫ luid⁹ plagꝭ. illit⁹ sputꝭ. morte pallidus. ꝛ oīmodis opprobr̄is saturat⁹. Hec enī circa ipm mutatio nr̄a fuit obumbratio. Et cū m'te mutatōes circa ipm fuerint. sola hec nob obumbrauit. Mutata enī fuerat sublimitas eius in hūilitatē. qn̄ formā serui accepit. Infirmitas aūt ī maiestatē. qn̄ ī trāsfiguratōne gl'ificatus apparuit. mutabilitas mutata est in eternitatē: qn̄ a mortuis resurrexit.

Itē sup illō ꝟbū angeli Lu. i. L Spūsctūs supue. ī te] dic̄ btūs ber. Supi⁹ dicta ē gr̄a fuisse plēa. et nūc quō ꝺr L Spūsā. supue. ī te] Hūq̄d potuit repleri gr̄a. ꝛ nec dū hr̄e spm̄sctm̄. cū ipe sit datoꝝ gr̄aꝝ. Si aūt ī ea iā spūsctūs erat: quō adhuc tāq̄ nouū supuētur⁹ repromittit. An forte ideo nō dixit simpliciter L veniet ī te] sꝫ addidit L sup] q̄a et ꝑus q̄dē ī ea fuit p ml'tā gr̄am. et nūc supuētur⁹ nūciaꝭ ꝓpter abūdātioris gr̄e plenitudinē quā effusurus erat sup illā. Et ꝟo cū iā plena sit. illō ampli⁹ quō cape poterit. Si autē pl⁹ aliq̄d cape potest. quō et ante plena fuisse intelligēda. An ꝑ eādem gr̄a: ei⁹ tm̄ repleuerat mentē. seq̄ns ꝟo etiā ventrē pfundere debꝭ. Quarin⁹ si plenitudo diuitatis: q̄ ante ī illa sic et in ml'tis sctōꝝ spūaliter habitabat. etiā sic ī nll'o sctōꝝ corpaliter ī ipa habitare icipiat. Alit nāq̄. L Spiritusctūs supue. ī te. et ꝟt⁹ al. obū. tibi.] Quid ē L ꝟt⁹ al. ob. tibi] Qui ꝑ cape capiat. Quis enī. excepta forta ssis illa. q̄ hic sola ī se felicissime meruit expiri: intellectu cape. rōe discernere possit: q̄liter splēdor ille īaccessibil': ꝟgineis sese viscerib⁹ infuderit. et vt illa qō ināccessibile ē: accedere ad se ferre potuiſꝭ. dū de portiūcl'a ciusdē corpis: cui se ꝯtēpauit: reliq̄ masse vmbraculū fecerit. Et forte ꝓpter ꝟ dictū ē Lobumbrabit tibi] q̄a res nimirū in sacramento erat. Et q̄ sola p se trinitas in sola et cū sola ꝟgine voluit opari: soli datū est nosce: cui soli datū est expiri. Dicaꝭ g L Spūsctūs supuēiet ī te] Qui vtiq̄ sua potētia fecūdabit te. L Et ꝟt⁹ altissimi ob. tibi] ꝟ ē. illū modū q̄ de spūsctō ꝯcipies: dei ꝟtus et dei sapia christ⁹. sic ī suo secretissimo ꝯsilio obumbrādo ꝯteget. et occultabit. q̄tin⁹ sibi tm̄ not⁹ habeaꝭ ꝛc. Ac si angel⁹ rñdeat ad ꝟginē. Quid a me req̄ris qō ī te mor expierꝭ. Scies scies: et felicit' scies, sꝫ illo doctore ꝺ et auctore. Ego aūt missus sū ꝟgīalē nūciare

ꝯceptū nō creare. Nō potest doceri nisi a donante. nō ꝑt addisci nisi a suscipiēte.

Aliter. LObūbrabit tibi] Discuit aūt dñs aquā vino. sic ꝺr puer. it. id ē. diuitatē hūanitati vnuit ī sua ꝑsona. et fulgorē diuitatis nube hūanitatis tpauit. aliter tātū fulgorē hūanꝰ aspectꝰ ferre nō possȝ. Uñ btūs beꝛ. Claritatē solis eterne/ nec illi us singularis aąle. i. btē ϸginis: sustinere potuisȝ aspectꝰ/ nisi nube carnis obūbra reꝛ. Isa. xxxiȝ. Quis poterit habitare cū igne deuorāte ꝛc. Deut. iiȝ. et ad Heb. xiȝ. Deus nr ignis ꝯsumēs ē. Ideo matthē. xviȝ. pr in nube apparuit: q̄ hȝ vmbrā ꝓ splēdorē. refrigeriū ꝯtra ardorē. Itē LObumbrabit tibi] ꝯtra oēm tribulati onē ꝓtegēdo. qz sicut vmbraculo regit q̄s a calore solis: ne noceat. sic gra spūssancti virginē ꝓterit ab omni infestatōe. Uñ interli. Dabo tibi vmbrā ꝓtā omnez tribu latōem. Itē LObūbrabit tibi] nō ledēdo/ sicut vmbra. nec ledit nec grauat. sȝ re frigeriū ꝑstat. Beda. Uirtꝰ vegetans vmbra refrigerās: spūssctūs eam fecūdauit: ϸtus a corruptōe fuauit. Itē LObūbra. tibi] .i. ō carne tua corpꝰ q̄si vmbraculū sibi ꝓtēpabit. Itē LObūbra. tibi] .i. secretā hāc generatōez te sola ꝯscia opabi tur. Btūs beꝛ. Illi soli datū ē nosce cui soli datū est exiri Itē Lobūbra. tibi] .i. te carnem sumptam in te: in vmbraculū eccl'ie ꝑparabit.

Itē LSpūssctūs supue. in te.] Beda. Supueniēs ī virginē spūssctūs/ duob⁹ modis in ea diuīe sue potētie efficaciā oñdit. Quia et mentē illiꝰ adeo: q̄ntū hūana fragi litas patit: ab omni viciorꝫ sorde castificauit/ vt celesti esset digna partui. ꝛ vtero il liꝰ sanctū ac venerabilē redēptoris nostri corpus/ sola sui opatōe creauit. i. nullo virili intervenieti attactu. carnē de carne virginis sacrosanctā: de intemerata for mauit. Quem enī ꝑus apte spūssctū dixit/ hūc ipm denuo ϸtutē altissimi nomia uit. De quo Lu. xxiiȝ. Sedete in ciuitate q̄duscq; induami ϸtute ex alto. Obū brauit aūt btē dei genitrici virꝰ altissimi. q̄a spūssctūs cor illiꝰ cū ūpleuit/ estu ꝯcupiscētie carnis tpauit: emūdauit a desideriis tpalibus: ac donis celestib⁹ mentem simul illiꝰ ꝓsecrauit ꝛ corpꝰ. LEt ϸtꝰ altissimi obū. tibi.] Beꝺ. Umbra a lumie ꝛ corpe obiecto solet formari. Uirtꝰ ḡ altissimi obūbrabit tibi marie. dū incorpea lut deitatis: corpꝰ ī ea suscepit hūanitatis. Et his ꝑs q̄ iō btē ϸgī spūssctūs ꝺr ob umbrasse. qz in eiꝰ ϸtute vnita ē deitas forme seruili: tāq; res obscura lumī sit ob iecta. vt obscuritas ad formā serui/ et ad claritatē deitas referat.

Itē LSpūssctūs supue. ī te ꝛc.] Mgr hugo de sctō victore. LCōcepit maria de spūsā cro. nō q̄ de substātia spūssctī semen partꝰ accepit. sȝ qz p amorē et opatōez spūs sctī/ ex carne ϸgis diuīo partui nata subaz mīstrauit. Hā q̄a ī corde eiꝰ amor spūs sctī singulariť ardebat. ideo ī carne eiꝰ virtꝰ spūssctī mirabilia faciebat. Et cuius dilectio ī corde illiꝰ nō suscepit sociū. i. amorē aliū. eiꝰ opatio in carne eiꝰ nō habe bat ercēplū. Iō dictū ē. LSpūssctūs supue. ī te. ꝛ ϸtꝰ al. ob. tibi.] Spūs nāq; sctūs ϸgini supuēit. vt p eius opatōez caro christi de carne ϸgis formaret. LEt ϸtꝰ altis simi obūbrauit ei] ne substātiā carnis mīstrās: carnali ꝯcupiscētia vteret. Et sic in telligendū videť q̄ de spūsctō maria ꝺr ꝯcepisse.

Nota q̄ in ꝯceptu btē ϸginis q̄nq; reperiūť/ vsq; q̄q; ꝑia ꝯceptui cuiuslibet alteriꝰ mlieris. In ꝯceptu ei vsitato oīm mlierꝫ iteruenit carnal' opatio. sȝ ī ꝯceptu marie spūal' opatō. Uñ cū q̄sisȝ ab āgelo. Quō fiet istō: sic rñdit āgelꝰ huic q̄stiōi Spūs sctūs supue. ī te. ꝛ ϸtꝰ altissimi obū. tibi. Iḡr ꝓ carnalē opatōz ꝺr LSpūs] .i. spūal' opatio. Scōm ē/ ꝯceptu altiꝰ mlierꝫ itegritatis dissipatio. ꝓ qō ꝺr Lsctūs] qō idē ē qō firmꝰ. Terciū ē/ accessus ab iteriori pte. Lōtra qō ꝺr Lsupuēiet ī te] ꝯcepit ei a supiori. s. paurē. i. p fidē dictorꝫ. qz fides ex auditu Uñ ipa dic̄ Lāri. v. LDilectꝰ meꝰ] .i. prLmisit] li meLmanū suā] .i. filiūLp foramē] aurꝫ mee. ꝛc. Quartū ē hūana ifirmitas. s. q̄ vir ꝛ mlier efficiūť vna caro. Lōtra qō ꝺr LEt ϸtꝰ altissimi] Quī tū ē/ hūana ꝯuerecūdia. Uñ elizabeth occl'tabat se mēsib⁹ q̄nq; Lu. i. ꝓ qō ꝺr. Lob umbrabit tibi]

Itē/ q̄a redemptio mūdi ex benigoitate fuit. benignitas autē attribuiť spūsctō. Iō ventur⁹ in mūdū filiꝰ dei/ de spūsctō ꝺr incarnatus. Uel Lde spūsctō] .i. de boni tate dei. Uel sic Lsupueniet] .i. sup omnes mortales veniet in te.

Delectabilia oꝛti concluſi

Jtē ⁊ſupueniet ⁊.i.ſup meritū vēiet. Uel ⁊ſupueniet ⁊.i.ſup ꝓpoꝛtōez aliaꝝ mꝛiez veniet. Uel ⁊ſupueniet ⁊.i.ſup alias vēiet.qꝛ ꝟgo ɔcipies. Uñ ⁊ſupueniet ī te⁊ vt totū qꝺ carnale ē abſoꝛbeat ī te.et te totā faciat ſpūalē. Uñ et ipa appellaꝛ aīa:nō caro. Paꝛabꝝ.xxv. Alq frigida aīe ſitiēti.i.marie ɔ. Uel ⁊ſupueniet ⁊ꝺa deſup. Ul ⁊ſupueniet ⁊ꝺa ſup meritū:ſup cogitatū:ſup ſperatū:ſup deſideratū:⁊ ſup petitū. Nō enī potuiſſet ꝓmereri.nō auderet cogitare.nō ſperare.nō deſiderare.nō petere./vt filiꝰ dei incarnaꝛeꝛ ī ea. ⁊Et ꝟtus altiſſi mi obūbꝛabit tibi ⁊ꝺa vmbꝛā in te accipiet .i. carnē leuē et a pcō immunē. Umbꝛa enī figurā habz coꝛpis:ſz nō coꝛruptōem. Uel ⁊obumbꝛabit tibi ⁊.i. vmbꝛā tibi faciet./fomitē ī te penitꝰ extinguēdo. Fuit ei ꝺns in cōceptōe ꝓtectoꝛ potētie.firmamētū virtutis.tegimē ardoꝛis.vmbꝛaculuz meridiani. Ecci.xxxiij. Fuit ei ꝺns ⁊ꝓtectoꝛ potentie⁊ ꝑ ſpm̄ſanctū.et ꝓpter hoc ſpecialiteꝛ miſſus eſt ad eā gabꝛiel.q̄ interꝓtaꝛ foꝛtitudo dei. Fuit ei ⁊tegimē ardoꝛis ⁊in ɔceptu.ꝺa concepit ſine culpa.nā ꝑ obumbꝛatōem ſpūſſcti./extinctꝰ eſt in ea ignis totiꝰ libidinis.īmo et cineres.i.fomes peccati./ſopiti ſunt vt nullꝰ poſſit in ea excitari pꝛuritus. Fuit etiā ⁊firmamētū ꝟtutis⁊ in partu.qꝛ nō laboꝛauit paꝛiēdo. Fuit ei ⁊vmbꝛaculū meridiani⁊ ī paſſiōe. Quere li.iij.pꝛi.ij.ꝓgatiua.x. F

Jtē ⁊Spūſſctūs ſupue.ī te⁊.i.deſup a pꝛe luminū vēiet ī te. Et ſicut fit ī oſculo./ſuū ad te ſpm̄ ſpirabit pꝛ.ſicut poſtulaueꝛas dicēs de pꝛe. Oſculeť me oſculo oꝛis ſui ⁊Et ꝟtus altiſſimi obūbꝛabit tibi.⁊ꝺq̄ſi tibi.i.ad honoꝛē tuū vt te mꝛis dei honoꝛet noīe. ⁊Uirtꝰ altiſſimi⁊.i.filiꝰ dei pꝛis.q̄ ꝺꝛ virtus pꝛis et bꝛachiū ⁊obūbꝛabit tibi⁊.i. vmbꝛaculū faciet. Nam de carne ꝟgis carnē aſſumēdo./diuīe nature fecit vmbꝛaculū.et ſub vmbꝛa carnis:ſplēdoꝛē diuitatis obtexit. J

Jtē ⁊Spūſſctūs⁊.i.amoꝛ pꝛis et filij in ꝟginē ſupuenit.vt ꝓuenta ī bñdictōibꝫ dulcedinis./ſuauitatē diuīe volūtatis deguſtaꝛet. ⁊Et ꝟtus altiſſimi obūbꝛa⁊.ei.vt ſemia et ꝟgo pauida:ɔtra annos tenere etatꝭ:ɔtra fragilitatē feminei ſexꝰ:ī theſauros ſapie et ſcie recipi nō timeꝛet. Spūſſctūs in eā ſupuenit vt eiꝰ fructifico illapſu expiꝛeť:q̄ ſuauis eſt ꝺns vniuerſis./ſz ſibi ſupeꝛcelleēter. q̄q̄ miſeratōes eiꝰ ſup oīa opa eiꝰ.ſed ſup ſe incōpabiliꝛ. ⁊Et ꝟtꝰ al.ob.⁊ei. vt aſſumpte carnis velamine interiecto:ſuſceptric⁊ ɔceptric maieſtatiꝭ effecta :neq̄q̄ oppmereť a gl̄ia. Et iō dixit ipa Cañ.ij. ⁊Sub vmbꝛa illiꝰ quē deſideꝛauerā ſedi⁊ Propt fructiferā autē et ſuauē ſupuētōez ſpūſſcti ſubiūgit. ⁊Et fructꝰ eiꝰ dulcis gutturi meo.⁊ K

Jtē ſpūſſctūs in virginē ꝑmo venit.vt ꝑma ſub lege ɔtra legis maledictū: īmarcidū virginitatis flozē deo voueret. Scꝺo.in cāde ſupuenit.vt ſola omniū feminaꝝ ꝟgo ɔcipet et pareꝛet deū et hominē:et virgo pmaneret. ⁊Uirtꝰ quoq̄ altiſſimi obumbꝛauit⁊.ei.vt omnē nitoꝛē tpaliꝭ gl̄ie./omnē fauoꝛē blādiētie fortune :ab affectu ⁊aſpectu eiꝰ p̄ amoꝛe celeſtiū intercluꝺeret. ⁊Obumbꝛauit⁊ itez ei:vt eā ab omni incentiuo carnalis illecebꝛe:nō ꝺico temperet.ſed ſupꝛa anteꝛioꝛē ſtatū:ſupꝛa hūanum modū:inſtaꝛ angelice puritatis inſenſibilē redꝺeret. In ſupuentōe g̃ ſpūſſcti:guſtauit et vidit qm̄ ſuauis eſt ꝺns.i.ſpūſſctūs quo cōcipiebat. In obumbꝛatōe virtutis altiſſimi intellexit dei virtutē et ſapientiā.i.ipm verbū qꝺ cōcipiebat. Alioq̄n quō ꝺe ſpūſctō coꝛpaliteꝛ concipet./niſi eiuſꝺē amoꝛe ſpūaliteꝛ ꝑus et ſuauiteꝛ tangeꝛeť. Aut quō verbū in vteꝛū virginis deſcenꝺeret :niſi et ipa virgo ad intelligentiā verbi mente rapetur. Prius ergo facta eſt ei ſapiētia ī mēte:q̄ caro fieret in eius et ꝺe eius carne. ꝑus et ipa ſpiritū concepat in ſpiritu ſuo :q̄ ꝺ ipo cōcipet in vteꝛo ſuo.

Aliud ꝺelectabile eſt ⁊luꝛ tēpate illuminās⁊ Jſa.xix. ⁊Ecce ꝺns aſcēꝺet ſuper nubem leuē⁊.i.carnē aſſumet./ſolem lucis eterne inſtaꝛ nubis tegentē.et lippiētibꝫ moꝛtaliū oculis tempantem. ⁊Leuem⁊.i.ſine ponꝺere illo ꝺe quo ꝺicit ad Heb. xij. ⁊Ꝺeponētes oē pōꝺ⁊ Jpctm̄ enī talētū plūbi ē.ꝺe q̄ Zacha.v. ⁊Talētū⁊ qꝛ ꝺelectat ⁊plūbi⁊ꝺa aīam ꝺemergit pōꝺere ſuo in gehennā. Qꝺ aūt Jſaias ⁊nubē⁊ſalomon vocat ⁊nebulā⁊ij. Regū.viij. Dixit ꝺns vt habitaret in nebula .Et q̄ſi ſeipm exponēs./ſubiūgit paulo poſt⁊Ergo putādū ē q̄ vere deus habitet ſup terrā⁊ Jtē Lu.i. Uirtꝰ altiſſimi obūbꝛabit tibi. Uirtꝰ.hec chriſtꝰ ē./ dei virtꝰ et dei ſapiētia

Idem supra L

.i.ad Chor.i.De q̄ ꝓtute dr in ps. Nota fecisti in popul' ꝓtutē tuā. Hec ꝓt⁹ obumbrauit marie.et hec vmbra fuit infirmitas carnis assumpte.q̄ splēdor diuitat⁹ ita tpat⁹ pariter et obūbrat⁹ē:vt ī hac obscuritate capet eū vter⁹ ꝓgis:quē in sua claritate rex oīm et cape nō potuit amplitudo. Itē dicit ex psona marie Cañ.ij. Sb vmbra illi⁹ quē desideraueră sedi rc. Umbra hec refrigeriū gre dei. Alit. Umbra obscura ē.et mysteriū dñice incarnatōis tāte obscuritat⁹ ē: q̄ null⁹ hūan⁹ intuitus ipm p̄ualet p intelligentiā penetrare. Hec ipe iohes baptista dicēs. Nō sum dignus soluere corrigiā calciamēti ei⁹.

Tercium delectabile

Aliō delectabile.Decursus aq̄rum et irrigatio fontiū.i.sacraꝝ fluēta scp̄turaꝝ. Uñ Lu.ij.LMaria ꝑfuabat oīa ꝓba hec ꝑferēs ī corde.LEt paulo p⁹ dr ibidē. LEt mr̄ eius ꝑfuabat oīa ꝓba hec.J Ipa enī erat armariū scp̄turaꝝ. Hec plene ī uenies li.iij.ti.xxxi.ī pnci. His fluēt⁹ tota adhuc irrigat eccl'ia.q̄ ē ort⁹ dñi .imo et q̄libet fidel' ꝑscia:in doctrina euāgelistaꝝ et alioꝝ scrōꝝ:cū q̄b ipa familiariter ꝑtulit:de incarnatōe:gestis:et miraculis saluatoris.

Quartū delectabile

Aliō delectabile sūt Lboni odores J ꝓtutū marie.q̄ ꝑfortāt spūs iteriores amatoꝝ suoꝝ.r ī q̄b currūt adolescētule p⁹ reginā.dicēte⁹ Cañ.i.Trahe me p⁹ te.curremꝰ ī odore vnguētoꝝ tuoꝝ. Al maria eī trahi exp̄stulat fidelis aīa.marie ꝓpter tria. Aut q⁹ eā retinet p̄ba pōderositas. Aut q⁹ eā retrahit mundi hui⁹ suauitas. Ul' vt ei augeat pueniēdi celeritas. Ul' iō trahi petit a maria fidel' aīa. q⁹ sic dicēti li⁹ de p̄re Joh.vi. Nemo venit ad p̄rem nisi p me .sic q̄dāmō dicere videt ō matre. Nemo p̄t vēire ad me nisi mr̄ mea suis p̄cib⁹ traxerit eū. Ul' sic. LTrahe me p⁹ te J.i.vim īfer carni mee:vt licz ꝛpugnet:tū desiderio mēt⁹ seq⁹ te. Uel sic LTrahe me p⁹ te J Trahe īuitā vt facias volūtariā. Trahe torpētē vt reddas currentē. Ul' sic LTrahe me p⁹ te J aut terrēdo minis.aut exercēdo flagell'.aut blādiēdo bñficijs Uel sic LTrahe me p⁹ te J vt p infusionē gre sequtur te libex arbitriū. Seq̄t LCurrem⁹ ī odore vnguētoꝝ tuoꝝ. LCurrem⁹ J pl'r.ego.s.et alij q̄s p posse meo ad amorē tuū inflāmabo. Nō ē eī cortina tabnacli.i.eccl'ie dei.q̄ p posse suo ñ attrahit alios ad cultum dei et marie. Unde Apocalip.ī fine.spōsus et sponsa dicunt. LUeni et qui audit dicat veni. J Odores marie.fragrātia ꝓtutum eius.s.vmbra.id est. imitatio ei⁹. Uel opa ei⁹ et mores:q̄ velut vnguēta redolent et fragrāt:dolores mitigāt:vulnera sanāt.et sunt q̄si via odorifera sequentib⁹.

Odores marie

Unguēta marie

Itē ꝓtutes ei⁹ vnguēta ei⁹.q̄ debem⁹ esurire p desideriū. Debmōi vnguēt' dr iterū marie Cañ.iij. Odor vnguētoꝝ tuoꝝ sup oīa aro. Ibidē LOdor vestimētoꝝ tuorū sic odor thur⁹.J Unguēta J medicinalia sunt r odorifera. LThus J sīgt orōes.nihil enī aīe īfirme medicinali⁹.nihil aīe dlicate odorati⁹. q̄s q⁹ btā ꝓgo tā p iust⁹ q̄s p pctōrib⁹ filiū iterpellat. Jō dr ipa coronari ō cubilib⁹ leonū Cañ.iij.LLeones J isti sunt demones.q̄rum cubilia sunt pctōres.p q̄b orat assidue.et inde glificat ab omni rationali creatura.

Itē odores marie ei⁹ ꝓgiat' būilitas r būil' ꝓgitas.cui⁹ votū ꝑma emisit.q̄ odore suauissimo dei filiū et illexit r totū rapuit.q̄ illect⁹ r tot⁹ raptus de sinu p̄ris salt ī vter mr̄is. Nec solū ī vētre ei⁹ odorē ꝓgitat⁹:sz r ī mēte ei⁹ būilitat⁹ odorē reperiens.et his odorib⁹ odorē sue deitat⁹ admiscēs.de ancilla fecit spōsā.r de creatā genitricē. Itē vnguēta fragrātissima marie.tria ꝑncipalia sūt. Primū celest⁹ sapia.se cūdū spūal' gra.tercīū īmarcessibil' glia. Uerbis ei suis r exēplis docet suos verā sapiaz.q⁹ doctrit ē sapie dei Sap.viij.pctōrib⁹ ipetrat gram.vt ptz ī theophilo. honorātib⁹ se pmittit glīam. Uñ dic.i.Re.ij. Quicūq⁹ honorificauerit me glificabo eū. Propter ß tripler ꝓmodū currēdū ē ī odore suoꝝ vnguētoꝝ. Itē etiā sic exorād⁹ ē a nob spūsctūs. Ueni auster pfla ort⁹ tpi.i .mariā.vt fluāt aromata illi⁹.

Quintū delectabile

Aliō delectabile spiritalib⁹ ocul' LUiror ꝑfortās:rpara lut:visū ñ L Cañ.v. disgregās.flor pulcritudo.respectū iocūdās.fructuū diuersitas.appetitū excitās. et hmōi.J Itē de orto ß dixit christ⁹ Cañ.vi. Descēdi in ortū nucū vt videre po. con.rc. Et nos in hūc ortū.hūiliando nos debem⁹ sepe descēdere:p recogitatōes ꝓtutū marie.vt ex eis noster pascat affectus et illuminet intellectus.

Delectabilia orti conclusi

Aliud delectabile. Cōcētꝰ armonia volucrū. q̄ fuerūt apli & ppheē. q̄ voce cō sona locuti sunt: & de pariete et de partu ygineo. Hā q̄ ppheē futuꝝ pdixerūt. ꝫ apli ꝓpletū pdicauerūt. Cū de his aūde ī scripturꝭ inq̄rim⁹. et ea pdicātib⁹ dnote intēdim⁹. nr̄o spiritali auditui delectatōez q̄ viuificamur elicim⁹ ex hoc orto. Isa. lv. Audite et viuet aīa vr̄a. Jō etiā pmittit ipa auditorib⁹ suis Eccī. xxiiij. Qui audit me nō cōfundet̄ &c. Bti ei q̄ scru. testi. ei⁹ que de ea. s. possunt elici et scriptu/ris. Let beati q̄ et toto corde. et eā. Sap. viij. Hanc amaui et exq̄siui &c.

Aliud delectabile Suaue olētia aromata et herbaꝝ floꝝ et fructuū arboꝝ et radicū. q̄ oīa olfatū aīe et delectāt et ipaꝝ aīaꝝ animāt ad currēdū. vt supra eoꝝ

Aliō delectabile. Gust⁹ et sapor fructuū. et dulcꝭ por⁹ fontiū. De q̄b⁹ dicit maria. Qui edūt me adhuc esuriēt. et q̄ bi. me adhuc sitiēt. Jō etiā dic̄ Cañ. v. Comedite amici et bibite. et iebamī carissimi. Pricipal' imo singularꝭ fruct⁹ h⁹ orti. corpus ē filij sui. q̄d sumit̄ ī sacrō. q̄ dicit Jo. vi. Caro mea vere ē cib⁹. Itē nois ei⁹ devota īuocatio et crebra recordatio. sedula imitatio. et dulcꝭ salutatio: sūt q̄si q̄daꝫ fercla: q̄si q̄dā delicie. nō carnales sz spūales. q̄si q̄dā aromatice spēs q̄b⁹ reficimur in ꝫ orto. Horꝝ aūt sapor pfecte nō ppēdit̄: nisi diuti⁹ masticēt̄. sic ptz ī aromatic̄ speciebꝫ. Idcirco siq̄dē h⁹ nois maria media lōga ē. vt in ei⁹ noiatōe diuti⁹ īmoret̄. Sz nota q⁹ dū aromaticū q̄d masticat̄. os dz ꝯcludi ne īcaute amittat̄ dulcedo aromatici. Silr si plene ꝺsideras ist̄aꝝ deliciaꝝ ꝺgustare dulcedinē: os clausū habeas ad turpia. et p regl'are silētiū pone custodiā ori tuo. Eccī. xxviij. Ori tuo facito ostia. et seras aurib⁹ tuis. Ibidē. Aur tuū et argētū tuū ꝯfla. et ꝓbis tuis facito staterā &c. Itē eccī. xxi. Verba sapiētū statera pōderabūt̄. Item os. i. desideriū cordis. Unde. Os meū aperui et attraxi spiritū. Delectat gust⁹ fontiū hui⁹ orti quo signat̄ pgustatio gratiaꝝ marie.

Aliud delectabile. Tactus floꝝ mollis et aromatic⁹. Jquoꝝ fragrātia et suauitas odor suauis odoris reddit tactū. Ꝺ fit pcipue q̄n ad marie laudē et gl'iaꝫ q̄c q̄d boni potes omni instātia oparꝭ. Eccī. xxiiij. Qui opant̄ ī me nō peccabūt.

Aliud delectabile. Ad rorē nudis pedib⁹ ambulatio p hūc ortū. Ꝺ fit cū nudatis affectib⁹ a ꝯcupiscētijs p̄nis rorē sue mificordie ab ea exp̄postulas. Vl' cū ad mōasteria vl' ad altaria ei⁹ discurrꝭ. sedul⁹ ob rorē gr̄e ei⁹ īpetrādū ab ea.

Aliuꝺ ꝺlectabile. Req̄escere sup herbā virētē. q̄ fit cū flexis genib⁹ p hūilitatē. corā mr̄is imagīe: ip̄i⁹ patrocinū ad filiū īterpellas. et bñficio pcū ei⁹ req̄escis a laboribꝫ peccatoꝝ. Propter ꝫ de iustis q̄ sunt oues christi dicit̄ Ezech. xxxiiij. Ibi req̄escent in herbis virentib⁹

Itē de hmōi delectabilib⁹ dic̄ Ekbert⁹ abbas ad mariā. Ort⁹ deliciaꝝ nob⁹ ē verꝰ tu⁹ sacratissim⁹ o maria. q̄ ex eo mltiplicꝭ gaudij flores colligim⁹: q̄tiēs mēte recolim⁹. q̄ magna mltitudo dulcedis: orbi vniuerso īde pfluxerit. Cū igit̄ tāta plenitudie deliciaꝝ. abūdet ort⁹ iste. et oīb⁹ exponat̄. imo etiā q⁹ pl⁹ ē: ad suā iuitet plenitudinē. dicēs Cañ. v. Comedite amici &c. Miser ē q̄ nō esurit. eger q̄ fastidit. fetid⁹ aut mortu⁹ q̄ ei⁹ odores nō sentit. fastidic⁹ cui nō sapit. vt q̄ eiusmodi sūt videant̄ dicere cū miserꝭ hebreis Hūeri. vi. et. xxi. Alia nr̄a nauseat sup cibo isto leuissimo. Nihil videt oculi nr̄i in man. Silres etiā illi miserrimo duci de q̄ legit̄. iij. Regū. vij. q̄ fertilitatē quā pdicauit helyseꝰ. crastino securitatē audiuit nec credidit. Silr mlti sūt q̄ fertilitatē et copiā bñficioꝝ marie audiūt. sz nō credūt. & ideo nec inde ꝯmedūt. Samaria q̄ custodia interpret̄. ecclia ē q̄ custodit christianos. cuius porta ībtā ygo: ei⁹ eni meritis pcib⁹ et exēplis intram⁹ in ecclīam. nō solum numero sz et merito. Ad hāc portā modi⁹ simile. i. xps dat̄ p statere vno. i. p minimo. Dur ille miser q̄ hāc fertilitatē audiuit pus: sz nō credidit. postea vidit: sz in de nō comedit. credulos desigt̄ et mūdi diuites. q̄s mūdane sollicitudies ꝯculcant in psenti. et p seqns ꝯculcant̄ a demōib⁹. et eternaliter moriunt̄. De hmōi incredulis ꝺr Eccī. ij. Ue dissolut⁹ corde q̄ nō credūt deo. & iō nō pteguit ab eo.

Post hoc debuit scribi de arcolis huius orti.

Incipit tercia particula orti conclusi. in qua agitur de aromatibꝫ huiꝰ orti. Et pauca sunt hic capitula.

Capitulū .i.

Sermo ꝑmꝰ i assumptiõe

HOrtus conclusus soror mea sponsa ꝛc̄. De aromatibꝫ et aromaticis speciebꝫ orti conclusi dicit Cantic̄.iiij. Que est ista que ascēdit p ōs ertū sicut virgula fumi: et aromatibꝫ mirre et thuris: et vniuersi pulueris pigmētarij. Verba sūt salomōis in psona vniuersitatis angelorꝫ et hoim beatorꝫ. Potest etiā esse vox celestiū ꝑsonarū. Stupentiū de tā solēni et admirabili assumptiõe generis hūani in btā virgine. cū totū fere genꝰ hūanū descēderat in infernū. qz ignis inferni deuorauit fere omnia speciosa deserti. i. mūdi. sic dicit Johel. i. Hec speciosa sunt clerici: mōachi milites: dñe. et hmōi. Dicūt ḡ admiratiue. ¶ Que est ista ꝛc̄. ¶ Nota qꝫ ter fit hec q̄stio in cāticis. ¶ Que est ista q̄ ascendit ꝛc̄. ¶ Primo Cañ. iij. capl'o. vt hic. Et ponit hic questio admiratiua de sua sctificatiõe. Uñ seq̄tur ¶ Et aromatibꝫ mirre ⁊ thuris ꝛc̄. ¶ Et hec prima eiꝰ ascēsio fuit in natiuitate. Scda fit ō cōuersatiõe in pgressu vite. Cañ. vi. ¶ Que est ista q̄ pgredit q̄si aurora ꝯsurgēs ¶ in natiuitate. ¶ Pulcra vt luna ¶ in pgressu vite ¶ Electa vt sol ¶ in gl'ificatiõe. Tercia fit Cañ. viij. de eiꝰ gl'ificatiõe. vbi dicunt angeli admirātes ¶ Que ē ista q̄ ascēdit de deserto: delicijs affluens: innixa sup dilectū suū ¶ Prima de magnificētia gr̄e. Scda de magnificentia meriti. Tercia de magnificētia gl'ie. Uel sic ¶ Que ē ista que ascēdit p desertū. ¶ ß ē. p mundū. p supeminentiaz gr̄e ¶ pgredit ¶ p pfectū vite ¶ ascendit ō deserto ¶ i. mūdo p excellentiā gl'ie. Dicit ḡ. ¶ Que est ista: ¶ admirādo fit hec q̄stio. nō dubitādo. ¶ Que est ista ¶ i. q̄ admirabil'. q̄ dilecta. q̄ ꝓcellens oēs creaturas. q̄ntis ꝓconijs attollenda. q̄nta admiratiõe dignissima. q̄ nō solū totū mūdū. sed et totū celū circūquaq̄ suauitatis inestimabil'i odore pfundit. ¶ Que est ista ¶ Glo. id ē. q̄ digna. vel q̄ admirabilis. Et admirant q̄tuor in ẏgine q̄ hoc querūt. Primū est puritas innocētie. quā tantā habuit q̄ nec cōcupiscentiā sensit: qō est sup̄ ꝯsuetudinez. Quattuor admirant in ẏgine

Secundū supabundās gr̄a. quā tantā habuit vt sibi et toti mūdo sufficeret copiose. Uñ dicta est ¶ gr̄a plena. ¶ et hoc sup̄ meritū. Tercū fructus ventris sui. quia natura mirāte suū genuit genitorē. deum scz. quod fuit sup̄ naturā. Quartū gloria ascēdentis: qō fuit supra oēm ratiōem. Quis enī cape posset delicias ascēdentis. vñ Cañ. viij. ōr. ¶ delicijs affluēs ¶ aut delicias ad q̄s ascēdit: q̄s nec oculus vidit nec auris audiuit ꝛc̄.

¶ Que ascēdit ¶ Notandū q̄ cua descēdit. sz maria ascēdit. Uñ et ei ꝯpetenter ẏbum attribuit ascēdēdi. Cua enī descēdit tripliciter. Prīo p culpā iobediētie. magis obediēs serpēti q̄s deo. Scō p maledictōnem. Uñ dictū ē ei. ¶ Multiplicabo erūnas tuas. et in dolore paries filios. ¶ Tercio p subiectiōem. Uñ. ¶ Sub ptāte viri eris ꝛc̄. ¶ Maria aūt ascendit ꝯtra culpā p gr̄am. cōtra maledictōnem p fructꝰ benedictōem. cōtra seruitutē per integerrimā libertatem. Effecta est enī regina angelorū. Que ascēdit q̄si p q̄nq̄s gradꝰ. Primꝰ attendit in hoc q̄ in vtero mīis sctificabatur Uñ ¶ Sctificauit tabernaculū suū altissimꝰ. ¶ Scōus. q̄ sctificata. gr̄a replebat. Uñ. ¶ gr̄a plena ¶ Btūs bernū. Quid mirū si gr̄a plena cū qua deꝰ erat. Tercius. q̄ repleta gr̄a de virtute in ẏtutē pgrediebat. i. de actiua ad ꝯtēplatiuā. et econuerso. vt vere posset dicere. Gratia dei in me vacua nō fuit. Quartus. q̄ pgrediēs se cūdabat. quia enī illiꝰ opa. et matime votū virgīitatis plus omnibꝫ aliorꝫ opibus dño placuerūt. ideo descēdit in eā filiꝰ dei: et eam fecūdauit ope spūsscti. Quintus. q̄ fecūdata exaltabat sup omnes choros angelorꝫ.

Ascēdit maria

Bernū

Aliter ¶ Que ascēdit ¶ de originali ad sanctificatiōem. Item ¶ Que ascēdit ¶ ꝙa ascēsiones in corde suo: in valle lacrimarꝫ disponens. Item ¶ q̄ ascēdit ¶ q̄si ḡdatim de ẏtute in ẏtutē se pmouēs: singl'os sctorꝫ ordines. bītudine et gr̄a trāscēdens. ꝯtinue

de bono in meli⁹ pficiēs./ int⁹ ꝓtēplatiōe et ſctis deſideriȝs: foris bona opatiōne et virtutū exēplis. Jtē L Que aſcēdit J de gra ad meritū. de merito ad pmiū. Uel meli⁹ L Que aſcēdit J de gra ꝟginitatis ad gl'iam genitric̄. nec cuiuſlibet: ſz dei. Jtē Lq aſcēdit J de hūilitate ancille ad dignitatē regine. Uel L que aſcēdit J de ſterilitate ꝟginitatis: ad fecūditatē genitric̄./ virgo puriſſima pſeuerans.

ii Sequit Lp deſertū J. i. p mūdū. q̄ dicit deſertū ꝓpter abūdantiā duplicis mali. ſ. cul C
pe et pene. et ꝓpter inopiā ſpūalis boni. Uel Lp deſertū J. i. deſertōe mūdi./ quē ha
buit p deſerto./ cui⁹ ꝓtēnens ꝓcupiſcētias et delectabilia./ ſpūalib⁹ adheſit delicīſ.
deſignata p vitē ficū et oliuā. Judic. ix. q̄ noluerūt puehi iter ligna. in q̄ mūdi cō/
tēptus figurat. Uel Lp deſertū J. i. p ipm celū. q̄ō deſeruerūt peccātes angeli. Uñ
et appellat deſertū Lu. xv. p q̄ō aſcendit in ſua aſſumptōe. angelo⁹ et ſcrō⁹ tranſ
gredīēs ordīes vniuerſos. aſcendēs vſq̄ ad dexterā ſedentȝ in throno. Uñ et de/
ſignat p berſabee cui poſit⁹ ē thronus iuxta filiū ſuū regē ſalomonē. et ſedit ad de
xterā eius. iij. Regū. ij. Uel Lp deſertū J ſicut q̄dam volūt. et p hoc q̄ ipa fuit deſer
tū: fm m'tas deſerti ꝓprietates. quere li. viij. ti. i. y. et ti. viij. ibidē. Jn ſeq̄nti ſer/
mone inuenies m'ta alia de hoc deſerto B.

L Aſcēdit J inquā L ſic virgula fumi J. i. ad inſtar ꝟgule et fumi. Uel ad inſtar fumi aſcē
dentȝ in altū: gracil' et recti: habētis figurā ꝟgule. Eſt aūt L ꝟgula fumi J euapora
tio odorifera aſcēdens a ſpecieb⁹. Et ipa fuit virgula fumi./ p vaporē vbiq̄ diffuſū
L mirre J. i. caſtitatis ſue. Uñ dicit. Sicut mirra electa dedi ſuauitatē odorȝ L et thu
ris J. i. caritatis ſue. Unde et ꝺr Lañ. iij. O dor veſtimētor⁹ tuorū ſicut odor thu
ris. Jtē L ſicut ꝟgula fumi J fumi dico editi L et aromatib⁹ mirre et thuris J accenſis
Aromata iſta./ ꝟtutes ſunt redolētes in ſe. et aīaz ī q̄ ꝓtinēt: q̄ſi pixidē ꝓtinētē aro
mata faciētes ſpiramūtū boni odorȝ. ſic videre ē i vaſis apothecarior⁹. Ul' L et aro
matib⁹ mirre et thuris J intrāſitiue. hoc eſt. et mirra et thure./ q̄ ſunt aromata. i. et
carnis mortificatōe: q̄ p mirrā. et orōis deuotōe./ que p thus deſignat. L Fumi etiā
editi L et aromatib⁹ vniuerſi puluerȝ pigmentarij J. i. ꝓtriti vel ꝓfecti a pigmētario
. i. a ſpūſcrō. de quo ꝺr Ecc. xxxviij. Unguentari⁹ faciet pigmēta ſuauitatȝ. et vn
ctōes ꝓficiet ſanitatis. Per mirrā q̄ ꝟmes necat: et corpa mortua a putredine con
ſeruat: deſignat penitētia. que p⁹ motus mortificat. et mētes penitētiū pſeruat
a corruptōe peccati. Et cōſiſtit in duob⁹. in carnis caſtigatōe. et bonor⁹ operū exer
citatōe. Utroq̄ enī modo carnal' affect⁹ in nobis mortificat. Uel p mirrā q̄ ama
ri ſaporis ē: multitudo amaritudinū q̄s paſſa eſt mentaliter in filij paſſione. Per
thus virginee mētis deuotio ſuſpirās ad filiū. et ꝺſiderās ipm ſeq̄. Uñ et dicebat
Lañ. v. L Filie hierl'm J. i. o vos ꝟtutes angelice ſupnam hierl'm inhabitātes L nū
ciate dilecto J. i. filio meo L q̄a amore lāgueo J Per L vniuerſū puluerē pigmētarij J
aliaȝ virtutū vniuerſitas. Per ß q̄ dicit L vniuerſi J innuit q̄ btē ꝟgini nulla defu
it virtus. nec puritas angelor⁹. nec fides pr̄iarchaȝ nec ſcīētia ꝓphetaȝ. nec zelus
apl'or⁹. nec patiētia martyrū. nec ſobrietas ꝓfeſſor⁹. nec innocētia aut hūilitas ꝟgi
nū. Uel Lp mirrā J deſignat actio. in q̄ maria nō habuit ſil'em. q̄a oīa pietatis opa E
q̄ ſolent alīs paupib⁹ exhiberi. ipa filio ſuo paupi exhibuit. De q̄b⁹ inuenies ibi.
Jntrauit ieſus in q̄ōdam caſtellū ꝛc. Per L rbus J deuotio. Per L vniuerſuz puluе
rē pigmētarū J ꝓtēplatio figurat. Et in trib⁹ iſtis ꝟtutib⁹. ſ. actōe. deuotōe. ꝓtēpla/
tōe. omnes alias intellige. quaȝ oīm omnimoda plenitudo fuit in ꝟgine gl'iosa.
Nec dicit L et aromatib⁹ mirre et thuris J et alior⁹ aromatū. ſed L vniuerſi puluеris
pigmētarij J q̄ſi ipa aromata ſint in puluerē quendā p hūilitatē redacta. L Uniuer
ſi J igit dicit ꝓpter m'titudinē eorū de q̄bus ſurgit ꝓtēplatio. que m'to plura ſūt
q̄m ea in q̄bus cōſiſtūt actio et deuotio. Uel etiā ideo dicit L vniuerſi pul. pig. J q̄a
ſicut aromatice ſpecies et pigmēta redacta ī puluerē valēt ad ꝓfectōem et reddunt
ſpiramētū boni odoris. Sic ꝟtutes cū animū nō extollūt. ſed q̄ſi in puluerē et q̄
ſi in nihilū redigunt reſpectu habētȝ. pducunt ad pfectōez. et reddūt famam bone
opinīōis. Uel ideo dicit L vniuerſi pul. pig. J q̄a maria ꝓfecit claretū de vino z aro
matic̄ ſpecieb⁹. quo filiū potat et celeſtes ꝓpinas. Unde et pincerna gl'ie cōgiue

appellat. Unde Can.vij.dicit ei sponsus. [Guttur tuum sicut vinum optimum] Et ipsa respondet [dignum dilecto meo ad potandum labijsque et dentibus illius ad ruminandum] Item Can. viij.dicit ipsa dilecto. [Dabo tibi poculum ex vino condito etc.] Ipsa etiam celestes letificans conuiuas dicit eis Can.v. Comedite amici et inebriamini carissimi. Pigmentarius christus est. quia largitur virtutes.et cuius gratia acquiruntur. Vel iuxta sensum moralem pigmentarius est homo qui operam dat virtutibus acquirendis.conseruandis.exercendis. Dicitur autem christus pigmentarius vniuersi pulueris.i.perfecte humilitatis.quia verbo et exemplo docuit nos omnem humilitatis gradum.s.subdere se maiori.pari.et minori. Subditus enim fuit patri.cui par est secundum diuinitatem.sed eo minor est secundum humanitatem. Subditus enim fuit marie et ioseph.qui longe inferiores eo erant. Ideo dicit Matth.iij.beatus iohannes. [Decet nos implere omnem iusticiam] .i.omnem gradum humilitatis in nobis exhibere. Ideo dicit Mat.xi.Discite a me etc.

Item vniuersus puluis huius pigmentarij.virtutum vniuersitas.quia omnes per humilitatem in minutissimum puluerem redigende sunt. Unde dicitur Exo.xxx. Cumque in tenuissimum puluerem vniuersa contuderis etc. Et quanto subtilius terunt et comminuunt per omnimodam humilitatem. de qua dicitur Eccli.vij. Humilia valde spiritum tuum etc.tanto in naribus domini suauiorem reddunt odorem fragrantiam. Et sic contundunt patientia:quia per contusionem.et humilitatem:que notatur per puluerizationem. Sic puluerizatus erat abraham vocans se puluerem et cinerem Gen.xviij. Similiter dauid dicens. Humiliatus sum vsque quaque.domine viuifica me etc. Sicut ipse christus dicens. Ego sum vermis et non homo. Sic et beata virgo.sicut patet.

Moraliter] Hec interrogatio [Que est ista] etc.est ipsius prophete.s.salomonis.vel angelorum admirantium perfectum anime penitentis. Nec querunt.qualis est ista vel quanta.sed [que] Quia de qualitate et quantitate ipsius:quo ad gloriam ad quam ascendit ipse vsus quo datum est illis eam videre certos efficit. Sed quia creatura tam vilis.vt est homo.qui creatorem suum negauerat.et diabolo se subdiderat.et abiectis ornamentis virtutum:sordibus peccatorum se inquinauerat:ad tantam gloriam assumatur.admirantur et dicunt. [Que est ista que ascendit per desertum] .i.per penitentiam. Sicut enim filij israel per desertum de egipto venerunt in hierusalem. sic de mundo per penitentiam ascendit in celum. Postea vero modum ascendendi determinant. cum dicunt. [Sicut virgula fumi] .i.paupertate gracillima.intentione rectissima.leuis sine pondere peccatorum.erecta desiderio eternorum.procedens [ex aromatibus mirre et thuris et vniuersi pul.pig.] .i.ex carnis mortificatione.orationis deuotione.humilitatis perfectione. Hec tria animam penitentem habilem faciunt ad ascendendum.et remouent omne impedimentum. Nam per primum sanantur pestes corporis.per secundum pestes mentis.vt dicit hieronymus. Tertium alia duo conducit ante deum. Unde Eccli.xxxv. Oratio humiliantis se nubes penetrabit.et donec propinquet non consolabitur.et non discedet donec altissimus inspiciat.

Maria dicitur virgula fumi

Quia gracilis et subtilis:per innocentie puritatem.et seipsam semper graciliam.per summam humilitatem. Unde cum eligeret in matrem domini se obtulit in ancillam. Gracilis enim per paupertatem. quia omnia temporalia contenebat.vel si ea aliquando habuit:largiter erogabat. Gracilis etiam per carnis extenuationem.quia licet numquam peccauerit:semper in penitentia mansit. Fuit etiam gracilis. quia celestibus extenuata disciplinis.et subtilis in vita contemplatiua. Gracilis etiam vt sine obstaculo transiret per artam viam.et intraret portam que ducit ad vitam. Mat.vij.

Quia libere alta petens.per subtilitatem contemplationis.et rectitudinem intentionis. Celos enim attingebat stans in terra. Sap.xviij.

Quia agilis.leui enim cursu.leui saltu.velut idithum.i.transiliens:omnes viciorum spinas: lutulenta et foueas transilijt. Agilis etiam per officiositatem.quando se transtulit ad beatam elizabeth visitandam. Agilis etiam per obedientiam:deferens filium ad templum.et fugiens cum eo in egiptum.

Quia leuis.i.sine ponderositate peccati.et iam sursum continue ferebatur desiderio eternorum.

Quia flexibilis per humilitatem.quo ad se. Per obedientiam.quo ad deum. Per compassionem et pietatem.quo ad proximum.

Quia virgula per humilitatis diminutionem. que maxime cooperatur ad ascensionem. Quia quia se humiliat exaltabitur. Luce.xiiij.

Maria virgula fumi

Quia obscura.per tribulationum multitudinem. quas patiebatur amore filij sui. Unde dicit

Can.i. Nolite ꝓsiderare me q̄ fusca sim. q̄a decolorauit me sol. i. filius meus. Que re li. v. ti. vñ. B.

Quia aromatica. p bonā opinionē et deuotōis fragrātiā. Unde sequit. [Sic virgula fumi et aromatiby ⁊c.]

Quia calida. p dilectōez. Uñ et ⁊ oz [virgula fumi] q̄ de igne ꝓcedit. q̄a desideriuz et amoze venit. Ipa ei ardoze spūssti accēsa. sic ascēdēdo ꝓfecit i gr̄a. sic ascēdit i gl̄ia. q̄ oēm cognitōem hūanā excedit. Jō oz [virgula fumi] q̄ natural̄ ascēdit. ⁊ q̄si occulte. q̄a visibil̄ ascēdēs disparet i momēto. Sil̄ ⁊ ipa disparuit. q̄a q̄ntuz ascēderit rō hūana nō capit. Mod⁹ etiā ascēsiōis sue occult⁹ fuit. q̄z vtq̄ i sola aīa an i aīa sil̄ et corpe ascēderit. pelegit ecclīa pie nescire q̄z temere aliq̄d diffinire.

Quia q̄nto magꝭ ascēdit. tāto ampli⁹ extenuat et subtiliat. Sic etiā fidel̄ aīa quo magꝭ ꝓficit i virtute. tāto magꝭ hūiliat in se. sicut ptz i maria. q̄ cū peteret i matrē dñi. qō erat ei sūma dignitas. se obtulit in ancillā. qō erat sūma hūilitas Exēplū de abigayl. i. Regū. xxv. Sil̄ q̄nto magis ascēdit in cognitōe dei. tāto magꝭ nihil efficit in ocul̄ suis. qō paret i abrahā. q̄ postq̄z appuit ei dñs. se puluerē ⁊ cinerē appellauit. Gen. xviij. Job. xlij. Nūc ocul⁹ me⁹ videt te idcirco me reꝓhēdo ⁊c.

Quia fum⁹ ꝓuocat lacrimas. Et pia marie recordatio lacrias deuotōnis. Uñ dicūt fideles aīe i ps. [Fleuim⁹ dū recordaremur tui syon] i. marie. Itē fum⁹ ascendens de aromatiby incēsis. ē gr̄a actio de ꝑtutiby sibi datis. que incēse erāt igne caritatis. q̄s nō sibi sz dei gr̄e ascribebat. Uel i ascēsu fumi ꝑfus celū. pt ei⁹ recta i rētio figurari. Et nota q̄ nō dicit hic ꝑgula fuisse ligni isensibil̄ et duri. sz [fumi] q̄ spēm habet sz substātiā nō habet. Cū enī cernit aliq̄d esse videt. cū man⁹ apponit nihil inuenit. Sic btā virgo videbat hic esse p carnis spēm. sed hic nō erat p dilectōem. Sil̄ nec vir iust⁹. q̄z ꝓuersatio eius in celis est. ad Phil. iij.

Capitulū ij.

Item Can. viij. dicūt angeli [Que est ista que ascēdit de deserto delicijs affluens. innixa sup dilectū suū.] Et admirāt de triby q̄ attēdebāt i ꝑgie. s. de ascēsu. de delicia q̄ affluētia. et q̄ innixa dilecto. Primū mirabile. scōm mirabil⁹. terciū mirabilissimū. Ascēsus mirabil̄. q̄a pauci ascēdūt. Uñ. [Quis ascēdet in montē dñi ⁊c.] Et notat [q̄s] raritatē. pauci enī sunt electi. Matth. xx. Sed fere oēs descēdūt. vñ Isa. v. vbi loq̄t de iferno. Descēdūt fortes ⁊ sublimes gl̄iosiq̄z ad eū ⁊c. Scōm mirabili⁹. q̄a pauciores ascēdūt affluētes delicijs. q̄a se re oēs pediby. i. affectiby lutulētis. descēdūt ad min⁹ i purgatoriū. Terciū mirabilissimū. s. q̄ [innixa sup dilectū] qō nulli alij datū est creature. q̄. s. fili⁹ ē sup oēm ꝓncipatū et potestatē. Ephe. i. Et sub cui⁹ pediby oīa subiecit pater. In hac autē innixiōe tria notant. Reuerētia matris. Excellentia filij. Familiaritas vtriusq̄z. Sicut si rex innitat alicui militi. miles inflectit humez. et sic ex parte ei⁹ impendit regi reuerētia. et ex ꝑte regis excellētia. ex ꝑte vtriusq̄z familiaritas. quia rex nō nisi valde familiari innitit. [Innixa sup dilectū] Et nota [sup] q̄si superior dilecto. facit enī fili⁹ q̄cq̄d p̄cipit mater. Uñ et dicim⁹ ei. Ora patrē. iube natū. Et in hoc ꝓcordāt oēs scr̄pture. licet q̄dā mali obloq̄nt. Itē p ꝑ q̄ dicit [innixa sup dilectū] innuit q̄ fili⁹ p̄sens erat. alioq̄n non videret implesse illud Exo. xx. Honora patrē et matrē ⁊c. Ipe aūt cepit facere et docere. Act. i. [Innixa sup dilectū] vices enī rependit fili⁹ matri. dei enī filius mr̄i innixus descēdit in terrā in incarnatōe. Uñ Isa. xlv. Descēdet dñs sup nubem leuem ⁊ ingredietur egiptū ⁊c. Et mr̄ innixa filio. ascendit in celū i assumptōe sua. Uel sic. Innix⁹ est dilect⁹ sup eā q̄n assumpsit et ea carnē. in eius vtero format⁹ et coalescēs. Ipa ꝑo sup dilectū. q̄n dicit ꝓcepto filio. Fecit mihi magna q̄ potens est ⁊c. Prima aūt huius autoritat̄ particulā. s. [Que est ista que ascēdit de deserto] habes sufficiēter exposita in supiori sermone. Itē nota q̄ ꝑus oz [delicijs affluēs] et post [innixa sup dilectū]. Nam ne ꝑderet delicias affluētes. nō suis meritis sed ipi⁹ innitebat gr̄e. q̄ gr̄am et meritū tribuit in ꝑsenti. et in futuro ꝓmiū supaddet.

Aliter. [Que est ista ⁊c.] Et q̄nq̄z admirant in hac ꝑgine. Prio dignitatē ei⁹. Unde

[Que est ista] Glo. i. q̃ digna. Scdo ascẽdentis gl'iam. ibi [que ascẽdit] Tercõ locũ vl' statũ vnde ascẽdit. ibi [de deserto] Quarto delicias ascẽdẽtꝫ. ibi [delicijs affluens.] Quito amorꝫ plenitudinẽ. ꝑ quã subleuat. ibi [innixa sup dilectũ suũ] [Que est ista] pt rñderi. triclinũ trinitatis. Quere li. x. ti. xxxi. in fi. [Que ascendit] expone sicut i supiori ꝑmõe notatũ ẽ de deserto C. [Desertũ] pt dici genꝰ hũanũ: horribile et obsitũ spinis et tribulis pctõrũ. Uel ꝓpe [desertũ] est statꝰ pauꝑtatis: q̃ ab omnibꝫ deserit. Pauꝑtas enĩ ẽ comes indiuidua omni homini. i ingressu et egressu. q̃a nihil intulimꝰ in hũc mundũ. haud dubiũ q̃a nec auferre q̃d possumꝰ. i. ad Thi. vi. Sed et ab oĩbꝫ deserit ipa pauꝑtas in ꝓgressu. ipa ẽ enĩ bonũ odibile ꝛc. In dserto tñ pauꝑtatꝫ fabricat scala humilitatꝫ, que se extẽdit vsq̃ ad excelsũ caritatis. et ꝑuenit ad altitudinẽ maiestatꝫ. Ab h̃ deserto ꝑ hãc scalã ascẽdit gloriosa virgo.

Desertũ pauꝑtas

Aliter. Duo in noĩe [deserti] pñt intelligi. mũdꝰ. s. vl' ꝯuersatio. i. statꝰ sctõꝝ. q̃ ẽ terra deserta ꝛ inuia ꝛc. Que. s. ꝯuersatio dicit desertũ ꝓpter q̃ttuor ꝟtutes q̃ ab omĩbꝫ deserũt. Pria hũilitas, quã deseruerũt apostate angeli. i. demões. Scda obedientia, quã ꝑmi ꝑentes. Tercia pauꝑtas, quã maxĩe clerici ãbitiosi. Uñ hieronymꝰ. Clericũ, de ignobili gl'iosum: de pauꝑe diuitẽ, q̃si pestẽ fuge. Quarta patientia, quã religiosi. Iniuriati sunt enĩ nob martyres. q̃ totã patientiã i celũ detulerũt, vt vix inueniat q̃s in terra, q̃ si ĩhonoret in aliq̃: statim nõ moueat ad irã. Has q̃ttuor ꝟtutes habuit gl'iosa ꝟgo. in q̃ fuit vera hũilitas. quã respexit deꝰ. i. approbauit. Itẽ plena obediẽtia: quia legẽ impleuit i sua despõsatõe. i filij circũcisiõe. i legali purificatõe. i filij ad templũ cũ oblatõibꝫ deportatõe. Pauꝑrima etiã fuit: q̃ nec hospitiũ habuit qñ peꝑit. Uñ lucrata ẽ regnũ dei qd pauꝑum ẽ. Luce. vi. Patiẽtissima fuit, qꝛ ouis erat et mater agni. q̃ videns filiũ crucifigi patiẽter sustinuit. nec remurmurauit aut ꝯtradixit. licꝫ ipius aĩam gladiꝰ filij pertrãsiret.

Desertũ ꝯuersatio sanctoꝝ

Itẽ in noĩe [deserti] pt intelligi mũdꝰ. in q̃ erat corꝑe: licet in cel' esset mẽte. quia celos attĩgebat stãs in terra. Sap. xviij. de q̃ sicut credit ascẽdit corꝑaliter i sua assumptõe. Uel mũdꝰ pt dici [desertũ] ꝓpter paucitatẽ hoĩm rationaliũ: et abũdãtiã irrõnaliũ. Uñ Eccl'iastes. i. Stultoꝝ infinitus est numerꝰ. Paucissimi enim sunt q̃ vtant rõe et sint spũales. multi carnales et brutales. Itẽ, ꝓpter spũalium ciboꝝ defectũ et inopiã. q̃a nec fides est in multis. nec doctrina veritatis. nec pastꝰ bone operatõis.

Sequit [Delicijs affluens] Uerbũ affluẽdi notat abundantiã deliciaꝝ. Uñ Ecclesiastes. i. [Oĩa flumina] spũaliũ deliciarũ [intrant in mare]. i. in mariã. Iste delicie sunt dona spũaliũ carismatũ. vel spũales spũssancti cõsolatõnes. quibꝫ virgo reficiebat. Uel ꝑuilegiata misericordie opa, quibus refecit dñm. et q̃ ei exhibuit de ꝓpria substantia sua. Uel iste delicie sunt illa ꝑma vnguenta. de q̃bꝫ dictũ est sup̃ eodem parti. i. ca. ij. in fine.

Sequit [Innixa sup dilectũ suũ.] Nota q̃ enoch placuit deo. et trãslatus ẽ i celũ. C helyas ꝑ turbinẽ ascẽdit in celũ. paulus q̃si violenter raptus est in celũ. maria vero ascẽdit [innixa sup dilectũ] His q̃ttuor signant quattuor cõditões caritatis: q̃bus in celũ trãsferimur. In ꝑmo signat caritas fraterna. Unde. i. Joh. iij. Scimus qm̃ trãslati sumꝰ de morte ad vitã. qm̃ diligimꝰ fratres. In scdo caritas feruens, ad increpandũ pctã. Uñ helyas dicit. iij. Regũ. xix. Zelo zelatꝰ sum ꝓ dño deo exercituũ ꝛc. Ipe enĩ fuit zelator legis. In tercio amor ardens i desiderio eternorũ. qualis erat paulꝰ dicens. Cupio dissolui ꝛc. In q̃rto amor suauis, innitẽs sup dilectũ ꝑ ꝯtẽplatõem. tal' postponit omnia: et adheret soli dilecto. Primꝰ status incipientiũ. scdus ꝓficientiũ. terciꝰ ꝑfectoꝝ. q̃rtus ꝑfectissimoꝝ.

Quattuor ꝯditiones caritatis

Incipit quarta particula orti conclusi. in qua agitur de floribꝫ et herbis huius orti.

Christus flos Capitulũ primũ

Flores orti ꝯclusi

ORtus ꝯclusus soror mea sponsa A
ꝛc. Uiso de aromatibꝫ huiꝰ orti. restat videre de floribꝫ. q̄bꝫ vniuer/
sis et singulis christꝰ dñs figurat̄. Et nō solū christus sed ꝛ maria ꝛ
q̄libet iustꝰ. sed p̄ncipaliter ip̄e christꝰ. Uidendū igit̄ de ꝓp̄etatibꝫ
florū. et de generibꝫ et diuersitatibꝫ floꝝ. que videlicꝫ floꝝ ꝓprietates
subscriptis ꝟsibꝫ faciliꝰ poterūt memorie ꝯmēdari. Sicut dicit petrꝰ māducator
flos septēplicē habꝫ ꝓp̄etatē. Quia tenuis tener. lenis. pulcer. leuis. fragrans. ꝛ vti
lis valde. Nihil enī flore tenuiꝰ cū stringit̄. Nihil teneriꝰ cū terit̄. Nihil leuiꝰ cum
portat̄. Nihil lenius cū attrectat̄. Nihil pulcriꝰ cū cernitur. Nihil fragrantiꝰ cum
odorat̄. Nihil vtilius cū fructus attendit̄. Sic et christꝰ tenuis in flagellis. tener
in miseriis. leuis ī p̄ceptꝭ. lenis ī tolerātiis. pulcer ī exēplis. fragrās in ꝓmissis. vti
lis ī p̄miis. Itē tenuis ad seueritatē. tener ad miseratōeꝫ. leuis ad dñatiōeꝫ. lenis
ad māsuetudinē. pulcer ad spēm et iocūditatē. fragrās ad ꝓmissiōem. vtil̄ ad retri
Flos christus Lbutōnem. B

Floruit in natiuitate. Uñ Isa. xi. Flos de radice eiꝰ ascendet.
Defloruit in passiōe. qñ nō fuit ei species neq̄ decor. Isa. liij. Ideo d̄r. Flos liba/
ni elāguit. Naum. i. Maria libanꝰ. Uñ se ꝯpat libano nō inciso. Eccī. xxiiij.
Refloruit in resurrectōe. s̄m hūanam naturā in qua defloruerat. Unde dicit. Et re
floruit caro mea.

Christus flos

Mūdus. aromaticus. tenuis. tener. et speciosus.
Concauus. omnicolor. vernalis. lenis. aquosus.
Fructifer. incliuis. leuis. expositus. medicinans.
Et delicatus. et habens matrē sine patre.
Pascit apes. ꝛ eis cerā cum melle ministrat.
Pneuma sacrū recipit. nō visus spargit odorem.
Matrē nō violat. caput ornat. templa venustat.

Flos id est christus

Mundꝰ] peccati īmunitate. Unde dicit. Ego aūt in innocētia ingressus sū. C
Item Jo. x. Quem pr̄ sctīficauit et misit in mūdū ꝛc. Simile in p̄s. Qui ī/
gredit̄ sine macl̄a ꝛc. Item marie dictū est Lu. i. Qd̄ nascet̄ ex te sanctū. Nascet̄
natiuitate in vtero. et natiuitate ex vtero. Quere sup̄ pti. i. c. x. A. Ad hāc mūdiciā
designādā. cōceptus ē in nazareth. qd̄ interp̄tat̄ sanctus vl̄ mūdicia. Cōgruū enī
fuit vt in ea ꝯcipet̄ ille de q̄ d̄r Dañ. ix. Cū venerit sctūs sctōꝝ ꝛc. Et q̄ in mūdi
cia ꝯcipet̄ ille q̄ solus sine immūdicia ꝯceptꝰ est. vt nostri ꝯceptus immūdiciam
emūdaret. Beatus berñ. Uoluit dñs virginē esse matrē suā. de q̄ immacl̄ata im
maculatus ꝓcederet. omniū maculas purgaturꝰ.
Aromaticus] bone et sctē opinionis fragrātia et odore. Lu. iiij. Fama exijt p vni
uersā regionē de illo. et magnificabat̄ ab oībꝫ ꝛc. Cañ. i. dicūt adolescētule. Curre
mus in odore vnguentoꝝ tuoꝝ. Uel aromaticꝰ: in ꝓmissiōe. quia odore spei in
via nos reficit. sed in patria fructu satiabit. Unde dicit ei p̄s. Satiabor cū appa/
ruerit gl̄ia tua. Uel aromaticꝰ. sicut q̄dam flores. q̄ magis attriti fragrāt suauiꝰ.
Sic et [fracto alabastro] corpis dominici in cruce [domus]. i. ecclesia [impleta
est ex odore vnguenti] Joh̄. xij.
Tenuis] in triplici substantia. D

Christus tenuis in triplici substantia

Spūs et aīe: p hūilitatē. qꝛ exinaniuit se formā serui accipiēs. ad Phil̄. ij.
Btē carnis. in q̄ p nobis fecit penitētiā ī cruce. vbi ita macilentꝰ ꝛ exilis apparuit
q̄ dinumerabilia facta sunt oīa ossa eiꝰ. sicut dicit ip̄e in p̄s. [Dinumerauer̄t]. i.
dinūerabilia fecerūt [oīa ossa mea] Nec poterat extēsio corpis eiꝰ in ligno meliꝰ
describi. sicut dicit magister in glo.
Terrena] q̄a nō habuit vbi caput reclinaret. Matth̄. viij. Uulpes foueas hñt ꝛc.

—Tener] E

Flos iste tener

Ad lr̃am.qđ apparuit ĩ verberis cesiõe.qñ attrit⁹ est ꝓpter scelera nr̃a. Isa.liij.

Per dilectionẽ.qꝛ diligens nos tenerrime.vt dicere videat̃ de q̃libet fideli sicut da uid de ionatha.ij.Regũ.i.Sicut mater vnicũ amat filiũ.ita te diligebam.Qđ pa tet.q̃a ꝑ amore nostro dignatus ẽ mori. Unde se compat zeloti:q̃ facile offendit̃ et leditur. Exodi.xx.[Ego sum de⁹ zelotes ⁊c̃.] Glo.nõ ferẽs animã mihi despõ satam aliqua suspitõe notari. Item Sap̃.i.[Auris zeli].i.dei zelantis et castitatẽ exigentis[audit oĩa]q̃a zelus excitat eum ad audiendũ.

Flos iste tener

Per pietatẽ et ꝯpassiõem peccãtiũ.exemplo pueri.leso socio ꝯpatiẽtis. Uñ dicit de pctõribus. Hiere.xiij. Si nõ audieritis in abscondito :plorabit anĩa mea a facie supbie. Ideo enim videns hierl'm fleuit sup illam. Luc̃.xix.quã p̃sciebat ruiturã. que signat animã ineternũ damnandã.

Per mãsuetudinẽ. Unde significat̃ ꝑ dauid .ij.Regũ.xxiij. Ip̃e est q̃si tenerrimus ligni ꝟmiculus. Quere sup̃ ꝟsu .xij.in fine.

De specie christi.

—Et speciosus] sancte ꝯuersatõnis honestate.in quem desiderant angeli ꝓspicere.i. Pe.i. Et cuius pulcritudinẽ sol et luna mirant̃. Et in p̃s. Dñs regnauit decorẽ indutus est].i.ĩmunitatẽ a peccato. Etiã q̃ntũ ad formã corpis fuit speciosus for ma p̃ filijs hoĩm.quẽ.s.decorẽ ostẽdit trib⁹ amicis suis in trãsfiguratõe. Matth̃. xvij. De pulcritudine dñice faciei dicit acliedus. Credo ĩ illo speciosissimo vultu tãtã gratie celestis elegantiã refulsisse.vt omniũ in se ꝯuerteret aspectũ. auditum erigeret:excitaret affectũ. Species aũt seu pulcritudo hui⁹ floris maxime ꝯsistit in duob⁹.s.in cãdore et rubore. Natiuus enĩ color hui⁹ floris et q̃si candid⁹ sctã eius cõceptio. Unde Joh̃.x. Quẽ pater sctĩficauit et misit in mundũ ⁊c̃. Tũc enĩ pr̃ filiũ sctĩficauit.cũ eum ꝑ salute mũdi cum sctĩtate cõstituit incarnari. Et ꝓpt̃ hoc dictũ est marie Lu.i. Qđ nascet̃ ex te sãctũ ⁊c̃. Bñ dicit [sctĩficauit et misit] quia missio nõ p̃cessit sanctificatõem. Et de isto flore dicit̃ Sap̃.vij. Candor est lucis eterne et speculũ sine macula ⁊c̃. Uel q̃si natiuus color eius.virgĩtas et inno centia.que duo signant̃ in candore. Unde vocat se liliũ. Cañ.ij. Ego liliũ cõual lium. Sed huic cãdori accreuit rubor rose.i.martirij in passiõe. Et hoc patet ĩ flo ribus quarũdã arboꝝ et herbaꝝ.qui p̃mo candidi apparẽt.et tandẽ vertunt̃ ĩ ru borem.[Candid⁹]enim ĩ natura diuĩtatis ꝑmãsit.licet s̃m naturã hũanã in passi one rubuerit.

Aclied⁹

Species christi

Dñs parisiẽs ep̃s

Ab hac duplici specie ꝯmendat eccl'ia spõsum suũ Cañ.v.[Amic⁹ me⁹ candid⁹ et rubicũdus. Candid⁹] s̃m deitatẽ.q̃a candor est lucis eterne.et emanatio quedaꝫ claritatis dei sincera. Sap̃.vij.qđ est dicere.luminosissim⁹ et mũdissim⁹. [Rubi cundus] vero.i.flãme⁹ et rutilãtissimus.qꝛ filius caritas ip̃ius patris.et sicut de us de deo sic caritas de caritate.i. Joh̃.iiij. [Deus caritas est] quod tã de pr̃e q̃ de filio p̃t intelligi. Uel [candidus] mũdissimo sctĩssimoq̃ ingressu in mũdum. [rubicund⁹]in egressu de mũdo.qꝛ tunc ꝓprio sanguine rubricatus. Uñ apoca. xix.[Qui sedebat sup equũ albũ vestitus erat veste sanguine aspsa].i.carne.ꝓp̃o sanguine rubricata. Uñ Isa.lxiij. Quare rubrũ est ĩdumẽtũ tuũ ⁊c̃. Ul'[cãdid⁹] puritate sctĩmonie et innocẽtie.[rubicund⁹]feruẽtissima caritate. Et sunt hi duo colores amantib⁹ gratissimi. Uel [cãdidus] q̃ntũ ad mũdiciã humanitatis. [ru bicund⁹] quo ad splẽdorẽ diuĩtatis.q̃ signat̃ in auro qđ splẽdet ⁊ rutilat. Cañ. v. Caput dilecti mei auꝝ optimũ.caput aũt christi de⁹.i. Choꝝ xi.

Color christi

Hanc duplicẽ pulcritudinẽ oñdit in trãsfiguratõe Matth̃.xvij. Unde ibidẽ dicit̃ q̃ [resplẽduit facies ei⁹ sicut sol.⁊ vestimẽta ei⁹ facta sunt alba sicut nix.] Per [faci em]deitas.de q̃ dictũ est moysi Exo.xxxiij. Nõ poterꝫ videre faciẽ meã. Nõ enĩ videbit me hõ ⁊ viuet. Per [vestimẽta] signat̃ humanitas.q̃a habitu inuẽtus est vt hõ.ad Phil'.ij. Itẽ a gemino decore ꝯmẽdat̃ flos iste. Cañ.i.q̃ signat̃ dilectus eccl'ie.vbi dicit ei sponsa. Ecce tu pulcer es dilecte mi et decor⁹ ⁊c̃.[Pulcer] dicit̃ quasi pollens cultu.qđ ꝑtinet ad exteriorẽ hoĩem. s.q̃ ad morũ maturitatẽ.[De

Pulcritudo christi

corus] dicit quasi decꝰ cordis. qđ ad interiorē. et designat cordis puritatē.

Itē de specie hꝰ flozis dicit pphēta loqns ad sponsū. Tu es speciosus forma p filiꝭ hominū. Sed ꝓra Isa. liij. 8z. Non est ei species neq; decoz. Solutio. Qđ dicē Isaias / intelligit de ignominia passiōis. L Speciosus] inqm L forma] .i. luce cā/doze et habitu. Luce. vñ Ecc̄i. xlij. Sūdū illuminās in excelsis dñs. L andoze. Unde Sap. vij. Landoz est lucis eterne ꝛc. Habitu. Uñ Isa. lxiij. Iste formoz sus ī stola sua. Et Job. xl. Circūda tibi decorē. Nec solū speciosus / sz excellētissi me pulcerrimꝰ. Uñ L p filiꝭ hoim] ꝺa de plenitudie eiꝰ oēs acceperūt. qz ipe est speciei generator. Sap. xiij. Potuisset enī dixisse p angelis. qz etiā angel speciosioz est. Sed ꝺa ꝺmēdabat ipm fm hūanitatē melius dixit L p filiꝭ hoim.] Signuz aūt sue tante pulcritudinis est / qm in eū desiderant angeli ꝓspicere. i. Petri. i.

Itē notandū qꝺ dñs decorē suum abscōdit iudeis. Uñ Isa. liij. Uidimꝰ eū despectū. Signauit discipulis ī trāsfiguratiōe. Matth. xvij. Ostēdit angel in ascēsiōe. ꝛ de inceps. Unde videtes eū ascēdentē dixerūt Isa. lxiij. L Quis ē iste ꝺ venit ꝺ edom tinctis vestib de bosra. iste formosus in stola sua] .i. in habitu hūanitatis. Promi sit videndū electis. Isa. xxxij. L Regē in decore suo videbūt oculi eius] .s. cuiuslibet beati. Dicit g̃ L Speciosus forma p filiꝭ hoim] ꝺa in oīb aliꝭ ē culpa. Ro. iij. Oēs enī peccauerūt ꝛc. Sz ipe peccatū nō fecit. i. Pe. ij. Itē ꝺ hac duplici pul critudine dicit ps. christo. Specie tua ꝛ pul. tua. L Species] ad diuinitatē L pulcri/tudo] refert ad hūanitatē. Uñ spōsa dicit ei Can. i. Ecce tu pulcer es dilecte mi ꝛ decoz. Dicit g̃. O potētissime L intēde] .i. hoiem peuntē respice L specie tua] .i. mi sericordia deitatis. q̃ p spēm signat L et pulcritudine] .i. hūilitate hūanitatis. Exo. iij. L Uidi afflictiōem ppli mei] ecce misericordia. Let descēdi liberare eū] ecce hūili tas. Et ꝺmēdat eū a duobꝰ. A misericordia. Uñ L intende] Ab hūilitate. Uñ L pro spere, pcede] .i. pcede de vtero ✠gis. De q̃ pcessu habet ibi. Ipe tāq̃ spōsus pce dens de thalamo suo. L Prospe] .i. ad ꝓspitatē et vtilitatē nr̄am. quia oīa bona no bis cōtulit. Let regna] sup filios tuos quos a diabolo liberasti.

c Oncau.] Ip✠tutē hūilitatis. sic flores liliū rose et viole et ceteri cōcaui sūt sic pa ter. Et in cōcauitate sue hūilitatis vl hūanitatis : attulit apicliis suis mel sue diuinitatis. i. nobis : si ī nobis inuenerit ꝓprietates apicule.

Omnicoloz] Est enim purpurei : aerei : iacintini : et liuidi coloris / vt viola. Purpurei inq̃ntum rex et martyr. quia purpura regibus cōuenit. Et sanguis / quo signatur martyriū : purpurei coloris est. Aerei, ꝓpter virtutē cōtēplatiōis. Iacintini ꝺ est color celestis. quia de celo descēdit. Unde et designat p saphirū. Liuidꝰ etiā et discoloz iacuit in sepulchro. cuius liuore sanati sumus. Isa. liij. Itē can/det vt liliū. Uñ Can. ij. dicit. Ego liliū cōuallium. Intus et exterius p duplicē in/nocentiā. vt supra dictū est F et B. Itē rubet quasi rosa p ecrimiā caritatē. p ve/recundiam virginalē. per patientiā singularē. per ꝓpriū sanguinis effusionē. Fu it etiā quasi crocei coloris per virtutē caritatis. qz sicut crocus res quib admiscet in suū cōuertit colorē. et sicut fermētū farinā ꝓspsam in suū sapoꝛē ꝺuertit. sic ꝛ eiꝰ caritas forma est omniū ✠tutū. Uel etiā croceꝰ color designat sapiaz. In eo enī sunt omnes thesauri sapie et scie absconditi. ad Col. ij.

Alio etiā modo potest flos iste appellari omnicoloz. videlicz ab effectu. Et ideo qua si generaliter se appellat flozē. sed non determinat qualē. Cant. ij. vbi dicit. Ego flos campi ꝛc. Et hoc quia nō vno modo flozet in campo ecclesie. sed rubet ī mar tyribus. viret in cōfessoribus. candescit in virginib. pallet in penitentib. nigre/scit in humilibus. pallet in despectis et patientibꝰ. rutilat in doctoribus. et cete/ra huiusmodi. Sicut enī stella differt a stella in claritate. ij. ad Chorin. xv. sic cā/pus ecclesie in flozū diuersitate. Christus enī alios rubricat imitatōe sue passio/onis. alios candidat sanctimonia castitatis. alios virides facit viroꝛe fidei vel pa tiētie. alios pallidos palloꝛe penitentie. alios rutilātes splendoꝛe sapiētie, ꝛ hmōi. Et iō sic est vno christo / tanta colorū vel pulcritudinū varietas. sic est vno sole tā ta luminaritas. Unde idem est dicere. L Ego sum flos cāpi] qđ est dicere Lego

sum lux mūdi.] Joh.viij. Sicut enī sublato sole tot⁹ mūd⁹ remanet tenebrosus. sic sublato ß flore nihil pulcritudīs rmanet ī cāpo eccl'ie. Preterea. Quid fragrat suauiter. aut sapit dulcit. aut lucet delectabiliter in vnoquoq; sctōz nisi flos iste.

Aug⁹. Uñ.ij. Chor.ij. Christi bon⁹ odor sum⁹ deo rē. Aug⁹. Jn primo nō diligit nisi de⁹. id ꝥo solū qđ diligit. fragrat sapit et lucet ī cāpo eccl'ie. Jtē ꝓpter hmōi colores varios compat spōsus arbori malo Cañ.ij. et inter lapides pciosos topazio. q̄ dr q̄si topandion. i. oīm̄color. Quere li.xi.ti.vij. M. K K. Et li.xij.pti.vi.ca.xxij

— Uernalis.] Annūciatus siqđē r ꝺcept⁹ ē iste flos ī tpe floz. ß est in vere. Uñ cañ.ij. dirigit sermo ad mariā filiū dei ꝺcepturā. Surge ꝓpera amica mea et veni. iā enī hiems trāsijt rē. Et paulo p⁹. Flores apparuerūt ī terra nr̄a. Et paulo post. Oñ de mihi facie tuā. sonet vox tua ī auribꝫ meis. L'Post hiemē]. s. in vere ꝺceptus ē christ⁹ a ꝥgine. q̄ Lostēdit facie suā.]cū ī voce angeli ꝥcūdata ē et turbata. Lsonuit vox ei⁹ in auribꝫ.] dñi: cū dixit. Ecce ancilla dñi. fiat mihi fm ꝥbū tuū. et ī ß ver

Christ⁹ ꝺcipit bo ꝺcepit. Jn hac aūt melliflua rñsiōe. inestimabil'r delectat⁹ ē de⁹. et iō ibi seq̄t. LUox ei tua dulcis rē.] Lōcept⁹ ē etiā flos iste et nutrit⁹ ī nazareth. qđ iterptat flos. Lōgruū aūt erat florē cū flore ꝺcipi. et de flore nasci. et in flore nutriri. r ī tpe floz. ß ē. in vere nūciari. Ab ill'e etiā spūaliter ꝺcipit: in q̄bꝫ repit tres floris ꝓpetates. s. spēm. i. honestatē ꝺuersatōis. Fragrātiā. i. odorē bone opiniōis. Spem fructus. i. intētōem eterne retributōis. Btūs ber̄. Amat florigerā patriā flos de radice yesse. florē te reputat. et ad te diuertit sicut ad nazareth. si tibi vel honestas ꝺuersatōis tanq̄ floris spēs. vel odor bone opinionis tanq̄ fragrātia floris. vl' intentio eterne retributōis tanq̄ spes fruct⁹. nō desit. Jtē flos iste vernalis. q̄a ꝺcept⁹ in vere: qđ est tps renouatōis. qñ qđāmodo iuuenescūt et renouant oīa terrena scētia. pariūt et educāt aues et aīalia. florēt et germināt arbores et ꝥgulta. Lōueniens oīno tpus renouatōi hūane nature. vt quādo florent cetere virge. floreret etiam virga de radice yesse. et inde ascēderet ihesus nazaren⁹. q̄ simul est flos et fruct⁹.

Christ⁹ ī vere con cipitur Unde de ea dicit mater. Flores mei fruct⁹ honoris et honestat⁹. Et bñ dicit Lflores mei.] pluraliter. nō flos meus. licet vnicū florē ptulerit. quia ipe ē liliū ꝓ castitatem. viola ꝓ humilitatē. croc⁹ ꝓ caritatē. rosa ꝓ patientiā singularē. et hmōi. Et nota q̄ spes fruct⁹ nō habeb̄ sine hoc flore. nec flos iste habit⁹ est sine virga ista. ergo sine virga ista nec flos habeb̄. i. spes. nec fruct⁹ vite eterne.

— Lenis.] i. suauis ad tangēdū benignitate et mansuetudine. que maxime patet in peccātiū iustificatōe et peccatoz remissiōe. Revocat auersos a se dulciter. Jsa. xxx. Erunt aures tue audientes vocē post tergū monentis rē. Expectat eos patienter. Jsa. xxij. Ego q̄escam et cōsiderabo in loco meo. q̄ est misericordia rē. Suscipit reuertentes hilariter. Exemplū de filio ꝓdigo. Lu. xv. et patre suscipiēte. Petā cōdonat liberaliter. Btūs ber̄. Quia nō damnat in vlciscēdo. nō ꝺfundit imꝓperando. nō minus diligit imputādo. De ꝓmo Eze. xviij. Volo morte pctōris rē. De scdo Jaco. i. Dat omnibꝫ affluenter. i. pl⁹ q̄ sciāt petere. remissionē. s. gr̄am et gloriā. De tercio. Btūs vir cui nō imputabit dñs peccatū.

Berñ.

— Aquosus.] i. succosus. cui⁹ succus pietas. ꝓpassio et lacrime. Unde Luce. xix. Uidens ciuitatē hierl'm fleuit sup illam rē. vt supra. E. Sil'r ī passiōe ozās r allegās p crucifixoribꝫ. Ad Heb. v. Qui ī diebꝫ carnis sue rē.

Uersus tercius — Ructifer.] Jn floze habetur spes fructus. et in christo spes omnis boni pscntis et futuri. Unde dicit Ecci. xxiiij. L Jn me omnis spes.] antiquoz. s. r modernoz. Unde dicit in psal. Sperate in eo omnis cōgregatio populi. Bene dicit Lin me.] q̄a maledictus homo q̄ confidit in hoie. Wiere. xvij. LUite.] eterne Let virtut⁹. Uie.] qua pugnatur ꝓtra vicia. Jtē sine floze nō habeb̄ fruct⁹. nec sine gr̄ia christi boni aliq̄d sperādū ē: q̄a pessima esset ꝓsumptio.

Sperandū est in christo

Sperād ē ī xp̄o — Quia largissim⁹ ē. Hester. ij. Dedit assuer⁹ munera fm magnificētiā ꝓncipalem — Quia dare potest tpalia et eterna. Prouer. iij. Lōgitudo dierū in dextera eius. et ī sinistra illius diuitie et gloria.

Quia hortat nos ad petendū Matth. vij. Petite et dabit vobis. Johā. xvi. Usq; modo nō petistis quicq; ꝛc.

Quia cōsueuit dare plura q; petat. sicut patz in latrone crucifixo. Ideo dic ei ps. Reminiscere miserationū tuaꝝ dñe.

Inclinis] in q signat hūilis obediētia christi. q hūiliauit semetipm fact⁹ obediens vsq; ad mortē. mortē aūt crucis. ad Phil. ij. Flores enī rose: lilij: et viole. sp ī ptē alterā inclināt. Hāc obediētiā inuebat xps cū iclīato capite tradidit spm̄. Jo. xix.

Leuis] peccati imunitate. qd pōdere suo aīaz deprimit ī gehēnā. Cui⁹ caro dr nubes leuis. Isa. xix. Qui peccatū nō fecit ꝛc. i. Pe. ij. Uel leuis. pdicatōis discursione. Ul leuis: obediētie adimpletōe. Quia exultauit vt gigas ad cur. viā mādatoꝝ pris. Per hāc leuitatē sursum ɔtinue ferebat diuinitatis ɔtemplatōe.

Expositus] Uñ appellat se florē cāpi. nō orti. Cañ. ij. Hoc īuēies īfra. ca. ij. C. Oībus enī volētib; exposit⁹ ē ad delectabiliter intuēdū. ad suauiter odorandum. ad vtiliter colligendum.

Medicinans] i. medicinal. In ipo enī inuēta ē medicina generis hūani. ī q a plāta pedis vsq; ad vticē: añq; flos iste appareret: nlla sanitas erat. sz medicatū ē floris h⁹ succo: specie et odore. s. succo aq et sāguīs. specie ɔuersatōis. et odore opiniōis.

Et delicat⁹] Unde dicit dauid de salomōe. i. deus pater de christo Paralip. xxij. Salomon fili⁹ meus puer paruulus et delicatus. Q

Et habens matrē sine patre.] Mater floris est terra: vl arbor seu herba. de q flos orit sine coitu. sine masculo. sine semine. Sic et christ⁹ fm hūanitatē habuit mrez sine patre. sicut fm deitatē patrē habebat sine matre.

Pascit apes. et eis cerā cū melle mīstrat] Flos enī licet steril appareat. fructū tñ habet bñdictū: sz secretū: dulcē: salubrē. ab īmūdis: pigris: et pīguib; abscōditū. Norūt enī apes: agiles: vgies et fecūde. vbi q̄rant. qd eligāt. qd gutturi. qd cruribꝫ ɔmittāt. Norūt qd cere ɔueniat. qd liq̄ri. qd aptū sit: vt luceat oīb; qui in domo sunt. qd vt trāsferat in cellā pigmentariā ꝛc. Esto g et tu apis. assume pennas vtutū. vola a terra p ɔtemptū tpaliū. Elige et collige in isto ꝛ ex isto flore quo mellifices. qd cōdas estiuo tpe. q viuas hiemali. donec hiems trāseat. imber abeat ꝛ recedat. Itē ex isto flore mellificatio. fructificatio. cibꝫ. potus. et medicina. Ex illo siqdem mel et cera. Ex melle pot⁹ inebriās eterne securitatis. Ex melle enī q̄dā pocula ɔficiunt. Ex melle refectio interne satietatis. qr mel implet et reficit qñ comedit. Ex hac medicina sanitas sempiterne īcorruptōis. De ei⁹ cera splēdor eterne claritatis. et in ei⁹ melle dulcor indeficiētis felicitatis. R

Pneuma sacrū recipit] Uñ. Egredieť virga de radice yesse. Isa. xi. Et flos d radice ei⁹ ascendet. et reqescet sup eū spūs dñi. [Spūs dñi] trāsitiue vl intrāsitiue. i. spūs qui est dñs. in quo est libertas. ij. Choꝝ. iij. qr spūs est deus. Jo. iiij. Qui in solo christo plenissime reqeuit: qa māsit et nunq; recessit. Joh. i. Super quē videris ꝛc. Itē quia in eo gra nec crescere nec decrescere potuit. qr nō ad mēsurā dedit ei dñs spiritū. Joh. iij. Requieuit etiā in eo. quia christ⁹ fuit sine molestia cuiuscunq; peccati. i. Petri. ij. Qui peccatū nō fecit ꝛc. In ipo etiaz reqeuit. qa in ipo solo habitat plenitudo diuitatis corpaliter. ad Col. ij. In nobis autē fumus et stillicidium: et mala vxor sepe expellūt spiritū de domo sua: vel molestant. Prouer. xxvij. S

Nō visus spgit odorē] Odor eī floris sentit. licz flos nō videat. Odorē siqdē hui⁹ floris. mltis ītermedijs natōib; psensit magn⁹ ille priarcha ysaac ī filio suo iacob. cui bñdicebat. Uñ et cū admiratōne prupit ī hec vba Gen. xxvij. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni: cui bñdixit dñs. Hāc autoritatē īuenies expositā li. viij. ti. iiij. A. Nr enī iacob. i. xps: nr luctator. fili⁹ ē ysaac. de cui⁹ stirpe descendit maria. Et ipa est ager plen⁹ omni suaueolētia virtutū: q̄si flosculoꝝ. cui⁹ odori ɔpat odor filij. q nat⁹ ē de mūdissima tot⁹ mūdus. et de dulcissima tot⁹ dulcis.

Matrē nō violat] sed magis insignit: nobilitat et venustat. et ɔmendabilē reddit. [Matrē] id est. terrā: vel herbam: aut arborē de qua oritur. Similiter T

christ⁹ cõceptus ē absq; matris defloratõe.portatus ⁊ natus absq; materni uteri lesiõe.et ex ei⁹ ꝯceptõne:partu:et maternitate tot⁹ honor et gl'ia marie. Vñ Osee ix.ꝺr de christo et de maria. Gl'ia eor a partu ⁊ ab utero et a ꝯceptu:ordie ꝑposte ro.L A ꝯceptu]sine ꝟgitat⁹ lesiõe.Lab utero]sine vētr⁹ gnatõeLa partu sine pari/

—Caput ornat]qa de floribꝫ fiũt serta ⁊ corone:q̃ deferũt ī capi/ Lentis dolore. te.Et ꝺr sertũ ab inserẽdo.qr ibi flores inserũt.Christ⁹ enī corona ē elector suor q̃ sine certamīe nõ habeb.ij.ad Thi.ij.L Nõ coronabit nisi q̃ legitime certauerit] .i.pseuerãter et debito fine. Isa.xxviij. In die illa erit dñs exercituũ corona glo/ rie:et sertũ exultatõis residuo populi sui ⁊c.

—Tẽpla venustat]Vñ circa altaria solẽt apponi rose et lilia. Vñ canit de btã ꝟgine. que ē christi tẽplũ speciale. Sicut dies verni circũdabãt eã flores rosar et lilia cõ ualliũ. Singuli etiã iusti/singula etiã tẽpla christi. q̃b ꝺr.i. Thor.ij. Tẽplũ dei sanctũ ē.qđ estis vos. q̃r tota spũal' vl' interior pulcritudo ex isto flore est.

Christus flos campi Capitulũ ij.

¶ Antico.ij. dicit spõsus ad spõsam. Ego flos cãpi.q̃ ꝑpe ē viola ⁊c. Supius A iuitauerat spõsa spõsũ ad q̃etẽ ⁊ amplect⁹ lecturi viriditate./dicẽs .L Lectul⁹ noster floríd⁹]Et dom⁹ pulcritudie atq; magnificẽtia./dicẽs .L Tigna domor nr̃ar cedrina ⁊c.]Sz spõsus vocat eã ad strẽnuitatẽ certamis:et laborẽ agricul/ ture spũal':dicẽs.L Ego flos cãpi.]q.d. O spõsa./tu delectar⁹ in q̃ete.secretis vis florere ꝟtutib⁹.et hãc pulcritudinẽ amas.ego ꝟo aliã q̃ro.s.pulcritudinẽ pietatis ⁊ salutẽ m'ror. O dorẽ meũ toti mũdo inotescere cupio.qđ fieri nõ ꝑt nisi postpo sita q̃ete: q̃ delectaris:ad ꝑdicatõis officiũ attingas. qđ libenter facere debes.q̃a ego flos campi.

Ego flos campi B

¶ Id ē. decor et gl'ia mũdi:ī q̃ pugnãdũ ē.L Ego]q̃ natural⁹ sũ de⁹ Lsũ flos cãpi].i. virgis fili⁹.Cãp⁹ ei incult⁹ ē.et tñ florẽ ꝑducit.sic ⁊ btã ꝟgo tracta ⁊ illibata chri/

¶ Omni suauitate odor⁹:aspectu decor⁹.gustu dulc⁹.tactu suauis.ol/ Ustũ pepit fatu delectabilis.sed nõ lecturi vl' orti./immo Lcampi]

¶ Per victoriã certamis obtinẽd⁹.qr sũ brauiũ ī stadio currẽtib⁹.corona ꝑpõsita ī cã po certãtib⁹. Isa.xxviij. In die illa erit dñs corõa gl'ie:et sertũ exultatõis residuo ꝑpl'i sui.ij.Thi.ij. Nõ coronabit q̃s ⁊c.i.Thor.ix. Vn⁹ accipit brauiũ.

¶ Ut q̃ me habere desiderat:campũ certamis nõ fugiat.

¶ Nõ lecturi.i.vernãs indeficiẽter:et mũdus natural'r adherẽs radicib⁹ origis mee. qr a pr̃e ꝓcedẽs nõ sũ ab eo diuisus. Sz flos lecturi marcid⁹ ē. qr a radice separ⁹.

¶ Illis fragrãs suaui⁹.vernãs iocũdi⁹.q̃ ꝑ me certãt fortí⁹: ⁊ laborãt fructuosius.

¶ Id ē.eor q̃ ꝑ caritatẽ sunt extẽsi ad alios.et ꝑ iusticiã fm vtrãq; sui partẽ exposití.

Ego flos campi In illis enī salua pace ꝺtẽplatiuor florет spõsus fructuosi⁹.fragrat suaui⁹ ⁊ lati⁹. vernat ꝓpẽsi⁹:fide spe et caritate currẽtib⁹:in futuro erit fruct⁹ lecturi pueniẽtib⁹. Sic ergo curríte vt compbendatis.i.Thor.ix.

¶ Per certamẽ obtinẽd⁹.ꝑ laborẽ colligend⁹.rãdẽ maturatus ī fructũ in eterna reqe. E q̃ est lecturi⁹ spacios̃sim⁹:semp sine fastidio comedend⁹.

¶ Nõ orti.q̃a oĩb volẽtib⁹ ad delectabiliter ĩtuẽdũ.ad suauiter odorãdũ exposit⁹.nõ in lecto vl' ī domo singulariter possidendũ incluſus. Hoc ꝺr ꝯ illos :q̃ ī solo ocio ꝺtẽplatõis./nõ ī labore actõis:vl' in solicitudie plarõis:opinant esse salutẽ.q̃si sol⁹ lect⁹ ꝺtẽplatõis sit flori⁹.⁊ tot⁹ cãp⁹ ꝓuersatõis actiue sit sordidus.

¶ Laborãtib⁹ spem fruct⁹ ꝓmittẽs.ī flore ei fruct⁹ sperar. Hec dicit.sum vl' fui vl' ero. sed sine tpe.Lego flos cãpi]ad innuendũ q̃ sp ē cũ laborãtib⁹.Matth.i fine. Ego vobiscũ sũ oĩb⁹ dieb⁹ ⁊c. Quasi dicat spõse. Holi ī abscõdito cubiculi: vl' ī arto le ctuli me q̃rere.q̃a palã me exhibeo omnib⁹:ad ꝯgnoscẽdũ:inueniẽdũ: obtinendũ vt Lflos cãpi]quo nihil magis exposití.

¶ Id ē.ego sol⁹ campo eccl'ie: vernantiam:floritõnem:et odorem tribuo.que est cam/ pus ꝓpter eq̃litatẽ iusticie.ꝓpter latitudinẽ et extensionẽ caritatis. Sz quõ ē Lflos cãpi]sic aromatica spẽs ē odor nasi.sic aur ⁊ lapides ꝑciosi sũt diuitie vas ꝓtinẽt⁹

illa. Ecclesia dicit capus ppter duo. Primo. qa est locus certamis. scdo qa locus laboris. sicut agerulus vinea. Eccl. ij. Fili accedens ad seruitutē dei ꝛc.

Id est. ego q sum fructꝰ celi vt deus. sum Flos campi. i. mundi. vt hō Quasi diqui vult satiari fructu p fruitionē: redoleat florē p imitatōem.

Id est. virgo de ꝟgine natꝰ. Alij ꝟgines sunt flores orti. i. ō corrupta matre nati. qa ortꝰ excolit hūano exercitio. qō ñ maria. Uel dic: ō illoꝝ pſūptōem q ꝑminent altitudie scie vl vite sctitate. q̄si di. Ego sum flos capi. nō solū mōtiū. i. sctōꝝ vita et scia sublimiū. sz et campi. i. simpliciū. Uel Ego sum flos capi. nō solꝰ mōtis iudee. q velut mons ꝑmo recepit radios fidei. sed et campi. i. gentilitatꝭ. in q velut ī campo diabolus libere et absq offendiculo discurrebat.

Et liliū cōuallij. i. decus et glia hūiliū: q pati sunt ad patiendū. qb ꝟuelo hūilitatꝭ mee claritatē. quā gessit ī hūanitate nascens et moriēs. qb etiā reuelo eterne dei tatꝭ splēdorē: magꝭ q̄z montib. i. sapiētib. huiꝰ mūdi. vt habet Matth. xi. ꝛ Jacobi. iij. Deus superbis resistit ꝛc.

Id ē. natū ī ꝟuallib. q. d. Sic liliū nascit in ꝟuallib. sic ego natꝰ sū de hūilib.

Id ē. decꝰ et decor gentiū. ꝛ oīm q sordes viciorꝝ velut valles ī se excipiebāt. nō enī veni vocare iustos sz pctōres ad pnīaz. Mat. ix. Ul ꝟualles dñi. plebes humiles. Cōualles enī dicūt valles q mōtes ꝟiūgūt. vl mōtib. ꝟiūcte sunt. Ita plebes humiliū laicoꝝ velut ī medio duoꝝ mōtiū sūt inter claustrales ꝛ clericos sec'lares: ab altero lucē doctrine. ab altero lucē exēpli. velut radios suscipiētes. Et vtroq etiā monte: doctrinis q̄si fluuijs descēdētib. irrigant. Uñ iter mediū mōtiū ptrāsit būt aq. Spēaliter g liliū ista ꝟualliū se dic spōsus. et tacet de mōtib. vt castitas ꝟiugal etiā lilij ꝓticeps reputet. Jdē g ſm vnā expositōez sunt cāpꝰ ꝛ ꝟualles. s. cet. simpliciū. Sed cāpꝰ dr ex planicie iusticie: vl extēsiōe caritatis. Cōualles aut tē ex mōtiū circūstātiū supeminētia. Possunt itelligi etiā ꝟualles oēs electi: sic et cāpus. Hā cāpꝰ ꝓpter planicie iusticie ꝛ latitudinē caritatꝭ. Cōualles ꝓpt hūilitatē: q salubrer se supꝑmūt: et inuicē se alter alteri subiciūt. Ro. xij. Honore inuicem ꝓueniētes. Placet g christo ī electꝭ q cāpꝰ sint. sz specialiter placet q ꝟualles duplici hūilitate hūiles: interiori et exteriori. Et ideo generali noīe florū cāpū laudat dicēs. Ego flos cāpi. sz spēali noīe liliū ꝟualles attollit dicēs. Et liliū ꝟualliū. q̄si d. mihi iusticia placet ꝛ caritas. sz spēal hūilitas. Uñ nō marie caritatē. sz humilitatē dr respexisse. De q etiā spēal recit in terꝭ. Mat. xi. Discite a me ꝛc. Li liū. aūt iō se noīat spōsus. qr ī lilio ipe flos ē fructꝰ. Sic christꝰ flos ꝛ fructus est idē. Sz flos spectātib. fructꝰ fruētib. Uñ dic. Flores mei fructꝰ bo. ꝛ honestatꝭ. Aria flos fere ſm oēs ꝑpetates: flori suo q christꝰ ē supius assignatas.

Item maria flos

Undus. p virginitatē et oīmodā innocentiā. qa nihil inq natū incurrit in illū florē. Sap. vij. ex quo mūdatus est in sua sanctificatōe.

Aromatic. p suaueolentē opinionē. Uñ dr ei Cañ. i. Currem. ī odore vnguēto rū tuoꝝ. cuiꝰ odor maxime ī trib ꝟsistit. In ꝟgitate. q ad carnē. In hūilitate et deuotōe q ad aīam. In vtroq q ad deitatis inhabitatōem. Propter hūc triplicē odorē: dicit ipa de se Eccl. xxiij. Sicut cinnamomū et bal. aroma. ꝛc.

Tenuis. in triplici substātia. Corpali: p tpantiā et carnis maceratōez. Spūali. s. i aīa p sūmā hūilitatē. Terrēa. p voluntariā pauptatē. vl tpaliū si ea vnq̄ habuit largā erogatōez. Uñ de ea specialiter intelligit illud puer. ī fine. Manū suam aperuit inopi. et palmas suas extendit ad paupem.

Tener. p māsuetudinē. p pietatē. p peccātiū ꝓpassiōez. p dilectōez. tenerrīe diligens corpꝰ ꝛ mēbra filij sui. i. eccl'iaz ꝛ vniuersos fideles. Quere li. iij. ti. xvij. J J vsq ī fi.

Et speciosus. i. oīmoda specie dilectōis plenus. qa suplatiue ꝑticipat pulcritudini oīm sctōrū. Uñ Cañ. vi. dicit Pulcra vt luna. i. vniuersalis eccl'ia. qa q̄q̄d pulcritudinis habēt ceteri sancti in parte. habet ista in toto. Quere li. v. E.

Oncauꝰ. p hūilitatē. In hac aūt ꝓcanitate. i. meritō hūilitatꝭ sue: quā respexit deus. i. approbauit. attulit nobis ipa mel diuitatꝭ. Per hūilitatem autez

et votū virginitatis placuit ipa dño. sz p fidem ꝓcepit. Uñ p aurē ꝺr ꝓcepisse .i. p fidem dictor. ḋa fides ex auditu. ad Ro. x. Ideo ei ꝺr. Mel et lac sub līgua tua. Cañ. iiij. Quere li. iiij. ti. xxvi. E.

Omnicolor Unde et inter lapides specialiter compar thopasio. qui dicit ꝗsi topandion. i. omnicolor. et est omniū gemmar pciosissima.

Lenis Ip mansuetudinē et benignitatē. Unde ei canit eccl'ia. Virgo singularis inter oēs mitis rē. Ipam enī nō inueniūt pctores scrupulosā. Quere li. iiij. ti. xxiiij.

Leuis .i. sine pōdere peccati. Unde et dicit nubes leuis. Isa. xix. Leuis etiam p virtutū multitudinē: que ignee nature sunt.

Et medicinans In flore enī marie ꝙ est christus inuenta est hūani generis medicina. Unde Ecc. xxxviij. Altissim⁹ creauit medicinā de terra carnis ꝟginee

Uersus tercius

Fructifer Unde dictū est ei Lu. i. Bñdictus fructus ventris tui. Quere libro. i. ca. vij.

Inclinis Ip obediētiā. iuxta doctrinā spirit⁹ ꝙ ei dixerat. Inclina aurē tuā rē. Oēs enī flores. vel fere oēs. in partē alterā inclinant. sic ptz ī lilio rosa et viola.

Recreans pulcritudie et odore. caput. i. pncipale mēris. deuote ꝺ ea meditantib⁹.

Subtilis sicut patz in floribꝫ vitis et corili. Tam subtilis enī fuit ei⁹ fecūda ꝟginitas. ꝙ eā diabolus nō potuit explorare. nec hō comphendere.

Jtē maria flos

Aquosus .i. succosus. cuius succus pietas et ꝓpassio cordis ei⁹. Uel abūdantia ḡtiarū. Uel lacrime tpe dñice passiōis. et post filij ascēsionē.

Uersus quart⁹

Delicatus. Unde significat p susannā q̄ iterpt̄at liliū. De q̄ dicit Dañ. xiij. Q, erat delicata nimis: et pulcra specie. Hiere. vi. Speciose et delicate assimilaui filiam syon. i. mariam.

Cōmunis q: exposit⁹ omni tpe. volēti cape ad delectabil'r intuendū. ad suauiter odorandū. ad vtiliter colligēdū. Unde sicut filj⁹ gl'iatur et se appellat florē cāpi Cañ. ij. sicut supra dictū ē ca. ij. sic et ipa p̄t singulariter gloriari et dicere. Ego flos cāpi ḋa in mūdo florē nō pdidit. cū nec monialis fuerit nec recluſa. gloriosius reputās florere in mūdo. ꝙ hic desigt p cāpū. q̄ in orto vel deserto.

Rorificatus suscepit enī filiū dei in incarnatōe quasi rorē melleū. et inde cota facta est rorifica r mellita.

Uersus ḋntus

Pascit apes .i. cōtemplatiuos et sibi deuotos: deuotōe quasi q̄dā mellea dulcedine. vt supra de christo.

Et eis cerā cū melle ministrat .i. hūanā christi naturā cum melle deitatis.

Uersus septus

Patrē gl'ificat .i. herbā vel arborē vel terrā de qua nascit. Et beata virgo gloria laus et honor ē et leticia matris sue. Unde Cañ. vi. Una est matr̄ sue. electa genitricis sue.

Non visus spargit odorē licz enim ipam nō videāt fideles aie in pñti intuitu corporali. tñ adolescētule currūt in odore ipius Cañ. i.

Uersus septim⁹

Pneuma sacrū recipit merito enī hūilitat̄ et ꝟgitatis supuenit ī eā spūs̄ctūs

Caput ornat ḋa christū caput nostr̄ vestiuit et induit gl'iosa hūanitate. Uñ Cañ. iij. Uidete regem salomonē in diademate rē.

Templa venustat. Uñ de ipa canit. Cui⁹ vita inclita cūctas illustrat eccl'ias militantem scz et triūphantem.

Maria colorís

Candidi vt liliū. p virgitatē et innocentiā r immunitatē peccati. Quere infra de lilio. ca. iij. Uel etiā candor. gl'iam designat immortalitatis.

Rubei vt rosa. p pulcritudinē naturalē. p verecundiā virginalē. p eximiā caritatē. p patientiā singularē. et affectū martyrij. Quere infra titulo de rosa. ca. v.

Purpurei vt viola. ḋa regi regū conuenies. purpura enī regib⁹ cōuenit. Uel purpurei p martyriū anime. quia sanguis: quo signat martyriū. purpurei coloris est. Quere infra de viola. ca. vi.

Maria flos coloris

Jacintini ḋ color celestis ē. qu ia ꝺuersatio ei⁹ erat in celis. ad Phil'. iij.

Aerei rōe sue ꝓtemplatōis. celos enim attingebat stans in terra. Sap. xviij.

Liuidi] quia mente ꝯpassa est filio patiēti. Unde dicit Cañ.i. [Fusca sum. q̄a decolorauit me sol].i. filiꝰ meus mortis eclypsim patiens.

Crocei] ꝑ sapientiā et caritatē. que notant̄ in auro. crocus enī crines habet aureos Quere infra de croco. ca. vij.

Lazurini] ꝑ voluntariā pauptatē. q̄a similiter est color celestis. q̄a regnū celoꝝ p̄miū est pauptatis. Matth. v. Nisi enī fuerit volūtaria. nō est celestis coloris sz terreni. et sicut lazuri color pulcer est et p̄ciosissimus. sic et pauptas corā deo.

Uiridis] ꝑ virorē fidei. q̄ nō emarcuit in ea tpe dñice passiōis. sic in omnibꝫ alijs. sicut dic̄ ambro. Ideo d̄r de ea Prouer. i fi. [Nō extinguet̄ in nocte] dñice passionis [lucerna eius].i. fides.

Maria lilium Capitulū .iiij.

Canti. ij. Sicut liliū inter spinas. sic amica mea inter filias. Uerba sūt christi de maria vl̄ fideli aīa. [Liliū] rōe cādoris signat innocentiā. et peccati immunitatem. q̄a maria exq̄ sanctificata est ab originali. credit̄ nō peccasse. Dicitur autem [liliū] q̄si lacteum. ꝓpter colorem lacteū. A

Maria lilium

Quia sicut liliū spinis inter quas nascit̄ p̄stantiꝰ est absq̄ ꝯpatōe. sic maria iudeis de quibꝫ nata ē. Uñ. sicut spina rosam. genuit iudea mariā. Immo in eiꝰ ꝯpatōe spine reputant̄ et aīe sancte: et v̄tutes angelice. q̄a sicut d̄r Job. xxv. Luna nō splēdet. et stelle nō sunt mūde in ꝯspectu eiꝰ. q̄nto magis hō putredo ꝛc̄.

Quia sicut liliū cādorē suū retinet inter spinas. et q̄nto magis ab ill̄ pungit̄: maiorē emittit odoris fragrātiā. Sic maria dū a nequā iudeis in filio pungeret̄. sp̄ retinuit mentis innocentiā: nō reddēs malū ꝓ malo. nec ꝓ maledicto retribuēs maledictū. Immo cū ipiꝰ mentē ꝑtrāsiret gladius passiōis. vbi tota ꝯpūcta est. vt diceret cū susanna: q̄ interp̄tatur liliū. Angustie mihi sunt vndiq̄. Dañ. xiij. Tūc verissime dixisse visa ē illd̄ Cañ. i. [Cū esset rex in accubitu suo].i. in hūiliatiōe crucis [nardus mea dedit odorē suū] Inde etiā cādori huiꝰ lilij accreuit rubor rose. q̄a cōpassio cordis v̄ginei. ꝓ sūmo martyrio virgini reputat̄. Et s̄m hoc. huiꝰ autoritatis [sicut liliū inter spinas sic amica mea īter filias] pōt hic esse sensus. vt dicat filiꝰ. Sicut ego q̄ sum [liliū].i. innocēs [inter spinas].i. inter iudeos. q̄ [circūdederūt me sicut apes. et exarserūt] igne ire et odij aduersum me. sicut ignis ī spinis [sic amica mea].i. maria [inter filias].i. inter synagogā et gentilitatē: q̄ me crucifixerūt. synagoga. s. autoritate. gentilitas mīsterio. et aīam mr̄is mee ꝯfixerūt. dilacerauerunt et cōpunxerunt.

Quia sicut liliū totū qd̄ habet odoris. et decoris: fructus et amenitatis: trāsmittit ad summū. et collocat in capite suo. Sic maria deo trinitati q̄cq̄d boni hz attribuit dicēs. Fecit mihi magna q̄ potens est ꝛc̄. Quasi di. cū apl̄o illud. i. ad Cho. xv. Gratia dei sum id quod sum. Et hoc facit exemplo filij sui: patri a quo habet originē totū attribuētis. Uñ dicit Joh. xvij. Pr̄ oīa mea tua sunt. B

Quia sicut liliū dolores mitigat: et ardores extinguit. Sic maria p̄cibꝫ suis et exēplis. in nobis pctōribꝫ et ī seruis suis q̄ maxime noxias refrenat: et extīguit ꝯcupiscētias. et mitigat dolores aīe: cōsolatōnem gratie trāsfundendo in eā. vt ei verissime possit dici. [Scd̄m multitudinē dolorū meoꝝ in corde meo: ꝯsolatōnes tue] o maria [letificauerūt aīam meā]

Quia liliū in medio floris: grana habet crocea et quasi aurea. q̄ septē hastulis supportant̄. in q̄ septiformis gr̄a designatur. que florē marie. i. christū sup oēs īpleuit. Isa. xi. Designant̄ etiā in granis aureis initia bonoꝝ opeꝝ: et thesauri sapīe ꝛ scientie. q̄ fuerūt abscōditi in hoc flore. Col. ij. Uel grana aurea in medio floris: filiꝰ dei: deꝰ et homo in vtero virginis.

Itē in lilio flos fructus ē. Sic et in v̄gine flos eius. i. christus fructus eiꝰ. Unde et ip̄a dicit Ecc̄i. xxiiij. Flores mei fructꝰ honoris et honestatꝫ. Christꝰ enī flos ē expectātibꝰ. fructus fruētibꝫ. flos in via. fructꝰ in patria. Liliū etiā marie. i. virginitas eius fructificauit sola supra naturā.

C Jtē radix lilij q̄ latet sub terra: signat fidē ꝟginis. ꝙa fides ē de occultis. Hastile qđ in altū surgit. spem virgis de celestib⁹. Flos cādid⁹ int⁹ et extra: innocētiā ꝟginalē. Grana aurea caritatē. ꝙa sicut ꝙcuitas floris hec ḡna cōtinet. sic et hūilis innocentia: et innocēs hūilitas cordis marie: plena extitit dei et primi dilectōe. Clausa supportās ḡnula illa. significat timorē. q̄ si sit filial⁹ vel castus ꝓrigu⁹ ē caritati.

D Correctō plati Moraliter. Clausa ista: manubriū habet cādidū. malleolū croceū vel q̄si aureus correptōem significat. A pte enī pcutientis debz esse cādor innocētie. ne. s. ḡuet aliū p irā vel odiū aut alia de causa iniusta. vl ne re⁹ sit illi⁹ peccati de q̄ aliū corripit. A pte enī pcussi. debet esse croceitas caritatis. ne odio corripientē se habeat. aut dicat. mgr meus maliciose grauat me. sed sibi attribuat culpā. deo aūt flagellāti q̄ iuste flagellat omnē filiū quē recipit. vel magistro corripienti. iusticiā. Sed mō omnes religiosi faciūt ecōuerso.

E Jtem i lilio isto q̄ttuor cōsiderāda sunt. que faciūt ipm ꝺmendabile. s. Radix. i. marie generatio preclara et semine abrahe. ozta de tribu iuda. clara et stirpe dauid. Et radice stil⁹. in q̄ q̄ttuor. Gracilitas surgēs. tpantia ē marie. sic enī oportebat ad ß vt eam ihabitaret sapiētia illa: que nō inuenit in terra suauiter viuentiū. Job xxviij. Jtē eccl̄is est p iusticiā. reddidit enī que sunt cesaris cesari. et q̄ sunt dei deo. Reddidit enī deū mūdo. et mūdū. i. amatores mūdi nō cessat deo reddere q̄ntū i se est. Per cā aūt speciali⁹ factus ē et deus mūdi. ꝛ mūd⁹ dei. Jtē solid⁹. i ß fortitudo. qz ipa illū portauit sub q̄ curuauit q̄ portāt orbē. Job. ix. Jtē sublimis. in ß prudētia. hāc enī laudās mirat plenitudo scientie cherubin. In ß stilo multiplex foliū. Primū patiētia. qꝝ patiēter audiuit angelū salutantē. vñ cogitabat q̄lis essz ista salutatio. Scōm prudētia. interrogādo. quō fiet istud ꝛc. Terciū hūilitas. cū rñdit. Ecce ancilla dñi. Quartū magnitudo fidei. fiat mihi ſm ꝟbū tuū. Et sic ō ꝟbis eius p ordinē. Jtem ex stilo flos i sūmo. in quo cādor castitatis. que surgit de tpantia. rubor caritatis. q̄ de iusticia. rigor pseuerātie. q̄ de fortitudīe. odor suauitatis. q̄ de prudētia. Nec enī ꝟtus odorat q̄ longe sunt in pōentib⁹ futura. in terrenis celestia. in infimis sublimia. in dolore gaudiū. et pmiū in labore. Redolet enī flos iste. ꝙa fame ei⁹ fragrātia late diffundit: dum in celis et in terris et in mari cātat. Sicut mirra electa dedi suauitatē odoris ꝛc.

F Jtē flos lilij: qđ plus mirabile ē: q̄ttuor supdictis repandis singulis: suā respicit ad radicē. et infima sui nō obliuiscit i altū euadens. Nec est hūilitas marie. que nec de radice nobili. nec de tribu regia vel sacerdotali. nec de cardinalib⁹ ꝟtutib⁹. nec de caritate. nec de castitate. vl cōmēdabili opiniōe. vel corpali pulcritudine. vl grē plenitudine. vel angelica salutatōe. aut ministerio angelorū. vel dñi cōceptōe inaniter exultauit. sed ꝙa humilitatē ei⁹ omnipotēs respexit. iuxta illd Eccl̄i. ij. Quāto magn⁹ es hūilia te in omnib⁹. Jtē licet flos iste sterilis videat: fecund⁹ ē. Quere istud supra. ca. i. R. vbi christ⁹ dicit flos q̄ pascit. Jtē generaliter in lilio torali: flore et stipite notant hic in cādore: puritas et innocētia. in odore deuotio et bona fama. in viroze imarcessibilitas designat.

G Jtē moraliter. flos lilij sex folia cādida habz. sex folia. castitas cordis et q̄ncq̄ sensuū. Et sex sunt q̄ pcipue incorruptā custodiūt castitatē. videlicet. sobrietas. operatio. cultus aspitas. custodia sensuū. verecūdia sermonū. vitatio opportunitatis peccandi. s. loci tpis et psone. De ꝓmo. ij. Pe. v. Sobrij estote ꝛ vigilate. Hoc foliū lacerat spina gulositatis. vt patet i Loth Gene. xix. q̄ ebri⁹ ꝺmisit incestū. Jdeo Ro. xiij. Nō in ꝺmesatōib⁹ et ebrietatib⁹. nō in cubilib⁹ et impudicicijs. De scōo Joh. ix. We oportet opari ꝛc. Hoc foliū lacerat spina ociositatis. vt patz in sodomitis. Eze. xvi. Hec fuit iniqtas ꝛc. saturitas panis et abūdantia et ociū ipi⁹ ꝛc. Ocio sitas enim via ē ad luxuriā. Jdeo dicit Eccl̄i. xxxiij. [Mitte seruū. i. corp⁹ Li operatōem ne vacet. mlta enī malicia docuit ociositas] De tercio Matth. vi. Nolite soliciti ꝛc. q̄d induamī. Jtē Habētes alimēta ꝛc. i. Thi. vi. Fumia enī ꝺpositio vestiū via est ad luxuriā. De q̄rto Isa. xxxiij. Qui ambulat in iusticijs et loq̄t veritatem ꝛc. Hoc foliū lacerat curiositas videndi vana. audiēdi noua. et hmōi. ꝛ hec

via ad luxuriã. Ut patet ī dyna. Gene.xxxiiij. Hiere.ix. Docete filias vr̃as lamẽ tũ. q̃a mors intrat p̃ fenestras. De q̃nto Eccl.xxij. Quis dabit oꝛi meo custodiaz ꝛc̃. Itẽ debet dicere puella. Posui oꝛi meo custodiã cũ ꝯsisteret pcṫoꝛ aduersũ me. Hoc foliũ lacerat loq̃citas. q̃a ẽ via ad luxuriã. Uñ Pꝛouer.vij. Irretiuit eũ mlt̃is sermõibꝫ: et blãdiciis labioꝝ, ptraxit illũ. statim eã seq̃t̃ q̃si bos ꝛc̃. i. Ecclꝫ.xv. Coꝛrũpunt bonos mores colloq̃a mala. vl̃ ꝯfabulatões pessime. De secto .i. ad Thi.v. Adolescẽtiores viduas deuita. Opꝛtunitas añt̃ loci via ẽ ad luxuriã. Uñ thamar coꝛrupta ẽ ab amon. quia sola cũ solo. ij. Regũ.xiij. Ideo loth dictum est Gene.xix. Ne stes in omni circaregione sodome.

Itẽ intra floꝛẽ lilij sex sunt grana aurea. que figurant caritatẽ: q̃ trib⁹ modis diligit deus. s. dulciter. sapiẽter. fꝛtiter. Et trib⁹ de causis, ꝓpter tpalia q̃ tribuit, ꝓpter spiritualia q̃ infundit, ꝓpter celestia q̃ pmittit. De ꝓmo Hiere.v. Metuam⁹ dñm q̃ dat nobis pluuiã tẽpoꝛaneã et seꝛotinã in tpe suo. et plenitudinẽ annue messis. De scõo dicit in p̃s ⁊ Aperi os tuũ ⁊. s. os coꝛdis ad desiderãdũ. et os coꝛpis ad oꝛãdũ Let implebo illud ⁊ carismatibꝫ gratiaꝝ. De tercio .i. Ecclꝫ.ij. Qui⁹ nõ vidit ꝛc̃. ⁊ sumptũ est de ysa. lxiij. ℞m aliã editionẽ. I

Sicut liliũ inter spinas ꝛc̃. ⁊ Nota q̃ tripler ẽ liliũ. Liliũ inter spinas. liliũ infra spinas. liliũ supra spinas. Liliũ inter spinas. virgitas ipugnata tẽptatõibus. que sunt spine valde pũgentes. Liliũ infra spinas. ỽgitas subiecta criminibꝫ. q̃ sunt pessime spine. Liliũ supꝫ spinas: virgitas supꝫ temptatões ⁊ impugnatões. q̃lis est virginitas marie. De ꝓmis Treno.i. Sacerdotes ei⁹ gemẽtes: ỽgines ei⁹ squalide. De scõis Deute.xxxij. Foris vastabit eos gladi⁹: et int⁹ pauoꝛ: iuuenez simul ac ỽginẽ. De tercijs Apoc.xiiij. Hi sunt q̃ cũ mlt̃ieribꝫ nõ sunt coinq̃nati. ỽgines enĩ sunt ꝛc̃. Primũ liliũ: sunt fatue ỽgines habẽtes lãpades sine oleo. i. coꝛpa integra sine caritate Scõm. sunt pꝛudẽtes ỽgines. q̃ cũ lãpade ỽgitaꝫ: acceꝑto oleo caritaꝫ. fatigate tẽptatõibꝫ dꝛmitauerũt. Mat.xxv. Terciũ. eedem ỽgines. q̃ omni dꝛmitatiõe supata: intrauerũt cũ eo ad nuptias. Itẽ ꝓmũ liliũ. filia herodiadis saltatrix. Mar.vi. Scõm. beata agnes: q̃ passionem sustinuit ne seruiret copule ꝯiugali. Terciũ. btã ỽgo. q̃ nullũ vnq̃ sensit aculeũ libidinis. K

Itẽ triplex gen⁹ spinaꝝ. Prime. ꝯcupiẽ carnales. Unꝺ Beñ.ij. ⁊ Terra tua ⁊. i. caro ⁊ spinas et tribulos germiabit tibi ⁊ Scõe. mũdane solicitudies. Uñ matth. xiij. Semẽ cecidit ī spinas. Tercie. mali cohabitãtes. ij. Regũ.xxiij. Preuaricatoꝛes q̃si spine euellent. Itẽ Micheę. vij. Qui optim⁹ est q̃si spina de sepe. Sctã igit̃ aĩa: fide pura: spe sancta: caritate solida. inter aculeos carnaliũ ꝯcupiscẽtiaꝝ integ. inter pũgẽtes sollicitudies illesa. inter malignãtes bona. inter discoꝛdãtes pacifica. q̃d aliud est q̃ liliũ inter spinas. L

Itẽ ⁊ Sicut liliũ inter spinas ⁊ Sentit liliũ spinaꝝ ista. i. tẽptatõnũ pũctõem: qñq̃ sub se. qñ tẽptat̃ de diuitijs q̃ verbum dei suffocãt. Matth. xiij. Semẽ cecidit ꝛc̃ Circa se. pueꝛsi fratres q̃ pacẽ turbãt. Naum.i. Sicut spine seinuicẽ ꝯplectũt. sic ꝯuiuiũ eoꝝ pariter potãtiũ. Iuxta se. carnales voluptates. Beñ.ij. Terra t. spinas et tribulos germiabit tibi. Intra se. male cogitatões et praua desideria. Pꝛouer. xxiij. Per agrũ pigri ꝛc̃. Sup̃ se. demonũ suggestiões. Isa.vij. Uepꝛes ⁊ spine in vnũersa terra ⁊ oẽs mõtes ꝛc̃. Itẽ de primis spinis dicit p̃s. ⁊ Cõuersus sum ī erũna mea ⁊. i. in iugũ ꝑme seruitutis q̃ abiecerã in baptismo ⁊ Ldũ ꝯfigitur spina ⁊ carnalis ꝯcupiscẽtie vsq̃ ad ꝯsensũ. Quasi di. dũ carnalis ꝯcupiscẽtia vsq̃ ad ꝯsensum ifigit̃. in ꝑstinã redigoꝛ seruitutẽ q̃si viribꝫ hosti redditis. vt dicit Aug⁹ sup. vij. ad Ro. Uel ⁊ Cõuersus sum in erũna ⁊. i. in doloꝛe et lamentatõem penitẽtialẽ Ldũ spina ⁊ carnal' ꝯcupiẽ ⁊ infigit̃ ⁊ vsq̃ ad cõsensum. vt dicit glo. De secũdis. exẽplũ ī luna. vbividet̃ hõ fasce spinaꝝ onerat⁹. nullo tñ vulnere sauciat⁹ Sic ẽ aĩa sctã sub sollicitudie actiue. a q̃b⁹ spinis mlt̃as pũctões accipit. nõ tñ ali q̃ vicia culpe. De tercijs Phil'. ij. Oĩa facite sine murmuratoĩbꝫ ꝛc̃. iter q̃s lucet̃ ꝛc̃. i. sit̃ sic̃ lilia cãdida ⁊ illesa ĩter spinas. Itẽ bis spinis pũgit̃ liliũ ī radice. qñ tẽptat̃ q̃s de fide. In stipite. qñ volũt spem frãgere. In floꝛe. qñ castitatẽ violare. D

Jn ḡnis qñ caritatē corrūpe p dissensionē inter frēs. Jn claua. dñ timorē elimia re: dei mificordiā asserēdo: vitā lōgā ꝓmittēdo: pctā attenuādo. De sunt tres lancee: ḡs ioab. i. diabol⁹ infixit ī corde absalon. ij. Regū. xviij.

Triplex liliū

Itē ē liliū ꝙuallij castitat⁹ ꝥginal'. spineti ꝙiugal'. agri vidual'. De ꝓmo. Ego liliū cōuallīū. De scdo. Sic liliū iter spinas. De tercio Matth. vi. Cōsiderate lilia agri.

Cohabitatio peccatoꝝ

Sicut liliū inter spinas] Nō dicit iter lilia. Hoc ē contra eos q̄ cohabitatōnem peccatoꝝ abominant'. sicut pharisei dicētes de dño Lu. xv. Quia hic pctōres recipit. et māducat cū eis. Bene viuere iter bonos: bonū ē. sed inter malos bñ viuere et inocētiā retinere. ꝛ cū odiētib⁹ pacē esse pacificū: pfectū ē. Itē ß ē ō q̄sdā q̄ spnunt infirmos. q̄ spinas tēptationū patiūt: cū ipi talia nō sentiāt. sic legit ī vita spatꝝ de q̄dā heremita. Sed audiāt ipi ꝙ aīa nō ē amica spōsi: nisi fuerit liliū iter spinas. Jō ne min⁹ amari ī medio spinaꝝ q̄s ī molli lectulo se timeret spōsa: ꝙtubnio spinaꝝ ꝙiūxit nomē amice. Et ne min⁹ decorā se crederet et pūctiōib⁹ spinaꝝ. iō nominat illā liliū iter spinas.] Quasi di. Nec amor⁹ gra. nec odor⁹ fragrātia. nec decoris ꝟnātia. minuit ī sponsa vicinitate spinaꝝ. aut ꝙūctōe. sed pot⁹ augmētat.

A

Itē nō dicit. Sic liliū iter spinas. sic dilecta mea iter filias.] sz amica. Quasi apte dicat. ß aīa q̄ spinas tēptationū: tribulationū: solicitudinū ꝓpē me sustinet. amicā meā se ꝙprobat euidēter. Et sic amor spōse notat hic erga spōsum. et amor spōsi erga spōsam. Qui enī liliū inter spinas colligere vult: spinaꝝ aculeos necessario patit. sicut patz in ß spōso. Hā istō liliū de medio spinaꝝ. i. reprobꝝ colligēs. aculeos passus ē mltiplices. cū electos colligeret p se et alios ꝑdicādo: ꝛ pctōꝝ mlti modas morsiōes. Eccles. x. Qui dissipat sepē mordebit eū coluber. Sepes] hec synagoga pctōꝝ. Fecit enī dñs sicut canis venatic⁹: q̄ ferā inseqūs: caput ꝛ corp⁹ suū in spinas imittit. nō timēs vulnera vt capiat ꝑdā. Fera latitās inter spinas: eccl'ia iter reprobos. quā vt extraheret mltas a ꝛprob. q̄ spine sunt: sustinuit punctōes vsq; ad sanguis effusiōem. Vñ et ad ß significādū. caput suū spinis sustinuit coronari. Vñ. ij. Regū. xxiij. Prevaricatores q̄si spine euellent vniuersi: q̄ nō tollunt manib⁹. sed si q̄s tāgere eas voluerit: armabit ferro ꝛ ligno lāceato. i. ī patientia iuincibili. et lōganimitate inflexibili. Notat etiā in ß ꝟbo sponse ꝓpassio ad ī firmos. Liliū enim iter spinas facile vulnerabile et penetrabile ē. Et mēbra eccl'ie iter infirmos frēs: penetrabilia debēt esse p ꝓpassionē. Vñ hec ē vox liliū inter spinas. Quis infirmat⁹ ē. ij. Chor. xi. Itē in ß ꝟbo notāt tria. s. ordiabilitas. sociabilitas. et hūilitas spōse. Nō dr [sicut liliū] sup spinas [sic amica mea iter filias] sed inter spinas ꝛ iter filias. Ecce ordinabilitas et sociabilitas. Itē nō dicit. Sic liliū inter spinas. sic amica mea iter filios. sed inter filias. ecce hūilitas. Hec enim tria fideli aīe vt sit spōsa christi. sunt necessaria. et ad ß vt vocet amica. ordiabilitas q̄ ad se. sociabilitas q̄ ad ꝓximū. hūilitas q̄ ad deum.

D

P

Maria rosa Capitulū v.

Ysso de lilio videndū ē de rosa. Et nota ꝙ christ⁹ rosa. maria rosa. eccl'ia rosa. fidel' aīa rosa. De hac rosa dr Ecci. xxiiij. [Quasi plātatō rose i hiericho] .i. q̄dā plāta rose. [Hiericho] iterꝑtat luna. Vel vt q̄dam dicūt: odor ei⁹. q̄ os cuiuslibet christiani dr esse aromaticū: laudes marie resonādo. sicut os aromaticꝝ reddit: species aromaticas ruminādo. Luna cādida ē: rosa rubicūda. Rosa in luna. rubor in cādore. [Plātatio ḡ rose i hiericho] est ī cādore ꝥgitatis plātata affectio martyrij et passiōis. Jō Lu. i. dictū ē elegāter. [Et nomē ꝥgis maria] Jst⁹ plen⁹ iuenies li. ij. pti. ij. ꝓrogatiua. x. D. Dicit ꝙ i hiericho crescūt rose speciosissime habētes cētū q̄ngīta folia. Dicit ḡ maria q̄si rosa. nō q̄libet: sz hierichontina. i. speciosissima. et marie habito rēspectu ad filij passionē. cui mēte ꝓpassa est. Color enī rose⁹. q̄si sanguine⁹ ē. et sanguis signat martyriū. Et bñ q̄si rosa. Christ⁹ enī ꝟa fuit rosa sanguīe ꝓpo rubricatus. Jpa ꝟo nō suo sanguine. sed sanguine filij rubricata. Et ideo q̄si rosa. q̄ntū enim fili⁹ passus est corpaliter. tātū ipa ꝓpassa est ꝑcordialiter. Jpa enī fuit rosa in hiericho. qđ sonat defectus. q̄ ꝓpassa est filio: q̄n fides in omnib⁹ defecerat ꝑter ipam.

Aliter. Plãtata fuit maria: et firmiter radicata ĩ defectu et aculeis pauptatis. Unde tanꝯ pauprima nõ habuit vnde filiũ natũ sufficiẽter opiret. vel vbi honeste recli naret. et ex hoc defectu et his aculeis. in odoꝛẽ et decoꝛẽ aſcẽdit ſpecioſiſſime roſe.

Aliter. Chriſtꝰ Lroſa hiericho] defectus. ipe enĩ plantatus fuit ſecus decurſus aq̃ in die paſſiõis. i. ſecus noſtre mortalitatis defectus. Uel Lhiericho] odoꝛ eiꝰ. quia fracto alabaſtro coꝛpis eius ĩ cruce. repleta eſt domus. i. eccleſia et odoꝛe vnguẽti. odoꝛe. ſ. ſpei et gr̃e. Roſa enĩ cum plantaꝝ in botro mĩme apparet. ſed poſt excreſcit et floꝛet. Sic chriſtꝰ in paſſiõe cũ radicatiꝰ adheſit terre. i. eccl'ie. Iſa. liij. Uidimꝰ eũ et nõ erat aſpectus. tũc enĩ fuit ipe deꝰ abſcõditꝰ. Iſa. lv. ſed poſt floꝛuit hec roſa. i. reflоꝛuit caro eiꝰ in reſurrectõe. q̃ roſeo eiꝰ cruoꝛe pfuſa fuerat ĩ paſſiõe.

Maria roſa. Quia roſa

Inclinis et humilis in ſtatura. ꝑ humilẽ obedientiã. iuxta doctrinã ſpũſſcti dicẽtꝭ ad eam. Audi filia et vide et inclina aurem tuam ꝛc̃.

Aromatica. Unde Cañ. iij. Odoꝛ vnguentoꝝ tuoꝝ ſup oĩa aromata.

Pulcritudinẽ naturalẽ. Unde Cañ. iij. dicit ei ſpõſus. Tota pulcra es amí. m. ꝛc̃.

Uerecũdiã ẏgialẽ. Uñ ðr ei Cañ. iij. Sicut fragmẽ malipunici. ita gene tue ꝛc̃. q̃ re li. v. ti. vi. de genis. B.

Patientiã ſingularẽ. purpurei enĩ vl' ſanguinei coloꝛis eſt. et in ſanguĩe ſignaꝝ martyriũ. ꝺa mẽte ꝯpaſſa ẽ filio. et intẽſio illiꝰ doloꝛis: ſigt̃ ĩ roſa ꝑ intẽſiõꝫ ruboꝛis.

Dei et primi caritatẽ. Roſa enĩ coloꝛis ẽ ignei: et ꝑ ignẽ caritas deſignaꝝ. Luc. xij. Ignẽ veni mitterei tẽrã. Eſt etiã roſa intẽſiſſimi ruboꝛis. in q̃ ſũma pfectio amoris. Eſt et frigida. in q̃ notaꝝ excluſio rotiꝰ ꝓpui amoꝛis. qð bene ꝯpetit btẽ ẏgini q̃ dicit Cañ. ij. Dilectus meꝰ mihi. Hunc pfectũ amoꝛẽ habuit ipa Lin hiericho] .i. in creatione mortali. Hiericho. defectus.

Frigida folia eiꝰ. verba eiꝰ. Unde ꝓteſtata ẽ. Quoniã virũ nõ cogſco. Frigida etiã in foliis ab effectu. quia oꝛõibꝫ ſuis meritis et exẽplis: malaꝝ ꝯcupiſcẽtiaꝝ feruoꝛes refrigerat. et maxime in familiaribꝫ ſuis.

Copioſa. maxime roſa hierichontina. quia multipler myſteriũ: ſiue intelligẽtia vel doctrina latet in verbis ipius. Quere li. iij. ti. xxxi.

Calida. quia ſemen eius chriſtꝰ dñs caritas eſt.

Amara. et hoc ab effectu: ꝺa ſemen eiꝰ. i. verba et exempla in ſuis imitatoꝛibꝫ amaricãt mũdi noxias voluptates. Ipa enĩ deſignatur ꝑ librũ quẽ deuoꝛauit iohes Apoca. x. qui erat dulcis guſtu. et amaꝛus effectu.

Crocea. in q̃ deſignaꝝ affectus intime caritatis ſue. Si ei cura eſt de omnibꝫ. Sapie vi. Quaſi di. illð Phil'. i. Teſtis mihi eſt deus. quõ vos omnes cupiã in viſceribꝫ chriſti filij mei.

Terrena. ꝑ volũtariã pauptatẽ. vl' ꝛpaliũ ſi vnꝯ habuit largam erogationem.

Spirituali. ſ. in anima ꝑ ſummã humilitatem.

Coꝛpoꝛali. per ꝛpantiam et carnis maceratiõnẽ.

Stiptica. i. fluxus capitis reſtrictiua. quo deſignaꝝ verboſitas. Ipa eſt enĩ mulier ſenſata et tacita. Eccl. xxvi. et ſuo exemplo in ſuis imitatoꝛibꝫ fluxũ reſtringit ſuꝑdictũ. q. d. Nolite multiplicare loq̃ ſublimia gloriãtes. Reſtrigit etiã ſuis oꝛaõibꝫ ꝛ exẽplis. fluxũ vicij cuiuſliber. matriei amaroꝛibꝫ ſuis. ꝛ ðr vitta coccinea.

Capitis cõfoꝛtatiua. ꝑ caput mentẽ intellige. Cõfoꝛtauit enĩ baſiliũ: iulianũ apoſtatã formidantẽ. et rheophilũ iam fere deſperantem. qñ locuta eſt ad coꝛ eius. Jõ ðr Lroſa in hiericho] qð ĩterptaꝝ defectꝰ. qꝛ ſepe: niſi ꝓfoꝛtaret: pctõꝛes ðficerent.

Oculoꝝ clarificatiua. de roſis enĩ efficiꝝ aq̃ roſea doloꝛis mitigatiua.

Noꝛe gariophili potuũ ꝺditiua. de roſis enĩ ꝓficiꝝ vinũ roſatũ. ãnto enĩ dignitas virginis ſubtiliꝰ exponiꝝ. tãto vinũ pdicatõis ſapidiꝰ et odoꝛatiꝰ redditur.

Regina. purpurei enĩ coloꝛis eſt. et purpura regibꝫ ꝯuenit. Ellij eĩ pulcri floꝛes. alie bone mlieres. ipa vero regina virginũ: et decus mulieꝝ. ſicut roſa floꝛũ.

Pulcerrima ad intruendũ. Ipa eſt enĩ pulcerrima mliex̃ Cañ. v. ſicut roſa floꝛũ. cui dicit filiꝰ Cañ. ij. Oſtende mihi faciẽ tuã ꝛc̃. qꝛ facies tua decoꝛa. Itẽ Cañ. vi. dic̃

ei tota trinitas. Reuertere reuertere sunamitis ⁊c. vt intueamur te. Et in h̄ ꝟbo
[vt intueamur te] ostendit. q̄ tota trinitas ip̄ius speciē desiderat intueri.

Suauissima ad tangēdū. Rosa enim de spina nascit. nō spinosa. et maria de iude-
is q̄ erant quasi spine. Uñ. Sicut spina rosam ⁊c. Sed ip̄am nō inueniūt pctō-
Berñ. res spinosam aut scrupulosam. q̄ suauis est vniuersis. Beatus Berñ. Quid ad
mariā accedere trepidat hūana fragilitas. nihil austeꝝ ī ea. nihil terribile. tota sua
uis est. omnib̄ offerens lac et lanam.

Delicatissima ad olfaciendū. Uñ dicunt adolescētule Cañ. i. Currem⁹ in odore vn
guentoꝝ tuoꝝ. Et ꝓpter pulcritudinē et hanc suauitatē dicit ei eccl'ia. [Specio-
sa facta es] ad intuendū [et suauis] ad tangendū et olfaciendū.

Maria rosa — Spinis adheret. licet om̄ino eis dissimil'. et maria pctōrib̄. q̄ sūt spine: pietate ad
heret et cōpassiōe. licꝫ a peccato omnino immunis.

Prius clausa ad solis radiū aperit. Cū enim vouēdo virginitatē: cōsensum animi
ꝯceptōi clausisset et generatōi. soli tamē aperuit iusticie: cū intellexisset se dei filiuꝫ
posse concipe et parere manens virgo. Uñ dixit. Ecce ancilla dñi fiat mihi ⁊c.
Unde et dicit Canti. v. Surrexi vt apirem dilecto meo ⁊c.

Cū ꝑfecte creuerit. sursum patula deorsum vndiq̄ flectit. q̄a nec ad ꝑfectū cremē
tū exaltatōis celestis sublimata. et ad diuini luminis susceptōem tota ꝟtute expā
dit. et ad mortaliū suffragia ꝑ cōpassionē vndiq̄ sine ꝑsonaꝝ acceptōe flectit. [et
equaliter] i. ꝯmūicatiue [est illi cura de omnib̄.] Sap̄. vi.

Anteq̄ marcescat carpit. q̄ anteq̄ btissima caro eius putredine marcesceret. ad vtri
usq̄ stole īmortalitatē de mūdo assumpta credit. Nō enim dedit dñs sanctā suaꝫ
Aug⁹ videre corruptōem. Aug⁹. Credim⁹ q̄ nunq̄ caro ꝯputruerit in terris. cui⁹ pars
glorificata est in celis.

Maria viola Capitulū vi.

Maria viola. Unde dicit cū filio Cañ. ij. [Ego flos campi ⁊c.] q̄ ꝓp̄e est viola
sicut q̄dam dicūt. Scd̄m Isidoꝝ dicit a vi odoris. Cui⁹ flos ante oēs alios
flores apparēs. serenitatē tp̄is venientē designat. q̄a nascit incipiente tp̄e vernali.
Similiter maria que p̄ma votū emisit ꝑpetue virginitatis: quasi in p̄ncipio na-
scentis ecclesie apparuit. et in tp̄e vernali. q̄ñ omnia terrenascētia q̄dāmodo inno
uant. Nam ab ip̄a incepit repatio mūdi. et postea ip̄a q̄si purpurata est in filij pas-
sione. cuius dolor ei ꝓ martyrio ꝯputat. q̄d in purpura figuratur.

Maria viola. Quia viola

Flos paruulus ꝑ humilitatē.

Incliuis per obedientiam.

Terre adherens. i. terrenis peccatorib̄. ꝑ ꝯpassionē: pietatē: et affectū misericordie.

Subtilis et suauis odoris. ꝑ suaueolentē opinionē: deum angelos et hoies dele-
ctantem. ideo ꝓpter vim odoris dicit viola.

Tempate ꝯplexionis. ꝑ omnimodā modestiā. q̄ñ regebat om̄i moderamīe rōis.

Purpurei aerei et iacintini coloris. et etiā liuidi. Hoc totū habuisti supra vbi ma-
ria dicitur flos omnicolor. ca. iij.

Ardores febriū rep̄mit. i. vicioꝝ temptantiū maxime in familiarib̄ suis. Ardor tē-
Maria ptatō carnis. vl' iracūdia mēt. Frig⁹: auaricia. pigricia. ignauia. torpor. ⁊ d̄spatō.
viola. q̄a — Noxios et corruptos purgat humores. quia orōib̄ et exemplis suis: malos elimi
viola nat et egregios format mores.

Desiccata et arida mēbra humectat. q̄a amatorib̄ suis deuotōis et caritatis pīgue
dinem subministrat.

Ex ea ꝯponit sirup⁹ violaci⁹. q̄a singul' egritudib̄ pctōꝝ medicinal' ē ītercessio ei⁹.

Prop̄e appellat flos cāpi. Cañ. ij. q̄a de terra inculta nascit. et ꝓpt ꝯmunitatē et ce
teras ꝓp̄etates: q̄s paulo supi⁹ assignauim⁹. christo q̄ florē campi specialiter se ap
pellat. ip̄a etiā nata ē de iudeis incultis et squalentib̄ ꝑ vicia et peccata.

Maria crocus Capitulū vij.

Crocus crines habet aureos. Et maria aurea ꝑ sapiam de diuinis. Cañ. iiij.

Nardus et crocus ꝛc. Scdm Isid./affert de coricio opido cilicie: vbi melior crocus nascit. et a coricio nomē traxit. Alibi etiā crescit croc⁹ q̄ꝫ in cilicia. sꝫ nunq̄ꝫ eq̄ bonus. Optim⁹ ille ē: q̄ recēs: boni odoris: albedine parua: porrecte lōgitudīs. integer. nō ꝯminut⁹ ī fragmēta. bone inspiratōis: leniter acre. man⁹ inficiēs si carpatur. Sine his ꝓpetatib⁹: aut vetustū: aut adulteratum.

Maria crocus Quia crocus habet

Solidā radicē./et nihil aliud habēs durū. Radix virginis: hūilitas vel fides eius. cui⁹ solidissima cōstantia apparuit in passiōe filij.

Crines gramineos: lōgos: ḡciles et aureos. Crines isti./virginee cogitatōes: virentes fide. q̄a gramen solet virere. Gracilitas pauptas. Lōgitudo./pseuerātie longanimitas. Aureus color./sapientia de diuinis.

Florem speciosissimū./aureū rubeūq̄ꝫ decorū et p̄ciosum: fragrātē et odoris optimi. Et christ⁹ flos marie. aure⁹ q̄ ad deitatē. rube⁹ q̄ ad sanguīs effusiōeꝫ. decor⁹ quo ad vtrāq̄ꝫ naturā. odoris p̄cipui. Unde se cōparat balsamo: mirre ꝛ cinnamomo.

Cibos nobiliū colorat et sapidos reddit. Nobiles sunt illi q̄ faciūt volūtatē dei patris. sicut dicit in euāgelio. q̄ꝝ cibi ꝟba dñi. quos cibos beata virgo colorat: et insignit: et sapidiores reddit.

Maria solsequiū Capitulū viij.

Solsequiū dicit./et eo ꝙ solē sequit. q̄si ei inclinās. vel q̄a cū sole se inclināte semetip̄m inclinat. Hi sunt maria et viri iusti. qui exēplo christi dicēt⁹ Matth. xi. Discite a me q̄a mitis sum et humilis corde: se hūiliant et inclinant.

Tritū et vulneri suppositū vl' ꝯmestū cōtra venenū valet ꝛ morsū aīalis venenati.

Coctū in aq̄ dicit verrucas tollere si aq̄ illa potet. Uel si herba in cathaplasmate ponat et verrucis supponatur.

Estiuo floret solsticio: solis motib⁹ folia circūacta ꝯuertit. oriēte sole flores suos aperit. cū sol occubuerit se recludit. Adapta marie et fideli anime

Maria iacintus Capitulū ix.

Iacintus herba ē florē habens purpureū. Et traxit nomen a quodā puero nobili. q̄ in q̄dā saltu inter flores purpureos reptus est interfectus. Flore et radice viole similis. In hoc flore designari possunt cōpassio et cōtemplatio marie. quia purpura cōpassionē. color iacintinus signat contemplatōnem.

Habuit hic ortus flores

Lilij p ꝑfectam innocentiā. q̄n in vtero sanctificata. quā innocentiā iugiter ꝯseruauit dicens cum Job. xxvi. [Donec deficiā] morte. s. [nō recedā ab innocētia mea ꝛc.] Uel quādo virginitatis p̄ma votū emisit. Unde de ea dicit christ⁹. Sicut lilium inter spinas sic amica mea inter filias. Nā q̄ntū flos lilij flores spinarū./tātum p̄cedit eius castitas virginitates et castitates omniū mulierū.

Rose./quando ingresso ad eam angelo in forma virili verecundata est. et rubore roseo creditur eius facies supfusa. Uel maxime rubuit vt rosa: quando mente compassa est filio patienti. Uñ se cōparat rose plantate in hiericho. Fuit enim quasi flos rosaꝝ ī dieb⁹ vernis. Eccl'i. l. quādo. s. fili⁹ passus ē ī vere ꝓ mūdi renouatōe.

Uiole./qui humilis est et incliuis. q̄n intellecto ꝙ posset concipe et parere manens virgo./humillime et capite inclinato rñdit. Ecce ancilla dñi. fiat mihi ſm ꝟbū tuū

Frumenti./quo ad fructū maternitatis sue. Flos enim frumēti generat granū frumenti. et ip̄a genuit illud granū quod de se testat Joh. xij. Nisi granū frumēti ꝛc. quo videlicꝫ grano pascimur in filij sacramento.

Uue./quo ad priuilegium speciale fugandi serpentes de vinea domini. i. eccl'ia./vel fideli anima. Uel aliter. Flos vitis vel vue virginitas marie. quia sicut flos vitis generat vuam. sic marie virginitas genuit vuam illam in cuius vino vel sanguine lauat iudas. id est. vere confitens stolam suam: vel pallium. quia per sanguinē christi quo sanctificat penitentia nostra: lauat habitus noster interior./qui p stolam. et exterior./q̄ per pallium designat

Malogñati./q̄ p̄tendūt mūdiciā ꝛ īnocētiā inq̄ntū cādidi. caritatē ꝛ patiētiam in/

ntū rosei. ꝓ passiōez ꝓtioꝝ z ꝺsideriū patiēdi ꝑ xp̄o inc̄ptū purpurei. Generāt etiā flores isti malogrnata in qb⁹ sub vno cortice mlta gna cōtinenť ordiate dispoſita. Dmōi flores habuit btā ỽgo. qñ cum filꝫ ſui discipul' et mlieriby. ꝑseuerabat vnanimiter in orōe. sicut legitur Actuū. i.

De herbis orti concluſi Capitulū x.

Ortus ꝯclusus soror mea spōſa zc. Qñ in ort⁹ fecūdis z solitarijs. multe solēt herbe medicinales: ỽtuose z aromatice repiri. vidēdū ē de herbis. hui⁹ orti. Quaꝝ noīa ꝑ subscriptos ỽsus poterūt memorie cōmendari Mirtus. Mandragora.

Maria mirtus

Al mari ꝺr. qa litorea ē arbor vl' herba. Unū poeta. Et amātes litora mirte. Grece aūt ꝺr mirtena. creſcit enī libēter ī litoribꝫ mar⁹. Maria ỽo q̄ iterp̄tať mare amaꝝ puenit ad gl'iaz ſpūal' martyrū. qñ amare ꝓpaſſa est filio patiēti. z ita creuit iuxta Secūm phīsicos idonea mlt⁹ necessitatibꝫ mlieꝝ. z beata ỽgo cum Lmare. ctis necessitatibus fidelīū animaꝝ.

Restringit vomitū. qr suis orōibꝫ meritis et exēplis coercet hoies. et maxime sibi deuotos ne ad vomitū redeāt. i. ne pctā reiterēt q̄ cōfitendo euomuerant. quia sic euomeret eos chr̄istus et ore suo. Apoca. iij.

Restringit fluxum cōcupiſcētiaꝝ. et desideriū tpalīū. et vomitū gulositatis ą sequ/ tur intēperantiam.

Membra fessa vl' paralitica repat et cōsolidat. iuxta p̄ceptū filꝫ Isa. xxxv. Cōfor/ tate manus dissolutas et genua debilia roborate zc.

Maria mirt⁹. qr — Dicitur habere virtutē reōssiuā libidinis. Et ꝓpter hoc fabulanť poete mirtū esse arborē veneri dicatā. Ideo bene maria et sancti designanť ꝑ mirtū: ą corruptōez luxurie prius in se: et postea in alīs ꝑsequunť.

Facit dormire laborātes febre acuta. quia estuātes carnalibꝫ desideriꝫs. vl' terrenis cōcupiſcētijs refrigerat: eisdem indulgēs somnū. i. quietē pectoris. virtutē castitatis. contemptū rei tpalis. sabbatum vel ociū contemplatōis.

Tēperate cōplexiōis. et ex ea fit potus mirtin⁹ ą valet ad frangendū calculū. qr ꝑ partū ipi⁹ ꝓfracta ē idolatria. Propter qꝺ ei canit. Gaude maria ỽgo cūctas hereſes sola interemisti. Et ħ significatū est. qñ ipa ingrediente egiptū cū filio: corruerūt simulacra egipti. Isaie. xix.

Breuis statur ꝑ humilitatē. frigide nature ꝑ virginitatem.

Aromatica est. Nam ipa in his ą salui fiunt est odor vite in vitā. ij. ad Chor. ij.

Imputribilis sicut dicunt. qa sine inuidia et cupiditate tpalīū. que putrefaciūt corda amatorū suorū.

Radicať et creſcit in ꝑfundo hūilitatis: vilitatis et abiectōis. De ħ ꝑfundo ꝺr Zachar. i. L Uidi p noctē J. i. nō bñ manifeſta visiōe q̄ erit in futuro. Let ecce vir J. i. chr̄istus Lascēdens sup equū rufū. Equ⁹ J caro chr̄isti. quā bñ rexit coercens eā freno tpantie. et vrgens q̄si calcaribꝫ. q̄ signant duos aduent⁹. Equus aūt iste fuit Lrufus J qr ꝓpo sanguine in cruce rubricat⁹. Qui visus ē L stare inter mirteta J. i. inter viros iustos. parat⁹ eos iuuare. sicut stephan⁹ vidit eū stantē. i. iuuare patū. Qui sil'es sunt mirto. i. trāq̄lli in cōscientia. et ceteras ꝑpetates eis assigna. Et hi sunt cōsolatores eccl'ie. Uel inter ꝯsolatores eccl'ie stat chr̄istus. qr taliū ꝯsortio delectatur: et tales ꝯsolať. L Que erāt in ꝑfundo J hūilitatis et vilitatis et abiectōis. vt dictū est L Et post eū J ꝑ imitatōem L equi rufi L. i. martyres. ą exp̄ssi⁹ eius imitāť vestigia L varīj J ꝑ ỽtutes et bona opa decorati. Et q̄ ad tales dicit eccl'ia circūdata varietatibꝫ. vel ꝓpter varietatē tormētoꝝ. L Et albi J ꝑ innocētiā et castitatē.

Maria mandragora Capitulū xi.

Mandragora J herba est aromatica: frigida et sicca: pfundissime radicať in terra. et terre parū supeminet. cui⁹ radix formā habet hūani corpis. excepto capite. poma habet rubea et odorifera. et pomis punicеis ſimilia. Diligitur a medicis. qr talis virtutis ē vt egris laborātibꝫ incōmodo vigiliaꝝ. somnū indulgeat. tam

Que descēderūt in ortū conclusum

pfundū etiā soporē inducit. vt si cortex eius vino mixtus ad bibendū det egrotā ti. incidi possit absq; doloris sensu. Itē illis medet q̄ sic nausea laborāt vt nec ci/bos ꝓtinere valeāt. nec cape delectent. Cōfortat enī gustū ⁊ excitat appetitū.

Maria mandragora. Quia

Frigida et sicca ./p virginitatem ⁊c.

Opinione et omniū virtutū genere aromatica ./deo angelis et hoīb. Unde ei dicit Cañ. iiij. Odor vnguentorū tuor̄ sup omnia aromata.

Profundissime radicata./p dilectōem et contēplationē ī terra stabilitatis eterne ·q̄ optimā partem elegit Luce. x.

Illi terre supeminēs./quo ad angelos et alias sctās. sed nō q̄ntū christus hō. q̄ caput est totius creature.

Christo homini humanato ex ea simil̄ p humilitatē. q̄ fuit radix ei⁹. sed nō p diuīta tem. caput enim christi deus. i. trinitas.

Pomū eius. i. christus rubeū ppt̄ sanguis effusiōe./et odoriferū. q̄ fracto corpor̄ eius alabastro. domus. i. ecclesia repleta est ex odore vnguēti. Sil'e etiā malopu/nico. q̄ fractū in cruce apparuit cādidū p innocentiā. et rubicūdū p caritatē et pa tientiā. et plenū granulis. i. virtutibus vniuersis.

Diligit a medicis. i. p̄dicatoribꝫ et ipis pctōribꝫ q̄ sanari desiderāt a lāguoribꝫ vici orū. quia sicut dictū est de mirto: suis oīb meritis et exemplis eis somnū indul get. de q̄b antea dicebat Parab. iiij. Nō dormiunt nisi cū malefecerint. et nō capi tur somnus ab eis nisi supplantauerint.

Corter eius. i. exēplū sue ꝙuersatōis./vino p̄dicatōis admixt⁹. et ab auditoribꝫ de/uote suscept⁹./tā pfunde soporat hoīem p ꝓtēplatōem et sui imitatōez. vt nec lesio/nem ppt̄ corpis. nec dāna sentiat rei familiaris./p grāz ip̄or̄ cordibꝫ ispirās: q̄ñ sunt ꝙdigne passiōes tpis hui⁹ ad futurā gl'iaz q̄ reuelabit in eis. ad Ro. viij.

Nauseantibꝫ p fastidiū verbū dei remediū pstat.

Incipit quinta particula orti conclusi

in q̄ agitur de his q̄ in ī carnatōe filij dei a supiori descēderūt in ortū ꝓclusum. q̄a ab inferiori nihil potuit subintrare.

Sol. verbū patris. lux. splendor. ventus. et aer.

Aer. imber. pluuia. vapor. ignis. manna. mel· et ros.

Angelus. ales. apis.

Ortus ꝓclusus soror mea sponsa

⁊c. Recte btā ꝙgo or ort⁹ ꝓclusus. q̄a sic ī orto ꝓcluso nihil ifimū subītrare pt aut terrenū. sz ea tm̄mō q̄ veniūt de supnis. sic factū e ī maria. In hūc ei ortū nō itrauit hō pur⁹. cū ipa sit terra p quā nō ābulauit vir Iere. ij. Et cū ipa sit clausa porta p quā vir nō trāsiuit Eze. xliij. Nec bestia aut reptile q̄b carnalia et spiritalia vicia designt. Supscri pt̄ aūt ꝙsibꝫ pñt ea breuiter mēorie ꝫmēdari. q̄ ī ei⁹ sctificatōe. ī gre adipletōe. in spūssctī supuētōe. ī filij dei ienarrabili ꝓceptōe descēderūt ī eā. Quibꝫ oīb carisma ta spūssctī. vel ipe dei fili⁹. vel omne datū optimū descendēs a patre luminū./desi/gnant. De quibus videndū e singulatim.

Christus sol Capitulū .i.

Sol xps./m'tiplici rōe. Dr ei sol q̄si sol⁹ lucēs. v'l q̄si sua oīb largiēs. v'l q̄si sur Ā ū leuās. q̄a ad se trahit aq̄s mar̄./⁊ humores ⁊re. i. būiles ꝓstitutos iferi⁹. q̄s gra sua humectat. illos sursū trahit ⁊ elōgat a mōdo. Dgr hugo ō sctō vict. Sol⁹ sol ppt̄iā hz lucē. et sol⁹ ō igne fact⁹ ē. ccte stelle oēs. sic ⁊ luna ō aerea matia facta sūt. ⁊ tm̄ relucēt et nō lucēt. Ipe etiā dic q̄ ō illa luce ꝑmaria q̄ creata credit. ī loco illo vbi sol ort. siue ō igne melioādo eū forma ⁊ splēdore fec⁹ de⁹ solē. Est āt sol iste visibil'./ocul⁹ mūdi. lux creata. speculū creator̄. q̄ nll'a creata pl'crior. nll'a vtilior. q̄ lucēte certa lumīaria sic sūt q̄si ñ sint. et videri ñ pñt. Uñ Job. xxv. Luna ñ splē

det·et ſtelle nō ſunt mūde in cōſpectu eiꝰ ꝛc. Et nota q̄ chriſtꝰ appellaꝫ ſol iuſti
cie Malachie vl.que.ſ.iuſticia vocaꝫ in glo.caritas.hac ratōe.qm̄ quēcūq; diligit
flagellat et caſtigat. Uel ideo ſol iuſticie.q̄a nō lucet niſi conſeruātib⁹ iuſticiā.
Notandū ḡ q̄ ſol i q̄nq; p̄uilegiꝭ p̄minet vniuerſis luminarib⁹ celi. Sic ꝛ chriſtus
dñs.ſctōꝝ ordinib⁹ vniuerſis.q̄a nō eſt ſanctus vt eſt dñs.
Primo i magnitudie. Egiptij dicūt q̄ octies ē maior terra. Plato Macrobiꝰ ꝛ Ari
ſtoteles q̄ vigeſies ſepties. Hec magnitudo ſolis deſignat hūilitatē chriſti. cui
nulla alicuiꝰ ſancti p̄t hūilitas compari.q̄ eſt magiſtra totiꝰ hūilitatis ſanctoꝝ.
Unde dicit Mat.xi. Diſcite a me.q̄a mitis ſū et hūilis corde. Scōm enī p̄tutē
hūilitatis dñs vniuerſam aīe q̄ntitatē mēſurat. Uñ Mat.xviij. Quicūq; humi/
Bern. liauerit ſe ſicut paruul⁹ iſte.hic maior eſt in regno celoꝝ. Btūs bern. dicit q̄ ſeipm
paruulū appellabat.
Scōo in caloꝛe. Calidior eſt enī terra ſi tota eſſet ignea. Quātuſcūq; enī ſit ſol .ni B
hil eſt niſi ignis.et ideo fons caloꝛis. Ad Heb.xij.in fine. Deꝰ noſter ignis conſu
mēs eſt. Hic calor eſt caritas chriſti. q̄ fecit eū incarnari mori et crucifigi. Uñ dic̄
Joh.xv. Maiorē charitatē nēo hz ꝛc. Caritas enī ignis ē:quē venit dñs mittere
in terrā Lu·xij.L In terrā J.ſ.coꝛdis hūani.volēs eā vehemēter accēdi vt de cetero
Sol p̄e terra ñ eſſet.ſed amoꝛe dei ſuccēſa ſurſum tēderet velut ignis.cuiꝰ deoꝛſū locꝰ ñ ē.
eminet oī— Tercio in claritate. Clarioꝛ ē enī ſol q̄ luna et oīa ſidera. Tulliꝰ. Sol q̄ſi ſolꝰ lu
bus lumi cens.i.p̄ ceteris celi lumiaribꝫ. Hec ſolis claritas ē chriſti puritas .q̄ peccatū non
naribꝫ fecit ꝛc.q̄ eſt ſpeculū ſine macula.Sap̄.vij.
Quarto in p̄tāte. Unde fecit deꝰ ſolē in p̄tātē diei .quia ſol tempat annū. oꝛiens fa
cit diē.occidens noctē. appꝛopinq̄ns eſtatē.recedēs hiemē .omnib⁹ herbis ꝛ arbo
ribꝫ vitam cōfert et vegetatōem. Unde Tulliꝰ appellat eū mentē mundi.
Quinto in vtilitate. Sol enī vtilioꝛ eſt oībꝰ creaturꝭ q̄ ſub celo ſunt. Ab ipo enim L
habet terra germiare herbā virentē.et facientē ſemen.et lignū pomifeꝝ fa.fruc. et
hmōi. Solis ergo vtilitas eſt chriſti miſicoꝛdia qua nihil vtilius eſſe poteſt.
Item p ſolē ſepiꝰ intelligiꝫ pater.p radiū vel ſplēdoꝛē ſolis filiꝰ.q̄ eſt ſplēdoꝛ glie.ꝛ
figura p̄ris.ad Heb.i. Per caloꝛē ſpūſſctūs.de quo ꝺꝛ. Nec eſt q̄ ſe abſcōdat a ca
Trinita/ loꝛe eiꝰ. Spūs enī ſctūs ē amoꝛ p̄ris ꝛ filij. Sicut aūt radiꝰ vel ſplēdoꝛ ſolis exq̄
tꝭ figura ſol fuit,pceſſit a ſole.et ,pcedit.ſemp̄q; ,pcedet.ſic filiꝰ eternaliꝛ ,pcedit a patre. Et ſi
cut caloꝛ eternaliter ,pcedit tam a ſole q̄ a radio.ſic ſpūſſctūs ab vtroq; .i.filio ꝛ
patre.Unde filiꝰ dicit Joh.xv.in fine. Cū venerit paclitꝰ quē ego mittā vobis a
patre ſpiritū veritatis q̄ a patre,pcedit.
Aliter In ſole quia circuit mundi machinā:ſignaꝫ patrꝭ potētia. In ſplēdoꝛe q̄ totū D
illuminat:filij ſapia. In feruoꝛe q̄ totū calefacit:ſpūſſcī beniuolentia. Ratōe pri
mi dicit ſol.q̄ſi ſolus.qꝛ ſolus deus dicit vere potens. Ratōe ſecūdi dicit ſol a ſo/
lon vl̄a ſalon qđ eſt ꝯmune.q̄a illuminat omnē hominē venientē in hūc mundū.
Rōe tercij dicit ſol q̄ſi ſemitas oīm luſtrās.q̄a cuncta luſtrat ꝛ vegetat beniuolen
tia. Eccl̄iaſtes.i. Luſtrās vniuerſa in circuitu pgit ſpūs ꝛc.
Itē in chriſto ꝯo ſole:rotūditas ē trinitatis eternitas. Claritas:aīe puritas. Calidi
tas caritas.qua tantū dilexit nos vt ſupra eodem B.
Chriſtꝰ Itē chriſtꝰ ſol:q̄a ſicut ſol materiaľ replet mundū radijs claritatis ſue. Sic chriſtꝰ
ſol vtrūq; mūdū radijs miſicoꝛdie ſue. Uñ Dñe in celo miſicoꝛdia tua ꝛc. Itē. Mi
ſericoꝛdia dñi plena ē terra. Et hunc mūdū radijs exēploꝝ ꝛ doctrīe.cuiꝰ ſoliꝭ du
odecim radij:duodecim apoſtoli.
Itē ſol iſte latuit ꝛ abſcōdit ſe ſub nube carnis i vtero ꝑgis. Uñ dic̄ ei Jſa. xlv. Uere E
tu es deꝰ abſcōditꝰ. Et illō. Sol ſub nube latuit. Ortꝰ ē i natiuitate. Eclypſim
paſſus in cruce. Itē oꝛtus i reſurrectōe. Uñ Mar.xv. Uenerūt ad monumētū oꝛ
to iā ſole.i.xp̄o r̄ſuſcitato. Hec occidet āpliꝰ Jſa.lx. Jō ꝺ ꝑ ſole ꝺꝛ Eccl̄eſ.i. L Oꝛiꝫ
ſol J.i.chriſtꝰ i natiuitate L ꝛ occidit Ji paſſiōe. Uñ Amoſ.viij. L In die illa occidet
ſol i meridie J.i i caritatꝭ ſue feruoꝛe q̄ fecit eū pati. L Et ad locū ſuū ruerit Ji aſcē
ſiōe.i.ad dexterā p̄ris Libiq; r̄naſcēs J.i.ꝺ celo veniēs i iudicio Lgirat p meridiē J.i.

Que descẽderũt in ortũ conclusum

ꝓsiderat bona opa [Et flectiť ad aq̃lonẽ].i.ꝓsiderat mala opa [Illustrãs vniuersa] q̃a nihil abscõditũ qđ ibi nõ reueleť.qñ ipe erit [Scrutãs corda].i.q̃d quisq; cogitauerit.Let renes].i.in q̃bus q̃libet in ꝑsenti fuerit delectatus.

Aliter [Oriť sol]inferis [Et occidit]supis.et hoc qñ corpus positũ fuit ĩ sepulcro. F et aĩa descẽdit ad iferna.tũc enĩ sancť patribꝫ habitãtibꝫ in regiõe vmbre mortis lux orta ẽ. Isa.ix. [Deinde ad locũ suũ reuertiť]triũphator magnificꝰ .erepta prede suoꝫ.[Ad locũ].s.paterni solij et gl'ie.vt sedeat ad dexterã patris sui.

Aliter .[Oritur sol].i.chriſtꝰ ĩ natiuitate.Unde Zacha.vi. Ecce vir oriens nomen eiꝰ [Et ad locũ suũ ꝝuerteť].i.sic exꝓsitũ ẽ Libiq; renascẽs]supple effectiue. quia nos facit renasci p gr̃am et spiritũ sanctũ.[Girat p meridiẽ].i.iudeos .p q̃s bene dicit girare q̃si p circuitũ .qꝛ ab ipis incepit.et ab eis trãslatus ẽ ad gentes. ꝛ tãdem reuertet ad eos [Et flectiť ad aq̃lonẽ].i.ad gẽtiles.ad q̃s bene dicit flecti. q̃a ad ipos nõ fuit ꝓncipaliter missus .Unde dicit Mat .xv. Nõ sũ missus ꝛc. Illustrans vniuersa]qꝛ oĩa ꝓclusit in infidelitate.vt omniũ misereret ꝛc. Ro.xi.

Itẽ chriſtꝰ sol.qꝛ sic ex vno eodẽq; sole.alia illũinanť vt oculi. Alia maturãť.vt fructus. Alia erũpũt a terra.vt herbe. Alia liq̃scunt vt cera glacies et nix. Alia desiccanť et indurãť.vt vasa testea. Alia excecanť.vt q̃dam aues nocturne .Alia nigrescũt et alia rubent .alia pallent.et alia cãdescũt:vt q̃dam fructus.ꝛ ꝑ ꝑm actum ꝛ effectũ solis. Sic et illuminatõe huiꝰ solis q̃ est gr̃a.aliꝰ ꝓducit herbã vt penitẽs. alius crescit et pullulat.vt ĩ bono ꝓficiẽs.aliꝰ maturať et ꝓsũmať.vt ꝑfectꝰ. alius liq̃scit p lacrimaꝫ abũdantiã.aliꝰ desiccať p abstinentiã.aliꝰ nigrescit p hũilitatẽ. alius cãdet p castitatẽ.alius pallet p dilectõem vl' penitentiã.alius rubet p sãguinis effusionẽ.alius illuminať p sapientiã et fidem.aliꝰ hac luce excecať. vt hereticus.et caligat in ꝑ sole. Et ita sol iste m'tꝫ positꝰ ẽ in resurrectiõez. aliq̃bꝫ ĩ ruinã. D

Itẽ iste sol facit nobis diẽ triplicẽ. Diẽ nature q̃ ꝯmũis est bonis et malis .Diẽ gr̃e q̃ solis iustis q̃ ꝑuertunť ad ipm. Diẽ gl'ie.q̃ solis beatis. Et q̃diu lucet sol sup terrã durat nobis dies.sil' q̃diu lucebit ille sol sup terrã viuentiũ.durabit beatis dies eternitatis. Isa.lx. [Nõ occidet vltra sol tuus]dicit eccl'ie triũphanti.

Itẽ dies ẽ sol lucẽs sup terrã. Si g̃ sol.i.amor dei feruet ꝛ lucet ĩ corde tuo sup terrã.i.sup amorẽ terrenoꝫ.i.si amor dei spernat ĩ te omnẽ trãsitoriã dilectõem: tũc est dies gr̃e in aĩa tua. Si aũt dilectio terrenoꝫ supat in te dilectõem dei: tũc est nox in aĩa tua.et ꝑ tibi certũ signũ. Itẽ.si habes solẽ ante oc'los tuos.q̃ sũt intellectus et affectꝰ.vt firmiter credas et diligas .vt ꝙ possis dicere illđ .i.Dacha. vij.dñe deꝰ ad te sunt oc'li nostri ne peamus. Fides enĩ et dilectio sunt salus aĩe. tũc habes vmbrã.i.res vmbratiles.s.tpalia a tergo.et ecõuerso .Itẽ si habes vmbrã tpaliũ ante oculos.nihil aliud diligens nisi tpalia.vl' plus diligẽs tpalia q̃ eterna.et spem tuã ponens ĩ incerto diuitiaꝫ.tũc solẽ.i.chriſtũ a tergo posuisti. sicut ipe cõquerit de q̃busdam Hiere.ij. Uerterũt ad me tergũ et nõ faciẽ .Et đ talibus dicit ei ꝑs.[Qm̃ pones eos dorsum ĩ reliquijs tuis].i.ĩ tpalibꝫ.

Itẽ sicut sole amoto totꝰ mũdꝰ obtenebrescit.sic amisso lumĩe veri solis: qđ ẽ amisJ sa gr̃a p peccatũ.totus hõ interior obsolescit.et ꝑ est qđ dicũt dãnati Sap̃.v. Errauimus a via ꝟitatis.et iusticie lumen non luxit nobis.et sol intelligentie nõ est ortus nobis.

Itẽ sol exquo surrexit mane:tota die stat ante ostiũ paratꝰ intrare. si ei apias intrabit.et ꝑm q̃ ei aperis:plꝰ vl'minus intrabit claritatis. Si ei nõ aperueris nõ intrabit.nec inde vituperandus est.q̃a p eũ nõ stetit.fecit enim qđ suũ erat. Si ꝙ nõ aperueris ei anteq; fuerit recõciliatus.et post solis occubitũ.s.veniente nocte tũc ꝓmo aperias:p nihilo facis.nõ recupabis claritatẽ eius q̃diu durabit nox. [Sol stans ad ostiũ nostꝫ]chriſt? ad penitẽtiã misericorditer nos expectãs. Uñ dicit Apoc.iij. Ego sto ad ostiũ et pulso.si q̃s mihi aperit intrabo ad illũ ꝛc. Sic ei radius solis oĩb; rebꝰ se offert.parat? eis seruire.nec p eũ stat q̃n illuminenť. imo p obstaculũ qđ oppoňť.sic gr̃a diuina nisi ꝑdiať obice pcti. Ostiũ tuũ.os tuũ.ꝑ ostiũ:si male aperis illđ ĩtrat diabolꝰ.ꝓtra qđ oradũ. Pone dñe custodiã ori meo

et ostiũ circũstãtie labijs meis. Nõ declines cor meũ in ꝓba malicie ꝛc. Cũ detra
his fratri. cũ iudicas frẽm. cũ murmuras ꝑ deũ. cũ excusas peccatũ tuũ. et hmõi. tũc
claudis deo. et aperis diabolo. Ecõuerso cum apis os tuũ ad ꝓficiendum.
ad veniã postulandũ. ad creatorẽ laudandũ. ad pauperẽ consolãdum. ad ignoran
tẽ instruendũ. et hmõi. et cõcludis illud ad peccatũ. tũc intrat lux solis. i. gra dei ad
aiam tuã. et illuminat mentẽ tuã. Et ſm qđ dilatas magis os tuũ his et alijs bo
nis modis. et etiã os cordis tui. i. desideriũ tuũ. maiori gra illustrat dns mentem
tuam. Unde dicit ps. ⁊ Dilata os tuũ ⁊ duplicitẽr. vt dictũ est. ⁊ Let implebo illud. ⁊
Largiter g desiderãda sunt gra et misericordia redẽptoris. ꝙa qntũcũq desidera
ueris tantũ es acceptus. Unde. Desideriũ suũ iustis dabit. Parab. x. Et ſ ẽ qđ dic
⁊ Dilata ⁊ implebo ⁊ Sed vbi vasa vacua desunt. i. corda hiantia p desideriũ. ⁊ va
Bern. cuata ab amore tpaliũ. oleũ gre stare necesse est. sicut dicit btus bern.

Jtẽ de apertõne ostij et fenestraꝝ seu portaꝝ domus nre dicit sponsus ad sponsam K
Can. v. Aperi mihi soror mea sponsa ꝛc. Pricipale ostiũ aie vt dictũ est. lingua ẽ
qua abũdanti⁹ intrãt ad aiam mors et vita. Unde puer. xviij. ⁊ Mors ⁊ vita i ma
nibꝫ lingue ⁊ i. in opatõibꝫ ei⁹. Fenestre seu porte sunt alij sensus nri. Fenestre. vñ
Viere. ix. ⁊ Ascẽdit mors ⁊ i. peccatũ et diabol⁹ ⁊ p fenestras ⁊ i. sensus ⁊ in domos
nostras ⁊ i. ꝓscietias. Porte. vnde dictũ ẽ abrahe Beñ. xxij. ⁊ Semẽ tuũ ⁊ i. viri iu
sti ⁊ possidebit ⁊ i. diligẽter custodiet ⁊ portas inimicoꝝ suorũ ⁊ i. ꝙqꝫ sensus. per
quos vt dictũ ẽ. ingrediũt demões et peccata. Fenestre igit. i. sensus. apiende sũt
vero soli. quod fit. qñ pie respicis paupes. qñ luges peccata tua vel aliena. qđ pl⁹
est. qñ auertis oculos tuos ne videant vanitatẽ.

Jtẽ aures aperiunt huic soli. qñ obturas eas ne audias malũ. qñ libẽter auscultas ꝓ L
bũ dei: et clamorẽ paupis. imo christi in paupe. et sic de ceteris sensibꝫ. Qui igitur
huic soli oẽs sensus exteriores apiret. claritate pietatis et gre sue. domũ ei⁹ sol iu
stitie abũdanter illustraret. et ſ est qđ dicit. ⁊ Si ꝙs mihi apuerit ĩtrabo ad illũ ⁊
⁊ Aperit ei ⁊ cũ apit os ad ꝓficiendũ: orãdũ et hmõi. ⁊ Intrat ad illos ⁊ quos gra sua
dignos facit. ⁊ Cenat cũ illis ⁊ in quoꝝ obsequijs delectat. Et sic dns stat p⁹ pa
rietẽ Can. ij. Quãdiu facim⁹ ei surdã aurẽ. in domos ꝓsciaꝝ misericorditer respi
cit p cancellos. i. p fenestras sensuũ. Sed nota q nisi apueris huic soli: ꝙdiu du
Grego. rat tibi dies vite ꝑsentis. in morte tua occidet tibi sol. i. gra dei. Unde grego. Neq
ꝙ misericordia redẽptoris post mortẽ liberat: ꝙs ante mortẽ gra ad veniã non re
formatꝫ ꝙdiu durabit nor eterna. nõ recupabis claritatẽ eius. Et si postea cũ fatu
is virginibꝫ clamaueris. dñe dñe api nobis. rñdebit tibi. Amen dico tibi. Nescio
te. Jdeo de pctõre q nõ aperuit soli stãti ad ostiũ suũ dicit in ps. Usqꝫ ĩeternuꝫ
nõ videbit lumẽ. Sed adhuc notãdũ. q si a pte solis apias ostiũ vel fenestrã aut
aliqđ foramen vt dictũ ẽ. statim intrabit sol et illuminabit domũ ꝓscie. Partẽ sol
appello negocia spualia. negocia aie. Si aperias in oppositã partẽ sensus tuos
⁊ i. ad terrena et carnalia. nõ intrat sol. nec illuminat te gra saluatoris. Et nota q
dicit. q sum gigas gemie substãtie. qui sum rex regũ et summ⁹ impator. cui nõ suf
ficit aprio ostioli. nisi apiat porta p dilatatõem caritatis. Et nota q ꝓpus apit osti
olũ p cõfessionem peccatoꝝ. postmodũ porta vt introducat ꝓnceps.

Aliter. ⁊ Ego sto ad ostiũ et pulso. ⁊ Jn vbis istis monet dns ad penitẽtiã. et dat fi D
ducią venie cõsequnde illis q penituerint. et pmittit eis auxiliũ suũ dicens. ⁊ Ego
sto ⁊ paratus adiuuare. Actuũ. vij. Vidit stephan⁹ iesum stantẽ ꝛc. ⁊ Ad ostiũ ⁊ cor
dis ⁊ et pulso ⁊ verbo ꝓdicatõis. et manu largitõis. Can. v. ⁊ Vox dilecti mei pulsã
tis ⁊ Qui ideo maxime apiendũ ẽ. quia apuit nobis ostiũ cordis sui in cruce. vt ibi
posset colũba refugere a facie accipitris. i. diaboli. Jo. xix. Un⁹ militũ lãcea lat⁹
eius apuit. ⁊ Si ꝙs audierit vocẽ meã ⁊ i. receperit ꝓdicatõem. quã nõ audit q nõ
recipit ⁊ et apuerit mihi ianuã ⁊ cordis p cõsensum liberi arbitrij vl p fidẽ intrabo
ad illũ ⁊ i. int⁹ ibo p gre illustratõnem. et auxiliũ ꝑstabo. et puentũ gre faciã. Uel
⁊ Laperuerit ⁊ se ꝑparãdo ⁊ Et cenabo ⁊ i. delectabor cũ illo p ei⁹ iustificatõez. Parab.
viij. Delicie mee ꝛc. Jpe mecũ cenabit. i. delectabit p ꝓscie mũde iocunditatem et

securitatẽ. Prouer. xv. Secura mẽs iugẽ ꝓuiuiũ. Et ꝗa panci sũt. iõ dic. ⁊ Si ꝗs mihi ape. ⁊ Iere. viij. Attẽdi et ausculta. nemo qõ bonũ ẽ loqr. Nec dicit. prã debo itez recessur⁹. sz ⁊cenabo ⁊cũ eo ꝓmansur⁹. Et in ꝑ innuit: ꝙ bonũ qõ ĩ mũdo incipiẽ ꝑ caritatẽ: in celo ꝑficiẽ ꝑ btitudinẽ. sp ꝓseuerat ꝑ eternitatẽ. nec ei alius succedit ꝑ tẽporis mutabilitatem.

Item solis radi⁹ intrãs domũ: minutas athomos visibiles ⁊ pceptibiles reddit. ꝙ sine solis lumine imperceptibiles sunt. Sic̃ si ꝓsciam nr̃am illustret radi⁹ grẽ: tunc omissiões nr̃as et ipfectões: defectus ⁊ debilitates: velut athomos ꝓpedim⁹. Vñ Job. xij. ꝺr de christo. Ipe eĩ reuelat pfunda ꝺ tenebr̃s. ⁊ pducit ĩ lucẽ vmbrã mortis.

Itẽ. sol lucens sup terrã diẽ nobis facit. ⁊ christ⁹ in carne apparẽs. diẽ nob eternitatis initiauit. Et sicut sole absente nunqz dies scit. sic nisi christ⁹ ĩ carne apparuisset. nunqz dies eternitatis fidelib⁹ illuxisset.

Item. sol pulcerrima creaturaz dei ꝙ sub celo sunt: non dedignat seruire vilissimo elemẽto. qõ ẽ terra. ecce hũilitas saluatoris. ꝗ cũ sit splẽdor glie et figura substãtie patris. vsqz ad ablutõem pedũ seruire dignat⁹ ẽ discipul'. Immo qntũlibet vilissimis pctoribꝫ. ꝑ qbꝫ redimẽdis vẽdit⁹: relatãdis ligat⁹. liberãdis tent⁹. vestiẽdis nudatus. absolnẽdis crucifixus: viuificãdis mortu⁹ ẽ ⁊ sepultus. et ideo tãti emit vt sol⁹ posside ret sicut dicit Aug⁹.

Itẽ sol ꝗ cꝗd habet qntũ in se est ꝓmũicat. Ecce largitas saluatoris. Vñ Matth. v. dicit fili⁹ de pre. Qui solẽ suũ facit oriri sup bonos et malos ⁊c. Quia christ⁹ tam bonis qz malis ꝓmũis ẽ. malis enĩ grã largit. iustis grã ꝓseruat et auget. tandem post grã. gl'iam collatur⁹. Et ideo ꝺr sol qsi sua oibꝫ largiẽs. Propt̃ hanc largitatẽ dicit Dyonisi⁹ de christo. Ipe ẽ substãtiale bonũ ad oĩa extẽdẽs bonitatẽ suã. sic sol lumen. per ipm illuminans omnia.

Itẽ. qz diu puluis sine solari radio volitat ꝑ domũ: nõ apparet. sed in radio solis domũ ingresso apparent athomi. Sic sine grã christi nõ ꝓpedim⁹ mala ꝓsciaz nr̃az. qz delicta ꝗs intelligit. Ideo deꝝ sole ꝺr alibi. ⁊ Sol illuminans ꝑ oĩa respexit ⁊ .i. lumine suo oĩa respicabilia fecit. Itẽ Eccl. li. In sapientia ei⁹ luxit aĩa mea. et ignorãtias meas illuminauit.

Item. sol in estate desiccat humida. in hieme dissoluit ꝙ gelata. Et christus magdalenã dissolutã vicijs ꝓsolidauit. vt mistrãte martha secus pedes dñi sederet. et recedentibꝫ a monumẽto discipulis nõ recederet. Zacheũ ꝺo tanqz gelu auaricie ꝓstrictũ dissoluit et qsi fluere fecit. vt bonoz suoz dimidiũ paupibꝫ largiret. et in qꝺruplũ redderet si aliquẽ defraudasset.

Itẽ. sol in feruore suo. minutas guttas maris salsas attrahit. et dulcoratas sup terrã in pluuiã dulcẽ effundit. et ipis terrã fecũdã facit. Sic̃ iste marine feretes et salse. mũdani sunt pctores. ꝗ si cognouerint feroz̃ et salsedinẽ vite sue. et se ꝑ hũilitatẽ guttas maris. i. vile insipidũ et modicũ ꝗd reputauerint. ꝑ caritatẽ et misericordiã dei ad ipi⁹ cultũ facile attrahẽr. et eoz̃ exemplo alĩ ad penitentiã fecundabuntur.

Itẽ. sol ꝑ immũda loca trãsiens: nullas inde cõtrahit immũdicias. Sic nec christus ꝑ os peccatoris sacramẽtaliter trãsiens: aliquatenus maculat.

Itẽ sol mlto maior terra pua nubecla velat: et nobis inuisibil' reddit. Sic̃ xps breuissima formula hostie in sacro opit. Vñ dicit ei Isa. xlv. Vere tu es deꝰ absconditus.

Itẽ sol licet illumiet et pascat oculos ab initio mũdi. nõ tamẽ minuitur. Sic eĩ christus qui cibat animas in sacramẽto. Unde aug⁹. Luce solis pascunt oculi: et sol nõ minuit. carne christi pascunt fideles: et nec ipa minuit.

Itẽ sol in sui claritatẽ vitrũ ꝺuertit et aerẽ. vitrũ dico sine aliq tinctura: nisi ea quã facit ipe sol que ꝓpe est albedo. que signat castitatẽ. sed nõ ita eos ꝗ rubescũt ꝑ crudelitatẽ siue luxuriã. vel nigrescũt ꝑ odiũ aut auariciã. vel pallent ꝑ hypocrisim et inuidiã. Itẽ sol ꝑcibꝫ sisti põt. sicut legit Josue. x. et Eccl. xlvi. et sic vn⁹ dies factus ẽ dies duo sine nocte media. qz grãm et gl'iam dabit dñs. Qõ innuit dñs dicẽs Iere. vij. Noli orare ꝑ pplo isto. et nõ obsistas mihi ⁊c. Et tal' violẽtia mlto ei placet. Vñ plãgit se Isa. lxiij. Nõ ẽ ꝗ ꝓsurgat ⁊ teneat me. Itẽ eze. xxij. Que-

sui virū q̄ staret oppositꝰ ꝫ me p terra ne dissiparē eam. Itē ad q̄scūq; sordes applicet sol materialis: radios suos supfundere nō dedignat. Sic nec christꝰ vilissimo peccatori. Un̄ leprosū tetigit Mat. viij. dicēs. Volo. Mūdare. Nec q̄ntū cūq; p̄ciosa sit res: p diuitias aut honores aut sapientiā irradiabit eā: nisi ei subiecta fuerit. q̄d fit cū hūiliamur sub potenti manu dei. et petētes mificordiā instar illiꝰ leprosi Mat. viij. p confessionē et oratōnē manifestam ei abscōdita cordis nr̄i.

Itē. sol egris oculꝰ nociuus. nō ex vicio suo sed ex vicio oculorū. Un̄ Luc. ij. Ecce positus ē hic i ruinā rē. Un̄ Aug⁹. Egris oculꝰ odiosa lux. sicut ptz ī scribis et pharisēis. sanis aūt et ñ lippientib⁹ oculis lux eius s g̃tiosa est. Un̄ Eccles. xi. Dulce lumen et delectabile ē oculꝰ videre solē. Et ħ est q̄d dicit Gre. de dño. Ipe incōmutabilis ī se pmanēs aliter atq; aliter sentit ī cogitatōe hoim: p q̄litate viciorū. sic lux egris oculis odiosa: sanis aūt g̃tiosa. eox videlicz mutatōe. nō sua. Et ħ ē q̄d dic autoritas. Deꝰ p diuersitate gustātiū: q̄busdā sapit iusticiā. q̄busdā ꝩo miscōiaz.

Itē. sol p vitrū trāsiēs illō illumiat. z de claro efficit clariꝰ. sed nec ingressu suo illud dissipat nec egressu. Sic dei filiꝰ in ingressu suo btāz ꝩginē illustrauit gr̄a plenioze. z de pura reddidit puriorē. et pudoris signaculum intrās aut exiēs nō confregit. Un̄ btūs Anſ. sup illō Lu. x. Intrauit iesus ī q̄dā castellū rē. Jesus ei saluat ñ violat. cōfracta solidat. nō ꝓfringit solida. fm q̄d nomē eiꝰ: ita z opus eiꝰ. Unde etiā psaice dicit q̄dam. Ut solis radius intrat innociꝰ fenestrā vitreā. sic dei filius imo subtilius aulā virgineā. Et sumit de verbis augustini.

Itē sol trāsiēs p vitrū recēter depictū: et purꝫ colorib⁹ insignitū. i se coloris spēm quaz inuenit repsentat. Sil'r christꝰ q̄ talē fecit virginē. qual' et virgine voluit fieri. purus natꝰ est de pura. hūil' de hūillima. māsuetus de māsueta. dulcis de dulcissima. z de ꝩgine virgo. Per colores. ꝩtutes itellige q̄b⁹ aia picturat. Vere ei q̄si vitreū fuit ꝩginis corpꝰ. q̄a q̄nis de cinere hūane nature: tñ cinis ille multipliciter colatus p ignē spūsancti: trāsiit q̄si i splēdorē et puritatē vitri. matīe erq̄ solē iusticie suscepit in incarnatōe. Ipa ē enī illa ciuitas de q̄ dr Apoc. xxi. Ipa ciuitas aur̄ mūdū simile vitro mūdo.

Itē. christus sol. sub cuiꝰ radijs. i. illustratōne mificordie cristallꝰ humectata scintillat. Per cristallū humectatā intellige pfusum lacrimis aut g̃a peccatorē. q̄ pꝰ aq̄lone flante. i. diabolo tēptāte fuerat cōgelatus. Un̄ Eccī. xliij. Frigidꝰ ventꝰ aq̄lo flauit. et gelauit cristallus ab aq̄. Ad respectū aūt solꝰ iusticie ꝓpus dura et frigida scintillat cristallus: cū ꝓpūctōis pfusus lacrimis. velut micātes scintillas q̄b⁹ ad sil'e inuitat alios: ꝓducit pctōr opa pietatis lucida et ignita.

Itē. sol nisi ꝓpus oculos nostros illuminet. nullo mō videri potest a nobis. Un̄ orat Aug⁹. Domine nouerim me nouerim te.

Itē. sol hūida desiccat. s. riuos ꝓcupiscentiar̄. sicut dictū ē de magdalena supra ꝑ. Ad duos riuos q̄ nati sunt in peccato ade. q̄d redūdauit in totā posteritatē. z fuit fons totiꝰ pditōis. Unꝰ riuus fuit iniq̄tatis. et aliꝰ infirmitatis. Riuū iniq̄tatꝫ exicauit. et cōsumpsit ex eo nō bibēs. sz p feruoze nimio caritatꝫ p nr̄is iniq̄tatib⁹ patiens. De riuo aūt infirmitatis trāsitorie bibit. Un̄ Lde torrēte] nō de torrētibus. Lin via bibit] De his duob⁹ torrentib⁹ dicit p̄s. Torrētes iniq̄tatꝫ ꝓturbauer̄t me.

Itē. sol rex siderū. et christꝰ omniū sanctor̄. q̄ sunt stelle ille. de q̄b⁹ ap'lus. i. Ebor. xv. Stella differt a stella i claritate. Item illō Eccī. xliij. L Species celi] i. ecclesie Lgloria stellar̄] i. differentie sanctorū.

Itē de hoc sole dr Eccī. xliij. de christo. L Fornacē custodiēs in opib⁹ ardorꝫ] i. ignē gehenne parās pctōrib⁹ p pctis. L Triplicīter sol exurens mōtes] q̄a sp̄ ꝓpctō cogitatōis locutōis et opis punit. aut inflāmādo igne pñie ꝓritōis ꝓfessiōis satisfactōis. aut in purgatorio vel gehēna. L Radios igneos eructās] i. emittēs ꝩba p̄dicatōis sue: lucētia et inflāmātia ad amorē. sic flatꝰ follis fabri accēdit ignē. L Et refulgens radijs suis] i. miracul'et doctrinis Lobcecat oc'os] iudeor̄ nō credētiū. Un̄ dic Joh. ix. In mūdū veni vt q̄ ñ vidēt videāt. z ecōuerso. Ul' sic. L Sol] fuit christꝰ ī natiuitate. q̄n purꝰ a pctō natꝰ de ꝩgie: illūinauit pastores. Un̄ Luc. ij.

Claritas dei circūfulsit illos. Et qñ stella ꝑuia adduxit magos Mat.ij. Lucens fuit ꝛi ꝓgressu vite .ī mirac'oꝝ opatōe: velut radioꝝ effusiōe. et ī trāsfiguratione. Sed ī Lvtute sua ꝛsuit Apoc.i. ī passiōe sua vbi diabolū deuicit. et Lucēs in virtute ꝛqñ occasionaliter iudeos excecauit. Jō Ecc̄i. xliij. dr Ltripliciter sol exurens ꝛ mō vt supꝝ. Jtē Lsol ꝛad lram Lucet in vtute ꝛin meridie vbi nō obtenebrat nubiuꝝ caligie. Jn q̄ notat q̄ ecc'ia purgat in tribulatōe. Jn Lsole etiā lucēte ī vtute sua ꝛ in meridie sign̄ q̄ttuor dotes corpoꝝ beatoꝝ. Tūc enī habet plenitudinē lucis ꝛ claroris: ecce claritas et agilitas. Jtē nubes penetrat ꝛ dissoluit. ecce sub tilitas. ꝑ ß q̄ fixus est ꝛ eternū. sicut dicit glo. impassibilitas.

Chr̄istus verbū patris Capitulū ij.

Sermo ꝛ nouitia ꝛnī

Verbū patris ꝛChr̄ist⁹ vbū pr̄is. Un̄ Joh.i. In ꝓncipio erat vbū ꝛc̄. Nomine vbi siḡt filius dei. q̄ in sua ī carnatōe descēdit ī hūc ortū. Et nota q̄ duplex est vbū. mētale et vocale. Verbū mētale erat filij ante ī carnatōem. ꝗa sic vbū mētale latet ī terꝛ: nō ꝓt depromi nisi ꝑ vocē. Sic filius q̄ ꝓus latuit apud pr̄es. ꝛ mūdo patuit ꝑ ī carnatōem. Dicit autē filius dei verbū multiplici rōe. A Verbum duplex

Prima rō. Quia sicut vbū. mentē q̄ in se inuisibil'ē: indicat. Sic filius pr̄em q̄ in se inuisibil'ē. mūdo manifestauit. Un̄ Exo. xxxiij. dicit pr̄. Nō videbit me hō et viuet. i. canonica Joh. iij. et Joh. i. Deū nemo vidit vnq̄. De q̄ manifestatōne dicit chr̄ist⁹ Joh. xvij. Manifestaui nomē tuū hoibꝫ q̄s dedisti mihi ꝛc̄.

Scda rō. Quia sic de corde vl' mēte inuisibiliter ꝓcedit vbū. sic filius incōꝓhēsibiliter de pr̄e. Unde btūs ber̄. loq̄ns de chr̄isto. Uenit de corde pr̄is: ī vterꝝ vginis matris. Et nota. corꝛ supi⁹ ē. vter⁹ inferi⁹. et in ß notari ꝓt descēsus incarnatiōis. Un̄ et dicit pr̄. Eructauit cor meū vbū bonū. LCorꝛ ꝛhic appellari ꝓt secretū diuinitatis. Un̄ filio dicit pr̄. LEt vtero ꝛi. diuinitat⁹ secreto Lante luciferꝝ genui te. ꝛ Jtē ß est q̄d canit ecc'ia. Corde nat⁹ ex parētis ꝛc̄. Processit g̃ vbū de mēte vl' corde. ꝛ absq̄ oris lesiōe. venit in os in incarnatōe. i. btām virginē: q̄ dr os ecc'ie. q̄ ꝓ ecclesia catholica exorat assidue et allegat.

Tercia rō. Quia sicut verbū ad ß q̄ mentē indicet. vocē induit. Sic filius dei ad ß q̄ patrē indicaret carnē assumpsit. Jnduit aūt verbū de corde vl' mēte exiēs hūana vocē ī ore. Et chr̄ist⁹ a patre ꝓcedens. carnē hūanam in vgine q̄ est os eccie. vt supꝝ imediate. Bñ aūt caro chr̄isti dr vox. ꝗa q̄q̄d fecit in carne ꝑdicat nob et docet nos q̄d debeamus facere. Aug⁹. Omnis chr̄isti actio. chr̄istiani est lectio. De hac voce dicit Joh. Apoc. i. Cōuersus sum vt viderē vocē q̄ loq̄bat mecū. B Aug

Quarta rō. Quia sicut vbū vocē induit mediāte officio lingue. sic filius carnē mediante spūsancti opatōe. q̄ ī linguis igneis apparuit vehemēter. Un̄ dr. Conceptus de spūsancto. i. ope spūssancti. Jtē. lingua mea calamus scribe.

Quinta rō. Quia sic verbū ī ore voce assumpta: ab ipo ore ꝓcedit absq̄ ipi⁹ oris lesiōe. et si bonū fuerit vbū: ipm os reddit cōmēdabile. Sic filius dei carnē sumēs ex vgine. et ea ꝓcessit absq̄ corruptōe et dolore ī sua natiuitate. Un̄ dr. Tāq̄ sponsus ꝓcedēs de thalamo suo. Un̄ et vgo btā ꝓpter ß ꝑdicat ab oī generatōe. Et sic bona species q̄ dū morā fecit ī ore. os ipm reddit aromaticū. Sic chr̄ist⁹ q̄ se appellat cinnamomū ꝛ balsamū aromaticū. odorifera reddidit mr̄em suā. Un̄ et dr ipa rosa plātata ī hiericho. q̄ interp̄tat odor oris. vel odor eius. Jtē. sicut vox vel vbū intrat locū ꝛclusum et exit ab eo. sic dei filius virgis vterꝝ. Jtē. sic voce trāseunte manet vbū. sic carne filij trāseūte ꝑ mortē. diuinitas mānsit impassibil'.

Sexta rō. Sicut tria exigunt ad voc⁹ formatōez. palatū. s. lingua ꝛ dētes. ita tria ad filij incarnatōez. Pr̄ et spūssctūs cū ipo filio opati sunt incarnatōez. ſz soli filio. q̄ insepabilia opa trinitat⁹ sūt. Per palatū ꝓt itelligi pr̄. ꝗa sic de palato tā lingua q̄ dentes ꝓdeūt. sic a pr̄e filius ꝓcedit ꝑ generatōem. spūssctūs ꝑ ꝓcessionē. Per linguā spūssctūs q̄ ī linguis apparuit. et q̄s replet facit eloq̄ntes. Per dētes filius. q̄ sic dētes radicē habēt ī carne. nec tñ caro sunt. et carnē excedūt. ita filius radicē habens ī carne. carnis nesciuit vicia. et excedit oēm carnē. i. oēz hoiem. Et sic duo sūt ordines dētiū. supiores imobiles. iferiores mobiles. sic due in chr̄isto nature. Supior. i. L

Boeti⁹ diuīa immobil'. Uñ boeti⁹. Stabilisq; manens dat cuncta moueri. Inferior mobilis et mortalis.

Uerbū caro factū est multiplici ratōe D

Sermo ī natiuitate dñi secūdus

Prima rō quā assignat ambro. dicēs. L Uerbū ⌋. i. fili⁹ dei L caro factū ē ⌋ vt caro fieret de⁹ Uñ Joh. i. Quotq; receperūt eū dedit eis ptātē filios dei fieri his q̄ credūt ī noīe ei⁹. Recipiēdo enī filiū dei p fidē. nos carnales efficimur filij dei. Amb

Scōa rō. Quia hō fact⁹ est ad imaginē ⁊ sil'itudinē dei fm aiaz. vnit⁹ est fili⁹ dei carni nře. Uñ dic apl's ad Phil'. ij. Jn sil'itudinē hoim fact⁹ ⁊ habitu inuētus vt hō. vt hō sil'is essz creatori tā in carne q̄z in aia. et saluaret in vtroq;.

Tercia rō. Quia imago deformata erat: et deleta in hoie p pctm̄ ade. q̄ L eū essz ī honore ⌋ q̄a videlicz creatus ad imaginē et sil'itudinē dei: et ciuis in padiso L nō intellexit ⌋ et ideo L opat⁹ est iumētis ⁊c. ⌋ Oportuit q̄ cera hūane nature calefacta exoī deratōe beneficioz dei. Unde. i. Re. xi. dicit. L ras erit nobis sal⁹ cū incaluerit solitertiū sigillo patris. i. filio reimpmeret. De q̄ sigillo dicit pater ad filiū ī fine Aggei. Posui te q̄si signaculū. q̄z te elegi dicit dñs. Sigillū ḡ diuitas. cera hūanitas.

Ambro. Btūs ambro. Uenit imago. i. christus ad eū q̄ ad imaginem factus ē. et quesiuit eū imago qui erat ad sil'itudinē sui. vt iterū signet. vt iteꝝ oformet. Ad hoc autē q̄ pfecte informeris huic sigillo. oportet q̄ sis purus p innocentiā. vl' purificatus p penitentiā. mollificat⁹ p dilectōem et benignitatē. malarat⁹ p tribulatōem et patientiā. ex toto sigillo applicatus p integrā iusticiā. quā designant sancti: de q̄bus celebrat ecclesia post natiuitatē dominicā.

Uerbum caro factū ē m'tiplici rōe

Quarta rō. Quia carnales sum⁹ et carnē diligim⁹. factū est verbū caro. q̄z q̄libet simile naturaliter appetit suū simile. et ideo factus est nobis sil'is fm carnē. vt ipm appeteremus et diligeremus. E

Quinta ratio. Factus est christus caro tenera: vt esset cib⁹ infantiū. q̄ in diuitate erat refectio angeloz. Uñ btūs bern̄. Cibus hoīs mutauit se in cibū pecoris: homine mutato in pec⁹. adā videlicz et sui. Uñ. Dō cū in honore essz ⁊c. vt supra eodē D. Et ideo dicit q̄ panē angeloz māducauit homo.

Bern̄.

Sexta ratio. Sicut cibus solid⁹ masticat a nutrice. et redigit ī liq̄dam substātiam vt trāseat in nutrimentū pueri. Sic btā virgo nutrix nra ipm nobis emolliuit. ⁊ fecit esibilē. et q̄si decoxit igne caritatis sue.

Septima ratio. venit fili⁹ dei tectus nube carnis vt videri posset a nobis ⁊ agnosci. et vt nubē sue carnis cremaret ī feruore ire pris. qđ factū ē in passiōe. Uñ ⁊ de signat Apoca. x. p angelū q̄ apparuit amict⁹ nube. et yris erat ī capite ei⁹. Beat⁹ hildefonsus. Qualit' ingressus ē christ⁹ in virginē. nēo nouit. q̄liter egressus. egressio sola cognoscit. absq; veste deus (vt ita dicam) ingredit. qui vt certe dicam carne vestitus egredit ⁊c. Item nota q̄ sicut hoc verbū semel venit ad nos: et caro factū est vt habitaret ī nobis. Sic q̄tidie venit ad nos in spū. vt habitet ī nobis. Paras. viij. Delicie mee ⁊c. Ob ꝑ etiā dicit. Jn oib⁹ req̄m q̄siui ⁊c.

Hildefōsus

Sermo ī natiuitate dñi tercius

Uerbū caro factū ē ⌋ Fuit ꝓbū ist⁹ actiuū. q̄z oīa p ipm facta sūt. Joh. i. Passiuum: q̄a p nob passus ē in cruce. Deponēs: q̄a deposuit ī cruce pctā nra. q̄ tulit in suo corpe sup lignū. i. Pe. ij. sic pphauerat micheas ī fine. Deponet oēs inimicitates nras ⁊c. Jn iudicio enī deponet potētes de sede. Aliter. Quia q̄ deposuit mortēdo suā simplā vetustatē. s. pene. et nram duplā. s. culpe et pene. Uetustatē culpe deposuit. q̄ pctā nra tulit ī suo corpe sup lignū. Sz vetustatē pene deponet. q̄ reformabit corp⁹ hūilitatis nře ⁊c. Neutri generis. q̄z nec pur⁹ de⁹. nec purus hō. Cōmunis. quia deus et homo. F

Itē. q̄z ꝓbū cū dicit generat. iō dicit hic ꝓbū. Nota q̄ vocaliter dixit pr̄ istud ō filio ī baptismo. Mat. iij. et in trāsfiguratōe Mat. xvij. L Dñs dixit ad me fili⁹ me⁹ es ⌋ . i. pr̄ genuit me filiū suū. Uerbū enī cū ōz generat. Jō dicit fili⁹ Ecci. xxiij. Ego ex ore altissimi pdiui. Aliter L Dñs dixit ad me ⌋. i. de me ⁊c. Itē sic exponit de tpali christi generatōe. L Ego ⌋ notabil' psona: dicit pr̄ L hodie ⌋. i. i tpe genui te ⌋. i. creaui te ī vtero ꝓgīe fm q̄ hō. Uñ dic Isa. xlv. Ego dñs creaui eū. s. hoiem. sed ꝑ G

magis ꝓuenit eterne christi generatõi. Itẽ dñs dicit ⁊Hodie genui te⁊ vt ꝑ ⁊ho/die⁊ notaret generatõez illã nõ ꝑteriſſe. et ꝑ ⁊genui⁊ nõ receꝑ inchoaſſe. Et eſt ſen/ſus ⁊Hodie genui te⁊ i. ab eterno eſ mihi ꝓſubſtãtial'. Michee. v. ⁊Egreſſus ei⁹ ab initio a diebꝫ eternitatis. ⁊Ab initio⁊ i. a prẽ q̃ eſt principiũ nõ de ꝓncipio. filiꝰ prin cipiũ ſed de ꝓncipio. ⁊In principio erat ꝟbum ⁊c.

Item de hac generatõe dicit pr̃ filio in alio ꝑs. ⁊Et vtero añ lucifeꝛ genui te. ⁊Hic oñdit cõſubſtãtialitas filij cũ patre. Uñ dicit pr̃ ⁊Et vtero⁊ i. et ſecreta ſubſtã/tia mea ⁊ante lucifeꝛ genui te⁊ i. ante oẽm creaturã. vt ex ꝑte totũ intelligat ꝑ ſyno dochen Et oñdit pater q̃ ſingl'aris eſt generatio: cũ dicit ⁊genui⁊ et q̃ natural' cũ dicit ⁊et vtero⁊ et q̃ eterna cũ dicit ⁊ante lucifeꝛ. ⁊Et ꝑ eſt qõ dicit ſapia increa/ta. i. filiꝰ. Eccl. xxiij. ⁊Ego ꝓmogenita ante oẽm creaturã. Qõ ante paulo ſupi⁹ õr. ⁊Dixit dñs dño meo ſede a dextris meis⁊ debꝫ ſic ĩtelligi. q̃ moꝛe nr̃o ponit ꝓphe ta ⁊Dixit⁊ vt hõ inſtruat. Hõ enĩ pater ꝑ protulit oꝛe. ſꝫ affectu vl' diſpoſitõe eterna. Uñ ſic dꝫ intelligi ⁊Dixit dñs dño⁊ i. pr̃ genuit filiũ ꝑ quẽ fieret qõ ſeq̃t. Eadeꝫ enĩ rõe q̃ filius dicit ꝟbũ. ei⁹ generatio dicit dictio. et hoc ẽ qõ dicit pr̃. ⁊Eructa uit coꝛ meũ verbũ bonũ⁊ i. filiũ. Uel ⁊dixit⁊ i. eternaliter diſpoſuit ⁊dño meo⁊ i. filio. Nec dicit. dñs meus dixit dño. ſed ⁊dixit dñs dño meo⁊ q̃a ſol⁹ filiꝰ factus eſt emanuel. ⁊Iſa. vij. Et ſi enim pr̃ eſt dñs noſter ꝑ regnũ vl' regimẽ et poteſtatẽ. ſo lus tñ filiꝰ ẽ dñs nr̃ ꝑ nature ꝓticipatõez. ⁊Sede a dextrꝭ meis⁊ i. i eq̃litate inq̃n tũ deus. Job. xvij. dicit filiꝰ pr̃i. Omnia mea tua sũt. et ecõuerſo. Uel inq̃ntũ hõ ⁊a dextris⁊ i. i potioꝛibꝫ bõis meis. ⁊Sede⁊ inq̃m ⁊donec ponã inimicos t. ſca. pe. tuoꝝ⁊ et teneꝛ illõ ⁊donec⁊ ĩclusiue. i. plenarie ſubiũciã vl' adoptatos vel victos ⁊pe dũ tuoꝛũ⁊ quãtũ ad deitatẽ et q̃ntũ ad hũanitatẽ. Deitas eſt pes /omnia ſuſtẽtãs et portãs. Sed õr. ⁊pedũ⁊ ꝓpluraliter. q̃a mltipliciter ſuſtẽtat ⁊Ponã⁊ i. ſ. q̃ ad mani feſtatõem. qꝛ anteꝓſiti erãt q̃ ad potentiã. Uñ dicit. Supboꝝ et ſublimiũ colla ꝑa virtute calcaui. Itẽ natura hũana ẽ pes. quia ẽ inferioꝛ ĩ chriſto. Et õr ⁊pe/dum⁊ ꝓpter coꝛpus et aĩam. Uñ Iſa. xli. ⁊Semita⁊ i. ſ. pcũ ⁊in pedibꝫ ei⁹ nõ appe bit⁊ i. in coꝛpe vel aĩa. ſub his ponunt oĩa. qõ maxime fiet in iudicio. Uñ ⁊Calca ui eos⁊ i. calcabo ⁊in ira mea.⁊

Et ꝟbũ caro factũ ẽ⁊ Nota tria. Primũ ꝟitas incarnatõis christi: ꝫ manicheũ q̃ dicit christũ aſſumpſiſſe coꝛp⁹ fantaſticũ. ideo õr ⁊caro⁊ Itẽ hũilitas. nõ q̃ libet ſꝫ vltima. qꝛ nõ dicit ⁊ꝟbũ factũ ẽ⁊ aĩa vl' hõ. ſꝫ ⁊caro⁊ et aſſumit iferioꝛẽ ꝓtez. Itẽ nõ dicit ⁊ꝟbũ factũ ẽ⁊ hõ q̃ꝫ nis bñ diꝛiſſet. q̃a nõ aſſumpſit peccatũ. Nec dic. ⁊verbũ factũ ẽ⁊ aĩa. quia nõ aſſumpſit ignoꝛãtiam. ſꝫ ⁊caro⁊ q̃a defect⁹ carnis aſſũ pſit. Tercio notat vtilitas. ⁊vbi õr. ⁊Et habitauit in nobis⁊ ꝓmo vt carnis oppꝛo/briũ tolleret. qꝛ ꝑ pcm̃ ade fact⁹ eſt oĩs hõ mẽdax. Et iniq̃tatẽ. q̃a nemo bon⁹ ni ſi ſol⁹ deus. Ideo õr ⁊verbũ⁊ q̃ſi verũ bonũ. ꝫ maliciã. ⁊Caro⁊ ꝫ falſitatẽ.

Aliter ⁊Uerbũ⁊ õr q̃ſi ꝟberãs aerẽ. i. aerias ptãtes. Itẽ ꝟbũ iſtõ breuiatũ fuit. ſicõr Ro ix. ⁊Uerbũ breuiatũ faciet deus ſup terrã⁊ q̃a pater breuiauit filiũ. Item Iſa. x. ⁊Cõſũmatõez dñs exercituũ faciet ĩ medio oĩs terre⁊ i. i hier'm. ⁊q̃ õr vm/bilicus terre. Eze. xxviij. Et ĩ ꝑs. Opat⁹ eſt ſalutẽ ĩ medio terre. Uel ꝟbũ pr̃is vnigenitũ ⁊ ĩmẽſũ. ⁊infra vteri ꝟginal' anguſta viſcera clauſũ ꝑt dici ꝓſũmatio ab breuiata: ſiue ꝟbũ abbreuiatũ. qõ inundauit iuſticiã: qñ ſe ioh̃i baptizãdũ inclina uit. Mat. iij. dicẽs. Sic enĩ decet nos ĩplere omnẽ iuſticiã.

Aliter ⁊Uerbũ caro factũ ẽ⁊ habitauit ĩ nob. Jvt iã nõ tm̃ emanuel. i. nobiſcũ deus vocari poſſit. ⁊ſꝫ etiã noĩeꝰ ĩ nobis de⁹. Erꝑſſi⁹ enĩ ſonat Lin⁊ ſꝫ cũ. quia cũ dicit cõ munionẽ ſiue ꝓſortiũ Lin⁊ vero dicit vnionẽ. Et nota q̃ ſignificãter dic ioh̃es ⁊ꝟ bũ caro factũ ẽ⁊ i. ſ. de carne femine. q̃ ſpecialiter caro vocat ꝟbi dei. et nõ dicit. fi lius caro fact⁹ eſt. Nec dicit. ꝟbũ hõ factũ ẽ. cui⁹ rei hec eſt rõ. Cũ enim dic ioh̃es ⁊verbũ caro factũ ẽ⁊ oñdit eternã generatõem filij. qꝛ ꝟbũ coequeuũ eſt mẽti. ⁊licꝫ ꝟbũ mẽtale ad hoĩm noticiã ereat. nõ tm̃ recedit a mẽte. Uerbum q̃ꝫ qõ habꝫ hõ in mẽte ſua. ⁊ad hoĩm noticiã nõ ꝓuenit: niſi qõãmõ incoꝛpet. Et ꝟbũ pr̃is vt ad hoĩm noticiã ꝓueniret cũ ĩ vocẽ incoꝛpari nõ poſſꝫ ⁊factũ ẽ caro⁊ Noie carnis de/

signaꝫ hūana natura./ꝑstās et corpe et aīa. Et ideo potꝰ dixit Lcaro Jq̄ hō.vt si/gnificaret ꝙ totā et vna carne naturā carnis assumpsit.ne si diceret.factū est hō./ et duplici carne sicut aliox hoīm ipꝰ caro generata videreꝫ. Venit igit ꝟbū creans./vt crearet ꝟbū creatū. s.hoīem.nā oīs creaꝫ verbū est .sic ōr Jsa .xxxix. Hō fuit ꝟbū qđ nō oñderet eis ezechias ī domo sua. Venit q̄z filiꝰ naturaľ :vt filios in adoptōem ꝑparet. Venit alpha ad o: vt o revolaret ad a. Venit ꝑmꝰ ad nouissimū./vt nouissimꝰ eraltaretꝫ ad ꝑmū. Primꝰ q̄dem inter rōnabilia deꝰ est: hō nouissimꝰ. Venit principiū et finis.vt sic hominē cōsūmādo finiret .et ipm faceret ꝑncipiū. Venit splēdor glie ad lapidē caligīs ⁊ vmbrā mortis. Venit figura substā/tie siue signaculū qđ signauit pater.vt reformaret sil'itudīs resignaculū. Venit va/por ꝟtutis dei./ad glaciē siue crystallū. q̄ gelauerat et aq̄. Ecc.xliij. vt suo vapore remitteret gelicidiū. Venit cādor in nigredinē./q: facies omniū vt nigredo olle. Venit speculū sine macľa ad faciē maculosam. Venit via ad errātes. ꝟitas ad mē daces. vita ad mortales.et hmōi. Et ꝫ totū nob ꝑstitū ē ꝑ mariā.

Dic ꝑ tercio capitulo debuit scri/bi christus lux

Christus splendor Capitulū iiij.

Splendor. Unde apľs Heb.i.vbi filiū dei ꝙmēdat a mľtis dicēs. LQui cū sit splēdor glie ⁊c. Jd ē .splēdor pris.q: sicut splēdor solis nascit a sole. ⁊ ei ē coequeꝰ et ipm demōstrat. Et sic dei filiꝰ a pre nascit./eidē coeternꝰ .et eū demō/strat et notificat. LEt figura substātie eiꝰ Ji.pris. Hō tm figura eiꝰ. Lꝫ figura sub stātie eiꝰ Ji.pris. Let figura Ji.speculū et imago pris. Hā ī ipo pr est et cogscit./sic res ōr esse ī sua imagine ⁊ ī specľo videri. Sed ē drīa mľta. ꝺa res q̄ ī sua imagi ne vľ in specľo cognoscit:nō est eadē substātia cū imagine sua vľ specľo. Sed filiꝰ in q̄ est ⁊ cognoscit pr.eadē subā ē cū pre. Un circūspectꝰ apľs loq̄ns nō dixit tm ꝙ filiꝰ sit pris figura .sed potiꝰ L figura substantie patris Jq̄si dī. Jta ē figura pris ꝙ est eiusdem substantie cum patre.

Item de hoc splendore loq̄tur Jsa.lxij.vbi agit de duplici christi natiuitate. s.q̄ pre q̄ eterna ē. et a matre q̄ tpalis ē dicēs. LPropter sion nō tacebo .et ppt hierľm n̄ q̄/scā Ji.ppter honorē militāt; et triūphātis eccľie Ldonec egrediaꝫ Ji.palā fiat ꝑ car nalē natiuitatē Lvt splēdor iust ei Ji.christꝰ:q̄ anthonomasice ōr Liustꝰ J et q̄ iu/stificat militātes ⁊ ꝑus iustificauit triūphātes. Et ōr christꝰ splēdor.ꝺa sic splen/dor a toto sole egredit et est ei coeuus et ꝙsubstātialis .sic et filiꝰ a patre ⁊ patri ē ꝙsubstātialiľ LEt saluator ei Ji.s.vtriusq̄ eccľie Lvt lāpas accēdaꝫ J Nota ꝙ ad habē dū vľ faciēdū splēdorē./ponit oleū ī lāpade.et ignis ī oleo. Sic factū ē q̄ diuīras posita ē in vitro nr̄e fragilitatis mediāte oleo caritat;.tūc enī Lmľier Ji.sapiētia ōi accēdit lucernā vt q̄reret dragmā ꝑditam. Lu.xv .et sic habitꝰ ē splēdor sempiter nus quo illuminatꝰ est mūdꝰ.

Christus ventus et spūsctūs ventus Capitulū v.

Ventꝰ Ji.spūsctūs. Ventꝰ.s.auster q̄ flauit hūc ortū. Can.iiij. LSurge aq̄ lo et veni auster./pfla ortū meū:et fluent aromata illi. J Jstō videt dns dixis se spūisctō in ꝟginis sctificatōe. Jtē./christi caritas ꝑt dici auster .Un abacuc .iij. Deꝰ ab austro veniet ⁊c. Quia ꝑpter nimiā caritatē suā q̄ dilexit nos: dignatꝰ est incarnari. Et hic auster:gelicidiū aq̄lonis caritatis sue calore dissoluit.

Jtē de ꝫ vēto ōr Osee.xiij. Adducet dns vētū vrētē de deserto ascēdentē. et siccabit venas eiꝰ. et desolabit fontē eiꝰ. et ipe diripiet thesauꝝ oīs vasis desiderabiľ LAd ducet dns Ji.pr Lventū vrētē Ji.spm̄sctm̄.q̄ ī eo ꝙ vētꝰ ./a ꝑuo estu totiꝰ ꝺcupie ꝟ ginē refrigerauit.imo etiā ī ea fomitē peccati extinxit.sic flatꝰ venti cādelā extinguit. Et nota ꝙ ventꝰ vrēs ebibit humorē. et desiccat terrā ꝑui humoris./vene mortis. Spūs g̃sctūs ī eo ꝙ vrēs:ipam desiccauit ꝑus.et desiccatā ardore pfectę caritat; replenit. Nota ꝙ eua discredidit deo mortē ꝙminātī. Ben.iij. LQuacūq̄ die ꝙme/mor.mori.et credidit diabolo vitā ꝑmittēti. LHeq̄q̄ moriemi J Et ab istis duab venis fluxit oīe pctm̄.q̄s christꝰ hō factꝰ ī maria:desiccauit ī nob. Hō enī potuit

set inflāmari.i.deo nr̄o q̄ ignis ꝯsumēs ē Heb.i fi.g̃uidari.nisi p̄us ꝑ gr̄am spūs sancti fuisset exiccata. Isa.li.⌊Nūq̄d nō tu siccasti mare⌋.i.mariā ⌊aquā abyssi vehemētis.⌋Per ardorē aūt seu incēdiū ꝑfecte caritatꝫ digna fuit ꝯcipe illū q̄ ē ignis Uñ btūs ber̄. Maria q̄a pl⁹ oīb⁹ dilexit.⁄singulare miraculū de⁹ pater i ea ꝑpetrauit.⌊De deserto⌋.i. celo:quod deseruerūt peccātes angeli.qđ appellat̄ desertū Luce.xv. Uñ dictū ē marie.⌊Spūssctūs supueniet⌋.i.de supnis vēiet i te. Oē enī datū optimū desursū ē. Jac̄.i.⌊Ascēdētē⌋ab effectu.i.ascēdere faciētē ip̄az btām ꝟginē.⁄ꝑ cocleā hūilitatis et g̃dus meritorū:vsq̄ ad sedentē i throno dñm maiestatis. ⌊Et siccabit venas ei⁹⌋.i.mortꝫ.de q̄ agit̄ sup̄. O mors ero mors tua. Triplicem enī venam pctī siccauit spūssctūs i ꝟgine i sua sctificatōe. Uenā supbie.⁄infūdens gr̄az eximie hūilitatis. Uenā auaricie.⁄infundēdo ꝑfectū ꝯtēptū mūdane ꝓspitatꝫ ⁊ amorē pauptatꝫ. Uenā carnal̄ cōcupiscētie.⁄ infundēs desideriū ⁊ amorē ꝑpetue virginitatꝫ. Et hec tria radices sunt et initia oīm maloꝝ. i. Joh.ij. ⌊Et desolabit fontē ei⁹⌋.i.fomitē original̄.qđ est fons omniū peccatorū.

Aliter. Fili⁹ dei đr vēt⁹ vrēs.quē pr̄ adduxit i mūdū qñ ip̄m ꝯstituit īcarnari đ deserto.i.de ꝟginis vtero.sicut glosat Aq̄la.q̄ videlicꝫ vter⁹ virginis desertū đr.q̄a ip̄a est via viris īuia.q̄a nullo hūano ope exculta.qꝛ nullo hūano semīe semīata. De h̄ deserto inuenies titulo de delicijs hui⁹ orti.sup̄ ꝑti .i.⌊Ascēdentē⌋in noticiā hominū. Uel desertū appellat̄ synagoga.⁄ deserta a deo.de q̄ ascēdit.i.recessit. Uel desertū.⁄crux.vbi apl̄i deseruerūt eū.de q̄ ascendit in celum.⌊Et siccabit venas eius. et desolabit fontē ei⁹.vt sup̄ expositū est. Jp̄e etiā desiccat in nobis ꝑ gr̄am suā venas mortis.i.peccata mortalia.⁊ tres ꝯcupiscētias.⁊ h̄ in p̄senti.⌊et desolabit fōtē⌋.i.fomitē in futuro.⌊Et ip̄e diripuit⌋in suo aduētu ⌊thesauꝝ oīs vasis desiderabil̄⌋.s.paulū q̄ fuit vas electōis. Actuū.ix.et dionysiū ⁊ ceteros. Uñ Lu.xi. Cū fortis armat⁹ ⁊c̄. Et h̄ ꝑ doctrinā apl̄oꝝ. Uñ.⌊Tu siccasti fluuios ethan⌋.i.diaboli.qꝛ ethan interp̄tat̄ fortis. Jp̄e etiā đr ventus vrēs. Quere paulo infra.

Christus ventus

Quia inuisibilis i sua maiestate. Uñ Joh.i.et.i. Joh.iiij. Deum nemo vidit vnq̄ꝫ. Exo.xxxiij. Nō videbit me hō et viuet. Job.ix. Si venerit ad me ñ videbo eū.

Quia leuis i sua hūanitate.i.sine pōdere pctī. Uñ caro ei⁹ đr nubes leuis. Isa.xix.

Quia refrigerās ⁊ extīguēs incendiū pctī et fomitꝫ in p̄mo aduētu. sic̄ ptꝫ in btā ꝟgine.vt sup̄ īmediate. Uñ. Uirt⁹ altissimi obūbra.tibi. In nobis etiā ꝑ gr̄az suā refrigerat ⁊ extīguit feruores iracūdie.⁄et estus luxurie et gule.

Quia vehemēs in scđo aduētu.qñ supbos q̄ sunt q̄si turres deijciet in infernū. qñ franget deus omne supbū. Job.i. Uentus vehemēs irruit. Apocal̄.xviij. Sustulit vnus angel⁹ fortis lapidem molarē.

Quia naues submergit in mari.qđ erit in iudicio.qñ in spiritu vehemēti cōteret naues tharsis.deijciens eas in amaritudines eternas.

Quia valde mobilis ab effectu.sicut patet in maria.⁄que ip̄o ꝯcepto.⁄statim abijt in montana cū festinatōe ⁊c̄.

Quia modica deijcit̄ pluuia. Sic et ira christi modico imbre lacrimaꝝ. Unde ⁊ dicit̄ ei. Cum iratus fueris misericordie recordaberis.

Urens.⁄q̄ dicit̄ ascēdere de deserto.qꝛ nihil adeo deberet in nobis vrere carnales cōcupiscētias.⁄sicut memoria passiōis.vbi om̄es excepta virgine deseruerūt eū. Jō petit iustus. Ure renes meos et cor meum.

Christus aer Capitulū vi.

ET aer⌋Aer ē gr̄a spūssancti ei obūbrās. Uel christ⁹ aer. Job.xxxvij.⌊Subito aer⌋.i.christ⁹ s̄m diuinitatē ⌊coget̄ in nubes⌋ In h̄ q̄ dicit ⌊subito⌋notatur acceleratio īcarnatōis. Ecc̄i.xliij. Medicina oīm in festinatōe nebule. In h̄ q̄ dicit ⌊coget̄⌋ notat̄ q̄ pura caritas.mera pietas.supabundās misericordia: christū q̄si coegerūt assumere nubē carnis.đ q̄ đr Isa.xix. Ecce dñs ascēdet sup nubem leuem ⁊c̄.

Christus aer

Quia sicut aer vita corpis.sic christ⁹ vita anime. Et sicut nō viuit corpus sine aere

sic nec aīa sine gratia christi. Ideo dicit Treñ.iiij. Spūs oris nostri christ⁹ dñs ⁊c. Actuū.xvij. Ipe est in q̄ vluimus mouemur et sumus.

Quia cū attrahit nō videt. quia ī nobis assumit vñ videat. Similiter christ⁹ inuisibiliter intrauit in virginē. ex qua carnē assumpsit. in qua visibilis apparuit. Baruch.iij. Post hec in terris visus est ⁊c.

Quia si fuerit purus: sine corruptōne attrahit: sine pōdere retinet: sine corruptione emittit. Sic christ⁹ conceptus est a virgine sine lesione castitatis. portatus absq̄ onere vētris. natus absq̄ dolore pariētis. et hoc. quia purus. i. sine peccato.

Christus aer

Quia receptaculū auiū. i. contēplatiuorū. q̄ volant pennis virtutū. In eo enim viuimus mouemur et sumus. vt supra.

Quia oīa loca ei nō puia. fetida ⁊ corrupta sūt. sic oēs aīe fetent sine gr̄a dei.

Quia in estate sue p̄dicatōis. delectabilis et serenus. Uñ Joh. vi. dicit ei petr⁹. Ad quē ibimus. verba vite eterne habes.

Quia in hieme passiōis sue obscurus. Isa.lij. Inglori⁹ erit inter viros aspect⁹ ei⁹ ⁊c. Eodem.liij. Uidimus eū et nō erat aspectus ⁊c.

Quia nubilosus pluuiā sig̃t. Assumptur⁹ enī nubilū carnis nr̄e [descendit sicut pluuia in vellus.]

Quia licet nubilosus ex se et obscur⁹. tñ illustrat⁹ a sole: tot⁹ efficit splēdid⁹ vt sol. Istud intellige de hoīe assumpto ī vnam p̄sonā cū ꝟbo assumēte. Hō assumptus aer nubilosus. ꝟbū assumēs sol: hūc aerē in sui claritatē et colorē conuertens.

Christus nix Capitulū vij.

Nix. Isa.lv. [Quō descēdit imber et nix ⁊c. sic erit ꝟbū meū]. i. fili⁹ dic̄ pater. Ecc̄i.xliij. [Impio suo accelerauit niuē]. i. ī electꝭ suis r̄frigeriū ꝯ feruorē vicilorū tēptātiū

Christus nix

Quia natiuū et purissimū habꝫ candorē. Ecc̄i.xliij. d̄r de niue ad lr̄am. Pulcritudinē cādoris ei⁹ admirabit oculꝰ. Sap̄.vij. Ipe est cādor lucꝭ eterne ⁊c. Cañ.v. Amicus meus cādidus et rubicūdus. Natus est enī de purissima virgine tot⁹ candid⁹ et purus. Isa.xxxv. [Gloria libani data est ei] q̄ interp̄tatur candor.

Quia desursum venit Joh. iij. Qui desursum venit super omnes est.

Christ⁹ nix

Quia minuta descendit. Phil.ij. Semetip̄m exinaniuit formā serui acci. ⁊c. Item [minusti eum paulominus ab angelis] qui nō sunt carnei. nec possunt mori.

Quia terre immūdicias operuit ī cruce. i. peccata terrenoꝝ. ne corā patre apparerēt ad vindictā. Unde p̄s. [Operuisti oīa peccata eorū] pallio. s. misericordie vl̄ carnis crucifixe. Unde et dicit Ecc̄i.xxiiij. Sicut nebula texi omnē carnem.

Quia visum disgregat.

Quia frigida ē. et tāgentes se infrigidat. Btissima enī caro christi carnis hūane nō sensit incentiuū. Uñ [vestimēta ei⁹]. i. mēbra. d̄ q̄bus dicit matri sue Job.x. Pelle et carnibꝫ vestisti me [apparuerūt sicut nix] ī trāsfiguratōe. Matth.xvij. Mar.ix. Lu.ix. Christ⁹ etiā tāgentes se p̄ verā dilectōnem et purā orōem. refrigerat ab estu vicioꝝ. Uñ d̄ xp̄o d̄r ecc̄i.xliij. [Impio suo accelerauit niuē]. i. refrigeriū ꝯtra estum viciorum.

Quia feruore solis ⁊ tepore aure dulcꝭ. cito ī aquā resoluit. Caritas enī q̄ p̄ solē. ⁊ pietas q̄ p̄ teporē. fecerūt xp̄m pati. q̄ ī sua passiōe effect⁹ ē sicut aq̄. sic dicit ī p̄s.

Quia resoluta ī aquā. nūq̄ iteꝝ fit nix. Cera eī resoluta iteꝝ cera ē. sil̄r plūbū resolutū plūbū ē. aq̄ glaciata iteꝝ aq̄. sꝫ nix resoluta ī aquā nūq̄ iteꝝ erit nix. Sic xp̄s in passiōe effusus sic aq̄. resurgēs ex mortuis iā ñ morit. mors illi vltra ñ dñabit. Scd̄m hāc p̄petatē moral̄r ꝟgitas significat p̄ niuē. q̄ semel amissa irrepabil̄ est.

Christus imber Capitulū viij.

Imber] christus. De quo dicit Osee.vi. Ueniet nobis quasi imber tp̄aneus ⁊ serotinus. Quere libro.vij.ti.ix. B. Isa.lv. [Quō descēdit imber et nix ⁊c. vsq̄. [sic erit verbum meū]. i. filius.

Christus imber

Quia ardorem tp̄is tp̄at. Ante aduentū enim christi estuabat tot⁹ mūd⁹ caumate

et incendio peccati. Ad hūc ardorē sedandū īmisit dñs primo inundatōes diluuij. scdo pluuiā ꝓdicatōis ꝓphetaꝝ et sue. tercio aquam et sanguinē de fontib⁹ corpo/ris sui. Isa. xij. Haurietis aq̄s in gaudio de fontib⁹ saluatoris.

stus — Quia ventū sedat. ventum. s. mūdani status ⁊ diabolice cēptatiōis. et hoc doctrina sua et exemplo sue cōuersatōis. Eccī. xliij. ℔ In sermone ei⁹ siluit vent⁹ ℣. i. insidie diaboli. De quo vento dicit Ezech. i. Ventus turbinis veniebat ab aq̄lone. a q̄ pandet omne malum. Hiere. i.

℔ Quia hūanis vsibus terrā habilitat. que ꝑ defectu pluuie q̄n̄ findit. coli se nō pati tur. semē iactū in ea suffocat. Findit ꝑ diuisiones ⁊ scissuras ire et odij. coli se nō patit. vomere. s. verbi dei ꝓpter duriciā suā. semen. i. gr̄a spūscti in ea suffocat. q̄ nō refert debitū fructū. Christ⁹ aūt q̄ in aduētu suo descendit sicut imber ⁊ nix ꝙ ce/lo. ꝓtra hec tria incōmoda triplicē attulit medicinā. Vñ scr̄t in autoritate Isaie lv. q̄ Limber inebriat et infundit terrā. ℣ ꝓtra ꝑmū. s. fissuras. ℣ germinare eā facit. ℣ scōm. ℣ dat semen serēti. ℣ tercū. q̄d nō ꝑt facere nō exculta. Vñ scr̄t. ℔ Sic erit ℣ bū meum. ℣. i. fili⁹. dicit pater ℔ descendēs sicut imber et nix. ⁊ sicut pluuia i vell⁹. Eze. xxxiij. Deducā imbrē in tpe suo. et pluuie bñdictōis erūt. ⁊ terra dabit fructū suum. Itē de hoc imbre dicit in ps. Descendet sicut pluuia in vell⁹.

Christus pluuia. Capitulū ix.

℣ Pluuia. ℣ Christ⁹ pluuia. Vñ ps. ℔ Descendit sicut pluuia i vell⁹ rē. ℣ Isidor⁹ dicit i libro ethimologiaꝝ. q̄ pluuia ꝺr q̄si fluuia a fluēdo. q̄a christus a sum mo celo egrediens i incarnatōne fluxit in vterū ℣ginalē. Jō ꝺr. ℔ Descēdit sicut pluuia in vell⁹. ℣ Nota tria. Primū. q̄re christ⁹ pluuia. q̄ntū ad incarnatōes. Secū dū q̄re maria vell⁹. Terciū q̄re mod⁹ incarnatōis velleri compar. Dicit g̃ ℔ Descē/det. ℣ ꝑbū descēdendi innuit hūiliatōem. descēdere enī est q̄si de alto mittere se de/orsum. et ß ptinet ad illū maiestat⁹ exinanitōem. Phil. ij. Exinaniuit se formā ser ui accipiēs. Isa. xix. Ascēdet dñs sup nubem leuē. Ascēsus iste fuit descēsus. q̄ ce lū altri⁹ q̄s nubes. Expone et q̄re titulo suo sup li. eodē. pti. i. c. viij. L.

Item. in verbo descēdēdi ꝓfundit supbia diaboli. q̄ voluit ascēdere. et ꝺō cecidit ⁊ nō adipisci⁹ vt resurgat. Isa. xiiij. ℔ Quō cecidisti de celo lucifer rē. Qui dicebas in cor de tuo In celū cōscendā rē. ℣ In ß etiā nr̄a cōfundit supbia q̄ magis imitari volu/mus diabolū q̄s deū. Btūs Ber. Age nunc sequere ducem tuū rē.

℔ Descēdit ℣ etiā fili⁹ dei. cui⁹ ois actio nostra est lectio. vt exēplo ei⁹ addiscerem⁹ de/scēdere ꝑ hūiliatem. Vñ Isa. xlvij. ꝺr aie peccatrici. Descēde sede i puluere ℣go filia babylon rē. Istō inuenies optime exp̄situ i tractatu nr̄o de hūili penitētia.

Itē ℔ descēdit ℣ vt satisfaceret petitōi eccl̄ie. de q̄ Isa. lxiij. dic ei ꝓpha ex ꝑsona eccle sie. ℔ Utinā dirūperes celos et descēderes. a facie tua mōtes diffluerēt ℣. i. supbi hūi

Itē ℔ descēdit ℣ vt ꝓassionez nob⁹ oñderet q̄ nob⁹ ꝓpatiebat. Exo. iij. ℔ Uidens vidi afflictōez ꝑpl̄i mei. et descēdi lib̄are eos de manib⁹ egiptioꝝ ℣. i. demonū. Liarēt.

Itē ℔ descēdit ℣ ad nos. q̄ nō poteram⁹ ad eū. sic medic⁹ ꝓpatiēs vēit ad decubātem egrotū. Infirmabamur enī i capharnaū. i. i mūdo ꝑamor̄ē terreno ꝝ. Jō ei⁹ icarna tio ꝺr visitatio. ibi. Luc. i. Uisitauit nos oriēs ex alto. et Dañ. iij. Ecce vigil san ctus de celo descēdit. ℔ Descēdit ℣ igit̄ filius. q̄a qui vult iacentē erigere: optz eū ab altitudine sua descēdere vt a statu suo incuruet. Ideo christ⁹ ℔ descēdit ℣ san⁹ ad egrotū. medic⁹ ad vulneratū. ℔ Descendit sicut pluuia rē. ℣ Notādū. q̄s est q̄ descē/dit: ꝑfecto fili⁹ dei. cui clamabat eccl̄ia Isa. lxiij. Utinā dirūpes ce. rē. vt sup ime diate. Itē ps. Inclina celos tuos et descēde rē. Vñ ℔ descēdit ℣ de sinu p̄ris i vte/rū ℣gis mr̄is. Job. xvi. Exiui a p̄re et veni i mūdū. i. ℣gis vter. q̄ dici ꝑt mūdus emphatice. Ad quid ℔ descendit ℣ multi plici. s. ꝺ causa. vt supra imediate. Quo ℔ de scendit ℣ in ℔ vellus ℣. id ē. in virginitatē marie merito sue humilitatis. Quomodo ℔ descendit ℣ sicut pluuia in vellus ℣ id est. placide in placidam. quiete in quietam. suauiter in suauem. sine strepitu in pacificam. secrete in absconditā. benigne in be/nignā. iocunde in iocūdam. vtiliter i putilem. ⁊ in fructiferā fructuose. Non enim quocūq̄z modo dicit descēdisse. ſz sic pluuia i vellus. ℔ Sic pluuia ℣q̄a venit cū oīm

plenitudie'et abūdātia grāz. Uñ eze.xxxiiij. Pluuie bñdictōis erūt ⁊c. Quere supꝫ ysu. vij. vbi ozt⁹ oꝛ ꝓplut⁹. Jō ícarnatio oꝛ plenitudo tpis. ad Gal. iiij. Itē eze. .i. vbi loq̄t de aduētu filij ī carnē oꝛ. q; aspect⁹ ei⁹ erat sic arc⁹: cū fuerit ī nubeī die pluuie. Et nota q; pluuia hec oēs ꝓpetates suas ī mēte ysis ꝓpleuit: q; p vell⁹. Et in carne eiusdē. q; desigt̄ p terrā. Et nota q; pluuia desigt deitatē vl grāz. stillicidia vniuersitatē vl ml'titudinē carismatū. Itē ō hac pluuia ī ps. Pluuiā volūtariaz segregabis de⁹ ⁊c. OLde⁹ Jpr Ltu segregab J. i. purū et segregatū a mal'dabis. Ad Heb. vij. Tal' decebat ⁊c. vsq; segregat⁹ a pctōrib⁹. L Hereditati tue J. i. gētib⁹. ō q̄ bus oꝛ. Postula a me: ⁊ dabo tibi gē. here. t. L Pluuiā J. i. filiū tuū L volūtariā J q̄a ex mera grā fuit ícarnat⁹. et oblat⁹ ē q; ipe voluit. Jsa. liij. L Et ifirmata ē J ipa iudea tu ꝓ pfeciſti eā J. i. pficies in fine. et est ꝓphetia de futuro. Jsa. x. Reliquie ꝓuertent. Deutero. xxx. Nouissimo tēpoꝛe reuerteris ad dominū deum tuum.

L Pluuia J enī lauat lanā ad emūdatōez. terrā rigat ad fructificatōez. Sic vna aq̄ sapientie salutaꝛ. i. vna eadēq; grā saluatoꝛ. vno descēsu mūdauit ysis mētē: ad sū mā puritatē ꝑpus. et fecūdauit vētrē ad excellētissimā ꝓlē. et ꝑ posteri⁹. Et q; btūs est fruct⁹ vētriꝭ. tā gl'iosa ē puritas mētis. Hec solū mūdauit mētē: et fecūdauit carnē. ſz vtrūq; mūdauit. vtrūq; fecūdauit vna eadēq; grā saluatoꝛis. Exterſit ei oēz ignoꝛātiā mētis. exterſit oēm ꝓcupiam carnis. carnē fecūdauit ad plē. ⁊ mētē ad oēz ysutē. Una cādēq; mētē reddidit vicijs vacuā. ysutib⁹ plenā. Uni eidēq; carni cō tulit fructū fecūditatis: ⁊ ꝓfuauit floꝛē ysgratis. Et licz dici et credi debeat: q; sil'⁊ semel opata sit dei grā hec duo ī ysgie. tñ fm q̄d ꝑus ifudit solā mētē et fecūdauit ad fidē. postea solā carnē fecūdauit ad plē. Fides ī mēte sola. ples ī carne sola. ꝑus fides. postea ples. et nisi ꝓcessisset fides cōceptōis: oīno ñ succeſſisſz fecūditas pliſ. Fides ꝓcessit. ples accessit et fides ꝛcessit. nō ei adhuc credere: ſz iā scire oportuit q; rei exp̄imēto ꝓbauit. Recte g; dictū ē. q; fm petitōez gedeōis iuꝛta aliq̄d ꝑus infudit ros solū vell⁹ ysginee mētis. ⁊ ita postmodū iuꝛta aliq̄d solā trā ysginee carnis.

L Sicut pluuia J nq̄t. i. cū omni plēitudie ⁊ abūdātia grāz. vt supꝫ dictū ē ımediate. D

Cassiod. L Sicut pluuia J Cassiodoꝛ senatoꝛ. Sic pluuia cū sūmo silētio descēdit. et vell⁹ sibi expositū pfūdit et replet. sic ysi diuitas replenit ysgineū coꝛp⁹. et possedit ysgineā mētē. q̄ virgo totā se ei exponēs rndit. L Ecce an. dñi. fiat mihi ⁊c. J Et sic pluuia pfundens vell⁹ illō integz illibatūq; ꝓseruat. Sic diuitas itegrā illibatāq; ysginē ꝓfuauit eq̄ ad igressum sil'⁊ egressum. Sicut ei integrā ınenit. sic et itegram nascēdo reliq̄t. Uāsit enī genitale secretū clausū ⁊ imaculatū. nec ꝓcussa sūt mꝛna viscera. sicut vell⁹ nō scindit aut coꝛrūpit cū ipleꝫ aut euacuaꝫ a pluuia. L Et sicut

Cassiod. stillicidia stil. sup trā J Cassiodoꝛ⁹. Diuitas enī ysi descēdens ī ysginē L sic stil. stil. sup terrā J germiare eā fecit germē vite. s. delectabile germē illō. et nō aliūde q; ex carne ꝑpa. s. p infusionē diuīe maiestatis. sicut p stillicidia terrā dicim⁹ germiare. Quid enī aliō fuerūt spūsci obumbꝛatio. plenitudo gre. feruoꝛ fidei. castitas ysginal'; q; stillicidia q̄dā grāz in ipam descēdētiū. vt hec terra ꝑduceret fructū suū. Et nota q; p pluuiā descēdentē in vell⁹. nō germinādi naturā exp̄sit e vellere. sed modū egrediendi et nascēdi ex virgine.

Itē huic sentētie cōsonat illud Jsa. lv. L Quomodo descēdit imber ⁊c. J Quere supꝛa ca. viij. vbi chr̄istus dicit imber L sic erit verbum meū J. i. filius meus. Si enī tāta vis et natura pluuie tā potēs ē vt hec faciat terre isti visibili. ml'to magis ysū dei .s. filij⁹ patris replere potuit et pfundere virginea viscera ad germinādū. vt. s. filiꝰ designat⁹ in germie. et ea ī fructū erūperet. terreq; integritas illesa maneret. Uñ ⁊ oꝛ Jsa. xlv. Terra germinet saluatoꝛem.

L Sicut pluuia J nō sicut ignis L sicut pluuia J venit chr̄ist⁹ ī ꝓmo aduētu vt supꝫ. ī scdo aūt vēit sic ignis stupā. i. carnales ꝓsūptuꝰ. De q; hꝫ eccl. xij. Stupa collecta syna goga peccātiū Quib⁹ oꝛ ysa. i. Erit foꝛtitudo vꝛa vt fauilla stupe. ⁊ op⁹ vꝛm q̄si scintilla. et succēdet vtrūq; sil'. ⁊ nō erit q; extiguat. Jō dic ps. Ignis añ ipm pcedet. ⁊ in circuitu ei⁹. Itē ī ꝓspectu ei⁹ ignis exardescet. ⁊ ī circuitu ei⁹ tēpestas valida.

L Sic pluuia J. i. sine strepitu ⁊ ad fertilitatē. non sicut grando q; descēdit cū strepitu

et ad sterilitatē. sic enim descendet in iudicio sup̄ reprobos. Unde Sap̄. v. A petrosa ira plene mittentur grandines.

Sicut pluuia] Hiero. Celest̄ plane imber ī ꝟgineū vell⁹ placido se īfudit illapsu. ⁊ tota diuītatis vnda se ꝯtulit ī carnē qñ ꝟbū caro factū ē. ac deinde p̄ crucꝭ patibulū exp̄ssū: terris oīb⁹ pluuiā salutarē effudit. ac stillicidia gr̄e hūanis p̄stitit mētib⁹.

Sicut pluuia ī vell⁹] In p̄mo eī aduētu venit christ⁹ se indutur⁹ veste nr̄e hūanitatis. Et q̄a fere oē gen⁹ vestis fit ex lana et lino vl' serico. ideo [descēdit sic̄ pluuia ī vell⁹.] vt de vellere sibi tunicā mūdam assumeret. Et ideo necesse fuit vt christus lana hūane carnis induēdus: ip̄am p̄us lanā mūdaret. Ouidi⁹. Uestes q̄s gerit⁹: sordida lana fuit. Pluuia ꝟo mūdat lanā. [Et sic̄ stillicidia stil. sup̄ t̄rā] vt linū q̄ se īdueret. de terra ꝯpluta germīaret. ij. Re. xxiij. Sic̄ pluuijs germīat herba d̄ terra. Ideo d̄r de sapīa. Quesiuit lanā et linū ⁊c̄. Itē. Bissus et purpura īdumentū ei⁹. Ecce in vestimēto dñi lanā et linū et sericū. Bissus enī linū est egiptiacū. purpura gen⁹ serici cōueniēs regib⁹. Per lanā ḡ vestis exterior. i. hūanitas et hūanitati cōiuncta hūilitas. que lana reciprocat̄ in se. Per linū interior virginitas.

Aliter. [Uell⁹] marie ꝟgītas. in quā christ⁹ [descēdit vt pluuia] vt eā faceret fructificare. Terra. ei⁹ hūilitas. pluuia. gr̄a vl' deitas. stillicidia: gr̄aꝝ et donoꝝ abūdātia. q̄ descēdit in eam merito sue hūilitatis. Ideo dicit̄ [sup̄ terrā] q̄ est infimū elemētum. et signat humilitatē. q̄ dicit̄ q̄si humi latens.

Christus pluuia

Quia de nubibus. i. de sanctis p̄riarchis et p̄phetis. de q̄bus Isa. lx. Qui sūt isti q̄ vt nubes volāt: venit ad nos p̄ virginē. Isa. xlv. Nubes pluant iustū.

Quia p̄ occasionē. nō p̄ causam fecit lubricare iudeos. quoꝝ vie facte sunt tenebre ⁊ lubricū. Luce. ij. Ecce positus est hic in ruinā ⁊c̄.

Quia sordes peccatoꝝ lauat. infundens gr̄am ꝯpūctōnis. vt patet in magdalena. Isa. iiij. Si abluerit sordem filiarū syon. i. eccl'ie ⁊c̄.

Quia terram. i. terrenū peccatorē. q̄ puluis est: conglutinat. vt gratiā valeat cōtinere. Cor enim fatui quasi vas confractū. Eccl'i. xxi.

Quia ardorem cōcupiscētiaꝝ refrigerat. Dañ. iij. Fecit mediū fornacis ⁊c̄. Añ aduentum enim ei⁹ erat mūd⁹ q̄si q̄dā fornax succēsa a coq̄nte. Osee. vij. i. a diabolo.

Quia in terra eccl'ie. vel in ꝯscīa fidel' aīe. plantas virtutū educat. et virtutē fructificandi submīstrat. Unde. Et adiuuabit eos dominus ⁊c̄.

Quia sitientes iusticiā potat. qd̄ erit in consūmatōne. Unde. Expectabūt onagri. Uñ eccī. xv. [Aq̄ sapientie salutar⁹ po. illū] i. iustū. Itē Joh. vij. [Si quis sitit veniat ad me et bibat.] Hoc enim clamauit homo factus.

Quia solius est dei pluere. Item q̄a quādoq̄ pluit: qñq̄ nō pluit. Job. xxxvi. Qui aufert stillas pluuie. et effundit imbres ad instar gurgitū.

Quia sup̄ quosdā pluit. sup̄ quosdam nō pluit. Amos. iiij. dicit ip̄e. Plui sup̄ vnā ciuitatē. et sup̄ aliam nō plui.

Ut sedaret sitim antiquorū et eoꝝ desideriū. De quo dicit̄ in p̄s. Expectabūt onagri in siti sua. Ideo clamauit Joh. vij. Si q̄s sitit veniat ad me et bibat.

Ut extingueret ignem peccatorū. Dañ. iij. Angelus dñi descēdit cū azaria ⁊c̄. et fecit mediū fornacis quasi ventū roris flantem.

Ut terram. i. terrenos fructificare faceret. Isa. lv. Quō descēdit imber ⁊c̄. vsq̄. inebriat terrā et germinare eā facit. ⁊ dat semen serēti et panem comedenti.

Ut sordes peccatoꝝ ablueret. Uñ ad h̄ pluries fudit lacrimas. sudorē. ⁊ sanguinē.

Item nota. q̄ quattuor mala quasi principalia sunt in nobis. Uacuitas in mente. ardor in carne. ariditas in affectōne. et sterilitas in opere. Contra hec quattuor attulit quasi quattuor antidota christus descendens sicut pluuia vel imber. Quia quasi inundare fecit nostrā vacuitatē. Abūdantia enī pluuie: flumīa: riuos: ⁊ paludes qñq̄ facit inundare. Refrigerauit ardorē ꝯcupiscētiaꝝ. pluuia enī ⁊ imber p̄stant refrigeriū. Rigauit ariditatē affectionū et orationū. s. submīstrādo deuotionem. Fecundauit sterilitatē mētiū vel operationū. Uñ [et dat semē serēti. et

panem ꝯmedēti.] Isti autē q̄ttuor effect⁹.ꝑ patēt in annūciatōne filij dei ad ꝟginē. Que salutata refrigerabat̄.cū diceret̄ ei [Aue].i.sine ve culpe et pene. Refrigerata satiabat̄. Uñ [gr̄a plena] Et notat̄ triplex plenitudo. Mēt⁹.vñ [gr̄a plena] Uentris.vñ.[dñs tecum] Carnis:vñ [benedicta tu in mlieribꝫ.] Satiata ꝯfortabat̄. vñ. [Ne timeas maria] Cōfortata fecūdabat̄.vñ.[Spūsctūs supueniet ī te ꝛc̄.] Et ideo q̄si ītroducta ī cellā vinariā.ꝑ et inebriata:assensit nūcio dicēs.[Ecce ancilla domini.fiat mihi ſm ꝟbū tuū.]

Cassiod. Descēdit sicut pluuia ī vell⁹] Cassiodor⁹. Uell⁹ ꝟgo maria exorta et detōsa ex ouibus isrl̄.i.ex iustissimis pentibꝫ.q̄ q̄si oues erant.i.innocui et simplices .māsueti ꝛ mites.ꝑ ī se benigni et alijs ꝓficui. Lege libꝝ de infantia saluatorꝭ.q̄ tñ apocrifus ē.

Maria vellus

Quia vell⁹ lana ē carne decisa.ꝑ et de corpe sublata .ecce virgineū pectus lōge remotū.ꝑ valde alienū a desiderijs carnalibꝫ:et sordidis corpis passiōibꝫ. Preciosū vell⁹: mētis ꝟginee mundi cogitat⁹ .pectorꝭ virginei casti affect⁹. Uellus enī istd̄.ꝑ virtutū omniū ornatus.vestit⁹ iocūdus .Uestiri vellere marie.ꝑ est circūamictū esse varietate.ꝑ Pilis carnalibꝫ sordidis ꝛ capnis ignominiose tegit̄ q̄cunq̄ ħ vellere nō vestit̄. Pili hui⁹ velleris.ꝑ sublimes subtiles lōgius extēsi:suaues et recurui virginei cogitatus et affect⁹. Et ħ oīs ornat⁹ ꝟtutꝭ:cumul⁹ oīs gr̄e et glorie vniuerse.

Quia sicut de vellere sumit̄ portio vt inde fiat vestimētū. Sic de substātia ꝟgīs :velut de vellere lanā:modicā portōem snmpsit spūsctūs artifex. de q̄ ineffabili artificio:tunicā texuit q̄ indutus ē filius dei. Et ideo christ⁹ de spūsctō d̄r incarnat⁹. Sicut videlicꝫ de corpe adā dormiētis:sublata est portio de q̄ formata ē eua. Et nota q̄ hec vestis fuit tunica incōsutil̄.s.q̄si de vne piete gallice.q̄ de sola matris substātia. Nr̄e autē tunice ꝯsute:q̄si a partibꝫ. q̄ partim de pr̄e :partim de matre. Nota etiā q̄ duplicē tunicā fecit maria christo.et vtraq̄ fuit incōsutilis. Joh̄.xix. Erat autē tunica incōsutil̄ ꝛc̄.

Quia sicut sine ouis lesiōe sumit̄ ab ea vellus vt inde fiat vestimentū. Sic sine lesione sue ꝟginitatꝭ cōcepit maria christū in vtero.i.ex causa intrīseca.et ip̄m sine dolore peperit:virginitatis gl̄ia ꝑmanente.

Hiero. Quia sicut dicit hiero.vell⁹ cū sit de corpe nescit corpis passiōes .sic marie ꝟgītas cū esset ī carne:vicia carnis nesciuit.nec motus carnales sensit.et ab om̄i labe carnali ꝑmāsit īmunis. Psal. De⁹ me⁹ īpolluta via ei⁹. Ecce q̄ ꝑ vell⁹ significat̄ ꝟgi-

Maria vellus

Quia vell⁹ ī modico ꝯstringit̄.in q̄ notat̄ hūilitas.et tñ de ei⁹ q̄ntitate nihil ideo depit. Quia q̄ se humiliat exaltabit̄. Unitas.

Quia lana velleris.ꝑ īmo ip̄m vellus valde bibulū ē.et in magna quātitate de pluuia vel aq̄ recipit.et qd̄ recepat facillima ꝯpressione refundit. Sic marie hūilitas valde sitibūda et bibula ꝑ desideriū gr̄e.de q̄ tāto ampli⁹ hausit:q̄nto magis se humiliauit.et sine detrimēto sue plenitudīs.ꝑ ip̄am gr̄am facillime refundit oībꝫ.ꝑ quotiēs ꝯp̄mitur oratōe deuota. Unde compat̄ velleri vl̄ spongie. Istud totū inuenies supra versu.vi.vbi ortus dicit̄ sitibundus :multo meli⁹ explanatū.

Quia vellus vestit et circūdat ouē. Christ⁹ ouis. Isa.liij. Sicut ouis ad occisiōeꝫ ducet̄ ꝛc̄.q̄ vestitus fuit carne ꝟginea:q̄ñ femina circūdedit virū. Hiere.xxxi. Uñ et dicit matri Job. x. Pelle et car.vestisti me .De quo vestimēto Isa.lxiij. dicit̄ christo. Quare rubrū est indumentū tuum? Moraliter. Maria vestit virtutibus et circūdat ꝓtectōe oues.i.simplices et innocentes.

Quia suauissimū ad tāgendū. sic maria ꝑ pietatē et benignitatē.ꝑ quā nō inueniunt pctōres scrupulosam. Btūs bern̄. Quid ad mariā accedere trepidat hūana fragilitas.nihil austerū in ea.nihil terribile.tota suauis est oībꝫ offerēs lac et lanā. Ecce q̄ ip̄a est ouis que peperit agnum dei.

Bern̄.

Quia vellus reciprocat̄ in se.pilos habēs mlto longiores q̄ appareant. Ecce ꝟginalis humilitas qua se nominauit ancillā.

Quia vell⁹ q̄ntūcunq̄ tōdeat̄:sp̄ de carne renascit̄. Istd̄ intellige moraliter. q̄a sp̄ d̄ carne nostra ꝓcedit causa hūiliatōis nostre. Unde Michee.vi.[Hūiliatio tua]

id ē.humiliatōis causa [in medio tui] Quere in tractatu nr̄o de hūilitate fere ī p̄n
Maria lana. Quia [cipio. B

Succida./succo pietatis plena. Judicū.v. Exp̄sso vellere concham rore impleuit. id est.humiles.

Uestis ouis.i.ꝓtectio innocentiū et simpliciū. Uñ ꝓuer.in fi. [Oēs domestici eiꝰ vestiti sunt duplicibꝫ.] stola.s.gemina. Uel q̄a vestiuit christū carne v̄ginea. q̄ ouis dicit̄ ꝓpter innocentiā. Jsa liij. Sicut ouis ad occisionē du.ꝛc̄.

Nō sentit. Hiero. Uellꝰ cū sit de carne nescit corꝑis passiōes ꝛc̄.sup̄ F. sic nec maria carnales motus.

Nō sonat icta. Eiꝰ enī caritas nō irritabat̄ in filij passiōe .nec remurmurabat aut ꝯdicebat.licet eiꝰ aīam gladiꝰ filij ꝑtrāsiret.i. Choꝝ.xiij. Caritas nō irritat̄.

Hirta.i.hirsuta simul se tenēs.q̄ nō erat compta.nec extrīsecꝰ eiꝰ capillatura.i. Petri.iij. Actuū.i. Perseuerās cū aplis et mulieribꝫ in oratōe.

Pilo mollis.i.pia cogitatōe.q̄a cogitat nobis cogitatōes pacis. Hiere.xxiiij.

Bibula v̄bi dei./conseruās omnia in corde suo. Luce.ij.

Tingi ꝑata.quia fuit v̄ecunda. Uñ turbata est in sermōe. Cū enī esset cādidissima vt liliū.rubore roseo ad visionē angeli ī specie hoīs apparētis creditur superfusa. Et nota ꝙ hec lana pluries quasi tincta ē. Primo q̄si de nigro in candidū .ꝛ hoc in sanctificatōe. Scd̄o de cādido in rubeū./angelo ei apparēte.vt dictū est sup̄ īmediate. Sed ꝫ pleniꝰ inuenies li.v.ti.vi.vbi agit̄ de coloratōe genaꝝ. Tercio tincta est q̄si in purpurā:filio dei ex ea carnē assumēte. Uñ Hiero.ibi. Cogitis me o paula ꝛc̄. Ad quā sane cū accessisset spūsscūs:quasi ip̄a eadēq̄ lana./ cū inficit̄ sanguine muricis vel conchilij v̄tit̄ in purpurā. Uersa ē et ip̄a sine coitu ī matrē. vt iā nō sit ip̄a admodū qd̄ fuerat.sed purpura v̄issima:ad indumentū sūmi regꝫ diuinitꝰ aptissime dedicata.vt nulli deinceps ea vti femineo vsu licuerit nisi deo. Hec hieronymus vbi sup̄. Quarto tincta est p̄ciosissime ꝑ aīe martyriū in filij passiōe. Silr̄ et filij vestimentū.i.hūanitas quā de hac lana sibi ꝯtexuit:cādidissima fuit ꝑ virgīitatē ꝛ innocentiā.et incepit tingi./sꝫ nō ita plenarie ī circūcisiōe ꝛ sudore sāguineo.tādē ꝑfecte tincta est ī ip̄a passiōe./habita tinctura abūdāter de q̄nq̄ vulneribꝫ. Unde ꝛ d̄r ei Jsa.lxiij. Quare rubrū est indumētū tuū ꝛc̄. Et Cañ.vij. Purpura regis iūcta canalibꝫ. Et ꝓuer.in fi.de sapīa. Bissus et purpura indumētum eius. Et ad ꝫ signādū indutꝰ fuit purpura. Mar.xv .et damidē coccineā circūdederunt ei. Matth̄.xxvij.

Pectunt bone ancille et carpināt.i.dilatāt laudes eiꝰ et gl̄iam.s.fideles aīe. Lana enī carpinata dilatat̄. Eccī.xxiiij. In medio populi sui gloriabit̄. H

Nent subtiles p̄dicatores. Exo.xxxv. Dederūt que neuerāt].i.p̄dicauerūt qd̄ cogitauerant.et in q̄bꝫ studuerant:et que subtiliauerant.

Texunt ꝓlixe oratōes. Thob.ij. Anna ibat ad textrinū opus q̄tidie.

Q; frigora pellat.s.infidelitatis. Uñ ei dicit̄. Cūctas hereses sola interemisti.

Q; ornet. Jp̄a eī ē dorcas que pauꝑes vestiebat. Actuū.ix. Dorcas īterp̄tat̄ caprea vel damula. Hec est beata virgo.cuiꝰ vbera ꝯpant̄ hinnul̄ capree. Cañ.iiij.

[Descēdit ḡ filiꝰ dei sicut pluuia ī vellꝰ] Pluuia enī descēdēs in vellꝰ./ mūdat in eo si q̄d inuenit mūdādū.et q̄ ad q̄d inde sordidior exp̄mit̄. Silr̄ christꝰ descēdēs ī v̄ginē:de pura reddidit mlto puriorē.et inde assumpsit carnē purissimā:licꝫ silem peccatrici. [Et sicut stil.stil.sup terrā] Tota enī diuitatꝫ vnda./tota plēitudo carismatū btē virgini tanq̄ velleri se infudit. Unde dicta ē gr̄a plena. Et de hac plenitudine ceteri sancti :q̄ dicunt̄ terra./q̄uis abūdāter receperint.tñ q̄si stillicidia modica suscepisse dicunt̄ respectu plenitudīs illiꝰ. Jtē de illis stillicidijs./q̄ ab hac plenitudine descēdūt dicit̄ alibi. In stillicidijs eius letabit̄ germinans.

Moraliter. Quotidie descēdit christꝰ ī aīas iustoꝝ [sic̄ pluuia ī vellꝰ]. i.latēter. Uñ Job.ix. Si venerit ad me nō videbo eū ꝛc̄. Et vtiliter. Unde Jsa.lv. Quō descēdit imber et nix.vt supra ca.viij.in fine. Sed hec pluuia gr̄e nō descēdit nisi ī vellus ouiū.i.in aīam simplicē et innocētē.nō in vellꝰ caprinū: ꝑ luxuriā. vl̄ leoninū

p supbiã.vel vulpinũ p fallaciã. vl' asininũ p pigriciã.vel camelinũ p auariciæ strumã.vel lupinũ p rapacitatẽ.vel caninũ p detractionẽ.vel vrsinũ p gulam.vl' vaccinũ p pigriciã.vel vitulinũ p lasciuiã .vel eq̃nũ p discordiã .et sic de alijs. ¶Et sicut stillicidia stillãtia sup terrã.¶Veniẽs ¶sicut pluuia¶ cõsolatõem ĩmittit. Veniens ¶sicut stillicidia stil.sup terrã¶.i.petõrẽ:qñ de peccatis ĩmittit timorẽ.sed ꝺminaf eis.Unde eze.xxi.¶Stilla ad sanctuariũ¶.i.ad clericos.Uñ pterriti.faciũt qñ qz penitentiã.sed raro.

Deß vellere Judic.v.dicit gedeon ad dñm.¶Ponã vellus lane in area .si ros ĩ solo vellere fuerit.et in omni terra siccitas.scio q̃ p manũ meã liberaß israel.¶Et hoc signat q̃ descensus filij dei in virginẽ.tanq̃ ros in vell⁹.ipam fecũdauit:iudea in aridit̃ate gratie pmanẽte. Uel vellus.coꝛ beate virginis.ꝺplurũ pluuia diuitatis. sed area remãsit arida.quia caro ei⁹ nõ fuit rigata humoꝛe ꝯtriseco. Uel plena humoꝛe gre.sicca ab humoꝛe culpe.

Chꝛistus vapoꝛ Capitulũ x. A

Chꝛist⁹ caloꝛ

¶ Apoꝛ¶.i.filius dei.De q̃ ꝺr Sap.vij. ¶Uapoꝛ est¶.i.caloꝛ ¶virtutis dei¶.i. patris.cui attribuit potẽtia.q.d.Sicut caloꝛ est ab igne.ita filius ẽ a pre.Et dicit filius a pre sicut caloꝛ.ꝺa expellit frigus nre infidelitatis.z calefacit nos ad amorẽ dei.Itẽ.ꝺa sicut ꝺr Ecci.xliij.¶Frigid⁹ vẽtus aq̃lo flauit.et gelauit cristall⁹ ab aq̃¶.ꝺa a flatu.i.a tẽptatõe diaboli qua ꝓmos pentes seduxit.ab aq̃ gelauerat gen⁹ humanũ in glacie vel cristallũ. Ideo ad hanc glacie vel cristallũ dissoluendũ venit filius dei sicut vapoꝛ.¶Et emanatio quedam claritatis oipotẽtis dei¶.i.claritas emanãs ab omnipotẽte deo.i.a deo patre.i.lumen de lumie.¶ꝺdam¶ dicit ad notãdam impꝛopetatẽ.qua creatura creatoꝛi compaf.vl' ad notãdã incõphensibilitatem illi⁹ eterne emanatõis:q̃ filius emanat a pre.sicut dicit Isa.liij. Generatõez ei⁹ ꝺs enarrabit.

Et nota q̃ subtiliter descẽsũ chꝛisti in mũdũ et ad inferos.et ascẽsum ei⁹ ad celos hic ostendit autoꝛ. Riu⁹ enĩ emanãs a fonte deoꝛsũ tẽdit. Uapoꝛ ꝺo ab igne veniens ascẽdit sursum.q̃ p emanatõnem descensum ad terras et ad inferos :p vapoꝛẽ ĩ celũ ascensum dedit autoꝛ intelligere. Eph.iiij. Qui descẽdit ipe ẽ q̃ ascẽdit sup oẽs celos ꝛc.Quasi ꝺi.Qui est emanatio ipe est vapoꝛ. Itẽ in vapoꝛe ignis illumiatio ignoꝛãtie:in emanatõe fontis:intelligif ablutio culpe. ipe enĩ descẽdens ad nos ĩ sua incarnatõe.et tenebras nre ignoꝛãtie illumiauit.z macl'as culpe lauit. que duo notauit ps.ꝺicens. Apꝺ te est fons vite.et in lumine tuo videbim⁹ lumẽ. ¶Sincera¶ sine omni admixtione:actuali:potẽtiali:vl' intellectuali ¶Et iõ nihil inq̃natũ ĩcurrit ĩ illã¶.nihil enim patif nisi a simili vel dissili.sz sapie nõ est sile vel dissile.cũ sit omnimoda simplicitate simplex.ꝓpter qꝺ a nullo ẽ passibile.et ideo incoinq̃natũ.¶Et ideo nihil inq̃natũ incurrit in illã¶.¶Et ꝺe ¶sincera¶ est¶ cãdoꝛ est enĩ lucs eterne¶ sapia.s.id est.chꝛist⁹.p quam videf lux eterna.i.pater. Joh.xiiij.Philippe qui videt me ꝛc.In ps etiã q̃ dicit¶ cãdoꝛ lucis eterne¶ notaf coeternitas filij cũ patre. Cãdoꝛ enim siue splẽdoꝛ coetern⁹ ẽ luci.Et iõ si lux eterna.et candoꝛ etern⁹ .¶Et speculũ sine macl'a dei maiestaf¶.i.dei patris ¶et imago bonitatis illi⁹¶.i. plena repsentatio illi⁹.i.p oĩa ei sil'is. Et nota q̃ filius ꝺr et speculũ et imago pris.cũ tñ in reb⁹ inferioꝛib⁹ imago sit in speculo.ad notandũ q̃ idem est speculũ et imago. Et sicut in reb⁹ inferioꝛib⁹:in spec'o videf imago rei.et p imaginẽ res. sic ĩ filio z p filiũ videf pater. In filio ꝺa est speculũ.p filiũ ꝺa est imago. Itẽ filius nõ speculum simpliciter:sed ¶speculũ sine macl'a¶ dicit.ad ꝺram faciendã inter hoc speculum et alia specula.Tria siq̃dem sunt spec'a dei. Unũ est mẽs hũana.facta ad imaginem et sil'itudinẽ dei.sed nõ est sine macl'a. Aliud est q̃libet creatura.in q̃ relucet vestigiũ trinitatis toti⁹.vt dicit Aug⁹.in esse.potẽtia.i modo. sapia. Potentissime siq̃dem et nihilo oĩa:sapientissime :pulcre:benigniss̃ime:vtiliter fecit deꝰ .ꝺicẽ beatus Ber̃. De isto spec'o dicit.i. Choz.xiij. Uidem⁹ nunc p speculũ ĩ enigmate. Terciũ speculũ est chꝛist⁹.et istud est sine macula omnino.

Tria ſpecula dei

Aug

Ber̃.

Chꝛistus ignis Capitulũ xi.

Que descēderūt in ortū conclusum

Ignis [.i. filiꝰ dei q̄ dicit̄ ignis cōsumens. Deutero. iiij. et ad Hebre. in fine. q̄ ꝓpetates suas cōpleuit in virgine.

Christus ignis. quia

Siccus. ab effectu. qui omnē humorē carnalitatis desiccauit in ea. Osee. xiij. Adducet dn̄s ventū vrentē. vt supra ca. v. A. de vento q̄ signat spm̄sanctū.

Calidus. dum ip̄am quasi frigidā ꝑ timorē. accendit ad fidē. dicente angelo. Ne timeas maria inueuisti gr̄am apud dominū.

Mobilis. qn̄ ip̄o ꝯcepto. ascēdit in mōtana cū festīatōe. ⁊ deīde cū eo fugit ī egiptū

Leuis. qn̄ spretis ꝑ eius gr̄am mūdi solicitudinibꝰ: ad celestia eā desideria subleuauit. Sopho. iij. [In igne zeli mei] .i. in feruore et vehemētia dilectōis mee q̄ dileri mariā [deuorabit̄ oīs terra] .i. oīs terrenitatis amor et appetitus.

Subtilis. qn̄ amota sensus hebetatōe. ip̄am impleuit sapientia.

Acutus. qn̄ ablata sensus tarditate: fecit eam in corde suo cōseruantē om̄ia verba q̄ dicebantur. Luce. ij.

Inflāmans. filiꝰ enī dei cor matris inflāmauit eximia caritate. Vn̄ pater filio eze. x. [Ingredere ī medio rotaꝝ] .i. in cor virgīs. Cor enim in medio est. [Rotaꝝ] dicit ꝓpter sciam duoꝝ testamētoꝝ. quā ip̄a habuit. [Et imple manū tuā prunis. et effunde sup̄ ciuitatē.]

Illuminans. qui a mente virginea fugauit nubilū totius ignorātie.

Christus manna Capitulū xij.

Manna] Christꝰ māna. De quo. s. māna dicit̄ Nūeri. xi. Cū descēderet ros sup̄ castra. descēdebat pariter et māna. Per [castra] btā virgo. q̄ terribil' est demonibꝫ vt castroꝝ acies ordīata. Cañ. vi. Per [rorē] spūssctūs de quo ꝯcepit. ꝑ [māna] filius dei. Rorantibꝫ enī ei celis desup̄: et spūsancto in eā supueniēte. et ei obumbrante virtute altissimi: ocncepit filiū dei q̄ figurat̄ ꝑ manna. qui de seip̄o dicit Apoca. ij. Vincēti dabo māna abscōditū. Tūc enī [dabit vincēti manna abscōditū] qn̄ dabit illd̄ qd̄ oculꝰ nō vidit. nec auris audiuit ⁊c. i. Choꝝ. ij. Vel [māna abscōditū] diuītas occulta. q̄a deū nemo vidit vnq̄ꝫ. Joh. i. Qd̄ nobis daturꝰ est. qn̄ gl'ia sue diuītatis nos satiabit. Hoc aūt manna fuit absconditū sub tunica nr̄e nature: qn̄ diuinitas vnita est nr̄e carni. Qd̄ māna tūc nobis dabit: qn̄ ꝯgnoscemus vnionē ꝟbi cū carne. et qn̄ clarescet geniti q̄ genitura fuit. Vel etiā [māna absconditū] corpus eiꝰ velatū formis accidentiū. Et principaliter solet istd̄ exponi de sacramēto altaris. Et s̄m hoc ꝓsequemur.

Christus manna

Quia de celo dabat̄. Vn̄ Sap̄. xvi. Paratū panē de celo p̄stitisti illis sine labore: omne delectamētū ī se habentē: et oīs saporis suauitatē. Et istud sacramētū est oē datū optimū. [Datū] q̄a hic filiꝰ dei quotidie dat̄ nobis. et a pr̄e: et a seip̄o et a spiritusctō. Et est [optimū] q̄a sine christo nihil aliud valeret. Et est [omne] .i. sufficientia omniū. [Et descēdit a pr̄e luminū. Joh. vi. Pater meꝰ dat vobis panem verum de celo.

Quia album. Exodi. xvi. In quo christi puritas ⁊ mūdicia. q̄ est cādor lucꝭ eterne ⁊ ingressus est mūdū sine macula. qd̄ designat̄ in candore hostie.

Quia minutum erat. Exo. xvi. Et in hoc notat̄ christi hūilitas. qui se tam immēsū abscōdit sub tā breui forma panis et vini. Ideo dicit̄ Exo. xvi. q̄ [māna descēdēs ad sup̄ficiē terre: apparuit in solitudine minutū] q̄a singularꝭ fuit eiꝰ hūilitas.

Quia subtile. q̄a modus incōprehēsibil' nobis modo. et in vita p̄senti. Hoc enī sacramentū credere p̄cipimur. discutere ꝓhibemur. sicut dicit ambrosius.

Quia quasi pila tūsum. In quo christi patiētia. q̄ attritꝰ est ꝓpter scelera nr̄a. Isa. liij. Passibil' enī fuit et mortal'. qd̄ signat̄ in tunica vl' palea manne. Sed hec palea in pila crucis amota et sep̄ata est ab eo. In q̄ etiā īnuit̄ q̄ h̄ sacramētū ꝯpetit veris patiētibꝫ. Et nota q̄ in tūsione imminuit̄ g̃nū. quia in tribulatōe debemꝰ hūiliari sub potēti manu dei. vt nos exaltet ⁊c.

Quia ī sil'itudinē pruine albe. s. fuit sup̄ terram. Exo. xvi. Albedo signat christi pu-

ritatē et mūdiciā.q̄ duo sūme necessaria cōmūicare volēti. L Pruine J etiā que frigida ē.ḳa in hoc sacramēto digne sūpto:ɔ incentiua libidinis et vicioꝝ habeť ſpūaľ refrigerū tēperies. Cōtra culpā.ḳa hoc sacramētū digne sumptū debilitat fomitē. et elidit ꝓmos mor⁹ et tēptatōes·vt possit dicere taľ. Trāsiuim⁹ p ignē et aquam ꝛc. Cōtra penā caro christi mystica.i.vnitas eccl'ie.cui⁹ mēbris ꝓperit illō. Justus si morte ꝓoccupatus ꝛc. L Pruina J etiā herbas nociuas extinguit. sic ꝛ istud sacramentū ꝓcupiscētias. Terrā fertilē reddit. ḳa fecūdat cōscientiā in bono. Lutū tegit:quia caritas christi in digne recipiēte opit multitudinē peccatoꝝ. Aliť L Pruina J aq̄ est frigore solidata. q̄ candida ē.et terrā reddit candidā. Aq̄ hec fuit nostra mortalitas et defect⁹.fluida ante passiōem.frigore aūt passiōis ꝛ ĩmortalitaſ gloria solidata.q̄ terrā mētſ nr̄e si ĩ eā p ꝓsideratōeꝝ ceciderit.cādidā reddit ꝛ ōcorā.

Quia erat q̄si semē coriādri albū .i.vilis oleris. Exo.xvi. Et coloris bdellij. Hūeri xi. Et saporis q̄si panis oleati. Quia christus oīmodā vilitatē et pauptatē ꝓ nob pati dignat⁹ est. Un dic. Ego sum opprobriū hoim et abiectio plebis . Et ꝓpť humilitatē hui⁹ sacramēti ꝓtēnit a mlt̄is. Jtē olus est cib⁹ infirmoꝝ. sicut ōr Rom. xiiij. et hoc sacramentū sustentat nr̄am infirmitatē.

Quia dulcedinē mellis habebat. Un Exo.xvi.ōr q L gust⁹ ei⁹ erat q̄si simile cū melle. J Jn q̄ notať dulcis māsuetudo patiētis.ḳa p crucifixoribꝫ orauit. L Simila J etiam q̄ est puriſſima et cādidiſſima farina.christi designat hūanitatē.in q̄ est plena refectio. Un Joh.vi. Caro mea ꝑe est cib⁹ . L Mel J signat deitatē.in q̄ ꝓfecta erat plenitudo dulcedinis.q̄ satiabimur cū apparuerit gl'ia ei⁹. Hoc māna habemus mō ad refectōeꝝ.sed ī futuro ad fruitōem. Jtē Hūeri.xi.ōr q Lerat saporſ q̄si panis oleati J.i.frixi in oleo. Let habebat saporē q̄si simile cū melle J.i.puritatē hūanitatſ cū dulcedine diuīratis. Let q̄si panis oleati L ꝓpter mificordiā.

Aliter L Albedo J mūdicia carnis christi L similа J deitas L mel J hūanitas. Jn ꝓiūctōe mellis cū simila.vnio hūanitatis ad deitatē. Bdellū in terra euilath inueniť.q̄ terptatur a ꝓncipio.et sigt humanitatē illi⁹ q̄ ē principiū de principio. Et ē bdellū:sicut dicit plini⁹:arbor aromatica magnitudie oleagina.cui⁹ lacrima lucida ē. gustu amara:et boni odoris.sed infusiōe vini odoratior. Et signat hec arbor hūanitatē christi.que ē mire suauitatſ.ad nos defundēs exēpla.et p mificordiā oleagina.cui⁹ passiōis lacrima lucida ē.et imitātib⁹ amara.boni odoris p se: sed infusione vini .i.sanguinis dñici odoratior.ḳa incarnatōis beneficiū suaui⁹ ē et magſ odorifer reddiť p sanguis p̄cū.quē q̄ homo factus est effudit in cruce.

Bdellū Plini⁹

Quia sapiebat ī ore cuiuslibet qđ volebat p̄cipue de bonis.sicut ōr Sap.xvi.vt supra. Jn sumptōe enī hui⁹ sacramēti plena est suauitas.nisi ḳs p peccatū corruptū habeat palatū.q̄ntum enim diligit ḳs.tantū ei sapit.

Quia manna dictū ē panis angelorꝝ. Unde in ps. L Panē angelorꝝ māducauit hō J ḳa virtute qua angeli subsistūt:creat⁹ est ille panis.hoc significās q ꝓ de celis venturus erat.qui spūaliter pasceret electos suos. Un et māna ꝓ⁹ dñico die venit de celo:ad saturitatē populi hebreorꝝ.ꝛ christ⁹ natus ē tali die.

Christus manna

Quia indurabať ad ignē.sicut ōr Exo.xvi.que coq̄nda sunt coq̄te. inter q̄ enumerabať māna. Sic christi hūanitas indurabať et roborabat p ignē deitatſ vl' tribulatōis. Unde dicit post passionē. Aruit tanq̄ testa virtus mea .Spūsctūs etiā coctus ē.et decoquit ꝑ sacramentū suo mō ineffabili. E

Quia liq̄fiebat ad solē.sic ōr Exo.xvi.Qđ enī ab igne nō poterat exterminari. statī ab exiguo radio solis calefactū tabescebat.Sap.vi. Christ⁹ enī hmōi mutabilitati ꝓ nobis se ꝓposuit. Un Lu.xxij. Fact⁹ ē sudor ei⁹ sicut gutte sanguis decurrētis in terrā. Sol feruor tribulatōis. Un.p diem nō vret te ꝛc.

Quia sexta die colligebať ī duplū. Exo.xvi. Sic christ⁹ ī sexta etate collect⁹ ē duplicatus.q: de⁹ et hō. Un et dicit emanuel. Sic collegit thomas dicēs.Dñs meus et de⁹ me⁹. Sic etiā de⁹ et hō sumiť in sacramēto.

Quia cū rore descēdebat et ꝓ colligebať.Exo.xvi.et Hūeri.xi.Sic et christ⁹ in ꝑ

sacramēto cū rore gr̄e debet sumi. Nā q̄ aliter accipit iudiciū sibi māducat ⁊ bibit.
Christ⁹ i— Quia mane ante solis ortū colligebat̄. Exo. xvi. Sic ad lr̄am. mane tp̄is debet q̄s/
ramēto qꝫ surgere ad missam. vbi verū māna. i. corpus christi rep̄sentat̄. et a sacerdote ī p/
nna sona omniū fideliū accipit̄. Sil'r nocte pctī fugata. dū recens ē ingenij p̄spicacitas
addiscēda est sacra scriptura. q̄ significat̄ p manna. vt etatis p̄micie dño offerant̄.
Sicut etiā d̄r Mar. in fi. et Lu. xxiiij. Mulieres valde mane venerūt q̄rere cor
eda pus christi ad monumētū. In q̄ sicut Beda dic̄. magn⁹ feruor īueniēdi dñm ostē
dit̄. Et in h̄ mystice dat̄ nob̄ exemplū. vt decussis vicioꝝ tenebris ad corp⁹ dñi ac
cedamu⁹ [et mane]. i. cū iam incepit nouitas vite spūalis. q̄ dies est. Vñ Ephe
v. Eratis aliqñ tenebre. nūc autē lux in dño. [Altare] sepulcrū dñi designat. in q̄
carnis ei⁹ et sanguīs mysteria celebrāt̄. [Aromata] q̄ deferūt. odorē virtutū ⁊ sua
uitatē orationū significāt. cū q̄bus altari debemus p̄ximare.
Quia ī mēsura vni⁹ gomor colligebat̄ p singula capita. Exodi. xvi. Sic et q̄libet
sacerdos debet esse cōtentus vno gomor in die. i. vt tm̄ semel celebret. ne iudiciuꝫ
sibi māducet et bibat. Gomor interp̄tat̄ ꝯsolatio vl' p̄fectio. q̄a sacramētū istd̄ mō
est nobis ad ꝯsolatōem ne cadam⁹. in futuro erit ad p̄fectōem.
Quia q̄ plus de māna collegit nō habuit plus. nec q̄ min⁹. min⁹. Exo. xvi. Sic ē
d̄ corpe christi suscepto sub breuissima p̄ticl'a hostie. aut sub forma maximi panis
Quia reseruatū vsqꝫ mane cōputruit ⁊ scatebat v̄mib̄. Exo. xvi. q̄a ꝯtra p̄ceptū mo F
ysi faciebāt. Illis enī erit christ⁹ q̄si v̄mis corrodens. q̄ aliter docent q̄ꝫ sentiāt. vl'
viuūt q̄ꝫ doceāt. Unde dicit christ⁹ Osee. v. Ero q̄si tinea effraim. et q̄si putredo
domui iuda. Itē [Ecce posit⁹ ē] christ⁹. s. [hic]. i. in sacramēto [in ruinā ⁊c.] ꝯ in/
stitutū suū accedētib̄. Et p hoc māifestū est. q̄ alteri⁹ modi fuit māna q̄ꝫ sit eucha
ristia. qꝛ scaturiebat v̄mib̄ vsqꝫ mane reseruatū. Eucharistia v̄o manet incorru
ptibil'. et sumptores suos: si digne accedāt incorruptibiles reddit. Et h̄ iō. qꝛ mā/
na erat cib̄ corpal'. Eucharistia est cib̄ spūalis. Et sicut manna r̄ficiebat corpus.
sic eucharistia saginat aīam interi⁹. Vel meli⁹. q̄a diuītas vnita carni ī triduo se/
pulture ꝯseruauit eā a putredine et v̄mib̄. Vñ. Nō dab̄ sctm̄ tuū videre corruptōꝫ
Quia de eo dixerūt filij isrl'. manhu. q̄d signat q̄d est hoc? Et responsū est. māna. q̄d
interp̄tat̄. q̄d est h̄? vel quō ē istd̄? Et ita nō termīabat̄ q̄stio p q̄stionē. Et respon
dit moyses. Iste ē panis quē dedit nobis de⁹ ad vescendū. Et sp̄ restabat q̄rere.
q̄d est hoc. donec sūm⁹ magister q̄stionem istā soluit in cena dicens. Hoc ē corpus
meū. Matth. xxvi. q. d. Nolite querere vl' dubitare ampli⁹. q̄d est hoc? vel quō ē
istud? in hoc sacramēto altaris. qꝛ ego q̄ magister sum determino et dico. hoc ē cor
pus meū. Et huic magistro debēt credere discipuli sui. Cui solutōi si assenseris p
ꝯsensum vere fidei. fiet tibi panis vite. alioq̄n fiet tibi iudiciū mortis. q̄a s̄m diuer
sitatē accipientiū hoc sacrosanctū ferculū q̄busdā est electuariū. alijs est venenum.
Vñ Lu. ij. Ecce positus ē hic in ruinā ⁊c. vt sup̄ īmediate. [Man] īterp̄tat̄ quid
vel quō? [Māna] q̄d est hoc? vel quō est istd̄? Numeri. xi. [Cū descēderet ros ⁊c.]
In descensu roris. incarnatio filij. de q̄ possunt oēs admirari ⁊ dicere. q̄d ē hoc?
Itē hoc manna p̄pter suos effectus appellat̄ panis angeloꝝ quē māducauit homo. G
Unde p̄s. [Pluit illis māna ad māducandū. et] p id est [panem celi dedit eis]. i.
panē de celo aerio missū. vl' mīsterio āgeloꝝ p̄atū. [Panē angeloꝝ māducauit hō]
Efficiebat enī ille cib̄ p p̄te quod cib̄ angeloꝝ. Dicūt enī ioseph⁹ et iudei. q̄ q̄ꝫ/
seph⁹ diu hoc pane vescebant̄ nūq̄ꝫ assellauerūt. hec ioseph⁹. Hebrei v̄o dicūt: q̄ ī eodē
statu cōseruabat illos. Unde datū erat nō ad restauratōem dep̄diti: sed ad ꝯserua
tionē residui. Unde caleph dixit iosue Eiusdē. xiiij. se esse eiusdē valoris cui⁹ fue/
rat quādo missus ē ad explorandū terrā p̄missionis. Et ideo dicit̄ [panis ange/
lorū] qui nūq̄ꝫ infirmant̄ aut corrūpunt̄ aut senescūt. Vel dicit̄ [panis angeloꝝ]
qꝛ ministerio angeloꝝ parat⁹ ē. Vel qꝛ significat christū: q̄ est panis angeloꝝ. Itē
de hoc māna dicit̄ Apoca. ij. [Vincenti dabo] gratis. expone sicut habes sup̄ in
p̄ncipio capl'i. et infra particl'a. vi. c. xviij. ante finē. titulo. vbi christ⁹ dicit̄ lignū.
[Māna abscōditū]. i. suauitatē dulcedinis interne et eterne. [Māna] interp̄tat̄

quid est hoc. et sancti in eterna beatitudine recepti: et ab vbertate domus dei inebriati intantum mirabuntur ꝙ quasi stupefacti nõ remanebit in eis spiritus. exemplo regine saba.iij. Regũ.x. que visa sapiẽtia salomõis. nõ habebat vltra spiritũ ꝑ admiratõe. [Absconditũ] Isa.xlv. Uere tu es deꝰ abscõditus. De hac absconsiõe Exo.xvi. legit ꝙ manna ita absconditũ erat in archa: ꝙ nec sacerdos ingrediẽs sancta poterat illud videre. In q̃ signat: ꝙ q̃ntũcũq; se erigat homo ꝑ cõtemplationẽ ad supna: nõ tñ videt deũ sicut est in gloria sua. Exo. xxxiij. Nõ videbit me homo et viuet.

Aliter. Dñs in penthecoste. effũdẽs sup apl'os spũssancti dulcedinẽ. dedit eis mnãa abscõditũ. quod pauit paupib; ĩ dulcedine sua. De q̃ alibi. Quã magna multitudo dulcedis t. ꝛc. [quã abscõdisti timẽtib; te] .i. reseruasti. Sicut mater abscõdit ꝛ reseruat filio pomũ. vl' mel. aut aliq̃d quod vult ei dare. Hec est ficꝰ dulcꝫ Judicũ ix. q̃re li. xi. ti. i. y. Hanc dulcedinẽ senserat Petrꝰ Matth. xvij. et q̃si ĩebriatꝰ. nec etiam volens de loco quo eã gustauerat se remouere dicebat. [Dñe bonũ est nos hic esse. faciamꝰ hic tria tabernacl'a.] Sic deberẽt facere qui vl' q̃ñq; gustauerũt vel gustare vellẽt hoc mãna: libẽter residere in claustro vel cella: vt sepiꝰ inebriarẽt. exemplo btẽ virginis in suo thalamo residẽtis. qñ veniebat angelꝰ nũciare. Spũssctũs supueniet in te ꝛc. Propter h̃ videt ꝙ abbates et monachi tã crebro ꝑ causis leuib; eq̃tãtes: nunq̃ gustauerũt de hac dulcedine dei. Hoc aũt manna q̃sdam inebriat. quosdã impinguat. et sic vnicuiq; sapit id qd̃ d̃siderat. sicut istd̃ mãna filijs israel. Unde Sap. xvi. Paratũ panẽ ꝛc. Uel ꝑ manna signat gl'ia eterna. q̃ dabit ĩ futuro. vt dictum est supra E. in fine.

Maria manna

Itẽ sup illũ locũ [Ego sum v̄mis et nõ hõ] dicit Augꝰ. ꝙ maria ꝯgrue ꝑt dici mãna quia ẽ subtilis: splẽdida: suauis: et virgo. q̃ velut celitꝰ veniẽs. cunctis eccl'iaꝝ populis in cibũ dulciorẽ melle fluxit. Quẽ cibũ q̃ neglexerit: sicut iudei mãna fastidiebant. nõ habebit vitã in seip̃o. sed ei cibus hic in iudiciũ ꝯuertet. Itẽ de hoc manna vermiculꝰ ꝓcreabat: qñ christus in v̄gine incarnabat. A

Hic debet scribi quomodo maria mãna.

Hic pro capitulo. xiij. debet scribi quomodo christꝰ mel

Christus ros Capitulũ xiiij.

Augꝰ Isidorꝰ

Et ros] Ros est spũssctũs supueniẽs ꝑncipaliter in virginẽ: in filij dei cõceptõe. et fomitẽ ita penitꝰ extinguẽs in ea: ꝙ nullo mõ postea peccare potuit. sicut dicit btũs augꝰ. Scd̃m Isidoꝝ Ros dicit. q̃a rarus est. i. ꝑspicuus et ñ spissus vt pluuia. De hoc rore dicit Eccĩ. xviij. Nonne ardorem refrigerabit ros ꝛc. Hic etiã ros ad ꝓlem fecũdauit eam. et ip̃a de hoc rore cõcepit. Uñ Nũeri. xi. [Cũ descẽderet ros sup castra: descẽdebat pariter ꝛ man.] Per [castra] signat btã v̄go. que dicit terribilis vt castroꝝ acies ordĩata. Per rorẽ spũssanctus. Per mãna filius dei. cuiꝰ incarnatõem petit eccl'ia dicẽs Isa. xlv. Rorate celi desuper ꝛc. A

Christꝰ ros hermon

Itẽ christus ros: qui fecundauit virginẽ. opa enĩ trinitatis insepabilia sunt. Ip̃e est enim [ros hermon] qd̃ interp̃tat lumẽ exaltatũ. q̃a christus q̃ est lux vera: ꝑmo exaltatus ẽ in cãdelabro crucis in passiõe. secũdo in ascẽsiõe ad celũ [q̃ descendit in montẽ syõ] .i. in btãm virginẽ in incarnatõe. que est ille mons: sustẽtans et supportãs ciuitatẽ eccl'ie. que ꝑ syon. Matth. v. Non potest ciuitas abscõdi supra mõtẽ posita ꝛc. Christus enĩ ros est. maxime quo ad primũ aduẽtũ. Unde dicit Osee vlti. [Ero quasi ros. et israel germinabit q̃si liliũ.] In hac autoritate notant duo. scz. christi benignitas: et marie dignitas. Christi benignitas. notat vbi se cõpat rori. Uñ. Dominꝰ dabit benignitatẽ. Et hec benignitas cõsistit in duob;. Primuz est dignatio hũilitatis. Unde dicit [ero] Scd̃m. miseratio pietatꝫ. Uñ [q̃si ros] Marie dignitas. vbi lilio cõparat. Et nota ꝙ dicit [Ero quasi ros] extinguens scz fomitẽ in ea ex toto. vel ita debilitãs vt de cetero nõ insurgat in eã. [Et israel] .i. beata virgo ꝑfusa hoc rore [germinabit q̃si lilium] Israel interp̃tatur princeps cum deo. Maria enĩ sola principatũ cũ deo obtinet in celo et in terra. Interp̃tatur etiã vigil cũ deo: sicut dicit Hieronymꝰ. qꝛ ip̃a iugiter vigilat cũ filio ad custodiã

Hiero.

populi christiani. ¶Germinabit quasi liliū¶ Liliū enī nō seminatōne ꝓpagaꝛ: sed de substātia lilij portio sumiꝛ et plantaꝛ et fit liliū. Sic beata virgo ex se sobolem ꝓpagauit. qz de eius carne quandā portōem sumpsit spūssanctus. et formauit in li liū. i. in filiū. qui dicit Cāticorum. ij. Ego liliū conuallium. Itē in hac autoritate no taꝛ dignitas virginis in trib⁹. Primo in excellētia hūilitatis. cum dicit ¶Israel¶ qđ interptatur prīceps cū deo. quia q̄ se hūiliat exaltabiꝛ. Secđo in ꝓrogatiua fecūdi tatis. vnde. ¶germinabit¶ Tercio in ꝓuilegio integritatis. vnde ¶q̄si liliū¶ Et hec tria accepit a triplici statu. q̄ notaꝛ ibi Ecci. xxiij. ¶In iacob inhabita¶ q̄ pluctum hoc nomen israel acq̄siuit.

¶Item ō hoc roꝛe Isa. xlv. Rorate celi desup ⁊c. Quod sic debet exponi ¶Ro rate celi desup. et nubes pluant iustū: aperiaꝛ terra. et germinet saluatoꝛem.¶ In verbis istis exprimit ysaias desideriū sanctoꝛū patrū desiderantiū aduentum christi in carnē. Et in verbis istis cōtinenꝛ tres petitiōes in quib⁹ christ⁹ petitur. Petit ergo a celis roꝛē. a nubib⁹ pluuiā. germen de terra. Per celos angeli. p nu bes ꝓphete. p terram beata virgo. Dicit ergo. ¶Rorate celi desup¶ Quasi di. Ue niat gabriel ⁊ roꝛet. i. roꝛē annūciet. Aduēt⁹ ei in carnē significaꝛ p roꝛ⁹ descēsū mul tiplici de causa. Primo descēsus roꝛis occultus est et absc̄ditus. Qualiter ros de scēdit in liliū nō videꝛ. sed q̄ ex eius descēsu speciosioꝛ fit flos lilij. cognoscaꝛ. De scendit enī domin⁹ in virginē: manēte virginitatis integritate. sicut ros descēdit ī liliū sine lilij coꝛruptōne. Qualiter descēdit. nō capit mens hoīs. qz generationē eius q̄s enarrabit? Isa. liij. Sed q̄ in virginē descendit: credo et cōfiteoꝛ. q̄ ex eius aduētu magis incāduit flos virginis. Unū Osee vlti. Ero quasi ros ⁊c. vt supꝰ im mediate. Itē secūdo ros refrigerat. Unde dicit. q̄ angel⁹. i. christus: fecit mediū fornacis quasi ventū roꝛis flantem. Daniel. iij. ¶Et nubes pluant iustū. Nubes¶ ꝓphete: qui tonant. pluūt. fulgurāt. sed hic dicat. nubes pluant. q̄si di. Nō possu mus sustinere fulgura vl audire tonitrua. o nubes nobis christū pluite. i. vt plu uiam nūciate: que leui ictu pantit: et pantiēdo rigat. Fulgurabat enī hec nubes dicēs Deutero. xxxij. Si acuero vt fulgur gladiū meū ⁊c. Fulgur. vindicta dñi. qui frangit supbos. igne cremat auaros. fetere facit luxuriosos ¶Pluant¶ in quā ¶iustum¶ i. veniat qui iusticiā faciat de diabolo seductoꝛe: sicut fecit de hoīe sedu cto. Juste enī tenebaꝛ hō. sed iniuste tenebat eū diabolus. quia nō fecerat hō dia bolo ꝓpter qō ei nocere deberet. Unū dns Isa. lij. Ablatus est vi popul⁹ me⁹ gra tis. dnatoꝛes eius iniq̄ agunt ⁊c.

Sequiꝛ ¶Aperiaꝛ terra: et germinet saluatoꝛē¶ Terra hec beata virgo. Quere li. i. ca. vi. O. li. viij. ti. i. Sed cū beata virgo dicaꝛ ter porta clausa. i. ante partū: et ī par tu: et post partū. quomō dicit ꝓpheta. ¶Aperiatur terra.¶ Jdeo ei vtiꝛ verbo ape riēdi. quia beata virgo. virgo erat apocrisa. i. absc̄dita et concluſa. seipam enim cōcluserat. Quia sicut dicit Ecclīastici. xxvij. Ori suo fecerat ostia. et seras aurib⁹ suis. Et fedus pepigerat cum oculis suis vt nec cogitaret de homīe. Aperuit aūt aures ad audiendū verbū angeli. coꝛ ad credendum et cōsentiendū. os ad cōsensū exprimendū. et oꝛandū. vt fieret ei quod ꝓmittebaꝛ. Unde dixit. ¶Fiat mihi¶ Jō dixit Cantico. v. Pessulum ostij mei aperui dilecto meo. at ille declinauerat at q̄ transierat. ¶Ostiū¶ consensus ē. nisi ꝙsentiaꝛ ℣bo. verbū nō intrat ad coꝛ. ¶Pes sulum¶ est discretio. quia non est consentiendū nisi discretōne ꝓcuia. Eua enim ita aperuit diabolo q̄ fregit pessulum. quia consensit verbo eius anteq̄ ꝓcedē te ratōne dīudicaret verbum. Sed beata virgo aperuit. pessulum nō fregit. di cens cū diu ꝑcogitasset. qualis esset ista saluratio. ¶Quomodo fiet istud¶ Et post hoc exꝓssit consensum. dicens. ¶Ecce ancilla domini. fiat mihi ſm verbū tuū¶ Sic igitur aperta est terra: vt germinaret saluatoꝛem. Et anteq̄ dixisset hec ver ba. ¶ia¶ ¶dilectus declinauerat¶ vt. s. fieret seruus. quia ancille filij⁹ Lateq̄ trāsierat¶ .i. ꝓ ostiū consensus intrauerat. Jdeo ibi dixit. ¶Surreꝛi vt aperiꝛē dilecto meo¶ ¶Surrexit¶ enī cū se hūiliauit dicēs. Ecce an. ¶Aperuit¶ cū dixit. fiat mihi. Tādiu

igit̃ clausa fuit hec terra ad ꝯsentiendũ. donec intellexit ꝙ posset ꝯcipe et parere manẽs virgo. Nõ enĩ incarnaret̃ ĩ ea verbũ patris./nisi ipa cõsensisset. Uñ figurata ẽ ꝑ rebeccã./q̃ ꝯsensum suũ exp̃ssit nubẽdi ysaac. Geñ.xxiiij. Itẽ tercio [ros] ĩuisibilis./est gr̃a q̃ ante angeli missionẽ mariã illustrauit. sed [nubes iustũ pluit] qñ angel⁹ incarnandũ filiũ nũciauit [terra se apuit] qñ maria credidit ⁊ cõsensit. [Et saluatorẽ germĩauit] .i. de spũsctõ. h̃ ẽ. opatõe spũssancti cõcepit. Et nota ꝙ virgo germĩauit vt herba. Unde.ij. Regũ.xxiij. Sicut pluuijs germĩat herba de terra. Floruit vt liliũ. Isa.xxxv. Exultabit solitudo et florebit q̃si liliũ. Fructificauit vt vitis. Eccl̃i.xxiiij Ego q̃si vitis fructificaui suauitatẽ odoris. In germĩe herbe viror. in flore odor et decor. in fructu sapor et odor. Et nota ꝙ diuĩtas christi ꝑ pe fuit q̃si ros. qui inuisibiliter descẽdit et ascẽdit. Joh.iij. Nescis vnde veniat aut quo vadat. Job.ix. Si venerit ad me nõ videbo eũ ⁊c. Caro aũt ei⁹ pluuia visibilis. Cui⁹ gutte aque et sanguĩs mũdum aridũ rigauerũt. D

Christus ros E

Ratõe originis. quia de celo. Jo.iij. Qui de celo venit sup omnes est.

Rõe ꝓprietatis. Ros enĩ occulte et suauiter descẽdit. Et filij dei tam secreta fuit incarnatio: ꝙ mlti angeli nescierũt. Uñ admirabant̃ in ascẽsione ei⁹ dicẽtes. Quis est iste q̃ venit de edom. Isa.lxiij. Itẽ occulte et impceptibiliter. Uñ Isa.liij. Generatõnem eius q̃s enarrabit? Joh.i. dicit iohes baptista. [Nõ sum dign⁹ soluere corrigiã calci. ei⁹] .i. explicare vnionẽ ꝟbi. Itẽ Isa.xxiiij. Secretũ meũ mihi ⁊c. Itẽ suauiter. qꝛ suauis ẽ dñs vniuersis. Suauiter enĩ illapsus ẽ vtero virginali. ita ꝙ natura miraret̃. et mater absq̃ defloratõe grauidaret̃.

Christ⁹ ros

Rõe opatõis. ros enĩ rigat et suo mõ terrã inebriat et fecũdat. Et ꝑm hoc duo signa dabant̃ gedeõi Judic̃.vi: q̃a area rigabat̃ ⁊ vell⁹ inebriabat̃. Isa.lv. Quõ descendit imber et nix de celo ⁊c. vsq̃ ibi. [inebriat terrã. et infundit eã. et germĩare eam facit] Ecce tria. inebriatio. rigatio. fecũdatio. quere supra ca.viij. in fi. Itẽ ros suo mõ illuminat. Uñ Isa.xxvi. d̃r marie./ecclesie. et fideli aĩe de christo. [Ros lucis ros tuus. Ros lucis] .i. christ⁹ fecũdans affectũ: inq̃ntũ ros. et illuminãs intellectum inq̃ntum lucis.

Aliter [Ros] noctis./gr̃a dei subueniẽs in tribulatõe. Itẽ vbi nos habem⁹ [ros lucis ros tuus] dicũt. lxx. Ros q̃ ad te est./est sanitas eorũ. s. ros incarnatõis. Item [ros] ardorẽ tp̃is aut extĩguit aut tẽperat. Eccl̃i.xliij. [Ros] enim. i. christ⁹ [obuians diabolo veniẽti ab ardore] .i. ab incendio. s. gehenne vbi habitat. vel [ab ardore] .i. a desiderio malefaciẽdi. vbi ipe habitat et vñ venit ad temptãdũ nos. vt secũ cõburat in fornace gehenne. accẽdit enĩ peccatores ꝑ culpã. et eos secũ ꝯburit ꝑ penam. [humilẽ efficiet eũ] q̃a christ⁹ patiens in cruce hũiliauit calũniatorẽ. Unde [Tu hũiliasti sicut vulneratũ: supbũ] .i. diabolũ. id ẽ. minorasti potentiã ei⁹. Uñ. Si aũt fortior eo supuenerit ⁊c. Lu.xi. nõ sicut occisũ. quia adhuc habet manũ attrahentẽ./sed in fine spiritu labioꝝ suoꝝ interficiet impium. Isa.xi. et occidet cetũ q̃ in mari ẽ. Isa.xxvij. Ad hoc etiã venit christus vt ros in sua incarnatõe. vt ardorẽ peccati q̃ mũd⁹ flagrabat extingueret.

Christus ros F

Quia suauis. Mirabiliter enĩ et ineffabiliter iocũdat ꝯsciam quã inhabitat ꝑ g̃tiam. Psal. Suauis dominus vniuersis.

Qꝛ nutritiu⁹. Gr̃a eĩ ei⁹ ẽ nutrix toti⁹ bõi. Uñ sap̃.xvi. Oĩm nutrici gr̃e tue d̃seruiebãt.

Christ⁹ ros

Quia nocturn⁹. Et christ⁹ incarnat⁹ est ppl̃o gentiũ in tenebris ambulãte. Isa.ix. qñ. s. vna cathena tenebraꝝ oẽs erãt colligati. Sap̃.xvij.

Quia lucid⁹. Isa.xxvi. Ros lucis ros tuus. In hoc notat̃ priuilegiũ christi: q̃ sine nebula fuit omnis peccati. Unde et ipe dicit Joh.viij. Ego sum lux mũdi.

Quia frigid⁹. Et ꝑ h̃ extĩguẽs ĩ electꝫ suis feruorẽ tẽptatõnũ. ⁊ r̃frigerãs estũ ꝯcupiarũ. vñ. Angel⁹ dñi descẽdit cũ azaria ⁊ socijs ei⁹ ĩ fornacẽ. ⁊ fec̃ mediũ for. q̃si ventũ rorꝫ flãtẽ. Dañ.iij. G

Quia speric⁹ ẽ. Ducit enĩ ꝑ gr̃am suã ad eternitatẽ. cui⁹ appetitus seu desideriũ in figura sperica designat̃.

Que descēderūt i ortū ꝯclusum

Quia modicas habet guttulas in q̄bus descēdit. Sap̄. xi. Tar q̄s gutta roris ante lucani q̄ descendit in terrā. Job. xxxviij. Quis est pluuie pater: vel q̄s genuit stillas roris: Et hec modicitas designat humilitatē.

Quia matutin⁹. Osee. vi. Misericordia vra .i. christ⁹ de pura et mera matris misericordia nob dat⁹ est. Q̄si nubes matutina et q̄si ros matutinus .i. Quia quasi cōtemptibil' in ꝓmo aduētu: se patit mō ab oīb⁹ oculcari. Unde dicit. Oculcauerūt me inimici mei tota die .i. toto tpe gre. Sed in iudicio veniet sic grādo et grandinabit aduersarios suos. Un̄ Sap̄. v. Et petrosa ira plene mittēt grādines.

Sterilitatē tollit. i. defectū ꝟbi dei. Un̄ puuli petebāt panē. nec erat q̄ frageret eis.

Fertilitatē parit. Ideo tps gre ꝺr plenitudo tpis. Gal'. iiij. Tūc enī ipleta sunt q̄cūq; ꝓdixerāt ꝓphete. et tūc plenitudo gētiū intrare cepit ad fidē: p apl'os ꝓdicatōes

Herbas virētes augmētat. i. virore ꝟtutū. Ald hebre. vi. Terra bibēs imbrē .i. doctrine et germinās herbā .i. virore fidei et bonoꝝ opeꝝ. Illis a q̄b⁹ colit .i. ꝓdicatoribꝫ

Fructus ingrossat. q; terra ecclie vl' hūane ꝓscie antea erat inanis et vacua. Beñ. i.

Improuise descēdit. Sap̄. xviij. Dū mediū silentiū tē.

Suauis et lenis. tūc enim lenitas dei ostensa ē: q̄n Lapparuit benignitas et hūanitas saluatoris nr̄i dei .i. benignus et humanatus deus.

Refrigerat. et tunc ꝓstitum est refrigeriū gratie contra estū viciorū.

Uel sic exponit frater h. Ros .i. christ⁹ descendēs leniter de supnis: ad refrigerandū incēdiū vicioꝝ. Lobuiās veniēti ab ardore .i. ardori diabolice ꝑsecutōis. Hūilē efficiet eū .i. victā reddet in cruce moriēs. Prouer. xxix. Superbū sequit hūilitas. Uel sic. Ros ab ardore veniēs .i. christ⁹ a pte in q̄ est ardor caritatis descēdens. Lobuiās veniēti .i. diabolo. Hūilē efficiet eū .i. hūiliauit superbiā eius hūilitate passionis. q̄d significat in rogatiōib⁹ in diaconc. q̄ duob⁹ ꝓmis diebꝫ ꝓcedit. in tercia die sequit̄ q̄si victo⁹. Ite in ps. Tu hūiliasti sicut vulneratū superbū .i. diabolum p tuā hūilitatē. Sicut vulneratū q̄ amisit vires in parte. et ira diabol⁹ christo vulnerato et passo debilitatus ē vt hoīem volētē resistere nō possit vincere. Hieronym⁹. Debil'ē hostis q̄ nō ꝑt vincere nisi volentē. Sed nō penit⁹ extinct⁹ est. vt eū nō possit rēptare. q̄d totū cedit ad vtilitatē hoīs. Job. xxvi. Prudentia ei⁹ ꝑcussit superbū .i. diabolū. quē ꝑcussit dñs nō ꝓpotentiā. ne ille posset ꝯqri de violētia. sed p prudentiā. Unde Eccl'iastes. ix. Inuēt⁹ est vir pauꝑ et sapiēs. et liberauit urbem p sapientiā suā tē. Ite Job. xxvi. Prudentia ei⁹ ꝑcussit superbū.

Item christ⁹ ꝺr ros ad ꝯsolatōem pauꝑū. Pascit enī roze pullos coruoꝝ. quos parētes pascere nolūt. Dicit enī q; corui pullos suos nō pascūt: donec vidēt pēnas eorū nigrescere. Sic mūdi amatores illos pascūt et amplectūt: q̄ nigris pēnis eis assimilant. et nō illos quos sibi vidēt dissimiles. dñs aūt interim pascit illos roze gre: sed mundus cadaueribꝫ

Christus angelus Capitulū xv.

Angelus .i. magni ꝯsilij: q̄ de celo descendēs: ingressus ē in eā. Gabriel enim missus ad ꝟginē: nō ē ingressus i eā: sed ad eā. Lu. i. christ⁹ ꝟo in eā. Eze. xliij. ꝺr de porta. Dñs de⁹ israel ingressus ē p eā. Et ibidē ꝺr de ipa porta q; erat clausa ꝓncipi .i. ipi archāgelo. Uel Lꝓncipi .i. ad honorē ꝓncipis. s. xpi. Uel Lꝓncipi .i. diabolo. q̄ ꝺr ꝓnceps mūdi. Job. xiij. Angel⁹ enī malꝰ venit ab ifimis. hic nō est ingressus i ortū hūc. Eccī. xliij. Ros obuiās ab ardore veniēti tē. Uel Lꝓncipi .i. pctō. q̄d i mlt̄is ꝓncipat̄. Cōtra q̄d ꝺr Ro. vi. Nō regnet pctm̄ in vr̄o mortali corpe. vt obediat̄ i ꝯcupiscētijs ei⁹. Ite christ⁹ angel⁹. Un̄ Job. xxxiij. ꝺr ꝺ hoīe. Si fuerit p eo angel⁹ loq̄ns tē. Langel⁹ .i. christ⁹. Ite Isa. lxiij. Langel⁹ faciei ei⁹ saluauit eos. Q̄a fili⁹ imago pris est. Ideo dicit Langel⁹ faciei. De ꝗ angelo multa inuenies in Apoc. Quere et expone.

Christus ales. id ē auis Capitulū xvi.

Ales .i. auis volās. Christus auis. Auis dicit q̄si sine via. Un̄ Sap̄. v. vbi loq̄tur de aue. Cui⁹ nullū inuenit argumētū itineris illi⁹. Et viam viri in adolescētula dicit se salomon ignorare Prouer. xxx. De hac aue dicitur Isa. xlvi.

Uocãs ab oriẽte auẽ. et de terra longinq̃ virũ volũtatis mee. Pater enī vocauit hãc Lauẽ].i.chriſtũ in aſcẽſiõe Lab oriẽte] qr chriſtus ſp fuit ī oriẽte plene cognitõ nis et integre caritatis. Zacha.vi. Ecce vir oriẽs nomẽ ei⁹. Itẽ ali⁹ zacharias Lu ce.i. Uiſitauit nos oriẽs ex alto. Uocauit eum etiã pater L de terra lõginq̃].i.ō mũ do. qui lõge eſt a deo q̃ ad amatores ei⁹. L Uirũ volũtatis mee] ꝺa volũtas filij p oĩa ꝺſonat volũtati pris. Habuit aũt hec auis. virginis vterũ p nido. vbi format⁹ eſt ſm hũanitatẽ. Job. xxviij. Auro loc⁹ eſt in q̃ ꝺſtat. L Loc⁹] iſte vter⁹ ꝺginal⁹. Crucẽ p ptica: q̃ vocat ei⁹ accubit⁹. Cañ. i. Dũ eſſet rex ī accubitu ſuo ꝛc. Sepul crũ p muta. vbi depoſuit mortalitatẽ et paſſibilitatẽ quaſi veteres plumas. ꝛ aſſũ pſit immortalitatẽ et ĩpaſſibilitatẽ: q̃ſi plumas nouas. ꝛ inde aſcẽdit ſup cherubin in ſua aſcẽſiõe. et volauit ſup pennas ventoꝝ. Jnfra iuenies de auib⁹ hui⁹ orti.

Chriſtus auis

Chriſt⁹ auis
- Propter alas ꝟtutũ. ꝺa habuit ſpm̃ ſapiẽtie et ĩtellect⁹ ꝛ ceteros oẽs Jſa. xi.
- Propt volatũ ī altũ. Eph. iiij. Aſcẽdit ſup oẽs celos. p̃s. Uolauit ſup pẽnas vẽtoꝝ.
- Propter eminentiã opeꝝ. i. Pe. ij. Qui peccatũ nõ fecit.
- Propt leuitatẽ. ꝺa ſine põdere ꝺcupie. De q̃ Sap̃. i. Corp⁹ qꝺ corrũpit ag. animã

Chriſtus apis Capitulũ xvij.

A Thꝑis.] Chriſt⁹ apis mellis habẽs dulcedinẽ. et aculei punctõnem. Qui vicz tanq̃ apis paſcit inter lilia. florigerã inhabitãs patriã angeloꝝ. Qui ad ſua/ uolentẽ ꝟgitat⁹ florẽ ī maria. in incarnatõe aduolauit. ꝺcept⁹ in nazareth: qꝺ iter ptat flos. ibi iſedit. ibi adheſit. Cuius apis mel et aculeũ nõ ignorat. q̃ miſicordiã ei ꝛ iudiciũ decãtat. Attamẽ ad nos veniẽs. ſolũ mel attulit et nõ aculeũ. i. miſeri/ cordiã et nõ iudiciũ. Uñ pſuadẽtib⁹ q̃ñq̃ diſcipul⁹. vt ciuitatẽ q̃ eũ ſuſcipe noluit: ꝑciꝑet igne ꝺſumi. rñdit ſe nõ veniſſe ad pdendũ. ſz ad ſaluãdũ. Dui⁹ apis duo ſunt aduẽtus. veniẽs ad ſaluandũ in ꝑmo: mel tm̃ viſus ẽ attuliſſe. et q̃ſi aculeum reliq̃ſſe. Ueniens ad iudicandũ in ſcdo. eos q̃ nolũt ſaluari: facere videbit ecõuer ſo. Quaſi aculeũ ſuũ depoſuerat. q̃ñ tam indigna patiẽs: miſericordiã et nõ iudici um exhibebat. Sed nolite peccare in ſpe. nolite ſperare in iniq̃tate. Qñq̃ enī hec apis aculeũ ſuũ habet reſumere. et acriter nimis infigere. in medullis hoĩm impi orũ. quia omne iudiciũ dedit filio pater.

B Et nota q̃ hec apis ꝑmo flori virginitatis in incarnatõe. ſcdo arbori crucꝭ inſedit ī paſſiõe. De floꝛe. i. de ꝟginali carne marie. opata eſt primũ fauũ. i. cerã hũanitatis continentẽ mel diuĩtatis. De arboꝛe crucis ſcdm. fuit enī paſſio quaſi fauus. nr̃a redemptio q̃ſi mel. De hac ape dicit Eccl. xi. L Breuis in volatib⁹ apis. et initium dulcoris habet fructus illi⁹.] Breuitas. hũilitas. volatilia hoĩes et angeli. Eius enim humilitas maioꝛ q̃ hoĩs. Unde Lu. xvij. Quis maioꝛ eſt. q̃ recũbit. aut q̃ miſtrat. nõne q̃ recũbit: ego autẽ ꝛc. Item Jſa. xli. et Apoca. i. L Ego ꝑmus] in di gnitate Let ego nouiſſim⁹]i. hũilitate. Maioꝛ etiã q̃ angeli. Uñ. Minuiſti eũ pau lomin⁹ ab angelis. qui nõ ſunt carnei. nec poſſunt mori. Hec apis floꝛi mũdicie virginalis inſedit. et ex eo materiã ſui opis traxit. eius odoꝛem et pulcritudinem nec violãs nec corrũpens. Cui⁹ fructus eius opus. ſ. redemptio mũdi et libera/ tio captiuorũ. Hic eſt fructus quẽ dñs in arboꝛe triũphalem aſcendẽs apꝑhẽdit Cañ. vij. Aſcendam in palmã ꝛc. Hoc eſt opus de quo Jſa. xxviij. bis dicit. Alie num eſt opus ei⁹ ab eo. pegrinũ eſt opus eius ab eo. Ibi gregoꝛi⁹. Quia nõ ꝺgru ebat deitati flagellari cõſpui crucifigi. et hmõi. De hoc opere dicit Eccli. xlij. Glo ria domini plenũ eſt opus ei⁹. Opus ergo qꝺ fecit in mũdo: fuit flagelloꝝ ꝛ opꝓo brioꝝ ꝓpeſſio. hoc ope nobis eſt vita pdita data. Unde de chriſto dicit ꝓuerb. x. Opus iuſti ad vitam ꝛc. Unic operi debet aſſilari opus cuiuſlibet iuſti. Uñ Jo. xij. dicit chriſtus. Qui mihi miſtrat: me ſequat. Itẽ exemplũ dedi vobis ꝛc. Fru ctus aũt huius apis habuit initiũ dulcoꝛ. quia nulla pena vl acerbitas p̃t ei pua lere. Item quia ꝑmam purgauit amaritudinẽ. quã letalis pomi guſtus induxerat. q̃ñ. ſ. penam deleuit et peccatũ. Et bñ dicitur initiũ dulcoris. ꝺa hic ſentitur in ſpe et interiori ꝺſolatõe. Unde ſignificat ꝓ acetũ ruth. ꝺa qualibet bucellã ſapidã red

Brego.

dit et sanã. Et nec labore frãgi. nec minis terreri. nec lõgo fínit itinere fatigari.

Christus apis

Quia calide nature. per caritatẽ enim dignatus ꝑ nobis incarnari crucifigi et mori. Unde Eph̃. ij. Deꝰ q̃ diues est in miſicordia. ꝓpter nimiã caritatẽ suã qua dilexit nos: cũ essemꝰ mortui pctis: cõuiuificauit nos christo ⁊c̃.

Quia breuis stature ꝑ hũilitatẽ. Uñ. Breuis in volatilibꝫ apis ⁊c̃. vt supꝫ eod̃. B.

Quia mel portat in ore: ꝑ sermonũ dulcedinẽ. Uñ. Quã dulcia faucibꝫ meis eloq̃a tua. Joh̃. vi. Uerba vite eterne habes. dicit ei petrus.

Quia aculeũ habet in cauda. ꝓpter iusticiã quã exercebit in iudicio. qđ erit in fine mundi dicens. Ite maledicti ⁊c̃. Matth̃. xxv.

Quia parca in victu: ꝑ abstinẽtiã. Unde dicit eccl'ia de eo. Paruoꝫ lacte pastꝰ ẽ ⁊c̃.

Quia sedula circa opꝰ suũ. Uñ de christo dr. Exibit hõ ad opus suũ ⁊c̃. L. Hõ. Ihc̃s. cuius opus nr̃a redẽptio. ad qđ exijt in sua incarnatõe. Unde dicit Joh̃. xvi. Exi ui a patre et veni in mũdũ. L. Opus. Iniũm. L. suũ. Iad quod nemo aliꝰ suffecisset. ⁊ qz ad ipm̃ spectabat redemptio generis humani.

Quia mellificauit alijs: qñ nobis apiculis suis attulit mel diuitatis sue: clausũ in cera humanitatis sue.

Quia serangulã facit domũ suã. dans illis gratiã regendi cor: et q̃ncꝫ sensus: qs in habitare dignat.

Quia mũda. nõ enĩ insidet stercorib' aut floribꝫ ferentib'. Et de sapia dicit Sap̃. i. Non habitabit in corpe subdito peccatis.

Floribus pascit. Unde Canti. ij. Qui pascit inter lilia.

Agilis. quia Letultauit vt gigas ad currendã viam. Imandatoꝫ patris.

Subtilis. quod apparet manifeste in domo quam serangulam facit.

Quia butum colit. puulos. s. ꝑ hũilitatẽ. semp virentes ꝑ fidem et iugẽ sanctitatẽ: ꝓdensos in folijs. ꝑ diuinã laudem: ꝑ assiduam oratõem: ꝑ pusillanimũ ꝓsolatio/ onẽ: et hmõi. et inq̃rẽtes etnorũ viroꝝ. Job. xxix. ð onagro. Uirẽtia q̃q̃ pq̃rit.

Quia cellã habitat. Latuit enĩ christꝰ i cella vteri virginalis nouẽ mensib'. latet etiam in cella scripturaꝝ.

Quia crucib' ligneis suspẽdit opus suũ vt supꝫ codẽ B. Ad ħ enĩ ligno crucꝭ inse/ dit. vt mellis sui ꝓficeret fauũ: q̃ fuit redẽptio generꝭ hũani. Cera designat corpa. mel animas.

Quia recedẽs a domũcl'a sua. i. hũili ꝓscia. qđ fit qñ iustꝰ peccat: tenui sibilo ꝓfessi onis ⁊ orõis reuocat. Propter ħ i sibilo aure tenuis dr esse dñs. iij. Regũ. ix.

Quia delõge sentire dr odorẽ rose. Et christꝰ de celo odorẽ marie. Uñ ipa dic̃ Cãt. i. Cum esset rex in accubitu suo nardꝰ mea dedit odorem suũ.

Iracũda et pugnax. qđ erit in iudicio. qñ resumet aculeũ suũ. De ira eiꝰ Sap̃. v. A petrosa ira plene mittẽt grãdines. De pugna eiꝰ ꝓtra reprobos Apoc̃. ij. Pugna bo cũ eis in gladio oris mei. qđ erit qñ dicturꝰ ẽ. ite maledicti ⁊c̃.

Pugnat etiã cũ vespis. i. hereticꝭ. q̃ nihil habẽt sil'e cũ ape. et cũ apib' extrancis. s. illis hereticis q̃ baptisma susceperũt. et cũ apib' ociosis. i. illis fidelib' q̃ nõ faciunt opa fidei quã ꝓfessi sunt. et q̃ in vacuũ gr̃am dei recipiunt.

Incipit sexta particula orticonclusi

I q̃ agit̃ de arboribꝫ q̃ solẽt i ortꝭ nobilib' repiri. ⁊ de arboribꝫ etiã q̃ ortis nõ ꝓpe/ tunt. sed possunt signare mariã.

Uitis. oliua. rubus. cedrus quoꝫ. palma. cypressus.
Libanus. et platanus. cinnamomũ. mirra. storaxq̃.
Balbanus. vngula. gutta. et balsamus. et therebintus.
Arbor. seu lignũ. virgultũ. virgula. virga.
Malus granata. vel punica. ficus. amigdal.
Morus. sichomor. abiesq̃. salix. oleaster.
Pinus. castanea. laurus quoq̃. buxus. et vlmus.

HOrtus ꝯclusus soror mea sponsa

zē. Quoniā in orto ꝯcluso mꝛte solent arbores et maxime fructifere arbores repiri. videndū est de arboribꝫ huiꝰ orti. Eccl'es. i. dicit salomon. Plātaui vineas. feci ortos et pomeria. et cōseui ea cūcti generis arboribꝫ zē. Maria sicḋē ortus: siue pomeriū dñi: est ꝯsitū manu sapiētie omni arboꝛ genere. i. oīmoda ꝑtute. quaꝝ videlicz arboꝛ nomina ꝑ supꝛa scꝑtos ꝑsus facile poterūt memoꝛie ꝯmendari.

Sapientia vitis Capitulū .i.

Uersus primus

VItis] Maria ꝺr vitis. imo ipa se nominat vitē. Eccl. xxiiij. dicēs. Ego q̄si vitis fructificaui suauitatē odoris. et flores mei fructꝰ honoris z honestatis. Nota q̄ q̄dā codices habēt Lodoris Jsz lr̄a cozrecta habz Lhonoris J Possunt aūt hec ꝑba sic exponi de sapia: vt dicat. LEgo fructificaui J. i. fructificādo dedi Lsuauitatē odoris J. i. doctrinā suauē et odoriferā. Suauitas eī retinet. Joh. vi. LDomine ad quē ibimus Jdicit petrꝰ ꝑba vite eterne habes J Odoꝛ attrahit. Isa. ij. Uenite ascēdamꝰ ad montē dñi zē. Uel sic. L Fructificaui J. i. fructificādo dedi Lsuauitatē odoris J. i. suauitatē doctrine ꝓcedentē et odoꝛe. LQuasi vitis J Ecce modus fructificādi: quō fructifico ego. Lq̄si vitis J q̄ aquā putrefactā cōuertit in vinū. Et sapia vel chriſtꝰ: vel doctrina fructificat: dū ab amoꝛe voluptatis ꝯuertit vinū amoris: qꝺ letificat hoies. Judic. ix. et germīat virgines. Zacha. ix. Dñs etiā aquā legis mutauit in vinū euāgelij. qꝺ significatū ē Joh. ij. in nuptijs. L Et flores mei J. i. ꝑtutes scꝛoꝝ q̄ a me ꝓcedūt: sunt fructꝰ iā habit' in ꝑsenti. qꝛ ꝑtutib' est delectatio: et iocūditas vl' serenitas ꝓscie anneta. puer. xv. Secura mēs iuge ꝯuiuium. LOdoris J in re. q̄a alios attrahūt ꝑ exēplū. vt cortina cortinā. L Et honestatis J ī spe. honestas eī status ē seu stabilitas honoris. q̄ nūc habeē ī spe. q̄a nūc filij dei sumꝰ. i. Joh. iij. Uel Lfructꝰ honoris J sunt virtutes. q̄a merenē honozari. Et q̄a sūt fructus honestatis. i. pleni honestate.

Maria vitis

B

Ꝺ E maria sic. LEgo q̄si vitis. J In ꝑ oñdit ipa q̄ plenitudo sua redūdauit in alios ꝑ exemplū lectoꝛis et studij. L Cōseruabat eni oīa ꝑba Lu. ij. Uerba eni angeloꝝ: pastoꝝ et symeōis cōferebat cū verbis legis. nec potuit mater ꝑbi' ꝑbuꝝ ignoꝛare creatū. LEgo q̄si vitis fruc. sua. o. J Odoꝛ ꝓt dici lect. q̄a nares spūales delectat: spūaliter intellecta. et cuiꝰ vsus erat in odoramētis. Suauitas odoris: ē suauitas euāgelij. Matth. xi. Jugū eni meū suaue ē zē. LOdoris J dicit generaliter. ñ adijciēdo suauis. vel hmōi. in q̄ intelligiē lex: cuiꝰ interioꝛa suauia: exterioꝛa grauia in mꝛtis. Jn vite dñi aq̄ fit vinū. Et btā virgo legēdo in lege et ꝓphetis: fecit fructū euāgelij. J deo dicit LEgo J legēdo in lege z ꝓphetis Lfructificaui J. i. fructū feci. q̄ fructus ē finis legis. Et ꝑ Lq̄si vitis J mutādo durā et insipiditatē legis ī suauitatē et dulcedinē euāgelij. ꝓponēdo. s. fructū mentis fructui vētris. Fuit eni fortis mꝛier q̄ carnē ꝓtēpsit: vouēs ꝑfectē ꝑ legē. q̄ steriles maledicit. et ꝓtēnēs mūdū: ꝓtra legē: q̄ tpalia ꝓmittit. Et etiā suit supꝛa legē. q̄ neminē ad ꝑfectū duxit. Et hi flores sunt sentētie euāgelij. q̄ tpe veris. i. gr̄e emanauerūt de pratis scꝑture veteris testamēti. q̄ clause erāt tpe hiemis. i. legis. Prouer. xxvij. Apta sunt ꝑta: et apparuerūt herbe virētes zē. Tales eni sentētie sunt flores ei⁹: visum spūalē ꝓfortando. et fructus: affectū reficiēdo. Mat. xi. Uenite ad me zē. vsq̄. reficiā vos. Sūt aūt Lfructꝰ honoris J qz docēt iteriorē mūdiciā Let honestatis J q̄a docēt exteriorē.

C

Aliter LEgo J dicit maria Lq̄si vitis fructificaui suauitatē odoris J. i. suauē odoꝛe sancte ꝯuersatōis et opiniōis: cū iocūditate mentis. q̄ designat in vino seu in vite. Judicū. ix. L Et flores mei J. i. virtutes. s. viola hūilitatis. rosa caritatis. lilij ꝑgritatis. sunt Lfructꝰ honoris et honestatis J q̄a imitatoꝛes meos in his ꝑtutib' reficiūt spiritualiter z sagināt. z ideo fructꝰ. Uel sic. L Flores mei J. i. decoꝛ honeste ꝯuersatōis et fragrātia bone opiniōis: sunt Lfructꝰ honoris et honestatis J q̄a ipos satiāt z reficiūt q̄ ab ipis exēplū sumūt. Uel fructꝰ ꝓt esse genitiui casus. vt sit sensus L Flores mei fructꝰ J. i. q̄ parturiūt ex se fructū vite eterne Let sunt bo. et bone. J collatiui

Frater werricꝰ

Uel Lfructus odoris Jalia lra. qz allicīūt ad curren dū post me. qō patet in adolescē tulis. q̄ refecte hmōi fructib: et illecte hmōi odoribꝫ dicūt ei. Currem⁹ ī odo. vn. tuoꝝ. Canti. i. Ul sic. L Fructificaui sua. o. J odorē suauissimū. celesti spōso q̄ illuz attrahi ad me de celo. Odor enī illū attrahit. suauitas retinuit. Cañ. i. Dū esz rex in accu. rē. Uel Lfructificaui suauitatē J ꝓscientie q̄ ad me. ꝛ odorē sancte opinionis quo ad ꝓximū.

Uel sic. Maria hic dicit se fructificasse: sicut vitis fructificat suauitatē odoris. qz si/ cut sine lesiōe vitis ꝓcedit ab ea odoris suauitas. et idē odor longe lateqꝫ diffūdit Sic de ꝯgine sine lesiōe pudoris ꝓcessit fili⁹ dei. cui⁹ dulcis opinio replet mūdū. Lu. iij. Fama exiit p vniuersam regionē de illo. Et bene christ⁹ dr fructus: ꝛ sua uitas odoris. cui⁹ suauitas mō in via sentit vt odor: sed ī patria gustabit vt fruct⁹ et pfecte saporabit. Uñ in pson ei⁹ videt dixisse Job. ix. Dies mei trāsierunt q̄si naues poma portātes. Que. s. naues poma portātes p aquā: pomoꝝ odorē trāseū do diffundūt. sed gustū saporis nō tribuūt. Sic nos: dū p mare hui⁹ secli trāsim⁹ odorē q̄dem diuīe dulcedīs q̄dam exili cōtēplatōe sentimus. sed qñ facie ad faciē deū videbim⁹. tūc diuīa dulcedine fruemur pleno gustu. D

Et nota q̄ dicit Lfructificaui suauitatē odoris J Res enī odorifera ꝛ odorē a se emit/ tit: et odorē in se plurimū retinet. Sic beata ꝯgo emisit suauitatē odoris. fructus suū q̄ christus ē pducēdo. quē tñ excellēter in se retinuit. Mansit q̄dem in ea fm diuinitatē q̄ ex ea pdūxit fm humanitatem.

Sequit. L Et flores mei fruct⁹ honoris et honestat⁹ J Mirabile ꝯbū. flores fruct⁹. ꝛ flos solet p̄cedere fructū. fruct⁹ seq̄. q̄d est q̄ dicit L flores mei fruct⁹ J q̄si in vno instāti: Notandū ad ℔ q̄ in alīs mulieribꝫ post ꝓceptōez pueri caro ꝑus format. post aliq̄ntulū tpus aīa infundit. et sic crescēdo morat puer in vtero matris. donec venerit tps nascēdi. Sed nō ita factū est ī btā virgine. qz statim ad hāc vocē. L Ec ce an. dñi. fiat mihi rē. J cōceptus ē christ⁹. plen⁹ hō in carne et aīa. ita tñ q̄ tūc lini amēta corpis hūanis visibꝫ discerni nō possent. Et sic ipa fructū ꝓcepit cū flore. vt flos ad ꝓceptōem: fructus ad pfectā hūanitatē referat. Et ideo ipa dicit L Flores mei fruct⁹. J Et vnde fruct⁹. statim subiūgit L honoris ꝛ honestat⁹ J Nota op⁹ carnis in ꝯiugio ē erubescibile. sine ꝯiugio dānabile. Uñ Elizabeth ꝓcepto iohe occultabat se mēsibꝫ quinqꝫ. Luce. i. qz partus sui erubescebat etatē. vt dicit ibi glo. ne in senectute sua vacasse libidini videret. Que. s. libido etiā in ꝯiugatis nō debe ret exerceri: nisi ī iuuētute et causa plis. Uñ Ben. xviij. Cū sare nūciaret cōceptus respōdit. Postqꝫ senui. et dñs me⁹ vetul⁹ ē: voluptati opam dabo: L Fruct⁹ J q̄be ate virgis fuit L honoris Jqz sine rubore mrīmonial⁹ copulatōis. Et honestat⁹ J q̄a sine culpa alicui⁹ carnalis cōmixtiōis. Uel christ⁹ flos marie. fruct⁹ ē honoris ꝛ honestatis. q̄a ab ipo et p ipm tot⁹ honor mūdi ꝛ tota honestas morū. E

Aliter L Flores mei fru. ho. et hone. J Postqꝫ dixerat de illo fructu ꝑulegiato quem ꝓtulit q̄si virgis. subiūgit de fructu p̄rogatiuaꝝ. meritoꝝ. et p̄mioꝝ. quos fruct⁹ mꝰ ripler florū varietas germinauit. Dicit q̄ L Flores mei fecerūt fruct⁹ odoris J p q̄s scz bonū odorē diffundo. Let honestat⁹ J. i. abūdātie et opulētie. Nam honestas dr opulētia. Ecā. vi. L Facile ē in ocul⁹ dei subito honestare paupem J Et paulo ante. L Pauptas et honestas a deo sunt J Uel ideo dicit L flores mei fruct⁹ J q̄a opa bōa facta in p̄senti. et ei⁹ dilectōe erūpentia: flores q̄dem mō sunt. q̄z fruct⁹ vita etna. F

Itē notādū q̄ ī hac vite vl vinea impletū ē illud Jsa. v. Uinea facta ē dilecto meo: ī cornu filio olei. Et sepiuit eā. et lapides elegit ex ea. et plātauit vineā electam. ꝛ edi ficauit turrim ī medio eius. et torcular extruxit ī ea. Qō autē seq̄tur Let expectauit vt faceret vuas. et fecit labruscas Jet cetera q̄ sequunt. hoc nō p̄t btē virgini cōuenire. Item illō Hiere. ij. dicit ei a dño L Ego plātaui te vineā electā omne semē verum J Sed qō seq̄tur nō p̄t exponi de ea ad lram. Mystice tñ p̄t dici q̄ sic filius multis p occasionē positus ē in ruinā. sic ꝛ ipa iudeis incredulis cōuersa est ī amaritudinē. p occasionem: non p causam.

Al dño plātabat in sua conceptōe. Jsa. v. Plantauit vineā electā. Sic Hiere. ij. plā S

tata aũt fuit in montib⁹ samarie. Hiere.xxxi.id est.in eminẽtia eccl'ie. Samaria interp̃tat̃ custodia.et significat eccl'iam./q̃ custodit christianos. Sz sicut mons supeminet terre adiacẽti.sic maria supeminet omni sctõ ad custodiẽdos fideles ecclesie. Item samaria interp̃tat̃ custos dñi.vl' ꝯiũctio dño.q̃a ip̃a ꝟe custodiuit dominũ sibi. Uñ dicit. Tenui eũ nec dimittã. Cañ.iij. Custodiuit etiã se dño dicẽs Cañ.ij. Dilectus me⁹ mihi ⁊ ego illi. Itẽ Cañ.ij. Ego dilecto meo.⁊ ad me cõuersio eius. Ip̃a etiã p̃cib⁹ suis cõiungit nos dño.disiunctos p̃us ab eo ꝑ peccatũ.si tñ penitẽtes dimisso pctõ ꝯfugerim⁹ ad eam. Plãtabat̃ aũt in suis radicib⁹ .i.in antiq̃s patrib⁹. Uñ p̃s. Plãtasti radices ei⁹./et impleuit terrã. Et bñ d̃r Lipleuit ⌋q̃a nob̃ attulit plenitudinẽ omnis boni.i.christũ.q̃ est sufficientia oĩm. sicut dicit̃.i. Choꝝ.xv. Et in ei⁹ natiuitate incepit tp̃us plenitudis.de q̃ habet̃ Gal. iiij. Et ad h̃ figurãdũ nata est ĩ mẽse septẽbri.q̃ñ habet̃ plenitudo fructuũ.

A lapidib⁹ purgabat̃./et malis herbis succrescẽtib⁹ ĩ sua sctificatõe. Isa.v. Lapides elegit ex ea. Et tũc ꝓprie fuit ip̃a vinea electa./et omne semẽ veꝝ. Hiere.ij. Per lapides eĩ ⁊ herbas nociuas p̃nt desig̃ri tã originale pctm̃ q̃ꝫ fomes et titillatio pcti. H

Sp̃ualiter radicabat̃ in illis antiq̃s patrib⁹./virtutũ ip̃oꝝ imitatõe. sic ei p̃ceptũ fuerat a dño. In electꝫ meis mitte radices. In abrahã fides ⁊ obediẽtia.ĩ ysaac spes ⁊ patiẽtia.in iacob caritas.ĩ dauid hũilitas. Et he sunt sp̃uales radices marie.

De radice egrediebat̃ in sua natiuitate:q̃ñ videlicꝫ incepit exteri⁹ pullulare. Isa.xi. Egredict̃ virga de radice yesse ⁊c̃.

Hec vinea

Prope terram versabatur./omni modestia et simplicitate infantie.quod et adhuc facit:sollicita de peccatoꝝ salute q̃ sunt terra.

Crescebat et augmẽtabat̃ q̃tidiana melioratõe. Uñ Ezech.xvij. Cũq̃ germinasset creuit ĩ vineã latiorẽ:hũili statura.respiciẽtib⁹ ramis ei⁹ ad eam.et radices ei⁹ sub illa erãt.facta est vinea:et fructificauit in palmites.et emisit ꝓpagines. Ideo etiã de ip̃a dicit Hieronym⁹ ĩ apocrifo de infantia ei⁹. Erat enĩ ꝯstãs et ĩmobilis. et q̃ quotidie melior et melior trãsiret. Creuit aũt semꝑ de ꝟtute in ꝟtutẽ.et q̃si ꝑfecte fuit magnitudis.q̃ñ dictũ ẽ ei. Aue gr̃a plena dñs tecum ⁊c̃.

Hiero.

Uili ⁊ tenni discolori:et ei paꝝ adherẽti cortice instar vitis tegebat̃:in sui exteriorꝫ habitus q̃litate. Nõ enĩ credit̃ habuisse mutatoria.nõ p̃ciosa.nõ bñ colorata. sed magꝫ exẽplo filij fuisse pãnosa.que natũ inuoluit vilib⁹ pannicul'. Lu.ij. Ueri etenim sil'e ẽ q̃ si meliores pãnos habuisset./in ip̃is vel ex ip̃is libẽtissime filiũ inuoluisset.quẽ videlicꝫ filiũ iulian⁹ apostata:et ceteri irrisores appellauerũt postea galileũ pannosũ. Certũ ẽ aũt q̃ q̃liscũq̃ fuerit habitus ei⁹ exterior:nulla dilectõne: nulla voluptate:nulla gl'iatõe: eidẽ adherebat. Sciebat etenim cũ esset magna ꝓphetissa./principẽ eccl'ie q̃ñq̃ dicturũ mulierib⁹. Nõ sit exteri⁹ capillatura./aut circũdatio auri. aut indumenti vestimẽtoꝝ cultus ⁊c̃.i. Pe.iij. Sciebat etiã dixisse sapientẽ. In vestitu ne glorieris vnq̃ꝫ. Eccl'i.xi. Itẽ.i. Thi.ij. Nõ ĩ tortꝫ crinib⁹. I

Hec vitis K

Pre ceterꝫ arbustul':diligenti⁹ ⁊ q̃si assidue excolebat̃./toti⁹ trinitatis opatõe. Speciales etiã eius cultores fuerũt ĩspiratio diuina.filij sapĩa.sp̃ũsscti disciplina.monitio angelica.ꝓp̃a diligentia.p̃ris ⁊ matris doctrina.et hmõi. Quere pti.i.ca.iij.

Pastinabat̃ singuloꝝ carismatũ impinguatõe. Uñ dicit̃ christo. Inebriasti et mltiplicasti locupletare eã.i. mltiplicit̃ locupletasti. Mar.xij. Uineã pastiauit hõ ⁊c̃.

Putabat̃ resecatõe omnimode sup̃fluitatis a corde ip̃ius mẽbris et sensib⁹. Cãti.ij. Tẽpus putatõis aduenit.

Concludebat̃ secretissima cõuersatõe. Unde angel⁹ inuenit eã in cõclaui. Luc.ij. Quere parti.i.c.i.et huic vinee poteris adaptare.

Fodiebat̃ vere paup̃tatis et hũilitatis dilectõe.hũilitas enĩ ꝓfundauit mentẽ eius vt capax fieret toti⁹ bonitatis.paup̃tatis amor exclusit ab ea appetitũ toti⁹ terrenitatis.et vtraq̃ virtus fecit eam capacẽ toti⁹ diuine largitatis. De qua d̃r Iacobi.i. Omne datũ optimũ ⁊c̃. Sed q̃a nõ tantũ semel sed etiã bis vl' ter foditur vinea.multipliciter fossa est hec vitis ꝑ cõpassionẽ in passiõis feruore cũ ei⁹ aĩam

gladi⁹ filꝰ ꝓtrãsiret.qñ videlicꝫ ipa cõtemplãte :foderũt crucifixo⁊ [illegible] ⁊ pedes filꝰ ligonib⁹ clauoꝝ.et quãdo mucrone dire lancee ictũ est in vulcera ei⁹. Vñ dici potest ꝙ qñ ter tũc fossa est vitis ista. Primo qñ eũ rentũ cesum ⁊ illusũ indoluit. Scõo quãdo eum suspensum et cõfixum ingemuit. Tercio qñ ipm emisisse spiritũ deplorauit. Nõ enim sicut dicit btus bern. videre potuit filiũ crucifigi sine affectu materni doloris.et si speraret resurrecturũ:et mortẽ supatuꝝ. bernꝰ.

Z Propagabat et extẽdebatur/manũ mittẽs ad fortia. Queꝫ vitis enĩ in se replicata est hũilis.in latũ extensa:vl in altũ porrecta;plita et sublimis. Ideo de ipa ꝓ ponit illud Extẽdit palmites suos .i.oões:bñficia:et exẽpla Vsqꝫ ad mare .i. vsqꝫ ad extẽtes in qlibet amaritudine. Aliter. Per mare signant illi ꝙ habent amaritudinẽ contritois de peccatis suis. Veri etiã parietes :ꝙ inundatões maris .i. tribulatões mũdi quasi lac sugunt. Deutero.xxxiij. Per flumen .s.iordanẽ oẽs illi ꝙ sollicitati sunt seruare/vel recupare innocentiã baptismalẽ.et ꝙ vere se humiliant coram dño.et veraciter ꝓfitendo se iudicãt sine simulatõe. In iordane enĩ baptisatus ẽ dñs.et iordanis interptatur hũilis descẽsus .vel riuus iudicij. Talib⁹ extẽdit virgo bñficia sua. Vis audire ppagatõem ei⁹. Ecce inqt Let hoc btãm me dicent oẽs generatões. Hunꝫ enĩ cessat ppagari et dilatari .cui⁹ qsi quedã ppagatio est/exemplo ei⁹ virginitatis emulatio.cũ iam nõ sit numer⁹ adolescẽtulaꝝ in eius odore currẽtiũ. Vel etiã qsi qdam eius ppagatio :in ei⁹ noie et honore eccliarũ infinita cõstructio.seu beneficioꝝ suoꝝ choruscatio. De pceritate ei⁹ i ps. Operuit mõtes .i.sctos vmbra eius.et arbusta ei⁹ cedros dei .i.angelos. Vel sic Operuit mõtes vmbra ei⁹ .i.altissimos in virtutib⁹ supauit in qlibet ꝑtute. Let arbusta eius .i.excremẽta cedros dei .i.fortes in bona opatõe.et aromaticos sancta opiniõe.et qntũlibet pfunde radicatos hũilitate fide et caritate.qꝛ nõ ẽ inuentus similis illi. Eccli.xliij.

D Et terra leuabat/iugi celestiũ ꝓtẽplatõe .dicens illo Job.vij. Suspẽdiũ elegit anĩa mea. Et Sap.xviij. Celos attingebat/stans i terra. Itẽ sedebat solitaria ⁊ tacebat.et leuabat se supra se. Treñ.iij. Et ideo vere dicere poterat cũ apło. Mea cõuersatio in celis est. Phil.iij.

Diligẽtissime cõseruabat a deo trinitate.qui dicit de ea sub appellatõe vinee Isa. xxvij. Nocte ac die seruo eã/indignatio nõ est mihi .Seruabat etiã ab angelis vt dicit ei psal. Angelis suis mãdauit de te vt custo.te. Ideo ꝺr de ea Cañ.viij. Vinea fuit pacifica/ tradidit eã custodib⁹ ⁊c. Precipui ꝺo custodes illi⁹ gabriel et iohãnes. Quere supꝰ pri.i.c.ij.et adapta huic vinee. Et nota ꝙ ꝓncipaliter qsi quiꝫ modis vinea destruit. Per demolitõez vulpecl'aꝝ.i.primoꝝ motuũ furtiue irrum pẽtiũ. Vñ Cañ.ij. Capite vob vulpes que demoliũt vineas.nã vinea nra floruit. Itẽ p inundatõem aquaꝝ.que designt copiã rpaliũ. Itẽ p gndinem/ꝙ designat luxuriam. Per gelicidiũ:qꝺ auariciã. Per nebulã: q significat supbiam. A ꝓmo p/seruata est p fomitis extinctõem. A scõo p paupratem. A tercio p ꝟginitatẽ. A qrto p largiratem. A quinto p humiliratẽ.

A Uisitabat/in angelica missione. Vñ qꝺ orabat ps. Respice de celo et vide :et visita vineã istã. Et pfice eã:quã plãtauit dextera tua .i.filius tuus.vel ppiciatio tua. Tunc enĩ visitauit eã gabriel :dat⁹ ei in custodẽ. Vñ missus est gabriel angelus ad mariã ⁊c. Uisitauit eã colon⁹ suus .i.fili⁹ dei ꝙ est sapiẽtia pris. Vñ paulo p⁹ subiũgit. Aue gra plena dñs recũ Hec solũ tunc/imo tanꝫ ad rẽ carissimã iugiter ad eã respiciebat dñs. Unde dicit Cañ.viij. Vinea mea coram me est. Ipam enĩ dñs semp inuisit.et oculi eius in ea sunt a ꝓncipio anni vsqꝫ ad finẽ. Deute. xi. de terra ꝓmissois in figura beate virginis.

Amplitudine foliorꝝ decorabat:in ꝟborꝝ sentẽtiositate. Quere li.iij. ti .xxxi.

Florida describebat i cuangelica narratõe.qsi flore lilij.ꝙ qꝺ virginitas. Vñ Missus est gabriel angel⁹ a deo in ciuitatẽ galilee.cui⁹ nomen nazareth qꝺ interptat flos Ad virginẽ ecce flos lilij. Et nota ꝙ flos vitis aliis floribꝰ est subtilioꝝ delicatioꝝ.rarioꝝ.et ideo gratioꝝ et gtiosioꝝ. Hic est flos virginitatis.ꝙ qnto est in terris

rarioꝛ:tanto deo et angelis gratioꝛ et gratioſioꝛ.Vñ matth̃.xix.Qui ꝑt capere capiat. Flos etiã huiꝰ vitis/et fructus pariter chriſtꝰ dñs eſt. Unde ipa dicit. Flores mei fructus ꝛc.vt ſupꝛa eodem B.

Impinguata oſtendebaꝫ/i gr̃e plenitudine. Unde. Aue gr̃a plena ꝛc. Et paulo pꝰ. Inueniſti gr̃am apud dñm ꝛc.

Patillabaꝫ in dñica aſſociatõe. Unde L Dñs tecũ J quaſi patilloꝰ /ad ſuſtentandũ te. Ideo oꝛ Lañ.viij.Linnita ſup dilectũ ſuum J Filium eni dei q̃ ꝓtus pr̃is eſt: fide mediãte ꝛcepit. Et tũc impleta eſt pꝛomiſſio patris. q̃ ꝓmiſerat de filio Iſa. xxij. L Figam illũ patillũ in loco fideli J.i.in corde marie et in vtero eiꝰ. Allio etiam modo/p ꝓ paſſionẽ patillata fuit hec vitis.qñ videlicꝫ botrꝰ eius patillo crucꝭ affigebaꝫ.et ipa ſtabat iuxta crucẽ :mente affixa patillo crucis cũ filio. Et hoc ꝑfiguratũ fuerat Nũeri.xxij.Lin botro quẽ poꝛtauerũt J p ꝑfiguratõem Lin vecte J.i.i cruce.L duo viri J.i.duo teſtamẽta. Itẽ idem ꝑfiguratũ fuerat Nũeri.xxi. in ſerpente eneo erecto i palo.quẽ cũ reſpicerẽt ꝓcuſſi a ſerpentibꝫ ſanabanꝫ.

Patillo ſuo colligabaꝫ/q̃ſi q̃buſdaꝫ viminibꝫ.q̃ dicunꝫ caꝑioli:a capiẽdo arboꝛes. vel cincinni ſine vncinuli:fide ſpe et caritate.q̃ eſt vinculũ pfectõis. Col.iij. Si ſit de corde puro.de ꝓſcia bona.de fide nõ ficta.i.Thi.i. Fides eĩ ſpes et caritas: triplex eſt funiculꝰ:qui difficile rũpit. Eccles.iiij.q̃ſi diceret illõ Lañ.iij. Tenui eũ nec dimittã. Itẽ illud. Mihi adherere deo bonũ eſt ꝛc. Quia ſicut dicit ibi glo .nemine ꝓmittit deus cadere q̃ adhereat vero amoꝛe. Propter ħ dicebat filio. Tenui ſti manũ dexterã meã ꝛc. Quere li.iij.ti.xxvij. L.in fine.et D in fine.

Quaſi p patillũ eleuata oſtendebaꝫ/qñ ſubiunctũ eſt in ſaluratõe. L Bñdicta tu iter mulieres J.i.ſup omnes mlieres.ſicut gloſat hieronymꝰ. Et tũc impletũ ẽ qõd õ ea ꝓdixerat pater Eze.xvij. Exaltaui lignũ hũile ꝛc. Vitis eni ꝑ ſe ad terrã cadit, ſz mediãte patillo ſurſum aſcẽdit. Quaſi eni in terrã p hũilitatẽ cadebat :qñ angelo rñdebat L Ecce ancilla dñi J Per hũc autẽ patillũ ſe eleuatã oſtẽdebat:qñ dicebat. L Btãm me dicent oẽs generatões. Quia fecit mihi magna q̃ potẽs ẽ J

Odorifera demõſtrabaꝫ/in virgĩtatis ꝓfeſſiõe:quãdo dixit. L Quõ fiet iſtõ qm̃ virũ nõ cognoſco. J Odor eiꝰ ꝓginitas.et adhuc in ħ odore currũt poſt eã adoleſcẽtule. Quõ odor vitis fugat ſerpentes inuenies ifra ca.eodem. X.

Celeſti roꝛe vel pluuia fecundabaꝫ/in ſpũſſcti ſupuentõe. Vñ. L Spũſſctũs ſupueniet in te ꝛc. J Quaſi a feruoꝛe nimio ꝑſeruabaꝫ in virtutis altiſſimi obumbratõne. Unde. L Virtꝰ altiſſimi obumbꝛabit tibi. J Vꝛũ duoꝛũ babes multiplicẽ expoſitõnez ſupra parti.ij.c.i.p totum.

Fructus eius cõmendabaꝫ/in angelica teſtificatõe. Vñ. L Quod naſcẽſ ex te ſanctũ vocabiꝫ filiꝰ dei. J Itẽ Lanti.viij. Vir affert p fructu eius mille argenteos.

Quaſi plicabaꝫ/obediẽtia ꝛ hũiliatõe. Unde paulo poſt rñdit. L Ecce ancilla dñi. fiat mihi ꝛc. Let in ħ verbo ꝛcepit.et tũc inſtar vitis hũiliauit ſe ſub palmite ſuo. id ẽ.filio dei.quẽ ꝛcipiebat. Et nota q vitis paruula ꝓcioſiꝰ et foꝛtiꝰ vinũ reddit. Et hec vitis in paruitate ſue hũilitatis attulit illud vinũ qõ deũ letificat ꝛ boies. Judicũ.ix. Et de ꝓtute huiꝰ vini dicit Johel.ij. Ficus et vinea dederũt ꝓtutem ſuam. Cũ eni inter oẽs arbuſtulas padiſi.i.eccl̃ie fuerit hũilioꝛ:datus eſt ei p gr̃az fructus ꝓcioſioꝛ. Itẽ vitis in altis locis et petroſis vbi habz plenitudinẽ lucis ꝛ feruoꝛis vinũ ꝓfert foꝛtiſſimũ. Petroſa ſunt firmitas patiẽtie. altitudo /eminẽtia ꝛ ꝑfectõis.et vite caritas. Et feruoꝛ ſolis :plenitudo cognitõis ꝛ incẽſio caritatꝭ.

Fructus eiꝰ creſcebat et q̃ſi maturabaꝫ in oĩmoda pfectõne. Unde Luc.ij. Puer aũt creſcebat et ꝓfoꝛtabaꝫ plenꝰ ſapiẽtia.et gr̃a dei erat cum illo J Et paulo poſt. L Jeſus ꝓficiebat ſapĩa etate et gr̃a apud deũ et boies. J Ecce botri maturitas et plenitudo vini q̃ ſapientia et gratia deſignatur.

Item /hec vinea vl botrus hic vindemiabaꝫ in filij cõꝛehẽſiõe qñ qõdãmodo botrꝰ ſuus ei tollebaꝫ .ꝛ ad plũ.i.ꝑſſoꝛũ crucis deꝓoꝛtabaꝫ. J ſa.liij. Quia abſciſus ẽ de terra viuentiũ. Vindemiatꝰ etiã fuit chriſtꝰ ſicut vinea vl ſicut botrꝰ in paſſione. Sicut vinea:qñ diſcipuli eiꝰ relicto eo fugerũt. Mat.xxvi. Tanq̃ botrꝰ vl oliua

Hiero.

Hec vitis

Christꝰ botrus

qñ ꝯphēsus est vt in cruce calcaret. Ideo Treno.i.dicit filiꝰ de patre. Uindemiauit me vt locutꝰ est dñs in die furoris sui. Itē Treñ.ij.dicit filiꝰ patri. Uide domine ⁊ ꝯsidera quē vindemiauerꝫ. Et nota ꝙ botrꝰ iste nec ante maturitatē vindemiatꝰ est. nec dimissus ē q̄si cōputrescere in vite. Et h̄ p̄dictū fuerat Hierem̄.xxxi. Donec tp̄us veniat nō vindemiabūt. Hoc est etiā qd̄ ip̄e p̄dixerat Joh.ij. Nōdū venit hora mea.

Item. botrus iste torculabat.i.p̄mebat in p̄ssorio crucis in passiōe. et inde exp̄mebatur p̄ciosū mustū redemptōis nr̄e. vt filij passiōis biberēt sanguinē vue meracissimū. Deutero.xxxij. Tūc enī venerat hora illa de q̄ p̄dixerat filiꝰ matri vinū postulanti in nuptijs. Joh.ij. Nondū venit hora mea. q.d. nōdū venit vua ad torcular. nōdū iudas leuauit sup̄ me calcaneū suū. nec magnificauit sup̄ me supplātatōnem. nondū tēpus est dandi vinū sanguinis mei ad potandū.

Item: ex hac vite nata ē vua mellita: et saporis dulcissimi. ꝯ vuā fellis et botri amarissimi. et ꝯ vuam acerbā quā ꝯmederūt adā et eua p̄res nr̄i. vnde ⁊ adhuc obstupescūt dētes filioꝝ. Hiere.xxxi. ⁊ Eze.xviij. Sed istius vue sapor: sp̄ūs sup̄ mel dulcis. Mystice [Pr̄es] p̄lati. q̄ sibi incorp̄ant tp̄alia p̄ amorē: q̄ sunt q̄i vua acerba. i. immatura. nec apta ad ꝯmedendū. et ideo [dentes filioꝝ]. i. affectꝰ minoruꝫ [obstupescūt] nō sentiētes de rebꝫ ꝓut sentiēdū ē. sed patiunt̄ tediū sp̄ualiū bonorū. ⁊ inardescūt amore tp̄aliū. Sed [panes calidi]. i. exēpla sctōrū: q̄ sunt panes ꝓpositōis. q̄a alijs debent ꝓponi ī exēplū [tollūt hūc stuporē. Calidi.] q̄a ꝓcesserūt ex feruore caritatis. q̄ fecit eos ꝯtemnere tp̄alia: ⁊ tales debēt poni ī altari cordis. id ē. in aīo iugiter recoli. ⁊ h̄ ī sabbatꝫ. i. in q̄ete mētis. ⁊ sic stupor dentiū r̄cedit: et repatur gustus ad gustādū qm̄ suauis est dñs. R

Moraliter. Uua acerba. fructus ē ante tp̄us. et significat felicitatē p̄sentē in opulentia et gaudio iocunditatū tp̄aliū. q̄. s. felicitas expectāda erat in celo. Sꝫ ista ꝯmedentibꝫ dentes obstupescūt. qꝛ sensus eis deficit in masticatōe verbi vite.

Itē. ī istiꝰ vue vino vl' sanguine: lauat iudas. s. verus ꝯfitens ⁊ verꝰ laudās: stolā suā et palliū. Geñ.xlix. in [stola] ꝯuersatio interior. et in [pallio] exterior designat. S

Itē. botrꝰ iste p̄ssus ē: in torculari crucis: vt sanguīe suo nos potaret. vt īstar pellicani filios suscitaret. vt filios aq̄le pasceret. vt lanā nr̄e ꝯuersatōis tingeret. Jō dic̄. [Torcular calcaui solꝰ.] Isa.lxiij. id ē. in torculari crucꝫ p̄misi me calcari q̄ sū vua. vt filij. i. imitatores passiōis mee [biberēt sanguinē vue meracissimū]

Maria vitis. quia T

Leticie mater. quia botrus eiꝰ vel vinū. i. christꝰ. deum. s. p̄rem: letificat et homīes. Judic̄.ix. Jp̄a eī sig̃t p̄ sarā Geñ.xxi. q̄ pep̄it ysaac. s. christū. q̄ ē risus nr̄ ⁊ gaudiū.

Hūilis statura. sicut satis assig̃tū ē sup̄. li.ij. p̄ti.ij. ca.xxi.

Cito fert fructū. vnde circa.xiiij. annū credit̄ ꝯcepisse. Unde salomon ꝓuerb.xxx. [Uiam viri ī adolescētia]. i. in v̄gine iuuēcula: dicit se ignorare.

Flexibilis. obediētia: q̄ ad deū. et pietate: quo ad ꝓximū. quia mater mis̄icordie. vñ ⁊ sepissime in scriptura cōparat̄ virge: que valde plicabilis est. Ideo appellat Isidorus vitem arborē lentam. i. flexibilem.

Flagella facit ad verberādū demones: q̄a virtus dei et ptās in ip̄a est plenarie: debellādi: expugnādi et excruciādi ꝓ nobis aerias ptātes. Isa.xxviij. Flagellū inundās cū trāsierit. eritꝫ ei ī ꝯculcatōneꝫ. Fugit enī [assur]. i. diabolꝰ [hac virga p̄cussus.] Isaie.xxx.

Odit fimū. id est. peccatū et temp̄alia. quia tp̄alibus noluit impinguari. exēplo filij magꝫ eligens paup̄tatem.

Odit capras. i. luxuriosos fetētes et abomīabiles: q̄ faciunt ei q̄si malum ad cor. q̄ merito virginitatis quā p̄ma vouit: digna fuit concip̄e saluatorē.

Odit vepres. i. peccata que pungunt animā et cruentant.

Diligit montes. i. sanctos. et ibi melius crescit. sed si snit petrosi. i. sup̄ christū fundati: et luminosi a sole iusticie: et feruentes caritate: in hmōi locis solet vitis proferre vinū optimū. i. dare talibꝫ magnā deuotōem.

Precisa fluit lacrimis/qñ vulnerata est vsq; ad cor in filij passione.tūc enī pscinde/bat qñ sputis et colaphis:clauis et lancea fili⁹ incidebat/q̄ est vitis vera.

Medulloſa est/habens viscera pietatis materne.sicut infra dicet ca.iiij.L.

Umbrā grissimā mistrat:cū sit valde lata in folijs quēadmodū platan⁹. Et de hac obumbratōe dr Michee.iij.LSedebit vir subter vineā suā].i.requescet Lt secur⁹ erit]p protectōem brē ꝟgis:q̄ data ē virtuose agētib⁹ ī protectōem et refrigerīū. Et ꝟ desigrū ē.i.Machab.xiij.vbi dr:q⁹ in tpe symōis sedit vnusq; sq; sub vite sua. et sub ficulnea sua.nec erat q̄ eos deterreret.LSymon]obediēs/christ⁹ dns ē.Item de hac obumbratiōe dr Ecci.xiij.LProtegeť].s.seru⁹ marie[sub tegimie illi⁹ a feruore.et ī gl'ia illi⁹ requescet]LBl'ia marie mificordia ei⁹.Un Osee in fi.Erit q̄si oliua gloria ei⁹.Oliua enī significat mificordiā.De obumbratōne marie q̄e sup̄ ti.i.c.ix.et.li.x.ti.xxix.B.et.xxiij.causa de protectōe ei⁹. Jn vmbra etiā.i.ī imitatione marie/vita est aīe.Un dr ei sic filio Treno.iiij.Jn vmbra tua viuem⁹ī gētib⁹]

Botro suo famelicos cibat.q; spūaliter esurientiū fruct⁹ quē pepit plena ē refectio. Ideo de ꝟ fructu dicit fidel' aīa Cañ.ij. Fruct⁹L ei⁹].s.marie[dulcis gutturi meo

Sāguīe vue sue sitientes potat.q̄ scz sanguis vere est potus. Joh.vi.

Eos q̄ sani sunt m'timode ōlectat.odore:viore:respectu:gustu:pastu:potu :vmbra:protectōe:absconsiōe:medicina:et refrigerio.et multis alijs modis quos lingua non sufficit enarrare.

Fessos et lāguidos solat et recreat.nā ad bene opandum fastiditos instigat.

Oparios suos et cultores vbicūq; sustentat p gram in psenti.sz ipos in vita futura largissime exhibebit. Et nota q⁹ in hac vite tot sunt ppagines q̄t ī maria ꝟtutes Imitatores hūilitatis ei⁹ opant in ppagine hūilitatis.imitatores mificordie ei⁹ in ppagine pietatis.et sic assigna de alijs.

Odore florū suorū serpentes et venenata fugat. Flores marie pncipales./ ꝟginitas : paupras:hūilitas. Et bñficio hui⁹ triplicis floris fugat et extermiat maria a suis amatoribus/ꝟbo et exēplo et subsidio:triplex gen⁹ serpentiū.q̄ tāgit moyses Deut. viij.vbi exprobrat ppl'o indaico:q⁹ cum dns a serpentib⁹ liberasset dicēs.LDuctor tu⁹ fuit:ī solitudie magna atq; terribili.in q̄ erat serpēs flatu adurēs: et scorpio :et dipsas.et nulle oīno aq̄.LSolitudo magna et horribil']mūdus.q̄ dicit solitudo magna/ppter magnū defectū virtutū et bonoꝝ operū Lhorribilis]ppter horrore vicioꝝ. Jn quo est Lserpēs flatu adurēs].s.regulus :q̄ aues volātes flatu suo deijcit et occidit.hec ē supbia./q̄ viros iustos volātes pēnis ꝟtutū:t celestia pteplā/tes./spūaliter sepe iterficit et deijcit in infernū.LScorpio]capite blādiēs sed cauda pungēs luxuria ē. cui⁹ delectatio blāditur in culpa:sz punget ī pena. Et dicit scorpi⁹:q̄si sine cordis pietate.LDipsas]q̄ alio noīe dr situla. q⁹ ꝺs pūgit siti iterficit./insatiabil' est auaricia.q⁹ ī hac solitudie nulle sunt oīno aq̄ q̄ mentē auari valeant satiare. Flores ꝺ marie vitis hec tria genera serpentū extinguūt t eijciūt.hūilitas spm̄ supbie.virgitas luxuriā.pauptas t terreno⁹ pcupt⁹ auariciā.Odor ꝺ nectare⁹ hui⁹ vitis.i.general' opinio ꝟginee btitudis et oīmode ei⁹ ꝟtutis:in his q̄ in ei⁹ currūt odoribus:frāgit supbiā.sistit luxuriā.frenat auariciā.t generalit̄ pestes oīm suffocat viciorū.

Triplex serpens mundi

Item christ⁹ vitis. Un dicit Joh.xv.Ego sū vitis vera et pr̄ me⁹ agricola ē. Et paulo post.Ego sum vitis vos palmites tc. Jn hac ꝟbor serie ꝓpat de⁹ pater agricole./christ⁹ hō viri ꝼm humanitatē .qui et ipe ē agricola ꝼm diuinitatē. cui⁹ vitis singuli palmites:singuli sunt ecclie fideles. Dicit aūt de⁹ pater agricola p similitudinē. Agricola enī mane surgit.operarios ꝺducit. eos in vineā mittit .et eis in vespe p̄miū reddit. Et deus pr̄ ē paterfamilias.q̄ sicut dr Mat.xx.exijt primo mane:hora tercia:sexta:et nona:et vndecia ꝺducere operarios ī vineā suā.t sero reddidit eis p̄miū. Jtē agricola vineā plātat .et sepit.et ex eā lapides eligit .in ea turrim edificat.torcular extruit.et vinū patiēter expectat. Doctorum legit Jsaie.v. Sic vinea facta est dilecto ī cornu filio olei.et sepiuit illā .et lapides elegit ex illa. t plātauit vineā electā.et edificauit turrim in medio ei⁹.et torcular extruxit in ea.

Christ⁹ vitis

Deus pr̄ agricola

et expectauit vt faceret vuas.et fecit labruſtas. Quid hec myſtice ſignificēt ifra eo dem .S. .S. dicem⁹. Jtē agricola./palmites ifructuoſos tollit et i ignē pjcit.fructu/oſos purgat vt vberi⁹ fructificēt. Et hec in nobis opaī deus pater: ſicut in pſenti euāgelio repit.ſ. Joh.xv. Eſt ergo de⁹ pater agricola pdictis ratōibus.

Vinea vel vitis Z

Chriſtus ſm humanitatē.vt hic Joh.xv. Ego ſum vitis vera.

Beata virgo. Unde Eccī.xxiiij. Ego q̄ſi vitis fructificaui ſuauitatē odoris.

Electi de ſynagoga. Unde Dicre.ij. Ego plātaui te vineā electā oē ſemen verū.

Reprobi de ſynagoga. Uñ ibidē. Quō cōuerſa es mihi i amaritudinē vinea aliena.

Electi de gentib⁹. Uñ i ps. Reſpice de celo et vide et viſita vineam iſtam.

Uniuerſalis eccl'ia. Uñ mat.xx. Qui exīt p̄mo mane ꝺducere operarios i vineā ſuā.

Quelibz fidel'aīa Uñ ſpōſa iuitat ſpōſū Cañ.vij. dicēs [Mane ſurgam⁹ad vineas] .i.ad fideles aīas excolēdas. Al'tas alias vinee ſignificatiōes repire ē i ſcptura.

[Ego ſum vitis vera] Nō ſolū vitē/ſz vitē verā appellat ſe dñs ./ad drīctiā illi⁹ vitis mendacis et peſſime.ſ.ſynagoge vel cuiuſlibet peccatricis aīe.quā expectauit vt faceret vuas et fecit labruſtas.

Chriſtus vitis

Que eſt arbor humillima.quia inſtar vitis humiliauit ſe q̄ſi ſub palmitib⁹ ſuis.id ē ap'lis./qñ lauit eis pedes Joh.xiij.qz nō venerat miſtrari:ſed miniſtrare. Ā Ā

Quia ſicut vitis vitā ſūmiſtrat palmitib⁹ ſuis.ꝺa ipe eſt vita Joh.xiij .ꝺ nec viue re nec fructū facere poſſunt:niſi mānſerint i vite. Joh.xv. Ideo ipe ꝺr vitis: q̄ſi vi tenens palmites./vel q̄ſi vitā tenens palmitū. Dicit etiā vit⁹ vera .ꝺa palmites ma nentes i hac vite impoſſibile eſt ſteriles eſſe. Si ꝝ ſterilis es a bona opatōe./ſcito ꝙ nō manes i vite. Et nota ꝙ dicit. Ego ſum via ꝟitas et vita [Uia] ꝺa a terra p vitē aſcendit humor ad palmitē. [Veritas] ꝺ ꝓtinet ad hoc ꝺ dicit Lego ſū vitis vera]et vita.vt ſupra.

Quia i hieme deformior iter arbores. Sic et chriſt⁹ i paſſiōe ſpēm vl'decorē viſus ē nō hr̄e. Jſa.liij.ꝺa tūc abſcōditus fuit vult⁹ eius et deſpect⁹.vñ nec reputat⁹ ē

Quia i eſtate oīm arbor ſpecioſiſſima: Sic et chriſtus in reſurrectōe .et deinceps. Uñ.Dñs regnauit decorē indut⁹ ē. Jtem. Refloruit caro mea.

Quia ſicut palmes pāſus a vite./nil valet niſi ad ignē. Sic nec chriſtian⁹ pāſus a chriſto p mortale./niſi vt ſit nutrimētū ignis iferni.Uñ Eze.xv.Fili hois./ꝺ fi et de ligno vitis:ex oīb⁹ lignis nemor̄ q̄ ſūt iter ligna ſilua r̄.r cetera mīra.

Quia ꝺ cꝺ habet dat ſuis palmitib⁹:et nil accipit ab eis.Uñ Joh.xv.ibi dicit i terli.[Ego ſum vitis]totū vobis dans.nil a vobis recipiēs.bonor̄ eni noſtror̄ nō eget Job.xxij. Quid ꝓdeſt deo ſi iuſtus fueris rē.

Quia ſine ipo nō facimus fructū. Johā.xv. Sine me nihil poteſt⁹ facere.

Quia ſic mediāte vite mutat aq̄ i vinū .Sic fecit xp̄s ad l'ras i nuptijs Jo.ij. Jp̄e etiā mutat aquā carnal' ſenſus i vinū ſpūal'intellect⁹. Mutabit etiā aquā tribulatō/nis r p̄n⁹ miſerie in vinū iocū ditatis r eterne leticie. q̄ verus aſſuerus ſm ma gnificētiā regiam i ſuis nuptijs dabit vinū ꝓcipuū et abundans. Deſter.ij.

Quia ſicut de vite vinū.ſic de xp̄i latere ſanguis.ꝺ ſub ſpecie vini ꝓficit in altari.

Dec vitis BB

Plātata fuit i icarnatōe. Sic ei ꝺ vite ſumit ſurcul⁹./r plātat r fit vit⁹. Sic.ſimo ſb tili⁹ i icarnatōe filij ꝺi ꝺ mūdiſſima carne ſctiſſime ꝟgis marie:q̄ dic Lego q̄ſi vit⁹ fruc.ſua.o.]manu celeſt⁹ ſapie ꝺciſa ē porcio.ꝺ q̄ opatōe ſpūſſcti ineffabiliter et ſu pra omnē humanū intellectū:formata eſt caro chriſti.r ſic de vite facta eſt alia vi/tis.cum verbū caro factū eſt et habitauit in nobis.

Creuit i ꝟtutū pfectōe.Uñ lu.ij. Jeſus ꝓficiebat ſapia etate r gr̄a apꝺ deū r hoies.

Frōduit i ꝓdicatōe. Uñ Lu.iiij. Mirabāt oēs i ꝟbis gr̄e q̄ ꝓcedebāt ꝺ ore ipius.

Odorē dedit i fame ſue dilatatōe. Uñ Lu.iiij. Diuulgabat fama de illo i omnē lo cū regionis rē. Odorē etiā dedit in paſſione.qñ [fracto alabaſtro].i. corpe chriſti [replera eſt domus].i.eccl'ia Lex odore vnguenti. Joh.xij.

Odore serpentes fugauit in demonũ expulsiõe. Unde Lu. iiij. Exibant demonia a multis ꝛc. Et q̃a recordatio dñice passiõis remediũ est et armatura ꝯtra instãtiam cuiuslibet tẽptatõis. Uñ Petrus.i.canonica.iiij. Christo ĩ carne passo ꝛ vos eadem cogitatõe armamini.

Stercorata fuit /in blasphemiaꝝ et falsoꝝ testiũ accusatõe. sicut legit̃ Mat. xxvi. Stercora enĩ blasphemie sunt. Uñ eccĩ.xxij. De stercore boum lapidabit̃ piger.

Plicata in hũiliatõe vsq̃ ad mortẽ. Unde Phil.ij. Christꝰ hũiliauit semetip̃m qñ factus est ꝑ nobis obediens vsq̃ ad mortem.

Paxillata in ligatõe ad colũnã sicut ad palum. similiter in crucifixiõe. Uñ ip̃e significatus est ꝑ serpentẽ eneũ erectũ in palo. Numeri.xxi.

Fossa /in clauorũ ꝯfixione sicut ligonũ. Uñ. Foderũt manus meas et pedes meos. Unde.iiij. Regũ.iij. Facite alueũ torrentꝫ huius fossas et fossas. Corpus eiꝰ alueus torrentis sapientie.

Irrigata in sanguĩs effusione. Unde Isa.lxiij. Aspersus est sanguis eoꝝ sup̃ vestimenta mea ꝛc.

Fructũ fecit in hũani generis redẽptõe. Uñ Cañ.vij. Ascẽdam in palmã].i.in crucẽ. [et ap̃phendã fructus eiꝰ].i.hoĩes redemptos. Et in aĩe emissiõe /qñ emisit spiritũ quasi nostre redemptõis p̃ciũ. Fructus hic nos reficit in q̃tidiana susceptõe. Unde Joh.vi. Caro mea vere est cibus ꝛc.

Putata ẽ /ĩ palmitũ.i.discipuloꝝ remissiõe. Propter h̃ p̃dictũ erat Cañ.ij. Tp̃s putatõis aduenit. Mat.xxvi. Tũc discipuli oẽs relic.ꝛc. Zacha.xiij. Percutiã pastorem ꝛc. Job.vi. Necessarij mei recesserũt Itẽ Job.xix. Noti mei q̃si alieni recesserunt a me. CC

Hec vitis .s.christꝰ

Fleuit in sudore: et ad lr̃am in cruce. sicut vinea dicit̃ plorare.

Emisit ꝓpagines in manuũ extẽsiõe. Isa.lxv. Expãdi manꝰ meas tota die ad populum incredulũ. [Extẽdit palmites suos].i.bñficia vsq̃ ad mare].i.latronem amaricatũ ꝑ peccatis. et ꝯstitutũ in amaritudine crucis ꝛ tormẽti.

Floruit in sanguinatõe. vulnera enĩ eius dicunt̃ flores rosei. nam tũc fuit ip̃e rosa plãtata in hiericho. Floruit etiã ĩ resurrectõe. Uñ. Refloruit caro mea.

Umbre refrigeriũ p̃stat. Uñ spõsa Cãti.ij. Sub vmbra illiꝰ quẽ desiderauerã sedi ꝛc. Et Treno.iiij. Spiritꝰ oris nostri christꝰ dñs captꝰ est in peccatꝫ nostrꝫ. Cui diximꝰ. In vmbra tua viuemus in gẽtib̃ ꝛc. Sub vmbra enĩ huiꝰ vinee sedere: est sub memoria crucifixi q̃escere. Uel sub vmbra ista deliciari /ẽ ip̃am passionem dñicam imitari. vnde acq̃runt̃ eterne delicie. DD

Famelicꝫ pabulũ ministrat. Uñ seq̃tur in Cañ.ij. Et fructꝰ eiꝰ dulcꝫ gutturi meo.

Sitibũdis potũ ꝓpinat. Unde dñs Joh.vi. [Sãguis meus vere est potus]illis scꝫ qui sitiunt iusticiam.

Infirmis sanitatẽ r̃staurat. Uñ ĩ Treñ.iiij. Cui diximꝰ In vmbra tua viuemꝰ ꝛc.

Sanos d̃lectat. illos.s.q̃ xp̃i exẽplo delectãt̃. ꝛ ad eiꝰ exẽplũ se trãsferũt ad meliora.

Lassatos recreat /q̃a fastidiosos ad bene op̃andum instigat.

Christus botrus

Nec solũ viti /sed et botro ꝯpatur ip̃e christus. sicut de eo dicit sponsa Cañ.i. Botrꝰ cipri dilectꝰ meꝰ mihi ꝛc. Btã autẽ ꝟgo q̃ dicit. [Ego sicut vitꝫ fructificaui suauitatẽ odoris]tulit hũc botrũ /q̃ p̃ssus ĩ torculari passiõis: eliq̃uit vinuꝫ nr̃e redẽptõis. de q̃ torculari dicit dñs Isa.lxiij. Torcular calcaui solus ꝛc. Torcular illd̃ passio est vl̃ mors. que de corp̃ib̃ exp̃mit aĩas. sicut torcular vinũ ab acinis. Sed dñs cũ in torculari p̃mereť /p̃ssit ip̃m torcular.i.mortẽ: de ea nobis vinũ exprimẽs mirabile. ꝛ de morte sua vitã nobis eliciens sempiternã. EE

Compunctõis. de q̃. Potasti nos vino compũctionis. FF

Correptõis. Uñ samaritanꝰ infudit oleũ et vinũ ĩ vulneribꝫ sauciati. Luce.x.

De h̃ botro.s. xp̃o exp̃mitur vinum

Doctrine spũal̃. Unde ꝑabo.ix. dicit sapĩa. Bibite vinũ qd̃ miscui vobis.

Interne iocũditatis. De quo ꝓuerb̃.xxxi. Date siceram merentib̃. et vinũ his qui amaro sunt animo.

Eterne felicitatis. de quo Isa.xxv. Faciet dñs exercituũ om̃ib̃ populis in monte

hoc cōuiuiū pinguiū quiuiū vindemie. pinguiū medullatoꝝ vindemie defecate.
Ego sū vit̄ vos palmites. Jn hac gl'iosa vite. s. xp̄o. singl'i palmites singl'i sūt viri iu
sti. q̄ ab ip̄o trahūt hūoꝛē gr̄e. sic palmes nutrimentū a vite. De his palmitib⁹ cō
grue ꝛ sufficiēter disserit i omelijs hui⁹ euāgelij. Joh. xv. et i glosis. Et ideo que
sufficiēter exposita sunt sub silentio p̄terimus.

ysia E Go sū vit̄ vera] Et hac gl'iosissima vite. s. xp̄o. tota ppagata ē: et pcreata vi BB
nea illa. s. vniuersal' eccl'ia. De q̄ ꝺꝛ Jsa. v. [Vinea dñi sabaoth. / dom⁹ isr̄l'
ē.] i. familia oīm credentiū. De hac vinea Jsa. v. Vinea facta ē dilecto meo. et
sepiuit eā. ꝛ lapides elegit ex ea. ꝛ plātauit eā. ꝛ torcular fodit i ea. et edificauit tur
rim in medio eius ꝛc. [Sepiuit eā] custodia angelo ꝝ. q̄ q̄libet fidelis habꝫ ange
lū ad sui custodiā deputatū. [Lapides elegit] i. offendicula viciorū [Torcular]
crux chr̄isti. in q̄ eliquit sanguinē nr̄e redēptōis de vna corpis sui [quē lambūt] i.
cū desiderio sumūt [pulli aq̄le] i. imitatores xp̄i. Job. xxxix. [Turt̄] inuocatio
nis dñi. ad quā fugit iust⁹. et saluat'. Prouer. xviij. Dis g̃ q̄ ad isr̄l' ptinꝫ palmes
est h⁹ vince. et a chr̄isto vera vite recipit nutrimētū. Quicq̄d enī boni habem⁹. / ab
ip̄o accepim⁹. q̄ oē datū optimū et oīne donū pfectū desursū ē descēdēs a p̄re lu
minū. sicut ꝺꝛ Jac. i. Et dñs in ℔ eodem euāgelio. Sine me inq̄t nihil potest̄ face
re. Joh. xv. Hec vinea. s. eccl'ia p mūdū extēsa est. et vsq̄ in celū erecta. necnō ꝛ su
per celū extēdit palmites suos. q̄ eternitati innixi eterni facti sunt. et de plenitudi
ne radicis humoꝛē et fecunditatē accipiunt. Hec pars vince adeo bñ exculta ē: q̄
nō indiget vt ampli⁹ excolat'. Ad hāc partē excolendā q̄ adhuc in terr̄ ē: laboꝛare
debꝫ fidelis q̄libet in se et in alio. et admin⁹ in se si in alio nō potest. Sed pchdo
ꝛes m'lti hodie sunt q̄ hāc vineā nō colūt in se vl' i alijs. sꝫ destruūt i se ꝛ alijs. i se p
ꝑua opa. i alijs p pniciosa exēpla. sicut sunt oēs mali plati ꝛ oēs mortal'ꝛ peccātes.
De q̄b⁹ dñs p ꝓphaꝫ dic̄ad vineā suā. Uenerūt cultores tui ꝺstruētes te Jsa. xlix
Propter inutilitatē ligni abscisi: q̄ nō valet nisi ad ignē: nec hō p̄cisus ab eccl'ia
p excōicatōeꝫ nisi ad ignē iferni. Eze. xv. Fili hois q̄d fiet ꝺ lig̃ vit̄ ꝛc. q̄re retro.

Torcular Tormento fructificat. s. p terre fossionē. p inutiliū palmitū abscisionē. Si autē in DD
pace dimittat'. / tūc degenerat nec fructificat. Jdeo dicit dñs de vinea sua Jsa. xx
vij. [Jn plio g̃diar super eam.] quasi di. parū fert fructū in pspis. immittā ei ad
uersa vt plus fructū afferat. Joh. xv. Omnē palmitē in me nō ferentē fructū tol
let eum. et omnē q̄ fert fructū purgabit eū pater. / vt fructū plus afferat. Et hoc ap
paruit in eccl'ia p̄mitiua. Jn aluernia et quibusdā locis ita q̃q̄ multiplicant̄ vi
nee q̄ in siluas degenerāt. et tunc ꝓburunt̄. et post optime fructificāt.

Sola facit vinū. quia sola catholica eccl'ia habet sanā doctrinā. Mat. vij. [Nū q̄d
colligunt de spinis] i. hereticis vl' iudeis aut paganis [vuas] ꝛc.

it̄ — Et impinguatōe. s. tpalū. / deteriorat' vinū. i. deuotio. et inde luxuriat' vinea i palmi
lia tibus. s. clericis et monachis: et hmōi.

Radicata in petris: et in radio solis: meli⁹ vinū facit. Petra p̄nie duricia. feruoꝛ so
lis. / ardoꝛ caritatis. Hi duo. s. penitētes et caritate feruētes meli⁹ docēt. Doctri
na vinum est.

Sustentat' bacul' et paxillis. i. sc̄oꝝ adiutoꝛio. et si sit eis colligata erecta tenet'. Le
stia desideria alligatura sunt. Ecc̄i. vi. Uincla illi⁹ alligatura salutaris.

E St et alia vitis. / q̄liber. s. disciplinata religio. qua ad sil'itudinē vitis: nihil in JJ
hieme vidēt aridi⁹ aut despectius. in estate vero fere nihil terrenū iocundius
aut venustius: aut p̄ciosius: aut speciosius aut fructuosius inuenit'. De hac dicit'
Jsa. v. Uinea dñi exercituū domus isr̄ael est. Congrue autē noīe hiemis. / designa
tur miseria vite p̄sentis. Sicut enim in hieme breues dies sunt. et magna aeris in
tēperies. sic et in vita p̄senti breues dies sunt et mali. Unde Job. xiiij. [Nō na
tus de muliere breui viuens tempoꝛe] ecce dierū brevitas. [repletur multis mi
seriis] ecce aeris intemperies. Jn estate vero dies elongantur et serenant'. sic in
estate futuri seculi magna erit longitudo dierum. Unde. Melioꝛ est dies vna
in atrijs tuis ꝛc. Et tunc erit lucis serenitas. quam nulla turbabit obscuritas.

Uita igitur claustralis in hac hieme arida videt et despecta. graue est enī asperꝫ in dui et aridis vesci. Sed q̄nto hec vita in p̄senti g̅uior. tanto retributio futura erit gloriosior. Unde sup illd ad Hebre.xi. vt meliorē inuenirēt resurrectōez. dic̄ glo. Quanto magꝫ ꝑ deo q̄s patit: tāto gloriosiꝰ coronabit. Itē in colēda vinea opus est magno labore. et sancte religiōis obseruātia magno indiget exercitio. Uinea autē ista claudit. stercorat. putat. ꝓpagat. pastinat. epampinat. in ea turris edificat. et torcular extruit. et hmōi.

Uinea ista

Clauditur/ qñ vita claustraliū regularis discipline custodia munit. De hac clausura in Eccl̄i.xxxvi. Ubi nō est sepes diripiet possessio. Secularibꝫ q̄ nulla sepe discipline coercent: q̄cq̄d boni ad horam possident/ malignoꝝ incursu spirituū facile adimitur. Itē eccl̄es.x. Qui dissipat sepem: mordebit eū coluber. Qui enī discipline statū trāsgrediēdo p̄texit: antiquꝰ ei coluber.i. diabolꝰ/ malicie sue venenum īfundit. Terreat g̅ secl̄ares ꝙ sine sepe possessio diripit. terreat claustrales ꝙ sepis dissipator a colubro mordet. Uinea igit.i. vita claustralis sepit: qñ disciplina castigatur. Propter h̄ de claustralibꝫ bene disciplinatis d̄r.i. Paral.iiij. Hi sunt figuli habitātes in sepibꝫ. ⁊ in plātatōibꝫ cōmorātes. Signū ē autē maxime iracūdie dei cū in claustro deest disciplina. ⁊ ꝑ ꝯseq̄ns a vicijs et demonibꝰ totiꝰ boni diripit possessio. Uñ dñs cōminat vinee sterili Isa.v. Auferā sepē eiꝰ et erit ī direptōz ⁊c.

Foditur/ cum ei timor dñi incutitur. Hanc fossionē desiderabat p̄s. dicēs. [Cōfige timore tuo carnes meas.] id ē carnalitatē meam. vt scz nō valeat ratōem meam ꝑtrahere ad consensum peccati.

Stercorat: cum ad timoris et hūilitatꝫ augmentū/ vite p̄terite sordes ad memoriā reuocat. vt golie caput ense ꝓprio amputet. [Golie caput] antiq̄ temptatōis stimulus. [Ensis eiꝰ] mortale peccatū q̄ anima occidit. Hoc ense diaboli caput abscidit: dum noua tēptatio recordatōe vite veteris resecat ⁊c.

Hec vinea religio scz

Putat/ dum q̄cq̄d vanitatis claustralibꝫ se admiscet: falce correctōis amputat. Uñ Joh.xv. [Omnē palmitē].i. omnē subditū [ferentē fructū] bonoꝝ opeꝝ [purgabit eum pater].i. abbas [vt fructū plus afferat]

Propagat/ dum cultꝰ religiōis nūero meritoꝝ et ꝑsonaꝝ dilatat. Sed ve vinitoribus et agricolis moderni tp̄is. q̄ ampliꝰ student agrū agro: et domū domui copulare. q̄ꝫ christi vineā ad spiritualē fructū ꝟbis et exēplis idoneā p̄parare.

Pastinat/ dum fratꝝ infirmoꝝ ībecillitas: solacij sustentatōe roborat. vt adimpleat illud Isa.xxxv. Cōfortate manꝰ dissolutas ⁊ genua debilia roborate.

Epampinat/ dum ꝟboꝝ supfluitas silētio resecat. et sic īterioris deuotōis racemꝰ/ solis radios pleniꝰ excipit: dū interiꝰ se claudit: nec extra se ꝑ ꝟba diffundit. De hoc silentio d̄r Isa.xxx. In silētio ⁊ ī spe erit fortitudo vr̄a. Eodē.xxxij. Cultus siue custos iusticie silētiū. Bonū ē cū silētio p̄stolari salutare dñi. Treñ.iij. Itē de claustrali d̄r Treñ.iij. Sedebit solitariꝰ ⁊ tacebit. q̄r leuauit se sup se.

Itē ī vinea turrꝫ edificat/ cū in claustro p̄rogatiua virtutū ī altū attollit. Iuxta ꝟo hāc turrim oꝑtet torcular ꝯstrui. q̄a cū vite eminētia oportz pnīc hūilitatē cōiūgi. Recte autē ꝑ torcular penitētia figurat. q̄a sicut ī torculari vinū hūanū p̄mitur. et p̄ssum in cellario recōditur. Sic ꝑ penitētiā pctōꝝ sordes eijciunt. feruor ꝟo seu vinum ꝯpunctōis et deuotōis in aīo reponit. Qꝫ autē iuxta turrim oꝑteat eē torcular penitētie/ ostēdit malachias.iij. loq̄ns de dño. Ipe enim q̄si ignis ꝯflans. et q̄si herba fullonū. Et sedebit ꝯflans. et emūdans argētū. ⁊ purgabit filios leui [Filij leui] viri claustrales sunt. qui sicut d̄r Deutero.xxxiij. dixerūt patri et mr̄i. nescio vos. et fratribꝫ suis. nō noui vos. et nescierūt filios suos. qui cū abrahā egressi sunt de terra sua. et de cognatōe sua: et de domo pr̄is sui. vt venirēt in locū quē monstrauerat eis deus. qui renūciauerūt omnibꝫ que possidebāt. et nudi nudum christū secuti sunt. Si ergo hoc mō purgatōe indigent filij leui. patet ꝙ iuxta turrim debet torcular construi. Hoc est iterū quod dñs per ysaiam.l. dicit. Induam celos tenebris. et ponam saccū operimentū eorum. Nomine [celi] designantur

Penitentia torcular

viri claustrales/q̄ cū aplo possunt dicere. Nra ꝓuersatio ī celis ē. Phil. iij. Celū ḡ tenebris induit et sacco opit. cū deuotus claustral' peccatū suū detegit. et penitē tie saccum assumit.

Est et q̄rta vitis/q̄libet. s. aīa fidelis q̄ dicit vitis multis sil'itudinib⁹. Sic enī vinea arida ē in hieme. sed floret et fructificat in estate. sic viri sancti in p̄nti vita despecti in futura sunt gl'iosi. Per hiemē vita p̄sens designat. vt supra J J. Itē: q̄ vince virtutē ignorat: nullius eā momēti in hieme reputat. sicut dines q̄ in duebat bisso et purpura: nihil ipēdebat lazarū iacentē in ianua. qa tunc dines erat in sua estate. lazarus ī hieme. Sed postmodū lazar⁹ fuit ī estate collocat⁹ ī sinum abrahe. dines autē in hieme sepultus in incēdio et gelicidio gehēne. cū ab eo gutta nō potuit inueniri. p quā lingua ardēs posset refrigerari. Sic erit de potētib⁹ z magnatib⁹. q̄ terrena possident et mūdū diligunt. paupes vero derident et vilipendūt. De q̄bus dicit. xx. Job. Hoc scio a p̄ncipio ex quo hō positus est super terrā/q̄ laus impiorū breuis est. et gloria hypocrite ad instar p̄cti. Si ascenderit vsq⁹ in celū superbia ei⁹: et caput eius nubes tetigerit. q̄si sterq̄liniū in fine p̄det. z q̄ cum viderāt dicēt. vbi est? Et sic dicit. i. Macha. ij. Sīa viri impij sterc⁹ et ꝑmist est. hodie extollit et cras nō inueniet. qa cōuersus est in terrā suam. et cogitatio illius perit. In die enī iudicij: sicut dr Osee. xiij. erūt impij q̄si nubes matutina. z sicut ros matutin⁹ p̄teriēs. sicut pulvis turbine rapt⁹ ex area. et sicut fum⁹ ō fumario. Tunc enī vt dicit Sap. vi. Judiciū durissimū in his q̄ p̄sunt fiet. Exiguo cō cedit mīsericordia. potētes aūt potēter tormenta patiētur. et fortioribus fortior instat cruciatio. Paupes aūt et hūiles q̄ mō sunt in hieme/tūc erūt in ꝑpetua estate. Vñ iohes euāgelista. i. canonica. iij. Filioli nūc filij dei sum⁹. sed nōdū apparet q̄ erimus. Cū aūt christ⁹ apparuerit sil'es ei erim⁹. qz videbim⁹ eum sicuti est. i. facie ad faciē. Tūc enim fulgebūt iusti sicut sol in regno patris eox. Matth. xiij.

Itē vitis ad nihil valet nisi ad duo. aut vt fructificet. aut ꝑburat. Vñ dns ī eze. xv. Fili hois q̄d fiet de ligno vitis inutilis. Sicut ei lignū vitis q̄ō traditū ē ad ꝑburēdū tradā pctōres hierl'm. i. eccl'ie vl' claustri. ō igne egrediēt. z ignis ꝑsumet eos.

Itē vitis magnū laborē requirit z facillime p̄it. Vñ vulgariter dr. q̄ vitis vult seruū: non dñm. Sic cor nostr̄ z corp⁹ magno labore ieiuniorū vigiliar̄ disciplinar̄ et hmōi excolit. Sed p vnicū mortale totū adurit. et put oīno flos et fruct⁹. Est ḡ vinea q̄libet fidel' aīa. Ager in q̄ hec vinea plātat/est cor hūanū. Hui⁹ vince palmites sunt bone cogitatōes. folia: bona ẏba. flores/bona exēpla. botri: bona opa. agricola: spiritus rōnal' vl' ꝑlatus eccl'ie seu claustri. Quilibz aūt fidel' i cultura vince sue tenere debz sil'itudinē agricole. Agricola enī volēs plātare vineā/ꝑus ꝑparat terram. Si enī ꝑus vineā plātaret q̄s terrā ꝑparet/vl' a nociuis mūdaret. nūq̄s ō ea fructū colligeret. Terra quā excolēdā suscepisti tuipe es. Juxta illō. Memēto hō qa terra es z in terrā ibis. Si ḡ de terra tua vis fructū accipe. teneas sil'itudinē agricole. Doct⁹ enī agricola terrā suā ꝑus mūdat a lapidib⁹ et spinis. spinas euellēdo et lapides euertēdo. Pri⁹ ḡ succide spinas. et euerte lapides. Spine sunt pctā que pungūt ꝓscientiā: z letale vuln⁹ infligūt aīe. Vñ. Cōuersus sū ī erūna mea dū ꝓfigit spina. Vñ dicit aug⁹. q̄ si q̄s videret vulnera aīe. lōge gnioza iudicaret ea: q̄s q̄libet vulnera corpis. sed qz nō vident/ideo nō timent: nisi ab his a q̄b⁹ sentiūt. ab his. s. q̄ querunt ad cor. et dicūt. Jniq̄tatē meā ego cognosco zc. Lapides sūt peccata ducta in ꝓsuetudinē. q̄ recte dicunt lapides. qa cor hois lapideū reddūt. Vñ Job. xli. de diabolo et mēbris ei⁹. Cor ei⁹ indurabit q̄si lapis. Cōsuetudo enim peccati/est tāq̄s lapis suppositus⁹ angusto ori ꝑfundissimi putei. in cui⁹ ꝑfundo iacens peccator infelix/computrescit vt iumentū in stercore suo. et fetet prava consuetudine. Homo enī est spiritus vadens. i. p seipm in peccatū descendens. sz p se. nō rediens. Jnisi de grā dei. Tu ergo ab agro cordis tui succide spinas. et euerte lapides p̄ contritionē. et ejice extra p confessionem. Spina enim quia se erigit significat superbiam. quia lacerat et retinet/significat cupiditatē et auariciam. quia pungit/significat luxuriam. Et hec tria vicia radices sunt omniū peccatorum.

Succide ꝙ spinas et euerte lapides. ne si plãtauerꝭ sup lapides: arescat vinea. aut si inter spinas suffocet ab illis. Et nota q̃ nõ solũ secãde sunt spine sup terrã. ſz et eradicãde ne pullulẽt itez. Spina enĩ sup terrã secat: quãdo solũmõ p̃ua opatio amouet: remanẽte in terra radice. ß est in occulto cordis peccãdi volũtate. Oportet ꝙ extrahere radicẽ. i. oĩno eradicare peccãdi voluntatẽ. Btus bern̄. Si peccatũ supficialiter radaſ. z nõ intrinſecꝰ eradices. certꝰ esto qm̃ pullulabit vberiꝰ ꝛc. Sic ꝙ prunſcꝫ platet vinea. purgãda est a peccatis cõscientia. DD

Bern̄.

Vinea ista

Plantat in ꝓuersiõe. ꝺa tũc ꝓmo efficit quis filiꝰ eccl'ie merito cũ pctã oĩa deserit opere et ꝓposito. Un̄. L Plãtati i domo dn̄i J. i. in eccl'ia p fidẽ et dilectionẽ: q̃ sũt due radices que totã arborẽ supportãt Lin atrijs domus dei nr̄i florebunt. J

Detegit in ꝓfessiõe. Hãc ei vineã oparũ detegũt: cũ terrenitatẽ maloz opez et p̃uoz desideriozũ. et secularꝭ illecebre: a radice ipius vitis. i. a secreto cordis sui. a q̃ ꝓcedit oĩs actus siue bonꝰ siue malꝰ: ꝓ purã ꝓfessionẽ ejciũt. Ad qꝺ inuitat salomõ puer. xvi. dicens. Reuela dño opa tua. et dirigent cogitatões tue.

Binat: cũ q̃ q̃ꝺ terrenitatis ꝓ malũ z inordinatũ sermonũ cõtractũ est. penitẽtia et confessione ꝓpellitur.

Terciat. cũ mactẽ p̃uaz cogitationũ et malozꝫ ꝺsideriozꝫ ꝓ ꝓfessiõz z pnias ꝺtegũt.

Multipliciter fodit. i. pniali tribulatõe. Quasi enĩ fossoria sunt: ieiunia: vigilie: discipline. et hmoi. q̃ terrã corpoz lacerant z ꝓfringũt.

Stercorat. pctõz p̃cedentiũ recoꝛꝺatõe. Apponẽda enĩ sunt stercora pctõrũ et facinoz iuxta radicẽ vinee vt fecũdet. Ex freq̃nti nãq̃ memoria et assidua retractatione peccatozũ: nõ ad delectãdũ sz ad detestandũ nascit timoꝛ. et timore ꝓnctionem. ex ꝓnctõe amoꝛ: q̃ est fecũditas vinee. sine q̃ nõ posset fructũ facere. Penitẽs enĩ debet cũ Job i sterq̃linio sedere. Job. ij. i. in sue vilitatis ꝓsideratõe moꝛã facere. Amara nãq̃ recogitatio pctõz: fecunditas est virtutũ. sicut dicit q̃ꝺã autoꝛitas. cũ qua ꝓcoꝛꝺat ibidem glo. gregoꝛij.

Vinea ista. s. aia fidelis

Putat. omniũ mẽbroz et sensuũ circũcisiõe. Faciẽda est enĩ abscisio supfluaz ertẽ sionũ et ꝑgressionũ tã i mẽbris q̃ in sensib'. Ad qꝺ inuitat Iere. iij. dicẽs. Circũcidimĩ viri iuda et auferte ꝓpucia coꝛꝺiũ vestroz. Circũcidat ꝙ oculꝰ claustralis vl' cuiuslibet fidel'. ne respiciat qꝺ visu castitatẽ coꝛrũpat. auris ne audiat qꝺ rigorẽ mentꝭ emolliat. lingua ne virꝰ euomat qꝺ totã natiuitatis inflãmat. gustus ne comedat qꝺ gustatũ mortẽ inferat. manus ne illicita tãgat. pes ne ad inhoneſta ꝑcedat. coꝛ ne de se fetoꝛẽ malaz cogitationũ emittat. et hmõi. QQ

Parillat. in vite christi et sctõz ꝓsideratõe. christꝰ enĩ parillꝰ ẽ: sic dicit Isa. xvij. Figã illũ parillũ in loco fideli ꝛc. Sic enĩ parillus vitẽ sustinet: sine q̃ stati ad terram caderet. sic christꝰ innixam sibi aiaz mirificoꝛꝺiter sustẽtat. sine quo statim ad peccatũ declinaret. Ad ß inuitat augꝰ dicẽs. Proijce te in ß sapiẽter. q̃ nõ ẽ adeo crudelis: vt se subtrabat z te cadere ꝑmittat. Exẽpla etiã sctõz parilli sũt quibus appoꝺiare debemus nos et inniti. Unꝰ Seneca. Spaliq̃ opus ẽ. ad quẽ mores nostri seipos erigant. Nisi enĩ ad regulã p̃ua non diriges.

Aug⁹.

Seneca

Parillis colligat. et eis adheret. i. christo et sanctis vera dilectõe. Caritas enĩ sic dicit apl's ad Col'. iij. vinculũ pfectiõis est. Hoc mõ colligatꝰ erat dño dauid. cũ dicebat. Mihi aũt adherere deo bonũ ẽ. Neminẽ aũt ꝑmittit deꝰ cadere q̃ ei adhereat vero amoꝛe. sicut dicit ibi glosa.

Propagat in virtutũ mltiplicatõe. Vineã enĩ hanc ꝓpagare. est p̃ incrementũ ✠tutũ ad id quod nõdũ debet seipm extẽdere. Unꝰ apl'us ad Phil'. iij. Ad anteriora meipm extẽdo. Et ibunt sancti de ✠tute in virtutẽ.

Plicat. in cordis hũiliatõe. Ad qꝺ inuitat salomon Ecc̃. iij. dicens. Quãto magnꝰ es hũilia te in omnib'. z coram deo inuenies gr̃am. RR

Eleuat. mẽtis ad celestia suspensiõe. Unde Job. vij. Suspendiũ elegit aĩa mea. Et apl's. Que sursum sunt q̃rite ꝛc. ad Col'. iij.

Irrigat. lacrimaz effusione. Sicut enim pluuia fecũdat vineã. sic lacrimaz effusio

ad bene opandum rigat conscientiam.

Saritur./malax cogitationū extirpatōe.que sicut herbe nociue succrescētes:a calore solis vineā.sic ab aduentu gre dei impediunt aiam. Unde Sap.i. Spūssctūs aufert se a cogitatōibus que sunt sine intellectu.

Epampinak./ꝟborum supfluorū rescisiōe.vt supra de vinea claustraliū L L.

Concludik q̄nq; sensuū cohibitōe. Claudendi ei sunt ocli ne illicita respiciāt ⁊c. vt supra de putatōe. O O. Claudenda est etiā vinea fossato hūilitatis: aq̄ lacrimarū circūcurrente.sepi penitētialis afflictōis.muro castitatis seu bone opatōis.

Conseruak a triplicis inimici infestatōne. Ad qđ inuitat salomon puer.iiij.dicens. Omni custodia serua cor tuū.quoniā ex ipo vita pcedit.

Uisitak a christo in gre amplioris appositōe.quod orabat ps.dicens. Respice đ ce lo et vide.et visita vineam istam./et pfice eam.⁊c.

Frondet in sacre doctrine alijs expositōe. Folia enim viri iusti sacra verba sūt. Uū illud ps. Et foliū eius non defluet ⁊c.

Floret in interiori deuotōe. Unde.puerb.xvij. Animus gaudens etatē floridā facit

Redolet in bone fame ad pximū respsione. Unde apl's .ij.ad Cho.ij. Christi bon⁹ odor sum⁹ deo:in omni loco in bis q̄ salui fiunt ⁊c. Et Sene. Ei⁹ quē videre nō possum./me pascit opinio. SS

Odore serpentes fugat./in vicioꝝ a se et alijs expulsiōe. Uñ Mar.xvi. Linguis loq̄ntur nouis.serpētes tollēt. L Lingua noua J pfessio:q̄ aiam innouat.et Ltollit J đ corde Lserpentes Jviciorū.

Fructū facit in bona opatōe. Uñ. L De fructu opeꝝ tuoꝝ satiabik tra J.i.hō trenus.

Hic botrus

Maturescit in ꝟtutū pfectōe. Ad quā inuitat dñs Matth.v. Estote pfecti ⁊c.

Uindemiak./q̄ ad gaudia padisi inuitak.et sic in cellario dñi spūaliter deportatur. sed sepe ꝑus oportz:q; in purgatorio torculek. Uindemak etiā in morte. TT

Torculak./in purgatoria tribulatōe.

In cellario reponik i gl'ificatōe. Uñ spōsa Cañ.i. Introduxit me rex ī cellā vinariā

Hanc vitem destruunt

Ulpecule.i.ꝑmi motus furtiue ⁊ abscōdite irrūpentes. De quibus Cañ.ij. Capite nobis vulpes paruulas que demoliunt vineas ⁊c.

Inundantia aquaꝝ.i.tēporalium abundantia.

Brando.i.luxuria.

Belicidium.i.auaricia.

Uebula.i.superbia. UU

Uinitores

Paupes sunt.et viri iusti paupes sunt pauptate spirituali.Unde ps. Paup sū ego: et in laboribus a iuuentute mea.

Laborant p vita.et isti p vita eterna. Uñ Job.iij. Quasi effodientes thesauꝝ ⁊c.

Laborant tpe suo. Et nos dū tpus habem⁹ opemur bonū ad oēs ⁊c. ad Gal'. vi. Prio ad nos.scdo ad domesticos fidei.tercio generaliter ad omnē hominē: maxime ad christianū.

Maria oliua Capitulū ij.

Liua J Maria oliua. Uñ dicit Ecc̄i.xxiiij. L Quasi oliua speciosa ī cāpis J supple exaltata sū ꝑ misericordiā et pietatē. Uidendū igit quare vl' quō oliua.et quō vel vbi speciosa. Dicit Rabanus./ q; olea arbor est:oliua fruct⁹ .cui⁹.s. olīe liquor vel succ⁹ dicit oleū latine.sed grece oleon. Sz oliua sepe ꝑ arbore ponitur.vt ibi Ego autē sicut oliua fructifera in domo dei ⁊c. A

Maria oliua.quia oliua

Amara est in radice.quia beata virgo amaritudinē originalis habuit in cōceptōne. quare non celebrak eius conceptio a multis. B

Dulcis ī fructu.i.ī filio.q̄ dicit. Spūs me⁹ sup mel dulcis. Ecc̄i.xxiiij.

Odorifera in flore. Flos ei⁹./filius est eius.qui sicut cinnamomū et basamū aroma

rizans dedit suauitatē odoris. Eccī.xxiiij.

Fructū suū q̄ntū in se est omnib⁹ ꝯmunicat. quod apparuit qñ filiū suū peperit in via. vt posset ab omni p̄tereunte capi. et dicerēt trāseuntes. fili⁹ datus est nobis. Sed nota. q̄ nō inuenit̄ hic fructus nisi a trāseuntib⁹. Unde de pastorib⁹ q̄ dixerūt. Trāseam⁹ vsq̄ bethleem ꝛc̄. Lu.ij. dicit̄ paulo post. Uenerunt festinātes et inuenerunt ꝛc̄.

Arbor frondosa et ramosa. cui⁹ frondes et rami amatores eius. ei qd̄āmodo fide spe et caritate inserti. q̄a amor est amant⁹ et amati vnio q̄dam spiritualis. Unde talis potest dicere. Mihi adherere ei bonū est. et ponere ī ea spem meā. q̄a talib⁹ nutrimentū gr̄e sūministrat. Maxime aūt inserunt̄ ei imitatores eius. ī pietate et duplici misericordia. s. in affectu et effectu.

Cana ē. p sapiā. Sap̄.iiij. Cani sunt sensus hoīs ꝛc̄. Et ī antiq̄s ē sapia Job.xij. C

Signū est pacis. Unde in ei⁹ partu cantatū est. Pax hoīb⁹ bone volūtatis. Per ipsam enim finita est guerra. quā eua fecerat inter deum et hominē: inter hominē ꝛ angelū. inter hoīem et hominē. inter corpus et animā. Istud inuenies li.i.ca.i. B Ip̄a est illa colūba: que cessante diluuio ramū oliue in ore suo detulit ad noe ī archam. deum humano generi recōciliatū demōstrans. et sic ip̄a designat̄ p oliuā. q̄ est signū pacis. et p columbam que est auis pacifica.

Comam suā diu cōseruat. i. fidē spem et caritatē. Uel coma est virginitas. cui debetur aureola. Unde maria depingit̄ coronata. Hanc comā iugiter seruauit. q̄ virgo ante partū. in partu. et post partū.

Folia eius amara. q̄a verba eius inuitāt ad penitentiā. Uel folia eius. sunt v̄ba euāgelice p̄dicatōis. q̄b⁹ docuit apl'os et filios nascētis ecclesie. Folia etiā eius medicinalia. Eze.xlvij. et Apoca.xxij. quia sanāt cancrū. et exemplū verborū eius. detractionē. et cetera turpiloq̄a. s. sanat. Cancer corrodit os et linguā. et Sap̄.i. d̄r. A detractōe parcite lingue. Ideo Apoca.xvi. d̄r detractorib⁹ et blasphemis. Cōmāducauerūt linguas suas p̄ dolore. et blasphemauerūt deum celi ꝛc̄.

Maria oliua. q̄a — Fructū facit in frigore pinguē. quia ad lr̄am in hieme pepit saluatorē. Mystice q̄ndo refriguerat caritas et abundabat iniquitas. D

Estate et hieme viret. Uiror anime fides et p̄seuerātia. que nō aruit in ea ꝓpter hiemē dñice passiōis. sicut in omnib⁹ discipulis. Tunc enī defecit oīs sanct⁹. Ideo p̄dictū erat de ea Prouer. in fi. [Non extinguet̄ in nocte] dñice passiōis [lucerna eius]. i. fides. Aliter. Hiems. vita p̄sens: astricta frigore mortalitatis. et vēt⁹ temptationū impulsa. Estas. future vite claritas. qua adueniēte meroris nubila trāseunt: et dies vite eterne solis claritate fulgescūt. Maria vero oliua nr̄a. humore ḡtie p̄fusa. huius vite tp̄e nō aruit. sed vite eterne amenitatē. inter omnes eue filias gloriosa suscepit.

Cantarides nutrit. que libēter ꝯmedūt flores oliue. et sunt cantarides musce fetentes et lucide. q̄ signāt clericos et monachos vl' canonicos. lucētes habitu et tonsura. sed fetētes vita. Cum dicat Aug⁹. vt nō tam studeam⁹ placere vestib⁹. q̄ moribus. Quos beata virgo nutrit beneficijs suis.

Aug⁹

Arbor insignis. et maria gloriosa est generis nobilitate. gl'iosior morū honestate. ꝛ ḡtiaꝝ vniuersitate. gloriosissima filij dignitate. E

Ramos habet flexibiles. quia facillime flecti potest oratōe deuota. vt habeat̄ fruct⁹ eius qui christus est.

Ualde copiosa in fructu. Unde dicit. [Ego autē sicut oliua fructifera in domo domini ꝛc̄.] i. in eccl'ia. q̄ fructus ei⁹ omne bonū est. et summū bonū. qui oīb⁹ om̄ia factus est. vt lucrifaciat vniuersos. i. ad Choꝝ.ix. Et ip̄e in futuro erit oīa in oīb⁹. id ē. sufficiētia omniū. i. ad Choꝝ.xv. Ip̄a est etiā [oliua] i. fructus. quia plena pinguedine diuine gratie et misericordie. luce sapīe. et hilaritate bone ꝯscientie.

Sequit̄. [Speciosa in cāpis. Speciosa] in germine et liq̄re. i. in filio. in floribꝰ sanctoꝝ desideriorꝝ. in folijs verborū. in frondib⁹ et ramis operū. quia habuit ī se opa actiue et ꝯtēplatiue. Actiue. quia datū est ei exhibere oīa opera actiue ip̄i filio dei.

sicut ostēdit anselm⁹ Luce .x. vbi dr. q̄ mlier martha nomine excepit illuz in domum suā. Omnia opa ꝺ tēplatiue. ſ. aures diuinas suis oratōibꝫ ad pctōres inclinare. ſecretis diuinis itereſſe. et hmōi. Sed ꝓpter mltitudinē mīſicordie ⁊ pietatꝭ maxime dicit ſpecioſa. q̄a ſpecioſa eſt miſicordia eius in tpe tribulatōis. Eccliaſtici. xxxvi. Quere de omnibꝫ iſtis libꝫ. iiij. ti. xxij. D. et mlta ibi inuenies. Uel Lſpecioſa]ppter omnimodā ſpecioſitatē: Lorporalē: que in diſpoſitōe membroꝝ. Et ſpiritualē: q̄ ꝓſiſtit in ꝟtutibꝫ aie. Quere li. v. ti. i. p totū. et pſertim x. Uel etiā Lſpecioſa in cāpis]ab effectu. q̄a ſpeciē et virtutē tribuit abūdāter familiaribꝫ ſuiſ. maxime ſi habuerint in ſe ꝓpetates campi. vt ſint florigeri p caſtitatē. exculti p penitētiam. fructiferi p opatōem bonā. ⁊ fructus ſuos ꝓ ei⁹ honore libēter ſūmiſtrēt ne ceſſitatē patiēti. quere li. viij. ti. iij. Uel Lin campis]. i. in pctōribꝫ incultis. quibus grām ſuis oratōibꝫ exēplis ⁊ meritis ſūminiſtrat. vt excolant et referāt fructū. Uel Lp campos]figurat latitudo et amplitudo late vie: que ducit ad pditōez. Matth. vij. et ipa eſt Loliua ſpecioſa i campis]. i. in illis q̄ ſequunt latitudinē ſue p̄ue voluntatꝭ. ⁊ diſcurrūt p campos licētie: velut equi emiſſarij ⁊ infrenes. nō retardati freno timoris vl diuini amoris: ſeu mūdani pudoris: aut vinculi diuinoꝝ p̄cepto rū. q̄ ex toto corde penitētes ꝓfugiūt ad eā. Dicit enī Lſpecioſa in cāpis]ꝓpt cōmunitatē pietatis ei⁹ et miſicordie: quā cūctis exhibet q̄ntū in ſe eſt ſine acceptōe pſone. ſicut habuiſti ſup̄ li. iij. ti. xxij. Ideo dr Lſpecioſa i campis]nō in mōtibꝫ. nō in ortis. nō i ſiluis: nō in aquis: aut hmōi. Si enī dixiſſet in ortis: q̄ cōcluſi ſūt nō videret q̄ omnibꝫ: aut ſp pateret miſicordia eius. Per mōtes intellige ſuperboſ. q̄ a ſe repellūt miſicordiā matris et filij. quia tumor ifuſa repellit. In ſiluis ñ crescūt arbores fructifere hoibꝫ: ſed porcis ⁊ feris. i. demōibꝫ et vicijs. Solis etiam claritas. i. matris et filij pietas excludit a ſiluis: ꝓpter denſitatē arborū ramoꝝ ⁊ frondiū. Sic ⁊ pctōres ſiluestres moribꝫ caliginoſi tenebroſitate vicioꝝ. ſolē iuſticie a ſe excludūt. et ſpinas vicioꝝ et vepres nutriūt. In ſiluis etiā latitāt ſicarij et p̄dones: ſerpētes et ſcorpiones. i. mltitudo vicioꝝ et demonū. q̄a rariſſim⁹ cultus iuſticie ibi apparet. Si vis ergo participare pinguedini h⁹ oliue: neceſſe tibi eſt i te ipo p̄ſcidere ꝓceras arbores. i. faſtū ſuꝑbie: et fruteta vicioꝝ. vt ſic expellere poſſis a te ſicarios fures ⁊ venenata. demōes. ſ. et vicia. que aīas iugulāt: ſpoliāt et venenāt. vt campi facies in te appareat: vicijs reſecatis. Aſſigna totū ordinē ſpūal⁹ agriculture. Et ſic hui⁹ oliue pinguedini participabis. imo ipa plātabit in te. et ipi poteris inſeri ſicut oleaſter in oliua. vt particeps fias radicis et pinguedinis eius. Maria ergo exaltat Lquaſi oliua]p miſericordiā: quā docet verbis et exhibet factꝭ. LQuaſi oliua]p affectū miſicordie Lſpecioſa]p effectū. Effectus enī miſicordie nihil valet niſi ſit ex affectu. Nam ſicut ex oliua fructus. ſic ex affectu meritoriū op⁹. Oliua aūt ſpecioſa ē q̄ fructū facit. ⁊ affectus miſericordie q̄ effectū oſtēdit. Ideo Viere. xi. dicit de ea. Oliuā vberē: pulcrā: fructiferā: ſpecioſam: vocauit dñs nomen tuū ⁊c. LOliuā vberē]p affectū miſericordie. Lpulcrā]p puritatē affectus. Lfructiferā]p effectū miſicordie Lſpecioſam]p abundantiā effectus. LUocauit dñs nomen tuū]p angelū dicentē. Aue grā plena. Et poſt mutata pſona ſubdit. LAd vocē loquele grandis ignis exarſit in ea. ⁊ ꝓbuſta ſunt fruteta ei⁹. Brādis loquela]q̄ ex magnitudie fidei rūdit. Ecce ācilla dñi. fiat mihi ⁊c. LIgnis]chriſt⁹: q̄ ad hanc vocē Lexarſit]ſicut quondā in rubo. LEt cōbuſta ſunt fruteta eius]Fruteta que ab inferiori naſcunt in oliua: ſunt mot⁹ carnis a ſenſualitate ꝓdeūtes. qui ab ꝟ igne deſcēdente in eā: deuorati ſunt. ſi forte erāt in ea. ſicut rog⁹ magnus deuorat ignem candele.

Et hac oliua habet oleum q̄ ꝺ eſt liquor olive. ſ. chriſtus: qui eſt oleū gtie infirmis. ℣ dimittēdo eis peccata. Iſa. x. LCōputreſcet iugū]diaboli: quo onerat peccatoꝝ La facie olei]. i. a pſentia gr̄e dei que ſola iuſtificat pctōrē. Itē oleū ſapiētie ad cathecuminos inſtruēdos. Hoc oleo implent vaſa vacua. iij. Regū. iij. Lvalles enī]. i. humiles Labundabūt frumento]ſapie. de quo fit panis vite. Itē ab ipa habem⁹ oleum leticie: ad reges et ſacerdotes inungēdos. i. ſpūales viros letificādoſ. Unde

Unxit te deus deus t. ⁊c. Et ꝓpter hoc ſanat a malo. inſtruit in bono. letificat ꝑ vtrũq;. Sanat pcõres ꝑ oleum gr̃e. inſtruit ingrediẽtes ꝑ oleũ ſapientie. letificat ꝓficiẽtes et ꝓfectos ꝑ oleum leticie. qđ eſt in ſecuritate ꝓſcientie. Vñ puer. xv. Secura mens quaſi iuge conuiuiũ.

Christꝰ fructus olee — Aliter. Maria oliua. i. olea. vt fructꝰ ſumaꝝ ꝑ arboꝛe fructificãte. De hac olea ꝓceſſit et nata eſt ꝙa oliua. i. chriſtꝰ. q̃ eſt pax noſtra. miſericordia noſtra. lux nr̃a. ſine q̃ nõ videmus. qui vitã et miſericordiã tribuit nobis. ſicut dicit Job. x. q̃ nos pr̃i pacificauit. ꝙa ipe pax nr̃a q̃ fecit vtraq; vnũ. Eph. ij. Fructus autẽ iſte modicus ꝑ hũilitatẽ: in ꝓncipio amarus ꝑ multiplicẽ quã eſt paſſus tribulatõem. Vñ Treñ. iij. dicit ipe de patre. Repleuit me amaritudinib; .inebriauit me abſinthio. Sz vltimo dulciſſimꝰ qñ videbimꝰ eũ ſicuti eſt. i. Joh. iij. Fuit etiã fructꝰ iſte ſerotinꝰ. ſero enĩ maturaꝝ fructus oliue. Et chriſtꝰ venit in fine tẽpoꝝ. Baꝝ. iij. qñ venit plenitudo tpis miſit deꝰ filiũ ſuũ factũ ex mliere ⁊c. Prouer. xvi. Clemẽtia regis q̃ ſi imber ſerotinꝰ. Ad ſilitudinẽ vue ꝓmiſſ in torculari. Jobel̃ ij. Redũdabũt torcularia vino et oleo. Qđ ipletũ eſt in paſſiõe. vt ſupra dictũ ẽ de botro. eodẽ. c. i. O.

Christꝰ oleũ — Ipe etiã oleũ eſt huiꝰ oliue. Unde Lañ. i. ðr ei. ⌊Oleũ effuſũ nomẽ tuũ.⌋ Cui dicẽ pſal. Unxit te deꝰ deꝰ tuus oleo leticie. Dicit g̃ ⌊oleũ⌋ ꝓpter vnctõem ſpũſſcti. quẽ nõ accepit ad mẽſurã alioꝝ. ſed ꝑ participib; ſuis. i. ceteris ſctis. i. plenarie ⌊Effuſum⌋ nõ ſtillatũ. quia plenꝰ ſpũſctõ. quẽ abũdãter effudit in die pẽthecoſtes ĩ diſcipulos et alios ſicut ꝓmiſerat ꝑ Jobelẽ. ij. Effundã de ſpũ meo ſup oẽz carnem.

K Item de ꝫ oleo Job dicit. xxix. Petra fundebat mihi riuos olei. O dulcis olei effuſio. inebrias angelos: ſatias ſctõs. mortuos viuificans. pcõres iuſtificãs. meſtos letificans. inferos diſſipãs. redimens mũdũ. aperiens celũ.

Dec eſt oliua q̃ noluit relinq;re pinguedinẽ ſuã: qua dꝰ vtunt et hoĩes. vt inter ligna ꝓmouereꝝ Judicẽ. ix. quia noluit in mũdo exaltari. nec gr̃am ſibi datã de ſupnis relinq;re. q̃ velut oleo miſericordie vtunt hoĩes in pcõꝝ remiſſiõe: et gr̃aꝝ collatõe. qua etiã ruina reſtaurata eſt angeloꝝ. Dꝰ ⁊ hoĩes. angeli et viri iuſti. et ipa mr̃ regis iuſticie. facta ẽ regina miſericordie. vt ipius regis iuſticia ꝑ reginã miſcõiq; tẽpeꝝ.

Sapiẽtia oliua — L De ſapiẽtia ſic. ⌊Quaſi oliua ſpecioſa in campis.⌋ Uerba ſunt ſapiẽtie. Jd ẽ. Sic oliua ſpecioſa creſcit in cãpis exultis et fructiferis. ſic ego ſapia creſco et ſpecioſa fio in mentib; bene exultꝫ: et fructib; bonoꝝ opeꝝ referꝫ. Oliua ſignũ ẽ pacꝫ et miſericordie. Et de ſapia dicit Jaco. iij. q; primũ pudica. deinde pacifica. ⁊ paulo poſt dicit. plena miſericordia et fructib; bonis. Itẽ oliua pinguis. et ſapia plena deuotõe. Itẽ oliua nutrit cãtarides: que deuorãt flores eius. De ſunt muſce fetentes et lucẽtes. que deſignãt inanẽ gl̃iam. q̃ multotiẽs et in multis ꝓſumit fructus ipius ſapiẽtie. et maculat eiꝰ pinguedinẽ. Eccl̃es. x. Muſce morientes ꝑdunt ſuauitatẽ vnguenti.

Ecclesia olea — M Itẽ olea eccl̃ia. cuiꝰ ſingule oliue ſinguli iuſti. Que. ſ. oliua cãpos totius mũdi decore illuſtrat. et ſpũali gr̃a ꝑ vnctõem chriſmatis ſanctificat. Fructꝰ huiꝰ oliue ſe rotinus. q; iuſtus expectat a deo retributõem futurã: nõ ꝓſentẽ. Sed mali volũt hic eẽ bti. iõ ledũt tribulatõib; mũdi. Vñ. Ledeꝝ q̃ſi vinea ĩ ꝓmo floꝛe ⁊c. Job. xv. Mũdus. egiptus. Linũ virens ꝑ inanẽ gl̃iam. et germinans follicl̃os ſupbie: et oꝛdeum virens. leſa ſunt Exo. ix. ſed nõ far et triticũ ſunt leſa quia ſerotina erãt. Itẽ fructus olee maturꝰ nigreſcit. q; iuſti ꝓtemnunt a mũdanis. Vñ dicit fidel̃ aia Lañ. i. ⌊Nigra ſum⌋ in opiniõe mũdanoꝝ ⌊ſed formoſa⌋ in oculꝫ ſpõſi mei.

Justus oliua — N Moꝛaliter verba ſunt iuſti. ⌊Ego quaſi oliua ſpecioſa in cãpis⌋ Et ꝓueniũt hec ꝙba principaliter illis ſanctꝫ q̃ excellebãt alios in miſericordia. q̃lis fuit Laurẽtius. Nicolaꝰ. Martinꝰ. Egidiꝰ. ⁊ hmõi. In quoꝝ ꝑſona legit Eccl̃i. l. Quaſi oliua pullulans ⁊c.

O Justus oliua. quia oliua

Semp viret. Uiroꝛ aie ſanctitas eſt. quẽ viroꝛẽ amittit ꝑ eſtatẽ. q̃ diſſoluit ꝑ ſpiritatem. Per hiemẽ. qui frangit ꝑ aduerſitatem.

Floꝛens. ꝑ magnã nebulã amittit floꝛem ſuũ. ſicut dicit Job. xv. Ledeꝝ q̃ſi oliua

ꝓijciens florem suũ. Nebula mollis/tã dure ꝑcutit oliuã in flore ꝙ tollit fructum. Hec nebula amor glie mũdane. vel appetit⁹ laudis trãsitorie. que duo tollũt fructũ mercedis eterne. Uel nebula obscurãs: adulatio vl' fauor hũanus. sicut exponit gregori⁹. q̃ florẽ facit ꝓijci. i. bonũ ꝓpositũ relinqui. Et hec nebula obscurat ĩtelligentiã. Uel florem ꝓijcere: est a bono incepto deuiare.

Salici in folijs inter oẽs arbores similior. vt q̃ sapiẽter sperat in misericordia dei: reputet se sterilẽ nõ fructuosũ. Lu. xvij. Cũ oĩa bona feceritis/ dicite serui inutiles sumus. Sũt etiã folia oliue amara. vt de tua sterilitate ꝟba amara ꝓferas in ꝯfessione. Job. vi. Uerba mea dolore sunt plena.

Signũ pacis/ vt pacem teneas ad deũ ꝑ contritõem et ꝯfessionẽ. ad ꝓximũ ꝑ satisfactõez. ad aĩaz tuã subijciẽdo illi sensualitatẽ. Et sic sis alijs signũ pacis ꝑ exẽplũ.

Fructus ei⁹ oleũ/ et fructus tu⁹ opa misericordie. Nec tibi retineas fruct⁹ tuos tpales sic̃ nec oliua. sz alijs large distribuas. Sil'r ꝛ spũales. s. d̃sideria/ ꝛ orões. ꝛ hmõi

Radicẽ habz amarã. Initiũ enim iusticie amara recordatio pctõꝝ. ꝛ amara ꝯtritio. Amaritudo etiã exterior: ĩ ieiunijs: disciplinis: et hmõi. parere debet fructũ dulcẽ in opibus misericordie et pietatis. i. in affectu et effectu. Uel radix: ꝯpassio. Job xxx. Flebam q̃ndã sup eo q̃ afflictus erat. ꝛ aĩa mea ꝯpatiebat̃ pauperi. Robur vl' stipes/ firmũ ꝓpositũ miserẽdi cũ fortitudine animi. Robur etiã corpis secularis qñq̃ necessariũ. Job. xxix. Conterebã molas iniq̃. ꝛ de dentib⁹ illi⁹ auferebã ꝑdã. Cortex exterior/ exẽplũ misericordie/ vl' patiẽtia ad importunitatẽ pauperꝝ. Sz mõ ꝯq̃ritur dñs ĩ Johele. i. de arboꝝ suaꝝ decorticatõe. Ficũ meũ decorticauit ꝛc̃.

Fructũ suũ dulcẽ tegit amaris folijs. Folia/ ꝟba sunt. Luce. xvij. Cũ oĩa bona feceritis ꝛc̃. Rami diuersa opa misericordie circũquaq̃ diffusi. Diuisio ramoꝝ: diuersitas operũ. Floscul⁹ oliue/ benignitas cordis et oris: ꝑcedẽs opus misericordie. Sicut ẽ pietas: dulcis respõsio: benign⁹ audit⁹. pi⁹ respectus. et hmõi.

Hec oliua recusauit dominiũ tpale: et se sufficiẽter excusauit. qd̃ nõ rhannus Judicũ. ix. Just⁹ enĩ exẽplo magistri sui debet subterfugere regnũ tpale ꝓ amore eterni regni. et occurrere crucifixorib⁹ suis. i. tribulatõib⁹ mũdi. et dicere cum loth Gen. xix. Non possum in mõte saluari. Et in ps. Ab altitudine diei ti. Tamẽ loth cũ filiabus in mõte ꝯmisit incestũ cũ ꝑmogenita. i. supbia q̃ est ꝑmogenita mors. Job xix. et cũ minore. s. carnali ꝯcupiscẽtia. Et nota ꝙ [rhãnus]. i. illi q̃ sunt asperi/ vicijs hirsuti et aculeati. libenter suscepit regnũ.

Sic ergo iust⁹ [oliua] ꝑ misericordiã [speciosa] ꝑ exemplũ [in campis] ꝓpter ꝯmunitatem sine acceptõe ꝑsonaꝝ/ ꝯmũicans oĩb⁹ suos fructus tpales et spũales. Nõ sibi soli: sed toti mũdo genitũ se credens. Uñ. i. Chor. x. dicit apl'us. Ego ꝑ om̃ia omnib⁹ placeo: nõ querẽs qd̃ mihi vtile est/ sed qd̃ multis vt salui fiant. Et statim subdit. Imitatores mei estote sicut ꝛ ego christi. Itẽ Ecc̃i. xxiiij. [Uidete qm̃ ñ mihi soli laboraui] dicũt sapĩa. christus. ꝛ maria. ꝛ ipe sapiẽs. [sed omnib⁹ exq̃rentibus veritatẽ. [In campis] q̃ signant latitudinẽ caritatis ꝛ gaudij. in q̃b⁹ debz esse plãtata misericordia ꝓpter hmõi ꝓprietates/ iusto viro sũme necessarias dicit vir iust⁹ [Ego aũt sicut oliua] q̃si nõ materialis sz spũalis/ exp̃mens in iusticia bonas eius ꝓp̃etates. Itẽ [sicut oliua] cõtra obstinatõem: q̃ cõtraria est misericordie [fructifera] ꝯtra sterilitatẽ [in domo dei] cõtra hereses et scismata [speraui] contra desperatõem [in misericordia dei] que est [in eternũ et in seculũ seculi.] q̃si di. Nõ q̃siui misericordiã tpalem. de qua Osee. vi. Misericordia vr̃a sicut nubes matutina. [Uestra]. i. quã vos queritis. Sequit̃ in ps. [Confitebor tibi] ꝯtra magnitudinẽ. [et expectabo] ꝑ ꝑseuerantiã: ꝯtra ꝑproperos.

Maria rubus Capitulũ iij.

Rubus] Maria rubus. Et ipa vel eius ꝯceptus/ est illa visio magna Exo. iij. quã desiderabat videre moyses q̃si deprope dicẽs. Uadã et videbo visiõez hanc magnã quare nõ ꝯburatur rubus ꝛc̃.

Hec visio magna propter.

Singularitatẽ. quia nec primã similẽ visa est ꝛc̃.

Utilitatē/quia nulla maior vtilitas esse potest.
Rei magnitudinē.s.q virgo cōcepit nō purū hominē:sed filium dei
Hc visio — Rei nouitatē. Hiere.xxxi. Creauit dñs nouū sup terram ꝛc.
mag ppt Significatōez.quia ꝛ p̄sens miraculū exhibuit:et incarnatōem vbi et v̄ginis matris ppetuam integritatē p̄signauit.
Magni mysterij rep̄sentationē.
Sed q̄d videbat moyses:[flāmā ignis].i.filiū dei/q̄ dr flāma ignis. i.splēdor lucis eterne.qr deꝰ noster ignis ꝯsumēs est. ad Heb.xij.ī fi.[pcedentē de medio rubi].i.v̄ginal' vteri. Et dicit ibi q [rubus ardebat et nō ꝯburebat.] qr v̄go ꝯcipiebat filiū:nec violabat.g̃uidabat sed nō grauabat.alleuiabat in partu/sed nec dolebat: nec euacuabat.Uel p [flāmā] intellige spūsscti gr̄am.dño apparēte in rubo/ flāma rubū nō lesit.quia filio dei assumēte carnez in v̄gine/obumbrata a spūsctō: pudor v̄gineus illesus pmāsit. Uel sic. Ignis ī rubo/christꝰ in corpe v̄gineo: q̄ ibi ardebat.quia fecūditatē accendebat:nec virginitatē ꝯsumebat.et in h̄ magna visio.q̄a
Isidorꝰ cū sit ignis ꝯsumens nō cōsumebat. Isidorꝰ videt velle q rubus sit q̄dam arbustula .que gallice dicitur botomer. Et dicit rubꝫ:quia fructus eius vel v̄gultum rubet. Et ideo voluit dñs apparere ī rubo.qr de ea nō possent fieri imagines.

Maria rubus

Paruula/p summā humilitatē et cōtemptū sui.q̄ est humilitas.
Aspera/p exercitiū virtutū cōtra molliciē et dissolutōnem.
Uiridis/p fidem vel perpetuā sanctitatē.vel p virginitatē. vl' quia nō emarcuit corpus eius p putrefactionem.
Maria rubus qr Florida/p virginitatē. Uel q̄a sic in flore ē spes fructꝰ.sic ī ea spes om̄is boni. Uñ dicit. In me omnis spes vite et virtutis .Eccī.xxiiij.
Odorifera/p sctām opinionē. Uñ dicit Eccī.xxiiij. Sic cīnamomū ꝛ bal. aro.ꝛc.
Aculeata/p multiplicis tribulatōis punctōem.ꝛ h̄ maxime in filij passiōe. Est enim rubus genꝰ arbustule spinose.
Christꝰ rubus Itē christꝰ rubꝫ.aspitas rubi caro mortalis quā de v̄gine sūp sit.ignis amor quē erga nos habuit. Rubꝫ ꝯburi visus ē/nec tñ ꝯbustꝰ .hic est caro christi q̄ amore mortua :sepulta:visa est putredini data.cū tñ gloriosior surrexerit.
Anima rubus Moraliter. [Rubꝰ incōbustus] fidelis anīa:pbata temptatōe nō cōsūmata. Unde de iustis dicit Sap.iij. Tanq̄ aurū in fornace pbauit electos dñs .purū qd ibi ē nō minuit sed puriꝰ reddit. Quod apparuit in pueris in camino missis.qui puri
Hiero. ibi missi sunt et puriores exierūt.sicut dicit hieronymꝰ ī plogo abacuc. Ul' [rubꝰ incōbustus] malicia īcrepata nō ꝯsumpta. Uñ Hiere.vi. Frustra ꝯflauit ꝯflator/ malicie eorū nō sunt ꝯsumpte. Uel reproba aīa flagellata a deo sed nō emendata. Unde Hiere.ij. Frustra pcussi filios vr̄os.disciplinā nō receperunt.

Maria cedrꝰ Capitulū iiij.

Cedrus quoq̄ [Unde dicit Eccī.xxiiij. Quasi cedrꝰ exaltata sum in libano/q̄ interp̄tat cādor.q̄ est omniū colorū mūdissimꝰ. Cedrus dicit/ex eo q a grecꝭ cedros vocat.quasi ceomenes drosioron.i.arboris humor ardētꝭ. Et est libanus mons q̄dam significās christū montē in v̄tice montiū.q̄ est cādor lucis et̄ne. Sapiētie.vij. Alij enī montes.i.scti cādidi sunt.nō cādor:sed ab ip̄o cādore cādescunt. q̄a ab ip̄o mūdant .et de plenitudīe eius accipiūt. In h̄ monte p̄ ceteris oībꝫ btā virgo exaltata est sup hoīes ꝛ angelos tanq̄ p̄cipuū mēbrū in corpe sub capite. Dicit g̃. [Quasi cedrꝰ exaltata sum in libano].i.in christo.in mūdo.in celo. ī ordīe cistercieñ.qr omnes eccl'ie illiꝰ ordīs sunt de ip̄a. Et bñ dicit [exaltata] q̄a de hūili ancilla in reginā celi.de filia dei in matrē dei. Aliter. [In libano] q̄ interp̄tat candor/significat cādor v̄gītatis. De libano etiā.s.de illa arbore pcedit thus:qd cremat in sacrificijs in odorē suauitatis. Et maria arbor libanꝰ ē. Uñ se vocat libanū dicens Eccī.xxiiij. [Quasi libanꝰ nō incisus vaporaui habitatōez meā] Cuiꝰ filius q̄si thus in igne passiōis crematꝰ ē. et in hmōi hostie fragrātia delectatus ē deus pater. Itē cedrus odore serpētes fugat. Bñ g̃ dicit. [Quasi cedrꝰ exaltata sū

in libano ¶a p cãdore ꝓginitatis et thuris sui genitura: odore noĩs eius serpẽtes spirituales et demones effugant.

Maria cedrus. quia cedrus B

¶Arbor ꝑcera et eminẽtissima sup oẽs arbores. vñ et a q̃busdã dicit rex arborũ. Et bñ ꝯpetit dignitati marie. que in ℔ q̃ ipa facta ẽ mater dei: nec ꝑmã sil'em visa est. nec habere seq̃ntem. Jõ dic. ¶Quasi cedr⁹ exal. sũ in li. ¶Quia sicut dicit btũs ber. Hec est virgo nr̃e gl'ie singularis ⁊ excellẽs ꝓgatiua marie. q̃ filiũ vnũ eũdẽq̃ cũ deo pr̃e meruit habere omnẽ. Aliter. Alta fuit maria. q̃a instar saulis. i. Reg. ¶Ab humero et sursum ¶sctis supeminẽs vniuersis. ¶Ab humero ¶in q̃ bona operatio. q̃ de ꝑpa substãtia oĩa opa actiue exhibuit filio dei. ¶A collo ¶p quod vox transit. in quo intelligit efficacia oratõis. vel sapiẽtia in ℣bis. ¶A capite ¶in quo sensuũ pfectio: et sapiẽtie maturitas ad similitudinẽ capit⁹ materialr. in q̃ sensuũ exteriorũ pfectio inuenit. Uel altitudo marie hũilitas ei⁹. quia q̃ se hũiliat exaltabit. Uel altitudo ei⁹ fuit a terra spũali elõgatio: et celo approximatio. Terra spiritualis. terrena voluptas. terrena opulẽtia. terrena gl'ia. A ꝑma se elõgauit p ꝓginitatẽ. a scda p paupratem. a tercia p hũilitatẽ. Et p hec tria sup oẽs creaturas ꝓpinq̃uit p meritũ ad celestia ⁊ eterna. Aliter ¶Per humer. ¶cõcorditer facta bona opatio signat. ¶p sursum ¶cõtẽplatio. ¶In his duob⁹ nec ꝑmã sil'em visa est ⁊c.

¶Arbor annosa. licz enĩ in exordio noui testamẽti et ĩ cõceptu filij fuerit iuuẽcula. tamẽ in figuris veteris testamẽti et in ꝓphetijs q̃si senex erat et annosa. Uñ signat p cisternã veterẽ Beñ. xxxvij. quia in eã missus ẽ ver⁹ ioseph in incarnatõe. Isa. ix. ¶Uerbũ misit dñs ĩ iacob ¶i. filiũ suũ in mariã. Ideo etiã in tẽplis de boc ligno ꝓpter durabilitatẽ eius solent lacunaria fieri.

¶Arbor medullosa. Unde Eze. xvij. A q̃la grãdis ⁊c. vsq̃. et tulit medullã cedri. Sic ⁊ maria medullosa p pinguedinẽ caritatis et vbertatẽ pietatis. L

¶Libenter crescit ꝓpe aq̃s. Nũeri. xxiij. Tabernacula que fixit dñs quasi cedri ꝓpe aquas. Quia spũaliter creuit btã virgo iuxta aq̃s scripturaꝝ et gratiarũ spũs/sancti. Unde dicit de patre. Sup aquam refectõis edu. me ⁊c.

¶Materia fuit templi. i. corporis dñici. q̃ de purissimo eius sanguine/ sicut dic̃ da mascenus: fabricatũ est manu sapiẽtie dei: et operatõne spũssancti. De quo templo Joh. ij. ¶Soluite templũ hoc. ¶id ẽ soluetis. Ezech. xliij. Fili hominis ostẽde domui israel templũ ⁊c. In quo videlicz templo habitauit plenitudo diuinitatis corpaliter. ad Col. ij. Ideo dicit. ¶Quasi cedrus ¶i. quasi mater christi. Sz quia domũ dei decet sanctitudo/ oportuit q̃ sine corruptõne conciper. quod cõpetit cedro que est imputribil'. Jõ dictũ est ei Luc. i. ¶Spũssanctus supueniet ĩ te ¶id est. supalias mulieres veniet. q̃ virgo cõcipies. Propter hoc ¶exaltat sicut cedrus ¶i. sicut mater et virgo ¶in libano ¶scz manẽs in candore virginitatis. Jõ dicit christus de ea Cañ. ij. Sicut liliũ inter spinas. Et ꝓpter hoc oẽs excellit m'lieres/ sicut cedrus omnes arbores. Unde. Multe filie cõgregauerũt diuitias ⁊c. Prouerbioꝝ vlti.

¶Magnas et altas habet radices. ⁊ pfundissime radicat. Uñ potest crescere tã ĩ immensum. Radices eius/ parẽtes eius. de quib⁹ orta est fm carnẽ. scz abrahã. yesse. dauid. qui magni fuerũt: et in seculo. et coram deo. Ideo dictũ est Isa. xi. Egredietur virga de radice yesse. Spũales eius radices/ excellẽtissime ℣rtutes. q̃s oẽs habuit in suplatiuo. Et quia p humilitatẽ tã in pfundo radicata ẽ in eis. ideo tam in immẽsum excrenit. s. vsq̃ ad conceptõez filij dei. q̃ erat in sinu patris. Ideo etiã in assumptõe exaltata est sup choros angelorꝝ. D

¶Precipui odoris. i. fame et opiniõis. q̃ iugiter laudata ab vtraq̃ eccl'ia. et tamẽ maior est omni laude. et in laude ei⁹ omnis lingua balbutit. Cuius videlicz duplex odor virginitatis et hũilitatis: filiũ dei de celo attraxit in vterũ eius Canti. i. Dũ esset rex ⁊c. Quere libro. i. c. v. D

¶Odore et succo fugat et extinguit serpẽtes. Odor eius. s. q̃ virgo et mr̃ dei. vl' q̃ vniuersis carismatib⁹ delibuta. A q̃ odore fugiũt demões. et ꝑdam suã relinquunt. i. E

peccatores quos fuerāt depdati. Bñs bern. Nō sic trement. Quere libro. i. ca. ij. O. Item succus ei⁹ / pietas eius: q̄ in familiaribꝫ suis velut quosdā serpentes p̄a uas extinguit ꝓcupiscētias. O doꝛ enī eius fidelibꝫ est in vitā, in his. s. qui salui fi unt. ij. ad Ebꝛ. ij. sed ī his q̄ peunt in moꝛtē. s. paganis: iudeis: hereticis. q̄s ventī lat ab ecclesia dei.

Pulcritudo marie

Aliter. sicut testant iudei. Maria pulcerrima virginū fuit. nec vnq̄ aliq̄s eā intuēs ipam male ꝓcupiuit. licꝫ multe alie bone mlieres male fuerint ꝓcupite. vt sara. rebecca. susanna. iudith. agnes. lucia. et hmōi. Et hec gr̄a trāsfusa est in eā in sua singulari sanctificatōe. quasi q̄dam respiratio: vl̄ q̄dam spiramētum cedrini odoꝛ. ad occidendū in intuētibꝫ eā carnales ꝓcupiscētias et motus q̄ q̄si venenosi serpētes ī carne serpūt. Et ideo dicit ipa se L̄q̄si cedꝛū in libano exaltatā. Quere li. v. B in fi. X et Z. Et nota q̄ multū vellet feruēs ar.ator: q̄ nullus ꝓcupiscꝛet amicaꝫ suam. Ideo forte christ⁹ q̄ se vocat zelotē E .rr. q̄ decorē marie ꝓcupiscebat. sicut p̄dixerat ps. marie. Let cōcupiscet rex decorē tuū. in sctificatōe sua ei ꝓtulerat p̄uilegiū istud. q: q̄cq̄d opat⁹ est in ea: nouū fuit sup terrā. Viere. rrri.

Imputribil' p virgīitatē: q̄ carnē p̄seruat a putredine ꝛ coꝛruptōe. Un̄ virgīitas signat̄ p mirrā. Duo enī peccata p̄ncipaliter appellant̄ putredo ī scriptura. s. et luxuria et inuidia. De luxuria Joel'. i. Computruerūt iumēta in stercoꝛe suo. De inuidia Parabo. xiij. Putredo ossium inuidia. De īputribilitate inuenies meli⁹ libro. x. ti. i. H.

Maria cedꝛus. quia cedꝛus

f

Incōbustibil' p volūtariā paupꝛtatē. Amoꝛ enī tpalū si sit nimi⁹: ignis est vsq̄ ī p/ditōem deuoꝛās. Job. xxxi. Incōbustibil' etiā p māsuetudinē. q̄ p̄seruat ab igne

Immarcessibil'. q̄a semp māsit incoꝛrupta. et sine marcoꝛe vicij vel peccati. Uel ideo imarcessibil'. q: nec ī hieme p̄secutōis q̄n̄ q̄seq̄bant̄ eā iudei in filios. folia. piecit. maledictū reddens. p maledicto. nec vredine detra ctōis vl̄ aurugine adulatōis ledebat̄. Amos. iij. Percussi vos in vēto vrēte ꝛ ī aurugie. Hec flores sui. i. ꝓpositū ꝟginitatis. vl̄ initia bonoꝝ opeꝝ: aliq̄ modo moꝛtificabāt̄. aut vanescebāt. aut inaniebant̄ a fructu. Hec medulla caritatis et pietatis ꝛ pie intētionis euacuabat̄. q̄si ericcātibꝫ vel erugentibꝫ eā labijs laudantiū: vt ab intima viriditate marcesceret. Hec frigus mali timoꝛis ipediebat fructificatōem ei⁹: vel vredo aut ardoꝛ ꝓcupiscētiaꝝ ꝛ seculariū desideriꝫ. Ipa enī erat q̄si flos imarcessibilis. q̄ nec estu arescit. nec frigoꝛe ꝓtrahit. aut flacrescit. Itē pars marcessibilitat̄ est pigricia. Eccliastes. x. In pigricijs būilabit̄ cōtignatio. Sed de ipa scriptum est. q: ꝓcepto saluatoꝛe ascēdit in mōtana cū festinatōe.

Maria cedꝛ⁹. q̄a

Sine vermibꝫ. fomitis prauoꝝ motuū ꝓscientie. Ideo dicit maria de coꝛpe suo: et de coꝛpe sponsi sui Lañ. i. Tigna domoꝝ nostraꝝ cedꝛina ꝛē. Ipa est enī domus cedꝛina dauid. i. christi. de qua legit̄. i. Paralip. xvij.

Semp viret p virginitatē. que ē viroꝝ genit⁹. vel fidei imarcessibilitatē. Un̄ cōparat̄ iaspidi et smaragdo. Istud habuisti supꝛa eodem. c. ij. D.

Crescit in libano. q̄ interpꝛat̄ cādoꝛ. et designat innocentiā mētis: et cādoꝛē gemie castitatis. et q̄a liban⁹ mons est: designat eminentiā virtutū: et cōtēptū mūdi. Et in his q̄ttuoꝛ cōsistit spirituale crementū.

Jugiter crescit. sicut dicūt q̄dam: cū alie arboꝛes habeāt determinatū crementū. i. H terminū vel finem sui cremēti. Sil'ꝛ laudabilis memoꝛia marie: cōtinuū suscipit ī crementū. quia sicut dicit Eccl'. xxxix. Nō receder memoꝛia ei⁹. ꝛ nomē eius reqꝛret a generatōe in generatōem. Eius enī semita quasi luꝝ splēdens, pcessit ꝛ creuit vsq̄ ad pfectū diem. Prouer. iiij.

Cedꝛia q̄d sit

Resina ei⁹. q̄ deint⁹ erūpens. erteri⁹ apparet ī coꝛtice. Et significat mūdicia ꝟgitatis. et cedꝛia appellat̄. libꝛos ꝓfuat a vetustate ꝛ tineis si inde pungāt̄. Quia sacrā scripturā ꝓseruat brā ꝟgo a tineis. i. hereticis et vetustate. quia gr̄am largit̄ mati me diligentibꝫ se. qua scriptura sacra de die in diē melius intelligat̄. ꝛ ptranseuntibus plurimis multiplicat̄ sciētia. Dañ. xij. Ipa etenī revelat p̄funda de tenebꝛis

Job.xij. Et cū sit doctrix disciplīne dei. Sap. vij. amicos dei et ꝓphetas .i. sapientes cōstituit. Sap. vij. et ita nō ꝑmittit veterascere sacrā scripturā. Aliter. Libri nostri. cōsciētie nostre. Unde Dan. vij. et Apoca. xx. Libri aperti sunt. Luxuria. tinea est: que de veste carnis nascit: et ipaz corrūpit. Unde Job. xxvij. Edificauit sicut tinea domū suam. Nos libros cōseruat ipa suis oratiōib; et exemplis a vetustate et tineis.

Scōm quosdā fuit pars crucis .s. lignum erectū. in quo totū corpus dominicum extendebat. ḳa quasi affixa stabat iuxta filij crucē. Joh. xix. D

Succus cedri ymes vlcex cōsumit. Ulcus sanie fluēs. vilis fluxus luxurie. Uermis hui⁹ vlceris. ardor vel desiderij voluptatis. vl' ipi mor⁹ ad voluptatē. Succus cedri interna pinguedo carismatū. vel pietas ipius marie. que et hmōi ymes hecat. et hec vlcera sanat.

Itē succ⁹ cedri corpa inde puncta ꝓseruat ab aculeis muscaz. Dusce morietes Ecclesiastes. ix. improbe et pūgitiue cogitatōes. que corda et corpa delicijs delibuta insequunt. quas similiter marie pietas repellit z arcet. et cogitatōes seruoz suoz collocat apud altissimū. Sap. iij.

Itē ꝓba sunt sapie. Quasi cedr⁹ exaltata sum in libano. Quasi di. Sicut cedrus crescit in altū in libano. q̄ est mons q̄dā: et interꝑtat cādor. sic ego sapia cresco i altū. et pficio in corde cādido p mundiciā. et a terra eleuato p mūdi cōtemptū. Et dicit sapia cedrus. qz sicut resina cedri libri puncti. nec tinea nec vetustate deficiunt. sic sancti sapia delibuti. nec tinea voluptat⁹ nec vetustate cupiditat⁹ rabescūt. I

Christus cedr⁹. Uñ Can. v. Spēs ei⁹ vt libani. elect⁹ vt cedri. i. quēadmoduz cedri. i. viri sancti sapia et ꝓtutib; excelsi. In ps. Beatus quē elegisti et assumpsisti. Isa. xlij. Ecce puer meus elect⁹ quē elegi. Jpe enī elect⁹ ē electiōe pdestinatōis. sz ipe ad ß electus ē fm hoiem: vt sit filius dei in virtute. hoc est. in natura z potētia deitatis. Ro. i. Uel Lelectus vt cedri ad ꝓuilegiū incorruptibilitatis. Unō de eo special⁹ dicit. Non dabis sanctū tuū videre corruptōem. i. carnis putrefactōez. Uel Lelectus vt cedri firmitate que claruit in passiōe. Incorruptibilitate que in resurrectōe. Altitudine. que in ascensiōe. Odoris suauitate. i. bone fame celebritate. que in spūssancti missiōe. Per hec enī fama eius totū orbem: velut odor suauitatis respersit. Uel etiā odor ad passionē ptinet. qz fracto corporis ei⁹ alabastro. domus. i. ecclesia impleta est ex odore vnguēti. Joh. xij. immo apotheca oīm spūaliū carismatū dissipata. Corpe enī eius i passiōe cōfracto. tātus odor suauitat⁹ ad oī patris nares ascēdit. vt ptātem ire patris. cui nemo resistere potest Job. ix. et quā p timore eius nemo nouit dinumerare. dulcoraret. fetorēq; peccatorū omniū pdestinatorū nō solū vinceret sed etiā abstergeret. De hoc odore pditerat ysaac Gene. xxvij. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni. cui benedixit dñs. K

Itē cedri. sūt doctores sctī. q̄ doctrina sua z odore exēploz bonoz serpētes. i. hereticos venenosos z alios venenātes necāt. Et eoz doctria iputribil' qz nec ad ianez gl'iam nec ad q̄stū. Et tales exaltāt doctria sua. si sint i libano. i. i cādore castitatis. Tales etiā exaltāt libanū. i. christū. q̄ ē cādor lucis eterne. qz p eoz doctrinā magnificat. z ß q̄ ei oīa attribuūt. z dicūt illō Isa. xxvi Oīa opa nra opat⁹ es nob̄ dē. L

Maria palma Capitulū v.

Palma Uñ dic. Quasi palma exaltata sū i cades Cades interꝑtat sctā mutata vl' trāslata. Dic̄ ḡ. Quasi pal. exal. sū i ca. Plenitudo sctitat⁹ i duob; ē. Unū ē rei mutabil' ꝓtēpt⁹. alio amor dei imutabil' pfectus. Per hec aūt duo meruit exaltari. ḳa tpalia pfecte ꝓtēpsit. et deū pfecte amauit. q̄ amor pfect⁹ signat i intēsissimo rubore rose. de q̄ seq̄tur. Et q̄si plātatio rosei hiericho. Uel Lexaltata i cades. i. in illis q̄ trāslati sunt de malo ad bonū. vl' mutati de bono in meli⁹. A

Aliter. In cades dicit se exaltatā. que interꝑtat mutata vl' trāslata. qz a pctō originali mūdata est in sctificatōe. et postea trāslata de ygnitate ad secūditatē. De qua mutatōne vl' trāslatōne scribit hieronym⁹ sic ad paulā et eustochiū. Ad quā sane cum accessit spūssanctus. quasi ipa eademq; lana inficitur sanguine muricis vel

cōchilij vertit in purpurā. ꝟsa est ⁊ ipa in matrē sine coitu. vt iam nō sit ipa admodū qd fuerat. sed purpura verissima ad īdumētū sūmi regis diuinit⁹ aptissime dedicata. vt nulli deinceps ea vti femineo vsu licuerit nisi deo. Quasi etiā mutata fuit in assumptiōe. de humili ancilla ī sublimē reginā. qñ trāslata ē de eccl'ia militāte ad triūphantē. et mutata ab obscuritate in claritatē. et qñ trāslata est de miseria ex ilij ad delicias patrie. in q̄. s. patria. q̄ congrue designat ꝑ cades: habitāt sctī soli in sctītate ꝯfirmati. et electoꝝ aīe de vetustate culpe et pene: in nouitatē vite trāslate ⁊ īmutate. Unde. i. Choꝛ. xv. Et nos immutabimur.

Aliter. [Quasi palma exaltata sum in cades] Et est bonū thema in assumptōne btē marie. [Palma] in inferioribꝫ angusta dilatādo ascēdit ad supiora. [Cades] inter ꝑtat trāslata. Trāslatio btē virginis est ei⁹ assumptio hodierna. q̄ hodie exaltata est sicut [palma] De qua trāslatōne dicit Cañ. vi. Que est ista q̄ ꝓgredit q̄si aurora ꝯsurgens ⁊c. Hec enī in vtero sctīficata. in natiuitate sua claruit vt aurora. in cōceptōe filij ꝑ grām ꝯfirmata claruit vt luna. hodie clarificata claruit vt sol. Et sic a minori claritate crescēdo dilatata exaltata est sicut palma.

Item palma B

Scdm figurā corpis. sicut dicūt q̄ palmas viderūt: sil'is est aspsorio aq̄ benedicte. Aq̄ grā spūsscti. iesus sacerdos magn⁹ ꝟm ordinē melchisedech: hoc aspsoriū. i. beatā ꝟginē appꝫhendit. quia in ipa semen abrahe appꝫhēdit. ad Heb. ij. Et ipm aspsoriū aq̄ ꝑdicta replens. vñ dicta est gtia plena. populū vndiq̄ aspsit. sicut ꝓmiserat Eze. xxxvi. [Effundā sup vos aquā mundā] ab effectu. s. quia de plenitudīe eius oms accepim⁹. Joh. i. Hanc aquā suscipiūt. q̄ vt mos est discoopto capite ad sacerdotē intēdunt. q̄. s caput viri. i. synderesim reuelātes. que sursum sunt sapiunt: vbi christus in dextera dei sedet. ad Col. iij.

Centenaria facit fructū rubicundū. quasi. s. post despatā senectutē. et btā ꝟgo licet etate tpis iuuenis. in figurꝫ tñ et ꝓphetijs annosa: fructū tulit bñdictū et dulcez. in cruce autē rubicūdū. ꝑ q̄nq̄ milia annoꝝ a fidelibꝫ expectatū.

Arbor succincta. sic et ipa ꝑ votū ꝟginitatis. Uñ ꝓuer. xxxi. Accīxit for. lūbos suos

Amarissima ē et horrida in radice. et ideo dulcissima in fructu. dicit enī ꝙ natura arboꝝ est. ꝙ q̄nto radix amarior. tāto fruct⁹ dulcior. Maria siq̄dem amaritudinem original' habuit ī cōceptōne. egressa est etiā de radice iudeoꝝ: q̄ deo suo erat gens amarissima. sicut dr Hiere. ij. Scito et vide quia malū est et amaꝝ reliq̄sse te dñm deū tuum ⁊c. Et paulo post ꝟm aliā trāslatōem. Quomodo ꝯuersa es mihi ī amaritudinē vitis aliena.

Maria palma

Diuturna in folijs. i. ī verbis. quia ꝟba eius posita ī euāgelio nūq̄ deficient ab ecclesia dei. nec aliqd eius ꝟbū defluxit ad tpalia. sic dr de samuele. i. Regū. iij.

Speciosa in floribꝫ. exemploꝝ ⁊ ꝟtutū. quia flores palme copiosi speciosi et iocūdi. et flores marie honoris et honestatis. Eccī. xxiiij.

Suauis in fructibꝫ. fruct⁹ enī eius quos colligim⁹ in ꝑsenti suauitas miseratōnuz eius. Uel fructus ei⁹ sacramentū filij. q̄ dulcissimū ferculū est digne recipiēti. Und sponsa Cañ. ij. Fructus ei⁹ dulcis gutturi meo.

Arbor victoriosa. ⁊ designs victoriā. q̄a mūdū pauptate. carnē ꝟgitate. diabolū vicit hūilitate. Nec solū signū sz ⁊ cā victorie. qr ⁊ pugnat ꝓ nob ꝯ hostes inuisibiles. ⁊ ei⁹ adiutorio de ipis triūpham⁹. Itē añ ipaz nūq̄ apparuit victoria. sz oēs tāq̄ duicti ī carcerē trudebāt. Uñ iob ī ꝑsona ātiq̄ꝝ. In tenebrꝫ straui lectū meū. Job xvij. Uter⁹ etiā ei⁹ ꝑt dici arbor victorie. ex q̄ ꝓcessit ꝓpugnator nr̄ ad saluādum C

Donāt victores et coronāt. Unde marie dr Isa. lxij. Eris corona glorie in manu dñi. et diadema regni in manu dei tui. Fructu etiā hui⁹ palme cibabunt q̄ vicerint. Unde Apoc. ij. Uincenti dabo edere ⁊c. [Isa. lxiij.

Quāto inferi⁹ in radice pl⁹ ꝑmit: tāto supius in frondibꝫ ⁊ ramis exaltat. ⁊ q̄a ipsa cū filio [de torrēte ī via bibit] cui cōmortua ē ꝯpassiōe [ꝓpterea exaltauit caput] in sua assumptione.

Stricta gcil' hispida ⁊ aspa īferi⁹. Dedit eī illi dñs panē artū ⁊ aquā breuē. ysa. xxx.

ecce ſtrictura. Gracilitas/pauptas. ꝙa fuit ſimul in vnū diues in ſpūalibus. ſz pau
p in tpalibus. Diſpida/ꝙa inculta. vel diſpida/ꝙa filij paſſionib⁹ et miſerijs affli
cta. Aſpa. et q̄ſi q̄busdā aridis corticib⁹ inuoluta. quia ⁊ppter verba labioꝝ dñi⁊
.i. vtriuſq; teſtamēti ⁊cuſtodiuit vias duras⁊Vel aſperi cortices/aſperitas et vili
tas indumēti ei⁹. Ecōtrario. ī ſupioribꝫ. ſ. ramis frondib⁹ ⁊ cacumīe: dilatata: groſ
ſa: plana ⁊ ſpecioſa. De ꝑmo dicit ipa. Et ambulabā in latitudine ⁊c̄. Que ſurſum
enim ſunt q̄ſiuit. nō q̄ ſup terrā. Lol. iij. De ſcdo puerb. viij. Eſt q̄ſi diues cū nihil
habeat. ⁊ eſt q̄ſi paup cū in multꝫ diuitijs ſit. De tercio Cañ. vij. Quā pulcra es ⁊
q̄ꝫ decora cariſſima ī delicijs. Statura tua aſſimilata eſt palme ⁊c̄. Que ſic dicit
gregor⁹. gracilis ī imo: iuxta fructū. i. in ſupioribꝫ groſſeſcit. Hā ipa ꝑus hūilli
ma modo gl'ioſiſſima ē ad filij dexterā collocata. Omnes rami ei⁹ ſurſū erigūtur.
ꝙa q̄d boni habuit deo attribuebat dicēs. Fecit mihi magna q̄ potēs ē. Lu. i.
Ideo rami ei⁹ appellāt elate palmarū. Alan⁹ de inſula. Elate palmaꝝ ſunt rami
ꝓductiores. interdū aūt roſei coloris. criſpātes et ſemp ad alta tēdentes. ⁊ nūq̄ vi
rorem ſuū amittētes. Elate ꝙo grece idē eſt qđ abietes latine. Et dicunt ſpatule
palmaꝝ elate ꝓpter ſui rectitudinē q̄ abietes excelſe arbores ſunt et recte. Nec ſur
ſū erigunt niſi deorſū ꝓprimant. Exēplū de hieremia q̄ q̄ magis affligebat ꝙa p/
dicabat/eo ꝑſtanti⁹ loquebat. Item Exo. i. Quo magis affligebant iſraelite ab
egiptijs plus multiplicabant et creſcebant.

Spatulas habz ꝓ foljs. Et eſt ſpata bellicū inſtrumētū. cui⁹ diminutiuū ſpatu/ D
la. q̄ſi parua ſpata. Folia ꝙba ſunt. Spatule palme/hūilia ꝙba marie. q̄b⁹ q̄ntuz
in ſe eſt: a nobis reſecat ꝓ exēpla/ſupfluitatē et magniloquum ꝙboꝝ. quaſi dī. Noli
te mltiplicare loq̄ ſublimia gl'iantes. Sed recedāt vetera de ore vr̄o. Item rami ei⁹
.i. ꝙtutes/gladij ſunt q̄b⁹ dimicauit ꝝ vicia ⁊ nob⁹ relict exemplū dimicādi. Unđ
poeta. Pugna ꝓ patria/celeſti. ſ. Ecci. iij. Pro iuſticia agonizare ꝓ aīa tua. et vſq;
ad mortē certa ꝓ iuſticia. et deus expugnabit ꝓ te inimicos tuos.

Ramos ſuos circūq̄q; diffundit. ꝙa nos ꝓtegit ꝝ iracundiā filij ⁊ feruorē ꝓcupiaꝝ

Similitudinē etiā hūane manus qđāmodo exp̄mit in frondib⁹. et a palma hūana
forte appellat palma ꝓpter ꝓformitatem. Uel ꝙa ramo palme ſolet ornari palma.
.i. man⁹ victoris. ⁊Extēdit enī man⁹ ſuas inopi⁊ p largitatē ⁊Et palmas ad pau/
pes⁊Hec collecta eſt man⁹ ei⁹ in pugnū ad pcutiēdū. ſz extēſa ſic frōdes palme
ad donandū. dat enī oīb⁹ aſſuēter q̄ntū in ſe. Jaco. i. Idcirco de ea ꝑt dici ſic ꝺr
de ſapīa. Sap. viij. In opib⁹ manuū illius honeſtas ſine defectōe. ꝙa opa eius q̄
exhibuit filio dei/honeſtatē habent indeficientē. ſimiliter et opa miſericordie q̄ mi/
ſer⁹ peccatorib⁹ impēdere nunq̄ ceſſat.

Semp flectit ſicut dicunt ad alterā partē. quia nō ſiniſtrā ſed dexterā et optimam
elegit ſibi partem. Luce. x.

Fructus ei⁹ dactilus: exteri⁹ mollis et rubens ſed robuſtū lapidē ꝓtinēs interius.
Fruct⁹ palme nr̄e chriſt⁹. q̄ carnē q̄ſi mollē. i. peccatrici ſil'em/exteri⁹ ꝑtēdebat. ſz
robur diuīratis interi⁹ occultabat. Jſa. xlv. Uere tu es de⁹ abſcondit⁹. Que vide
licet caro mollis ꝑ benignitatē/q̄ ipm coegit incarnari. vnde de ſpūſctō ꝺr incar/
natus. tandē rubricata eſt ī paſſiōe ſanguīe ꝑpo. Unde ꝺr ei Jſa. lxiij. ⁊Quare ru
brū eſt indumētū tuū⁊. i. caro. Uirt⁹ aūt lapidis h⁹ dactili: q̄ filij diuīras figurat. E
diabolū exterebrauit. qđ ſignatū eſt. i. Regū. xvij. ī facto dauid: q̄ lapide deiecit go
liam. Dactili aūt creſcētes in ſūmo palme cacumine/dulciores: maturiores: groſſi
ores et ſapidiores ſunt. Talis fructus chriſtus dñs. Jſa. iij. ⁊Erit fructus terre⁊
.i. marie ⁊ſublimis.⁊Qui ergo ad hunc fructū volet attingere/neceſſe habz ī pal/
mā aſcendere. Unde Cañ. vij. ⁊Aſcendā in palmā⁊ .i. in crucē ſynodochice. cui⁹
pars dicit fuiſſe de palma ⁊et apprehendā fructus eius⁊ qui eſt filius virginis.
Ipa eſt enī palma. et crux palma. Sed ⁊palma⁊ .id eſt. maria. palme. i. cruci fructū
ſuū cōmiſit in paſſiōe. Illis ergo q̄ a beata ꝙgine tota die q̄runt fructū ſuū poteſt
ipa reſpondere et merito. Fructū meum cōmiſi: cruci videlicz. ſi vultis eum habe/
re: ite aſcendite in palmam. et colligite ibi. Ille vero altius in palmam aſcendit.

qui diuturniorē et acerbiorē penitētiā facit:et maiori tribulationi ꝓ dño se exponit Aliter·Qui hunc fructū sublimē voluerit in p̄senti colligere ꝑ gr̄am.necesse habꝫ oīa tꝑalia et mūdana ꝑ cōtemptū suis pedibꝫ supponere.ꝛ de toto mūdo scabellū ꝯstituere. Apoc̄·xij.dicit̄ de beata v̄gine.⌊Luna sub pedibꝫ eiꝰ⌋.i.oīa mutabilia sub affectibus eius.et ideo habuit hunc fructū.

De lapide dactili plantato orit̄ palma.et sic de palma nō lapis nudꝰ sed dactilus. Sic virtus diuinitatis beate v̄gini initiū p̄buit existēdi. de qua natꝰ est iesus q̄ vocatur christus.nō purus deus.sed deus et homo.

Sapientia palma

Sapīa palma

Quasi palma exaltata sum in cades.⌋Uerba sunt sapiētie.id ē.sicut palma ī altuꝫ crescit ī cades.q̄ interp̄tat̄ sancta mutata vl̄ trāslata.sic ego cresco in altū ī sanctis ꝯmutatis ꝑ gr̄am de vetustate culpe in nouitatē vite.si trāsferant̄ ab amore mūdi ad amorē dei.quod signat̄ in trāslatōe enoch.Gen̄.v.

Itē sapientia quasi palma cētenaria facit fructū.quia in antiq̄s ē sapientia·Job.xij. Et cani sunt sensus homīs. Sap̄.iiij.

Itē sapiētia ī modū palme hūane habet ramos.q̄a docet rōnabiliter opari.

Itē post agones vite p̄sentꝫ.iustos coronādos denūciat.sed hec corona nō habet̄ nisi in cades.i.in trāslatōe sup̄dicta et vite sanctitate.

Christus palma

Inferiꝰ aspera et cōtemptibilis ꝛ rugosa.Sic et christꝰ in vita p̄senti aspitates multas sustinuit et miserias.et fuit contēptibil̄. Unde vocat se opprobriū hoīm ꝛ abiectionē plebis.Similiter et in cruce. Uñ Isa.liij.⌊Uidimꝰ eū et nō erat aspectꝰ⌋ vsq̄.⌊et nouissimū virorꝫ virū dolorꝫ⌋ Ecce rugositas ꝛc̄.Sed in resurrectōe et ascensiōe apparuit eiꝰ pulcritudo.qd̄ fuit sūmitas huius palme.

Christꝰ palma.q̄ palma

Quo plꝰ onerat̄ radix palme vberiꝰ fructificat·sic et christꝰ in passiōe.vbi plꝰ fuit oneratꝰ irrisiōibꝫ.ludibrijs et flagellis. ampliꝰ et maxime nobis fructificauit.

Silitudinē hūane manꝰ exp̄ssit ī frondibꝫ.q̄ habitu īuētus ē vt hō.ad Phil̄. ij.

Diuturnitatē foliorꝫ.Unde de eo dicit̄. Et foliū eius nō defluet.de celestibꝫ enim semꝑ tractabat:nō de terrenis.

Coronat victores. Nam ip̄e erit p̄miū ip̄orū q̄ triplicē hostem subiugauerūt sibi.

Justus palma

Moraliter ⌊Justꝰ vt palma florebit⌋.i.exēplo palme.que nō fructificat nisi pꝰ centū ānos.q̄ sunt vt multū vite hūane sūma. sicut dicit̄ Eccī. xviij. Unde abrahe nō nisi cētenario natus est ysaac.i.risus. Gen̄.xvij. Nondū enī apparet q̄d erimꝰ.i. Joh̄.iij. Parab̄.in fine. Ridebit ī die nouissimo. Ergo necesse ē lōganimiter expectare. Job.xi. Cū te ꝯsumptū putauerꝫ orieris vt lucifer ꝛc̄. Jaco.v. Ecce agricola expectat p̄ciosum fructū de terra. Post hanc enī vitā expectāt iusti retributōem suā. Ad h̄ innuendū ꝑ centū annos edificata fuit archa.qui.s.numerus a leua trāsit in dexterā s̄m ꝯputatōem bede. Per totā enī vitam istā debemꝰ nob̄ edificare domū eternitatis nostre.

Justus palma.quia palma

Amara est in radice:sed dulcissima in fructu. Sic et sanctꝰ vir.cuiꝰ radix disciplīa et carnis castigatio:de q̄ nascit̄ deo fructꝰ eterna retributio. Jō d̄r Heb̄.xij.⌊Oīs q̄dem disciplina in p̄senti videt̄ nō esse gaudij sꝫ meroris⌋ Ecce radix amara.⌊Postea v̄o exercitatꝫ ꝑ eam pacatissimū reddet fructū iusticie.⌋ Ecce fructꝰ dulcꝫ. Et h̄ designatū est Judic̄.iiij.vbi d̄r q̄ delbora:q̄ interp̄tat̄ apis:sedebat sub palma⌋

De rege apum

Apis habꝫ punctōeꝫ ꝛ amaritudinē aculei ꝛ dulcedinē mell̄. Et legit̄ de rege apū q̄ mittit apes ad mare vt inde afferāt guttas maris salsas et ponāt cū dulcedine florꝫ.et inde ꝯficiūt mel ex amaro et dulci. Et h̄ est qd̄ dicit apl̄s.i. Chorꝫ.ix.⌊Castigo corpus meū⌋ Ecce radix amara.⌊Quis infirmat̄ ꝛ ego nō infirmor⌋ ꝑ ꝯpassionē.ij. Chorꝫ.xi. Ecce fructus dulcis.

Inferiꝰ angustat̄.h̄ ē circa curā corpis.i.Thi.vi. Habentes alimēta ꝛc̄. Ro.xiij. Curam carnis ne feceritis ī desiderijs⌋nō dicit ī necessarijs. Debꝫ enī iustꝰ ducere vitā asperā.et eq̄nimiter pati cōtemptū mūdi.et graciliter.i.tenuiter q̄rere vite huic

huic necessaria. iuxta illd quod orat salomõ puer. xxx. Mẽdicitatẽ et diuitias ne dederꝫ mihi ꝛc. Quia sicut dicit p̃s. Meli⁹ est modicũ iusto super diuitias peccatorũ multas.

Supius dilatat̃. i. in spũalibꝫ q̃ ꝑtinent ad aĩam. Isa. liiij. Dilata locũ tentorij tui. Intellect⁹ dilatat̃ eterna cogitãdo. affect⁹ ea amãdo: et bonis ꝓximi ꝯgaudẽdo. ꝛ malis ꝯpatiẽdo. vt meditatio cordis sit sp̃ in ꝯspectu dñi. ꝛ om̃e desideriũ añ eũ. Hec spũalia sunt orões: deuotões: vigilie et hmõi. vt dicat iust⁹. Et ambulabam in latitudine.

Firmiter radicat̃ in terra stabilitatꝫ eterne. ꝛ ita nõ mouet̃ flatu temptationũ.

Aspera cortice. Cortex caro: que debet aspera fieri. et quasi tallosa asperitate penitẽtie. que opatur lenitatẽ ꝯsciẽtie. i. Choꝝ. ix. Castigo corpus ꝛc.

Aspsoriũ aque benedicte. vt q̃scunqꝫ poterit irriget aq̃s sapientie.

Folia acuta. ꝟba penetratiua. Eccl̃es. xij. Uerba sapientũ vt stimuli ꝛc.

Spatule ꝓ ramis. vt a se p̃us: et post ab alijs resecet ꝓ posse supflua. Ezech. v. Fili hoĩs sume tibi gladiũ ꝛc. Isa. xlix. ⌊Posuit os meũ dñs q̃si gladiũ acutũ⌋ vt ꝑ ꝯfessionẽ et p̃dicatõem resecem a me ꝛ a filijs strumas vicioꝝ. Propter h̃ d̃r d̃ sanctis. Gladij ancipites in manibꝫ eoꝝ. ⌊Gladij ĩ manibꝫ⌋ verba in operibꝫ.

Perpetuo viret. ꝑseuerãdo in sanctitate. Job. xxix. In nidulo meo moriar. et sicut palma multiplicabo dies.

Iocunda in floribꝫ. exemploꝝ. s. frondens instar hũane manus. Et hi flores sũt discreta opera. que vt manus sint tornatiles.

Fructus hui⁹ palme mollis benignitate. rubens ꝯpassiõe. Dactil⁹ q̃ ĩterp̃tat̃ digitus: discretõem. quia dactil⁹ hũani digiti formã habet. Dur⁹ nucle⁹. ꝑseuerãtia ĩ bono ope. Joh. xv. Et fructus vester maneat. Aliter. Fruct⁹ q̃ de hac palma colliget̃. ĩ retributõe rubẽs. ecce ꝑfecta caritas ĩ patria: q̃a camin⁹ ĩ hierl̃m. Isa. xxxi. Dulcꝫ: quia tũc dabit̃ victori mãna abscõditũ. Nuclei soliditas. ĩpassibilitas. H⁹ fructus durabilitas. p̃mij eternitas. Ecce quõ merito p̃miũ respõdebit. Hic fruct⁹ valde in altũ suspẽdit̃ vt iustus thesaurizet ĩ celo. Matth. vi. Thesaurizate vobis thesauros ĩ celo ꝛc. nõ in terra vbi fures effodiũt et furant̃. Folia palme. signa ꝑegrinatõis hierosolimitane. Caueãt sibi falsi christiani: q̃ in baptismo crucẽ accipiũt. nec hierl̃imã tendũt: sed poti⁹ ĩ babilonẽ. Palma sexũ habꝫ distinctũ. nec maturat̃ fructus palme femelle: nisi aura ferẽte masculi sui oppositi vaporẽ suscepit. Nec libeꝝ arbitriũ nostꝝ nisi ꝑ vaporẽ gr̃e maturi opis fructũ facit.

Quo pl⁹ onerat̃. copiosi⁹ fructificat ꝛc. vt sup̃ F. Exemplũ de filijs isrl̃ Exodi. i. Debꝫ g̃ assumi on⁹ p̃nie: et on⁹ tribulationũ sustineri ĩ patĩa. Radix nr̃a. cor nr̃m qꝛ onerãdũ est terra: recogitãdo q̃ de terra sum⁹. petrꝫ q̃a duri ꝛ ĩsensibiles. sabulo q̃a steriles. Et hec oneratio fit ꝑ hũilitatẽ. Et hec ita faciũt cor põderosũ q̃a statu suo nõ potest diabol⁹ ip̃m tẽptando deijcere vl̃ mouere.

Nodos habꝫ in stipite. q̃bꝫ in eã p̃t ascẽdi. Hi sunt nuditas. cibi ariditas. vigiliarũ ꝓlixitas. et hmõi. quibꝫ ꝑuenit̃ ad fructũ palme. q̃ christus ẽ. Apoca. i. Particeps ĩ tribulatõe: et patiẽtia et regno. Nota ordinem ꝟboꝝ.

Itẽ palma sig̃t crucẽ. cui⁹ q̃dam pars credit̃ fuisse de palma. s. lignũ ex trãsuerso. cui dñice man⁹ affigebant̃. Uñ christ⁹ dicit Cañ. vij. ⌊Ascẽdã ĩ palmã⌋. i. exaltabor ĩ cruce. Itẽ florebit vt palma: q̃ titulo crucis christi ascribit̃. q̃ ẽ. Jesus nazarenus rex iudeorũ. ⌊Jesus⌋ sal⁹ ⌊nazaren⁹⌋ florid⁹ ⌊iude⁹⌋ ꝯfitẽs. Ut palma g̃ fructificat q̃ ꝓ salute aĩe peccata ꝓp̃a et laudes dñi ꝯfitẽs. passionẽ in se dñicã rep̃sentat. Dicit g̃ ⌊Just⁹ vt palma florebit⌋ ꝓphetica certitudĩe futurũ ponẽs. Justi enĩ in virore tm̃ sunt hic: qui ẽ q̃dãmodo spes laboris et fructus. florebit post hiemem vite p̃sentis. q̃si post cẽtũ ãnos: q̃ sunt vt ml̃tũ vite hũane sũma. sic̃ d̃r Eccĩ. xviij. Et h̃ iustũ est. vt. s. verno et nouo tp̃e arbores bone floreant. Uita enĩ p̃sens ꝑ hiemẽ designat̃. Itẽ florebit hic flore virtutũ. vt in futuro afferat fructũ. Uel florebit in futuro in stola corpis ꝛ aĩe. Uñ canit eccl̃ia. Justus germĩabit sicut liliũ. ꝛ florebit ante dñm. et sumit̃ de osee vltimo.

Maria cypressus Capitulū vi.

Cypressus] Uñ dicit [Et q̄si cyp̄ssus in mōte syon] Mons syon.' eccl'ia. vt syon significet eccl'iam militātē. in q̄ deus videt̄ p speculū in enigmate [Mōs syon] eccl'iam triūphantē. syon enī interp̄tat̄ speculū vel specula. Exaltat̄ ergo in monte syon] beata v̄go. i. in eminētia vtriusq; eccl'ie. [qr btāz me dicēt oēs generatōes] angeloꝝ et hoīm. Eph. iij. Ex q̄ oīs paternitas in celo et in terra noīatur. Uel [in monte syon]. i. in eminētia speculatōis.

Aliter [Cyp̄ssus] arbor ē medendis apta corpib; [Syon] interp̄tat̄ speculū. qd̄. s. speculū homini reddit imaginē suā. Deformat⁹ erat hō p peccatū qd̄ ei abstulerat imaginē dei: ad quā factus erat. Sed p btām v̄ginē q̄ est fons gratie reformata ē in homine imago dei p gr̄am. Uñ bñ dicit̄ [cyp̄ssus in mōte syon] cū p ip̄am imago dei reformat̄ in aīa. et p resurrectōis medicinā: corpib; īfirmis restituet̄ sanitas. Itē [cyp̄ssus] pene proximā virtutē habz cedro. Antiq̄ etiā cyp̄ssi ramos ꝓpe rogū cōstituere solebāt. vt odorē cadaueꝝ dū vrerent̄ opprimerēt iocūditate odoris. et apud paganos mortuis cōsecrata erat. q̄a in modū hoīs excisa nō pullulat.

Maria cypressus. quia cypressus

Arbor est medicinal': et medet̄ corpib;. Et maria medicinal' est. qr genuit salutē animarū fideliū. christū. s. medicū vulnerū nostroꝝ. Uñ Ecclesiastici. xxxviij. [Altissimus]. i. pater [creauit ꝛc.] Unde dicit Isa. xlv. de filio. [Ego dñs creaui eum] hoīem [de terra]. i. btā v̄gine [medicinā]. i. christū. q̄ languores nr̄os tulit. Isa. liij. Melius inuenies hoc. li. viij. titulo. i.

Consolidat herniosos.' q̄bus interiora descēdunt inferius. et exēpla marie cōsolidāt nos.' ne p cupiditatē ꝓijciam⁹ in terrā interiora nostra. Eccī. x. de cupido. In vita sua proiecit intima sua.

Complexione calida.' p dilectōem q̄ filiū diligit: et creaturas eius. sicut habuisti libro. iiij. ti. xvij. J J.

Sapore amara. q̄a multū amaricata est in filij passiōe. Unde cōpetit ei illud Ruth. i. [Ne vocetis me noemi]. i. pulcrā [sed vocate me mara]. i. amarā. [quia valde repleuit me omnipotēs amaritudine.]

Colore surrufa. Caro enī christi rufa fuit p sanguineā passionē. Uñ signat⁹ ē per equū rufum Zacha. i. Et ip̄a surrufa p compassiōem. nā sp̄ualiter passa ē in filio.

Odorifera vt sup̄ eodem. ca. iiij. E.

Recta p dilectōez. Uñ. Recti diligunt te. Cañ. i. Recta etiā. quia nunq̄ inclinata p amorē mūdialiū. vel aliquod peccatū. Uel recta.' p pauptatem. q̄ est rectitudo aīe. Diuitie vero faciunt tortuosum.

Maria cyp̄ssus quia

Durū habet fructū. christū. s. qui durus est in sacramēto indigne accedentib;. Johānis. vi. Durus est hic sermo.

Mēbra mollia īdurat ꝛ ꝯfirmat. Uñ oram⁹ eā. Succurre miser'. iuua pusillanimes. ꝛ hmōi.

Fluxū sanguīs restrīgit. Et maria cypressus est aīe emorroisse. quia desiccat venas mortis Osee. xiij.

Nullo impulsu.' nulla vetustate comam deponit. id est. v̄tutes q̄bus ornat christuz caput suū: ei totū attribuēdo. cū dicit. Fecit mihi magna q̄ potēs ē. Ip̄az eī nec extulit felicitas. nec depressit afflictio.

Coma eius tendit in conū. vñ ꝛ d̄r cyp̄ssus conifera. Cyp̄ssus eī grece appellat̄ conos. eo ꝙ caput ei⁹ a rotūditate erigit̄ in cacumīe. et imitat̄ formā coni. ꝛ fructus eius dicit̄ conus. Per hāc etiā comā designat̄ marie v̄ginitas. cui debet̄ aureola. vñ et depingit̄ coronata. Aliter [Cypressus] dicit̄ ex eo ꝙ ramos a rotūdo ī acutū colligēs: velut conū facit ī sūmo. Et maria ramos v̄tutū suarū.' nō p vanitatē dispgebat. sz ad vnū sublime: qd̄ de⁹ ē colligebat. Juxta illd̄ Eccī. xxx. Cōtine ꝛ ꝯgrega cor tuū ī scītate. Unū eī petebat a dño. sciēs vnū esse necessariū. Lu. x.

Lignū ei⁹ fructus ꝛ folia medicinalia sunt. sed in fructu ei⁹ q̄ christ⁹ signat̄. i. ī pomis p̄cipue ꝯsistit v̄tus medicine. q̄a ip̄e opatus est salutē in medio terre.

Folia etiā eius fructus et frōdes. i. verba opa et exēpla.' sunt in medicinā p exēplū

sapiētie ei⁹:sunt in cibū in filij sacramēto.sunt etiā in vmbrā et ꝓtectionē: quo ad frondes in ꝟbis habet venustatē ꝑ exemplo⁹ honestatē.

ypssus \Dicit fuisse q̄dā ps crucis dñice.videlicz lignū ifirū i rupe.qđ portabat totā crucē.
crucs \Ad mltos vsus necessaria.inde enī fiūt tabule ad scribēdū.manubria cultello⁹ ad secādū.et hmōi.Sic ⁊ ipa nobis ī diuersis necessitatib⁹ auxiliat ⁊ ꝓdest. Hā ipsa cēlū oīa facta ē.vt q̄ tū in se est lucrifaciat vniuersos.i.Lhoz.ix.

\Oneribꝫ suppoztādis aptissima.q⁹ infrāgibil⁹:⁊ nunq̄ oneribꝫ cedit.sed sub eis ppetua stabilitate ꝓdurat.Sil⁹ et maria nunq̄ cessit oneribꝫ tribulationū:q̄s patiebatur in filio.Per caritatē ꝟo q̄ oīa sustinet.i.Lhoz.xiij.infatigabil⁹ et q̄si infrāgibiliter hūane ifirmitatis ī nobis onera sustinet et suppoztat. iuxta illō.Ro.xv.De bem⁹ nos firmioz⁹ imbecillitatē infirmo⁹ sustinere ⁊c.

Sapientia cypressus

sapia Itē possunt esse ꝟba sapie.LSicut cypressus exaltata sum in mōte syon.JSic enī cy-
cossus pssus exaltat et crescit ī altū in monte syon q̄ est in hierl'm.sic ego sapia exaltoz ī cō tēplatiuis.Eze.i.Eleuat⁹ a ālib⁹ de terra eleuabāt pariter et rote seq̄ntes ea.

Itē cypssus medicinat' in frondib⁹ et folijs.et sapientia medicinā habz in ꝟbis. Eze. .i. Spūs vite erat in rot⁹.Eodem.xlvij.Erūt folia eius in medicinā.

Itē/hec sunt ꝟba christi LQuasi cedr⁹ exal.sum ⁊c.⁊ q̄si cypssus in monte syon.J Cypressus come venustatē:nullo deponit ipulsu.in q̄ signat cōuersatio antiq̄ doctoꝝ.quā nec laude nec aliq̄ tēptatōis impulsu deponūt.et ꝑ hoc apti sunt exaltari.si tū sunt ī monte syon.i.in eminētia speculatōis ꝑ cautelā viciоꝝ.Abac.ij.Super custodiā meā stabo.Christus aūt exaltat q̄si cypssus.q⁹ ꝑ eoz ꝓstantē opatōem magnificat dum ei attribuit.

Maria libanus Capitulū vij.

rsus Libanus JUnde Ecci.xxiiij.dicit maria LQuasi liban⁹ nō incisus vaporaui A
ūūd⁹ habitatōem meā ⁊c.J Nota sic dicit cātuariēsis.q⁹ hic liban⁹ dicit ꝑ monte. Cātu
hec liban⁹ ꝺz ꝑ arboze.Sz ꝑ methonomiā posuit auto⁹ nomē mōt⁹ ꝑ arboze cre ariēs
scēte in mōte. Jdeo de arboze dicit Lliban⁹ nō incisus_icū deberet dici.liban⁹ non incisa.Liban⁹ mons q̄dā ē fenicū.terminus iudee ꝟa septētrionē.cui⁹ arbores ꝓceritate:specie ⁊ roboze.ceteraq⁹ siluaq⁹ ligna ꝓcellūt. Hoc mōte btā ꝟgo signat ꝓpter ꝟtutū eminentiā. Jpa enī termiat iudeā.q̄ interꝑtat ꝓfessio:ꝫ septētrionez: quo signat diabol⁹.ꝺa ipm mīficoꝛditer arcet a mentib⁹ ꝟe ꝺitentiū. Sic autē arbores hui⁹ mōtis oēs alias excedūt ꝓceritate:specie et odoze.sic ꝟtutes virgis omnes ꝟtutes aliozū sctoꝝ. In ꝓceritate/ꝟtus ꝺtēplatōis vl' sctā desideria. In specie ꝟginitas.vel sctā exempla. In roboze caritas fort⁹ vt moꝛ.hūilitas suppoztās omnē ꝟtutē.et virtus patiētie figuranť.Liban⁹ aūt q̄nq̄ accipit ꝑ mōte :vt dictū est.q̄nq̄ ꝑ arboze crescēte in mōte.vt sup.ex ꝫm vtrūq̄ modū interꝑtat cādidatio.Q̄nq̄ ꝟo accipit ꝑ thure.q⁹ liban⁹ grece/thus latine.thus enī gumi ē illi⁹ arboris que liban⁹ appellat.⁊ de trib⁹ his ꝓsequemur.

Homie igit mōtis libani designat tā generosa celsitudo marie :q̄s excellētia partus B
eius. Per ß aūt q̄ dicit de libano arboze q̄si libanus nō incisus_illibata ei⁹ virginitas. Per ß q̄ sequtur Lvaporaui_J matr⁹ fecūditas designat. Est g̃ dicere Lvaporaui habitatōem meā_J.i.christi hūanitatē. in qua habitauit cū homib⁹:ī modum aromatici vaporis exalaui .Sicut enī terra vl' ortus exalat vapoꝛē. vt hmōi exalatione nō scindat aut coꝛrūpat.sic btā ꝟgo genuit saluatoꝛē./vt in ea ꝟginitas illibata seruaret. Uel Lvaporaui_J.i.eū genui q̄ est vapoꝛ ꝟtutis dei/et emanatio q̄dā claritatis oīpotētis dei. Sap.vij. Uel Lvaporaui_J.i.sine lesiōe ꝓduxi. ꝺa sic vapoꝛ ꝓcedit ex aq̄ calida:vl' aliqua alia re/ipa re integra remanēte .sic christ⁹ designatus ꝑ abel/q̄ interꝑtat vapoꝛ processit de virgine. Sap.vij.dicit de christo. Uapoꝛ est virtutis dei ⁊c.

Aliter LLiban⁹ nō incisus_Jest thus integrū./qđ si igne tāgat/vapoꝛē suū sursū emit L
tendo manifestat habitatōem suā. Sic btā virgo ꝑ dilectōem q̄si ꝑ ignē inflāmata:ꝑ dilectōem opando.et tā opa ꝰcepti q̄s ꝰsilij ad deū referēdo/ostēdit q̄ ꝓuer-

satio sua in celis erat.ad Phil.iij.p purā intētōem. Vñ dic Eccl.xxiiij. LEgo in altissimis habitaui Jp purā itētōem. Unde etiā dicit Cañ.v. Jnueni quē diligit aīa mea.tenui eū nec dimittā. Quasi di. Nihil aliud q̄ro. Uel sic. LUapozaui habitatōem meā J.i.christū q̄ est habitatio mea. Fuit enī christ⁹ habitatio ꝟginis actiue z passiue. Actiue. q̄a in ea nouē mēsib⁹ corpaliter habitauit. Passiue. q̄ brā virgo sicut et oēs iusti spūaliter habitauit in eo. Vñ Actuū. xvij. dicit apl's. Jpe est in q̄ vīuim⁹ mouemur et sum⁹. Uel Lvapozaui J dicit. q̄a si vas apothecariū sapit z redolet aromatica cōtenta.etiā ipis aromatic⁹ amoris.quō nō mag⁹ redolent cor et vēter brē ꝟginis virtutū omniū odozamēta .in q̄ ventre ille q̄ omne bonū est: p tot mēses iacuit et nunq̄ recessit a mēte. Uel sic LUapozaui habitatōnem meā. Jq̄ si di. Jllos q̄ sunt habitatio mea. hūiles. s. et castos q̄s inhabito p grām. vapozosos et aromaticos et delectabiles reddo.

Christ⁹ habitatio

Aliter. LDe libano J Liban⁹ est arbor thur⁹. vnde nascit colibanū, i. lucidissimū icēsum. Et interpꝛat cādor. et signat cādorē ꝟgitatis. Christ⁹ aūt q̄ oblat⁹ ē pri fervore passiōis incēsus in odorē suauitatis. p gumi hui⁹ arbor⁹ designat. Et ōr castitas marie LLibanus nō incisus J q̄a sine lesiōe ꝟgitatis pcepit et pepit saluatorē. Alia enī cōiugata castitas Liban⁹ incisus est J q̄a opē virili pcipiūt. Sz maria sicut Liban⁹ nō incisus J suū gumi ptulit filiū: nō incisa. Uel Liban⁹ J vt aiūt. arbor ē in arabia. cortice et folio lauro silis. succū amigdali mō emittens. q̄ bis in anno colligit. s. in autūno et vere. Sed autūnali collectōi pparat. inciso cortice in estatis feruore ꝑsiliēte spuma pinguj. q̄ cōcreta densat. et ꝟ est thus candidū. Oñ ꝟo nō scindit arbor. cōcretū est in ea thus suauissimū. et in se suū retinet odorē. Dic ḡ maria LQuasi liban⁹ nō icisus vapozaui habi. meā J q̄a pquisatōez sctām i mente pglomerauj. nō emisi p inciſiōem adulatōis vel supbie. sed in me pcretā abscōdi vt vapozarē suauiter habitatōem mentʒ dño. et nō impudēter pmulgarē populo.

Prepatō thuris

Jtē aliter LLiban⁹ J nomē ē montis. q̄ pascual' est et ferax herbar. et ibi nutriebātur vituli i sacrificio offerēdi. Vñ. LEt cōminuet eos rangʒ vitulū libani J.i. būiliabit adeo vt pati sint īmolari. p christo: q̄ prius p supbia merāt q̄si cedri. Erat etiā mōs ille irrigu⁹ fontib⁹ et aromaticʒ arboribus densissime cōsitus. que si fuerint incise ꝺ uabit mons odore. Dicit ergo LQ̄si libanus nō incisus J dū adhuc pullulat et fragrescit arboribus aromaticʒ. LUapozaui habitatōem J mētis mee vt dño suauiter redolēs offeram sacrificiū. Uel q̄a liban⁹ sonat thus i greco. thus ꝟo integr i igne positū. maiorē reddit fumi copiā q̄s si incidat et cōminuat. Per fumū hui⁹ thuris signat in ꝟgine grar actio de impēsis sibi bñficijs. et rectitudo sue intētōis. quia fumus sursum ascendit.

Christ⁹ libanus

Uel hec possunt esse ꝟba christi: q̄ est Liban⁹ J.i. cādor lucis eterne. Sap. vij. q̄ candidat p grām nigros pctōres. q̄ dicit Lnō incisus J q̄a p nob⁹ sponte oblat⁹ est i cruce. sicut dicit Jsa. liij. Vñ dicit Job. x. Nemo tollit aīam meā rc. Jn inciſiōe enī violētia adhibet LUapozaui J.i. vapozosam et delectabilē reddidi Habitatōez meam J.i. vtez ꝟginis: q̄ est thalamus me⁹. Uel eccl'iaz. q̄ est aula mea. Uel aīaz. in q̄ habito p grām: que est sedes et thron⁹. Lozda enī sctōrū q̄si thuribula vapozosa sunt. et q̄bus emittit odor et fumus de manu angeli. i. christi. Uapor etiā iste. oro est q̄ impinguat virtutes. et sine q̄ aride sunt. Jtē ō hoc libano dicit Cañ. v. Species eius vt libani. electus vt cedri. LLiban⁹ J cādor. quia christ⁹ fm diuinitatē candor est lucis eterne. Sap. vij. Uel Lvt libani J q̄ est arbor thuris. que q̄dem arbor humillima est et modica. z totū q̄d ex ea manat. s. thus. aut ad medicinā valet. aut ad dei honorificentiā et cultū. Sic et q̄d̄ de christo fluxum est in passiōe. s. sudor lacrime: sanguis: et aq̄ medicamētū fuit generis hūani et honorificētia dei patris.

Liban⁹ ad lram

Uel Lvt libani J mōtis cui⁹ hec est species. q̄ toti terre pmissiōis supeminet. et q̄ ꝟ rex eius ppetuo niteatur est. et q̄ de eodē monte ppetuo defluūt fluēta terrā pmissiōis irrigantia. Vñ et dicit Cañ. iiij. Que fluūt impetu de libano. De his duob⁹ Diere. xviij. Nunq̄d de petra agri deficiet nix libani. aut auelli poterūt aq̄ erūpentes frigide et defluētes. Habz etiā libanus cedros alijs arboribus excelsiores. Hec

est pulcritudo spōsi.cui⁹ vertex.i.mēs ppetue ỽginitatis cādore niuea.cui⁹ altitudo toti terre,pmissiōis.i.eccl'ie sanctorū supeminet.a q̄ fluēta grāz et doctrinarū descēdentia totā eccl'iam sctōz irrigāt et replēt.et de cui⁹ plenitudie oēs accipiūt. Job.i. Cedri excelsissimi in libano./ virtutes eminētissime ī christo. Potest tñ itel ligi in vertice niueato ingressus ei⁹ ī mūdū./cādore incoꝛruptōis niue⁹. Alij enī vi ciosa lege nascēdi atq; seminādi./veluti cruentū habēt ingressum. ipe ỽo oīmoda puritate sanctitatis niueū. Uel in vertice niueato puritas intētōis ei⁹ ī oīb⁹. Seq̄ tur Lelect⁹ vt cedri.⌋ Quere supꝛa eodem .c.iiij.

Sapientia platanus Capitulū viij.

Et platanus. Uñ dicit Eccī.xxiiij.⌊Quasi platan⁹ exaltata sum iuxta aquā ī plateis. Sapīa platanus.q̄ ppter latitudinē foliorū.i.ỽboꝛ:dꝛ a platos qđ est latitudo. Et ei⁹ folia sunt ad modū scutoꝛ.ḍa ỽba scripture sacre scuta sunt cō tra iacula hereticoꝛ et tēptatōnū. Uñ dñs singul' tēptatōib⁹ diaboli:sacre scꝑture autoꝛitates opponebat q̄si scuta. Matth̄ .iiij. Ideo dicit hieronym⁹. Alma sñias scripturaꝛ et carnis vicia nō amabis.⌊Exaltaꝛ⌋ aūt sapīa ⌊in plateis⌋ ḍa sic dꝛ,p uer.i.⌊Sapīa⌋.i.christ⁹ ⌊foris⌋.i.palā et apte ⌊p̄dicat⌋ Uñ Isa.xlv. Ego dñs ñ in abscōdito locut⁹ sum.et in loco terre tenebꝛoso. Uel ⌊foris⌋.i.p oēs creaturas. Uñ aug⁹. Nutus tui dñe./sunt oīe creaturaꝛ dec⁹.oīa enī clamāt.de⁹ me fecit. Job.xij. Interroga iumēta ꝛ docebūt te.⌊In plateis dat vocē suā⌋.i.in latitudīe plebiū.reuocās a lata ꝛ spacioſa via q̄ ducit ad pditōez. Mat.vij. Seq̄ť ⌊In ca pite tubaꝛ clamitat⌋.i.in loco freq̄ntato ab hominib⁹.nō semel sz freq̄nter clamat. Christus etiam sic platanus lata habz folia.ḍa dilatat⁹ in cruce fecit vmbrā pctōꝛi bus .vel ipis gētib⁹ signaťs platronē.qz in vmbꝛa ei⁹ saluat⁹ ē. Treñ.iij. Cui dixi mus.in vmbꝛa tua viuem⁹ ī gētib⁹. In cruce enī dilatauit folia sacre scripture.ꝛ ỽba de ei⁹ passiōe scuta sunt et ptegūt vt iā dictū est. Uñ Treno.iij. Dabis eis dñe scutū coꝛdis laboꝛē tuū. Qđ fit q̄n passio dñi p̄dicať. Mollis etiā est p pietatē:ꝛ te ner p ꝯpassionē maxime in foliis.i.in ỽbis.ḍa lex clemētie in lingua ei⁹. Et ē q̄si arboꝛ patula./patus recipe et refrigerare oēs malo igne accēsos. Uñ dic Matthei xi. Uenite ad me oēs q̄ labo. ꝛc.⌊In plateis⌋ q; dedit spez ōsperať dicēs. Eze.xviij Holo mortē moꝛiēťs sz vt ꝙuertať et viuat dicit dñs deus reuertimī et viuite. Ul' platee sunt subditi.q̄ eccl'iam dilatāt.et christū in sua doctrina p posse suo exaltāt. que.s.doctrina designať p aquā. Unde Naum vlti.⌊Aquā,ppter obsidionē hauri tibi⌋.i.doctrinā scripture sacre⌋ ḍa obsessa es ab hostib⁹ tuis.

Dicit etiā maria ⌊Quasi platan⁹ exaltata sum iuxta aquā in plateis⌋ Platan⁹ laťs fo liis./vmbrā faciēs exteri⁹:refrigerat aquā interi⁹. Nō ỽo dupliciter exestuat./exte ri⁹ in tribulatōib⁹,interi⁹ in tēptatōib⁹ et cōcupiscētiis. Ut g̃ in btā ỽgine plenum ostendať refrigeriū⌊platanus dicit iuxta aquas⌋ḍa otra estū exterioꝛis tribulatō/ nis et interioꝛis ocupiscētie seu temptatōis remediū p̄stat. Et p̄ digna est exalta ri et laudari ⌊in plateis⌋.i.in populis.

Maria platanus.quia platanus

Et platos grece dicit./qđ ē latitudo latine. Uel ḍa ē arboꝛ patula q̄ expāsis ramis vberē facit vmbrā:ꝛ idoneū p̄bet vmbꝛaculū:caloꝛe solis nimio fatigať. Sol chri stus:cui⁹ solis feruoꝛ ira iusticie ei⁹ et vindicte.quā.s.irā ipa suis tempat p̄cib⁹:a pctōꝛib⁹ deuote et fideliter exoꝛata. Patulā nihilomin⁹ se exhibet pctōꝛib⁹./oēs q̄n tum ī se est pata recipe sub sua,protectōe.et oēs refrigerare malo igne exustos. Et no ta:q; vbi sunt folia lata:ibi ē vmbꝛa magna.et magna est vmbꝛa,protectōis ei⁹.nam ptegit otra carnalē ocupiam:ḍa virgo.cōtra ventū mūdane vanitatis:qꝛ hūillima. otra tēptamenta diuitiarū:ḍa pauprima .cōtra feruoꝛē solis,ḍa mater solis iusti cie. Diligas ergo mariā et seruias ei.vt nō vrat te sol per diem neq; luna p noctem. Aliter./vmbꝛa hui⁹ platani:dici p̄t incarnatio ỽbi dei in ea.cui spūsctūs ad ꝑ ob/ umbrauit./vt ipam in vmbꝛaculū eccl'ie p̄pararet. Umbꝛa enī ex lumīe est ꝛ coꝛpe opaco oppositō ad lumē. Et tūc platan⁹ hec copiosissimā reddidit vmbram.q̄n lu mē incoꝛpee diuitatis coꝛpus in ea assumpsit nr̄e hūanitatis.

Maria platan⁹ q⁹ platanus

Arbor est sterilis a fructu. Et maria voues ꝓginitatē ꝓpelegit sterilitatē q̄ꝫ ꝓcubitus fecditatē. Vñ de ipa dicit Sap.iij. Felix ē sterilis et icoinq̄nata ⁊c.hēbit fructū ⁊c.

Similis viti in foliis. Et mari in moribꝫ filiis filio :qui est vitis vera. Joh.xv. Vñ nubes q̄ ascendebat de mari.iij. Regū.xviij.quasi vestigiū homis dicit habuisse. Osee.x. Vitis frondosa israel .i.maria fructus .i.christ⁹ adequatus est ei. Item.ex platano fiūt cyphi quib⁹ vinū ꝓpinatur.q⁹ gratissima est ꝑdicatio q̄ fit de beata virgine.

Arbor mollis et tenera in foliis.q⁹ pia ⁊ ꝑpatiēs pctōribꝫ .q̄s instruit ꝓbis et exemplis in spū lenitatis.q̄a lex clemētie i lingua ei⁹. Quere li.iij.ti.xxxi.

Juxta aq̄s plātat.affectu mificordie.i.iuxta pctōres fluxibiles ad vicia. Hā ꝓpe ē omnib⁹ inuocātib⁹ se in ꝓpitate. Et iuxta est oīb⁹ q̄ tribulato sunt corde. Et bñ iuxta aq̄s.i.iuxta fluidos pp̄los.q̄b⁹ semp pata est subuenire.q⁹ sicut dicit Eccl. xl. Juxta omnē aquā viriditas. Et nota q̄ arbor iuxta aquā copiose haurit humorem vnde accipit virorē. Et ipa in his plateis nō marcescit vt tedio pctōꝝ affecta foliorꝝ vel ramorū.i.orōnū suaꝝ et patrocinij subtrahat eis ꝓtectōem.

Aliter Juxta aquā dicit se exaltatā .nō in aqua.quia ꝺiugata fuit sed nō vsa coniugio. In plateis .ciuitatū vel eccl'iarū. Aliter Exaltata sum .a terrenis ad celestia Iuxta aquā .i.iuxta filij mei doctrinā q̄ docuit humilitatē Matth.xi. dicēs Discite a me ⁊c.p quam.s.sapiam Exaltata sum iuxta aquā celestis sapie Li plateis .hierusalē ciuitatis supne .q̄a qui se hūiliat exēplo meo exaltabit. Luc. xiij. Sequit In plateis .Platee sunt corda iustorꝝ dilatata caritate. Thob.xiij. Platee hierl'm ex lapide cādido et mūdo sternent. Ā q̄ in platea .gr̄a in corde lato p caritatem.et plano p simplicitatē. Et in tali corde exaltat maria. Aliter Exaltata sum in plateis .In illis.s.qui cōstituti sunt in latis vijs.que ducūt ad mortē. Treno.iij. Nō sunt cogniti .i.sunt eternaliter ꝓbati.q⁹ In plateis .hui⁹ q̄ q̄nto fragiliores .tāto indiget mificordia ampliori. Et in his plateis .est ipa q̄si platan⁹ ꝓtegens eos mificordia copiosa.ne mor rapiant ad infernū .sed ad penitētiā misericorditer expectant.et ne diabol⁹ ipos q̄ntū vellet puertere ꝓualeat. Vel Exaltatā .ideo se dicit In plateis .i.in latitudie mltiplici.q⁹ virgo cū ꝓginib⁹ .vidua cū viduis.cōiugata cū cōiugatis. Unde dicit. Et ambulabā in latitudine.

Vel aliter. Platan⁹ vt dictū est.habet folia lata.et maria platan⁹ ē. q⁹ abūdans in doctrina. Nam cū seruaret oīa que de filio dicebant cōferēs in corde suo. Lu.ij.et abūdantia cordis Mat.xij.prudenter et secure poterat loq̄. Exaltata igit est i plateis ciuitatis .i.eccl'ie.hoc est in apl'is.qui oīb⁹ erāt ꝓmunes vtilitatē oīm ꝓcurādo Vñ paul⁹ dicit.i. Chor.ix. Omnib⁹ oīa fact⁹ sum. Platee etiā ꝓstrate sunt:in quo humilitas discipulorꝝ illi⁹ q̄ dicit Matth.xi. Discite a me ⁊c. Platee etiā via sunt altis.et apl'i via fuerūt oīb⁹ p exēplū.vnde vocant sal terre Mat.v.q̄a oīb⁹ vite ꝓdimentū ꝓstabant. Thob.xiij. Platee tue sternent ⁊c. In istis plateis ē beata ꝓgo exaltata.p abundantiā doctrine q̄ eos docuit.sicut platanus iuxta aquā .ad lr̄as .aperuit enim os suū sapie declarāde. Quere li.iij.ti.xxxi. Vl' etiā ideo .dicit Platan⁹ iuxta aquā quia sicut rami vl' arbores plātate iuxta aq̄s iuuant illos q̄ submergūtur in aq̄s ad exeundū.sic et ipa iuuat ad exeundū de aq̄s carnal' ꝓcipie et aliorū pctōrū suis orōibus merit⁹ et exemplis. Juuat inq̄m si se p̄ꝺiderint ei fide ⁊ dilectōe.et manib⁹ bone operōis ad ei⁹ honorē et gl'iam q̄ bonū est opantes.

Maria cinnamomū Capitulū ix.

Collectō mirrhe

Cinnamomū. Unde dicit Eccl.xxiij. Sicut cinnamomū et balsamū aromatizans odorē dedi ⁊c.et q̄si mirrha electa dedi suauitatē odoris .Cinnamomū arbor est sic dicta:q̄si cannamom⁹ .q̄a ei⁹ cortex ad modū cāne rotūd⁹. Canna hebraice.calam⁹ latine. Et cū frāgit spiramētū emittit ad modū nebule vl' puluer. Mirrha crescit in arabia .et est silis spine quā acantū dicunt. Sarmenta eius arabes ignib⁹ fouent .quorū fumo satis noxio .nisi ad odorē storacis accurrāt.plerūq̄ insanabiles morbos cōrahunt. Mirrha autē trogodite ab insula arabie dicta vbi melior et purior colligit. Ubi autē nos habemus .sicut cinnamomū .alia lr̄a

habet aſpaltū ꝑ cinnamomo. Et eſt aſpaltū arbor modica et odorifera. rubea vel rufi coloris. ſpinas habens candidas. de cui⁹ radice fit vnguentū. Dicit ḡ maria. ⁊Sicut cinnamomū et balſamū aromatizans odorē dedi⁊ pietatis et hūilitatis. q̄ duo in cinnamomo et balſamo figurant. Qui ḡ fetet. currat ad mariā vt pigmētet ab ea. Et q̄ñq̄ ſumit cinnamomū ꝑ arbore. q̄ñq̄ ꝑ arboris cortice. Primo ḡ de arbore. Secūdo de cortice videamus.

Cinnamomū arbor

Creſcit in pegrinis et longinquis regiōib⁹. ſ. in india et ethiopia ad lr̄am. In q̄ ſig̃t q̄ vſq̄ ad remotiſſimas regiōes habet veneratio virginis gl'ioſe. ſicut ipa dic̄ Luce. i. Beatā me dicent omnes generatiōes. Maria etiā ab illis q̄ fuerunt flagicioſi peccatores honorat. et ꝑ miſericordiā vult ab ipis honorari. Myſtice. regio pegri/na vita pctōris. ſicut de filio ꝓdigo dicit Luce. xv. q̄ pegre ꝓfectus eſt in regiōem longinquā. Vita enī peccatoris regio pegrina ē a deo. et a ꝓditōne hūana. q̄a hō ñ eſt factus ad peccandū. ſed ad ſeruiendū deo. q̄ nemini mādauit impie agere. nec mi/ni dedit laxamentū peccādi. Eccī. xv.

Duorū cubitorū. et hec ꝓprietas eque ꝑuenit matri et filio. Sicut enim ipe ſp fuit filius dei et manſit fili⁹ dei. et cepit homo eſſe. vt vere poſſet dicere. ⁊Sum quod eram ⁊ſcz deus. ⁊nec eram quod ſum⁊ ſcz homo. ⁊nūc dico. vtrūq̄ ⁊ſcz deus ⁊ hō. Sic poteſt dicere maria poſt partū. ⁊Sum quod erā⁊ ſcz virgo. ⁊nec erā quod ſum⁊ id ē mater. ⁊modo dico. vtrūq̄ ⁊. i. mater et virgo. Et hi ſunt duo cubiti qui bus marie dignitas mēſuratur. ſcz virginitas et fecūditas. Ideo dicit Eccī. xxvi. Gratia ſuper gratiā: mulier ſctā ⁊c. ⁊Gratia fecunditatis ⁊ſup gratiā⁊ virgītatis. Et nota ⁊ſuper⁊ quia vtrūq̄ fuit ex ſpeciali gratia ſpūſſancti. Quere cōcordātiaꝫ de ſago duplicato. Sed q̄ facta eſt dei mater. ſup omnē gratiā eſt. Et hoc figu/rat hec ꝓpoſitio ⁊ſuper.⁊

Medicinalis. quia et maria ſumpta eſt caro chriſti: qua curatū eſt gen⁹ humanū. Eccī. xxxviij. Altiſſimus creauit ⁊c. Unde ſup illud ad Hebre. vij. vbi dicit: q̄ le ui decimatus eſt ꝑ abrahā. dicit glo. q̄ chriſtus nō traxit ex matre feruorē vulner. ſed materiā medicaminis.

Tenuiſſimas et ſubtiles dicit habere virgulas: et ſurſum tendētes. que quaſi in ſe/ipas replicant. quibus deſignant cogitatiōnes virginis ſuper omnes alios ſctōs: ſpirituales: ſublimes: et ſubtiles: et ad deū tendētes. virgule iſte in ſeipas replica/bātur. quia marie cogitatus per ſui diſcuſſionē ad ſeipam recipr̄ocabant. Unde dixit. Ecce ancilla domini ⁊c. Ecce replicatio. Item Luc. ij. Maria cōſeruabat omnia cō. in corde ſuo. Ecce virgarū collectio. Aliter. Tenuitas et erectio virga rū: deſignāt in ea tenuitatē pauꝑtatis ⁊ erectiōem a terrenis.

Item Cinnamomi cortex.

Robuſtus. quo deſignatur in virgine virtus patiētie. que tribulatōibus pluuiarū: grandinū: et ventorū obūcitur. ne ſpiritualis viror areſcat. Aſſigna de patientia marie. Et dicit iſte cortex eſſe tricolor. ſcilicz. cinereus: vel ſubniger. vel ſm phiſi/cos citrinus. Fuit etiā color virginis quaſi cinereus. id ē. deſpectus. vl' ꝓpter pau ꝑtatem. vel quia corrupta reputabat a iudeis. Unde dicebant de filio ei⁹ Mat. xiij. deſpectue. Nōne hic eſt fabri filius. nōne mater ei⁹ dicit maria ⁊c. Subnigra autē fuit in afflictōib⁹ quas fili⁹ ſuſtinuit añ paſſionē. Subrufa ꝙo vel q̄ſi citrina ꝑ cōpaſſionē in filij paſſione.

Rotundus et ſubtilis. quia maria cōuerſatione celeſtis. et ſubtilis ſubſtantie per carnis maceratiōnē. pauꝑtatē. humilitatē. et contēplationē. Quere ſupra eodem particula. xij. ca. v.

Rugoſus. in quo ſignatur parſimonia virginis. quia ex defectu victualium pro/ueniunt ruge. Eſt autem parſimonia ſcientia virandi cultus et ſumptus ſuper/fluos.

Coloris cinerei q̄ vilis eſt et deſpectus. in quo ſignat dilectio pauꝑtatis et mūdani

ɔtēptus.ꝑ hec enī duo maluit in mūdo vilescere q̄ꝫ lucere.vilipēdi q̄ꝫ appciari. Et ideo dicit [odorē cinnamomi se dedisse] q̄a dedit exemplū ɔtēnendi q̄cq̄d ī mundo gl'iosum.vere enī fuit hūilis ꝑ pauꝑtatē spūs .et sicut dicit btūs Ber. Uere humilis nō vult hūilis p̄dicari sed vilis reputari. Aliter Color cinereus/color mortuꝰ est.sꝫ sub h̄ colore latet in cinnamomo sapor viuꝰ. Et maria mortua erat mundo.ꝛ ideo saporabat īmo et sapiebat dulcedines aromaticas ꝑadisi. Itē rōe colorꝭ cinerei/signat eos q̄ dicūt cū abrahā. Loquar ad dn̄m meū cū sim puluis ꝛ cinis. Gene.xviij. Idem enī sentiebat et loq̄bat̄ de se maria filia abrahe.

Bern̄.

Acutū sapit cū dulcedine. Un̄ theophilū redarguisse legit̄.ecce acutū.et ɔsolata est. ecce dulcedo.

Intense dulcedīs.quia ɔuersatio eius q̄ꝫdiu fuit in seculo dulcis ad imitandū.ꝛ adhuc dulcissima ad recolendū.

Quāto gracilior et tenuior/tāto dulcior carior et odoratior. Sic maria q̄nto g̃cilior ꝑ hūilitatē et tenuior ꝑ abstinentiā et pauꝑtatē.tāto deo g̃tiosior ꝑ meritū.ꝛ mūdo odoratior ꝑ exemplū.

Ad calorē solis a stipite sepat̄.quia ꝓpter amorē solis iusticie ab amore sue carnis q̄ signat̄ ꝑ stipitem:īmo omnis carnis sepata est. Un̄ nō caro sed aīa appellat̄. ꝓuer. xxv.vbi dicit̄.[Aqua frigida aīe sitiēti].i.marie [nunciꝰ bonus].i.gabriel missus ad eā [de terra longinq̄] hoc est.de celo.

Cinamomū cortex

Cum frangit̄ emittit visibile spiramentū.qꝛ cū p̄rogatiua marie apit̄/effectꝰ gr̄e eiꝰ q̄si visibiliter et manifeste sentit̄.sicut cū gariofilū masticat̄.et gustans reficit̄ ꝛ astātes odore recreantur.

Quo plus atterit̄ maiorē emittit odoris fragrātiā. Et q̄nto magꝭ maria afflicta ē ī filio/maioris odoris fragrātia vtrāq̄ ecclīam pigmētauit.q̄a sic facta est nō solum martyr sed etiā plusq̄ꝫ martyr.

Uinū pigmentat.et maria vinū p̄dicatōis vinū etiā compunctōnis et lacrimaꝝ.nā ꝑ eam sperant rei ad misericordiā filij ꝑuenire.

Medicinalis est:et multū valet cōtra syncopim.i.defectū cordis .qđ designatū est in nuptijs Joh.ij.qn̄ vinū impetrauit a filio. Qđ etiā q̄tidie facit qn̄ torpente deuotōe feruorem tepidis sūministrat.

Uulnera ɔsolidat. Solidatio spūaliū vulnerū spei securitas et venia peccatorum. Hec duo fecit theophilo.

Fluxum sedat.fluxum.s.illius inundatōis de qua habet̄ Osee.iiij. Maledictum ꝛ mendacium.vsq̄ꝫ.inundauerūt.

Degustantē confortat.sicut patet in magno patre basilio timenti iulianū apostatā. et similiter in theophilo.

Confectōes q̄bus admiscet̄ reddit sapidas. Nō est enī sermo q̄ nō sit dulcior si in ip̄o fiat mētio de ea. Un̄ Eccī.xlix. In omni ore q̄si mel indulcabit̄ eiꝰ memoria. Ideo etiā hec [cinnamomū aromatizans] quia vbiq̄ꝫ diffundit odorē pietatis et misericordie sue.et omniū virtutū suarū.

Os comedentis et masticantꝭ se/reddit odoriferū.exēplū de iostio monacho in cuiꝰ ore ocul' et auribꝫ inuēte sunt q̄nq̄ꝫ rose coloris et odoris eximij qn̄ mortuꝰ ē. qui singul' diebus quinq̄ꝫ p̄s.beate virginis deuotissime decātabat. Et hoc ɔtigit in abbatia sancti bertini apud sanctū andomerū.

Item ꝑ hoc ꝙ maria se ɔpat cinnamomo ostēdit:ꝙ ꝑfecte mūdū ɔtempsit.et ꝑfecti ɔtemptus mūdi nobis reliq̄t exemplū. Habet enim vt dictum est cinnamomū arbor virgas tenuissimas ꝛ erectas.et ī g̃cilitate notat̄ tenuitas pauꝑtatis.ꝛ erectio a terrenis.q̄a virga erecta est.in colore cinereo amor ip̄ius pauꝑtatis .que nō vult lucere in mūdo.sicut nec cinis lucet/sed magis vilescere/sicut cinis vilis est. Jō g̃ dicit se q̄si cinnamomū:ꝓpter tria hec.q̄a dedit ꝑfectū exēplū ɔtēnēdi oē mūdanū.

Christus cinnamomū.quia

Cinerei coloris.q̄a assumpsit de v̄gine carnē sil'em peccatrici. Color enī cinereus color despectꝰ ē. Et tal' erat apud iudeos p̄sentia saluatorꝭ. Un̄ q̄dam dicebant

Mar.vi. Nonne hic est faber filiꝰ marie ꝛc̄.et scandalizabant̄ in illo. Uel potius qñ in passiōe nō fuit ei species neq; decor. Isa.liij. Et mortuꝰ erat corpe/ sz viuebat deitate. sicut in cinnamomo est color mortuꝰ.et sub eo sapor viuꝰ delitescit.

Quo magis attritꝰ ē ꝓpter scelera nr̄a. Isa.liij.maioris emisit fragrātiā odoris. qꝛ fracto alabastro corpis eiꝰ in cruce.domꝰ.i.vtraq; eccl'ia/repleta est ex odore vnguenti. Johānis.xij.

Fractus in cruce emisit visibile spiramētū/ q̄si nebulā et odorē suauitatis ad placandū irā patris. Unde Sap̄.xviij. Properās hō sine querela ꝛc̄. Qd̄ de aaron legit̄ ad lr̄am. sed de solo christo ꝓpe interp̄tat̄. Et tūc sicut ipemet dicit Ecc̄i.xxiiij. q̄si nebula texit omnē carnē ab ira patris q̄si a feruore solis. Sicut etiā nebula/sol' feruori se opponēs :et illū suscipiēs dissipat̄. sic et caro eius in passiōe. Q; autē caro eius designet̄ ꝑ nebulā.habuisti supra ꝑticula.i.c.vij.

Scriptura sacra cinnamomū.quia

Scriptura sacra vel etiā sapiētia :cū frangit̄ multiplici expositōe/pigmētat vinū doctrine :et vinū cōpunctōis/spem tribuens d̄sperat̄. Ezech̄.xviij. Nolo mortē morientis dicit dñs.reuertimini et viuite.

Coloris est cinerei/cordib; nr̄is imp̄mens memoriā finis. Uñ plato. Hec est sūma philosophia cōtinua mort̄ memoria. Ecc̄i.vij. In omnib; opib; tuis memorare nouissima tua:et in eternū nō peccabis. Plato

Dulcis et medicinal'.nā medet̄ languorib; aīaꝝ.et futurā ꝓmittit retributōem. et sistit viciorū incētiua. Hieronymꝰ. Ama sentētias scripturaꝝ.et carnis vicia ñ amabis. Dicit etiā sapiētia. Sicut cinnamomū dedi sanctis odorē.

Cinnamomū cinerei coloris est .ꝑ quē intelligit̄ timor:et vilificās et incinerās.q̄si dicat sapiētia. Dedi eis timorē ꝑ quem sunt odoriferi.vt eorum spūs erigat̄ a malo. Odorifera enim ꝯ fortāt/ ea maxime q̄ restringunt.

Itē viri sancti ꝓprie dicunt̄ cinnamomū.q̄ in cinere penitētie degentes .et dñice passionis memores.vbi in sole posuit tabernaculū suū.qñ corpꝰ suū exposuit feruori passiōis.ꝓpter amorē solis iusticie :separant̄ a stipite suo q̄si q̄druplici.mūdo. carne ꝓpria:et domestica.i.amicꝭ carnalib;.ꝓprio sensu.et ꝓpria volūtate. Ab hmōi stipitib; necesse habēt separi:q̄ volūt agere fructuosā pn̄iaꝫ.ꝛ imitari dñicā passiōeꝫ.

Sapientia mirrha electa Capitulū x.

Mirrha] Unde dicit Ecc̄i.xxiiij.[Quasi mirrha electa dedi suauitatē odorꝭ] Mirrha est arbor in arabia:q̄nq; cubitis crescens in altū .odorifera.albe spine similis.guttā q̄ndam distillat que viridis est et amara.que gutta dicit̄ similiter mirrha.q̄nq; inciso cortice q̄nq; sine corticis incisiōe .Que etiā talis est virtutis/ q̄ corpa mortua que ip̄a pungunt̄ :a putredine :vermib;:et fetore dicit̄ cōseruare. Que spōte manat p̄ciosior est.et dicit̄ mirrha electa .Que vero ꝑ incisionē corticis emanat vilior est et minoris efficacie. Hec etiam gutta medicinalis est.

Compatur aūt sapiētia mirrhe electe.quia docet spontaneā carnis mortificatōnem. dicens ad Col'.iij. Mortificate membra vestra ꝛc̄. Docet etiā pfectā continētiā/ que est mirrha electa :si sit volūtaria.ad dep̄ssionem enī carnis cōmunia sūt amaritudo penitentie ꝛ cōtinentie. Et hec duo dāt alijs odorē.q̄a edificant. nō tñ dant suauitatē odoris/nisi sit mirrha electa.i.penitētia et cōtinentia volūtaria.

Dicit etiā maria [Quasi mirrha electa dedi suauitatē odoris.]

Arbor in arabia.que interp̄tat̄ vespera vl' occidens. Mirrha interp̄tat̄ amaritudo. maria mare amaꝝ ꝓpter mlt̄as amaritudines q̄s sustinuit in filio . Fuit aūt arbor mirrhe in vespera passiōis filij. Fuerat enī arbor leticie qñ dixit. Exultauit spūs meus ī deo salutari meo.sed amaritudinis qñ occidit sol iusticie.

Arbor est quīq; cubitoꝝ/q̄b; crescit in altū . Hi cubiti sunt mūdatio in vtero . Uñ q̄dam celebrāt h̄ festū.natiuitas.annūciatio.purificatio.assumptio .vt p̄mꝰ cubitus sit intersticiū tp̄is inter mūdatōem et natiuitatē.et sic de alijs.

Spine simil'. Per spinas intelligunt̄ pctōres. Uñ maria apparuit q̄si spina /qñ legem datā de mulierib; q̄ de viris ꝯceperāt et consuetudinē obseruauit.

Gutta stillat que viridis ē et amara. Gutta ista christ⁹ fili⁹ marie. viridis q̄ color referr ad celestia: q̄a xp̄s de celo venit in virginē. amaritudo referr ad passionē Christus gutta mirrhe. quia

Gutta hec acumie colozis inuiscar circa arbozē suā. q̄a christ⁹ ꝑtute dilectōis ei⁹ mie adhesit matri sue ip̄m educāti. Ūñ Lu. ij. Descendit cū illis nazareth ꝛc̄.

Gutta hec ꝓciosa ē. cui⁹ ꝓcio sum⁹ redēpti. Job. xxviij. Nescit hō ꝓciū ei⁹. Cui⁹ p̄ cuj crux fuit statera. et q̄a ꝑpōderauit pctō: sublatū est pcrm̄. ꝛ passio descēdit i terā. Amos. ix. Fasciculū suū sup terrā fundauit. Prepōderauit etiā ōbito detētōnis mlt̄oz i inferno. Ūñ eo descēdente ad mortē: sepulturā: ꝛ iferos. ipi eleuati sūt de inferno. Jō de cruce egregie dictū ē. Statera facta ē corpis. p̄dāq̄ tulit tartaris.

Gutta sponte manās ꝓciosioz est: elicita cozticʒ vulnere. et xp̄s exiuit i natiuitate ō ꝑginis vtero clauso et signato. sponte etiā se obtulit ꝓ nob passiōi. Ūñ ioh. xviij. Processit obuiā veniētib⁹ ad capiēdū se. Jdeo cōparar camelo. q̄a spōte se incliauit ad onera nr̄e infirmitatis ferēda. Lu. xviij. Facili⁹ est camelū ꝛc̄.

Gutta hec lucida interi⁹. qz christus lumē diuitatis accēdit in testa nr̄e mortalitatʒ Et ideo obscurar exteri⁹ velut testa.

Corpa mortuoz̄ inde puncta seruat a putredine: ꝑmiby ꝛ fetoze. qō fit qñ ad ei⁹ ex emplū facim⁹ penitētiā. Putredo auaricia. vermis superbia. fetoz luxuria. Superbia. Unde Aug⁹. Uermis diuitū superbia. Aug⁹.

Odoris ē ꝓcipui. Ūñ hic dr L Quasi mirrha electa dedi su. odo. J ꝺ illū odorē ō quo meretrix dicit puer. vij. Aspsi cubile meū mirrha et aloe ꝛc̄. Hec meretrix vanitas aut voluptas. Cubile mūdana delectatio. Sz iusti debēt attēdere i hac mirrha ñ delectatōem vl̄ odorē. sz amaritudinē pene seqntʒ. Dis enī voluptas. mirrha est respersa. q̄a risus doloze miscebit. Prouer. xiij. et extrema gaudij luct⁹ occupat. Mirrha aūt passiōis christi fuit amarissima christo patiēti. sz suauissima et odorʒ ꝓcipui christiano recolēti. Nihil enī dulca⁹ captiuo: cū si ꝓciū sue redēptōis audiat nūerari. qō fit qñ passiōis articli distinguūr. Mirrhe ḡ gust⁹ amar⁹ ꝛ odor suauis. Christ⁹ gutta mirrhe. quia

Gutta mirrhe ē rotūda. quia ꝑ eam eterne glie nobis aditus aperit.

Gutta hec calida ꝛ sicca. Valde enī calid⁹ fuit christus: qñ dixit. L Sitio J Ūñ sicut sol guttā amarā. sic christus tūc latronē attraxit ꝛ dulcorauit.

Gutta hec medicinal est ad mīn⁹ q̄drupliciter. Primo q̄a restrigit humores a capite fluētes. qz cogitatōes ꝓsumptōis elidit memoria crucifixi. sicut patz in petro qui recogitās christū passum fecit girari crucē suā. Scdo q̄a valet ꝓtra strictura pectoris. ꝓ pect⁹ scia. ꝓ strictura angusta scia. quā mirabiliter christi passio dilatauit. Tercio q̄a masticata tollit fetorē oris. q̄ ē: loqui sublimia gl'iando. Ūñ Jsa. xlij. Reduc me in meoriā et iudicemur sil'. et narra si q̄d habes vt iustificerʒ. Quarto qz ꝓsumit putredinē vulneriū. que ē iteratio pcī. Ūñ. Putruerūt ꝛ corrupte sūt cicatrices mee. qz recidiuātes rursū sibi crucifigūt filiū dei. ad Heb. vi.

Scōm supdicta. maria ē arbor mirrhe. cui⁹ arboris gutta christ⁹ dñs. verūtamē q̄a fm q hec lra legit de btā ꝑgie. btā ꝑgo cōparat gutte mirrhe. Notādū ḡ q mirrha arbor designat iudeā. ꝓpter amaritudinē pctōz. cui dicit Hiere. ij. Quō ꝓuersa es in amaritudinē vinea aliena. Hra lra habet in prauū. Hec arbor in arabia fuit tēpore btē virginis. quia tendebat i defectū. Quinq̄ cubitos hui⁹ arboris faciebāt regnū et synagoga. que synagoga: sicut dicit Gregoriʒ. de q̄tuor angulis dom⁹ filiozū iob: diuisa erat in q̄tuor. principes sacerdotū. scribas seniores populi. et phariseos. et oēs hi erāt sil'es spine p multas peccatorū punctōes. Ab hac arbore efluxit q̄si gutta mirrhe beata virgo. vt possit dicere. L Sicut mirrha electa dedi suauitatē odoris J Cetera fm hunc ꝓcessum a supioribus colligant. Dñs cantuarienſ. Gregoꝛ. Maria gutta mirrhe.

Dicit ḡ maria L mirrha electa J Illa autem mirrha est electa: que sine vulnere manat ab arbore. et illā amarā carnis mortificatōez designat. quā ꝑfert aīa nullo pctī vulnere sauciata. Talē mirrhā distillauit btā ꝑgo. q̄ licz pctī vuln⁹ nō haberet. seipaz tñ mlt̄ipliciter mortificare curauit. Et tal' mortificatio sine mirrha ꝓpter deū ē. Ūñ ipe dicit Cañ. v. Messui mirrhā meam ꝛc̄. Et hec est mirrha ꝑma et probatissima

sicut ibidē dicit̄. et mirrha electa. vt sup̄. Min⁹ enī p̄ciosa est pñia peccatoꝝ: q̄ꝫ penitētia iustoꝝ. Et nota q̄ dñs messuit mirrhā istā ī sua assumptōe. ⁊ ideo iustum erat vt in mēse augusti qñ metunt̄ segetes celebret̄ assumptio eius.

Itē maria cōparat̄ mirrhe. qꝛ sicut mirrha corpa inde puncta seruat a corruptōne. sic maria p gr̄am meritoꝝ: exēploꝝ et orationū suaꝝ seruat familiares suos a corruptōe luxurie. Mirrha ꝓbata. castitas ꝯiugal'. ꝓbatior: ꝯtinētia vidualis. ꝓbatissima. castitas v̄ginal'. quā ipa p̄ ceteris elegit ī exterminiū legis. q̄ v̄ginitatē habebat opprobrio. Ideo ipa dicit Cañ. v. [Digiti mei]. i. discrete cogitatiōes ⁊ affectōes mee [pleni sunt mirrha ꝓbatissima] q̄a de v̄ginitate cogito. Et ideo dedit nō solū odorē p exemplū v̄gitatis. sꝫ odoris suauitatē: vt mltos alliciat ad ꝓpositū v̄gitatis. Odor enī nō allicit: sꝫ suauitas odoris. Uñ p̄s. Adducent̄ regi virgines post eam.

Maria storax Capitulū xi.

A

[Storaxq̄.] Ecci. xxiiij. Quasi storax et galban⁹ et vngula et gutta. His q̄ttuor se cōparat btā virgo ꝓpter q̄ttuor cardinales: in q̄bꝫ nos istruit p exemplū. In storace fortitudo ei⁹. que apparuit in filij passiōe. Nam storax lacrima ē q̄ colligit̄ in diebꝫ canicl'aribꝫ. q̄bꝫ feruor ꝑsecutōis figurat̄. ⁊ tūc moleste sunt purgatōes. quia christ⁹ cui mr̄ cōpassa ē: p molestias q̄s passus est ī cruce. purgauit morbos animaꝝ nr̄aꝝ. et tūc manifestissime apparuit fortitudo marie. Ipa enī erat fortis illa mlier quā q̄sierat salomon sꝫ nō inuenerat: dicēs. Mlierē fortē q̄s inueniet? Sed hāc inuenit symeon qñ dicebat illi Luc. ij. Tuā ipi⁹ aīam ꝑtrāsibit gla. ⁊c. Quere libro. iij. parte. ij. decima p̄rogatiua.

De fortitudie marie

Moraliter Per storacē signat̄ patiētia sctōꝝ. q̄ manifestat̄ in feruore caritatis eoꝝ. q̄ scꝫ patiētia ipi purgant̄. licꝫ molestissima sit nature. Lu. xxi. In patiētia vr̄a possidebitis animas vestras.

Aliter. Scdm Isidoꝝ. storax arbor ē arabie. sil'is malo cedonio. cui⁹ v̄gule intra canicule ortū cauernatim lacrimā fluūt. que. s. lacrima cadēs in terrā immūda ē. sed cū adheret ꝓpo cortici vel calamo: et tenet se sursum tūc est munda. Hec etiā lacrima ꝓpe albida: tandē fulua fit solis causa. Et ipa gutta d̄r storax calamites. quia seruat̄ in calamo. ⁊ est pinguis. resinosa. humecta. et odoris iocundi. et veluti mellosum liq̄rem emittēs. Et d̄r storax. qꝛ est gutta arboris ꝓfluens et ꝯgelata. Nam greci stiriā guttā dicūt. Grece aūt stirax latine storax dicit̄. Uñ v̄sus. Albaq̄ diffusis dependet stiria ramis.

Storax q̄d est

Maria dicit̄ storax. quia storax

B

Arbor arabie. q̄ interp̄tat̄ cāpestris. qꝛ campus fructifer et latus et studiose excult⁹ Similiter et beata virgo studio spūssancti agricolata est et exculta. et nobis attulit p̄ciosum illud frumentū q̄ in sacramēto pascant̄ hoīes et angeli. Joh. xij. Nisi granū frumēti ⁊c. Lata ē etiā p multitudinē et viscera pietatis. Quere li. viij. ti. iij. Huius arboris gutta p̄mo candida est. postea calore solis fusca efficit̄. Hec gutta christus dñs candid⁹ p innocētiā et aīe puritatē. quia peccatū nō fecit. sed calore solis. i. feruore passionis q̄si fuluus factus est illis quasi surrufus. Uñ dic̄ spōsa. Amicus me⁹ cādidus et rubicūdus. Sil'r et btā v̄go candida p virginitatem sed in filij passione fulua facta ē et q̄si surrufa p cōpassionē. Uñ dicit Cañ. i. Fusca sum. qꝛ decolorauit me sol. i. christus. cui mēte ꝯpassa sum.

Dicit̄ calamites. q̄a tam gr̄a matris q̄ꝫ filij cōseruat̄ in calamo ꝑfecte hūilitatis.

Pinguis est p deuotōem quā suis famulis sūmīstrat. Unde dicit cū filio ꝓmittēs hāc pinguedinē obedientibꝫ sibi. Isa. lv. Audite audiētes me et comedite bonū. ⁊ delectabit̄ in crassitudine aīa vr̄a.

Mellosi liquoris. Uñ dicit mr̄ cū filio. Spūs meus sup mel dulcis ⁊c.

Iocundi odoris. q̄a vterq̄ in his qui salui sunt odor vite in vitam.

Humecta. tingendo alios in beneficijs et doctrinis.

Gutta ꝓfluēs q̄si ꝯgelat̄ et ꝯpingit̄. effectiue dando ꝑseuerantiā.

Exteri⁹ quasi obscura. sed intus quasi lucida. vt sup̄ dictum est de mirrha.

Stillat in feruore estatis. qa nō ex opib⁹ iusticie q̄ fecim⁹ nos. sed ꝑm suā miſicor
diā saluos nos fecit deus. Uel qz ex caritate nobis euāgeliū ꝓdicauit. Ezech. xxi.
Fili hominis stilla ad sanctuariū.

Maria storax. qz

Lauernatim fluit hec lacrima. cortic⁹ icisiōe. qa christ⁹ incisus i cruce: q̄nq; plagis
de cauerna sui corpis nob aquā et sanguinē ꝓpinauit. et eccl'ie sacramenta.
Infrigidata calefacit. ꝛ maria sig̃ ꝓ abysach: q̄ dauid frigidū calefecit.
Supflua tollit. Sic et christ⁹. dicens Luc. xi. Quod supest date elemosynā ꝛc.
Dura emollit. Eze. xxxvi. Auferā a vobis cor lapideū ꝛ dabo cor carneum.
Dicit curare lippitudinē oculoꝝ. et ꝑ tribuens virtutē discretiōis.
Dicit curare tussim et reumata. i. cogitatōes et curas supfluas
Dicit cōsolidare dentes motos. i. virtutes q̄b⁹ aīa pascit suo modo.
Mala trac ad ignem velut cera.
Qui cōburunt vnā mirrhe fetorē sentiūt intolerabilē et piculosū. nisi ꝓ fumū sto
racis eisdem succurrat.

Moraliter. Lacrima storac⁹ cadens i terrā immūda est. Ue sunt lacrime hypocrita
rū sordide. qa effundunt ꝓ cupiditate terrenoꝝ vl laudib⁹ mūdanoꝝ. Sz lacrime
iustoꝝ lugentiū ꝓ irriguo supiori ꝛ ex amore diuino mūde sunt. Et de his dic̄ ps.
dño. Posuisti lacrimas meas i ꝓspectu tuo. sic̄ bonū vinū ante magnates.

Maria galbanus Capitulū xx̄.

Uersus terci⁹

Galbanus. Scōm isidoꝝ. galban⁹ est succ⁹ ferule. Alij dicūt ꝙ galbanus vel
galbanū nascit in syria. silis herbe que ferula dr. et emittit guttā silem resine.
que vulnera sanat et serpētes fugat. Sup. xxxi. exo. dicit glo. ꝙ galbanū est succ⁹
ferule. et nascit in syria optimū. cartilaginosū est et min⁹ lignosum. cui⁹ odore fu
gant serpētes. Est aūt ferula herba q̄ ꝓpter semina i follicul' ꝓtenta. strepitum ma
gnū facit q̃n mouet. sed paꝝ ledit si q̄d ea ꝓcutit. Un poeta. Pādo sillen⁹ asselle.
Quadrupedē ferula dū mal⁹ vrget eques. Habz etiā ferula silitudinē feniculi. sz
stipitē grossiorē et longiorē. Alij dicunt ꝙ galbanū gutta est cuiusdā fruticis. a q̄
. s. frutice erūpit liq̄r q̄ cōdensat circa fruticē. et fit galbanū. In quo signat rēperā
tia btē virginis. Frutex corp⁹ hūanū. a quo in estate. i. caritat⁹ feruore liq̄r puri
tat⁹ erūpit. i. amor tpantie. quia caritate existēte in aīa. tpantia fit in carne. et ꝓdem
sat hec gutta circa stipitē. i. carnē. in quo notat ꝑseuerātia in hac ꝟtute.

De tpan tia marie

Galban⁹

Signat hūilitatem. quia sanat apostemata.
Signat spem. qz valet ꝯ frigidas passiōes. ꝛ spes curat timorē malū. desparōem. et
silia. q̄ sunt frigide aīe passiōes. Christ⁹ enī q̄ sol⁹ est ꝓprie dator ꝟtutū. et brā ꝟ
go q̄ orādo nobis ab eo ipetrat ꝟtutes. dāt odorē sctis q̄si galban⁹. i. spem q̄ ꝑse
uerēt in aduersis et excludāt timorē malū et silia. Spes enī prudēs ē negociatrix
q̄ posse hūanū mutat i posse dei. Isa. xl. Qui sperāt in dño mutabūt fortitudines.
Per ꝟtutē enī spei habet ꝑseuerātia. que q̄si mittit in possessiōem etiā adhuc pen
dente lite. qz nescit hō vtrū dignus sit amore an odio. Eccles. ix.

Maria vngula Capitulū xxi̇.

Ungula. Ungula idem qđ onica. que grece dr vnguis. Onix etiā grece vnguis
latine. Et habz vngula formā vnguis hūani. In vngue ꝟo notat prudentia.
Dedit g̃ maria odorē q̄si vngula. q̄a exēplū prudentie ei⁹ redūdat i alios. Ipa est
enī Lvirgo sapiēs: q̄ accepta ꝛapade. i. exteriori ꝟsatōe honesta. Lsumpsit secuz
oleū. i. bone ꝓsciētie testimoniū. Matth. xxv. Prudēs etiā fuit negociatrix. quia
amorē creature oīno ꝓmutauit i amorē creatoris. Habuit enī prudētiā serpentis.
oīa ꝑ capite exponēdo. Itē vnguis hūanus clar⁹ est. ita ꝙ q̃ndam supplet vicem
specli. qđ etiā ꝓperit prudētie. Itē vngula scabiē purgat. et ꝑ ꝟ signat ꝟtutē absti
nētie. Itē vngula finis est aīalis. qz habet in pedib⁹. ꝛ significat ꝓsideratōes tripli
cis finis. Finis tpaliū: q̄ homiem i morte deserūt. ꝛ hic debet instruere hoiez. ne
tpalib⁹ adhereat ꝑ amorē. Finis voluptatū et gl'ie mūdane. q̄. s. voluptates: pcō
rib⁹ in tormēta: et gl'ia in ignominiā ꝓmutāt. De his duob⁹ Apoc. xviii. de aīa
peccatrice. Quātū gl'ificauit se ꝛ in delicijs fuit. tātū date ei tormētū et luctū. Nec

Triplex finis

est sentētia diffinitiua. Finis etiā ꝓpriū. q̄ nescit hō finem suum ⁊c. Ecclīastes. ix. Ibidē. Nescit hō vtrū amore an odio dign⁹ sit. Dāt igit̄ christ⁹ et btā virgo electis suauitatē odoris. vt sint q̄si vngula. ꝑ hui⁹ triplicis finis ꝯsideratōem. Deut. xxiij. Utinā sapent ⁊c. ac nouissima prouiderent. Eccli. vij. In omnib⁹ opib⁹ tuis memorare nouissima tua. Treno. i. Sordes ei⁹ in pedib⁹ ei⁹. nec recordata est finis sue.

Maria gutta Capitulū xiiij.

Gutta. Est aūt gutta generale nomē. Sed hic dr gutta q̄ alio nōie dr amonia ca et lacrimas stillat ī arenis. Sed arenis īherēs inutil' est. nō arenosa vero curat oēs duricias. q̄ bene ꝯpetit iusticie. que oīa adeq̄t vnicuiq̄ reddēs q̄d suū est. Et iustitia ꝑ gīs diligēter ꝯsiderata: corda dura emollit. et plenitudo iusticie re dūdat ab ea p erēplū. Reddidit enī gabrieli dei nūcio discretā respōsionem dicens: Quō fiet istud. Deo laudē dicēs Magnificat aīa mea dñm ⁊c. Homī sufficiē tē instructōem: dicēs Joh. ij. Omnia q̄cūq̄ dixerit vobis facite.

Itē gutta ḋa curat quālibet duriciā signat hūiliatōnem cordis: que hoīez annihilat. Unā abrahā Beñ. xviij. Loq̄r ad dñm meū cū sim puluis et cinis. Per duriciā enī significat resistētia. sz hūil' nulli resistit. Hiere. v. Congrega de terra ꝯfusionē tuā. i. de corpe tuo materiā ꝯfusiōis vt hūilier⁹. Michee. vi. Hūiliatio tua. i. causa hūiliatōis tue. in medio tui. i. in ventre pleno sordibus.

Maria balsamū Capitulū xv.

Et balsamus. i. balsamū. q̄d nō potest poni ī ꝑsu. Balsam⁹ arbor. balsamū li gr. Nota q̄ btā virgo bis se compat balsamo Ecci. xxiiij. Prio cū dic. Sic cinnamomū et balsamū aro. o. dedi. Scdo cū dicit. Quasi balsamū nō mixtum odor me⁹. Et in ꝫ notat virt⁹ pseuerātie. Et de duobus pariter assignabim⁹. A

Per balsamū aromatizās. caritas ꝑgīs. Hā sicut odor balsami oēs excedit odores. sic ei⁹ caritas omniū sctōr vniuersas ꝑtutes. et more balsami sue caritat⁹ odorem lōge extēdit. ad supna. s. p pfectū desiderū eternor. ad inferiora p pfectā misericordiam et ꝯpassionē pctōrū. Et ꝓpter hoc dr ipa virgula fumi. et ei⁹ caritas est ignis. quem christ⁹ venit mittere ī terrā Lu. xij. id ē. in beatā ꝑginē. Et p ignē rubi quē vidit moyses Exo. iij. Ignis ī rubo. caritas ī fragili carne. Propter ꝫ cū btā ꝑgo sit apotheca singulaꝝ ⁊ vniuersaꝝ virtutū. et habeat ignē feruētissime caritat⁹. necesse habz odorē suū ꝑcul diffundere. ⁊ iō caritas ipi⁹ balsamū. dr aromatizās.

Itē bñ caritas balsamū. ḋa marie caritas nūq̄ excidit. sicut balsamū corpa ꝯseruat a putredie: et ea facit durabilia. Bñ etiā ꝫ balsamū aromatizās. ḋa caritas ī ceteris ꝑtutib⁹ opat. q̄ sunt q̄si materia ei⁹. Bene etiā dicit odorē dedi. nō vēdidi. volēs vt oēs gīs gustēt odores ipi⁹. et currāt in odore vnguētor suor. Ideo dicit cū sapiētia puer. ix. Si q̄s est paruulus declinet ad me ⁊c. Dicit et cū filio Isa. lv. Uenite emite absq̄ argento ⁊c. Et hoc est odorem dedi ⁊c.

Per balsamū nō mixtū. designatur odor ei⁹. Unī dicit ei Cañ. iij. Odor vnguentorū tuorū sup oīa aromata. Balsamū. vt dictū est. q̄ odores excedit oīm angelorū et sctōrū. sicut balsamū odores oīm aromatū. Nō mixtū. sz purissimū. q̄ nulla habuit ꝓrietat⁹ admixtionē. Nam p eam et in ea facta ē exclusio toti⁹ maledictōnis: quā eua induxit in mūdū. Unī dictū est ei Ave. Et p ipam et in ipa vēit plenitudo toti⁹ bñdictōis. Unde dicta ē gra plena. et de plenitudie illa nos oēs accepim⁹. Joh. i. Et si nō accipim⁹. nō stat p eam sed p nos. B

Igit̄ odor marie. i. delectabil' ⁊ iocūda opinio sctitatis ei⁹. cōparat balsamo nō mixto. sz purissimo. Discet balsamū et corrūpit̄ atq̄ adulterat. oleo cipr̄ino vl' melle. Sic vite sctitas corrūpit̄. cū gerit̄ p oleo laudis hūane. Sed maria dicebat cū dauid. Oleū pctōris nō ipinguet caput meū. Uel p acḡrēdo melle delectatōis carnalis vel mūdane. q̄ ē illa meretrix de q̄ dr puer. v. Fau⁹ distillās labia meretricis ⁊c. Sz maria ꝯtēnēs oēs carnales et mūdanas delicias: spūalib⁹ tm̄ adhesit ḋlicijs. C

Itē ideo odorē suū cōpat balsamo. ḋa sic balsamū facit corp⁹ mortuū si inde pungatur videri q̄si viuū. et nulla putredie pmittit illō corrūpi. Sic odor misericordie virtutū et exemplor marie facit p pctīm mortuos ī spem venie respirare. Dicit ergo.

[Quasi balsamũ nõ mixtũ o.meus] Quasi diceret. Quãcũq; ꝟtutẽ habz balsamũ purũ et merũ ad cõseruandũ corpus. habz odor me⁹ ad aĩam viuificãdam et ꝯseruãdam a putredine viciorũ. Perducit etiã amatores et seruiẽtes suos ad gl'iaz resurrectõis: que incorruptibilitatẽ verã tribuit corpibus mortuis.

Christus balsamũ

Christus etiã se compat balsamo. qꝛ ꝯseruat a putredine viciorꝝ. Et qꝛ balsamum omni re tpali p̃ciosi⁹. et christ⁹ est sup̃ omnia deus bñdictus. Ro.ix. et p̃ciosior cũctis opibus. et omnia q̃ desiderant̃ nõ valent ei ꝯpari. Prouer.viij. ĩmo p ip̃o oĩa reputãda sunt vt stercora. ad Phil'.iij. sicut fecerũt sancti. vt. s. ipsũ lucrifacerẽt. Ip se etiã nulli liq̃ri miscibil' est. nisi melli vel oleo. i hũane creature q̃ supeminet alijs creaturis. Intellige de admixtione spũali. q̃ fit p gr̃am. de qua apl'us. i. Chor. vi. Qui adheret deo vn⁹ spũs est cũ eo. vnitate. s. amoris et gr̃e. Hũanitas etiã assũpta a diuinitate. nõ fuit mixta diuinitati. sz in vnitate p̃sone seruata fuit vtraq; natura in sua puritate. Uñ de eo canit eccl'ia. Un⁹ oĩno nõ ꝯfusione substãtie sz vnitate p̃sone. Dicit ḡ christ⁹ vl' sapĩa. [Odor meus] .i. odor doctrine mee. est ĩ sctis

Doctrĩa odor

[q̃si balsamũ nõ mixtũ] .i. sicut odor balsami ñ mixti Et appellat̃ hic doctrĩa odor. q̃a operi dat q̃ fit odoriferũ. Nisi eĩ opus cõsonet doctrine: odoriferũ nõ ẽ. Mat. xxiij. Quod dicũt facite ꝛc. Compat̃ etiã balsamo ꝓpter odorẽ eximium. Joh. vi. [Uerba vite eterne habes] dicit petr⁹ dño. Cañ. i. Currem⁹ in odore vnguẽtorũ tuorꝝ. Et d̃r doctrina christi vnguentũ. q̃a sanat cõminãdo ꝛ lenit p̃mittẽdo. Compat̃ etiã balsamo nõ mixto. q̃a sine heresis errore. sine hypocrisis sil'atõe. sine mẽdacis philosophie tumore. Ip̃a est pute⁹. ꝓpter inattingibilẽ p̃funditatẽ. Joh. iiij. Pute⁹ altus ẽ. Puteus vidẽtꝫ et viuẽtis. Gen. xxiiij. Uidentꝫ. qꝛ illumĩat intellectũ. Uiuẽtis. q̃a accẽdit affectũ. [Balsam⁹] etiã: q̃a corpa mortua ꝯseruat ab omĩ corruptõe: gl'iaz designat resurrectõis future. quã datur⁹ ẽ ip̃e christ⁹ fidelib; suis.

Isidor⁹

Isidor⁹ sic dicit de balsamo. Balsam⁹ arbor stirpe sil'is viti. folijs sil'is rute. sed albidiorib; semp̃q; manẽtib;. Arbor d̃r balsamũ vl' balsam⁹. lignũ ei⁹ dicit̃ xilobalsamũ. fructus vl' semen carpobalsamũ. succus opobalsamũ. Qd̃ ideo cũ adiectõne significat̃. qꝛ p̃cussus osseis vngulis. cortex ligni p cauernas odoris eximij guttas distillat. cauerna enĩ grece ope dicit̃. Gutta ei⁹ adulterat̃ admixto oleo cig̃no vel melle. Sed sincera p̃bat̃ a melle. si cum lacte coagulauerit. Ab oleo: si aq̃ instillata vel admixta facile resoluat̃. Itẽ si lanee vestes ex ip̃a pollute nõ maculant̃. Adulterata ꝟo gutta balsami: neq; cũ lacte coagulat. et velut oleũ in aqua sup̃natat. ꝛ vestem maculat. Ip̃emet etiã dicit. q̃ balsama si pura fuerint. tãtã vim habent vt si sol excãduerit in manu neq̃ant sustineri.

Nota

Itẽ dicũt alij de balsamo: q̃ excolit̃ a christianis sub dominio saracenorꝝ. sz a saracenis cult⁹ steril' p̃manet. et sub eorꝝ cultura fructũ facere dedignat̃. Dicit̃ etiã q̃ ĩ cãpo babilonico sex fontes sunt. et in vno eorꝝ dicit̃ beata virgo filiũ balneasse. q̃bus fontib; camp⁹ ille irrigat̃. alioq̃n nõ fructificat. Item balsam⁹ duob; cubitis tm̃ crescit. viti sil'is est. arbor odorifera. more vinee excolitur.

Proprietates balsami.

Coma in signis. arbor imputribil'. et putredinẽ fugat. adminicul' sustinetur.
Iuuentutẽ seruat. vermes necat. sũmi odoris. gustũ vini sil'at. amarꝝ gustui.
Recentẽ maculã tollit ab oculo. acutis lapidib; vl' cultellis osseis incidit̃.
Semen habet rufum. tactũ ferri refugit. scindunt̃ rami. sed nõ penitus. et inde gutta emanat ꝛc. vt supra.
Oleum eius lenit dolorẽ capitis. et valet contra serpentes.
Duricias lenit. valet ad tollendas cicatrices. et ꝯtra q̃rtanam. et cõtra viciũ auriũ ꝛ dentiũ. aquis gaudet. amat amputari. ferro incisa morit̃.
Lignũ eius p̃ciosum. sed pl⁹ cortex. plus fructus. plus lacrima.

Sapientia therebintus Captulũ xvi.

ET therebint⁹] De qua dicit̃ Eccĩ. xxiiij. Ego q̃si therebint⁹ extẽdi ramos meos. et rami mei honoris et gr̃e. Therebint⁹ arbor breuis ẽ et medicinalis. Et dicit̃ q̃si querc⁹ nigra. Hui⁹ arboris resina carissima est et optima. ꝛ nascit̃ ĩ syria maior. flores habẽs racemosos sicut oliue. et folia dep̃ssa. emittẽs anĩalia. i. culi-

ces. de cuius cortice resina abundanter emanat. In macedonia vo breuis est arbor ista sed fructuosa. Sunt autē due therebinti. mascula ⁊ femina. Mascula ifructuosa. femie duo sunt genera. altera fructū rubeū habet. lentis magnitudie. altera hz fructū pallidū. fabe magnitudie ⁊ odoze iocūdo. Ualz ät therebit⁹ ꝫ morbū auriū
Dicit g̃ sapia. ¶Quasi therebint⁹ extēdi ramos meos ¶. i. autoritates: distinctões. ⁊ sentētias scripture mltiplici intelligētia et exp̄sitõe. Dañ. xij. Pertrãsibunt pl̃imi et multiplex erit scia. Purgat etiam sapia malū anrūm. qđ est inobediētia. ¶Et rami mei honozis et gr̃e ¶ collatiui in p̃senti ⁊ futuro. Uel ꝙa sapiētia dei amatozes suos honorabiliozes reddit et gratiosos.
Aliter et subtilius. ¶Ego ¶sapiētia. vel ego christus ¶extēdi ¶in sanct⁹ ¶ramos ¶p̃dicatõis. Rami p̃dicatõis apl̃i. p quos doctrina lõge diffusa est Matth. vltimo. Euntes docete oēs gentes ⁊c. ¶Ramos ¶. i. apl̃os diffundētes verbū dei. Ab his ramis exierūt folia. i. ẏba medicinalia. Eze. xlvij. et flozes ꝺ fortãtes visum spũalem. i. ītel lectū. ⁊ fructus reficiēs affectū. Et cõparat doctrina apl̃oz folijs medicinalibꝫ inq̃ntum sunt ad viciozꝫ expulsionē. floribꝫ inq̃ntū ad cõuersoz ꝺ firmatõem. fructibꝫ inq̃ntū ad eoz sustentatõez. Per apl̃os eni fluui⁹ padisi diuisus ē in q̃ttuoz capita. .i. scriptura irrigãs padisū. i. eccl̃iam. Per ipos ¶egressus est fons de domo dñi. ¶id ē eccl̃ia. Let rigauit torrentē spinaz ¶. i. pctões. Joel in fi. p ipos fact⁹ est patēs fons domui dauid. Zacha. xiij. ¶Extēdi ¶p vniuersū orbē ¶q̃si ¶. i. sicut ¶therebit⁹ ¶ sicut dicit glo. Due sunt therebinti. mascula et femina. Mascula. i. illi ꝙ de se p̃sumūt. nō facit fructū. sed femia. i. hūiles. Et dñs ꝙ supbis resistit et hūilibꝫ dat g̃tiam Jaco. iiij. fecit fructū p hūiles. i. Chriz. i. Cõtēptibilia hui⁹ mūdi elegit de⁹ ⁊c. ¶Et rami mei ¶. i. apl̃i ¶sunt honozis ¶ dū p ministeriū suū populū mūdāt et sic honorabiles reddūt. Let g̃tie ¶ dum ipm pp̃l̃m virtutibꝫ ornāt. Honor hois est. q̃ factus ē ad imaginē et sil̃itudinē dei. Beñ. i. ⁊ tūc est hō honorabil̃. qñ seruat ī se dei imaginē et sil̃itudinē ad quā creatus ē. et hoc docuerūt apl̃i. ideo de ipis ꝺ abdie in fine. Ascēdent saluatores ī mõtem syon iudicare mõtē esau. mūdādo a peccat⁹. et sic ¶erit dño regnū ¶ p g̃am. Uel ¶rami ¶. i. apl̃i ¶sunt honozis ¶p honestatem cõuersatiõis ¶et gratie ¶ p miraculoz opatõem. De ꝙersatõe Isa. lx. Qui sunt isti ꝙ vt nubes volant. De opatõe miraculoz Matth. x. Dedit eis ptãtem spiritū immūdoz vt eiicerent eos Actuū. iij. ¶Uirtute magna ¶. i. opibꝫ miraculoz ¶reddebant apostoli testimoniū resurrectõis.

Christus therebint⁹. quia therebintus B

Arbor parua. ⁊ signat christi hūilitatē. ꝙ est arbor vite. et paruul⁹ fact⁹ est ꝓ nobis. Isa. ix. vt nō apponat vltra magnificare se hō sup terrā. vt dicit bt̃us bernard⁹.
Ben⁹ querc⁹. q̃ est arbor fructificās porc⁹. et christ⁹ p̃ncipaliter in passiõe fructificauit peccatoribꝫ ꝓ ꝙbꝫ mortu⁹ est. Unū. i. Pe. iij. Christ⁹ semel ꝓ pctis nr̃is mortu⁹ est iust⁹ ꝓ iniustis ⁊c. ¶Semel ¶ vt nos semel. i. pfecte moriamur peccat⁹: nō ea reiterādo. ¶Mortuus ē ꝓ peccat⁹ nr̃is ¶tollēdis. abluēdis. medicādis. destruēdis ⁊c. ¶Just⁹ ꝓ iniustis ¶vt iustos ad iusticiā ꝓuocaret. vt nos offerret deo p̃ri. ¶Mortificatos ꝙdem carne ¶ vt sicut mēbrū siue corpus mortuū nō p̃t facere op⁹ carnale. sic et mortui sim⁹ ad opa carnalia. ¶Uiuificatos aūt spū ¶ vt sicut spūs trãsfert vitã ī oīb mēbris. sic ⁊ nos viuam⁹ opando ponēdo oīa mēbra nr̃a ī seruitiū eius.
Optimā distillat resinā. Optima resina que fluxit de hac therebinto. sanguis ⁊ aq̃. sudoz et lacrime. Bene optima. q̃ sola aq̃ illa mundū potuit abluere. sol⁹ ille sanguis dei similitudinē in aīa refrigerare. sol⁹ ille sudoz languidos curare. sole ille lacrime peccata diluere.
Folia ei⁹ et odoz fugāt serpētes. Folia xp̃i. ẏba ei⁹ crucifixi. Odoz ei⁹: opinio vel mēoria ip̃i⁹. Unū dic̃ auctoritas. Crucifixi memoria crucifigit vicia. Serpētes. vicia sunt. q̃ mordēt aīam ⁊ venenāt et tollūt ei vitā duplicem g̃re et gl̃ie. Sap. xvi. In memoria mmonū tuoz serpētes extermiabant ⁊ velociter sanabāt. Ul̃ serpētes demões. q̃z totū studiū ē aīas venenare. Itē serpētes. ꝑui motus a serpēdo. Unū Beñ. iij. dictū est serpēti. Pectore ⁊ vētre repes. i. cogitatõe ⁊ delectatiõe.

Arbor humil' cōtemptibil' et horrida. Unde Isa.liij. Uidim⁹ eū et nō erat aspect⁹. et loq̄tur de tpe passiōis. Purgauit etiā obediētia christi/quā patri exhibuit ī passiōe: inobedientiā ade. Unde Ro.v. Sicut ꝑ inobediētiā vni⁹ ꝛc. [Extēdit] etiaꝫ christ⁹ [ramos] .i. sentētias scripture: qñ post passionē aꝑuit discipulis sensū vt intelligerent scripturas. Luce vlti.

Sequit' [Extēdi ramos meos] .i. brachia ī cruce. Sicut enī in ramis crescit fruct⁹. sic fruct⁹ nr̄e redēptōis in brachijs saluatoris. [Et rami mei] .i. brachia extēsa [sūt honoris ꝛ gr̄e] collatiui q̄a maior honor ñ potuit excogitari: q̄ꝫ q̄ ꝑ amore vilis ꝟ miculi moreret' rex gl'ie et dñs maiestat⁹. [Et gr̄e] q̄a nō potuit hō tantū bñficiuꝫ ꝓmereri: sed de sola et mera gr̄a potuit sic saluari. Uñ auctoritas. Passio dñi ē op⁹ sine exēplo. gr̄a sine merito. caritas sine modo. Et q̄nto magnū fuit p̄ciū quod ꝓ nobis datū est. tāto mag⁹ cōq̄rit' ille: q̄ ideo tāti emit vt solus possideret: si p̄ciū qđ ꝓ nobis dedit: se ꝑ peccata nr̄a viderit amisisse. Uñ cōquerit' de q̄busdā dicēs. Retribuebāt mihi mala ꝓ bonis sterilitatē anime mee quā posui ꝓ eis.

Auctas

Itē/therebint⁹ arbor parua et hūilis. et nascit' in damasco syrie. Syria interp̄tatur sublimis. et signat sup̄biā. damasc⁹ sacc⁹ sanguine⁹. In sanguie designat' peccatū. In sacco/nr̄e carnis miseria. q̄ induti sum⁹ tanq̄ꝫ lugubri cilicio. vt sic in h̄ exilio ad luctū tēporaneū ꝓuocemur. Sicut ḡ therebint⁹ de damasco nascit'. et de syria arbor hūilis et medicinal'. Sic btā virgo de peccatorib⁹ nata ē sancta. ꝛ hūilis ex sup̄bis. et ex se ꝓduxit filiū ad nostroꝝ medicinā dolorū.

Maria dicit' therebintus. Quia

Arbor ꝑua. Et signat hec paruitas humilitatē ei⁹. assigna de hūilitate eius. et assigna quō ip̄a arbor vite in medio paradisi. i. ecclesie.

Genus querc⁹. quia ip̄a fructificauit principaliter pctōrib⁹. Unde de fructu. i. filio eius dicit'. i. Pe.iij. Christus semel ꝓ peccat⁹ nr̄is mortu⁹ ē. vt supra.

Sudat resinā optimā. i. christū q̄ est medicina languētiū aīaꝝ. Nota [sudat.] q̄ꝛ sic sudor exit de carne/ip̄a carne manēte integra. sic natus ē de ei⁹ carne integra manēte filius dei. Et sicut sudor medicinal' est carni hūane. sic fili⁹ caro fact⁹ medicina carnis et aīe nr̄e. Unde appellat' fluui⁹ dorix. Eccī.xxiiij. qđ interp̄tat' medicamētum generatōnis.

Folia ei⁹ et odor. i. noīs eius inuocatio: ꝛ ꝟtutū suaꝝ opinio siue imitatio/fugant a seruis suis serpētes viciorū. Uel folia eius. i. orōes qñ ꝓ seruis suis orat filiū. Uñ Apoca.xij. Terra aꝑuit os suū et adiuuit mulierē/ cui⁹ partū nitebat' draco deuorare. Uel odor/triū p̄ncipaliū ꝟtutū. s. virgītatis paup̄tatis et hūilitat⁹: tres illos serpentes de q̄b⁹ legit' Deutero.viij. Quere sup̄ li.xij.pti.vi.ca.i.

Hūilis cōtemptibil' et horrida. Tal' apparuit maria in filij passiōe. [Expādi vl' extēdi ramos meos] .i. exēpla operū/ad obumbrādū peccatorib⁹. et refrigendū ꝯ incētiua viciorū. et maxime cōtra estū libidīs. In ramis crescit fruct⁹. et ex imitatōne exēploꝝ ei⁹ fructus nr̄e redēptōis et salutis. [Et rami mei] .i. ꝟtutes. vl' exēpla [honoris ꝛ gr̄e] collatiui. [et gr̄e] hic [honoris] in secula seculoꝝ. Quia đ partu virginis ꝛ ꝟtutib⁹ ei⁹ totus honor mūdi/et gr̄a data est toti mūdo. Itē ī ramis crescit fructus. duo rami p̄ncipales. i. due p̄uilegiate ꝟtutes btē ꝟginis: sunt ꝟginitas et hūilitas. Merito enī hūilitatis placuit altissimo. merito ꝟgītat⁹ quā ipsa p̄ma vouit meruit habere: et fact⁹ est christ⁹ in ea fili⁹ ꝟginitat⁹. ꝛ in his duob⁹ creuit fructus vite christ⁹. Dicit ḡ [Rami mei honoris et gr̄e. Honoris] q̄ꝫtū ad hūilitatē. q̄a que p̄us fuit hūilis ancilla/mō adorat' sublimis regina. [Gr̄e] q̄ꝫtū ad ꝟginitatē. que ꝓp̄e est donū gr̄e. Sap̄.viij. Et vt sciui quoniā aliter nō possum esse continēs nisi deus det.

Maria therebintus q̄ꝛ

Odor eius fugat serpētes viciorū. Et serpentes. i. demōes fugant' a folijs ei⁹. i. per verba eius. qñ. s. orat ꝓ pctōrib⁹. et etiā ꝑ recordatōem noīs eius. illis q̄ currūt ꝑ viā mandatorū dei in odore illi⁹. Uñ btūs ber'. Nō sic timēt ꝛc. q̄re sup̄ li.i.c.ij. O.

Ualet ꝯtra malū auriū. Quia obediētia marie/qñ rñdit [ecce ancilla dñi] purgauit inobedientiā eue/qua cōsensit diabolo ꝓmittēti [eritis sicut dij] Gen̄.iij. Itē

p hoc q maria se compat therebinto: dat nobis orādi formā. Therebintus arbor breuis ⁊ fructuosa. hic est orō. que si sit breuis in ꝟbis. sepe magis erit vtilis. Unde Mat. vi. Orātes nolite multū loq̄ sicut ethnici. Folia autē dēsa: vt freq̄ns sit orō. Femīa. nō mascula facit fructū. q̄a illa orō fructuosa est q̄ nascit ex cognitōe ꝓpe infirmitatis. Beata virgo [ramos] sue orōis: de fonte pietatis ꝓcedentꝫ ad nos [extendit] dū exēplo eiꝰ breuiter: humiliter ⁊ fiducialiter orare docet. Breuit. cū dixit [vinū nō habēt] Joh. ij. Hūiliter: qꝛ nō dixit. fili da eis vinū. sꝫ ꝯtenta fuit narrare necessitatē aliorū. iudicio eius totū relinquēs. Fiducialiter. cū dixit ministrꝫ. [Oīa quecūq̄ dixerit vobis facite] Hec tria similiter docuit Lu. i. Fiat mihi ⁊c. [Fiat] ecce breuitas. Sed ꝑus dixit [ecce ancilla dñi] ecce hūilitas. Fiducialit. [ꝑm verbū tuū] Et rami mei ⁊c. [Rami miseratōis eiꝰ [honoris sunt] q̄a inuenit grām impetrādi. [⁊ grē] quia nullā patit repulsam. iij. Regū. ij. Pete mater mea ⁊c. Hester. v. Que est petitio tua ⁊c.

m Oraliter. Ego quasi therebintus extendi ramos meos.

Uir iustus therebintus. Quia

Arbor fructifera. Assigna vnde ei fructus. s. ex terra. et ex impinguatōe: q̄ fuerūt vilitas passiōis. vbi plantata est assigna.

Parua p humilitatē. assigna de humilitate iusti.

Genꝰ quercꝰ. Quercꝰ in bono sensu optima ad edificandū. q̄a durabilis p ꝑseuerātiam. et nō ꝑt vermolliri. Quedā enī sunt vt fagus que de facili vermollescit. Hi sunt luxuriosi de q̄bꝫ nascit tinea. q̄ eos corrūpit: et ꝯmedit omnē virilitatem ipsis ignorātibꝫ. Uñ. Inflāmatū est cor meū ⁊c. vsq̄ nesciui. Tale lignū nō ē idoneum edificio dñi. Uñ d effraim dicit Osee. vij. Comederūt alieni robur eiꝰ. et nesciuit. Itē quercꝰ in bono sensu. vt ꝓ posse suo fructificēt verbo: exēplo: ꝯsilio: doctrina: orōe. porcis. i. pctōribꝫ. sꝫ vnꝰ porcꝰ nō fructificat alij. Porcꝰ luxuriosus. dic quō. Itē multi inueniūt fructificātes porcis. i. demonibꝫ: multū afferētes glādis et sagine. i. steriliū operū. q̄ nec sunt cibꝫ angeli nec hoīs. sꝫ dmonū tm̄. sic dic hieronymꝰ.

Humilis et cōtemptibil et horrida q̄tū ad p̄sentē statū. excelsa: p̄ciosa et delectabil q̄tum ad futurū.

Debet sudare resinā. Sudor ꝓuenit ex labore. Resina medicinalis penitētia. q̄ medet corpibus et aīabus. Optima resina. volūtaria penitētia. Uel resina therebinti. q̄ est optima. lacrime ꝓ desiderio supnoꝝ. Uñ. Effudi in me a. m. Itē. posuisti lacrimas meas in ꝯspectu tuo. Dicit enī q̄ lacrima therebinti. valet ad ꝯficiendum p̄ciosum vnguētū: qd disiūcta ꝯiungit. ꝯiūcta ꝯsolidat. ꝯsolidata ꝯseruat. Sic facit penitētia. Cōiungit te deo: a q̄ disiūctus eras p peccatū. Uñ Isa. lix. Iniq̄tates nostre diuiserūt inter nos ⁊ deū nostrū. Te ꝯiunctū ei ⁊ recōciliatū cōsolidat ī bono. ꝯsolidatū ⁊ ꝯfirmatū facit ꝑseuerare in bono.

Debet folijs ꝟboꝝ et odore exēplorū fugare serpētes vicioꝝ ab alijs. sed mlti ꝟbis et cōsilijs inducūt hos serpētes. q̄. s. seducūt simplices aīas. et odore vl potiꝰ fetore exēplorū ꝓuocāt alios ad peccādū. Odor mortꝫ alijs in mortē. quoꝝ dies p̄tereunt sicut naues poma portātes. Job. ix. assigna.

Debet extēdere ramos. i. opa sursū dextrorsum ⁊c. vt sint [rami honoris et grē] vt q̄rat in opibꝫ suis honorē deo. et grām sibi et ꝓximo. ⁊ g̃tis ꝯferat bñficia. s. sine spe retributōis. et oēs virtutes suas attribuat grē eiꝰ dicens illd Isa. xxvi. Oīa opa nostra opatus es in nob. ⁊ hic est honor debitus virtutū largitori.

Hucusq̄ dictū est de arboribꝫ de q̄bus legit Eccī. xxiiij. Nūc videndū est de alijs. bonas ꝓpetates habentibꝫ q̄bꝫ debeant designare mariā.

Maria arbor Capitulū xvij.

Arbor] designata p arborē. quā se vidisse dic nabuchodonosor. Dañ. iiij. quā sic describit dicēs. [Uidebam. ⁊ ecce arbor in medio terre. ⁊ altitudo eiꝰ nimia. Magna arbor et fortis. ⁊ ꝓceritas eiꝰ ꝯtingens celū. Aspectꝰ illiꝰ vsq̄ ad terminos vniuerse terre. Folia eiꝰ pulcerrima. et fructus eiꝰ nimiꝰ. et esca vniuersoꝝ

in ea. Subter eā habitabāt animalia et bestie. et in ramis eī⁹ ꝯuersabant volucres celi. et ex ea vescebat oīs caro. ¶Legit Ben. xxx. q̄ oues laban ꝯcipiebāt in ꝯceni platōe virgaꝝ variaꝝ. q̄ ex pte erāt decorticate. et ex parte corticē retinētes. Hūc igit corticē remanēte. in seq̄ntib⁹ hāc partē decorticem⁹. vt sicut fm corticē lr̄e de nabuchodonosor intelligit. ita fm interiorē candorē spūalis intelligētie btē virgi ni adaptet. Nam licz ea que sequunt nō cōueniant beate virgini. nihil ꝓhibet hec ō ipsa intelligi. et in hac decorticatōe poterūt aliq̄ cōcipe virgis gr̄am et amorē.

¶Ecce ¶in q̄t ¶arbor in medio terre ¶q̄a beata virgo in medio eccl̄ie oīb⁹ ꝓmūis sine p sonaꝝ acceptōe. q̄ō indicat ei⁹ imago ad dexterā crucifixi in medio eccl̄ie. Ipa est enī lignū vite in medio paradisi. Ben. ij. ¶Et altitudo ei⁹ ¶.i. hūilitas nimia. Altus ꝓmune est ad sursū et deorsum. Un Joh. iij. Puteus altus .i. pfund⁹. Altitudo ḡ siue pfunditas est ei⁹ humilitas nimia. Profunde enī erat radicata. et iō se de hu more gr̄e pl⁹ habebat et firmi⁹ stabat. Un sequitur ¶Arbor magna et fortis. ¶Mag meritis. q̄a fecit ei magna q̄ potēs est. ¶Fortis ¶in opib⁹ bonis ¶Altra ¶fide ⁊ hūi litate. ¶Magna ¶caritate. ¶fortis ¶patiētia. ¶pcera ¶spe. Uel ¶magna ¶ad bona agē da ¶fortis ¶ad mala tolerāda ¶procera ¶ad sublimia cōtemplāda. Unde sequitur. ¶Et pceritas ei⁹ cōtingens celū ¶spe videlicz et celesti ꝓuisiōe. Stās enī in terra Sap. xviij. ptingebat vsq̄ ad celū. dum in corpe hūano angelicā vitam duxit. Ta lis fuit hec arbor in se. Qualis autē sit ad nos: subdit. ¶Aspectus ei⁹ erat vsq̄ ad terminos vniuerse terre. ¶Oculi enī eius misericordes. etiā vltimos pctōres nō ōspi ciunt: sed benigne respicīūt. sicut patet in theophilo. Et sunt oculi ei⁹ ¶vsq̄ ad ter. vni. ter. ¶q̄a in ipis specialiter delectat et eos respicit: in q̄b⁹ finita et terminata est oīs terrenitas. vt in sanctis et paupib⁹ spiritu. ¶Folia ei⁹ pulcerr.ima ¶.i. ꝟba eius irrep̄hēsibilia. Quere li. iij. ti. xxxi. H. Un dicit Prouer. viij. Justi sunt oēs ſmo nes mei. Non est in eis prauū q̄d neq̄ puersum. ¶Pulcerrima ¶etiā .i. plena myste rio Unde Apoca. xxij. ¶Folia ligni ad sanitatē ¶q̄a ꝟba et exēpla marie opant sa lutē peccatorib⁹. q̄ enī iustificat: ille sanat. Sic ezech. xlvij. Folia ei⁹ ad medici nam. Pulcritudo ḡ foliorū: discretio verbor. ¶Et fruct⁹ ei⁹ nimi⁹ ¶q̄a quē tot⁹ n̄ capit orbis in ei⁹ se clausit viscera fact⁹ hō ¶Et esca vniuersor. in ea ¶vniuersor. .i. angelor. et hoīm. q̄a p eam panē angelor. māducauit hō. et p eam homines et ange li comedūt in mensa altaris. quasi in vno refectorio: sacramentū filij sui. ¶Subter eam habitabāt aialia ⁊ bestie ¶q̄a q̄ntūcunq̄ aialis et bestialis p peccatū q̄s fuerit si ad eam toto corde cōfugerit: ip̄m pteget ab estu solis. i. ira filij: ⁊ incēdio gehēne. ⁊ feruore ꝓcupiscētiaꝝ carnaliū ⁊ desiderio secularū. ¶Et in ramis ei⁹ ꝓuersabāt volucres celi ¶.i. spūales viri: quorū cōuersatio in celis. Rami eius. sunt ei⁹ ꝟtutes et exempla. de q̄bus dicit. Rami mei honoris et gr̄e. supra de therebinto ℓ. Hūiles cōuersant in ramo hūilitatis. misericordes in ramo pietat⁹. et sic de alijs. ¶Et ex ea vescebat oīs caro ¶Eius enī vberib⁹ nutritus est ille q̄ dat escā omni carni. imo ille q̄ dedit se escam timentib⁹ se. Et nota q̄ p̄us dicit ¶Altitudo eius ¶.i. hūilitas ¶nimia ¶et post subiungit. ¶fructus ei⁹ nimius ¶q̄nto enī hūilior: tāto fructuosior.

Sed forte dicet q̄s. q̄d nobis et fructui isti. forsitan nō partic̄ illū? Audi q̄d ipa dic. Trāsite ad me oēs q̄ ꝓcupiscit⁹ me: et a generatōib⁹ meis adimplemī. Hoc enī at tulit fructū istū nō sibi. Unde. Terra nostra dedit fructū suū ¶Dedit ¶nō sibi aua re retinuit. Et quo etiā ¶terra nostra ¶est. noster est fructus ei⁹. et ideo tanq̄ largis sima omnes ad eā inuitat dicēs. ¶Trāsite ad me omnes ⁊c. ¶

Et nota q̄ vnica arbor multiplicia hab⁹ poma. Primū pomū. pulcra delectatio. se cundū timor. terciū agnitio. quartū sancta spes. que est fructus sublimior. ⁊ iō dul cior. De his q̄tuor habes ibi ¶Ego mater pulcre dilectōis ⁊c. ¶ Q⁹ si nō potes ad hunc fructū attingere: quia pusillus es p timorē. q̄ est fructus acerbior. pfert tibi alium. s. gratiā. Unde dicit. ¶In me omnis gr̄a ⁊c. ¶

Hec est arbor pulcerrima de qua legit ¶Leui. xxij. ¶Sumetis vobis fruct⁹ arboris pulcerrime ⁊c. ¶ Hec arbor virgo. cui dicit a filio Can. iij. Tota pulcra es amica mea ⁊c. Cuius fructus multiplex. christus dn̄s est. qui in sacramēto fruct⁹ ē hoīm

et angelorũ.qui eo fruũt nec fastidiũt.Qui fructus oĩa est in oĩb⁹.i.sufficiẽtia oĩm. sicut dicit.i.ad Thorin.xv.et ideo nõ dicit ⁊Sumetis vobis fructũ⁊ sed fructus pluraliter.q̃a ipe est manna oĩs saporis.Sap̃.xvi.

Seq̃tur in textu.⁊Spatulasq̃ palmaꝝ sumetis.⁊ ramos ligni densaꝝ frondiũ.et salices de torrente.et letabimini coram dño deo vestro⁊Spatule iste.sunt exẽpla ẏtu tutũ.q̃ longe lateq̃ sparguũt.que sumi ꝓcipiũt a christianis ꝓimitatõez:q̃ ad exẽplũ ei⁹ regi debent et dirigi.Nã ipa est virga directõis.et virga regni dei.ad qõ dirigit fideles verbis ⁊ exẽplis.⁊ in illõ introducit.Spatula etiã dicit a spata.qõ ẽ politũ instrumentũ:in quo pugnat ꝑtra hostes. Quere totũ hoc supti. de palma.

Seq̃tur ⁊Et ramos ligni densaꝝ frondiũ⁊ Dense frondes magi tenẽt virorẽ et difficilius corrũpunt.hoc est.bonoꝝ opeꝝ ꝺ densatio:cum virore fidei et ꝓseuerantia. cum q̃b debem⁹ christo occurrere cũ pueris hebreoꝝ.Matth̃.xxi.et Joh̃.xij.

Seq̃tur.⁊Et salices de torrẽte⁊ Salix arbor sterilis est.maxime in ptib⁹ istis.Et bt̃a virgo vouẽs ẏginitatẽ.ꝑelegit sterilitatẽ q̃s cõcubitus fecũditatẽ. Uñ dicit de ea Isa.liij.et ad Gal.iiij.Letare sterilis ⁊c.Et nos sil⁹ q̃ntũcunq̃ fecũdi fuerim⁹ ĩ bona opatõe.que fruct⁹ ẽ viri iusti.debem⁹ nos steriles reputare.Juxta illõ Lu. xvij.⁊Cum oĩa⁊.i.bona⁊feceritis ⁊c.⁊Et hoc docet sancta scriptura.que ꝓ torrẽtem intelligit.Unde ꝺr⁊Salices de torrẽte⁊ Et q̃ ß mandatũ dñicũ ipleuerit in ꝑsenti.coram dño deo suo letabit in futuro. Uñ seq̃t.⁊Et letabimi coram domino deo vestro.⁊

Maria lignũ Capitulũ xviij.

A ⁊Et lignũ⁊ Nota q̃ arbor ꝓprie dicit q̃ diu viret et terre adheret.Lignũ ẏo ꝓpe.q̃ abscisa et ab humore desiccata.Job.xiiij.⁊Lignũ habet spem .si ꝑcisum fuerit⁊ab amore terreno⁊rursum virescit⁊ꝑ gram .Christus ẏo maria et iusti.arbores sunt virẽtes et virides.s.ꝑ sanctimoniã incorrupti.Et ligna sunt:q̃ desiccati ab hũore nociuo.Sepi⁹ tñ in scriptura dicit lignũ viride.sicut christ⁹ dicit de seipo Lu.xxiij.Si in viridi ligno ß faciũt ĩ arido q̃d fiet.Maria igit lignũ et arbor.Lignũ.quia ꝑ cõtemptũ mũdi a terra abscisa .et ꝑ virginitatẽ et abstinentiam ab ꝓmni humore noxio desiccata.Arbor vero ꝓpter virorẽ virginitatis.humorẽ gratie.medullã pietatis.folia sacrorũ verborũ.frondes bonorũ operũ.flores sanctorũ desideriorũ.fructũ vnigeniti dei.vmbrã protectõis.refrigeriũ illorum q̃ male ꝰestuant.radicẽ humilitatis:fidei et caritatis.celsitudinẽ spei.et eminentiaꝝ contemplatõis. De hoc ligno dicit Gene.i. Germinet terra herbã virentẽ et faciẽtem semẽ.Quere paulo post de natiuitate marie in ꝓmo sermõe.

B Sequitur ⁊Lignũq̃ pomiferũ faciens fructũ iuxta genus suum.cuius semen in semetipo sit super terrã.⁊Lignũ⁊de quo in psal. Erit tanq̃ lignũ quod plantatum est ⁊c.Dicit autẽ maria ⁊lignum⁊ ꝓ soliditate cõstantie ⁊plantatũ⁊pro stabilitate ⁊secus decursus aq̃rum⁊ pro sapientia vel gratia:vel scriptura⁊Aquarum⁊ pluraliter.nõ vnius aque:ꝑ sapientie magnitudie.ꝓ gratiarũ multitudine.ꝓ scripturarũ diuersitate.⁊Quod fructũ⁊ vnicũ et singularem ⁊suũ⁊.i.sibi soli cõgruũ. hoc dicit ꝑ fecunditate⁊dabit⁊nõ reddet ꝑ virginitate⁊in tempore suo⁊ ꝓ gratia speciali.q̃ ab eius sanctificatiõe incepit tẽpus gratie.⁊Pomiferũ⁊ cui⁹ pomũ christus dominus.cõtra pomũ toticatũ torico inobediẽtie.et cõtra vuã acerbaz: quod vl quã diabolo suggerẽte ꝑmi parẽtes comederũt.de quibus ꝓdictũ fuerat ade Gene.ij.In quocũq̃ ꝺie comederis morte morieris. De qua vua ꝺr Ezech. xviij.et Hiere.xxxi.Patres nostri ꝯmederũt vuã acerbã ⁊c.Sed in ß pomo inuenta ẽ thiriaca:q̃ toticũ illud effugatũ:et vua acerba iã nõ facit obstupescere dẽtes.Ideo canit ecclesia de hoc pomo.Nõ erit adam seduct⁹ si de hoc gustauerit. Pomũ autẽ pulcerrimũ visu.delectabile intuitu.suauissimũ olfatu.sanũ gustu.salutiferum effectu.Quere li.i.c.vij.de fructu marie vbi ponit multimoda ꝯmẽdatio eius.Hoc pomũ.bt̃a virgo:obediẽtia fidei ꝓcepit.quo sublatum est de medio nocumentũ pomi illius notialis.ad Roma.v. Sicut ꝑ inobedientiã vni⁹ hois ⁊c. ibi multa inuenies de hac materia.

Seq̃tur L Faciēs fructū iurta gen⁹ suū.] Bene dicit L faciēs qz ꝟgo chr̃istū hominē fecit ꝫ sentiēdo. vt de ei⁹ substātia fieret verbū caro. ꝛ verus filī⁹ dei verus homo. L Fructū] vnicū ꝛ singularē. vt dictū est paulo sup̄. L Jurta genus suū] .i. bñdicta bñdictū. Jpa enī erat bñdicta in mlieribꝫ. ꝛ ideo digna fuit illū fructificare q̄ ē super oīa deus bñdictus. Ro. ix. Uel L iurta gen⁹ suū] .i. tota pulcra pulcerrimū. tota dulcis dulcissimū. tota odora suauissimū. tota sapida sapidissimū. tota delicata delicatissimū. tota colorata coloratissimū. tota viuifica viuificātissimū. tota medicinalis medicinalissimū. Quere li. i. ca. vij. de fructu marie. L

Seq̃tur. L cui⁹] .s. ligni L semen i semetipo sit sup terrā] Aliaꝫ enim arboꝫ vl lignoꝫ. ꝟ est. aliaꝫ mulieꝫ semen: exq̃ fit fructus: in se non est sed in alio · hoc est i viro. qz fructus. i. puer ex semine nascit vtriusqꝫ. Sed hoc benedictū lignū L i semetipo] .i. in se solo habuit: et semen et fructū. i. filiū suū · qđ vtiqꝫ est L sup terrā] .i. hūanā naturā. et hoc exuperat omnē sensum hūanū. Jdeo dicit Jsa. liij. L Generatōem ei⁹] .i. chr̃isti. vel Leius] .i. marie. quō. s. ipa eū genuit q̄ se fecit L q̄s enarrabit: q̄si d. nullus ad plenū. Sic igit gl'iosa virgo dicit herba et lignū. et filius eius dicit semē et fructus. L Semen q̄ seminamur i via vt crescamus in gr̃a · L Fructus] q̄ fruamur i patria. et iam in p̄senti reficiamur in sacramēto altaris.

Sermo ō natiui/tate beate marie

Tē de ꝟ ligno ōz Bene. ij. L Produxit dñs deus de humo oīe lignū pulcrū visu. et ad vescendū suaue. lignū etiā vite in medio paradisi. lignūqꝫ scie boni et mali.] In hoc ꝟbo possunt ml'ta notari q̄ cōueniunt spēaliter beate ꝟgini. ꝛ ē bonum thema in natiuitate eius. D

Primū. dignitas vl auctas ipi⁹ opantis. Uñ ōz L Dñs deus] cui⁹ beata ꝟgo op⁹ est spēale ꝛ p̄cipale. Nam cū vniuersa opa dñi dicant bona valde. Ben. i. op⁹ qđ est maria. vl opus qđ factū est in maria. s. incarnatio filij debet dici bonū: meli⁹: optimū: valde. Eccli. xliij. Bl'ia dñi plena est opus eius.

Scōm. modus opandi. Uñ dicit L Produxit] .i. nasci et crescere fecit: in vtero matris mirabiliter sanctificatā. Uel L pduxit] .i. natiuitate ex vtero mr̄is fm corpus. Jurta illō Can. vi. Que ē ista q̄ pgredit ⁊c. Jsa. xi. Egrediet virga de radice yesse ⁊c. Nūeri. xxiij. Consurget virga ex isrl'. Zacha. xiij. Joel'. iij. Fons egr̄ediet ⁊c. Jdeo ipa dicit ipi deo. Tu es q̄ extraxisti me de ventre ⁊c. Jtē. tenuisti manū dexterā manū. ꝛ in volūtate tua deduxisti me. Aliter L Produxit] in vita p̄senti p hūilitatis ꝟtutē: qua ascendit vsqꝫ ad sedentē in throno dñm maiestatis. Per hāc enim ꝟtutē celos attingebat stans in terra. Sap̄. xviij. Jdeo tota vita eius i cāno. appellatur pgressus vl ascēsus. Jurta illud Job. v. Qui ponit hūiles in sublimi. et loq̄tur de domino. Humilitas enī. q̄ si vera est: ab omnib⁹ velut hum⁹ se patitur ꝫculcari: est quasi filū argenteū qđ gēliādo plongat. Et ideo gl'iosa virgo p ista virtutē inestimabiliter plōgata est et pducta. Aliter etiā L Produxit] eam deus. i. procul duxit: ab oīm terrenitate fm aiaꝫ p amorē pauptat⁊. q̄ oīa reputauit q̄ mundi sunt vt stercora vt lucrifaceret chr̃istū. ad Phil'. iij. Ecce de pductōe.

Tercīū vnde pduxit. s. L de humo] .i. de vtero materno. vel L de humo] padisi. Sctissima enī mater eius anna que sola digna extitit portare tantā filiā: licet essꝫ iudea. p tinebat tñ ad eccl'iam: q̄ padisus est. Et merito vocata est anna. i. gr̃a. p hāc gratiā spēalē. Unde ml'ti boni q̄ deuoti sunt filie. deuoti sunt et matri. dieb⁹ singul' mēoriā ei⁹ faciētes. et festū ipi⁹ celebrātes i crastino bti iacobi ante augustū. vt p matr⁊ intercessiōem ad gr̃aꝫ filie. ꝛ p mr̄em et filiā ad filij mificordiā valeāt puenire. Festū sācte anne

Quartū. ipm op⁹ opatū. Uñ seq̃t. L Oīe lignū pulcrū visu ꝛ ad vescēdum suaue.] Siq̃dem brā ꝟgo designat L p omne lignū pulcrū visu. et suaue olfatu ꝛ gustu] q̄rum. s. lignorū ml'titudo innūerabilis. vmbra sanabil'. fructus incōpabilis. diuersitas inenarrabilis. sapor sūme delectabil'. ex quo vl' ex q̄b⁹ habem⁹ fructū fructuū. in q̄ sapor oīm sapoꝝ. plenitudo oīm ꝟtutū. ꝛ inūerositas vl' vniuersitas gr̃aꝫ. E

Quintū est loc⁹ vbi fructus hic inuenit. s. L in medio padisi] L lignū. vt dictū est. beata virgo. cui⁹ fruct⁹. i. chr̃ist⁹ vita ē. Joh. xiij. Ego sum via veritas ꝛ vita L Uita] gratie in p̄senti. L vita] glorie in futuro. De hoc inuenies paulo post. vbi totum

Illud exponet de christo. ⁊In medio padisi ⁊terrestris.s.eccl'ie militāt's .vel ⁊In me
qüplex dio padisi ⁊celestis.i.eccl'ie triūphantis.⁊In medio ⁊ triplicit'.Primo ⁊in medio ⁊
tdiū ppter ꝯmunitatē.q; beata virgo ꝯmūiter oīb fructificauit christū.s.angel' :hoīb
detent' in limbo ptēritis psentib et futuris. Et ad ß signandū pepit in via et ī do
mo ꝯmuni vl'stabulo. Et etiā fructū suū adhuc tenerrimū. xl.die detulit ad tēplū
q̄ totus ꝯueniebat mūd⁹.q̄si de ipo totū mūdū volens mittere in possessiōem.⁊ ad
opus toti⁹ mūdi suscepit eū symeon ī vlnas suas. Sciebat nāq; mater de fructu
suo p̄dixisse ⁊Isaiā.ix.q̄si in psona toti⁹ mūdi ⁊Puer nat⁹ est nobis ⁊ inq̄ntū hō Let
filius dat⁹ est nobis ⁊ inq̄ntū de⁹. Uel ⁊in medio padisi ⁊ q̄a nemīnē a sua benigni
tate excludit. Nam oīb oīa facta est ꝑ caritatē. vt q̄ßtū in se est lucrifaciat vniuer
sos.i. ⁊hoz.ix.dicēs cū filio Matth.xi. ⁊Uenite ad me oēs q̄ laboratʒ ⁊ onerati
estis.et ego reficiā vos ⁊fructu meo.qō signat ei⁹ imago tenēs filiū:q̄si oīb offerēs
illū. Et q; describit ß lignū esse ⁊in medio padisi ⁊ ideo solet eius imago poni ī me
dio eccl'ie iuxta imaginē crucifixi. Uel ⁊in medio ⁊christ⁹ enī in sūmo.nos in īmo.
ria ē ipa vero q̄ maioz est omni hoīe:sed minoz solo christo:bñ describit esse in medio.q̄
dedio si ꝯmunicās cū vtroq; extremoz.et tanq̄ nostra ad filiū mediatrix. Mater ei⁹ chri
sti ꝑ naturā.mater est ppli christiāi ꝑ grām . Unde ⁊ diluculū appellat Osee.vi.quod
qō nocti iterponit ⁊ diei. ⁊Itē alia rō. Sicut ei lignū vite viridi⁹ erat ceteris lignis.
sic maria sanctioz ceteris sanctis.q; viroz desigt sctitatē. Hō enī ad mēsurā data ē ei
gratia.sed supercellēter datū est ei totū:q̄ cq̄d pure dari potuit creature.

gnum Sequit' ⁊Lignūq; scie boni et mali. ⁊ Hora q̄ lignū sciēcie dictū est.nō ꝓpter naturā F
nti quā in se haberet.ʒ q̄a p ipm scitū ē: vtrū hō ille p̄m⁹ esset obediēs vl' īobediens.
Per ß aūt ⁊lignū scie boni et mali ⁊ signant illi doctores: q̄ bene docēt sed p̄ue ope
rant.quoz nō folia.i.verba :sed fructus.i.opa interdicit dñs ne comedant.i.ne in
vsū viuēdi assumant. Unde Matth.xxiij. Que dicūt facite.q̄ aūt faciūt nolite facere
⁊Itē ipa est lignū q̄ dulcoꝛata ē aqua amara. Exo.xv. Unde ꝺz Eccl'i.xxxviij. Nōne
a ligno indulcata est aqua amara. Dec aqua amara m'tiplex miseria vl' tribulatō:
qua totū mundū respersit p̄ma mater.sed amaritudinē nr̄e ꝑditōis cōuertit ī dulce
dinē etērne salutis gloriosa virgo filio mediāte.

⁊Ipa ē etiā ⁊lignū plātatū secus decursus aq̄rū ⁊.i.secus pctōz.es fluxibiles.q; aq̄ popu
li sūt. Apoc.xvij. penes q̄s firmit' radicata ē:affectu ꝯpassiōis et mīsericoꝛdie. vt cū
ap'lo īmo veri⁹ q̄ß ap'ls dicere p̄t illō.ij. Chorī.xi. Quis infirmat' ꝛē. Uel Listi ꝺcur
sus aquarū ⁊dona sunt spūssancti. Et bñ ⁊decursus ⁊ q̄a fluminis cū impetu. Unde
de ea dicit'. Flumis impet⁹ letificat ciuitatē dei. ⁊Aquaꝝ ⁊plural'z ꝑ m'titudīe do
noꝝ vt supra.eodē B. Uel isti decursus aspiratōes et īspiratōes. Quere supra B.

Item de hoc ligno dicit' Ezechielis .xlvij. ⁊Super torrentē oriet̄ in ripis eius ex B
omni parte omne lignū pomiferū . Sequit' ⁊Non defluet folīū ex eo ⁊id est. ver
bum eius non erit irritū. sed singula verba plena vera sapientia. Uel ⁊non deflu
et ⁊id ē.deoꝛsum fluet .quia nunq̄ locuta legitur de terrenis.nec vnq̄ ꝑ ipis pa
trem aut filiū creditur exoꝛasse .i.Regū .ij. Non cecidit ex omnib verbis eius in
terrā. Si hoc verū est de samuele :multo foꝛtius de virgine. Uel ⁊non cecidit fo
lium ⁊.i.verbum eius a veritate per mendaciū. vel a necessitate per superfluū. vel
ab efficacia per vacuum. vel ab intentōe per irritū. Nec etiā habuit ⁊folium ⁊hoc
est verbum .⁊quod vento ⁊ vane glorie ⁊raperet'. Job. xiij. ⁊

Sequitur. ⁊Et nō deficiet fructus eius ⁊.id ē.christ⁹.qui est immortal'. et qui manet
integer.licet quotidie sacramētaliter comedatur. Exemplū de sole :qui pascit ocu
los ab initio mūdi.et tamen integer et incōsumptus psceuerat. Sequit'. ⁊Per sin
gulos menses affert p̄mitiua. ⁊Mensis a mene .quod est defectus. et ipa ⁊per sin
gulos menses ⁊.i.singulos defectus :nos supplet q̄ntum in se est.cum sit mater p
fectōis et fertilitatis.et cuilibet defectui nostro pfert fructū ꝯuenientē. ⁊Primiti
ua ⁊dicit vt p vocabulū indicet :q; spiritualiū defectuū nostroꝝ suppletio :pri
moet principaliter querēda est a filio ⁊ a matre .quia indigentia temporaliū et

corpaliū vtilis sed spūaliū miserabiľ.in q̄b; ml'to libēt⁹ ꝓuident iustis q̄ꝫ l corpa/
Aug⁹. libꝫ vl' terrenis.Dñs enim dat tpalia iratus .sicut dicit aug⁹.
Just⁹ af Moraliter. Vir iust⁹ Lp singulos mēses affert ꝑmitiua] qñ ꝑ singul' defectib; quos
fert ꝑmiti passus ē in pctō.boni opis ꝑmicias deo reddit.Sequit.LQuia aque ei⁹] .i.dona
ua gr̄arū Lde sanctuario egredient] .i.a btā trinitate./q̄ est celeste sanctuariū. Uel Lde
sanctuario] .i.de celo.a q̄ omne datū optimū Jaco .i.et oē donū pfectū descendit.
Sequit.LEt erūt fructus ei⁹ in cibū] angelis.s.et hoib; in sacramēto.LEt folia]
.i.verba.s.oriōes.ꝑ solatōes et exēpla virentia Lī medicinā] Erūt etiā in vmbrā ꝛ re
frigeriū male exestuantiū. Dis cōsonat qđ dicit de ligno Apoc.xxij. Et vtraq; pte
flumis lignū vite ꝛc. Hoc exponit de christo.sic oñdet infra.ꝛ possz exponi ō ẏgie.
Jtē./ipa Llignū trāsplātatū sup aq̄s] Viere.xvij.Lq̄ ad humorē] gr̄arū q̄s querebat
Lmisit radices suas.].i.intellectū et affectū.ꝛ ideo Lnō timuit estū] ꝺ cupiscētiaꝫ .nec
eterni incēdij siccitatē.LNec vnq̄ desinit facere fructū] pieratis et misericordie. dās
nobis q̄tidie fructū vteri sui in via.dans etiā illū angelis ꝛ beat⁹ in patria. Uñ ro/
gāda ē assidue. mater nostra q̄ es in celis.panē nostꝫ q̄tidianū./q̄ est fructus tuus
da nobis hodie.
Jp̄a est etiā Llignū cui⁹ radix].i.cordis intētio Lapta est secus aq̄s] scripturaꝫ. Job
xxix.quia ꝑseruabat in corde suo q̄cq̄d de filio dicebat] Lu.ij. Jp̄a est lignū bene/
dictū ꝑ qđ sacra ē iusticia Sap̄.xiij. de diabolo ꝛ hereslb; .Unde canit ei. Gaude
maria ẏgo cūctas hereses sola interemisti ꝛc. Hāp fructū ei⁹ captiui detēti ī limbo
a diabolo licz iniuste./sunt liberati:ꝛ p̄probi iuste dānati. Unde ꝛ q̄q; fideles tā ma
tri q̄ꝫ filio bñdicūt. Uel lignū istō crux ꝑ quā de diabolo facta est iusticia.
Jtē./ipa Llignū exiguū] ꝑ hūilitatē.Lcui ꝺ mittere debēt hoies aias suas].i.vitā natu ꝺ
re et gratie.Lvt sic trāseūtes mare].i.mūdum./per ipaz que nauis est liberent a nau
fragio siue diluuio pctōꝝ. Jp̄a etenim ē archa noe.de q̄ ad lr̄am istō legitur Sap̄.
xiij. Exiguo ligno credūt hoies saluare aias suas. ꝛ trāseūtes mare ꝑ tratē libera/
ti sunt. Per ipm siq̄dem lignū.i.archā:iuste saluatū est gen⁹ hūanū in tpe diluuij.
.s.in noe et filiꝫ ei⁹.q̄ in toto mūdo inuēti sunt soli iusti illo diluuio inundante
Jp̄a etiā lignū hūile de q̄ dns Eze.xvij.LExaltaui lignū hūile] crucē.sc; vl' mariā:q̄
exaltata est merito hūilitat⁹ sue:in matrē dñi ꝛ reginā padisi.LEt hūiliaui lignum
sublime].i.diabolū:q̄ superbiēdo voluit exaltari.qđ est impossibile.q̄a sicut ōr pro
uer.xxix.LSuperbū seq̄t hūilitas].i.abiectio Lhūilem aurē spū suscipiet gl'ia.Seq̄t
in Ezech.LEt siccaui lignū viride.et frondere feci lignū aridū]Lucifer p⁹ fuit q̄si
lignū viride.qz plenus sapia et pfectus decore.Eze.xxviij.Maria vouēs ẏgini/
tatē quodāmodo quasi lignū aridū. Isa.lvi.Non dicat eunuch⁹.Ecce ego lignū
aridum ꝛc.Sed ille siccatus est.et virga aaron frōduit et floruit.Numeri.xvij.
Jtem ipaLlignū vite his qui appbenderint eam] quasi duplici manu bone operatōis.
vt pea.i.pamore eius :se exerceāt in operib; bonis./ad honorē dei et exemplū pro
ximi LEt qui tenuerit eam]q̄si duob; brachiis reuerētie et seruitij.vt ī duob; his
pseueret:et nunq̄ dimittat eā./beatus hic in spe:in futuro in re. Quere li. ij.pti. i.
causa.xx.et bene expositū inuenies.
Jtem ipaLlignū qđ pscidit hō dei].s.helyseus q̄ signat christū.qui hō fact⁹ est in ea.
et inquantū deus ipam pscidit ab amore carnalitatis ꝛ terrenitatis .sicut legitur
iiij. Regū.vi. Let misit ī fluuiū].i.in fluxibilitatē generis humani. nō quo ad culpā
sed quo ad penā.quādo cōplacuit ei vt virgo nasceret in mundo. et ipa mediante
velut quodā manubrio Lattraxit ad se ferrū].i.hominē prius durum frigidū et ni
Viero. grum ꝑ amissam dei similitudinē. Hieronym⁹ ꝑ hoc Lferrū] intelligit genus hūa
num./quod a ligno vetito cecidit in profundū miserie. Sed ab illo profundo sur
sum redūt per lignū crucis. Uel melius. LFerrū] est ipa humana natura.manu/
brium quo prius tenebat⁹ a domino./innocentia sua. Sed ab hoc manubrio pec/
cantibus primis parētibus cecidit in aquam miserie multiplicis. sed per lignum
crucis et per beatam virginē./redūt ad suum manubriū.hoc est. ad suam innocen/
tiam. Jtē ipa forte lignum et imputribile Jsaie .quadragesimo. quod elegit sibi

artifex sapiens. de quo. s. sapiētia edificauit sibi domū. Prouerb. ix.

Ihesus ¶ Ihesus quō maria ligno multiplici figurat. videndū est q̄re ipe christ⁹ ligno cōpa I
nnū rat. et maxime ligno vite. Christ⁹ enī dat vitā mūdo: tāq̄ fructū suū. et iō dici
tur lignū vite. Notandū igit̄ q̄ sapia. christ⁹ dñs. beata virgo. ipa crux. scriptura
sacra. appellant̄ ꝓmuniter lignū vite. Sapia incarnata. Unū puer. iij. Lignū vite ē
his q̄ apphēderint eam. In ꝟ ligno sunt q̄tuor. Folia. ꝟba medicinalia. Apo. xxij
Fruct⁹. sacramēta et exēpla: q̄ duo vitā gre sūmistrāt fidelib⁹ aiab⁹. Cortex. caro sū
pta de ꝟgine. Substātia arboris. ipe deus christ⁹ hō. cui⁹ fruct⁹ hūano generi vi
ta ē iustitie et glie. Unū dicit Joh. x. ¶ Ego veni vt vitā habeāt ¶iustitie in ꝑsenti ¶ et
abūdanti⁹ habeāt ¶. i. vitā glie in futuro. Ideo de ipo dr Deut. xxx. Ipe ē vita tua
et lōgitudo dierū tuor. Itē pabo. xiij. ¶ Lignū vite desideriū venies ¶ ille. s. veniens
in carnē. de q̄ dr Aggei. ij. Ecce veniet desiderat⁹ cē. Btā ꝟgo: cui⁹ fructus vocat
se vitā. Joh. xiij. Ego sum via ꝟitas et vita. Crux: i q̄ pependit ille q̄ ē vita. Deut.
xxviij. Erit vita tua q̄si pēdens ante te. Hā p crucē data est vita hoīb⁹. Scriptura
sacra. q̄ seruat fmōes dei: in q̄b⁹ est vita aie. Matth. iiij. Nō in solo pane cē. Jo.
vij. Si quis sermonē meū fuauerit mortē nō gustabit ineternū. Et notāda ē ver
bor⁹ distinctio. Arbor. i. christ⁹ dat fructū. Uñ. Quod fructū suū dabit cē. Btā ꝟ/
go portat fructū. fructus depēdet ab arbore. i. christ⁹ a cruce. fruct⁹ sumit̄ ab arbo
re. i. spūalis refectio a sacra scriptura. Scōm quēlibet istor⁹ modor⁹ ¶ lignū vite est
in medio paradisi ¶ q̄a q̄libet istorū ꝓmune est oīb⁹: vera fide et puro intellectu ac
cedentib⁹ ad se. Itē ¶ lignū ist̄ ē in medio paradisi ¶ oīb⁹ expositū ne aliq̄s moriat̄.
Uñ de eo dr Isa. lxv. Dies ligni erūt dies populi mei. Ideo dominicū sacramē/
tū dat̄ oīb⁹ et exponit̄ ne spūal̄ moriant̄. Et cū eccl'ia sit paradisus. et ꝟ lignū vite de
scribat̄ esse in medio paradisi. ideo corpus dñicū reponendū ē in vasculo suo i medio
eccl'ie: in loco eminētiori sicut est retro altare. Itē sicut lignū vite. tal' nature in se
erat. vt opetēter ꝓmestū: cōtinuaret homini vitā nature. sic fruct⁹ arboris vite qui
christus ē. cōtinuat homini vitā gre et glie digne sumpt⁹. i. facit vt statim post vitā
gratie succedat vita glie. Ideo dicit Joh. x. ¶ Ego veni vt vitā habeāt gre ¶ in pre
senti. et abundanti⁹ habeant. vt supra.

Itē super tertū illū Bene. ij. dicit strabus. q̄ lignū vite tale erat q̄ p sumptōnem suā ℟
hominē ab omni miseria seruaret ꝛmunē. vt nunq̄ vetus fieret. aut aliq̄d incom
modū incurreret. tandē ꝟo verā beatitudinē cōferret. Aug⁹ vero dicit aperte q̄ ex Aug
ligno vite. nō ex ꝓpria natura habebat homo posse nō mori. Poterat enī p illi⁹ ar
boris fructū. vel aliquotiēs degustatū: efficaci⁹ et diuti⁹ q̄s ex ceteris vitā ꝓduce/
re. vel certo tēpore sumptū: ad omnimodā ꝛmortalitatē trāsire.

Item sicut lignū vite viridi⁹ erat ceteris lignis. sic christus sanctior ceteris sanctis.
quia sicut dicit̄. i. Regū. ij. Nō est sanct⁹ vt est dñs. Et ꝓpter hoc dicit̄ sanct⁹ sctō
rum Dan. ix. In viroꝛe enī sctitas figurat̄. Hoc etiā lignū describit̄ esse in medio
paradisi. q̄r oīb⁹ se ꝛmūicat ad vsum vie: ad fruitōem patrie sine acceptōe ꝑsone. Cete
ras expositōes supi⁹ assignatas marie poter⁹ facile huic ligno appropriare.

De hoc ligno dicit̄ in psal. Erit tanq̄s lignū quod plantatum est cē. In verbis istis
cōmendatur christi vita tēporalis. Lignū cognoscit̄ per fructificatōem. Uñ mat.
vij. A fructibus eorū cognoscetis eos. Sed anteq̄s ferat fructū oportet q̄ plantet̄.
Plantatus enī fuit filius dei in viridario vteri virginalis. quādo vnit⁹ est huma
ne nature. Jaco. i. ¶ In māsuetudine suscipite insitū verbū quod potest saluare ani
mas vestras. ¶ digna sumptiōe fructus sui. ¶ Plantatū ¶ autem fructificauit. Pro/
uerbior. iij. Lignū vite est his qui apphenderint eam cē. ¶ Apocalipsis. ij. ¶ Uin/
centi dabo edere de ligno vite q̄d est in paradiso dei mei. Ezechiel. xvij. Teneruz
dispergā et plantabo super montē excelsum et eminētissimū ¶ scz beatā virginē ¶ Se
cus decursus aquarū ¶. i. secus defectus mortalitatis nre: q̄ sunt fames: sitis: fri.
g⁹. calor: lassitudo. et hmōi ¶ Q̄d fructū suū ¶. i. carnem suam esibilē ¶ dabit ¶ i cena
Nota ¶ dabit ¶ nō vendet. Assigna cōtra eos q̄ vendūt paruo p̄cio q̄d est imp̄ciabi
le. Nunc fructū flores et folia p̄cesserunt. s. agnus typicus. Exod. xij. quia legalia

ꝑcesserũt sacramẽta noue legis. Uel Lfructũ]dicit missionẽ spũssctí. Joh.xv.L Si si ego abiero]sicut flos ꝑus recedit ꝯ fructꝰ adueniat Lpaclitꝰ nõ veniet ad vos.] L In tpe suo].s.passiõis: de quo dicit Joh.xij. Tempꝰ meũ nõdũ impletũ est. Uꝛ Lin tpe suo].i.tpe gratie.

Justus lignum

Moraliter de viro iusto L Erit tanꝯ lignũ] Assigna de radice. et de stipite. ꝛ oĩb ꝑ ticuꝛ istiꝰ ligni. L Quod plãtatũ ẽ secꝰ decursus aquaꝝ] grãꝝ. lacrimaꝝ. scꝑturaꝝ. Plãtari. est in caritate fide ꝛ hũilitate radicari. Uꝛti enĩ videnꝛ esse ĩ eccl'ia plantati. Uñ alibi. Plãtati in domo dñi ꝛc. Sed nõ sunt. ĩmo ibi fixi sunt tãꝯ pali. q̃ qꝛ nõ radicanꝛ cito possunt extrahi. vl' si ibi mãserint arescũt. ꝛ ideo ígni idonei vl' sepib. ĩ. possessiõib ꝙ seruãdis. sicut patet in multis. Et de talib ꝺꝛ Sapie. iij. L Et si in ramis].i. ĩ q̃busdã opib Lin tpe germĩauerint. infirmiter posita a vẽto tẽptatõis ꝙmouebunꝛ. et a nũmietate ventoꝝ].i. tribulatõnũ ĩsurgẽtiũ L eradicabũꝛ] Et nota q̃ dicit Lin tpe germĩauerit] q̃ ad tpus credũt L infirmiter posita] q̃a tpe tẽptatõis recedũt. Assigna bñ. Et tales pali sunt ibi nũero: nõ merito. nec radices habẽt. qõ patꝫ ex eo q̃ ad tpus credũt: ſz in tpe tẽptatõis recedũt. Lu.viij. Tales sunt illi q̃ dicũt. priꝰ irem ad pozcam ꝯ facerẽ ß vel illud. Et isti nullũ fructũ bonũ faciunt plꝰ ꝯ porcus. q̃b dicꝛ est dñs Matth.xx. L Tolle qõ tuũ ẽ] .i. tuli sti qõ q̃sisti L vade in ignẽ eternũ] Matth.xxv. Ite maledicti. Sola enĩ arbor plãtata ꝛ radicata frõdet flozet fructificat. Unde seq̃ꝛ. L In atrijs domꝰ dei nr̃i flo.] Atria. s. domꝰ exterioꝛ. ecclia militãs ẽ. et etiã religio ordinata. Seq̃tur. L Oõ fructũ suum dabit] Qui enĩ crescit in ꝟtutib. ꝙ illã triplicẽ aquã debz fructificare in opib. Jõ dicit L Oõ fructũ] boni opis. nõ solũ germẽ cogitatõis: aut flozẽ ꝓpositi: aut folia ꝟboꝝ L suũ] in se. s. nõ tm̃ in alijs. Isa. lxvi. Si ego q̃ alijs generatõez tribuo sterilẽ ero. L Dabit] volũtarie. ñ coacte faciet. ij. L Chor. ix. Nõ ex tristicia aut ex necessitate L Dabit] Jõ hypocritas. q̃ vendũt ꝙ laude Lin tpe]. s. qõ mõ ẽ. i. in vita ꝑsenti: q̃ndo tpus ẽ merendi. qꝛ post mozte est tpus recipiẽdi. Eccl'es. ix. Oõcũq; ꝑt facere manꝰ tua ꝛc. q̃a nec opus: nec ratio: nec sapia: nec sciẽtia erit apũd iferos: Joh. ix. L De oportz opari opa eiꝰ q̃ misit me donec dies ẽ. Ueniet noꝛ]. i. tpus post mozte L q̃ñ nemo potest opari]

De foljs huiꝰ ligni. i. christi ꝺꝛ in ꝑs. L Foliũ eius]. i. ꝟbũ L non defluet.] Eze. xlvij. Nõ ꝺfluet foliũ ex eo. Ecce q̃ ꝟba eiꝰ eterna. Joh. vi. L Uerba vite eterne habes] dicit petrꝰ. Nõ enĩ erat de terra. ꝛ ideo nõ loq̃bat de terrenis. Joh. iij. Qui ꝺ terra est de terra loq̃ꝛ. q̃ de celo venit: sup oẽs est. et qõ vidit et audiuit ß testat. Ipse enĩ figuratꝰ est ꝙ samuelẽ. de q̃ dicit. i. Regũ. iij. Nõ cecidit ex oĩb ꝟbis eius ĩ trã.

Uerbũ christi nõ defluet

A veritate. ꝙ mendaciũ. Joh. xvij. dicit filiꝰ patri. Sermo tuꝰ veritas est.

A necessitate. ꝙ supfluũ. quia nõ habuit L foliũ]. i. verbũ L quod vẽto raperẽ] Job xvij. vento. s. inanis glozie.

Uerbum ꝛpi nõ defluet

Ab efficacia ꝙ vacuum. Isaie. lv. Uerbum qõ egredieꝛ de oze meo nõ reuertetur ad me vacuum.

Ab intentõe ꝙ irritũ. Psal. Que ꝓcedũt de labijs meis nõ fa. irrita. Hec oĩa ꝑt exponi de christo sicut expositа sunt sup̃ de btã virgine. Uerba etiã. i. folia huiꝰ ligni ꝙmendãꝛ a medicina litate. Uñ eze. xlvij. Erũt fructꝰ eiꝰ in cibũ L et folia]. i. verba Lin medicinã] q̃a solo ꝟbo curabat oẽm infirmitatẽ Apoc. xxij. L Folia ligni ad sanitatẽ gentiũ]. i. gẽtiliter viuentiũ. q̃a peccatoꝛes ꝙuertebat ad fidem.

Itẽ de hoc ligno ꝺꝛ Apoca. xxij. Et vtraq; parte flumis lignũ vite. afferẽs fructꝰ duodecim. ꝙ singlos menses reddẽs fructꝰ suos. et folia ligni ad sanitatẽ gentiũ. Per ß flumen ꝑt intelligi decursus vite mozta' et fluxibilitas ꝓcõũ. Ultra flumẽ sũt angeli incozruptibiles et ĩmmortales. Citra. hoĩes adhuc vite cozruptibil' defecti bus subiacẽtes. Uel citra. adhuc viuẽtes in carne. Ultra. iã defunctiab hac vita. L Lignũ vite] christꝰ dñs: q̃ adhuc viuentes reficit sacramẽti sui pticipatõe. sed in celo. hoc ẽ. vltra flumen: angelos et beatos faciet sue diuitatis et gl'ificate hũanitatis cõtẽplatõe. Et q̃a ß ꝑdicauerũt duodecim apl'i. iõ dicũt L fructꝰ duodecim.]

L Per singulos autem menses reddit lignum vite fructus suos. J quia christ⁹ electos suos continue et in mūdo reficit ꝛ in celo. In mūdo fructu iusticie. i celo fructu gl'ie. Vel ꝙa mensis ē ꝓpletio diey. Unde ō: Isa. in fi. L Erit mēsis ex mense. J .i. cōpletio gl'ie ex completōe gr̄e. L Per duodecim mēses J signt̄ duodecim grāruz ꝓpletōes. Vel q: mēsis dicit̄ a mene qđ est defect⁹. duodenari⁹ ꝥ numer⁹ ē pfectus. L Lignū vite fructus affert duodecim J ꝙa singulos defectus nr̄os q̄ntū i se est qđām̄ supplet in hac vita. cū ipe etiā in p̄senti sit oīa in oīb⁹. i. sufficiētia oīm. i. Ebor. xv. L Folia ligni J p̄cepta christi: q̄ gentes sanāt. fructus ꝓseruāt. et refrigeriū p̄stant. Hā p̄cepta dn̄ica cū implent̄. iusticiā opant̄. et q̄ iustificat̄ ille sanatur. Et bn̄ post fructū addit de foliis. q: nihil ꝓdest: imo multū nocet ꝓ occasiōne christi sacramentū recipe. nisi recipies p̄cepta illi⁹ studeat adimplere.

Aliter. Christ⁹ L lignū vite J ꝙa dat mūdo vitā nature hic et vitā gr̄e. dat⁹ in futuro D
vitam gl'ie mūdo. i. amātib⁹ mūdiciā. Due ptes flumis. sunt vita p̄sens ante iudiciū. et vita sanctoꝝ post iudiciū. Una citra flumē. altera ultra: in q̄ dn̄s cū sctis regnabit i eternū et ultra. In hac vita. i. citra flumē habem⁹ vitā gr̄e. ultra flumē. ℔ est in futuro vitā gl'ie expectam⁹ in sacramēto. vt sup̄ dictū est. L Per singulos menses J. i. ꝑ singulas etates L reddit fructū suū J quo reficit et sanat sibi fuietes. Vl' Ꝑ singulos mēses J ꝙa pctōr̄ ꝓuerso singulis defectib⁹ pctōꝝ reddit singulas pfectōnes virtutū. Uñ petit ps. Deꝰ meus illumina tenebras meas. i. pctā mea expelle. ꝛ singulis pctis ꝥ virtutes oppositas redde. Citra flumē. i. in vita p̄senti habeꝯ lignū vite in sacramēto. L Afferēs fruct⁹ duodecim J q̄s enūerat apl's ad Gal. v. Fruct⁹ spūs. caritas gaudiū ꝛc. Vel hi L duodecim fruct⁹ J duodecim fercl'a habenda i futuro. q̄ transiēs ministrabit nob⁹ i mēsa refectōis eterne i regno p̄r̄is sui. L u. xv̄j.

Vel L lignū vite J ipa crux ē. que nobis fructificat oīa bona padisi. que itelligunt ꝑ duodecim fruct⁹. quia duodenari⁹ ꝓstat ex ptib⁹ septenarij. q̄ est numer⁹ vniuersitat̄. cui⁹ ptes ternari⁹ et q̄ternari⁹ L Per singl'os mēses reddēs fruct⁹ suos J q̄a ꝑ singul'ō fectib⁹ q̄s h̄ ꝑ dn̄o sustinuer̄t sc̄i: reddet ill' gl'iosū fructū. Sap. iij. Bonoꝝla boꝝ gl'i. f. L Et tūc erit mēsis J plēitudis. i. plene ttributōis L ex mēse J. i. ꝑ mēse. i. ꝑ ōfectu q̄libet sustinet̄ hic ꝑ dn̄o. Isa. vlti. Vel ꝑm glo. vtraq; pars flumis signat saluatos sub vtroq; testamēto. Uñ moyses adduxit israel vsq; ad flumē iordanis Josue introduxit i terrā pmissiōis. Vel Li vtraq; pte flumis J. i. scripture veteris et noui ē christ⁹. sz in veteri i figura. i nouo i re. L Afferēs fructus duodecim J. i. duodecim patriarchas i veteri. duodecim apl'os i nouo. q̄ ꝑ singulos mēses reddiderūt fruct⁹. ꝓdicādo fidē trinitat̄ ꝑ q̄tuoꝝ mūdi climata. Dēses apl'i. christ⁹ agn⁹. sic ipe dices. ipi boꝝ dei. Jo. xi. L Et folia ligni ad sanitatē gentiū J Postq̄ locutus est de esu ligni loq̄tur de foliis. q: ꝓ cibū solent apponi medicinalia. q̄ ad duo faciūt. s. ad sanitat̄ ꝓseruatōem ꝛ nociui expulsionē. De ꝓmo dic̄. L Et folia lig. ad sa. gen. J De sc̄o statī subdit. L Et oē maledictū nō erit ampli⁹ J Hec folia sunt ꝓcepta christi et doctrina. q̄ sanāt gētes. i. pctōres. Sap. xvi. Nō herba neq; malagma sanauit eos. sed sermo tu⁹ dn̄e q̄ sanat oīa. Et hec duo ꝓmuniūt ꝓtra recidiuū.

Itē de hoc ligno ōr Apoc. ij. Uincēti dabo edere ō ligno vite qđ ē in padiso dei mei. P
L Uincenti J Notādū q̄ q̄ vincit pugnat. et q̄ pugnat sitit et esurit victoriā pugne. q̄ est iusticia. Uñ bene ꝓmittit̄ tali esus cū ōr L dabo edere J Matth. v. Bti q̄ esu. ꝛc. vsq; L saturabūt̄. L Uincenti J vel q̄ ad tpus vt sp vincat ꝛ pseueraꝛ. vl' q̄ ad numeꝝ vincendoꝝ. vt vincat q̄cq̄d vincēdū ē. s. carnē. mūdū. diabolū. Hec sunt tria regna q̄ sancti vicerunt ꝑ fidē. Heb. xi. L Dabo J gt̄s. ℔ dicit: habito respectu ad radicem meriti et nō ad merita. Radix enī meriti. q̄ est gra: gratia a deo ꝓfect̄. Uñ psal. Misericordia ei⁹ ꝓueniet me. Vel L dabo J In ℔ notat̄ q⁹ sup̄ merita remunerabit. Uñ Hēsurā bonā ꝛ ꝓfertā ꝛc. Luc. vi. Et q̄d L dabo: Edere de ligno vite J. i. sanctari de iocūda christi dei et hoīs visiōe. q̄ se fecit lignū. vt esset materia illi⁹ ignis. quē venit mittere in terrā: voles eā accēdi. L u. xij. Hoc ē lignū qđ ꝑcisum est ꝛ cōbustū in morte: i igne passiōis. vt in nobis accēderet ignē caritatis. q̄n. s. L i sole J. i. i passionis feruoꝝe L posuit tabernaculū suū J. i. coꝝp⁹. Sz itex frōduit i resurrectōe.

Job.xiiij. Lignũ habet spem si p̃cisum fuerit rursum virescit·et rami eius pullulant.⌊Lignũ⌋christus.vt supra Lu.xxiij.Si in viridi lig̃ ⁊c̃.⌊Habet spem⌋glorie post mortẽ. Uel hoc ideo dicit̃.q̃ apl'i habebant spem de eo q̃ resurgeret post passionẽ.sicut ip̃e p̃dixerat.in q̃ tñ spe vacillauerũt postea. Hoc lignũ plãtatũ fuit in incarnatõe.vt sup̃.p̃cisum ĩ passiõe.Isa.liij.Qui abscisus de terra. Uiruit ĩ resurrectõe. Uñ⌊Et refloruit caro mea⌊Et rami ei⁹⌋apl'i et fideles pullulãt.Quia sicut dixit ambrosi⁹.Resurgẽte christo in corpe:surrexerẽt ĩ aĩa discipuli. Ul'⌊pullulãt⌋crescẽtes numero ⁊ v̄tute. Uñ Joh.xv. Ego vitis vos palmites.⁊ Si senuerit ĩ terra radix eius⌋.i.si p̃dicatio et fides a iudeis terrenis sit ɔtẽpta.⌊Et in puluere emortu⁹ fuerit trũc⁹ ei⁹⌋.i.corpus inter malos q̃ sunt puluis.⌊Ad odorẽ aque germĩabit⌋glo.q̃ p v̄tutẽ dei caro ad vitã redijt.⌊Et faciet comã⌋in se capite apl'os radicãdo.⌊Quasi cũ p̃mo plantatũ est⌋in eoꝝ fide:et mlto forti⁹ sine cõparatõe. Sequit̃ in apoca.⌊Qđ est in p̃adiso dei mei⌋.i.in eccl'ia militãte p̃ presentiã corp̃alẽ in sacramẽto altar⁹.et p̃ p̃sentiã sp̃ũalẽ.q̃a de⁹ vbiq̃ .et p ɔuersatõez Matth.vlti. Ecce ego vobiscum sum ⁊c̃. Parab.viij. Delicie mee esse cũ filijs hominũ. Et đr eccl'ia p̃adisus.q̃ loc⁹ deliciaꝝ. Uel⌊in p̃adiso dei mei⌋ h̃ ẽ.in eccl'ia triũphante.vbi ip̃e est p̃ manifestã et aptam visionẽ ⁊ reuelatã faciem.

Ambro.

Itẽ h̃ lignũ.de q̃ ihrl'm.i.eccl'ia edificata est vt ciuitas .q̃a est fundamentũ eccl'ie p̃ut dat⁹ est in exẽplũ pauptat⁹ abiectõis et vilitatis .Itẽ est paries p̃ collatõez donorũ. Uñ p̃s. Dedit dona hoĩb⁹. Est tectũ inq̃ntũ ɔsũmat nos et p̃ficit ĩ bono.i.Petri vl. Ip̃e p̃ficiet ɔsũmabit solidabitq̃.qđ maxime ip̃e faciet ĩ futuro .et iã facit cibãs et potãs nos ĩ carne sua ⁊ sanguĩe suo. Ideo đr Isa.xl.⌊Forte lignũ ⁊ ĩputribile elegit artifex sapiẽs⌋.i.christus.s.seip̃m⌊quo edificaret sibi domũ⌋.i.eccl'iam.

Maria virgultũ Capitulũ xix.

Virgultum⌋

Maria virgula Capitulũ xx.

Virgula⌋ Nota q̃ de natiuitate marie dicit̃ Isa.xi. Egrediet̃ virga ⁊c̃.i. maria nascet̃ cũ corpe grosso et corpulẽto. Sed ĩ assumptõe dicit̃ ascendere sicut virgula. Cañ.i.cũ corpe attenuato et subtiliato p̃ gl'ificatõem. Duo enim sunt ĩ virgula.cortex exterior:q̃ sig̃t carnẽ.et lignũ interi⁹.qđ signat aĩaz.vt his v̄bis videat̃ exp̃mi assumptio ei⁹ cũ corpe q̃si lignũ virge cũ cortice. De virgula fumi q̃re sup̃ libro eodem.iij.particula orti cõclusi.

Maria virga Capitulũ xxi.

Sermo ĩ natiuitate marie ⁊ themata

Virga⌋ Isa.xi. Egrediet̃ virga ⁊c̃. Numeri.xxiiij. Consurget virga de israel. Psal. Uirgam v̄tutis tue emittet dñs ex syon.

Maria virga. Quia

Egrediẽs a radice habz ĩ se oĩs mũdicie nouitatẽ. Nã sctĩficata fuit ĩ vtero.⁊ iõ nata est tota sancta. Ideo natiuitas ei⁹ ortui sideris compat̃. Nũe.xxiiij. Orie̅t stella ⁊c̃. Sed nos nascimur q̃si nubes obscurissima:deformes et obscuri p̃ originale peccatũ. Omnes enĩ nascimur filij ire.ad Ephe.ij.

Egrediẽs a radice.directe sursum ascẽdit. Nam exq̃ nata ẽ.tota sctã.nõ credit̃ inclinata p̃ pctm̃ vel amorẽ terrenorũ.licet ante ɔceptũ filij peccare potuerit. Jõ dicit̃ Numeri.xxiiij. Consurget virga de isrl'.q̃re li.iij.p̃ti.ij.p̃rogatiua.vij.

De terra modicũ occupat.in quo notat̃ pauptas ip̃ius quã ad exemplũ filij p̃elegit. Quere libro.iiij.ti.xx.

Tenuissimo cortice ɔtecta. Hoc habuisti sup̃.eodẽ.p̃ti.vi.ca.i.J. Li.iiij.ti.xx.E. Uel aliter. Fuit enĩ q̃si cortice tecta p̃ amorẽ secrete ⁊ solitarie vite.đsig̃ta p̃ saram vxorẽ abrahe.latitãtẽ in tabernacl'o. Gen̄.xviij. Et p̃ illã v̄ginẽ sarã q̃ dic̃ Thob. iij. Nunq̃ cũ ludẽtib⁹ miscui me ⁊c̃.

Modico succo ad nutrim̃tũ sui ɔtẽta. In h̃ abstinẽtia ei⁹. Quere ti.đ abstinẽtia ei⁹

Tremula.timuit enim dñm filialiter et caste. Uñ p̃uer.ĩ fi. Mulier timẽs deũ ip̃a laudabit̃. Timuit enim audiens salutatõem angelicã. Uñ paulo post dixit ei ãgelus. Ne timeas maria ⁊c̃. Et iste timor p̃p̃auit locũ sp̃ũisctõ. Juxta illđ Isa.vlti.

Sup quē reqeſcet ſpūs me⁹ niſi ſup hūilē et q̄etū ⁊ trementē ſmōes meos. Et iſta
oía habebat in ſe maria. Erat enī hūilis. q̄eta. paupcula. et filialiter timēs.

Paruula reſpectu magne arboris. et ꝑ hūilitatē. Unī dicūt de ea angeli et pphete
Lañ. viij. Sozor nr̄a puula ē ⁊c. Propter ꝑ etiā dicit ꝟgula fumi Lañ. iij.

Leuis ⁊ ſurſū erecta: in q̄ ꝓtēptus tpaliū. Dis enī res q̄nto magꝭ terrenis q̄ntitate B
pticipat. tāto ad terrā facili⁹ ſe inclīat. q⁹ terra pōderoſiſſimū elemētū. ⁊ iō amor ter
renor reddit pōderoſū. Quāto ꝟo min⁹ tāto facili⁹ ſe in altū leuat. Amor ei dei
appellāt ignis: q̄ naturaliter tēdit ſurſū. Sed mūdan⁹ amor velut terren⁹ humor
trahit deorſum. Propter hec duo virga nr̄a leuis erat. ⁊ ad ea q̄ ſurſū ſunt ſe iugit
erigebat. Propter ꝑ ōr Treñ. iij. Leuem⁹ corda nr̄a cū manib⁹ ad deū. i. affectōes
mētis cū opib⁹ bonis. Et ꝑ ē q⁹ dicit missa. Surſū corda ⁊c. Pōt etiā dici q̄m le
uis eratet ſurſum erecta p dilectōem dei. q̄m ignis et ſurſum naturaliter aſcēdit. ⁊
ſurſum ſuā materiā trahit. ſic videre ē ī flāma. Jō ōr oīb⁹ iust⁹. Leuate capita ve
ſtra. id ē. mentes ad deum.

Exquo creſcere incipit iugiter creſcit: donec veniat ad pfectū crementū. Sic et ipſa
ſp creuit de virtute in ꝟtutē. Unī eze. xlix. Fruct⁹ ei⁹ ⁊ frōdes creuerūt ex aq̄s mł
tis. i. ex mł̄titudīe carismatū q̄ deſignāt p aq̄s. Quere ſup eodē. pti. vi. c. i. H. Tūc
etiā fuit pfecti cremēti. q̄n dicta ē gr̄a plena. Tūc etiā q̄n facta ē mr̄ dei manēs vir
go. Et hec ei⁹ pfectio deſignat ī ꝟbis elizabeth Lu. i. Btā q̄ credidiſti q̄m pficiēt
⁊c. In ſua etiā aſſumptōe creuit vehemēter. q̄n coronata et facta ē regina padiſi.
Unī. Aſtitit regina dex. ⁊c. Nunq̄ tn̄ creſcere deſinet. q̄ ad reuerētiā laudē et amo
rē. ex memoria bñficior ſuor. q⁹ ſicut ōr Ecci. xxxix. Nō recedet mēoria ei⁹. ⁊ no
men eius req̄retur a generatōe in generatōem.

Pauciora habet folia q̄s arbor ꝓcera. ſz q̄n̄q̄ maiora ⁊ latiora. q̄n̄q̄ minora. Cete
re arbores. ceteri ſancti. folia. ꝟba ſunt. Sed folia ſua. i. ꝟba minora ſunt ceterar̄
arbor̄ folijs p hūilitatē. et maiora alio reſpectu p ſapiē. pfunditatē. ſz pauciſſimi ad
huc intellexerūt ea. Quere li. iij. ti. xxxi. H. de ꝟbis ei⁹. Pauciſſima enī legim⁹ ꝟ
ba ei⁹ ī euāge. ſ. ſeptē: et breuia q̄ ad platōz. ſz ve iſcrutabilia p ſentētioſitatē. Fuit
igit vł dictū ē ī veſtitu modeſta. ī victu parca. diſcreta ī ꝟbo. ſz īmēſurabiłr ī creñto
Uniformis ſtatura. q̄a nō nodoſa. nō ī ramis hincinde diffuſa. q⁹ iā magis eſſz ar
bor q̄s virga. et p hāc vniformitatē mor⁹ ꝓcordia deſigt. Ambro⁹. Dec ē virga cui
nec nod⁹ nec cortex adheſit. Nec nod⁹. ſ. peccati mortał. nec cortex vētał. Uel hec
vniformitas fuit ī ea ꝓpoſiti firmitas. q⁹ ſicut incepit ſic pſeuerauit. Od notat p
ꝟ. q̄liz audiſſet ab angelo q̄ deberet filiū dei ꝓcipe. ꝓstāter tn̄ rñdit. virū nō cog
ſco. Jdeo deſignat p annā cui⁹ vultus nō ſunt ī diuerſa mutati. i. Regū. i.

Equalis et plana. ꝑ innocētiā. Sup illd ꝟbū Aūeri. xxiij. Cōſurget virga ō iſrł. E
dicit glo. Cui null⁹ frutex pcti adheſit. Si ei ſit frutex ī virga. iā nō ē virga. ſz ma
gis ramus vł arbuſtula. Et q̄ vult de ramo facere ꝟgam: fruticem amputat et ra
mos ab ea. Sic fecit tota trinitas ī maria: q̄n fuit in vtero ſcīficata. Propter ꝑ ō
trib⁹ illis quos legim⁹ in vtero ſanctificatos. ſ. hieremia. maria. ioh̄e baptiſta dicit
Ecci. iij. Frutex peccati eradicabit in illis.

Firma et ſolida. ꝑ animi in bono ꝓſtantiā. nō intus vacua vt ſtipula. calam⁹. vł arū
do vēto agitata. Hā ī ꝓpoſito ꝟgitat⁹ quā vouerat ſolidiſſime ſtetit dicēs. Uix ñ
cogſco. Nec ꝓpt aliquā pmiſſiōez quā ei faceret angel⁹ vnq̄ titubauit ab eo. Unī ō
ea ōr Ecci. xxvi. Colūne auree ſup baſes argēteas. ⁊ pedes firmi ſup plātas ſtabi
lis mulieris.

Medulloſa et humida. Pl⁹ ei hab⁹ medulle ꝟga q̄s arbor. et magꝭ abūdat humore
a ſūmo vſq̄ deorſū ſm qualibet ſui dimēſiōem. Jō dicta ē gr̄a plena excellēti⁹ q̄s
oēs ſcti q̄ ſunt arbores ī orto dñi. Scōm inferi⁹ in vtero mr̄is ſcīficatio. Secū
dū ſupi⁹ vł filij dei ꝓceptio vł etiā ſua aſſumptio. Scōm q̄ſi dextrū ꝓtēpt⁹ ꝑſpi.
Scōm q̄ſi ſiniſtr̄ patiētia aduerſi. Scōm q̄ſi poſteri⁹ gr̄ar̄ actio iā recepti. Se
cūdū q̄ſi anteri⁹ deſideriū vehemēs ampli⁹ recipiēdi. et iſtō ꝑprium ē humilitat⁹.
Humida igit fuit interi⁹ plenitudine carismatū. ſed in intimo. hoc ē. in corde me

dulloſiſſima viſceri[bus] pietatis.

Bracilis p totum./ſecũ.h ſũmitate gracillima. Bracilitas hũilitas. Hã ſicut filꝰ dei formã ſerui ſuſcepit i ea et ex ea.ſic ꝛ ipa ex dono filij formã accepit ancille. Virga igit hec p totũ gcil'.qz ipa p totũ hũilis. Hoc aſſignanimꝰ li.iij.ti.i.p totũ.de hũilitate eius. Sz i ſua ſũmitate fuit hũillima.ſic virga i ſuo capite gcillima. Jõ ipſa dr Ecci.xliij.lumiare.qđ munuit i ꝓſũmatõe. Et ℔ bñ apparuit i rñſiõe ſua ad angelũ ꝯceptum filij dei nũciãtẽ.qđ fuit ſũmitas excellẽtie eius. ꝛ tũc apparuit gcillima. ℔ ẽ hũillima.cũ auditis tãtis ꝓconjs rñdit. Ecce ancilla ꝛc.

Flexibilis et ſemp erecta. ℔ ẽ.mire flexibil'.q ad deũ p obediẽtiã.p hũilitatẽ q ad ſe. p cõpaſſionẽ q ad pcõres.ſicut ptz i theophilo. Siq dẽ obediẽdo rñdit. Ecce ancilla dñi.qz ancille ẽ obedire.q ſi diceret.q cq d ei placuerit fiat de ancilla ſua. Leni etiã aura dnote ozõis vndicꝫ virga flectit.leni tactu bone opatõis ad nos attrahit vt nob ꝓmũicet fructũ ſuũ:et placabilẽ reddat vnigenitũ ſuũ. Et vnde ℔ vticꝫ ex eo q virga referta humore:cꝫ diu gcilis ẽ et i viroze:in quacũcꝫ ptẽ flecti pt facillime.qđ nõ arbor. Et maria gcillima pfecta hũilitate.et iugiter virẽs ppetua ſanctitate et humore copioſa inenarrabil'.ſ.pietate:fanorabil' eſt ad petitões nras./ſi iuſte fuerint admittẽdas.et ſi petierimꝰ i noie vnigeniti filij. Joh .xvi. Uſq mõ nõ petiſtiſ q cq in noie meo. Et nota q virga florida vl' fructifera ſi deorſũ flectit ſecũ inclinat florẽ ſuũ vl' fructũ. Studeas igit ad terrã.i.ad te q terra es amore ꝛ ſeruitio flectere virgã iſtã.et ſecurꝰ eſto qz ſecũ florẽ ſuũ ꝑuldubio incliabit. Sed ad ℔ neceſſe ẽ vt ꝛ tu p obediẽtiã flectaris ad bñplacitũ vtriuſcꝫ. Notat etiã in flexibilitate miſericordia ad exaudiẽdas ꝓces miſerorũ. Sis igit et tu flexibil' pietate./ſi piã mariã cũ pio filio ad te volueris inclinare. Sz quo mõ ſi flectat ꝑmanet erecta virga iſta ꝛ vticꝫ p iuſticiã. Hã tã ſubtiliter ſcit miſerꝫ impẽdere miſericordiã: q nuncꝫ declinat a recto iuſticie. Et ℔ ꝑt videri i virga erecta. q q̃ntũlibet hicinde flectat ſemp reuertit ad ſuã rectitudinẽ. De q Boetiꝰ loq̃ns de virga dic: q recto ſpectat tramite celũ. Sil' et maria p ꝓtẽplatõem dicẽs cũ filio. Prouidebam dñm in conſpectu meo ſemp ꝛc.

Boetiꝰ

Lenis nõ aſpera./pietate et cõpaſſiõe:manſuetudine et benignitate. Quere de ſingulis ſub titulis ſuis.

Procera et recta. Hã libere ꝛ ſine obſtaculo petẽs alta ſubtili ſublimitate ꝓtẽplatõiſq celos attigebat ſtãs i terra. Sap. xviij. Jõ dr ꝟgula ſumi. Ul' tã eiꝰ cꝫ nra ꝑcritas:eſt ꝑſeuerãs lõganimitas i bono. Rectitudo ꝟo eiꝰ caritas et nra ſil'. Nam oĩs alia dilectio curua ẽ et incuruãs. Curua:qz ad ſe.recipzoca et incuruãs ad hꝰ tpalia. Sz illa dilectio q hoiez dirigit ad deũ ꝑpter ſeipm. et incliat eũ ad ꝓximuz ꝑpter deũ./recta ẽ ab effectu. Unde Can.i. Recti diligũt te.ſz icuruati alia ad te. Uel tam marie cꝫ nra rectitudo:fixa i celeſtibꝫ et eternis intẽtio. Fuit etiã hec ꝟga.i. ꝟgo gl'ioſa recta p pauꝑtatẽ.quã exẽplo filij ꝑelegit. De ſpũali rectitudie inuenies libro .ij.ꝑticula.vi. D. Fuit etiã recta p intentõem.

Maria virga. Quia

Compatiõe ceteraz dimẽſionũ ſuarũ valde lõga. Sic beata virgo p ꝑſeuerãtiã fidei in tpe dñice paſſiõis. Hoc inuenies li.iij.ti.xv.de fide ipius.

Sine angulis et rotũda. Rotũditas./ſimplicitas.q dr q ſi ſimplex vnitas. i.ſine plica.qz i oi plica duplicitas ẽ.et oĩs angulꝰ duplicitatẽ habz.qz ꝓponit ex alterno cõtractu duaz lineaz. Iſtd bñ inuenies li.vij.ti.i. F. vbi celũ dr orbiculare. Uel i rotũditate virge figurat appetitꝰ et deſideriũ celeſtiũ.ſicut ibidem repies.

Sua ꝑceritate trãſcẽdens terre virẽtia.ſic ꝛ ipa terre viuentiũ q virẽtia.ſ.angelos et btõs dignitate trãſcẽdit. Unde canit dr ea. Elſcẽdẽte deſup riuos aq̃z. Quere li.iij ꝑte.ij.xi. ꝓuilegio eiꝰ. De q virẽtib ꝑpter eoz gl'iam imarceſſibilẽ. et qz p recogitatõez ꝛ dr ſideriũ eternoz blãde refouet nr ſpirital' intuitꝰ./ſic viridia ꝓfert oculos.q.ſ.intuitus nr choruſcãt deitatis cãdore retũdit. Itẽ de ꝑceritate eiꝰ dicit

Bern. btus bern. O virgo virga ſublimis.

Quaſi mediatrix eſt inter radicẽ ſuã ꝛ fructũ ſuũ. Radix marie/genꝰ hũanum. quia

est de radice yesse. Fructus ei⁹ iesus christ⁹. q̄ nisi ipa mediāte nō ꝑt a nob haberi. Nam sicut fili⁹ ei⁹ mediator est dei et hoim. s. iter nos ⁊ ꝓez. sic ⁊ ipa nra ad filiū mediatrix. Uñ dicit ei btūs Ber. Tu mr regs: tu mr exulis. tu mr dei: tu mr hois. tu mr rei: tu mr iudicis. Cū g̃ sis vtriusq; mr. i. dei p̄ natura: ⁊ hois p̄ gra. discordia nō potest iter filios sustiere. Si g̃ nō audes p te accedere ad christū: accede hac virga mediāte. Ipa enī ē virga aurea assueri: q̄ mediāte habebat accessus ad eū. Uel vñ. Jō dr aduocata nra. Propter ß dicit iust⁹ Can. vij. Ascēdā i palmā ⁊ apphendam fructus eius. Accedit ad palmā q̄ fide p̄ dilectionem opante propinquat ad mariā. Sz q̄si ascēdit i palmā: q̄ quocunq; ꝑficit i amore et seruitiū ei⁹. Fructū vo palme. palma colligit mediāte. q̄ pabo mrīs a filio ei⁹ veniā ipetrat gra ⁊ salutē

De ꝓpa substātia sua. nō de seminū ꝯmixtiōe ꝓcipit florē et fructū suū. Uñ Ben. i. dr de ligno padisi. Cui⁹ semen i semetipo sit sup terrā. vt supꝰ exposuim⁹ dō ligno p̄ pe p̄cipiū capituli. Bñficio tñ roris et pluuie. virga fecundat. et calore solis fructus illi⁹ maturat. Pluuia fili⁹ dei. Uñ. Descēdit sicut pluuia i vell⁹. Ros spūssā eius. Uñ Isa. xlv. Rorate celi desup. de q̄ dicat ꝓcepisse. de q̄. i. cui⁹ misterio. vt illud [de] materiale nō sit: sed formale. Quia sic dicit amb. Nō ex viri semie sz mystico spiramie verbū dī factū caro. fructusq; vēt̄ floruit. Jō dictū ē ei Lu. i. Spiritussctūs supueniet i te. i. sup id qđ dici p̄t veniet. vt nō tm̄ sit i mēte. sz opet i carne. Jō etiā supi⁹ dixerat ei angel⁹. [Ecce ꝓcipies i vtero]. i. et vtero. s. ex cā intrinseca sine admixtiōe extrinseci. Ellie nāq; mlieres ab extrinseco recipiūt vñ ꝓcipiūt. tu neq;q;. Uel p̄ pluuiā ⁊ rorē itellige spūsctūm. Uñ dr Eze. xxxvij. Pluuie bñdictōnis erūt. et dabit lignū agri fructū suū. Quere li. vij. ti. i. Calor solis q̄ fructus maturat. caritas dei p̄ris. q̄ sic dilexit mūdū vt filiū suū vnigenitū daret. Joh. iij. bominē factū p̄ mūdo. Ecce quō tota trinitas. cui⁹ opa inseparabilia. opata ē virge nostre gloriosum cōceptum.

Florem suū portat sine guamie. Tū q̄a flos leuis. Tum q̄a vnic⁹. Jō ppha volēs inuere q̄ fuit sine guamie guida [flos inq̄t de radice ei⁹ ascēdet.] nec dixit flores. Btūs bern. Quia iugū dñi leue guidari potuit maria: nō guari. Quere debis lib. iij. pte. ij. tercio p̄uilegio eius.

Fructū suū pducit sine sui dissipatōe. Et ex ß sumit argumētū q̄ filiū pepit sine dolore. i. sine naturaliū lesiōe. Quere li. iij. pte. ij. q̄rto p̄uilegio ei⁹. Decigit tria q̄ pti nēt ad ꝓceptū: portatōem et partū virgis: plena fide debem⁹ venerari. cetera oīa inq̄tum possumus imitari.

Fruct⁹ etiā ꝑge qđāmō p̄fectior. dulcior. et sapidior vl̄ delectatior q̄ arbor⁹ magne. Sic fruct⁹ marie plenitudo oīm bonor. cui⁹ gust⁹ dulc⁹ sup mel et fauū. cui⁹ sapor est affluētia oīm dēliciar. Fruct⁹ enī ei⁹ plene sufficies fuit ad mūdi redēptōz. et ad elector eternā refectōez. Sz cū ceteri scti mlto miores maria: designent p arbores excellētissimas. cedros videlicz cypsios. olivas. et ceteras hmōi. quō maria p̄cellēs oīb⁹. tā ꝑpe figurat p virgā sicut assignū ē. vtiq; rōe hūilitat⁹. Sciebat ei p̄ spiratōz diuinā. q̄ nouissimi p̄mi erūt. Mat. xx. Uñ ⁊ ei q̄uenientissime ꝑt adaptari illd qđ die Hiero. de btā paula. Dima fuit iter oēs. vt oīm maior esset. q̄ntocūq; ampli⁹ se deiciebat: tāto magis subleuatur a xpo. Btūs ber. Jure nouissima facta est p̄ma: que p̄ma omniū nouissimā se faciebat. Ad quod inuendū a btō Luca Actuū. i. loco nouissimo nominat.

Itē alia rō. sicut dicit petr⁹ māducator. q̄a sepe solet virga de silua sumi. vbi sunt arbores siluatice: q̄ pferūt fruct⁹ acerbos: agrestes ⁊ insipidos. ⁊ i orto trāsplatari: vt in ei⁹ truco surcul⁹ bone arboris inserat. q̄ pferat fruct⁹ iocūdos et suaues. Sic beata virgo de silua gētilitat⁹ assumpta. s. de radice raab hiericontine. ⁊ ruth moabitidis. trāsplātata ē in orto dñi. vt optie surcul⁹ arbor⁹ insereret i ea. Ebrahā in figura trinitat⁹ et vni⁹ deitat⁹ tres angelos vidit. Unitas. arbor bona. Tres psone velut tres surculi: q̄z vn⁹ insert⁹ est truco virge nre: vt fruct⁹ faceret dulces et iocūdos ad edendū. Et q̄ ꝑ ius erat vita. fieret lignū vite et emanuel. i. nobiscum deus. De hac insertōe quere supꝰ li. eodem. pti. i. c. iij.

Hec etiã ẏga nata ẽ ĩ defto iudee. ſz trãſplãtata p fidem ĩ ortũ delicioꝝ. ſ. eccl̃iaz. vbi ſunt roſe martyrũ: viole ꝯfſoꝝ. z lilia ẏginũ. z ibi fructificauit fructũ vite: pulcrũ viſu. ſuauẽ odoratu. dulcẽ guſtu. q̃ q̃ digne guſtauerit: mortẽ ñ videbit ineternum. H

Itẽ alia ratõ. qz pua. ſ. extreme lr̃e mutatõe de virga fit ẏgo. In ipa ſiq̃dẽ voce: parũ diſtãt virga et ẏgo. ſ. nõ niſi p lr̃az. o. quã ad lr̃am formab̃ de virga: ſi virge termi/ni ꝯiungãt. i. duo capita virge. Im⁹ termin⁹ hui⁹ ẏge./ẏgitas ẽ. Supm⁹./vl̃ xp̃i ꝯceptio./vl̃ matr̃ aſſumptio. Quocũq; enĩ modo ꝯiũgas hui⁹ ẏge imũ terminuz ſupmo./inuenies ẏgo. qz ẏgo ſctificata eſt. ẏgo nata. virgo ꝯcepit. ẏgo pepit. vir/go ante partũ. virgo ĩ partu. et poſt partũ. et virgo aſſumpta eſt in celũ.

Itẽ nota q̃ parua ẽ dr̃ntia inter hec duo noĩa virga et virgo. et fere idẽtitas hoꝝ du orũ noĩm, ppter idẽtitatẽ ſignificati p ea in q̃b diſtãt. ſ. o z a. Uñ dñs Epo. i. Ego ſum alpha et o. p̃ncipiũ et finis. Et ſic due iſte lr̃e pfectiue ſunt hoꝝ duoꝝ noĩm. ſic fili⁹ dei q̃ ẽ alpha et o. p incarnatõem ſuã maxime pfecit mariã. q̃ ẽ ẏga et ẏgo.

Chriſtus ꝓparatur lr̃is

Uñ dictũ ẽ ei Lu. i. Btã q̃ credidiſti qm̃ pficient̃ ꝛc̃. Et notãdũ ẽ de abũdãti q̃ fi li⁹ dei appellat ſe alpha et o. Quaſi dicat. Oĩa ꝙſco. oĩm ſciam habeo. Lõpat aut tẽ ſe lr̃is. q̃a ipe ẽ illa ſapia q̃ ẏe lr̃atos facit. Hã ipe eſt ẏbũ dei et dei ſapia. Lõpa rat ſe alpha./q̃d iterp̃tat̃ petere. vt doceat q̃ ab ipo petẽda ẽ ſapia. ſicut dr̃ Jaco. i. Lompat ſe vocalib̃. qz ad ß venit vt nos vocaret ad regnũ. Itẽ q̃a ipe ẽ ille liber. ĩ q̃ mute vl̃ liq̃de nõ ſunt lr̃e. Itẽ p duo marie vocat nos. ſ. p cõſideratõem p̃cipiũ noſtri. et p memoriã finis nr̃i. Jõ ſe ꝓpat illis lr̃is: q̃ extreme ſunt et finales. Item grecis lr̃is et nõ hebreis. q̃a ad lr̃am ſapia icepit a grecis. Itẽ vt doceat nos./q̃ nõ ſolũ theologica./ſz etiã ſapia pphica a dño deo ẽ. Eſt ad hec notãdũ: q̃ hec lr̃a a tri angular̃ ẽ. hec lr̃a o. rotũda. Et hec lr̃a a ſignificat fidẽ triplicatã. ſ. de trib⁹ pſonis in vnitate ſubẽ. ſic̃ a. vna eſt lr̃a. ſz tñ triangular̃. Ul̃ etiã iſti tres anguli ſignificãt fidẽ ſacramẽtoꝝ. teſtamẽtoꝝ. artic̃loꝝ. Hec ẏo lr̃a. o. q̃ rotũda ẽ et circular̃./ſignifi cat pfectõem. Quid ẽ g̃ virga. vel virga virgo./niſi btã ẏgo pfecta ĩ fide? Et nota q̃ q̃a magna res nõ p̃t ſufficiẽter pbari p vnũ teſtẽ. et btã ẏgo deſcẽdit nõ ſolũ de ſina goga./q̃ ſigt iudeã. ſz etiã de gẽtilitate p raab hiericontinã. et ruth moabitidem. In ß noĩe duplici./virga virgo. a. ſumit̃ a balaam gẽtili: q̃ pphetãdo dixit inter cetera Aũe. xxiiij. Lõſurget ẏga de iſrl̃ et cõfringet oẽs duces moab. Sed. o. ſumit̃ ab yſaia iudeo dicente Jſa. vij. Ecce virgo cõcipiet ꝛc̃.

Itẽ notandũ./q̃ cũ pphet̃a poſuerit virgã ſimpliciter et ſine adiũcto: volẽs p virgam intelligi beatam virginẽ. z dixerit Egredietur ẏga] ſine aliquo adiuncto. perfe/ctã ẏgã voluit itelligere. Lõſuetudo ẽ ſcripture ſacre./q̃ frĩes facit methaforã: de q̃liber pfecto ad aliq̃d irrõnale vl̃ ad rẽ inaiatã. ſi res illa enũciet̃ i generali noĩe: in telligẽda ẽ res pfectiſſima i ſuo genere. Uerbi gr̃a. Nõ oĩa lilia: nec oẽs roſe ſunt eiuſdẽ pulcritudĩs vel odor̃. ĩõ cũ dr̃ Lſicut liliũ iter ſpinas] vl̃ Lq̃ſi roſa plãtata in hierico] et hmõi. intelligẽdũ eſt de pulcerrimo lilio. z de roſa ſũme pulcritudĩs.

Hota mo duz loq̃n di ſacre ſcpture

Itẽ notandũ q̃ ſp in methaforꝝ de impfect̃ apponit̃ aliq̃d q̃ bonũ iminuat: vl̃ ma lũ inſinuet. vt cũ dr̃ Jſa. lvi. Canes muti nõ valẽtes latrare. Uel colũba ſeducta Oſee. vij. et hmõi. Ergo cũ dr̃. LEgrediet̃ virga ꝛc̃.] Nõ debet intelligi de ẏga cur ua: vel aſpera: vel rugoſa: vl̃ arida: et hmõi ſz de viridi plana: rotũda. et huiuſmodi. q̃ pperates ĩ ſe habeat ſupl⁹ aſſignatas. H

Hota

Hec eſt vna de virgis./quas Iacob. id ẽ. de⁹ pater Beñ. xxx. dcorticauit. ſ. a cortice ori ginal̃. et tũc apparuit cãdidiſſima. q̃ puriſſima. Hoc habuiſti ſupẽ. c. xvij. Ez. de ar/bore nabuchodonoſor. Ellie due q̃ decorticate fuerũt. ſũt hieremias et iohes bapti ſta. Jdeo dictũ eſt Treno. i. Egreſſus eſt a filia ſyon oĩs decor ei⁹. ſ. a btã anna. vt ſupẽ. c. xviij. D. de ligno.

Hec ẽ virga./ſup cuius ſũmitatẽ Iacob moriẽs deum dr̃ adoraſſe./Uerſus ad lectuli cap. Beñ. xlvij. Hota q̃ in textu biblie nõ legit illd̃. ſz ioſeph⁹ et mgr̃i hiſtoriꝝ dicunt. q̃ ſup virgã. et fuit hec ẏga ſm q̃ſdã ſceptrũ ioſeph. nõ q̃ Iacob adorauerit ſceptrũ ioſeph. ſz forte tenebat ſceptrũ dũ iuraret ei ioſeph. z potuit eſſe q̃ innixus ſceptro adorauerit deum.

Joſeph⁹

Hec est virga moysi/per quam fecit signa in egipto.et ad quā in omni necessitate re
currebat.quia christus per mariā mirabilia fecit in mundo.
Hec ē virga pastoral:q̄ moyses gregē suū minauit ad īteriora deserti.qr sicut oues re
gente virga minant.sic exēplo marie corrigūt mores fideliū.et q̄si q̄dā ordine ꝯpo
nunt. Propter h̄ orat dn̄m micheas ī fine. Dn̄e de⁹ nr̄ pasce ppl'm tuū ī v̄ga tua
ꝛc̄. Itē Exo.iiij.dixit dn̄s moysi. Quid ē qd̄ tenes in manu tua. Rn̄dit moyses.
Uirga. In h̄ notat/q̄ hec v̄ga teneri debz ī manu ꝑ sil'itudinē opeꝝ. nō ī ore tm̄
ꝑ inuocatōez ꝛ laudē.vl' ī corde ꝑ fidē q̄ sine opib⁹ mortua ē. Seq̄t. [Et dixit dn̄s
moysi. Proijce illā in terrā. Proiecit et v̄sa ē in colubꝝ ita vt fugeret moyses. Di
xitq̄ de⁹. Extēde manū tuā et app̄hende caudam eius. Extēdit ꝛ tenuit versaq̄
est in virgam.]
Itē de hac v̄ga p̄cepit dn̄s moysi Exod.iiij. Uirgā istā sume ī manu tua ī q̄ factur⁹ K
es signa. Et paulo post legit.q̄ portabat rediēs ī egiptū v̄gā dei ī manu sua. Hec
igit virga versa in colubrū:dracones egiptioꝝ deuorauit. Exo.vij. Quia cū ma/
ria christū induit carne/q̄ sil'is erat peccatrici/hereses q̄b⁹ impij egipto.i.mundo il
ludebāt:cū v̄tute sue ꝓlis.cū exēplo sue scr̄itatis deleuit. Qd̄ impletū ē qn̄ ip̄a cum
filio ingrediēte egiptū:oīa idola corruerūt.sicut p̄dixerat Isa.xix. Uel aliter. Be
ata virgo/ore apto ad filiū exorādū:deuorat ꝛ ānihilat serpētes.i.astutias demo/
nū et tēptatōnū:aīas venenātes. Un̄ dictū ē serpēti Gen̄.iij. Ip̄a ꝯteret caput tuū
Uel etiā tūc deuorat serpētes.i.astutias demonū tēptātiū.qn̄ facit cū tēptatiōe ꝓ/
uētū. Iuxta illd̄ p̄s. Oīs sapīa eoꝝ deuorata ē. Et hic notandū q̄ hec v̄ga qn̄q̄
dicit virga moysi qn̄q̄ v̄ga aaron vt ī h̄ loco. Un̄ q̄dam dicunt q̄ alia fuit virga
moysi.alia virga aaron. Sed petr⁹ māducator dicit:q̄ veri⁹ credit q̄ eadē v̄ga fu/
it vtriusq̄.

Petr⁹ mā
ducator

Item hac virga ꝑcussit moyses aquā fluminis corā pharaone et seruis ei⁹.et versa ē
aqua in sanguinē.et pisces q̄ erant in flumine mortui sunt. Exod.vij. Similiter
ꝛ maria p̄cib⁹ suis meritis ꝛ exēplis:cōuersis peccatorib⁹:et maxime dilectoribus
suis:mundanas et carnales delectatōnes q̄ cito p̄terfluūt vt aqua:cōuertit in abo
minatōnē et amaritudinē quasi in sanguinē:quē nemo p̄t bibere.et sic moriunt pi
sces fluuiales.i.vane curiositates
Itē hac v̄ga extēsa ꝑcussit aaron puluerē terre Exo.viij.et facti sunt cinifes in hoīb⁹
et iumētis.ꝛ oīs pulnis terre v̄sus est in cinifes ꝑ totā terram.
Item hac virga extēsa in celū a moyse Exod.ix.dedit dn̄s tonitrua ꝛ grandinem ac
discurrētia fulgura super terram egipti ꝛc̄. In q̄ innuit q̄ virga hec incutit timo/
rem q̄busdam superbis/qui deū nō timent nisi qn̄ tonat et fulgurat.ꝛ eos exter/
ret dans gr̄am cogitādi mala sua.quod p̄cipue fit qn̄ cōsiderant q̄ꝫ grauiter ip̄a pu
nita sit in filio:licz nunq̄ꝫ peccauerit. Un̄ et symeon ei p̄dixerat. Tuā ip̄i⁹ animā
ꝑtrāsibit gladi⁹. Nam si in viridi ligno fiunt hm̄oi/in arido q̄d fiet. Luc.xxiij.
Item hac virga extensa super terrā egipti Exo.x.ventus vrens leuauit locustas.que L
deuorauerūt omnē herbā terre.et omnia poma arborū.et nihil viride reliquerunt.
Per hm̄oi virorē designant dotes:et corporū pulcritudo.que cito transeunt.q̄a
forma bonū fragile est.et sepe a locustis sup̄bie siue luxurie deuorantur. Sed bea
ta virgo dans gratiā cogitādi/q̄ fallax gratia et vana est pulcritudo. Prouer.ī fi.
et q̄ omnis viror exterior citius marcescit.et q̄ fructus bonorū operū a vana glo
ria facile deuorant.iuuat multos vt hec omnia paruipēdant. He sunt locuste que
habent sup̄ se regem angelū abyssi. Apoca.ix.
Item filijs israel recedentibus ab egipto. Exod.xiiij. et artatis hinc a mari:hinc a
montibus.hinc a pharaone. Ab ante siquidē erat mare/quod non poterat trās
uadari.a latere montes excelsi/qui nō poterāt transmeari.a posteriori pharao ar/
matus cū electis:et armatis vniuersis p̄ncipib⁹ suis.qui non poterant declinari.et ꝑ
plexis et desperantibus posse euadere:extēsa est virga sup̄ mare.ad cui⁹ eleuatōez
diuisum est illud mare.et ꝑ ip̄m sicut ꝑ aridā statim facta est via.

Mūdus mare rubrum

Moraliter. Mare rubꝝ: mūdꝰ sanguinolētꝰ viciis et pctis. Mōtes. difficiles erūne et miserie huiꝰ mūdi. q̄ mltos ñ sinūt pniaz aggredi. Pharao p̄nceps et egiptij. diabolus. ptātes aeree ⁊ hoīes mali. Sed ab oībꝫ ꝑ adiutoriū ṽge nr̄e sperātes ī eā facile possumꝰ liberari. Et ꝓpt ħ exēplo moysi ī oī necessitate recurrēdū est et refugiendū ad eā. Itē moraliter. Per mare rubꝝ. designat̄ vera ꝯtritio et amara. ex recogitatōe p̄cedentiū pctōꝝ. q̄ sanguīes appellant̄. ibi. Libera me de sanguībꝫ deꝰ ⁊c̄. Et dz ħ mare diuidi: vt amaricemur ꝑ ꝯmissis ⁊ omissis. ꝑ carnalibꝫ ⁊ spūalibꝫ pctis. ꝑ substātia et circūstātijs pctōꝝ. Uel diuisio marꝫ. ē ꝑ gr̄am virge nr̄e. diminutio tēptatōis. qd̄ fit qñ ꝑ adiutoriū ipiꝰ interdicit̄ flāma ignis. Sz nō sufficit vt pctā vl̄ demones q̄ sunt egiptij submergāt̄ ꝑ ꝯtritōez. nisi etiā eosdē ad litꝰ eiecerꝫ ꝑ cōfessiōez. Uñ ibidē seq̄t̄ ⌊q̄ filij isrl̄ viderūt egiptios mortuos sup litꝰ maris ⁊c̄.⌋ Isti enī egiptij p̄us submersi ī amaritudīe ꝯtritōis. oīno moriūt̄ eiecti q̄si ad litus virtute confessiōis.

Hec ē ṽga moysi: q̄ ꝑcussit petrā Exod. xvij. et Nūeri. xx. Et fluxerūt aq̄ ita vt biberet ppl̄s et iumēta. Petra christꝰ. i. Chor. x. Petra aūt erat christꝰ. Duricia huiꝰ petre. rigor siue seueritas iusticie diuīe. Ipe aūt nūq̄z ita seuerꝰ aut durꝰ ē erga peccatores. q̄n effundat aq̄s gr̄aꝝ vl̄ indulgētie. si hec virga ipm tetigerit pia orōne. Propter ħ dr̄ Nūeri. xx. ⌊O, cū moyses eleuassz manū. ꝑcutiēs ṽga bis silicem. egresse sunt aq̄ largissime⌋. i. copiosa fluēta misericordie ⌊ita vt biberet ppl̄s⌋. i. rationabiles ⌊et iumēta⌋. i. iumētini ⁊ brutales. Sed hec petra christꝰ videlicz. ab hac virga q̄si bis tāgit̄. cū p̄mitꝰ puritas ṽginal̄. et scd̄o dignitas maternal̄: ipi ī p̄cibꝫ a mr̄e rep̄sentat̄. Et ꝓpt ħ dicit ei filiꝰ Cañ. iiij. Uulnerasti cor meū soror mea spōsa. vulnerasti cor meū. Et hec duplex vulneratio. ē istius petre gemīa ꝑcussio. Uel q̄si gemīa ꝑcussio. sunt orō ad p̄rem. ⁊ ad filiū iussio. Uñ dicimꝰ mr̄i. Ora p̄rez. iube natū. Et nota q̄ christꝰ bñ dicit̄ silex a silēdo. Mō enī silet. licz bñ videat mala nr̄a. sz ineternū nō silebit. sicut dicit p̄s. Uñ dicit Isa. xviij. ⌊Ego q̄escā et cōsiderabo ī loco meo⌋. s. in misericordia ⁊ pace. q̄a in his factꝰ est locꝰ eiꝰ. ⌊Sicut meridiana lux clara ē ⁊c̄. Eodē. xlij. Tacui sp silui patiēs fui. sic̄ parturiēs loq̄r. M

Petrꝰ mā ducator

Aliter. Sicut dicit Petrꝰ māducator. petra ista. sig̃t duriciā cordis hūani. qd̄ q̄si īflexibile est. et maxime ad obediēdū ꝓpter q̄ndā q̄si libertatē ingenitā hūano anīo. vt p̄esse velit: nō subesse. Sed hāc duriciā ṽga ista exēplo suo ꝑcussit. cū diuīe volūtati tā facile obediuit rñdens. Ecce an. dñi ⁊c̄. cuiꝰ ꝓpriū ē obedire. Aliter. Tūc hūani cordis duricia virga ista ꝑcutit̄. cū pctōr indurat̄ respectu gr̄e misericordit̄ ab ea tāgit̄. vt ab ipo fluāt riuuli lacrīaꝝ. Aliter Per hāc virgā ⌊interrupit dñs petrā⌋. i. hūani cordis duriciā ⌊in heremo⌋. i. in pctōre īfructuoso. pleno feris. i. monstris pctōꝝ. q̄ duricia īterrupta ⌊adaquat pctōres⌋. i. reficit aq̄s lacrimaꝝ. q̄ ꝓuocant aq̄s gr̄aꝝ. Uñ dicit penitēs. ⌊Potū meū cū fletu miscebā Uelut ī abysso mlta⌋ q̄si di. Multū habēt vnde flere debēt. Hiere. xvij. Prauū ē cor hoīs ⁊c̄.

Itē notandū q̄ septē speciales vtilitates facit virga. et de septē virgis specialiorē facit scriptura mentionē. A

Septem vtilitates virge

De prima legit̄ Hiere. i. que dici potest virga hieremie.
De secunda ionathe. i. Regū. xiiij.
De tercia moysi. Exodi. iiij.
De quarta assueri. Hester. iiij. v. et. xv.
De quinta aaron. Numeri. xvij.
De alijs duabus Zacha. eiusdem. xi.

Septem spēales effectꝰ marie

In his septē notant̄ septē speciales effectꝰ ⁊ vtiles q̄ repiūt̄ ī ṽgīe. ⁊ p̄nt ħ mō notari. Prima dicitur virga vigilans siue vigiliarū. s̄m duplicem lr̄am. Uirga vigilans. id ē. ad vigilias excitans. est beata virgo. Siquidem cum virga solent excitari clerici somnolenti ad eundū ad scolas. vel in ipis scolis dormitantes. Unde Parabolaꝝ. xxij. ⌊Stulticia colligata est in corde pueri.⌋ id est. in corde puerili. ⌊et virga discipline fugabit eam.⌋ Uidens enim deus infantile esse totum genꝰ humanū. et q̄ moram faciente sponso. dormitauerūt omnes et dormierunt. vt dr̄

Mat.xxv. Dormitāt enī freq̄nter peccātes et resurgētes. dormiūt pctā ꝓtinuāteſ· obdormiūt obſtinati et in pctis moriētes. Uidēs inq̄m ß de⁹ miſit nob virgā vigilātē. i. btām ꝟginē. vt pcīb ſuis meritſ et exēplis :excitaret nos a ſomno pctī. qđ ſepe fit meditādo de ea. ipam ozādo. amādo. et ei ſuiēdo. Null⁹ enī p alicui⁹ ſancti meritū excitabit nisi p eā excitet. Ipa enī illis q̄s diligit. /ꝟga ē diſcipline. ß ē. euigilatōis. pcurās nobis q̄nq̄ p filiū: diſciplinā p̄ſentiū flagellozū: ne ꝑpetua īcurramus. Uñ Sap. x. Certamē fortē dedit illi vt viceret ⁊c. Quere li. ij. pri. i. cā. xxxvi. Et nota q̄ poſtq̄ dixit hieremias Lvidiſſe ſe virgā vigilātē] ſtatim ſubdit Lvidere ſe ollam ſuccēſam ab aq̄lone] ḳa qui nō euigilauerit ad hanc virgā. caſur⁹ ē in ollā ſuccenſam. videlicet in gehennam.

Scđa ē ꝟga ionathe. in cui⁹ ſūmitate guſtauit mel. ⁊ illumīati ſunt ocli ei⁹. i. Regū xiiij. Poſtq̄ enī euigilauerit q̄s. /neceſſe ē illi ocłos apire vt lumē recipiat. Jonathas īterptaſ donū colūbe: q̄ habz gemitū p cātu. ⁊ eſt penitēs et dono ſpūſſcī p pctīs ingemiſcēs. Uirga mellea. /ꝟgo maria: mellita pietate: caritate: benignitate. Apponas g̃ ſepi⁹ ozi tuo virgā iſtā. ipam ozādo: laudādo: bñdicēdo: ꝟfitēdo: eius magnalia p̄dicādo. ⁊ illō ſepiſſime recitādo. O clemēs. O pia. O dulc̄ maria. Et ſic q̄nq̄ ſentire poteris melleā ei⁹ dulcedinē. ⁊ illumīabūt ocli tui interiores. i. ītellect⁹ ad ꝟgſcendū. affectus ad diligēdū mr̄em et filiū ſuū. Sed nota q̄ ī ſūmitate virge guſtauit ionathas illō mel. q: matutinis ⁊ ꝟpletorio: que ſunt q̄ſi duo extrēa ſeruitia q̄ impēdunt mr̄i et filio ī die naturali. freq̄nti⁹ q̄ri ſolet ⁊ īueniri deuotio. Si igit̄ deſideras ſcīa illuſtrari ab illumīatōe. i. btā ꝟginē. ꝑus ſurgēdū eſt a ſomno peccati. iuxta illō Eph̄. v. LSurge q̄ dormis] i. euigila Let exurge a mortuis] i. a peccatſ Lt illumīabit te chriſt⁹] ꝑcīb matris ſue. Aliter. LFau⁹ mellis] chriſtus. in q̄ eſt cera hūanitatſ et mel diuīitatis. quē ſi hui⁹ ꝟginis tetigerit. qđ ſit q̄n gl'iosa virgo iubet natū et exorat p̄rem. Oz enī facta ē mater dei: ſūma dignitas ⁊ ſūmitas eſt huius virginis /tetigerit ipm inquā interpellādo p te. ſtatim a chriſto ī virgā. /et a ꝟgine ad te melliflua ſuauitas diſtillabit. /et illumīabūt ocli tui. i. intellect⁹ et affect⁹ vt ipam cognoſcas et diligas. Ideo dicit. LGuſtate et videte q̄m ſuauis ē dominus] i. filius. et domina. i. mater.

Tercia virga moyſi. Poſt euigilatōez et illuminatōnez /neceſſe ē a ſordib⁹ emūdari. ⁊ ad ß neceſſaria eſt virga moyſi. q̄ tāgit petrā. i. cordis duriciā. vt fluāt lacrime ad lauandū crīminū macłas. Hoc habuiſti paulo ſup̄ K.

Quarta eſt virga aurea aſſueri. de q̄ Heſter. iiij. dicit ipa beſter. LOēs ſerui regis :et cūcte q̄ ſub ditōe eius ſunt nouūt, puīcie. q̄ ſiue vir ſiue mlier nō vocatus interius atriū regis intrauerit. abſq̄ cūctatōe ſtatim interficiaſ. niſi forte rex aureā virgam ad eum tetēderit ꝑ ſigno clemētie. atq̄ ita poſſit viuere.] Et hec eſt reſpōſio beſter ad mardocheū. Aſſuer⁹ ſignificat chriſtū. q: aſſuer⁹ īterptaſ beatitudo. et ad xp̄m īgredi et ipm videre btitudo ē. Uirga aurea. /ī cui⁹ ꝺductu ad chriſtū īgredimur. ⁊ mediāte q̄ videt. /ꝟgo maria ē. q̄ nō ꝺz fuiſſe deaurata q̄ſi p exteriorē apparētiā. /ſed aurea p verā ꝟtutū exiſtentiā. Eſt enī q̄ neqūter ſe hūiliat. Eccl. xix. Sz ipa fuit hūilis int⁹ ⁊ extra. Sic ⁊ de alīs ꝟtutib⁹. /q̄ ſignt ī auro. Et fabricata ē hec virga manu celeſtis ſapie q̄ſi de triplici auro. De auro offir. de q̄ legit. iij. Regū. x. De auro arabie. de quo in ps. De auro euilath. de q̄ legit Ben. ij. Offir īterptaſ ifirmitas vl' herboſa. ⁊ ē ꝟginas virēs ī carne ifirma. ḳa virginitas ꝺz q̄ſi viroz genit⁹. Sz ei⁹ ꝟginitas fuit aurea. i. ſolida ſic aug. a cui⁹ ꝓpoſito nulla titubauit pmiſſiōe angelica. ſz ꝓſtāter rñdit. Q̄m virū ñ ꝺgſco. Auro arabie. Arabia īterptaſ hūil' vl' occidētaſ hūilitas. q̄ marie naſcit et ꝓſideratōe ſui occaſus. Marie ſiḳdē ⁊ ei⁹ filio datū ē a magis: de auro arabie ad lr̄az. q: taſ hūilitas valde placet ⁊ filio et matri. Auro cuilath: caritas eſt. q: euilath īterptaſ parturiēs. et deſigt caritatē. a q̄ bona cūcta ꝓcedunt velut filī a matre parturiēte. Et dicit aurū terre euilath eſſe aurū optimum Ben. ij. quia gl'iosa virgo ꝑcipuā habuit caritatē. Eſt igit̄ aurū offir bonū. aurum arabie melius. ſed aurū euilath optimū.

Hec tria. ſ. virgitatē. hūilitatē ⁊ caritatē ꝺz br̄e beſter. i. fideľania a mūdi aſpectib⁹ ſe/

gregata.q; hester interptaf abscõdita.q̃ vult ingredi ad vez assuez exorãdũ .Sed
Alia volẽs exorare christum
exẽplo illi⁹ hester p⁹ ieiunãdũ ẽ illi a triplici ꝯcupia mala: q̃si trib⁹ dieb⁹.s. corde a malʼ cogitatõib⁹.ore a p̃uis locutõib⁹.manu a p̃uis opib⁹.Et ħ ieiuniũ ór triduanũ.q; sic ꝛcipit aia illustratõez ꝓtutũ q̃ dies sunt. Uñ ibidẽ seqf in textu capli q̃nti.Q; die tercio iduta ẽ hester regalib⁹ vestimẽtʒ.i.ornatu ꝓtutũ .vl̃ fide spe et caritate.q̃ sunt vestes regie.sicut dicit ibi glo.Let p hũc modum retractari sniam ipe trauit mozt̃ datã ꝯ iudeos.i.ꝑe ꝯfitẽtes.Et sic recõciliat⁹ est ppls iudeoz moz ti destinatus mediãte ꝓga aurea.et hostʒ eoz aman.i.diabol⁹ suspẽsus ⁊ interfectus.Que.s.recõciliatio designata ẽ p ħ qđ ibi legif.Qđ cũ vidisset assuer⁹ hester regiñ stantẽ.placuit oculʼ ei⁹.extẽditq; ꝯ eã virgã aureã quã tenebat manu.q̃ accedẽs osculata ẽ sũmitatẽ virge ei⁹.Uirga aurea.ꝓgo maria hester fideʼ aia.sũmitas virge aureę.excellẽtissima dignitas marie:ex ħ q; facta ẽ mater dei.Hãc sũmitatẽ deosculaf q̃sq; de tãto p̃uilegio marie ꝯgtulaf.Et q̃sq; sibi p̃cauet ne per ipm mf̃ miscõie offendaf.Aut si ipaz forte q̃quo mõ offẽderit:satagit quõ ei recõcilief.Osculũ enī signũ ẽ dilectõis:ex q̃ ꝯgtulatio.signũ ẽ etiã recõciliatõis et pacf Docigif exẽplo euidẽter oñdit.q; null⁹ ad illam beatitudinẽ q̃ christ⁹ ẽ.ꝑualet intrare nisi sit in cõductu huius virge.

Item maria virga

Maria virga
Aurea angeʼ et beatis.q̃ reginã vident in decoze suo
Lignea hoib⁹ mũdanis:q̃b⁹ attulit fructũ vite .q̃a lignoz est ferre fructum.
Ferrea malignis hominib⁹ et ipis demonib⁹.q; p eam infringunf capita iniq̃z. Uñ in p̃s.dicit christo.Jn ꝓga ferrea tãq̃ vas figuli ꝯfringes eos.

Quita ẽ virga aaron .q̃ ad dirimendã ꝯtẽtiõem:quã q̃dã mouebãt ꝯ moysen ⁊ aaron R frõduit:flozuit:et fructũ fecit. Uirga aaron.ʼvirgo maria.h⁹ ꝓge frõdes.boni mores.flozes:virtutes.fruct⁹:bone opatões. Siq̃dem hec virga pepit amigdala.q̃ sũt cib⁹ infirmãtiũ.q̃a pietaf opa christo q̃ dicit.Jnfirmata ẽ in pauptate ꝑt⁹ mea de ꝓpa suba exhibuit.nec cessat vnq̃z mẽbrʒ ei⁹ hmõi opa mifico;diter exhibere.

Aliter Uirga aaron brã ꝓgo.q̃ instar illi⁹ virge aride sine humoze virl̃ semis peperit amigdalũ.i.genuit christũ .Que.s.ꝓga flozuit ꝓsentiẽdo .fronduit gignẽdo. fructificauit pariẽdo.Jn amigdalo tria. Cortex fragilʼ et q̃si larualʼ et ðformis.ʼ humanitas.cui in passiõe ñ fuit species neq; decoz.sz tũc reputat⁹ ẽ vt leprosus.Jsa.liij. Testa dura.ʼdeitaf soliditas. Nucle⁹ dulcʒ.ʼcib⁹ ifirmoz.i. ꝑe penitẽtiũ dicẽtiũ cũ ꝓpha hieremia .xvij. Sana me dñe et sanabor.Sz plena refectio angeloz q̃ fruunf. Et hic nucleus homines pascit in sacramẽto altaris.

Aliter Uirga aaron ꝓgo maria .circa quã virgã.ʼmagna magni notaf figura sacramẽti. Fuit ei hec ꝓga aaron sũmi sacerdotʒ.⁊ fm Jsa.xi ór ꝓga yesse.a q̃ imediate oztũ habuit trib⁹ regia.q; yesse fuit pater dauid.ad p̃figurãdũ q̃ maria erat illũ paritura q̃ ẽ rex ⁊ sacerdos. Uñ cũ dixisʒ p̃s.q̃si loq̃ns xp̃o.virgã ꝓtuʒ tue emittet dñs ex syon.paulo post subiũxit.Tu es sacerdos ieternũ ⁊c. De hac virga dic
Aug⁹ in sermõe
Aug⁹ ī q̃dã fmõe de incarnatiõe.Uirga hec ꝓtulit qđ añ nõ habuit. nõ radicata plãtatõe.nõ defossa sarculo.nõ aiata succo.nõ fecũdata semiario.Et cũ illis deesset vniuersa iura nature ;ptulit virga qđ nec semie suggeri potuit nec radice ⁊c.Et ħ dicit ꝯtra iudeũ q̃rentẽ quõ virgo pepit. Pepit autẽ hec ꝓga supnaturã.⁊ ꝯ naturã.i.ꝯ solitũ cursum nature.et nõ simpliciter ꝯ naturã.q̃a sicut dicunt q̃dã magni
Jsidoz⁹
theologi.et bñ. Nihil naturali⁹ ẽ nature q̃z obedire ordiatõi creatoris sui. Uñ Jsi.li.vi.ethimo.c.iij.vbi disserit de portẽtis. Nõ sunt ꝯ naturã:q̃ diuia volũtate fiũt.
Aug⁹
cũ volũtas creatoris ꝯdite cuiusq; rei natura sit.Aug⁹.xxvi.ꝯtra faustũ.id ẽ cuilibz rei naturale qđ ille fecerit a q̃ ẽ ois mod⁹ numer⁹ ⁊ ordo nature. Uñ et legif Apoc.iij. Tu creasti oĩa.et ppʳ volũtatẽ tuã erãt ⁊ creata sunt. Pepit inq̃m amigdala vl̃ nuces:sic dic alia trãslatio.p q̃ vicz amigdala vl̃ nuces.ʼsignt̃ mlʼtoz iustoz milia.
Christus amigdalũ
q̃s ad vite nouitatẽ suo q̃tidie ꝯuertit exẽplo. Uel p nucẽ aut amigdalũ:christ⁹.in cui⁹ psona triplex sba. Cortex amar⁹.ʼcaro q̃ passa ẽ amaritudies passiõis. Nucle⁹ dulcʒ.ʼaia ī q̃ fuit dulcedo fruitõis.nã fuit simul ī vnũ viatoz ⁊ ꝯprehensoz. Uñ dicit.

Prouidebã dñm in ꝓspectu meo ſp. Jn teſta diuitas vtricꝫ vnita. in q̃ fortitudo ĩ ſupabil' que abſcõdita fuit in paſſiõe. Habac. iij. Propter ß igit̃ appellat Iſa. xi. hãc ẏginem virgam. vt nos trãſmittat ad hanc figurã.

Sexta virga ⁊ ſeptima habent̃ Zacha. xi. vbi ipe dicit. Aſſumpſi mihi duas virgas. vnam vocaui decorẽ. ⁊ aliã funiculũ. et paui gregẽ. Et paulo poſt. Et tuli virgam meã que vocabat̃ dec⁹ ⁊c. Ecce ꝙ altera de virgis iſtis appellabat̃ ⁊ decor et dec⁹.

Decor ðr Decor ðr q̃ſi dec⁹ cordis. ⁊ ſignat ẏtutes internas et interiorẽ pulcritudinẽ. Et hec virga diſciplina ẽ. ſ. ordinata mox correctio. ſz virga correctõis debz egredi de radice yeſſe. qð interptat̃ incendiũ. hoc eſt. de timore incẽdũ gehẽnalis. et de amore ſupni incendũ qð eſt caritas. qz ꝓpter timorẽ ſuppliciorũ. et deſideriũ gaudioꝝ

Dec⁹ ðr debem⁹ corrigere. Dec⁹ dicit̃ q̃ſi dei cuſtos. qz q̃ habz oĩa hec ſupdicta. nõ reſtat niſi vt deũ ſibi cõſeruet et ſe deo. ⁊ iſta virga ſil'r eſt diſciplina. De ꝑmo pabo. xxvij. Qui cuſtos eſt dñi ſui gl'ificatur. De ſcõo. Fortitudinẽ meam ad te cuſtodiã. De vtroꝫ maria loq̃ns de dilecto Can. iij. Tenui eum nec dimittam.

Septima virga dicit̃ funicul⁹. quo terra ſolet mẽſurari. Unde ps. Diuiſit eis terrã ĩ funiculo diſtributõis. Eſt autẽ terra quadruplex quã debem⁹ iuſte menſurare. S

Quadruplex tra
- Terra quam cernimus. ſ. terra materialis.
- Terra quam gerimus. nr̃m corpus.
- Terra quam querimus. paradiſus.
- Terra quam fugimus. infernus. Jn terra enĩ quã geris. q̃ntũ tibi mẽſuras de voluptate carnali. tãtũ tibi mẽſuras de terra miſerie vl' inferni. Apocal'. xviij. Quãtum gl'ificauit ſe et in delicijs fuit tãtũ date illi tormẽtũ et luctũ. ðr de aĩa reproba. Quãtum etiã tibi mẽſuras de penitẽtia. in terra quã teris. i. q̃diu viuis in mũdo. tãtũ tibi mẽſuras de gl'ia et bitudie in terra quã q̃ris. i. paradiſo. Unde chriſt⁹. Scõm m'titudinẽ dolorꝫ meorꝫ ĩ corde ⁊ corpe meo. ꝓſo. tue letificauerũt aĩam meã. Beata aũt ẏgo. qz fere nihil ſibi mẽſurauit de corpalibꝫ vl' ð terrenis. ſed m'tũ ð pauptate. multũ de afflictõne et pnia. ideo totũ ſibi mẽſurauit qð bonũ ẽ et iocundum. Eſt igit̃ ꝑma virga euigilatõis. Scõa illuminatõis. Tercia purificatõis. Quarta recõciliatõis. Quinta gubnatõis. Serta correctiõis. Septima cõmẽſurationis. Has aũt virgas poſuit iacob. i. deus pater in canalib⁹. i. in ſpeculis ſcpturarum. vt ad aſpectũ eaꝝ cõcipiamus varios fetus. i. varios affectus virtutũ.

Hec eſt virga diuie ẏtutis. de q̃ ꝓpheta dicit filio dei. Virgã virtutis tue emit. do. et ſyon. dñare in medio inimicorꝫ tuorꝫ. Qð ſic exponit̃. O chriſte dñs. i. pater Emittet. i. extra mittet. hoc eſt. naſci faciet. et ſyon. hoc eſt. ex gente iudeorꝫ. Virgam virtutis tue. i. mariã. in qua et ꝑ quã m'tis modis manifeſtabitur virt⁹ tua. Per eã enĩ notã fecit dñs ĩ popul' virtutẽ ſuã. et redemit in brachio ſuo ppl'm ſuũ.

triplex dei Et nota ꝙ virtus dei dicit̃ triplex. Potentia dei. mificordia dei. ẏt⁹ a deo infuſa. T De ꝑma dicit̃. Exaltare dñe in ẏtute tua. Scõm ß maria dicit̃ virga virtut'. qz ĩ ipa. virt⁹ et potẽtia dei mirabilia opate ſunt. ſ. ꝙ deus hõ. verbũ caro. mater virgo. et hmõi. Propter ß ꝓdictũ fuit ei. Lu. i. Virt⁹ altiſſimi obũbrabit tibi. Scõm ß ſignificata eſt ꝑ virgã aaron ĩ q̃ de⁹ fecit mirabilia in terra egipti et ĩ deſerto: pur aſſignatũ eſt ſupa. De ſcõa. i. de mificordia dicit̃ ps. Jn ẏtute tua. i. i miſcõia: q̃ marie ẽ ẏt⁹ tua. Uñ ĩ collecta. Deꝰ q̃ oĩpotẽtiã parcẽdo marie et miſerãdo manifeſtas Judica me. Scõm ß maria ẏga ẏtutis. qa in ipa fecit nob miſcõiaz ſummẽdo carnẽ et ea. in q̃ ꝑ nob mortu⁹ eſt. Uñ Lu. i. Per viſcera mificordie dei noſtri. in qbꝫ viſi. nos oriẽs ex alto ⁊c. Dãdo etiã mariã nob ĩ aduocatã ⁊ mirem miſericordie ad impetrãdã nob mificordiã. Quere li. ij. parti. i. cã. xvij. Scõm ß ſignificata ẽ ꝑ virgã aureã aſſueri. quã extẽdit ad heſter. Heſter. v. in ſignũ clemẽtie dãs ei fiduciã impetrãdi. Sic et deꝰ nob donauit mariã. vt ipa mediãte veniã gr̃am ⁊ gl'iam a dño impetrem⁹. De tercia. ß eſt de virtute infuſa dicit̃ in ps. Jpe dabit ẏtutem et fortitudinẽ plebi ſue. Sic optime fuit ipa virga ẏtutis. qa plena omi g̃tia ⁊ ẏtute. Uñ dicta eſt. Lgr̃a plena. Lu. i. Et ſm ß ſignata ẽ ꝑ virgã aaron: que germinauit: floruit: fronduit. et amigdala pepit.

De theophilo

Sequitur [Dñare] .i. dñaberʒ [in medio inimicorꝝ tuorꝝ.] [Aut eos p mariã quertendo ad iusticiã. vt patet in theophilo. Aut puniẽdo ad vindictã. sicut videre est ī apostata iuliano. Rõe quersiõis pctõrũ. dicit maria in ps. [Virga directõis et virga regni dñi] [qa in regnũ seculoꝝ dirigit penitẽtes. Rõe ꝥo punitõis dicit ꝓps de ea Isa. x. Virga furoris mei ꝛc. Sil'e habet Nũeri. xxiiij. ī pphetia balaam. Cõsurget virga de isrl'. et cõfringet oẽs duces moab ꝛc. Itẽ Isa. xi. [Percutiet terrã ꝥga oris sui] .i. terrenos p mariã quaz ipe creauit. q̃ dicit. Ego ex ore altissimi pdũ ꝛc. Ecci. xxiij. Nec ẽ virga ꝓsumptõis: cui⁹ sũmitate tetigit angel⁹ panes et carnes gedeonis. et ascẽdit ignis de petra totũ ꝓsumẽs holocaustũ. sic legit Judic. vi. Et tu. si hanc virgã manu tenuerʒ p sil'itudinẽ opeꝝ. et p disciplinã q̃ virga est: tetigerit carnes tuas. i. te carnalẽ. exibit ignis caritatis de petra q̃ christ⁹ ẽ. et ꝓsumet ī te q̃quid inuenerit ꝓsumendũ p aduitoriũ hui⁹ virge.

Petrus manducator

Nec ẽ virga sustẽtatõis. sicut dic̃ mãducator. quã seniores deferũt ad se sustẽtãdos. vt q̃ nõ possunt ꝓpa ꝥtute: faciãt adminicl'o virge. Sic antiqu⁹ dicꝝ Dañ. vij. cui⁹ egressus ab initio a diebꝫ eternitatiʒ Dicit. v. nõ poterat p se stare: ambulare: discurrere. esurire. sitire. aut hmõi: que nõ cõpetũt deitati. ꝛ ideo innixus ẽ huic virge. et ī ea incarnatus. ꝛ ab ipa portat⁹. vt in carne quã de ipa accepat crucifigi possʒ ꝛ mori. et sic redimere mundũ.

Nec est virga defensiõis. q̃ se debent fideles defendere a canibꝫ. ß ẽ. a morsibꝫ tẽptatõnũ. s. inuocãdo nomẽ ei⁹. qz ipa ẽ virga virtutis. Sz si tm̃mõ habeat ī ore. sicut illi habẽt q̃ eã tm̃mõ laudãt vl' salutãt. nihil opantes ad honorẽ ei⁹. nõ bñ defendũt se p eam. Accipiat g̃ tripliciter. In corde p meditatõem ꝛ amorẽ. In ore p laudẽ ꝛ salutatõem. In manu p opatõez ꝛ opeꝝ ꝓformitatẽ. et ita erit vtillima ad oĩmodã defensiõem. Propter ß dicit Mar. vi. Nihil tuleritʒ in via nisi virgã tm̃. i. mariã p iugem meditatõem ad defensionẽ vestrã. U

Nec est virga piscatõis. qua. s. mediãte extrahũt pisces. i. hoies de luto aquarũ ml'tarꝝ. i. mũdanarꝝ et carnaliũ voluptatũ q̃ ml'te sunt. et q̃cũqz pctõres de ꝓfundo pctõrꝝ ꝛ de mari. i. de amara dulcedie mũdi. qñ. s. exẽplo marie ꝓtẽnẽtes diuitias. paupertatẽ amplexant. Linea q̃ ferrũ ꝥga adheret: tot⁹ ꝓcessus vite ei⁹. Nam⁹ adunc⁹. oro eius. Laache gallice. i. inescatio. vniuersa bona q̃ nob ꝓ ei⁹ miscdiaz mistrãt.

Nec est virga ipugnatõis: q̃. s. mediãte ꝓphciunt. i. auctes scripture sacre sũpte ꝺ torrẽtibꝫ scripturarꝝ. i. de duobꝫ testamẽtis. Unde [De medio petrarꝝ] .i. duorꝝ testam̃ torũ [dabũt voces] disputatõem siue ꝓdicatiõez. Proꝓciunt inq̃m ad castella. i. ꝰ hereticos: q̃ aduersus dei sciam se extollũt. Uel aliter. Nec ꝥga mediatrice ꝓphcit dñs beneficia sua ad nos. tanqz lapides viuos. vt sibi capiat ꝛ vẽdicet hũani corꝺis arcem. et anime nostre ciuitatẽ.

Nec est virga mẽsuratõis. que data est iobi Apo. xi. Uñ dicit [Dat⁹ ẽ mihi calam⁹ sil'is ꝥge. et dictũ ẽ mihi. Surge ꝛ metire templũ dei ꝛ altare ꝛ adorãtes in eo ꝛc.] Et tu si vis ptinere ad tẽplũ dei et altare dñicũ. necesse est tibi hac virga p imitatõnem mẽsurari. De mensuratõibꝫ quere Eze. xl.

Nec est virga directõnis ꝛ virga regni dñi. q̃ dirigit meritis: orõibꝫ et exẽplis. q̃tquot ingrediunt ī regnũ filij sui. et ab ipa q̃rẽda ẽ p orõem directio et cõductus. vt ei dicat sicut dicit filio. [Dirige me] o dña [in veritate tua. et doce me qm̃ tu es sal⁹ et] et saluatrix mea.

Nec est virga ꝓsolatõnis. de q̃ in ps. Virga tua et baculus tu⁹ ipa me ꝓsolata sunt. [Virga] maria [baculus] lignũ crucis. in q̃ duobꝫ pastor reduxit ouẽ pditã. ꝛ baculauit diabolũ. Quere titulo de cruce. Sic enĩ deus: pr̃ dñi nr̃i iesu christi: pater ẽ misericordiarꝝ. et deus tot⁹ ꝓsolatõis. q̃ cõsolat nos in omni tribulatõne nr̃a. ũ. ad Ebor. i. Sic et maria mater est misericordie. ꝛ cõsolat nos in tribulatõibꝫ nr̃is. nisi peccata nr̃a phibeant bonũ istũ a nobis. Piere. v.

Nec ẽ virga odoratõnis. i. virga odorifera. q̃ q̃scunqz pgr̃am tãgit. odoriferos reddit. De q̃ dr̃ Cañ. iij. Que ẽ ista q̃ ascẽdit p desertũ sic̃ virgula fumi ex aroma. ꝛc. Quere titulo de aromatibꝫ orti ꝓclusi. pti. iij. Jõ dicit Ecci. xxiij. [Quasi liban⁹

nō ihc̄ſus ⁊ qđ ē thus itegꝝ ⁊ vapozaui habitatōez meā ⁊ i. illos q̄s inhabito p gr̄az.
Hec ē ẏga p̄dicatōis videlicz. q̄ sola valz p̄dicatozib⁹ ad portādū i via. Unde Dar. vi. x
dixit dn̄s duodecī ap̄lis. Nihil tuleritis i via nisi ẏgā tm̄. Qui ei hr̄e possz hāc vir
gā comitē i via vite p̄ntis. nō deessz ei gr̄a. nō doctrina vl aliq̄d necessariū.
Hec ē virga regimīs vl ꝓfractōis. de q̄ pr̄ filio. ⁊ Reges eos ⁊ i. bonos ⁊ i ẏga ferrea ⁊
i. iflexibili iusticia. q̄ mānifeste repit i exēplis marie. ⁊ tāq̄ vas figuli ꝓfriges eos ⁊
i. q̄cq̄d i eis luteū ⁊ testeū ē purgab. Alit de bonis iterp̄tat illō. ⁊ Reges eos i ẏga
ferrea ⁊ sic exposit̄ ē. De mal id qđ seq̄t. ⁊ Et tāq̄ vas fi. ꝓfri. eos ⁊ i. malos. sic in
iuliano apostata. Et i ß notat facilitas ex pte ꝓfrigēt̄. et irrecupabilitas ex pte cō
fractoꝝ. Isa. xxx. Subito dū nō sperat veniet ꝓtritio ei⁹. Et ß ē qđ ꝺr nūe. xxiij.
⁊ Cōsurget ẏga ꝺ isr̄l. et ꝓfriget oēs duces moab ⁊ i. demōes ⁊ malos hoīes. Itē
i ß notat q⁹ illi q̄ nolūt regi: nūc p exēpla ⁊ ẏba marie. i fuko p filij potētiā ꝓfrigēt
Alit. Moab iterp̄tat ex pr̄e. ⁊ sigt diabolū. de q̄ dic̄ Joh. viij. ipis iudeis. Uos ex
pr̄e diabolo est ⁊c. Dic ē rex sup oēs filios superbie. Job. xli. Ipe ē etiā princeps
mūdi. Jo. xij. et hz sub se duces tres. s. ꝓcupiaz carnis. ꝓcupiaz oc̄oꝝ. et superbiā vi
te. i. Joh. ij. Primū ducē ꝓfregit btā ẏgo ẏgitate. scām volūtaria pauptate. tercīū
hūilitate. Moral. In ẏga sigt coꝛreptio. i ferro sustentatio. qa q̄s coꝛrigit iusti
cia filij sustentat. ne deficiāt mīsicoꝛdia mīs. nō semp sed sepe.
Itē hec ē ẏga pcussiōis. de q̄ ꝺr Isa. xi. ⁊ Percutiet trā ⁊ i. illos q̄ nimio affectu vniti
sunt terre ⁊ q̄si terra effecti. ẏga oris sui ⁊ i. sntia iudicij quā ipemet pferet. Unde dicit
Ecc̄i. xlij. Uox tonitrui ei⁹ ꝺberabit terrā. Vl ⁊ ẏga oris ei⁹ ⁊ potest dici maria. q̄
dicit Ecc̄i. xxiij. Ego ex oꝛe altissimi pdiui. q̄. s. mediāte pcussit iulianū apostatā:
qui fidē catholicā reliq̄at p acq̄rendo p̄ncipatu romano.
Hec ē ẏga irritatōnis. Cū virga ei solēt irritari canes: et puocari ad rictū et latratū.
Illi ei q̄ deuote btē ẏgini fuiūt. ꝺiabolū ad irā puocāt ⁊ incitāt ad tēptādū. De
cuiusmodi ꝺr Job. iij. Qui pati sūt suscitare leuiathan. Sz ipe ꝓtēpt⁹ surgit i scan
dala. Uñ ⁊ p holofernē sigt Judith. vij. q̄ pcepit icidi aq̄ductū q̄ fons ifluebat ci
uitatē bethulie. Quere expōez li. ix. ti. xv. de receptacul aq̄ꝝ vbi maria ꝺr aq̄duct⁹.
Item virga tria portat. s. stimulū. hamū ⁊ viscū. q̄b⁹ tria aīalia. s. bos. pisc̄is et y
auis captiuāt. q̄b⁹ trib⁹ vehemoth. i. diabol⁹ figuratur.
Stimulus enī bouem cogit agriculare. seruire.
Hamus pisc̄ē extrahit de aqua vel fluuio.
Uiscus volucrē in aere captiuat. Et his tribꝰ figurat xp̄s. quē ẏgo maria portauit.
De boue Job. xl. ꝺr ipi iob. Uehemoth quē feci tecū. fenū q̄si bos ꝓmedet. Ibidē
An extrahere potes leuiathan hamo. s. ꝺ aq̄s gener⁹ hūani. Ibidē. Nūq̄d illudes
Christ⁹ stimul⁹. Uñ dixit saulo Act. ix. Dur ē tibi p̄ stimulū calci trare. Seruit g̃ bos. i. diabol⁹. agriculture dei. i. fidelib⁹ eccl̄ie. q̄b⁹ ꝺr. i. Chor. iij. Lei q̄si aui.
dei agricultura est. dū eos vexat tēptatōib⁹. et q̄si calcat ad pbatōem nō ad subuer
sionē. et sic calcādo facit ipos quasi terrā fructiferā et vberiorē.
Christ⁹ ham⁹. de q̄ Job. xl. In ocul suis q̄si hamo capiet eū. Qui⁹ hami ferrū. vir
t⁹ diuīt̄. ẏmis fragilitas carnis. ferrū latēs i ẏme: diuītas latēs i hūanitate. Ha
m⁹ i mare piect⁹. christ⁹ i mūdū missus. Sathanas q̄ i mari mūdi p idolatriā do
minabat: q̄ sup̄ appellat⁹ ē leuiathan. hūc ẏmē morte apperūt. sz ẏt⁹ diuīt̄ eum
aduncauit. Uñ q̄dā. Piscator pr̄ ē. mare mūd⁹. fili⁹ ham⁹. esca caro. ꝺitas linea. pi
Christ⁹ visc⁹. cui⁹ mollicies hūanit̄. viscosa tenacitas ꝺeitas. Alius Iscis hō.
isidē ẏge viscate. ꝑmo ꝑmit pedib⁹ mollē viscū. q̄b⁹ adherētib⁹ visco tenaci: pcu
tit alis viscū: q̄usq̄ visco adhereāt. Alle diaboli. p̄ncipes romani. q̄ ipm diabolū i
altū leuabāt. et p mūdū coli faciebāt. Pedes. ppli iferiores. Prio enī diabol⁹ xpi
hūanitatē morte pssit p ppl̄os mīores: clamātes coꝝ pilato. Tolle hūc ⁊ dimitte
nob barrabā. Lu. xxiij. Sz ist̄ minoribus ad p̄dicatōez ap̄lorū: ẏrute diuīt̄ xp̄o
fide adherētib⁹: diabol⁹ ꝓmouit romanos p̄ncipes q̄si alas suas. ad pseq̄ndū xp̄m
i mēbris suis. donec ⁊ ipi xp̄o q̄si visco fide adheserūt. ⁊ sic illusū ē diabolo q̄si aui.
Jō dicit dn̄s Diere. xiij. Agglutinaui mihi oēm domū isr̄l. i. ppl̄m credētiū. Sz

cū adhuc diabol⁹ nos vexet i terra. inq̄ tū ipe ē bos p amorē terreno⁹. et in aḡs in q̄ntū pisc⁹ p fluxa carnaliū voluptatū. et i aere inq̄ tū auis p elatōez mēt⁹. sp necesse est p orōem ad hāc virgā refugere. et ad eū quē ꝑga portauit. q̄ merito pauptat⁹ et hūilitatis ītōm diabolū semp ꝓualet captiuare.

Itē. de ꝑga vl fūt q̄dā vasa q̄ dicūt cophini vl calati. q̄bꝫ panis et fruct⁹ apportāt ad mēsam. Sic z brā ꝑgo ē illō vas admirabile op⁹ excelsi. Ecc̄i. xliij. p qō hōm⁹ christū. q̄ ē panis viu⁹ q̄ ꝺ celo descēdit. z q̄ ē fruct⁹ fructuū i mēsa altar⁹. et habituri sum⁹ i mēsa celesti. In ß etiā vase suscipim⁹ iugit data optia q̄ descēdūt a ꝑe lumi Itē mediāte ꝑga vl adiutorio ꝑge⁹ ꝓuat past⁹. regit z dirigit gre Lnū. Jac. i. gē suū. Et christ⁹ mediāte maria ppl'm christianū. Jō orabat micheas i fine. Dñe de⁹ nr̄ pasce populū tuū i virga tua. gregē hereditat⁹ tue.

Hec ē ꝑga pcussiōis. Isa. xxx. Pauebit assur ꝑga pcuss⁹. Quia diabol⁹ pauet nomē z imitatōez ꝑgis. q̄bꝫ pcutit z vicit. sic canis back'o lesus cū vidz baculū leuari fugit.

Sermo i natiuitate xpi vel ipi⁹ beate ꝑginis

Egredief ꝑga ꝺ radice yesse. In ꝑbis ist⁹ duplex xpi natiuitas. et duplex marie A A figurat⁹ nativitat⁹. Quaz q̄libz mirabil'. et ienarrabil'. Un Isa. liij. Generatōez ei⁹ q̄s enarrabit? Est aūt vtraq̄ duplex. Et licz natiuitas mr̄is tpe p̄cedat natiuitatē filij. tñ q̄ad hz mr̄: habet a filio. De duplici filij natiuitate ꝓmittus assignabim⁹. Cū ḡ dic. LEgredief virga de radice yesse] notat⁹ natiuitas ꝑgis. cū subdit. Et flos de radice ei⁹ ascēdet] notat⁹ natiuitas filij. Sz cū ꝑga habeat egredi ꝺ ramo ñ ꝺ stipite. z flos sil'z de ramo nō de radice. q̄re. ppha posuit huiuscemodi ꝓba. Igit ꝺ illa christi natiuitate q̄ de p̄re nascit eternal'z ꝺ Michee. v. LEgredf sus ei⁹ ab ūmrio] i. a p̄re La dieb⁹ eternitat⁹] Itē i ps. Dñs dixit ad me fili⁹ meus es tu. ego hodie. Hoc aduerbiū Lhodie] q̄ ꝺ ē p̄nt⁹ rpis remouet finē illi⁹ generatōis LGenui] q̄ ē p̄teriti. remouet p̄teritū. Est ḡ sensus. LEgo hodie] ß ē. ab eterno. vl Lhodie] ß ē. sine fine et sine ꝓncipio Lgenui te] Itē Ldixit dñs dño meo: sede a dex. meis] ß ē. p̄ez generare filiū eḡlē sibi. Et nota q⁹ sedere pōtificū iudicū et magistroz ē. Christus aūt pontifex et iudex et magist⁹ est.

De etna christi genitura

De duplici xpi natiuitate in vtero z ex vtero

Pret illā igit natiuitatē a p̄re: ē duplex alia xpi natiuitas. s. i mr̄e et a mr̄e. De natiuitate christi i mr̄e dixit angel⁹ ad ioseph Mat. i. Qđ i ea natū ē: de spūsctō ē. In quo innuit q⁹ ea natiuitate q̄ ē i vtero: nat⁹ ē mūd⁹ a pctō. Et ꝓpt ß ꝺ. Nō q̄dā. i. singular⁹. Itē ꝺ ß ꝺ Diere. xxiij. et sūt ꝑba dei p̄ris LSuscitabo dauid germē iustū] .i. de germie mūdo. nō polluto. nec subdito alicui pctō. Et iō soli⁹ xpi natiuitas i vtero celebrat. Itē de natiuitate xpi ex vtero dictū ē marie Lu. i. Qđ nascet ex te sāctū: vo. fi. dei. Fili⁹ ei i carnat⁹: anthonomatice ꝺ scūs. et scūs sctōz. Dañ. ix. In ß ꝑbo notat⁹ dignitas part⁹ ꝑgiat. z tria tāgūt. Prio ꝑitas hūane nature. p ß qđ dic. Lqđ nascet ex te] Scdo plēitudo gr̄e. p ß q⁹ ꝺ Lsanctū] Tercio vnitas psone diuie. p ß q⁹ ꝺ Lvocabit fili⁹ dei] Dic ḡ. LQđ nascet ex te]. i. de ꝑitate tue nate spūsct⁹ opatōe et filij obumbratōe. LSāctū] Dañ. ix. Scūs sctōz. LScm] agios. sine terra. mūdū. firmū. cōsecratū. z vnctū. Un ꝺ christ⁹. i. vnct⁹ LUoca. fi. ꝺi] Jpe hō q̄ nascet. q⁹ ideſē nat⁹ rpalit ꝺ ꝑgie et ab eterno ꝺ p̄re. Est igit vtraq̄ hec natiuitas mirabil'. q⁹ mr̄ pepit sine dolore quē ꝺcepat saluo flore. Est z venerabil'. Un angel⁹ ad pastores Lu. ij. Annūcio vob⁹ gaudiū magnū. q⁹ nat⁹ ē vob⁹ hodie saluator mundi ꝛc.

Hec oīa significāt in ß noīe sanctus

Quare tres misse i natali

Propter hāc triplicē xpi natiuitatē celebrāt tres misse i natali. In ꝓma q̄ ē de natiuitate xpi ex p̄re ꝺ. Dñs dixit ad me. fili⁹ me⁹ es tu. ego ho. ge. te. vt supꝛ exposit⁹ ē. B B In scda. q̄ ē de natiuitate xpi i mr̄e ꝺ. LLux fulgebit hodie] z ponit⁹ futuꝛ. s. fulgebit. q̄a natiuitatē i vtero secutura erat natiuitas ex vtero. In tercia. q̄ ē de natiuitate xpi ex mr̄e ꝺ. Puer nat⁹ ē nob⁹. Isa. ix. Itē ꝺ hac triplici natiuitate ꝺ. Deñ. .i. LDixit de⁹] .i. p̄r genuit filiū. p̄ris eni dicere. ē ꝑbū generare. q⁹ ꝑbū cū ꝺ: generat. LFiat lux] .i. nascat fili⁹ i vtero ꝑgis. LEt facta ē lux] .i. nat⁹ ē fili⁹ ex vtero matris. Et bñ ꝺ. Lfiat lux. z facta ē lux] q̄a oēs alij a xpo. natiuitate i vtero: nascūt filij tenebraꝛ et ire. et etiā natiuitate ex vtero. excepto illi tribꝰ q̄ fuerūt i vtero sctificati. Quia sic dic apl's Eph. ij. Oēs nascimur filij ire p naturam. Itē de vtraq̄ hac

christi natiuitate.s.ī vtero ꝛ ex vtero ꝺr Isa.lxvj. ⁊ Propt syon nō tacebo .et ppter hierlm nō ꝙescā ⁊.i.ppter honorē militāt ⁊ triūphāt ecclie. ⁊ donec egrediat ⁊.i.palāfiat p carnalē natiuitatē vt splēdor iust⁹ ei⁹ ⁊.i.christ⁹:q̄ antonomatice ꝺr iust⁹. ⁊ q̄ iustificat militātes./ et ꝑus iustificauit triūphātes. Et ꝺr christ⁹ ⁊ splēdor. ⁊ q̄a sicut splēdor a toto sole egrediť.et ē ei coeu⁹ et ꝙsubalis.sic ⁊ filiꝰ a pre ⁊ pri ē cō/ substātial'. ⁊ Et saluator ei⁹ ⁊.s.vtriusq; ecclie ⁊ vt lāpas accēdat. ⁊ Nota q̄ ad habendū vl' faciēdū splēdorē:ponit oleū ī lāpade.et ignis in oleo.sic factū ē q̄n diui/ tas posita ē in vitro nre fragilitat.mediante oleo caritat. Tūc eni ⁊ mlier ⁊.i.sapia dei ⁊ accēdit lucernā./vt q̄reret dragmā pditā ⁊ Lu.xv.et sic habit⁹ ē splēdor sempit⁹ q̄ illumiat⁹ ē mūd⁹. Et hec oīa q̄ dicta sūt de duplici xpi natiuitate./ ptinēt ad ascēsū florīs de radice yesse. Vñ sequ. ⁊ Et flos ꝺ radice ei⁹ ascēdet ⁊ In his aūt ꝙ/ bis elidit illoꝝ hereſis q̄ dixerūt christū nō habuisse vez corp⁹:sz fātasticū. et etiā hereſis illoꝝ q̄ dixert christū assūpsisse corp⁹ sibi ꝺ celesti aere.et nō de ỽgis subā. ⁊ sic trāstulisse se ī vtez ỽginalē. ⁊ de ea natū fuisse. q̄s manifeste ꝙuicit ysa.dicēs. ⁊ Et flos de radice ei⁹ ascēdet ⁊ Sil'z et apl's Gal'.iij. Misit de⁹ filiū suū factū ex mlīere zc. Et ꝑ ē qꝺ dicit btūs bernā.lib.iij. de ꝙsideratōe. exponēs illō ỽbū Egrediet ỽga de radice yesse.et flos de radice ei⁹ ascēdet ⁊ Dicit ḡ. In hac ppḥia occurrit spūssctūs q̄ndā blasphemie./q̄ christi carnē a nob alienare conātes.asserebāt nostrā carnē creatā in ỽgie:quā christ⁹ assumpsit.et nō sūptā de virgie. Jō dixit prophēta. ⁊ Egrediet virga de radice yesse zc. ⁊ Potat ei ỽe dixisse .et flos de ỽga ascēdet.sz maluit dicere ꝺ radice.vt vnde ỽgā.i.mariā ide florē.i.xpm duxisse originē demōstraret. Vñ ad Ro.ix. Quoꝝ pres et ex qb⁹ ē christ⁹ fm carnē.q̄ ē sup oīa benedict⁹ in secula amē. Propter ꝑ etiā dicit aug⁹.q̄si loq̄ns ad mariā. Fili⁹ dei ỽberat⁹ flagr'.felle potat⁹.et affixus patibulo.vt te verā mrez oñderet. verū se hominem patiēdo mōstrauit.

Egrediet virga de radice yesse ⁊ Viso de triplici natiuitate christi.restat vide/ re de duplici natiuitate virginis.s.i vtero ⁊ ex vtero. In vtero ꝙcepta ē ī originali.sicut et ceteri oēs. Vñ ps. In iniq̄tatib⁹ ꝙcept⁹ sū zc. Sz cito post:vt credit: ⁊ Flumis ipet ⁊.i.abūdātia spūssctī ⁊ Leti.ciui.dei ⁊.i.btāz ỽginē .q̄n tabnaculū suū sctificauit altissim⁹ .i.ipaz ỽginē.ī q̄ nouē mēsib⁹ corpal'r habitauit./ mūdauit ab originali clausā adhuc i vtero mris. Et nota q̄ sic generat q̄s pmo carnal'r:ꝛ postea spūal'r regenerat ī baptismo.q̄ ꝺr lauacrū regeneratōis et renouatōis.ad Titū. iij. Sic btā ỽgo pt dici ꝙcepta ī originali:ꝛ recōcepta ī sctificatōe. Et sub ꝑ respectu pt celebrari ꝙceptio ei⁹.aliter nō. Quere li.iiij.ti.xxviij.de sctificatōe ei⁹. Et iō natiuitate ex vtero nata ē tota pura. Vñ ꝛ ort⁹ eius ortui siderꝫ ꝙpat. Nūeri.xxiiij. Orietur stella ex iacob zc.

Egrediet ỽga de radice yesse ⁊ Cū alie virge soleāt egredi ꝺ stipite vl' ꝺ ramis.q̄re hec dicat egredi de radice:duplex ē rō. Pria ad hereſis excluſiōez. Scda ptinet ad ỽginis ꝙmēdatōez. Triplex eni fuit error circa ỽgis natiuitatē. Hā q̄dā dixerūt./ q̄ ipa fuit angel⁹ icarnat⁹ Sz ꝑ error elidit p ꝑ qꝺ ꝺr ⁊ De radi.ves. ⁊ Cui⁹ radix fuert pres ātiq̄.ꝺ q̄b⁹ āgel⁹ nat⁹ ñ ē.ꝛ heb.ij.ꝺr.q̄ xps Lāgelos ñ app̄. ⁊.i.naturā āgelicā ⁊ sz semē abrae app̄hēdit ⁊.i.naturā hūanā ꝺ seie abrae ī maria Ellia here⁹ dixit q̄ noua natura creata ē ī aliq̄ ptu.et nō fuit ỽgo nata de pmo semie corrupto adā. Sz hec elidit p hoc qꝺ dicit ⁊ de radice ⁊.i.q̄si de pmo pncipio. Aug⁹. Nihil populo israel defuit ī vestimēto vl' calciamēto q̄diu fuerūt ī deserto.sic ꝺr Neemie.ix. In quo de⁹ nō nouā creaturā ꝙdidit./sz a se ꝙditā ꝙseruauit. Qꝺ ē dicere. Naturā hūanaz de⁹ ꝙseruauit:nō nouā creauit. Tercia hereſis dic.q̄ tota natura adā nō fuit corrupta.sz aliq̄ vena remāsit īmunis et incorrupta.q̄ p successiōz trāslata ē ꝺrno ī altez totaliter vsq; in ỽginē .et de illa formata ē caro christi. Sz manifeste mētiūť. q̄a sic nō ascēdisset flos ꝺ radice yesse.sz de ỽga tm. Cōfundūť etiā isti p ꝑ qꝺ dicit ⁊ De radice yesse ⁊ qꝺ interpretat incēdiū. ꝑ est de flāma ꝙcupiscētie./ radicata in oīmi genere hūano. Scda rō spectat ad ỽgis ꝙmēdatōem.et cōmendat a trib.

Primo p ꝑ qꝺ dicit Egrediet virga ⁊.i.extra exibit ⁊ De radice yesse ⁊ qꝺ interpretat in/

cendiū.z significat cōcupiscentiā originalē.notat eradicatio originalis.

Scōo p ß qđ dicit Lde radice yesse] qđ sonat incēdiū./sub alio sensu.ḋa ignis radix est incēdij.ꝺmendat ꝺgo et ß q incēdio feruētissime caritatꝭ quā pr̄ habuit ad gn̄ hūanū:data ē nob ꝺginis natiuitas i saluatōem et exēplū. Uñ apl's.ij.Ephesi. ix. Grās deo sup̄ inenarrabili dono ei⁹. Siq̄dē imensa dei caritas fuit causa original' tanti būficij. Nā cū pater ppt̄ nimiā caritatē suā q̄ dilexit nos. sic ꝺr Eph.ij. dederit nob̄ suū vnigenitū.liquet q et eadē caritate dederit nob mrem .sine q̄ipossibile erat habere filiū incarnatū.qz huic soli ꝺgini tale ꝓuilegiū debebat. Uñ dic̄ pr̄ Isa.xlij.LBliam meā].i.filiū meū. qz gl'ia pr̄is filij⁹ sapiēs.puer.x.fm aliā lr̄az Lalteri nō dabo]q̄ marie. Dec est enī optima pars data marie:q̄ nō auferet ab ea vt alij dic̄. Ideo i ꝺbis ist̄ docet nos ppheta:q sola pr̄is dilectio q̄ sic dilexit mūdū vt filiū suū vnigenitū daret.s.incarnatū de virgine. Joh.iij.nō aliq̄ humanis meritū:huius beneficij causa fuit originalis.

Tercio cōmendat p ß q ꝺga de radice egrediēs altior est.rectior est. subtilior ē. būidior est.flexibilior est.viridior est.pulcrior z planior est.q̄ egrediēs de stipite vel de ramo.Sic btā ꝺgo altior est vite scītate.rectior caritate.subtilior hūilitate.humidior pietate.flexibilior obediētia vl' ꝓpassiōe.viridior fidelitate. pulcrior castitate. planior simplicitate oīb alijs sctis. Et ideo dicit Ecci.xxiij. Girum celi circuiui. Alie enī alioz sctōz vadūt q̄libet i suā māsionē.sz ipa p totū celū. Uñ dicit Cañ.i. Introduxit me rex i cellaria sua ⁊c. Nō enī dedit ei deꝰ sciphū vl' sextariū gr̄e.sed totū ei publicauit.sicut ꝺr gallice.ele.fū.mise.ameesine. Jōo etiā dic̄ Cañ.vij. Oia poma noua z vetera ⁊c. Quere li.ij.p.ij.octauo ꝓuilegio ei⁹. Nā oia dona siue carismata que alij sancti habuerūt in parte .habuit ipa in toto.

Itē Egredief virga de radice yesse.LEgredief].i.nascef. Nota q sic dicūt magni sapiētes./ppriū ē fontꝭ vl' fluuij:egredi de terra vl' monte. Gen.ij. Fluui⁹ egrediebat ⁊c. Et ipa ad ß nata ē./vt velut fluui⁹ fluētis gr̄az būdictōis:irrigaret totū mūdū. Uñ ipa dicit Ecci.xxiiij. Ego q̄si fluui⁹ doxit ⁊c.li.ix.ti.ix. Et Cañ.iiij. Fons ortoz.s.irrigariu⁹. Quere li.ix.ti.i.LDe radice].i.de stirpeLyesse] pr̄is dauid. Et nota q nō dicit de radice dauid:licz vez dixisz.sed maluit dicere Lde radice yesse] ne vl' diuites honorare vl' paupes ꝓtenere videret.qz yesse fuit quasi paup hō respectu filij dauid autē rex potēs z diues. Sed ḋa dñs potētes nō abiicit: cū z ipe sit potēs.sicut dicit Job.xxxvi. Christ⁹ in euāgelio:dauid filiꝰ nosat.

Itē in ß qđ dicit Legredief virga de radice yesse] q̄ttuor specialiter insinuant de virgine. Primū hūanitatis ei⁹ ꝺgitas. Scōm ei⁹ generositas. Terciū immēsa dei caritas .Quartū excellētissima ipi⁹ hūilitas. Jn ß g q ꝺr Legredief ꝺga de ra .yes.] ꝓfundūt illi heretici q̄ dixerūt ipaz nō habuisse pr̄ez vl' mrez .sz carnē angelicā. vt paulo sup̄ tetigim⁹. Et ß forte sup̄sert ex eo q̄ nō texit genealogia ei⁹:sz soli⁹ ioseph Dat.i.cū nō sit ꝺsuetudo sacre scripture retexere genealogias mliez .sz supplet ß iohānes damascen⁹:q̄ dicit mariā descēdisse de dauid p mathan. Dicit enī mathan genuisse panthera.panthera genuisse berpanthera.z hūc genuisse ioachim pr̄z marie. Nullo ei modo dixisset angel⁹ marie Lu.i.z ecce elizabeth cognata tua ⁊c.nisi cognata ei⁹ fuisz./vl' ex pte pr̄is vl' ex pte mris. Uel forte ideo nō notat in euāgelio pater marie.qz oblita fuerat domū pr̄is sui.iuxta doctrinā spūsci .q̄ ei pcepat oblīiscere populū suū et domū patris sui ⁊c.

Itē in ß q ꝺcit Legredief ꝺga de ra.yes.] notat marie generositas.qz ꝺ yesse īmediate ortū habuit trib⁹ regia. Uñ Judic.i fi.et Dat.i.ꝺr. Jesse āt genuit dauid regē

Aliter etiā p ß q ꝺr Lde radice yesse] notat hic generositas.qz iudas pr̄iarcha fuit ꝓncipale ꝓncipiū illi⁹ trib⁹ de q̄ fuit yesse.nō adam.nō abrahā.nō ysaac.nō iacob. sed iudas.ḋa q̄libet.xij.pr̄iarchaꝝ fuit ꝓncipiū trib⁹ sue. Et est idem dicere Lde radice yesse]qđ de tribu iuda.q̄ fuit dignior tribub⁹ vniuers. Uñ apl's heb.vij. Manifestū est q de tribu iuda ort⁹ sit dñs ⁊c. Itē iudas q̄ erat fortissim⁹ inter fratres suos de stirpe eius ꝓncipes sunt germinati.i. Paral.v.

Itē p ß q ꝺr Lde radice yesse] nec apponit ꝓpha nomē radicis yesse.i. oberh q̄ genuit yesse.oñdit xp̄s nō solū ex iudeis :sz ex gētib⁹ nascitur⁹ per raab hiericontinam

et ruth moabitidem. q̄ assumpte sunt in gētē iudeorū ex pauptate et hūili genere. Et ꝑ ne desperēt gētiles hūiles .ne gl̄ient in vanū iudei sup hi: q̄ tm̄ ex eoꝝ gente fuerit dñs icarnat⁹. Mat. i. Salmon aūt genuit booz de raab. Booz aūt genuit obeth ex ruth. obeth aūt genuit yesse. i. Para. ij. et Ruth. vl. in fine. Et isti q̄ttuor maxime fuerūt radix carnal' ip̄ius yesse.

Itē p ꝑ qđ dr Legredief yga de radice yesse]notat ime̅sa dei caritas : sic assig̃tū ē sup. Notat etiā marie hūilitas. qđ ē q̄rtū: p ꝑ q̄ nō dr egredi de stipite sz de radice. q̄ latet in imo. ꝺa hūilitas dr q̄si humi latēs. Nā sic de radice egredit totū qđ arbor hz. sic toto marie pt⁹ z excellētia: ex hūilitate quā de⁹ respexit qđāmō ꝓcessit. Un̄ z dicit. Respexit hūilitatē an. sue] q̄si radicē. Ecce ei ex ꝑ btāz me dicēt oēs generatōes

Itē q̄ hic dicit Legredief yga] ꝑ ē qđ dr Hūe. xxiij. Orief stella ex iacob. z osurget virga de isr'l ꝛc. Nā sicut nl'o corpe celesti figurari meli⁹ potuit virgo q̄ꝫ stella. sic nullo corpe terrestri meli⁹ q̄ꝫ yga. sicut ml'tipliciter ostēsū ē sup̄. Et i ꝑ apparet ime̅sa dei sapīa. Virga etiā dr maria ꝓpt coaptatōem rei ad figurā. ꝺa multipliciter p̄figurata fuit p ygam. Multiplex etiā ē sil'itudo yge. flore ꝓducētis. et virgis christū pariētis.

Sequit. L Et flos de radi. ei⁹ ascē.] Hoc habuisti sup̄ exposit̄ B B. Nota q̄ inde⁹ de suo messia ꝑ exponēs: ꝓ eode accipit virgā et florē. Sic etiā q̄dā glose christum ygā et florē accipiūt. In virga regnāt; potētia. i florē ytutū fragntia. Ip̄e ei fuit yga tumidis. qz ꝓtumaces et rebelles ꝓpescuit. flos māsuet;. ꝺs odore gre modo reficit. et quib⁹ fructū glorie in futuro ꝓmittit.

Christus virga. quia

Flexibilis p hūilē obediētiā. Phil'. ij. Hūiliauit semetip̄m factus obediēs vsq̄ ad mortē. Luce. ij. Erat subdit⁹ illis.

Gracilis p pauptatem. Ideo mater pānis eū inuoluit. nō serico aut purpura. vl' grisеis pellibus. Luce. ij.

Tremula timore sēsualitat; vl' naturali tiore q̄ tōs timuit mori ꝓpassiōe sz ñ passione. Iō dr Mar. xiij. q̄ Lcepit pauere z redere] ꝑ q̄ tū ad ꝓpassiōez. z iō dr Lcepit]

Quāto pl⁹ crescit z ascēdit. tāto i summitate hūilior. Sic christ⁹ duodecim ānorū legit hūiliasse se matri et ioseph. Lu. ij. Triginta annorū ioh̄i ad baptismū. Mat. iij. Sed in fine vite hūiliauit se vsq̄ ad mortē crucis. ad Phil'. ij.

Seq̄tur L Et req̄escet sup eū spūs dñi]. i. sup hūc florē. L Spūs dñi] trāsitiue vl' intrāsitiue. i. spūs q̄ est dñs. Joh. iij. Spūs ē de⁹ ꝛc. Uel L spūs dñi] in q̄ ē libertas. vt dic apl's. ij. Thoz. iij. Qui i solo christo plenissime req̄euit. qz māsit z nūq̄ꝫ r̄cessit. Joh. i. Sup quē videz; spm̄ descēdentē. et manētē ꝛc. Itē. qz i eo gra nec crescere nec decrescere potuit. qz nō ad mēsurā dedit ei dñs spm̄. Jo. iij. Itē. ꝺa sine molestia cuiuscūq̄ꝫ peccati. qz peccatū nō fecit ꝛc. Isa. liij. et. i. Pe. ij. In alīs enī fum⁹ stillicidiū: et mala vtoz sepe expellūt spm̄s cm̄ a domo sua. vl' molestāt. puer. xxvij. Uel i ipo req̄euit spūs dñs vl' dñi. qz i ipo habitauit plenitudo diuīitat; corpalit. Col'. ij. In euāgelio nazareoꝝ. qđ hebraice scriptū ē: ita habet. Factū ē cū ascēdisset dñs de aq̄: descēdit fōs oīs spūs. et req̄euit sup eū. et dixit ei. Expectabā te fili i oīb⁹ ꝓphet; vt venires: z req̄escerē i te. tu es enī req̄es mea. tu es fili⁹ me⁹ ꝓmogenitus. q̄ regnas i sempiternū. Fuerūt aūt isti nazarei. illi ꝓmittui fideles. ad op⁹ q̄si fecerūt apl'i collectas i hier'm. ꝺs erat coz vnū et ꝺa vna. Actuū. iij. Qui de gestis dñi euāgeliū scripserūt veriss̄imū. sz ꝓpter sacramētū nostr̄z nō ē receptū cum alīs. Hi spēaliter dicebāt nazarei a iesu nazareno. generaliter aūt oēs fideles dicebātur discipuli. ꝺa nōdū inuentū erat nomē christiani. qđ post inuētū ē antiochie. Alio mō dicūt nazarei ꝑm legē que habet Nūeri. vj.

Nazarei q̄ fuerūt

Deinde q̄lis vl' ꝺs sit ille spūs qui i eo req̄euit oñdit p effectū ml'tiplicē. L Spūs sapiētie]. s. dator Let intellect⁹. Spūs osilij] dator Let fortitudis. Spūs scie] dator Let pietatis. et replebit eū spūs timoris domini] dator. i. q̄ timet dñs. Hanc expositōnem innuit glo. hiero. que dicit. Sicut sermo dei. i. fili⁹ dei lux et vita et resurrectio vocat L Lux] Joh. i. et. viij. L Resurrectio. Joh. xi. Sic spūs sapie: z in-

Hiero.

Dona spi ritussci enūerāt

tellectus .cōsilij et fortitudis.sciētie et pietatis et timoris dñi.nō q diuisus sit in/rta nominū differētias.sed vn9 z idē ē fons cunctaz virtutū .Uñ.i. Ihoz.xij. Di uisiōes graz sunt .idē aūt spūs. Deinde infert hiero .ī glo. Sine christo g nec sapiēs q̄s ē.nec intelligēs .nec cōsiliari9.nec fortis.nec erudit9 .nec pi9.nec timore dñi ple/nus. Hi enim sunt septē oculi in lapide vno. Zacha.iij. De sunt septē mlieres que apphēderūt virū vnū Isa.iij. De septē lucerne cādelabri sūt. Ero.xxxvij. De sūt septē stelle in dextera filij hois.quē vidit iohes vestitū podere. Apoc.i. De sūt se/ptē lāpades ardētes añ thronū. Apoc.iij. Hec sunt septē cornua et septē oculi agni occisi .et septē spūs missi in omnē terrā Apoc.v. Uel intrāsitiue Lspūs sapie z intel/lectus J.i.spūs q ē intellect9.i.sapia et intelligētia spūal'.nō mūdana.nō diabolica.nō aīalis. LSpūs psilij et fortitudis J.i.psiliū et forti tudo spūal'.nō carnal'.de q̄ dictū est sup Isa.v. Ue q̄ fortes estis ad miscēdā ebetatē. LSpūs scie et pietat9 J.i. scia et pietas spūalis.nō mercēnaria vl' carnal'. LEt replebit eū spūs timoris dñi J .i.timor spūalis.nō seruil'.de q̄ ad Ro.viij. Nō accepist9 zc.vsqz abba pater. Sed

Christ9 quō ple n9 timore

quō christ9 fuit plen9 timore/ostat eni q timore initialē nō habuit. q: pfecta cari tas fo.mit.ti.i. Jo.iiij. Itē filial' timor est q̄ aliqs timet offēdere pīem. vl' separi ab eo.cōstat q neutro istoz timuit christ9.g̃nō habuit filialē timorē. g nullū. Quō er go replenit eū spūs timoris dñi? Solutio. Ad hoc dicūt q̄dā.q repletus spū timo/ris dñi i mēbris suis.timore initiali i impfectis .filiali in pfectis. Pro nihilo g̃ exci/pit glo.timorē seruilē.q̄a istū timorē habz in pluribus. Nisi forte dicat q illi q̄ seruili ter timēt nō sunt mēbra nisi putrida. Ul' p̄t dici q timor filial' terciū vsum habet. sz reuereri.et q̄ ad hūc vsuz plenissime fuit in christo. Qualiter aūt iter se differāt

Dña do noz iter se

hec septē dona.vl' pueniāt/dicit Bre.sup Job.i. vbi agit de septē filijs ei9. ℞ mō. Bre. Sapia eternoz spe mentē reficit. Intellect9 de audit9 cor illustrat. Cōsiliū ratōem implet/phibens esse pcipitē. Fortitudo cōfidentiā p̄ aduersa trepidāti dat. Sciē tia ignorātiā pellit. Pietas opa misericordie docet. Timor dñi mētē p̄mit ne de p̄ sentib9 supbiat. Spes futuroz pfortat. Et infra. Minor ē sapia sine intellectu careat. inutil' intellect9 sine sapia. Uile est psiliū sine fortitudie.fortitudo sine moderamie rōnis in pceps ruit. Nulla ē scia sine pietate.pietas sine scie discretōe quō miserea tur ignorat. Timor sine alijs nihil valet.q: ad oīa trepidās a bonis opib9 coꝛpet. Tamē hec melius in disputatōe discutienda sunt.

Maria malusgranata vl' punica Capitulū xxij.

Uersus q̄ntus

Malusgranata vl' punica J qđ idē est fm Isid. Sed ōr punica .q: ex punica regiōe trāslatū est gen9 ei9. Malusgnata genere feminino.eo q inter corticis rotūditatē granoz cōtineat mlitudinem. cui9 flores grece quirinas. latine dicunt caduci. Agrestiū ꝥo maloz flores dicunt grece balaustion.q̄z alij albi. alij purpu rei.alij rosei.silꝛes floribus malipunice. Negāt phisici/cibo maloz corpa nutriri. Sz sic opinant cis vtilitatē vt medicari potis q̄s alere videāt. Christ9 mal9. Unde ō eo

Christus malus

dicit maria vl' spōsa .i.eccl'ia. Cañ.ij. Sicut mal9 inter ligna siluaz./sic dilect9 me us iter filios. Quia sic malus oīa ligna siluaz visu gustu et odore pcellit.sic z xp̄s oēs sctōs. Flores huj9 mali./scti sunt.cādidi castitate.purpurei ꝑpassiōe.rosei ca ritate. Ud vt maria dicat mal9.cui9 flos christ9 dñs.q fuit candid9 nascēdo .pur/pure9 patiēdo.roseus.i.pulcerrim9 resurgēdo.qñ reflorzuit caro ei9. Jpa etiā fuit candida ꝥginitate.purpurea ꝑpassiōe.rosea intēsissima caritate.q̄a rosa intēsissimi rubozis est.

Itē mal9 in vere et estate speciosa floz amenitate.in autūno fructuosa pomoz vbra/te.sed i hieme scabrosa frigoris aspritate. Similiter et maria speciosa ꝑuersatōe.fru ctifera filij dei portatōe.sz rugosa et despicabil' in hieme passiōis dñice. Fuit etiaz inter arboꝛes sublimes.i.iter ceteros sctōs exigua hūilitate.inꝛlenes scabrosa pau ꝑtate.inter planas spinosa filij ꝑpassiōe et multiplici penalitate.

Maria ficus Capitulū xxiij.

Ficus J Et dicit a fecūditate.q̄a fecūdioꝛ est ceteris arboꝛib9. Nā septies i āno ōr ferre fructū.z altero matureſcēte alter oboꝛit. Jō dicūt fructus./carice a copiā. Alij tamē dicūt./q carice sunt fruct9 palmaz. Ficus aūt egiptia fecūdioꝛ.cu

ꝺropeta
ꝛs ficus

ꝰus lignū missum in aq̄ statim mergit. et cū ibi diuti⁹ iacuerit. ad supficiē aq̄ sustol lit ꝯtra mozē aliozū lignozū. pugilibꝫ vtil ad edendū. ꝺa vires eoz augmērat. sepi us ī cibū sumpta a seniby ꝺz eoz rugas distēdere. nō tm̄ ramis: sed ꝛ stipite fructi/ficat. nature calide. vmbza frondiū ei⁹ nocet oibꝫ q̄ crescūt sub ea. ꝑus fructū p⁹/fert q̄ folia. Tauri ferocissimi ad stipitē ei⁹ religati subito dicūt māsuescere. Obest voci. ꝑdest hydropico. calozē dicit refrigerare. licet in se calide sit nature. Contra mozsum canis dicūt valere folia ei⁹. cum aceto.

Maria ficus

Propter fecunditatē. ꝺa in oīm ꝛtute ꝛ bona opatōe. ceteꝛs sanctꝭ fecūdioꝛ: q̄ sūt ar boꝛes padisi. Fecūdissima etiā partu. ꝺa et si carnaliter nō genuit nisi vnicū filiū. in eo tm̄ mater effecta ē magne m̄titudis filiozū: q̄z ipe ē ꝑmogenit⁹. Sic sara in ysaac mater effecta toti⁹ ꝑp̄li iudaici. ꝛ maria in chꝛisto toti⁹ ꝑp̄li chꝛistiani. Istō meli⁹ ī̄nuenies li. vi. ti. i. in fine.

Spūalibus pugilibꝫ pficua ad comedēdū. Isti pugiles sunt ꝫ tria ꝑncipalia vicia repugnātes. Quō aūt ipa debet comedi habes. xp̄ⁱ. versu ozti ꝯclusi. vbi distinguit quō pascit suos ꝙuinas. li. xp̄ⁱ. pti. i. c. xp̄ⁱ. J.

Seniby. i. ī̄ueteratis in pctis suis. aufert coꝛā deo: signa sue vetustatis. ꝛ ipam ve/tustatē et spūalē rugositatē. ꝺ q̄ dicit Job. xvi. Ruge mee testimoniū dicūt ꝫ me ꝛc. Tollit inquā si ipam spūaliter sibi inuiscauerint. Quere vbi docui illꝺ qꝺ supꝛa.

Nature calidissime: sic ē fic⁹ egiptia ꝑ vehemētiā caritat⁹ ꝛ q̄ filꝫ sui diligit creaturas.

Fruct⁹ portat dulcissimos: q̄ maturati nigrescūt. ꝛ signāt chꝛistū q̄ i fine vite sue tē poꝛalis: niger et discoloꝛ iacuit ī sepulcro. q̄ est ferculū dulcissimū.

Ficec̄as pascit fructu suo. s. q̄sdam aues sic dictas ab edendo fic⁹ dulces.

Tauros. i. supbos et iracūdos: si ei dilectōe adhereāt: ꝑ oꝛōes suas et exēpla: hūilia ri et māsuescere facit. imo et oēs q̄ntū in se est. Ideo dicit [In me oīs gꝛa]. i. oīme id quod facit gratiosum.

Ualet cōtra hydꝛopisim. i. cōtra cupiditatē exemplo pauptatis.

Calozem. i. feruoꝛē libidinis refrigerat exemplo ꝛginitatis.

Uocem refrenat. i. multiloq̄um et magniloq̄um et turpiloq̄um. et hmōi: exēplo sue taciturnitatis. Folū ei⁹ cum acero mozsum canis restrīgere dicit. Folia ꝛba sunt. acetū acredo contritōis. canis diabol⁹.

Hec ē fic⁹ ꝺ q̄ legit Judic. ix [q̄ noluit relinq̄ꝛe dulcedinē suā et fruct⁹ suauissimos] . i. moꝛ suauitatē ꝛ otēplatōis dulcedinē [vt ꝑmouere ī̄ter ligna]. i. ꝑ dominio tpa li. vl sublimitate trāsitoꝛia. Mr̄ ꝛ imitatrix illi⁹: q̄ fugit ī mōtē: nolēs fieri rex ī ter ra. Job. vi. Et q̄ dixit ī passiōe. Jo. xviij. Regnū meū nō ē de ꝟ mūdo. Hec est fi c⁹ habēs fic⁹ bonas valde Hiere. xxiiij. Fic⁹ ei ī femīno. ponit et ꝑ boꝛe et pro fructu. sz fic⁹ ci. masculini gener⁹ moꝛby q̄ꝺ ē. Un marcial. Dicem⁹ fic⁹ q̄s scim⁹ ī aꝛbore nasci. Dicem⁹ ficos cecīliane tuos. Fic⁹ bone valde. pūt ꝺici generatōes ma rie. s. pulcra dilectio. timoꝛ. agnitō. et serā spes. q̄z q̄truoꝛ diē se esse mr̄ez. Quere li. vi. ti. i. q̄ ipa ꝺz mr̄. Hec ē fic⁹ de q̄ diē pab. xxvij. [Qui seruat ficū]. i. mariā. q̄ ꝑp̄ dulcedinē fruct⁹ sui ficui ꝙpar⁹ [comedet fruct⁹ ei⁹] [fructibꝫ eni hui⁹ fic⁹ illi pascēt q̄ sibi mariā seruauerint. et se illi. i. ad honoꝛē illius.

Ficus
aꝛboꝛ
Ficus
noꝛbus

Maria amigdalus Capitulū xxiiij.

[Amigdal]. i. amigdal⁹ greco noīe. cui⁹ fruct⁹ a latinis ꝺz nux lōga. ab alīs nu cula. q̄si nux minoꝛ. Hec aūt aꝛboꝛ ꝺ⁹ oibꝫ aꝛboꝛibꝫ se floꝛe ꝙuestit. ꝛ ad iferēda poma sua. aꝛbusta seq̄ntia ꝺuenit. Ista z aꝛboꝛ alia dulc⁹. alia amara. sz q̄ñ tere brat radit amare amigdali. ꝛ iserit surcul⁹ illi⁹ aꝛboꝛis. q̄ greci picen. latini pice am nomināt. deponit amigdalus suā amaritudinē q̄ habebat in succo.

Maria amigdalus. quia

Quia amaritudinē oꝛigiał habuit ī ꝯceptōe. sz eā bñficio scrīspūs ꝺposuit ī sctificā/
Quia ꝑma oīm aꝛboꝛ. i. sctoꝛ veter⁹ ꝛ noui testamē/ [tōe. ꝛ facta ē tota dulc⁹. ri floꝛuit: vouēdo ꝛginitatē. et floꝛē habuit tenerrimū. cū adhuc ess⁹ iuuēcula. Sz fructus ꝑseuerātie habuit solidissimos. q̄ maturuerūt ꝑ bonā assuefactōem.

Quia generauit fructū medicinalē.i.christū. Unde Eccī.xxxviij.[Altissim⁹]. i. de⁹ pater [creauit ō terra] carnis ✠ginee [medicinā] generꝫ hūani.s.christū boiez. Isa. xlv. Ego dñs creaui eū.hoiem.s. Isa.xxxviij. iussit ipe ysaias vt tolleret massam ō ficis et carbaplasmarēt sup vuln⁹ ezechie.z sanaret. Ecce q̄ fic⁹ habz fruct⁹ medi/

Jn locis calidis dicit fructu abūdare.i frigidis fructū negare. Lo/ca calida/corda caritate feruētia.loca frigida /corda malicioſa. Hiere.vi. Sic frigidā facit cisterna aquā suā.sic frigidā fecit maliciā suā.

Maria amigdal⁹ quia

Lac factū de amigdalis refrigerat. Uñ et dat laborātib⁹ acuta.z simplex doctrīa de btā virgine:multū valet estuātib⁹ caumate carnaliū passionū seu q̄cūlibet vicioꝝ.

Cortex fruct⁹ ei⁹./dur⁹ asper z amar⁹.nucle⁹ ✠ dulcꝫ. Sup vbi agit de virga in/uenies mysteriū vbi tractat de q̄nta ✠ga q̄ fuit aaron.pti.vi.c.xxi.R.

De fructu ei⁹ artificioſe fit oleū.q̄a christ⁹ est miſicordia nr̄a sicut dicit p̄s.qui arti ficio spūssancti de substātia ei⁹ factus est hō.

Amigdal⁹ q̄ p̄ ceterꝫ arboribꝫ floreſcit.oleo pingueſcit.p fructū eius infirm⁹ conuale scit. Sic maria p̄ ceterꝫ sctis floret pietate.p̄ ceteris pīgueſcit caritate. magꝫ p̄ipaz q̄ p ceteros fruimur sanitate. Eccl'iastes.xij. Dicit de p̄mo [florebit amigdalus] De scō subdit [pinguabit locusta] De tercio ibidē [dissipabit capparꝫ] Et sub dit i auctē. [Jbit hō in domū eternitatꝫ sue].i. reuertet ad padisū.z totū ß p mariā

Aliter [Florebit amigdal⁹ q̄z florē suū christū./q̄ dicit p̄mogenit⁹ tā p̄ris q̄ matrꝫ: de se sola ptulit. Jn cui⁹ ortu [pinguata ē locusta] q̄z instabil' gētilitas p gr̄az fe/cūdata. [Dissipata ē capparꝫ] q̄a iudea aculeis pctōrū spinoſa:spūali pīguedine re māsit vacua.z appellata ē capparꝫ a grecꝫ.eo q̄ hēat i sūmitatib⁹ rotūda seminū ca

Christ⁹ amigdal⁹

Christ⁹ amigdal⁹ [q̄a hec arbor añ oēs alias floret.et ipe ē p̄mitie dor/miētiū.i.ad Chor̄. xv. Uñ dicit p⁹ resurrectōem. Refloruit caro mea z̄. Et hoc ē qđ dicit. [Florebit amigdal⁹. impinguabit locusta].i. fidel' aīa illo floze .s. carne et sanguine ei⁹ [dissipabit capparꝫ] corruptio.s.nr̄e mortalitatꝫ q̄ñ corruptibile ß in

[Epistella.]

Capparꝫ

duet incorruptōem.i. Chor̄.xv. Capparis ē herba q̄ venerē repmit i cibo sumpta. et signat mortificatōem nr̄e carnis.z p ß redibit hō ad domū sue eternitatis.

Moraliter. Flos amigdali p̄cedēs alios flores ē bonū ppositū:p̄cedēs fruct⁹ bono rū opez. Sed q̄ tenerrim⁹ ē iste flos:cito ledit in q̄busdā. Job.xv. Ledet q̄si vi/nea in p̄mo floze botr⁹ ei⁹. Pinguedo ✠ olei./caritas est.a qua incipiēdum est q̄c/quid voluerim⁹ esse meritoriū.

Maria morus Capitulū xxv.

Uersus sextus

Morus [q̄ fm Jsidoz.sic vocat a grecꝫ:sed a latinis rub⁹.eo q̄ fruct⁹ ei⁹ vel ✠gultū rubet. Fruct⁹ facit siluestres:q̄b⁹ fames pastorū i desertꝫ ꝓfouet. Fo/lia ei⁹ supiecta serpēti:ipm dicunt interimere. Fructus mori./q̄ christ⁹ est./tricoloz. q̄a p̄mo viret.scō rubet.tercio nigreſcit.matur⁹ dulceſcit. Uel etiā ipa maria./que pt ꝓpari moro fructui.viridis sctitate.cādida ✠ginitate.rubea passiōe vl' ꝓpassiōe. nigra.i.despecta q̄ ad filiū in passiōe. Uel etiā christ⁹ fuit niger i sepultura.q̄ñ non erat ei species neq⁹ decoz. Isa.liij. Uel q̄ ad matrē:q̄ñ reputabat corrupta. Uñ di/cit Nigra sum sz formoſa. Uel i passiōe filij fuit maria nigra q̄ñ cū decolorato de/colorabat marer:et obscurabat cū obscurato. De folijs mori dicūt pasci q̄dā ver mes q̄ faciūt sericū.i. ꝓ sciētie hūiliū q̄ doctrina et exēplis marie in p̄senti sibi vestē ꝓtexūt nuptialē. Jtē folia.i. ✠ba et oroēs marie occidūt in suis amatoribꝫ serpētes vicioꝝ.z annihilāt serpētes.i. venenatas psuasiōes demonū. Et nota q̄ mor⁹ chri stus. mor⁹ crux. mor⁹ maria. quoꝝ verba occidūt diabolū.

Moraliter. Cādor mori fruct⁹./innocētia. viror fides. grossicies spes. rubor caritas. maturitas pseuerātia. nigredo hūilitas ꝓsūmans omne bonū .q̄a ꝓtēnens scīpm. Uel mortꝫ desiderīū. Uñ Phil'.i. Cupio dissolui et esse cū christo. Collectō mor corpalis. mortua enī corpa nigreſcere solēt.et moꝝ colligit q̄ñ nigreſcit.

Maria sichomorus Capitulū xxvi.

Jchomor [.i. sichomor⁹ nomē grecū. sic dicta./q̄a folio moro sil'is.z a latinis celsa appellat ab altitudīe.q̄a nō est minima vt mor⁹. Dicitur autem sichomorus:

quasi ficus fatua. qr maria vouēdo v̄gitatē reputata ē fatua. sic legit̄ i apocrifo de infantia ei⁹. sz ob h̄ deo facta ē fic⁹ dulcs. Et ad h̄ ascēdit christ⁹ i hāc sichomorū. vt nobis visibilis appareret. Sil'r et in crucē q̄ est sichomor⁹. q̄a a mūdanis visa ē pena crucs stulticia. Uñ. i. ad Chor. i. Gētib⁹ aūt stulticiā. Crux eni credētes alit vt fic⁹. sz a mūdanis ⁊ hereticꝭ reputat̄ vt fatua. Ad h̄ aūt ascēdit xp̄s i sichomoꝝ crucꝭ. vt nob oñderet q̄ essz ascēdendū: ⁊ vñ possz videri. Propter h̄ zache⁹: q̄ iterp̄tat̄ iustificat⁹. gr̄a dei iteri⁹ illustrāte. qr ip̄e statura pusill⁹ erat: nec videre poterat p̄ turba dñm trāseūtē. ascēdit in arborē sichomoꝝ vt videret iesum Lu. xix. Et tu si nō potes dñm videre p̄ turba viciorū et strepitu turbatōis secl'arꝭ. ascēde i arborem sichomoꝝ. Et h̄ ē qd dic apl's. i. Choꝝ. iij. Si q̄s videt̄ esse sapiēs stult⁹ fiat vt sit sapiēs. Propter h̄ dr. ij. Paral'. i. Prebuit rex salomō auꝝ ⁊ argētū i hierl'm q̄si lapides: et cedros. q̄si sichomoros q̄ nascūt̄ i cāpestrib⁹ m'ltitudine magna. Hierl'm eccl'ia vl' religio. salomō christ⁹. veri claustrales vita ⁊ ꝯtēplatōe sublimes q̄si cedri a mūdi amatorib⁹ reputāt̄ sichomori cāpestres. sed oīa p̄ christo relinq̄re dulcꝭ ē fatuitas. qr et p̄ h̄ christū dulcescūt. et ad eius p̄petuā visionē p̄ueniūt. Et h̄ ē qd dixit zache⁹ postq̄ de sichomoro quā ascēderat descēdit. et ꝯtēplat⁹ ē iesū. Ecce dimidiū bonoꝝ meoꝝ dñe do pau. et si q̄d aliquē defraudaui reddo q̄druplū.

Maria abies Capitulū xxvij.

Abiesq̄] q̄ s̄m Isidoꝝ dr ab eūdo. eo q̄ p̄ ceterꝭ arborib⁹ i altū lōge eat. et in excelsum p̄mineat. Uñ et dr. q̄ caput suū collocat iter nubes. Cui⁹ natura expers ē terreni hūoris. et p̄inde lenis et habil' habet. et nō nodosa vt cetere arbores. De hac abiete dicit christ⁹ eccl'ie sue q̄ ē nauis Isa. lx. Gl'ia libani ad te veniet: abies ⁊ buxus ⁊ pinus sil' ad ornādū locū sanctificatōis tue ⁊c.

Maria abies

Propter altā p̄ceritatē. q̄a cōuersatio eius in celis. Uel p̄pter erectōez ꝯtēplatōis. Fuit eni semp erecta ad celestia. et nunq̄ reflexa ad tp̄alia.

Quia in montib⁹ libēti⁹ crescit. sic et ip̄a creuit in exēplis sctōꝝ: q̄ fuerūt mōtes p̄ vite eminētiā. Crescit etiā sp̄ualiter in mētib⁹ eleuatis p̄ desideriū ad celestia ⁊ eterna.

Quia pulcras habz comas. i. v̄tutes. q̄b⁹ christū caput suū exornat: totū attribuens gratie eius.

Quia sterilis et infructuosa. quo ad p̄positū virginitatis p̄petue.

Quia plana et lenis. p̄ benignitatē ⁊ v̄tutē māsuetudīs. ⁊ qr sine sarcina pctōꝝ.

Quia sine humore alicui⁹ ꝯcupiscētie carnal': et sine amore terrenitatis.

Quia adiutorio ip̄i⁹ trāsit̄ mare secl'i p̄sentꝭ. et p̄uenit̄ ad portū eterne felicitatis.

Quia dicit̄ ab eūdo. nūq̄ eni i via dñi stetit. sz sp̄ d v̄tute i v̄tutē p̄cessit. Uñ de ea dr Cañ. vi. Que ē ista q̄ p̄gredit̄ ⁊c. In via eni dñi nō p̄cedere retrocedere est.

Maria salix Capitulū xxviij.

Salix] sic dicta. eo q̄ celeriter saliat. i. crescat. Arbor lenta. i. flexibilis. ⁊ iō habil' vitib⁹ vinciēdis. Cui⁹ semen haustū i poculo. sterilitatem dicit̄ opari. Floret apud nos sed nō fructificat. Uidim⁹ tñ apud albigenses salices glandiferas. vel forte alie erāt arbores salicib⁹ similes.

Maria salix

Quia ante tota fuit sancta q̄z nata. Ecce q̄ salijt celerrime.

Quia vouēs virginitatē p̄elegit sterilitatē q̄z ꝯcubit⁹ vilitatē. Ecce q̄ ifructuosa q̄ ad p̄positū v̄ginitatis. Sap. iij. Felix steril' et incoinq̄nata q̄ nesciuit thoꝝ i delicto. Isa. liiij. Letare sterilis.

Quia p̄pe aq̄s libenti⁹ crescit. s. gr̄aꝝ et donoꝝ. Unde vox ei⁹ est de sp̄ūsctō sic dic hieronym⁹. Sup aquā refectōis educauit me.

Quia nature frigide p̄ castitatē. quia gracilis p̄ humilitatē. quia amara p̄ ꝯpassiōez. Unde sortita est nomen amaritudinis.

Quia lēta ⁊ flexibil' q̄ ad deū obediētia. q̄ ad nos miscdia. q̄ ad se hūilitate p̄fecta.

Quia vincit. i. ligat vites. i. flexibiles paxillo sustētat. i. filio. d q̄ dic p̄r Isa. xxij. Figā illū paxillū i loco fideli. Quere alia de salicib⁹ sup̄. c. i. Q. Q. et. c. xvij. i fi. capl'i.

Quia folia eius foliis oliue similia. Nam misericorditer loquit̃ ꝑ nobis bonũ in cõspectu vnigeniti sui.

Quia semen eius .i. filius: sua p̃dicatõe multos steriles fecit a fructu carnali: alliciẽs eos ad ꝓpositũ castitatis.

Maria oleaster Capitulũ xxix.

OLeaster] dict⁹ q̃ sit oliue foliis silis. sz latioribꝫ. arbor ĩculta. siluestrꝭ. amara ⁊ ĩfructuosa. cui ĩsert⁹ oliue ram⁹: vim mutat radicꝭ. ⁊ ꝟtit eã in ꝓp̃am q̃litatẽ. Silr et maria hũano exercitio ĩculta. Siluestrꝭ. q̃a a mũdana ꝯuersatõne seq̃strata. Amara ⁊ ĩfructuosa. sic ĩ salice sup̃ dictũ ẽ. Vl' iste ꝓp̃etates p̃nt ip̃i attribui q̃ ad statũ añ sctĩficatõez. in q̃ sctĩficatõe q̃si est ei ĩsert⁹ ram⁹ oliue .i. ꝑticipiũ diuĩe g̃tie. ⁊ facta est ꝑticeps pinguedĩs .i. plenitudĩs oĩm carismatũ et donoꝝ spũsscti.

Maria pinus Capitulũ xxx.

Versus septim⁹ PInus] de q̃ ꝓmittit dñs eccl'ie sue Isa. lx. Gl'ia libani ad te veniet ⁊c. vt sup̃ ĩ abies. De hac pinu p̃t exponi illd̃ Isa. xliiij. Plãtauit pinũ quã pluuia nutuit. ⁊ facta ẽ hoĩbꝫ ĩ focũ [Plãtauit] eni de⁹ pr̃ ĩ orto eccl'ie sue [pinũ] istã. s. mariã. ⁊ nutrita fuit [pluuia] h̃ ẽ. abũdãtia gr̃aꝝ. Vñ ip̃a dic̃ de spũsctõ. sic exponit hierony. Sup aquã refectõis educauit me. Et q̃a gr̃a plena. iõ facta ẽ hoĩbꝫ ĩ focũ. q̃a diligit̃ ab oĩ ꝟo xp̃iano. glo. vt calefaceret artificẽ dei.

Hiero.

Maria pin⁹ Propt̃ altitudinẽ ⁊ eminẽtiã vite. excellẽtie cõtẽplatõis. sapie spei. et cõuersatõis sctẽ.

Propter rectitudinẽ. et fruct⁹ suaues atq̃ multiplices iusticie. q̃s ꝯtinuit varijs et ordĩatis cellulis. et q̃si cõtexit testis solidissimis ⁊ q̃si infrãgibilibꝫ ĩuicte fortitudĩs.

Pomũ pinei Cõsidera pomũ pineũ. ⁊ videb̃ q̃ ordie sibi cohereãt ꝑtes ei⁹. q̃lit̃ vnicuiq̃ nucleoꝝ ꝓp̃a cellula ꝓuisa sit. q̃lit̃ maiores maioribꝫ. et mĩores mĩoribꝫ deputate sũt. ⁊ apparebit tibi mirabil' ordo et rectitudo iusticie ⁊ coherẽtia ꝑtiũ ei⁹. Silr viris iustis: vl' in iudicãdo vl' ĩ sustinẽdo iusticiã magna fortitudo necessaria ẽ. ne amore vel odio p̃ce vl' p̃cio deuiẽt a recto. q̃r tã his q̃ꝫ alijs diuerꝭ modis ĩsidiat̃ diabol⁹ deuoratõi fructuũ ei⁹. s. iusticie. Prouer. xv. In abũdãti iusticia ꝟt⁹ maxĩa ẽ. i. virtuositas. Eccĩ. vij. Noli velle fieri iudex: nisi ꝟtute valeas irrũpe iniq̃tates.

Itẽ pin⁹ arbor succincta. sic et beata ꝟgo ꝑ votũ virginitatis. et viri iusti ꝑ ꝯtinentiã mentꝭ et carnis.

Isidor⁹ Scd̃m Isidoꝝ pin⁹ dicit̃ ab acumĩe folioꝝ. nã antiq̃ vocabãt pinũ acutũ. Folia verba sunt. acumẽ folioꝝ subtilitas ꝟboꝝ. Vel q̃a de celestibꝫ tractabat loq̃ndo ñ de terrenis. Itẽ ꝭm Isid̃. pin⁹ oĩbꝫ ꝓdesse credit̃ q̃ sub ea serunt̃. sicut fic⁹ nocere dicitur oĩbꝫ. Similiter ⁊ maria ꝓmouet et augmẽtat q̃cq̃d boni incipitur a fidelibꝫ ad imitatõem exemplorũ ip̃ius.

Gutta ab ip̃a defluens: rigore vl' tepore durescit in soliditatẽ. et fit q̃si gẽma vl' electꝝ in insulis germanie.

Ipocras Dicit Ipocrates. q̃ nuclei pinoꝝ vehemẽter calidi sũt. ⁊ venerẽ ꝯmouẽt. stomachum et renes calefaciũt. vrinã purgant. ventrẽ mouent potati cũ vino dulci. sed ista virgini nõ possunt cõuenire.

Maria castanea Capitulũ xxxi.

CAstanea] grecũ ẽ nomẽ. q̃r fruct⁹ ei⁹ gemĩ ⁊ rotũdi ĩ modũ testicl'oꝝ ĩtra folliculũ recõditi sũt. q̃ dũ eijciũt̃ q̃si castrãt̃. Nec arbor ĩcisa tãq̃ꝫ silua expullulat. Poma ei⁹ fortissima sũt. ⁊ ꝯmesta difficile digerũt̃. viridia strĩgũt. sz cocta minus. Scd̃m q̃ castanea d̃r a castrãdo p̃t figurare mariã. q̃ vouẽs ꝟgĩtatẽ castrauit se ꝓpter regnũ celoꝝ Mat. xix. quã castratõez ĩnuebat q̃ñ ãgelo rñdebat. Viꝝ ñ ꝯgsco Fruct⁹ ei⁹ q̃ xp̃s ẽ: ĩ follicul' valde aculeat⁹ fuit. q̃r ĩ btĩssima carne sua. mltaꝝ passus ẽ tribulatõnũ aculeos. Ip̃emet etiã p̃t dici castanea arbor. q̃ ĩcisa vbrime pullulat. q̃r ip̃e ẽ illud lignũ de quo dicit̃ Job. xiiij. Lignũ habet spem si p̃cisum fuerit rursum virescit. et rami ei⁹ pullulãt. Quere sup̃. c. xviij. q̃ xp̃s lignũ: expositõem.

Maria laurus Capitulũ xxxij.

LAur⁹ quoq̃] q̃ dicit̃ a ꝟbo laudis. q̃a antiq̃tus ex ea cũ laudibꝫ victoꝝ capita coronabãt̃. Maria ꝟo ꝓpugnatorẽ nostꝝ ad saluãdũ. s. filiũ dei coronauit

in incarnatõe diademate gl'iose carnis. Canti.iij. Egredimi filie syon ꝛc. Quere li. iij.p.ij.xij.progatiua. H.et bene expositũ inuenies. Nec solũmõ christũ coronauit. imo et ipa corona nr̃a ẽ. Uñ ꝛ dr̃ ei Isa.lxij. Eris corona gl'ie i manu dñi. ꝛ diadema regni i manu dei tui. Sz ad h̃ legitime pugñdũ ẽ. qꝛ nõ coronabit̃ nisi q̃ legitime certauerit.ij. Thim̃.ij. Hec etiã arbor nũq̃ deponit virorẽ. ꝛ iõ ipa poti⁹ coronabãt̃ victores. Sola etiã hec arbor/vulgo fulmiari mime credit̃. Habz etiã laur⁹ folia odorifera. Sic ꝛ v̄ba btẽ v̄gis q̃ habẽt̃ i euãgelio aromatica sũt ꝛ sũme delectabilia intelligentib⁹ ea. q̃ paucissimi sunt.

Maria buxus Capitulũ xxxiij.

Buxus. Id q̃ ꝓmittit dñs eccl'ie sue Isa.lx. Gl'ia libani ad te vẽiet abies ꝛ bux⁹ ꝛc. Est aũt bux⁹ grecũ nomẽ corruptũ a latinis ex ꝑte. nã grece appellat̃ pixos

Maria buxus. quia

Breuis stature. in quo signant̃ hũilitas virginis et pauꝑtas.
Sꝑ virẽs ꝑ virgitatẽ. q̃ ẽ viror genit⁹. Ul' i virore ꝑpetua imarcessibilitas sctitatꝭ.
Sterilis. vt supra de salice.
Intensi palloris. i. intẽse mortificatõis carnis que facit pallere. Ul' intẽse dilectõis. Unde. Palleat omnis amans.
Intẽsi viroris. q̃a illibate virgitatꝭ. Quere titulo d̃ v̄gitate ei⁹. li.iiij.ti.ix.li.v.O.
Maria buxus. qꝛ — Dura ꝛ fortꝭ. ꝑ qd̃ idonea sculpturꝭ faciẽdis. Et maria dura ad tribulatões sustinẽdas cũ filio. et solida ꝑ cõstantiã mentis i voto virginitatis. Uñ cõstanter rñdit. Uirum nõ cognosco.
Rupibus inherẽs. i. mentes diligens firmatas in bono.
Dẽsa in foliis. q̃a multiplex intelligẽtia elicit̃ ex v̄bis ipi⁹ positꝭ i euãgelio.
Comã nõ deponit i hieme. nec ipa virtutes suas in tribulatõe.
Colit̃ ab auib⁹. i. cõtẽplatiuis. q̃ sunt aues paradisi.
Lenitate materie/apta literaꝝ apicib⁹ sicut dicit Isid. Isa.xxx. Ingressus scribe eis sup buxum. et in libro diligenter exara illud ꝛc. Quere expositõem.

Maria vlmus Capitulũ xxxiiij.

Et vlmus. De hac vlmo ꝓmittit dñs secl'o desolato. Isa.xli. Ponã i deserto abietẽ et vlmũ et buxum simul. i. nasci faciã mariã ꝑ has tres arbores figuratã. Scdm Isid. vlm⁹ ex eo nomẽ accepit q̃ i vliginosis locꝭ ꝛ humidis meli⁹ ꝓficit. Nã i montib⁹ et aspis min⁹ leta ẽ. Est aũt vligo natural' humor terre nunq̃ recedẽs ab ea. Sic ꝛ maria ꝓficiebat ex humorib⁹ carismatũ et donoꝝ spũssancti. Itẽ vlmus licet sterilis i se: tñ apta vitib⁹ sustentãdis. et maria meritis et exẽplis ꝛ orõibus sustentat fructificãtes in bono. imo totã eccl'iam. que est vitis.

Vligo

Incipit septima particula orti cõclusi. in qua agit̃ de auib⁹ huius orti.

Ortus ꝯclusus soror mea spõsa ꝛc.

Christ⁹ nicticorax Capitulũ ꝑmũ

Nicticorax vl' nocticorax. Iq̃ dr̃ q̃si coru⁹ noctꝭ. q̃a auis ista amat tenebras noctꝭ. Et i h̃ d̃sig̃t christũ q̃ se ꝯpat nicticoraci. q̃ ñ vult mortẽ pctõrꝭ. sic ipemet dic̃ Eze.xviij. i fine capl'i. Itẽ nicticorax lucẽ fugit volãs d̃ nocte ad q̃rẽdũ cibũ suũ. qꝛ cib⁹ christi iustificatio pctõꝝ. Fugere lucẽ. ẽ decliare gl'iaz mũdi fallacẽ. Uñ Job.xxxi. Si vidi solẽ cũ fulgeret ꝛc. Quere expositõez li.vij.ti.iij. q̃ maria sol i fine capl'i. Itẽ nicticorax manet i ꝑietinis. i. i ruinis. q̃a xp̃s de iudeis excecatꝭ nat⁹ ẽ. ꝛ ab ipis i breui ruitur⁹ crucifixus. ita viliter ac si esset coruus noctꝭ. i. peccatꝭ denig̃tus. et leprosus et ꝑcussus a deo et hũiliat⁹. Isa.liij. In illis tñ habitauit qd̃ãmodo in passiõe. q̃a nõ ex toto recessit ab eis misicordia ei⁹. sed ꝓ eis orauit i cruce. Lu.xxiij. Sũt aũt parietine parietũ ruine. s. vbi sunt parietes stãtes sine tecto ꝛ sine habitãtib⁹.

Parietine

Christus aquila Capitulū ij.

A Aquila] Christ⁹ aḋla. Deut. xxxij. Sic aḋla puocās ad voladū pullos suos ⁊c. Dicit q aḋla q̄n volūt aliq rape pullos suos: alas sup eos expādit. et eos puocat ad voladū. Sic christ⁹ ī passiōe. cū diabol⁹ rapet gen⁹ hūanū. expādit brachia sua q̄si alas suas ī cruce. vt ide pcā relinq̄ntes: altitudinē crucis ascēdāt. ad quā diabol⁹ attīgere ñ psumit. ḋa ibi abscōdita ē fortitudo dñi. q̄ ī aere aereas ptātes debellauit. Sz rorpidi pcōres ī nido pue ꝓuersatōis rorpētes. sup ramū crucis volare ñ appetūt. Et ꝓpter ß ab aucupe diabolo rapiūt ī nido pue ꝓuersatōis. Unde diabol⁹ signat⁹ p assur dicit Isa. x. Detraxi q̄si potēs ī sublimi residētes. et inuenit q̄si nidū manus mea fortitudinē populoꝝ.

Christus aquila. quia aḋla

B Rex ē auiū. i. ꝓtēplatiuoꝝ spēaliť. Un Joh. i. dic ei nathanael L Rabbi tu es fili⁹ dei. tu es rex isrl] .i. vidētiū deū ocl'o fidei ⁊ amorⁱ. [Jesu vir [ra] vidēs [el] de⁹. ide isrl. i. vir vidēs deū. Qui bñ dicūť aues. q⁹ pēnis ꝑtutū ascēdūt ad celestia. ⁊ eoꝝ ꝓuersatio ī cel ē. Phil. iij. et paꝝ morāť ī terra. i. ī terrenis. s. q̄ ad solā necessitatē.

Dicit ab acie ocl'oꝝ. s. ab acumīe visus. q⁹ sp fruebať inq̄ntū hō visiōe pris. etiā ens ī vtero mris ⁊ pēdēs ī cruce. Un dic [Prouidebā dñm] .i. prez [Li ꝓspectu meo sp] Sap. xviij. [Celos attīgebat] .s. p ptēplatōem [stās ī terra] Et ß ē aspicere solē inrota. i. irreuerberata acie oculoꝝ. Jtē. ḋa nihil occ'tū q̄ ei ñ reueleť. Un ꝺr Eccī. xxiij. [Ocli dñi ml'to pl⁹ lucidiores sup solē: circūspiciētes oēs vias hoīm] .i. cogitatōes. desideria. volūtates. et opa [et ꝓfundū abyssi] .i. cordis hūani q̄ ꝓfūdū ē ⁊ iscrutabile. Hiere. xvij. Quere expositōez li. i. ti. xij. O. Heb. iiij. Oia nuda et aperta sūt oculi ei⁹. ad quē nob sermo. Dicit etiā Jsiḋ. q cū aḋla sup maria pēna ferať imobūli. nec hūanis pateat obtutib⁹. de tāta sublimitate piscicl'os videt natātes. ac rormēti istar descēdēs pēnis. ad lit⁹ attrahit raptā pdā. Sil'r christ⁹ ī solio paterne maiestaⁱ existēs iuisibil'r: ꝺ celo r̄spexit filios hoīm ocl'o pietaⁱ errātes ī mari. i. in mūdo. ⁊ descēdit q̄si ex improuiso ī sua incarnatōe. vt ipos pdatos a diabolo pdatore. et eos ꝓduceret ad lit⁹ vite eterne. Un. Captiuā duxit captiuitatē.

Jsidoꝝ

Altⁱ⁹ volat ceteⁱ auib⁹. q⁹ nō ē sctūs vt ē dñs. i. Regū. ij. In ascēsiōe etiā asc̄ēdit sup cherubin. et volauit sup pēnas vētoꝝ] .i. sup oēs ꝑtutes āgeloꝝ vsq ad dexterā pris. Et nota q dic ascēdit sup cherubin. qꝺ iterꝑtať plēitudo scie. nulla ei hūana scia attīgere ꝑt. vl' ad q̄ntā gl'iaz: vl' q̄ntū tūc ascēderit. [Volauit] .i. velocit ascendit. Ul' [volauit] .i. auolauit ab hūano itellectu. Et nota q nō ꝺr. volauit vl' ascēdit sup seraphin. q ē ordo supm⁹. licz vex fuerit de xpo hoīe et ꝺ btā ꝑgie. ne forte putarer q hūanitas eq̄rer deitati: fm quā minor est prē. ḋa sup seraphin nō est nisi girochesia. i. sacer ordo triniratis [Volauit sup pēnas vētoꝝ] .i. sup dignitateⁱ et pmia scrāꝝ aiaꝝ q̄ dicunť vēti. Job. xxviij. [Qui fecit vētⁱ pōd⁹] .i. aiab⁹ corpus.

Christ⁹ aḋla. q⁹

Aedificat ī arduis. Un dic dñs Job. xxxix. Nūq d ad pceptū tū eleuabiť aḋla. et ī arduis ponet nidū suū. Et sūt ꝑba pris ad iob. ⁊ ē bonū thema ꝺ ascēsiōe. [Arduī] sunt q̄ supeminēt alīs p vite excellētiā. Jn ß aūt istruimur ī cuiusmodi coꝛdib⁹ dñs ꝓmorať ⁊ habitat. ī illis videlicz q̄ sūt arduī p vite eminētiā. ⁊ dicūť cum Job. vij. Suspēdiū elegit aia mea. Seqť. [Jn petⁱ manet] .i. ī ill' q̄ sūt q̄si petra p firmitatē fidei. ad tribulatōes isensibiles ⁊ duri. q sagittⁱ tēptatōnū nequnt penetrari. penitētialib⁹ exercitijs ꝺsiccati: p ꝓtinētiā ⁊ abstinētiā frigidi. Et sic assig p petates petre. Seqť. [Et ī ꝓrupt⁹ silicib⁹ ꝓmorať] Silex ꝺr. qa silet. s. a pua ꝑbo sitate. Prerupti sūt illi q̄ mēte separati sūt a dilectōe mūdana. Seqť [Et in accessis rupib⁹] .i. ī ill' q̄ ira alti sūt ⁊ exaltrati p vite eminētiā: q ad ipos ipe diabol⁹ accedere nō ꝑt. Seqť. [Jnde ꝓtēplať escā. ⁊ de lōge ocli ei⁹ ꝓspiciūt] Pulli ei⁹ lābūt sanguinē. ḋa viri iusti q̄ pulli ei⁹ sūt. cū auiditate ⁊ desiderio: q̄ norať ī ꝑbo lābēdi: recogitāt passiōem ei⁹ et circūstātias passiōis. dicētes cū spōsa Cañ. i. Fasciculus mirrhe dilect⁹ me⁹ mihi. Inter vbera mea ꝓmorabiť. Ad heb. xij. Recogitate eū qui talē sustinuit a pctōrib⁹ aduersus semetipm ꝓtradictōem ⁊c.

Thema ī ascēsione

Ametistū ponit ī nido. Ametist⁹ duoꝝ coloꝝ ē. s. purpurei ⁊ violacei. fugat ꝺpētes D

ꝛ venenū. Valet etiā ꝺ ebetatē. Illos ei positur⁹ ē christ⁹ secū ī nido ere ebtitudiſ
De q̄ ōr Lu.xix. pueri mei mecū sūt ī cubili. q̄ regia ptāre: q̄ sigt ī coloze purpureo.
ꝛ purpura regib⁹ ꝓuenit: vicijs ꝺdicūt ī se et alijs. ꝛ a regno suo. i. carne mēbrſ ꝛ sē
sib⁹: malefactozes extirpāt. i. ꝓuos mot⁹ ꝛ nociuas titillatōes. ꝛ ipos puniūt et ex/
pellūt. ꝛ q̄ austerā ꝛ hūilē pniaz faciūt. q̄ duo sigñt ī purpura Pñia p liuidū colozē.
hūilitas. q̄a ppe terrā ꝙſaſ flos viole. Qui etiā a se ꝛ alijs q̄ntū pñt: arcēt ꝛ expel
lūt serpētes: et venenata spūaliū vicioꝝ. q̄ aīas intoxicāt. ꝛ ebetatē carnaliū ōlecta
tōnū: q̄ bibūt ō aureo calice babilōis. Hiere. li. Et ꝫ est q̄ ō dicit hiero. sup ysaiā ī
fine. Serpētē antiquū nido suo fugat. q̄ et carnē suā macerat. ꝛ morib⁹ animi po/
tēter impat. Per nidū coz vl carnem intellige.

Dirissimū facit nidū suū. ponēs ibi: vt dictū ē ametistū. quia cōscientiā in q̄ habitat
dirat ꝙtrib⁹. et bonis opib⁹. et hmōi. que supra notata sunt.

Optime ꝓcurat pullos sasidib⁹ gdicib⁹ lepozib⁹. et hmōi. Sil⁹ christ⁹ pullos suos q̄ſ
lucit ī passiōe. et viuificauit ꝑpo sanguīe: velut pelican⁹ filios suos. pascit dicta p
cioſissima ꝛ sūptuoſissima. i. carne sua. q̄ ꝛe ē cib⁹. Joh⁹. vi. q̄ sumit ī sacramento. ꝛ
potat sanguīe suo quē effudit ī cruce. quē lābūt p desideriū illi q̄ veri pulli sūt. nec
a pr̄e degenerāt: vt sup dictū ē. Deute. xxxij. Sāguinē vue biberēt meraciſſimū.

Uiuit de rapina. q̄a illos sibi icozpat ꝛ iuiſcerat spūaliter cozpi suo. q̄ō ē eccl̄ia. q̄s
rapuit a diabolo manu cruci affixa. nec cessat rape manu amozis. Uñ dic̄ Osee. xi.
[Trabā eos]. i. attrabā [in vincul' caritat⁹] Rapit etiā ōsdā rostro ꝑdicatōis. ꝛ q̄ſ
dā vnguib⁹ tribulatōnū. q̄b⁹ fortiter tenet eos ne euadāt post ꝓcupiſcētias suas.

Pullos suos sigillatim ponit ī radio solis. et eos q̄ solē acute ꝛ apt⁹ respiciūt oculis E
diligit fouet ꝛ nutrit. eos ꝙo q̄ q̄ſi cecutiētes oc'los auertūt a sole ō nido p̄jcit in
terrā. Sic ꝛ tp̄s eos q̄ ī se: q̄ ē ver⁹ sol iusticie respiciūt ideſinēter q̄ſi oc'lo timoꝛ⁹/
feruoꝛē iusticie q̄ſi oc'lo amoꝛ⁹ fulgoꝛē et lucē miſcōie. q̄ etiā oc'los spei et dilectōis
defigūt ī celestib⁹. sibi retinet āplectit ꝛ tuet. Illos ꝙo q̄ oc'los suos: itellectū. ſ. ꝛ af
fectū: auertūt a claritate solis et eternoꝝ/ ꝓmittit in terrā cadere. i. ī cupiditates ter
renoꝝ. vbi excecant spūaliter. et postmodū ī terrā miſerie et tenebꝛarū. De q̄b⁹ ōr.
Pones eos doꝛſū. ꝛ ī reliquijs tuis ꝓpab⁹ vultū coꝝ. Jt̄. deiecisti eos dū alleuiarēt.

Ubicūq⁹ fuerit cadauer/ statim adest. Job. xxxix. Hiero. dic̄ q⁹ aq̄le ꝛ vultures trāſ
marinā dicūt sentire cadauera. ibiq⁹ ad l'am ꝙgregari. Hoc inuenies ifra ti. de vul
ture. Cadauerosus efficit q̄s q̄s mortal⁹ peccat. ꝛ coꝛuis ifernalib⁹ seip̄m escā mini
strat. Sz si huic aq̄le cadauerositatē tuā p ꝓfessiōez ꝛ oꝛōez būiliter ostēdeꝛſ. ꝛ te ve
raciter accuſauerſ. statī aduolabit hec aq̄la: veniā tibi et gr̄az miſicordit ꝓferēdo.
De. ſ. venia ꝛ gr̄a sūt ale aquile hui⁹. Et bñ dicit. [statī adest] q⁹ nescit tarda rem
molimīa spūſſcti gr̄a. sic sup illō Actuū. ij. Fact⁹ ē repēte de celo ꝛc. dicit glo.

Deponēdo rostr̄ et plumas veteres renouat: et itez inueneſcit. Sic ꝛ christ⁹ ī sepul
cro q̄ſi plumas ꝛ pēnas veteres mortalitatē ꝛ passibilitatē ō posuit. ꝛ velut rostruz
recurruū q̄relaſ būane miſerie. ꝛ ī r̄surrectōe fact⁹ imortal' ꝛ ipassibil' velut pēnas no
uas ꝛ rostr̄ accipiēs: tot⁹ ē r̄nouat⁹. Uñ dic̄ p̄ſ. ci. Renouabit vt aquile iuuēt⁹ tua.

Maria aq̄la. [Qm̄ aq̄la regina volucrū. et maria regina āgeloꝝ: ꝓteplatiuoꝝ F
ꝛ ꝙginū. q̄ ī nido suo. i. ī coꝛde posuit ametistū. videlicz fidē q̄ ꝓcepit filiū dei.
Lu. i. Btā q̄ credidisti ꝛc. Et p excellētiā sui ꝓcept⁹: iduta ē veste purpurea. i. digni
tate regali. Uñ ō ea ōr. puer. vlti. Byssus ꝛ purpura indumētū ei⁹. Habuit etiā co
lozē viole/ cui p būilitatē assi'lata ē: et p ꝓpassiōez q̄ſi liuida facta ē ī filiū passiōe. Et
pulit etiā a se serpētes ꝛ venenata spūaliū vicioꝝ. q̄ nīcōs ad mētē ei⁹ īgredi potue/
rūt. Fuit ei m'lier timēs deū. puer. ī fi. Et eccl̄i. i. ōr. Timoꝛ dñi expellit peccm. i. in
trare nō sinit. Expellit etiā a famulāt̄ib⁹ sibi ꝛpētes ꝛ venenata. iuxta illō Mar. in
fine. In noie meo demonia ejcient. Maria. ſ. ꝛ ceteri sct̄i p ꝙtutē ꝓpetue ꝙgitaſ sue
cauit ab eberate oim carnaliū voluptatū. et amicis suis potens est p̄cauere.

Hec aq̄la [ī arduis posuit nidū suū]. i. ī excelſis ꝙtutib⁹ ꝓuersatōez suā. ꝛ coꝛ suū [ī
p̄rupt⁹ silicib⁹]. i. ī angel'/ de q̄b⁹ p̄rupti fuerūt supbientes angeli. q̄a ꝓuersatio ei⁹ sp
fuit in cel'. Phil'. iij. [Et ide ꝓteplabaſ escā suā]. i. refectōez mēt⁹ sue. ſ. ipm deū vt

eo frueret. Et ideo de hac aqla dr. q̄ ocli ei⁹ de lōge pspiciūt. Et ad p̄ceptū dñi eleuata ē hec aqla i sua assumptōe. qñ. s. Lascēdit sup cherubin ·i. sup choros angelorū Lr volauit sup pēnas vētor ·i. sup rōem et sup omnē intellectū hūanū. In excelsus etiā mētib⁹ r eleuat⁹ a terra. p mūdi ꝓceptū: diligit p gr̄am habitare.

Aqla ceteras aues pcellit i volatu r sol' aspectu. Et ipa sctōs ceteros i volatu ꝓcplatōis et aspectu sol' iusticie. i. filij sui. q̄ lucē ihabitat inaccessibilē. i. Thi. vi. q̄ videlicz lucē i ipa fuit abscōdita. r quā ipa nob⁹ accessibilē fecit: vicini⁹ atq; limpidi⁹ ꝓcplar.

Maria aqla. qr

Ditissimū ꝓtutib⁹ r donis oꝑtunis facit nidū suū. id ē. cor q̄ ihabitat p gr̄az. vt ꝑ dicere possit q̄ ipaz spūal' hospitar illō Sap. vij. Venerūt mihi oīa bona pariter cū illo. la. rē. Procurat optime filios spūales q̄s adoptat p gr̄az. cibo deuotōis. vi/no ꝓsolatōis et ꝓūctōis. panelacrimaz. et hmōi. r ꝑ pastu dignos reddit carne et sanguine vnigeniti sui.

De theophilo

Respicies mificor dit ad cadaueroso pctōres: ipam hūiliter iuocātes. aduolat duabus alis. pietate r ꝓpassiōe. vt ptz i theophilo. quē q̄si rostro orōis quā p eo fudit ad filiū. et q̄si vnguib⁹ iusticie: a diaboli faucib⁹ potēter eripuit. cyrogr̄phū suū ei r̄sti tuēs anulo ꝑpo ꝓsignatū. Propter ꝙ dr de maria. L Cōfidit i ea ·i. de ei⁹ fide r fortitudie Lcor viri⁹ sui chr̄isti. s. Let spoliꝫ ñ idigebit. Prouer. vl. Ipa ei q̄si ditat illis sponsum suū. q̄bus spoliat vt dictū est diabolū aduersariū.

Johes aquila

A Quila btūs Johes euāgelista. Uñ Eze. i. Facies aqle desup ipor q̄ttuor.

Johānes aquila

Primo: quia in arduis sup omnes posuit nidū suū sicut aquila. Job. xxxix. quādo supra pectus dñi in cena recubuit. Joh. xiij.

Sctūs iohānes aqla

Scdo. q: puocat ad volatū pullos suos. Deut. xxxij. r lābere sanguinē eos docet. Job. xxxix. Et iohes spūales filios. s. fideles ecclie: docz ꝓcplari etna. r q̄rere q̄ sursū sūt. r imitari dñicā passiōez. sic ptz i his q̄ scribit septē ecclīs asie. r angel' eaz

Tercio. qr i nido ponit ametistū. q̄ fugat serpētes. Nidus ecclia. ametist⁹ fides. serpentes hereses: contra quas specialiter scripsit.

Quarto. qa solē ituet i rota. et iste speciali⁹ deitat⁹ ꝓcplat⁹ ē archana. Uñ dixit. In pncipio erat ꝙbū. Alij q̄si ifirmis oculis solē. i. xpm videbāt i nube. i. velatū carne.

Quito. qa renouat se i senectute. qa q̄cq̄d factū sit de corpe ei⁹. inuentū ē mana scaturire. in figura eius q̄d dicit. Renouabit vt aquile iuuentus tua.

De hac aqla ꝑt exponi illō Eze. xvij. Aqla gndis rē. L Aqla vt dictū ē Lgndis i ꝙtute: i sapia: i auctē. L Magnaz alaz Dic q̄ttuor i iohe ꝓmēdāt. duplicat⁹ ꝙgitat⁹ puritas r itelligētie. Per ꝙ q̄d or: Lalaz he due iūgūt. q: nō sufficit subtilitas itellect⁹. nisi subsit mūdicia affect⁹. ml'ti ei eleuant p itellectū. ꝙ depmūt p affectū. Itē p ꝙ q̄d or: Lmagnaz ꝓmēdāt i eo christi familiaritas. r stili posterior⁹ auctas. L Lō go mēbroz ductu istud nō tā ptinet ad q̄ntitatē tpis q̄s corpis: q̄s tū ad lōgeuitatē mortis. quā. s. dñs post oēs sibi p̄rogauit. vt posterior scriberet: r defect⁹ alior sup pleret. Ad ꝙ g q̄ or: L lōgo mēbroz ductu ptinet stili posterior⁹ auctas. Uñ Ecclī. xxxij. Ego nouissim⁹ euigilaui. L Plena plumis et varietate. Et si enī ꝑncipalit circa diuinā naturā ī sistat: q̄d sigt p ꝙ q̄d or: Lplumis tñ imiscet plura q̄ ptinēt ad hūanā. q̄d sigt p ꝙ q̄d dicit Let varietate. Nā cū ꝑmisisset deitat⁹ sublimia dicens. Lin ꝑncipio erat ꝙbū subiūxit hūanitat⁹ hūilia dicēs. L Et ꝙbū caro factū ē rē. In ꝙ ꝙbo q̄d sequit Lvēit ad libanū innuit christi familiaritas. Liban⁹ iterꝑtat candor. et signat chr̄istū q̄ ē cādor lucis eterne. Tūc marie iohes venit ad hūc libanum qñ christo se ꝓformauit ī puritate. et qñ recūbēs sup pect⁹ ei⁹: hausit aq̄s sapie salutaris: que fluūt impetu de ꝙ libano. Et ꝙ est q̄d subdit L Et tulit medullā cedri ·i. pinguedinē r dulcedinē spūal' archani: q̄si occultatā sub sentētijs fmōis mysticis vl' sub duricia ossiū. L Et sūmitatē frōdiū ei⁹ auulsit ·i. excellētiā celest⁹ eloquij. et tō dr L sūmitatē ḡa alri⁹ oīb⁹ locut⁹ ē. vt de eo possit illō dici Beñ. xlix. Neptalim ceru⁹ emissus dās eloq̄a pulcritudīs. Ibidē dr ipo ꝑt dici. q̄ ipe ē alia aqla de q̄ dicitur Apoca. viij. Audiui vocē vnius aquile volātis p medīū celi rē. q̄d notatur in summitatib⁹ frondiū.

Aues orti conclusi

Justus aqla . ¶ Ustus aqla. Vñ Job. xxxix. ⁊ Nũqd ad pceptũ tuũ eleuabit aqla ⁊ .s. iust⁹ ad B
otẽplatões. ḡsi diceret. nõ. sz ad meũ. ⁊ Et ī arduis ponet nidũ suũ ⁊ .i. ī supnis
mẽtis desideriũ. sic fecerat q̃ dicebat. Hra ꝺuersatio ī ccl'ẽ. Phil'. iij. ⁊ In petr⁹ ⁊ .i.
in exẽplis sctõꝝ patrũ et dict⁹ eoꝝ. Vñ ⁊ De medio petraꝝ dabũt voces ⁊ Manet ⁊
.i. mẽt⁹ statõe collocat. ⁊ Et ī pruptis silicib⁹ ꝺmorat ⁊ .i. ī otẽplatõe sctõꝝ angelorũ.
q̃ꝝ gl'ia adhuc ī terra posit⁹ cũ suspirio pstolat. Qui .s. angeli itegri sũt. ꝑ q̃litatez
meriti. ⁊ Sz pruptis ꝑ q̃ntitatẽ nũeri. ⁊ Atq; iaccessis rupib⁹ ꝺmorat ⁊ Jdẽ q̃ pru-
pti silices. Quia cordi pctõr⁹ valde iaccessa claritas angelorꝝ. m'ro mag⁹ ei⁹ q̃ ĩha
bitat lucẽ inaccessibilẽ. i. Thi. vi. Jnde. s. q̃n aliq̃s iacerit se societati angelorꝝ p cõ
tẽplatõem. nõ dz ibi sistere. sz cũ q̃ sup eos ẽ otẽplari. Vñ Can. iij. Paululũ cũ per
trãsirẽ eos rẽ. inueni quẽ diligit aia mea. tenui eũ nec dimittã. ⁊ Cõtẽplat⁹ esca ⁊ id ẽ
christũ q̃ ẽ cib⁹ angelorꝝ ⁊ hoim. Panẽ eni angelorꝝ mãducauit hõ ⁊ Et de lõge ocu
li ei⁹ pspiciũt ⁊ intellect⁹. s. ⁊ affectus. vt regẽ videat ī decore suo ⁊ Pulli ei⁹ ⁊ .s. aq̃-
le ⁊ Lãbũt ⁊ ecce auiditas ⁊ desideriũ ⁊ sanguinẽ ⁊ .i. passiões dñi fide spe et feruẽti cari
tate venerãt. Labere sanguinẽ vt dic grego. ẽ dñice passiõis ifirma venerari. Qua Grego.
si diceret. ⁊ Aqla ī arduis posuit nidũ suũ ⁊ qa deitat⁹ otẽplatõe pascit. ⁊ Sz pulli
ei⁹ ⁊ .i. miores nõdũ habẽtes visũ aqlinũ lacte hũanitat⁹ christi: ⁊ sanguie passiõis
reficiũt. ⁊ Ubicũq; fuerit cadauer ⁊ .i. vbũ caro factũ ⁊ statim adest aqla ⁊ .i. aia ctu
ra. Mat. xxiiij. ⁊ Ubicũq; fuerit corp⁹ ibi ꝺgregabũt ⁊ aqle. ⁊ .i. vbi fuerit christus
hõ: ibi et sct'i ei⁹. fm q̃ rogauit pr̃z. Joh. xvij. ' Pr̃ volo vt vbi ego sũ: illic sit ⁊ mi
Just⁹ aquila. quia ⁊ ster meus. J
⁊ Quia vnit de rapina. ⁊ Regnũ eni celoꝝ vim patit Mat. vi. ⁊ ⁊ violẽti ⁊ .i. vim sibi ī
ferẽtes ⁊ rapiũt illõ. ⁊ Et hec violẽtia q̃ntꝝ modis sibi iferr. s. ꝑ otinẽtiã ī iuuẽtute.
ꝑ abstinẽtiã ī pspirate. ꝑ largitatẽ in pauptate. ꝑ patiẽtiã in aduersitate. ꝑ hũilitatẽ
⁊ In arduis nidificat ⁊ vt supꝝ dictũ ẽ de maria. Debz enĩ iust⁹ edi ⁊ Ī sublimitate
ficare ī celo ascẽsiõem suã: exẽplo de amos. ix. q̃ ẽ disponere ascẽsiões suas ī valle
lacrimarꝝ. sz q̃ edificat ascẽsionẽ. i. q̃dus ascẽsoꝝ. ꝺz ipos q̃d⁹ distiguere. vt exẽ-
plo dñice ascẽsiõis quã edificauit ī incarnatõe et tota vita psenti. ꝑmũ q̃dũ habeat
hũilitat⁹. scõm obediẽtie. ⁊ sic deiceps. Vñ ad Phil'. ij. Hũiliauit semetipm factus
obediens rẽ.
⁊ In nido cordis sui ponit ametistũ. i. fidẽ vt ibi dñs dignet habitare. Vñ habitare
christũ p fidẽ ī cordib⁹ nr̃is. ad Eph. iij. vt ⁊ture hui⁹ lapidis excludat a se ẽpẽtes.
⁊ venenata spũaliũ viciorũ. et ebetatẽ carnaliũ. et regaliter ꝑsit sibĩ ꝑi. ⁊ vicꝰ ꝺdi-
cat q̃ ad colorẽ purpureũ. ⁊ hũiliter maceret carnẽ suã q̃ ad violaceũ.
⁊ Affectuosissime educat pullos. i. opa q̃ sequũt autores suos velut pulli sequũt gallinã
⁊ Pullos sigillatim ad radiũ sol' ponit. ī q̃ sigt opez nr̃oꝝ discussio. Radij solis illu
Just⁹ aq̃ mĩatio scpture. ad cui⁹ intuitũ siue scrutiniũ opa debẽt discerni. Vel radij sol': opa
la. qz christi q̃ nos illumĩãt. ad q̃. s. opa ꝓpanda q̃modo sunt opa nr̃a vt vilipẽdam⁹
ea. Vñ Isa. lxiij. Oẽs iusticie nr̃e ī ospectu dñi q̃si pan⁹ mẽstruate. Jbi Grego. Gre.
Sepe iusticia nr̃a ad examẽ diuie iusticie deducta. iniusticia est. et sordet i conspe
ctu districti iudicis. qđ in estimatõe refulget opantis.
⁊ Ubicunq; fuerit corpus statim adest ⁊ Hoc ipleuerũt ad lr̃az sctẽ m'lieres veniẽtes
officiose ad dñicã sepulturã. sic dñs pdixerat Mat. xxiiij. Ubicũq; fuerit corpus
ibi ꝺgregabũt aqle. Et ß faciũt viri iusti mane audiẽtes missam vbi corp⁹ dñicũ
imolat. Jtẽ alit. Spũales aqle. s. viri iusti: ad cadaverosos pctõres ꝺgregari ꝺbẽt
spiritualiter p compassionẽ ⁊ orõem. vt abstractos a cadaveribꝰ pctorũ. in corpent
ecclesie dei: cuius ipi sunt membra.
⁊ Pronocat ad volãdũ pullos suos. i. opa. q̃ pure facit ea ꝑ intuitu eternoꝝ. non vt
ab hoib⁹ videat. Sz ctrario faciũt hypocrite. Matth. vi. et ideo retributiõem suã
recipiũt in psenti. Et tũc portat iust⁹ pullos suos ī humerz: nõ ī sinu. cũ ab eoꝝ in
tuitu auertit oculos suos. vt dicere possit illud ad Phil'. iij. Posteriorũ oblit⁹ ad
anteriora meipm extẽdo. Sẽsus auctoritatis ẽ. sed nõ verba.
⁊ Solẽ intuck in rora. i. christũ ī diuitate. que ꝓncipio caret et fine q̃si duplici oc'o in-

tellectus ⁊ affect⁹.credēdo.ſ.et amādo. Uox enī viri iuſti ē. Prouidebā dñm ī cō/ſpectu meo ſp. Et ad te leuaui oc'los meos q̄ habitas ī celis. Et ꝑ ſūme neceſſariū ē qñ tēptar q̄s. Uñ.ij.paliꝑ.xx. Cū ignorem⁹ q̄d agere debeam⁹ ꝑ ſolū habemus reſidui vt oc'los nr̄os dirigam⁹ ad te. Et ꝓpter ꝑ aq̄la dr vl ab acumine viſus./vl ab acie oc'lor q̄s defigit in ſolē iuſticie ⁊ auertit a ꝓcupiſcibilib⁹ mūdi. iuxta illō Thob.iij. Oīb⁹ dieb⁹ vite tue deū ī mēte habe.⁊ caue ne aliq̄n pcō ꝓsentias tē. Et ꝑmo enī ſeq̄t ſcōm. Uñ.L Prouidebā dñm ī ꝓſpectu meo ſp Iecce ꝑmū Lq̄m a dextris eſt mihi tē. Iecce ſcōm. Sic dr. aq̄la pēnis veteriby ꝑgrauata ⁊ nō valens ꝓmedere p̄ curuitate roſtri.q̄rit fontē viuū ſcaturiētē iugiter.et deſup fontē directe aſcēdit:q̄ntūcūq; p̄t in latū.⁊ intātū ſoli ꝑpinq̄t q plume veteres ſol incēdio ꝓbu runt.q̄b deſtituta cadit ī ipm fontē.⁊ p fōt irriguū noue pēne recreſcūt.et ſic ꝓ pēnis veteriby recipit pēnas nouas. Poſtea roſtr recuruū allidit ad petrā .et ſup/fluitate abſciſa aſcēdit ſupi⁹ q̄ntū p̄t.et calefact⁹ ab ardore ſolis:magno ipetu ferī in mare.et ibi ſubmerſus ire⁊ inueneſcit.

Aq̄la vetus./pcōr in vicys iueteratus. Uñ. Filij alieni iueterati ſunt. Pēne veteres/mūdane leuitates q̄b⁹ in altū elatōis ferebar. Roſtri curuitas:loq̄citatē./ q̄a qui de terra ē de terra loq̄t. Job.iij. Per quā.ſ.loq̄citatē./ml'tū impedit q̄s ne fructuoſe poſſit ꝓmedere cibū ſcripture vl eucariſtie. Ideo dr Ecc.xxxij. Audi ta/cēs tē. Fons viu⁹ ſp ſcaturiēs./miſericordia dei nūq̄ deficiēs. Aq̄ fonte ſūpta q̄dā audacia pia:debz pcōr quē penitet peccaſſe./iduere nouū hominē.

In natiuitate beate marie. Sermo ꝑmus. Ca. iij.

Ite Rāſite ad me oēs q̄ concupiſcitis me tē. Dis ꝓbis dei ſapia ⁊ bta ꝓgo vno ore loq̄ntes./inuitāt nos ad ſe:ſuas nob delicias ꝓmūicare volētes. q̄s libe/raliter et ſine inuidia ꝓmūicant. Sed ad p̄sens de bta ꝓgine totū ꝑ exponem⁹. Et ī his verbis circa ipam ſex notant. A

Primū eſt būilitas./cum dicit.Ltrāſite] vocās nos ore ppio.Et in hoc oñdit ſe vnā eſſe de ancillis illis q̄s miſit ſapia vt vocarēt ad arcē. Prouer.ix.

Scōm ē familiaritas.q̄d notat cū dicit Lad me.] Adapta de his q̄ inueniunt apud eā. Et in ꝑ arguūt pauperes ꝓtēptores.q̄ eoꝝ ſocietatē ꝓtēnunt. de q̄b dicit̄amos ij. Uia būilū declinat. Et q̄ dicūt pauperi illō Jſa.lxv. Recede a me qr imūd⁹ es tē. De hac familiaritate virginis dicit btūs bēr. Quid ad mariā accedere trepidat hūana fragilitas. Quere li.iij.ti.xviij.

Terciū ē larga liberalitas:cū dicit Loēs] Nō ē enī apd eā./ſicut nec apd filiū ꝓsone acceptio Veniat q̄ ad eā ad deliciādū vir iuſt⁹.vt ſedeat ſub vmbra illi⁹ deſiderate. nā ipa ē in vmbr aculū diei ab eſtu:et ī ſecuritatē:et in abſcōſionē a turbine ⁊ a plu uia. Jſa.iij. Quere li.x.ti.xxix.B. Jtē Mich.iij. Sedebit vir ſubtus vineā ſuā. ⁊ ſubt⁹ ficū ſuā.⁊ nō erit q̄ deterreat. Qd ē dicere. Qui ad mariā venerit vl trāſie rit:q̄ oēs vocat ad ſe.ſecur⁹ erit p auxiliū ei⁹. Jtē q̄ pcōr ē trāſeat ad eā./vt nihil timere poſſit.qr ipa eſt ciuitas refugij. Quere li.ij.p.i.cauſa.xxv.

Quartū ē multimoda ei⁹ dulcedo et ſuauitas.ad quā oīmodis debem⁹ aſpirare. Qd inuit vbi dicit Lqui ꝓcupiſcit me.] Hā ipa inueniūt oēs ſenſus nr̄i: q̄libz ſuā dulcedinē:voluptatē ⁊ iocūditatē.ſic aſſignauim⁹ li.iij.ti.xxvi.in fi. capitulī.

Quītū eſt abūdātiſſima largitas:que notat vbi dicit Limplemi] Ipa enī dat oib⁹ af fluēter.et nō ipoperat Jacob.i. Et ipa apiente manū ſuā./iplent oīa bonitate. Ipa ē enī rebecca q̄ de hydria ſua potauit heliezer ⁊ camelos. Ben.xviij.christum. ſ.et

Sextū ē rei ꝑmiſſe ꝑciositas:cū dicit La generatōib⁹ meis im Loñes ſanctos plemi] Scōm hūc ꝓceſſum poter ꝓtexere totū ſermonē tuū.

Modo videam⁹ q̄re pl⁹ dixerit gl'iosa ꝓgo Ltrāſite] q̄ venite vl accedite. Jtē q̄ vtl/litate veniat ad eā.vñ dic Lad me] Jtē q̄d ſint generatōes ei⁹ de q̄b dicit Lta ge/neratōib⁹ meis implemi] De his tñ b⁹ videndū eſt p ordinē.

Notandū igit q̄ beata ꝓgo volēs facere feſtū amic⁹./vl de amic⁹ ſuis:ipos inuitat. Si cut ꝓſuetudo eſt volentiū facere magnā ſolēnitatē:vel pmatima cōuiuia :inuitare ſuos ſpeciales nomiatim. et p honeſtos nūcios.ſed nō ribaldos vel truānos:vel B

mensterellos.i.tpaliū vl' vicioz amatoz.Sic facit btā ꝟgo. Et in ß q dicit' Lq cō cupiscit' me Jinnuit q sint ei⁹ spēales.s.ocupiscētes eā L Cōcupiscit' J itellectu p in q̄sitōem.affectu p dilectōez.actu p imitatōez. Jnnuit etiā aliō in ß q dicit L Trāsi/te J Quasi diceret. Nisi fuerit trāsitoz hebrei.s.et iduthū.nō poterit venire ad se stū solēne qō factura sū ī eternitate. Trāsire g debēt oēs desiderātes ad fontes aq̄z viuentiū.q sūt christ⁹ z btā ꝟgo.exēplo ceruoz desiderātiū ad fontē trāsire. z trāsi lire spinosa supbie.malicie et neq̄cie.lutosa luxurie gule z somnolētie.biātia cupidi tatis ambitōis et auaricie.alioq̄n ad fontē vite nō patebit eis accessus. Et ꝓpter ß dicit eis L Trāsite J

Est enim quadruplex trāsitus

Prim⁹ de baptismali innocētia ad peccata mortalia.z hic ē peccātiū. Unū oz de isto Eccli.xxvi. Qui trāsgredit a iustitia ad pctm̄ de⁹ panit illū ad rūpheā.i.penam eternā. Hic notat ī descēsu ad hierl'm in hierico. Lu.x. Per hūc trāsiuit diabolus a caritate angeli ī deformitatē diaboli. Hic ē trāsire a castitate ad luxuriā. z a sep tē ꝟtutib⁹ p̄cipalib⁹ ad septē peccata criminalia.

Trāsit⁹ q druplex

Scōus isti ostrari⁹.trāsire a vicijs ad ꝟtutes.et hic ē penitentiū. Et hic debz fieri p ignē feruēt' ostritōis.et aquā ꝓfessiōis et pnie.in q̄ oēs sordes lauāt'. vt tādē indu cat' q̄s in refrigeriū vite eterne. De isto dicit' Marci in fi. L Precedet vos ī galileam J que iterp̄tatur trāsmigratio Libi eū videbitis J

Terci⁹ de bono ī meli⁹.et hic ē iustoz.q de opib⁹ iusticie ad se trāseūt ad opa miseri cordie ꝓpter primū. De ß oz in p̄s. Jbūt iusti de virtute ī ꝟtutē &c.s.de ꝟtute mi/nori ī eandē ꝟtutē maiorē.q̄a caritas aliq̄n ꝓficit.aliq̄n deficit.vl' de vna ꝟtute ad aliā.vl' de vsu vni⁹ ꝟtut' in vsū alteri⁹ ꝟtut'. Quia sic dicit ibi q̄dā glo. nō sp vni ꝟtuti studēdū ē.sz de ꝟtute ī ꝟtutē est eūdū.donec videat' de⁹ deoz i syon. Jtē de ß trāsitu oz Michee.i. Trāsite vob habitatio pulcra. Quasi diceret. Vos iusti in q̄b⁹ de⁹ habitat ꝓ fidem.q facti estis pulcri ꝓ penitētiā L trāsite ad opa mifico:die primis impēdenda L vobis J acq̄situe.i.ad bonoz ē ꝓmiū vestrū.

Quart⁹ de meliori ad optimū.vl' de merito ad ꝓmiū.vl' de dubio ad secuz. vel de tē poz̄li ad eternū.vl' de fide ad spem. de spe ad rē sperata.de scintilla caritat' ad ca/minū.qz hic ē ignis i syon.sz camin⁹ in hierl'm. Jsa.xxxi. Uel trāsite ō exilio ad re gniū.de mūdo ad deū.de vmbra ad ꝟitatē.de medio ad oēz plenitudinē. et hmōi.

Prim⁹ trāsit⁹ figurat⁹ ē a descēsu isrl' ī egiptū. Scōs ī ascēsu isrl' et egipto ꝓ mare rubz in deserto. Expone illō diligēter. Terci⁹ ī pgressu isrl' ꝓ desertū.q sigt' pnia: ꝓ diuersas māsiōes q̄b⁹ signt' ꝟtutū opa. Quart⁹ ī pgressu a deserto ꝓ fluuiū ior/danis ad possessionē terre ꝓmissiōis.

Transite ad me oēs &c. Nota q celsitudo btē ꝟgis /mons q̄dā magn⁹ ē. in q̄ bñpla/citū fuit deo habitare ī eo. ad quē debem⁹ trāsire sic boies.nō sic passeres. Passer enī occupās mōtē/nō trāsit ꝓ vallē. Jm q supbi demōes suggerūt pctōz Ltrāsmig in mōtē sicut passer J.i.sicut auis q̄libet.z sumit' species ꝓ genere. Per vallē enī hu militatis trāseūdū est ad montē humillime ꝟginis.nō est enī vera sublimitas.cui⁹ ꝓambula nō est humilitas.

Dñs can tuarieñ.

Trāsite ad me J Quasi diceret. Quid discurrit' ꝓ carnales voluptates :et mūdanas vanitates:q̄ vos neq̄unt satiare Lī me oīs gr̄a Jquā vob sūmistrabo si trāsierit' ad me. Et ß ē qō sequit'. L Ad generatōib⁹ meis īplemī J Dira fatuitas pctōris.q si dili/geret aliquā ribaldā que essz vltra flumē.z ipa clamaret ad eū.trāsi ad me et ero to/ta tua.stari miser se exponeret morti et submersiōi.mri ꝟo dñice facit surdū. Sz ca ueāt sibi tales ne q̄q̄z audiāt ab ea illō puer.i. Uocaui z renuist'. extēdi manum meā vt vob darē filiū meū.q est omne bonū.s.illō ꝟsilū Joh.ij. Oīa q̄cūq̄z dixerit vob fili⁹ me⁹ facite. Jstud enī omne ē et sūmū ꝟsiliū facere.s.qō p̄cipit de⁹. Sz qz ß ꝟsiliū ostēdit a m'r'/subdit ipa. Ego q̄q̄z in iteritu vr̄o ridebo. et cetera m'ra.

Trāsite ad me oēs J Nō q dā:nō pauci. exēplo enī filij dicētis Mat.vi. Uenite ad me oēs q laboratis &c.et q dicit Jsa.lv. Oēs sitientes venite ad aq̄s.vocat oīes ad se gl'iosa ꝟgo.oēs enī vult saluos fieri.et neminē vult pire.i. Thi.ij. Jn ß etiā nobis

ſuã indicat largitatẽ.ſuas diuitias.ſuam liberalitatẽ:et deſideriũ qđ habet de ſalute creaturaꝝ filij. Jtẽ cũ dicit Lträſite ad me oẽs J videt ꝑpe loqui pctõrib⁹ mundũ diligentib⁹.nõ eã nec ſeruiẽtib⁹ ei Lad me J vt vobis impetrẽ vinũ ⁊ punctõis.ꝺa ego quaſi vitis.Paſtum deuotõis.qi Flores mei fruct⁹ honoris ⁊ honeſtatis J Ut turtem dilectõis J ꝺa ego mr̃ pulcre dilectõis J Bram timoris dei.ꝺa mr̃ ſum Lſancte ſpei J Omnẽ gr̃az incipiẽtẽ ꝓficiẽtẽ ⁊ ꝓfũmantẽ.ꝺa Lin me oĩs gr̃a J Dona ſpũſſancti.ꝺa Lſpũs me⁹ ſup mel dulcis J. Bliaz padiſi. ꝺa Lhereditas mea ſup mel ⁊ fauũ J Jtẽ Lträſite ad me J Seruo enĩ ꝺiugatos in mr̃imonio.viduas ĩ ſtatu ſuo.ꝝgines in puritate.Oib⁹ his impetro gr̃am:et ꝓmitto gl'iam.Sunt enĩ in terra ꝑ vua ꝺiugati.malogranata ꝺtinẽtes.ficus dulces virgines.

Tranſite ad me J Nota Lad me J Libenter enim debet venire

⟋ Pauper ad diuitẽ./vt locupletetur.
⟋ Pollutus ad fontem./vt mũdificetur.
⟋ Debilis ad fortem./vt corroboretur.
⟋ Mortuus ad vitam./vt viuificetur.
⟋ Cecus ad colliriũ./vt illuminetur.
⟋ Egrotus ad medicinã./vt ſanitati reddatur.
⟋ Famelicus ad refectõem./vt bene ꝓcuretur.
— Nudus ad munificam./vt ab ea veſtiatur.
\ Miſer ad miſericordẽ./vt miſericordiam cõſequatur.
\ Deformatus ad replaſmatricẽ./vt reformetur.
\ Captiuus ad redemptricẽ./vt a carcere redimat.
\ Exheredatus ad patronã./vt hereditati reſtituat.
\ Seruus ad dominã./vt libertati donetur.
\ Miles ad reginam./vt ſi vicerit coroneť.
\ Tenebroſus ad lucem./vt lucis filius appelletur.

Libẽter ꝺz vẽire

Hec enĩ oĩa et in infinitũ plura ſũminiſtrat virgo gratioſa träſeũtib⁹ ad ſe. Et iõ ꝓpter illos inuitet ad ſe./ꝓmittit ĩ epl'a hodierna. Jn me oĩs gr̃a vie et veritatis .L Träſite ad me J videlicz trib⁹ modis.intellectu ⁊ trẽplãdo.affectu inherẽdo.actu vt ope imitãdo. Et ad hec nos iuuãt tria ꝑcipue. Part⁹ ei⁹ q̃ eſt lux mũdi. ⁊ noſtr̃ illuminat intellectũ. Br̃a quã inuenit apud deũ. cui⁹ adiutorio nr̃ affectus inflãmat ad bene operandũ. Vita eius mũdiſſima que opa noſtra dirigit per exemplũ.

Seq̃tur L Qui cõcupiſcit me J q̃. ſ. vultis mihi ſeruire et me honorare. vl' qui plene vultis ſatiari. vl' q̃ meũ deſiderat patrociniũ in ꝑſenti ⁊ aſpectũ ĩ futuro. Et ꝑ̃ aſſignari tria q̃ deberẽt nos mouere ad träſeundũ. Primũ ẽ labor mũdi hui⁹. ad quẽ euadendũ feſtinãdũ eſſet ad ipam./in q̃ ẽ reqes . Scõm onus corpis et pctõrũ. qđ cito eſſet deponẽdũ. De ꝑmo onere Sap. ix. Corp⁹ qđ corrũpit aggũat animam. De ſcõo ꝑs. Jniq̃tates mee ſicut on⁹ gue grauate ſunt ſup me. Tertiũ amor matris et filij. q̃ deberet nos allicere ad träſeũdũ. ſic libẽter träſit ad rẽ valde dilectã.

Seq̃tur L Et a generatõib⁹ m.imple. J Ecce q̃ fructu träſit ad illã. Nota q⁹ ꝑus diĉ. Lträſite ad me Jet poſt ſubiũgit La generatõib⁹ m.imple. J Quaſi diceret. Pri⁹ optz me imitari hos: q̃ meis generatõib⁹ voluerint ipleri. Quid aũt ſint generatões ei⁹ oſtẽdit ipa./vbi paulo dicit ſupr̃ .L Ego mr̃ pulcre dilectõis et timoris ⁊ agnitõis ⁊ ſcte ſpei J Hoc habes m'tipliciť expoſitũ li.vi.ti.i. Vel iſte generatões ſ. ꝑ̃ diei odores ei⁹ q̃ attrahũt affectũ.et flores q̃ delectãt intellectũ.et fruct⁹ q̃ reficiũt animũ. Jdeo ipa appellat vitis.ꝺa habuit in flore odorẽ.in fructu dulcedinẽ.in liqre fruct⁹ virtutẽ. Fruct⁹ ei⁹ chriſt⁹. Vua./cui⁹ vue vinũ ſanguis chriſti ĩ cruce effuſus. qui mũdũ languidũ ſanauit.mortuũ ſuſcitauit.captiuũ redemit.ſordidũ lauit .⁊ cetera hmõi.⁊ q̃ mẽtẽ digne ſumẽtis iocũdat ⁊ inebriat. Vñ dicit chriſto. Calix tu⁹ iebrians q̃ ꝑclar⁹ ẽ. Hec aũt ſunt que mentẽ vere implẽt et ſatiant.ſed mũdane ⁊ carnales voluptates ipam inaniunt.et ideo dicit. implemini.

Et nota vbi repies oẽs particl'as iſtius epl'e. Ego q̃ſi vitis ⁊c. vſq; honeſtatis .Quere ſupra particl'a.vi.ti.i.

Sermo i natiuitate marie secūdus

Ego mater pulcre dilectōis ⁊c. vsq; ꝓtutis. quere li. vi. ti. i.
Trāsite ad me omnes ⁊c. vsq; implemini. vt supra.
Spiritus enī meus super mel ⁊c. vsq; fauū. quere libro. iiij. ti. xxvi.
Memoria mea in generatōe seculorū. ḡre lib. ij. p. iij. c v.
Qui edunt me ⁊c. vsq; sitient. quere supra particl'a. i. ca. xij. vbi agit quō ipa ꝓcurat amicos suos.
Qui audit me ⁊c. vsq; nō peccabūt. li. ij. p. iij. c. v
Qui elucidant me ⁊c. li. ij. p. v. c. vij.

Sermo secund⁹ Capitulū iiij.

Maria liber

Liber generatōnis iesu christi] supple hic est. Sed q̄r q̄ dō exponit de xpo. ꝑt exponi de btā ꝙgie. vt i pl'ibꝫ ꝑt dicī. Liber generatōis ⁊c.] Nec ē sic dr Lvisio ysaie] subaudi. hec est. In ꝫ aūt q dicit Lgeneratōnis] notat marie fecūditas. In ꝫ q dicit Liesu christi] fecūditatꝫ dignitas vl' sublimitas. Et ḋa duplex ē generatio: bona et mala. ꝓmo vidēdū de libro bone generatōis christi. Scdo de libro male generatōnis antichristi. Liber qñq; dr ꝓtinēs. sic dicit. hic ē liber topicorū. Uel contentū. sicut dicit. scio librū topicorū. El

Fuit enī maria liber ꝓtinēs. Dic est liber ḡndis de q̄ dr Isa. viij. Sume tibi librū ḡndē. et scribe in eo stilo hois. Nota q̄ spūssctūs mlt'otiēs loq̄t ꝓphetꝫ. nō vt ipsi faciāt qđ eis indicit. sz vt designet ḋd spūssctūs opatur⁹ sit. Liber iste maria. q̄ sic dr liber: sic apl's. ij. Chor. iij. chorinthios notat ep'aꝫ suā. Et dr liber iste Lgrādis] dignitate. scie. pfunditate. mlt'imoda difficultate. sentētiaꝝ inscrutabilitate. ⁊ oīmi moda vtilitate. Ul' iō Lgndis] ḋa ꝓposit⁹ sctīspūs opatōe. Uel Lgndis] ḋa scptus grossis ⁊ legibilibꝫ lr̄is. Siḋ dē marie innocētia vna grossa ē lr̄a. sic ⁊ ei⁹ hūilitas. ꝙginitas. fecūditas. pauptas. caritas. mīsicordia. pietas. patiētia. ⁊ hmōi. Singule enī ꝙtutes ipi⁹. singl'e lr̄e libri isti⁹. Propter ꝫ dixit dñs abac. ij. Scribe visū ⁊ explana eū sup tabulas. vt ꝑcurrat q̄ legerit eū. ḋa adhuc visus ꝑcul. ⁊ apparebit ī finē et nō mētiet. Precipit ḡ ysaiel Scribe ī eo] Hoc ē q̄ dr. Lingua mea calam⁹ scribe. Quo instrumēto: Lstilo hois] i. intelligibilit apte et lucide. Nota q̄ elementū dr scribi q̄n ei⁹ figura ꝓtrahit. Sic ḡ spūssctūs ꝙbū scpsit. dū ei⁹ cooratōe caro ꝙbi fuit in vtero ꝙginali formata. Spūssctūs enī duplicit scribit. Scptura. s. i uisibili. vt ī cordibꝫ ppharꝫ. Scptura visibili. q̄n ꝙbū carnē assūpsit. ⁊ qđ latuerat ī cordibꝫ ppharꝫ: reuelatū ē i ꝓspectu gētiū. Sic ḡ scptus ē liber iste. Sz q̄ coloret atramēto nr̄e mortalitatꝫ. Un̄ eze. ix. legit de illo q̄ indut⁹ erat lineis. q̄ hēbat atramētariū i dorso. qđ ē inferior ps hois. Hoc atramētariū habuit christ⁹ i dorso q̄n a sūmo celo egredies: ad ima nr̄e mortalitatꝫ descēdit. ibiq; formam serui suscepit sic⁹ nr̄e mortalitatis amictu. Nigredo siḋ signū ē nostre mortalitatis. q̄r corpa mortuoꝝ nigrescūt. Sic igit liber ḡndis et magna visio est glorioſa virgo. Spūssā/ctus scribit,

Hic est liber signatus. de q̄ legit Isa. xxix. Erit vob visio oīm. sic ꝙba libri signati. quē cū dederint scīēti lr̄as. dicēt: lege istū. et rn̄debit. nō possum. Signat⁹ est enī liber iste iudeis sigillis septē. sicut dr Apoc. v. Argumētāt enī sic ꝓtra ꝙtatē huius libri. Uirgo fuit: ḡ sterilis. Cōcepit: ḡ corrupta ē. Portauit: ergo guata. Pepit: ergo cū dolore. Jacuit: ergo debil'. Purificata ē: ḡ immūda. Circūcidit puerꝫ: ḡ puer habuit originale. Jdeo liber iste posit⁹ ē in latere arche. Deute. xxxi. vt sit inde is in testimoniū. i. ī dānatōez. In ꝫ aūt libro tot sunt lr̄e: q̄t ꝙtutes. et ḋ nō habz ꝙtutes nescit lr̄as. nescit legere in ꝫ libro. Un̄ Isa. xxix. Dabit liber nesciēti lr̄as. et dicet ei lege. et respōdebit. nescio lr̄as. Argumēta iudeorum B

Hic ē liber quē vidit iohes Apoca. v. in dextera sedentꝫ in throno. signatū cū sigillis septē. In ꝫ enī libro cōtinet ois scientia q̄ pīnet ad salutē. Quē tenet christ⁹ i dextra. nō in sinistra. ḋa spūalē sciam que in eo latet bonis apit. malis claudit. Bonis aperit. iō dicit teneri i dextera dei quasi ad apiendū. Malis claudit: ideo dicit signatus Et nota q̄ iohes flebat multū. q̄r nullus dign⁹ inuent⁹ est soluere signacula libri. nisi sol⁹ agnus. quia nemo nouit matrē nisi filius. et cui fili⁹ voluerit reuelare. sicut christus dicit de patre.

Sigillū

Primū./q̄ sine corruptōe facta est fecūda. Uñ signat in rubo ardente qui nō ꝓburebatur. Exodi.iij.

Scōm./q̄ sine ḡuamie ḡuida. Uñ caro q̄ chr̄istū vestiuit ꝺr nubes leuis. Isa.xix.

Terciū./q̄ sine doloze puerpa.

Quartū./q̄ peccare nō potuit.exquo filiū dei concepit.

Quintū./q̄ sola creaturarū potest deo tanq̄ filio impare.

Sextū./q̄ sine sanguinis effusiōe passa est amarissimū martiriū.⁊ facta ē mr̄ martyꝝ

Septimū q̄ ī assumptōe exaltata ē sup oēs ordines angelorꝝ. Et ꝟ attēdēs Isa.vlti. dicit de ḡlibet istorū. Quis audiuit vnq̄ tale?

Seq̄t Signatū septē sigill' .i.obscuritatib⁹ vniuers. Hūc aūt libꝝ nemo de angelꝝ q̄ sūt ī celo:neq̄ de hoīb⁹ adhuc ī terra viuētib⁹.vñ neq̄ terra neq̄ de iā defūctis. vñ neq̄ subtus terrā./dign⁹ inuēt⁹ ē aperire .i.sufficiēter explanare neq̄ respicere .i.itelligere vl' soluere .i.vnionē ꝟbi cū hoīe assūpto explicare nisi sol⁹ agn⁹ sicut habet ī textu.q̄a generatōez ei⁹ q̄s enarrabit? Isa.liij. Propt ꝟ de ꝟ libro dic ipse agn⁹ Isa.xxxiij. Secretū meū mihi ⁊c. Itē ī libri clausura notat eius excellētia. Uñ dicit Apoca.vlti. Btūs q̄ custodit ꝟba pphetie libri hui⁹.

Hic est libell⁹ apt⁹ ī manu angeli. Apoc.x. de q̄ dictū ē ioh̄i. Uade ⁊ accipe libellum aptū de manu angeli. Et paulo p⁹. Et abiī ad angelū dicēs ei vt daret mihi libꝝ. et dixit mihi. Accipe ⁊ deuora illū. Et paulo p⁹. Deuorauī illū:⁊ erat ī ore meo tanq̄ mel dulce. Et cū deuorassem illū amaricat⁹ ē venter me⁹. Liber ḡ iste:dulc⁹ gustu:⁊ amar⁹ effectu. Uerba enī marie siue loq̄ de maria./dulciora sunt sup mel ⁊ fauū aīe diligēti eā.⁊ faciūt amaricare vētrē ioh̄is.i.illi⁹ ī q̄ ē gr̄a. q̄a mēoria ei⁹ ⁊ exempla ī suis imitatorib⁹ tpales delectatōes ⁊ carnales voluptates amaricāt ⁊ refrenāt. Dulcissima siq̄dē ē hui⁹ libri scia ī pdicatōe.⁊ sic dictū ē :ventrē. i. delectationes amaricat ī exhibēda actōne. Et nota q̄ ꝺr Uade ⁊ accipe .ille vadit q̄ a carne ⁊ mūdo recedit. Ille petit libꝝ ab angelo./q̄ postulat p orōez sapiaz a deo.⁊ gr̄az intelligēdi sniaz libri.i.scripture. Ille accipit q̄si ī manu./q̄ fm libri doctrinā ⁊ scientiā opar. Et dixit mihi. Accipe et deuora illū .Accipe p intellectū. deuora p affectū. Hō dixit./mastica:exponēdo vl' pdicādo.⁊ Deuora includēdo ī corde .⁊ mēorie retinēdo. Quedā ei mysteria a mal' sūt abscōdēda.⁊ tū bonis ꝓseruāda Et faciet amaricare vētrē tuū .i.mēoriā vl' sensualitatē. Qui ei apponit sciaz./apponit ⁊ doloꝛē

Itē ꝟba libri huius fm quid signanda sunt.i.sigillāda.sicut ꝓcipitur ioh̄i Apoc.x. et hoc ne pateāt inimic⁹.⁊ ne margarite sparganf ante porcos. Scōm q̄d./figuraꝝ velaminib⁹ occultāda. fm q̄d./plene manifestāda. Unde itez dictū est ei Apoca.ꝓpe finē. He signaueris verba libri pphetie huius.

Hic ē liber vite agni Apoc.xxi.ī fi. In libro inimicorū vite illi soli scripti sūt./q̄ p gr̄az ad gl'iaz ptigūt. Qui liber vite agni esse ꝺr.q̄ bonū celeste./q̄ ꝺ diuitas iust⁹ tribuēdum ꝓdestinauit. hūanitas dispēsabit quā de maria assumpsit.

Hic ē liber scpt⁹ a nr̄o iudice.de q̄ dicit Job.xxxi.q̄si desiderans ortū marie. Librū scribat ipe q̄ iudicat .i.fili⁹.cui ptātē dedit pr̄ iudiciū facere. Joh̄.v. Ut ī humer⁹ meis portem illū .i.fm doctrinā ei⁹ ordinē vitā meā.⁊ magisterio ei⁹ subiiciā opa mea. Et circūdem illū q̄si coronā mihi .i.post⁹ certauero fm ei⁹ doctrinā./coronā recipiā quā pmittit. Per singl'os gd⁹ meos pnūciabo eū.et q̄si ꝓncipi offerā illū

Hic ē liber quē scpsit baruch ex ore hieremie.q̄ ex ore hieremie scripsit oēs fmōes libri quē ꝓbusserat ioachim rex iuda igni.et insup additi sūt fmōes ml'to plures q̄s ant̄ fuerāt.sic legit Hiere.xxxvi. Baruch scriptor .i.spūssctūs scriptor pr̄is. Libieremias .ē pr̄ Los hieremie .i.fili⁹ ē.q̄si diceret a tota trinitate. In btā ꝟgie bona vob data./destructa p ioachim regē iuda.i.p adā:repta sūt.et etiā plura ⁊ meliora bona q̄s ꝓpus. Ml'to enī beatior fuit maria q̄s adā.et q̄cquid p adam amisim⁹:nobis p mariā restitutū ē cum multo feruore gratiarū.

Hic ē liber de q̄ ꝺr Malach.iij. ppe finē. Scpt⁹ ē liber monimēti corā eo:timētib⁹ deū et cogitātib⁹ nomē ei⁹ .Maria ꝺr liber monimēti.q̄ monet mentē filij ad misericordiā.⁊ etiā mētes nr̄as./vt sim⁹ memores dei. Let scriptꝰ ē hic liber corā co .s.

corā deo Ltimētibꝫ eū ꝛ sciētibꝫ nomē eiꝰ J.i. cauētibꝫ pctm̄: et facientibꝫ bonū
Dic ē liber filij. sic filiꝰ liber pris. Undepossumꝰ dicere filio. Protectoꝛ noster aspice in faciē matris tue. Sicut dicimꝰ pri. Respice in faciem christi tui.
Dic est liber de q̄ dꝛ Ecci. xxiiij. enūerat⁹ arboribꝫ herbis ꝛ spēb⁹. q̄bꝫ maria figurat: subdit iesus filiꝰ sirac. videlicz nr̄ iesus: phibēs testimoniū mri L Hec oīa liber vite ꝛ testamētū altissimi J.i. hoꝛ oīm q̄ dicimꝰ sic litudinē et rōez ptinet ī se btā ỽgo. q̄ ē liber vite J ꝛ cuiꝰ libri lectio docet verā sapiaz. Ul' sic L Hec oīa liber vite J.i. btā ỽgo. de q̄ locutꝰ ē sub methafoꝛa floꝛ ꝛ alioꝛ mꝰtoꝛ Lest liber vite btis ī patria. ꝛ sic ipa est liber beatoꝛum.
Dic ē liber de q̄ dic̄ Eze. ij. Uidi. ꝛ ecce manꝰ missa ad me. ī q̄ erat ꝰuolutꝰ liber. ꝛ expādit eū coram me. q̄ erat scptꝰ int⁹ ꝛ foris ꝛc. Ubi ppha dicit L vidi Jo gaudet visiōi. q̄ Lecce J uitat alios vt ꝑ recolāt ꝛ attēdāt. Nihil ei magꝭ videdū spūalibꝫ ocul' vl' attēti⁹ recolēdū. q̄ largitas illa quā tota trinitas fecit nob. qñ ad salutē mūdi nata est btā ỽgo. p quā habuimꝰ saluatoꝛē: redēptoꝛē ꝛ ppugnatoꝛē nr̄m. ꝛ aduocatum apd̄ pez. Et hec largitas ē illa manꝰ de q̄ dic̄. L Ecce manꝰ missa ad me. ī q̄ erat inuolutꝰ liber J.i. maria d̄ q̄ nihil vl' paꝛ ātea sciebat mūdꝰ L Et expādit illū coram me J qd̄ factū ē fm qd̄ ī aplica pdicatōne. et q̄tidie fit ī bñficioꝛ eiꝰ inumera pceptōne. L Qui erat scptꝰ J idelibil'r digito dei. q̄ ē spūssctūs. L Jntꝰ J pfecta scia L ꝛ foris J.s. ꝙuersatōe et opatōe sctā. Ul' iō dꝛ L hic liber ꝰuolutꝰ ꝛ scptꝰ J qꝛ ī eo fuerūt oēs the sauri scie ꝛ sapie abscōditi. L ol'. ij. Debemꝰ igit̄ hūc libꝛ legere exteriꝰ. vt sciaz discamꝰ. q̄ sciamꝰ ꝙuersari ī medio natōis p̄ue et puerse. exēplo marie. Et iteriꝰ. vt ꝑ uideamꝰ dn̄m sp ī ꝙspectu nr̄o. Ul' legamꝰ exteriꝰ ad imitatōez bonoꝛ exēploꝝ. interiꝰ ad cōtemplatōem eternoꝛ.
Aliter. L Scriptꝰ fuit hic liber foris J q̄ntū ad sciaz veteris testamēti. Uñ dic̄. Sic locutꝰ ē ad pres nr̄os ꝛc. L Jntꝰ J scia noui testamēti. qd̄ tāq̄ mgra docuit apl'os. J ꝺo dꝛ Lu. ij. Maria ꝙseruabat oīa ỽba hec. tāq̄ liber. Ul' Lintꝰ J ad spūaliū ꝛ pfectoꝛ exercitatōez L foris J ad simpliciū ꝛ minoꝛ eruditōez. L Jntꝰ J vt secretū sapie īmundis occultet L foris J vt ỽitas mūdis reuelet. O, aūt seq̄t ī eze. L Scpta erāt in eo lamētatōes ꝛ carmē ꝛ ve. Totū nō ꝙuenit huic libro. Lucifer ei ī sui natꝛa scpsit ve. ꝛ ꝑ indelibiliter. Adam in sui natura lamentū: sed delibiliter. Sed in libro isto ide libiliter scriptū est carmen. et hoc sine ve et lamento.
Jtē in ꝑ libro scpta fuit ignea lex. s. caritas. Deute. xxiij. q̄ dꝛ Lex J qꝛ nos ligat ꝛ colligat christo. et vnit ꝛ adherere facit. Hā q̄ adheret dn̄o vnꝰ spūs ē cū eo. vnitate. s. amoris et gre. Uel iō Lex J q̄a mēbra nob ligat. ne faciamꝰ vt furibūdi. Et q̄a nos refrenat a malo. L Ignea J q̄a nos inflāmat ad amoꝛē dei et primi.
Jtē ideo maria dicit liber. q̄a liber antiq̄ dicta et gesta ꝙseruat. Et maria exēpla pꝛiaꝝ chaꝛ. ỽba ppheraꝝ. pastoꝛ: magoꝝ: symeonis et anne. et ipiꝰ filij sui ỽba ꝛ gesta: ꝙseruabat omnia in coꝛde suo tanq̄ liber. Lu. ij.
Jtē intētio huiꝰ libri ē pacificare q̄ sūt ī celo ꝛ ī terra. pcōres filio recōciliare. volūtatē dei pctōrib⁹ intimare. ꝛ hmōi. Et iō nr̄a dꝛ mediatrix ꝛ etiā aduocata.
Materia huiꝰ libri. sapia dei abscōdita a seculo. Lectio huiꝰ libri. via ē ad verā sciaz. Sic enī lectio via ē ad sciaz fm btm̄ bern̄. Sic ispectio ꝛ recoꝛdatio ỽboꝝ opeꝝ ꝛ exēploꝝ btē ỽgis: via ē ad illā sciaz de q̄ dꝛ puer. xix. Ubi nō ē scia aie: nō est bonū. Propter ꝑ ī epl'is q̄ d̄ ea legūt dꝛ. Lectio libri sapie. Et felix illę q̄ d̄ libro isto q̄ntulācūq̄ lectōez q̄tidie meōrie ꝙmēdabit. Et ꝑ ē qd̄ dic̄ liber iste de seipo L Qui audit me nō ꝙfūdet J Ecce iformatio ꝛ pmiū auditoꝝ. Let q̄ opank ī me J.i. fm q̄ doceo L nō peccabūt J Ecce lucrū pcepta huiꝰ libri faciētiū. L Et q̄ elucidāt me vitā eternā habebūt. Ecce pmiū docentiū. Et in his ꝙsistit vtilitas huiꝰ libri. Propter hoc etiā dicit de ꝑ libro vlti. Apoc. Brūs q̄ custodit ỽba ppherie libri hui⁹.
Dic ē liber ptēplatiuoꝝ. q̄s ipainstruit q̄si triplici lectōne. scz. Castitate. quā vouēt in ingressu ordis cōtra luxuriā. Pauptate. p abrenūciatōez ppetaꝝ cōtra auariciam. Hūilitate: p votū obediētie cōtra supbiā. Felix q̄ hec opando recoꝛdat lectionum huiꝰ libri. Quere de hac materia li. ij. p. i. causa. xxvij.

Scpta in libro scz maria

Ignea lex caritas

Ecce vtilitas huius libri

Hic est liber beatoꝝ.vt supꝫ dictū est.in q̄ ipi legunt:audiūt et cognoscūt.q̄ necocu/
lus eoꝝ pus vidit.necaurꝭ audiuit.nec in coꝛ hoīs ascēdit ꝛc.
Hoc est illō exēplar ad qō trāscribēdi et coꝛrigēdi sunt libri ꝓphiaꝝ nostraꝝ.Un dic/
tū ē moysi Exo.xxv.Inspice ꝛ fac fm exēplar qō tibi ī mōte mōstratū est.Et lo
q̄bat de vasis tabernacli.q̄bꝫ fideles aīe figurāt. Hoc idē habet ad Heb.viij.

In assumptōe beate ꝗarie Sermo ꝓmus La. v.

Maria signum

A Ignū magnū apparuit in celo.mulier amicta sole.ꝛ luna sub pedib⁹ ei⁹.ꝛ in
capite ei⁹ coꝛona stellaꝝ duodecim. Apoc.xij. Prothema generale in ꝑ festo.
Cū btā martha sic hodie legit fere p totā eccliaꝫ intētissima essꝫ quō pasceret chri
stū et socios ei⁹.q̄bꝫ hospitibꝫ nulli meliores.neqꝫ eque boni vnqꝫ inuēti sūt.parti
tō ei⁹ q̄ bona fuerat ꝓponit pars marie.q̄ optima appellat a dño. Quia si magnū
ē p opa mifficoꝛdie pascere vētres cras morituros.absqꝫ vlla ꝓpatōe ī infinitū ma
ius ē ꝟbo dei pascere aīas sine fine cū christo victuras. Si q̄s aūt dixerit.iā dñm
nō sermocinari ī terꝛ.audiat ipm discipul⁹ suis et oīb veris ꝓdicatoꝛibꝫ dixisse ꝫin
euāgelio.Qui vos audit me audit. Et Piere.xv.dic ipe ꝓdicatoꝛi.[Si sepauerꝭ
pciosum a vili].i.aīaꝫ a vilitate peccati [q̄si os meū eris] Et ꝑ solū testimoniū no
bis sufficere deberet ad audiēdū ꝟbū dei.etiā si nullū aliud scriptum esset.

Signū magnū ꝛc.[Uerba hec ꝟba sunt btī ioh̄is paranymphi matrꝭ dñice p natu/
rā.mris ꝟo sue p gr̄am.dignitatē p excellētiā hodierne assumptōis illi⁹ sub breui
loq̄o describēdꝭ.et notari pñt p ordinē in ꝓposito ꝟbo. Prio Cur maria appellat
signū.nō solū hic sed ꝛ Isa.vij.vbi dicit iudeis vl̄ domui dauid. Ipe dñs dabit
vob signū. Ecce ꝟgo ꝓcipiet ꝛc. Quere li.iij.ti.xiij.S. Signū enī ꝓgrue ꝓt dici et
actiue et passiue.

Passiue.q̄a signata est in opib⁹ antiq̄ꝫ In factꝭ pr̄iarchaꝫ. In oracul⁹ ꝓphetarū.
vt ī archa noe.ī ꝟga aarō.ī rubo moysi.ī archa testamti.ī throno salomōis.ꝛ hmōi
Actiue.qꝫ signat nob ꝫmonib⁹ respōsiōib⁹ et opib⁹ suis q̄d amplectēdū sit: q̄d cauē/
dum.q̄d appciandū.q̄d vilipendendū.

Maria signū magnū

Ratōe dantis.s.ipius dñi. Isa.vij. Dabit dñs ipe vobis signū. Nota q̄ dicit [dñs
ipe] q̄si nō ali⁹.q̄a null⁹ dare posset tale signū :nisi ipe sol⁹. Uel in ꝑ q̄ dicit [dñs
ipe] signat q̄ hoc signū nec diuinitas opata ē sine hoīe.nec hūanitas sine diuitate
ꝟbi. Totū hoc inuenies pleni⁹.li.iij.ti.xiij.S.

Ratōe nouitatis. Nunq̄ enī audit̄ vl̄ visum fuerat .nūq̄ in coꝛ hoīs ascēderat q̄
aliq̄ pura creatura. s.hō exaltaret supꝫ vniuersos et singulos ordines angeloꝝ.

Maria signū magnum

Ratōe rei signate. Uere enī maria signū. vt dictū est supꝫ. Magnū. gratia et gloria:
merito et ꝓmio. Uel vt fiat ꝓparatio. Magnū:q̄a ꝟgo. Maius:quia mater. Ma
ximū:q̄a mater dei.vltra qō nulla magnitudo creature.

Ratōne vtilitatis immēse.quia ante assumptōem illius aduocata nostra separata erat B
a nr̄o iudice.cū ille sederet ad dexterā patris.et ipa adhuc maneret in terris. Per/
utile ergo erat ipis miserꝭ.vt mediatrix iter ipos et filiū imediate iudici assisteret.ꝛ
ipm p eis cuicino exoꝛaret. Quod factū est in assumptōe.qñ illud impletū ē. [Asti
tit regina a dextris tuis in vestitu deaurato].i.ī coꝛpe glorificato.vt valeat ei ostē
dere ventrē quo poꝛtauit.et vbera quib⁹ lactauit.quia delectatur infans ab vbere.
Isa.xl. Ideo sepe dicendū huic infanti. Beatus venter q̄ te poꝛtauit ꝛc.vt et ho
rum recoꝛdatōe facili⁹ ad misericoꝛdiā moueat. Decentissime enī disponit regina
mifficoꝛdie iuxta regē iusticie.

Ratiōe sit⁹ vl̄ loci ī q̄ apparuit. Unū dꝰ [Apparuit ī celo] Uere enī magnū ē q̄d
celeste ē.sz minimū q̄d terrenū ē.qꝫ terra ē q̄si pūct⁹ sine cētrū celi. Celū ꝟo quasi
magna camera circūq̄q̄ diffusa. Aliꝭ [Signū magnū] virgo mater .nec añ nec
post sil̄e visum. Uel [signū magnū] q̄a virgo despōsata.q̄re li.vi.ti.vi.R.

Seq̄tur [Apparuit.] Sed cui vl̄ q̄bꝰ Rñdendū q̄ toti eccl̄ie triūphanti. Unū dicit.
Uidi speciosam sicut columbā ascendentē ꝛc. Triūphāti q̄ apparuit p cognitōem.
Militāti q̄ hec credit apparuit p fidē. Si q̄rat. quō ascēdit: Rñdēdū q̄ sic ꝟgula

Sermo i assumptõe marie primus

sumi. Quere li. xij. p. iij. c. i. L. 7 p. vi. c. xx.

Triplex celũ — Sequtur [In celo] Triplex celũ. Aereũ in q̃ volucres celi volant. de q̃ dicit Volucres celi ꝛc. Sidereũ. in q̃ stelle celi stant. De quo dicitur Eccl. xliij. Species celi gl'ia stellaꝝ. Empyreũ: in q̃ angeli deũ laudãt. Sz nec in p̃mo nec i scõo nec i tercio. cũ sup oẽs angelos choros nõ dubitet exaltata. Vñ. Elscẽdentẽ desup riuos aq̃ꝝ. Sz i altiori. si q̃ alti⁹ ẽ vel i supiori pte empyrei. vbi ẽ thron⁹ diuie maiestatis: q̃ dr celũ sctẽ trinitat. Nihil enĩ credit alti⁹ i celo sede marie: q̃ ad dexterã filij sedere credit i throno maiestat. sicut p̃figuratũ ẽ i mre salomõis. iij. Regum. ij.

Sequtur. [Mlier amicta sole] Ecce ẽgliter assumpta. s. nõ nuda. i. tm̃ in aia. Sz Lamicta sole]. i. gl'ificato corpe. Vñ dicit Lastitisse a dextr filij in vestitu deaurato]. i. in corpe gl'ificato. Quã videlicz gl'iaz dñs oñdit discipul' suis i mõte thabor. Mat. xvij. Et p̃misit fidelib⁹ cũct. Mat. xiij. Tũc iusti fulgebũt sic sol i regno p̃ris sui. Et quã iã ꝑe credit reddidisse matri sue. Que si expectaret corpis sui gl'ificatõem vsq; ad die iudicij. iã nõ essent oia q̃ facta essent i ea. nec ipa videret i oib⁹ singular. O, maria dr mlier bona q̃re q̃re ipa mlier appellat. dicit enĩ mulier q̃si mulcẽs herũ. li. vi. ti. ix. 7 li. i. ca. vi. D.

L

Maria amicta sole

Berñ. — Id ẽ. ornata decorata et nobilitata tali ac tãta ple. Btũs berñ. Hec ẽ ꝯgis nr̃e gloria singular ꝛc. q̃re li. i. c. iij. Oẽs enĩ scĩ christũ induũt p fidẽ et imitatõez. Unde apl's. Quotq̃t i christo baptizati est christũ induist. Et ad ß inuitat apl's Ro. xiij. Induimini dñm ihesũ christũ. Et p gl'ificatõez ab ipo perfecti⁹ iduẽdi. Marie ꝯo singulariter amict⁹ fact⁹ ẽ sol iste. q̃ ipm carne sua singularit amictũ portauit. Nulla enĩ sic in terr gr̃a ei⁹. nulla sic in cel ei⁹ gl'ia ẽ amicta. Et nota q̃ maria facta ẽ amict⁹ sol' iusticie. qñ ipm carne mũdissima induit. Et amicta ipo sole. qñ filiũ portãs in utero facie resplẽdebat vt sol. ita q̃ ioseph vt dicit: ipam facie ad faciẽ videre nõ poterat. Quere li. v. ti. i. X. Btũs berñ. ad mariã. Manet i te o dña sol iste: et tu in eo. vest eũ. vestir ab eo. vestis eũ substãtia carnis tue. vestit ille te sua gl'ia maiestatis. vestis nube solẽ. 7 tuipa sole vestiris. Triplicẽ enĩ amictũ p̃buit ipa isti soli. s. palliũ zeli. saccũ repositoriũ p̃cij. et ciliciũ penitẽtie.

Berñ.

Palliũ zeli. q̃ ipe ẽ de⁹ zelotes. De hoc pallio inuenies li. xi. ti. ij. p⁹ p̃ncipiũ capl'i.

Amictus triplex christi — Saccũ. in q̃ repositũ fuit p̃ciũ nr̃e redẽptõis. Qui sacc⁹ fuit ꝑcissus i cruce clauis 7 lãcea. vt p̃ciũ effunderet q̃ sum⁹ redẽpti. Qõ p̃ciũ fuit ille sanguis de q̃ dicit petr⁹. i. canonica. i. Nõ corruptibilib⁹ ꝛc. Sz p̃cioso sanguie ꝛc. De ß sacco Job i psona christi. xvi. Saccũ ꝑsui sup cutẽ meã ꝛc. In ß eriã sacco repositũ fuit triticũ. q̃ pascunt angeli et boes i altari. De q̃ tritico Joh. xij. Nisi granum frumẽti ꝛc.

Jtẽ ciliciũ ei p̃stitit. i. carnẽ cũ illis asperitatib⁹ cilicinis in q̃b⁹ penitẽtiã fecit p iniq̃tatib⁹ nr̃is. Vñ dicit p ps. Posui vestimẽtũ meũ ciliciũ ꝛc. Et in ß cilicio soluit ipe qõ nõ rapuerat. sed qõ p̃mi pentes. Sic brã ꝯgo fuit hui⁹ sol' amict⁹ tripliciter.

Maria amicitur christo

Sicut ferrũ amicit candenti igne. De⁹ enĩ ignis ꝑsumẽs est. Quis q̃ dubitet corp ꝯginis hoc igne succẽsum. cũ fuerit tali optorio amictũ.

Sicut luna amicit solis lumine. Vñ dicit pulcra vt luna. Aliter enĩ nõ est pulcra luna: nisi cum solis radijs est vestita.

Sicut cera amicit sigilli caractere. cera videlicz informis et rudis. filij enĩ figura est substãtie ei⁹. i. patris. ad Heb. i. Quis q̃ dubitat corp virginis et brachiũ hmõi figura impssum. 7 ita sigillo p̃ris: q̃ filij⁹ ipe est: insignitũ. Et ß est qõ filij⁹ dicit tã marieq; fideli aie Can. viij. Pone me sic signaculũ sup corp tuũ 7 brachiũ.

Maria amicit christo — Sicut vitrũ purũ et candidũ amicit solari iubare. sicut aer nubilosus amicitur solis claritate et ignit feruore. sicut aqua pura infusa dolio vini rubicũdi amicit ipi⁹ colore sapore et odore.

Sicut lana pura 7 cãdida amicit colore ipi⁹ tincture. sicut argentũ cãdidũ colorẽ induit ipius deaurature. Compatões istas inuenies li. v. J.

Aliter [Amicta sole] qa caruit oĩs pcti obscuritate. 7 ß etiam in psenti. Uel Lamicta

sole].i.glioso corpe.qđ dicit sole amictũ./ppter ꝗttuor dotes ꝙs habitura sũt corpa electorũ.q̄buꝫ.ſ.dotib⁹ respõdent ꝗttuor ꝓpetates solis.

Sol enim refulget

D

Clarissime.

Agilissime.statim enim vt ꝓma pꝫ solis ī oriẽte deuaſ ī nr̃o emisperio.pcutit lux ei⁹ celũ occidẽtale eiusdẽ emispr̃.et sic ī ictu oculi distãtissima trãsit terraꝝ spacia.

Sol refulget

Subtilissime penetrãs soliditatẽ vitri et cristalli.

Impassibilit.qz sol⁹ sol đfectũ vl̃ corruptõez nõ patit. Jpm ei nec aq̃ emollit.nec fetor corrũpit.nec ignis ꝙburit.nec gladi⁹ scidit.nec vitrũ obsistit.z ita ẽ ipassibilis

Est g̃ dicere.[Mulier amicta sole].i.glificata corpe./cũ ꝗttuor dotib⁹ signatꝫ in sole. Jn assumptõe enī ei⁹ sol quẽ vestierat gl̃ioso carnis diademate. sic đr Cañ. iñ.qñ ꝙbũ đi factũ ẽ caro ī ea.vt mr̃i fili⁹ vicef̃ pẽderet./gl̃iosa claritate sua eãdẽ ifigniuit

Loc⁹ ad quẽ assũpta est

Seq̃tur.[Et luna sub pedib⁹ ei⁹.] Hoc multiplicit exponit.z ptinet ad excellẽtiã loci ad quẽ assumpta ẽ. Luna enī vt q̃dã asserũt./vltra oẽs creaturas iferiores visibiles exist̃it.et tñ virgo sup ipaꝫ. Siq̃dẽ luna đr q̃si lux aliena.qz et mutabil ẽ.z lumẽ habꝫ a sole.et sic̃t oñe illđ qđ aliũde lucet :et mutabile est ī ꝓpa natura. Sic cherubin et seraphin nõ lucẽt a se sed a deo.q̃ sol⁹ lux ẽ illuminãs. Et ideo đr sol q̃si sol⁹ lucẽs. Cetera ꝙ sunt lux illumĩata. Est g̃ dicere.[luna sub pedib⁹ ei⁹.] Jac si dicerek. Exaltata ẽ sup omnẽ purã creaturã. Jdeo etiã dictũ ẽ ei. Multe filie cõgregauerũt diuitias.tu supgressa es vni. Ecce qđ ei sub pedib⁹.

Aliter [Luna sb pedib⁹ ei⁹.] Nota q luna vnica ẽ et singularꝫ.et qñq̃ cornículata apparet. et ideo si gnat eccl̃iaꝫ catholicã q̃ vna ẽ. Unde dicit christ⁹ Cañ.vi. Una ẽ colũba mea z̃c. Cui⁹ duo cornua eccl̃ia militãs et triũphãs. Q̃ꝫ.ſ.luna sub pedib⁹ ei⁹ esse describit.q̃a vtraq̃ eccl̃ia ī gr̃aꝫ actõe./illi⁹ ꝓstrata vestigi⁹./iterceſſiõe ei⁹ ranq̃ media tricꝫ./ab eodẽ sole cupiẽs et capiẽs participiũ ꝙe lucis. Qđ enī triũphãs iã capit z obtinet ꝓ mariã: cupit sibi militãs obtinere ꝓ eã. Aliter [Luna sub pedib⁹ ei⁹.] Hoc referri p̃t ad statũ ipius p̃sentẽ.vt ꝓ lunã designet gl̃ia mũdana:q̃ ad istar lune nũq̃ in eodẽ statu pmanet. Hãc mũdi gl̃iam gl̃iosa ꝙgo spreuit vt ꝓtẽptibilẽ. ꝓtẽpsit vt inutilẽ :cõculcauit vt vilẽ. cõpreſſit pedib⁹ vt rebellẽ.trãsũt z trãsiliuit vt venenatã z nociuã.z in hoc p̃ncipaliter z ꝑmo debꝫ fidel aĩa mariã imitari. Huiꝫ gl̃ie mũdane poptime ꝙueniũt ꝓpetates lune. Nam gl̃ia ista vana: deficiẽs. trãsitoria.vmbratilis et caduca.ab amore dei refrigerãs.mũdi hui⁹ amore humectãs. et nũq̃ pmanẽs ī eodẽ statu. Hãc sub pedib⁹ maria hꝫ.et etiã habere debꝫ oẽs fidel aĩa. Jdeo đr.[Luna sub pedib⁹ ei⁹.] Aliter [Luna sub pe.ei⁹.] De diabolo đr Ecc̃i.xxv̈ij. Stult⁹ vt luna mutat. Stult⁹ đr q̃si stãs altus.hic est diabolus q̃ noluit hũiliari cũ ceteꝫ angel.sed dixit Isa.xiiij. Ponã sedẽ meã ad aq̃lonem z̃c.

Luna

Et hic stult⁹ mutat⁹ ẽ vt luna.ſ.a claritate angeli ī obscuritatẽ diaboli. Jtẽ luna a mene qđ ẽ defectus. Hic ẽ diabol⁹:q̃ a plenitudĩe dom⁹ dei cecidit ī defectũ totius boni. Hic aũt stult⁹ vl̃ hec luna sub pedib⁹ marie .qz subiect⁹ ei plenarie. Uñ dictũ est serpẽti Beñ.iñ. Jpa ꝓteret caput tuũ z̃c. Quere li.vi.ti.ix. J.

E

Seq̃t[Et i capite ei⁹ corona stellaꝫ duodecim.] Jn his ꝙbꝫ exp̃mit ad q̃ntã gloriam seu dignitatẽ sit assumpta. Stellas sistas ī corona marie interp̃tat btũs beꝛ.rẽ. progenitoꝛas ī ꝙgine ꝓpter q̃s dicta est gr̃a plena. Quere istud li.iñ.p.ñ.in p̃ncipio.

Ad q̃ntã gl̃iam assumpta ẽ

Caput btẽ ꝙginis ꝓgrue dic̃ p̃ hũilitas. cui⁹ merito coronata est in reginã in sua assumptõe.qz sicut ī hũano corpe oẽs sensus qđãmõ oꝛtũ habẽt a capite. sic vniuerse ꝙtutes ꝙgis oꝛtũ habuerũt ab excellentia hũilitatꝫ ei⁹. Et sicut in corpe caput mẽbris supeminet vniuersis.sic iter ceteras ipi⁹ ꝙtutes q̃s oẽs habuit in sup latiuo:hũilitas p̃minebat. Et sicut a capite regũt mẽbra cetera.sic ī btã ꝙgie erat humilitas q̃si pedagog⁹ ceteraꝝ virtutũ. Aliter. De duodecim stelle duodecim ꝓuilegia sũt .q̃s habet maria p̃ oĩb⁹ creaturis.sicut assignauim⁹ sup̃ li.iñ.par.ñ. Primũ q virginitatis fuit ꝓmiceria. Secm̃.terciũ.et q̃rtum.q facta ẽ sine corrupti one fecũda.sine gr̃amĩe grauida.sine dolore puerpera.et ita de alĩs p ordinẽ.

F

Aliter.vt expositio ꝑpe ꝙueniat p̃senti solẽnitati. Stelle sunt sancti. Unđ ecc̃i.xliij.

Stelle

[Species celi].i.eccl'ie [Gl'ia stellarũ].i.dignitates et excellentie sanctoꝝ. Et apostol⁹.i. Thoꝝ.xv. Stella differt a stella in claritate ꝛc. Et Dañ.xij.dicit de doctoribꝫ. Qui ad iusticiã eruditi mł'tos:fulgebũt quasi stelle in ꝑpetuas eternitates. Duodenari⁹ autẽ nũer⁹ est vniuersitat'. Duodecim g̃ stelle sanctoꝝ vniuersitas.q̃ p fidem trinitatis in q̃ttuor mũdi partibꝫ saluati sunt/et saluãt p eã. Hã ab ipa habuerũt illũ p quẽ vicerũt.i.christũ cui⁹ auxilio vicerũt hostem triplicẽ.ꝛ a q̃ coronati sunt victores. Oibus etiã sanct' christũ dei virtutẽ pepit ꝛ dei sapiẽtiã. q̃ ꝛ ipos pugnare docuit cũ antiq̃ serpente.ꝛ ei⁹ suffulti p̃sidio de hostibꝫ triũpharũt. Habuerũt nihilomin⁹ p eius exẽpla :magisterũ vel q̃si artificiũ expugnãdi trinã cõcupiscentiã mũdi.videlicz exẽplo pauptatis cõcupiscentiã oculoꝝ.exẽplo virginitatis ꝯcupiscentiã carnis.ꝛ vite supbiã exẽplo hũilitatis. Ipi igit cõuenit illõ qđ dicit de filio ei⁹ Apoca.xix. In capite ei⁹ diademata multa. Hã p eam christũ habuerũt.p quẽ omnes victorie obtinẽt. Propter qđ dicit zacharie eiusdẽ.vi. Sume a trãsmigratõe aurũ ꝛc.et facies inde coronulas.et pones eas ī capite iesu.quia oẽs sanctoꝝ victorie debẽt ei ascribi. Deniq; sicut paul⁹ philippẽses ad Phil'.iij. et thessalo.i. Thes.ij. vocat coronã suã in dño .qz exhortatõe et informatõe sua in agone certamis pmanserũt. Sic maria omnes fideliũ cõgregationẽ/ põt nõ ĩmerito coronã suã in dño nũcupare.sicut assignatũ est supꝛ. Ipam enī oẽs sancti coronãt/qđãmodo suas ei victorias et coronas ascribẽtes.q̃ mediãte ꝛ p quã post deũ sciũt se coronatos. Et hoc signatũ ẽ Apoca.iij. vbi iohes describit.xxiij. seniores ꝓcidẽtes ante sedẽtẽ in throno.ꝛ mittentes coronas ante thronũ /q̃si ad pedes sedẽtis in ipo throno. Per.xxiij.sicut ꝛ p.xij. sanctoꝝ vniuersitas figurat'. Duodecim enī pr̃iarche.s.filij iacob fuerũt in veteri testamẽto.et duodecim apl'i in nouo.q̃s christus luctatoꝛ nr̃ genuit in passiõe. Uel sicut dicit in glo.xxiij. fiunt p ser. ꝛ q̃ttuor ī se ducta. Ser ad opa ser diez.q̃ttuor ad euãgeliũ referunt. Hec est eccl'ia q̃ in nouo ꝛ veteri deũ colit. Mittebãt igit.xxiij. seniores coronas suas añ thronũ quasi ad pedes sedẽtis in throno.cognoscẽtes se nõ suis meritis. sed p passionẽ christi quã in hũana natura q̃ p pedes designatur sustinuit coronatos. Easdẽq; coronas suas in capite marie collocãt.de qua suscepit hũanã naturã sanctoꝝ oĩm coronatoꝛ. Quis g̃ digne exp̃mat q̃ntis obsequijs seu q̃nta reuerẽtia oẽs sancti beatã virginẽ excolant ꝛ frequẽtent.cũ coronas suas eidẽ se debere nõ ignoꝛẽt.

Sermo in assumptõe marie secũdus

Capitulũ vi.

Tota pulcra es amica mea ꝛc.] In hac autoꝛitate ꝑm q̃ cõuenit beate ꝟginiꝛ ꝑsenti solẽnitati.notat' ei⁹ dignitas et ꝓrogatiua in ser.

Primo enī ꝓmendat' ab oĩmoda pulcritudine.cũ dicit. [Tota pulcra es]

Scõo ab amicicia et vera caritate:cũ dicit [amica mea.]

Tercio a cordis puritate.vnde subdit.[Et macula nõ est in te.]

Quarto a totius trinitatis venerabili vocatõe.vñ ter ei dicit [Veni]

Quinto a virtutũ et meritoꝝ multitudie.vnde bis mẽtio fit de libano.

Sexto a gloriosa ꝓmissiõe.q̃ ꝓmittit gloria gl'ie.vnde [Coronaberis]

Dicit ergo.[Tota pulcra es] Hoc habes multipliciter expositũ li.v.de pulcritudiẽ eius.in principio capituli. [Amica mea] Quere lib. vi.ti.ij. vbi ipa dicit amica christi. [Et macula nõ est in te] Quere vbi exponit tota pulcra es.li. v. Ergo veni de libano ꝛc. Et nota q̃ appellat eã amicã et sponsam.et innuit reginã .vbi dicit [Coronaberis.] Dicit ergo [Veni amica].i.cõscia secretoꝝ.vt tibi reuelem secreta /que nec ocul⁹ vidit/nec auris audiuit ꝛc. [Veni sponsa] ad thalamũ spõsi tui immortalis :nec ab ipo de cetero separer'. In hac enī solẽnitate ingressa est bersabee ad regẽ in cubiculo.iij. Regũ.i. Et hester ducta est ad cubiculũ assueri. Expone istud Veni humilis ancilla vt fias sublimis regina. Qui enī hũliat⁹ fuerit :erit ī gloria.ꝛ ancille debet exaltatio:tãto maioꝛ et locus sublimioꝛ q̃nto ipa ancilla humilioꝛ.

299a

Marie dicit veni

Propter triplicē eius statū.s.virginalē:et cōiugalē:et vidualē. Ratōe p̄mi signat p rebeccam.ratōe scd̄i p hester.rōe tercij p iudith.

Quia p humilitatē placuit deo.p v̄gitatē angel'.q̄ facta ē eoꝝ soror.p misericordiam hoīb⁹. Per p̄mū vicit diabolū.p secundū carnē.p terciū mūdum.cui⁹ amatores nesciunt misereri.

Propt' caritatē.q̄ fuit amica:ppter simplicitatē q̄ colūba.ppt' ɔtēplatōez.q̄ formosa. Uñ d̄r ei Cañ.ij.Surge ppera amica mea.colūba mea.formosa mea.et veni.

Quia pater et filius ⁊ spūssctūs vocabāt eā ad coronā. Pater cui potētia.vt ei redderet p̄miū hūilitatꝭ. Filiꝰ q̄ ē sapīa.q̄ nō habitat in corpe subdito peccatꝭ: p̄miū v̄gītatis. Spūssctūs q̄ est benignitas.p̄miū caritatꝭ. Et ita [veni] ter positū sig̃t trinitatē psonaꝝ.ip̄az ad coronā vocātiū. Ul' etiā ip̄az q̄ tota pulcra describit videre gestientiū. Uñ dicūt. Reuertere sunamitꝭ vt intueamur te. Cañ.vi. Ut pater hūilē. filius virginē.spūssctūs honoret misericordē.

Ueni de libano] Liban⁹ iterp̄tat albꝰ.cādid⁹.cādor.cādidatio. q̄si ī significatꝭ istoꝝ q̄ttuor habitabat virgo qñ vocabat ad coronā. Erat eni alba ⁊ cādida:p duplicem v̄ginitatē.vl' p puritatē ⁊ innocētiā:q̄ duo sig̃nt ī cādore. Erat etiā cādor substātiue:nō solū adiectiue.q̄a cādor est lucis eterne et speculū sine macula. Sap̄.vij. Et ab isto cādore cādescit q̄cq̄d cādidū est.q̄a sicut dicit hieronym⁹. Nihil speciositatꝭ.nihil gl'ie et cādoris qd̄ ex ip̄a nō resplēdeat. Erat ⁊ ē cādidatio.q̄r nigros peccatores qui diuinā peccādo amiserūt sil'itudinē.impetrādo eis a filio gr̄am ɔpunctōis.misericorditer cādidat et dealbat. Qd̄ p̄uiderat ysa.i.qñ talibꝰ pmittebat dicēs Si fuerint peccata vr̄a vt coccinū q̄si nix dealbabunt ⁊c̄.

Hiero.

De libano] Nota q̄ liban⁹ mons q̄dā ē in terra pmissiōis. Libanus etiā arbor ē thuris. Et liban⁹ grece d̄r thus latine. Inq̄ntū g̃ libanus mons:q̄ ē terra sup terram exaltata:desig̃t magnū cumulū meritoꝝ:⁊ excellētiā v̄tutū ⁊ opationū ip̄i⁹. Nr̄a aūt merita ⁊ pauca sūt ⁊ īpura. Uñ Isa.lxiiij. Oēs iusticie nr̄e ⁊c̄. Uirtutes etiaz nr̄e si q̄s habem⁹:squalide sunt et fetulēte ex vicinia viciorū. Dicit g̃ v̄gini vt veniat de libano mōte.receptura p magno cumulo v̄tutū ⁊ meritoꝝ.magnū cumulū p̄mioꝝ. Inq̄ntū liban⁹ arbor thurꝭ.cui ip̄a se cōparat. Eccī.xxiiij.vbi dicit. Quasi liban⁹ nō incisus vaporaui habitatōez meā. Quere expositōnez sup̄ pti.vi.ti.vij. Uocat ad coronā.q̄r facta ē mater:v̄go purissima pseuerās. In h̄ eni qd̄ subdit. [liban⁹ nō īcisus] desig̃t cādor virgītatꝭ illibate. In h̄ qd̄ subdit [vaporaui habitatōez meā] mr̄is fecūditas salua v̄gītate. Inq̄ntū liban⁹ dicit thus: qd̄ igni suppositū fragrat suauiter.et designat fragrātiā v̄tutū suaꝝ succēsaꝝ igne caritatꝭ. vocat ad celestia.vt suaueolētia v̄tutū suaꝝ letificet oēs celicolas.et māsiōes celestes efficiat redolētiores q̄ꝫ fuerint in creatōe p̄ma.

Aliter [Ueni de libano].i.de cādore mūdi q̄ tot⁹ ē supficialis et van⁹.q̄a fallax gr̄a ⁊ vana ē pulcritudo. Uel [de libano].i.de cādore virtutū q̄bꝰ vicia subegisti.s.caput serpētis.i.supbiā p hūilitatē.pect⁹ serpētis.i.sapīam diabolicā.s.auariciā per paupt̄atē.ventrē serpētis q̄ pectore ⁊ ventre repit.i.carnalē ɔcupīam p v̄ginitatē. vt coronā recipias gl'ie q̄ nō debet nisi victoribꝰ viciorū.q̄a nō coronabit nisi qui legitime certauerit.ij.ad Thi.ij. [Coronaberꝭ] Iusticia eni exigebat vt mater a filio rege coronaret corona gl'ie ī regno.q̄ p̄us eundē filiū diademate gl'iose carnis coronauerat in exilio. Uñ Cañ.iij. Egredimini filie syon.et videte regē salomonē in diademate q̄ coronauit eū mater sua ⁊c̄. Quere expositiōem hui⁹ autoritatꝭ.li.iij.p.ij.p̄rogatiua.xij.J.

Finit liber de laudibꝰ beatissime Marie virginis matris dei.impssus Anno dñi.Mccccxciij.p Martinū Simū librariū ⁊ ciuem inclyte ciuitatis Argentine.facta diligenti collatiōe p̄uia eiusdē libri ad exemplaria scripta.

299 b

